# אוצר הספרים

ספר ערוך

## לתכונת ספרי ישראל

נדפסים וכתבי יד

כסדר א"ב

יגיעו למספר שבעה עשר אלף (17,000)

מאת

יצחק אייזיק בן־יעקב

מווילנא.

ווילנא

בדפוס האלמנה והאחים ראם

בשנת חמשת אלפים שש מאות וארבעים לב"ע

---

ОЦАРЪ ГАСЕФАРИМЪ.

т. е.

Библіографическій Лексиконъ

всеобщей еврейской письменности

со включеніемъ рукописей.

Составилъ

И. А. БЕНЯКОБЪ.

---

1880.

Дозволено цензурою, 7 Марта 1880 года. Вильна.

ВИЛЬНА.
Типографія Вдовы и братьевъ Роммъ.
Жмудскій переулокъ дома № 327 и 328.
1880.

# אוצר הספרים

ספר ערוך

## לידיעת ספרי ישראל

נדפסים וכתבי יד

עד שנת התרכ"ג לפ"ג

(1863)

יגיעו למספר **שבעה עשר אלף** (17,000)

כסדר א"ב

מטעם הלעקסיקאנע הנבחרים למצא דברי חפץ

מאת

הרב החכם וסופר הביבליאגראף המובהק

**יצחק אייזיק ז"ל בן־יעקב**

מווילנא.

עם הגהות והערות הרב החוקר המפורסם דר' **משה שטיינשניידער** נ"י מברלין

(עד אות ח' פנימה, ועוד בנ"ל בהוספות רבות עד סופו, ועם הערות חכמי זמננו המצוינים ומפתח המחברים יבואו בספר המלואים).

יצא לאור בפעם הראשונה על ידי בנו יחידו

יעקב בן־יעקב

---

**ווילנא**

בדפוס האלמנה והאחים ראָם

תרל"ז—תר"ם

# ОЦАРЪ ГА-СЕФАРИМЪ

(СОКРОВИЩЕ КНИГЪ).

---

## БИБЛІОГРАФІЯ

ВСЕОБЩЕЙ

## ЕВРЕЙСКОЙ ПИСЬМЕННОСТИ

СО ВКЛЮЧЕНІЕМЪ РУКОПИСЕЙ

(до 1863 г.)

въ алфавитномъ порядкѣ.

Составилъ

И. А. БЕНЯКОБЪ.

---

ВИЛЬНА.
1880.

# OZAR HA-SEPHARIM

## THESAURUS LIBRORUM HEBRAICORUM

tam impressorum quam manu scriptorum.

AUCTORE

I. A. BENJACOB

WILNENSI.

---

# OZAR HA-SEPHARIM

(BÜCHERSCHATZ).

## BIBLIOGRAPHIE

der gesammten

## HEBRAEISCHEN LITERATUR

mit Einschluss der Handschriften

(bis 1863)

Nach den Titeln alphabetisch geordnet

von

I. A. BENJACOB.

---

Herausgegeben vom Sohne

JACOB BENJACOB.

WILNA 1880.

Herrn Jacob Benjacob, Wilna.

Sehr geehrter Herr,

Ihre freundlichen Briefe vom 27 Nov. v. J. und v. 17 d. M. beantwortend, muss ich voranschicken, dass Alter und gebrechliche Gesundheit mir selbst das Briefschreiben erschweren. Jedenfalls habe ich für die mir gesandten Bogen des אוצר הספרים zu danken..... Die fleissige Arbeit Ihres seligen Vaters verdient alles Lob und **wird jedem mit der jüdischen Literatur sich beschäftigenden Gelehrten unentbehrlich** sein.

Ihnen recht viele Käufer wünschend verharre ich

achtungsvoll uud ergebenst

Dr. Zunz.

*Berlin 19 Januar 1880.*

# Vorbemerkung.

Auf den Wunsch geachteter Personen übergebe ich dem geehrten Publicum hiermit den Text des von meinem verewigten Vater durch viele Jahre gesammelten, drei= bis viermal umgearbeiteten Werkes. Allerlei Beigaben und Register, so wie Nachträge und Berichtigungen von namhaften Gelehrten und eine Einleitung in deutscher Sprache, die uns von Hrn. *Dr. Steinschneider* in Berlin versprochen worden, sollen im nächsten Jahre folgen.

Zum vorläufigen Gebrauch dient das beigegebene Verzeichniss der Abbreviaturen, welche zugleich den Umfang der benutzten *Quellen* characterisiren. Der sel. Verfasser beabsichtigte ursprünglich eine möglichst vollständige Bearbeitung des bekannten einzigen hebräischen bibliographischen Werkes *Sifte Jeschenim* von *Sabbati Bass* mit der Fortsetzung von Rubinstein. Ausgenutzt ist namentlich das bio=bibliographische Werk *Asulai's*, welches mein sel. Vater zuerst in einer bequemen Redaction herausgab (Wilna 1854, anderweitig unrechtmässig nachgedruckt). Die Vereinigung jener beiden Schriften genügte schon, dem Werke einen bleibenden Werth zu verleihen. Der Verf. hatte übrigens aus geschäftlicher Beziehung zu Druckwerken mehr als mancher andere Gelehrte Gelegenheit, Bücher aus eigener Anschauung kennen zu lernen. Die Druckschriften bis 1732 der gew. Zeitr. hat *Dr. Steinschneider* in den Jahren 1858—62 bis zum Buchstaben ח mit seinem Bodleianischem Catalog verglichen; seine betreffenden Noten zur 3. Bearbeitung jener Buchstaben sind vom Verf. selbst in der 4. vorliegenden benutzt.

Von der äussern Ausstattung und der ebenso bequemen als ökonomischen Einrichtung kann sich das Publicum selbst überzeugen. Ich habe, ohne die Anlage des Werkes zu ändern, in einzelnen Dingen den Rath mehr sachkundiger Männer befolgt und hoffe in der Herausgabe des in seiner Art einzigen Buches nicht bloss einen Act kindlicher Pietät auszuüben, sondern auch der hebräischen Literatur durch dieses Hilfsmittel einen beträchtlichen Dienst zu erweisen und auf den Dank der Kenner rechnen zu dürfen.

Es genügt die Anerkennung des Altmeisters Dr. **Zunz.**

Wünsche in Bezug auf Beigaben und dergleichen werden nach Möglichkeit berücksichtigt werden, wenn sie noch zeitig genug zu meiner Kenntniss gelangen, und ist dies ein Hauptgrund weshalb das Supplementheft (מִלּוּאִים) später erscheint. Dort werden die Leser in den Stand gesetzt werden, die Verdienste des Verfassers und seines Werkes nach Gebühr zu würdigen.

Wilna in Mai 1880.

Jacob Benjacob.

# דברי רבני מו"צ דקהלתנו המאורות הגדולים המפורסמים וכו' בשבח הספר ותועלותיו.

הן כל יקר ראתה עינו כל הרב החכם היקר הנעלה מו"ה **יצחק אייזיק** המכונה **בן־יעקב** ז"ל מפ"ק בידיעות תכונות בספרים הקדושים על רבותינו הקדמונים גאוני עולם וסבלים אחריהם וכל חכמת ישראל ומדעי התבל וכבר גליא לדעתים ונפל מהורא כי מדרשת בספר המכונה בס הגדולים להגאון החסיד מוה"ד חזקלי זצוק"ל תבר סעלם והבר הביא בפ"ק בשנת תרי"ג על מזבח הדפוס בסדר הדם ומועיל והגה"ה גרופה ומזוקקה ועוד הוסיף מדליס הערות מופלאות כיד ה' עליו הכביל בחקר מקוט הזה. וכבר התנחתי הלי גברת יקירה וזכה לבם בעולם, וכעת רחם רחיטו אחרי רואתו כי עוד הוסיף חכמה ודעת ביתר שאת בספרו האחרון תבר הבחיר אחריו ברכה לדור ויעל בעת מביה"ד **אוצר הספרים** בקרקו במו, המאור בתוכו כמעט כל ספרי חמדות ישראל מבנות עולמים נדפסים וכתובי יד, הוא לבפס והגהס וסדר בטוב טעם ודעת ויבאר מהותם על מה אדניהם הוטבעו ושמות מחבריהם וזמני ומגורי הדפוסין מכל הו"ח, ותבר דברו ובקלו ועדו חכמי לב דורנו רשימות על מודותם וגדולים חקרי לבו בפי בתנו ה' להבין ולבקר בספרים, וכל הלם בדרך קדרם ויבדר.

**והנה** פונם תועלות ספר בתוכו גם ללמודי ד' ומופלגי תורה גלוי וידוע לכל הסוגים בדברי רבותינו בעלי התלמוד וס' הפוסקים זכרם לברה, כי נמלאים בתם וכתם ספרים בבם אחד ממחברים בונים, ומהעלם דבר זה יולדו בתם קושיות על מחבר בספור את עלמו ובחמת לא זה הוא הלא הוא אחר, והרואה ידחק עלמו להבווחם, וכדאיתא בתם' פסחים ק"ו הלא לא גידל ב"ר מנבחי כו' כ"מ למילתא דיוצא מהידיה, ועיין בבא בתרא (פ"ו

הנה בבר יצא מוציאין את בבוד הרב החכם יקר הערך המופלג בתו"י הבלם במעלות ובמדות המפורסם לבבח מו"ה **יצחק אייזיק** ז"ל מפ"ק המכונה **בן־יעקב** בהוציאו לאור פה בשנת תרי"ג את ס' היקר והנפלא ס' שם הגדולים מהגאון החסיד מו"ה חיד"א זצ"ל בבדר נכון ונעלה מאד ומתוייק בתכלית הדיוק ועשהו בסולת נקיה בלבר ירחה שיני המעיין נגד בה"ג הרחבון שהדפיס בווילנא בק"ק ליוורנו תקל"ד, וגם הוסיף בסוף הספר בתה הגהות והערות נכונות ויפה כיון בהערותיו בה. והנה בעלם השבח והועלות הבה"ג ופאר עבודת הרי"ח ז"ל בבר הפליגו בזה מז בבוד המחוקות הגדולים כו' רבני המ"ק דפ"ק זצ"ל בהסכמותיהם על ס' הנ"ל, ובמו שירחה הרואה בה.

ובבור יעד לנו בבוד הלי גברת יקירה הנ"ל בהקדמתו בה כי התחיל לחבר ס' **אוצר הספרים** ובו יובא בתה בפרים יקרים הרבה מאד אבר לא שזפתם עין הבדולה של הגאון בעל הנ"ג וזולתו ובבר היו מסודרים בידו על סך ס' לאלפים ובעת רחיטו כי הוציא פרי מחשבתו מבח אל הפועל והשלים את דבר מלאבת הס' הנ"ל בלו בלול בהדרו בסדר נכון ונפלא. והנה לא הוגד לנו עד הנה החלי מהבה וממעלת הלים הרי"ח הנ"ל עד היום שרחיטו את בחו ועוסק ידו בחיבור היקר הזה רב המיבות ורב הבמות שהשחיר לחריו ברבה כי הוסיף חכמה ועוד על השמועה שהשמיעו ובבי קרא שמו **אוצר הספרים** כי בשמו בן הוא בחמת אוצר מלא בל בלי חמדה ונעה מלא הברת מחבמים גאוני קדמוני ובתרוי, יבלבל בשעט בל הספרים שנתחברו מזמן חתימת התלמוד ועד עתה נדפסים וב"י, וכל רז לא אנם ליה. והנה בבלל מלאבה גדולה היא בה חבמה עשה לנו בתסיפתו ותפריון נעויה לבבוד הרה"ה המחבר ז"ל בתבונו שלא שעשה לזבות את הרבים כי בלעה"ד דילימת עוסק השון ספרים שנתחברו בעולם מחבמי ישראל מבנות דור ודור בפי' ובאור תוה"ק שבבתב ושבע"פ הוא ענין בדול מאד.

הן ידוע מה שאמרו חז"ל במגילה (די"ם ע"ב) אמר ר' חייא בר אבא אמר ר"י מאי דבתיב (דברים ט') ועליהם בבל הדברים אשר דבר ה' עמבם בהר מלמד שהראהו הקב"ה למשה דקדוקי תורה ודקדוקי

ע"ב תוס' ד"ה דיגר ליוס), גרסה לרמב"ח כו', ובמגיד משנה להיפך בשם הרמב"ן, וכתבו דשניהם שם, (עיין בעור יו"ד סי' קע"ו), וכשגה רבות. זאת ועוד לחרת כי בהודע לנו היה מקום ביניהם, ונגלו לעיניהם ס' מדפוסים ישנים, ומכל כ"י הגאונים, היקרים בפניהם, הספונים ומטמונים, בהאוצרות הספרים, למלכים וברים, הלא חז נהנה לאורם הגנוז מהגירסאות הישנות ומהות שהיו לפניהם, ועליהם יסדו פירושיהם, ומהם נבעו מעיני פוסקיהם, ויפתחו לפניהם שערי אורה, שערי דעה, ויתורלו בזה כמה קושיות, ומספרי התלמוד כפי המוסחאות אשר בידינו חדשים גם ישנים, יבערו ברקיעים וקמטונים, ומה רבה התועלת בשיווי שמות תו"ח, וכבר התריך בזה הגאון בעל סה"ד בהקדמתו, ובפרט למי שהריך לעיין אחר היזה דבר קושי ופלפול וכיוצא בו, ובעיניו יחזה בעז"ה בס' אוצר הספרים הנוכחי ספרים בהמון אשר לא ידעם מלפניים המדברים מעניין זה ולבבו יבין בהם ובב מתמיהתו ורפא לו, ועוד רבות בהלה ימצא חכם ויוסף לקח.

**לבן** בוחו ומחזיק טובה להמחבר ז"ל ולבני יחידו . . . מו"ה יעקב כ"ו, בן חכם יששכר הב"ע, אשר טרח ויגע בכל כחו לא נח ולא שקט בפזור הספרים ופזור בכף עד אשר כלה את אשר בחל ויוציא ספר אל מר תביו זכרו לברכה לאור עולם בהוד והדר שוה עליו. ורחוי להביא חיים את הספר הזה אל ביתו כי מלאכת שמים עשה וחלילה לשום אדם להפיג גבולו בכל תופן סיעוי ועזרתה ותחבולה לעולם (מלבד חוקי הקיר"ס הגודר בפני כל מתפרץ ועושה טוב) למען עוסקי מצוה לא יזוקן ח"ו, וזכות הרב המחבר ז"ל יעמוד לבניו תחריו.

דברי הכו"ח פ"ק ווילנא יום ב' ער"ח סיון מ"ד למספב"י תר"ם לפ"ק.

**יוסף** במו"ה **רפאל** זללה"ה חופ"ק ווילנא.

**והנה** לדבר מתועלת ידיעת הספרים לכל הלומדים והדבנים העוסקים בלמודי הש"ס ופוסקים ראשונים ואחרונים מובן לכל כי הוא דבר הנלרך לכל נפש מפני שמגדולי תופשי התורה והמדע שמתעוררים לפעמים בחיזו קושיא והערה בגפ"ת או בספרי הפוסקים הרחוי להתעורר עליו ולא נמצא זה בספרי המדפסים המפורסמים, אלא אם ישיגו בספרים שמתחבדו ע"ז כמו שהובאו בחו"ת בשו"ת הזה בוודאי יתלא די מבוקשו ולא יצטרך לבלות הזמן בחנם, ולא זו בלבד אלא שפעמים בחקירת ידיעת מקומות וזמני הדפוסים וכל השנויים מכל ס' וס' כמו שערה הרב המחבר ז"ל לחשש מחריסים בחשוש אחר חשוש, הוא ג"כ דבר המחוץ ונלרך למאד, כי יש ויש בדפוסים החדשים הדפיסו לפעמים בש"ס בחסר ויתיר וחלוף סופרים ומה שהסופרים עתידין לחדש וכו'. וכיוצא בזה פ"ב הלכה ד', (ובמגילה פ"ד הלכה ג', ובחגיגה פ"ק הלכה ח') אית ריב"ל אמר עליהם ועליהם כל ככל דברים הדברים מקרא משנה תלמוד ואגדה ואפילו מה שתלמיד ותיק עתיד להורות לפני רבו כבר נאמר למשה בסיני, מה טעם, יש דבר שיאמר הדש הלא זה חדש הוא משיבו חברו ואומר לו כבר היה לעולמים, עכ"ל הירושלמי שם, וממנה דברי הבבלי והירושלמי הלו הנו למדין דכל החידושי תורה שחדשו לנו מכבר רבותינו חכמי ישרא"ל בספריהם הקדושים אשר הספרים נמויים על יסוד ועקרי התלמוד והפוסקים ז"ל ומדרשי חז"ל [או שדבריהם נאמרים בחכמת הממת ע"פ ספרי המקובלים שמקובלים הים מפי הים הנמויים על דברי הזוה"ק והתקונים וכתבי האריז"ל] וגם מה שיחדשו לנו החכמים שיבואו לחרינו עד שיבוא המשיח ב"ב הכל הן מהדברים שנאמר למשה מסיני והכל ניתנו מרועה אחד ולא אחד אמרן פרים אחד לחרן וכו', ומ"כ כיון שכבר כתב הרמ"ם ז"ל בספקיו בפ' ס"ת והביאו העור י"ד סי' ר"ע דהידוע מ"ע על כל הים מישרא"ל לכתוב משנה וגמ' ופירושיהן וכו' וכן הן הספרים שלפנינו כיום לוחר וכו' עכ"ל, הנה כל הספרים בכלל פירושיהן דהם כלם ניתנו למשה מסיני, ומ"כ תועלת גדול לידע שמות הספרים המעולים בעולם ועל מיזה עניינו נתחברו, כדי שיהיה בקי בהם ובשמותיהם, והיה לא יזכרו ה' בעופר ויוכל לקנות הרבה ספרים הנלרך ביותר ללמוד תוה"ק ידע לחזר לחריהם בכל מקום שהם וכמלחמה ז"ל (עירובין כ"ה) לא בשמים היא, שהם היא בשמים שתה לריך לעלות לחריהם ובכל ספר וספר שיקנה יקויים בזה מ"ע דלמורייתא, והגם שלא יהיה לו פנאי ללמוד בכל הספרים מ"מ יהיה יכול להשתילן לחריהם וכבר אמרו חז"ל בכתובות (ד' נ') הון ועושר בניתו ולדקתו עומדת לעד זה הכותב ספרים ומשתילן לחריהם.

[ובגליון הש"ס שלי גיטין ד' ס' כתבתי כמו לד' הרמ"ם ז"ל אל הכתוב עלמו דאמר ואתה כתבו לכם דמהו ואתה כתבו דמשמע דווקא דכתובו זמן היה כותב מלוה זו ותו לא, והלא היה מלוה הנוהגת לדורות ג"כ, ואלן לפי דברי הרמ"ם ז"ל ניחא טובא ופי' הכתוב כך הוא, דועתה שלמור לכתוב הרמב"ם בפ"ז מה' ס"ת ה"ג דפשט הכתוב הוא לא (ומו שכיתר הרמב"ם בפ"ז מה' ס"ת ה"ג דפשט הכתוב כך הוא, כלומר כתבו לכם תורה זאת בה שיהא זו לפי שלין כותבין את התורה פרשיות פרשיות, עכ"ל) אבל תובבע"פ אל תכתבו כך ולמדה את בני ישרא"ל בע"פ ואתן טעם ע"ז דשומה בפיהם ושיהיו מצוה לדורך ללמד אותה לבני ישרא"ל בלה היטב, ול"ל כ"ה במסירה בע"פ, וכד' הסמ"ע בהקדמתו לח"מ, ע"ש. אבל יגיע זמן שהכתוב תובבע"פ מצוה את וגו' ואז יהול המ"ע הנ' גם על כתיבתן].

וקלקול הלשון , ובפ' יציאת מיתת עפ"י רוב על נכון , ולו להיפך כי בדפוסין החדשים תקנו הט"ס שנפל בספרים הישנים , ומזכיר לדוגמת קצתם :

א) בש"ס (סנהדרין דכ"ח ע"ב) אמר רב אסי כי הוינן בית עולא לבעית לן אחי אמיו מהו בן אחי אמיו מהו, ונראה פשוט דחסר כאן בהמיבעיא ול"ל נמי בן אחות אמיו מהו , דכן מוכח מהפשיטות , וכן משמע מרש"י בכורות ובתוס' תוכח , וכ"ה ברב אלפס והרא"ש , ושוב מצאתי כן בעז"ח בדפוס נובומבי ובדפוס פרנק .

ב) בפסקי תוס' בתענית פ"ג סוף ס"ב איתא : הלל הגדול מפני הנסים יתחילו העומדים בבית ד' בגילות , שבירת נסיים בגילה וכתיב מעלה גזילים ע"כ . וכן העתיק הב"י בשם ס"ה תקע"ה ובמג"א שם לדברי הפסקי תוס' אלו בכתבו ובלשונו , והנה ד' פסקי תוס' אלו הם מהולני הסנהב דמהו שבירות הנסיים בגילה , ועוד דמהו שמסיים אח"כ וכתיב מעלה גזילים ומאין הוציא הפסקי תוס' כן , ומעתה מפי מי אחי הגאון מו"ה בצלאל הכהן זצ"ל שיתחילו העומדים בבית ד' (ויהיינו מזמור קל"ה המתחיל הללויה וגו' הללו עבדי ד' וגו') מפני שירידת הנסיים בלולה הוא לכתיב מעלה גזילים כנ"ל , וכ"ה להליה בירושלמי סוף פ"ג דתענית ובפסחים פ"ה הלכה ג' , וז"ל : מיכו הוא הלל הגדול וכו' אמר ר' יוחנן משומדין בבית ד' , ולמה נקיטין חברי פרשתא , ר' שבירת ר' אבהו בשם רבי שמואל בר נחמן מפני שירידת הנסיים בלולה כהן ע"כ , ושוב מצאתי בש"ס ד' קלפוסט שהוגה כן בגילו בשם הירושלמי .

ג) בח"מ סי' ער"ה הביא הש"ך בסק"ד הרבה דברים מבעל התרומות בסוף שער מ"ט מעניו המהזיק בשטרותיו של גר וגם הביא בדבריו ולא כהג"ת שם . והנה בספר התרומות שנדפס עם גדולי תרומה בק"ק זאלקווא בשנת תקס"ט לא נמצא מזה אפי' רמז ומיזע מכל דיעים אלו בשעה"ת שם , ואכן יגעתי ומצאתי בעז"ה בס' גידולי תרומה הרמתון הסר הדפיסו הרב גידולי תרומה בעצמו בווינציה בשנת תקנ"ם לפ"ק [ובהסכמת הגאון בעל בית אפרים זצ"ל על הג"ת כ' : ווינציאה בשנת תס"ג עס"ה מסגנת הדפוס ול"ל בשנת ת"ג] ושם נמצא כל הדברים הסר הביא הש"ך בשלימות ונמצא בשער מ"ט ח"י הלקים , ובדפוס הנזי הנ"ל לא נדפס רק ט"ז חלקים מעשר הנ"ל וב' החלקים האחרונים חסר בדפוס הנ"ל , ואפשר שהעתיקו מס' בעה"ת הסר שם היה חסר הדפוס הלזו .

ד) בב"י ח"מ סי' שנ"ו בענין אם עשו תקנת השוק בגגג מפורסם , העתיק שם לד' הרא"ש שכ' בשם התוס' וזה הלשון : מדסולרך להביא פרע בחובו וכרע בהקיפו מע"ג תלית בהו פלוגתא הינו ענין להא דגגג מפורסם וכו' עכ"ל , והם דברים כלתי מובנים ולא ריחף סיפא , והך ליבנא דלהינו ענין להא דגגג ליתא שם בהרא"ש , ולהדבה בהרא"ש מסיים שם בגגג מפורסם ג"כ עשו בו תקנת השוק ולא כמסקנת הב"י , וגם בהדיוט העתיק שם מד' הב"י שמהריך להביא על רבינו העור שם בתריכות ולא נמצא כלל לשון זה בהביא בכל ספרי הב"י אשר לפנינו , אכן מאכי יגעתי ומצאתי בעז"ה בעור יקן מושן שנדפס בווינציאה בשנת ס"ג שנדפס שם כל דברי הב"י בשלימות , וכמו שהביא הדבים בשמו , ואשר בב"י בספרי העורים אשר לפנינו קרוב לי"ב שורות בגגד הב"י אשר נדפס בווינציאה , והסרו המדפיסים האחרונים מהשתק לשון הרא"ש שהביא הב"י בתחילה עד העתקת לשון הרא"ש שהביא הב"י פעם שני לדחות דבריהם, ונראין להביא בב"י כמו שהעתיק הדבים בשמו , וכמו שנדפס שם בדפוס הנ"ל , וכן היה הגירסא בב"י לפני בעל אשר הגולה והגר"א ז"ל .

ה) בידיעת זמן הדפסת ספרים עלה לנו דלא ליקבי ממפרש לאחרון שלא הביא לדברי מפרש אחר שקדמו והמעיין בב' הלז יסולק תמיהתו לשפשר שבפרו היה מונח עדיין בב"י ולא רצו המפרש האחרון, ובעין זה כ' השה"ג ת"ח הות ח' על הכנה"ג דלא ראה דברי הש"ך על תו"מ , ובזה הניג שם על הלזיה רבה שתמה על הכנה"ג לשאתמיטתיה לדברי הש"ך ישו"ש , ועוד נמצא כעין זה בב"מ .

ו) ובזה יתיצב לי דברי הרב ב"י שמביא כ"פ בשם הגהות מיימון בשם הסמ"ק [ולא הביא כן בשם הסמ"ק עצמו לף דהיה לפניו ס' הסמ"ק עצמו והביאו לפעמים] יעויין בב"י או"ח בסי' תנ"ג שהביא שם ג' פעמים בשם הגהות מיימון בשם סמ"ק , והוא נמצא בהגהות סמ"ק לפנינו פרק ז' ל (לאוין רכ"ב , ובמלוה כ"ם, רכ"ג) וכן בי"ד בסי' כ"ד הביא בשם הגהות מיימון בשם סמ"ק והוא בהגהות סמ"ק בעצין קנ"ז , ועוד הנמצא בב"י לחין מספר שהביא בשם הגהות מיימון ונמצא בהגהות סמ"ק , ומעולם תמהני ע"ז , וחשבתי דאולי הגהות סמ"ק לא נדפס עדיין בימיו סביב הסמ"ק ולא ראן בעצמו מעולם , רק מ"ם בהגהות מיימון ומפני בלא היה הדבר ברור אללו כתבם בשמו , ולכן בכל מקום שנמצא בהסמ"ק עלמו הביא בשמו , והנה בעת עייתני בס' מוצר הספרים הנוכחי ורציתי כי כניס הדברים שחשבתי , דהגהות סמ"ק לרבינו פרץ נדפס סביב הסמ"ק בשנת סי"ו בקרימונא וחבור הב"י כבר נדפס בווינציאה בשנת ס"י , ונמצא דלא רחה מעולם בחמת להגהות הסמ"ק כשחבר ס' הב"י . [ומ"ש הב"י בהו"ה סי' ט' נידון שם מותר ניתית על פתחן בשם הגהות הסמ"ק בעצמו היינו מב"ם רק היינו הגהה אחרת שנדפס בגדו בסמ"ק שהיה לפניו , ותדע דשכיבו נדפס הגהה זו בפנים בתוך הסמ"ק עצמו , ועי' בדבריהם שם] .

ז) שנויי הדפוסים עלכך ג"כ למאד להנאת הספרים מעשה שנמצא שנוי מוסחאות וגירסאות בגפ"ת ופוסקים וכמקום שים להסתפק מי ז"ל כך או כך עליהו לילך אחר הרבים, כדאיתא בחמ' טופרים (פרק שני הלכה ג') תרשב"ל ג' ספרים נמצאו בעזרה ספר מעון וספר זלטוני ספר היה כו' וקיימו שנים ובטלו אחד .

וראיתי לכתוב כאן מיזה הערות קצות כפ' אם הגדולים (ווילנא, תרי"ג) שעמדתי עליהן בעת בעת עיוני:

ח) בהערות אם הגדולים בסוף ס' מסכת"ח בעל חוכר הספיקים הזה התיך להביא על הגאון בעל אם הגדולים במס"ב דה"ר תביגדור הכהן זצ"ל היה תלמיד רבינו שמתה מוויטרי תלמידו של רב"י ז"ל והוכיח במיבור שלא היה רק ה"ר תביגדור אחד והיה תלמידו של רבינו שמתה כ"ר שמואל מספירא הסיים בזמן סהתבי"ם זצ"ל ע"ש. ויש לי להעיר על דבריו מס' תור זהב סי' תצ"ח ופי' תסמ"ב שהביא שם סה"ז תשובות להרי"ח דה"ר תביגדור הכהן ולדבריו שמתה ב"ר שמואל מספירא וכתב על סניסם בלשון מורי ה"ר תביגדור ומורי ה"ר שמתה, ואם נימת דה"ר תביגדור היה תלמיד רבינו שמתה שלו היתה ויכתוב עליו סה"ז בלשון מורי וכפרש דרבינו שמתה עלמו שלא היה רבו מובהק של התור הזהב לפרי בפי' תסמ"ב שהביא רבינו שמתה להרי"ז כתב בלשון: תכיהי ה"ר יצחק ב"ר משה, ומשמע שלא היה אלא רק תלמיד הבר [או הי"ל שלא כתב עליו כן רק מדקן הכבוד, וכמו שאמרו חז"ל הלומד מחבירו פרק אחד וכו' צריך לנהוג בו כבוד וכן תמיינן בב"מ ל"ג דתלמידי חכמים שבבבל עומדין זה מפני זה וכו'] ורבו מובהק של סה"ז היה הרי"ח ז"ל וכמו שמובאר שם בהות תצ"ז ויתיר שיך זוכתוב על תלמיד של חבירו בלשון מורי [וזה שלא לומר דה"ר שמתה שב' עליו סה"ז בלשון מורי הוא רבינו שמתה מוויטרי דהא ודאי ליתא דהא לאותו רבינו שמתה היה זקינו של ר"י בעל התוס' וכבר נפטר זמן רב קודם סה"ז וכמו שהתיר לכותבי באותו הפרה עוי"ש, ועי' בשם הגדולים בח"ב ד"ה מתוור וויטרי,וגם לין לומר דהוא רבינו שמתה אחר ותלמיד רבינו שמתה מספירא רבו של ה"ר תביגדור דה"ב נפטרך לומר דתלמיד רבינו שמתה הוי ואלו בשם הגדולים ה"ת אות טי"ן לא הביא רק שיטה] ולכן נ"ל דה"ר תביגדור וה"ר שמתה מספירא וה"ר יצחק אור זרוע ולכן היה כותב תביטים היו שם זה רק דרבינו שמתה וה"ר תביגדור שהכהן היה קרובו מיניה דה"ר יצחק אור זרוע ולכן היה כותב עליהם בלשון מורי, ומה שב' בשם הגדולים שם בשם הגהות מרדכי בפ"ד דיבמות דה"ר תביגדור הי' תלמיד מרבינו שמתה מספירא ומרבינו שמתה נ"ל דמוסחת משובשת נזדמנה לו להגאון בנ"ל בד' הגהות מרדכי דהנה בהגהות לפרינו בהגהות מרדכי שם [בהות ק"ע] לא הוזכר רק היזה תלמיד דרבינו שמתה אבל דרבינו שמתה לא הוזכר שם בלא, ולכן דברינו ז"ל בלי. וגם מש"כ דלא היה רק ה"ר תביגדור אחד נ"ל להוכיח קלת מד' הס"ז שם בהות תבל"ט שהיה ה"ר תביגדור אחר הקודם לו שהביא שם בתוספ מתניו שהביא לה"ר תביגדור וה"ר תלמיד ה"ז וכותב עליהם מלות רבותי ה"ר תביגדור וה"ר תלמיד,לומת דהיה ה"ר תביגדור שקודם שהיה רבו של מי ה"ר יצחק ה"ז ומשמע דה"ר תביגדור הזה לא היה כהן, ואפשר דאותו ה"ר תביגדור היה תלמיד דרבינו שמתה מוויטרי וכאותו תשובה שבידו: ומורי ה"ר שמתה ז"ל, ומלתה דזהו ה"ר שמתה מוויטרי דהא דרבינו שמתה מספירא היה בזמן הס"ז וסיתך יכתוב עליו מרני ז"ל ומזה נראה לומר דתרי היו והמחבון היה תלמיד הר"ם מוויטרא לך דאותו ה"ר תביגדור לא היה כהן. וגראה דה"ר תביגדור כהן שהובא בהגהת מרדכי סוף קידושין לענין בדין דהם שבעיי טוען מוויב הקונם מס"ת והובא בב"ך ח"מ סי' מ"ו ס"ק ט' נ"ל דהוא ה"ר תביגדור אחר תחהון דהיה בזמן מהר"י קולון ז"ל דסרי בתשובת מהרי"ק בשורש ע"ד הביא למהר"י תביגדור הזה והביא עליו וידוע דמהרי"ק ז"ל היה תחהון מאד בשת ר' בזמן בעל תרומת הדשן ז"ל ובפר בשת כ"מ ובמ"ב בשם הגדולים ח"ת אות י' ובי"ל דהביאו התשובה הנ"ל את"ב בהגהות מרדכי,וידוע דהגהות מרדכי היכר רב תחהון והוא מלוקט מהרבה ספרים שהיו אחר המרדכי ובמ"ב בשם הגדולים ח"ב ד"ה הגהות מרדכי ולפי זה נ"ל דג' ה"ר תביגדור היה אחד לא היה כהן ובשום התשובות היו כהנים ומיהו לאחר שנמסיק שם שם"ך בשם הנ"ל דהך תשובה שנדפס במהרי"ק שם אינו מד' מהרי"ק ז"ל דלאו מהרי"ק תהוס ע"ז ע"ב בש"ך אינו שלהת כלל דהי' שלשה, ד' יודע בחמת.

ט) בשו"ת מ"ח ד"ה הלחב"ד הנני כתב שם דהי' לאו דמסתפינא היה לומר שבאתה בהנינו ירוחם מס' התכלול הוא מאותה לדוחן וכו' דוקא, ומש"ב שם אח"כ דבדבק כתב ס"ל דוד בן אינו מס' התכלול, ע"ש. הנה נ"ל בזה על הגאון הנ"ל דהוא הכה עדיף מניחא דהנה בעת יצא ס' התכלול לאור הדפוס ולידתי שם מדין הדבק כלל ולא חיישי בזה כלל, והרב נ"י לא כיון בחמת יפה בכוונת ר' ירוחם ז"ל.

י) בח"ב אות כ' כתב בשם הב"י אח"ח סי' ט' דהכלבו רגיל הרבה פעמים לכתוב ד' במ"ק והגהותיו בסתם, ע"ש. הנה בחמת כ"כ הב"י שם, אבל תמהני דמעולם לא מצאתי בפי מעון עיני בד' הכלבו ביבמ בסתם במ"ק בשם ואדרבה בכ"מ שהביא לד' הסמ"ק כותב: כתב הרב ר' יצחק, וכוונתו על רבינו יצחק מקורביל שבשם הסמ"ק, ובשמיני הגהות הסמ"ק כותב בהדיא והגיה עליו הר"ף וכמו בפ' שתיעת סי' ק"ו כתב ה"ר יצחק ז"ל בשם לא הבה יצא ויקוף והגיה עליו הר"ף ז"ל ולהיפך בלא בקיאין בהקפה וכו' והוא נמצא בסמ"ק ובהג' שם בעשין קע"ז בלשון הזה ממש [אך מ"ש בכלבו יצא ויקוף הוא ט"ס ול"ל יביא ויקוף, וכ"ה בסמ"ק, וכ"ה הלבוש גם בס"ם] וכן כתב שם בכלבו כתב ה"ר יצחק בהשגות בהלכות לעשמן וכו' והוא מד' הסמ"ק,לך סיפא לויבא דמשמע משמע שלוין בהגהות לאחרים אינו מד' הסמ"ק וגם לא מד' בכלבו כן היה הגה"ה שכתב היה תלמיד בלדו והכניסו לאותו בפנים ולכן מסיים שם, ע"ש, ובשמ"ב שם בלדו בעו"ה, ומה שכ' הב"י בס"ם ר' דכוונת ה"ר יצחק שלין לוך בזיה אחרים עומדים ע"ג כיון שלחמת בזה דכן משמע להדיא בסמ"ק שם. ובחמת שמ' הב"י בב"ד משמע דהכב דה"ר יצחק שבכלבו אינו הסמ"ק כן היה פוסק אחר ולכן כ' הב"י בכו' ב"ח כתב הכל בו בשם ה"ר יצחק דעקרא רבלים מוציל כמו הלכה וכו' וכ"כ בסמ"ק, וכן בשו' ל"ש בתב הסמ"ק והכלבו בשם ר"ע,עכ"ל. ומשמע דה"ר יצחק הוא פוסק אחר מבל בחמת הכל אחד דה"ר יצחק שב' בכלבו כוון על הסמ"ק.

**ובהזדר** לעניננו שמחוד רלוי לחחזיק טובה לבן הרב החכם המחבר ס"ס . . מו"ה **יעקב** נ"י **בן־יעקב** הסר לקח עול המברה על שכמו והביא ס' היקר הנ"ל לביה"ד וקבעו כיון בסדר נכון ועלה ונכנסה מדויקת בכל מיני סדור ויופי כדי לעשות ניח נפשה לנשמת הבוו ז"ל וברוח מזכה הבא בזכות הרבים התלוים בזה, ורלוי לקנות המוהר שנחמד הזה בכסף"י לנתן שלא יהיו שלוחי מלוס נזקקין ח"ו, וחלילה לססיג גבולו בזה בכל עניו שנוי ערמה ותחבולה בעולם מלבד חומר המיכוח מהוק הקיר"ס על כמו שלה, וכה יגליח ד' בידו לבוניה לאור גם דברי המלואים סיקרים מגדולי הדור ועמודי החכמה לעוב ולממחת הגבוים המחניס עליו. וכל המכייעו יתברך מן השמים בברכת כהן

הבעה"ח בזה יום ג' כ"ג אייר לפרט לקוח את אוצר הספרים.

נאום **שלמה** בלא"א מו"ה **ישראל משה הכהן** זללה"ה מ"ץ בפ"ק ווילנא.

# מגיד מראשית

מַגִּיד מֵרֵאשִׁית אַחֲרִית וּמֵקֶדֶם אֲשֶׁר לֹא־נֶעֶשׂוּ
אֹמֵר עֲצָתִי תָקוּם וְכָל־חֶפְצִי אֶעֱשֶׂה (ישעיה מ״ו י׳).

**הספר** הזה אשר אנכי מגיש היום לפני הקוראים שמו **אוצר הספרים**—
בְּמֻתְאָר מאת הרב החכם המחבר ז״ל—יעיד על תכונתו כי הוא אוצר נחמד וטוב לישראל, אוצר בלום האוצר ומכלכל בקרבו תכונות ותולדות כלי חמדה וסגלות ספרתנו מיום כתוב או נעתק ספר עברי על אדמת יהודה עד שנת הלקח אדוני אבי והודי מעל ראשי לחיי עולם (תרכ״ג). והנה רבים מחכמי ב״ע הנודעים לגדולים הקרי לב אמתיים וחכמי חרשים במלאכה וחכמה הלזו מרבים לרומם ולהעריץ את יוצר האוצר ופעלו, יעידון יגידון כי עוד לא בא כמוהו בבתי נכאת אחינו, וספר נצרך ונחוץ וענין ובנין גדול ונכבד ממחלוקה הזאת לא נמצא עד היום דוגמתו בגבול ישראל. והמחבר ראה החסרון הזה ונתן אל לבו לבקש טובה לישראל ויתעורר ויתעודד בכשרון דעתו אשר חנן ה׳ אותו בזה, ובשקידה עצומה וידים הרוצות התאמין עשריות בשנים לאסוף ולכנוס את כל צבאי צבאות ספרי ישראל הנזכרים בחבורי קוראי הדורות ורושמי ספרים בני סמכי מכל שהיו לפניו בלה״ק ובלע״ז, ויותר מהמה הספרים אשר עיניו ראו ולא זר (לשון המחבר בהקדמתו לשה״ג) ויקבצם בשאר רוחו כעמיר גורנה, אחרי זרה במזרה (כי מה לתבן את הבר), ויעשם לאגודה אחת צנא מלא ספרא ויצא האוצר הספרים הזה, הכלול ושלם במינו ובהדרו, הערוך ומסודר בטוב טעם בחירי הלעקסיקאנע בלשונות העמים למצא דברי חפץ, יגיע למספר **שבע עשרה אלף**, והכל בשפה ברורה קלה וקצרה; והיה לבאר:

א) שם כל ספר. ב) **מחבר**, בכללו מסדר מעתיק מגיה ומו״ל. ג) **כתב**, אם אותיות מרובע, רש״י, משיטא אשכנזי או ספרדי וכדומה. ד) **לשון**, אם טהר לשון עברי, משנה תלמוד או בלולה, ולפרקים: המדברו נאוה אם שפתו עלגים. ה) **תוכן** ומהות הספר, ואם נקבצו באו בו מאמרים והוספות מזולת המחבר. ו) **פרושים** ובאורים ההונים עליו. ז) **סדר**, חלקיו שעריו מאמריו פרקיו וסמניו בשמותיהם למספרם. ח) **העתקה**, יגיד לרוב מאיזה ספר ולשון ולאיזה כתב ולשון נעתק

נעתק. ט) מקום הדפוס. י) זמן הדפוס. יא) תבנית הספר ושנוייו אשר קרוהו בכל מקום ובכל זמן הדפסתו. יב) בכתבי יד ירשום בכתב אמת גם מקום וזמן הבורם וכתיבתם, ושם בית העקד שספונים וטמונים בו, ונומר כל או"א לפי רשימת מקום גניזתו. יג) בספר החסר מקום או שנת דפוסו (חמ"ד, חש"ד, חמו"ד) או ספק מוטל בהרכבתו ותולדתו את מקורו הערה בהביאו לרוב חלוקי דעות הרושמים בעלי אכופות ישנים גם חדשים, ויש אשר יחוה דעו והכרעתו עד יגלה תעלומתו במופתים והקשים חותכים, אף דייק וגריס ספיקי דגברא למען דעת אל נכון מכטן מי יצא כל ספר, ומעל מחבר פלאי (אנאנימוס) או שם בדוי (פזיודאנים) יגלה פני הלוט.

**אלה** המה **שלש עשרה עקרים** ומוסדות האוצר, ועליהם ירה בונהו אבני פנותיו, אף הסיע אבנים יקרות וישימם אבן על אבן עד הבנותו כמו רמים מבצר משגב הומותיו, ויכל את יופי אלמיו חדריו ותאיו לכל תורותיו וחקותיו כיד ה' עליו השכיל [בעזר איש עצתו וחכם חרשים אשר בקש לו ממרחק הלא הוא זקן בית מדרשנו, המושל בהיכל חקרי קדמוניותינו, הרה"ח הנודע בשערים דר' **משה שטיינשניידער** שליט"א מברלין, אשר כל בתי אוצרות הספרים האדירים בתבל כספר אחד נגולו לפניו, וכל רז לא אנס לו, והדבר הקשה למר אבי ז"ל, מנסבת העדר בתי עקד וספרים רבים עתיקים במדינה אשר חי בה ומה גם כתבי יד, הקריב לפני כס משפטו, והחכם הזה ביקרת רוחו החרה החזיק על ידו, ויורהו משה עין הדעת ויאר את עיניו בהגהות והערות רבות ונכבדות, ותחת שבטו עברה בשנות תרי"ח—כ"ב המהדורא השלישית מהאוצר עד תום אות ח' (ועוד זעיר שם) כל הערכים מהנדפסים עד שנת תצ"ב (1732) ע"פ רשימתו הגדולה והמכלאה מספרי בית עקד בודליאנא באוקספורד המכונה Catalogus librorum Hebraeorum in Bibliotheca Bodleiana, etc. Berolini, 1852-60, 4°. (שרובם מעזבון ספרי הגאון ר' דוד אופנהיים אב"ד דפראג (רד"א), ויהיו לבית העקד הזה למקנה) ועוד ממקורים נאמנים, ובאקראי גם בספרי כ"י, וע"פ תקוניו הכין המחבר ז"ל **מהדורא רביעאה** משמונה אותיות הראשונות, היא היא אשר שמתי לפני הקוראים בדפוס, וגם עתה ברוך יהיה לד' על חסדו האחרון בעברו על כל הנדפס כבוצר על סלסלות והולך ומוסיף מגיה ומעיר בהערות רבות מושכלות (ותבואנה במלואים אי"ה), גם פתיחה גדולה בל"א המדברת על כל מוצאי ומבואי האוצר הבטיח בטובו לתת על ידנו לדפוס, ומהיוצר והבוצר תסתיים שמעתתיה דהאוצר].

**והרואה** ומבין את אשר לפניו בשום שכל ולא ברעם וברעש כ"א בתמים ישפוט, יענה ויאמר בבטחה: כי הגדיל הפליא בונהו בו, יען בכל ספר וספר אשר אסף וכנס המחבר מראש באוצרו לא תמך א"ע ראשו ורובו על יסודות הרושמים אשר לפניו, או על אותיות פורחות באויר השער כאין עינים על כתף מנהיגו הנער, כ"א על שכלו הבריא ואחרי בקרת נמרצה בעמל כביר ימים; לדוגמא עי' בכרם חמד ח' צד 161 שם העמיק הרחיב חקירתו ע"ד ספר אבקת רוכל, ארחות חיים, כל בו, הנפש החכמה, הרשומים בריש מלין באוצרו ערך: אב סי' 123, אר סי' 984, כל סי' 118, נפ סי' 248. —

ומלבד אשר נער כל ספרי מסדרי דורות ורושמי ספרים כשמלה, גללם וכללם יהד באוצרו [כמו ס' אוצרות חיים (רח"ם), ארח צדיקים (אר"ץ), ס' היוחסין, סדר הדורות (סה"ד), צמח דוד (צ"ד), קורא הדורות (קוה"ד), קהלת דוד (ק"ד) ורשימת ה"ר דוד אופנהיים (רד"א:תקמ"ב), שלשלת הקבלה (שה"ק), שם הגדולים לרחיד"א (שה"ג), שם הגדולים (רשי' קטנה בדב"ע) לר"א נכד מהר"ש שליצשטט, שפתי ישנים (ש"י א' עם הגהות כ"י; ב,ג.) תולדות גדולי ישראל לרמ"ש גירונדי (חג"י) וזכר צדיקים לברכה לר"ח ניפי (זצ"ל) כו' וכו', זולת בלע"ז המפורכמים כס' די רוסי, וואלף, פירשט, צונץ, שטיינשניידער כו' וכו'. ועוד לקט וברר הכין וסדר ברוב עמל בשר ורוח לתכלית מלאכתו זו מפתחות משמות הספרים ומחברים להרבה ספרים נכבדים ורשימות הדרושים להפצו (כמפורש בהקדמתו לשה"ג אשר ערך והוציא בסדר חדש ומהולל (ווינגן,תרי"ג,8°), וכזה יש ממנו בכ"י על ס' תג"י וזצ"ל, וכהנה ת"י) ונמצא המעיין באוצר הזה אשר לפניו דומה עליו כאלו אוחז בידו כל הספרים כלם ממין הזה] הרבה ראה בחייו, בהיותו אוחז בהכמה עם נחלה בעץ הדעת עם עץ החיים, ויהי באחרית ימיו כעשרים שנה סוחר ומו"ל ספרים מיקירי הערך עתיקי יומין. ענפי מסחרו שלח למרחק, ורגליו הובילוהו לעמוד במקום גדולי המבקרים חכמים מצוינים וגנזי ספרים ויבא בשו"ת ומו"מ של הלכות ביבליאגראפיע עם רוב גדולי הכמינו באשכנז אשר למד לדעתם וקנה לו ידידותם מעת נטה לו אהל בלייפציג בעסק הדפסת ספרים ומסחרם, כנודע לבני דורו החיים עמנו היום, וכאשר יגידו כמה מכתבי הליפות שבידי מגדולים חקקי לב בשדמת מקצוע זה. אף הוא היה עזר לא מעט לידידו ורעו הרב החוקר דר' רמש"ש במלאכת ספרו רשימת ספרי דקדוק (Handbuch, etc.) ולהח' דר' פירשט בהבור ספרו הגדול Bibliotheca Judaica. Bibliographisches Handbuch d. gesammten jüd. Lit. etc. 3 Thl. Leipzig,1849-63,4. כאשר העידו עליו בעצמם בפתחי שערים לספריהם הנזכרים.

הם' הזה עודהו בכ"י נודע מכבר בעולם החקירה והדרישה לחבבת רשימות קדמות ספרי ישראל, ועוד לפני שלשים שנה המבקר הגדול אבי כל תופש ספר ביבליאגראפיי ונזר זמננו דר' צונץ נ"י בספרו: Zur Geschichte u. Lit. Berlin. 1845. 8°, S. 248. הזכיר בכבוד את שם בן־יעקב ומלאכתו הענקית באוצרו, ומאז הוציא לאור את ספר שם הגדולים והודיע טבעו בעולם בפתחי שעריו נודע גם לכל קהל קוראיו, ומיום חשך עלי שמשי ונגדע קרני ובעל האוצר נקרא אל עַל, קול יללת אבירי הרועים הרואים ומבינים בספרים מועילים עד תכלית וקינות סופרים נשמע פה ושם על אוצר נחמד החבוש בטמון ועל האוסף הנאסף בהאסף מאספו ומחברו: הדובב שפתי ישנים דר' צונץ שליט"א בהנפשות אשר עשה להכורמים העובדים ומתעמלים בכרם ישראל Die Monatstage des Kalenderjahres, ein Andenken an Hingeschiedenen v. Dr. Zunz. Berlin, 1872, 8. המוכיר № 35 צד 10. הכרמל № 46, III הצפירה № 30, VII המגיד № 23, II וז"ג Еврейская Библіотека 1, 358.

גם חזקו עלי בימים ההם עתרת דברי גדולים וטובים שזרזוני על אודות הוצאתו לאור עולם, ואנכי מדעתי את גורל מפיצי חבורים מועילים בישראל—אטמתי למורת רוחי

את אזני לבלי תת מקום לבקשתם; אמנם רבת צררני מוסר כליותי, בשומי אל לבי: כמה יגיעות יגע בו אבי ז"ל עד הקימו מזימותיו להועיל לבני עמו, ועתה לעיני כמסוס נוסס יהי; סוף דבר ההבירו והתכברתי מלים, ורוח מו"ל—בעבור חושי בי לטוב ויפה יסכון עליו משכיל באחי—גם היא לבשתני אף יכלו לי, ואקום ואתאושש ואתעשת ע"ד ההדפסה.

**בשנת** תרל"ו העברתי קול במכ"ע כי עת לכל חפץ וזמן הוצאת האוס"ק ממסגר הכ"י לאור הדפוס בא בא, ולשוחרי תושיה מקרוב ומרחוק קראתי נטיתי ידי לבוא על החתום, ואתאו לראות היאמנו דברי מזרזי, היתלכדו פועל כפים ברוח שפתים, ות"ל כי דברי מצאו הד קול בלב גדולים וכן שלמים שכתבו ונתנו ידם אלי, ויאמצוני המריצוני ללכת הלאה במסלה כלותי לי, אלה בכסף קדימה וחתומים, ואלה בדברים טובים ונחומים. שמעתי ותחי רוח יעקב, ובחדש סיון שנת תרל"ז קרבתי אל המלאכה.

**במשך** ההדפסה הכבירה והכבדה כזו אשר ארכה לי כמשלוש שנים עברתי על פני כל מרחבי האוס"ק, לקטתי ממנו והוספתי אל תוכו מ"מ וערכים וסדרים חדשים, גם כנסתי לי מבחירי רשימות החדשות שראו אור אחרי מות אבי המחבר ז"ל, כמו רשי' צעדנער מספרי הבריטיש מוזעאום (Catalogue of the Hebrew Books in the Library of the British Museum. London, 1867, 8.) ורשימת ספרי רוזנטהאל באמ"ד (Catalogue der. . L. Rosenthal'schen Bibliothek, v. M. Roest; nebst Anhang יוה"ע כפר: 2. Thle. Amst. 1875, 8. (ועל טוב יזכר בן המאסף השוע האדון הבאנקיר G. Rosenthal בי הואיל לבבדני ברשיבה הכ"ל עם מכתב מפיק חן) רשימת כ"י מינכען החדשה להרמש"ש (M. Steinschneider. Die Hebräischen HSS. der K. Hof- u. Staatsbibliothek in München. München, 1875, 8.) וזולתן, ועל פיהן תקנתי לרוב והוספתי בכ"י אשר לפני וחזקתי בדקי האוצר בכל אשר היה לאל ידי הרפה ועד מקום שידי מגעת עשיתי להטבת והשלמת האוצר (מבלי הזכיר שמי), בהיותם כלם תקונים שהזמן החדש גרמא, יען שהרבה קובצי כ"י ישן נושן נתבקרו והרבה קאטאלאגע מאוצרות חשך ראו אור גדול ע"י חכמים מובהקים אחרי פטירת אבי ז"ל. וקימתי בעצמי: מרבה ספרים מרבה חכמה, ואין חכמתו של אדם מגעת אלא עד מקום שספריו מגיעים (לשון הר"י קנפנטון בדרכי הגמרא שלו).

**ולשלמות** המלאכה בכל מיני שלמות, אשר זאת כל ישעי וחפצי, לא חסרתי על הוצאות הדפוס, אם כי כבר עלו כמעט בכפלים מאשר חשבנו בתחלה בהדור האוצר וכליל תפארת מלאכתו, ומיום ההל ספרי רשימות עבריות לראות אור בישראל לא נראה כמוהו גם בתמונתו החיצונית ליופי זולתו (אשר מדפוס המשובה לשועי בית ראם מוצאו, ומהודם לו קרנים, וע"כ אקריב על מזבח דפוסם זבח רצון תודתי וברכתי לכבודם), ומכחי שחדתי בעד ההנהה שאין לה שעור וסוף; ועוד יתרה עשיתי כי קראתי בשם חכמי דורנו הביבליאגראפען המצוינים ומהם היושבים ודורשים

בביבליותיקן

ביבליותיקן נקובי שם, לשום עין עיונם על הנדפס לבררו וללבנו איש איש מקצהו, והמה בענות טובם ובנדבת רוחם נענו לי ובחכמתם ובקיאותם עלו בפרצות העירו ויעוררו עד יסוד ושרש כל דבר, ועל רובם הם הם עדי ראיה מהספרים אשר היו למראה עיניהם. **להוספות תקונים והערות** האלה עם **מפתח המחברים**—בסדר א"ב, ועל ידם מראה מקומות ספריהם לאותיותיהם בחכור פנימה מאת הכותב—יעדנו את הלק **המלואים**, מלואת כל אבן יקר (אשר יבא כדי ס פ ר בפ"ע), המפיץ אור יקרות ונגוהות על מלא רוחב הס' וכלו אומר כבוד לפעולת החכמים החוקרים אשר מלאו אחרי המחבר, וממנו יבין המעיין דעת איך להוקיר את הין ערך האוצר; ואם כה איפא מבקר! לאט לאט לנו לאוצר עד נוציא אליך מלואיו אז תדע תחקרה מלין ותשכיל מן מוצא הדברים את כל קשה ונעלם ונוכחת.

**לא** נשיא את נפשנו לאמר האוצר הותם כל תבנית כליל השלמות ואסור להרהר אחריו—לא נפון שעוד ישאר כר נרחב לקוראים המעיינים לענות בו ולהתגדר במלאכתו. הן לא רק רוח ולא בשר המחבר לצאת בעקבות עדן עדנין מדורות קדומים והבאים אחריו, לשמור ולספור צעדיהם בארח עולם העיוני ויעשה מעשהו שלם מעשהו בתבלית! היבנו פארי עמודי קדם אשר ראשם לעב יגיע ושנותיהם כימי עולם — ביום אחד, ואם בן ענק במטילי עצמיו ובגבה קומתו וצביונו פעם אחת יולד! ואיך יוכל המחבר לאסוף בחפניו את כל גדודי הספרים הנזכרים באוצרו מסוף העולם ועד סופו למען ראותם עין בעין ביום שידובר בם—ולא ישגה! אמנה לא גבוהה גבוהה תבענה שפתי עט כי לו יתר שאת ויתר עז במינו ואין כערכו בכמותו ואיכותו בכל ההולכים לפניו. ולאשר יכינו את לבם להקר ספרתנו — ביום כלי חפץ ומכונה נפלאה ובכל ענפי הלמודים יעזרו בו עזר גדול, וככה ישלם ויתמם גם הוא ירחב ישגא ירום וינשא למעלה למשכיל, באחרית הימים יתבוננו הקוראים בינה. —

**אלו** נכתב הספר בשפה חיה ומדוברת אך למותר וללהג הרבה יחשב להראות מה נחוץ לספרות עם ועם ס' כאוצר הספרים, כמו הוכח יוכיח לגלויי עינים יפעת השמש בצהרים, וצורך אוכל ומים לכל חי תחת השמים, ואיה ספר ולשון תהלך בארץ שיעדר בספרותה ספר נחוץ כמו זה! אפס עוד רבים מאחינו לא יחכמו, ורובי התוריים אינם יודעים מאומה את שם הביבליאגראפהיע, ומה גם פעולות סופריה וספריה כספר החתום להם, ועוד היום נשאלים אנחנו שאלת תם. אלה לאלה עליו מתהרשים, אלה לאלה ממללים מה יושיענו זה, ומה כל החרדה אשר חרדו עלינו אנשי שם כהמחבר וסיעת מרחמוהי להשתקע שנות חיים בעבודה קשה וסבוכה כזאת?! ללא יודעים תמימים כמו אלה, נדמה לא נחטא בהשערתנו אם נאמר: כדאי וראוי הוא **אוצר הספרים** לבזבז עליו עוד איזה טפות דיו למען הציע בפתח השער מעט קט מתועליותיה ופעולותיה ביחוסה לתורתנו הכתובה והמסורה ולקורות ב"ע והליכות עולמנו. השומע ישמע יקשיב ויתבונן לדברים האחדים, והחדל אף אם נרבה בחול מלים יחדל ולא ישים אליהם לב:

א) **הן** נודע כי איש איש עליו לדעת קורות עמו ארצו ומולדתו חיה ויחיה בה, ועם באין דברי ימי עמו בעמים לא יתחשב, ומה גם ישראל גוי מעולם, גוי אשר מאז התהלכו בגולה מגוי אל גוי וספרותו בידו רק על שרידי המודותיה וגאון תפארת תולדות עמו יחיה, היא משאת נפשו, אדמתו, ממשלתו, היא מצבת עזו מימי קדם, והיה בְּהֻנָּדַע לו תכניות ספריו מדורות עולמים יכונן לבו לחקר רוח אבותיו ותולדות קדמוניות ישרון עד שנות דור ודור, דרכי חכמיו וקדושיו, גדוליו וטפסריו אשר הציבו למו יד ושם בקורות לאומתם, סובב סובב קורות הגוי כלו, ההמרי והרוחני, שפרשו מוטות כנפיהם בזמנים ומקומות שונים, וממנה פנה ממנה יתד לאיש היהודי ללמוד ולדעת בינה לעתים — היא תלמדנו תנחנו ארחות חיים בקדש ובחול, הלא בספרתו.

ב) **להנדיל** תורה ותושיה בין אחינו אנשי גאולתנו, כי קנאת סופרים תרבה חכמה, בראותם פה—מלבד חבורי היהודים הרבה אין קץ שחברו למו יהדיו בזה— גם רבים מחכמי עמים שקדו על למודי לשוננו וספרתנו, ויאצילו מהודה גם על ספרותם, ועי"ז רבים מחכמינו ורבנינו מצאו מסלות בלבותם ויפיקו רצון בשירים ומכתבים שונים שנשאו על מושלי ארצות שרים ופרתמים הגמונים וחכמי או"ה מגודל אהבתם להם, וספרים רבים שחברו לשמם ולזכרם, וישאו חן וחסד על ב"ע, ומזה צמחו בדור שלפנינו טובות גדולות לישראל, כי ת"ח (כרבי מנשה ב"י וחבריו) מרבים שלום בעולם וממשלת קנאת עמים ושנויי הדתות תעביר מן הארץ. מה גם בהביט שנשים משלו בה, וכי עשירה היא מזן אל זן, דגן שמים ומשמני ארץ: אלפי ספרים עתיקי יומין מאבירי הרועים באש דת תורתנו הטהורה ואמונתנו הצרופה, וגם מכל החכמות והלמודים מדות מוסר והידיעות בחיי משפחה ועם ומשאלות הזמן אין נעדר דבר. עתה לא נהיה עוד לבוז וקלסה למלה ולשנינה בעיני מאריבי לשון הנאמים עלינו נאום לאמור: עם אשר אך על ד"א של הלכה יחיה, ובחיי עולם חרושת המעשה והמפעל ודרך חכמת בינה המחיה את בעליה אין לו מדרך כף רגל, אין ליטרטור לישראל, וכדומה דָּבָר באופל יהלוך, מבלי יודעים מתכונתה עד מה. עתה לא יבוש יעקב בהגלות לעיני השמש את הוד יפיה, המשתרעת ברום חכמת הטבע ומלואה, תדבר על כל מדע וכשרון המעשה, תצלול בחקר תהום ובמה שאה"ט, וככל המון חכמים מקדם בית ישראל ידו בכל משלה.

ג) **תעיר** ותעורר בלב ב"ע אהבת איתן לספר עברי, אשר רבים עמנו היום ידמו כי אבד עליו כלח, בוש יבושו בספרים ירשו מאבותיהם ובביתם תחת שואה יתגלגלו. צאו יאמרו למו, ויתעמרו בם לעטוף במו המאה וגרש. אמנם! עת צרה היא לספרי ישראל, ויש גם משומרי משמרת הישנות יבזרו כסף כאפר על דברים של מה בכך ומספר עברי יקפצו ידם, לא יראה ולא ימצא בגבולם בלתי סדרי תפלה וספורי מעשיות, עתה בהביטם בתבל כי אחינו מבני עליה, ויש מגדולי הבאנקיערס אשר שיח ושיג להם עם הצרות מלכים, נמצא להם אספות אספות

ספרים (באשר נקרא שם בעליהם עליהם לפעמים בספר הזה) ועוד היום יקבצו על יד, לא ייעפו ולא ייגעו להרבות במחירם, ומה נדבר מבתי עקד ספרי עבריים נדפסים וכ"י הנודעים על פני תבל, סגלות המלכים והמדינות ולרוזנים פרטיים אשר יחפשום ממטמונים לעטר בהם בתי מדרשיהם והיכלי משכיתם, בתוכם הרבה כ"י קדומים (ואנו אף שמע רשימותיהם ללשונותם לא שמענו בלתי היום שנאספו ונעתקו לפנינו פה באוס"ף), ורבים מחוקרים תלמודיים וגדולי מלומדי הנוצרים יהנו לאורם הגנוז בשאבם חדשות ונצורות ממקור ישראל, הלא אז ישימו לב וינחמו באמור לנפשם: עם ה' נחנו ועל ברכי ספרתנו נולדנו וממנה יצאנו.

ד) **ללומדים** מופלגים וביחוד העוסקים בפוסקים להורות לעם דרכי ד' הלכה למעשה ובכגון זו בללא נקוט דהלכתא כבתראי, וע"כ נחוץ לדעת אל נכון מי הם המחברים והספרים למען דעת מי ראשון ומי אחרון, ויש כמה מחברים וחבורים משם אחד. לדוגמא הראב"ד הזקן, הראב"ד המשיג, ועוד ראב"ד זולתם; כמו כן הרשב"א ז"ל: ר' שלמה ן' אדרת, ר' שמשון בן אברהם וכדומה. הרא"ש: הרא"ש מלוניל, הרא"ש מפליזא, הרא"ש מטוליטולה; הרמב"ם (הידוע), הרמב"ם מכונה מקורטובה, הרמב"ם אלפאסי, הרמב"ם אלבאז, ובאלה. ואם לא יהיה בקי בהם ובספריהם לשמותיהם ולזמניהם יהי למורה דעה מבוכה גדולה בהוראתו, כמבואר בכללי הפוסקים ומבארי ושוני אמריהם ברחבה. וכבר הראה הג"מ חיד"א כשלון רבים וגדולי המחברים בתורה עי"ז בס' העלם דבר, (עיין זה). ומה מאד תסכון ידיעת ספרים ישנים הנדפסים מלא־דבר מגוף הכ"י וע"י מחברם לעמת דפוסים שאחריהם, והשם עיניו בספרי הרושמים ומסדרי דורות יהי נוכח האמת דרכו. מלבד הטוב והמועיל אשר יצמח לכל תורני משכיל דורש תושיה ומזמה בשומו עינו ולבו לשם ולזכר מהות ספרים רבים לבחור ללמודיו הטוב והישר ולעסוק במה שלבו חפץ בסדר ומשטר נכון, ויצעוד לאט מטעלה אל מעלה מן הקל אל הכבד בעקבות המאורות הגדולים בעלי תריסין מדורות עולמים. ולהורים ומורים די עצה ומזמה איך לנהל עלות מישרים במסלול ודרך הקדש לבלי דלג על הר הרים ולקפוץ בראש בים התלמוד הגדול בטרם מלאו כרסם במקרא במשפט הלשון ובמשנה, ועוד חבילות תחבולות כהנה יפגוש הקורא הנבון המטייל בחדרי האוצר.

ה) **למחברים** ועובדים בא' המקצועות—חומר ולבנים לכל עבודה בשדה הלמודים אשר הוא עוסק בהם, במצאו באשר לפניו הספרים המדברים על איזה ענין מן הענינים הנדרשים לחפצו וידע בסדורם, ואם לא הקדימוהו כבר אחרים ונמצא עמלו ללא הועיל (באשר יראה הרואה בפנים הספר חבורים רבים ממין א' וביחוד ספרי מפתחות ומ"מ וכלם מתגבאים בסגנון אחד).

ו) **מדפיסים** מו"ס וכל מאספי ס' מיחידים יעזרו בו עזר גדול, בהמצא שלחן ערוך לפניהם מכל ענפי החבורים, גם ס' בני מקרא והרבה ס' בל"א ההמוני,

וספר כפר בכל אופני ההדפסה וכל שנוייו שיעלה על לב איש, ומאשר לפניהם יבינו מה לקרב ומה לרחק לפי רוח העת והמקום.

**אלה** קצות תועליות הביבליאגראפיע ויותר ימצאו המבקשים פנימה לרגל קריאתם, כאו"א כפי אשר יבין ויטעם חכו.

**בזאת** ראינו לקדם את פני הקורא גם ממדרגה הנ"ל (אם אך יאבה קרא בו). ואני תפלה למשגבי אלקי יצחק אב"י ואלקי יעקב אשר בחסדו ב"ה הקים עצת חכמי הדור על ידי וכל הפצי מראשית אחרית בתוצאה הזאת נעשה ויגמור בעדי: אנא הואל נא והגדל את מפתח של תחית תושיה הזה בישראל, יתעוררו רבים לאחוז בחכמה זו לכת בעקבות הגאון ההסיד רבינו חיד"א זצוק"ל, לעבדה לשמרה ולהחזיק במעוזה. והיה כי תפרוץ ותפרח בארץ יהודה, ויטעמו מטובה ואל תועליותיה יתבוננו, אז יצדיקו ויהללו את בונה האוצר והעוזרים על ידו במחשבת חושב, וגם פועל ידי המזערה ועמלי אולי ירצו — וזה שכרי.

**המו"ל.**

---

## מנחת מרחשת

ירחש לבי תודה ותהלה בשם חכמת ישראל ודורשיה

**לחכמי הדור** היקרים גדולים חקרי לב, אשר נדבה לבם אותם לשכלל האוצר ולחזק בדקיו **בהמלואים** (ואיזה מהם אשר אמרו לתת על ידי אחר צאת הס' מתחת המכבש תודתי למפרע).

(ושמותיהם יבואו בס' המלואים).

זכרה להם אלוה לטובה. — כעתירת המוקיר תנובות תבונתם ומכיר טובתם.

**יעקב** ב"ר **יצחק אייזיק בן־יעקב** המו"ל.

ווילנא, אסרו חג שבועות תר"ם.

# תולדות יצחק

**הנה** אך למותר ספֵּר מתולדות המחבר ז"ל, הן עבודתו הגדולה בספרו אשר כתב מכרזת ומספרת למדי הכמתו ועזוז שקידתו למען בני עמו; אמנם יקר לכל איש משכיל ואוהב עמו להתחקות על שרשי תולדות חכמיו וקורות מפעליהם אחת לאחת כי מהם תצא תורה. ובכן רבו כמו רבו כותבי חיי אנשי שם על לוח אתם. ומה גם הבן הנשאר יתום קטן במות עליו אביו הודו ותפארתו, נפשו תערוג לדעת הליכותיו ועלילותיו בארץ ולחרות את אשר תמצא ידו אחד אחד זכרון בספר; אבל מה אעשה והמעט מאבני מוסדות לתולדות יצחק נפוצות, והמקורים לילדי ימי ילדותו והתפתחות השכלתו בפרחי שנותיו דללו חרבו ואינם, וכלום בן מעיד על אביו? עכ"ז אמרתי אלכה ואלקט גרגרי רשמי זכרונותיו אחרי אשר אמצא, ואעתיק הנה מעט הנשאר מחייו בהמגיד (שנה שביעית צד 234) הציון אשר בנה לו שם לזכרון אחד מגדולי התלמודים וחכמי עירנו ווילנא, רעו וגבר עמיתו אשר הסכין עמו וידע ארחו וטבעו ויעורר עליו תמרורים במרי שיחו ביום מותו, ובעצם לשונו*), ועוללות מהרב הה' בעל הכרמל (שנה שלישית צד 365) עם מעט נוספות סגורות זעיר שם זעיר שם, אשר הצלתי מחבוריו מאמריו ומפי מרעיו אשר התהלכו עמו. ובה יאמר:

**משנה** שברון השברה עיר ווילנא במות עליה הרב החכם הנודע בשערים לשם ולתהלה מו"ה יצחק אייזיק בן־יעקב ז"ל, כי משבר רוח ובשר תיליל. מתי העיר יזכרו את תהלוכותיו בתבל ויללו, כי בענות רוח ובשכל טוב התהלך בארץ המסחר, לא קצף על מתקוממיו והאריך אפו גם לשוטניו, לא בא על אנשי מריביו בזעם אף בחרי וקצף, אבל עמל להוכיח למו עקשותם ונלוז דרכיהם בנחת ולשון חכמה, עד כי רפא את משובתם. גם בימי זקנותו כאשר בחרו בו עדת ווילנא להיות להם לפה וליועץ, נפקחו עיני העדה וראו כי טובה חכמה מגבורה ועצת נבון מגערת עריץ, כי לא בשטף אף שפט את העם ולא הלך לפניהם במקל חובלים, בלתי ברוח דעת והשכל רעה את צאן עמו ובמקל נועם נהגם ויפק רצון מאת העם ומצאו הן במנהגיו ובדרכיו. [טובת הכלל נגעה עד טהר לבו, שם נפשו בכפו ויחלץ דעותיו הושים ולא שב מפני כל. והיה לנו לאות ולעד המשך אגרותיו לריב"ל ז"ל (בל"א צחה ומקצתן עברית) על אדות תהלוכות בימדה"ר בעירו והתקונים הנחוצים להכין אותו ולסעדו באש דת מוסר שדי ורגשי לאומתם. ולוא אבו לעצתו כי עתה היה היה הבית הזה עליון לטוב ולאושר ב"ע לחן ולכבוד ישראל בלאומים ומוסדותיו לא ימוטו לנצח. אפס קצהן בשפ"ע נדפס בס' הזכרונות לריב"ל צד 112, ותשובת ריב"ל אליו: שם 114, ואל נושאן רמז בסוף הקדמת ב"י תוצאה ב' וג', ע"ש]. אמנם אם מתי העיר משבר ב ש ר יללו, אבל חכמי העיר משבר ר ו ח יקוננו. הן הוא היה מן הראשונים אשר תר דרכי המדעים לחכמי לב בארץ ליטוען ללכת בהן, תחת אשר לפנים גם דרכי לשון

*) ועתה מודע לנו כי הכותב המסתתר פ. שם הוא מוהרנ הגאמן הרה"ח הכולל כו' מוהר"מ פלונגיאן נ"י.

עברית היו שוממין ; הוא היה מן הראשונים אשר חגר קסת הסופר במתניו ועבר כחלוץ לפני העם ויעורר את לבם להחזיק בה , ובצדק יוכל להחשב בין המרימים נס שפת העבריה בעמו . [נולד ממשפחה משובחה ברבנים וזקני תורה ויראה בחמשה ועשרים לירח העשירי שנת תקס"א על ברכי אביו הרב הגדול בתורה ויראת חטא מו"ה יעקב בעיר קטנה רמגלה . בעודנו נער תקע אביו אהלו של תורה בווילנא, ולרגליו בא גם בנו יצחק . והנה לפי רוח העת אז שם הבן חכם כל מעייניו בלמודי הש"ס ואביזרייהו , אולם עודנו נער] ויקח לקח מפי מורהו קנא את קנאת שפה העבריה , וילמד דקדוק לשון עבר מפי המדקדק הרב החסיד מו"ה יעקב במוהרי"ל הוראדנא זצוק"ל (אשר הביא שנית את צוהר התיבה ברפוס ווילנא והוראדנא בשנת לתק"ן והעיר עליו בהרבה מקומות) , ויהי כתלמיד המחכים את רבו . [בהיותו בן ח"י כבר היה רב פעלים במליצה ורוח השיר תפעמהו , וכן יעידו הטורים הקצרים והנשגבים האלה אשר כתב אז על מצבות קבורות הוריו (הא' נדפס במכתמיו והב' בשיריו כ"י) :

יוֹם עָלִיתָ מֵאִתָּנוּ אָבִינוּ !
אָבְלָה אֶרֶץ — וְהַשָּׁמַיִם נִפְתָּחוּ . —
נַהֲנוּ נְשָׁאנוּ קִינָה מַר בָּכִינוּ ,
וּמַלְאֲכֵי שָׁלוֹם לְקָרָאתְךָ שָׂמְחוּ !

עָמוֹד מָעַט קָט ,
רֶגַע כְּמָעַט ,
הֲלֹךְ — פֹּה עַמִּי !
פֹּה נִקְבַּר שָׁשׁוֹנִי ,
פֹּה אֶשְׁפּוֹךְ יְגוֹנִי ,
פֹּה קֶבֶר אִמִּי !
. . . . .

[א"מ איש תם וישר מו"ה יעקב במו"ה צבי הירש ז"ל נאסף ובא שלום על משכבו יום ג' ב' ימים לחדש אייר שנת בטוב ישרים לפ"ק תנצב"ה] .

**בחכמה** זו השתעשע ולא הרפה ממנה עד אחרית ימיו . ועד כמה ירד והגיע לעומק משפט הלשון יוכיח למדי ספרו הקשת בענן אשר אפס קצהו נדפס בפרחי ציון (מחברת ב' מצד 201) וכלו ספון בכ"י . והוא בקרת שנונה על ס' מי מלא להרש"א מהרובשוב , ונתן הקשת בענן ולא יהיו עוד מי מלא למכול לשחת שפה עבריה] . ופעם אחת שלח הגאון החסיד ר' שאול קאצינעלענבויגען זצוקלה"ה לבקש לו איש אשר יקרא בבית תפלתו בספר תורת ד' כמשפטי דקדוק הלשון . וכל היודע דרכי הגר"א נ"ע וההולכים בדרכיו ידע כי גם משנה קלה בחקי הדקדוק חשבו לעון כבד מנשוא ויתעבו את קריאתו , והרי"א ז"ל קרא לפניו שנים רבות וישא הן וחסד בעיניו . וגם כאשר בא באנשים וישם אל המסחר פניו לא פנה ערף ללמודים , ויהי מבחר שעשועיו להגות בספרי חכמה ודעת , ויהי לו השיר והמליצה למנוחת נפש ושלות לבו , ודעה והשכל ללחם שמים לרוחו וחוק לנפשו . בעשרים וחמש שנה לימי חייו כלה את ספרו מכתמים ושירים שונים [בצרוף מאמר יקר ועמוק מכתם ללמד על דרכי המכתם לכל משפטיו והלכותיו] הדפיסו בלייפציג , תר"ב, 8°. ספר נעים יצא מעט רוח משורר בטבע ומלב נבון כביר , שפתיו תטופנה נפת וכהלך דבש יזל לקחו , ועוד שירים שונים אשר כתב לעתות מרגועיו , מטרדות עסקי מסחרו בריגא , בעת אשר רעיו חקרו ממכך או סבבו בגנות ופרדסים .

**אמנם** אם שר שיריו לענג ושעשועים , אבל הפליא במלאכתו אשר עשה באוצר המלים אשר חשב להעתיק את ספר המלים להחכם וועבער משפת

געדמאנית לשפת עברית, ופעמים רבות נוצין עמדי וראיתי בי כבר דלה דלה מים רבים מבאר המשנה והתלמוד. [הוא ס' אהר אשר החל להכינו גם אוצר מלים משנה־תלמודית־אשכנזית, ויש בידי שריד ממנו. והוא נבדל מאוצר המלים אשכנזית־עברית אשר לפי עדות בני דורו ומהם הרה"ח רש"י פין נ"י (שם בהרמר) הגיע בו עד אות יו"ד, ובידי מחברת אות ב' מכבר ולפני שנה הושב לי גם אות א' ערוכים ומסודרים לדפוס. וחבל על יתר האותיות דאבדין בתוך מרבית כתבים שונים שהשאיר אחריו ברכה ונפזרו לכל רוח, מהם כלואים במחשך ואין אומר השב, ויש שפנשנום נדפסים מבלי הזכיר שמו*). מי יתן ויצלח בידי לקבץ האובדים והנדחים האלה הראוים לדפוס אגודה אחת. גם זיו איקונין שלו הנעדר מזכני לדאבוני, ובל"ס זכר רב וברכה צרורה בהם לידידיו הנבונים]. אפס קצרה רוחו בעמל הזה ובחצי מלאכתו (בראותו כי תגדל כמות הספר הזה

*) על כמו אלה המעדים גאון בגוות זריס מצאתו למתבר בכתובים איר סוער יליד נעוריס, ואם כי רות חיים נועם זימו ומדת נלעגי שמע ביניו לא תופיע עליו, נלוגבו כזה עם פתח דברו מטעם זמנו, עניני הנעלה ונשוא הגמרץ:

שיר גודר פרץ אשר פדצו גבול הראשונים, חדשים מקרוב באו, הלוקחים לשונם וינאמו נאום, קראו בשטותם עלי אדמת נכר, ויולבשו אדרת שער למען כחש: וקרא לך גודר פרץ (ישעיס ל"ח י"ג) לפ"ק.

הן רבים עתה עם הלמן המתחוים תוזה להלך בגדולות ובנפלאות ממס, ומקוצר ידס יביתו פניהם אל המוכר תבר לגולל אלל ולבוז בז למען בצוע בצע, בבקרת רועה חוילי עדר צאן קדשים יעבילם תחת השבט, יבחר לו בל אם שמיעה ובריאה וחיו לברות לו כי בהמה שמן תלקו ויעם פימה עלי בבל, בן בל ספר בקטן בגדול יעברו בין בתרי אמריו וסיס בל מחמד עיניהם ישומו בידם ולקחו ויעבו להם אדר סיקר אבר יקרו מעל לגבי הבם אבר בלהן המויס מאבן למו ואבר עמהו פה סיוס, ויאמרו את בל אלה ידעו עשתה, ויובבו עטרת גאות למען ספר שמם בבל הארץ. וברוב גאונם שרחיבו פה אחריהו לבזון, בחמיס יתקלסו וגבוניס משחק למו, תרפו ויגדילו ויאמרו הלא בהזקנו לקחנו לנו קרניס. הי לזאת! הגם אנכי יצאתי לבצע לידות את קרנותם, ברות משפע וברות בעד לפיח עליהם למען לא יאלמו עוד בעולתה ידיהם, וסיס זה סלוס:

ערב לאיש להם שקר, ואהר יהלא פיהו חצץ (משלי כ' י"ז).

בֵּת עַמִּי חִנְּרִי שָׁךְ ! בָּאֲפָר הִתְפַּלָּשִׁי ,
הֲסִירִי עֶדְיֵךְ מֵעָלַיִךְ בְּנִדֵּי אֵבֶל תִּלְבָּשִׁי ,
הוֹרִידִי כְבוֹדֵךְ אַרְצָה , שְׁחִי וּשְׁבִי בֶּעָפָר .
וְאַתָּה שָׁשׁוֹן ! (עַל עַמִּי אָשָׂא בְכִי וְנָהִי) ,
הָשַׂע כַּנִּי עַד אַבְלִיגָה עֲדֵי הָרְוָחָה תָּהִי ,
וְשָׂר בַּשִּׁירִים עַל לֵב רָע טוֹב כְּמֻנִּי הַנָּפָל .

לִבִּי לְחֹקֵק סֵפֶר , מְנֻנֵּבֵי דְבָרִים מֵרֵעֵהוּ ,
כְּלֵה לְחֻכָּם יָבוֹא אִישׁ לְבַצְעוֹ מֵקֵצֵהוּ ,
הֶחֱרִישׁוּ מִפֶּנִּי וַאֲסַפְּרָה הֶקְשִׁיבוּ אַךְ הַפָּעַם .
שִׁמְעוּ חֲכָמִים מִלַּי , וְיוֹדְעִים הַאֲזִינוּ ,
אֶפְתְּחָה בְמָשָׁל פִּי , מוֹרְשֵׁי לֶבֶב בִּינוּ ,
כִּי אֵן מִלִּין תִּבְחָן , וְחֵךְ יִטְעַם טָעַם .

אִישׁ מִסְכֵּן וְאֶבְיוֹן , אִישׁ סָכָל וּבַעַר ,
יָצָא לִפְנוֹת עֶרֶב , אֲהַר הַשָּׁעַר ,
לְהִתְהַלֵּךְ בַּשָּׂדֶה , לַחֲלִיף כֹּחַ .
בֶּהְתַהֲלְכוֹ וַיִּשָּׂא עֵינָיו , וַיַּרְא מְנֻגָּד
כֶּרֶם חָמֵד נָטוּעַ , עֵץ עֹשֶׂה מֶגֶד ,
לְרוּחַ הַיּוֹם - וַיָּרָח רֵיחַ נִיחֹחַ .

וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ וָקָרֵב , עַד לַשָּׁעַר הִגִּיעַ ,
וַיֵּשֶׁב תַּחַת צֵאלִים , מֵהוֹם הַשָּׁמֶשׁ לְהַרְגִּיעַ ,
וַיִּשְׁבַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא , כִּי אָפְפוּהוּ חֶבְלֵי שֵׁנָה .
וַיִּישָׁן וַיַּחֲלוֹם , וְהִנֵּה אִישׁ מְדַבֵּר אֵלֵהוּ :
מַה־לְּךָ נִרְדָּם ? קוּם וַעֲשֵׂה כְּמוֹהוּ ,
כִּי לְמַעַן הַרְאוֹתְכָה הֶבְאַתְּ הֵנָּה .

וַיִּקַץ וְהִנֵּה חֲלוֹם , וַיַּשְׁמַע לְקָרְאתוֹ ,
וְלֹא זָכַר כִּי בָא בְרוֹב עִנְיָן לְמַלֵּא תַּאֲוָתוֹ ,
וַיֹּאמֶר «עַתָּה אָקוּם אֶבְנֶה־לִּי בֵּית מְדוֹת .
טֶרֶם אֶקְרַב אֶל הַמְּלָאכָה אֶשָּׂא לֵב וְכַסִּים ,
תַּבְעָנָה שְׂפָתַי תְּהִלָּה לְיוֹשְׁבֵי בַּשְּׁמַיִם ,
אֶת דְּבָרוֹ בְאֵר הֵיטֵב, בְּמֵרֵאָה וְלֹא בְחִידוֹת".

וַיִּזְכּוֹר רִישׁוֹ כִּי רָב , כִּי אֵין עוֹד מִלְבַדּוֹ ,
וַיִּלְבַּשׁ בּוּשָׁה תִּלְבּוֹשֶׁת , בְּלִמָּה כְּמַדּוֹ ,
וַיֹּאמֶר «אַךְ לַשָּׁוְא שָׂכַרְתִּי , לַשָּׁוְא וְהֶבֶל .
אִישׁ מִסְכֵּן אָנֹכִי , אֵין לְחֶם לִשְׂבוֹעַ ,
אַף כִּי יָרֵא לְזָרוֹעַ , אַף כִּי שֹׂרֵק לְנָסוֹעַ ,
כִּי עוֹנִי עָלָה בְגוֹרָלִי , מַסֶּכֶת לִי חֶבֶל .

אַךְ אַל תִּשְׁתּוֹחֲחִי שְׂפָתַי ! מַה־זֶּה רוּחֲכֶם סָרָה ,
זִכְרוּ יְמֵי קֶדֶם , בַּחֲנוֹת עִם יֵי בְּמֶרֶה ,
לְמִשָּׁה הוֹרָה עֵץ , וַיִּמְתְּקוּ הַמַּיִם כְּמֶנָּה .
הַמֵּקִים אוֹתוֹ לְרוֹעָה , וַיְלַמְּדֵהוּ דַעַת ,
הוּא דָבָר עָלַי לְכוֹרֵם , יִזְרֵנִי שֹׂרֵק לָמַעַת ,
הַהוּא אָמַר וְלֹא יַעֲשֶׂה , וְדִבֶּר וְלֹא יְקִימֶנָּה !

עַתָּה אֲבָרֵךְ אֶת יֵי אֲשֶׁר יְעָצָנִי ,
כְּמַעֲשֵׂה בֶן־עַמְרָם , אֲעֲשֶׂה כֵּן גַּם אֲנִי ,
מִשְׁתֵּלִי הַכֶּרֶם אֲכָרוֹת , וּמִי יַרְשֶׁעֲנִי» .
(זֶה־דֶּרֶךְ עֹשֶׂה עָוֶל , פּוֹעֵל חָמָס בָּאָרֶץ ,
בַּסֵּתֶר פָּנִים יָשִׂים , אוֹ בְחֻבּוֹ יַסְתִּיר שָׁרֶץ ,
וְלֹא־אֶחָד עָשָׂה, יֹאמַר , וְשָׁאַר רוּחַ לוֹ מֻנָּחַ).

מאד ולא יעצור כח להוציאו לאור) משך ידיו ממנו. וכאשר נטש המלאכה הזאת מידו נגש באהבה שלמה אל חקר ספרי ישראל ויחבר ויו"ל כל חדש ומועיל ולא מש ממנו עד יום מותו. ורוח ההשכלה גם היא היתה בעסק ההדפסה, ויוציא לאור: א) דברים עתיקים קונטרס א' ב'. רובם מכ"י עם הערותיו: לייפציג, תר"ד—תר"ו, 8°. ב) קונטרס שנויי שם ותקוני ועד חבר בחברת הרז"ג שטערן. תקונים והשמטות לשה"ג, ועד לחכמים כו': שם, תר"ד. ג) זעקת שבר. קינת ר"ש ן' גבירול על מות ר' יקותיאל הנהרג. נעתקה מכ"י ישן ע"י רשד"ל בעק"ד תר"ו № 37 עם קצת הערותיו בל"א, ומשם

---

וַיָּחֶל לִסְבּוֹב הַבָּרָם, וּבְיָדוֹ מַזְמֵרָה,
וַיִּכְרוֹת שָׂרִיגִים מִגֶּפֶן, מַצְבֶּתָה עֵרָה,
וַיִּטַּע בְּאֶרֶץ צִמָּאוֹן, בְּאֶרֶץ תַּלְאוּבוֹת.
לָשֵׂאת עָנָף וְלַעֲשׂוֹת פֶּרִי, וְהָיָה לְחֹרֶשׁ,
שֶׁתַּל הָעֲנָפִים בָּאָרֶץ, גֶּזַע בְּאֵין שֹׂרֶשׁ,
וַאֲלוּהַּ יוֹרֵנוּ, יָנִיף גֶּשֶׁם נְדָבוֹת.

וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ וּבוֹא, בְּעֶמֶק הַשּׁוֹשַׁנִּים,
וַיִּפֶן כֹּה וָכֹה, פָּרָחִים מִפָּרָחִים שׁוֹנִים,
וַיִּשְׁלַח יָדוֹ אֲלֵיהֶם, וַיְקַטְּפֵם מְלֹא חֻפְנָיִם.
וַיִּשְׁאַב בְּחֵיקוֹ, וַיָּבֵיאֵם אֶל גְּבוּל נַחֲלָתוֹ,
וַיּוֹשִׁיבֵם בֵּין שׁוּרוֹתָיו, לְפָאֵר תֹּלְמֵי נַגְתּוֹ,
מְשֹׁד אֶרֶץ יִינָקוּ, יְרִיוַן מִסַּל הַשָּׁמָיִם.

וַתִּכֶל הָעֲבוֹדָה, וְהַמְּלָאכָה שָׁלְמָה,
וַיַּרְא כַּרְמוֹ כִּי טוֹב, וְאֶת פִּרְיוֹ כִּי נָעֳמָה,
וַיֹּאמֶר רֵאשִׁית בְּכוּרֵי אַדָּמָתִי, יִהְיֶה חֶרֶם.
לְאֵל עִזְּרִי לִנְסוֹךְ יָיִן, תַּאֲוָה לָעֵינָיִם,
כַּאֲהָלִים נָטַע יְיָ, כְּאֲרָזִים עֲלֵי מָיִם,
עוֹד לֹא אֵבוּשׁ כִּי אֲדַבֵּר אֶת פּוֹרְמִים בַּכֶּרֶם.

בָּכָה בֵּן לַיְלָה שָׁמַח שִׂמְחָה גְּדוֹלָה,
בְּטֶרֶם יַכִּיר אִישׁ רֵעֵהוּ, וּכְמוֹ הִשְׁחַר עָלָה,
עֲדֵי זָרַח הַשֶּׁמֶשׁ, וַיַּשֵּׂג עֵין רוֹאִי,
אָז נִבַּר כִּי שָׁלַח יָדוֹ בִּמְלֹאכֶת רֵעֵהוּ.
וַיָּבוֹא הַכֹּרֶם וְהִנֵּן 1) וַיִּקְחוּ אִישׁ מַחֲרֵהוּ,
כְּעֶבְוֹר סוּפָה וְאֵין כֶּרֶם נִסַּע כְּאֹהֶל רוֹעִי.

קִינָה הִיא וְקוֹנַנְתִּי, עַל בְּנֵי עַמִּי הַמַּעְתִּיקִים,
עוֹשְׁקֵי הוֹלְכֵי עַל דֶּרֶךְ, שֹׁכְּחֵיהֶם מְרִיקִים,
עוֹבְרֵי בֶּטַח יְרַצְּחוּ, מֵעִיר מְתִים שָׁדְדוּ.
שׁוֹאֲבִים מְנַחֲלֵי קְדוּמִים, מְבָאֵר חֲפִרוּהָ יָרִים,
כְּרוּהָ אֲנָשֵׁי הַשֵּׁם מֵעוֹלָם, הֵמָּה הַגִּבּוֹרִים,
כְּקוֹרֵא דָּר וְלֹא יָלַד, בָּנִים זָרִים יָלָדוּ.

מְאֹלָה מָלְיֵי זְמָנִים, וְדוֹבְרֵי הַצְּרוּת,
יָקַח מִבְּנוֹת הַשָּׂרִים, לְרַקָּחוֹת וּלְטַבָּחוֹת.
לַאֲבִיהֶן יֵפֶן עוֹרֶף וְכַחֵשׁ בּוֹ לֹא רָאִיתִיךְ,
וַיִּקַּח מִילִידֵי מְזוּתָיו, אֲשֶׁר בְּעֵינָיו יָשָׁר,
וַיַּעֲשֵׂהוּ כְּתַבְנִית אִישׁ, וּמִשְׁחוֹ בַּשֶּׁשֶׁר,
וַיֹּאמֶר אֵלָיו «בְּנִי אַתָּה אֲנִי הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ».

עַד מָתַי בָּנִים תַּסְבִּילוּ, הֲלֹא תִתְבּוֹנָנוּ,
הָאֹמֵר לָעֵץ אָבִי, וְלָאֶבֶן אַתְּ יְלִדְתָּנוּ,
מִי שָׁטַע בְּזֹאת, מִי רָאָה כָּאֵלֶּה.
שֹׁמֵּי מְלִיצִים עַל זֹאת וּמְשׁוֹרְרִים אֲחֻזּוֹ שָׁעַר,
לֹא יִשְׁאוּ פָּנִים לָזָקֵן, לֹא יָחֹנּוּ נָעַר,
אֶפֶס קָצֵהוּ תִּרְאוּ, אֶפֶס שִׁבְעָה מֵאֵלֶּה.

זֶה עָטָה מַעֲטָה2) תַּחְלָה, וְקָרַנְי רָאם3) קָרָנָיו,
רוּחַ עַמְנוּאֵל דִּבֶּר בּוֹ, וְאֵין מוֹמֵד לְפָנָיו,
וְזֶה חָטַב מַמְטֵעֵי קֶדֶם קָנָה לְמִשְׁעֶנֶת.
זֶה קָטַף מִפְּרִי הַחֲדוָה מַטְעֲמִים בַּאֲשֶׁר אָהֵב,
וְזֶה הָלַךְ בְּדֶרֶךְ חַיִּים אֲשֶׁר שָׁם הַזָּהָב,
וְזֶה לָקַח מִבְּנוֹת הַשִּׁיר וַתְּהִי לוֹ סוֹכֶנֶת.

הָקִיצוּ יְשֵׁנֵי אַדְמַת עָפָר, עוּרוּ הַהוֹרִים
לְכוּ חֲזוּ מַפְעֲלוֹתֵיכֶם בְּיַד אֲנָשִׁים בּוֹעֲרִים,
הֻמָּה חִלְּלוּ הַקֹּדֶשׁ, כִּי נָתְנוּ בָם מִשְׁפָּנְתָּם.
אֶל דְּמֵי לָכֶם הַשָּׁרִים, רִיבוּ בַּעֲרִים רִיבוּ!
כָּל נֶחָת טוֹב בִּלְּעוּ, וְכָל חֶלְקָה טוֹבָה הִכְאִיבוּ,
גַּם גָּנְבוּ גַּם כִּחֲשׁוּ, גַּם שָׁמוּ בִכְלֵיהֶם.

אֵיךְ תִּתְּנוּ שֵׁנָת לְעֵינֵיכֶם, לְעַפְעַפֵּיכֶם תְּנוּמָה?
לְכִנַּף רְנָנִים נִמְשַׁלְתֶּם, כִּי הִקְשַׁחְתֶּם בְּנֵיכֶם כְּדוּמָה,
גַּם עָרְלֵי לֵב וְשָׁפָה יִתְרוֹעֲעוּ אַף יָשִׁירוּ.
עֲלֵיהֶם חָרָה אַפִּי, עֲלֵיהֶם עָבְרָה אֶשְׁפּוֹכָה,
הָאוֹמְרִים לִנְבִיא אַל, גַּם אֲנִי נְבִיא כָּמוֹךָ,
תָּמוֹת בַּנּוֹעַר נַפְשָׁם 4), וְהַמַּשְׂכִּילִים יַזְהִירוּ.

עַד מָתַי פְּתָאִים! עַד מָתַי תְּאַהֲבוּ פֶתִי?
הַעֲטֵי בֹּל תִּירָאוּ? מְזֻקֶּרֶת עֵלָן כַּל תָּשִׁי,
וּבַל תֹּאמְרוּ לִלְבַבְכֶם כָּל הָאָרֶץ עָזוּבָה . . .
רַב לָךְ עָטֵי! דַּבֵּר, וְעַל סֵפֶר חֻקָּה,
פֶּן תִּשָּׂא שִׁמְתָּם עָלֵי פִּיךְ, וְהָיָה לָהֶם לְפוּקָה,
שִׂים קְנָצֵי לְמִלִּין, אֶל כָּמֶת הַסּוֹפֵר שׁוּבָה.

אַל תִּשְׁמְחוּ הַשָּׁאֲרִית, כִּי עַתָּה מְדַבֵּר נַפְעָתִי,
אַל תֹּאמְרוּ נִצַּלְנוּ, כִּי עֲלֵיכֶם עֵין לֹא שָׂבַעְתִּי,
אַל תֹּאמְרוּ שָׁלוֹם יִהְיֶה לָנוּ, אוֹתָנוּ לֹא זָכָר.
בִּנְיַן בֵּית הוֹמָה, וַתְּהִי לוֹ הַלְּבָנָה לָאֲבָן,
הַכֹּל הַיּוֹם יְטוֹשׁ לְלִבּוֹן וְיִקּוֹשֵׁשׁ קַשׁ לַתֶּבֶן,
גַּם עֲלֵיכֶם תַּעֲבֹר־כּוֹס, אַל תִּתְהַלְּלוּ כַּיּוֹם מָחָר. –

---

1) מלכ"ב לחיכה ג' ו'. 2) רמח"ל. 3) דכריס י"ח ך'. 4) רנה"ו. ירמיס כ"ח, ט"ו—י"ז.

הוציאה והדפיסה עם גוף ההערות הנ"ל בלה"ק והוסיף הערות משלו: שם, תר"ו, 8°.
ד) חובת הלבבות עם פתיחה בל"א לדר' יעללינעק. מוגה עפ"י דפוסים שונים עם פירוש קצר ומספיק והקדמה מחוכמה לו: שם, תר"ו, 16°, וזו"ז. בשובו מלייפציג הו"ל בשותפות רעו האד"ם הגדול לעבענזאהן ה) תנ"ך מקראי קדש בתקונים והוספות רבות וקצור תקון סופרים לו: (ווילנא, תר"ח—י"ג, 8°). ונודעה פעולת התפשטות התרגומים והבאורים האלה במדינתנו על כל מבין עם תלמיד. ו) אה"ז הוסיף אומץ] ויחשף את זרועו בספר שם הגדולים להגאון החסיד חיד"א זצ"ל אשר ערך וסדר בסדר חדש והוסיף עליו הערות יקרות ומועילות: (ווילנא, תרי"ג, 8°). [והיא מלאכה שהיתה עמה חכמה ושקידה רבה, כי שם מסלול ודרך בישימון לא דרך הספרים הנפלאים האלה, בהשכילו לערוך שתי מערכות מערכת גדולים, מערכת ספרים, והערות ופלפולי המחבר על מקומן הראוי, גם שת נוספות עליו תולדות המחבר, והערות מחוכמות בתולדות הגאונים וביחוסי ספריהם לו ולזולתו. והספר הזה מצא חן ושכל טוב בעיני חכמי תבל; ות"י שה"ג עם הגהות והערות רבות ממנו בכ"י. (במשך שנה אחת נדפס בלא ידיעתו בלבוב וביוזעפאף, ואה"ז בווארשא פ"ר ולא זכרו שם מסדרו, גם שדדו מהספר הודו והדרו, הקדמתו תולדתו היקרה וכו"מ, ומלא טעיות כרמון). בשנת תרכ"ב שת עצות בנפשו ליסד כרם חדש לתעודה ולתורת מחקר אשר להדשיו יבכר פריו והוסכם עליו מחכמי הדור, וכבר היו מוכנים בידו לדפוס מאמרים מכ"י קדמונים ומשכילי דורו, אך מנסבת קנאת איש מרעהו *) הוסג גבולו (כנודע ליודעים) ומחשבתו הטובה לא עלתה בידו. וישם פניו אל קריית ספר לחכמת ישראל, ומטרתו בזה בקצור כדנא אמר (הכרמל שנה ב' צד 91) לצאת לישע ב"ע להוציא לאור ספרים היקרים בערכם

*) זאת סרעפה היא מחלה רעה מוחלה המתגלגלת ועושה בכל המדן, מעלה עד נפש תכלה, ומה גם בעולם המסחר, שמה לא תפליא בין חויב לחוסב, ולא על זקן תלה ומופלג שקנה מחמה בכניסה עולם, ולמען הכירה בכל לחותיה (זימפטאמע) רוע, יסד המחבר ז"ל תפלה קצרה לבוחר כי יעזן את עמיתו והוא מתקדם בעומאתו וכפה קנאתו יבפוך שיחו, הנה היא עמומה בתוך קונן קנן מבירו כ"י חבר עזב לחכיו בכתב, ומדאית לן לא תמנע טוב וגו' אגלגוה בהכא גם לך הקורא.

נוֹתֵן לְחֶם לְכָל בָּשָׂר ! שְׁמַע הְפִלָּתִי,
כִּי נַפְשִׁי בִּשְׁאֵלָתִי וַעֲמִי בְּבַקָּשָׁתִי :
תֵּן לְכָל אִישׁ וְאִישׁ דֵּי מְחְיָתוֹ,
כֹּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה יַצְלִיחַ מְכֻסֶּה מְקֻנָּתוֹ,
אָפֶס אַל יַעֲשִׁיר—צוּרִי מַלְעִי וּמְצוּדָתִי ! —
פֶּן יָרוּם לְבָבוֹ לֵאמֹר : עָשַׁרְתִּי אוֹן מָצָאתִי .
אִישׁ עָנִי וָאֶבְיוֹן וְאֵין מוֹשִׁיעַ לוֹ מְצָרָתוֹ
כִּי יִקְרָא אֵלֶיךָ, שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע צַעֲקָתוֹ .
גַּם בְּכָל מִשְׁלַח יָדִי, כִּי אֶעֱרֹב עֲרָבָתִי,
טֶרֶם אֶקְרָא תַּעֲנֶה : וְצִיתִי אֶת בְּרָכָתִי .
אָדָם כִּי יַעֲבוֹד לְהָבִיא טֶרֶף אַרְחָתוֹ,
וְהִשִּׂיגָה יָדוֹ וּמָצָא כְּדִי גְאֻלָּתוֹ :
אַל תּוֹסֵף עָלָיו, פֶּן אֶקְנָא בוֹ וְחִמַּאתִי,
אוֹ הֶרְגַּנִי נָא הָרוֹג, וְאַל־אֶרְאֶה בְּרָעָתִי...
כִּי אֵיכָכָה אוּכַל וְרָאִיתִי בְּרוֹב כְּנָעָתוֹ,
וְאֵיכָכָה אוּכַל וְרָאִיתִי בְּתִפְאֶרֶת גְּדֻלָּתוֹ ?—
וְלִי אֲנִי עַבְדֶּךָ, הַקְשִׁיבָה אָזְנֶךָ רִנָּתִי,
אַל תִּנְרַע דָּבָר מִשְּׁאֵלָתִי וּבַקָּשָׁתִי :
. . . . . .
. . . . . .
אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת הָאָדָם כִּי רַבָּה רָעָתוֹ,
אִישׁ אָחִיו יְדַחֵק, נָבָר לֹא יֵלֵךְ בְּמַלָּתוֹ .
וְעַתָּה אַחַת אֶשְׁאֲלָה כָּל הַיּוֹם הִיא שִׂחָתִי :
כִּי יָקוּם אִישׁ אֶחָד אַף מַעֲמִי וַעֲדָתִי,
וְסָחַר בְּעִיר מוֹשָׁבִי וְהִצִּיב שָׁם בֵּית רַכָּלָתוֹ,
אַחֲרָיו כָּל אָדָם יִמְשׁוֹךְ וְדַרְשׁוּ קָרְבָּתוֹ,
וְאָנֹכִי לֹא אוּכַל לִגְאוֹל וְהִשְׁחִית אֶת נַחֲלָתִי,
כִּי יִיקַר בְּעֵינֵיהֶם דְּמֵי מִמְכָּרִי וְסְחוֹרָתִי ;
וְשִׁלַּחְתָּ בוֹ אֶת הַמְּאֵרָה תְּשַׁרֵּשׁ בְּכָל תְּבוּאָתוֹ,
כָּל נֶגַע תָּבֹא עָלָיו וְהִכְּיתוֹ כְּדִי רְשָׁעָתוֹ,
וּבְעֵרְתּוֹ מִן הָאָרֶץ — מַחֲסֶה עֹז יְשׁוּעָתִי ! —
וְהָיִיתִי אֶחָד כְּמוֹךָ וְאֵין עוֹד זוּלָתִי : אָמֵן !

ויקרים במציאותם ויקרים במחירם עד כה להמציאם בשער הזול, ולאמר לאסורי כתבי יד צאו ולאשר בחשך הגלו להפיץ אור תורה וחכמה בישראל עכ"ל. הקול קול בן־יעקב כרה לו אזנים ובכל מקום אשר דבריו מניעים מצאו חן ושכל טוב בעיני אלקים ואדם. מו"ל עלי עתים לב"י בארצנו וחוץ לארצנו ללשונותם הודיעו מגמתו הטובה בשער בת רבים ונתנו לו ידם ובריתם להיות לו מעירם לעזר ורבים וגדולים חזקו את ידו, ויאספו אליו יותר מאלף איש התומים מחזיקים בידו. ותהי ראשית מלאכתו ס' מאור עינים לר' עזריה מן האדומים בתוספות רבות מאת המחבר וזולתו, ע"פ כ"י שהשיג מבתי עקד הספרים ובהגהה נפלאה (ע"ש בהערתו לתולדה צד 16 ותתפלא). ויצא החלק הראשון (ווילנא, תרכ"ג, 8°) כלול בהדרו, ולא יסף עוד כי יצאה נפשו במלאכתו. ושומרים הפקיד לפני מותו על חומת הקריה אשר אמר לבנות, הם התחזקו במלאכה והדפיסו הח"ב מן המ"ע עם ס' מצרף לכסף ומאמר צדק עולמים ותולדות המחבר (ווילנא, תרכ"ו, 8°) כפי אשר יעדם. וזה תוכן דברי הרב המשורר אד"ם הכהן ז"ל (שם בסוף התולדה):

זה רעי ושותפי הרב החכם הנודע בשערי בת יעקב בשם בן־יעקב, השלם בדעות היקר במדות והישר במעשים, התעורר עוד הפעם והחל לבנות קרית ספר בס' מאור עינים, ובדרך אמונה ותם לבב אשר דבק בה מנעוריו הלך בה גם הפעם, ובכל מאמצי שארית כחו בימי זקנתו וחליו יגע ועמל בגופו ובנפשו ימים ולילות להגיהו כאור נגה ולמלאותו בכל מחסורו. והנה זה רעי ושותפי שטף ועבר מן העולם הזה לבית עולמו בטרם יקריב את הח"ב אחרי אשר כבר הכינו חקרו וגמרו, בעוד כל אוהביו ומכיריו מקרוב ומרחוק נאנחים במרירות על מותו ולבם הומה לשני ילדיו בן ובת אשר חנן אותו אלקים לזקוניו, אחרי אשר הלך עירי כל ימי נעוריו, ובטרם הציב את דלתי הקריה סגר את יומו, והשלם הזה לא השלים את מעשהו לבוא שלום למנוחתו כו'.

ובבן חדלו לצאת הס' שהגיה וחכין לדפוס בשנויי נוסחאות ונוספות מכ"י ישנים, כמו ס' היוחסין השלם, וס' המתורגמן וזו"ז]. ועוד ספר רב הערך אשר הוא ספון בביתו ולא ראה אור הדפוס עדנה, הוא ספרו אוצר הספרים הכולל ספרי חכמי ישראל הנדפסים וכתבי יד [בו שם כל מעייניו וגם בטפחות ימיו האחרונים לעת עזבוהו כחותיו ויתחפך בחליו לא הרפה ידו הכבדה ממנו*).

*) ולעתיק בזה מכתבו הקטן שכתב לי ידידנו הכמ"ח היקר כ"י בעהמ"ח כ"י מהעכסמן בתוך עוד מכתבים נעימים למזכרת נצח, מתאבל לפי שעתו על פ' כזה הוסף כתבו המחכון מימי חייו, ולך אחל שהלכו ולך כלהו ולך צמו לך תתם מתחתיו כי תפסו כתתיו, ותובו לנוף ניוב מם מקורות ימיו מלחכונים:

ב"ה יום ו' ערב פסח תרכ"ג לפ"ק. ווילנא.

ידים ס' עליך נעוב ולהשיבך בכל מבחלות לבך ידיד נפשי הכה"ח כו' יהודה בעהאק נ"י.

תמול לפנות ערב הגיעוני דבריך הנעימים והיום לפנות בקר אחל לדבר בך ידיד לבי, ואגידה לך בזה כי רק באשמורות תמצא ידי לשיח בך מעט מעט לפי מעט כחותי הנאספים לי בבקר בקר כמאמרם ז"ל אדלי יומא אדלי קצירא. — מה אומר לך ידידי! אין עוד בן־יעקב לעמל ועבודת מעשה כימי קדם! זה שנה תמימה ויותר דבקה בי מחלת השיעול ותאכל את כל כחותי הגופניות והנפשיות, לא תתן שנת לעיני וכל אוכל תתעב נפשי וכצל כנטותו תמס אתהלך. וכפי רפיון כחות גופי כן רפו גם כחות נפשי, וכאשר לא ידעתי ולא יכולתי מקדם לשבת בטל אף רגעים אחדים מבלי אחוז בעט סופר

**מלבד** הספרים שחיבר ושסדר הנה חלק שלל חכמתו ובקיאותו בספרי חכמי ישראל את עצומים מוציאי לאור קובצי דברי תורה וחכמה. וכבר באו דבריו בענינים שונים בבכורי העתים תק"ן, כרם חמד ח' ט', פרחי צפון א' ב', אוצר חכמה א' ב', מגד ירחים ג', המזכיר וז"ז].

**אמנם** מה עמקו מחשבות ד' ומשפטו, ומה רמו חסדיו! הן בהדפיסו את ספר שם הגדולים בשנת תרי"ג כתב בהקדמתו "וד' אלהים יעזר לי להוציא לאור גם את ספרי אוצר הספרים לתועלת כל דורשי ספר, והיו לנו ליד ושם טוב מכנים ובנות אשר מנע ממני כטוב בעיניו". הן שמע ה' את תפלתו, אפס לא לעשות לו שם טוב בספרו אוצר הספרים אשר חשב להוציא לאור. לעת זקנותו חננו ה' ונולד לו בן ובת אשר מנע ממנו לגדלם ולחנכם ולשעשע בשמחתם. ימים רבים התהפך בחליו על משכבו, עד כי עלה עליו הכורת ביום ד', ונסע למנוחות עולמים ביום ה' ט"ו תמוז תרכ"ג.

(הערת הרה"ח המו"ל המגיה:) **גם** אנחנו קוראים במגנת לבנו על האיש הנבון והנכבד הזה: חבל על דאבדין! כי לא רבים כמוהו יחכמו להבין ולהשכיל בחקר חכמת ישרון ולהרחיב גבולותיה בעת ידם האחת אוחזת גם במסחר וקנין. מהולל היה שמו גם בפי חכמי עמנו מחוץ לארץ מולדתו, כי כל פעולותיו על אדמת הלטערטור העברית היו מיוסדות על אדני הדעת והבקורת ההודרת לתכלית הידיעה הברורה. והוא גם הוא ידיו היו רב לו בידיעת שפת עבר על טהרתה, דבש וחלב תחת לשונו בדברו בשפת קדש ולא מש מאהבתה כל ימי חייו, ורוחו רוח חכמה ודעת היה יקר הולך ואור עד נכון היום).

«ולמען שום לו זכרון בספר זה אמרתי לחוקק פה את הקינה אשר חקותי על אבן מצבת קברו:
(נשון המח"ס ז"ל בסוף תולדת מלוכ עיניס הנזכר).

יְצָהָק בָּא מְבוֹא בְּאֹר — לְחַיֵּי עוֹלָם
אַךְ בְּאֹר חַיֵּי אָדָם בְּאָרֶץ וּמַעֲשָׂיו הַסְּלָם
יַעֲלֶה בָּם מִימֵי חַיָּיו לְיוֹם הַמָּוֶת
יָם־הַתְּלָאוֹת לַעֲזוֹב בְּאֹר עָמֵל וַעֲצָבֶת. —
זֶה הָאִישׁ מֵאַם כָּל חַיֵּי עֹנֶג וְכָל עֶדְנָה
יָגִיעַ בַּפָּיו אַךְ לֶאֱכוֹל הָיוּ יָדָיו אֱמוּנָה
קָצוֹת יָמִים וְלֵילוֹת לַהֲגוֹת בְּתוֹרָה וּתְבוּנָה
בְּסִפְרֵי קֹדֶשׁ דָּבַק מְאֹד לֹא מָשׁוּ מִשְׁפָּתָיו
נָעִים הָיָה נְאֻמוֹ וּמַה נִּמְלְצוּ מְלִיצוֹתָיו

---

או הביט בספר וכדומה, ככה יחלופו ויעברו לי עתה ימים לרבות אף הלילות בשבת בטל חובק ידים וגונח מקצר רוח. בחוץ לא אתהלך רק לעתים רחוקות, לעסקים אין לחשוב כי מזמותי נתקו, ורק איזה שעות לפנות הבוקר הנני ככל אדם ת"ל בריא אולם בכחות הנפש וגם כחות הגוף בחזקתם יעמודו כאלו רוח חדשה תבוא בקרבי ותחייני. ושעות אלה יקרות וספורות הנה לי ומקודשות לעיין מעט ולהשתעשע בדברי אהבה וידידות עם אוהבים ורעים בדברים ומכתבים. ולכן ידידי אם יתמהמהו דברי מכתבי זה אליך ימים או עשור, אל תאמר כי עצלה וכדומה נגעו בה, כ"א רפיון ידים מאין כח ואין אונים לשבת על המלאכה ולאחוז בעט סופר איזה שעות רצופות כימי קדם. ולכן אך מעט מעט ובאשמורות אהגה בך ידידי.

יְדוּעִים לַחֲכָמִי עַמֵּנוּ סְפָרָיו וּמַאֲמָרָיו
עַל תָּמוּ וְעַל טוּבוֹ יָעִידוּ כָּל מִבְּירָיו
קָנָה לוֹ שֵׁם בֶּן־יַעֲקֹב לְשֵׁם הַלּוּלִים
בָּנָה לוֹ צִיּוֹן עוֹלָם בַּסֵּפֶר שֵׁם הַגְּדוֹלִים
זֶה הַצִּיּוֹן לֹא יוּכַל לְהָכִיל כָּל מַהֲלָלָיו
לֹא יָמוּד רוֹב מִדּוֹתָיו וְלֹא יְמַלֵּל מַעֲלָלָיו

ה״ה כבוד אבינו, בן ובת*) שנינו, לעת זקנתו באנו, ופתאם יתומים היינו . . .

---

## *) בַּת צִיּוֹן

**הֵיא** אֲחוֹתִי (הוֹי אָחוֹת!) הַבְּתוּלָה יְדִידוּת נַפְשִׁי, שׁוֹשַׁנַּת הָאָבִי״ב קְטַפָּה בְּאִבָּה לְשֶׁבֶר רוּחַ כָּל מַכִּירֶיהָ, תְּמִימָה וְנָעִימָה בְּמִדּוֹתֶיהָ וּמַעֲשֶׂיהָ. וַתְּהִי לְמוֹפֵת בִּדְרָכֶיהָ בֵּין בְּנוֹת יַעֲקֹב אֲשֶׁר כְּגִילָהּ, שׁוּלַמִּית בִּלְמוּדִים וּלְשׁוֹנוֹת שׁוֹנוֹת וְיָד וָשֵׁם לָהּ גַּם בְּלָשׁוֹן עֵבֶר, וּמִפְּרִי כַּפֶּיהָ נָטְעָה פִּרְחֵי קֹדֶשׁ סְפָרִים וּמִכְתָּמִים פְּרָזִים עַל מַהֲרַת שְׂפָתֵנוּ.

**אֲחוֹתִי יְחִידָתִי**! הֵן אַהֲבָה עַזָּה לְיִשְׂרָאֵל וְסִפְרָתוֹ קִנְּנָה בְּלִבֵּךְ הַטָּהוֹר מִשָּׁנִי עִם עֲדָנִים, וּבְאַהֲבָה זוֹ עָרַכְתְּ פְּעָמִים רַבּוֹת כִּתְבֵי סֵפֶר אָבִינוּ, פְּעָמִים רַבּוֹת קָרָאת מִמֶּנּוּ קְרַקְטוּרָן לְפָנַי, וַתִּכְלֶ נַפְשֵׁךְ הָעֲדִינָה לִיּוֹם הֵרָאוֹת לְעֵינַיִךְ הָאוֹצָר הַסְּפָרִים נִדְפָּס. וַעֲתָּה אוֹי אוֹי מַשְׁאַת רוּחִי! הִנֵּה בָא הַיּוֹם שְׁקֻוִּית וּבְעֵינַיִךְ לֹא רָאִית! אוֹצַר אָבִינוּ יָצָא כְּהַיּוֹם לְאוֹר עוֹלָם, וְאַתְּ יוֹנָתִי יְקָרָתִי יָצָאת פָּרַחַתְּ בְּאוֹר בֹּקֶר חַיַּיִךְ לֵאוֹר אֶת אָבִינוּ בְּאוֹר אוֹצַר חַיֵּי נֶצַח. —

**עַל כֵּן** בִּדְמֵי קִרְזֹת לִבִּי, לִבִּי הוֹמֶה לִי, בְּרֶתַח דֶּמַע עֵינִי וַרְעֶדֶת קָדֶשׁ הִצַּבְתִּי לָךְ הַיּוֹם זִכָּרוֹן בַּסֵּפֶר **צִיּוֹן** זֶה לְאַזְכֶּרֶת קִשְׁטֵ נִשְׁמָתֵךְ שׁוֹכֶנֶת עֶלְיוֹן סֶלָה.

**וַתָּמָת שָׂרָה**, נֶפֶשׁ זַכָּה וּבָרָה, מוֹת יָשָׁרָה, בְּמַעַט טו״ב שָׁנוֹתֶיהָ, וְרַב טוּב פְּעֻלּוֹתֶיהָ, בְּפִנּוֹת יוֹם הָעֲשִׂרִים לְחֹדֶשׁ זִיו (תרל״ט) וּמְקֻבֶּרֶת פָּנָה זִיוָהּ וְקֶבֶר חָצַב לָהּ אֲצֶל אָבִיהָ.

תִּנָּצֵב״ה אֶת־בְּנוֹת עַמֵּךְ תְּמוֹת הַלֵּבָב הַמַּשְׂכִּילוֹת שֵׂכֶל טוֹב לֵאלֹהִים וְאָדָם.

# אוצר הספרים

## חלק ראשון

א–ל

# לוית חן

## דברים אחדים נכבדים (אחוז מהרבה שת"י) במשפט הספר ומעשהו

---

### הנני ידידי . . . הבן יקיר

**הנני** כי קראת לי לחות דעי על ס' **אוצר הספרים** כתב אביך החכם ז"ל, ואגזל בחזקה מעתותי מנו לי לדברים רבים להביע הגות רוחי **בלי משא פנים** ולשפטו מישרים מסת בינתי המצעירה, וזה החלי:

**סבות** הנמצאות גם מלאכתיות גם טבעיות ארבע: **החמר, הצורה, הפועל והתכלית**. (יעוין מלות הגיון שער ט'). וככה הם סבות מלאכת האוצר הנחמד הזה. אולם אך שלשת סבותיו הראשונות שהם: החמר, הצורה, הפועל, גלויות וידועות, לא כן סבתו הרביעית שהיא **התכלית**. עליה ישאלו רבים שאלת תם: מה זאת? תכלית מה נשיג מנהו? מה בצע כי נדע למנות מספר לספרים? ואנכי בדעתי המצעירה עד — תכלית זה מצאתי וראיתי עוד כי כפלים לה, לכן אמרתי שמעו לי ואערכה לפניכם תכליות האוצר הזה:

א) **מי** האיש החפץ לדעת יקר תפארת **בית יעקב** סור אל **אוצר בן־יעקב** הבנוי לתלפיות ומחוץ ומבית הוד והדר הושת עליו, קום התהלך בהמון חדריו ועשר ספרות ישרון תחזינה עיניך, הן מזויהם מלאים מפיקים מזן אל זן ספרי תושיה ומזמה לאלפים ולרבבות, ועשר ספרות עם הוא עד נאמן על שפעת חכמיו ומרבית נבוניו, וברב חכמים ונבונים רב—צדק ומשפט ומשרים בקרב ההטון, כי יותר שהם חכמים עוד ילמדו דעת את—העם לזכות את ארחו ולפלס מעגלותיו ולדעות תם וישר. ובזה רבה תפארת העם ויקרו ישגא מאד.

ב) **הנה** רבים מרפים ידי המשכילים ומבהלים אותם לשמר מזוזת פתחי החכמה באמרם: כל הלוחמים בלחמה אהבו מות כי מות בסירה. ובאוצר ההוא תחזקנה ידיהם, הן יראו בו המנים ספרי חכמה אשר בעליהם היו גדולי תופשי תורה ורבי יראי ד' והחכמה לא פרעה פרעות כל מאומה בתורתם וביראתם, אך להפך היא הוסיפה למו עוד אומץ ונהרה, ולכן אמר ר' אלעזר בן עזריה: אם אין חכמה אין יראה (אבות פי"ג מי"ז). ובסוף מסכת דרך ארץ זוטא: הדר תורה חכמה וכו' חכמה ויראה צדיק גמור, עכ"ל. והראב"ע כתב בפירושו על התורה (שמות י"ח כ"א) כי לא יתכן להיות ירא שמים כראוי רק מי שהוא חכם, עכ"ל. ועוד מאמרים רבים כאלה נמצאים בספרים דגולים מרבבה אך אין פה מקומם.

ג) **לבותבי** תולדות חכמים יועיל האוצר הזה עד מאד, כי על פיהו ידעו את הספרים אשר יסד כל חכם וחכם, וגם ידעו ממהות הספרים הרשום שם מהות בעליהם, אם חכם תורה ותעודה, אם חכם למודיות או טבעיות או אלהיות, אם חכם שיר ומליצה ואם בעל הגיון, ועל תועלת ידיעת תולדות חכמים כבר נכתב למכביר מחכמים רבים כבירי כח לב.

ד) **לבותבי** תולדות הספרים וקורותיהם יש מועיל רב באוצר הזה עפ"י רשימת הדפוסים השונים מכל ספר וספר הנמצאה בו, כי יש שנוים גדולים בין דפוס לדפוס

ומדפוסים הראשונים נשמטו הרבה מאד בדפוסים האחרונים אם למען המעיט הוצאת הדפוס ואם למען העלים דברים אשר הם למורי רוח המתקדשים והמטהרים אשר בימי המדפיסים האחרונים ויש בין הנשמטים דברים רבים אשר הם יקרים ומועילים במאד מאד. יעוין לדוגמא התשובה היקרה על אדות הקראים הנמצאה בשו"ת ר' בצלאל אשכנזי דפוס ראשון ותשובה קכ"ו משו"ת הרמ"א ונשמטו בדפוסים אחרונים. ועוד הרבה תשובות ומאמרים והקדמות ושירים ומליצות השמיטום המדפיסים האחרונים גם כי יקרו מאד אך למען בצוע בצע. וכל ההפץ להבין את הספרים לאשורם ולראותם כהיותם ביום הולדם ידרוש אחר דפוסים שונים וביחוד אחר הדפוסים הראשונים אשר לא קרו אותם עוד מקרים ממקרים שונים *) כבדפוסים האחרונים ולזה יעזור הרבה האוצר הזה.

ה) **האוצר** הזה מודיע לנו, כי רבו כמו רבו חכמים גדולים אשר עמלו ויגעו להבין דברי הראב"ע בפירושו על התורה וחברו עליו פירושים, וזה מועיל מאד להרים קרן הראב"ע בכבוד ולשום לְאַל דברי מחרפיו וביחוד דברי המחרף האחרון בעל אמונת חכמים אשר פער פי עטו לבלי חק ולבלי דרך ארץ וכנהו בשם: כופר, טפש, ובע"ה אהיה מגן בעדו במאמר מיוחד.

**יש** יתרון לאוצר הטוב והערב והמועיל הזה מן כל האוצרות אשר לפניו גם בכמות גם באיכות. יתרונו בכמות נראה לכל איש, ויתרונו באיכות הוא באשר נכתב בעמל כביר ובדקדוק רב וברוח מחקר ובַקָּרָה, כנראה ממחקרו בהרבה ספרים על אדות מחברו האמתי ומדברים אחרים, והמשבילים יבינו; ומלבד אלה היתרונות הפנימים אשר לו הנה הוא עולה על כולם גם ביתרונותיו החיצונים. המה: הסדר הנכון ותפארת הדפוס הלוקחים עינים ולבבות.

**אלה** דברי הנאחז בסבך עבדות מעבדות שונות ולכן הוא מקצר במקום שראוי להאריך.

שעברשין ב' תמוז תרל"ט.

**יעקב רייפמאנן**

---

*) ומדי זכרי: מקרים ממקרים שונים בספרים אציגה בזה למשל ולהשתוממות הקוראים דבור אחד בפירוש הראב"ע על חגי (פ' ו' ד"ס לשכרם). הנה ז"ל: ודע כי מלת חם קשה, כי הנה כתוב חם לבי בקרבי והוא האמת וחם להם צריך להיות האויר מחמם, וככה ואין לחום לו וחום במשקל קור מפעלי הכפל. וזה פירושו מפיו וחם הוא מן חמם והפתח יוכיח כי כל פעלי הכפל נפתחין בשתחסר אות הכפל כמו אם תם הכסף שהוא תמם, ולא נוכל לומר שהוא כמו שב שפעמים שהוא פועל עומד שהוא שב בעצמו ופעמים שהוא פועל יוצא כמו ושב את שבותך, כי ושב הוא קמוץ וחם הוא פתוח, עכ"ל. והוא כדבר אשר אין לו שחר, ונ"ל ברור, כי **מקרים ממקרים שונים** קרו את הדבור הזה, כי מעשׂ הראב"ע עצמו יצא כזה: ודע כי מלת חם קשה, כי הנה כתוב חם לבי בקרבי (תהלים ל"ט ד') והוא **עומד** וחם **השמש** (שמות ט"ז כ"א) **מחמם** האויר [ל"ל והוא ח"כ פועל יוצא] וככה ואין לחום לו, וחום במשקל קור מפעלי הכפל. עד הנה דברי הראב"ע עצמו. ומן: וזה פירושו מפיו עד סוף הדבור הוא מאת ר' **יוסף ממודיול** אשר שמע פירוש תרי עשר מפי הראב"ע בלאנדאן, ככתוב בהקדמת אהל יוסף לספר שמות וז"ל ובספר תרי עשר כתוב: נשלם ספר תרי עשר לר' אברהם אבן עזרא. ואני יוסף ממודיול שמעתי פירוש זה הפרשיות בלונדרי"ש על פה מפי החכם רבינו אברהם א"ע ואני פירשתי בלשוני כאשר מפיו הבנתי, כן כתוב שמה, עכ"ל, ולפנינו איננו. ובדברי הראב"ע עצמו התחלף ע"י אחד המעתיקים, וחם **השמש** ביחס **להם** הכתוב בקהלת (ד' י"ח), ואחרי כן בא מעתיק אחד והניח על הגליון: **צריך להיות השמש**: ור"ל שתחת וחם **להם** צ"ל: וחם **השמש**. הן אך על: וחם **השמש** יתכן אמרו: מחמם האויר. ועיין פי' הראב"ע על וחם השמש: כחום היום כי השמש לא יחם עכ"ל. וע"ז פי' מקור חיים: דבר יהוי וכו' ובהכותו בארץ בכח **מחמם האויר**. הנה השמש לא יחם אבל נותן חום, ומה שאמר כחום היום ר"ל **כחום האויר** עכ"ל. ואחרי כן הומרה מלת **עומד** במלת **האמת**. והנהדת המעתיק באה אל תוך דברי הראב"ע בלי מלת: **השמש** שהיא עיקר ההגה. ומלות: **מחמם האויר**. נהפכו ונכתב: **האויר מחמם**.

בראדי ח"י אדר תרל"ט

# לה... ריב"י בריב"י שלום וברכה!

**אז** בגלותך את אזני כי יש את לבבך ישר להוציא לאור עולם ס' **אוצר הספרים** אשר מר אביך החכם היקר ז"ל הניח אחריו ברכה, ובשלחך לי איזה קונטרסים שנדפסו כבר ותשאל מאתי לשום עין עליהם, למלאות החסרון ולתקן המעות ולהחזיק את בדקיו, שמחתי לבשורתך הטובה הזאת ואקרא לך לשלום ואומר לך: ישר! גם נענתי למבוקשך ואבטיחך נאמנה כי כאשר הייתי עם אביך ז"ל אהיה עמך, ואשים מעיני בהקונטרסים ששלחת ואשר הנך עתיד לשלוח אלי, והדברים אשר אמצא ראוים להעיר עליהם אותם אשמור להציעם לפניך לשעתם. ומראש לא בסתר דברתי כי ההברה יאלצני להסתפק במועט, כי בביתי ובעירי אין אוצר ספרים נדפסים וכתובים הנצרכים ומבוקשים, ורק ספרים כ"י אשר קניתי לי ואשר היו למראה עיני ארשום אחד אחד, ואגיש למנחה מנחת זכרון **מזכרת כבוד לאביך היקר** נ"ע, אשר לשמו ולזכרו יהמה לבבי. וזה ימים לא כבירים באני ספרך שנית בו הודעתני כי ב' חלקי האוצר מוכנים ועומדים להתפרסם ותזכירני את הבטחתי אשר הבטחתיך ותוסף לשאול מאתי חוות דעי על תועלת הביבליאגראפיא בכלל ועל עצם פעולת אביך ז"ל בפרט **בלי משוא פנים** ועל שני אלה הנני להשיב על אהרון ראשון ועל ראשון אהרון.

**אמנם** הקשית לשאול כי אינני מופנה כעת לכשאוכל להאריך אמרים בתועלת הביבליאגראפיא בכלל ועל פעולת מר אביך ז"ל בפרט, גם אין צורך לכך כי כבר גלויה וידועה טיבה של הביבליאגראפיא לכל ההוגים בספרים, האוהבים להתחקות על שרשי הדברים, והכל מודים כי תועלתה מרובה, אך במהותה הדעות חלוקות: י"א שהיא חכמה וי"א כי מלאכה היא ואינה חכמה, ואנכי לא להכריע אבוא, אבל במדומני שלא יכזיבני המבין באמרי כי העוסק בה ברוח נבונה הוא — אם הרשות נתונה להשתמש בנדון דידן בסגנון זה — במדרגת מופלא סמוך לאיש, והמשתדל בה בהכשר ידיעה המבוקשת הוא במדרגת מופלא שבחכימיא וסופריא, ומה לנו אם יקראו עליה שם מלאכה, הלא גם על **המיימוני** ז"ל אמרו העוינים אותו כי מלאכה גדולה עשה באסיפתו, וכי מלאכה בעלמא עשה המיימוני באסיפתו, לא חכמה מפוארה? —

**ולא** מכבוד עצמי אני דורש, כי אין אומנתי בכך, אבל מאז זו דרכי שלא לקפח שכר כל חוקר ודורש תושיה, אשר כונתו רצויה, ומחשבתו טובה ונקיה, ואין ברוחו רמיה. — ואביך ז"ל כבר יצא לו מוניטין, והכל מודים כי היה הגון ומוכשר לה ובי ידו היתה רב לו בה להתפאר, ואם ה"ר **משה שטיינשניידר** נ"י החוקר תעלומות, ודורש רשומות, בעוז ותעצומות, אשר לפניו פתוחים לרוחה, אוצרות הספרים בממלכה וממלכה, נתן עליו מהודו, וסמך את ידו, שוב איננו צריך להסכמה אחרת, לשון הזהב והאדרת, לא להסכמת מבקרים קשים ורכים, ולא להסכמת נוקדנין אלונים סרקים, ולא להסכמת רובים המציצים מן ההרכים —.

**אולם** לפטרך בלא כלום אי אפשר, ואען ואומר בקצרה: **הביבליאגראפיא היא כפרוזדור לטרקלין**, ובל החפץ לבנם להיכל החקירה אומרים לו: **התקן עצמך בפרוזדור!** כי החוקר לתכלית כל דבר בבואו להעמיק באיזו ענין מדעי, אינו יכול לפטר את עצמו מלהגות בספרים שנכתבו באותו ענין מחכמים שקדמוהו, אדרבא החובה מוטלת עליו להביא את כל האמור בו בכור בחינתו ובקורתו. ומה מאד תכבד עליו העבודה

אם לא הביבליאגראפיים יערכו השלחן לפניו בחריצות ושקידה יתרה, ויהיו לו לעינים להשכיל לדעת הספרים העוסקים בענין המבוקש לו. ואם בכל חכמה וידיעה כך עאכו"כ בידיעת הקורות ודברי הימים לאחינו בני ישראל, בפרט בהנוגע לגדולי אנשי השם, כהרמב"ם והראב"ע, אשר הרבו לפעול מני אז ועד עתה מפנים יותר מאחד: בחכמת התורה והתלמוד, במחקר ופילוסופיא, ברפואה ודקדוק הלשון ועוד כידוע. ועל כן משבח אני בזה את בעל הקונטרסים, כי השכיל לערוך בערך הנאות כל הנוגע להרמב"ם וספרו משנה תורה וכו' *) כפי השגת ידו, אף שהניח עוד מקום מרווח לאחרים להתגדר בו. ואלו היה לפניו ס' האוצר הזה כמה היה מעיר לעזור לשלמות פעולתו! —

ואביך ז"ל מלאכה גדולה עשה באסיפתו שמות הספרים ותוכן הענינים המדוברים בם בשקידה רבה בכל מקומות פזוריהם לסדרם ולערכם בסדר וערך הנאות. וכשרונו וידיעתו הם שעמדו לו לעשות מלאכתו באמונה כמשפט הבקורת והבחינה, ואיננה מלאכת היד הכותבת, מעתקת המצוין בשערים, כי אם מלאכת מחשבת, מדקדקת ומעמקת בעיון הדברים, וכל משכיל על דבר אמת יעידני כי כן הוא ויענה ויאמר אמן אחרי דברו שבתב על דרכו ומשפטו בספרו זה (ב"ח ח' מכתב כ"ב). — והנני קורא חבל כי לא היה עוד לפניו רשימות אוצרות הספרים בפריז מה' צוטענבערג (אף אם האיש הזה לא יצא ידי חובתו בשום פנים) ובקנטרבורי מהרב הפראפיסור שיללר—שינעסטי, בפריז (גינצבורג) מרש"ו ועוד, אבל מובטחני בו בהרמש"ש כי ימלא החסרון, כאשר יש לאל ידו הרחבה והמלאה והגדושה. אך בזאת לא אסבים עמו כי העלה על ספרו שמות ספרים הנזכרים ממחברים שאינם נקיים מחשד, כאותן הספרים המובאים מדי ליאון, מבוטריל, בעל האורב, בעל הקרנים, כרמולי, ריב"ד פרובינצאלי ועוד. הלא כרמולי מצא נכון לפניו לזייף ספרים וליתם תכונים כיבליאגרפיים לתניו וזקנו ותני זקנו עד לחצי כל הדמות, ואלו היה מתריך ימים על התדמה מי יודע אם לא עלה בידו לזכות את הרבים גם בספרו התדש קדמתה ופנקסה דבלעם הרבע ודומיהם! גם לא היטב עשה בהעלותו על ספריו שמות ספרים הנזכרים בהקדמת מחבר מאן דהוא חדל כח ואין אונים, לומר שחברם בענינים שונים. מאן יימר כי היו ונבראו, אולי עלו רק במחשבה לפניו, וכיון דקי"ל שמחשבה טובה מצטרפת למעשה קרא בשמותם עלי עלי הקדמתו. כתבר רחימו לתתכון נפשנו לתתר מהמצויים שנתכמי הדור תצר תמר כי ערך מלין בדבר תכמי הנם, ומיודעיו נפתו להתמין כתלו הם קיימים ושומדים בגבורן, ותם כתרזים נפלה שלהבת וכו' ודי לתכימא בהמיזא **) . . . . . .

עתה אצא בברכת שלום, יואל אלוה ויברך את פעלך הטוב ואת חפצך ישלים, והיה זה לאות ולעד בעיניך כי יקרה פעולת מר אביך ז"ל בעיני ועל כן פניתי מכל עסקי למלאות מבוקשך כאשר לאל ידי.

י. ה. ש.

---

*) אמנה יפה דנת, תכם תוקר עד תכלית, יפה זכות לף יפה תוכבת את התוכר בזה, ומרחם התלונו לסעדו ולהצלימו בכפתח הענינים שלם, לפם מעבודות שמות העמוסות עליהו גם בלעדו נעלמה הממלכה לא קלה והסבוכה נתמנר גדול הכמות בזה, הדורכת עין עיון ופזור הנפש על פני מערכות מבטר רוב פלגות עניני התוכיים ולמודי התכמות והמדעים, ותבכונו לעת מצוא תי"ם.

**) לא רחימו תיכם רחיום! ולפעמים נדע עי"ז לדרום מתכיתם, כתבר נקרו לפניו בתצר הדפסתו כ"י ממין הנ"ל. רתם נחל איתן סי' 93: ד"ה וכתוב שם בהקדמה כו' תבור על תגדות הש"ם כו', תי' על ב"ע, וצויתם נמצתו ונדפסים בפה. להתרון על גליון יו"ד בשם יד תברתם ינא זה עתה (תר"ם) לתור, והרתבון בגליון עין יעקב בשם תכמת תיתן עודנו תתת המכבש. ולכותב תולדות תתד הגדולים, ותצילו מהבר מתן דמוך לף זכרון דברים וגלוי דעת בעלמא בכגון זו מלתא היא! ולבלי נתעב להתמין בהתצדים לתומם יתמן ישיר המתבר ז"ל בעלמו על תצדם בדוב המקומות.

ה מ ו"ל.

# לוח ראשי תיבות

## אל מעינות ישועתי

(כסדר א"ב)

[וכס רוכס הכ"ת כפי סצויתס כמתכר ז"ל וזולתס מוכגליס וידועים]

---

**אב"ן יש"ר** . . אברהם בן יוסף שלמה הלוצקי הקראי .

**אב"ן רש"ק** . . אברהם בן שמואל פירקאוויץ הקראי .

**או"נ** . . . . . אוצר נחמד .

**א"צ** / **אר"ץ** . . . . . ארח צדיקים (עיין זה) .

**אמ"ד** . . . . . אמסטרדאם .

**ב"ו** . . . . . בית ועד (קו"ף נועד לחכמים ח"ף).

**בבה"ע** . . . . . בבורי העתים .

**גא"ל** . . . . . צונץ, געשיכטע א.ליטעראטור 1).

**גא"פ** . . . . . צונץ, גאטעסדינסטליכע פארטראעגע 2) .

**ג"ח** . . . . . גם חבר .

**ד"א** . . . . . דפוס אמסטרדאם .

**דב"ע** . . . . . דברים עתיקים, קונטר'—(עי'זה).

**ד"ו** . . . . . דפוס ווינציא .

**ד"ז** . . . . . דפוס זאלקווא .

**די"ט, ריווא** — . די טרינטו .

**ד"ק** . . . . . דפוס קונשטנטינא .

**וואט** . . . . . וואטיקאן .

**ווילמ"ד** . . . . ווילמרשדארף .

**ול"א** . . . . . ועד לחכמים ח"א .

**ול"ב** . . . . . « « ח"ב .

**זצ"ל** . . . . . «זכר צדיקים לברכה»לר'תנגלג ניפי.

**חמ"ד** . . . . . חסר מקום דפוס S. l. .

**חמו"ד** . . . . . חסר מקום ושנת דפוס S. l. et A.

**חש"ד** . . . . . חסר שנת דפוס S. A. .

**יה"ש** . . . . . יהושע העשיל שור .

**יוא"ל** . . . . . יוסף אלמנצי .

**ינה"ל** . . . . . יוסף נפתלי הערץ לוי .

**כ"ח** . . . . . כרם חמד .

**כ"י** . . . . . כתב יד .

**כ"ל** . . . . . ככר לאדן (רומז לקונץ' «זעיר עם» נוסף עג ס' סם"ג , ועד לחכמים) .

**לי"ט** . . . . . ליליענטהאל .

**לקוק"ד** . . . . לקוטי קדמוניות לר"ם פינסקער

**משג"ב** . . . . קונטרס «משג"ב לדך» (תקוניס והשמטות לסה"ג ה"ב) .

**סה"ד** . . . . . סדר הדורות .

« **שב"ה** . . . כנ"ל בלוח שמות כל הספרים

**עק"ד** . . . . . עיין תוספות עק"ד להלן .

**פפד"א** . . . . פראנקפורט דאדר .

**פפד"מ** . . . . . « דמיין .

**צ"ד** . . . . . צמח דוד .

**ק"ב** . . . . . קאניגסבערג .

**ק"ד** . . . . . קהלת דוד (רשימת ר' דוד חפנהויס מצנת תקפ"ו) .

**קה"ד** . . . . . קורא הדורות .

**קונשט.** / **קושט.** . . . קונשטנטינא .

**ראח"ס** . . . . רשימת אורי חי סארוואל 3) .

**רד"א** . . . . . « דוד אפנהיים משנת תקמ"ב .

---

1) D-r. Leopold Zunz. Zur Geschichte und Literatur. *Berlin*, 1845, 8°.

2) « « « Die gottesdienstlichen Vortraege der Juden, historisch entwickelt. Ein Beitrag zur Alterthumskunde und biblischen Kritik, zur Literatur-und Religionsgeschichte... *Berlin*, 1832, 8°.

3) D-r. M. Steinschneider. Catalogue de la Bibliothèque de literature hebraïque et orientale et d'Auteurs hébreux de feu M. Léon V. Saraval. *Trieste*, 1853, 8°.

רובענס . . . רשימת עזבון ספרי ר"ש רובענס באמ"ד בשם „חשק שלמה".

רוו"ה . . . . . « וואלף היידנהיים .

רוו"ק . . . . . « וואלף קויפמאן בהמבורג .

רח"ם . . . . . « חיים מיכל ז"ל נכס אוצרות חיים .

רי"ו . . . . . « יוסף ויאזין .

ר"מ נ"ז . . . . . « מרדכי נאטהאנזאהן במכתבו בס' דביר .

רמש"ג . . . . ר' מרדכי שמואל גירונדי .

רמש"ש . . . . ר' משה שטיינשניידער .

רס"ד
רספ"ד } . . . רשימת ספרי דקדוק לרמש"ש 1) .

רע"ש . . . . . « רעבענשטיין .

רש"ד . . . . . « שלמה דובנא .

רשי"ר . . . . . « רוזענטהאל באמ"ד .

רשמש"ש . . . « משה שטיינשניידער .

רש"ק . . . . . « שמחה פינסקר באודיסא .

שש"ב . . . . . שלהן במדבר , תקוניס ושמעות נסה"ג ח"ל (הוצאה שניה) ולועד לחכמים ח"כ .

שג"א . . . . . שם הגדולים ח"א .

שג"ב . . . . . שם הגדולים ח"ב .

שג"ב כא"ן . . . כל אשר נשמט , והוא הדף האחרון מנסה"ג ח"כ .

שר"ל . . . . . שמואל דוד לוצאטו .

שה"ג שלי . . . שם הגדולים להג"מ מוד"ל שנוגע המחבר לאור בסדר חדש (ווילנא , תרי"ג , 8°) .

שה"ק . . . . . שלשלת הקבלה .

ש"י . . . . . שפתי ישנים (כרלבון) .

שי"ב . . . . . « « ח"ב (על רוכין שעיון) .

שי"ג . . . . . « « ח"ג (נמסר להמחבר מחכם ל' מה שמצא במקומו ושרי סביבותיו להוסיף על ש"י ל' וכ') .

תג"י . . . . . תולדות גדולי ישראל לרמ"ג גירונדי .

תוספות עק"ד . . עלי קדים (ליטעראטורבלאטט דעם אריענטם) 2) .

---

1) D-r. M. Steinschneider. Bibliographisches Handbuch über die theoretische und praktische Literatur für hebraeische Sprachkunde. *Leipzig*, 1859, 8.

2) Der Orient. Berichte, Studien und Kritiken für jüdische Geschichte und Literatur. (Mit Beilagen: Literaturblatt des Orients). von D-r. Julius Fürst *Leipzig*, 1840—51[—53] 4°.

---

☞ Für den Buchbinder:

Dies Blatt kommt vor Seite 1. nach der Vorrede.

☜ וואת לכורך הספר :

הדף האחרון הזה מקומו בתחלת גוף הספר לפני צד 1 .

# אוצר הספרים

## א

1. **אב ואם.** כ' הרמב"ע בהקדמתו לס' מאזנים וז"ל: ור' יהודה בן קריש חיבר ס' היהש וקרא לו אב ואם ולמוי לעשות בו דרך כבוד עכ"ל. ונראה שמבאר בו יחש מלות לש"ק לתולדותם מלשונות מחברות שהושאלו מהם כמו מלמית סורית ערבית ופרסית, וכדומה. — מובר בל' ערבי. — [ולולי הוא (או תוק ממנו) הנדפס עתה מחדש (פאריז 1858, 8°) נכתב עברי עם הקדמה בל' רומי ותולדות המחבר בלה"ק לה"ר בער גאלדבערג ונקרא בשם רפאלה, ועיין עק"ד תרי"א, דנ"ט — ס', ורשמש"ש].

2. **אבא.** (עיין אור השכל, מדרש).

3. **אבא אליהו.** ה"ר אליהו ב"ר רפאל שלמה סג"ל. פי' מס' אבות דרך דרש: (זצ"ל א' כ"ח).

4. **אבא גוריון.** מדרש — : (עיין בית המדרש, מדרש).

5. **ס' אבודרהם או פירוש סדר תפלות.** ה"ר דוד ב"ר יוסף ן' אבודרהם. פי' על כל סדר התפלות וסדר הפרשיות והפטרות, וסדר העגבונות והתקופות ולומות המולדות ובסופו כל' ברכות ס' שעריס: ליסבונה, ר"ן, 4°. — ובלי סדר העגבונות ולומות המולדות: קושט', ע"ד'ר', 4°. ד"ו, ש"ו, 2° (קטן). שם, שכ"ו, 4°. — ועס תוס' מפתחות: ר"א, תפ"ו, 8°. פראג, ו'ת'צ'ל'י'ח'. סרילקאוו, תקע"ח, 4°. — ופי' התפלות לבד. (עיין שער הרחמים). ופי' הגדה ס"פ לבד: (עיין הגדה ש"פ עם עטרת צבי).

6. **אבות. מס':** — (עיין משנה או משניות).

7. **האבות ליהודה.** ה"ר יהודה אריה די מודינא. פי' על מס' אבות [ומוזכו בספרו חיי יהודה במספר ספריו שחיבר, עיין בפתיחת ס' בחינת הקבלה לה"ר יש"ר].

8. **אבות מלאכות.** ה"ר מאיר מנחם מענדיל ב"ר שאול הערש. פי' על פ"ת, כ": (שי"ג).

9. **אבות דר"נ.** ה"ר נתן ב"ר נרמי' מליסא. ח"ת פי' על פ"ת, וח"כ פי' על מ"ו שיבי המעלות. אלטונא, תפ"ח, 4°.

10. **אבות דר' נתן.** (עיין תלמוד).

11. **אבות עולם.** ה"ר בנימין הכהן מריגיו. פי' על מס' אבות: ד"ו, תע"ט, 4°.

12. **אבטליון.** ה"ר אהרן וואלפֿואהן האללע. ס פ ו ל י ס ו מ ס ל י ס בל' לח ונקי ומרגי המלות, והולמותיהן בל"ת לחנוך נערים ולבתי ספר: ברלין, תק"ן. ווין, תק"ס. פראג, תקס"ו. ווין, תקע"ד, 8°. [ג

13. **אבי אסף.** ה"ר אליעזר ב"ר יואל הלוי (הראבי"ה). פסקי הלכות כסדר הרי"ף, (וה"ל היד"א רלתהו בכ"י על סדר נזיקין כמ"ס בשב"כ כ' ושה"ג שלי במקומו).

14. **אבי הנחל.** ה"ר יהושע אייזיק ב"ר יחיאל. ד ר ש ו ת לשבתות וימים טובים, חמו"ד (ק"ב), 2°.

15. **אבי עזר.** ה"ר שלמה ב"ר אליעזר הכהן מליסא, בתור דקדוקי הרמב"ע בשירושו עה"ת: פוזנא, תקס"ב, 4°.

16. **אבי עזר.** (עי' משניות עם פי' תאר"ת ישראל).

17. **אבי העזרי.** ה"ר אליעזר בר יואל הלוי (הראבי"ה). פי' על ליזה סימות בסדר התלמוד: כ"י רד"א, F. 675 № וכ"י רח"ם 1 — 2 №. פארמא.

18. **ס' האביב.** כ"ר יוסף הכהן הרואה בבי"ר אברהם הזקן הקראי. על מהות התניך ודמותו והות ת ש ו נ ה ש ל ר ס"ג שהשיג על ס' מחכמיסס ושמו שמואל. (עיין לקוטי קדמוניות דף מ"ג — ד').

19. **האביב.** ה"ר שמואל זאנווייל זעליגמאן. שירה מרוכה על התניך בז' חלקים: ברלין, תר"ה, 8°.

20. **אביר יעקב.** ה"ר דוד ב"ר יהודה מסיר ליאון. ס' רפואות, כ"י: (ש"י).

21. **אביר יעקב.** ה"ר יעקב שמשון שבתי סיניגאליא. מי' על מס' כריתות וקונט' סימנין דאורייתא מפתחות ומקוצי המעות והשמטות, ומח"ז קונט' שומר שבת השמטות לספרו שבת של מי והגהות בקונט' מוצאי שבת בס, והשמטות ותקונים לספרו יעקב לחק נשם הגהות עלי חק, וכסופו מפתח כללי הש"ס ולות המעות והשמטות מקונט' שומר שבת הל"ל: פיסא, תקע"א, 4° (ינה"ל). — [ג"ת ס' לשון למודים, מרכז ציון, שו"ת קשיא סיפא, עיין תג"י י' מ"ש].

22. **אביר יעקב**. ה"ר שמעון עקיבא בער ב"ר יוסף ר' הענוכש מווין. ל ק ו ע י ס מס' זכור ומדכם הנעלם על ס' כרמים בל"מ: זולצבאך, ז'א'ת' ל'מ'ו'ב'ה', 4°. ד"א, תע"ז, 8°. פיורדא, תפ"ט, 4°.

23. **אבכיר**. מדרש — : (עיין מדרש).

24. **אבל גדול**. ה"ר אברהם ב"ר ישראל תאומים. הספד על מות ה"ר ישראל מרוזין, וגלוי לו קונע' אחד מחבורו הגדול בית אברהם על הש"ע והוא אחד מן בית אבל שלו על הל' אבילות שהשיב בדין נמצא עצמות יבשות: לעמבערג, ה'ע'צ'מ'ו'ת', 4°.

25. **אבל יחיד**. ה"ר אברהם דובערוש ב"ר דוד פלאהם. הספד על מות ה"ר יעקב מליסא, ובסופו קינה על מות ה"ר אברהם אבלי אבד"ק ניהלי: וואַרשא, תקצ"ג, 4°.

26. **אבל יחיד**. ה"ר רפאל בר"י פירשטענטהל. קינה על מות ה"ר עקיבא איגר: ברעסלא, תקצ"ח, 8°.

27. **אבל יחיד**. ה"ר שלמה ב"ר יואל מדובנא (מהרש"ד), שיר מספד על מות ה"ר יעקב ישראל עמדין (יעב"ץ): ברלין, תקל"ו, 8°.

28. **אבל יחיד**. (עיין ימין משה).

29. **אבל יחידי**, ה"ר משה קארניק. הספד על מות הר' אברהם מיקמין, ברעסלויא, ת . . 4°, (רובענש q. 6 №).

30. **אבל כבד**. ה"ר אברהם דובער הכהן לעבענזאהן, קינה ומספד על מות ה"ר שמואל לבית קהלימעלנבוינן: ווילנא והוראדנא, תקפ"ה, 8°.

31. **אבל כבד**. ה"ר אברהם נאטקיש. שיר מספד על מות ה"ר אלעזר סג"ל לנדא: זאלקווא, 1831, 8°.

32. **אבל כבד**. ה"ר יחיאל מיכל קריסטיאנפאליר. הספד על מות הקיסר פרנסין הרומאנן, ובסופו שיר קינה להר"ר מרדכי סטרעליסקער נשם תאנית ישרון עם ק"ת: זאלקווא, תקצ"ה, 8°.

33. **אבל כבד**. ה"ר שלמה קלוגר מבראדי. הספד על ה"ר יצחק מרוזין ז"ל. לבוב, תר"י, 4° — עוד מספד על מות ה"ר אלוש בהר"י מרוזין הנ"ל עם שו"ת, לבוב, תר"י, 4°.

34. **אבל כבד**, (עיין היורש דברי אלהים, נחלת יהושע). [עיין טיסטאמענט וצ"ש, רמ"ס].

35. **אבל כבד זה**. מספד וקינה על מות הקיסר פרנסין הרומאנן עם תרגום טיטלקי: טריעסט, 1835, 8°.

36. **אבל כרמים**. ה"ר יהודה ליב בהרב דאורשא. הספד על מות ה"ר מנוך העניך שיק נאבד"ק שקלאוו: שקלאוו, תק . . . .

37. **אבל משה**. ה"ר אליעזר ליפמאן ב"ר לוי. דרוש הספד על מות ה"ר משה סופר מפרעסבורג: אפען, 1840, 8°.

38. **אבל משה**. ה"ר מענדיל בר"י שטערן. מליצת נחי על מות ה"ר משה סופר מפרעסבורג, ווין, ת"ר, 8°.

39. **אבל משה**. פי' על חיבה לכ"ר משה מצורדי הקראי [נזכר בספריהם ולא נמצא, אר"ץ].

40. **אבל משה**. ה"ר שלמה קלוגר מבראדי. הספד על ה"ר משה סופר מפרעסבורג, ועל ה"ר שלמה אבד"ק וואלרשא, וה"ר יעקב בני חוריעמטיין, וח"ב עין דמעה הספד על ה"ר יעקב אבד"ק ליסא. וואַרשא (בראסלא), תר"ג, 4°.

41. **אבל משה**. (עיין משפט צדק).

42. **אבל ציון**. ה"ר יהושע ב"ר אהרן וועצלר. פי' על חיבה וקינת קיומה: שקלאוו, תקנ"ג, 8°.

43. **אבל רבתא**. מס' . — (עיין תלמוד).

44. **אבל רבתי**. (עיין משכנות יעקב).

45. **אבן בחן**. ה"ר צבי הירש קאלישער. נאור על ש"ע ח"מ סי' פ"ע, לדוגמת מספרו מאזנים למשפט שמיבר על ש"ע ח"מ: קראטאשין, תר"ג, 4°.

46. **אבן בחן**. ה"ר ישראל ב"ר יהורה ליב. לחיות על נמיות התורה ותשובות להפיקורסים: פפד"א, תקנ"ש, 8°. — [נ"ח ס' ע"י, ותקה"מ (?), ומדת חסידות, ואגרא דהספדא, ושאר מחוסים כמ"ש שם בשער, ע"ש].

47. **אבן בחן**. ה"ר מנחם מאניש בענדיטזואהן. כללי ד ק ד ו ק להק כדרך שו"ת למהחילים: ווילנא, תרט"ז, 8°.

48. **אבן בחן**. ה"ר מנחם ב"ר שלמה. ס ר ס י ל ה"ק כסדר ה"ב בחמשים פרקים, ומיבנו בשנת ד"א תתק"ב, בשלך ס' ירמיס: כ"י מינכען, 56 №. — [וקנת לקוטים ממנו הדפיס התכם מהרי"ל דוקעש נקונט' קובץ על יד עי'זה].

49. **אבן בחן**. ר' מהתי', בשו"ת ריב"ש סי' רע"ח: (ש"י 9 №). — [ונשות הוא שמען זה שם ספר כ"ח ח' התלמיס שכותב הריב"ש שם על ה"ר מתתי' מבנו של ה"ר יותנן מפרובינס ע"ש, עיין רשמוש"ש 2552].

50. **אבן בחן**. ה"ר נתן חיים-זאהן. ס' דרושים שונים: קראטאשין, תר"ג, 4°.

51. **אבן בחן**. ה"ר סמ"ן. (פינח"ס מנח"ס היילפערי"ן). ח"ח בתור מלות ההגיון להרמב"ם נמסחת מתוקנת ע"פ שקול הדעת ויסודי מלאכת ההגיון וכו' עם הערות. ח"ב שבל טוב קבועת מכתביס מס' קובץ ויכוחים בתקון הלשון כל"ל. וריב לו עם הר"ח דר' ג י י ג ע ר ונקרא אבן התועים, וכסופו שבט לגו הסר לב הוא "לגרת של תהי כתבותיך להתפודי" בל"ח: פפד"מ, תר"ו, °8.

52. **אבן בחן**. ה"ר עמנואל ב"ר שלמה מרומי. על דקדוק להר"ק והגות הלשון בד' בערים: כ"י די רוסי 396/3, № 809/3.

53. **אבן בחן**. ה"ר קלונימוס בר קלונימוס. מ ו ס ר ה ם כ ל ובחינות בל מומי העולם וגמותם לעזבת המדות ולהתהלך בידלת ה': נאפולי, מס"ר. ד"ו, ש"ו. קרימונה, שי"ח, °4. — ועם העתקה לל"ח ע"י ה"ר משה בר יצחק אייזענשטאט מפראג ונקרא אבן בחן עם דרך הישר: זולצבאך, תס"ה, °4, וז"ו. — גם בלתיו עם העתקתו בל"ל וגמו בשער ס' דרך הישר פי' לס' אבן בחן, ונקרא בדפוס פיורדא. — עוד בל"ח לבד בדפס ע"י ה"ר מיכל בשערן מפפד"מ. המבורג, תק"ו, °4. — גם נתקבר ע"י ה"ר פינחס בר יהורה מ"מ בבאלצק עם תוס' נפך מבלו: ווילנא, תקנ"ט. חמו"ר (ק"ב, תרי"ט), °12.

54. **אבן בחן**. ה"ר שם טוב ב"ר יצחק בן שפרוט. מעמות ועלומות בעניני החמונה והוא קונטרס מלחמת ה' לה' יעקב ב"ר ראובן עם הוספות, ויש ממנו ב' מהדורות כי נחלק לי"ד וגם לע"ו בערים [ונראה שהחר הבלמת הספר שינה המחבר סדרו והוסיף עליו עוד הנור שבר נסתייע בו מס' מבס ח' לח נודע (ולפ"ד הרמב"ם הוא ס' בלימת הגוים להאפודי, עיין רשימת כ"י ליידן דקי"ז), והוסיף עוד העתקת האון גליון עם הערות ולח נמלא רק ס' מתי לבד, וזה בח ליד נוסיס והדפיסוהו בשוויים ולח זכרו לח מעתיקו. — ונמלאים ממנו כ"י שוניס בם"ס בהבי כ"י לייבן שם: רמש"ש).

55. **אבן בחן**. (עיין עמודי שמים).

56. **אבן בחן**. עס דרך הישר, (עיין אבן בחן לר' קלונימוס לעיל).

57. **אבן גדולה**. (עיין אבן תקומה להלן).

58. **אבן הטועים**, (עיין חצר החדשה, סדר הדורות, פי' הרמב"ן על שיה"ש).

59. **אבן יחייא**. הוא השר רון יוסף בן רון דוד אבן יחייא. מיבר פי' על יחזקאל ותר"ע וחמס מגילות וכתובים, ולח נלמא לו בשם פירוש וכן מלפשו בשם פי' אבן יחייא, [לכן הנביחו לו פה יד, וכן בכניס לחביס זולתו, ועיין פירוש].

60. **אבן יעקב**. (עיין באר מים חיים).

61. **אבן יקרה**. ה"ר מנשה ב"ר יוסף בן ישראל. מלמר על נלס נכוכדנלר בל' ספרדי בכתבם: ד"א, תט"ו, °8. ועיין מאסף תקמ"ח דקע"ח, והמזכיר תרי"ח דמ"ו, וידידיה שם כ'.

62. **אבן ישראל**. ה"ר יעקב יוסף ב"ר מאיר סופר. כללי הדקדוק בלה"ק ול"ח ב' חלקים, מיץ, תקכ"ו, °4.

63. **אבן ישראל**. ה"ר ישראל ב"ר משה הלוי מזאמושטש, שו"ת כ"י.

64. **אבן מחוקק**. (עיין עמודי שמים).

65. **אבן משה**. ה"ר משה ב"ר יעקב אהרן מבריסק. חי' בסדר התורה וחי' גפ"ח בם"ם ופוסקים: וואַרשא, תרי"ט, °4.

66. **אבן נזר**. ה"ר יוסף כהן צדק מלבוב. ס י ר י ס ו מ ל י צ ו ת ליוס הולדת בן יוכם עלר לקיסר עסטרייך יר"ה: לבוב, כ'י, ג'ת'ן, ל'ו, ב'ן, (תרי"ח) °8.

67. **אבן ספיר**. ה"ר אביגדור קרא. חקירות על תכמת הקבלה בדרך שו"ת: כ"י רד"א q, 1032 №, [ונחוס' עק"ד תי"ו דתקמ"ז כ' שב"י הג"ל כולל רק חבוסב מתת קנינ לר"ח קרת ונסופס כתוב וז"ל: ומס שחפלת לידע מן ספר הירקת אבן ספיר מיום שחכירתיו לח רלתיו כי הנחתיו בלוכלוייך ביד ח' מתלמידי תכיהי, לך כוונתי מעת לחכות לך ממס שלחי זוכר ולח לחלריך בעומקו כי ילח תיכי בן חנשם לו לחניף מס שבתבתי שמס, עכ"ל].

68. **אבן ספיר**. ה"ר אליעזר ספיר מ"מ בלאסק. פי' על מהלים מזכירו בספרו מנחת עני: (שי"ג).

69. **אבן ספיר**. ה"ר אלנתן ב"ר משה קלקש. בדקדוק לה"ק: כ"י פאריז 92 № (אוראטורי). — עי' עק"ד תרי"ח דקנ"ח הערם ד', ולח כם"י.

70. **אבן ספיר**. ה"ר משה קוקס מארץ יון. חבור גדול מלח חכמות שונות מורניות למודיות וכו', כ"י בפתרוס (המגיד שנה א' דקס"ד). [הכל ח', וכמגיד הג"ל נפתבם שמו. רמש"ש].

71. **אבן ספיר**. (עיין אבן תקומה).

72. **אבן עוזר**. ה"ר עוזר ב"ר מאיר אבד"ק קלימינטוב. חי' גפ"ח על מס' ברכות, בבת, עירובין, פסחים, ביצה, ונלח חי' בשלרי מכלתות: פפד"א, תקי"ז. זאלקווא,

תק"ל, 2°. — [ומיזה כן מתנו תסרי שער ודף המחזור כאו ליד המדפיס בדיהרנפורט ומילת תסרוסי, ולכן נמצא ג"כ ד' דיהרנפורט תקל"ח. ואולם כל רומיסם ויכוסו, וע"ש בשער].

73. **אבן העזר**. מהנ"ל. הגהות ותי' בקצרה על ס"ע, (עיין שלחן ערוך).

74. **אבן העזר**. ה"ר אליעזר ב"ר נתן (הראב"ן). ערמי מנהגי הרמ"ס וגם עמקי סתרי דינין ופי' עמקי הלכות ותו"ס וחבורי הלכות על ג' סדרים הצריכות לעתים לדעת בינה: [לשון המחבר מעבר לשער], ונמצאו בו ג"כ תשובות רבות. — [ולדעת ס"ר נוכן הוא נעתק מספרו צפנת פענח, עיין גא"ל דע"כ], נדפס עם מפתח: פראג, ש'ל'ם'. 2°.

75. **אבן העזר**. (עיין אבן תקומה, טורים, שלחן ערוך).

76. **אבן עזרא**. ה"ר אברהם ב"ר מאיר אבן עזרא (הראב"ע), תיבר ספרים רבים בכמה חכמות וזיכרונם על ספרי תנ"ך ויש מהם בלי ספק פרטי, (עיין פירוש, תורה), וזולתם תמצא במקומותם (ועיין אבן יחייא ומ"ש שם).

77. **אבן הפילוסופים**. רב סעדיה גאון. ס' מחקרי ובחינים פ' הכ"מ בוטריל לס' יצירה מובא מאמר לאחד ממנו, ע"ש.

78. **אבן פינה**. ה"ר אריה ליב אבד"ק סטריזוב. ס"ע לאן העזר עם באור גדול נדפס בדרישת ארי: לעמבערג, תקס"ד, 2°.

79. **אבן פנה**. ה"ר פינחס ב"ר אליעזר מקידאן. באור על פירש"י עה"ת ע"פ הסעמים והנגינות, כ"י מצוי ת"ץ: (שי"ג):

80. **אבן פנה**. (עיין חמשה חלקי אבנים).

81. **אבן הראשה**. ה"ר אליעזר ב"ר נתן (הראב"ן). פסקי דינין, [וה"ר תיד"ה רלאנו נכ"י כמ"ש נסנ"כ ט"ז, ונה"ג שלי במקומו].

82. **אבן הראשה**. ה"ר פינחס ב"ר אליעזר מקידאן הנ"ל. הקדמות בערכין כסדר ה"ב על לגדות ומדרשים, כ"י גדול מצוי ב'ע'ח': (שי"ג).

83. **אבן הראשה**. (עיין אמת המשפט).

84. **אבן רשד**. הכס ערכי ושמו אבו אלוליד מחמד אבן רשד הספרדי מקורטובה. תיבר בספרים רבים ופיהם וקיצר רוב ספרי מריסטו וזולתו, וכריס מהם נעתקו לנה"ק ותמצאם במקומם. וקצתם נדפסו (עיין פירוש, קצור) וז"ז. — (ועיין אבן יחייא ומ"ש שם).

85. **אבן השהם**. ה"ר יוסף ן' צאיח. עניני קבלה, עיין שג"ב ע"ב, ושה"ג שלי במקומו.

86. **אבן שהם**. ה"ר משה ב"ר יהורה מאמשטסלב. דרוש יס על מאמרי רבה נכ"ח: לונדון, תקל"ב, 4°.

87. **אבן השהם**. ה"ר פינחס ב"ר אליעזר מקידאן. חי' גפ"ח על כמה מס', כ"י: (שי"ג).

88. **אבן השהם ומאירת עינים**. ה"ר אליקים געץ ב"ר מאיר אבד"ק הילדסהיים. שו"ת שונות: דיהרנפורט, תצ"ג, 2°.

89. **אבן שוהם**. ה"ר רפאל ב"ר משה רובינשטיין. ח"י דרושים במאמרי רבה"ח על מדות ומוסר: ווילנא, תרכ"א, 4°.

90. **אבן שועיב**. (עיין דרשות לו אבן שועיב).

91. **האבן של חכמים וישרי לב**. א. ע. לאב. פי' על פתות לבן בלה"ק הנמצא בגרסת ע"פ קבלה ומוטריקון בעת למיחת ממצת פרוסיה: חמ"ד (ברלין), ת"ר, 8°.

92. **אבן השעות**. (עיין אבן תקומה) לחלן.

93. **אבן שתיה**. ה"ר פינחס ב"ר אליעזר מקידאן. מבור גדול על ס"ע י"ד כ"י: (שי"ג).

94. **אבן שתיה**. (לא נודע למי) ומחלק לד' חלקים: א) יסוד האלקית. ב) השגחת האלקית. ג) הכמת ידיעת התורה. ד) קיום מצות התורה: כ"י בהיידלבורג [ועיין ג"כ טוב שם ומ"ש שם].

95. **אבן התועים**. (עיין אבן בחן).

96. **אבן תקומה**. ה"ר אברהם במהרא"ל ליבטשטיין. מוסר הפסח והגוף והמוסיס ע"ד ס' בחינת עולם נדפס אבן יקרה, עם באור המאמרים בדרך דרוש ומחקר נדפס מלואת אבן, ובסופו תרי"ג מצות לדעת הש"ך מחלקו לז' ימי השבוע ויעד לבחרס בחבורו מעשה אלפס: שקלאוו, תקע"ב, 8°. — [ולפי זכרוני הוא ספרו אור האבן שהדפיס שם בשנת הסיית עיין שם, וע"ע מלי ביניהם].

97. **אבן תקומה**. ה"ר אהרן ב"ר ישראל. סימנים ומכרות על דיני כל ד' ס"ע בקצרה ובמות קרא לכל חו"ח לבדו: לחלק חו"ח קרא אבן השעות, לחלק י"ד אבן גדולה, לחלק מה"ע אבן העזר, ועל ס"ע ח"מ אבן ספיר, וכתו ה"ר ניסן הוסיף לו בתור הסימנים והציונים ע"פ כללים נדפס פרשה ציון וחלקו לכל ימי החדש: ווילנא, תקע"ח, 8°. — ולפני זה נדפס חלק ח"ח לבדו: הוראדנא, תקנ"ו, 8°. — וחלק ח"מ לבדו נדפס ציון במשפט: שקלאוו, תקמ"ד, 8°. [ג"ח ס' תורת אהרן עה"ח, מנחת אהרן על הסעמרות, מדות אהרן על פ"ח וס' בגדי

אהרן חי' גפ"ת. — ונהקדמתו כהוב וז"ל: גם עמד לנגד זה תכוון על כל ד' ס"ע כמס שערי ציון כו כמה ג"כ ליון גדול וגם דרך פרט כל הדינים, וקרא על ח"ת שערי חיים וי"ד שערי דעה, וח"מ שערי ישועות, וח"ע קרא שערי עזרה עכ"ל].

98. **אבני זכרון.** ע"ו נוסחי מלכות עתיקות מקבלי הרבניס והחלילים בעיר מולדולא זה כמס מלות שמה ויותר, שמעתקו ע"י חכם גולדי קלמון והיו בכ"י עד היום. ונספח חליהן פי' על חצי מיבה להב"ח יעקב חי פאדדו ז"ל, וגם קינים והגה והי, קינה על מותו לה"ל יוסף אלמנצי ומפלתו לדפוס ע"י הרשד"ל מפאדובה עם הערות: פראג, תר"א, 8°.

99. **אבני זכרון.** ה"ר אברהם מסטאוויסיק. בלור על ד' ס"ע כעין בחה"ע מלוקט מסו"ת רבות, כ"י: (שי"ג).

100. **אבני חפץ.** ה"ר יצחק בילינפנטי. ס י ד י ס ע ו נ י ס [ונהקדמתו מרחיב בשבח ונה"ו שנמצך לחכיון]: כ"י רח"ם 5 № , וע"ם נמפחת דפל"ח. — [ג"ח ס' עטרת פז].

101. **אבני יהושע.** ה"ר יהושע פאלק ב"ר מרדכי הכהן. פי' על פרקי לבות: גואיארק, כת"ר, 8°. [ג"ח ס' בנין יהושע מתקני מוסר וס' חומת יהושע חי' גפ"ת בפלפול]: (המזכיר ד' 49 №).

102. **אבני מלואים.** ה"ר אריה ליב ב"ר יוסף הכהן. חי' על ס"ע מה"ע כ' חלקים ונסוף ח"ח קונט' משובב נתיבות תשובות על השנות ה"ר יעקב מלינסא על ספרו קצות החשן ונסוף ח"ב קלח סו"ת, ח"ח: לעמבערג, תקע"ו, 2°. ח"ב: שם, ש'ע'ר'י'ו', 2°. — ומניח: זאלקווא, תקפ"ז, 2°. האלבערשטאט, כת"ר, 2°.

103. **אבני מלואים.** (עיין בית האוצר, טורי אבן, שמנה לחמו).

104. **אבני סגולה.** ה"ר יצחק בילינפנטי. ס י ד י ס ממחנריס סוניס ג' חלקים וח' מהס נקרא אבנים יקרות: כ"י רש"ד ועתה כ"י רח"ם 6 №.

105. **אבני צדק.** ה"ר יצחק ב"ר ישבר בער צורף, מגולי ווין. מבלי עס פי' מלוקט בקנרה: ווילמרשדארף, ע'ד'ח', 8°.

106. **אבני צדק.** (עיין איל המלואים).

107. **אבני קדש.** ה"ר אברהם ליזר ב"ר יוסף מלאסק. חי' ס"ם ופוסקים וקנח סו"ת: ווארשא, תקע"ט, 2°.

108. **אבני קדש.** (עיין יסוד יצחק).

109. **אבני שהם.** ה"ר אברהם ב"ר יעקב מבית פרץ. חי' גפ"ת והרמב"ם וד' ס"ע ודרוסים, וח"כ צעיר רדם חי' גפ"ת לה"ר רפאל דוד מזרחי: שאלוניקי, תר"ח, 2°.

110. **אבני שהם.** ה"ר משה בן נדעון אבודיענטי. סיניס סוניס ונדפסו ליזה מהס בסלסף: כ"י בברלין, עי' מלסף הקמ"ה דמ"ן. [ואני ראיתי עוד ס' אבני שהם כ"י ממנו כולל כ' סיניס ות' מהס סיר מידותי, (אלגיענתיים) נעל ק"כ סמיניות, נכתב באמ"ד ע"י ס"ר שלמה נ"ר יצחק סרוק נבמת תצ"ר. ומולי נלסף תמ"כ אל תוך תוכלות חיים לרח"ם והוא 7 № נו, ע"ם].

111. **אבני שהם.** סיניס לה"ר שמואל בן ששון. כ"י יוא"ל.

112. **אבני שהם.** (עיין טורי אבן, נחלת יעקב).

113. **ס' האבנים.** (עיין אריסטו).

114. **אבנים יקרות.** (עיין אבני סגולה לעיל).

115. **אבנר בן אבינר.** כ"ר כלב אפונדופולו בכ"ר אליהו הקראי (אב"א). פי' על סה"ם [כ"כ נס ת"ל, מזכירו נספרו עשרה מאמרות מאמר כ'. עיין רשימת כ"י ליידן לרמש"ש דקל"ב, ועיין ס' יש"ר ועיין גורלאנד.., ונפ"ד כ"מ נ"ז שמלמו בעבודי כולל דבני מוסר במלוכה ושיר, עי' מבתנו לר"מ ילסף נסוף ס' דביר].

116. **אבק דרכים.** ה"ר אברהם ב"ר לוי קונקי. דרושים, כ"י: (ס"ב י"ת ושה"ג שלי במקומו).

117. **אבק דרכים.** ה"ר ברוך קאלומיטי. ח"ת קנח דרושים וקנח סו"ת בדיני ס"ע מו"ת וי"ד: שאלוניקי, תקע"ד, 2°.

118. **אבק סופר.** ה"ר אהרן ב"ר קלמן חארין. הגהות והערות וחי' לס"ע י"ד ומה"ע. ותשובה ע"ד החלוקה בבתי תפילין בקצור מספרו שומר הסף, כולל השנות ע"ם בן יוחאי, ומח"ז חידה על הדגם ובחור פרשה לחת בס' מבלי: פראג, תקפ"ח, 8°.

119. **אבק סופרים.** ה"ר אברהם ב"ר לוי קונקי הנ"ל. דרושים ופסקים בג' חלקים. א) אם הילד, דרשות עה"ת. ב) עגת רצפים, פסקים סוניס לו ולזולתו. ג) אם לבינה, י"ע דרושים סוניס: ד"א, תפ"ד, 2°.

120. **אבק סופרים.** (עיין תורה נשם מקראי קדש).

121. **אבקת רוכל.** ר' אביל מני אבן אבי נגיד בל' ערבי, המהנת חומות הכולליס הנקראים (מפטייקער) ולסדר הרפואות: כ"י בעשקוריאל, (ש"י). — ולדעת ומלוך נקרא הס' מכל אבקת רוכל.

122. **אבקת רוכל**. ה"ר יוסף ב"ר אפרים קארו. סו"ת בדיני ס"ט ת"ת י"ד וח"מ: אזמיר, תקנ"ה, 2°. לייפציג, תרי"ט, 4°.

123. **אבקת רוכל**. ה"ר מבור תלמיד ר"י בן הרא"ש לו בן דורו. מלבון הכמ"ח ביותסין לין להתיעט אל נכון אם היה תלמידו או רק בן דורו לנד, אבל בס"ק ד"ת דמח"ת מפורש שהיה תלמידו, שב' וז"ל: כ' מבור היה תלמיד ר"י בן הרא"ש, והוא מיבר ס' אבקת רוכל, עכ"ל. עניני מוסר ונחמות בג' הלקים בפי הסוף והולם מג' ספרים סוגים [ובאחר הוכחתי זאת במאמר מיוחד הנדפס בכ"ת שמיני מכתב כ"ב. ועי' הערת רמב"ם אם דרי"ת וסימתו הגדולה דף תלב תרנ"ת. ומ"ש סר"י רייפמאן במגיד שנה ב' דק"ג לימו מדוקדק], וחס: א) על עניני מסית ויוסי הדין ותמיה"מ ועוה"ב. ב) הוא ס' הנפש החכמה מ"ב לר"מ די ליאון. ג) עניני הלבה למעשה מסיני ומיצירת האדם, [ואולי הס מדרושי הר"י דוברייין, עי' במפתחות ס' הנפש החכמה הנ"ל]: ד' רחמנן לית מודע (ועי' להלן). ד' שני עם סיר בסופו [ובקצת דפוסין המאוחרין נשמט הסיר]: ארמיזו, רפ"ו. אויגשבורג, ש'. ד"ו, שכ"ז (כ' פעמים בקצת סגויים זה מזה). ד"א, תע"ו. זאלקווא, תקמ"ח. לבוב, תקנ"ב. נאוויהדוואהר, תקנ"ד. הוראדנא גם ווענגראב, תקנ"ה, 8° וז"ז. — עוד ובסופו מרגניתא דבי רב, תוכחה נמלצה לר' קדמון (היא מוצאת מס' אור קדמון עיין זה: שקלאוו, תקנ"ה, 8°. — ומאמר אחד ממנו נדפס בס' ריב לה' עם יהודה להוליזוס עיין זה. — וס' כ' וג' הל"ל לבד נדפס בשם סודות גדולים מחכמי האמת ומשפע חסר הוציא הח' השלם ר' אברהם זקוטו תגלב"ה: קושטי', רע"ו, 4° [וזה נדפס אח"כ בשם מתוק לנפש עיין זה. — ואולי את אלה הש"ב המדפיס בירושלים לר' רחמנן. — ועל משפע חסר הוציא ר"ח זקוטו הנ"ל עיין מ"ש רמב"ם בחוכ' נהמד כ' דקכ"ב. — וקצת ממנו נעתק לנ"ח ונדפס בס' טייטשי אפטייק וכס' ישועות ונחמות וכס' סוד הנשמה וכס' רויזענגארטין, ט"ש].

124. **אבקת רוכל**. כ"ר מרדכי החזן בב"ר שמואל החסיד הקראי. [נזכר בספריהם ולא נדפס מהותו, עי' אר"ץ].

125. **אבר מן החי**. רבי מנוח. על פסוק לך בשר בנפשו דמו לא תאכלו, הובא בש"ק: (ש"י). — אבל בש"ק מיוחס לה"ל מרדכי פרובינצאלו ומוכח על דיני חסור והתיר, ט"ש ד"ח וד"ז דמו"ח.

126. **אברבנאל**. השר דון יצחק בן יהודה —. מיבר פי' עה"ת ומביאים ז"ז בלי שם פרטי, (עיין פירוש ושי' אבן יהייא לעיל ומ"ש שם).

127. **אברך**. ה"ר יוסף בן אלאשקר. בחור על קלח לסוטת רש"י. (עיין אוצר נחמד ג' דק"ו ודק"ח).

128. **אגדות ירושלמיות**. (עיין ילקוט שמעוני).

129. **אגדות התלמוד**. (עיין עין יעקב וכו').

130. **אגדת אליהו**. ה"ר אליהו הכהן ב"ר אברהם שלמה מאיזמיר. פי' על אגדות ירושלמי. ח"ת: אזמיר, תקט"ו. ה"כ: שאלוניקי, תקפ"ה, 2°.

131. **אגדת ארבע כוסות**. (עיין ארבע כוסות).

132. **אגדת ארץ ישראל**. (עיין מדרש רבה).

133. **אגדת בראשית**. (עיין מדרש אגדת בראשית, שתי ידות).

134. **אגדת חזית**. (עיין מדרש חזית).

135. **אגדת מבחמים** או **חצי שנונים**. ה"ר צבי הירש ב"ר שמעון זומערהויזן. ס ג"ח מ כ ת מ י ס סוגים בעשרה מערים ובסופו גוף המכתמים הנעתקים בו מל' לע"ז. חוברת ת': ד"א, ת"ר, 12°.

136. **אגדת מרדכי**. ה"ר מרדכי ב"ר יוסף הענא. פי' על הגדה ס"פ: ד"א, תקכ"ד, 2°. [וכ' בסקדמתו שהיבר ס' שושנת המלך וברוך מרדכי על הרמב"ם. מאמר מרדכי פי' מלחמי חז"ל. פרשת מרדכי על מדרשים תמוהים. גדולת מרדכי בו"ת ותי' גפ"ת. שם מרדכי חי' ס"ס. ידיעת מרדכי דוחים על הפטרות. מעשה מרדכי על אגדות ירושלמי. דברי מרדכי בו"ת, וע"ש].

137. **אגדת מר שמואל**. (עיין מדרש שמואל).

138. **אגדת שושנים**. ה"ר דוד זאמושטש. מיריס ומליצות: ברעסלויא, תקפ"ז, 8°.

139. **אגדת שושנים**. ה"ר יהודה ליב ב"ר אהרן שטארק. מיריס ומליצות מכתמים ותידות [ונוסף עליו פטורי ציצים מס' בני הנעורים לר"י ייעלים: רמש"ש]: פראג, תקע"ז, 8°.

140. **אגדתא דמגילתא**. (עי' מדרש אבא גוריון).

141. **אגודה**. ה"ר אלכסנדר הכהן המכונה כ' זוסלן מבראנקפורט. ח י' ד י נ י ס וקלוב מכל סיפות התלמוד כסדר הס"ם ומפסקי הגאונים עם לוח בסופו [ובס"ק כ' שהוא מכתבי הרא"ש או מתלמידיו בתפסו דברי רבן וקיבלוהו אגודה, ע"ש ד"ח או ד"ז דמ"ח ע"ח]: קראקא, של"א, 2°.

142. **אגודת אזוב**. ה"ר אברהם ב"ר יעקב קנשינו. זיריס ומליזות ג' חלקים, כ"י: (כ"ח ד' ד"ל"ד).

143. **אגודת אזוב**. ה"ר יעקב ישראל הלוי מ"מ בקרעמניץ. פי' בדרך דרוש על רות בסח תור המעלה, ועל מיכה בסח דמעות שליש, ועל קהלת בסח יתרון האור, ולרות ומיכה נדפס ג"כ פירמ"י: זאלקווא, תקמ"ב, 4°.

144. **אגודת אזוב**. ה"ר משה זאב אבד"ק ביאליסטאק. דרושים והספדים: ביאליסטאק, תקפ"ר, 2°.

145. **אגודת אזוב**. ה"ר משולם ב"ר רנן האזובי. על דקדוק לה"ק: כ"י בפאריז.

146. **אגודת אזוב**. (עיין גדולת כרדכי).

147. **אגודת הרפואות**. ה"ר יצחק ב"ר שלמה הישראלי הרופא. על חכמת הרפואה י"ד מערים: כ"י, מינכען 295 №, ג"ח ס' הכבוא במלאכת הרפואה, מאמר בדופק, מאמר בענין כורה שחורה, מאמר בתריאק וס' הנהגות הבריאה מלבד כמה וכמה מחמת במקומם, ועיין פירשט ת"ב דקנ"ח — כ' — וכל ספריו מיכר כי' ערבי ונעתקו לעברי. — [כל זה מיונו מדוקדק ומלא הזות ליליע. מהמלך ופירמב. רמש"ש].

148. **אגודת שמואל**. ה"ר שמואל ב"ר יצחק אריפול. מ"מ וקצור מהמחת ספריס מחיבר וסימסם ש'מ'ו'א'ל', וסס: שר שלום, מזמור לתודה, ועד לחכמים, אמרת אלוה, לב חכם, ומחלק לחמשה חלקים: א) רכב ישראל, על קצור הת"כ בתהליס קי"ם. ב) יעלת חן, על סיה"ם. ג) פי חכם, על קהלת. ד) ווי העמורים, על מקבוצת התפלות. ה) לוית חן, דרוש על ט"ו מירי המעלות: ד"ו, פ'ר'י'ם', 4°. [ודלת כש"י: בכ"ג, רמש"ש]. — ונדפסו ג"כ בפ"ע עם גוף הספריס ותמחת כאו"ח במקומו ועי' ג"כ נעים זמירות].

149. **אגודת שמואל**. (עיין תורה, נו"ב).

150. **אגור**. ה"ר יעקב ברוך ב"ר יהודא לנדא אשכנזי. מנהגים ודינים ופסקים מקחת הלכות כסדר העורים, רובם מדיני ם"ע ס"ח וקצחם מדיני ם"ע י"ד ואה"ע, ובסופו ס' חזון עין זה: חמו"ר (נאפולי, רמ"ז — רנ"ב) [ומזה נדו ד' קושטי' יצן, רמש"ש]. חמ"ר (רימיני ע"י ר' גרשון שונינו, רפ"ו, בשנה השליחית להתפיזור קיומינו השביעי). ד"ו, ש"ו ונשלם בסליו ש"ז, 4°. אופיבאך, תע"ח. זאלקווא, תקכ"א. שם, תקכ"ח. סרילקאוו, 1834, 8°.

151. **אגור**. ה"ר שמואל בן יעקב גמע. הוספות ותקוניס לקחת ס' הערוך לר' נתן: כ"י די רוסי 140/2, 180/2 №, וכ"י רש"ף באודעסא, ובכ"י וואט' 403/3 № נמצא ס' דקדוק ולפי הנראי נקרא רחש (ראש?) כל למור לרמב"ן, וכרחשיתו אני ראשית לכל לקח. [ודע כי אגור הוא כינוי המחבר שנקרא בל' ערבי גמע בגימ"ע דוסה וקריאתו דשמע מל' ושמע שהוא (ב"ח ע"ו ד') והוא ל' הפיסה, ולספרו זה ק"ן שם פיטו בלע כפי שרחיתיו מכ"י רם"ף הנ"ל, ולפ"ד כי"ל דוקעש באו"ג כ' דקנ"ע מוסח שנקרא הס' הזה אלף המגן ע"ם, ועיין המזכיר תרי"ח די"ד].

152. **אגור**. הוא אכוריזמי של אבוקראט בערך ח"כ, ז' מעריס, והתעתקה מיוחסה לר"ש אבן תבון ומיוסי ממנו: כ"י יה"ש, ריגיו 7. וכ"י רד"א q 1643, № ושוד עיין רמש"ש דינולי ע' 328 וכ"י פישל..

153. **אגור**. ר' ממדרשי רז"ל, (עיין מדרש).

154. **אגורה באהלך**. ה"ר אליקים ב"ר יצחק גאטיניו. סו"ת בעזיזים סויוס וגס להרכ מוגל מחמ. ת"ב סו"ת להר"ר אברהם ב"ר יעקב מבית פרץ הנ"ל, ובסופו המחות מספרו העופות ראם. שאלוניקי, תקמ"א, 2°.

155. **אגלי דל**. סו"ת כ"י להר"ר ישעיהו באסן: (זצ"ל י' ל"ה).

156. **אגן הסהר**. ה"ר אליהו הכהן מאזמיר. פי' על סיה"ם, ונס נעתק לת"ב גדולה שבמקרת ונדפס מקרוב: (כ"ל ד', ומס"ג שלי במקומו).

157. **אגרא דהספידא**. (עיין אבן בחן).

158. **אגרא דכלא**. (עיין אור החיים).

159. **אגרא דפרקא**. (עיין שם).

160. **אגרון**. ר' מספרי רב סעדיה גאון מחיבר בלה"ק, כמ"ם הרחב"ע בריס ס' מחזיק ונחלקו החוקריס על מהותו, י"ח שהוא ס' גדול בשרשיס בלה"ק ופתרונם בל' ערבי וי"ח שהוא פתרון תשעיס מלות שלו. [ולפ"ד רמש"ש במפתח אוצרות חיים דמנ"ז על מלת אגרון שנ"ל אגרון ומוזנו בערבי כמו מכלול שרשים וערוך ע"ם, ובמ"ח החיון והכריע לדעת הרחבונה הנ"ל].

161. **אגרון או אנגרון**. (עיין יחוסי תנאים ואמוראים).

162. **אגרון**. לו מחברת כ"ר דוד בכ"ר אברהם אלבסי. כולל כל שרשי לה"ק ומלרמית מחבר בתל"ך ופתרונם בלשון ערבי [כ"י אבן רש"ף הקראי, ודוגמות ממנו נדפסו בס' לקוטי קדמוניות דף קי"ז — קי"ח, ע"ם].

163. **אגרון**. או מחברת כ"ר עלי בכ"ר סלימאן הקראי (?) כל"ל, והוא קצור לגדון הל"ל שקיצר אותו מתוך קצור כ"ר לוי בכ"ר יפת הלוי מהל"ל עם תוספות מרובה משלו. ומקדמת הס' ותוכן ח' משער הרמצון וקצת דוגמאות ז"ז, עיין גם' לק"ד הנ"ל דקע"ס — רע"ז.

164. **אגרות חכמה**. (עיין מודע לבינה).

165. **אגרות**. ה"ר יעקב אבן דנא. נויכוח עם החכם המוגרי הולזיום על גדול ככוד הבית השני מן הרמצון, ג' מחברים: (עיין ריב לה' עם יהודה).

166. **אגרות יש"ר**. ה"ר יצחק שמואל ריגייו. תקיכות על עניינים שונים בשלשים מחברים, ב' חלקים. מ"ח: ווין, 1834, 8°. מ"ב: שם, 1836, 8°.

167. **אגרות יששכר**. ה"ר יששכר דובער לימוויער. הגרות מוסר מהג לבנו להחזקו בדת והגדות שונות בין חיב להעהו: לבוב, תקפ"ו, 8°.

168. **אגרות רמ"ד**. ב' מחברות: א) הגרות הרמבמ"ן ז"ל עם העכרות ה"ר אביגדור ב"ר שמחה הלוי מגלוגא. (נר"ת: אל"ם): ווין, תקנ"ב, 8°. — ב) שיריס מר' אל"ם הנ"ל עם העכרות וגלוי עליהם קצת הגרות הרמ"ד, וכללם נקראו חותם תכנית עם פי' פיתוח חותם תכנית: ווין, תקנ"ז, 8°.

169. **אגרות המורה**. ט"ו מחברים מקובץ אגרות ושו"ת הרמב"ם דלהלן המוגעים לס' המדע והמו"נ, עם ת"ח ע"י ה"ר דוד אָטטענאָסר: פיורדא, תר"ו, 8°.

170. **אגרות הרמ"ז**. ה"ר משה זכות. ל"ז מחברים שונים בעניני קבלה ובסופו אלף אלפין בקצה מלף תיבות המתחילות בחות הנ"ף עם פי': ליוואדנו, תק"מ, 4°.

171. **אגרות ומליצות** וגם קצת דינים, ר"ח סימנים: כ"י רח"ם 8 №.

172. **אגרות**. מרקו ליפימאנו אל הרופא ר' קרשקש מאיר [והוא שכן בשנת ה"א ר' בחיבתליה]: כ"י הפליט 69 №.

173. **אגרות**. ה"ר עובדי' ברטנורא מירושלים. כ"י יוא"ל. [ועי' המזכיר תרי"ש דכ"ח וכיד רמצ"ם נמצא העתק קצתם מתוך ס' ה"ר אברהם יגל].

174. **אגרות**. ה"ר צבי אשכנזי. כולל פכך ועניינים מחריס: ד"א, חש"ד (תע"ג — ד'), 4°.

175. **אגרות רחמנות**. מוכרו לטובת עניים בסרקסטא סביב לשנת הק"ס: כ"י שד"ל.

176. **אגרות שונות** טמשפחת מרפורגו. כ"י יש"ר באוקספורד.

177. **אגרות ושו"ת הרמב"ם** או אגרות ושו"ת לר' משה המיימוני, ונקבת דפוסין מחרוזים בתבי קדש להרמב"ם. קובץ מכתביס ושו"ת שונים להרמב"ם וזולתו ועל לוחות ספרו המדע ומו"נ, [וכדפוס לא שוו בשיעוריהן בתוס' וגרעון עניינים ויש בזה מה שאין בזה] נדפס רמצוה בשם תשובות שאלות ואגרות: המו"ר (קושטי' ר"פ עד ש'). ד"ו, ש"ר. שם (ונקרא ד' שני), ש"ה. שם, שכ"ה. ד"א, ב'ע'ת'. פראג, תפ"ו. ברלין, תקכ"ר. זאלקווא, תקל"ב. ברלין, תק"מ. הוראנא, תקמ"ה. ברין, תקנ"ז. ווילנא, תקס"ז. ווין, תקפ"ו. פראג, תקפ"ו, 8°. חמו"ד (רוסיא), 12°. — עוד קצתם עם העתקה והערות בל' רומי ע"י בוקסדארף בספרו Institutio Epistolaris. באזיל, 1629. 8°. — (ועיין אגרות המורה, אגרת לחכמי מרשיליא, תעלומות חכמה).

178. **אגרות שלומים**. תכנית הגרות ורמצי מכתביס וחרוזים וכדומה: אויגסבורג, רצ"ר, 8°. — ועם נוספות: באזיל, שם"ג, 8°. — ועם תוס' רמצי המכתביס מעין כל פרצתם: קראקא, חש"ד (שצ"א — תי"ב), 8°. — ועם תרגום ל' רומי ע"י בוקסדארף האב: באזיל, 1603, 8°.

179. **אגרת**. ה"ר אברהם ב"ר חייא הספרדי לה"ר יהודה ב"ר ברזילי לברצלונה. להוכיח שמותר לשמוע בחכמת הגיומטריא: כ"י יש"ר באוקספורד.

180. **אגרת**. ה"ר אברהם בן הרמב"ם ז"ל. ע"ד ס' המדע והמו"נ, (עיין מלחמות ה').

181. **אגרת אדר היקר**. (עיין אדר היקר).

182. **אגרת** ה"ר אהרן ב"ר משולם אל הרמ"ה להתגלות הרמב"ם, (עיין טעם זקנים).

183. **אגרת** אהוו בחבלי הומן וכו'. (עיין מלא העומר).

184. **אגרת אלאסף**. ה"ר אהרן ב"ר קלמן האריך. על הדרך לשמות קצת מהגיס גם ע"פ התלמוד, ונפרע בעניני המהגיס בשחי בגיסות בתלמודינו: פראג, 1826, 8°.

185. **אגרת אל העברים**. מאת פאולום איש ימיני. נעתקה מל' יוית ומבולרת בעת בפי' מספיק ע"פ תלמוד בבלי וירושלמי לביזענמהאל: ברלין, 1853, 8°. — ומנית בתוס' מרובה: שם, 1858, 8°. (המזכיר ב' 719. №).

186. **אגרת אל תהי כאבותיך**. הי"ת תשובת ה"ר פריפוט (או פרופיט) דוראן על בונט בן גורן המומר, ולפניס ניסרעל היה שמו דוד, והיא כתובה במליצה נחה ולשון נעלמיס על ענייני ד ת ו י ת מ ו נ ה.— מרחש מקדש נדפסה בקונדן יקר מאד בלי שם כללי ע"י ה"ר יצחק ב"ר אברהם עקריש, הכולל: א) תגרת הל"ל עם פי' ה"ר יוסף ב"ר ש"ט בן ש"ט. ב) מכתב פראנסישקי דייש קורנין, (ולפניס ניסרעל היה שמו אשטרוק רימוך) על החכם הנכבד אנשאלתיאל בונפאס, ותשובת החכיד ר' שלמה בונפיד עליו. ג) תוכחה ובקשה להחכם ר' יצחק טרפון בחרוזים כסדר ס"ב ומח"כ שמו ברחשי החרוזות: אני יצחק תרפון חזק. [ונעתקת נחלקה כסוף הס"ב ונכתב על ידיה: בקשה אחרת להחכם ה"ר יצחק טרפון ז"ל, כי כולה אחת היא, וזה המות שכל כופי התרוזות מסיימים במלת זה. וכן העיר ס"ר שמ"ן נס' אבן בחן ונופל לתקן שם המחבר יצחק ב"ר פינחס]. ד) מליצה להרשב"ש בל' תרמי על ה"ר נתן נגאר, ותשובת הר"ן נגאר עליו. ה) תפלה אלף אלפין להה"ר יוסף ברבי ששת בן לטימי, (עיין אלף אלפין להלן). ו) אגרת הויכוח לרש"ט ב"ר יוסף ן' פלקירא (עי' זה להלן). ז) קינה על הרבן ביהמ"ק להרשב"ץ. ח) קינה על הרשב"א להה"ר יוסף ן' יחייא. ט) קינה אחרת למי מקדושים. י) מעשה עוגה להה"ר יחיאל בן הרא"ש עם חרוזים הכתובים בערוגה: חמו"ר (קושט', ש"ל — של"ח), °8. עוד סי' ת' כ' ג' ד' וס' הל"ל לבד, ונקרא קובץ ויכוחים: חמו"ד (ברעסלויא, תר"ד), °16. עוד סי' ת' (בלי פי' ועם ת"ת) וכ' וג', (עיין אבן בחן). — ובב"י רה"ם 9 №. נמצא סי' ת' הל"ל עם קנת תוס' פי' לא' מתלמידי הר"י ברש"ט הל"ל. עוד תגרת סי' ת' הל"ל לבדה בלי פי' (עיין מלא חפנים). עוד מתורגמת מאכנזית ע"י הר"א גייגר ורק רמאה וסופה עברית, נדפסה במ"ע שלו חלק כ' דהל"ת והלאה, ע"ם.

187. **אגרת אסורי הצדיקים**. (עי' תהלה לדוד).

188. **אגרת אפשרות הדבקות** בשכל הפועל. **לאבן רשד**. (עיין חי בן יקטן). — [יש תגרות שונות לאב"ר בענין זה ועתקו לענרי ע"י ר"ש אבן תבון בסוף פירושו על קהלת, וממנו לקחם הרגב"ם בס' שער השמים, ע"ם, אבל לא נדפסו כלם, וגם יש פירושים עליהם כמו פי' ה"ר יוסף ברש"ט בכ"י אוקספורד, ופי' הר"מ נרבוני וכו': רמש"ש].

189. **אגרת ארחות עולם**. ה"ר אברהם ב"ר מרדכי פריצול. על חלקי החרץ הנסמכת ויוצאי המיים הרחוקים ונהר סמבטיון ומציאות עשרת השבטים ומקום ג"ע וכו' ומחלק לפרקים, חיברו בפירארה שנת רפ"ה: ד"ו, שמ"ד. קראקא, תקפ"ב, °8. עוד ובלוה לו מעשה בית דוד. קול מבשר, ומכתב ר' הסדאי למלך אלכזור. הוצאת לבית"ד ע"י ה"ר שלמה זלמן לונדון: אופיבאך, ת"פ, °8. עוד עם ניוויס, וכן פרק ט"ו וט"ז נדפס מאמר מגיד חדשות לרנה"ו בלי רמזימו, ובכופו אגרת תימן להרמב"ם, וס' יסוד מורא וסוד תורה להראב"ע, הוצאת לבית"ד ע"י י'(יחזקאל) ל'(לנדא) היא מבית לוי: פראג, תקנ"ג, °8. — עוד עם העתקה רומית והערות ע"י היידע (Hyde): אוקספורד, 1691. שם, 1767, °8. וכן באוצר אוגולינו חלק ז'.

190. **אגרת בית תפלה**. ה"ר יצחק ב"ר משה הלוי, איש סטנוב. הגהות על התפלות ע"פ דקדוק לה"ק: ברלין, תקל"ג, °8.

191. **אגרת בעלי חיים**. מוכר בל' ערבי ע"י תגרת תכמיס הנקרמיס אבואן אלצפא [ר"ל אחי הטהרה], נעתק ללה"ק ע"י ה"ר קלונימום בר קלונימום בר מאיר בשנת ה"א ע"ו בעיר ארלדי. מבלי מוסכ בל' זה ותרוזות בדרך שיהם בין כל הבעה"ח, וכל חו"ח מספר מה מעשיו ועבקיו מה כתוביו ומדותיו הטבעיות ומעלות המדם על כולם: מנטובה, ש"ב [ש"י, ולדברי הכל להד"מ] ובלמת שי"ז, °8. פפד"מ, תס"ד. ברלין, תקכ"ב. פפד"א, תקס"ב, ווילנא, תקס"ב. טורקא [ליתיה הסר טעה]. וואדשא, תר"ב, °8. [ובכר נדפס בל' ערבי, ושתי נדפס בל"ח בכתבים, ועיין המזכיר תרי"ט №. 9]. עוד נעתק לל"ח ע"י ה"ר חנוך ב"ר צבי הירש סג"ל מפפד"מ: הענא, תע"ח, °4.

192. **אגרת בקרת**. ה"ר יעקב ישראל עמרין (יעב"ץ). סו"ת בעניו פלוע דכת ומלחי עניניס, וסיומס לא יבוא פלוע דכת וכלות וכו': בקושטא דינא (אלטונא), תצ"ג, °2. — עוד בתוס' מרוצה: אלטונא, תקכ"ה, °2.

193. **אגרת בקרת**. (עיין עטרת צבי). עוד לבדו עם תוס' הגהות והערות לה"ל יאקב ברויל"ל אבד"ק קאיטיין בשם מסגרת: פרעסבורג, תרי"ג, °8.

194. **אגרת בתי הנהגת הגוף והנפש.** ה"ר ש"ט בר יוסף ן' פלקירא. ע"ז ס י ר י ס על כחות הגוף והנפש: כ"י מינכען 48/4 №, [וכ"י פלורענץ וכ"י אוקספורד, ומתחיל: למר מכת מכי כ' ס"ט, וגלתה שנכתב ע"י כנו. ולפ"ד הוא ס' הנהגת הבריאות והנהגת הנפש הנו' נרים ס' המבקש: רמש"ש].

195. **אגרת הגאולה.** לר' חיים גאליפפא. [מוזכר נס' העקרים מ"ד, ועיין עמק רפאים].

196. **אגרת גאולת עולם.** ה"ר משה בה"ר יוסף מטראני (המבי"ט). מזכירו בכפרו בית אלהים דף ק"נ, ע"ש.

197. **אגרת** ר' דוסא ב"ר סעדיה גאון לר' חסדאי הנשיא נ"ל יצחק שפרוט. ומזכרו בו עניני מחולדות רב סעדיה מגיו, עיין בקורא הדורות דף ד' ע"ח.

198. **אגרת דופי הזמן.** ה"ר יצחק עובדיה. על מ ס פ ו כ ו ת ה ז מ ן מעוב לרע וכמזי המחמרים נל' נת ומרוזות: ד"ו, י'ש'מ'ח', 8°.

199. **אגרת דרך ה'.** ה"ר משה במהר"י מטראני (המבי"ט). תוכחת מוסר ג' שערים: [נתחבר בשנת ש"ר בזמן הדבר ל"ע: רמש"ש]: ד"ו, שי"ג, 8°.

200. **אגרת רב האי גאון.** אל רבני אי ארלנק. על הכהנים המתפרנסים (עיין המזכיר תר"ך ע' 5, עיין פי' עליגו לשבח).

201. **אגרת התנצלות.** (עיין אגרת ס"ר ידעיה הבדרשי).

202. **אגרת הויכוח.** כ"ר אליהו בכ"ר ברוך ירושלמי הקראי. מה שנתוכח עם חכמיהם מתמיני התמור ונלחם, ונחלקה לד' שערים: (אר"ץ).

203. **אגרת הויכוח.** ה"ר שם טוב ב"ר יוסף ן' פלקירא. להוכיח כי הפילוסופיא לא תמנגד על התורה, בדרך ויכוח בין חכם וחסיד, ולכן נקרא ג"כ ויכוח החכם עם החסיד: נדפס רמשוה בקובץ אגרת אל תהי כאבותיך, עיין זה. — עוד לבדו: פראג, ש"ע, 8°. [ודע כי יש כתוב בשער שנדפס פה פראגא לפ"ק לכן יש טועים ומוסיפים עוד דפוס אחד משנת רפ"ה (היינו נלי מלת פ"ה') ועשות הוא נידפס].

204. **אגרת זוג ונפרד.** כ"ר אברהם אבן יש"ר לוצקי הקראי. ש ו"ת חכמי הקראים על מעשה שהיה כ ד י נ י ע ר י ו ת: גוזלאוו, תקצ"ז, 2°.

205. **אגרת** הרב חכם צבי נל ה"ר מ ש ה ד י מ ו ד י נ ת על דרוש ה"ר דוד נ י פ ו נעניו הטבע [כמוזכר בתשובותיו סי' מ"י] ונחתמה ט"ו אב תס"ה, ונדפסה עם העתקה ספרדית מן פורטוגיזית: חמו"ד (לונדון), 4°.

206. **אגרת חכמי האשבנזים ורבניהם בא"י** ל כ נ י מ ש ה ר נ י נ ו ע"ה: חמו"ד [ד"א, תצ"א — ב'), 8°. [בזת הדפוס תשובה מאד מגלי ומחשוב שנית תקי"א: רמש"ש].

207. **אגרת לחכמי מארשיליא.** ובכ"י: לחכמי מונטפשליר. תשובת הרמב"ם לשאלתם על חכמת המזיון ועל גזירת משפטי הכוכבים ועל לוחות משית שקר. נדפסה רשאוסה בקובץ אגרות ושו"ת הרמב"ם [עיין זה לעיל], ונעתק ג"כ נל' רומי: (עיין רוח חן).

208. **אגרת החלומות.** ה"ר משה אלמושנינו. על עניני החלומות נל' ספרדי: ד"א, תצ"ד, 8°. (ועיין הנהגת החיים).

209. **אגרת החליצה.** אבן פאס. ס' פילוסופיא לחלוץ ענין מעגין: (ש"י). — [ורמש"ש כ': נ"ל אבן באגה (והמוליכ כנוהו Aven pace) והוא אביובר אבן אלצאיג מחבר ספר הנהגת המתבודד שאר עיקר עניגו נכלל בפי' הנכנוני לס' תי בן יקטן הלק ח'. עי' רשימת ליידן דף כ"ב].

210. **אגרת החמדה.** ה"ר משה ב"ר נחמן גירונדי. ס' קבלה, כ"י: (ש"י). [אבל בס"ק (ד"ח וד"ז דל"ג ע"ב) נקרא כן כתב התגלותו לס' המדע והמורה וכן נקרא בכ"י די רוסי 939 №, ע"ש. ובכ"י מינכען 338 № נקרא אגרת חמודה, ע"ש].

211. **אגרת חמודה.** (עיין אגרת החמדה לפני זה).

212. **אגרת חמודות.** הרופא ר' אליהו חיים ב"ר בנימין מיינצנו או גיינאצאנו Genezyano לכבוד ר' בנימין בן דוד מהר אלציון [וע"כ כתב הרב צונץ בהערותיו למסעות ר"ב דס"ח de monte Alcino, והוא הר אלציגו הנו' בס' מקדש מעט דק"ז], על לחמת חכמת הקבלה ובטול דעות כל המתנגדים לה והסגנות ע"ם עשרת זקנים לחבתרבנאל, ועיין בס' ארי נוהם פ"ח ופי"ב וי"ג וז"ו, [ודלא כמ"ו ותחריו סס"ד שכ"ס שכתבו שהוא על מדות הנפש, ע"ש: כ"י רח"ם 552 №, ושם נמתבג שמו ע"ם בסופתה סוף דס"כ: וכ"י מינכען 111 № וכ"י פאריס, טורין, ופלורינץ וז"ו. רמש"ש].

213. **אגרת החרפית.** ה"ר יצחק ב"ר יוסף אבן פולקר. הבנות ותשובות ע"ם מנחת קנאות לאבער די בורגוס המקנא לדת האוליים: כ"י די רוסי 583/2 №.

214. **אגרת הטיול**. ה"ר חיים ב"ר בצלאל. קלח פסמים והלנות בדרך פרדם ע"ס ח"ב: פראג, שס"ה. 8°, תנ"ג. זיטאמיר, 12°, תרי"ז. חמו"ד, 16°. עוד עם פי' ה"ר יעקב צויזמר על מידת הרחמ"ע: אויפיבאך, 8°, תע"ג.

215. **אגרת הטעמים**. ה"ר אהרן אברהם ב"ר ברוך (הלוי ?). פי' הטעמים בגימטריות ופרפרות ע"פ קבלה: קושט', ה'ש"ם, 8°. [ונימו מוכת סם הוח ש"מ מ"ו שמ"ה: רמש"ש]: חמו"ר (ד"ר מ"ו מנטובה), שמ"א —ב', 12°. עוד עם פי', (עיין שפע טל).

216. **אגרת הטעמים**. ה"ר יעקב ספורנו: ד"ו, ש"ס . . . (ש"י), [תשוד מאד ומ"ו הוח הע"ל: רמש"ש דתסע"ז].

217. **אגרת** ה"ר ידעיה הברדשי אל הרשב"א. להתנצלות הפילוסופית מפני התרס הידוע, נדפסה רחשונה בשו"ת הרשב"ח מ"ח סי' תי"ד — י"ח. ובסיף נסם **אגרת התנצלות** עם הערות להר"ר שמשון בלאך הלוי: לבוב, תקס"ט, 8°.

218. **אגרת היחוד**. עתלה ה"ר אברהם קלויזנער מל ה"ר מנחם אגלר והשובת ה"ר מנחם מלוין בעם דרך החיים: כ"י די רוסי 755/4-5 №, וכ"י טורין 97 № [וכ' עם התרגום ווילנ': ומוח ס' היחוד לדרך התיים. ובכ"י רד"א 1172 № q, דע"ו, מובאה אגרת כ' מנחם אגלר מל ה"ר ליפמאן מילהויזן: רמש"ש].

219. **אגרת יחוסי הצדיקים**. (עיין אגרת המספרת).

220. **אגרת** ה"ר יעקב ב"ר אליהו מל פראי פול. התנלות על התלמוד: כ"י די רוסי 1089/3 №. [ויש פקוק נדפי די רוסי: רמש"ש].

221. **אגרת יער הלבנון**. ה"ר משה ב"ר יצחק ראיטי. ס י ח ה ע ל ה נ פ ם ם ין שתי התיות מחלת ונוטה בדרך משל וחידה: כ"י ווין ח"ב 19 № (בלתי שלם ע"ם דמ"ה). כ"י יואל 112, 122 №, וכ"י ראח"ס 486 №, כ"י אוקספורד, וכ"י די רוסי 1394 №, וכ"י שענבלום 76 №, וכ"י צונץ, רמש"ש 1986 והוספה.

222. **אגרת יצחק**. ה"ר יצחק ב"ר אליהו ברעזנר הלוי. סדר ו י ד ו י מלוקט מס' הילתה ומל"ה וכו': פראג, תנ"ה, 8°.

223. **אגרת** ר' יצחק בן עבריש. [כ"י נרפימת רש"ד. ומין ספק של"ל בן עקריש, ונוח אגרת אל תהי באבותיך והגלויס 186 № הע"ל].

224. **אגרת הכולל**. מהרבניס הגדולים המובהקים המפורסמים מרנן ורבנן תבורתא קדישתא די בארעא דישראל [לכל אתיסא בליטא ורייסין ע"ד נדנות לא"י בכלל וליובני צפת בפרט, ותתומים עליה י"ח גדולי ליטא ורייסין דסם והם: ה"ר חיים ב"ר טוביה ב"ד מ"ק מווילנא. ה"ר סעדי' ב"ר נתן נטע מווילנא (מתלמידי הגר"א). ה"ר מנחם מענדיל ב"ר צרוך בענדיט (מתלמידי הגר"א ?). ה"ר יצחק לייזיק מ"ע דווהרינעווה. ה"ר נכי היים ברז"ו טריווטע מווילנא. ה"ר יוסף ב"ר קלונימום מסלונק. הר"י העציל ב"ר מאיר, בע"ם מצמיח ישועה וישועה בראי"ש. ה"ר טולל, בע"ם הילל בן שחר. ה"ר שמול ב"ר שמשון משערטיי. ה"ר מסם ב"ר מאיר מניטווטז. וה"ר ירמיה ב"ר מאיר מווילנא. — ומת"ז מכתב מיוחד מה"ר היים ב"ר טוביה ב"ן הנ"ל להמליץ בעד א"י ויוצניה, והשד"ר שתלו מתם]: חמ"ד (שקלאוו), צ"פ"ת, 4°.

225. **אגרת הלא כתבתי לך שלישים**. ה"ר יוסף האזובי ב"ר חנין. מ ו ס ר ו ה נ ה ג ו ת מובות שתלח לשמואל בנו ומיח הוספה לשיהו קערת כסף, עיין זח. נדפסה רחשונה בכ"ח ד' די"ח והלאה, ע"ם, ונימ בסוף ס' מוסר השכל לרב חאי גאון, ושיר הקערה הל' ע"י הרמש"ש: ברלין, פת"ר, 8°.

226. **אגרת הלבנון**. (עיין אוצר בלום).

227. **אגרת לורוויקי קאריטו**. מל בניו ומל היהודים בלה"ק ול' רומי: פאריז, 1554, 4°.

228. **אגרת לשון הזהב**. ה"ר יהודה ב"ר שלמה אלהריזי. כ ת ב מ ל י נ ה לכבוד מ' מנכבדי דורו, נדפס מתוך כ"י רר"א F 939 № בקובץ דברי חפץ, עיין זה. — [ורמב"ם הוכיח שהות דעדיקאציע אתרת לספרו תחכמוני. עי' רשי' רמש"ש דף תלף ע"ג].

229. **אגרת**. ה"ר מאיר עראמה. במליצה מדבית, ותקלת תמס ושוד על הר"י אברבנאל הבח בשערי ק ר י ד ת יצחק אביו ולקח ושתם ושם בכליו: כ"י בס' עקידת יצחק ד"ו לשבר בספרי רובענש F, 637 № ע"ם, ומשם נעתק ונדפס בתוך עלי התגיד שתה ב' 25 № נד 99.

230. **אגרת מוסר מאב לבנו**. ה"ר הירש גאשלר: כ"י רח"ם 11 № [ע"ה דפין תין 4° כ"י המתבר בעצמו, ע"ם].

231. **אגרת מוסר**. תיין שיין ליבליך מוסר ביכל תוף דייטש גידרוקט, מוסר כל"ח בסדר ח"כ: נאוויידוואהר (וילנא), חש"ד, 8°.

232. **אגרת מוסר.** ה"ר יוסף אבן כספי. מה שכתב לבנו להלמיד לבנו לתורה וסדר למודה, ונקרא ג"כ צוואת ר"י ן' כספי. נדפסה מחדש בקובץ טעם זקנים, עיין זה, ולונמץ ממנה בקונט' דברים עתיקים ב'.

233. **אגרת מוסר.** הרמב"ן. מה שכתב לבנו על העניה וירחת שמים: מנטובה, שפ"ג, 8°. עוד בשם אגרת הרמב"ן. (עיין למען תלך בדרך טובים, צרי היגון, תפוחי זהב). — עוד וגוספו בו כגולות וכו': ד"א, ב'י'ת', 8°: (רמש"ש).

234. **אגרת המוסר.** ה"ר אליעזר הכהן צדק. כ"י וואטיקאן, אורב' 22, 2, ובאסט ואסעמאני כתבו שכתב בשם הקצ"ג ומהמכבר אחי כ' תביגדור הכהן [וכל זה מסופק מאד כי לפי התלמת היא התוכחה הנדפסת הבה נתחבמה: רשמש"ט 3335 №].

235. **אגרת המוסר לאריסטו.** בקצת הכתבי החדש. נעתק מל' יון לערבי ע"י אים שמעאלי ושמו עלי [אבן רצואן] הרופא, ומכללו בה גם דברי מוסרו, ונעתק לעבר ע"י ה"ר יהודה ב"ר שלמה אלחריזי, ונסופה היא נקראת **אגרת מנהג החסידים**. נדפסה בקושטא בתסרון: ריווא די"ט, ש"ך, 8°. ובסלוניות יותר: בקונט' דברים עתיקים ת', עיין זה, ונעתקה בקובץ בתוך ס' המבקש לרש"ט ן' פלקירא, ט"ס.

236. **אגרת המוסר.** ה"ר יהודה ב"ר שאול אבן תבון. ג ו ו ת ו ל ה"ר שמואל בנו. נדפסה מחדש בגרוף שחרי עניני קנריס בקובץ דרך טובים, עיין זה, וגם בקונט' בפ"ע בגירוף צוואת הרמב"ם, ומשלי חכמים, ועם מבוא על קוהותיו וכו' בל"ת בכתבם, ע"י ה"ר משה שטיינשניידר: ברלין, ב'ר'י'ת', (1852), 8°.

237. **אגרת המוסר.** ה"ר קלונימוס ב"ר קלונימוס: (ש"י). — [ואולי ים קורין בן לספרו אבן בחן, עיין זה].

238. **אגרת המוסר.** ה"ר שלמה אלעמי. תוכחת מ ו ס ר שכתב ל ת ל מ י ד ו מפורטוגאל להזהירו מן התעתים אשר לרגלם נחו על ב"י כל הגרות והגירוש משנת הקנ"א. נדפסה בקושטא בשם אגרת התוכחה והאמונה שעשה החכם השלם ה"ר שלמה ן' לחמיש ז"ל: ד' ישן נושן, חמו"ד, 4° (קטן ו' דפין). ומנית בשם זה בסוף תקון שובבים הגלוי לשער את רניס: ד"ו, תע"ב, 4°. — ובשם אגרת המוסר שעלה הרב אים החלקוט קדום כמו"ה שלמה אלעמי ז"ל וכו',

וגסופו סדר דרכי תשובה לה"ר יונה גירונדי: סביונישה, שד"י. קושט' חש"ר (של"ג — ח'. רמש"ש) 8°. עוד ועש ס' היראה ודת הנשים להר"ר יונה הל"ל: קראקא, שע"ב, 8°. — עוד לבדו: ברלין, תע"ג, 8°. לייפציג, תדי"ר, 16°. עוד וגסופו סדר וידוי ע"פ מ"כ מס' תולדות יצחק: פראג, תקמ"ג. ווילנא, תקס"ג, 8°.

239. **אגרת המוסר.** ה"ר ש"ט בן פלקירא. המכתרת יוסר הפעליס [כ"כ בהקדמתו לס' המבקש, ט"ס] ומנחת בוירונא, (עי' המזכיר תרי"ע דכ"ח).

240. **אגרת על מלאכת הבשמות.** (עיין ס' הרוקחים).

241. **אגרת מצה עוז.** כ"י מינכען 150.

242. **אגרת מלחמת חובה.** ה"ר יהודה ליב קארלבורג. נגד מחדשי חדשות בדת הישראלי ונפרע בענין יו"ע שמי על גליות: ד"א, תקצ"ג, 8°.

243. **אגרת המליצה ומשפט להר"ק.** ה"ר יהודה ליב ב"ר אשר זעליג מרגליות. על דרכי המליצה בלה"ק והוא קצור ס' לשון למודים לרמח"ל, וקצור ס' תשבי לר"א בחור ושמות מורדפים ומרשים מושאלים וכו': נאוויודוואהר, תקנ"ו. וואר שא, תרי"ו.. 8°.

244. **אגרת מנהג החסידים.** (עיין אגרת המוסר לאריסטו).

245. **אגרת המספקת.** כ"ר כלב אפונדופולו הקראי (אב"א). נאור דיני הל' שחיטות ומאכלות כלאי זרעים וכלאי כהמה, ומחלק לד' בעניס: (אר"ק, ועי' רשי' כ"י ליידען דכ"ח).

246. **אגרת מספרת יהוסתא דצדיקי דארעא ישראל.** נדפסה בקושטא משלוחי דלי ניון ועניי ירושלים: ד"ו, שפ"ו, 2° (על דף מיוחד). — עוד ושמו נרחבי הדפין יחוס הצדיקים: ווירונא, ת"ו, 8°. — עוד וגסופו תפלה על הקבריס וגלוח הל' ס' חכמת המשכן, עיין זה. עוד: ספד"מ, חש"ד, 2° (עלה מיוחד). — [גם נדפס גם' שבחי ירושלים וגם' דרך הקדש. וכל"ח גם' גלילות א"י וגם' סבוב קברי הצדיקים, ומינו ס' יחוס הצדיקים: רמש"ש].

247. **אגרת הרמב"ם ליהודים בעיר מרשיליא,** [ונקרא כ"י: לחכמי לוניל ומונפשילייר (חכמי הכר) ובכתבם ר' יהונתן הכהן מתחלת מי זאת השקפה. ומשם יש עוד לגרת אחרת להרמב"ם מתחלת כן ונדפסה (מתוך ב"י סרוואל 38 №) ע"י הכ"ח גייגר כאו"ג

כ' דף ג'. נדפסה בכל דפוסי אגרות ושו"ת הרמב"ם, עיין זה. ותפסר שנעתקה לעברי ע"י הר"מ אבן תבון: רמש"ש]. גם נעתקה ע"י ר' יוחנן יצחק לוי לר' רומי ותח"ז ל ק ו ט י ס מ ס' י ל י ר ה: (עיין רוח חן).

248. **אגרת הרמב"ן אל רבני צרפת.** להתגלות ס' המדע והמורה [ונקלת כ"י נקראת אגרת החמדה גם אגרת חמודה, עיין זה וזה]. נדפסה ראשונה בקובץ תעלומות חכמה, עי' זה, ותח"ז עם ס' חי בן מקיץ: ברלין, תקכ"ז, 8°. ועם ס' מלחמות ה' לר"ח בן הרמב"ם: ווילנא, תקפ"א, 8°. ונקלת דפוסי אגרות ושו"ת הרמב"ם כמו ד' ברין ותח"ז. [וכ"י מוסקבורד נמצאת אגרת מפלוני אלמוני שמכיח לשונות בלתי נמצאים בנדפס הנ"ל: רמש"ש].

249. **אגרת הנחמה.** (עיין בשה משה).

250. **אגרת סודות.** מיוחסת להרמב"ם. סודות תלכימיות: כ"י מינכען 214/2 № [והוא זיוף כאחר יבואר ברזימתי לי"ס כי ים הכ"י נפני: רמש"ש].

251. **אגרת הסודות.** מיוחסת לר' נחוניא בן הקנה. ענינים וסודות וכחינות של מצות: (סה"ד שכ"ה).

252. **אגרת סוכה.** כ"ר משה בגי הקראי. על מחלוקת שנפלה בין החכמים בהלכת נרות בהכנ"כ במועד חג הסוכות, שנת ה'ר'ב'ע' לאכור ולהתיר: (אר"ץ).

253. **אגרת עיר קטנה.** כ"ר שמואל בכ"ר בנימין הזקן הקראי. על ענין קדום החדש: (אר"ץ).

254. **אגרת** ע ל מ ק ו ס ק נ ר מלכים ונביאים ותהלים וממורחים בת"י מהנת ה"א רצ"ז. נעתקה ע"י ה"ר אורי ב"ר שמעון מבילא בשנת השכ"ד בצפת, ונדפסה בשם יחוס האבות עם לשון רומי ע"י הוטטינגר: היידלבערג, 1659. שם, 1662, 8°. — [ונקלת נראה שנדפסה מחוך כ"י, וקלור ממנו נעתק מל' רומי לל' לרפת ע"י הר"א כרמולי בספרו מסעות. עיין המזכיר תרי"ג דקל"ב הערה ג'. רמש"ש].

255. **אגרת.** על ענין קדום החדש לכ"ר שמואל בכ"ר אברהם הזקן הקראי בע"ם נר שמואל: (אר"ץ).

256. **אגרת הערות.** לכ"ר שלמה הנשיא הקראי שמלא מל כ"ר אהרן בכ"ר יהודה בעל הדרשות: כ"י ליידען, 5/2, 14/2, 52/13 №.

257. **אגרת הפורים.** ה"ר אברהם אבלי ב"ר ישראל מפאניוויעז. ספור כל מעשה מגלת מסתר בר"ת מלת מ'ג'י'ל'ה' קל"ז פעמים, ובסופו קלת פסוקים בעניני המגילה, כ"י, 4°: (שי"ג).

258. **אגרת פורים.** ה"ר חיים חייקא ב"ר אהרן מואמושטש. תוכחת מוסר בענין מות מרע"ה, וגאולת מרדכי ואסתר, ולהשמר מכת ס"ן שר"ו, כ"י: (ש"י עם תוס' כ"י).

259. **אגרת פורים.** ה"ר יעקב ישראל עמדין (יעב"ץ). ספור כל קורותיו בריב הידוע, עד חוס ימי גלותו וגדולו מלעזוזת: כ"י רח"ם 12 № (כ"י המחבר מ"ג דפין מין 2°).

260. **אגרת הפורים.** ה"ר משה בידינגען. סדר תפלות ויוצרות לפוריס ומגלת מסתר וכו': מיץ, תקע"ז, 8°.

261. **אגרת הפורים.** ה"ר סעדיה הלוי אזוקוט ממרויקש. מעשה מגלת מסתר בחרוז: ד"א, ת"ז, 8°.

262. **אגרת פורים** של מור והדסה. בחוריס וכמזיס וגימטריאות על מגלת מסתר. הובאו לדפוס ע"י ה"ר שמואל ב"ר אברהם הלוי: חמ"ר (פראג), א'ה'ב'ה' ו'ש'מ'ח'ה', 8°.

263. **אגרת הפורים.** (עיין עלים למבחן).

264. **אגרת הפלג.** (עיין אפריון עשה).

265. **אגרת.** ה"ר פריפוט דוראן לבונש בן גורן. (היא אגרת אל תהי כאבותיך עיין זה).

266. **אגרת.** ה"ר פריפוט הנ"ל, לה"ר מאיר קרשקש. ס ו ד ו ת וכמזיס על מעלת מ ס פ ר ם ב ע ה ונפרט לדעת הר"ח בן עזרא: כ"י יה"ש, ועתה באוקספורד, וב"י די רוסי 835/5 №, (ועיין ב"ע לגייגר ת"ד דרפ"ה). ובכ"י רח"ם 738 № נמצא ג' תשובות ה"ל פריפוט הנ"ל אל אלוה הדיב מפיסטרו מאיר קרשקש והמז היא הראשונה. ב) בענין כרת. ג) על מאמר בס' התמר: הלבנות יעו אל החפן וכו' וע"ש במפתח דשמ"ם [וזה מחרון נדפס בשו"ת ישרון ח"א די"ז, ושם בעשות בס' התאר ונ"ל התמר בנ"ע].

267. **אגרת הצום.** כ"ר אברהם בלי הרופא בכ"ר יעקב חזן הקראי. על חלוקת החכמים בצום בשבת, כי ים אוסריס ויש מתיריס ויש מעניריס: (אר"ץ).

268. **אגרת הצום.** כ"ר אליהו בישיצי הקראי. נדפס עם אגרת גיד הנשה, בריס ס' אדרת אליהו דפוס שני: (רמש"ש).

269. **אגרת הצופה.** ה"ר אברהם ב"ר אליעזר ליפמאן ליכטשטיין. על דרכי לסומת המלפם וקנת מספרו מעשה אלפס, ומח"ז קונס' מספרו עמודי שמים, על הפלרת התורה וקדושתה, בדרך סיר מרוזי, עם פי' ארובות השמים: ביאליסטאק, תקס"ו, 4°.

270. **אגרת הקדש.** מיוחס להרמב"ן. הנהגת חים ומתתו להוליד בניס כשריס, וכס' שתי ידות להרמד"ל דף קכ"ד ע"ח נקראת מלמד לאדם דעת: קונשט', חש"ר. [מהל כוללת שנדפסה בזמן הדפסת ס' אורך ימים, ע"ם, ומ"כ חיבו דפוס רחמון: רמש"ש]. רומא, ש"ו. באזיל, שם. קראקא, ד'ש'ן'. אלטונא, תקנ"א. ברלין, תקנ"ג, 8° וז"ז. [וכבר נמנאת בשנוי שם' מבורת המאור מאמר ה' בלל ג' חלק ו' פ"ח — ה', חי כי' קפ"ח — ה'. וכם' שבילי אמונה מאמר ג' נ', וכם' ראשית חכמה שער ד' פ"ב, וכם' חפת חתנים. וכב"י פתריז נקרא פתח הקדש, לפ"ד וואלפיוס, ואין ספק שהוא ס' חבור האדם אל אשתו, בב"י מינכען № 46 שמיחסו ליליענטהל להרמב"ם, והוא שער הקדושה עלמו שבב"י מינכען, ורחיתי כתוב כ"י אנקרא ס' שערי צדק, ויש מי שמיחסיס אותו להראב"ד, וגם הולידו להתב"ד אח שלא היה בעולמו בלל מפני שמתחיל:דע אחי.רמש"ש]. ובהעתקה לנ"ח עם הוספות: פיורדא, תנ"ב, 8°, וז"ז.

271. **אגרת הקדש.** ה"ר שניאור זלמן נבג"מ. עניני תורה וסיס לקבלה ודברי מוסר ונקרא ג"כ לקוטי אמרים, עיין זה: שקלאוו, תקע"ד, 8°.

272. **אגרת הקדש.** הוא ס' גלולות ארץ ישראל בלה"ק. נדפס רחמוה בס' דרך הישר, עיין זה: ד"א, תק"ט, 8°. ולבדו: שקלאוו, תקנ"ה, 8°. עוד ובכופו קנת הדומיס וגפלאות מס' צמח דוד מזמן מלף הסבי: הוראדנא, תקו"ן, 12°.

273. **אגרת הקדש.** עניני מוסר ולקוטי תורה מרבני החסידים, ושם: אגרת מוסר לה"ר מנחם מענדיל מוויטעבסק, וה"ר אברהם מקאליסק, ולקוטים לה"ר חייקיל מאמדור, וה"ר אלימלך מליזענסק, וה"ר דוב בער ממעזריטש. והנהגות ה"ר יוסף יוסלא מאוסטרהא בע"ס רב ייבא, ודברי הרמב"ם ז"ל שקראס רס"ע פרקי הנהגת המתבודד, ועד לחתן זבירת שבת פי' על מנות הזכירות לה"ר לוי יצחק ז"ל, מב"ר: ווארשא, א'ג'ר'ו'ת', 8°. לעמבערג, תרי"ש, 8°.

274. **אגרת קהל ליומוניסין.** על התמונה נכתוב הדרישות והגזירות ושרפת בתב"ל בעליל המומר שמיק בן לסתר הנרפתי בשנת תתקב"ד לחרבן (הוא ד"א תקנ"ב, ועש"נ): ב"י די רוסי. № 541/18.

275. **אגרת הקנאות.** ה"ר משה האניז (המני"ח). דברי ריבות עם נחמיה חייא חיון ותשובה על מכתב דברי כפרדיס בתמ"ד העומדיס לימינו: העגא, תפ"ו, 4° (פירשט ח"ח דקנ"ה) [ורמש"ש כ': תמו"ד ובלי שם מחבר, ונדפס בין שנות ע'ר'ת' עד תפ"ו, ולדפת ווחלף בברלין].

276. **אגרת קריה נאמנה.** (עיין קריה נאמנה).

277. **אגרת הראשון.** לחק לנער בכתב ולבון עם נ"ח, לה"ר ראובן ב"ר אברהם הלוי: אופיבאך, תק"ם, 8°.

278. **אגרת** על רועי שה פזורה ישרחל, ע"ד הקמת בתי ספר לנערי ב"י בפקודת הקיסר יאוסף השני, מאת ה"ר הערץ האמבערג: לעמבערג, תקמ"ח, 8°. ושנית בתוספת תקמ"ח דרכ"ז והלאה, ט"ם. [וידידי נ' כובב טוב כתב אלי ד' לעמבערג, תקס"ח. ולא ידעתי אם נדפס בליטית או נתלף לו אות מ"ס בסמ"ך].

279. **אגרת שבולין.** (עיין זרע אברהם).

280. **אגרת השבת.** הראב"ע. להוכיח כי התלת השבת היא בערב יום שלפניו, ומחלקה לג' בעריס: א) בראשית שנת התורה. ב) בראשית חדש התורה. ג) בראשית יום התורה. תיברה בלונדון שנת דתתקי"ם. נדפסה רחמונה בסוף ס' מבחר המאמרים, ושנית בב"ח ד' מבתב ב"ב, ע"ם, ובסוף ש"ע של האריז"ל נדפס רק סוף הסיר לבד שהוא בפתיחה של הספר, ע"ם.

281. **אגרת שבת.** ב"ר אליהו בישיצי הקראי. נזכר בפנקיסה ולא נמצא לה: (אר"ץ).

282. **אגרת שום.** ה"ר יעקב ישראל עמדין בה"ר צבי הירש אשבנוי (יעב"ץ). מזכירה בספרו עץ אבות ריש פ"ד, ובשלחי ספריו ז"ח. [ונזכרה בהשמת ספריו הנדפסת: רמש"ש].

283. **אגרת השבל לאריסטו.** מזכיר ה"ר יהודה מטולידה בפירושו על מיוב (עיין פי' על איוב) וכן הן הדברים שהובאו בציון תב"ב דקי"ז בהערה בשם הב"מ ן' עזרא, שמניחם ג"כ בשם מריסטו (תוס' עק"ד תר"י דף פ').

284. **אגרת שלוחה.** (היא אגרת הלא בתבתי לך שלישים דלעיל, ע"ם).

285. **אגרת השלוחה** מרבני א"י, לבני מצה. מוכרח לה ע"י בעל תקלין חדתין: חמ"ר (ד"א) תקצ"ר, 8°. (רובענט 0 ,35 №).

286. **אגרת שלומים**. ה"ר משה דור ואלי: כ"י יוא"ל, ולח פירם מהותו.

287. **אגרת שלמה**. ה"ר שלמה זלמן ב"ר יהודה ליב ס:"ל מדעסויא. ח"ח ל"ה ח ג ר ו ת בל"ה, וח"ב יו"ד לאגרות בלה"ק ונקרח נמס כתבי שלמה: וואנזבעק, תצ"ב, 8°.

288. **אגרת השמד להרמב"ם**. [ונתבב"ך ח"ח סי' ס"ג נקרח מאמר קדוש השם, ט"ס] . על קהלות יסכילל ה ח ג ו ס י ס בימיו, להודות בתלמות מחמד נביח היתמעתליס, ולכן כתב רב לחד מרוכות והבדילם לרעה, וע"ז כ' הרמב"ם והמיב עליו עפ"י מוסדות תוה"ק ודברי חז"ל, וחח"ז לאגרת שניה וב' תשובות לו ז"ל, ועם תולדות הרמב"ם בל"ה בכתבם ע"י הר"א גייגר: ברעסלויא, 1850, 8°. ושניה מכ"י לחר: (עיין חמדה גנוזה ועיין המזכיר תרי"ח דל"ח).

289. **אגרת שמואל**. ה"ר שמואל די אוזידה. פי' על מגלת רות ונדפס עם הפיוט ועם פירם"י: קוריגישמי סמוך לקונסטנטינא, שנ"ו. ד"א, ב'ע"ח'. זאלקווא, תקס"א, 4°.

290. **אגרת** ה"ר שמואל ב"ר אברהם. חל רבני נרפח ל ה ג ן על הרמב"ם ע"ד ס' המדע והמורה, הניחה הכ"י ן' חביב בעין יעקב סוף מס' ברכות, ומצחה בכ"י אוקספורד. והעתק ממנה ושלחי לאגרות בעניין זה רלה הר"א גייגער בכ"י ניד הרל"ה מן טוב שהעתיקס מכ"י אוקספורד. עי' או"נ ב' דקע"ב בהערה, ועי' כ"ח ה' מבחב ב', ונם דף י"ח בדברי ה"ר ש"ר.

291. **אגרת שמים לרום**. (עיין בחינת עולם).

292. **אגרת** ה"ר שמריה מניגרופונטי. חל היהודים מרומי: נדפס באוצר נחמד ב' דף ג' והלאה, ע"ם. [וכילקוטי ה"ר יוחנן אלימאנו כ"י אוקספורד נמצח התחלת מאמר ר"ם הכ"ל חל המלך, ונדפס נם' החלוץ ב' דף קנ"ע: רמש"ש]:

293. **אגרת** ה"ר שמשון משאנץ. חל הרמ"ה ז"ל ע"ד ס' המדע והמורה להרמב"ם ז"ל: כ"י די רוסי 772 №, ומזכירו ג"כ בפירושו למס' פסה פ"ח מ"ו, ע"ם. ועי' כ"ח ד' דכ"ד הערה ח', ונמצח ג"כ בכ"י אוקספורד.

294. **אגרת התוכחה והאמונה**. (עיין אגרת המוסר).

295. **אגרת התוכחת**. ה"ר יהודה בן הרא"ש. הוח כתו לוותה לחמצה בניו, ועלו ובאו בה כתה עניניס וספוריס בתולדות בית מבותיו, הובאה ביוחסין ום"ק וז"ז.

296. **אגרת התוכחת**. כ"ר סהל הכהן בב"ר מצליח הקראי. ט ע נ ו ת על תכמי הרבניס: כ"י ליידען 73/22 №, וכ"י גייגער, ונדפסה נמס ס' תוכחת מגלה ע"י ר"ש פינסקער בספרו לקוטי קדמוניות דף 25 — 43, ע"ם.

297. **אגרת תחיית המתים**. (עיין אגרת תימן נסמון, ועי' מאמר תחיה"מ).

298. **אגרת תחיית המתים**. בלמון לע"ז בתוכוח לר"מ אלמושנינו (עיין מאמץ כ"ח ל"ד ע"ב).

299. **אגרת תימן**. הרמב"ם. מכתב חל היהודים בתרלות תימן לחמן חת דוחס ולחזק חת לבס בדת, חיברה בל' ערבי ונעתקה לעברי ע"י ה"ר נחום מערבי ז"ל ונקרח לה פתח תקוה. גם נעתקה ע"י ר"ש אבן תבון (עי' רשמש"ש דחלתקי"ב), וגם ע"י ה"ר אברהם ן' חסדאי ז"ל, והעתקתו זו נמצחה בכ"י מינכען 315 №, חבל זו שבדפוס היח מהעתקת ר"י מערבי הל"ל, ופתיחת המעתיק נמצחה בכ"י די רוסי 143/3 №, וה"ר יש"ר מקנדיא הוסיף בה קלת דבריס ונדפס רחשונה בקובץ לקוטי ס' תעלומות חכמה: באזיל, שפ"ט, 4°. עוד נלתי שלמה בסוף ס' המצות להרמב"ם: ד"א, ת"כ, 4°. ועם אגרת תחיית המתים: הענא, ע"ח"ה, 4°. ועיין אגרת ארחות עולם. ועם ס' הפדות והפורקן והגסות ה"ר יעב"ץ: אלטונא, תקכ"ט, 8°. ולבדה: ווילנא, תקצ"ה. ווארשא, תקצ"ז, 8°. ובס' קובץ תשובות הרמב"ם, עיין זה. גם נעתקה לל' רומי ע"י פאָרשטיום בהעתקתו לס' צמח דוד, ע"ם.

300. **אגרת התכונה**. לה"ר אלי' ב"ר יצחק ממסטרי בפורלי. שנת נז"ך, ופי' על העיבור: כ"י רח"ם 185 № ב'.

301. **אגרת התשובה**. ה"ר יונה גירונדי. ג' ד ר ו ש י ס בתשובה ומוסר השכל (נחלק לז' חלקים לימי השבוע) ובסופו לקח עניניס לחביס [ונם: דברי מוסר חכמים, ובסופו נקרח ס' המוסר, וחוח מה שנדפס בשם צוחות הרמב"ם, ותחלת ס' עולם קטן לר"י ן' צדיק: רמש"ש]: קראקא, שמ"ו, 8°. — ולבדו לו עם ס' היראה שלו: קראקא, שע"ז. פראג, שפ"ג, 4°.

וכסוף ס' ארחות צדיקים ע"י הרס"ז לונדון: ספד"מ, תע"ה, 8°. וז"ז פ"ל. ועס ל"ת ע"י ס"ר נפתלי הירץ ב"ר יעקב פוזנן: ספד"מ, תע"ז, 8°. ועס ל"ת ע"י הרש"ו לונדון: ד"א, תק"ב, 8°. ועיין ג"כ ס' היראה ומ"ש שם.

302. **אגרת תשובה**. ה"ר יצחק בן לטיף. ת ש ו ב ה לשלמות ס"ר ידעיה בן מתתן בעניניס שוניס, נדפסה קאתה בכ"ח ד' מכתב ג' וכס' התחי' לר"ם זקס, ע"ש.

303. **אגרת התשובה**. ה"ר ראובן אשכנזי. שו"ת בעניניס מצעייס ומסתריס: כ"י מינכען 32/6 №.

304. **אגרת התשובה**. (עיין לקוטי אמרים).

305. **אגרת תשובת המינים** בל' לע"ז וס"ל יצחק ב"ר אשר פאציפיקו העתיקה ללה"ק, כ"י: (זצ"ל י' כ"ש).

306. **אגרת תשועת ישראל**. כ"ר יוסף שלמה בכ"ר משה לוצקי הקראי. ספור מסע שלוחי הקראים מארץ קריס לפיטרבורג הבירה, לבוא אל הקיסר להתחנן לו שלא יתנו לאנשי מיל לגבות, ואחר הקיסר לשר הטה אליהס ובסופו קנת ס י ר י ס, ואח"ז העתקת אגרת הל"ל בל' קדר, ע"י כ"ר אברהם בכ"ר שמואל פירקאוויץ הקראי ובראשו מכתב בל' קדר אל כ"ר שמוהה בבוויץ: חמו"ר (גוזלאו, תקפ"ח), 4°.

307. **אגרתא רהטתא חשביא**. ה"ר משה מאיר וויזל. מליצה בחרוזית עס ל"ת: קארלסרוא, תקל"ג, 8°.

308. **אדון חסדיך**. ה"ר יהודה הלוי ב"ר שמואל. פ י ו ט בחרוזות מענין מגלת אסתר [ויס קורין לו מי כמוך ע"ש מחלקו: מי כמוך ואין כמוך מי דומה לך ואין דומה לך. לאדון חסדיך וכו'], נדפס בכל סדורי תפלות ומחזורים לספרדים שנוהגים לאומרו בשבת זכור. וגס לבדו: מנשטובה, חש"ר (שי"ג — ט'), 8° וז"ז. ועס תרגום טיטלקי הובא לדפוס ע"י ס"ר שמואל די קאסטילגו: ד"ו, שס"ט, 8°. עוד עס ל"ת ורומית במשקל וחרוז וספרדית ע"י ס"ר משה אשכנזי (גרמאנוס): ד"א, ת"ס, 4°.

309. **אדם וחוה**. (עיין תולדות אדם וחוה).

310. **והאדם ידע**. (עיין זה בשת וס"ו).

311. **אדם ישר**. ס' מדרשי האריז"ל בקבלה וכן אדם קדמון ס' מדרשיו מעולם התחו ולאספו אל תוך ספרי מהר"ח ויטאל תלמידו.

312. **האדם בצלם אלהים**. ה"ר יעקב מרדכי במהרי"ל לעווינואהן. מקיחות בהשתחות הגפ ורוחניותה: חמ"ר (ק"ב), תד"ר, 8°.

313. **אדם קדמון**. (עיין אדם ישר לעיל).

314. **אדם שכלי**. ה"ר שמעון ב"ר שמואל. [ומ"ש בכ"י רד"א F, 910 № שנזכר גו מחברו כ' יקותיאל הלוי מרעגנשבורג הוא שס מעתיק. וכ"י רד"א q, 1167 № משוש מהנדפס: רמש"ש]. על י"ג מדות ועשרת הדברות ע"ד הקבלה ומחקר, ועס פי' המחבר עלמו בשס גליון, ובסופו מחנה לשבי פשע, ונקרא ג"כ הדרת קדש העולה כמספר שס המחבר (?): חמ"ר (טהינגען), ש"כ. לובלין, שנ"ט, 4°. הוראדנא, תקנ"ג. זאלקווא, תקס"ה, 8°. [ורמש"ש כ' ועיין צונץ גא"ל דקס"ט, וכ"י רח"ם 19 № שס המעתיק. ותפשתי בית"ס ולא מצאתי] ובתורת העולה לרמ"ח ת"ג פ"ד כ': ולבינו שמעון הגדול בתפלה הדרת קדם כ' וכו', ול"ע.

315. **אדמת יהודה**. (עיין צמח דוד).

316. **אדמת קדש**. ה"ר משה מזרחי. שו"ת כ' חלקים: קונשטטינא, תק"ב, 2°.

317. **אדמת קדש**. (עיין מלאכת הקדש).

318. **אדני זהב**. (עיין בית אברהם).

319. **אדני כסף**. ה"ר יוסף אבן כספי. על סוגי מ ל י צ ו ת בגו"ך זולת המוזכר שמבואריס בס' טירת כסף שלו, כמ"ש בכספרו קבוצת כסף הנדפס בקובץ' דברים עתיקים ב' שלי, ע"ש.

320. **אדני נסי**. ה"ר משה ב"ר אהרן מנשה. דרוש על נס שגדול מכולם בעיר סמלונ: חמ"ר (לובלין?), תל"ר, 4°.

321. **אדני פז**. ה"ר אפרים ב"ר שמואל זאנווייל העקשיר. מי' על ש"ע ח"ח ובסופו קנת שו"ת: אלטונא, תק"ג, 2°. [ויהוא ח"כ גם' לויח חן, עיין זה].

322. **אדני פז**. ה"ר מאיר ב"ר לוי מזאלקווא. פ ס ט י ס כסדר התורה שס גדולי הדור עס תוס' נפך משלו: נאווידוואהר, תקכ"ט, 12°. ווילנא והוראדנא, תקצ"ה, 8°. סדילקאוו, תקצ"ז, 12°. [ול"ע שולי הוא ס' לקוטי שושנים בשס שליטי. ועיין מקשה זהב ומ"ש שס].

323. **אדר היקר** או **אגרת אדר היקר**. ה"ר יצחק הלוי איש סבנוב. עניני מליצה ושיר, ובאור צורת הבית המליצי עס ציורים, ובאור שני קויס להרמב"ס ותמונת

ההקדמים בהגיון וכל שרשי תל"ך לפי סופם לשיר וחרוז וכו' : ברלין, תקל"ב, 8°.

324. **אדרא זוטא.** — **רבא.** (עיין זהר, נאדר בקדש).

325. **האדרא רבא.** שלומדים בירושלים על קבר שמואל הנביא ביום מותו כ"ח תיר, מכ"י האר"י שהיה ביד בני ה"ר שמואל לבוא מצפת וברחשה תפלה וקריאה: ד"ו, חש"ד (תס"א) 8°.

326. **האדרא רבתא וזוטרתא.** לילי שבועות והו"ר, ואדרת דפ' משפטים, וספרת דקיטותא: קושטנטינא, תע"ח, 8°.

327. **אדרגוזה.** (עיין מוסר השכל לרב החי גאון).

328. **אדרות קדושות.** הוא אדרת רבא וזוטא משהר ומכתבי מהר"ן שפירא וכו' שמומרים על קבר שמואל ורחל: ד"א, תס"ח, 8°. [ובסה"ד שכ"ה כ': האדרות מ' משם אלגאזי תס"ב, ואולי ר"ל הר"מ מתגיז שכתב הקדמה לאדרות ד"א תס"ח, ובוודאי מוכח אדרא רבא וזוטא ד"א תע"ט: רמש"ש].

329. **אדרת אליהו.** ה"ר אהרן מ"מ בקנישין. הספד על מות הגר"א מווילנא: ווארשא, תקנ"ח, 8°.

330. **אדרת אליהו.** ה"ר אליהו במהרש"ז מווילנא (הגר"א). פי' עה"ת, נדפס ראשונה בחומשים עם פירושים שונים, (עיין תורה). ונמית לבדו מתוך החומש הנ"ל: האלברשטאט, חש"ד (תרי"ט — כ'), 8°.

331. **אדרת אליהו.** (עיין כסא אליהו, שני מאורות הגדולים).

332. **אדרת אליהו.** ה"ר אליהו בישיבי בה"ר משה בה"ר מנחם הקראי. פי' על הפיוט המתחיל מדיני קדום החדש ועברותם ומפרש קצת מהלוחות הפשט והגלגלים בחכמת התכונה, ונחת"ז פי' המצות כסדר כל הפשט ומבחות ויו"ט ושלחי המצות עד סדר יוסף, ומדיני שמטה ויובל וכלאים ושבועה הנלימס ה"ה כלב אפונדופולו הקראי תלמידו בשנת נ'ז'ר', ונקרא ג"כ ס' המצות: קושטנטינא, בשנת י"ח למלך סליטן (רצ"א), 2°. ושנית בחוס' אגרת הצום ואגרת גיד הנשה: גוזלאוו, תקצ"ה, 2°.

333. **אדרת אליהו.** ה"ר אליהו ב"ר משה לואנץ. פי' גדול על הזהר: כ"י רד"א q, № 917.

334. **אדרת אליהו.** ה"ר אליהו ב"ר קלונימוס מלובלין. פשטים כסדר התורה ובסופו תפלה שעלתה מל"י: פפד"א, תנ"ד, 4°.

335. **אדרת אליהו.** ה"ר רבינו ב"ר אליהו. ד' ד ר ו ש י ס מספרו הגדול, ובסופו קונטרס על ס' צורת היסודות לאברבנאל: ד"ו, ו'ע'ש'ו'. [ועל שם רבינו עי' רשמוש"ש דף 2123, ועי' ס' פאר ועי' ג"כ הקדמת פי' תהלים לר"ש עתיה].

336. **אדרת אליהו.** ה"ר רפאל עמנואל הי ריקי. ב' חלקים: ח"א חי' על כל הס"ס ומחלק לד' חומשים: א) מכתב לאליהו, חי' מס' ברכות וסדר מועד. ב) קרית חנה, על סדר נשים. ג) עבדי יצחק, על סדר מיקון. ד) פה אליהו, על סדר קדשים ומס' נדה. — ח"ב עניני חומש ומחלק ג"כ לד' חומשים: א) מי נדה, והוא מאמר מקוה טהרה בספרו חושב מחשבות עם תוספות תקונים ומצויים. ב) כ"ר שו"ת. ג) סופי ענבים, חידושים חומש. ד) פרפראות לחכמה, חידות ומיניס: ליוורנו, מ'ק'ש'ב'י'ם', 4°.

337. **אדרת אליהו.** על הרמ"ג והרמ"ס, נתחבר בירושלים שנת תקי"א ע"י כ' אליה ישראל (ועמו ס' אפי משה, ע"ם) ע"י בנו כ' ירידיה שלמה ישראל: ליוורנו, שנת לאמ"ת יוציא, 4°. [ומהחבר מכר עוד דבר המלך על הלכות מ"א. דבר אליה דחומש. עונת אליה עו"ת ולשונות הרמב"ס. רמש"ש].

338. **אדרת השם.** ה"ר אלעזר ב"ר יהודה מגרמיזא (הרקח). על מוסר ומדות: ש"י. [כ"י וואטיקאן 7, 228, והוא פי' על פיוט האדרת. רמש"ש].

339. **אדרת שער.** (עיין שלמה מול אדר).

340. **אהבה.** ס' מי"ד חלקי ס' משנה תורה להרמב"ם עיין זה.

341. **האהבה.** (עיין ההודאה).

342. **אהבה בתענוגים.** ה"ר משה נתן ב"ר יהודה. מ ק י ר ו ת על עיקרי הדת ויסודי האמונה ותוס' בחור עניניס שבמקצו מס' המורה להרמב"ם, ג' חלקים חובר שנת ה"א קי"ב: כ"י באמ"ד: (ש"י). כ"י רד"א F, 936 № 936, וכ"י אוקספורד 355 № (רשי' אורי), וכ"י אבן יש"ר הלוצקי הקראי [וזה שכר כתב שלי תודותיו במכתבו (כ' טבת התדי"ר): ס' אהבה בתענוגים לר' משה בן יהודה נשלם בשנת קי"ו למלך סלימן, מחקר פילוסופי עמוק ויקר מאד, ברוך שלא שלח שופטי עין גדולי חכמי דורנו, גם בעי"ז כתב עליו לר' משה נתן כ"ר בחתי"ד, שמע מינה כי לא ראהו וגם שמו לא ידע על נכון מפני שלא נתפשט בעולם, והוא גדול בשמותו קרוב לס' עקידת יצחק לר"י

ערמאה , ונחלק לג' חלקים וכל חלק למחמרים ודבוריס ופרקים וכו' וכו'. — ורמיש"ט כ' וז"ל : בכ"י רד"ק הנז' מתחיל: לאמר מצא בן יהודה נג"ה, ובכ"י לוקספורד הנז' נמתקה קצת מלה המחבוגה , ע"כ אני מסופק מאד אם היה שמו נתן (עי' צונץ במ"ע לגייגר מ"ד דר"ס וגא"ל דתנ"ח) ואפשר שנ"ל נב"ה , עיין רשמש"ש 1834 והסופות , ובפי' ר"ג כספי על זוזרי ג' י"ח כתב : בס' נר אלהים הוא הנקרא אהבה בתענוגים] .

343. **אהבת אמת.** ה"ר שמואל ליב קוידער. מ"ח מ"י מלמרים שויס חי' ודרשות : פראג , תקפ"ט , 4°.

344. **אהבת האמת.** (עיין אורה ושמחה).

345. **אהבת הבריות.** ה"ר יעקב זאב בר"צ מליסא . על מוצאת המדש לחדש ולהכנת רעיס , עס מ"ח : קראטאשין , תרי"ח , 8°.

346. **אהבת דוד.** ה"ר אלעזר פלעקליש ב"ר דוד. דרושים מרוכזות על הגלחזיס בפח יקום שנ"א שב"א , והוא מעין ד' מי"ב עיטות מיס הנקרסיס בשם הכולל עולת חדש , עי' זה : פראג , תק"ס , 8°.

347. **אהבת דוד.** ה"ר חיים יוסף דוד אזולאי (חיד"א) . עוד דרושים שלהם ביאורים (חיד"א) . כ"ר מלויעזר מי שלמיולל ריקלמעי בשנות תקל"ה — ל"ע ד' פעמים בשנה (שנת שובה , שנת זכור , שנת הגדול ושנת כלה היינו לפני תג השבועות) ובכולם שפה אחת,פי' על הגדה ש"פ ותקונים והשמעות בשם עבותות אהבה : ליוורנו , תקנ"ט , 2°.

348. **אהבת דוד ויהונתן.** ה"ר דוד ב"ר מנחם מענדיל כ"ץ . נאור כל חומר וכל מקשה בס אורים ותומים למהר"י ליובשיץ : לעמבערג , תקס"א , 2°.

349. **אהבת דוד ומיכל.** ה"ר יהודה ליב ב"ר אשר גארדאן . שיר ספורי בי"ב שיטים יפים ונפלאים : ווילנא , תרי"ז , 8°.

350. **אהבת דודים.** ה"ר בנימין ב"ר אהרן מ"מ בזלאשין . דרושים על שיה"ש : לבוב , תקנ"ה , 4°.

351. **אהבת חסד.** ה"ר אברהם ב"ר שמשון וויטמונד . פי' על אבות דר"נ, ונדפס עמו : ד"א , תקל"ו , 2°.

352. **אהבת יהונתן.** ה"ר יהונתן אייבשיץ ב"ר נתן נטע . פי' על הפטרות מכל השנה לך לכם , נלמדו ע"י תלמידו ה"ר דוד מגריסבורג, ח"ח על כל הפטרות ס' נרמזים , שמות , ויקרא , במדבר : המבורג , תקכ"ו , 4°. מ"ב על הפטרות ס' דניאל והפטרות המועדים וקגלים , ובראשו אלון בכות , פי' על מיכה : שם , תקכ"ה , 4°. עוד כל"ל (כלי חלון נכות הל"ל) ובתוס' לקוטים על פסוקי הפטרות מס' בינה לעתים , פרשת דרכים , ס' הפלאה , וז"ז , ע"י ה"ר אברהם אבלי ב"ר נפתלי מ"ץ בקויעב : חמ"ד (אוסטרהא , תק"פ) , 4°.

353. **אהבת המלך.** ה"ר אלעזר לנדא . (דרוש מעניני ?) : ברעסלויא , תקב"ץ , 8°.

354. **אהבת עולם.** ה"ר שלמה אלגאזי ב"ר אברהם . חלק ראשון מדי חלקי דרושיו ומוסד על עמודי תורה ועבודה וגמ"ח ע"פ מדרשים ומאמרי רז"ל : קושטנ' , ה'ב'ת' — ת"ג . דיהרנפורט , ת'ג'ן' , 4°.

355. **אהבת ציון.** ה"ר אברהם ב"ר יקותיאל מאפו . ספור מעשה ע"ד ההוה (רומאן) : ווילנא , תרי"ג , 8°.

356. **אהבת ציון.** ה"ר אברהם ב"ר משה אשכנזי היילפערין . פי' עה"ת וח"מ ועל קלת פירש"י , לובלין , שצ"ט, 2°. [ונהקדמתו כ' שחיבר גם על נו"ב , ע"ש] .

357. **אהבת ציון.** ה"ר יחזקאל סג"ל לנדא . י"ב דרושים וקצתם מה"ר שמואל בנו : פראג , תקפ"ז . סדילקאוו , תקצ"ה , 2°.

358. **אהבת ציון** ונכסופו נקרא **ספורי ארץ הגליל.** ה"ר שמחה ב"ר יהושע מ"מ בזלאזין . ספור מכתו לח"י בשנת התקכ"ד ותכוונתה וכו' עד לאתו משם : הוראדנא , חש"ד , 8°. [ג"ח ס' בנין של שמחה הנקרא מקדש לב שמחה וס' נטיעה של שמחה , ועיין שיטה מקובצת ביצה ומ"ש שם . וכיס תותנו על מהרש"ד כמ"ש בתקון כופיים בראשית על פ' ויבן מקדש לגן עדן וכו' , ע"ש] .

359. **אהבת שלום.** ה"ר מנחם מענדיל ב"ר יעקב קאפיל מקאריץ . דרושי קבלה כסדר התורה : לעמבערג , תי"ר . שם , תרי"ט , 4°.

360. **אהבת השם.** ה"ר ידידיה נאטליב ב"ר אברהם ישראל מלבוב. דרושים על מהבת ה' וירלתו ובתור פ' ועתה ישראל וכו' (דניאל י' י"ב) בל פניס , וז"ז בתה פרשיות ומדרשים המוסיס , והוא חלק מרי"ו פניס שחיבר בזה בשנין יראה : קראקא , ת"א . לובלין , ת"ה , 2°.

361. **אהל אהרן.** (עיין משחת אהרן) .

362. **אהל דוד.** ה"ר דוד ב"ר יחזקאל רחבי מקושין . על עברונות תקופות ומולדות : ד"א , תקנ"א , 4°.

363. **אהל דוד**. ה"ר דוד ב"ר מנחם מענדיל דייטש. חי' גפ"ת על כמה מסכתות: ווין, תקפ"ב, 4°. ועל מס' יבמות לבד: שם: תקפ"ה, 4°. ועל מס' שבועות ויבמות, פרעסב', תקצ"ה, 2°.

364. **אהל דוד**. (עיין אש דת, דברי דוד).

365. **אהל יוסף**. ה"ר חיד"א. פי' מהליס מזכירו בספרו כבר לארן דקפ"ג ע"ב.

366. **אהל יוסף**. ה"ר יוסף מולכו. חי' על העוטיס ועל לשונות הפ"ס והרמב"ס. שאלוניקי, תקט"ז, 2°.

367. **אהל יוסף**. ה"ר יוסף אבד"ק פודקאמין. חי' גפ"ת: אלעקסניץ, תקב"ז, 2°.

368. **אהל יוסף**. (עיין צפנת פענח).

369. **אהל יעקב**. ה"ר יוסף יעקב אבר"ק אלעסק, חי' על הל' פסח: לבוב, תקנ"ד, 2°.

370. **אהל יעקב**. ה"ר יעקב מ"מ מדובנא. דרשות ופסקים כסדר התורה. ע"ס נרמזית: יוזעפאוו, תק"ץ. לבוב, ית"ר. שם, ת'ר'ה', 4°. ע"ס שמות: זאלקווא, תקצ"ז. יאהאניסבורג, חש"ד, 4°. פרעסבורג, תרי"ט, 8°. ע"ס ויקרא: חמ"ד (ק"ב), תר"י, 4°. ע"ס במדבר וע"ס דברים: חמ"ד (ק"ב) תרי"ט, 4°.

371. **אהל יעקב**. ה"ר יעקב כהן שפירא ב"ר דוד אבד"ק טיטשין. נאור מאמרי עין יעקב ואגדות, ואח"ז לקוטים על מאמרי מדרש ויקרא וכו' לבנו ה"ר משה, וכסופו חי' על ס"ע י"ד: פפד"א, תע"ט, 2°.

372. **אהל יעקב**. ה"ר יעקב מנשה. חי' ע"ס מ"כ וכללים: חמ"ד (שאלוניקי), תקב"ץ, 4°.

373. **אהל יעקב**. ה"ר יעקב ב"ר שמואל הנקרא קאפלמן בן בונם מבריסק דגויא. פי' על קנת מקומות בס' העקריס: חמו"ד. פרייבורג או באזיל [ע"י כ' ישראל הזפרוני, ועיין המזכיר 809 № בהערה ולפ"ד צ"ל: פרייבורג חש"ד (שמ"ד), ע"ם], שמ"ג — ד': קראקא, שנ"ט, 4°.

374. **אהל יעקב**. ה"ר יעקב בן חקדוש ר' שמעון טומשוב. דרוש מספרו הגדול על פקידת שרה ועקידת יצחק: ד"ו, ה'כ'ח'ב' ליניירה, 8°. [ג"ם ס' תולדות יעקב דרוסיס עס"ת, ואולי הוא ספרו הגדול הנ"ל ?].

375. **אהל יעקב**. ה"ר יעקב ששפורטש. ע"ח שו"ת: ד"א, תצ"ז, 2°. [ולפ"ד המלבי"ד נלוה לו ס' קצור ציצת נובל צבי ובכל הגרמיס לי לא נמלא זה, וכ"כ אלי גם הרמצ"ם].

376. **אהל יצחק**. ה"ר יצחק ב"ר אליעזר מארץ הגר. דיני שו"ב למהרי"ו ומלוקט ומצורף מס' שמלה חדשה ותבואות שור וכו' ומסודר פסק הלכה בפיס לפ"ד הנ"ל בפס הלבה למעשה, וסציב לו שני בחוליס בפס לקיטת יצחק ווברי תמים: נאוויזוואהר, תקפ"ה. ווארשא, תקע"ה. לבוב, תקע"ט. סדילקאוו, תקפ"ד. אוסטרהא, תקצ"ה, 4°, וז"ז.

377. **אהל יצחק**. (עיין יושב אוהלים).

378. **אהל ישראל**. ה"ר ישראל אבד"ק קאפנהאגן. שו"ב מהרי"ו עס לקוטיס ומוס' דיניס מרחשוניס ומחרוניס: וואנזבעק, תצ"ג. פיורדא, תקכ"ח. פפד"א, תק"ן, 4°.

379. **אהל ישרים**. ה"ר אברהם ענתיבי ר"מ ור"מ בארם צובא. שו"ת כסדר ד' טוריס: ליוורנו, 2°, (תג"י ח' נ"ב).

380. **אהל יששכר**. ה"ר יששכר בער ב"ר אריה ליב. ס' דרושים: אלטונא, תקפ"ו, 4°.

381. **אהל יששכר**. ה"ר שמואל יששכר בער ב"ר יהודה ליב אייבשיץ. פי' על שו"ב מהרי"ו ועס ל"ח: ווילמרשדארף, ת"ל, 4°.

382. **אהל יששכר**. (עיין ים יששכר).

383. **אהל מועד**. ה"ר אברהם הלוי. ס' קנלה, ועס מאה פסוקים מיוסדיס על עמר ספירות עמרה עמרס לכל ספירה, יסדס ה"ר יוסף ז"ל, והיה לה"ר יע"ל מקנדיא בכ"י, כמ"ש בשובלות חכמה דקנ"ה.

384. **אהל מועד**. רבינו בחיי. ס' קנלה הובא בפי' הר"מ בוטריל לס' יצירה פ"ח מאמר ב', ע"ש.

385. **אהל מועד**. ה"ר דוד כהן די לארא. על מלות ושמות ומרמיס נרדפיס בלה"ק בתלמוד ומדרשיס וכו', (פירשט מ"ג דרכ"ג).

386. **אהל מועד**. ה"ר יוסף יאסקי ב"ר מיכל אבד"ק אולייונוב. חי' על מס' נרכות וסדר מועד: פפד"א, תקכ"ז, 2°.

387. **אהל מועד**. ה"ר מנחם ב"ר שלמה לבית מאיר (המאירי). פסקי דינין ומרן הנ"י מזכירו לפעמיס: (שג"א ח' י"ב, ושה"ג שלי ח"ב כמקומו).

388. **אהל מועד**. ה"ר שלמה ב"ר אברהם מאורבינו. על מרמיס הנרדפיס בלה"ק ובסופו מפתח המרמיס כסדר מ"ב: ד"ו, ש"ח, 4°.

389. **אהל מועד**. פי׳ על העקריס. [כ״כ ס״ג כדרכו לכתוב כלי רתם ורגל, ע״ם, ומי יודע אם נמצא, ואולי כוונתו לס׳ אהל יעקב דלעיל № 373, ע״ש].

390. **אהל מועד**. (עיין אהל משה).

391. **אהל משה**. ה״ר אהרן משה ב״ר צבי הירש מגרוידינג. דקדוק לה״ק והמנות ע״ס צהר התיבה: זאלקווא, תקכ״ה. זולצבאך, תקכ״ה. חמו״ד (רוסיא), °4. [ג״ח ס׳ אוהל מועד, על דקדוק לה״ק וס׳ הלכה למשה, חי׳ גפ״ת ופוסקים וכו״ת].

392. **אהל משה**. ה״ר יעקב משה ב״ץ. דרושים כסדר התורה: זאלקווא, תקי״ד, °4. [ג״ח ס׳ דרש משה, יד משה, פני משה, קרן עור וז״ז].

393. **אהל משה**. כ״ר משה בגי הקראי. שו״ת בדיני קדוש החדש, והוא ח״ח מס׳ המצות שלו הנקרא מצות משה: (אר״ץ).

394. **אהל משה**. ה״ר משה ב״ר זכריה כהנא. דרושים כסדר התורה: ד״א, תקי״ט, °4.

395. **אהל משה**. (עיין אשל אברהם).

396. **אהל עולם**. (עיין האהל עולם בשות ס׳).

397. **אהל רחל**. ה״ר דוד הקראו ב״ר יצחק מזבארוב. תוכחת מוסר השכל: שקלאוו, תק״ן, °4.

398. **אהלי יאודה**. ה״ר יהושע יאודה אמארי. ד ר ו ש י ם עה״ת ומי׳ על הרמב״ם וקצת מס׳ שבועות, ובסופו דיני טרפות בקצרה: שאלוניקי, תקפ״א, °2.

399. **אהלי יהודה**. ה״ר יהודה אריה ב״ר צבי הירש מקרפינטראץ. על חלק השמות לשרשי הס נלה״ק כסדר מ״ב ומחלק לשמים: ח) שם עולם, על שמות שחין בהם פעלים. ג) יד ושם, על שמות שבמצלו בה גם פעלים: יעסניץ, תע״ט, °4. [וכ׳ בהקדמתו שחיבר ס׳ חלק יהודה עה״ת וס׳ פני אריה, ע״ש].

400. **אהלי יהודה**. ה״ר יהודה נגארה. פי׳ על ספרי: ליוורנו, ז׳ה׳ ה׳ש׳ע׳ר׳ (תקפ״ב), °2.

401. **אהלי יהודה**. ה״ר יהודה ב״ר שלמה הכהן. חי׳ על הרמב״ם כסדר מ״ב עד הל׳ זכי׳ ומתנה, מתחיל מדיני מיסורין שבתורה ומסיים בענין תוך כדי דבור, ומפרש שרשי הדיוס ע״פ רחשונים וחחרונים. שאלוניקי, תקע״א, °2. [ורובענש׳ F, № 21: ירושלים, הר״ג, °2, ע״ם, ולפי ידעתי אם זה הוא ונדפס בעית, או ס׳ אחר הוא].

402. **אהלי יעקב**. ה״ר יעקב יצחק ב״ר מאיר ליבוש יוטעש. י״ח שו״ת בקדושת ס״ת ודיני כתיבתה: לעמבערג, 1848, °4.

403. **אהלי יעקב**. ה״ר יעקב קאסטרו. שו״ת: ליוורנו, תקל״ד, °4.

404. **אהלי יעקב**. (עיין פסקי ריקאנטי אחרונים).

405. **אהלי יצחק**. ה״ר יצחק בונאן. חי׳ ס״ם ובתוכם פסקי רי״ד על מס׳ חגיגה כ״ה ותעניח, וחמ״ז לשונות הרמב״ם: ליווארנו, תקפ״א, °2.

406. **אהלי קדר**. ה״ר שלום ירושלמי. על עברונות כמנהג היהודים בערבי: (ש״י, ועי׳ צונץ גא״ל דתקכ״ח).

407. **אהלי תם**. (עיין תמת ישרים).

408. **אודה ה׳**. ה״ר דניאל ב״ר אליה גיראסי. ח״ח כ״ח דרושים עם מפתח בסופו: ד״ו, תמ״ב, °4.

409. **אודם פטדה**. ה״ר חיים ב״ר אברהם הכהן תלמיד מהרח״ו ז״ל. על ס״ע ח״ח עד לחל הל׳ שבת, ע״ד הקבלה וע״ד הרמז: עי׳ טור ברקת ומ״ם שם.

410. **אוהב גר**. ה״ר שמואל דוד לוצאטו. ל״ב נתיבות חכמה נ ג ח ו ר ד ר כ י ת ר ג ו ם ח ו נ ק ל ו ם ותהלוכותיו עם ת״ן הגהות וחלופי נוסחאות מכ״י עתיקים ודפוסים יקרים, נוסף עליהם קצת דלכי לשון סורית הקדומה לתרגום, ובסופו קל״ב הגהות וחלופי נוסחאות בתרגום תהלים: ווין, תק״ץ, °8.

411. **אוהב משפט**. ה״ר יצחק ברש״ט בן שפרוט: (ש״י).

412. **אוהב משפט**. ה״ר שמעון ב״ר צמח דוראן (הרשב״ץ). פי׳ על חיוב ועמו משפט צדק, פי׳ לה״ר עובדיה ספורנו: ד״ו, ס׳פ׳ר׳, °4.

413. **אוהב שלום**. (עיין מצח אהרן).

414. **אויגנעפֿנער**. ה״ר אליעזר ב״ר אחימלך משה. ס׳ מ ו ס ר בל״ח, העתקה מס׳ פתח עינים לה״ר מתם בר יקר מתכמז: ד״א, תכ״ר, °8.

415. **אויפֿנעהמען** נוס בירגערעטע. קארל בוהאלין. דבר טוב להגן על היהודים בל״ח וכתב ערבי: ווין, 1815, °8.

416. **ס׳ האויר לאריסטו** והוא רוח הנפש. כ״כ בס״י ע״ם אריסטו. [אמנם כן נקרא ס׳ אותות השמים בפי׳ ה״ר יהודה ב״ר שלמה הכהן בספרו מדרש החכמה: רמש״ש]:

417. **אוישוואהל** היסטאריסער סטיקקע פון העברעיסטן פריפעסטעללערן פאס 2טען יאהר הונדערט ביז הויף דיא געגעווארט. פרקים ומאמרים מלוקטים ממסה ותלמוד וספרי הקורות לב"י עם ח"ה והערות ככתבם ע"י ה"ר יוסף צעדנער: ברלין, 1840, 8°.

418. **ס' האולם**. (עיין מקדש מעט).

419. **האולם והיכל**. פי' על התפלות ועל הויזויוים: כ"י בוואטיקאן: (ש"י). [ועין ספק שהוא ס' מקדש מעט לר"מ ריאיטי וכבר העיר די רוסי בהגיהתו סי' תנמ"ס על כ"י תחר, ועי' רשי' רמש"ש דף 1987 : רמש"ש].

420. **אומץ יוסף**. ה"ר יוסף אבד"ק פפד"מ: (סה"ר שכ"ה). [ט"ס הוא ופ"ע יוסף אומץ עיין זה. וכן טעה מהר"מ כרמולי בתולדות ה"ר חיד"א שהוסיף בשם"ג ח"ב ד' פפד"מ, כאשר העירותי בשם"ג שלי בתולדות המחבר וכהגיהת ספריו, ע"ש].

421. **אומר השב**. ה"ר יצחק נתן. בענין התשובה ומה וגדרה שבותי' התחלותי' ומיניי': כ"י יה"ש ועתה באוקספורד.

422. **אומר מיהודא**. ה"ר יהודה ב"ר ליב מלמד. הל' מלמדים וקנת חי' הלכות וגם מחמיו ה"ר בעריש רעקינדארף, ובסופו פרק אחד מהל' תלמוד תורה ע"ד מוסר: ברי"ן, תק"ן, 8°.

423. **אומר השכחה**. (עיין קשות מיושב).

424. **האוצר**. ה"ר דוד ב"ר צבי הירש ראזענבאנד. סיר ספורי בדרך שימה: ווארשא, הר"ת, 8°.

425. **אוצר בלום**. קונץ מאמרים ומכתבים שונים, ומס: א) מראה המוסר, ענייני קבלה לה"ר יקותיאל הרופא מווילנא תלמיד רמח"ל, כ"י עצמו. ב) דרושים ומי' ובקשות בקבלה מהנ"ל. ג) אגרת הלבנון, ענייני קבלה לחבירו של הרמ"ק עם פי' לבנו. ד) מר קשישא ומר ינוקא, ויכוח על קבלה לה"ר יקותיאל הנ"ל, ולא השלימו. ה) אלה דברי הברית שקבלו עליהם החבריס הנאים עה"ח ללמוד חכמת הקבלה מפי רמח"ל ה"ה ר' ר"ק מווילנא ור' משה דוד ואלי. ו) סוגיות התלמוד, בחור י"ג מדות דר' ישמעאל וכללי התלמוד לרי"ק הנ"ל, כ"י מחב. ז) קנאת ה' צבאות, נגד ס"ג שב"י, ובחור מתמי זהר שמתחבא בהס הוא וסיעתו. ח) תשובות ע"ד הערעור שיצא על מספחת קסטיון מר' שאלתיאל ן' נשתריק בידאל (אשתרוק וידאל ?) גרסטון בברצלונא, ור' מתתי' ב"ר משולם, ור' שלמה צרפתי ב"ר אברהם קהל עם דמיורקא ובית דינו מחמת הקל"ד. ט) כתב הטעמה בהסכמת הקהלות קעלוניא, תרגון, וואליניא ומיורקא לפעול מחת המלכות והסריס להקל עולם מעליהם בחמת הקט"ו, ותחמו עליו מחה נתן חי"ו וקרסקא שלמה ויהודה חלעזר: כ"י יש"ר ועתה באוקספורד. וזה התחרון (חות ע') נדפס מקרוב בס' החליץ ח', ע"ש.

426. **אוצר החיים**. ה"ר זרח ב"ר מאיר קדיש מפראג. ד ר כ י ה ל מ ו ד ועניניהם לענייני ב"י מבן שלש ועד י"ח שנה ומחלק לג' חלקים: פראג, 1832, 8°.

427. **אוצר החיים**. ה"ר יעקב ב"ר יצחק צהלון הרופא. הוא ח"ג מס' אוצר החכמות שחיבר על מלחמת הרפואה, ומחלק לי"ג ספריס: הראשון על שמירת הבריאות בכלל, וי"ח מהם על מיני החולאים למחלקותם, והאחרון על חליי הגפן הרוחניים הדומים לגופניים: ד"ו, ת'ג'ר'ל', 2°.

428. **אוצר החיים**. ה"ר יצחק יהודה יחיאל מקאמארנא. קצור המצות על תרי"ג מצות (?), ח"ח בראשית: לעמבערג, תרי"ח, 4°. (המזכיר 322 №).

429. **אוצר החיים**. ה"ר ישראל מביליגראדו, קצור כללי דקדוק והעתקות בלה"ק ולמדינו • ושרשי לה"ק וכו': ווין, תקפ"ג, 8°.

430. **אוצר החיים**. הרמב"ן. ס' ק ב ל ה הוצה בסוף ס' יצירה ד' מנעובה, ע"ש, ונראה כי אחריו נמצא גם בע"ס קורא הדורות ויחסו להרמב"ן ע"ש די"ע ע"ח, אבל בפי' הר"מ בוערויל למסכת עשר ספירות, מוצא שתם בלשון, כתב בעל קבלה בס' הקדמה אוצר החיים ע"ש.

431. **אוצר החכמה**. ה"ר יהודה ב"ר מרדכי בראש. יסודי כל הידיעות בד' מחלקות, ומס: א) הפילוסופיה. ב) הנפשה ומשנון. ג) חכמת הטבע. ד) ההגדות או קורות הימים לעם ועם וקורות החכמות, ח"ח הנ"ל עם פתיחה להר"ר שי"ר על קורות ספרי חכמה ונפרע על ס' אסף: ווין, התרש"ז, 8°.

432. **אוצר חכמה**. ה"ר יהונתן אייבשיץ. בחור רחב ועמוק ע"ס יצירה, (עיין כ"ח ג' מכתב ג' ומכתב התחרון).

433. **אוצר חכמה**. מכתב עתי לדברי תורה וחכמה מחקר ובקרת ומליצה ושיר, נאסף ע"י ה"ר יוסף ב"ר אהרן כהן צדק, מוגהת ח': לבוב, כת"ר, 8°.

434. **אוצר החכמות**. (עיין אוצר החיים לעיל).

435. **אוצר ה׳** . ה״ר יוסף אבן כספי . (עיין גביע כסף , משכיות כסף) ולא כתב״י .

436. **אוצר ה׳** . ה״ר משה ב״ר יעקב . עטיפת עמוקים עה״ת , [מכילתו נספרו שושן סודות וכותב שם תדיר אוצר ה׳ יבא כמו שרגיל על לשון כ״י ן׳ כספי שלפני זה , ולכן אינו מוכרח עוד שהוא שם ספר מיוחד כדעת המרגיש , כ״י רד״א q , 1061 № ע״ש .

437. **אוצר יוסף** . ה״ר יוסף ב״ר חיים צרפתי . מכילתו נספרו יד יוסף פ׳ שמות: (סה״ר שכ״ה).

438. **אוצר הכבוד** . ה״ר טודרוס הלוי אבי הרמ״ה . [כ״כ בשער ובהסכמות הס׳ ד׳ נתווידוו׳ , אבל בס׳ שרש ישר לר״ש ן׳ גאקבן הלוי,פ׳ ושאת לפניס ניסראל וכו׳, קורא לו ג׳ קדוש מחכמי הקבלה התחילוניס ע״ש דע״ת ע״כ , ג״כ ג״ש בהיס אבי הרמ״ה הגפשר ה״ג וד׳ כנודע] . בלשון על הגדולת הס״ס ע״פ קבלה , ובדפס על מס׳ ברכות ובדל מועד : נאווידוואהר , תקס״ח . וואר שא . . 4° .

439. **אוצר הכבוד** . ה״ר יוסף גיקיטיליא . בעטיי מלות ע״ד הנסתר : כ״י רח״ם 18 № .

440. **אוצר לשון הקדש** . אברהם בובנר . כללי דקדוק בקלרה,וכל לשון השמות ופעלים ומלות בתל״ך בסדר ס״ב: וואר שא, תק״ץ, 8° .

441. **אוצר לשון הקדש** . ערבי לה״ק עם העתקה רוסית ע״י מערציער וקאוואלער ובערטראם : ליידען , של״ה , 2° .

442. **אוצר לשון הקדש** . (עיין מאיר נתיב) .

443. **אוצר נחמד** . ה״ר טוביה . ס׳ קבלה : (ש״י) . הובא בס׳ שרש ישי בפ׳ ואתה לפניס ניסראל ע״ש : (סה״ד אכ״ה) . [בס׳ שרש ישי לא נזכר זה שם כ״א ס׳ אוצר הכבוד הנ״ל לר״ע הלוי ע״ש] .

444. **אוצר נחמד** . כ״ר טוביה בכ״ר משה הקראי . מחלק לב׳ ספרים : א) בלשון המלכים הכשרים והחסורים . ב) בלשון דיני כל מיני טומאה וטהרה : (אר״ץ) .

445. **אוצר נחמד** . כ״ר יוסף הכהן הרואה בכ״ר אברהם הקראי . (נזכר בספריסס ולא נמצא) : (שם) .

446. **אוצר נחמד** . כ״ר יפת הלוי חקראי . על תורת כהניס : כ״י רד״א F , 205 № . [והתימה שלא נזכר בתר״ץ ! — ורמש״ש כ׳ וז״ל : תלוס פרעס אחד הוא . כ׳ טוניס העתיק מספרי הקראים והוסיף עליהם ומיותם הס׳ להם ולו ! , ובלשון ספרי הערביים לוותלף נמצא העתק מכ״י רד״א הנ״ל אשר על ידו נתבאר הענין וכו׳ . וא״כ מובנתם ספר אחד הס . ועי׳ לקוטי קדמוניות דף רי״ע והערות דקע״ד ודקצ״ו — ז׳] .

447. **אוצר נחמד** . כ״ר ישועה בכ״ר יהודה בן עלי הזקן הקראי . (נזכר בספריסס ולא נמצא) : (אר״ץ) .

448. **אוצר נחמד** . ה״ר משה ב״ר יעקב . פי׳ על הרמב״ם עה״ת : (ש״י) . [ונס׳ נובלות חכמה דכ״ו ע״א נמנה בין ספרי הקראים וגס בס׳ אמונה אומן נזכר תדיר , ונפלאות שלא נזכר בתר״ץ בין ספריסס , ושלחתי לת החבס אחן יס״ל לוונקי הקראי ז״ל , וכתב לי במכתבו מיום ו׳ ד׳ אדר תרי״ד ז״ל : זה הספר אינו מן הקראים לכן לא הביאו בע״פ תר״ץ הנ״ל בין ספרי הקראים , אך מן הראוי הוא שהיו אז במדינת קיוס עיר קראסוב וכו׳ וכו׳] .

449. **אוצר נחמד** . ה״ר משה עלנקווה . בייוס ותפלות ליוה״כ : ד״ו , תק״כ , 8° .

450. **אוצר נחמד** . הרמב״ן . חי׳ על מס׳ שבת , נדפס מחדש מתוך כ״י יחן : פרעסבורג , 1837, 4° . (ועי׳ חי׳ הרמב״ן על מס׳ שבת) .

451. **אוצר נחמד** . קובץ מכתבי חכמי זמננו בעניני חכמה ומדע וחקרי קדמוניות וכדומה , נאספו ע״י ה״ר יצחק בלומענפעלד . מוברת ח׳ : ווין , תרט״ז , 8° . — מוברת ב׳ : שם , תרי״ז , 8° . — מוברת שלישית : שם , כ״ת׳ר׳ , 8° .

452. **אוצר נחמד** . (עיין בוזרי , משכיות כסף) .

453. **אוצר הספרים** . ה״ר מאיר פישער . קונות עס יסרון תחת ממשלת מוהמדי ולימאס — עדריס , מלכי מוויליטאניא . מחברת ראשונה : פראג , תקע״ז , 8° .

454. **אוצר עדן גנוז** . (עיין גן נעול) .

455. **אוצר עניים** . ס׳ רפואה לרפא חולים בסגולות ורפואות מצויות ולא יקרות , מובר בל׳ רומי ע״י פיטרו היספאנו ונעתק ללה״ק בסטרסבורג , ולא נודע שם המעתיק [ונס׳ נוה שלום מאמר ז׳ פ״ד מזכירו וס׳ שם שהוא העתיקו ע״ש] . כ״י ווין 155 № וכ״י מינכען 250 № , וכ״י די רוסי 339 , 624 № .

456. **אוצר רב** . ה״ר דוד כהן די לארא . כעין ס׳ ערוך על מלות הסכמיות מלה״ק וערבי , ומאכי לשונות במפרשים וחולתם : (פירשט ח״ב דרכ״ג) .

457. **אוצר השמים** . ה״ר יעקב ב״ר יצחק צהלון . על חכמת תלמית ולמודית , כ״י : (זצ״ל י׳ י״ח) .

458. **אוצר השרשים** . ה"ר יהודה ליב בן זאב . ערבי לה"ק והוראותיהם לכל מחלקותם בסדר טוב ויפה , ג' חלקים : ח"ת וב' כל ערבי לה"ק עברית ואשכנזית, וח"ג ערבי לבון אשכנזי מתורגמים עברית , והכל בסדר ח"כ : ווין , תקס"ו — ז' , °8 . עוד בתוס' ותקונים בח"ג ע"י ה"ר הערץ האמבערג ועם צורת המחבר : ווין , 1816 , °8 . עוד בתוס' ותקונים בח"ת וב' ע"י ה"ר מאיר לעטערים , וח"ג נוסף עד למצה בכמות ע"י פלאי (הר"מ בר"י שטערן): ווין, 1839 —44 , °8 . [ודברי פירצע מ"ת דק"ב אין להם ערך , ועי' בהקדמת המחבר] .

459. **אוצר השרשים הכללי** . ה"ר יצחק ב"ר דוד זיבענבערגר . ערבי לבון עברית ותרגית ומלה לבון הגמלותם בתנ"ך ות"ס מצה, עם פתרון הוראותיהם השונות והעתקתם מעברית לאשכנזית ומאשכנזית לעברית בד' חלקים , חלק ת' , וב' (א — נ) : ווארשא , תר"י — ז' , °4 .

460. **אוצרות חיים** . ה"ר חיים ויטאל ב"ר יוסף . ב' חלקים דרושים בקבלה, כ"ת ערכים, והם : חלק מס' עץ חיים , הכולל מלה ערכים (עיין בס' ארבע מאות שקל בסף) : קאריץ , תקמ"ג , °4 .

461. **אוצרות חיים** . רשימת ספרי עזבון ה"ר חיים ב"ר יוסף מיכל ז"ל בסדר ח"כ , כ"י לבד ונדפסים לבד, ובכולם מפתח התורה על הכ"י , כולל הוספות ותקונים ושמות מחבריהם בסדר ח"כ, וקנת ערכים מכ"י עם הערות , ע"י ה"ר משה שטיינשניידר : המבורג, תר"ת , °8 .

462. **אוצרות חיים** . (עיין מים חיים) .

463. **אוצרות יוסף** . ה"ר יוסף דימיליאב מוסקאט. חי' בסדר התורה על רש"י והרח"ם וחי' גפ"ת : ליוורנו , ו'י'ת'ן' ע'ז' (תקמ"ג) , °4 .

464. **אוצרות שלמה** . ה"ר שלמה זלמן ב"ר משה מישל . הל' טריפות הריאה עם כ' פירושים בסס רב תבואות , כח שור : לבוב , תיר"א , °4 (2 ?) .

465. **האור** . על התוספות ונקודות וכו' ע"ד הקבלה לר' יהודה בן יעקב. כ"י פאריש 858, 2 , בין ס' עץ החיים ועץ הדעת , רמש"ש .

466. **אור האבוקה** . ה"ר מאיר ב"ר יהודא ליב פאפירש כ"ץ. הקדמות נפלאות בקבלה כ"י : (שג"ב ל"ב , ושה"ג שלי במקומו) .

467. **אור האבן** . ה"ר אברהם ברא"ל ליבטשטיין . מליצות ע"ד ס' בח"ע,עם פי' מלואת אבן,וכסופו תרי"ג מצות לדעת הס"ך נחלק לז' ימי השבוע ויעד לחבר בחורס בספרו מעשה אלפס : שקלאוו , תקע"ב , °8 . [ויש מהם שנקרא בשער אבן תקומה, ע' זה , וכן נמצא עתה לפני] .

468. **אור האמונה**. ה"ר ישעכר בער פרענק. ספור ההורה לנשים ולנערים בל"ת : ווין , תק.. , °8 (פירשט ח"ת דה"ן) . פרעסבורג , 1841 , °8 .

469. **אור אסתר** . החמיס ה"ר שמעון וה"ר מרדכי באנדי . בחור מלות זרות ועויות ורומיות בתלמוד ומדרשים בסדר ח"כ , נדפס רק חלק הרומי לבד : דעסויא , 1812 , °8 .

470. **אור בקר** . תפלות ער"ח וער"ה ויו"כ ולמנחת שובבים מלוקט מספריס יחנים , ונוספו פיוטים מכ' יוסף פיאמיטה : ד"ו , תס"ט , °8 . שם , תק"א , °12 .

471. **אור הבקר**. ה"ר משה ב"ר אורי מקידאן. פי' הגדה ס"פ ועל נדיו לקוטי יקוטים מעניני יצ"מ , כ"י : (שי"ג) .

472. **אור גדול** . (עיין אורים גדולים) .

473. **אור הגנוז** . ה"ר אברהם ב"ר מרדכי אזולאי . פי' על מאמרים עמוקים מהזהר ונלמד : (שג"ב ל"ם , ושה"ג שלי במקומו) .

474. **אור הגנוז** . ה"ר מאיר ב"ר יצחק אייזענשטאט (נע"ם פנים מאירות) . על הל' יי"ג מעול וכ"י , וחי' מס' כתובות : פיורדא , תקכ"ו , °4 .

475. **אור הגנוז** . ה"ר משה חיים לוצאטו . בחור תפלת ר"ה והגדה ס"פ, ובחור עם שלד' ומ"ב ומאמרי ענינים בקבלה : זאלקווא , תקל"ה , °12 . (שי"ג) . (ועי' דרך חכמה) .

476. **אור הגנוז**. ה"ר נתן נטע חון פרוסטיץ . פי' על קנת מאמרי זהר : כ"י רח"ם 31 №. [ורמש"ש כ' : ושיש 558 № עם וע"ם גינת ביתן . ועי' רח"ם 4746 № (ר"ע שנדפס עם תהלים : צאנת , תקצ"ג , °4, ע"ם) . ועתה נמצא בין כ"י מוקספורד . ולפי עדות וולף ח"ג דף תתמ"ט היה לפנים בחוגר כ"י רד"ת , ועי' רשמש"ש דף 2035] .

477. **אור הגנוז** . הנהגות חסידות ומדות ישרות המבוארות בכל ספרי הצדיקים ומסודר כסדר התורה , וברישו הקדמה בעין מבוא לספר זה ולתיקון , נעם שער בנין עולם ויסוד בינה י"ז פרקים : זאלקווא , תק"ם : לבוב , תיר"א , °8 .

478. **אור הדרשנים**. ה"ר יעקב ב"ר יצחק צהלון הרופא. על דרכי הדרוש: כ"י רח"ם 30 №. [וכמפתח המוצר שם דמל"ו כ' וז"ל: והוא העתק מהקדמת ספרו אוצר החיים ומן דף ל"ד של הנדפס 713 № כ' (נדחה מל"ע 714 כ', וע"ש). וכזל"ע י' סי' י"ח, כ' וז"ל: קול יעקב מפתח על הילקוט וס' זה נקרא ג"כ אור הדרשנים עכ"ל].

479. **אור זרוע**. ה"ר דוד ב"ר יהודה החסיד. פי' התפלה עפ"י סוד: כ"י רש"ד. יוא"ל 37.

480. **אור זרוע**. ה"ר יצחק ב"ר משה מווינא. חבור גדול על התלמוד בסוגיות התוס' בתריכות: כ"י רד"א F 648 №. [וגם ה"ר חיד"א רואהו בכ"י ע"ס נפיס ונזיקין, כמ"ש בשג"א יו"ד י"ע ושה"ג שלי ה"ח בסמו, ע"ש, נדפס עתה (תרכ"ג) בזיטאמיר].

481. **אור זרוע**. ה"ר מאיר פאפירש כ"ץ. הגהות ופירושים ע"ס דרך עץ החיים, והוא הספר התשוב בהקדמות המהריז"ל, וסידרו מכתב ספרי מהרח"ו ז"ל, כמ"ש ה"ר חיד"א בשג"ב ס' מ"ו, ושה"ג שלי במקומו, ע"ש.

482. **אור זרוע**. ה"ר משה דוד ואלי. עניני קבלה: כ"י יוא"ל.

483. **אור זרוע**. ה"ר משה ברש"ט די ליאון. הזכירו בספרו הנפש החכמה דף ט' ג', ע"ש. [ורמש"ש כ': ולפ"ד נמצא בכ"י לוקספורד. עיין רשמש"ש 1849].

484. **אור זרוע קטן או קצר**. ה"ר חיים מנוואשטט בן הריא"ז הל"ל. קצור מס' אור זרוע לתכיו ומסודר למסכתות וסימנים: כ"י רח"ם 32 № עם התשו' בסוף, וגם מה שמסר בשם ע"ז כתוב שם בסוף הספר, ע"ש. ובש"ם ד"ו נדפס ח"ז קלר, בגליון פסקי הרא"ש בסוף כל מסכת, כמו שלפי הנבורים שנדפס בגליון הרי"ף והר"ן: (שג"ב כ"ב ושה"ג שלי במקומו). [ג"ח דרשות עה"ת ועל המועדים בדיוים ונזכרו בפוסקים].

485. **אור זרוע**. ה"ר יוסף כהן צדק. סיר חדש ליוס בוח הנסיך ערלהערלאך קאהל לעיר לבוב, עס ח"ח בכתבם: לעמבערג 1854, 4°.

486. **אור חדש**. ה"ר אלעזר ב"ר אלעזר קאליר. ח"ח חי' עה"ת ותשם מגלות: (עיין מאורי אש). ח"כ חי' על מס' פסחים: פפר"א, תקל"א. פראג, תקכ"א. סדילקאוו, תקצ"ה. יוזעפאוו, תרי"ח, 2°. ח"ג חי' על מס' קדושין: ווין, תקכ"ט. שטעטין, כת"ר, 2°.

487. **אור חדש**. ה"ר חיים ב"ר בנימין זאב באבנער. על כל ברכת המזון וברכת המזות (לבד מברכות התפלות), ובהקדמתו הנקראת אור החיים מרבה לדבר על דרכי ההוראה וז"ז, וכ' שם שנכלל בו ס' אור ישראל לרבו ה"ר ישראל גנז ותלמידי חבורים קטנים המדברים בחילי דברכות, ולקוטים מספרו פתורא דדהבא שהוא קצור ח"ע והלכה פסוקה בטעם הלכה כדברי המכריע, ומספרו אורחות חיים וברכת הנהנין שכבר הדפיס קלתו בשנת השק"ט, ושם סעיף כ"ז הדפיס הקדמת ס' אור ישראל הל"ל, ע"ש: ד"א, תל"א, 4°. [וכסופו כ' שנשלם יום ב' ר"ח שבט תל"ה, ושולי הוא טעות הדפוס וצ"ל תל"א: רמש"ש. ולא נדאה, לפי שהרבה הסכמות דשם מלומרות מר"ח שבט תל"א, ע"ש. ועוד חיבר ס' מים חיים דרושים ונחוצים לתוכח שבכתב ובשע"פ ע"ד פרד"ס. אילנא דחיי וס' תוצאות חיים, על דקדוק, וס' בית תפלה, על הסדור כולל פי' ע"ד הפשט ועשה בדקדוק וכל דיוי התפלה ופי' ע"ד החמת, ולכן נקרא ארבעה ראשים].

488. **אור חדש**. ה"ר ליווא ב"ר בצלאל (מהר"ל מפראג). בתור ופשטים על מגלת אסתר, ובסופו גר מצות על עניני גם חנוכה: פראג, ש'כ'ס', 2°. ווארשא, תקנ"ח. נאווירדוואהר, תקס"ר, 4°.

489. **אור חדש**. ה"ר שמואל מרגליות. פשטים על המוסר: קראקא.. 8°. (ש"י), (עי' להלן 494 №).

490. **אור חדש**. (עיין אורים גדולים, מנורת הזהב).

491. **אור החיים**. ה"ר חיים ב"ר בצלאל אחי מהר"ל מפראג (?). פי' על קלת ס' עץ חיים ופרי ע"ח למהרח"ו, נדפס מתוך כ"י המחבר: מעזירוב, תקס"א, 4°. (פירשט ח"כ דכל"ת). [ותמנה כ"כ המרשים מריגא בעץ"ד תר"ת דרע"ו, ע"ש, אבל זה רחוק מאד בסדר זמנים, לפי שמהר"ח כ"ר בגלות הל"ל נפטר בשנת השמ"ח ומהרח"ו בשנת ש"פ (עי' שה"ג שלי ח"ת אות ת' סי' כ"ז, ובח"כ אות ו' סי' י"כ). ואין להתמיה שבבר נתפשטו ספרי מהרח"ו עוד בחיי מהר"ח כ"ר בגלות עד אחר תשבנו, ועוד כי שם פרי עץ חיים קרוי לפה מהר"ם פאפירש הנפטר שנת תפ"ב, וקרוב לשמוע שנולד כמה שנים אחרי מות הר"ח כ"ר בגלות, ועיין שה"ג שלי ח"כ אות ע' סי' פ"ד, ועיין עץ חיים ומ"ש שם. וידידי רמש"ש כתב ע"ז בדבור ג': בודאי שבוש, וכן החמת ואין להתמיה].

492. **אור החיים.** פי׳ עה״ת למהר״ח ן׳ עטר, נדפס פ״ל עס החומש (עיין תורה) . וגס לבדו: זאלקווא, מ׳ב׳ש׳ר׳ ט׳ו׳ב׳, 4°. ווין, תרי״ח, 4°.

493. **אור החיים.** לר׳ יוסף יעב״ץ. (עיין מאמר האחדות) . ונדפס גס לבדו: שקלאוו, תקנ״ו, 8°. עוד כל״ל עס הגסות והערות מועילות לה״ר צבי אלימלך שפירא בגס מעין גנים: זאלקווא, תר״ח, 4°. [וכ׳ בהקדמתו שחיבר ס׳ אגרא דכלא עה״ת, וס׳ אגרא דפרקא וס׳ רגל ישרה דנסות על כל המועדיס] .

494. **אור החיים.** ה״ר שמואל מרגליות. ס׳ מוסר: קראקא, 8°. (ש״י) . [ולפ״ד רוב דורבי רבוסות כוולף ופירסט ורמב״ם גס זה וגס ס׳ אור חדש דלעיל № 489. שניהס תבודים לבדוייס ולהד״מ, והגה הס״י שחב ממקור תכוב הוא ברעזולוי, וכבר הציג וולף עליו, ורמב״ם הסמיכס מרבוימתו ולא גריס לסס כלל] .

495. **אור החיים.** ה״ר שמעון ב״ר צמח דוראן (הרשב״ץ) . תבובות ע״ס אור ה׳ לרב מסדלי ז״ל, (עי׳ תשב״ץ סוף מ״ג סי׳ י״ג).

496. **אור החיים.** (עי׳ אור חדש, עץ חיים) .

497. **אור החכמה.** ה״ר אורי פייוויל ב״ר אהרן. פסטיס ודרושיס כסדר המורס ב״מ: מ״ס ע״ס ברחסיס ושמות: לאשצוס, תקע״ה, 4°. מ״ב ע״ס ויקרא במדבר ודבריס: קארעץ, תקע״ה, 4°. [וכרי״ו נמצא ס׳ אור החכמה עה״ת: לבוב, תקנ״ה, 4°. וחולי זהו מדפוס לחמון] .

498. **אור חכמים.** ה״ר בנימין לבית קאצינעלנבויגן. מי׳ על כמה מסכתות ונסופו לב חכמים מי׳ מגדות: פפד״א, תקי״ב, 2°.

499. **אור חכמים.** (עי׳ בחינות עולם) .

500. **אור החמה.** ה״ר אברהם ב״ר מרדכי אזולאי. פי׳ על הזהר ג׳ חלקיס גדוליס על סדר חלקי הזהר. עיין שג״ב ל״ג, ול״א ז׳ סי׳ ט׳, ושס״ג שלי במקומו, וזהרי חמה, ולולח כסי״ו .

501. **אור החמה.** (עי׳ תפלה סדור ה״ר יעב״ץ).

502. **אור טוב.** נחור מלות לה״ק לרחסיס תוך הנעריס ופתרונס בלשון כפרדי, עס סיר על י״ג עקריס לר״ש די אוליווירה. נדפס בחלות ה״ר יהודה מבודילנצי, [וחולי הוא ס׳ מחבורי הרי״ף די מודינה שהיה לפניו ולא נודע לנו]: ד״א, תל״ה, 32°. — עוד כל״ל בגס אור לוז: ד״ו, תמ״א, 16°. עוד כל״ל בחלות ה״ר, תמ״ר. שם, תס״א, 16°. עוד כל״ל בחלות ה״ר מהרן חזקיה קרידו וה״ר דוד פירנחדים: ד״א, תפ״ו, 16°. [וכל בחוי בחותיו הנ״ל הס מבתי מלות הרחבות בחתחיל הספר] .

503. **אור ה׳.** ה״ר חסדאי קרשקש בן אברהם בן הסדאי בן יהודה. על יסודי הדת ועקרי החמונה בד׳ מחמרים והוא חלק רחבון מספרו נר אלהים, עיין זה: פירארה, שט״ו, 4°. עוד מהדם מתוך כ״י ווין בהנוייס מהנ״ל: ווין, 1860, 8°.

504. **אור ה׳.** ה״ר מתתי׳ היצהרי. פי׳ עה״ת נכתב בחת ה״ל ק״מ: (הקדמת יח״ל עה״ת) .

505. **אור יקר.** ה״ר משה קורדובירו. פי׳ על הזהר ורציח מהימנא ומדרות ובפרח דצניעותא וס׳ יצירה והתקונין, ט״ז כרכיס גדוליס, כ״י בחולר ספרי דוכוח דמודיעא. (שג״ב מ״ב ושה״ג שלי במקומו) .

506. **אור יקרות.** ה״ר יוסף בנימין זאב וואלף ב״ר אריה ליב. מי׳ תורה בסדר הפרשיות ובעל סה״ד שדח ביח נרנח, (עיין סה״ד שכ״ה לוית חן). נדפס עס ס׳ לוית חן לאחיו ז״ל, עיין זה בחות ל׳. — וגס לבדו: חמ״ר (פפד״א), תק״ב. זאלקווא, תקט״ז, 4°.

507. **אור יקרות.** ה״ר מאיר חיים ב״ר אהרן יצחקי. מי׳ על הס״ס והרמב״ס ומי׳ הריטב״ח על מס׳ יומח, עס הגסות ה״ר חיים מורעי, (ועי׳ חידושי הריטב״א): קונשטנטינא, התקי״ד .

508. **אור יקרות.** (עיין לבוש) .

509. **אור הישר.** ה״ר אהרן שמעון ב״ר יעקב אברהם. על מעשה הגע בקליוות והערעורין על מסדרו ומו״ח גאוני הזמן ע״ז: ד״א, תקב״ט, 8°.

510. **אור הישר.** סדר תפלה עס דיוס וכוונות וכלל בו ס׳ אור צדיקים למהר״ס פחפירס, ומח״ז תפלה ישרה בכוונת הלב לפי המר״י, וכסופו ס׳ המוסר, מסודר והוכח לביס״ד ע״י ה״ר צבי הירש ב״ר חיים הזן דיין פוזנא [ונחלק לג׳ עמודים: תורה, עבודה היא התפלה, וגמ״ח]: ד״א, תס״ט, 4°. פיורדא, תקב״ד, 8°.

511. **אור ישראל.** ה״ר ישראל ב״ר אהרן יפה ממשפחת סענדרליך וקלמנקש. על למוד התעילות ופי׳ מחמרי זהר ומחמרי רז״ל ע״פ קבלה, וח״ב דיני ס״ע ח״ח כסדרן ע״פ קבלה, וכסופו כלי הרואים ונראים מ״מ ומפתחות: פפד״א, תס״ב, 2°.

512. **אור ישראל**. ה"ר ישראל זעליגמאן גאנז. על דיני נכרים הנהגין, ומח"ז נכלל נס' אור חדש לתלמידו ס"ר מיים בתכלר, (עיין אור חדש לעיל), [ומזכר נס' נקודות הכסף סי' ק"ח. רמש"ש].

513. **אור ישראל**. ה"ר ישראל ב"ר יהונתן. פסקים על מהמרי רז"ל בקבלה, מסודר לעצרת הדברות בתכוז: ד"א, תי"ד (טב ולשלם), 8°.

514. **אור ישראל**. ה"ר ישראל ליפשיץ אבד"ק קליווא. ס"ג שו"ת בענין הגט דקליווא: קליווא, תק"ל, 4°.

515. **אור ישראל**. (עיין ישבח ישראל).

516. **אור לישראל**. (עיין תורה, נו"כ).

517. **אור ישרים**. (עיין הגדה ש"פ).

518. **אור לישרים**. ה"ר משה זרח אוידליץ מפראג. י"ד דרושים בהגדה ומדרש: פראג, תקמ"ה, 4°.

519. **אור לישרים**. ה"ר רפאל ב"ר יעקב פיזור. חי' על מס' פסחים, שבת, ביצה, כתובות, ר"ה, חולין, ועתה פי' הגדה ש"פ ועקדת ג"כ עין יעקב: דיהרנפורט, תקל"ח, 2°.

520. **אור הלבנה**. ה"ר אברהם ב"ר מרדכי אזולאי. הגהות ע"ס הזהר בהגהות הכת"ל על התלמוד כ"י. (שג"ב כ"ד ושה"ג שלי במקומו).

521. **אור הלבנה**. כ"ר יצחק הכהן הגדול בב"ר שלמה הקראי. על קדוש החדש בתמונות וציורים ב' חלקים, כ"י. (ציון תי"ח דל"ו ודביר דכ"ע).

522. **אור לו בציון**. ה"ר יצחק זעקיל עמהויזן. חי' על מס' נכרות והלכות קטנות [ובשג"ב ע"ח ושה"ג שלי במקומו: שקלח וטריח על סדר ציון ההלכות שבכר מנוח]: קארלסרוא, תקב"ב, 2°.

523. **אור לפני הדורשין**. (עיין עצי עדן).

524. **אור המאיר**. ה"ר זאב וואלף מזיטאמיר. רמזי תורה כסדר הפרשיות ונתוכח כתורה בעמק רמזי מסתר וסיום ורות ולרושים למועדים ולנגיס: קאריץ, תקנ"ח. פאריצק, תקע"ה. לבוב, תיר"א, 4°.

525. **אור נגה**. אליעזר ליברמאן ב"ר זאב וואלף. ח"ת השובות על טעות חכמי הדור נגד השמויים והמנהגים בנסכ"ג החדשה בהמבורג. ח"ב חקירות בעניני מוסר והוכחה ודרכי הדרשנים הרחשונים והאחרונים וכו': דעסויא, תקע"ח, 4°.

526. **אור נגה**. ה"ר יוסף המיץ. ח"ת נפרד לשני רחשים: א) דרך אמת, הגהות על הזהר והתיקונים מקובלות מהאריז"ל. ב) יודעי בינה, פי' על הזהר עד דף ל"ג מפ' ברחשית והוגה ע"י הרמ"ז, ומשם והלאה פירש הרמ"ז לפי דרכו. וכמדומה שזה נדפס כולו לו נשרף ונאבד קצתו כי לא נמצא שלם, וה"ר חיד"א רחה ת' ממנו תחלתו וסופו כ"י ותוכו כמחה דפין נדפס כמ"ש בשג"ב י' נ"ח ובה"ג שלי במקומו: ד"ו, ת'ח'י'ה, 4°. וח"כ ממנו נפרד לג' רחשים: ת) ראש יוסף, על כל דיני הזהר. ג) אור עולם, מפתח העניינים נס' הזהר. ג) תבואת שמש, מפתח הפסוקים נס' הזהר: (פירשט ח"ת דקס"ג). [וע"ז כ' רמש"ש וז"ל: והוה מס' וואלף ח"ג דף שנ"ח ותק"ן וגם הוה לה דקדק כראוי. — ובדף מיוחד שניתי לזה כ' וז"ל:

יודעי בינה נדפס ונתיישן תכ"ג לה ראיתיו ולה ידעתיו תכה נמצה, אבל ראיתיו ס' דרך אמת להאריז"ל על הזהר עד ס' במדבר דרצ"ט מס' הזהר ועל תקוני זהר, אבל כ' ספרים (רד"א q. 1292, №, ורח"ם 802 №) שראיתיו אין להם שער ולה נודע ספרם. ונדפס בחלקים מסומנים בפ"ע, ובסוף דף ל"ת מתחלת החתון שהוה על הזהר עמהו בתוך תם ונשלם דרך אמת לכל ס' הזהר, ואחריו נה יבה ארח לצדיק בהגהות ס' התקונים (רשימוש"ש ע' 1134, ומה שהוספתי שם מוטעה קלת שנשתבשתי ע"י אחרים שעתקתי והעתיקוני בלי דקדוק ותקנתיו בערך ר"ם זכות, ע' 1991). ואח"כ יבואו התיקונים והולך ומוגה עד דף ע"ט, ומשם כתוב וז"ל: שכחות לרחם מצניר... יוסף חמיץ... אחר חפץ יסעד בחשד כיבו... וגם כעת הוה עוסק בחבור ספרים הנחמדים **אור עולם**, **ותבואת שמש**, **וראש יוסף**, ועל כולם ס' **יודעי בינה**, הוה פי' על כל מאמרי הזהר הסתומים אחר הרי"ח נר"ו התחיל לעבות קלת דפיס ממנו, ואני (כ"ל כ"מ זכות) בח אחריו מדף ל"ג מפ' ברחשית ואילך עד תומו בעוה"ס, עכ"ל. וס' יודעי בינה כ"י נמצה בקובצי רד"א F 890 №, q 1064 №, ועל ס' ברחשית ושמות בכ"י רח"ם 313 № (עי' מפתח התולר דשמ"ב ושם כתבתי אולי, מפני שלה נתכבר לי הו שר"מ זכות הוה מתכבר) ואח"כ ראיתי בפי' על הזהר לר"מ זכות, כ"י רח"ם 624 № אבל: ביודעי בינה שלי [כמו שהבחתי ברשימתי ע' 2625], ויחס לעמו הספר מפני אר' יוסף חמיץ רק התחילו, ומפי' על הזהר לר"מ זכות חיבו ס' יודעי בינה, תמים נרחה שגם וואלף (ח"ג דשל"ח) רחה ספר הו חלק ספר, כי הוה כתב הדברים

המלא מתוך ספר תמד (ונשנו הלעיני קצת קנת) : חלק רחשון מס' אור נגה מתחלק לחמשה ניעונות , רחשית מחמה , ס' דרך אמת , והוא עיקר כל ההגהות על ס' זוהר מהאר"י , ותחריו ירחת ה' והוא ס' יודעי בינה , כתור מלות (!) זרות , ושחלק השני יהוא ס' ראש יוסף , וכולל כל דיני זהר וס' אור עולם , והוא מפתח מכל ענין הזהר , וס' תבואת שמש , מפתח מכל הפסוקים הנמצאים בזהר .

והוסיף וחלף : ווינציא , תכ"ג , 4° כוגה ע"י ר"מ זכות , ותת"כ מדבר מס' דרך אמת ; וכמעט לשון של מחשבתי הרחשונה שוחלף רחת ס' דרך חמת עם השער , וכל הל"ל היה על שער ס' דרך אמת ! ? . ועתה רחיתי מקור דברי המעיר ראזענטהאל בס' ארי נוהם בהערות דפ"ת, שגם הוא הלך תחרי ווחלף , חבל כתב שהדפיס רי"ח רק ג"ג דפין, והוא שבוש כי בחור רי"ח הולך עד דף ג"ג מס' זהר (ולא דק בדברי הבש"ג !) .

עוד הפעם התרכתי ולא לוסיף , רק להרחות חיך יגעט לשוח לתקן דברי התרווניס חת לא נדע מקורם הרחשון , עכ"ל .

527. **אור נגה** . (עי' הולך בדרך תמים, ס' השם , תלמוד , שם' מבוחת) .

528. **אור נחלה**. מוכח בס' י"ר (ילקוט רחובני ?) פ' נשח : (סה"ד שכ"ה) .

529. **אור נעלם** . ה"ר יצחק זעקיל עטהוויזן . ל"ת שו"ת : קארלסרוא , תקכ"ה , 2° .

530. **אור נערב** . ה"ר משה קורדובירו . קצור כללים והקדמות מס' פרדס רמונים ומפתח לחכמת הקבלה ולכל שמות הכתוייב : ד"ו , שמ"ז . קראקא , לשנה טובה. פיורדא , חש"ד (חס"א) . חמ"ד (זאלקווא) ואור הנערב (תק"מ), 8°.קארעץ,ת'ק'ו'ס', 4°.

531. **אור הנערב** . ה"ר אברהם אריה ליב כהנא . חי' על כל הש"ס עם נחור נקצת מקומות לבעו ה"ר שלמה זלמן כהנא נשם דברי שלמה , ובסופו שער המפתחות : אוסטרהא , תקס"ד , 2° . וח"ב ממנו נשם דברי חמד עם דברי שלמה כנ"ל , דרשות והספדים נכ"י . [ג"ת ס' זר זהב נחוכים על המקרא] .

532. **אור הנפש**.פי' על הרמנ"ע והרמב"ן עה"ת: (ש"י). [וכבר הגיהה ווחלף ת"ב חות נפש וכנ"ל , וחפי' על הרמב"ן בכ"י ווחט' 107 הוח כתר ש"ט כשבר נרחה מהעתקת רחבי הספרים ברשימת חסעבאני] .

533. **אור נר** . ה"ר מאיר פאפירש כ"ץ . כ"י בעניני גלגולים מסודר בקצור : (שג"ב נ"ת ושה"ג שלי נמקומו) .

534. **אור הנר** . (עין טהרת הקדש) .

535. **אור לנתיבה** . (עין תורה חומש נתיבות השלום), ונדפס גם לבדו: ברלין , תקמ"ג, 8°.

536. **אור עולם** . ה"ר יהודה ליב מרגליות . לקוטים על חכמת הקבלה , ובסופו פי' על ס"ה לר"ס גאון ע"ד פשט ודרוש : ספר"א , תקל"ז . נאווידוואהר , תקמ"ב . פראג , תקמ"ג , 8° . עוד כנ"ל בלי פי' רכ"ג על ס"ה : ווארשא , תר"ב , 8° . [ג"ת ס' אמירה נעימה דרושי מחקר עס"ת ואגדות רז"ל , פי' מס' שבועות , ופי' ע"ס משפטי שבועות לרב חמי גאון] .

537. **אור עולם** . ה"ר מאיר ב"ר צבי הירש מרגליות . סימנים על דיני כל ד' העוריס כסדר ח"ב בתרוזים : פולנאה , תקנ"ה , 4° . [ועין מאיר נתיבים ומ"ס שם] .

538. **אור עולם** . ענייני קבלה לה"ר משה דור ואלי : כ"י יוא"ל .

539. **אור עולם** . (עין אור נגה , מגלת ספר , מנורת זהב כולה) . [ורמש"ש כ' : לר"י חמיין כ"י ביהמ"ד בלונדון 200 № ] .

540. **אור עולם קטן** . ה"ר יהודה ליב ב"ר משה . חידה עם פי' על מהות העולם ול' יסודות ומהות המדם , ח"ת : אלטונא , תקכ"ח , 8° .

541. **אור עינים** . ה"ר אברהם מיכאל פונסינילה ב"ר שמואל חיים . סדר ענור הנעים וקבילות החדשים עד סוף החלף הנשי , ובסופו זמן קבלת שבת לכל קהלות מיוחלים : ריגייו , תקפ"ב 16° (יוא"ל) . שם , תקצ"ב , 8° .

542. **אור עינים** . ה"ר אליהו ממנטובה . פשטים עה"ת : מנטובה , חש"ד , 8° (ש"י) . [ופירשט ה"ת דכל"ז כ' : פי' עה"ת עפ"י דקדוק : קרימונא , שי"ז , 8° . ומש"ם כ' על דברי הש"י שהמחבר וספר חסודים חללו לגמרי , ופירשו עירכך והחליף חת זה נשם חור עינים לה"ם פניחל № 543 , וכן הוליד פירשו עוד ס' חור עינים ח' ויחסו לבן חביב ע"פ וחלף חשר הכה שוח וילד שקר שגם זה הוח הל"ל לה"ם פניחל שכחוב שם : חברו חביב חחרון וכוונתו חחרון חחרון חביב , עי' רשימש"ש ע' 2383] .

543. **אור עינים** . ה"ר שלמה ב"ר אברהם פניאל . על עניין ממלת הכוכבים נשמת ימי נרחשית והרמוז בהם ומעלת ישרחל ועניני התנות עם מפתח : קושטי' חש"ד (רע"ו — ח') . קרימונא, שי"ז 4° . עוד כנ"ל וברחשו הקלמה נשם כוכב נגה , וסיח חוליח

לחת מכ' מקור הברכה עה"ת להמלבה"ד,ה"ר אריה ליב בה"ר שאול רב במדינת שלעזיא: ברעסלא, תקס"ז, 4°.

544. **אור עמים**. ה"ר עובדיה ב"ר יעקב ספורנו. קצת תשובות לאפיקורסים מכליס מוכחים מתורתנו ומספרי הפילוסופים ועניני הנפש: בולוניא, ע"ז'ר'ך', 4°. [ובכ"י די רוסי 1200 № נמצא בחור ה"ר אליהו די קוטרינו עליו, ע"ש].

545. **אור לעת בקר**. ה"ר הירץ ב"ר אברהם אליעזר ליפמאן האלברשטאט. התנצלות ותשובות לנגדי ריבו: ד"א, תקי"ט, 8°.

546. **אור לעת ערב**. מעניני משיח והגאולה בל"ת,הוא מספרי שלוחיהס:חמ"ה, תקע"ז, 8°.

547. **אור פני מלך**. ה"ר מאיר פאפירש ב"ץ. קצור כוונות התפלה מהאריז"ל. וה"ר חיד"א רלתו בכ"י, כמ"ש בשג"ב מ"ז, ושה"ג שלי במקומו.

548. **אור פני משה**. ה"ר משה ב"ר אברהם מ"מ בפלאנטש. דרושים ותוכחת מוסר: אלטונא, תקכ"ב, 4°.

549. **אור פני משה**. ה"ר משה סופר סת"ם מפרשעווארשק. פסקים נקצלה כסדר התורה וה"מ: מעזריטש, תקס"ש. שם, תק"ע. לבוב, ת"ר, 4°.

550. **אור צדיקים**. ה"ר מאיר פאפירש ב"ץ. דיני שקרא ע"פ האריז"ל. ולמ"ז כוונות תפלות ומצות לה"ר יהודה ליב קראטאשין: המבורג, ת"ן, 8°. לח"ב שימו לת טעמו שהוסיפו עליו וקרהוהו אור הישר, עיין זה, ועי' שג"ב מ"ת ושה"ג שלי במקומו.

551. **אור צדיקים**. דרשות עה"ת ופ"ת ושיט"ם למהרן הב"י ותשובות רמ"ה וקונט' עץ הדעת למהר"ם ן' חביב בכללי ס"ם: שאלוניקי, תקנ"ט, 4°.

552. **אור צדיקים**. (עיין הולך בדרך תמים).

553. **אור צח**. ה"ר מאיר פאפירש ב"ץ. קבלה בענין סדר הסתלקות, ב"י. (שג"ב ל' ושה"ג שלי במקומו).

554. **אור צח ומצוחצח**. אברהם מיכאל קרדוזו. זה לשון המגי"ח בהקדמת ס' שבר פושעים ד"ה ועדיין לא הסתכנו וכו' על המחבר הזה ועל ספריו: ... וספריה כתב לתרף לה' תלקו, וקרתם בשמות נאים ומעשיו כעורים. מהתנון זה אלי, הנני חכמת אברהם אבינו, הנלוסי ספר המאור, הד' אור צח ומצוחצה, הס' בקר לאברהם ח"ת וכ', הנני ויכוח כללי, מצא הגם שנת ה' למד התועב נה חיים ועצה בספריו וכו'.

555. **אור קדמון**. תפלות ובקשות ומליצות שונות נאספו ע"י הר"מ האגיז (המגי"ח), ושם: כתר מלכות תפלה להרדב"ז נמליצה ע"ל כתר מלכות לר"ש ן' גבירול. בקשה על הימוד וי"ג עקריס בתורה. וידוי בזכרון יום המות. תוכחה לרב בחיי ולר' יהודה החסיד. מרגניתא דבי רב (דברי מוסר). למעלת הזכרת התשובה (מלת המגי"ח הל"ל). ועד לתחן שיר מתחיל אראה יומי הוא מתרהק וכו', ולתסי מלוזיו אני אברהם: ד"ו, ת"ח'נ'ה', 12°.

556. **אור רב**. ה"ר מאיר פאפירש ב"ץ. פי' על הזהר בתריכות, כ"י. [ג"ח פי' עה"ת נדפס פעם ופי' מתמרי מדרש רבה ומתמרי עין יעקב ע"ד התמת, וכולם רלה ס"ל חיד"א בכ"י, עי' שג"ב מ"ט וע"ב, ושה"ג שלי במקומו].

557. **אור שבעת הימים**. ה"ר מאיר מלובלין (מהר"ם לובלין). תנור גדול על הזמנים והמועדים, כ"י: (ש"י). [ופירשת ת"ב דרע"ג: על תורה שבכתב ושבע"פ].

558. **אור שבעת הימים**. (עי' בשמות בת שלמה).

559. **אור השכל**. ה"ר אברהם אבואלעפיא הספרדי. קבלה על אותיות השם המפורש: כ"י מצוי לרכיס. ועי' בהקדמת החייט לס' מערכת האלהות.

560. **אור השכל**. ה"ר אברהם ן' אשר (אב"א). פי' על מדרש רבות ונפסק עמו ע"ס בתאסית ועם פרקי"ו ומקרא מעדני מלך: ד"ו, שכ"ב, ונפלא כאור יצא, 2°. וע"ש שמות כ"י ברומא: (ש"י).

561. **אור בשלמה**. (עיין שלמה מול אדר).

562. **אור השנים**. ה"ר אריה ליב הלוי עפשטיין. כוונות לתרי"ג מצות: פפד"א, י'ד'ר'ש', 8°. ושמית עם מסורסת בתרת: (עיין הלכה אחרונה וקונטרס הראיות).

563. **אור תורה**. ה"ר אורי ב"ר דוד בן משה קאלמייר. פסקים עה"ת ועל המדרשים ונכללו בס גס מי' מהמהרש"א שהיה זקנו הגדול: לובלין, ו'ה'ג'י'ת' ב'ו' (תל"ב), 4°.

564. **אור תורה**. ה"ר דוב בער ממעזריטש. דמזי תורה כסדר תנ"ך ודמזי פסוקים מלוקטים ודמזי מתמרי רז"ל: קאריץ. תקס"ר. זאלקווא, תק"..., 8°.

565. **אור תורה**. ה"ר מנחם די לונזאנו ב"ר יהודה. על כל פתוחות וסתומות ותסר ומלת וכו' בתורה, להגהת ס"ת ולכותבי סת"ם, נדפס לחמוה בספרו שתי

ידות, עי' זה, ומח"ז גם לבדו: ד"א, תי"ט, 4°. זאלקווא, תק"ז, 8°. עוד בתוס' מסרה רבתי, וגם כל פתוחות וסתומות שבייר הרב המחבר, ע"י ה"ר מרדיס ליב ב"ר יהושע העשיל מסלונים: ברלין, תק"ה, 4°. עוד כל"ל עם קצת לקוטים לה"ר אליהו ב"ר עזריאל מווילנא מחבורו מכתב מאליהו, ותוס' מ"מ הפסוקים והסימנים, ובסופו שברי לוחות לוח הגהות ותקון הטעיות בכל ספרי הדפוס, לדעת בע"ם אור תורה, ומח"ז הגהת ד' מיני תומפיס ד' מח"ד ושתי הל"ך והומפיס, ועל טעין עשרה מקומות הקדומות בתורה, ועל היח והוח שבתורה, וקצת כללים כוללים: הומבורג, מ'ב'ח'ת', 8°. [וה"ר חיד"א כ' בשג"ב ס"ב ושה"ג שלי במקומו שבמעט בו הדפוס מגוף ס' אור תורה בעצמו ע"ש].

566. **אור תורה**. (עיין מגורת זהב).

567. **האורב**. ה"ר פינחס הנניהו ארגווי די סילוא ס"ט. ב' מגרות על דברי ריבות בין שני חכמי עיר פראג ע"ד שני דייני העיר: א) פלוגתא דשמואל לה"ר שמואל בהגר"י לנדא החכם המערער. ב) תיובתא דשמואל לה"ר ברוך ב"ר יונה ייטלים, החכם המציע עם הגהות המחבר בשם עט מהיר, ובראשו וסופו קונטר קברות התאוה דברי מרדות והשגות על המחבר כרך שביעי: שאלוניקי, תקנ"ה, 4°. [ובעלי המאסף השיגו עליו ומיתפיס בכל להר"ב ייטלים ובעדות הדפוס שהוא ד' ווין, ובלתין הדפיסו].

ואלה הספרים המובאים ומזכירים בו וקצתם לא נודעו לי עד כה [ויתבודיש המה: רמש"ש]: חשקי נשף, שיריס ספריס ומשלים, ב"י לה"ר מרדכי דעללאאפארטו: (דף ב' ע"ג בהערה). גולת הבותרת, דברי חכמה ודעת מספרי חכמי העמים ישנים, ומדבר על דבריס עתיקים ומעתעות ישנות וכו', לה"ר סעדיה בן אחוילי נוספראי דירושלם: (דף ד"ח בהערה). ס' הזברונות, להר"א פרדימוגו, דיוים ופסקים עם הגהות והשגות עליו מזולתו: (דף י' ע"ב בהערה). ארח לחיים, לה"ר יקותיאל אלמירי, נחלק לעתיות ומשלוליס: (שם שם). נתיבות נועם, לה"ר יעקב אלמושנינו: (שם שם). טירת כסף למוהר"ן עייאש: (שם שם). נמוקי ה"ר ידידיה בסאן, נדפס בשם ע"ם טירת כסף הנ"ל ע"ם. ובדיו"ח בהערה תשובות מהר"ן קוקו ושם בשמוך מביא מס"י קוקו בזו למציג עליו ע"ם. ותשובות ר"ש פרימו, ונמוקי ה"ר בנימין חרגישי, והגהות ה"ר אברהם ן' דן ע"ם נחלת אבות, ותשו' מהר"י דריוני ע"ם, ושם ע"ב בהערה ב' תשובות מהר"ח גרדובי, ע"ם. ובדיו"ח ע"ח בהערה: סדנא דארעא לה"ר שמואל חי מילדולא, חי' דיוים ומחלק לנירוש ותלמיס. חשק שלמה לה"ר שלמה ן' עזריה מטוליטולה, חי' הלכות ומחלק לתדריס ותלונות. ותשו' מהר"י ארבארי [ותולי ז"ל אדרבי]. ומלחמות ר' גדליהו בן יצחק חיים כהן צדק. ובללי מוהר"ח ארמיזי. ובדעז"ח בהערה: דרך נשים למוהר"ן ארמי. גיטי נשים להרב מוהר"ח. שטרי פסיקתא למהר"א אלפיצי. כרם לידידי לה"ר ידידיה באסאן, ומחלק לצורקות וזמורות, ותשו' מיוחסות למוהר"ן מותקאטו (שם בסוף העמוד). ובסוף הספר (ד"ל ע"ג) כ' בחיבר ס' הארגז שו"ת וס' השרביט על הרמב"ם. ס' המלבוש על מרכבת יחזקאל וס' המצרף הנמות על ספרי חכמי זמנו מאבר רלו עיניו ע"ם.

568. ס' **האורה**. ס' מוסר ותשובה לר"י ההסיד, סובא בשם עמק המלך דפד"ג, ועי' צונץ גא"ל דקכ"ו.

569. ס' **האורה**. מיוחס לרש"י, פסקי דיני ס קכ"ח סימנים, ובסופו לישה עניים דולקי לוסס מרם"י, ובשם חמים דעים מביא כמה דיוים ממנו והגם ממלוים בו כהוייתן, ובחי' הריטב"ח למס' ב"מ פ"ב כתוב, ורש"י תירן בשם המורה, וה"ר חיד"א רלחנו בכ"י כמ"ם בשג"ב י"ג, ושה"ג שלי במקומו. [ומצא בב"י אוקספורד (286 № אורי) חסר קצת, ובב"י רח"ם 174 № (חסר יותר) וקצתו נדפס בשם הפרדס לרם"י (ועי' צונץ גא"ל דקם"ח) ובבשימתי המרכתי: רמש"ש].

570. ס' **האורה**. ים שקורין לס' שערי אורה מר"י גיקטילא בשם ס' התורה סתם: (שג"ב י"ד ושה"ג שלי במקומו), [וכן נמצא בב"י די רוסי 916 №, ועי' רשימש"ש דף 1466, ורשימות ליידען דפ"ע].

571. ס' **האורה**. ה"ר משה די ליאון. על עשר ספירות: ב"י אוקספורד וב"י רח"ם 175 №. [והוא ס' השם לר"מ די ליאון הנדפס. רשמש"ש 1855, והוסיף האורה קכלה, ב"י בפארמא חדש 87, III].

572. **האורה**. פי' ח"ב, ב"י שענבל' 79: רמש"ש.

573. **אורה ושמחה**. ה"ר אליהו הכהן מאזמיר. פירוש על מגלת אסתר. (בכר לאדן ה'. ושה"ג שלי במקומו).

574. **אורה ושמחה**. נאמ"ן (כן תתוס בסוף הקדמתו). דיני ימי הפוריס ועשמי כל

מנהגיהם, ונסופו פזמונים לסעודת פוריס: ליוורנו ש'מ'ר'ו', °8. [וכ' בהקדמתו שחיבר ס' אהבת האמת, דבר אמת, וחקי חיים ע"ש].

575. **אורה ושמחה ליהודים.** קול רינה ותודה בנהכל"נ מסכתות בתמ"ד, ביום בוא שמה שר לצבא מדיעות המלחמה עם זוגתו הנסיעה וכו', עברית והולנדית: ד"א, תקכ"ח, °8.

576. **אורות.** ט"ו — . עניני קבלה לה"ר משה חיים לוצאטו: כ"י יוא"ל.

577. **אורות אלים.** ה"ר אלעזר פאפו. תוכחת מוסר.

578. **אורות המצות.** ה"ר בנימין רפאל דיאש בראנדין. טעמי המצות: ד"א, תקי"ג, °8.

579. **האורח.** ספור תולדות הימים בווילנא בשנת הר"י, בנוגע שם השר זיר משה מונציפיוני ודעיתו למדי יהודית עד נתחם משם: חמו"ד (ה"ר א"מ דיק, ומרעהו חזא"ל, ק"ב, כ'ח'ר'), °16.

580. **אורח לחיים.** ה"ר שלמה אפרים ב"ר אהרן לונטשיץ. עניני תשובה ומוסר ונסופו זמר לסעודת כל היום: לובלין, שנ"ה, ד"א, תק"ל, °4.

581. **אורחות חיים.** (עיין אור חדש, ארחות חיים).

582. **אורחות יושר.** (עיין ארחות צדיקים: רמש"ש).

583. **אורחות צדיקים.** (עיין שער גן עדן, ועיין ארחות —).

584. **אורי אור.** (עיין בני יוחה).

585. **אורי וישעי.** ה"ר אברהם ב"ר אליעזר הכהן נבד בעל מתנות כהונה. תוכחת מוסר נגד שריס, תשובה תפלה וצדקה, ובכל שער ע"ו פרקים: ברלין, ד'ע'ת', °4. [ג"ח ס' עיני הכהן דרשות לפרשיות, וסניף לניה"ד ס' מראה כהן לזקנו]: לעמבערג, תרכ"א, °4.

586. **אורי וישעי.** ה"ר משה ב"ר אורי מקידאן. פי' על הגדה ש"פ, כ"י, (שי"ג).

587. **אוריאל אקוסטא.** משחק תוגה (טרויעדי) בפיעל) בחמש מערכות, נעתק מל"ח ע"י ה"ר שלמה ראבין: ווין, תרט"ז, °8.

588. **אוריין תליתאי.** כולל חי' שבועות לר"י ן' מיגאש, וחי' קדושין להרמב"ן, וחי' ע"ז להריטב"א, ומוסף עליהם חי' שבועות לבע"ם נאמן שמואל, וחי' פ' המוכר בשם ע"ז, לה"ר יוסף שמואל מוריליאנו: שאלוניקי, תקי"ט, °2. (ועי' חי' ר"י ן' מיגאש, חי' הרמב"ן).

589. **אוריין תליתאי.** (עיין בית אריה).

590. **אורים.** כ"ר יוסף אלקסקסני בכ"ר יעקב הקראי. מזכר בספריהם ולא נמצא לפס: (אר"ץ).

591. **אורים.** (עיין אורים ותומים):

592. **אורים גדולים.** ה"ר אברהם ישראל זאבי. מ"ח שו"ת [וי"ח: רכ"ז כללים בדרך למודים] בשם אור גדול: אזמיר, תקי"ח, °2. מ"כ חי' וחרושים בשם אור חדש. [וי"ח: חרושים ועל נתון הרמ"ס בשם אור לישרים. — ורובענש' F 32 № 2, למודים ואור לישרים עה"מ]: אזמיר, תקכ"ו, °2.

593. **אורים ותומים.** ה"ר אברהם אהרן ב"ר מנחם מן המכונה אהרן מנליש חזן מבכרך בפוזנא. תוכחת מוסר וילקוט ה' בקצור ונסופו תחנה וכולו ע"פ ס"ב וכ"ת שמו: ד"א, תל"ג, °8.

594. **אורים ותומים.** ה"ר אורי פייווייש המבורגר בר"נ הירץ מברעסלויא. דברי ריבות בעניין גט: לונדון, תס"ז, °4.

595. **אורים ותומים.** ה"ר יהונתן ב"ר נתן נטע אייבשיץ. חי' על ש"ע ח"מ עד סוף הל' חזקת קרקעות וחיו לשמי רמשים: א) קצור דיני בשם אורים. ב) שו"ת לעומק הדין בפלפול בשם תומים, ונסוף סי' כ"ה הפליאה לעשות קצור תקפו כהן להש"ך ונחוריו מזה ומזה, וכן בסוף סי' פ"ב, על כללי דיני מיגו לבעל הכנה"ג: קארלסרוא, תקל"ה. דובנא, תקמ"ו. ווין, תקע"ט. אוסטרהא, תקצ"ה. הארובשוב, °2.

596. **אורים ותומים.** ה"ר מאיר בה"ר יצחק עראמה. פי' על יבעיה וילמיה: ד"ו, השפ"ג (ליוורנו, ודלא כש"י ופירעגו), °4.

597. **אורים ותומים.** ה"ר מנחם. ס' ק ב ל ה הובא בס' מילואים לבנו ה"ר עזריאל לפי מה שהובא בפי' הר"מ בוטריל לס' יצירה (דפ"ע). [ואולי היה ג"כ בן עזריאל בעל ש"ם בש"י ע"ם: רשמש"ש 1783].

598. **אורים ותומים.** ס' ג ו ר ל ו ת ע"י סימני האותיות משמות מבני החצן ומכתם היד, ומיוחס לע' זקנים של תלמי וס' רפואות קצתו בל"ח, וס' העתידות על מכתם היד ומדרש דסיכסא [אפשר שמתכוון ר' גבריאל], הובא בציה"ד ע"י ה"ר מבריסק ב"ר מנחם מאמדריטופולי: חמו"ד (דיהרנפורט, תפ"א), °12. (ועיין ס' הגורלות).

599. **אורים ותומים.** לר' משה בן שמואל הכהן משלוניקי. על אמתת התסטרולוגיה נגד הרמב"ם: כ"י וואט' 393, 3, ולפשר

שהות כ"י 427 המחלק לב' חלקים, ונכתב בחדש סיון ק"ע בסרקסטה ?.

600. ס' האושרים: (עיין שלשלת הקבלה).

601. ס' האות. ה"ר אברהם אבואלעפיא. קבלה על שם בן ע"ב: כ"י אוקספורד ו"ז. ומס' ילקוט יש"ר סי' ס' נודע לנו מהותו, שהתפלת לאמר שהות משיח, וחכרו במליצה דומה למליצת הקדם עם נקודות וטעמים ומסורה, וע"ם בלתך.

602. אות אמת. ה"ר יהודה מנוח ס"ט. דיני קריאת התורה וקו"ח על ברכת השחר: שאלוניקי, תקנ"ט, 16°.

603. אות אמת. ה"ר יצחק נתן. על העניניס שרמוי שיחזור על ממתחם, ונלמין שהם במליאות חוץ לנפש, ונקרא ג"כ זרע אמת: כ"י אוקספורד.

604. אות אמת. ה"ר מאיר ב"ר שמואל בנבנשתי. הגהות ומקון על הטעיות בכל הסדרים וסיו לפניו הגהות ה"ר יהודה גדליה ב"ר משה גדליה על כלס, וכמופו קונט' סדר קדושה הגהות סדר התפלה מנהג ספרד: שאלוניקי, שכ"ה, 4°. [ע"י יוסף יעבץ תחת ממלת סלימן, ועי"ז נתבדר שהם שנדפס בראשו י' שנת השנה (ולא ש"ם!) הוא טעות הדפוס: רשימש"ש דף 1695].

פראג, שפ"ד, 2°.

605. אות אמת. מובא בס' דן ידין: (סה"ד שכ"ה), ומולי כוונתו להמ' לפני זה.

606. אות אמת. חלק ו'/כולל: א) חשבון כסף הקדשים משר קבלנו מאתו ומהרכלי ערי הקדם לשם שתם מ"י בכל שנת תרי"ז. ב) חשבון הנדבה החדשה מטה לחם בשנת הכ"ל. ג) חשבון כללי מכל כסף הקדשים: ד"א, תרי"ח, 8°. (המזכיר № 322). עוד כל"ל חלק ז' כולל: א) חשבון כסף הקדשים מכל שנת תרי"ח. ב) חשבון כללי: ד"א, תרי"ט, 8°. (שם 1013).

607. אות ברית. ה"ר מנחם ב"ר משה רבא. בלול שבעה מיני ברית שבשם העולם קיים, כ"י: (ש"י). (ועיין בית מועד).

608. אות ברית. ה"ר שמעון ב"ר יהודה קוניטץ. חי' על הל' מילה וגרים ופדיון הבן: פרעסבורג, תר"י, 4°.

609. אות ברית. (עיין בני יהודה).

610. אות ברית עולם. ה"ר מרדכי ב"ר יהודה מראדון. כל דיני מילה וכוונותיה ובלכותיה ודיני פדיון הבן וסדר ברכותיו והל' נטולין וברכותיה והכל עם פי': (רחיתי תסר שער ונרחם כד' זאלקווא), 12°.

611. אות זכרון. לאלכסנדר פאן הומבאלדט. ניוס מלחת לו פ"ח שנה, קולות ימי חייו ומסעיו וספריו, מלחת חיים זעליג סלאנימסקי: ברלין, תרי"ח, 8°.

612. אות לטובה. ה"ר שמואל רומאנילי איש מאנטובה: חמו"ד (ברלין), 8°, (רח"ם 206).

613. אות לטובה. (עיין רוב דגן).

614. אות נפש. פי' על סולות הרמב"ע עה"ת, כ"י באמ"ד ורד"א q, 255 №, וכ"י המבורג ודי רוסי 236 №, אופענבאך וואלף ח"ד דף 792, וכ"י יוא"ל 99, 254, אורי 130, פאריז 190, 992/6. וואטיקאן 54, והוא 104/2 (מיותם לר' ידעיה הפניני!) 107, (נכתב בשנת ר', וקרחהו בטעות אור הנפש ע"ם): רח"ם, 37. הכל חכמי זמנו מהרי"ש צונץ ורמש"ש (כפתח או"ח דשל"ג) ומחריסס דוקעש בחום' עק"ד תל"ח דתרי"ע בהעלה מיחסיס חותו לה"ר אשר בן אברהם בעל פי' הקרשקש על מו"נ: עוד הכ"ל בקצור: נכתב באלטונא, ת"צ. כ"י רח"ם 36 №, ובמפתח ע"י יעקב בן ראובן, למנס מסופק אני כעת.

615. אותות למועדים. ה"ר אהרן ב"ר ישראל. לוח על ע"ו שניס וכסופו נהרא ופשטזה על מהגיס: הוראדנא, תקנ"ח, 8°.

616. אותות למועדים. ה"ר אשר ענזיל בה"ר יהודה ליב. חי' על פסח שני בשם' פסחים, ונכללו בו גס כ"ח כ"ה יו"כ, שלש רגלים ועצרת, ומי' מנוסה ופוריס למחיו ה"ר דוד: זאלקווא, תקי"ב, 4°.

617. אותות למועדים. (עיין משנת חכמים).

618. אותות עליונות. (עיין אריסטו).

619. אותות העניניס. ה"ר יהודה בן בלעם. על חותיות ומלות השמות בלה"ק כסדר מ"כ, חובר בל' ערבי ונעתק ללה"ק ונמלא בכ"י פאריז, ומסס לוקח ונדפס קלת ממנו לדוגמא ע"י מהרי"ל דוקעש, בתום' עק"ד תר"ו 42 №.

620. אותות השמים. ה"ר אריה ליב אבד"ק סטריזוב. חי' דיניס על הל' מילה ותפילין והל' שבת ויו"ט וחוה"מ, ונקרא ג"כ דרישת ארי: זיטאמיר, תקס"ה, 4°.

621. אותות השמים. הסייך לפ"ז מס' רוח חן: כ"י רח"ם 417 №, וע"ם במפתח דשל"ז.

622. **אותות השמים**. (עיין אילם, אריסטו).

623. ס' **האותיות**. על תומות החולה והנהגתו לתפוקתו, ונקרא ג"כ ס' ההברות או פרוגנוסטיקון: כ"י רד"א q, № 1643. (ועיין ג"כ מקדמת הידיעה).

624. ס' **האותיות**. על תמונת האותיות ופי' ומזגים עליהם: כ"י בלידן: (ש"י). [ובכ"י מינכען 240 № נמצא ס' האותיות מאמר על אותיות הא"ב ועשר ספירות ע"פ קבלה. וזולתם נמצאים עוד רבים בכ"י, ויש מהם מיוחסים לר' יעקב ב"ר יעקב הכהן (עי' כ"י רח"ם, ועי' פי' צורת האותיות וכו', בתוה פ') וידידי רמש"ש כ' בגליון ספרי וז"ל: ספריס המכונים ס' האותיות יש כמה וכמה ולריך בדיקה יתירה ע"כ. ולפ"ד רובם הם ס' אותיות דר' עקיבא].

625. **אותיות אליעזר**. ה"ר אליעזר ן' יעקב נחום. קונטרס ותמיהות בא"ס ורמב"ס ועוריס בדרך קבלה מאד. כ"י. וה"ל מיד"ח לחלו כמ"ם בועד לחכמים ב' כ"ד, ושה"ג שלי במקומו.

626. **אותיות דר' יצחק**. ה"ר יצחק אייזיק הלוי שו"ב בזוראוויץ. פי' על אותיות א"ב ק ק ל ה, ות"כ לקוטים על פסוקים ע"פ קבלה: זאלקווא, תקס"א, 8°.

627. **אותיות הכפל**. (עיין דקדוק מר"י חיוג).

628. **אותיות מחבימות**. מדות טובות ולרכי מוסר ע"ס א"ב ונקרא ג"כ ס' אלפא ביתא: ברעזניץ, תקנ"ו, 12°. נאוויידוואהר, תקנ"ט, 32°. חמ"ד (רוסיא), 8°. עוד כל"ל בשם אלפא ביתא בתוס' רב מכ"י המחבר ה"ר צבי הירש אבר"ק נאדבורנא ומח"ז מילי דאבות פשטים על פ"א: זיטאמיר, תר"ט, 12°. [וכ' בזו ה"ר דוד אריה בהקדמתו וז"ל: הנה סדברי קדש הנ"ל הן הנה שבכר נדפסו ע"י א' מיוחסי וכנכפי בחבל תורה של כבוד הרב א"א הנ"ל, ושם אותו בכליו, ולא נודע מבנין מי יצא הכרך הנזכר הזה, וקיצר במקום שהחריך המחבר ז"ל בעשרו וכו', אמרתי עם הספר להדפיס גם את זה מגוף כ"י של אבי הנ"ל להודיע לרבים שדברי קדש הנ"ל יצאו מפי א"א, ובתוס' שחסרו בא"ב שנדפסו מקדש, ועוד נוסף עליהם מילי דאבות להמחבר הנ"ל וכו' וכו'].

629. **אותיות הנוח**. (עיין דקדוק מר"י חיוג).

630. **אותיות דר' סעדיה** ב"ר יוסף בבור שור (י"א שהוא ר"ם גאון). על מספר כל אות ואות מאותיות א"ב שבתורה בחרח שיר וחרוזים, עם הגהות ר"א בהור ומצות קלר בלחמם. נדפס לחמה בסוף ס' מסרת המסורה: ד"ו, רח"ץ, 4°. עוד בסוף שו"ת הגאונים: פראג, חש"ד (ש"ב לערך), 4°. (שי"ר בתולדות רס"ג דכ"ה ע"ם). גם בקונץ תעלומות חכמה להרם"ל מקנדיא דקל"ו ומצם בקונץ לקוטי ש"ם, עיין זה, וכם' סיוג לתורה לר"ח ווילנא, וכספרי ברוגטאן ובוקסדארף עם הערות ובאור בל' רומי וז"ז. עוד כל"ל (מתוך כ"י!) עם הגהות ר"א בחור והוספות לה"ר יהודה ב"ר יעקב אבד"ק יאנובא, ונסופו כבור הכמים דרוש מספרו אלופי יהודה: דיהרנפורט, תקפ"א, 8°. (ועיין רס"ד לרמם"ש דקכ"ח).

631. **אותיות הסתר והמשך**. (עיין דקדוק מר"י חיוג).

632. **אותיות דר' עקיבא**. טעמי אותיות א"ב ע"ד מדרש מיוחס לר' עקיבא התנא ונקרא ג"כ בשם אלפא ביתא דר"ע, מדרש ר"ע בכתרי אותיות, והרמב"ן בספר הגמול קורא לו במ"ח הגדה של ר"ע (עי' צונץ גא"פ דקס"ח הערה כ'), ויש פי' חרוך עליו במ"ם בס' נובלות חכמה דקל"ה: קושטנטינא, חש"ד גם חמו"ד (רע"ו — ט' לערך). ד"ו, ש"ו, 4°. ועם קלת תוספות: קראקא, של"ט. שם (אחר שנת ש"ם), 4°. ד"א, תס"ח. שקלאוו, תקמ"ה, 8°. עוד ובסופו מגלת תעניח: קארעץ, תקמ"ה, 4°, 8°. [ורמש"ש כ' שיש עליו פירושים עוריס והדפוסים משונים זה מזה, ונמצא ג"כ עם העתקה לטינית מקירצער ובארטולוקי. רשמש"ש דתקי"ע].

633. **אז ישיר**. הוצא בס' פתח האהל.

634. **אז תשמח**. (עיין עטרת שלמה).

635. **אזהרות**. כן נקרא בפי הקדמונים כל פיוט הנוסד על תרי"ג מצות שם בדרך פשוט או בחרח שיר ומרוז. [ולפי שמנהג קדוש הוא בכל תפוצות ישראל לקרות אזהרות בתג השבועות, לכן רבו סדר האזהרות שיסדו גדולי הפתבונים והמתרונים, ומהלם נפלגו בני ישראל לפי תרגות מוסבותם בסדר האזהרות שאנהגו לקרות, ולכל אחד ואחד נמצא במחזוריהם הסדר שאחזיקו בו]. — ואלה הם סדרי האזהרות המצויים בספרי הפתבונים והמנהגים לנו בדפוס ובכ"י:

א) **אזהרות** ה"ר אליהו הזקן גיסו של רב האי גאון. תחלתן אמת יהגה חכי, ומוסדו ע"פ א"ב ותשר"ק ומנו בכמה פעמים ובכל אחרוזים, ובמקום א' לאחר תחילת שמו הזקן ב"ר מנחם חזק נמצאו עוד אחרוזים ר"ת

אבמ"ש, וכסוף הס"כ שמחריו ר"ת התרוויס אליהו חזק אמש"ת ל"ל שבר"ת אבמ"ש ואמש"ת רמז המהבר על זמן חבור מזהרותיו למיון שטרות ר"ת אבמ"ש ר"ל לקף שמ"כ לשטרות, לס הוסיף על ג"ח המ"ח יעלו ד"ח תס"ן, ובחרוזי אמש"ת ל"ל שבמטה חות ה' חו ח' בחרוז תמו פרשיות וכו' ול"ל התמו (כמו וכן התמו (ס"כ כ' י"ח) חו תחמו סרטיות וכו' בחי"ת יעלה לקף שמ"ה חו שמ"ח לשטרות היינו ד"ח תשל"ג חו תשל"ו לכ"ע, ויצא לנו מזה שלח חיבר מזהרותיו בפ"ח ובזמן קלר,כ"ח מעט מעט במשך כמה שניס. [נזכרו בתוס' יומא דף ה' ע"ח ותוס' סוכה דמ"ח ע"ח ותוס' ב"ב דקמ"ס ע"ג ובתוס' עה"ת בס' דעת זקנים ריש פ' ואלה פסוק ויקח עמכם ע"ס]. ועתה זכינו לחוכן ולפשטו מתוך כ"י של"ל רחשובה בתוס' עק"ר תר"י עס מבוא קלר בל"ח, ושנית בס' קובץ מעשה ידי הגאונים, עיין זה.

והנה על מזהרות אתה הנחלת שבמחזורים שלנו שמע המפרש שפס מחבר היה ה"ר אליהו הזקן (ובמחזורים החדשים ר' אליעזר בטעות), ונרחה שגם ה"ר חיד"א נטה לחהיו בלשונו "והחזיקו בס יושבי לשכנו ופולין" עיין שג"ב ז', ושה"ג שלי במקומו. ולולם הרב ר"ו היידנהיים הוסיף במיהור שהמפרש שבע הוא שמע, לפי שמזהרות ר"ח הזקן ותחלתן אמת יהגה חבי נוסדו בהרוויס כחבר ירחס הרוחה בדפוס בל"ל, אבל מזהרות שלנו תחלתן אתה הנחלת ואינס בחרוז, ולכן הבריע שהדין עס הרמ"ל בשו"ת שלו פי' כ"ס, שרבינו שמעון הגדול הוא יסד מזהרות אתה הנחלת, שהיה בר סגולתו של ר"ח הזקן שיסד מזהרות אמת יהגה חבי.

ודע כי לעדות הרמב"ם בגליון ספרי (ע"פ רשימתו דף 2206) שבבר נזכרו המזהרות אתה הנחלת בסדור ר"ס גאון אחר בלשון ערבי בל"י, ול"ל מי מחבר עוד לפני רס"ג או לפחות בימיו וקדם הרבה לזמן ר"ח הזקן ור"ס הגדול ב"ר יעקב! — והנה לפ"ז יש לקיים דברי הרמ"ל בתשו' הל"ל בחשמען הפשוט שר"ש מחדינת מנש הוא שיסד מזהרת אתה הנחלת, והוא שהיה בר סגולתו של ר"ח הזקן וכו', וגם זמנו עולה יפה בימי הרס"ג או לפניו, ודלא כרוי"ס שמיחסס לר"ס הגדול בל"ל, ואלו נודע זאת לה"ר שי"ר היה נחלץ מחמון תמיהות והשערות דחוקות בל"ח ז' די"ג וכו' ע"ס. ומ"ס הרמ"ל "והוא היה בר סגולתו של ר"ח הזקן" ר"ל פיוטן כחותו.

ב) **אזהרות** ה"ר אליהו העדני כחבר מנהגי הודו בקושטן ליוס שמיני עלרת, נחלת לחמ"ד ע"י הסוחר ר' לוי בן"ר משה בלילא ונדפס ע"י ר' משה פריירא: ד"א, תמ"ח, 8°. עוד שנית: שם, 8° (רד"א 0, 253 №, חסר הסוף, ודף ג' מתחיל: יד אליה, ונלח ידעתי אס נקרא כן הס' נדפוס שני כי תפהה ג"כ הקדמת ר' לוי הל"ל הנמלאה נדפוס רחמון: רשמש"ש ע' 926).

ג) **אזהרות** ה"ר יהושע בנבנשתי ע"פ סדר הרמב"ס ופירושו עליהס, וקרא לו משמרת המצות: כ"י, וה"ר חיד"א הפהו כמ"ס בשג"ב ו', ושה"ג שלי במקומו.

ד) **אזהרות** ה"ר יצחק קמחי ב"ר מרדכי א' מרבני פרובינצה בזמן הרשב"א כמובא ד' קהלות בלרפת הלפועי, ונדפס במחזור חויניון: (שג"ב שס ושה"ג שלי שס).

ה) **אזהרות** ה"ר יצחק ב"ר ראובן אלברגלוני. כמובא גלילות המערב פרימי וחיון: ד"י, שנ"ג, 12°. ליוורנו, ת"י, 4°. ד"א, ת"ל, 8°. ועס הקדמה לה"ל משה אדרעי: ירושלים, תר"ב, 8°. עוד עס מזהרות ר"ש ן' גבירול עס פי' המלות ומגלת רות, ופיוט לשנה הבאה בירושלים: ד"א, תמ"ח. שם, תע"א. שם, תע"ה, 8°. עוד בכל הל"ל ומוסף עוד בחובה לחג השבועות לה"ר ישראל נאגארה: ד"א, תפ"א, 8°. עוד מזהרות ריב"ר הל"ל עס פי' ישיר משה לה"ר משה מועטי ז"ל יהודה, ומזהרות רשב"ג עס פי' המלות: ליוורנו, תט"ו, 8°. עוד עס פי' הל"ל ומזהרות הרשב"ג עס פי' הרשב"ץ בקלר: ד"א, תצ"ה, 8°.

ו) **אזהרות** ה"ר מנחם תמר, ופירושו עליהן בשם תנחומות אליכ"י ליידען 34 №.

ז) **אזהרות הרמב"ן**. נזכרו בשו"ת הרשב"ש סוף סי' קמ"ו ע"ש.

ח) **אזהרות רב סעדיה גאון**. יכולהן על עשרת הדברות לפי מנות התורות בכל דבור ודבור. נעתקו מסדורו הערבי כ"י ע"י הרמש"ש ונדפסו מחדש. (עי' קובץ מעשה ידי הגאונים).

ט) **אזהרות** ה"ר שלמה ן' גבירול. ונרחשן בשות מר' דוד ב"ר אלעזר בקורה [ובשות רשב"ג בעלמו לחזהרותיו נדפס מחדש בציון הר"ב דקמ"ס מתוך מחזור כ"י ישן ע"ס], והחזיקו בהן הספרדים מכל לרן הצבי וגו' ונדפסו במחזוריהס, וגס לבדן עס פי' המלות מקולר מפי' כ' יוסף הלוע"י: ד"י, של"ב, 12°. זאלקווא, תקנ"ה. ווילנא, תקצ"ז, 8°. עוד עס בחור ה"ר יוסף הלוועזי:

נטובה, שכ"ה, 8° (ורח"ם № 219: ד"ו, שכ"ו נטעות). עוד עס פי' נר מצוה, עיין זה. עוד עס פי' קב ונקי לה"ר יעקב האניז קנור מפי' הרשב"ץ עס חוס' נפך מסלו ונקרא הס' פתיל תכלת: ד"ו, תי"ב, 4°. לונדון, תע"ד, 8°. (ועיין אזהרות ר"י ב"ר ראובן, זהר הרקיע).

י) **אזהרות** ה"ר שמעון הגדול מן ה"ר שמעון ממרינת מנש. (עיין אזהרות ה"ר אליהו הזקן).

636. **אזהרת הנשים**. (עיין דת הנשים).

637. **אזור אליהו**. ה"ר אליהו הכהן דיין באזמיר. קנת פי' מפ"ח וקנת פי' הגדה ס"פ, כ"ב בהקדמתו למדרש תלפיות ע"ס.

638. **אזור אליהו**. (עיין כסא אליהו).

639. **אזכיר תהלות**. ה"ר אלעזר פלעקילש. ספור הנלחו מעלילת בת ש"ץ שב"י עליו, מזכירו בהקדמת סו"ת תשובה מאהבה ח"ת ע"ס: (שי"ג).

640. **אזכרת נפש**. ה"ר מענדיל בר"י שטערן. קינה על מות כ' אברהם הירש לעמבערגער: ווין, תקצ"ד, 8°.

641. **אזן שמואל**. ה"ר שמואל די אבילה ב"ר משה ב"ר יצחק. ד ר ו ס י ס ונפרד לג' רמסים: ח) תשב אנוש, ה' דרוסים להסוכה. ג) שבתות ה', ה' דרוסים לסנת הגדול וה' לסנת כלה. ג) חסד של אמת, ט"ז דרוסי הכפך רוגס על גדולי דורו שנפטרו בימיו: ד"א, ע"ת"ה', 2°.

642. **אזני יהושע**. ה"ר יהושע ב"ר ישראל בנבנשתי. ס"ד ד ר ו ס י ס ע"ס מאמרים כסדר התורה, ומח"ז דרושי רמזים והספדים וכו': קושטנטינא, תל"ז, 2°.

643. **ס' האחד**. **הראב"ע**. על סנולות המכפר מאחד עד עשרה, ויש קורין לו ס' המספר, (ועי' יסוד מספר). נדפס במ"ע ישורון חוב' ח' עיין זה.

644. **אחוית אחידן**. פי' על מד נדיח: ד"א, תקכ"ב, 8°.

645. **אחורי תרעא**. (עיין דברים אחדים).

646. **אחות קטנה**. ה"ר אברהם יצחקי. (ודלח בסה"ד שכ"ס שמיתסו לבע"ס מורה נדק, כמ"ש בשג"ב ט"ו, ושה"ג שלי במקומו), על עניני גרושין, הובא בס' הלכות קטנות דל"ח.

647. **אחות מרעים**. ה"ר גבריאל זידעלד. על הסנת המדס בתכרת זולתו: פראג, תקפ"ח, 8°.

648. **אחיטוב וצלמון ועקר**. ה"ר מתתי' ב"ר משה. ו י כ ו ח בין יהודי ונוצרי ויסמעלי בתרוגים ושיחים: כ"י רד"א q, 926 №, וכמוסת מסורה קנת: שם q, 1158 №, וכ"י רח"ם 40 — 42 et 248 №, וע"ס בתפתת.

649. **אחר המדבר**. (עיין יעיר אזן).

650. **אחרית רשע**. (עיין המוסר).

651. **אחשורוש שפיל**. מעשה לחשורוש וכו' כל"ח: ספד"מ, תס"ח, 8°, (ועיין אקטא וכו').

652. **אי כבוד**. הספד: ווילנא, 8°. (מלחתי ברשימה כ"י, ו"ע).

653. **איברי עולה**. (עיין עולה חדשה).

654. **איבר נאכטען דער טאָדטען** (הלנת המתים). ווּיזט נלך דען יידישען גענעסענען דאָס ווייטקליך פערנעסטען? פּאָן איצק אייכל. נדפס בסאסף תקכ"ד תוכרת ד' ע"ס, ונס לבדו: ברעסלויא, חש"ד (תקנ"ז), 8°.

655. **איוב**. (עיין תורה).

656. **ס' איוב**. ה"ר זרח ברפת. ט ע נ ו ת ומענות מ י ו נ ו ת ע י ו נ דרך שיר ותרוזות עס הערות, מוסר שנת התכ"ד: כ"י פאריז 110 № [ונדפס ע"י ר"א בחור בשם פי' על איוב וכו' עיין זה: רשמש"ש ע' 2500].

657. **איומה כנדגלות**. ה"ר יצחק אונקניורא. מלינות מ ו ס ר יסודתן על מוחיות מ"ב: קושט', ל'ק'ר'ב'ה' (של"ז), 4°. ברלין, תס"א, 8°.

658. **איי הים**. ה"ר יהודה ליב הלוי עדל. פ ל פ ו ל י ס על מנדות הס"ם למקור מה רמזו חז"ל להוציא את המקרא מידי פשוטו: אוסטרהא, תקצ"ה, 4°.

659. **איכה**. (עיין תורה).

660. **איל המלאים**. ה"ר אריה ליב בה"ר חיים קרא. מי' עה"ת ושיחס"ם בתוס' מי' נכדו ה"ל אברהם ב"ר יצחק זעליג קרא בשם אבני צדק: קראטאשין, ר'מ'ה' ק'ר'נ'י', 2°.

661. **איל משולש**. כ"י, מנע"ס אף חכמתי רפואה: (ש"י). ע"ס.

662. **איל משולש**. על מכמת ה מ ש ו ל ש י ס ו ה נ ד ס ה, ונתוכו נ"כ כמה כללי ת כ ו נ ה ו ח ל נ י נ ר ה, כך הכל ת' כללים מאד נמלא בתמתת בתבי הגר"א מווילנא, הונה ומכוון ומפוסס ע"י ה"ר שמואל ב"ר יוסף אבד"ק לוקניק, עס הקדמה לה"ר יעקב

במהר"א נכד הגר"א בשם דרך הפתח, והעתק עליהם בשם ציונים בדרך: ווילנא והוראדנא, תקצ"ר, 4°.

663. **אילה שלוחה**. (עיין תורה, נו"כ).

664. **אילו של יצחק**. (עיין כלילת יופי).

665. **אילם**. שמואל שמל כ"ר זרח נכ"ר נתן הטרוקי הקראי לה"ר יש"ר מקנדיא שמיס עשרה שלוות, ומעשים ספיקות בחכמות הלמודיות, וקרא להם אילם ע"ש הכתוב ושם שמיס עשרה עיות מיס ומעשים תמריס (שמות ט"ו כ"ז). מח"ז מכתב ה"ר משה ב"ר מאיר מיץ אחד מתלמידי ה"ר יש"ר תשובות על קלת שלוות שנשמל מכ"ר זרח הל"ל וקלת כתביס שוניס, ומשו' ה"ר יש"ר לר' יאשיהו ב"ר יהודה במאמר קטן שקרא לו נר אלהים. מח"ז ס' מעין גנים לה"ר יש"ר הל"ל בי"ג מאמריס, י"ב הרמשוניס להשיב על י"ב שלוות כ"ר זרח הל"ל, והאחרון להחיר כל שנעשים ספקותיו הל"ל ולכל מאמר קרא שם מיוחד, ושם: א) סוד היסוד. ס י ת ר כל ס מ ש ל ס ים שהם יסוד חכמת התכונה וכו ד' פנות וכל פנה נחלקת לשנים. ב) חקות שמ ם, שהור שני מאמריס הרשונים של אלמגיסטי ורוב שלוות המתנועע הרשטון. ג) גבורות ה', שהור כל הערב שביהר ספרי אלמגיסטי, וס' הספות של קופרניקוס, וס' אלבתין במרקטי ועובי הגלגלים וכו' והוא ח"ת מספרו עיר גבורים. ד) מגד שמים, על שנין כמה כלי תכונה ומושם וכו'. ה) תעלובות חכמה, שהור כל התבולות לוחזי עיניס וכליהם והכוחותיהם ולהעתיהם וכו'. גם מדובר שם על חכמת הקבלה והתחלותיה ויסודותיה וכו', ובענין השדים וכשוף והלומות עם פתרונים וחכמת היד והפרצוף וגו', וחלקים ממנו תחלת חכמה, בטוחות חכמה, לבב חכמה. ו) אותות השמים, על מעשה התולדות ומה שרלוי לעשות לב עליו. ז) להם אבירים, על שלוות שונות תמורות ולמודי הלגיבות התשעה. ח) מגלה עמוקות, על מלאכת האלקימיה וסודות הטבע. ט) מקור בינה, העתקת ס' האפוריזמוש לאיפוקראטיש מל' יון ללה"ק. י) עצם השמים, שטול רחייה מריסטו שס' השמים שנעשה החמישי חחת לאחת. יא) עמודי שמים, על דעות הקדמונים שמור הגלגל והשמש. יב) גן נעול, שהור דברים שלהייה בעיקרי התמונה. יג) מעין התום, שהור עיניים זריס תמוסים ומשהיליס הקרמיס (פאהרחדוקסה) והן הן גופי התרות כל שנעשים בספקות שנשאל מכ"ר זרח הקרמי הל"ל. ולא נדפסו בזה רק מאמר ח' ב' ג' וי"ג: ד"א, שפ"ט, 4°. ודי רוסי מביח [בשם ושלוף] שם דפוס שני משנת תנ"ב [ולהד"מ רק טעה ושתלף לו 1692 תחת 1629: רשמש"ש ע' 1510].

666. **אילן**. ה"ר יוסף ב"ר יעקב אשכנזי שליט מפאדובה. לות על דקדוק לה"ק נדפס על דף גדול: מנטובה, שכ"ה. ד"א, תמ"ה, 1°: (רמש"ש רס"ר 1776 № 2).

667. **אילן**. (עיין זית רענן, לוח).

668. **אילנא דחיי**. (עיין אור חדש).

669. **אילת אהבים**. ה"ר אליהו ב"ר חיים הכהן ליבאוויצר. פי' שיה"ש ונכופו חי' תורה: קארייץ, תקנ"א, 8°.

670. **אילת אהבים**. ה"ר אריה יהודה ליב תאומים. חי' ש"ס [ועל כל עמודיו כתוב: גור אריה יהודה]: זאלקווא, תקס"ב, 2°.

671. **אילת אהבים**. ה"ר שלמה די אוליווירה. מעשה לסרסם ועקידת יצחק בדרך ספור ושיריס: ד"א, תכ"ה. ווין, תקע"ח, 8°.

672. **אילת אהבים**. ה"ר שלמה אלקבץ הלוי. פי' על שיה"ש: ד"ו, שי"ב, 4°.

673. **אילת אהבים**. (עיין שער היחוד).

674. **אילת השחר**. ה"ר דוד לעווענטהאל. שיריס ומליצות ומכתמיס וכו', ח"ח: ווארשא, תר"ד, 8°.

675. **אילת השחר**. ה"ר מאיר הלוי לעטערים. שיריס שונים: זאלקווא, תקפ"ה, 8°.

676. **אילת השחר**. ה"ר מרדכי ירא ב"ר ברכיה ראובן. ס ד ר ש מ ר י ס ל ב ו ק ר מלוקט מתנ"ך ותלמוד וגם פיוטים ושליחות וקינות ופזמונים לכל ימות השנה כמנהג מיטלין: מנטובא, שע"ב, 8°.

677. **אילת השחר**. (עיין דברי יוסף).

678. **אימת מגניע על ארי**. ה"ר אליהו בן אמוזג. בו יביח במספר מח ס' ארי נוהם להרי"א די מודינא, ג' חלקים: ליוורנו, ת'ז'ר'ח, 8°.

679. **אין קץ**. ה"ר דניאל טירני. רשימת ספריס כס' שפתי ישנים, עי' בהקדמת ספרו עקרי דינים: (שי"ג).

680. **איפת צדק**. (עיין מכילתא).

681. **איתן האזרחי**. ה"ר אברהם בה"ר ישראל יחיאל הכהן רפאפורט. עו"ת ודרושים כסדר התורה, ובסופו קונט' ירח האיתנים מי' גפ"ת לנכדו ה"ר אברהם אבד"ק באהוסלאוו: אוסטרהא, תקנ"ו, 2°.

682. **אכלה ואכלה** . התחלת ס מ ס ו ר ס והדבק כספרים כלוליס בתוכו , כ"י : (ש"י) . [אבל ס' נוערכת המסרה שלנו אינו מתחיל כן ולא נכללו בו הדבק ספרים זולתי חבור המסדר על הנקוד , לכן נראה שלא היו כוונתו ובפרע שבתב עליו : כ"י] .

683. **אל דעות** . (עיין דעת עליון) .

684. **אל זאם אל אחכאם** . רב שמואל בן חבני גאון . ס' ד י נ י ס בל' ערבי ומובא בשו"ת מהר"ם אלשקר סי' י"ז : (קוה"ר דף ד' ע"ג) . ולפ"ד ה"ר שי"ר בתולדות רב האי גאון הערה ח', הוא חלק ממנו הוא הל' ציצית בל' ערבי המובא בתשו' הרמב"ם סי' כ"ח בשמו .

685. **ס' אלבאצי** . נזכר בס' וזאת ליהודה למהר"י עייאש אינה פעמים, בלי שם המחבר : (תג"י ח' מ"ה) .

686. **ס' אלגיבראי** . לר' שמעון מוטוט ב"ר משה ב"ר שמעון : כ"י די רוסי № 205 .

687. **אלדד הדני** . ספורי מעשיות מעשרת השבטים ומהר סמבטיון והיהודים היושבים מעבר הנהר ההוא , גלוו לו הל' שו"ב לפי מנהג עשרת השבטים הנקראות בפי הפוסקים הלבות ארץ ישראל , ומחלת אנשי קירואן לרב צמח גאון יעקב על תורותיו , ותשובתו אליהם: ד' ישן נושן (מנטובה לפני שנת ר"מ) , 4° . וכוונת מעשה קשת נלוה לס' דה"י של פרע"ה : קושט' , רע"ו . ד"ו , ש"ד . שם , שס"ה . ווירונה , ת"כ , 8° . ועוד מעשה קשת נלוה לס' בן סירא : קושט' , רע"ט , 4° . והוא לבדו : יעסניץ , תפ"ב . זאלקווא , תקל"ב . שקלאוו , תקע"ז , 8° , וז"ז . (ועיין בית המדרש) . ועם העתקה בל' צרפת ואנגרת נקראת קדישת דבגדד על סדר רמטי גולה וגאוני בבל ומהרי עניים ע"י ה"ר אליקים ברמולי : פאריז , תקצ"ח , 8° . עוד בל"ל : חמוי"ר (ונראה ד' דעסויא לערך ת"ט : רשמוש"ש ע' 925) , 8° . ובהעתקה מכוונת יותר : יעסניץ , תפ"ג , 8° . וכס' שארית ישראל לר' נחמן בן ב"ר שלמה , עיין זה בראש ס' .

688. **אלה אזכרה** . מדרש — : (עיין מדרש) .

689. **אלה בני הנעורים** . ה"ר אפרים לוצאטו . סיניס סוים : לונדון , 1768 , 4° , ווין , תקצ"ט , 12° . ובהעתקת קשת סיניס והוסד שמו קול שחל: אזמיר (ברלין), חש"ד , 8° . וקשת סיניס ממנו נדפסו כאן ובאה בהעתקתי המאוחר .

690. **אלה דברי הברית** . מכתבי הרבניס ונאוני הזמן ע"ד הבהכ"נ החדשה בהנבורג , ונתפרסו ע"י הבר"צ דשם: המבורג תקע"ט 4° .

691. **אלה המשעות** . מורה דרך לנוסעים לח"י וכו' , נדפס מכ"י יחן ע"י ה"ר אליקום כרמולי: בריסעל , תר"א , 12° .

692. **אלה מסעי** . (עיין פרשת אלה מסעי) .

693. **אלה המצות** . ה"ר משה האניו (המני"ח). מרי"ג מלות עם קצת טעמים עליהם , ובהלהם י"ד ברבים להרמב"ם : ד"א , ו'ה'מ'ב'ח'ב' . 16° . ועם הוספות : וואנזבעק , ויתה"ללו . קאפוסט , תקפ"ה . שקלאוו , תקפ"ה , 12° .

694. **אלה המצות** . (עיין תורת נביאים) .

695. **אלומי יוסף** . ה"ר יעקב ב"ר אשר יואלזאהן . תלמוד יסודי הדת והמשונה לנערי כ"י בדרך סו"ת בל"ת ותלמיד בל"ת בהתבת : פפד"מ , 1819 . ווין , 1824 , 8° .

696. **אלון בבות** . ה"ר בנימין הבהן מרוניו . פי' ליקה ועל המעשיות במדרש ליקה , ונסופו פי' על סיני המעלות:ד"ו, ב'ע'ת', 4° .

697. **אלון בבות** . ה"ר וואלף המבורג . הספד על מות ה"ר הירץ שייער:פיורדא, תקפ"ג, 8° .

698. **אלון בבות** . ה"ר יום טוב בה"ר איצק שפיץ . קינה על מות ה"ר אלעזר פלעקליש : פראג , 1826 , 8° .

699. **אלון בבות** . ה"ר מרדכי ב"ר אריה . קינה על מות ה"ר אברהם בה"ר גדליה טיקטין : ברעסלויא , תקפ"א , 4° .

700. **אלון בבות** . קינה על מות פרידריך השני מלך פרייסין , וסיר במלוך תחתיו פרידריך ווילהעלם השני יר"ם , מתת ב"י יושבי האלבר שטאם,עם ת"ח: ברלין (1787) 2° .

701. **אלון בבות** . קינה לו הספד על מות ה"ר יחזקאל סג"ל לנדא : ווין , 1793 , 8° .

702. **אלון בבות** . (עיין אהבת יהונתן) .

703. **אלוני ממרא** . (עיין התאבקות) .

704. **אלופי יהודה** . (עיין אותיות רב סעדיה) .

705. **ס' אלחנן** . (עיין חדושים מס' אלחנן) .

706. **אליה רבה** . ה"ר אליהו בה"ר בנימין וואלף הלוי שפירא . חי' על מס' כתובות , קדושין , גיטין , ב"ק , ב"מ , חולין , ונקרא ג"כ ששה שיטות : פיורדא , תקכ"ח , 2° . עוד כ"ל חי' על ס"ע ח"ח : זולצבאך , תקי"ז (ורח"ם 256 № : תקכ"א,ופירושו ח"ח דרל"ע : תקכ"ב ולא נדפס לי עד כה) , 2° . [וה"ר חיד"א כ' שחיבר חוץ על הלבוש וח' מתלמידיו סדרו

על הש"ע , עיין וכ"א נמ"ד י"ח ושה"ג שלי ח"כ לבוש , וכפיהמהו כ' שחיבר ג"כ על ש"ע י"ד ופי' על המקרא ודרושים וס' גן נעול ושארי חבורים , וכולם נשרפו ביום הבערה בפראג שנת תקי"ד ע"ש] .

707. **אליהו בארבע** . ה"ר אליהו ב"ר רפאל שלמה סג"ל . שו"ת ופסקים עמוקים כסדר ד' טורים : (זצ"ל ח' כ"ת) .

708. **אליהו זוטא**. (עי' לבושים, תנא דבי אליהו).

709. **אליהו רבא** . ה"ר אליהו ב"ר שלמה זלמן מווילנא (הגר"א) . פי' על מסכיות טהרות : ברין , תקס"ב , 4° . [ונחת"ז נדפס בספרי מסכיות כווילנא וז"ז] .

710. **אלימה** . ה"ר משה קורדובירו . בשרשי הקדמות הקבלה יותר פנימיות , וקצור ס' זה מכ"י מהרח"ו ז"ל , רמה ה"ל חיד"א בכ"י , כמ"ש בשג"ב מ"ג ושה"ג שלי במקומו .

711. **אלירלייא גישיכטי** בל"ח : ד"א , תפ"ג , 4° . [והוא ס' מעשה בוך הידוע וזק שמו תדצ : רמש"ש] .

712. **אלכפיאה** . ה"ר אברהם בן הרמב"ם . חובר בל' ערבי ובשו"ת מהר"ם אלשקר סי' ל"ו מובא לשון ח' ממנו , ובאמר ח' ממנו על דרשות חז"ל בהעתק לה"ק , נדפס בכ"ח כ' מכתב ח' ע"ש . וקצתו נמצא בכ"י אוקספורד בל' ערבי .

713. **אלמגיסטי לבטלמיוס** על תנועות גרמי השמים [והרמב"ם בהקדמתו לסדר זרעים קורא לו : ס' תבונת הגלגלים הידוע ס' אלמגיסטו וכו' ע"ש] , נעתק ללה"ק ע"י ה"ר יעקב ב"ר אבא מרי ב"ר שמשון בן אנטולי : כ"י ווין 174 № (ב' פעמים) . כ"י רה"ס 45 № עם גלוסים ומופתים בסופו ע"ש . כ"י מינכען 30 № . ושם ממנו קצור לאבן רשד (עיין קצור) . ובאגרת אחוז וכו' לה"ר ים"ר מקנדיא כתוב שנעתק ע"י ה"ר יהודה אבן תבון ור' שמואל בנו (מלא חפנים סוף די"ב) . [לפנ הרמש"ש כ' בגליון ספרי וז"ל : אלמגיסטי ענינו בל' ערבי חבור גדול , וכן נקרא בלשון המעתיקים , ושם ספרים הרבה הנקראים אלמגיסטי בל' ערבי ונעתקו ממעתיקים שונים , ואני ראיתי אחד מועתק מר' משה אבן תבון ומסר , ע"כ לפ נודע מהכרו , ובווין שם ג' כ"י (ע"ש) , והמרכזים לפ הבין הענין ואין לסמוך עליו , גם ערבנ כ"י שונים עכ"ל] .

714. **ס' האלמדיל** . (עיין חכמתא רבתי) .

715. **ס' אלמנצורי** בחכמת הרפואה . (עיין ס' רפואה) .

716. **אלף אומר**. ה"ר חיים ב"ר זבולון יעקב. ענייני מוסר נוסד ע"ד ס' בחינת עולם בתיקה קצה וזכה וכל תיבותיו מתחילות באות אל"ף עם סי' המלות והמבך הענין , ובהקדמתו נכללו כמה דיני נט"י בכ"ת פסוק אחד בתורה : הוראדנא , תקנ"ה , 8° .

717. **אלף אלפין** . שם מליצה כוללת אלף מלות המתחילות כולן באות אל"ף , ונודע לנו כמה מליצות ממין זה וכולן בקצות , והם : א) לה"ר יוסף ברבי ששת אבן לטיטי , והוא היפה והקדמוניות , והקצה שבכולן מצד חומרה ופורתה , כי הביא המחבר את עולמו גם בעוד החרוזים גם בניוני ח"ב ותשר"ק ושמו ומקומו והשנה שחיברה וכו' אחר חות רחמנן בכל שורה , והאחרון הכי נכבד הוא הסובר המשלים כל חרוז בכמה מלות מחזה פסוק בתנ"ך שתחלתן ג"כ באל"ף , ובמלה שמסיים מתחיל ג"כ הבי"ת שאחריו , נדפס בקונטרס אגרת אל תהי כאבותיך , עיין זה : ב) לה"ר אברהם הבדרשי אבי ה"ר ידעיה הפניני , נדפסה בב"ח ד' עם סי' המלות , ע"ש . ג) לה"ר משה זבות . נדפסה עם סי' המלות והענין , בספרו אגרות הרמ"ז , עי' זה : ד) לפלוני אלמוני : כ"י יוא"ל . ה) תחנה עם אלף אלפין , בכ"י רד"א 0, 729 № B,ומלי הוא ח' מהג"ל לבד מסי' ב' דלעיל שנמצא ג"כ בכרך ההוא ע"ש .

718. **אלף בית** . ה"ר יהודה ליב בר"י מאנדלשטאם . ס' תוך ערוך כעין ס' מסלת הלמוד לנערי ב"י מעשה הממשלה ברוסיא , ב' חלקים . ח"ת : ווילנא , 1849 , 8° . ה"ב ובסופו לקוטים מספרי חנוך וקצת פרקים מס' אמרי שפר לה"ר הירץ האמבערג : שם , 1850 , 8° .

719. **אלף בית** . (עיין בית הלוי) .

720. **אלף המגן** . ה"ר יצחק שפירא . חי' על ד' ס"ע בקצרה : זאלקווא , תצ"ב , 8° .

721. **אלף המגן** . ה"ר משה בה"ר יהונתן גלאנטי . שו"ת ועניינים,עולות למספר אלף : (שג"ב ק"כ , ושה"ג שלי במקומו) .

722. **אלף המגן** . הוספות לס' הערוך מר' שמואל אבן גמע . (עיין הכרמל שנה ג' , ע' 215 , ושם שנה ב' ע' 243 : רמש"ש) .

723. **אלף המגן** . (עיין ס' אמציהו, מגן גבורים , ס' המצות , תשואות חן) .

724. **אלף למטה** . (עיין מטה אפרים) .

725. **אלף שין**. ה״ר אהרן וואלטירה. נקמה מלוף מיכות וכל מיכה לוח ס״ן: ליוורנו, חש״ר, °4 : (הג״י ח׳ ע״ח) . — ורובענש p. № 58 קורח לו נמס בקשה חדשה ע״ס.

726. **אלפא ביתא**. ה״ר משה קאצינעלנבויגן. מלמדי חז״ל עס פי׳ כסדר ח״ב עד לוח ד׳: ספד״ם, תרט״ו, °8 . (רובענש 0 , 40 №) .

727. **אלפא ביתא** . (עיין אותיות מהכימות, מדרש — ) .

728. **אלפא ביתא** דבן סירא . (עיין בן סירא).

729. **אלפא ביתא** דר׳ מביר . הוח ס׳ שרמיס לו מהנרת ל׳ מביר ב״ל יהודה אחי הרגמ״ה על התלמוד כס׳ הערוך על ר׳ נתן, (נזכר נתוס׳ נדה ד״ו ע״ב ד״ה במותי הוח, ועי׳ צונין גח״ל דקס״ג, ותולדות רבינו נתן לה״ל שי״ר הערה י״ב) .

730. **אלפא ביתא** דר׳ עקיבא . (עיין אותיות דר׳ עקיבא) .

731. **אלפי יהודה** . ה״ר יהודה ב״ר יעקב נגאר . חי׳ על מס׳ שבועות : ליוורנו, תקנ״ד, °2 . עוד הוספות והשמטות ותקונים לספרו לבודי ה׳: שם , תקנ״ה, °2 .

732. **אלפי מנשה** . ה״ר אברהם מורפורגו . כל מסלי התלמוד כסדר ח״ב עס פי׳: ב״י יה״ש.

733. **אלפי מנשה** . ה״ר מנשה ב״ר יוסף בן פורת מאיליא . ענינים שונים בחקירה, בהלכות ואגדות : ווילנא, תקפ״ב, °8 .

734. **אלפסי** או (ס׳ ההלכות, הלכות רב אלפס) . ה״ר יצחק ב״ר יעקב אלפסי (הרי״ף). קלור התלמוד בלשון המשנה והגמרא לכל הדינים המוסגים בזמן הזה בדרך נפלא וקלרה, ובדפוס נחלק לג׳ חלקים : א) מס׳ ברכות וסדר מועד , ובסופו הל׳ קטנות כמו הל׳ טומאה והל׳ ס״ת תפילין ומזוזה וציצית . ב) סדר נשים , ולוח לו מס׳ חולין . ג) סדר מזיקין ועקלת מסדר קדשים וכו׳, ולולו להס שערי שבועות, דיני שבועות כ׳ שערים , לגכדו ה״ל יצחק ב״ר ראובן : המ״ד (באזיל) , ולחל כרח״ם № 270 : (קראקא) ב״ש׳מ׳ד׳, °8 . עוד עס פירש״י מהתלמוד , ועס מ״מ בגליון לבחור המלפסי מן הטורים, ושערי שבועות ג׳ חלקים: לובלין, שע״ח — ש״ם. ד״א, ת׳ב׳א׳, °4. עוד כל״ל והמ״מ הל״ל בנפרם : ספד״מ , תנ״ם , °16 . עוד עס פי׳ ה״ל נסים ב״ר ראובן (הר״ן) , ופי׳ נמוקי יוסף לה״ל יוסף ב״ר חביבא , ופסקי רב מרדכי , ולקוטים מפסקי הרא״ם על הרי״ף : קונשטנטינא , ו׳א׳ב׳ר׳כ׳ם׳, °2 . עוד עס קלור פירש״י מהתלמוד והר״ן , ופי׳ ה״ל יונה גירונדי על מס׳ ברכות ושבת (?) ונמוקי יוסף, ופי׳ ה״ר יהונתן הכהן ב״ל דוד מלוניל על מס׳ עירובין , ופירם״י ומוקי יוסף ולקוטי הרא״ם על הלק״ע , ועס ס׳ רב מרדכי ותוספתא ושערי שבועות הל״ל : ד״ו , רפ״א — פ״ב , °2 . עוד עס כל המפרשים כל״ל ונוסף עליהם חי׳ הריא״ז הוח ה״ל ישעיה די טראני האחרון ז״ל , והגהות מרדכי וכימי כל הדינים על סדר הרמב״ם (על כ׳ דפים ונפרדים) : ריווא די טרינטו, שי״ח , °2 [וס׳ רב מרדכי עס סימני המרדכי נדפס בנפרד מיוחד : שם , שצ״ט , °2] . עוד עס כל המפרשים הל״ל (בלי הגהות המרדכי ולוח הסימנים הל״ל), ובסוף סדר נשים נמלא ס׳ המאורות לה״ל זרחיה שהולה הלוי ב״ר יצחק (הרז״ה) הגהות על הרי״ף ותלק לנשים : ח) המאור הגדול לממלא מזיקין ונשים . ג) המאור הקטן לממלא מועד [ועי׳ תמים דעים רים פי׳ רכ״ה] וס׳ מלחמות ה׳ להרמב״ן לחגן על הרי״ף מהגהות הל״ל בסדר מועד ונשים , ובסדר מזיקין כ׳ המאור והמלחמות הל״ל על כל דף בגליון : ד״ו , שי״ב , °2 . עוד בכל הל״ל והמאורות והמלחמות במקומס על הגליון , ועס כמה הוספות מהפוסקים לה״ל יהושע בועז מברוך בנפ שלשי הגבורים , ובללו בו גס חי׳ הריא״ז הל״ל : סביונטה , שי״ר — ט״ו , °2 . עוד בכל הל״ל ונוסף עליהם חי׳ מהרי״ם (ה״ר מנחם דור ב״ר יצחק) טיקטין : קראקא , נ׳ו׳ש׳א׳ — מ״ש׳י׳ח׳ , °2 . עוד בכל הל״ל ונוסף עליהם חי׳ אנשי שם כולל חי׳ מהר״ם טיקטין הל״ל וחי׳ מהר״ן שפירא ומגלי נדולים : ד״א , ת״ם . שם , תצ״ג (?) . זולצבאך , תקב״ב . סלאוויטא , תקס״ז — ע׳ . קאפוסט (ח״א וב׳) , תקע״ח , °2 . עוד בכל הל״ל ונוסף עליהם מגן אברהם על התוספתא , באור מרדכי לה״ל מרדכי באנעט על קלת ס׳ המרדכי, ו׳ תלקים: ווין , נ׳פ׳ל׳א׳ו׳ת׳ (ונב״ז נרחה בהוחל סדפוס בנפת תקס״ד) , °2 . עוד בכל הל״ל ונוסף עליהם הלכות הרי״ף [ו״ח בפיסם להרי״ף , ומולי הוח חלק מס׳ ההשלמה לה״ל משלם ב״ל משה מבדורש, עי׳ שנ״ב מ׳ ל״ח ושה״נ בלי מ״ח בנפו] , והרמב״ן על מס׳ נדרים עס פי׳ הריטב״ח ומוקי יוסף , הל׳ הרמב״ן על מס׳ חלה ובכורות עס פי׳ הלכות יום טוב למהרי״ם אלנאזי , ונמוקי יוסף על מס׳ כתובות , בנדי ישע

לבעל השל"ה על הרי"ף סדר מועד, והשגות הראב"ד על הרי"ף מס' תמים דעים: פרעסבורג, תקצ"ו — ת"ר, °2.
ועתה פשט המנהג להדפיס התלפסי עם כל הש"ס עם הש"ס לחד כל מס' ומס' בפקומו, (ועיין תלמוד). — ובכ"י רד"א F 649 № נמצא תלפסי עם רש"י ועל הגליון לקוטים מרוכים מתוס' ורא"ש ומרדכי ורמ"ם ומהרי גלוזים ותדושי דיוים, ומחברם נקרא ר' ישראל, ובפיים ממצאו מוסתאות יפעות ותרוכות בל' ערבי ע"ש. [ורמש"ש כ' בגליון ספרי וז"ל: ולפי מה שראיתיו בכתף עין בפעת תר"י רוב דברי הלקוטים ומי' הל"ל הוכאו מהמרדכי וא"ז. גם המוסתאות יפעות ותרוכות בל' ערבי הל"ל אין ספק שהם פי' הג' הלכות להרי"ף שב' בל' ערבי ועתקו הלה"ק ב' פעמים ונדפסו בס' תמים דעים ובשו"ת הרמ"ע מפאנו ע"ש].

735. **אלפסי זוטא.** ה"ר מנחם עזריה מפאנו. קצור הל' הרי"ף בלי שום שקלא ועריכ, רק לותה המיתרת לבד שהיה ההלכה בתוס' דיוים רביים שהשמיט הרי"ף, הכל בלשון לח וקצר ונועם שיח כלשון הרי"ף עצמו. כ"י, וה"ל תיד"א רלחו, כמ"ם בשג"ב מ' נ"ב, ושה"ג שלי ח"א בשמו.

736. **ס' אלפרגאני.** (עיין יסודות התכונה).

737. **אלקוראן.** הוא תורת דת הישמעאלים, נעתק מל' ערבי לרומי ומל' רומי לעברי ע"י ה"ר יעקב בי"ר ישראל לבית הלוי, ונחלק לג' חלקים: כ"י רח"ם 50 №. עוד נעתק מל' ערבי לעברי ע"י ה"ר . . . רעקענדארף: לייפציג, . . 185, °8.

738. **אלקושי.** ה"ר יעקב בי"ר אבא מרי בי"ר שמשון בן אנטולי. מ' פרקים על חכמת התכונה [נוסד על מחזור רנ"ח שהוא שנת תתפ"ד וכו': רמש"ש] : כ"י רד"א q 627 №. [ובמגיד שנת שניה דקפ"ו כ' וז"ל: ס' האלקושי על חכמת העבור לה"ר משמון תלמיד רש"י וכבו של ר"ת, ובחב מס' העבור לר"א בר חייא הספרדי מיכרו במחזור רנ"ח, ויש לו ציון וילך חרנה: כ"י פאריז עכ"ל].

739. **אלשיך.** ה"ר משה בי"ר חיים אלשיך. הוא פירש רוב ספרי הל"ך בדרך דרוש, ולכל ספר קרא בשם פרשי, וימצאון כתו"ת במקומו. (ועיין אבן יחייא ומ"ש שם).

740. **אם לבינה.** ה"ר יוסף בה"ר מאיר תאומים. בחור מלות לה"ק ותרגומיות ותלמודיות בסדר מ"ב, ג' חלקי ביתות עם התקדמה בראשם הספר והתקדמה לכל מ"ב: כ"י רח"ם 53 №.

741. **אם לבינה.** ה"ר יעקב עמדין (יעב"ץ). פי' על תל"ך, ומזכירו תדיר בפירושו לס' סדר עולם ע"ש.

742. **אם לבינה.** (עיין אבק סופרים).

743. **אם הבנים.** (עיין מלאכת הקדש).

744. **אם הילד.** ה"ר יוסף בי"ר אלחנן הוילפרין. דקדוק לה"ק בקלרה מבואר בל"ח ובפרט על מקלי השמות והפעליש וכוויהם: פראג, שנ"ז. שם, תס"ג, °8. עוד בל"ל בשם לוח הדקדוק: קראקא, שנ"ח, °8. ובקלרה בשם לוח מיוחד מחבמת הדקדוק בריש חומש ד' העתק שע"ז, °4. (רס"ד 2—841).

745. **אם הילד.** (עיין אבק סופרים).

746. **אם כל חי.** מאמר —. (עיין עשרה מאמרות).

747. **אם למסורת.** ה"ר דוד מויטרבי. על מסורת התורה: מנטובה, תק"ב, °4.

748. **אם למסורת.** (עיין אם למקרא בסמוך).

749. **אם למקרא.** ה"ר מאיר הנקרא מוישטרו ברנייג זאילי. מ"מ פסוקי הל"ך הנזכרים בש"ס ומס' קטנות ומדר"כ, ומשבר קבן התכס הנז' כל הנדות התלמוד בספר ת' משר ממנו חוץ זה הספר, רלוי לקוט שם לכל ספר וספר, לס' ההגדות קרוי אם למסורת, ולזה קרוי אם למקרא, עם הקדמה ושיר תפוס ברוסו יעקב בי"ר שלמה (הקונה להם בשמות הל"ל?): כ"י רח"ם 489 №.

750. **אם למקרא.** ה"ר משה ישראל בידינגען. רשמים למודי דקדוק לה"ק לנערים: מיץ, תקע"ו, °8.

751. **אם למקרא.** פלאי. (ולפ"ד ר"ג פאלאק מיכרו ר"י לאזע מורה באמ"ד). כללי הנקוד: חמו"ד (ד"א, תקפ"א — ת"ר), °8.

752. **אם למקרא ולמסורת.** ה"ר יעקב עמדין (יעב"ץ). פי' על תל"ך, ומזכירו תדיר בפירושו לס' סדר עולם ע"ש. (ועיין אם לבינה לעיל).

753. **אמאדיש דגאולה** או ספורים. כולל ספורים מפורסמים הנל המולדים מעניני מלחמות וגבורות מתגי שם ועסקי ההגה, נעתק מל' לע"ז ע"י ה"ר יעקב בי"ר משה די אלגבה: חמו"ד (כ' אליעזר שונצינו, והוא קושט' בין שנות רצ"ד—ש"ו), °4.

754. **ס' האמונה.** ס' קבלה עמוק ובשמות קדושים: כ"י רד"א p 924 №, (ועיין יסוד האמונה).

755. ס׳ **האמונה** . (עיין חכמתא רבתי , כלחמות ה׳) .

756. **אמונה אומן**. כ״ר אברהם בכ״ר יאשיהו הירושלמי הקראי . נמיתת הדת המלכית ומומנת הקרמיס ונמול דת הכנענים : גוזאלו , 1846 , 4° .

757. **האמונה והבטחון** . מיוחס להרמב״ן . [ונפ״ד בהכס לאנדויער הי מהכנו בזמן הרמב״ן לפי שלח הובא בו מהבר מזמן הרמב״ן , ומה שכתב פלאנט׳ שנקרא בכ״י שלו שער אמונה , ומתריו נמצא יעלינעק בייטרעגע II ע׳ מ/הוח טעות , ממנם מתחיל (כ״י מינכ׳ 357) שער האמונה והבטחון , ולדעת רייפמאן (המגיד תרכ״ח ע׳ רכ״ב) הוא לר׳ בחיי , מפני שמביאים עם פי׳ על התורה , וכבר מובא בם׳ מירת עינים לר״י דמן עכו (יעלליגעק שם ע׳ 80) . ובב״י די רוסי № 303 נקרא פרקי רמב״ן , ולוליענטהל בב״י מינכען et 55 № 356,82 [נח פנע ולח נגע:רשמש״ש]. תוכחת מוסר בעיקרי האמונה והבטחון כ״ו פרקים , נדפס רמסוה בקונץ ארזי לבנון עי׳ זה . וגם לבדו : נאוויידוואהר , תקב״ר . 4° . קאריץ , תקנ״ה . חמ״ד (רוסיא) , תקע״ח . ווארשא , תר״ב , 8° .

758. **האמונה והחקירה**. ה״ר יהושע העשיל ב״ר אהרן קוטנר . נחור י״ג עיקרי האמונה לדעת הרמב״ם , ומחלק לג׳ מחלקות : כחר מלכות , שבט מלכות , גדולת מלכות , ובכללם עת לעשות להי , דרוש נגד מחדשי חדשות נדת ישראל : ברעסלויא , תר״ז , 8° .

759. **אמונה לישני עפר** . ה״ר גבריאל ענגלאנדר . תמצות מס׳ מערה לשון עם ת״ח : ווין , 1826 , 8° .

760. **אמונה ישרה** . ה״ר צבי הירש קאלישער . ח״ח מחקר עיוני בדרכי הפילוסופיה וחכמת מה שמחר הטבע , וגלוה לו בחור מקרחות קנים ומחמרי פליחה , ובחור חיוב ורוב קבלה: קראטאשין, תר״ג, 8°.

761. **אמונה נשאה**.(עיין האמונה הרמה בסמוך).

762. **האמונה הרמה** המביחה הסכמה בין הפילוסופיה והדת להראב״ד בע״ם הקבלה , ומחלק לג׳ מחמרים : א) בהקדמה מחכמת הטבע ומה שמחריו . ב) בהתחלת הדת . ג) בנבואה הנפשית , חובר בל׳ ערבי ונעתק לעברי ע״י ה״ר שלמה בן לביא בשנת רל״ח , נדפס עם ת״ח ובחור קנת מלות בקצור ע״י ה״ר שמשון ב״ר ליב ווייל : פפד״מ , תרי״ג , 8° . ובב״י רח״ם 52 № נמצא עם פי׳ ע״ם , ולרמ״ש גירונדי נמצא עם פי׳ ה״ר ישועה ן׳ לביא , והר״ש פינסקער חיבר ג״כ פי׳ עליו כמ״ש מלי נרסיות כ״י שלו . ובעק״ד תרי״א דתק״ו כ׳ נמצא ס׳ זה בצטוטה כ״י מהעתק ה״ר שמואל מוטוט לנקמת ה״ר יצחק בן ששת (הריב״ש ?) נשם **אמונה נשאה** , אבל חיבו מתוקן ומכוון כ״כ כהעתק ר״ם ן׳ לביח ה״ל .

763. ס׳ **אמונות** לרב שרירא גאון . מובא בם׳ קרנים מלמד ה׳ , [מין ספק שהוא ט״ס וצ״ל ר״ס גאון וכוונתו לספר האמונות והדעות : רמש״ש] .

764. ס׳ **האמונות** . ה״ר מאיר ב״ר ברוך (מהר״ם רוטנבורג) . [בתבב״ן מנהגי מהר״ם כתב בסי׳ תמ״ו הר״ת ז״ל לומר בס׳ האמונות יש כתוב אחד לומר בלע המות . . . (צ״ל ר״ס עיין אמונות והדעות סוף מאמר ז׳) והמרבים בכ״י מינכען כתב שם ר״מ רוטענבורג עיין סי׳ הקודם, ורשמש״ש 1713 : רמש״ש] .

765. ס׳ **האמונות** . ה״ר שם טוב ברש״ט . יתמצר על הרמב״ע והרמב״ס ועל כל המחזיקים במחקר, ובנה עליהם מצודים גדולים מס׳ הזהר והמקובלים : פירארה , שי״ו — י״ז , 4°. והר״מ אלשקר הציב עליו בתצוגותיו סי׳ קי״ז והכם לת כל בניניו . (ועיין השגות ר״מ אלשקר) .

766. **אמונות ודעות** . ה״ר יהושע יצחק יאיר הורוויץ . נחור כל המצות העקריות לדת ישראל מפורש ומוס שכל, ע״פ דעת הם״ם ופוסקים ומו״ע תליבת דדינת : לבוב , תרי״ח , 8° .

767. **האמונות והדעות** . רב סעדיה גאון . על יסודי הממונה והתורה בעשרה מאמרות : א) על בריאת העולם והמנהה . ב) על מחדות הבם ומדותיו. ג) על המצות והתורה והנבואה. ד) מעבודת ה׳ ובריאת האדם והבחירה . ה) על המעשים הטובים והרעים . ו) על הנפש וכחותיה ועל המות ועניני הגלגול . ז) על תחיית המתים . ח) על הגאולה והפדות. ט) על שכר ועונש לאחר המות . י) הנהגות וכללים בדרכי הצדק והמוסר . חבדו בל׳ ערבי נבם **כתאב אלאמאנאת ואלאעתקאדאת** ונמצא בב״י אוקספורד 148 № (רשי׳ פוקוק) , ומבוא המאמר הבמיני עם העתק לרפתי , נדפס ע״י הר״ש מונק בדבוס שלו על רס״ג : פאריז , 1838 , 8° . ונעתק לעברי ע״י ר׳ יהודה בן שאול **אבן תבון** , ונדפס : קושטי׳ , שכ״ב . ד״א , ה״ז״א״ת (ניוירה) 8°. לייפציג, תרי״ט , 8° . עוד עם נחור להר״ר יהודה ליב בן זאב

ונפרד לשני רשתים: ח) שומר אמונה, לבאור דברי הכפר. ג) חקר דעת, על מקור מוצא העין: ברלין, תקמ"ט, 4°. עוד העתקה לחלק שנה שנת פתרון ס' האמונות, ומיוחסת לה"ר משה ב"ר יוסף מאליסאנה: כ"י רד"א q, 1185 № וכ"י רוה"ה (ציון תר"א דע"ח — ט'). וכ"י וואטיקאן 266 №, 269 et, וכ"י פאריז 194 af №, ומהעתקה זה נדפס מאמר ז' וח' בשם התחיה והפדות, ומאמר מ' לבדו בשם הפדות והפורקן פ"ר, [והמדפיסים חשבו לותם לספריס מיוחדים מרס"ג, וכן עשר שאלות שנשלו תלמידי רס"ג לרבם בכ"י, ונדפוס סם ממאמר ז' מהעתק זה. ור' ברכיה הנקדן עשה קצור ממנו בספרו המוסרי המצרף, עיין זה. (ועיין כ"י די רוסי 485 №). ודע כי רבים שגו ושגנו בזה, ובתוכם גם סרג מהרי"ט צונץ (גא"ל דקכ"ז) שערבב ההעתק עם הקטור: רמש"ש].

768. **אמונת אומן**. ה"ר אורי כ"ץ. באור חיזה מאמרי רז"ל: ד"א, תק"ץ, 8° .

769. **אמונת חכמים**. ה"ר אביעד שר שלום באזילה. תקיעות על חכמת הקבלה נידיעות נשגבות ומופתים, ומחלק לשלשים פרקים: מנטובה, ת"צ. זאלקווא, תר"ח, 4°. לעמבערג, 1858, 8°. [נ"ת ספר על הג הספה ומעלותיו, כמ"ש בתג"י ח' סי' פ"ט, ע"ש].

770. **אמונת חכמים**. ה"ר אברהם חיים וויטירבו. לבטל טענות המתנגדים לתורה שבכתב ובע"פ, נדפס מחדש בקובץ בעם זקנים, עיין זה.

771. **אמונת ישראל**. ה"ר גדליה ב"ר מנחם אברהם טייקים. מוסר השכל בעיקרי הדת עם ל"ח: ד"א, תקכ"ר, 32°. ווילנא והוראדנא, תקצ"ז. וורשא, תר"ר, 8°. שם, 1861, 16°.

772. **אמונת ישראל**. ה"ר נפתלי בה"ר מרדכי בנעט. יסודי הדת בדרך שו"ת לחיזוק נערי ב"י: פראג, תקצ"ב, 8°. [ורמש"ש רמה ח' בל"ח בכתבם ורק שמו שכבי ונדפס בווין, 1824, 8°, ולח ידע חם זה הוח].

773. **אמונת ישראל**. ה"ר שמואל בנציון ענדלער. מוסר השכל מלוקט מספרי הרמב"ם והכוזרי והרמח"ן וריקאנטי ועקריס וכו', וכן נדפס גם בל"ח: פראג, תקצ"ב, 8°.

774. **אמונת עתך**. ה"ר יעקב עמדין (יעב"ץ): (סה"ר שבה"). [ומלוי קרית כן לספרו לחם שמים ח"ח, ו"ע].

775. **אמונת שמואל**. ה"ר אהרן שמואל ב"ר ישראל קיידינובר. שמיס שו"ת נדיבי ס"ע מה"ע: פשד"מ, תמ"ג, 4° .

776. **אמירה לבית יעקב**. ה"ר זעליגמאן בער באמבערגער. על ג' מלות המשיס, חלה מה הלקה, בל"ח: פיורדא, תרי"ח, 8°.

777. **אמירה נעימה**. (עיין אור עולם).

778. **אמיתת הדרשות**. (עיין נטעי נעמנים).

779. **ס' אמנה**. ויכוחים וטענות על דת ישראל מלוקט מתלמוד ומדרשים וכו', ונעתק לג' רומי ע"י פאול פאניום: איזנא, ש"ב 4° .

780. **אמנון**. ה"ר משה שווארץ מאסטראקווע. ספור מעשה רב חמון שקידש ה', בדרך שיר, נעתק מל"ח: קראטאשין, תרי"ד, 8°.

781. **ס' אמציהו**. ה"ר שמרי' ב"ר אליהו פרנס האיקריטי איש רומי. באור חמשה יסודי תוה"ק במופתים מוסכלים להשיב לטענות זולתיהו עליהו, וחס: א) מציאות השם. ב) שחיהו גוף ולח כח בגוף. ג) שהות לחד פשוט. ד) שהות נברח שמיס וחרן. ה) שברחס כולהו זה ח"ח וק"ו שנה וכו'. [ובהקדמתו כ' שחיבר ס' חלף המגן על מדרשי כל התלמוד]: כ"י מינכען 210 №.

782. **אמר ידיד**. ה"ר ידידיה טאריקה. נזכר בשם ס' לב חיים ונשבות כל חי תהיל.

783. **אמר יוסף**. ה"ר יוסף אלקלעי. חי' על הרמב"ם ולקוטי ש"ם ודרושים: שאלוניקי, תקצ"א, 2° .

784. **אמר שומר**. (עיין מים עמוקים).

785. **אמרה צרופה**. ה"ר משה לעמאנש. להגדיק מבטח הספרדים בקריאת לה"ק: ד"א, תקס"ח, 8° .

786. **אמרות טהורות**. דון אברהם ב"ר נסים חיון. עניני תשובה וירחה ומוסר השכל: חמו"ר (קושט', רע"ו — ח), 4°. עוד, ועמו ס' הנמצא מיוחס להרמב"ם, נדפס בסוף פי' ליסה לה"ל שמואל די וידאש: שאלוניקי, ו'י'ש'ם', 4°. (ול"ג פלמלק בס' בן גרגי ד'. . כ': 8° קטן, פ"ם).

787. **אמרות טהורות**. ה"ר אליעזר הלוי איש הורוויץ. מ"ח פי' תהליס, ומ"ב פי' תמנית לפי בשם אתוון גליפין: זאלקווא, . . . ווארשא, תקצ"ח, 4° .

788. **אמרות טהורות**. ה"ר בנימין וואלף ב"ר יצחק סג"ל לייטמעריץ. פי' מלות המוטות בס' הזהר בסדר ח"ב בערכין, טובח ע"י בנו ר' שאול נדפוס: לובלין, ת"ה, 8° .

789. **אמרות טהורות**. ה"ר חיים אברהם ישראל. פי' על מור וכ"י הל' גיטין, קדושין, כתובות, מיאות, נדרים: ליוורנו, ת'ק'ו'ם', 2°.

790. **אמרות טהורות**. ה"ר יוסף שאול הלוי נאטהאנזאהן. ב' דרשות: לבוב, י'ה'ר', 8°.

791. **אמרות טהורות**. (עיין עשרה מאמרות, תורה, תהלים רד"ק וה"י אבן חיון).

792. **אמרי אמת**. ה"ר מנחם ב"ר יהודה די לונזאנו. נקרא על פי' האריז"ל לספרא דצניעותא, והסגנות על פי' מהרח"ו ועל פי' ה"ר יוסף מערבי המכונה בן טבאל על מקצת האד"ר וכו', רמיקיו כ"י פה ווילנא, [וז"ל בהקדימו: אמר מנחם בן יהודה די לונזאנו ז"ל, לפי שידעתי שמונו כמוהכ"י ז"ל עשה פי' למעט בספרי דצניעותא מעיונו בערב עלה למדרגת החכמה ועכ"ם יגלה עליו דבר ה', לכן הסכמתי לבדוק הפי' הכתוב עד מקום שידי מגעת ולבשיר המעיין על מה שראוי, כדתנן בתורת ומעמידו על האמת, ולכן קראתי את קונטרס זה אמרי אמת, וכל תוכ החמת יקבל החמת ממי שחמנו, וה' ילקוס חמת ימתנו בדרך החמת, ופן יתבדני בומע בחמנו מה החדש שיכוון אחרי המלך להסיב את הכל"י אחרי מותו, ואיך לא ירחמו לשנות יד קולמוסי על מניח ה', תודיע למעיין כי אדרבה גם הוא לי ליכושה ויאמת אדוני במעשי אלה, כי הרי"ל עשה הפי' הכתוב בתחלת עיונו מסברתו ולכן כאו בו קלת דברים אשר לא כן, ואח"כ נגות עליו רוה"ק בוח חכמה ובינה אלו היה יכול היה מתקנו או גוזנו, אבל לא יכול כי מיד שכתבו קפנו עליו תוכיו וכו' והעתיקו תותו וכו' ונתפשט בעולם לרוב וכו' וכו'].

793. **אמרי אמת**. ה"ר שמואל יוסף פין. ב' דרושים שהדפיסו בביה"ם לגעלי ב"י בווילנא: ווילנא, תר"א, 8°.

794. **אמרי אמת**. ה"ר שמואל שר שלום פינצי. פסטים ודרושים, כ"י: (זצ"ל ב' ס"ת).

795. **אמרי בינה**. ה"ר דובער בה"ר שניאור זלמן נבג"מ. דרושי קבלה על ק"ם ניצית ותפילין: קאפוסט, תקפ"א, 4°.

796. **אמרי בינה**. ה"ר יהודה אידל ב"ר ראובן ענגיל. פי' חד גדיא ומאמרי עניטים: חמ"ד (אלטונא), תקל"ט, 4°.

797. **אמרי בינה**. ה"ר יעקב עמדין (יעב"ץ). מציאו בספרו לחם שמים וז"ל: (שי"ג).

798. **אמרי בינה**. ה"ר יצחק הלוי איש סטנוב. תקיעות בקבלה ובדרך ויכוח בין מקובל ומוקר: ברלין, תקס"ד, 4°.

799. **אמרי בינה**. ה"ר ישכר בער ב"ר משה פתחיה. ח"ת פי' כל מנות חמורות בס' הזהר: פראג, שע"א, 4°. ומח"ז נלוה אל ס' הזהר ד' זולצבאך וז"ז.

800. **אמרי בינה**. כ"ר מרדכי החזן הקראי. מדבר על הקבלה בפ"ד הקרמים: כ"י יה"ש.

801. **אמרי בינה**. ה"ר משה אבר"ק הוראדנא. פסטים עה"ת בסס הגמוסים ונדולי דורו, [וי"ת שהמחבר לא נודע, אבל כי נמצאו בו פסטים גם ממנו]: דיהרנפורט, תק"ח. ברין, תקכ"ג. זאלקווא, תקכ"ז. נאווידוואהר, תקס"ו, 8°.

802. **אמרי בינה**. ה"ר נתנאל ב"ר יצחק ווירדסהיים. על עברונות תקופות ומולדות: מיץ, תקפ"א, 4°.

803. **אמרי בינה**. ה"ר שמואל נארמיזאן. חי' על מס' קדושין, כתובות, ב"ק, ב"מ, ג' כרכים: כ"י רח"ם, 4—56 № .

804. **אמרי בינה**. קבלה בדרך שו"ת בין תלמיד לרב בלשון קל ומובן: כ"י יה"ש.

805. **אמרי בינה**. (עיין מאור עינים, שו"ת מהר"ץ).

806. **אמרי בנימין**. ה"ר בנימין מ"מ בבראדי וב"ד. דרושים עה"ת כסדר הפרשיות: טארנאפאל, תקע"ד, 4°.

807. **אמרי דעת**. ה"ר זרחיה ב"ר יצחק בן שאלתיאל חן. פי' על מצלי: כ"י ראח"ם 41 № . כ"י מינכען 78/2 № וב"י נסיך זוסעקש בלונדון. [ובאוצר נחמד כ' דצל"ז אמרי שפר בעתות: רמש"ש].

808. **אמרי דעת**. (עיין אמרי קדש).

809. **אמרי דעת רמב"ם**. ה"ר דוד אטטענאסער. קצת תגות ולקוטים מספרי הרמב"ם עם ת"ח: פיורדא, תר"ח, 8°.

810. **אמרי יאה**. (עיין מרגניתא שפירא).

811. **אמרי יושר**. ה"ר וידאל הצרפתי. בחור על מדרש רבה בקצור מופלג: (שג"ב ו' ת' ושה"ג שלי ת"ח בסמנו) ויש למהרש"ד בב"י 31.

812. **אמרי יושר**. ה"ר יעקב אבר"ק ליסא. סס הכולל לפירושו על חמש מגלות ולכל חו"ת קרל בסס פרטי: צרור המור על ש"ס, פלגי מים על מיכה: דיהרנפורט, תקע"ה, 4°. תעלומות חכמה על קהלת:

שם, תקע"ט, 4°. מגלת סתרים על מסכת: שם, תקע"ט, 4°. סרילקאוו, תקצ"ד, 8°. — ועל רות נלח רחיתי עד כה.

813. **אמרי יושר**. בדקדוק מר' יוסף אליקים פייוויש להגיל מת כ"ז העגת, כ"י ברייט 19.

814. **אמרי יושר**. ה"ר ישעיהו בסאן. (זצ"ל י' ל"ב ולא פירש מהותו). [מפסר שהות כ"י בענציאן על כוונת שם גויס בדברי קדמוניו: רמש"ש].

815. **אמרי יושר**. ה"ר נח מאיר ב"ר נהמן דיין בזאריק. דיני ברכת הפירות ודיני כעומה בדרך שיר בתרוזים עם פי' וחדושים בשם זכרון נח: ווין, תקנ"ח, 8°.

816. **אמרי מועד**. (עיין חי' מהר"ל מפראג).

817. **אמרי נואש**. ה"ר שלמה ב"ר משלם דאפיירה. שרשי להק"ק לתועלת מליצים ומשוררים לחבר תרוזים (בעין ס' יד חרוזים) ונחלק לג' חלקים, וכה: חלק החרוזים, חלק המלים המשותפים, חלק המלים הנרדפים, וכל חלק כמדר ח"ב. (ועיין משכיות כסף): כ"י אוקספורד 1—482 № . כ"י ווין 107 №, וכ"י שד"ל (כ"ח ה' דמ"ח) וז"ז. ועוד לו ח"ד בכללי המליצה והשיר, בדוגמאות מכל גדולי המשוררים והמליצים בדורו, ומחבר היו לפניו, עיין כ"י ווין 108 № .

818. **אמרי נועם**. ה"ר אברהם גרידץ. דרושים וכ' גוללות נקרא אורים ותומים, ולוח מצבת תר"ד עד חוס האלף הששי: המבורג, תר"ד, 8°.

819. **אמרי נועם**. ה"ר אהרן ב"ר קלמן הארין אבד"ק אראד. בהתיר לכילת דג בשבילו ועיק: פראג, תקנ"ח, 8°.

820. **אמרי נועם**. ה"ר יהודה מסומי ב"ר יצחק משער אריה. הוצא בם' מאור עינים סוף פי"ח, ע"ם.

821. **אמרי נועם**. ה"ר יוסף שלום גאליינו. שיחים ופזמונים ותחנות לכל השנה, ולמנפח ל"ע ולמילה ומשומין וכו': ד"א, שם"ח — ש"צ (רשמש"ש ע' 1527), 8°.

822. **אמרי נועם**. ה"ר יעקב דילישקאש. פסקים ומנהגים וגימטריאות כמדר התורה, ונקרא פי' על מקומות הקשים ברש"י ורלב"ע: קושטי', ש'. קרימונה, שכ"ו. קראקא, שנ"ח, 4°. (ועי' תורה, קהלת משה).

823. **אמרי נועם**. (עיין מעבר יבק).

824. **אמרי נועם**. סדר קריאה ולמוד לחדש ניסן, עם כל התפלות וכו', ע"פ סדר נעל תמדת טימיס, כמנהג נדפס מלפניס נם' שכיות החמרה וס' חקת הפסח, ומוסף הגיון לסדר הלמוד לליל ל"ח ניסן מס' בן אשר: ד"א, תרי"ט, 12°.

825. **אמרי ספר**. (עיין לקוטי אמרים). ונדפס גם לבדו: ווילנא, חש"ד, 32°.

826. **אמרי צרופה**. ה"ר אברהם יחיאל פישל ב"ר זאב וואלף. חי' על כמה מסכתות: ברלין, תקס"ז, 2°.

827. **אמרי צרופה** מנהגי ברש"ר מין 8°, ורובענס 0, 198 № הוא ס' אמרה צרופה דלעיל 785 №, ע"ם.

828. **אמרי קדש**. ה"ר שמואל גארמיזאן. קו"א ומהדורות לחבוריו פת לחם, אמרי בינה, אמרי דעת: כ"י רח"ם 57 № .

829. **אמרי קה**. מלא כתוב בע"ס סדר הדורות. (עיין שכ"ם שם).

830. **אמרי שפר**. ה"ר אבשלום מזרחי. הוצא בם' מקנה אברהם קונט' ו' דף ב'. [והוא הנדפס בשם קבלה על מלאכת השיר (בתחבר שנת קנ"א ע' 21), מתוך כ"י פאריז 273 בם' מלאכת השיר ?, ורא"כ קונט המחבר ר' אבשלום ב"ר משה ולא ידעתי מנין: רמש"ש].

831. **אמרי שפר**. ה"ר אהרן ברביה ממודינא. הוא ח"ד מספרו הגדול בקבלה ע"פ גורי האריז"ל: (שגב ע"ג ושה"ג שלי ח"ח בשמו).

832. **אמרי שפר**. ה"ר הערץ האמבערג. עניני מוסר וד"ח לנעדי כ"ר, עם ת"ח כ' חלקים: ווין, תקס"ב. שם, תקס"ח, שם, תקע"ו, 8°.

833. **אמרי שפר**. ה"ר זבריהו הספרדי (הוא כ' אברהם ב"ר שמואל אבואלעפיא, ונקרא ג"כ רזיאל). בחור בם המפורש ועמר ספירות ועל חכמת הקבלה [ובכ"י רח"ם למעלה: חקירות נמנעות בנבריאת העולם ויצירת המלאך בגלגל ע"ד הקבלה, ובחור פסוקי מעשי בראשית וחדוש העולם]. ולפ"ד בהקדמתו מוכר שנת ה"א נ"א, ובמסך כ' שנת חיבר כפריס רבים בקבלה, ע"ם: כ"י רח"ם 58 №, כ"י מינכען 39/5 et 285 №, וכ"י פאריז 274 №, וכ"י ברומא.

834. **אמרי שפר**. ה"ר יהודה ב"ר משה בן חלאווה. בחור ע"ם בראשית: כ"י רד"א q, 256 №. [ומצית כתוכו דברי חניו למחבר המה כתובות בחידושי התלמוד במיבר.רמש"ש].

835. **אמרי שפר**. ה״ר משה ב״ר ירמיה מייזלער. דרוש ליום הולדת פרידריך ווילהעלם המלוכי מלך פרייסין, ווי׳ נכתב מתוכני מחוז פוזנא, עם ת״ל: ברעסלויא תקע״ה, °8.

836. **אמרי שפר**. ה״ר נפתלי ב״ר אשר אלטשולר. מ״מ על כל תיבה מנה מדרשת ועל מיזה ענין, ומחלק לג״ב מתיבות, וכל מתיב כסדר ת״ב, ומועיל למדרשנים, [וכפופו ציר לעמוד אחר מקדמותו, וציר נחת לנתיבת ס״ת: רשמש״ש ע׳ 2022]: לובלין, שס״ב, °4.

837. **אמרי שפר**. ה״ר נפתלי ב״ר יוסף אשכנזי מצפת. דרושים ופסקים עם מפתח נכופו: ד״ו, שס״א, °4.

838. **אמרי שפר**. ה״ר נפתלי בה״ר מרדכי בנעט. הכפד על ה״ר משה סופר מפרעסבורג וקנת חי׳ ופסקים: פרעסבורג, ת״ר, °4.

839. **אמרי שפר**. ה״ר נפתלי הערץ ווייזל. על ספר נרחמים: כ״י רנ״ה גינצבורג בפאריז.

840. **אמרי שפר**. ה״ר נתן נטע אשכנזי כ״ר שמשון שפירא מהוראדנא. פי׳ על רמ״י והרח״ם עה״ת: לובלין, שנ״ז, (כן העלה רשמש״ש ע׳ 2048, ע״ש), °2.

841. **אמרי שפר**. (עיין דמשק אליעזר, כהונת עולם, מדרש רבות, קונטרס קרית ספר).

842. **אמרכל**. ס׳ פוסק קדמון. נזכר במהרי״ל ובתי פוסקים, וס״ל חיד״א נתה קצור ממנו נכ״י, ומזכיר בו את מהר״ם רוטנבורג והרא״ש: (שג״א י״ח, ול״ב י״ח, ושה״ג שלי במקומו).

843. **אמרות אלוה**. ה״ר שמואל ב״ר יצחק אריפול. דרשות עה״ת, (ועי׳ אגודת שמואל).

844. **ס׳ האמת**. מובח נכס׳ פורת יוסף על קהלת: (סה״ד שכ״ס). [ורמש״ש כ׳ שנ״ע ס׳ האמונות].

845. **אמת ואמונה**. ה״ר יצחק ב״ר חנניה ארובאש. תרי״ג מצות וי״ג עקרים ודיני תפלות חול ושבת ויו״ט, ודיני חמץ ומצה, ודיני לו״ה ונשר נחלב עם ל׳ כפרדי: ד״ו, ת׳ז׳כ׳ה׳ (לפ״ג), °8.

846. **אמת מארץ**. (עיין קונטרס — ).

847. **אמת ליעקב**. ה״ר יעקב אלנאזי. הל׳ כתיבת ס״ת ודיני קריאתה: ליוורנו, תקכ״ד (ואננאלען: תקכ״א). שם, תקל״ד, °8. (ועיין לדוד אמת).

848. **אמת ליעקב**. ה״ר ישראל נחמן ב״ר יוסף דראביטשער. הכפד: ליוורנו, תקס״ד, °8. (יוא״ל).

849. **אמת ליעקב**. ה״ר שאלתיאל יעקב נינוי. נחול על כתבי התריז״ל כסדר ח״ב נמערכות, עם קונט׳ שפת אמת לה״ר שלום שרעבי, וקונט׳ חסדי דוד לה״ר דוד מאגאר: ליוורנו, תק . . , °2.

850. **אמת ליעקב**. (עיין ברית אבות).

851. **אמת הלשון**. הב״ח אברהם משה ב״ר אהרן ראם. כללי לקדוק בקלרה: ווילנא, תרט״ז, °8.

852. **אמת המשפט**. ה״ר דוד ב״ר יצחק מפולדא. קנוך פסקי דיני התום׳ והרח״ם והמרדכי, ומחלק לג׳ חלקים נפם אבן הראשה, תהום רבה, מפתח בית דוד, ונכתב שנת שנ״ה: כ״י רד״א q, № 564.

853. **אמת ושלום**. ה״ר שלום מזרחי שרעבי. נחור ע״ם עץ חיים למהרח״ו: שאלוניקי, תקס״ו, °4.

854. **אמתחת בנימין**. ה״ר בנימין ב״ר אהרן מ״מ בזלאזיץ. דרושים על קהלת: מינקאוויץ, תקנ״ו, °4.

855. **אמתחת בנימין**. ה״ר בנימין בינש ב״ר יהודה ליב כ״ץ. תקוני תפלות וסגולות ותקונים שונים, מלוקט מספרים רבים ומכתבי התריז״ל: ווילמרשדארף, ע׳ת׳ו׳, °4.

856. **אמתחת בנימין**. ה״ר בנימין וואלף ב״ר נטע ליבטנשטאבטער. שבלי לקט מסכתת המפרשים ותקוני נחוכים והעתקות עה״ת וה״כ וה״ח (בלי תר״ט) וספרי למת, עם תמונות העתכות להבנת כמה כתובים ועם מפה מארץ הקדש: פיורדא, תד״ר, °8.

857. **אמתחת בנימין**. ה״ר בנימין וואלף פרידבורג. נחיל על הרע״ב ותוי״ט על מסכיות, ובסופו לרשה, ותח״ז מי׳ המפרר ה״כ יוזפא כ״ר דניאל דיין: אלטונא, תק״ל, °2.

858. **אמתחת בנימין**. (עיין נחלת בנימין).

859. **אניה בלב ים**. ה״ר בועז רפאל רויטשילט. חי׳ תורה ותקיעות על י״ג מדות וי״ג עקרים: פיורדא, תקכ״ו, °4.

860. **אניה סוערה**. כפורים נפלאים ומאורעות אשר קרו לעובדי אלהות בלב ימים, נעתק מל׳ לועז לל״ק: ווילנא, תקפ״ג. ווילנא והוראדנא, תקפ״ה. וואר שא, תר״ד, °8.

861. **אניות סוחר**. (עיין לחם הפנים).

862. **אנכי דר׳ מאיר**. נזכר במדרש בראשית דף ד׳ ע״ב, ע״ש, [ונפ״ד רמש״ש שיכו שם ספר].

863. **אנפאנגסגרינדע** דער מיטעלפונקט. ה"ר פייביש סג"ל הורוויץ. טהעאלויג דער נאטורען־רעכטען, 1טער אבשניטט 1טען טהיילס: ד"א, תקנ"א, 8°.

864. **אסוף אסיפה.** ה"ר דוד ב"ר מרדכי דיוטש. טעמות וערעטויס נגד מסיפת הרבנים בנכרוימווייג ופפד"מ עס ת"ח: זוהרויא ובריסלויא, 1846, 8°.

865. **ס' האסופות.** ה"ר אליהו ב"ר יצחק קרקשוני. דיוס ופסקים: כ"י רמש"ג (כ"ח ז' דף כ', ולדעת רח"ם מיכרו ה"ר יהודה ב"ר יעקב, עי' צונץ גא"ל דתפ"ח הערה 6).

866. **אסור והתיר** לה"ר אברהם ב"ר אליהו הכהן. בשערי דורא נדפס מכתבו בכללות תו"ה שבלח לק"ק המבורגשטט, ע"ש.

867. **אסור והתיר** לה"ר אלעזר מגרמיזא (בע"פ הרקח). כל"ו שעריס: כ"י רח"ם 44 № כ'.

868. **אסור והתיר להרא"ש.** מזכיר הרדב"ז בשו"ת ד' פיורדא סי' תס"ט: (שג"ב כ"ה ושה"ג אלי ה"ח בשמו).

869. **אסור והתיר** לה"ר זוסמאן מקרימז. בקלוב: כ"י רד"א q, 1484 №, וכ"י רח"ם 60 №, ושם 44 № נמצא תו"ה זה שנית עם הגהות רבות על הגליון, והמחבר נקרא בו ר"ז מרעגענשפורק, ע"פ.

870. **אסור והתיר** לה"ר זלמן ציון. בכ"ד שעריס: כ"י המבורג 136/9 №, (צונץ גא"ל דקס"ח בהערה . . ).

871. **אסור והתיר** מיבר ה"ר חיים ב"ר בצלאל ולא רצה לפרסמו: (שג"ב ל"ת ושה"ג אלי במקומו).

872. **אסור והתיר** (האריך). מיוחס לה"ר יונה מגירונדי, [וי"ח שהוא לא' מתלמידי מהרא"י, עיין רשמש"ש ע' 1429], דיוס השייכים לפ"ע י"ד, והל' הגעלת כלים ופקוח נפש בשבת ויו"כ בשאר שעריס, ועל הגליון ובסופו הגהות ה"ר עזריה ב"ר שמעון (זיסקינד): פיראדה, שט"ו. פראג, תקמ"ר. חמ"ד (רוסיא), תקע"ח, 4°.

873. **אסור והתיר** לה"ר יצחק מדורא: (עיין ס' השערים).

874. **אסור והתיר** למהר"ם רוטנבורג בשאלה שעריס: כ"י רד"א q, 627 №: (רמש"ש).

875. **אסור והתיר** על הרמ"א הוא ס' תורת חטאת שלו: (שג"ב ל"ת ושה"ג אלי במקומו).

876. **אסור והתיר** שבמנהגי מהרי"ל הוא קצור שערי דורא ושינו ממהרי"ל רק גדולים מחריס קלכוהו כמ"ם המסדר שם בהלשו, (ועיין שג"ב ל"ו ושה"ג אלי במקומו).

877. **אסור והתיר לרב מרדכי**, בחכוזים: כ"י רד"א 0, 241 №, [וכיד שד"ל נמצא ג"כ או"ה בחכוזים ואולי זה הוא, ודעת הרמש"ש שהם הלכות שחיטה וטריפות הנדפסים, ע"ש].

878. **אסור והתיר** מיוחסים לרשב"א, כ"ג שעריס: כ"י רד"א q, 565 №. ובמעתיק בל"ר שם העתיק בוואלף ח"ג דף תלף כ"ף כלי עיון ושם בתוך שמצא תו"ה להרשב"א עם תי' פלוני אלמוני על שערי דורא, ואולי כיוון לרד"א q, 1481 № ע"ש, (כ"כ רשמש"ש ע' 2275).

879. **אסור והתיר** על רש"ל שים בותבים רש"ל באו"ש כ"ם „בחסור והתיר שלו", הם הגהותיו שכתב על שערי דורא ונדפסו עמו: (שג"ב ל"ו ושה"ג אלי במקומו).

880. **אסור והתיר לרבינו שמואל**, בחמשה שעריס, (עיין הגהות שערי דורא סי' ט"ו. צונץ גא"ל דקס"ח הערה c). [אבל הגו' שם הוא ר"ש בונפאנטו ב"ר אברהם הלוי, והוא מהמרדכי הל' נדה ומקוואות סי' תלף ע"ג, וכ' שם וז"ל: פסק ר"ם בונפאנטו ב"ר אברהם הלוי וכו', והגהות שע"ד אין זכר ואין רמז שמיכר תו"ה בל' שעריס].

881. **אסור והתיר** מיבר ה"ר שעפטיל בהר"ב השל"ה, כמ"ש בהקדמתו לספרו ווי העמודים, ע"ש.

882. **אסור משהו.** מיבר הראב"ד המשיג ס' דיוס והיה בידו ה"ר חיד"א בכ"י, כמ"ש בשג"א ח' ושה"ג אלי במקומו.

883. **אסור נר שבת.** כ"ר אברהם בלי הרופא בכ"ר יעקב החזן הקראי. בתוך מסור הלקח נר בשבת, ועינות נגד כ"ר אליהו בישיצי המתיר: (אר"ץ).

884. **אסור קדושה.** (עיין פני יצחק).

885. **ס'** (תו פי') **האסטרלוב לאבו אחמד** בן אלצבר. מתמר על תכונת האסטרלוב ודרך שמושו וכו' מ' שעריס, נעתק מל' ערבי לעברי ע"י ה"ר יעקב ב"ר מביר: כ"י מינכען 249/5 et 256 № [ועוד בכ"י זוניס, גם נעתק בלשונות אחרות וגם נמצא המתמר הערבי בתוויות עבריות, ואני כתבתי על הס' הזה במקומות זוניס ולאחרונה בם' קען הנדפס בירושלם תרי"ע, אבל פי' אסטרלוב לרחב"ע הנדפס אינו ספר זה ממש: רמש"ש].

886. ס' **האסיף**. קובץ עיניים שונים מכ"י יקרים ונחוצים כתובים ומיוחים ומליצות וכו', נאספו ע"י ה"ר צבי הירש בן יהוקאל פֵּיליפאווסקי: מונקאטש: לונדון, 1847, 8°. חוב' ב': לייפציג, 1849, 8°.

887. **אסיפת גאונים**. שו"ת גאוני הדורות שנאספינו כמו ה"ר יהושע העשיל מקראקא ונעל חלקת מחוקק וכו', ובכופו חי' בע"ם פנים מאירות, ובע"ם שער אפרים: ביאליסטאק, תקס"ו, 4°.

888. **אסיפת זקנים**. תקל"ז פסקים ודינים מלוקטים בקלוב מהרי"ף ובעלי התוס' וכו': כ"י רד"א q, 566 No.

889. **אסיפת זקנים**. (עיין שיטה מקובצת).

890. **אסיפת חכמים**. ה"ר ישראל איסרל ב"ר יצחק סג"ל. פסקים כסדר התורה לחדד התלמידים, עם הוספות נפש רבו ה"ר אברהם ברורא: אופיבאך, תפ"ב. ספר"מ, תפ"ה, 8°. (ועיין דברי חכמים).

891. **אסיפת יהודה**. ה"ר יוסף יהודה ליב ב"ר ישראל איסרל הלוי (בן הנ"ל?). חי' כסדר התורה: ספר"א, תקכ"ג, 4°.

892. **אסיפת הכהן**. ה"ר משה יהושע העשיל ב"ר אהרן צבי הירש הכהן מקראקא. פסקים כסדר התורה: ד"א, תצ"ב, 4°.

893. **אסיפת הכללים**. (עיין כללי הש"ם).

894. **אסיפת הרועים**. (עיין קונטרס העגונות למהר"ל).

895. **אסיפת שלמה**. (עיין עין יעקב).

896. **אסירי התקוה**. ה"ר יוסף פינסו. שיר מוכרי נמרוזים בדרך שיחה (דרמא) ונקרא ג"כ פרדס שושנים: ד"א, תל"ג. ליוורנו, א'ש'ר'י'ד', 8°. [ולמעש"ם נרמז כי ד' ליוורנו הוא ס' חמר, וע"ע].

897. **אסירי התקוה**. (עיין תורה, משלי).

898. **אסף הכסיל**. ה"ר י... ר... סאנגוניטי. שיחים: כ"י יואל.

899. **אסף המזכיר**. ה"ר זכריה פורטו מאורבינו. מ"מ לכל מאמרי הש"ס וכל האגדות מהם הש נדרשים, ומועיל לדרשנים: ד"ו, תל"ה, 4°. [וגוסף עליו נס' אסיפת שלמה, ע"ם, כי אסף היה לאסיפתו: רמש"ש].

900. **אסף המזכיר**. המאסף מאמרי הכל דאש"ם במספר מהם ושמותם, ומזכיר מאמר חז"ל המדובר בכל חו"ח למוכר וירחאת ה' וכו': חמו"ד (ק"ב, תרכ"א?), 8°.

901. **אספה**. מדרש — . (עיין מדרש — ).

902. ס' **אספמיא**. (עיין תורה).

903. **אספקלריא המאירה**. ה"ר צבי הירש בה"ר יהושע משה אהרן הלוי הורוויץ. פי' על הזהר עם פי' מנחת עני לה"ר מרדכי מאדיל: פיורדא, תקל"ו, 2°.

904. **אספקלריא המאירה**. טופסי כתבים ותרוזים ותרמות נגיב היזוע נגד ר' אייבשיץ: (שי"ג). קונט' נתפס על ג' דפין גדולים כולל תשו' ה"ר יעקב יושע מקראקא (נעל פ"י) מיום ח' ב"ז שנת תקי"ג מווילמיסת וה"ר שמואל הילמאן אבד"ק מיץ מיום ג' ח' למדר הל"ל, וה"ר אריה ליב אבד"ק אמ"ד מיום ג' כ"ה שנת הל"ל, וה"ר יצחק זעליג קרא אבד"ק הנובר מיום ג' כ"ח ולמדר הל"ל שהשיבו לפו"מ דק"ק מו"ה על כותב הקמיעות למהר הפס"ד שיעת מעשה המלך שלח לדבר נזה טוב. מח"ז טופסי פס"ד מגאוני פולניא וקלוב מכתב בעל נו"ב ומלחי גדולים, ולנוף לזה (על דף מיוחד) ס' קמיעות ממיץ שהרשיבו מח העולם כנודע.

ובסופו נזכר קונט' חויא דרבנן טופסי כרוזים ותרמות על משה מאיר מזאלקווא שהוכרזו באמ"ד (ר"ח מג תפ"ה), ופספ"מ ואלטונא (דף ח' נדול), ומפס מח"ז שנית כמוזכר בסוף קונט' אספקלריא הל"ל.

905. **אסתר**. מדער דיא בעלאהנטע טוגענד, מיינע פאסט מין 4 מכסיטטען מין יידים — דיימשער מונדארט, פון יוסף הערץ: פיורדא, 1828, 16°. עוד נתוסף קנת שירים כנ"ל: שם, 1854, 16°.

906. **אסתר**. (עיין תורה).

907. **אף חכמת רפואה**. על ה' הרפואה. [ר' גרשון בן חזקיה פתי' 1196. (ועיין איל משולש). רמש"ש].

908. **אפודי**. (עיין מורה נבוכים).

909. **אפי זוטא**. (עיין פני יצחק).

910. **אפי זוטרי**. ה"ר אברהם פינסו. חי' על הל' פסח, ומפסק כתוב על ד' ס"ע: שאלוניקי, ת..., 4°.

911. **אפי זוטרי**. ה"ר יעקב בה"ר דוד פארדו. חי' על ס"ע מה"ע הל' מיזוג: ד"ו, תקנ"ח, 2°.

912. **אפי זוטרי**. ה"ר משה מינץ אבד"ק אובן ישן. ח"מ כולל כ"ז שו"ת: פראג, תקפ"ז, 2°.

913. **אפי משה**. דרושים לר' משה ישראל ע"י נכדו כ' ידידיה שלמה ישראל: ליוורנו שנת טוב לישראל, 4°. (ועיין אדרת אליה).

914. **אפי רבבי**. (עיין פני יצחק, פני יצחק זוטא, ש"ע אה"ע).

915. **אפיק נחלים**. ה"ר אהרן דוד ב"ר יחיאל מיכל גארדאן. על מדות המלוס וריב ומדון נדרך שיב ומיתה: ווילנא, תקצ"ו, °8.

916. **אפיקומן**. (עיין הגדה של פסח).

917. **אפיקי יהודה**. ה"ר יהודה ליב עדיל הלוי. כ"ד דרושים: לבוב, תקס"ג. זאלקווא, תקע"ש. לבוב, תקפ"ש, °4. עוד כל"ל חלק ב' וכו חמשים דרושים: חמו"ד (ק"ב מו יאהאניסבערג) שנת יהודה אתה יודוך אחיך (תרכ"א). °4. [ג"ח ס' ים התלמוד מי' ס"ם וס' רדיפי מיא על שמות נדפיס.רמש"ש].

918. **אפיקי מים**.(עיין פפקי ריקאנטי אחרונים).

919. **אפס דמים**.ה"ר יצחק בער לעווינזאהן. מגנת התגלות נגד עלילת דם שנתחדשה בימין: ווילנא, תקצ"ז, °8. ונעתק לל' מגלי ע"י החכם דר' לעווי ונדפס בלונדון.

920. **אפריון עשה** או אגרת הפלג.כ"ר ידידי' שלמה בכ"ר אהרן הזקן הטרוקי הקראי. הוא ס' מצות קטן ונחלק לב' חלקים: ח) רחבעם בן שלמה נתור כל מצות התורה כפי מנהג הקרקים. ג) ירבעם בן נבט, נעול דת הרבנים ומענות עליהם, וכל חלק נחלק למ"ב עמודים: (אר"ץ וכ"י ווין 54 № וכ"י יה"ש).

921. **אפריון עשה לו**. מהנ"ל. מאמר קטן נסנת תלוקת הקרקים מהרבנים ונתור יסודי דת הקרקים וכו' מה שהשיב להסר יוחנן פענדורף רחם ימיבת מלך שוויידין בריגא, ונחלק לב"ד פרקים. [כ"י רחיתי כיד כ"ר א"בן רש"ף הקראי שהניחו מעתוקי].

922. **אפריון שלמה**. ה"ר אברהם ששון. קנלה, והוא ח"ב מספרו קול ששון: ד"י, שס"ט, °8.

923. **אפריון שלמה**. ה"ר שלמה אלקבץ הלוי. ס' קנלה כ"י רמש"ג, כמ"ם בתג"י ס' י"נ, ע"ם.

924. **אפריון שלמה**. ה"ר שלמה ב"ר יוסף פרופס. רמימה מכל הספרים שנדפסו מאלו: ד"א, ת"צ, °8.

925. **אפריון שלמה**. ה"ר שלמה ב"ר ישראל מזאלקווא. פשטים כסדר התורה: ווילמרשדארף, ת"צ, °8.

926. **אפריון שלמה**. (עיין עמק המלך, רצוף אהבה).

927. **אפשרות הדבקות**. (עיין אגרת —).

928. **אצבע אלהים**. הוא מעשה רב שהיעד להר"א טירנא בע"ם המהגיס, וכשופו מגלת קוריאל ושיריס שוטים, הובאו לביה"ד ע"י ר"י באהמער: ק"ב, 1857, °8.

929. **אקדמות**. ה"ר מאיר ב"ר יצחק ש"ץ. שיר בל' תרמי בח"כ כפול וחח"ז שמו בראשי התרוזים, ונדפס בכל מחזורי מנהגי ופולין ליום ח' דשבועות, גם נדפס בס' צאינה וראינה: ד"א, תפ"ב. וגם לבדו עם ל"ת ומגלת רות: חמ"ד (פפד"מ), תפ"א, °8. (ועיין מעשה פון איין גליק ראד וכו'). ונעתק לל' עברי ע"י ר"ג פאלאק, ונדפס ראשונה בעק"ד תר"י 35 № בלי נקודות, ואניה מנוקד ומתוקן עם ס' בן גרני דל"ב — ה' ושליטים נתום' התוניס בפתיחת המחזור עם תרגום הולנדי (מהדורת ג'), ומזה בא"ע הכרמל שנה ח' דשמ"ה.

930. **אקטא אסתר** מיט מחשורש. הוא שחוק לפוריס שנעשה בישיבת הר"ר אופענהיימר על דעשטרוס עם מוזיקת בחרוזים בל"ת, ועם ג' ליוריס: פראג, ת"פ, °8. (רשמש"ש ע' 521).

931. **אקלידום הארוך**. הוא ס' יסודות הגיאמטריא שחיבר אוקלידום היוני בל' יון וכו ט"ו ספריס בחכמת החשבון ותשטורת, ונעתק לל' ערבי ומל' ערבי נעתק ללה"ק ג"כ פעמים ושלש: א) ע"י ה"ר משה בר"ש אבן תבון בשנת ה"א כ"ט ונמצא בכ"י ליידען 47 № ואמ"ד וכ"י מינכען 35 №. ב) ע"י ה"ר יעקב ב"ר מביר לפי העתק יצחק בן חוניין מל' ערבי, וז' ספריס הרחשונים מהעתק זה נמצא בכ"י ווין 173 №. ג) זה כשבעים ושמונים שנה נעתקו שנה ספריס ממנו ע"י ה"ר ברוך ב"ר יעקב משקלאוו ונדפסו עם ג' עבלחות: ד"א, תק"ט, °4. [ונעל מנוח הלבבות כ' בהקדמתו שממנו פירש כל שיעורי הס"ם המדברות בחשבונות, ול' אברהם ב"ר שלמה ירחי צרפתי עשה פי' על מקצת ס' אוקלידום ונמצא כ"י בוואטיקאן ובבהמ"ד דלונדון: רמש"ש].

932. **אקציאהן** פון קיניג דוד. מעשה גליח ודוד בל"ת, בדרך שיחה, [ובדר"א 0, 541 № נקרא: גלית שפיל]: חמו"ד (הענא, תע"א—ט'), °8.

933. **אקראבדין לאלראזו**. ס' רפואות נעתק ע"י הר"מ אבן תבון ללה"ק שנת ה"א י"ז: כ"י רח"ם 51 №.

934. **ארבע אורים**. (עיין הד אורים).

935. **ארבע חרשים**. ה"ר יוסף יששכר בער ב"ר אלחנן. דרשות ע"פ קבלה ד' חלקים: א) כפא דוד, על כל מה שנוגע לדוד ולזרעו עד סוף מלכות צדקיהו, ל"פ פרקים. ב) קנאת אפרים, על כל מלכי ישראל מיהושפט בן נון עד ענין משיח בן יוסף, מ"כ פרקים. כ"ח חלה נדפסו: פפד"א, תמ"א, 2°. [וכ"י נשלמו עוד: ג) דוח חן, נאור על כל הנגיעות שנזכרו בגניזים רמבונים. ד) רב ברכות, נאור על כל מה שנמצא בג"ל מן הכתבים ומתחיל משם בן נח].

936. **ארבע טורים**. ה"ר אברהם ב"ר יהודה ברצלוני. ד' חלקים: א) על מלוכת הפס. ב) על הפנחס מלכים. ג) על ענייני התורה. ד) על תכלית המצות וקלת מהם ע"פ קבלה: כ"י בוואטיקאן מצמח ה"א י"ב לגירה: (ש"י).

937. **ארבע טורים**. (עיין טורים).

938. **ארבע יסודות**. כ"ר שמחה בכ"ר משה הלוצקי הקראי. על יכודי הדת בנאור כל המופתים הפבליים המוריס על חדוש העולם ומציאות הפס ופפיעותו ומחדותו בד' דרושים: (אר"ץ).

939. **ארבע כוסות**. ה"ר אברהם יצחק מבריסק. ציר מכפד על מות ה"ר נח חיים צבי אבד"ק אה"ו: אלטונא, תקפ"ב, 8°.

940. **ארבע כוסות** או אגדת ארבע כוסות. ה"ר שלמה פאפענהיים. תחומות נפפו בחות עליו מפתו וכניו, ומדבר מהבנחת הבורא והתגלותו עם החדש כל ימי חיי הבלו, כמליצה למה ומבנה, ונחלק לד' כוסות: כוס התרעלה, כוס התחוין, כוס ביד ה', כוס ישועות: ברלין, תק"ן. זאלקווא, תקפ"ה. ווין, 1809. יוזעפאוו, תקפ"ו. ווילנא, תקצ"ד. ווין, 1836, 12° וז"ץ. עוד כנ"ל עם תקוניס וכאוריס לה"ר משה לעמאנס: ד"א, תקע"ה. שם, תקע"ז, 8°.

941. **ארבע לוחות**. מאמר על הזיווג ולא נודע למי: כ"י מינכען $^{288}/_{3}$ №.

942. **ארבע מאות שקל כסף**. ה"ר חיים ויטאל ב"ר יוסף קלאבריזי. דרושי קבלה, ולינו נכלל בספרו עץ חיים הכולל מ"ח ספריס שלו כמ"פ בו: קאריץ, תקפ"ר, 4°.

943. **ארבע מאמרים להרמב"ם**. (עיין הנהגת הבריאות).

944. **ארבע שיטות למהרי"ש**. (עיין פנים מסבירות).

945. **ארבעה בשורות**. ספורי ד' שלומים הרמפוניס מס' ברית החדשה או און גליון להנוצרים, נעתק מל' יון לעברי ע"י י. ב. יונה, עם העתק ל' רומי ומפצמי ככתבם, ועם ל"פ להמון עם ולפיס: פראג, 1746, 2°.

946. **ארבעה גביעים**. כולל פרקי לפות ומפלי לילוך, דינלל, ורות, והפלה מנחה של פפח והפפרות של פפח ומפוצות עם התרגום, והעתקת הרגום הפפרת להחרון ס"פ של ספרדי וכל' ערבי, הכל לולמני המערכ כפי מנהגם: ליוורנו, ת"ר, 8°. (הליכות קדם דמ"ט, ט"ם).

947. **ארבעה חרשים**. ה"ר אריה ליב הרב מלאנצהוט. דרושים על מרבע פרשיות והגדה ס"פ ודרוש בפס' פפחים, ונרלמנו מפאר שבחות ה' להרמ"ע מפאנו ז"ל, והנהגות ה"ר אלימלך מליזענסק נקרלמים בפס צעשיל קטן, וכדר תפלות השב לרביבו יונה ז"ל: חמ"ר (לבוב), תר"ש, 8°.

948. **ארבעה טורי אבן**. ה"ר אליעזר ב"ר שמואל שמעלקא לנדא. מי' נפ"ת והרמב"ם ומו"ת וכמה מי' ומו"ת לבנו ה"ל משה, ודרושים לנכדו ה"ל יהודה ליב: לבוב, תקפ"ם, 4°.

949. **ארבעה מיטיבי לכת**. ה"ר שאול הלוי מורטירה. ד' דרושים גדולים ומרוכים, כ"י: (ש"י).

950. **ארבעה ועשרים**. (עיין תנ"ך).

951. **ארבעה קנינים**. ה"ר יהודה ב"ר שלמה. יפת מדברותיו על הפמים והתלן ועל ביהמ"ק ועל ישראל ועל התורה: כ"י זוזיקסיאנא 17 №.

952. **ארבעה ראשים**. ס' קבלה לא נודע למי והיה ביד ה"ר יש"ר מקנדיא בכ"י, כמ"ם נמוכלות מכמה דקנ"ה, ט"ם.

953. **ארבעה ראשים**. (עיין אור חדש).

954. **ארגוזה** (מלה ערבית ופירושה: שירה במשקל פשוט). שירים לאבן סינא על תכמת הרפואה, נעתק ומכולר ע"י ה"ר שלמה נ"ר יוסף מבדירש נכנת ה"א כ"ב: כ"י וין 146 №, כ"י רד"א F, 1134 № וז"ז. עוד נעתק ע"י ה"ר חיים ישראל הרופא: כ"י שד"ל, (עיין או"נ ב' די"ד 4 №). עוד כנ"ל עם באור אבן רשד, נעתק ע"י ה"ר משה אבן תבון נכנת ה"א כ': כ"י ליידן ת"נ 2 № וז"ז.

955. **ס' הארגז**. (עיין האורב).

956. **ארובות השמים**. ה"ר יש"ר מקנריא. על התר המשמשים בהגדה, מזכירו בכפרו מעין גנים כמה זימני וגם ז"ז.

957. **ארובות השמים**. ה"ר ישראל סג"ל מ'אמושטש. על כל מכמת התכונה הישנה והחדשה בכלל יפה מאד, מזכירו בגלוהו ע"ס חוה"ל שער חשבון הגפם פ"ת ע"ם, כ"י ברייט' 1.

958. **ארובות השמים**. (עיין אגרת הצופה).

959. **ארוחת תמיד**. ה"ר שמואל יצחק בעל נאמן שמואל. דרושים עה"ת: שאלוניקי.

960. **הארוך מש"ך**. ה"ר שבתי בה"ר מאיר הכהן. מ"ת מי' דיוים על עור י"ד, עם גלוך לנכדו ה"ר אהרן ב"ר משה מבריסק: ברלין, תקכ"ז. ווין, תקס"ט, 2°.

961. **ארון הברית**. ה"ר שבתי ב"ר מלכיאל הכהן. פי' ע"ס השם להראב"ע ועם פי' לפיכודו בשם לוחות האבן, והשגות וסתירות על לוחות התכן הנ"ל בשם שברי לוחות, ע"ם, כ"י באמ"ד, (ש"י).

962. **ארון העדות**. ר' יהודה ברזילי. דרשות: (ש"י). [יין ספק שהוא עשות במקום כרשאני שמח"ז בשמוך, וכנר הרגיש בזה וואלף ח"ג דף ם"ס, ועשה גם הוא, ע"ם: רמש"ש].

963. **ארון העדות**. ה"ר יהודה ב"ר יוסף אלכרשאני. [ובש' העבור לר' סעדיה נ"ל מיימון נקרא: האיצטגנין]. בלוך מעשה כרשאית ומעשה מרכבה וברכי נבואה, ועיין מדש והוה ונחש וגן עדן, ודעות ההשגחה ובלוך לדיק ורע לו רשע וטוב לו וגו', ומשם בלרה ויכוח השגון עם הקב"ה בש' ליוב, ונחלק לכ"ב פרקים למספר לותיות ת"ב: כ"י מלוי לרכים, ובכ"י רח"ם 65 № נמלא עם הגהות הר"מ חאגיז, ע"ם. ובתג"י י' סי' קס"ת משובש עם המחבר, ע"ם.

964. **ארון העדות**. (עיין מגורת המאור).

965. **ארזי לבנון**. קובץ כולל ז' מבוריס שונים, ומם: א) מדרש כונן, עיין זה. ב) האמונה והבטחון, מיותם להרמב"ן, עיין זם לעיל. ג) ס' הנקוד, כוללות על הנקודות והמותיות לר"י ניקיטיליא. ד) סוד החשמל, ניחזקאל להגל. ה) מעין החכמה, מיותם למרע"ה, עיין זה. ו) פרקי היכלות לר' ישמעאל כ"ג. ז) כללי מדרש רבה לה"ר אברהם ן' עקרא: ד"ו, שם"א, 4°. עוד בהשמטת סי' ז' ובמקומו נמלא ס' ארחות חיים לר"א הגדול, ובלי שם הכללי מרזי לבנון הנ"ל מונה ע"י ר"ח באבנר: קראקא, ת"ח, 4°. עוד בני ס' לרחות חיים ומדרש כונן להחדונה ומוסב שמו עמודי שש: לבוב, תקמ"ה, 4°. עוד ספר ב' ג' ד' וה' ופתח ליכנם בחשבונות וגרופי שמות הקדש: קאריץ, תקמ"ה, 4°.

966. **ארח חיים**. ה"ר אברהם יגל. בתרופת הדבר ל"ע והוא מהדורת מספרו מושיע חוסים, עיין זה: כ"י רח"ם 67 № ושם במפתח דשם"ז.

967. **ארח חיים**. ה"ר ויראל בילגוו. ממר בדפוסה על חלייס הפיומייס והחלוייס, מלוקט מהרבה ספרי דפוסה, ק"ז פרקים: כ"י מינכען 243 et 276 №, [ובלי ספק ג"ל ר' וידאל בילשום וכן יכוסף ר"מ נרבוני והוא מיכר ס' ארח חיים, כן הוכחתי בדשיתי: רמש"ש].

968. **ארח חיים**. ה"ר רפאל נורצי ב"ר גבריאל. תוכחת מוסר: ד"ו, של"ש, 4°. ד"א, תקי"ז, 8°.

969. **ארח חיים**. כמו תקון החדש וברכות וכו' בל"ת ע"י ה"ר יוסף ב"ר אליעזר חלפן מאיזנא: באזיל, שס"ב, 4°. (רשמש"ש ע' 518).

970. **ארח חיים**. חיין געטליך ליד, וברמני החכוזים וואלף מקראקא, ומעשה מס' הזהר: פיורדא, חש"ר [בין שנות תנ"ר — ותנ"ח], 8°.

971. **ארח חיים**. (עיין באר מים חיים, טורים, מורה המורה, שלחן ערוך).

972. **ארח לחיים**. ה"ר אברהם חיים ב"ר גדליה אבר"ק זלאטשוב. פשטים כסדר התורה: זאלקווא, תקע"ז. (רחיתי מפר שער, וקלת הסכמות משנת תקע"ו). חמו"ד (שם לא לבוב), 4°.

973. **ארח לחיים**. ה"ר שלמה אפרים איש לונטשיץ. דרושים לר"ה ויו"כ בסוכר ותשובה, ודרוש לפסח בהגהת המדש, וזמר לסעודת כל יוש: לובלין, שנ"ה. ד"א, תק"ל, 4°.

974. **ארח לחיים**. (עיין ס' האורב).

975. **ארח מישור**. ה"ר יוחנן ב"ר מאיר מקרעמניץ. מי' על מס' מיר ומהדורת נתרת על דרכי משה י"ד לסרמ"ת ממה שנדפס עם דרכי משה בשנת תל"ב (עי' דרכי משה), והשמטות מס' דרכי משה על ש"ע י"ד: ברלין, תפ"ג—פ"ר, 2°. (רשמש"ש ע' 1398).

976. **ארח מישור**. (עיין ס' כריתות). עוד לבדו עם ס' ארחות חיים הקטן לר"א הגדול (והוליאו הרב המני"ח כמו הוספה לספרו

שפת אמת : ד"א , תס"ט , 16° . עוד כנ"ל ועם ארחות חיים הנ"ל ועם ספירת העומר ונרכת הלבנה : שם , תפ"ד , 32° .

977. **ארח מישור** . (עיין ארח לצדיק) .

978. **ארח מישרים** . ה"ר מנחם ב"ר אברהם טרויש . פסקי וסדור הלכות במצות העיוניות מן בחוכות הלב והתמונה כלרך ס"ע ס"ח וכו' , עם נתור ומ"מ וציונים: מילהויזן , תרי"ח , 8°.

979. **ארח סלולה** . ה"ר יצחק ב"ר שלמה ב"ר יצחק המכונה בן אלחרב . לומות תכונה לתקופות ועברונות : כ"י ווין № 191 , וכ"י יוא"ל ורי רוסי וז"ז .

980. **ארח לצדיק** . ה"ר אברהם חיים רודרוגיז . ס"ת נכל ד' הס"ע , ונתוכו מתלוקת עם חכם ס' ע"ד חלב היוך , וקרא לתכוכתו אורח מישור , וע"ז כתב החכם החולק ל"ד הטעות נסס שבתי דל , והוא עשה עליהם כ"ח הטעות נסס תשואת חן חן : ליוורנו , תק"מ , 4° .

981. **ארח צדיקים** . כ"ר שמחה יצחק בב"ר משה הלוצקי הקראי . על תלוקת הקראים והכנעים , ובסופו לוח מכל סכרי הקראים הנפסקים וכ"י ומספריו שחיבר בעצמו : ווין , 1830 , 4° .

982. **ארחות חיים** . ה"ר אליעזר הגדול ב"ר יצחק . תוכחת מוסר והתגות עובות בקראה מה שהוא לבנו ונקרא ג"כ צוואת ר"א הגדול . [ומעשה ל"ח בן הורקנוס אחר שם בהקדמה כ' הכ"מ די לונזאנו נכ' שתי ידות דקכ"ע ע"ג שהוא מהמעתיק ואינו מהספר : (שג"ב ל' ושה"ג שלי במקומו] .

וכ' רמש"ש וז"ל : אחל אחי העירותי בהשיחתי שבלי ספק בכר היה לרחשונים , מלבד הצווחה עצמה אחר ים בה ס"ד סעיפים המתחילים בני עם בוספה המתחלת ג' חומות , ועל יְדֵי הדפיסה יעללינעק בביהמ"ד שלו ח"ג נסס סדר ג"ע . ואחי מלחתי רחיה נכ' כ"ר סודות כ"י המיוחס להרמב"ן וכ' אמונות לרס"ע שסס הוחלה בכר התוספת הזחה ולפי זה יש לחלק ג"כ דפוסי הספר :

א) נדפס רחשונה עם התום' הנ"ל נסליחות נרים ס' שחרית יוסף : שאלוניקי , רפ"א , 8° . עוד בפ"ע (ובכופו לקבל פני שבת , והוא סיר לכה דודי) : פראג , שע"ב , 8° . עוד בקונץ ארזי לבנון ה' עליס נפרדים : חמו"ד (קראקא , ת"ח) , 4° . [עיין ארזי לבנון , וזה היה לפני בעל יקוט רחוכני שהניח מס התחלת ההוספה נדפ"ו ע"ד , ונטעות נדפס שם ציוני ל"ח הגדול וע"ל צוואת , ותח"י ארח חיים וע"ל ארחות חיים] . וסוף הספר מפסקת התחרונה : בני דע כי הבטחון של הצדיקים וכו' . אחר אליה נמשכת התוספת (ולפעמ נס היא בעצמה סיף לתוספת) , נדפסה בדפוסים רבים על ס' מענה לשון בל"ע וגס בדפוס ח' בל"ח , וכמדומה לי שמס' מענה לשון נעתק בקצור בס' דרך הישר לעולם הבא פ' כ"ד וכ"ה ט"ס . (ועיין עוד למטה) . ובס' מענה לשון נקרא הפרק הזה צוואת ר"א הגדול ום' ארחות חיים או דרכי ג"ע או דרך עץ החיים .

ב) **ארחות חיים** , והוא הפתיחה עם ס"ד פסקות (כן מלאתי מספרן בד' פראג שע"ב וזאלקווא תצ"ח) המתחילות בני , נדפס עם א"ב דבן סירא : קושטי , רע"ט . ד"ו , ש"ר . ד"א , תנ"ז . זאלקווא , תצ"ח , 8° . ועם מדרש עשרת הדברות: לובלין, של"ב, 4° (?). ועם שושנת יעקב : ד"ו , שפ"ג , 8° . עוד בס' שבט מוסר פט"ז . (ועיין ארח מישור לעיל) . ונעתק בל"ח בשם צוואת ר"א : ד"א , ת"ט , 4° . אבל אחי הטעותי שכתב נדפס בהאנוואה ונעתק ע"י כ' יעקב בן משולם , כי בסופו אמר : ווייטערס האט איר זייערס זון גיזאגט פון דעם גן עדן האט איך אויך גזוכדעם דרוקן לאזן בס' ישועות ונחמות , ונפלאתי שלא נמלא מחומה בס' ישועות ונחמות , אבל שם בסוף הס' נמלא ס' עולם הבא הנקרא בפי כל ס' הגן או ס' גן עדן , נדפס האנאוו' , ש"ם , 4° . והוא בחמת הטעתן מחום' הנ"ל בקצור , עכ"ל . ונדפס גס ז"ז פ"ר גס לבדו גס בלויח ספרים אחרים .

983. **ארחות חיים להרא"ש** . כ' הרמש"ש וז"ל : ושמו נדפוס רחשון הנהגה , ונקרא ג"כ צוואת הרא"ש קל"ב סימנים, וברחשונה יבעו כ"ג סימנים אחרים ממחבר בלתי נודע הנקראים אורח חיים. נדפס רחשונה לבדה יוחנן דוראנטי : ד"ו , של"ח , 16° . וגס נדפס בשנה הנ"ל ועוד פ"ר (עם הנ"ג סימנים הנ"ל או בלעדם) בסוף ס' מנהגי ר"א טירנא . עוד בס' תפוחי זהב , עיין זה . עוד מנוקד ועם הטעתה בל"ח ט"י ב"ל תוי"ט , וברוס שלו ברחשו : פראג , שפ"ו , 4° . עוד עם ל"ח כנ"ל ובסופו מוסר למעלה הזכרת התשובה מכפרי המני"ח : מינ , תקכ"ז , 8° . עוד נעתק בל"ח עם הוספות (ע"י חיים דרוקר?) במחזור ר"א , תע"ה , 4° . וברחשו ס' צאינה וראינה : שם , תפ"ב , 2° . עוד נמלא בס' שבט מוסר פי"ד , ע"ם . ועוד נדפס בקלתו או בקוטו בספרים שונים ,

(רשמש"ש ע' 749), עכ"ל. ונדפס גס ז"ז פ"ל, וח' מהס עס פי' מרפא לנפש לה"ר יוסף טרישט: ווין, תקנ"א, 8°.
[וכמדומה קמח שלי מלאתי כתוב תחתיו שהוא ס' נפ"ע וכך נראתה נדפס ס' ארחות חיים להרא"ש, וח"כ נ"ע].

984. **ארחות חיים** (הארוך). הרב אהרן הכהן מלוניל. ה"ת דיניס ומנהגיס לכל השנה כמ"ע ח"ת, מחולק להלכות וכעיפים קטניס: פירינצי, תק"י, 2°. [ויש עוד ח"כ ממנו בכוב דיני ש"ע י"ד ניד שר"ל בכ"י, ועיין בגר ירחים הוב' ח' וב'. ובכ"ח שמיני מכתב כ"ב סוכתחי שהוא מהדורא בתרא מס' הכלבו, ועיין כל בו ומ"ש שם].

985. **ארחות יושר**. (עיין תורה, ספרים הנוספים).

986. **ארחות ימים**. ה"ר חיים חייקא מזאמושטש. בלוור ע"ס הישר לר"ת, כ"י.

987. **ארחות משפט**. (עיין ישמח ישראל).

988. **ארחות עולם**. (עיין אגרת ארחות עולם).

989. **ארחות צדיקים**. לא נודע למי. דרכי מוסר ומדות, יסודתס על תמצת כתות התדס ומחלק לכ"ז פרקיס. ונדפס רחשונה בל"ח נשס ס' המדות [ומפרק כ"ח נמצא בפתיחה]: איזנא, ש"ב, 4°. [ונדפס פ"ע ש' התקב"ט ועתה שליסית ע"י התמיס בני הרב המחבר ס' אורח יושר: שאלוניקי, תקנ"א, 8°. רמש"ש]. ובלה"ק בשס אורחות צדיקים: פראג, מ"ק"ר"א', 4°. פפד"מ, תמ"ז 2° וגם 4°. פרעסבורג, תרי"ט 16°. [וגלוח מליו ס' אורחות יושר בהגהות ישנות ומדות תמודות מאת ר' יצחק בכמ"ר אברהם מולכו, סוכת והוגה ע"י בני הרב המחבר, ונראתה ס' א"צ נזכר ר' יעקב בבאני שהזיל זכר מכסו: רמש"ש]. עוד עס הוס' ברכת הסמיון והדך סעודה ותפלת הדרך וכו': זולצבאך, תמ"ח (ומפסר גס תנ"א). קיטן, תע"ח. זאלקווא, תצ"ז, 8° וז"ז. עוד עס אגרת התשובה לה"ר יונה גירונדי: פפד"מ, תע"ה, 16°. עוד בקלת חסר ויהר בס' שערי ציון: חמ"ד פפד"מ בחותיות אמ"ד, ת"ס, 12°. עוד בל"ח נעתק מל' עברי: פפד"מ, תנ"ז. הענא, ת"ע, 4°. עוד בל"ל נעתק ע"י ה"ר שלמה זלמן לונדון: ד"א, תצ"ה, 4°.

990. **ארחות צדיקים**. דברי מוסר וכיבושין ודינין מלוקטיס מס' משנה תורה לרמב"ס, ע"י חיים שלמה פירנאנדיש דיאש: שאלוניקי, תק"ל, 8°. [ובסוף טעות הדפוס ונ"ל תלך בדרך טובים, כמו בהסכמה].

991. **ארמוסהאף**. (עי' מעשה קניג ארטוסהאף).

992. **ארי נוהם**. ה"ר יהודה אריה די מודינא. דברי ריבות ועטעות נגד ס' חזהר וחכמת הקבלה, ובקרא ג"כ שאג אריה. ונדפס מכ"י עס פתיחה לה"ר יוסף אלואדי (דר' פירשט), והקדמה ומפתח בראשו והערות בסופו לפלוני אלמוני, (ה"ר שלמה ראזענטהאל בפעסט): לייפציג, 1840, 8°. [ונמצא נדפוס מחד, ובכ"י יש"ר נמצא העתק מדוייק עס הערותיו: רמש"ש].

993. **אריאל**. ה"ר אברהם מנחם מענדיל מאהר. תולדות הגסיך ערלהערלאג קארל מאוסטרייך: לעמבערג, 1848, 8°.

994. **אריאל**. ה"ר קלמן שולמאן. נכבדות מדובר בו: א) ע"ל המכתבים הנלוים המצויים בהר פיני. ב) על מקום עברת הסבניס ובהר סמבטיון. ג) גלות בני הרבבים. ד) דה"י לה"י מהרבן בית בני עד היום הזה, ובפרט תולדות יוסבי מבהרון ונפת וטדריה. ה) דבריס עתיקים שמעתו חכמי דורנו בחפרס בחרן המזור ומנער, ועוד עניניס חדשים וגס ישנים: ווילנא, תרט"ז, 12°.

995. **ס' אריגה**. ה"ר יוסף בן פאלקירה. על כל חכמת הלקות והמצע בל' נקיט וקלה, מזכירו ה"ר יש"ר מקנדיא במכתב לחוז וכו'. (עיין מלא חפנים דף ח"י).

996. **אריסטו** או אריסטוטלוס בן ניקומאכו היוני. הוא היה רחש הפילוסופיס וחיבר ספריס רבים בפילוסופיה, רובס בכולס נעתקו לל' סורי [מקצתס ע"י יהודים מו בסיועס? : רמש"ש]. ומל' סורי נעתקו לל' ערבי, ובראש החבס **אבו אלוליד מחמד אבן רשד** ושאחרי הכמיס זולתו, וכן נעתקו רובס בכולס מל' ערבי ללה"ק, ובעל הש"י הולך ומונה כ"ח ספריס ממנו לפי מה שקבלס בע"ס מדרש החכמה. ויען ראיתי כי לרגל המלחמה אשר לפני מלערך לבסול ולבלם כל דבר במקום ומקום, לכן אמרתי לסדר פה כל ספרי החבס היוני הזה למהלקותיהס עס שמות מבארייהס ומעתיקיהס, ע"פ מ"ס ידידי הרמש"ש נ"י אלי ועפ"י מ"ס בגליון ספרי ערך באור אבן רשד; ואלה דבריו

באורי אבן רשד הס ג' מיניס: באור גדול, באור אמצעי וקצור (או כללים), וכן עשה על כל ספרי אריסטו או רובס בכולס, וקלתס נתגדו ורובס נשתמרו רק ע"י העתקות היהודים ומהס נעתקו ג"כ לל' רומי, וקלת המעתיקים לל' רומי היו ג"כ יהודים. והנה רומי כ"י לת תשבו הטיב ובכוב מקומות לת ידעו מי הוא המעתיק כי תסר

LAU Bibl. univ. Tart.

שמו בכ"י , ותכנו שכל הספרים הנמצאים בקונץ ג' כם ממעתיק ג' לכן צריך להזכר הכוס והקיסם יתיכה , ואני עמלתי בו זה ט"ו שנה ולא נתתי עוד עד קו , ולתקון מלאכתך תכהוב לך מפתה קצר לבדו , כולל מה שהעליתי עד עתה , ובפרט אני מזהירך שלא לסמוך על רוכמי כ"י ווין שערכנו הדברים . גם תדע כי מקנת ספרי אריסטו ובאורי אבן רשד או רובם או כולם רק ז' כפרים . ויש פי' לה"ר יהודה ב"ר יחיאל הנקרא מסיר ליאון . ועל ס' מופת יש פי' לה"ר אברהם ברש"ט ביבאגו . ועל כפר ב' וג' יש פי' לה"ר מנוח שואלי בכ"י ליידן 42/2 .3 ₪ ע"ש . ובכ"י מינכען 350 ₪ יש עוד שאלות דבריות לאבן רשד הנמצאים לספרי הגיון , שעתקו מר' שמואל ב"ר יהודה הל"ל . וכפי ר"מ ן' חביב ע"ס בחינת עולם מובא פי' ה"ר ידעיה הפניני ע"ס ההגיון הנ"ל .

## ב) בטבע . ח' ספרים , והם :

1) **שמע טבעי** (כולל ח' מאמרים ולא שעתקו כולם בכל ההעתקות , ועכ"פ לא נמצאו להם בשלמות) . א) באור גדול , לא ידעתי מעתיקו , ונמצא מאמר ח'—ד' ממנו בכ"י אוקספורד 395 ₪ (אורי) . ורמיזי מרכזיים קצור פי' שמע המכוך לה"ר משה מפלקיירא . ב) באור אמצעי , שעתק מר' קלונימוס הל"ל , גם תקנו ר' שאול אשכנזי , ושעתק ג"כ בשם ה"ר זרחיה ב"ר יצחק בן שאלתיאל (עי' אוצר נחמד ג' ד' . . .) . ג) קצור אבן רשד , על שמע טבעי , נדפס לפי העתקת ר"מ אבן תבון (כפי שנתברר לי ע"י כ"י) : ריווא די"ט , ש"ך , 16° . ויש הגהות הרלב"ג על באור הגמצעי , ולה"ר ירעיה הפניני על הקצור , ובאור ר"ש הלוי על הקצור בכ"י רח"ם 91 ₪. וז"ז להרש"ט ב"ר יוסף , ולה"ר מיכאל הכהן , ולפלוני אלמוני .

2) **ס' השמים והעולם** . עם פי' תמאסטיוס העתקת ה"ר זרחיה ב"ר יצחק הספרדי מל' ערבי ללה"ק ג' מאמרים : (המזכיר ג' דט"ז) . א) באור הגדול , (עיין מ"ע לגייגער ח"ג דתמ"ז סי' נ"ז) . ב) קצור או אמצעי , שעתק מר' שלמה ב"ר יוסף אבן איוב (ולא מר' קלונימוס) . ג) כללי השמים והעולם , שעתק מר"מ אבן תבון . ויש פי' הר"מ נרבוני על אבן רשד .

זה ים עוד קצור הגיון (מכל ט' הכפרים ?) שעתק ע"י ה"ר שמואל ב"ר יהודה הכן משולם וכו' בשנת ה"א וצ' . ויש עוד קצור לו הערות בהרלב"ג על נאורי ה"ר מהמשת כפרים הרמשונים לפי העתקת הר"י אבנטולי כנ"ל . וס' צרור הכסף לר"י אבן כספי , הוא קצור הגיון הנ"ל (עם הוספות ?) . ויש פי' על קצור מכן רשד מר"מ הנרבוני (הוא א'מ'נ'ה' בכ"י רד"א q , 1162 ₪) , והנמצא בכ"י רד"א ורח"ם כולל רק ז' כפרים . ויש פי' לה"ר יהודה ב"ר יחיאל הנקרא מסיר ליאון . ועל ס' מופת יש פי' לה"ר אברהם ברש"ט ביבאגו . ועל כפר ב' וג' יש פי' לה"ר מנוח שואלי בכ"י ליידן 42/2 .3 ₪ ע"ש . ובכ"י מינכען 350 ₪ יש עוד שאלות דבריות לאבן רשד הנמצאים לספרי הגיון , שעתקו מר' שמואל ב"ר יהודה הל"ל . וכפי ר"מ ן' חביב ע"ס בחינת עולם מובא פי' ה"ר ידעיה הפניני ע"ס ההגיון הנ"ל .

## ב) בטבע . ח' ספרים , והם :

1) **שמע טבעי** (כולל ח' מאמרים ולא שעתקו כולם בכל ההעתקות , ועכ"פ לא נמצאו להם בשלמות) . א) באור גדול , לא ידעתי מעתיקו , ונמצא מאמר ח'—ד' ממנו בכ"י אוקספורד 395 ₪ (אורי) . ורמיזי מרכזיים קצור פי' שמע המכוך לה"ר משה מפלקיירא . ב) באור אמצעי , שעתק מר' קלונימוס הל"ל , גם תקנו ר' שאול אשכנזי , ושעתק ג"כ בשם ה"ר זרחיה ב"ר יצחק בן שאלתיאל (עי' אוצר נחמד ג' ד' . . .) . ג) קצור אבן רשד , על שמע טבעי , נדפס לפי העתקת ר"מ אבן תבון (כפי שנתברר לי ע"י כ"י) : ריווא די"ט , ש"ך , 16° . ויש הגהות הרלב"ג על באור הגמצעי , ולה"ר ירעיה הפניני על הקצור , ובאור ר"ש הלוי על הקצור בכ"י רח"ם 91 ₪. וז"ז להרש"ט ב"ר יוסף , ולה"ר מיכאל הכהן , ולפלוני אלמוני .

2) **ס' השמים והעולם** . עם פי' תמאסטיוס העתקת ה"ר זרחיה ב"ר יצחק הספרדי מל' ערבי ללה"ק ג' מאמרים : (המזכיר ג' דט"ז) . א) באור הגדול , (עיין מ"ע לגייגער ח"ג דתמ"ז סי' נ"ז) . ב) קצור או אמצעי , שעתק מר' שלמה ב"ר יוסף אבן איוב (ולא מר' קלונימוס) . ג) כללי השמים והעולם , שעתק מר"מ אבן תבון . ויש פי' הר"מ נרבוני על אבן רשד .

## כפרי אריסטו ובאורי אבן רשד עליהם

ומה שנמשך להם , רובם מסודרים ע"פ הסדר שנתקבל דפוסי ספריו בל' רומי , וארשום הספרים לפי סדרם , ורק אקרא המעתיקים בשמם ולא מקום מוצאם כלל , גם לא ארשום העתקה הרומית הנדפסת (יעויין רשימתי עמוד 763—766) .

ספרי אריסטו נתלקו בכללם לארבע כתלקות גדולות , והם :

א) הגיון . ב) טבע . ג) מה שאחר הטבע או אלהיות . ד) מדות . — וזה פרטן :

## א) בהגיון (Organan) ט' כפרים , והם :

א) **ס' מבוא** לפורפיריוס (המעתיק לספרי הגיוסו) . ב) ס' מאמרות . ג) ס' מליצה . ד) ס' ההקיש או אנאליטיקא הראשונה . ה) ס' המופת או אנאליטיקא השנית , נ"כ ב' מאמרים . ו) ס' ההטעאה או הסופיסטיקא גם באור הסופיסטיקא , על מיני הקיש המוטעה לפי העתקת אבונצר אלפראבי בלשון ערבי . שעתק לעברי ע"י ה"ר יעקב ב"ר אבא מרי בן אנבולי : כ"י אוקספורד 402/3 . ווין 112 . מינכען 25/4 ₪ . ז) ס' נצוח . ח) ס' הלצה . ט) ס' השיר . באור האמצעי על חמשת הרמשונים שעתק ע"י ה"ר יעקב בן אנבולי . באור גדול ע"ם המופת שעתק מר' קלונימוס ב"ר קלונימוס בן באיר . כפר ו' וז' שעתק ג"כ מר' קלונימוס הל"ל , ח' ומ' שעתקו מר' בונדרום טודרוסי . והרמשון נדפס ע"י ה"ר יעקב גאלדענטהאל : לייפציג , 1842 , 8° . וקצור מכן רשד מכל ט' כפרים הל"ל לפי העתקת ר' יעקב בן מכיר (כפי שנתברר לי ע"י כ"י) נדפס בשם כל מלאכת ההגיון : ריווא די"ט , ש"ך , 16° . ומלבד

3) ס' **ההויה וההפסד**. ס' זה העתקת ר' זרחיה הנ"ל מהעתקת יצחק בן הנין : (המזכיר עם) . א) באור אמצעי, נעתק מר' קלונימוס (ולא ידעתי מיזה נעתק מר' זרחיה הנ"ל) . ב) קצור או אמצעי, נעתק ע"י ר"מ אבן תבון, ויש הגהות הרלב"ג עליו .

4) ס' **אותות עליונות** : א) באור גדול נעתק מר' קלונימוס . ב) אמצעי, נעתק מר"מ אבן תבון, והגהות עליו להרלב"ג . [למנם ס' אותות השמים לר"ש אבן תבון הוא ספר נפ"ע, ולא למחבר שנעתק ע"י ר' שלמה נ"ר משה מלגוירי] .

5) ס' **בעלי חיים** י"ע מלמרים, והם ג' חלקים, ונעתק בכללו (מלבד רומי שלמיכאל מקושטא, כן נתנבר לי) . ח"ב הוא מלמר י"ח — י"ט, נעתק ע"י ר' יעקב נ"ר מכיר, והערות רלב"ג עליו .

6) ס' **הצמחים** . באור הגדול (לחבור שנעתק מר' קלונימוס) מצאתי קצתו באוקספורד 408 (אורי) . ולא היה נודע עד היום (עי' רשי' ליידען ד"ח) ולימו ס' הצמחים המיוחס לאריסטו עצמו (?) הנמצא נ"ר בהעתקה עברית . [ונראה שבאור הגדול נשלמות, נ' מלמרים, מהעתקת ר' קלונימוס בר"ק נמצא בכ"י רש"ף באודעסא] .

7) ס' **הנפש** (גם הוא שייך לספרי טבע לפי סדר אריסטו), גם ס' זה מהעתקת הנין בן יצחק ז"ע, נעתק ללה"ק ע"י ר"ר זרחיה הנ"ל : (המזכיר ג' ד"ע), וס' הנפש הנ"ל עם כמה אידיום הנקרא עגידיום רומאנוס נעתק מר' יהודה ב"ר משה ב"ר דניאל (מכומה ? הלא הוא עגידיום רומאנוס ?) : כ"י די רוסי 315/12 № , וח"ג בכ"י רד"א q, 1644 № (?) . א) באור אמצעי, נעתק ע"י ר"מ אבן תבון, גם ע"י רש"ט ב"ר יצחק מטורטושא (בלייפציג, ולפי העתקתי עם הפתיחה) . ב) כללי ס' הנפש (נעתק ג"כ מר"מ ן' תבון ?), ויש הערות הרלב"ג עליו . ויש ס' שלמות הנפש לר"מ נרבוני, הנמצך לפי כמה הממצעי על מאמר ח' . ויש לגרות ר"ל ספריס קטנים כמו הוספות לס' הנפש, והם על הפעלות הדבקות נמכל הפועל . [עיין אגרת אפשרות הדבקות ומ"ש שם] .

8) ס' **החוש והמוחש** נעתק מר' משה אבן תבון והערות רלב"ג עליו .

9) ויש עוד שאלות טבעיות לאבן רשד (מחבור שהעתיקו ר' קלונימוס ולא לחלוט), ועליהם יש פי' ר"מ נרבוני, וקצת מהם נכתבו בשם עצם הכלל או עצם השמים, ונעתק מהעתק הרומי ללה"ק ע"י ה"ר יהודה נ"ר משה נ"ר דניאל מרומא .

## ג) במה שאחר הטבע .

ס' **מה שאחר הטבע** . א) באור הגדול, נעתק (קצתו) ע"י ה"ר משה נ"ר שלמה מחכמי שלון (עיין רשימת ליידן) . נאור אלכסנדר ע"ם מש"ה מלמר ז' ח' ט' וי', העתקת ה"ר משה ב"ר שלמה מחכמי שלון:כ"י רח"ם 74 № . ב) אמצעי נעתק מר' קלונימוס הנ"ל וגם מר' זרחיה הנ"ל (עי' אוצר נחמד ג' ד' . . ) . ג) קצור, נעתק ע"י ר"מ אבן תבון . ויש פי' על הספר לר"מ נרבוני . וס' מש"ה לנדו נעתק מל' רומי לעברי ע"י ה"ר ברוך בן יצחק ן' יעיש : כ"י רח"ם 421 № .

## ד) במדות .

ס' **המדות** נעתק ע"י ה"ר שמואל בן יהודה הנ"ל . ונעתק שלא היה נמצא ס' הנהגת המדינה לאריסטו עשה אבן רשד פי' על מלמרים המדעיים מס' הנהגת המדינה לאפלטון, והוא ג' מלמרים, וגם זה נעתק מר' שמואל הנ"ל . וגם מלה שני הספרים נהעתקה העברית עשה ה"ר יוסף ן' כספי קצור עם הוספות כדרכו, וקרא לו תרומת הכסף . עכ"ל הרמש"ש .

[ומלמון לעיין העתקת ר"מ אלגואדיץ לס' המדות הנדפס : ברלין, תק"ן—נ"א, 4° . ופי' ר' יוסף ברש"ט עליו למיתי כ"י מצות הר"ל 319 דפין מין 2° . ובתנ"י י' סי' קע"ט כ' שגם ה"ר יהודה מסיר ליאון העתיקו ופיכסו בטוב טעם ודעת, ע"ם . [הנהגת הבית (אוקינומיקאש) נעתק ללמון עברי ע"י ר' אברהם אבן תבון (?) ג' כ"י בפאריס וכ"י רש"ף באודיסא כרך ג' רק מלמר ח' י' פרקים מלמר ב' ג' פרקים, וע"ע אם היא ההעתקה הנ"ל שם מעתיק הנעתקה מל' לעיין בכ"י מינכען 263 (ועי' הנהגת הבית) : רמש"ש] .

997. **ארך ימים** . ה"ר שמואל ב"ר יעקב אבן תבון בנבנשתי . ס' מוסר לחנוך נעריס בדרך היסר ומדות טובות ספר נחמד: קושטא, חש"ד . ד"ו, חש"ד, 8° . [ונמלא גם שבט מוסר, עי' המזכיר ב' דל"ח] .

998. **ארעא דישראל.** ה"ר אברהם (אליהו ?) ישראל . על כללות וסוגיות התלמוד , נלוה לס' שבי ישראל , עיין זה : ליוורנו , תקס"ו , 2° .

999. **ארעא דרבנן .** ה"ר יעקב ישראל אלגאזי . על דיני דמוכייתא ודרכון , ויכלל בו : א) מה בין דמוכייתא לדרכון . ב) תיזה מהן מדמוכייתא ותיזה מהן מדרכון . ג) ספיקות , מה הם דמוכייתא או דרכון . ומסודר במערכות וסימנין כסדר ח"ב , נדפס בסוף כספרו שמע יעקב : קונשטנטינא , תק"ה , 2° . עוד כל"ל ועל שוליו למטה **עפרא דארעא** , הגהות ושו"ט על דברי המחבר לה"ר יהודה עייאש : ליוורנו , ב'י'ש'ר'א'ל' , 2° . [ולפ"ד פירשט ח"ת ד"ז נדפס עפרא דארעא הנ"ל גם נדפוס רחבון ע"ש].

1000. **ארץ החדשה .** עיניי קבלה לה"ר משה דור ואלי : כ"י יוא"ל .

1001. **ארץ החדשה .** (עיין מעשה טוביה) .

1002. **ארץ החיים .** ה"ר חיים בן נבד הסמ"ע . פי' על תהלים : (ול"א ל"ז ושה"ג שלי במקומו) .

1003. **ארץ החיים .** ה"ר חיים ממאהליב . נע"ם באר מים חיים , נלוה קלח תהלים וקלח פסוקי יבעיה,ע"ד הדרוש: טשערנאוויץ, תרכ"א , 4° .

1004. **ארץ החיים .** ה"ר יוסף ב"ר דובער מליסקאווץ . ס' קבלה גדול , ונחלק לחמש קריות , וסס : קריה נאמנה הבירה , קריית חוזים קריית דוד , קריית שונים , קריית יערים ברחובותיהם . וכל קריה נחלקת לנתיב , כ"י : (שי"ג) .

1005. **ארץ חמדה .** (עיין זבד טוב) .

1006. **ארץ חפץ .** ה"ר אליהו ב"ר מנחם רבא . פי' נעמים נכבדים מדברי תורה שבכתב ומדברי קבלה או תורה שבע"פ , כמ"ש בהקדמת ס' בית מועד למר מבין ז"ל : (תג"י מ' סי' ל') .

1007. **ארץ יהודה .** ה"ר יהודה מנוגי . פי' גפ"ת , ולקוטים על הרמב"ם ועל הטורים ורש"י ורמ"ם : ליוורנו , תקנ"ז , 2° .

1008. **ארץ יהודה .** (עיין ארצות החיים) .

1009. **ארץ ישראל.** מס'—.(עי' תלמוד בבלי).

1010. **ארץ צבי .** ה"ר צבי הירש ב"ר אליעזר ליפמאן . פי' על הפעלות מכל השנה : רעדעלהיים , תקי"ג , 4° .

1011. **ארץ צבי .** ה"ר צבי הירש ב"ר אפרים. תוכחת מוסר , קלתו מדרשות מבין הדרשן (הנפטר שנת ת"ם) : דיהרנפורט , ע"ת , 8° .

1012. **ארץ צבי .** ה"ר צבי הירש ב"ר יהודה ליב . דרושים שונים : פראג , תקו"ם , 4° .

1013. **ארץ צבי .** (עיין מנחת יהודה , מספר צבאם , תאומי צביה) .

1014. **ארץ קדומים .** (עיין מחקרי ארץ) .

1015. **ארצות החיים .** ה"ר מאיר ליבוש מלבים . חי' על ס"ע ח"ת ומפרשיו עד סי' כ"ד , ולו שם בשלשה : א) לפנים משורת הדין ומכמ"ח ומו"ש קלח לב הארץ . ב) למ"מ כל דין ומכתו ומקורו קלח המאיר לארץ . ג) ולבאור כל דין בס"ע בשו"ת קלח ארץ יהודה : ברעסלויא , תקצ"ז , 4° . עוד עם קלח מוספות : וואַרשא , כת"ר , 4° .

1016. **ארצות החיים .** (עיין עשרה מאמרות) .

1017. **ארצות השלום .** ה"ר מאיר ליבוש מלבים הנ"ל . ע' דרושים : קראשאשין , חש"ד (תקצ"ט) . וואַרשא , כת"ר , 8° .

1018. **ארש הכבר .** (עיין כבר לארז) .

1019. **ארשת השפה לראב"ע .** מזכי בחבור הקונים ומלתה שמות ס' שפה ברורה , ע"ם . (רמש"ט) .

1020. **אש דת .** ה"ר דוד זאמושטש . יסודי התלמוד לנערים , ג' חלקים : א) למודי הקריאה ומלמים יסודי הדת . ב) כללי דקדוק לה"ק בקלרה בשם אהל דור. ג) סיפורים שונים ומכתמים בשם שירי דוד : ברעסלויא , תקצ"ד , 8° .

1021. **אש דת .** ה"ר דוד ניטו אבד"ק לונדון . ויכוחים ודברי ריבות על נחמיה חיון ועל כספרו עז לאלקים , ומלחמי עזיים , [ויש מהם גם עם תשתקד כפרדות] : לונדון , ע"ת'ה' , 8° .

1022. **אש דת .** ה"ר חיים בה"ר יצחק רפאל אלפנדארי . דרושים כסדר התורה , ובסופו מוצל מאש , שבעים שו"ת , ל"ו מהם לדודו ה"ר יעקב אלבנדארי.ויתרם לו לבדו, והמחזוק לה"ר אלי' אלפנדארי : קושטי' , כ'ל' ה'ב'ת'ו'ב' לפ"ג , 2° .

1023. **אש דת .** (עיין יסוד הדת) .

1024. **אש דת הפסגה .** ה"ר שלמה רודיוס . לוחות בתכתת התכונה : כ"י מונכען 343 №.

1025. **אשד הנחלים .** ה"ר יוסף נחמולי . דרושים שונים : שאלוניקי .

1026. **אשד הנחלים.** פלאי. נחור מיזה לשונות במג"ח ומגן דוד, ובסופו ג' הנו' מכפרו נאות דשא הכולל קל"ח שו"ת: ליוורנו, כ'י ל"ך א'ת'צ'נ'ה' לפ"ג, 8°.

1027. **אשד הנחלים.** (עי' מדרש רבה או רבות).

1028. **אשדות הפסגה.** ה"ר יוסף נחמולי הנ"ל. שו"ת על ד' ס"ע וקנת חי' על מס' ב"מ, ובסופו קנת שו"ת ועניני ולשונות סמ"ג, וסדור מדות המזבח, ופי' ההגדה לרבו ה"ר חיים אבואלעפיא ב"ר דוד: שאלוניקי, תק"ן, 2°.

1029. **אשי ה'.** כולל הל' נדיס להרמב"ן, עם פי' הריטב"א ונמוקי יוסף על נדיו, ובסופו נמוקי יוסף על הרי"ף מס' כתובות: ליוורנו, תקנ"ה, 2°. עוד בלי נמוקי יוסף כתובות, ובתוס' הלכות הרי"ף בפנים מנד הרמב"ן, כמו שנדפסו בפלפסי ד' פרעסבורג: ווילנא, ב'נ'י' י'ש'ר'א'ל', 2°.

1030. **אשי ישראל.** (עיין תורת העולה).

1031. **אשישות.** (עיין מעדני מלך).

1032. **ס' האשכול.** ה"ר אברהם ב"ר יצחק ממונפלייר (הראב"ד הראשון). פסקי דינים ומנהגים, ובס' תמים דעים הובאו ממנו כמה ענינים. נדפס בהלבערשטאט: רמש"ש.

1033. **ס' האשכול.** מהר"ל שליו"ו. (הוא ס"ר ליפמאן, בעש"ם הנציחון, עי' כ"ח שמיני דף . . .). ס' קבלה, ונדפס קנת ממנו על מעמי זוהר המותיות בס' ברוך שאמר, עיין זה.

1034. **אשכול הכופר.** כ"ר יהודה האבל בכ"ר אליהו הדסי הקראי. על המצות והדינים ועל ביאת הגואל ותחיה"מ, ונקרא ג"כ ס' הפלס או מאזני משפט, ובראשו נהל אשכול מפתח לכ"ר כלב אב"א: גוזאלו, תקצ"ו, 2°.

1035. **אשכול הכופר.** ה"ר משה קאלנו (קאלוו, חלאנה ?) (עיין מנחה חדשה). פסקים ודינים: (ש"י). [בוקפט' באבט' וואלף יחנו' 1553 №].

1036. **אשכול הכופר** הנזכר בס' יוחסין ד' לונדון, הוא העתק מס' ערבי אלמחאצרה ואלמדאכרה לה"ר משה בן עזרא, כאשר הוכחתי בתשובה ברשימתי, ותח"כ מצא גם ר"ב גאלדבערג רחים לזה: (רמש"ש).

1037. **אשכול ענבים.** ה"ר נחמן יצחק פישמאן. שיחים ומליצות: לבוב, 1827, 8°.

1038. **ס' האשל.** ה"ר אשר יעקב אברהם ב"ר אריה יהודה ליב בן יוסף קלמנקש. דרשות עה"ת ע"פ מאמרי רז"ל, וקצתו מה שנמצא בפרקי בנם זקנו הנ"ל. נדפס ע"ס ברקמת: לובלין, חש"ד (תל"ד—ל"ח), 2°.

1039. **ס' האשל.** ה"ר יצחק ב"ר יהודה, על דקדוק לה"ק: כ"י אוקספורד 488 № (אורי' וכ"י די רוסי 1353 №).

1040. **אשל אברהם.** ה"ר אברהם ברודא. חי' על מס' פסחים חולין וב"ב, וקצת חי' על גיטין ופ' מיזהו נשך הסייך לעוי"ד הנ' רבית, עם הגהות אהל משה לבנו ה"ר משה: פפד"מ, תק"ז, 2°.

1041. **אשל אברהם.** ה"ר אברהם חי ריגיו ב"ר עזריאל. ס' נכבד בפרדס התורה, ומחלק לפי מסכת ר"י בן תימת בתמ' תכות, והוא: א) בן חמש למקרא, דקדוק לה"ק, והבנת כל ספרי תנ"ך, וקצור כל פרשה ופרשה בלשון נת וקל. ב) בן עשר למשנה, כללי ס"ס מסכת. ג) בן שלש עשרה למצות. נחור כל תרי"ג מצות ועטעמיהן ע"ד הפשט והמוסר וע"פ הדין, עם סדר מצות זמניות לכהנים לויים וישראלים בפט בית אהרן, בית הלוי, בית ישראל, והוא ת"ד, ונקרא ג"כ משמרת הבתים. ה) בן ט"ו לתלמוד, כל סימני התלמוד וההלכות ומימרות התמיהים והמורחים וכל סימן מילתא לפג לוחמים מדרכי מוסר וסדר המדיני. ו) בן ח"י לחופה, גימטריאות ונוטריקון, ופי' מסרות ורמזים, וקצתם גם לחותנו ה"ר אברהם מורפורגו ז"ל. ז) בן עשרים לדרוש, פי' סוגיות חמורות בתלמוד, ודיני שו"ע נדרך שו"ת, ותי' דיוים מלוקטים מפוסקים מחרונים. ח) בן שלשים לכח, פי' מאמרים תמוהים בפ"ס בכלי וירושלמי ותוספתא וכו', ותי' נפרדים לו ולחותנו הנ"ל ומליצות הפ"ס וירושלמי ומדרש וזהר, עם פירושיהן ופסקים להלכה ולמעשה. ט) בן ארבעים לבינה, מ"ם פתחי תבונות דרכי ה', לחקור ולהבין בהגהתו את העולם, ונקרא ג"כ סדר היחוד ואמונת ישראל. י) בן חמשים לעצה, קצור יפה מס' הזהר, ולקט דברים הסתום לכל נפש. יא,יב,יג) בן ששים לזקנה, בן שבעים לשיבה, בן שמונים לגבורה, עניני קבלה סתום. יד) בן תשעים לשוח, סדר כוונת התפלה עם הפלות ונקטות לחגים ומועדים, והידושים ומוסר, כ"י: (ירושלים מ"ח דפ"ח—כ', ועי"ם).

1042. **אשל אברהם.** ה"ר אברהם היכיני. דרושים: (שג"א נ"ד ושה"ג שלי ת"ח נפמו).

1043. **אשל אברהם.** ה"ר אפרים ב"ר אברהם חיות. דרושים כסדר התורה: ליוורנו, תקע"ט (579), 2°.

1044. **אשל אברהם.** ה"ר מרדכי ב"ר יהודה ליב אשכנזי. פי' מלמרי זכר וסוד עשר כפירות ומלרי עניני קבלה, וכוונות שקיבל מרבו ה"ר אברהם רוויגו, וקבל לת הס' על שמו: פיורדא תס"א, 2°. [והקדמת הספר נדפסה בס"ע שם, עיין הקדמת].

1045. **אשל אברהם.** (עיין עץ החיים, פרי מגדים, שלחן ערוך א"ח, תוצאות חיים).

1046. **אשל מגדנות.** ה"ר אברהם במוהרא"ל ליבטשטיין. דברי תורה ומוסר וחקירות הלהיות שבליות ולמודיות, במליצה וחכוז, עם פי': זאלקווא, 1808, 4°.

1047. **אשלי רבבי.** (עי' ש"ע י"ד עם ט"ז וש"ך).

1048. **אשלמתא.** (עיין תורה ד"ס ותני ערס תבלה וכו').

1049. **אשם תלוי.** ה"ר יהושע סגרי. ויכוח בעניני הדת: כ"י די רוסי № 1271.

1050. (סדר) **אשמורת הבקר** לתברת מעירי שחר (ולכן יש קורין לו ג"כ ס' מעירי שחר). סדר הסליות ותחנות, ופזמונים, ודבריס שנקבעו להתפלל בתשמורת הבקר, נדפסו ע"י ה"ר אהרן ברכיה די מודינה, וקנתס תיכר בעצמו: מנטובה, שפ"ד. ד"ו, תפ"א, 8° וז"ז. ובלימי סליחה לאשמורת הבקר: ד"א, ב'ת'ר'כ'ס', 12° או 16°.

1051. **ס' אשפירא.** — הגדול. — הקטן. (עיין צורת הארץ, ועי' ג"כ ס' הגלגל).

1052. **ס' האשרי.** ה"ר אשר ב"ר יהיאל אשכנזי (הרא"ש). קצור מכל הלכות התלמוד ומפרשיו, רס"י ותוספות נדפס בכל דפוסי הס"ם שלנו עס תוס' הגהות מהר"ח וא"ו. [נמצת ברד"א F, 594 № הוא הרמ"ס מכל הס"ם ד' קראקא, ועל גבו כתבו ווניציא: (רמש"ש). ולימו דפוס נפ"ע].

1053. **אשת חיל.** ה"ר אברהם יגל ממונציל'צי. על הנהגות התשם עס בעלה ובהליכות ביתה, ושוסה שלוס בין מים למשמו ובין מדס למקוס: ד"ו, שס"ו, 8°.

1054. **אשת נעורים.** (עיין שער היחוד).

1055. **את מוספיהן.** (עיין ברכת ה').

1056. **אתון גליפין.** (עיין אמרות טהורות).

1057. **אתרא דשמואל.** ה"ר שמואל ב"ר אלקנה מאלטונא. דרשות כסדר התורה, מביתו תדיר בכפרו מקום שמואל.

## נשלם אות א מהדורא רביעית

# אוצר הספרים

## ב

1. **בא גד** . (עיין הואיל משה) .

2. **באו חשבון** . ר׳ שמעלקי מפראג : פראג , חש״ר . 8° , (הוספות ש״י) , והוא הקדמת נרשימות רד״ח לוהות רבוי המספר מותיות עברי ״חיין מתל חייכם״ לר׳ שמעלקי ב״ר חיים : פראג , 8° . (רד״א תקמ״ב דכ״ח ע״ח , וק״ד 0 , 827 № נקנרה) . [ורמש״ש כ׳ וז״ל : הספר כלי שער ושמו בא חשבון לפי רשימת רד״א כ״י אך בו חשבון לפ״ד וואלף , וכ״ל שהיה שמו באו חשבון עש״ה נמדכר כ״ח כ״ח , עכ״ל . ואולי מלות באו חשבון הן שנת הדפוס , לפי שתי המתכר כימים הסס , (ועיין צונץ גא״ל דרפ״ו ורנ״ז) . ולפי שלח נקרח נשם פרעי אחד , לכן רכו שמותיו כנ״ג] .

### באור *)

3. **באור אבן רשד** על ספרי אריסטו . (עיין אריסטו) .

4. **באור אגדה** לה״ר נתן ב״ר יוסף מקלאראמוט (Claremont ?) : כ״י די רוסי $^{313}/_{8}$ № .

5. **באור אדרא זוטא** להר״מ קורדוכירו . כ״י רד״א q , 1017 № .

6. **באור אדרא רבא** . (עיין טעמי תורה) .

7. **באור אדרא רבא וזוטא** להגר״א , כ״י : (עיין נס׳ עליות אליהו סוף דל״ח ע״ב והערה פ״ח שם) .

8. **באור האדרות** מכתבי האריז״ל , מועתק מס׳ אמת ליעקב לה״י צמח : כ״י רד״א q , 925 № .

9. **באור** ע״ס האחד . (עיין באור ע״ס השם) .

10. **באור האיצטרלוב** מעשה מלאכתו ומשמיעו , מיוחס לאחמד בן אלצפר בל׳ ערבי , נעתק לעברי ע״י ה״ר יעקב בר״ר מביר: כ״י מלוי לרכים . ונאור כלי האיצטרלוב להרחב״ע נמצח בכ״י מינכען $^{249}/_{7}$ № , [והוא ס׳ מעשה האסטרובלא אחר בכ״י רד״א q , 1673 № ע״ם , ויש ממנו כ׳ נוסחאות , ואין מהם הוא ס׳ כלי הנחשת הנדפס נק״כ , עיין זה : רמש״ש] .

11. **באור אלכסנדר** על ספרי אריסטו . (עיין אריסטו) .

12. **באור** ע״ם אלמגיסטי לה״ר אליהו המזרחי . מזכירו נהסנוחותיו סי׳ ה׳ , וכ׳ שם שעדוד נהכותו , ע״ש .

13. **באור** ע״ם אלפרגני הוחל מר׳ משה הדרשי ונשלם מר׳ יצחק ב״ר שלמה אלחרד נשנת ה״ח קפ״ט : כ״י מינכען $^{246}/_{12}$ № . [ול דשנת קפ״ט אין זה שנת תכונו כ״ח שנת העתקתו , לפי שר״י ן׳ אלחדד חי נשנעים שנה ויותר לפני זה , עיין נסוף ס׳ מקור חיים ד׳ מנטובה , ועי׳ ג״כ נשו״ת הריב״ש סי׳ כ״מ שכ׳ להל״כ יהודה נ״כ אשר וז״ל : כידי ג׳ קונדריסין מפי׳ בן סיני , הניחם פה תלמידך ר׳ יצחק אל אחדב וכו׳ , ולדעת מהרי״ט צונץ (גא״ל דתק״ג) כ״י ב״ר אשר הל״ו הוא נכדו של הרח״ש , הנהרג נשנת קנ״ח על ק״ה , ע״ש , ואולי מ״ש הקפ״ט הוא ט״ס וצ״ל הקכ״ט] .

14. **באור** על אסתר לה״ל גרשון משאדאווי , כ״י : (שי״ג) . עוד על אסתר ועל רות

---

*) נשם באור סדרתי גם כל ספרי כ״י הנרשמים נרשימת רד״א ורח״ם וזולתם נשם באורי . . . או באורים . . . מלבד הספרים הנדפסים נשם באורי . . . או באורים . . . אלא יבואו נסוף הספרן , וכן סדרתי חבור , חבורי , חבורים . חידוש , חידושי , הידושים . פירוש , פירושי , פירושים .

לה"ל אברהם סבע הספרדי, כ"י ר"א אשכנזי: (עיין תוס' עק"ר תר"ט 24 №).

15. **באור** ע"ס **בחיי** לה"ר מנוח הענדיל ב"ר שבתי' בע"ס מנוח הלבבות. [מלמיכי נפרדים על י"ע דפין: רמש"ש]: כ"י רד"א q, 259 №. טוד כל"ל לה"ל שמואל מוטוט: כ"י שם q, 928 №.

16. **באור** הגאון או הגר"א הוא הגאון רבינו אליהו מווילנא: (עיין ס' יצירה, ש"ע וז"ן).

17. **באור** ס' דניאל ול"ר (בלי יהומע) ויעקיה תהלים ותוב ותות לה"ל משה דוד ואלי: כ"י יוא"ל.

18. **באור** דניאל הקטן בס' המבחר ומלי עמיעס, לה"ל יצחק בן אברהם הרופא הקראי: (נובלות הכמה דט"ו ע"ח).

19. **באור** דרכי **התשבון**, ז' מעריס, לה"ר מאיר אשכנזי שפירא: כ"י רד"א q, 272 №. [ומלת עם בס' נוסחאות, ח' לפני באור שש בכפים, עיין זה לתלן. וח' לתהיו: רמש"ש].

20. **באור** הגדה ש"ע לה"ר אברהם אחי הגר"א מווילנא. מבור גדול בדלוסיס, כ"י: (שי"ג).

21. **באור** והגהות על כל הזהר ורעיא מהימנא ומדרש הנעלם ואדרא רבא וזוטא להגר"א, [ולא נדפס רק על ת"ג מהזהר דקנ"ח ע"ח עד סוף דקע"ה ח', ובסופו קלת לקוטים]: ווילנא, תק"ע, 8°.

22. **באור** על הל' פסח לה"ל יונה נבון. (עיין שה"ג בלי במקומו).

23. **באור** הנה ישביל עבדי וכל הפרשה וס' הגי לה"ל דוד די רוקה מרסיקה: כ"י יה"ש, ועתה אוקספורד.

24. **באור** הנה ישביל לרמב"ן, נדפס עם ויכוח, ע"ם.

25. **באור** הפטרות מכל השנה לה"ר תנחום ב"ר יוסף ירושלמי: כ"י אוקספורד 158 № (אורי). ועל הפטרת יחזקאל וכוד סדרכים לא נודע למי: כ"י רד"א q, 1072 №.

26. **באור** הקדמות סמוכים לאלתבריזי. (עיין שאלות ר"ש הכהן). [ומלת בכ"י מסעתקה תחת מיומסת לר"מ אבן תבון: רמש"ש].

27. **באור** ע"ס ויקרא, לא נודע למי: כ"י די רוסי 228 №.

28. **באור** ס' הזהר (על קלת מתמכיס) בסלח ר' בער לר' ישעיה: כ"י רד"א q, 926 №. ועיין בקונדן תעלומות הכמה להיש"ר מקנדיא ח"ח דמ"ח ע"ב וכו'.

29. **באור** על זהר חדש להגר"א, כ"י. (עיין בס' עליות אליהו דנ"ח סי' מ"ו).

30. **באור** על הד גדיא לה"ר אשר אנשיל מנפד"ם: לונדון, תקמ"ה, 8°.

31. **באור** והדומי דיני פסח והגדה: כ"י רד"א q, 572 №.

32. **באור** והדומיס על טור י"ד לה"ל בנימין מפוונא: כ"י רד"א q, 577 №. טוד כל"ל, לא נודע למי: כ"י שם F, 650 №. [ולולי סס נבע"ס מנוח הלבבות בממלו לו בס טו"ת נפרך הסוף, ט"ס].

33. **באור** מדם על בנין הבית ניחזקאל עם ניזרו לה"ל יוסף שניצלער: לונדון, תקפ"ה, 4°.

34. **באור** על טוא"ח לה"ר אליהו ב"ר משה מרושלין מווירמיש: כ"י רד"א q 570 №. טוד כל"ל למהר"ן ן' חביב, וכן לה"ר יצחק אבוהב הובלו בכ"י על המוריס תדיר, כמ"ם ה"ר חיד"א בשה"ג במקומם, ע"ם. טוד כל"ל, לא נודע למי: כ"י רח"ם 97 №.

35. **באור** על טוי"ד למהר"י ן' חביב, מובא בכ"י, כמ"ם בקונ"ד דל"ב ע"ח, וכ"כ בשה"ג בלי במקומו, ע"ם. עוד כל"ל מרוך מלד, לא נודע למי, ומביא תדיר לת הרם"ל: כ"י רד"א q, 576 №. טוד כל"ל ועל בוח"מ לה"ל מנוח הענדיל בע"ס מנוח הלבבות: כ"י שם q, 574 № [ועי' לעיל 32 №]. עוד על טור וש"ע י"ד ואה"ע וח"מ, נרלה מקומס בשם לה"ר אנשיל בי"ץ, שחתום בכמה מקומות א"ך, ויש תלמיד ה"ר שעפטיל הורוויץ בן השל"ה במציאו תדיר: כ"י רח"ם 98 №.

36. **באור** על ד' בוחים למהר"ן שפירא, עם הגהות: כ"י רד"א q, 569 №. ועל בית יוסף מד' מוריס להנ"ל: כ"י שם q, 568 № ועי"ם q, 571 №. ועל ד' מוריס למהרש"ל: כ"י שם q, 8—567 №.

37. **באור** על מעמי המלות להרמב"ם, לא נודע למי: כ"י די רוסי 272/4 №.

38. **באור** ע"ס יונת אלם ויחודים לה"ר ליב מפלעבנא תלמיד האריז"ל (כן ל"ל וי"ע): כ"י רד"א q, 927 №.

39. **באור** ע"ס יסוד מורא. (עיין באור ע"ס השם).

40. **באור** ע"ס יסוד עולם ועל חכמת התצטון ומלכי חכמות, לח נודע למי: כ"י מינכען 261 №. עוד ע"ס יסוד עולם ומולת התרן והל' קה"ח מהרמב"ס לה"ל שמשון בברך, עם ליוויס: כ"י רד"א תקמ"ב דף ב' ע"ב, ועיין ק"ד 589 №.

41. **באור** ע"ס יצירה לה"ל אליהו הזקן המקובל. הוצא בפי' הר"מ בוטריל לס' יצירה פ"ח מסנה ח' פיסקא, בסלסה בפריס וכו', ע"ש.

42. **באור** ע"ס יראים לה"ל שמואל אלגאזי, לברוך מלך: (ש"י).

43. **באור** על ירושלמי. (עיין טעמי תורה). עוד בל"ל ע"ס זרעים, ורובו הגהות והקוויס להגר"א, כ"י: (עיין בס' עלית אליהו דל"ח ע"ב סי' י"ח).

44. **באור** הירייה הגדולה והקטנה, עם פי' לפיכוסה לה"ל ראובן הצרפתי: כ"י יוא"ל. ובאור הקטנה לבד עם פי' הל"ל: כ"י יה"ש.

45. **באור** ויסוד ג' סתירות ברמ"י עה"ת, לה"ל יצחק ב"ר יהושע לאטיש, והם: א) בעניין הפסק הגסמיס במבול. ב) בעניין בכורת יעקב. ג) בעניין ירידת מצה מן השמ, ומלמד פסל לך: כ"י רד"א q, 258 №.

46. **באור** כלי הקדרן לה"ל יעקב ב"ר מביר, לסדר בב"י שד"ל, [הוא ספרו רבע ישראל, עיין זה: רמש"ש].

47. **באור** הלוחות לה"ל יעקב ב"ר דוד ב"ר יו"ט פולא. (עיין לוחות התכונה, נתיב חכמה), [הכיוצא הוא ממאמר הלוחות, גם נעתקו ללשון לעז ומלעז לעברי: רמש"ש].

48. **באור** על לוחות אלפונסו לה"ל פריצול משה בוטריל: כ"י יש"ר [וכ' בהקדמתו שהיה תלמיד ה"ר משה היערי (כ"ל ר"מ מקריית יערים בפיטון היהוד) ויש מהלכים מפתרים: רמש"ש].

49. **באור** ע"ס המבהר לכ"ר אליהו בן אברהם הרופא הקראי. (עי' בס' נובלות חכמה דנ"ח בהגה"ה).

50. **באור** על מגלות לה"ל שמואל מאלריאו: (ש"י 27 № ומס ר' שלמה בטעות).

51. **באור מדות התורה**. (עיין קול ה').

52. **באור** על מדרש הנעלם להגר"א, כ"י. (עיין בס' עלית אליהו דכ"ח סי' מ"ה).

53. **באור** על מדרש רבות עד פ' ויסב לה"ל אליהו לואנץ מווירמיש: כ"י רד"א q, 260 №.

54. **באור** ע"ס מורה נבוכים לה"ל הסדאי ב"ר אברהם קרשקש רבו של בעל העקרים, ומחלקו בסס הספר: יש קורין לו בית יעקב ויש קורין לו נר אלהים, ולה"ק נקרא אור ה', ומין להכריע גס מכ"י זה, (עיין אור ה', ובש"י מות ח' 101 №: כ"י מינכען 301 №). וקוצ לשמוע שהות ס' אור ה' בעצמו ושמוי שמו לשהור ע"ס המורה התעה את המכשיס כ"י וויז 72 № ולח זכר את זה, עיין נר אלהים ומ"ש שם. [ולילעגתהלל בעצמו קרא שמות לבסס וכסס ספריס מכ"י מינכען, ומתסיון ידועה שגס ושגה: רמש"ש]. עוד על קנת ס' המורה לה"ל מנחם אחי ה"ר אביגדור ב"ר יעקב: כ"י רד"א q, 1163 №. עוד בל"ל על ח"ח וב' לה"ל משה ב"ר שלמה מסילירנא, ועל ח"ג המליס ה"ל ישעיה בעו: כ"י מינכען 59 № וב"י די רוסי 106, 1071 №. ומ"ח וב' לבד: כ"י רד"א q, 1163 №.

[ודע כי באור איזה מאמרי המורה שהב בב"י רד"א F, 939 № וכתוב שם בגליון שהם לה"ל יהודה חריזי ע"ש הוא המאמר המתחיל "מה שנא בתהלת ס' המדע" וכו', הנדפס בחמדה גנוזה בשם ר' הלל והוא לר"מ אבן תבון. עי' תוס' עק"ד תר"י עמוד ב"ח, ולה ושתומס! רמש"ש].

55. **באור** ע"ס מורה נבוכים: ווין, תרי"ג, 8°. [ורמש"ש כ' שהיתו שלם בפוסו ולח נדפס בכתוי, ויש"ס תמר לכתוב נקלת עליו, עכ"ל]. ועל ח"ח לבד. (עיין מורה נבוכים).

56. **באור המלות** על אקדמות, לח נודע למי: כ"י רד"א q, 1261 №. עוד בל"ל על הרמב"ם הל' יסודי התורה וח"ת, לח נודע למי: כ"י די רוסי 7/286 №. עוד בל"ל ע"ס העיון לרב המאי גאון: כ"י יוא"ל. עוד בל"ל על תג"ך בסדר בל' נרפת, כ"י סוויס, ואולי גס למחבריס סוויס: א) כ"י בפאריז מסנת ה"א. ב) כ"י די רוסי מסנת ה"א ל"ט 60 № וקנת ג"ל בכרך 637 №. ג) כ"י בהולנד ספרי מדרש התכמות בלייפציג 102 № ולת זה ראיתי גס אני (צונץ גא"ל דף פ"ח ופ"ב).

57. **באור** מלות ההגיון. (עיין מלות ההגיון, פירוש —).

58. **באור** ע"ס מערכת האלהות לה"ר אברהם ן' דור אשכנזי : כ"י יה"ש מפנק רכ"ב . [ואולי הוא המפקם ס' יצירה , עיין זה] . עוד כל"ל לה"ר מתתיה דלקראט : כ"י רד"א q , 1030 № .

59. **באור** מעשה האיצטרלוב לה"ר יוסף טאיטאצק : כ"י יה"ש .

60. **באור** מעשה בראשית לה"ר יהודה ב"ר משה ב"ר דניאל מרומי . עם כמה מתמריס לחריס ממנו מועתקים מל' רומי : כ"י מנוי לרניס , (עיין חבור גדול וכו' באות ח') .

61. **באור** מציאות השם מס' חובות הלבבות , ומאמר לקוטים : כ"י רד"א q , 1068 № .

62. **באור** מראות יחעיה ויחזקאל ומנורת זכריה וסוד גן עדן ובאור מעשה מרכבה ומעשה בראשית , לח נודע למי : כ"י די רוסי 68/3—6 №. [ואולי הם לה"ר טודרום הלוי בעני התכוניס שלפניהם , ואולי גם מה שמחריסם שם נכתב הסוף לו הם , ע"ש] .

63. **באור** מרדכי . ה"ר מרדכי בנעט . כתך ליקוטן בתור על המרדכי הלק"ט ועיניח וס"ת ותפילין ומזוזה : ויין , תקס"ה , 2° . כתך שני : ס' המרדכי מס' ברכות , עם בתור כולל דיני ק"ש ותפלה, ובהכת הפירות ובהמ"ז ונע"י , ופ' ערבי פסחים כולל דיני קדוש וסדר של פסח : ויין , תקע"ג , 2° .

64. **באור** משלי ותהלים ע"פ סוד לה"ר משה דוד ואלי : כ"י יה"ש .

65. **באור** על סדר עבודה של כ"י ן' לחיתור , לח נודע למי : כ"י די רוסי 313/7 № . [וכ' ן' כוכב טוב שבזמן בכולו מלוקט מתוך פי' הר"ח גליפפה על סדר עבודה הכ"ל אשר בתך הסוף לפני זה, עי' בם' קובץ מעשה ידי גאונים קדמונים ח"כ דקי"ח ודקכ"ג] .

66. **באור** סוד אדרא רבא וזוטא , וסוד ה' פרקים בזהר פ' קדומה [הוא ס' ספרא דצניעותא] לה"ר שלמה שלימל ב"ר חיים המכונה טיינשטריל:כ"י רד"א q,1044 №.

67. **באור** סוד הפסוקים בגבריאת המלא : כ"י שם q , 1072 № .

68. **באור** על הסוכה לה"ר אברהם ב"ר יהודה : כ"י מינכען 246/14 № .

69. **באור** סופיסטיקא , (עיין אריסטו) .

70. **באור** על הסמ"ג , מיוחס לה"ר אליהו לואנץ מווירמיש : כ"י רד"א q , 719 № . עוד כל"ל בקנרס , לח נודע למי : כ"י שם q , 721 № .

71. **באור** סמים לביים , לח נודע למי : כ"י הפליט 15 № ב' . עוד ע"ס הסמים הלביים לאבן סינא לה"ר ברוך ב"ר יצחק ן' יעיש : כ"י שם 16 № .

72. **באור** על ספרא , וגם הגהות להגר"א , כ"י , (עיין נס' עלית אליהו דל"ד סי' י"ז) .

73. **באור** סתרי תורה [נזהר] פ' וירא דרס"ב: כ"י רד"א q , 1033 № . ועל סתרי תורה שבכל הזהר : כ"י שם q , 964 № .

74. **באור** ס' עזרא ודה"י להרלב"ג : כ"י שם q , 282 № .

75. **באור** פוסקים לה"ר משה פרגוס: כ"י שם q , 581 № . עוד כל"ל , לח נודע למי : כ"י רד"א תקמ"ב , ובק"ד לח מצאתי . עוד כל"ל בי"ד וח"מ לה"ר משה מהוראדנא וה"ר הירש מלובלין, וקצת תשובות מגאוני זמנם : כ"י שם ואולי ק"ד q , 594 № .

76. **באור** פירוש הרמב"ן עה"ת לה"ר יצחק אבוהב : חמ"ד (קונשטנטינא) , הרפ"ה , 4° , (ועי' תורה) .

77. **באור** פסוקי תורה וח"מ והפטרות לה"ר וואלף אפענהיים: כ"י רד"א q , 264 № .

78. **באור** פסוקים ודרשות על כוס פרסיות התורה וספרי ל"ך ופ"ח לה"ר יוסף טאיטאצק : כ"י שם q , 267 № .

79. **באור** ע"ס פרדס רמונים לה"ר יואל סירקיש בעל הב"ח : כ"י שם q , 927 №.

80. **באור** על פרקי אבות לה"ר שלמה זלמן אבד"ק עיר חדש, כ"י : (שי"ג) . עוד כל"ל , לח נודע למי : כ"י יה"ש .

81. **באור** פרשת מליהו הנביא , לח נודע למי : (זצ"ל כ' ט"ז) .

82. **באור** על קאנון הגדול, כפר רביעי,להחכם בלשום (הוא ר' משה) הנרבוני : כ"י הפליט 14 № . [ויש בתוריס רביס על ספריס אחדיס מהקאנון , ובב"י די רוסי 565/2 № נמצא ג"כ בתור על ספר ד' מהקאנון כל"ל , ולח נודע למי : רבש"ש] .

83. **באור** על קדוש החדש של כ"ר אהרן הקראי בע"ס המצות,וסדר נכון ללוחות של בעל המדרש ומאמר בתוריס לכ"ר יוסף בן אברהם הרופא הקראי:(נובלות חכמה דל"ו בהגה"ה).

84. **באור** קהלת לה"ר אברהם פריצול : כ"י יה"ש , וב"י הפליט 7 № . עוד כל"ל לה"ר אלישע גאליקו : ד"ר , של"ח , 4° .

85. **באור** קל וחומר וגזירה שוה למהר"י קאוים : כ"י יוא"ל .

86. **באור** הקצר על ס' שמות להראב"ע, נעתק מכ"י הכתוב מתוסס והוכתב לביה"ד ע"י ה"ר ישי"ר מגוריציא : פראג, ת"ר, °8 .

87. **באור** על הראב"ע עה"ת להה"ר ידעיה הפניני הבדרשי, כ"י ברומא ופאריש : (צונץ גא"ל דתפ"ח) . ב) ביאור ר' ליאון מושקוני, נזכר מר' מנחם תמר תמר הסיג עליו . ג) עוד כנ"ל להה"ר מנחם תמר : כ"י ליידען 29 № [וכפ"י הלשון מגומגם, ע"פ 19 №] . ד) עוד כנ"ל להה"ר משה ב"ר יהודה ב"ר משה מן הנערים : כ"י ווין ר"ח 7 № וכ"י רח"ם 102 № [ועדות בתוספותי נמצא ג"כ בכ"י וואטיקאן כפס תפוחי זהב, כ"כ ווולף בהקדמת הספר אין זכר לזה]. ה) עוד כנ"ל להה"ר מתתי' היצהרי : כ"י אוקספורד 130/2 № (אורי) . ו) עוד כנ"ל להה"ר פריפוט דוראן : כ"י יה"ש . ז) עוד כנ"ל לרש"ם ב"ר יצחק בן שפרוט : (תג"י ס' י"ג) (עיין צפנת פענח) . ח) עוד כנ"ל, לא נודע למי : כ"י הפליט 75 № . ט.י) גם פה עיכבו זו ווילנא נמצא ביד מהרצ"ה ק"ב ל"י ב' פירושים על הרמב"ע עה"ת , ומניחם חסרים לחסם וכופסם, כ"י ישן . ויש עוד הרבה המזכירים בממס הפרטי , (עיין אוצר הנחמד , אור הנפש , אות נפש , אמרי נועם , לקח טוב , מגלת סתרים , מקור חיים , עץ חיים , צפנת פענח לריב"א הספרדי , וז"ן) .

88. **באור** ס' רזיאל . כולל סגולות ופלאות מהכתיב טובות וירקות ובע"ח בדרך מבהיל מאד, ולפני כל מאמר כתוב פס שלמה המע"ה : כ"י רייפמאן . [ומולי הוא ס' מפתח שלמה הנ' בפ"ק] .

89. **באור** על הרמב"ם להה"ר זעלקלין אחיו של הרקח : כ"י רד"א q , 769 № . ב) עוד כנ"ל למהר"י בי רב . (עיין שה"ג שלי במקומו). ג) עוד כנ"ל להה"ר יוסף קורקוס, ע"פ זרעים : אזמיר , א'ת' ע'מ'ו' , °4 . [וכ' בסופו שמיכר ג"כ ע"פ עבודה וס' עטרה , ע"פ] . ד) עוד כנ"ל ע"פ עבודה והל' מועדים : כ"י יה"ש .

90. **באור** על הרעיא מהימנא להגר"א עפ קצת הגהות לתלמידו ה"ר משה מטולטשין : ק"ב , חש"ר (תרי"ח) , °8 .

91. **באור** על רמ"י עה"ת להה"ר אברהם אבד"ק פראג בה"ר אביגדור : (ש"י) . ב) עוד כנ"ל להה"ר אליהו ב"ר משה בלון . (עיין בהקדמת ס' דבק טוב) . ג) עוד כנ"ל למהר"ם אלשקר . (עיין שה"ג שלי במקומו) . ד) עוד כנ"ל, לא נודע למי : כ"י רד"א q , 267 № . ה) עוד כנ"ל , ומביא קצור מזרחי : כ"י שם q , 266 № . ו) עוד כנ"ל , ועל הרמב"ן עה"ת : כ"י שם q , 265 № .

92. **באור** על אמיתות של כ"ר מהרן בן מליהו הקרתי לכ"ר אברהם הרופא הקראי : (נובלות חכמה דכ"ו ע"פ בהגה"ה) .

93. **באור** על שיה"ש להה"ר דוד פרובינצאלו, הוכתב בס' מאור עינים פנ"פ ע"ם , ועי' כ"ת ה' דקנ"ז . ב) עוד כנ"ל להה"ר יוסף ב"ר אברהם חיון , כ"י : (החלוץ ד' דפ"ט) . ג) עוד כנ"ל , ועל קהלת , להה"ר עובדיה סבורנו , נדפס עם גלוסו עה"ת (עיין זה להלן) . ומניח במקומות גדולות ד"פ , (עיין תורה) . ועל איה"ם לבד : לבוב , תקפ"ח , °4 . ק"ב , תר"ה , °8 .

94. **באור** על ש"ע א"ח להה"ר חיים בר בצלאל: כ"י רד"א q , 259 № . ב) עוד כנ"ל להה"ר יוסף ב"ר משה ברודו : כ"י שם q 265 №.

95. **באור** על ש"ע י"ד למהר"ל מפראג : כ"י שם q , 7—568 . 575 № . ב) עוד כנ"ל להה"ר משה מהוראדנא : כ"י שם q , 9—610 № . ג) עוד כנ"ל , ועל ס"ע מה"ע וה"מ למהרש"ל : כ"י שם q 573 № .

96. **באור** על ש"ע ח"מ להה"ר אשר אבי בעל שאגת אריה (עד סי' ע"ב) , כ"י גדול עד ת' דפין 2° : (שי"ג) . ב) עוד כנ"ל להה"ר העשיל מלובלין : כ"י רד"א q , 579 № . עוד כנ"ל , לא נודע למי : כ"י שם q 580 №. ד) עוד כנ"ל , ומוס' על סמ"ע להה"ר אורי דלוגאטש : כ"י רח"ם 99 № .

97. **באור** על ש"ע ע"פ כוד להאריז"ל עס הגהות הרמ"ז ד' תלקוס:כ"י רד"א F, 897 №.

98. **באור** ע"ס השם וס' יסוד מורא מהרמ"ע להה"ר מרדכי בומטינו : כ"י ראח"ם 29 № . וע"ס יסוד מורא לבד : כ"י רש"ף בכך ה' 9 № . וע"ס יסוד מורא וס' האחד : כ"י די רוסי 556 № וכ"י רח"ם 82 № .

99. **באור** שם המפורש להה"ר מנחם תלמיד הרקח : כ"י יה"ש .

100. **באור** על שם הקדש של מ"ב : כ"י רד"א תקמ"ב דכ"ח למטה, ובק"ד לא ידעתי מקומו .

101. **באור** ע"ס שמות לנבד ה"ר שמואל החסיד בגימטריאות ומזיז על כל פסוק ותיבה כמו בעל העוריס : כ"י רד"א q , 2—263 № .

102. **באור** על אמות הקדושים:כ"י שם 315,0 №.

103. **באור** ע"ס השמע הטבעית.(עיין אריסטו).

104. **באור** (עיין) שני קוים לאבר בתורה ח"ת פע"ג להר"מ ברובינצאלו: (עיין מורה נבוכים).

105. **באור** על שערי דורא בגרמה לה"ר אליעזר טריוויש מציה בו זקנו ה"ר יוחנן טריוויש: כ"י רד"א תקמ"ב [ועיין ק"ד q, 582 a № וכ' שם ועל טוא"ח, ואולי זהו].

106. **באור** ע"ס שש בנפים לה"ר מאיר אשכנזי שפירא: כ"י שם q, 272 № ואולי גם כ"י ווין 181 № ע"ם. [ירמש"ש כ' שלא נמצא שם רמ"ח שפירא עליו בכ"י מפורש, ועיין באור דרכי החשבון לעיל ומ"ש שם]. ב) עוד בכ"ל בקצור, לא פירש למי, עם הערות ה"ר בנימין ב"ר מתתי' מסיונה: כ"י יוא"ל.

107. **באור** תהלים (יותר מהנדפס שם) לשון קצהב) ולשון ע"ם וכות וקלת מאמרי מגלות לה"י טאיטאנץ: כ"י רד"א q, 269 №.

108. **באור** הוספי הרא"ם על הסמ"ג לה"ר יונה נבון. (עיין שה"ג שלי במקומו).

109. **באור** על התורה (בראשית שמות ויקרא) בגרמה לה"ר אביגדור קרא: כ"י אוקספורד 145 № [אחר שנתן רמש"ש תלקיו אשר היו מפורדים בב' קובצים (אורי), וכן ים לתקן בצונץ גא"ל דק"ם]. ב) עוד בכ"ל לה"ר יהודה חסיד: (צונץ גא"ל, דע"ו). ג) עוד בכ"ל לה"ר יוסף פארדו: (תג"י י' ע"ט). ד) עוד בכ"ל להרמב"ן. בפתחי המקרא ודרשות רז"ל וע"ד הקבלה, ונקרא בפי הקדמונים באורי התורה הוא חדושי התורה, [לפי שנדפוס ראשון מתחיל: "בשם הגל ... אחתיל לכתוב חידושים בפירושי התוה": רמש"ש]. ויש קורין לו ס' נחמוני, (עיין דב"ע כ' דף ט'): ד' ישן חמו"ד (לפני שנת ר"ם). ליסבונא, רמ"ם. נאפולי, ר"ן. פיזרו, עד"ר. ד"ו, ש"ה, 2°. זאלקווא, תקס"ה. פרעסבורג, תקצ"ט, 4°. ה) עוד כ"ל לה"ר נסים [ב"ר ראובן] עד פ' תולדות: כ"י רד"א q, 268 №, ועד פ' ויחי: כ"י ר"א אשכנזי (תוס' עק"ד תק"ט 24 №). ו) עוד כ"ל לה"ר נתן אופיציאל. נזכר בפ' נצחון ישן, ותוס' תענית ד"ע סוף ע"פ, ותוס' עה"ת, ומנחת יהודה וז"ז: (צונץ גא"ל דפ"ד). ז) עוד כ"ל, ועל רוב כפרי וז"ל לרב סעדיה גאון, כולל תרגום ערבי וכלול סמלות והעניות, ונקרא בערבי שרח ותפסיר, וכתב ג"כ בכתב ערבי, אבל הגיהר לנו הוא בכתב עברי, וכן הדפיסו תלגומו עה"ת בחומש עם תרגום פרס בקושט' שנת ש"ו, ובפוליגלוטא ד' פאריז ולונדון בכתב ערבי, ועל יחשיב נדפס ע"י פוליום ביענא שנת תק"ס: (בבה"ע תקפ"ט דכ"ג). ח) עוד כ"ל וכוונות התורה לה"ר עובריה ב"ר יעקב ספורנו הרופא, עם נתור בית"ם וקהלת בשבר מיומד: ד"ו, שב"ו, 4°. וכלי נתור קהלת: לבוב, תקפ"ח, 4°. (ועי' תורה, ועי' באור שיה"ש וקהלת לעיל). ט.י) עוד כ"ל, לא נודע למי, נמצא בב"י שר"ל שני בתוריס סוניס לשני מחבריס למכמזים קדמוניס, (עי' כ"ח ז' דם"ח—ע"ח). יא) עוד כ"ל, כ"י רד"א 256 F [בכתב צונץ ג"פ 294 בשם מר' טוביה בן אליעזר, לפי מה שמצא בכתיבת כ"י, וכבר תקנתי הטעות הזה בכתיבתי ע' 2674, ותוסיף פה שבסוף פ' נח נזכר ר' מרדכי בספרי וכסוף פ' פנחס תומר: "ממורי הר"ר יעקב הלוי ז"ל". הפי' על מגלות שם נמצא אחר מדרש ויושע ומדרש עשרת הדברות ויש לספרידו, ואחריו נמצא מדרש תדשא, ואחריו על מזמור ו' ואחריו באורים על רש"י מלוקטים ממחבריס שונים, וכתוב בסופו "אני ... סיימתי זה בניתוריס על רש"י ליום ד' י"ע סיון שנ"א לפ"ק, נתום יודא ב"ר יוסף הלוי ז"ל": רמש"ש].

ודע דמ"ם בכ"י רד"א q, 400 № **באור** עה"ת לה"ר יוחנן לוריא, הוא ספרו משיבת נפש עיין זה. ומ"ם בש"י לות ר' 19 № **באור** גדול מר' מנחם תמר ופי' עה"ת, כ"י בלידן 2, כ' הרמש"ש שהוא נתור על הלחב"ע עה"ת, עיין רשימת כ"י ליידן 29 №. וכן מ"ם בש"י, שם 21 № וכלות פ' 64 № **באור** הרמב"ם עה"ת הוצא נם' כנסת הגדולה בהגהתו עז"ת ע"ש, ואחריו נמצא גם הסה"ד הוצא בעקבותיו תדיר, ככר הגיה ה"ר חיד"א עליהם, וכתב שהוא טעות הדפוס בכתב"ג וז"ל הרמב"ן, עיין שג"ב ב' ה', ושם פ' כ"ח, ושה"ג שלי במקומם.

110. **באור** לתלמיד. (עיין תורה).

111. **באור** ר' התמונה: כ"י רד"א q, 979 №. [ומ"ם שם: "באור מהפי' גמרא מן התמונה", כ' רמש"ש שפי' ח' מם' התמונה נקרא גמרא גם בכ"י ריגיו, וגם נוסחת אחרת מם' יצירה נקרא גמרא, ויש דבריס בזו, עכ"ל].

112. **באור** התפלות לה"ר מנחם הריקאנטי: כ"י מינכען $56/_6$ №. (ועיין טעמי המצות), [ויש נדפס בשם פי' תפלות ובשלם מם' ר' שמואל (והוא ר' שמואל מוטוט, כאשר הראיתי בהגהתי), ובהוב כ"י נמצא קודם פי' התפלות לנקנטי עוד מאמר על י' ספירות וכבר הזכירו המחבים כ"י ווינן ע' 104, ועי' רשימתי ע' 1735 רמש"ש].

ב) עוד כנ"ל, ועל ספרי הקדם לה"ר שמואל ההסיד ז"ר קלונימוס הובלו בס' פענח רזא פ' נח ופ' וירא, ע"ש: (צונץ גא"ל דע"ד).

113. **באור** על תקוני זהר להגר"א, כ"י. (עיין בס' עלית אליהו דג"ז ע"ב סי' מ"ס).

114. **באור** תרגום אונקלוס וחלופי נוסחאות בו: כ"י יה"ש.

115. **באורי אהרן**, ד"ו, 8°. [כ"כ בקטימת קאשמן מצות תקס"ג 23 № ע"ש. ורמש"ש כ': ליז ספק שנ"ל באורי מהר"ן כ"ל כ"ג שפירא, ונכתוב בכהנו].

116. **באורי הגאון**. (עיין באור הגאון או הגר"א לעיל).

117. **באורי הזהר**. ה"ר דובער בה"ר שניאור זלמן נגב"מ. בלוור ע"ס הזהר: קאפוסט, תקע"ו, 4°.

118. **באורי יפה**. (עיין לבוש אדר היקר).

119. **באורי מסורות**. (עיין ס' מסורות).

120. **באורי סמ"ג** למהר"א שטיין והר"א מזרחי. (עיין ס' מצות גדול, תוס' סמ"ג).
ב) עוד כנ"ל לה"ר יוסף בהקדוש ה"ר משה מקרעמניץ: ד"ו, שס"ה, 4°.
ג) עוד כנ"ל למהרש"ל. (עי' עמודי שלמה).

121. **באורי רש"י** עה"ת לה"ר יוסף מקרעמניץ הנ"ל: פראג, שע"ה, 4°.

122. **באורי שערי דורא** לר"י מקרעמניץ הנ"ל: שם, שס"ט, 4°.

123. **באורי התורה**. (עיין באור עה"ת להרמב"ן ולספורנו לעיל).

124. **באורים**. (עיין בית העזיאלי).

125. **באורים**. ה"ר ישראל איסרלין ב"ר פתחיה מרפורג מקרימו (מהרא"י). פי' על רש"י עה"ת: ד"ו, חש"ד (עת"ר). שם, ש"ה, 4°. עוד ובסופו דמות בכפ שלמה המע"ה מס' הכלבו: ריווא די טרינטו, שכ"ב, 4°. [ובקדמת ר"י מרקריאה שם כתוב שנדפס הספר זה שלם רגליס, ע"ש] ועם פירש"י עה"ת: ד"ו, שכ"ו, 4°.

126. **באורים** והגהות על כל ד' חלקי הש"ע. (עיין יוסף אומץ).

127. **באורים** דדברי קהלת. ה"ר משה ב"ר אברהם פרענקיל. פי' על קהלת: דעסויא, חש"ד (תק"ס), 8°.

128. **באורים חדשים** או תורת האדם. ה"ר אברהם דובער הכהן לעבענזאהן. ח"ת בלוויס על ירמיה ויחזקאל ותר"ע: ווילנא, תרי"ח, 8°. (ועיין תורה, תנ"ך מקראי קדש).

129. **באורים** וכללים בחכמת ההגיון: כ"י רח"ם 14 № ד'.

130. **באורים** לכמה ענינים ע"ד הנסתר לה"ר נתן ב"ר אביגדור מ"ב סימנים: כ"י שם 79 №.

131. **באורים** (פני —) על הרמב"ן עה"ת, הת' מיוחס להרשב"א (כ"ל לתלמיד הרשב"א, והוא הוא לרש"ט בן גאון), (עיין כתר ש"ש) והפני לא נודע למי: כ"י מינכען 65 №.

132. **באורים** (מיוחסים) למהר"ן. ה"ר נתן שפירא מהוראדנא. פי' על רש"י עה"ת: ד"ו, ש'מ'ח'ה' (שנ"ג), 4°. [ומ"ש נסוף הספר "ת וגלפ ר"ת אדר פני זנת שמ"ג" וכן בס"י סמ"ג ודד"מ q, 196 № שע"ב הכל טעות וכ"ל שנ"ג כמ"ש פה, ובפתימת ס' אמרי שפר כ' שהרמו הבאורים סלפ: רמש"ש].

133. **באורים** עה"ת להראב"ע ד"ו מצות ר"ע מאבר בהשמות דה"מ תקמ"ב דף ס', הוא פי' הרלב"ע עה"ת ד' קושטי' מצות עד"ר, (ועיין פירוש —).

ויתר ספרי באור באורי באורים עיין פירוש פירושי פירושים בשות פ'.

134. **באורים כבדו ה'**. ה"ר ישעיה מנחם ב"ר יצחק הנקרא ר' מענדיל ר' אביגדורש. פי' על רש"י עה"ת, וי"מ פי' עה"ת ונקת גם על רש"י. נדפס ע"י ה"ר משה בנו: קראקא, שס"ד, 4°.

135. **באר אברהם**. ה"ר אברהם דובער ב"ר שלמה אבד"ק ארשא. מי' דיוס על ס"ע י"ד עד הל' וי"ן: שקלאוו, תקמ"ג, 2°.

136. **באר אברהם**. ה"ר אברהם ב"ר יהודה ליב. מי' גפ"ת ח"מ על מס' בלכות וסדר מועד: ווילנא, תר"ד, 2°.

137. **באר אברהם**. (עיין הגדה ש"פ משניות).

138. **באר האחרונים**. (עי' הלכה אחרונה וכו').

139. **באר אחרת**. (עיין באר שבע).

140. **באר הגולה**. ה"ר יהודה ליווא ב"ר בצלאל (מהר"ל מפראג). בלוור כל מאמרי חז"ל הנרמזים כמוסיפים או גורעים בתורה וכו', וסוף ח"ב לספרו תפארת ישראל: פראג, י'ש'מ'ח', 2°. נאווידוואהר, תקס"ד. ווארשא, תקצ"ח, 4°.

141. **באר הגולה**. (עיין שולחן ערוך).

142. **באר היטב.** ה״ר ישכר בער פערל־העפטר דיין בפראג. כתוב מלות תלגוס יונתן כ״ע: פראג, תנ״ט, 8°.

143. **באר היטב.** (עי׳ הואיל משה, שלחן ערוך).

144. **באר טוב.** ה״ר דוב בער במהרא״ש פייוויש. חי׳ גפ״ת על קצת מס׳, ובסופו לקוטים: אלטונא, תצ״ז, 2°.

145. **באר יוסף.** (עיין בית אברהם).

146. **באר יעקב.** ה״ר יאקב ברלין. שו״ת על כל ד׳ ס״ע, ובסופו חי׳ כללי הסוגיות, פלפולים נדבכי בעלי הכללים וזולתם: פיורדא, תקב״ז, 2°.

147. **באר יעקב.** (עיין המפתח לר״נ גאון).

148. **באר יצחק.** ה״ר יצחק אייזיק ב״ר יהודה ליב מיס. הפטרות עם פי׳, ומעבר מזח קטור פירתי״ו ורד״ק: אופיבאך, ת׳פ׳ד׳ה, 4°.

149. **באר יצחק.** ה״ר יצחק אלחנן ב״ר ישראל איסר אבד״ק נאוואראדאק. שו״ת על ד׳ ס״ע: ק״ב, חש״ד, 2°.

150. **באר יצחק.** ה״ר יצחק ן׳ שנגי. דרושים עה״ת, ומח״ז באר לחי ל״ב דרושי הספד וז״ז: שאלוניקי, תצ״ה, 2°.

151. **באר יצחק.** כ״ר שמחה בן משה הלוצקי הקראי. פי׳ ע״ס מנחת יהודה עה״ת: (אר״ץ).

152. **באר יצחק.** (עיין תקוני זהר).

153. **באר הלוחות.** ה״ר יעקב אוישפיץ. כתוב על ה׳ לוחות שעתקו מל׳ רומי, והם: א) תפוחות כל הארץ משלמת בני נח. ב) מכעי כ״י במדבר. ג) תחנותם חית על דגלו. ד) יס הגדול ומחלוקת הארץ לעתיד. ה) מפת ח״י ע״פ ספרי הקדם ולפ״ד חכמי העמים, עם ה׳ לוחות ומפות: ווין, תקע״ז—ע״ח, 8°.

154. **באר לחי.** (עיין באר יצחק, ישרש יעקב).

155. **באר לחי רואי.** ה״ר אברהם בלעיש. דרך ארץ ותוכחת מוסר, עם העתקה אינגלית ולרפתית. עוד כל״ל בתוס׳ ח״ת לה״ר משה שטיינשנייידער: ווין, 1838, 8°. ובתוס׳ העתקה אנגלית: לונדון, 1840, 4°. ונדפס גס ז״ז בפיס שוגים: (פירשט ח״ת דנ״ח).

156. **באר מים.** ה״ר מרדכי ב״ר חיים מטיקטין. חי׳ מס׳ ברכות ומגת: שקלאוו, תקס״ה, 4°.

157. **באר מים.** (עיין משיב נפש).

158. **באר מים חיים.** ה״ר חיים ב״ר בצלאל. פי׳ על רס״י עה״ת: כ״י רד״א q, № 257, והלח כת״י. (ועיין ויכוח מים חיים).

159. **באר מים חיים.** ה״ר חיים ב״ר יעקב עובדיה די בושאל. על המגת המדס, וכו ד׳ תלקים, נרמזים בשיר קטן בראש הספר: א) עץ חיים, על כל עניני הסעודה ופי׳ ברכת המזון, וברכתו סדר דרכי התשובה. ב) מקור חיים, פי׳ על סדר ק״ש על המטה, וכל המזמוריס והתפלות. ג) דרך חיים, על שניס מקרח ות׳ תהגוס, ודרכי מוסר להגהגת האדם, ומאמרי דיעות: ד) ארח חיים, כוונות התפלות ע״פ ס׳ האזהר ומאמרי ספריס כ״כ בת״י, וכן מ״ח וכ׳ בהפכו: שאלוניקי, ר׳נ׳ב׳ר׳, 8°. ות״כ נמצח בכ״י רד״א 0, № 308, ובכ״י מינכען $45/_2$ № המרגיס מיתתו בטעות לטהר״ם רוטנבורג, [ובפיתתו הכללית מניח ספר הפסקים וספר הדינים שהתחיל על ס׳ זרעים וי״ג מסכתות, ובהקדמה כ׳ לה״כ מניח ספרו דרך עץ חיים בקצור על קצר ג׳ העולמות וכו׳: רמש״ש].

160. **באר מים חיים.** ה״ר חיים אבד״ק מאהלוב. חי׳ עה״ת בסדר הפרשיות, נדפס עס תומסים: (עיין תורה). וגס לבדו בשני תלקים: טשערנאוויץ, ח״א, תק״ס. ח״ב, שם, תר״ט, 4°.

161. **באר מים חיים.** ה״ר חיים נסים רפאל מוצירי. שו״ת על ד׳ ס״ע, וגלוח לו ס׳ מעשה נסים, דרשות וגס חי׳ על הסמ״ג, וקונט׳ על הרמב״ס.

162. **באר מים חיים.** ה״ר יעקב ב״ר יצחק כ״ץ שפירא. נפרד לשנים: א) אבן יעקב, פי׳ על רס״י עה״ת. ב) פי הבאר, פי׳ על הפסוקים ודרשות ופסטים: קראקא, ש׳ל׳ו׳ם, 2°.

163. **באר מים חיים.** ה״ר יצחק הלוי אבד״ק שאלוניקי. חי׳ על מס׳ קדושין, וקצת מס׳ גיטין וב״ק, ודרושים ולקוטים: שאלוניקי, ר׳ו׳ש׳ם, 2°.

164. **באר מים חיים.** ה״ר ישכר בער ב״ר יהודה ליב טעליר מפראג. סגולות ורפואות בל״ח, עס נוסח המחבר, ובסופו למודי איפוקראט או פרקי — מהעתק ה״ר יש״ר מקנדיא: פראג, חש״ד (וש״י: ת״י), 8°.

165. **באר מים חיים.** מהר״ם מרוטנבורג. הוגח מכ׳ יצירה . . . (ונ״ע).

166. **באר מים חיים**. ה"ר שמואל במהר"ח ויטאל. נ"ז ר"ח, עס מפתח, ובתוכס כמה סו"ת סהעתיק מזולתו, וחמס סו"ת למר אביו ז"ל: כ"י רה"ם 779 №.

167. **באר מים חיים**. (עיין באר שבע, ימין משה, מעין גנים, עשרה מאמרות, פני משה, תורה).

168. **באר משה**. ה"ר משה ב"ר אברהם פרענקיל. הסופה נדין סהבעל יורם לת לסמתו במוחזק ולא נראוי: ברלין, תקס"ג, 4°. עוד להנ"ל דרוש גדול עה"ת, ובראסו לוח הטעות והסמטות בחלוקו על קהלת י"ז דפין, (עיין הבאורים דדברי קהלת): דעסויא, חש"ד, 8°.

169. **באר משה**. ה"ר משה ב"ר ישעשכר הלוי הנקרא ר' משה שערטיליש. בחור המלות עה"ת וח"מ בל"ח, וקלח פסבעים מלוקט מכל המפרשים (ועל סיה"ם המרגוס לו בחור רחב בל"ח): פראג, שפ"ה. (ובסופו: ה' משיחו), 4°. עוד עס כללי דקדוק בפתיחה: שם, שע"ב. שם, חש"ד (תי"ז—ת"ך). 4°. עוד בנ"ל עס הקדמה כוללת לכל כללי הדקדוק לה"ר שבתי משורר ב"ם מפראג: פראג, תכ"ט. שם, תמ"ב. שם, תמ"ט. פפד"מ, תס"ד, 8°. (ועיין תורה. ועל נ"ך כנ"ל, עיין לקח טוב).

170. **באר משה**. (עיין הואיל משה).

171. **באר נחמות**. (עיין נטעי נעמנים).

172. **באר עשק**. ה"ר דוד ב"ר אריה ליב לידא. דברי ריבות ביסו ובין רבני למ"ד, ותסו' רבני פולין: חמו"ד (תמ"ד. ולין עוד, ועיין רשמש"ש דתתע"ו), 4°.

173. **באר עשק**. ה"ר שבתי באר מירושלים. קי"ב סו"ת: ד"ר, תל"ד, 4°.

174. **באר רחובות**. ה"ר יצחק אייזיק אויערבאך בה"ק ר' ישעיה ריים. בחור דקדוק רס"י בפי' עה"ת: זולצבאך, ת"צ. ד"א, תקט"ז, 4°. ובסופ' בחור דקדוק רס"י על חמס מגלות: פיורדא, תקכ"ב, 4°. (ודלח כפירסס מ"ח דע"ב, ועיין תורה).

175. **באר רחובות**, מכתב —. ה"ר חיים ב"ר נפתלי קעסלין. מלמד על דרכי לה"ק בחסבה והפלות וכו', נדפס לחסופה במאסף להדם סבת תקמ"ו, ושנית בספרו קריאת התורה, ומליחית בבבה"ע תקפ"ה דקט"ז — קכ"ד, ט"ם.

176. **באר שבע**. ה"ר אברהם יגל ממונציליצי. על כל החכמות ויסודותס ומחלקותס, כ"ז פרקים: כ"י יה"ש ועתה אוקספורד.

177. **באר שבע**. ה"ר בער אייבשיץ מפראג. ס' מוסר בל"ח, ב' חלקיו הראסונים, מסה, סעמי ג"ע וקול יעקב, וסעמי ניהום (? ?): כ"י רד"א F, 956 №. [ורמש"ש כ' שחיבר ה"ר שמואל ישבר בער פערלהעפטר, נע"ם אהל יששבר, באר היטב, וז"ל].

178. **באר שבע**. ה"ר יש"ר מקנדיא. מהותו ותכונתו הודיע לנו המחבר בהגרת שנו, וז"ל: ס' באר שבע כולל כל החכמות, וכו הלכתי אחרי עקבות החכמים הקדמונים, לא נטיתי ימין ושמאל, במלים קלרים ברורים ימלא הלבב לרוות צמאונו בלנו למד בכמה מאות ספרי חכמות, עד שיוכל להבליט עלמו ולמוד שרשי ההגיון והטבע והחלהית והמדינית והחשבונית והתכונה והגון הטיוני והרפואה העיונית בכל פרטיהן, וסדר הלמוד וסמות ספרי המחברים בכל חכמה ותיכותם, וכסופו מאמר קצן נקבל תבלית האדם וכו'. וגם כי הס' כולל הקדמות מובלות אמתיות ומופתיות לו מפורסמות ומקובלות בין הפילוסופים, על"ז בהיותן כלן מובאות על דרך אחד שאין בזה הקדמותיהן שהן שנותיהן ושרשיהן, ידעתי כי יסובו עליהם המתחילים וימלו לקבלם, מדלגה מדבר בן יפרשו ממנו המתעללים והמבקשים לדבר הועה על דברי הלהים חיים, לו יהיו עליהם שלח בפני ויהיו מחשבים מגנים; חבהתי שניהו בחותיות קטנות ס' באר אחרת שהר בו לזהיר הקדמות ומופתי ומרבי התולדות שבס' באר שבע, והלוה שהר ממנו חולבו וגו' וגו'. והקדמת הס' נקראת פי הבאר, מעין הדר הלמוד ולריה לשונות וספרים שילמוד, ובסופו מאמר בלב אלהים על דעות בני חדם ולב מלהים ומנהיגי המדינות וימוסים, ועיין יער לבנון בס"י ושעותיו.

179. **באר שבע**. ה"ר ישעשכר בער ב"ר ישראל ליזר פרנס איילנבורג. תוס' חדשים על מס' הוריות, תמיד, כריתות, כוסה, וס' חלק וקלח מס' חולין שאין להס תוס' בתלמוד, ומח"ז קלח שו"ת, וקונט' באר מים חיים דיניס ושו"ת על מהגיס; ובסופו מפתח לתלמידו ה"ר יצחק ב"ר יואל מגוריציא: פפד"מ, תס"ט, 2°.

180. **באר שבע**. ה"ר משה דור אשבנזי. חי' עה"ת: ירושלים, תקע"ז (תקצ"ז ?), 4° (רובענש q, 90 №).

181. **באר שבע**. ה"ר מתתי' נייגרעשל. ח"מ תוכחת מוסר, ומחלק לז' עמודים: פראג, תקע"ה, 4°.

182. **באר שבע**. (עיין מאורי אור, נשמת אדם, עולת יצחק, תורה).

183. **באר בשדה**. ה"ר מאיר בנימין מנחם דאנון. בתוריס על רמ"י והרמ"ס, ולימד השגות זולתו עליו: ירושלם, ש'ר'ש', 2°.

184. **באר התורה**. (עיין הואיל משה, תורה).

185. **בארות יצחק**. ה"ר יצחק ב"ר יוסף ן' מניר מעיר תבילה, תלמיד הריטב"א. חי' על מס' נדכות: כ"י יה"ש. (עיין או"נ ב' הנ"ע. החלוץ ד' 91, רשמש"ש ע' 3005, וחלון כיון ר"ש צרצה במכלל יופי שער ס' פרק ס').

186. **בארות המים**. ה"ר יצחק ן' שנגי. חי' על הרמב"ם ול' עוריס, ופסקים בעניני עגונה והל' גדושה וז"ל: שאלוניקי, תקכ"ה, 2°.

187. **בבא בוך**. ה"ר אליהו בחור הלוי אשכנזי. ספור מעשה בל"ח בתכוז, ונקרא ג"כ בבא מעשה גם ס' הבבה, מובר בשנת רס"ח, ונרחב במדפס ברמזה בחיי המחבר. עוד: פראג, ת"ך. ד"א, תכ"א, פפד"מ, תנ"א. ווילמרשדארף, תפ"ד, 8°, וז"ז פ"ר.

188. **בבא מעשה** או ס' **הבבה**. (עיין בבא בוך לפני זה).

189. **בגד עדים**. ה"ר משה רודנער. פי' על תנ"ך, הוסף בפי' הגדה ס"פ לרל"ם תן טוב: (שי"ג).

190. **בגדי אהרן**. ה"ר אהרן תאומים. דרשות כסדר התורה: פפד"מ, ע'ת', 2°.

191. **בגדי אהרן**. (עיין אבן תקומה).

192. **בגדי יום טוב**. ה"ר שלמה קלוגר מבראדי. חי' על מס' ביצה, מביאו בהקדמת ס' החיים שלו: (שי"ג).

193. **בגדי ישע**. ה"ר ישועה ב"ר יצחק עטיא. שו"ת בדיני ד' ס"ע: ליוורנו, 2°.

194. **בגדי ישע**. ה"ר ישעיה הורוויץ הלוי בעל השל"ה. חי' על המרדכי סדר מועד, ומחז"ן חי' ס"ס ע"ס מועד, וחי' ר"ל שעפטיל בנו על המרדכי מס' נדכות: ד"א, תקי"ז, 4°. זאלקווא, תקפ"ו, 2°.

195. **בגדי ישע**. ה"ר ישעיה ב"ר שמחה ווינר. פי' על ס"ע ח"מ ומנ"ח, כ' חלקים: פראג, תקל"ד, 2°.

196. **בגדי ישע**. ה"ר שמואל ב"ר יוסף הלוי. מ"ז שו"ת וחי' דיניס: ווילנא, תר"ד, 2°.

197. **בגדי כבוד**. (עיין בגדי הקדש).

198. **בגדי כהונה**. ה"ר אהרן הכהן פרחיא. מ"ז דרושים ונקח לקוטים: שאלוניקי, תקי"ח, 2°.

199. **בגדי כהונה**. ה"ר משולם זלמן ב"ר שלמה הכהן אבד"ק פיורדא. ח"מ שו"ת בדיני ד' ס"ע, וח"ב חי' הלכות על מס' כ"מ וגיטין: פיורדא, תקס"ז, 2°.

200. **בגדי משי**. (עיין בגדי הקדש).

201. **בגדי קדש**. ה"ר אהרן ברכיה ממורינא. עניני למוד ותפלות: פיסא, תקמ"ה, 8°.

202. **בגדי קדש**. (עיין מלאכת הקדש).

203. **בגדי הקדש**. כ' פירושים על מס' מכות: א) בגדי משי לה"ר יוסף ב"ר משה שמעון רפאפורט. ב) בגדי כבוד לחתנו ה"ר ישראל מנחם מענדיל ב"ר צבי הירש אבד"ק טרעבוולא, וכסופו כנף בגד מהדורת בתרא לפי' בגדי משי הנ"ל, וקו"ח קנת חי' ומצות בעל גודע ביהודה ונל"ח: לעמבערג, תקכ"ו, 4°.

204. **בגדי שרד**. ה"ר שרגא פייוויש ב"ר מתתי' סג"ל פרענקיל. חי' ובמוריס על כל דיני מצות ומצורת עצמות בבהמה ובטוף לבעל לבושי שרד: חמו"ד (ברעסלא, תרי"א), 8°.

205. **בגזרת עירין פתגמא ובמאמר קדישין שאלתא**. ה"ר רפאל יעקב אברהם גירון. בני פירושים גדולים על אגדתות דר"ח, עיין הקדמת ס' שונה הלכות להלמידו הר"ם בלס: (שי"ג).

206. **בגידת הזמן**. ה"ר מתתי' (צונץ גא"ל דקר"ט). על עניין לדיק ורע לו, והזמן הכונד בהדס, ועל הבטחון בה': טהיבנגען, ש"ך. פראג, פ"ה, פ"ר, א"ג (שס"ט, ודלת בס"י אלת מנה מלת פה וכתב רפ"ד: צונץ גא"ל דקר"ט, וע"ב דב"כ). ד"א, ת"י. אופיבאך, ע"ד'ת', 8°.

207. **ס' הבדולח**. (עיין אריסטו, ד"ם ויש מיחסין לו וכו').

208. **בדי הארון ומגדל חננאל**. ה"ר שם טוב ן' גאון. על דקדוק הטעמים: כ"י אוקספורד № 371 (אורי, ולפי מפתח למס"ם נחבב כיון ספרי קבלה, וגכון יותר). וכ"י פאריז.

209. **בדי שולחן** על ס"ע לר' גרשון. (עיין נורה הדר).

210. **בדיקות** סהיקן מס"ל זעליגמאן בינג, וכל' סהיסה (כגלסה ג"כ ממנו): כ"י רח"ם № 14. (עיין שערי ציון).

211. **בדיקת מהרי"ו**, ודיני נקור הבשר לרש"י ז"ל: (עיין הלכות בדיקה, שו"ב).

212. **בדק הבית**. ה"ר יוסף ב"ר אפרים קארו (מרן הב"י). הסמעות והגהות והוספות על ספרו בית יוסף: שאלוניקי, שס"ה. ד"ו, שס"ו. קראקא, חש"ד (שס"ו—ע"ב), 4°. (ועיין ג"כ טורים).

213. **בדק הבית**. (עיין גור אריה, תורת הבית, תקוני זבח).

214. **בדרך אלשיך**. ה"ר אברהם ב"ר ברוך מוזאמושטש אבד"ק באר. פסעיס על תנ"ך (זולת ספרי א'מ'ת') ע"ד המלשון בקלרה: חמ"ד (דיהרנפורט), תפ"ו, 4°. [ג"ה ס' חדודי דאבא על מתניס תמוהים בעין יעקב, וס' מרכבת המשנה על מסניות, ופי' על מדרש רבה].

215. **ס' בדרשי**. (עיין בחינת עולם).

216. **ס' הבהיר**. מיוחס לר' נהוניה בן הקנה. ספר עמוק ונכתר בקבלה, ונדמב"ן בפי' התורה ובשער הגמול קורא לו תדיר מדרש נחוניה בן הקנה וכן הציוני: (צונץ גא"פ דת"ד הערה C). וע"פ רוב נדפס עמו ס' מעין החכמה עיין זה, ועיין זהר: ד"א, תי"א. ברלין, תס"ו, 4°. קאריץ, תקמ"ד. שקלאוו, תקמ"ד, 8°.

217. **בוחן צדיק**. (ה"ר יוסף פעריל). מלכתיס על קודות ס' מגלה טמירין, ועלילות מלעדי בני הלדס והתלוסותם וכו': פראג, תקצ"ח, 8°.

218. **בוך דער פֿערציבֿנונג**. מ"מ בתנ"ך ומבן גליון לויכות בעטיני הדם בל"ת, הוכח לדפוס ע"י ה"ל יצחק יעקב ב"ר שאול אשכנזי: ד"א, תנ"ו, 16°. [רשמש"ש ע' 524, ובהוספות סי' 7551 כ' שלפ"ד הוא לקות מס' פואנטי קלארה, ט"ם].

219. **בוך דער צוכט**. (עיין ס' המוסר).

220. **הבונה**. (עיין עין יעקב).

221. **בונה ירושלים**. (עיין מלאכת הקדש).

222. **בוצין**. (עיין השתערות מלך הנגב עם מלך הצפון).

223. **בזאת יבוא אהרן**. ס' קבלה: (ש"י).

224. **בחון הזהב**. (עיין נטעי נעמנים).

225. **בחור**. ה"ר אליהו בחור הלוי אשבנזי. כללי דקדוק לה"ק בקלור, ומחלק לד' מחמיס, וכל מחמר לי"ג עיקריס: רומא ע'ר', 8°. עוד כל"ל, מוגה ומתוקן ונקרא דקדוק אליה הלוי: איזנא, ש"ב, 4°. ונבסס ספר הבחור: מנטובה, 1556, 8°. עוד בתוס' דקדוק לו סמוך בעיניס (עי' סימני כל הש"ב) לה"ל מאיר לבית מאיר, והקדמה לה"ל יצחק ב"ר אברהם אשבנזי: לובלין, שנ"ז, 8° (16°). עוד מוגה ובסופו לוח הבעיניס לה"ל מרדכי ב"ר שטעיה דריזן: ברלין, תקכ"ד, 4°. עוד עס תוס' הערות, וקלת בתור: פראג, תקמ"ט, 8°. עוד ע"י סיבסטיאן מינסטער עס העתקה רומית וזולתה: באזיל, רפ"ה, 8°. וכמה פעמיס ז"ז עס ובפיס עוניס, עיין ס' רמזית ספרי דקדוק לה"ק לרמב"ם 1375, 1383 № . [והמרביס בריגת מוסיף עוד ד' ווילנא תקע"ח וד' הוראדנא תקפ"ב, 8° (עיין תוס' עק"ר תר"ח דתק"ל) אבר בדם מבטנו ולהד"מ, וכל זקני יודעי ספר ובעלי דקדוק בעיניו אבר בחלתי הכל לומריס להד"מ!].

226. **בחור בטוב טעם**. (עיין טוב רואי).

227. **בחורי חמד**. ה"ר שבתי סופר מפרעמסלא. פי' ע"ס המכלול לרד"ק, מזכירו בהקדמתו לס' המהלך שהגיס והוכח בס' ויהל משה.

228. **ס' בחיי**. ה"ר בחיי ב"ר אשר. [לד"ק הוא ג' מבני הרא"ש ועל ספר זה ספוריס יקנגו בס' עומר השבחה דקל"ז ע"ד ע"ם וז"ז, אבל בפ"ד ה"ל חיד"א אין לספוריס אלה רגליס, עיין שה"ג שלי ה"ח בשמו]. בתור עה"ת בתרבעה דרכיס: א) פשט, ומביא מבחר דברי הלשמוניס בל"ח וכס"י ז"ל בשם לומרס. ב) מדרש. ג) אבל. ד) קבלה: נאפולי, רנ"ב. פיסארו, רס"ו. שם, ע'ד'ר', 2°. שליסית ע"י ר' גרשון צונצין: פיסארו, ז'ר'ע'. ארמינו, רפ"ד—ו'. ד"ו, ש"ד. שם, ש"ו, 2°. ריווא די"ם, שי"ם, 4°. ד"ו, שכ"ו. קראקא, ב'ש'ן'. שם, מ'ש'ל'. ד"א, תפ"ו. קאריץ, תקנ"ז, (גם רליתי חש"ד תחת ממצלת סקיסר פאוויל פעטראוויץ), 2°. לעמבערג, תקע"א, 8°. וז"ז בשמות עבר אלה.

229. **בחינה** בחשבון האדם עם נפשו. (עיין מאה מאמרי הכמה).

230. **בחינות לב**. (עיין מאמר מרדכי).

231. **בחינת הדת**. ה"ר אליהו דיל מדיגו ב"ר משה אבא מקנדריא. תקירות בעניני הדת, ועלו ובאו בו מעמות וספיקות ע"ס הזהר וחכמת הקבלה, ובסופו כתב תלמידו ה"ר שאול הבהן להעיד על תכמת רבו ז"ל, ותוכף דברי הספר על מה שהניו המעבעו, נדפס בראש לקוטי ס' תעלומות חכמה, עיין זה: באסיליא, שפ"ט (ועל הספר הכללי כתוב: ישועה), 4°. ועם פי' ובסופו הערות לה"ר יצחק שמואל ריגיו: ווין, 1833, 8°.

232. **בחינת עולם**. ה"ר ידעיה הפניני ב"ר אברוהם הבדרשי. מוסר השבל בלשון זח ומליצה נמרצת על עניני העוה"ז כי תהו המה, ועל עניניס המביאים את האדם לחיי עוה"ב, ויש קורין לו ג"כ ס' בדרשי, נדפס ראשונה ע"י אשת ר"א כונת הרופא בשם אגרת בחינת עולם: [1]מנטובה, חש"ד (בראשה לפני שנת ר"מז: צונץ גא"ל דר"ג), 4°. ועם נקודות: [2]ריווא די"ט, שי"ט, 8°. ועם פי', לא נודע למי: [3]שונצינו, רמ"ה, 4°. [ומ"ם בקוה"ד דכ"ב ע"א בשם הקדמת ן' תניב שים עליו פי' מה"ר יצחק מונטישון, ולפ"ד פירשבו נדפס פירוש זה (ע"ש מ"ב דשפ"ע), ועלה נדעתי לומר שאולי הוא זה; כתב הרמש"ש דליתא, לפי שבהקדמת ן' תניב כ' וז"ל: ולא ראיתי בו פירוש רק זה הנמצא אצל מה"ר יצחק מונטישון ואולי שבשם נדפוס שתה מקרוב וכו'].

עוד ועם ס' מבחר הפנינים: [4]ד"ו, שי"ו, 4°. עוד מנוקד ונקרא אגרת שמים לרום ועם בקשת הלמדי"ן לתביו ה"ר אברהם הבדרשי היא בית אל, עיין זה, מוגה ע"י ה"ר משה בר"א פרווינצאלי: [5]מנטובה, שט"ז. [6]קראקא, שנ"א, [7]לובלין, ישובו"ן, 8°. עוד מנוקד עם פי' ה"ר משה ב"ר ש"ט ן' חביב, ופי' ה"ר יוסף פראנסיש, ואח"ז בקשת הממי"ן להמחבר עם פי' ר"י פראנסיש הל"ל: [8]פיראדה, שי"ב, 4°. [9]ר' ישן המו"ד (פראג), 8°. עוד עם פי' מלוקט מכ' פירושים הל"ל ומפי' שפתי יוסף, ומפורש ע"י ה"ר יום טוב, הוצא לביה"ד ע"י ה"ר שלמה זלמן ב"ר יהושע אשכנזי: [10]פראג, שנ"ח, 4°. [11]לעמבערג, 1856, 8°. [ה"ר יום טוב הל"ל נדפס אחוז בעל תי"ט, וכן מיוהם לו בפסיוטות נדפוס לעמב' 1856 הל"ל, ומביא דמיון שמזכיר שמו בדמז בדפס הקדמתו, וגם מבע"ם גבעת המורה שב' במ"ח שסיים נדעתו לפרש ס' בח"ע והקדימו מהניט"ל, ועיין הקדמת ר"מ קערנער לס' מגלת איבה. ופי' שפתי יוסף הל"ל חולי הוא לבע"ם יוסף דעת, עיין זה ומ"ש שם]. עוד עם פי' מלוקט מג' מפרשים הקדמוניס הל"ל ע"י ה"ר יעקב מ"מ בטשיוויטש: [12]שקלאוו, תקנ"ב, 4°. ובשם הכללי אור הכמים: [13]הוראדנא, תקנ"ו, 8°. עוד מנוקד עם פי' עץ הדעת לה"ר שמשון מרפורגו [ודלא כדוקעם שמיחסו לרי"ם שחח"ז], ובסופו שיר נגד המקובלים לר' יעקב פראנסיש: [14]ד"ו, ללד"ת, 4°. עוד עם פי' ן' חביב הל"ל, ופי' ראשית דעת לה"ר דוד ב"ר צבי הירש, ובסופו תרי"ג מצות בסדר הש"ך, וסדר וידוי הגדול, ומלמרים מלוקטים: [15]ואלקווא, תק"ב, 4°. עוד עם ל"ח לה"ר יצחק אייזיק אויערבאך בשם צפנת פענח: [16]זולצבאך, תק"ג (או תק"ד). [17]ברין, תקנ"ז, 4°. עוד עם פי' קצר לה"ר יוסף ב"ר שלמה דיין מליסא: [18]ברלין, תצ"ט, 8°. [ופירשט ת"ב דקנ"ג: חמו"ד, 12°. ונדפס שנות ד' פיורדא חש"ד דלהלן, ועיין רח"ם 450 №]. עוד עם פי' קצר הל"ל ועם ל"ח לה"ר אליעזר פאוויר ספרא מואלקווא בשם שפה ברורה: [19]זאלקווא, תקפ"ה, 8°. עוד עם פי' הל"ל ונקבת הממי"ן הל"ל בע' פרקים עם פי' לה"ר נתן נטע ב"ר אלבסנדר הבהן מואמושטש: [20]ריהרנפורט, תקי"ח. [21]שם, תקכ"ח. [22]פיורדא, חש"ד, 12°. עוד עם נקבת הממי"ן ועם ב' פירושים לה"ר אליעזר ב"ר שלמה זלמן ליסר: שם הל"ח המזכיר להזכיר מקור מלינת המחבר, והשני מגדנות אליעזר לבאר כוונת דבריו: [23]פפד"א, תקנ"ב. [24]ווילנא, תקע"ח. [25]סדילקאוו, תקצ"ד, 8°. עוד עם פי' ילדי הזמן לה"ר אליהו ב"ר חיים הבהן העבים: [26]פראג, תקו"ם, 4°. עוד עם נקבת הממי"ן ופי' ויפרוש משה לה"ר משה גלאנטי ב"ר מרדכי סג"ל משענדשוב: [27]ווין, תקפ"ד, 4°. עוד עם ל"ח וכאור קצר לה"ר צבי הירש ב"ר מאיר: [28]פפד"א, תקפ"ג, 8°. עוד עם ת"ח ע"י ה"ר שמשון בר"ז המבורג וה"ר חיים הירש שוואבאבר ובאור ע"פ תרגומס בתוס' באור המלות לה"ר דוד אָטטענאָסער: [29]פיורדא, תקפ"ז. [30]ווין, תקע"ע. [31]פיורדא, תקפ"א, 8°. עוד עם ת"ח ובאור לה"ר יואל ב"ר יוסף וואושט: [32]רעסוויא, 1807, 8°. עוד עם נקבת הממי"ן ועם העתקה ובאור לה"ר י. ל. ר. בשם פתשגן הכתב: [33]לעמבערג, 1855, 8°. עוד עם נקבת הממי"ן ועם ת"ח בכתבם

נחרוז לה"ר מענדיל בר"י שטערן וברחמו תולדות המחבר לה"ר יוסף ווייסע: [34]ווין, [35]1847 שם [36]1852 שם, 18.°8. עוד עס בקצת הממין והלמדי"ן הכ"ל ועס כתר מלכות תהלה ומוכתה לר"ש ן' גבירול והכל עס ת"ח לה"ר יוסף ווופא הירשפעלד:[37]ברלין, 1838, °8. עוד עס העתק ל' רומי ע"י אוכטמאן: [38]ליידן, 1650, °8. [ובצער תדצ הכל הכלי תלד [39]1688: רשמיש"ש 1286].
ועס תרגום ל'נרפתי ע"י פיליפוס אקווינום: [40]פאריז, 1629, °8. ועס תרגום לאנגלי: [41]לונדון, תקס"ו, °8. עוד ובסופו העתק ל' פלאמית לה"ר יעקב טוגענדהאלד: [42]וואַרשא, 1846, °8. עוד עס פי' משנה למלך לה"ר מרדכי ב"ר דניאל רופא ופי' ה"ר מתתיהו ב"ר אברהם אלטרויני ופי' שליטי לח נודע למי, ובסופו שיר מן בקצת הלמדי"ן עס פי' משנה למלך הכ"ל: כ"י די רוסי 88 №.

ומלבד זה נדפס פ"ר בלי פי' ועס פירושים שונים, ורובם ככולם נמצאו במקומות הצמות אצר קראו להם מתבריהם.

233. **בחינת הקבלה**. ה"ר יצחק שמואל ריגיויו. כולל ס' קול סבל נגד תורה שבע"פ וקבלת חז"ל לר' אמתי בן רם, ותח"ז ס' שאגת אריה להרי"א די מורינא המכונה ע"ז (רק כ' פרקים), ובסופו מאה הערות על דברי שניהם, וברחמו תולדות הריא"ם קצור מספרו חיי יהודה מתח ה"ר יש"ר הכ"ל: גוריציא, בחינ"ת הקבל"ה (תרי"ב), °8.

234. **ס' הבחירה** לר' מנחם ב"ר שלמה לבית מאיר וכו' אצר בש"י 44 № הוא ס' בית הבחירה, עיין זה.

235. **ס' הבחירות**. (עיין חכמתא רבתי).

236. **בחירת המדות**. (עיין שם).

237. **בחן לבב**. (עיין מצרף לכסף).

238. **בטוחות חכמה**. ה"ר יש"ר מקנדיא. קצור כל חכמת הקבלה לפיטת הרמ"ק והקדמונים, וסודות כל הגימטריאות וכו"ת, וכל דברי המקובלים, והוא ח"ב מג' חלקי ס' תעלומות חכמה, (עיין הקדמת ס' מצרף לחכמה דף ח' ע"ב).

239. **ס' הבטחון** שעשה ר' יהודה בן בתירה. הביאו רב' חמאי גאון בס' היחוד, והקדוש קרא בספר הפליאה, כ"כ בס' עבודת הקדש חלק התכלית פי"ז דע"ז ג': (סה"ד בכ"ה).

240. **בטחון**. (עיין ארזי לבנון) קבלה. כ"כ בש"י והוא ס' האמונה והבטחון, עיין זה.

241. **ביד מלאכי** וכו' אצר בשי"ב, הוא ס' יד מלאכי, עיין זה.

242. **ביטול מודעה**. (עיין קונטרס —).

243. **בינה לעתים**. ה"ר יהונתן אייבשיץ. חי' על הל' י"ט להרמב"ם, וקצת על מס' בילה: ווין, וליהונת"ן (תקב"ז), °4. [ועיין חי' על הל' יו"ט להרמב"ם שנדפס ב' פעמים פת"ז בברלין מתוך כ"י אחר עס גוף דברי הרמב"ם אצר עליהם יסודו דברי הגאון המחבר].

244. **בינה לעתים**. ה"ר עזריה בן אפרים פיגו. דרושים לכל עתות השנה ולשמועות ולמילות ומאמרי עתים: ד"ו, ה'ז'א'ת (ת"ח). ברלין, תקנ"א, °2. לבוב, תקנ"ז, °2 גם °4. שם, תקע"ו, °2. ברין, תקנ"ט, °4.

245. **בינה לעתים**. (עיין חמשה ספרים, מועדי השם, עשרה מאמרות).

246. **בינה רבה**. (עיין כף נחת).

247. **בינת אדם**. (עיין חכמת אדם).

248. **בינת יששכר**. ה"ר יששכר בער בלאך ב"ר שמשון. דרושים ודיני דוכן ופדיון הבן בחרוזים, ושנת חנוכו ושם המחבר ושיבו רמוז בר"ת: פראג, תקמ"ה, °4.

249. **בינת מקרא**. ה"ר מנשה ב"ר יוסף בן פורת מאיליא. על נגיעות הטעמים: ווילנא, תקע"ח, °8.

250. **ס' הביצוע**. (עיין בית האוצר).

251. **בירור הברכות**. (עיין מקור הברכה).

252. **בירת מגדל עז**. (עיין תפלה).

253. **בית אבות**. ה"ר משה ב"ר ישראל הילבורג. פי' על ע"ו שיבי המעלות, ונכלל בו ג"כ על פ"ת: ווילמרשדארף, ב'ע'ת', °4.

254. **בית אבות**. פי' על פ"ת להמאירי מספרו בית הבחירה, עיין זה. ועס פי' דרכי חיים להר"ר חיים פאלאגי, וברחמו פתיחה גדולה להרב המאירי על תכוך המשנה והתלמוד, וזכרון כל התנאים והאמוראים בס והגאונים, ורוב גדולי הדורות עד זמנו, עס הגהות מהר"ח פאלאגי הכ"ל: שאלוניקי, תקפ"א, °4. (ועיין בית הבחירה להגן).

255. **בית אבות**. (עיין בתי כהונה).

256. **בית אבל ובית משתה**. ה"ר שמואל פאלאגי. תמוכה בעניני כלה שחיבר לה לכבוד בז' ימי המשתה, ומחלי מדושים: אלטונא, תק"ל, 12°.

257. **בית אברהם**. ה"ר אברהם אבלי ב"ר נפתלי אבד"ק העראמאן. קונט חי' דיוק על ס"ע י"ד, ועיקר על הל' נדה, ומחלי חי' דיוק מלוקטים מסו"ת, ומה"ז ל' סו"ה ובחורים לס"ע ת"מ, וקנת חי' הרמב"ם, וח"ב דרושים והספדים וחדושים: סדילקאוו, (ויש מהם בתוך בשער: קארייץ. ולהד"מ). תקצ"ז, 2°.

258. **בית אברהם**. ה"ר אברהם ב"ר אליהו דיין. חי' לגדה, וקנת בתור על חי' מהרש"ל מס' נדרים, שבת, עירובין, פסחים, כתובות, חולין ונדה: ווילנא, תרי"א, 8°.

259. **בית אברהם**. ה"ר אברהם דאנציג. נוחתו לבניו בהנהגות ישרות, ודרך מוסר יחתם: ווילנא, תקצ"ט. ווארשא, תר"א, 8°. ק"ב, תרי"ט, 12°. פרעסבורג, תרי"ט, 16°.

260. **בית אברהם**. ה"ר אברהם זוסמאן ב"ר יוסף שו"ב בלונדון. בתור מספיק על ס"ע י"ד הל' שחיטה ומרפות עד סוף סי' ס"ה, ונפרד לכמה רקמים: א) שפתי זהב, בתור כל הדיוקי מהש"ז וש"ך ורקם הפרישה: ב) אדני זהב, פרפרות משחני מפרשי סי"ד וכו' עד סי' ל"ה, ומשם עד סי' מ"ס: ג) לבושי תבואה, מדיני בעל תבואות שור ובית הפרישה ולבושי שרד, ומסי' ל"ג עד סי' ל"ז: ד) לבושי שרד, מדיני ס' לבושי שרד, ועל גליון הפנים באר יוסף, מ"מ הדיוקי וכו', וכשופו קונט' חזקת הבית הוספות והשמטות ותקונים, וקונט' מצבת מאיר יוסף, ג"כ כל"ל, ועד שחרון הגהות על הש"ז וש"ך ופ"מ: ק"ב, עת לחננה, 4°.

261. **בית אברהם**. ה"ר אברהם ב"ר הנניה. קונטרס עשוי בפלפול על עגונת: כ"י: (שה"ג שלי ח"ב במקומו).

262. **בית אברהם**. ה"ר אברהם ב"ר יצחק הכהן אבד"ק טארלי. ב' סו"ת גדולות שבחו לידי מעלה: א) גט כשר, על ענין המלמת הגע בחשם שמחתנית. ב) משפט שלום, להכשיר החוזות שרחקי חכמומן שחורות, וכשופו מנחה בלולה קנת חי' גפ"ת וקו"ח: ברלין, תקי"ג, 2°.

263. **בית אברהם**. ה"ר אברהם ב"ר ראובן. מסורת התורה כסדר ס"ב והקדוק ומרפים: קושטנטינא, תק"ב, 2°.

264. **בית אברהם**. ב"ר אברהם הרופא הטרוקי הקראי. לקוטים שונים משחתי הסדורות שלו: (אר"ץ).

265. **בית אברהם**. ה"ר אברהם שי"ק אבד"ק אפטא. בתור ותוס' דיוקים על ב"י, וקנת חלוקים בסוגיות הש"ס: יעסניץ, תקס"א(?)4°.

266. **בית אברהם**. ה"ר חיים אברהם ישראל. ת"ח חי' על טור ח"מ, וכשופו מאמר המלך בעניין דינא דמלכותא, ז' קונטרסים: ליוורנו, ת"ק"ו"ם', 2°.

267. **בית אברהם**. (עיין עשרה מאמרות, תורה).

268. **בית אהרן**. ה"ר אהרן בה"ר (צבי) הירש מירלש. ב' חלקים: ת"ח תורת הבית, כל דיני כת"ס. ות"ב פני הבית, סו"ת לדודו הרב הכם צבי, ולקוטים וקנת סו"ת שלו, ובהמשו פתיחה בשם הררת הבית, בתור ע"ס יצירה ח' פרקים: ברלין, תקפ"ט, 4°.

269. **בית אהרן**. ה"ר אהרן זעליג ב"ר יהודה ליווא. פי' התלים עד מזמור יו"ד: חמו"ד (זאלקווא, תקכ"ח), 8°.

270. **בית אהרן**. ה"ר אהרן יצחק מרעכניץ. פי' עה"ת בדרך דרוש, ה"ת על ס' בחשבות: זולצבאך, ת"ק"ו"ם', 4°.

271. **בית אהרן**. ה"ר אהרן צורוגון. שמיש דרשות עה"ת, וכשופו קנת דרשות לעניני סוגיות: קושטנ', התל"ח (וכשופו: ישמחו השמים ות"ג"ל הארץ, סיומו תל"ש), 2°.

272. **בית אהרן**. ה"ר אהרן ב"ר שמואל. מ"מ על כל פסוקי תל"ך המוזכרים בש"ס בבלי, ירושלמי, מדרש רבה, מדרש התחומה, שוחר טוב, ילקוט, זוהר, מדרש הנעלם על ת"מ, פרקי ר' אליעזר, הגה דבי אליהו, ח' פרקים להרמב"ם, עקרים, עקידה, בחיי, כוונת התו"י, עמק המלך, ס' תחזיקים, מגיד מישרים, ילקוט חדש, שבחת לקט, ילקוט ראובני, לקט יושר, נחלת בנימין, ס' גלגולים, תכל להפרישם, עשרה מאמרות, יוחל משה, רחשית חכמה, שפתי כהן עה"ת, ס"ח, ווי העמודים, מגלה עמוקות, מדרש שמואל, טוב שבת, ופסוקי פ' שירה, עם מ"מ כל פרק דף וסימן הספר: פפד"א, ת"ן—את"ן, 2°. [וכ' בהקדמותיו שעשה בהסוגיות בבי' שניים, ועל ידו נמשך פוסקים הוכיחים אבי

תיל שהיו מחוברי שולחנו לתכלית זו . ג"ח ס' סיפרא תורה על עניו סיפרא ויעל,פי' על חבור המסורה (ומציית דוגמאות ממנו) , שלוח מנות על מגילה] .

273. **בית אהרן** . ה"ר יצחק אהרן ב"ר יהודה ליב . בחור כפול על שיה"ש : א) עולת יצחק , בחור הכתוביש ע"ד הפשט . ב) תורת העולה , המשך הענין בדרך דרוש : ווילנא , תר"ג , 8° .

274. **בית אהרן** . (עיין אשל אברהם) .

275. **בית און** . ה"ר שלמה ראזענטהאל . הסגות על ש"ע של ד"ר קרויזענאך : אפטן , תקצ"ט , 8° . [ובקצת גלוס בסופס הדואה מובית ס' ד' לבוב] .

276. **בית האוסף** . ה"ר שלמה לעווינזאהן . תקירות הדשות בדקדוק לה"ק ולשון משנה : פראג , 1812 , 8° . (ועיין מחקרי לשון) .

277. **בית האוצר** . ה"ר אליהו צבי ב"ר יעקב מ"ץ בפרידבורג . בחור על ש"ע י"ד ח"ל : לבוב , תקע"א , 2° . [וכ' בשער שחיבר ג"כ ס' מנחה חדשה על סימני ת"ש , וס' הביצוע על מהלקות הרז"ה והרמב"ן , וס' מנחת עובר , חי' על כמה סיעות הש"ס] .

278. **בית האוצר** . ה"ר יצחק בער לעווינזאהן מקרעמניץ . ח"ל שרשי לבנון הורלות שרשים רבים בלה"ק , בחקר חכמת הלשון כסדר ה"ב . ה"ב עניני סויס ובסופו **אבני מלואים** , המכוס לספרו בית יהודה מחסרון והשמעות , וקלת הוספות ובאורים והערות וכו' : ווילנא , תר"א , 8° .

279. **בית האוצר** . ה"ר שמואל דוד לוצאטו. תקירות בהעלומות לה"ק ובאורי פסוקים , ותקירות בקדמוניות ישראל ובספרים עתיקים ולקוטים מכ"י קדמונים, וקלת ציורים עתיקים. לשכה ח' : לעמבערג , תר"ז , 8° .

280. **בית אל** . ה"ר אברהם בדרשי ב"ר יצחק . וידוי שקול בחרוזים, וכל מלותיו רק מאות ח' עד ל' ולמ"ד בכל מלה , ומספר מלותיו תי"ב , ולכן נקרא בית אל . נדפס בסוף ס' בחינת עולם ד' מנטובה שט"ז , עיין זה . [ונדפס גם ז"ז פ"ר בשם **בקשת התלמידים** , וגם עם ת"ח ובאור קצר (עיין בחינת עולם, עוללות הבוחן) ובכ"י רד"א 729,0 № נקרא בשם **בתי הנפש וידוי ליום"ב** וכן בכ"י מחניס , והדפוס בחסר הי' מוסי ליתן נרחב בחינו יבן לפי שמיחסו עם לר' ידעיה בנו , ואולי הוא רק חלק מס' אחר , וכדומה נמצא חלק מס' בה"ע בספרי רד"ח , וב"י די רוסי 88 №

נכתב בשנת 1563 שנות שב"ג : (רמוש"ש) . וכ' בס' עומר השבחה סוף דקד"ס וכו' וו"ל : ומכלל סיוותיו (בל כ"ח הבדבסי) ז"ל היא הבקשה הנקראת בי"ת א"ל כי מיון תיבותיה תי"ב , וכבל תיבה יש בה למ"ד ואין בה מב"ב אותיות אלא מהל"ף עד למ"ד לבד , כ"ל שאין בה שום אות מאחר אותיות הפשטות בלל,ומגיעה עד סלך הלפנון לאמר ולו זה סיום המדבר בחלי אותיות , ותפלתו בהפלגת לשונו ואותו הדבור , מתחלת לך חלי בגלגלי זכולי וכו'] .

281. **בית אל** . ה"ר דוד כובבי . הובא בס' אור תורה להרמב"ן בפ' התזינו ב' פעמים , ונראה מפה שהוא בדיני כתיבת ס"ת , וחולי גם על חסר ומלא בס' אור תורה עצמו .

282. **בית אל** . הוא חלק מס' הבתים , ב"י . (ועיין זה בשה"ג שלי בסקומו) .

283. **בית אל** . (עיין בתי הנפש , תפלה , סדור ה"ר יעב"ץ) .

284. **בית אלהים** . ה"ר אברהם כהן אירירה תלמיד מהר"י סרוג . בחור מעשה מרכבה ע"ד החמת וע"ד המחקר , חובר בל' ספרד ונעתק ללה"ק ע"י ה"ר יצחק אבוהב אבד"ק ספרדים באמ"ד: ד"א, ו'ש'ק'ט' , 4° , (ועיין שער השמים) .

285. **בית אלהים** . ה"ר משה אלמושנינו ב"ר ברוך. מדבר מלוחת החלן וכדול העולם: ד"ו , (ש"י) . [מ"ש בש"י ד"ו טעות הוא שלא נמלא בדפוס , ונמלא בב"י די רוסי 109 № וכתוב שם שהוא העתק ס' כדור העולם לגייקאמו די סאקרובוסקו עם פי' הר"מ אלמושנינו הנ"ל , גם נמלא בב"י רח"ם 109— 110 № וב"י אוקספורד (אורי דף פ"ד) . ועיין שער השמים] .

286. **בית אלהים** . ה"ר משה במהר"י מטראני . עניני מוסר , מחלק לג' שערים תפלה והעבודה ומער העקרים , וגלוח להם פרקי שירה עם פירוש : ד"ו , של"ו , 2° .

287. **בית אלהים** . ה"ר שלמה ב"ר משה מלגווירי . פי' על בנין הבית הראשון . (רמש"ג בשם די רוסי , עיין תג"י ב' סי' ס"ע), ג' חלקים : א) שערי צדק , ז' פרקים . ב) בית מדות , י"ז פרקים . ג) סוד המצות . ב' חלקים הראשונים ב"י בוואטיקאן 248 № קל"ד דפין לון 2° , (צונץ גא"ל דתע"ב) .

288. **בית אלהים** . פי' על מדרש רבה : (ש"י) .

289. **בית אמונה** . (עיין שלשלת הקבלה) .

290. **בית אפרים.** ה"ר אפרים זלמן מרגליות. ג' מכוניס נכמי חלקים: ח"ת פרי תבואה, על טריפות הריטה עם נמוד ראש אפרים: לבוב, הקס"ט, 2°. ח"ב פניס הס"ע י"ד (?) ונמוד על הע"ז מזה נכסי שפת אמת, וכללי מזקה לנע"ם מניני שלמה, וקונט' כללי מזקה להמחבר נכסי פתח הבית, וקנת עו"ת וקונט' הרמיות: לבוב, תק"ע, 2°.

291. **בית אפרים.** מהנ"ל. עו"ת על כל ד' טוריס ומ"ע: לעמבערג, ש'ל'ו'ם' ר'ב', 2°.

292. **בית אריה.** ה"ר אריה ליבוש הורוויץ. ט"ו עו"ת נדיני ס"ע ח"ת מהכורו חות יאיר ותו' גפ"ת נכוניות הס"ם, ע"ס נמיס מיקין קדמיס המעולמת נתורת מהדורת כ' וג' נכסי אוריין הליתאי: זאלקווא, ת'צ'ד'ק', 2°. [ויש לו עוד הנור על ס"ע י"ד וח"מ ומח"ע].

293. **בית הבחירה.** ה"ר מנחם ב"ר שלמה לבית מאיר (המאירי). פסקי הלכות ונמוד המצנה להרמב"ם על ל"ו מס' נכ"ם. [ס"ב היד"א רמזו במודינא נכסי קונטיס גדוליס כ"י, כמ"ב בשג"ב מ' ל"ע ושה"ג שלי ח"ת נכמו, ע"ם. ומלם נמכרו זה מקרוב, ונמצאו לל תוך לוכר ספרי הדוכסית בפארמא, מקום לחבר כל כ"י די רוסי לחוניס עם, כמ"ם המצכיל ן' כ"ע נתולדות הרב המאירי שהקדיש נס' בית הבחירה על לכות שבועית מחדש לנור, ועל ל"ע מס' כ"י מצית הרי"ב היס ניד יה"ש ונמכר זה מקרוב לאוקספורד]. ועל קנת מס' זכינו עד עתה לנוכן בדפוס, ומס: חי' שנת: ליוורנו, א'ש'ר'י'ד' ו'ט'ו'ב', 2°. על קנת מס' יומת, (עיין שיח יצחק). על מס' מגילה, (עיין חידושי המאירי). על מס' יבמות: שאלוניקי, תקנ"ד, 2°. ונמס הכללי בית הבחירה הנ"ל על מס' נדריס נזיר וסוטה, ונרחבו פיתיה גדולה, ונסופו נמוקי יוסף על מס' שבועות מפ' ג' והלמה: ליוורנו, ק'נ'ת'ה', 2°. ועל מס' לנוף, (עיין בית אבות). עוד עם פניס המצניות, ועם הנהות מספר מלאכת שלמה לבהר"ש עדני, ופי' הר"ע ספורנו על פ"ו, ועם תולדות הרב המחיבי, וקנת הנהות והערות המבלה"ד הר"ז ן' כ"ט שטערן: ווין, 1854, 8°.

294. **בית הבחירה.** (עיין בית ישראל).

295. **בית דוד.** ה"ר דוד חיים קורינאלדי. פי' על מצניות ומפרשיהם הרט"ב ותוס' יו"ט: ד"א, תצ"ח, 4°.

296. **בית דוד.** ה"ר דוד טעביל ב"ר יעקב אשכנזי. פסטיס, ונסופו סנולות ורפואות כסדר ס"ב: ווילמרשדארף, תצ"ד, 8°.

287. **בית דוד.** ה"ר דוד טעבלי ב"ר משה מ"ץ ומד"א במינסק. ח"ת עו"ת וקנת מי' להתנו וקו"ת, וח"ב דרוסיס: ווארשא, תדי"ר, 2°.

298. **בית דוד.** ה"ר דוד ב"ר יהודה מסיר ליאון. ס' פילוסופית: (ש"י).

299. **בית דוד.** ה"ר דוד כהן די לארא. על סדסיס וממות נרדפיס בלה"ק: (פירשט ח"ב דרכ"ג).

300. **בית דוד.** ה"ר יוסף דור מרבני שאלוניקי. מי' דיניס על ד' טוריס: שאלוניקי, תק"י, 2°. [ורח"ם: ב' חלקים, שאלו', ת"ק ותק"ו, וכן פירשט ח"ב דט"ו ומוסיף נו עו"ת וכו' ומיחסו לר' דוד חיים קורינאלדו הנ"ל נטעות, ע"ם. ורובענש F, 109 № : כ"ב, שאלו', תצ"ו, 2°].

301. **בית דוד.** (עיין שיר המעלות).

302. **בית דוד ושלמה.** ה"ר שלמה בה"ר צבי הירש מדובנא. פי' על פ"ת: פראג, תמ"ט, 4°.

303. **בית דין.** (עיין בתי כהונה, תפלות).

304. **בית דין יפה.** ה"ר שמואל יפה. עו"ת ותי' דיניס: (שג"ב ט"ז ושה"ג שלי נמצו).

305. **בית דין של שמואל.** ה"ר שמואל מקשן ב"ר פינחס בהן. פי' על מגלות רות ומכתל וכו': קראקא, חש"ד, (ש"י). לובלין, שס"ו, 4°.

306. **בית דינו של שלמה.** ה"ר רפאל שלמה ב"ר שמואל לאנייזו. עו"ת כסדר המוניס, ונסופו לחם שלמה על מגוות המחנריס והפוסקים המחלוניס: קושטנטינא, תקל"ז, 2°.

307. **בית ה'.** ה"ר שלמה ב"ר משה אלקבץ הלוי. חנור גדול בחכמת התמת, מזכירו נספרו שרש ישי נפ' ליני הלילה, ע"ם.

308. **בית ה'.** (עיין ישמח ישראל).

309. **בית הלל.** ה"ר הלל ב"ר מרדכי מטיסמיניץ. מי' נסדר התורה ולחניס ולזמניס: ספר"א, תק"ר, 4°.

310. **בית הלל.** ה"ר הלל ב"ר נפתלי הערץ אבר"ק זאלקווא. ס"ע י"ד והס"ע עם נמוד, ותוס' מי' דיניס עם הנהות לנמו ה"ר משה דיהרנפורט, א'ת'ץ. זאלקווא, 2°.

311. **בית ועד**. ה"ר אברהם אהרן ב"ר שלום ברודא. מחלקות הדינים ליזה מהם מעומד וליזה מהם מיושב וכו', ונסופו בית מדות על פיעורין ומדות ומשקלים בלבוב"ל: ווילנא, תקב"ץ, °8.

312. **בית ועד**. (עיין בתי כהונה, שם הגדולים).

313. **בית הזהב**. (עיין אריסטו).

314. **בית חדש**. (עיין טורים, מעשה טוביה).

315. **בית חדש**. החדשות. — הישנות. (עיין שו"ת הב"ח).

316. **בית החכמה**. מוסף נפ' חלק אבנים פ' ויסב: (סה"ר שפ"ה).

317. **בית יד**. ה"ר מנחם ב"ר שלמה לבית מאיר (המאירי). פסקי דיני נעילת יום, נכללו בקובצי ס' בית הבחירה שלו, עיין זה לעיל.

318. **בית יד**. (עיין יריעות שלמה).

319. **בית יהודה**. ה"ר יהודה אריה די מודינא. תוס' למגדות מס"ם שלא היו בפ' עין יעקב, עם פירש"י ותוס' ומפתח בסופו. [ויתבור המגדות היה ע"י בן בתו ר' יעקב מן הלויים בהיותו בן י"ד שנה:רשמיש"ש ע'..]: ד"ו, שצ"ה, °2. ונחת"ז נדפס בתוך ס' עין יעקב, עיין זה.

320. **בית יהודה**. ה"ר יהודה בה"ר יוסף לנדא. חי' על כל ד' ס"ע, וחי' גפ"ח על כמה מס', ונסופו מנחת יצחק על הל' טוען ונטען לבנו ה"ר יצחק: לעמבערג, תקצ"א, °2.

321. **בית יהודה**. ה"ר יהודה ב"ר ניסן אבד"ק קאליש. חי' תוס' על מגדות למס' יבמות, כתובות, קדושין, גיטין, חולין וב"ק, ע"י כ' בניימין בנו: זולצבאך, תמ"ז, °4.

322. **בית יהודה**. מהנ"ל. חי' הלכות על מס' הל"ל ומס' ב"מ וב"ב ע"י כ' אברהם בנו, ובלחמו חי' ס' מועד דוד להה"ר דוד אפענהיימער על מס' שבת ובילה: דעסויא, מ"י, ז'א'ח', °2.

323. **בית יהודה**. ה"ר יהודה עייאש. שו"ת בדיני ד' טורים, ונסופו מנהגי ק"ק לרגיל (הלגיו) בשם הריב"ם והרשב"ץ: ליוורנו, תק"ו, °2. (ועיין בני יהודה).

324. **בית יהודה**. ה"ר יצחק בער לעווינזאהן מקרעמניץ. על קורות דת יסורין ועל יסרהל וכתוביו ושלשלת קבלת תורה שבע"פ וכו': ווילנא, תקצ"ט, °8. ובקצת שנויים והוספות ותקונים, ב' חלקים: ווילנא, תרי"ח, °8.

325. **בית יהונתן הסופר**. ה"ר יעקב עמדין (יעב"ץ). [ובדף ז' ע"ח נדפס שטות לא' מתלמידיו, ע"ש]. תולדות ליש כיבו ס"ל יהונתן אייבשיץ. חמו"ד (אלטונא, ונזכר נו ס' שבירת לוחות האון הנדפס שנת תקט"ו), °4.

326. **בית יוסף**. (עיין טורים).

327. **בית היין**. (עיין קורות ארזים).

328. **בית יעקב**. ה"ר אברהם כהן מלאסק. דרשות ע"פ קבלה: ליוורנו, תקנ"ב, °4. [נ"ח ס' והעריך הכהן וס' ולבש הכהן, נעניני קבלה].

329. **בית יעקב**. ה"ר יעקב ב"ר חיים וידאל פרובינצאלי (ע"ל פריצול). פי' על הכוזרי תוכן שנת ה"א קפ"ב: כ"י היידענהיים כרמולי: (אנגאלען תר"ע דק"ח, והר"י ע' 116, ועיין פתיחת קאסעל לל הכוזרי ע' 30) כ"י האלבערשטאמם 214.

330. **בית יעקב**. ה"ר יעקב אבד"ק ליסא. חי' על ס"ע מה"ע, ועל מס' כתובות, ב' חלקים: הרובשוב, תקפ"ג, °2.

331. **בית יעקב**. ה"ר יעקב שור אבד"ק בריסק דליטא. חי' גפ"ח על מס' סנהדרין: ד"ו, ג'נ'ח', °4. [ולפון הנשר: פלפלת חריפתא . . . בית יעקב לכו וגלכה וגו']. (ועיין חי' ה"ר יעקב שור).

332. **בית יעקב**. ה"ר יעקב ב"ר שמואל אבד"ק צויזמר. קע"ד שו"ת עם מפתח בסופו: חמ"ד (וק"ד F, 687 №: דיהרנפורט, וכן כ"ע ולמש"ם), תנ"ו, °2. [וכ' בהקדמתו שחיבר ס' תולדות יעקב דלכות בסדר סתומה, ע"ש].

333. **בית יעקב**. (עיין באור ע"ס מורה נבוכים, משבנות יעקב, עין יעקב).

334. **בית יעקב אש**. ס' חיוב עם פי' לה"ר יעקב א"ש פייביש בה"ר מנחם נחום אבד"ק זלאטאווי: ספד"א, תקכ"ה, °2.

335. **בית יער הלבנון**. ה"ר אברהם יגל ממונצ'יליציי ממשפחת הגאליקי. ד' חלקים: ח"ח על התלמוד ופסקוסם, ומבחר דעות המקובלים והפילוסופים ע"ז, ח"י פרקים. ח"ב שביות החמדה, ל' פרקים בהתרי הורה ומכמה חלקים ומציאות הבורא והמלאכים, ומציאת שם קושיות הרמ"ע מפאנו

על דבריו והשובותיו עליהם. ח"נ בתי הנפש, עלֵ מהות הנפש ומצבה לאחר נאתה מן הגוף. ח"ד פתוח תקוה, על סגולות הטבע המתאבים והנמתים והטבע"ח למיניהם: כ"י יש"ר, ועתה אוקספורד. ופרק המחברון מח"נ הוא פרק התקופה נדפס בס' אגרות יש"ר ח"א הגרת ד' עם הערות ה"ר יש"ר הנ"ל.

336. **בית יצחק**. ה"ר יצחק אייזיק ב"ר יעקב הבר. חי' דיוים נחו"ם, ומחלק לשער הקבוע על כל פרטי דיני קבוע, ושער הספקות, על דיני ספקות וס"ם: סדילקאוו, תקצ"ו, 2°.

337. **בית יצחק**. ה"ר יצחק ב"ר אליעזר מארץ הגר. הל' טרפות, מלוקטים מכל גדולי הרמבונים והמחרונים, וקו"ח בדיני הרתי לניעותא, ומח"ז דיני ניקור, ונפרד לג' רמבים: א) פסק הלכה, הוא הפניס בשם עקרת הבית, ועל נדיו מזה ומזה: ב) עמודי זהב, טעמים וראיות ומקור לכל דין ודין. ג) תקון הבית, חי' דיוים וס"ח הסייסים לזה, וכבל' טריפות הריאה הפניס הוא מס' שמלה חדשה, עם בחורי הצוחת סור ולבושי שרד על נדיו: אפעז תקפ"ז. יוזעפאוו, תר"ג, 2°. טשערנאוויץ, בי"ת יצה"ק, 4°.

338. **בית יצחק**. ה"ר יצחק נונים ואים. על קנת סו"ע מ"ח, כ"י: (שג"ב כ"ב ושה"ג בני במקומו. וחלק ממנו נדפס בסוף ספרו שיח יצחק, עיין זה).

339. **בית ישחק**. ה"ר יצחק ב"ר אליקים גאטינייו. חי' על הרמב"ם, ובסופו הממצות מספריו תועפות ראם, אגורה באהלך, יצחק ירנן: שאלוניקי, יצח"ק לשו"ח, 2°.

340. **בית ישראל**. ה"ר אלכסנדר סענדר ב"ר משה עטהויזן. קורות ב"י בל"ח, ב' חלקים: ח"ח דה"י לבני ישראל עד החורבן עשרה פרקים. ח"ב בית הבחירה, קורות ירושלים והבית הראשון והשני ותכונותם, כ"ד פרקים: אופיבאך, תע"ם. ד"א, תפ"ר, 4°.

341. **בית ישראל**: ה"ר יהושע פלק הכהן בעל הסמ"ע. עם הכולל לחבורו על כל העורים, ונפרד לשני רמבים נקם דרישה ופרישה, עיין זה. (ועיין טורים).

342. **בית ישראל**. ה"ר ישראל בנבנשתי ב"ר אליעזר. ל"ב דרשות בד' שערים, לשער תורה ושער תשובה ושער לתקה ז' ז' דרשות, ולשער גמ"ח ל"ח דרשות: קושטי, בית ה' (תל"ח), 2°.

343. **בית ישראל**. ה"ר ישראל ליפשיץ אבד"ק קליווא. חי' על ס"ע פה"ע, כ"י: (שי"ג).

344. **בית ישראל**. ה"ר ישראל שפירא נכד בע"ס מגן אברהם. חי' על ס"ע י"ד עד סי' ר"ח, וכסופו בית פרץ על מס' מגילה והלכותיה לבן בנו ה"ר ישעבר ב"ר נתן: ברלין, תפ"ו, 4°.

345. **בית ישראל**. (עיין אשל אברהם, הגדה ש"פ, חדושי אגדות, מלין דרבנן, עין ישראל, פאת השלחן).

346. **בית הכפורת**. (עיין תפלות).

347. **בית לוי**. ה"ר יצחק ב"ר שלום בריבזיל אבד"ק ליסא. ח"ח בו"ת כסדר המוריס, וח"ב שלום בית, דיוים מלוקטים, כ"י.

348. **בית לוי**. ה"ר לוי ב"ר שלמה מבראדי. חי' גפ"ת על קנת מס' ועל רס"י ותוס': זאלקווא, תצ"ב. שם, תקכ"ב, 2°.

349. **בית לוי**. (עיין מחזור).

350. **בית הלוי**. ה"ר ישעיה ב"ר יעקב בן השל"ה. כללי מיגו ע"פ דבורי תוספות בח"י חופיים והבנות על נוח"מ והש"ך וקנת סו"ת: ד"ו, תכ"ו, 4°.

251. **בית הלוי**. (עיין אשל אברהם, משניות מס' קנים, תפלות השנה למנהג קהלות רומניא).

352. **בית לחם יהודה**. ה"ר יהודה אריה די מודינא. מ"מ מכל המגדות ע"פ ערכין כסדר כ' זכרון תורת משה: ד"ו, שפ"ה, 2°. חמו"ד (פראג, תס"ה), 4°.

353. **בית לחם יהודה**. ה"ר יהודה ב"ר יחזקאל מאוסטרהא. סו"ב מהרי"ו עם פי' והגהות מהר"ן: זאלקווא, תנ"ג, 4°. (ועיין סדר הניקור בדרך קצרה).

354. **בית לחם יהודה**. ה"ר צבי הירש ב"ר עזריאל מווילנא. לקוטי כל הדיוים הממודסים מן המחרונים ומסו"ת על ס"ע י"ד, ובסופו קנת סו"ת וקונט' הספקות וסדר ניקור בקלרס, ומהדורת לספרו עטרת צבי על ס"ע ח"מ: זאלקווא, תצ"ג, 2°. עוד עם הוספות מסו"ת רבות והגהות ע"י ה"ר אפרים זלמן ב"ר אליקים פייביש ונקרא בית לחם יהודה ושער אפרים: פיורדא, תק"ז. פולנאה, תקס"ד. שם, תק"פ, 2°.

355. **בית מאיר**. ה"ר מאיר פוזנר אבד"ק שאטלאנד בראנציג. חי' על ס"ע פה"ע, ובסופו צלעות הבית, ויכוחים המוגעים לדיני ס"ע פה"ע: פפד"א, תקמ"ז. לעמבערג, תקצ"ו, 2°.

356. **בית מדות**. אבן עזרא. ס' מוסר וילקה, כוכח בס' ראשית חכמה: ק"ג (?) כ"כ בש"י 68 № ע"ם. [וכ' רמש"ש וז"ל: ואני בדקתי בס' ראשית חכמה דף ק"ג מג' דפוסין כהאסטוניס ולא מצאתי מאומה! ואפשר שכוון ע"ם ראשית חכמה לראס"ע עמו כ"י, וגם שם לא מצאתי זכרון ספר כזה, אבל ים בית כדות נדפס בקושטנ' והוא ד' ראמון מס' מעלות המדות, עיין רשימתי ע' 1278 עכ"ל].

357. **בית מדות**. ה"ר יהודה ליב ב"ר אשר מרגליות. הקיכות על מדות המדם בדרך מליצה ומיר מכוזי: דיהרנפורט, תקל"ז, 12°. עוד כנ"ל, בהרחבת הענינים ותוס' מרובה: פראג, תקל"ח, 4°. עוד כנ"ל ח"ב עם הגהות ותקונים לח"א: פראג, שקלאוו, מ'ת'ק', 4°.

358. **בית מדות**. (עיין בית אלהים, בית ועד, ס' כריתות).

359. **בית המדרש**. קובץ מדרשים קטנים שונים, עתיקים וקדמונים, נדפסים וכ"י, ומהרי כתבי קדמוניות שפוני טמוני לוקרות כ"י, כולם נקבצו ויצאו לאור עם הגהות ותקונים, ועם מבוא לכאו"א בל"א ככתבם ע"י ה"ר אהרן יעלליגעק דרשן בווין, ד' חלקים: ח"א כולל פו"ב מדרשים קטנים ומגדות שונות, ומס: א) מדרש חכא גוריון, ב) מדרש מגלת אסתר. ג) מעשה חכרחם. ד) מדרש ויושע. ה) מעין חכמה. ו) מדרש עשרת הדברות. ז) מדרש פעירת החרן. ח) מדרש יונה. ט) מדרש תמורה. י) מדרש פעירת משה רביט. יא) מעשה יהודית. יב) מדרש לחנוכה. יג) מדרש אחר לחנוכה. יד) מגלת מגיוסוס. טו) מסכת גיהנם. טז) מס' חבוט הקבר. יז) סדר יצירת הולד: לייפציג, תרי"ג, 8°. מדר שני, כולל ח"י מדרשים קטנים וכו', ומס: א) דה"י על משה רביט ע"ה. ב) מעשה יהודית. ג) מדרש כונן. ד) מס' היכלות. ה) מעשה דר' יהושע בן לוי. ו) סדר גן עדן. ז) ס' זרובבל. ח) חומות המשית. ט) מדרש אלה אזכרה. י) מדרש ברכת יעקב אביט ע"ה. יא) דמות כסא של שלמה המלך ע"ה. יב) מעשה בשלמה המלך ע"ה. יג) מס' כלים. יד) מדרש מעשה תורה. טו) ס' אלפא ריבי. טז) ס' חנוך. יז) מעשה אברהם. ח"י) מרגניתא דבי רב: לייפציג, תרי"ג, 8°. מדר שלישי כולל ט"ז מדרשים קטנים וכו', ומס: א) מדרש ויסעו. ב) ס' אלפא ריבי (נוסחא אחרת). ג) מדרש אלפא ביתא דר"ע. ד) מדרש הל"ל (נוסחא ב'). ה) ספר אליהו. ו) פרקי משיח. ז) נסתרות כ"ם בן יוחאי. ח) היכלות רבתי. ט) מדרש לעולם. י) מדרש גדול וגדולה. יא) סדר גן עדן (נוסחא ב'). יב) אגדת משיח. יג) בריית דאלהים המשכן. יד) ספר מת. טו) פרק מפרקי היכלות. טז) מדרש תדשא, ובסופו תוספות לסדר גן עדן: לייפציג, תרט"ו, 8°. מדר רביעי כולל ט' מדרשים קטנים וכו', ומס: א) מדרש אגדת ברחשית. ב) תפלת ר' שמעון בן יוחאי. ג) שמחזאי ועזאל. ד) חיי תנוך. ה) מדרש עשר גליות. ו) מדרש ביום השמיני. ז) מדרש גליות הפלאתי. ח) מעשיות. ט) משליט של שלמה המלך: לייפציג, תרי"ז, 8°.

360. **בית המדרש**. (עיין בתי כהונה, רוח אליהו).

361. **[בית מועד**. ה"ר חיים יוסף דוד אזולאי. מזכירו בול"א ס' ג', ע"ם. ועיין בשה"ג שלי ח"ב ס' ד"ה הרמב"ם מיכר ס' עבודת הקדש וכו', ומוכח מכאן שהוא להרשב"א ולא לה"ר מיר"ם].

362. **בית מועד**. ה"ר יצחק גאטיניו. סיעה על מס' מ"ק ומכות, ועי' על הרמב"ם ודרוש: שאלוניקי, תקצ"ט, 2°.

363. **בית מועד**. ה"ר מנחם ב"ר משה רבא. מאמרים דרושים לשבתות וי"ט, מרלשית השנה עד לחרית שנה: ד"ו, שם"ה (ולא שס"ח), 2°.

364. **בית מועד**. ס' פסקי דינים קדמון, ושרש מהר"ם מזולאי מביא הרבה חי' דינים ממנו, וגם מזכר בס' פרי חדש לפעמים: (שג"א כ' ושה"ג שלי במקומו. ואולי הוא הל"ל להרשב"א?).

365. **בית מועד**. מליצות: כ"י רח"ם № 113.

366. **בית מועד**. (עיין בנין אריאל, עבודות הקדש, תפלות).

367. **בית מושב**. (עיין עיר חומה, קריית מלך רב).

368. **בית מלוא**. (עיין שער הזקנים).

369. **בית המלך**. ה"ר יוסף ן' חסין. חי' על הרמב"ם, ומו"ת מ"מ י"ד וח"מ ועי' עה"ת. ח"ב סבת דוד חי' על הרמב"ם ולקוטים ודרושים לה"ר חיים שלמה בירנאנדאש: שאלוניקי, 2°.

370. **בית מנוחה**. ה"ר חיד"א. עניני למוד לילכלייט: ליוורנו, תקם"ב, 4°.

371. **בית מנוחה**. חלק מס' הנתוים, כ"י. וה"ר חיד"א הל"ל רלהו כמ"ם בשג"ב ז' ובשה"ג שלי ס' הבתים נ'.

372. **בית מנוחה**. (עיין תפלות).

373. **בית מנחם**. ה"ר מרדכי מיכאל ב"ר מנחם מענדיל יפה. חי' תורה נפלפול והלכה: קראטאשין, תקצ"ד, 4°.

374. **בית המקדש**. (עיין ס' כריתות).

375. **בית נאמן**. ה"ר טוביה גוטמאן (פעדער) ב"ר צבי הירש מפיעטרקוב. חקירות בנגדר מדת המתח: ברלין, תקנ"ד 8°. [ופירשט ח"ת דמ"ס עומד ממנו כ' ספרים, הת' נדקדוק (ע"פ רח"ם 528 №) מסגת תקנ"ד, והכ' כנ"ל מסגת תקנ"ה, ונראה שתין לו רגליט].

376. **בית נאמן**. ה"ר יצחק ב"ר משה ביגה. דרשות ע"פ מלמדים תמוהים, ונהלק לג"ח: תורה ועבודה וגמילות חסדים: ד"ו, שפ"א, 2°. [ודרוש ת' ממנו נדפס גם בתר תורה גם בנקדת לאוהבי לה"ק: פאריז, שפ"ח, 4°: רשמיש"ש ע' 1159].

377. **בית נאמן**. דרשות: ד' שאלוניקי, ש"ו. (ש"י 70 №). [וקודם לו בפלאנטאוויציוס שנת ש"ז, ואולי נדוי הוא מס' הגז' לפני זה: רמש"ש].

378. **בית נתיבות**. (עיין עבודת הקדש).

379. **בית נתן**. ה"ר נחמן נתן קורוניל. נוסחאות נשנות מכ"י ישן על מס' ברכות, עם תוספת נפך משלו להעיר על פוסקים ומפרשים בכמה מקומות, ובסופו פסקי הרי"ד על מס' ברכות: ווין, תרט"ו, 4°.

380. **בית הספק**. (עיין כרתי ופלתי).

381. **בית הספר**. ה"ר יהודה ליב בן-זאב. רמזים למודי הילדים בלה"ק ב' חלקים: ח"ת מסלת התלמוד למוד קריאת התורות והמלות בלה"ק ומפרשים ומפלים, והשתתפם בל"ת שתח. ח"ב למודי המישרים שירים ומפלים, דברי חכמים, תמרי בינה ומוסר השכל: ווין, תקס"ב, 8°. [ונדפס גם עוד גם פעמים עד שנת תקפ"ז]. עוד הוסיף שמיניה, בתוספת כללי דקדוק ודרכי השתקה מל' משכנו לעברית ע"י ה"ר מענדיל בר"י שטארן: ווין, 1842, 8°.

382. **בית עובד**. (עיין תפלות).

383. **בית העוזיאלי**. ה"ר יהודה עוזיאל. ט"ז דרשות על סדר קנת פרשיות: ד"ו, י'ש'מ'ח'ו' (ולת ז"ו), 4°. [ג"ת באורים על פרשיות התורה, ומפלוים בכ"י ר"א אשכנזי, כמ"ש בתוס' טק"ד תר"ט 24 № ע"ש. וכ' רמש"ש: ואולי הם הנ"ל?].

384. **בית העזר**. ה"ר בנימין איספינוזה. בתור על פי' הרמב"ם על נ"ך: (ול"א ב' כ"ח ושה"ג שלי במקומו). [ג"ה ספר על נמוסות הרמב"ם ונו"ת]: (שם).

385. **בית פרץ**. ה"ר פרץ ב"ר משה. כ"ה דרושים: זאלקווא, תקי"ט, 4°.

386. **בית פרץ**. (עיין בית ישראל).

387. **בית קדש הקדשים**. (עיין עז לאלהים).

388. **בית רבי**. ה"ר משה קוניץ מאובין. תולדות רבינו הקדוש הוא ר' יהודה הנשיא, כל המסופר בו בש"ס בבלי וירושלמי, מסודר בדרך שיחה ונקרא מעשה חכמים. מחברת ת': ווין, תקס"ה, 8°.

389. **בית הרואה**. ה"ר שמואל פלורינטין האחרון ב"ר דוד. מ"מ מהמחרוזים כדרך ס' לקט הקמח ונקרא לשונות הרמב"ם: שאלוניקי, תקי"ט, 4°.

390. **בית הרואה**. הוא סדר עבודה של כל ימות השנה, כ"ה פרקים. ובהקדמתו מזכיר ספרו זהר הרקיע, ואולי הוא למהר"ח ויטאל: כ"י רח"ם 112 №.

391. **בית רחל**. (עיין תפלה, תפלות).

392. **בית שלמה**. ה"ר אליעזר ליפמאן ב"ר שלמה סג"ל. ס' מצלי עם פי', ובראשו פתח הבית מבוא גדול ע"ד הנסתר: זאלקווא, תק"ם, 4°.

393. **בית שלמה**. ה"ר שלמה ב"ר אהרן ן' חסין. מו"ת, ובסופו קנת תשו' לה"ל דניאל איסברומסה: שאלוניקי, ת"ם, 4°.

394. **בית שמואל**. ה"ר שמואל ב"ר א"ש פייביש מווידיסלאוו אבד"ק פיורדא. מ"ע לתו"ע עם בתור וחי' דיוק: דיהרנפורט, תמ"ט, 2°. עוד עם תוס' מהדורת בתרת ונכלל בו גם חי' הט"ז וס' שמות הגיטין וכללים לדיוק הלו: פיורדא, תנ"ד, 2°. (ועיין טיב גיטין, ש"ע אה"ע).

395. **בית שמואל**. ה"ר שמואל ב"ר ישראל. קנת חי' הלכות ואגדות ע"ס נרמזות שמות ויקרא, כ"י: (שי"ג).

396. **בית שמואל אחרון**. ה"ר שמואל הקטן אבד"ק פוזנא. מו"ת ד' חלקים על ד' ט"ע, ובסוף חלק ח"מ קנת מו"ת לה"ל משה שלמה זלמן אבד"ק קראקא, ותלק ה' דרושים עה"ת: נאווידוואהר, תקע"ו, 2°.

397. **בית שער קטן**. (עי' עה"ת לאברבנאל).

398. **בית שערים**. (עיין מאמר אסתר).

399. **בית השערים**. ה"ר מרדכי בפרובינצה. על דיני כתובה: (ש"ק ד"ת וד"ו דמ"ו ע"ת).

400. **בית תלמוד**. (עיין בנין אריאל).

401. **בית תפלה**. (עיין אור חדש, ברית הלוי, חפלה).

402. **בית תפלה ודברי הימים**. (עי' תפלה).

403. **ביתה יוסף**. ה"ר יוסף היילבוט. חי' עה"ת, ועל הגליון מסורות לה"ר אלעזר לאזי חותנו של הרח"ם: ב"י רח"ם 111 №.

404. **ביתן המשכילים**. כ"ר נסים בן נח הקראי. פי' על עשרת הדברות וקצת מצות התורה וקצת המלהיות [ונקרא ג"כ פלם באור המצות כמ"ש נסי' לקוטי קדמוניות דל"ז] : (אר"ץ).

405. **[בכור שור**. כן קרא ליליענטהל לפי' הרלב"ג עה"ת וד' מגלות ופי' לויכה לר' יוסף קרא אסר בכ"י מינכען 51 №, וכן קרא שמות לכמה וכמה כ"י מינכען בכתימתו, וכן כתב שמותם בראש הכ"י בעצמם, ולכן אין לסמוך עליו כלל: רמש"ש].

406. **בכור שור**. (עיין פי' עה"ת להרלב"ג, שמלה חדשה).

407. **בכורי יוסף**. ה"ר יוסף פאביום. פי' מספיק על מאמרי זהר לגיל שבועות והוספות רנצ'חמ"ד (ספד"מ או רעדלהיים), תקע"ו, °8.

408. **בכורי יעקב**. ה"ר יעקב ב"ר אהרן עטלינגער. חי' דיני סוכה ולולב: אלטונא, תקצ"ז, °4. עוד, וכסופו תוספות בכורים פסקי דינים והגהות עליו ותשובות עליהן: שם, תרי"ח, °2.

409. **בכורי העתים**. דברי מליצה ושיר, ועניני חכמה ומדע ותועלת כדרך ספרי המחקר, י"ב כרכים לי"ב שנים, משנת תקפ"א—תקצ"ב: ווין, תק"פ—תקצ"א, °8. עוד כ"ל, נחקר מחדש ע"י ה"ר מענדיל בר"י שטערן, מחברת ח': ווין, 1844, °8. עוד כ"ל, נחקר ע"י ה"ר ישי"ר מגוריציא לחלק העברי, וע"י ה"ר ישראל בוש לחלק האנגלי, ונקרא בכורי העתים החדשים, מחברת ח': ווין, 1845, °8.

410. **בכורי העתים החדשים**. (עיין בכורי העתים).

411. **בכורי השנה**. ה"ר גבריאל ב"ר יצחק אייזיק פאלאק. שירים ומליצות ומכתבי חכמה ומדע שונים: ד"א, תר"ד, °8.

412. **בכורי תועלת**. שירים ומאמרים למודים, ומכתבים שחוברו ונאספו ע"י תלמידי חברת תועלת בהמשכתדם: ד"א, תק"פ, °8. (ועיין פרי תועלת).

413. **בכושרות** (בכו ושירות). ה"ר אפרים ב"ר יוסף העלם. כ' חלקים [וכ' רמש"ש: וכ"ח נקראו את הזמיר, קול התור] : ח"ח זמירות ושירים לשבתות וליו"ט. ח"כ קינות ותפלות ותקון חצות בחכונות, ועם פי': קראקא, משי ה"י (שס"ח), °4.

414. **בכי נהרות**. ה"ר שמעון ב"ר יעקב אברהם. ספור שנף מי נהר ליין בכונת בחדם לדר ח"ח תקמ"ד: ד"א, תקכ"ד, °16.

415. **בכי תמרורים**. ה"ר וואלף פריהאויף. קינה על מות ה"ר משה קוטין מאובין: אפען, תקצ"ז, °8.

416. **בכית ציון**. ה"ר אליהו ב"ר חיים הכהן ליבאוויצר. פי' על ליכה: קארין, תקכ"א, °8.

417. **במות בעל**. ה"ר חנניה אלחנן חי הכהן. חקר לחסית מונחות החלילים הנזכרים בספרי הל"ך: ריגיו, תקס"ט, °8.

418. **במת יחיד**. ה"ר יאקב ב"ר ישעכר בער קליף. פסטים על הל"ך: אלטונא, תקכ"ב, °4.

419. **בן אברהם**. ג' חלקים: ח"ח חי' עה"ת, וח"ג חי' על ד' טורים: שאלוניקי, תקפ"ו, °2. (ריו"ן).

420. **בן אברהם**. (עיין תלמוד, אבות דר"נ).

421. **בן לאברהם**. ה"ר חיים אברהם אישטרושה. חי' עה"ת וקצת שו"ת: שאלוניקי, תקפ"ו, °2. [נראה שמות הנ"ל №. 419. ועל מי יש לסמוך בשני מהותו?].

422. **בן אורי**. ה"ר אורי ב"ר יהודה ליב מדרויע. תוכחת מוסר כסדר התורה: זאלקווא, תפ"ח, °2.

423. **בן אליהו**. ה"ר אליהו ב"ר רפאל משה סג"ל. ניגיס ופרחים ופסטים יפים: (זצ"ל ח' כ"ח).

424. **בן אלישע**. ה"ר חיד"א רחה באשטליא ס' כ"י על קצת פרקי מס' קדושין וכתוב סס פסקי הלכות בן חליפא, ומזכר בו שכבר כתב בפי' הסוגיות בחוכך, אבל לא מצא בו זכרון שמו ושם עירו וזמנו. (עיין שג"ב יו"ד ושה"ג שלי במקומו).

425. **בן אמונים**. ה"ר אשר אנשיל ב"ר משה בער. חי' תורה ופסטים על הל"ך: פיורדא, תקמ"ה, °4.

426. **בן ארבעים לבינה**. ר' אברהם זכות. ס' תכונה, כ"י: (ש"י). [ונמצת כ' שנרשם עצמו יחסרו לרלב"ג בפיהת ס' תכונה שלו פרק ו'].

427. **בן ארבעים לבינה**. (עיין אשל אברהם).

428. **בן אשר**. ה"ר יאקב ב"ר אשר אנשיל כ"ם. תקון ליל כ"ח ניסן (כעין תקון ל"ם והו"כ): אלטונא, תקפ"ח, 8°.

429. **בן אשר ובן נפתלי**. י"ח שמות כ' אהרן ב"כ משה משבט אשר וכ' משה ב"כ דוד משבט נפתלי שמחלקו על עניני המסורת בחסר ומלא וחילופי טעמים וכדומה, ומדפסו בסוף תל"ך מקראות גדולות בשם חילופי הקריאה בין ב"א וב"נ. (ועיין תורה, ועיין קונטרס המסורת).

430. **בן דוד**. ה"ר אבסילראד המכונה בענדיט ב"ר יוסף לוי. פי' על מצלי, הוצאת בהקדמת ספר עבודת הלוי: (סה"ד שכ"ה).

431. **בן דוד**. ה"ר יהודה אריה די מודינא. נגד תמות הגלגול, חיברו לה"ר יוסף תמין תלמידו, ומדפס מחדש בקובץ טעם זקנים, עיין זה.

432. **בן דוד**. הוא ס' עומר מן לר"ש די לונזאנו על מידת זוטא, עם השגות ה"ר נפתלי ב"ר דוד עליו, (עיין שג"ב ס"ח ושה"ג שלי במקומו, ועי' ספרא דצניעותא): ד"א, תפ"ט, 4°.

433. **בן דעת**. (עיין תורה, תהלים).

434. **בן הא הא**. ה"ר דוד הכהן (בע"ם דעת קדושים): חי' על התורה: ליוורנו, תקפ"א, 2°.

435. **בן זקונים**. ה"ר חזקיה דוד בואלעפיא. ב"ח: ח"ח יסוד עולם עם פרקים בכללי התלמוד, מלוקטים רובם מס' הליכות עולם, ובסופו מאמר קלר בשכח התלמוד בעדות חכמי הגוים לתפרת מתחכמי עמנו בזיון. ח"ב מזמור לתודה, ועפרד גם הוא לשניים: א) וידבר דוד שירים ומליצות. ב) ויקונן דוד קינין ופתומי מלכות וכדומה: ליוורנו, תקנ"ג (ופירשט ח"ח דקל"ו: תקכ"ז), 8°.

436. **בן זקונים**. ר' יהודה הלוי. שירים: (ש"י).

437. **בן ח"י לחופה**.
438. **בן חמש למקרא**.
439. **בן חמשים לעצה**.
440. **בן ט"ו לתלמוד**.
(עיין אשל אברהם).

441. **בן ידיד**. ה"ר ידידיה ב"ר שמואל טאריקה. חי' על הרמב"ם בדרך סו"ת.

442. **בן יוחאי**. ה"ר משה קוניץ מאובין. מבאר נפוצות במאמרי התגת רשב"י הסר בש"ס בבלי וירושלמי בספרי ותוספתא, ויתרון הגדול בדינים והלכות וספורים הבאים בכל הש"ס בשם רשב"י לבחוש שם בשם ר' שמעון סחס, והבדל בערכו לפני לכתו להמערה ומח"ז, ותוכחות גלויות וחזקות שם' הזהר ורע"מ ומדרש הנעלם והתקונים כולם חוברו מהתגת רשב"י הזה וממחיבתא דיליה, וגם תשובות נאמות נכוחות וברורות לכל שואל ומעתר על ס' הזהר בכל דור ודור בכלל ובפרט על השגות ה"ר יעב"ץ בספרו מטפחת ספרים, וקונט' התשובות ע"ז נקרא מענות ומטפחות ומתרי עניים המוגעים לזה: ווין, תקע"ה, 2°.

443. **בן יוסף**. ה"ר יוסף צרפתי ב"ר חיים. פי' ופסקים כסדר התורה ועל מחמרי רז"ל: (ש"י).

444. **בן ימיני**. ה"ר זאב וואלף מפרעמישלא. פ" על פי' הרמב"ן עם"ת, וברשמו מידת הרמב"ן על תותיות להוו"י עם פירושו: ווין, תקפ"ד, 8°.

445. **בן יקיר**. ה"ר הערץ האמבערג. יסודי הדת לתוך הענינים ומוסר השכל: ווין, תקע"ד. שם, תק"פ. שם, תקפ"ו, 8°.

446. **בן יקיר**. ה"ר יעקב טוגענדהאלד. כמ' לפני זה, בדרך סו"ת, עם תרגום פולנית: ווארשא, 1824, 8°. וסמיך בתוס' הקוטים: שם, 1834, 8°. [ותולי הוא הנ' לפני זה, ול"ע].

447. **בן ישי**. ה"ר יהודה שלום יניסי. על עברונות והקופות ומולדות לק"ם שניס, עם תרגום לימלקי: ווין, תקפ"ז, 8°.

448. **בן לענה ובן הגלה**. מצלי הבל והזיות כעין ס' בן סירא החיצון, נזכר בתלמוד ונחשב בין הספרים שחסור לקרות בהם וכן עלו בתהו ואיוב.

449. **בן המלך והנזיר**. תובר בל' יון ונעתק לערבי וממנה ללה"ק ע"י ה"ר אברהם ב"ר חסדאי הלוי, דברי מצל וחידה ומוסר השכל בחרוז ושיר ולשון נח בדרך ויכוח ושיחה בין בן מלך ונזיר, ל"ה פרקים: קושטנ', ב"ר"כ"ם, 4°. מנטובה, ש"ז, 8°. פפד"א, תקכ"ו. זאלקווא... ליוורנו, תקצ"א, 8°. עוד ובכופו קונט' משיחת הולין של ת"ח ל"ד מצלי מוסר חסר חסף חכם ח' מפי חכמי הפילוסופים וספריהם, ותמלית המוסר היוצא מהר כל מצל בחרוז: וואנזבעק, ע"ת, ט"ו"ב, 12°. עוד עם ל"ח: אופיבאך... פיורדא, תקי"ג, 8°. עוד עם ל"ח והוצאת לביה"ד ע"י ה"ר אייזיק הומבורג. [ובהעתקה מצוינה מאד מהקודמת, וכ' רמש"ש בהעתקה זו לקוטה מדפוס הס' בל"ח בכתפיה, כמ"ש הר' מיזיל בפתיחתו להעתקת הס' הזה]: פפד"מ, תקכ"ט, 8°.

450. **בן מנוח**. (עיין קרנים).

451. **בן משלי**. רב שמואל הנגיד. משלי חכמה ומוסר נקראים בדרך צחות, קצת העתקות ממנו נמצאו בכ"י די רוסי 129 № ומהעתקה שהעתיק הרמב"ן מכ"י הג"ל נדפס קצתו בציון תר"א דקל"ח, וע"י דוקעש בתוס' עק"ד . . . גם הובאו מכ"ח בר חסדאי בס' מאזני צדק תחת שירי הערביים, (ועיין רשמש"ש ע' 2470).

552. **בן משלי**. (עיין מוסר השכל לרב האי גאון).

453. **בן משק**. (עיין נהרות דמשק).

454. **בן נון**. (עיין מאורי אור).

455. **בן סירא**. חכמת ישוע — . (עיין תורה, ספרים הנוספים).

456. **בן סירא** או **אלפא ביתא דבן סירא**. מיוחס לבן סירא בן ירמיהו הנביא. ענייניס שונים בדרך מדרש, ומשלים ומעשיות בדרך רמז. נדפס לחלוטין עם מעשה דר"י בן לוי ועוד עניינים קצרים בקובץ י"ז ספרים קטנים: קושטנטינא, ע"ט ר"ה (רע"ט), 4°. עוד, עם ס' מעשה תורה, מעשיות ומדרשים, וארחות חיים לר"ח הגדול: ד"י, ש"ד, 8°. עוד, עם מוסר ע"פ חידה או גן עידונים ומח"ז מעשה תורה הנ"ל, ונסופו ס' ארחות חיים הנ"ל בהפוך הסדר והמעה: ד"א, ת'ב'נ'ה', 8°. עוד, נלפף ביחד לחלוטה ומנוקד עם הפי' היטב, נדפס עתה בשלימות והוגה מתוך כ"י ע"י הרמש"ש: ברלין, תרי"ח, 16°. וקצתו נדפס עם תרגום ל' רומי ע"י מעתיקים שונים, כמו ע"י פאגיום: איזנא, ש"ב, 4°, וז"ח עוד. עוד נעתק לל"ח ונדפס (קצתו?): פראג, שע"ב, 4°. (מח רמש"ש בווין). עוד נעתק לל"ח ע"י ה"ר שלמה בר"י יעקב כ"ץ: ד"א, ת"כ, 8°. ובלי הקדמת המעתיק: פיורדא, תנ"ה. אופיבאך, תע"ז. 8°. (רמש"ש ועיין רשימתו ע' 204, 205).

457. **בן עשר למשנה**. (עיין אשל אברהם).

458. **בן עשרים לרדוף**. (עיין שם).

459. **בן פדה צור**. (עיין פדה צור).

460. **בן פורת**. ה"ר יהודה ב"ר משה ב"ר דניאל מרומי הנקרא ג"כ גור אריה. פי' על ד' פרקים הראשונים מס' המדע להרמב"ם: כ"י יש"ר ועתה אוקספורד, ועוד ישורון ו' 55. עוד עם הגהות ה"ר משה ב"ר שבתי: כ"י רח"ם 37 №. וואט' 258. ד"ר 429 ועי' צונץ, ליטעראטורג, 513.

461. **בן פורת**. ה"ר מרדכי ב"ר שלמה פלונניאן. תולדות ה"ר מנשה בן יוסף בן פורת מאיליא ועל ספריו ודעותיו, וחלוסים רבים מתת המחבר: ווילנא, תרי"ח, 8°.

462. **בן פורת**. ס' דקדוק ומסורה קדמון, מזכירו ר' שמשון הנקדן בספרו חבור הקונים חו ס' השמשוני: (צונץ גא"ל דק"ג—י"ד).

463. **בן פורת**. פי' סודות הרתמ"ע בפירושו עה"ת: כ"י יוא"ל. (המזכיר ד' דנ"ג).

464. **בן פורת**. (עיין בן פורתא להלן).

465. **בן פורת יוסף**. ה"ר יוסף העם. הפטרות מכל השנה, עם נתוריו והוספות לבנו ה"ר איצק העם בפס שיח יצחק: פיורדא, תקנ"ו, 4°.

466. **בן פורת יוסף**. ה"ר יוסף קובו השני. קצור מי' דיוניס על ג"ע ח"ת ת"ע וח"מ: שאלוניקי, תקנ"ז, 4°.

467. **בן פורת יוסף**. ה"ר יעקב יוסף מפולנאה. פסקניס ומי' בקצלה, וח"כ חי' גפ"ת ומו"ח: לעמבערג, חש"ד, 4°.

468. **בן פורת יוסף**. ה"ר יצחק אונקנירה בשם דון יוסף נשיא. ויכוחים עם פילוסוף ונעימות בחכמה ודת: קושטנטינא, ל'ק'ר'ב'ה', 4°.

469. **בן פורתא**. רבינו יוסף טוב עלם ב"ר שמואל. חבור על דיניס. ג"ח סדר תנאים ואמוראים עיין סמ"ג בלאוין קל"ה: (ש"י). [ולפ"ד ה"ר שי"ר בהקדמתו לס' תשובות הגאונים קדמונים סי' ח' לא לו הוא, וע"ש. ואולי גם הפס משובש ול"ל בן פורת וקוצ לשמוע שהוא לר' יוסף פורת בן הרשב"ם].

470. **בן ציון**. ה"ר הערץ האמבערג. תלמוד יסודי הדת לנערי בני ישראל: אויגשבורג, תקע"ב, 8°.

471. **בן ציון**. ה"ר יוסף ב"ר אלימלך מטורבין. דברי מוסר ולקוטים, ודרכי הכתיבה לחתך הנעריס, ובחורי עניינים שונים: ד"א, מ'ק'ו'ד'ש', 8°.

472. **בן שבעים לשיבה**. (עיין אשל אברהם).

473. **בן שלש עשרה למצות**. (עיין שם).

474. **בן שלשים לכח**. (עיין שם).

475. **בן שמואל**. ה"ר שמואל די מודינה (רשד"ם). פלפוס דרשות עה"ת והעבודה וגמ"ח ועל הבתות וי"ע ולתתניס ומילות, ומחלי עניינים. הובא לביה"ד ע"י נכדו ה"ר שמעיה ב"ר משה: מנטובה, השמואל (שפ"ב), 4°.

476. **בן שמונים לגבורה**,
477. **בן ששים לזקנה**. (עי' אשל אברהם).
478. **בן תשעים לשוח**.

479. **בנאות דשא**. ה"ר שלמה ב"ר מסעור אדהאן. מזהרות ודיניס, מוכחות מוסר והנהגות יפהות ודברי הימים של מסה ופטירת מהרן: ד"א, תצ"ה, °8. ובלי דה"י וכו': חמ"ד (רוסיא), תקע"ט, °8.

480. **בנות ברמה**. ה"ר שמואל ב"ר מרדכי הלוי גלאנטי. פי' על ס"ח: לבוב, תקס"א, °4.

481. **בנות השיר**. ה"ר נתן ריז. שיריס שונים: ברלין, תקס"א, °8.

482. **בני אברהם**. ה"ר אברהם מיוחס. שו"ת, וקונט' על הל' גיטין, וקצת דרושים: קושטי', תקל"ג, °2.

483. **בני אהובה**. ה"ר יהונתן אייבשיץ. חי' ובחוריס על הרמב"ם הל' ליסות וגירושין ובסופו קצת שו"ת, ג' חלקים: פראג, תקע"ט, °2.

484. **בני אהרן**. ה"ר אהרן לפפא. קע"ז שו"ת המייחות לעור ח"מ, ובסופו חי' דיניס ומפתח: אזמיר, ג'א'ל'ת', °2.

485. **בני דוד**. ה"ר דוד פאלקון. חי' על הרמב"ם, ובחוכח קצת שו"ת, ובסופו קונט' עיגונא דאיתתא: קושטנטינא, תנחי"ל, °2.

486. **בני חיי**. ה"ר חיים אלגאזי ב"ר מנחם. חי' דיניס כסדר ד' טוריס, ומי' גפ"ת על כמה מס' בש"ס, מונח ע"י ה"ר חיים יצחק רפאל בה"ר חיים אלפנדארי: אורטוקויאי סמוך לקושטנטינא, ב'ע'ת'ה לפ"ג (תע"ב), °2.

487. **בני יהודה**. ה"ר יהודה עייאש. ח"כ לספרו לחם יהודה על קצת לשונות הרמב"ם, ובחור לשונות חוספות ולשונות הרמ"ם ז"ל, וח"ד לספרו בית יהודה קכ"ד שו"ת, ובסופו קונט' אות ברית על מעלת המילה: ליוורנו, ת'נ'ח'נ'ו', °2.

488. **בני יונה**. ה"ר יונה לאנדסופר מפראג. חי' על דיני ס"ת ותפילין, ובסופו קונט' אורי אור קטור מס' אור תורה להרמד"ל על פתוחות וסתומות: פראג, תקס"ג, °4.

489. **בני יונה**. (עיין דבר משה).

490. **בני יוסף**. ה"ר יוסף הכהן טנוגי. חי' על התלמוד ושאר פוסקים: ליוורנו, (תג"י י' כ"ט). [נ"ע קצת כי לפ"ד היה שם המחבר כ' ישועה, עיין שה"ג שלי ח"כ זרע יצחק כאות ז'].

491. **בני יוסף**. ה"ר יוסף ב"ר שלמה יחיאל. דרשות על התורה: שאלוניקי, ע'ד'ו'ת', °2.

492. **בני יעקב**. ה"ר יעקב ששון. פי' על קצת ס' העטור וי"ד שו"ת, והגהות על הרמב"ם והטוליס: קונשטנטינא, ד'ע'ת', °2.

493. **בני יצחק**. ה"ר יצחק חנין. דרושים, ובסופו קצת תשובות: שאלוניקי, תקי"ז, °2.

494. **בני ישישכר**. ה"ר צבי אלימלך אבד"ק דינוב. דרושים כסדר מדעי הפנה, ח"א (תפרי—מדר): זאלקווא, תר"ו, °4. ח"ב מאמרי שבחות וכ"ת, ומת"ז דרושים ליתר מדעי הפנה (ניסן—מלול): שם, י'ת'ר', °4.

495. **בני ישישכר**. (עיין ים ישישכר).

496. **בני משה**. ה"ר משה מאגאר. שו"ת כמו הרמב"ם: (רמי"ג).

497. **בני משה**. כ"ר משה מצורדי הקראי. נזכר בספריהם ולא נמצא אצלנו: (אר"ץ).

498. **בני משה**. ה"ר משה שלטון. פ"ה שו"ת תרוכות, ובסופו לקוטים שונים: קונשט', תע"ג, °2.

499. **בני הנעורים**. ה"ר יהודה ב"ר יונה ייטלים. מצליס ומכתמים, ממרי מוכר וחכמה וחידות ומליצות, ותולדות מכיו הרופא ר' יונה ייטלים, עם צורתו, ח"ל: פראג, תקפ"א, °8.

500. **בני הנעורים**. ה"ר יוסף טיבולי מטריעסט. על חינוך נערים: (אננאלען ת"ר דשכ"ו העתה B).

501. **בני קטורה**. (עיין כהונת אברהם).

502. **בני שמואל**. ה"ר שמואל חיון בן בתו של הרשב"ם. (וסר בזה ספק הש"י וסה"ר) על קצת הלכות מרים ח"מ, וקצת מהל' י"ט והל' תערובות, וס"ג שו"ת, ב' חלקים: שאלוניקי, ה'ש'י'ב'נ'ו', °2.

503. **בני שמואל עדאווי** (ורח"ם № 580): משה עדאווי וכן תג"י מ' ס"ג). חי' על קצת מסכתות בש"ס, וקצת חי' על הרמב"ם, ובסופו לקוטים על רס"י עה"ת: ליוורנו, תקי"ט, °4.

504. **בני שמואל**. דרושים עה"ת ונס בתגדות, ובעל סה"ד רמז ממנו דף אחד מפי בעלה, ע"ש שכ"ה.

505. **בנין אב**. ה"ר חיים סגרי. ויכוח עם ה"ר יעקב חזק על מקצת כ' אבות בסדר תקיעות, כ"י: (זצ"ל ח' ו').

506. **בנין אריאל**. ה"ר שאול בה"ר אריה ליב אבד"ק אמ"ד. ב' חלקים: ח"א חדרי תורה דרושים כסדר התורה ובסופו בית

מועד דרופיס לכ"ס וי"כ ורגליס, בין המגריס ופוריס. מ"ב בית תלמוד, חי' גפ"ח על כמה מסכתות: ד"א, ח'ל'ק'ת, °2.

507. **בנין הבית**. ה"ר יהיאל הלל ב"ר דוד אלטשולר. בתור בנין הבית דיחזקאל, ועורת תלונת הארץ לעתיד, ותלונת הארץ דיהושע, עס ליקוטים: זאלקווא, תקל"ה, °4. חמ"ד (ליוורנו), תקמ"ב, °8. [ולפי מ"ס ה"ר חיד"א שנדפס בתוך הטו"ח עס מלודת דוד וציון מתי יחזקאל (עיין שה"ג שלי בתקומו), לכן הוא חמ"ר].

508. **בנין בית הבחירה**. (עיין לחם שמים).

509. **בנין יהושע**. ה"ר יהושע פאלק ב"ר יצחק אייזיק טליסא. פי' על מכות דר"ן ומס' שמחות וד"ח בצא וזועא: דיהרנפורט, תקמ"ח, °2.

510. **בנין יהושע**. (עיין אבני יהושע).

511. **בנין יחזקאל**. ה"ר יחזקאל ב"ר משה סירקין. חי' ס"ס ע"ס נסיס. ח"ח על מס' נדריס וכתובות: ווארשא, תרכ"א, °2.

512. **בנין נערים**. ה"ר יעקב בלילוים. הגהות ע"ס תקון סופריס למהר"ם מבוהב ז"ל, כ"י: (תג"י י' קנ"ע).

513. **בנין עולם**. ה"ר יצחק אייזיק ב"ר יעקב חבר. ח"ח כל"ץ שו"ת בדיני ש"ע ח"ח, וס"ו שו"ת בדיני ש"ע י"ד, עס הגהות רבות לבמו ה"ר יוסף אבד"ק קנישין, וברהמו פתיחה גדולה, ובסופו קצת לקוטים ומפתחות: ווארשא, ת'ע'ר'ה', °2.

514. **בנין עולם**. (עיין מקראי קדש).

515. **בנין שלמה**. ה"ר נתן מ"ז. חי' על מס' סנהדרין: אופיבאך, תקמ"ר, °2 (נדפוס ר' אברהם פרופס ובמו הנמ' שלמה). ח"ב כל"ל על מס' ע"ז: שם, תקנ"ו, °2.

516. **בנין שלמה**. ה"ר שלמה ב"ר אברהם אבריל. דרשות בסדר התורה: שקלאוו, תקמ"ט, °2.

517. **בנין שלמה**. ה"ר שלמה בלאך. קורות לה"ק והתלמוד, ומחרי עניניס, בל"ח בכתב: הנובר, 1832, °4.

518. **בנין שלמה**. ה"ר שלמה זלמן הענא ב"ר יהודה ליב ב"ץ ש"ץ. על דקדוק לה"ק, ונחלק לי"ב נתיס, וכל בית להדריס וחלונות: ספד"מ, ת'י'ר' ח'י'ם' (תס"ח), °4. [ולא נדפס שנית ושניות, ולכן לא תתפס לשי"ב ולא תשמע לפירשט ח"ח דשע"ט].

519. **בנין של שמחה**. (עיין אהבת ציון).

520. **בסבא טעמא**. ה"ר משה קורדובירו. פי' על מתמרי הסבא בזהר פ' משפטים: כ"י רד"א q, 929 №.

521. **בעדר משלים**. הוא ס' חבמת משלים נעתק ע"י ה"ר שמשון אריה פרידבורג ב"ר משה אברהם: כ"י רח"ס 116 № וע"ס 294 №. ובמפתח שם דשנ"ס כ' שהוא העתקת מעשה דיקלטאנום מלך רומא והוא משלי סנדבאר ונשתנו השמות בהעתקת המולכים.

522. **בעורין דאשא**. (עיין תנא דבי אליהו).

523. **ס' בעז**. (עיין לוית חן).

524. **בעז ורות**. ה"ר יצחק בן יהוידע הבהן. מעשה בעז ורות ע"ד ההוא (דרמתא), בתלק מחלקות עס ת"ח: ברעסלויא, 1834, °8.

525. **בעי חיי**. ה"ר חיים בנבנשתי. שו"ת על כל הד' ש"ע, וקצת להן שמות: עין חיים לשו"ת דשייכי לש"ע מ"ח, עין הדעת לשו"ת י"ד, עין הגן לשו"ת אה"ע, עין הדר לשו"ת ח"מ. ועתה נדפסו ד' קונטיס מתשובותיו: קונט מ' משו"ת על י"ד שנדפסו בהפתחות שלהן בס' קול בן לוי ומוסף עליהן עוד תשובות וגס קצת שו"ת דשייכי לאה"ס והבס מועטים, וג' קונטיס משו"ת ח"מ, ועדיין לא נתגלו שאר התשובות מ"ח ומ"ה, עכ"ל ה"ר חיד"א בול"א כ' ושה"ג שלי בתקומו, ע"ש. ומחלה רחיתי על ש"ע י"ד ומה"ע קצת שו"ת ועל ש"ע ח"מ ח"ב: שאלוניקי, תקמ"ח, °2. ורח"ם 20—4019 № על ח"מ ח"מ וב': שם, תקנ"א, °2. ורמי"ג: חלק ב' שו"ת קושטנטינא, °4 (כ"ו דפין).

526. **בעל החלומות**. כפור בליי בשיר בתחזה לילה בחלום, מגיד למלך מהבלי העולם והפסדו, כ"י: (מאסף תקמ"ח דמ"ו).

527. **בעל המורים**. (עיין פירוש, תורה).

528. **בעל הכנפים**. ה"ר יוסף בן חיים. ברבי לה"ק: כ"י מינכען № $27/4$ ופאריז $992/5$ ושד"ל (עיין כ"ח ז' דע"ח, ובס' מכלול ד' ליק ע' III, ובהשמות פלהיז טעה פעמים).

529. **בעל הלישון**. ה"ר יוסף זרקא. ס' דקדוק ומסורה, ובתור ברבי לה"ק. מובא בס' מנחת שי בשם זימני, וע"ש יבמיס ס' ט', תוכן שנת ה"א ר"ח ונמצא בבית המוזאום בלובדון כ' עקב, כ"י: ח' מבנת רכ"ח ע"י ח' מתלמידי המחבר על קלף ובייל, 2. ובס' מבנת רל"ר על קלף לבד, 4. (תוס' עק"ד תר"ע דתנ"ב).

530. **בעל המאור**. הוג ס׳ המאורות לרבינו זרחיה הלוי (עיין אלפסי). ונדפס גם לבדו עם ס׳ גלחמות ה׳ להרמב״ן: ברלין, תקי״ט, °2.

531. **בעל העטור**. (עיין עטור).

532. **בעלאהנטע טוגענד**. (דיא — ) (עיין אסתר).

533. **בעלי אסופות**. לקוטים מספריס רבים ועניים שונים, כ״י: (ש״י).

534. **בעלי אסופות**. ס׳ קדמון, קובץ גדול פסקי דינים ע״ד ס׳ שבולי הלקט ונדה לדרך ודומיסס, כ״י: (זצ״ל יו״ד וע״ש).

535. **בעלי ברית אברהם**. ה״ר אברהם אזולאי ב״ר מרדכי. פי׳ על כל התנ״ך, כ״י: (שג״ב ע״ד ושה״ג שלי כמקומו).

536. ס׳ **בעלי חיים** לאריסטו. (עיין אריסטו).

537. **בעלי החלומות**. ה״ר יעקב מקורבייל. על פתרון חלומות: (ש״י). [והוג טעות עיין שו״ת ר׳ יעקב: רמש״ש].

538. **בעלי הכפל**. ה״ר יהודה ב״ר דוד פאסי המכונה חיוג. דקדוק ממלות הכפולות: (ש״י). (הוג ס׳ אותיות הכפל ה״ב מס׳ הדקדוק שלו, ועיין דקדוק מר״י חיוג).

539. **בעלי הנפש. הראב״ד** המפיג. ז׳ שערים בדיני נפיש ונדה. נדפס ביחד עם ס׳ עבודת הקדש להרשב״ץ: ד״ו, שס״ב, °4. עוד בתקון כל המעשיות, וכל התסר מלאו והניעו במקומס, ומוסף עליו השגות הרז״ה והל׳ נדה להרמב״ן וחי׳ מס׳ נדה להר״ן: ברלין, תקכ״ב, °4. וכלי חי׳ נדה להר״ן: ברדיטשוב, תקע״ז, °4.

540. **בעלי הרפיון**. ה״ר יהודה ב״ר דוד חיוג הנ״ל № 538. ס׳ דקדוק. נזכר עם ס׳ בעלי הכפל הנ״ל בהקדמת ס׳ המכלול לרד״ק ע״ם, והוג ס׳ אותיות הגות שלו. (עיין דקדוק מר״י חיוג).

541. **בעשרייבונג** פון מסכת חולד פתלתן. ויכוח בל״ת בין חיים מסכתי ופולמי ופרחני, וכלו״ח נותן דופי בדעתו ומהלל ח״ע: פראג, חש״ד, °8.

542. **בעשריבונג** פון די רבעליכיי בתמצרדס בתת תנ״ו. [וגעתק מל׳ נוסיס, ותחבוג שהמעתיק הוג ר׳ יוסף פאן מארשון, וגוסף מעשה פון פויער גריל: רמש״ש]: ד״א, תס״ז, °8.

543. **בציר אליעזר**. כ״ר אליעזר בן יהודה הקראי. פי׳ קלר ע״ם מנחת יהודה: (אר״ץ).

544. **בצל הכסף**. (עיין דובב שפתי ישנים).

545. ס׳ **בקבוק**. (עיין מגלת סתרים).

546. ס׳ **בקורים**. ה״ר חזקיה מרדכי ב״ר שמואל בשאן. תפלות ומנהגים, מלוקטים מס׳ מעבר יבק ושל״ה. מיבנו לתבנית בקול חולים בוילונה: ד״ו, ע״ת׳, °8.

547. **בקר אברהם** או (— לאברהם). לאברהם קרדוזו. עניני קבלה לפיות ס״ג שכ״י: כ״י זוזיקסיאנא 42 № וכ״י רה״ם 773 et 117 № ג׳ ע״ם. [ומ״ם פירשט ח״ל דקל״ג שנדפס באמ״ר בעות הוג כידו: (רמש״ש). ועיין אור צח ומצוחצח ומ״ם שם].

548. **בקר יזרח**. ה״ר דוד מילדולה. סדר נרכת התמה, ונסופו פזמון לברית מילה לה״ר שמואל מילדולה: לונדון, תר״א, °8.

549. **בקשה** על הכוגי ס״ה, עם פי׳ ה״ר משה כ״ץ נראל אבד״ק מיץ. נדפס ביחד עם ז׳י׳ת׳. ושניה ע״י כ׳ אפרים זלמן ריינבאך: ד״א, תנ״ש, °4.

550. **בקשה** להר״ם מקוצי (בעל הסמ״ג ?): כ״י רד״א 0, 654 №.

551. **בקשה חדשה**. (עיין אלף שין).

552. **בקשות** לר׳ יהודה ב״ר קלונימוס אבי הרוקח על סדר ס״ע וקדיש וקדושה ליחיד: כ״י שם, 299 № D.

553. **בקשות נפלאות** הם נקשות הסמי״ן והממי״ן והתלפי״ן והח״ח הידיעה (עיין זה). ומרמב״ן, ותפלת מנשה בן חזקיה, ונקשות עם שמות נפלאים, ונקשות כ״י כ״ג ור׳ יודל חסיד עם שמות נפלאים ומורלאים ופיוטים שונים: כ״י רד״א 0, 729 № B.

554. **בקשות נפלאות** ע״פ קבלה, וסדר ק״ם, מלוקט מספרי ספרדים לחומרא בכל יום: כ״י רד״א תקמ״ג, ונק״ד לפ מנחתי. [שלי הוג הנ״ל, שו שנמצא בסדר תפלה גדול ג׳ מקומני כ״י עם: רמש״ש].

555. **בקשת הההי״ן**. (עיין מכתם לדוד).

556. **בקשת הלמדי״ן**. היג בית אל (עיין זה) לר״א הבדרשי (ודלג כיס המיתסין שותה לר׳ ידעיה גנו). עם נחור לה״ר דוד אטטענזאסר, ומח״ז שיר ידידות לרז״ו בובנער שיר על ר״ח כמעשה בית אל הנ״ל, ועוד לו פיוטי תפלה שכל מלותיו רק מאות מס—תיו ג״כ על ענייני ר״ח, עם נחור המלות: פפד״א, תקע״ב, °8. (ועיין בחינת עולם, עוללות הבוחן).

557. **בקשת הלמדין חדשה.** לג׳ מזכר מאכרו, והוצ׳ לכיה״ד ע״י ה״ר מאיר העסע: המבורג, תקפ״ט, 8°.

558. **בקשת הממי״ן.** ר׳ ידעיה הפניני הבדרשי. בקצה שכל מלותיה מתחילות באות מ״ם. נדפס ע״פ רוב בסוף ס׳ בחינת עולם, עיין זה. עוד עם ק״ת ע״י ה״ר בנימין וואלף פרערא וכ׳ הקדמות בראשה: א) קורא מראש הקדמה כוללת להעתקת ס׳ בחינת עולם והבקצה, וכל מלותיה מתחילות ג״כ באות מ״ם. ב) מבשר טוב מבשר ואומר שאם תמלא פעולתו תן יוציא לאור גם העתקת ס׳ בחינת עולם: ברין, תקנ״ט, 8°. עוד עם ל׳ רומי להלמדן ה׳ פראבע: ליפסיא, 1662, 4°. (ועיין עוללות הבוחן), והמחבר חיבר לחכיה רהוטה כפול שמונה לכל אות משמו, נדפסה מחדש מתוך כ״י יחן בשרון אשר על יד הכרמל № 42 I., וז״ל בראשה: אמר ידעיה הפניני ב״ר אברהם בדרשי בחשבי לחנני בדרך ונא יכולתי לכתוב שמי וזכרי בבקצת הממי״ן חברתי אחכיה רהוטה שמי לכל אות ואות שמונה חיבות לעשם אחבי אחונה.

559. **בקשת הממי״ן.** (עיין חשק שלמה).

560. **בקשת שין שינין.** (עיין שגיון שמשון).

561. **ס׳ בר ששת.** (עיין שו״ת הריב״ש).

562. **בראנט שפיגל.** (עיין ברנט שפיגל).

563. **בראשית.** (עיין תורה).

564. **ס׳ בראשית** בחרוזים יפים וע״פ מאמריס ומדרשים בל״ק [ע״י ה״ר אהרן ב״ר ישראל ??: רמש״ש]: חמו״ד (וגרסה פראג), 8°.

565. **ס׳ בראשית.** כ״ר שמחה בן משה הלוצקי הקראי. חבור קצור בבאור סודות סתרי מעשי בראשית במשל ומליצה ובדברים סתומים ומתומים: (אר״ץ).

566. **בראשית רבא.** כ״ר ישועה בן יהודה הקראי. חבור גדול ע״פ מחקר בכל התורה: כ״י ליידין 41/2 et 5 №. [ולפ״ד ר״ש פינסקער לג׳ חבר בעצם בכל התורה, עיין לקוטי קדמוניות סוף העלה יו״ד רים דקע״ד].

567. **בראשית רבה.** ר׳ אושעיה רבה. לבאר דברי המצה ואין זה המדרש רבות של רבה בר נחמני, (ועיין בס׳ צמח דוד ח״ג ח״ת תתקע״ט ועיין רבות: ש״י, ועיין מדרש).

568. **ברוך טעם.** ה״ר ברוך תאומים פרענקיל. חי׳ דיניס ופלפולים בסוגיות עמוקות בצ״ס: לעמבערג, תר״א, 2°.

569. **ברוך מבנים אשר.** ה״ר אשר ענזיל בה״ר יהודה ליב. פצמיס עה״ת: זאלקווא, תק״ט, 4°.

570. **ברוך שאמר.** ה״ר שמשון ב״ר אליעזר המכונה ברוך שאמר. על כתיבת תפילין ודרכי עמייתן ועורת המותיות, כפי שקיבל מרבו כ׳ יצחק ז״ל נוכחת שהיה בידו מרצת הסופרים בדורו מ׳ אברהם מזונשהיים ב״ר משה, הנקנת בצחכותו ר׳ אברהם חזן מסייפלרט תלמיד הר״מ מכונשבורג, ונוסף עצה והוסיף הגהות רבות על הנוסחת הסיה: דובנא, תקנ״ו, 8°. עוד כנ״ל, ובסופו ס׳ אלפא בית למהר״ל שלי״ו (נוסף ר׳ ליפמאן בע״ם הנצחון, ושם דפ״ד ע״ת תתס ח״ע ט״ב יום״י שהוא כמו יום טוב ליפמאן), בד׳ פניס: א) על עורת המותיות. ב) על טעמי עורתם. ג) סוד תמונת הרכבתם, וסוד מספרם וסדרם זו אחר זו. ד) סודות תוצאי עורתם ע״פ קבלה, ובפ״ב הג׳ וד׳ מזכיר תדיר ס׳ האשכול שחיבר, וברחה מצה שהוא ס׳ קבלה, גם מזכיר פירושו ע״ם יציבה בפ״ב ד׳ אות ב׳ וס׳. ומ״ז מתחיל עוד מ״ב בקצור, (וגרסה שהוא מס׳ אותיות דר׳ עקיבא, וע״ע). ועד אחרן עוד מ״ב בתרוכה על תמותם ודרך כתיבתם ובאורם ע״ד רמז וסוד מספרם וכו׳, וכתוב בסופו: „סליק הלפפא דיתא מבעהמ״ח ס׳ התמכול״: שקלאוו, תקפ״ד, 4°.

571. **ברורי מדות.** (עיין מלאבת מחשבת).

572. **ברורי המדות.** ה״ר טוביה בנ״ל מהארשיץ. על חכמת המדידה המוגע לבאור דברי רז״ל והפוסקים, ומפרד לשלשה רחצים: א) מו״מ של הלכה בצ״ם ופוסקים בעניני חלה. ב) קצור מכל הדינים המוגעים לזה. ג) קצת כללים ויסודות חכמה זו הנלרך למדידת תחומין: פראג, תקפ״ז, 4°.

573. **ברורי המדות.** (עיין מכילתא).

574. **ברוריא.** ה״ר שמואל ב״ר עזריאל מולדר. סיר בד׳ מחלקות. נדפס רחצות בקובץ פרי תועלת, עיין זה. ונמית לבדו: ד״א, תרי״ט, 8°.

575. **ס׳ ברזילי.** נזכר בס׳ הכלבו סי׳ קע״ו בזה״ל: וכן נמצא בס׳ ברזילי, ע״ש. כ״כ ה״ר חיד״א בול״ב י״ל ושה״ג שלי ח״ל אות כ׳ סי׳ 47, ושם בחיה שהוא לרב ברזילי גאון הגז׳ מרב האי גאון בעו״ת מהר״ם ד״ק סי׳ קמ״ע ע״ם. ורמש״ש כ׳ בשם הוספות לוקן לכיתת דעליעם שהוא ה״ל יהודה ב״ר ברזילי שהיה בזמן הרי״ף, וע״ע לדעת בשם בתו גדול.

576. ס׳ **הבריאה** . סודות מקבלת האר״ל , ג׳ חלקים : כ״י רד״א q , 930 , 1056 № .

577. **בריאה וזמרה** . (עיין מעשה —) .

578. **בריבשטעללער** או **פתשנן הכתב** . ה״ר צבי הירש ב״ר מאיר . מכתבים שונים בלה״ק עם ל״ת , נדפס פעם רביעי בקוסׄ כמה מכתבים וכל מיני שע״ח : פפד״א , תקס״ד , °8 .

579. **בריתא** . שם לקובץ הלכות או אגדות לתנאים ראמוראים אשר לא נכנסו בשום ספר מן הספרים הקדומים אל תוך סדרי משנה שלנו ועלו ובאו בתלמוד שם לחזק את דברי המשנה או להקשות ולהסתיר עליה [ונקראו ג״כ מחוצה שהיו העתקת המלה בל׳ ערבי] . ומלבד אשר כל פעם התלמוד מלאים מהם מזן אל זן הנאים גו בלשון תניא תנו רבנן או תני דבי . . . עוד נזכרים ומצאים כמה מיני תבואים לתנאים ולאמוראים וגם לזולתם הנקראים בריייתא ואשר הערכה קצתם פה לפני הקורא , ואלו הם : א) בריייתא דאבות , הוא פרק שבי מפ״ת שבידינו , ונקרא ג״כ פרק קנין תורה.ב) בריייתא דרב אדא על סוד העבור , ונמצאת עוד בימי המפרש אל׳ קפ״ח להרמב״ם , כנראה שם פרק י׳ ע״ש . ג) בריייתא דר׳ אליעזר , כן נקרא בערוך ס׳ פרקי דר״א תדיר , (ועי׳ רש״י בראשית י״ז ג׳ , וס׳ הישר לר״ת סי׳ תרס״ת , וזולתם) . ד) בריייתא דר׳ אליעזר בן יוסי הגלילי , ואין ל״ב מדות כללים ללמוד התורה . [ויש מיהסין אותם לאליעזר בן יוסי] . נדפסה בשני״ן שלנו בסוף מס׳ נדרים אחרי מגלת התלמוד ונקוד כללי י״ג מדות דר״י , ועם פירושים (עי׳ מדרש תנאים, נתיבות עולם). ה) בריייתא דר׳ יוסי בן חלפתא , הוא ס׳ סדר עולם אשר בידינו הנזכר גם בתלמוד בשם בריייתא , (עיין יבמות פ״ב כ׳ , מגילה י״ז כ׳ , נדה מ״ו כ׳ , נזיר ה׳ ז׳ , ע״ז ח׳ ז׳ , שבת פ״ח ז׳) . ו) בריייתא דיוסף בן עוזיאל , ס׳ קבלה , ומזכר בריקאנטי וז״ץ , ונמצאת בכ״י רד״א q , 965 № וכ״י די רוסי 1138/12 № . [ואין ספק שיוסף בן עוזיאל זה הוא המזכר בל״ב דבן סירא : רמש״ש] . ז) בריייתא דר׳ ישמעאל , היא בראשית הכפרת , וידועה לנו בשם י״ג מדות דר׳ ישמעאל ע״ש תחלתה:״ויך״ הומר בשלש עשרה מדות התורה נדרשת״ וכו׳ . וס׳ היכלות רבתי נקרא ג״כ בריייתא דר׳ ישמעאל , (עיין הקדמת בית המדרש ג׳ דף כ׳).ח) **בריייתא דמלאכת המשכן** . (עיין בית המדרש ג׳ , מדרש אגדת בראשית) . עוד , עם הגהות ה״ר אייזיק שייער: אופיבאך, תקס״ב, °8. ט) **בריייתא דמעשה בראשית** , (עיין מדרש כונן) . י) **בריייתא דסוד העבור** , (עיין ר״ה דף כ׳ ע״ב) . יא) **בריייתא דספרי** . (עיין רס״י סנהדרין דכ״ט ע״ת , וכוונתו לספרי שני שו ספרי זוטא , עיין זה) . יב) **בריייתא דר׳ פינחס בן יאיר** . (עיין מדרש תדשא). יג) **בריייתא מפרקי מרכבה** . (עיין מדרש אגדת בראשית) . יד) **בריייתא דשמואל נסוד העבור** , ונזכרה בדברי הראשונים פ״ר . [ולפ״ד הר״י שילפאווסקי הוא ס׳ פרקי דר״א , עיין הקדמתו לס׳ העבור לר״ת בר חיית הנשיא] . ובב״י וואטיקאן 387/17 № נמצאת סדר התקופות דרב שמואל מ׳ דפין , ומולי זה הוא : (צונץ גא״ם דל״ג הערה g . וכן רוב הדברים נסוי׳ זה לקוחים מספרו זה . ועי׳ בם היונה לר״ם זקס די״ט) .

580. **בריייתות דר׳ חייא** . (עיין תוספתא) .

581. **בריכת אברהם** . (עיין חסד לאברהם) .

582. **בריעפשטעללער נייער קינסטליכע—** ה״ר יהודה ליב ליאנדאָר . קבוצת מכתבים בל״ת , וכתב מעיט״ת , ונסופו קצת למודי החסכון: ווילנא, תקפ״י . שם , תר״ד . שם , תר״ו , °8 וז״ז .

583. **בריף—לעהרע** . למדער נייער בריעפענר שטעללער , לימהאלט אללער האנד פערשיעדענע בריעפע , זיעטעללהרע , נעשעפטס בריף אונד לעכטונגען פאן הירש ליאָנדאָר בן הנ״ל (ד׳ שני) : ווילנא , תרט״ז , °8 .

584. ס׳ **הברית** . ה״ר אברהם ב״ר יצחק מרמון ספרד . ס׳ קבלה בדרך מחקר , ומחלק לפרקים . [והנה הר״מ נוטריל בהקדמת פירושו לס׳ יצירה מביא מאמר אלם מס׳ י״ת ממנו ומזכר גו ס׳ המורה , ע״ם . וע״כ מה שמיחסו נעל קוסׄ״ד להראב״ד השני (ע״ם ד״ה ע״כ) שגגה היא , והוא הנדפס נשם ס׳ ברית מנוחה , עיין זה] .

585. ס׳ **הברית** . ה״ר אליהו פינחס ב״ר מאיר . ג׳ חלקים : ח״ת , על חכמת הטבע לכל חלקיו , וכל מה שנתחדש בו , ומאמר המציאו בו החכמונים , מלוקט מכל ספרי החכמות החלה בקצרה , וגם קצת מחכמת האתות וכנין המדש , וקצת הקדמות מחכמת הקבלה , ת״ב דברי אמת על עניני מדות והנהגות , ועניו לוס״ק והנגוללה וכו׳ : ברין , תקנ״ז , °4 . שם , חש״ד , °8 . עוד , עם ס״ג הוספות ותקונים : זאלקווא , תקס״ז , °4 . ווילנא , תקע״ח , °8 .

לבוב, 1859, 8°. [ג"ח ס' מטמוני מסתרים נסוד לנוף המותיות, ס' טעם עצו שמיכר לס' עץ חיים למהרח"ו ז"ל ע"ד ס' מצות תכידים לרע"ח ריקי ז"ל, וס' מצות טובים נטעמי המלות. עיין קריה נאמנה דה"ד סוף סי' ק'].

586. ס' **הברית**. ר' יוסף קמחי אבי הרמ"ק והרד"ק. ויכוחים ועצות בחמונה, נדפס קנתו בתוך ס' מלחמת חובה, עיין זה.

587. ס' **הברית**. דיני ומנהגי מילה ע"פ קבלה: כ"י רד"א q, № 1069, ואולי הוא לבע"ס תוקף יין שבכתב ההוא לפניו, ע"ש.

588. ס' **הברית**. מאמר על המצה: כ"י מינכען № 55/4.

589. **הברית**. (עיין יסוד הדת).

590. **ברית אבות**. פי' הגדה ש"פ. (עיין יום ישועה).

591. **ברית אברהם**. ה"ר אברהם ב"ר אפרים נירדלאָנדער סופר מפראג. ס' שעריס הרחמנויס בחכמת החצנון ע"פ הר"ח מזרחי וכפרי הגויס, עס בחינות התלמידים הנקרחים מאזני צדק: פראג, חש"ד (שס"ט?) ע"י גרשון בן בצלאל. (וצוינן גא"ל דרע"ז שמ"ט ע"ס), 8°.

592. **ברית אברהם**. ה"ר אברהם א"ש שלעזינגער. דרוש ונקח מי' גפ"ת: ד"א, תקמ"ט, 8°.

593. **ברית אברהם**. ה"ר אברהם ב"ר יעקב צמח. דרושים מריפים, כ"י: (שג"ב ע"ג ושה"ג שלי במקומו).

594. **ברית אברהם**. ה"ר אברהם צבי הירש אבד"ק פילין ופיעטרקוב. שו"ת בדיני כל ד' ס"ע: דיהרנפורט, ב"י יחס"ו ויתהלל"ו (תקע"ט), 2°.

595. **ברית אברהם**. ה"ר צבי בנימין (ב"ר אברהם) אויערבאך. סדר המילה ותפלותיה ופיוטיה עס ק"ח ובאור ע"פ יסודי הס"ח וכו', עס פתיחה מוקדת על נוסח התפלות והפיוטים ומחבריהם וזמנם וכו': פפד"מ, כר"ת, 8°.

596. **ברית אברהם**. (עיין ילקוט, מפלה לאלהינו, עשרה מאמרות, ועי' חח"ז בסמוך).

597. **ברית אברהם וחסד לאברהם**. ה"ר אברהם הורוויץ הלוי הנקרא ר' אברהם ר' שעפטילש. הרחמנן, ווידוים ותפלות, ודרכי תשובה על כל חטא ועון, והמצי פי' מספיק על שמונה פרקים להרמב"ם: לובלין, של"ז ושל"ח, 2°. עוד, עס הוספות: קראקא, שס"ב, 4°. עוד ע"י בני המחבר: לובלין, שפ"ב, 4°. עוד ברית אברהם לבדו: קאפוסט, תק . . . מינסק, תקצ"ו, 12° וז"ז. ועס סדור שער השמים לבנו בעל השל"ה. (עיין תפלה, תפלות). וס' חסד לאברהם הל"ל (עיין שמונה פרקים). ובקנת סופרים נדפס רחמנות בש"ס ד' פפד"מ, ת"פ, 2°, ותח"ז בכל המסי"ן. [והנמצא בק"ד F, 922 № ד' לובלין, שפ"ב, 2° ע"י קלונימום, הוא שער מזויף לדפוס של"ז. עי' רשמוש"ש ע' 692].

598. **ברית אלהים**. (עיין ברית אמת בסמוך).

599. **ברית אמת**. אמתי בן אבידע אחיצדק (ר' דוד קארו מפוזנא). ג' מחלקות: א) ברית אלהים, תקירות ניסודות הדת והמנהגים וכו'. ב) ברית הכהונה, לבקר מעשי מחסרי עס ישראל המוהים והרבנים וכו'. [וממנו נחתנל ס' תכונת הרבנים, עי' זה]: קונשטנטינא (דעסויא), תק"פ, 8°.

600. **ברית ידידות**. ה"ר דוב בער שווייצער. שיר לרוך לכבוד ה"ר מאיר הלוי לעטערים: ברעסלויא, תר"ט, 8°.

601. **ברית ה'**. ה"ר דוד ב"ר אריה ליב לידא. הוא הוספה למכמזית לספרו סוד ה', עיין זה.

602. **ברית יעקב**. ה"ר יעקב ב"ר אברהם פייתוסי. מ"ב דרושים, ותח"ז שישה מקובצת על מס' סוטה עס חדושיו, ונקת הגהות לה"ר יהודה נגאר, ולקוטי גמוניס למס' נדרים ונזיר ולקוטי נזיר לה"ר אברהם ן' מוסא, תח"ז שערי צדק, פי' י"ג מדות מסתורה נדרשת בהן להרלב"ג, ועד תחכון קול יעקב קו"ח, ולקוטים והמעטות ופיוטים: ליוורנו, תק"ס, 2°.

603. **ברית יצחק**. תקון קדמוניס לקרות בלילה לפני המילה, כמנהג עורקית, עס תקוניס והוספות. נדפס ע"י ר' יצחק ב"ר משה לופיץ פיריירא: ד"א, תפ"ש. דיהרנפורט, תקל"ר, 8°.

604. **ברית הכהונה**. (עיין ברית אמת).

605. **ברית כהונת עולם**. ה"ר יצחק אייזיק בה"ר יואל הכהן מקארייץ. כמזיס ועניני קבלה: לבוב, תקנ"ו, 4°. עוד בתוס' חלק שני: לעמבערג, תר"ח, 4°.

606. **ברית הלוי**. ה"ר אליהו ב"ר אברהם הלוי עטינגען. פי' על תפלות מרע"ה בז' ותחנן בתפ"ה חופנים, וכלל בס כל תרי"ג

מצות בפרטרוט, ובתשובת ה' מליו „רב לך" המיב לו על כל דבריו, ומדבם ע"פ מלמדי תלמוד ומדבם ודיניס: לובלין, ת"ה, 4°.
[ג"ת ס' מנחת אליהו ותוס' על מס' סוביות].

607. **ברית הלוי**. ה"ר שלמה אלקבץ הלוי. י"ע פרקים בסודות יציאת מלריס, וקנאת פי' הגדה ס"פ: כ"י רח"ם 76, 123 №. וכ"י ר"י שור אחי יה"ש, וכ"י רמש"ש, ועוד (רשמש"ש 2280), וכ"י בענציאן. [וכ' בהקדמתו שבבר התחיל לתבר ס' בית תפלה בלור על כל תפלות השנה: רמש"ש].

608. **ברית הלוי**. (עיין שיח יצחק).

609. **ברית מטה משה**. ה"ר משה ב"ר ישעיה כ"ץ וועגראב מפרעמסלא. הגדה ס"פ עם ג' פירושים, ע"פ פשטים ומדרשים: ברלין, תם"א, 4°. [ובתוך ספרו מזכיר כמה וכמה ספריס שחיבר כמו: דבר משה פי' על מדרש רבה. והשיב משה זו"ת. ויגד משה בלור על אגדות התלמוד. ויכתוב משה בלור על כתוביס].

610. **ברית מלח**. ה"ר יום טוב ליפמאן הלוי העליר בעל תוי"ט. דיני מליחה והדחה בל"ח לבשרים, ומדפס כמה פעמים על דף אחד גדול, [בד"ח נזכרו ג' דפוסים בלי פרט, והשני ע"י ה"ר אריה ליב אבד"ק קראקא הנפטר בשנת תל"א: רשמש"ש ע' 1409]. ועד אחרון נדפס ע"י כ' משה ב"ר יהודה המחגורר בעמדין עם תוס' דיניס מע"ז וס"ך, ובסופו דיני חלב וקאפע של גויס, ודיני שבת, הכל בל"ח, עם הקדמות בלה"ק ול"ח: ד"א, תע"ח. אלעקסניץ, תק"ב, 8°. עוד בהשמטת רוב הנוספות, ותוס' כמה דיניס עקרייס, עם ל"ח מרובע: ווילנא, תרט"ו, 8°.

611. **ברית מלח**. ה"ר נפתלי בה"ר מרדכי בנעט. חי' על ס"ע י"ד הל' דס ומליחה: פראג, 1816, 2°.

612. **ברית מנוחה**. ה"ר אברהם ב"ר יצחק מרמון ספרד (ויש מיחסין אותו לרב חמאי גאון). ספר עמוק בקבלה מגקוד המלות, ומחלק לעשרה דרכיס: ד"א, ת"ח, 4°. זאלקווא, תקל"ה, 8°. ברדיטשוב, תקס"ז, 4°. [וה"ר חיד"א רלתה בכ"י גדול כפליס מהנדפס, עי' ול"א ג' ושה"ג שלי במקומו. ולפ"ד רמש"ם הוא ס' הברית הנז' למעלה, ע"ם].

613. **ברית עולם**. ה"ר יצחק ב"ר יעקב אשכנזי. עניניס שונים בקבלה: ווילנא, תק"ם, 4°.

614. **ברית עולם**. ה"ר משה דוד ואלי. עניני קבלה: כ"י יוא"ל.

615. **ברית עולם**. (עיין לב דוד).

616. **ברית שלום**. ה"ר פינחס ב"ר פילטא אבד"ק וולאדאווי. דלוסיס בסדר התורה, ועל ח"מ, והגדה ס"פ, ועם הקדמה לבנו כ' יחזקאל, נעתק ומסודר ע"י כ' אליהו ב"ר עזריאל ווילנא: פפד"מ, תע"ח, 2°.

617. **ברך אברהם**. ה"ר אברהם ב"ר יהיאל מיכל. ספורי מעשיות ומוסר היוצא מהם, גם ספור רז"ל בס"ס ומדרשים, וגוועת ל"י החסיד וכו', הכל בל"ח: פיורדא, תצ"ט. אוסטרהא, תקע"ה, 4°.

618. **ברך יצחק**. ה"ר יצחק ברכה. דלוסיס עה"ת: ד"ו, תקכ"ז, 2°.

619. **ברך משה**. ה"ר משה ן' אדרת. חי' הלכות: שאלוניקי, תקס"ב (וי"ח: תקע"ח) 2°.

620. **ברך משה**. ה"ר משה גלאנטי. זו"ת בדיני ח"מ, ובסופו קונט' זכרון לראשונים על עוח"מ, והגהות על ס"ע ח"מ והס"ך ועל המ"ע ויד מהרן ח"ב: ליוורנו.

621. **ברך משה**. ה"ר משה ב"ר ישעיה כ"ץ וועגראב. חבור עה"ת, מביאו בספרו ברית מטה משה: (שי"ג).

622. **ברכה משולשת**. (עיין מקור הברכה).

623. **ברכות האיברים** המוזכרות בס' מסידים סי' קל"ה: כ"י רד"א 0, 653 №.

624. **ברכות בחשבון**. ה"ר יעקב צמח. מלקף כל שמות הקדושים המגולים בספרים דרך מ"ב, וכל שם בשר שים לו מנין וחשבון כתוב בגדו שרש מקומו: (שג"ב ס"ע ושה"ג שלי במקומו).

625. **ברכות בחשבון**. (עיין מרכבת המשנה).

626. **ברכות מים**. ה"ר משה מרדכי מיוחס. חי' על ד' ס"ע: שאלוניקי, תקכ"ט, 2°.

627. **ברכות מנחם**. ה"ר גרשון מנחם מעגדיל במהרי"ל סג"ל. דיני נרכת הנהנין בסדר מ"ב בל"ח מרובע: חמ"ר (ק"ב), תרי"ח, 8°.

628. **ברכות נפתלי**. (עיין מלא רצון).

629. **ברכי יוסף**. ה"ר חיד"א. ב"ח, חי' דיניס והגהות בסדר ד' ס"ע, ובסוף ח"ת קו"ח בשם שיורי ברכה, ח"ת: ליוורנו, תקל"ד. וח"ב: שם, תקל"ו, 2°. ומניח: ווין, תר"כ, 2°.

630. **ברכי יוסף**. ה"ר ישׂ"ר מקנדיא. ס' רפואות, ומזכירו בתורת חתן וכו' שלו, ע"ש.

631. **ברכי יוסף**. כ"ר נסים בן שמואל החזן הקראי. (אר"ץ ולא נדפס מהותו).

632. **ברכי נפשי** או תוכחה. ה"ר בחיי הדיין ב"ר יוסף. מוכחה לנפשׁ, ונתן לה מקום בספרו חובות הלבבות בשער התחרון, וכדפוס נעתקה על סוף הספר, וכן נדפסה פ"ק, גם נדפסה פ"ק בסדורי תפלות הספרדים, [ומנהג רומא, ונקלת סדורים מנהג שבכנ"ג ופולין (עיין תפלה, תפלות). וגם בשאלי ספרים כמו כן' אור קדמון נר"מ חתניז וכן' שבט מוסר נר"ח כהן וז"ז: רמש"ש]. גם נעתקה ללע"ז בספרדי ע"י החסיד דבורה אשקרלי, (עיין מעון השואלים). עוד נעתק לשון ליטלקי ע"י כ' יוחנן אלטריני, ונכדו כ' נתן ידידיה ב"ר אליעזר מאורווייטו העתיק השיר הליטלקי לשירים שלישיים נ"כ עם . . . ומוסף עליהם וידוי דרך נסיס עם העתקה ליטלקית: ד"ו, שפ"ח, 8°.

633. **ברכת אברהם**. ה"ר אברהם ברודו מקושטנטינא. דרושים ע"ם נרחשים כסדר הפרשיות, ונכסופו לוח המפתחות ולוח המעות לה"ר משה ב"ר מיכאל הכהן: ד"ו, תנ"ו, 4°.

634. **ברכת אברהם**. ה"ר אברהם ב"ר צבי הירש קאצינאלנבויגן. פי' על קהלת: ווארשא, תק"פ, 4°.

635. **ברכת אברהם**. ה"ר אברהם ב"ר משה היילפרין. דרוש לבר מצוה: חמו"ד (פראג ?), 4°.

636. **ברכת אברהם**. ה"ר אברהם בן הרמב"ם. הגהות על שלחן והגהות ה"ר דניאל הנבלי על ס' יד החזקה לו משנה תורה להרמב"ם, נדפס מכ"י ישן באוקספורד, ונרשמו קצת מחולדות הרמב"ם ע"י ה"ר בער גאלדבערג בפארים: ליק, כת"ר, 4°.

637. **ברכת אברהם**. ה"ר אברהם בה"ר שלמה טריוים. כתוב על הל' נעילת ידים בפלפול, ונכללו בו יותר משלש מאות דיוים עם מפתח: ד"ו, שי"ב, 4°.

638. **ברכת אברהם**. (רחיתי מסר שער). פשעים כסדר התורה והפטרות, ונקנתם גם נשם זולתו: זאלקווא (מושיעי"ם ?), 4°.

639. **ברכת אברהם**. מחנה בל"ת: דיהרנפורט, תנ"ב, 8°.

640. **ברכת אברהם יצחק**. (עיין בלילת יופי).

641. **ברכת ה'**. ה"ר נפתלי בה"ר יצחק הכהן אבד"ק פוזנא ופפד"מ. כ"ח: ח"ת סמיכת חכמים, תכוך סוף כל ס' משנה וגמרא לתחלת ס' שחריית בפלפול, ח"ב קדושה וברכה, ס' גפ"ת על ס' ברכות: ספד"מ, תס"ד—ס"ו, 2°. [ג"ת ס' משך הזרע ס' על סדר זרעים, כ"י].

642. **ברכת ה'**. (עיין עמק המלך).

643. **ברכת אליהו**. ה"ר אליהו דויך מארם צובה. נדפס מקרוב: (ב"ו י"ג ושה"ג שלי נמקומו).

644. **ברכת אליהו**. ה"ר אליהו ב"ר יעקב בן ברוך בן מנחם בן שמואל מזרע ר' שבנא מלובלין אבד"ק אוליינוב. ס' גפ"ת נתוס' קצת ס' הר"מ האגיז: וואנזובעק, תפ"ח, 4°.

645. **ברכת אליהו**. ה"ר אליהו שפירא מרבני פולין. קוצן קטן: (ב"ו י"ב ושה"ג שלי נמקומו).

646. **ברכת הבית**. ה"ר יצחק אייזיק אבד"ק קראטינגא. סנולות ורפואות, כ"י: (שי"ג).

647. **ברכת דוד**. ה"ר דוד ב"ר נתן מראזווידיב. ס' דיוים נפ"ע ח"ת: זאלקווא, תקכ"ו, 4°.

648. **ברכת הזבח**. ה"ר אהרן שמואל קיידינובר. הגהות נגמרא ורש"י ותוספות על כל סדר קדשים, חוץ ממולין ונכורות: ד"א, משפ"ט, 4°. עוד נפס ברכת הזבח ונתוספת המחבר זרע ברוך לה"ר מנחם מנלי ב"ר ברוך הלוי, כולל כ' דפיס מס' עבודת הלוי ועומר מן על זבחים, ומח"ז ס' נרה"ז הכ"ל עם פי' עומר מן: חמ"ד (ברלין), תצ"ב, 4°. (רשמש"ש ע' 722).

649. **ברכת החדש**. ה"ר שמואל פרידבערג מטריר. פי' על ברכת החדש: רעדלהיים, תקי"ב, 4°.

650. **ברכת החשבון**. (עיין רמת שמואל).

651. **ברכת טוב**. ה"ר משה נראל כהן אבד"ק מיץ. דרושים ולקוטים על תנ"ך ונוסף בו קצת דברי חכיו ה"ל אלעזר ב"ר שלום נפס כתר בהונה, גם קצת ס' זולתו נפס כתר מלבות, ומחרי לקוטים, ומפתחות מסדור תהנו כ' משה ב"ר שלום, ונפלס ע"י בן המחבר כ' טוביה הרופא בע"ם מעשה טוביה עם הגהותיו נפס כתר שם טוב, והוגה ע"י כ' יעקב אבוהב: ד"ו, תע"א, 2°.

652. **ברכת יוסף**. ה"ר יוסף אידלאש אשכנזי. פי' ע"ס יסירה בקלור, ובסופו חי' על תנ"ך ומאמרי רז"ל, ונלוה לו ס' לב יהושע לה"ר יהושע שלומיאל עובדיה ידידיה בה"ר חיים מוספיא: שאלוניקי . . . (תג"י י' רמ"ס וע"ס פי' רמ"ג).

653. **ברכת יוסף**. ה"ר שלמה ב"ר יואל מדובנא (מהרש"ר). על עניני מסורה והגהת ס"ת, עם שיר לכבוד הגביר ר' יוסף ב"ר אלי' פעסעליש בווילנא: דיהרנפורט, תקמ"ג, 16°. (ועיין קריה נאמנה דרכ"ת וכו').

654. **ברכת יוסף ואליה רבא**. ה"ר מאיר ב"ר שמואל תאומים אבי בע"ס פרי מגדים וכו'. חי' הלכות בסדר התורה: זאלקווא תק"ז, 2°.

655. **ברכת יעקב**. ה"ר יעקב ב"ר ברוך. חי' דיוים על ס"ע ח"מ עד סוף סי' ל"ו: לבוב, תקנ"ו, 2°.

656. **ברכת יצחק**. ה"ר יצחק זעקיל ב"ר בערמאן שפיץ סג"ל. חי' ופסקים עה"ת והפטרות: ברלין, תק"ו, 4°.

657. **ברכת ישרים**. ה"ר אהרן ראזענבאך. שיר: חמ"ר, תקפ"ב, 8°.

658. **ברכת ישרים**. (עיין תורת חסד).

659. **ברכת כהנים**. ה"ר ברוך הכהן שהיה אבד"ק שארנקאווע. מ"ב דכוסיס: ד"א, תקפ"ח, 4°.

660. **ברכת כהנים**. מאמר נל' עצבי, עם הערות נל' רומי להחכם המגלי מארטין מעעלפֿירער: גיסען, 1697, 4°.

661. **ברכת כהנים** עם כוונות וסודות ודיוים והגהות ועין וידויים ושעיר של יוה"כ: כ"י רד"א q, № 1495.

662. **ברכת מהר"ם מרוטנבורג**. דיני ברכות מכילה ומציה: ריווא די טרינטו, שי"ט, 8°. [גרסה שהוא לקוח מתשב"ץ קטן סי' שכ"ג ונקרא עם סדר ברכות, עיין זה. ובכ"י רד"א q, 627 № נמצא עם הגהות, וסדר הנהגות הנסוקין, ונוסח כתובה ושאלי שטרות, וגרסה שכתב למהר"ם ב"ב, ונמצא גם במחזוריס, כ"י].

663. **ברכת המזון** וזמירות, עם פי' ה"ר נתן ב"ר שמשון שפירא מהוראדנא: לובלין, של"ה. קראקא, שמ"ג, 4°. עוד עם פי' הנ"ל, ועם פי' ה"ר נפתלי ב"ר דוד זכריה מענדיל, ועם זמירות לשבת למהרש"ל, עם פי': ד"ו, (שס"ג ?) 8°. עוד, מנהג מסכת ברכות, וזמירות והגדה עם ל"מ ותוכחה לר' בחיי וקיצ לה"ר שמשון ב"ר יונה: ד"א, ת"ח, 4°. עוד, עם העתקה נל"מ: ד"א, ת"ל. פפד"מ, תכ"ה. ווילנ"ד, תמ"ו. ד"א, תנ"ד, 4°. עוד, עם תקון מוצאי שבת ועם ניוריס: דעסויא, תנ"ט, 4°. [עוד, עם פי' קצתו ע"ד הקבלה, וזמירות ס"ת ותחנות וסדר סיטוס הקטרת (לפי סדר ר' יוסי ן' שרגא) ולתיקי כוויעת מסר בלחצו, וכסופו כ' "לפרע ולפרעת ויכן שם מזמ"", ובגרסה הוא כדפוס לסבר נמצא ממנו חלק בספרי רובענש q, 1212 № (ובס לא נרשם היטב, ועי' זמירות) וגרסה שנדפס בקראקא. עוד בקצת שנוי סלותות וכו' ונמצא מדף ס' עד ל"ג בק"ר q, 1632 וזוא עכ"פ ד' יכן: רשמש"ש ע' 2806].

וז"ז נדפס עוד פ"ע בכל הנ"ל ובפיס כוויס בתוספות ומגלעות, וגם בכל סדורי תפלות, ועכ ל"מ ולכון לע"ז, ולפי כל המנהגיס. (ועיין מאה ברכות, מטה יהודה, סדור מברכה וז"ז).

664. **ברכת משה**. ה"ר משה ב"ר אליעזר פייוויש מזלאטאווי. קצת ספוריס ועניניס מתולדות ימי חייו, ועלו ובאו בו דיני שחייבו ומתני חי' תורה: ברלין, תקצ"ד, 8°.

665. **ברכת הנהנין**. סדר — . (עיין סדר ברכת הנהנין).

666. **ברכת פועלים** לרחמיה שנת תקמ"ת הבע"ל. שיר מעוסי המלחכה בדפוס חברת חנוך נערים לתלמיסס הסר וכו' ס"ל איצק בר"ר יפה: ברלין, ער"ה תקמ"ח, 4°.

667. **ברכת השיר**. (עיין משיבת נפש).

668. **ברכת שלמה**. (עיין כוונות שלמה).

669. **ברכת שמואל**. ה"ר אהרן שמואל ב"ר ישראל קיידינובר. דרשות כסדר התורה, עם הוספות נמו ה"ל צבי הירש בע"ס קב הישר: פפד"מ, תכ"ב, 2°.

670. **ברנט שפיגל**. דער קלוינע — . ר' משה הענוכש איש ירושלמי. ס' מוסר נל"ת: באזיל, שפ"ב (ומולי עוד לפני זה). פראג, ש"ע. חמ"ד (האנווא), שפ"ו, 4°. וכלי מפתח בסופו: פפד"מ, תל"ו, 4°. ובסס מראה השורפת: פפד"מ, תס"ו, 4°: (רשמש"ש 1823).

671. **ברקת**. (עיין שאילתות אבי"ה).

672. **בשורת אליהו**. ה"ר אליהו הכהן ז"ל (בע"ס שבט מוסר). פי' רזת: (כ"ל כ' ושה"ג שלי במקומו).

673. **בשם בצלאל**. ה"ר בצלאל הלוי מוזאלקווא. פי' על פרקי אבות: פפד"א, תקל"א, 8°.

674. **בְּשֵׁם קדמון**. ה״ר משה ב״ר אברהם פרווינצאלי. כללי הקדוק, והוא שיר על השלישית עם פי׳, הוכח לביה״ד ע״י ה״ר אליעזר וה״ר מרדכי בני ה״ר אברהם פרוביינצאלי: ד״ו, ו׳נ׳ש׳א׳, 8°.

675. **בשמים ראש**. ה״ר יוסף ב״ר אהרן כ״ץ. חי׳ על מס׳ מנחות ומדות, ובסופו שמן המר חי׳ כל״ל ח״כ: באהוסלאוו, תקס״ש, 4°.

676. **בשמים ראש**. סל״ב סו״ת מיוחסות להרא״ש ומהרי גלוזים ז״ל, נאספו ע״י ה״ר יצחק די מולינא והוכחו לביה״ד ע״י ה״ר שאול אבד״ק פפד״א בתוספת הגהות שלו בשם כסא דהרסנא: ברלין, תקנ״ג, 2°. [ויש עליו עורכין כמ״ש בשה״ג שלי במקומו, ועיין ריטוס וכו׳ לדר׳ יונן. וע״ד הספרים המיוחסים למהר״ם הל״ל בס׳ קריה נאמנה דרל״ח בהערה עיין שער היחוד ומ״ש שם].

677. **בשמת בת שלמה**. ה״ר יש״ר מקנדיא. חלק דברי המחבר בעצמו על הספר הזה (באגרת אחוז וכו׳ קרוב לסופו), וז״ל: ומוסף גדול שבחבורי וכו כל ידיעתי ועיוני מדומתי ובן גרני מאסר בו לא נמלתי לעזוב נפשי ולא נפצעתי ללכת אחרי דעות מריסטו והקדמונים כמו שעשיתי בבאר שבע (עיין זה) חלק בחרתי חלקים חדשים נגד המפורסמות ושגורות בפי חכמי מרבים ולא הלכתי לקראת נחשים, הוא ספר בשמת בת שלמה סוגה בשושנים מכל מיני חכמות מספר תשבורת תכונה לוחות מספרים מבנים גלגלי ניווי עולם היד והפרלוף משקלים כלם (כלים?) גנוזים הגיונות טבעיות מדות אלהיות חכמות ותוספות חוקר כל הכליות כולו תומר כבוד מפיק מרגליות, והוא יפרד למרבעה עורי אחן חבנים גדולות יקרות ממועטות תבנית היכל ותחתיהן כמה מסכיות תמהה תכשיטי בשמת, רחוב נעות ויהמרות מלכות ופילגשים ויהללוה, ומי שלא הבין ס׳ באר שבע ובאר אחרת לא יקבל שום תועלת מזה הספר ופשם הוא חובל, ויהי כשוכב בלב יס וכשוכב ברקם חבל, ונסוף הס׳ הבאתי חבור קטן קרחתיו אור שבעת הימים כולל כל מעשה ברחשית בדרך לא עבר בה איש והוא דרך המלך והלכו גויים למורו ומלכים לנגה זרחו, וכו ונכלל ס׳ קשת דרוכה הפלחתי לדבר בלמודים טבעיים והנסיים על הקשת העגנית והכל ערוך בטבעיות וכו׳ וכו׳.

[ולפי המקובל בידי מפי אנשים תמוהים נתבר הספר כי נשבף בוף כ״י המחבר ביום תבערת בית בק״ק סלאנימא ולא נשאר ממנו אף העתק אחד].

678. **בשר על גבי גחלים**. רבינו שמואל הנגיד הלוי. [ויש מיחסין אותו לרבינו תם ובלקוטי מהרי״ל מיחסו לרב ביבי גאון וברקח סי׳ רכ״ז מיחסו לרב יהודאי גאון ע״ש]. ספר פסקי דיוסי קדמון, ומובא בשום יבמות דל״ח ע״ש, ועיין שג״ב ד׳ ושה״ג שלי במקומו.

679. **בשרתי צדק**. ה״ר יעקב איילנבורג מקראקא. בשובה על כמה תשובות שלו ובלת אי׳: חמ״ד, תקכ״ז, 8°.

680. **בשרתי צדק**. ה״ר משה ב״ר אליעזר מארפטשיק מליסא. פסקים ע״ס נרחשית ושמות, והוא דוגמת מספרו הגדול משכן שילה: ד״א, תמ״ו, 4°. [ומפתחות לס׳ זה בכ״י רד״א q, 1667 №: רמש״ש].

681. **בת יפתח**. ה״ר משה שמואל נייטאן מקיצע. מעשה יפתח ובתו ע״ד הדוה (דרשות): ווין, תקפ״ה, 8°. גם נעתק לל״ח המוני ונדפס פ״ל בווילנא.

682. **בת מלך**. ה״ר שמעון ב״ר דוד אביוב הספרדי. עניני קבלה, ולוח לו ס׳ זרע קדש תקוני התפוצה לר׳ משה ב״ר מנחם מפראג: ד״ו, ב׳ע׳ת׳, 8°. [וס׳ זרע קדש הל״ל נדפס בלבוב בשנת״מ, ומפני שריפת העיר נשלם בווינציא, כמ״ש בהקדמתו ובסופו שם].

683. **בת עין**. ה״ר אברהם דובער מאוריטש. דרושים עה״ת ולמועדים, ובלת סו״ת בסופו: זיטאמיר, י׳ת׳ר׳, 4°.

684. **בת עיני**. ה״ר ישכר דוב בער אבד״ק זלאטשוב. חי׳ על גפ״ת ועל הל׳ נדה ובלת סו״ת, כ׳ חלקים: דובנא, תקנ״ח, 4°.

685. **בתולת בת יהודה**. לקוטי שיחים שונים משיחי ר׳ יהודה הלוי עם הערות ומבוא להרשד״ל: פראג, ת״ר, 8°.

686. **בתי כהונה**. ה״ר יצחק ב״ר יהודה הכהן רפאפורט. ב״ח בד׳ בתים: א) בית דין, סו״ת. ב) בית ועד, לשונות הפוסקים. ג) בית אבות, חי׳ הס״ם. ד) בית המדרש, בלת דרושים: אזמיר, תצ״ו, 2°.

687. **בתי כנסיות**. כוהר״א (?) ן׳ עזרא. על ם״ע: שאלוניקי, תקס״ו, 2°.

688. **בתי נפש**. ה״י יוסף ק״פ. דרושים לשבתות וי״ט: ווין, תקע״ה. שם, תקפ״ח, 4°.

689. **בתי נפש**. ה״ר משה בן טובי. שיר מוסרי בל׳ ערבי (כ״י אורי 418 №) ונעתק

לגה"ק ע"י כ' שלמה בן עמנואל דפירה : כ"י מינכען $56/_3$ №. [ועי' המזכיר ג' דפ"ת הערה ג'] .

690. **בתי הנפש** . ה"ר יש"ר מקנדיא . עניני תוריים , ומזכירו בתגרת חמוז וכו' , ע"ם .

691. **בתי הנפש** (?) . קכ"ו בתים לר' יוסף בן מאיר אבן זבארה . (הקדמת יין לבנון ע' 8) כ"י גינצבורג .

692. **בתי הנפש** . (עיין בית אל , בית יער הלבנון , מראית העין) .

693. **בתי הנפש והלחשים** . ה"ר לוי ב"ר אברהם בן חיים . חיבר על מהות שבע החכמות ונדריהן ועמותן , ומחלק לעשרה מחברים , ומספר הבתים חלף תתמ"ו כמנין "קסר בתי הנפש והלחשים", כ"י. [ועיין החלוץ כ' דו"ב וכו' , ושם דכ"ג כ' כי ס"ר שלמה ב"ר מנחם המכונה פראט מייטון חיבר בתור על ספר זה , ע"ם] .

694. **בתי שלום** . ה"ר שלום ירושלמי . על עברונות תקופות ומולדות . (עיין צונץ גא"ל דתקכ"ח) .

695. **ס' הבתים** . ה"ר שלמה בן אדרת (הרשב"א) . שו"ת , ומצלמים כ' חלקים בכ"י בעיר פיס , וה"ר חיד"א רואה אותם ודבר עליהם ועל מהותם , (עיין שג"ב ו' ושה"ג שלי במקומו) .

696. **ס' הבתים** . ס' דיוקי קדמון , ומזכיר מהן בכ"י בכתב משנה , ובשו"ת אהלי תם סי' כ"ח , וגם ממנו רואה ה"ר חיד"א חלק אחד בכ"י והוא בית הכיסאות בדיני שבת ועירובין ובכ"י , ומזכיר שם ג"כ חלק אחד ממנו והוא בית אל ומזכיר אותו בהרשב"א : (שג"ב ז' ושה"ג שלי במקומו) .

697. **בתים לבריחים** . ה"ר שבתי ב"ר אהרן מ"ט ומ"ץ בטשאשניק . פי' על מאמרי סבי דבי תקונא ע"פ קבלה , ומאמרי עניני שקלאוו , תקס"ב , 4° .

## נשלם אות ב מהדורא רביעית

# אוצר הספרים

## ג

1. ס' **הגאולה** חיבר הרמב"ן על עניני הגאולה, ומצא יהיה בתחלית הימים לימות המשיח, בתקידות תוריות, נחלק למעריס, ונקרא ג"כ ס' **הקץ**, והיה נדיר בע"ס מאור עינים בכ"י, ונמוף פ' מ"ג מניח ממנו ענין שלם, ע"ש. ודלת כש"י והנמצים מחבר הסה"ד וה"ר חיד"א בול"א ח' ושה"ג שלי במקומו: כ"י יוא"ל, וכ"י מארטארא, וכ"י די רוסי 117/5 № [וכ"י וואט' 64 בלי שם המחבר הוח פי' רמב"ן על בראשית ושמות!: רמש"ש].

2. **הגאולה**. (עיין ההודאה).

3. **גאולת הגר**. ה"ר אליקים רוטנבורג (צונץ גא"ל דכל"ג). בתור מרגוש חמש מגלות ובתור על פסוקים: פראג, שע"ח, 4°.

4. **גאולת ישראל**. ה"ר יהושע אברהם ב"ר ישראל. חי' תורה ונעמי מנהגים בשם גדולי רבי החסידים על פסוקים ומאמרי רז"ל, ובח הפסוק חו המאמר בפיש וחידושיהם על נדיו בשם נופת צופים, הקי חיים: אוסטרהא, תקפ"א, 4°.

5. **גאולת ישראל**. הגדה ס"פ, עם מחברת ספורי נפלאות לה"ר משה ב"ר גרשון מזאלשין על כל הנסים שנעשו ליעקב ממצרים ועד היום הזה, ועם פי' ילקוט הרועים מלוקט מפנעה פירושים על הגדה ס"פ, ועל שלוש הגהות והוספות לספורי נפלאות הנ"ל ומאמרי מעלות, מלוקט ומחובר ע"י ה"ר ישראל זאב ב"ר שמשון מזאלשין: ברעסלויא, חש"ד (תדם), 4°.

6. **גאולת ישראל**. ספור עם הגלח יעקב נפוזנן מעלילה בשנת תנ"ו בחרוזים עם ל"ח, וחתום בר"ת ר' יצחק בן מנחם: חמו"ד (כנראה: פראג, תנ"ו) 8°. (רשמיש"ש ע' 1138, ועי' צונץ זיג' פאעזיע דשמ"ת).

7. **גאולת עולם**. ה"ר אברהם במהרא"ל ליבטשטיין. פי' על הגדה ס"פ, וקרח לחידושיו שיורי כוסות, ולהעלותיו לחם עוני, ולפירושו על הלל הלולא דרבנן: הוראדנא, תקפ"ב, 4°.

8. **גאולת עולם**. (עיין כפא דור).

9. **גאולת שלמה**. (עיין הגדה ש"פ).

10. **גאון יעקב**. ה"ר יעקב בהנא מווילנא. חי' על מס' עירובין, ונפרד לשלשה רחשים: א) חי' על הגמרא. ב) מרא דמתניתא, חי' על התוספות. ג) תנא ירושלמי, חי' על ירושלמי מס' זו, ושולח עתה על מזכח הדפוס בלבוב.

11. **גאון יעקב**. ה"ר משה אלשקר. בתור על טור ח"ח, ומזכירו בתשובותיו סי' ק"ח, וה"ר חיד"א רחתו בכ"י, כמ"ש בשג"ב ז' ושה"ג שלי במקומו.

12. **גאון ישראל**. (עיין חמר דבורה).

13. **גאון עולם**. ה"ר יצחק אייזיק ב"ר כתריאל מקידאן. הספר על הגר"א מווילנא: אלטונא, תקנ"ח, 8°.

14. **גאון צבי**. ה"ר צבי הירש בה"ר יהושע משה אהרן הלוי הורוויץ. חי' על מס' יבמות בתוספות קדושין ב"ק ב"מ וחולין, ובכולם קנת שו"ת: פראג, תצ"ז, 2°. (והסכמות הס' נדפסו בווילנ"ר, תצ"ח).

15. **גאון צבי**. ה"ר צבי הירש אבר"ק רישא. חי' על מס' ב"מ: ווארשא, הקס"א, 2°.

16. **גאון צבי**. ה"ר משה צבי הירש ב"ר יוסף הלוי העליר. חי' על ס"ע ח"מ ומפרשיו ובסופו התוכח לחתן: לעמבערג, ת"ר, 2°. [ג"ח חי' על כל הס"ס והרמב"ם ועל ד' ס"ע, ותנור עה"ת ומס' תנות, כמ"ש בהקדמת נכדו שם].

17. ס' **הגאונים**. (עיין סדר תנאים ואמוראים).

18. **גבא**. (עיין גדולי טהרה) .

19. ס' **הגבול**.ה"ר דוד ב"ר יהודה חסיד (?). ס' קבלה : כ"י רד"א q , № 1026 . כ"י ברייט 29.(רשמש"ש 2415 ועיין אור זרוע) .

20. ס' **הגבול** . (עיין שיר המעלות לדוד) .

21. **גבול אשר** . ה"ר יעקב ליב בה"ר מרדכי מאדיל אשבנזי . הל' הרפ"ח נמס' מכות , עם ג' פירושים גבול אשר , שער אשר : ברין , ת"ק"ו"ס , 4° . עוד כל"ל , על ד' פרקים הראשונים ממס' פסחים : שם , יצביה ישועה (תקמ"ט) , 2° .

22. **גבול בנימין** . ה"ר בנימין ב"ר זאב וואלף ווינטרניץ . שו"ת מהרי"ו עם תוס' דיוים מלוקטים מכל הפוסקים: פראג , תס"ז, 4°. שם, תפ"ג . שם , תקכ"ו. לבוב , תקס"א. ווין , 1816 , 8° , וז"ז .

23. **גבול בנימין** . ה"ר בנימין הכהן . דרושים עה"ת ולמקרי עיניים : ד"א , מלאתי"ו (תפ"ז) , 2° .

24. **גבול יאודה** . ה"ר יהודה שמואל ב"ר יעקב אשבנזי . ציונות על הס"ח , ובכולו המשך מלאכת הכנה"ג ויד מהכן ומלאה עיניים על כוונות התלמוד ולשונות רש"י ותוס' מ"מ על ספרי התחרונים : ליוורנו , 2° . (תג"י י' רס"ח) .

25. **גבול יהודה** . ה"ר יהודה אשבנזי . חי' על מס' גיטין כתובות וב"ק ועל הל"ן כתובות : שאלוניקי , תקכ"ו (וי"ח : תקפ"ו) , 2°. (רובענש F , 167 № . ותולי הוא הל"ל).

26. **גבול ישראל** . (עיין שו"ב מהרי"ו) .

27. **גבולות ארץ**.מהלומות ולשונותם ומקומות מושבותם והעריס הגדולות וישמעות , ומיחודים הנדמים בכל קצוי תבל : ברלין , תקפ"א , 8° .

28. **גבולות ארץ ישראל** . מזכירו בס' סדר הדורות תדיר בל"ת גא"י : (שג"ב כ"ג ושה"ג שלי במקומו) . ולי נראה שהוא בס' גלילות א"י עיין זה להלן , וכ"כ רמש"ש בהקדמתו ע' 1012 ע"ש .

29. **גבולות בנימין** . ה"ר בנימין בה"ר שמחה הכהן רפאפורט . חי' כסדר התורה, ומה"ז על מחמרי רבב"ח וז"ז, ובכולו סי' על הגדה ס"פ : לבוב , תקנ"ש , 4° .

30. **גבולים** . תכור לא' מחכמי הקראים . נזכר בס' אשכול הכופר , ולא נמצא : (אר"ץ) .

31. ס' **הגבולים** . ה"ר יצחק ב"ר שלמה הישראלי . בקוה"ד דף ח' ע"ח כ' שהוא ס' רפואות , אבל מהגרת הרמב"ס לכ"ם מבן תבון בקובץ מגרותיו ושו"ת פאר הדור סי' קמ"ג לא נראה כן , ע"ש . וקונטרס דמילתא שהוא בהגיון ופילוסופיא , כמ"ש בס' רב פעלים לכ"י ן' לטיף , שמזכירו שם שער י"ד , (עיין תוס' עקי"ד תרי"ע דשני"ז) . וכ"ח ב"ר חסדאי בפתיחתו לס' היסודות קורא לו ס' מהגבולים והרשומים ע"ש , ועתה אל' ערבי ללה"ק ע"י ה"ר נסים ב"ר שלמה עם קצת הגהות בגדו : כ"י רה"ם 82 № ו' ע"ש , ועתק לל' רומי וגדפס עם שאר ספרי המחבר: ליאן (Lugouni) 1515, 4° (?): (רמש"ש). וע"ע ברשמש"ש 1119 .

32. ס' **הגבולים** . למאישטרי ברנרדו דגורדון . על הסגנת התליים , ה' חלקים , ולכל חלק כמה שערים.ועתק ע"י כ' יקותיאל ב"ר שלמה בנרבונה שנת הקמ"ז: כ"י רד"א תקמ"ג , ע"ש שושן הרפואות .

33. **גבור מלחמה** . ה"ר אברהם מנחם מענדיל מאהר . תולדות הגראף ראדעצקי רחם שרי צבאות עסטרייך : לעמבערג , 1856 , 8° .

34. ס' **הגבורה**. ר' אברהם ב"ר יצחק מרמון ספרד . מזכירו בספרו ברית מנוחה דל"ז ע"ג : (סה"ד שכ"ס) .

35. **גבורות ארי**. ה"ר אריה ליב בה"ר אשר (בע"ס שאגת אריה) . חי' על מס' תענית : ווילנא , הגבורו"ת , 2° .

36. **גבורות ה'** . ה"ר יהודה ליווא ב"ר בצלאל (מהר"ל מפראג) . על יציאת מצרים ופי' הגדה ס"פ והל' פסח נקלקה והל' יין נסך : קראקא שמ"ב , 2°. נאוויהוואהר , תקנ"ו , 4° . לבוב , תר"י , 8° . ונקוט ממנו עיין הגדה ש"פ .

37. **גבורות ה'** . (עיין אילם) .

38. **גבורת אנשים** . ה"ר שבתי בה"ר מאיר הכהן (הש"ך) . שו"ת וכלליס ופסקים על סי' קל"ד מכוח חס"ט , והגהות על קצת פוסקים כמה שכופין את החיים להוציא , ובכולו קצת שו"ת לאכין : דעסויא , תנ"ז . סדילקאוו , תקצ"ט , 4° .

39. **גבורת ה'** . ה"ר גבריאל ב"ר ראובן ישראל הכהן . הגדה ס"פ עם ת"ח וכאור : קראטאשין , תקצ"ה , 4° .

40. **גבורת שלמה** . (עיין כוונת שלמה) .

41. **גביע כסף**. ה"ר יוסף אבן כספי. בתור המופתים והפלוחות בספה"ק, ועניניס דקיס בתורה ובניחיס מס' סיס בהס סוד, ומכוסה ג"כ אוצר ה': כ"י מינכען 265/8 №. (ועיין דברים עתיקים ג' די"ג).

42. **גביעי גביע הכסף**. א' מתלמידי הגר"א (ר' בנימין מדריבון). בתורי כתוביס ותי' קלריס ולקוטי ס"ס: שקלאוו, תקס"ד, °8.

43. **גבעות עולם**. ה"ר יוסף ב"ר יעקב רישר. לקוטיס בערכין כסדר ס"ב: כ"י רד"א F, 172 №. q, 184 №, וכ"י רח"ס 7—126 №.

44. **גבעות עולם**. ה"ר יוסף קובו. מ"ס שו"ת, ותמ"ז דרשות כסדר התורה: שאלוניקי, תקמ"ד, °2.

45. **גבעטע דער יודען** לויף דאס גאנצי יאהר. הוא סדר תפלות לכל השנה בל"ה נאמה. נעתק ע"י ה"ר דוד פרידלאָנדער עס הערות: ברלין, תקמ"ו, °8 וז"ז.

46. **גבעת בנימין**. ה"ר בנימין ב"ר יחיאל הלוי. סימני הדינים מכל ד' ס"ע כסדר ס"ב: לובלין, שע"ז, °4.

47. **גבעת המורה**. ה"ר יוסף ב"ר יצחק הלוי. פי' קצר על קצת ס' מו"ל עס הגהות לבעל תוספות יו"ט: פראג, שע"ב, °4. [ומ"ס רח"ם 647 №: פפד"א, תל"ט, סיין לס' יסוד יוסף בתמכיו, ע"ס: רשמיש"ש ע' 1473].

48. **גבעת המורה**. (עיין מורה נבוכים).

49. **גבעת פינחס**. ה"ר פינחס חי עניו. שו"ת עברה מלקיס, כ"י: (ול"ב י"ז ושה"ג שלי במקומו).

50. **גבעת פינחס**. ה"ר פינחס ב"ר יהודה מ"מ בפאלאצק. ס' לויוב עס פירושו: ווילנא, תקס"ח, °4.

51. **גבעת פינחס**. ה"ר פינחס הלוי איש הורוויץ. פ"ג שו"ת: לעמבערג, תקצ"ח, °2.

52. **גבעת שאול**. ה"ר צבי הירש ב"ר שמחה קאצינעלנבויגן. מספד מר וקינה על מות ה"ר שאול קאצינעלנבויגן: ווילנא והוראדנא, תקפ"ה, °8.

53. **גבעת שאול**. ה"ר יצחק טערקהיים. הספד על מות ה"ר שאול הלוי אבד"ק האג: ד"א, תקמ"ו, °4.

54. **גבעת שאול**. ה"ר שאול הלוי מורטירה. המפיס דרשות כסדר התורה, ומפתח מת"ק דרושים שמיבר: ד"א, ויבן שאול (ת"ה), °4.

55. **גבעת שאול**. ה"ר שאול ב"ר משה אבד"ק לאמז. קי"ב שו"ת: זאלקווא, תקל"ד. סדילקאוו, תקצ"ד, °2.

56. **גדול בנים**. ה"ר משה מאהל הרופא. הנהגות לגדול הבניס, לפי יסודות תכמת הרפואה: לעמבערג, 1821, °8.

57. **גדול בנים**. מאדר קימדער ערציהונג, בל"ח: לונדון, תקל"א, °8.

58. **גדולי טהרה**. ה"ר מנחם מענדיל קארגויא. בתור על הל' מקוואות בס"ע י"ד סי' כ"ח, ונפרד לבניס: שם התחד נחל על מקור הדינים, ושם הבני גבא פלפול בשו"ע לדינים, ובסופו מ"ח שו"ת: פיורדא, תר"ה, °4.

59. **גדולי צבי זוטא**. (עיין צמח לאברהם).

60. **גדולי צבי רבא**. ה"ר צבי הירש ב"ר חיים. פי' על יקוט שמעוני ס' ויקרא: נאוויהוואהר, תקס"ד, °2.

61. **גדולי תרומה**. (עיין ס' התרומות).

62. **גדולת דוד ומלוכת שאול**. העתקת ס' מלוכת שאול בל"ח יהודית ע"י ה"ר נפתלי הירש ב"ר דוד: לבוב, תקס"א, °4 וז"ז פ"ר.

63. **גדולת יוסף**. ה"ר אליעזר פאוויר ספרא. העתקת ס' מלחמה בשלום בל"ח יהודית: זאלקווא, תקס"א, °4 וז"ז פ"ר.

64. **גדולת מרדכי**. ה"ר ברוך ב"ר דוד גנעזין. הגהות ותקוניס ותי' על המרדכי, ונלוה לו ספר אגודת אזוב קלור ובתור כל הדינים ממס' ב"ק ב"מ וב"ב כסדר סימני עוש"מ: האניוואה, ש'ל'מ'ה ניציהה, °2. ובסופו כתוב בהגס יוס ב' ע' בסליו בשלום ניציהה, ות"ב הוא שע"ו ולח שע"ה. [ותמ"ז נדפס בקנת דפוסי התלפסי, עיין זה].

65. **גדולת מרדכי**. ה"ר נפתלי בנעט. תולדות חיי מהבו ה"ר מרדכי בנעט ז"ל: פעסט, 1833, °8.

66. **גדולת מרדכי**. (עיין אגדת מרדכי, תלמוד מס' כלה).

67. **גדולת משה**. ספורים מכל מס שלחה מרע"ה בחמיס וכו', עס ל"ח יהודית: שאלוניקי, תפ"ז. ד"א, תקי"ד [והוא רובענש 0, 369 № ומס תפ"ז בטעות: רשמיש"ש ע' 2797]. ווילנא, תקס"ז. יוזעפאוו, תר"ה, 12°. ווארשא, 1849, °8 וז"ז פ"ר.

68. **גדולת שאול**. מעשה בחיות השר ר' שאול ווואהל נ"ע, גדולתו והצלחתו, כבוד עשרו ותפלתו לשנותו ולוב בניו וכו', ובסופו

קונט׳ ניר לדוד ולזרעו, סדר ימים הגביר כ׳ דוד ב״ר משה שמואל מלונדון עד הסך מהכ״מ הל״ל, הכל ערוך ומסודר ע״י ה״ר צבי הירש חן טוב: לונדון, תדי״ר, °8.

69. **גדי מקולם**. ה״ר אברהם אברלי ב״ר יעקב. פי׳ על חד גדיא ועל מהגיס, ודומם בסופו: חמ״ר (אלטונא), תק״ל, °4.

70. ס׳ **גדליה**. (עיין שלשלת הקבלה).

71. **גדר האדם**. ה״ר אברהם ב״ר חייא הנשיא. בחכמה המונחים וסתרי התורה. כ״כ כ׳ ידעיה הפניני בכתב התגלותו אל הרכב״ת, הנדפס בסו״ת הרכב״ת ח״ת סי׳ תי״ח.

72. ס׳ **הגדרים**. ה״ר יצחק הלוי איש סטנוב. סס הכולל לספרו על כל חלקי הדקדוק בכלל, ולח״ב נפרט הכולל בלשון כל סדרי לה״ק הגרדפים לשמות כמה ענינים: ברלין, תקכ״ד, °4.

73. ס׳ **הגדרים**. ה״ר מנחם ב״ר אברהם המכונה בונאפוס פירפיניאני. על גדר כל השמות מאסך בספרי הפילוסופיה והרפואה, ההגיון והמוסר, ובספרי חכמת המדינית, וחכמת הלהות והטבע, כסדר מ״ב, ונקרא ג״כ מכלל יופי, ובסופו פרקי ההצלחה להרמב״ם, על לומר המדם לעוה״ב ומלימותו, ועל הנפש וכו׳: שאלוניקי, שב״ז, °4. עוד בלי פרקי ההצלחה הל״ל עם בלוד ותוספת גדליה ע״י ה״ר יצחק הלוי איש סטנוב הל״ל: ברלין, תקנ״ח, °4.

74. **גודר פרץ**. (עיין מנחת שי).

75. **גולל אור**. ה״ר מאיר ביקויאם (?). קבלה על ענייני גלגול: אזמיר, תקי״ו, °4.

76. **גולת הכותרת**. (עיין האורב, עטרת ראש).

77. **גולת התחתיות**. ה״ר רפאל ב״ר יעקב מפייזר. מי׳ על מס׳ גיטין וקדושין: דיהרנפורט, תקס״ה, °2.

78. **גופי הלכות**. ה״ר יעקב ב״ר פינחס מקאלווריע. מ״ת מי׳ על מס׳ נדה: ווארשא, תקפ״ב, °4.

79. **גופי הלכות**. ה״ר שלמה אלגאזי. כללי התלמוד כסדר מ״ב, ובסופו כללים ולשונות הרמב״ם וגמרא, ודומם ח״ב לספרו הליבות אלי: אזמיר, תהל״ה (לפ״ג). סדילקאוו, תקס״א, °4. (חוס׳ עק״ד הל״י 24 №).

80. **גופי תורה**. ה״ר היד״א. פי׳ מהליס. סזכירו בספרו פתח עינים ח״מ דקל״ת ע״ת: (יוא״ל).

81. **גור אריה**. ה״ר גור אריה הלוי (גא״ל). הגהות על כל ד׳ ס״ע, נדפסו בגליון הס״ע, עם צורת המחבר ע״י ה״ר אריה ב״ר בנימין פנצי. ב׳ כרכים: מנטובה, תפ״א—ג׳, °4.

82. **גור אריה**. ה״ר יהודה אריה ב״ר דוד. דרוש עה״ת, ובסופו בדק הבית, מי׳ דיוסי על סור מה״ע לבע״ס תורת חיים וצאן קדשים: ד״א, תצ״ג, °2.

83. **גור אריה**. ה״ר יהודה ליווא ב״ר בצלאל (מהר״ל מפראג). בחור על פירש״י עה״ת, ונכללו בו פסקים סוגים במקרא והרגוש ומדרשים: פראג, של״ח, °2. לעמבערג, תרי״ח, °8. [ונדפס ג״כ עם החומש. עיין תורה].

84. **גור אריה. מאמר —**. (עיין עשרה מאמרות).

85. **גור אריה יהודה**. ה״ר אריה יהודה ליב האומים. סו״ת על כל ד׳ ס״ע: זאלקווא, תקפ״ז, °2. (ועי׳ אילת אהבים).

86. **גורל יהושע**. ה״ר יושע פאלק ב״ר יהודה ליב. מי׳ גחוני הזמן ופסקים כסדר הפרשיות, וכסופו קו״ת ולקוטים, גס לקוטי השמטות מספרו עמק יהושע: זאלקווא, תקי״ג, °8.

87. **גורל לה׳**. ה״ר יהודה ב״ר שלמה חי אלקלעי. בעניין הגאולה ומצב היהודים בא״י: ווין, תרי״ז. ד״א, תרי״ח, °8.

88. **גורל הצדיקים**. ה״ר קלמן קאהן ביסטריץ. מעשה מדבי והכתב ע״ד הסוה (דרמתא): ווין, 1821, °8.

89. ס׳ **הגורל** בל״ת: חמ״ר (ד״א), תע״ג, °16. [והוא ק״ד D. 164 №: רשמש״ש ע׳ 527].

90. ס׳ **הגורלות**. כללים לדעת העתידות ע״י ידיעת הכמת הכוכבים, מיוחס להראב״ע: כ״י רד״א q, 1175 №. וכ״י די רוסי ומינכן 228, ו״ז. ב) עוד כל״ל מיוחס לאחיתופל הגילוני ומסודר במליצה לשמות החיות והעופות, וכבל חו״ת נמצא ענין וספור מעשה המצוין כמעט אל המבוקש, כ״י: (ש״י). ג) עוד כל״ל, ע״פ גורלות וחסבונות, מיוחס לר׳ אליעזר החוזה: כ״י בוואטיקאן: (ש״י). [ונפ״ד וואלף הוא ע״י מזלות ונמצא הסימן,

וחולי הוס ס' גיא חזיון דלהלן, ע"ס] .
ד) עוד כל"ל, מיוחס לאלפדרי [ודומה להמיוחס לר"ס גאון דלהלן: רשמש"ש ע' 2019]: כ"י מינכען 235/3 № . ה) עוד כל"ל, על הסער כתוב ומיוחס לר"י ב"ר שלמה אלחנני הרזיו, וברסימה כתוב "ר' אברהם" וחולי הוס הל"ל המיוחס להראב"ע: כ"י שם 294/3 № וכ"י ווין . . № . ו) עוד כל"ל, ע"פ תשובות מחות ושופות, מיוחס לרב סעדיה גאון: ד"א, חס"א. גיסא, תע"ד, 8° וז"ו ס"ב . ז) עוד הל"ל, עס העתקה בל"ח מרובע: חמו"ר (סדילקאוו), 12° . ח) עוד כל"ל, מיוחס לר' עזריה גאון, היה ביד בע"ס סדר הדורות בכ"י, (עיין סה"ד שכ"ה) . ט) עוד כל"ל, תשעים שלוות ותשעים תשובות בתשעים בתים: כ"י אופענבאך 122 № ונדפס עס תרגום ל' רומי ע"י מאיום ברסימתו מכ"י הל"ל דממ"ג, ע"ס .

91. **גורלות החול** . מיוחס לא' גאון קדמון. כללים כל"ל בעגולים ויוכיס, מיוחס לי"ב מזלות וז' כוכבי לכת ולמזל השולט בעתו, ע"ד סוגיית הגמרא שבת דקכ"ח, ע"ס . ומודעת תכמה זו בשם "גימומנציה", כ"י בברלין: (מאסף תקמ"ס דמ"ו . ועיין ג"כ אורים ותומים) .

[ונמצאו עוד ספרי גורלות סוגים, כן בכ"י וכן בדפוס (כמו ד"ו, תי"ו, 12° המוכח ממתכניס נוכריס) וז"ו, ומיוחסים למתכניס סוגים בדויים, ובוזס הגורלות הוס מתכמת הערכיים, (עיין מאמרי יידישע ליטעראטור סי' כ"ג, והמזכיר שבס . .) : רמש"ש] .

92. **גורן אטד** . דרוש הספד: וואר שא, תקצ"ז, 4° . (רח"ס 662 №) .

93. **גורן נכון** . שס יכוללו לג' ספריס קטניס שנדפסו ביחד, ושס: ס' תקון מדות הנפש, מוסרי הפילוסופים וס' התפוח (עיין בל"ח במקומו): ריווא די"ט, שכ"ב . לינעוויל, תקס"ז, 4° . והרחמן לבד בשם כללי הל"ל, מוגה ומתוקן ע"פ כ"י: ליק, תרי"ט, 12° .

94. **גזירה ממדינת אוסטרייך** . (עיין ווינר גזירה) .

95. **גזירת אומן ואוקריינא** . (עיין ספורי מעשיות) .

96. **גזירת אוסטרייך וק"ק ווינא** . נעתק מל"ח ע"י ה"ר יחיאל מיכל ב"ר ידידיה טוראפטשיק מלובלין: חמו"ד (קראקא, עדן שכו"ב), 4° . [ועיין ווינר גזירה . וכתב שם שהעתיקו להיות המגלה והקינה סוחת עולה בתחכרת לפי הקינות המיועד תלהן: (רמש"ש) . ומספר זה נעתק בל"ח ונדפס בס' מעשה ה' דפוס תפ"ה וז"ו: רשמש"ש ע' 1276 וע' 2614] .

97. **גזירת תתנ"ו. קונטרס** —. ה"ר אליעזר ב"ר נתן הלוי . ספור הקורות והתלות ליטרחל בתשכנז ונדפס בשנת תתנ"ו לחלוף החמישי, ובסופו מכתב ה"ר יצחק צרפתי מג"י לחתו בגולה . נדפס מכ"י יחן עס פתחחן הענין בל"ח ככתבס ע"י ה"ר אהרן יעללינעק: לייפציג, תדי"ר, 8° .

98. **גזירת תתק"ו—ז'** להה"ר אפרים ב"ר יעקב מבון וגזירת ק"ק בלואיש ושתרי ערים, נדפס מכ"י יחן בלוית העתק ס' עמק הבכא בל"ח ע"י דר' מ. ווינר: לייפציג, 1858, 8° .

99. **גזע יהודה** . ה"ר יהודה ליב ב"ר צבי מקראטשין רב בקרפנטרש . קטור קונקורדאנץ: אופיבאך, תצ"ב, 4° .

100. **גזע ישי** . ה"ר מאיר הלוי לעטערים . מעשה יוסף ועתליה בחרת שיר ע"ד הכוה (דרחמא): ווין, 1835, 8° .

101. **גזע ישישים** . ה"ר צמח ב"ר בנציון . הספד על מות זקנו ה"ל דוד אבר"ק נאווארדאק, נדפס בסוף ס' גליא מסכת לזקנו הכ"ל, עיין זה להלן . גס לבדו: ווילנא, תר"ה, 8° .

102. **גחלי אש** . בעסק המחלוקת על הגר"י אייבשיץ בחלטונת והמבוכ, ג' חלקים: כ"י רח"ס 131—129 № .

103. **ס' הגט** . התחלת למודי הקבלה: כ"י רד"א q, 943 № .

104. **גט כריתות** . ה"ר אברהם מונסון האחרון . קטור כל דיני ס' גט פשוט למהר"ס ן' חביב בסדר יפה, כ"י: (שג"ב ג' ושה"ג שלי במקומו) .

105. **גט כשר** . (עיין בית אברהם) .

106. **גט מקושר** . ה"ר יונה נבון . בחור ע"ס גט פשוט להמ"ן ן' חביב, ומח"ז בחור תוספי רמ"ס לממ"ג, וקונט' בעניו בל תוסיף לה"ר מרדכי סורנאגה ולבן המחבר ה"ל בניתן נבון, ובסופו קונט' בעניו מצות אי לריכות כוונה, ובעניו הפוך ב"ד לבן המחבר הכ"ל לבדו: ליוורנו, תקמ"ה, 2° .

107. **גט מקושר**. ה"ר רפאל משה די בולה. על דיני הגע, והדבריס נקבריס ומסודריס, (נסון ה"ל חיד"א בשג"ב ל"ת ישה"ג שלי במקומו): קושטנטינא . . . 2°.

108. **גט מקושר** עם נתור טיב גיטין. ה"ר אריה ליב ב"ר משה מפינטשוב. חי' על סדר גיטין למהר"ם, ומחלק לפעריס: ווארשא, תקע"ב, 2°.

109. **גט מקושר**. (עיין זבחים שלמים, נאות יעקב, ועי' ה"ל יעקב ישראל אלגאזי בשה"ג שלי).

110. **גט פשוט**. ה"ר משה ן' חביב. חי' על ם"ע מהר"ם הל' גיטין, ובסופו קצת כללים וסדרי גט ותלינה למהרי"ב וכו': אורטא קיואווי בסמוך לקושטי, ה'ע'ר'ת'. סדילקאוי, תקצ"ר, 2°.

111. **גיא חזיון**. ה"ר אברהם ב"ר יעקב. ס' מוסר נדרך ממזה: כ"י יוא"ל. (עי' המזכיר ד' דקכ"ג 74 №).

112. **גיא חזיון**. ה"ר אליעזר החוזה או התובן. כל שרשי חכמת החזיון והאיליגוריות ע"פ מערכת הכוכבים: כ"י רד"א q, 1661 №. [וכ' שרשמו שהתחיל לחבר ס' גדול בחכמת המשפט, ג"ח ספר בתכונה, ובפרט על ז' כוכבי לכת ועל המלכימים, ונתור על פי הרמב"ע עה"ת במקום שביאר ע"פ תכונה וחזיון].

113. **גיא חזיון**. ה"ר יצחק הלוי איש סטנוב. על מלאכת הסיר ודרכי המשל והמליצה: ברלין, תקמ"ה (?), 8°. (ועיין האנדבוך לרמש"ש . . №. ול"ע שהוא ס' החזיון שלו, עיין זה).

114. **גיא מטוריא**. ה"ר דניאל ב"ר חיים קליף מהאזענפוט. רמזים עה"ת: כ"י רח"ם 132 №.

115. **גיהנם**. מס' —. (עיין מדרש אגדת בראשית).

116. **גיהנם וגן עדן ביכל**. (עיין מחברת העדן והתופת, ומו התופת והעדן בל"ת).

117. **גיטי נשים**. (עיין ס' האורב).

118. **גילת ירנן**. פיוט ליום תענית ושמחה לבנה: ד"א, תקל"ז, 8°.

119. ס' **גימטריאות** עה"ת לרבינו שמשון. הן הן שבתב הש"ך עה"ת בסוף כל פרשה, כמהור שם סוף פ' בראשית: (שג"ב ע' ושה"ג שלי במקומו).

120. ס' **גימטריאות** עה"ת מתלמידי ר' יהודה החסיד. נאה ה"ל מיד"ת בב"י, כמ"ש בשג"ב ח' ושה"ג שלי במקומו.

121. ס' **גימטריאות** עה"ת נמצא בב"י רד"א ב' פעמים F №650, q et №1369. ומהולי הם הל"ל מו בל"ל.

122. **גינארטע וועלט**. (דיא —). ספור לפוריס בל"ת יהודית ע"ד ההוא (דלתמת): חמו"ד (זאלקווא), 8°.

123. **גל נעול**. (עיין שפת יתר).

124. **גל עד**. קונז ק"ע בתבי מצבות בבדה קבורה היתן דק"ק פראג, עם כתב חזון ובאר לה"ר שי"ר, והערות ומפתחות וקצת תולדות בל"ת בכתבם, נאסף ע"י ה"ל קלמן ליעבען: פראג, תרט"ז, 12°.

125. **גל עיני**. בדר הלמוד בגיל ל"ג לעומר, עם הקדמה שחוברה לו ע"י ה"ל יהודה חי חזקיה מלאוידה, במ"ש בזצ"ל י' סי' ל"ט, ע"ש.

126. **גל של אגוזים**. ה"ר מנחם ב"ר משה האגוזי. דרשות ע"פ בתלמית: בילווידיר, חש"ר (שג"ג לערך, כמו כל הספריס שנדפסו שם: רמש"ש), 2°.

127. **גלא רזיא**. ה"ר שמואל זאנוויל בער ב"ר מנחם. נחורי קבלה על תקיעת שופר, והגדה ש"פ, ולהושענת רבה: פאריצק, תקנ"ט, 8°.

128. **גלגול נפש**. (עיין הצופה לבית ישראל).

129. **גלגולי נשמות**. ה"ר מנחם עזריה מפאנו. קבלה על כל הנשמות שנתגלגלו בתנאים ואמוראים, כפי שקיבל מר"י סרוג. הוצא לביה"ד ע"י המסדר ה"ל שמעון ב"ר אפרים יהודה אייזענשטאט שהוסיף ג"כ קצת בשם מחריס: פראג, תמ"ח. פפד"א, תס"ב, 4°.

130. ס' **הגלגולים**. ה"ר חיים ויטאל. הוא נוף ד' מספרו עץ חיים מסדור כ"מ פאקיס, והועתק מכ"י ה"ל מרדכי עלמי (מו ענמי) שהעתיק מכתבי מהרח"ו ז"ל, כולל דרושי הנשמות והגלגולים והעבור וסיבוס וכו', ובסופו גלגולים לקוטים הוס' והשמטות, ועם הגהות לה"ל מאיר ב"ר חיים אייזענשטאט, הוגה והוצא לביה"ד ע"י ה"ל דוד ב"ר נתן גרין הוט: פפד"מ, תמ"ד. זאלקווא, תקל"ר, 4°.

131. **גלגולים לקוטים**. (עיין לפני זה).

132. ס' **הגלגל**. (עיין צורת הארץ).

133. ס' **הגלוי**. ה"ר יוסף קמחי. ויכוחים ועטעות בעניני לימודה, ומוסף בשרשים לרד"ק גבו בשרש גוס, ע"ש. (ועיין ס' הברית, מלחמת חובה). והר"ל דוקעש מסופק במחותו (עי' תוס' עק"ד תכ"י דשל"ב), ובמת אין לנחת מידי ספק דמ"ב מחותו במחות ס' הברית שלו, עיין זה. וע"ע בס' או"נ מ' וב' בתולדותיו להר"א גיגער.

134. ס' **הגלוי לרב סעדיה גאון**. נזכר בהקדמת ס' מגלת המגלה לר"מ ב"ר חייא הבבלי, ובקורא הדורות דף ד' ע"מ, ולמ נודע מחותו וגם מס הוא מיכנו, ועיין תולדות רס"ג בבבה"ע תקפ"ע סוף דכ"מ ומס דכ"מ הערה ט"ו.

135. **גלוי למדרת המזיזו מהאריז"ל**: כ"י יוא"ל.

136. **גלוי דעת**. (עיין האהל עולם).

137. **גלוי השקריות**. (עיין חכמתא רבתי).

138. **גלות הארץ החדשה**. ה"ר מרדכי אהרן גינצבורג. ספור מציאת ארץ לימעריקא ע"י כריסטוף קאלומבוס. נעתק מל"מ מספרי החכם קאמפע, ג' חלקים: ווילנא, תקפ"ג, 8°.

139. **גלות יהודה** או **פשר דבר**. ה"ר יהודה אריה די מודינא. ב"ח: מ"מ פתרון כל מלות קשות במקרא כסדר תנ"ך בל' טיטלקי בכתבם, ובראשו קצת כללי דקדוק. מ"ב פתרון מלות הנמצאות בח"מ כסדר מ"ב, ובסופו פתרון מלות הגדה ס"פ ופרקי אבות: ד"ר, שע"ב, 4°. עוד, ומוסף בו פתרון מלות רז"ל ומפרשים בשם פי אריה: פאדובה, ת', 4°.

140. **גלות ספרד** או **האנוסים בארץ שפניא**. ספור מליגי, מובר בל"מ ע"י דר' אורי ומעתק לעברי ע"י ה"ר משה אליעזר בעלינסאן: ווילנא, כ'ת'ר', 8°.

141. **הגלות והפדות**. ה"ר אברהם ב"ר יצחק אלוף מסראן. ספור כל המלחמות והגזילות דק"ק מנטובה והמגפה ר"ל שהיתה בעת ההיא: ד"ו, שצ"ד, 8°.

142. **גלי רזיא**. ה"ר אברהם. ס' עמוק בקבלה על סירופים וגימטריאות וגלגולים: כ"י רד"א F, № 886, q, № 936 et 1033, ומ' מהם הוא הקלר שמח"י בשמוך. [ועל המחבר עיין או"נ כ' ד...].

143. **גליא רזיא הקטן**. קצור מהל"ל, כ"י. (עיין לפני זה).

144. **גליא מסכת**. ה"ר דוד ב"ר משה אבד"ק נאווארדאק. מ"מ שו"ת בדיני ד' ע"ע, ובסופו קצת שו"ת בקו"מ, ומ"ב דרושים שונים: ווילנא, תר"ה, 2°.

145. **גליון**. (עיין אדם שכלי, ש"ע י"ר עם ט"ז וש"ך).

146. **גליון תוספות**. (עיין תוספות שאנץ).

147. **גלילות ארץ ישראל**. ה"ר גרשון ב"ר אליעזר הלוי ייידלש מפראג. להורות דרך לנוסע מח"ל לא"י בשני דרכים, וספור מסעו מח"ל עד נפש [ומח"ז אגרת מספרת וכו' שמפסקה מצלותי דלי ניון ועניי ירושלים בשמת שפ"ו בווינציא על דף גדול] וספורים מעשרת השבטים וממבעיון וכו' והכל בל"מ. נדפס ונמצוא בהספמת הכ"מ וה"ב מהד' מנדילם וה"ר יוסף קלמנקא מלובלין, [ולפי ספור ר' מנשה בן ישראל נשרף ע"י הכומרים: רמש"ש] ומח"ז נדפס כל"ל: פיורדא, תנ"א. ד"א, תם"ה. פראג, תקפ"ד, 8°. (ועיין אגרת הקדש). [גם נדפס בשם קורצע בעשרייבונג פון א"י בלימוף מעשה בוך: ד"א, תפ"ג, 8°: רמש"ש].

148. **גלילות ארץ ישראל**. ה"ר מנחם מענדיל ב"ר חיים ליב ברעסלויער. מ"מ תכונת מ"י, הרבים מימים ומחלוקותיהם לגבולות, עם ת"מ. ח"ב שמות כל העריס וכל המקומות המזכרים בספה"ק בסדר מ"ב עם ג' מפות, ומפתח בסופו: ברעסלויא, תקע"ט, 8°.

149. **גלילות הגוים**. מיבזו בחור א' ספורי מעשיות שרשה בהרבה תרגומות: (פה"ד שכ"ה).

150. **גלילי זהב**. פשטים עה"ת: זאלקווא, תקי"ג, 8°. (רובענש 0, № 156).

151. **גלילי זהב**. (עיין וחרב פיפיות).

152. **גלילי כסף**. ה"ר יוסף אבן כספי. פי' על מגלת אסתר בדרך קלר: כ"י רד"א q, № 272, וכ"י מינכען № 265/3, וכ"י די רוסי № 755.

153. **גלילי כסף**. ה"ר יוסף ב"ר צבי הירש מסלאנים (בן הרב משנת דראב"ן). על קצת שרשים ושמות נדפים, והוא דוגמת מחבורו הגדול עמודי כסף הכולל ז' עמודים, והם: א) מי' ס"ס. ב) מי' פוסקים. ג) שו"ת. ד) דרושים. ה) בתורי השרשים. ו) בתורי השמות הנדפים והכפולים. ז) בתורי כל המקומות שמרז"ל אל תקרי כך אלא כך: ווילנא, תר"ך, 8°.

154. **גליקליכע מוטער**. (דיא —). המילדת מלכה בערליאנד. דיא געזונדהייט פון קיין פון זוותגעזערמפט צוא פערהיטטן: ווילנא, תקצ"ז, °8.

155. **גלית שפיל**. (עיין אקציאהן).

156. **גמול עתליה**. ה"ר דוד פראנקי מינדים. מעשה עתליה ויותם ע"ל ההוה (דרמתא): ד"א, תק"ל. ווין, תק"ס, °8. ועס העלות ע"י ה"כ דוד בן לוי סלוצקי: ווארשא, 1860, °8.

157. **גמרא**. (עיין תלמוד).

158. **גמרא דבני מערבא**. (עיין תלמוד ירושלמי).

159. **ס' הגן**. ה"ר יצחק ב"ר אליעזר. תוכחת מוסר ודינים בל"ת, ונחלק לז' ימי השבוע: חמו"ד (קראקא, של"ש לערך) °8. ועתק לל' עברי ע"י ה"כ משה שערטילש ב"ר ישעשבר, וגלוה לו ס' הדרכה, מלמדי מוסר בתרוויס לה"ל יוחנן לוריא: פראג, שנ"ז, °8. שם, שע"ב, °4. ד"א, תכ"ג. שם, תע"ג. זולצבאך, תפ"ב, °8. ווילנא, תקנ"ש, °12, וז"ז פ"ר. (ועי' חמשה ספרים). ועתק מל"ע לל"ת ונדפס: חמו"ד (האנווא, ש"פ), °4. חמו"ד (פראג, תי"ז לערך), °4. ועתק עוד מל"ע בסגנון מסומה קצת, וגלוו לו תחנות מעשרה הרוגי מלכות ומשלים: פיורדא, תנ"ב, °4. ועוד עס מעשה פון . . . בסוף מעשה בית דוד וכו' לר"י עקריש בל"ת: (פראג ?), תמ"ו וגס תס"ה, (רשמש"ש ע' 1107). עוד כל"ל בלה"ק, עס ס' הדרכה הנ"ל וס' דרך משה תוכחת מוסר וכוונות להדרשן ה"ר משה במהר"ש ונחלק לי"ד ימים, מיום ח' עד כ"ת יום, ובסופו לקוטי תוכחת מוסר לח' ימים עד מלאת הדם בלס (ותסר יום כ"ת) לה"ר אברהם ב"ר יהודה ליב קטן מבראד: חמו"ד, °8 וז"ז.

160. **ס' הגן**. פי' קדמון עה"ת, מוכח תדיר בס' פענח רזא וכס' דעת זקנים וז"ז, ולפי הנראה נמצא קצת ממנו (עד פ' ויחי) בכ"י רד"א F 260 ע"ם, ועיין צונץ גא"ל דע"ת, ועי' הפרדס (כ"ח ת' 204).

161. **הגן**. (עיין עולם הבא).

162. **גן בושם**. ר' יהודה ההסיד. ס' דינים, מזכירו מהר"ם שעיין ז"ל, הוכח בתי' תגבי בס על המרדכי ס' היס קורח, ע"ם: (כ"ל כ' ושה"ג שלי במקומו).

163. **גן יה**. ה"ר חיים אבר"ק ווידז. פי' ע"ס יצירה: ברעסלוויא, תקצ"א, °8.

164. **גן המורה**. (עיין פרדס רמונים ריב"א).

165. **גן המלך**. ה"ר נפתלי הערץ ב"ר יעקב אלחנן. בחור מחמדי זהר, מלוקט מכתבי האריז"ל, והוא מבור שני לספרו עמק המלך: כ"י רד"א q, 937 №.

166. **גן המלך**. כ"ר כלב אבא הקראי. הוא ס' הסודות והתיזות, הציורים והמליצות, כולל תכמות רבות למודיות טבעיות אלהיות והוריות. נחלק לי"ב שערים וכל שער לפרקים רבים: (אר"ץ).

167. **גן המלך**. (עיין גנת ורדים).

168. **גן נטע**. (עיין שולחן ערוך).

169. **גן נעול**. ה"ר אברהם אבואלעפיא הרופא. פי' ע"ס יצירה, ונקרא ג"כ אוצר עדן גנוז: כ"י מיגבען 57/3 №, ודלת כלי"ט, ע"ם.

170. **גן נעול**. ה"ר נפתלי הירץ וויזל. בחור שמות מלדפים והבדלם, כ' חלקים: ח"ת הגיעה מלמודי חכמת הנפש, וח"ב על גדלי לשונות חכמה: ד"א, תקכ"ה. לבוב, תקס"ו. ווין, 1829. ווארשא, 1838, °8. וח"ג הכולל בחור לשונות עלה מחשבה ותומיה עודנו בכתובים, לבד מספרי הפרים בחמת זה, והם: מעין גנים, ג' בתים. מגדל הלבנון, כ' חלקים. וס' יסוד עולם, כלס בב"י, ועיין כל זה"ת במקומו.

171. **גן נעול**. (עיין אילם, אמרי שפר, מעשה טוביה).

172. **גן הסודות**. (עיין פרדס רמונים).

173. **גן עדונים**. (עיין בן סירא).

174. **גן עדן**. כ"ר אהרן בן אליהו הקראי. פי' על המצות, ומיכרו ע"ד ס' משנה תורה להרמב"ם, ונחלק לכ"ם מסכתות וכל מסכת לפרקים, ונקרא ג"כ ס' המצות: כ"י בטרוקי וז"ז. [ונקת ענינים ממנו לדוגמת הדפיסו חכמי הכוזרים בתכוריהם על הקראים, כמו שופארט דאנץ שרייבלאנד וזולתם, עי' פירשט ת"ת דכ"נ].

175. **גן עדן**. ה"ר ישעיהו הרב בן יוסף. בחור קצת מחמדי רז"ל הנראים כסותים על הנסתרות בתך הכוזרי ית': כ"י וין 96 №.

176. **גן עדן**. הוא כעין ס' פרקי היכלות, מציאו בס' מטה משה סי' רנ"ב, ע"ם: (שי"ג). [נראה שכוון על סדר גן עדן הנדפס מהדש

נקובני בית המדרש לפר"ת יעלניעק בר' נוסחאות, ע"ש הדר ב' סי' י' ומדר ג' סי' י"ת. ולפ"ד רמש"ש כוון לס' עולם הבא הנקרא גן עדן המיוחס לר' אליעזר בן הורקנוס, ונדפס בל"ת עם מעשה דריב"ל ושוד: האנוואה, ש"פ, 4°. ועם נוספות: פראג, חש"ד (תי"ז—ת"ס ?). האנוי, תע"ח, 4°. (רשמש"ש ע' 629), והוא נמצא לצוואת ר"ת הגדול, עיין ארחות חיים ומ"ש שם].

177. **גן הפילוסופיא**. (עיין . . . .).

178. **גנזי חכמת הקבלה**. קובץ עניני קבלה שונים, והם: מס' אצילות, ס' העיון לרב חמאי גאון, אגרת ר"ת מכוונותיה נגד הרמב"ן ז"ל, כתר שם טוב לר"ת דקלונימוס תלמיד הרוקח ז"ל, נתספו והובאו לביה"ד ע"י ה"ר אהרן יעלינעק עם הקדמה ומבוא בל"ת בכתבו, מחברת רחמנות: לייפציג, גרת"י, 8°.

179. **גנזי יוסף**. ה"ר יוסף ב"ר אברהם בלאך מ"מ בסטנוב. מ"ת דרושים בסדר התורה, ובסופו לקוטים, וח"ב חי' גפ"ת על כמה מס', וקונטס לבנו ה"ר חיים גבריאל: לבוב, תקנ"ב, 2°.

180. **גנזי יוסף**. ה"ר יוסף מ"מ בהאלשיץ. פי' עה"ת ע"פ קבלה: לבוב . . . 2°. (שי"ב. ואולי הוא הנ"ל ?).

181. **גנזי המלך**. ה"ר יצחק אבן לטיף. על מציאות ה', וסוד מציאת העולם ונוכחו, ובסדרי החכמות המביאות את האדם לשלימותו האחרונה, וכו מ"ב פרקים: כ"י יה"ש.

182. **גנת אגוז**. ה"ר יוסף ב"ר אברהם גיקטיליא. ס' קבלה, ג' חלקים: א) מהשמות הקדושים. ב) מכ"ב אותיות מ"ב. ג) מהנקודות והטעמים, ולכל חלק כמה שערים ופרקים: הענויא, שע"ה, 2°. זאלקווא, תקל"ג. מאהילוב, תקנ"ח, 4°. [ודע כי מאמר גנת אגוז קבלה אחר ברד"א 0, № 470 הוא ע"ס, וע"ל סוד האגוז הנמצא בסוף ס' פתח עינים שלפניו, ע"ש: רמש"ש].

183. **גנת ביתן**. (עיין דרושים ומליצות, יום כפור קטן).

184. **גנת הביתן**. ה"ר אברהם ב"ר מרדכי אזולאי (בעל"ם חסד לאברהם). פי' על מצוות, ויש בידי בעל"ם פאת השלחן כמ"ש בהקדמתו שם.

185. **גנת ורדים**. ה"ר אברהם בה"ר מרדכי הלוי מרבני מצרים. ג' חלקים, שו"ת בסדר ד' טוריס, ובסוף ח"ת קונט' גן המלך פסקי דיוס וכללים בקצרה: קושט', ח"ת, בעת"ה, וח"ב, שם, תבו"ן, 2°. [ג"ת ס' קול אלהים פי' עה"ת. קול ששון דרוש למילה. קול שמחה דרוש לחופה. קול נהי הספדים. קול המון חבור על ענינים נפרדים ושונים, כ"ב בהקדמתו לס' דרכי נועם לתכון ז"ל, ע"ש].

186. **גנת ורדים**. ה"ר יוסף בה"ר מאיר תאומים. שבעים כללים מחודשים בשוניות הש"ס בפלפול ובחור רחב: זאלקווא, תקצ"ז, פפר"א, תקכ"ז. לעמבערג, תקצ"ז, 4°.

187. **געאגראפיע**. (קלוינע—). ה"ר צבי הירש ב"ר יצחק. תכונת הארץ מחירוקת חזית לפליקת וחמעריקת, בל"ת: פפר"א, תקפ"ב, 8°.

188. **הגעאגראפיע הקטנה**. ה"ר אשר ראדין. למוד ידיעת גילות הארץ בקצור נמרץ: ק"ב, כ'ת'ר', 8°.

189. **געטליך ביכל**. (איין היבש—). ה"ר יהודה ליב לעמבערגר. מעשיות חוים נמרצ חוג מדרשים וכו', מדר חבוט הקבר בל"ת בחרוזים: חמו"ר (פראג, יסן), 8°. (רשמש"ש ע' 1337).

190. **געשיכטע פון דור המע"ה**. האשה ליטע מרעגנשפורק. מעשה דוד המע"ה בל"ת בחרוזים, כמסופר בשמואל ב', וב', כ"י, ודוגמת ממנו נלפע באוצר הספרים לוואלף ת"ד דר"ת, ע"ש: (פירשט ת"ב דף הנ"ג וצונץ גא"ל דקע"ג).

191. **געשיכטע דער יודען**. (ריא—). ה"ר דוד אטטענזאסער. קורות כ"י מסופ מגלות בבל עד הזמן הזה, בל"ת נחה, ג' חלקים: פיורדא, תקפ"א—פ"ד, 8°.

192. **גפן יחידית**. ה"ר זאב וואלף ב"ר יהודה ליב מראזני. מוסר בעליצה וחרוז וקיצור, ובסופו לוח החיים לר"א בוכנר: ברלין, תנ"ט. הענא, ת"ע. חכו"ר (יעסניץ) ת"ם, 16°. עוד בתוספת קצת פיריס ע"י ה"ר אברהם באישה: ד"א, תפ"ב, 16°.

193. **ס' גרושין**. ה"ר משה קורדובירו. דרשות ופסקים בקבלה שדרך נרוסיו, ומיכאן בצנע ש"ח: ד"ו, חש"ד (שס"ב ערך), 4°. שקלאוו, תקנ"ו, 8°.

194. **גרים**. מס' — . (עיין תלמוד בבלי).

195. **גרם המעלות**. ה"ר יהושע בן יוסף דון ויניש הלורקי או אלרקי. ד' סעריס ברפואה, מטבע המטעים והטעמים והמתמיס, וסגולתם למזון ולרפואה. חיברו בל' ערבי לבקשת השר ר' בנבנשתי בן שלמה בן לביא המכונה די לא קאוואליריאה משר נוה לר' יוסף וידאל בנו להעתיקו ללה"ק: כ"י ווין 154 № וכ"י מינכען 280/4 № וכ"י שד"ל.

196. **גרן ארנן**. ה"ר אליעזר נחמן פואה. דלקוח מס"ת בדלך פרד"ס, וס"ר חיד"א רמז בב"י ממשה קונליס, כמ"ש בשג"ב ג' פ"ח ושה"ג שלי ח"ג בשמו, ע"ש.

197. **גרסא דינוקא**. ה"ר יצחק אייזיק אויערבאך ב"ר ישעיה ריים. כללי דקדוק עם ל"ל, ועם לוח הפעליס: ווילנורשדארף, תע"ח, 8° (ולא ז"ז). עוד עם שותא דינוקא על נדו, כללי דקדוק בל"ל לסעריס: פיורדא, תפ"ח, 8°.

198. **גרסא דינקותא**. ה"ר ברוך בענדיט ב"ר מיכאל משה מעזריטש. קלור מב' ספרי ר"ל לוויערצאך הל"ל, ובכולם קלור דיני תפילין: אלטונא, תקס"ח. ברעסלויא, תקע"ד, 8°.

199. **גשמי ברכה**. ה"ר בנימין כ"ץ מריגיו תלמיד הרמ"ז. סו"ת על סדר ד' טוריס, כ"י. ג"ח ס' פתחי שערים: (זצ"ל ב' ח').

200. **גת דרוכה**. (עיין התאבקות).

201. **גת רמון**. ה"ר אברהם מנחם ב"ר יהיאל כהן פורטו. מחברת המחזורים (כמ' יד חרוזים?: זצ"ל ג' סי' ע"ג).

## נשלם אות ג מהדורא רביעית

# אוצר הספרים

## ד

1. **דבי אליהו** או דברי הימים (גם כח ה' וחסדי ה'). ה"ר אליהו קפסאלו. ספורי מעשיות, ובפרט ספור למיתת מלכי העומלים ומלחמותם והגלחתם ותכיזרייהו, כ"ו: (שג"ב ס' י"ם, ושה"ג שלי במקומו), [כ"י כעת בבריטיש מוזעאום וגם כמו של שד"ל מעת כ"י, עיין רשמש"ש ע' 2507].

2. **דבי שמשי**. (עיין שמן למאור).

3. **דביר**. ה"ר מרדכי אהרן גינצבורג. קבוצת מכתבים ומליצות, משלי מוסר וספוריס, ללמד לנערי כ"י לשון למודים: ווילנא, תר"ד, 8°. שם, תרמ"ו, 12°. עוד כל"ל מ"ב: ווילנא, תרכ"ב, 12°.

4. **דביר**. (עיין מקדש מעט).

5. **דבק טוב** או מחברת —. ה"ר יצחק נתן. בסדר הדינים והמשפטים התוריים, וימוס קצתם על קצתם: כ"י יש"ר ועתה אוקספורד.

6. **דבק טוב**. ה"ר שמעון ב"ר יצחק הלוי אושנבורק. פי' על רמ"י עם"ת, ועם ניוריס במקומות הנלרכים: ד"ו, שמ"ח. קראקא קר"ן. שם, שמח"ה (תשוד שלי: רמש"ש). לובלין (ע"י בני בן קונימוס בן קונימוס יפה, ובשלש יום א' י"ו אייר בלי פרע, והוא בין שנת ש"ם — שפ"ז: רשמש"ש ע' 2599) 4°. ד"א, עד"ת, 8°. ונדפס גם עם חומשים, (עיין תורה, חומש) וז"ז.

7. **דבק מאה**. ה"ר אורי פייוויל ב"ר יצחק איצק סג"ל ריז. מי' גפ"ת על כמה מסכתות: ברלין, תקמ"ז, 2°.

8. **דבר אליהו**. ה"ר אליהו ווילנא (הגר"א). מה שנלמד עם בנו ה"ר אברהם בס' מיוב על תוך פרשה וח"ו, וזה כתב על הספר וגם ליד המ"מ מדוברת, ונדפס מכ"י עם קצת לקוטים מהגר"ח, וקצת הערות לה"ר אברהם **בעריש פלאהם מ"מ בשעברשין**: ווארשא, תדי"ר. שם, תרי"ח, 8°.

9. **דבר אליהו**. (עיין כפא אליהו).

10. **דבר אמת**. (עיין מגד ישרים).

11. **דבר אמת וחקי חיים**. (עיין אורה ושמחה).

12. **דבר גבורות**. ה"ר פייוויל שיפער. תולדות שר הצבא דוכס פאסקעוויץ וכל גבורותיו ומעשיו: ווארשא, 1845, 8°.

13. **דבר הגדה** על הגדת פסח לר' גרשון. (עיין מורה דרך).

14. **דבר הלכה**. (עיין מספר תמרורים, מורה דרך).

15. **דבר חדש**. ה"ר ישראל ב"ר משה. בלור קצת מתמני זכר וז"ז: חמו"ד, 8°.

16. **דבר חכמה**. ה"ר חיים סטנובר. חקירות על הנפש השכלי, ומסחרי חכמת הטבע ושמרי עניים: לעמבערג, 1835, 8°.

17. **דבר טוב**. ה"ר אביגדור ב"ר שמחה סג"ל מגלויגא. כללי דקדוק, ותח"ז ס' מרפא לשון להר"מ ן' חביב, ונסופו לוח הפעלים וכו': פראג, תקמ"ג, 4°.

18. **דבר טוב**. ה"ר דוד ב"ר אברהם ממודינא. בלור מלות לה"ק בל' לימלקי לנערים: ד"ו, שנ"ו. שם, שס"ו, 12°.

[רמ"ש רס"ד 1331 № וע"ם שמסופק מציאותו ומחברו, ועיין דיבר טוב להלן].

19. **דבר טוב**. תחנות לר"ה ויו"כ והו"ר בל"ת: פיורדא, חש"ד, 8°. (רובענש 0, 170 №).

20. **דבר יום**. (עיין פתחי נדה).

21. **דבר המלך**. ה"ר אברהם ב"ר ישראל מבראדי. פי' על תרי"ג מצות כסדר התורה ע"ד פרדס ופלפול עצום על לשונות הרמב"ם, ג' חלקים: ליוורנו, תקס"ה, 2°.

22. **דבר המלך**. (עיין אדרת אליהו).

23. **דבר משה**. ה"ר משה אמארילייו. שו"ת כסדר ד' טוריס, ג' חלקים, ח"ת: שאלוניקי, תק"ב, 2°. ח"ב ק' שו"ת ותי' על ס"ע ח"מ, ומסי' ק"ת והלכה קונטי בני יונה כ"ה שו"ת לה"ר יונה ן' ריי: שם, תק"ג, 2°. ח"ג שו"ת כל"ל: שם, תק"י, 2°.

24. **דבר משה**. (עיין ברית משה משה).

25. **דבר בעתו**. ה"ר אהרן הארין אבד"ק אראד. על עניני לימוד ולהבת רעים, ונחלק לשער תורה ושער עבודה, ולתכליו קונט' בל"ת ככתבם: ווין, 1820, 8°.

26. **דבר בעתו**: ה"ר איציק ב"ר בענדיט שיף כהן. דרוש בהפרד קהלות מלכות והמבורג לשתים, עם ת"ת ע"י ה"ר שלום כהן: אלטונא, תקע"ב, 8°.

27. **דבר בעתו**. ה"ר מאיר קארניק מגלויגא. על קנת עיקרים ביסודות העבור להסיר על טענות הר"ת בן דוד בקביעות העבור, ונסופו קנת הערות לה"ר מרדכי דוב פרידענטהאל, ת"ת: ברעסלויא, תקע"ז, 8°.

28. **דבר בעתו**. ה"ר רפאל בר"י פירשטענטהאל. שיר תודה בסוד מחלת חלי רע, בתוך משכנות ומתורגם עברית: ברעסלויא, תקצ"ב, 8°.

29. **דבר בעתו**. ה"ר שמואל יוסף פין. העתק דרוש מל' רוסית: ווילנא, 1842, 8°.

30. **דבר בעתו**. פזמונים לברית מילה ולחתונה ובהכת לירוסין וגשואין וקצור צרי לנפש מסדר לחילת המת, עיין זה: ליוורנו, באת"י, 12°.

31. **דבר בעתו**. (עיין משניות תפארת ישראל, שש המערכת).

32. **דבר בעתו מה טוב**. ה"ר יהודה ליב קארלבורג. דרוש לעת המלך יעראמע נאפוליון עם ת"ת: קאסעל, חש"ד, 4°.

33. **דבר שבקדושה**. ה"ר אברהם ראובן ב"ר האשקי כ"ץ. וידוי על חטא כסדר ת"כ, ועשרה מאמרות לכל שות ולכל חטא: זולצבאך, תמ"ר, 4° (ולת יותר: רשמש"ש ע' 2138). חמו"ר (זאלקווא), 12°. (ועי' דברים שבקדושה).

34. **דבר שמואל**. ה"ר שמואל אבוהב. שע"ד שו"ת, וכסופו ג' שו"ת טופסי פסקים ע"ד נתן העזתי: ד"ו, תבי"ן, 2°.

35. **דבר שמואל**. ה"ר שמואל ב"ר יעקב חאגיז. פי' מאמרי חז"ל הסיכים לס' דברים, ובפרט הגמגמים בדברים רבה: ד"ו, שנ"ו, 4°.

36. **דבר שמואל**. ה"ר שמואל מרדכי ב"ר אליהו גרשוני. על חוכת לימוד התורה ומהות הנפש בשיר וחכוזים, עם פי' בשם רוח צה: ביאליסטאק, תקע"ד, 8°.

37. **דבר שמואל**. ה"ר שמואל בר"מ הלוי. שמח לבושים: קראטאשין, ת"ר, 4°.

38. **דבר תורה** עה"ת לר' גרשון. (עיין מורה דרך).

39. **ס' הדברות**. (עיין עשרת הדברות).

40. **דברי אבל**. ה"ר יהודה ליב קארלבורג. הספד על מות ה"ר יחזקאל סג"ל לגדא: אופיבאך, תקנ"ג, 8°.

41. **דברי אגור**. ה"ר יעקב ב"ר יצחק פינצי לבית לוי. כללי דקדוק לה"ק: ד"ו, שס"ה, 8°.

42. **דברי אגרת**. ה"ר מנחם מענדיל שטיינהארט. עשר שו"ת בעניני החדשות אשר יסדו רבני כנהדרי ממלכת ווטטמפלטן: רעדלהיים, תקע"ב, 4°.

43. **דברי אגרת**. קונט מלה מגרות ללמד לכתוב לחות: סדילקאוו, תקצ"ו, 8°.

44. **דברי אמת**. ה"ר יעקב יצחק הלוי הורוויץ לאנצהוט מלובלין. פשטים כסדר התורה ולקוטי תורה על נ"ך, וקנת לקוטים על ס"ס: זאלקווא, תקס"ח. סדילקאוו, תקצ"ו, 4°.

45. **דברי אמת**. ה"ר יצחק ב"ר דוד. שו"ת וכמה קונטרסים בדינים, וכסופו קנת דרושים עם מפתח: קונשטנטינא, תק"כ, 2°.

46. **דברי אמת**. ה"ר שלמה עדני. הגהות כ"ד בספרי הקדש בעין ס' אור תורה ומנחת שי: כ"י: (ול"ב כ' ושה"ג שלי במקומו).

47. **דברי אמת**. (עיין ס' הברית, מבוא שער השמים מעין החכמה, עשרה מאמרות, תורה).

48. **דברי אמת ומשפט שלום.** ה"ר יעקב עמדין (יעב"ץ). פסק דין בדברי ריבות בין קהלות מלמוד והמבורג:חמו"ר (אלטונא), 4°.

49. **דברי אסתר.** ה"ר יוסף קונציו ב"ר גרשון. פי' קצר על מגלת אסתר בדרך חידה, עם פי': קיירי (Chieri), שפ"ח, 4°.

50. **דברי אשר.** ה"ר אשר אנשיל ב"ר הירץ אפענהיים. מ"ק על ענין מילה ופריעה בלשון, ונקרא ג"כ חרבות צורים: חמ"ר (דעסויא), תקפ"ד, 8°.

51. **דברי הברית.** ה"ר אברהם צבי הירש ב"ר מאיר. דרושים עה"ת עד פ' משפטים: זאלקווא, תפ"ט (?), 2°.

52. **דברי הברית.** סדר למוד הלילה שלפני ברית מילה, עם פזמונים ופיוטים לברית מילה, מסודר ומתוקן ע"י ה"ר דב"ש (דוב בן שלמה) אלטאראס: ד"ו, 1707, 8°.

53. **דברי הגאונים.** (עיין שובע שמחות).

54. **דברי דוד.** ה"ר דוד ב"ר אברהם ראקיצאן. פי' על פ"ת, ונפרד לד' רחשים: א) לקט דוד, לקוטים ממפרשים שונים. ב) אהל דוד, המשך לכל מסיות המסכת. ג) דברי דוד, הי' המחבר. ד) לשון למודים, ה"ק מכל הפירושים הנ"ל: פראג, תקנ"ה, 4°. וזה התחתון נקרא עיין נאות ל'.

55. **דברי דוד.** שו"ת להרדב"ז, ומח"ז ס' הון יוסף שו"ת לה"ר יוסף זאמירו: ליוורנו, תקפ"ח, 2°.

56. **דברי דוד.** ה"ר דוד כהן די לארא. מידת הראב"ע על לוחות מהו"י, עם הגהות ופי': ליידין, תי"ח, 8°. ועם תרגום ל' רומי והערות: שם, תי"ח, 4°.

57. **דברי דוד.** ה"ר דוד לידא ב"ר אריה ליב. תוכחת מוסר ותפלות לכל יום: לובלין, [נדפוס ר' יעקב בן אלכסם, יום ה' כ"ו מבת ונ"ל תל"א או תל"ד: רשמש"ש ע' 876], 4°. [וכסי' ע"ב מזכיר ספרו זר זהב על פ' ויקרא: רמש"ש]. ב) עוד כל"ל, עם קצת הוספות לה"ר צבי הירש ב"ר נפתלי משה הלוי הורוויץ: אופיבאך, א"ת בניב"ם (חפ"ג), 8°. ונדפס עוד בשם ס' המוסר עם ס' היראה וכו': ברלין, תפ"ד, 8°.

58. **דברי דוד.** ה"ר דוד ב"ר רפאל מילדולה. חי' גפ"ת ושו"ת: ד"א, תקי"ג, 8°.

59. **דברי דוד.** ה"ר דוד ב"ר שמואל הלוי (הט"ז). ביאור על פירש"י עה"ת, ובסופו הגהות להתן בנו ה"ר משה ב"ר יצחק עזורש: דיהרנפורט, תמ"ט, 2°. [ושי"ב: זאלקווא, ובכתב יעות].

60. **דברי הלכה.** (עיין פני יצחק זוטא).

61. **דברי הספד ונהי.** ה"ר משה ב"ר מרדכי בידינגער. דרוש הספד על מות ה"ר אהרן ראזענבאך: רעדלהיים, תקפ"ח, 12°.

62. **דברי ויכוח.** ה"ר דוד פרידריכספעלד. מעמות ובקשות היהודים לפני נגידי עם הולאמד ע"ד חירות היהודים: ד"א, תקנ"ז, 8°.

63. **דברי זכרון.** ה"ר יוסף שטאטהאגן. דרושים ופזמים לתוכחה ותשובה, נוסדו על דיני שמיעות ועדפות, ב' חלקים: ד"א, תס"ה, 2°.

64. **דברי חיים.** ה"ר חיים ב"ר יוזפא שוטץ. מאמרים על הפטרות מבחורי חכמי ישרחל: פפד"מ, תרי"ט, 8°.

65. **דברי חיים.** ה"ר יצחק איציק בה"ר חיים אויערבאך. פלפול עמוק לעומק הדין בעניני מד' חלקי הש"ע ופוסקים, וגלוה לו קונט' מים חיים עניני מלוקטים השייכים לש"ע ח"ח וי"ד לאבני זיכל: המו"ד (קראטאשין), 2°.

66. **דברי חכמה ומוסר.** ה"ר דוד ב"ר צבי הירש מנישווענז. רמזים בפלת "משלי" על כל ס' משלי, והגהות לחדש, גם נרמז בד' מותיות שלו שערי חשובה ותפלה ולדקה וכוב הוכה ומנות: זאלקווא, תקכ"ג, 8°.

67. **דברי חכמים.** ה"ר אליהו ב"ר משה גאלינו. על חכמת שרטוטי היד וסגולות ותידות: זאלקווא, ת"צ, 8°. [שי"ב, ורמש"ש כ': אבל עיין תולדות אדם ורשמש"ש ע' 929 ומה שהקשתי שם].

68. **דברי חכמים.** ה"ר יהודה ליב ב"ר יוסף פוהאוויצר. ב' חלקים: ח"ק דעת חכמה תוכחת מוסר ותקונים בד' שערים: המבורג, בנ"ת, 2°. ח"ב מקור חכמה על דיני האוגים מש"ע ח"ח עד הל' שבת ומאכלי פוסקים, ועל זה סלת בלולה כל דיני חדשים מפוסקים לחתונים לאחר חבור הש"ע ומאכלי ספרים: שם, גנ"ת, 2°.

69. **דברי חכמים.** ה"ר יהודה ליב ב"ר יקותיאל מבוטשאטש. פזמים כסדר התורה עם גאוני הדור, ובראשו וסופו קצת חי' ולקוטים כל"ל עם דברי חכמים וחידותם: זאלקווא, תקי"ז, 8°.

70. **דברי חכמים.** קונט ח"ק מחוריש קדמונים ועתיקים מכ"י ישנים ודפוסים יקרי המציאות, ושם: א) מדרש ויושע, מוגה מדפוס ישן

וכ' כ"י יסגיס . ב) פי' איכה, לר' יוסף קרא . ג) חבור בחכמת העבור להרמב"ם ז"ל , מאמר ח' בחולדות וח' בתקופות . ד) הסער הסביעי מהמאמר הג' מס' חשבון העבור לר"ת ב"ר חייא הגדול , וכו הסובה שלימה לרב האי גאון ז"ל על סדר מיין הסגיס ליצירה . ה) מאמר בבחירה לר"מ הנרבוני . ו) לגרת ר' יהושע הלורקי אל דון שלמון הלוי בעניין הדת . ז) מליצה על הטעם לרש"ש ב"ר יצחק ארדושיאל . ח) יסודות המשכיל י"ג יסודות לחומה מוסכלים לה"ר דוד ב"ר יו"ט בן בילה . ט) אגרת הרמב"ם לר' יפת הדיין . י) לגרת לר' אליהו האישלקי לסדר כתב מירוסלים למספחתו בפילגרה בשנת הקצ"ח. יא) הסובה ה"ר יעקב ב"ר דוד פרובינצאלי לר' דוד ב"ר יהודה מסיר ליתון ע"ד למוד החכמות בשנת הר"ן . ועד לחברון עיריס מקובלים ממשורבי נרפת וספרד , רובם ע"ד ס' המורה , ובסופו הטעתק ס' יסודות המשכיל הנ"ל בל' נרפת להר"ש קליין והטעתק לגרת הלורקי הנ"ל ותחוס B. H. . נלקח והובא לביה"ד ע"י ה"ר אליעזר אשכנזי איש פולין : מיץ , תר"ט , °8 .

71. **דברי חכמים** . פשטים כסדר התורה , מלוקט מס' לקט שושנים ואספת חכמים : יעסניץ , תפ"ו , °8 .

72. **דברי חכמים וחידותם** . ה"ר אפרים ב"ר שמואל זנוויל העקשיר . כמה וכמה היכי מצינו בדיניס סוגיס ופתרונס: אלטונא , תק"ג , °8 .

73. **דברי חכמים וחידותם**. ה"ר צבי הירש סג"ל שפיץ . פי' על לגדות חז"ל ומליצותס בס"ס במקום שמצאנו אין מקרא יוצא מידי פשוטו ודברה תורה כלשון ב"ח : אופיבאך , תקס"ד , °4 .

74. **דברי חכמים וחידותם** . (עיין דברי חכמים לעיל) .

75. **דברי חמד** . (עיין אור הנערב) .

76. **דברי חפץ** . ה"ר אהרן טולידו . הפטרים דרוסיס : שאלוניקי , (רמי"ב) .

77. **דברי חפץ** . קובץ עניני קדמוניות מכ"י סוגיס, ומס: אגרת לשון הזהב לר"י אלחריזי, אגרת הרשב"א לה"ר שמואל הסלמי, מכתמים לר' יהודה הלוי ולר' יוסף זארקו ור' שלמה דפיירה ור' סעדיה לונגו , ומאמר על הנפש מס' מרפא הנפשות לר"י ן' עקנין, וכ' פיוטים ומיניס . נלקטו והובאו לביה"ד ע"י ה"ר צבי הירש עדעלמאן חן טוב : לונדון , ע"ת להגי"ה , °8 .

78. **דברי יאוסף השני האחרונים** . דברי חן ומכלל יפאר דבר הקיסר יאוסף השני לפני מותו , נעתק ללה"ק ע"י ה"ר ברוך ן' יונה לבית ויטלים : חמ"ד (פראג) תק"ן , °4 .

79. **דברי יהודה** . ה"ר יהודה ב"ר משה מבוזנן . פי' על סדר וברכי נפשי ושירי המעלות : זאלקווא , תק"א , °8 .

80. **דברי יהושע** . ה"ר יהושע ב"ר אהרן העליר . ג' מאמרים בדלות ותקיפה , וכל מאמר נחלק לפרקים : ווילנא , תרס"ו , °8 . עוד כל"ל על קצת מאמרי רז"ל , ונדפס מעט לפני זה : חמו"ד (ק"ב) , °8 .

81. **דברי יוסף**. ה"ר יוסף ב"ר מרדכי הכהן. דרוסיס : ד"ו , ע"ת , °4 .

82. **דברי יוסף** . ה"ר יוסף ב"ר עמנואל אירגאס . ס"ת עו"ת: ליוורנו , יהי"ה לבי"ת יהוד"ה (תק"ב) , °2 .

83. **דברי יוסף** או **תולדות יוסף** . ה"ר יוסף שווארץ . ד' מלקיס : מ"ת תבואת שמש , ד' מאמרים בעניני תכונה בסס כדור הארץ , אילת השחר, צל המעלות, דרך מבוא השמש, ובסופו הקדמה למ"כ : ירושלים , תר"ג , °8. מ"כ , ס' תבואת הארץ , נחלק לסגיס : א) על תכונת מ"י לגבולותיה ועריה ומיכותה וכו' . ב) מעשה הארץ , דברי חימיס למלכי המרן ויוסביס : ירושלים , תר"ה , °8 . וכ' חלקים המחבוניס , ומס : מ"ג לקוטי הפרדס עניני תורה , ונחלק לפרד"ס , ומ"ד שושנת העמק עניניס בדברי חכמה הסויס לכל נפס , לח נדפסו עד כה . (חלקו הסליסי והרביעי) רמס הסני , כולל ל"ט תסובות סהסיב לסופליו ולדוכסיו , ובסופו הוספות עניניס סוגיס , ודף מחד לוח הטעות , וברחסו מפתח להסו' הכ"ל: ירושלים , ב'ר'ב'ת , °8 ,

84. **דברי יוסף** . כ' כ"י , הובא בול"א ג' מות כ' ע"ס , ועיין מ' אברהם סבע הספרדי בשה"ג שלי .

85. **דברי יושר** . הב"ח אברהם ב"ר מנחם מנדלי שוואב . כללי דקדוק לה"ק : ד"א , תקב"ז , °8 . וע"פ רוב גלוס לו מ"ב ס' מליץ יושר מהנ"ל וכעו הב"ח מאיר ב"ר יעקב דירן , סדרי לה"ק ופתרונס בל"ת , עס לוחות הפעלים : שם , תקל"ג , °8 . [ככה ראיתיו אני , ורמש"ש ברס"ר 1866 № כותב בדרך אחר , ע"ש] .

86. **דברי יושר**. ה"ר מאיר פיורדא . דעיוני הסכל חפצי על מחברת מהות דת ישראל בל"ת שחברו מורי ילדי ב"י בדפוסיה , וגלוה לו

מחשבות הלב הסגות על דרשות דר' וועלף בדעסוי ועל חבור שעות החנוך של סעליגמא : דעסויא , תקע"ח , 8° .

87. **דברי הימים** . ה"ר אברהם חיים סיניגאליה . לקוטים וחי' וכללים שסיים מחתם יוסי יוסי בעמדו על התורה ועל העבודה , כ"י : (תג"י ח' פ') .

88. **דברי הימים** . (עיין דברי אליהו , מדרש , שלשלת הקבלה , תורה) .

89. **דברי הימים הארוך** . (עיין ס' הישר) .

90. **דברי הימים לבני יחייא** . ה"ר אליקים כרמולי . תולדות משפחת בני יחייא , מלוקט מספרים עתיקים נדפסים וכ"י : פפד"מ (רעדלהיים) , יח"ר , 8° .

91. **דברי הימים לבני ישראל** . ה"ר מנשה בן ישראל . קורות ב"י מימות יוסף בן גוריון עד סוף זמנו : (מאסף תקמ"ח דקע"ב . ורמש"ש כ' שלמה ומחר לחכרו) .

92. **דברי הימים למלכי צרפת ומלכות בית אוטומאן התורג** . ה"ר יוסף הכהן ב"ר יהושע בן מאיר הספרדי . ספורי כל מעשי מלכי מדוש ויסמעאל ומלחמותם , וגלות בני ישראל וגרותם במלכות צרפת וספרד והסכנה שמהמי מדינות , ונחלק לכ' חלקים : חמ"ד (סביוגיטה ?) , שד"י , 8° . ד"א , בע"ת ההי"א , 12° . עוד עם מבוא לה"ר יוסף כהן צדק ותולדות המחבר לה"ר זלמן באנהארד : לבוב , תרי"ש , 8° . גם נעתק לל' אנגלי ע"י ביאלובלוצקי עם הגהות והערות,ב' חלקים: לונדון , 6—1834, 8° . ומקצתו נעתק לל' רומי ע"י לואי פערראנד אסר אמר להעתיק כלו: פאריז, 1670 , 12°.

93. **דברי הימים של משה** . עם ב) פעירת אהרן ג) פעירת משה ד) ס' טוביה ה) אלדד הלוי ו) משלי סגלכר ז) מעשה ירושלמי ח) ס' חנוך ט) משלי מיזופיטי י) משלים של שלמה. ואמר גמר הדפוס נוסף עוד משלי עפר ודינה : קושטא' , חשוון שנת רע"ז ע"י כ' שמואל נחמיאש , 8° . וכלי אחרון : ד"ו , ש"ד , 8° . וכלי ב. ג. הל"ל : ד"ו , שפ"ה , 8° . דה"י הל"ל ופעירת משה ודרש לפעירת משה [והוא כעין פעירת משה] עם העתקה והערות בל' למעין ע"י גוילמין : פאריז , 9—1628 , 8° . ונדפס עוד בס' לקוטי המעשים : ווירונא , ת"ח , 12° . עוד כל"ל , וגלוח לו מעשה טוביה בן טוביהל והכל עם ל"ת מרוכב: זיטאמיר , תר"מ, 12°. (ועי' בית המדרש,בנאות דשא) ונדפס גם ז"ו.

94. **דברי מאיר** . ה"ר מאיר ב"ר יחזקאל הלוי גלוגא . חי' על מס' גיטין , וקצת חי' על מס' שבת וכ"ם וכ"מ : פראג , תק"ע , 2°.

95. **דברי מוסר**.ה"ר יצחק אייזיק ברעזנער ב"ר אליהו הלוי מפראג . לקוטי מוסר מס' ע"ם והיכלות וכו' : פראג , בע"ת , 8° .

96. **דברי מישרים** . תשובות נגד ס' אמרי צדופה על מבטח לה"ק : ד"א , תקס"ח , 8° .

97. **דברי מלכי בית שני** . (עיין ס' הקבלה להראב"ד) .

98. **דברי מנחם** . ה"ר מנחם מענדיל שטיינהארט . ח"ת , עו"ת וכחוליס : אופיבאך , תקס"ד , 8° .

99. **דברי מסעות** על כ' יוסף הלוי ב"ר נחמן בגליל העליון והתחתון בעברים ובכס בירושלים וחברון ומלריס : (עיין עק"ר תרי"ח דכל"ד) .

100. **דברי מרדכי** . ה"ר מרדכי כרמי מקרפינטראץ . בחור על ספרו מאמר מרדכי על ע"ע ח"ת : ליוורנו , תקמ"ז , 4° .

101. **דברי מרדכי** . ה"ר מרדכי קרישפין . פסקים ותשובות ולקוטים על מסכתות : שאלוניקי , תקצ"ו , 2° .

102. **דברי מרדכי** . (עיין אגדת מרדכי , מעשה רב) .

103. **דברי משה** . ה"ר משה סתהון . דרושים ע"ם נרחבות : ליוורנו , תר"ג , 2° .

104. **דברי משה**. כ"ר משה מצורדי הקראי . נזכר בספריסס ולא נמצא עוד : (אר"ץ) .

105. **דברי משה** . ה"ר משה שה"ם אבר"ק דאלינא . פסטים בסדר התפלה עד סוף בהעלותך : חמ"ד , תקפ"א , 4° .

106. **דברי משפט** . ה"ר חיים אויערבאך אבד"ק לונטשיץ . בחור וחי' דיוים על ס"ע ח"מ , ובסופו קצת חי' לבניו ה"ר מנחם וה"ר יצחק : קראטאשין , תקצ"ה , 2° .

107. **דברי נב"א** . ה"ר נחמיה ב"ר אברהם המכונה פייביל רושניז מפראג . חי' גפ"ת על י"ג מסכתות , ועלוח לו פי נב"א חי' דיוים : ד"א , תמ"ח , 4° .

108. **דברי נגידים** . ה"ר צבי הירש ב"ר מרדכי מאלפעלד . ע"ד החיות לכ"י יומבי בחעתוות (הוללחנד) ומחלק לה' עניים. א) פתיחת המעתיק בעניני החמונה . ב) קטוע דה"י לתיקות היהודים בהחללחנד . ג) העתקת

דכרי נגידי עם נחעתוע לוחות זה . ד) העתקת דתי המומה וכו' . ה) לוח המלות ע"ס מ"ב : ד"א , תקנ"ש , 8° .

109. **דברי נגידים** . דרשות לפרשות וימים טוביס : (ש"י) .

110. **דברי נועם** . דרשות על התורה : (ש"י) .

111. **דברי נחמיה** . ה"ר נחמיה חייא חיון מצפת . פירושים ופסקים כסדר התורה : ברלין , תע"ג , 4° .

112. **דברי נשגבות** . ה"ר יוסף ברי"ל ריים . ג' חיבים על נפלאת המדש במצל ומליצה : ווין , 1828 , 8° .

113. **דברי פורים** . ה"ר שמחה אריה הלוי מהרובשוב . על מעשה לחשורוש ולפסחר ומרדכי חז"ל , בדרך שיר כפיוט לחדן חסדיך, וסוגר כל חרוז בחקבת החותם בחלת "בו" : זאלקווא , תקצ"ד . ווארשא , תקצ"ח , 8° .

114. **דברי הפורים** . כולל ס' פתשגן הכתב הוח תרגום חבי על חגלת לחסתר בהעתק לה"ק, וגלוח לו ס' מצח אהרן העתק תרגום לחסון ומני הכ"ל לג"ח, ובסופו אוהב שלום המדבר בלחקה מעניו השלום לבעל מלח להרן הכ"ל : פפד"א , תקנ"ד , 4° .

115. **דברי צדיקים** . ה"ר דובעריש מאושפיצין . פסקים כסדר התורה , ובסופו לקוטים סוגים : חמ"ד , תור"ה , 8° .

116. **דברי צדיקים** . ה"ר יצחק בער לעווינזאהן . ג' לגרות ומיחה בין כ' חסידים בבית הפלחה על לוחות ס' מגלה טמירין ומחברו : ווין , 1830 , 8° .

117. **דברי קבלה**. (עיין מערת שדה המכפלה) .

118. **דברי קהלת** . (עיין שושנת עמקים , שרשרות גבלות) .

119. **דברי רב משלם** . ה"ר אברהם משלם זלמן בה"ר צבי אשכנזי (חכם צבי) . ח"ל סו"ת, וח"ב מי' ס"ס: קאריץ, תקמ"ג, 2°.

120. **דברי ריבות** . (ה"ר יצחק הלוי איש סטנוב) . כפול בעניני הדת , בדרך ויכוח ומיחה,ב"ח: קונשטנטינא (ברלין), חש"ד,8°.

121. **דברי ריבות** . ה"ר יצחק ב"ר שמואל אדרבי . ח"ל סו"ת , ובחוכן בחורי פוגיות והלכות עמוקות וקושיות מהרכה דבורי חוספות : שאלוניקי , ורומם"ה (בפ"ג) . ד"י , ורומם"ה . סדילקאוו , תקצ"ג , 2° .

122 **דברי רעים** . (עיין שיח שפונים) .

123. **דברי ר"ש** . ה"ר שלום הריף . מי' גפ"ת ופסקים סוגים : ווין , תקפ"ו , 4° .

124. **דברי שאול** . ה"ר שאול לוטיבאך . מי' תורה כסדר הפרשיות ונפס הגחוגים : פיורדא , תקכ"ה , 4° .

125. **דברי שיר** . ה"ר יוסף י. ח. טיבולי . סיריס סוגים : פאדובה , תקצ"א , 4° .

126. **דברי שיר** . ה"ר מאיר הלוי ב"ר גרשון לעטערים. סיריס סוגים : זאלקווא תקפ"ג, 8° . (ופירשט ח"ב דהל"ד : עוד נס 1824 , 8° . וטעות הוח כי חז נדפס ספרו אילת השחר, עיין זה) : מינסק , 1832 , 12° .

127. **דברי שיר** . (עיין סוד בחורים) .

128. **דברי שירה** . ח' מחבורי ה"ר חיד"א נמחלרו בכ"י , כמ"ס בתג"י ח' כ' , ע"ס . ושי"ג : תפלות ותחנוניס , נזכר בספרו עבודת הקודש .

129. **דברי השירה הזאת** . ה"ר אלחנן ב"ר אברהם העלין. סיריס וחרוזות בלה"ק ול"ח על מעשה גירוש פרלאנקפורט , נדפס לחסוגה בנפס מגלת ויגץ : פפד"מ , שע"ד , ד"א , וזא"ת , 8° . וכלה"ק לבד נס' צמח דוד ח"ג לחסת נע"ג—ד' . גס בל"ח לבד , ונקרא ווינץ הנץ ליד : פפד"מ , תנ"ו , 8° . [וכל"ח בכתבס ע"י וואנענזייל בספרו בעלעהרונג וכו' (ומפס לוקח מ"ס בחוס' עק"ד תכ"ה דלפ"ע) ועיין רשמש"ש ע' 922 : רמש"ש] .

130. **דברי שלום** . ה"ר יצחק ב"ר שמואל אדרבי . מלפיס דרשות סוגות , ומח"ז דרשות כסדר התורה , ומביח בו עניניס רביס מרבו ה"ר יוסף טאיטאצק , וקו"ח בסופו : שאלוניקי , ה ש ם (בפ"ג , היינו ש"מ , ולח כרח"ם ופירשט) 2° . עוד עס מפחח הפסוקים ותוס' קלת הגהות בחוכו ע"י ה"ר אליעזר נ"ר שבתאי: ד"ו , שמ"ו (כ"ח חלוג עד כ"ה חמוז שמ"ז) . שם , שנ"ו , 2° .

131. **דברי שלום**. ה"ר שלום מורחי שרעבי. פי' ע"ס עץ חיים למהרח"ו : ירושלים , תר"ג (רח"ם , ורובענש : תר"ח) , 2° . (ועיין אמת ושלום) .

132. **דברי שלום** . ה"ר שלמה ארדיט . דרושים על תל"ך : שאלוניקי , תק"ד , 4° .

133. **דברי שלום ואמת** . ה"ר דוד חיים קורינאלדי . על ו"ו קטיעת דפלוס , כ"י כיד מהר"ח ניפי ז"ל : (זצ"ל ד' ח') .

134. **דברי שלום ואמת** . (עיין מכתבים להגה"ו) .

135. **דברי שלמה**. ה"ר שלמה ארדיט. מי' על מגדות: שאלוניקי . . . (ע"ו דפין, רמי"ג).

136. **דברי שלמה**. ה"ר שלמה ב"ר יצחק לבית הלוי. דרשות עה"ת, ה' דרשות לכל פרשה, ודרושים למועדים ורגלים, ושלחי עניים: ד"ו, בדש"ן, 2°. [והוא רק חלק מס' זה, כמ"ש בשער הספר].

137. **דברי שלמה**. ה"ר שלמה לוריא (מהרש"ל). נחומי פסוקים ופיוטים ושיטים: אוסטרהא, תקנ"ד, 8°.

138. **דברי שלמה**. ה"ר שלמה שלום ב"ר יחיאל אבדק"ס באמ"ד. דרושים כסדר התורה עם מפתח: פפד"א, תקי"ג, 2°.

139. **דברי שלמה**. (עיין אור הנערב).

140. **דברי שמואל**. ה"ר שמואל ב"ר אברהם צרפתי בן וידאל בן יצחק מפאם. מי' גפ"ת כסדר הש"ס מספרו הגדול, ובסופו קונט' מספרו פתח עינים שחיבר על עין יעקב: ד"א, תנ"ט, 8°.

141. **דברי שמואל**. ה"ר שמואל ואנוויל ב"ר הנוך מלובלין אבד"ק מיינץ. דרשות ע"ס נרחשים שמות ויקרא: ד"א, תל"ח, 2°.

142. **דברי שמואל**. ה"ר שמואל יצחק מרבני שאלוניקי. דרושים: שאלוניקי, תקט"ז, 2°.

143. **דברי שמואל**. שו"ת. (כ"כ בתוס' ע"י מכ"י ה"ר צבי הירש אבד"ק ברלין, ומהדפ"ד לח העיר ע"ז מתומה, אבל ע"פ הוא ונ"ל דבר שמואל והוא הגו' נעיל למהר"ם מכוכב, עיין זה).

144. **דברי תורה**. לקוטים מספרי מוסר ויראת ה', לח נודע מחברו: ווארשא, הדר"ת, שם, תור"ה, 8°.

145. **דברי התענוגים**. ה"ר בנימין וואלף רייכלש. ונלדו ס' עונג נפש לחתנו ה"ר יוסף לערנער מטריטש. דרוש ותוכחת מוסר ופשטים ע"ס נרחשים ושמות, ומי' גפ"ת על מס' פסחים וביצה: פראג, תקנ"ה, 4°.

146. **דברים אחדים**. ה"ר חיים יוסף דוד אזולאי. ל"ב דרושים שדרש בשנות תקמ"א—מ"ז, ובסופו אחורי תרעא הגהות והקונים והשמטות לספרו שער יוסף ולזה ולספריו ראש דוד ושמחת הרגל: ליוורנו, לקחת"י, 2°.

147. **דברים אחדים**. ה"ר ישראל דיוטש. ע"ד מסיבת הרבנים בנרוינסווייג למדש חדשות נדת: ברעסלויא, תר"ה, 8°.

148. **דברים אחדים**. (עיין שפת אמת).

149. **דברים טובים**. (עיין שושנת העמקים).

150. **דברים נחומים**. (עיין שם).

151. **דברים נחמדים**. דברי תורה ומוסר מפי הח"ק ר' פינחס מקאריץ: טשערנאוויץ, תרח"י, 8°.

152. **דברים הנכנסין ללב**. (עי' חקקי לב ח"ב).

153. **דברים עתיקים**. ה"ר שמואל ב"ר בנימין וואלף. נחור מרוך על הזהר עד פ' תצוה: כ"י רד"א F 885 №.

154. **דברים עתיקים**. נשמ זה קראתי לשני קונטרסים, כוללים עניים קדמונים מכ"י שונים, והם: קונט' ה': א) פתרון תשעים מלות בודדות לרב סעדיה גאון ז"ל. ב) מגרת המוסר הכללי לאריסטו העתקת ר"י אלחריזי: לייפציג, תר"ד, 8°. קונטרס שני: א) שם הגדולים לשמה קראה מקנת גדולי הרמשונים ותכוליהם לה"ר אהרן ב"ר אברהם נבר מהר"ש שליצישטט, [לפי כרמולי, ליטעבל' 782 XI], עם הערות והגהות לגדולי זמננו. ב) קבוצת כסף לה"ר יוסף אבן כספי, רשימה מעשרים ספריו ומהותם. ג) מלאכת שלמה דוגמאות מקנת ספרי כ"י מגן בספי הל"ל, וקנת הערות לר"ו ווערבלונר. ד) שפת חכמים נחור מלות זרות במשנה ותלמוד וכו' שמקורן בל' ערבי ופרסי לה"ר אהרן יעללינעק: שם, תר"ו, 8°.

155. **דברים עתיקים**. (עיין אגרת המוסר נחות ה').

156. **דברים שבלב**. (עיין חקקי לב ח"ה).

157. **דברים שבקדושה**. ה"ר יעקב ב"ר אברהם שעפטילש הורוויץ הלוי. סדר קדים ובכרכו וקדושה ליחיד שמתפלל בלח מנין [והוא ע"פ הרמ"ע מפאנו: רשמוש"ש ע' 2806]: דיהרנפורט, הש"ד, 12°. ונדפס בקנת סדורי חפלות, (ועיין ג"כ יורה חטאים ומ"ש שם). גם נדפס עם ל"ה בכוף ס' שערי ציון (ועיין ג"כ דבר שבקדושה).

158. **דבש לפי**. ה"ר חיד"א. הקדמות רז"ל ומפרשים בערכין כסדר מ"כ, והוא ח"כ מספרו מדבר קדמות, כמ"ש בהלתם הספר, וחח"ז פה אחד פי' הגדה ש"פ, ובסופו קונט' צנא דדובשא הגהות והקונים לרמשנות: ליוורנו, א'ל'ף שׂ'ה'ה (בפ"ג), 4°.

159. **דגול מרבבה**. ה"ר אברהם מנחם מענדיל מאהר. תולדות נאפולין הראשון: טשערנאוויץ, תרמ"ו, 8°.

160. **דגול מרבבה.** ה"ר יחזקאל סג"ל לנדא. קנת מי' על ד' ס"ע, וגלוה לו שלחן הטהור הקוני טעיות מס"ע ס"ת וי"ד ד' למ"ד, ומ"ע לה"ע ומ"מ ד' פיורדת: פראג, תקנ"ד, 4°. ועל ס"ע י"ד לבדו: זיטאמיר, תקס"ד, 8°. (ועיין שלחן ערוך בלוח ש').

161. **דגול מרבבה.** ה"ר רפאל טריביש בן ברוך. פי' על סיה"ס בדרך פרד"ס, ובסופו קנת פסקים: קושטי', תק"ג, 4°. (צעדנער ע' 761 ויהוסן רשמש"ש ע' 2129).

162. **ס' הדגולים.** ה"ר מנחם ריקאנטי. מזכירו ה"ר אהרן הלוי בנלחו עה"ת: (צונץ גא"ל דתק"ך, ע"ס).

163. **דגל אהבה.** ה"ר שמואל ב"ר אלחנן ארקוולטי. תוכחת מוסר בשבל ומליצה, עם פי': ד"י, שי"א, 8°.

164. **דגל אפרים.** (עיין שער אפרים).

165. **דגל יהודה.** (עיין תורה).

166. **דגל מחנה אפרים.** ה"ר משה חיים אפרים נכד הבעש"ט. פסעיס כסדר התורה, ובסופו לקומיס שונים: קאריץ, תק"ע. חמו"ד (זיטאמיר), 4°. לעמבערג, תרי"ח, 8°.

167. **דגלי אהבה.** (עיין שדה הארץ).

168. **דד מרדכי.** כ"ר מרדכי בכ"ר ניסן הקראי. תשובות לשאלות החכם הנוצרי יקוב טריגלאנד בליידן לוחות חלוקת הקראים והרבניס, ונחלק לי"ב פרקים על שמות שבעי ישראל. נדפס עם העתקה לומית ע"י פריפיסור וואלף: המבורג, 1714, 4°. ונוסף שער חדש עם הוספות: שם, 1721, 4°. ולבדו בלירוף שאלי שפרי קראים שאר תשלח כל ס"ת במקומו: ווין, 1830, 4°.

169. **דובב שפתי ישנים.** כולל סוגיות גיטין לה"ר משה בנבנשתי די שיגוביא הזקן, וקנת פסעיס לבנו ה"ר יוסף בסדר תל"ך ומאמרי רז"ל בשם שפתי ישנים וקנת מי' תוס' על כמה מס' למהר"ש אלגאזי ותמיו ה"ר משה אלגאזי, וקונט' שפת אמת לר"מ אלגאזי הל"ל על כל מלות סי"ן ימיות שבמקרא (ועיין עץ חיים), ותשובה לחת על קדושי קטנה בשבת: אזמיר, הושיע"ם, 4°. [וד' יוסף הל"ל מיכר ג"כ ס' יבול יוסף מי' נפ"ת וס' בצל הכסף על מעלות שבלות ומדותיות בסדר ס' כד הקמה].

170. **דובב שפתים.** ה"ר דוד לידא. פי' על מסכיות, ומניהו בספרו חלקי אבנים פ' בשלח, ע"ס: (סה"ד שכ"ה).

171. **דובר מישרים.** מאמר —. ה"ר זכריה ישעיה יאלים. להוכיח ולהרלות כי כל הגהות הש"ס ד' ווין המדפות המיוחסות לבעל הלבושים לית לו המה ומסוכות, וממלא חסרון הגהות החלו למס' שבת ועיכוין מש"ס ד' גלווידוומהר מאיר לוקחו מפס: לעמבערג, תקצ"א, 8°.

172. **דובר מישרים.** ה"ר רפאל מרדכי יהושע. מי' על הרמב"ס, ובסופו דרכי מישרים דרושים: שאלוניקי, תקפ"ח, 2°.

173. **דובר שלום.** ה"ר מרדכי שמואל גירונדי. למודים לעניניס שונים, כ"י: (כ"ח ג' דפ"ט).

174. **דובר שלום.** (עיין שו"ת הרשב"א תלק ה').

175. **דוד במצודה.** (עיין קהלת בן דוד).

176. **דוד דער בעזיגער דעם גלות.** מיין פוריס בעלוסטיגונג: פיורדא, חש"ד, 8°. [והוא ס' אקציאהן וכו', עיין זה].

177. **דוד הקטן.** (עיין תורת אמת).

178. **דודאי ישכר.** ה"ר ישכר בער בינג. זיליס ומכתמיס: ווירצבורג, 1821, 8°.

179. **דודאי מהרא"י.** ה"ר יצחק איציק יוסף עטינגער. בלוקי פסוקים בסדר התורה: קראטאשין, תר"ז, 8°.

180. **דודאים.** הב"ח יהודה ב"ר צבי הירש קלאצקא. זיליס וספורי מליצות: לייפציג, 1842, 8°.

181. **דודאים.** (עיין גוזלים מן לבנון).

182. **דודאים בשדה.** ה"ר ראובן הלוי הורוויץ מוארנאווצע. פסעיס עה"ת וכמזי ימים טוביס ושלש רגלים, וקנת לקוטים ודרושים: לבוב, תרי"ט, 8°.

183. **דודי ונכדי.** ה"ר ברכיה ב"ר נטרונאי הנקדן. שיחה בין דוד ונכדו בעניני תולדות הטבע, ג' שערים: שער א' על הלומח ושער ב' על החי ומדבר, וכ' בדלתו שהעתיקו ממכתב הגוים שהעתיקוהו מל' ערבי: כ"י מינכען № 41/2 וכ"י רד"א F 1139 № ונקנת ס' השאילות. וקנתו כ"י ליידן 15/10 № (שקל') ושם במפתח קרא לו שער דודו ע"ס, ועיין כח אבנים שהכתתי שם: (רמש"ש).

184. **דופי הזמן.** (עיין אגרת דופי הזמן).

185. **דור דור וחכמיו.** (ה"ר סעדיה ב"ר מיימון אבן דאנון. תולדות גדולי הדורות מהדה"ל עד זמנו). (עיין חמדה גנוזה).

186. **דור הפלגה**. ה"ר דוד פרובינצאלו. כולל יחר מלפים מלות עבריות המפורסות בלשונות העמים יוני רומי ואיטלקי וזולתן. הוסף כס' מאור עינים לר"ע מן המדומים פ' כ"ז, ע"ם.

187. **דור הפלגה** על עמר ספירות, כ"י אורי 380 וואלף מ"ב ע' 1281.

188. **דורות עולם**. (עיין ס' הקבלה להראב"ד).

189. **דורש טוב**. ה"ר אברהם ב"ר שמואל בוכנער. מוסר השכל לנערי ב"י בדברי תורה ומלמרי רז"ל: וואַרשא, תקפ"ג, 8°.

190. **דורש טוב**. ה"ר יצחק אלגאזי תלמיד בעל הכנה"ג. דלוסים שחיבר בהיותו בן כו"ב שנה, ולכן קראו בשם זה: (כ"ל י' חות י' ושה"ג על במקומו).

191. **דורש לציון**. ה"ר יחזקאל הלוי לנדא. עניים שוים בחריפות ובקיאות, עם הגהות לבנו ה"ר שמואל לנדא: פראג, תקפ"ז. סדילקאוו, תקצ"ד, 2°.

192. **דורש משפט**. ה"ר שלמה ב"ר שמואל פלורינטין. תוס' לס' מורה צדק על טור ח"מ מספריס ופוסקים ומו"ח על הוצאתו בו, ועם קלח מי' ה"ר ברוך אנגיל על ח"מ: שאלוניקי, תוד"ה, 4°.

193. **דורש שלום**. ה"ר צבי הירש ב"ר מרדכי מאילפעלד. לבעל מעות המומרים כי למות היהודים תתנגד על החיות: ד"א, תק"נ, 8°.

194. **די לחכימא**. (עיין בשמים ראש, שער היחוד).

195. **דיואן** (הוא קונץ שיריס שונים) לר"ר משה הרופא דרעי בר"ר אברהם הרופא הקראי. כולל מקמ"ד שיריס בב' בריכים: כ"י ניד בר"א פירקאוויץ. ודוגמאות ממנו נדפסו בס' לקוטי קדמוניות ע"ם דף מ"ו—ק"ם, ובכוכבי יצחק תוכחת כ"ו וכ"ז.

196. **דין אמת**. (עיין קרית מלך רב).

197. **דין עמים**. ה"ר משה דוד וואלי. עניני קבלה: כ"י יוא"ל.

198. **דינא דחיי**. ה"ר חיים בנבנשתי. בלוח מרוך על הממ"ג, ב"ח: ח"ת תק"כ, וח"כ שם, באו"ר פנ"י מל"ך חיי"ם (תק"ז), 2°. (ולח כפירשט ח"ת דק"ו: אומיר, שפ"ב).

199. **דיני רבא וזוטא**. (עיין מגן דוד).

200. **דיני גט** בדרך שיר, עם בלור לה"ר יהודה ב"ר אברהם כהן בלין: כ"י יה"ש.

201. **דיני הגט** לר' דוד הדיין בן הגר ספרדי מגראנאטה בל' ערבי, וקלתה נעתקו ונדפסו בסו"ת הגלוים בקונץ שערי צדק, ח"ג שער ב' סי' כ"ב, עי' תוס' עק"ר תכ"ט דף כ' וגדו רשמש"ש ע' 9—1808.

202. **דיני גיטין וחליצה** וסדר חליצה לר' איסרלין: כ"י רד"א q, 583 №.

203. **דיני דגרמי להרמב"ן**. נדפס פ"ר בלוית ספריס שונים ומלונים בקושטי, (עיין משפטי החרם).

204. **דיני חול המועד** לה"ר שלמה ב"ר אברהם תלמיד הרשב"א ונקרא ג"כ הקות הדינים: כ"י ר"א אשכנזי [תוס' עק"ר תל"ט 24 №. ובעת תגל כרמולי, ועיין רשמש"ש ע' 2269, 2354. ולולי הוא חלק מס' הבתים הסני, עיין זה].

205. **דיני טבילה** ובכור לה"ר יחיאל הלוי: כ"י די רוסי 858/2 №.

206. **דיני טהרות** לה"ר אהרן הלוי (הרא"ה?): כ"י שם 1223 №.

207. **דיני ממונות** להראב"ן נמלחים בכ"י שד"ל.

208. **דיני ממונות** לה"ר גד המכונה אשתרוק בן יעקב על מלחמת המספר וחכמת החשבון: כ"י יוא"ל. (תג"י ג' ג').

209. **דיני ומנהגי בהכ"נ**. מלוקטים מספרי הלשונים והחרושים ע"י ה"ר רפאל הבהן גינסבערג עם הערות לה"ר יעקב יהודה אב"ד ד"ף (?) ולה"ר מרדכי דוב פרידענטהאל: ברעסלא, תקצ"ג, 8°.

210. **דיני מקוה** להראב"ד. נדפסו בסו"ת מהר"ם המלרוכות סי' קל"ג, ובסופם בתוב ז"ל: בשלמו דיני מקוה שסידל הכב ר' מנחם ס"ל דוד מב כ"ד (?), ע"ם.

211. **דיני נקור הבשר** לרש"י. נדפסו עם שחיטות ובדיקות, עיין זה.

212. **דיני ספר תורה** והקורת והמקרת: (עיין תורה).

213. **דיני פסח** מלוחת דיכוסלים: מעזירוב, תקפ"ח, 8°.

214. **דיני שחיטה ובדיקה** לה"ר משה רפאל די אגילאר הספרדי: ד"א, אמ"ת, 8°. [ורמש"ש כ': כ"כ במאסף ב' ע' 27 ותחריו שי"ב, ולי לח נודע עד היום ספר נמלח, ועי' רשמש"ש ע' 1763].

215. **דיני שחיטות** לכ"ר אהרן בכ"ר אליהו האחרון הקראי עם הקדמה ומצות כללי, ובו ס' מצוים, וחלק מס' המצות שלו: כ"י בליידן ולייפציג.

216. **דיני שו"ב** לה"ר שמואל ב"ר נתנאל הלוי. מלוקטים מס' ראשונה ומפי כ' יצחק אונקניירה ומגן המרפות, ונסופו זאת זברון סימנים על ע' מחיצות פסולות בעכברה פרקים: כ"י הפליט 53 № כ'.

217. **דינים** לכ"ר בנימין נהאוונדי בכ"ר משה הקראי ונדפס בשם משאת בנימין, עיין זה: (אר"ץ).

218. **דינים והנהגות אדם** מיוחסות לכ"ר דוד **אפענהיימר**: יעסניץ, תק"ז. זאלקווא, תקס"ה [בשם הנהגות אדם לבד]: זיטאמיר, תר"ח, °12, ז"ח.

219. **דינים מכל השנה**. (עיין הנהגות מכל השנה).

220. **דינים ומנהגים** בל' כספרדי לכ"ר יצחק **עתיה**: ד"ו.. (תג"י י' קמ"ו). [ורמש"ש נתנו בטעות בין ב' חלקי מרוכב, ולולי נדפס בחותיות ספרדיות בכתבם ?].

221. **דינים ופסקים** לרבי **פריגרום**. נזכרו בהגמי"י פי"ח מהל' גרושין: (קוה"ד דף ז' ע"ב).

222. **דינים ושו"ת** מקדמונים וקצת לקוטים מס' המקצועות לכינו תגמלו: כ"י רד"א q,627 №.

223. ס' **דינים** לרב **שמואל בן חפני גאון** בלשון ערבי ובמו אלזאם אלאחכאם. (עיין קוה"ד דף ד' ע"ב).

224. ס' **הדינים** לה"ר יהודה הבהן מהלמידי הרגמ"ה. נזכר בפוסקים ובו"ת מרדכיות, כמו בבו"ת מהר"ם מלובוטין סי' תנ"ח ובו"ת מהר"ם כלו' י"ז סי' יו"ד ובפסקי הריקאנטי סי' רפ"ז ובו"ת מהר"ם מלנקר סי' כ"ח וסי' ל"ח, וז"ז. [עיין המבשר לגליציון שנה כ' № 8: רמש"ש].

225. **דינין** מרלמ"ן ומהב"ן ומ' התרומה, נדפסו בכוף ס' הכל בו, ונעתק בהג"ה חלק י"ד סי' כ"ם מזכיר דיניו מס' התרומה, כ"י: (ול"א ל' ושה"ג שלי במקומו).

226. **דינין** לה"ר **מנחם מריזבורק**. נדפסו קצתם בשו"ת מהר"י ווייל, ע"ש.

227. ס' **הדינין** לרב **האי גאון**. עיין פרדשט ח"ח דכ"ו. [ורמש"ש כ': והוא טעות].

228. **דירת אהרן**. (עיין עמק השוה).

229. **דל שפתים**. ה"ר שלמה די אוליווירה. דקדוק בלשון מרמי בקלרה, ונסופו הממעות לנסדרו עץ חיים: ד"א, תמ"ט, °8.

230. **דלתי שמים**. ה"ר יצחק נתן. לנפלא סגנת בציתת המוסות והמופתים מימי יהוה בן נמצי והלאה מלבד יפעיהו במעלות מחז: כ"י יה"ש.

231. **דמיון אריה**. ה"ר **אריה ליב פיסק מניקעלסבורג** בן דור. שו"ת ומי' על' דיני יין נסך ועל עניני ופסקי הקהלות: פראג, שלו"ם, °4.

232. **דמיון אריה**. (עיין דמיון הרפואות נסמוך).

233. **דמיון הרפואות**. ה"ר **אברהם ווליך** רופא. ב' חלקים: ח"ח על כל מיני חלאים ורפואותם בעכברה מחמריס, ומעריך ומדמה רפואות הנפש עם רפואות הגוף. ח"ב על כל מיני הרפואות והכמיס כסדר ח"ב לחוליים (a. b. c.) וכל המקחים מהרפואות וקצת לו מקח השוה מהרפואות. הוצת לביה"ד ע"י בנו ה"ר יהודה ליב עם קצת הוספות מהלו: פפד"ם, ת"ם, °8. הוספות ש"י: [הם' סוף הוח קלור מחנור ל' לנכנס ע"י בנו הנ"ל, וקצת לו דמיון אריה, ובל' רומי נקרא Harmonia Wallichia medica animae et Corporis רשמש"ש ע' 1377].

234. **דמעות שליש**. (עיין אגודת אזוב).

235. **דמשק אליעזר**. ה"ר **אליעזר** ב"ר **זאב וואלף**. דרושים ומידושים, ונפרד לחרבעה רחשים: א) חי' גפ"ח. ב) דרושים מר"ח חלול עד לחר יו"כ. ג) בחור ע"ו סיבי המעלות. ד) פסעים ודרושים שונים: פאריצק, תק"ן, °4.

236. **דמשק אליעזר**. ה"ר **אליעזר חיים ניצה**. (עיין תג"י ב' סי' כ"ט).

237. **דמשק אליעזר**. ה"ר **אליעזר** ב"ר **יהודה אבד"ק פינטשוב**. פסעים על כל המסורה: יעסניץ, תפ"ג, °4.

238. **דמשק אליעזר**. ה"ר **אליעזר** ב"ר **יהושע שעברשין**. חי' ע"ם תורת חטאת הקלר (עיין זה): ווילמרשדארף, תע"ח, °8.

239. **דמשק אליעזר**. ה"ר **אליעזר נבד הרמ"א**. העתק ספור בבעה חכמי חרבעים (וינ ווייני שייענטער): כ"י רח"ם 141 №.

240. **דמשק אליעזר**. ה"ר **אליעזר** ב"ר **שמואל אבד"ק אפטא**. חי' על מס' חולין, מלוקט מפוסקים ומי' נפ"ת: לובלין, את"ה, °2.

241. **דמשק אליעזר**. (עיין השיב ר' אליעזר ושית השדה, מאיר נתיב, משנת דר' אליעזר).

242. **דן ידין**. (עיין קרנים).

243. **דנא פשרא**. ה"ר אליהו הכהן מאומיר. פי' על סיה"ם בנסח אגן הסהר ועל רוח בנסח בשורת אליהו ועל מסתר בנסח אורה ושמחה ובסופו פי' על "על תקרי" בסמ' ברכות וסדר מועד, וקנת לקוטים: שאלוניקי, תקו"ן, 4° (ינה"ל).

244. **דניאל**. (עיין תורה).

245. **דעות הפילוסופים לאבוחמד אלגזאלי**. הוא הנקרא בהעתקה לאחרת כוונות הפילוסופים עיין זה.

246. **דעות הפילוסופים** לרש"ט בן פלקירא מאסר בש"י כתב רמש"ש שהוא מצוי בגמרי ולהד"מ.

247. **דעות הפילוסופים** לה"ר שמואל אבן תבון. ספר גדול לקוטים מספרי מריסטו ומאחרי ספריס, ומעתק מל' ערבי: כ"י ליידן № 20. [והסיר בראשו הוא הנדפס בראש ס' המבקש לרמב"ן פלקירא] וכ"י די רוסי 164 №.

248. **דעת אלהים**. (עיין דעת עליון).

249. **דעת דורות**. ה"ר צבי הירש ב"ר שמעון זוממערהויזן. רמזי קורות הדורות בתרגום להזכיר: בריסעל, 1842, 8°.

250. **דעת זקנים**. פי' על רמ"י עה"ת מבעלי התוספות ובלבד מנחת יהודה לה"ר יהודה ב"ר אליעזר ז"ל ותוס' קנת בתוריס בתוכו עם מפתח גדול בסופו בנסח עפר יעקב לה"ר יעקב נונים ווייס: ליוורנו, תקמ"ג, 2°. עוד בלי עפר יעקב הנ"ל ומחרי כל פרשה שארית יוסף קנת דרוש לה"ר אהרן ב"ר יוסף קוטנא, על ס' ברמזים ומות: אפען, תקצ"ר, 4°. ועל הנותר בהשמטת שארית יוסף הנ"ל: לבוב, תר"י, 4°.

251. **דעת זקנים**. ה"ר שבתי אלחנן מהזקנים. מידושים שונים: כ"י. (וצ"ל ב' ז').

252. **דעת חכמה**. (עיין דברי חכמים).

253. **דעת יששכר**. ה"ר ישששכר דובער ליטוויער. פי' על דבריס סתומים על רמ"י עה"ת שלא בימרם בעל שפתי חכמים והשגות עליו וכו': אפען, תקפ"ז, 4°.

254. **דעת עליון**. ה"ר יוסף ב"ר שם טוב. ספר פילוסופיא, כ"י: (ש"י).

255. **דעת עליון**. ה"ר יצחק נתן. על עניני ההשגחה וידיעת ה' הפרטיים, ונקרא ג"כ אל דעות או דעת אלהים: כ"י יה"ש.

256. **דעת קדושים**. ה"ר בנימין שמעון הלוי. על דקדוק לה"ק: לונדון, תקל"ג, 4°.

257. **דעת קדושים**. ה"ר דוד ב"ר אהרן הבהן. מ"מ מהמחכוסים בכל ד' חלקי ס"ע כמעשה ס' כנה"ג ע"פ ח"כ, כ' חלקים. ח"ת על ס"ע ח"מ ו"ד וקנת חה"ע, עם קנת הגהות לנכדו ה"ר יעקב דוד יקותיאל הבהן בנסח שלל דוד: ליוורנו, תקס"ט, 2°.

258. **דעת קדושים**. ה"ר חיים הלוי אבד"ק מעזיבוז. פי' על מסכיות סדר קדשים בתורכית: שקלאוו, תקנ"ט, 4°.

259. **דעת קדושים**. ה"ר רפאל ב"ר יקותיאל זיסקינד הבהן. י"ב דרושים בהלכה והגדה ומוסר: אלטונא, תקנ"ז, 4°.

260. **דק האחרון**. (עיין הגהות ט"ז).

261. **דפיו של דם**. ה"ר יצחק ב"ר יעקב ששפורטש. תשובה והשגות על ר' דוד מינדים דת סילות ע"ד תפלה ביחיד: כ"י ר"י שור.

262. **ס' דקדוק** של ר' אדונים. מוקח בפי' ס' יציכה פ"ס מאמר ד' דף"ו ריש ע"ח: (סה"ר שב"ה). ומולי בספר זה הסיג על ר"ס גאון ז"ל בפירושו, והרמב"ע יכד להגילו מידו בספרו שפת יתר, עיין זה.

263. **דקדוק אליהו**. הגאון רבינו אליהו ווילנא. כללי דקדוק עם בתור לה"ר צבי הירש ב"ר מנחם נחום מצפת (צאבוש בריסין), ובסופו מידה מהמפרש על מומיות מהו"י, ובתור הגר"א לפי' הרמב"ס על מסכת בית סתמים בעירובין פ"ב, עם בתור ה"ר אהרן במהר"ש ופי' המפרש ומופת ע"ז: ווילנא והוראדנא, תקצ"ג, 8°. [והמידה מהמפרש הנ"ל היא מידת ר"א חארין שבבר נגנבה כיד ז"ה והדפיסה במאסף לשנת תקע"א, וגם נמצא הגנבה בידו, ע"ש דף . . . ודף . . . והמפרש הזה בתר גנבת גנב ויקרא שמו עליה].

264. **דקדוק אליה הלוי**. (עיין בחור).

265. **דקדוק אלעזר הדני**. נמלק לשערים על שמות שבמי ישראל ודינה מחותם, ובראשו שיר כולל ענין כל י"ג השערים בדרך מידה: כ"י בית כ"ר אברהם אבן ישר הלוצקי הקראי ע"ס. [והסיר הנ"ל עם פתיחת השערים שהיא הקדמת הספר ופתרון המידה הנ"ל שלא לי בתיוון לדוגמא].

266. **דקדוק**. (ספרי —). מרחם המדקדקים ר' יהודה חיוג. על מספרי דקדוק לה"ק לכל מחלקותיו בשלשה ספריס, ושם: א) ס' אותיות הנוח והמשך על הפעליס מהרשיס הפתוס, בתוס מחלקות: 1) הקדמה

כללית. 2) מבוא ז׳ פרקים. 3) ח״ל מנוף הספר הנ״ל, על פעלי נחי פ״ו ופ״י. 4) ח״כ, על פעלי נחי ע״י וע״ו, עם מבוא. 5) על פעלי נחי ל״ה, עם מבוא. ב) ס׳ פעלי הבפל על הפעלים מברבי הכפוליס במספרס ובאורס. ג) ס׳ הנקוד על הקודות והמעמים במ״ז מעריס, עס קלת הוספות לה״ר משה הבהן גיקטיליא. כל מלה מוברו בל׳ ערבי, ונעתקו ללה״ק ב׳ פעמיס: א) ע״י הר״א בן עזרא. ב) ע״י ר״מ הבהן גיקטיליא הנ״ל [ובהעתקתו נקרא הס׳ הרחמון הנ״ל אותיות הסתר והמשך, וד׳ קושט׳ הנז׳ בוואלף לח נמלא: רמש״ש]. נדפסו עתה רחמונה מחוך כ״י מינבען 63 № מהעתקת הראב״ע, ורק ההקדמה הכללית והמבוא בז׳ פרקים מס׳ רחמון מהעתקת ר״מ גיקטיליא ע״י מהר״ל דוקעש: פפר״מ, 1844, °8.

267. **דקדוק יצחק**. ה״ר אלעזר פערליש ב״ר אברהם הנוך (וקראו ע״ם חמיו ה״ר יצחק ב״ר יקותיאל קוסקיש כ״ץ). על חכמת הדקדוק ומעלותיה וגימטריאות עה״ת, וקלת פיוטים, ובחורי קלת נוסחאות התפלה: כ״י רד״א q, 1369 №.

268. **דקדוק לשון עברי** לה״ר שמואל רומאנילי. בל׳ ליטלקי: טריעסטי, 1799, °8. [ובכ״י שד״ל נמלא דקדוק קלר שלו בל׳ ליטלקי].

269. **דקדוק לשון הקדש** בל׳ ליטלקי לה״ר שמואל היים ב״ר דוד לולי: כ״י שד״ל.

270. **דקדוק לה״ק להורטינזיום תושב ועירון בפראג**: פראג, ש״ל, °4.

271. **דקדוק לה״ק למחבר אשכנזי**. נמלא כ״י בוואטיקאן 401 № ע״ז דפין על קלף מין °2: (צונץ גא״ל דק״כ).

272. **דקדוק לה״ק**. כ״י די רוסי 971 №. [נכתב במלה הע״ץ למספרס ומזכיר לת האפודי].

273. **דקדוק לה״ק** ובאור מלות ליועלת מן הכלל לר׳ שמואל. כ״י שם 1214 №. [ומביא ג״כ לת האפודי, ואולי הוא הנ״ע?].

274. **דקדוק לשון רוסיא** לה״ר מנחם מענדיל לעווין: ווילנא, 1846, °8.

275. ס׳ **דקדוק** לר׳ שניאור. לח נודע מי הוא ומתו, ואתלק לפרקים עס לוחות, ומזכיר בו: א) ס׳ ר׳ שבעון משושן, ולפי אמיתת עס (דק״ד ע״ב) מחבית ר׳ שמשון מבורן אולי הנז׳ ע״ס וע״ל שמשון, ובורן היא עיר Soisson בלרפת.ב) ה״ר משה מלובדריש (דבד״ח ודבח״ב). ר׳ משה סתם בזכר פ״ר, ולח נודע עס הוא הנ״ל או בע״ס השוהם. ג) ר׳ שמשון הנקדן, אולי הוא ר״ש מבורן הנ״ל. ד) בדבח״ח בתוב: שאלוני המדקדק הנכ הגדול ה״ר שמ׳ שי׳, ולח נודע עס הוא קלור מאמתן או שמואל. ה) ר׳ מאיר נקדן (דבט״ב) וקרובי ר׳ מאיר נקדן אמר וכו׳: ב״י רד״א F, 260 №. (תוס׳ עק״ד תר״י דל״ו—ז׳).

276. **דקדוק ושערי נקוד**. לח נודע למי: כ״י שד״ל.

277. ס׳ **הדקדוק**. (עיין הגיון ר׳ שבעון).

278. ס׳ **הדקדוק קטן**. ה״ר משה אריה ב״ר זאב וואלף. על ערבי המעות והולאות הפעלים בלה״ק וכו׳: ווילנא והוראדנא, תקצ״ג, °8.

279. **דקדוקי חברים**. ה״ר אברהם מיראנדה. מי׳ על מס׳ העתים: שאלוניקי.. (רמי״ג).

280. **דקדוקי רש״י**. לח נזכר מחברו. ולפי הנלמה מעמות הגדולים שמזכיר בו מי מחברו בסוף המלה הבנית ותחלת המלה הפליטית לחלף הבתי, ומה שמזכר בו מבר״י מבדונת ב׳ פעמים נרחה שהיה הגה״ה מבתון: (צונץ גא״ל דקב״ב). בתוב על רס״י עה״ת במקומות שמדבר בדקדוק הלשון נדפס ע״י ה״ר יוסף לומולינגו (ערב ר״ס של שב״א): ריווא, ש״ב, °4. [ומ״ם בתג״י י׳ סי׳ ס״ז ע״ם, הכל עתות ועבתוב הנכרים, ועיין רשמש״ש ע׳ 530 et 947].

281. **דקדוקי תורה**. ה״ר יחיאל יעקב ב״ר ישראל היים יוסף אליקום. מי׳ דיוים כסדר מ״ב, ומביאו תדיר בהגסותיו לבו״ת מבר״י מבדונת שבניח לניס״ד, ע״ם.

282. **דקדוקים**. כולל כמה ספרי דקדוק בברך אחד, והם: מהלך שבילי הדעת, פתה דברי, מאזני לשון הקדש או מאזנים, וגלוי מליסם ס׳ הרכבה ופרקי אליהו וס׳ מרפא לשון ודרכי נועם: ד״ו, ש״ו, °8. (ועי׳ כל אח״ת במקומו).

283. ס׳ **הדראקטאטי**. (עיין הגיון למאישטרו פיטרו וכו׳).

284. **דרבוני זהב**. ה״ר משה כ״ץ מווייגרסהיים. פי׳ על מס׳ מקלים, וכסופו קלת שו״ת: פיורדא, תקמ״ה, °4.

285. **דרוש**. (עיין דרושים לר״י היילפרין).

286. **דרוש לבר מצוה** לה״ר משה ישראל בירינג עס ת״ת לא׳ מהלמידיו: מיץ, תקע״ש, °8.

287. **דרוש לבר מצוה**. (עי׳ ברכת אברהם, נקי כפים).

288. **דרוש דרש משה**. כ״ר משה הישיש בב״ר יוסף הקראי. בתוב סודות קבר המליות וסודות מלהיות: (אר״ץ).

289. **דרוש דרש משה** . כ"ר משה הלוי בב"ר אליהו הקראי . כ"ד דרושים : (אר"ץ) .

290. **דרוש דרש משה** . כ"ר משה מצורדי הקראי . נזכר בפנקסים ולא נמצא תמצית : (אר"ץ) .

291. **דרוש הספד** על מות הקיסר לעאפאלד השני לה"ר שמואל סג"ל לנדא : פראג , תקנ"ב , 12° .

292. **דרוש הספד** לה"ר שלמה זלמן ב"ר יהודה ליב מירקיש ממיר . קעניגסבערג , תל"ט (ל"ל תקל"ט) , 4° .

293. **דרוש הספד** להנ"ל על ד' גאוני עולם , עם דרוש תוכחה : שם , תקכ"ט , 4° .

294. **דרוש להספד הקסרית** מאריע טהערעזיא לה"ר יחזקאל סג"ל לנדא : פראג , תק"מ , 8° . ועוד הג"ל בל"ת : שם , 1781 , 8° .

295. **דרוש לפ' ויגש** לה"ר נתן פייטיל ב"ר שמואל פייביש מווינא [עם הקדמה לה"ר שמואל לוי (והוא לומר שם : מני המחבר והמדפיס) : המו"ד (קראקא שע"ג ?) , 4° : רמש"ש] .

296. **דרוש וחידוש** . ה"ר עקיבא איגר ב"ר משה גינז . ת"ת מחי' נרכות וכל סדר מועד ועל מס' יבמות וכתובות , וט"ז דרושים בהלכות ממורות נמס' הג"ל (והוא ספר שני מחמורות ר"ע איגר) : ווארשא , תקנ"ט, 2°.

297. **דרוש החכמה** . (עיין ס' התפלה) .

298. **דרוש** ליום שמורת הלילה הקיסר פראנץ הראשון יר"ה להקיש הלחן לה"ר משה מינץ אבד"ק אובין ישן עם ת"ת לה"ר מרדכי רעבניץ : אפען , תקע"ד , 8° .

299. **דרוש יקר** . (עיין כרם שלמה) .

300. **דרוש** על המאמר כני דן שמשו מלך יהוחנן (נ"ב דק"ו) לה"ר צבי הירש ב"ר יעקב מאוסטרהא : ווילמרשדארף , חש"ד , 8° .

301. **דרוש מהר"ל מפראג** שדרש בפוזנא בחג השבועות שנת שנ"ב , והוא דרש על התורה ודרש על המצות , ויש על ליקוט יין נסך . הוגה לדפוס ע"י חתנו ה"ר יצחק ב"ר שמשון הכהן : פראג, שנ"ג . ווארשא , תקצ"ו , 4°.

302. **דרוש להנ"ל** על שבת השובה : פראג , חש"ד (שמ"ר) . ווארשא , תר"א , 4° .

303. **דרוש המלכים** . נאור סודות פ' "ויגלה המלכיש אשר מלכו" וכו' , כמו שקיבל ר' גדליה הלוי מהאריז"ל עם הגהות ר' יעקב צמח : כ"י רד"א q , 8—1047 № .

304. **דרוש משה** . (עיין פני משה) .

305. **דרוש נאה** לשבר דרש ה"ר יעקב שמחה רעהפיש בשבת הגדול שנת תקצ"ט : חמ"ד (קראטאשין) , תקצ"ט , 8° .

306. **דרוש נאה** לפ' ויצא ומקץ ותבוכה , וחי' על מס' מ"ק לה"ר יעקב ב"ר אברהם שלמה דרשן שיננא : חמו"ד (פראג , שס"ג ?) , 4° .

307. **דרוש נאה למהר"ל** מפראג לפ' נו בשבת הגדול : פראג , אשמ"ח , 4° .

308. **דרוש הנחמני** . (עיין דרשת הרמב"ן) .

309. **דרוש על הנשמה** . (עיין תמים יהדיו) .

310. **דרוש נשמת האדם** להאריז"ל ונקרא מטי ולא מטי : כ"י רד"א q , 983 № . (ועי' שם נובלות חכמה דקנ"ה) .

311. **דרוש עיגולים** על הספירות וסדר המלולות בקלוב : כ"י שם q , 941 № .

312. **דרוש** על עשרת הדברות לה"ר **בענדיט** אבסילראד ב"ר יוסף הלוי : האנוי , שלו"ם , 4° .

313. **דרוש** פרקי היכלות על ע' שמות דמט"ע : חמו"ד , 8° . (ועיין היכלות) .

314. **דרוש** לפ' בו ושבת הגדול לה"ר אברהם הלוי שמשוני מפראג : ד"ו , ת"ש , 4° .

315. **דרוש** לרגל השמה לה"ר אברהם ב"ר דוד : כ"י רד"א q , 1496 № .

316. **דרוש** לתג השבועות לה"ר צבי הירש ב"ר יהודה ליב כהנא : ד"ו , יגדיל תורה ויאדיר (הי"ר ?) , 8° .

317. **דרוש** לשבת הגדול לה"ר יצחק מן הלויים נכדו של הרי"א די מודינא : [זצ"ל י' סי' ס' . ורמש"ש כ' : תמוד מגלי] .

318. **דרוש** לשבת שובה כ"י ר' זנוויל גרוניגשטארט באמ"ד : כ"י רח"ם 148 № .

319. **דרוש** על החוק תמרי—ס"ט ע"ד מוכר לרי"ר סנגוניטי : כ"י יוא"ל .

320. **דרוש** על הפלוס לה"ר אהרן ב"ר משה אבד"ק ברלין: ברלין, חש"ד (תקכ"ג ?), 8. עוד עס ל"ת : שם [תקכ"ג] 8° . ומדפס ג"כ במאסף . . .

321. **דרוש שעור קומה** קבלת ר' ברוך ב"ר ברוך : כ"י רד"א q , 931 № .

322. **דרוש שמואל** . (עיין לקט שמואל) .

323. **דרושי האריז"ל** . (עיין ס' דרושים להלן).

324. **דרושי המעלות** . מונח בס' פורת יוסף בקבלת דף ס"ח ע"ח : (סה"ר שכ"ס) .

325. **דרושי תורה** לה"ר ישראל עלקישר : כ"י רד"א q , № 326 .

326. **ס' דרושים** . הוא חלק מס' עץ חיים למהרח"ו ז"ל , ונקרא"ם ג"כ דרושי האריז"ל , דרושים להאריז"ל , כי מכתבי האריז"ל הם הם ונקראים על שמו , ושמה נכתובים ומצויים בידי רבים .

327. **ס' הדרושים** . (עיין ס' הפרדס) .

328. **דרושים** לה"ר אברהם ב"ר יהודה סגרי : (זצ"ל ח' מ"ע) .

329. **דרושים** לה"ר אברהם מונסון : (עיין בשה"ג שלי במקומו) .

330. **דרושים** לה"ר אהרן ב"ר שלמה סג"ל מווילקאמיר . י"ב דרשות , כ"י : (שי"ג) .

331. **דרושים** מס' אוצרות חיים למהרח"ו מפי האריז"ל עם באורי קול הרמ"ז ומחלי הגהות : כ"י רד"א q , № 1029 .

332. **דרושים** לה"ר אורי שרגא המכונה פיים מעיר אובערנהיים בעלואם ולמכיו ה"ל בנימין וואלף , כ"י : (זצ"ל ח' ע"ץ) .

333. **דרושים** לה"ר אליהו מפינסק בן הרב כבוד חכמים : (עיין תג"י ח' כ"ח) .

334. **דרושים** לה"ר אליעזר ן' יעקב נהום מאינדירני . (עיין בשה"ג שלי במקומו) .

335. **דרושים ארוכים** . (עיין סלת נקיה) .

336. **דרושים** להאריז"ל.(עיין ס' דרושים לעיל).

337. **דרושים** לה"ר דוד אפענהיימר על תל"ך ופרקי אבות : כ"י רח"ם 149 № . ודרושים שונים להנ"ל : כ"י שם 150 № .

338. **דרושים** לה"ר דוד חיים קורינאלדי . קאתם נמצאו בכ"י ביד ה"ל חננאל ניפי, כמ"ש בזצ"ל ד' ח' , ע"ש .

339. **דרושים** לה"ר דוד מודינה על קצת פרשיות ע"ד הסוד : כ"י יוא"ל .

340. **דרושים** לה"ר דניאל טירני בעל עיקרי הד"ט . (עיין זצ"ל ד' ע') .

341. **דרושים והספדים** וחי' שונים על פסוקי תל"ך ומדרש וס"ם לה"ר מנחם עזריה ב"ל מצליח פאדווה , וכן רמזים ופקימות לדרושים מאבר דרש מאמת תע"ד עד תקל"ג על כל פרשיות התורה בשנתות ומועדים ומחמיים על עניינים פרטים ומוטריקון והערות , כ"י המחבר , עשרה חלקים : (הפליט 29—20 №) .

342. **דרושים וחידושים** . כנראה שהם לה"ר רפאל כהן מהמבורג : כ"י רח"ם 144 № .

343. **דרושים** וחי' ולקוטים לה"ר שמואל שער אריה : כ"י יוא"ל .

344. **דרושים** וחי' על הרמב"ם ומו"ת לה"ר אפרים ארדיט : כ"י : (זצ"ל ח' ע"ט) .

345. **דרושים** וחי' לה"ר משה אליהו סיניגאליה . (עיין תג"י מ' י"ת) .

346. **דרושים** לה"ר חיים אלגאזי. (עיין בשה"ג שלי במקומו בשמו) .

347. **דרושים** לה"ר חיים בנבנשתי . (עיין בשה"ג שלי במקומו בשמו) .

348. **דרושים** לה"ר חיים שבתי (מהרח"ש) . (עיין בקוה"ד דמ"ד ע"כ) .

349. **דרושים** לה"ר חיים ב"ר שלמה הכהן : כ"י יוא"ל .

350. **דרושים** לה"ר חנון נבון . (עיין בשה"ג שלי במקומו) .

351. **דרושים** לחברת ניכר"ל ספרדים בתמ"ד , בל' ספרד' ככתבם : ד"א , תל"ה , 4° .

352. **דרושים** לה"ר חננאל ניפי . (עיין בזצ"ל ח' סי' כ"ד) .

353. **הדרושים הטבעיים** לאבן רשד וזולתו עם פי' ר"מ הנרבוני [ונקרא בתוכם מאמר בעצם הגלגל שלו : רמש"ש] : כ"י מינכען 30 № וכ"י רש"ף וקצתן כ"י רמש"ש וז"ז .

354. **דרושים** לה"ר יהודה עייאש . מכיח נספרו לחם יהודה : (שי"ג) .

355. **דרושים** לה"ר יהושע סגרי איש סקנדיאנו : (עיין תג"י י' כ"ז) .

356. **דרושים** לה"ר יהושע פלק בעל הסמ"ע . (עיין בשה"ג שלי במקומו) .

357. **דרושים** לה"ר יונה נבון . (עיין בשה"ג שלי במקומו) .

358. **דרושים** לה"ר יחיאל היילפרין ממינסק (בע"ס סה"ד) : (עיין סדר הדורות) .

359. **דרושים** לה"ר יעקב א"ש פייוויש מזלאטאווי ומחלקו לחמשים שערים : (שי"ג) . (ועיין בית יעקב אש) .

360. **דרושים** לה"ר יעקב יהושע אבד"ק פפד"ם . מכיח נספרו פני יהושע : (שי"ג) .

361. **דרושים** לה"ר יעקב ב"ר יצחק צהלון על דניאל , כ"י : (זצ"ל י' סי' י"ח) .

362. **דרושים** לה"ר יעקב מולכו . (עיין שה"ג שלי במקומו) .

363. **דרושים** לה"ר יצחק אהרן ב"ר יהודה ליב מ"ט באיישישאק ומחלקו לשערים , ב"י : (שי"ג) .

364. **דרושים** לה"ר יצחק ברכיה מפאנו ההן הרמ"ע מפאנו כסדר התורה: כ"י רח"ם № 147.

365. **דרושים** לה"ר יצחק ברכיה קנטון. נמצאו בית הרמש"ג ז"ל בכ"י, כמ"ש בזצ"ל י' מ"ס, ע"ש.

366. **דרושים** לה"ר ישעיהו בה"ר ישראל חזקיהו בסאן בעצריס פנקסים, כ"י נמצאו בבית הגניזה כ' בנימין פואה בריגיו, כמ"ש בזצ"ל י' ל"ס. [ומהני הס עתה בפארמא בכל הכ"י של הגניזה הנ"ל שנמכרו שם, כמ"ש מסה"ו' כוכב עוב בתולדות המחירי דף XII. ע"ש] וקנתם נמצאו גם בכ"י רח"ם 8—166 № .

367. **דרושים** לה"ר ישראל בנימין בסאן בן הרב הנ"ל. י"ח ספרים הניח אחריו בכ"י, כמ"ש בזצ"ל י' ל"ו, וב' תלקוס (מכס או זולתם ?) נמצאים בכ"י רח"ם 169, 170 № .

368. **דרושים לכל הפציהם**. ה"ר נתן פייטיל ב"ר שמואל פייביש מווינא. דרושים לעניניס שונים, ג' חלקים, ונקרא ג"כ חק נתן (עיין פירושו ח"ת דעצ"ת) : קראקא, שס"ט, 4°.

369. **דרושים** ולקוטים מכתבי האריז"ל: כ"י רד"א q, 946 № .

370. **דרושים** ומכתבים שונים כסדר ח"כ : כ"י יוא"ל.

371. **דרושים** מלוקטים מכתבי האריז"ל ומס' עץ חיים ודרך עץ חיים למהרח"ו ומספרא דצניעותא : כ"י רד"א q, 8—947 № .

372. **דרושים ומליצות** וכללים לחת נקרחת שער האיתן, גנת ביתן, אהבת דוד ויהונתן : כ"י רח"ם 146 № .

373. **דרושים** לה"ר מסעוד סגי נהור : כ"י די רוסי 176 № .

374. **דרושים** לה"ר מרדכי דאטו : כ"י יוא"ל.

375. **דרושים נחמדים** לה"ר יצחק יצחקי ז"ל אחי ה"ר אברהם יצחקי. כ"י : (בסמטות ול"א ושה"ג שלי במקומו).

376. **דרושים לפלוני אלמוני**. כ"י יוא"ל.

377. **דרושים** נקבלה, כ"י, לה"ר יצחק הכהן אבה"ק סקידל : (שי"ג).

378. **דרושים** קנרים מכתבי האריז"ל להר"מ זכותא : כ"י רד"א q, 949 № .

379. **דרושים** וקנת שו"ת לה"ר יחיאל מיכל אבר"ק האוענפוט, כ"י : (שי"ג).

380. **דרושים** לה"ר שלמה כ"ר ישעיה ניצה. ומ' מהם נדפס בסוף ס' יד חרוזים ד' רלאזון הספד על תלמידו המחבר : (תג"י ב' כ"ע).

381. **דרושים** לה"ר שמואל גארמיזאן. (עיין שה"ג שלי במקומו).

382. **דרושים** ותוכחות מוסר לה"ר בן ציון ארי' גירונדי אבי הרמש"ג. (עיין תג"י כ' י"ז).

383. **דרושים** על התורה לה"ר יצחק די לאטיש. קונטרס גדול בדרך פילוסופיה, כ"י כיד ר"א אשכנזי: (תוס' עק"ד תר"ע 24 №).

384. **דרושים** עה"ת לה"ר מאיר פאפירש בדרך פשטן, כ"י: (שג"ב ג' ל"ב ושה"ג שלי במקומו).

385. **דרושים** עה"ת לה"ר שלמה ירידיה סיניגאליה. (תג"י ב' מ').

386. **דרושת ארי**. ה"ר אריה ליב איגר. דרושים ותי' הלכות : כ"י רח"ם 153 № . (ובמפתח דשל"ה שם כ' : דרשות ארי, ע"ש).

387. **ס' הדרישה**. (עיין חכמתא רבתי).

388. **דרישה ופרישה**. ה"ר יושע פאלק ב"ר אלכסנדר הכהן. שני כתריס גדולים על כל הד' עתרים וכ"י, בשם הכולל בית ישראל : א) לכל תי' הפוסקים והטו"ת ודיעים שהוסיף קרח דרישה. ב) לפי דברי העור וכ"י קרח פרישה. על עור מ"ת : ברלין, תקכ"ז, 2°. על עור י"ד ע"י בנו ה"ר יוסף ועמה לו כתונת פסים הס הגהותיו בתוך הספר וחותם לפעמים בסוף ההגה"ה (כ"פ) כ"ת כתונת פסים, (שג"ב פ' ל"ה ושה"ג שלי ת"כ פ' פרישה ודרישה) : לובלין, שצ"ה, 2°. על עור מה"ע כ"ל : שם, שצ"ח, 2°. ועל עור ח"מ נדפס בתוך העתרים עם הצ"ת. (עיין עתרים).

389. **דרישת ארי**. ה"ר אריה ליב אבר"ק סטרויוב. שם הכולל לג' הכתריס, והם : א) אבן פנה, על ש"ע ח"ת והל' נדה. ב) אותות השמים, על הל' מילה ותפילין והל' שבת וי"ט ותוה"מ. ג) חק ומשפט, על ש"ע ח"מ עד סי' ל"ט, ועי' כתו"ת במקומו.

390. **דרישת הזאב**. ה"ר זאב וואלף ב"ר יוסף. תוכחת מוסר עם ל"ת להמון ולנשים : ברלין, ת"ק, 4°.

391. **דרישת מרדכי**. ה"ר מרדכי ב"ר יוסף יוזפא. פי' על פ"ת : ד"א, תקכ"ו, 2°.

392. **דרישת ציון**. ה"ר יחזקאל ב"ר יצחק תאומים. על תכונת ארץ מצריס לגבולותיה יתוריה ותגמיה וכו', ועל תכונת ח"י וכו' : ספר"א, תקס"ו, 8°.

393. **דרך אבות**. ה"ר מאיר ב"ר אליהו. פי' על פ"א, ונסופו לקוטי תורה: ווילנא, תקצ"ו, 4°.

394. **דרך איש ישר**. ה"ר אברהם אובן הרופא. על המגת החדש, נעתק מל' חינת לה"ק ול' למנלטיכית: לונדון, תקל"ח, 8°.

395. **דרך אמונה**. ה"ר אברהם ב"ר ש"ט ביבאגו. על עניני המצות ע"פ חקירה המלהית: קונשטנטינא, רפ"ב, 2°.

396. **דרך אמונה**. ה"ר מאיר ן' גבאי. תשובות לתלמידו ה"ר יוסף הלוי על ספר תחלות בעניני ספר ספירות ומסורת: פאדובה שכ"ג. קראקא, של"ז. קאריץ, תקל"ח, 4°. עוד, ונסופו שער הגמול להרמב"ן: זאלקווא, חלק"ת, 8°. עוד, בלי שער הגמול, ונדפסו פי' ספר ספירות ע"ל שו"ת לה"ל עזריאל רבו של הרמב"ן ז"ל: ברלין, ית"ר, 8°.

397. **דרך אמונה**. ה"ר שמואל ליב קוידער. חי' על מס' ע"ז, מזכיר נספרו עולת שמואל: (שי"ג).

398. **דרך אמונה**. (עי' הגדה ש"ב, שש המערכת).

399. **דרך אמת להאריז"ל**. הנהות על הזהר ועל התקונים: ד"ו, החי"ה, 4°.

400. **דרך אמת**. ה"ר משולם פייביש הלוי העליר מזבאריז. הנהגות מוסר: חמו"ד, 16°. משערנאוויץ, הרט"ו, 8°.

401. **דרך אמת**. (עיין אור נגה, הר אדני, שער גן עדן).

402. **דרך אמת ואמונה**. ה"ר מענקי מגלוויגא. טעמים ותוכחות בעניני לעות ומנהגים הדשים נדת: ברלין, תקע"ח, 8°.

403. **דרך אניה**. ה"ר מאיר ב"ר שלמה זלמן שיף כ"ץ. חי' על מס' נדרים נספת ביאה ופ' ערבי פסחים ומס' מנחות: פיורדא, תקנ"ח, 2°.

404. **דרך ארצנו**. (עיין שם תפארת).

405. **דרך ארץ**. ה"ר שבתי משורר ב"ם מפראג. לכנעים וסוחרים ועובדי אדמה, ונפרד לנשמה דרכים: א) דרך צדיקים, תפלות ותחנות לעובדי דרך. ב) דרך התגרים, על מדות ומקלים ומיני מטבעות וערכן נכל המלות. ג) דרך המלך, להורות הדרך לכל הערים הגדולות ומרחקן זו מזו, והכל בל"ת: ד"א, ת"מ, 12°.

406. **דרך ארץ**. מס' —. (עיין תלמוד בבלי).

407. **דרך ההשגחה**. ה"ר צבי הירש ב"ר מרדכי מאילפעלד. חקירות על דרכי ההנגמה, ומחלק לד' מיבות, ומקרא ג"כ נשם הישר מדרבי כי אמו ושם מניו נקרנו: ד"א, תקפ"ה, 8°.

408. **דרך חיים למהרח"ו זצ"ל**. כ"י, מוסר ע"פ דברי הס"ם עם דברי הזהר בחקירות גדולות ולא נמלס: [שג"ב ל' ושה"ג שלי במקומו. ונראה שהוא חלק מספרו עץ חיים, ואולי הוא ס' שערי קדושה אשר בידינו].

409. **דרך חיים**. המהגות יסרות, ומחלק לשבעת ימי השבוע. הוסף לביה"ד ע"י ה"ר שמעון ב"ר משה מגלוגא: אלטונא, תקפ"ג, 8°.

410. **דרך חיים**. ה"ר חיד"א. ג' מתבוריו שנתפרסמו, כמ"ש בתג"י מ' כ', ע"ש.

411. **דרך חיים**. ה"ר חיים לעוונשטאם בה"ר אריה ליב. ג' חלקים: א) דרך חיים, על קנת שמות נרדפים בלה"ק. ב) שעיבי לילה, מליצה על תפלת הלילה, ולסוף בו קנת מקוהות ימי חיון. ג) הגיון לבב עברי, סיר גדול בעל ב' ס מרוזים, וסוף כלס נפסוק המסיים במלת "לו": דעסויא, 1812, 8°.

412. **דרך חיים**. ה"ר חיים מיסלינג. שמונה פרקים להרמב"ם עם תרגום הולאמדי: אושרעבט, 1834, 8°.

413. **דרך חיים**. ה"ר חיים ב"ר משה ליפשיץ מאוסטרהא. דיני עובדי דכוכים, ומי' דיני פסח ומלאכי הגליס, ותקוני תפלות לכל עניין, ופ' סידה עם קנת פי' וסגולות ורפואות, וגלוח לו חי' על מס' מגילה, ובחור על פי' רש"י על אסתר, ובחור קטן על פ"ת לה"ל יצחק אבי תלמידו ה"ל אשר זעליג המלבה"ד עם מבירו ה"ל מאיר ב"ר יצחק לאקטש, ודלות ת' ומפתח לה"ל אשר זעליג הג"ל: זולצבאך, תס"ב, 4°. [וה"ל ושב"ץ נם' תורת הקנאות דע"ת ע"ב שדת ביה נרנת, ע"ש].

314. **דרך חיים**. ה"ר חיים מסלאנים. בחורים על מחמרי זהר ובתבי האריז"ל וכו': קאריץ, תקמ"ח, 8°.

315. **דרך חיים**. דון יוסף בן דון דוד יחייא. פי' על מחמרים דכים בדרז"ל, עיין בש"ק דס"ו: (ש"י). [ולי נראה שהוא חלק מספרו תורה אור, ע"ש בהקדמתו].

416. **דרך חיים**. ה"ר יעקב משה בה"ר יהודה עייאש. כלל התרת נדרים ותשליך ונקשות: ליוורנו, תק"ן. שם, תקפ"א, 8°.

417. **דרך חיים**. ה"ר ליווא ב"ר בצלאל (מהר"ל מפראג). פי' על פ"ת ועס פירש"י: קראקא, שמ"ט, 2°. ווארשא, תקצ"ג, 4°.

418. **דרך חיים.** ה"ר שמואל ב"ר יוסף הכהן. על תרי"ג מצות ומכל מצות הגהונות בזמן הזה.

419. **דרך חיים.** (עיין כנסת ישראל, שנות חיים, שתי ידות).

420. **דרך חיים ותוכחת מוסר השכל.** ה"ר דוב בער בה"ר שניאור זלמן נבג"מ. דרושי קבלה, והוא מ"ג מכפרו שער התשובה, עיין זה: קאפוסט, תקנ"ט. שם, תקס"ט. שקלאוו, תקע"ז, 8°.

421. **דרך החיים.** ה"ר פינחס ב"ר יהודה מ"מ בפאלאצק. פי' על קהלת, ונדפס עמו: הוראדנא, תקס"ד, 4°.

422. **דרך החיים.** (עיין אגרת היחוד, תפלה, תפלות).

423. **דרך חכמה.** ה"ר משה חיים לוצאטו. שיחה בין רב ותלמיד על תכלית המדע וכו', וגלוי לו עוד ג' מממרים קטנים, והם: א) ממאר על התגדות בדרז"ל. ב) מאמר העיקרים על הגאולה והבחתה ועניני ג"ע וגיהנם וכו'. ג) מאמר החכמה על תפלת ר"ה ועל הגלגול ע"ל קבלה: ד"א, תקמ"ג. זאלקווא, תקנ"ט. סדילקאוו, תקצ"ג, 8° וז"ז.

424. **דרך חכמה.** (עיין קנה חכמה).

425. **דרך הטבע.** ממאר על רפואות הטבעיות: כ"י מינכען 297/6 №.

426. **דרך הטוב והישר.** ה"ר מאיר אבד"ק אוסטרהא. סימני דיני כל הד' ס"ע, והוכן הדינים במליצות ורמזים: פולנאה ושקלאוו, תקנ"ט, 8°.

427. **דרך טובים.** כולל צוואות ר' יהודה אבן תבון לר' שמואל בנו וצוואות הרמב"ם לר"ש בנו ומשלי הכמים, ושער ז' וכ"ג מס' משלי ערב, ולקוטים מס' שקל הקדש לר"י קמחי. כל הלה נמסרו מכפרי דפוס וכ"י ע"י ה"ר צבי הירש עדעלמאן חן טוב, ומתורגם לאנגלית ע"י ה"ר מרדכי ברעסלויא לונדון, ברי"ת, 8°. (ועיין צוואות ריא"ח).

428. **דרך טובים.** כולל צוואות ה"ר יונה ב"ר אליהו לאנדסופר וה"ר משה חסיד מפראג וס' ארחות חיים וצוואות הרא"ש ז"ל. הוכנו לביה"ד ע"י ה"ר אברהם ב"ר ראובן דייץ וה"ר יוסף בן גומפיל: פפד"מ, תע"ז, 24°. פולנאה, חש"ד, 12° וז"ז.

429. **דרך טובים.** (עיין למען תלך בדרך טובים, ועיין יורה חטאים ומ"ם סס).

430. **דרך ה'.** (עיין הנהגות מכל השנה).

431. **דרך ים התלמוד.** ה"ר מרדכי ב"ר משה כ"ץ מפרוסטיץ בזאלקווא. מי' מהדפ"ח על פ' "ים נוחלין" עס תוס' מהוכה מפלו: זאלקווא, תנ"ב, 4°.

432. **דרך ימין.** (עיין פירוש דרך ימין).

433. **דרך ישר.** ה"ר ישעיה ב"ר אליעזר חיים ניצה. מפלוס ומעשיות נפעמים מסודרים לי"ג עיקרים: ד"ו, שצ"ג, 8°.

434. **דרך ישר.** (עיין תקון המדות).

435. **דרך הישר.** ה"ר יעקב נפתלי ב"ר יהודה ליב. תפלות ובקשות וסגולות על הדרך בקבלה, וקלח דינים מפ"ע בקלרה: קראקא, ת"ו, 8°. עוד, בהמעטות (ובפרט הנסתרות) ונוסף קלח סדור על חול ועוח המועדות ומגורה, הוספ לביה"ד ע"י ה"ר יהושע ב"ר אביגדור מקאליש: ברלין, ית"ן, 12°. [ונוחלף טעות ונוסף עליהם עוד בפיהפ ת"ח דפפ"ג ו"ג דכ"ד, עיין רשמש"ש ע' 1221: רמש"ש].

436. **דרך הישר.** קלח כללי דקדוק, וגלוס לו ס' אגרת הקדש, עיין זה: ד"א, תקמ"ח, 8°.

437. **דרך הישר.** (עיין אבן בחן, מפלה לאלהינו).

438. **דרך הישר לעולם הבא.** ה"ר יחיאל מיכל ב"ר אברהם הלוי עפשטיין. עניני מוסר בל"ח ע"ד הפל"ה, במ' פרקים: פפד"מ, תס"ד. שם, תע"ג. שם, תע"ן, 8°. [ועוד פס נדפוס מדש בל בלמס תפעמוד וכו': דבר אתה עמנו (תמ"ה, והוא טעות ול"ל בין שנות תפ"ב—פ"ח) 8°, רשמש"ש ע' 1275]. שקלאוו, תקנ"ו, 8° וז"ז.

439. **דרך ישרה.** ה"ר ברוך ב"ר יעקב שקלאוער. הנהגות בשמירת הבריאות: האג, יתענג"ו, 8°.

440. **דרך ישרה.** ה"ר צבי הירש ב"ר ירהמיאל האטש. פעמים ובאוים וכוונות ותפלות ע"ד קבלה: פיורדא, תנ"ד (ולח תנ"ד ולח זולת, עיין רשמש"ש ע' 2754).

441. **דרך ישרה.** ה"ר לוליניו שלום קזים ב"ר שמואל. תקנות ק"ק מנטובה בעניני הערכות ומסים ותרנויות: מנטובה, שלומ"י, 4°.

442. **דרך ישרה.** ה"ר ראובן ב"ר אברהם מעה"ק ירושלים ת"ו. עניני מוסר ועבודת ה' בי"ד בעריס: ליוורנו, חיי"ם לנפש"ד (תקמ"ח), 4°. [ולפני זה חיבר ס' תקוני הנפש בלע"ז כל"ן].

443. **דרך ישרה.** (עיין נתיב הישר, תפלה).

444. **דרך מבוא השמש**. (עיין דברי יוסף).

445. **דרך המלך**. ה"י אליעזר ב"ר משה כהנא. פי' על פרק עולם קטן וגדול בסדר משנת חסידים לרע"ח ריקי: דיהרנפורט, תק"ג, 8°.

446. **דרך המלך**. ה"ר יחיאל מיכל ב"ר יהודה ליב מקאלווארייע. דרושים על המצוות ולקוטים ופליאות: שקלאוו, תקנ"ח, 4°. [ובראשית רוו"ק מצאתי: דרך המלך על המכורה, דיהרנפורט, תקס"ג, 8°. ולא ידעתי אם הוא ד' שני מהנ"ל או ספר אחר זולתו].

447. **דרך המלך**. ה"ר מאיר קיש מפראג. חי' על מס' פסחים בילקוט כ"ס יומא סוכה, מגילה, תעניות ומ"ק: פראג, תקפ"ד, 2°.

448. **דרך המלך**. ה"ר פינחס ב"ר יהודה מ"מ בפאלאנצק. פי' על שי"ם, ונדפס עמו: הוראדנא, תקס"ד, 4°.

449. **דרך המלך**. ה"ר רפאל יוסף ן' רבי. חי' על הרמב"ם ומנחת כליו ומפרשיו: ליוורנו, תקו"ם, 2°.

450. **דרך המלך**. חי' פוסקים ודינים, כדרך מפלפלי הש"ע, לא נודע למי, ונמצא כ"י ביד ה"ר יעקב ישראל קרמי מ"ץ בריגיוו: (זצ"ל ד' כ"ג).

451. **דרך המלך**. מ"מ בשו"ת ופוסקים כדרך ס' לקט הקמח, וכתוב שם בראשו שהוא לה"ר מרדכי בסאן מוירונה, ולא נזכרת לפי זה בשום שמות סגולות וכללים רבים ובקצתם כתוב שהם לה"ר מרדכי מוירונה מ"ש גראם שכל הספר לא לו הוא, כ"י בפאדובה בבית מדרשו של ה"ר יצחק רפאל פינצי ז"ל: (זצ"ל שם שם). [ומולי לן הסגולות והכללים שבשופו הם לזולתו?].

452. **דרך המלך**. (עיין דרך ארץ).

453. **דרך מצותיך**. (עיין פרשת דרכים). ונדפס גם לבדו: ברדיטשוב, תק"ע, 4°. ומחדש גם בספרי הרמב"ם ד' ווין, (עיין משנה תורה).

454. **דרך משה**. ה"ר משה ב"ר מאיר בהנא. מוסר והנהגות בדרך, וקצור שומריס לבוקר ובריס שבקדושה, ובשופו קצת ממנו בל"ח: ד"א, תנ"ט, 24° (ולא ז"ז).

455. **דרך משה**. (עיין ס' הגן).

456. **דרך נשים**. (עיין ס' האורב).

457. **דרך הנשר**. החכם פריפיסור שפרינגער. קולדות הקיסר לעאפאלדוס בלה"ק וע' תרמית ול"ח: דיהרנפורט, תס"ה, 2°.

458. **דרך סלולה**. ה"ר יהודה ב"ר אליעזר כ"ץ קראן. שרשי לה"ק ופתרונם בל"ח בקלה, ובשופו הר סיני מלוקט על כל מלות סי"ן ממקלי בלה"ק: ווילנא תקפ"ו, 8°.

459. **דרך סלולה**. ב"ר שמחה בב"ר שלמה הוקן הקראי. פי' ע"ם עין החיים: (אר"ן).

460. **דרך עבודה**. (עיין יורה חטאים).

461. **דרך עץ חיים**. ה"ר חיים אלגאזי. חי' על הטור ושרמב"ם ושו"ת ודרושים: שאלוניקי, תקס"ט, 2°.

462. **דרך עץ חיים**. ה"ר משה חיים לוצאטו. הקדמה לספרו קה"ח פתחי חכמה על חוכת למוד הקבלה, ונדפס ע"פ רוב בסוף ספרו מסלת ישרים, עיין זה.

463. **דרך עץ חיים**. הוא מהקדמות שרשיות בחכמת הקמת להאריז"ל ודרושי מהרח"ו ז"ל בס' עץ חיים שסידר הרב מהר"ם פאפיירש ב"ץ, (ועיין עץ חיים).

464. **דרך עץ החיים**. ה"ר יוסף הכהן חמצי. חי' על טור לה"ע וח"מ ושו"ת, ובשופו דרושים: שאלוניקי . . . (קמ"ז דפין).

465. **דרך עץ החיים**. ה"ר יצחק אלגאזי. חי' על טור י"ד ואה"ע, ומכיל קונט' תרי ותרי ועל ח"מ, ושו"ת, וקונט' ע"ס מ"ב כמו בשה"ג ודרושים: שאלוניקי . . . (קמ"ח דפין).

הערה: שני מלה (464. 465) ושלישי דלעיל (461) מצאתי בריכוזת שונות: סיינו הרלטון (461) בראבענש F, № 198. ושני מלה (64—465) בריכוזת רמי"ג ב"י, ואין להכריע אם הם ג' ספרים שונים או הכל אחד כי בתם ריכוזות משונאות הן בעודן, ואך למראה עין את הספר יש לבדר הדבר.

466. **דרך עץ החיים**. (עיין ארחות חיים, באר מים חיים, עץ חיים הקדמי).

467. **דרך פקודיך**. ה"ר צבי אלימלך שפירא אבד"ק דינוב. על תרי"ג מצות בדרך אגדה ומסתר: לבוב, תיר"א, 4°.

468. **דרך הפתח**. (עיין איל משולש).

469. **דרך צדיקים**. (עיין דרך ארץ).

470. **דרך קבלת שבת**. (עיין עונג שבת).

471. **דרך הקדש**. ה"ר אלכסנדר זיסקינד ב"ר שמואל זנוויל. כללי הקדוש והעשיות בל"ח בקלה: קיטן, תע"ח, 4°.

472. **דרך הקדש**. (עיין חובות הלבבות, מגיד מראשית, נגה הצדק).

473. **דרך שיח**. ה"ר יהודה ליווא ב"ר שמואל זנוויל אפענהיים. קלוב ס' שיח יצחק בדקדוק לה"ק: ספר"מ, תנ"ג, °8.

474. **דרך שיחו**. ה"ר דניאל ב"ר משה דור טירני. דרושים בפלפול כס' פרשת דרכים, מזכירו גם' עקרי דינים: (שי"ג).

475. **דרך השכל**. ה"ר יעקב ב"ר יוסף גבישון. מענות ותשובות למתנגדיו לס' מורה הנבוכים להרמב"ם ז"ל. מזכירו גם ה"ר אברהם גבישון בספרו עומר השכחה כמה זימני, ע"ש דפ"ז ע"ד ודפ"ח ע"ג, ודקי"ב ע"כ, וכדקל"ח ע"ב מכותר מהותו בכ"ע.

476. **דרך השכל**. ה"ר מנחם נווארה. המהנת ת"ת בוילונה לחונכת הנכרת עץ חיים: ד"ו, תקט"ז, °8.

477. **דרך תבונות**. ה"ר משה חיים לוצאטו. כללי התלמוד ע"פ יסודי ההגיון: ד"א, תק"כ, °16. לעמבערג, תקצ"ג, °24. מינסק, תקצ"ה, °16. ווארשא, תרי"ח, °12. ומחדש בשם כללי הש"ס והוא דרך תבונות לרמח"ל: לעמבערג, 1857, °8. עוד, עם תוספת בחור המלות בל"ת לה"ר קלמן פוזנא, וכסופו סדר ההפטרות מכל השנה כמנהג פפד"מ מהעתקת ה"ר אהרן מעץ ע"י הכ"ל: אופיבאך, תקמ"ח, °12.

478. **דרך תבונות**. (עיין נתיבות השלום).

479. **דרך התגרים**. (עיין דרך ארץ).

480. **דרך תמים**. ה"ר יהודה ליב ב"ר וואלף בלאך. פי' על תמיכת לפי והלל הגדול: ד"א, תהי"ו, °4.

481. **דרך תמים**. (עיין תמת ישרים).

482. **דרך תמימים**. ה"ר מנחם מאניש בה"ר יצחק חיות. בחור על פ' בלק: כ"י רד"א q, № 375.

483. **דרך תשובה**. (עיין נתיבות השלום).

484. **דרכי ג"ע**. (עיין ארחות חיים).

485. **דרכי הגמרא** או **דרכי התלמוד**. ה"ר יצחק קנפנטון. כללי הש"ס: חמו"ר (קושט'). ד"ו, שכ"ה. מנטובה, שמח"ה, °4. ד"א, נכנית מכס מינדים (תע"א, רשמש"ש 1098) °8. (ועיין דרכי הלמוד).

486. **דרכי דוד**. ה"ר דוד ב"ר רפאל מילדולה. פתגים עה"ת בסדר הפרשיות, ה' חלקים. ח"ת ע"ס בראשית: ד"א, תקנ"ג, °8. ויחד התלקים נדפס ע"י בנו ה"ר אברהם מילדולה סופר הקיר"ה בהמבורג, ובסוף ח"ב נוסף קונט' המשלות והוספות לס' בראשית ובנו הנ"ל הוסיף פתיחה לכל חלק וקלח פירוש: האמבורג, תקנ"ד—נ"ה, °8.

הערה: הפתיחות הנ"ל הם כל ס' אור לנתיבה להרמכמ"ן אבר גבר ויקבץ לגזרים ויתנם בראשם כל חלק בפתיחה וקרא שמו עליהם, וכן עשה לבני פירוש מס' אלה בני הנעורים לר"ח לונזאטו שהרים מספרי המחשב, ע"ב.

487. **דרכי ההגיון**. לה"ר בנימין ב"ר מתתי' מסיינה: כ"י יוא"ל.

488. **דרכי הוראה**. ה"ר יו"ט ליפמאן הלוי העליר. על דרכי הוראות לסור והתיר ודרכי הוראה בדיניס שים בהם מחלוקת הפוסקים, ונקרא ג"כ כללי הוראה, כ"י בפראג: (ש"י).

489. **דרכי הוראה**. ה"ר צבי הירש היות. על דרכי התנהגות החכמים בהוראות ודיניס ובענייני המנהגים, ומיזה תשובות המתיחסות לשאלות פרטיות שמתעסקים בהן מסכילי זמנו, וכסופו קונט' הוספות לספרי תשובות לשאלות ולהשגות גדולי הזמן על ספרו תורת נביאים: זאלקווא, בנ"י ישרא"ל, °4.

490. **דרכי חיים**. שיר מוסרי, לא נודע למי: כ"י די רוסי 918 №.

491. **דרכי חיים**. (עיין בית אבות).

492. **דרכי החילוקים** לתלמידי מהר"ם מלובלין: כ"י רד"א 0, 278 a №.

493. **דרכי החילוקים** לתלמידים. ה"ר יושע פאלק ב"ר אלכסנדר הכהן. להורות דרך הלמוד לתלמידים בסוגיות וחילוקים: כ"י רד"א תקמ"ב, וחולי הוא העתק בק"ד q, 842 №.

494. **דרכי החשבון**. ה"ר יחיאל מיכל ב"ר ישעבר בער עפשטיין. על מלאכת החשבון הפרטי (מרימעטיק): ווילנא והוראדנא, תקצ"ו, °8.

495. **דרכי ה'**. (עיין דרכי נועם).

496. **דרכי יוסף**. ה"ר יוסף אליעזר ליבר במהרי"ל עדל הלוי. דרושים על רוב פרשיות התורה, ובלור פסוקים ומאמרי רז"ל היוצאים מעניני דרושים נקבלו יאיר נתיב, ונחלק לי"ח דרכים. ח"ת, והוא חלק העבודה:

חמ"ד (ק"ב), תרי"ט, 4°. [ונסקדמתו כ' בתיכר גס על מכלי וח"מ. ג"ח ס' מבקש נרדף על ברכוס נרדפים, ומזכירו תדיר].

497. **דרכי ישרים**. ה"ר יוסף דאנציגר. עניני מוכר בל"ח: ד"א, תקמ"ח (ורה"ם: תקי"ח), 8°.

498. **דרכי ישרים**. הנהגות ה"ר מענדיל מפרעמסליין וכוונת המקוה ופי' מזמור ק"ז בתהלים להבעש"ט, ונסופו ס' מורא מקדש: זיטאמיר, תקס"ה. חמו"ד (לבוב) 8°.

499. **דרכי ישרים**. הנהגות הבעש"ט ורד"ב מעזריטש ור' אברהם אבלי מטשודנאב: טשערנאוויץ, תרט"ו, 8°.

500. **דרכי הלמוד**. ה"ר דוד בה"ר רפאל מילדולה. י"ז כללים להורות לתלמידים בדרך קלרה, וסניף לו קונט' יסוד הלמוד על מקור דבריו ובחומש וכו'. נדפס בסוף ס' דרכי הגמרא לר"י קנפנטון: ד"א, תקי"ד, 8°.

501. **דרכי הלשון**. ה"ר אברהם בעריש בהנא. דקדוק לה"ק בקצור: ווארשא, תקפ"ב, 8°.

502. **דרכי לשון הקדש**. (עיין מהלך שבילי הדעה).

503. **דרכי מישרים**. (עיין דובר מישרים).

504. **דרכי משה**. ה"ר משה בה"ר ישראל איסרלש (הרמ"א). הוס' דיוק מכל הפוסקים הלמטוים והמחרוים שלח הזכיר הכ"י בפי' המוליס, והוח מקור ס' המפה שלו מאחר פרק על כל ד' הטו"ע. נדפס על ש"ע א"ח: פיורדא, תק"כ, 2°. ועל ש"ע י"ד עם הגהות ה"ר יוחנן קרעמניצר בשם ארח מישור: זולצבאך, תנ"ב. פיורדא, תקכ"ו, 2°. ועיין ארח מישור על מס' נזיר. וכולם נדפסו קלת פעמים עם הטוליס (עי' טורים).

505. **דרכי משה**. (עיין עטרת צבי).

506. **דרכי המשנה** ודרכי הספרים הגלויים הליה: תוספתא מכילתא ספרא ספרי, מאת ה"ר זבריה פראנקעל. ח"א פתיחה להמשנה: ליפסויא, תרי"ש, 8°.

507. **דרכי נעם**. ה"ר מרדכי ב"ר יהודה הלוי אב"ד במצרים. שו"ת על כל הד' טוריס: ד"ו, נאות מדבר, 2°. גלוה לו קונט' מלחמת מצוה לבנו ה"ר אברהם בעל גנת ורדים, בעניו יוס המולה לתינוק שנולד בתחלת ליל שבת: שם, ויושיעב"ו, 2°. [ובתב בנו הנ"ל בהקדמת הסל בתיכר ס' בעבודת הקדש, פי' עה"ת ע"ד פי' רש"י והרמב"ן. מקרא קדש דרשות לחגים. תולדות אדם דרושים למילה וכר מוסף ותשובה. סוף אדם מעניו מיתה והספד, ע"כ].

508. **דרכי נעם**. ה"ר משה ב"ר ש"ט ן' חביב. על דרכי הסימים בלה"ק, נדפס בסוף כ' מרפא לשון על דקדוק לה"ק בקלרה, הוצרו שנת רמ"ו: קושטי, חש"ד. (ועיין ס' דקדוקים). עוד, ובסופו מאמר מיוחד לסימי העבריים, הוא פרק ס' מס' מאור עיניים לר"ע מן המדוסים, וס' מבוא הלשון הוא ס' מרפא לשון הנ"ל, וברסתו מאמר נכבד בתנאית הלשון לה"ק בניסין ב"ר יהודה איש רומי, ועם הקדמה קלרה וקלת הגהות, ובסופו מאמר על צורת הפעליס והשמרפותם והבניוים בקלרה לה"ק וואלף בר"ש היידנהיים: רעדלהיים, תקס"ו, 8°.

509. **דרכי נעם**. ה"ר צבי הירש ב"ר חיים מדפים מפיורדא. תפלות להולכי על דרך, ושאלי עניוים המוגעים לזה בל"ח: ווילמרשדארף, תפ"ד, 16°.

510. **דרכי נעם**. ה"ר שלמה די אוליווירה. מפתח הכללים לשער למוד התלמוד בסדר ס"ב, ובסופו טוב טעם על דרכי הטעמיס בספה"ק, ופח"ז כללי טעמי המצות להרמב"ם, וס' דרכי ה' מפתח לתכי"ג מצות בסדר ס"ב, נדפסו בזה. סדר הפרשיות למולאיהן ולמספרן במיון המצות, עם מ"מ הדיוק בתלמוד וכמב"ס וממ"ג ועור וס' המצות להרמב"ם: ד"א, תמ"ח—מ"ש, 12°.

511. **דרכי נועם**. ה"ר שמואל ב"ר אליהו. תקנות והגהות יקרות שנוסדו בהמבורג לתועלת בני טעייס לתנכי ולמדם ספר ולבוש: אלטונא, תקס"ח, 8°.

512. **דרכי נועם**. ה"ר שמו אל ב"ר אליעזר מקאלוואריץ. פי' על מאמרי רבב"ח ושאלי מאמרים בס"ס ומדרש ע"ד פרד"ס: קעניגסבערג, תקכ"ד, 4°.

513. **דרכי נועם**. (עיין שלשלת הקבלה).

514. **דרכי הנקוד** או **כללי הנקוד ליהב"י** הנקדן בז' טעריס, ובכ"י רד"א q, 1373 № נקרא כללי דקדוק ע"ש: (צונץ גא"ל דקע"ו).

515. **דרכי הנקוד והנגינות** של ר' משה הנקדן, נקרא ג"כ ס' הנקוד ונדפס בקלת בספרי מקרלות גדולות סביב מערכת המסורה בתוך דברי ר' יעקב ן' אדוניהו, ע"ם. ויתר מאחר בדפוס נמלא בב"י מיובן (ועיין בס' קונטרס המסורת דף י"ט). ב) עוד, מונה ומבואר ע"י ה"ר צבי הירש כ"ר מנחם

נחום מצבות : ווילנא והוראדנא , תקפ"ב , 8° . ג) עוד , מוגה סיטב ועס מ"מ וקנת נאור בל"ח נאת ע"י ה"ר שלמה זלמן פרענסדארף : הנובר , 1847 , 8° .

516. **דרכי צדק** . ה"ר מענדלי שענדשובר . מוכר והנהגות: לבוב, תקנ"ו. שם, 1857, 8°.

517. **דרכי צדק** . הנהגות טובות של ר' זכריה מענדיל תלמיד ר' אלימלך מליזענסק , הובא לביה"ד ע"י ר' יהושע מסמאטריץ: אוסטרהא , חש"ר, 12° . זאלקווא, תק"ע, 8°. ווארשא , תר"ה , 12° . [ומלבי בני מלא ח' הוא ?] .

518. **דרכי ציון** . ה"ר משה ב"ר ישראל נפתלי הירש פוריט פרעגר מירושלים . ד' מערכים : א) שער ביאת הארץ מורא דרך ל"י . ב) שער התפלה . ג) שער הלימוד . ד) שער הזכרת [המתים] , עס ליוכים : חמ"ד (פפר"מ מו פראג) , ת"י , 4° . (רשמש"ש ע' 487 והוספות) .

519. **דרכי שחיטה ובדיקה** . ה"ר א. י. קסטיל בולוגניסי . דיני שו"ב : ריגייו , תקפ"ב , 12° .

520. **דרכי שלום** . ה"ר שלום מרגונטו . מי' עס"ת , ובסופו קונט' מענה לשון , ליון מכל כתויי המלות לחז"ל בתלמוד ומדרש כסדר ל"ב : שאלוניקי , תקע"א , 2° .

521. **דרכי השם** . (עיין טעמי תורה) .

522. **דרכי התלמוד** . מיבר רב סעדיה גאון בל' ערבי , והניחו בצלאל העתיק ממנו הרכה בכללי הש"ס שלו בל"י : (שג"ב ד' ח' ושה"ג שלו במקומו) .

523. **דרכי התלמוד** . (עיין דרכי הגמרא) .

524. **דרכיו למשה** . ה"ר חיים ב"ר יעקב פאלאגי . דרוש על עילת הדס בדמסק ורודים לכבוד הבר מסס מונטיפיורי : שאלוניקי , תר"ה , 4° .

525. **דרכים טובים** . ה"ר מרדכי ב"ר אפרים העקשיר . פי' על נוסח התוכיות , ונחלק לעשרה דרכים : כ"י רח"ם 7—156 № .

526. **דרש יפה** ומכוך על יו"ט של כ"ה להרמב"ן , היה ביד הבר נע"ס מאור עינים בב"י , בא"ם עס פ' מ"ס . [וברשמש"ש ע' 1954 הבעיר שהות דרכות על קהלת בב"י מינכען 321 (320)] .

527. **דרש משה** . ה"ר משה אלבילדה . דרכות בסדר התורה, ודרכות לעניניס שונים: ד"ו , האי"ש הל"ה , 2° .

528. **דרש משה**. ה"ר משה ב"ר יצחק פיזענץ. פי' על רכ"ו אגדות המופיס בעין יעקב : קראקא , שמ"ט , 2° .

529. **דרש משה** . (עיין אהל משה , פני משה , שושנת עמקים) .

530. **דרשה** לה"ר אברהם פריצול על יציאת יסראל (ממציריס , או לעתיד ?) : כ"י די רוסי № 145/2 . [ועס עוד דרשות או דרושים על מקומות בתנ"ך : רמש"ש] .

531. **דרשה** לה"ר ברוך ב"ר זלמן אויסטרליץ דרשן בפראג : פראג , תע"ג , 4° .

532. **דרשה** להאשה הנה בת יהודה ליב כ"ץ אלמנת ר' יצחק אשבנזי בל"ח בתרוזיס , ובסופה תפלה ומה טובו וגעבעט לב"ח בלול , הכל בל"ח : ד"א , חש"ד (בציר שנת ת"ם : רשמש"ש ע' 837) , 8° .

533. **דרשה** לה"ר יו"ט ליפמאן העליר הלוי סדרס בווינא בהעלר המגפה בפ' חיי שרה . (עיין ארחות חיים להבל"ח) .

534. **דרשה** לה"ר יעקב ב"ר שמשון מטאמשוב ביום ל' דפסח (בין שנות שפ"ה—מ"ז) : פראג , חש"ר [(בין שפ"ז—ש"נ) ודרסה אחת סיח , כמו שהוכחתי ברשימתי ע' 1101 נגד הת' זונז : רמש"ש] 4° .

535. **דרשה** לה"ר ישעיה דרשן מקראקא על מזמור כ"ח בתהלים : חמו"ד , 4° .

536. **דרשה** על עסרת הדברות : כ"י רד"א q , № 376 .

537. **דרשה** לה"ר פרץ זאביל איגר סדרס בס"ק פ' דכריס הוא שנת מזון: הנובר , תקצ"ז, 8°. עוד כל"ל , סדרס בשנת פ' מספעיס : שם תקפ"ט , 8° .

538. **דרשות** או **אבן שועיב** . כ"ב בשער פ' הדרשות עס"ת לה"ר יהושע אבן שועיב . [וכפתיחת ס' שלטי הגבורים להל"ח שער אריס נזכרו בשם מדרש ן' שועי וג"ל שועיב] : קונשטנטינא , בין שנת ר"פ—רפ"ב (כן הכניע במב"ם) 2° . קראקא , של"ג , 2° .

539. **דרשות** ה"ר אליהו ן' חיים (הראנ"ח) . (עיין אמרי שפר) .

540. **דרשות** ה"ר אליעזר ן' ארחא . (עיין בשה"ג שלו בשמו) .

541. **דרשות גברי** . ה"ר גבריאל ב"ר יאקב כ"ץ . כ' חלקים : ח"ח ל"ב דרשות , וח"כ ל"ז שו"ת בשם תשובות גברי : פפר"א , תקפ"ו , 2° .

542. **דרשות** ה״ר גדליה ן׳ יחייא . (עין שלשלת הקבלה) .

543. **דרשות** לר׳ גרשון . (עין מורה דרך) .

544. **דרשות** ה״ר דוד זכות טמודינא . סלקט מאות במכסר לענינים שונים : (תג״י ד׳ כ״ח).

545. **דרשות הזאב** . (עין מנחת יהודה) .

546. **דרשות** הכמי סברדים במוכת ניסמ״ך נלמ״ך כל׳ כספרדי ככתבם : ד״א, תל״ה , 4°. [ומאות כדוגמים עיין רשמש״ש ע׳ 655] .

547. **דרשות** ה״ר יהושע די סילוא . סלקטים דרשות על י״ג עיקרים כל׳ כספרדי ככתבם , ורובם הכפדים : ד״א , תמ״ח , 4° . (צונץ גא״ם דתל״ד העיר a) .

548. **דרשות** לה״ר יוסף נהון : כ״י רר״א q , № 377 .

549. **דרשות** לה״ר יוסף קארו (כרן הב״י). שמע ס״ר חיד״א שנדפסו מהדם כשאלוניקי, כמ״ם בכ״ל ס׳ ושה״ג שלי כמקומו , ועיין אור צדיקים .

550. **דרשות של יופי למהר״ש אבוהב** ופלטים שחיבר בנעוריו : (תג״י ס׳ ל״ה) .

551. **דרשות** לה״ר יעקב ב״ר מרדכי כויטי (בעל קצור ר״ח) . י״ח מסם רלמ״ה ס״ר חנגלו ניסי בכ״י , ובכללם הספר על מרן הב״י ז״ל , כמ״ש בזצ״ל ו׳ קי״ח .

552. **דרשות** לה״ר יצחק חיים כהן מהחונים . (עיין הג״י ו׳ מ״כ) .

553. **דרשות** לה״ר ישראל קונייאן , כ״י : (תג״י ו׳ ר״ג) .

554. **דרשות הרמב״ם** . (עין משנה תורה) .

555. **דרשות** ה״ר משה ן׳ חביב . רלמ״ה ס״ר חיד״ח בכ״י , כמ״ם בשג״א מ׳ ע״ד ושה״ג שלי ח״ח כמו .

556. **דרשות** ה״ר משה לטוף . נוכחו גם׳ כאור עינים לר״ע מן המדומים ס׳ ל״ה , ע״ם .

557. **דרשות** ה״ר משה ב״ר מרדכי גלאנטי . (עין מאמר לחתן , מאמר לפסח והגוכל) , ונדפסו עם פי׳ רות לר״ע מכרמנוטא : ד״ו , שכ״ה , 4° . (רמש״ש) .

558. **דרשות למ שמרת החדש** לה״ר שמואל במהר״ח ויטאל . (עיין שג״א מ׳ י״ד ושה״ג שלי ח״ח מות מ׳ 21 № ) .

559. **דרשות** ה״ר מתתיהו היצהרי ב״ר משה . רלמ״ה מכנס (לכתות) מזכיר כמדכם מלפח ניתח , הוח סיכומו על מזמור קי״ט כתהלים , ומולי הם סיכומו עכ״ת לאבי בכ״י די רוסי 1417 № . (צונץ גא״ל דתס״ח העיר d ע״ם) .

560. **דרשות הר״ן** . מיוחסות לה״ר נסים ב״ר ראובן מגירונדי מפרש הרי״ף. (עין נסוף שה״ג שלי סעיף ס״ט ורשמש״ש ע׳ 2062 , ועיין פי׳ עה״ת לר״נ) , שניס עשר דרשות : חמו״ר (קושט׳) ערך שנת רצ״ג (עיין רשמש״ש ע׳ 2063) : ד״ו , בדש״ן . פראג , תקס״ב . לבוב , תקע״א , 4° . לבוב , תרי״ח , 8° .

561. **דרשות להר״ן שפירא** ב״ר ראובן : כ״י יוא״ל .

562. **דרשות** לעניים שניס וקלמס לה״ר אברהם יגל ב״ר הנניה ממונציליצי : כ״י רח״ם 171 № .

563. **דרשות** לה״ר רפאל יוסף ן׳ רבי . מזכיים נספרו דרך המלך דק״ם ע״ג : (זצ״ל ל׳ ד׳) .

564. **דרשות** לה״ר שבתי כהן בקנדיא לפכח לנמולין וז״ז מצות הרל״ח—רנ״ו , כ״י וואטיקאן 105 № . (צונץ גא״ם דתכ״ג העיר b) .

565. **דרשות** לה״ר שבתי נאוואוי . רלמ״ה ס״ר חיד״ח בכ״י , כמ״ם ב״ו קכ״ח ושה״ג שלי ח״ח כמו .

566. **דרשות** ה״ר שלמה מולכו . דנוסים וקלמ כוונות התלמוד ע״ד החמת וכוונות נפלאים וקלמ מענייני הגמולה: שאלוניקי, טר״ף , 4° . עוד , והוסב שמו ס׳ המפואר : קראקא , ש״ל . שם , משי״ח . שם , תש״ד . ד״א , הס״ט , 4° . מינקאוויץ , תקס״ג , 8° .

567. **דרשות** ה״ר שמואל במהרח״ו חמסה קונטים . (עיין שג״א ח׳ י״ד ושה״ג שלי ח״ח מות ח׳ 21 № ) .

568. **דרשות** ה״ר שמואל יודא בה״ר מאיר קאצענעלנבויגן . שניס עשר דרשות : ד״ו , ושמ״ח . לבוב, תקנ״ח . שם , תקע״א , 4° .

569. **דרשות** ה״ר שמואל יחייא נכתב ונ׳ לע״ז, ומסודר לענינים : המבורג , שפ״ט , 4° .

570. **דרשות** ה״ר שמואל ב״ר יצחק אלגאזי . נוכחו נספרו תולדות אדם .

571. **דרשות** לה״ר שמואל שער אריה למועדים ולימים מיוחדים: כ״י רח״ם 165 №. גם בכ״י יוא״ל נמלאו דרשות וחי׳ חוקה מהנ״ל , כמ״ם בזצ״ל ס׳ ל״ו .

572. **דרשות על התורה** לה״ר אברהם לאנייזדו אביו של הרב כלי המדה : (תג״י ס׳ ס״ו) .

573. **דרשות על התורה** כסדר הפרשיות מצוית שלו״ם : כ״י רח״ם 164 № .

574. **דרשות התורה.** ה"ר שם טוב ב"ר יוסף ב"ר ש"ט . דרשות כסדר התורה , ונכללו גו גם קצת דרושים לעניניס והשלימו ב' ניסן הרמ"ט : ד"ו , ש"ז . פאדובה , שכ"ז , 2° . (ולא ז"ו : רשמש"ש ע' 2536) .

575. **ס' הדרשן** . (עיין ס' מצות גדול) .

576. **דרשת הרמב"ן** על מעלות התורה שדרש לפני מלך קסטיליא המתחלת „תורת ה' תמימה" : ונדפסה ראשונה בסוף ס' נופת צופים להר"י מלפוגל בשם דרוש הנחמני שדרש לפני המלך והשריש בסרקוסטא : קושטי', שמ"ב. פראג, קרנ"ו , 4° . ווארשא , תקצ"ו , 8° . עוד , ומוסף בה קצת הגהות וציונים מפירושו עה"ת וכשופה אגרת קינה ונחמה , היא מונחת מסוף פירושו עה"ת : ווילנא , תקצ"ו , 8° . עוד (ע"ס ד' פרשג) ונדחסה מקדמות מילין כעין מבוא בל"ת כהנהס לה"ר אהרן יעלליגעק : לייפציג , תרי"ג , 8° .

577. **דרשת הנשים** . כן נקרא הדרוש הג' מס' אגרת התשובה להר"י גירונדי, ונדפס פ"ע עס פ' היראה להנ"ל מצות שס"ו והגה, ובכ"י ליידען

59 № נקרא אוהרת הנשים : (רשמש"ש ע' 1424 №, ועיין דת הנשים) .

578. **דת אש.** ה"ר אורי שרגא פייוויש חלפן· קצת סו"ת , ונסופו פי' על הרמכ"ס הל' כלאים : ברלין , תק"ג , 4° .

579. **דת ודין** . ה"ר אליעזר ב"ר נסים אבן שענני . דרושים כסדר התורה , ונסופו קצת סו"ת לו ולאחיו ה"ר יעקב ן' שענני : קונשטנטינא, במחלו"ת, 2°. (ורובענש 203 : ד"ו , ש"ז , ולהד"מ) .

580. **דת יקותיאל** . ה"ר יקותיאל זיסקינד ב"ר שלמה הלוי . תרי"ג מצות במליצה ומחוזים : זאלקווא , תנ"ו , 4° .

581. **דת הנשים** . הוא דרשת הנשים הלעיל עס פי' ה"ר משה ניגרין ונדפס כן עס ס' אגרת המוסר לר"ם מלעמי , עיין זה .

582. **דתות** . כ"ר חסאן בב"ר משיח הקראי . נזכר בספריהס ולא נמצא עוד : (אר"ץ) .

583. **דתות הנביאים** . הוצא בפי' מקור חיים על הרמכ"ע בהשמטות על פ' „כי לקח אותו מלקיש" ועיין.

584. **דתי המלך** . על דיני מסיס ומרגוליות למלך : (ש"י) .

## נשלם אות ד' מהדורא רביעית

# אוצר הספרים

## ה

1. **הא הידיעה.** ה"ר משה ב"ר יצחק פיזענץ. תפלה ונקמה על הגמולה, וכה ג' תלפיס וק"ל מלות המתחילות בחות ה"ח: קראקא, שנ"ה, 8°. [ופירשט ח"ג דצ"ח מצנה צמו ומהותו ומכנה דכריס לגלח לחמת: רמש"ש].

2. **האהל עולם.** ה"ר עקיבא ב"ר יהודה ליב לעריז. מי' על מס' כתובות, ונכסופו קונט' מצני חבוריו ע"ס זרעיס הנקראיס לקוטי זרעים, משך הזרע, וד' תסוכות: פפד"מ, דע"ת, 2°. [ג"ח צני תבוריס ע"ס עסכות נצם חבורי טהרות, גלוי דעת].

3. **האלף לך.** כ"ר יוסף בכ"ר מרדכי הקדוש הקראי. תפלה נעימה נכאור סודות קצר המציאות והיו"ד עיקריס, ובה אלף תיכות מתחילות כוזן בחות ה"ת: ד"א חש"ד, 24°. [וכ"כ שמחה יצחק הקראי עצה פי' כבוד אלהים עליו, ע"ם].

4. **הבדלה דר' עקיבא.** קבלה על נוסח הבדלה ועניני, מיוחס לר"ע: כ"י רד"א 1017 et 997, 950 № q. [וכבר נזכר נס' נר אלהים, ע"ם. כ"י מינכען 10 דף 152: רמש"ש].

5. **הבל הבלים.** (עיין צידת צבי מודח).

6. **הבנת הלוח.** (עיין מועד דוד).

7. **הבנת המקרא.** (עי' תורה, תורת האלהים).

8. **הגדה של ר"ע.** (עיין אותיות דר' עקיבא).

### הגדה של פסח עם פירושים

9. **הגדה של פסח** או אגדה ש"פ ונהלמוד נקרמת אגרתא (עי' פסחים דקט"ו ע"כ). סדר מהמרים מדברי רז"ל בגמרת ומדרשים וספרי ומכילתת וסדר הלל הגדול וסמרי פיוטים ושיריס לספר ביע"מ נסני לילות הרחצוניס על פסח. הסדר הזה עד אחר הלל הגדול ונרכת יסחכח לקוח נאין ספק מסדורי רב עמרם ורב סעדיה גאון שהיו כוללים גם את סדר ההגדה, כמבואר בתבודרהם בפי' סדר ההגדה, ועוד נוסף עליהם קצת פיוטים מדשים גם יסנים. (ועיין ציון תר"כ דס"ח, אפס דמים דמ"ח וכ', ועיין צונץ גא"פ דקכ"ו העתה a. b, וקונט' מגיד מראשית נהגדה של פסח לר"ח נאנדהסוסה, עם מאמר אחהון נל"ח לר"מ שמוינשניידער, והקיצור ע"י ר"נ פאלק, עי' למעלה סי' 106). הסדר הזה נדפס פעמים אין מספר ומובנו עליו פירושים אין מספר נכל דרכי הפרד"ס, ונעתה לכמה לשונות העמים אחד עם כ"י נפוצים נתוכם, ואנכי לא אערכם פה כי אם קצת הנדפסים עם פירושים ועם העתקות הנזכרים נספרי רוסמי ספריס אחד לפני ואחד אלו עיני.

[כל ההגדות הנדפסות עד שנת תצ"ב נרשמו ע"פ סדר תולדותם ברשמש"ש ע' 411—420 מהרכם דפוסים חדשים ברשימת צעדנער ע' 440—446 וממנו לקט רמש"ש קצת הוספות, ובכלם הזאת (תרל"ז) הכיל הת' נערלינער מליטאלית דפוס ינן, חמו"ד, נלי ספק דפוס נני שוגיטו וכנראה לי נעיר פאנו נין רס"ג ורס"ד, ת' דפיס 12° כמעט כלה נדפסה נתותיות של מחזור מ"ל (עיין המזכיר שנה י"ל ע' 105). תמנה נהגדה הוסיפו פזמון מדיר הוא ותח"כ הודו לה' וכו', והדפוס הזה הוא ס י ו ת כ י ם ן מהגדה נפני עצמה המודע עד היום. ונדפסה ג"כ עם פיוטים: פראג, עזר"י, 2°. (רח"ם 883. ובקוה"ד F, 1131, נטעות תפ"ז, והוא נלי פי' כלל. עיין מאמר רמש"ש נהגדה ש"פ עם מגיד מראשית ע' XXVIII) ומן הדפוסים היקרים במליחות סדר של פסח: אויגשפורג, רצ"ד, 4° (נמצא נלונדון). גם נדפסה נשם מה נשתנה עם דיוק נל"ח וליוטים: פראג, תמ"ז, תנ"א, תנ"ח, תס"ו ותע"ג, 2°: רמש"ש].

10. הגדה של פסח עס פי׳ אבודרהם. (עיין הגדה ש״פ עם פתיחה כוללת וכו׳ להלן סי׳ 100. והגדה ש״פ עם פי׳ קצר להלן סימן 106).

11. הגדה ש״פ עס פי׳ אבות וגבורות. (עיין למטה סי׳ 135).

12. הגדה ש״פ עס פי׳ אבן מוסרות. (עיין למטה ע״פ אבני נזר סי׳ 14).

13. הגדה ש״פ עס פי׳ אבן פינה. (עיין למטה ע״פ אבני נזר סי׳ 14).

14. הגדה ש״פ עס פי׳ אבני נזר לה״ר רפאל ב״ר משה רובינשטיין, ונחלק לג׳ מחלקות: אבן פינה, אבן מיסדות: ווילנא, תרכ״ג, 4°.

15. הגדה ש״פ עס פי׳ אברבנאל (עיין זבח פסח). ונכתב המחרוזות נלפס בהמעתק וקיצורים עס ניוזיס עס פי׳ על פי הסוד: ד״א, תנ״ה. זולצבאך, תע״א. ד״א, תס״ח, תע״ב. ווילהרשדארף, תע״ח, 2°. ועוד דיהרנפורט, תקנ״ו. הוראדנא תקנ״ח, 4°. (ועי׳ למעה סי׳ 24 וע״פ מעלה בית חורין 73).

16. הגדה ש״פ עס פי׳ אגדת מרדכי. (עיין ערכו).

17. הגדה ש״פ עס פי׳ אור ישרים לה״ר יחיאל העליר אבד״ק סובאלק: חמו״ד (קעניגסבערג, תרי״ז) 4°.

18. הגדה ש״פ עס פי׳ מלוקטים אלשיך, גבורות ה׳, עוללות אפרים, ומלרי פירושים עס ניוזיס, ונקרא בית חורין או מעלה בית חורין: מיץ, תקכ״ז. ד״א, תקכ״א. ווין, תקע״ג, 4°. ביאליסטאק, תקס״ו, 2° וגס 4°. ועס תרגום מסכתי: ד״א, תקע״ה.

19. הגדה ש״פ עס פי׳ אמת ליעקב מליקוטי מ׳ יעקב מ״מ דק״ק דובנא, והסר לאברהם מה״ר אברהם דוב פלאהם, ונקרא נמס כולל ספר יום ישועה: זאלקווא, תקצ״ז, 4°. עוד כנ״ל, ונקרא נמס כולל ברית אבות: ברעסלויא, בנפלאותי׳ך (תקצ״ט) 4°. ווארשא, תר״א 4°. (ועיין להלן הגד״ש ע״פ זרע גד סי׳ 38).

20. הגדה ש״פ עס פי׳ הרשב״ץ מסר קרא נמס אפיקומן עס מאמר חמץ ומצו על הלכות פסח, ועס ת״ח ע״י כ׳ וואלף היידנהיים: רעדלהיים גס ווין פ״ר, 8°.

21. הגדה ש״פ עס פי׳ האריז״ל מלוקט ע״י מהר״ן ב״ר ראובן שפירא: כ״י רד״א q № 1625. (ועיין כוונות להאריז״ל).

22. הגדה ש״פ עס פי׳ באר אברהם לר׳ אברהם גראטי נ״ר מנחם מענדיל: זולצבאך, תס״ח, 4°.

23. הגדה ש״פ עס פי׳ בית חורין. (עיין לעיל ע״פ אלשיך סי׳ 18).

24. הגדה ש״פ עס פי׳ בית ישראל לה״ר יצחק יהושע מקארעליץ ב״ר ישראל, ונפרד לג׳ רמסים: א) פתח הבית, על עניניס הקדושים של הסמע הפסוע. ב) חדרי הבית, על עניניס המבוארים בדרך פלפול ודרס. ג) עמודי הבית על עניניס נפרדים, ולהורות מקום הדבר מס״ס נבלי וירושלמי מדרס ומכילתא וכו׳, ועל פיוס ״לז רוב נסיס״ וכו׳ נוסף פי׳ אברבנאל: מינסק 1836, 4°. [ונתב בהקדמתו שחיבר ס׳ פני אדם מי׳ ס״ס ופוסקים והגהות מדפות על ס׳ התמני, ע״ש].

25. הגדה ש״פ עס פי׳ בית לוי, מטה לוי ומעשה אורג לה״ר אהרן ב״ר יחיאל מיכל מ״מ במיכיילישאק: ווילנא, תקפ״ה, 4°. עוד, בלי בית לוי ועס נמוק המבאים יהודית (עברי־טייטש): שם, שמורי״ם (1836) 4°.

26. הגדה ש״פ עס פי׳ ברית אבות. (עיין לעיל ע״פ אמת ליעקב סי׳ 19).

27. הגדה ש״פ עס פי׳ ברית מטה משה לה״ר משה ב״ר ישעיה מוועגראוו. דרך פלפול גדול בהריכות מחזיק ק״ד דפיס: ברלין, תס״א, 4°. [בהתס המפתח בתוב: להרמות חיזק מקומן של זהחיס שערכתי לפני קהיס, ותחב וולף מ״ג שהוא מידועי זהחיס! עי׳ רשמש״ש ע׳ 416].

28. הגדה ש״פ עס פי׳ כ׳ ברוך ממינסק ופי׳ מגלת מסתר ותי׳ ס״ס: זאלקווא, תקע״ה, 4°. (ועי׳ מדרש הגדה כי נפ״ד זה הוא).

29. הגדה ש״פ עס פי׳ ברכת השיר לה״ר אריה ליב צינז: ווארשא, תקפ״ט, 4°.

30. הגדה ש״פ עס פי׳ גאולת שלמה לה״ר משה זלמן ב״ר מישל (בע״ס אוצרות שלמה על פריפות הריטס): לבוב, תיר״א, 4°.

31. הגדה ש״פ עס פי׳ גבורות ה׳. (עיין לעיל ע״פ אלשיך סי׳ 18).

32. הגדה ש״פ עס פי׳ דרך אמונה. (עיין למטה עס פירש״י סי׳ 100).

33. הגדה ש״פ עס פי׳ הלולא דרבנן. (עיין גאולת עולם).

34. הגדה ש״פ עס פי׳ המון חוגג. (עי׳ ערכו).

35. הגדה ש"פ עס פי' זבח פסח. (עיין ערכו).

36. הגדה ש"פ עס פי' זכרון אברהם להר"א אבלי ב"ר צבי הירש רוזאנוס: ווילנא, תרי"ט, 8°. [ונתנ נכדו נסקדמתו שים ממנו נכ"י ס' נהלי דבש, אמונת אומן, ארחות יושר, וס' בית מועד על נספדים, לב טוב על ת"מ].

37. הגדה ש"פ עס פי' זרוע נטויה להר"ר יוסף בה"ר יצחק אייזיק אבד"ק קנישין. ונחלק לד' מחלקות נכסס יד חרוצים, כוס ישועות, מגיד דבר, צנוף הפארה: ווארשא, תר"ה, 4°.

38. הגדה ש"פ עס פי' זרע גד להר"ר צבי הירש בה"ר תנחום ראב"ד מהוראדנא, ועס פי' אמת ליעקב להר"ר יעקב מרובנא: ווילנא, בריי"ת, שם, תר"ך, 4°.

39. הגדה ש"פ ונהמ"ז ע"פ זרע יהודה להר"ר יהודה ליב ב"ר שמעון פ"פ אב"ד מענץ: אופיבאך, תפ"א. (עיין רשמש"ש 1373, ועיין יד יהודה).

40. הגדה ש"פ ע"פ זרע יצחק. (עיין נמעס ע"פ יד חזקה פי' 50).

41. הגדה ש"פ עס פי' חבל בני יהודה לר' שמעון ב"ר יהודה חביליו, וכסופו פי' על מזמור ק"ס מתהלים: מנשובה, להחיו"ת, מכל נסוף המפתח שת הנ"ה. ועס פי' לחכים מעשה ה', מטה אהרן: ד"א, הלל"ו א"ת, 2°. (ועיין להלן ע"פ לשון חכמים פי' 62).

42. הגדה ש"פ עס פי' על חד גדיא להר"ר יצחק יהודה ב"ר יאקב ב"ץ: אלטונא, תקכ"א, 4°.

43. הגדה ש"פ עס פי' חדרי הבית. (עיין נשיל ע"פ ביח ישראל פי' 24).

44. הגדה ש"פ ע"פ נעהמ"ח ס' חות דעת [ר' יעקב אבד"ק ליסא ב"ר יעקב משה]: זאלקווא, תקס"ו, 4°. מינסק, תקע"ו, 8°. קראקא, תק"פ, 4°. (רפי' ראזענטהאל ע' 692).

45. הגדה ש"פ עס פי' חיים לראש לר' חיים פאלאגי בן יעקב: איזמיר, תרי"ב. [כן מנת רמס"ם].

46. הגדה ש"פ עס פי' מלוקט מן השל"ה, מטה אהרן וכתונת פסים ונקרא נפס הכולל הלוקא דרבנן: ד"א, תנ"ה, 4°. (ורד"א F, № 1115, כוח יק גליון גדול, עיין רשמש"ש № 2700).

47. הגדה ש"פ עס פי' חלקת מחוקק לר' משה שערילש ב"ר אברהם: פראג, שס"ו—ס"ו. [ובש"י עוד שפ"ד וכנולם נעטות, רשמש"ש פי' 2687].

48. הגדה ש"פ עס פי' חסד לאברהם. (עיין נשיל ע"פ אמת ליעקב פי' 19).

49. הגדה ש"פ עס פי' הקת הפסח לר' משה ב"ר חיים ברש"ט פיואנטי, וסי' קלל לר' שלמה ברוך: שאלוניקי, ישיג"ו, 4°.

50. הגדה ש"פ עס פי' יד חזקה לר' יצחק אייזיק הבר ב"ר יעקב. נלוך על ההגדה נדרך דרוש, ונחוכו הגהות מכנו ל' יוסף נפס זרע יצחק, ונקרא נפס הכולל יד מצרים: ווארשא, תר"ב, 4°.

51. הגדה של פסח עס פי' יד החזקה להר"ר יעקב דוד ב"ר מנחם פיעסקין: ווילנא, תקצ"ה. שם, תרכ"ג, 4°.

52. הגדה ש"פ עס פי' יד תרוצים, (עיין נשיל ע"פ זרוע נטויה פי' 37).

53. הגדה ש"פ עס פי' יד מצרים. (עיין נשיל יד חזקה פי' 50).

54. הגדה ש"פ עס פי' יום טוב מקראי קדש להר"ר אפרים ב"ר אברהם חיות ועס כל הדינים: ליוורנו, תקע"ט, 4°. (רשי' צעדנער ע' 444).

55. הגדה ש"פ עס פי' יום ישועה. (עיין נשיל ע"פ אמת ליעקב פי' 19).

56. הגדה ש"פ ע"פ ר' יוסף גיקטיליא ופי' ר"י עמדין ופי' הגר"א מווילנא: חס"ר (זאלקווא) נפלאו"ת, 4°. (ועיין נמע שם פי' צפנת פענח פי' 103).

57. הגדה ש"פ ע"פ לר' יוסף ב"ר משה מפרעמסלא. (עיין כתונת פסים).

58. הגדה ש"פ עס פי' כוס ישועות. (עיין נשיל ע"פ זרוע נטויה פי' 37).

59. הגדה ש"פ עס פי' הכל בו וסי' הגמון רבינו אליהו מווילנא וסי' תולדות אהם להר"ר אברהם דאנציג ונקרא נפס הכולל מעלה בית תורין: ווילנא, תקע"ח, 4°.

60. הגדה ש"פ עס פי' להם עוני. (עיין גאולת עולם).

61. הגדה לליל שמורים. עס נמוד מלוקט ועס הגהות והערות ע"י ר' צבי הירש עדלמאן: דאנציג, תר"ה, 8°. ועס ניורים: ק"ב, 1845, 32°.

62. הגדה ש"פ עס פי' לשון חכמים והוא פי' מדרש בחירוש לרא"ג פואה, וחבל בני יהודה מר"ש חביליו: ליוואורנא,

ענוי"ם בישוע"ה (תקס"ט), 4°. (ועיין דפוסי
כנ' סימוסים במקומם).

63. הגדה ש"פ עס פי' מגדים חדשים לר'
מאיר מנחם מענדיל ב"ר שאול בערוש:
ווילנא, תר"ד, 4°.

64. הגדה ש"פ עס פי' מגיד דבר. (עיין
לעיל ע"ס זרוע נטויה סי' 37).

65. הגדה ש"פ עס מגיד מראשית עיין שם,
(ועיין למעה השי"פ ע"פ קצר סי' 106).

66. הגדה ש"פ עס פי' מדרש בחידוש לר'
אלעזר נהמן פואה, ומקרא ג"כ מדרש
הגדה ש"פ וזכרון אבות: ד"ו, ת"א, 4°.
(ועי' לעיל ע"ס לשון חכמים סי' 62).

67. הגדה ש"פ עס פי' מדרש הגדה לר' מ.
ב. יאכלוטר: לעמבערג, תקע"ה, 4°.
(ועיין לעיל ע"ס מדרש בחידוש סי' 66).

68. הגדה ש"פ עס פי' מה נשתנה. (עיין
לעיל נרמז הערך הנש"פ).

69. הגדה ש"פ עס פי' מטה אהרן לה"ר
אהרן האומים ועס ליוזיס: חמו"ר (תכל
סד"ט, תל"ח) 4°. סניית (מקונר) נס' חלוקא
דרבנן (עיין לעיל סי' 46). סליסיס, עס
סי' ע"ס הסוד וליוזיס ע"י נמו אריה ליב:
פסד"ם, ת"ע, 2° (רשמש"ש ע' 727).

70. הגדה ש"פ עס פי' מטה אהרן. (עיין
לעיל ע"ס חבל בני יהודה סי' 41).

71. הגדה ש"פ עס פי' מטה לוי. (עיין לעיל
ע"ס בית לוי סי' 25).

72. הגדה ש"פ עס פי' מעיני ישועות לה"ר
יהונתן שמעון פרענקיל האומים:
לעמבערג, ת"ר, 4°.

73. הגדה ש"פ עס פי' מעלה בית חורין
הוא סדר הס"פ עס פי' אברבנאל על
המחזו "לז רוכ" ושה"ם בליוזיס נלוים, עס
תרגום המכתמי מר' יואל בריל ור' דוד
פרידלענדר: ד"א, תק"ע, 4°.

74. הגדה ש"פ עס פי' מעלה בית חורין. (עי'
לעיל ע"ס אלשיךסי' 18 וע"ס הכל בו סי' 59).

75. הגדה ש"פ עס פי' מעשה אורג.
(עיין לעיל ע"פ בית לוי סי' 25).

76. הגדה ש"פ עס פי' מעשה ברבי אליעזר
לה"ר אלעזר פלעקעלש: פראג, תקע"ח, 4°.
(כן נמצא ברשי' צערנער ע' 444).

77. הגדה ש"פ עס פי' מעשה ה'. (עיין
לעיל ע"ס חבל בני יהודה סי' 41).

78. הגדה ש"פ עס פי' מעשה מצרים.
(עיין למעה סי' 119).

79. הגדה ש"פ עס פי' מעשה נסים לה"ר
יעקב אבד"ק ליסא: זאלקווא, תקס"ז.
שם, תקצ"ה. מינסק, תקע"ו. דיהרנפורט,
תקע"ז, 4°.

80. הגדה ש"פ עס פי' מעשה רקח. (עיין
למעה סי' 122).

81. הגדה ש"פ עס פי' מצה שמורה. (עיין
להלן סי' 122).

82. הגדה ש"פ עס פי' מר דרור לה"ר
מרדכי ב"ר נחמיה דיין ומ"ץ בווארשא.
ווארשא, תרי"ט. שם, כת"ר, 4°.

83. הגדה ש"פ עס פי' מרבה לספר הוא
הס"פ מהורגמה מסכמית ומכוללת מאת משה
הלוי לנדא: פראג תק"ץ, 8°.

84. הגדה ש"פ עס פי' המרבה לספר לה"ר
פילטא סג"ל, וכמה דיוים ולקוטים לה"ל
טיאה ווייל: קארלסרוא, תקנ"א, 4°.

85. הגדה ש"פ עס פי' נוה תהלה לה"ר
יואל דוב בער ב"ר מאיר כהן פערסקי:
ווילנא, תר"ו, 8°.

86. הגדה ש"פ עס פי' נמוקי יוסף לר' יוסף
שליט אשכנזי ועס ליוזיס: מנטובה,
ש"י. ד' שני מנטובה, שכ"ח, 2°. ווינציא,
שנ"ט. ווינציא, שס"א, 4°. ונדפס נפס
פי' קצר: ד"א, תכ"ב, 4° וז"ז.

87. הגדה ש"פ עס פי' סדר אליה להגר"א
כווילנא: פראג, תקע"ד, 4°.

88. הגדה ש"פ עס פי' עבודת הגפן לה"ר
יהודה ליב ב"ר אליהו ובניו ר' זאב
וואלף ור' שלמה וואלטיראן, ופי' ע"פ
הסוד לאבי וקנו וליוזים נכ"י הלכות פסח:
אופיבאך, תפ"ב, 2°.

89. הגדה ש"פ עס פי' עוללות אפרים.
(עיין למעלה ע"פ אלשיך סי' 18).

90. הגדה ש"פ עס פי' עטרת צבי. (עיין
למעה סי' 100).

91. הגדה ש"פ עס פי' עמודי הבית.
(עיין לעיל ע"פ בית ישראל סי' 24).

92. הגדה ש"פ עס פי' ענבים במדבר לה"ר
אברהם ב"ר חנוך העניך: אלטונא,
תקל"ח, 4°.

93. הגדה ש"פ עס פי' פדות יעקב לה"ר
יעקב בה"ר משה ראב"ד ומ"ץ
באמטשיסלאוו: קאפוסט, תקצ"ה, 4°.

94. הגדה ש"פ עס פי' פ"ה אח"ד כ"ק פירוש
הגדה מה"ר חיד"א. [לפי מכתב יוא"ל לצד"ל
מיום ע' ניסן תדי"ר ונגלת לי ביום י"ם ניסן

הנ"ל נדפס עם פנים מהגדה ס"פ כ"ף נכוף ס' דבש לפי, עיין זה. ועיין המזכיר ס' תרי"ט 12 № ע' 55].

95. הגדה ש"פ עם פי' פה ישרים. (עיין למעלה עם פירש"י סי' 100).

96. הגדה ש"פ עם פי' פ"י המדב"ר פי' הגדה ממני יוסף ב"ר דוד, עם פתיחה מר' ציון בנו ע"ל המחבר: ליוורנו, תרי"ד, °4.

97. הגדה ש"פ עם פי' על פי הסוד: (עיין לעיל ע"פ אברבנאל סי' 15).

98. הגדה ש"פ עם פי' ה"ר פנחס הלוי איש הורוויץ: לבוב, תר"ך, °4.

99. הגדה ש"פ עם פי' פתח הבית. (עיין לעיל ע"פ בית ישראל סי' 24).

100. הגדה ש"פ עם פתיחה כוללת דיני בעור חמץ ומצות, מכילתא מלה ומלה עבדה בלילי שמורים נמסר עטרת צבי, ועם פי' אבודרהם וה"ל ע"פ פירושו לר' שמעון ב"ר רפאל צבי: קראטאשין, ת"ר, °8.

101. הגדה ש"פ עם פי' צלי אש והוא קטן ס' זבח פסח לאברבנאל עם ל' מסכתות, ועם ל' ספרדי לספרדים, ועם ל' לועז (פיטמלינטי, ונלקח נמסר ג' דפוסים שונים) והלועז לרי"א די מודינא, עם ליוריס: ד"ו, שפ"ט. שם, תכ"ד. שם, תנ"ה, °2. זולצבאך, תקי"ר, °4. [וכתב רמש"ש: מדפוס שפ"ט לא ראיתי דפוס לועז, מדפוס תכ"ד לא ראיתי רק מסכתות, מד' תנ"ה יש נקט"ד 1114 לועז, אבל נראה דף ל' מדפוס ספרדי, והסעתקות כבר נדפסו נמנת שס"ט, עיין מאמרי נמס"פ עם מגיד מראשית ע' XXVIII].

102. הגדה ש"פ עם פי' צניף תפארה. (עיין לעיל ע"פ זרוע נטויה סי' 37).

103. הגדה של פסח עם פי' צפנת פענח לר' יוסף גיקטיליא ופי' הגמון רבינו אליהו מווילנא: הוראדנא, תקס"ה. לבוב, תקס"ז, °4. (ועיין לעיל סי' 56, וסי' 59).

104. הגדה ש"פ עם פי' קול דוד לר' יוסף דוד עייאש: ליוורנו, תקפ"א (1820), °4. (צעדנער ע' 444).

105. הגדה ש"פ עם פי' קצור ס' זבח פסח לר' יצחק ב"ר אברהם (הוא ר"י חיות, עיין רשמש"ש ע' 1102). עם ליוריס: פראג, ש"נ, °2.

106. הגדה ש"פ עם פי' קלר מלוקט מפי' אבודרהם ומיזה דנריס על מקורה מקוטרס מגיד מראשית להרח"ל למהדסהומה, ועם מרנוס הולמנדי (ע"י גבריאל פאלק): ד"א, תרי"ח, °8.

107. הגדה ש"פ עם פי' ראש אמנה לה"ר אברהם ב"ר יהודה ליב לעווינזאהן: ווילנא, תר"ג, °8.

108. הגדה ש"פ עם פי' רינון יצחק לר' יצחק מאליר: סדילקאוו, תקפ"ו, °4.

109. הגדה ש"פ עם רמזים מלוקטים מפי' קיצור של"ה ופי' ע"פ הסוד (סיסן) ודיני פסח נקלור: ווילמרשדארף, תע"ה, °2. (רשבוש"ט 2717 №).

110. הגדה ש"פ עם פירש"י, רשב"ם והריטב"א ועם פי' דרך אמונה לר' חביב ב"ר אליעזר טולידאנו, ונקרא נמס מכולל פ"ח ישרים: ליוורנו, כ"י במצותי"ך (תקצ"ח). (צעדנער 444).

111. הגדה ש"פ עם פי' שבח פסח לה"ר ישמעאל הכהן (נע"ס זרע אמת): ליוורנו, תק"ן, °4.

112. הגדה ש"פ עם פי' שיורי כוסות. (עיין גאולת עולם).

113. הגדה ש"פ עם פי' שמחת הרגל לה"ר חיים יוסף דוד אזולאי (חיד"א): ליוורנו, תקמ"ב, °4. לבוב, תרכ"ב, °4.

114. הגדה ש"פ עם פי' שמעון ולוי ונקדושת מדם ניסן וקרבנות המיוחס לכר יוסי ביומו, ע"פ נגלה ונסתר לר' שמעון ב"ר קיים קדיש הלוי: זאלקווא, תק"י, °4.

115. הגדה ש"פ עם מדוחים מה"ר שמשון אסטראפאליע: קאפוסט, תקפ"ו, °4. (ועיין סי' 99).

116. הגדה ש"פ עם פי' שערי שמים. (עי' למעלה ע"פ שפתי רננות סי' 119).

117. הגדה ש"פ עם פי' עפה אחת לה"ר חיים יוסף דוד אזולאי נסוף ס' אהבת דוד: ליוורנו, תקנ"ט. (עיין אהבת דוד, ועיין המזכיר ס' תר"ך 68 № ע' 94 נגד פיטמט שנמס דפוס תקמ"ו).

118. הגדה ש"פ עם פי' שפת הים לר' זאב וואלף ב"ר דובער אלטשולר אבד"ק לוצין ועם תוספת בחור מבנו ה"ר אליקים געציל: קאפוסט, תקע"ב, °4. ברעסלויא, תקע"ט, °4.

119. הגדה ש"פ עם פי' שפתי רננות כולל ה' פירושים: א) צפנת פענח לר"י

גיקטיליא . ב) פי׳ הגר״א . ג) שערי שמים להר״י יעב״ץ . ד) מעשה מצרים לה״ר אליעזר אשכנזי . ה) פי׳ מלוקט מהעקידה מה שמצא בו על הגדה ש״פ . נקבלו ע״י ה״ר שמואל רוועבלום מפולטוסק : ווארשא , תרכ״ב , 4°.

120. **הגדה ש״פ** עס פי׳ תולדות אדם . (עיין לעיל ע״פ הכל בו סי׳ 59) .

121. **הגדה ש״פ** עס פי׳ תשבי מבשר לה״ר שבתי ב״ר אהרן מ״מ ומ״ץ בטשאשניקי: שקלאוו , תקע״ט , 4°.

122. **הגדה ש״פ** עס כמה פירושים , והם : פי׳ כ׳ שמשון מאסטרפולי , ופי׳ ה״ל שאול אבד״ק אמ״ד ופי׳ ה״ל יחזקאל לנדא ופי׳ ה״ל אליעזר (נע״ם מעשה רוקח) אבד״ק אמ״ד , ומי׳ רביש מהשל״ה נמס מצה שמורה וכמה מי׳ מה״ל יעב״ץ , וז״ז פירושים רביש מכמה גמוני מרן . הוגה לביש״ד ע״י רמ״צ במ״ש חרי״ח (?) : (חמו״ד , רוסיא) 4°. (ועיין סי׳ 115) .

---

## הגדה ש״פ עם תרגום (העתקה)

[העתקות ישנות בלשונות שונות נרשמות ברשמש״ש ע׳ 419 , ומן המדפוסות נזכיר לפי סדר הלשונות והזמן מלה אחר לה נזכרו עד הנה]

123. **הגדה של פסח** עס תרגום משכנזי ולטיין מאת I. S. Rittangel : רעגיומאנטע (הוא קעניגסבערג) , תר״ר , 4°.

124. **הגדה ש״פ** עס פי׳ הקת הפסח הגדה בלשון לטיין מאת Thom. Murner : פפד״מ , רע״ב , 4°.

125. **הגדה ש״פ** עס תרגום משכנזי להרמבם״ן. ועס הערות בל״מ ע״י כ׳ יוא״ל ברי״ל , עס קלת נאור ומדוייקת היטב ע״י ה״ר יצחק סטנאב : ברלין, תקמ״ה, 8°. ווין , תקס״ח , 4°. (ועיין מעלה בית חורין לעיל סי׳ 73) .

126. **הגדה ש״פ** בלשון משכנזי מחלוזים ע״י A. Emanuel : ערלהיים , תרי״ט , 8°.

127. **הגדה לליל פסח** . עס תרגום טולנשמדית ע״י כ׳ שמואל מולדר : ד״א , תקצ״ז , 8°. ד״א , תרי״ב , 8°.

128. **הגדה ש״פ** עס ס׳ קול יעקב והוא סדר הס״פ כמנהג ק״ק כפרדיס עס תרגום המלועזים ע״י I. Lopes Cardozo : ד״א , תרי״ט , 8°.

129. **הגדה ש״פ** עס תרגום בל׳ ספרדית נס המון חוגג: ליוורנו, בקש״ו פני״ו (תקנ״ד) 4°.

130. **הגדה ש״פ** עס תרגום בל׳ ספרד ע״י I. Meldula : לונדון , 5573 .

131. **הגדה ש״פ** עס תרגום בל׳ לועז (היטאליאנו) . (עיין למעלה סי׳ 101) .

132. **הגדה ש״פ** עס תרגום בל׳ עגלים ע״י A. Alexander . (נדפס סנית) : לונדון , 5547 , 8°. (תמזית) : שם , 5573 , 4°.

133. **הגדה ש״פ** עס תרגום ענגליס ע״י D. Levi : לונדון , 5534 , 8°.

134. **הגדה ש״פ** עס ס׳ הקת הפסח וסדר תפלת ערבית לחג ומגדתת קדש עד נרצה ופירוש בלשון ע ר ב י לכל סדרי החג מסידר כ׳ אברהם אנקאווא : ירושלים , בנ״י ישרא״ל (תר״ג) , 8°.

135. **הגדה ש״פ** בל״ל , לימודי יוס ר״ח ניסן . . ומזמז חמץ למהר״ם אלשיך , ודרוש לקדים ומזן להרב חיד״א . . . הגדה ודיני הסדר בל׳ ערבי כפי מסת תוניס , פי׳ רביגו עובדיה לפרקי אבות , ורש״י על פרק ו׳ , ופירוש חדש קרלמתיו אבות וגבורות : ליוורנו , תרש״ו , 8°.

136. **הגדה ש״פ** עס ס׳ רנה וישועה פי׳ על המגדה ותפסיקים [ל״ל פירושו] בלערבי [בל׳ ערב] פידין ולמוסר די שלום רגליס , פרקי אבות בלמידושים בלערבי , ומזמרות ועמרת הדברות די שבועות , וברכת המצוות ומיתת היס ומי [ל״ל ומקת ?] פיוטים . ב״ח ע״י ר״ש זרקא ור״י צרמון : ליוורנו , תרי״ו , תרי״ז , 8°.

137. **הגדה ש״פ** מנהג נרפת עס תרגום ג ר פ ת י ע״י כ׳ דור דראך (Drach) : מיץ , תקע״ח , 8°.

138. **הגדה ש״פ** בל״ל , ע״י ה״ר אלכסנדר ב״ר ברוך Crehange ד׳ שליטי בתוספת לוח לגנן , ע״י מ׳ נוימבורג : פאריס , תרי״ט , 8°.

ועיין : אור הגנוז (גרמת״ל) , אורי וישעי , אחות אחידן , אמרי בינה , ברית הלוי , ברית שלום , ברכת המזון , גאולת ישראל , גאולת עולם , גבולות בנימן , גבורות ה׳ , גבורת ה׳ , גדי מקולם,גלא רזיא, גלות יהודה , הלל וזמרה (לר״י יעב״ץ) , וזאת ליהודה , זרע ברך , חידושים על הגדה וחד גדיא (לר״י מיינצטוז) , חקת הפסח (לר׳ מימון זצ״ל) , חקת הפסח (לנמי״ק כתן בן מניגדור) , יוסף עליכם , יסוד היראה יסוד האהבה , כרם עין גדי,מגיד ישרים, מדרש הגדה, מלבי בקדש , מעשה ידי יוצר , מעשי ה׳ , מקרא קדש , מראית העין , הנפש החכמה , נפתלי

שבע רצון, סדר של פסח, סוד בחורים, עת לדבר, פי׳ הראב״ן, פי׳ על התפלה, פני דוד, פסח מעבין, פרסומי ניסא, פתח עינים (נרא״ם מקסטנטין), קהלת שלמה, קצור אברבנאל, קרבן פסח (נר״מ עמדם), שארית יעקב, שבלי הלקט, שיח יצחק, שערי רצון, תורת חסד, תפלה, ועוד כמו אלפי ימלא הקורא כל מהחבי הספר במקומותם בשמותם שקראו להם בזכריהם או מדפיסיהם.

139. **הגדה לליל שבורים**. ה״ר צבי הירש זוממערהויזן. כולל כל מאמרי הגדת פסח בדרך אמוק לליל פוריס: בריסעל, 1842. המבורג, 1844, 8° ו״ז.

140. **הגדה של שבועות**. (עיין מדרש עשרת הדברות).

141. **הגדות התלמוד**. מ״מ פכוקי תל״ך מסח מזכרו ומדרשו בתלמוד עם סיוב לר׳ יוסף ביבאש: קושטי, רע״א, 2°.

142. **הגדת ר׳ אליעזר**. (עיין פרקי ר׳ אליעזר).

143. **הגדת ויקרא**. כן נקרא מדרש ויקרא רבה בפי קצת קדמוניס.

144. **הגדת מגילה**. כן נקרא מדרש מגלת אסתר אצל קצת קדמוניס.

145. **הגדת תלים**. (עיין מדרש שוחר טוב).

146. **הגהות אבות** דר׳ נתן. נמצאו בסוף ס׳ תמת ישרים, ע״פ. (שג״ב כ״ה ושה״ג שלי במקומו). ב) עוד, והגהות מס׳ כופריס וכו׳ נמצאו בס׳ רגל ישרה, ע״פ: (השמטות ול״א ושה״ג שלי במקומו). אבל בשער הס׳ כתוב: פי׳ מספיק על מצות דר״ן וכו׳. (ועי׳ רגל ישרה).

147. **הגהות** ע״ס אוצרות חיים וכוונות האריז״ל לה״ר בנימין כ״ץ (ויטאלי) תלמיד הרמ״ז: (זצ״ל כ׳ מ׳, ועיין גבול בנימין בשה״ג שלי מ״כ). ב) עוד, וע״ס עץ חיים של מהרח״ו לה״ר יעקב גר צדק: (הגהות ש״י כ״י). ג) עוד, ועל ס׳ הכוונות ושאלי ספריס של גוסי האר״י זצ״ל למהר״י צמח ומהר״ן שפירא והרמ״ו, אבל נמצא ס״ר מיד״ח ז״ל בכ״י. אף הוא נמצא ד) ס׳ אוצרות חיים הנ״ל בהגהות ה״ר אברהם אזולאי ממרוויקום ומהר״א ן׳ מוסה בכ״י: (שג״ב כ״ו ושה״ג שלי במקומו). ה) הגהות הרמ״ו ע״ס הכוונות נמצאו בכ״י רד״א q, № 1312.

148. **הגהות** על אור זרוע הגדול לה״ר מרדכי תאומים. (עיין שער היחוד).

149. **הגהות אלפסי** מזכיר מור״ם ז״ל תדיר בדרכי משה, כוונתו על שלטי הגבורים אבר מנוקי האלפסי, עיין זצ״ל ה׳ כ׳.

150. **הגהות האשרי**. מיבנס הרב ר׳ ישראל מקרעמזיר [מקרעמז בעסטרייך ולא קרעמזיר!: רמש״ש]. כ״כ נכדו מהרח״י בכתוביו על רס״י פ׳ ויחי וכ״כ מוה״ס נס׳ יוחסין: (שג״ב י״ח ושה״ג שלי במקומו). וע״ל בן נכדו כי ז״ל שם: ותירץ אבי אבי הח״ל סיום המכוון הענגיל מהייעבורקא בן מהר״ל יצחק מקרעזיר אחיב הגהות אחזיבי וכו׳, ועיין רשמש״ש ע׳ 531.

151. **הגהות הב״ח**. ה״ר יואל סירקיס בע״ס הב״ח. הגהות על גמרא רס״י ותוספות ורא״ש בכל הס״ס, גס קצת הגהות על מצויות ומפרשיו הר״ס הר״ם והרא״ד, כפי שנמצאו בגליונות הס״ס שלו: ווארשא, תקפ״ד, 2°. [ונמ״ז נדפסו בכל הספרי״ן המדפיסים].

152. **הגהות** ס׳ הגלגל לה״ר פרץ הנשיא ולה״ר יצחק הישראלי. (עיין פלת נקיה).

153. **הגהות והשגות** על כל הבית יוסף לה״ר משה מטיבולי. היו בידי בע״ס יד אהרן בכ״י: (שג״א מ׳ ס״ג ושג״ב מ׳ קמ״ב ושה״ג שלי במקומו).

154. **הגהות והשגות** ע״ס גדולי תרומה לה״ר אברהם רוזאניס חמיו של הרב משנה למלך, כ״י: (שג״ב ג׳ ט״ז ושה״ג שלי במקומו).

155. **הגהות** ע״ס הזהר לה״ר אברהם אזולאי. (עיין אור הלבנה). ב) עוד כל׳ למהרח״ו: כ״י רד״א q, 11—962,1310 № . ג) עוד כל׳ לה״ר מרדכי דאטו, כ״י: (ול״א ו׳ ושה״ג שלי במקומו).

156. **הגהות** ע״ס זהרי חמה למהר״י צמח, כ״י: (ש״ב ל״ב ושה״ג שלי במקומו).

157. **הגהות חדשות** על ב״י, ומ״מ נהסוכות וכיוצא, נדפסו בגליון הטורים ובשולי כל קף: (שג״א ד׳ ושה״ג שלי במקומו).

158. **הגהות וחדושי** דיוס על ד׳ ש״ע ועל פי׳ גור אריה לה״ר דוד קורינאלדי, כ״י: (ול״א ז׳ ושה״ג שלי במקומו).

159. **הגהות וחדושי** בעל הט״ו נספרו. נדפסו מתוך כ״י ממכר: האלי, ת״ע, 8°.

160. **הגהות** ומי׳ על טור וב״י לה״ר משולם הלוי מפאדובה: (תג״י מ׳ קכ״ח).

161. **הגהות** ומי׳ על מאמר כל דאי. (עיין מעמי תורה).

162. **הגהות** ומי׳ על קצת מסכתות הס״ס לה״ר ישעיהו באסן: (זצ״ל י׳ ל״ה).

163. **הגהות** ומי׳ על שלחן ערוך לה״ר אלחנן דוד קרמי: (זצ״ל ח׳ מ״ח ב׳).

164. **הגהות** וחי׳ על כל ש״ע אה״ע ועל ש״ע ח״מ עד סי׳ ק״ד כעין ס׳ גליון הש״ס, כ״י: (שי״ג).

165. **הגהות** על טור וב״י אה״ע לבעל תוס׳ יו״ט, נדפסו בסוף מי׳ הרמב״ם על כתובות.

166. **הגהות** על טור וב״י י״ד למהר״ל מפראג. (עיין חי׳ מהר״ל וכו׳).

167. **הגהות** על הטורים לה״ר עזריה יהושע. היו בידי בעל כנה״ג ומייתי להו תדיר: (ול״ב ע׳ יו״ד ושה״ג שלי במקומו, ע״ש). ב) עוד, ועל הרמב״ם מ״ג לה״ר יעקב ששון. (עיין בני יעקב).ג) עוד ומ״מ נמוי״ם המחבוים להרב משנה למלך, כ״י: (שג״ב ל״ם ושה״ג שלי במקומו).

168. **הגהות** ט״ז בי״ד שמזכיר הש״ך כמ׳ נקודות הכסף הוא דף מהזון נע״ז י״ד דפוס רמזון שנת בקד״ש וכהגיה הסגות על הש״ך ומזה נתעורר הש״ך להביר ספרנו נקודות הכסף. ודף זה חיבו מלוי [ברוב הדפוסים] ולא הגיע ליד הספר״ח, כמ״ש בסי׳ ס״ט, ע״ש: (ול״א ט׳ ג׳ וש״ב ל״ג ושה״ג שלי במקומו). ובדפס לבדו נכסף דף האהרון של עורי זהב: פפר״א, תמ״ז, 2°.

169. **הגהות** על ט״ז וש״ך וסמ״ע לה״ר גרשון ממיץ: (עיין חי׳ הגרשוני).

170. **הגהות** על ס׳ היראה של ה״ר יונה גירונדי למהר״ם ניגרון, כ״י: (ול״ב כ״ו ושה״ג שלי במקומו, ועיין דת הנשים).

171. **הגהות** על ירושלמי לה״ר בצלאל אשכנזי: כ״י בירושלים עה״ק ת״ו: (שם מ׳ ושם). [וזה מקרוב יצאו מעם ועברו על ידינו למדפיסי זיטאמיר]. ב) עוד כל״ל להר״מ די לונזאנו ז״ל, כ״י: (שם יו״ד ושם). ג) עוד כל״ל לאחד קדוש היו בידי ה״ב חיד״א ז״ל, כמ״ש שם ע׳ ושם. ד) עוד כל״ל על סדר זרעים להגר״א, וגלוו מלייהס הגהות ולקוטים על ירושלמי סדר מועד להרד״ל: חכמ״ד (ק״ב, תרי״ז—ח׳) 8°.

172. **הגהות** על ס׳ הכוונות להאר״י ז״ל וגוריו. (עיין הגהות ע״ם אוצרות חיים וכו׳).

173. **הגהות** על הלבושים לה״ר אברהם ב״ר מרדכי אוולאי, כ״י: (שג״א ח׳ ג״ח ושה״ג שלי במקומו, וע״ש). ב) עוד כל״ל להר״מ די לונזאנו: (עיין עדי זהב).

174. **הגהות** מהרי״ח שים בפסקי הרא״ש הוא הרב יחזקיהו (ועיין בס׳ תרומת הדשן סי׳ רג״ל: שג״ב יו״ד ושה״ג שלי במקומו). [אבל נקועי שם הגדולים לנכד מהר״ם מלובלין״ט כ׳ וז״ל: מהרי״ח הוא ר׳ יחזקאל והוא עשה פסקי תוספות והיה דודו של ר״ח מעוך, וכל מקום שמזכיר דודי הוא מהרי״ח, עכ״ל. וא״כ תרי מהרי״ח הם, ועיין דברים עתיקים קונט׳ כ׳ דף ט׳].

175. **הגהות** מהריק״ש על כל הד׳ ש״ע: (עיין ערך לחם).

176. **הגהות** מיימוני מיבר ה״ר מאיר הכהן תלמיד מהר״ם ב״ר ברוך. וכ״כ בס׳ הגמו״י, כ״י: (שג״א ס׳ ושה״ג שלי במקומו). [וכ״כ הרמ״א ביומסין ד״ח דקכ״ה ע״ח, ודלא כש״ו ושה״ד היומא בעקבותיו. ובקונט׳ שם הגדולים הל״ל כ׳ ו״ל:ורי״ו מדורא היינו ר׳ יצחק ב״ר מאיר מתלמידי מהר״ם הגהות ממיימוני עשה, ועוד ח׳ עשה ג״כ ושמו ר׳ מאיר כהן, עכ״ל. ועיין דברים עתיקים הל״ל שם].

177. **הגהות** על מפלגי ס׳ יראים וע״ם שערי אורה, ועל פי׳ המיוע למערכת התלהות לה״ר אברהם ב״ר גרשון מריוויס צרפתי, כ״י: (תג״ו ח׳ ל״ב).

178. **הגהות** מרדכי. נראה שהובאו אחר המרדכי ולקטו מספרים רבים ולכן הלשון מגומגם, כמ״ש מוה״ס בתשובותיו סוף סי׳ מ׳, ע״ש: (שג״א ו׳ ושג״ב ו״ב ושה״ג שלי במקומו).

179. **הגהות** על המשנה לה״ר דוד ב״ר שלמה אלטראס. כתוב בזצ״ל ד׳ י״ד שנדפסו, ולא נודע לי עד כה אם נדפסו בגליון אי״ה מצויות או בסופם או לבדם ובדומם. [ורמש״ש כ׳ וז״ל: ר״ד אלטראס היה מגיה כמה ספרים נדפוס ווינייציא בין שנות תל״ה—ת״ע, ולא מצאתי מצויות בויניסם, ואולי נדפסו אחרי מותו].

180. **הגהות** על משניות נמוסח ובקוד לה״ר יוסף אשבנזי הנקדן. מביא תדיר סרב מהר״ם עדני בספרו מלאכת שלמה.

181. **הגהות** ע״ס נחלת אבות לאברבנאל. (עיין ס׳ האורב).

182. **הגהות** על מס׳ סופרים. (עיין הגהות אבות דר״ן לעיל).

183. **הגהות** סמ״ק. (עיין עמודי גולה ומ״ש שם).

184. **הגהות** ספרא שהוא ס׳ תורת כהנים, נמצאים בסוף ס׳ תמת ישרים, ע״ש: (שג״ב כ״ד ושה״ג שלי במקומו).

185. **הגהות** על ספרי לה״ר סולימאן ן׳ אותנא ז״ל, כ״י: (ול״ב ז׳ ושם). [ואולי הם נקרו ונמלו ליד בן הרב זרע אברהם על ספרי וסניף מהם רבות בתוך פי׳ מר אביו, ע״ש בהקדמה].

186. **הגהות** ר׳ עזריאל. נזכרו ונוכחו בשיטה מקובצת מגיגה די״ז ע״ח וכ׳ וקדושין דף ו׳ ע״ב וכ״ק דף יו״ד ע״ח: (צונץ גא״ל דמ״ח).

187. **הגהות** עלי חק. (עיין אביר יעקב).

188. **הגהות** ע״ס עסים רמונים להח״ר אהרן ברכיה די מודינא : כ״י יוא״ל .

189. **הגהות** רבינו עקיבא איגר על ד׳ ס״ע . ועל ס״ע ס״ח ויי״ד ובכוף חלק י״ד עלו הערות והגהות ע״ס הות דעה ושו״ת מהות : ברלין , תברי״ך , 4° . גס נלוה להס תולדות ר״ע איגר רבתוס נכתב לאמת מתת שני בניו .

190. **הגהות** על פירוש הר״ש אבן תבון על קהלת : כ״י יה״ש .

191. **הגהות** על מס׳ פסחים להר״מ מקיצי . (עיין תוס׳ ישנים יומא דף ס״ג : צונץ גס״ל דל״ק) .

192. **הגהות** על סדר קדשים בגמרא רס״י ותוס׳ להל״ר בצלאל (אשכנזי ?) בכ״י , הגהות ופלוגות למתניות מתוך גפ״ת כ״י שהיו לו : (שג״ב ל״ז ושה״ג שלי במקומו) .

193. **הגהות** הרד״ל . (עיין מדרש רבות) .

194. **הגהות** הרי״ט . (עיין שם) .

195. **הגהות** הריק״ת מהרב דיל ויקוי״ו קהלו בעמוסס תקונים דיל ויקוי״ו : כ״י בערי איטאליא : (שג״ב כ״ח ושה״ג שלי במקומו) . ב) עוד הגהות רבות על הרי״ף ומפרשיו ותוספ פילוסיס וקושיות בדרך קלקל , כ״י גדול , ול״ל מיד״ס יחסות בהס למהר״ם קאוים ז״ל: (יל״ב ו׳ ושם) . ג) עוד ועל הס״ן מדפסו בס׳ תמת ישרים בעס דרך תמים , והושתקו מבמה (ספרי לו פירוסי ?) רבניס , ובכללו בס הגהות הרב בצלאל אשבנזי והאריו״ל, במטוף בתוך בהקדמת ס׳ תמת ישרים לבנ בניומין מוסקל , ס״ב . ובבר מדפסו בביב הרי״ף ד״א וזולצבאר , תך בד׳ זולצתך בתלת מבהן תפיולו תוסף ביאות מהס״ן , ומהלן מודפס לחי סיתקבס בלשון הס״ן ד׳ זולצתך וביולת מדברי מפרש אחד יבקש בספר אחר אם יולת ס״ם ותסרון הדפוס: (שג״ב כ׳ ושם) . ד) עוד הגהות בל״ל להבחי צרפת הקדמונים בלהוסס בבלוסי הס״ן , כ״י פאריו : (הסגיד בעס ד׳ 9 א) .

196. **הגהות** הרי״ק . (עיין מדרש רבות) .

197. **הגהות** הרמ״א או מור״ם על בל ד׳ חלקי הס״ע להל״ר משה איסרלאש וקרלס מפה בלומר בהולת פורס מפה על השלחן . נדפס פעמים לין מספר בתוך הס״ע , ומהריו בל ישרהל ימצוך בהלהן פולין ובהבעת וגוהגין בדברו : (ול״ב ה׳ ושה״ג שלי במקומו) .

198. **הגהות** על דרמב״ם ותקון התיבות להל״ר אברהם אזולאי ב״ר מרדבי . בעברה בהגיוסס מתוך דמג״ס כ״י : (ול״א ע׳ ושה״ג שלי במקומו).ב) עוד להל״ר אליעזר ן׳ ארחא ז״ל , כ״י : (בל״ל ד׳ ושם) . ג) עוד להל״ר דוד עראמה ז״ל. (עיין פי׳ על הרמב״ם).ד) עוד בל״ל למהר״ם מפאדובה ז״ל , בהמדפיס הרמב״ס עס מגדל עז בווינציא שנת ש״י : (ול״ב י״ב ושם) . ה) עוד ועל מפרשיו להל״ר משה בהל״ר יהונתן גלאנטי (המג״ן) , כ״י : (בל״ל ג׳ ושם) .

199. **הגהות** על בפרי עו״ת ופסקים להל״ר חיים משה ב״ץ מהחונים : (תג״י מ׳ ב׳) .

200. **הגהות** הרש״ש . (עיין הגהות הש״ס , מדרש רבות) .

201. **הגהות** לשו״ב מהרי״ו . (עיין שו״ב) .

202. **הגהות** הש״ס להח״ר אברהם ב״ר יהודה ליב (בע״ס משביל לאיתן) . נדפסו בעמ״ס ד׳ דיטאמיר תרב״ב בעס מצפה איתן. ב) ולה״ר אליהו ווילנא (הגר״א).נדפסו לחמוש בעמ״ס ד׳ ווין (בל שמיד) ולחמ״ז בבל העסי״ן הנדפסיס למהריבס.ג)להל״ר אליעזר לנדא,נדפסו בעמ״ס ד׳ ווילנא והווראדנא ולחמ״ז.ד) ולהל״ר בצלאל ראנשבורג (עי׳ מעשה רב) , ונס בקלת דפוסי ס״ס . ה) להל״ר יואל סירקיש , (עי׳ הגהות הב״ח לעיל) . ו) להל״ר יוסף שמואל אבד״ק פפד״ם נדפסו עס בל העסי״ן מזמנו והלמה (ל״ל מד״א ופפד״ם): (שג״ב כ״ב ושה״ג שלי במקומו). ז) ולה״ר יחזקאל סג״ל לנדא נדפסו בעמ״ס ד׳ פראג קטן וגדול. ח) ולחמ״ס להל״ר יחיאל היילפרין , נדפסו בניס בסדר הדורות,ע״ס . ט) להל״ר ישעיה ברלין המכונה פ״ק נדפסו לחמוש בעמ״ס ד׳ דיהרנפורט , ולחמ״ז בבל דפוסי העסי״ן בהמדפיס . י) ולר״מ יפה (בעל הלבוש) . (עיין בסורות הדשות) . יא) ולה״ר עקיבא איגר בעס גליון השים נדפסו לחמוש בעמ״ס ד׳ ווילנא והווראדנא ולחמ״ז בבל דפוסי העסי״ן בהמדפיס . יב) לרצ״ה חיות בעמ״ס ד׳ ווין . . . יג) להל״ר שאול קאצנעלנבויגן מווילנא . נדפס לחמוש בעמ״ס ד׳ ווילנא , תקצ״ב . יד) ולה״ר שלמה איגר בעס גליון מהרש״א בעמ״ס ד׳ ווילנא, תקצ״ב . טו) ולה״ר שמואל שטראשון בווילנא (הגהות הרש״ש) בעמ״ס ד׳ ווילנא , תרי״ט .

203. **הגהות** על בל ד׳ ס״ע להל״ר אברהם יוסף שלמה גראציאני (אי״ש ג״ר) . נזבנו בשו״ת זרע אמת : (תג״י ס׳ פ״ס) . [ונס סנמוסס מזבר מזל״ע ס׳ ס׳ : רמש״ש] . ב) עוד בל״ל, להל״ר ברוך מאיסטרו שד״ר מעה״ק טבריא, כ״י: (תג״י ב׳ ב״ד) . ג) עוד בל״ל ,

לה"ר דוד חיים קורינאלדי נדפסו קונטס בקונט' שיורי ברכה מאמר בעז"ת חיים שאל לה"ר חיד"א, ובקונט' טוב עין מאמר בסוף ס' ועד לחכמים ח"א לה"ר חיד"א הנ"ל: (זצ"ל ד' ח'). ד) עוד כנ"ל, לה"ר יחזקאל סג"ל לנדא (עיין דגול מרבבה). ה) עוד על ם"ע מה"ע לה"ר יהודה חביליו, רמאז ה"ר חיד"א בכ"י: (ול"א ל"ב ושה"ג שלי במקומו, וע"ם). ו) עוד, על ם"ע ח"מ למהרש"ל: כ"י רד"א q 589 №.

204. **הגהות** על שערי דורא לנדולים רניש ומוניס: (עיין ס' השערים). ב) עוד, לה"ר מרדכי נתן: כ"י יה"ש.

205. **הגהות ותום'** לפירקי' מס' שמואל עד מיכה: כ"י רח"ם 178 №.

206. **הגהות ותום'** עה"ת וע' רמ"י מלוקטים ע"י א' מתלמידי ה"ר חיים פלטיאל שהיה בזמן מהר"ם רוטנבורג והרשב"א. נמצאו בגליון מדרש תנחומא: כ"י רח"ם 418 №. (ועי' צונץ גא"ל דנ"ע).

207. **הגהות** או נמוקים עה"ת שנכתבו בתשכנז שנת רכ"ה ונמצאו בכ"י אופענבאך 19 №: (צונץ שם דק"ן).

208. **הגהות** על התלמוד. (עי' הגהות הש"ם לעיל, ועי' שער היחוד).

209. **הגהות** ותקון כל הטעיות בכל ספרי המדרשים וכו'. (עיין אות אמת).

210. **הגהות** ותקונים בס"ם רמ"י ותוספות. (עיין חכמת מנוח, חכמת שלמה).

211. **הגהות** ס' התשב"ץ לתלמיד מהר"ם מס כולם לרבינו פרץ. כן רמז ה"ר חיד"א בתשב"ץ כ"י ישן נוסח על קלף כל ההגהות בשמו: (ול"ב ג' ושה"ג שלי במקומו).

212. **הגיד מרדכי**. ה"ר מרדכי אשיאן. ח"א מי' על ד' ס"ע, ובסופו קונט' החזקות וקונט' מהר"ם ששון . . . (קס"ז דפין).

213. **הגיון**. כן נקראת החכמה הידועה בשם Logik הנקראת ג"כ חכמת הדבור, וכן נקרא ספר אחד לאריסטו המכונה Organon, ולכן נקראו קצת הספרים הנוגעים לחכמה זו בשם הכללי: הגיון או חכמת ההגיון. ובקצת רשימות כ"י יש בזה ערבוב גדול אשר אין לברר וללבן הדברים בלתי אם למראה עין את הספר עצמו: (רמש"ש).

214. **הגיון** לאבואלופא או אבואלקסים מחמד בן קסים: כ"י מינכען 350/2 №. [הוא חכם ערבי שחיבר שמלות או דוגמים בהגיון, ונעתקו ללה"ק ומלה"ק ללעזין ע"י ה"ר אברהם די בלמים ונדפסו, (עיין רשמש"ש ע' 713 וע' 668). ואולי המעתיק ללה"ק הוא ה"ר שמואל ב"ר יהודה ב"ר משולם: רמש"ש].

215. **הגיון** לאבונצר אלפראבי. נעתק מל' ערבי ע"י ה"ר שמואל אבן תבון: כ"י מינכען 306/7 №. [ורמש"ש כ' שים כזה ערבוב ספרים שונים יתכן תקונו, ועיין רשמש"ש ע' 2001].

216. **הגיון** להראב"ע. נמצא עם קצת נתורים בכ"י רח"ם 82 № י"ח, והרמב"ם בסופת כסופת כזה, ע"ם דפי"ז. ובהערותיו לספרי זה כ' וז"ל: ונמצא ג"כ בכ"י אוקספורד (הום' עק"ד 1850 ע' 342) ומתחיל: תמר המתכר תכרתם בר מחיר ח"ע ז"ל כנוך ה' תלמי יכרתל תאר חנן והשפיע וכו', וסופו: כתאר עשינו בדברים הרתאונים בעז"ה ח"ת. ועינו בחכמת הגיון! עכ"ל. ובכ"י רח"ם 181 № נמצא ס' ההגיון כלולים בחכמת ההגיון נהלק לחלקים ובסוף כל חלק שיר על כללי החלק ההוא עם כתור, וכ' המרכים: תולי הוא להראב"ע ע"ם, ורמש"ש בסופתו שם כ' וז"ל: נמצך תאר דרך חכמי הנוצריס ורחאב לי מושתק מל' לע"ז, ע"ם. ובהערותיו לספרי זה כ' וז"ל: ולא תדע למה שער בנפשו שהוא להראב"ע, ולפי המעט שהשתקתי ממנו תאשר שהיא השתקת הטרתקטאט, ועיין בארטולוצי ח"ד ע' 106 עכ"ל. ולדעת וולף נמצא הגיון הראב"ע כ"י בוואטיקאן, ודי רוסי מסופק בזה, עי' בספרו תולדות גדולי ישראל דף י'.

217. ס' **הגיון** לאלגזאלי תאר בכ"י מינכען 120 № הוא חלק ג' מס' כוונות הפילוסופים שלו, ע"ם: (רמש"ש).

218. **הגיון** לה"ר אליהו הפילוסוף האלהי. ע"ד שו"ת: כ"י ליידן 52/14 № וכ"י די רוסי 772/3 № וכ"י פאריז 245/9 №. ולקוטים ממנו בכ"י רח"ם 82 № וע"ם בסופת דפ"ך בשם אליהו היהודי.

219. **הגיון** לאריסטו. (עיין אריסטו).

220. ס' **הגיון**. חכמת הפילוסופיא, הנפש, פרטי הדברים או חכמת הטבע, העולם והיסודות, על עניני חלוקים, שנת ספריס שונים בקטול בדרך שו"ת: כ"י רד"א q 1165 №. [והוא כ"י תשכנזי ח ד ס ונכתב כתאר יותן אל הדפוס ואינו יתן כתאר תשב שונן בהערותיו למסעות ר"ב ע' 265: רמש"ש].

221. **הגיון** למאישטרו פיטרו הישפאנו או ספרדי. נעתק ללה"ק ע"י ה"ר יהודה ב"ר שמואל שלום: כ"י רד"א q, 1166 № וכ"י פאריז 330/4 № וז"ז. ובכ"י ווין

№ 115 נקרא ס' הדראקטאטי וזוהי הגיון קלר (ועיין אריסטו, ועיין קצור הגיון).

222. ס' הגיון ופילוסופיה המצעית לפיקולומינו כ' חלקים, לא נודע שם המעתיק: כ"י יה"ש.

223. הגיון להרמב"ם. הוא נאור מלות חגיון שלו. (עיין מלות הגיון).

224. הגיון ר' שמעון. הוא ס' מלות ההגיון להרמב"ם, ואת"ז קלח כללי דקדוק בשם ס' הדקדוק לסיבאסטיאן מינשטער, ובסופו ס' הבחור לר"ח נאור, וכולם עם תרגום רומי לס' מינשטער הנ"ל: באזיליא, 1527, 8°. [ובש"י מציאו גם נפנים גם בשער המיזון ובשניהם לא הכירו מי הוא].

225. הגיון לה"ר שמרי' ב"ר אליהו פרנם האקריטי: כ"י ליידן 42/5 № .

226. הגיון בכנור. ה"ר חיים יעקב אונגר. שירים שונים: פפד"מ, תרי"ד, 8°.

227. הגיון בכנור. ה"ר יוסף אלמנצי. שירים שונים, והמעתקים מלשונות לתרות מפסקו גם גוף השירים בנדפס בלשון שמוצאו בלע"ז: ווין, 1839, 12°.

228. הגיון לב. (עיין תפלה, סדור —).

229. הגיון לב הנקבר מי ודברי המת. ה"ר יצחק ב"ר פתחיה זעליג ליפשיץ. פלוות נפש ורעיונות הנקבר מי, נעתק מכתבי וויקטור הוגו: יאסי, תר"ץ, 12°.

230. הגיון לב ידידות. ה"ר י. וואטערמאן. קיום על הכ' הערצפיעלד מצוואל עבריה והולמדית: ד"א, 1846, 8°.

231. הגיון לבב עברי. (עיין דרך חיים).

232. הגיון לבי. (עיין זכר צדיק).

233. הגיון לעתים. ה"ר מנחם מאנוש בענדיטזאהן. מוסר השכל ודרכי מישרים בחוברות לים ישרהלי למלכיו ולנפשו ולזולתו, כ"ח, נעתק מל"ח: ווילנא, תרט"ז, 8°.

234. הגיון הנפש העצובה או ס' המוסר(!). ה"ר אברהם ב"ר חייא הנשיא. עניני מוסר, ומוסף עליו מכתב על תכונת הספר ומחברו לה"ר שי"ר, ותולדות המחבר להמו"ל יצחק אייזיק ב"ר יהודה ליב פרוימאן מקראקא: לייפציג, כת"ר, 8°.

235. הגיונות והגהות הט"ז על ספרו: כ"י רד"א q, № 587.

236. הד אורים. ה"ר יום טוב וואלוואזון. שיר גדול לחנכת ביהמ"ד ת"ת בווינציה בכפל הנבות המחרוזות בסוף כל חרוז (עפ"ח): ד"ו, כת"ב, 4°.

237. הדר זקנים... פסעים ומי' עה"ת ועם פי' הרא"ש עה"ת: ליוורנו, ת"ר, 2°.

238. הדר מלכות. ה"ר משה אבד"ק דינאוויץ. על המגלות והמסחרות. כ"ל בהסכמתו ע"ס מדרש לפירושים, ע"ש.

239. הדרי קדש. ה"ר מאיר ב"ר משה קארניק. פי' המלות למסכ' לשמוש ולחלוקה מס' יסירה ומאמרי זהר שמוסיף בלע"ז שבועות והו"ל: דיהרנפורט, תקע"ב, 8°.

240. ס' הדרכה. ה"ר אהרן ב"ר אברהם מ"מ בראוויטש. נוסף ומוסר השכל ובלורי קלח כתובים בקול בסדר מ"ב: ברעסלויא, תק"ץ, 4°.

241. ס' הדרכה או סדר הדרכה. (עי' ס' הגן, למען תלך בדרך טובים).

242. הדרת אליהו. ה"ר אליהו ב"ר משה גרשון פינטשוב. עסרה דרושים, ח"ח: פראג, תקו"ם (?), 4°.

243. הדרת אלישע. ה"ר צבי הירש ב"ר נתן וואסערטרילינגער. מיי מליצת הגניה וכל מעשיו בע' שירים: ברעסלויא, 1857, 8°.

244. הדרת הבית. (עי' בית אהרן).

245. הדרת זקנים. ה"ר יצחק די משה די פאס. ח"מ, קול קונקולדמן, פתומי מותם לכל הכ"ת בכל הספרים: ליוורנו, בצאת"ך, 4°.

246. הדרת זקנים. ה"ר צבי הירש ב"ר שמעון מ"מ ומ"ץ בוויטעפסק. מי' על ס"ע י"ד עד מחר הל' נדה, ובסופו מי' גפ"ת על ס"ם זרעים ומועד: דובראוונא, תקס"ב (שקלאוו, תקס"ב. חמוד נעימי ונ"ע) 4°.

247. הדרת זקנים. חלק מס' מאור עינים לר"ע מן המדומים, עי' זה. ונדפס גם לבדו: ווילנא, תקע"ח, 8°.

248. הדרת מלך. ה"ר שלום בוזאנגלו. פי' על כל מאמרי זהר העמוקים וכו' כ' חלקים, ח"ח: ד"א, ונתנ"ך. מ"ב: לונדון, תקכ"ח, 8°. (ועי' הוד מלך, כפא מלך).

249. הדרת קדש. הגר"א מווילנא. פי' על מאמרי זהר הנעלמים והסנוריס וסודות גנוזים ועניני נוסחים ופי' על מדרש הנעלם ומגלת רות. נעתק ומסודר ע"י ה"ר שלמה בטאלטשין תלמידו. ראיתיו כ"י בעיניו ווילנא וכסופו כתוב וז"ל: והתלמידים קלסוהו ס' הדרת קדש.

250. הדרת קדש. הדיון ה"ר עזריאל בריל"ל. מעניות מס' כ"ס ויומא ועניני עס"ת ותפלות ונקעות, דיוים ומנהגים וסדר עבודת יוה"כ

וכדר קרבנות מוספין לכל השנה, לוח תכונת הבית השני ולוח השנים עד תום החלף השמני עם ל"ת: אפעז, תקפ"ו, °8.

251. **הדרת קדש.** (עי' אדם שכלי, חמדת ימים, מחזור).

252. **הואיל משה.** ה"ר משה ב"ר אברהם מת. דרשות ופסטים עה"ת ועל רס"י בשם באר משה וקנת דרשות ופסטים על מחמרי רז"ל בשם באר היטב. נשלם תכונו בשנת שנ"י ונדפס: פראג, שע"ב, °2. (עיין צונץ גא"ל דרפ"ח, ורשמש"ש ע' 1761, ודלת כש"י ורד"א וזולתם).

253. **הואיל משה.** ה"ר משה אלפלם. דרושים על מעלות התורה ושלימות המצות, ונחלק לי"ז פרקים, גלוח לו ס' בא גד ז' פרקים על מעלות המילה ומפתח בסופו לה"ל שמואל ן' דיסום המלבה"ד: ד"ו, הו"א מש"ה, °4.

254. **הואיל משה.** (עיין עשרה מאמרות).

255. **הואיל משה באר.** ה"ר משה כרמי . . .

256. **הוד אמת.** (עיין שפת אמת).

257. **הוד מלך.** ה"ר שלום בוואגלו. פי' על ספרא דצניעותא: לונדון, חש"ד, °8. (ועי' הדרת מלך, כסא מלך).

258. **הוד מלכות.** ה"ר אברהם היכיני. תהלות ותפלות בק"ן מזמורים כמעשה שיר דוד: קושט', תה"י, °4.

259. **ההודאה,** האהבה, הגאולה, ההנהגה, ההשגחה, הישועה. כולם מחמרי קבלה לה"ל משה דור ואלי: כ"י יוא"ל.

260. **הודאת אמונת ישראל.** ה"ר יצחק די משה די פאס. י"ג עיקרי האמונה עם תרגום לטינקי, ולחת"ו טעמי המועדים והצומות ופי' עשרת הדברות בל' לטינקי בקלרה: ליוורנו, ושבי"ה בצדק"ה, °12.

261. **הודאת בעל דין.** דון דוד נשיא אחי דון יוסף נשיא. ח"ת, עדות ליסרהל על אמתת י"ג עקרי הדת מפי י"ב שלומי אמוני בתב"ג שלהם. ח"ב, תשבעת יסודי האמונה ג"כ על פיהם כנ"ל. תוכן שנת ה"א ק"ץ: כ"י רח"ם 183 № ונקדמת הספר נדפסה עם דשם"ב, ועיין ג"כ באוצר הספ"ד דמ"ו ובמזכיר שנה כ' דפ"ה. ולפי זמן התבור הק"ץ ת"ת לחיות האחבר לחתו של דון יוסף הנשיא, וע"כ טעות בת לשם כאחר העיר ג"כ בהמזכיר שם. ונדפס . . .

262. **הוחק לזכר.** (עיין זכרון יהודה).

263. **הוי אריאל.** ה"ר חנוך זונדיל ב"ר יוסף. הספד על מות ה"ר אריה ליב קאציענלענבויגן אבד"ק ברוסק דליטא: ווילנא, תקצ"ח, °8.

264. **הוי שודד.** ה"ר יהיאל מיכל ב"ר יהודה ליב מקאלווארייע. הספד על מות שני גדולי עולם: נאווידוואהר, תקס"ה, °8.

265. **ס' ההויה והתפסד.** (עיין אריסטו).

266. **ס' ההויות הראשונות** לה"ר ידעיה הפניני. מזכיר בה"ס ן' תכונ בפירושו לס' בחינת עולם: (צונץ גא"ל דף תפ"ח). [ונרא"ה שמדבר על היסודות הטבעיות: רמש"ש].

267. **הולך בדרך תמים.** ה"ר משה ב"ר ישעשבר מקראקא נבד מהר"ם יפה. פי' על תמנית לפי עם הוספה קטנה לבנו ה"ר ישעשבר המלבה"ד: פפד"מ, ת"מ, °4. [נ"ח ס' אור נגה, אור צדיקים].

268. **הולך תמים.** ה"ר אברהם ב"ר יצחק חיות. טעמי המצות בסדר התורה בדרך פרד"ס, מלוקטים מספרי קבלה ופוסקים: קראקא, שצ"ד, °4.

269. **הולך תמים.** ה"ר יצחק הלוי איש סטנוב. חקירות על מהות השלמות ומומר הלמתי: ברלין, תקנ"ה. פראג, תקע"א, °8.

270. **הולך תמים.** (עיין רזוהי גליין).

271. **הולך תמים ופועל צדק.** ה"ר אברהם דיין בן ישעיה. דברי חוכחת מוסר וקנת סו"ת: ליוורנו, ית"ר, °8.

272. **הון יוסף.** (עיין דברי דוד).

273. **הון עשיר.** ה"ר רפאל עמנואל חי ריקי. בחור לשונות המשל ועניינים זרים שבהם ומיר על שבת ומילה ותפילין עם סימני המוזיקא (נקטען): ד"א, תצ"א, °4.

274. **הון רב.** ה"ר רפאל אליעזר נחמיאש. סו"ת ודרושים ב"ח, ח"ת: שאלוניקי, תקל"ג. ח"ב: שם, תקס"ד, °2.

275. **הונדערט אונד איין אנעקדאטען.** ק"ת ספורים והלנות בל"ת בקלרה: ווילנא, תקפ"ד, °8.

276. **הוספה** על ס' דרכי משה. מיבר הסמ"ע כמ"ש בהקדמתו, ובעוריס ד' דיהרנפורט נדפסו הוספות הלכה בפ"מ, אבל נכתה שלת נדפס הכל כי מעט מזער הוא: (ול"ב כ' ושה"ג שלי במקומו).

277. **הוספות לספרי.** (עיין דרכי הוראה).

278. **הוספות** (מיוחסות) לרמב"ן לפירושו עה"ת שנלה מיכוסלים ת"ו: כ"י רד"א q, 1665 №.

279. **הוראת שעה.** ה"ר שלמה וה"ר יצחק בני ה"ר שמואל היילפרון. בחור ותירוצים

על כל קונטרס המכרעם"ח שמניח בל' ויש ליטבב: ברלין, תקכ"ה. באהוסלאוו, תק"פ, 4°.

280. **הורה גבר**. ה"ר בצלאל ראנשבורג. חי' על מס' הוריות: פראג, תקס"ב, 2°.

281. **הוריות הקורא**. ה"ר יהודה בן בלעם. על כללי הקונד וטעמי כ"ד ספרי הקדש, ונחלק לשנים: א) מאמר בטעמי המקרא, י"ז פרקים בכלל טעמי כ"ח ספה"ק. ב) מאמר בטעמי אמ"ת, ז' פרקים על כללי טעמי ס' תיוב מצלי תהלים. חובר בל' ערבי והובא מיהושלים ע"י הסופר ר' יוסף ן' יחייה ושעתק ללה"ק ע"י ר' נתנאל בן משולם: כ"י רד"א q, 1370 № . כ"י וואטיקאן 402 № . וב"י די רוסי $764/_4$ №. (ועיין טעמי מקרא). בכ"י רד"א הנ"ל כתוב וז"ל: וכשרצה בתוך הספר הזה הספר מצעל הוריות הקורא תבל תיגע ס' הוריות הקורא עמהם, עכ"ל. וכ"י די רוסי הנ"ל נקרא שם מחברו משה ומעתיקו ס"ר מנחם בן נתנאל ע"ש[וכן בכ"י וואטיקאן ומשם לקח די רוסי הדברים. וכשהיתי מתרכתי והרחיתי שכ"י די רוסי תיגע הספר הזה ע"ש ע' 1295:רמש"ש]. והקדמת הס' עם תוכן מהותו נדפס ע"י כ"ל דוקעס בספרו המכונה: Literaturhist. Mitth. Stuttg. 1844, 8° .

282. **הושענות** כמנהג מסבגו ופולין עם הקדמה ומפרוש (?) לה"ר משה זלאטאווי: הנובר, 1834, 8°. (רובענש 0, 224). ב) עוד כמנהג ספרדים עם פי' הרשב"ץ ועם תוספת נתור והקדמה לה"ר יצחק אלחבים: פיראדה, שי"ג, 8°. ג) עוד עם פי' מלות זרות מלוקט מפי' הרשב"ץ: ד"ו, של"ב, 32°. (ועיין מחזור, תפלה). ופירוש הושענות (עיין ישע אלהים, מושעות אל).

283. **הזהיר**. (עיין והזהיר).

284. **ס' ההזמנה לאלזהראוי** נרפולס. נזכר בס' עומר השכחה דע"ו ע"ב ודל"ב ע"ח, ע"ש. [הוא ס' תצריף בעדכי ובעבכי ס' השמוש ובהעתקה מתכת הָחֶבֶץ הַשָּׁלֵם: רמש"ש].

285. **הטבת חלום להאריז"ל**: כ"י רד"א q, $1372/_6$ №. ומלוי הוא הנדפס בסדורי תפלה.

286. **ס' ההטעה** או **הסופיסטיקא**. (עיין אריסטו).

287. **היא שיחתי**. ה"ר יצחק אלימלך ירושלמי. ז' דרושים (וי"ח: על יהושלמי נרכות): קושטנטינא . . . (מ"ד דפין).

288. **הידור מצוה**. ה"ר אברהם בראדי ב"ר ישראל. ס' קבלה, כ"י: (תוס' זצ"ל ח' כ"ט). כ"י בענציאן (לח נסלם).

289. **הידור מצוה**. (עי' תורה בשם מקראי קדש)

290. **ס' ההיכל**. (עיין מקדש מעט).

291. **היכל ודביר**. ה"ר יחייא ב"ר שלמה הידוע בן אלדרהאן. ק"ב שערים בקבלה: כ"י יה"ש.

292. **היכל ה'**. ה"ר יחיאל אשכנזי איש ירושלים. כולל ס' השם לר"מ די ליאון [בהסר מאתתי בתוך כ"י: רמש"ש] ועניניס שונים בקבלה לר"י גיקטיליא וקלת לרש"ש בן גאון, פזמון מלכות בר יוחאי וקיצה על שמות היכל, וידוי ושאלי עניים קטנים לר"י לוריא אשכנזי: ד"ו, חש"ר, 4°.

293. **היכל ה'**. ה"ר יעקב ב"ר ראובן. ס' מחקרי. הוצא בפי' הר"מ נוטריל ע"ס יצירה פ"ח משנה ח', ע"ש.

294. **היכל ה'**. הרמב"ן. דרושי מחקר, בגחה מענין המוצא ממנו בתשובת ס"ר יעקב בר"ד פרובינציאלו בקונן דברי חכמים, ע"ש.

295. **היכל מלך**. ה"ר אברהם ליב אריה הבחור. חי' על הרמב"ם: שאלוניקי, תקע"ו, 2°. [ובמ"ח מאתתי שהוא לבע"ם שערי חיים על ס' מקח וממכר לרב סתי גאון, ומ"ע].

296. **היכל הקדש**. ה"ר משה ב"ר מיימון המכונה אלבאז. נחור ע"פ סוד על התפלות וכוונותן עם הנהות לר' אהרן הסבעוני מלוקטים מס' הזהר ויקהלתני ועם הקדמה גדולה לה"ר יעקב ששפורטש: ד"א, תבי"א, 4°.

297. **היכל רענן**. (עיין ילקוט שמעוני).

298. **היכלות** הזהר מפ' בראשית ופקודי עם נחור הגר"א וקנור היכלות ולקוטים להגר"א: חמו"ד (ק"ב, תרי"ז) 4°.

299. **היכלות רבתי ווטרתי**. (עיין פרקי היכלות).

300. **הילל בן שחר**. ה"ר הילל ב"ר זאב וואלף מ"מ בראצקי. כ"ו דרושים: חמ"ד (בואליסטאק), תקס"ד, 4°.

301. **הין צדק ותקון המדות**. ה"ר אברהם במהרא"ל ליכטשטיין. פי' על שמונה פרקים להרמב"ם, ולא נדפס רק על פ"ח וכ' מהם לבד: ווילנא, תקנ"ט, 4°.

302. **ס' ההיקש**. (עיין אריסטו).

303. **ס' ההיקש הקצר**. (עיין אריסטו).

304. **הישר מדרכי**. (עיין דרך ההשגחה).

305. **ס' ההכלמה**. ה"ר יונה ן' גנאח. לבעל המוסות ר"ם הגיד ע"ס ההשגה שלו על ר"י

ן' מיוג . [וכל' ערבי נקיח תשויר ונאכד : רשמש"ש ע' 1419] .

306. ס' **הבנה** . הוצח נס' זכור לאברהם חלק י"ד כל' אכל , ערך מת , ע"ם .

307. ס' **ההכרה** . [והוח תמייז בערבי : רשמש"ש ע' 2165] . כל' ערבי לרב סעדיה גאון . הוצח נס' העבור לר"ח ב"ר מייח הנציח הספרדי בתלמר ג' שער ז' הנדפס נס' דברי חכמים , ע"ם דף ל"ה .

308. ס' **ההכרות** . (עיין ס' האותיות) .

309. **הכרעות רבינו יעקב תם** . (עיין תשובות דוגש) .

310. **הכרת המדות** . ר' משה ב"ר יצחק . ס' קבלה , הוצח נפי' ר"מ בוטריל לס' יציכה .

311. **הלולא רבא** . ה"ר יהודה הלוי . ענייני למוד ליום פעירת רבב"י , ובסופו חי' ע"ד הממת , הוצח לביה"ד ע"י ה"ר שלמה וענאנו: ליוורנו , תקע"ח , 8° . (תג"י י' רמ"ט) .

312. **הלולא דרבנן** . (עיין גאולת עולם) .

313. **הליכות אלי** . ה"ר שלמה ב"ר אברהם אלגאזי . על כללי התלמוד וקצוצות דבורי תוספות בערכין כסדר ס"ב : אזמיר , תחדה"ו , 4° .

314. **הליכות יצחק** . (עיין עיון יצחק) .

315. **הליכות עולם** . ה"ר ישועה ב"ר יוסף הלוי . כללים בדרכי התלמוד ותהלוכות הסוגיות וע"פ י"ג מדות דר' ישמעאל ועל כל שמות התנאים , ומוסף עליו ס' היראה וסוד התשובה לר' יונה : חמו"ד (ליסבון חו ספרד סניב שנת ר"ן) 4° . עוד עם מבוא התלמוד כללי תלמוד לר"ש הנגיד : קושט' , נב"ר . ד"ר , ש"ה . סביוניטה , שכ"ד . מנטובה , שמח"ה , 4° . ד"א , הליכו"ת , 8° . עוד עם כללי התלמוד למרן מהר"י קארו:שאלוניקי, ישמ"ח,4°. עוד ככל הנ"ל ועם יבין שמועה למהר"ש אלגאזי בתור עליהם ועל קצת ס' כריתות ועל י"ג מדות שם מדות אהרן , עיין זה. ובסופו תק"ן כללים ומפתח לכל הנ"ל: ד"ר , שצ"ט , 2° . [ועם מפתח (שני ?) לר' מלאכי כהן : רמש"ש]: ליוורנו,תקנ"ב,2°. עוד , עם מבוא התלמוד הנ"ל ובסופו קונט' הנהגת התלמידים וקונט' למוד התלמידים לה"ר דוד ב"ר רפאל מילדולא ללמד לתלמידים עיקר כדר התלמוד ואחר ספרים שנכתבו לפני התלמוד כמו ספרא וספרי וכו',ותח"ז ס' דרכי הגמרא לה"ר יצחק קנפנטון , ובסופו ג"כ ב' קונטרסין לר"ד מילדולא הנ"ל נפס דרכי הלמוד ויסוד הלמוד להגיע בנקל אל עיקר למוד יסוד התלמוד ועיון ההלכה וכו' . הוצח לביה"ד ע"י ה"ר יעקב ב"ר שלמה חזקיהו סרוק : ד"א , תקי"ד , 8° . עוד , עם העתקה בל' רומי ע"י עמפעריור : ליידן , 1634 , 4° . (ועיין מפתח הגמרא) .

316. **הליכות עולם** . ה"ר שמחה בב"ר משה הלוצקי הקראי . בתור מדות העולם ומהות כל הנמלאים כמותם ומיוחדים , מכוונד על תורות ח"ג בעשרים תלפח ביחות , עשרה יפרות ועשרה נזכרות : (אר"ץ) .

317. **הליכות עולם** . (עיין יסוד יצחק , שיח ספונים) .

318. **הליכות קדם** . קונץ צירוף ומו"ח חכמי הדור כשי"ר יש"ר ושר"ל וקורות קדמוניות לבני יפרון בגולה ולקוטי גדולי יפרחל הנעלמים עד הנה . נקבצו ע"י ה"ר גבריאל ברי"א פאלק : ד"א , תר"ז , 8° .

319. **הליכות קדם** . ה"ר קלמן שולמאן . על פלאי חרן מלריס וסביביה וכו' : ווילנא , תרי"ג , 8° .

320. **הליכות שבא** . ה"ר מנחם די לונזאנו . דקדוק נקודת הסוף ודיני קריאתו . נדפס נספרו שתי ידות סוף תנצב ג' , ע"ם .

321. **הליכות שבא** . ה"ר שלמה ב"ר יעקב אלמולי . כללי נקודת הסו"ח בדקדוק : קונשטנטינא , ר"פ , 4° .

322. **הלכה אדם מישראל** . ה"ר ישראל ב"ר יעקב . דרושים וחי' תורה בחריפות. ובסופו חי' זקנו ה"ר אברהם אבלי אבד"ק לאדמיר על שיטת הגבי לוד וקצת חי' נפס שחרי קרובין : זאלקווא , תצ"ט , 2° .

323. **הלכה אחרונה וקונטרס הראיות** . ה"ר ארי'ליב ב"ר מרדכי הלוי שפשטיין. להכריע בין ב' דעות שנחלקו נפ"ע בל"ע וחי' דינים זולתם, ומכוזר כסדר המנות שנכתבו אור השנים שנדפס עם קונטרס הרחמן מס' קונטרס הראיות בשנת ידר"ש . ועתה יצות ההמשך מפס וזה סדרו : הלכה פסוקה מה שנכנר נפנק נפ"ע,וסביבו באר האחרונים על חי' הרחמן קונטרס הראיות להכריע בין החולקים , ולמ"ז קונטרס הדין קרח הלכה אחרונה . וברחמן ס' אור השנים עם מהדורת בתרא תוס' על הנדפס כבר , ובסופו קצת קונטרסים מספרו הפרדס : קיניגסבערג , תקי"ט , 4° .

324. **הלכה ברורה** . ה"ר אורי פייוויש הכהן. חי' גפ"ת וחי' מגדות ודרשות:מיץ, תקנ"ג,2°.

325. **הלכה ברורה**. ה"ר פינחס ב"ר שמעון וואלף אויערבאך. חי' על מ"ע מ"ח וי"ד, ויכריע בין המחלוקים: ווילמרשדארף, תע"ו, 2°.

326. **הלכה ברורה**. (עיין מנחת שמואל).

327. **הלכה למעשה**. ה"ר צבי הירש ב"ר מנחם נחום מצפת [Zawus]. דקדוק לה"ק בקצור, וקרא לחלק הנקוד והטעמים הלכה למעשה, ולחלק הפעלים והשמות קרא רב פעלים מקבצאל: ווילנא, תקע"ו, 8°.

328. **הלכה למעשה**. (עיין אהל יצחק).

329. **הלכה למשה**. ה"ר חיים משה אמארילייו. מי' על ד' הלכות מס' סי"ד להרמב"ם וקצון כל הדעות והפירושים, ג' חלקים: ח"מ על הל' מקי ממון ומזקי גניבה: שאלוניקי, ונתנ"ו, 2°. ח"ב על הל' גזילה ואבידה ומכירה: שם, אשיר"ה, 2°.

330. **הלכה למשה**. עו"ת ב"י לה"ר משה הלוי הורוויץ מ"ץ באמרור: (שי"ג).

331. **הלכה למשה**. (עיין אהל משה, מערת שדה המכפלה, שירה חדשה).

332. **הלכה למשה מסיני**. ה"ר שלמה רפאל יהודה ליאון טעמפלא. מי' ונאור על כל הדינים שמרז"ל שהם הל"מ: ד"א, פרי"ת, 8°.

333. **הלכה פסוקה**. ה"ר טודרוס ב"ר צבי הירש מראווני. מ"מ נמ"ע י"ד על מקור הדין ולבדרו: טורקא, תקב"ה, 2°.

334. **הלכה פסוקה**. ה"ר שלמה ב"ר משה כ"ץ מפינסק. מצויות מס' שבת עם פי' הרע"ב והלכה פסוקה לדינא: שקלאוו, תקמ"ז, 8°.

335. **הלכה פסוקה**. (עיין הלכה אחרונה וכו' לעיל).

336. **ס' ההלכות** לה"ר יצחק ן' גיאת. כדרך ס' הלכות גדולות, על הל' פסחים וספירת העומר והל' קדוש והבדלה וכו' נמצא בב"י פאריז 170 a.f. № (ועיין מכתב עתי לגייגער מלק ס' דמנ"ו—תי"כ). [וכמדומה לי שנדפס עתה עם הגהות ופי' נא' מרבני תשכנז].

337. **ס' ההלכות**. (עיין אלפסי).

338. **הלכות אבל** מיוחס לתלמיד ר"י מוויינא (בע"ס אור זרוע): כ"י רד"א F, 849 №. ונלמד שהוא הל' שמחות למסכ"ס מרוטענבורג. (ועיין מחנה לויה).

339. **הלכות אבלות**. לה"ר מאיר מאינגלטירה תלמיד הר"ש משאנץ. הובאו בהגמוי"ו הל' אבל פי"ח ובתשבו' דשויכי לס' שופטים סי' ח"י ובמרדכי מ"ק הל' שמחות סי' תלב תקל"ד ותלה תשכ"ב, ועי' בהגהות מצפי מ"ק פ"ג סי' י"ט.

340. **הלכות רב אלפס**. (עיין אלפסי).

341. **הלכות ארץ ישראל** שמזכירים התוס' והמרדכי ריש מולין הם הלכות לחכם ח' בדיני שחיטה שחמר תלמד הדני הבא מעשרת השבטים בימי הגאונים, וכ"כ הרב שלטי הגבורים ריש מולין ובריש ס' בתרי ופלתי, ע"ש, ועמ"ש בריש ס' מחזיק ברכה על י"ד: (שג"ב ס' ושה"ג שלי במקומו). ואולי הוא הנקרא בפי קצת קדמונים שם' ארץ ישראל.

342. **הלכות בדיקה למהרי"ו**: ד"ו, שי"א, 8. ועם דיני נקור הבשר לרש"ו: מנטובה, ש"כ. ד"ו, שס"ה, 8°. ועם קצור הל' בדיקה לה"ר דוד ויטאל: מנטובה, ש"ל, 8°. ומצנות של"ו והלחם נדפסו ביחד עם הל' שחיטה. ועיין שחיטות ובדיקות: (רשמוש"ש ע' 1259).

343. **הלכות בדיקות אשכנזיות**. הובאו בעו"ת מהרי"ק שרש ל"ו, וכן מביא עם הל' בדיקות של מהר"ם והל' בדיקות להר"ש, ע"ש. ועם בשרש ל"ח הובאו הל' שחיטה מהאשכנזים ומולי כוונתו לעו"ב מהרי"ו, ע"ש.

344. **הלכות בדיקות של מהר"ם**. (עי' לפני זה).

345. **הלכות בדיקות להר"ש**. (עיין שם).

346. **הלכות בדיקת . . . ר' יונה . . .**

347. **הלכות בית אהרן**. ס' מוסר לר' אליה בן חיים הכהן: כ"י די רוסי 1131/3 №. (צונץ, התודבר' 15).

348. **הלכות בכורות וחלה להרמב"ן**. (עיין הלכות יום טוב).

349. **הלכות ברכות להריטב"א**. (עיין חיים וחסד).

350. **הלכות גדולות. רבינו שמעון מקיירא.** כן נראה מהרמב"ם בפ' המלות והרמב"ן שם ובמלחמות והרו"ח, והתוס' בכמה דוכתי והסמ"ג מייחסים לותו לרב יהודאי גאון. הובא בס' עץ חיים לה"ר יעקב ב"ר יסודה חזן מלונדרין (כ"י לייפציג 17 №) דף תקפ"ד מוכח כי זה לתוד וזה לתוד, כי ז"ל שם: וכ"ג דר"י נמון משמע וגו' וכ"ג שלנו משמע בסוי' כ"ת, עכ"ל. ו"ח שמיכנו רב יוסף טוב עלם וליתא, כי הרמתוים המביאים בה"ג משמו כוונתם רק על נוסחת דוקנת שלו. הם הזה כולל הלכות ופסקים מכל התלמוד, ועלו ובלו בו גם הלכות קצובות דבני מערבא, כמ"ש שם דק"כ ע"ח, וכללו

נו ג"כ הלכות פסוקות שלרב יהודאי גאון (דברי הרב ז"ל בב"ח דכל"ו, ע"ם). ומסודר כסדר המשנה, (ועיין הלכות פסוקות להלן): ד"ו, ש"ח. לבוב, תקם"ד. ווין, תקע"א. זאלקווא, תקע"א, 2°.

351. **הלכות גדולות מאספמיא**. נזכרו בסמ"ג הל' מיסורי מאכלות ובתוס' ר"ה דף י' ובסמיס דף ל' וביומות דמ"ח ובכת"ס מולין י"ע: (תולדות רש"י דף ה' ע"ח). גם נזכרו בס' היאר לר"ת סי' שפ"ב ותק"ע ותקל"ע (כ') ובדף ע"ב ע"ד ודפ"ו ע"ח. והוא ס' הלכות גדולות מנוסח אחר, כמ"ש בס' בית האוצר להכשד"ל דל"ג ע"ב, ע"ש.

352. **הלכות דעות** להרמב"ם והל' דרך ארץ ותפלה לכל ומיי עולם, קלור מכל הספריס החלה: קראקא, שנ"ה, 4°.

353. **הלכות דקדוקי תורה ודקדוקי סופרים**. הכור קדמון בדיני כתיבת ס"ת ודיני הסופריס ועניני דקדוק ומסרת. נזכרו בס"ג ס לא ו דסמ"ג ע"ד, ומחלק שם בין הלכות קטנות ותיקונות. (עיין עק"ר תכי"ח דסמ"ג ובהערה כ"ח שם, ול"ע בה"ג שם).

354. **הלכות דרך ארץ**. מועתק מס' יחן וכו' אחר ברד"א q, 1090 № הוא המדפס עם הלכות דעות דלעיל סי' 352: (רמש"ש).

355. **הלכות טרפה** לה"ר יהודה העניו. (עיין פסקי שו"ב).

356. **הלכות טרפות** לרגמ"ה. הוזכרו בתוס' ופוסקים רלתוניס, ובדפסו ברקח סי' שפ"ג אבל נראה שאינם שם בשלימות, ובמגלה בב"י שר"ל, כמ"ש בב"ח ז' דע"ח.

357. **הלכות טרפות** לה"ר דוד הכהן זקנו של בעל הכל בו. הוזכרו בכל בו דקי"ד ע"ח ע"ש.

358. **הלכות טרפות** לה"ר מנוח ב"ר שמעון בדרשי ז"ל. הוזכרו בשו"ת הריב"ש סי' פ"ה.

359. **הלכות יום טוב** לה"ר אשר ב"ר משולם (הרא"ש מלונייל). נדפסו גם' תמים דעים סי' ק"כ, ט"ם.

360. **הלכות יום טוב**. הוא הל' נכורות וחלה להכמב"ן עם כתור ומיי ה"ל ו"ט אלגאזי: ליוורנו, תו"ב יו"ם בחצרי"ך מאל"ף, 2°.

361. **הלכות ימות המשיח**. שאינר וליקט ה' אליעזר סיני קירשבוים: ברלין, תקפ"ב, 8°.

362. **הלכות ירושלמי** לרמב"ם. מבור על הירושלמי כעין הלכות רב אלפסי על הבבלי, כמ"ש ה"ל חיד"א בשג"ב מ' י"ג ושה"ג שלי ח"ח בשמו, ד"ה הרמב"ם עשה הלכות, וכו'. [ועיין יוחסין ושה"ק מוכיחים מוולף ח"ח ע' 865 ודי רוסי בספרו ומנחלתן של יהבא ח"ח ע' 318. ובאמת מקור כל המחברים החלה הם דברי הרמב"ם בפי' המשנה תמיד בים פ"ב שבתב שם: "ובכר תמרנו זה בהלכות ירושלמי שחברנו", וגם ר"י ן' עבמאי כוון למקום הזה, ומ"ש ה"ל חיד"א שם שנראה מדברי ר"י ן' עבמאי שחיבר הלכות מירושלמי כלו אינו מוכרח, כי הרמב"ם שם מביא הירושלמי בתחלת מס' ברכות, ואפשר שהחל לחברו ועזבו אח"כ: (רמש"ש). אך הלבון בהל' ירושלמי "שחברנו" מוכיח שכבר חיבר].

363. **הלכות מילה** בל"ח ע"י ה"ל נפתלי ב"ר שמואל פאפענהיים: ד"א, בי"ת, 8°.

364. **הלכות נדה**. (עיין פסקי דינים לרש"י).

365. **הלכות נדה** להרמב"ן. (עיין בעלי הנפש, תורת שלמים).

366. **הלכות נדה ושחיטה**. עם בתור ה"ל שניאור זלמן נבג"מ ועם קו"ח, ובסופו קנת שו"ת: קאפוסט, תקע"ד, 4°.

367. **הלכות ניקור** לבעל העיטור אחר ברד"א q, 1396 № הוא קנת שו"ב מהרי"ו ד' קראקא של"ז: (רשמש"ש ע' 1260).

368. **הלכות עולם**. ה"ר מאיר ב"ר משה מייזלש. חי' גפ"ח על קנת מכתות: זולצבאך, תקט"ז, 4°.

369. **הלכות עירובין** לה"ר יצחק מדורא: כ"י די רוסי 1034 №.

370. **הלכות פסוקות**. רב יהודה ב"ר נחמן הוא רב יהודאי גאון. קלור הלכות התלמוד כמעשה ס' הלכות גדולות דלעיל וי"ח שמה"ג קבנש, כמ"ש ה"ל חיד"א בשג"א יו"ד אות ח' ושה"ג שלי ח"ח בערך רב יהודאי גאון. ונקראו ג"כ הלכות קצובות וכן נמצאו בכ"י די רוסי 1089 № בשם זה, ודעתו שהוא ס' זה בעצמו, וכן במחזור ויטרי כ"י בכמה מקומות. ויש קורין להן ג"כ הלכות גדולות כמו שמצאתי ומלאתי גם' עץ חיים הל"ל בשם פעמים (עיין הלכות גדולות לעיל) ובאמת רלה הרשב"ל בספרו בית האוצר דל"ב ע"ב לשבש מלת "גדולות" במחזור ויטרי כ"י סי' שם"ב, ע"ם. ולדעת ה"ל סי"ב נכללו בה"ג שלנו וגכרות בלשונן שהן תמיד בל' תרמית אחת וכגליון רשום בלתן בשם (עיין ב"ח ו' דרל"ו). אבל ה"ר שד"ל השיב ע"ז ודחה לחוזתו מפגוון הפסקים השם עשם שאינם תמיד בל' תרמית, ושוד הביא בידו ממחזור ויטרי כ"י שמצאתו בו הל'

סוריס ומגילס לרב יהודאי גאון פסוקות וקצובות נסי׳ רמ״ז ושם סי׳ רפ״ג הל׳ עיבורי השנות קצובות להג״ל , ונסי׳ ס״ם הל׳ סוכה קצובות להג״ל ונסי׳ שם״ב הלכות גדולות קצובות להג״ל מהל׳ לולב וכולן בלה״ק , ועוד יש בזה מה שאין בזה . (ועיין בס׳ בית האוצר סג״ל שם ודנ״ג ע״ח וכ׳) .

371. **הלכות פסוקות** לרב אחא גאון . כתב הר״ם בלונדר בתולדות רש״י דף ד׳ ע״ב שנזכרו וחזקו בשמ״ג הל׳ מיתון , ע״ש . (ובקצתי ולא מצאתי כעת) .

372. **הלכות פסוקות** מן הגאונים מדיני מו״ם הסייגים לסדר מועד ושל זרעים וקדושה ועמים והפלאה בהרמב״ם . נדפסו עם שו״ת הרסנ״ח , ע״ש : קושטנטינא , רע״ו , 4° . (עיין רשמש״ש ע׳ 535 וכוספות ותקונים) .

373. **הלכות פסוקות** לה״ר מרדכי שמואל גירונדי מרבני פאדובה. (עי׳תג״י מ׳ ל״ח).

374. **הלכות פסח** . (עיין פסקי דינים) .

375. **הלכות ציצית** לרב שמואל בן חפני גאון . בל׳ ערבי מונח בתשו׳ הרמב״ם סי׳ כ״ח ועיין אלזאם אלאחכאם ומ״ש שם .

376. **הלכות קטועות** . נזכרו בספרי הרמבונים כמו הרמב״ם בהקדמתו לפי׳ המשנה ובמרדכי מ״ק פ״ג והגמי״י הל׳ אבל פ״ג,ע״ש : (תולדות רש״י דף ס׳ פ״ח) .

377. **הלכות קטנות** . ה״ר יעקב ב״ר שמואל האניו. כ׳ תלקיט: ח״ח רפ״ב סו״ת , ונסופו לקט הקמח י״ג סו״ת לבנו המני״ח וקונט׳ לבהריק״ש בדיני מזיקות עם תוס׳ מרובה שלו . ח״ב זבח תודה סי״ד סו״ת , ולוית לו קונט׳ לגיטין בעניני שמות העצם לחד מרבוותא קמאי שהיה ביד הרב קרבן להרן ושלחי דיוסי , ובסופו מפתחות מסודריס לד׳ עוריס : ד״ו , תמ״ד , 2° .

378. **הלכות קטנות** . (עיין אלפסי) .

379. **הלכות קצובות**.(עי׳הלכות פסוקות לעיל).

380. **הלכות קצובות דבני מערבא** . (עיין הלכות גדולות) .

381. **הלכות ראשונות** לרבינו שמעון . מזכיר הרמב״ן במלחמות ובלקוטות שלו : (שג״ב ג׳ ול״א יו״ד ושה״ג שלי במקומו) . ולדעת נוכן הס הלכות גדולות לר״ש מקיירא , ונקלו לתשובות נערך המובאות לה״כ מאספמיא . (עיין הולדות רש״י דף ס׳ ע״ח ועי׳ ג״כ ה״ג מאספמיא לעיל).

382. **הלכות שחיטה** לכ״ר אליהו אפירא בני בן שלמה הקראי עם בתור עפרה פקריס : (אר״ץ) .

383. **הלכות שחיטה** ובדיקה ובטרפות בתרוזות כסדר ח״כ להרב המרדכי ז״ל עם פי׳ ה״ר יוחנן כ״ר יוסף טריווים (עיין צצ״ל י׳ ס״כ שקרא לפירוש זה זבחי צדק בטעות , ועיין הג״י י׳ קט״ז) : ד״ו , חש״ד (בין שנת ש״ה—ש״ב) 8° .

384. **הלכות שחיטה ובדיקה** לר׳ יהושע בן נון : כ״י די רוסי 327/29 № . [טעות דפוסת . ואין ספק שהן הלכות שחיטה של מלדד הדני : רמש״ש] .

385. **הלכות שו״ב** לה״ר יוסף פיגון . נזכרו בתשובות ה״ר יצחק לוי ומלי טוב י״ד סי׳ י״ט : (הג״י י׳ קפ״ד) . וה״ר חיד״א קורא לספר מנהגי הבדיקה הנוהגים בעיר שלוניקי . (עיין ב״ו מ״ם ושה״ג שלי ת״ח בשמו) .

386. **הלכות שו״ב** בתרוז לה״ר יהיאל בן אלכסנדר כהן : כ״י ליידען . . .

387. **הלכות שחיטה** בתרוז לה״ר אליה ב״ר יצחק : כ״י אורי 126 № . טוד , כלי עם מחבר : שם 129 № . (תוס׳ עק״ד 1850 ע׳ 350 : רמש״ש) .

388. **הלכות שחיטה** וטעמיהן למהר״ם רוטנבורג : כ״י רד״א q , 1284 № .

389. **הלכות שחיטה** לכ״ר יהודה גבור בכ״ר יוסף גבור הקראי : (אר״ץ) . [ושם׳ נובלות חכמה דל״ו ע״ח בשם״ה כתוב : בתור לעיון בתוספות של כ׳ אהרן , ע״ש] .

390. **הלכות שחיטה** לה״ר יהודה העניו ז״ל . (עיין פסקי שו״ב) .

391. **הלכות שחיטה** לכ״ר ישראל המערבי בן שמואל הקראי . נדפס עם ס׳ דד מרדכי, עיין זה .

392. **הלכות שחיטה** . כ״י יש בנתב בימוסליס בשנת קמ״ה : כ״י וואטיקאן 153 № : (צונץ גא״ם דל״ח , הערה a) . [ועוד כ״י וואט׳ 250/6 № פי׳ (?) הלכות שחיטה מתחילין : „מלות עשה לזיות מדם שומט״] .

393. **הלכות שחיטה** לכ״ר כלב אב״א בן יהודה הקראי עשרה פרקים : (אר״ץ) .

394. **הלכות שחיטה** לכ״ר משה צלבי סינאני בן יצחק הקראי בקור מופלג : (אר״ץ) .

395. **הלכות שחיטה** לה״ר מתתיהו : כ״י די רוסי 492/9 № . (ועיין רשמש״ש ע׳ 2766).

396. **הלכות שחיטה** בשיר שקול . (עיין שארית יוסף) .

397. **הלכות שמחות** למהר"ם רוטנבורג. (עיין מחנה לויה).

398. **הלכות תפילין** עתיקתא. הזכירם הרא"ש ז"ל בהל' תפילין וכן בכ"י ח"ח סי' כ"ט: (צ"ל ס' ג'). [ומלי כוותם לספר שמושא רבא, עיין זה].

399. **הלכות תפילין** עם ת"ת. (עיין צפירת תפארה).

400. **הלכות תשובה** לכל עניני מיסוד רבינו אליעזר וכו' מאנר בכ"י רד"א q, c 1570, №. נדפס שנות הל' תמנסא מאנר נניים ס' הרקח, ונדפסו גם לבדם בלוית שאלי ספרי מוסר ותמנסא. (ועיין יורה חטאים, יסוד התשובה וז"ז).

401. **הלכתא גברוותא**. רבינו שמואל הנגיד מקורטובה. מבוא על התלמוד: (שג"ב ב' ול"א ב' ב"ו כ"ח ושה"ג שלי במקומו).

402. **הלל גמור**. (עיין קדש הלולים).

403. **הלל וזמרה**. ה"ר משה אהרן פייאצה: מיניס לכבוד מתן וכלה עם תרגום ליטלקי. ליוורנו, כחבצל"ת, °8.

404. **הלל וזמרה**. (עיין תורת חסד).

405. **הללויה**. ה"ר יוחנן וואלפזאהן. מיני תהלה לחנכת בית הכנסת נרמטיבאר עם ת"ח: ברעסלויא, תקפ"ט, °8.

406. **ס' הללויה**. היש"ר מקנדיא. מבוא נחכמת הרפואה, ומונהו נמספר ספריו באגרת אחוז וכו', ע"ש.

407. **הללויה**. (עי' קדש הלולים, שלשלת הקבלה).

408. **ס' הללי**. (עיין תורה).

409. **ס' ההלצה**. (עיין אריסטו).

410. **המון חוגג**. ה"ר אלישע הביליו. פי' כפול על הנדה ס"פ עם העתקה לג' ספרד בלותיות עברי: ליוורנו, תקנ"ד, °4.

411. **המון רבה**. מ"מ פסוקי הל"ך המדרשים נמדרש רבות. נדפס ע"י ה"ר שלמה אלנאזי: קונשטנטינא, קד"ש, °4.

412. **המעלות לשלמה**. ה"ר רפאל שלמה לאניידו אבד"ק ארם צובה. דרושים וכונס על פי הדין: קונשטנטינא, תקל"ה, °2.

413. **המצאה חדשה**. ה"ר משה ב"ר יהודה פיזא. מליצה כוללת כל המלות בלה"ק מאנר נשרשם שי"ן שמליות עם פי' קצת המלות, מוכרח שנת תקי"ט ונדפסה בסוף ס' שיר אמונים: ד"א, תקנ"ג, °8. עוד עם תוס' מ"מ ותוס' שם מדבר שי"ן על שמה הרמתון ע"י ה"ר הירץ נ"ר אברהם מבוחאוו ישן, [והוא העליה שם מתכרה הנ"ל ויקרא שמו עליה נסוף ספר זכר רב]: שקלאוו, תקנ"ז. אופטרהא, תקצ"ה, °8.

414. **ההמשלים**. מאמר — : (עיין מאמרים).

415. **הן ישלח**. קונט' נעניני גיטין לה"ר אהרן ששון. ומזכירו הרב מנחם למלך לפעמים: (שג"א מ"ח ושה"ג שלי בשמו).

416. **הן קול חדש**. ה"ר משה זכותא. מיניס ע"פ קבלה: ד"א, בע"ת, °8 (קטן).

417. **הנהגה**. (עיין הנהגת הרא"ש).

418. **ההנהגה**. (עיין ההודאה).

419. **הנהגה ישרה**. (עיין תפלה).

420. **הנהגה המדינית** לאבונצר. (עיין מאמר...).

421. **הנהגות אדם**. (עיין דינים והנהגות אדם).

422. **הנהגות היושר**. ה"ר ישראל סרוק. דרכי מוסר והנהגות: ...

423. **הנהגות ישראל**. ה"ר ישראל ב"ר מאיר יר"ל מפראג. הנהגות טובות ודיניס טוניס, נדפס רמתומה בלי שם המחבר: ספד"ש (ורמתמ"ש: ספד"א נטעות), בע"ת, °8. ועם שם המחבר: פראג, תפ"א, °8.

424. **הנהגות ישרות** מסודר ע"פ ח"ב ה"ר נחמן זאוק"ל בעתמ"ח ס' לקוטי מוהר"ן. [והוא הנדפס בכר בשם ס' המדות למוהר"ן, עיין זה]: חמו"ר, °12.

425. **הנהגות ישרות** ומוסר מקדש לר' ישראל בעש"ט: לאשצוב, תקע"ו, °8.

426. **הנהגות מכל השנה**. קטר מע"ע ח"ח והנהגות הרמ"ח, נדפס ע"י ה"ר מרדכי ב"ר שבתי וגם הוגה... כפי ההלכות הנהוגות נמדינות מלו וכו' וכו': קראקא, משל"ח, °8.

427. **הנהגות הנשים**. (עיין ספורי מעשיות).

428. **הנהגות שמואל**. (עיין תקון תשובה).

429. **הנהגות התלמידים**. ה"ר דוד ב"ר רפאל מילדולה. ד' כללים נעיקר סדר המשנה וכיוצ נמחבר, וכן שלשי ספריס שנסדרו לפני התלמוד כמו ספרא ספרי וכו', ומי מיכר הבריותות והתוספתות וכו', וסביבו ימנה קונט' למוד התלמידים לפרש דבריו, ועל מקור כל כלל וכלל: ד"א, תקי"ד, °8. (ועיין הליכות עולם לעיל).

430. **הנהגת אדם**. ה"ר יהודה ליב ב"ר יצחק אבד"ק איידליץ. דיניס והנהגות שדם מקומו עד שכנו לכל ימות השנה, מלוקט

מספרים רגיס: פיורדא, תנ"א, 16°. ד"א, תע"ז, 32°. נאווידוואהר, תקנ"א, 16°. עוד כ"ל, ועם הוספות (עיין צדיק תמים).

431. **הנהגת ה[אדם ב]בית לבראסון**. ומחלק לד' סעריס: א) על ההנהגתו בסוגו וממוגו. ב) על ההנהגתו בעבדיו ומשרתיו. ג) על ההנהגתו עם אשתו. ד) על תיוך הבניס. חובר בל' ערבי ונעתק ללה"ק ע"י ה"ר דוד בי"ר שלמה ן' יעיש משביליא: כ"י מינכן 263/3 №.

432. **הנהגת הבית לאריסטו**. (עיין אריסטו).

433. **הנהגת הבית**. ה"ר שלמה ב"ר יצחק **לבית הלוי**. מוגה בכפרו חשק שלמה על יפעיס: (סה"ד שכ"ה).

434. **הנהגת בית הכנסת** לקהלת מסכמיס בתמ"ד מסנת 1841: ד"א, תקע"ה, 8°.

435. **הנהגת הבריאות לארנולד די ווילאנובא** שחיבר בצלות מלך די מרלוגן דון גיימי, ונפרד לבניס: א) כללים על תקיון הגוף והנועתו, על הסיוה והמזון ומיני התנועה ותקניות וכל מיני מתקה. ב) על התליים, ומתחיל מתליי הרחם ויורד מסה מסה עד כף הרגליס. נעתק מל' רומי ללה"ק ע"י ה"ר ישראל ב"ר יוסף [הוא קרשקש וידאש די קשלר: כ"י וואטיקאן 366 № וכ"י עסקוריאל, ועיין צונץ גא"ל דסס"ו, וכ"י יה"ש תסר בסופו:רמש"ש] וכ"י מינכן 288 №.

436. **הנהגת הבריאות**. ה"ר יהודה ב"ר יעקב. ס' רפואה והנהגות לדס לשמור בריאותו: כ"י וין 160 №.

437. **הנהגת הבריאות להרמב"ם** תסר כתב לו הסולטן בל' ערבי על שמירת בריאת גופו, ונעתק לעברי ע"י ה"ר משה ב"ר שמואל אבן תבון. נדפס בב"ח ג' מכתב ה' ע"ם. [ונעתק מתוך כ"י מבוסם ותסר, כן מצאתי בב"י מינכן 289 №. גם נעתק בל' רומי ונדפס כמה פעמים, גם נמצא עוד בל' ערבי: רמש"ש].

438. **הנהגת הגוף**. (עיין אגרת בתי הנהגת הגוף וכו').

439. **הנהגת הדבר לפילון הרופא**. איך להתנהג בשעת דבר ומנפה ל"ל וכפולות לזה, נעתק לעברי ונדפס: קונשטנטינא, חש"ר (שנת ר"ע לעק) 4°.

440. **הנהגת החיים**. ה"ר משה אלמושנינו ב"ר ברוך. תוכחת מוסר לדס והנהגות לכל ימי חייו ועיטי חלומות ע"פ מדרשי רז"ל, ומחלק לג' חלקים ומ"ז פרקים, הכל בל' לע"ז מלבד ההקדמה והמפתחות שהם בלה"ק:

תמ"ד (שאלוניקי) השכ"ד, 4°. [עוד נמצא בלשון: ד"א, תפ"ם, 4°: רמש"ש].

441. **הנהגת המלכים**. מנהו חכם א' מן הנוצרים למלך פרנסיס (הוא תמ' גי"ל לו עגידיום רומאנום). ההגות למלכים ופריס ולמתך בני מלכים בדרך היסר למלוכה, ומחלק לחלקים ופרקים. [שם מעתיקו לעברי לא נודע ואולי הוא ל' יהודה ב"ר משה מרומא שהעתיק רוב ספרי המחבר הנ"ל: רמש"ש]: כ"י ליידען 11 №.

442. **הנהגת המתיחד**. (עיין בן יקטן).

443. **הנהגת הרא"ש** או **הנהגה**. (עיין ארחות חיים ומ"ם שם).

444. **הנך יפה**. ה"ר חנוך העניך ב"ר אליקים **מקאליש**. דרשות ב"י מסודרות לכ"ב פרקים...

445. **הנפת בכורים**. (עיין מזבח אדמה).

446. **הנצו הרמונים**. קצור מס' פרדס רמונים להרמ"ק: כ"י רד"א q, 288 № וכ"י אורי 383 №, (ועיין רבי כ"י ליידן דלנ"ד, ועי' קצור פרדס).

447. **הספד** ה"ר יהודה ליווא ב"ר **בצלאל** (מהר"ל מפראג) על מות ה"ר עקיבא גינצבורג מספד"מ: פראג, שנ"ח, 4°. עוד עם ספק על עגונה, עיין זה.

448. **הספד** ה"ר יוסף ב"ץ על מות ה"ר שאול אבד"ק אשכנזים באמ"ר: ד"א, תק"ן, 8°.

449. **[הספד]** ה"ר יעקב **ששפורטש** על מות ה"ר משה מרקאדו: ד"א, בי"ת, 4°. [הספר תסר בחיתי תין לו שער ותינו הספד עצמו כ"ו ענין הספד ועוד מרתיה וקינה וכיוצ מתכתים שונים, ובכלל הם ו' דפים בל' ערבי כלנוים תל דרוש הספד על כ' שמואל הלוי מורטירא בל' לע"ז: רמש"ש].

450. **הספד** ה"ר שלום מינדין. על מות ה"ר יעקב משה בן אריה ליב ראב"ד באמ"ד: ד"א, תקע"ו, 8°.

451. **ס' הספרים**. (עיין ס' הפרדס).

452. **העלה שלמה**. (עיין תורת זבח).

453. **העלם דבר**. ה"ר חיד"א. שנגות בדברי פוסקים ומפרשים מתסרון ידיעה בסדר זמניס וכו' והוא היה לתתן פנה לספרין שם הגדולים, ועד לתכסים והמתעפים, (ועיין בהקדמתי ותולדתו בריס שה"ג שלי).

454. **העמק שאלה**. ה"ר אברהם ב"ר מרדכי **אזולאי**. פי' על חלק ג' מהזסר: (שג"ב ק"ד ושה"ג שלי בתקומו, ע"ם).

455. **העמק שאלה**. ה"ר נפתלי צבי יהודא ברלין אבד"ק וואלאזין . על שאלתות דרב אחא . נדפס . . .

456. **ס' ההערה** (בל' עברי אלתנביה). ה"ר יונה ן' גנאח . להגיה על השגות המגיגים על כפרין : כ"י אורי 458/5 № בל' עברי (רשמש"ש ע' 1419) .

457. **ס' ההערה** על דרך ההלאתה לאבונצר אלפראבי ופרקיס לו שהוציא ממחמדי הקדמונים והפילוסופים : כ"י רח"ם 77 № .

458. **הערות** על כפרי הל"ך להיסים כ"ר אברהם בן מרדכי הטרוקי הקראי: כ"י ר"מ נ"ז פה.

459. **הערות קצרות** בלשון ג"ע לר' יוסף קטון על כתה מס' בש"ם : כ"י רד"א q , 1313 №.

460. **העתקה** או העתקות כל מלות בלע"ז שבר במפרשי המצוות להל"ר מאיר דארמיצר סג"ל : פראג , תקם"ט , 4° . [ונח"ז נדפסו במצוות ד' ווין וזולתם , ועיין משניות] .

461. **העתקת הוראות** מכתבי ר' חיים כהן מקבלת ר' אבסילראד ומקבלת ר' שמואל: כ"י רד"א q , 588 № .

462. **הפטרות** . מדרש — : (עיין מדרש) .

463. **הפטרות מכל השנה** עם פי' הרד"ק ועם הכרכות: באסיל, שע"מ, 2°. [רד"א F, 71 №. הוא חלק מקדחות הפייך לחומש:רמש"ש].

464. **הפטרות מב"ה** עם פי' שמן המשחה להל"ר מרדכי דאטו : כ"י די רוסי 29 № .

465. **הפטרות מב"ה** עם ת"ח ונאור למעתיקים ומבארים שונים : ברלין , תק"ן , 8° . [ונח"ז נדפסו בחומשים עם ת"ח ונאור , עיין תורה] .

466. **הפטרת יונה** עם פי' אלשיך בחום' תפלת יונה המולחת ממדרש יונה שהוכח בילקוט בתרוכה . לקט וחובר ע"י בע"ם טעם מן על הפטרות : ספר"א , תק"ל , 4° .

467. **ס' הפלאה** . (עיין בנסת ישראל , ס' כתובה , משנה תורה) .

468. **הפלאה שבערכין** . ה"ר ישעיה ברלין המכונה פיק . בחור ובגהות ע"ם הערוך , כ' חלקים . מ"ח : ברעסלויא , 1830 , 8° . מ"ב עם קצת נוספות הרשד"ל וה"ר שמעון הורוויץ בצם חידושי הרש"ה : ווין , תרי"ש , 8° .

469. **הפלת הפילוסופים** לאבו מחמד אלגזאלי . בנטול דעות הפילוסופים שהיו לפניו וכל מופתיהם בעיניים שונים , ונקרא ג"כ הרס הפילוסופים . נעתק לעברי ע"י ה"ר זרחיה הלוי בן יצחק סאלאדין : כ"י ליידן 36 et 6 № וכ"י פאריז 508 af № וכ"י די רוסי 496 № .

470. **הפלת ההפלה** לאבן רשד . הגנות ע"ם הפלת הפילוסופים שלפני זה וגמול דבריו בתוקף גדול, ויש בו ריחני דבריס מס' הפלת הפילוסופים . נעתק לעברי ע"י ר' קלונימום ב"ר דוד בן טודרום : כ"י מזו' לניס , ובקצת מהס נקרא ס' התקומה (עיין כ"י ליידן ת"ח 15 №) . [ונס תמצת עוד העתקה קצת משונה בכ"י 36 et 18 № ונעתק מל' עברי לרומי ע"י ר' קלונימום ב"ר דוד בן קלונימום ונדפס : רמש"ש] .

ומצאתי בס' עומר השבחה דקל"ח ע"ח שכ' וז"ל : תמר מכרסם גניזון (נכד המחבר) לח נעלם מעיני כל יודע ספר הפלאת עונש חכמת הפילוסוף הגדול תכוממתך תלגזאלי בעל הכוונות ומחוני העיונים וס' עגולות רעיוניות וס' הפלת הפילוסופים וס' הפלת ההפלה כי קרחו מלבו ואמר לו : שמעתי עליך שאיך מחמין בדת ישמעאל ודתך תופס דת הפילוסופיס והוא כופר , ואמר לו המלך אם החמת אתך תכר לי ספר להפיל חכמת הפילוסופים כמופתים תותיכים לכל חמונה ועינה מעיניתם וחמונתם , ואיבר ס' ההפלה הנמצא אתנו היום . אמנם בעת תבורו היה מחבר ספר אחר להפיל הפלתו וקרחו הפלת ההפלה והיה מיסדו בלילות , כי ביום היה מחבר ס' ההפלה ובלילה היה הורס כל בניינו עתידת שמא יקדמנו המות ותשאר את אחר ביום שרירה וקיימת וכל יעשו וכל חפצו היה בהפלה וכו', עכ"ל . אבל הר"ת נרכוני בפירושו לס' כוונות הפילוסופים (כ"י פאריז אורלעאנסי 93 №) כתב שנזהלי חיבר רחשונה ס' כוונת הפילוסופים על שרבי הפילוסופיה כפי דעתו בחמת וחח"ז חיבר ס' הפלת הפילוסופים נדבר המלך , וחח"ז גלה סודו בקונט' כוונות הכוונות (הנמצא ג"כ בכ"י שם a.f. № 345) שכ' בראשו וז"ל : קונטרס שחיבר הפילוסוף אבומחמד אחר ההפלה לגנות רלוו למכיניס והוא כוונת הכוונות והמבין יבין : (עק"ד תר"י דת"ם).וקונט' זה נקרא ג"כ תשובת שאלות כפי שהוציא הרמש"ש בשרש' כ"י ליידן 15/5 № ע"ש .

471. **הצלחה אלכסנדר**. ה"ר טוביה גוטמאן פעדער . שיר יפה לף נעים אשר שר לחכי אשר גורש לויב מארץ רוסיה בשנת תקע"ב—ג' : ברדיטשוב , תקע"ד , 16° .

472. **הצלת מלך**. ה"ר יעקב צבי ב"ר שמואל יהודה שפערלינג . שיר גדול ביום הגיל ה' אל קיסר עטמרייך מלף רומח : לבוב , 1854 , 8° .

473. **הצנע לכת** . ה"ר אברהם המכונה שמסולי הספרדי . ג' חלקים : א) על קני ן

שלמות המעלות . ב) על סדר עבודת הכ"ג ביוה"כ . ג) כמה שרמזו להתקדם לפני יו"כ וביו"כ : כ"י ליידען 56/2 № .

474. **הצנע לכת** . (עיין חפת חתנים) .

475. **הצעה לחכמת אלהית** . כ"י יוא"ל .

476. **הצעת המעשה** . מעשה הגט שנתן הכתוב שמואל ויגטו־לו וריב עם מהכ"ס פרוויגלו : ד"ו , שכ"ו , 4°. (ועי' פסק) .

477. **הצעת רות** . (עיין צוף דבש) .

478. **הקדמה** ודרך לעז החייט הנקרא נעסא סור מרע ועשה טוב לה"ר צבי הירש זירידשובר עס הגהות והוספות לה"ר צבי אלימלך שפירא מדינוב : לעמבערג , תר"י , 4°. שם , 1858 .

479. **הקדמה** לדרכי הקבלה לה"ר משה ב"ר יצחק נעסא הר"ש אלקבץ רבו : כ"י רד"א q , № 951 .

480. **הקדמה** לחכמת הדקדוק או מכמת המבטא לר' בנימין הב"א ב"ר יהודה בל"ץ (נרכות לרפא לדיק) . נדפסה נרפא ס' מהלך שבילי הדעת לר"מ קמחי מנצת ס"ח ומלמד , וע"י כ"ו פיודנסייס נס' דרכי נעם ומרפא לשון .

481. **הקדמות והגהות** על ספרי המקובלים לה"ר עזרא מפאנו . נמצא בכ"י רמש"ג כמ"ם בתג"י ע' ס' .

482. **הקדמת** ס' אשל אברהם לה"ר מרדכי ב"ר יהורה אשכנזי . והוא כעין מבוא לספרו אשל אברהם (עיין זה נאות א') : פיורדא , חש"ר (חס"א) , 8° .

483. **הקדמת** המעתיק הסו"ס לא מבוא מאמרות ומליצה למרס"יליו עס הערות יקרות מאת הר"א יעללינעק , ונסופו בל"ת : ווין , תרי"ם , 8° . [והמעתיק הוא בע"ס נוה שלום כמ"ם נמזכיר נגרקת ספסר : רמש"ש] .

484. **הקדמת** הרמב"ם לפ' חלק . הערתה יפה ונחה , ונסופה תכוס שמואל דבירונה , ומשנה מהנדפסת גם מהנזכרת נס' רחת מתנה על עס ר"ם מגן תנון : כ"י יה"ש .

485. **הקדמת הספיר** . (עיין ימין משה) .

486. **ס' ההקש** . (עיין אריסטו) .

487. **הר אבל** . ה"ר אברהם חיים ב"ר שמעון **אפענהיים** . דיני נקור מוליס וידוי וגוסס ומזון וכו' , ונסופו מאמר נשמת חיים על הסלרת הנפש : לבוב , תקפ"ר . דיהרנפורט , תקפ"ט , 8° .

488. **הר אדני** . כולל זכר רות הוא מדרש הנעלם מאמר בזכר חדש (ובכ"י רד"א q , № 995 נקרא ג"כ מדרש רות) , והמדרות לילי שבועות וסו"כ : ד"א , בע"ת . שקלאוו , תקע"ז , 8° . עוד ונלוה לו קונט' דרך אמת מוסר לה"כ משולם פייביש מזבאריז , ונסופו ההגהות לה"כ מיכל מזלאטשוב : חמו"ר , 8° .

489. **הר הטוב** . (עיין פסקי ריקאנטי אחרונים) .

490. **הר הכרמל** . ה"ר אליהו שהיה אבד"ק בילגוריא . סו"ת נד' חלקי הס"ע : פפד"א , תקמ"ב , 2° .

491. **הר הכרמל** . ה"ר שמעון ב"ר דוד **אפענהיים** . חי' על ס"ך י"ד הל' נדה ומקוואות , ופי' לבאור הגל"ח על ס"ע י"ד : פראג , תקע"ב , 4° .

492. **הר המר** . ה"ר מרדכי רובייו (ורובענש F, 230 : ר' רחמים רבי). חי' על הרמב"ם ודלות : שאלוניקי , תקצ"ה , 2° .

493. **הר המוריה** . ה"ר שמעון בר"ד **אפענהיים** הנ"ל.ס' יאיר נתיב על דיני ניטין עס באור ותוס' מכוכה : אפען תקפ"ג, 8° .

494. **הר סיני**.(עי' דרך סלולה,שלשלת הקבלה).

495. **הרגש המנגד** . מוצא נס' פורת יוסף על קללת דכ"ח ע"ב : (סה"ר שכ"ה) .

496. **הרחבת הלב** . (עיין פתיחת הלב) .

497. **הרי בשמים**. ה"ר יצחק בדרשי. דכוסים ע"ס הפרסיות , ונלוה לו ס' ערוגות הבושם דכוסים כל"ל לבנו : שאלוניקי, תקנ"ג , 2° . (זצ"ל י' ל' , וע"ס) .

498. **הריסות ביתר** . ה"ר קלמן שולמאן . ספור נסורת נר כוכבא ומרגן ביתר ביד מדרייטוס קיסר רומי : ווילנא , תרי"ח , 8°.

499. **הריסות טרויא** . הב"ח מיכל יוסף **לעבענזאהן** . מעשה מרגן עיר טרויא ע"י היוסיס נמרח ס"ר , נעתק מל"ת : ווילנא , תר"ט , 8° .

500. **ס' ההרכבה** . ה"ר אליהו בחור הלוי . דקדוק מלות זרות ומורכנות בלה"ק כסדר ס"כ: רומא , רע"ח , 12° . עוד מוגה ומוקד ע"י קורניליו אדעלקינד : ד"ו , ש"ו , 8° . פראג , תקנ"ג , 8° . ונל' רומי לנד ורק הקדמת הס' נדפס עס הפניס ע"י מינסטער: באזיל,1525 . שם,1836, 8° . (ויתר הדפוסין מצד נרטיומות רד"א וז"ו תמודים ומוטעים) .

501. **הרנינו** . מדרש — . (עיין מדרש) .

502. **הרס אדום**. קבלה לה"ר משה דוד ואלי: כ"י יוא"ל .

503. **הרס הפילוסופים** . (עיין הפלת הפילוסופים) .

504. **השארות הנפש** . ה"ר שאול הלוי מורטירה. הוכחות מופתיות ורעיות ברורות על נצחיות הנפש מכל כתבי הקדם ומן השכל . .

505. **השארת הנפש** . ה"ר משה בן מנחם מרעסויא (הרמבמ"ן) . הוכחות מופתיות על נצחיות הנפש ע"ד ויכוח ושיחה בין הפילוסוף קוקרלטוס היוני ובין תלמידיו , עם ספור תולדות קוקרלטוס מיום נעלר בביה כלה עד יום מותו . מובר בל"ח בשם פהעדאן ונעתק לעברי ע"י ה"ר דוד פרידלאנדער:ברלין תקמ"ז . ברי"ן , תקנ"ח , 8° .

506. **ס' ההשגה** . ה"ר יונה ן' גנאח . השגות והסופות והקונים לס' אותיות הנוח על כ"י חיוג (פירשט ה"ח דשמ"ז) . [וכל' ערבי נקרא אלמסתלחק ונמצא בכ"י אורי 458/4 № . ויותר רמוי להעתיק המשיג כאשר קרא לו כ' יוסף היוני : רשמ"ש ע' 419] .

507. **השגות הראב"ד** . א) על הרז"ה בס' המאור , נדפסו בס' תמים דעים מסי' רמ"ח והלאה . ב) על הרי"ף , נדפסו ג"כ שם מסי' רל"ד והלאה.ג) על הרמב"ם (עי' משנה תורה).

508. **השגות רבינו אפרים** על רבנו הרי"ף . נדפסו בס' תמים דעים סי' ס"ח .

509. **השגות** ה"ר דוד ב"ר סעריה גאון על הלכות גדולות בל' הגרי.מזכרו בשיטה מקובצת כ"מ דר"ז ע"ח : (שג"א ד' ג' ושה"ג שלי ח"ח נשמו . ועיין תולדות רס"ג לה"ר זי"ב) .

510. **השגות** בל"ח על דינים המוטעים בל"ח [והם דיני כ' יחיאל מיכל שפשטיין , וס' התיים לר"ם פ"פ , וס' לב טוב , וספר המנהגים] ושמין לסמוך עליהם : חמו"ד (כנראה ד"א אחר תם"ח) 8° . (רשמ"ש ע' 537) .

511. **השגות** ה"ר יוסף גיקטיליא על ס' המורה להרמב"ם : כ"י רד"א q , 1026 №. (ועיין מאמר במערכת) .

512. **השגות** על כ' יוסף הלוועזי שהשיג על הרמב"ם וזה משיג ומפרק כל דבריו: כ"י רד"א q , 1665 № .

513. **השגות** מהר"י מטראני על הערוך : (שג"א י' , מ"ע ושה"ג שלי ח"ח נשמו) .

514. **השגות מהר"ם אלשקר** ע"ם האמונות לר' סעד טוב . נדפסו בשו"ת הר"ם אלשקר סי' ק"ז . ומעם לקטו ונדפסו גם לבדם בסוף ס' האמונות הנ"ל : פיראדה , שי"ז , 4° .

515. **השגות הרמ"ז** ע"ם מצת שמורים למסכ"ן ספירא כ"י : (שג"ב כ"ח ושה"ג שלי במקומו) .

516. **השגות** ה"ר משה הכהן (מלוניל ב"ר מאיר ?) על הרמב"ם וזה משיב עליהן : (יוחסין ד"ח דל"ע , ועיין שג"א מ' כ' ושה"ג שלי ה"ח נשמו) . [ונמצאו קצתם בכ"י אוקספורד , הוספות רד"א q , 44 №. ולרוב הם המצאים בכסף משנה , וכבר התחיל ח"ים ח' להדפיסם פה ולא נדפס רק עלה ח' שים לרמב"ם , ועיין רשמ"ש ע' 1846 והוספות ע' XV] .

517. **השגות** ע"ם נודע ביהודה חיבר הרב יד דוד ושלחם להרב המחבר נודע ביהודה , ומזכירם ג"כ בספר יד דוד בשם' פסחים פ"ג : (זצ"ל י' י"ד) .

518. **השגות** ע"ם פרי חדש י"ד (בס' חק לישראל, פרי האר ותבואות שור) .

519. **השגות הש"ך** על הט"ז בשו"ע י"ד , נדפס בקודות הכסף , ועיין זה .

520. **השגות** ע"ם שש כנפים בתכונה לה"ר יצחק ב"ר שלמה בן צדיק תלמיד ה"ר יהודה ב"ר אשר הקדוש : כ"י בסוף ס' שש כנפים בוואטיקאן 381 № ודי רוסי 1144 № : (צונץ גא"ל דתכ"ג) .

521. **ס' ההשגחה** . (עיין ההודאה) .

522. **השגחה אלהית לאבוהמד אלגזאלי** . תקירות עיוניות בעניני ההשגחה . נעתק מל' ערבי ע"י ה"ר משה ב"ר יהושע הנרבוני , כ"י. [לא מזכור מקומו. ומשם"ם כ' שנדפס פי' הר"מ נימוני ע"ם כוונת הפילוסופים ולא נעתקה] .

523. **השגחת ה'** על ישראל . ה"ר שאול מורטירה . דרוש ותוכחת מוסר בל' ספרדי , ע"ח בקריס : כ"י רח"ם 216 №. (ועיין ש"י נתות ת' תורת משה אמת וכו') .

524. **השגת ההשגה** . ה"ר מאיר ב"ר דוד . השגה ע"ם ההשגה לר"י ן' גנאח . מזכר בס' מעשה אפוד לר' פריפוט דוראן , (עיין כ"י וין ח"ב 37 №) .

525. **ס' ההשואה**. ה"ר יונה ן' גנאח . השוכות על השגות זולתו עליו בדקדוק הלשון , וכ"ז ערבי נקרא אלתשויה ונמצא בכ"י אורי 458 № .

526. **ס' ההשואה** . אמר הרמב"ם ז"ל לתבר בגמור עיוני התורה ומפרי רז"ל הכתובים והקשים ולהשוותם עם השכל התמוני ולא

המלימו (עיין בפתיחתו לס' מורה הנבוכים, וכן ס' הנבואה שהזכיר שם, ע"ש.

527. **השיב ר' אליעזר ושיח השדה.** ה"ר אליעזר ב"ר שלמה זלמן ליפשיץ. מ"ח סו"ת, ומ"ב חי' דיוים על הכ"י מסור י"ד ומ"מ וכסמ"ע ומ"ך, ונקרא דמשק אליעזר: נייאוויט, תק"ט, 2°.

528. **השכם. מדרש —.** (עיין מדרש).

529. **ס' ההשלמה.** ה"ר משולם ב"ר משה ב"ר יהודה מבדירש. המלוס הל' הס"ס בשם' שלח עבה הרי"ף עליהס, ונידפס לחכור הרי"ף: כ"י גינצבורג (המגיד תרכ"ב 334). (עיין שג"א מ' ט"ז ושג"ב מ' נ"ח ושה"ג שלי בשמו ובשקומו). ומהלי הגדפס מחדש עס התלפסי בפרעסבורג על מס' נדרים ונקרא ע"ש הרי"ף הוא מס' ההשלמה הזה, ועיין אשי ה'. [על מס' שבת הולין שיכולין (?) כ"י וואט' 124 ובס משולם ב"ר יהודה, ותבט בלוויל].

530. **ס' ההשלמה** לה"ר שמואל אבן תבון. פי' המלות הזרות הנוסף לל המורה. מונח בפי' מקור חיים על הרמב"ע עה"ת ל' רמה ע"פ כי יקוס בקרבן נביא, ומה"ז נקרא שס שער ההשלמה, ע"ש.

531. **השתערות** מלך הנגב עס מלך הצפון. ה"ר יעקב ב"ר יהודה הזן מלונדון. הוכחות מוכר בהרת סיר ומליחה, וכביב לו בחור בשס סיני, ומ"ת המלות בתכ"ך ום"ס ומדרשים וכו' בשס בוצין, ובהשמו פתיחה בדרוש תרוך בשס קדמה צבונה ויחה: ד"א, תצ"ז, 4°.

532. **התאבקות.** א' מתלמידי ה"ר יעב"ץ. ספור רלחמת מדון היזוע עס הגר"א מילבלין ז"ל בקול, מלוקט מהרבעה כספרי רבו, ובס: בית יהונתן הסופר, עדות ביעקב, שחוק הבסיל וס' השמוש. ובלוס לו ס' שחוק הבסיל, יקב זאב וגת דרובה לה"ר יעב"ץ בעלמו כמ"ש בסוף ס' גת דרוכה וז"ל: ע"כ דברי הרב מכתן ומילך דברי התלמיד המלבה"ד ע"ס דקנ"ו ע"ב. ובקונט' יקב זאב נמצא גב"ע וקונט' אלוני במרא מליצה ושיחה בענין זה להב"ח שלמה ב"ר אברהם זעליגמאן דיין מצילץ (הוא בע"ס חשק שלמה ויריעות שלמה וז"ן): אלטונא, תקב"ב, 12°. [תבל נמצאו בו מכתביס גס מזמן מלותר הרבה].

533. **התחלות** לתגרות שלומים. ה"ר פינחס זעליג. נוכחות שונות לרחמים מכתביס, לקוח מס' אגרות שלומים, עיין זה: חבו"ד (ד"א, תי"ח) 8°.

534. **התחלות הנמצאים** (הנמצאות) המבעיות לאבונצר אלפראבי לו ס' ההתחלות והוא בהלבה המדינית. נדפס גס' האסיף לבנת תר"ט—תר"י [ולחוש שס שבעתק ע"י ר' שמואל אבן תבון, לחל ע"פ עד לחד ויותר נרלה שבעתק ע"י ס"ר משה בנו, ובמצ שמו בכ"י לחד (עיין רמש"ם ע' 2001, 2484, 2767 סי' 19): רמש"ש]: לייפציג, 1849, 8°.

535. **התחלות חכמה.** הקדמות וכללים לחכמת הקבלה מהאריז"ל: כ"י רד"א q, 1030, № 1072 et 1033.

536. **התחלת יצחק.** ה"ר יצחק ב"ר יעקב שלומית. תבנית תגרות ללמוד לכתוב לחות: ד"א, תב"ג, 8°.

537. **התחלת התבונה לאבן סינא.** (עיין ס' הקאנון).

538. **התנצלות לדרשנים.** (עיין כתב התנצלות).

539. **התרת נדרים** והקון הוללת זרע וקלור דקדוק ע"י ס"ר מרדכי ב"ר ישראל וכו' (ו' דפין): חמו"ד (פראג סביב לבנת תמ"ח) 4°. עוד, ובהמשו תקון מלקות: ווילמרשדארף, חש"ר, 8°. [ונדפס סדר התרת נדרים בסוף ס' יורה תאים, עיין זה, וז"ן פ"ר. ועיין רמש"ם ע' 488]

## נשלם אות ד מהדורא רביעית

# אוצר הספרים

## ו

1. **ואבוא היום אל העי"ן** . קונטרס מיוחס לה"ר יהונתן אייבשיץ , וע"ז רגזה תרע כריב המודע , והגמגם כיד ה"ר יעב"ץ עם תגרות וגביות עדות מודפסים כרחבו וסופו הוא בכ"י רח"ם 8—227 № .

2. **והאדם ידע** . ה"ר אברהם שמסולי הספרדי . על ענין הזיווג ופו"ל , ובהקדמתו מסופר קלח מנירות ספרד וכו' משנת רבי"ם עד שנת החר"ס, ע"ם : כ"י ליידען $56/_4$ № . [והקדמת הס' נדפסה כרשימת רמש"ם מכ"י ליידען דף ת' ע"ם. וש"י כ' שתיבר ג"כ ס' כוגיד מישרים דרשות ופשטים ג' שערים , וכל שער נחלק לחלקים ופרקים] .

3. **והזהיר** . ס' דינים קדמון . מוכח כרחב"ן ותוס' והג' שמחות למהר"ם סי' ל"ח וכרא"ם חולין פ"ח , ושו"ת הרא"ם כלל מ"ח סי' ד' , ונפוסקים רמשונים ז"ו . ויש קורין לו ס' הזהיר בלח וח"ו , (ועי' כ"ל ח' ושה"ג שלי במקומו ומ"ש שם) .

4. **והעריך הכהן** . (עיין בית יעקב) .

5. **והשיב משה** . (עיין ברית מטה משה) .

6. **ווי העמודים** . (עיין אגודת שמואל , שני לוחות הברית) .

7. **וזאת ליהודה** . ה"ר יהודה עייאש . ב' חלקים : ח"א , בחור עיני השלוש ופי' על פ"א והגדה ש"פ ודרושים . ח"ב , בחור על הרא"ש ובריית דפיטוס הקטרת ועל ברכת המזון ופי' סדר עבודה דיוה"כ והגהות על שרשי המצות להרמב"ם ובחור תוספתא דבכורים ומכדרוגיום ושתי ענינים : זולצבאך , תקל"ו , $2^{\circ}$ .

8. **וזאת ליהודה** . (עיין שו"ב מהרי"ו) .

9. **וחרב פיפיות** . ה"ר ישעיה ב"ר יהודה ליב הלוי . בחור על רמ"ח תיבות שלו ק"ש ע"פ קבלה , ומרומז בו שם שלו מ"ב עם פי' בשם כתם פז , ושם ע"ב עם פי' בשם גלילי זהב : לעמבערג , תקמ"ז , $4^{\circ}$ .

10. **וחשב לו הכהן** . ה"ר אברהם כהן טלאסק. בחור על כתבי לותיות ע"פ קבלה : פיורדא , תקמ"ד , $4^{\circ}$ .

11. **ויגד משה** . (עיין ברית מטה משה) .

12. **ויגש יהודה**. ה"ר משה בורגיל מבונא . פסק על מחט שמעת בנית הכוסות והסכמת רבני פרלנג , ובסופו כתב ה"ר יוסף מיץ בענין זה לסתור דעת מהר"ם לובלין בספרו : כ"י רד"א q , 691 № .

13. **ויגש יהודה** . (עיין טורים) .

14. **וידבר דוד** . (עיין בן זקונים) .

15. **וידוי גדול** . (עיין זובח תודה) . [וגמגם עוד וידוי גדול לו ס' וידוים נסוף ס' תהלים ד' זאלקווא , תנ"ה , $12^{\circ}$ : רשמש"ם ע' 490] .

16. **וידוי הגדול לרבינו נסים בן יעקב** . נדפס בסחזור ספרדים לשחרית יום כפוריס ובסדורי תפלה ליו"כ קטן . ויתכן שנעתק מסדר תפלה שלו המובא בקדמונים , (עיין בכה"ע תקל"ב דל"ח והערה כ"ט) .

17. **וידוי קרוב למלכות** . ה"ר ברוך ן' ברוך : ד"ו , חש"ד (סביב ש"ם) $8^{\circ}$ . (רשמש"ם ע' 490) .

18. **וידוי** לתלמיד מכס בפרטות, יסד ה"ר יעקב אלגאזי, כ"י : (ול"ב ד' ושה"ג שלי במקומו) .

19. **וידויים ותחנות** . פראג , תס"ח , $4^{\circ}$ חסר ברד"א q 1396 № : הס תחנות חדשות, עי' זה.

20. **ויוסף אברהם**. ה״ר אברהם אבן עזרא (הראב״ע) . פי׳ על מגלת אסתר מהדורא שניה . נדפס מתוך כ״י יקר ע״י ה״ר יוסף צעדנער : לונדון , 1850 , 8° .

21. **ויוסף אברהם**. (עיין ימין משה) .

22. **ויושע . מרדש** — : (עיין מדרש) .

23. **ויזרח שמש**. (עיין קרנים) .

24. **ויזרע יצחק**. מפתח לס׳ הזכר וכוד שנעשה היכלות לזכר פ׳ פקודי לפי׳ הפרדס של רמ״ק ונקרא פתח יצחק עס פי׳ מאה שערים . ומולי הוציאו לאור ה״ר יצחק פערלש : חמו״ד (קראקא , שצ״ב—ת״ח) 4° . (רשמ״ש ע׳ 537) .

25. **ויחי עוד**. ה״ר יחיאל חיים ויטריבו אבר״ק אנקונא . ל״ג דרושים ע״פ חקירה ועל גמרא ומגדה ופיוס וה׳ דרושים עה״ת ומו״ת על ד׳ ס״ע : ליוורנו . . . 2° .

26. **ויחל משה**. ה״ר יהודה אהרן משה ב״ר אברהם הנוך אלטשולער מקרומנויא . ב׳ הלקוס : ח״ל , תוכחת מוסר ודרכי יראה ותשובה . ח״ב , דיני תשובה על כל עבירה ונקרא תורת האשם : פראג , שע״ג. פפד״א , תנ״א . זאלקווא , תק״ב , 4° . (ועיין רשמ״ש ע׳ 1291) .

27. **ויחל משה**. ה״ר הי משה פיגיטו . דרושות נדרך מוסר ע״ס נרשמים ושמות : ווין , תקע״ד , 2° .

28. **וויבר בוך** [שפרטייטש חויך כייח . כן נקרא ג״כ ס׳ סדר נשים לה״ר שמעלקא בן חייס,ע״ם , ושפיר היטן נקרא מצות נשים , ואחריו נמ ס׳ סדר מצות נשים לה״ר בנימין ב״ר אסתן סלניק נעל שו״ת משאת בנימין . ונספר זה נתבלבלו כל רומני ספר , וח״ל לתקן פס כי אין כאן מקומו כלל : רמש״ש] . (ועיין סדר נשים) .

29. **ס׳ ויכוח**. ה״ר ישראל ליבל אבד״ק מאהלוב ומח״ו בנאווארדאק . ויכוח תלמודי ממתי עס זמרי המכונה חסידי ומכתביס נשם הגר״ח מווילנא נגד רביסס : ווארשא , תקנ״ח , 4° גס 8° .

30. **ויכוח**. (עיין אגרת הויכוח) .

31. **ויכוח הראב״ד והרז״ה** נכוונות שתי פרות. הובא בשיטה מקובצת מניעת פ׳ הנזהל : (ול״א ח׳ ושה״ג שלי במקומו) .

32. **ויכוח** ה״ר אליהו מאגיסטראטוס [ל״ל : מגיניצאנו והוא נעל אגרת חמודות: רמש״ש] ב״ר בנימין עס החס פראנציסקו דאקווא פונדינטי בארץ אורביטו : כ״י ווין ח״ב 16/7 . מינכען 312/5 .

33. **ויכוח** עס מלפונסו קרציולו (Caraciolo) נפירנצה שנת שע״ז : כ״י יוא״ל 57 . וכ״י די רוסי 344 .

34. **ויכוח** על המומר לה״ר משה דוד ואלי . נל׳ מיטלקי , ומחלק לז׳ חלקים לו ז׳ ימים . מחזיק כמו ת׳ דפין : כ״י יוא״ל . (עיין כ״ח ג׳ דק״ע הערה י״ד) .

35. **ויכוח** על המומר בין המיחד והמכחד : כ״י רד״א 1168 . [הוא ס׳ מלחמות ה׳ לר׳ יעקב בן רמוכן והוא ג״כ כ״י רח״ם 229 , עיין מ״ש נכאן׳ כ״י ליידען על ס׳ אבן בחן ורשמ״ש ע׳ 2554 : רמש״ש] .

36. **ויכוח** המכס עס המסיד לרש״ט בן פלקירא ועקרת ג״כ אגרת הויכוח . נדפס נקונן אגרת אל תהי כאבותיך , עיין זה .

37. **ויכוח** על חכמת הקבלה ועל קדמות ס׳ הזהר וקדמות הקדושות והטעמים לה״ר שמואל דור לוצאטו : גוריציא , ברי״ת , 8° .

38. **ויכוח** בין יהודי ונוצרי , י״ד פרקים : כ״י רח״ם 231 . (ועיין עזר האמונה) .

39. **ויכוח** יהודי ונכרי . (עיין חרב פיפיות) .

40. **ויכוח רבינו יחיאל** ב״ר יוסף מפארים עס המומר ניקולוס בשנת ה״א י״ב . נדפס עס העתקה רומית ע״י וואגענזייל בספרו Tela ignea Satanea עס שלח ויכוחים : אלטדורף , 1681 , 4° . ובכ״י רח״ם 229 . נמלא ומבואר יוסר וח״ל : ויכוח רבינו יחיאל מפארים ורבינו יודא ב״ר דוד ורבינו שמואל ב״ר שלמה ורבינו משה מקוצי עס המומר ניקולוס בשנת ה״א י״ב נפתרים נמעמד המלך והמלכה , ט״ם . (ועיין רשמ״ש ע׳ 1280) .

41. **ויכוח בין יצה״ט והרע**.(עי׳ צבי מודח).

42. **ויכוח** עס הגוצרים לה״ר שלמה ב״ר משה ב״ר יקותיאל . (עיין עדות ה׳ נאמנה) .

43. **ויכוח** על הקבלה וסעיפי׳ למהר״א קונקי. נספרו מנחת קנאות , כ״י : (ש״ב י״ד ושה״ג שלי במקומו) .

44. **ויכוח** עס הקרמיס . ולפי הנראה מתוך הספר היה הכותב מוויטנה : כ״י רד״א 1179 .

45. **ויכוח הרמב״ן** בעניו המומר לפני מלך ומריס . נדפס רשמוה עס תרגום רומי ע״י וואגענזייל בספרו Tela ignea etc. הנ״ל: אלטשדורף , 1681 , 4° . ונמיח מתוך כ״י נס׳ מלחמת חובה , עיין זה . ומליסים וונוסף נו באור הרמב״ן על הנה יסכיל עבדי וגו׳ ניסעיה נ״כ—נ״ג , הובא ע״פ כ״י מלח

הרמש"ש. [ונקרא ספריס נוסף שער י"ב מס' מלחמות ה' לה"ר יעקב ב"ר לחונן. נדפס לחסונה באמ"ד, ועיין מ"ם במזכיר נקרא סויכוח על הוספה זו: רמש"ש] : שטעטין, כת"ר, 8°.

46. **ויכוח** בין השכל והחכמה לו מאמר הויכוח לה"ר משה חיים לוצאטו. כוכב הולך על פני שחר השבע ובו מליץ מן המרכיס כל רז וכל סתום, והשלימו המחבר ער"ח אדר שני שנת תצ"ד: (כ"ח ג' דף קנ"ח השלם פ"ז, וע"ש גם בהשלם נ"ד).

47. **ויכוח** התורני עם הפילוסוף לה"ר יצחק ב"ר יוסף אבן פולקר. נדפס מחדש בקובץ טעם זקנים, עיין זה.

48. **ויכוח** להקון מכירת יוסף. הרמ"ח לוצאטו הנ"ל. בו המחבר ידבר ומכי לו ר' משה דוד ואלי יענו ומחריפים יציבו למריס להם כל החברים ובגירוף השכיחה מבעליס העון הזה וכל חטאת בית ישראל עד הזמן הסוה, כ"י אצ"ל: (כ"ח ג' דקנ"ח השלם י"ח).

49. **ויכוח יוסף והשבטים**. ה"ר חנוך העניך ב"ר אברהם מגנזין. דרוש על מעשה יוסף עם השבטים ויכוחם שהיה ביניהם, ומחלק לפרקים: ד"א, חש"ד (מניה ת"י), 4°. פיורדא, תפ"ד, 8°. (ועיין רשמים"ש ע' 638).

50. **ויכוח יוסף והשבטים**. ה"ר יהודה ב"ר משה מלובלין. כ"כ בשי"ב ולא הגיד לנו מהותו ומנין ומתי נדפס וכו', וזה דרכו לרוב, ויותר מזה כי בש"י ח"ת רפס ע"ז שלפנינו לאמר: "עיין בה"כ" ופס לא הגיד מלומס.

51. **ויכוח יין עם המים**. ה"ר אליהו ב"ר משה לוענץ. שיר בל"ת על ויכוח היין עם המים בדרך שיהה, וכל לו"ת מתפלר במעלותיו ומדבה לספר בנגות רעהו, עם העתקה עברית, ונס המחבר רמוז בראשי התבות. (הוכר שנת שמ"ב?). נדפס בתחונה בסוף ס' זמירות ותשבחות, עיין זה. ושנית הוא לבדו: ד"א, תקי"ו, 12°.

52. **ויכוח כללי**. (עיין אור צח ומצוחצח).

53. **ויכוח מחקרי** לה"ר יעקב אבנדנה על תפלתם בית ב/ב"י: (עיין חג"י יו"ד קמ"ת).

54. **ויכוח מים חיים**. ה"ר חיים ב"ר בצלאל. השנות ע"ם תורת חטאת, ובסופו קנת חי' להמבלה"ד ה"ר אליהו ב"ר עזריאל מווילנא בשם קנאותא דאליהו ודברי הרמב"ם והרשב"א בענין הנביא: ד"א, בע"ת, 8°. (ועיין ס' החיים, חמשה כפרים, תורת חטאת).

55. **ויכוח רכב ובענה** לר' יעקב פראנסים נגד דרשניס מקובלים: כ"י בענציאן.

56. **ויכוח שבעה הרים**. ה"ר יוסף או יחיאל ישורון. שיר ומליצה בדרך שיחה על חכמת הבית ק"ק בית יעקב בלחמ"ד בשנת שפ"ד, בל' ספרדי. נדפס קנאו בספרי ה"ר דניאל לוי די בחריום: ד"א, 1683, 8°. וכולו: שם, תקב"ז, 4°.

57. **ויכולו, מדרש** —. (עיין מדרש).

58. **ויכלכל יוסף**. ה"ר יוסף דרשן מפוזנא ב"ר שלמה. דרשות ופשטים בסדר התורה, כ"י: (ול"א ז' ושה"ג שלי במקומו).

59. **ויכתוב משה**. ה"ר משה ב"ר שמעיה. קנת פשטים ודרשות על מדרש בראשית ושמות: שפד"א, חות"ם, 4°.

60. **ויכתוב משה**. (עיין ברית מטה משה).

61. **וילקט יוסף**. ה"ר יוסף דרשן מפוזנא הנ"ל. לקוטים ומאמרים תמוהים בסדר התורה, כ"י: (ול"א וח"י ושה"ג שלי במקומו).

62. **וימודו בעומר**. ה"ר נתן ב"ר ראובן דוד טעבלי שפירא. כוונות העומר ע"פ קבלה, כ"י: (ב"ו כ"ם ושה"ג שלי במקומו).

63. **וינץ הנץ ליד**. (עיין דברי השירה הזאת).

64. **וינר גזירה** מגירום היהודים בל"ת. נדפס שנדפס עם שיר היחוד בל"ת לה"ר מנחם בן יגיגדור סופר מחייזנשטט: קראקא, שפ"ט, 4°. עוד, בשם גזירה ממדינת אוסטרייך בסוף ס' מעשה ה' לה"ר שמעון עקיבא שער בשנת תפ"ה ותקל"ט. ונעתק לל' עברית (עיין גזירת אוסטרייך): (רשמ"ש ע' 2614).

65. **ויסעו, מדרש** —. (עיין מדרש).

66. **ויסתבל החגב**. ה"ר אהרן לוצאטו. השנות ע"ם שדה יצחק לר"י גומיטע: טריעסט, 1847, 8°.

67. **ויעתר יצחק**. ה"ר יצחק הלוי איש סטנאב. סדר תפלות מכל השנה עם דקדוק המלות וקסור הלשון ועם הערות והשנות על המדקדקים שלפניו: ברלין, תקמ"ה. ווין, תקע"ג, 8°. [ולחיתי הסדור מסר שער ובסופו קונע' וייעתר יצחק: ווין, תקע"ד, 8°].

68. **ויעתר יצחק**. (עיין מנחת יוסף).

69. **ויפרוש משה**. (עיין בחינת עולם).

70. **ויקהל משה**. ה"ר משה אלפלס. כ"ה דרשות בדרך בשלושיקי: ד"ו, נשא"ו, 4°.

71. **ויקהל משה**. ה"ר משה ב"ר מנחם מפראג. הקדמות ומפתח לחכמת הקבלה

ובלוור על קנת מחמרי זהב וחדש דתכילות להאריז"ל, ועל נדו מסוה משה רמזים ויהב בלוור לפירושו הכ"ל: דעסויא, תנ"ט. זאלקווא, תק"א. שם, תקל"ה, 4°. [וה"ל חיד"מ מזכיר ג"כ ד' פיורדא מהכתוב בזכרונו (עיין שג"ב כ' ושה"ג בלי במקומו) ולע זכר כי בפיורדא נדפס ס' זרע קדש לממהר הזס ולע זה, ועיין זרע קדש].

72. **ויקונן דוד**. (עיין בן זקונים).

73. **ויקרא רבא**. חבור לע' קדמון מחכמי הקבלים. נזכר בס' אשכול הכופר ובס' המבחר ולע נמצא בלנס. (ועיין אר"ץ).

74. **וישלחו**. (עיין ספרי).

75. **וישלחו זוטא**. (עיין ספרי זוטא).

76. **ולא עוד אלא**. ה"ר אליהו ב"ר אברהם הכהן מאיזמיר. פי' על כל נסון "ולא עוד אלא" שבגדות התלמוד שהכיא בע"ס עין יעקב ז"ל, ועל כל הגדות תלמוד ירושלמי והמדרשים כמו מדרש רבה ותנחומא מדרש חמש מגלות ושמואל והגדת בראשית וז"ז כמו מבוא הל"ג ומס' קטנות מותיות הל"ע ופרקי הל"ח ומכילתא וספרי והגה דבי אליהו רבה וזוטא: איזמיר, נדחי ישראל (תרי"ג), 2°. (ק"פ דפין).

77. **ולבש הכהן**. (עיין בית יעקב).

78. **וועג צום לעבענסבוימע**. דער —. ה"ר ז. א. ר. (אלכסנדר זיסקינד ראשקאוו). מדער בעגריפֿן פֿחם יודענטהומע פֿיר חומערע יוגענד: ברעסלויא, תקפ"ה, 8°.

79. **ועד לחכמים**. (עיין אגודת שמואל, שם הגדולים).

80. **ושב הכהן**. ה"י אברהם כהן מלאסק. פסמים ולרושים בקבלה: ליוורנו, תקמ"ח, 4°.

81. **ושב הכהן**. ה"ר רפאל ב"ר יקותיאל זיסקינד הכהן אבד"ק אה"ו. ק"ח עו"ח בכל ד' חלקי הש"ע: אלטונא, ושמר"ו, 2°.

82. **ושבועתו ליצחק**. ה"ר יצחק נטף מ' מרבני תוגים. דיני מס' שבועות ומסודר לכימנים: ליוורנו, תקפ"ה, 4°.

# אוצר הספרים

## ז

1. **זאב יטרוף** . ה"ר זאב וואלף ב"ר שלמה זלמן . ח' הגנות וטענות על ס' בשמים ראש וכסא דהרסנא : פפד"א , תקנ"ג , 4° .
2. **זאת הבית** . (עיין חנכת המזבח) .
3. **זאת זכרון** . (עיין דיני שו"ב) .
4. **זאת חנוכה** . (עיין חנוכת הבית , חנכת המזבח) .
5. **זאת חקת התורה** . ה"ר אברהם ב"ר חזקיה חזקוני מקראקא . קצור מס' הכוונות להמריז"ל : ד"י , תבוא"י , 8° . [ומיכאן נהיותו בן ל"ב שנה , ועיין שתי ידות ומ"ש שם : רמש"ש] .
6. **בזאת יבא אהרן** . (עיין נחות ב' , כי שם מקומו) .
7. **זאת ליהודה** . כ"ר יהודה פוקי בן אליעזר צלבי הקראי. בחור דיני הרחיות . מוכח בספריסט ולח נמצא אצלנו , (עיין אר"ץ) .
8. **זאת ליהודה** . (עיין מכבי יהודה) . ויש קורין כן גם לס' וזאת ליהודה כלח ות"ו , עי' זה בחות ות"ו לעיל .
9. **זאת נחמתי** . (עיין נזיר שמשון) .
10. **זאת התורה** . כ"ר טוביה בן משה הקראי. פי' עה"מ: (לקושי קדמוניות דכי"ע).
11. **זאת תורת האדם** . ה"ר אהרן הלוי ב"ר יהודה מ"מ ומ"ץ באלעקסניץ . מוסר נדרך מליצה בחלוזים : זאלקווא , חש"ר , 32° .
12. **זאת תורת הקנאות** . נגד החסידים תלמידי הבעש"ט : כ"י רח"ם № 232 . [נפרט בי"ת עק"ר הכוונים (תקפ"ו ?) . ובדף כ"ו מליצה מה"ר יוסף בעייתחרט בספרו זכרון יוסף ובסוף כתוב : כל הכ"ל הועתק מתוך מגוף הכ"י של דודי ה"ר יחזקאל בן דוד אבד"ק מאקאווא ומעיד ע"ז נכדו ה"ר שבתי ב"ר אהרן יוסף ז' כ' מנחם אב ת"ר לפ"ק : רמש"ש] .
13. **זבד בנימין** . ה"ר בנימין וואלף ב"ר ראובן זעליגמאן גריסהאבר . פסחים ולמזיס בטומריקון וגימטריאות וכו' : קארלסרוא, תקמ"ג, 8°. [וברח"ם № 1143 : זבח טעות הדפוס] . (ועי' ענף עץ עבות) .
14. **זבד טוב** . ה"ר אהרן יוסף ב"ר נפתלי הירש הכהן . ב"ח . ח"ל פרקי ההצלחה להרמב"ם לקומיס מס' פאר הדור ע"ם . ח"ב קונט' זכרון לבני ישראל להר"ר משה (נ"ל יעקב) האגיז : יוזעפאוו , ת"ר , 12° .
15. **זבד טוב** . ה"ר דוב בער מסלאנים . פי' על מדרש תנחומא , כ"י . מונח בס' נשמת שלמה מרדכי : (שי"ג) .
16. **זבד טוב**. ה"ר זאב וואלף בוכנר הכהן. פיוס פוויס : פראג , תקנ"ר, 8° .
17. **זבד טוב** . ה"ר זאב וואלף ב"ר דוב בער אלטשול . פי' על בנין הבית דיחזקאל : שקלאוו , תקנ"ד , 4° . עוד כל , עם פניס ופירוש וכתוב על רש"י בסס שחיף עץ , ובסופו ארץ חמדה פי' על הגבולים דיהושע לבמו ה"ר אליקים געציל מ"מ ומ"ץ בראצקי : ווארשא , תקע"ד , 4° .
18. **זבד טוב** . ה"ר יעקב האניז . תוכחת מוסר השכל ועס ל"ח : ווילנא , 1837 , 8° . [ומוני הוא קונט' זכרון לבני ישראל, עיין זה] .
19. **זבד טוב** . (עיין חן טוב) .
20. **זבד המליצה** . ה"ר זאב וואלף בוכנר הכהן. מכתבי מליצה פוויס: פפד"א, תק"., 8°.

21. **זבח בנימין** מאמר ברח"ם № 1143 מוסף עשות הדפוס ונ"ל זבד בנימין, עיין זה. ופיכסטע מ"ח דמש"ג נמצא מחבריו ושטעה כמוהו.

22. **זבח טוב**. ה"ר ליברמאן שוחט ב"ר יוסף. פי' על שו"ב מהרי"ו, עיין זה: פראג, שפ"ח—ט', °4.

23. **זבח פסח**. השר דון יצחק אברבנאל בן יהודה. פי' על הגדה ש"פ ודיני הסדר. מוכר במאניפולי ונמלא בערב פסח שנת רנ"ו (ודלא כש"י שהעתיקו לצנת דפוס). נדפס עם ההגדה בלי נקודות: קונשטנטינא, רס"ה—ס"ו. ד"ו, ש"ה. קרימונה, שי"ז, °4. ריווא די"ט, שכ"א, °2. ביסטראוויץ, שנ"ג, °4. ועוד בקלור עם הגדה ש"פ עיין זה.

24. **זבח פסח**. כ"ר משה בישיצי בכ"ר אליהו בכ"ר משה בכ"ר אליהו בישיצי הקראי. נמור סימה השמיטה והמלטול בימי המועדים. נחלק לפרקים ולחות ולא נמלא: כ"י ליידען 5/5 №.

25. **זבח השלמים**. ה"ר משה בה"ר יהונתן גלאנטי (המג"ן). קלח פסמים כסדר התורה עם הגהות הר"מ חאגיז: ד"א, תנ"ח (תס"ח ?) °8.

26. **זבח שמואל**. ה"ר שמואל ב"ר משה שו"ב בליסא. פי' על שו"ב מהרי"ו, ונדפס עמו פ"ר, ע"ש.

27. **זבח תודה**. כולל תפלה גדולה בתרוז כסדר מ"ב ותחנה למהרש"ל שהעתיקה בנו ר' וולף, וי"ג השתחויות לר' אביגדור קרא ותחנת ר' ישמעאל בן אלישע. הוסיפם למור ה"ר אלעזר פערלש: פראג, שע"ה, °8. (השמ"ש ע' 491).

28. **זבח תודה**. ה"ר שמואל אריפול מצפת. דרושים על סוף פסוקי הלל: קושטי', חש"ד, °4. (רובענש q, 235 №. ורמש"ש כתב: תשוד מלא).

29. **זבח תודה**. (עיין הלכות קטנות).

30. **זבחי דוד**. ה"ר דוד בה"ר רפאל מילדולה. על דיני שו"ב: (זצ"ל ד' ז').

31. **זבחי טוביה**. ה"ר טוביה מליסא. הוסיף שו"ב מהרי"ו על סדר השע"ע עם הגהות, ונכסופו לוסף דקדוק: ד"א, תט"ג, °4.

32. **זבחי כהן**. ה"ר יצחק די מאיר כהן. דיני שו"ב כסדר יפה עם ל' מיטלקי, ונכסופו בהור השמות והמלות הבאים בו ונקלה ניוריס: ליוורנו, תקצ"ב, °4.

33. **זבחי צדק**. ה"ר יצחק ב"ר חנניה ארובאש. הל' שחיטה ובדיקות לפ"ד הרמב"ם בדרך שיר כסדר ח"ב בקצרה עם פי'. נדפס בסוף סדר ויכוחיו בהמבורג: ד"ו, הכת"ב, °12.

34. **זבחי צדק**. (עיין תקוני זבח).

35. **זבחי ריב**. (עיין שם).

36. **זבחי רצון**. ה"ר שלמה ן' צור. דיני שחיטה מלוקטים מכל הפוסקים בערי המערב, כ"י: (המזכיר ח' 327 №, ע"ש).

37. **זבחי רצון**. ה"ר שרגא פייוויל סג"ל פרענקיל. דיני שו"ב למהרי"ו עם שני נמוסים: א) תמידים על הדגרים העקרים הנלרכים ושכיחים. ב) מוספים על הכלתי שכיחים כ"כ, וקלת פירושים ונמוסים בדרכי הפוסקים: קראטאשין, תר"ה, °4. טוד, עם תום' והקונים ע"י מחנו ה"כ זאב וואלף בר"א סג"ל: שם, תרכ"א, °4.

38. **זבחי שלמי**. ה"ר יעקב ב"ר רפאל הלוי. מענין קן הפלאות ונמול פסוקים ומזמרים מעניני משיח ע"ד הקבלה: כ"י רד"א q 952 №.

39. **זבחי שלמים**. פי' על סדר התפלות והקיטות של ר"ה. סדר עבודת יו"כ לר"מ קורדובירו וסדר מלקות כמנהג חסידי ח"י ע"י ה"ר אליהו ב"ר אליעזר אשבנזי, ומוספו פיוטים רובם מתוך מחזור מ"ס: לובלין, שע"ג, °4.

40. **זבחי שלמים**. ה"ר יאקב ב"ר הנוך בע"ק דיין ושו"ב בלייפניק. דיני שו"ב מהרי"ו, ומח"ז דיני שו"ב בדרך שו"ת בין רב ותלמיד מלוקט מס' תבואות שור: ברי"ן, תקנ"ה. ווין, 1816. שם, תקנ"ג, °8. פולנאה (תקע"ד) °4.

41. **זבחי תודה**. ה"ר זאב וואלף ב"ר אליעזר. ג' תלקים: ח"ל, חי' ס"ם ופי' פ' ליזהו נסך, ות"ב דרושים: לבוב, הר"ם, °4.

42. **זבחי תודה**. (עיין תודת שלמים). וכ' זבחי תודה ברד"א 0, 701 № הוא ס' זבח תודה דלעיל 27 №, ע"ש.

43. **זבחי תמים**. (עיין אהל יצחק).

44. **זבחים שלמים**. ה"ר אברהם ב"ר מרדכי אנקאווא. על הי"ד פרקי הל' שחיטה להרמב"ם עם ג' פירושים על שני נדין: א) בסף אחר, שו"ע בדברי הרמב"ם. ב) זבחים שלמים, חי' דינים, ועל שולני ס' מגיד משנה על מקור הדינים לה"ר יהודה אלבלאג וגם לרבות סדר הגט ע"פ ח"ב בסף גט מקושר להמחבר, ונכסופו

סדר החליצה מכתבי הרב יהודה ן' עטר והר"ר יעקב ן' צור : ליוורנו , תרי"ח , 2°. [ג"ח ס' כרם חמר עו"ת].(המזכיר ס' 327 №).

45. **זה אלי**. (עיין אור צח ומצוחצח) .

46. **זה ינחמנו**. ה"ר אברהם ביבאגו או ביבאץ . דרשות נדרך מחקר : חמו"ד (שאלוניקי, ספיר רפ"ב) 2°.(רשמ"ם ע' 670).

47. **זה ינחמנו**. ה"ר יוסף רופא [היש"ר מקנדיא ? רמש"ש] . לקוטי פילוסופיה על הנפש ונענעה ונרמזה וכתוחים והכנותיה , מלוקט מס' מורה המורה וקערת כסף וז"ז : כ"י די רוסי 1283/3 № .

48. **זה ינחמנו**. (עיין מכילתא) .

49. **זה ספר**. (עיין ס' המנוחה) .

50. **זה השלחן** אשר לפני ה' כ"י הרב מהר"י אירגאס משמ הנ"ט : כ"י רח"ם 233 № .

51. **זה השער לה'**. ר'אליהו המקובל הגדול. ס' קבלה , הובא בפי' הכ"מ בזוהר ליקר ס' יצירה.

52. **זה השער לה'**. (עיין עשרה מאמרות) .

53. **זהב טהור**. ה"ר ברוך ב"ר אריה ליב . חי' ופסקים שונים : זאלקווא, תקל"ה , 4°.

54. **זהב טהור**. (עיין עת רצון) .

55. **זהב מזוקק**. ה"ר דוד בעל הט"ז . הסמכות מספרו טורי זהב על ש"ע ח"מ . נדפס ע"י ה"ר יהודה ליב ב"ר ברוך וואל : דיהרנפורט, תפ"ה, 8°. זאלקווא (בהסמכת שם המוציא לאור) שבעתיים . [ומחו"ל הלה להדפיס חידושין אשר חידש וגם מתנותיו: רמש"ש] 8°.

56. **זהב שבא**. ה"ר שמעון ב"ר אברהם אבד"ק קרובטשא . מוסר השכל בחליפה ושיר : ברלין , תקכ"ג , 8°.

57. **זהב שבה**. (עיין שבילי עולם) .

58. **זהב שיבה**. ה"ר שלמה ב"ר אברהם אלגאזי . בחור על לשונות הגמרא ודברי תוספות השייכים לעניין אחד , ובסופו פלפול בסוגיות פרק ורחל : קונשטנטינא , תגי"ל . פיורדא , תנ"ב , 4° . [ושנ"ב ט"ו ושם"ג שלי במקומו : אזמיר , וכן בדברי המדפיס השני מעבר לשער , ע"ש . ולפי"ד רמש"ם טעות הוא בשניהם , עיין רשמש"ם ע' 2278] .

59. **זהורי חמה**. ה"ר יצחק קרישפין . (אמר שמ"ר בפוס' ש"י , וז"ל : כן מצאתי כתוב בכ"י אחד ואינו גם על הרב דנרלין) .

60. **ס' הזהיר**. (עיין והזהיר בחות וח"ן) .

61. **ס' הזוהר**. על הספר הזה ועל מחברו רבו כמו רבו גדולים חקרי לב המאמינים והמשתדלים מזה ומזה , (ועיין בס' ארי נוהם ובס' בחינת הדת ובס' ויכוח וכו' להרשד"ל ועיין בס' היותפין ד' קושט' דף מ"ב) . ונדיק בחמותו יחיה כי אין מכריע . ולפי המקובל מחבר ע"י הרב ר' שמעון בן יוחאי ור' אלעזר בנו בהיותם י"ג שנים במערה, ותלמידי תלמידיהם מלאו חיבה קונטרסים ממנו וכחרבעים שנה אחר מותם חברו חותו לספר אחד וסיימוהו , (שה"ק) . והוא ספר גדול עה"ת בסדר הפרשיות , כולל פשטים ומאמרים עמוק עמוק ע"פ יסודות הקבלה . ובס' היותפין קורא לו מדרש יהי אור , ור"י אבן שועיב בספרו עולת שבת דף ט' ע"ח קורא לו מדרש הזהר , ובטעמי מצות לריקאנטי נקרא ס' הזהר הגדול ולמדרש הנעלם קורא ס' הזהר המופלא : (צונץ גא"פ דת"פ—ת"ח , ע"ש) . והוא מחובר מכמה חלקים לו ספרים וחוספות אשר קבלתן נדפסו ג"כ לבדה . (עי' רשמש"ם ע' 538 וכלאם , ועי' אדרא , ועי' ספרא דצניעותא, תקוני זהר) . ולפי המקובל נתחבר גם על נביאים וכתובים , אשר כי אין בידינו רק על התורה לבד בחסרון כמה פרשיות שלמות ומעט מזער נמצא גם על המגלות . וזלה הס דפוסיו :

זהר הכ"ל על התורה עם סתרי תורה ועם ספרא דצניעותא הסולח דברו על חמשה פרלופים כנגד חמשה חומשי תורה בחמשה פרקים עמוק מאד ומיותם ג"כ לר"ש בן יוחאי ועם מדרש הנעלם ותוספתא על קצת פרשיות ומאמרי סבא בפ' משפטים ועם רעיא מהימנא בפ' פינחס ועם חדושי הבהיר ומדרש רות ומדרש חזית (?) ומחמר תא חזי ושעטה היכלות מפרקי היכלות דר' ישמעאל כ"ג ועם תדרש רבה בפ' נשא ותדרש זוטא בפ' התזינו ועם הקדמה לזוהר ופסק ה"ר יצחק דילטשם להחיל הדפסתו . ג' חלקים : [1]מנטובה , שי"ח—ש"ך , 4° . ובכרך ג' : [2]קרימונה , שי"ח שי"ט ובסופו ש"ך , 2° . עוד עם כמה חוס' וחדושים ועם הגהות ותקונים לה"ר נתן שפירא : [3]לובלין , שפ"ג , 2° . עוד עם חוס' הגהות רבות ותקונים ע"פ ס' דרך אמת להחריז"ל ונקח מחמרים אשר בהחוחים שלח במקומם ואשר חסרו מהם לגמרי , ועם פי' המלות מס' אמרי בינה וסימני הדפין בזהר הנדפסים לפניהם, ובסופו פתח עינים למ"מ הפסוקים : [4]זולצבאך , תמ"ד , 2° . עוד בכל הכ"ל ובפי' מנטובה דף על דף וכל הוספות הכ"ל ועם מ"מ לר"מ קורדוברו וציונים וסימנים שונים , ג' חלקים : [5]ד"א ,

מ"ה יעש"ה אד"ם [תצ"ה, ומ"ש 1164 :
ת"ל, כתכון מלת אדם ושפות, וכן י"ת : טה
יעשה אדם לי כיוצו תקט"ו מסופק מאד וצ"ע :
רמש"ש]. 6שם, חסית"י . 7קונשטנטינא, תצ"ו.
8ספד"א, ת"ק—תק"א . 9זאלקווא, תק"י .
10תר"א, תקל"ב, °8 . 11קאריץ, תקל"ח .
12ליוורנו, ותעלמ"ה (כ"ח ו' דצ"ת) .
13סלאוויטא, תקס"ד—ס"ה, °4 . 14ד"א,
תקס"ה, °8 . 15סלאוויטא, תקע"ט .
16קאפוסט, תקס"ט—תק"ע, °4. 17שקלאוו,
תק"ע—ע"ה . 18לבוב, ה"ר, °8 .
19קראטאשין, תר"ד—ר"ה. 20שם, תרי"ח,
°8 . [וכני חלק סתכוניס גדפסו חמו"ד וכתוב
עליסס כשער: כמ"ש באמשטרדם, ובמכון יכין] :
21זיטאמיר, תרכ"ב, °4, ג' חלקים . עוד
כלל הצ"ל, ועם נמוקי ה"ר חיים יוסף דוד
אזולאי וזולתו . ה' חלקים : 22ליוורנו,
תקפ"א, °2. ג' חלקים: 23ירושלים, תר"ד—
ר"ו, °4. 24עוה"ת, עם פי' המלות ועם כ' פירושים
נפש יד רמה, יד ה' והוא ח"כ מס' שתי
ידות לה"ר אברהם חזקוני, ראה בעל הש"י
קונטרס אחד ממנו ד' ווילמרשדארף, °2 .
(תוספות ש"י, ועיין שתי ידות ומ"ש שם) .

62. **זהר** הצ"ל מחורגם בלה"ק ע"י ר' בריאל
בי"ר קורבא : כ"י רד"א F, 890/a ‡
וכ"י מינכען [קטע בלה"ק, כ"ב הא' לגדויער
כתוב' עק"ר תכ"ט ע' 341 וצ"ע : רמש"ש] .

63. **זהר איכה** עם פתרוני מהר"ם קורדובירו:
כ"י רד"א q, 953 ‡ .

64. **זהר חדש** . והוא קצת סתרי תורה פסוקים
ומתניתין עם מדרש הנעלם טה"ת ושיה"ש
וקצת ליקח ותקוניס מרשב"י כל מה שנמצא
עוד תחת שנדפס ס' הזהר הצ"ל . סדרוס
והניחוס לדפוס ה"ר שלמה בי"ר יצחק בי"ץ
אשכנזי וה"ר נפתלי בי"ר יוסף: שאלוניקי,
נשא"ו, °4 . [על הסער מזכר ג"כ רות ולא
נמצא ולכן נשמע בסתרי הדפוסין שתחיו: רמש"ש
ע' 512]. עוד, עם תוס' הגהות האריז"ל
ורבות זולתו ע"י ה"ר משה מרדכי בי"ר שמואל
מרגליות : קראקא, שפ"ג . ד"ו, תכ"ג . ד"א,
אתב"ם . [ונוסף ס' התמונה לפי מזולתי וקונע'
סוד ה' (עיין שפ"ג בלי חות ת' במקומו): קושט',
יפד"ה א"ת. נרבי' נעדגער לא מזכר ס' תמונה :
רמש"ש] : סלאוויטא, תקכ"ג . זאלקווא,
תקכ"ד. שם, תקס"ד . שם, תקצ"ר, °4 וי"ז .

65. **זהר חדש** . ספורי מעשיות ומוסר מלוקטיס
מס' הזהר וי"ז ונתוכו אגרת השבת להרמב"ן ע
והכל עם ל"ת . (ראיתי תכר שער ונגלתה ד'
הוראדנא), °8 .

66. **זהר המשביליס** . (עיין שער היחוד) .

67. **זהר** על רות . (עיין הר אדני, זהר,
יסוד שירים) .

68. **זהר הרקיע** . פי' מתמרי זהר וספרת
הנישותת למהרח"ו ומתרי תנריס כפי סקיבלו
מהאריז"ל וסדרו מהר"י צמח עס הגהות
הרמ"ו : קאריץ, תקמ"ה, °4 .

69. **זהר הרקיע** . דרושים להאר"י שנמצא
מהרח"ו ז"ל : כ"י רח"ם ‡ 234 . ומולי הות
הנז' לפני זה אי הות חלק מס' עין חיים
למהרח"ו ז"ל .

70. **זהר הרקיע** . ה"ר יהונתן אייבשיץ .
על עניניס עמוקים נקבלה . מזכירו במכתבו
לבע"ס פני יהושע הנדפס בק"ת ג' מכתב ג'
ומחתון, ע"ש .

71. **זהר הרקיע** . הרשב"ץ . פי' לזרוך על
אזהרות הס"ן וגבירול: קושט', רע"ה, °4.
לעמבערג, תרי"ט, °8 . (ועיין אזהרות) .

72. **זהר הרקיע** הנקרא בהעאריקא . (עיין
בהעאריקא) .

73. **זהר הרקיע** . (עיין עמק המלך) .

74. **זהר** על סיד הסיניים עס פי', וגס דיני שבת:
כ"י רד"א q, 1003 ‡ .

75. **זהר תניינא** . אמר הר"י סטנוב שנמצא בק"י
ישן ובכיולו לניוס"ד, וע"ש בפסקנית הספר :
ברלין, תקמ"ג, °8 .

76. **זהר תניינא**. (עי' חבור על התורה לרמע"ל).

77. **זהרי חמה** . ה"ר אברהם בי"ר מרדכי
אזולאי . פי' על הזהר והוא קצור ס' ירח
יקר למהר"ח גלאנטי ולא נדפס רק ע"ס
נרלסנים : ד"ו, תה"י, °4 . וע"ס שמות
נמצא בכ"י רד"א q, 955 ‡ . והיה גס לה"ל
חיד"א בכ"י, כמ"ש בשג"ל י"ד ובשג"ג
שלי במקומו .

78. **זהרי חמה** . (עיין נוזלים מן לבנון) .

79. **זובה תודה**. ה"ר מרדכי אצבאן . וילוי
גדול מיוסד על מיבני המדש ע"פ סדר ס'
תרדיס : קושט', תצ"ג, °8 . וכ' שם שמיבר
כ' ישא ברכה ומתרי תנריס .

80. **זוודא לאורחא** . (עיין צדה לדרך) .

81. **זוכר הברית** . ה"ר יעקב מפאנו ב"ר
יואב אליהו הכהן בבולוניא . נמצות
התורה, והוא חלק ח' מספרו פתח תקוה :
כ"י רח"ם ‡ 237 .

82. **זוכר הברית** . הגהנות המילה ודיני פדיון
הבן : חמו"ד (ד"א) °8 . (רח"ם ‡ 1179).

83. **זולת** . (עין יוצרות) .

84. **זולתות** לשבתות בין פסח לשבועות ובין המצרים עם קנת בתור המלות ותב הרחמים לשווארץ שבת : טענהויזן , דש"ן , 4° . (עיין רשמ"ש. ע' 427) . חמו"ד , 8° (רד"א 0 , 495 № ח' דפין בלי שער) .

85. **זיבן וויזן מאנשטערם** פון רוס . ספור מעשה הקיסרית פוגטיולו ובן יחידה ושבעה מוליו . נעתק לל"ח ע"י ה"ר יעקב ב"ר מאיר פַּאן מארשן : ד"א , תכ"ג , (ש"י , וחשוד חגלי : רשמ"ש ע' 1231) . שם , תל"ז . ברלין , תס"ז . אופיבאך , דע"ת , 8° . [המעתיק אמר שבעתיקו מס' גלחות ואני חושב שבעתיקו מל' הולאנדי (עי' רשימתי שם) והוא מעשה דוקליטין ומקורו בס' כושלי סנדבר , ע"ם : רמש"ש] .

86. **זיז שדי** . ה"ר יהודה ליב ב"ר משה אהרן שמואל מלובלין . פי' על מלחמרי רבב"ח ע"פ קבלה : לובלין , מדש"ן , 4° .

87. **ס' הזיכוך** ברפואה (קלאלאפיקלאטורי). ה"ר יוחנן טירנאמירא : ב"י די רוסי 116 № וב"י פישל . . .

88. **זית רענן** . ה"ר אברהם ב"ר חיים גומבינר . פי' על ילקוט שמעוני , ובסופו שמן ששון דרשות עה"ת עד פ' חיי שרה : דעסויא , כמה"ת . ד"ו , תק"ג , 2° .

89. **זית רענן**. ה"ר בצלאל ב"ר משה מקברין. דרשות עה"ת ע"פ מדרשים חמוהים , כ"י , סופו נספרו על קהלת כ"י ונספרו קרבן שבת דל"ח ע"ח .

90. **זית רענן** . ה"ר יצחק רפאל פינצער . דרושים לשבת הגדול זכור ותשובה וכלה : (תג"י י' ת') .

91. **זית רענן** . ה"ר שלמה די אוליווירה . בלורי מלות המורגלות לשבר במשנה ותלמוד וספרי הפילוסופים ומלרי חכמות כסדר ח"ב עם תרגום לע"ז , ומלחריו אילן כל מלות לע"ז כסדר ח"ב שלשם ותרגומם בלה"ק : ד"א , תמ"ג , 12° .

92. **זכור לאברהם** . ה"ר אברהם ב"ר אביגדור . חי' על ש"ע ח"ח וח"מ ושו"ט על כמה דינים וחי' כתובות ותמורה ומכות ועל הרמב"ם : קונשטנטינא , תקפ"ד , 2° .

93. **זכור לאברהם**. ה"ר אברהם ב"ר מרדכי אנקאווא . דיני ערפות בחרוזים עם פי' מלוקט מכל הפוסקים , כ"י מגדולי פאס , ובסופו פזמונים המהוגי'עומר בכל ערי המערב ביום כ"ה קודם נרוך שאמר והם ד' רשויות : ליוורנו , תקצ"ח , 4° . (המזכיר ח' 327 №).

94. **זכור לאברהם** . ה"ר אברהם בה"ר שמואל אלקלעי . זכרון דינים מכל הד' סורים לפסק הלכה מכל הרשגוים והחכמים כסדר ח"ב ב' חלקים : שאלוניקי, תקל"ז 4°. וח"ג מהדורה בתרה כל"ל וקונטרס לחכון : שם , תקע"ה , 8° . עוד כל"ל , עם חוס' מרובה ומ"מ והגהות לבן לחיו ה"ר יאודה חיים ב"ר משה אלקלעי , ג' חלקים : שאלוניקי, תקפ"ב . יוזעפאוו , 1840 , 8° . [ג"ח שו"ת חסד לאברהם ב' חלקים] .

95. **זכור ליצחק** . ה"ר יצחק הררי . שו"ת בשו"ע ח"ח : ליוורנו . . (רמי"ג קם"ג דפין) .

96. **זכור ושמור** . ה"ר שאול ב"ר דוד . מביאו בספרו טל אורות : (סה"ד שכ"ה) .

97. **ס' הזכות** חיבר הרמב"ן ליתב השגות הראב"ד על הרי"ף , ונדפס על מס' יבמות כתובות וגיטין בס' שבעה עינים , ע"ם , ובחלפסי ד' ווין לדפס בשם מחסה ומגן, ע"ם.

98. **זכות אבות** . ה"ר אברהם רפאל בה"ר יהודה קורייאט . שו"ת , ובסופו לשונות רש"י ורח"ם ודלוסים , ובתוכו פי' השיעורים לה"ר שאול פירירי וקונט' טופח סביב לקוטי דינים לחכון : פיסא , תקע"ב , 2° .

99. **זכות אבות** . ס' מחבורי ה"ר חיד"א שנמלאו בכתובים , כמ"ש בתג"י ח' סי' כ',ע"ש.

100. **זכות אבות** . ה"ר יצחק עטיא אבד"ק ארם צובא . פי' על פ"ח : ליוורנו . . . (רמי"ג קפ"ח דפין) .

101. **זכות אדם** . ה"ר דוד מרוקא מרטיקא [סמרטינא , הלבנון ג' תרכ"ז ע' 139] . להפוך בזכות לדה"ר ולנקותו מחטאת עץ הדעת. [והוא ס' זכות אדה"ר בכ"י מינכען 25/5 № ולי"ט יחסו לרמב"ן בטעות. וכ' שם שחובר בשנת ה"ח פ"ז וגם זה בטעות : רשמ"ש ע' 1958] : ב"י וואטיקאן (?) 3561 № ויה"ש וב"י די רוסי 278 et 208 № . [ונדפס בס' יין לבנון הנזוף על הלבנון : רמש"ש] .

102. **זכות משה** . ה"ר משה בולה . כללי ש"ס ותי' דינים: שאלוניקי . . . (רמי"ג ק"מ דפין).

103. **זכות הרבים** . ה"ר יצחק פרחי : קונשטנטינא , תקפ"ב. (תגנלען ת"ר 34 №).

104. **ס' זכירה** . ה"ר זכריה פלונגיאן ב"ר יעקב סימנר . הנהגות מוסר וילקח ס' ועניני סגולות וקפולות : המבורג , תס"ט . ווילמרשדארף , תפ"ט . המבורג , תקנ"ה . זאלקווא . . . הוראדנא , תקפ"ח . ווילנא , תקע"ז . סדילקאוו , תקע"ז , 8° . ו"ז .

105. ס׳ הזכירות. ה״ר רפאל ב״ר זכריה מענדיל דיין בפפד״א. קצור תוכן הלכות וקצור מס׳ שערי קדושה למהרח״ו ומלאכת ספרי מוסר, ומוסד על הזכירות שבתורה הכתובות לימ״ע: זאלקווא, תקכ״ד. (והסכמות משנת תקכ״ה ?) 8°. עוד כנ״ל, וברוכים פי׳ על הזכירות הנ״ל לה״ר לוי יצחק אבד״ק ב״ד: ווילנא והוראדנא, תקצ״ה, 8°. זיטאמיר, תרט״ז, 16°.

106. זכירת שבת. (עיין אגרת הקדש).

107. זכר דוד. ה״ר דוד זבות מורינא. כל דיני מילה וכל המנהגים, ג׳ חלקים: ליוורנו . . . (תנ״י ד׳ כ״ת).

108. זכר יהוסף. ה״ר יוסף זבריה ב״ר נתן שטארן. מי׳ ס״ת ס״ת על מס׳ ברכות וסדר מועד ומס׳ יבמות: ווארשא, תר״ך, 2°.

109. זכר לחרבן. (עי׳ שחור על לבן זכר לחרבן).

110. זכר עולם. ה״ר מרדכי ב״ר דוד סטרעליסקער. תולדות ימי חיי תגיו וקיום על מותו: לעמבערג, תר״ח, 8°.

111. זכר צדיק. ה״ר אליעזר ליזר ב״ר יעקב לבית קאצינעלנבויגין. ג׳ דרשות תחלות על ה״ר רפאל הכהן אבד״ק הו״א בעת ציון במשפט. תורת חסד, והספדים שנעשו עליו בשעתו, וסח: מספד תמרורים לה״ר צבי הירש אבד״ק הו״א. צבי לצדיק נגנו ה״ר צבי הירש הכהן. הגיון לבי לחתנו המחבר הנ״ל, וכסופו מעללי איש תולדות ימי חיי הגאון הנ״ל: אלטונא, תקס״ה 4°.

112. זכר צדיק. ה״ר דוד פרידריכספעלד. תולדות ה״ל נפתלי הירץ ווייזיל וח״ב בו מאמר חקור דבר על דרכי המליצה בכלל ועל מליצת לה״ק בפרט: ד״א, קטנת״י, 8°.

113. זכר צדיק. ה״ר מרדכי לעוונשטאם בה״ר אריה ליב. ציר מספד על מות ה״ר עקיבא איגר ז״ל עם ת״ח לר״ו ואמושטש, ובסופו ציר על מות התנא ר׳ עקיבא, מוסד על ספור חז״ל במס׳ ברכות דף ס״ח ע״ב: ברעסלויא, תקצ״ח, 8°.

114. זכר צדיק. כ״י יקן על קלף נכתב בקורטובה ונזכר בגליון סליחה לד׳ צומות בדפוס, ולא פירש מהותו. (עיין הקדמת כ״ח מאבני נזיקן טעם זקנים דף י״ח בהערה).

115. זכר צדיקים לברכה. (עיין תולדות גדולי ישראל).

116. זכר רב. ה״ר בנימין מוספיא. כל ברכי לה״ק בדרך הלל ותודה לה׳ והגדפיס נקבצו ונלמו כאחד ונחלק לג׳ ימי השבוע: ד״א, שצ״ה, 16°. ברלין, תקכ״ו, 4°. עוד, עם תרגום ל׳ רומי ע״י המחבר ומוספו בו שלשת אלומות שפת לה״ק, וסח: א) חבור על כללי דקדוק. ב) אל״ח מאמרי רז״ל ומעלי מוסר בקצרה מאד. ג) ציר מוסר השכל לכל הלי גאון, וכסופו ציר לדון עולם יחידו, וגם חלה עם העתקה רומית ע״י החכם הגולני ק. זיידעל: המבורג, 1638, 4°. (והחכם הגולני דעליטש תרגם חלק גדול ממנו כל׳ אשכזי בעק״ר 1840, 27 et 20 № וז׳ 1841. 6 et 4 №). עוד, עם מ״מ הפרפיס בחל״ך על כל מלה בשם שושן עמק וכחור ל״ח ג״כ על כל מלה ועם מפתח הפרפיס בסופו בסדר ח״כ ומלל כל ברכ ציון למספר מובניו בלה״ק ולמקומו בתוך הספר בשם שרש דבר הכל ע״י ה״ר ירחמיאל פלק ב״ר נתן הכהן: ברין, תק״ן, 8°. ווארשא, תר״ר, 12°. עוד, עם כל הל״ל ומח״ז המצאה חדשה מדבר שי״ן (עיין זה בחות ה׳ ומ״ם שם), וקונטרס שפתי דעת כללי דקדוק בקצרה ע״י ה״ר נפתלי הירץ ב״ר אברהם מבוחאוו ישן: שקלאוו, תקנ״ז, 8°. עוד, ע״פ הוצאה מלפני זה ועם תוספת טעם וקנים פי׳ כל ברכ לכל מובניו לה״ר דוד במהרי״ל הלוי ולא נדפס רק עד סוף חות מ״ם: אוסטרהא, תקצ״ה, 8°. עוד, לבדו בחרוזים עם בחור המלות והעניינים לה״ל אליעזר ב״ר שלמה מקלעטשאווי בשם מגדנות והמזביר: אלטונא, תקס״ז, 8°. עוד, ע״פ הוצאת כ״ה מבוחאוו הנ״ל עם בחור המלות בל׳ קדר, וחמ״ז שרש דבר הנ״ל עם הוראות כל ברכ בל׳ קדר ובסופו לוח הפרפיס בל׳ כשדים (תרגמית) מה שנמצא בספרי הקדם ובחורס בל׳ קדר: אורטה קייאווי, חש״ד, 4°. עוד, בחוס׳ תקונים רבים ובניני כל ברכ וקצור דקדוק, נקרא ג״כ מוסרות הלשון ע״י ה״ר יהודה ליב בן״ר יונה פראדיעסטהאל: ווילנא, תרכ״ג, 8°.

117. זכר רב. ה״ר יצחק אבוהב אב״ד ומ״ץ דק״ק ספרדים באמ״ד. תפלות וידויים ותחנות אשר חיבר לקדוש לה׳ בעת צרתו וצרת קהלתו בבוא עליהם גדודי פורטוגאל בהיותו בברמינגהעם הת״ו וזכר עשה לנפלאות ה׳ בציוים ותשבחות בהגילו תוסף מכף כל תוביהם, ומוסף עליהן קיצה ומרי לט״ב, ועוד בה סליחות והיתה לבאר מלאכת

הקדוש בל' נח ובקצרה, כ"י : (מלסף תקמ"ה דל"ב) .

118. **זכר רב** . ה"ר משה רפאל די אגילאר . מפתח ומ"מ מכל הס"ם בבלי וירושלמי וכל מדרש חז"ל בערכין כסדר ח"ב, כ"י : (ש"י) .

119. **זכרו תורת משה**. ה"ר אברהם דאנציג ב"ר יהיאל מיכל . כל הלכות שבת בקצרה ובסופו מצות משה קטון ס' מרדכי ותרי"ג מצות ; ווילנא , תקע"ז . (שם , תקפ"א) . ווילנא והוראדנא , תקפ"ט . שם , תקצ"ג . שם , תר"ד . חמו"ד , 8° . עוד , ובסופו ארחות חיים להרח"ם ואגדת הרמב"ן לבמו : פרעסבורג , תרי"ט , 16° וגס ז"ז .

120. **זכרו תורת משה** . ה"ר משה פריק"ו . קטור תרי"ג מצות : קונשטנטינא , שם , 8° . (ש"י). [ורמש"ש כ' וז"ל : זה הספר תמוד אצלי מאד ולפ"ד נולד בטעות. עיין זכרון תורת משה].

121. **ס' זכרון** . עניני ויכוח ונצחון : כ"י יה"ש .

122. **ס' זכרון** . (עיין פאת השלחן) .

123. **ס' הזכרון** . ה"ר אברהם בוקראט הלוי . בחור על פירש"י עה"ת , תבנו בעיר תונס בס' הרס"ז לפ"ק , נדפס מכ"י ע"י ה"ר אליעזר אשבנזי : ליוורנו , הר"ה , 2° .

124. **ס' הזכרון** . ה"ר אליהו ב"ר שמואל השטיפיוני . בחור עה"ת ע"פ קבלה ודקדוק ומדרשי רז"ל, ופסקו של מקרא מלוקט מרס"י ורלמ"ע ורמב"ן : כ"י רד"א q , № 278 .

125. **ס' הזכרון** . מיבר הריטב"א להגן על הרמב"ס מהשגות הרמב"ן עליו בפירושו עה"ת : כ"י וואטיקאן № 249/2 וכ"י קהל מנטובה (המוכיר ג' דל"ח) .

126. **ס' הזכרון** . ה"ר יוסף קמחי . על דקדוק לה"ק : כ"י רד"א q , 1376 , 1070 , № 582/a . כ"י מינכען 53/11 וכ"י די רוסי 809 , 396 № וכ"י רח"ם 185 № וז"ז .

127. **ס' הזכרון** . ה"ר יצחק ב"ר נח כ"ץ . סימני הדינים מכל ד' ס"ע כסדר ח"ב בתרוזים וסימנים לתחלת כל דין . [ויש קורין לו זכרון דינים גם קורין לו קצור פסקי דינים מכל ד' טורים] . מובר בשנת ישמח"ה ונדפס רחשונה בסדר זה : תה"ע , ח"ח , י"ד (ונלוה לו הל' מיטות) וח"מ ולפני הל' הדיינים הקדמה גדולה ובדפוס תחר היא לפי חלק ח"ח : חמו"ד (קראקא ויח פראג) 4° . עוד על ח"ח לבד בתוספות מרובעות עם הקדמה הנ"ל : חמו"ד , 4° . (רשמ"ם ע' 1144) .

128. **ס' הזכרון** . ה"ר ישמעאל הבהן בניגי . כל הדינים הנהוגים בזמן הזה בסדר התלמוד עם מפתח קצר בסופו: פיראדה, קרי"ה , 4° .

129. **ס' הזכרון** . ה"ר מתתיהו דלקראט . בחור על הריקאנטי עה"ת : כ"י רד"א q , 956 , 1067 № . [ולפסר שהות נזכר במאמר על הספירות , כ"י ריגיו 27/8 №] .

130. **זכרון אבות** . (עיין הגדה ש"פ) .

131. **זכרון אברהם** . ה"ר אברהם הלוי אבד"ק אורלא . מ' דינים בדרך עה"ת , עם בחור גדול לבעל נכדו ה"ר עזריאל ב"ר אליהו בע"ם פתח עינים , ובסופו קונט' מראית העין עה"ת על נכרים העושים בנתי עבודות ישראל בשבת: לעמבערג, תקצ"ז, 4° .

132. **זכרון אברהם** . (עיין הגדה ש"פ) .

133. **זכרון אהרן**.ה"ר אהרן ב"ר בנימין פוריט. הקדמה לס' קצור מעבר יבק עם מסיבת מודעה לבניב מרע וכו' , ולח"ז קצור מעבר יבק: פראג, תמ"ב. פפד"א, תנ"ו .זולצבאך, תפ"ב . פפד"א, תקט"ז. פראג , תקכ"ז , 4° .

134. **זכרון אהרן**.ה"ר אלעזר בה"ר אריה ליב מפילץ. על דיני חזקה : לבוב, תקצ"ד, 4° .

135. **זכרון אלעזר**. ה"ר יום טוב בה"ר איציק שפיץ . תולדות זקנו מבי אמו ה"ר אלעזר פלעקישלש : פראג , 1827 , 8° .

136. **זכרון דברי רומי** . הוא חלק מס' הקבלה להרמב"ל , (עיין סדר עולם , ס' הקבלה) . ונדפס גם לבדו עם העתקה רומית ע"י צעללער : שטוטגארד , 1724 , 4° .

137. **זכרון דברים**. ה"ר אהרן הבהן פרחיה. מזכרת מיזה דינים וחדושים : שאלוניקי , תק"ח , 4° .

138. **זכרון דברים** . כל דיני שו"ע ע"פ רמזים , ותוכחת מוסר בנח לשון : (סה"ד שכ"ה) .

139. **זכרון דברים** . מ' בשיעת עליה , וקנת סוגיות בפ"ק דיבמות מה שנתחדש בח"ק דפוזנא . נכתבו ע"י המהרש"א וחוזקו לדפוס : פראג , שנ"ח , 4° (ו' דפים) .

140. **זכרון דינים** . (עיין ס' הזכרון לר"י ב"ר נח כ"ץ לעיל) .

141. **זכרון הדתות**.(עי' מחבימת פתי,נעימות).

142. **זכרון חכמים** . (עיין מלאכי קדש) .

143. **זכרון חרבן הבית** . מעשה מרכן ביהמ"ק דמס' גיטין עם פי' המלות:קרימונה, שב"ו, 8° .

144. **זכרון טוב** . ה"ר נתן ב"ר שמואל רופא תבון . פי' עה"ת : כ"י די רוסי 1140 № . ונקוד ממנו נדפס בסוף מבחר המאמרים,עי'זה.

145. **זכרון יהודה**. סו"ת לה"ר יהודה בן הרא"ש ובניו גדולי דורו, וקנת הסוכות גאוני קמאי וקנת מפסקי מס' מכות לה"ר יהואל לחיו. נדפס מתוך כ"י ישן, ברלין, תר"ג, 4°.

146. **זכרון יהודה**. ה"ר יהודה ב"ר יצחק אבעלמאן. על ג' לופני כללים בדרכי המצות, והם: א) ע' פנים בדרכי המצות הדשים גם ישנים. ב) כללי סדר קדשים בסם פתחי קדושה. ג) כללי סדר טהרות בסם פתחי טהרה, ולך זה המחברון נדפס בזה עם קנת תקונים והוספות לה"ר בצלאל הכהן מ"ץ בווילנא: ווילנא, תרי"א, 4°. עוד כלל, יכונה הוחק לזכר כולל כללי המצות וכללי הלכות והוא לחד מג' חלקי כללים המפורסם בהקדמת ח"ת הנ"ל, ונוסף בו קונט' זרע יצחק בתור מצות מלח טבל מלח חולין בדמאי פ"ז: שם, בת"ר, 8°.

147. **זכרון יוסף**. ה"ר יוסף ב"ר יצחק אייזיק פיוואני. על חכמת הסדידה ומסולסים כדורים ע"פ מספרי הנקיונים: פראג, תקנ"ד, 4°.

148. **זכרון יוסף**. ה"ר יוסף שטיינהארט. ח"ת סו"ת כסדר ד' ס"ע, וס"ע דרושים ותי' נפ"ת: פיורדא, תקל"ג, 2°.

149. **זכרון יעקב**. ה"ר יאקב ברלין. פסקים עה"ת כסדר הפרשיות: פיורדא, תק"ל, 4°.

150. **זכרון יצחק**. ה"ר יצחק בה"ר יוסף אבד"ק זאמושטש. סו"ת ונסופו דרושים: לעמבערג, תק"ס, 2°. (שי"ג).

151. **זכרון יצחק**. (עיין שיח יצחק).

152. **זכרון ירושלים** או — **בירושלים**. ספורים מענייני קברי קדושים בירושלים מס' אגרת מספרת וכו' ותפלות עליהם, גם תפלות לפני כותל מערבי מס' עת לחננה ומורת כותל מערבי ומורת ביתמ"ק וכו': קושטנטינא, הנחלת"י. ד"א, תקי"ט. המו"ד (ועל הסער כתוב: „בחותית קושטנטינא" ומלת כדפוס פיורדא או זולצבאך) 8°.

153. **זכרון לבני ישראל**. ה"ר יעקב ב"ר שמואל האגיז. ענייני מוסר והנהגות ד"ת ד' פרקים, והוא חלק מספרו צרור המור ונדפס עם ס' לקט הקמח על מצניות לבנו המנ"ח: וואנזבעק, תפ"ו, 8°.

154. **זכרון לבני ישראל**. על ענייני ס"ג וסיעתו: ד"ו, תכ"ח. ועוד נס' מעשה טוביה דף ט"ז וכו' [ומקורו נכו"ת דבר שמואל, עי' זה].

155. **זכרון לבני ישראל**. סיוס המזכר לר' ברוך בן גרשון מארליצו: כ"י בענציאן, כ"י יוא"ל № 204 (בנדפס בלתי נלס).

156. **זכרון לבני ישראל**. (עיין ימין משה).

157. **זכרון ליום אחרון**. ה"ר משה וואלף ב"ר אהרן בעד ויטליש. הנהגות ודינים בניח הקברות ותמנות ותפלות מס' מענה לשון, כ' חלקים. ח"ת: פראג, 1828, 8°. ח"ג: שם, 1830, 8°. עוד כלל, ועם ת"ת לנפשים: שם, 1830, 8° וז"ז.

158. **זכרון מנחה**. (עיין מנחה חדשה).

159. **זכרון מנחם**. ה"ר מנחם נחום בה"ר יעקב א"ש פייוויש (בע"ס בית יעקב אש וכו'). קנת חי' ומו"ת ופירושים שהניח מחכיו בשמונה ספרים, והם: א) פי' על מס' תמיד ע"ד פירש"י בסם חי' הר"ן וע"ד תוספות בסם תוספות הר"ם. ב) חי' ופירושים ע"פ עומק הדין ע"ס מועד וכפרט על מס' שבת, וקנת להס יום מנוחה. ג) חי' על סדר נשים וכפרט על מס' כתובות. ד) חי' על מס' חולין ובחור ופסקים בהל' ניח ונדה ובחור רחב בס' נזיקין מס' קדשים (?) ומס' נדה. ה) חי' דינים ומו"ת. ו) פי' על מצניות סדר מועד ונשים. ז) פי' על המסורה ע"פ מסה וגמרא. ח) דרושים ופירושים ב' חלקים. ובכרמו קול בבי יעקב הספד מכיו הנ"ל עליו וקנת מתולדות ימי חייו וקורות מותו בירושתו בן כ"ה שנה: דיהרנפורט, תקל"ו, 4°.

160. **זכרון משה**. ה"ר גבריאל פאללאק. סדר תקון ליל ז' לחדר: ד"א, תרי"א, 8°.

161. **זכרון משה**. ה"ר וואלף ברעסלויא. לעשות שלום ע"ד הס"ץ ומסורין בחמ"ד: ד"א, תקמ"ו, 8°. (וונעגם 0, 114 №).

162. **זכרון משה**. ה"ר משה ב"ר זבולון אליעזר. תשובות קנת קושיות הרמ"ס על פירש"י עה"ת, ובתוכו שמות הגיטין ופי' על חמש מגלות, ובסופו קנת לקוטי דינים: חמ"ד (לובלין), שע"א, 4°.

163. **זכרון משה**. ה"ר משה ב"ר מיכאל דעסויא. דרשות על מאמרי רז"ל ע"ד פלפול: ד"א, תקכ"ה, 2°.

164. **זכרון משה**. ה"ר משה בה"ר רפאל ישעיה אזולאי. קלוב מס' ברכי יוסף ומחזיק ברכה לזקנו ה"ל חיד"א ז"ל כהמשך לס' משפט כהוב לה"ת פיעכי, עיין זה. ומח"ז קונט' תפארת משה תשובות לאביו ז"ל וקונט' זכרון למשה מפתחות למאמרי ס"ס ובמכ"ס ועוליס ום"ע בי"ז מספרי זקנו הנ"ל: ליוורנו, ת"ר—תר"ט, 4°. (יהנ"ל בהמזכיר ג' ניס דל"ם).

165. **זכרון משה**. (עיין ס' סדרים).

166. **זכרון למשה**. (עיין זכרון משה).

167. **זכרון נח**. (עיין אמרי יושר).

168. **זכרון בספר**. ה"ר יעקב ישראל עמדין (יעב"ץ). על המחורע שקרהו עם החלפניס בהלטונא ע"ד שכתב בסדורו דהל"ז ע"ח שלא ללמד את בנו תמוני ושולחני. מזכירו בסוף ספרו מור וקציעה ח"ח, ע"ם.

169. **זכרון בספר**. ה"ר אורי ב"ר משה הבהן. חי' נפ"ת: ספד"א, תקנ"ו, 8°.

170. **זכרון בספר**. (עיין עולת חדש).

171. **זכרון עקיבא**. הספד על מות בחור ח', ולא נזכר מהכרו: ווארשא, תרמ"ו, 12°.

172. **זכרון פורים**. ה"ר דוד רפאל ב"ר אברהם פולידו. לוחות המן בן המדתא לבניו לזכרי היהודים והשכנה שלו, ובסופו מלילה פשוטה בשם חק לנערים: ליוורנו, באמת"ך, 12°.

173. **זכרון צדיקים**. הוא כעין ס' גל עד, עיין זה: לעמבערג, תר"ך, 8°. [עיין פתיחת ס' מצבת קדש: רמש"ש].

174. **זכרון ציון**. ה"ר יחיאל מיכל ב"ר אברהם ברך. הנעת חלוס ע"פ סדר התיז"ל ותחנות מס' שי"ה וסדר פדיון הבן: פראג, חש"ד (תחת ממצלת לעתפלה) 8°.

175. **זכרון לראשונים**. (עיין ברך משה, שער היחוד).

176. **זכרון תודה ואהבה**. ה"ר דובער שווייצער. שיר לכבוד ר' חייס פינחס היימאן ליום מלחת לו כ"ה שנים על משמרת הסעסלר וגבאי: ברעסלויא, תר"ב, 8°.

177. **זכרון תורת משה**. ה"ר משה ב"ר יוסף פיגו. מפתח ומ"מ על כל מחמדי ס"ם בבלי וירושלמי ע"פ סדרן בסדר ח"ב וכל חות ותיבה לענינו: קושטי', שיר ח ד ש, 2°. עוד, עם תוס' מ"מ הדפין בספריס הנ"ל: פראג, שפ"ג, 2°.

178. **זכרון תרועה**. ה"ר יצחק אייזיק ב"ר פראדמאן. הספד על מות ה"ל שאול אבד"ק אשכנזים באמ"ד: ד"א, תקנ"א, 4°.

179. **זכרון תרועה**. (עיין חמשה ספרים).

180. ס' **זכרונות**. ה"ר אליהו בחור הלוי. ס' סדסים וקונקורדנץ על תל"ך, מוכר כרומח הוחל שנת רע"ו וגשלם שנת רפ"א: כ"י מינכען כ' כרכים גדולים 73 №.

181. ס' **זכרונות**. ה"ר שבתי אמברון ברומא. על גדולי ישראל והכוריסם, כ"י: (תנ"י ס' ל"ה). [ומחנם כי נמנא זכרונו בווחלף ח"ח ומ"ג ודי רוסי שהוא מקור התג"י, וכל"ז לא ידעתי שם הספר ושם נמנא בעברי כלל, ועיין תוס' עק"ד תר"ג ע' 223: רמש"ש].

182. ס' **זכרונות**. ה"ר שמואל הסרדי. פסקי דינין כסדר הש"ס ונפרט ע"ם נזיקין בדיני ממונות. ומזכירו בספרו התרומות תדיר.

183. ס' **הזכרונות**. ה"ר עזרא ב"ר שלמה נאטונייו. פי' על פי' הרמב"ע עה"ת, כ"י, ויש קולין לו בשם אחר. (עיין פוד ה' ליראיו).

184. ס' **הזכרונות**. ה"ר שמואל בר"א אבוהב בע"ס דבר שמואל, ולא קרא שמו עליו. תקונים ומנהגים ודיוים, ומסודר על מ"ע ול"ת ונחלק לזכרונות ופרקים. נדפס ע"י ה"ר יצחק ב"ר אברהם היים ישורון: חמנו"ח (פראג, בין שנות שצ"א—תי"א) 4°.

185. ס' **הזכרונות**. ה"ר שמשון בהן מודון. לקונים מספרי הפוסקים והמדרשים והפילוסופים למנות כל ענין המבוקש בכל עת, כ"י: (כ"ת כ' דקט"ו).

186. ס' **הזכרונות**. (עיין האורב, צרור החיים).

187. ס' **הזכרונות וחיי יצחק**. ה"ר יצחק ב"ר מרדכי ברוך קראבלייו. חי' על הרמ"ס עה"ת וחי' ס"ם ודרושים: ליוורנו, תקכ"א, 2°.

188. **זכרונות שופרות**. (עיין נזיר שמשון).

189. **זכריה המבין**. ה"ר זכריה מענדיל ב"ר ליב מבושאטש. על יסודות הפילוסופיה וחכמת הקבלה התמתית ומנן הוא לכ"ח הקליר מהסנת הרמב"ע עליו: ספד"א, תקנ"א, 4°.

190. **זכריה משלם**. מהנ"ל. חי' נפ"ת ופסטים שונים: ספד"א, תקל"ו, 2°.

191. ס' **זכריהו**. עניני קבלה: כ"י יה"ש נכתב ע"י ה"ר אלחנן יחיאל מטוריניאנו. [והוא ס' האות לר"ח מנולעפיה, כ"כ אלי ה"ר יה"ם בעצמו].

192. כ' **זכרים ונקבות** חיבר ה"ר משה הבהן ספרדי המכונה בן גיקיטיליא על דקדוק לה"ק בל' הגרי, כמ"ם הרמב"ע בהקדמת ספרו מאזני לה"ק, ע"ם.

193. **זמיר עריצים**. דברי ריבות ומענות נגד החסידים החדשים (ומיחסין לותו להר"ר טוביה גוטמאן פֿעדער): חמ"ר (ווארשא או ביאליסטאק), תקנ"ח, 8°.

194. **זמירות**. סס שירים ותהלות ותחנות בתרוסים ליום השבת על השלחן ולמו"ם. גלוי על רוב מיני סדורי התפלות ומדפסו פ"ר גם לבדם גם עם פי' ועם ל"ח. ופירשב ח"ב דרמ"ח כ' כי קנחם לקדמוניס וקנחם להר"ר אליעזר

ליברמאן סופר מפראג. מכל בעק"ד תרי"ח דפ"ז כ' כי רק זמר מחד נמצא כאן לרח"ל סופר הכ"ל וסמו: זמר נחה לעיר בשבת שחרית קודם קדושה לבה, ע"פ. ונדפס ע"י כ' מרדכי ב"ר יוסף: המו"ד (פראג) 4°. (ודלא כזונץ גח"ל דרמ"ט, ע"פ).

195. **זמירות אסף**. (עיין משלי אסף).

196. **זמירות ובקשות** לה"ר יוסף בן שמואל מגולי אובין: המ"ד (וואנזבעק), תצ"א, 8°.

197. **זמירות וברכת המזון** והגדה ע"פ. גם מלה נדפסו פעמים אין מספר גם לבדם גם עם ל"ח ועם פי', (ועיין ברכת המזון).

198. **זמירות ישראל**. ה"ר חנניה אלחנן חי הכהן. על גדרי הסיר בלה"ק: ליוורנו, תקנ"ג, 12°.

199. **זמירות ישראל**. ה"ר ישראל ב"ר משה נגארה. שיריס פיוטים ויוצרות כמנין ח"ק ליסדרלל: צפת, שנ"ו, 4°. עוד, עם נוספות ונחלק לג' חלקים: א) עולת תמיד שיריס ותפלות לכל יום ויום. ב) עולת שבת פיוטים לכל שבתות השנה מעין כל פרשה. ג) עולת חדש פיוטים למחצים ולמועדים, ונוסף עוד ס' מימי ישראל, עיין זה: ד"ו, שנ"ט—ש"ם, 4°. ובלי ס' מימי ישראל הכ"ל: בילוגראדו, תקצ"ח, 4°. [ונקח פיוטים מס' זמירות ישראל הזה נדפסו בשם תפלות נוראות, עיין זה. ומ"ש בקונגרס q, 250 № הוא טעות ואין לו שחר: רמש"ש].

200. **זמירות ישראל**. עם הכולל לס' תהלים עם ח"ח ובאור. (עיין תורה, תהלים).

201. **זמירות ישראל**. אוצר כל ספרי שיר ומליצה שנתחברו בלה"ק עד כה. נאספו ע"י ה"ר מיכל וואלף, כרך ראשון מוצרת ס': ס' לישרים תהלה: לעמבערג, 1859, 32°. חוב' ב': תולדות הרמבמ"ן: שם, 1860, 32°. חוב' ג': . . .

202. **זמירות ולמוד**, (סדר —) נתקנת ביהכ"נ בסיינה (Siena) לה"ר ידידיה לוי וה"ר יצחק חיים די מודינא: ליוורנו, תקמ"ו, 4°.

203. **זמירות פורים**. (עיין שמחת פורים).

204. **זמירות לשבת** לה"ר מנחם מאניש היות. כן קורא לו בכד"ח, אבל שמו הוא קבלת שבת, עיין זה.

205. **זמירות לשבת** ולמו"ש למהרש"ל עם פי' וברכת המזון. נדפס ראשונה בשם סדר הזמירות עם פי': לובלין, ויש"ם, 4°. ואח"כ בשם הכ"ל: ד"ו, שס"ג. אוסטרהא, תקנ"ב, 8°.

206. **זמירות ותשבחות** על שבת לה"ר עקיבא פראנקפורט וגלוי לו ויכוח יין ומים ותהנות לכל יום בתרוצות לתלמידו ה"ר אליהו ב"ר משה לוענץ: באזיליא, שנ"ט, 8°. ובלי הגלויס: ברלין, תע"ג, 8°.

207. **ס' זמנים**. (עיין משנה תורה להרמב"ם, רב פנינים).

208. **זמר** להב"ח דוד המבורג לזמר ביום את ס"ת בסיומה להיכל, ומוסד על י"ג עיקרי האמונה: מינ, תקמ"ז, 8°.

209. **זמר לחנוכה** עם ל"ח, והוא ויכוח בין חנוכה ושחרי י"ט וגם לר' ישעיה ב"ר ישראל: כ"י רד"א 0, 81 №. והרחמנן לבדו ותחוס עם זלמן: כ"י רח"ם 666 №.

210. **זמר לחנוכת ס"ת** לר' משה ב"ר נפתלי כהן: לובלין, חש"ד, 4°.

211. **זמר לכבוד ש"ת** לה"ר מנחם מענדיל קראכמעל (בע"פ צמח צדק) עם ל"ח: ד"א, תל"ר, 4°. ועם פי' ובלי ל"ח: שם, תל"ה, 8°. (ועיין רשמ"ש ע' 1727 וע' 2873).

212. **זמר נאה לפורים** לה"ר משה מלמד ב"ר בער ש"ק מווינא עם ל"ח: חמו"ר (פראג ?), 4°.

213. **זמר לנתינת ס"ת** אשר נדב ה"ר נרוך לוסטטלין מלת ה"ר נפתלי כהן: פראג, חש"ד (תע"ג ?) 4°.

214. **זמר לסעודת פורים** לה"ר יוסף ונפתלי בני ה"ר ישראל קוניאן בל' ליטאלי: חמו"ר, 8°.

215. **זמר לספר תורה** לה"ר זאב וואלף ב"ר ברוך נוימבורג ש"ץ בגלויגא: דיהרנפורט, תנ"ב, 4°.

216. **זמר לפורים** לה"ר יהודה הלוי. (עיין ארון חסידים).

217. **זמר לפורים** בל' ליטאלית. (עיין שיר נאה בהדורים).

218. **זמר של מרדכי הגדול** . . .

219. **זמר לתפלת הדרך**: כ"י רד"אף, 1665 №.

220. **זמרת ארץ**. ה"ר יוסף אליעזר מרפורגו. שיריס ליום בוא ה"ר אברהם קולוניא לרב ומ"ץ בטריעסטי: טריעסט, 1827, 8°.

221. **זמרת הארץ**. ה"ר יעקב איל מצרי אבואלעפיא. על בנין תרכות שבריה ע"י תוקנו הר"ח אבואלעפיא ז"ל, כ"כ בחג"י ר"ל, ע"פ. ורח"ם 1229 №: מעשה נסים שנעשו בשבריה למהר"י בי רב. ורמב"ם כתב לי שער הספר וז"ל: זמרת הארץ והוא שבח

וזמרה ומעשה רב מזכיר מעשה נסים נתהוו מחדש בעיר עבריה . . . ושירות ותשבחות לאדון ולדיים עליה . . . חברו . . . מכהר"ר יעקב בי רב : מנטובה , עלת"ה , 4° .

222. **זמרת הארץ** . (עיין תפלה , סדור ה"ר יעב"ץ וכו') .

223. **זמרת יה** . שיר לה"ר הלל הכהן דיללא טורי . נדפס על דף גדול: טורינו,תקפ"ה,2°.

224. **זמרת יה** . שיריס ופזמונים לה"ר מרדכי דאטו נכתב ע"י ר' רפאל בנו : כ"י קאזאנטי ברומא . [ועיין די רוסי ווע"ב ע' 91 וכ"י שלו № 29 : רמש"ש] .

225. **זמרת נבל** . (עיין הפורט) .

226. **זמרת עם הארץ** . הגהות בקול רעש גדול ע"ם בית יעקב יוסף ד' קאריץ תקמ"ב לה"ר יעקב יוסף רב דק"ק פולנסי [נדפס שכוונתו נם' תולדות יעקב יוסף להרב הנ"ל , כי ס' בית יעקב יוסף נם נודע ממנו ונם מלחתי זכרו] , וחח"ו העתק כרוז בחרם גדול ע"ד החסידים שהוכרז בק"ק פ' עקב כ' מנ"ח שנת תקמ"ח נבהכ"נ הגדולה דווילנה והעתק חרם וכרוז ביריד זעלוטע מיום ד' ב' דר"ח חלול שנת הנ"ל ושניה בווילנה יום ב' י"ג חלול הנ"ל , ובסופו חגרת תרוכה לספר כל מעשי החסידים ועלילותם ומזמותם וכל מהגיהם בכלל ובפרט על הרב שלמה ר' חייקיל חמדו"ך וכל כת דיליה, והוח ח"כ נם' זמיר עריצים , עיין זה . רחיתי כ"י חין 4°,ובסופו כתוב וז"ל : כ"ך המעתיק נכל מיני הדור ויופי אברהם נמ' זכריה זלה"ה .

227. **זובוקי** . שם חומם קדמון מדוייק , נזכר נם' אור תורה פ' נענני ענן וכם' מנחת שי שם .

228. **זעירא** . (עיין מאמרי זעירא) .

229. **זעיר שם** . (עיין כבר לארן) .

230. **זענדשריבען מן די דייטטי יודען פֿמן דוד פֿרידלאָנדער** על תורות דרשה נם' עולת החדש : ברלין , תקמ"ח , 8° .

231. **זענדשריבען מין מיינע גלויבענט-גענאָסטען מין המבורג , מדער מיינע מבהמנדלונג מיבער דען מיזרמעליטיטען קולטוס פֿמן אליעזר ליזר ריסער בה"ר יעקב לבית קאצינעלנבויגן** : אלטונא , תקע"ט , 8° .

232. **זעקת סדום** . ספורי מעשיות מעניין הפיכת סדום : שאלוניקי , חש"ד (?) , 8° .

233. **זעקת שבר** . נדפס זה קדמתי לקינת ר"ש ן' גבירול על מות כ' יקותיאל הנהרג בניסן שנת ד"ח תמצ"ט חסר בעתקה מכ"י יחן ע"י ה"ר שד"ל והוסיף עליה קנת הערות ומפסה רחשונה בעק"ד לשנת תר"ו № 37 עם קנת הערות הנ"ל בל"מ, ומשם הועתיקו והדפיסוה בניית עם נוף ההערות הנ"ל בלה"ק : לייפציג , תר"ן , 8° .

234. **זקוקין דנורא** ונעורין דמשה . (עיין תנא דבי אליהו) .

235. **זקן אברהם** . (עיין מאזני צדק) .

236. **זקן אהרן**.ה"ר אליהו הלוי (בע"ם כל דאי). רכ"ח סו"ת , והוכח לביה"ד ע"י ה"ר בניטין ב"ר אברהם מוטאל: קונשטנטינא, תצ"ד , 2°.

237. **זקן אהרן** . (עיין שמן הטוב) .

238. **זקן שמואל** . ה"ר שמואל דניאל . בחור על כל מקומות הקשים בכל חלקי הטור וכ"י : אזמיר,תקי"ו.(ונדפס № 240,F:תק"ה)2° .

239. **ס' הזקנה** . (עיין חכמתא רבתי) .

240. **זקני יהודה** . כ"י , הוכח נם' לקט הקמח למכל"ם מחגיגי: (בע"ב כת"ן ונם"ב בלי במקומו) . [ונד"ד נמש"ם הוח סו"ת לרי"א די מודינא] .

241. **זקני שלמה** . פשטים כסדר התורה מלח קושיות ומדרשים וגמרות : (חמו"ד (?) 4° . (חוס' ש"ן) .

242. **זקנת שלמה** . ה"ר שלמה ב"ר אברהם אלגאזי . פי' ע"ם העטור והטור נח"מ , ולפי עדות ס"ר חיד"ח נהנד ומינגו , (עיין ול"ח י"ב ונם"ב בלי במקומו) .

243. **זר זהב** . מ"מ מזהר ומדרשים בערכין כסדר ס"ב . [ועל מחברו נחלקו רוסמי ספר , עיין ס"י ורד"ח q, 1306 № בל' רומי ופיכתב ח"ח דף כ'. ורמש"ם כ' וז"ל : וכסופו כתוב וז"ל : והלל לנמור לה' חלקי לכי לעיני כל הקהל בן דוד ויחמר כ'וך ס' כ'ותן ה'תורה . היום ימים ח'מו וח'ביו ת'ירחו נפ"ק כנוד חדושי חו"מ . . . מהור"ר דוד נר"ו מק"ק נחרכיסטם, וכו' . ע"כ הנערתי שנם המחבר ברוך בן דוד , עכ"ל] : קראקא, ת"ב , 4° .

244. **זר זהב** . ה"ר יעקב צמח . נחור על כל סעיף וסעיף בכל ס"ע ח"ח ממה שממרו בזהר ומדברי המרי"ל ומחרי ספרים וגם קנת מחדושיו. נזכר נם' גולל אור ובהקדמת ספרו קול ברמה , ע"ם : (שג"ב ת' ושה"ג שלי במקומו) .

245. **זר זהב** . (עיין אור הנערב , בית אפרים , טהרות הקדש , מקח וממכר , עיני העדה , תפארת הצבי) .

246. **זר תפארה** . (עיין צפירת תפארה) .

247. **ס' זרובבל** . מגדות קדמוניות מעניני הקן ויחוח המשיח . נדפס רחשונה בקובץ מגדות

וספוריס קדמוניס: קונשטנטינה,עטר"ה, 4°.
ומנית בתוס' דכריס מפרקי היכלות ופסיקתא רבתי ויילקוט וס' חסד לאברהם: ווילנא, תקע"ט, 8° . (ועיין מלכיאל) . ומליצית (עיין בית המדרש) .

248. **זרוע ימין** . (עיין פני דוד, פתח עיניים) .

249. **הזרוע והלחיים והקיבה** . סיר מוסכי לה"ר אפרים ב"ר יואב ב"ר משה ממודינא : כ"י די רוסי 1278/6 № . [ועי' מ"ס נוסן במ"ע לרח"ג ח"ג ע' 55:רמש"ש].

250. **זרוע נטויה** . (עיין הגדה ש"פ) .

251. **זרזיר מתנים** . ה"ר שמואל ן' עטר . מעשיות וספוריס: (ש"י) . [ורמז"ם כ' טעות סופ כי ס' מעשיות שהדפיס כ"ם הל"ל למוד ומה למוד, ופלאנטאוויזיום כתב שסופ ס' דרשות וספור חשוד לגמרי : רמזמ"ם ע' 2408] .

252. **כ' זרה** . (עיין מנחת יהודה שונא הנשים) .

253. **זרח יעקב** . ה"ר זרחיה גוטה . מכוך על ד' טוריס בפלפול, כ"י : (ול"ב ב' ושה"ג שלי במקומו) .

254. **זריעת יצחק** . ה"ר יצחק אייזיק ב"ר דוד שי"ק . פסטיס עה"ת כסדר הפרשיות : פראג, שע"ה, 4° .

255. **זרע אברהם** . ה"ר אברהם ב"ר אריה יהודה ליב שי"ק . פי' על מדרש משלי ונדפס עמו : ווילנא והוראדנא, תקצ"ג, 8°.

256. **זרע אברהם** . ה"ר אברהם ב"ר בנימין זאב מגולי ווין ח"ר אליה ליפשיץ מבריסק דליטא.דרושים בסמיכת הפרשיות כסדר התורה עם מפתח בסופו : זולצבאך, תט"ה, 4° .

257. **זרע אברהם** . ה"ר אברהם דיל ויקויו . לוח ומ"מ לס' עין יעקב : (ש"י) .

258. **זרע אברהם** . ה"ר אברהם ב"ר חזקיה חזקוני. מ"ח דרשות כסדר התורה ע"פ רמ"י ומוספות, ומ"ב מי' גפ"ח על מס' בילה ומ"ק וכמה סוגיות, הניחו בספרו זאת חקת התורה .

259. **זרע אברהם** . ה"ר אברהם ב"ר יום טוב באנדי מפראג . מ"ח מי' על כמה שיטות בש"ס ופוסקים עם הוספות לבנו ה"ר נחמיה פייוויל באנדי : פראג, תקפ"ח, 2° . ג"ח ס' עיין משפט על ש"ע ח"מ .

260. **זרע אברהם** . ה"ר אברהם יצחקי ב"ר דוד . ב"ח שו"ת על ד' טוריס : מ"ח, שו"ת על טור מ"ח וי"ד : אזמיר, פלגי"ו ישמח"ו, 2°.מ"ב כל"ל על טור לה"ע וח"מ:קונשטנטינה, ובחמלת"ו, 2° . [ג"ח ס' אגרת שבוקין וס' כתבת קעקע נעעיני נחמיה מיון ומי' על ש"ע י"ד ותכוך על הל' גיטין וכו"ת] .

261. **זרע אברהם** . ה"ר אברהם ישראל ב"ר דוד כהן.מי' על מס' פסחים וקדושין ומולין ונסופו לקוטים : המבורג, תקנ"ש, 4° .

262. **זרע אברהם** . ה"ר אברהם ב"ר ראובן שמ"ו מקורפו . דרושים ומי' דיוים כסדר התורה : מנטובה, צבאו"ת, 4° .

263. **זרע אברהם** . ה"ר אברהם בן מנחם רוויגו . מפתח ממליות מז"ל כסדר ח"ג כס' הערוך, ובראשו ערך המספרים מסלפה עד עשרה לה"ר חננאל ב"ר יעקב ספורנו : כ"י רח"ם 40—239 №. גירונדי (שענגלוס 15) .

264. **זרע אברהם** . (עיין מאמר אברהם, מדרש רבה, ספרי) .

265. **זרע אהרן** . ה"ר אהרן ויטליס. פי' עה"ת בדרך דרוש : פראג, תקנ"ז, 4° .

266. **זרע אהרן** . ה"ר עזריאל ב"ר אהרן . מי' ס"ס ופסטיס נס נסס זולתו, ובראשו מי' ה"ר יוסף בה"ר יצחק אבד"ק זאמושטש ונקראים נסס הי' מהרר"י : זאלקווא, תקי"ז, 2° .

267. **זרע אמונה**.(עי' משניות תפארת ישראל).

268. **זרע אמת** . ה"ר ישמעאל הכהן אבד"ק מורינא . מ"ח, ק"ב סו"ת נס"ע ח"ת ומי' גפ"ת על ס"ס זרעים ומועד : ליוורנו, תקו"ם, 2° . מ"ב, סו"ת נס"ע י"ד ונסי' מ"י בו נמוקי הל' טרפות למהר"ו בריא"ל (ז"ל י' ז') : שם, ישמר"ו, 2° . מ"ג, סו"ת בדיני ס"ע מ"מ : ריגייו, חש"ר, 2° .

269. **זרע אמת** . פסקי הל' טרפות, ולח נודע למי : כ"י יה"ש .

270. **זרע אמת** . (עיין אות אמת) .

271. **זרע אנשים** . תשובות מכמה רבנים ראשונים ואחרונים, כ"י, ובו זר"ע סימנים : (ב"ו כ"ת ושה"ג שלי במקומו) .

272. **זרע אפרים**.ה"ר אפרים זלמן מרגליות. פי' על הפסיקתא רבתי ונדפסה עמו : לעמבערג, תרי"ב, 4° .

273. **זרע ברוך** . ה"ר מנחם מנלי ב"ר ברוך הלוי . מי' גפ"ת על מכלתות : וואנזבעק, ת"צ, 2° .

274. **זרע ברך** . ה"ר ברכיה ברך ב"ר יצחק אייזיק . דרושים ופסטיס כסדר התורה עד ס' דכריס : קראקא, ת"ו, 2° . עוד, חלק שני ומהדורת תמיינת, דרושים ופסטיס כל"ל ועל ס' דכריס ב' דרושים לכל פרשה לחסלוס

חלק ח׳, וכללו בו פסקים על חמש מגלות והגדה ש״ס : ד״א , תכ״ב , 2°. עוד כל״ל, עם מפתח בסופו : חמ״ד (המבורג) , תמ״ד . ד״א , ת״צ , 2° .

275. **זרע ברך** שניטי . ה״ר ברכיה ברך ב״ר אליקים גיעץ נכד הנ״ל. דרשות ע״ס כרחשית נלרך פרל״ס: האלי, תע״ד , 2°. עוד כל״ל פסקים על חגדות מס׳כרכות:מסר שער וחבור״ר (חכל כגרסה פפד״א ופסקמה מס׳ תצ״א) .

276. **זרע ברך** חלק רביעי מהנ״ל , חבור גדול עה״ת . מזכירו תמיד בח״ג ומסם פ׳ וירא, ע״ש : (משג״ב ח״ג ושה״ג שני במקומו) .

277. **זרע גד** . (עיין הגדה ש״פ) .

278. **זרע יהודה** . (עיין הגדה ש״פ) .

279. **זרע יעקב** . ה״ר יאקב ב״ר פסח מניקלשבורג . פסקים כסדר התורה : פיורדא , תקכ״ה , 4° .

280. **זרע יעקב** . ה״ר יעקב גינצבורג . חי׳ על מס׳ כרכות ומגח : פראג , תקע״ד , 2° .

281. **זרע יעקב**. ה״ר יעקב ב״ר חיים פייוויש כ״ץ אבד״ק ווימטיניץ . פי׳ על קהלת ונדפס עמו : חמ״ד (ווילנא) , תק״ס , 4° . עוד כל״ל על סיה״ש : חמ״ד (ווילנא), תקס״א, 4°. עוד כל״ל על רות: ווילנא, תקס״ב , 4° . עוד כל״ל על משלי וכל״ל : חמו״ד (ווילנא , תקס״ג ?) , 4° .

282. **זרע יעקב** . ה״ר יעקב ן׳ נייאם . ע״ד שו״ת : ליוורנו , עמ״ך מקו״ר חיי״ם , 2° .

283. **זרע יצחק** . ה״ר יצחק בה״ר אברהם אזולאי . חבור גדול בקבלה ומחבד : (שג״א ח׳ נ״ב ושה״ג שלי ח״ח חות ח׳ סוף סי׳ 15) .

284. **זרע יצחק** . ה״ר יצחק ב״ר אברהם גר . עניני תורה ומוסר , נוסד על ג׳ עמודים תורה עבודה וגמ״ח : ד״א , תקמ״ט , 4° .

285. **זרע יצחק**.ה״ר יצחק חיות ב״ר יעקב בן מנחם מאנש בן יצחק (בע״ס אפי רבבי) . פי׳ על מסכיות ונדפס ע״י ר׳ אליעזר בנו : פפד״א , תצ״ב , 4° .

286. **זרע יצחק** . ה״ר יצחק לומברוזו . חי׳ גפ״ת על ש״ס , ובסופו לשורות הרמב״ם ודרושים : תונס , תקב״ח , 2° .

287. **זרע יצחק** . ה״ר יצחק עטיה. חי׳ ופסקים נפלפול ע״ס כרחשית : לי וורנו , תקנ״ג, 2° .

288. **זרע יצחק** . ה״ר יצחק קובו . דרושים עה״ת ופי׳ על הל׳ קה״ת להרמב״ם : קונשטנטינא . . . (רמי״ג) .

289. **זרע יצחק** . (עיין הגדה ש״פ, וכרון יהודה, קרני ראם) .

290. **זרע ישראל** . ה״ר יעקב ב״ר יוסף (בע״ס ראש יוסף) . חי׳ על מס׳ מגילה : אלטונא , תצ״ה, 4° . עוד כל״ל , על מס׳ לחם השנה : ד״א , תצ״ו , 8° .

291. **זרע ישראל** . ה״ר ישראל בה״ר בנימין אבד״ק דהרימלוב . ח״ת , חי׳ חגדות ופסקים כסדר התורה . ח״ב שארית ישראל כלול על רס״י עה״ת . ח״ב תפארת ישראל כלול על מדרש רבות . ח״ד בית ישראל חי׳ גפ״ת על קלח מסכתות:ווילמרשדורף, ת״צ, 4°.

292. **זרע ישראל** . (עיין משניות) .

293. **זרע קדש** . ה״ר משה ב״ר אליעזר פייוויש מולאטאווע. כלול על קלח מחמרי ספרים ודרושים והערות על עניני שוים : ברלין , תקכ״ח , 4° .

294. **זרע קדש**.ה״ר משה ב״ר מנחם מפראג . תקוני תשובה ונסופו מעשה ה׳ כי נורא הוא מרות שנכנס בנעך והוציאוהו בק״ק ניקלסבורג : פיורדא , תנ״ו , 4° . ומניח כלי מעשה הל״ל . (עיין בת מלך) .

295. **זרע קדש** . ה״ר שמואל ב״ר חיים הלוי. מזכירו בשער ספרו תקון התשובה , עיין זח .

296. **זרע קדש** . ה״ר שמואל פריינד מקשימניץ . ח״ת חי׳ ונלוריס על מסכיות (מסכתות ?) ברכות פאה ודמאי : פראג , תקפ״ד , 4° .

297. **זרע רב** . (עיין יכין ובעז) .

298. **זרע שמואל** . ה״ר ברוך ב״ר שמואל זאנוויל סג״ל . חי׳ גפ״ת וקנח חילוקים על מס׳ כתובות : ווין , תקצ״ו , 4° . [ג״ח ס׳ לדוד ברוך על תהלים ודרושים] .

299. **זרע שמשון** . ה״ר שמשון היים נחמני . דרושים עה״ת וח״מ ונלוקי מחמרים תמוהים: מנטובה , תקל״ח , 2° .

300. **זרעא דיוסף** . מידושים לר׳ יוסף בורגיל מתונים , חלק לחמון : ליוורנו , שנת רכ״י יום״ף בורג״ל .

301. **זרעים**, סדר — . (עיין משניות) .

302. ס׳ **זרעים** . ח׳ חי״ל חלקי הרמב״ם : (עיין משנה תורה) .

# אוצר הספרים

## ח

1. **חבוט הקבר** . מס׳ — . מחת מהגדות קדמוניות . נדפסה גם׳ קונטרס חשבון אדם עם קונו , ע״ש , ומצא לוקחה ונדפסה גם בשאלי ספרים . (עיין מדרש אגדת בראשית , בית המדרש , מדרש ר׳ יצחק בן פרנך , ועיין רשימת כ״י המכורג ע׳ 152) .

חבור *)

2. **חבור** לר׳ **אברהם** ב״ר **יהודה אבן חיים** [ודי רוסי כתב שלח ידע שם ר״ח הוא המחבר או המעתיק , והח׳ רמש״ש כשכרו 328 low. Lit. 53 nota העיר שבזמן הכ״י חיה ר׳ אברהם בן חיים מכיו של ר׳ לוי , עיין כ״ח ע׳ 61] . על מלאכת מעשה הנעשים לסופרים ולציירים בל׳ ספרד , וגלוו לו עוד : א) ס׳ העבור עם קלח הוספות מספרים אחרים . ב) הלכות ס״ת ומזוזה . ג) הלכות תפילין ומגילה וגיטין וסעודה שם׳ המנהיג לר״ח מבן ירחי . ד) פ׳ שצא שם׳ המדע להלכות ס״ת תפילין ומזוזה להרמב״ם . ה) ס׳ מסורה על תגי האותיות בתורה עד אות פ׳ להמחבר (ועיין ס׳ תגין) . ו) בקשות ופזמונים, ועד אחרון ז) קצור לקונטי מפקלי השמות שם׳ מכלול לרד״ק , וכתוב בסופו כי נשלם יום ה׳ לחדש סיון שנת כ״ב לאלף הששי : כ״י די רוסי № 945 . ונראה שכל הכתך נעתק מכ״י ואחרים יחד לצורך מלאכתו שהיה סופר סתם , ואולי גם נקדן וכותב ומעתיק ספרים בקצוני לותיות ורחצי מחמרים ופרקים ושערים .

3. **חבור** על מגדות ומדרשי חז״ל המיוחסים להר״י **ישראל יצחק** ב״ר **חיים משה** ברר״ח , ומכותר גם כמה ספוקי תל״ך . מניחו בהקדמת ס׳ טעמי תורה , ע״ש .

4. **חבור** המדש על **אחתו להרמב״ם** . [לפי ליליענטהל הוא אגרת הקדש לרמב״ן , עיין רשמ״ש ע׳ 1935 ועי׳ אגרת הקדש (סי׳ 270) ורשימת כ״י מינכען 47 , אחל שער הקרושה בכ״י הנ״ל הוא אחת מס׳ בעלי הנפש לרמב״ד , ונלח כמ״ש בלות א׳ סי׳ 270 ויתוקן שם : רמש״ש] .

5. **חבור** בנאות רמזי הרמב״ן בנאותו עה״ת **למהר״ם פאפירש** כ״ץ ע״ד האחת : (שגא מ׳ י״ו , ושה״ג שלי ת״ח אות מ׳ הרמב״ן) .

6. **חבור** על הנה״ג **להר״י יחזקאל אבר״ק מיטאווי** , כ״י , (שי״ג) . ראיתי גם אני כיד גנו ה״ל אליהו שמיש אחת״כ אד״ד שם .

7. **חבור** בס׳ בית יוסף **למרן** ז״ל עשה ה״ר **מרדכי מודנא** זקנו של הכי״ח מודינא ז״ל , כ״י , (תג״י ו׳ סי׳ מ״ט) .

8. **חבור גדול** ע״ס **נרשמים** להר״ר **דוד חזן** כ״ר **חיים חזן** , כ״י . (ב״י ל״ח ושה״ג שלי במקומו , וע״ש) .

9. **חבור גדול** לר׳ **יהורה** בן **משה** וכו׳ . (עיין מאמרים למחברים נוצרים) .

10. **חבור גדול** לרבינו **מאיר** ב״ר **טודרום** הלוי עה״ת , כ״י , מוכח בנאות דוד : (סה״ד אכ״ה) . ואני עלה בדעתי כי אולי כוונת הנ״ד לספרו מסורת סייג לתורה עד אחר ראיתי בנ״ד

---

*) בזה הערך נרשמו כל הספרים אחר לח נודע שמם הפרטי , ואפשר שימלאו פה חיזה ספרים אחר נרשמו בח״א בערכם , ובפרט אם לח נודע שם המחבר בביאור או יותפו בטעות למחבר אחר . וסדר הערכים הוא לפי ה ע ב י ן ולח לפי שמות המחברים .

וכמוב כו לאמור : „ועשה סי׳ לאורה בדיוק גדול וכפלפול רב ועמוס״ וכו׳, מזה מוכח שלא ראה ס׳ מפורת ס״ל יכונן , וע״ש .

11. **חבור** בדיני ק״ש ותפלה נע״י ותעניח וז״ז לרביגו חייא ב״ר שלמה , ד׳ תלקיט , וכל חלק נתלק לשעריט : כ״י רח״ם 250 № .

12. **חבור** בדיני שו״ב . ע״ד שו״ת לה״ר פנחס אשבנזי , כ״י : (זצ״ל פ׳ לות ז׳) .

13. **חבור** בדיני תפילין לר׳ משה ב״ר מיימון [בכ״י מצאתי בן יעקב וגרשה עיקב.עי׳ המזכיר מצנת תרכ״ח בנקודת תשובות הרמב״ם : רמש״ש] **מקורטובה** . מזכירו הרמב״ם בס׳ אור הדור סי׳ י״ע , ע״ש .

14. **חבור** בדיני תפלה ומועד , בל׳ הגרי , לרביגו מיימון אבי הרמב״ם : (שג״ב מ׳ ס׳ ושה״ג שלי ח״ת לות מ׳ רביגו מיימון וכו׳) .

15. **חבור** על דיוים ועל דיני טריפות לר׳ דוד בן דון גדליה ן׳ יחייא . נזכר בשם״ק (ועיין משפטי החרם) .

16. **חבור** על כל הדיוים שבמו ליד ה״ר דניאל לוסברינו וכתבם על ספר,כ״י:(תג״י ד׳ לות ו׳).

17. **חבור** בדקדוק לה״ר יששכר יחזקאל ריגיין , כ״י : (זצ״ל י׳ סי׳ ג״ח) .

18. **חבור** בהלכה למשה מסיני לה״ר חיים הלוי אב״ד במצרים . רשם ה״ר מיד״ח בכ״י, כמ״ש בשג״ב ס׳ ז׳ ושה״ג שלי ח״ע הלכה למשה מסיני, ע״ש בקו״ח .

19. **חבור ההשגות** . (עיין פלגי מים) .

20. **חבור** בחכמת החזיון הגלרכה לחכמת הרפואה . נעתק מל׳ הגרי לנוצרי וממנה לעבריה: כ״י הפליט Cod. 2 ב׳, וע״ש ע׳ 31. [הוא ס׳ מיוחס לאבוקרט , והמעתיק מל׳ נוצרי המציין עצמו אלי״ה נראה שהוא ליאון יוסף אחר המעתיק ג״כ ספרים אחרים, עי׳ מ״ש בהערותי לחיי חכמי המתעתמתיק מהה׳ Baldi (רומה 1874) ע׳ 52 : ושם׳ עצמו בעתק ג״כ בשם פנים לפנים,ע״ש. ואח״כ מצאתי שנדפס בל׳ יון בשם גאלינוס,ואין פה המקום להאריך: רמש״ש] .

21. **חבור** על חכמת המתקר לר׳ יצחק קרדוזו בל׳ לעיין Philosophia Libera : ויירונה , 1673 .

22. **חבור** בחכמת העבור לר׳ חסאן הדיין . נזכר בס׳ יסוד עולם מאמר ד׳ פי״ד וז״ז . [ועיין ס׳ העבור , ג׳ תכוריט בעבור נזכרו בס׳ העבור לרא״ע, רשמ״ש ע׳ 2171. ועיין המזכיר תרי״ע ע׳ 109 : רמש״ש] .

23. **חבור** בחכמת העבור להרמב״ם ז״ל . (עיין דברי חכמים) .

24. **חבור** בחכמת התכונה לה״ר אביעד שר שלום באזילה . רשם ס״ר מנחל ניפי בכ״י , כמ״ש בנפ״ל ח׳ סי׳ פ״ה , ע״ש .

25. **חבור** בחכמת התכונה לה״ר אליהו דיל מדיגו . (כתב רמש״ג בתג״י ח׳ סי׳ מ״ח שנמצא בכ״י רד״א , ובקצתי נק״ד ולא מצאתי עד כה) [ולא נמצא , זהות נמצך כדרכו לאחר די רוסי,ודל״ר לאחר וולף שבתב שנמצא ס׳ עצם השמים ע״ש , ואינו ס׳ בתכונה . וכן טעה בכתבו שר״ם שלנאזי מיתם לה״ת ד״מ סי׳ שם״ם , ור״ש בתב שאיברו ר׳ אליה בן הפרנס ! : רמש״ש] .

26. **חבור** בחכמת התכונה [בעתק] מה״ר יוסף ברוך אורבינו . (עיין ס׳ הבידור) .

27. **חבור** לחסיד ח׳ (חסכנזי) מתוספי בפת לוחם מלחמת התורה : כ״י רח״ם 249 № .

28. **חבור** על טהרות ועל מסורי בישה לרב סעדיה גאון:(שג״ב סי׳ י״ת ושה״ג שלי בשמו).

29. **חבור** על עור מה״ע לה״ר משה אבר״ק הוראנא , כ״י : (שי״ג) .

30. **חבור** על כל ד׳ טוריס לה״ר יעקב חי ריקאנטי , כ״י : (זצ״ל י׳ סי׳ מ׳) .

31. **חבור** על יסודי הדת לר׳ דוד זכות מורינא . (תג״י ד׳ כ״ח) .

32. **חבור** על יסודי הדת בל׳ מיטלקי לה״ר שמחה קאלימאנו . נדפס כמה פעמים : (זצ״ל ס׳ סי׳ ג״ו) .

33. **חבור יפה מהישועה** לה״ר נסים ב״ר יעקב . ספורי מעשיות מוסר ומחמות לדוגם חתנו (או חותנו) לנחמו במות עליו בנו , וכוונם מספרי מדרש וכרייתא ותלמוד וספרי תגדים, בקצת שנויים : פיראדה , שי״ז , 12°. ר״א , התק״ו . זאלקווא , תקנ״ט . לעמבערג, תקס״ט . אוסטרהא , תקע״ד . לעמבערג , 1838 . קאפוסט , חש״ד , 8° וז״ו , ונדפס גם בל״ח . ובקצת שנוי נמצא בס׳ מעשיות שבתלמוד , ע״ש .

ודע כי גדולים תקרי לב נסתכבו בשם תבי המתבר בפרט ובמחבר עלמו בכלל , כי לדעת רבים המחבר הנ״ל הוא רב נסים ב״ר יעקב גאון . והנה מלינו בתוך הספר (ד״ח דף כ״ב וד׳ ל״ב ע״ח) בתוב ואני נסים וכו׳ מאבא מרי הרח״ם ז״ל , ומ״ב סיס שם אבינו ר׳ אשר ולא יעקב, ואומר הג״מ סי״ב בתולדות הר״ן כי בקיצותן סיס שם ראש בגוי בבוד במו גאון בבבל ודיין בקוסטוטינא , והקונין על מלת הרח״ם בטעות (עיין בבה״ע תקל״ב דף ע״ד טעה ל״ב) . ויותר נראה בטעם דעת התבס

מהכ"ם כלאך בתולדות רס"י דף מ"ב ע"ג שמיחסו לר' נסים ן' ראש מעתיק ספרי הגדות ומדרשים בעיר קהולנייר בספרד בשנת הרל"ד , כמ"ש הג"מ מיד"ג כול"כ י' סי' י' (ושם"ג שלי ח"כ לאות יו"ד ילקוט) . ואני מוסיף עליו ואומר שאני ר' נסים זה לא היה שמו ראש אלא מציונו שם לחדש ביוצא בו כ"א ר' אשר היה שמו ובילקוט כ"י שרואה ה"ל מיד"ג בשמעון הקוין מעל מלת ראש , וכן העיד החכם מהכ"ל דוקא כי גם הנדפס בווינציא משנת ש"ד הע"ל כתוב "ואני נסים שאלתי בילדותי את אבא מרי ר' אשר כ"י בפירוש" . ולפי"ז הקוין בשאלי דפוסי הספר אל נכון , והשערת ה"ל ז"ל היה נכונה [ומאן יימר שלא כתבו והדפיסו אשר במקום הרג"ם ? ועדיין קוטיא גדולה היא בא שם שם דונש שלא נמצא כ"א בפאריקה ורק בזמן ר"ן אם לא תאמר שגם שם זה כדוי ! ! ועיין לשימתי ערך ר' נסים ; ואני השערתי שאפשר שנוסף בו עניינים : רמש"ש] .

וכתב עוד כי בכ"י פאריז 232 a.f. № נקרא הס' בשם ס' הנסים לר' נסים וגם שם כתוב כמ"ש בד"ו משנת ש"ד הכ"ל (עיין תוס' עק"ד לשנת תכ"י דף רס"ד בהערה סי' ז') .

ואחרי הודיע לנו כל אלה ל"ל דמ"ש בשער הספר וברחם כל עמוד רבינו נסים בן יעקב חולי הוא המלאת הסופרים המעתיקים או המדפיסים שתלו עצמם בחיל גדול ומכי קללו שם מביו יעקב למיחסו לר"ג נחון כדי להשניח את מקחם ומכר היה כזה לעולמים . [ואני לויני מסכים לזה , כי גראה שהס' יצן ומחובר לחשובה על"פ קצתו כל' ערבי , עיין מ"ש במזכיר תרל"ג ע' 132 , גם את' גיגער כמ"ש שלו בכרך י"ח ע' 156 תוספ' שהספר יצן : רמש"ש] .

34. **חבור** לייעב תיאת התוס' בכל הש"ס לה"ל אהרן אבד"ק פינסק : (שי"ג) .

35. **חבור הלקט** . ר' יוסף קמחי הספרדי . על הבבל שרשים גדרשים וכדומה . מזכירו הרד"ק בנו בשרשיו שרש קבץ , ע"ש .

36. **חבור** על לשונות הרמ"ס ודרשות ומי' דיניס לה"ל יהודה עייאש : (שי"ג) . וכ"ל שהות ספרו וזאת ליהודה , עיין זה .

37. **חבור** על לשונות הרמב"ס לה"ל בנימין איספינוזא . (ול"א כ' סי' כ"ח . ושה"ג שלי ח"כ לאות כ' סי' ע"כ) .

38. **חבור** מאמרים ומדרשים וכו' לרבינו יהודה ב"ר ברזילי אלברצלוני . רמה ה"ל מרדכי שמואל גיגורדי ז"ל בכ"י , כמ"ש בתג"י י' סי' ל"ד , ע"ש .

39. **חבור המוקצה** לה"ר מאיר די טרינקטאליש . מזכירו רבינו מאת בסיבוסו

40. **חבור** על המורה לה"ל שמואל ב"ר שלמה הנשיא מקרקשונה : (צונץ גא"ל 483) .

41. **חבור** על מנהגי היהודים וטימוסיהם בל' לע"ז לה"ל שמחה ב"ר יצחק לוצאטו . מזכירו במאמרו על מנה סיהודים דף ל"ח : (תג"י ג' סי' ח') .

42. **חבור** על המסרה לר' יוסף בן שמואל . (עיין ס' המסרות) .

43. **חבור** המעשיות והמדרשות והגדות בהוספת ענינים מחכים . מעשים של עשרת הדברות , ועוד : דפוס רחמנן לא נודע (המזכיר תרי"ט ע' 64) : פירארא, שר"י , 8° . ד"ו, שם"ה,8°. ווירונא , ת"ז , 8° . (בשמ"ם ע' 605 והלאה , ושם נרשמו כל הענינים הנוספים זה לאחר זה) .

44. **חבור** על מציאת השדים לה"ל אברהם מנחם בהן רפא פורט. מזכירו בספרו מנחה בלולה עש"ת כפ' האזינו,ע"ש:(תג"י ח' לאות ל"ז).

45. **חבור** על המקרא ועל כל המצויות לה"ל משה ן' אדרת : (שג"ב מ' קל"ו ושה"ג שלי בשמו , ועיין סי' 63 , 82) .

46. **חבור** לר' מרדכי בומטינו . כולל א) ס' החשבון הגמלת בכ"י פוניס , (ועיין לשימת כ"י בערלין אשר היא תחת מכתב הדפוס בעת כ"י סימן 49) . ב) חכמת המדות : כ"י יוא"ל № 213 .

47. **חבור** על המצויות לה"ל אברהם ב"ר יהודה סנרי : (זצ"ל ח' מ"ט) .

48. **חבור** על סוד הסם הגדול וגרופיו: כ"י רח"ם משנת ק"ץ № 251 .

49. **חבור** על הסמ"ג לה"ל חיים אבואלעפיא בה"ר דוד : (ול"א י"ז ושה"ג שלי בשמו) .

50. **חבור** על הסמ"ג לה"ל יוסף קונקי . וסג"מ מיד"ח רחמנא ליזכה קונטרסים ממנו : (ול"א י' ל"ט ושה"ג שלי מ"ח בשמו , ע"ש) .

51. **חבור** על עין יעקב לה"ל אלעזר פלעקילש . מזכירו בס' תשובה מאהבה שלו: (שי"ג) .

52. **חבור** על ספר ספירות , לא נודע למי : כ"י די רוסי $130/_{8}$ № .

53. **חבור** בקבלה , לא נודע למי : כ"י די רוסי $130/_{9}$ № .

54. **חבור** בקבלה ע"פ גורי האריז"ל להרב המקובל ר' אהרן ברכיה ממודינא (מכרו

כנגת שפ"ט) וכו ד' חלקים : שמן משחת קדש הקדמות למוסכלות הרמ"ם [נמצא בב"י יוא"ל 149 №, ובכ"י יש"ר 28 №, ובב"י יה"ש] . שמן זית זך דרושים פרטיים , וקצת כתו"ו מיכוצליס [נמצא בכ"י ריגייו 29 №, ובכ"י גירונדי—שענבלום 120 №, ובכ"י יה"ש] . שתיל פורח על התפלות וכו' . אמרי שפר , עניניס שונים . והג"מ מיד"ח רלה"ו נמודינא בכ"י . (שג"ב ח' ע"ג ושה"ג שלי ח"ח כצמו , ע"ש) . [ג"ח ס' מגן אהרן ודרושים נקבלה,וכללים ומכתבים וקצורים ע"פ גורי האריז"ל, ופי' ס' הזהר ותקונים ע"ד הפשט וקבלה , ועשה קצור מהקצור , ופי' רוב פרקי יונת אלם , גם קצר סוגיות דיניס ושו"ת וכללי הגמרא וס' עסיס רמונים ועשה הגשות עליו , וקצר ס' אלימה , עבודת הקדש,ס' הפרדס, שערי אורה , שערי צדק, תולעת יעקב, ועיין במלואי המאמר . . . ].

55. **חבור** על קבלה בל' זהר להרמ"ח לוצאטו. (כ"ח ג' דף קל"ע הערה ל"ג וע"ש הערה ס"ד) .

56. **חבור הקונים.** (עיין ס' הקונים ומ"ש שם) .

57. **חבור** על הרי"ף והרמב"ם והרא"ש למהר"י מטראני : (שג"א י' ע"ט ושה"ג שלי כצמו) .

58. **חבור** על הרמב"ם להר"ר אברהם ב"ר יהודה סגרי : (זצ"ל ח' ז' מ"ט) .

59. **חבור** על הרמב"ם להר"ר יהודה הכהן ח' מכיח מדרשו של הפר"ח . רלה"ה ר"ר חיד"ח בב"י (שג"א י' ל"ח , ושה"ג שלי ח"ח כצמו) .

60. **חבור** על הרמב"ם להר"ר רפאל אשבנזי מאיזמיר . מזכירו בספרו מראה עינים : (תג"י כ' י"ג) .

61. **חבור** על הרמב"ם וי"ד ועל' גיטין להר"ר אברהם יצחקי : (שג"א ח' ע' , ושה"ג שלי כח"ח כצמו) .

62. **חבור** על הרמב"ם הל' עדות להר"ר יחזקאל סג"ל לנדא מפראג . מזכירו בהקדמת ספרו נודע ביהודה מ"כ , ע"ש : (שי"ג) .

63. **חבור** על הרמב"ם והרא"ם והטורים להר"ר משה ן' אדרת : (שג"ב מ' קל"ו ושה"ג שלי ח"ח כצמו) .

64. **חבור** על ס"ע להר"ר יעקב חאגיז ונלמד : (שג"א י' פ"ד ושה"ג שלי ח"ח כצמו) .

65. **חבור** על כל ד' ס"ע להר"ר יחיאל היילפרין בעל סדר הדורות . (עיין בשער ס' ערכי הכנויים) .

66. **חבור** על ס"ע ח"ח בפלפול להר"ר ישראל יצחק ב"ר חיים משה ברד"ח . מביאו בהקדמת ס' שעמי תורה , ע"ש : (שי"ג) .

67. **חבור** על ס"ע ח"מ וכו' להר"ר אורי דלוגאטש , כ"י . (עיין באור) .

68. **חבור** על ס"ע ח"מ להר"ר שלמה עבדלה . רלה"ה הג"מ מיד"ח בב"י : (ב"ו ק"ז ושה"ג שלי ח"ח כצמו) .

69. **חבור** על ס"ע ח"מ להר"ר שמואל גאון בפלפול עצום:(שג"א ס' מ"ז ושה"ג שלי כצמו).

70. **חבור** על ס"ע י"ד להר"ר יוסף דור זינצהיים : (זצ"ל י' תות י"ד) .

71. **חבור** בשמות הגיטין להר"ר יצחק ב"ר דור . כ"י : (שג"ב ד' כ"ו ושה"ג שלי במקומו ע"ש) .

72. **חבור** על סרסיס וכללי הש"ס להר"ר אברהם ן' חנניא : (שג"ב ח' ק"ח ושה"ג שלי כצמו) .

73. **חבור** על השתן . (עיין ס' השתן בתות ס') .

74. **חבור** על ס' תולדות אדם וחוה לרבינו ירוחם , להר"ר אהרן לפפא ונלמד : (שג"א ח' כ"ז ושה"ג שלי כצמו , ע"ש) .

75. **חבור** על ההורה להר"ר יעקב אורי שרגא פייביש (נע"ש בית יעקב אש וכו') ב"ר מנחם נחום מזלאטאווי, כ"י גדול:(שי"ג).

76. **חבור** עה"ת בחלוקים רבים לו זהר תניינא לר' משה חיים לוצאטו . נזכר בס' תורת הקנאות דף מ"ה ע"ב , ונותר ממנו שריד כמעט בס' ממכתביו כ"י בפאדובה : (כ"ח ג' דף ק"מ הערה ל"ד , וע"ב ג"כ הערה ס"ד וס"ז) .

77. **חבור** עה"ת להר"ר יעקב אלפנדארי . כ"י : (תג"י י' סי' קכ"ח) .

78. **חבור** עה"ת והרי"ף והרמ"ם והטור למהרש"ל : (שג"א ס' ל"ב ושה"ג שלי כצמו).

79. **חבור** עה"ת ומס' תנות . (עיין גאון צבי) .

80. **חבור** על התלמוד והפוסקים להש"ך : (שג"א ס' נו"ן , ושה"ג שלי כצמו) .

81. **חבור** על כל התלמוד דרך פירוש ופסק לרבינו יהודה בן ברזילי אלברצלוני : (שג"א י' ח' , ושה"ג שלי ח"ח כצמו) .

82. **חבור** על כל התלמוד זולת סדר קדשים להר"ר משה ן' אדרת : (שג"ב מ' קל"ו ושה"ג שלי כח"ח כצמו) .

83. **חבור התשובה** לר' מנחם מאירי . (עיין משיבת נפש) .

84. **חבורי** ה"ר יעקב בן שאירה [ע"ע שארה] בחכמת התכונה . (עיין תג"י י' סי' קפ"ע ורמצ"ם 1399) [ע"פ עדות די רוסטי , נפי המוכח בפתיחת הרמב"ע אל העתקתו של פי' על לוחות , אחר אחר שנדפסה הפתיחה הנזכרת על ידי במכתב עתי של דייטצע מהרגעלענדיגע נייע־

שריפע כרך 24, הרחמי שע"ל בן מארק שהות שם תכס ימעחלי וכו', ע"ם: רמש"ש].

85. **חבורי** ה"ר יצחק אורוביו. להוכיח למיתת התורה ודת הישראלית. (עי' תג"י י', פי' ר"ט).

86. **חבורי לקוטים**. ה"ר אבי עזרי זעליג ב"ר יצחק אייזיק מרגליות. חי' גפ"ת וקלח שו"ת: ד"א, עת"ה, °4.

87. **חבורי לקט**. ה"ר אברהם ב"ר יהודה חזן. פי' על נביאים וכתובים וכל מלות חמורות מבוארות בל"ח: לובלין, שע"ב, °2. (עיין רשמ"ם ע' 696).

88. **חבורי מעשיות**. (עיין חבור המעשיות).

89. **חבורים** ופסקים כ"י לה"ר אברהם סגרי הראשון מ"ץ בקוזאלי: (חג"י ח' פי' ט').

90. **חבורים** (קטנים לח נודע שמם, וגרחה שחין להם שם פרטי כלל) לר' חיים קלונימוס בן דוד (עי' רשמ"ם 1575) נמצאו בכ"י די רוסי № 336. והם ביחור על לחות הברחים לר' עמנואל בן יעקב, ומחמר קטן על מרחות הכוכבים בכ"י הנ"ל 1. 2. חבור קטן על פעולת הכוכבים. שם 11. כ"ל על מחורעות ביבחו בשנת רכ"ד ורכ"ה. שם 14. 15.

91. **חבורים** שונים להרופח ר' יוסף ב"ר משה אלשקר שחיבר בחלמסלן בכחבו שם עם הגוים: כ"י ר"א אשכנזי: (חוס' עק"ד, תר"ע № 24). (עיין חולדות ר"י מחת חליקים כרמולי בחוסר נחמד ג' 105 (ורשמ"ם ע' 1765) ושם נזכרו ס' רפואת הנפש, צפנת פענח, פורח יוסף, דרך עץ חיים, תפוח, ושירים שונים).

92. **חבורים** על הש"ס לה"ר אריה ליב (בעל שאגת אריה וכו'). הזכירם הג"מ מיד"ח, ונמצחים הש ורבים זולחם ביד ה"ר גרשון אמשטרדם פה ווילנא, בב"י.

93. **חבורים** על הש"ס ורי"ף ושמ"ג ורש"י ובשחרי חכמות לה"ר יושע פלק הכהן (בעל הסמ"ע). (שג"א י' ס"ז ושה"ג שלי ח"ח בשמו).

94. **חבורים** על הש"ס והרמב"ם לה"ר יוסף שלמה מפרעסבורג ולה"ר ישראל איסרל מליסא ולה"ר ליב מליסא. הזכירם ה"ר יוסף שלמה הכ"ל בחבורו מנחת עני, ע"ם: (חג"י י' פי' ל"ב).

95. **חבורים** על החורה ע"ד החמת לה"ר שמואל הכהן שד"ר מעה"ק טבריה: (שם ג' פי' ל').

96. **ס' החבורים**. מובח בפי' מקור חיים לר"ש נלקח ס' נת ע"ם "כי לימים עוד שבעה" בשם "ים חומרים" [הוח ס' על מבורי חו דבוקי הכוכבים ואני מוסב שהות למחבר שמיט מבני עמנו, כמדומני שהיה ערבי. והביחו ג"כ בספרו מכלל יופי כ"י מיכחן ח"ח פ"י דף כ"ו ע"ב מספרו מקור חיים, והביחו ג"כ חח' גחטינא כס' סוד ה', וגרחה שהות ס' הדבוקים שמביח ר"ש נרחה במקור חיים פ' וירח דט"ו ע"ד, וגם בספרו מבלל יופי כ"י מיכחן ח"ב פ"ב דם"ו ע"ב מביח המחמר הזה מספרו מקור חיים וכב"י הנז' נכחב בטעות ס' הדבורים: רמש"ש].

97. **חבל בני יהודה**. (עיין הגדה ש"ם).

98. **חבל להחיות**. ה"ר משה גלויגא. חקירות בויכוח ומליצה בענין גיל ותוגה: אלטונא, תקס"ג. פראג, תקע"ו, °8. עוד כ"ל, בחום' סיריס לפוריס וכו': וואַרשא, חד"ר, °12.

99. **חבל יהודה**. ה"ר יהודה ב"ר ישראל מקאלווארייע. פי' על פ"ל: ווילנא, חק"ס, °4.

100. **חבלי המוניא וקנאת אל**. ה"ר יצחק זעקל פרענקיל. סיר בעל כ"ע בחיס על עת חנות נבא נרפס בהמבורג ז' סניס וחלי מבנת חקס"ז עד חקע"ד: אלטונא, חש"ר, °4.

101. **חבצלת השרון**. ה"ר משה אלשיך. פי' על דניאל ונלפס עמו: צפת, החיש"ה, ד"ו, ושמ"ו, °4.

102. **חבצלת השרון**. הכ"ל כל"ל ועם לקומיס מס' חזון למועד לה"ר שמואל ווחליריאו: ר"א, חפ"ו, °2. עוד כ"ל, ומוסף בו פי' פירורי פת הקמח לה"ר משה חאגיז וקלח מס' מעיני הישועה להבר דון יצחק חברבנאל: וואנזבעק, ב"ל חמ"ט, °2.

103. **חבצלת השרון**. ה"ר קלמן שולמאן. קבלת מכחבים על עהרת לה"ק להבין במקלח ודברי רז"ל ומידושם ועניני עחיקי ימים והגדות מ"י וז"ו, מוב' מ': ווילנא, חרכ"א, °8.

104. **חבקבוק**. (עיין מגלת סתרים).

105. **חבקוק**. (עיין תורה).

106. **חבר איש ואשתו**. ר' שמריה האיקריטי. ס' מחקרי על החומר והצורה. (עיין גם' מלא חפנים הקדמה לחבנזות דף XXIV).

107. **חבר מאושר**. (עיין עלות חמנחה).

108. **חבר הקני**. ה"ר חיים חבריא. פי' על ספרד וספרי. וכה"ל גידולים בפי' הילקוט מכיח קלח ממנו, וה"ר מ"ד"ח רחמו בכ"י, כמ"ם בסג"ב כ"ז ובה"ג שלי במקומו.

109. **חבת ירושלים**. ה"ר חיים ב"ר רוב בער הלוי הורוויץ. על מכוחב ח"י וכל סביבותיה הערים והכפרים, היושבים והמהלכים,

וקנבי הנדיקים וכו'. מלוקט מכל הספרים ונמצא חזו עיניו ונחלק לי"ד ערכים: ירושלים, תר"ד. חמו"ד (קעניגסבערג, תרי"ח) 8°. (ועיין במזכיר תרי"ח ע' 28).

110. **חג הפסח**. ה"ר יעקב ב"ר יוסף קיצינגען. איר על סדר ס"פ עם פי' תרוך, וכסופו קץ הפלאות על זמן המשיח: קראקא, חש"ד, 4°. (הספכמה היא מיום ג' כ"ז ניסן שנ"ז: רממ"ש ע' 1224).

111. **חג השלום**. איר נמצר ערכו עדת יעקוב בעמרנאפאל על שלום המלך, עברי עם ת"ת: טארנאפאל, 1814, 4°.

112. **חגורת כסף**. ר' יוסף אבן כספי. פי' על עזרת ודמ"י: כ"י רד"א q 272, a №.

113. **חגורת שמואל**. ה"ר שמואל ב"ר עזריאל מלנצבורג. בחור ומי' על לבוש י"ד הל' ערפות ובפר בחלב ותערובות: פפד"א, תקל"ב, 2°. (ועיין לבוש).

114. **חגי**. (עיין תורה).

115. **חגי יהודה**. ה"ר יהודה נגירה. מי' על מס' גריש עבדים וכותים ומ"ב מס' מועדי ה' על סמ"ג הל' יו"ט ומוה"מ ומי' על מס' בילה והל' יו"ט (ינה"ל): פיסא, תקע"ו, 2°.

116. **חדה, חדות**. (עיין חירה, חידות).

117. **חדוד הלכות**. (עיין סדרי טהרה).

118. **חדודי דאבא**. (עיין בדרך אלשיך).

119. **חדות ה'**. ר' משה דוד ואלי. עיניי קבלה: כ"י יוא"ל.

120. **חדות יעקב**. ה"ר יעקב זאמושטש מפפד"מ. מי' גפ"ת על מס' נרכות שבועות ב"ק ב"מ סוכה בילה וקידושין ועל כמה למצות הרמב"ם והפוסקים: רעדלהיים, תקי"א, 2°.

121. **חדות יעקב**. הב"ח יעקב יאקב ב"ר יהודה יידיל. מי' תורה כסדר הפרשיות, ונסופו מנחת יהודה מי' מציו המציא לביה"ד: ברלין, תקל"ו, 8°.

122. **חדות יעקב**. (עיין שיח יצחק).

123. **חדרי בטן**. ה"ר חיים יוסף דוד אזולאי. פשטים ורמזים עה"ת. מזכירו בספרו יעיר אזן ח"ב מות ו' סי' ל"ט ונס' כסא דוד דף כ"ח ע"ג.

124. **הדרי הבית**. (עיין הגדה ש"ם).

125. **חדרי לב**. (עיין לב דוד).

126. **חדרי תורה**. (עיין בנין אריאל).

127. **חדשים לבקרים**. ה"ר חיד"א הנ"ל. קוסטוס לספרון מממרת המדש לבעלי מבנת חדשים לבקרים. הניחו המחבר בדמם בספרו יוסף בספר, נדפס אבל לא רחיתיו עד הנה: (יוא"ל). ורובענש 0, № 296: חדשים לבקרים, תקון מצות. (ולא רשם מקום ושנת הדפוס) 8°.

128. **חדשים גם ישנים**. (עיין תורה, משלי).

129. **חובות הלבבות**. רבינו בחיי הזקן הדיין ב"ר יוסף הספרדי. על חומת החדש למלכיו לתועלת נפשו, בדרך תקיכה מלהיות, ונחלק לעשרה שערים. מיכרו בל' ערבי ונמצא בכ"י, ונעתק ללה"ק ע"י ר' יהודה ב"ר שאול אבן תבון: נאפולי, ר"ן. ד"ו, ש"ח. עוד, ונלוה לו תיקון מדות הנפש: קונשטנטינא, י"ש (ש"י) 4°.

130. **חובות הלבבות** הל"ל עם חום' לוה בחלוקת הערים והפרקים ומפתח מ"מ הפסוקים והמאמרים ומונה היטב: מנטובה, שי"ם. קראקא, שמח"ה, 4°. ד"ו, שמ"ש. [דפוס זה תצוד מלי מאד: רמש"ש].

131. **חובות הלבבות** הל"ל עם פי' טוב הלבנון לה"ר ישראל ב"ר משה הלוי מזאמושטש: ווין, תקס"ט. ווארשא, תקצ"ה. לבוב, תקצ"ח. ווארשא, תרי"ב, 8°.

132. **חובות הלבבות** הל"ל עם פי' מנות הלבבות לה"ר מנוח הענדיל ב"ר שמריהו ונסופו י"ג עקרים להרמב"ם. נוסף לזיה"ד ע"י ה"ל צדוק ב"ר אשר. וואהל לאחר למר להדפיסו גם עם ל"ת, כמ"ש עם בהסכמת הספר, ע"ש. (ולא כי"ח שהוא בעל הפירוש עם גדר המפורש בספר, ע"ש. ועיין רשמ"ש ע' 781): זולצבאך, את"ן, 4°. עוד, עם פי' הל"ל בלי י"ג עקרים ועם הערות ר' יצחק בן משה ישראל שווערין עם ודוי מס' תולדות יצחק מתחלת "לחיד בשיחי ולהימה": ד"א, בערתו.

133. **חובות הלבבות** הל"ל עם פי' מנוח הלבבות הל"ל ועם פי' מרפא לנפש לה"ר רפאל ב"ר זבריה מענדיל דיין בפפד"א: נאוויזוואהר, תקמ"ה, 8°.

134. **חובות הלבבות** הל"ל עם פי' מנוח הלבבות הל"ל ועם פי' חדש כללי בשם תולדות אהרן ונפרד לשני רחשים: שם הת' דרך הקדש לה"ל חייקא ושם השני פחד יצחק לאחיו ה"ל יצחק בני ה"ל אהרן מזאמושטש ולא נדפס ממנו רק שער היחוד לבד: פפד"א, לדע"ת כ"י, 4°. (ועיין ג"כ שער היחוד בחות ש').

135. **חובות הלבבות** הל"ל עם פי' מרפא לנפש הל"ל לבדו: אלעקסניץ, תקל"ד.

שקלאוו , תקכ"ג . זאלקווא , תקס"ז . לבוב , ת"ר , °8 .

136. **חובות הלבבות** הנ"ל עס פי' מרפא לנפש הנ"ל ועס ל"ת מכוכע , ב' חלקים : סדילקאוו , תק"ע . יוזעפאוו, תר"ד . ווילנא, תרי"ב . שם , תרט"ו . שם , תרי"ח , °4 .

137. **חובות הלבבות** הנ"ל עס פי' נאדר בקדש לה"ר משה ב"ר ראובן מיורבארג: הוראדנא , תק"ן , °4 .

138. **חובות הלבבות** הנ"ל עס פי' פת לחם לה"ר חיים אברהם ב"ר אריה ליב ב"ץ מ"מ במאהליב רייסין, ועקרת נסס הכולל שמחת לבב: שקלאוו , תקס"ג, °4. (לבוב , תר"ו , °8 : רסמ"ס ע' 781) . עוד כנ"ל , ב' חלקים : ווארשא , תר"י , °8 .

139. **חובות הלבבות** הנ"ל עס פי' קלר ומכפיק לכאור המלות והכתת העתין מאתי הכותב, ועס מבוא מסכתי ע"ד המחבר וזמנו ותולדות הספר. גס נתכפה בו סתרית הסמלה בכ"י לייפציג מהעתקת ר' יוסף קמחי סהעתיק ונתבד לפי הנראה , כי לא נודע מקומו היה , עס הערות ע"י ה"ר אהרן יעלליגעק. הכתבי לדפוס : לייפציג, תר"י , °16 . ובהסמכת המבוא הנ"ל וכו' : חמו"ד (ק"ב , תרי"ח—י"ט) °16 .

140. **חובות הלבבות** הנ"ל עס ת"ח ובאור רחב נסס אור לישרים ע"י ה"ר רפאל בר"י פיר־שטענטהאל: ברעסלויא, תקצ"ה, °8 .

141. **חובות הלבבות** הנ"ל עס ת"ח בכתנס ונקית הערות נסס מען דל ע"י ה"ר מענדיל בר"י שטערן : ווין , א"ך בוח"ן לבבו"ת אלהי"ם (תרי"ג) . שם , תרט"ז , °8 .

142. **חובות הלבבות** הנ"ל עס ת"ח בכתנס ע"י ה"ר מענדיל בוימגארטען , ובהגהו בקטות ותוכחות המחבר עס ת"ח בנ"ל , והקדמת גייגער בנ"ח : ווין , 1854 , °8 .

143. **חובות הלבבות** הנ"ל עס ל"ת לה"ר יצחק ב"ר משה ישראל: ד"א,תע"ו.ווילמרשדארף, תפ"ו . זאלקווא , תקכ"א . ד"א , תקכ"ח , °8 , וז"ו . [פיורדא , תקל"ה , °4 ? ?] .

144. **חובות הלבבות** הנ"ל עס ל"ת בנ"ל , ובסופו העתקה סניה לסעד היחוד לה"ר משה ב"ר יוסף שטיינהארט עס הערות טבעיות ותלהיות לנטות מהרי סיטת המוכן קופרניקוס: פיורדא, תקכ"ה, °4 . וכן רחיתי העתקה סניה זו כס' בס"ע עס סעד ד' פיורדא בנ"ל .

145. **חובות הלבבות** הנ"ל עס ל' רומי : חמו"ד , °4 . ש"י סעד סהיזון , ולא מצאתי לו תכר (וגרסת סהות 147 שלחו"ז , ולא הכין מלא „לאדינו" : רסמ"ס , שם) .

146. **חובות הלבבות** הנ"ל בל' לע"ז ספרדי ע"י ה"ר צדוק בן יוסף פורמון:קונשטנטינא, חש"ר (ש"י) . עוד בנ"ל , מבל בלותיות לעיין ומיוחס בסעד לרמב"ם : ד"א , ש"ע . עוד הנ"ל בתקון ההעתקה ע"י ה"ר משה ב"ר שלמה אשבנזי : ד"ו , תחס"ה , °4 .

147. **חובות הלבבות** הנ"ל בל' לאדינו (הות ל' ספרדי) נעתק מחדש ע"י ה"ר ישראל בילינראדו : ווין , תקפ"ב , °8 .

148. **חובות הלבבות** הנ"ל בל' פורטוגיזי ע"י המכס ה"ר שמואל ב"ר יצחק עבאס מהמבורג : ד"א , ת"ל , °4 .
וזולת אלה נמלאו ממנו שאר ערוכים בסדור ה"ר יעב"ץ , גס נעשו ממנו קלוסים שונים , (עיין ס' הזכירות , מרגליות טובות , קצור חובות הלבבות) .

149. **חובת הנפש** . ה"ר יהונתן אייבשיץ . על בחות הנפש ומהותה בנוף ולחקי הפרדה ממנו ועל ענייני רוח רעה,וכו' . מזכיר במכתבו הנדפס בכ"ח ג' מכתב ב' והלחמון , ע"ש .

150. **חובת נשים** . כל המלות שהנשים חייבות בהן לו פעורות מהן בל"ת יהודית, ב' חלקים: ק"ב , יק"ר האש"ה (תרכ"א) °8 .

151. **חובת קרקע** . ה"ר אריה ליב (בפ"ש שאגת אריה) ב"ר אשר . עו"ת נדיני חדש בזמן הזה , ב"י , נעתק מקובץ תשובותיו הרבות : (שי"ג) .

152. **חוג הארץ**.ה"ר שלמה ב"ר משה אבר"ק לבוב וכו' . על גבולות ת"י . ומזכירו בספרו מרכבת המשנה ריש הל' תרומות, ע"ש : (ול"א י"ג ושה"ג שלי במקומו) .

153. **חוזה דוד** . ה"ר דוד בה"ר חיים הזן . פי' על מהליס בדרך דרוש ונדפס עמו : ד"א , תהל"ה לדו"ד , °4 .

154. **חוט המשולש** . ה"ר בער פרענק . קלת הלכות ק"ש ניעית ותפילין בל"ת : ווין , תקפ"ה . שם , 1829 , °8 .

155. **חוט המשולש** . ה"ר יהודה דיוואן . דרושים בסדר התורה , ובסופו קלת עו"ת : קושטנטינא , תצ"ט , °2 .

156. **חוט המשולש** . מאמר — . ה"ר יעקב רייפמאן . כולל ג' ענינים שונים , והם : א) על ידיעות חז"ל בנוגע לשמות הקדש וז"ו .

ב) על קורות מגלי חסף (חזופי) אשר היהודים. ג) הערות ע"ס מבחר הפנינים והוכחות שלא חובר מתים יהודי, וכסופו כי שחיבר מבוא ופי' לס' זה: פראג, תרי"ט, 8°.

157. **חות המשולש**. ה"ר מרדכי ב"ר הנוך יהודה דייטש. חי' הלכות, ומזכירו בספרו מור דרור, עיין זה: (שי"ג).

158. **חות המשולש**. (עיין משנת חכמים, תשב"ץ).

159. **חות המשולש בשערים**. ג' דרושים לכל פרשה בסדר התורה לפלפה מחברים בפלפה שערים, וסס: א) שער אשר לה"ר אשר לעמיל הלוי. ב) שער המים לבנו ה"ר יחיאל מיכל הלוי מגלויגא. ג) שער הקטן לבנו ה"ר משה הלוי מגלויגא, ח"ל: ווין, תקפ"א, 4°.

160. **חות השני**. הגיה לדפוס ה"ר חיים יאיר בכרך (בעל חות יאיר). סו"ס למכיו ה"ר משה שמשון בכרך ולזקנו ה"ר שמואל בכרך והמגותם ע"ס נחלת שבעה: ספד"מ, השק"ט ובט"ח. סדילקאוו, תקצ"ג—ד', 4°.

161. **חויא דרבנן**. (עיין אספקלריא המאירה).

162. **חוכמתא רבתא דשלמה**. (עיין חכמתא רבתי).

163. **חומות ירושלים**. ה"ר דוד ב"ר יעקב אבר"ק שערישאוו. חי' על ס"ע ל"ח עד לחר הל' תפילין: ספד"א, תקס"ז, 2°.

164. **חומר בקדש**. (עיין משניות עם פי' תפארת ישראל).

165. **חומרי מתניתא**. ה"ר גדליה ב"ר ישראל ליפשיץ. מחלק לפלפה קטיס, וסס: א) פירוש מספיק על כל הס"ס בנפ"ת ובפרט מס' נדרים וגיר. ב) בחור מלות זרות בס"ס. ג) בחור על הרמ"ס בכל הס"ס חון מס' מיקין בפס עטרת ראש. ד) בחור על הרי"ף בפס מעשה אלפס. ה) פי' על המנגוס ומלות זרות ועל רס"י עס"ת בפס מיני תרגימא. ו) בחור על מסכיות התמוהים בס"ס ובפרט סדר זרעים ופי' הערוגה ופי' מס' קטיס בפס מרכבת המשנה, וכסופו לרבע ידיעות לפרס דברי המברס"ג וסדר המסורה וסוד הנקודות ולפרס מקומות המתומים ברחפוניס וחתרוניס: ברלין, תקמ"ד, 4°.

166. **חומש**. (עיין תורה).

167. **חומת אנך**. (עיין תורה).

168. **חומת אש**. ה"ר אליעזר ב"ר שלמה זלמן מקלעטשאווי. פיר למחה נפשי וכו' להרחב"ע עם פי' וקלח חידות מפוזרות להל"ל עם פי' וקלח מליצות: ברעסלויא, תקנ"ט, 8°.

169. **חומת יהושע**. (עיין אבני יהושע).

170. **חומן ישועה**. (עיין ס' החכמה).

171. **חומן ישועות**. ה"ר יצחק ב"ר חיים מייזילש. חי' על מס' יבמות וב"כ: חמ"ד (נאווידוואהר), תקס"ח, 2°.

172. **חומן ישועות**. ה"ר עזרא ב"ר יקותיאל זוסמאן. פי' על פ"ח: מינסק, תקס"ב, 4°.

173. **חומן ישועות**. ה"ר שבתי ב"ר עמנואל חס"ן. מ"מ מכל המחבוניס לעזר לה"ע: שאלוניקי, הנ"ח, 4°. ומח"כ חיברו ר' מיכאל כהן ור"ש פלורינטין מ"מ על י"ד ומ"מ.

174. **חומן רב**. (עיין משניות עם פי' תפארת ישראל, שש המערכה).

175. **חופת אליהו**. ה"ר אברהם היכיני. דרשות. מזכר בס' מעם לועז למכ"י כולי: (שג"ב י"ד ושה"ג שלי במקומו).

176. **חופת אליהו רבה**. (עי' מנורת זהב כולה).

177. **חופת חתנים**. ה"ר רפאל ב"ר חזקיה מילדולה. דיני מתן וכלה מן המדוכן עד מחר הנשואין וכל דיני נדה, ומח"ז קונט' הצנע לכת בהלכות צניעות, ובראשו מגרת הקדש להרמב"ן ו' פרקים בעניני מלה, וכסופו קונט' מקוה טהרה בדיני מקוה: ליוורנו, תוד"ה וקו"ל, 8°.

178. **חוצות דמשק**. (עיין עיר דמשק אליעזר).

179. **חוק, חוקי, חוקים**. (עיין חק — , חקי — , חקים — ).

180. **חוקר ומקובל**. ה"ר משה חיים לוצאטו. קלח כללים והקדמות לחכמת הקבלה בדרך ויכוח ושיחה: שקלאוו, תקמ"ה. לעמבערג, תק"ס. זאלקווא, תק"ע, 8°.

181. **חוקר ומקובל**. הנ"ל. נחום' ח' פרקים המסכיים ברחפוניס ונמלאו בכ"י כפי העתק המחבר ז"ל ועם מבוא כללי בל' רומי ומשכנזי ועברי לה"ר משה במהר"ש המכונה ד"ר פרייאשטאט: קעניגסבערג, 1840, 8°.

182. **חורב וקרח**. [עם נדוי. נמלא בכ"י מינכען № 297, עיין מבוא הנעירים: רמש"ש].

183. **חורבן בית אלהינו**. מעשה התרכן ממס' גיטין עם רס"י ותום' לקרוא בח"כ: חמו"ר (ספד"א, ת"ע?) 8°. (רשמ"ם ע' 546. ומח קפ"ד 0, 886, ועיין זכרון ח"ה).

184. **החוש והמוחש לאריסטו.** (עיין אריסטו).

185. **חושב מחשבות.** ה"ר רפאל עמנואל חי ריקי. חי' על תנ"ך ות"ס בדרך למדה ומלמד תפילין דמרי עלמא ומלמדי מקוה טהרה על מדידת המקוה וקנקת מחכמת הגמרא, וכו': ד"א, תצ"ב, 8°.

186. **חות דעת.** ה"ר יעקב אבד"ק ליסא. חי' על ס"ע י"ד מהג' מליחה עד לאחר הל' נדה: לבוב, תקנ"ט. דיהרנפורט, תק"ע. פולנאה, תקצ"ב (?), 2°.

187. **חות יאיר.** ה"ר אברהם ב"ר יחיאל כהן פורטו. טופריקון וכ"ח ע"פ מלמדי רז"ל כסדר ח"ב ומגרת שלמה על כ' שמועל חיים מחסן רכו: ד"ו, שפ"ח, 4°. [אבל הספכמה מצנת שפ"ט, בשמע"ם ע' 2627, ועיין המגיד תרכ"ח ע' 197].

188. **חות יאיר.** ה"ר יאיר חיים ב"ר משה שמשון בברך. רח"ל שו"ת ומפתח בסופו ומח"ז הקדמת מבוא לספרו שכן המאור והקדמת ספריו מקור חיים על ש"ע ח"ח וס' עץ החיים: ספד"מ, תנ"ט, 4°. סדילקאוו, תקצ"ג—ד', 2°.

189. **חות יאיר.** (עיין בית אריה).

190. **חות יאיר (חדש).** ה"ר אלעזר ב"ר אלעזר קאליר. דרושים והספדים ותי' תורה: פראג, תקנ"ב, 4°.

191. **חות רבא.** ה"ר מנחם רבא. שלשה דרשות לכל פרשה כסדר התורה. מזכירו בסוף ספרו בית מועד, ע"ש.

192. **חותם טהור.** (עיין תפארת הצבי).

193. **חותם ה'.** ה"ר יוסף אבד"ק מיסלינג וכו'. ס"ע י"ד הל' מילה עם הט"ז והש"ך ונקודות הכסף, גם ברכות המילה עם כל הדינים ושירת היס עם קצור מלמיך: ספר"א, תק"ג, 8°.

194. **חותם תבנית.** ה"ר אברהם הבדרשי. לקדוק המלות המצות בכתיבתן ונפרדות בהולחותיהן, ומסודר לערכין כסדר ח"ב: כ"י בליידען ויופא לאור בעת ע"י ר"ג סופר באמ"ד וכבר נדפס רבו (בעת תרכ"ב). [ונוסף שיר חרב המתהפכת להמחבר וענינים אחרים, ובתוכם שירים לכ' יצחק (בן ר' מקוס יעקב) ב"ר אברהם הגרני: רמש"ש].

195. **חותם תבנית.** כ"ר אברהם פירקאוויץ הקראי. מלמד ויכוחי. נדפס בסוף ס' מבחר ישרים לכ"ר מהרן הרמתון מקרלי: גוזאלו, תקצ"ה—ו', 2°.

196. **חותם תבנית.** ה"ר אביגדור ב"ר שמחה הלוי מגלוויגא. דרושים בלשון נעלמים עם בתור בשם פתוחי חותם תבנית, ובסופו אגרות רמ"ר מחבנת שניה: ווין, תקנ"ו, 8°.

197. **חותם תבנית.** (עיין שער יוסף).

198. **חזה ציון.** ה"ר רפאל עמנואל חי ריקי. פי' על תהלים בדרך פרד"ס, ובהקדמת הספר בתוב תולדות ימי חייו ומותו ביד מלמחים: ליוורנו, תק"ב, 2°.

199. **חזה התנופה.** רבינו משה ב"ר משה די ברושליוש. קצור תשובות הרמ"ם וכללים, ומוסף בהם ס"ד תשובות חדשות להרא"ש בקצור מחכי כללי הרמ"ם: כ"י רד"א 9 601 № (ווחלף ח"ח סי' 1506, ועיין שו"ת אחר הדור סי' קפ"ג). והג"מ חיד"א כתבו כי' בהשוש סה והניף ממנו קצור התשובות שחיבם בכללי הרמ"ם והדפיסם בספרו חיים שאל, כמ"ש בשג"י י"ח ונ"ח ד', ועיין שה"ג שלי בשקומו, ודלא כפירשם שכ' שנדפם בכל בליוורנו, תקנ"ה, 2°, ע"ש ח"ח דף ס"ח וח"כ דף ת' [קלתו בכ"י שיחה"ה 65 נעתק ע"י וידאל בוניט לוניל. עיין ישרון שנה ח' ע' 199, והם' נעדנער בכתי' ע' 565 שער שנה ברושילייש הוא Brüssel לך הוסיף סימן השלה: רמש"ש].

200. **ס' חזון.** ה"ר יעקב ב"ר יהודה לנדא (בע"ם האגור). דרושים בדרך חידות ופתרונם, מלוקטים מס"ם ופוסקים. נדפס תמיד בסוף ס' האגור (עיין זה בחלק א').

201. **חזון למועד.** ה"ר אלעזר פלעקלעש. י"ד דרשות לחדש תשרי בימי תשובה וחג השמחות: פראג, תקפ"ד, 2°.

202. **חזון למועד.** ה"ר זאב וואלף עברנקראנץ. מהתלות על תסידי זמננו ותסידותם: יאסי, תרט"ו, 8°.

203. **חזון למועד.** ה"ר ישראל דוד ב"ר מרדכי מרגליות יפה אבד"ק פעזינג. על כל' קדוש החדש וי"ט שני...

204. **חזון למועד.** ה"ר שמואל ב"ר יהודה וואלירויאו. פי' על דניאל. ומתחבר שנת ש"ם, (בשמע"ם ע' 2494): ד"ו, שמ"ו, 4°. וקצור ממנו (עיין חבצלת השרון).

205. **חזון למועד.** שו"ת, תוכן בס' עיקרי הד"ם: (שי"ב).

206. **חזון המקרא.** (עיין נחלת אריאל).

207. **חזון נחום.** ה"ר אליעזר ן' יעקב נחום מאינדירני. פי' על מצוות קדשים ומכרות: קושטנטינא, תק"ח, 4°. ועל סדר זרעים נמלא לו בכ"י ביד מוכרי ספרים.

208. **חזון נפרץ**. ר' יצחק נתן. מכור קטן מדבר בנבואה, ונקרא ג"כ חזות הכל: כ"י יה"ש.

209. **חזון עובדיה**. ה"ר מצליח יהיאל עובדיה בן משה דוד: ליוורנו, ולבק"ר רנ"ה, 2°. ועמו יין הרקח.

210. **חזוק אמונה**. כ"ר יצחק בכ"ר אברהם הטרוקי [הקראי] וכמוהו בשנת של"ד העתיקו תלמידו כ"ר יוסף בכ"ר מרדכי. ויכוחים וסלסולים בעניני הדת מספרי תל"ך וח"ב על עוותגעליוס. נדפס רלשונה בשמוייס הדבה עם ל' רומי ע"י החכם וואגענזייל בספרו Tela ignea אלטדורף, תמ"א, 4°. ובשית בלה"ק לבד: ר"א, תס"ה, 12°. ונדפס כמו שנדפס בתמ"ד: חמ"ד (ירושלים), תר"ה. (בשמ"ם ע' 1075): חמו"ד (ק"ב), לפסיא, תרי"ז, 16°. [בספר הזה נמצא בכ"י טוביס, ואין לחד דומה לחכרו (עיין רשימת כ"י ליידען 225, ועיין תיקון אמונה) מפני שבא כיד רבנים ושמו את טעמו, עד שלא נודע ונכר שהחכר קלקלי, ובדפוס נשתבש יותר מכל כ"י, ע"כ רלוי להוציאו עוד מתוך כ"י, וכבר כתב כ"ל גייגער מאמר מיוחד בנ"ל על החכר ובספרו ונדפס ג"כ בנדו (מתוך פילקסקלענדאר של ליכערמאן): רמש"ש].

211. **חזוק אמונה**. הכ"ל בל"ח: ד"א, תע"ז, 12°. וכתב"י י' סי' קמ"ו כ' כי ה"ר יצחק עתיה העתיקו גם לשון ספרדי, ע"ש. [וכבר זכרתי במזכיר שנמצא בכ"י בבית אשער עט קאמפ', גם נמצא בכ"י די רוסי ספרדי ג', אבל לא נמצא בתוקספורד: רמש"ש].

212. **חזות הכל**. (עיין חזון נפרץ).

213. **חזות קשה**. ה"ר יצחק עראמה. מוסר השכל בדרכי הלמוד בתורה ותמונה ולמוד מלמוד בספרי פילוסופיה: סביוניטה, שי"ב, 4°, ד"י, חש"ד. [תכוד מגלי מאד: רמש"ש]: ספר"א, תקנ"ב, 8°. (ודפוס ראשון נשתבש: רשמ"ם ע' 1093).

214. **חזות קשה**. הכ"ל. מוגה היטב ועם בחור מקומות הקשים ע"י ה"ר חיים יוסף פאללאק נשם מקור חיים עם ס' העקדה, עיין זה.

215. **חזות קשה**. ה"ר יצחק נתן. נמה שיקשה בדברי לוזר ותוכיח ומה שלחני להתעורר עליהם ולהתבונן בם: כ"י יה"ש.

216. **חזות קשה**. לא נזכר מחברו ונודע שהוא לר' ברוך ליב צייטלין ממינסק. יבאר קשות אח שני רבנים בשרפת הגוחנים על העם עול תורה ומצות לבלתי סור ימין ושמאל לף ממנהג כל שהות והמה בעצמם עברו תורות חלפו חק: פאריז, תר"ו, 8°.

217. **חזות קשה**. (עיין יעקב לחק).

218. **ס' החזיון**. ה"ר יצחק הלוי איש שטנוב. עניני מליצה עם שיריס, ח"ל: ברלין, חש"ד, 8° (תקמ"ה? עיין רשמ"ם ע' 2502 והאנדבוך לרמ"ם סי' 1768).

219. **ס' חזיונות**. המקובל ה"ר חיים ויטאל. על תלונות שחלם וחלמו לו לחריס והגדות ומדלות בקבלה, כ"י: (ול"א ט' ושה"ג שלי במקומו).

220. **חזניא של רומניא**. (עיין תפלות . . . למנהג קהלות רומניא).

221. **ס' חזקוני**. ה"ר חזקיה ב"ר מנוח. פי' על התורה בתוספ על פירש"י ומכלר דבריו, מלוקט מן המדרש ומכילתא וספרא וכו': קרימונא, שי"ט, 4°. לעמבערג, תרי"ט, 8°. (נדפס בתוספים הרבה פעמים, רלשונה: ד"ו, רפ"ד. עיין רשמ"ם ע' 843).

222. **חזקת אהבתי**. (עיין תשע שיטות).

223. **חזקת הבית**. (עיין בית אברהם).

224. **חי בן יקטן**. (עיין בן יקטן).

225. **חי בן מקיץ**. מיוחס להראב"ע (ובטעות מיחסין לותו לר"ש ן' גבירול, כמ"ש בנדפס אצל ס' ראשית חכמה ד' קושט'), ונקרא שם בשם ס' המוסר בדרך חידה, כי בחידות ידבר בו על הבריאה כולה ועל היסודות ועלה למעלה אל הגלגלים וז' כוכבי לכת ועולם המלאכים ועל אל אליס ידבר בפלאות ועניני ג"ע וגיהנם ומחרי עניני מוסר במליצה וחרוז. נדפס מתוך כ"י שהיה להר"מ פרנקפורט ונתנו מתנה להמלבה"ד, והדפיסו בסוף ס' צל עולם: ר"א, תצ"ג, 8°. [והפתיחה לקוחה מס' חי בן יקצאן להת' אבן סינא בחבר הבאתיו במזכיר תבל"ח ע' 21: רמש"ש].

226. **חי בן מקיץ** הכ"ל: קונשטנטינא, תצ"ו, 4°. נסוף ס' ראשית חכמה, (עי' בתר מלכות).

227. **חי בן מקיץ** הכ"ל עם תוס' אגרת הרמב"ן להתגלות הרמב"ם שם ס' המדע והמורה ומחרי מגדות ע"י כ' רפאל כ"ר מנחם מנלי מגלויגא: ברלין, תקכ"ז, 8°. (ועיין ג"כ חפש מטמונים).

228. **חי העולמים**. ה"ר יוחנן אלימנו: כ"י ר"מ מורטארע. [נמכר לשעבלום ובא בתוך רשימת כ"י גירונדי לשעבלום חבר בתבתי, כ"י 2,

ומצענלוס הסנתו מני והוח כעת עלי. וכסף"ג ערך חשק שלמה כתב בטעות חיי עולם : רמש"ש] .

229. **חיבת הקדש** . ה"ר יצחק אייזיק ב"ר יחיאל מיכל דיין ומ"ץ בזלאטשוב . חי' על מס' תמורה ערכין בכורות כריתות ומעילה : לעמבערג , תר"ט , 4° .

230. **חידה**. על תוספות מהר"י **להראב"ע**.(מחלתה „אב נהמדמה") נדפסה פ"ר לבדה וגם עם פירושים שונים : בלח פי' נדפסה בכל מיני מקרמות גדולות ד"ו ד' באזיליאה וד"א ובסוף פי' על המסרות : ד"א , תס"ג , 8° . עם פי' (לר' יעקב צוויזמר ?) בסוף ס' טעמי מסורה דפוס תי"א , ובסוף ס' אגרת השיול תע"ב . עם פי' ר' דוד כהן די לארא בפס דברי דוד , עיין זה : ליידען , תי"ח , 8° . וגם בלי פי' לבל עם העתקה בל' לטיין כל"ל . עוד , עם פי' לח נודע למי (ולח נקרח דבש מהארי) : לובלין , תמ"א , 4° . ובסוף ס' פי' המסורת דפוס תפ"ב . עוד , עם פי' לר' דוד גרינהוט בסוף ס' חסידים דפוס תע"ב, ובסוף ס' מדרש שמואל על לבות דפוס תע"ג . עוד עם פי' ר' יקותיאל המו"ל ס' מרגליות טובה,תפ"ב . ובתחלת ספר נסיונות אברהם עם בחור, עיין זה. (ועיין מדבר סין) . [ורמתם"ש ע' 683 שבתב כל זה לפי רחות עיניו] .

231. **הזידה** על תוספות מ"ן **להראב"ע** לח בדרך סיר . נדפסה רחשונה בס' נפלאות חדשות , עיין זה ומ"ש שם . ומשם לוקחה ונדפסה בס' חובות אש,עיין זה. עוד בסוף ס' שפה ברורה להרחב"ע עם פי' לה"ר גבריאל ליפמאן בשם מבין החידה : פיורדא , תקצ"ט , 8° . (האנדבוך לרמתם"ש סי' 970) .

232. **חידה לראב"ע** . (עיין שפת יתר) .

233. **חידה** שחלח ר' משה ב"ר יעקב לר' חברהם ב"ר נתן הנקרח חבן עזרח . עם פי': כ"י רד"א 0 , 572 №. ונ"ע שלח **רמב"י אבן עזרא** להרחב"ע [מתחיל „זכור לח בהשבנו ידידי" ועיין גנזי אוקספ' ע' XIV , ונדפסה מתוך כ"י החמבורג בשומר ציון הנאמן תרי"ג דף נ"ז ע"ב ובלקוטי קדמוניות לרמ"ס בנספחים ע' 136 , ועיין מ"ע הכרמל שנה ז' ע' 209 : רמש"ש] .

234. **חידה לר"א חארין** . (עיין דקדוק אליהו ומ"ם שם) .

235. **חידה אחת** . ה"ר עקיבא ב"ר יעקב . חידה על מלח „חשוכה" וכמו הוסיף פי' על החידה : (סה"ר שכ"ה) .

236. **חידה נאה** על שמוק השלך עם ל"ת . . . ווילמרשדארף , תע"ט , 16° . (צונץ גא"ל דף רם"ח , ווחלף ח"ג ע' 1186) [ונדלחה שניח הנדפסת בסוף ס' מעדני מלך ע"ש : רשמת"ם ע' 548 , ועיין מחמרו „שלך כייח דען יודען" : ברלין , 1873 , דפוס פרטי ע' 30 וכשפרו של van der Linde ע' 182] .

## חידושים *)

237. **חידושי** ה"ר **אברהם אבד"ק זבארוב** נפלפול . מביחם בחשובתו לחבר בסוף ס' נחלת יעקב : (שי"ג) .

238. **חידושי הלכות גטין**.ה"ר **אברהם ברודא**. סידרם והביחם לביח"ד ה"ר יהונתן ב"ר יצחק אייזיק סג"ל : וואנזבעק , תצ"א , 8° .

239. **חידושי** ה"ר **אברהם בן דוד (הראב"ד)** . המשיג על התלמוד . מובחים בהמ"ן ובשב"ל ובשיטות מקובלות , וה"ר חיד"ל רחה חידושיו על קלת מסכתות בב"י , כמ"ש בשג"ל ס' ו' ובשם"ג שלי ח"ל בשמו.וכל פסקי ע"ל מפירושו על מס' ע"ל נדפסו בס' תמים דעים סי' ק"ז , ע"ש . ופי' ב"ב מן פרק ה' והלחה: כ"י מינכען 149 №. (ועיין ג"כ פי' הרא"ש והראב"ד בחות ס') .

240. **חידושי** ה"ר **אברהם בן חסדאי** . [ובסופס כתוב : הנה חוסיף קלת על מס' בכורות חמר ר' חברהם ב"ר חסדא (ולח חסדאי , ע"ש היטב) , ורק בעבור זה שבר די לוסי בנפשו שבל הספר הוח לר' חברהם ב"ר חסדאי ! ואני חפוסה הם לח רחה רק חמר ר"ל ב"ר חסדא כי חין לסמוך על די לוסי בעניני חלמוד בלל : רמש"ש] . על מס' ברכות , שבת, תענית, חגיגה, ל"ה , סוכה , פסחים , חולין , כחובות , גיטין וקדושין : כ"י די רוסי № 1162 .

241. **חידושי** ה"ר **אברהם טויב** ע"ס קדשים והגהות . (עיין שג"ב ז' י"ע , ושם"ג שלי ח"ב זרע יצחק) .

*) בן נקרחו בספרו חידושי הלכות (ח"ה) או חידושי דינים או חידושי ש"ס וכוסס על התלמוד וכבר רשם רבים מסם ה"ר חיד"ל (עיין שג"ב כ"ן) . ויש חידושים כלוליס חידושי הלכות וחידושי אגדות . וגם הערכים הבחים נסדרו ע"י המחבר ז"ל ע"ד ח"ב לפי שמות המחברים והספרים והציב חדושי חגדות בחוכם וחנחנו הלבנו ע"ס מלות הת' רמש"ש כ"י רחשונה החידושים שתם וח"ה וחי' דינים וחי' ס"ס לפי המחברים וחח"ב החידושים שים לחם שם לווי .

242. **חידושי** רבינו אברהם ב"ר י"ט מטודילה או **תורילה** על מס' ב"מ: כ"י רד"א מצמת תקמ"ב 20 et 19 №. ובק"ד לח מלחתי רק ל' מהם כצם פי' על מס' ב"מ, ע"ם F, 854 №. [ולחני עוד לח רחיתיו, ועיין ווחלף ח"ג סי' 68: רמש"ש].

243. **חידושי מהרא"ה**. (עיין מגלת תענית).

244. **חידושי** רבינו אברהם ממונפליור [הוח לחניו על כ' שלמה: רמש"ש] על הש"ס. וכן' אור תורה פ' לך לך מזכיר חדושיו על מס' חולין: (שג"ב ק"ע ושה"ג שלי במקומו).

245. **חידושי** ה"ר אברהם ן' מוסה על מס' סוטה, וכסופס בחור על הרמב"ם הל' חמץ וקלח פי' הגדה ש"פ ע"ד הלחמ. רלה ה"ר חיד"ח בכ"י, כמ"ש בכ"ל ז' ושה"ג שלי במקומו. ועל מס' יומח ומלח בכ"י רח"ם 256 №, ע"ש. (ועיין ברית יעקב, שיח יצחק).

246. **חידושי** ה"ר אברהם ב"ר משה הכהן על פירש"י עה"ת, וכפ' מצפטים ומלח דרוש לכ' משה בסולה, וחי' על מעשה יוסף מס' הזהב ומלחי עניים: כ"י רח"ם 289 №.

247. **חידושי** רבינו אברהם ן' עזרא (הראב"ע ?) על מס' קדושין. רלה ה"ר זכריה ן' סרוק בכ"י במכוחר בפירושו על חמחר ד"ו, שכ"ה דף ז' ע"ל, ע"ש: (שג"ב ט"ו ושה"ג שלי במקומו, ועיין מש"כ על הרמב"ע ב"מ בומטיגו ברשימת כ"י לוידען ע' 205, ועיין מחנות).

248. **חידושים** בסוגיות הרמ"ם וקלח עו"ח לה"ר אהרן הורוויץ הלוי אבד"ק שקוד והאזענפוט: ספר"א, תק"ל, 4°.

249. **חידושי הרא"ה**. הוס רבינו אהרן הלוי על מס' כחובות: פראג, תצ"ב (חו חס חפול חות יוד לחת חפ"ב) 2°. (ועיין רשמ"ם ע' 723). ועל מס' ביצה (עיין מראה האופנים). ועל קלח מס' רלה ה"ר חיד"ח בכ"י, כמ"ש בשג"א ל' ג' ובשה"ג שלי ח"ח בשמו, וע"ש.

250. **חידושי** ה"ר אלחנן (בע"ס סדרי טהרה) על גפ"ח וד' טוריס וסו"ח: (שג"ב ס' כ"ח ושה"ג שלי ח"כ, עיין סדרי טהרה).

251. **חידושים** מס' אלחנן וכחוריס ופסקים עה"ח וכ"ר עד סוף ס' שמואל לר' אלחנן הענלא ב"ר בנימין וואלף קירכהאן: אופיבאך, חפ"ב, 8°. עוד בכ"ל, ח"ב חי' על סרקי חכוח: שם, תצ"א, 8°.

252. **חידושי** ה"ר אליהו הכהן מאיזמיר (בע"ס שבט מוסר וכו'). על מס' ע"ז וקרי לה שיטה לע"ז: (שי"ג).

253. **חידושי** ה"ר אליהו ב"ר שמואל מלובלין (בע"ס יד אליהו) על הש"ס ורלוסים: (שג"א י' ל"ו ושה"ג שלי, עיין יד אליהו בח"כ).

254. **חידושי ש"ס** לה"ר אליעזר אשכנזי. נדפסו קלחם בס' אור חדש לבמו הרכ: (תג"י ל' סי' כ"ו).

255. **חידושי ש"ס** לח"ר אליעזר ן' שושן. הוכלו בס' עין יוסף למהר"י חזן: (תג"י ל' סי' ל"ו).

256. **חידושי** ה"ר אליעזר בה"ר שמואל אבד"ק אפטא בשמות הגיטין. נדפסו בקלוב בס' שמות הגיטין לכ"ם ב"כ גרשון הכהן. (עיין שמות הגיטין).

257. **חידושי הלכות** ופוסקים לה"ר אפרים ב"ר יעקב מלינסא: פוזנא, תקכ"ט, 4°. (חוס' עק"ד תכ"י דף תקס"ד).

258. **חידושי מהרא"ן**. ה"ר אריה ליב צינז. על הל' מחיטה ומרפות, וכסופו חי' על רים מס' שבת עד סוף ד' ז' וסוגיח ל' בגיטין דמ"ז—ח' ועד לחתן השמטות ותיקוניס (יו"ד דפין): ווארשא, תרי"ט, 4°.

259. **חידושי** דון אשתרוק קרשקש (תלמיד הרשב"א) על מס' ב"מ. הוכלו בשו"ת הריב"ש סי' שנ"ו.

260. **חידושי** ה"ר בונפיד (תלמיד הרמב"ן) על התלמוד. וה"ר חיד"ח רלה בכ"י, כמ"ש בשג"ל ד' סי' ו', וכשה"ג שלי ח"ל בשמו, ע"ש.

261. **חידושי** תלמוד ופוסקים לה"ר בנימין לוסים. עיין הקדמת מחיו ה"ר דוד נוסים לס' יבין שמועה לר"ם מלגחזי: (תג"י ג' סי' י').

262. **חידושי ש"ס** לה"ר בנימין עשאל. הוכלו בס' באר לחי רואי: (תג"י כ' סי' ז').

263. **חידושי** ח"ר בנימין מפוזנא על מס' ב"ק ב"מ ב"ב וסנהדרין: כ"י רד"א 3,q—772 №.

264. **חידושי** ה"ר בן ציון אריה גירונדי על תל"ך, כ"י ביד בנו ה"ר מרדכי שמואל גירונדי, כמ"ש בתג"י כ' סי' י"ז.

265. **חידושי** ה"ר (יששכר) בעריש אבד"ק ווין על מס' נרכוח, וחי' לחניו ה"ר גבריאל על מס' שבת ומרפות: כ"י רח"ם 278 №.

266. **חידושי** ה"ר ברוך אנגיל על מס' ב"ק ב"מ, כחוכות, גיטין, חולין ומבוחות: שאלוניקי, עתה ברוד (תע"ז), 2°.

267. **חידושי ש"ס**. ה"ר ברוך (ברך ?) ב"ר ישראל ממינסק. קלח עו"ח וחי' לפ"ח, וכסופו מסדורת בחרת: חמו"ד, 4°. וכ' שם שכבר הדפיס ס' פנים מאירות חדש, ומדרש הגדה. ג"ח מכור גדול עה"ת וח"מ וספרי לחת; (עי' הגדה ש"פ סי' 28).

268. **חידושי** ה"ר ברוך מקאסווע . נזכרו בס' פקודת המלך , כמ"ס בתג"י כ' ח' , ע"ש .

269. **חידושי** רבינו ברוך בן שמואל ממגנצא. נלמוד הלכה בתמ' ב"ב דף כ"ו בתרוז , (מתחיל : „ברתא לילן מסורת") . נדפס עם חי' מהרש"ח על ביצה . (עיין להלן סי' 000) .

270. **חידושים** על מס' כתובות לה"ר ברוך ב"ר שמואל מסימבירסק : ווין , תקפ"ו , 4° .

271. **חידושי** ה"ר גבריאל אבד"ק ניקלשבורג על מס' מגילה : כ"י רח"ם 281 № .

272. **חידושי רבינו גרשום מאור הגולה** (הרגמ"ה) על מס' ב"ב, כ"י לועזי : כ"י רד"א (מצגת תקמ"ב 3 № ותולי ק"ד F , 844 №) וכ"י רח"ם 262 № וכ"י יוא"ל וכתוב עליו : פסקו ב"ב הגעתך ממטבע רבינו גרשום ז"ל וקנת תפ"ח ופ"ם נדפס לדוגמת בתוס' עק"ד תר"ז דף תקם"ד , ומצת כ"י בברעסלא .

273. **חידושי** רגמ"ה הנ"ל על מס' זבחים . הועתקו מגליון הש"ס של רבינו בצלאל אשכנזי וזוכלו מירושלים : כ"י רד"א q , 781 № .

274. **חידושי** ה"ר דוד בר"א אופענהיים על מס' ב"ב ולקוטים שונים : כ"י רח"ם 264 №.

275. **חידושי** הנ"ל על מס' חולין בלריכות : כ"י שם 279 № .

276. **חידושי** ה"ר דוד באכנער על טור ח"מ : כ"י רד"א q , 590 № .

277. **חידושי** ה"ר דוד ברלין אבד"ק אה"ו על התלמוד ודרוש בדרך פלפול : כ"י רח"ם 274 № .

278. **חידושי** ה"ר דוד זבות ממודינא עה"ת . (עיין תג"י ד' כ"ח) .

279. **חידושי** ה"ר דוד ב"ר יעקב הכהן ע"ש מועד נסים וזיקין . (עיין מגדל דוד) .

280. **חידושי** ה"ר דוד שלמה אייבשיץ על ס' ויקהל משה. מזכירו בספרו לבושי שרד:(שי"ג).

281. **חידושי** ר' זאב הלוי ב"ר שמואל הלוי על סיעור תורה ודיני ממן ומכירתם ועל ד' ס"ע : זאלקווא , תקל"א , 4° .

282. **חידושי** ה"ר זכאי (?) על מס' גיטין : כ"י אוקספורד 189 № (אורי) .

283. **חידושי** ר' חזקיה לוצאטו ז"ל מבי שד"ל : כ"י שד"ל .

284. **חידושי** ה"ר חזקיה די סלוא בעל הפר"ח בתלמוד ע"ד הלמת בהקדמות החריז"ל : (שג"א כ"ת ושה"ג שלי בשמו בח"ת) .

285. **חידושי** המקובל ה"ר חיים ויטאל על ש"ס ותוספות . נלמ ה"ר מיד"ת בכ"י עלמו , כמ"ש בתג"ת י"ד (ועיין שה"ג שלי ת"ת בשמו) .

286. **חידושי** ה"ר חיים הכהן על ד' טוריס (עם הגהות ?) מתלמידו ה"ר שמשון בברך : כ"י רד"א q , 589 № .

287. **חידושי** ה"ר חיים ב"ץ אבד"ק פוזנא על טור ח"מ עם הגהות על הגליון : כ"י שם q , 599 № . (ותולי הוא חלק מהנ"ל והגהות תולי לתלמידו הנ"ל) .

288. **חידושי** ה"ר חיים שבתי (מהרח"ש) על הש"ס והרי"ף : (כ"ל ב' ושה"ג שלי בתקומו) .

289. **חידושי** ה"ר חיים שור (בע"ס תורת חיים) על יורה דעה : כ"י רד"א q , 592 № . עוד כנ"ל על טור מה"ע וח"מ להנ"ל : כ"י שם q , 597 № .

290. **חידושי** ה"ר חננאל ב"ר שמואל על מס' קדושין: כ"י אוקספורד 189 № (אורי).[ותיכף לר"ח בן חושיאל כתב בשר ב"ר בתולדות ר"ת, ועל מידושיו על עירובין בכ"י כתב בד"ל בתוס' עק"ד 1850 ע' 242 : רמש"ש] .

291. **חידושי** ה"ר חנניה אישפיריאל על הש"ס ותשובות,כ"י:(ול"א ת' ושה"ג שלי בח"ת בשמו).

292. **חידושי** ה"ר ידידיה ב"ר משה גלאנטי . כולל חי' ביצה , מקצה לה"ר יצחק אבוהב וסיימה מהר"י גלאנטי הנ"ל וחי' יבמות גיטין ב"ק ע"ז ועל קלת שבועות בתמ' ב"מ וחי' הר"ן על מס' שבועות והריטב"ח על ב"מ . נדפסו רלשונה עם שו"ת למר חכיו (עיין שו"ת מהר"ם גלאנטי) וחת"ז נדפסו לבדם : ווילמרשדארף , תורמיך , והיו"ד נשכחת , ע"כ כתבו כל המתקניס והרושמים תש"ו מלבד לעדנער ובכנת תכ"ו לפ היה דפוס בווילמרשדארף (בתמ"ם ע' 1289) .

293. **חידושי** ה"ר יהודה כהן על מס' סנהדרין וז"ז : כ"י אוקספורד 189 № (אורי) .

294. **חידושים** על הלכות י"ט להרמב"ם מה"ר יהונתן אייבשיץ : ברלין , תקנ"ט , 4° . (ועיין ביגה לעתים) .

295. **חידושי** הנ"ל על הגדה ש"פ ופי' על מד גדיא : כ"י רח"ם 405 № .

296. **חידושי** הנ"ל על התורה ופסטים כסדר הפרשיות , ב' חלקים : כ"י שם 272—3 № .

297. **חידושי** ה"ר יהונתן הכהן על מס' חולין ועירובין : כ"י מינכען 283 № . [הוא בלי ספק על פרי"ף (ועל עירובין נדפס כיחוע) כ"כ

כצנת תרכ"ב, ומחמי רוחי כתבתי כרצוותם מינכען: הכ"י כולל פירוש שחיטת חולין על המלפסי. (נדפס בספד"מ, תרל"א, 8° נפת עבודת הלוים) ומחכיו פי' מס' עירובין כמיוויס מהנדפס, ומחכיו קנת פי' עירובין ממחכר כלתי ידוע: רמש"ש].

298. **חידושי הנ"ל** על מסכתות מסדר נזיקין: כ"י רד"א q 3—802 № [רח"ם 686 №: פירוש ומוח הוא! רמש"ש] (ועי' שה"ג אלי ח"ח כאמו).

299. **חידושי הלכות** לה"ר יהושע העשיל בה"ר יעקב מקראקא. נתפסו ע"י תלמידו ה"ר אהרן קלניקר: ווארשא, כת"ר, 12°. ומלא נדפסו נפת תולדות אהרן: לובלין, תמ"ב, וחס על כ"ק לכד. על מס' ב"ק כ"מ וכ"כ: ספר"א, תפ"ה, 8°. אוסטרהא, תקנ"ד, 8°.

300. **חידושי מהר"י.ה.ר** יואל מאמטשיסלאוו על מצוות: דובראוונא, תקס"ב, 4°.

301. **חידושי ה"ר** יואל ב"ר משה גד נכד הט"ז והב"ח, על קנת מסכתות: אלטונא, תצ"ו, 2°.

302. **חידושי ה"ר** יוזיל מלאדמיר על התורה. הוכלו נפ' ברכת טוב הע"ל: (תג"ו י' סי' מ"ד).

303. **חידושי הריטב"א** (הוא רבינו יום טוב ב"ר אברהם אשבילי) על חמש מיטות, והס: עירובין כתובות תענית ומ"ק, ועל מס' ב"מ נפלימות (עיין שו"ת מהר"ם גלאנטי): ד"א, תפ"ט, 2°.

304. **חידושי הנ"ל** על מס' ב"כ פרק ח': כ"י רד"א מצנת תקמ"ב 11 № ק"ר q 860 №.

305. **חידושי הנ"ל** על מס' ב"מ. (עיין חי' הריטב"א על חמש שיטות לעיל נפמוך). ועל פ"ח ממנו, (עי' חי' גלאנטי, שו"ת מהר"ם גלאנטי). ולרבינו נעלמ למכמני נפיטותיו היו מי' הריטב"ח על מס' ב"מ מהדורת מחכת. (עיין שג"א י' ג' ול"א י' ט', ועיין שה"ג אלי ח"ח מות י' הריטב"א).

306. **חידושי הנ"ל** על מס' גטין: שאלוניקי, תקי"ח. סדילקאוו, תקצ"ה, 4°. (ופירצט ח"ח דף רמ"ח מוסיף עוד: אפעון, תקמ"ר, 2° ולכד"מ).

307. **חידושי הנ"ל** על מס' מולין: פראג, תצ"ה. סדילקאוו, תקצ"ה, 2°.

308. **חידושי הנ"ל** על מס' יבמות: ליוורנו, אספו"ת (תקמ"ז). סדילקאוו, תקצ"ג, 2°.

309. **חידושי הנ"ל** על מס' יומא, נרמס נדפס נסוף ס' אור יקרות למהר"מ ינקוי, עיין זה. עם הגהות ר' חיים מורעי: קושט', תקי"ר, 2°. ברלין, כת"ר, 4°.

310. **חידושי הנ"ל** (הריטב"א) על מס' כתובות. (עיין חי' הריטב"א על חמש שיטות).

311. **חידושי הנ"ל** על מס' מגילה. (עיין מכתם לדוד).

312. **חידושי הנ"ל** על מס' מועד קטן. (עיין חי' הריטב"א על חמש שיטות): פראג, תקע"ב, 4°.

313. **חידושי הנ"ל** על מס' מכות, (עיין חמשה שיטות). וזה מחדם לנדפס: ברעסלויא.., 4°.

314. **חידושי הנ"ל** על מס' נדה נדרים ונזיר. רמס הנ"מ מיד"ח נכ"י, כמ"ס נפנ"ח י' סי' נ' ועיין שה"ג אלי ח"ח מות י' הריטב"א.

315. **חידושי הנ"ל** על מס' סוכה, (עיין שבע שיטות להרשב"א).

316. **חידושי הנ"ל** על סנהדרין פ' חלק, (עיין לשון חכמים). ולפ"ד פירצט (ח"ח דרמ"ט) נדפסו נקונן פי' הרא"ש והראב"ד על משניות תמיד קינין טעילה ומדות, ונ"ע.

317. **חידושי הנ"ל** על מס' ע"ז, נדפסו רמסוגה נקונן אוריין תליתאי, עיין זה. ומנית: אפען, תקפ"ר, 2°.

318. **חידושי הנ"ל** על מס' עירובין, (עיין חי' הריטב"א על חמש שיטות). עוד כ"ל, עם תוס' מי' ה"ר ישעיה הלוי הורוויץ נעל הסל"ה וכנו ה"ר שעפטיל הלוי: פראג, תק"ע, 2°.

319. **חידושי הנ"ל** על מס' קדושין (ונכללו נו חי' רמב"ן ורשב"א ור"ן ומיון לנדן) עם תוס' רי"ד. נדפס רמסוגה עם הגמרא: סאביוניטא, שי"ג (עיין תלמוד). ומנית כלי גמרא: ברלין, תע"ה, 4°. סדילקאוו, תקצ"ה, 2°, (ועיין עיני העדה).

320. **חידושי הנ"ל** על מס' רמס הסנה. נדפסו מחדם מתוך כ"י יען: קיניגסבערג, תרי"ח, 4°.

321. **חידושי הנ"ל** על מס' סנועות (עיין מעשי צדיקים). ופירצט (ח"ח דמ"ח) מוסיף עוד: לבוב, תק.., 4°.

322. **חידושי הנ"ל** על מס' סנה, וכמופס עו"ת מהר"ש הלוי: שאלוניקי, תקס"ו, 2°.

323. **חידושי הנ"ל** על מס' תענית. (עיין חי' הריטב"א על חמש שיטות). וגם לנדם: פראג, תקע"ב, 4°.

324. **חידושי** רבינו יונה גירונדי על התלמוד ועל מס' ב"כ ומכדרין. סיס ניד סנ"מ מיד"א נכ"י, כמ"ס נפנ"ח י' סי' כ"ג ומה"ג אלי ח"ח כאמו ע"ם.

325. **חידושי** רב יוסף בכור שור כסדר התורה ע"ד הנסתר, כ"י: (ש"י 18 №). [ומינו ק ומות סיומו על התורה הדתם: רמש"ש].

326. **חידושי** ה"ר יוסף וואשיר טרילינגען על הס"ם. (עיין ול"א ז' סי' י"ד, ושה"ג שלי זברון יעקב נמ"כ).

327. **חידושי** ה"ר יוסף מטראני על מס' קדושין. נדפסו בשו"ת שלו בחלק ג', (עיין שו"ת מהר"י מטראני).

328. **חידושי** ה"ר יוסף כהן אשכנזי. נזכרו והובאו בס' ברכת טוב לה"ר ובמים גרמל קדושו: (תג"י י' סי' מ"ו).

329. **חידושי הלכות** להה"ר יוסף ן' לב על מס' כתובות גיטין ב"ק ושבועות ונקת תי' בשלחי מסכתות ובסופם קושיות ותיובים לפרשיות התורה. נדפסו בלחסופה בתוך חלקי השו"ת שלו (עיין שו"ת מהר"ם ן' לב). עוד כל"ל, ומח"ז חי' ה"ר שלמה הכהן על כמה מסכתות לשם נמצא גם כן לבדם: ווילמרשדארף, ת"ם, 2°. ורחיתי ג"כ חמ"ד ורחה כדפוס אמ"ד (?) ת"פ, 2°. ומולי הורס מבו"ת שלו ד"ח (מכל ק"ק דפשו"ת שלו ד"ח סס מבנת ולמד"ה א"ת שהות תפ"ו).

330. **חידושי** רבינו יוסף אבן מיגאש הלוי על מס' ב"ב עס קלת נוספות בגמלו בגליון הכ"י וגרשמו בפיס בשם תוספות: ד"א, בית"ן, 4°. עוד כל"ל בחוס' תי' להראב"ד הרמב"ן הרשב"א הרא"ה עליות דרבינו יוסף רבינו יהונתן הזקן גליון חוספות ותוכפי הרמ"ם (ומי' הר"י ן' מיגאש שם הס מל"ת כלשון ירלה הרוחה, ונס שלה רק בדרך לקוטים ולה הכל): לבוב, תקס"ם. זאלקווא, תקע"ב, 2°. ולרה"ם נמלה ד"ח הל"ל ב' כרכים, ע"ם 10—1309 № ומולי הס עס חוס' תי' הל"ל, ול"ע. (ועיין ג"כ עיני העדה, שיטה מקובצת על מס' ב"ב ומ"ם שם).

331. **חידושי** הנ"ל על מס' שבועות, וגלוו שליהס תי' שבועות להה"ר שמואל [בן] יצחק מודיליאנו ותי' רמב"ן ותי' קדושין למהרש"י הל"ל (הוא בעל נאמן שמואל). נדפסו בלחסופה שם אוריין תליתאי, עיין זה, (ועי' לשון סי' 402). עוד כל"ל עס חוס' קלת תי' חוכס ושו"ת להה"ר משה סופר מפרעסבורג: פראג, 1826, 8°.

332. **חידושי** ה"ר יוסף ממרשיליא. הובאו בס' מטה משה: (תג"י י' סי' ל"ה).

333. **חידושי הלכות** להה"ר יוסף ב"ר מתתי' דלקראט אבד"ק שערבשין על מס' עירובין: לובלין, חש"ד, 4°. (חלל נכי בן קלונימוס שהדפיס בין שנות ש"ם ושפ"ה: רשמם"ם ע' 1510).

334. **חידושי** ה"ר יוסף קובו בן בנו של מהר"י קובו על תל"ך. הובאו בהספד תלמידו מהר"י ן' שנגי עליו בספרו באר לחי ראי: (חג"י י' סי' ק"ח).

335. **חידושים** לר' יוסף קולון על מס' כ"ה יומח סוכה ולולב וחבוכה: כ"י יוא"ל № 236.

336. **חידושי** ה"ר יחיאל הכהן ר"י **באנקונא**. נזכרו בס' שירי זמרה לתלמידו: (תג"י י' ל"ד).

337. **חידושי מהריב"ץ**. ה"ר יחיאל ב"ר צבי הירש. תי' ולקוטים על גפ"ת ופוסקים ותוכחת מוסר: דיהרנפורט (אוסטרהא), תקע"ח, 4°.

338. **חידושי יעב"ץ**. ה"ר יעקב המכונה קאפיל אבד"ק ווערבויא. תי' על מס' חולין: פרעסבורג, תקצ"ז, 2°.

339. **חידושי** ה"ר יעקב **אלפנדארי**. הובאו בס' פקודת המלך ח"ח דף י"ב ע"ח: (תג"י י' קכ"ח).

340. **חידושי** ה"ר יעקב בי רב על התלמוד ובלור על הרמב"ם בכל מקום שליו מניד מפנה. (עיין שג"ב י' ל"ב ושה"ג שלי ח"ח בשמו). [על מס' קדושין נדפסו בסוף בו"ת שלו (עיין בו"ת בלות ב') ובלורו על הרמב"ם בל"ל ע"ם בריס תשובותיו].

341. **חידושי מהר"י**. ה"ר יעקב ב"ר לוי מק"ק ברייסק. תי' ם"ם ושו"ת ולקוטים: הוראנא, תקנ"ג, 2°.

342. **חידושים** ופסקים על שבועות בשם"ם, ושולי הס לסהרי"ל, כי חוסס שמו "אחיך הלוי": כ"י רד"א 36 №. (ובב"ד לח מלאתי עד כה, עיין לשון סי' 359).

343. **חידושי** ה"ר יעקב נוימבורג עה"ח ועל המדרש ולקוטים בהו"ת ולסיומים, ג' כרכים: כ"י רח"ם 269, 270, 271, №.

344. **חידושי** ה"ר יעקב עמדין (יעב"ץ) על הגמרא והרמ"ם ומדרש והערוך. (עיין שג"ב י' סי' ק"ח, ושה"ג שלי בח"ח בשמו).

345. **חידושי** ה"ר יעקב קאסטרו על התלמוד. רחה הל"מ מיד"ח בכ"י, כמ"ם בשג"ב י' סי' ם"ה, ובה"ג שלי ח"ח בשמו.

346. **חידושי** ה"ר יעקב **מקראקא** ובנו ה"ר העשיל על ם"ע י"ד מה"ע ומ"מ: כ"י רח"ם 252 №.

347. **חידושי** ה"ר יעקב בן ראובן ן' צור (הנקרא בשם יעב"ץ) ולקוטים ושלחי עניים: כ"י שם 261 №.

348. **חידושי** דיוים להה"ר יעקב **רפאל פייאנו**. מלוקטים מד' טורים, כ"י: (זצ"ל י' סי' ק').

349. **חידושי** רבינו יצחק אבוהב (מיוחס בעל מנורת המאור) על מס׳ קדושין: כ״י רד״א q, 789 №. ועל קצת מס׳ ביצה (עין חי׳ גלאנטי, שו״ת מהר״ם גלאנטי).

350. **חידושי** ה״ר יצחק אשקלוני. סוכתו בס׳ באר לחי רואי: (תג״י י׳ סי׳ ק״ט).

351. **חידושי** ה״ר יצחק ב״ר בנציון גירונדי וסיכומים על ס״ע מ״ת הל׳ כ״ס, וכו׳. (שם שם סי׳ כ״ג).

352. **חידושי** ה״ר יצחק בריבזילש [פריפולש בכתימה כ״י, ואני לא ראיתי ספ״י: רמש״ש] על ס״ע מה״ע ומו״מ ומו״ת: כ״י רד״א q, 538 №.

353. **חידושי** ה״ר יצחק העבינגען על רס״י. נזכרו בס׳ דבק טוב לתלמידו: (תג״י י׳ סי׳ ע״ז).

354. **חידושי** ה״ר יצחק הלוי הורוויץ אבד״ק קראקא על מס׳ כתובות, כ״י: (שי״ג).

355. **חידושי** ה״ר יצחק בנימין וואלף (בעל נחלת בנימין) על מס׳ ב״מ:ספר״א, תמ״ו, 4°. (וכל המצוה פועה, עיין רמצ״ש ע׳ 1096).

356. **חידושי** ה״ר יצחק ב״ר וידאל הצרפתי על תל״ך. סוכתו בס׳ צוף דבש עס״ת, ובס׳ מגלת סתרים על מסכת: (תג״י י׳ סי׳ ס״ג).

357. **חידושי** או פירוש רבינו יצחק הלבן על מס׳ כתובות: כ״י מינכען 317 №.

358. **חידושי** ה״ר יצחק הלוי (אחי הט״ז): נייוויט, תצ״ג, 2°.

359. **חידושי** ה״ר יצחק לוריא (האריז״ל) על מס׳ זבחים. סיס ניד בע״ס יד אהרן בכ״י: (שג״ב קי״ע, ושה״ג שלי מ״ח בשמו).

360. **חידושים** מר׳ יצחק לטיף על רמב״ם: כ״י יוא״ל 236 №.

361. **חידושי** ה״ר יצחק מאסאראן. סוכתו בס׳ באר לחי רואי: (תג״י י׳ סי׳ ק״ע).

362. **חידושי** ה״ר יצחק די מולינא על הס״ם והרמב״ם: (ול״א כ״ו ושה״ג שלי בשמו בח״ת).

363. **חידושי** ה״ר יצחק בן פינחס. פסקים שונים: קעניגסבערג, תור״ה, 8°.

364. **חידושי** ה״ר יצחק ב״ר ששת (הריב״ש) על התלמוד. ורבינו בצלאל בשיטותיו מביא קצת מחידושיו: (שג״א י׳, נ״ס ושה״ג שלי מ״ח בשמו). ועי׳ בכתובות שלו מזכיר בחשובותיו סי׳ י״ג וסי׳ ק״ב וסי׳ ק״ו.

365. **חידושי** ה״ר ישמעאל ן׳ חכמון על הס״ם והרמב״ם: (ול״א כ״ו ושה״ג שלי בשמו בח״ת).

366. **חידושי** הלכות לה״ר ישראל יצחק ב״ר חיים משה ברד״ח על כמה מסכתות. (עיין בהקדמת ס׳ טעמי תורה).

367. **חידושי** ה״ר ישראל בהן נראל עס״ת. סוכתו בס׳ ברכת טוב לתלמיו: (תג״י י׳ מ״ג).

368. **חידושי** ה״ר ישראל די קוריאל. נדפסו קצתם בספרי מבריו ותלמידיו: (שם שם קי״ד).

369. **חידושי** ה״ר ליווא ב״ר בצלאל (מהר״ל מפראג) על טור י״ד, והגהות על טור וב״י י״ד, ובסופו אמרי מועד חי׳ תורה למועדי השנה לה״ר מאיר ב״ר אליעזר מנייארן: חמ״ד (פיורדא), תקל״ה, 4°.

370. **חידושי** הנ״ל על הכי״ף ומלכי למס׳ ברכות יבמות ופסחים: כ״י רד״א q/590 №.

371. **חידושי** הנ״ל (כפי הנראה) על מס׳ שבת וב״מ: כ״י רד״א תקמ״ב ונק״ד לא מצאתי. [ובמעט אחסוך שייחס המבאים לזה מקס״ד 842—834 למהר״ל, עיין להלן 490: רמש״ש].

372. **חידושי** הלכות לה״ר מאיר ברבי אבד״ק פרעסבורג על מס׳ ביצה ופ׳ ערבי פסחים ומס׳ קדושין וכתובות, ובסופו דרשות וקצת עו״ת: דיהרנפורט, תקו״ם, 2°.

373. **חידושי** הלכות מהנ״ל. ח״ב, חי׳ על כמה מסכתות ופסקים עס״ת, וחי׳ על חמש מגילות בס״ם: פראג, תקכ״ג, 2°.

374. **חידושי** רבינו מאיר ב״ר ברוך על סדר טהרות: כ״י רד״א תקמ״ב, וכתוב שם שמוצא פעמים דרוש בתו״ט, אבל בק״ד F, 846 № לא נמצא רק על מס׳ אהלות לבד, ול״ע בתו״ט.

375. **חידושי** הלכות לה״ר מאיר בה״ר יעקב שי״ק (מהר״ם שי״ק) על מס׳ ביצה ב״מ כתובות חולין וגיטין, וח״ב חי׳ על מס׳ ב״ק סנהדרין שבת וזבחים, ובסופו דרושים ובאורים: הומבורג, אש״ר (תק״א), 2°. שנית כל ב׳ חלקים יחד: הומבורג, מצות ה׳ ברה מאירת עינים (תק״ז: רשמ״ם ע׳ 1757). דיהרנפורט, תקכ״ו. ברין, תקנ״ח. לעמבערג, 1837, 2°, וז״ז.

376. **חידושי** הלכות הנ״ל עס נמוד והגהות ה״ל מרדכי מארדוש אבד״ק פאריצק: פאריצק, תק״ע. אוסטרהא, תק״פ. זאלקווא, תקפ״ו. סדילקאוו, תקצ״א. שם, 1834, 2°.

377. **חידושי** הלכות לה״ר מאיר ב״ר יצחק אייזענשטאט על מס׳ ב״ק, ובקצתו ג״כ פנים מאירות: זולצבאך, תפ״ט, 2°.

378. **חידושי** רבינו מאיר הכהן מסרקסטה על מס׳ גיטין. היו ניד הג״מ חיד״א בכ״י, כמ״ש בשג״א מ׳ י״ח ושה״ג שלי מ״ח בשמו, ע״ש.

379. **חידושי** רבינו מאיר המעילי על מס' יבמות. עיין שג"א מ' ל"ו ושה"ג שלי ח"ג מות מ' (הרב המעילי). ומי' נדרים פ"ז הלכה י"ח, ע"ש.

380. **חידושי** ה"ר מאיר שטערן על יורה דעה: כ"י רד"א q, № 595.

381. **חידושי הר"ם**. (עיין זברון מנחם).

382. **חידושי** ה"ר מירדל מלבוב על ס"ע י"ד: כ"י רד"א תקמ"ב. ובק"ד F, № 904: ס"ל מסה מירדל מכד"ק לבוב, ע"ש.

383. **חידושי** ה"ר מיכאל בן הרב פנים מאירות. הוכתו בס' מאורי אש עמ"ת: (תג"י מ' י"ן).

384. **חידושי** ה"ר מנחם מן. הוכתו בס' ברכת טוב לתלמידו: (שם שם סי' מ"ס).

385. **חידושי נזהר"ם**. (עיין שיחת חולין).

386. **חידושי** ה"ר מנחם עזריה ב"ר (יהודה) מצליח פאדוה. עם לקוטי דיוים: כ"י הפליט 30 №.

387. **חידושי** ה"ר מנחם קאזים על מס' שבת. רמה הג"מ מיד"ח בכ"י, כמ"ש בשב"ב ס' קי"ג ושם"ג שלי ח"ב, (עיין שלום הבית). ופיכסב (ח"ח דף קמ"ו) כתב שנדפסו חדושיו על מס' חולין בליוור' לפני שנת תק"ם ע"ש. ומושבני לו משגגה כי חולי הם לה"ר מסה קוים שרמה הג"מ מיד"ח בכ"י, כמ"ש בול"ב מ' ד' ושב"ג שלי ח"ח בשמו, ומה גם הוח לא רמה בדפוס עד שנת תקנ"ח שנדפיס חו חת ול"ב שלו בליוורנו ומי שם קשה לסמוך על עדות הנרמה שמפי השמועה העיד ולח ידע להגיד שנת דפוסם חל נכון.

388. **חידושי מהרמ"א**. (עיין צילותא דאברהם).

389. **חידושי** ה"ר משה ב"ר חיים ברש"ט פיזאנטי על מס' חולין. (עיין נר מצוה).

390. **חידושי** תלמוד לר' משה ן' חלאווה. (עיין אמרי שפר לבנו ר' יהודה).

391. **חידושי** מכות. ה"ר משה מכות קונשטנטינא ס"ב פלחנטיוויסי [חל ווחלף ח"ח ע' 870: **Mose Maccoth** ולח נזכר נורת הספר 8°, ורמה לין נתון הוח לדעת מקומי פירסם חשר שנה חת שם המחבר **Maccato** ו ס ו ס י ף 8°, ונפשר שנדפסו חידושי מכות שם חבל שם המחבר תשוד מאד, רשמ"ש 1943 ושכחתי שם לציין מקומו בווחלף: רמש"ש].

392. **חידושי** ה"ר משה מפטיר מענדילש מאוסטרהא. הוכתו בס' ברכת טוב: (תג"י מ' סי' מ"ן).

393. **חידושי הלכות** לה"ר משה נורצי על מס' חולין. רמה פ"ר חנחל ניפי כיד סר"י קויס בב"י, כמ"ש בוח"ל מ' כ"ו, ע"ש.

394. **חידושי** רבינו משה ב"ר נחמן (הרמב"ן) על מס' ב"ב. ולפסנו לרמזוה בתוך ארבע שיטות להרשב"א, ושם מי' הרשב"ח על מס' ברכות חולין וגיטין, ומח"ז לבדם: פראג, תצ"ה, 2°.

395. **חידושי הנ"ל** על מס' גיטין. (עיין חמשה שיטות).

396. **חידושי הנ"ל** על מס' חולין. (עיין מזבח כפרה).

397. **חידושי הנ"ל** על מס' יבמות. (עיין תולדות אדם).

398. **חידושי הנ"ל** על מס' כתובות, ולפסנו נפש חידושי הרשב"א נמעות, ובפוסק הגהות בעל תום' יו"ט על ס"ע מה"ע: מיץ, תקכ"ה, 4°.

399. **חידושי הנ"ל** על מס' מכות וס' זה בולר. (עיין שבעה עינים, שלש שיטות).

400. **חידושי הנ"ל** על מס' נדה. (עיין חמשה שיטות).

401. **חידושי הנ"ל** על מס' ע"ז. (עיין מעשי צדיקים, שלש שיטות).

402. **חידושי הנ"ל** על מס' קדושין. ולפסנו רמזוה עם נמרח מס' קדושין ועם שמרי מפרשים (עיין תלמוד, מס' קדושין וכו'). עוד כל"ל, וגלוו מליהם שמרי חידושים (עיין אוריין תליתאי). עוד כל"ל, וגלוו מליהם חי' מהרי"ש (נקרח מהרי"ש ומהרש"י ומחחון נכון יותר, עיין לעיל סי' 320) (בעל נאמן שמואל), על הל' יסודי התורה להרמב"ם ופתיחה כוללת על חי' הרמב"ן לה"ל משה סופר מפרעסבורג ומכל לדיני וי"ג ושם יינס בשם ע"ז פ' העוכר לת העופלים: פראג, 1826, 2°. [וע"ע כי חלו מלחחדוים נרמה יותר שנם למהרי"ם מודיליחנו לחנר בקונץ אוריין תליתאי, ע"ם].

403. **חידושי הנ"ל** על מס' שבועות. (עיין שלש שיטות וס"ם שם).

404. **חידושי הנ"ל** על מס' שבת (עיין אוצר נחמד). עוד כל"ל, ולקוטי עירובין פסחים כ"ם יומח סוכה מ"ק חגיגה תענית מגילה ובכורות: וואר שא, תרי"ח, 4°.

405. **חידושים** על כל הש"ס כו'. (עיין גאון צבי).

406. **חידושי** ה"ר משה קזים על מס' חולין. רמה הג"מ מיד"ח בכ"י, כמ"ש בול"ב מ' ד' ושם"ג שלי בשמו.

407. **חידושי** הלכות לה"ר משולם זלמן אבר"ק פיורדא, ודרושים עה"ת: כ"י רח"ם 260 №.

408. **חידושי** ה"ר מתתי' טריווים על הסמ"ג: כ"י יוא"ל 236 № (ועי' במזכיר תרל"ו ע' 92).

409. **חידושי** ה"ר נחום ב"ר יעקב א"ש פיבוש (הר"ן). (עי' זכרון מנחם).

410. **חידושי** ה"ר נחום ריים, ע"ד הנסמך. מובאו בס' ברכת טוב לר"י נרמלו: (תג"י כ' ג').

411. **חידושי** רבינו נחמן בן הרמב"ן על מס' כילה. סיו ביד הג"מ מיד"ח בכ"י, כמ"ש בשג"ח מ' כ' ובוב"ב כ' ט"ו. ועיין בשה"ג שלי ח"ח סרמכ"ן בסופו, ובאות נ' בשמו.

412. **חידושי** רב נטרונאי גאון ע"ד הקבלה. מובאו בס' האמונות לרש"ע ב"ר ז"ע ובס' פרדס רמונים לסרמ"ק בשער סדיקלות פ"ו, ע"ש: (תג"י כ' סי' ס').

413. **חידושי** רבינו נסים ב"ר ראובן (הר"ן) מפרש הרי"ף. קצור מכל מדושיו על הרי"ף, לא נודע מי מכר הקצור, ובסופו לוח מכל הדיניס המתלויס בהלכה המידושיס. נלקטו ונמסרפו וחוברו יחדיו ע"י ה"ר יוסף אוטולינ.ין: ריווא די טרינטו, שי"ש, 2° et 8° . (ועיין מרדכי, כי נדפסו עם המרדכי וגם לבדם: רמשמ"ש ע' 2065).

414. **חידושי** הנ"ל על מס' ב"ב. רמה הג"מ מיד"ח בכ"י, כמ"ש בשג"ח כ' ז' ובשה"ג שלי ח"ח בשמו.

415. **חידושי** הנ"ל על מס' ב"מ: דיהרנפורט, חדוש"י הר"ן, 4°. (ובסופו חדושים מהגאון ר"ע איגר זצ"ל): סדילקאוו תקצ"ו, 2°.

416. **חידושי** הנ"ל על מס' כילה. רמה הג"מ מיד"ח בכ"י, כמ"ש בוב"ב כ' ח' ובשה"ג שלי ח"ח בשמו.

417. **חידושי** הנ"ל על מס' גיטין. הובא בשטמה לכילה"ד ע"י כ' אברהם ב"ר דוד נחמן ועשה להס הקדמה: קושטנטינא, תע"א. ברלין, תקכ"ח. שם, תקל"ח. פראג, תק"ע, 4°. סדילקאוו, תקצ"ו, 2°. ווילנא, תקצ"ז, 4°.

418. **חידושי** הנ"ל על מס' חולין. (עיין חמש שיטות).

419. **חידושי** הנ"ל על מס' מגילה. רמה הג"מ מיד"ח בכ"י, כמ"ש בוב"ב כ' ח' ובשה"ג שלי ח"ח בשמו.

420. **חידושי** הנ"ל על מס' מועד קטן. רמה ג"כ הג"מ מיד"ח בכ"י, כמ"ש בשג"ח כ' ז' ובשה"ג שלי ח"ח בשמו.

421. **חידושי** הנ"ל על מס' נדה. (עיין בעלי הנפש, עיני העדה, תודת שלמים).

422. **חידושי** הנ"ל על מס' נדרים. כתב הג"מ מיד"ח בשג"ח שם שנדפסו, אבל בערך תלמוד לא מזכירם, וכמ"ש דף 74 בתב: בפירושו לנדרים (רמשמ"ש ע' 2065), ולא ראיתיו עד כה, ואולי כוונתו לפי' סר"ן שנדפס בתלמוד שלנו.

423. **חידושי** הנ"ל על מס' סנהדרין. (עיין חמשה שיטות).

424. **חידושי** הנ"ל על מס' עבודה זרה. רמה הג"מ מיד"ח בכ"י, כמ"ש בוב"ב כ' ח' ובשה"ג שלי ח"ח בשמו, ומלא בכ"י יה"ש.

425. **חידושי** הנ"ל על מס' קדושין. לאיתי ביד יורשי מהרש"ר סה עיכנו בכ"י ונלמד (ועיין סי' 305).

426. **חידושי** הנ"ל על מס' שבועות. (עיין חי' גלאנטי, שו"ת מהר"ם גלאנטי).

427. **חידושי** הנ"ל על מס' שבת. רמה הג"מ מיד"ח בכ"י, כמ"ש בשג"ח כ' ז' ובשה"ג שלי ח"ח בשמו.

428. **חידושי** הנ"ל על מס' תענית. רמה הג"מ מיד"ח בכ"י, כמ"ש בשג"ח כ' ז' ובשה"ג שלי ח"ח בשמו. (ונדפס ווארשא, תרכ"ב).

429. **חידושי** ה"ר נתן נטע ב"ר שמשון שפירא אבר"ק הוראדנא (מהר"ן שפירא). הגהות וחי' על הרי"ף, נדפסו בתוך חי' אנשי שם עם התלפסי. (עיין אלפסי).

430. **חידושי** רב סעדיה גאון בתלמוד. מזכיר הג"מ מיד"ח בשג"ב ס' י"ב בשם שה"ק, ועיין שה"ג שלי ח"ח בשמו.

431. **חידושי** ה"ר סעדיה ב"ר נהוראי אזוביב על הס"ם. נזכרו גם' לחם יהודה למהר"י עייאש: (תג"י ס' סי' ח').

432. **חידושים** מר' עובדיה ירא (מברטנורא) על הסמ"ג: כ"י יוא"ל 236 №.

433. **חידושי** הלכות לה"ר עקיבא איגר ב"ר שמחה בונם מהלברשטאט ומי' תום' ופלפולים ותשובות, ונלקחם נדפסו בספרו משנת רע"ע: כ"י רח"ם 288 №.

434. **חידושים** ופסקים עה"ת להנ"ל: כ"י שם № 263.

435. **חידושי** ר' עקיבא איגר (?). לקוטים מחידושיו על מס' ב"מ גיטין וקמוכות ומי' מפוזרים: ברלין, תרי"ח, 2°.

436. **חידושי** רבינו פינחס הלוי (אחי הרא"ה) על התלמוד: (וי"א פ' ע' ושה"ג שלי ח"ח בשמו). [ועל כ' פנחס עיין מה שכיוונתי בקשימת כ"י מינכען סי' 237: רמש"ש].

437. **חידושי** ה"ר פינחס לבית קאצינעלנ־בויגן בעמות מגמיס ומסורמיס שבתלמוד : כ"י רח"ם 259 №.

438. **חידושי** הנ"ל עה"ת בפלפול ודרושים והספדים ומי' הלכות ושאלי עיניים ובאו בו מי' לזקנו ה"ר אליעזר היילפרין : כ"י שם 267 №.

439. **חידושי** הנ"ל עה"ת ודרושים לו ולה"ר גבריאל וה"ר יעקב מאטינגען ושאלי גדולים : כ"י שם 268 №.

440. **חידושי** ה"ר פרחיה [ב"ר נסים] על מס' שבת : כ"י אוקספורד 189 № (אורי).

441. **חידושי** רבינו פרץ על מס' ב"מ : כ"י רד"א F, 847 № . (ועיין נמוקי תוספות).

442. **חידושי** הרב כהן צבי על מס' מנחות (סוף ס"ר צבי הירש הכהן בעל נחלת צבי על ע"ע ח"ה).

443. **חידושי** רבינו צדוק על התלמוד . נזכרו בעה"ת סדר"ז ד"ו סי' קס"ה (ש"ב פ"ב ושה"ג אלי ח"ח בשמו).

444. **חידושי** רבינו קרשקש וידאל (תלמיד הרא"ה) על הש"ס . מובא בעזי"מ בתוספות ריש פ"ח דף י"ח ע"ד ובאו חידושיו ליד ס"ר חיד"ח ז"ל בכ"י , כמ"ש בשב"ע ק' ל"ח ובוע"ח ק' י"ג ושה"ג אלי ח"ח בשמו . והכי"ש בתשובותיו סי' תי"ג מזכיר חידושיו על מס' כתובות וסנהדרין ע"ש.

445. **חידושי ש"ס** לה"ר ראובן ב"ר אברהם הלוי . עיין בספרו נחלת ראובן על הפטרות : (זצ"ל י' סי' ח').

446. **חידושים** ומנוקים על רש"י והרמ"ס לה"ר שבתי אהרן חיים מאריני . כ"י ביד נכדיו ויונתי מלניו : (תג"י ב' ע"ת).

447. **חידושי** ה"ר שבתי באלויי על גפ"ת . סומא בס' אור חדש : (שם בס ד').

448. **חידושי** ה"ר שלמה בן אדרת (הרשב"א) על מס' ב"ק עד דף ס"ז : פראג , תצ"ד, 2°. (ועיין חמש שיטות , שבע שיטות).

449. **חידושי** הנ"ל על מס' הש"ל חלק ב' עד סוף המס' , ובסופו קצת מדרוש ח' וכל דרוש ע' מס' אור לישרים להה"ר זרח לוידלין : נאוויידוואהר , תקפ"ה , 4°.

450. **חידושי** הנ"ל על מס' ברכות . (עיין שבע שיטות).

451. **חידושי** הנ"ל על מס' ניטין וברכות וחולין, וברחשונה יסעו חי' ב"ב ודיני דגרמי להרמב"ן : ד"י , רפ"ג . עוד, עם מפתח : ד"א , עת"ה . פיורדא , תקי"א , 2°.

452. **חידושי** הנ"ל על מס' גיטין . (עיין שבע שיטות).

453. **חידושי** הנ"ל על מס' חולין . (עיין חי' הנ"ל על מס' גיטין , שבע שיטות).

454. **חידושי** הנ"ל על מס' יבמות . (עיין חמש שיטות , שבע שיטות).

455. **חידושי** הנ"ל על מס' כתובות . מן חי' הרמב"ן , ומיוחסות בשטות להרשב"ץ . (ועיין חי' הרמב"ן על מס' כתובות לעיל).

456. **חידושי** הנ"ל על מס' מגילה . (עיין שבע שיטות).

457. **חידושי** הנ"ל על מס' מנחות . לחם סג"מ חיד"ח בכ"י , כמ"ש בשב"ע ס' י"ו ושם"ע אלי ח"ח בשמו . (ובדפס ווארשא , תרכ"א).

458. **חידושי** הנ"ל על מס' נדה: אלטונא, תצ"ז, 4°. עוד כל"ל, ובסופו פי' הרשב"ץ על מס' קנים ותי' ה"ר יחיאל קאצינעלנבויגן על מס' נדה: מינץ, תק"ל, 4°. (ועי' שבע שיטות).

459. **חידושי** הנ"ל על מס' נדרים . (עיין חמש שיטות , שבע שיטות).

460. **חידושי** הנ"ל על מס' קדושין: קונשטנטינא, תע"ז . ברלין, תצ"ג . זאלקווא, תקס"ו, 4°. (ועיין חמש שיטות).

461. **חידושי** הנ"ל על מס' כ"ק . (עיין שבע שיטות).

462. **חידושי** הנ"ל על מס' שבועות : שאלוניקי , תפ"ט . לבוב , תקמ"ה . פראג , תקמ"ח . שם , תקס"ה , 4°. [בשמ"ש 2271 ובאוספות שם לפי רשימת רוזענטא 894 . ובספר בעת באוקספורד : רמש"ש].

463. **חידושי** הנ"ל על מס' שבת . (עיין שבע שיטות).

464. **חידושי** ה"ר שלמה ב"ר יחיאל לוריא (מהרש"ל) על ש"ע אה"ע עד סי' קס"ו : כ"י רד"א q , 431 №.

465. **חידושי** ה"ר שלמה גבאי וה"ר שמואל בנבנשתי מקושטי' עה"ת . סומא בס' אזני יהושע ובית ישראל להה"ר יהושע בנבנשתי : (תג"י ב' סי' י"ד).

566. **חידושי** ה"ר שלמה (בעל מרכבת המשנה) בש"ס גפ"ת : (עיין שג"ב מ' קל"ב ושה"ג אלי מרכבת המשנה בח"ב).

467. **חידושי** ה"ר שלמה סג"ל וה"ר שמואל פיוויוש על תנ"ך . סומא בס' ברכת טוב : (תג"י ב' ט"ו).

468. **חידושי** ה"ר שמואל אליעזר ב"ר יהודה הלוי אידלש (מהרש"א) על פירקי עה"ת והגדות על הרמ"ס . מלוקט מתי' הלכות ואגדות שלו ע"י ה"ר צבי הירש ב"ר מאיר הבהן מזיטל , עם תי' מחיו ר' אריה ליב (והוא ר' ליב המזכר לגל פירקי ת"כ 83) : הענא , תע"ז (1716) : פיורדא , תקכ"ד . קופיל , תקנ"ו , 4° . ולפ"ד פירקי ת"ח ע' רכ"ב נוספו הוספות ר' הירש **Sittel** בן מאיר הבהן בעה"ס תאומי צביה בדפוס פיורדא . [לכל בריאות נמדנער ע' 678 , 764 לא נמצא עה"ס **Sittel** ולא נזכרו הוספות בעה"ס תאומי צביה רק המו"ל בהגת תע"ז שמו נזכר בן מחיר מליעה ! : רמש"ש] .

469. **חידושי** הלכות להנ"ל על י"ח מסכתות בש"ס : לובלין , שע"ב . וח"ב על יו"ד (לו י"ל ?) מסכתות : לובלין , שפ"א , 2° . ונדפסו לחת לחת בין הסניס המלוס [ולחי המרכתי בריאות הדפוס הרחמון הזה בריאתי ע' 2421 : רמש"ש] . עוד כל"ל, דפוס ב' עם המהרש"ל : לובלין , חש"ד (? סביב שנת שצ"ו) 4° . [קנה עיכובן רמה הח' רמש"ס , עיין בריאתו ע' 2422 ובמ"י לא נזכר כ"א פסחים בשנת של"ו] .

470. **חידושי** הלכות הנ"ל על כל הש"ס בסדר לחר ומהרש"ל בשולי היריעה : ספר"מ , ח"מ . ברלין, תס"ו . ווילמרשדארף , תפ"א . פיורדא, תק"ב . ברלין תק"ה . שם , תקט"ו (8° et 2°) . ד"א , תקט"ו , 2° . פיורדא , תקל"ח . חמו"ד (אופיבאך מו ספר"מ) . ווין , תקע"ה . קאפוסט , תקע"ה , 2° . וכלה נדפס עם כמה מיני ש"ס (עיין תלמוד) . וז"ז גם בכמה וכמה מסכתות נפרדות פ"ע .

471. **חידושי** הנ"ל על מסכתות . (עיין זכרון דברים) .

472. **חידושי** הלכות מהדורא בתרא מהנ"ל על מס' ב"ק , ב"מ , בבא , עירובין , יבמות , גיטין וחולין, ונכללו בו חי' הלכות ואגדות לחתנו ה"ר משה ב"ר יצחק בונם אבד"ק לובלין: בשנת פִּי רִצָּה נָא [בהוא ת"ל (רמש"ס 2425) ודפוס ש"ץ בשנת"ח תקמ"ב 13 לחיום: רמש"ש] . פראג , תנ"ב . אלטונא , תצ"ר . הומבורג , תצ"ו , 2° . ברין , תקנ"ו , 4° . ווין , תקע"ה . שם , תקע"ז , 2° , וז"ז .

473. **חידושי** הנ"ל על מס' הוריות : ד"א , תס"ד , 8° . [עם הגמרא . לכל פירקי ת"ח ע' 19 נמצא לחר ומלא שחסר שמהרש"ח הוא ר' שלמה בן לחרת : רמש"ש] .

474. **חידושי שמואל** . ה"ר שמואל ב"ר אלישע משער אריה. חי' והגהות על הכ"י על ד' טורים ועל הע"ע : כ"י רח"ם 243 № .

475. **חידושי** ה"ר שמואל ב"ר אלעזר מאפטא על מס' כתובות וקדושין: פרוסטיץ, בבל משלה , 4° . (לכל נראה שנ"ל בבל משלה שהוא שם"ב : רשמש"ם ע' 2224) .

476. **חידושי** ה"ר שמואל בברך אבד"ק ווירמיש (זקנו של הרב חות יאיר . רד"א תקמ"ב , ודלא קי"ד שכתב שהוא נכו של הרב חו"י) על מס' כתובות גיטין קדושין סנהדרין מכות וע"ז : כ"י רד"א q , 778 № .

477. **חידושי** ה"ר שמואל גארמיזאן על כל התלמוד ועל קצת מס' . היו ביד הג"מ חיד"א בב"י , כמ"ש בשנ"ח ב' מ"ע ושם"ג שלי ח"ח בשמו .

478. **חידושי** ה"ר שמואל ב"ר יצחק אלנאזי על י"ח מסכתות בש"ס ועל הר"ן ומנוקי יוסף, כ"י : (ש"י) .

479. **חידושי** ה"ר שמואל (זאנוויל) הלוי עה"ת . הובאו בס' בתוספות פסים דף כ' ע"ג : (תג"י ב' י') .

480. **חידושי** ה"ר שמואל די מודינא (הרשד"ם) על כמה מס' . נלקח הג"מ חיד"א בב"י , כמ"ש בנו"ח ב' ח' ושם"ג שלי ח"ח בשמו . וחי' על מס' כתובות לו ולמהר"י פאסו נמצא בב"י רח"ם 280 № .

481. **חידושי** רביט שמואל הנגיד על התלמוד והרמב"ן , מביאם בחידושיו : (שג"ב ב' ע"ז ושה"ג שלי ח"ח בשמו) . והוא ב' הלכתא גברוותא , עיין זה .

482. **חידושי הרשב"ץ** . ה"ר שמחה בונם בה"ר צבי הירש בהנא רפאפורט . חי' על מס' כתובות וגיטין: פיורדא, תקל"ה, 2°.

483. **חידושי הרשב"ץ** . ה"ר שמעון ב"ר צמח דוראן . רמזי פרקי מס' נדה וחי' על מס' כ"ה ופי' על מס' קנים : ליוורנו , תק"ה , 4° .

484. **חידושים** על רמ"י והרח"ס לה"ר שניאור זלמן אשכנזי ולה"ר שלמה פרץ מחכמי עיר גיבנת . הובאו בס' קרני ראם וזרע יצחק לה"ר יצחק מדאנ : (תג"י ב' קי' ה' ו') .

485. **חידושי** עיכובין לתלמיד הריטב"א : כ"י מינכען 385 № .

486. **חידושי תלמיד** מהרי"ל : כ"י רד"א F , 848 № .

487. **חידושי** דינים ופי' תקון שטרות לרבינו תם ומהר בעלי תוספות : כ"י רד"א F, № 658 .

488. **חידושים** בדיני ס"ע י"ד לגדולי הרשטוניס, ומהם רבינו יהודה אוברניק וכבינו יהודה ממגנצא ה"ר אליעזר קלויזנר וה"ר בנימין מרעגנסבורק ה"ר יעקב מאוסטרייך וה"ר משה מהאללע וה"ר אהרן פאפנהיים, וכבים זולתם : כ"י מינכען № 402 .

489. **חידושי** הלכות על מסכתות מסדר מועד נזיקין קדשים ויבמות וכתובות לגאון א' . נעתקו שנת תנ"ג: כ"י רד"א F, 842—834 №. ועיין רד"א מבוא תקמ"ב 22 № ועי' לעיל 372.

490. **חידושי** ניטין וקדושין . לח נודע מחברם : כ"י רד"א q, 776, 778 № .

491. **חידושי** גפ"ת שונים לח נודע למי הם : כ"י הג"ל q, 779, 780 № .

492. **חידושים** ובאורים לי"ט בכלל ובפרט לסוכות ולדינים השייכים לזה, וסדר תפלת יו"ט כפוסקים רשטונים, לח נודע למי : כ"י רד"א תקמ"ב 15 № וק"ד q, 591 № .

493. **חידושים** ובאורים הג"ל לשבועות ולר"ה בכלל הג"ל : כ"י רד"א תקמ"ב 16 № .

494. **חידושים** ובאורים הג"ל לפסח והגדה ס"פ וכל השייכים להם ודינים המסתעפים מהם, ומה נרחה שהמחבר היה נבד מהר"ל מפראג ותלמידו על בעל תוספות י"ט : כ"י רד"א תקמ"ב 17 № וק"ד q, 572 № .

495. **חידושים** ובאורים להג"ל בפלפול עצום בפוסקים רשטונים הרי"ף והרמב"ם ושור והבאים מחריהם בהלכה ומלובת דדינת על מס' סנהדרין חולין ב"ב סוטה ב"מ תענית ומבניות זרעים תרומה (?) פרה וידים, ועל מס' כתובות מ"ק בילה עירובין שבת ברכות וקדושין : כ"י רד"א תקמ"ב 18 № .

496. **חידושים** מבגדי כהונה וקטורת וכלי הקדש ודיני מזוזה וכתיבתה, וקבת מח"מ ועל תפלת שמו"ע להג"ל: כ"י שם 18 № וק"ד q 578 №. אמר אביו"ב : תמצת מלה (496—492 №) סדרתי שם כפי שנמלאים בדד"א תקמ"ב ולח ע"ם רד"א קהלת דוד מבני טעמים : א) בדד"ח תקמ"ב נמלא זכר למחברם ואף שם לח בשלימות אשר לח כן בק"ד . ב) בדד"ח תקמ"ב נכללו שני המחברונים ביחד וכתוב שם שבשם בי"ו ברכים, ובק"ד כם נפולים ונפרדים לחים חים לבדו מבלי שם מחבר אשר אין תועלת להחריך בכל אח"ב, ואשר חלקתי מבני חת החחד שמה שם לבנים (495 №

496) הוח מפני כי זה החחרון מיוחס בק"ד q, 578 № למהר"ל מפראג עצמו ובדד"ח תקמ"ב מיחסו ג"כ לנכדו הג"ל .

ואחרי המפוח בק"ד לדעת לחיש מקום הברכים ומי' הפוסקים ומס' הג"ל נרחה לי שבשם 770, 771,774, 775, 783, 785,786,787,793, 796, 797, . ועל מבניות זרעים ומס' סוטה וסנהדרין לח מלחתי בק"ד עד כה .

497. **חידושים** על מס' ברכות תענית ומגילה, לח נודעו למי : כ"י די רוסי 190/3 № .

498. **חידושים** על מס' יבמות . נעתקו ע"י ר' יצחק איגרא (?) : כ"י די רוסי 115 № . ולפי דעתו נכתבו בחחת הי"ד למספרם .

499. **חידושים** מס' גיטת ביתן הוח קצור מפי' ריב"ט ורשב"ם : כ"י רד"א תקמ"ב 26 וק"ד q, 958 № . וכ' שם : "מי' מס' גיטת ביתן עם פירוש" .

500. **חידושים** בדיני ס"ע ח"מ עד סי' קמ"ח : כ"י רד"א 0, 572 № .

501. **חידושים** על טור ח"ח וי"ד לא' מגדולים: כ"י רח"ם 277 № .

502. **חידושים** על טור וכ"י ח"ח בסימנים הרשטונים מהלכות שבת לא' מגדולי תלמידי מהר"י בריא"ל: כ"י שם 276 №.

503. **חידושים** על טור ח"מ, לח נודע למי : כ"י רד"א q, 600 № .

504. **חידושים** על טור י"ד כג"ל : כ"י שם q, 593 № .

505. **חידושים** ולקוטי דינים, לח נודעו למי : כ"י רד"א q, 650 №.

506. **חידושים** על ליזה מסכתות בס"ם כג"ל : כ"י שם q 794 № . עוד כג"ל, ועל מבניות וכג"ל : כ"י שם q, 795 № .

507. **חידושים** על מסכתות וקבת כ"י מהר"י ליזר ריסער : כ"י רח"ם 287, 286 № .

508. **חידושים** על מס' ע"ז ושמרי עניים, לח נודע למי : כ"י רח"ם 282 № .

509. **חידושים** על מס' קדושין לחד מגאוני קמאי : קונשטנטינא . . .

510. **חידושים** על מס' שבועות לא' מרבני תונים : כ"י רח"ם 283 № . (ועיין ושבועתו ליצחק) .

511. **חידושים** על מס' שבועות ועל פ' מרובה בשם ב"ק, לח נודע למי מגדולים . ולפי הנרחה היה בדור מהר"י ן' לב וברש"ך: כ"י שם 284 №.

512. **חידושים** על הש"ך ופר"ח ושמרי לחרונים לס"ע י"ד : כ"י רד"א F, 659 № .

513. **חידושים** על ס"ע ח"מ, ונרשמו סליחות על גזירות ת"ח: כ"י רח"ם 275 №.

514. **חידושים** על ס"ע י"ד ועל הסמ"ע ממיזח גדולים: כ"י רד"א q, 594 №.

515. **חידושים** על מס' תענית, לא נודע למי: כ"י רח"ם 285 №.

516. **חידושי אגדות** לר' שלמה בן אדרת (הרשב"א). נדפסו בס' עין יעקב, עיין זה. גם נמצאו בכ"י רד"א q, 1159 № ושם 822, № נמצא על מס' נדרים תענית ב"ב חולין ע"ז ונדרים, ע"ם: ורח"ם 1757, et 509, עיין במפתח: וואטיקאן 293, 295, 357, [רמש"ם 2272: קנתס נדפסו נספחים לתולדות הרשב"ם בל"ח להח' כ"י פעלעס ברעסלויא הרכ"ג ע' כ"ה והלאה: רמש"ש].

517. **חידושי אגדות** לה"ר שמואל [אליעזר ב"ר יהודה הלוי] אידלש (מהרש"א). חי' ובחורים על אגדות מסדר זרעים וקצת מסדר מועד נמצים נזיקין וקדשים: לובלין, שפ"ז—שצ"ב, 2° (אות זה ראיתי ובחוב על השער שפ"ז ובסופו שצ"ב כי נדפס מעט מעט) [ומי שפוגה, כי ראיתי קה"ר F 793, № שנדפסו כל זה בשנת שפ"ז, אבל חי' על סדר מועד לבד נדפסו בקראקא שנת שצ"א ובסופם שמ שמים בפרט, וכתב "סליקו כל תידושי אגדות על כל הש"ס" וע"כ חסר ש"י שנדפסו כלן בקראקא (רמש"ם ע' 241): רמש"ש].

518. **חידושי אגדות** הנ"ל. על כל האגדות כסדר כל הש"ס, לף על אגדות שלא נמצאו בעין יעקב, ב"ח: ספר"ם, תמ"ב, 2°. ונדפסו בס' עין יעקב, עיין זה.

519. **חידושי אגדות** למהר"ל מפראג (?) על רוב הש"ס: כ"י רד"א F, 6—865 №.

520. **חידושי אנשי שם**. ה"ר שלמה קלוגר. סו"ת מלוקטות מכל חבוריו הסדיר לש"ע ה"ס"ע סי' קכ"ט ולדיני ממות ממסים ומסים: לייפציג, ישי"ש (תר"ך) 4°.

521. **חידושי אנשי שם**. (עיין אלפסי).

522. **חידושי גאונים**. על מס' ב"ק ב"מ וסנהדרין, ובפרט מה"ר אברהם ברודא: חמ"ד (אופיבאך) תפ"ג, 8° (אות אל תסיג גבול, ול"ע אל תסיג גבול, כוונתה מסופו: רמש"ם ע' 548, ועיין ג"כ משחת יין).

523. **חידושי הגרשוני**. ה"ר גרשון אשכנזי אוליף אבד"ק מיץ. קנתס חי' והגהות לש"ע י"ד וח"מ ואה"ע והגהות על הסמ"ע וש"ך וט"ז וקנתס חי' תוספות ושו"ת וקנתס לרוחים מס' נרחמים ודרוש מס' ותחתן: ספר"ם, ת"ע, 4°.

524. **חידושי דיני דגרמי** לה"ר היים יונה תאומים ודוגמת מספרו סדר משנה על הרמב"ם: חמו"ר, 2°. ובנירוף ים של שלמה על ב"ק: יעסניץ, תפ"ג, 2°. ומיוחס בטעות עם **עלה דיונה**, עיין זה. (ועל דפוס ג' כתוב מהר"ם מיזענטעטט בחי' ב"ק דף ל"ט שבתב שם קונט' הגדפס מחדש, וכו': רמש"ם ע' 1431).

525. **חידושי הגדה**. (עיין מאמר מרדכי).

526. **חידושי כללי סוגיות**. (עיין באר יעקב).

527. **חידושי המאירי**. רבינו מנחם ב"ר שלמה **לבית מאיר**. חי' על מס' מגילה: ד"א, תקב"ט, 8°. עוד כל"ל, עם חי' חגיגה ותענית: פראג, תק"ע, 4°. עוד כל"ל, על מס' שבת: ליוורנו, אשרי"ך ושו"ב, 2°. ועל מס' נזיר (ומיוחס מספרו בית הבחירה, כדמוכח מתוכו) נדפס מתוך כ"י יחן: ברלין, הרי"ש, 4°.

528. **חידושי סופרים**. ה"ר יוסף בה"ר שמואל **אבוהב**. מ"מ מסו"ת וחבורי המחברוים מד' טוריס, כמו ס' לקט הקטח. נדפסו בסו"ת חיים שאל ח"ב, ע"ש, ועיין זה להלן. ומיוחס לה"ר יעקב **במהר"ש אבוהב** בשם הקדמת ס' עקרי הד"ט, ול"ע שם.

529. **חידושי פוסקים** על מס' ברכות והלכות טרפות לגאון א': כ"י רד"א תקמ"ב ובך"ד לא מלאתיו עד כה.

530. **חידושי פתחיה**. ה"ר פתחיה אבד"ק גוצנהויזן. חי' ופסקים עה"ת: כ"י רח"ם 257 №.

531. **חידושי הרש"ה** (שמעון הורוויץ). (עיין השלאה שבערכין).

532. **חידושי תורה**. (עיין לקט יוסף, פירוש התורה לר' יוסף בכור שור).

533. **חידות** איזופוטי הפילוסוף (ובטעות נקרא גן עדונים). משלים. [בכתב נעתקו מס' בלשון נרבית, ובכר סתרכתי עליהם בתלמוד מיוחד "Isopet hebraeisch, ein Beitrag zur Geschichte der Fabeln im Mittelalter" Jahrbuch für roman. u. engl. Lit. Bd. XIII. S. 351. etc.: רמש"ש]. ונדפסו עם בן סירא ועם דברי הימים של משה, ע"ש.

534. **חידות** והשגחות לאיפוקראט, לו ס' ההכרות [פרהנאסטיקא]: כ"י מינכען 110/7 №. [ומסרטים בלבל בדרכו. ומי ראיתי כ"י קה"ר q, 1643 №, וכ"י אורי 417 №, וכ"י האמבורג 123 №, וכ"י שלי, ובכתבים

יוא"ל ע"פ זד"ל נמוכיר, כ"י 125, נדפס נעטעת מידות אבוקרט: רמש"ש].

535. **חידות חנוכה**. מאמתי נכתיבת כת"ד 8° ולא לחיתי עד כה, ואולי כוונתו לקונטרס חנוכה כתבית הכולל חידות לחנוכה ופתרונם, ועיין רח"ם 1471 ומאסף כתך י' ע' 80.

536. **חידות מגילה**. כולל כל מגלת פוריס ונכ"ק פניס ותחור לותיות מ'נ'י'ל'ה' וכו': ד"א,חש"ד (נדפוס ליב זופמנס) 16° (ו' דפיס) [תכרו תכס ה', ומפני הענוה שמו סס נמסתריס: ויש על פגמון זה ספריס קטניס לתניס: רמש"ש].

537. **חידות מני קדם**. ה"ר יהונתן אייבשיץ. על עניניס עמוקים נחכמת הקבלה. הוציאו נמכתבו לבע"ס פני יהושע הנדפס בכ"ח ג' מכתב ב' והמתרון, ע"ם.

538. **חידת שמשון**. ה"ר אשר אנשיל ב"ר משה בער. תוכחת מוסר, ומחלק לשלשה עמודים: פיורדא, תקמ"ה, 4°.

539. **חיי אברהם**. ה"ר אברהם כלפון. טעמי דיני ש"ע ח"מ וי"ד וטעמי מנהגיס שונים: ליוורנו, נת"ן אלהי"ם, 4°.

540. **חיי אברהם**. ה"ר רפאל אברהם חיים קובו. ח"מ, חי' ונתוריס ע"ס התרומות וגדולי תרומה, וח"ב דכוסים: שאלוניקי . . . 2° (קמ"ד דפין).

541. **חיי אדם**. ה"ר אברהם ב"ר יחיאל מיכל דאנציג. ח"מ, כל דיני ש"ע ח"מ הלכה למעשה ע"פ מסקנת סחרוניס. וח"ב נשמת אדם נאור מקור כל הדיניס וחידושיו נכס: ווילנא, תק"ע, 2°. ונדפס סס עוד פ"ר, וגס ז"ז, ונפרע סחלק חיי אדם לנדו.

542. **חיי אדם** הנ"ל עס נשמת אדם הנ"ל, ומחר הלכות שנת נוסף נו ס' זכרו תורת משה שלו נדיני שנת (ועיין זה נאות ז') . ג' חלקיס: לעמבערג, תר"ו, 8°, וז"ז.

543. **חיי אסף** וקורותיו וקנת מעליו. נעתק ללה"ק ע"י ה"ר יואל בער כהן (מעתיק הטעלעפאק: עיין כבוד מלכים): ווארשא, תרי"ח, 8°.

544. **חיי בשרים**. ה"ר יצחק חיים כהן מהחזנים. מזכיכו נספרו עת קץ: (תג"י י' סי' מ"נ).

545. **חיי טוביה**. (עיין תורה, ספרים הנוספים).

546. **חיי יהודה**. ה"ר יהודה אריה די מודינא. תולדות ימי חייו וכל הקורות לותו, כ"י. וקנור ממנו הורס ונדפס נרחב ס' נחינת הקבלה לה"ר יש"ר ז"ל [וקנתו כס' תשכנזי של גייגער על ריח"ס: נרעסלויא, 1856: רמש"ש].

547. **חיי יצחק וזכרונות יצחק**. (עיין תועפות ראם).

548. **חיי משה לפילון היהודי**. נעתק ללה"ק ע"י ה"ר יוסף פלעש, וכסופו כתות מני קדם על כת המיסייס ותַּרְפָּתָא: פראג, 1838, 8°.

549. **חיי הנפש**. כ' נסה"ד שכ"ה וז"ל: חיי הנפש, סוגות מסוגות המורה שגילה כ' אברהם בעל המורה [ז"ל על המורה ?] ונכתה מקומות כ' אברהם ספרדי בעל המורה. ספר זה כ"י יש נון,דכריס וכוגות נולחיס ועניניס רניס חנני ה' נו, עכ"ל. [מתנרו כ' אברהם אבואלעפיה. עיין רשימת כ"י מינכען 408 № וסס הלחיתי שמלא נכ"י ווין,וכרשימת כ"י ווין כתוכו נעטות סתרי תורה. ונחלק לשלשה חלקיס: יום מועד, שבת, כפורים: רמש"ש].

550. **חיי הנפש ונצחיותה**. ה"ר יהורה הלוי הורוויץ אסיא דק"ק ווילנא. על המחרת הנפס נמליצה, עס פי' נסס תורת הבית ותח"ז צרי היגון על דתנה וכעט נמשל ומליצה, כל הנ"ל מספרו בית מדות. תח"ז מאמרי מזימה מעלי מוסר נמליצה וחכוז ד' לשכות, ועד לחרון מראה מוסר ומשלי החכמה כנ"ל: פאריצק, דע"ת חכמ"ה, 8°.

551. **חיי עולם**. ס' קדמון נדיניס והנהגות. [מתחיל "אלה הדנריס אשר יעשה אותם"]. מוציכו המדדכי נהלכות קטנות סי' רח"ן והנ"י נח"ת סי' כ"ן, ולדעת נוכן תכרו רבינו יצחק ההסיד. [וכס' ארחות חיים לכ' לחרן הכהן נרחבו נקרא המחבר יצחק חסד, והוא טעות הדפוס, וכס' תסידים לכ' משה כהן (דפוס ווהרשא) נקרא ר"י חסיד: המזכיר תרכ"ט ע' 114]. וגזכר ג"כ נס' הגן פ"ז (נח"ל דף קכ"ו העתה c) וכתנ"י לות מ' סי' ת"י כתב שהות ס' היראה לרכיכו יונה ההסיד מגירונדי ז"ל, ע"ם. [ונדפס מקוצר קצת ונלי סס המחבר: ד"ו, שי"ב, 16°. ד"ק, חמו"ד (מפסר שנדפס ביחד עס מלחמות החכמה והעושר) 8°. ושוד מכוון יותר לס' היראה מכל נרחב הספר נמלאו הדנריס . . . ע"כ קרא סס להספר חיי העולם הבא (ועי"ז נשתנה הש"י). נדפס נסוף הלכות דעות מס' משנה תורה לרמנ"ס: ד"ק, שכ"ה, 4°. ונמלא נהרכות כ"י, וקנתי מתחיליס כמו ס' היראה "טוב לגבר כי ישא" וכו', עד שלא ידעתי מתוך הרשימות לימה ספר הוא, ובכ"י וואטיקאן 285 № נקרא ס' הנהגות נמדות החסידים, והדנריס לחוכיח, עיין רשמ"ם ע' 1426 והנוספות וע' 2662, וכשימת כ"י המנוכז 80 № : רמש"ש].

552. **חיי עולם**. ה"ר יחיאל נסים איש פיסא ב"ר שמואל ב"ר יחיאל ב"ר יצחק. ט"ז פרקים על דיני משכון והלואה. ונגמר בנת שי"ט: כ"י די רוסי № 1267. (ועיין כ"ח ס' דף קנ"ט, והמזכיר תרכ"ג ע' 28 נהפרם).

553. **חיי עולם**. ה"ר רפאל משה די בולה. דרושים ע"ם נרמזים ומוסר: קונשטנטינא, תקי"ב, 4°.

554. **חיי עולם**. ה"ר שמעלקא טויביש. חי' על ס"ע ח"מ עד סוף הל' נהכ"ג: יאסי, תרי"ח, 4°.

555. **חיי עולם**. (עיין חי העולמים ומ"ם שם, ועיין צרור החיים, תפלות).

556. **חיי עולם הבא**. ר' אברהם אבואלעפיא הרואה. פי' על שם של ע"ב בעיגול, ונקרלו נ"כ ס' העיגולים, ושיט לה"ל יש"ר קנדיא בכ"י, כמ"ש בסוף ס' גובלות חכמה, ונמצא בכ"י די רוסי ף 1138 № וכ"י הפליט 8 №, וקה"ד q 290, 1056, 959, № ורח"ם 291, № ובפארים, וכ"י יה"ש, ובקראקא (הנגיד תרכ"ג ע' 140, ושם מפליג ביקרותו) ולולי הוא ס' הגלגל נפי' עשר ספירות נכ"י רי"ם ריגיו 55. קלחו נמצא בכ"י מינכען 40 №.

557. **חיי שמשון**. ה"ר זיסקינד ראשקאוו הלוי. סיד מוכרי על מעשי שמשון הגבור נדרך ספור: ברעסלויא, תקפ"ד, 8°.

558. ס' **חיים** לר' אברהם אבואלעפיה נקבלה: כ"י מינכען 285/5 №.

559. **החיים**. על עניני שוחט (ומפשר שהוא המוכח מכ"מ ניוני). הוא המיוחס לראב"ע מכ' משם ב"ר מסדלי תקו (יסכון 183 .VI) וואטיקאן 431 №. פינסקער 11 №. שענבלום, די רוסי 1390, 1423 №. (עיין רשימת כ"י מינכען נרמז"ם סי' 207, והעתק קטן מס' החיים בכ"י מינכען 57, 357 № לא ידענו אם הוא מס' הזה או מספר שחתרו לנעל הכרוקא).

560. ס' **החיים**. רבינו אלעזר ב"ר יהודה מגרמיזא (הרוקח): כ"י רח"ם 187 №. רד"א F 891, №. (צונץ גא"ל דף שע"ז סערה a).

561. ס' **החיים**. ה"ר חיים אנגיל. דרושים עה"ת: שאלוניקי, תקצ"א, 2°.

562. ס' **החיים**. ה"ר חיים ב"ר בצלאל (אחי מהר"ל מפראג). עניני מוסר ופשטים, ומחלק לה' ספרים: ס' זכיות, ס' פרנסה וכלכלה, ס' חיים טובים, ס' סליחה ומחילה, ס' גאולה וישועה: קראקא, שנ"ג. [נסיר כ' יצחק בן שמשון נמצא: שנת סו"ד הגמו"ן חיי"ם כ"ן בגלג"ל זלה"ס (רשמ"ם ע' 825) וד' פראג שע"א מצא פירסם נדוי מן קס"ד 890, q №: רמש"ש]: ד"א, תע"ג. לבוב, תקס"ד. מעזיבוז, תקע"ז, 4°. לעמבערג, 1858, 8°.

563. ס' **החיים**. ר' יהודה . . . דרושים על ס' ויקלא: קראקא, שמ"ח, 4° (ש"י 30 №). [וולף מוסיף ד"א, והכל משוד מצוי מתד: רמש"ש].

564. ס' **החיים**. ה"ר מאיר מנחם ב"ר שאול ישכר. חי' על ס"ע ח"ח נשם הכולל שער החיים, ומשם על ס"ע הל' פסח נשם חוקת הפסח ועל הל' לולב נשם עץ הדר: זאלקווא, תקפ"ה, 4°.

565. ס' **החיים**. ה"ר שלמה קלוגר ראבד"ק בראדי. חי' על ס"ע ח"ח, והוא ח"ח מחבורו על ד' ס"ע: זאלקווא, תקפ"ה, 2°.

566. ס' **החיים** לר' שמעון פראנקפורטר. וח"ב בל"ח „בלי דיוס פון פרייזן" וכו'. נלשונם: ד"א, ישמ"ח ל"ב החיי"ם (תס"ג). וחח"כ עם הוספות נמו ר' משה: ד"א, תע"ו. קיטן, תע"ז. פיורדא . . . 8°, וז"ז.

567. ס' **החיים** הל"ל מוגה ומבואר עם ח"ח ועם הוספת חפלות, הכל ע"י ה"ר יחזקיהו ב"ר יעקב דרשן בהיידלבורג: ספר"מ, 1835, 8°.

568. ס' **החיים** הל"ל עם תרגום אנגלי וקנת הוספות ע"י ה"ר בנימין היים ב"ר משה הלוי ש"ץ בלונדון: לונדון, 1847, 8°.

569. ס' **החיים** הל"ל עם תרגום הולנדי ע"י ר"ש מולדר, ובסופו ד' ניוני מלכות יפניס של קבלת רבני ק"ק אמ"ד: ד"א, תרי"א, 8°. וקלור ממנו (עיין שער שמשון).

570. **חיים ארוכים**. ה"ר משה יקותיאל קויפמאן ב"ר אביגדור כ"ץ. חי' דיוס על ס"ע ח"ח, כ". (שג"ב כ"ג ושה"ג שלי במקומו).

571. **חיים וחסד**. ה"ר חיים יצחק מוספיא אב"ד ור"מ באסטפלטאארו. ח"ל, שו"ת על ד' עורים בעניני נפלדים, וגלוו מלין הלכות נרכות לחריטב"א וקונטרס חי' דיוס לרבני יכושלים הקדמונים שנמצאו ביד כן הרב המחבר מגנזי כ"י של הג"מ חיד"א: ליוורנו, תר"ד, 2°.

572. **חיים וחסד**. דרושים לה"ל יצחק נסים ן' גאמיל. (עיין חנן אלהים, ישרש יעקב).

573. **חיים לראש**. ה"ר חיים פאלאגי ב"ר יעקב. דיני ליל פסח ופי' הגדה ש"ם, ובסופו מפתחות נשם שער הראש: אזמיר, תרי"ב, 4°. (ועיין הגדה ש"ם סי' 45).

574. **חיים מדבר**. ה"ר חיים טולידו. מי' על ס"ע מ"ח י"ד ומ"מ ומו"ח: שאלוניקי . . . 2° (רמי"ג).

575. **חיים עולם**. (עיין תפלות).

576. **חיים שאל**. ה"ר חיים יוסף דוד אזולאי. סו"ח ומי' דיוים ג' חלקים, ובסוף ח"ח קונט' שיורי ברכה על ס"ע י"ד, ותקוניס והסמטות לחיים שאל מ"ח בסס בתוב לחיים ולשיורי ברכה הנ"ל בסס שירי שיריים, ובסוף מ"ב תקוניס והסמטות בסס בתוב לחיים כנ"ל, ומח"ז קנח מס' חזה התנופה (עיין זה לעיל), וקנח סו"ח למהר"י קורקוס וס' חידושי סופרים, (עיין זה לעיל): ליוורנו, תקנ"ב, 2°.

577. **חיים תהלה**. ה"ר חיים פאלאגי ב"ר יעקב הנ"ל. המקבלות סוף התורה עם תחלתה בק"ח חופנים, עם הקדמה בסס קול הקודם ועם מפתחות בסס מראה האופנים: שאלוניקי, תר"ה, 4°.

578. **חיית הנפש**. (עיין מגד ישרים).

579. **חיל וחומה**. (עיין מקור החיים).

580. **חיל—, חיג—**, וכדומה. (עיין חל—, חנ—, להן).

581. **חית קנה**. מיוחס אל הרומזים לר' שלמה מולבו. לפי מה שלמה הרמז"ם הוא ספור לקוח מס' הי"י של מלכי נרפת עם הגמות ר' אברהם רוטנבורג בן יוסף החמוס נר"ח. ר"א, חש"ר (אגל חוכי פיוכים: כין ח"ך ות"ל) 4°. ומקומר קנח, חמו"ר (פראג, כין ת"ל ותל"ש) 4°. (רמז"ם ע' 2375).

582. **חכם לב**. ה"ר דוד אופנהיימר. מי' על מס' מגילה ושבת: כ"י רח"ם № 295.

583. **חכם לב**. ה"ר יהודה ליב ב"ר הלל משווערזענץ. סדר תכי"ב מנות וז' מנות דרבנן, מכוכסות לפ"ד הרמב"ם והסמ"ג וקריית ספר והחמוך: פיורדא, תנ"ג, 4°. ונעתק ג"כ לל' רומי ע"י קארל שולטצען (Schulten) עם לוח בלה"ק ולטיין: Lundae Gothorum, 1731, 4°.

584. **חכם הרזים**. ס' קבלה. מוכח מדיר בס' ילקוט ראובני, ע"ם. [והוא ס' סודי רזיאל לר' אלעזר מגרמיזא (המתחיל "ברוך חכם הרזים") בלשון הוכחתי, עיין רמז"ם № 915, והמזכיר תרי"ד ע' 32: רמש"ש].

585. **חכמה** ומנהגים של תלמודיים להחכם **Hackspan**: אלטדורף, חש"ד (בדפוס הגענן), 2°. (רמז"ם ע' 1025).

586. ס' **החכמה**. ה"ר אברהם ב"ר יצחק הלוי מלאקטש. מי' על מס' כתובות, והוא מ"ב מספרו חסן ישועה: לבוב, תקנ"א, 2°.

587. ס' **החכמה**. רבינו אלעזר מגרמיזא (בע"ס הרקח). על כל דרכי הלמוד, ונחלק לס"ה מערים. ויש ניד נעל סדר הדורות בכ"י, ע"פ דף מ"ו ע"ג ובמכ"ה.

588. ס' **החכמה**. רבינו ברוך ב"ר שמואל ממגנצא. ס' דיוים קלמון. מוכח בפוסקים הרמבונים תדיר, ויש קורין לו פתח סבר ברוך או ס' של ר' ברוך.

589. ס' **החכמה**. רבינו יהודה החסיד. בהלכות תפלה ומנהגים (פירסם מ"ח דף ק"ע) ובו נס על כתיבות ס"ת והתגין: (מונץ גמ"ל דף קכ"ס).

590. ס' **החכמה**. (עיין חכמת שלמה, חכמתא רבתי, ס' המשקל, נפש החכמה, שלשה שיטות, תורה).

591. **חכמה אלהית**. **לאלרזי**. ולפי דברי הרמב"ם ז"ל במכתבו לר"ש ן' תבון אין בו תועלת לפי שהיה רופא בלבד, עיין בהגהות ובו"ת הרמב"ם ובס' פאר הדור סי' קמ"ג. [אגל לח נודע שנעתק, ואפשר שהוא מדבר מס' בל' ערבי שהוא חלק מספר אלשפא או אלנג'אה: רמש"ש].

592. **החכמה והתבונה והדת**. ה"ר מרדכי דוב ב"ר נפתלי ישראל פרידענטהאל. הוספה למבוארין הנקלטים יסודי הדת, ונספסו ממנו כמה מובנות: א) **החכמה והדת**, הוספה למאמר יעוד המדם הנקרא אנשי העיון ולהדיק ג"כ המספר "לחי מוסב לחי הזה בפועל" ונקרא מאמר החכמה. ב) **התבונה והדת**, הוספה מדפה לס' ליוב ועין קונן בן קונן, ובאור תפלת ולמלטיים וכו', תשיבות לומות לוכבי היסוד ולחיה על מיחות הבורא מתכונת המדם, והמחות עודקות מס' ליוב על לופן הלר, ונקרא מאמר התבונה: ברעסלויא, תר"ג, 4°. ג) **הדת**, דת עבע קייס, ומחלק לשניים: ה) עבע קייס המיון. ב) עבע קייס הפנימי ע"פ פלחטא ומפרסיו המדפים, וז"ז דבריס רבים חדפים, ההגיון לממתי (וקגיק) ע"פ בתבי הקדם ובאור מפסיק על מעשה העגל והמגלותו של מהכן: שם, תר"ד, 4°. דן דת תורת ה', מבוא ובללו בו עניים נעלים על רמון הבורא ומכל המדם והקדמות הגבולה וגבול השכל ותחום התחבמות והכר ח הממוסה השלמת רמון הבורא עבעי למדם. בריית, הדת, התורה וכל המות וכו' וכו'. באור מפסיק על ספור בריית העולם ובריית האדם וכו': שם, תר"ו, 4°.

593. **חכמות משלים**. (עיין בערך משלים).

594. **חכמות נשים**. ה"ר שמואל במהר"ח ויטאל. סדלי גיטין וחלילות ושמות הגיטין, כ"י.

595. **חכמי העיון וחכמי הקבלה**. [בסס הזה נדוי, מכרו המחבר (ר' משה ?) בכ"ף שעות ולא נתן לו עס]. דעות הפילוסופים והמקובלים על מהות הנפש והעולם והמלאך בז' פרקים, ובסופו הערות על ס' מבלי שיש"ם וקבלת ודעתו על חיוב התפלה ופי' על מלת יחזקאל הרלחמונה: כ"י. הת' יעלינעק (כ"ח ת' 104) וכ"י מינכען 24 №. [והמחבר מביא ספרו ס' המאור עי' המזכיר תרכ"ס ע' 103: רמש"ש].

596. **חכמת אברהם אבינו**. (עיין אור צח ומצוחצח).

597. **חכמת אדם**. ה"ר אברהם דאנציג ב"ר יחיאל מובל. מ"ח מן ס"ע י"ד, כולל כל דיני ס"ע י"ד לפסק הלכה, ומחר של' תפלות קונט' מצבת משה על נפש בנו מפה שלוש שמח עליו בפוריס, כולל דיני לוען ותפלות בפוריס וקלף שו"ת בדיני תפלות והנהגות ח"ק והמלך וכו'. ות"ב מן ס"ע י"ד נקרא בינת אדם ובו ו' שערים: א) שער רוב וחזקה בלו רוב המחמרים הפוזים בס"ם ופוסקים בענין רוב וחזקה. ב) שער הקבוע כלור כל דיני קבוע וכללי ס"ם על סי' ק"י בס"ע י"ד. ג.ד.ה) שער אסור והתיר, שער בית הנשים ושער משפטי צדק על הרבה דיוים הנלרכים וכמה שו"ת. ו) שער השמחה שו"ת בהל' תפל, ובסופו שער רנה וישועה שו"ת בהל' מילה: ווילנא, תקע"ב. שם, תקע"ה. שם והוראדנא, תקפ"ח. ווילנא, תר"ד. שם, תר"י, 2°. לייפציג, תרי"ז—ח' (?). חמ"ד, כת"ר, 8°. עוד עס בינת אדם הל"ל בשולי כל עמוד: חמ"ד (ק"ב), כת"ר, 8°.

598. **חכמת אדם**. (עיין שש המערכת).

599. **חכמת אלהות**. ר' אברהם ב"ר י"ט בן ביבאי (ביבאגו ?). על חכמת מה שמחר העבע: כ"י מינכען 357/8 №. (ושולי הוא ס' דרך אמונה לר"ש ניבאגי).

600. **חכמת אלהות**. מקורות בעקרי האמונה ובאור ממתק המחלות ועל השלים הגדלים, הכל בדרך שו"ת וכמופתים ורלוות: כ"י רד"א 1170, q №.

601. **חכמת האלהות** להחכם ר' הירץ אולמאן עס ג' הקדמות לחכמת מה שמחר העבע מאמר רמז עליהס בספרו חכמת השרשים, עיין זה: כ"י רח"ם 297, 296 №. [ועי' בשימת כ"י ליידען על ספרי תולמתן הנמלאים גס שם סי' 9—86, וכלס נמלאים ע"פ פילוסופית של וולף מאמר העתיק מהס: רמש"ש].

602. **חכמת האלהים**. הנקרא תאלוגיי (טהעאָלָאגיע) לאריסטוטלום. מובא בפי' אהל יוסף על הרמב"ע עה"ת בפ' שמות על פ' לחזיק מאמר לחזיק, ע"ש. (וכ"ז אין להמליט מזה שהוא בלה"ק).

603. **חכמת אלהים**. (עיין משניות עס פי' תפארת ישראל).

604. **חכמת בני קדם**. ה"ר דוד אטטענזאסר. מבלי חז"ל ומכמי קדס עס ק"ס: פיורדא, ירא"ת, 8°.

605. **חכמת דניאל**. בסס זה הובא בלקוטים מחכמת אלנעגיות בכ"י מינכען 289 № דף ק"מ, מה שהובא בעבודות ר' ייוות דף כ"ו בסס חכמי יון ובכ"י יש"ר 38 № דף ע"ט בלשון אלמי בסס קבלת עזרא ונקרא ג"כ מסורת לעזרא הסופר, ובמאמר אשכנזי בילקוט בכל זה ממקור ספרי אלאומות הובא. עיין לייטצריפט דער דייטשען מאגנעטענד' נעזעלשאפט בכך 28 ע' 654 וכך 29 ע' 165, והמזכיר תרל"ס ע' 123: (רמש"ש).

606. **ס' על חכמת החשבון** לר' יוסף ב"ר משה צרפתי: כ"י בוואטיקאן 397 №. (מזין גל"ל בקס"ו). [ומיי מובא שהוא ס' עיר סיחון, בכ"י מינכען 67: רמש"ש].

607. **חכמת היד** וסימני הסעלות והניזים והלפרניס לה"ר אליהו ב"ר משה גאלינו [נ"ל ר' משה בן אליה גאלונה. (עיין דברי הכמים, תולדות אדם): רמש"ש].

608. **חכמת יוסף**. (עיין יוסיפון).

609. **חכמת הכוכבים**. ס' תכונה לר"א ב"ר חייא הספרדי. סניתו הכת"ס במאור בפ' כ' הל"ס, ע"ס. (קוה"ר דף ט' ע"ב, ושולי הוא ס' חשבון המהלכות הלמן, ע"ש).

610. **חכמת המדות**. (עיין חיבור לר' מרדכי בומטינו).

611. **חכמת מה שאחר המבע** הקנר להח' וואלף. נעתק ע"י ר' הירץ אולמאן הל"ל: כ"י רח"ם 302 №. (ועיין לעיל חכמת אלהות).

612. **חכמת המזלות**. על ענייני תקופות ומולדות ועבדוות, ועס ס' סדר עולם עס ל' רומי ע"י החכם סיבסטיאן מינשטער: באזיל, רפ"ז, 4°.

613. **חכמת מנוח**. ה"ר מנוח הענדיל ב"ר שמריה. הנהות ותקוניס בס"ם ד' קנחקת

מסמת סס"ב—ס"ה: פראג, שע"ב, 4° (נפטר הגאון הוא מנוח העגדיל: רסמס"ם ע' 1655).

614. **חכמת המספר**. לה"ר אברהם אבן ע'רא (הראב"ע), כ"י (ש"י 43 №). (עיין יסוד המספר וס' המספר).

615. **חכמת המספר**. ה"ר משה ב"ר חיים אייזענשטאט. כל כללי חכמת המספון למתלקוחיסס בל"ת: דיהרנפורט, תע"ב, 12°. ובכ"י רד"א q, 1664 № נמצא גס ח"ב ממנו בל"ת.

616. **חכמת המספר**. ה"ר נחמן צבי לינדער מרובנא. למודי חשבון הספרי (מריטאטטהיק) והלגעברא הפרטי והכללי בדרך חדש ופשוט: ווארשא, תרט"ו, 8°.

617. **חכמת המשכן**. ה"ר יוסף שלי"ט ב"ר אליעזר ריקיוטי. מעשה המשכן וכל כליו מפורש ופוש שכל, ונסופו אגרת יחוס הצדיקים וכו', עיין זה: מנטובה ישעי"ו, 4°. ובמג"י י' סי' רכ"ו מיתס לו בטעות ס' יחוס הצדיקים.

618. **חכמת הנפש לבע"ם** הרופא ז"ל בקבלה: כ"י שד"ל. (ועי' תוס' עק"ד תכ"ז דף עמ"ת—ג').

619. **חכמת הנפש**. להה' ר' הירץ אולמאן ממיינץ ת"ב וג': כ"י רח"ם 299, 298 №. (ועיין לעיל חכמת מה שאה"ם).

620. **חכמת הנפש**. ר' שם טוב בן יוסף בן פלקירא: (כ"י רד"א q, 279 №). והוא ס' הנפש שלו, (עיין זה בתוס' ג').

621. **חכמת נשים**. ר' יחיאל כהן ב"ר משה ב"ר יחיאל ב"ר יוסף ב"ר חיים מאנוסקריווי מגלות נרפת. [ג"ל שהוא ממשפחת סרב מעשה טוביה המכונה מאנוסקריווי, כ"ל ממשפחת סופרים מגזע עזרא. עיין רסמס"ם ע' 2675: רמש"ש]. מוכר לנסיס [נתחבר בעד האשה **Wirtousa** אשתו של ר' מרדכי דאטו]. נכתב בל' ליטלקי וכתב ענרי שנת שב"ה: כ"י שד"ל 12 № וכ"י אחר היה בבית מ"ס אשער בנעטרלין (ונרשם בהיותה בעשה הת' רמס"ם בשנת 1869, כ"י 22) ונקנה ע"י נוצרי בשלונדן.

622. **חכמת העולם**. לה"ר נפתלי הירץ אולמאן הנ"ל: כ"י רח"ם 300 №. (עיין לעיל חכמת מה שאה"ם).

623. **חכמת העתידות**. לדעת העתידות: כ"י יוא"ל 157 №.

624. **חכמת השיעור** לאלפונסו: כ"י יוא"ל 96 №.

625. **חכמת השיעור** והמדידה לר' יעקב בן מבור: כ"י מינכען 256 №. [הוא נלקוט מל' ליליענטהל. מתכנו ר' אברהם ב"ר חייא, והוא ס' התשבורת, ע"ם: רמש"ש].

626. **חכמת שלמה** או חידושי מהרש"ל [שם חכמת שלמה נתן ע"י בניו שהוציאוהו לאור: רמש"ש]. ה"ר שלמה ב"ר יחיאל לוריא (מהרש"ל). מי' ס"ס והגהות בהרש"י ותוספות על י"ט מסכתות: קראקא, שלום ושלי"ה (ולא נתבהר אם הוא שמ"א או שמ"ז: רסמס"ם 2366). זולצבאך, חמ"ה, 4° (לא נשלם?). ד"א, תנ"א. ספד"א, ת"ץ. זאלקווא, תק"י. זולצבאך, תקפ"ו. דיהרנפורט, תקכ"ה, 4°. ברין, תקנ"ו. ווין, תקע"ב, 2°.

627. **חכמת שלמה** הל"ל עס מי' הלכות למהרש"א: ד"א, תקפ"ו, 2°. ונדפס בן בתוך הס"ם לחמרי כל מסכת (עיין תלמוד).

628. **חכמת שלמה** הל"ל על מס' סנהדרין לבד: קראקא, שע"ב, 4°.

629. **חכמת שלמה**. הוא ס' החכמה או חכמתא רבתא דשלמה מספריס הנוספיס על ספרי תל"ך, ונקרא ג"כ הכמתא רבתי (עיין זה להלן, ועיין תורה). העתיקו ס"ר נפתלי הירץ וויזל לל"ק ועשה לו בתור גדול בשם רוה חן: ברלין, תק"מ, 2°.

630. **חכמת שלמה** הנ"ל עס קצור הכתור הל"ל ע"י ה"ר אורי צבי רובינשטיין: זאלקווא, תקפ"ה, 8°. קעניגסבערג חש"ר (הרי"ח), 8°, ות"ז.

631. **חכמת שלמה** הנ"ל עס העתקה בל"ת מרובע (בלי שום תאור): שקלאוו, תקפ"ב, 8°.

632. **חכמת שלמה**. ה"ר עזרא ב"ר יקותיאל זוסמאן. פי' על קהלת. מניחו בספרו חסן ישועות: (שי"ג).

633. **חכמת שלמה** בן דוד מלך ישראל. עניני קבלה מעשית בל' ליטלקי: כ"י רח"ם 303 №. [ונמי: **Clavicula Salomonis** (כ"ל: מפתח שלמה) ע"ם, ונעתק מלסונות העתים שנדפס בהם, עיין רסמס"ם ע' 2298, ושם זכרתי שנעתק בל' ליטאלית מר' אברהם קלורני. ועיין רזיאל מיוחס לשלמה המלך ועי' בהקדמתי לכ"י שעבלוס-גיזונדי ב"י 121. והכ"י הזה שלי הוא בעת: רמש"ש].

634. **חכמת שלמה**. (עיין שושנת עמקים).

635. **חכמת השעורים**. ה"ר יעקב אייבעג-בוים. על חכמת החשבון הספרי (מריטאטטיק). נעתק מל' נרפת: ווארשא, 1857, 8°.

636. **חכמת השרשים**. ה"ר הירץ אולמאן ממענץ. יסודי חכמת מה שמה"ט, על דרך פילוסופיה של וואלף, ח"ח: האג, תקכו"ה, 8°. (ועיין חכמת מה שאה"ש).

637. **חכמת התורה**. ה"ר שלמה קלוגר מבראדי. חבור גדול עה"ת, כ"י. מזכירו בהקדמת ס' החיים שלו: (שי"ג).

638. **חכמת התכונה לאלפרגני**. כ"י יוא"ל.

639. **חכמת התכונה** להחוכן ה"ר רפאל הנובר הלוי: כ"י רח"ם № 301.

640. **חכמתא רבתי**. מיוחס לשלמה המע"ה. ומזכירו הרמכ"ן בהקדמתו לפי' התורה, ע"ש. הוא לאחד מן הספרים הנוספים על כתבי הקדש שלנו, ונקרא ג"כ ס' החכמה או חוכמתא רבתא דשלמה (ועיין תורה). [ועיין רשמ"ש ע' 2296 ושם שהרכתי, ובהכרמל VI ע' 116 נדפס העתק מס' התמר (עיין זה) שמניח ספרים המיוחסים לשלמה: רמש"ש] וכתב הח' ר' יומטן מלימטן בהקדמת ספרו חשק שלמה נגד המוקיעים הקדמוניים שמיחס שלמה המע"ה ספריס רגיס, ומנה ס' מלאכת המושכלת, ס' הרזיאל, ס' האלמדיל, ס' הנסיונות, ס' הזקנה, ס' המשלים, ס' השלמות, ס' המעללים, ס' היחוד, ס' הדרישה, ס' קריאת השמירה, ס' הרצון, ס' גלוי השקריות, ס' הישר, ס' הרפואות, ס' האמונה, ס' הבחירות, ס' הגבואה, ס' שמירת הזרוז, ס' כתות החכמים, ס' התכלית, ס' הטראות העליונות, ס' מלאכה אלהית וס' בחירת המדות. (ול"א ח' ל' ושה"ג שלי ח"ב במקומו). וכב"ח כ' מכתב ג' דף כ"ב בהערה נאמו שמות הספריס הללה ונפל מהם רב, ונגד זה נמצא בתוכם ס' יימליאוש שלא נזכר פה, גם נזכר שם ס' המצפון לשלמה המע"ה במלאכת המזות והתלקמיה ע"ש ריש דף מ"ט. ובתשובת ר' יעקב בר"ד פרחוויצלי אשר בהם חכמים מוכיח ס' סוד הטבעים לשלמה המע"ה בנעצי הדברים ובנסיונות הטבעיים, כמו הסמיים והעשבים וכוחות ובמזגים, וכ' שם שחכמו קודם ס' הרפואות, ע"ש דף ס"ח.

641. **חלום מרדכי**. הוא קלח מס' לסחר בספריס המוספיס על כתבי הקדש שבידינו (עיין תורה). וכ' נפתלי הערץ כ"ר אהרהם שולמאן מכוחתו ישן מלא חותו בברעסלויא כ"י ישן על קלף בתוב פסוק ל' עברית וד' לחמית, וכסופו (בסוף הכ"י כלו?) כתוב וז"ל: אני יוסף ב"ר קלונימוס הסופר נקדתי ומסרתי זה הספר לר' חייס ב"ר יחיאל ז"ל, וכתבו ר' משולם בן דודי ר' יוסף הסופר בחתן הבחור המשוכלל הַרַיִב בשנת תתקנ"ח, עכ"ל. [הוא בל"ם שתג"ך המזכר אצל זונץ גל"ג ע' 111 וכ' יוסף הנקדן שם הוא בן קלונימוס, ויש לי כ"י שכתב שירו המתחיל "אשים בחרבית על חזהב בתורתו". ועיין עמודי העבודה ע' 95 ומ"ע ישכון להח' קלונקל. ר' ע' 149, והמזכיר תר"ל ע' 82 ותרנ"ז ע' 84. והנה הסוסף הזה על ס' אסתר נדפסת בל' חרמי פעמים מתוך כ"י וואטיקאן ועוד מתוך כ"י די רוסי. עיין רשמ"ש ע' 207 ומונן ג"ש ע' 121, וגם נדפס בל' אשכנז־יהודית: רמש"ש] ונדפס חמו"ד (ווילנא, תקע"ג) 8° (רח"ם 1494).

642. ס' **ההלומות**. הרמב"ן. ועיין פתרון חלומות. (כ"כ ש"י № 45 ולא מצאתי לו חכר).

643. **חלופי הקריאה בין ב"א וב"נ**. (עיין בן אשר ובן נפתלי).

644. **החלזון**. מכתב עתי בעניני חכמה ובקרת ועניני קדמוניות וז"ז מחכמי גאליציען ע"י הר"ר יהושע העשיל שור מבראדי. מוברת ג': לעמבערג, תרי"א, 8°. מוברת ב': שם, תרי"ג, 8°. מוברת ג': שם, תר"ן.. 8°. מוברת ד' ה' ו': (ברעסלויא) תרי"ם, 8°.

645. **חלוקא דרבנן**. להה"ר פנחס לביא קאצינעלנבויגן: כ"י רח"ם № 292.

646. **חלוקא דרבנן**. (עיין הגדה של פסח, מקרא קדש, רב פנינים).

647. **חלוקי דרבנן**. חי' גפ"ת וכ' קרית ארבע על ד' מיני ק"ש בדרך הקבלה לר' יוסף משה ב"ר יקותיאל: זאלקווא, תקכ"ה, 4°. (רובענס q 290 № ).

648. **חלוקת הקראים**. כ"ר אליהו בב"ר אברהם הקראי: (אר"ן). ונדפס בלקוק"ד לפינסקער מן ע' 99 והלאה, ונהלקו המבקרים אם הוא או מי הוא המחבר. (עי' המזכיר תרכ"ג ע' 52).

649. **חלי כתם**. (עיין תפלת ישרים).

650. **החלמים והמקרים**. לגאלינוס. העתקת חנין בן יצחק מל' יון לל' ערבי: כ"י מינכען № 11. ודלא כלי"ט הכותב שנעתק מערבי ללה"ק ע"י כ' חנין ב"ר יצחק, כי זה חנין היה חכם נוצרי ולא עברי, והוא הנקרא חנניה בן יצחק הנוצרי (ונדפוס בשכנוס: סיוצרי) בס' מורחי הפילוסופים, ע"ם. (ועיין קבוצי גאלינוס).

651. **חלק אדם**. (עיין תולדות אדם וחוה).

652. **חלק אלוה ממעל**. (עיין מגן אבות).

653. **חלק בני יהודה**. ה"ר שמעון ב"ר יהודה הבילייו. ס' רוח עס פי', ובקשה ע"פ ח"ב דקמניח לפני: ד"ו, תנ"ה, 4°. ג"ח ס' נחלת בני שמעון ונשאר בכ"י, כמ"ש בזל"ל ב' פי' כ"ז.

654. חלק בני שמעון שנדפ"ח תקמ"ג ע"ס הוא, והוא חלק שמעון דלהלן, עיין זה.

655. חלק חוה. (עיין תולדות אדם וחוה).

656. חלק יהודה. (עיין אהלי יהודה).

657. חלק ה' עמו. (עיין מגן אבות).

658. חלק יעקב. ה"ר יעקב אלבעלי. חי' על הרמב"ם ועוד ח"מ: שאלוניקי, תקפ"ד, 2°. (רובענס F, 271 №).

659. חלק יעקב. ה"ר יעקב דע לעהוו (Leeuw) ב"ר חיים. נאור על בריית' בכתובות דל"ה ע"ג לחללוס מה שנאמט מספרו נחלת יעקב: ליורין, תרי"ח, 8°. [ג"ח ס' דברים אחדים, משבנות הרועים ונדפסו, עיין המזכיר תרי"ח ע' 29].

660. חלק יעקב. (עיין מגן אבות, פסקי ריקאנטי אחרונים, שמע יעקב).

661. חלק שומינו. (עיין מגן אבות).

662. חלקו של ידיד. ה"ר ידידיה שמואל טאריקה. חי' על טור ח"ת וי"ד וח"מ: שאלוניקי, תק"..2°. (קנ"ב דפין: רמי"נ).

663. חלק שמעון. ה"ר שמעון ב"ר אפרים יהודה מזאלקווא. פסטיס ממדרשים תמוהים, ומסודר לפלשים ערכין: פראג, אות"ם, 4°. (והמחבר הוא המו"ל ס' הגלגולים נשנת תמ"ת: רשמם"ם ע' 2610).

664. חלקו של יהודה. (עיין למודי ה').

665. חלקי אבנים. ה"ר דוד ב"ר אריה ליב לידא. חי' על רש"י עה"ת מספרו עיר דוד, ונסופו דרשה לחתן: פיורדא, הג"ן, 4°.

666. חלקת בנימין. ה"ר בנימין ב"ר אהרן מ"מ בזאלזויץ. פסטיס על הגדה ש"פ: לבוב, תקכ"ג, 4°.

667. חלקת מחוקק. ה"ר משה מ"ר חיים אלשיך. פי' על יהוש ונדפס עמו: ד"ו, באלשי"ך (שס"ג), 4°. יעסניץ, תפ"ב, 2°.

668. חלקת מחוקק. ה"ר משה [בן יצחק יהודה לימא. וכרמולי נמ"ע "בן חנניה" תרכ"ג ע' 214 כתב Lehmann ובתוס' עק"ד 1847 ע' 627 כתב ליוא, ושיבוש הכותב שם נפלו בחלגעמ' ניוע' ד' יוד' 1859 ע' 710, עיין רשמם"ם ע' 1826 .CXXV. ושם הנחתי כשם ינה"ל שמחוך ההקדמה לס' חלקת מחוקק נראה שמת קודם תי"ח, וכ' קריה נחמנה ע' 72 כתב שלא נודע זמן מותו: רמש"ש] אבד"ק סלאנים, בריסק דליטא, ווילנא. נאור על ס"ע תה"ע ונלקת תשובות וכל סדר גיטין וחליצה. נדפס עם השולחן ערוך, בתשובה ת"ל ונ"ח ס"ל.

669. חלקת מחוקק. (עיין הגדה ש"פ, שמונה פרקים).

670. חם בן נח. הדיין ה"ר נח ב"ר פסח. מניחו בספרו תולדות נח דף ל"ח ע"ג, ע"ס: (סה"ר שכ"ה).

671. חמד אלהים. תפלות לימים טובים כמנהג ספרד. נדפס פ"ר. ורוזענס 283, 0 №: תקון הלמוד לימי חג הסוכות: ליוורנו, תק"ע, 8°.

672. חמד משה. ה"ר גדליה משה ב"ר צבי הירש הלוי. חי' על ס"ע ח"ת: פיורדא, תקכ"ט, 2°.

673. חמד צבי. ה"ר דוד צבי הירש ב"ר יחזקאל. פי' על פרקי אבות: שם, תקנ"ח, 4°.

674. חמדה גנוזה. סודות על מנהגים ומנות לנתן העזתי הנביא. מניחו בס' חמדת הימים, כ"י.

675. חמדה גנוזה. קונן עניני סוגים מכ"י קדמונים, וזה: א) מאמר על הנפש לר"ש ן' גבירול, ולפ"ד המלבה"ד הוא מאמר מ' מספרו מקור חיים. ב) מכתב הרמב"ם למר יוסף בן גאביר, נדפס ג"כ בקונן טעם זקנים סי' יו"ד. ג) מגרת הסמד להרמב"ם, נדפס ג"כ לפני זה ע"י הרב ד"ר גייגער. ד) שאלה ע"ד התנוסים לרב סעדיה ב"ר מיימון אבן דנאן. ה) מכתב ר' יוסף אבן עקנין לרבו הרמב"ס ותשובת הרמב"ם רבו תליו. ו) שני מכתבים מר' הלל מוירונה ע"ד ספרי הרמב"ם, ובתוך השני יבאר מהות כ' הגמולי הנפש שחיבר, והשאטן נדפס ג"כ בקונן טעם זקנים בס"ל סי' ט'. ז) מכתב ר' אנשולי להרמב"ם ותשובת הרמב"ם תליו שמלפנו בכר בס' נובלות חכמה ובקלת קונצי אגרות ושו"ת הרמב"ם מסונפים ונסדרים. ח) מאמר דור דור והחכמיו לר' סעדיה ן' דאנין הל"ל, ונס תשובה מ' ממנו בהלכה. ט) נאור ר' הלל מוירונה הל"ל על ג' מאמרים מס' המד: והמורה, וגס ההקדמה וכ' מאמרים מספרו הגמולי הנפש הל"ל. י) מגלת סתרים המיוחס להרמב"ם ע"ד מכמת הקבלה. יא) מאמר בחמות הנפש לאבונצר אלפראבי. כל אלה נקבצו והובאו לדפוס ע"י ה"ר צבי הירש עדעלמאן המכונה חן טוב, ובראשו הקדמה ומאמר בקרת על כל מאמרי הקונן ועל מחבריהם ולוח הסיוגים הוא מ"מ לדברי חז"ל בקלת מאמרים שלא נתבארו במקומם, גס הגהות הערות ותקונים לאלו המאמרים, ומאמר מיוחד לחזק דעת הרמב"ם בגמרת הסמד מדברי התלמוד

והפוסקים ובחוכו קוטב דברי ר' מיימון מבי הרמב"ם מתגרת שכתב ע"ד השמד הזה בל' ערבי (כלומר נמצא בכ"י ערבי עצמו, ותח"כ נעתקה כל התגרת ע"י ר' בער גאלדבערג ונדפסה במ"ע הלבנון שנה . . . ) כל הנוספות התלה מתח המלבה"ד הנ"ל : קעניגסבערג, ובחר"ת נתויס, 8° .

676. **חמדת בחורים** . ה"ר רפאל ב"ר יצחק הקורדובי (ויש קורין לו משה,ע"ם בהקדמה) . דרושים מעניני שוויס: כ"י די רוסי 302 №.
[הקורא דברי די רוסי שם ירחם בלבבו ומניס נפלא! כי אמר שהיה בן גילו של ר"י לירמת (אבר הדפיס ספרו בשנת שי"ר) ומחבר הדרושים כתב בכ"י עצמו בשולי הספר שדרש ענין ח' בבעלגראד בשנת שצ"ב. ובדרום מחרון כתב שדרשו בעיר Bosna Serai בשמעו שמועת שטירת רבו ר' שמואל ן' סיד בירושלים בשנת שצ"ה ! עי' רשמש"ם ע' 2481] .

677. **חמדת ימים** . ה"ר אליעזר ב"ר יעקב אבד"ק אמסטיבאווי . ח"י דרושים : הוראדנא, תקס"ז, 4° .

678. **חמדת ימים** . [כן נ"ל וכן נקרא בדפוסים רחשוים : רמש"ש] . לח נזכר מחברו, ואמרו שהוא לנתן העזתי סידוע . מוסר והנהגות והפלות, מסודר לכל יומות השנה ולמועדים ולרגליס, ג' חלקים . ובסוף ח"ב קונטרס הדרת קדש לקומים ופסטים ע"ם ברחמים מהמחבר, ובקלת דפוסים ממנו נמצא בח"ג בפרק ז' של פסח סיר, ורחמי מרוזותין ח' לחי בניימין [נתן] בן מליעא חייס חזק . [עיין מ"ם בשמי בס' עמודי העבודה ע' 25, וכשמתי ע' 790 : רמש"ש] . ובקלתם נשמע הסיר וחינגו : אזמיר (?) . . . קונשטנטינא, יאחנ"ם (כן נמצא ברשימת נעדנער ע' 610, וכנדו 35—1737 נ"ל 38—1737 ?) 4° . זאלקווא (כ' חו ג"ם משנת תק"ה עד תקכ"ג) : ליוורנו,תקי"ט (?).ופעם רביעית בהוספת . . תפלות הרט"ז : ליוורנו,תקכ"ב עד תקכ"ה, 4° [רשי' נעדנער, שם ; שנה סיה לפני דפוס 4° גדול נדפס "פעם שלישית" מהדש . . . המ"ד, וּעַתָּה יִגְדַּל Con Licenzia ושם ד' חלקים ד' כרכים, בהחם ח"ח וה"ב וח"ג נמצאה הקדמת ר' יעקב בן י"ט תלגחזי "כפי אבר נמצא בחמדת ימים הנדפס בקושטי' ובחיזמי'" , ומשם נשמע שר' משה בן יהושע שונלין הקדים ממונו לדפוס, ובח"ד הקדמת המדפיס האומר שנדפס רחשונה באיזמיר ושניית בקושטי' ובתב "והנה הגיעני עד הלום להדפיס חלק הרביעי הוא שהוא חשלום חלק ג' אבר נדפס אבר הלקחתי לשניים" וכו', ושוד אמר כי המגיה עשה ג"כ המפתחות נפרדות, ולח אדע אם המדפיס הזה היו המדפיס בליוורנא, כי שמעתי שהדפוס חמ"ד הוא בחברס, גם ראיתי שחסרו בו עניניס, כמו ההעתק מס' שבר גאון לר"מ מחיירי שראיתי בדפוס תקכ"ד ח"ג דף ע"ג,והדפוס האחרון שהזכרתי הוא דפוס ליווארנא אבל משה עשיתם בשנות תקכ"ג ותקכ"ד (רח"ם 1507, והוא דפוס ד ב י ע י אבל נעדנער ?) וידידי הח' יעליעק בתב לי בשנת תרט"ו שפי' הגדה לר' יוסף בקטיליה לא נמצא בדפוס פאליה קטן ליוורנו, תקכ"ג . ואני לא ידעתי כ"ח הנזכר, ואפשר שחסר בדפוס חמ"ד שהוא ליוורנו, כי בחמת בדפוס חמ"ד לא נמצא פי' על הבגדה הנז' בפי' של פסח אבל נמצא הסיר שהזכרתי למעלה מר' בניימין, גם נמצא שם המעשה על העלילה הידועה בשם "אנותיגו ספרו לנו שכספרד בלו גויים" וכו', ולא הזכיר את מקורו . וכרשי' נעדנער נזכר דפוס חמ"ד, תקכ"ג, 4° בד' חלקים, ולפי השערתו הוא ד"ו, ורלחה שהוא רח"ם 1503, אבל לא הזכיר שהוא דפוס שלישי, גם הזכירו אחר דפוס רביעי, ומאחר שנעדנער מדקדק בעל במכה נרחה שהוא דפוס אחר חמ"ד וכעת אין לפני אחד מכל הדפוסים הישנים לעיין בהם : רמש"ש] .

679. **חמדת הימים**. מחזור לר"ה מ"ם עפ"י חמדת הימים: שאלוניקי,תקל"ט, 4°. (רח"ם 2448).
[אבל כרשי' נעדנער ע' 491 לא הזכיר ח"ה כלל, ולא אדע אם השמיט הוא — ואין דרכו כן — או אם הוסיף בעל רח"ם ולמה : רמש"ש] .

680. **חמדת ישראל**. ה"ר נחמן דראהביטשר. פי' על קהלת : ליוורנו, תק"ם, 2° .

681. **חמדת ישראל** . ה"ר שמואל במהר"ח ויטאל . כוונות האריז"ל מכוללות על סדור התפלה, כ' חלקים: כ"י . (שג"ב מ"ו ושה"ג שלי מ"ב נמקומו) .

682. **חמדת צבי**. ה"ר צבי הירש בה"ר שלמה זלמן אבד"ק לוקאטש . מי' גפ"ת על רוב מסכתות הש"ם : מאהליב, תקפ"ה, 2° .

683. **חמדת צבי** . (עיין תקוני הזהר) .

684. **חמדת שלמה** . ה"ר שלמה זלמן מפוזנא אבד"ק ווארשא . סו"ת על כל ד' חלקי הש"ע ופלפולים על סיטות בש"ס : ווארשא, תקצ"ו, 2° .

685. **ס' חמודות** . ר' משה דוד ואלי . ענייני קבלה : כ"י יוא"ל .

686. **חמודי דניאל** . ה"ר דניאל ב"ר יעקב מ"ץ בהוראדנא . מי' ש"ע י"ד בדיניס הנלרכים להוראה : הוראדנא, תק"ע, 4° .

687. **חמר חיור עתיק** . (עיין נפתון) .

688. **חמרא וחיי** . ה"ר חיים בנבנשתי . חי' על מס' סנהדרין עם הגהות המסדר ר' בנימין רפאל חיים מורינו, ונסופו לקוטים וחי' הרמשוטים נמס חמר חיור עתיק : ליוורנו , תקס"ב , 2° . וממחר אמרי בינה לרנ"ם מיות הרב דזאלקווה דף כ"ו ע"ג כתוב שנספח לו ג"כ שיטה מקובצת על מס' זו וזה שהיה לפני לח נמלח .

689. **חמש ידיעות** . עניני קבלה : כ"י רח"ם № 304 .

690. **חמש מגלות** . (עיין מדרש , תורה) .

691. **חמש שיטות להרשב"א** על מס' יבמות מדפים כ"ק כתובות וקדושין , ונסופו הגהות על טור חם"ע לבעל תוי"ט: פראג , תקס"ח. סדילקאוו , תקצ"ה , 2° .

692. **חמשה חומשי קבלה** . לר' נחוניה בן הקנה . ומס : א) שמות ר' נחוניא בן הקנה . ב) פי' ר"נ בן הקנה על שמותיו נמ' נוטות . ג) שיר ח"ת . ד) שיר ח"נ . ה) נאור על ס' הנשיר נקלרה : חמ"ד , תר"ט , 12° .

693. **חמשה חומשי תורה** . (עיין תורה) .

694. **חמשה חלוקי אבנים**. ה"ר זאב וואלף ב"ר דוב בער אלטשול . פי' על חמש מגילות , ולח נדפס רק על ציח"ם נמס אבני קרש ועל רות נמס אבן פנה : שקלאוו , תקנ"ד , 4° .

695. **חמשה ספרים** נפתחים , ומס : ס' תורת החטאת להרמ"ח, וס' מנחת יעקב , וס' תורת המנחה והשלמים וס' סלת למנחה , וגוסף נו ס' ויכוח מים חיים (עיין כלו"ח במקומו) . וס' תורת משה לה"ר יוסף שאול הלוי נ"ן על . . . ג' מלקיס : זאלקווא , תרי"ט , 4° .

696. **חמשה ספרים קטנים**. ומס : מס' ד"א רבא וזוטא , ס' הגן , ארחות חיים להרא"ש ז"ל , זכרון תרועה מלמר על תקיעת שופר לר' מרדכי ברנדם מנקר יכוגה רמב"ם , וס' בינה לעתים על עברונות תקופות ומולדות , הורס מס' מועד דוד לר' רפאל מילדולה, וברחשם הקדמה מס' תקון השלחן לה"ר יהודה ליב נמהר"י סג"ל . כל מלה נחספו ע"י ר' אברהם פריזעק : לינעוויל , תקס"ז , 16° .

697. **חמשה שיטות** לחלמה מעיבי לכת . ה"ה חי' הרמב"ן על מס' גיטין ובדה , חי' הר"ן על מס' סנהדרין וחולין , חי' הריטב"א על מס' מכות . והובא לביה"ד מכ"י יען מחנת ק'נ'מ'י' מורי : זולצבאך , תקכ"ב , 2° .

698. **חמשה משלים** . (עיין משלי חכמים) .

699. **חמת דמשק**. ה"ר מרדכי אהרן במהר"א גינצבורג . ספור מעשה עלילת דם שהיה בדמשק בשנת ת"ר: חמ"ד (ק"ב), חר"ך , 8°.

700. **חן טוב** . ה"ר הלל ב"ר אהרן אבד"ק קאפוסט . כ"ח : ח"מ, חי' על כמה מסכתות. וח"כ פי' על פ"ח : קארעץ , תק"ם , 2° .

701. **חן טוב** . ה"ר טוביה הלוי ב"ר אברהם ב"ר טוביה מצפת. נמוסים ופסטים ודרשות כסדר התורה עם מפטח נסופו : ד"ה, כמש"ה (שם"ה) . פראג , בשלו"ם [וע"ל ובשלום ? כן הסעתיק נרבי' ע' 2677 : רמש"ש] (וגסלם יוסף ג' ה' מלול שפ"ד : לונן גח"ל דף לע"ה וע"ב דרסי"ג) 2° .

702. **חן טוב וזבד טוב** . שני נמוסים על ס"ע מה"ע לשני מחברים , הס' לה"ר יואב ב"ר ירמיה אבד"ק מאטערסדארף , והכ' לחתנו ה"ר יצחק איצק פרענקיל ב"ר ליפמאן . וקו"ח נסופו: זאלקווא,תקס"ז,2°. (ופיהסם ח"כ דשל"ד : תקס"ו , ע"ם) .

703. **חן הלשון**. ה"ר גדליה ב"ר אברהם מנחם טייקים . לקדוק לה"ק וספעלים בל"ח בקלרה נסוף ס' תורת קנון : ד"א , תקכ"ה , 12° .

704. **ס' חנוך** או ספרא דחנוך . הוח ס' פרקי היכלות המיוחס לר' ישמעאל כ"ג , וכ' נזכר בקבלה כן לפי שהוכר ע"י מעשיות זה חנוך, ומתחיל כפ' ויתהלך חנוך וגו' , ויותר נרחה שנקרא ע"ש תחלתו , כמו כמה מדרשים לחמיש הנקראים ע"ש תחלתם . (ועיין מדרש , פרקי היכלות) .

705. **ס' חנוך** או הנוך הפילוסוף הנקרא בל' ערבי אידריס , ונקרא ס' חנוך מפני שנזכר בריחבו ס' מוסר ודרך חכן (עיין דה"י של משה) . ונעתק מלטון לעיין כי הוח פרק מס' **Disciplina Clericalis** . והמחבר **Petrus Alfonsi** נולד יהודי : (רסמע"ם № 3546) .

706. **ס' חנוך** . (עיין שלשלת הקבלה) .

707. **ס' החנוך** . מחברו נקרא הלוי , ונדעה גדוליס רבים וככבדים חברו רבינו אהרן הלוי מברצילונה (הרא"ה) . וס"ר חיד"א מפקפק קלת בזה (עיין שנ"ח ס' ל"ח ושס"ג שני ח"ח בשמו) . [הגה"ה : ובעל הש"י כ' כי בס"ק מיחסו לרבינו אברהם ב"ר יצחק הנרבוני , ואני חומר הבו דלח לוסיף על שגגות הס"ק לחשר כל חכמי לב בנדק יקראו לחכיון מלח ! ובעיון זה חמרות הס"ק חמרות טהורות כי נעה לחרי רבים וכו' , וז"ל : רבינו חכהן פלוי מוזכר הנזיפים שבח חברילוגא לטוליטולח שנת ה"ח מ"ה וגו' , ואני חומר שבאולי זהו שחיבר ס' החנוך , עכ"ל . ותח"ו

מתמיל רכינו מכרכם כר"י הנרבוני וגו' לענין מחר, ע"ם ד"ת וד"ז דף מ"ד ע"ג]. ס' החנוך כולל בתוך על תרי"ג מצות כסדר פרשיות התורה וכל פרשי המצות עם כל הדינים והמנהגים מלוקט מכל הפוסקים הראשונים שהיו לפניו: ד"ו, רס"ג (ולא: רפ"ב) 2° (קטן). שם, ש"ם—שס"א, 4°. (הוצא לניו"ד ע"י ס"ל יצחק ב"ר יעקב הלוי מהערלעסהיים): ד"א, ועת"ה, 8°.

708. ס' החנוך הנ"ל עם הגהות ס"ר יהודה רוזאנים (בעל משנה למלך (ולולי שם מדרך שקוריך שלו ?): שפד"א, תקמ"ג. בסוף התוספות עם ג' תרגומים ופרש"י ומכלל יופי שנדפסו שם (עיין חורה). וגם לבדו: ברין, תקנ"ט, 4°.

709. ס' החנוך הנ"ל כל"ל ועם הגהות ר' יהודה רוזאנום ור"ר ישעיה ברלין בשם חנוך לנער. (פיכטע מ"ת דף ק"י. ועיין אוצר החיים, קטן שהגיע לחנוך): ווין, תקפ"ז (1827). פרעסבורג, תר"... 4°.

710. חנוך הבית. (עיין לקט שכחה ופאה).

711. חינוך בית יהודה. ה"ר חנוך העניך אבר"ק שניוטאך. קמ"ס שר"ת לתכיו ה"ר יהודה ליב ולזקנו ה"ר חנוך העניך דרשן בפוזנא ולתכי זקנו ה"ר יהודה ליב א"ש, וקלת שו"ת לתלמי גלוסים: שפר"מ תס"ח, 4°.

712. חנוך היהודים, דאס איז: קורליר וועג דאס לעבענט צום דעם משיח. . גיליגנט דעם הויז ישראל. יהודים-תשכנזים וכל"ת מאת קאספאר קאלוואער: לייפציג, 1710, 12°.

713. חנוך ילדי ישראל. ה"ר מרדכי קלויבער. למודי קריאת לה"ק וכו' עברי ותשכנזי: פראג, תקע"ז, 8°.

714. חנוך לשון עברית. ה"ר משה שמואל נייטאן מקיצע. כללי דקדוק לה"ק בל"ת: ווין, תקע"ה, 8°.

715. חנוך לנער. ה"ר חנניה אלחנן חי הכהן. דיני תפלה לנערים, כ' תלקים: ריגייו, תקס"ד, 8° (יוא"ל). וח"ב לקט מתמרי רז"ל: ד"ו, ואבי"ו שמ"ר, (1805), 8°.

716. חנוך לנער. ה"ר יוסף מארשן. תגרות שונות לתך הנערים וקלת תכמת התשבון וכלולי ר"ת וקלת תלות זרות בל"ת. נדפס בתותיות הגרושות בכתיבה שלנו: ד"א, והמכת"ב, 8°. ונדפס עוד תבל רק שער תדש והקדמה ודף תחתון שנת כתב והמכתב ע"י כ' יוסף ור' משה בענדיגר, וחלק שני נקרא לשון זהב תו מכתם לדוד. (השמ"ש ע' 1506).

717. חנוך לנער. ה"ר יצחק ברכיה מפאנו. דלוסיס ומידושים: כ"י בית רמ"ש גירונדי. (זל"ל י' סי' י"ט).

718. חנוך לנער. ה"ר משה ישראל בידינגען. קצור כללי דקדוק לה"ק לתועלת בתי ספר: גויץ, תקע"ו, 8°.

719. חנוך לנער. [ה"ר עזרא בנבנשתי]. תורה דרך להיטיב חנוך נערי כ"י הספרדים בל' ספרד: בילוגראדו, בת"ר, 16°. [שם תמחבר נודע ע"י המזכיר תר"ך: רמש"ש].

720. חנוך לנער. ה"ר שאול ב"ר דוד סיריו. פי' על משלי: כ"י רש"ד.

721. חנוך לנער. כ"ר שלמה הטרוקי בכ"ר אהרן הקראי. בתור דקדוק לה"ק: (אר"ץ).

722. חנוך לנער. (עיין ס' החנוך, שאילת שלום).

723. חנוך הפילוסוף. (עיין ס' חנוך סי' 705).

724. חינוך קטן. בתור תלות לה"ק בל"ת: ד"ק, ח", 8° (קטן). ומקומר: ד"א, תי"ח, דעסויא, חש"ר (תלל תשם בן שמתב בין תג"ו ותס"ר) 12°. וע"י יונה בן משה (ותיגו תמחבר): יעסניץ, חש"ר (בבית יעקב בן תכתם בין תע"ש ותפ"ו) 12°. עוד בשם הלבות גדול בנים בס' קהלת שלמה לכ"ם לונדון, עיין זס. וממנו נדפס בשם מקור השפה: נאווידוואהר, תקמ"ה, 8°. (עיין תגנדטן לכמ"ם ע' 7 סי' 59 והסופפ שם סי' 2285).

725. חנוך קטן. (עיין לקוטי אמרים).

726. חנוכה ביכל. (עיין זאת חנוכה ביכל, חנוכת המזבח).

727. ס' החנוכי. ס' דיוק קדמון לרבינו חנוך ב"ר ראובן. נזכר בהגהות סמ"ק מלוכן סי' ק"פ (המזכיר תרי"ת דף פ"ד).

728. חנוכת הארון. ר' משה חיים לוצאטו. ז' מזמורים ושיריס לתנכת ביהכ"נ הספרדים תשר בפילדלפיא, ובסופו שיר זהב לר' שמחה קאליפאנו: ד"ו, תפ"ט.

729. חנוכת הבית. ה"ר משה ב"ר גרשום חפץ. בתור צורת הבית הגתכ והבניתו, עם כל הציורים וכל תלקיו ומעריו ותדריו והעזרות וכל כליו, ובראשו לוח הצורות על דף ת' רשום בסימנים ע"פ ת"ב: ד"ו, במקדש"י, 4°.

730. חנכת הבית לק"ק ספרדים בווילונה: ד"ו, תקי"ש, 8°.

731. חנכת הבית. ר' שמואל מולדר. שיריס לתנכת בית תפלה: ד"א, תקפ"ו, 8°.

732. **חנכת הבית**. מונח נמ׳ מגן אברהם על ס״ע ס״ח כמה זימני (ומולי סוף הע״ע 729 ?).

733. **חנכת הבית**. (עיין שיר אמונים).

734. **חנכת המזבח**. ה״ר שאול ב״ר דוד (כע״ם של אורות). זאת הבית בתור נוסח הגלות הלנו וכתבו זאת חנוכה שיריס למנוכה עם רמזים ודרוש לס׳ תנוך: שראג, שלו״ם, 4°. (רשמ״ם ע׳ 2507).

735. **חנן אלהים**. ה״ר חיים אבואלעפיא. ולחנו עמו ס׳ חיים וחסד דכתות לזקנו ה״ל יצחק נסים ן׳ גאמיל. נדפסו בקצור בסוף ס׳ ישרש יעקב ובקרוב באי לחי רואי: (שג״ב מ׳ ע״נ ושה״ג שלי מ״ב במקומו): אזמיר.. 2°. לחנ כרכושת יה״ש מלחי וז״ל: „חנן אלהים. ר׳ יצחק נסים ן׳ גאמיל. דרושים ע״פ הפרשיות (מתחילים מפ׳ חיי שרה) ובו״ת ותקנות״, עכ״ל. (ועיין ישרש יעקב ומשם נתבה כי פה נדפסו דרושי ר״י ן׳ גאמיל בשלימות).

736. **חסד לאברהם**. סי׳ שניס בדרושים עה״ת, הס׳ למהמו״ל אברהם המלאך בהמהמו״ר דוב בער ממעזריטש. ושב׳ להמ״ק ה״ר אברהם הכהן קאליסקער, ובסופו כמה לקוטים וכמה עניניס שונים מגדולי החסידים: חמ״ר (טשערנאוויץ) תור״ה, 4°.

737. **חסד לאברהם**. ה״ר אברהם ב״ר מרדכי אוזלאי. דרושות והקדמות המקובלים מספרי כ״י וספרי הרמ״ק וקצת מנורי האריז״ל המיוסדים על דברי הזהר, ומחלק לשבעה מעיונות בשם: עין הארץ עין גדי, עין גנים, עין יעקב, עין כל, עין משפט, עין הקורא. ולכל מעין כמה נהרות ושם ההקדמה אבן שתיה, ובסופו בריבת אברהם הוא קצור ס׳ תומר דבורה להרמ״ק ובתור מהמר רז״ל בסיעותיו על מהט״ה ויו ג׳ מלין וכו׳ לבהרה״ר. מונחו בעיר עזה בכרמו מדבר בלוחל שנת השע״ט (ועיין שג״ב מ׳ י״ד ושה״ג שלי ח״ב במקומו ובשמ״ם ע׳ 666). נדפס לחצונה ע״י קנארר פאן ראזענראשה: זולצבאך, תמ״ה. ד״א, תמ״ה, 4°. אלעקסניץ, תקל״ח. חמ״ר (רוסיא), תקע״ב, 4°.

738. **חסד לאברהם**. ה״ר אברהם ב״ר שלום טובינא. סדר תפלות חול ושבת וה״ח ע״פ כוונות האריז״ל: מנטובה, תקמ״ג, 4°.

739. **חסד לאברהם**. ה״ר נפתלי בה״ר אברהם משביל לאיתן. דרוש, ובתוכו תולדות חיי מהבו ז״ל. מזכירו בהקדמתו לס׳ נחל איתן, ע״ם.

740. **חסד אברהם**. (עיין ברית אבות, ברית אברהם וחסד אברהם, הגדה ש״ם, זכור לאברהם, סוגיות הש״ס, עשרה מאמרות).

741. **חסד לאומים**. ספורי מתורגמת בעיר מלבוב לעת רעה: כ״ו יה״ש.

742. **חסד לאלפים**. ה״ר אליעזר פאפו. מי׳ דיוים בש״ע ח״מ עד סמך בהלכה: שאלוניקי... 4°.

743. **חסד שמואל**. ה״ר שמואל ב״ר דוד אויערבאך. פסקים בהלכה על קצת ס׳ בהלכות. מהבו לזכרון הצלחתו מתוך הספרים ויוסף בהלכה בלוחלין בשנת תי״ו: ד״א, תנ״ש, 8°.

744. **חסדי אבות**. ה״ר אהרן ב״ר יהודה הלוי. סי׳ על פ״ת: זאלקווא, תקב״ה. 4°. [נ״ח סי׳ על סדקי סיום בשם הולדות שמים וארץ וסי׳ על הגדה ש״פ].

745. **חסדי אבות**. ר׳ יצחק ב״ר שלמה יעבץ הדורש. סי׳ על סדקי מצות: קונשטנטינא, שמ״ג, 4° (ועיין הלל וזמרה. [קה״ד q, № 227 אצל פילקט ח״ב ע׳ 2 בטעות: קונשט׳, רע״א, והמחבר מת לפי מ״ש פילקט עלמו בשנת ש״ם: רמש״ש].

746. **חסדי אבות**. (עיין שם הגדולים).

747. **חסדי דוד**. ה״ר דוד פארדו. סי׳ על המוסגמת, ח״ת: ליוורנו, 1776, 2°. ורובענס F, № 274. ח״ב ע״ם נזיקין: שם, תק״ן, 2° וינה״ל: חסדי דוד: על זבעים תוספת הבבורים, מועד תוספת שבת, נשים תוספת בתיבה, עם הקדמתו והקדמת בנו ה״ר יעקב והתגלות המגיה: ליוורנו, תקל״ו—ז׳, 2°. ח״ב ע״ם נזיקין תוספת הדיינין והקדמתו והקדמת תלמידו ה״ר אברהם ב״ר ישראל פינסק המו״ל, ובסופו סיר להמחבר בלשון תלמוד: שם, תק״ן, 2°. [ויש לו עוד בכ״י ע״ם קדשים תום׳ קדושה וע״ם עסקות תום׳ מרובה, ע״ם].

748. **חסדי דוד**. ה״ר יצחק ב״ר יוסף קארו (בע״ם תולדות יצחק). דרושות: כ״י רד״א q, № 378.

749. **חסדי דוד**. (עיין אמת ליעקב סי׳ 849, מכתם לדוד, קדשי דוד).

750. **חסדי ה׳**. ר׳ יוסף יעב״ץ. דרושים ובאורי מזמורים ופסוקים ומאמרים שונים: קושט׳, רצ״ג, 8°.

751. **חסדי ה׳**. ה״ר משה מרדכי ב״ר שמואל מרגליות. בתור י״ג מדות סרחמים בכ׳ דרכים ובתור פסוק ולך ה׳ חסד (תהלים ס״ב) בכ״ו תוספים: קראקא, שמ״ט, 4°.

752. **חסדי ה׳**. (עיין דבי אליהו).

753. **ס׳ החסידות**. מוסר מיסוד הרוקח. (כנראה מהשכטים הנמצאים בכתב ס׳ הרוקח נפתק ע״י ר׳ משה בן יצחק הכהן) : כ״י רד״א № 727, q (ועיין רשמ״ש ע׳ 1322 והמזכיר תרכ״ט ע׳ 115, אבל הוא לא נדפס כל״י בעצמו).

754. **החסידות והחכמה**. (עיין ס׳ חסידים נסמנו).

755. **ס׳ חסידים**. רבינו יהודה החסיד ב״ר שמואל הקדוש הנביא. ס׳ נכבד מלא מוסר השכל, ההנהגות טובות וישרות ה׳, וחוכו רלוף מעשיות רבות מחסידים הראשונים וההנהגותיהם, גם מקבלו בתו בן קלח מספרי קדמונים שלפניו כמו מרכ סעדיה גאון וממגילת סתרים לרבינו נסים וז״ו. וכפי ל״ח כתוב כי קרא לו ס׳ החסידות והחכמה עם מפתח גדול מאת הרב ר׳ אברהם בן משה הכהן : בולוניא, יפר״ח, 4°. (על יחרוזות הדפוס הראשון עיין מאמר פח׳ נוסף במזכיר תרי״ח ע׳ 42 הנקרא „נור נעזנור״ וכו׳) : באזיליא, שמ״א, 4°. עוד כל״ל, ועם מפתח הסימנים נפסוסו : קראקא, שלו״ה. (ובפוסו כתוב נפלם בר״ח סיון שניתנה בו תורה יום ד׳ לפרט אש״ם לך שלם (כ״כ), וכן נקס״ד q, 1206 № : רשמ״ש ע׳ 1322) : זולצבאך, תמ״ה. שפר״מ, תע״ג, 4°.

756. **ס׳ חסידים הל״ל עם פי׳ משנת חסידים לר׳ שעדיה הלאוונה ב״ר אהרן**. מלוקט מהלמוד וזוהר ומאחרי ספרים ולא השלימו : חמ״ר (קראקא), חסיד הוא ה׳ שמו, 2°. (ודפוס קראקא, ת״א. וד״א, תי״א נראה שהוא טעות : רשמ״ש ע׳ 1322).

757. **ס׳ חסידים הל״ל ופירושו בקצרה [לה״ר דוד אפטרור זקנו של הרב יוסף דוד זינצהיים**, כמ״ש בס׳ יד דוד דף ע״ד. עיין כ״ל פ׳ כי ושה״ג שלי ח״כ לות ס׳ פירוש]. וצוואת ר״י החסיד נדפס ע״י בנו של המפרש : פפר״מ, תם״ד. [לח״כ נדפס הם׳ פ״ר ונשתמר נורתו יותר ויותר : רמש״ש] : פולנאה, תקנ״ב, 4°. זאלקווא, תקס״ה, 8°. פאריץ, תק״ע, 4°. סדילקאוו, תקפ״ו. שם, תקצ״ב, 8°. לעמבערג, תרי״ח, 8°.

758. **ס׳ חסידים**. ס׳ דינים, כ״י. מזכירו סכנס״ג ח״מ סי׳ קס״ג ובהנהת העור לות כ״ל בשם בע״ם משא מלך (כ״ן כ״ט ושה״ג שלי ח״כ כמקומו, ואולי הוא הל״ל ?).

759 **ס׳ חסידים**. ספר קנון : קה״ד № 1257, q. [הוא לר׳ משה הכהן בן אלעזר שחיה בתשכנו בשנת רל״ג. ונדפס בווארשא, תרכ״ו, 8°.

עי׳ המזכיר תרכ״ט ע׳ 4—113 על שם ס׳ משכיל אל תוכחה נאה שבדאו להם הרשימות, התוכחה נמצאת אחר ס׳ חסידים : רמש״ש].

760. **חסן**. (עיין חוסן).

761. **ס׳ החפץ**. ספקי דינים מיוחס לרבינו חננאל בן רבינו חושיאל. כמ״ש בהנהות מיימוניות סוף ס׳ מאכה על התפלה ובאל׳ שבכינים ובסמ״ק מלוה ס״ב (שנ״ב ח׳ כ׳ ושה״ג שלי ח״ב במקומו) וכן בהקדמת ס׳ התגודל מסם סמרדכי, ע״ש. אפס כי עז לפי שבכמה מקומות בפוסקים הרחשונים נראה שהוא לוולתו, וכן ס׳ המקצועות המיוחס לו, וכאשר העיר ע״ז הגר״מ אי״ב בשולחן רבינו חננאל הערה ל״ו (עי׳ בכה״ע תקל״ב דף ל׳—ל״ג) ולכן רואה אנכי את דברי ד״ר פינסקי בקרד תר״ט דף רמ״ז וכו׳. [וכייפמאן שם תרי״ח ע׳ 617 (ומי יודע מתי כתב את המאמר) והגאון אי״ר עלמו בס׳ קבוצת חכמים תרכ״ב ע׳ 55 לא זכר את פינסקי, ועיין רשמ״ש ע׳ 2562 ונוסף ריטוס 190 ומאמר רשמ״ש בא״ע על גייגער בחדש שבת 133 ע׳ 315, שנת 1863 ע׳ 77 והמזכיר תרכ״ב ע׳ 117, ועל מה שייחס מו״ל ס׳ והזהיר ספר זה בטעות לר׳ חסן, עיין המזכיר תרכ״ט ע׳ 133 ושם תרכ״ג ע׳ 4, וגייגער במכתבו הטעה כרך י״ח ע׳ 94, ועל החפץ אלפוטי לו אלקוטי שחיבר ס׳ תלים בחרוז בל׳ ערבי ונזכר בשם ס׳ הלקוטי בס׳ תיקון מדות הנפש, עיין המזכיר תר״ל ע׳ 26 : רמש״ש] שכ׳ כי ס׳ חפץ המובא בפוסקים הרחשונים תדיר הוא מבור בדינים והלכות לרב חפץ בן יצליח אלוף וריש כלה בימי הגאונים בבבל. וכן קורא לו בע״ם מובות הלבבות בהקדמתו ספר רב חפץ וכ׳ שם שהוא מבור עניני המצות ע״ד קלרה. גם הר״י ן׳ גיאת ור״י ן׳ גנאח מביאין לוחו בספריהם, והרמב״ם במכתבו לתלמידו ר״י בן עקנין קורא לו ס׳ המצוות סתם (עיין פאר הדור דכ״ו ע״ד). והפוסקים קורין לו ספר חפץ סתם ע״ד ס׳ מרדכי וכדומה שנקראו ע״ש מחברם לבד, והמיחסים ס׳ חפץ זה לרבינו חננאל בבבל שה״ק וש״י וספ״ד וכו׳ יצא להם הטעות ממ״ש בפוסקים הרחשונים במקומות רבים בלשון ור״ח לו ר״ח פסק בס׳ חפץ וכדומה, ואשבו שמלת ר״ח היא ר״ת רבינו חננאל, אבל בלחת הוא ר״ח רב חפץ, זהו לוחך דברי החכם הנ״ל שם ונכון הוא.

762. **חפץ ה׳**. ה״ר חיים ן׳ עטר. חי׳ על מס׳ ברכות שבת הוריות ורים מס׳ חולין : ד״א, תצ״ב, 2°. זאלקווא, תקס״ה, 4°.

763. **החפץ השלם**. ס׳ רפואה לאבו אלקאסם. אלזהראוי ונקרא בל׳ ערב בתאב אלתצריף, ונחלק לחלק הלמודי (טהעאריע) וחלק המעשי (פראקסים). נעתק מל׳ ערבי

לעבדי ע"י ר' משולם ב"ר יונה בסנה ה"א מ"ח ונמצא רבו לו קלסו בחיזה כ"י . עיין מ"ס Toxicolog. Schriften בסה"ס בספרו der Araber, 1871, S. 484. ויש עוד ג' העתקות אחרות , עיין ס' השבוש ע"י רס"ג בן יצחק , וס' הצירוף ע"י ר' יוסף אבן יקאר , וס' שמוש הרפואות לא נודע מעתיקו .

764. **חפש מחופש** . ה"ר יש"ר מקנדיא . על סדר המחקות, הסחנופה והתחפכותם מזה לזה , והוא חלק מספרו בשמת בת שלמה .

765. **חפש מטמונים** . קונן עניניס עתיקים ויקרים לגדולי ישראל הקדמונים , והם : א) חסונות לרש"י ורבותיו . ב) אגרת לו חסו' רב שרירא גאון הנודעת בשם „כיצד סדר מסנה" בשנוי נוסחאות . (שני אלה נעתקו מכ"י ישן נוסן על קלף) . ג) אי בן מקין להראב"ע , מונה ועם קלח הערות לה"ל וואלף היידנהיים ז"ל נמצא מכ"י מהר"ם . ד) מסלי מוסר בלשון סורי וכתוב עליהם „כדין הוא מילתא דסופוס" (ואולי הם מידות איזופוסי הנמצאי' גם בלה"ק עי' חידות איזופוסי). ה) הערות ותקונים בחסו' רס"י ורס"ג מהמלבה"ד. ו) פיוט אחר בשם לר' יצחק אבן גיאת , והוא מפתח למחזור יו"כ כמנהג בני ספריקא עם בחור הרשב"ץ דוראן . נעתקו ממחזור אלגזייר כ"י . כל אלה נקבלו והוכנו לדפוס ע"י ה"ר בער גאלדבערג מניישטאט : ברלין , תר"ה , 8°

766. **חצוצרות כסף** . ה"ר יוסף אבן כספי . פי' על ג' ספרי שלמה המע"ה , והם : מסלי קהלת שיה"ש . כ"כ המחבר בס' קבוצת כסף שלו , ע"ש . ושם פירושו על קהלת נמצא בכ"י רד"א A. № 272, q ועל מסלי בכ"י מינכען № 265 (37 דפין מן 4°) , ועיין דברים עתיקים קונט' כ' שלי דף י"ט . ועל שיה"ש בקנרה (עיין פירוש שיה"ש , שלשה פירושים) . [עיין בענציקלאפעדיע של ערש חוב גרונבער ערך Iosef Caspi ושם ערכתי כל ספרי כספי וכתבתי מוצאם ומוצאם בחולדי הספרים: רמש"ש] .

767. **חצי יהונתן** . (עיין קשת יהונתן) .

768. **חצי שנונים** . (עיין אגרת מכתמים) .

769. **חצר החדשה**. ה"ר שלמה טונא אבד"ק שוורזענץ . סו"ח , ובסופו קונט' השגות בשם אבן הטועים : כ"י רח"ם № 181 .

770. **החצרות החדשה** . (עיין תורה) .

771. **חצרות השיר** . ה"ר פייוויל שיפער . כולל השיר הרחמנן מי"ב שיריס בשם חלקים לספר תהלות ה' ושפלותיו אחר עשה את תבונתיו מאז יצא יעקב מבתר שבע עד בואם מצרימה (והיו בעין מבות וחלק קדוש לפ' שירי השפרת לרנה"ו) : ווארשא , 1840 , 8° .

772. **חק על מודות היהודים בארץ רוסיא** , כולל משפטי היהודים למקומות מושבותם, ומשרתם ומיתם ידם , וכו' . (נעתק מל' רוסית ע"י ה"ר אהרן בהרי"ל א"ש): ווילנא והוראדנא , 1835 , 4° . עוד כל"ל , בל"ת המוני (עיין פעסטוועטצונג וכו') .

773. **חק בנימין** . סו"ח . מוכת בס' עקרי הד"ם להר"ד טילסי : (שי"ג) .

774. **חק יוסף** . ה"ר יוסף משה ב"ר דוד מפרעמסלא . מי' דיניס על ש"ע הל' פסח , ובקלת השגות ע"ם חק יעקב דבסמוך : ד"א , ת"צ , 4° .

775. **חק יעקב** . ה"ר יעקב ב"ר יוסף רישר מפראג. מי' דיניס ונמוק על ש"ע הל' פסח, ובסופו ס' כולת למנחה מהדורת בחרת להנ"ל והוספות לספרו מנחת יעקב . וגלוה לו ס' שמן למנחה לבנו ה"ר שמעון , הגהות והשגות להשגות בעל ארח מישור על ס' מנחת יעקב הנ"ל : דעסויא , תנ"ו , 4° .

776. **חק יעקב** הנ"ל על ש"ע כנ"ל לבדו ע"י נחמן ב"ר יחיאל מיכל מ"ץ בהאלי : יעסניץ , תפ"ד . ברלין , תקכ"ח . אוסטרהא תקכ"ח , 4° . [עי' לה מדע מהוספות ד' על המו"ל : רמש"ש] . עוד כל"ל , ובסופו מי' על קלת שיטות להר"ר יהושע שפירא בשם חידושי מהררי"ו : ברלין , תקי"ז , 4° . ונדפס גם ז"ז פ"ר בפניס שוניס ועם הש"ע והמנינים בשולי כל דף ודף מהלכות פסח ושם בשרך לבדו . (ועיין שלחן ערוך א"ח) .

777. **חק יעקב** הנ"ל עם ס' חק יוסף הנ"ל ונקראו בשם הכולל חקים טובים : טורקא , תקכ"ז , 4° . פולנאה , תקס"ח , 2° . עוד כל"ל בתוס' קונט' לא הביט און ביעקב (עיין זה בחות ל') : אוסטרהא , תקע"ד , 2° .

778. **חק לישראל** . סדר למוד מקרא משנה גמרא וזהר לכל ימי השבוע בסדר פרשיות התורה . מלוקט ע"י מהרח"ו עפ"י כתבי האריז"ל . סדרו והכינו ה"ר יצחק ברוך , ב"ח : מצרים , ת"ק . ליוורנו , תקמ"ח , 4° .

779. **חק לישראל** הנ"ל עם תוס' ס' יוסף לחק לה"ר חיד"א , והוא לקוטים מספרי מוסר והלכה פסוקה מהרמב"ם ומהר פוסקים וגם ליקט ליוס השני משנה וגמרא וקבלה ומוסר , ה' חלקים : קאליש , תקס"ט—תק"ע . לבוב ,

תק" . . זאלקווא, תק" . . ברדיטשוב, תקפ" . ליוורנו, תקע"ח, 4° .

780. **חק לישראל** הל"ל בכל הל"ל, ומוסף עוד פי' מצודת דוד על פסוקי נו"כ הבתים בחוקים הללה: סלאוויטא, תקפ"ה. שם, תקצ"ב, 8°, וז"ז כמה פעמים.

781. **חק לישראל**. ה"ר חנניה ב"ר מנחם קאזים. חי' דיני ס"ע תה"ע והסגות על פכ"ח י"ד: ליוורנו, ת"ק, 4° .

782. **חק לישראל**. ה"ר י—ל ה—י ל—א (ישראל הלוי לנדא) בפראג. הוא ס' המצות להרמב"ם עם קצור הגהות הרמב"ן מועתק לל"ח. גלוה לו מכתב ר' חסדאי למלך מלכוזר והשובת המלך אליו, ונסופו אזהרות ר"ש בן גבירול על תרי"ג מצות: פראג, תקנ"ח, 4° . והשמטת הגלויס: פרעסבורג, תרי"ט, 8° .

783. **חק לנערים**. (עיין זכרון פורים) .

784. **חק ומשפט**. (עיין דרישת ארי) .

785. **חק נתן**. ה"ר נתן ב"ר אברהם בורגיל. חי' גפ"ת על תלמוד סדר קדשים ומסכת הוריות, ונסופו לקוטי ס"ס והרמב"ס: ליוורנו, תקל"ו, 2° .

786. **חק נתן**. (עיין דרושים לכל חפציהם) .

787. **חקויים** מלה הבתים מעשים כמוני המורה הפילוסוף ה"ר משה מראיטי: כ"י רח"ם № 307 .

788. **חקור דין**. ה"ר נפתלי הירץ ווייזל. מאמר מחקרי על קבלת קדמונינו ז"ל בשכר ועונש. נדפס לחצונה במוסף תקמ"ח, וגם לבדו: ברלין, חש"ד. ווילנא, תקע"ח, 8° . (ועיין מכתבים) .

789. **חקור דין**. (עיין כורה דרך, עשרה מאמרות) .

790. **חקור דינים**. (עיין תלמוד) .

791. **חקות הדיינים**. רבינו יום טוב ב"ר אברהם אשבילי (הריטב"א). על הגהגות הדיוטים והלכותיהם. והיה ניד הג"מ מיד"ח בב"י, כמ"ש בשג"ח י' ל"ב ושג"כ ח' י"ב ושה"ג בלי בשמו בח"ח ד"ה ודע שם' וכו' ובמקומו בח"ב, ע"ש. ונראה שמהנהו ר' שלמה בן אברהם ן' טזראת(?) בתשב כ' בקצת כ"י, (ונדפס בשמו בס' חמשה קונטרסים: ווין, תרכ"ד. עי' רשמ"ש ע' 2269) ושם מובא כ"י די רוסי № 1237 תשב בל"ס ימצא בתוכו הספרים הזה במקום תחר מפני שדי רוסי לו העתיק השם הזה בראשו, והוספות שם, ובראשית פתרים 416 שמו ספר חקות הדיינים, ובב"י שוחה"ה 65 נמצא בשם לקוטות מס' הדיינים שקבץ תלמידו של הרשב"א ז"ל כפי מה שקבל מן הרב ז"ל, וסדורו ומספר סימניו מבואר מהנדפס, עיין מ"ש בישרון להת' קלבתק שנה ח' ע' 199, ועיין דיני חול המועד: (רמש"ש).

792. **חקות הפסח** לר' משה יעקב קויפמאן כהן בן אביגדור: כ"י רח"ם № 247 .

793. **חקות שמים**. (עיין אילם ועיין גם בשמוך) .

794. **חקות השמים**. (ונשם הזה נקרא בכ"י אורביגו № 47) הראב"ע. תבל בב"י וואטיקאן № 390 נקרא ס' איצטגנינות או משפטי הכוכבים [וכתוב בראשו שנעתק תבל תיכף העתקה גמורה רק בקצת מקומות, לתמנ ספרי מצולה (שהיה ג"כ יהודי) נעתקים מל' ערבי לגמרי ולפי תוכב שהרתב"ע לא קרא שם לכלל הספרים רק לכל אחד ואחד בפ"ע: רמש"ש]. והוא תבור גדול בחכמת נסיון לו החזיון (אסטרולוגיה), ונמצאים בו כמה ספרים קדמים בב' מהדורות, והמהדורא הראשונה נעשית בשנת תתק"ח [בפי רודום? כן כתב בסוף בוואטיקאן № 390 ולפי מסופק בזה: רמש"ש]. א) ראשית חכמה בחכמת הגלגל. ב) משפטי המזלות (על משפטי הכוכבים, עיין מ"ש בתן במ"ע לחזקוניט תנגלען 1840 ע' 156). ג) טעמים או טעמי ראשית חכמה בן יקראהו המחבר בעלמו בם' המולדות שלו מפני שהוא בעזבן טעמים לס' ראשית חכמה הל"ל. ד) ס' המולדות על שעת הולדת האדם ומזגו וכו'. ה) ס' המבחרים על הימים הטובים והרעים להקזה ולרפואה ולתחלת בל מעשה וכדומה. ו) ס' העולם ונקרא ג"כ משפטי העולם בעניני מחברות המשרתים, ולכן ים קורין לו ג"כ ס' מחברות המשרתים. ז) ס' השאילות. ח) ס' המאורות על מהלות השמים והימים הקשים למעשה, ומלבד הללה העתיק מל' ערבי ס' השאלות ואשאלה וס' למשאלה (בקדמות הלבנה והשמש) גם נמצאו עניניס קטנים כמו מולד [בנקרא בכ"י וואטיקאן מהחוריים הראשונים ולא לפוסק שהמבחרים בוואטיקאן בדו לסם שם זה: רמש"ש] מתחיל: "גולד הילד המבורך" (עיין המזכיר תכ"ך ע' 32) ופירוש לותות תיקון הבתים בב"י מנעוחה: (שם) .

ורוב הספרים נעתקו לל' רומי ע"י פיטר די אבאנו (Aponensis) תבל ס' העולם מן Henricus Butes ע"י העתקה לרפתית שעשה יהודי הנקרא Chagins [בנראה הוא חיים בהתר שעתני: רמש"ש] ונדפס ד"ו, 1507, 4° . גם נמצא ס' המולדות בל' לעיין בסגנון תתר . . ובהקדמת ס' מנות הלבבות בתוב לתמר "ובחכמת החזיון ס' ראשית חכמה היתן תובר בשנת ד"ה תק"ח (ל"ל תתק"ח לניורה), והעתיקו המכס הרתב"ע

ופירוש לותו בד' ספריס, ופסי: ס' משפטי המזלות וס' המולדות וס' השאלות וס' המבחרים לת כולם בלתיי וכו' . . . והנה ר' לוי בן אברהם בן חיים עשה קנוד מלה הספריס והניח לבון הרלח"ע עד שייתסו ג"כ ר' לוי לרלח"ע , וכן עשה המכשיס כוון , ועיין מ"ש ביוחס לר"ם זקס ע' 18 , ועיין כלי הנחשת , לוחות .

מהספרים המלה נמלאו כ"י כמעט בכל לוצרי הספריס , וגס מלל יחידים , לך מעט מהם נבדקו וגרשמו כלהוי , ע"כ ח"ל נפרוט לותם כלן , וכללי עיין מ"ם רמ"ם במכתב עתי אל דייטצם מלרגענל. געזעלשאפט כרך 24 מעמוד 342 והלאה , וכרשומות כ"י ליידען ומינכען וכשומת כ"י פלרים, וכבר ייעד לכתוב מלמר פרטי על ספרי מלטעמלטיק ותכונה לרלח"ע .

795. **חקות שמים** . . עס פי' ר"י **מטילוטילה**: ב"י רש"ד ע' 85 סימן 5 [הוא חלק מספר מדרש החכמה לר' יהודה בן אלמה מעליטלה הנמלח בכ"י רח"ם № 516 אשר מלאתי עליו אס ר' אלמה דוכנא , המזכיר תרכ"ד ע' 113 , עיין ערך מודרש החכמה : רמש"ש] .

796. **חקות השמים**. רבינו יהודה בן הרא"ש. בן ירלה בשו"ת מהרי"ק שרש קע"ח, ע"ש . [ומזכר בפתיחת ר' אברהם זכות לספרו בתכונה , עיין לייטצריפט דער דייטשען מלרגענל. געזעלשאפט , כרך 25 ע' 413 : רמש"ש] .

797. **חקי האלהים** . ה"ר גבריאל ב"ר יצחק אייזיק פאללאק. תרי"ב מלות כסדר התורה לפ"ד הרמב"ס: ד"א, הקצ"א. שם, חר"א, 16°.

798. **חקי דעת**. (עי' ישמח ישראל, מחוקק יהודה).

799. **חקי דרך** . ה"ר משה יקותיאל קויפמאן ב"ר אביגדור הכהן . הגהות ובלוור על ס"ע לה"ע כסדרו , ונדפס עמו : דיהרנפורט , תק"ז , 2° . (ועיין ישמח ישראל ומ"ש שם) .

800. **חקי חיים** . ה"ר חיים אברהם גאגין אב"ד ור"מ בירושלים . . .

801. **חקי חיים** . ה"ר יעקב חיים ב"ר יהושע כ"ץ . תלמוד חקי דקדוק לה"ק : ברלין , תקנ"ו , 4° .

802. **חקי חיים** . (עיין גאולת ישראל , ישמח ישראל , צוואה) .

803. **חקי משפט** . (עיין ישמח ישראל) .

804. **חקי עולם** . (עיין מחוקק יהודה) .

805. **חקי עזר** . (עיין ישמח ישראל) .

806. **חקי התורה** . רבינו יצחק מקורביל . מגלת בעניני תלמוד תורה : כ"י רד"א № 729 .

807. **חקים טובים** . (עיין חק יעקב נעינ) .

808. **חקירה** על הגלחת המדס : ב"י בוואטיקאן : (ש"י) .

809. **חקירת האמת** . ה"ר שלמה ב"ר חיים ברוך מלבוב . ספור מקרה רעה מחולדות ימי חייו ומקירות על מוסג המחת : אלטונא , תקצ"ח , 8° . ויין , תר"א , 8° . (פירסט ח"ח מקל"ד) .

810. **חקירת הגמול** . ה"ר משה מרגליות . מקירות בעניו שכר ועונש , ובסופו סיר בתר מלכות לרוב"ד בובנער בהן ועניני תורה: אפען , 1829 , 8° .

811. **חקירת הלב** . ה"ר שלמה בן שמעון וועצלר מפיורדא . תוכחת מוסר בל"ל , ומחלק לפרקים . (תכנו בשנת תע"ה) ונדפס ע"י ר' זלמן לונדון : ד"א , תצ"ב , 8° . (רשמש"ם ע' 2390) .

812. **חקל תפוחין** . ה"ר משה ב"ר מנחם מפראג . מניחו בספרו ויקהל משה דף רמ"ד ע"ח : (סה"ד שכ"ה) . גס מניחו בתלת ספרו זרע קדש ושס נרלה שהוח בחור מחמרי זהר, ע"ש .

813. **חקקי לב** . ה"ר חיים פאלאגי . שו"ת נדויי ס"ע ח"ח י"ד ולה"ע , ובסופו לב תמים חקויס והסמוות , ומפתחות בשס דברים שבלב : שאלוניקי , ת"ר , 2° .

814. **חקקי לב** . מהב"ל . ח"ב , שו"ת נדויי ס"ע ח"מ עס פתיחה מרוכה, ובסופו הסמוות לח"ל בשס דברים הנבנסין ללב ומפתחות לח"ב הנ' בשס פתיחת הלב : שאלוניקי , תר"ט , 2° (יבה"ל) .

815. **חקר דעת** . (עיין האמונות והדעות) .

816. **חקר הלכה**. ה"ר אלעזר קאליר אבד"ק קעלין . שו"ת ח"ח : ווין , תקצ"ח , 4° .

817. **חקרי לב** . ה"ר חיים פאלאגי . ח"ח , שו"ת על ס"ע ח"ח י"ד ולה"ע : (תגי"ו ח' סי' י"ז) . ירלה בשו"ס הוח וג"ל חקקי לב והוח דלעיל 813 № ע"ס .

818. **חקרי לב** . ה"ר יוסף ב"ר חיים חזן . חי' על כל ד' ס"ע , בשה חלקים . על ס"ע ח"ח : שאלוניקי , תקכ"ד , 2° . על ס"ע י"ד עס קונטרס כונן לחקר עד סוף הל' ע"ז : ליוורנו , תקנ"ד . (רח"ם 1564 № ורובענש № 280, F : תקנ"ש) 2° . על ס"ע י"ד ח"ב עס סיורי ח"ח וי"ד: שאלוניקי , תקס"ו , 2°. (רובענש, שם) . על ס"ע לה"ע : שאלוניקי , תקע"ג (רח"ם 1565 № ורובענש № 282,F: תקע"ח) 2° . על ס"ע ח"מ , כ' חלקים : שאלוניקי , תקצ"ב (רח"ם 1565 № ורובענש

№ 281, F : תקצ"ז) 2°. והצוויס פון רח"ס וכונצעס הות כאות ס' מן ספרט לסימן התלסים :

819. **חקרי לב**. ה"ר מאיר הלוי לעטערים. מכתב ע"ד הלמוד בספס"ק : פרעסבורג, 1837, 8°.

820. **חקת עולם**. בספ"ד שכ"ה כ' וז"ל : לתיסי בקונטרס ה"ר מאנים חיות [הות ר' מנחם מאנש בעל ס' קבלת שבת ? : רמש"ש] פי' על שטר ספירות, וז"ל : בתחלתו חקת עולם שטר שנות עולם חלק היש לקח, למוד ח', ותמצא דברי חפץ, עכ"ל.

821. **חקת הפסח**. ה"ר אברהם ב"ר מרדכי אנקאווה. פי' על סימני הסדר של פסח בל' ערבי: ליוורנו, תר"ג, 8°. (המזכיר 327 №).

822. **חקת הפסח**. ה"ר בנימין זאב וואלף ב"ר יעקב בנציון סג"ל מק' שערבשין. פי' על הגדה שמומרים בשבת הגדול : פפד"א, תקל"ה, 8°.

823. **חקת הפסח**. ה"ר דוד פארדו. סדר הלמוד לתחלת ימי ניסן ופרשת השמיטים וכו': ליוורנו, תקנ"ו, 8°. (ועיין הגדה ש"פ עם תרגום ערבי).

824. **חקת הפסח**. ה"ר מאיר מנחם מענדיל ב"ר שאול בעריש. חבור על הלכות פסח. מזכירו בספרו מגדים חדשים על הגדת פסח : (שי"ג).

825. **חקת הפסח**. ה"ר משה יקותיאל קויפמאן ב"ר אביגדור כהן. פי' על הגדה של פסח : כ"י רח"ם 247 №.

826. **חקת הפסח**. (עיין הגדה ש"פ, ס' החיים).

827. **חקת התורה**. רבינו יהודה בן הרא"ש ז"ל. ס' דינים. הובא במהרי"ק שרש קע"ח, ע"ש: (ש"י 68 №). וכבר"ת מהרי"ק ד' קרימונה הות בשרש קע"ז וכתוב שם פתם שהות לכנו של רש"ם וגם הוזכר כ' יהודה בפירוש, וג"ע במהרי"ק ד"ו. וגלאם שנקרא כן לפי שכל דין מפיים בלשון "זאת חקת התורה" ע"ש. [ועיין הקדמת ר"ד קאספעל לס' זכרון יהודה ד' בעלין: רמש"ש].

828. **חקת התורה**. (עיין ישמח ישראל).

829. **חרב לה'**. (עיין הורה כולה על רגל אחת).

830. **חרב המתהפכת**. ר' אברהם ב"ר יצחק הבדרשי. שיר בעל כ"י בתים כמנין חכ"ב, ונם כל חרוזי הבתים נשגרו בחרוז כ"י ויסי שיכו מתחלון על מעוט חכמת השיר בימיו וכו'. עיין נם' עומר השכחה דף קכ"ו ע"ג, ושם נמצאו קצת חרוזים ממנו [ונדפסו בעת מתוך כ"י שד"ל עם חותם תבניות, עיין זה : רמש"ש].

831. **חרב נוקמת נקם ברית**. דברי חדושין והסחול על מכתבי ס' אלה דברי הברית, עיין זה : חמ"ר (דעסויא) תקע"ש, 8°.

832. **חרב פיפיות**. ה"ר יאיר ב"ר שבתי מקוריין. ויכוח יהודי ונכרי : כ"י רח"ם 230 № כ"י גירונדי 50 № (שענבלום סי' 29), נכתב ע"י ר' שאול בן יוסף מרדי שנת הס"א, והמחבר היה תלמיד ר' עמנואל נרכיה בן יצחק מפאנו.

833. **חרב פיפיות**. ה"ר יעקב עמדין (יעב"ץ). נזכר בסוף ס' קצור ציצת נובל צבי בשולי הדף, ע"ש.

834. **חרב פיפיות**. יש קורין כן לס' וחרב פיפיות (עיין בחות ו').

835. **חרב שלישיה**. (עיין להט החרב).

836. **חרבות ירושלים**. ספורי קורות ב"י בירושלים בשנת שפ"ה, לא נודע למי : ד"ו, שצ"ו, 4°. [ונעתק תוכף דבריו בל"ח ע"י ר"מ שטיינשניידער נס' ספורים בל"ח ע"י ל"ח פאטשלעפ מ"ד (פראג 1856) ע' 49 בשם „שטאטשלעטעריעטשפע מין יעהזשלעפ"].

837. **חרבות צורים**. מכתבי רבני פולין על כת החסידים. הובא בשו"ת תשובה מאהבה: (שי"ג).

838. **חרבות צורים**. (עיין דברי אשר).

839. **ס' חרדים**. ר' אלעזר אזכרי (ובקרא ג"כ : אזקרי). תוכחת מוסר וירחת ה' בשרשי המצות וענשיהן ובפרט במצות התלויות בארץ וכו'. תובר שנת ה"ש שמ"ח : ד"ו, נשי"א, 4°. זאלקווא, תקל"ח. ברין, תקנ"ה. זאלקווא, תקנ"ו. שם, תקס"ז. ראדוויל, תקע"ח. סדילקאוו, תקב"ץ. חמו"ד (לעמבערג, תרי"ט) 8°, וז"ו. [ונקטו נעתק בל"ח נס' חם וישר, ע"ש : רשמש"ש ע' 911].

840. **חרוזים** על שחוק שחה. מיוחס (בטעות) להראב"ע. (עיין מליצת השחקן). [ועיין מאמרי „שחק כייח דען יודען" ושם הדפסתיו והגהתיו והעתקתיו בל"ח : רמש"ש].

841. **החרוץ והעצל**. ה"ר דוד זאמושטש. מליצה בלשון שיר ומיחס ע"ד ההוא (דרשמת) : ברעסלויא, תקע"ז, 8°.

842. **חריפותא דנהרא**. (עיין מים טהורים).

843. **חרמות קדמוניות לרבינו גרשום** : כ"י יוא"ל. ומולי הס תקנות ר"ג, עיין זה :

844. **חשב האפוד**. ר' פריפוט דוראן האפודי. בחכמת התכונה וסוד העבור, ומחלק לכ"ט פרקים : כ"י יה"ש וכ"י די רוסי 2/800 № וז"ז. (עיין פתיחת המו"ל ס' משפט אל"ד).

845. ס' **החשבון**.(עי' חיבור לר' מרדכי כומטינו, ס' על חכמת החשבון לר' יוסף כ"ר מסה) .

846. קונטרס **חשבון האדם עם קונו** וחיבוט הקבר (ד' דפים):קושט', חש"ד [סניב ש"ל— של"ז , כי נדפס לתצלום מתחי"מ] 8° : פראג, חש"ד (סניב שנ"ה) 8° . [ועיין רשמ"ש ע' 547 : רמש"ש] .

847. **חשבון המהלכות** [ונמלומו חשבון מהלכות הכוכבים] לר' אברהם ב"ר חייא הנשיא (ונטעות נקרא חשבון המזלות). נחלק לשערים , ומבחר ג"כ הלוחות שעשה המחבר (עיין לוחות הנשיא) . כנר נזכר מר' יוסף כספי (טעם זקנים דף כ"ח) ומבעל מאור עינים פרק כ"ג ופ"מ: כ"י שד"ל (כ"ח ז' דף ע"ז) וכ"י ליידען וז"ז (ועיין מחמר תח' רמש"ם בל"ח על רחב"ח במ"ע Zeitschrift für Mathematik und Physik etc. Bd. XII. (1867) S. 14, 43) .

848. **חשבון המולדות** להרלב"ג . הוצא בס' מאור עינים מהדורת שניה , ע"ש .

849. **חשבון מזלו של אדם** . כ"י רד"א q № 1175, (מתחיל "שם הרבה לדעת מזלו של כ"א וכוכבו") .

850. **חשבון המזלות** . (עיין חשבון המהלכות לעיל) .

851. **חשבון הנפש** . ה"ר מנחם מענדיל **סטנובר** . על מדות הנפש לבחינת החדש : לעמבערג, תקס"ט, 16°. ווילנא, תר"ד, 12°.

852. **חשבון העבור** . ר' **אברהם** ב"ר **חייא הנשיא הספרדי** . על תקופות ומולדות ועבורות . ד' דפין ממנו נמצא בכ"י שד"ל , כמ"ש בכ"ח ז' דף ע"ז , ע"ש . ומולי הם קנת מס' העבור שלו הנדפס מחדש בלונדון , עיין זה . ועיין חשבון המהלכות .

853. ס' **חשבונות** . הוצא בס' תפידים סי' תתנ"ד , ע"ש .

854. ס' **החשבונות** בעניני קבלה : כ"י רד"א q № 962, .

855. **החשמונאים** . ה"ר **ישכר בער שלעזינגער** . ח"א , שיר בעל ח"ל בחיס מסופים על נס חנוכה ע"י בני מתתיהו כ"ג : פראג , תקע"ז , 8° .

856. **חשן אהרן**.ה"ר **אהרן** ב"ר **משה האומים אבד"ק ווירמש**.סו"ח בסדר ד' עוריס: כ"י.

857. **חשן משפט** לרבינו **בחיי** ב"ר **אשר** . מזכירו בפירושו על התורה בפסוק תומיך ותוריך .

858. **חשן משפט** . ר' **משה הכהן** . פי' מעשה החשן : כ"י רד"א q № 1188, .

859. **חשן משפט** . (עיין טורים , שלחן ערוך) .

860. **חשן המשפט** . ר' **אברהם קונטי** . ס' דקדוק לה"ק : (ש"י) .

861. **חשן המשפט** . ס' **קבלה** לר' **ברוך המקובל הגדול**.מוצא מבוטריל (תשוב: רשמ"ם ע' 1782) [ר' ברוך היה שם אחד מרבותיו של ר' אברהם חמולעפיה (בית המדרש ליעלינעק ח"ג ע' XI, 111 Jewish Lit. וספרי ע' 309) ומזכר מר' יצחק דמן עכו בס' מחירת עיניס על הרמב"ן (פ' חיי שרה , במדבר , וזאת הברכה) . לר' ברוך ייוחס פי' כללי ס' יצירה, בכ"י קה"ד № 1092, q והוא מפתחות הקבלה בכ"י פאריס 770 , לפי הרשימה הנדפסת בסוף תרכ"ו ושם נקרא "שליח לצבור תוגרמי" ולפי מ"ש הכרמולי ביאורו על קאבאלא בל"ח שהם ביחת מחלקה ב' ע' 114 ר' ש"ם בן ש"ם בס' התמונות שלו לקח הרשב ממחבריו מס' מפתח הקבלה לר' ברוך המקובל , כ"י שלו הכרמולי , ואני מצאתי במאמר שבניח שם בכ"י שלי הכולל הרשב על פסוק "על יתהלל חכם" דף ל"ח בשנוי מסוים קצת , ושם' בניחור במ"ע מגד יהויס ג' 171 רלה לייחס לר' ברוך המוצא מבוטריל ס' באמר השכל,ע"ש , ואמר שהיה ברוך רופא ! ואני אומר : ברוך היודע את המקובל ואת המוכבל , וגם ר' ש"ע עטיה בפתיחתו לפי' על תהליס מזכיר ר' ברוך המקובל , והוא היה בזמנו את ש"ם , ובקש"ד q 931, מיחס מאמר על סיעור קומה לברוך ן' ברוך , ובחב וולף ח"ג ע' 160 שהוא המחבר הידוע (רשמ"ם ע' 772 ונוסף ליטעראטור נעשיכטע ע' 422) שהיה בזמן שכ"ע : רמש"ש] .

862. ס' **חשק** . ס' **נפלאה מקבלה מעשית** , כ"י (מתחיל "לי בי חשק") והיה ביד הרב שם"ד , כמ"ש בדף קמ"ח ע"ח , ובס' שרשי השמות להרמ"ז , כ"י , מזכירו הרשב (שג"כ ג' ושם"ג שלי מ"ב במקומו) ונמצא בכ"י רד"א q № 997, 276, וכתב שם שנקרא כן לפי שמתחיל בפ' כי בי חשק וגו' , ונמצא בכ"י יוא"ל , וכ' הרשד"ל שהוא פי' ע"פ סוד על ענין לחל מועד ועל שי"ם לה"ר אברהם אבואלעפיא . (עיין המזכיר ד' דל"ו , ועי' חוס' עק"ד 1846 ע' 418) .

863. **חשק שלמה** . ה"ר **גבריאל יצחק** פאלאק . רשימת הספרים שהניח לחריו ה"ר שלמה זלמן רובנשם:חמו"ד (ד"א, 1857) 8°.

864. **חשק שלמה** . ר' **יוחנן אליאקן** . פי' על שי"ם . והקדמת הספר נדפס בשם שער החשק , עיין זה , ועיין שם"ג ובכו"ע תקפ"ט דף י"ג בתרוכה , ועיין המזכיר תרכ"ב ע' 28 .

[כ"י באדלעיאנא, וכ"י יש"ר שקנח יה"ש טוח כעת שלי: רמש"ש].

865. **חשק שלמה**. פי' המלות בסדר מכ"ך בל' לע"ז. הוצא לביה"ד ע"י ה"ל גדליה קורדובירו (בן הרמ"ק): ד"י, שמ"ר. שם, שע"ז, 4°.

866. **חשק שלמה**. ה"ר שלמה חיים ב"ר אברהם כרמי. בתוכיס על פירקי עה"ת וקלח מדרשים: ליוורנו, תק"... 4° (פיהצע ח"ת דקנ"ב).

867. **חשק שלמה**. הרשב"א. פי' על שיה"ש, כ"י: (תוס' ש"י). חיבו נדחה שהוא לה"ש ן' מדרש, ותולי לר"ש בן אלקבץ תו לר"י אלימאנו הכ"ל שמדבר מחכמת שלמה, ובלבלו עם פי' משלי לה"ש.

868. **חשק שלמה** נדקדוק לר' שלמה (בן אליהו?) שרביט הזהב. נזכר ברשימת המדקדקים מר' חזקי' רומלן (ווילף ח"ב ע' 597).

869. **חשק שלמה**. פי' ס' הכוזרי לר' שלמה בן יהודה המכונה שלמון ויואש מלוניל תלמיד ר' פראט מיימון. (וכתב בפתיחתו שחיברו בשנת פ"ד (קפ"ד) בן י"ב שניס) כ"י של מ"ס אשער 18 וכ"י טורין וכו', עיין המזכיר תרל"ו ע' 127, ועיין בית יעקב, פי' על הכוזרי לר' נתנאל כספי, שלפחות תלמידי ר' פרחיה, ומכרו הפירושים לפי מה שלמדו ממנו, אבל בסגנון משונה מעט: (רמש"ש).

870. **חשק שלמה**. ה"ר שלמה ב"ר יצחק לבית הלוי. פי' על יקעיה בפסניס ממחמרי רז"ל ומס' הזהר, ועם בקשת המחין לבנו ה"ר יצחק לבית הלוי, בקשה ממרכה בבקשת ר' ידעיה הבדרשי: שאלוניקי, קרנ"י, 2°.

871. **חשק שלמה**. ה"ר שלמה מיללע"ר. בחיבות על חמות יבראל מיוס הוסדה עד היום הזה, מובאת פ': ווין, 1826, 8°.

872. **חשק שלמה**. ה"ר שלמה ב"ר מרדכי. מי' ומ"מ על ש"ע ח"מ כמעשה ס' הכנה"ג מספרי המחרונים שחתר הכנה"ג, ולא השלימו רק עד סי' ס"ח. ועתה נדפס ס' משה שמעון כמעשהו ממנו מריש ש"ע ח"מ עד סי' קכ"ו לבנו ה"ר שמעון: (שג"ב פ' ל"ט, כ"ל ח' ל' ושה"ג שלי במקומו): קונשטנטינא, תקל"ג, 2°.

873. **חשק שלמה**. ר' שלמה ן' עזריה מטוליטולה. מי' הלכות, ומחלק למדריס וחלוקות. נזכר בס' האורה דף י"ב ע"ח בהערה, ע"ש.

874. **חשק שלמה**. ה"ר שלמה פאפענהיים. עניני הפרסיס נוספי המחנתי"ו והוכחותיהם בדרך חדש, מובאת פ' (פרסי פ'—ב'): ברעסלויא, תקס"ב, 4°.

875. **חשק שלמה**. ה"ר שלמה בה"ר צמח דוראן (הרשב"ץ האחרון). פי' על משלי, ונדפס עמו: ר"י, שפ"ג, 4°.

876. **חשקי נשף**. (עיין האורב).

877. **חשרת מים**. ה"ר יעקב הירש ב"ר משה אריה ליב ביה"ח, ב' חלקים: ת"ח, דרשות בסדר המורה, וח"ב דרשות ומגדות: ווין, תקפ"ה, 4°.

878. **חתם סופר**. ה"ר משה סופר אבד"ק פרעסבורג. שו"ת בדיני ד' ש"ע, ונדפסו עד עתה: כ"ח שו"ת בדיני ש"ע ח"ח: פרעסבורג, תרט"ו, 2°. שכ"ו שו"ת בדיני ש"ע י"ד: שם, תר"א, 2°. קנ"ב שו"ת בדיני ש"ע אה"ע: שם, תרי"ח, 2°. ובהמזכיר תרי"ע № 654/5 כ' וז"ל: חלק אה"ע ח"ח כולל דיני פו"ר, מיעות, ענוגות, קדושין וכתובות: פ"ב, תרי"ח, 2°. ח"ב אה"ע כולל קי"ט שו"ת בדיני גיטין יבום וחליצה וסוטה וכו', ומח"ו כ"ו שו"ת השייכות עוד לח"ח: שם, תרי"ט, 2°.

879. **חתן דמים**. ה"ר שלמה זלמן רונקיל. פסקים ופרפרות בסדר התורה ולקוטין ולמילות, וה"ל יצחק הכהן חתן מהר"ל מפראג הסליס על ליזה סדרות שמסרו בו: (סה"ד שכ"ה): פראג, קרניי"ו (שם"ן) 4°. (רשמ"ש ע' 2389).

נשלם אות ח מהדורא רביעית

# אוצר הספרים

## ט

1. **טבור הארץ** . מ׳ מספרי הג״מ חיד״א שנשתרו בכ״י , כמ״ש בתג״י ח׳ סי׳ כ׳ , ע״ש .

2. **טבח והבן** . ה״ר יוסף חיים קרא ב״ר יצחק ועליג . כל דיני שו״ע , ע״ד שו״ת בלשון קלה וקלח וסדר נכון ויפר : לייפציג , תרי״ט , 8° .

3. **טבלא של שיש** . (עיין מראת הצדק , שני לוחות הברית) .

4. **ס׳ הטבעית** או באור אבן רשד על ספר אריסטו מטבע בע״ח . נעתק ע״י כ׳ יעקב ב״ר מביר בחדש שבת שנת ה״ן ס״ג : כ״י ווין 122 № . ושם 123 № נמצא קצת ממנו מהעתקה אחרת , ע״ש .

5. **טדי** . (עיין מזכרת אברהם) .

6. **ס׳ טהאריקא** . וכב״י רד״א № 1673, q נקרא זהר הרקיע , וכתב הרמש״ש שלא נקרא כב״י כשם זהר הרקיע כלל , כי ז״ל בב״י : ס׳ טהאריקא [ומני קראתיו טוהר רקיע : רמש״ש] שם פי׳ הגאון מופת הדור מהר״ר משה איסרלש, ומחריו מלא נשם המלוף מהר״ר חיים ליסקר והשלימו לפרקו כאר היטב . ונכתב בשנת שצ״ו , עכ״ל רמש״ש .

7. **ס׳ טהרה** . מ׳ מי״ד מלקו ספרי יד החזקה להרמב״ם (עיין משנה תורה) .

8. **טהרות . סדר** — : (עיין משניות) .

9. **טהרות הקדש** . ה״ר בניטין וואלף ב״ר מתתיהו . הגהות קדושות ומוסר וכוונות ע״פ הזוהר וכתבי האריז״ל , ב׳ חלקים ושמה סדליס , וסס : א) סדר הנהגת היום . ב) הנהגת ניהכ״נ. ג) הנהגת מו״מ. ד) הנהגת לילה . ה) הנהגות שבת ויו״ט , מ״ב : ו) סדר הנהגות בני אדם בכלל ובפרט , ובסופו סדר הוידוי הגדול הפרטי מס׳ ברית אברהם עם נאור גדול : ד״א , הושיענ״ו אלה״י (תצ״ג) . בליזורקע , תקס״ו , 4° .

10. **טהרות הקדש** . ה״ר יצחק ב״ר צבי אשכנזי מ״מ מלבוב . חלק מ׳ חי׳ על מס׳ זבחים: לבוב, תקנ״ב, 2° . [וכ׳ בהקדמתו שחיבר ס׳ אור הנר על אגדות] .

11. **טהרת אהרן**. ה״ר אהרן ב״ר משה מאיר פערילש . סדר הניקור על בעל העטור עם פי׳ ולקוטי פוסקים, ובסופו דיני ניקור בל״ח: אופיבאך , תפ״ב . פראג , תצ״א , 8° .

12. **טהרת חולין** . (עיין שדה צופים) .

13. **טהרת הנפש** . ה״ר יצחק ב״ר משה די פאסי . סדר התרת נדרים ושבועות וסדר מלקות וסדר מהגי ליוולנו בגיל יו״כ ושאלי תפלות : ד״א , פרי״ת , 12° .

14. **טהרת הקדש** על עיקרי האמונה לר׳ שמואל סרסא . עיין בסוף ס׳ מקור חיים .

15. **טהרת הקדש** . תוספתא ע״ס מהגות עם הגהות ובאורי הגר״א מווילנא בשם זר זהב : זאלקווא , תקס״ד , 4° .

16. **טוב הארץ** . ה״ר נתן שפירא ירושלמי בה״ר ראובן דוד טעבלי דיין בקראקא . שבחי מ״ו ופיוט משנת שער קדושות , עם תקון חצות ותקון ליל שבועות וכו׳ ע״ס סוד : ד״ן, תט״ו . קונשטנטינא , תס״ו . זאלקווא , תקמ״א , 8° .

17. **טוב גיטין** . (עיין מעין החכמה) .

18. **טוב וחסד**. ה"ר שם טוב גבאי (תלמיד מהר"ח ן' עטר). דרושים בהקדמות ע"פ הדין בסדר התורה, כ"י: (ול"ב כ' ושה"ג שלי בתקומו).

19. **טוב טעם**. המדקדק כ' אליהו בחור הלוי אשבנזי. כללי בגינות המעמים וכל משפטיהם וסימניהם בת' פרקים: ד"ו, רצ"ח, 4°. דיהרנפורט, תק"ג. זאלקווא, תק"..8°. עוד כלל, עם ל' רומי ע"י מינשטער: באזיליא, 1539, 4°.

20. **טוב טעם**. ה"ר יו"ט ליפמאן הלוי העליר בעל תוי"ט. פי' ע"ס הבמיי עה"ת ע"פ קבלה. מזכר בפ' מגלת איבה שלו ע"ש. ולפ"ד המתרגם המשבנזי ה"ר העשיל מיכל שם הוא פי' ע"ס פרדס רמונים להרמ"ק, ולפי' הבמיי קרוי בשם מאור עינים, ע"ש. ולפניהם לא מצאתי זכר עד כה.

21. **טוב טעם**. ה"ר מנחם נחום הלוי מדריבון. פי' נגינת המעמים בדרך דרוש וע"פ קבלה: שקלאוו, תקנ"ו, 8°.

22. **טוב טעם**. (עיין דרכי נועם).

23. **טוב טעם ודעת**. ה"ר בנימין זאב וואלף בר"ש היידנהיים. כללי טעמי אמ"ת עם הערות והגהות ובחור על מיני מטבעות בתלמוד: כ"י רח"ם 308 №.

24. **טוב ויפה**. ה"ר יהודה ליב מרגליות ב"ר אשר זעליג. ג' מערים על יחוד השם וקצת כללי דקדוק ועניני תפלה בתליכה ומכוז ע"ד ס' התזיון לבי"ס וכדומה: פפד"א, לישוע"ה ונחמ"ה (תק"ל), 8°.

25. **טוב ירושלים**. ה"ר יצחק פרחי. על מעלות ח"י ועה"ק ירושלים ת"ו והנהגות יושביה וכו' לעורר לב אחיו ב"י בחו"ל לתחומת נדבותם, וכו': ירושלים, תר"ג. זאלקווא, תיר"א, 8°.

26. **טוב וישר**. (עיין מעין החכמה).

27. **טוב הלבנון**. (עיין חובות הלבבות).

28. **טוב לכת**. ה"ר משה פרנקפורט דיין באמ"ד. מי' דיוקים ובחור קצר על הל' תכלות כעין פי' באר היטב, ונדפס בתוספת בש"ע י"ד עם בחר היטב וכ"ח לבדו, ובסופו קו"ח על כל ש"ע י"ד לספר הלכה: ד"א, תק"ו, 12°. ואח"כ עירבו אותו המדפיסים בתוך הבחר היטב: (ול"א כ' כ"ס ושה"ג שלי ח"ג, עיין באר היטב).

29. **טוב עין**. (עיין שם הגדולים).

30. **טוב פעל**. כ"י יוא"ל, ולא נודע לי מהותו.

31. **טוב רואי**. ה"ר דוד ב"ר נתן גרין הוטר. דיני שו"ב בדרך שו"ת, ואחריו מגדל דוד דרושים ופסקים ע"ס בראשית: פפד"ם, בנת"י, 4°. [ג"ח ס' בחור בטוב טעם פי' על פרקי שירה לר"ח בחור, כמ"ש בהקדמתו שם].

32. **טוב שם**. ה"ר אליקים ב"ר נפתלי. עניני מוסר והנהגות בדרך דרוש: ד"ר, שפ"ו, 4°. ובזל"ל ח' סי' ל"ט כתוב ו"ל: ובדף כ"ס ע"ב מספרו סוכיר ס' אבן שתיה ומלשון הרב שפתי ישנים נראה שהוא היה סרב המחבר ז"ל, עכ"ל. וכמ"י שלנו אין רמז מזה, ואולי ר"ל ס' דובב ש"י, עיין זה.

33. **טובה תוכחת**. (עיין שתי ידות).

34. **ס' טוביה**. הוא ח' מספרים הנוספים על ספרי תנ"ך לטעמים (עיין תורה). נעתק גם לל"ק ונדפס פ"ר. (ועיין דה"י של משה, לשון למודים).

35. **ס' טוביה** בן טוביהל בן חנגאל. הוא ס' טוביה הנ"ל בל"ח ונדפס גם לבדו וגם בתוספת מעשה לו מעשיות פ"ר כמו: פיורדא, את"ן. שם, חמ"ר (תס"ג). וואנזבעק, תפ"ח, 8° וי"ז.

36. **הטוטפות**. מאמר—: (עי' עשרה מאמרות).

37. **טויזענד אונד איין תאג**. ספורי מעשיות מהרן פרס בדויות ובל"ח להמון ולנשים: ווארשא, 1855, 8°.

38. **טויזענד אונד איין נאכט**. ספורי מעשיות ערביות מהרן קדם בדרך גומחת והבלי, נעתקו מל' ערבי: פפד"א, תקנ"ו. ווארשא, 1835. ווין, 51—1850, 8°. (ונדפס **אראבישע ערצעהלונג**, כ"ח: לבוב, 1809, 8°).

39. **טומש אקווינו** בל' עברי: כ"י יה"ש, ולא פורש היזה מספריו הוא.

40. **טופח סביב**. (עיין זכות אבות).

41. **טור האבן**. ה"ר אליעזר ב"ר ניסן אויערבאך. מ"ה שו"ת: חמ"ד (רוסיא וי"ח לעמבערג): ר"ב שלו"ם, 2°.

42. **טור אבן העזר**. (עיין טורים להלן).

43. **טור אודם**. (עיין טור ברקת להלן).

44. **טור אורח חיים**. (עיין טורים להלן).

45. **טור ברקת**. ה"ר חיים הכהן ב"ר אברהם מארם צובא (תלמיד מהרח"ו ז"ל). בחור מרוך על ש"ע ח"ח מהלכות שבת עד סופו, מלוקט מפוסקים ומשובות ועפ"ר קבלה מכתבי האריז"ל, והוא חלק מספרו מקור חיים (עיין זה בחות מ"ס): ד"א, תי"ד (ש"י ורח"ם 1618 №

תכל רד"ת תקמ"ב וק"ד q ,№ 459 : תט"ו) 4°.
ומהקדמת ספרו מקור חיים סל"ל מזכה שמיכר
על כל הד' ס"ע וקרא שמות לכל חלק מס"ע כשם
ג' תכני התחן ומקור חיים הוא שמו סכללי , וע"כ
ס' מקור חיים סכולל חלק הרחתון מס"ע ת"ח שמו
הפרטי הוא טור אודם כמו טור שטרה הכולל
ח"כ מס"ע ת"ח על הלכות שבת , ועור נרקת זה
הוא הח"ג לס"ע ת"ח וכן לשאר חלקי הס"ע .
(ועיין שג"א ח' כ"ס ושג"ב ח' י"ח , ול"א ע'
ג' וד', ושה"ג שלי ת"ח אות ח' כשמו ות"כ אות ט'
טור אדם פשדה ועור נרקת) .

46. **טור חשן משפט** . (עיין טורים להלן) .

47. **טור יהלום**. ה"ר חיים בר"א הכהן הנ"ל.
בחור מרוך ותי' כל"ל על קוף ס"ע י"ד .
אח זה כתב הג"מ תיד"ת נדפס ויוכח ממת כי
נדפסו גם טורי נפך וספיר על שאר חלקי ס"ע י"ד
הרחטונים כמעשה בס"ע ת"ח (עיין טור ברקת
לעיל) . ואותו רחיתי גם אני מתחיל מריש סי'
שע"ב בכל' תכלות עד תוך סי' שפ"ע מ"ס דפין ,
(קונטרס פ"ד—צ"ג דף שג"ג—שע"ב , 4°) .
וע"כ אין ספק שנדפס כל הס"ע י"ד גם עד סי'
זה , ומי יודע שפנה מה היה לרחטונים ? ! ,
ומתכונת התחותית והכייר נרתה שהות ד"א. (ועיין
ול"א ע' ס' ושה"ג שלי ת"כ כשמו) .

48. **טור יורה דעה** . (עיין טורים להלן) .

49. **טור פטדה**. ה"ר חיים בר"א הכהן הנ"ל.
בחור מרוך ותי' כל"ל על ס"ע ת"ח כל' שבת ,
והות ח"כ לספרו מקור חיים (עיין טור ברקת
לעיל) : ליוורנו , תוד"ה , 4° .

50. **טורי אבן** . ה"ר אריה ליב בה"ר אשר
אבד"ק מיץ. חי' על מס' ר"ה מגיגה מגילה,
וכסוף כל מס' קנת חי' שחיתו שייך כ"כ לגוף
הלכה כשם אבני שהם כ"ל שילהי מסכתא ,
ומאחי חידושים הכתיב בו חגב גרסת קרת
כשם אבני מילואים למלחות את כל השייך
לענין ההלכה : מיץ , תקמ"א , 2° . עוד כל"ל
בחום' קונטרס לחכון חי' לה"ר משה אריה
ליב ב"ר יהושע : ווילנא , תקצ"ו , 2° .

51. **טורי זהב** . ה"ר דוד ב"ר שמואל סג"ל
אבד"ק אוסטרהא . בחור על כל ד' חלקי
הס"ע ונדפסו ח' ח'. על ס"ע ת"ח כתוב בס"י וז"ל:
עדיין לא נגמר נדפוס בקראקא , עכ"ל . (ע"ש
№ 17) . וע"כ נדפס רחטונה סביב לשנת ת"מ—
תמ"א , אבל לא מצאתי לו זכר בכד"ת וכשימות
זולתו, וסג"מ תיד"ת כתב שנדפס סביב לשנת תמ"ג
בדיהרנפורט (עיין ול"א ע' ו' ושה"ג שלי ח"כ
במקומו) . ונתומת כי בעל הס"י הוא היה המדפיס
בדיהרנפורט כנודע , וכתוספותיו על הס"י מכיח
ס' מגיני ארץ עם סי' מגן דוד (הוא הס"ו) ומגן
לאברהם מצמת תנ"ב ולא לפני שנה זו , ונרתה שע"ל
בדברי הג"מ תיד"ת שביב לשנת תנ"ג ולא תמ"ג ,
וכן נדפס ט"ו ח"ח עם הס"ע ח"ת כשם מגן דוד
ס"ר (ועיין שלחן ערוך) .

52. **טורי זהב . מהנ"ל** . על ס"ע י"ד . סדפיסו
בחיון , וכסופו נמלא דף אחד הסגות על ס"ך י"ד
שנדפס חז ג"כ , ודף זה חיתו בנמלא עד שכאל
הסב"ח כותב שלא שביב לידו, ומסכת דף זה נתעורר
הס"ך לחבר ס' נקודות הכסף כמ"ש הות ז"ל .
(ור"א שם ושה"ג שלי שם): לובלין, ת"ו , 2° .
(ופיבשע ח"כ דקע"ד כ' שנדפס עם ספניס ,
ותושבני אולי נתחלף לו מבשימת רח"ס ט"ו י"ד
כט"ו תה"ע, ע"ש 22—№ 1621) . ותח"ו נדפס
עם הס"ע ס"ר ועם הס"ך כשם הכולל **אשלי
רבבי** . (ועיין שלחן ערוך) .

53. **טורי זהב . מהנ"ל** . על ס"ע תה"ע , נדפס
רחטונה עם ספניס : זאלקווא, תקי"ד , 2° .
אוסטרהא, תקם"ו , 2° . (ולא תזכור תם רחיתי
את החתכון עם ספניס , ואולי נלוה אל ס"ע תה"ע
נכרך מיותד , ועיין שלחן ערוך אה"ע) : ווין ,
תקם"ט , 2° (רוסנסם וע"ם) .

54. **טורי זהב מהנ"ל** על ס"ע ח"מ . נדפס
רחטונה רק עד סוף סי' רמ"ו עם תוס' חי'
ה"ר יונה (בע"ס עלה דיונה או קיקיון
דיונה ?) ומי' מהרש"ק והגחון חכם צבי :
המבורג , תנ"ב , 4° . עוד כל"ל בסוף ס"ע
ח"מ בכרך מיותד , ובסופו ס' פרי מגדים
(עיין זה בתות פ') : פיורדא , תקכ"ז , 2° .
עוד כל"ל , ומוסף בו מסי' רמ"ז עד חסלוס
כל הח"מ, ובכותב בהקדמת המלב"ד כי המחבר
קרא לחבורו על ח"מ מסי' רמ"ז עד גמירת
כשם ערך לחם ע"ש:ברלין,ואל"ה המשפטי"ם
(תקב"ו) , 4° .

55. **טורי ישפה** . ה"ר יהודה ליב ב"ר משה.
עניני מליצה : חמ"ד (אלטונא) תקל"ז , 8° .

56. **טורים** . **ארבעה** — . ה"ר יעקב בן
הרא"ש ז"ל . קובן כל הדיניס מתלמוד בבלי
וירושלמי ומכל דבכי הגחונים והמפרשים
והפוסקים הרחטונים שהיו לפניו . הכל סידר
בסדר נכון , ויחלקם לארבעה טורים כשם :
טור ארח חיים , טור יורה דעה , טור אבן
העזר , טור חשן משפט , וכל טור נחלק לכמה
וכמה הלכות, וכל הלכה והלכה נחלקה לסימנים,
וזה סכנן :

א) **טור ארח חיים** . ס"ז הלכות בג'
חלקים : א) ההנהגות החדש מקומו בנקר עד
שכבו בעבב וכל הברכות והתפלות בכל יום

וכו' . ב) דיני ע"ם וסדר יום הכפורים עם כל הדינים והמנהגים וסדר כל התפלות וסדר מועדי כפת . ג) סדר ר"ח וכל המועדים והרגלים והצומות כסדר כל השנה וכל דיניהם , וכו' .

ב) **טור יורה דעה**. ל"ח הלכות בדיני איסורים ומרפות ודיני ליסור והתיר ומארי דיניס המנהגים בזמן הזה .

ג) **טור אבן העזר** . ס' הלכות בדיני אישות קדושין כתובות גיטין וחליצה .

ד) **טור חשן משפט** . ל"ח הלכות בדיניס שבין אדם לחבירו ומשפטי הדיניס וכדומה .

מרבעה טוריס אלה נדפסו עד הנה פעמיס רבות גם מרבעתם יחד, גם אחד אחד גם לבדם וגם עם הגהות וכאוריס ופרושים שונים. ואני הנני לערוך לותם פה כפי שנמנה זכרם ברשימות ספריס ואחר כאן עיני עד היום הזה :

57. **טור א"ח** . (נדפס ראשונה ע"י ס"ר אברהם כונת): מנטובה, ר"ו. אישאר (Ihar בספרד) רמ"ה °2 , חמו"ד (קודש ס"י , אפשר ע"י שונצינו) °4 (רד"א 456,q:רשמ"ם ע' 1186). עוד בלותיות רס"י : קראקא , רצ"ח , °4 . עוד בלותיות נאיוה ולאיוה עם הגהות ס"ר אברהם בה"ר אביגדור מפראג : פראג , ש' , °2 . עוד עם תוס' הגהות ומ"מ הדיניס ובאור מלות קשות : קרימונה , שי"ח , °8 . עוד עם באור ויגש יהודה לה"ר יהודה ליב ב"ר מאיר ומודע בשם "טור ר' ליב תגלים" והוא קלור מביא יוסף (עיין זה להלן) ובאור בקצת מקומות שקיצר הכ"י : לובלין , שנ"ט , °2 .

58. **טור יורה דעה** . הפלים הראשון נדפס ראשונה (ע"י ר"א כונת הנ"ל): מנטובה (ונשלם ע"י ר' מנחם ב"ר חיים פיזאנו) : פירארה , רל"ז . אישאר , או"ר ל"י , °2 . עוד כולו ובאורים רס"י : קראקא , רצ"ט , °4 .

59. **טור אבן העזר** . חמו"ד (ואדי אלחגארה Guadalakara : רשמ"ם ע' 1190) °2 .

60. **טורים** (כל הארבעה —) בלי שום הגהות ומ"מ ופירושים. ראשונה (ע"י ר' משולם קוזי) פיזביא די שקו , רל"ה (רל"ח ? והשלמתם יום כ' כ"ח תמוז) . עוד (ע"י ר' שלמה בן משה שונצינו) חמו"ד (כמו ר"ן) . עוד (ע"י החומניס ר' דוד ן' נחמיאש ור' שמואל אחיו): קושטי' . [כתוב שם : השלמת אלו הטוריס פרשת ותחי רוח יעקב אביהם יום ו' ד' לעשרת ימות תמוז אלפיס ומאתים וחמשים ואחד לפרט . אלא בלי ספק הוא טעות הדפוס וצ"ל שנים שהוא רס"ד כאשר כוכתי במאמרנו יידיעה טיפאגר' וגם ברשימה ע' 1182 , והוגה ע"י ר' אליה בן בנימין הלוי (הוא תלמיד רמ"ס הגודע אשר הגיה ג"כ הרי"ף בשנת רס"ט) : רמש"ש] . עוד , דפוס כ' (ר"ל דפוס בני שונצינו השני) : פאנו , רע"ו , °2 . עוד , בלותיות רס"י (ע"י בני ברוך אחיליקיד אשל בוימבורג) : ווניציא , רפ"ב , °2 . עוד עם מ"מ התלמוד ע"י ר' אברהם בן שמריה : קושטי' (ע"י ר' אליעזר שונצינו) ירצ"ה (לפ"ג , ומזן גם"ל 226 הוכיח שהוא לפ"ק) °2 . עוד עם מ"מ (בלתי שלם כ"כ) עם הגהות ר' אברהם ב"ר אביגדור על טוח"ח , מלוקטות ומקצרות ע"י תלמידו ר' יעקב בן ברוך: אויגשבורג , ש' , °2 . עוד , עם מפתח פרקי התלמוד : קרימונא , חי"ש או ישו"ב . (שם , שכ"א , °2 : הגהות ס"י כ"י) . עוד כנ"ל עם פי' מלות זרות (רבו מתוך ס' הערוך) ע"י ר' יוסף אוטולינג : ריווא , ש"ך , °2 (וגם ים שעריס שנדפס בשם : שכ"א : רשמ"ם ע' 1184) : האנוויה , לספ"ר (ונשלם ז' טבת שע"א : רשמ"ם 1185) °2 .

61. **טורים** הנ"ל עם פי' גדול ובתב ידיס למרן ס"ר יוסף ב"ר אפרים קארו בשם בית יוסף . הוא אסף וקבץ כל הדעות מכל הפוסקים וכל שו"ת הראשונים והאחרונים אשיו עד זמנו בהכרעת דעתו לפסק הלכה , וכל הדיניס המחודשים נסמנו בלותיות על הגליון בסדר מ"ב עם לוח ומפתח בראשו : נור מ"ח (ע"י אחיליקיד בבית יוסטיניאן) : ווניציא , ש"י—שי"א , °2 (רד"א 535 בלי שער : רשמ"ם 1187) . עוד , מוגה ע"י ר' שמואל בן יהודה קאציגאילנבויגן: שם (בסלו) שכ"ד . עוד , עם הוספות ר' משולם קויפמאן בן שמעיה , הוגה ע"י ר' יצחק גרשון (דפוס לבושי) : שם , אשמ"ח , °2 . נור י"ד (ע"י ר' מאיר בן יעקב מפריזלו) ווניציא (אצל בראגאדין) שי"א , °2 (רשמ"ם 1189) . עוד , מוגה ע"י ר' יחייא בן אברהם ן' חמו : ווניציא (בבית ובלותיות בומבורג , בל"ם אצל די גאדית) של"ר, °2 . נור אה"ע (ע"י אחיליקיד) : סאביונישה , שי"ג , °2 . עוד , (מוגה ע"י ר' שמואל בן יצחק פיהם) ווניציא (אצל בורגו די קנאלי) ר"ב לכם עוד יום"ף קָאראוֹ חי (שכ"ה עיין רשמ"ם ע' 1190) . עוד (ע"י ווימוריאו אילישאע ור' מאיר בן הרש"ם) : שם (אצל די גאדית בבית ובדפוס בומבורג) שכ"ה , °2 . נור ח"מ עם מ"מ : סאביונישה , שי"ט . עוד , בתוס' מי' דיניס למרן המחבר , ובמור ח"מ נסמן כל דין מחודש בצורת יד על הגליון ובסדר מ"ב וכן בפניס הספר (ע"י ר' משלם

קופמן) : ד"ו, שכ"ד—כ"ז, 2° (כנית גריפו) . ולפי דעת כרמש"ם (כרמי' 1184) חיבו דפוס אחד מעיקרא רק מדפיסו מדפיסים טובים (שמזכירם שם) הלק הלק נפ"ע משנת שכ"ד עד שכ"ז כנית גריפו.

62. **טורים** הג"ל ככל הג"ל , ועוד נוסף עליהם בדק הבית.דרבי משה (עי' כאו"ח במקומו) ונוסף סדר תליסה לר' יעקב מרגליות בסוף הה"ע : ברלין , תס"ב—ג' , 2° .

63. **טורים** הג"ל עם פי' בית חדש להה"ר יואל ב"ר שמואל סירקיש אבד"ק קראקא , ד' כרכים : קראקא , שצ"א—ת' , 2° . עוד הג"ל , ועל טור ח"מ נוסף בו עוד דרישה ופרישה (עי' זה בסמוך) ס' כרכים: פפד"מ , חע"ב—ע"י , 2° . עוד הג"ל עוה"ח וי"ד והה"ע : מעזיבוז , תקע"ח—פ"א, 2° . טור ח"מ ח"ה : פולנאה , תקע"א . וח"ב : מעזיבוז , תקפ"ב , 2° .

64. **טורים** הג"ל עם בית ישראל להה"ר יהושע פאלק הכהן ב"ר אלכסנדר . בתור גדול ורחב על הטורים , ונפרד לבתים : עם התחד דרישה על כל דברי הפוסקים הרחבותים בפלפול עתום ובוז"ת ותוס' חי' דינים , ועם הבתי פרישה לפרש כל דברי הטור וכ"י ובתר פוסקים . על טור ח"ח נדפס בלי פנים הטור : ברלין , תקב"ז , 2° . טור י"ד : לובלין , שצ"ה , 2° . טור הה"ע : שם , שצ"ח , 2° . טור ח"מ (עיין טורים עם ב"ח לפני זה.ועי' דרישה ופרישה בתות ד' ומ"ם שם). עוד כל הד' טוריס : ברלין , תקמ"ז , 2° . (פירצט ת"ב דט"ו ע"ב , וחצאני לו מצוגה כי לא מצאתי לו תכר) .

65. **טורים** הג"ל עם בית יוסף הג"ל ועם דרישה ופרישה שלפני זה על י"ד לבד ונחתם מהם שנדחה בעיני המלבי"ד פעתו הו הגחלה בב": ווילברשדארף, ת"פ—פ"ז, 2°. עוד כל"ל עם ב"י והגהות מה' בדק הבית ודרבי משה והגהות מה"ר ליב הנליש הג"ל ועם דרישה ופרישה על טור הה"ע וטור ח"מ ומעלות רבות מחרות : דיהרנפורט , תקנ"א—ב"ו, 2°. עוד ככל הג"ל (בלי דרישה ופרישה) ועם שתרי הגהות : סלאוויטא , תקס"א—ס" . . 2°. ווין, תק"ע. סלאוויטא , תקע"ה—ז' , 2° . עוד כל"ל , עוה"ח ח"ה עד הל' שבת, ראיתי ד' קאפוסט, תקע"א, 2° . ועוי"ד והה"ע: שם , תקצ"ו , 2° (ונמצתי שלח בשלמו) . עוד כל"ל עוה"ח וי"ד : פרעסבורג , תר"ה—ר"ו , 2° .

[וכן נדפסים עתה בזיטאמיר בתמונה מלקים , כי נחלק כל טור לבנים , וכבר יגעו לתור טור י"ד ה"ח ועוה"מ ח"ה . וכן ראיתי זה מתחל מודעה מהדפיסים בהאלברשטאט טוריס הג"ל בשלמת פנים טוביס : א) עם ב"י וכ"ת ודו"פ וכו' ביחד . ב) עם ב"י וכו' לבד . ג) עם הג"ח וכו' לבד . וזה מקרוב נתמע שנדפסים גם בק"ב ולפי הנתמע יודפסו בקרב גם בווארשא] .

66. **טיאוריקא** . (עיין מהלך הכוכבים) .

67. **טיב גיטין** . ה"ר אפרים זלמן מרגליות. בתור ותי' על סדר שמות הגיטין מס' בית שמואל ולסדר גיטין של הר"ר מיכל ב' יוזפם מקרמקא , ובכופו לקוטי שמות והגהות ובחוריס לם"ע להה"ע וח"מ בשם יד אפרים : זאלקווא , תקפ"ג . ווילנא , תר"ם , 2° .

68. **טיב גיטין** . ה"ר שמואל ליב קוידער . חי' על מס' גיטין.מזכירו בספרו עולת שמואל, עיין זה : (שי"ג) .

69. **טיב גיטין**. (עיין גט מקושר, לבושי שרד).

70. **טיב חליצה** . ה"ר אריה ליב צינז במהר"ם מפינטשוב . חי' על ם"ע הה"ע הל' חליצה.נדפס כמ"ם בשער ספריו חי' מהרא"ל ושיב קדושין , ע"ם , ולא ראיתיו עד כה .

71. **טיב קדושין** . מהנ"ל . חי' על ם"ע הה"ע הל' קדושין מרים סי' כ"ז עד סוף סי' ס"ה : ווארשא , תרי"ג (1856) 2° .

72. **טיט היון** . ר' שמואל פייביש ב"ר נתן פייטיל מווין . (ופירצט ת"ח דרע"ח מיחסו לגביו,וכתב שחיברו בחברת ר' שמואל פייביש ע"ם) . ספורי מלחמות וגזירות בשנת ת"ח : ד"ו , חש"ד , 8° .

73. **טייטש** הל . הוא הלל בל"ח : חמו"ד , 8° . [ד' דפים והמעטות בקה"ד 667, 0 № בס מבוריס בפ"ע : רמש"ש] .

74. **טייעא דאליהו** . ה"ר אליהו ב"ר רפאל שלמה סג"ל . חי' על עין יעקב דרך דרוש , כ"י : (צצ"ל ג' סי' כ"ח) .

75. **טירת כסף** . ה"ר יוסף אבן כספי . סוגיס כוללים מקיפים רוב סתרי התורה ובתור קלת טעמי ספוריס בתורה וכו', ונקרא ג"כ ס' הסוד . (עיין בס' קבוצת כסף להמחבר בנדפס בקונג' דברים עתיקים כ' שלי) .

76. **טירת כסף**.ה"ר חיים אברהם גאטינייו. דרושים : שאלוניקי , תצ"ו , 2° .

77. **טירת כסף** . מוהר"ן עייאש . נזכר בס' האורב דף י' ע"ג בספרו , ע"ש .

78. **טירת כסף**.(עיין ס' המבחר, עולת תמיד).

79. **טל** . (עיין שפע טל) .

80. **טל אורות**. ה"ר יהודה ליב ב"ר אשר זעליג מרגליות. דרושים ומקיורות על מהות הנפש וגתיותה, והוא ס' בית מדות שלו בתוס' מרובה וסדר לחר כמבואר מעבר לשער, ט"ם. ומחלק לפתיחה כוללת מעשרה שערים בשמות מיוחדים, וכל שער נחלק לפרקים וכל פרק לכמה ענפים, ובכללו הוא מדות מוסר ופילוסופיא בדרך דרוש כס' עקידת יצחק: ספד"א, תקע"א. פרעסבורג, תר"ג, 4°. (ועיין בית מדות).

81. **טל אורות**. ר' יהושע סגרי. זמירות למוצאי שבתות: כ"י יה"ש.

82. **טל אורות**. ה"ר יוסף ן' גניאי. בתור תירוך על לשונות המרדכי, ובפרט על ל"ט מלאכות שבת וקנת שו"ת ודרושים כסדר התורה עד לחר פ' בהר, ולחו"י מידוש בעניו קנין לין כאן שבועה לין כאן, להמניח ה"ר משה אלגאבה, ובסופו קנת שו"ת בחזקת קרקעות לה"ר חיים נסים רפאל מוצירי ולה"ר אברהם ב"ר יצחק פראנסיש ולהמניה הכ"ל (ולחיתי חסר בסופו): שאלוניקי, השלוט על הארץ לפ"ג (תקנ"ה), 2°.

83. **טל אורות**. ה"ר שאול ב"ר דוד. בתור ט"ל מלאכות החסורות בשבת ועוסקיהם, ומחובר בדרך שיר ומרוחות עם פי' גדול מלוקט מס"ם ופוסקים: פראג, שע"ה, 2°.

84. **טל אורות** עם מגדל דוד. ה"ר אליעזר ליפמאן ב"ר יהודה ליב סג"ל. תהליס עם פי' על פי קבלה בשם מגדל דוד, ובראשו פתיחה כללית בשם טל אורות הקדמות מיסודות הקבלה ומחלקה לפרקים ומעריס: ווין, תקנ"ב, 4°.

85. **טל ילדות**. ה"ר שניאור זלמן זיסקינד ראשקוב הלוי. משלי מוסר ועניני תורה: ברעסלויא, תקצ"ה, 8°.

86. **טנא בקורים**. ה"ר יום טוב בנעט חָרָש. לגרת נקלת על ס' שרשי אמונה לר"ם כהן הנעתק לנפש לעלי ע"י הרופא ה"ר יהושע וואן אובן: לונדון, תקע"ז, 8°.

87. **טעם דבש**. ר' טודרום הלוי. פי' עה"ת עד"ה: כ"י די רוסי 130/3 № . ג"ת פי' על מזמור קי"ט בתהלים ע"ד הסמת, כמ"ם די רוסי שם: (הג"י ע' סי' ס').

88. **טעם ודעת**. ה"ר שלמה קלוגר מבראדי. חי' על ש"ע י"ד, כ"י. מכיון בהקדמתו לס' החיים שלו, ע"ש: (שי"ג).

89. **טעם ודעת**. (עיין משניות עם פי' תפארת ישראל).

90. **טעם זקנים**. קובץ עניניס שונים מכ"י קדמונים ודפוסים עתיקים, ובס: א) מנחת יהודה שונא הנשים לר' יהודה ב"ר יצחק בן שבתי הלוי, נדפס בכר ועתה הוגה מכ"י עס קלת מוספת בסופו. ב) ויכוח התורני עם הפילוסוף לר' יצחק אבן פולקר, מכ"י פאריז. ג) אמונת חכמים לר' אברהם חיים ויטירבי על כמה עניניס המצויים בתמונה ודמ. ד) ס' המוסר או אגרת מוסר לר' יוסף אבן כספי, והיא נוחתו לשלמה בנו הצעיר. ה) ג' תשובות לרב האי גאון בעניני קבלה. ו) ס' בן דוד להרי"א די מודינא נגד תמונת הגלגול. ז) שאלת ר' יהודה בן הרא"ש לאביו ז"ל בעניו גלגול הנפש ותשובת הרא"ש ז"ל ע"ז. ח) כתב רבינו אהרן בן משולם להרמ"ה ז"ל להגן על הרמב"ס. ט) לגרת ר' הלל החסר (סוף ר' הלל ב"ר שמואל ב"ר אליעזר מוויטרי או מוורדון) ג"כ על עניו הכ"ל ולבטל חרס חדש לשר עוררו גדולי תצכנז וכו' נגד הרמב"ס. י) ג' תשובות מהרמב"ם. יא) פיוט להראב"ע עס פי' לר' פריפוט דוראן. כל שלה הובלו לדפוס ע"י ר' אליעזר אשכנזי: ספד"מ, תרט"ו, 8°.

91. **טעם זקנים**. (עיין זכר רב).

92. **טעם למוסף** תקנת (תכנת) שבת. ה"ר יוסף ב"ר אברהם הכהן מקורפו. פי' על תפלת מוסף של שבת: ד"ו, וישמ"ח, 4°. (ומדברי הקדמתו נראה שהוא ד' שני ונדפס ותשובה בקוריגישמי הסמוכה לקושטנטינא, ושי' מושעות אל ומ"ם שם).

93. **טעם המלך**. (עיין שער המלך).

94. **טעם מן**. (עיין עמק הלכה).

95. **טעם עליון**. (עיין טעמי תורה למן).

96. **טעם עצו**. (עיין ס' הברית).

97. **טעמי חסרות ויתרות**. מ' ממדרשי רז"ל. (עיין מדרש).

98. **טעמי הטעמים**. ה"ר שלמה די אוליווירה. על טעמי נגינות המקרא ובפרט על טעמי אמ"ת, נדפס בסוף חומש עס הפטרות: ד"א, תכ"ה, 8°. עוד כ"ל על טעמי תהלים, הוגה ונדפס עס ס' תהלים: ד"א, ת"ל. שם, תמ"ש. שם, תצ"ב, 8°. (רמם"ם 1475).

99. **טעמי הכללים** לפי לוחות מלפונסו לר' אבא מרי ס' תכוכה: כ"י די רוסי 336/7 №.

100. **טעמי לוחות**. ר' עמנואל ב"ר יעקב. בתור על לוחות התכוכה: כ"י ויא"ל.

101. **טעמי מנחם.** ה"ר מנחם מענדיל ב"ר צבי הירש. פי' על רמ"י עה"ת: (שג"ב ל' כ' ושה"ג שלי ח"כ „מנחת מנחם" נחות ל').

102. **טעמי מסורה.** ה"ר יעקב דור ב"ר יצחק. פי' על מסורה (ועיין פי' על המסורה). ונדפס גם לבדו, ונסופו פי' על חידת הרלב"ע לבנו ה"ר יהודה יצחק: ד"א, ת"י—י"א, 4°.

103. **טעמי מסורת.** ה"ר יהודה ליב ב"ר שמחה בונם. פסקים על מסורות, ונסופו חי' תגדות: ד"א, תפ"ח, 4°.

104. **טעמי מצות.** כתב הג"מ חיד"א וז"ל: הרמאון מגדולי הרבנים בידענו שהעורר לעשות מטעמים למצות ה' הוא תכי התעודה הרמב"ם בס' המורה. (שג"ב ט' ל' ושה"ג שלי ח"כ במקומו, ע"ש). ויש להעיר שכבר קדמוהו בזה קצת גדולים קדמונים ממנו ומאחר היו מלפניו, כמו רב חפץ בן יצליח המובא בהקדמת ס' חובות הלבבות לרבינו בחיי ז"ל, וכ' שם שהיכר עניני המצות ע"ד קלקה, וגם הרמב"ם ז"ל בעצמו מזכירו בתשובתו לר"י ן' עקנין שכ' וז"ל: והנני יודע כי כופס וכו' וכו', וכ' שם חפץ ל"ע בס' המצות, עכ"ל (עיין בס' פאר הדור סי' קמ"ב). ואולי גם הוא רלה מאחר היו לפניו וכן עשה, ואמנם נרלה כי ספר המצות של רב חפץ לא היה טעמי המצות כ"א ס' דינין והלכות כסדר מצות התורה כס' הסמ"ג וכדומה וכמו שנרלה בכמה מקומות שמובא בפוסקים (ועיין ס' חפץ ומ"ש שם). אבל הרמב"ם היה הרמאון שהתב טעמים על המצות, וממנו רלו וכן עשו רבים ונלמים מחריס בדרכיס שונים.

105. **טעמי המצות** ע"ד הקבלה לר' יוסף גיקיטילא (?) ספר גדול. נכתב ע"י ר' יעקב פוייטו (בעל קי' ל"ח) בשנת של"ט: כ"י גירונדי.

106. **טעמי מצות.** רבינו מנחם ב"ר בנימין הריקאנטי. טעמים על המצות ע"ד הקבלה גם בלור ק"ס וכוונות התפלות וסוד הזמירות מס' הזהר ע"פ קבלה: קונשטנטינא, בקר"ב, 8°. באזיליא, שלו"ה (ודד"ח 857, q №: שמ"ו): ד"א, תס"ח, 4°.

107. **טעמי מצות.** ר' מנחם ב"ר משה הבבלי. טעמי מצות בקלור עס הגהות ובאורים הנלחים מאוצר הגבי. (ובתוב בהקדמתו שהיכרם גם בחרוכה): לובלין, אש"ל. ד"א, תס"ז, 4°. זאלקווא, תקס"ד, 8°. לעמבערג, חיר"ת, 8°.

108. **טעמי מצות** לה"ר אליהו כהן מאזמיר. כ"י: (הממצות ול"א כ"ל ג' ושה"ג שלי ח"כ במקומו).

109. **טעמי מצות** לר' יהודה החסיד ופי' עס על מ"ב ועס המפורש וסוד עלינו: כ"י רד"א תקמ"ב, אבל בק"ד 1495, q № נרחה ערך סוד עלינו לבד הוא לר"י מסיד, ע"ש.

110. **טעמי מצות** לר' יצחק ן' פרחי (ודלא כסה"ד בשכ"ם שכתב ן' פתחיה, ע"ש). מזכיר ה"ר שלמה מלקבן בלוי: (שג"ב ח' ושה"ג שלי ח"כ במקומו).

111. **טעמי מצות** להרב דון מנואל בדורו (ברודו?), ובטעם העבודה וקרבן פסח בתב דבריס נפלאים. עיין בשבט יהודה ד"ח ריס דף כ"ג: (שג"ב ט' ושה"ג שלי נח"כ במקומו).

112. **טעמי המצות** לר' מרדכי העקשיר: כ"י רח"ם 312 et 157 №.

113. **טעמי מצות** ע"ד סוד למהר"ם, כ"י. והג"מ חיד"א רלתה, כמ"ש בשג"ב ל' מ"ג ושם ט' ה' ושה"ג שלי ח"כ. (עיין אלימה ובמקומו).

114. **טעמי מצות** מלוקט מס' הזהר: כ"י רד"א 310, 0 №.

115. **טעמי מצות** ע"פ קבלה על חמשים מלות: כ"י שם 998, q №.

116. **טעמי מצות.** (עיין אלה המצות, הולך תמים, ס' החינוך, לקוטי תורה, מאה שערים, מצודת דוד, נחלת בנימין, עיר מקלט, ס' הקנה).

117. **טעמי מקרא.** ר' יהודה בן בלעם. על דיני וכללי נגינות הטעמים בתנ"ך, והוא קלור מס' הוריות הקורא, ונחלק כמוהו לשנים: א) מאמר בטעמי המקרא, על טעמי כ"ף ספרי תל"ך (זולת ספרי תמ"ת). ב) מאמר בטעמי תמת על טעמי ס' חיוב משלי ותהלים. חובר בל' ערבי ונעתק לעברי ונדפס עס (שער בל' רומי? עיין רשמ"ם רספ"ד 150 №) ל' רומי ע"י מערציער, רק מאמר רחמון לבד: פאריז, שכ"ו (1565) 4°. וט' שניס לפני זה נדפס קלת מאמר שני (עס העתקה רומית) ע"י מערציער הנ"ל, וז"ל השער: „שער טעמי ג' ספריס תמ"ת חברו ר' יהודה בן בלעם בספרדי": פאריז, 1556, 4°. (פירסם ח"ח דף פ"ח, ונפ"ד רמ"ם שם לא נעתק לג' רומי, ע"ש 158 №). וזה נדפס עתה מחדש וז"ל השער: שער טעמי ג' ספריס תמ"ת חברו ר' יהודה בן בלעם הספרדי . . . נדפס שניס עס הגהות ועס כל המלת מנחומי הנמון הקדמונים על טעמי תמ"ת ועס הקדמה וכו' מאת גבריאל ב"ר אייזיק פאלאק: ד"א, תרי"ט, 8°. ושער ח' וג' ממנו נדפסו בס' משפטי הטעמים לר"ו הירשפלד, ע"ש. ועיין המזכיר ס' 1858 דף מ"ד.

118. **טעמי מקרא** לדונש בן לברט. (עיין לשון למודים).

119. **טעמי סוכה**. ה"ר נתן נטע ב"ר משה הנובר. דלום לחג הסוכות: ד"א, ולשלו"ם, 4°.

120. **טעמי ראשית חכמה**. (עי' חקות שמים).

121. **טעמי תורה**. ה"ר אליעזר ב"ר ראובן בהנא. כללי נגינת הטעמים וקריאת התורה וזמר לנתינת התורה ועניני מסרה. מלוקט מס' נחלת יעקב שיח יצחק, אור תורה וקצור נחלת יעקב: זאלקווא, תק"ב. עוד כל"ל, בלי זמר: שם, תקכ"ה, 8°.

122. **טעמי תורה**. ה"ר ישראל יצחק ב"ר משה חיים ברד"ח. מספרי נגינות הטעמים וטעמי אמ"ת והוא ח"ב לדקדוק הלשון (כ' מחמרים) וכסופו מחמר ג' טעם עליון לאחיו ה"כ מאיר על מעלת התורה וע"ק ותבי"ע ועל פיהם יתבאר מעלת הטעמים: ווילנא, תקפ"ב, 8°. [וכ' בהסכמת הס' שחיבר בתור על תורה רבה, ועל יהושלמי, ועל ס"ם בבלי, ועל ם"ע ת"ת, והנסות למחמר כל דתי, ועל הגדות ומדרשי חז"ל ופסוקי תכ"ך, ועל חכמת הקבלה, ועל הפוסקים, וס' דרכי השם על מניחות הסבי"ת ומחדותו ויכלתו ותידוש העולם ורמיות על תורה שבכתב ושבע"פ וחכמת הקבלה ושטול דעות חכמי הפילוסופים. כל זה במצות הספר, וגוף הספר לבדר ולבן כל מצות ה' הנגדכות לאדם ושמוהגות בזה"ז מד"ת ומד"ק וכל מילי דחסידות הצייץ לכל מצוה וכל מוסר הצייץ לאם; סוף דבר לת הניח דבר גדול וקטן מס"ם בו"י ספרי ספרת תוספתת מדרש זהר וספרי מוסר שלת כלל מותו בספרו זה ובדרך מסודר מאד, עכ"ל]. ופירשט מיתם גם לת זה לר"א בהנא הכ"ל בטעות ע"ש ח"ב דף קס"ת.

123. **ס' הטעמים לבן אשר**: כ"י שד"ל. חולי הוא הנדפס במקרות גדולות בסוף מערכת המסרה, עיין זה.

124. **ס' הטעמים להראב"ע**. (עי' חקות שמים).

125. **ס' הטעמים** לרבינו יהודה החסיד בעניני קבלה. (עיין פירשט ח"ת דף ק"ע).

126. **ס' הטעמים**. (עיין סדר הדורות).

127. **טענות** ה"ר משה ב"ר שלמה די סלירנו נגד תמונת הנוצרים: כ"י אח"ס 26 №.

128. **טענות הגוף והנפש** לר' יהודה אלחריזי: כ"י די רוסי 371/4 №. וחולי הוא ס' הנפש שיחס בין גאליגוס ומוריח, וכו'. (ועיין זה בחות נ').

## נשלם אות ט מהדורא תליתאה

# אוצר הספרים

## י

1. **יאיר נתיב**. ה"ר אברהם בה"ר מרדכי הלוי. קונטרס על סדר נתיבת הגט: קונשטנטינא, עד"ת. שם, תע"ח, 4°. (ועיין הר המוריה).

2. **יאיר נתיב**. מוגה בשער השמים מאמר ד' על נסיכת כלב (מיוחס לר' יצחק בן שלמה הישראלי, והוא) לאחמר בן אלגואר. ס' רפואה כללית בז' ספרים, ובס' היושר לתלמיד ר' נתן ממונפלייר נקרא ויאתיקום (ועיין צידת הדרכים). נעתק מל' ערבי לל' לטיין ע"י קושטנטינוס ומלטיין בל"ע ע"י פלוני תלמוי בשנת תתקל"ז—ט': כ"י די רוסי № 1168. קאנוב' 26. כ"י מ"ס פאלאק (והיה בידי היידנהיים).

3. **יאיר נתיב**. החכם הנוצרי אנטוניוס רייכלין. שכתי לה"ק מן הקונקורדאנץ מבוארים בל' רומי: באזיליא, 1556, 2°.

4. **יאיר נתיב**. ר' יהודה ב"ר שמואל עבאס (המחכון). מוסר והנהגות טובות לתלמיד, ובסופו מקור חיים לקוטים מקבוץ מספרים רבים: כ"י אוקספורד № 366 (בסוף אורי: (דוקעט בתוס' עק"ד תכ"י דף ת"מ).

5. **יאיר נתיב**. רבינו מאיר לבית מאיר. דיני שו"ב והלכות טרפות: סביוניטה שי"ד, 8°. וזל"מ סי' ל"ט קונט לו מאיר נתיב וכתב שנתפרס בקרימונה שנת שד"י, ע"ש.

6. **יאיר נתיב**. מאמר גדול על פילוסופיה ולכאורה לא נודע למי: כ"י מינכען № 42/5 ע"ש.

7. **יאיר נתיב**. ס' מסכות. הוגה כס' אור תורה לכ"מ די לונזאנו פ' קרח, ע"ש.

8. **יאיר נתיב**. (עיין דרכי יוסף, הר המוריה, מאורות נתן, נגה הצדק).

9. **יבול יוסף**. (עיין דובב שפתי ישנים).

10. **יבין שמועה**. ה"ר אלעזר בה"ר אריה ליב מפילין (נע"ס שמן רוקח וכו'). מי' תורת כסדר הפרשיות: פראג, תקע"ד, 2°.

11. **יבין שמועה**. ה"ר שמעון ב"ר צמח דוראן (הרשב"ץ). על שחיטה וטרפות ובדיקת סכינים ומחכיו מאמר חמץ על הלכות הפסח עם פי' ההגדה. וקצת מעניני המולדות בתגרת תפארת ישראל ופי' ליזכו מקומן וכריתת דל' ימעטל ובסופו תקון סופרים לכנו ה"ר שלמה דוראן (הרשב"ש) על דיני שטרות, ובסו"ת מהר"ם מלבלב סי' כ"ז קורא לו תקון שטרות לרבי דורלון, ע"ש. (שג"ב ת' ל"ב, ול"א ת' ח' ושה"ג שלי ת"ב נמקומו): ליוורנו, לדע"ת, 2°.

12. **יבין שמועה**. (עיין הליכות עולם, משנת חכמים).

13. **יבקש דעת**. (עיין משניות עם פי' תפארת ישראל).

14. **יבקש רצון**. (עיין מדרש שוחר טוב).

15. **יגביה עוף**. ר' יצחק ב"ר שלמה אלחוכי. מסנוות נחכמת התכונה: כ"י מינכען 243/3 № (ועיין לוחות התכונה).

16. **יגון לב**. ר' שמואל מקשן ב"ר פינחס בן אהרן מפראג. פי' על מיכה ונדפס עם הפניס: קראקא, חש"ד, 4°.

17. **יגל יעקב**. (עיין ברית יעקב, מראה האופנים, צהר התיבה).

18. **יד אבישלום**. ה"ר יוסף שלום פיזענץ. דרשות עה"ת ועל כמה הפטרות עם תי' נגד ס"ל מאיר אופיבאך, ת"פ. שם (?), תק"מ 2°.

19. **יד אברהם**. ה"ר אברהם גבאי איזידורו. מחשבות נחמת ציר: ד"א, תקע"ה, 8°.

20. **יד אבשלום**. ה"ר יצחק עראמה (בע"ס העקדה). פי' על מצלי עם הפיוט, ומפתח בסופו: קונשטנטינא, חש"ר, 4°. עוד ועם הגהות ה"ר צבי הירש אבר"ק ברלין: לייפציג, שער"י גאל"ה (תרי"ט), 8°.

21. **יד אהרן**. ה"ר אהרן ב"ר משה אלפנדארי. חי' על ס"ע מ"ח, ח"ת: אזמיר, תצ"ה, 2°. וח"ב ממנו (עיין מטה אפרים תרדופ). עוד כל"ל על ס"ע מה"ע ב' חלקים: שאלוניקי, שיר"ו, 2°. ומני כליתי ס' יד אהרן הכ"ל על ס"ע מה"ע הל' תפורי ניתה ועיגונת דלתיתת וכסופו י"ג סו"ת: אזמיר, שיר"ו, 2°. ורונצנס № 305, F: יד אהרן על מ"ת (מסכ' ערכ) ומה"ע ב' כרכים: איזמיר, תקכ"ו, 2°.

22. **יד אהרן**. מהנ"ל. חי' על ס"ע מ"ת מהדורת בתרת: שאלוניקי, תקנ"א, 2°.

23. **יד אהרן**. ה"ר אהרן לפפא. מ"מ בגמרא ותוספות ומפרשים ופוסקים וסו"ת כמעשה ספרי הכנה"ג . . .

24. **יד אליהו**. ה"ר אליהו ב"ר שמואל מלובלין. מלה סו"ת עם מפתחות: ד"א, בע"ת, 2°.

25. **יד אליהו**. ר' אליהו העדני. ב' פירוש ופיוטים והם שיר כתר תורה ורשות למזמרות שלו (עיין אזהרות): חמו"ר (ר"א), 8°.

26. **יד אפרים**. (עי' טיב גיטין, ש"ע ארח חיים).

27. **יד גבריאל**. ה"ר גבריאל הלוי דעסויער. נמוק על הל' תפיטה וערפות ושלחי הלכות כס"ע י"ל: פרעסבורג, 1838, 8°.

28. **יד דוד**. ה"ר יוסף דוד זינצהיים ב"ר יצחק. מ"ת על מס' נכיות וסדר מועד ומ"מ העניינים למפרשים וסו"ת ופקת מידושים: אופיבאך, תקנ"ט, 2°.

29. **יד דוד**. ה"ר דוד אופנהיים. פי' עס"ת: (הקדמת ים"ל עס"ת).

30. **יד החזקה**. הוא ס' משנה תורה לסרמב"ם (עיין זה בשות מ'), ונקרא ס' סי"ד לפי שמחלק לי"ד ספרים.

31. **יד החזקה**. (עיין הגדה של פסח).

32. **היד החזקה**. ה"ר יהורה ליב בר"מ קאלישער. מידושים ופלפולים בדיני מזקה: ברעסלויא, תק"פ, 2°.

33. **יד חיים**. ה"ר חיים ב"ר משה ז"ק. כללי דקדוק לה"ק: פראג, תקי"ט. הוראדנא, תקס"ח, 8°.

34. **יד חרוזים**. הב"ח גרשום בה"ר משה חפץ. כל מלות לה"ק מסודרות כסדר מ"ב ומקבילות לסופי תיבות לחועלת מלמדת החרוזים (ריימלעקסיקאן) ובראשו י"ב כללים על מעשי החרוזים, ובסופו הספד ר' שלמה ב"ר ישעיה ניצה על המחבר שפטר בן י"ז שנה ומיר על חרי"ג מצות לפי סדר הרמב"ם: ד"ו, ת"ס, 4°. עוד כל"ל, בהשמטת המספד והמיר הל"ל ותוספת מרובה בחרוזים: ד"ו, חש"ר (ת"ק) 8°.

35. **יד חרוצים**. ה"ר אברהם ב"ר יצחק צהלון הספרדי. דרכי קביעות הלוחות ותקופות ומולדות: ד"ו, שנ"ה, 4°.

36. **יד חרוצים**. (עיין הגדה ש"פ).

37. **יד יהודה**. ה"ר יהודה אשבנזי. חי' על מס' שבועות מגילה יומת פסחים ב"ב: שאלוניקי . . 2° (קע"ו דפין, רמי"ג). ורובעגם № 312, F: חי' גפ"ת עם ס' מראה עינים כולך לגיין כל מאמרי התלמוד עם רש"י ותוספות בספרי המפרשים והדלוחים על סדר התלמוד: שאלוניקי, תקע"ו, 2°. (ועיין מראה עינים לה"ר רפאל אשבנזי).

38. **יד יהודה**. (עיין אמרות טהורות).

39. **יד ה'**. (עיין זהר, שתי ידות).

40. **יד יוסף**. ה"ר יוסף ב"ר חיים צרפתי. דרשות עה"ת ד' וה' דרשות לכל פרשה גם דרשות לחופה ולמילה למועדים ולגליס לשבת הגדול ושבת חזון: ד"ו, שע"ו. ד"א, ת"ס, 2°.

41. **יד יוסף**. ה"ר יוסף יוזפא ב"ר שמואל. מ"ת חי' גפ"ת על ג' פרקים הראשונים ממס' ב"מ: זאלקווא, תקפ"ט, 2°.

42. **יד יוסף**. ה"ר יוסף יוזפא ב"ר צבי הירש הירשפעלד. על שמות נדפיס ונלוקט בל"ת: ליסא, תקפ"ח, 8°. עוד כל"ל בשם שמות הנדרפים: ברלין, 1830, 8°.

43. **יד יוסף**. (עיין מדרש חמש מגלות עם פי' ענף יוסף וכו', סדר עולם רבא).

44. **יד יוסף ויד שמואל**. ה"ר יוסף שאול הלוי נאטהאנזאהן (בע"ס מפרשי הים וכו'). מ"ת חי' על ס"ע י"ד הל' נדריס בשם ירות נדרים, ומ"ב על הל' שבועות עד סוף הל' חדש בשם יד שאול: לעמבערג, תיר"א, 2°.

45. **יד יקותיאל**. ה"ר משה יקותיאל קויפמאן הכהן (בע"ס לחם הפנים). פי' על תל"ך, כ"ו: (שי"ג).

46. **יד כל בו**. הוצת לבית הדפוס ע"י ה"ר פתחיה בה"ר דוד לידא וכולל י"ד ספרים,

וסס : א) חמשה חומשי תורה עם תרגום וכ"ו והפטרות . ב) מגדל דוד בתורים על סימ"י לאביו הנ"ל ושתי גדולים. ג) עיר מקלט בתורים על תרי"ג מצות לאביו . ד) תפלות מכל השנה . ה) פתחי שערים פי' על סדר התפלות ומחזור לכל השנה . ו) עשרה הלולים ס' תהלים עם פי' מלוקט מעשרה מפרשים קדמונים . ז) סוד ה' ושרביט הזהב דיני מילה ונרכותיה,וכו' . ח) שומר שבת תקון שבת עם כל הדינים מע"ש עד מוצ"ש עם מזמורים ותקונים וכל הכוונות . ט) קנור שנ"ה . י) מחזור לכל השנה עם פי' פתחי שערים הנ"ל ומצניות מס' יומא עם פי' קב ונקי . יא) סליחות לכל השנה עם פי' המלות . יב) ס' שערי ניון . יג) סדר שומרים לנקר . יד) סדר תיקון ליל שבועות והו"ל : שפר"ח , תפ"ד , 2°.

47. **יד לשון** . ה"ר שלמה די אוליווירה . דקדוק לה"ק עם לע"ז, והוא קנור ס' מרפא לשון לר"מ ן' חביב , ונסופו דל שפתים (עיין זה בתוה"ד) : ד"א , תמ"ט , 8°. (ודלוח כרד"ת 0 ,486 № ע"ש) .

48. **יד מלאכי**. ה"ר מלאכי ב"ר יעקב הכהן. כללי ס"ס ופוסקים ג' חלקים: ח"ת כללי הש"ס כסדר ח"ב עם מפתחות , ח"ב כללי הפוסקים לפי סדר הזמנים , ח"ג כללי הדינים כסדר ח"ב : ליוורנו , תבענ"ה . ועס קנת הגהות ה"ר ישעיה ברלין : ברלין , תרי"ב , 4°.

49. **יד המלך** . ה"ר אליהו פלומבא . מי' על כרמב"ס הל' יסודי התורה ודרושים עה"ת : שאלוניקי . . . 2° (ק"ס דפין : למי"ג) .

50. **יד המלך** . ה"ר אלעזר לנדא אבד"ק בראדי . מי' על כל חלקי הרמב"ס : לבוב , תקפ"ו , 2° .

51. **יד המלך** . ה"ר שמואל ב"ר יהודה וואליריו.פי' על מנלת אסתר:ד"ו,שט"ו,4°.

52. **יד המלך** . (עיין שתי יודות) .

53. **יד מצרים** . (עיין הגדה ש"פ) .

54. **יד משה** . ה"ר משה בה"ר שלמה אמאריליו . דרושים עה"ת : שאלוניקי , תקי"א , 2° .

55. **יד משה** . ה"ר משה ב"ר ישעיה ב"ץ אבד"ק פרעמסלא . מניחו בספרו משה משה : (שי"ג) .

56. **יד משה** . ה"ר משה ב"ר יצחק אדרעי . י"ד דרושים : ד"א , תקס"ט , 4° .

57. **יד משה** . (עיין אהל משה , תורה בשם מקראי קדש) .

58. **יד נאמן**. ה"ר חיים אברהם ב"ר שמואל מיראנדה . מי' גפ"ת ושו"ת ודיני מילה והכרזת כ"ח וקונטרס יען על מלות זרות ופי' שיר בר יוחאי לר"ש לביא : שאלוניקי , תקס"ד , 2° .

59. **יד עני** . (עיין שתי יהות) .

60. **יד הקטנה** . לח נזכר מחברו . שרש תרי"ג מצות ועיקרי דיניהם ע"ד הרמב"ם ז"ל על ס' מדע להבה וזמנים עם נחור שביב לו בשם מנחת עני , ח"ת כולל ס' מדע והלכה וברכתו שרשי ועיקרי יסודי הדת והאמונה בי"ב שערים: לעמבערג , תק"ם , 4° . ועתה עולה שנית על מזבח הדפוס בק"ב ומחלק לג' חלקים,ח"ת : ק"ב, ובחר"ת, 8° . ח"ב וח"ג : שם, תרי"ט, 8° . וח"ב על זמנים הוא הלכות שבת עד גמירא לח נדפס .

61. **יד הרואים** . (עיין מלא רצון) .

62. **יד רמה** . רבינו מאיר ב"ר טודרום הלוי (הרמ"ה) . פסקי מס' סנהדרין : שאלוניקי , תקנ"ח , 2° . עוד כל"ל על מס' ב"ב ב' חלקים ונסופו סיוטי סיטה מקונפת ב"ב פרק ח' ט' ויו"ד : שם , תקס"ג (ורונענם F , 317 № : תקנ"א) 2° .

63. **יד רמה** . (עיין זוהר , שתי יהות) .

64. **יד רפאל** . גימטריות ופרפראות החכמה לח נודע למי : כ"י רד"א 0 ,822 № .

**יד שאול** . (עיין יד יוסף ויד שאול) .

65. **יד שלמה** . . דרושים:שאלוניקי,תקפ"ו,2°.

66. **יד ושם** . (עיין אהלי יהודה) .

67. **ידו בכל**. ה"ר אליהו ב"ר אברהם הכהן מאזמיר.עי' בהקדמתו לס' שבט מוסר:(שי"ג).

68. **ידות נדרים** . (עיין יד יוסף ויד שאול) .

69. **ידי אליהו**. ה"ר אליהו ב"ר חיים מבורך גליפאפה . על כל עניני התקנות בתלמוד לבבל חיזק מהן דמורייתא וחיזק דרבנן על סדר הרמב"ס,ונסופו קונט' חידושים שונים : קונשטנדינא , נחל"ת (תפ"ח) , 2° .

70. **ידי משה** . ה"ר משה אלמושנינו . פי' על חמש מגילות ונדפס עם הפנים: שאלוניקי, של"ב , 4° . עוד כל"ל בלי פנים : ד"ו , קראנ"ו (שנ"ז) , 4° .

71. **ידי משה** . ה"ר משה הלוי נזיר . מי' על ס"ע ח"מ בפלפול מרוך , כ"י : (שג"א מ' ע"ג ושה"ג על ח"ת בשמו) .

73. **ידי משה**. ה"ר יעקב משה ב"ר אברהם העלין אשכנזי. בחור על מדרש רבות עם קצת הוספות מס' יפה תאר והוספות בנו ר' אברהם ז"ל. (עיין מדרש רבה).

74. **ידי משה**. ה"ר משה ב"ר יצחק לאָווע. חי' ס"ס ופוסקים וחי' תל"ך עס סבע פלילות: פראג, תקע"ז, 8°.

75. **ידי משה**. ה"ר משה ירושלמי. חייגע בעטרייבונג פון ח"י חוץ חלי כפריס ועיירות וקברי תכות, כו': חט"ר, תקכ"ט, 8°.

76. **ידי משה**. כ"ר משה מצורדי הקראי. נזכר בספריהם ולא נמצא תלנם: (אר"ן).

77. **ידיד ה'**. ה"ר ידידיה ב"ר אהרן טאריקה. דרושים עה"ת עד פ' בא ודרושים על סיה"ם ורות וג"כ ויסעיה מהליט ומצלי: שאלוניקי, ת"ץ, 2°. (ק"כ דפין: רמי"ג).

78. **ס' ידיד וחכמה**. ר' יהודה בן השר דון יצחק אברבנאל. חבור בל' רומי בעס פילון וסופיאה וה"ר יש"ר מקנדיא העתיקו ללה"ק, וכתב עליו כי בו כל חכמה ותבונה. ונגנב ממנו ונחבד: (עיין מכתבו לחתו וכו' בס' מלא חפנים דף כ"ת).

79. **ס' ידידות**. ה"ר בנימין ב"ר מאיר הלוי אשכנזי עסידר ס' ירלוים, ס' דיוים. נזכר בס"ק דף נ"ו: (ש"י). ובהקדמת ס' ירלוים כתוב שהוא כעין ס' יראים, ע"ם.

80. **ס' ידידות**. ר' יוסף חזן מטרוויוש. הוא בפי' מנחת יהודה עה"ת תבר בס' דעת זקנים בפי' דבריס דף ע"ת, ע"ם.

81. **ס' ידידות**. עניני בנין בהמ"ק ע"פ קבלה, כ"י: (ש"י).

82. **ידיו של משה**. ה"ר משה פרישקו. (דרושים?) עה"ת (חלק ידיס מוכיחות): שאלוניקי, תקע"ח, 2°. (כוכענס № 320, F).

83. **ידיעות**. (עיין עז לאלהים).

84. **ידיעות האותות** מחלייס שויס להחכס וואבער: כ"י מינכען № 280/10.

85. **ידיעת החשבון** בל"ת. הוא לניה"ד ע"י ר' מהייס ליב שמש בחמ"ד: ד"א, תנ"ט, 8°.

86. **ידיעת מרדכי**. (עיין אגדת מרדכי).

87. **ידיעת העולם**. בחור יסודי החכמות בקצור בל"ת: חמ"ר, תנ"ם, 8°. [והוא נעתק מס' צל עולם הנקרא בכ"י צלמות העולם, עי' זה: רמש"ש].

88. **יהגה חכמה**. ה"ר דוב בער ב"ר קיים קדיש. חי' גפ"ת שויס: ווילנא והוראדנא, תקצ"ו, 4°.

89. **יהודה**. כ"ר משה בישיצי בכ"ר אליהו בישיצי הקראי. בחור דיני הערות, ונחלק לפרקים: (אר"ן).

90. **יהודה יעלה**. ה"ר יהודה מברעסטיצקי. (ודד"ת № 703, 0: ר' נתן ב"ר מאיר מקרומוניא). תפלות ובקשות על הדרך: קראקא, ת"ב, 8°.

91. **יהודה מחוקקי**. (עיין בסאות לבית דוד).

92. **יהודה מכבי**. ה"ר יהושע העשיל מירא. מעשה יהודה המכבי וגבורותיו בדרך סיר עמות ומקבלות עס ת"ת ומחלי סיריס נעתקים מל"ת: ברעסלויא, 1821, 8°.

93. **ס' יהודית**. (עיין תורה, ספרים הנוספים. תשועת ישראל).

94. **יהויכין**. סיר דבורי בד' מחלקות. מספר קורות עס יהודה בימי ג' מלכי בית דוד המחבורים לפני גלות בבל וקורות ימיהו הנביא. חובר בל"ת מת ה"ר יהודה ליב ב"ר משה המכונה ד"ר פיליפזאהן, ונעתק לעברי ע"י ה"ר שמעון באבער: ווין, 1860, 8°.

95. **ס' יהושע**. ה"ר יהושע העשיל בה"ר יצחק באב"ד. סו"ת על כל ד' חלקי הסמ"ע ונסופו פסקים וכתבים: זאלקווא, תקפ"ט, 2°.

96. **ס' יהושע**. (עיין תורה, נו"כ).

97. **יהושע בן יהוצדק**. (עיין תורה, ספרים הנוספים).

98. **יהושע בן סירוך**. הוא ס' בן סירא נעתק מל' הוללאנדי לל"ת ע"י ר' יוסף מארשאן: ד"א, תע"ב, 8°.

99. **יהי אור, מדרש —**. (עיין זהר).

100. **יהי מאורות**. כ"ר טוביא בכ"ר משה הבקי הקראי. ס' המצות מסודר על פסוקים יהועים בתורה. ונקרא כן ע"ם תחלתו שהוא על פסוק יהי מאורות: (לקושי קדמוניות דרי"ע).

101. **יהי רקיע. מאמר —**. (עיין מאמר — בחות מ').

102. **יואל משה**. (עיין עשרה מאמרות).

103. **יודישער טרייאק** או **משלי שלמה**. ה"ר שלמה זלמן צבי מאופהויזן. תסובות ומענות על תבור שלאנגען-באלג שהיבר ס. פ. פרעמן מחיתינגען נגד היהודים, וזה הסיב על כל דבריו ועניניו בז' פרקים בל"ת,

מלוקט מהש"ך וחלמוד ומהרי ספריס וגם מספרי שלוחיהם ומהרי ספרי חכמי העמים עם לוח בסופו: העניוא, שלמ"ה, 4°. עוד כנ"ל ונקרא בשם ס' הנצחון: ד"א, תצ"ז, 8°.

104. **יודישער טריאק** הנ"ל עם העתקה רומית ונקרא העדות ע"י יאהאניש ווילפער: אלטדורף, 1680, 4°.

105. **יודישער שטאם**. ה"ר יוסף ב"ר יהודה היילברון. מוסר נל"מ: חמ"ד, תע"ג, 8°.

106. ס' **יודית** וס' **טובי** וס' **מכבי** נל"מ: פראג . . . 4°. ספר"מ, תע"ה, 8°. (ועיין ס' המעשים).

107. **יודעי בינה**. ה"ר ישעשבר בער ב"ר משה פתחיה. נמוק גדול על הזהר . . . (ש"י).

108. **יודעי בינה**. (עיין אור נגה, שתי ידות).

109. **יודעי עתים**. (עיין ים ישעשבר).

110. ס' **יוחסין**. ר' אברהם ב"ר שמואל זבותא. סדר הדורות ודברי הימים מהתחלת בריאת העולם עד זמנו (רס"ב) ושמות הנמלים ומומרלים כסדר ח"ב ונקרא דה"י למלכי יהרחל וח"ה בתוס' ענינים רבים כהלה ע"י הרופא ר' שמואל שולם ב"ר משה כמו שנדפס בסוף בריאת נחון המודעה בשם כיצד סדר משנה ועין מיטו הכמים ויסיבת סורה ופומבדיתה וז"ז והגהות רבות מרש"ש הנ"ל ום' יוסף ן' גוריון הכהן נגד מפיון המדקדק המסכנדרי: קונשטנטינא, נעו"ר, 4°.

111. ס' **יוחסין** הנ"ל ככל הנ"ל בהשמטת ס' יוסף הכהן ן' גוריון הנ"ל ונוסף בו פ' י"ח מס' יסוד עולם מאמר הרביעי לר"י הירחלי עם הגהות הרמ"א וסדר גדולי הדורות מהר"י עד זמן הרמ"ח ועד לאחן סדר עולם זוטא עם פרטי שנות הירחה: קראקא, ש"מ— שמ"א, 4°. ד"א, תע"ז. זאלקווא, תקנ"ט. שם, תקס"ה, 8°. ועתה מחדש עם קנת הגהות מדשות: חמו"ד (ק"ב, תרי"ח) 8°.

112. ס' **יוחסין השלם**. הוא הנ"ל (בהשמטת העניינים המוספים ע"י רש"ש הנ"ל, וכן כל המוספות בד' קרלקא וכו') וכל דברי ס' הקבלה להרחנ"ד וכוב ס"ע זועמ וקנת מדה"י למלכי מ"ה כמו שהעתיקם מספרי חכמי היונים ומס' יוסיפון הגדול ולקוטים רבים ז"ז. נדפס ע"פ כ"י (המחבר ?) מאד בתוקספורד בתוס' הגהות רש"ש מדפוס קוסט' והגהות יעב"ץ מגליון ס' היוחסין שהיה בידו, ובסופו סדר הנלים ומומרלים כפי נוסח מחזור ויטרי כ"י תוקספורד ע"י ה"ר צבי הירש פיליפאווסקי: לונדון, תרטו"ב, 8°.

113. **יוחסין. מגלת** — . מובא בשמנה ותלמוד וירושלמי ז"ז (עיין יכמות פ"ד משנה י"ג וירושלמי תענית פ"ד משנה ב' ע"ש). ומכל מקומות זכרונה נרחה שהיה בתוך בה גם רשימות הדורות לתולדות היתה בקרקה וגם דברי מגדה ודרשות והלכה, וכן דעת הר' נתן בספרו נמ"פ דף קכ"ח, ע"ש. מכל בע"ם הרחני"ה (פרק ח' בשנה קכ"ג— כ"ט די"ח ע"ח וכ') הביא עליו ובתב שעיקב מגלת יוחסין בספר יוחסין ולפי דעתו הת למוד והת למוד, כי מגלת יוחסין היתה בעין ספר היתה (נחמיה ז' ס') לתולדות הדורות, ומנחם ספר היוחסין היה כולל עשרי תורה והלכות ובתוכם גם פירושים ודרשות על המקראות שבדה"י וכדומה, כמו שמפורש בשם פסחים דף ס"ב ע"ב וע"ש רס"י.

114. ס' **יוחסין**. נזכר בתוס' חולין דף ס' ע"ח (לפי גירסת העין יעקב וילקוט רחובני דב"ג ע"ב, ובתוס' שלנו הגירסא יוסיפון, ע"ש) ובכללו סי' ד' ע"ש, ונרחה לנחן שהות ס' קבלה (עי' נמ"פ דף קס"ע).

115. **[ב]יום חנוכת ההיכל החדש**. סיר עם ח"ח מאת יצחק גרינבערגער: ווין, תרי"ח, 8°.

116. **יום טוב מקרא קודש** הזה. (עיין הגדה ש"פ).

117. **יום ישועה**. כולל הגדה ס"פ עם ב' בחוריס: א) **אמת ליעקב** לה"ר יעקב מ"מ מרובנא. ב) **חסד לאברהם** לה"ר **אברהם** דובערוש פלאהם: זאלקווא, תקצ"ו, 4°. עוד כנ"ל בתוס' מרובה: שם, תקצ"ז, 4°. עוד כנ"ל בשם הכולל **ברית אבות**: ברעסלויא, תקצ"ט. וואר שא, תר"א. זאלקווא, תר"י, 4°. ק"ב, בבריח"ו, 8°. ועם פי' הם"מ מדובנא לבד: ברלין, תר"י. ליק, תר"ך, 8°, וז"ז.

118. **[ל]יום כלולת** מורפורגו—לוי. ה"ר יוסף אלמנצי. מזמור ה' בתהלים בחרוזים וב' חיבים זולתו: חמ"ד (טריעסט) תרי"ם, 8°.

119. **יום כפור**. (עיין סתרי תורה).

120. **יום כפור קטן**. ה"ר נתן נטע חזן מפרוסטיץ. תפלות ותחנונים להתפלל בערב ר"ח למתה עם סדרי ענינים יפים בנ"מ: פראג, חש"ד (תנ"ב), 4°. וז"ז נדפס פ"ר לבדו ונוספת על כתה מיני סדורי תפלה. ויותר נרחה שהות יסוד קדמון זמן רב לפניו וממנו יצתה רק לחזה נוספות והעתקה בנ"מ וכדומה. [נ"ח ס' גנת בירתן בקבלה (עי' אור הגנוז ומ"ש שם) מועדי ה' על סוד העבור

כדרך קבלה וס' סוד תהלה לדוד, ועיין פירצט ח"ח דקס"ח].

121. **יום כפור קטן** הכ"ל עס ל"ח: פראג, תע"ג, 8°.זולצבאך, תע"ז,ז"ז פ"ב. עוד כל"ל עס ת"ח ע"י ה"ר **איזאק** מן **בנימן האבשטארטשער**: קארלסרוא, התקע"ח, 8°. עוד כל"ל עס ת"ח ע"י ה"ר **וואלף מאיר**: פראג . . . 8°.

122. **יום כפור קטן** הכ"ל מנהג פירחרה: ד"ו, ת"ג, 8°.

123. **יום מנוחה**. (עיין זכרון מנחם).

124. **יום שבת**. (עיין סתרי תורה).

125. **יום תוכחה**. ה"ר **יהודה** ב"ר **יחזקאל** כ"ץ. תוכחת מוסר: אלטונא, תק"ה, 4°.

126. **יום תרועה**. (עיין שמות בארץ).

127. **יומא אריכתא**.ה"ר **יצחק** חי **מוסאטו**. סדר למוד ליל כ"ה מלוקט מספריס שונים: ליוורנו . . . (חג"י י' סי' נ"ג).

128. **יומא טבא לרבנן**. (עיין לויח חן).

129. **יון מצולה**. ה"ר **נתן נטע** ב"ר **משה הנובר**.ספור כל המלחמות והגזירות שעברו על עס ב"י בארץ פולין ליטא ורייסין בשנת התמ"ח ות"ע וסדר ההגבות ב"י שמה לפני זה: ד"ו, ביא"ת (תי"ג). דיהרנפורט, תפ"ז, 4°. זאלקווא . . . לבוב, תרי"א, 8°. ובתב שחיבר ס' נטע שעשועים דרשות עה"ת. נטע נאמן ס' קבלה ע"פ ספרי האר"י ומהרח"ו ז"ל, ומנחו הורס ס' שערי ציון שלו, עיין זה, פי' על אותיות דר' עקיבא: (פירצט ח"ח דף שס"ב. ועיין פי' על אותיות דר"ע ומ"ש שם).

130. **יון מצולה** הכ"ל בל"ח ע"י ר' **משה** ב"ר **אברהם**: ד"א, תל"ז. שם, תמ"ו (ופירצט ח"ח דשס"ח: תנ"ו). חמ"ד, תפ"ח, 8°. וואנזבעק, תצ"ח.

131. **יונה**. (עיין תורה, נ"כ).

132. **היונה** או **בנסת ישראל**. ה"ר **שניאור זקש** ב"ר **צמח** מזאגער חדש. מכתב עתי כולל חקירות בקדמוניות ישראל, וכו' במחמרים שונים, חוברת ח': ברלין, תרי"ב, 8°.

133. **יונת אלם**. מאמר — . (עיין עשרה מאמרות).

134. **ס' יוסיפון**. ר' **יוסף** בן **גוריון הכהן**. העתק מס' היוסיפון לרומיים בקצור עס תוס' לקוטים מספרי גוסיפוס (Egesipus) הרומי ומגדות רבות וספורים שונים זולתם, כולל דה"י לב"י בזכרון קצת קורות העמים הקדמוניים, וזה החלו מאדה"ר הולך ומוסיף תולדות בני יפת בשמותם ומקומותם ולחמות דה"י לרומיים ומלכות בבל ומפלתה ביד כורש ודריוש ושב אל קורות ב"י ודניאל וזרובבל וכו' ותולדות אלכסנדר מוקדון וכל מלחמותיו ומעשיו וקורות יורשי מלכותו בקצור ומלחמות היהודים עס הרומיים עד חרבן הבית בתריכות, ומחלק לשנים ספרים. ומזכיר בו ספר הגדול לרומיים דה"י (עס רומי וס' תוכחות ומריבות תשובות למשטינים, ס' חכמת יוסף על מעלות היהודים וס' הקינות אחר חתם מהן נמצאה בסוף ס' זה בל' לח והרוזים, גם ס' חכמת יוסף לר' יוסף בן מתתיהו הכהן וס' תולדות אלכסנדר לתרטומי מנריש, וז"ז. ולפי שנעתק מס' היוסיפון לרומיים לכן ים קורין לו ס' יוסיפון העברי והקדמוניים קורין לו ס' יוסף בן גוריון שתם.

והנה בענין מחברו ומעתיקו נחלקו הדעות, י"ח שהיה אחי נקדימון בן גוריון הנזכר בגמרא תענית וגיטין (עיין בהקדמת הספר) וי"ח שהיה בימי הגאונים בערך שנת ד"ח ת"ר (כרמולי בזכרונות לב"י ליחסט מצת תקל"ט № 19 ע"ש). ולדעת הרב דר' לונץ בספרו גת"פ (דף קמ"ו—קל"ד) היה המחבר כאחד אנשי אחי"ז, ומתוך הספר עלמו אין להכריע כלום, בשבור העיד הרב המוקר מהר"ש מן האדומים בספרו מאור עינים חלק ה' פי"ט כי חלו בן ידי זרוע וזיעזועו בעדות הס' הזה שנמצא בדפוסים הראשונים בשני פנים שונים זה מזה בפחות ויתיר, ע"ש. וגם התכם הר' לונץ הוכיח זיופו מהוכו, כמ"ש שם בספרו הנ"ל. ובאמת אין להפליא אם קרה לספר זה כאלה יותר מספרים זולתו, לפי שיהראל מהכנין את הלבות ודברי הגדות וספורי מעשיות מוסכין לבו על אחד קונה לשמוע כי בלאת ס' כזה מיד מחברו, עד מהרה נתפשט הספר בהעתקות רבות ע"י סופרים ומעתיקים בזמנים ומקומות שונים. ואלה הוסיפו בו מעשיות וספורים שונים לית מאן דיפיה את מקחם. ואם שנים עדים נאמנים הראשוני ולונץ העידו עליו מדפוסים הראשונים הנ"ל, הנה זה נח העד הנאמן: הוא מסדרו הראבן ר' יהודה ליאון ב"ר משה אבן מסקונו (חי ה"ח ושלשים בספרד) ומעיד כי ראה ומצא את הספר הזה בכ"י בפנים שונים לא רחי זה כראי זה, כי בהקדמתו לס' זה כ"י משנת ה"ח רל"ו בפתריז (№ 308) מספר לנו בדברים האלה לאמר: מצאתי ורחיתי את הס' הזה בנוסחאות שונות, פעם בראובה וכ"ז בשמעו ממנו מעשיות שלמות, ופעם בקלה ע"י ר' אברהם בן דוד הלוי אלנדיק משועי גרונדה [אם הוא הראב"ד בע"ם הקבלה הנה הקדיש המחותר וכעי אלנדיק מה טיבו? ואם זה לחוד וזה לחוד הרי זה שלשה קלורים]. ועוד אחת וקלה ע"י ר' שמואל הנגיד מקורטובה, ושלשה בידי להשלימו כפי שיצא מיד מחברו ר' יוסף בן

גוריון הכהן, כי היו לפני ד' כ"י שונים בפחות ויתיר וספר לתד שלם תסר שמעתו לתכן פנה ויכוד הספר ומן התחרים השלמתו תת התסר כו,וכו' וכו'. והוא הלק תת הספר לג"ז פרקים, ותותו העתיק כ' תס ן יחייא עם הקדמת המסדר הנ"ל תות כתות מכלי הזכיר שמו והשמיט מתוך הקדמתו כל הנוגע לתולדות סדור הספר הזה לגמרי והמותרת ממנה יחס לעצמו כילו הוא חיברה, וככה הוציאו לתור רתשובה בשנת הר"ע בקושטנטינא. (כרמולי בזכרונות הנ"ל שם). וא"כ אין כידינו לברר לא על המחבר מי הוא לא נכון ולא על הספר לדעת עד כמה נשתנו פניו מיום צאתו מיד מחברו עד כאן רתשובה לביה"ד. — ותלה סם דפוסי הספר:

135. ס' **יוסיפון** הנ"ל מעותם ר' יהודה ליתון לתבן מסקום הנ"ל ע"י כ' תס ן' יחייא: קונשטנטינא, ר"ע. ד"ו, ש"ד. קראקא, אשמ"ח, 4°. ספר"מ, ובאמ"ת, 8°. ד"א, תפ"ג, 12°. פראג, וישב"ע יוס"ף. ספר"א, חש"ד. זאלקווא, תקס"ה. ווילנא, תקע"ט. וואַרשא, הר"ה, 8°. ניווידוואהר או הוראדנא . . . 12°.

136. ס' **יוסיפון** הנ"ל עם תרגום רומי ע"י **בריטהויפט** ועם צורתו: גאטהא, 1707, 4°. גם נעתק ע"י **גאגניער** (ולא ידעתי אם נדפס עם הפניט): אוקספורד, 1706, 4°.

137. ס' **יוסיפון** הנ"ל בל"ח ע"י **מיכל אדאם** (יהודי טוגרי בזיכן): צירך, ש"ו. פראג, שס"ז, 4°.

138. ס' **יוסיפון** הנ"ל בל"ח ועם הוספות הנוגע הענין בסוגר בזה (—): ד"א, תכ"א, 8°. פיורדא, תקכ"ז, 4°.

139. ס' **יוסיפון** הנ"ל בל"ח כל"ל ועם צורות הקסריט והגדוליט ע"י כ' **זעליגמאן** ריינ ונסופו בבא בוך: ספר"מ, תנ"ב. שם, תס"ו, 8°. ד"א, יוס"ף ב"ן גוריו"ן (תפ"ג), 8°.

140. ס' **יוסיפון** הנ"ל בל"ח נסס כתר כהונה עם הצורות כל"ל ותתריו ס' שאריה ישראל בל"ח נסס כתר מלכות: ד"א (תפ"ג. שם) תק"ג. שם (וכ' נסער בפיהוס: ד' שניתי), תקל"א, 8°. [ועתה רתיתיו ד"א מסנת תקל"א הנ"ל וכתוב נסער „נדפס שנית" ומעבר לנסר כ' המדפיס ס"ר קתמן ב"ר יוסף ברוך שנס' הזה כבר נדפס תלגו בשנת תק"ג בהוצאות התתים כ' יותן ור' גומפל ור' זלמן בני כ' גבריאל ז"ל בשקידה רבה והוצאות רבות ובתקון הלשון ויתוריט יפיט וגם לרבות ס' שאריה ישראל תשר זוו להדפיס עתו שהיה תז ספר תדש שלא נדפס לפני זה בלל וכו' וכו'. וא"כ סתי תכתן ד"א תפ"ג הנ"ל, ועי' שאריה ישראל ותי"ם שם].

141. ס' **יוסיפון** הנ"ל מעופס תתר שלא נתלק לפרקים, ונסופו תמימה על הנצויים ועל זרע יוסף בן מהתיהו הכהן ובקצור הלשון והענין בכלל ובדיוק שמות הנשים ומלכיס המזכריס בו בפרט ועם הקדמה יפה לכ' **אברהם** ב"ר **שלמה בונת**: חמוז"ד (מנטובה, רל"ח או ר"מ), 4°. [ולפ"ד ר"ע מן התדומיס גם' מתור שניט תלק ס' פי"ט ופכ"ב שנדפס כ' פעמיס ע"י כ"ת כותת, יכול להיות דפוס רתשון הנ"ל ודפוס שני ר"מ וסד"ל כתב כי נראה להלמני שלא נדפס ע"י ר"ת כותת כ' פעמיס כ"ת פ"ת ועל שני מיני נייר גדול וקטן (עיין תוכר נתמד כ' סוף דף י"ב וריש דף י"ג). ותמנם כי הרתיס שכניח תלמני תין זו רתיס נלתת, כי כמו שמדפיסים ספר ת' על נייר גדול גם קטן כתתד, כן מדפיסים ס' תחד כמה פעמיס דף על דף ובורס על שורס כלי שנוי כלל כנודע ליודעיס במלתכת הדפוס].

142. ס' **יוסיפון** הנ"ל עס תקודות ועס תרגום רומי והעתוק ע"י **סיבסטיאן מינשטער**, מתחיל „ויהי בפקוד" (הוך פ"ג) וחסר בסופו תלק מלחמות היהודיס (מפ' ס"ד והלאה): באזיל, 1529 (ש"י שער החיצון, ופירסם ת"ב דקי"ב: 1541) 2°.

143. ס' **יוסיפון העברי**. (עי' יוסיפון סי' 134).

144. **יוסף אומץ**. ה"ר יוסף יוזפא האן מנורלינגען. דיוט ומתגיס לכל הסנה כעין ס' מהרי"ל: ספר"מ, תפ"ג, 8°. [נ"ת נתוריס והגהות על כל ד' תלקי הס"ע והמה נכתובים].

145. **יוסף אומץ**. ה"ר יוסף ב"ר שלמה דיין מלישא. פי' על הפטרות מס' ברכות ומות: ד"א, קויט"י (תקכ"ו), 4°.

146. **יוסף אומץ**. ה"ר חיים יוסף דוד אזולאי. סו"ת ונסופו קשר אמיץ הסמוות ותיקוניס: ליוורנו, תקנ"ח, 2°.

147. **יוסף ואסנת**. ה"ר זיסקינד ראשקאוו הלוי. מעשה יוסף כמלריס כדרך סיר ומיחה: ברעסלויא, התקע"ז, 8°.

148. **יוסף בן גוריון**. (עיין יוסיפון סי' 134).

149. **יוסף בסדר**. ה"ר חיד"א הנ"ל. ענייני למוד ותקוניס: ליוורנו, תקנ"ט, 12°. וז"ז פ"ר בלות ספריס קטניס תתריס לו. (עיין עבודת הקדש).

150. **יוסף דעת**. ה"ר יוסף ב"ר ישעיה (תלמיד מהר"ל מפראג). פירושים ותקוני טעיות והגהות ומנויי טוכתות וגירסתות בפי' רש"י עה"ת, וכל הליוריס הנלרכיס להבנת פירש"י עה"ת כלורת הסולם ולתס הפניט ותלתן ומסורה ומפוד לפי כל הדעות

וקלח על פרפרחות הכ"י בעל העוריס : פראג, פ"ה פרא"ג, 4°. [וכ' בהקדמתו שחיבר פי' ע"ס בחינת עולם וס' עולי עין על עין יעקב] .

151. **יוסף חיים** . (עיין ציון במושפט) .

152. **יוסף חן** . ה"ר יוסף קורקוס . פסקים עה"ת כסדר הפרשיות: ליוורנו , תק"ץ , 4° .

153. **יוסף לחק** . הג"מ חיד"א הנ"ל . תוס' למודים לס' חק לישראל : ליוורנו , תקנ"ד , 12° . ותח"ז גלוח ונספח לל ספרי חק לישראל , עיין זה .

154. **יוסף לקח**. ה"ר אליעזר ב"ר אליה רופא אשכנזי . פי' על מגלת אסתר : קרימונה , פורי"ם. המבורג, תע"א . אופיבאך, תקל"ט . זאלקווא, תקנ"ז. ווארשא, תקצ"ח.חמו"ר, 4°.

155. **יוסף לקח**. ה"ר חיים אבואלעפיא (בע"ס עץ החיים וכו') . דרושים ופירושים ופסקים על כל התורה כמה דרכים ותופיעים קלח ע"פ הפשט וקלח ע"פ הדין , ג' חלקים : אזמיר , תט"ר—צ"ב , 4° .

156. **ס' יוסף המקנא** . (עיין ס' נצחון ישן) .

157. **יוסף בן מתתיה** . לפ"ד וחלוף בהוספותיו לח"ל מספרו חוכר ספרי עברים דף כ' רחם ספר בפש זה בחוכר ספרי רד"ל , אבל ברשימות רד"ל לא נמלא ולא נודע מהותו : (נוכן גח"ל דקל"ו a) .

158. **יוסף עליו** . ה"ר יוסף ב"ר יצחק משה מונטיקיו . פי' על פ"ח , וכסופו לקוטים ופי' על פ' כ"ע וקלח דרושים והספדים : שאלוניקי , תק"ח (וי"ל תקכ"ה , וחולי ד' בני) 4° .

159. **יוסף עליכם**. מהנ"ל . פי' על הגדה ש"פ : שאלוניקי , תצ"ז , 4° .

160. **יוסף תהלות** . הג"מ חיד"א הנ"ל . פי' על תהלים: ליוורנו, תקס"א (ולח תקנ"ו) 4° .

161. **יופי מכלול** . (עיין יפה מראה להן) .

162. **יוצרות**. שם כולל לפיוטים הנוספים לתפלות שחרית בדוב שבתות השנה (במועדים וכגלים) וקבלתו בפש כללי זה לפי שתחלתן סמוך לברכת יוצר חור , וכל חלקיו נקראים בשמות פרטים לפי מקומות התפלה שלומרים חושם : יוצר , אופן או קדושה , מאורה , אהבה , זולת , גאולה לפני תפלת י"ח , והעתמרים בחזרת הש"ן בחוך תפלת י"ח נקראים קרובות , וחלק האחרון לפני קדושה שחרית נקרא סילוק , והם שוגים ומשתנים לפי מנהג מדינה ומדינה ועיר ועיר . נדפסו פ"ר לבדם ופעמים אין מספר בחוך סדורי תפלות (ובכל המחזוריס) , ונדפסו גם לבדם גם עם פירושים ועם העתקות ל"ח ולע"ז . וקלח הנדפסים לבדם תערכה פה לפני הקורא:

163. **יוצרות מכל השנה** כמנהג פולין ופיהס וכו' , נעתק ל"ח ומפורש יפה וקלחן ע"פ מרוחות ע"י ה"ר משה ב"ר אברהם המחוקק ונחלק לג' חלקים: פראג , פרא"ג . שם,שס"ז [ד"א (פיורדא ?) תקכ"ח] 4° וז"ו .

164. **יוצרות** כמנהג אסתכנז עם פי' ה"ר אשר ב"ר יוסף : קראקא , אשמ"ח , 4° וז"ו . [ג"ח ס' לחם אבירים נחלק לג' עמודים , וס' שבתות ה' ומועדי ה'] .

165. **יוצרות** כמנהג אסתכנז ופולין : פראג , ש"ס . ד"ו, שע"ו, 8° . פראג , חש"ד , 12° , וז"ו .

166. **יוצרות** ומערבות זולתות וסליחות עם הפוסקים ומנהגים דק"ק ווירמייזא : פפד"מ , תס"ד , 4° . (ועיין סליחות) .

167. **יוצרות** עם פירש ר' הירש ר' זונדילש ור' מרדכי ב"ר אברהם כ"ץ : קראקא שנ"ב , 4° . (הגהות ש"י כ"י) .

168. **יוצרות לשבתות** גל"ח:פראג, שס"ה,4°.

169. **יוצרות** לכל שבתות השנה ולפורים עם ת"ח ונסוך אסתכנז ע"י ר' חיים ארנהיים הלוי : גלויגא , 1840 , 8° .

170. **יורה דעה** המכוך לרבינו אהרן הכהן מלוניל . (עיין ארחות חיים) .

171. **יורה דעה**. ר' יצחק נתן . נסוך על מסכ' אחד נמו"כ ונקרא נ"כ המורה לצדקה : כ"י יש"ר ועתה באוקספורד .

172. **יורה דעה** . הג"מ חיד"א הנ"ל . חי' על קלח ש"ע ח"ח וי"ד : ליוורנו , תקל"ג , 2° . (יכ"ם , ולח מצאתי לו חבר) .

173. **יורה דעה** . ס' קדמון , לח נודע מחברו , ומתחיל : אמר א'ב'ש'י' . פי' עה"ת ולח נזכר בו שום מפרש אחר זולת הרמב"ס בסו"כ , ומבאר דקדוק כל מלה ועניו כל פסוק וטעמי מצות ודרשות רז"ל ומקורן ע"פ פשוטו של מקרא ולפעמים ע"פ נסתר ופילוסופיה עמוק מאד ושיר בין כל פרשה ופרשה : כ"י רד"א B № 272, q . (בשמ"ם 1938 , יסכון ד' 95 , המזכיר תר"ל ע' 99 בטעות ; נמכר בשת רמ"ח ע"י ר' יוסף בן אבשלום בונפויטה ובשת ש"ן קנהו ר' יעקב רומאן) .

174. **יורה דעה** . (עיין טורים , שלחן ערוך)

175. **יורה חטאים**. רבינו אלעזר ב"ר יהודה מגרמיזא (בע"ם הרוקח). וידוי"ם ותפלות להסגה על כל חטא ופגם ודרכי התשובה ונקרא ג"כ ס' הכפרות וים קורין לו מורה החטאים, ותירגי דשמר גלוי לו בדפוס עוד כמה ספרים קטנים כמו: בקשת הממי"ן, דין חבוט הקבר, דרך טובים, מפרש החטאים, צוואת ר' יהודה חסיד, וכדומה, כולם מענין הדומה לו ועניני מוסר והנהגות ישרות, וים בזה מה שמין בזה: ד"ו, בעי"ל צדק"ה (שמ"ם). לובלין, שע"ו ולו שע"ז. קראקא, שפ"ה. פיורדא, תנ"א. אופיבאך, תע"ז. (ועם ל"ת: פיורדא, השומ"ר?). וז"ו גם חמו"ר גם חמ"ר וחש"ר, 12°, 8°, 4°, 16°, 24°.

ואני נתי לידי הס' הזה (חסר שער) וגרסתי שהוא ד' פיורדא מצאתי את"ן הנמצא גם בדד"ת № 179, D ע"ם. ולפי הגרסה מהקדמתו סידרו חיים ח' מפיורדא וכן מצאתי בתוכו (סוף דין חבוט הקבר לפני סי' ס"ט) כ' וז"ל: עוד מצאתי כתוב בס' יוסף תעלומות של מ"ו פתסיד הרב ר' מאיר סג"ל זצ"ל מו"ץ דק"ק פיורדא יע"א כתוב בגדו תשובות אלו מלוקטים מספרים מחברים וז"ל, וכו' וכו'. וזה סדרו: א) יסוד התשובה מלוקט מכל הספרים המדברים בהנהגת הרוגה לשוב מכל חטא ועון ועניני מיתה ודין חבוט הקבר ועד תחרון צוותא ר"י החסיד, כל אלה נכללו בע' סימנים. ב) ס' מפרש חטאים, עיין זה. ג) סדר ודוי לשכיב מרע וסדר התרת נדרים וסדר מסירת מודעה לשכ"מ. ד) סדר קדיש וברכו למתפלל ביחידות חסר בסדורים שלנו וכתוב עליו שסידרו החסיד ר"ע יעקיל בה"ר אברהם שעפטילש זצ"ל, וכ"כ בתהלים ד' ליידן חסר בדד"ת № 119, D ונקרא שם דברים שבקדושה והוא מם' הרקח סי' שס"ב. ה) קומרס דרך פעודה פסוקים ומאמרים ותפלות בשעת עמ"י ולפני הסעודה ובהמ"ז. ו) סדר שיר של יום. ז) ס' דרך טובים לר' צבי הירש ב"ר משה תוך זמדיל מלובלין מפרש המחזור וסליחות ותפלות, וקרא לו סדר הדרכה, הנהגות החסד מעת קומו בבוקר וכל היום וכל השנה בחכמה.

176. **היורש דברי אלהים**. לידידיה האלכסנדרוני הוא בילון היהודי. מבואר בו חזון בדית בין הכתבים ע"ד מצל מידותי (מוטקריט) חובר בל' יון ונעתק מל' רומי לעברי ע"י ה"ר יוסף פלעש, ובסופו אבל בבר מספר תמרוקים על מות חבי המעתיק ה"ר מנחם פלעש: פראג, תק"ץ, 8°.

177. **יושב אוהלים**. ה"ר אברהם ב"ר יצחק ענתבי אבד"ק ארם צובה. פסטים עה"ת ודרושים ועלוה לו פני הבית על י"ד ודרוש חדש ומוה בשם אהל יצחק: ליוורנו . . .

178. **יושבי תבל**. ה"ר צבי הירש דערנבורג. על מדות החדש במצל ומליצה: אופיבאך, תקמ"ט, 8°.

179. **ס' היושר**. א' מתלמידי ר' נתן ממונפלייר. ס' רפואות בחלק המעשי ומחלק לק"ט שערים קצרים. ומזכיר בו גלינוס, ס' תלמנזרי לאלרחזי העתקת רט"ע (עיין ס' חפץ השלם), לבן מסויס (Ibn Mesue), דוחג תידומיום (דוחג החדומי?) חסר קצור ס' רפואה שלו נמצא בכ"י די רוסי 354 №, כ"י סיסרלי בספרו היסודות וס' ויאתיקום, מוהו ר' נתן ממונפלייר, ר' יעקב בספרו שאר ישוב, תפוקרטוס, חסחק (יצחק) בן עמרם וזולתם. שם הס' נודע מסופו שמסיים: כתן בשלם ס' היושר, השם יתן לי כוח ושוכר: כ"י ווין 161 №. עוד נמצא לו שם חת"ז בכרך השוח: ס' בחלוקת היד (162 №), ס' השתן (163 №), ס' הדפק (164 №) ומולי גם ס' שמירת הבריאות (שם 165 №) לו הוא, וע"ם.

180. **ישר לבב**. ה"ר עמנואל חי ריקי. קבלה, והוא תמצית ס' משנת חסידים שלו: ד"א, והב"ל אמ"ת, 8°.

181. **יזל מים**. ה"ר אברהם המכונה שמסולי הספרדי. תקיכות על חטא מרע"ה בחי מריבה בשלשה דרכים, כ"י: (ש"י).

182. **יזמרך כבוד**. ה"ר אליעזר ב"ר יצחק אייזיק. חי' על מס' מגילה: חמ"ד (זאלקווא) תק"ב, 4°. [וכ' שחיבר ס' כרם חמד, ע"ם בשער].

183. **ס' היחוד**. רב המאי גאון. ס' קבלה. הובא גם' הפרדס לרמ"ק בשער השתות פ"ד, ע"ם, וכ' הרמב"ע בס' יסוד מורא סוף שער הרחמן וז"ל: ויש מהגלוסים שחיבר ספר וקרחו ס' היחוד על דעת אחבי המחקר ומעתים שם הדברים הנכונים בו וכו', ע"ם.

184. **ס' היחוד לר' שם טוב די גאון**. קבלה על מחדות השם: כ"י די רוסי 1220/4 №. ונקרא ג"כ אגרת היחוד, וע"ם 1138/8 №.

185. **ס' היחוד**. (עיין חכמתא רבתי).

186. **יחוד אלהות לאבו אהמד אלגזאלי**. ויכוחים ומעשות נגד מחמדי הכתוב. חובר בל' ערבי ונעתק לעברי ע"י ר' משה הנרבוני, כ"י. ג"ח ס' המדות ונעתק לעברי ע"י ר' אברהם ב"ר שמואל ן' חסדאי.

ג"ח ס' תועלת ההגיון וגעתק לעברי ע"י ר"מ נרבוני הנ"ל : (ש"י) .

187. **יחודים** וסודות להרב החסיד ר' ליב פלעבנא (תלמיד האריז"ל) : כ"י רד"א № 972, q .

188. **היחודים להאריז"ל**: כ"י יוא"ל . ומולי הוא שער היחודים נוף ד' מס' עץ חיים למהרח"ו (עיין זה בשות ש') .

189. **יחוס האבות** . העתק לגבת מצת רל"ז על מקוס שס קבר נביאים וצדיקים תנאים וחמוראים בח"י וח"ל ע"י ר' אורי ב"ר שמעון מבילא בשנת שכ"ד בצפת , ובסופו הסכמה מצת של"ה על לוח עבדוות ומולדות למ' שנה שמיבר ר' אורי הנ"ל . נדפס עס תרגום רומי ע"י הוטינגער : היידלבערג , 1659 , 12° . שם , 1662 , 8° . (ועיין אלה המספעות) .

190. **יחוס האבות** הנ"ל עס ל"ח מכוצע להמון וגעיס בכוסיא ופולין : ווילנא , תרי"ב , 8° .

191. **יחוס בוך** . מנטובה, שכ"א, 8° . (זוהן גמ"ע דף רכ"ו , ולא פירש מסופו,ומולי הוא הנ"ל בל"ח).

192. **יחוס בשר** . רבינו יהודה בן ברזילי אלברצלוני . על דיני נפיס : (שג"ב ת' , ושה"ג שלי ח"ח בשמו , ע"ש) .

193. **יחוס הצדיקים** . ה"ר גרשון ב"ר אשר איש שקרמילה . (ובחג"י י' סי' רכ"ו מיחסו לר' יוסף ריקיטי , ע"ש) . ליון מקוס קבלות הצדיקים בכל מקוס שמר עבר עליהס וקצת מה שמיזם כל מו"ח להזכיר ולומר על קברו : מנטובה , שכ"א . ד"ו , ש"נ . שם , שנ"ט . שם , שפ"ו . שם , ת' . וירונא , ת"מ , 8° . אח ד' מנטובה שכ"ח רחיתי וכן הוא ומהותו כמ"ש פה ודלא כתג"י וכן שמו : ספר יחוס הצדיקים . אבל מסגנון לשון הקדמת שם' נראה קצת כדברי תג"י שכ' וז"ל: „הוציא והביא הס' הזה לאור לים מהימן היקר כמ"ר גרשום בכמ"ר אשר ז"ל איש שקרמילה וכו' וכו' , ע"כ נדב לבו להדפיסו כדי לזכות בו את הרבים' זכותו תעמוד לעד„ (ועיין אגרת יחוס הצדיקים, חבמת המשבון) .

194. **יחוסי תנאים ואמוראים** . הוא סדר תנאים וחמוראים בפלפול כסדר ח"ב,ג' כרכיס מן הות ב' (בר נתן) עד הות יו"ד : כ"י רד"א № 843, q וכ"י רח"ם № 59 . ונקרא שס אנגרון ונ"ל אגרון כמ"ש התכס רמ"ם שס דף שכ"ז ע"ש , וערך ח' ממנו נדפס בתו"ב ב' דף כ"ט וכ' שס בשס התכס לוהן שמיבר אחיו של ר' מאיר משפירא , ע"ש .

195. **יחיו דנן**.ה"ר יחיאל ויטירבי מאנקונא. דרשות ופשטים : ליוורנו . . .

196. ס' **יחייא** . (עיין שלשלת הקבלה) .

197. ס' **היחס** . ר' יעקב סקלי . מזכיר בו כל עיר וכפר מת"י ומי ומי נקבר בהס . כ"כ ביוחסין כ"י , והות בנדפס רים דף רכ"ת, ע"ש .

198. ס' **היחש** לכתב חמורי. ה"ר יעקב בברך . על קדמות לה"ק והנקודות והטעמים : וואר שא , חרו"ת , 8° .

199. ס' **היחס** בדקדוק . (עיין אב ואם) .

200. **יידישע מאנאטשריפט**. 1טער בחוב : פראג או ברין , 1802 , 8° .

201. **יימליאוש** . (עיין חכמתא רבתי) .

202. **יין ישן** . (עיין משתה יין) .

203. **יין לבנון**. ה"ר נפתלי הירץ ב"ר ישעבר בער וויזל . בחור גדול על פרקי חבות : ברלין , תקל"ה , 2° .

204. **יין לבנון**. ה"ר שמואל מרגליות . מחמר על יין נסך בדרך סוד וקבלה : פאריצ , תקנ"ם , 8° .

205. **יין מגתו** . (עיין משתה יין) .

206. **יין המשומר** . ה"ר נתן נטע שפירא ירושלמי בה"ר ראובן דוד טעבלי . כל דיני חסור יין נסך והסחתת פחת הזקן ע"פ קבלה : ד"ו , ת"כ , 4° .

207. **יין נסכים** . (עיין משתה היין) .

208. **יין הרקח** . רבינו אלעזר מגרמיזא (בע"ס הרוקח) . פי' על המס מגלות בצילופים וגימטריאות וכו' ע"פ קבלה, על מגלת סיח"ס וכות נדפס: קראקא, שמ"ח . לובלין, שס"ח , 4° וז"ז.ועל כל המגלות נמצא בכ"י רד"א . . .

209. **יין הרקח** הנ"ל על סיה"ס לבד ועס פי' הרמב"ן (עיין פי' על שיה"ש להרמב"ן) : זאלקווא , תקס"ו . . . , 8° .

210. **יין הרקח** . ה"ר משה ב"ר מיינסטער מברעסלויא . פי' על מצוות ד' סדרים , ונדפס רק על סדר זרעים לבד בשס בסא דברכתא : דיהרנפורט , תקע"א , 4° .

211. **יין הרקח** . דרוש על היין בדרך גימטריא וכו' לר' מצליח יחיאל עובדיה בן משה דוד : ליוורנו , ולישרים , 2° . (ועיין חזון עובדיה) .

212. **יין הרקח** . הרמ"ע מפאנו . עיין כ"ל מ' י"ג ושה"ג שלי ח"ב מאמרות . ומולי ג"כ מאמר קבלה .

213. **יין הרקח** . (עיין מעשה רוקח,משתה יין).

214. **יכין**. (עיין לויית חן).

215. **יכין ובעז**. ה"ר צמח וה"ר שמעון בני הרשב"ש ז"ל. שו"ת כ' חלקים: ח"א ק"ן שו"ת לה"ר צמח הנ"ל, וח"ב כ"ז שו"ת להה"ר שמעון הנ"ל, ונסופו זרערב דרושים להה"ר מסעון בן גנון: ליוורנו, מבש"ר, 2°.

216. **יכין ובעז**. (עיין לויית חן, שירה לחיים).

217. **ילד זקונים**. ה"ר אהרן חארין אבד"ק אראד. הוראת היתיר על קצת דברים שנתחדשו ותולדות ימי חיין ומחרי עניניס, ונסופו קצת דברים בל"ת: ווין, 1839, 8°.

218. **ילד שעשועים**. (עיין שער היחוד).

219. **ילדות ובחרות**. ה"ר מנחם מענדיל ב"ר יהודה ליב ברעזע. סיר מוסרי בדרך סיחה: ברלין, תקכ"ו, 8°.

220. **ילדות משה**. (עיין רועות מדין).

221. **ילדי הזמן**. (עיין בחינת עולם).

222. **ילדי שעשועים**. ה"ר מרדכי באסס. ר' מכתמים: ווין, 1855, 8°.

223. **ילמדנו**. (עיין מדרש).

224. **ילקוט**. ה"ר יוסף דוד מרבני שאלוניקי (בע"ס בית דוד). הקדמות בחכמת הקבלה מנוסי האריז"ל ומפרשיו, כ"י: (שג"ב מ"ג ושה"ג שלי ח"כ כמקומו).

225. **ילקוט דוד**. ה"ר דוד ב"ר הירץ פוזנר. לקוטים והקדמות ממדרשים ומפרשים לדרשים כסדר פרשיות התורה: דיהרנפורט, אח"ן, 4°.

226. **ילקוט חדש**. ה"ר ישראל אבד"ק בעלז. (ונקר"ד ר' שמעע שסס מחברו ר' יעקב, עיין שג"ב מ"ח ול"א ע"ה ושה"ג שלי ח"כ כמקומו. ופירסע ח"כ דקנ"ד כ': ר' יעקב ישראל אבד"ק סלוצק ומה שקשה סאר"ם). לקוטי מאמרים לדרשים ממדרשים ומחרי ספרים ומסודר בערכין כסדר ח"כ, ונקרא ג"כ ילקוט ישראלי: לובלין, תרח. פראג, תי"ז. ד"א, תי"ט. פראג, תמ"ז. ד"א, תנ"ט, 4°. עוד כל"ל עם מוספות שבחת לקט: ווילמרשדארף, תל"ג. ראדוויל, תקע"ד, 4°. פרעסבורג, תרי"ט, 8°.

227. **ילקוט יש"ר**. ה"ר יצחק שמואל ריגיון. חקירות על עניני שוטים: גוריציא, 1854, 8°.

228. **ילקוט ישראלי**. (עיין ילקוט חדש לעיל).

229. **ילקוט הלוי**. ה"ר רפאל לוי. לקוטי מאמרים וחידות ושירים וכו': ליוורנו, תקל"ו, 8°.

230. **ילקוט המכירי**. ר' מכיר ב"ר אבא ב"ר מכיר. לקוטים על תהלים, ומוכר לפני גזרות ספרד: כ"י רד"א F, № 173 וכ"י באמ"ר וכ"י רי"ו. עוד כל"ל על ישעיה, כ"י: (ש"י). והג"מ מיד"ח להה ס' ילקוט המכירי על כל ס' משלי בכ"י קרוב מאד לילקוט המעוני ושם כתוב שמיכרו כ' מכיר ב"ר אבא מרי (עיין שג"ב מ' ושה"ג שלי ח"כ בשמו). לפי עדות הרמ"ש שהיה לפניו כ"י מכי"ו והעתיק לו הקדמת הספר ומתוכה לפנינו בהעדותיו לס' קריה נאמנה דמ"ד—כ' שם מחבר הוא ר' מכיר ב"ר אבא מרי ב"ר מכיר ב"ר טודרוס ב"ר מכיר בן הרב ר' יוסף ב"ר אבא מרי זלה"ה. וכ' שם וז"ל: לא שמחתי דבר אשר לא כתבתי בספרי אלו ניכיחים תהלים אחוב משלי, וכו', מזה משמע שחיברו על כל הנ"ך ועל וספרי תמ"ת.

231. **ילקוט** מכמה מאות ספרים. (עיין סדר הדורות).

232. **ילקוט** על סדר תנ"ך ומאמרי רז"ל בשם"ס בבלי וירושלמי וקצת מפרקי ר"ת וכדומה: כ"י שד"ל. ומהותו בפרטות, עיין ב"ח ז' דף רט"ו וכו'.

233. **ילקוט ראובני**. ה"ר ראובן ב"ר האשקי כ"ץ. לקוטי מאמרים ע"פ רוב מספרי קבלה ומסודר לערכין ג"כ כמ' ילקוט חדש הנ"ל: פראג, ת"כ. הומבורג, תע"ב, שם, תפ"ב, 4°. ולא נדפס רק ח"ת ממנו, וח"כ לא נדפס ונמצא בכ"י רד"א F, № 174.

234. **ילקוט ראובני הגדול מהנ"ל**. לקוטי מדרשים תמוהים מהכתב ספרי קבלה וזולתם ומסודר כסדר פרשיות התורה: ווילמרשדארף, את"ם, 2°. עוד, ונסופו ס' שבחת לקט, עיין זה: ד"א, יח"ן. אוסטרהא, תקס"ו, 2°. לבוב, 1860, 8°.

235. **ילקוט הרועים**. (עיין גאולת ישראל).

236. **ילקוט שירים** שוטים ומגרות ומליצות מידות למשפחת קנשינו: כ"י שד"ל. (ועיין כ"ח ד' דף נ"ד וכו').

237. **ילקוט שכר ועונש**. (עיין ס' הפרדס).

238. **ילקוט שמעוני**. ר' שמעון אשכנזי מפרנקפורט. (ונס"ד הג"מ שי"ר הוא כ' שמעון קרא, עיין כ"ח ז' מכתב ח'). חבור גדול על כל ספרי תנ"ך מלוקט מכל התלמוד וכל ספרי מדרש הקדמונים ומסודר על כל פסוק ופסוק כסדר תנ"ך ומ"מ המאמרים בגליון, ועם כאור קצת מלות זרות ב' חלקים, ונסוף חלק רחשון קומברס מחרון אגדות ירושלמיות כל"ו למזיש קנריס מתלמוד ירושלמי לפי סדר המסכתות בדרך זר, הייגו

מס' יומא וסמ"ק מסכתות מסדר מועד ועד לחכין סבא עירובין ופסחים ולח"ז סדר זרעים ניקין ונשים, ולחר כ"ו ערכין חלו ומלאו עוד כ"ה ערכין מילמדנו כסדר התורה, ח"ת: שאלוניקי, הרס"ו—עזר"י, 2°. ח"ב: שם, רפ"א, 2°. (ועיין המזכיר 1858 דף כ"ת—כ').

239. **ילקוט שמעוני** הכ"ל כלי קו"ח הכ"ל עם מ"מ הכ"ל וחוס' פי' מלות חמורות בגליון ע"י כ' מנחם פורטו בהן: ד"ו, שכ"ו. קראקא, שנ"ה, 2°.

240. **ילקוט** הכ"ל כל"ל עם נוסחאות שונות והגהות לכ' מאיר בה"ר פתחיה ומפתח המלמרים: לובלין, בשאנ"ן. שם, ת"מ (נוסן גת"ם דף ס"ג העתק B). ספר"מ, תמ"ז. ספר"א, תס"ט. פולנאה, תקם"ו, 2°.

241. **ילקוט** הכ"ל ככל הכ"ל עם פי' ברית אברהם לר' אברהם ב"ר שמואל גדליה מירושלים, והגדות מלוקטות מהסעים ספרים ויותר הקונדים סם בהקדמתו, כ' חלקים, ח"ת: ליוורנו, שק"י. וח"כ: שם, היח"ה, 2°. די' כל"ל עם"ת: ליוורנו, תקע"ג, 2°. (נוסעתם F, № 321).

242. **ילקוט** הכ"ל עם פי' זית רענן לבעל מגן אברהם וכ' פירושים מדשים בסם היכל רענן ושמן רענן להר"ר יואל דובער ב"ר מאיר הכהן, והפירושים הכ"ל לחר כל ספר וספר, ס' יהוסע סופטים ומוסל ל' וכ': הנ"ר (ק"ב), ההור"ה, 4°.

243. **ילקוט** הקרוי בסם תלמוד תורה. נזכר בס' מנות הלוי דף ל"ט ע"ב ע"ם. (שג"ב מ"ת ושה"ג שלי במקומו).

244. **ים יששכר.** ה"ר יששכר בער ב"ר יהודה לימא מרפשווייר. פי' על תוספתא מס' ניזיקין בפלפול, ובסופו חי' דיוים היולחים מפירושו הגדול בסם **מצודת יששכר**: מיץ, תקכ"ם, 2°. [ג"ת ס' אהל יששכר, בני יששכר, יודעי עתים, ים יששכר על מס' מכות, כרמי שלי, כתר תורה, מטה יששכר, התלמודי בלומד, ושיוים וז"ז].

245. **ים כנרת**. (עיין פירות גינוסר).

246. **ים של שלמה**. ה"ר שלמה לוריא (מהרש"ל). מי' גפ"ת וסוגיות על רוב הש"ס, ולח נדפס רק על קלח מכסתות, וסס: א) על מס' ב"ק, ובסופו קונסלס כ' חיים יונה בדיני דגלמי שהובח לביה"ד ע"י כ' לחברסס בעל זרע אברהם על המדרש (כן רחיתיו ובסוגן גת"ל דף תכ"ן גם כן, ועיין רח"ם 4286 №): פראג, שע"ה (ונמלס י"ט תסוון שע"ו). יעסניץ, תפ"ג (ומונעתם F, 326 №: תע"ג). סדילקאוו, תקצ"ו, 2°. ב) על מס' ניזיק: לובלין (ש"י, ודל"ת F, 799 №: פראג). שצ"ו. אופיבאך, תע"ח. פיורדא, תקכ"ו, 2°. ג) על מס' גיטין וחי' דיני גיטין וסדר כתיבת דיני סמות לנסים ומסים: ברלין, ישרה"ו. פראג, תקע"ב, 2°. ד) על מס' חולין: קראקא, שע"ה (ומן פיסבט ה"כ דף כ"ס, לכל סם דסמ"ז: תט"ו?). אופיבאך, תע"ח. פיורדא, תקכ"ו. חמו"ד (רוסיא), 2°. ה) על מס' יבמות: אלטונא, כ"י ע"ת (ת"ק), 2°. ו) על מס' קדושין: ברלין, תקכ"ו, 2°. (ומעל סה"ד כ' שהיה לו על מס' כתובות בכ"י). ז) על מס' כתובות פרק ל'—ד' נדפס עתה מהוך כ"י: חמו"ד (לבוב, תבר"ך) 2° (ל' דפין). ומדפסו עתה כולס (בלי ז') מחדש: שטעטין, תרכ"א ב', 2°.

247. **ים שעשה שלמה**. סדר גיטין למהר"י מרגליות וה"ל שבנא: כ"י רד"א תקמ"ב וק"ד q, 583 לח 587 №.

248. **ים התלמוד**. ה"ר יהושע העשיל בה"ר מרדכי זאב אורנשטיין. מי' על מס' ב"ק עם הגהות ותוס' מידושים ומו"ת לבעלי ס' מגן גבורים בסם מפרשי הים: לעמבערג, תקפ"ח, 2°.

249. **ים התלמוד**. סמות הכללים מכל הש"ס על כל פלוגתח של הגאים ומחוקים ע"פ ל"ב. (מתחיל "לכל זרוק" ומסיים "תוך כדי דבור"): כ"י הפליט 32 № ל'.

250. **ים התלמוד**. ה"ר יצחק זעלקא ב"ר זאב וואלף מבירז. מי' על קלח מס': זאלקווא, תקט"ו, 4°.

251. **ים התלמוד**. (עיין אפיקי יהודה).

252. **ימות עולם**. השר דון יצחק אברבנאל. ספור כל הגזירות והגירושין מהדפ"ר עד זמנו. (עיין בהקדמת ספרו מעיני הישועה).

253. **ימות עולם**. ה"ר יששכר ברמולי הרופא. תולדות גדולי ישראל וספריהם לדורותם במקומות מושבותם וזמניהם, וכו'. (עיין זכרונות לב"י תקל"ט 19 №).

254. **ימות עולם**. (עיין ס' כריתות, צמח דוד).

255. **ימי הדור**. ה"ר מרדכי אהרן גינצבורג. תולדות הימים מרחשים ימי השטוים בנרפת בשנת תק"ל עד ימי מסע נפוליון למרץ רוסיח בשנת תקע"ב: ווילנא, תרכ"א, 8°.

256. **ימי עולם**. (עיין מאור עינים).

257. **ימי הפורים**. (עיין סדר ימי הפורים).

258. **ימי צרה ומהומה** והספף הטורח והעצוב בעיר תוכן יקן בספור מליצי ומיר ע"י א. ה. קאָהן : אפען , 1838 , 8°.

259. **ימי תמימים** . ר' מנחם נווארה . הספד על ב' גדוליס וקיטות : ד"ו , תקי"ג , 4°.

260. **ימים אחדים** . (עיין תקון השובה) .

261. **ימין ה' עושה חיל** . מאמר להרמ"ע מפאנו . (עיין כ"ל מ' י"ג ושה"ג שלי ח"כ מאמרות) .

262. **ימין ה' רוממה** . פסק על עניו נעמוע והקפת הלוגב לר"ע ספורנו והרמ"ע מפאנו: ד"ו, שפ"ה , 4° . (ועיין דרך ימין).

263. **ימין משה**. ה"ר משה ב"ר יוסף וולינטורא מטיבולי. קלוי מס"ע ופוסקים בדיני שו"ב: מנטובה , שפ"ד , 8° .

264. **ימין משה** הג"ל עם שיר לר"ח ויטאל וס' זברון לבני ישראל לר' אברהם מזרחי וס' שוחטי הילדים לר"י נגאלרה עם קנת תוס' והגהות לר' יוסף קאסטרו והכ"מ גלאנטי ע"י ר' חיים משה בן אברהם קאריגול : ד"א , תע"ח , 8° .

265. **ימין משה** הג"ל ומוסף פי' באר מים חיים לה"ר חיים אברהם ישראל זאבי : האג , תקל"ז , 8° . עוד כל"ל עם תוס' פי' ויוסף אברהם לה"ר אברהם זוסמאן שו"ב בלונדון ובראשו הקדמה ופתיחה קלרה ומח"ז הקדמת הספיר עניני מוסר ק"ל סימנים : לבוב , 1860 , 8° .

266. **ימין משה**. ה"ר משה קארניק . דרושים ובחורים במליצות וקנת שיכים ובסופו אבל יחידמספר וקינה על מות ה"ר אברהם עיקטון אבד"ק גלוגא ובראסלויא : ברעסלויא, תקפ"ד , 4° .

267. **ימין משה** . כ"ר משה מצורדי בכ"ר יהודה מרלי הקראי. פי' על התורה:(אר"ץ).

268. **ס' יסוד** . רבינו שמואל משפירא . נזכר בס' חתן דסים פ' תזריע:(צונץ גא"ל דף ק"ט).

269. **יסוד** . (עיין פי' התורה לר"מ הדרשן) .

270. **ס' היסוד** . הראב"ע . על דקדוק הלשון והמלות. מזכירו תדיר בפירושו עה"ת , ונעל אהל יוסף כ' שלח נח ס' זה לידו ולא ראתו .

271. **יסוד האידרא** מכתבי האריז"ל:כ"י רד"א № 911, F .

272. **יסוד אמונה** . ר' יצחק עלים. על עיקרי האמונה : קראקא , שמ"ב , 4° .

273. **יסוד האמונה** . ר' ברכיאל . ס' קבלה , ב"י : (ש"י) .

274. **יסוד האמונה** . רבינו בחיי. מזכירו הר"מ בוטריל בפי' ס' יצירה פ"ה מצנה רלשמונה, ע"ש . ובצ"י כתב ס' אמונה כמו בהצימה בסוף ס' יצירה, וכן ווולף ח"ה ע' 235 (ועיין סעד ה') .

275. **יסוד האמונה** . (עיין מאמר האחדות) .

276. **יסוד דקדוק להראב"ע** בדקדוק לה"ק . ומזכירו תדיר בפירושו עה"ת : כ"י רש"ף בכך ע"ז ב' ע"ש . (ומכאן מודעה לה"ר גבריאל ליפמן המסופק במילותו) .

277. **יסוד הדת** . ה"ר מרדכי דוב פרידענטהאל . חקירות בעניני הדת בכמה חלקים : א) מגדל עז המבוות על שלות הפיקורסים . ח"ב מגדל ישועה על יסודי המעוה וגלוה לו מאמר הבריאה . ח"ג . (מובחת ג' הנקרא הבריית . (לא ראיתי עד כה). מובחת ב' הנקרא הבריית . (לא ראיתי רק חלוקה שניה ולא הרשעוה) . ח"ד אש דת עניני שוטים . וכ"מ ל"ב : ח"א מגדל עז , ח"ב מגדל ישועה תשוות על שלות הפיקורסים . ח"ג יעוד אדם . ח"ד הבריית . ח"ה אש דת . ח"ו נקרא תוספות לחבורי ומפתחות : ברעסלויא, תקפ"ב—פ"ה, 4° . (ועיין החכמה והתבונה והדת) .

ויש מוסיפין לו עוד חלקים , ואנכי יגעתי ולא מלאתי עד כה ספר זה שלם בכל חלקיו , וכל זמן שראיתי ממנו עד היום לא היה שלם בכל חלקיו ולכן לא אדע גם מהותו אל נכון .

278. **יסוד דתינו** . ה"ר עקיבא שלום מטולטשין (בעל נשמת חיה). נגד החסידים לל"מ : פפד"א . . . לעמבערג . . . 8° .

279. **יסוד חכמה** . ר' מתתי' ב"ר יצחק (היצהרי ?) . בחור מקומות הקשים בס' מחזי לה"ק להרלב"ע : כ"י די רוסי № 806/2 .

280. **יסוד חנוך נערים** . ה"ר משה לוי מואנדרשלעבן . על עניני החנוך והחסית למודי הנערים עם ת"ח: לייפציג, תקנ"ח, 8°.

281. **יסוד יוסף** . ה"ר יוסף ב"ר אליה ב"ץ . פי' על פ"א בדרך פשט וקבלה : קראקא , שצ"ח , 4° .

282. **יסוד יוסף** . ה"ר יוסף ב"ר שלמה דרשן מפוזנא . מזהרת מוסר ותקוניס לחטף קרי ל"ל : פפד"א , ותג"ל , 4° . [ג"ח ס' ישמח ישראל] .

283. **יסוד יוסף** הג"ל עם הוספות לר' יוסף בן גיכו : ברלין , תצ"ט , 4° .

284. **יסוד יוסף** . ה"ר יוסף יאסקע בה"ר יהודה יידל אבד"ק דובנא. הנהגות מוסר וילחת ה' : שקלאוו , תקמ"ה , 4° .

285. **יסוד יוסף**. ר' יוסף יאסקע הלוי ב"ר יצחק. קבלה בגימעטריות וטעמים על כל שמות התורה ועשר ספירות וכו' ודרושים: מינקאוויץ, תקס"ג, 4°.

286. **יסוד ר' יחיאל** אבי הרא"ש על למוד התורה: כ"י רד"א q, 1257 №.

287. **יסוד יצחק**. ה"ר יצחק אייזיק שו"ב בפרעמסלא. ח"מ, ענייני תורה על הל' מילה, וח"נ, הנהגות מוסר נגד הליכות עולם: זאלקווא, תק"ע, 4°.

288. **יסוד היראה**. ענייני מוסר בתכוזים מסודר לעשרים כת' חובות הלבבות ונסופו תפלת כ"ח (נעל תשובה?) להרוקח: כ"י רד"א q, 659 №. וכ"י לונדון בגליון ס' מו"ל דף קמ"ח וכ"י די רוסי 1237/2 №.

289. **יסוד היראה יסוד האהבה**. (עיין ארבע יסודות).

290. **יסוד ישרים**. מוגה בפי' דן ידין על ס' קרניס מאמר ח' סי' ו', אבל במאמר ט' סי' ט' ובמאמר י"ג סי' ט"ו בתוב ס' סוד ישרים מהזהר, ע"ש.

291. **יסוד הלמוד**. (עיין דרכי הלמוד).

292. **יסוד לשון הקדש**. ה"ר יהודה אריה ב"ר צבי הירש. ערבי לה"ק ופתרונם לכל מובניהם בל"ח בקלרה, ונסופו לוח הפעלים לכל בניניהם וכוייהם בשם לוח המלמר והוא מבוא לספרו הגדול חלק יהודה בדקדוק לה"ק. (עיין רמצ"ם רפ"ד 1002 №): ווילמרשדארף, תפ"א, 4°.

293. **יסוד מורא להראב"ע**. ויש קורין לו יסוד מורא ויסוד התורה. נסדר מחלקות מצות התורה למערכותן ומיניהן ותובת למוד המקרא והתכמות להבנת דברי המלמוד בי"ב ערכים, ובשני ערכים האחרונים מדבר על השם הגכבד ותותיותיו: קושטי, ר"ץ. ד"ו, שכ"ו, 8°. המבורג, תק"ל, 4°. (ועיין אגרת ארחות עולם).

294. **יסוד מורא** הל"ל עם פי' לויית חן לר' שלמה זלמן ב"ר ידידיה גאטליב שטערן ועם לוחות מפוחמות בסופו: פראג, תקצ"ג, 8°.

295. **יסוד מורא** הל"ל עם ח"מ ובאור בכתב ע"י דר' קרייצנאך: אפד"מ, ת"ר, 12°.

296. **יסוד מורה ויסוד התורה**. (עיין יסוד מורא סי' 294).

297. **יסוד המזבח**. (עיין תורת זבח).

298. **יסוד מספר להראב"ע**. דקדוק מלות המספר, ומלק לחמש מעלות. וע' מזן נוכר בפי' אהל יוסף על הרמב"ע עם"ח על פ' ואתיכן התל כי, ע"ש. והוא הקטן, עיין ליון תר"ם דף קט"ז וכו': כ"י שר"ל וכ"י רש"ם כרך י"ג וכרך ט"ז ג'.

299. **יסוד מספר** הל"ל עם באור תרוך לה"ר שמחה פינסקער. חברו בשנת תר"ד (נדפס ווין, תרכ"ג, 8°).

300. **יסוד מספר** הגדול מהנ"ל ונקרא ג"כ ס' המספר. כולל כל חלקי חכמת המספר בז' ערכים עם פי' לח מודע מחברו: כ"י שד"ל. (ועיין ליון הנ"ל שם).

301. **יסוד המקרא**. ה"ר אברהם ב"ר יהודה. פי' גדול ע"פ דקדוק והמשך פסוקי תנ"ך, כ"י: (ש"י וכן הקדמת י"ב עם"ח וכ' שנכתב ה"ם רפ"ז). ונמר"ך כ' יסוד מקרא. כ"י אברהם בכ"ר יהודה הזקן הקראי, פי' על כל ספרי תנ"ך, ואולי זהו.

302. **יסוד המרכבה**. ר' משה ב"ר שם טוב די ליאון. ענייני קבלה: כ"י יה"ש.

303. **יסוד הנקוד**. ה"ר שלמה זלמן הענא ב"ר יהודה ליב כ"ץ. דקדוק לה"ק לכל חלקי הלמון: ד"א, ת"ץ, 4°.

304. **יסוד העבור להראב"ע** בענייני גלגלים ומזלות. הוגה פ"י בפי' אהל יוסף על פי' הרמב"ע עם"ח, ועל פסוק כרמות פני תלמים בפי' ויעלה מזכיר גם נוסח שני ממנו, ע"ש.

305. **יסוד העבור**. ר' משה בן יעקב. מזכירו בספרו שושן סודות, עי' כ"י רד"א q, 1061 №.

106. **יסוד עולם**. ר' יצחק ב"ר יוסף הישראלי. על חכמת התכונה והעבורות, והוא יסוד מוסד לכל קדוש התלם להרמב"ם. חברו לבקשת רבו הרמ"ם ז"ל ומלק לה' מאמרים עם ציורים ולוחות, ופ' י"ח מאמר ד' בו סדר קבלת הגלוגים והחכמים עד זמנו: ברלין, תקל"ז, 4°.

307. **יסוד עולם** הנ"ל בתקון וחוס' החסר בהלמון הנ"ל במאמר ד' וה' ועם מצות ומוסם הם' בל"ח ע"י כ' דוד קאסעל ובחוס' לוחות וציורים ע"י כ' דובער גאלדבערג: ח"מ: ברלין, תר"ח. ומ"נ: שם, תר"ו, 4°.

308. **יסוד עולם**. ה"ר משה ב"ר אהרן אלנאבה. דרושים ותוכחת מוסר ותי' תורה ובקת מידושים למהר"י בי רב: שאלוניקי, תקמ"ז, 4°.

309. **יסוד עולם**. ה"ר מיכאל טירני. דרושים עם"ת, כ"י. ג"ת פסקים ושו"ת וס' כוונות, ב"י: (תג"י מ' סי' קכ"ג).

310. **יסוד עולם**. ה"ר משה זכותא. מצל ומליצה בדרך שיר ושיחה ע"ד ההוה (דרחמנא) בעניין מברכם מציונו תרח ומרוד: כ"י יוא"ל ואולי גם כ"י יה"ש.

311. **יסוד עולם**. ר' נפתלי הירץ וויזל. על הבדל לשמות נפש נשמה רוח חיה יחידה חדש לחוש היש נגר ופי' כמה ערכים זולתם, כ"י. מזכירו בהקדמת ספרו חכמת שלמה, ע"ש.

312. **יסוד עולם** (עיין בן זקונים).

313. **יסוד העמרמי**. בן קורח בעל המנהיג לספר רב עמרם גאון: (כ"ל ח' ושה"ג שלי ח"ב במקומו).

314. **יסוד הקבלה**. ר' יוסף ואקיר. ס' קבלה על עשר ספירות בסדר יפה, כ"י. (ש"י).

315. **יסוד קיום**. ה"ר בנימין איספינוזא. לקיים נוסחאות קדמוניות המגורות בפי כל ישראל ומפי חמותם הכוונה לשמות: (ול"ב כ' ושה"ג שלי ח"ב במקומו).

316. **יסוד השטרות**. (עיין פני אריה).

317. **יסוד שירים**. פי' על מגלת רות בדרך פשוט ונסתר בקבלה ומדות נעלמים וסוד מלכות בית דוד, ונקרא ג"כ תפוחי זהב, זהר על רות. הוצא לביה"ד ע"י ר' אלעזר ב"ר נפתלי הירץ טרייוויש: טהינגען, ש"כ. קראקא, שכ"ט. שם, שנ"ג, 4°. פיורדא, תפ"ו, 8°.

318. **יסוד שערים**. (עיין ס' השוהם).

319. **יסוד ושרש העבודה**. ר' אלכסנדר זיסקינד מ"ץ(?) בהוראדנא. הנהגות מוסר ודיוקים, ונחלק לזמנים ומועדים, ובסופו קצת תקוני טעיות בדפ"י על תל"ך וביאור על נגולי יוסף ויחזקאל ועל תכניות ב' מקדשים, כ"כ בהקדמתו והמדפיסים המתרגמים הממיטוס לאחד מאחד כדרכם: נאווידוואהר, תקמ"ב. הוראדנא, תקנ"ה. ווארשא, תקע"ד. ווילנא והוראדנא, תקע"ז (?). ווארשא, תדי"ר, 4°.

320. **יסוד התורה**. מיוחס להראב"ע. על ענייני תורה ע"פ קבלה, כ"י: (ש"י). ואולי ל"ל סוד התורה, עיין יסוד מורא לעיל.

321. **יסוד התורה**. ה"ר מרדכי גומפיל שנאביר. נאור על י"ג יסודי התורה: חמ"ר (המבורג), תקנ"ב, 4°.

322. **יסוד התורה**. ה"ר שלמה ב"ר אפרים בלאנג. דקדוק לה"ק למתחילים: הנובר, 1825, 8°.

323. **יסוד התשובה להרוקח**. מונח פיוטי לספר כפ"ע (ע"ם ח"ת דף רכ"ח), וי"ג שהוא דרכי תשובה מספר הרוקח שנדפס פ"ר בפניס שוניס וכמהות שוניס, ועיין יורה חטאים ומ"ש שם.

324. **יסוד התשובה**. ה"ר יצחק ב"ר משה עלים (וכמ"י מיוחס לר"ש בן גמליאל בטעות). תקוני תשובה על כל חטא ועון, מלוקט מספרים רבים: קראקא, שמ"ג. שאלוניקי, שמ"ח, 4°. ד"ו, תע"ח, 4°. לבוב, תקנ"ב, 8°.

325. **ס' היסודות**. ר' יוסף. על סוד הפילוסופיה והטבע ע' פרקים וי"ב הקדמות: כ"י רד"א 1188, q. ואולי הוא לר' יוסף ב"ר יהושע לורקי (עיין הקדמת קונן טעם זקנים די"ח ע"ח ד"ה זאת ועוד).

326. **ס' היסודות**. ר' יצחק ב"ר שלמה הרופא הישראלי. ס' רפואה, נעתק לבקשת הרב"ק מל' הגרי ללה"ק ע"י ר' אברהם בר"ש הלוי ן' חסראי: כ"י אוקספורד 408, כ"י רח"ם 72 № כ', כ"י ליידן № 207/8, 423/5, וכ"י די רוסי № 13/3, 771/8.

327. **ס' היסודות** או יסודות אוקלידום. (עיין אוקלידום).

328. **היסודות**, מאמר —. (עי' עשרה מאמרות).

329. **יסודות המשביל**. (עיין דברי חכמים).

330. **יסודות הפילוסופיא** לר' יצחק בן שלמה הישראלי הרופא: כ"י יה"ש.

131. **יסודות התבונה לאלפרגאני**. נעתק מל' ערבי לעברי ע"י ר' יעקב ב"ר אבא מרי ב"ר שמשון אנטולי [עם נמוק ותתימה כעין מבוא לתקל הכנת הספר ועם הערות המעתיק] וכו' ל"ב חלקים לו בעריס. ויש לבע"ם מאור עינים בכ"י ומזכירו בחלק יסוד עולם פמ"ח ומ"ב ושם בפ' כ"ג קורא לו תבונת אלפרגאני, פ"ם, ויש קורין לו ס' אלפרגאני, כ"י: (ש"י). ונמצא בכ"י וויז 176 №, כ"י וואטיקאן ד' פעמיס: כ"י רח"ם 9—48 №, כ"י פלורינץ 286 № כ"י מינכען 246/4 № וכ"י שד"ל ורש"ף וז"ו. ומזה נעתק לל' רומי ע"י המכס הנודע יאקוב כריסטמאן כמבואר בהקדמתו ע"ש: פאר"ם, 1590, 8°. [ג"ח לותות התבונה ותכון על שנויי הימים בכל המקומים וסבת לקויי המלות ועל כוכבי לכת].

332. **יסודי האמונה**. (עיין מכתב לחכמי ישראל).

333. **יסודי הדת**. לאברהם בוכנר. עיקרי התמונה ודרך מוסר לילדי כ"י בדרך שו"ת ושיחת רב עם תלמיד בן' חלקים:

א) עשרת הדברות . ב) י"ב עקרים . ג) חובת האדם למקום לחבירו ולעצמו , ומוסף עליהם מנים ומועדים וקומות עם תרגום פולנית ע"י ה"ר יהודה ראזענבלום : ווארשא , תקצ"ו , 8° .

334. **יסודי הדת** . ה"ר יהודה ליב בן זאב . עיקרי האמונה עם לקוטי המלות ומובות האדם לחינוך נערי בני ישראל : ווין , תקע"א . (ד' שליסי) : שם , 1823 , 8° .

335. **יסודי הלמוד** . ה"ר מיימון פרענקיל בהגהת ה"ר גבריאל זאלאמאן וה"ר וואלף ב"ר יוסף מרעסוי . תלמוד יסודי לה"ק בדרך טוב וקל עם ת"ת לו זה לבד וזה לבד : דעסויא , 1819 , 8° .

336. **יסודי הלשון** . ה"ר שלמה פערנא-מענטער . דקדוק לה"ק בל"ת : ווין , תקע"ג , 8° .

337. **יסודי העבור** . ה"ר חיים זעליג סלאנימסקי . סדר חשבון עבור השנים קבועים ומולדותיו עם לוחות נכונים ומועילים : ווארשא , תרי"ג , 8° .

338. **יסודי התבונה ומגדל האמונה** לר' אברהם ב"ר חייא , כ"י . (עי' המזכיר 40 №).

339. **יסודי תורת משה** . ה"ר בנימין וואלף לייטמעריץ . בחור י"ג עקרים , מלוקט ממדרשים ומגדות ודברי חכמות למודיות נבואיות מלהיות מחכמי ספרד נרפת ומשכנת וקלת כף משלו ומעשיות שחיברו בימי קדם : כ"י רד"א 1171, q № .

340. **יעוד אדם** . (עיין יסוד הדת) .

341. **יעיר אזן** . ה"ר חיים יוסף דוד אזולאי . ג' חלקים : ח"ת עין זובר קנת כללי הש"ס , ועלו ובאו בו מכללי רס"ג והרמב"ם כ"י ומכללי רבינו בצלאל כ"י אשר העלה מנחומי הדורות ומסודר בערכין כסדר ח"ב ולוח המפתחות בשם עין פותח . ח"ב מדבר קדמות קנת הקדמות רז"ל והמפרשים ומספרי כ"י ומסודר ג"כ בערכין ע"פ ח"ב , ובסופו קילורית לעין הגהות והשמטות לח"ת הנ"ל וקונט' אחר המדבר השמטות ותיקונים לח"ב הנ"ל ולקונט' קילורית לעין הנ"ל ולוח המפתחות בשם שער הקדים : ליוורנו , תקנ"ג , 2° .

342. **יעיר קנו** . ה"ר מנחם אליעזר בן הרב עטרת ראש . שני פירושים שונים על מס' קינים : א) שיח השדה הוא פי' הרא"ש עם הוס' הגהות ונמוקים . ב) לקח טוב פי' המחבר על המשנה , ובסופו העתק מכ"י אבינו ז"ל פי' על ג' מקומות בשם' זו : ווילנא , תרכ"ב , 4° .

343. **יעלת חן** . ה"ר אברהם המכונה שמסולי הספרדי . על עניני מעשרות והרומה וחלה ובכורים ומעשרות בעלי חיים כ"י : (ש"י) .

344. **יעלת חן** . ה"ר אריה ליב במהר"ם מפינטשוב . ח"י שו"ת בדיני נפולין ומ"ג שו"ת בדיני מחנות ולישות ודיני ממונות : פראג , תקנ"ג , 2° .

345. **יעלת חן** . ה"ר אריה יהודה ליב בה"ר יוסף תאומים . דרושים עה"ת ועל מגלת רות ומסתר והגדה ש"פ : זאלקווא תקס"ב , 2° .

346. **יעלת חן** . (עיין אגודת שמואל , מנחת האומר) .

347. **יעקב חבל** . (עיין עץ חיים) .

348. **יעקב לחק** . ה"ר יעקב שמשון סיניגאליא . כולל קונט' מסעים דבורים קצי ההגנה בש"ס ופוסקים וכו' בשם קשיא סיפא וג' למודים שו"ת וחי' בשם למודי ה' , וכסופו מפתחות לרחשון בשם חזות קשה ולחרון בשם עין יעקב ולוח הטעות והשמטות : ליוורנו , תקס"ז , 2° . ולוח לס' שבת של מי , עיין זה .

349. **יעקב'ס אנקונפֿט מין עגיפטען דען מדרשים דרמחטיט מכּגעבילדעט פֿאן ליפמאן לעפצינסקי** : ברעסלויא , תקצ"ח , 8° .

350. **יער לבנון** . ה"ר יוסף שלמה רופא מקנדיא (היש"ר) . על מהות ס' זה כתב המחבר בהגהת לחוץ וכו' לומר : לני בהיותי בביתי וכו' המילותי לחבר חבור גדול קראתיו יער הלבנון והוא ע"ד שו"ת נפש משיבות וכו' וכו הכנסתי והכללתי כל דבר חפץ שקבלתי מרבותי שקבצתי מספרי הגדולים הפילוסופים , והרבה סודות וסגולות ונפלאות טבעיות כוללים בו , ובפרט על טבע הזהב והמתכות והשמותם והתפעלותם זה לזה מאמר נכבד קראתיו חפש מחופש . והספר נחלק למניים ונמה חלק שלמה מסע נבנה , וכל חפץ שלמה בהוכו . ואחר שהס' הזה רחוק מעיני לא יכולתי לגמרו אולי יזכני ה' וכו' וכו' . מזה ידעתו שלא נשלם ואולי נחבר ואיננו .

351. **יער לבנון** . ה"ר משה מראיטי . מסל ומליצה בדרך שיחה : כ"י אח"ס 56 № .

352. **יערות דבש** . ה"ר יהונתן אייבשיץ . דרושים והספדים שדרש בקהלות , ג' חלקים . קארלסרוא , תקל"ט — מ"ב , לבוב , תקנ"ח — ט' .

זולצבאך, תקנ"ט. סדילקאוו, 1834, 4°.
לעמבערג, 1858, 8°. עוד כנ"ל ועם נוסח
המחבר: ווין, תקע"ח, 4°.

353. **יפה לבדיקה**. ה"ר שמואל יפה ב"ר יצחק אשכנזי. מ"מ על כל התגדות ומסודר בערכין, כ"י. והג"מ תיד"ח רלמדו, כמ"ש בשג"ב ס"ט ושה"ג שלי ת"כ בשמו.

354. **יפה לבדיקה**. (עיין משניות תפארת ישראל).

355. **יפה מראה**. מהנ"ל. בתור ומי' על התגדות ירושלמי מכל הש"ס ומ"מ התגדות בש"ס בבלי ומדרשים: ד"ו, ש"נ, 2°.

356. **יפה מראה** הנ"ל עם הגהות ה"ר יחיאל מיכל אבר"ק ברלין מספרנו יופי מכלל שהוא פי' על כל התגדות ירושלמי: ברלין, תפ"ה—ו, 2°.

357. **יפה מראה** הנ"ל עם תוס' חי' בעל זרע אברהם על המדרש, ולקוטים מס' כבוד חכמים לרבנו: ד"א, תפ"ז, 2°.

358. **יפה מראה**. (עיין עדות ביהוסף).

359. **יפה נוף**. בתבי מליצה מחים מלין חכם ה"ל יהודה זרקו ומליצות לעגייס ומכיוניס וכל הנריך לתקון סופריס ע"פ הכ"ן והרמב"ן ז"ל, גס תפלה ליורדי ימיס והולכי מדברות להרמב"ן ז"ל, ותפלה למהר"ם אלשקר עס נקשות וכללות בעבר ספירות ובקשות להאריז"ל ע"פ הרמב"י וסדר המלקות כמנהג זקני המערב ומסידי מ"י תוב"ב: ד"ו, חש"ר (של"ה ?), 4°.

360. **יפה נוף**. [ה"ר בנימין בן יעקב אספינווא. ומחיות נב"א בהסקדמה סס סופי תיבות מבס המחבר ובס מכיון ומבפתחו, כנראה סס מליזה מחוזי שיכיון, עי' בשי' רלחזנעטאל, ועי' למעלה ון' 315]. ז' שיריס על חכמת הדקדוק ועל מסורי המלבים נדפס ע"י כ"י סאלימאן, ובסופו פרק שירה לר"א בחור: ליוורנו, בצאת"ם (תקל"ג), 8°.

361. **יפה נוף**. ה"ר נתן נטע (שפירא או הנובר ?). מובא בסדור בתר יוסף, עיין סה"ד שכ"ה, ובס בסוף חות כ' בתב בחועתק פי' בתר יוסף מס' יפה נוף זה, ע"ש.

362. **יפה נוף**. ה"ר שמואל מפירוגיא. פי' עה"ת, כ"י ברומא: (הקדמת יש"ר עה"ת ?).

363. **יפה נוף** ד' לבוב התקנ"ה. מנחתי בזכרונות ספריס מסוריס בענגזוריא דפס ולא ידע מי הוא.

364. **יפה עינים**. ה"ר שמואל יפה אשכנזי הנ"ל. דרושים כסדר התורה, ובסופו קצת דרשות לעניים ומוקים על לשונות הרמ"ס,

ח"ל: ד"ו, שצ"א, 2°. ומ"ב לא נדפס. (שג"ב ס"ח ושה"ג שלי במקומו).

365. **יפה עינים**. (עיין תפארת ישראל).

366. **יפה ענף**. מרנ"ל. פי' על מדרש מסתר מיכה ורות: ספד"א, תנ"ו, 2°. (ועיין מדרש).

367. **יפה ענף** מהנ"ל פי' על מדרש שמואל: כ"י רד"א F 257, №.

368. **יפה פרי תאר**. ה"ר יצחק רפאל ב"ר אלישע מיכאל פינצי. פי' עה"ת. כ"י כיד רמש"ג: (תג"י י' מ').

369. **יפה קול**. ה"ר שמואל יפה הנ"ל. פי' על מדרש חזית הוא מדרש שיר השירים: אזמיר, תצ"ט, 2°.

370. **יפה שעה**. ה"ר שלמה ב"ר יהודה הכהן משאלוניקי. פי' ע"ס עץ חיים וס' הכוונות ומבוא שערים להאריז"ל: שאלוניקי... (תג"י ז' סי' ע"ט).

371. **יפה תאר**. (עיין מדרש רבות).

372. **יפיק רצון**. ר' יצחק ב"ר שלמה יעב"ץ ההורש. בתור הפעתרות כמנהג ספרדים ומסכמים: בילווידיר, שנ"ג, 4°.

373. **יצחק ירנן**. ה"ר יצחק ב"ר אליקים גאטינייו (ולונעמ № 246, F: ר' אליקים בר"י גאטינייו). חי' על הרמב"ס: שאלוניקי, תקמ"ו, 2°.

374. **יציאות מצרים**. ה"ר עזרא ב"ר יקותיאל זוסמאן. פי' על הגדה ס"פ. מזכירו בספרו חסן ישועות: (שי"ג).

375. **יציב פתגם**. ה"ר יעקב עמדין (המכונה יעב"ץ). הספד על מות אביו הגאון מכס נכי: חמו"ד (אלטונא, ת"ק ?) 4°.

376. **ס' יצירה**. מיוחס לאברהם אבינו ע"ה בגרסה בכוזרי מאמר ד' ובפסק ה"ל יצחק די לטוחם ע"ס הזהר סב' וז"ל: מי התיר לר' עקיבא לכתוב ס' יצירה וקבלתו מבנה שהיתה סומה בפיהם בקבלה מה"ת ע"ה ולהרמב"ן בעבה פירוש עליו, עכ"ל. ולכל הדעות הוא חבור קדמון מאד ונהם לכל החבורים המדבר בלשון נעלמים על מעשה בראשית ול"ב נתיבות החכמה, והס כ"ב אותיות ה"ש ועשר ספירות ודרכי גרופי האותיות, ומחלק לפרקים ומשניות, ויש ממנו קצת בנוסחאות שונות. נדפס פ"ח בלי שום פירוש ועשה ספרא דצניעותא ופרקי מס' תמיד על סדר עבודות: ד"א, תע"ג, 12°.

377. **ס' יצירה** הנ"ל עם פי' הראב"ד והרמב"ן ור' משה בוטריל וקצת מפי' ר"ס גאון ופי'

הר"א מגרמיזא : מנטובה , שכ"ב , 4° .
וכ' סג"מ מיד"ח מסס מכרח"ץ ספי' כרמב"ד לחינו
לח' סידושים כ"ח לחכס מסכנגו (בסמו כך) וסמו
ר' יוסף הארוך (עיין שג"א ק' וח"ו ושה"ג
שלי ח"כ „קכלה" נקו"ח) . גס פי' כרמב"ן לפ"ד
סחכס מכר"ח יעלויעק הוח לר' עזריאל (כגו של
כרמב"ן בקבלה עיין עק"ד תרי"ח דף תקס"כ) .
כן על פי' המיוחס לרב סעדיה גאון י"ח כי לאיס
מסבר לח עמל בו יתגו חלקו (עי' נ"ק לדוקעס
מוכרת ח' סוף ד' ג' כהערה). ופי' הכ"ח מגרמיזא
הוח רק בקלור מאבר גמצח בכ"י . (עיין חוס'
עק"ד תר"ז דף שמ"ג) .

378. ס' **יצירה** הכ"ל עס כל הפירוסים הכ"ל ועס מ"מ הפסוקים המובאים בו: פראג . . . 4° .

379. ס' **יצירה** הכ"ל עס קלור פי' **הראב"ד** וכל פי' **הרמב"ן** ועס קלח פי' **האריז"ל** ובסופו ס' יצירה בגוסח לחר : קונשטנטינא , ת"ע"ט וכן חמ"ס 1350 № (או תפ"ד) 8° .

380. ס' **יצירה** הכ"ל עס כל הפירוסים הכ"ל וחוס' קלח פי' **האריז"ל** וס' יצירה מגוסח הגוסח הכ"ל בסופו : זאלקווא , תק"ד—ה' , 4° .

381. ס' **יצירה** הכ"ל עס ה' פירוסים הכ"ל ועס פי' **הגר"א** מווילנא : הוראדנא, תקס"ו, 4° .

382. ס' **יצירה** הכ"ל עס מפרשיו הרחסוניס הכ"ל ועס ל' רומי ע"י **ריטאנגעל**: ד"א, תס"ב, 4°.

383. ס' **יצירה** הכ"ל עס פי' נע"ס אוצר ה' הוח רגיגו **משה** ב"ר **יעקב** נע"ס שושן סודות : קאריץ , תקל"ט , 4° .

384. ס' **יצירה** הכ"ל נסדור רב **סעדיה גאון** : כ"י רד"א q 1010, № .

385. ס' **יצירה** הכ"ל על' ערבי ע"י **ר"ס גאון** הכ"ל עס פירוסו עליו ג"כ בערבית : כ"י אוקספורד 256 № נרסימת פוקוק . (פירסם ח"ח דף רס"ז) .

386. ס' **יצירה ליוסף בן עוזיאל** (תלמיד ירמיהו הנביא) . מוספות לס' יצירה הכ"ל : כ"י רד"א q 965, № .

387. ס' **יצירה להרופא ר' שבתי** . פי' על עסר ספירות: כ"י מינכען 36/2 № . ומולי הוח פי' ס' יצירה לר"ש דונולו (עי' תחכמוני ומ"ס סס).

388. ס' **יצירה לר' יצחק בן יוסף הישראלי הרופא** . מלמד קלר בטבע לו מוסר : כ"י מינכען 46/5 № . (ונ"ע בזס) .

389. **יצירת האדם** . (עיין שיר וזמר) .

390. **יקב זאב** . (עיין התאבקות) .

391. **יקהל שלמה** . ה"ר **שלמה אבר"ק פינטשוב** . מי' תורס כסדר הפרשיות : ליוורנו , תקו"ם , 2° .

392. **יקוו המים** . ר' **שמואל** ב"ר **יהודה אבן תבון** . מקירות על טבע המים והימים מעת הבריאה : פרעסבורג , 1837 , 8° .

393. **היקיצה והשינה** או **השינה והיקיצה לאריסטו** . נעתק לעברי ע"י ר' **שלמה** ב"ר **משה מלגוירי** : כ"י די רוסי 423/4 № .

394. ס' **היקר** . ה"ר **רפאל מיזילש** (בעל ס' תוספות שבת) . מי' על ס"ע ח"ח וי"ל , ח"ח : לבוב , תקנ"ה , 4° .

395. ס' **היקר** . (עיין צפנת פענח) .

396. **יקר החיים** . ה"ר **אלעזר פלעקילש** . דרוש הספד על מות סר וגדול כ' חייס עדלעבר פמן פלפר : פראג , תקנ"ה , 8° .

397. **יקר הערך** ופמות סבערכין וסס סלמה על ערכין וכו' לר' **יצחק ארדיט** : שאלוניקי , תקפ"ג , 2° . (רח"ס 1810 №, וכונעגס F 356, : תקל"ז) .

398. **יקר תפארת** . **הרדב"ז** . תשובות על הסגות הרמב"ד על הרמב"ס לס' הפלאה (מפ' ז' והלאה , כי על ו' פרקים הרחסוניס מהל' סבועות נדפסו בשו"ת סלו ח"ב סגדפסו מחדש) וס' זרעים , והג"מ מיד"ח כ' : נמור על הרמב"ס נמקום סלח יס מגיד משנה (עיין שג"א ד' ט' ושה"ג שלי ח"ח נשמו) : אזמיר , תקי"ז , 2° . [וכ' המלבי"ד שמיבר הרדב"ז גס על ס' עמודה מת"ג הרמב"ס ופי' על הרח"ס מסדר זרעים , ע"ש] .

399. **יקרא דחיי** . ה"ר **אברהם אליעזר ליזר מלאסק**. עשרה דרושים: אופיבאך, תקפ"ג, 8°.

400. **יקרא דשבבי** . ה"ר **יוסף דוד** (נע"ס בית דוד על העוריס) . דרושים : שאלוניקי , תקל"ד , 2° .

401. **יקרא דשכבי** . ה"ר **יצחק אייזיק** ב"ר **כתריאל** (טרויב ?) **מקיראן** . כ' הספדים על מבין ועל מתו : אלטונא , תקנ"ט , 8° .

402. **יקרה דחיה** . (עיין עטרת שלמה) .

403. ס' **יראה** . המקובל ר' **ליב פרילוק** (תלמיד האריז"ל). פי' מאמרי זהר עד פ' תקח ועניני מוסר ומדרש כוגן : חמו"ד , 8° (וכד"ח 0 398, № . ועיין פירוש) . ופירסם ח"כ דף רס"ד : ס' הילחה לרבינו יונה גירונדי ומח"ז מדרש כוגן ופי' מאמרי זהר וס' מוסר לר' **ליב פרילוק** , הובח לבית"ד ע"י ה"כ אריה

ליב ב"ר חיים חזן מפוזנן : ברלין , תפ"ד . אוסטרהא , תקנ"ד , 8° .

404. ס' היראה. רבינו יונה גירונדי. דרכי מוסר להתנהג האדם כל ימי חייו : קראקא , שע"ב, 8° . עוד עם קרבן תענית : אמשטילרדאם , שפ"ז . עוד עם יסוד התשובה וקרבן התמיד ואגרת התשובה והתחנון נחלק לז' ימי הספרת : דובנא , תקכ"ה , 8° . ונלוה גם אל אגרת התשובה גם אל שערי תשובה שלו . ונדפס גם עם יסוד התשובה ועם קרבן תענית ס"ר , עיין זה . (ועיין דברי דוד) .

405. ס' היראה הל"ל ומחריו דרשת הנשים להל"ל על דיני נדה ועבילה לנשים ומעשה בגביר אחד עם התרי"ל , והכל עם ל"ת , ובסופו תוכחה קלרה מס' חוח יאיר : תסר שער ונלתו ונלחה לג' מדפוסי תרנגו (שקלאוו או קאריץ וכדומה) 8° .

406. ס' היראה הל"ל עם פי' ר' משה ניגרין . גם הוא נדפס עם שתי ספרים קטנים פ"ל .

407. ס' היראה הל"ל בל"ת ע"י ר' ליב מדרזין : פרייבורג (במדינת בריסגוי) שמ"ג . ספד"א , תע"ט , 8° . (ועיין אגרת התשובה) .

408. ס' היראה הל"ל נעתק לג' ספרד ע"י ר' דוד כהן (די לארא ?) : (פוס' ס"י) .

409. ס' היראה . מוסר בתחוזיס : כ"י רד"א № 1496, q .

410. יראה לעינים . (עיין פתח עינים) .

411. ס' יראים . רבינו אליעזר ב"ר שמואל מבוינ (הרא"ם תלמיד רבינו תם) . מוסר ויראת ה' על כל מצות התורה ונחלק לי"ב עמודים עם מפתח בסופו. סדרו רבי בנימין ב"ר מאיר הלוי אשכנזי ושיטה סדרו , כמ"ש בקונ"ד דף כ"ת וכ"כ מסכ"ס די לונזאנו (ועיין שג"א ת' כ"ת ושג"ב ת' כ"ט ושה"ג שלי ת"ת „הכ"ת ממין") . ונדפס רק קצתו וקצור ממנו : ד"ו, שכ"ו . זאלקווא , תקס"ד . שם , תקע"ב , 4° . וכולו על תרי"ג מצות כסדר התורה : כ"י פאריז 183 a.f. № . והרב מהר"ש אלנאזי עשה בתוך עליו ולח נדפס.

412. יראת אל . רבינו אלעזר מגרמיזא (בע"ס הרוקח) . קבלה על ענין ז' קני המעורה וספירת העומר ומזמור תלקים יחננו : כ"י רד"א F 891, 892, № .

413. יראת חטא . מס' — . מרז"ל . מזכירה מסכ"ם ן' תלקנן הלוי גם' שרש ישי כפ' „הני מלחה הלכתי" (שג"ב ג' ושה"ג שלי במקומו) .

414. יראת ה' . ה"ר פינחס נורלינגען . קצור רחשית חכמה : כ"י רד"א תקמ"ב . וק"ר q № 1282, : ה"ר יוסף יוזפא נורלינגען . בתורי ס"ע . ומוסי זה למוד וזה למוד .

415. יראת ה' לחיים . (עיין נפש החיים) .

416. יראת שדי . (עיין תורת חסד) .

417. יראת שמים . ה"ר מאיר פירדא . כ"ח : מ"ת , בתור על הל' קדוש החדש להרמב"ם . מ"ב , מי' תורה ונקרת כבוד חכמים : דעסויא , תק"פ—א' (תקפ"ז ?) 4° .

418. ירבעם בן נבט . (עיין אפריון עשה) .

419. ירושלים . מכתב עתי סיטים ומליצות דברי חכמה ודעת ובתורי ספרי הקדם וכל יקר בספתנו הקדושה ע"י א. מ. מ. (אברהם מענדיל מא־ר) וה"ר יעקב בודק. תוכרת ת' : זאלקווא , 1844 . תוכרת כ' : לבוב , בטו"ב ירושל"ם , 8° . תוכרת ג' : פראג , תר"ה , 8° .

420. ירושלימה . ס' המסע לתרנות יון ותזית הקטנה וסיכיון ולחדמת הקדם , תברו בל"ת ה"ר אברהם אליעזר המכונה דר' פראנקל ונעתק לעברי (בספת עלגים) ע"י ה"ל מענדיל (בר"מ) שטערן: ווין, 1860,8°.

421. ירושלמי , תלמוד — . (עיין תלמוד) .

422. ירושת דרום . (עיין מלא רצון) .

423. ירושת ים . (עיין שם) .

424. ירושת משה . ה"ר משה רופא מקאליש ב"ר בנימין וואלף . סגולות ורפואות בל"ת: ספד"מ, תל"ז, 4° . ווילמרשדארף, תל"ז, 8° .

425. ירושת נפתלי . (עיין מלא רצון) .

426. ס' הירח . ה"ר יחזקאל . על סוד העבור ומשכון תקופות ומולדות , כ"י . נזכר בל"ת ס' דף קע"ו , ע"ם .

427. ס' הירח . (עיין מנחת קנאות) .

428. ירח האיתנים . (עיין איתן האזרחי) .

429. ירח יעקב. תחנה בל"ת : ד"א, תנ"ט , 8°.

430. ירח יקר . ר' אברהם גלאנטי . סי' על הזוהר , כ"י . (ועיין זהרי חמה) .

431. ירח למועדים . ה"ר מ:חם מענדיל שרייבער. חשבון תקופות ומולדות: ספד"מ, תס"ו , 8° .

432. ירים משה . ה"ר משה רופא מקאליש הנ"ל. כללים ברפואה וסגולות ורפואות בל"ת: ד"א, תל"ט . (תוס' ס"י, ורד"ת q № 1201, : דיהרנפורט , תל"ט . וליתא כי בעל הס"י סיים שם מדפיס בעשר שניט אח"ז ולא הזכירו) : פראג, ע"ח . ספד"מ , תי"ע , 4° .

433. **ירים משה**. ה"ר ירמיהו שלענקיר. פי' על פ"ת מלוקט מפי' המלמיך על תנ"ך: פיורדא, תקכ"ד, °4.

434. **יריעות האהל**... סטנוב, תקנ"ד, °2. (ר"י).

435. **יריעות עזים**. ה"ר שמעון ב"ר שמואל ירושלמי. כל דיני תרי"ג מצות בסיר וחרוז: ד"ו, ברכ"ה ע"ד בל"י ד"י (שנ"ז) °4.

436. **יריעות שלמה**. ה"ר שלמה לוריא (מהרש"ל). הגהות וקנת בתור על רמ"י עה"ת וקנת הסגות על הרמ"ם, הובא לביה"ד ע"י ר' יחיאל ב"ר משולם מווארניק עם תוס' מכופה מצלו וכסוף כל דבור כותב „מהרש"ל" ולו „ל"ל" כלומר שחיבו ממהרש"ל חלק לו הוא: פראג, שם"ט, °4.

437. **יריעות שלמה**. ה"ר שלמה ב"ר זעליגמאן פאפנהיים. בתור שמות נרדפים והנדלים שלמה חלקים: ח"ת, בשמות המתיחסים אל הזמן והמקום והתבונה, ובהקדמה יבאר סבת תוספת תותיות התמנתי"ו וסבת ות"ו המהפכת: דיהרנפורט, תקמ"ר, °4. (ובתוס' עק"ד תכ"ת דף ת"ן תוסיף המרכיס מיגע: סדילקאוו, תקנ"ח, °4. אבר לא נודע ולא נראה בתרגומו, וגם דפוס לא היה שם בעת הסיף). ח"ב, בשמות המתיחסים אל הדבור והקול וכלל החושים ועם תוס' מיזה דבריס ועניניס מהחכם ר"ווי הייד־נהיים: רעדלהיים, תקצ"א, °4. ח"ג, בתור שמות הנרדפים אל המלאכה: דיהרנפורט, תקע"א, °4.

438. **יריעות שלמה**. ה"ר שלמה ב"ר משלם מקראקא. דרשות ע"פ ערכין כסדר ח"ב: פפד"א, ת"ץ, °4.

439. **יריעות שלמה**. ה"ר שלמה זלמן הענא ב"ר יהודה ליב כ"ץ. מהדורת קמץ מצערי תפלה שלו: כ"י רד"א q 1371, №.

440. **יריעות שלמה**. ה"ר שלמה בה"ר שלום אולמאן. ח"ת, מי' על י"ד הל' שמיעות ומרפות עד סוף סי' ס"ת, וכסופו קונט' בית יד על י"ד חלוקים אל הרמ"ם בפ' הנזיקין והמרדכי בדיני ע"ת: ווין, תרי"ח, °2.

441. **ירך אברהם**. ה"ר חיים אברהם אישטרושה. מי' על ד' ס"ע וכללו בו שמות הגיטין לר"ד (דמיחל?) מישטרושה: ... (רמי"ג, רל"ב דפין).

442 **ירך יעקב**. ה"ר יעקב פיתוסי. דרושים ופסקים כסדר הפרשיות וח"מ, ומח"ז קונט' הדרושים, מח"ז (מדף פ"ג והלאה) ס' כוכב מיעקב מי' נפ"ת כסדר הס"ם וס"ע וג' סו"ת וכסופו ת' סו"ת לה"ר שמריה קאטאריוס ומפתח: ליוורנו, ומתוקי"ם, °2.

443. **יש אם למסורת**. ה"ר עזרא ב"ר יקותיאל זוסמאן. חבור על המסורה. מזכיר בספרו חסן ישועות.

444. **יש מנחילין**. ה"ר פינחס לביה קאצענעלנבויגן. נוחתו לביתו וסלמת מספחתו וקורותיו: כ"י רח"ם 324 №. ונדפס בס' גדולת שאול.

445. **יש נוחלין**. ה"ר אברהם ב"ר שבתי שעפטיל הורוויץ הלוי (אבי השל"ה). נוחה לבניו בהנהגת מוסר וירחת ה' ומדת חסידות ודבריס שבקדושה עם הגהות ותוספות לבנו בעל השל"ה: פראג, שנ"ז. (ולחיתי לפי הרשום חלקי ובנוכן גח"ל לא נמצא). שם, שע"ה, °4.

446. **יש נוחלין** הל"ל כל"ל ועם תוס' הגהות ונוחת נכדו בעל ווי העמודים: ד"א (תנ"א, שם) תס"א, °4. לבוב, תרי"ח, °12.

447. **יש נוחלין** הל"ל ככל הל"ל ובראשו ס' ארחות חיים המהגות הרמ"ם ותוס' בעל תוי"ט: ווין, תקנ"ח, °4. סדילקאוו, תקצ"ה. זיטאמיר, תר"ח, °8.

448. **יש סדר למשנה**. ה"ר ישעיה ברלין. חבור נפלא על מסניות (עיין הקדמת ס' שאילת שלום). ועל סדר זרעים ומועד נמצא בכ"י רח"ם 326, 325 №.

449. **יש שכר**. ה"ר ישששכר בער ב"ר פתחיה משה. כל הדיניס חסר בס' הזהר מכולדיס כסדר ס"ע עם פי' קלר, וכסופו תקוני תשובה וסודות על מהגיס ומפתח: פראג, שס"ט, °4.

450. **יש שכר**. ה"ר ישששכר בער ב"ר ישראל הלוי. סדר תפלה מכל השנה ונקבות ודיניס וכוונות וסדר למוד והנהגות ותקוני תשובה ומוסר: כ"י רד"א q 1478, №.

451. **ישא ברכה**. ה"ר יהודה שמואל אשכנזי ב"ר יעקב. מי' ונחוריס על רביעו ירוחס: ליוורנו... °2. (תג"י י' סי' רס"ת).

452. **ישא ברכה**. (עיין זובח תודה).

453. **הישועה, מאמר —**. (עיין ההודאה).

454. **ישועה בישראל**. ה"ר יהונתן ב"ר יוסף רוזינאייר. בתור על הל' קדוש החדש להרמב"ם עם ליורים: פפד"מ, ת"ף, °2.

455. **ישועה בראש**. ה"ר יהושע העשיל ב"ר מאיר. בתור על פי' הרמ"ם על מס' נ"ק ב"מ וב"ב: שקלאוו, תקמ"ח, °4.

456. **ישועות יעקב**. ה"ר יעקב ן' נאיים. דרושים ע"ס נרשמים ונשמת כלה ומשמת משוכה: ליוורנו, קדמ"ת, °2.

457. **ישועות יעקב**. ה"ר יעקב זאב בר"צ מלישא. על הלכות ציצית וז"ז נקנרא עס ג"ח: ברעסלויא (זולצבאך?) תדי"ר, °8.

458. **ישועות יעקב**. ה"ר יעקב משולם אורנשטיין אבד"ק לבוב. חי' על ס"ע ח"ח ד' חלקים: זאלקווא, תקפ"ח (וכי"ו: לבוב, תק"נ) °2.

459. **ישועות יעקב** הנ"ל מהנ"ל. חי' על ס"ע י"ד ג' חלקים: זאלקווא, תקצ"ה, °2.

460. **ישועות יעקב** הנ"ל מהנ"ל על ס"ע אה"ע ונחלק לפי' התורך ופי' הקנל, ג' חלקים: זאלקווא, תקס"ט—ע"א, °2.

461. **ישועות יעקב**. ה"ר יעקב קאציגעלנ-בויגן. חי' הלכות, ה' כריכים: כ"י רח"ם 23—319 №.

462. **ישועות יעקב**. (עיין מצמיח ישועה, מרגליות טובות, משכנות יעקב, תנא דבי אליהו).

463. **ישועות ישראל** נייקלסבורג נסמת תק"ח לה"ל בינוש: כ"י רח"ם 324 №.

464. **ישועות מלכי**. ה"ר יוסף ב"ר אהרן כהן צדק. סיר ליוס הולדת קיסר עסטרייך יר"ה, ואח"ז מאמר שער המלך לספר מעלני יה ליסועת הקיסר יר"ה מכף רוגח: לבוב, תרי"ג, °8.

465. **ישועות משיחו**. השר דון יצחק אברבנאל. פי' כל המאמרים שנאמרו בתלמוד ומדרשות על המשיח והגאולה ושם זריס בפסוקים יוצאים מן הספרים, ושות חלק מספרו מגדול ישועות כמ"ש בסוף ס' שמים חדשים: קארלסרוא, תקפ"ח. חמו"ד (סדילקאוו) ק"ב, תרכ"ב, °4.

466. **ישועות ונחמות**. לקוטים מס' אבקת רוכל ומאמרי ספרים בל"ת ע"י ה"ר יעקב בן משולם ווייל המכונה יעקב בחור מהעדערנהיים: הענא, ש"פ. ד"א, ת"ט. פיורדא, תנ"א, °4. ומחמרון גס °8. (שם, ת"ם) °8.

467. **ישיר ישראל**. ה"ר יעקב די מודינה ב"ר משה אהרן רחמים פייאצה. סיריס והודאה לה' על הצלת עיר ליוורנו מכל מחלה וכו': ליוורנו, נשיר"ה, °8.

468. **ישיר משה**. ה"ר משה הכהן מקורפו. סיכה מרוכה לשמת זכור על מנלת אסתר בחרוז משולש: מנטובה, שע"ב, °12.

469. **ישיר משה**. ה"ר משה פאלקון. דרושים עה"ת ולחגיס ולמועדים ועל תהלים: שאלוניקי, תקס"ז, °2.

470. **ישיר משה**. כ"ר משה מצורדי הקראי. נזכר בספריסס ולח נמנא מלנם: (אר"ץ).

471. **ישיר משה**. (עיין אזהרות).

472. **ישמח ישראל**. ה"ר ישראל שמואל ב"ר שלמה רופא ספרד קליפארני. סימני הדיוים מכל ד' חלקי העורים כסדר ח"כ בערכין: קראקא, שפ"ו. המבורג, תמ"ו, °8. רחיתי ד' המבורג שנת כה תאמר. וז"ל בהקדמתו . . . ואלו הן: רחשוקה על כל התלמוד ותוס' ופוסקים בכלל ובפרט בחויות לחניי ורבח ואלקתי לחתו על ד' חלקים [מן ד"ח ס"ע, פירסם ח"כ דף קמ"ע] . ח' צרור החיים, שנני אריחת משפט סג' עץ הדעת סד' א"ה (?) . . . [ז"ל פירסם שם. מגן עזרך על ס"ע אה"ע] ואח"כ ס' מגלה עמוקות פי' התורה ומלות תרי"ג על ד' דרכים, ואח"כ על התגדות בכלל ח' מסס לח נעדר [ושם עה"ת ותרי"ג מלות, ותגדות] על ג' דרכים קרמתי אור ישראל, ואח"כ על תגדות חמורות ומדרשים עמוקות על ד' דרכים וקרמתי בית ה', וכו'. ואח"כ על פ"ח על דרכים ד' וקרמתי כרם שלמה, ע"ם אחי שלמה זלה"ה, [ושם סולם השמים על התפלה ותפלת הדרך ע"ד הסוד, פירסם שם]. ואח"כ ספר זה ישמח ישראל, עכ"ל.

473. **ישמח ישראל** הנ"ל עס פי' וחי' דיוים מפוסקים ושו"ת החמרוים לה"ל משה יקותיאל קיפמאן ב"ר אביגדור כ"ץ וקרח שם החבור בכלל חקת התורה ודרך פרט קרח לחלק ח"ח נשם חקי חיים ולחלק י"ד חקי דעת ולחלק אה"ע חקי עזר ולחלק ח"מ נשם חקי משפט, נדפס לחמרוה על ס"ע ח"ח וי"ד ובכולו חקי אלהים דיני ומנהגי תפלת הדרך, סדר התפלות מה"ה כלי נקודות: ברלין, תנ"ט—ת"ם, °8. על ס"ע אה"ע: ד"א, תנ"ג, °8. ועל ס"ע ח"מ: דיהרנפורט, תנ"א (חוס' ס"י, ורד"ח 0 №181, 2: תס"א) °8. וכל חלקיו ביחד: ד"א, גי"ת, °12 (וי"ע). סדילקאוו, תקצ"ד—ה', °8.

474. **ישמח ישראל**. ספורי מעשיות מתי"ך ואגדות רז"ל: ליוורנו . . . (אנגלען 1840 דף רל"ז הערה B). ואלו הוח לה"ל מצליח עובדיה. (עיין פנ"י מ' מי' י"ע).

475. **ישמח ישראל**. (עיין יסוד יוסף).

476. **ישמח לב**. ר' מנחם נחום מטשארנאבלי. פסקים בגמרא ע"פ סוד: סלאוויטא, תקנ"ח. זאלקווא, תק"ס. לעמבערג, 1848, 4°.

477. **ישמח משה**. ה"ר משה די בוסאלו. דרשות ופסקים עה"ת: אזמיר, ת"מ, 2°.

478. **ישמח משה**. ה"ר משה ב"ר יואל מניקלשבורג. דרושים ונחורי תורה: ד"א, תקל"א, 8°. ומהלי נדפס בלויידין לפי שכתוב בשער וז"ל: נדפס ע"י . . . מדפיס בחמ"ד ולע"ע תקע אהלו בק"ק לויידין, עכ"ל.

479. **ישמח משה**. (עיין קרן לדוד).

480. **ישע אלהים**. ה"ר אברהם ב"ר יצחק צהלון הספרדי (ראבי"ץ). פסקים ומוסר ופי' על מגלת אסתר מלוקט ממפרשים: ד"ו, שנ"ה, 4°.

481. **ישע אלהים**. ה"ר משה ב"ר חיים פיזאנטי. בחור על הוספות ומהגיהן וכל דיני הלוב ופיוטים לפ"ת: קונשטנטינא, שכ"ז, 4°. (ובהגהות ס"י כ"י כתוב: שפ"ז וכן רח"ס 1846 ע"פ, ונראה שט"ס הוא ע"פ נר מצוה).

482. **ישע אלהים** הנ"ל עם תוס' פי' תקון הנפש ותיקונים: שאלוניקי, ישיג"ו, 4°.

483. **ישע יה**. ה"ר ישעיה ב"ר אליעזר חיים ניצה. ח"ל פי' המלות על הזהר כסדר ח"כ, וח"כ, הנהגות ודיני סעודה ע"ד התמת לר' יוסף ן' שרגא: ד"ו, ש"צ (ורד"ח 867, q ורד"ח תקמ"ב: שצ"ד, ופירקם ח"כ דקנ"ד: שצ"ז והגהות ס"ו כ"ו: ת') 4°. ורחיתי לפירקם שם בא' כי ה"ר יעשיה ניקב הנ"ל הוא רק המלבה"ד ולא התחבר, ואני נמצאתי בזה אחר בעל זנ"ל (אות י' סי' קי"ג) ותג"י (שם סי' נ"ח) שיתאמתו שניהם לה"ר יעשיה הנ"ל, ע"ש.

484. **ישעיה**. (עיין תורה, נו"כ).

485. **ס' ישר**. כ"ר כלב אבא אפונדיפולי הקראי. מידות ומשלים: (דביר דף רכ"ט, ועיין אבנר בן אבי נר).

486. **ס' הישר לרבינו תם**. מי' הלכות ונחורי סוגיות בפ"ס, ונסופו תשובות ועניינים שונים: ווין, גמולי"ת אלהי"ם (תקע"א), 2°.

487. **ס' הישר**. ר' זרחיה היוני. (כ"כ ר' מנחם די לונזאנו בפ' דרך חיים אחר בספרו שתי ידות דף קכ"ב, והמיחסים חותו לר"ת או להרז"ה בעל המחור טעות הוא בידם). תוכחת מוסר ועניני תשובה וירחה ופרישות: חמו"ד (קונשטנטינא, רפ"ו) 4°. עוד בכ"ל ונחלק לי"ח שערים: ד"ו, ש"ד, 8°. קראקא, שמ"ו. פראג, שמ"ח. שם, שם"ט, 4°. ד"א, תס"ח. פפד"א, תצ"ג. זאלצבאך, תקכ"ב. זאלקווא, תקכ"ה. פיורדא, תקכ"ט. שקלאוו, תקמ"ר. קאריץ, תקמ"ה. פפד"א, תקנ"א. לעמבערג, תקנ"ב. הוראדנא, תקנ"ז. זאלקווא, תקס"ר. סדילקאוו, תקצ"ו. וואַרשא, תקצ"ז. שם, תר"ד. פפד"מ, תר"י. חמו"ד (ק"ב, תרי"ח) 8° et 12°. לעמבערג, תרי"ח, 16°, וז"ז פ"ל.

488. **ס' הישר** הנ"ל (בל מוסר) עם ת"ח ככתבם: פפד"מ, תר"י, 8°.

489. **ס' הישר**. ר' יוסף בן גוריון הכהן. (כ"כ מהר"ח כרמולי בזכרונות לב"י לסנת תר"ע אות 19, ע"ש). ספור כל המורעות והמעשיות אשר קרו לאבותינו מימות אדה"ר ומלחמות בני יעקב עם הכנענים ע"ד אשר אחר יציאת מצרים, וקנת ספרים מס' במדבר ודבריס ויהושע עד ימי השופטים, ויש מקדמונים קורין לו דברי הימים הארוך, ולפי דברי ההקדמה נקרא בשם תולדות אדם. ומ"ש שם בהקדמה ע"ד מציאותו בעת התרכן וכו' אין לו רגלים, והיא היתה נשנה להוריד מערכו ולבלתי התמין בו אף כי הילקוט מביאו ובניגו בתיי בפ' ויצא מזכירו בפשיטות, והרמב"ן יקרא לו ס' מלחמות בני יעקב ונראה כמסתפק בו בתמרו ואם נאמין בס' מלחמות בני יעקב וכו', ע"ש. (ועיין מדרש ויסעו ומ"ש שם): נאפולי, חש"ד, 4° (עיין פירקם מ"ב דקי"ח). עוד בכ"ל עם קנת הגהות ובאור במקומות הקשים והסתומים ע"י ה"ר יוסף ב"ר שמואל הקטן מרבני ליוורנו: ד"ו, שפ"ח. קראקא, שפ"ח. פראג, תכ"ח (ואולי הוא אחר רחיתי גם חש"ד ובתוב על השער וז"ל: תחת ממשלת וכו' לשאלטאנום וכו' הר"ר יהודה בן הר"ר יעקב כ"ק זלה"ה, ועיין בגמת דוד) 4°. ספד"מ, תס"ו. ד"א, תס"ז, 8°. קונשטנטינא, תפ"ח, 4°. פיורדא, תקכ"ח. קאריץ, תקמ"ה. פפד"א, תקמ"ט. הוראדנא, תקנ"ה. לעמבערג, תקע"ו. שם, ת"ר. פראג, תר"ו. וואַרשא, תר"ו. ווילנא, תר"ח. לבוב, תר"י. ווילנא, תרי"ב. וואַרשא, תרי"ח, 8°, וז"ז פ"ר.

490. **ס' הישר** הנ"ל בל"ח נעתק ע"י ר' יעקב בה"ר ירמיה מתתי' הלוי ונקרא לו תם וישר, ומחרי כל פרשה נשנה הקשר והמוסר היוצא ממנה, ובסופו קבץ מעשיות מס' היוחסין ום' מדרש וכמה תפלות ותחנות בל"ח ועם פיוטים: פפד"מ, תל"ר, 8°. עוד בכ"ל בכמה שנויים ובלי פיוטים: זולצבאך, תקמ"ג. קאריץ, תקע"ו, 4°, וז"ז פ"ר.

491. ס׳ **הישר** . כן קרא הראב״ע לפיוטו על התורה . (ועיין פירוש) .

492. ס׳ **הישר** . קבלה מעשיית שמסר המלאך לאדה״ר ושמות המלאכים והשבעות ותועיות ח״כ : כ״י רד״א 997, q № . ותולי הוא הגז׳ שם לקח טוב לרכינו טוביהו ושם׳ ציוני דף כ״ח ע״כ ומיוחס לר״ע : (לונץ גא״פ דף קס״ט הערה G , ע״ש) .

493. ס׳ **הישר** . ר׳ ברכיה בן שלויאל מלאך אלהים (והוא לר׳ אברהם אבואלעפיא) ונקרא ג״כ רזיאל . ס׳ עמוק בקבלה בתפלות טולחות : כ״י מינכען $42/_4$ № .

494. ס׳ **הישר** . ה״ר אברהם ב״ר דניאל ממודינה . קונט תפלות ובקשות וידויים ופזמונים מסודרים כסדר זמן כתיבתם (הכל״ו—שי״ג) ומספרם יותר מאלף, וביניהם גם מזמורים לאברהם תוכחות והשבעות ובקשות בעד חביו וחמו ומשפחתו וזולתם, גם לווי ותזכרה לבנו ובשימת תכי״ב מלות ושאר עניינים מחורה שבע״פ:(כ״י הפליט Cod.72.).

495. ס׳ **הישר** . כ״ר ישועה בכ״ר יהודה בן עלי הקראי . בשחור מלות התורה ועל דיני העריות . נזכר בספרי חכמי הקראים המתדונים : (אר״ץ ועיין שם׳ דד מרדכי די״ח ע״כ , ועיין לקוק״ד סוף הערה יו״ד דקע״ד) .

496. ס׳ **הישר** . (עיין הכמתא רבתי) .

497. ס׳ **הישר והברית** . ה״ר משה שמואל נייטאן מקיצע . ספורי תורת משה לתועלת הילדים עם משלי מוסר , הכל בל״ע ול״ח : ווין , תקפ״א , 8° .

498. **ישראל זוטא** . (עיין תפארת ישראל) .

499. **ישרון** . מכתב עתי המאסף כל עניני חכמת ישראל וכל יקר בשפתנו הקדושה ע״י ה״ר יוסף יצחק קאבאק, שנה רשטונה , מחברת ח׳ : לבוב , תרט״ז . שנה שניה , מחברת ב׳ וג׳ : שם , תרי״ז—י״ח . שנה שליטית (עברית ואשכנזית) : ברעסלא, תרי״ט , 8° .

500. **ישרי לב** . ה״ר יעקב ב״ר אפרים אברהם חסיד . תוכחת מוסר . ור׳ יהודה ליב ב״ר מרדכי עפשטיין ממשפחת שלום הוציאו לאור קהוספות מכוסה ומחוזים ע״פ סדר ח״כ וכל לות כמה מחוזים ועם ל״ח : ווילנא והוראדנא , תקפ״ה , 8° .

501. **ישרצו המים** , מאמר — . ר׳ יצחק ב״ר שלמה הישראלי הרופא . בשלשה שנעשית לפניו בכוונת התורה בפסוק ההוא ושאלתו מיוסדת על מדני הקבלה והמוסכל יחד : לשון כ״י הפניני בכתב התגלותו של הרשב״ח בשו״ת הרשב״ץ ח״ג סי׳ תי״ח , ע״ש . ותחלתו נדפס בם׳ התחיה לר״ש זקס בפי שנשלח בח׳ מכ״י מינכען (47⁶) № ע״ש דף ל״ט , וכו׳ .

502. **ישרש יעקב** . ה״ר חיים אבואלעפיא . חי׳ על כל מלקי ס׳ עין יעקב ופיוטי סופרים וספרים קדמוניס , ובסופו ס׳ באר לחי קלוד מדרושי ה״ר יצחק נסים ן׳ ג׳מיל , ומח״ז נדפס בתורך ובשלימות והוא ס׳ חיים וחסד , עיין זה : אזמיר , תפ״ט , 4° .

503. **ישרש יעקב** . ה״ר יעקב ב״ר אברהם באבאני (או באסאני ?) . עניניס שונים בדקדוק לה״ק ומסורה: נירנבורג (אלטונא ?) תקכ״ח , 8° . ובתג״י ח׳ סי׳ מ׳ בתוב ו״ל : ה״ר אברהם יחזקיה בשן מק״ק אמ״ד וכו׳ ומח״כ היה מ״ץ בהמבורגו ושם חיבר והדפיס ספרו ישרש יעקב על נוסחי התפלות , ושם נזכר בשם ר״י בהנחגי , אבל ידעתי כי הוא הרב המחבר והמחיר שמו , וכו׳ .

504. **ישרש יעקב** . (עיין כפתור ופרח , שחיטות ובדיקות) .

505. **יתד האהל** . ה״ר יצחק ברכיה קנטון . לוח ע״ם אבל מועד לר״ם לוכרינו , כ״י : (זל״ל י׳ סי׳ מ״ה) .

506. **יתד נאמן** . ה״ר אליקים ב״ר יעקב ש״ץ מקאמארנא . מבור בל״ח יהודים . מזכירו בהקדמת הערקתו לס׳ מקוה ישראל , ע״ש .

507. **יתדות אוהלים** . ה״ר יואל ב״ר מאיר אבד״ק שענלאנק . מי׳ הלכות ומגדות : ברלין , תקמ״ח , 2° .

508. **יתר הבז** . ה״ר נהוראי גרמון . חי׳ על קלת מסכתות ולשונות הרמב״ם ולקוטים , ובסופו פסק אחד ופיוטים שונים : ליוורנו , תקמ״ז , 2° .

509. **יתרון האור** . (עיין אגודת אזוב) .

510. **יתרון הכשר** . ה״ר יוסף שאול נאטינזאהן אב״ד מלבוב. פס״ד על הכתר עליתי יעסילאוו : לבוב , תרי״ש .

נשלם אות י׳ מהדורא תליתאה

# אוצר הספרים

## כ

1. **כאור נגה.** ה"ר משה ב"ר אלעזר פייוויש קערנער מזלאטאווי . להשוות הקבלה עם הפילוסופיה וס' הזהר עם המורה נבוכים והשגות ע"ם הכרית : ברעסלויא, תקע"ו, 4°.
2. **כאיל תערוג.** (עיין רמזי סוכה) .
3. **ס' הכבוד .** ס' נעלם ושער סמוכים , ס' תגי , ס' פפק , ס' הקולות , ס' הסוד היחוד והאמונה , ס' סודי רזי קוח שערי בינה, כולם ספרי קבלה להרוקה ז"ל , או חלקים מס' הכבוד:כ"י רד"א 893,F № 1045,q et №. והיו גם להק' יש"ר מקנדיא בכ"י, כמ"ם בעולות תכמה דף קל"ם .
4. **ס' הכבוד .** רבינו יהודה החסיד . מזכיר בם' מסידים כמה זימני כמו בסי' קל"ז ובכ"ח ותמ"ע ותם"ב ותת"ח ובכוקא סי' ש"ח , ו"ז .
5. **ס' הכבוד.** רבינו יהודה ב"ר יצחק תלמיד ר"י הזקן . (ש"ק ד"ח דמ"ח ע"כ) . ויש לפקפק בזה טובא וגם הג"מ מיד"ח בשתכן ובספפק בזה ועירכב את כ"י מפתרים עם כ"י החסיד , כאשר העירותי עליו בשם"ג שלי במקומו .
6. **ס' הכבוד.** ר' יוסף גיקיטיליא. ס' קבלה על מספטי התורה , כ"י . (ש"י , ויפר דבריו שם למעבר) .
7. **ס' הכבוד .** ר' ישעיהו בן יוסף . פי' על פסוקי מעשה בראשית בתורה:כ"י וין 97 №.
8. **כבוד אלהים.** ה"ר אברהם אבן מיגאש הלוי הספרדי. קצת דרשות עה"ת : קושטי , שס"ה , 4° .
9. **כבוד אלהים .** ר' אליעזר הקליר . ובס' יצירה מזכר בשם כבוד השם : (ש"י) . ולי נראה שהוא כבוד ה' , ובפי' הר"מ בוטרייל לס' יצירה פ"ח מסנה ס' כתוב כבודה ונ"ל ב' מלות כמ"ם בזה , ע"ש .
10. **כבוד אלהים .** כ"ר יוסף הטרוקי הקראי . פילוסופיה אלהית , כ"י . (עיין נסוף ס' דניר) .
11. **כבוד אלהים .** ר' יוסף ב"ר ש"ט . מחקר פילוסופי על מעלות המדש והתורה ונבעול דעות מריסטו המתנגדים לתורה : פירארה , שי"ו , 4° .
12. **כבוד אלהים.** מיבור למהר"י סאסיגה, ומזכירו בהקדמת ספרו מקראי קדש : (תג"י י' כ"ח ח') .
13. **כבוד אלהים .** ה"ר משה קורדובירו . פי' על סבת המספטים י"ם סימנים , וכסופו ענין הגלגול ובאור מדרש רות בקבלה : כ"י רח"ם 328 ,327 №.
14. **כבוד אלהים .** כ"ר שמחה בכ"ר משה הלוצקי הקראי . פי' ובאור מספיק ע"ם האלף לך ובחלק ג"כ לנ"ב פרקים : (אר"ן) .
15. **כבוד הבית.** ה"ר הילל כהן די לאטורי. שיר (מבחת הבית ?) : טורינו , תקפ"ו , 8° .
16. **כבוד הבית .** הב"ח יעקב ב"ר יצחק אלי' גורלאנד . סדר בית מדרש הרבנים בווילנא וכל דברי למודיו לכל מחלקותיו : ווילנא , תרי"ח , 8° .
17. **כבוד הבית .** ה"ר שמעון וואלף ב"ר יעקיל טפינטשוב . תי' ובאוריס על עין יעקב ח"ת : המבורג , תס"ז , 2° .
18. **כבוד חכמים .** ה"ר אברהם ב"ר שבתי כהן מצאנטי. דרושים שונים: ד"ו , תס"ו . (ועיין תג"י ח' סי' ע"ו) .

19. **כבוד חכמים** . ה"ר יהודה ליב פוחאוויצר ב"ר יוסף מפינסק . לקוטים מד' ספריו , והם : קנה חכמה , דרך חכמה , דעת הכמה ומקור חכמה עם תוס' מידושים , ונספופו עשרה דרושים : ד"ו , משמי"ע , °2 .

20. **כבוד חכמים**. ה"ר יוסף צרפתי. על כתוד התורה וחכמיה ונתוב כל דברי ק"ו ועניני דיו לבא מן הדין בחקירות ובקיאות:כ"י רד"א 1250, q № ורש"ד .

21. **כבוד חכמים** . ה"ר שמעון וואלף ב"ר יעקיל מפינטשוב הנ"ל . פי' על כל מגדות ירושלמי : המבורג , תס"ג , °2 .

22. **כבוד חכמים** . (עיין אותיות דר' סעדיה, יראת שמים) .

23. **כבוד יום טוב** . ה"ר יום טוב ליפמאן מ"ט ומ"ץ באיישישאק. דרושים וחידושים כסדר התורה : ווילנא , חש"ד (תקע"ז) °4 .

24. **כבוד מלך** . ה"ר שלום בוואגלו . פי' מאמרי התקוטים נם' עץ חיים למהרח"ו : לונדון , תק"ל , °8 . (ועיין פני מלך) .

25. **כבוד מלכים** . ה"ר בצלאל במ"י (במ' יוסף ?) . נתוב על דברי רב ייבא סבא דמסכתים : כ"י רח"ם № 327 .

26. **כבוד מלכים** . ה"ר יואל דובער ב"ר מאיר הכהן . העתקת ס' טעלעמק לנה"ק כ"ד ספרים : ס' ח' וכ' : ק"ב, 1851 , °8 . והנותר עד סוף ס' כ"ח : ווילנא , תרי"ג, 8 .

27. **כבוד מלכים** . כ"ר שטחה בכ"ר משה הלוצקי הקראי . על סודות תותיות הת"כ ונחלק לעשרה פרקים וחתימה נסופו:(אר"ץ).

28. **כבוד השם** . ס' קבלה פי' ע"ס עבודת הקדש . עיין נם' צמח דוד דף מ' : (ש"י , ומני נקבתי ולח מנאתי עד כה נל"ד) .

29. **כבוד השם**.(עי'כבוד אלהים לעיל ומ"ש שם).

30. **כד הקמח**. רבינו בחיי ב"ר אשר . שתים דרושים על יסודי התמונה והמצות והנהנות התדש ונחלק לכ"ב שערים כסדר ח"ב בערכין, ונסופו ס' שלחן ארבע,עיין זה: קונשטנטינא, רע"ה , °2 .

31. **כד הקמח** הל"ל (בלי ס' שלחן ארבע נסופו ?) עם מ"מ הפסוקים ומאמרי רז"ל : ד"ו,ש"ו. לובלין, שנ"ו—ז", °2. אוסטרהא , תקס"ר . סרילקאוו, תקצ"ז , °4 . ועם שלחן ארבע : לעמבערג , תרי"ח , °8 .

32. **כד הקמח** . (עיין לבושי שרד) .

33. **ס' הכדור**.ה"ר משה שמואל נייבאן. על תכונת הארץ ועל תרן עסטרייך ומדינת לונגמארן בפרט . . . והתכ"ס ים"ר מנוריגית שדף כיס נרנת (עיין אוצר נחמד ח' דף ד') .

34. **ס' הכדור** . (עיין סדור שמים) .

35. **כדור הארץ** . (עיין דברי יוסף) .

36. **כדור קטן** . ה"ר נחמן בר"ש ברלין מליסא . תסונות והנהות ע"ס נהה הצדק ואור נהה ע"ך הניח הכינת התדשה ומהנינסה התושים והות רק מצות הספר , ועשה הס' נתלק לשני חלקים , שם הס' את לדבר ושם השני שמחה על מעלות תורה שבכתב ותורה שבע"פ ומעלת חכמת הקבלה וקדושת לה"ק , וכו' : חמ"ר (ברעסלויא או דיהרנפורט) , תקע"ט , °8 .

37. **כדור שמים** . (עיין סדור שמים) .

38. **כה תברכו** . ה"ר עמנואל חי ריקי . כ"י . (נתתבר במודינת שנת תע"ה , רלתו הרתשת"ש ניד פעלזטן נם' תרכ"ו) .

39. **כהונת אברהם** . הרופא ה"ר אברהם ב"ר שבתי הכהן מצאנטא . כל מזמורי ס' תהלים בדרך זיר ותרוזים ונסוף כל ס' מחתשת ספרי תהלים נמצא מנחת בבורים הוא תחלת כל מזמורי הספר , ולתו"ז פרתי בהונה כוונת כל מזמור בקלרה , וח"ב בני קטורה פרקי זיהר בתיריס כל"ל : ד"ו , תע"ט , °4 .

40. **כהונת עולם** . ה"ר משה הכהן . ס"ה עו"ת וחי' על עור וכ"י י"ל כל' רניח ונדרים לפסק הלכה , ונסופו אמרי שפר דרושים לחמיו ה"ר יהודה שמואל פרימו : קונשטנטינא , נת"ן , °2 .

41. **ס' הכוזרי** . רבינו יהודה ב"ר שמואל הלוי . על עניני הדת והתמונה בדרך ויכוח ושיחה בין מלך הכוזריים ובין החכם החבר ר' יצחק סנגרי (ונם"ק:ר' יהודה מלמנגרי),ועלו ונלו בו דברי טעם על כמה מצות ועל כמה חכמות ועל מעלות ח"י והמקדש וכו' , ונחלק לחמשה מתמרים וכל מתמר לכמה סימנים . חובר בל' ערבי ונעתק ללה"ק ע"י ר' יהודה בן שאול אבן תבון (כמנדל לוניל ס' תתקכ"ז): קונשטנטינא (ופירנע מ"ב דל"ז: פאנו) , רס"ו . ד"ח,סו"ד זכר"י (ש"ץ) . הנובר,תקצ"ח, °12 . נם ר' יהודה קרדניאל העתיק קצתו כנזכר נם' מתור עינים פ' ל"ו , ע"ם . (וקצתו נמצא בכ"י מינכען 47[5]) .

42. **ס' הכוזרי** הל"ל עם פי' קול יהודה לר' יהודה מוסקאטו : ד"ו , דש"ן , °4 .

43. **ס' הכוזרי** הל"ל עם פי' ה"ר יצחק הלוי איש סטנוב : ברלין , תקנ"ד , °4 .

44. ס' **הכוזרי** הל"ל עם פי' אוצר נחמד לה"ר ישראל ב"ר משה מזאמושטש : ווין , תקנ"ו . סדילקאוו, תקצ"ד , 4° . פרעסבורג , תר"ך , 8° .

45. ס' **הכוזרי** הל"ל עם פי' הכופת ה"ר גדליה ברעבער ע"פ דרך הפילוסופיא המדעי , ד' מלקים : פראג , תקצ"ח—ת"ר , 8° .

46. ס **הכוזרי** הל"ל עם העתקה רומית ע"י החכם הגוגרי יוחנן בוקסדארף , ובראשו מכתב רב מסדלי הגסיא למלך מלכוזר ותשובת המלך מליו : באזיליא , 1660 , 8° .

47. ס' **הכוזרי** הל"ל מחורגם ומבואר ספרדית ע"י הח"כ יעקב אבן דנה : ד"א, תכ"ג, 4°. גם הח"כ יעקב לומברוזו העתיקו לעזון ספרדי , כמ"ש בתג"י י' לות קפ"ג , ע"ש .

48. ס' **הכוזרי** הל"ל מחורגם ומבואר לאשכנזית ע"י כ' חיים יאלאוויץ וכ' דוד קאסעל בברלין , מאמר א' : ברלין , 1840 , 8° . מאמר ב': שם , 1843 , 8° . והשומר : שם . . . (לייפציג ? 1853 ?) .

49. **כוזרי** חלק שני . (עיין משה דן) .

50. **כוכב מיעקב** . (עיין ירך יעקב) .

51. **כוכבא דשביט** . ה"ר אליהו וינטורא . חי' גפ"ת על ס"ס : שאלוניקי , תקנ"ט , 2° .

52. **כוכבא דשביט** . ה"ר חיים זעליג ב"ר יעקב סלאנימסקי . קורות חכמת התכונה ומגדה עד זמנו ומהות כוכב החלוי (המוייטע קאמעט) הנגלה בשנת תקל"ה : ווילנא , תקצ"ה , 8° .

53. **כוכבא דשביט** הל"ל בכל הל"ל בהוס' דברים ע"ד הכוכב משנת תרי"ז : ווארשא , תרי"ז , 8° .

54. **כוכבא דשביט** ונקרא ג"כ **שטערן שום** בל"א . תוכחת מוסר מלוקט מתל"ך ודברי חז"ל נגד הגסיס המתהגות בגסות רוח ומתקשטות בעדי עדיים ובתי הגפש , ומחלק לשבעה פרקים , ובכולו פי' י"ג עיקרים ג"כ בל"א : ד"א , תנ"ה , 4° . פפד"מ , ת"ע . שם , תע"ט , 8° .

55. **כוכבי יצחק** . פרי מחקר ושיחים ומליצות ובלוחי כתובים ומכתבי חכמה ודעת למחברים שוים כעין ס' המלקח ובכה"ע וכדומה . נאספו ע"י ה"ר מנחם מענדיל בר"י שטערן ועד עתה נדפסו כ"ד חוברות : ווין , 1858—1845, 8°. ומוב' ח' נדפסה שנית : שם , 1847 , 8° . מוגרת כ"ה : שם , תר"ך , 8° . כ"ו : שם . . .

56. **כוכבי נגה**. ה"ר הנוך זונדיל מלובלין. מאמרי תכונה וקבלה על נבחות השמים ובחוקי זהר : אלעקסניץ , תקכ"ט , 4° .

57. ס' **הכוליית לאבן רשד** . מובא בתכרכמל ס' מצורע דרמ"ח ע"ב : (סה"ד שכ"ס) .

58. ס' **הכולל** . ה"ר משה ב"ר שמואל אבן תבון . כל סימני המצות והחורה : (ש"י) . ובגליון ס"י שלי כ"י כתוב לאמר : אמר העיון לדעתי הוא ס' קצור משנה תורה לרמב"ם . קונשטנטינא , ברוכי"ם , 4° . עיין בחות ק' № 57 עכ"ל . וגם שם נרשם לעיין שם .

59. **כוונות האר"י** ז"ל . סדרי כוונות האריז"ל נמצאים כמה מינים , ואלה אשר רואה הג"מ חיד"א,מסם : א) סדר יסן . ב) סדר מהר"ם זכות עם הנסותיו. ג) סדר ה"ר נתן שפירא הנקרא מאורות נתן עם הנסותיו ותוספת מרובה . ד) סדר מרכבי מערב הפנימי עם הנסות ר' אברהם אזולאי ממרויקש ותלמידיו ומהר"י מאראג"י . ה) סדר מהר"ם פאפירש ונקרא פרי עץ החיים וזה נדפס פעמים נפולין. ו) סדר הבא מאדם מוכח עם הנסות . ז) שער הכוונות למהר"ש ויטאל שהעתיק מכתב מר חיבו מהרח"ו ז"ל ונקרא בו אתו עמו . עיין ול"א כ' י"ג ושם"ב שלי במקומו ומצאתי שם שבע שנויי סדרים אלה .

60. ס' **הכוונות להאריז"ל** . סודות וכוונות על התפלות ופסוקים ע"ד הקבלה ומעשיי מבוא הקבר *) נמסר לתלמידו הותיק כ' משה טריינקו**) : ד"ו, שפ"ד (פירמא ח"כ דרכ"ט : ת"א—ר') , 4° .

*) אמר אבי"ב : בהוספות ס"י כ"י כתוב אמר מלות מבוא הקבר [השע"ה] , ואמר שמ"ר שם שלא ידע פירושו , וגם אמרי לא אדע לפתרו כלתי אם על שבת המסרם לו וסדורו אותם בשבת שע"ב או ס"פ , כי דפוס קדום לפני ד"ו שפ"ד לא מצאתי לו עד כה .

**) אחרי שלא נזכר סדר זה כלל בין הכרכים להג"מ חיד"א לעיל,נראה מזה שלא רצתו לתף שבמצאתו לפניו נדפוס זה כמה והוא דבר תימה קלת ול"ע .

61. ס' **הכוונות** הל"ל ומהגיס ועם מעשה נסים של האר"י ז"ל: קונשטנטינא, ת"ם . יעסניץ , תפ"ג , 4° . קאריץ , תקמ"ד , 8° .

62. ס' **הכוונות** הל"ל עם הוספות לר' פתחיה מפפד"מ : הענא , תפ"ד , 4° .

63. **כוונות ראשון מהאריז"ל**.כוונות וסודות על התפלות ומלות תפילין ולילים והלכות סעודה וכו' כסדר ח"ת מבוא ח"ת כ"י:(ש"י) .

64. **כוונות שני** מהנ"ל. כוונות וסודות מהנ"ל על כל' שבת ומועדים ונגלים עד סוף טור ח"ח, כ"י: (ש"י).

65. **כוונות** מסדר כתיבת הסם בן ד' אותיות שמתגלה לנו מפי האריז"ל: כ"י רד"א q 1062, № וכ"י רש"ד.

66. **כוונות** האריז"ל לשבר מסכ למטרח"ו: כ"י רד"א q 967, № . ושם q 968, №: כוונות הנ"ל עם מי' מהרח"ו, ע"ש. ומולי כל הנ"ל הם מלקוט לח' המסדרים הנ"ל.

67. **כוונות** להרמ"ע עם הגהות וממוקי הרמ"ז וכ' יוסף אירגאס: כ"י יוא"ל.

68. **כוונות האגדות**. (עיין כפתור ופרח).

69. **כוונות** בזמן ש"ן שכ"י ומתן העזתי: כ"י יוא"ל.

70. **כוונות טעמים**. ג' פירושים על שמות הנעימות בנגלה ונסתר: קראקא, ב"ת, 4°.

71. **כוונות ישרות**. ה"ר יהודה יצחק דרשן מהעמטשין בה"ר יעקב דוד אבד"ק צויזמר. פשטים קצרים על פסוקים ע"ד רמז וסוד: ד"א, ת"י, 4°. ולפ"ד פירשב (ח"ל דף שפ"ד) כוח רק המכוין לכיה"ד ומתכוין לח נודע, ע"ש.

72. **כוונות הכוונות**, קונטרס —. (עיין הפלת ההפלה).

73. **כוונות** וסודות התפלה של ימים טורחים: כ"י רש"ד. ומולי כוח חלק מכוונות האריז"ל הנ"ל.

74. **כוונות הפילוסופים**. אבו אחמד אלגזאלי. עניני הגיון ומלחמות ועצעועים, מוכר בכ' ערבי ונעתק ללה"ק ע"י כ' יצחק אלבלג עם השגות המעתיק ופי' ר"מ נרבוני: כ"י רד"א q 1172, 1173,1174, №. 1175, גם כ"י מינכען 57, 64, 110, №.№ 121. (ועיין דעות הפילוסופים).

75. **כוונות הפילוסופים** הנ"ל מהעתקת כ' יהודה ב"ר שלמה נתן: כ"י רח"ם 330 №. כ"י די רוסי 286/4 № . כ"י הפליט 56 № . עוד בנ"ל ועם פי' הר"מ נרבוני: כ"י די רוסי 143/7 № . ומזה מוכח כי זה למוד וס' דעות הפילוסופים למוד לפי שבכרך די רוסי זה נמצאו שניים יחד, ע"ש 143/8 № .

76. **כוונות וצירופים** בתפלות ושאר עניינים: כ"י רד"א q 1481, № .

77. **כוונות הקרבן** והתפלה. ר' אברהם החזן: כ"י מינכען 357 № . מחבר קטן מתחיל „בלל הקרבן הנדב" וכו', ומיום מר"ח (ומח"כ נמצא קבלה מעניין התפילה, ע"ש נאות ק') .

78. **כוונות שלמה**. ה"ר שלמה ברוקקה. כוונות תפלת שחרית כמנהג ליטליה, מלוקטים מכתבי האריז"ל והרמ"ק מערכת אלהות תולעת יעקב והרמ"ע ומאחרי ספרים: ד"י, נפ"ש, 4°. ונזל"ע ב' סי' ט' כתב עליו ול': ובהקדמתו ותוכו מזכיר ספרים אלה: נשמת שלמה על סם ע"ב. ברכת שלמה על סוד הברכות. גבורת שלמה על סם בן מ"ב, ע"ש.

79. **כוונות השם** לר' אליהו די ווידאש (בעל ראשית חכמה): כ"י רד"א q 989, № .

80. **כוונות השמות** היוצאים מאבינו מלכנו ונרכת כהניס ותקיעות וענין הוידוי ונעיר על יוס הכפורים וסודם: כ"י רש"ר.

81. **כוונות תהלים** לכל מזמור ומזמור מלוקטים מספרי קבלה: יעסניץ, תפ"א. המבורג, תפ"ה, 16°.

82. **כוונות התפלה** ע"פ האריז"ל סידר המקובל כ' חיים הכהן מארם צובא: (שג"א ח' ב"ס ושה"ג שלי ח"ל בשמו).

83. **כוונות התפלה** ע"פ הסוד: כ"י רד"א q 969, № .

84. **כוונות התפלות** ועניני דיני הקבר וניסוח מיסוד כ"ל בעל הכוקח: כ"י רד"א q 943, №.

85. **כוונות תפלות ומצות**. (עי' אור צדיקים).

86. **כוונת הכוונות**. (עיין הפלח הפילוסופים).

87. **כונן**, מדרש —. (עיין ארזי לבנון, מדרש, נסעי נעמנים).

88. **כונן דרכי**. (עיין לב חיים).

89. **כונן לחקר**. (עיין חקרי לב).

90. **כום ישועה ונחמה**. ה"ר נתן ב"ר יוסף פרידלאנד. מאמרי חז"ל ומדרשים לבאר דברי נו"כ הסובבים על ניסוח כיוצא כ"ח ול' שערים: שער ל' כוס התרעלה, כ' כוס ישועות [נ' כוס תנחומים, ול' כוס של ברכה]. ח"ל: ברעסלויא. ות"ב: ד"א, אחרי"ת, 4°.

91. **כום ישועות**. ה"ר יוסף סאמיגה. מוכח נספרו מקראי קדש הנ"ם כ': (סה"ד שכ"ה).

92. **כום ישועות**. (עיין כוס ישועה ונחמה, מגלת איב"ה, משניות עם פירוש תפארת ישראל, הגדה של פסח סי' 37).

93. **כום הישועות**. ה"ר שמואל שאטין מספד"מ. מי' נפ"ח על ס"ם מסדר נזיקין: פפד"מ, תע"א (ולח כתד"ח 804, F : תע"ז) 2°. ועוד לו בכ"י על ב' מסכתות מסדר מועד ועל ג' מסכתות מסדר נשים.

94. **כום של ברכה**. (עיין כוס ישועה ונחמה).

95. **כום תנחומים.** (עיין כום ישועה ונחמה).

96. **כום תנחומין.** ה"ר יהושע יוסף ב"ר דוד הלוי. מנחה על מגילי ב"י לחגי מעמד המשכנזים בוויטיניה על הלקח מחתם בעל נעמיו ה"ר משה הלוי מיינ, זיכיס: ד"ו, חס"ז, 16°.

97. **כום תנחומין.** ה"ר משה דוד ואלי. עניני קבלה: כ"י יוא"ל.

98. **כום התרעלה.** ה"ר מרדכי בן דוד סטרעליסקער. זיל על צריפת עיר נרחלי נחדש מייל תקנ"ה: זאלקווא, תקצ"ה, 8°.

99. **כום התרעלה.** (עיין כום ישועה ונחמה).

100. **כור הבחינה.** ה"ר יוסף שמואל הלוי לנדא. כ"ה סו"ח וז' דרושים מספרו משכן שילה, ח"ח: חמ"ד (ברעסלויא) תקצ"ו, 4°.

101. **כור לזהב.** ה"ר אברהם ב"ר דוד מאוסטרהא. נחור התרגומים עה"ת. (עי' הקדמת המומר עם ג' התרגומים ד' התנוח). ובתג"י ח' סי' ס"ג כתוב: פי' על תרגום יונקלם נדפס נפ"ם, ע"ם.

102. **כור לזהב.** ה"ר יהודה אידל שערשעווסקי. נחור כמה מאמרי רז"ל בהגדות זרות לקרבן על הסכל סיפר: ווילנא, תרי"ח, 8°.

103. **כור לזהב.** ה"ר ישעיהו בסאן. הסגות ע"ם הליכות אלי למהר"ם מלבוז, כ"י: (זצ"ל י' סי' ל"ה).

104. **כור לזהב.** קנור ס' מבחר הפנינים. (עיין מצרף לכסף). ונדפס גם לבדו, ובסופו תסובות שבעים תכמים לשאלות המלך חליפס: אופיבאך, תע"ו, 4°. זאלקווא, תקי"ד, 8°. (ועיין משלי חכמים).

105. **ס' כור מצרף האמונות** ומרפה האמת. ה"ר יצחק לופיס. ויכוחים בעניני לחומה ולהשיב נגד מה שמקשים על כתובי תנ"ך ומאמרי רז"ל, וכו'. (נכתב זה ק"ן שנה ונדפס מחוך כ"י מלעלפס): מיץ, תר"ז, 4°.

106. **כור עני.** ה"ר יצחק ב"ר משה רומש. ספור מעשה בחבניה לחביניחלן החדש שחובר בל"ח ע"י דל' רוך: ווילנא, תרכ"ב, 8°.

107. **הכורם.** (עיין תורה).

108. **כורסיא דאליהו.** ה"ר אליהו ב"ר רפאל שלמה הלוי. דרושים כסדר התורה, כ"י: (זצ"ל ח' סי' כ"ח).

109. **כותים, מס' —.** מזכירה הרמב"ן בח' מז' מס' קטנות ונדפסה מחדש. (עיין ברמי שומרון ועיין תלמוד).

110. **כח ה'.** (עיין דבי אליהו, לקוטי ש"ם, נובלות חכמה).

111. **כח שור.** (עיין אוצרות שלמה, משביר בר).

112. **כידון וחנית** על הגלגול. כ"י וואטיקאן 254/4 №. [ומין ספק שבדו המרשימים שם המחבר מהתחלתו „מחרי . . מריק כידון ומנית": רמוש"ש].

113. **ס' כימה** או אגרת הכימה. כ"ר כלב אב"א הקראי. נחור ביני העריות, ומחלק לשערים ופרקים: (אר"ץ).

114. **כימיאה** מדער טיידענקונסט. פֿון דמקטמר שענעמאן ב"ר יצחק סטנוב, ברלין, תקנ"ה, 8°.

115. **כיצד מעריכין.** ה"ר ישראל באָהמער. דוגמאות מספרו ערך מלים החדש מלוקט מהערכים שבר דין ודבריס להם עם פעולת סופיים החדשים במו"מ של הלכה זו: ברלין, תרט"ו, 8°.

116. **כיצד סדר משנה.** ה"ר משה ב"ר אהרן מארפטשיק. סדר הלמוד והנהגת המוריס והתלמידים זה עם זה ע"ד המוסר: לובלין, משנ"ה, 8°.

117. **ככר לאדן.** ה"ר חיים יוסף דוד אזולאי. הגהות על מס' קטנות ומדר"ן ולקוטים ומזיז והגהות על מדרש רבה ופרק השלוש וקונט' זעיר שם שיכיס לם' שם הגדולים ועד לחכמים שלו, וכו', וכסופו ארש הכבר הגהות והשמטות: ליוורנו, ישרא"ל הי"ה (תקס"א), 4°.

118. **כל בו.** רבו הדעות על מחברו אבר לח נודע, יש מיחסין חותו להתלמידי הר"ף (עיין ש"י). וכמ"ק מיחסו להריב"ש, וי"ח שהות המקרח לפיס ס' הנייר, והג"מ מיד"ח ביעל רוב הדעות החלה ומחזיק בדעתו שמחברו מעתיק על הרוב מס' ארחות חיים לר"ח הכהן מלוניל כאבר ירחה הרופה בשב"ח וח"ו וכ"ל ח' ושה"ג שלי ח"ב במקומו, ובקונט' שם הגדולים לנכל מהר"ם משלינשט"ע כתוב שחיברו ר' שמריה ב"ר שמחה (עיין דבריס עתיקים כ' דף ט'). ומנכי הטעיר הוכחתי במיטור שהות מהדורח קמח מס' ארחות חיים להרא"ה הכ"ל ולות בהג"מ מיד"ח, ונדפסו דברי חלה בכ"ח שמיני מכתב כ"ב, ע"ם.

הספר הזה כולל דיוים לכל השנה ומנהגים וסדרי תפלות ופי' הגדה ש"פ כעין ש"ע ח"ח ודיני משור והתיר כש"ע י"ד ומה"ע וקלת דיני ממונות כש"ע ח"מ, גם ס' מורה חטאים לו ס' הכפרות והוא סדר דרכי תשובה מהרוקח ז"ל (סי' ס"ז), תקנות לגמ"ה וגזרות קדמונים

ותקנות כ"ה (סי' קי"ו—י"ז), מעשה הורה לכבינו הקדוש ודמות כסא שלמה ומעשה דביב"ל (קי"ח—ק"כ). נדפס ג"כ בס' תורה אור לב"ד ן' יחיאל פ' ל"ח ונקרא בס תגרת שבלת ריב"ל לרבן גמליאל ולזקני ישראל, כמו שמסיים בכלבו, ע"ש. טעם מילה ע"פ קבלה ונקרא ס' פרישה וגימטריות ונוטריקון (קכ"ח—ג') דיוים מהרלב"ן ום' התשב"ץ וה"י מקורביאל והר"ף וסו"ת ומה"י בעל המעשה ופסקי לקוטי מהר"ף ז"ל ופסקי בעל התרומה ודיוים שונים וסו"ת לגמוניס, ובסופו מספר התכס להרמב"ן: חמו"ד (ד' יצן מאד, עיין כד"ח וכת"כ). אריכינו, חש"ר. קושטנטינא, ר"פ. ד"ו, ש"ז. שם (תוספות מרובעות) שב"ז, 2°. ד"ו, של"ב, 4° (ש"י). פיורדא, תקמ"ב, 2°. לבוב, תר"ך, 4°.

119. **כל בו** לפורים. כולל סו"ת שכורים מערבית לפוריס שתה הרחית התקנות קדום יוצרות הוספעות זמירות ועילה לפוריס ושיר המעלות ליולדת בפוריס ותקדמות לפוריס עס פי' המלות, ועד תחכון יציב פתגם לפוריס. כל שלה חובכו יחדיו ע"י ר. נ. ה. לו: ס. ל. ר. (הוא אברהם מענדיל מאהר): לעמבערג, 1855, 8°.

120. **כל דאי**, מאמר —. (עיין תמת ישרים).

121. **כל החיים**. ר' שמואל הלוי. על כל הבע"ח וכל הרמס הרומס על התלמה ובתוך היס על זוכותס תכונתס ובעבעס, תבור גדול כ"י בתמ"ד: (ש"י).

122. **כל מלאכת ההגיון**. (עיין אריסטו).

123. **כלי האופק** לר' יהודה בן ויראגא: כ"י בוואטיקאן (נזכר בספרו: Etwas über die rabbinische Literatur S. 22 Anmerk. 4) וכ"י יוא"ל.

124. **כלי גולה**. ה"ר משה רבקש (בעל באר הגולה). פי' על מסניות: (שג"ב ג' ושה"ג שני במקומו).

125. **כלי גולה**. (עיין כלי פז לעיל).

126. **כלי הדיונים**. ה"ר משה יקותיאל קויפמאן ב"ר אביגדור ב"ץ. נתור על ס"ע ת"מ ונקור דיני דברי התתכונים: (שג"ב ג"ת ושה"ג שני במקומו).

127. **כלי חמדה**. ר' יצחק אלחריב. על תכמת התכונה, כ"י: (תג"י י' סי' קמ"ד).

128. **כלי חמדה**. ה"ר שמואל ב"ר אברהם לאניידו. דרושים ופסקים ומתמרים תמוהים כסדר התורה כמה דרושים לכל פרשה: ד"ו, בדש"ן, 2°. עוד כל"ל ועס כללי מדרש רבה לר"ת ן' עקרא (?): פראג, ש"ע, 2°. (ועיין זוהן גמ"ל דרפ"ו ופירשנו ח"ב דרכ"ב).

129. **כלי יקר**. מהנ"ל. פי' על נביאים ראשונים מלוקט מכל הספרים שלפנינו בתום' פסחים ותוספי רז"ל: ד"ו, שס"ג, 2°. (ועיין תורה).

130. **כלי יקר**. ה"ר שלמה אפרים ב"ר אהרן איש לונטשיץ. נתור על רש"י ופסחים ע"פ מתמרי רז"ל בסדר התורה: לובלין, שס"ב. פראג, שס"ח. ד"א, תס"ט, 2°. ד"א, תקי"ה. שם, תקכ"ב. שם, תקכ"ז. זאלקווא, תקנ"ט, 4°.

131. **כלי בסף**. רבי יוסף בספי. כך מצאתי: (ש"י). ואתרי שהמחבר לא תשבו במספר ספריו בספרו קבוצת בסף בין שעריס כלי בסף שחיבר גדלה שעשות הוא.

132. **כלי מחזיק ברכה**. ר' ישראל נגארה. על דיני ברכות וביחוד על בהמ"ז: ד"ו, ש"פ, 8°.

133. **כלי המצוע**. ר' יצחק בן שלמה אלחרב. המלאת כלי חדש בתכונה הממוצע בין התסטרלוב ובין המכונע: כ"י מינכען № 246/8.

134. **כלי נחשת**. הראב"ע. נתור מלאכת כלי התסטרלוב לבעלמיום לדעת על ידו תכונת השמיס ומדידת התרן. ולפ"ד התכס ר"מ שטיינשניידר בתוספות חייס דף פ"ז הוא כעין הקדמה לתבונו חקות שמים בתיעגיונות וחזיון, ע"ש. נדפס מחדש מכ"י יען: קעניגסבערג, תר"ה, 8°. ובפי' אהל יוסף על הרתב"ע פ' ויצא ע"פ כרתות פני תלקים וגו' מזכיר עוד נוסח שני ממנו, ע"ש.

135. **כלי הנחשת**. כ"ר אליהו בישיצי הקראי. כ' שערים בנתור תקון כלי הנחשת ועשייתס ובתור מספרי הכוכבים והמבטים: (אר"ץ).

136. **כלי עוז**. מוצא בספרו דרך חיים: (סה"ד שכ"ה). רכיס נקראים בשם דרך חיים ולא ידע לא מי מהם כוונתו.

137. **כלי פז**. על כלי דומה לפסטרלאב ליוסף הפרסי (מוערתיק?): כ"י וואט' 387/10 №.

138. **כלי פז**. ה"ר שמואל לאנייזו הנ"ל. פי' על יסעיה ועס פמיחה וחידושים לנכדו ה"ר שלמה ב"ר אברהם לאניידו: ד"ו, זי"ת, 2°. [ג"ת ס' כלי גולה כמ"ש כשג"ת ס' כ"ד ושס"ג שני ח"ת בשמו, ונכדו סג"ל תיבר ס' מדרש שלמה דרושים].

139. **כלי הרואים**. ה"ר צבי אלימלך שפירא אבר"ק דינאב. פי' על עובדיה וכסופו קצת

הגהות ולקוטים ממנו : לעמבערג , תר"ט . שם , 1850 , 8° . (? 1862 , 16°) .

140. **כלי הרואים ונראים.** (עיין אור ישראל).

141. **כלי הרובע** לר"ש המכונה בלשון הנוצרים פרפישיו היהודי ממרשיליא . על חכמת המדידה והגדסה ותכונה ומחמר בחכמת תלהוה : כ"י רד"א 1166, q № ורש"ר .

142. **כלי רובע השעות** . כ"ר כלב אב"א הקראי . בחור תקון כלי המעות ועמייתם ודברים רבים מחכמת התכונה המייסים לחומים , ונחלק לב' חלקים ולכ"ח יריעות : (אר"ץ) .

143. **כלי הרועים.** בחור על הילקוט , ובעל סדר הדומות רחמו . (עיין בסב"ה בו) .

144. **כליל החשבון** . ה"ר דוד פריזענהויזן . בחור רחבי יסודות חשבון הכללי המכונה (אלגיברא) עם לוחות נחמת: ברלין , תקנ"ז . זאלקווא , תקצ"ה , 8° .

145. **כליל יופי** . ה"ר אד"ם הכהן לעבענ-זאהן . סיר ותפלה ודרוש ליום ניתן בתר מלכות ברחם מדוניהו הקיסר מלכסנדר ניקאלאיעוויץ יר"ה : ווילנא, ת"ר טו"ב, 8° .

146. **כליל יופי** . כ"ר אהרן הראשון בב"ר יוסף הקראי הרופא . בדקדוק לה"ק ולח הבלימו. וכ"ר יצחק תשבי הקראי הבלימו והגיהו והגיהו לביה"ד : קונשטנטינא , שמ"א , 8° .

147. **כליל יופי** הנ"ל מונח ומחוקן עוד , והמניחו לביה"ד בנית הוח כ"ר יצחק טריסקאן הקראי בתב וז"ל : ואחריו (כ"ל אחר כר"י תשבי הנ"ן) קס כ"ר יצחק הטרוקי הקראי בעל חזוק אמונה והגיהו מצניחות הדפוס וקלח שגיחות הממלח מסמונו . . . כי זה לבדו נשאר בידינו אלו הקלקים מכמון ספרי הדקדוק ודרכי מליצת לשון עברי , כי על כל אלה הטיכוני רעיוני להוציאו לאור עם הוספות כ"ר יצחק הטרוקי , אף כי לשמע אזן שמעתי שנדפס ס' זה מקדם ע"י אחיהו מרכנים בעיר אמ"ד ,אמנם בעיני לא רחיתי מלבד הבעתקה הזאת ממעוטו : גוזלאוו , 1847 , 4° .

148. **כליל יופי.** ר' לוי . תבנית אגרות ומליצות ללמד לכתוב למות ומחכמת הגיון : (ש"י) .

149. **כליל יופי.** ה"ר מרדכי כומטינו . פי' על התורה אר על הנ"ך:(אמשטלדם 1839 דף קס"ב).

150. **כליל תכלת.** ר' מנחם ב"ר משה רבא . קלור מספרו חות רבא : (ש"י) .

151. **כליל תפארת.** ה"ר משה בה"ר אברהם יקותיאל זלמן ליבטשטיין.דרושים,כנראה מזכרונם בס' זרע אברהם לאביו הנ"ל:(שי"ג).

152. **כליל תפארת** . ה"ר צבי הירש ב"ר מאיר . ל"ח דרשות : ברעסלויא, תק"ם, 4° .

153. **כלילה ודימנה.** ספר קדמון הזות וספורים משיחות בע"ח דומם וצומח וערפלי הבל חמולחם . נזכר בקלח ספרי קדמונים וממלח עוד בימי ס"ר אברהם בר"ח ביבאגו . (עיין בספרו דרך אמונה דף מ"ו ע"ל וב') .

154. **כלילת יופי** על ח' התכונה . ר' אליה כהן די מונטאלטו . (והוא בעל אגרת וכו' בב"י פאריז 1047 №) כ"י וואט' 379/3 № (עיין הכרמל תרכ"ג ע' 320 : רמש"ש) .

155. **כלילת יופי** . ה"ר אברהם יצחק לונטעשויץ . עשרה מאמרות וי"ז שלות בכללי ס"ם וחזקות לפיסוכת ודממונת , ולח נדפס בזה רק ג' מאמרות וד' שלות : רעדלהיים , תקע"ג , 4°. [וכ' בהקדמתו שחיבר ס' ברכת אברהם יצחק על הל' ברכות וס' אילו של יצחק על מס' כ"מ , ע"ש] .

156. **כלילת יופי** . ה"ר אליעזר ב"ר זאב מאוסטראווצא . בחור על אגדת רבב"ח וסבי דבי אתונת בדרך דרוש בכמה חופיים ודרושים על הרבה מסרות ומחרי מאמרי פליחות בחלמוד ע"ד מוסר השכל:נאווידוואהר, תקמ"ג , 4° .

157. **כלילת שמואל** . (עיין שאילת שמואל) .

158. **כלים של בהמ"ק** . מס' — . נמלח בס' עמק המלך פי"ח דף י"ח ע"ב , ונחלק לי"ב מסניות . (ועיין מדרש אגדת בראשית) .

159. **ס' הבלימה.** ר' ראובן הספרדי . מוכח בפי' הר"מ בוטריל ע"ם יעירה במלחת עשר ספירות , ע"ש .

160. **ס' הבלימה** . (עיין כלימת הגוים בסמוך) .

161. **כלימת הגוים** . ר' פריפוט דוראן (האפודי), ונקרא ג"כ ס' הבלימה . ויכוחים ומעמות בעניני התמונה והדת ונחלק לי"ב פרקים . וכתוב שם שחיברו בשנת הגזירות בספרד וקטלוניה: כ"י רד"א 1176/a, q № וכ"י רש"ר ורח"ם 341 ,ב/460 № וכ"י ווין ר"ח 16 № וכ"י די רוסי 120 № . גם מלחתי זכרו בחלסף תקמ"ס דף מ"ו ומיוחס שם לרב חסדאי גאון וכן מלחתי ברשימה נדפסת בתמ"ד פרופס שנת תקמ"ו . ונראה כי חלוקת הדעות הוא בחובן שניר שראה שנזכר בו שם חסדאי אם הוא שם הממחבר או מוכר לכבוד חיים ושמו חסדאי . (עיין בחוברות מייס דף שם"ד—ס' ועיין כ"י ווין ר"ח 16 № בחרוכם) . ולכל הדברות לא נודע עוד אל נכון מי הממחבר , כי בחוב בו ז"ל : שמעתי בזמן הכחרות בהיותי ביעיבא רבותי בחחבונו

וכו' , ח"כ מסמע קצת שהיה מסכנזי ולו נרפתי ולא ספרדי . ומסמע עוד בכ"י די רוסי 122, № 1269, 124, .

162. **כלכלת שבת** . (עיין משניות עם פי' תפארת ישראל) .

163. **כלל הלמודים** . האריז"ל . כללי הקבלה וכוונות , כ"י , ובו סכ"ז פרקים : (ש"י) .

164. **כלל קטן** . מהנ"ל . ג"כ עניני קבלה . (עיין אוצרות חיים נחות ח') : (ש"י) .

165. **כלל קטן** . ר' דוד בן יו"ט בן בילא . נמה מ"נמנך הרופח על מכמת הכוכבים : כ"י הפליט 2 № ג' .

166. **כלל קטן** . ר' מַתַי . פי' על פ' המזיגו : קונשטנטינא, חש"ר, 4°. (פירסם מ"כ דף של"ד).

167. **כלל קצר** . ה"ר יהודה ב"ר יוסף בולאט. יחלק כל החכמות לט' סוגי למודים בעליות שלם שלם וסדורם , ומעלות חכמה על דעותה כז' מכמה , ובדמסונה מדבר על מעלות למוד התורה ולופני הלמוד לכמה פניס: קונשטנטינא, חש"ר (כמנת עשתי עשר לשולשלן שוליימלן : הרצ"ב) 4° .

168. **כללא דפסחא** . (עיין פני יוסף) .

169. **כללות החכמה** להאריז"ל . רמסיק יסודי למודי הקבלה שלו , כ"י : (ש"י) .

170. **כללות ופרטות** נסדר ההסתלסלות להאריז"ל : כ"י רד"א № 971, q .

171. **כללי בג"ד כפ"ת וק"ח ומאמר המאריך** . (עיין מנחת שי) .

172. **כללי הגמרא** להרדב"ז . (עיין מהררי נמרים). ולבדו: חמ"ד (זאלקווא ?) תק"ט, 8°.

173. **כללי הגמרא** או —התלמוד.(עי' הליבות עולם , יבין שמועה . ועיין כללי הש"ס לפלן).

174. **כללי דינים** ולקוטים ופי' עניני הנדסה המפוזרים נש"ס ופי' לסון הרמב"ע (שמות ג' פסוק י"ד וט"ו) נלה"ק ומיטלקי,לא נודע למי: כ"י שד"ל .

175. **כללי דקדוק** ה"ר דוד ב"ר שלמה אלטשול . נדפסו נמ"ך ד"ו תל"ה—ח' 4°.

176. **כללי דקדוק** או כללי הנקוד ליהב"י הנקדן . (עיין עין הקורא) .

177. **כללי דקדוק** ה"ר יחזקאל אבד"ק זאגער . ז' מערים , ובסופו מתמר על דרמת רז"ל "לא כתתי נכתב תמי נקרא" : כ"י מסנת תק"פ ניד נעל המ"ג 8° .

178. **כללי דקדוק** לסון עבר נקלור לה"ר שמחה קאליסאנו : ד"ו (?) . . . ווילנא , ת"ר . שם , תרי"ב , 8° .

179. **כללי הדקדוק** לה"ר יהודה בריא"ל. נדפסו פעמיס: (זצ"ל י' סי' ז',ולא רמינו פס לף אחד).

180. **כללי הדקדוק** לה"ר שלמה ידידיה סיניגאליה . כ"י : (שם ס' סי' מ"ן) .

181. **כללי הדקדוק** לה"ר שמואל דוד אוטולינגו (שהיה שנת התע"ו בווינ'יציא) : כ"י הפליט 9 № ס' .

182. **כללי הדקדוק** נקלור ועשרת הדנרות לקולח נלכול : חמו"ד , 4° .

183. **כללי הדקדוק** נקלור לכ"ר מאיר בכ"ר יאיר הקראי.ב"ר:(כ"מ ג"ז נם' רביר נו' 16 . ועי' סימני כל השמנה בנינים) .

184. **כללי הדקדוק** שכתב ר' מרדכי (?) לתלמידיו : כ"י וואט' 296/2 № .

185. **כללי הדרושים** בהסתלסלות הקבלה לכל דרומי המריז"ל מסודרים ע"י ה"ר אלישע איטאליאנו ז"ל : כ"י רד"א 970, q № .

186. **כללי ההגיון** לר' דוד בן י"ט בן בילא : כ"י רח"ם 342 № .

187. **כללי ההוראה** . קלור ס"ז וס"ך על י"ד לפסק הלכה : כ"י רד"א תקמ"ב וכ"ד לא מלאתי.

188. **כללי ההוראה** לה"ר משה רבקש (בעל באר הגולה) : (שג"ב כ"ט ושה"ג שלי כמקומו).

189. **כללי ההוראה** . (עיין דרכי הוראה) .

190. **כללי הנדסה** . (עיין ראשית למודים) .

191. **כללי ההקיש** לר' יעקב אנטולי : כ"י די רוסי 1365 № .

192. **כללי חכמת האמת** . ה"ר משה חיים לוצאטו . ויכוח רב ותלמיד להסיר ספיקות עלומות על חכמת הקבלה , כ"י ניד רמש"ג : (כ"ח ג' דקנ"ע סערה כ"ע) .

193. **כללי חכמת המספר** . כ"י רח"ם 772/c № כוח תלת מס' . לר"ח כ"מ:(רמש"ש).

194. **כללי יין נסך** להרא"ה . (עיין עבודת הקדש) .

195. **כללי הלמוד** לה"ר משה בן דהן בן יוסף מקוימברא בפורטוגאל : כ"י די רוסי 1266 № . ומולי כוח הר"מ ן' דאנון וכללין המודעים .

196. **כללי מדרש רבה** לר"א ן' עקרא. (עיין מהררי נמרים, ועיין ג"כ כלי חמדה ומ"ם סס) .

297. **כללי המצות** לר' יוסף גיקיטיליא נסדר כל המלות למחלקותם וכללים,כ"י ר"א אשכנזי: (תום' עק"ר תר"ע 24) .

298. **כללי משניות** נכלל וסדר קדשים וטהרות נפרע . (עיין זכרון יהודה) .

199. **כללי הנקוד** ליהב"י הנקדן בדיני הנקוד והטעמים וחלק לשערים, והקדמת הספר נדפסה ע"י הר"ן היילפריין בחומש מאור עינים שלו. (עיין תורה, ועיין דרכי הנקוד).

200. **כללי סוד העבור** לר' רפאל הלוי הנובר: כ"י רח"ם № 345.

201. **כללי קבלה** להאריז"ל. נדפסו בסוף ס' תקוני זהר, ע"ש.

202. **כללי הרא"ש** שנדפסו בווינציה שנת שס"ז יש בהם תוספת, וחלו שלחם מכן מהכ"י קמרו דוכן למהכת"ע: (שג"א ד' ושה"ג שלי מ"ב במקומו). והם זו"ת הרא"ש ד' שני (עיין שו"ת הרא"ש). וקרא להם כללי הרא"ש שמסודרים לכללים.

203. **כללי הרפואות**. בחור טבע סגולות ומעלות העסבים והסמים, כלוה לו ס' המעלות על טבע סגולות ומעלות שרשים ועלים וקליפות ופירות גרעיני הזרעים והפרחים וטבע כח מימיהם ומיצם, ובסופו ס' סינונימי בחור כל מלות זרות מלשון ערבי המצאות בספרי הרפואות נעתקות בל' רומי: כ"י רד"א № 1135, F.

204. **כללי שמואל**. (עיין תומת ישרים).

205. **כללי השמועות** והלכות מהרי"ף מס' תענית ושנת לר' אהרן ברביה ממודינא: כ"י יוא"ל.

206. **כללי השמים והעולם**. (עיין אריסטו).

207. **כללי הש"ס**. גדולי הסשוים והחכמים חברו כמה ספרים להורות לתלמידים דרכי התלמוד, מלבד כמה מחבריס חסר בתוך חבוריהם דברו בכללים, והנה לך רוב החבורים שהחברו בזה: א) דרכי התלמוד לרביעו סעדיה גאון. ב) מבוא התלמוד לרביעו שמואל הנגיד. ג) סדר עולם להרמב"ם. ד) ס' כריתות. ה) דרכי הגמרא לר"י קנפנטון. ו) הליכות עולם. ז) הר"ם דאנון (תלמיד מהר"י אבוהב). ח) כללי הגמרא למרן הכ"י. ט) כללי שמואל למהר"ש סידיליין. י) כללי הרב בצלאל אשכנזי. יא) שלרית יוסף. יב) יבין שמועה. יג) הליכות חלי. יד) גופי הלכות. טו) כנסת הגדולה. טז) שיירי כנה"ג. יז) תחלת חכמה. יח) ידי מלחכי. יט) בסוף ס' בחר יעקב. כ) קונטרס הגהות בע"ס חות יחיר בחסוכותיו סי' ל"ד ונדפס בס' כריתות ותחלת חכמה בשם אסיפת הכללים (שג"ב כ"ת). כא) הג"מ מיד"ח רלה בכ"י יש נוסן הטתק שני פרקים שחסרו מספרים שהקדים הרמב"ם לפי' המשנה בחור מלות הקסות בש"ס וכללים בו. (ול"א מ').

כב) בעל ס' סדר הדורות חיבר כללי הש"ס, כמ"ש בתחלת הספר, ע"ש. כג) כללי הש"ס נמצאו בסוף ס' מחיר נחיב לר' שבתי ב"ר אליעזר זוסמאן (ול"ב ג' וד', ועיין שה"ג שלי מ"ב במקומו). וזן ממנה כי יש ויש להוסיף עליהם ספרי כללים חדשים גם ישנים, וימצאם הקורא שים לים על מקומו.

208. **כללי השי"ס**. (עיין דרך תבונות).

209. **כללי התלמוד** נעשין מסקלות ומדות בתלמוד על סדר ס"ב, לא נודע למי. ונכתבו ע"י ה"ר אליעזר ריאיטי בקוסיאן שנת שע"ב: כ"י רח"ם 344 №. וע"ש בסופתת דף שכ"ח, ועיין חג"י ח' סי' קי"ב.

210. **כללי התלמוד** או — הגמרא. (עיין הליכות עולם, יבין שמועה).

211. **כללים**. (עיין אריסטו).

212. **כללים** על דברי קבלה היוצאים מהזוהר ומכתבי האריז"ל, ל"ב כללים: חמו"ר, 8°.

213. **כללים** בדרכי הנגת המקדמות להראב"ע: כ"י שד"ל.

214. **כללים** וחי' עה"ת ועל התלמוד, כ"י, לה"ר יעקב בה"ר יצחק נונים ואים: (חג"י י' סי' יו"ד).

215. **כללים** יפים על הדקדוק למתמילים. כ"ר מרדכי בכ"ר ניסן הקראי (נע"ס דד מרדכי וכו') כ"י: (אר"ץ).

216. **כללים** בקבלה מגולי האריז"ל. נדפסו בסוף ס' התקונים בקוסטנטינא, ועוד לחה הג"מ מיד"ח כללים בכ"י: (ש"ב כ"ז ושה"ג שלי מ"ב במקומו).

217. ס' **כללים** על ש"ס ופוסקים, כ"י, לה"ר יעקב רפאל חזקיה חזק: (חג"י י' סי' ל"ה).

218. **כללים** בקבלה לר' מנחם (תלמיד הרוקח): כ"י יוא"ל.

219. **כללים** על ספרי קבלה. (עיין סדר הדורות).

220. **כללים** לשמושים בחכמת הסמת לרמ"ח לוצאטו. הסלימם ניוס ע' מיר התע"ד ונלחה שמסה טוניא מיזה דבר לס' כללי חכמת האמת דלעיל, כ"י יוא"ל: (כ"ח ג' דף קל"ד סערה פ"ד).

221. **הכללים והשרשים לשבועות**. (עיין משפטי שבועות).

222. ס' **כנויים**. ר' דוד כהן די לארא. כל כנויי השמות השויס בכל דבר ודבר. הוצא בהקדמת ספרו עיר דוד, ע"ש: (תום' ע"י).

223. ס' **הכנויים**. (עיין סדר הדורות).

224. **הכנור**. ה"ר דוד ב"ר צבי הירש ראזענבאנד. סיריס שויס: ר"א, תר"א, 24°.

225. **כנור אבל**. ה"ר אפרים בר"י וועהלי. זיל מספד על מות ר' ומלף פרעמקילם, מוכר בל"מ ונעתק ללה"ק ע"י מ' מתתי' סס, עברית ומסכמית: פראג, 1807, 8°.

226. **כנור אבל**. ה"ר צבי הירש בן־דוד מליטשקויא. זיבי תוגיון מקוניים על מות החכם הרופא ה"ר נתן דלמרינר ז"ל: פראג, תקע"ר, 8°.

227. **כנור נעים**. ה"ר שמואל דוד לוצאטו. זיבים זמיים: ווין, 1825, 8°. ונספח גם לספרי נכה"ע לנמת תקפ"ו, ע"ם.

228. **כנסת הגדולה**. ה"ר חיים ב"ר ישראל בנבנשתי. מכוכ נפלא על כל חלקי טוריס וכ"י, מנהר ומחסף לכל דברי הפוסקים הרלמסונים והמחכונים ומכל הסו"ת ותי' דיניס מספרים לדפסים וכ"י וסידר לותם כסדר כל סימן מטור וב"י עס מפתח ומ"מ מכל התלמוד וסוגיות לסוותם גפ"ת ללה נמלחים בכל סו"ת ופוסקים ומפרשים מסודר כסדר התלמוד, גס מ"מ ומקת סו"ע נרמב"ס וטו"כ המגיד והכ"מ וכן בסמ"ג ורמב"ן, ומהר לא מלת מקום לסדרם בעוב וב"י סידרם על סדר המיימוני, גס מביא כל הלסוותם שנמלאו בפירסי"י והרמב"ן עה"ת ופסקיס כסדר התוכח ומפרש כללי י"ג מדות התוכח וכללי הגמרא וכללי דרכי הפוסקים.

והנה לדברי הג"מ מיד"ח נדפסו בסמוכה חלקים, ושניס מהס קרוב בסס שיורי כנה"ג, והס מהדורה בתרא על חלק מ"ח ומקת ח"מ, ומלה הס תהר לחיתי עד היום.

229. **כנסת הגדולה** הל"ל ח"מ כל"ל על טור וב"י מ"ח: ליוורנו, תי"ח, 2°. שם, תקנ"ב, 2°. (יוא"ל, ולא מלחתי לו מכר).

230. **כנסת הגדולה** הל"ל על טור וב"י י"ד עד סוף סי' ס"ט: קונשטנטינא, תכו"ן, 2°. עוד כל"ל מסי' ע' עד סוף סי' קע"ד: שם, תע"א (תע"ז ?) 2°.

231. **כנסת הגדולה** הל"ל על טור וב"י מה"ע: אזמיר, תצ"א (רח"ס ומוכנים, ודלא כפירסה מ"מ דף ק"ז וצ"ל: תע"ר) 2°.

232. **כנסת הגדולה** הל"ל על טור וב"י ח"מ עד הלכות נזקי שכנים, והוסיף בו מספרי סו"ת מדעתו: אזמיר, ישמ"ע. פיורדא, תנ"ב, 2°. עוד כל"ל על טור וב"י ח"מ ח"ב: אזמיר, תצ"א (ורח"ס № 1916: תפ"ה) 2°.

233. **כנסת חכמי ישראל**. סו"ת לה"ר ישעיהו ברלין בה"ר ליב מוביה. (הקדמת תתנו לסלוחות, ע"ם).

234. **כנסת יחזקאל**. ה"ר יחזקאל קאצינעלנ־בויגן אבד"ק אה"ו. ק"כ סו"ת: אלטונא, תצ"ב. סדילקאוו, תקצ"ד, 2°.

235. **כנסת ישראל**. ה"ר גדליה בה"ר ישראל ליפשיץ. קלור ודוגמת מקנת מבוריו, וסס: א) ס' נפלאות על מסניות דלת נתפרסמו מקדמי ונפרטו סדרי זרעים קדשים וטהרות. ב) הפלאה פי' פסוקים תמוהים בתורה ופירסי"י. ג) פלא קלור מחבוריו לעם"ס במקומות סמומים. ד) סוגר חרי"ג מצות כמה מדרגות להס ולסלק כל הקושיות מקמי דקמי. ה) סוגר טהרות על מסניות סדר מהרות. ו) סוגר יסודי תורה מקור לתורה שבע"פ ופי' י"ג מדות התורה.) תורת כהנים סדר עבודת ביהמ"ק וסדר לביסה ומהות המלוסת. ח) דרך חיים פי' קלר לס' יסירה. ט) סתרי תורה קלת מסעור מעשה בראשית: ברעסלויא, תקע"ח, 4°.

236. **כנסת ישראל** לה"ר ישראל ב"ר אברהם סגרי. (עיין זל"ל מ' סי' מ"ע כ').

237. **כנסת ישראל**. (עיין היונה, מעון הברכות).

238. **כנף בגד**. (עיין בגדי הקדש).

239. **כנף רננים**. ה"ר אברהם אזולאי (בע"ס חסד לאברהם וכו'). קלור ס' הכוונות להמריז"ל על תפלות, כ"י: (שג"ב ט"ו ושה"ג שלי במקומו, ועיין גס ש"י).

240. **כנף רננים**. ה"ר חנוך זונדיל ב"ר ישעיה לוריא. בתור על פרקי אירה ע"פ דרכי הטעם בללוסים: קראשאשין, תר"ב, 4°. פרעסבורג, תרי"ט, 8°.

241. **כנף רננים**. תפלות וכקנות לכל השנה ולסבתות וי"ט בתכון ומסקל כמנהג מיטאליא עס פי' כ' יוסף ידידיה ב"ר בנימין ברמי: ד"ו, שפ"ז, 4°.

242. **כנף רננים**. ר' יצחק ב"ר מתתי' אלטרינו מציננולי. פי' על סיה"ם: כ"י יה"ש. ובכ"י רח"ם № 350 נמלא כ"י המתבר וסס מהיו אברהם, וע"ם במפתח דף ע"ו.

243. **כנפי יונה**. ה"ר מנחם עזריה מפאנו. כוונות התפלות וכללי קבלה מלוקטים מכתבי המריז"ל, ד' חלקים: קאריץ, תקמ"ו, 4°.

244. **כנפי יונה**. פעולת לרופי השמות והקמיעות ומימושים מהריס ע"ד הסוד, ובסופו ז' סו"ת בעניני קבלה להאריז"ל, כ"י. ומהר"ן שפירא בס' מגלה עמוקות לופן רי"ג ומהרי דוכתי מיחסו להאריז"ל בכל. ועיין ול"א ג' ול"ב ג' ושה"ג שלי במקומו, ועיין מאסף תקמ"ה דף מ"ו.

245. **כנפי יונה**. ה"ר יונה לנדסופר מפראג. מי' על ס"ע י"ד עד סי' קי"ח: פראג, תקע"ב, 2°. [ג"ח ס' שילה על הלכות ודיניס, ומולי זהו חלק ממנו, וע"ע בהקדמת ספרו מעיל צדקה].

246. **כנפי נשרים**. ר' עמנואל ב"ר יעקב. לוחות לחשבונות המולדות: כ"י רד"א q № 1166, (ועיין שש כנפים, ועיין בהפתח מגילות חייס לרח"ס דף ע"ז).

247. **כנפי נשרים**. (עיין לשון זהב, תורה בסס מקראי קדש).

248. **כנפי רוח**. (עיין רוח חיים).

249. **כסא אליהו**. ה"ר אליהו ישראל בה"ר משה ישראל אבד"ק רודים. מי' פוסקים ודיניס על כל ס"ע ס"ח וקצת ס"ע י"ד לה"ע וח"מ . . . [ג"ח ס' אזור אליהו ע"ס מקח וממכר לרב המי גמון, ס' אדרת אליהו על כתורי הרמ"ס על סמ"ג הנ' פסח שופר כ"ס ויו"כ וסוכה. דבר אליהו דרושים].

250. **כסא דברכתא**. (עיין יין הרקח).

251. **כסא דהרסנא**. (עיין בשמים ראש).

252. **כסא דוד**. ר' דוד מסיר ליאון הרופא בן לוי.ס' תקירות ופילוסופיא: (ש"י ותוספות ס"י). ויותר נרחב בשם כ"כ יהודה מסיר ליאון.

253. **כסא דוד**. ר' דוד ב"ר יצחק כהן די לארא. כל מגלי חז"ל ומליצותיהם בס"ם נגלי וירושלמי מדרש רבה ותנחומא וילקוט וזוהר וספרי ספרים כסדר ס"ב, כ"י. ומזכירו בהקדמת ספרו עיר דוד: (תוספות ס"י).

254. **כסא דוד**. ה"ר חיים יוסף דוד אזולאי. דרושים ונסופו גאולת עולם על הגדה ס"פ וקונע' פני כסא השמעות ותקונים: ליוורנו, תקע"ד (רמ"ס ורונשנס, ויוע"ל: תקס"ג) 2°.

255. **כסא דוד**. (עיין ארבע חרשים).

256. **כסא כבוד**. ה"ר יהודה עבאס (וקוה"ד דנ"ב ע"ב: משה יהודה). פי' על מס' כלה סופרים שמחות ממס' קטנות. וסיס כיד הג"מ מיד"ח בכ"י, כמ"ס בשנ"ב י' פ"ט ושם"ג שלי ח"ח בשמו.

257. **כסא מלך**. ה"ר שלום בוזאגלו. פי' על התקונים: ד"א, תקל"ד, 8°.

258. **כסא נבון**. ה"ר משה דוד ואלי. ס' קבלה: כ"י יוא"ל.

259. **כסא רחמים**. ה"ר חיים יוסף דוד אזולאי הנ"ל. פי' על מס' כלה סופרים ומנות דר"ב עם פני כסא השמעות ותקונים, ונסופו שערי רחמים פתיחות: ליוורנו, תקס"ג, 2°.

260. **כסא שלמה**. ה"ר שלמה זלמן ב"ר יהודה ממיר. פי' על נו"כ בדרך פרד"ס. מניחו בסברו שלחן שלמה: (שי"ג).

261. **כסא שלמה**. ה"ר שלמה זרקא. מי' על ס"ס: ליוורנו, תקצ"ו, 2°.

262. **כסא שלמה**. דרושים לר' שלמה חכים (מחר מות המחבר ע"י בנו ר' שמואל): שאלוניקי, מכ"ל אש"ר ל"ך, 2°.

263. **כסאות לבית דוד**. ה"ר יהודה עשהאל ב"ר אליעזר דוד מה טוב. על מדות העולם ושבעה רקיעים וגלגלים ויסודות ועל השמרת הנפש ותמיה"מ ושמרי עיקרים ומתנגד לפילוסופיא ושמרי חכמות ועל מעלת כתב ולה"ק ועל מחברי ספרי פיוטים ותפלות ומנהגים ועל דת ישמעאל ומנהגיס, ומחלק לח' בחיס ונו"ן שערים ותחר כל שער מ"מ למלות כל הענייס: ווירונה, את"ה (עס מספר המותיות, וע"כ הוא ת"ש). ומזכיר בהקדמתו וז"ז ספרו יהודה מחוקקי שיסים ומליצות, וס' עיר דוד לאביו ע"ח ודרושים ומידושים.

264. **כסות עינים**, קונטרס —. (עיין תשובה מאהבה).

265. **כסף אחר**. (עיין זבחים שלמים).

266. **כסף טהור**. (עיין מעין החכמה).

267. **כסף מזוקק**. ה"ר יאשיהו ב"ר יוסף פינטו. דרשות ופסקים ממחריס תמוהים על פסוקים בסדר התורה: ד"ו, שפ"ח, 2°.

268. **כסף משנה**. (עיין משנה תורה).

269. **כסף נבחר**. ה"ר אבי עזרי זעליג ב"ר יצחק אייזיק מרגליות. פסקים ודרשות בסדר התורה ונסופו מפתח המחריס: ד"א, בע"ת. ליוורנו, ת . . ., 2°.

270. **כסף נבחר**. ה"ר ברוך בענדיט גאיטיין. כללים על רוב טיעות הס"ם להלכה, ג' חלקים: פראג, תקפ"ז—ח', 4°.

271. **כסף נבחר**. ה"ר יאשיהו פינטו הנ"ל. דרשות בסדר התורה ולקט פרשיות ב' דרשות עם מפתח בסופו: דמשק, שס"ה. ד"ו, שפ"א, 2°.

272. **כסף נמאס**. מהנ"ל. פי' על מגלת מיכה, כ"י.

273. **כסף סיגים**. ר' יוסף אבן כספי. מחה ועשר שאלות עמוקות בתורה ובנביאים. כ"כ בספרו קבוצת כסף הנדפס בדברים עתיקים ב' שלי ריש דף י"ח, ומזכירו גם בפי' מיכה שלו ע"פ "מלריס נתנו יד" ע"ש.

274. **כסף צרוף**. ה"ר יאשיהו פינטו הנ"ל. פי' על מגלי: ד"א, תפ"ט, °8.

275. **כסף תועפות**. מהנ"ל. פי' עה"ת. כ"כ פתכס ים"כ בהקדמתו עה"ת בכסף סג"כ דף מ"ז ע"ב. עיין סג"כ טו"כ ובסג"ג בלי ה"כ "בסף נכתר" ואינו מוכרח לפ"ד.

276. **כעת חיה**. (עיין מראית העין).

277. **כף אחת**. ה"ר חיים יוסף דוד אזולאי. למודים כוונות ותפלות: ליוורנו, תקס"ב, °16. פיסא, תקע"ו, °8. (ועיין עבודת הקדש).

278. **כף אחת** הנ"ל וגלוי לו ס' יוסף בסדר סנסן ליאיר ושומר ישראל, (עיין כל מו"ח במקומו): זיטאמיר, תרי"ר, °12. ונדפס גם ז"ז.

279. **כף אחת**. שם ספר הגמלת ביד כ' מעגדיל לתלמעסבערג בקרעמניץ חסר שער, וכתב לגי וז"ל: תחלת הספר: כף אחת עשרה זהב מלמה הגהות וגוהות מלירות ומזהירות שחיבר הרבני ה"כ יהודה ז"ל, הוא הפיוט שלה לזכרה המורדף ממצבו גבול הדורות (?). ועתה הוקס על בפיכות עניניו ופתרון מלותיו ובקשור סגנון מליצותיו. לחמר המניה משה בן יעקב ישראל בירינגען מבחר המלות והפיוט הנ"ל גם בחיזה זמן היו עשרה הרוגי מלכות. °8, עכ"ל.

280. **כף ירך יעקב**. (עיין תורה).

281. **כף נחת**. ה"ר אברהם ב"ר יהודה היילבוט. פי' על פרקי לבות: אלטונא, תקל"ט, °4. [ג"ח ס' בינה רבה על מדרש רבות ושחרי מדרשים וס' ערוך קטן על התלמוד].

282. **כף נחת**. (עיין משניות).

283. **כף ונקי**. ה"ר כליפה מלכה מק"ק אנאדיר. פי' התפלה ומיריס ועניניס לחריס, ונחלק לחמשה חלקים כנגד לנגעות הכף: (שג"ב כ"ו ושה"ג בלי במקומו).

284. **כפורי כסף**. ר' יוסף אבן בספי. סחיבות על פי' הרחב"ע עה"ת ועל קלת הגחות הרמב"ם במורה נבוכים. עיין בספרו קבוצת כסף לחבר בדבריס עתיקים כ' סוף דף י"ב.

285. **כפורים**. (עיין חיי הנפש).

286. **כפות זהב**. ה"ר יוסף ב"ר אשר כ"ץ. נחלק לב' כפות, לחת חי' הלכות ופלפולים והמציה עשרים דרושים: ווילנא והוראדנא, תקצ"ו, °4. [ג"ח ס' ענף עץ אבות חי' תורה בשם לחותיו וכוחיו].

287. **כפות כסף**. ר' יוסף אבן כספי. פי' על מגלת רות ולחיכה: כ"י מינכען № 265 וכ"י רד"א a № 272, q. ונדפס על לחיכה בלגרות ים"כ ח"כ דף מ"ב, וכו'.

288. **כפות המנעול**. ה"ר אברהם פרוסטיץ. פי' על פרקי לבות: ווין, תקע"ח, °8.

289. **כפות תמרים**. (עיין מעין גנים, שבות בארץ).

290. **ס' הכפרות**. (עיין יורה חטאים).

291. **כפתור ופרח**. ה"ר דוד בה"ר אריה ליב. פי' על סיה"ם ונלוה שלות שכי לבי לחוכת לר"י בן חניה בדרך דרום ורמז ותקוני שבת והם רבון לחר סיה"ם ושלום עליכם ורבון ופרשת לשם חיל ושיר לחקינו שעודחת וכו' שלומרים בשבת ערבית ושחרית קודם קדוש ופרק במה מדליקין, וכשופו דרום לתורה: חמ"ד, תקט"ו, °12.

292. **כפתור ופרח או ישרש יעקב**. ה"ר יעקב ב"ר יצחק לוצאטו מצפת. פי' על כל לגדות הש"ם בגלי וירושלמי ומדרשים ותוס' ומלמרי זהר הגלחים כזרים בעיני העמים, מלוקט מספרים רבים ומסודר כסדר התלמוד עם פשטים וספורי מעשיות לכל מסכת ועם מפתח העניינים ונקרא ג"כ כוונת האגדות: באזיל, שמ"א. ד"א, תפ"ט, °4.

293. **כפתור ופרח**. ה"ר יצחק המכונה אישתורי ב"ר משה הפרחי. כל דיני תרומות ומעשרות וחלה וכל עניני זרעים הנהוגים בא"י ושלרי חלוקי דיעים בין א"י לח"ל, ועל בנין יושלים והמקדש וכל ערי א"י ועל סיעורי המקדש והמשקלות והמדות והמטבעות והלמחים הנלמדים לרז"ל, ועניני הכותים והלדוקים הנמלחים בגלילות הש"ם, וזמן השמיטה וחשבון השנרות, וכו', וחלק לשנים פרקים: ד"ו (ש"ו חו) ש"ש, °4.

294. **כפתור ופרח** הנ"ל עם הוספות שונות ותקונים בקונטרסים מיוחדים ע"י ר' צבי הירש עדעלמאן איש חן טוב: ברלין, תיר"א, °4.

295. **ס' כריתות**. רבינו שמשון ב"ר יצחק מקינון. כללי התלמוד ודרכי הסוגיות וחלק לחמש: א) בית מדות בחור י"ג מדות התורה. ב) בית המקדש כללי למד מן הלמד בקדשים. ג) נתיבות עולם על ל"ב מדות דר"ח בר יוסי הגלילי בחגדות. ד) ימות עולם סדר חנחים וחמורחים לדורותם וסדר רבנן סבוראי וכללי הלכות פסוקות בחלקותם. ה) לשון למודים על דרשות התלמוד מל' הכתוב מלבד ממדות הנ"ל ודרכי המשניות והברייתות והתלמוד:

קונשטנטינא, רע"ו. קרימונה, שי"ח, 4°.
זאלקווא, מבש"ר טו"ב, 8°.

296. ס' **כריתות** הנ"ל כנ"ל ומחריו ס' תחלת חכמה לה"ר יעקב במהר"ש חאניז, והוא תוספות כללים שנאספו בס' כריתות בכל חלקיו הנ"ל, מלוקטים מגדולי הלפסוניס והמחכונים וספריהם ונאמר י"ג מדות הנ"ל בסדר יפה וברור כסדר בעל מדות מהרן, ובסופו ארח מישור מוסר השכל לה"ח בד' פרקים: ווירונה, ת"ז, 8°.

297. ס' **כריתות** עם תחלת חכמה הנ"ל כנ"ל ועוד נוסף בו ע"י המביא לביה"ד ה"ר יוסף ב"ר יהודה ליב פוריש טשארנא: הקדמה בדרכי המשנה מפי' עץ חיים על משניות למהר"י מחניז הנ"ל וכללים שנדפסו בסו"ס הלכות קטנות להנ"ל, וכללים נבחרים מס' אסיפת הכללים לנמו הר"מ מחניז המורס משו"ת חות יאיר, ובסופו ארח מישור הנ"ל עם קונת דברי נמו המניי"ח הנ"ל בדרוש קלר: ד"א, ותבונ"ה, 8°.

298. ס' **כריתות** הנ"ל לנדו עם העלות והגהות רבות לה"ר חיים מרדכי במהר"ש זילבערמאן נאם לקוטי מרדכי: וואַרשא, 1854, 8°.

299. ס' **כריתות** מהעתקת ר' הלל בן רבינו שמואל (ב"ר אלעזר מווירונה ז"ל) כפי הנדת מאשטרו ברונו נלמון הנולני, המעתיקו הוא מהנדת נחליום ומחביליו ומלמנסור ועלי ונאר חכמים הקדמונים: כ"י פאריז 319/c a.f. № (תוס' עק"ד הר"ח דף נכ"נ). והוא על חכמת הנתות. (ועיין ס' הכרתי להלן סי' 320).

300. ס' **כריתות**. ה"ר פינחס הלוי הורוויץ. חי' על מס' גיטין ועל ס"ע מה"ע הל' גיטין, כ"י. ועל ס"ע מה"ע הנ"ל נדפס נאם נתיבות לשבת, עיין זה.

301. **הכריתות**. ה"ר גבריאל ב"ר יצחק אייזיק פאלאק. סיר נעתק מל' הולנלמדי ונדפס עם נוף הסיר עברית והולנלמדית: ד"א, תקצ"ר, 8°.

302. **כריתות הברית**. ה"ר שמעון ב"ר דוד אפנהיים דיין בקרומנויא. הל' גיטין וחלינה מס' העטור עם פי' נאם ספר הברית, ח"ח: אפען, תר"נ, 4°.

303. **כרם חמד**. ה"ר דניאל בלילוים. סיבי סמיניות נ"נ נתים ומאמרי סיניס, ומיניס כ"ח סמיניות לנ' שמואל די קאשיריש על פזמון יגדל מלקים מי ומיר על י"ג עקרים לר"ש די אוליוירה ודיני עירובי חצרות נאסיר לנ' מן המשורניס: כ"י רח"ם 351 №.

304. **כרם חמד**. קובץ חצרות מחכמי זמננו בעניני תורה וחכמה וקדמוניות, נאספו והובאו לביה"ד ע"י ה"ר שמואל ליב נאלדענבערג ז' חלקים, חלק ח' וב': ווין, 1833—1836, 8°. חלק נ'—ז': פראג, תקצ"ח—תר"נ, 8°. עוד כנ"ל חלק ח' וט' ע"י ה"ר שניאור זקש: ברלין, תרי"ר—ט"ז, 8°.

305. **כרם חמד**. (עי' זבחים שלמים, יזמרך כבוד).

306. **כרם חמר**. הנ"מ חיד"א. למודים כוונות והפלות, נלוה לו ס' שומר ישראל נ"כ כנ"ל: ליוורנו, תקנ"ז, 12°.

307. **כרם חמר**. (עיין כרם שלמה).

308. **כרם לידידי**. (עיין האורב).

309. **כרם לשלמה**. ה"ר מרדכי ב"ר שלמה פלונגיאן. נחור על קהלת עם מבוא רחב לחזק לת המסורס: ווילנא, תרי"ז, 8°.

310. **כרם עין גדי**. ה"ר יהודה ב"ר מרדכי הלוי אסיא מווילנא. פי' על חד גדיא: קענינסבערג, תקכ"ד. דובנא, תקנ"ה, 8°.

311. **כרם שלמה**. ה"ר שלמה אמארילייו. סו"ח כסדר טור י"ד תה"ע וח"מ עם נמוקים והקדמה לנמו ה"ר משה אמארילייו: שאלוניקי, תע"ט, 2°.

312. **כרם שלמה**. ה"ר שלמה זלמן ב"ר אברהם גייגער. חי' ולוחות עה"ת: הומבורג, תצ"ח, 2°.

313. **כרם שלמה**. ה"ר שלמה האאס אבד"ק דרעזניץ. חי' דיוים על ס"ע י"ד, ובסופו דלוח הס"ך על הנדת פסח פיסקת כמה מעלות טובות שכתב בשם תכ"ח ושו"ת: פרעסבורג, ת"ר, 4°. וזה הדלוח נדפס גם לבדו בשם דרוש יקר: לעמבערג, 1861, 8°.

314. **כרם שלמה**. מהנ"ל. חי' דיוים כנ"ל על ס"ע ח"ח: פרעסבורג, תר"ג, 4°. עוד כנ"ל על ס"ע מה"ע: שם, תר"ה, 4°.

315. **כרם שלמה**. ה"ר שלמה אהרן זעליג ב"ר יואל מקאדני. חי' סויים בס"ע הלכות פסח בשם כרם חמר וקנת סו"ח וחי' ובסופו דלוח בשם נטיעות הכרם: וואַרשא, תר"א, 4°.

316. **כרם שלמה**. (עיין ישמח ישראל, תפארת הצבי).

317. **כרמי שומרון**. ה"ר רפאל ב"ר שמעון קירכהיים. פתיחה למס' כותים ממס' קטנות על קורות השומרונים ותמונתם

וספריסס, וכסופו מכתב על כתב הסומכוים לסד"ל: ספד"מ, תיר"א, °8.

318. **כרמי שלי**. (עיין ים יששכר).

319. **כרסיא דאליהו**. ה"ר אליהו הלוי אבד"ק אלישנדריא בפיימונטי, כ"י: (כ"ל ג' ושה"ג שלי בסקומו).

320. **ס' הכרתי**. חיברו מאישטרו בורוט בל' נוצרי והח"ל הלל ב"ר שמואל העתיקו ללה"ק, על חכמת הרפואה הכריתים (הנתוח) ועל שמר חלקי החכמה הסיח, נחלק לב' חלקים וכל חלק נחלק לח' שערים: כ"י רש"ד. (הוא ס' כריתות דלעיל ס' 299, ע"ם).

321. **כרתי ופלתי**. ה"ר יהונתן ב"ר נתן נטע אייבשיץ. בחור על טור י"ד בפלפול עלום עד סוף הל' תערובות, וכבופו קונט' בית הסבק על מחלוקת הרמב"ס והרשב"ץ וסיעתם על ענין ספק דלוריתא, וכו': אלטונא, תקכ"ג. זאלקווא, תקס"ג. ווין, תקפ"א. סדילקאוו, תקצ"א, °2.

322. **כרתי ופלתי**. מהנ"ל. ח"ב בחורי הל' נדה עם תוס' בחור לנכדו ה"ל ישראל אייבשיץ ונוסף בו קונט' הספיקות וכללי הש"ס בשם הפארת ישראל: קארלסרוא, תקל"ג. זאלקווא... חמ"ר (אוסטרהא), תקפ"ח, °4. ונמיסס ביחד עם הנתוח ה"ל ברוך תאומים אבד"ק לייפניק: לעמבערג, 1860, °2.

323. **כתב** שלומה מגידונה ע"ד הרעש בשנת קפ"ז: כ"י מינכען (120) 119 №.

324. **כתב אל תורה**. (שני חלק נזכרו בס' אשכול הכופר להקראים וגם נודע מסותם ומחבר).

325. **כתב אל תמים**.

326. **כתב אלכפיא**. רבינו אברהם בן הרמב"ם ז"ל. בחור קצת מחמרי רז"ל ע"ד חמת ופי' על קצת מחמרי ס' המורה ועל פ' דברי חנור בן יקה, חובר בל' ערבי, חלקים ממנו בחוקספורד, וקצתו נעתק ללה"ק: כ"י רש"ד. ונדפס קצתו בכרס חמד.

327. **כתב בשלם**. ר' יוסף ב"ר יהודה ממונטריאלי. חכ"ס מכתבים שונים: כ"י רח"ם 352 №.

328. **כתב הדעת**. ר' ידעיה הפניני. מזכירו הכ"מ ן' מכיב בהקדמת פיהושו לס' בחינת עולם וגם הניב לנו מהותו וגם רגב"ם בס' שער השמים וכן הכיאו לנו נוסן בגל"ל דף חס"ח, ומשנת בכ"י יה"ש, ובכ"י ווין מ"ב 3—32 № מפוהס שהוא ס' הסכל המשכיל והמוסכל לתנונער תלפרתלי מהעתקה קדומה, ע"ם.

329. **כתב הדת**. (עיין כתב הנשתוון).

330. **כתב הפכי האנה**. ר' ידעיה הפניני. נזכר בפי' הכ"מ ן' מכיב בחינת עולם בל"ל: (נוסן שם. ועיין כתב הדעת לעיל ומ"ם שם).

331. **(כתב) התנצלות לדרשנים**. ה"ר דוד דרשן בה"ר מנשה ז"ל מקראקא. להגן על הדרשות ולהוכיח שמחלקו בחמת לכמה פניס, והוא הקדמת ספרו משכיל לדוד. ובתב בשער ו"ל: וכבר רלו לותו נחוני עולם וקלסוהו כגון מוריו ה"ר יצחק נלחל ז"ל (הוא אחי מהר"ל מפראג) והכת"ל והכת"ח ז"ל שמניתו חייס לכל יבראל, וכו', וכו'. חיבר אותו... מו"ה דוד דרשן וכו' (כל"ל) מקראקא, דורש טוב לעמו נעת הזאת בקהלה מפוארה לובלין.

הניחו להספיסו אחרי שלח זכה להעמיד מדרש בחלו הגלילות, כמוזכר בהקדמת ס' שיר המעלות, הוא רולה לשלם נדרו לשום שמעיו לאה"ק, ושם רולה חי"ה לסדר התכוניס השלשה, והס ס' משכיל לדוד וס' מגדל דוד שכבר חיבר וס' תהלה לדוד שעדיין לא נסתיים בו הדיבור ונעבור ברחב קלת מלעיניס על הדרשות, הוליח לאור תדשות, הקדמת ס' משכיל לדוד מאחר הפניניס, והוא בחמת בתב התנצלות לדרשניס, וכו', וכו': לובלין, קרו"ב ה'(של"ד.בל"ל לפי שנסוף הקדמתו כ' ו"ל: תדשתי זאת בהקדמה תוך ג' ימי הסגלה בשנת יקר"ה הי"א: של"א) °4.

332. **כתב דון שלמה הלוי** לה"ר מאיר אלנואדיש: כ"י אח"ם 38 №.

333. **כתב התנצלות** להחכם אנבוניט אברם (הוא ר' ידעיה הפניני): כ"י רח"ם 353 №. (להגן על הפילוסופיה: גם כ"י המבורג 283/4 ונדפס בשו"ת הרשב"ץ ח"א סי' תי"ח.

334. **כתב ההתעצמות להנ"ל**. נזכר ג"כ בפי' הכ"מ ן' מכיב בחמת עולם בל"ל: (נוסן שם. ועיין כתב הדעת לעיל ומ"ם שם).

335. **כתב יושר**. ה"ר מרדכי לעווינשטאם. מכתב לחים בריחו ע"ד המנהגים שאבר נתחדשו בעניני הדת: ברעסלויא, תקצ"ח, °8.

336. **כתב יושר**. נעלם מחברו ומיוחס לה"ל שאול אבד"ק בפד"א. להגן ע"ם דברי שלום ואמת לרל"ם וויזל והלילו מיד מקנאיו בדרך חימוד: חמ"ד (ספד"א) תקמ"ד. לבוב, תקמ"ד, °8.

337. **כתב יושר**. ה"ר שלום בר"י כהן. תכניח חגרות ומליצות לחות ללמד לנעבי ב"י קסת עס ת"ח: ווין, 1820. ווילנא, תרי"ח, °8.

338. **כתב יושר** הל"ל ונוסף עליו עוד ב' חלקים, והס: א) שפה ברורה חגרות ומליצות שונות.

ב) שירי נועם שיריס קנריס ומכתמיס מכל חלקי ספרי המלקף : וואַרשא, 1844, 12°.

339. **כתב יושר ודברי אמת.** מסמכה על מכתב הכופף ר' מרדכי הערץ ע"ד הלמת המתי' ולקייס ממנו ב"י הקדוש נזה : ברלין, חש"ד, 8°.

340. **כתב ישראל.** ה"ר ישראל סג"ל. תגיית לגרות ומכתבים : סדילקאוו, תקנ"ו, 8°. (פירמט מ"כ דף רמ"ד, ולפ נרמה שהיה מז שם דפוס).

341. **כתב מליצה.** (עיין כתבים להלן סי' 362).

342. **כתב נבחר.** ה"ר משה ב"ר יעקב קאפיל מלבוב. תגיית לגרות שלומים לכתוב לאחות : קראקא, תי"ם (פירמט מ"כ דף כ"ג : תי"א) 8°. עוד כ"ל עם נוספות : פראג, תס"ה, 8°.

343. **כתב הנשתון** או **כתב הדת.** ר' יצחק נתן. בחלוקת לגרות המכתב המלאי הגבוהיי : כ"י יה"ש.

344. **כתב סבטיון.** כ"י יוא"ל ולפ פירש מהותו. ומולי הוא מכתב עשרת השבטים ליהושפט כנרמז עליו בשה"ג ותג"י אות כ' סי' מ"י.

345. **הכתב והקבלה.** ה"ר יעקב צבי מעקלענבורג. לבאר מקרלות התורה בגמיית חמורס עם התורה שבע"פ: לייפציג, תקצ"ט, 8°.

346. **כתב תוכחת מוסר מהרשב"א** לפרובינצא : כ"י יה"ש. ומולי הוא ל' הנדפסים בס' מנחת קנאות ע"ד למוד הפילוסופיא.

347. **כתב תמים.** (עיין כתב תמם בסמוך).

348. **כתב תמם.** יסד ר' משה תק"א לו תק"ו. כמ"ם נקונטי דבריס עתיקים כ' שלי דף ט' ע"ב. ונלמה שהוא ס' כתב תמים המוזכר בתורת העולה להרמ"ח דקמ"ו ע"ב ובשו"ת כ"ב מהכנזי סי' כ'. נגד מרחיקי הגשמות מן הכורח וחולק על הרס"ג והרמב"ם, וכו'. נמצא קלתו בב"י פאריז a.f. № 286 ונעתק משם ונדפס בלוגר נחמד ג' 58—99.

349. **כתבי** ר' יואל בעל שם ור' ישראל אבד"ק הוראדנא ור"י סרוג בקבלה מעשיית : כ"י רד"א q 997, №.

350. **כתבי ישראל באמער.** מכתבים מעניינים שונים. מכתב ג' על תורת ומנהגי המיסדים וכלולי מקרלות ודברי חז"ל : וואַרשא, תר"ט, 8°.

351. **כתבי יושר.** ה"ר יהודה ליב ב"ר הלל משווערזענץ. מי' גפ"ת על כמה מס' : כ"י רד"א q 998, №.

352. **כתבי מליצה** בלשון לא ישן מאד : כ"י רד"א תקמ"ב 2, וכ"ד לפ מלאתי.

353. **כתבי קבלה** לר' יצחק מצפת מה שקיבל מרבו ר' שלמה הלקבץ הלוי : כ"י רד"א תקמ"ב 3, וכ"ד לפ מלאתי.

354. **כתבי קבלה** לה"ר שמשון מאסטרפולי: ד"א, תמ"ז, 8°. דיהרנפורט, תנ"ד, 4°.

355. **כתבי קדש** ומליצות על לוחות ר' שמעון גילדיל : ד"א, חש"ד (תקט"ו) 8°.

356. **כתבי קדש.** (עיין הורה).

357. **כתבי קדש להרמב"ם.** (עיין אגרות ושו"ת הרמב"ם).

358. **כתבי שבחי האריז"ל** לר' שלימל ב"ר חיים מיינשטריל. נדפס בקונץ תעלומות חכמה מ"ל דף ל"ז, וכו'. (ועיין שבחי האר"י).

359. **כתבי שלמה.** (עיין אגרת שלמה).

360. **כתבים.** כתבי המרס והכלוז נגד נחמיס חייט חיון: חמו"ד, 4° (רד"ל q 1688, №).

361. **כתבים** הנזכרים תדיר בס' מגן אברהם על ש"ע ל"ת סס כתבי האריז"ל : (ב"ו כ"ז ושה"ג שלי במקומו).

362. **כתבים** מאנשי יוסלים נדפר מלוה : קונשטנטינא, חש"ד, 4°. (רד"ל תקמ"ב). ומולי הוא כתב מליצה בעבור עניי יוסלים לעשירי בני עמנו שאר בק"ד q 1214/8, №.

363. **כתבים** על התורה לר' יצחק רפאל פינצי מו"צ בפאדובה : כ"י יוא"ל. ומולי סס קנת מספרו יפה פרי תאר עה"ת, עיין זה. ועיין תג"י י' סי' מ'.

364. **כתבת קעקע.** (עיין זרע אברהם).

365. **כתוב ארמית.** (עיין עץ חיים).

366. **כתוב לחיים.** ה"ר אברהם חיים ב"ר יצחק יעקב סופר ממינסק. תמונת כל לוחיות המ"ב ודיני כתיבתם בס"ת וס' : ווילנא, תרי"ח, 8°.

367. **כתוב לחיים.** (עיין חיים שאל).

368. **ס' כתובה.** ה"ר פינחס הלוי איש הורוויץ. והוא מ"ל מס' הפלאה מי' על מס' כתובות, ובכולנו פתיחא זעירא קנת מי' מגדות, ומת"ז קונטרס לחכרון נפש שבת אחים על ס"ע מ ה"ע הל' כתובות (סי' ס"ו—קי"ח) ונסופו מי' ס"ס לנעיו ה"כ צבי הירש וה"כ מאיר יעקב וקנת מידושים לזולתם : אופיבאך, וישראל. לבוב, תקע"ו. סדילקאוו, תקצ"... 2°.

369. **כתובים.** (עיין תורה).

370. **כתובים אחרונים.** סס הכולל לכל הסס פרים הנוספים על כ"ד ספרי קדש שנדיוע

ע"י העתים ונקדמים ספרי אפוקריפא ונעתקו ללעזון מקדח נאה ע"י ר' יצחק זעקיל פרענקיל איש המוניא: לייפציג, תק"ן, 8°.

371. **כתובת ישראל**. ר' ישראל נגארה. מליצה ופיוט בלעזון הכתובה בין ישראל לאביהם שבשמים בעת מתן תורה. נדפס בסוף הספרדים לחג השבועות ובכוונ סדרי התזכרות לר"ש ן' גבירול (ועיין מאמר האחדות).

372. **כתונת יוסף**. ה"ר יוסף יצחק (ב"ר יצחק משה ?) מונטיקיו. שו"ת וחידושים: שאלוניקי, תק"ט, 2°.

373. **כתונת יוסף**. ה"ר יוסף ב"ר שמואל הקטן. מזכירו תדיר בהגהותיו ע"ס הישר הקדמון שכונה לאור, וחלי הוא ס' הדרושים שמזכיר בעל קוס"ד דף נ' ע"ג בשמו, ע"ש.

374. **כתונת יוסף**. ה"ר יוסף ב"ר שמעון מאריני. דרושים עה"ת ומי' על תל"ך. כ"י בית רמש"ג, כמ"ש בהג"י י' סי' רכ"ח.

375. **כתונת יוסף**. ה"ר יוסף ב"ר משה שמש. פי' על התפלה ועל תהלים ומעמדות וקצת פיוטים, וכו' ונדפס (עיין תג"י י' סי' רמ"ד).

376. **כתונת יוסף**. ה"ר יוסף דיין מפרעמסלא. שו"ת: (שי"ג. וכוכבנא 414, q: עה"ת, וע"ש. ועי' תולדות אברהם).

377. **כתונת יוסף**. (עיין תולדות אברהם).

378. **כתונת פסים**. ה"ר יוסף ב"ר יצחק הלוי. בלור מעלות התורה על שבע החכמות נוסד על פסוק „וידבר אלהים את כל הדברים האלה לאמר" כל חיבור לחכמה אחת, סובב הולך על הקדמות ויסודות רובם מס' המורה. וכו י"ג פרקים: לובלין (הגהות ש"י כ"י ומהרש"ד, אבל רד"ח תקמ"ב וק"ד 1085, № q ומחריפס פירצט ח"כ דקס"ו ודף ס"ו: פראג) שע"ר, 4°.

379. **כתונת פסים**. ה"ר יוסף ב"ר משה דיין מפרעמסלא. בלור על הגדה ש"פ ודרושים למועדים ורגלים ולמתן תורה: לובלין (פירצט ח"ת דקפ"ג: ספד"א) את"ן, 4°.

380. **כתונת פסים**. ה"ר יעקב מאיר ב"ר חיים פאדובה. מי' על נמוקי יוסף על הרי"ף, ובסופו קונט' קשת יהונתן בלור על פי רבינו יהוחנן על הרי"ף מס' עירובין: חמוי"ר (קעניגסבערג, תרפ"ז או תרי"ז) 2°.

381. **כתונת פסים**. (עיין דרישה ופרישה).

382. **כתות החכמים**. (עיין חכמתא רבתי).

383. **כתות מני קדם**. (עיין חיי משה).

384. **כתית למאור**. ה"ר יוסף פעריל מטארנאפאל. על מנהג המדבות על נסמת ר"מ בעל הנס לחקור על מקורו ועל תוקפותיו, מבטן מי יצא המנהג הזה? מתי הוחל? ומה התועלת או הנזק היוצא לנו מזה? ומה דה תוס"ק מסכמת או מתנגדת לו? . וע"פ מעשה בשנת תקפ"ב נולדה התקירה הזאת ומוברה במכתבים לקונטרס מיוחד, ונדפס בכ"מ כ' מכתב כ', ע"ש.

385. **כתית למאור**. ה"ר מאיר ב"ר יוחנן שפיץ. מי' הלכות על כמה מסכתות, וגלוח לו ס' שמן למאור מי' פוסקים: ווין, תקנ"ב, 4°.

386. **כתית למאור**. (עיין מאיר נתיב).

387. **כתם פז**. ר' יום טוב המקובל. הוצא בפי' הר"מ בוטריל ע"ס יצירה פ"ת מבנה ת', ועיין פירצט ח"כ דף ק"ת.

388. **כתם פז**. ר' יצחק ב"ר שמואל. ס' קבלה. הוצא ג"כ בפי' הר"מ בוטריל הנ"ל לס' יצירה פ"ת.

389. **כתם פז**. ר' שמעון לביא. פי' על הזוהר ס' נרשמות ב' חלקים: ליוורנו, תקנ"ב. (ופירצט ח"כ דרט"ו: ח"ת, תקנ"ה. ח"ב, תקס"ה) 4°.

390. **כתם פז**. (עיין וחרב פיפיות, מעין גנים, שלום אסתר).

391. **כתנות אור**. ה"ר מאיר ב"ר יצחק ווארזיר. מי' תגדות כסדר התורה: ספד"א, תקי"ד, 2°.

392. **כתנות אור**. ה"ר מאיר מרגליות. סדר תרי"ג מצות עם פי' ותוס' נקף לבנו ה"ר בצלאל אבד"ק אוסטרהא: ברדיטשוב, תקע"ו, 4°.

393. **כתנות אור**. ה"ר שמואל בה"ר יעקב יוסף. פסעיס ומחלק לי"ב פרקים: קראקא, ת"ג, 4°.

394. **כתנות אור**. (עיין מאורי אש, עין יעקב).

395. **כתר זהב**. ר' יום טוב המקובל הנ"ל. ס' קבלה: לובלין, שע"ד, 4° (פירצט ח"כ דק"ת).

396. **כתר זהב**. ר' יצחק ב"ר שמואל הנ"ל. ס' קבלה: (ש"י).

397. **כתר יוסף**. (עיין תפלה).

398. **כתר ישועה**. ה"ר לוי ב"ר דוד אבד"ק קאדני. מי' על מצוות סדר נזיקין: (שי"ג). כמדומה לי שהוא חלק ממפרו גולת הכותרת הנפרד לעצמו עצרות (ועיין עטרת ראש).

399. **כתר כהונה**. ר' דוד ב"ר יצחק כהן די לארא. פי' כל סדרי המלות גם מצר לת בלו בערוך ובמלחי ספריס עם ח"מ מונחם היה, וכל המלות מלעזון כמדי מרמי קדר

ופרסי ושלח לשונות שנעתקו לעברי . חיברו עד שנת כ' ונלח נדפס רק עד שנת יו"ד : המבורג , זכ"ר ר"ב , 2°.

400. **כתר כהונה** . כ"ר יוסף בכ"ר משה בגי הקראי . שמש דרושים : (אר"ץ) .

401. **כתר כהונה** . ה"ר יצחק אברהם בה"ר דוב בערוש . ע"ש שו"ת בדיני ש"ע ח"מ וי"ד , ח"ג : חמ"ר (זאלקווא או לבוב) תקס"ה , 2°.

402. **כתר כהונה** . ה"ר לוי ב"ר דור אבד"ק קאדני . חי' על מצוות סדר קדושים : (שי"ג . ועיין כתר ישועה ומ"ש שם) .

403. **כתר כהונה** . (עיין ברכת טוב , יוסיפון , תהלים) .

404. **כתר מלכות** . ה"ר דוד ן' אבי זמרא (הרדב"ז) . שיר תפלה ע"ד חכמת החמת . ונדפס כס' אור קדמון , עיין זה . גם נדפס כס' שבט מוסר פרק ז' .

405. **כתר מלכות** . ה"ר זאב וואלף בר"ד כהן בוכנר . שיר תפלה ע"ד שיר כתר מלכות הכ"ל לכ"ש ן' גבירול ומסודר לז' ימי השבוע : לבוב , תקנ"ר . שם , תקנ"ו . אלטונא , תקס"ב , 8°.

406. **כתר מלכות** . ר' שלמה ב"ר יהודה ן' גבירול הספרדי . תפלה על סדר חכמת החכונה במליצה נמלצה : ד"ו , חש"ד , 4°. (רד"ח תקמ"ב . ובק"ד לח מנחתיו) : חמו"ד , 8° (ק"ד 0 № 666) וז"ז נדפס בסדורי תפלות ונקח מחזורים מנהג אשכנז , עיין בחזור תפלה . ויותר נרחב שגם שני הכ"ל לח נדפסו בפ"ע כ"ח סורמו מחיזה סדר תפלה או מחזור כי ע"כ הם תמ"ד ותמו"ד .

407. **כתר מלכות** הנ"ל ונסופו חי בן מקיץ (עי' זה).ס' המוסר דרך חידה חברו החכם ר"ש הספרדי ן' גבירול ובעל ש"י מיחסו לר"ח ן' עזרא (עכ"ל השער) : שקלאוו, תקמ"ה, 8°.

408. **כתר מלכות** הנ"ל עם ת"ח ע"י ה"ר יוסף יוזפא הירשפעלד (עיין בחינת עולם) .

409. **כתר מלכות** הנ"ל עם תרגום ל' רומי ע"י פ. דונאטו מרומא. נדפס בסוף ספרו תפוחי זהב : רומא , שע"ח . שם , שפ"ג , 4°. ונעתק עוד לל' רומי ע"י אוכטמאן . גם נעתק לכמה לשונות אחרות כמו : מיטלקי אנגלי הולאנדי נרפתי ואשכנזי . (עיין פיהשט ח"ח דף שכ"ח) .

410. **כתר מלכות** הנ"ל בל"ח להמון ולנשים : ד"א , תל"ר . שם , תנ"א . פראג , תס"ט (ופיהשט שם : תנ"ט) 4° , ו"ז .

411. **כתר מלכות** . הוח ס' שאריית ישראל בל"ח . (עיין זה בשות ש') .

412. **כתר מלכות** . (עיין ברכת טוב , חקירת הגמול) .

413. **כתר נפלאות** . (עיין שער היחוד) .

414. **כתר עליון** . (עיין רזא דיחודא) .

415. **כתר שם טוב**.ר' אברהם ב"ר אלכסנדר מקלוניא (תלמיד הרוקח ז"ל) . פי' שם המפורש ושם הויה בקבלה עמוקה : ד"א , תקי"ז , 4°. ונעתק גם לל' רומי .

416. **כתר שם טוב**.ר' אברהם ב"ר אלכסנדר מקלוניא הנ"ל . פי' על תהלים הושע (יהושע ?) ומפוטים בקבלה : כ"י רד"א q № 1032,

417. **כתר שם טוב** . ה"ר אברהם מנחם מענדיל מאהר . מספר חסדי השר מפה מלטעפיטלע ורעיתו יהודית על כ"י בארץ רוסיה . (נדפס שנית עם תיזה הוספות מהמחבר): לעמבערג , 1847 , 8°.

418. **כתר שם טוב**.ה"ר אהרן ב"ר צבי הירש כהן מאפטא . לקוטי למרי קדש תלמו"ר הבעש"ט ז"ל המפוזרים בספרי תלמידו תלמו"ר יעקב בחבוריו בן פורת יוסף , צפנת פענח , תולדות יעקב יוסף , וגם קלוב הדרושים שלר' יעקב יוסף הל"ל השייכים לדברי הבעש"ט, וכל הנמצא בספרי לקוטי אמרים ולקוטי יקרים , כ' חלקים . ח"ת : זאלקווא, תקמ"ד . ח"ב: שם, תקנ"ה, 8°. עוד כל"ל כ' החלקים: קארוץ , תקנ"ז . לעמבערג , 1858 , 8°.

וכתב שם המלקט הל"ל כי פי' על כל דברי הבעש"ט כתובים בספרי שמיכר , ושם : ס' מקדש השבת על מס' שבת . רזא דשבת על מס' עירובין . וס' מגן אבות על מס' תענית , ע"ש .

419. **כתר שם טוב**.ר' יום טוב ב"ר אברהם. על התורה : (ש"י) .

420. **כתר שם טוב**.ר' שם טוב ב"ר אברהם . דרשות שאר דרש בשתי כנסיות : כ"י מינכען № $246/_5$ .

421. **כתר שם טוב** . ר' שם טוב ב"ר אברהם בן גאון (תלמיד הרשב"א) . בתור על סודות הרמב"ן ז"ל בפירושו עה"ת . נדפס מהדש כס' מאור ושמש , עיין זה . והקדמת הס' לבד נדפס בכר בסוף ס' היכל ה' ומשם נשתק ונדפס בקובץ לקוטים מרב האי גאון , ע"ש . ובכ"י רד"א № 916, 915, F נקרא פי' לקוטות . ושם № 976, q נקרא בשם לקח רב או כתר ש"ט , ע"ש .

422. **כתר שם טוב** . ר' שם טוב טלטד . פי' עס"ת כסדר הפרשיות: ד"ו,ונרנג"ה לפ"נ,2°.

423. **כתר שם טוב** . (עיין ברכת טוב) .

424. **כתר תורה** . ר' אברהם פריצול . ויכוח ועטנות נתמונה ודם : כ"י ר"י לעווארדן . (ועיין מגן אברהם) .

425. **כתר תורה** . כ"ר אהרן האחרון בכ"ר אליהו ניקומודיאו הקראי. פי' עס"ת כסדר הפרשיות : (אר"ץ) וכ"י ווין № 35 .

426. **כתר תורה**. ה"ר בנימין דיאש בראנדין. סיר ידידות נמועלת החכמות ליוס תמונת החכס כ' דוד פרחנקו מינדיס: ד"א,חש"ד,8°.

427. **כתר תורה** . ר' דוד ב"ר שלמה מסיר ויטאל הרופא. סדר כל תרי"ג מצות התורה ומצב מצות דרבנן כמנין כת"ר , ועל כל מוס מעשרת הדברות נרמזה תיבה אחת בתרוז וכללו כה כל דיני המצות הסיל מכל הפוסקים: קונשטנטינא , רצ"ו , 4° .

428. **כתר תורה**. ה"ר יהודה מאיר ווילשטאט המכונה לאמבערט. יסודי הדת נדרך סיחה עס ל"ח ול' נרפת : מיץ , 1818 , 8° .

429. **כתר תורה** . ר' יוסף האשכנזי . תוכח כפי' הכ"מ כוטכיל נס' יציכ פ"כ מצנה ח' וכ' . [ופ"ו רק כ' יוסף מצכנזי (רמצ"ס ע' 1783) ולפי זוגן (המזכיר תרכ"ב ע' 17) ייתס חליו דברי כ"ח מגרמייזא : רמש"ש] .

430. **כתר תורה** . ה"ר לוי ב"ר דוד אבד"ק קאדני . חי' על הרמב"ס : (שי"ג . ועיין כתר ישועה ומ"ס שס) .

431. **כתר תורה** . ה"ר מאיר באדמו"ר לוי יצחק אבד"ק בארדיטשוב . חי' גפ"ת והרמב"ס : מעזירוב, תקס"ג 4° . חלק שני , חי' תורה ע"ס שמות וחי' גפ"ת ופסטיס על כמה מס' : זיטאמיר , תקס"ו , 4° .

432. **כתר תורה** . ה"ר מרדכי כומטיאנו . דרשות על התורה,כ"י באמ"ד: (ש"י).וגס כ"י בפעטערבורג, ועי' פי' עס"ת לר' חפציס כר"ס .

433. **כתר תורה**. ה"ר פינחס ב"ר יהודה מ"מ בפאלאצק . תוכחת מוסר ע"ד ויכוח : שקלאוו , תקמ"ח , 8° .

434. **כתר תורה** . ר' שם טוב בן אברהם . פי' על התורה ע"ד קבלה : כ"י טינבען № 11/4 . וחולי הוח ח' מספרי כתר ש"ט הל"ל ונשתכח שמו בכ"י חו ביד המרכיס .

435. **כתר תורה** . ה"ר שמואל די אבילה . לפטור חת הת"ח מכל מיני מסים וחרטוניות ע"פ הדין , וברחשונה תקנות הקדמונים בזה ועד זמנו ועניני מוסר השכל ונסופו נמוקים על מס' נזיר . ד"א , תפ"ה , 4° .

436. **כתר תורה** . ה"ר שמשון מירון הכהן . סיר לכבוד התורה : ד"ו , תפ"א , 4° .

437. **כתר תורה**. (עיין בית נאמן , ים ישישכר , לאוהבי לה"ק , מעשה תורה , תורה , תהלים ומעמדות) .

438. **כתרו ישועה** . ר' אהרן קרדינא . ס' קבלה.מכיחו נספרו קרנים סוף מחמר ג',ע"ס.

נשלם אות כ מהדורא תליתאה

# אוצר הספרים

## חלק שני

ל–פ

# אוצר הספרים

## ל

1. **לא הביט און ביעקב.** (עי' שבות יעקב).

2. **לאנדאדפאקאט.** דער פמוטטער־דינג — . וואָרין מען מיט מענטשיכקן זעבען נאָטהיגען נעטטפטטמוספזוטטע נאך עטטרייכישטען נעזעטצען זו פיכדען עט"נ . 2 טהיילע : בריז , תקנ"ט , 8° .

3. **לאנד קארט** חוב וועלט בעטרייבונג . נל"ח . ה"ר פתחיה מרעגענשבורג : פפר"א , תקנ"ח , 8° .

4. **לב אבות** . ה"ר שלמה ב"ר יצחק לבית הלוי . פי' על פרקי אבות : שאלוניקי , שכ"ה . שם , של"א , 4° .

5. **לב אבות** . (עיין שליחות אליהו) .

6. **לב אדם** . ר' ברכיאל . ס' קנלה , ולח הסליחו . עיין נסוף פסק ס"ר יצחק דלטחם נרחם ס' מזהר : (סה"ד שכ"ה) . אלל מסם נרחם שהוח שם הקדמת הספר שלח הסליח (ועיין דבכי המדפיס נסוף ס' תקוני זהר , ועל ר' נרכיאל עיין כוחכי ד' נעלין XXV) .

7. **לב אהרן** . ה"ר אהרן ב"ר אברהם אבן חיים . פי' על יהושע שופטים ונפרד לשנים: א) נאור המלות והמסך הפסוקים . ב) נאור מדרשים ומאמרי רז"ל : ד"ו , שס"ש , 2° . ונדפס ג"כ נמקרחות גדולות קהלת משה . (עיין תורה נו"ב , קהלת משה) .

8. **לב אריה** . ה"ר יהודה אריה ליב ב"ר יהושע האשקי. דרשות ופשטים על מדרשים תמוהים כסדר התורה ומשם מגלות ועל קנת הגדה ש"פ : ווילמרשדארף , תל"ד , 2° .

9. **לב אריה** . ה"ר אריה יהודה ב"ר עקיבא ראבד"ק בראדי . מי' על מס' חולין : לעמבערג גס חמ"ר , תק"פ , 2° .

10. **לב האריה.** ה"ר יהודה אריה די מודינא ב"ר יצחק. לחזק הזכרון נכל החכמות ועסקי בני חדם נכללים וסיומים , וגלוח לו סדר תכי"ג מלות לדעת הרמב"ם לה"ר נתן אוטולינגו נסדר נלות וקנת חלופי תיבות להקל על הזכרון מרי"א די מודינא הל"ל : ד"ו , שע"ב , 4° .

11. **לב הארץ** . (עיין ארצות החיים) .

12. **לב בנים** . (עיין שליחות אליהו) .

13. **לב דוד** . ה"ר חיים יוסף דוד אזולאי . מוסר השכל והנהגות , ונסופו ברית עולם הגהות לס' חסידים וקונט' שומר הברית הגהות והשמטות לברית עולם:ליוורנו,תקמ"ט. שם, תקנ"ג , 8° . זימאמיר , תדי"ר , 12° .

14. **לב דוד** הל"ל לנדו עם ההגהות מקונט' לדוד אמת סי' כ"ח כל חו"ח נמקומן ועל שוליו פי' קלר נשם הדרי לב לה"ר יצחק שמשון הורוויץ מייזילש בה"ר אביגדור אבד"ק טשערנאוויץ : טשערנאוויץ , תרט"ו , 8° .

15. **לב חיים** . ה"ר חיים פאלאגי . מ"ח , חי' על ש"ע מ"ח עד סי' ק"ח , ונסופו הגהות והשמטות נשם מהמבי לב ומפתחות נשם מפתחות הלב (ויהי"ל: מקירות ושו"ת נדיני מ"ח נסדר הש"ע עד ועם סי' י"ז ונסופו הגהות והשמטות נשם מהמבי לב והשמטות נית חנות נשם תקון הבית והשמטות דרכי חיים נשם כונן דרכי ומפתחות , וכו') : שאלוניקי , תקפ"ג , 2° . [ומס שכתוב נרח"ס

№ 1982 : לב חיים מ"ח כ' יעקב רבי על מ"ח , שאלוניקי , תקפ"ג , 2° , נרשם לעין כי הוא זה ומחלק למחברים שם המחבר בשם החיד מאר נדב מכספו להדפיסו וכתוב שמו בשער לזכרון , וכן בשער המחברים הזה בשו"ת נשמת כל חי שם № 4192 ויחסו לר' יצחק מי מיכאליס שהתנדב מכספו להדפיסו ככתוב שם בשער . והשומר תמת לעולם הוא ישמרנו מצניחות ויתחנו בדרך תמת] .

16. **לב חכם** . ה"ר שמואל אריפול ב"ר יום טוב . פי' על קהלת : קושט' , שנ"א (פ"י , וכן רוגעגס № 415, q) 4°.ורד"ח № 87, q: גלוי לו הוא החדש להמכ"ן : קושט' , שמ"ו , נרשם כי ס' החלפים מיכאל כיניירו .

17. **לב חכם** להה"ר יצחק חיים כהן מהחזנים . (עיין תג"י י' סי' קע"ג) .

18. **לב חכמה** . ה"ר נתן נטע ב"ר שמעון העקשיר . סעתק ס' ראשית חכמה והגלויס לו בל"ח : כ"י רח"ם № 359 .

19. **לב חכמים** . (עיין אור חכמים , לב טוב , מנורת זהב) .

20. **לב טוב**.ה"ר יצחק ב"ר אליקים מפוזנא. מוסר בל"ח להנהגת החדש בכל החדות העוברות כל ימי חייו , ומחלק לעשרים פרקים : זולצבאך ישן , חש"ד . פראג , ש"ם . ד"א , ת"ל. ווילמרשדארף , תל"ט . ספד"מ, תמ"א . פראג , תס"א . זולצבאך , תס"ג . ספד"א , תס"ה . פראג , תס"ה , 2° .

21. **לב טוב** הנ"ל ומוסף בו ס' לב חכמים להה"ר חיים ב"ר יעקב ארביך מדפים . מוסר החכל ודיוק בל"ח כנ"ל : קראקא, ת"א, 4° . ד"א , תס"ו . ספד"א , תס"ח . פראג , תס"ט . ווילמרשדארף עד"ת , 2° . ספד"מ , תע"ה . ד"א , תפ"ג , 4° . זולצבאך , תפ"ג. ווילמרשדארף, תפ"ד, 2° . שקלאוו, תקנ"ג . חמ"ר (אוסטרהא) תקס"ה , 4° , וז"ז פ"ל .

22. **לב טוב** . (עיין הגדה ש"פ עס זכרון אברהם סי' 36) .

23. **לב יהושע** . (עיין ברכת יוסף) .

24. **לב מבין** . ה"ר בכור יצחק נבארו . מי' על הרמב"ם : שאלוניקי , תקע"ז , 2° .

25. **לב מדות** . (עיין לחם תרומה) .

26. **לב שלם** . ה"ר שלמה שלם ב"ר יהיאל אבד"ק ספרדים באמ"ד . מי' הגיהות ומ"מ מהרמב"ם מ"ח וב' הגיהות בכתב מלות שו"ת ופוסקים : ד"א , תקל"ג , 2° . וח"ב כל"ל על ח"ג וח"ד מהרמב"ם בכ"י : (כ"ל ג' ושם"ג שלי במקומו) .

27. **לב שלמה**.ה"ר שלמה ב"ר בנימין הלוי. פ"ט שו"ת על ס"ע מ"ח מה"ע וח"מ ולקומיס על ס"ע מה"ע וח"מ וחכרון דיוים כסדר מ"ב , וכסופו לקומיס שוגיס: שאלוניקי,תקם"ח,2°.

28. **לב שלמה**. ה"ר שלמה ב"ר יצחק לבית הלוי . דרושים ופסקים וכללים . . . (זצ"ל ס' ס"ד) .

29. **לב שלמה**.ה"ר שלמה ב"ר משה חעלמא (נעל בורכבת המשנה) . ל"ב שו"ת : (תג"ב מ' קל"ב ושם"ג שלי מ"ח בשמו) .

30. **לב שמח** . ה"ר אברהם אליגרי . פי' ע"ס המלות להרמב"ם וי"ד שרשיו וסותר כל הסגות הרמב"ן עליו : קונשטנטינא , בי"ת , 4° . דיהרנפורט , תנ"א , 2° .

31. **לב שמח** . מהנ"ל . שו"ת על ד' ס"ע וגלוה לו רוח יעקב שו"ת להה"ר יעקב שלם : שאלוניקי , חש"ד, 2° . (ועיין ס"ב ס"ח ושם"ג שלי במקומו ומשם נראה שנדפס לפני שנת תקנ"ח).

32. **לב שמחה** . (עיין אהבת ציון) .

33. **לב שערים** . (עיין ס' השערים) .

34. **לב תמים** . (עיין חקקי לב) .

35. **לבב חכמה** . ה"ר אליעזר ספיר מ"מ בלאסק . ל"ב דרושים על פ' נרשמים . וגמו מזכיר בספרו עולת חדש, עיין זה : (שי"ג).

36. **לבב חכמה** . ה"ר יש"ר מקנדיא . מעט לרפואות בכל התלמוד ועל הסגולות והסבעות והדמיון והכשוף , והוא חלק מספרו תעלומות חכמה . (עיין אילם , ועיין בספרו מלקח להרמב דף ח' ע"ב , ועיין בגולות חכמה דף ק"ח ע"ב בהגה"ס) .

37. **לבב שלם** . ה"ר שלמה שלם ב"ר יהיאל אבד"ק ספרדים באמ"ד . שו"ת ולגולות הרמב"ם בפלפול , כ"י : (תג"ב כ"ו וכ"ל כ' ושם"ג שלי במקומו) .

38. **לבונה זכה** . (עיין מנחת שבת) .

39. **לבוש אבן היקרה** .
40. **לבוש אדר היקר** .
41. **לבוש האורה** .
42. **לבוש הבוץ והארגמן** .
43. **לבוש החור** .

(עיין לבושים להלן) .

44. **לבוש מלכות** . ה"ר יהושע ב"ר ישראל בנבנשתי . סיר תהלה לה' בסדר חכמת הרפואה לפעולת חדש בהרכבת תכרין ותכונתו ע"ד סיר כתר מלכות לר"ם ן' גבירול בסדר חכמת התכונה , כ"י : (תג"ח י' ס"ו , ושם"ג שלי מ"ח בשמו) .

45. **לבוש מלכות**. כ"ר מרדכי בכ"ר ניסן הקראי. ע"ד מלוקת הקלויס והרבניס, וחיברו למלך מלך שווידן: (אר"ץ).

46. **לבוש מלכות**. (עיין לבושים, מקרא קדש, פתח השער ופתחי יה).

47. **לבוש עטרת זהב**.
48. **לבוש עיר שושן**.
49. **לבוש פנת יקרת**.
50. **לבוש שמחה וששון**.
51. **לבוש התכלת**.
52. **לבושי אור יקרות**.

(עיין לבושים למעלה).

53. **לבושי שרד**. ה"ר דוד שלמה אייבשיץ. מי' דיוים ונחור על ס"ע ח"ח ועל הט"ז ומ"ח, ונסופו נחור בנין הבית בימזקלל כמאמר קיבל מפי הימים ר' מסה ז"ל: מאהליב, תקע"ח. זאלקווא, תקצ"ו, 4°.

54. **לבושי שרד**. מהב"ל. מי' דיוים כל"ל בס"ע י"ד, ומחלק לג' קונטרסים: א) על כל דיני ממונת ובבורת עלמות, ובכופו כללי תרמי לריעותת. ב) על כל דיני ריתה. ג) דיוים מלוקטים הסייכים לס"ע י"ד: מאהלוב, תקע"ב. הרובשוב, תקע"ט. חמ"ד (סדילקאוו) תקצ"ד. לבוב, תקצ"ז, 2°. [ובסקדמת המלבה"ד כתוב שמיכר עוד ס' טיב גיטין מי' גפ"ת על מס' גיטין. כר ה'ק'מ'ח' מי' על מס' כ"ק כ"מ ומולין (ומי"ג כתב למרחה עיניו: מי' כ"ק פ"ח— ד' וכ"מ פ"ח ומולין פ"ח— ג': כ"י 2°) . נאות דשא כמה מחות שו"ת ומכור על ס"ע תה"ע וז"ז כמה מכוניס תחריס ע"ס].

55. **לבושי שרד**. (עיין בית אברהם).

56. **לבושי תבואה**. (עיין שם).

57. **לבושים** או **לבוש מלכות**. ה"ר מרדכי ב"ר אברהם יפה. סס הכולל לעסרה ספריס שמיבר ולכל הו"ח קרת בסס לבוש פרטי, ותלה הס: א) לבוש התכלת כל דיני ס"ע ח"ח ח"ח עד הל' שבת לפי סימניו וסעיפיו בעור וכ"י והרמ"ח בעטם וסברת לכל דין ודין. ב) לבוש החור כל דיני ס"ע ח"ח ח"ב מהלכות שבת עד תומו כל"ל. ג) לבוש עטרת זהב כל דיני ס"ע י"ד כל"ל. ד) לבוש הבוץ והארגמן כל דיני ס"ע תה"ע כל"ל. ה) לבוש עיר שושן כל דיני ס"ע ח"מ כל"ל. ו) לבוש האורה נחור על פירש"י והרא"ש ומאר מפרשים כסדר התורה, ונסופו לקוטים והוספות על ס"ע ח"ח בלבושיו הל"ל. ז) לבוש שמחה וששון דרשות למועדים ובגלים למגילות ומילות. ח) לבוש פנת יקרת בחוריס ותוס' הגהות ע"ס מורה נבוכים להרמב"ס. ט) לבוש אדר היקר פי' על הל' קדום החדש להרמב"ס ועל חכמת התכונה עס הגהות ה"ר יהודה ב"ר נתן הלוי, וגלוה לו ס' באורי יפה פי' ע"ס צורת הארץ לר"ח ב"ר חייא הספרדי עס הגהות מהר"י ב"ר נתן הלוי הל"ל. י) לבוש אבן היקרה פי' על הריקאנטי עה"ת עס הגהות מהריב"ן הל"ל.

חמסת לבושים הרחבונים נדפסו גס לבדס גס עס תוספת חידושים ובחוריס והגהות מגדולים חקלי לב, כמו: לבוש ח"ח (סי' ח' וכ' הל"ל): לובלין, קר"ן, 2°. לבוש התכלת הל"ל עס מי' אליהו זוטא לה"ר אליהו בה"ר בנימין זאב וואלף הלוי שפירא מפראג: פראג, תמ"ט, 8°. עוד כל"ל וגס לבוש החור עס מי' הל"ל: פראג, תס"א, 4°. לבוש י"ד הל"ל (סי' ג'): קראקא דש"ן, 2°. לבוש מה"ע וח"מ הל"ל (סי' ד' וה'): קראקא, שנ"ח—נ"ט, 2°. (וס"י: לבושים כל"ל ד' כרכים: קראקא, שנ"ד עד שנ"ט). לבושים הל"ל על כל חלקי הס"ע עס הוספות המחבר ועס הגהות ר' יוסף הלבן על לבוש ח"ח (ס"י וכן פירסם מ"ב דף ח', אבל סס לפני זה נדף ז': על ח"ח וי"ד): פראג, שס"ט—ש"ע. ד"י, ש"ס. פראג, שפ"ג—פ"ר. שם, תמ"ח, 2°. לבושים הל"ל כל"ל עס פי' אליה זוטא על לבוש ח"ח ופי' חגורת שמואל על קלח לבוש י"ד ה' חלקים: ברדיטשוב, תקע"ח—פ"א, 2°.

הערה. וכתב הג"מ מיד"ח שראה הגהות הר"מ די לונזאנו בכ"י על הלבוש ובע"ס מלא שמוריס קרא לוגן עדי זהב ע"ס שכתוב המעלה עדי זהב על לבושן. (עי' ונ"ב ל"ב ושה"ג שלי ח"ב לבוש).

ומחמת לבושים החחריס נדפסו ג"כ חרבעה וח' בשאר בכ"י, הנדפסים הס: לבוש האורה הל"ל סי' ו': פראג, שס"ר, 2°. וכן שלמת הלבושים החחרונים הל"ל סי' ח' ט' ויו"ד נדפסו שלמתס בכרך אחד בשם הכולל לבושי אור יקרות והחחרון הוא לבוש אבן היקרה נדפס עס פי' הריקאנטי עה"ת: לובלין, שנ"ה, 2°. וזה לבוש הז' הוא לבוש שמחה וששון דרשות בשאר בכ"י ולא נדפס.

58. **לבנון**. ר' נפתלי הירץ וויזל. סס הכולל לעניינים המחוברים לבבר ולבנן יסודות ושרשי לה"ק מסליו ומליטותיו, ומחלקים למחלקות רבות: הס' הרחבון ממנו הוא ס' גן נעול, עיין זה. (ועיין מעין גנים).

59. **לבנת הספיר** . פי' הזהר . וכמדומה להג"מ תיד"ח שהמריז"ל מקייס דכויו . (עיין ול"ב ל' ת' ושה"ג שלי ח"ב במקומו) . ומצאתי בהקדמת ס' נגיד ומצוה למהר"י נמת שכתב כשם המריז"ל וז"ל: וס' לבנת הספיר טוב הוא ומתם ויציב ונכון, עכ"ל . ואולי על זה כוון הג"מ תיד"ח ושכחה ממנו מקומם. ודע כי מצאתי זכרונו גם ביוחסין ומשמע קצת ממנו שהוא ס' קדמון שתם ואינו פי' הזהר לפי שמקדימו לפני הזהר שכ' שם וז"ל : וכס' לבנת הספיר ובזהר שנקרא קדום (כיוון כביכול יהודה הנשיא) שקדמו לכל במילה וכו' (עיין יוחסין ד"ח ד"ל ע"ח ויוחסין השלם ריש דמ"ע ע"ח) . ואולי זה למוד וזה למוד (ואולי הוא לשון הזהר המובא מתוך ספר ל"ה) וג"ע . [ועיין ס' באר מים חיים בחלק מקור חייס (כ"י מינכען דף 193/6 . נדפוס . . . ?) וגם בס' העיון כ"י מינכען № 408 מביא ס' עצם לבנת הספיר ועיין השערה בסוף זהר שמ"ש : רמש"ש] .

60. **לבנת הספיר** . פי' עה"ת בדרך קבלה : (ש"י) . ובתג"י ל' סי' ד' כתב שמזהר בס' בית נאמן דרשות , ע"ש : כ"י גינצבורג (ס' התגין ד' פתריז ע' 39) .

61. **לבנת הספיר** . ר' יהודה מסיר ליאון . על דקדוק לה"ק : כ"י שד"ל . (עיין כ"ח ס' דף מ"ח , ועיין א"ג ל' 104.) . וכ"י יוא"ל 200 № וכ"י די רוסי 114/3 № קאנוג' 4 (השמ"ש 1331) . ואני רחיתיו כ"י ביד החכם מהן רש"ף הקרמי שהביאו עמו מטרוקי ורחיתי כי בכללו נחלק לב' חלקים וי"ח שערים וקל"ב פרקים וקל"ח סימנים , ובסופו מסיים וז"ל : ונשלם מה שהגלנו בזה הספר מזאת המלאכה בי"ח בחלוץ רי"ד ית' ושת' שם הלל לעד ולנצח נצחים אמן . ואח"ז כתוב שם וז"ל :

ובכל עבודת הקדש מלאכת לבנת הספיר שהביאו החכם הכולל הפילוסוף המליצי כבוד מורי הרב ר' יהודה המכונה מסיר ליאון י"ץ בכמ"ל יחיאל הכוהן יצב"ו , וכתבתיו לחי דניאל יצב"ו בכ"ר משה זלה"ה להביאי מ"ש מהנכתב בכ"י ווהב פנקי יצב"ו מריקנטי היום יום ג' ג' בסיון שנת וכבוד ה' עליך ז'ר'ח' , ה' יזכהו להגות בו ובשאר ספרי הקדש הוא וזרעו וזרע זרעו,וכו' וכו'. ואח"ז קצת הפלות ותחנות ווידוייס שחיבר הר"י מסיר ליאון הנ"ל , ואח"ז קצת דרושים במליצות לעתים מזומנים, וכתוב עליהם וז"ל : אלו הסרמוני (דרושים בל' רומי) שחיבר החכם הפילוסוף המליצי כבוד מורנו ה"ר יהודה המכונה מסיר ליאון י"ץ לתלמידיו בזמן הקונקלוסיותי (זמן התפיסה והועד) פה בהקונה . ואח"ז הל' סו"ב מהכ"ל : ח' פרקים בהל' שחיטה וב' פרקים בהל' בדיקה עם הגהות על הגליון . ועד לחכן פי' עה"ח מהכ"ל מהחיל בפ' משפטים ומסיים בסוף פ' שמיני . וזה התחרון מכונה בכתיבת היד מכל לשכר לפניו .

62. **לבנת הספיר** . ה"ר סיני ב"ר אליעזר ספיר אבד"ק ברעזין . חבור גדול על מס' גיטין, כ"י. מציאו בספרו מנחת עני : (שי"ג) .

63. **לבנת הספיר** . ה"ר שלמה זלמן ב"ר יצחק מוואלאזין . פי' על עשר ספירות , כ"י . נזכר בס' תולדות אדם המספר תולדות ימי חיי האיש המצויין הזה : (שי"ג) .

64. **לבנת הספיר** . כ"ר שמחה בכ"ר משה הלוצקי הקראי . על לחמת יסודות חכמת הקבלה ברחיות מדין השכל והתורה ומדברי חכמי הקראים והכרעים ויבחר ב' דרושים יקרים , ונחלק לעשרה שערים : (אר"ץ) .

65. **לדוד אמת** . ה"ר חיים יוסף דוד אזולאי. קונר ס' אמת ליעקב לר"י לונזאזי על הל' קריאת התורה וכתיבתה עם תוספות והגהות: ליוורנו , תקנ"ם , 8° .

66. **לדוד אמת** הנ"ל בתוס' חי' דיוים ובסופו קונט' תורת השלמים קונר מקוטרי דיני קריאת המועדות למהר"ח חיון בהגהותיו לס' שלמי צבור למהרי"ט לונזאזי (י"ז סימנים) . ולקוטים מקונט' הרמ"ז לסופרי ס"ת (סי' ח"י) וכדר למוד לחנוך הבית (סי' י"ט) . סדר למוד לרפואת החולה (סי' כ') . הגהות לס' לב דוד וברית עולם (שם סי' כ"ח). ועד לחכן לזהרות ומהגיס בזמן הוצאת ס"ת וברכת התורה וקצת הקדמות ומעלות התורה (סי' כ"ג) : ליוורנו , תקנ"ו . שם , תקע"ז . שם , תק"פ , 8° .

67. **לדוד ברוך** . (עיין זרע שמואל) .

68. **לדוד משביל** . ה"ר דוד גינצבורג מפולדא . נחור על שערי דורח : כ"י רד"א № 241/b, 0 .

69. **לדעת חכמה** . (עיין ראשית חכמה) .

70. **להט החרב** . ה"ר טוביהו ב"ר צבי (פעדיר) . למחון רחם מצבתי ספרי הקדם , ופורני גדר המסורה, ובסופו חרב שלישיה נקרת על אגרת בית תפלה על ר"י מהמעונה: חמ"ד (ווארשא או ביאליסטאק) תקס"ה, 8° .

71. **להט החרב** המתהפכת מול מחברי ס' חרב נוקמת נקם ברית להמיר לענק על חיקס ולבטל דעותיהם,וכו' מאת מ. ל. רייניץ : חמ"ד , תק"פ , 8° .

72. **להקת הנביאים** . השר דון יצחק אברבנאל . בעניני הנבואה סוגיה ומיוחס

ונגבותם מסה רבינו ע"ה ויתוכח הרכבה עם הרב המורה . עיין תשובתו לר' שמואל הכהן נסוף ספרו שמים חדשים .

73. **להקת השודדים** . מעשה מבמות יסחק (רימחרט רימחדיני , דרמחת) הוערתק מל' פולניה ע"י ה"ל חיים ב"ר צבי הירש גאלדשטיין : ווארשא , תרי"ש , 8° .

74. **לוח** . שם הכולל לגליון גדול נין עלה מ' או כמה עליים לתקופות ימים ושנים או לחשבונות או ניוריס לכמה חכמות למודיות או הקדמות וכללים ומפתחות לכל חכמה, ועקרו ג"כ נשם אילן או טבלא (Tabela) מפה או שרשים.

75. **לוח** או אילן לחכמת הקבלה לר' יוסף גיקיטיליא : (ש"י) .

76. **לוח** או אילן.ר' אברהם ב"ר משה ברור. על כל הספירות והפרצופים והעולמות והגלגולות וכל הכללים לחכמת הקבלה , מלוקט מכל כתבי האריז"ל בקצור נפלא על לוח גדול . כ"י בפראג : (ש"י) .

77. **לוח** . ה"ר איצק ב"ר פסח האהן . סדר קביעות השנים ותקופות ומולדות חגים ומועדים מחשבים שנה שעברו ושמושים שנה הבאות , משנת תק"ל עד שנת תר"ס , וסדרי רחבי מדשיהם וחגיהם , וכו' : אלטונא , תקע"ט , 8° .

78. **לוח** על חלף שנים והוא חלף השמי כנ"ל לר' יעקב ב"ר אברהם גארדאן : ווילנא , תרי"ר , 8° .

79. **לוח** על מאה שנה (ת"ר—תס"ח) . ה"ר אליעזר פייוויש ב"ר יעקב משניפישאק: (כ' דפים) : ווילנא , תרי"ד (?) , 8° .

80. **לוח** על מאה שנה (ת"ר—תס"ח). ה"ר מנחם יהושע ב"ר משה יאקובזאן מאמטשים-לאב : ווילנא , הר"ש , 1° .

81 **לוח ארש** . ה"ר יעקב עמדין (יעב"ץ) . על דקדוקי המלוס נסדור התפלה והשנות ע"ם שערי תפלה מר' זלמן הענוי , והוא חלק ד' לסדור תפלה שלו : אלטונא , תקכ"ט , 8° .

82. **לוח ארש** הנ"ל מ"ב מהנ"ל.(עיין עין אבות). ונדפס לפני מ"ח כמ"ם נסוף הקדמתו לח"ת,ע"ם .

83. **לוח הבנין** . ה"ר שלמה זלמן הענא כ"ץ . כללי הדקדוק נבניני הפעלים בלה"ק : (חסר שער , ונראה שנדפס כתוספת לסוסר התיכה שלו בדיהרנפורט שנת תקמ"ז) 8° .

84. **לוח הבנין** על בניני הפעלים (והשמות ?) בלה"ק , ונסופו דרוש לבנין נהכ"ג וכהמ"ד והקדם לעניים חסר בנו בעיר ניקופולי : פאריס , שפ"ח , 4° .

85. **לוח הבנינים** נקרא ערוגת הדקדוק : חמו"ד , 4° (רד"א № 1331, q) . ומדברי המעתיק שם מוכח שהוא לוח הפעלים והשמות מס' ערוגת הבושם לר"ש מרקוזאלטי והוסס ממנו ד"ו , ולכן הוא חמו"ד , וע"ש № 1351, q ושינו חנור נפ"ע .

86. **לוח הבנינים** . ה"ר חיים ב"ר נפתלי קעסלין . לוח סדר בניני הפעלים והשמות בלה"ק לנזכותיהם ומשקליהם נעיותיהם וכנוייהם,וכו' : המבורג, תקמ"ה,8°. ווילנא, תר"ח . שם , תרי"ז , 1° .

87. **לוח ברכת הנהנין** . אדמו"ר שניאור זלמן מלאדי . דיני כל נרכת הנהנין : שקלאוו , תק" . . זאלקווא , תקס"א , 8° .

88. **לוח הדקדוק** . כל כללי הדקדוק ומשקלי השמות והפעלים על לוח ועס ל"ת : ד"ו . . קראקא , שנ"ח , 8° . והוא ס' אם הילד לריב"ח סיילפרין, עיין זה . וקצור ממנו נשם לוח מיוחד בחכמת הדקדוק נדפס נרחב בסוף ד' האנווא שע"ז,4°. (רמב"ם רס"ד 842 №).

89. **לוח** [בדקדוק הפעלים והבניינים] לר"א בחור : רומא, 1518, 8°. [ועיין ס' הדקדוק למינסטער . ולפ"ד רמב"ם רס"ד 1162 № שלח עודע ס' מדסוס רומא הנ"ל בשוס מקום , קרוב לשמוע שלח חוכר לספר נפ"ע כ"ח גליון של ס' משלרי כפריו כמו ס' הכחור הנדפס רחשונה ג"כ ברומא שנת 1518 , 8°] .

90. **לוח הנהגות** . נמצא נכתבי ה"ר יוסף יאסקי אבד"ק דובנא , ונסופו נוחת ל' זעלקלים הנסמל שנת תע"ע : ווילמרשדארף , תע"ט , 8° .

91. **לוח הזמנים** מכל המפטיס והמלכיס,וכו': ד"א , תקי"ז , 8° (דף אחד) .

92. **לוח החיים** . ר' רפאל (כן רמוז שמו נרחב ההקדמה וסופה, ע"ש). כללים להנהגת הבריאות והובא לביה"ד ע"י ר"ח באבנער : פראג , חכ"ט . קראקא , תכ"ט (רד"ח 873, q №) . ורח"ס : חמ"ר . וע"ש ג"כ 2575 (№) 4° . גאטהא , תע"ה , 8° . (ועיין גפן יחידית) .

93. **לוח החיים** הנ"ל עס העתקה רומית ע"י ווא:נצייל : אלטדורף , תמ"ו , 4° .

94. **לוח הלב** . (עיין ציר נאמן) .

95. **לוח לשונות הש"ם** . כ"י יה"ש .

96. **לוח מיוחד בחכמת הדקדוק** . (עיין לוח הדקדוק) .

97. **לוח המלמד**. (עיין יסודות לשון הקדש).

98. **לוח מראה מקומות** לגדחת על מאמרי עין יעקב ע"פ סדר מ"ב לה"ר אליעזר ב"ר יצחק ראיטי: ד"ו, שע"ב. שם, שצ"ג, 8°.

99. **לוח עברונות** עיסד ר' שמואל הצרפתי: כ"י רד"א q 1283, № .

100. **לוח ערוך** במחלקות המומות והגבולים על ז' כוכבי לכת לבעלמיום. נזכר בפי' המוטוט על פי' הרמב"ע עם"ת על פ' הנה מלכי שולח מלאך וגו', ע"ש. ומולי הוא ג' מלחמות בעלמיום מיוחדים בתכונה.

101. **לוח הפעלים**. ה"ר מיכאל ב"ר צבי יהונתן. כללי דקדוק ולוח הפעלים ומיני השמות ושמושי המלות והכינויים בקלקה: פיורדא, תקכ"ח, 4°.

102. **לוח הפעלים** ומשקלי השמות עם הערות (כל"מ?): שווערין, ת"ר, 8°.

103. **לוח הפעלים** והשמות לר"י ברי"ל: ברלין, תקנ"ד, 4°.

104. **לוח הפעלים** עם ל"מ: קראקא, שנ"ה, 8°.

105. **לוח** לקו"ד שניס ומחמיל משנת תע"ג. המבורג, ת"פ, 12°.

106. **לוח על ששת אלפים שנה**. ה"ר משה ב"ר א. (אליעזר ליפמאן) הלוי מ"מ ומ"ץ באמדור. כללי מולדות ותקופות מבריחת עולם עד סופו וכל הקביעות והמועדים וכ"ת וסדר הפרקיות, וכו', וזמן עלות השחר וזן החמה וזמן ק"ש ותפלה ומנחה קטנה פלג מנחה, וכו'. גם סבות השתנות הזמנים קול וחוש וכו' ומומות השמים וסדר הדומות מחדה"ל וסדר תנחים ומחורחים והגעוים ז"ל וכו': הוראדנא, תקמ"ט, 8°.

107. **לוח התחבולה** למאישטרו ברונו דגורדון. עשר מחבולות לרפואת החלייה. נעתק מל' רומי ע"י ר' יקותיאל ב"ר שלמה בנרבונא שנת ה"מ קמ"ז: כ"י רש"ר.

108. **ס' לוחות**. ר' יוסף בן יצחק ב"ר משה בן וקאר. עברונות עם הגהות על תמונת כוכבי לכת: כ"י מינכען 230 № .

109. **ס' הלוחות להראב"ע**. הס לוחות התכונה במחלקות הגבולים בארץ לפי מעלות השמש. נזכר בפי' אהל יוסף על פי' הרמב"ע עם"ת תדיר, וכפ' ויעלה ע"פ „כרמות פני חלקים ותרגני" מביא שני מיני לוחות ממנו: ג' שחיבר בלוקא בעיר לומבדא וג' חיבר בנרבונא במלכות פרובינצין, ע"ש.

110. **לוחות אבן**. (עיין ארון הברית).

111. **לוחות אבנים** לפריצואלי: כ"י מינכען № 343/4.

112. **לוחות אחרונות**. (עיין מסורת המסורת).

113. **לוחות אלפונסו**. (עי' לוחות התכונה סי' 129).

114. **לוחות אלפרגאני**. לוחות התכונה להחכם העברי אלפרגאני ועתקו לעברי ע"י ר' משה אבן תבון: ד"ו, חש"ר, 4°.

115. **לוחות בניני הפעלים**. (עיין עמודי הלשון).

116. **לוחות הבנינים** לה"ר מרדכי דריזן: המו"ר (ברלין, תקכ"ז?) 4°.

117. **לוחות הדקדוק** עס ל' רומי ע"י ניקולייא קלענארד: קעלין, של"א, 8°.

118. **לוחות המגבילים**. ה"ר נחמן צבי ב"ר ישעיה לינדער מדובנא. על המספרים המנעים ומופתי שמושם בכל חלקי החשבון: קאניגסבערג, תרי"ד, 8°.

119. **לוחות המסורה**. מפתח ס' דקדוק לשון הקדש. ונזכר תדיר בס' דקדוקי רש"י: (נוזן גמ"ל דף קי"ז, ע"ם).

120. **לוחות העבור**. ה"ר רפאל הלוי הנובר. כללי עברונות תקופות ומולדות, ב' מלקים, מ"מ: ליידען, תקט"ז. ומ"ב: הנובר, תקי"ז, 4°. ונדפס גם עם ס' יראת שמים לכ"מ פיורדא, עיין זה.

121. **לוחות העדות**. ה"ר יהונתן ב"ר נטע אייבשיץ. מגנות ומכתבים מרבני וגמוני הזמן להלדיקו בריבו עם הג"מ יעב"ץ וסיעתו בעניין הקמיעות, ובסופו דרוש ג' על זה: אלטונא, שיר"ה, 4°. לעמבערג, 8°,1857.

122. **לוחות על ארך הימים**. ר' אברהם כונת ב"ר שלמה. על מדת הימים לפי שיטת ס' מראה האופנים לכ"ם בן מלכיגדור ולפ"ד ס' אגרת הבדור מבע"ם נתיב חכמה וס' החקירה: חמו"ר (מנטובה, ר"מ) 4° (8 בלאטע). (פירמט מ"מ דף קפ"ס, ונוזן גמ"ל דף ל"ן מיחסו לבע"ם נתיב חכמה וס' החקירה בעצמו, ולפ"ד נדפס עוד לפני שנת ר"מ, ע"ם).

123. **לוחות ראשונות**. (עיין מסורת המסורת).

124. **לוחות רבוי המספר**. (עיין באו חשבון ומ"ם שם).

125. **לוחות תכונה** להרלב"ג מלוקטים מספרים ישניס אשר נמצאו בהודו פרס ומצרים בחכמת התכונה ומערכת הכוכבים להרמב"ע ולאלפרגני ולכרכס מלנדקל ולגזחלי, וכו': כ"י מינכען 314 № ולולי גם בכ"י יוא"ל.

126. **לוחות התכונה** לר' יהודה הישראלי : כ"י רד"א 1666, q № .

127. **לוחות התכונה** . ר' יעקב ב"ר דור ב"ר יו"ט הפועל . לוחות בחכמת התכונה לפיעת הכ"ח בן מיית הפיית והכלב"ג : כ"י מינכען 343/2 № ודי רוסי 351/2 № .

128. **לוחות התכונה** לר' יעקב בן מביר ומת"ז כל"ל לר' עמנואל בן יעקב : כ"י די רוסי 749 № .

129. **לוחות התכונה** . ר' יצחק אבן סיד . חיברם לכבוד מלפונסו מלך פורטוגאל ולכן נקראים ג"כ לוחות אלפונסו . נעתקו ע"י ר' משה מקרית יערים ונמצאו ג"כ פי' עליהם : כ"י .

130. **לוחות התכונה** . ר' יצחק בן שלמה בן אלחיבי . כ"י בווינא בבית ספרי הקיר"ס : (ש"י) . אבל בהשימות כ"י ווין לא נמצא ספר ולא מתבר בשם זה .

131. **לוחות התכונה** לפידרו השלישי מלך אראגון עם בתוב ועם הקדמה לפניהם : כ"י שם 165 № וע"ע .

132. **לוחות התכונה** . (עיין יסודות התכונה).

133. **לויה לדרך** . (עיין שיר ידידות) .

134. **לוית חן** . ה"ר אליהו הלוי (בעל שו"ת זקן אהרן ומאמר כל דאי) . ס' מוסר השכל נחלק לשלשם מחנות מחנה לויה, מחנה ישראל, מחנה שכינה וכו' ר"מ פרקים: (שג"ב ת' מ"ת ושה"ג שלי ת"ת בשמו , ע"ש) .

135. **לוית חן**. ה"ר אפרים ב"ר שמואל זאנוויל העקשיר . מי' כספר השי"ם ובסוף לוב המסכתות העתק מקצת ספרו יומא טבא לרבנן מי' כעין הדבן לסיומת : אלטונא , תולל בתמי"ם ונשלם (כ"ח שבט) ת מ ג נ ך , 2°. וח"ב ממנו עיין אדני פז .

136. **לוית חן** . ה"ר חננאל ניפי . שו"ת, כ"י : (זצ"ל מ' כ"ד) .

137. **לוית חן** . ר' לוי ב"ר אברהם ב"ר חיים. ס' גדול ובכבד בחקירות ודרושים על עניני רביס ושומים לתורה ולתמונה ולכל חכמה , ונחלק לב' עמודים אשר שם החד יבין ושם השני בעז , וכל עמוד נחלק למאמרים וכל מאמר לחלקים וכל חלק לפרקים או שעריס רביס , ולפ"ד תסימתי (לכ"י וואטיקאן 383) נחלק לג' חלקים ובח"ג נמצאו מ' שעריס . [ושם נ"כ בכ"י פאריס 1047/13 № וד' שעריס תחכונים בכ"י ווין . . . (עי' סיונה 19 וכ"ת ח' ע' 58) ומטשת שנית נמצא בכ"י 192 ספר או מאמר ג' וכ' וספר ה' וכ' מ"ת מעשר ההגדה, עי' המזכיר 49 №:רמש"ש]. אשם קלהו נמצא גם בכ"י רח"ם 361 № גם שמן מנהו שם 199 № ע"ש במפתח דף של"ט, ומאמר שני לבדו אחלק בעז נמצא בכ"י די רוסי 1346 № וכ"י מינכען 57 № , ודלת כת"י ועיין זוהן נח"ל דף תע"ח .

והרב כרמולי כתב (כפי שהעתיק דברין החכם מהר"ח גייגער בחוברת נחמד ב' דף נ"ט—ו') וז"ל : הס' הזה לויית חן הוא ספר רחב על כל החכמות ולא נמצא בשלימות בשום מקום , ובחוגר ספריס הגדול דפתרין לא נודעו עד כה רק שני חלקים מס' הגדול הזה ושניהם בתוך כ"י a.f. 449 № . החחד מדבר על חכמת הנדסה והחחר כתוב בגלוין ס' פילוסופי ותכוני והוא מדבר על מה שלחר הטבע , וכו' וכו' . הספר הזה נחלק לשני עמודים יבין ובעז . העמוד הראשון נחלק לחמשה מחמרים , הראשון מדבר על חכמת החשבון , השני על חכמת ההנדסה , השלישי על חכמת החכונה , הרביעי על חכמת הטבע והחמישי על מה שלהא"ט , העמוד השני לישנו כולל רק מחמר אחד (אבל בסוף כ"י מינכען כ' וז"ל : ובא לחריו החלק הח' מן המחמר הכ' מן העמוד הכ' בשעשה מרכבה : גייגער) והוא נקרא שני , המחמר הזה גם הוא נחלק לג' חלקים , החלק הח' מדבר על חיכות הגבוהה, המחמר (החלק ?) השני על סודות התורה (לא כן כי החלק הח' מדבר על חיכות הגבוהה וסודות התורה והשני בספרי המחונה : גייגער) . והשלישי בשעשה ברחשית , עכ"ל לעניננו .

138. **לוית חן**. ה"ר משה ניגרין. פי' על תהלים ומשלי ונקרא ס' ישעיה : כ"י רח"ם 625 № .

139. **לוית חן** . ה"ר עמנואל ב"ר יקותיאל בונייווינטו.על דקדוק לה"ק:מנטובה, שי"ז 4°.

140. **לוית חן** . רבינו שמעון ב"ר צמח דוראן (הרשב"ץ) . הגהות והשגות על פי' הכלב"ג עה"ת , והוסיף עליו כ' לגלות שם החחת ענקים ושם השנית מאמר היחוד שחיבר על ספר אור ה' לר' חסדאי ז"ל . עיין שו"ת תשב"ץ בסוף ח"ג ועיין שו"ת הרשב"ם סי' תס"ו .

141. **לוית חן**. (עיין אגודת שמואל,יסוד מורא).

142. **לוית חן ואור יקרות** . הרחשון לה"ר אריה ליב ב"ר שמואל גרשון איש ירושלים , והשני לבנו ה"ר יוסף בנימין זאב . מי' כספר התורה זה בלל זה וקלת מי' בחוכו לגיסו ה"ר נפתלי הערץ ב"ר חנוך העניך , ובסופו קלת מי' הלכות מס' אור יקרות ומגיסו הל"ל : זאלקווא , תצ"ב . ד"ו , תק"ב , 4° . זאלקווא , תק"ט , 2° . (ועיין אור יקרות ופ"ם שם) .

143. **לוית המת**. (ה"ר שרגא פויבוש סנ"ל פרענקיל). הנהגות עם החולים וסדר וידוי ותחנות וכו' ומוסף בס כל דיני בקור חולים ואינות ואבלות, וכו' מהמ"ע והמכוונים: חש"ד (קראטאשין) ע"ת ספ"ר, °8 .

144. **לולאות השיר**. ר' יוסי ב"ר נחמן שבת לבבל על משקל שירת המזיזו והוא בשנער בבית אלבועלסי (? ?): (סח"ד שפ"ה) .

145. **לוסטשפילע** לזר מוגטערהמוטוג בייס פוריס—פעסט: א) די שטאלצע ושתי פאן פרידריך ווילהעלם גאטטער: ב) לייבטזין אוג פרעמעלייא עיין זה: ברעסלויא, תקנ"ו, °8 .

146. **לזכר לישראל**. ה"ר יחיאל מיכל ב"ר צבי הירש ממינסק. פי' על פרקי אבות, ובסופו קנת חי' על מס' ב"מ גיטין וחולין: ווילנא והוראדנא, תקצ"ד, °4 .

147. **לחישת שרף**. מכתבי תרמות וכרוזים בעסק קמיעות נגד נחמיה חיים חיון: העגא, תס"ח, °4 . (ורח"ס גס רוצעגא: תפ"ו . וכן נראה עיקר כי נמצא בו מעשה ב"ד דפפד"מ מטילתי אדר ג' תפ"ו . ועפ"ד פירשתי ח"ג דף רמ"ח נדפס לאחונה בהאנווא שנת תפ"ו כע"ל, ואח"ז נדפס שנית בתוס' ענינים ע"י סג"מ יעב"ץ: אלטונא, חש"ד, °4) .

148. **לחם אבירים**. ה"ר אברהם ן' עזרו המכונה בן בורגיל. חי' הלכות על מס' ב"ק ב"מ בתוספות קדושין ויבמות: ד"ו, בזרו"ע נטוי"ה, °2 .

149. **לחם אבירים**. (עיין אילם, יוצרות, לחם ושמלה) .

150. **לחם אונים**. ה"ר חיים פאללאך מברודא ב"ר יעקב. שיריס ומליצות ע"ד ס' אגדת ארבע כוסות להנחם מעצבונו לאחרי מות אביו: פראג, 1828, °8 .

151. **לחם דמעה**. ה"ר שמואל די אווידה. פי' על מגלת איכה ונדפס עם הפיוט ועם פירוש"י: ד"ו, שס"ו. ד"א, תע"ה, °4 .

152. **לחם חמודות**. (עיין מעדני מלך) .

153. **לחם יהודה**. ה"ר יהודה ב"ר אברהם זארקו הושב אי רודוס. שיריס ומליצות, ובסופו שיר ס' לר' יוסף ב"ר יהודה הלוי: קונשטנטינא, ש"ך, °4 .

154. **לחם יהודה**. ה"ר יהודה עייאש. חי' על הרמב"ם: ליוורנו, תק"ה, °2 . וח"ב מסל"ת עיין בני יהודה .

155. **לחם יהודה**. ה"ר יהודה ב"ר שמואל לירמא הספרדי. בתוב על פ"ח וכו גס דרוש על הנעמה: ד"ו, שי"ג. סביונישטה, שי"ד—ט"ו, °4 .

156. **לחם יחזקאל**. ה"ר יחזקאל קאצינעלנ־בויגן. חי' נפ"ת. מניחו בספרו בנסת יחזקאל: (שי"ג) .

157. **לחם מן השמים**. (? המקובל ה"ר יעקב צמח). כל המצות וכל ההנהגות מהאריז"ל מסודרים כסדר תפלה וסדר זמנים עם הגהותיו (ומה ניכו וספרו נגיד ומצוה ?): כ"י רד"א № 996, q. № 313, 0 וכ"י מהרש"ד. וכ"י Soave .

158. **לחם מן השמים**. מזכירו בע"ס עטרת זקנים בס"ע ח"ל סי' ח' כ' מ"ח תקס"ח תק"ע תקע"ח תקפ"ב ובאחרי מקומות: (ול"ב י"ז ושה"ג שלי במקומו). ומזכירו גם מהר"י נמת בס' נגיד ומצוה ד' ק"ב בעניו תקון תנות שכ' וז"ל: מלאתי בס"ח הנקרא לחם כן השמים, וכו' ע"ש די"ח (ואולי אל הל"ל יכוין ?) .

159. **לחם מן השמים**. ה"ר משה ב"ר ישעיה בה"ר היד"א. דרושים לו חי' עה"ת, וכו לקוטים ע"ס ברחשית מספרי דרוש לזקנו ה"ר היד"א: ליוורנו תר"ה, °4 . (ועי' המזכיר ג' דל"ה) .

160. **לחם מן השמים**. (עיין לחם תרומה) .

161. **לחם מנחם**. (עיין צנצנת מנחם) .

162. **לחם משנה**. ה"ר אברהם די בוטון. בתוך על הרמב"ם ומפרשיו הרשאונים ב' חלקים: ד"ו, שס"ט, °2 . (ודלא כש"י ומחבר פירשנו: שס"ו. וכוונ דברי פירשנו שם על ד"ח מצוכיים ומוצעים והמת כי נדפס שנית באמ"ד להיות נלוה אל ספרי הרמב"ם שהדפיס עם שמואל עציאם בשנת מכת"ב, וכן חלקו לד' חלקים לפי חלקי הרמב"ם עם שעריס מיוחדים לכל חלק ונדפסו ג' חלקים בשנת תס"ג וחלק ד' בשנת תע"ד, וכן נמצא מכוון לפעמים עם הרמב"ם בסוף כל חלק וחלק, ולפעמים הוא מכוון לבדו והרמב"ם לבדם ויש ס' כרכים וכן נמצאים בכת"ח d.a. № 557, F וע"ש № 558 וזה הפנה והתעה לפירשנו. ומ"ש שם מ"ג וד' ד' פרופס להד"מ. ועיין עוד משנה תורה) .

163. **לחם משנה**. ה"ר משה ב"ר נח יצחק ליפשיץ. פי' על מסניות זרעים מועד ונשים: קראקא, במשנ"ה, °4 .

164. **לחם משנה**. מהנ"ל. פי' על פרקי אבות: לובלין, בישע"ד, °4 .

165. **לחם משנה**. (עיין משניות) .

166. **לחם נקודים**. (עיין עץ אבות).

167. **לחם סתרים**. ה"ר יוסף טאיטאצק. פי' על דיוקל ומתם מגלות: ד"ו, שס"ח, °4.

168. **לחם סתרים**. ה"ר שלמה ב"ר אברהם אלגאזי. מי' גפ"ת על מס' ע"ז, ונסופו קו"ח וקצת כלליס מחודשים וקצת שו"ת וסוגיות: ד"ו, תכ"ד. שטראסבורג, תקל"ז, °4.

169. **לחם עדן**. (עיין מאמר מרדכי).

170. **לחם עוני**. (עיין גאולת עולם).

171. **לחם הפנים**. ה"ר יוסף דוד אבר"ק שאלוניקי. פי' על הגדה ש"פ וקצת דרושים: שאלוניקי, חש"ד (?), °4.

172. **לחם הפנים**. ה"ר יצחק ואלי הלוי. מי' על ש"ע ח"ח, כ"י. והג"מ מיד"ח רלח קצתו, כמ"ש בשג"ב י', פ"ע ושמ"ג שלי בח"ח בשמו, ובכ"י רח"ם 3—362 № נמצא מסי' תי"ז עד סופו כ' כרכיס, ע"ש.

173. **לחם הפנים**. ה"ר משה יקותיאל קויפמאן ב"ר אביגדור כ"ץ. ש"ע י"ד עס בחור ומי' דיוקים מפוסקים מחכוניס, ונסופו קו"ח על קצת הלכות: הענא, תע"ו. ווילכורשדארף, תפ"ו, °2. (ועיין ישמח ישראל).

174. **לחם הפנים**. מהג"ל. מהדורה בתרה על ש"ע י"ד כל"ל, נדפס עס קצת פי' מוספתא נזיקין לחותנו הגאון בעל מגן אברהם: ד"א, תצ"ב, °2.

175. **לחם הפנים** הנ"ל עס המהדורה בתרה הנ"ל: פיורדא, תצ"ז. שם, תקכ"ו, °2. [ג"ח ס' אניות סוחר על התורה].

176. **לחם רב**. ה"ר אברהם ב"ר משה די בוטון. שו"ת ועניני סוגיות הש"ס עס מפתח בסופו: אזמיר, ויקד"ש, °2 (וש"י: °4 בטעות).

177. **לחם רב**. ה"ר יעקב בה"ר דוד פארדו. (מגלתי בדמי"ג ונלח פורס מסותו).

178. **לחם רב**. ה"ר שמואל ב"ר יוסף איש לובלין. חום' מי' דיוקים שבמסו מש"ע ח"ח ומסודר כסדר הש"ע: פראג, שס"ט, °4.

179. **לחם שלמה**. ה"ר שאול ב"ר דוד. מכילתו נספרו של אורות: (שי"ג).

180. **לחם שלמה**. ה"ר שלמה אלקבץ הלוי. מונח בספרו שרש ישי ונחלק לפרקים: (סה"ד שכ"ה) ובתג"י ב' סי' י"ג כ' שהוא על תקוני הסעודה, ע"ש.

181. **לחם שלמה**. ה"ר שלמה ב"ר יצחק לבית לוי. בחור מאמרי רז"ל כסדר התלמוד, ובסופו חידושים ופסקים ממדרשים וזוהר: ד"ו, שנ"ז, °4.

182. **לחם שלמה**. ה"ר שלמה ב"ר רפאל משה בולה. ג' טוריס: טור ח' חי' על הל' קניניס ומקח וממכר. טור כ' קונט' חזקת הבתים וטור ג' ס' תרוכין: שאלוניקי, תקנ"ה, °2.

183. **לחם שלמה**. (עיין בית דינו של שלמה, מאורי אור).

184. **לחם שמים**. ה"ר יעקב עמדין (יעב"ץ). פי' על מסניות סדר זרעים ומועד ונסופו קונט' בנין בית הבחירה על פ"ח מהל' בית הבחירה להרמב"ם: וואנזבעק, תפ"ח, °2.

185. **לחם שמים**. מהנ"ל. ח"ב הנ"ל על ד' סדריס הנותריס, ונסופו משנה לחם מהדורה בתרה לח"ח הנ"ל: אלטונא, תקכ"ח, °2. (ודלח בפירסט ורח"ס ורזנענס).

186. **לחם ושמלה**. ה"ר בן ציון יהודה ב"ר אליהו בערקאוויץ. בחור על הדגוש חוקלם עה"ת ונפרד לסניס: א) בחור המלות לפרשיות בשם לחם אבירים. ב) בחור הטעמים והעניניס בשם שטלת גר. ע"ס פרחמית: ווילנא, תר"ו, °8. ועל יתר ד' הספריס: שם, תרט"ו—ט"ז, °8.

187. **לחם שערים**. כ"ר ידידיה שלמה בכ"ר אהרן הטרוקי הקראי. ויכוח בין קרחים ורבניס בדרך שו"ת: (אר"ץ). וכן בלימיו כ"י ביד החכם אבן רשף, ודלח בה"מ נ"ז בחכתבו נס' דביר.

188. **לחם תרומה**. ה"ר אהרן ב"ר ישעיה. בחלק לג' ספריס: א) לחם תרומה כ"ד חופני דרוש על פ' ויקחו לי תרומה. ב) מדות חכמים כ"ו עניני מוסר בדפוסות הנפש ונסופו פי' על י"ג מדות התורה בשם לב מדות. ג) לחם מן השמים דרושים על מסניות זרעים ומועד: פיורדא, תקמ"א, °4.

189. **לחמי תודה**. ה"ר צבי הירש בה"ר פינחס הלוי הורוויץ. מי' הלכות ואגדות, והוא ח"ב מס' מחנה לוי: אופיבאך, תקע"ו, °2.

190. **לחמי תודה**. (עיין תודת שלמים).

191. **לחש** בגלות מטמוניות נסתרות בהודעות העתיס המסוגלות לזה ושלחי עניניס הנדרסיס לזה: כ"י מינכען 235 №.

192. **ליבעם בריף**. ה"ר איצק העקשיר. ס' מוסר בל"ח: כ"י רח"ם 364 №.

193. **לייכטזינן** מוזר פֿרטמטנייש. פֿמוליעכ־ געמאַהֿלדע מין 3 מויפֿלינגען פֿטן וואַלפֿסזאַהן: ד"א, חש"ד (תקנ"ח ?) °8. (עיין לוסטשפילע).

194. **לעבליבע תפלה** מדער קרעפֿטיגע מרגענזיח פֿיר גוֹך מוֹנד נטוּה. לר' אהרן ב"ר שמואל מהערגרשהויזן. תפלות יפות בל"ח מרובע עם נקודות: חמ"ר, תס"ט, 8°. והקדמה הם נדפס ענין בם' „יאהרבוך דער ליזראעליטען" לשנת תר"ז: ווין, 1846, 8°. דף קע"ג—קצ"ב, ע"ב.

195. **לישרים תהלה**. ה"ר משה חיים לוצאטו. מצל ספורי בתרח פיר ומלינה שקולה ועשימה: ד"א, תק"ג, 4° et 8°. ברלין, תק"ט. שם, תקנ"ט. לעמבערג, תקנ"ט. שם, תקע"ג. שם, תקפ"ג. ליסא, תקפ"ד. לעמבערג, תקפ"ה, 8°. ווילנא, תר"ט. ווארשא, תרי"ח, 12°. גם נדפס בם' תפארת ישראל למרטינעס, ועין זמירות ישראל.

196. **לכל חפץ**. ר' אליעזר מילי. סדר נוסח כל מיני שטרות וכתובות מנישין וגיטין ושטרי מו"מ, וכו' (וברחבו מכתב אחר בתב לכבוד דון שמואל מנרבונאל ושם תמו סיניורה בין ווינימה): ד"ו, שי"ב. קראקא, שם"ב, 4°.

197. **לכל חפץ**. (עיין סור מרע).

198. **למד מלמד**. (עיין אלפי יהודה).

199. **למד מעניניו**. (עיין למודי ה' להלן).

200. **למוד מלאכת האיצטלוב** נג' חלקים: כ"י מינכען $^{246}/_{4}$ №. (ומולי גם הוא לר' יעקב ב"ר מביר בן תבון בכל הקודמים בכרך הזה עם).

201. **למוד תחלואי הילדים**. ה"ר ישעיה ב"ר מנחם נחום ריי"ף. על חליי הילדים ומופעי מיזוכ ע"פ דלכי הטבע (פהיזיטע פרינציפיען): ווילנא, תקפ"ה, 8°.

202. **למוד התלמידים**. (עיין הליכות עולם).

203. **למודי אפוקראט** נרפואה. (עיין באר מים חיים).

204. **למודי אצילות**. קבלה מכללי עולם התליות להתריז"ל: כ"י רד"א № 911, F.

205. **למודי הטבע**. ה"ר מרדכי יאוועל. תלמוד חכמת הטבע בד' חלקים: טשערנאוויץ, תקצ"ו, 8°.

206. **למודי ה'**. ר' דוד זכות ממודינא. למודי יסודי הדת לנערים עם ל' מיטלקי, ומחלק לג' חלקים: ריגייו, תקע"ד. שם, תקפ"ד, 8°.

207. **למודי ה'**. ה"ר יהודה נגאר. חי' בלשונות הבתשונים וסוגיות הש"ס, וכשופו קונטרס למד מענייניו תקונים והוספות וקצת דרושים מתנוחו חלקו של יהודה והשמטות מקוצר למד מענייניו ומפתמות: ליוורנו, תקמ"ז, 2°.

208. **למודי ה'**. ר' יצחק נתן. נגדר שם למוד הממלא בתלך: כ"י יה"ש.

209. **למודי ה'**. (עיין תורת חסד).

210. **למודי המישרים**. (עיין בית הספר).

211. **למודי מקומות הנדסיים** (עהרע חיבער דען גממעטריטען קרטערן). לר' אליה העבים: כ"י פישל . . .

212. **למודי העיוני והמעשי**. (עיין מלאכת המספר).

213. **למודי פושעים**. ה"ר ישעיה בסאן. דכשות ולמודים לתריס והוא ח"ל מדרושיו: כ"י רח"ם 366 №. ומ"כ ג' ול' מדרושיו: כ"י שם 8—166 №.

214. **למודי הקריאה**. רחשית למודי קריאת לה"ק לנערים וקצת בכרוך וכו', ורחשית למודי קריאת ל"ח להמון עם, ובסופו רחשית למודי קריאת ל"ח בכתבם עם ליוריס ולמודי חכמה ומוסר בקצרה: ווין, חש"ד, 8°. וכן נדפס פ"ב. עוד כל"ל רק מ"ח לבד: פיורדא, תר"י, 8°.

215. **ס' הלמודים**. (עיין שלשלת הקבלה).

216. **למודים ואור לישרים**. (עיין אורים גדולים).

217. **למנצח לדוד**. ה"ר דוד פארדו. מי' על כל המיבעים לימת בם"ס בשם שניות לאריות ומחמר לתרן כל מתי דמסיק בם"ס בקושיא בשם עיסה קושית, ועל כל הסימנים הממלחים בתלמוד כמו סי' מעשי"ס לדק"ה וכדומה בשם סימנים דרבנן כלו"ח במספר דפין בפ"ע: שאלוניקי, תקב"ה (וי"ח: תקכ"ה) 2°.

218. **למנצח לדוד**. ח' מחבורי הג"מ הי"א שנמלרו בכתובים, כמ"ש בתג"י ח' סי' כ', ע"ש.

219. **למנצח לעבד אברהם**. ה"ר אברהם חי קולוניא. פיר ליוס מנכת בהכ"נ מדשה בפאריז: פאריז, 1822, 8°.

220. **למען תלך בדרך טובים** ושמור לעשי מחוסים מן הדרכה. ה"ר צבי הירש ב"ר הנוך זונדיל. מוסר השכל והנהגות טובות: קראקא, שפ"ד, 8°. עוד עם תפלת השב מס' הרוקח ומנרת המנ"ן עם ס' מורה חטאים: שם, שפ"ה, 8°. עוד בשם דרך טובים עם ס' יורה חטאים, עיין זה ומ"ש שם: (רטש"ש).

221. **לעבענסבעשרייבונג יחזעפס II.** מייגע היסטאריש־ביאגראפישע גענעלטע : ברין , תקנ"ט , 8°.

222. **לעולם, יהי שמו** — . ה"ר שמעון ב"ר משה. פי' על כל נוסח „לעולם" שבעין יעקב: אלטונא , תקפ"ו , 4° .

223. **לפני לפנים** . רבינו מאיר ב"ר טודרוס (הלוי) **מטוליטולה** . ס' קבלה עמוקה . הובא בפי' הר"מ בוטריל לס' יצירה פ"ח קרוב לסוף מסנה ח' . ומאמר גדול ממנו נדפס עם העתקה רומית ע"י ריטאנגעל בס' יצירה ד"א , תכ"ב , 4° .

224. **ס' הלקוטות** . רבינו משה ב"ר נחמן גירונדי (הרמב"ן) . חי' על מס' ברכות מגילה תגיגה פסחים ר"ה סוכה מ"ק ערכין ושבועות (ל"ע דפין) עם שו"ת מהריק"ש (ל"ע מהר"י ו' מיגאש) בסופו (ל"ו דפין) : שאלוניקי , תק"ל , 2° (רמי"ג וכן רובשנם . ורח"ס : תקכ"ה . ויח"ס : תק"מ . ולונן גח"ל דף קפ"ע : תקנ"א . וכרון היודע !) . ווארשא , הרי"ח , 4° נשם חי' הרמב"ן על מס' שבת , ועיין זה .

225. **לקוטות** מעניני הרכבה לח' מחכמי פרובינצה : כ"י רח"ם № 367 .

226. **לקוטי אברהם** . ה"ר אברהם ב"ר יצחק משווארצענץ . תוכחת מוסר בדרך ויכוח ומליצה בין הגוף והנפש : פראג , תקנ"ג . ווארשא , הר"ת , 8° .

227. **לקוטי אברהם** . ה"ר אברהם ב"ר משה שענפעלד . והוא קונטרס לקוטי תפלות למחזיס : קראמאשין , כת"ר , 8° .

228. **לקוטי האור** . ה"ר אריה ליב דיין מלובלין . נמוד ענין הל' קדוש החדש להרמב"ם ונחלק לכ"ח : ח"ת מאור הקטן על מחורות החיבורים בענין הק"ח ע"פ הרמיה וע"פ חשבון המולדות, וכו' . ח"כ מאור הגדול על מחורות הפנימים והנסתרים : לובלין , תכ"ז , 4° . ולפ"ד פירסם בח"כ דף רס"ג לח נדפס רק ח"ת לבד , ע"ש .

229. **לקוטי אורות** . ה"ר אברהם דיל ויקיוו. חי' דינים וכללים מלוקטים מהרמבוגים . (והם"מ מיד"ת רלה תופס בכ"י , ובבו"ח הרמ"ז סי' י"ד מיחסס לה"ר שמואל דיל ויקיוו , ע"ש : שג"ב כ"ד ושה"ג שלי ח"כ בסקומו) .

230. **לקוטי אורות** . ה"ר אורי פייביש ב"ר אריה ליב . תרי"ג מנות נרופות ומזוקקות בהלחות נרורות ע"פ התלמוד ספרי ספרא מכילתא ומפרשים ופוסקים לחמשים ומדרגיס, ובסופו פתגם מלך תרי"ג מנות בחרוז ושיר עם בחור: דיהרנפורט, תקע"ב, 8°.

231. **לקוטי אמרים**. ה"ר אברהם ב"ר ישראל מבראדי . פי' על פרקי אבות , ובסופו ס' אמרי ספר שמות כל ספרי תל"ך ש"ס מדרשים ולקוטים ספרי קבלה ושאלי ספרים קדמונים לאחרים בכל ימי השנה : זאלקווא , תקפ"ב , 8° .

232. **לקוטי אמרים** . אדמו"ר דובעריש ממעזריטש . לקוטי תורות ושפטים בקבלה ומוסר וכמו כשיטתם . ו"ע השער : ס' נוגיד דבריו ליעקב (ס"ת דוב) והוא לקוטי אמרים וכו'. הובא לביה"ד ע"י ה"ר שלמה ב"ר אברהם מלויצק : קאריץ . . . עוד כל"ל ד' שני ע"י הל"ל בתוס' לקוטים חדשים בסופו : קאריץ , תקמ"ד . זאלקווא , תקנ"ב . שם , תקנ"ז . קאריץ , תקנ"ז . בררישטוב , תקפ"ח , 4° .

233. **לקוטי אמרים** . אדמו"ר שניאור זלמן נבג"מ . ג' חלקים : ח"ת ספר של בינונים על עבודת ה' ומוסד על פסוק כי קרוב אליך הדבר מאד וגו' . ח"ב חינוך קטן על פרשה ראשונה של ק"ש מלוקט מספרים ומפי סופרים קדושי עליון ל"ע ועיקר הדפוס נקרא שער היחוד והאמונה וכו' י"ב פרקים , ובכללו נקרא ג"כ ס' תניא : סלאוויטא , תקנ"ו . זאלקווא , תקנ"ש , 8° .

234. **לקוטי אמרים** הל"ל בכל הל"ל בתוס' אגרת התשובה לבאר ענייני השנה בקצור ובסופו אגרת הקדש דרכי מוסר ותזכרות בירחת ה' והנהגות טובות ועס קו"ח על קצת פרקים: חמו"ד. זאלקווא, תקפ"ה . שקלאוו , תקפ"ו . שם , תקע"ד . אלטונא , תר"ג . יאס, תר"ג . לעמבערג . 1857 . שם 1858, קיניגשבערג (ופפרע שקר) 8° , ו"ו .

235. **לקוטי אפרים**. ה"ר גומפיל אפענהיים. חי' תורה ופסטים : מינץ , תקע"ה , 8° .

236. **לקוטי האר"י** מכתבי מהרש"ח: כ"י רד"א № 895, F .

237. **לקוטי** ובקוטי ענינים ומאמרים : כ"י רד"א № 1257, q .

238. **לקוטי בנימן** . ה"ר בנימן וואלף סג"ל פ"פ. הל' סו"ב נקנרא עס הגהות : לינגעוויל , תקפ"ז , 8° .

239. **לקוטי בנימן** . ה"ר בנימן וואלף בר"ש היידנהיים. פסטים עה"ת שקיבל מרבותיו : כ"י רח"ם № 368 .

240. **לקוטי דוד** . ה"ר דוד בה"ר רפאל מילדולה . לקוטי ומ"מ ותי' דינים על ש"ע

כעין ס' לקט הקמח : (זצ"ל ד' סי' ז') .

241. **לקוטי דודאים** . פסקים לו מיריס ? : כ"י רח"ם 369 № .

242. **לקוטי** דיני מהר"ם ב"ר ברוך : כ"י רד"א 726, q et 1483 № .

243. **לקוטי דינים** לבן אחיו של ר' פינחס הלוי : כ"י רד"א 605, q . ומולי הוא ר' יצחק בנבנשתי (ועיין מונן גא"ל דף תע"ד והערה C שם) .

244. **לקוטי דינים** ומנהג מדות זרע וחיסכן ומעשר מדידת המקוה ומעשה ב"ד על שבועת מלמה משנת התל"ז לה"ל אברהם יוסף שמואל גראציאנו במודינא : כ"י הפליט Cod. 55 .

245. **לקוטי דינים** וחי' פוסקים : כ"י רד"א 242, 0 № .

246. **לקוטי דינים** מכמה פוסקים ושו"ת : כ"י רד"א 724, q № .

247. **לקוטי דינים** ומנהגים של מגנצא וגרמייזא: כ"י שם 1032, q № .

248. **לקוטי דינים** מגמוגים קי"ח סימנים ממרדכי וס' חסידים ושאר ספרים עם דרשות ק"ג הקדמות הנמצאים בספרים מלוקטים : כ"י רד"א משנת תקמ"ב וכך"ד לפ מצאתי .

249. **לקוטי דינים** מסודר בחילוקות וענפים : כ"י שם כנ"ל .

250. **לקוטי** רב האי גאון ומעשי הסמיס לר"י גיקיטיליא מקובץ לקושים מרב האי גאון דלהלן (עיין זה) עם פי' נר ישראל לה"ר ישראל ט"מ דק"ק קאזיניץ ומח"ז ח"ן כללי קבלה להמפרש הנ"ל ולקוטי ה"ר פינחס מקאריץ ובסופו לקט חי' ה"ר יעקב יצחק יהודי מפשיסחוב : חמו"ד (לבוב) 8° .

251. **לקוטי הלכות** על ס"ע ח"ת , מאמר מסף וליקט . . . מו"ה נתן זצ"ל מתורת רבו מוהרח . . . מוהר"ן זצלה"ה מאמר בכר יצא לו מוניטין שלו בכל הספרים . . . ה"ה לקוטי מוהר"ן ח"ח וח"ב , וספורי מעשיות וס' המדות ולקוטי עצות . והחיבור הזה נעשה ע"פ פקודת רבו הגאון הנ"ל לבחר ולחדש בכל הלכה מס"ע למצוה סמך ונעשה בכל הלכה בדרך מכמה החמת ומוסר השכל ועצות נפלאות ונוראות והתחזקות עצום ונפלא עד אין סוף . . . וכל החבורים מהגאון החסיד הנ"ל נעתקו ונקבצו יחד ע"י תלמידו . . . מוהר"ן הנ"ל,עכ"ל הסמר . (וכל הספר מדבר בדיני ס"ע ח"ת בדרך חסידות הנודע) : חמו"ד (לבוב) 4° .

152. **לקוטי** ר' זלמן רונקיל . פי' על הריקאנטי עה"ת : (ש"י) .

253. **לקוטי זמרא**. קלח מסוכות מקדמוניס כמו מכן הכ"י והמלמיך וחכמי דורס ובחסו' מחת חתום ה"כ אליעזר ליפמאן חונה בק"ק איוויא ובסופו לקוטים . ולחיתי קלח קונטרסים נדפסים בלי שער ותסר בתוכו וסופו , וניכר שהוא ד' קעניגסבערג , 4° .

254. **לקוטי זעיר שם** . (עיין שם הגדולים) .

255. **לקוטי** חי' גפ"ת על מס' ב"ק : כ"י רד"א 269, 0 № .

256. **לקוטי** חי' דיוס בס"ע י"ד תה"ע וה"מ עס מיזה שו"ת לר' מרדכי מברייסק דליטא : כ"י רד"א 606, q № .

257. **לקוטי** חי' ס"ס מנחוני קדמוני בעלי תוספות: כ"י רד"א 849, F № .

258. **לקוטי יום** . (עיין פתחי נדה) .

259. **לקוטי יוסף** . אדמו"ר יוסף יאסקע ב"ר יצחק . חי' הלכות ופסקים : מינקאוויץ , תקס"ג , 4° .

260. **לקוטי יוסף** . (עיין מעשה נסים) .

261. **לקוטי** ר' יוסף גיקטיליא בקבלה מסמות הקדושים , כ"י : (ש"י) .

262. **לקוטי יצחק** . ה"ר יצחק אייזיק ב"ר זאב וואלף ש"ץ מרוידניץ . דברי מוסר ותוכחות בירלת ה' : ספר"מ , ת"ק , 8° .

263. **לקוטי יקרים** . ובלקט דפוסים נקרא לקוטים יקרים . לקוטי תורה ופסקים ומוסר מדברי המסידים הגדולים הכשם"ט ור' בערים ממעזריטש ור' מענדיל פרימסלן ור' מיכל זלמפלא הכל מלוקט ומסודר ע"י ר' שמואל ב"ר יהודה ליב סג"ל: לבוב . . לעמבערג , תקנ"ב , 8° .

264. **לקוטי יקרים** הנ"ל כנ"ל ובסופו סדר פדיון נפש מתוקן ע"פ היותר נכון ע"י הנ"ל : לעמבערג, תקנ"ב. מעזירוב, תקנ"ד . שם, תקנ"ח. לעמבערג,תר"י. שם,1857, 4°.

265. **לקוטי כוונות**.ה"ר משה חיים לוצאטו. כוונות למנחת ע"ס על מזמור לדוד הבו ועל לכה דודי , ומח"ז סודות ועניניס עמוקים על מיזה פסוקים בתנ"ך שלח בחו בסדרן : כ"י רמש"ג . (כ"ת ג' דף קל"ט העתה ל"ב) .

266. **לקוטי מגדים** . (עיין תורה , משלי) .

267. **לקוטי מדרש** בדרשות לכה : כ"י די רוסי № 166/13 .

268. **לקוטי מהרי"ל**. מנהגים וסדר סליחות ותפלות וכו' בשעת גזירות עשטרייך וכו', מלוקטים ע"י ר' יוסף בן נחוניא, כ"י: (פירסט ח"ב דף כ"ח). ג"ח דרשות ופסקים ותשובות וכתוב על טור י"ד ולא נדפסו: (שם).

269. **לקוטי מהרי"ן** ותולדות יצחק בן לוי. ר' ישראל הרב דפיקאב בה"ר לוי יצחק מב"ד. רמזי קבלה כסדר התורה וכתה קלח סימ"ן ותשתכ, ונסופו על מאמרי רבב"ח: ברדישטוב, תקע"א, 4°.

270. **לקוטי מוהר"ם**. ה"ר מאיר שהיה אב"ד בשווערזענץ. נתוכי מאמרים ופשטים בקצרה: ברלין, תע"ו, 4°.

271. **לקוטי מהר"ן**. אדמו"ר נחמן ב"ר שמחה נכד הבעש"ט. פשטים ותורות ומעמים על פסוקי תנ"ך ועל מאמרי רז"ל ומדרשים ועל מנהגי ב"ח וחסידים ורביהם, וכו'. נאסף ומסודר ע"י ר' נתן ב"ר נפתלי הירץ מנעמרוב. ג' חלקים, קדמתה: אוסטרהא, תקס"ח. ומניינא ח"ב: מאהליב, תקע"א, 4°. וח' וב': סלאוויטא (וגם חמ"ר) תקס"ט, 4°. עוד כל"ל ח"ח: אוסטרהא, תקפ"א. וח"ב: מאהליב, תקפ"א (אחל נרתה שכל הב"ח הם ד' סדילקאוו תו פולנאה וכדומה ולא תוסטרהא ומאהליב כלל) 4°.

272. **לקוטי מהר"ן** תליתאי מכל"ל ככל הנ"ל: חמ"ד (אוסטרהא) תקע"ה, 8°.

273. **לקוטי מוהר"ן**. (עיין לקוטי הלכות).

274. **לקוטי מן**. ה"ר אליעזר מנחם מן ב"ר מאיר מרקבראט. הפטרות עם פי' אלשיך ועל קהלת עתין עליהם תלמיד נמצא פי' אברבנאל ופי' ר' יוסף בן הנשיא ר' אברהם חיון: ד"א, תקכ"ד, 4°.

275. **לקוטי מנחם**. ה"ר מנחם הלוי. לקוטי קבלה בענין הספירות: שאלוניקי, שנ"א, 4°. (נוסעם 431, q №. ומחוד בעיני כי לא מצאתי זכרו בשום מקום עד כה, ולכן חושבני לו מעשות בשנת הפוס וכדומה).

276. **לקוטי מסבתות**. ה"ר הנניה אלחנן הי הכהן. מזכירו בתג"י ח' סי' ז' ולא פורש מהותו, ע"ש.

277. **לקוטי מרדכי** וסמ"ק ומהרי"ל ראבי"ה וא"ז ושאלות קדמוניים ס' פוסק, ג' חלקים: כ"י רד"א F №. 666, 667.

278. **לקוטי מרדכי**. (עיין ס' כריתות).

279. **לקוטי נמושות**. ה"ר פינחס לבית קאצינעלנבויגן. חי' על התלמוד: כ"י רח"ם №. 375.

280. **לקוטי נפתלי**. ה"ר צבי הירש ב"ר חיים וי"ד (ווילמרשדארף, והוא היה המדפיס דשם). פשטים כסדר התורה: פיורדא, תקכ"ט, 8°. אף הוא המלקט והמסדר הרחשון מס' לקוטי צבי. ובהקדמת ס' הנ"ל תמצא טעם למה קרא שמו לקוטי נפתלי. וכמו כ' מייס היה המדפיס בפיורדא.

281. **לקוטי עברונות** מס' התלקוטי: כ"י רד"א q №. 1284.

282. **לקוטי עיני קבלה** וסודות על שם הפשט ועל ל"ב נתיבות: כ"י רד"א q №. 979.

283. **לקוטי עצות** מלוקטים מתורת מוהר"ן ע"י ח' מהסידיו ומסודר כסדר ח"ב, ח"ח: חמ"ד (דובנא?) תקע"ו, 8°. עוד כל"ל ב' חלקים: חמו"ר. לעמבערג, תרי"ח 8°.

284. **לקוטי** פי' הר"ש משאנץ על מצוות: כ"י די רוסי 166/15 №.

285. **לקוטי** פירושים ופשטים על כמה פסוקי תורה: כ"י רד"א q №. 265.

286. **לקוטי הפרדס**. על הס' הזה תסר בידינו וכפי שהוא לפנינו עתה נרחין דברי הרב החכם מהרי"ט נוזן שמיחסו לרבינו שמואל מבונבורק שהיה תלמיד הרמ"ס ז"ל בע"פ הילחים והיה ח' מרבותיו וקרובו של מהר"ם ב"ב ז"ל כנודע. וחזותו מוכיח עליו שהוא מחובר ומסודר מכתה וכמה ספרי פוסקים רחשונים שהיו לפניו, ויען כי ברחשו קלה עניים מס' הפרדס לרס"י ז"ל והס מתחלת הספר עד סוף פ' עשר העשר שם כפי שמצא חותם מלוקטים ומסודרים מיד ח' מתלמידי רס"י, לכן נקרא כל הספר על שמו זה לקוטי הפרדס מרס"י ז"ל, ונרחה שמלקט ע"י רבינו אברהם הכהן הנז' שם בענין יו"כ שכתב שם וז"ל: כך קבלתי מפי מברהם כהן מפי מורי רבנא מילי (?) ז"ל. (וכס' מגרף לחכמה דף י"ד ע"ב תמצא מי הוא כ"ח כהן זה, ע"ש). ומחר פ' עשר העשר סידר בו ענין פדיון הבן הנכתב וענין מילה מס' הילחים לרבו הרמ"ס ז"ל כמו שמסיים ומומר: ע"כ מלחתי בספר ירחים. ומח"ז הל' בקול חולים וכס דברי מגדה מן התלמוד וענין תענית בקצרה. ומח"ז ענין ט"ב מספרו של רבינו יקר שהיה בימי רס"י ז"ל, וסימני ההפטרות מי"ז תמוז עד סוף התומש וסדר פרשיות וסימן המועדות והקביעות מספרו של רבינו ממחס נר מכיר

שהיה בימי תלמידי רש"י ז"ל, ועד מחרן קלת דיני יו"כ ופסח וחוה"מ ועניין ר"ח כגרסת שהם לר"ם בונבורק בעצמו לפי שמתחיל: שמעתי בשם ה"ר יצחק הלבן וכו', וכ"י הלבן היה מתלמידי ר"ת כרבו הרמ"ס ז"ל, כמ"ש בשו"ת הרש"ל סי' כ"ע.

לקוטי הפרדס הנ"ל נדפס רמשונה עם נוספות רבות, והם: תקנות רבנ"ה וזולתו. כ' רפואות הנויה המהנות הבריאה מחרוזות לר"י אלחריזי. ס' התפוח המיומס לאריסטו ום' הנפש לגאלינוס ומוריא. משלי הבמים וחידותם וסוף שעל ה... מס' התחכמוני לר"י אלחריזי הנ"ל וסגולות להראב"ע ומשל ס"ת מן משלי שועלים: ד"ו, עט"ר, 2° ור 4°.

287. לקוטי הפרדס הנ"ל עם רפואות הנויה הנ"ל לנד: פירארה, שי"ב, זאלקווא, תקמ"ב, 8°.

288. לקוטי הפרדס הנ"ל עם רפואות הנויה הנ"ל ועם תוס' קלת ס"ת ע"י ה"ר פסח ב"ר ישעכר בער מכלוצק: ד"א, תע"ה, 4°.

289. לקוטי הפרדס עם רפואות הנויה הנ"ל, ונכופו ס' מוסר השכל לה"ר יחזקאל פייוויל מ"מ בררעטשין (עיין זה בלות מ'): פולנאה, תקע"ג, 4°.

290. לקוטי הפרדס הנ"ל לנדו בלי שום נוספות: קאפוסט, תקס"ח, 8°.

291. לקוטי הפרדס. (עיין דברי יוסף).

292. לקוטי פרחים. (עיין קנאת האמת).

293. לקוטי פרי עץ חיים לה"ל יעקב צמח: כ"י רד"א q 980, № .

294. לקוטי פסטי סרסים לרד"ק, מלוקטים ע"י ר' ישעיה: כ"י רד"א באוקספורד. (עיין עק"ד תכ"י דף תתכ"ז).

295. לקוטי פסטי סרסים לר"ם פרחון ע"י ר' יקותיאל ב"ר יצחק הכהן הנקרן. (עי' שם).

296. לקוטי פסטים מרגניס וגמוניס: כ"י רד"א תקמ"ב 11 №, וק"ד 106, 0 ור B № 109/6, ע"ם.

297. לקוטי צבי. לקוטי תפלות ועניניס שונים כתלה מלוקט ומסודר ע"י ה"ל צבי הירש ב"ר חיים מדפים בווילמרשדארף, ונם נדפס רמשונה ותח"ז פ"ר בתוספות ומנוייס. (ועיין תפלת הדרך ועיין ג"כ לקוטי נפתלי לעיל ומ"ם שם).

298 לקוטי קדמוניות. (ה"ר שמחה פינסקער). לקוטות דת בני מקרא והליטערתטור שלהם עפ"י כתבי יד ערבייס וערבייס מאת שמחה פינסקער איש אורימא. ועלו ובאו בו עניניס רבים מספרי חכמי הקראים שלא נדפסו עד כה, מהם כמה חבורים בשלימות ומהם רק קלתם לדוגמא, כמו: א) פי' עשרת הדברים לכ"ר נסי בכ"ר נח. (נספחים סי' ח' ולקוטי קדמוניות דף ל"ו—מ"ח). ב) תוכוח' מלחמות ה' לכ"ר סלמון בכ"ר ירוחים וסוף פי"ג ממנו: (נספחים סי' כ'). ג) תשובות כ"ר יפת בכ"ר עלי הלוי לה"ל יעקב ב"ר שמואל תלמיד הרם"ג: (נספחים סי' נ'). ד) ס' תוכחת מגלה לכ"ר סהל הכהן בכ"ר מצליח: (שם שם). ה) שני מכתבי כ"ר מנחם ניצני הנולה לר' דוד הבבלי המכונה מלמקמן ומכתב אחד מכ"ר מנחם הקראי (בכ"ר מיכאל בכ"ר יוסף) לעקלם הגר: (שם סי' ד'. וע"ד הרב המחבר שני הכותבים אחד הוא וכן שני המקבלים אחד הוא, ע"ש). ו) קלת מהקדמת כ"ר סלמון בן ירוחים על עשרת הדברים וקלת הקדמת כ"ר לוי הלוי על פרשת דברים שעתקו לעברית ע"י כ"ר משה בן ישעיה פירוז. ז) קלת מאמר כ"ר משה הבהני טענות נגד דברי רס"ג בערוות, וכו קלור מחבור ר' יהודה בן קריש בשלוח המלות. ח) קלת קלוסים מפי' שמות ויקרל לכ"ר ישועה בן עלי (עפ"ד הרם"ף, ועפ"ד הרש"ף הוא כר"י בן יהודה, וכן עלי לא נמלא). ט) על זמן חבור ס' העשר עה"ת וקלת לקוטים ממנו: ווין, תר"ך, 8°.

299. לקוטי רפואות וסגולות שעתקו מל' רומי ע"י ר' גבריאל ב"ר יהודה מוויטרי: כ"י יה"ש.

300. לקוטי שו"ת ר' אליעזר די טרסקון ור' שמואל מגיד: כ"י די רוסי 11/166 №.

301. לקוטי שושן. (עיין תוצאות חיים).

302. לקוטי שושנה. (עיין נועם אלימלך).

303. לקוטי שושנים. להרב אליהו הלוי: כ"י יוא"ל. (ולא פורט מהותו).

304. לקוטי שושנים. ה"ר יצחק ב"ר יעקב מייזלש מ"מ בקרעמניץ. מ"ח, נספר על נמון מ' בשעות הנדיקים ומסכון העדרם. ות"ב, דרושים על ילקוט ועניני נשם נטיעת שושנים: חמו"ד, 8°. (שו"נ).

305. לקוטי שושנים. לקוטי סודות לר' יצחק דמן עכו (תלמיד חבר להרמב"ן): כ"י רד"א תקמ"ב ונק"ד לא מצאתי.

306. לקוטי שושנים. ה"ר מאיר ב"ר לוי. פסטים ומידוטי גמוניס נסדר המורה:

זאלקווא, ת . . . יעסניץ, תפ"ב, 2° (8 דפין, פיסקע ח"כ דף שמ"ד ודכרין נ"ע) . זאלקווא , תק"כ. פפד"א, תקנ"א. נאווידוואהר, תקס"ה, 8° . (ועיין אדני פז ומ"ם שם) .

307. **לקוטי שושנים** . ה"ר מרדכי שמואל גירונדי . חי' ופסטים סוגים . ומזכירו תדיר בתג"י שלו כמו שירמה כרומה .

308. **לקוטי שושנים**. ה"ר משה ב"ר יהודה . פסטים מלוקטים על ס' יהושע ונביאים מחכרונים מפירושי מהר"י בי רב וכ"מ ערלמה וספורנו וכ' יצחק נרסון : ד"ו , שס"ב , 4° . (ועיין תורה , קהלת משה) .

309. **לקוטי שושנים** . לקוטים מדברי הח"ק כ' פינחס מקאריץ . נדפס לחסוכה ברוסיא, ונמית : משערנאוויץ , תרח"י , 8° .

310. **לקוטי שכחה ופאה** . ר' אברהם ב"ר יהודה אלימלך . פי' קלת מלמרי רז"ל ע"פ קבלה כסדר התלמוד ופי' עשר ספירות לר' יוסף ן' היים וסודות חיזה עניני קבלה לר' יוסף בן אברהם גיקיטיליא. ובסוף סוד קידוש שכת כתוב ז"ל: תם נוסח הקידוש ע"פ התכס הכולל רד"ר (?) המקובל ע"ס מאריאנטו הספרדי ז"ל : פיראדה , שי"ו , 4° .

311. **לקוטי שם טוב** . (עיין לקוטים מרב האי גאון) .

312. **לקוטי שמואל משער אריה** : כ"י גינצבורג. (יין לבנון ד' פאריז פתיחת ס"ז ע' 8).

313. **לקוטי שמואל**. (עיין סדר תקוני שטרות).

314. **לקוטי ש"ס להאריז"ל** . פי' על מלמרי רז"ל בכמה מסכתות ע"ד קבלה . ובחי' מסכת"ו שכתו ליד סג"מ חיד"א בכ"י מלא הכנה דכריס למסכת"ו חסר בלקוטי ס"ס אלו (עיין ול"א ח' ושה"ג שלי ח"כ במקומו) : חמ"ד , תקמ"ג, 8° .

315. **לקוטי ש"ס** הל"ל ומח"ז שבחי האריז"ל , וכח ה', ואותיות לרס"ג, כולס מקובץ מעלומות חכמה לחיים"ל מקנדיח: קאריץ, תקמ"ה, 4° .

316. **לקוטי ש"ס** הל"ל ככל הל"ל ונוסף עליהם : מעשה כ"י די לה ריינה וס' ארחות צדיקים מנהגי המר"י ומהרח"ו ז"ל , מלוקטים מספרי מהרח"ו והר"ם נגו : ליוורנו , המשר"ה , 4°.

317. **לקוטי תהלים** . פסוקי כל ס' תהלים ע"פ ח"כ מסודר ע"י ר' יהודה ליב ב"ר שלמה מרדעזניץ ור'יהונתן ב"ר יצחק ווינקלער: ווילמרשדארף , תע"ז . ליוורנו , תקנ"א . שקלאוו, תקע"ח (ווארשויא , תרי"ח ?), 8°.

318. **לקוטי תורה**. ה"ר מרדכי מטשרנאביל. מוסר ופסטים ולרושים ורמזי סודות כסדר התורה ולקח טוב ס"כ ומלרי לקוטים: טשערנאוויץ, כת"ר (כ' פעמים בשנה זו) 4° .

319. **לקוטי תורה** . אדמו"ר שניאור זלמן נבג"מ . הוח ח"ב וג' לס' תורה אור שלו (עיין זה בחות ת') . דרושי תורה על יחר ס' שמות על סוף התורה ודרושים לר"ה שבת שובה ויו"כ ורגלים, ובסופו לקוטי תורה כל"ל על סיר השירים , כ' חלקים : זיטאמיר , תר"ח , 4° .

320. **לקוטי תורה** נביחים וכתובים . חבור גדול על כל המקרא מנורי המריז"ל , כ"י : (שג"ב כ"ב ושה"ג שלי במקומו) .

321. **לקוטי תנ"ך** מהרב המקובל ר' חיים ויטאל . דרושים בנגלה ובנסתר על תנ"ך והוא נוף כ' מס' עץ חיים שלו , וגלוה עליו ס' טעמי מצות טעמים בדרך סוד על כל המצות והוא נוף ג' מס' עץ חיים הנ"ל. והב"מ חיד"א מיחסו למהר"ם פאפירש ב"ץ היינו שהוא סידרו (עיין שג"ב ט' ו' ושה"ג שלי ח"כ טעמי מצות בתרוכה) : זאלקווא , תקל"ה . שם , תקס"ב , 8° .

322. **לקוטי תפלות** . ה"ר נתן ב"ר נפתלי הירץ מנעמרוב . תפלות תחינות ובקשות לרוייס וילוויס ופיוסים מיוסדים על מלמרי לקוטי מהר"ן שסידר המחבר : חמו"ד (זאלקווא) 8° .

323. **לקוטי תפלות** מהנ"ל ככל הנ"ל וגדול ורב ממנו , כ' חלקים : בח"ח נמלא ק"ט מיני תפלות כנ"ל ובח"ב מ"ט מיני תפלות , ובסופו תקון הכללי הוא תקון הבריח לעון קרי ל"ל : חמ"ד , ואנ"י תפל"ה , 8° .

324. **לקוטי תשובות** וסדר גיטין מכתה גדולים: כ"י רד"א q ,688 № .

325. **ס' לקוטים** לר' יצחק הישראלי . הוכח נס' מאור עינים פ' כ"מ , ע"ש .

326. **לקוטים** . עניני קבלה מכתבי המקובל ה"ר שמשון מאוסטרפאלי. זאלקווא , תקכ"ז . הוראדנא , תקס"א , 8° . (ועיין קרנים) .

227. **לקוטים** . (עיין מקור חיים) .

228. **ס' הלקוטים** . ה"ר משה זכותא . תפלות למקובלים , וחח"ז פי' על תפלות לכל השנה ע"פ קבלה , ובסופו שנה פזמונים להמחבר : כ"י הפליט Cod. 5 .

329. **ס' הלקוטים** . (עיין ס' לקט, ס' הפרדס) .

330. **לקוטים מהאר"י** . וגם לקוטים מכתבי המל"י : כ"י רד"א q ,981—2 № .

331. לקוטים מס' הגימטריות מיסודו של ר' אליעזר ב"ר משה הדרשן עה"ת עם דרכות ומדרשים : כ"י מינכען 221/7 № .

332. לקוטים בדיני מליחה בשר בחלב תערובות ודיני נדוי ופסקי נדריס וסיסת וסדר שע חליצה וקצת שו"ת להרא"ש וכ' יהודה בנו ופי' מתה בכתב , שם המלקט לא נודע . ומזכיר בס הרמב"ד והריטב"א , ובסופו כ' ז"ל : נשלם מורי הר"ת ז"ל וכו' . כ"י ספרדי כותב מקוילם.(עי' מכתב עתי לפרלמנקעל תרי"ג דף פז"ב).

333. לקוטים ודרשות נפרדות לגמון מ' , לא נודע שמו : כ"י רד"א 0 ,109 או 108 № .

334. לקוטים מרב האי גאון . פי' על שם של מ"ב ע"פ קבלה . גלוי לו עוד : א) שער השמים ענין המרכבה וכוד התשמל בקצור מיוחסים לר"י גיקיטיליא . ב) לקוטי שם טוב מרוזים על כתר מ"ע ול"ת וטעמיסם ע"פ הסוד . ג) מאמר פלוני אלמוני סודות על שבר ספירות ושמות לר' עזריאל (רבו של הרמב"ן) בקבלה (עיין שק"ד תרי"ג דף תקע"ד). ד) תפלת ר' יעקב ישובא תפלה ע"פ הסוד ושו"ת עיקריס לחכמת הלמת . ה) כ' העיון לרב חמאי גאון , סודות בעניני מליחות הבשר וכתה תפלות . ו) סודות לר"י גיקיטיליא על מנות תפילין ועיניה וכו' . ז) קונטרס רש"ט בן גאון ל"ע מפי הרמב"ן לפרש סודות התורה מהרמב"ן , הוא הקדמת ספרו כתר שם טוב הנדפס בסוף ס' היכל ה' אשר לוקח משם . נמסרו והוכנו לביה"ד ע"י כ' גבריאל ב"ר ישעיה בערוש מווארשא : חמ"ד (ווארשא) תקנ"ח , 8° . (ועי' לקוטי ר"ה גאון לעיל סי' 250) .

335. לקוטים מס' ההגיון. (עיין משמחי לב).

336. לקוטים והקדמות לדרוש מלוקטים ממפרשים כמו ס' תן טוב כלי יקר ומלמיך ומחרי ספריס: כ"י רד"א תקמ"ב 25 № ונק"ד לא מצאתיו עד כה.

337. לקוטים לר' זלמן הענא (בדקדוק לה"ק או זולת ?) : כ"י רח"ם 372 № .

338. לקוטים מחבור של ר' יוסף בן אברהם בן וקאר . פי' על כוד התפלות וגם מתפלת המועדות ע"פ סוד ועבר ספירות ומזכיר תדיר גם הפילוסופיס הקדמוניס לבו מחמד , לבו מלווחליד , לבו עמרן, לבוגר הלפרחבי לבן סינא מריסטו גלינוס וטימוסטיוס וזולתם . חובר בל' ערבי ונעתק לעברי ע"י ר' עזריאל: כ"י מינכען 221 № .

339. לקוטים מתי' קדושין לרביו יהודה ב"ר בוביה די ארלדי: כ"י די רוסי 166/14 №.

340. לקוטים למהר"ח סונינו : כ"י יוא"ל (ולא פורט מהותם) .

341. לקוטים על מכתת מיצטגיות וקצת תי' על מס' בכורות ותעניה בקצור : כ"י מינכען 246/7 № .

342. לקוטים לר' יוחנן אלימאן בעניניס שוניס ותי' שלו ומה שמצא בספריס יקריס זולתו : כ"י יה"ש .

343. לקוטים לה"ר יעקב מרגליות . נזכרו גם יוסף אומץ דף כ"ד ע"ב,ע"ג:(פונץ גא"ל דף ק"ע).

344. לקוטים יקרים . (עיין לקוטי יקרים) .

345. לקוטים על כללי התפיסה לה"ר אברהם חיים רודריגיס : ליוורנו , תק"מ , 2° .

346. לקוטים מכתה מלות ספריס . (עיין סדר הדורות) .

347. לקוטים מכתבים בקבלה לר' משה דוד ואלי : כ"י יוא"ל .

348. לקוטים ממאמרי זוהר והתקונים משר לא נדפסו : כ"י יוא"ל .

349. לקוטים ומאמרים מזוהר המצאים שלא במקומם : כ"י רד"א תקמ"ב ובק"ד לא מצאתיו .

350. לקוטים ממס' מגילה (? ?) : כ"י די רוסי 313/4 № ע"ם .

351. לקוטים על המסורה , ונסופו פסוקים על פרשיות : כ"י רד"א תקמ"ב .

352. לקוטים מס' המספר לארישמידיש (ארכימידיש ?) : כ"י שד"ל .

353. לקוטים מס' המקנטות לרביט הננאל . (עיין דיוים ושו"ת) .

354. לקוטים על עיני טבע ומוסר ומומוס וכו' למחברים שונים, ומס : א) אלבזרה תקיות בעניני הטבע . ב) בחור ס' יסירה לר' יצחק בן שלמה הרופא הישראלי . ג) מאמר על שכר ועונש לר' אברהם ב"ר שלמה מצמורה . ד) מאמר על תשבון עברוות ותקופות לר' ששת . ה) מאמר גדול על התסובה להרמב"ן : כ"י מינכען 46/5 № .

355. לקוטים מפילוסופיה בדרך שו"ת על מליחת הבשר ואין סוף ועל יסוד עבר הספירות בתורה ועל עלמותם ומהותם : כ"י שם 221/2 № .

356. לקוטים ופרפרחות לרביט יעקב תם : כ"י רד"א תקמ"ב , ובק"ד . . .

357. לקוטים בקבלה מעמנואל הצרפתי : כ"י רד"א F 254, № .

358. לקוטים מהרמב"ן . (עיין פירוש) .

359. **לקוטים** מס׳ רנו ליעקב שמחה למהכ״י נמח: כ״י רד״א q, 1062 №.

360. **לקוטים** נרפוחה על הגהנת הרופח ותופני הרפוחות: כ״י מינכען 286 №.

361. **לקוטים** נרפוחה ליוחנן חסר כחב לכבוד מורו בנאמנו מניח מדרשו: כ״י שם q/286 №.

362. **לקוטים** מרפוחות וסגולות, ובאו בו ענינים רניס נשם הרמב״ם ומכד הרשב״ח ור׳ חנרהם שמון וזולחם: כ״י יה״ש.

363. **לקוטים** שוניס נסודות וקבלה,ומס: א) טעם על לחדות השם והחמונה ע״פ סוד קבלה. ב) נחור נרייחח דיוקן בן עוזיחל שקיבל מירמיהו הנניח מספרי ר׳ שלמה אביגדור הצרפתי. ג) טעם על לחדות השם חסר שחל ר׳ יהודה מספייער חת ר׳ חליעזר. ד) חסובה על חובת החדם להחמין נמליחות השם.ה) קנח ענינים מספרי ר׳ שלמה מברצלונה: כ״י מינכען 91 №.

364. **לקוטים** שוניס על חכמת החכונה לה״ר אביעד שר שלום באזילה: כ״י יוא״ל.

365. **לקוטים** על ס׳ שש כנפים (עיין זה) לח נודע למי: כ״י אח״ם 44 №.

366. **לקוטים** על החורה לה״ר אליהו מנחם חלפן ב״ר אבא מארי דיל מדיגו (נע״ם בחינת הדת). מלוקטים ממדרש ורמב״ן רניני נחיי ומכן שוניב עם פסנים וגימטריאות, ונסופו ערוך על מלות החמורות ומשליס ומליצות נחל״ך: כ״י רד״א תקמ״ב. (ומולי ק״ד 109, 0 או 107, או 106, №).

367. **לקוטים** על חל״ך ע״פ ערכין כעין ילקוט ומדרש: כ״י רד״א q, 186 №.

368. **לקוטים** על חל״ך מכחבי החריז״ל: כ״י שם q, 984 №.

369. **לקוטים** על חל״כלי׳ גרשון.(עי׳מורה דרך).

370. **לקוטים** מס׳ חורת נחן למהר״ן שפירח על הזהר: כ״י רד״א q, 983 №.

371. **לקח טוב**.דקדוק על לותיות השמות,ונסופו שיר לחוך על כללי הדקדוק והמליצה לר׳ **אבא** מרי בן קלונימום: כ״י די רוסי 791 №.

372. **לקח טוב**. ר׳ אברהם יגל ב״ר חנניה מטונציליצי. קנור שרשי חמונה ומוסר ע״ך שיחה רב עם חלמיד לחמוך נעריס: ד״ו, ש״ב. שם, חש״ר (שמ״ו). שם שנ״ה. שקלאוו, חקנ״ו, 8° . עוד ועם נוועת הרמב״ם לנבו (כפי שנדפס עם נוועת ר״י חכן חנון נכרלין חרי״נ): חמו״ד (ק״ב, חרי״ח) 8° .

373. **לקח טוב** הל״ל עם ל״ח ע״י ר׳ יעקב טרויום ב״ר מתתיהו, ונקרח נשם תורת **לקח טוב**: ד״א, תי״ח, 8° . שם, תל״ה, 4° . שם, ת״ם. ווילמרשדארף, תע״ד. יעסניץ, תע״ט, 8° .

374. **לקח טוב** הל״ל עם תרגום לטון רומי ע״י פ׳ייל: לונדון, 1679, 8° . פראנעקער, 1690, 8° . עוד כל״ל ע״י קארפצוף: לייפציג, 1687, 2° . עוד כל״ל ע״י אודהעליום: פפד״א, 1691, 4° . עוד כל״ל ע״י פאן דער הארדט: העלמשטאדט, 1704, 4° . גם נעתק ע״י יוחנן בוקם-דארף ולח נדפס. גם נדפסו קלחס עם חום׳ הערות והגהות.(ועי׳ פירסט ח״ב דף יו״ד ויו״ח).

375. **לקח טוב** הל״ל בל״ח ככחבה וכלשונם ע״י פ. ון. באָק: לייפציג,1694 8° . גרעטינגען, 1742, 8° . עוד כל״ל ע״י קארל אנטאן: ברוינשווייג (1756 ?) 1856, 4° .

376. **לקח טוב**. ה״ר אליעזר ליפמאן ב״ר מנחם מנלי מזאמושטש.פסטים על חנדות מסודר נערכין: פפד״א, תס״ה (ורד״ח q 352 №: תפ״ה. וכונעגס q, 441 №: תס״ר. גם חכני רחיתיו ולח יכולתי להוניח שנת דפוסו נניכור, וכל הסכמותיו הס משנת תס״א) 4° .

377. **לקח טוב** . ר׳ יום טוב ב״ר משה צהלון. פי׳ על מגלת חסתר: קונשטנטינא, חש״ר. צפת, שמ״ב, 4° .

378. **לקח טוב** . ר׳ יוסף סרמא . פי׳ על הלחצ״ע עה״ת: קושטנטינא . . .

379. **לקח טוב** . ר׳ משה ב״ר יששכר הלוי הנקרא ר׳ משה שערטילש . פי׳ המלות בל״ח על כל ספרי נ״ך, מלוקט ממפרשים וקלח פסטים ותשובות לנוערים על קנת פסוקים, ומחוכר חל ס׳ באר משה שלו: פראג, שס״ר, 4° .

380. **לקח טוב** . ר׳ משה נגארה . פי׳ על התורה, ונפרט על סדר המלות, מלוקט מתלמוד ומכילתח וספרל, וכו׳: קונשטנטינא (ורמי״נ: שאלוניקי) של״א, 2° .

381. **לקח טוב**.לקוטי סוניות מגמרח עם פירש״י ומפרשים לתדוד הנעריס. נדפס פ״ל .

382. **לקח טוב** . הוח שם הספרטי לס׳ פסיקחא זוטרתי כנרחה מס׳ הפרדס כתחלתו ומרניטו ירוחס נחיב י״ט חלק ה׳ ומס׳ חניח סי׳ פ״ה ובכלי הלקט סי׳ קי״ח והרח״ם הל׳ תפילין: (שנ״א ט׳ ח׳ ושה״ג שלי ת״ח נשמו: רבינו טוביהו ב״ר אליעזר) .

383. **לקח טוב**. (עיין יעיר קנו, עדות ביהוסף).

384. **לקח רב** . (עיין כתר שם טוב) .

385. **לקט** , ס' — . מיכר כ' שמעון תלמיד רש"י. כמ"ש מוה"ס בסוף ס' יוחסין : (שג"ל כ' ושם"ג שלי כמקומו) . והגהות שג"ל כ' שמעיה ועיין בקונט' דברים עתיקים כ' דף מ' ושם יקיל לו בשם ס' הלקוטים , ע"ש .

386. **לקט** . (עיין לקט שכחה ופאה להלן) .

387. **ס' הלקט** . רבינו ישעיה הראשון (רי"ד). פסקי דיוקן. נזכר בתוס' רי"ד קדושין לדף מ"ח , ובשלי הלקט ח"ח שבלת ע"ט מביא דין ממנו: (ול"ח ס' ועיין מצ"ב ל"ד וכ"ל ד' ושם"ג שלי כמקומו).

388. **לקט אברהם** . (עיין מקות אברהם) .

389. **לקט אהרן** . (עיין מאור הקטן) .

390. **לקט האומר** . ה"ר אברהם ב"ר אליהו די מורדו מקורפו . פזמונים ושירי תפלות כמנהג קורפו נשני חלקים , וח"כ הוא לר' אליהו ב"ר אברהם די מורדו (אבין אי נמו ?):חמ"ד,תע"ח, 8°. (פיכסב ח"ב דף ס"ז).

391. **לקט אורות** . (עיין ציצים ופרחים) .

392. **לקט אלחנן** . לקוטי סודות וכוונות על תפלות ושניני מוסר ותשובה מלוקטים מכתבי האריז"ל ושל"ה וס' חרדים ושאר ספרים : כ"י רד"א q 977, №. ואולי הוא לר' אלחנן הענדיל או הענלי קירכהאן שבפד"ש .

393. **לקט אליהו**.ה"ר אליהו ב"ר יוסף יאסקי שפירא . ח"ת , נאור רמ"ח מצות עשה : ברעסלויא , תקצ"ד , 4° .

394. **לקט הָאֹמֶר** . תפלות ושירים ופזמונים , מלוקטים ע"י כ' שלמה אלטארס : ד"ו , תע"ח , 12° .

395. **לקט דוד**. ה"ר דוד יהודה ליב ב"ר צבי הירש מאיבשויץ. תחינות ובקשות מנהגים ודינים נלה"ק ול"ח מלוקט מספרים שונים : פראג , תצ"א , 12° .

396. **לקט דוד** . (עיין דברי דוד) .

397. **לקט טוב** . ה"ר אליעזר ליפמאן ב"ר מנחם מנלי . דרושים . . . 4° . (שי"ג) .

398. **לקט יהודה** . ה"ר יהודה אריה די מודינה . קבוצת פסקים ותשובות , כ"י .

399. **לקט יוסף** . ה"ר יוסף ב"ר אלכסנדר מלמד ומו"ץ בגאלהויזן.נאור מלות תל"ך נל"ח ע"פ ס"ם ומדקדוקים וכו':כ"י אופענבאך 24 №. ועה"ת לבד : כ"י המבורג $58/_1$ №.

400. **לקט יוסף** . ה"ר יוסף בה"ר מרדכי גינצבורג. לקוטי מאמרים והקדמות ופסקים נערכין כסדר ח"ב מספרים שונים עם תוס' נפך מצלו : חמ"ד , תמ"ח . פראג , תס"ט . פפד"א , תס"ה . שאלוניקי , תס"ט , 8° .

401. **לקט יוסף** הל"ל כל"ל עם תוס' רבות בסוף כל ערך מס' נחלת בנימין ומלר מפרשים , ובסופו סוגיות התלמוד בדלכי התלוקים ויש התלמוד על כללי הש"ס ומ"מ שלהם בנמרא : (רמיתי הסר שבר ונרתה כר"א) תע"ו , 12° .

402. **לקט יושר** . ה"ר יוסף ב"ר משה מטינשטער (תלמיד מהרא"י בן פתחיה) . לקוטים על טורים ובפרט על ח"ח. נכתב עד רנ"ט , ונמו לקוח ממנהגי ומדבדי מהרא"י : כ"י מינכען, 404, 405 №.

403. **לקט מנחם** . (עיין צמח מנחם) .

404. **לקט הפרדס** . ס' קבלה.הובא מירושלים : כ"י רד"א q 978, №.

405. **לקט צבי** . הוא ס' לקוטי צבי דלעיל עם נוספות רבות ע"י ה"ר יצחק ב"ר אריה יוסף רוב : רעדלהיים, 1855 (תרט"ו) 8° .

406. **לקט הקמח**.ה"ר משה בה"ר יעקב האניז (המני"ח) . הוא ס' מרובה על ס' ענים חדשות מצו"ח מדשים על כל ד' חלקי הש"ע : נדפס על ש"ע ח"ח וי"ד : ד"א , תנ"ז , 12° . שם , תס"ו, 8° . על ש"ע לה"ע : המבורג, תע"א . שם, תע"ה, 8° . ועל ש"ע ח"מ לח נדפס .

407. **לקט הקמח** מהנ"ל חי' על מצניות,ובסופו קונטרס זכרון לבני ישראל לאביו הנ"ל המתות שנאמר מסוף ס' פתיל תכלת : וואנזבעק , תפ"ו , 8° .

408. **לקט הקמח** . (עיין הלכות קטנות) .

409. **לקט קצר** . פי' מלוקט על התורה בקלה , לח נודע למי : כ"י מינכען $65/_2$ №.

410. **לקט שושנים**. כולל שירי שפת עבר מימות התלמוד עד דור עמנואל רומי , מסודר ע"פ סדר הזמן מאת ה"ר הירש גראעטץ : ברעסלויא , 1861 , 8° .

411. **לקט שושנים** . ה"ר יו"ט ליפמאן הלוי העליר . לקוטי דקדוק מס' ערוגות הבשם : כ"י רד"א q 1672, №.

412. **לקט שושנים** . ר' יצחק דמן עכו . ענייני קבלה : כ"י שם q 1026, №.

413. **לקט שירים ומליצות** עבריות ותשבחות מאת אליעזר סיני קירשבוים : ברלין , תק"פ , 8° .

414. **לקט שכחה** ומי' תורה ודיוק לש"ע ח"ח וי"ד להה"מ (?) סגרי : כ"י יוא"ל .

415. **לקט שכחה** . (עיין מכלל יופי) .

416. **לקט שכחה ופאה.** ה"ר זונריל אבד"ק פערשוויא. לקוטי ממכרים מקנת ספריס מסודר כס' ילקוט חדש נפנים נסס לקט ועל נדו המחד קנת מספרו חנוך הבית עה"ס נסס פאה, ועל נדו הסני נוספות חדשות נסס שכחה: כ"י רח"ם 379 №.

417. **לקט שכחות.** ר' משה אבן תבון. כ"י: (ש"י).

418. **לקט שמואל.** ה"ר שמואל פייביש כופר ב"ר יוסף כ"ץ בן הסמ"ע. מלמרים מלוקטים לדרשנים כעין ס' ילקוט חדש ומסודר נערכין כסדר ח"ב. נלוה לו ס' דרוש שמואל פשטים ודרשות לסמיכות כל פרשה נקלרה וגס נסס גדולים זולתו: ד"ו, תנ"ר, 2°.

419. **לקיטת יוסף.** ה"ר יוסף יוזפא ב"ר צבי הירש הירשפעלד. על פרשים מפוזפסים נסדר המלות ע"פ ח"ב לכל המפות נהכרתן ומפות נמוכן: ליסא, תקפ"ר. ווין, 1835, 4°.

420. **לקיטת יצחק.** (עיין אהל יצחק).

421. **לראות מהרה.** (עיין פתח עינים).

422. **לשבת משה.** ה"ר משה זאב ממעזריטש . . . שאלוניקי, תע"ח, 8°. (רוסנס 374 №).

423. **לשון אש.** ה"ר יצחק רפאל פינצי. ספור הבערה מאת יהוה פה פלדוסה . . . אופיבאך, תקנ"ח, 8°.

424. **לשון בני אדם.** (עיין מענה לשון, קהלת יעקב).

425. **לשון זהב.** ה"ר דוד טעבלי ב"ר שלמה זלמן הכהן שי"ק. ב' חלקים: ח"ת, חי' הלכות ומנהג סו"ם. וח"ב, חי' על ס"ם מפנה ודרשות כסדר התורה, וכפופו קונטרס כנפי נשרים מנת חי' לה"ר מרדכי אדלער ולפני נניו ה"ר בער וה"ר גבריאל אדלער: אופיבאך, תקפ"ב, 2°.

426. **לשון זהב.** מרוזות יפות לחתך הנערים לכתוב מגרות נל' נח: קראקא, תכ"א, 4°.

427. **לשון זהב.** (עיין חנוך לנער, לשון נקי).

428. **לשון הזהב.** ר' ידעיה הפניני ב"ר אברהם הבדרשי. נחור ממכרי רז"ל ממדרש תהלים ובחור מנת מזמורים מתהלים לה"ר יוסף טאיטאצק ותוכחה לר' משה ן' עזרא. הוסנת לביה"ד ע"י ר' אברהם בן דון שלמה עקרה: ד"ו, ושמח"ה, 4°. (ומ"ם נכד"ח 884, q et 1206 №: ד"ו, שי"ט. טעות המרפיס הוא נמניפס, לפי שכ' המלבי"ד נהקדמתו שזכה להדפיס ס' מהררי נמרים וזה נדפס נ"כ נשנת ושמח"ה ע"ש).

429. **לשון הזהב.** ר' יצחק ב"ר שלמה אלחרב. שמות כל המדות ומיעורם המזכרים נספרי תכ"ך: ד"ו, חש"ר, 4°.

430. **לשון הזהב לרמ"ד** (הרמבם"ן). נחוריס דקדוקיים והגיוניים נלה"ק: חמו"ר (ברלין, 1783 ?) 8°.

431. **לשון הזהב.** תרגום שני על מסכת נלה"ק: קונשטנטינא, תצ"ב, 8°.

432. **לשון הזהב.** (עיין מוסר השכל).

433. **לשון חכמים.** ה"ר ברוך יהודה ברנדס הלוי. כ' חלקים: ח"ת קנת חי' דיוים על ס"ע ח"ח וח"ב חי' דיוים על קנת ס"ע י"ד: פראג, תקע"ה, 4°.

434. **לשון חכמים.** ה"ר דוד הלוי אבד"ק אמשלבערג. ס' פרשים על נחון מסכת ומממרים הסנזרים מלה"ק כסדר ח"ב עם נחור ועם ח"ת. מוכרת ח' וכ' (עד פרק "נור"): פראג, תר"י, 8°.

435. **לשון חכמים.** כל המפיס והמליצות מהתלמוד מסודרים נערכין כסדר ח"ב: כ"י רד"א 1403, q №.

436. **לשון חכמים.** קונן כולל פי' הראב"ד על מס' תמיד ועל י"ג מדות התורה, פי' הרא"ש על מס' תמיד קיצין ומדות, פי' רביעו דוד על פ' מרכב מיתות ב"ד, תוספי הרא"ש על מס' יבמות כתובות הוריות וכ' פרקים התחרונים ממס' סוטה ופי' הריטב"א על פ' חלק. ולפ"ד פירפט ח"ת קף ז' נדפס נו ג"כ קנת פי' תורת כהנים להראב"ד, ע"ם: ליוורנו, תקמ"א, 2°. ועיין פי' הרא"ש והראב"ד נכד"ח F 817, №.

437. **לשון חכמים.** הנדה ס"פ עם כ' פירושים: א) מדרש בחידוש. ב) חבל בני יהודה (עיין כתו"ח נמקומו): ליוורנו, תקס"ט, 4°.

438. **לשון חכמים.** (עי' מוסר השכל, מענה לשון).

439. **לשון חכמים ולשון פז.** מגרות נל' נח, ובסופו סגולות ורפואות: זאלקווא, תק"ז, 8°.

440. **לשון חמודים** על הגמרא. נדפס: (ש"י).

441. **לשון כשדים.** ר' יהודה ב"ר יונה ייטלים. על נחון מכמית שבמקרא ועל דקדוק לנחון מכמית ומרפיה, כ"י. ומזכירו כמאני ספריו תדיר.

442. **לשון למודים.** ר' אליקום מלמד ב"ר יעקב ש"ץ מקאמארנא. ללמד לנערי ב"י לכתוב נח (והוא ס' מגלת ספר (עיין זה) נקנת שנויים ותוס'. עיין רפימת ס"ד לרמפ"ם 69 № גס 554 №): ד"א, תמ"ו, 4°.

443. **לשון למודים**. ה"ר ברזילאי יעב"ץ. חי' על קנ"ז טור ח"ח וי"ד וח"מ בפלפול על דברי הרמב"ם והמחבוים: אזמיר, תקט"ו, 2°.

444. **לשון למודים**. ה"ר דוד ב"ר אברהם ראקיצאן. הוא ח"ד מספרו דברי דוד, עיין זה: פראג, תקנ"ה, 4°.

445. **לשון למודים**. ר' דוד בן שלמה בן דוד אבן יחייא. תלמוד לשון הקודש, וכסופו מאמר קצר במלאכת השיר בשם שקל הקדש ט"ז שערים ומחברו לא נודע. (עיין רמב"ם רס"ד 78 et 983 №): קונשטנטינא, ירו"ן. שם, רפ"ח (פר"ח) 4°. עוד כ"ל, בחותיות מרובעות ומוגה ומתוקן ע"י הר"ש אלמולי: קושט' (ורד"ם 1351, q №: ד"י, בעשות) בק"ר, 4°.

446. **לשון למודים**. ה"ר וואלף מאיר מפראג. מאליס וספוריס מיוסדים על מדני מוסר השכל ובתוכם גם ס' מעשה טוביה מכתוביס בחרוזים והכל עם ת"ח: פראג, ת"ר, 8°.

447. **לשון למודים** לר' יעקב בן צור: כ"י בערלין 486 q. (ועיין עט סופר).

248. **לשון למודים**. ה"ר יעקב שמשון שבתי סיניגאליא. מזכירו בספרי שפרי הגדפסים: (תג"י י' סי' מ"ט).

449. **לשון למודים**. ר' יצחק ב"ר אברהם קאצינעלנבויגן. דקדוק ומליצה לדבר לאוזן: ד"א, תמ"ו, 4°. (ק"ד 1337, q №. ולא מצאתי לו חבר, וברד"ם תקמ"ב לא נמצא רק סי' 447 לבד וזה שלפניו לא נמצא בו כלל וכן בכת"ס 2—2101 №, ונגד זה סי' 447 לא נמצא בק"ד כלל, וע"ע).

450. [**לשון למודים**. כן נקרא מחברת מנחם בן פרוק בכ"י רד"ם 1372, q a № בטעות בתחלת הספר].

451. **לשון למודים**. ה"ר משה חיים לוצאטו. ח"ח על סדרי המליצה בכלל ובו ה' למודים. ודפס בשויים רבים בעניני חלוקתו ומדבגותיו מהגמרא בכ"י: מנטובה, תפ"ז. הוראדנא, תקצ"ו, 8°.

452. **לשון למודים** הנ"ל בכ"י עם הקדמה מרוכה בהשגות על דרכי המליצה והשיריס וקצת הערות בכוסו ע"י ה"ר דוב בער גינצבורג מבראדי: לבוב, תק"ע. סדילקאוו, תקצ"ו, 8°.

453. **לשון למודים** הנ"ל ח"ב על סדרי המליצה הפרטיה אשר לגה"ק ובו עשרה למודים, וח"ג על סדר הרחבת הדבור בשלשה למודים, ובלמוד החתרון בו נמצא מעשה שמשון ודלילה בחרח שיר ושיחה: נמצא כ"י המחבר עלמו כיד הרמ"ם גירונדי, כמ"ש בכ"ח ב' דף ל"ב, ע"ש.

454. **לשון למודים**. ר' סהל בן מצליח הבהן אבו אלסרי. (עי' לקוטי קדמוניות דקס"ט, ושם בהערות לד 138 בהערה).

455. **לשון למודים**. ר' שלמה ירחי. סוגת בשם מקנה אברם דף כ': (ש"י). ובכ"י יש"ם נמצא ס' לשון למודים לר' שלמה בן אבא מרי יחייא דקדוק עם הערות על הגליון, ע"ש. והובאני בשניים לטעות בשם המחבר ובגוייו, ויותר נראה שהוא סי' 445 הנ"ל.

456. **לשון למודים**. (עיין ס' כריתות).

457. **לשון נקי**. ה"ר יוסף ראקובר ב"ר דוד טעביל (בע"ם מרכבת המשנה). ס' זה לא ראיתי עד כה. קודן מכתביס בלשון לא וחרוזות ללמד לנערי ב"י לחות: פפד"א, תמ"ט. ד"א תע"ו. שם, תקב"ט. פפד"א, חש"ד, 8°. עוד לו ח"ב בשם לשון זהב שהוא מבחם לדוד ובו נכללו נ"ב חגרות שלומים וכו' כנ"ל בכתב מביומא: ד"א, תע"ה. שם, תצ"ד. שם, תקי"א. שם (שליחת כמ"ם בשער) תקב"ט, 8°. ופירשב ח"ב דף שנ"ב מיחס לת זה בחתון לר"י מארשאן וקורא לו מבחב לדוד (ועיין חנוך לנער) וקצת תימה שלא מן השם הוא זה. ומשם"ם רס"ד 1225 № כ' שהוכח לניה"ד ע"י אחיו ה"ר דוד ובכן נקרא על שמו.

458. **לשון נקי** הנ"ל עם שלשים לחבי חגרות מכ' לשון ערומים (עיין זה להלן): חמו"ד (פראג, תס"ה). האלי, תע"ג, 8°. עוד כנ"ל בשם לשון נקי ולשון ערומים מכל רק לחבי המכחבים לבד: ווילמרשדארף, חש"ד (תע"ב—צ"ח) 8°. (הנ"ל רס"ד 1614).

459. **לשון נקי ולשון ערומים**. (עיין לשון נקי שלפניו).

460. **לשון עברית**. רב סעדיה גאון. ס' דקדוק לה"ק בל' הגרי. כ"כ הרלח"ע בהקדמת ספרי מאזניס, ע"ש.

461. **לשון העברית**. (עיין שערי הורה).

462. **לשון ערומים**. ה"ר ברזילאי יעבץ. דרושים עה"ת וחי' על לשונות הרמב"ם והרמ"ם ודרושים למר אביו ה"ר ברוך יעבץ ז"ל: איזמיר, תק"ש, 2°.

463. **לשון ערומים**. תגניח חגרות וחרוזים להרגיל הגעירים לכתוב נאה: פפד"א, את"ן, 8°.

464. **לשון ערומים** הנ"ל בל"ח: חמו"ד, 8°.

465. **לשון פז.** (מלחמי ברכיות קאמטן מצות הקס"כ 8 סי' קמ"ח) . ואולי הוא ג"כ תכנית תגרות ומכתבים, ועי' ג"כ לשון חכמים ולשון פז לעיל .

466. **לשון רבנן** . י. ה. דעכויער . כל שרשי ס' הערוך ופתרונם בל"ח בכתבם בקלרה : ערלאנגען , 1838 , 8° .

467. **לשון תחפוכות** . ר' יצחק נתן . על השנוייס והחפכים והסתירות הנמצאים בתל"ך זולת קהלת וחלופי דס"י ושמואל ומלכים , ונקרא ג"כ מהפכה גס סתרי תורה : כ"י יה"ש .

468. **לשון תורה** או **מענה לשון** . (עיין נאות יעקב) .

469. **לשון תורה ולשון חכמים** . לקוטי מלילות מתל"ך ומהתלמוד : כ"י רח"ם 381 №.

470. **לשונות רש"י** בדקדוק הלשון . נאספו מים על דגלו בחומות ע"י מהר"ר היידנהיים : כ"י רח"ם 380 № .

471. **לשם זבח** . ה"ר יעקב יהודה ליב ב"ר חנוך זונדיל . חי' על מס' ברכות בילה שבועות מכות זבחים וחולין ולקוטים על רוב מס' מסדר מועד : אלטונא , תקכ"ח , 2° .

## נשלם אות ל מהדורא תליתאה

# אוצר הספרים

## מ

1. **מאבני המקום** . ה"ר ליזר ב"ר נפתלי קרפילש . מי' נפ"ח על מס' הוריות ומ' תירוסים על הרמב"ם ושיטה מחת בם"ס . . .
2. **מאגאצין** . היסטמריטצע — . פֿיר פֿערטצמנד חונד הערן . ערטצע חונד זוייטצע מבטהיי(וונ : מיץ (1821 ?) 8° .
3. **מאה אדנים** . ה"ר אברהם ב"ר ישראל מבראדי . מזכירו בספרו דבר המלך דף קפ"ג ע"ד : (זצ"ל ח' כ"ט) . כ"י בענציאן .
4. **מאה ברכות** . סדר כל הברכות שחייב אדם לנהך בימי חייו לכל המקריס ושאלי עניניס, מחוכר ומלוקט ע"י ה"ך שלום שכנא ב"ר נחום קאירינובר מווילנא : פרוסניץ , חש"ד , 8° .
5. **מאה ברכות** כל"ל מנהג ספרד (?) : פירארה , שי"ד . ד"ו , תמ"ו , 12° .
6. **מאה ברכות** הל"ל כל"ל מסודר ע"י ר' יצחק ב"ר מתתי' אבוהב ועם תרגום לע"ז ע"י ה"ל בנימין שניאור גודיניש וכסופו סדר שחיטה ובדיקה עם לע"ז כל"ל : ד"א , תמ"ז , 8° . שם , ת"ע , 12° . ספד"מ , חש"ד, 8° . ועיין פירסם ת"ח דף ד' ודף של"ז . (ומולי יש לחלקס זה מזה) .
7. **מאה ברכות** הל"ל כל"ל עם מי' הרמ"ז : ד"ו , תק"ם , 8° .
8. **מאה ברכות** הל"ל בל' ליטלקי ומוסיות עברי: מנטובה, שכ"א, 8°. (חח"ס 1336 №).
9. **מאה דבורים** . (עיין ס' הפרי) .
10. **מאה דברים**. ר' יצחק נתן. לחק הנעריס, כ"י : (ש"י) .
11. **מאה דפין** . ר' יוסף אלבו . פלפולים בעקבי המוסק : (ש"י) .
12. **מאה דפין**. ס' רפואה מכל התלמוד: (ש"י). (ועיין ס' רפואה לחנין ב"ר ליסחק ומ"ם שם) .
13. **מאה מאמרי חכמה** ושירי מדע . ה"ר יעקב ישעיה ב"ר יצחק . מחה מלחריס קלריס בחרוז ושיר כעין משלי מוסר עם פי' וכסופו בחינה בחשבון האדם עם נפשו חרוזים כסדר ח"ב עם פי' ועם שער מיומד : ווילנא והוראדנא , תקצ"ד , 8° .
14. **מאה קשיטה** על סדר פרשיות לה"ך יעקב ב"ר יוסף קיצינגען. מכירו בספרו חג הפסח: (פס"ד שכ"ה) .
15. **מאה קשיטה** . הקדמה מרוכה לפי' על מב"ע . ב"י ר' צבי הירש גאשלר (בע"ס מאמר אפשרית השבעית) : כ"י רח"ם 382 № .
16. **מאה קשיטה** . (עיין עשרה מאמרות) .
17. **מאה שערים** . רבינו יצחק ב"ר אבא מרי ממרשיליא . מבוך על הרי"ף , כ"י : (שג"ב ג' ושה"ג שלי במקומו) .
18. **מאה שערים** . ה"ר יצחק שני בה"ר אליהו . בלור ל"ס מלות עשה ומ"ה מל"ת ועשיתן ע"ד הפשט וע"פ קבלה ומחמריס רבים ומודות מכמה עניניס: שאלוניקי , ש"ג, 4° . קאריץ, תקמ"ו . זאלקווא, תקנ"ז , 8° . (ודלח כם"ו) .
19. **מאה שערים**. ה"ר משה אלשיך. דרשות לעניניס , ומחלק למאה שעריס . מזכירו תדיר בפירושו על תנ"ך . כ"י ונחנד : (שג"ב ג"ד ושה"ג שלי במקומו) .
20. **מאה שערים**.(עי' ס' ההלכות,ויזרע יצחק).

21. **מאה שקל כסף** . (עיין שפע טל) .

22. **ס' מאור** מיכר ר' שמואל (תלמיד הרא"ש). כ"כ הרב המכי"ם בתשובותיו מ"ב סי' כ"ב , ע"ש : (שג"ה ל"ג ומה"ג שלי מ"ב במקומו). ונלמה שהוא ספרי דיוסי .

23. **ס' המאור** . הוא פי' המצוות להרמב"ם שחיבר בל' ערבי וקרא לו כתב אלסראג , ועתה לעברי ע"י מעתיקים שונים , והם : סדר זרעים העתיק ר' יהודה ב"ר שלמה בן חריזי ולא נמצא רק על מס' ברכות פחה דמתי כלאים ושביעית ויתרם נעתקו ע"י ר' יוסף בן יצחק בן אלפועל שהעתיק גם סדר מועד . סדר נשים נעתק ע"י ר' יעקב ב"ר משה בן עכסאי הנקרא בדרש הספרדי . סדר נזיקין נעתק ע"י ר' שלמה ב"ר יוסף בן יעקב , ופי' פ' חלק בסנהדרין ופי' מס' מכות נעתקו ע"י ר' שמואל אבן תבון . סדר קדשים נעתק ע"י ר' נתנאל ב"ר יוסף אלמלי . וסדר טהרות לא נזכר שם המעתיקו ולא נודע לי עד כה. (ועיין משניות, תלמוד).

24. **ס' המאור** . נזכר בפי' אהל יוסף על הרמב"ם ריש פ' בהעלותך , ע"ש . ויותר נראה שכוונתו לס' המאור הגדול והקטן להרז"ה, ונ"ע . וכן הוא נקרא בפי' רוב המחברים ס' המאור סתם .

25. **ס' המאור** . (עיין אור צח ומצוחצח , חכמי העיון וחכמי הקבלה) .

26. **מאור הגדול** . כ"ר יוסף הרואה בב"ר יעקב אלקרקסני הקראי . ס' גדול מאד בבחור התלהיות . נזכר בספריהם ולא נמצא עוד אתם : (אר"ץ) .

27. **מאור הגדול**. ה"ר מאיר מלובלין (מהר"ם לובלין) . בחור על ד' טוריס , כ"ו : (ש"י) .

28. **מאור הגדול** . (עיין לקוטי האור) .

29. **המאור הגדול** . (עיין אלפסי) .

30. **מאור הגולה** . מהר"ש ? הרופא מקשטליין מאנטואנו. בענייני עיקרי הדת: כ"י רח"ם № 383 . וע"ש במפתח דף שנ"ח .

31. **מאור עינים** . ר' דוד בן יום טוב בן בילא . פי' עה"ת בדרך מחקר . הובא בפי' מקור חיים על סהמ"ע ס' בהעלותך ע"פ אז יומיט וגו' ובפ' ואתה הכלכה ע"פ ויקבור אותו בגיא , ע"ש. ועיין בהקדמת פי' אסתר לר' זכריה ן' סרוק.

32. **מאור עינים** . ה"ר יאשיהו ב"ר יוסף פינטו . פי' על כל האגדות שבעין יעקב . ח"ת: ד"א, ת"ג, 2° . מ"כ : מנטובה , תק"ג, 4° (רע"ם) . עוד , מ"כ הכ"ל עם מי' קהלת שלמה : ד"א , תקי"ד , 8° . (ליתיו בכרך מיוחד ואולי חורף לס' עין יעקב ונדפסו בזמן הזה ונ"ע , ועיין עין יעקב) .

33. **מאור עינים** . אדמו"ר מנחם נחום מטשרנאבלי . מי' תורה כסדר הפרשיות ובסופו לקוטים: סלאוויטא, תקנ"ח. הרובשוב, תקע"ח . לעמבערג , 1848 , 4° .

34. **מאור עינים** . ה"ר עזריה מן האדומים. ג' חלקים: א) קול אלהים ספור מעשה רעש הארץ בפירלהה בשנת שנ"ח . ב) הדרת זקנים העתק ס' מרישעיהה מל' רומי לעברי בספור מעשה העתקת התורה לתלמי המלך ע"י ע"ב זקנים . ג) אמרי בינה וכו ד' מאמרים ושאלות פרקים . תקירות על עניני שונים כמו על פילון היהודי הוא ידידיה הסלכסנדרי ועל כתות היהודים בזמן בית שני ובפרט כת האיסיאי ועל העתקת השבעים מס"ת האלמי ומעשה זקני הנגב עם תלכסנדר מוקדון ועל קנת מאמרי רז"ל בחכמת הטבע והעולם ועל קורות היהודים בסלכסנדריה ויריחו ומלחמת בן כוזיבא וע"ד עשרת השבטים , גם יחקור בכוונת מיזה מגדות ובקורות ימי קדם ועל ס' סדר עולם ויוסיפון לעברים וזולתו תסר חלו בם ידיס , ומקירות על מנין השנים שהיו מונין ליצירה וספיקות בחשבונות השנים בימי בית לחשמון ובני ומספר שנותם ושלשלת הכהנים הגדולים ונגד מחשבי קניס וכו' ומקירות על תרגום עקילס ותמונת בנדי כהונה ומעשה היולי המלכה וביניה ועל כתב עבר הנהר וקדמות לה"ק והלחיות ונקודות וטעמים ופ' החזרן בשירי לשון עבר , ופ' ל'—ל"ד העתקת ס' העתים לידידיה האלכסנדרי ומדברי יוסיפון לרומיים וזולתם . וב' מאמרים המרוסים נקראים ימי עולם ובסופו מהדורות ולוח השנות ותשובות עליהן : מנטובה, של"ד, 4° . ברלין (בני המהדורות הנ"ל) תקנ"ד , 8° . ווין (בפי' מנטובה הנ"ל) תקפ"ט—תק"ץ , 8° . [עוד כל"ל עם נוספות מהמחבר וזולתו מן כ"י צונץ (על ידי בס' קרית ספר לחכמת ישראל) כרך ח': ווילנא, תרכ"ג . כרך ב' :שם,תרכ"ו, 8° . ובסופו מצרף לכסף, עיין זה] .

35. **מאור עינים** . (עיין טוב טעם , מחברת עלי , עיני ישראל) .

36. **מאור הקטן** . ה"ר מאיר ב"ר יצחק טארניפאליר. דרשות על התורה : פיורדא, תנ"ז . שם , תקס"ב , 2° .

37. **מאור הקטן**. ה"ר מאיר מלובלין (מהר"ם לובלין) . בחור על שערי דורות . (ש"י) .

38. **מאור הקטן** . שו״ת בתמצה ח״מ עם כמה לקוטים בשם לקט אחרן . נכתב בתמ״ד שנת תס״ח : כ״י רח״ם № 384 .

39. **מאור הקטן** . (עיין לקוטי האור) .

40. **המאור הקטן** . (עיין אלפסי , מגדל דוד , שדה הארץ) .

41. **מאור ושמש** . ה״ר יהודה בה״ר אברהם קוריאט . סיר בקבלה לר׳ אהרן בן יוסף ן׳ רבבי עם פי׳ המחבר, ובסופו מעין חכמה כ״ד פרקים. ס׳ המלבות לר׳ אברהם הלוי י״ט הלבות עם פירושו (פ׳ כ״ה) . ול״ב נתיבות חכמה מאבר בשם הפרדס להרמ״ק עם בחור רחב וכן בשם פני מלך וגם הוא פירשם ע״פ דרכו (פ׳ כ״ו) . מחז״ו בחור סודות הרמב״ן בפירושו עה״ת לרש״ט בן גאון (עיין בתר שם טוב) . ולקוטים מס׳ מנחת יהודה לזקנו מבי מתו ה״כ יהודה ן׳ עטר , ובסופו חלק הרמ״ז ע״ם ח״ב . ובהקדמת הס׳ נדפס פי׳ עליונו לשבח לרב האי גאון שבלח חל רבני מי מלנק . (ועיין פי׳ עליונו לשבח וכו׳ בחות פ׳) : ליוורנו , תקצ״ט , °4 .

42. **מאור ושמש** . ה״ר קלונימוס קלמן ב״ר אהרן עפשטיין . חי׳ עה״ת וזמזי ימים טובים וג׳ רגלים : לבוב . . .

43. **ס׳ המאורות** . **הראב״ע** . על מאורות השמים בין ביום ובין בלילה : (ש״י) . חגל בפי׳ אהל יוסף על הראב״ע ריש פ׳ תזריע ופ׳ בהר ע״פ והעברת צופר תרועה תוקע ומוכח מפס שהוא על מערכת הכוכבים והגלגלים וחשבון הטבור, ע״ש . (ועיין חקות השמים) . נעתק ב״ מומי ונדפס רק הסעתק לבד : ליידין , 1496 , °4 . שם , 1508 , °4 . רומא , 1544 , °4 . ליידין, 1550 , °4 . פפר״כ, 1624 , °12 . (פירסם ח״ח דף רכ״ו) .

44. **ס׳ המאורות** מיבר החכם רבינו מאיר ז״ל. כ״כ בס׳ הכל בו בדיני בכורו והביאו הב״י בי״ד סי׳ כ״ח , ע״ם : (שב״ב מ״ג ושה״ג שלי ח״ג בתקומו) .

45. **ס׳ המאורות** . (עיין אלפסי) .

46. **מאורות הגדולים**. (עי׳ עשרה מאמרות).

47. **מאורות נתן** . הוא ס׳ מאורי אור לה״ר מאיר פאפירש ב״ץ הכולל כל בעוי שמות הקדש בסדר ח״ב בערכין מס׳ הכוונות להאריז״ל עם בחור יאיר נתיב לה״ר נתן נטע ב״ר יהודה ליב מאנהיים וה״ר יעקב ב״ר בנימין וואלף מווילנא : פפר״ם , תס״ם , °4 .

48. **מאורות נתן** . ה״ר נתן ב״ר ראובן דוד טעבלי שפירא אשבנזי. בחור ע״ם הכוונות להאלי״ז ז״ל: כ״י רד״א F , 897 № , q . 986 et B. a № 987 . והנ״מ מיד״ח בתב שהוא ס׳ הכוונות שסידל מהר״ן הל״ל מכוונות האריז״ל עם הגהותיו והגהות מבתבי הרמ״ע בפי שלמה לוחס שמה קובלים כ״י. (עיין שנ״ב ני״ח ומס״ג שלי ח״ב במקומו) . ונמולרות ספרי כ״י לרמ״ם נידומדי נמצא ג׳ חלקים על כוונות התפלה וסדר המועדים עם הגהות הרמ״ז ומה״ר בנימין בהן ומה״ר שמואל דוד אובולינגו שהעתיקו. (עיין תנ״י נ׳ סי׳ כ׳) .

49. **מאורי אור** . ה״ר אהרן ב״ר אברלי ווירמש דיין במיץ . חי׳ ומ״מ על כל הס״ם ג׳ חלקים: מיץ , תק״ן—נ״א, °4 . עוד כל״ל חלק ד׳ נקרא באר שבע: שם, תקע״ט, °4. עוד כל״ל חלק ה׳ נקרא עוד למועד : מיץ , תקפ״ב , °4 . חלק ו׳ כל״ל נקרא בן נון : שם , תקפ״ז, °4 . וחלק ז׳ נקרא קן טהור : שם , חש״ד , °4 . (רח״ס 23—2120 № ) .

50. **מאורי אור** . ה״ר יונה לאנדכופר . על הגהת ס״ח וכל דיני כתיבתה . (עיין בהקדמת ס׳ מכתב מאליהו) .

51. **מאורי אור** . ה״ר מאיר בקיאם . עה״ת, ועלוה מליו לחם שלמה חי׳ עה״ת לה״ר שלמה ארדיט : שאלוניקי , תקי״ב , °4 .

52. **מאורי אור**.(עי׳ מאורות נתן,מאיר השחר).

53. **מאורי אש** . ה״ר אברהם ב״ר אריה יהודה ליב שי״ק . פי׳ ע״ס מבא דבי מליהו בבא וזוהא ובדפס עמו: סדילקאוו,תקצ״ה, °4.

54. **מאורי אש**. חי׳ בסדר התורה וחמש מגלות לה״ל מאיר אייזענשטאט בשם בתנות אור , וחי׳ בל״ל לבבדו בן בתו ה״ר אלעזר קאליר בשם אור חדש: פיורדא, תקכ״ו, °2.

55. **מאורי אש** . (עיין הנא דבי אליהו) .

56. **מאורי יצחק** . ה״ר אורי יצחק אייזיק ב״ר אבא קדש . מערבת סדר הוש״ע בסדר ח״ב בבל הש״ם ונדפס לדוגמא על מס׳ חולין לבד : ווארשא , התור״ה , °8 .

57. **מאורעות עולם** . ספוריס ועניינים מנדולי עולם. בתו שנדפס בתצ״י מ׳ סי׳ ק״ח וקי״ט וכתב שם שנדפס בקושטי שנת תקי״ו , ע״ש .

58. **מאורעות צבי** . (עיין ספור חלומות) .

59. **ס׳ מאושר** בדפוסה וסמיכת הבריאות בחיי הסתפקות ובפרט במחבל ומשתה , ולא נודע מחברו : כ״י די רוסי 1048/4 № .

60. **מאזני לשון הקדש** או **מאזנים**.**הראב״ע** על דקדוק לה״ק : אויגסבורג , רפ״א , °8 .

עוד כל"ל נקונטן ספרי דקדוק מחכיס . (עיין דקדוקים) : ד"א , תי"ז , 8° . (פירנצי ת"ח דף רל"ה) . והוא לנדו : חמ"ד (ביאליסטאק תו ווארשא) תקס"ד , 8° . עוד כל"ל ע"י ר' יוסף ב"ר משה : חמ"ד (רוסיא) תקס"ט , 8° . עוד כל"ל עם פרקי ר' אליהו בהור : המבורג , תק"ל , 12° .

61. **מאזני להי"ק** או מאזנים הל"ל עם הגהות וקנת נתור לר' וואלף היידענהיים : אופיבאך , תקנ"א , 12° .

62. **מאזני המעשה** . (עיין מאזני צדק) .

63. **מאזני משפט** . ר' שלמה בן גבירול . מעמות נוף ומפם הרופין לפעור מ"ע מן הדין ותוכחות נפמה : כ"י רד"א 0 , 729/6 № .

64. **מאזני משקל** . ר' יעקב רומא . וכו מלף ונמ"ח מיני מיכיס : קונשטנטינא , חש"ד , 4° . (ש"י) .

65. **מאזני משקל** . (עיין הצופה לבית ישראל) .

66. **מאזני העיונים** . מיכרו אבו אחמר אלגזאלי בל' ערבי ונעתק ע"י ר' יעקב ב"ר מכיר לנהי"ק . מקיכות עיונית נפילוסופית והוא קנור כולל מכל החכמה הזאת ונחלק לכ"ף פרקים, ופ' י' י"ח ו"ב ממנו נדפסו עתה נתו"כ ב' דף קנ"ו—ח' ע"י הל"ל דוקנם , וכ' פם דף קנ"ה אחוה כם' עגולה רעיונית וכמה דכריס נמנתו כמעט מלה נמלה נפניהם. ויש מיהפין מוהו לאבן רשד כמו בכ"י רד"א № 834, 0 וב"י די רוסי 538/2 № . וכ"כ ר' משה כ"ר יהודה מן הנעריס נפיהוסו על הרחב"ע עם"ח פ' שמות (עיין כ"י וויז מ"ב רים דף י"ב) . אבל רבו נעלי הדעת הלמתונה : כ"י וואטיקאן № 209 . וויז № 131 . כ"י יה"ש . לייפציג № 43 . רד"א 0 , 834 № וכ"י פאריז № 13 נאוס' כ"י עבריים .

67. **מאזני צדק** לאגואלי הל"ל ונעתק מל' ערבי לעבדי ע"י ר' אברהם ב"ר חסדאי הלוי והוא קונח לו מאזני המעשה וכן קרא לו ר' יוסף כ"ר ם"ט נספרו בבור אלהים דף י"ד (או"ב ב' דף קל"ד נהעתה , ע"ם) . מקיכות נמדות הגפם והנהגות טובות עם פי' צעיר בן צעיר (?) : לייפציג , 1839 , 8° .

68. **מאזני צדק** . ר' אברהם ב"ר יעקב . מעמות על לחונת זולתו , וכסופו נקרא נ"כ מגן אברהם : כ"י רח"ם № 385 . וע"ם נמפתח דף שע"ו .

69. **מאזני צדק** . נחינת חסנון עכרונות , כ"י : (ש"י) .

70. **מאזני צדק** . (עיין ברית אברהם , תורה , חהלים) .

71. **מאזנים** . (עיין מאזני לשון הקדש לעיל) .

72. **מאזנים למשפט** ומפנה מחכונה. ה"ר צבי הירש קאלישער . לנכר כל דין ודין נפ"ע ח"מ ע"פ מסקנת כל המחכונים , כרך ח' וכ' עד כו' מ"כ: קראטאשין , מקו"ם משפ"ט , 2° .

73. **מאיר איוב** . ה"ר מאיר בה"ר יצחק עראמה . פי' על חיוב ונלוור מלמריס תמוסים : שאלוניקי , עז"ר . ריווא די"ט , שכ"ב . ד"ו , שבחוה"ו , 4° .

74. **מאיר אלהים** . ה"ר מאיר ב"ר אליקים. סדר פסוקים לומר נבוא לדם לביכל"ע וקנת הנהגות וכוונות התפלה: קראקא , שנ"א, 8° .

75. **מאיר בת עין** . ה"ר מאיר באקייאם הנ"ל . חי' על ס' עין יעקב ח"ח ע"פ הקדמות המריז"ל , ונסופו ערכי הכנויים להרמ"ז י"ב דפין : שאלוניקי , תקט"ו , 4° .

76. **מאיר לארץ** . ה"ר מאיר בה"ר חליפא באקייאם. דלוסים עה"ת : שאלוניקי, תק"ז (יה"ם וכן רמ"ם , וכי"ו : תקכ"ז) 4° .

77. **המאיר לארץ** . (עיין ארצות החיים) .

78. **מאיר נתיב**. הוח הנודע בפם קונקורדנציא ונהקדמה קונח לו אור זרוע ונס נתיבות עולם . מיכרו החכם הנולמי פרא ארלוטו בל' רומי ונעתק לעבדי ע"י ר' מרדכי נתן , ור' יצחק נתן עפה לו פתיחה נדולה (קוס"ד דכ"ז ע"ב) . כולל מפתח לכל המלות המנלות בלה"ק לנרפיהן וגזרותיהן ע"פ סדר ח"ב וכל נרם נמקום מולתו כלורתו כסדר תל"ך : ד"ר , רפ"ב (וי"ח רפ"ג גם רפ"ר) 2° . שם , שכ"ד , 2° .

79. **מאיר נתיב** הל"ל עם פי' המלות ופתרון כל נרם למחלקותיו בל' רומי : באזיליא , שמ"א . שם , שמ"ז , 2° .

80. **מאיר נתיב** הל"ל מסודר כל פעל לבניניו וגזרותיו וזמניו וכוויו וכל פה לפי נמיות מפקלו ולפי כוויו כסדר תל"ך ובסופו כל מלות תרמיות פבתל"ך כסדר ח"ב ככל הל"ל ופתרון הכל בל' רומי , ומסודר ע"י החכם הנולמי יוחנן בוקפאראף: באזיליא , 1632 , 2° .

81. **מאיר נתיב** הל"ל נחוס' נחוך כל נרם ע"פ חכמת מקר הלפון למקומו ומוקמו ויחוסו לל' פחרי לפוות קדם וכו' עם חוס' נרפיס וחלק המלות כל"ל חפר לח היו נרחפוים , ובסופו כמה עניים זולתם חדפים גם יפניס הכל ע"י ר"ב יוסף אלזארי המכונה דאקטר פירשט

וקרא לו אוצר לשון הקדש : לייפציג , 1837—40 , 2° .

82. **מאיר נתיב** הל"ל עס העתקה כל סדר הורהותיו בל' רומי וחסכמי . ינת לתור ע"י ישכר ב"ר יהודה : שטעטין , תרכ"א , 4° .

83. **מאיר נתיב** על מלות זרות בלה"ק ע"י המדון וואכסמוטה : קעלין , שפ"ב 8° .

84. **מאיר נתיב**. ה"ר יהודה ליב ב"ר דובער גרמייזא . סדרי לה"ק כסדר ח"ב ופתרונם בל"ה ולשון רוסית , ב' חלקים : ווילנא , 1835 , 8° .

85. **מאיר נתיב** . ה"ר יהודה פיוא מאמ"ר. על שמות הקדש בכל התורה להבדיל בין הקדש לחול : ווין , תקס"ד , 8° . (שי"ג) .

86. **מאיר נתיב** . ה"ר שבתי בה"ר אליעזר זוסמאן . מ"מ מכל דבורי תוספות בכל הש"ס ג' חלקים : ח"ה , על מס' ברכות וכל סדר מועד ובסופו כללים על י"ג מדות התורה היוצאים מדברי בעלי התוספות ז"ל : אלטונא, תקנ"ג , 2° . ח"ב , על סדר נשים ומזיקין . ח"ג , מן מס' סנהדרין עד סוף מס' נדה כל"ל : שם , תק"ס—ס"ב , 2° .

[וכתב בהקדמתו שמיבר ספריס בנגד שבעה גדות , והם : בר ח' מאיר נתיב ג' חלקים הנ"ל . בר ב' וג' עמודי בסף להגן על הש"ך בגד הט"ז . בר ד' דמשק אליעזר מי' על מס' כ"ה יומא פסחים ועל קצת מס' סוכה ומגילה. בר ה' בר תמיד נאור עה"ת ודכרות . בר ו' כתית למאור כולל ב' חבוריס: א) פי' על תוספתא פסחים בילה חגיגה כ"ס יומא סוכה תעניח מ"ק מגילה . ב) נאור גמרא ותוספתא ממס' כריתות ועל נמורות הרמב"ס. בר ז' עמוד הכהן נאור כל נמורות אס תימצי לומר בהש"ס בשיטת הרמב"ס וקצת דיני תפיסה להש"ך וכללים מדשים , וכו' ] .

87. **מאיר נתיב** . (עיין יאיר נתיב) .

88. **מאיר נתיב הלשון** . ה"ר מאיר ב"ר גבריאל פאלק . כללי דקדוק לה"ק בל"ה , ח"א : ד"א , חש"ד (תקע"ב) 8° . ומח"ב על נגינת הטעמים נדפס הטעה ותחלתו בשנת תקע"ד ויתר ח"ב וכל ח"ג בב"י .

89. **מאיר נתיבים** . ה"ר מאיר ב"ר צבי הירש מרגליות אבר"ק אוסטרהא . ב' חלקים : ח"ה שו"ת ובמוכס ג"כ כמה ענינים לדודו ה"ר אריה ליבוש אבר"ק סטאניסלאוו : קאריץ , תקנ"ח, 2° . ח"ב , מי' תוכה ולרוסיס בסדר התורה : פולנאה , חש"ד , 2° . ו"ה ח"ה : קאריץ , תקנ"א . פולנאה , תקנ"א . וח"ב : פולנאה , תקנ"ב .

(עיין רח"ס שו"ת 30—№ 4129 וכונעמ F № 817) . ועתה למיתיו וכ"כ בספר : ס' אור עולם. סס הכונ לתכוני . . . ס' מאיר נתיבים, ח"ה פ"ט שו"ת וח"ב מי' כסדר התורה , וכסופו קו"ה קנת מי' לאמיו ה"כ יצחק בער על מס' ברכות מספרו הגדול באר יצחק : פולנאי , תקנ"א , 2° .

90. **מאיר עיני חכמים**. ה"ר מאיר מלובלין (מהר"ם לובלין) . מי' ובאוריס על כל סיסות הש"ס בנפ"ת: ד"ו, ומל"ך אח"ד יהי"ה לכל"ם למל"ך (שע"ט . ונשלם יום כ' י' ניסן שנת שמח"ו ביהו"ה), 2°. זולצבאך , תל"ו . שם , תמ"ו. פפד"מ, תס"ט . ווילמרשדארף ,תצ"ז . פיורדא, תפ"ד. זולצבאך, תקי"ג, שם,תקכ"ז. ווילנא והוראדנא , תקצ"ד , 2° , וז"ו פ"ל .

91. **מאיר עיני הכהן**. ה"ר צבי הירש בה"ר רפאל הכהן. ח"ה באוריס על כל ספרי תל"ך וח"ב מי' גפ"ת : ברעסלויא , תק"ע , 4° .

92. **מאיר עינים** . (עיין עיני ישראל) .

93. **מאיר השחר** . ה"ר מאיר ב"ר אליעזר ליברמאן סג"ל . תשובה כוללת כל דיני נרכת השחר : פפד"א , תק"ט , 4° . [ג"ח ס' מאורי אור] .

94. **מאיר תהלות** . ה"ר מאיר בה"ר יצחק עראמה . פי' על תהלים : ד"ו , ש"נ , 4° .

95. **מאירות עינים** . ה"ר יצחק אייזיק ב"ר יהודה ליב מים הלוי . תכי"ג מצות בל"ה עס פי' קלר : פיורדא , ת"צ , 8° .

96. **מאירי** על תהלים. (עיין פי' תהלים למאירי).

97. **מאירת עינים** . ר' אברהם בן יהודה סנגיל. פי' עה"ת , ומיכלו ניחושלים בשנת ה"ח קמ"ג : כ"י מינכען 325 № .

98. **מאירת עינים** וכן נקרא בפי כל המחברים שמ"ע בר"ת . ה"ר יהושע פאלק ב"ר אלכסנדר כ"ץ . באור על ש"ע ח"מ כולל כל דברי הפוסקים שהיו לפניו ומראה מקום מוצת הדיוים בקלקה ונדפס עס הש"ע: פראג,שס"ו. (ש"י וכן וולף , וכן בש"י עס הגהות כ"י שאר לי נשוי עליו קו לסיתן כי גם זה נמצא לו ולפ"ד כוונ מכת"י רד"ה) . שם , שע"ד . שם, שפ"ח . קראקא , ת"ל . ווילמרשדארף, תל"א. ברלין, בעת"ה , 2° . (ועיין שלחן ערוך ח"מ) .

וקצת תימה על מוהן גת"ל שלא הזכיר ד"פ הרמבון משנת שס"ו רק בשם וולף ולא זכר את הש"י ע"ש דף רפ"ע—ר"ע . ופירשב ח"ה דף ער"כ (הערה ג') כי שמוכר שנת שס"ט—ע"ד , וא"כ טעות דמוכת בש"י וכן כוולף שהקדימו שנת דפוסו הרמבון שלש שנים לפני תחלת תכונו, וע"ש בהקדמת

הספר וכדומה. ‏ף גם זאת רציתי כי בס"י לא נמצא ד"פ שע"ד כלל, ע"ש, וגם בהוספותיו כ"י לא נמצא.

99. **מאירת עינים**. ר' יוסף ב"ר אלחנן היילפרון. סדר תרי"ג מצות לדעת הרמב"ם: פראג, חש"ד, 8°.

100. **מאירת עינים**. ה"ר יצחק די משה די פאס. תרי"ג מצות כסדר התורה עם מ"מ בס' היד החזקה ום' המצות להרמב"ם וכס"ע, ובראשו לוח הר"ת כסדר ת"ב, ובסופו חזון יחזקאל הנביא על ענין הבניני הסליחי: ליוורנו, בשור"ה, 4°.

101. **מאירת עינים**. רבי יצחק ב"ר שמואל דמן עכו (תלמיד חבר להרמב"ן). פי' על סודות הרמב"ן בפירושו עס"ת: כ"י רד"א q 988, № כ"י רח"ם 9—388, № וכ"י מינכען $3_{II/8}$ № 17, 325, 240/7 וז"ו.

102. **מאירת עינים**. ה"ר מאיר ב"ר יוסף כ"ץ אשכנזי. תוכחת מוסר: אלטונא, תצ"ט. נאווידוואהר, תקנ"ג, 8°.

103. **מאירת עינים**. ה"ר מרדכי זאב איטינגא סג"ל וגיסו ה"ר יוסף שאול נאטהאנזאהן סג"ל. נתוריס ותי' דיניס על הל' נדיקת הכיתה: ווילנא, תקצ"ט. זאלקווא, תר"ב. ווארשא, תר"ג (?), 4°.

104. **מאירת עינים**. כ"ר שמחה בכ"ר משה הלוצקי הקראי. הוא ס' מצות קטן ומחלק לשנים: א) נר מצוה בנתור כל המצות הנוהגות עתה בח"ל, ומחלק לעשרה דבוריס על עשרת הדברות. ב) נר צדיקים על חלוקת הקראים והרבניס ומאמר הרוסים, ומחלק ג"כ לעשרה פרקים: (שם).

105. **מאירת עינים**. חבור קדמון לקראים. נזכר בס' מסכול הכופר ובס' המצות לכ"ך מהרן ובס' עץ חיים שלהם, ולא נמצא אלינו: (אר"ן).

106. **מאירת עינים**. בענין המחלוקת ליעב"ץ עם הגר"י לייבניץ: חמו"ד, 8°. (רח"ס).

107. **מאירת עינים**. (עיין רב פנינים).

108. **ס' המאכלים**. נמצא כ"י בביבמ"ד בלונדון. ס' רפואות בעניני מאכל ומשתה ובסוף סיר ס' בו תמוס המחבר יצחק רב פעלים, ומולי הוא כ' יצחק ן' לטיף. (ועיין עקד תרי"ם דף ל"ד ובס בשערה י"ם).

109. **מאכלת אברהם**. ה"ר אברהם בה"ר משה יקותיאל קויפמאן כ"ץ. פי' על סו"ב מהרי"ו: ספר"מ תע"ג, 8°. הענא, תע"ט, 12°.

110. **מאמין כח**. ר' יצחק נתן בן קלונימוס בן יהודה נתן בן שלמה. מוסר השכל על תכונות הנפש ומדות נאות ומגונות גדריהן ומיניהן והמצות התלויות בהן, ג' חלקים: כ"י יה"ש.

111. **מאמין כח**. ר' קלונימוס. מהגיס ומדות טובות: (ש"י, ואולי ל"ל כ' יצחק נתן בן קלונימוס והוא הנ"ל).

112. **מאמין כח**. ה"ר משה אלמושנינו. כ"ח דרשות לעניניס שונים לסדר הורמו מספרו ידי משה עס מפתח בסופו: ד"ו, שמ"ח, 4°.

113. **מאמר** לאבו אלקסים בן אידרים מחומר הרלמטן: כ"י מינכען $30/_5$ №. וכ"י רש"ף נכתך בעל י"ז עניניס דף קי"ז, ושוד לו עס דף קי"ע מאמר שני ולא פורס מהותו.

114. **מאמר** אבונצר אלפראבי על כוונת הרלמטן בספרו מה שאחר הטבע: כ"י יה"ש.

115. **מאמר** הנ"ל בחהות הנפש: כ"י מינכען $119/_3$ № וכ"י רש"ף הנ"ל ד' קכ"ב—ד' וכ"י יה"ש. וכ"י יס"ם וכ"י מינכען כתוב שנעתק ע"י כ' זרחיה (ב"ר יצחק). וכ"י כתוב שנעתק ע"י כ' יעקב אנטולי ונדפס. (עיין שער החיקון גו: מהות הנפש).

116. **מאמר** מהנ"ל בשכל מסכיל ומושכל: כ"י מינכען $124/_3$ № וכ"י רש"ף הנ"ל דף ק"ל—ג' וכתוב שס: נשלמה העתקתו ע"י הכשיר כ' קלונימוס מ' לחדש אניר ה"ל ע"ד ליצירה. וכן בכ"י רד"א q 1179, № ע"ש.

117. **מאמר** אבן געפר בן יאבק (יאקוב?) בחומר הרלמטן עס פי' הנרבוני: כ"י רש"ף הנ"ל דף קי"ח.

118. **מאמר** לאבן עזרא (הראב"ע) לעמוד על תוכן הכונת המקרא ולהבין יופי גלגול הלשון ונעימת למיריס למה: כ"י רד"א 0 455, №.

119. **מאמר** לאבן רשד שסר כתב לבנו בעניו הדבקות בה' והשתוותו אליו: כ"י מינכען $124/_2$ № וכ"י רש"ף הנ"ל דף ע'.

120. **מאמר** מהנ"ל בעניו שכל עיוני: כ"י רש"ף הנ"ל דף ל"ח—ט'.

121. **מאמר אברהם**. ה"ר אברהם ב"ר אשר וואלירשטיין. דרשות ופסוקים כסדר התורה ומחריו קונט' מחזה אברהם סימני כל הד' ס"ע כסדר ת"ב, ובסופו ס' זרע אברהם מוסר השכל וילקת ה' ח"י פרקים: פיורדא, תקי"ז, 4°.

122. **מאמר** מדס דמילות, ס' מדרשי הרח"ו בקבלה: כ"י רד"א q 962, №.

123. **מאמר** על לשות הדפק מס' אסף (הירחוני?): כ"י יוא"ל.

124. **מאמר** על אותיות מסרות ויתרות : כ"י די רוסי 132/3 № עסרה דפין קוואדרטו וכמה שהות בלתי שלם (נוסף גם"ל דף קי"ז) .

125. **מאמר** על האותיות ועל התנועות עפ"י סוד: כ"י מינכען 221/4 №. ואולי הוא חלק מס' גנת אגוז לר"י גיקיטילא (עיין זה בשות ג') .

126. **מאמר האחדות** . ה"ר יוסף יעב"ץ . תקירות נכבדות בסרסי לחדות השם , גלוי לו ס' אור החיים להרמיק למוד הפילוסופיא וס' יסוד האמונה בעניני המצות וירלאת ה' : פירארה, שי"ד . לובלין, שנ"ז . נאוויידוואהר, תקנ"ד , °4 . ד"א , תקמ"א , °8 .

127. **מאמר האחדות** הל"ל ומח"ז ס' קערת כסף לר"י האזובי ונסופו כתובת ישראל לר' ישראל נגארה : חס"ר (אלטונא ?) תקנ"ד , °8 .

128. **מאמר** בענין האחדות, לא נודע למי: כ"י רד"א q 1257, № . ואולי הוא ס' היחוד לרס"ע די פאלו מאבר בכ"י די רוסי 1138/8 № ונקרא שם מאמר או מכתב על אחדות השם ועניניו מחכים , ע"ש .

129. **מאמר** לאחיטומום (לאח טומאש ?) על המצליס בפילוסופיא . נעתק ע"י ר' יהודה ב"ר משה ב"ר דניאל (מרומי) . זהו שמו בצלומות, וגד"ת מקמ"ב : ר' יהודה ב"ר דניאל . וק"ד : ר' משה ב"ר דניאל : כ"י רד"א q 1666, № .

130. **מאמר האלהות** . ה"ר הירש אולמאן . למוד מופתי על מציאות השם : כ"י רח"ם 391 № .

131. **מאמר אלהי** לר' משה בן יוסף בן הלואי : כ"י יה"ש .

132. **מאמר** אלזהראווי מכבאבי המצוציס נעתק ע"י ר' ש"ט עס הגהות : כ"י יה"ש . וגמה שהות קצת מס' ההזמנה לו מס' חפץ השלם שלו (עיין בשות ה' ושות ח') .

133. **מאמר** ר' אליהו די פיזרו על כמה מאמרי חז"ל בתלמוד ומדרשים ע"פ פילוסופיא בדרך הרמה : כ"י פאריז 124 a.f. № .

134. **מאמר** מהנ"ל על המצוה בדרך הרמה ליום ב' דר"ה : כ"י פאריז סנ"ל .

135. **מאמר האמונה** . ר' משה בן שלמה מסלירנו . (רממ"ש ע' 1964) .

136. **מאמר האנוסים** להרשב"ש בדיני האנוסים ומציזכייהו . הוגה בשו"ת מהר"י בי סי' ל"ע מתשו' ה"ר צמח בנו של הרשב"ש , ע"ש . ונ"ע בשו"ת יכין ובעז .

137. **מאמר אם תר** . ה"ר זאב וואלף בה"ר שמואל הלוי באסקוויץ . דכוסי תל"ך ומגדה : אפען , תקצ"ב , °4 . [נ"ח ס' בית שערים מי' על י"ב מסכתות מס' קלבון השקל סנהות לס' מחצית השקל לתכיו] .

138. **מאמר אסתר** . ה"ר שלמה קלונר מבראדי. פי' על מגלת אסתר .. °8 (שי"ג).

139. **מאמר אסתר** . (עיין מורה דרך) .

140. **מאמר אפשרית הטבעית**. ה"ר נפתלי הירש ב"ר יעקב גאשלר . תקירות בעניני הטבע ובסופו ס' מרומי שדה מי' גפ"ת : ד"א , תקכ"ב , °4 .

141. **מאמר** על סרון העדות לר' יעקב יהודה ליאון . (עיין תג"י י' סי' קע"ז) .

142. **מאמר** לאריסטו מתומר הרמתון עס פי' אבן רשד . והשלימו לפרס בשנת תקס"ה לחשבון ישמעאל : כ"י מינכען 29 № .

143. **מאמר** להנ"ל מח"ג לס' הנפש שלו על מהות הנפש ודעות הפילוסופיס ע"ז : כ"י רד"א q 1172, № .

144. **מאמר** בשאור הנכרות שחמורה לה"ר יוסף חיון : כ"י רד"א q 274, № .

145. **מאמר בחינת השתן** לדעת סיעתו די בערינקו וקונסטנטין דלמתעטום ויוליום סתלערינטאוס. נעתק לעברית ע"י המלמסמר יוחנן אינגלעסי רופא יהודי ברומא : כ"י די רוסי 354 № . (והמיתה על וחלף שלח סזכירו) .

146. **מאמר הבחירה** . (עיין דברי חכמים) .

147. **מאמר בל תוסיף** . (עיין תורת נביאים) .

148. **מאמר הבריאה** . (עיין יסוד הדת) .

149. **מאמר הגאולה** . ה"ר משה חיים לוצאטו . התקוסים הנכרכים להמצים הנלחמת ישמעאל ותקון כל העולם ע"ד הסוד:כ"י רמש"ג. (כ"ח נ' דף קל"ע הערה ל"ח) .

150. **מאמר גאולת מצרים** ומצות תפילין . ה"ר שלמה ב"ר זעליגמאן פאפענהיים . תקירות על יסודי התורה בכלל ועל מצות תפילין בפרט : ברעסלויא , תקע"ה , °8 .

151. **מאמר** בעניני גלגלים וכוכבי לכת לה"ר יוסף וקא"ר או ן' וא"קר . נזכר בפי' הר"ם מוטוט על הרמב"ע פ' משפטים על פ' הנה אנכי שולח מלאך וגו' , ושם לפני זה מזכיר מאמר החכם ר' יוסף ואקא"לי וכרמה כי זה הוא . ואחר כתב שם שכבר נזכר המאמר הזה בפ' בהעלותך בקצתי ולא מצאתי , ואולי בשמע בפ' מרגליות טובה ע"י המלבי"ד בשו"ת בפי' המשנות דף י"ב בסנהה"ב, ע"ש.

152. **מאמר גן עדן**. ר' חיים ן' ישראל. רמיזות מופתיות על מציאות ג"ע התחתון תחת קו המשוה למזרחו ועל עניני עץ הדעת ועץ החיים וכו': כ"י די רוסי 168 № והפליט 73 № ד'.

153. **מאמר גנת אגוז**. (עיין גנת אגוז).

154. **מאמר** לר' דוד די אסקולי להוכיח נדקת יסרמל ומומחתו למלכי תרן מסר בגלס יחסיון, כ"י: (תג"י ד' י"ז).

155. **מאמר בדפק העורקים**. (עיין אגודת הרפואות).

156. **מאמר** על הדרשה לה"ר משה חיים לוצאטו. נדפס בכ"מ ו' מכתב ח'. (ועיין ס' המליצה).

157. **מאמר** על הדרשות לר' אברהם בן הרמב"ם. נדפס בכ"מ כ' ובקונץ תשובות הרמב"ם ותגרותיו. מ"ב (ליפסיא, תרי"ט, 4°) [וה"ל וידמל הנדפסי כ' בהקדמת פירושו למ"ר הנקרא אמרי יושר שרשם מאמר קצר שעשה בן הרמב"ם נל' ערבי ומעתיק שם ממנו תוכן הדברים לנ' עכר המסכימים עם מאמר הנ"ל].

158. **מאמר** בהבדל בין הדעת והסוכר לאבו מרון בן זוהר נעתק ע"י אבונשניור חסדאי: כ"י רח"ם 395 №.

159. **מאמר על ההגדות** ופרשיהן לרמח"ל: ד"א, תקט"ג. זאלקווא, תקנ"ט. סדילקאוו, תקצ"ג. חמו"ר (קעניגסבערג), 8°.

160. **מאמר** בהגיון, לא נודע למי: כ"י די רוסי 770/6 et 750/2 №.

161. **מאמר** בהוכחת הדבוק מהבחני ונדק בשנת רכ"ד על למיחת יסועתנו ועל בית המלך פילגמדו לר' דוד גאקו ב"ר יעקב מאיר: כ"י יה"ש.

162. **מאמר בהכרת הפרצוף**. (עיין מראית הפנים).

163. **מאמר הנהגה המדינית** לאבונצר שמניח הכ"ם מוטעו על פי' הרמב"ע עה"ת פ' משפטים ע"פ וילחו את אלהי ישרמל ע"ם, הוא ספרו התחלות הנמצאות, עיין זה.

164. **מאמר** בהקזה למאישטרו ברנז (בערנארד) דגורדון. כ' פרקים. נעתק כתדם שנת הקל"ע בעיר קסטיין: כ"י רח"ם 390 №. וכתוב בסופו וז"ל: נעתק מלע"ז המדובר וכבר הועתק לתשובה ולולי מפי מומחה מלשון הגוים הנקרא לעיין תסר בו מובר וכו', ע"ם במפתח דף שכ"ד.

165. **מאמר השארות הנפש** להאשה שרה סולם קופיא בדרך סיר. עי' תג"י ס' פי' ל"ח.

166. **מאמר התבוננות**. (עיין תורה אור).

167. **מאמר** על התדבקות השכל הפועל עם השכל הממרי (ולולי לאבן רשד?): כ"י רח"ם 393 №.

168. **מאמר הויכוח**. (עיין ויכוח בין השכל והנשמה, חוקר ומקובל).

169. **מאמר זה הכלל**. ה"ר שמעון וואלף אופנהיים. על כל מאמרי רשב"ג בסניות סדר זרעים המונעים לדין ופסק הלכה: כ"י רד"א 799, q №.

170. **מאמר הזהר** שנעלם להאריז"ל, והוא מפתח לס' עץ חיים ולמידרש קדישת רבא וזוטא: כ"י שם 926, q №.

171. **מאמר** על מדום העולם נגד בעלי הקדמות: כ"י די רוסי 1246/10 №.

172. **מאמר חיי עולם להרמב"ם**. קוכחת מוסר וירחת ה': כ"י רד"א 1006, F №.

173. **מאמר החכמה**. (עיין דרך חכמה, החכמה ותבונה והדת).

174. **מאמר** על מכמת הפרלוף בקלרה: כ"י מינכען 246/15 №.

175. **מאמר** מן מלוקח הגידים לאבובכר אלראזי: כ"י די רוסי 347/3 №.

176. **מאמר חמץ**. ה"ר שמעון ב"ר צמח דוראן (הרשב"ץ). מבוך בהלכות הפסח ומתריו פי' הגדה של פסח בשם אפיקומן ובסופו קונט' תפארת ישראל בעניו המולדות: (נשון סמחבר בסוף מ"ג משו"ת תשב"ץ שלו). וכ' הרמשויש נדפסו עם הגדה ש"פ בוארדהיים ומח"ז בווין. (עיין הגדה ש"פ).

177. **מאמר חסידות וחכמה**. (עיין הצופה לבית ישראל).

178. **מאמר חקור דבר**. (עיין זכר צדיק).

179. **מאמר חקור דין**. (עיין חקור דין, עשרה מאמרות).

180. **מאמר** על ענע המזונות כחס ופעולם בלפומה לר' יצחק (הישראלי הרופא?): כ"י מינכען 354 №.

181. **מאמר בטחורים** לר' שלמה בן יוסף בן יוב או בן איוב: כ"י די רוסי 150/3 №. תכל סס 354/3 № נמלא מאמר בלפומת הטחורים להרמב"ם ע"ם. ולכן קרוב לשמוע שגם זה הרמשון הוא להרמב"ם וכ"ם בן יוב או בן חיוב הוא רק המעתיק מל' ערבי כפי שמודע לנו זה פעמים רק למעתיק ופופר ולא לנופפא, ול"ע.

182. מאמר בטעמי אמ"ת. (עיין הוריות הקורא).

183. מאמר בטעמי המקרא. (עיין שם).

184. מאמר מידיעת מיבני המדם (מנטרופולוגי) לח נודע למי ולח נמלם: כ"י רש"פ הכ"ל דף קכ"ז—קכ"ט.

185. מאמר יהי רקיע. ה"ר חיים ישראל ב"ר יצחק (דודו של ר"י נע"ם יסוד עולם). המגות ומעמות על סבדת נכדו בספרו יסוד עולם מלמד שני פ"ח ודרך מחר בזה. מיבנו בעיר סלמורה ושלמו חלין בשנת פ"ע עם תשובת נכדו הנ"ל עליו: כ"י וין מ"ב 34 № סי' ד' ע"ם.

186. מאמר על י"ג עיקרי תוה"ק לרש"ט ן' פלקירא. (עיין תג"י י' סי' ס').

187. מאמר היחוד. (עי' ליות חן, שני המאורות).

188. מאמר הימים. (עיין פרקי שירה).

189. מאמר ביסודות לרון יצחק (אברבנאל?): כ"י שד"ל. ומולי הוא מלמד צורת היסודות הנדפס בסוף ספרו עטרת זקנים, ע"ם.

190. מאמר על יסודי המוסה לה"ר יעקב יהודה ליאון. כ"י: (תג"י י' סי' קע"ו).

191. מאמר על ילמת ה' לר' דוד כהן די לארא מלוקט ומקובץ מס' רמזים חכמה: (עם ד' כ"ג).

192. מאמר על ימעמל להרשב"א נגד דת מממד: כ"י אח"ם 26 №.

193. מאמר לא תסור. (עיין תורת נביאים).

194. מאמר הל"ב הקדמות עם נמור ה"ר הלל: כ"י רח"ם 82 № סי' ע'. וכתב הכמ"ם במפתח דף שכ"ו ו"ל: קנם יחסורו לאריסטו מכל הכבה מומרים שאפלטון מיבמו וכן נלמה יותר ואבונצר אלפראבי פיבמו ומקיון הדכריס וכו' כ"כ בהקדמה, ו"ל שהות ר' הלל בן שמואל בן אלעזר מווירונא ברומא שכתב ג"כ נמור כ"ה הקדמות המוכה כ"י וין 72 № ע"ם, עכ"ל.

195. מאמר על לקוי הטעם והיכח ופעולה כוכבי הלכת על המרן למשאלה: כ"י מינכן 249/6 №. ומולי הוא ספרו בקדרות השמש והלבנה. (כ"י מינכן 202/11, 246/10, № 304/9) מאבר נכלל בס' חקות השמים להרמב"ע (עיין זה בחות ח').

196. מאמר המאריך. (עיין מנחת שי).

197. מאמר על מגלת מסמר בדרך סיר לה"ר יוסף קמחי: (תג"י י' סי' קע"ו). ול"ע בחולר נמחב ה' בחולדתו לדר' נייגבר.

198. מאמר המדע. (עיין מגלה סוד).

199. מאמר על מדרגות החטא והתשובה לר' יהודה הקדוש: כ"י מינכן 232/2 №.

200. מאמר על מהות המלכיס והמשקים ופעולתם על בריאת האדם, לא נודע למי. ומולי הוא לטודריק בן מיזיהאק הרופא בעל חבור שלפניו בבתב ההוא: כ"י מינכן 40/2 №. ויותר נראה שהוא מהמחבר על טבע המזונות וכו' דלעיל 180 №, ע"ם.

201. מאמר במהות הנפש לאלפרגאני. (עיין חמדה גנוזה).

202. מאמר המלך. ה"ר רפאל אברהם מצליח. חי' על הרמב"ם: שאלוניקי, תקס"ו, °2.

203. מאמר המלך. (עיין בית אברהם).

204. מאמר במערכת. ה"ר משה ב"ר יהודה נגארה. מ"מ בס' המורה להרמב"ם מפרק לא פרק. נדפס מחבי שאלות ר' שאול הכהן להמבובנגל וכו' ע"ם בחות ש'.

205. מאמר מרדכי. ה"ר מרדכי ב"ר אברהם כרמי. חי' דיוים ובמור על ם"ע ח"מ ב' מלקים: ליוורנו, תקמ"ד—מ"ו, °2.

206. מאמר מרדכי. ה"ר מרדכי ב"ר אריה ליב כ"ץ. פי' על מסלי ונדפס עמו: הוראדנא, תקע"א, °4. [ג"מ ס' בחינות לב טובחת מוסר ומחלק לפרקים].

207. מאמר מרדכי. ה"ר מרדכי דאטו: כ"י יוא"ל ולא ניים מהותו.

208. מאמר מרדכי. ה"ר מרדכי דוב פרידענטהאל. המגלות לחקות ניסכ"ל הגדולה בברעסלויא והערות על דיני התפלה ומוסחלותי' ומנהגיס וכו', ח"ל: ברעסלויא, תקצ"ד, °8.

209. מאמר מרדכי. ח"ל חות לה"ר מרדכי אבד"ק דיסעלדארף, וכמופו לחם ערן חי' תוכה מלח בנו ה"ר מנחם מענדיל: ברין, תק"ן, °4.

210. מאמר מרדכי. ה"ר מרדכי זאב סג"ל איטינגא. מלח חו"ח על ד' ם"ע: לעמבערג, ליש"ע ר"ב, °2.

211. מאמר מרדכי. ה"ר מרדכי ב"ר יהודה ליב הוליש. דכוחיס בסדר המורה ובין פ' לו ובמיני פי' הנדה ם"פ נדפס הידושי הגדה: דיהרנפורט, תפ"ג (ודלא כפירסת ח"ח דף ח"ם) °2.

212. **מאמר מרדכי**. ה"ר מרדכי ב"ר יצחק איצק. פי' על מד נדית: דיהרנפורט, תקכ"ד, 16°.

213. **מאמר מרדכי**. חבור גדול לה"ר מרדכי הלוי מירושלים: (עיין זצ"ל מ' סי' כ').

214. **מאמר מרדכי**. כ"ר מרדכי בכ"ר ניסן הקראי. בתור תרוך ופי' מספיק ע"ם המבחר: (אר"ץ). ועיין כ"י וין № 35 ומסם נתיה שמחל להדפיסו עם ס' המבחר וכתר תורה ניחד.

215. **מאמר מרדכי**. ה"ר מרדכי צרמון. חי' על תל"ך ולקוטים על הש"ס בנש"ס: ליוורנו, תקמ"ז, 2°.

216. **מאמר מרדכי**. ה"ר מרדכי קרישפין. חי' על מס' נימין: שאלוניקי, תקע"ג (כונשנש ורמש"ם: תקפ"ו. ורח"ס: תקפ"ח. ולולי ל"ל תקפ"ח ולית ניירייהו ס' שנות מלפי היצירה) 2°.

217. **מאמר מרדכי**. ר' שם טוב מלמד. בתור על מגלת אסתר: קונשטנטינא, שמ"ה. ד"ו, חש"ד, 4°.

218. **מאמר מרדכי**. (עיין אגדת מרדכי, פני יצחק).

219. **מאמר** בעין מרא שמורה. (עיין אגודת הרפואות).

220. **מאמר** להרופא ה"ר משה ב"ר אברהם ובראשו שיר על הגאולה (כ"ל על פדות נפשו) שחיבר בהיותו עצור במגדל לו מצור גלייסר (?) ג' חדשים וג' ימים: כ"י די רוסי 598/2 № יען.

221. **מאמר** לר' משה ב"ר יהושע בן מר דוד הנרבוני על דברי הרמב"ע בפי' עה"ת פ' חשא בד"ה ואמר אברהם המחבר כבר פירשתי הטם הנכבד וכו' ועל פי' שיעור קומה, ומתמיל בתור הפסוק כל הנקרא בשמי וגו' ונשלם ערב סוכות הק"ג ליצירה. (והמחבר בעצמו קרא לו בסופו: אגרת): כ"י רש"ף כרך ג' ספר ד'.

222. **מאמר** נגד החלוניס לר' משה בילמונטי הספרדי. (עיין חג"י מ' סי' ל"ד).

223. **מאמר** נגד חכמת הקבלה ובפרט נגד העשר ספירות לר' מרדכי קורקוס מוויניציא: (פירשם מ"ע דף כ"ד ע"ם).

224. **מאמר** על עניני הנפש: כ"י טינבען 297/4 №.

225. **מאמר נזירות שמשון**. (עי' מחנה לויה).

226. **מאמר הנפש ופתח התשובה**. (עיין מאמר התורה והמצוה).

227. **מאמר** בעין הנקוד והטעמים והקבלה: כ"י רד"א q 1015, № .

228. **מאמר בסגולת עור הנחש**. נעתק מל' ערבי לל' לעיין ע"י יאהאננעם פאוילי ומל' נע"ז ללה"ק ע"י ה"כ דוד בן יום טוב אבן ביליא: כ"י מינכען .c, 228/7 №. ועיין המזכיר י' 63.

229. **מאמר** על סמי ההקמה ומעשה ופעולתם נרפואת ליוחנן אבן מארוש אבן עמק אבן עלי מלך דמשק. מוכר בל' ערבי ונעתק במלכיס לל' נרפאת לו מיעלקי וממנה לעברי ע"י כ' שמואל בן יעקב בקאפויא: כ"י מינכען 48/4 №.

230. **מאמר סעודת מצוה**. (עיין תפארת ישראל).

231. **מאמר עולם קטן**. (עיין מצרף לחכמה, עולם קטן).

232. **מאמר** על עומקי גיהנם לר' שמעיה ב"ר משה ממעדינה ור' עזריה ב"ר אפרים (פיגו בעל בינה לעתים?) מוויניציא והוא כמכתב שלוח לר' יצחק מכוהב הסמי להסניב על דבריו ולהוכיח כי לקחייס הס: כ"י זוזעקסיאנא בלונדון 32 №.

233. **מאמר** בעיקרי המוסה לר' הסראי קרשקש. (עיין עין הקורא).

234. **מאמר העיקרים**. (עיין דרך חכמה).

235. **מאמר** על עיקרים הנלרכים לידיעת התלמוד לר' יוסף ב"ר יהודה ב"ר יעקב הריין הספרדי. ומדבר על ימות החכמים וכללים לענין הלכתא. נעתק מל' ערבי. וה"ר חננאל ניפי נתהו בכ"י כמ"ם בזל"ל י' סי' ס"ח, ע"ם.

236. **מאמר** על העקודים מאמר בזכר פ' נרחמים דף ג' ע"ב לרמ"ח לוצאטו. נזכר בפ' תורת הקנאות ליעב"ץ דכ"ג ע"ב, ע"ם.

237. **מאמר פלוני אלמוני**. (עיין לקוטים מרב האי גאון).

238. **מאמר הפתיחה**. (עיין פרקי שירה).

239. **מאמר צדק עולמים**. (עיין מצרף לכסף).

240. **מאמר צדק ועוני**. ה"ר מנחם מענדיל ברעזע ב"ר יהודה ליב. הפעה על ענין נדיק וכע לו רשע וטוב לו ומח"ז מליצה בדרך משה בין נדק וטוני: ברעסלויא, תקם"ט, 8°.

241. **מאמר הצפרדע**. (עיין פרקי שירה).

242. **מאמר קבלה** בענין מפתח והקדמה לקבלת האריז"ל ע"י ח' מתלמידיו: כ"י רד"א q 964, №.

243. **מאמר קדוש השם**. (עיין אגרת השמד להרמב"ם).

244. **מאמר** על הקדמות הטפוטיות: כ"י שד"ל.

245. **מאמר** על הקדמת לגירבירט די שולי ולא נודע שם מחבירו : כ"י מינכען $296/_2$ №.

246. **מאמר קדישין**. ה"ר קיים קדיש ב"ר קיים קדיש דיין דק"ק קראטאשין. חי' על ס"ע ח"מ מלוקטים מפוסקים רחשונים ומחכונים עם פסקי דינים ובסופו תקנות הועד דל"ת בדיני גורח ומצרים וכו' : פראג, תקכ"ד, $2^{\circ}$.

247. **מאמר קדישין**. ה"ר קיים קדיש ב"ר שלמה זלמן מלונטשיץ. פי' על סו"ב מהרי"ז עם הגהות מלוקטים מפוסקים לחכונים : לובלין, תכ"ט. ד"א, חל"ז. שם, תמ"ב. פפד"א, תנ"א, $4^{\circ}$ וז"ז.

248. **מאמר קדישין**. ה"ר שמשון מאסטרפוליא. פי' על סדר תפלות. מזכירו בספריו דן ידין וכו'.

249. **מאמר** בדבור הקו העקוס וכיסר בחו"ב פ' ע"ג לפחטן במופתים מחכמת המדידה ע"פ יסודות לוקלידום ולפולוניום, והוא כעין הרחב בחור דברי הקדמה הרחשונה לבחור לחלבריזי הפרסי על כ"ס הקדמות המורה ברים ח"ב (עיין שאלות ר' שאול הכהן וכו' בחות ש'). שם מחברו לא נזכר ואולי הוא לאלחבריזי הנ"ל בעצמו כי נמצא בכ"י לחברי בחורו הזה : כ"י וין 75 №.

250. **מאמר** על עין ב' קויס חסר שם' המורה ח"ת פ' ע"ב לר' שלמה ור' ישראל ב"ר יצחק : כ"י יוא"ל.

251. **מאמר** על קוסי השתן בחכמת הרפואה : כ"י מינכען $110/_8$ №.

252. **מאמר** על הקמיעות לא נודע למי : כ"י די רוסי $272/_2$ №.

253. **מאמר הרופאים**. (עיין קול מבשר).

254. **מאמר הרופאים** ומדיני חשק. משלים ומליצות במרוזים על הרופאים והגשים : פירארה, שי"א, $8^{\circ}$.

255. **מאמר השבל**. בעצמי תרי"ג מצות בדרך פשט ורמז וסוד לפי יסודי הדת ושרשי התורה נוסדו על עשרת הדברות ומחלקו בספר קלוב לכל דבור ודבור ודרך סודותיו ורמזיו ע"ד סודות הרמב"ן בפירושו עה"ת : קרימונה, שי"ז, $4^{\circ}$. עוד כ"ל נספח אל המחזור ונדפס בחלק מיוחד : רעדלהיים, תקס"ד. ויין, תקע"ו, $8^{\circ}$. וגם במחזורים גדולים ד' ויין. (עיין מחזור). (ליק ? . .)

והנה מחברו לא נודע ולא נמצא בו זכרו מפורש כ"א ברמז במלות י"ש"ב"י ר"ב' חסר בסוף דבור רביעי ד' קרימונה (ונדפוסים חדשים הנ"ל נשמטו כ' מלות חלה). והיה מחברי הרמב"ם והרמב"ן והסמ"ג ובני דורם ועל ידיהם הוא נשען תמיד ודברי תורתם לא ימושו מפיו וכותב על הרמב"ן בקצת מקומות בלשון ז"ל. ויען כי פיוט אל חלקים ה' דבר שחיבר הרמב"ן ומקבע במחזור מנהג חשכנז למעריב ליל ב' של שבועות הוא נוסד ג"כ על עשרת הדברות וכולל בכל דבור מספר ידוע מחברי"ג מצות כמערכת הספר הזה ובעל הדרת קדש מפרש המחזור ר' יצחק ב"ר יעקב יוחביל ס"ן פירש הפיוט ההוא ע"פ הספר הזה וכתב עוד וז"ל : ואולי כי מחבר הספר הזה הוא בעצמו הרמב"ן בעל הפיוט, עכ"ל, לכן מצא החכם ר"וו היידנהיים את לבו להחליט את השערת המפרש הנ"ל לחמת וליחס את הס' הזה להרמב"ן בחין כל ספק ולומר שחת המחבר לבחר בו את השתוש בפיוט שלו הנ"ל וכן המריך את ימיו קרוב למחתים שנה. (עיין הקדמתו לס' זה בדפוסים חדשים הנ"ל). ואולם החמת יורה דרכו כי זה לחוד וזה לחוד ולא קרב זה אל זה לא בזמן ולא במקום. הרמב"ן היה מגדולי חשכנז במגנחא והיה בסוף ימי רש"י ושו"ע עם רביעו מהיר חתן רש"י ועם נכדיו הרשב"ם ור"ת, ולפי הגדלה מס' היבר לר"ת סי' שנ"ז גם נפטיר עוד לפני ר"ת (ועיין בסוף שה"ג שלי שערה יו"ד). אבל המחבר שלנו היה לחחרי הרמב"ן כנ"ל ויצא בעקבותיו בכגנון רמזיו וסודותיו וחיבר ספרו לפחות כמחה שנה לחחרי מות הרמב"ן, וגם הדרת פניו בכגנון לשונו חען בו שהיה ספרדי או פרובינצאלי.

ובעיקר הדבר מה שמנו רומים את שני הגדולים החלה כאני נביחים המתנגחים בכגנון לחד בחלוקת החרי"ג מצות לכל דבור ודבור בספר לחד, חם לא היה לשניהם מקור לחד בחלמוד או מדרש קדמון וכדומה, קרוב לשמוע כי שניהם הגדולים לקחו מספרים מתוך המזהרות לרב סעדיה גחון, והוא היה להם לעיניים בחלוקת מספר זה לכל דבור ודבור. (ועיין מזהרות רס"ג נקוטן משני ידי נחונים קדמונים הנדפס מחדש ברלין, תרט"ז $8^{\circ}$).

256. **מאמר** בענין שכל עיוני לאבן רשד ומחמר בענין הדביקות (להנ"ל ?) : כ"י רש"ף.

257. **המאמר בשבל והמשביל והמושבל** או **מאמר בשבל ובמושבל לאלפראבי**. נעתק ללה"ק ע"י קלונימום (בן קלונימום): כ"י מינכען $308/_8$, $125/_5$ №.

258. **מאמר** על שיס מקרח ומחד תרגום לר' יעקב ן' חיים : רומא, שי"ו, $8^{\circ}$.

259. **מאמר התבונה**. (עיין החכמה התבונה והדת).

260. **מאמר התגלחת**. ה"ר יצחק שמואל ריגייו. על התיר גלוח הזקן בחוה"מ: ווין, 1835, °8.

261. **מאמר** על חועלת קמיעות שונות לחליים ומכרי פגעים ומרעין בישין ועל ידיעת מקרי בני האדם לאורך ימי חייו מלמו וכפות ידיו עם ציורים מורכבים ומבהילים מלורות בני אדם ומלורות ידיס וזולתם וכו': כ"י מינכען № 228.

262. **מאמר התורה והחכמה**. ה"ר מרדכי גומפיל ב"ר יהודה ליב שנאבור. על אורך והמיר למוד החכמות עם התורה. ח"ל על חכמות הלמודיות: לונדון, תקל"א, °4. וח"ב ממנו הוא ס' יסוד התורה, עיין זה.

263. **מאמר התורה והמצוה**. ה"ר אברהם ב"ר אליעזר ליפמאן ליכטשטיין. קלת מפתחות התלמוד והוראות, וכסופו מאמר הנפש ופתח התשובה על מהות הנפש ויסודה בדרך דרוש וקבלה: ווילנא, תקפ"א, °8.

264. **מאמר תורה מן השמים**. ה"ר יצחק שמואל ריגייו הנ"ל. מבוא והקדמה כוללת לתרגומו החילקים ובאורו עה"ת וכו דרוש על העיקר הגדול בתמונה שהתורה נתונה מן השמים להוכיח מתתו ברחות נתמנות ע"פ מופתי השכל: ווין, תקע"ח, °8.

265. **מאמר תורה שבע"פ**. (עי' תורת נביאים).

266. **מאמר תחיית המתים**. הרמב"ם ז"ל. על ענין תחית המתים ויסודתו בעיקרי התמונה. חיברו בל' ערבי ונעתק ללה"ק ע"י ר' שמואל ב"ר יהודה אבן תבון. גלוח לו מבתב התחיה בענין הנ"ל לר' יהודה זבראה ונחלק לפ"ז בערים: ד"י, חש"ד (ש"ו?). קושטנטינא, שכ"ש, °8. ובענין מבתב התחיה הנ"ל כ' בסה"ד שכ"ה לות מ' וז"ל: מבתב התחיה שחיברו לבקשת רבו כי (?) ר' אהרן הלוי לא נזכר שם מחברו רק בתב ונלחה בספרו סוף שער ד' שהיה כ"ת שניה קודם חלף השני. אחן רחיתי בשער ה' מבית ס' בנה שלום אחי מסופק שם נ"ם (נוה שלום?) הוא קדמון כ"ב, עכ"ל.

267. **מאמר תחיית המתים** הנ"ל לבדו: פראג, חש"ד (שנ"ו?), °12. פיורדא, תב"א. שם, תנ"א, °8. עוד בל"ל ועם אגרת תימן להרמב"ם: הענא, תע"ה, °8. ונדפס גם בסוף באור מלות ההגיון ובסוף ס' המצות להרמב"ם ובקונץ תעלומות חבמה להיס"ל מקנדיא.

268. **מאמר התבונה** לר' אברהם זכות (בע"ם היוחסין). הוצא בם' מאור עינים פ' מ"ג, ע"ם. ומולי כוונתו לם' בן ארבעים לבינה שלו, עיין זה.

269. **מאמר בתריאק** לאבן רשד. על מלחמת מעשה התריאק שהמציא למדרומכום בחרן יון ודרך נתינתו לחולים: כ"י מינכען $28/3$ №. (ועיין ג"כ אגודת הרפואות).

270. **ס' המאמרות**. ר' יהודה ב"ר משה ן' חיים הספרדי. בחור עשרה המחמרים הכוללים המוחשים ומחלק לשני מחמרים, הרחמן ה' שערים והשני ב' שערים: כ"י יה"ש.

271. **ס' המאמרות**. (עיין אריסטו).

272. **מאמרי זעירא**. מדרשים מחודשים מרז"ל. והג"מ מיד"ל רחה מהם קונטרס מב"י מהרח"ו ז"ל ונרחה לו שחיברם ר' זעירא. עיין שג"ב מ' קס"ו ול"ל ז' ו' והש"ג שלי ח"ב בחקומו.

273. **מאמרי מזימה**. (עי' חיי הנפש ונצחיותה).

274. **מאמרי הרמב"ם** על עניני מלך המשיח לקוחים מספרו הי"ד הלכות מלכים ומלחמותם (עיין סדר עולם זוטא).

275. **מאמרי קבלה** לר' משה ב"ר יצחק מצפת שקיבל מר"ם מלקדן הלוי: כ"י רד"א $q$, 1064 №.

276. **מאמרים** מס' מלכפיחה לר"א בן הרמב"ם בל' ערבי לבחר קלת מחמרי רז"ל בספר המורה: כ"י רד"א $q$, 1172 №.

277. **מאמרים** בהבדל שרש עזר ופלל והערות בדקדוק על מלת לים ומחמרי שרשים: כ"י מינכען $315/8$ №.

278. **מאמרים** בעניני הזיווג ונחתו בעד הסולטאן. כפי הנראה הוא להרמב"ם או מולי הוא חבור האדם אל אשתו שחיבר (עיין זה בלות ח'): כ"י מינכען $110/4$ №.

279. **מאמרים** במוסר לפילוסופים ומחרי מחמרים ושיריס וקלחם מן הערביים: כ"י רח"ם 115 №.

280. **מאמרים** למחברים שונים שונים: (Albertus M, Aegidius, Boetius, Thomas d' Aquino, etc.) נעתקים ללה"ק ע"י ר' יהודה ב"ר משה ב"ר דניאל מרומי (שהיה בזמנו של ר' עמנואל בן שלמה), כ"י. [כוכס נמלאו עם שאר ספריו הקטנים, שהם באור מעשה בראשית, בן סורח, שערים, ועם העתקת ס' הסבות המיוחס לחמיסטו ולחמכיס, והעתקת ס' עצם השמים שרבי המחמרים והכ"י חסר בהם

נמצאו נרשמו על ידי במאמר מיוחד בל' איטאליאנו שנדפס במ"ע הנקרא il Buonarroti וגם בספרי עצמו בגרמנית בש' Guida Romano . 1870 Notizia di M. Steinschneider. רמש"ש] .

281. **מאמרים** מלוקטים מפרקי המורה ובאור הנרבוני ומפי' הרמב"ע עה"ת ועליהם סברות המלקט , ותח"ז מאמרים מפירושי הרלב"ג והנרבוני למלקט אחר (לפ"ד המרשים דר' זונן). ב) מאמר קצר על הספל והמושכל לר' ישראל ב"ר אברהם . ג) חבור על עניני מלחייס : כ"י הפליט Cod. 76 .

282. **מאמרים** בעניני מרכבה לר' יוסף אבן כספי : כ"י רד"א q, 990 №. ואולי הוא ס' מגורת כספ שלו או חלק ממנו . עיין בדברים עתיקים שלי קונט' נ' .

283. **מאמרים** לר' משה הנרבוני על פי' אבן רשד לס' הנפש לתריסטו : כ"י מינכען $^{107}/_{5}$ №.

284. **מאמרים** על נרעת שונים למיניהם . נעתקו לעברי ע"י ר' שלמה אבן יוב הספרדי בשנת ה"ן כ"ה בעיר בדרש : כ"י מינכען $^{110}/_{5}$ №.

285. **מאמרים** שונים בקבלה, והם : א) על מלת יעקב מה שהורה החכם ר' אבנר לת המחבר כי מספר לותיות עשרת הדברות הרלשונות עד למ"ד לרעך עולה תרי"ג ומספר לותיות הדברות האחרונות עולות כמספר יעקב , ומבאר בזה כל ונשלו ע"פ קבלה וסודות . ב) על עשר ספירות . ג) באור עניו הקדים בקבלה : כ"י מינכען $^{240}/_{5}$ №.

286. **מאמרים** בקבלה בל"ל , והם : א) על שלש סעודות של שבת ומנות ניניס מזוזה ומילה ושעטנז לר' חזקיה . ב) על עניו יוסף כפור לר"י גיקיטיליא . ג) על כפת שלמה ועבודת הש"ג בהיכל ועל חג הסוכות ועל עניו ג"ע והגהם ועל עניו נשומין , ועד אחרון קצת מזמורים ותפלות : כ"י מינכען $^{305}/_{3}$ №.

287. **מאמרים** קצרים בקבלה לר' משה חיים לוצאטו : כ"י יה"ש .

288. **מאמרים** שונים ברפואה להרמב"ם , והם : א) על מנוקת החזה י"ג פרקים לו שערים , נעתק ע"י ר' שמואל בן בנבנשתי . ב) על המשגל (ואולי נעתק ג"כ מהב"ע , ועיין גם לעיל 278 №). ג) על התחזיות (פתוליס ?). ד) על נשיכת בע"ח התרסיים נעתק ע"י ר' משה בר"ש אבן תבון ונתלק לב"ת : ח"ת על חרס הבע"ח ורפואתם ו' פרקים וח"ב על שאלי שמי המות ורפואתם ל' פרקים : כ"י די רוסי 1280 №. עוד כת"ל בלי מאמר הג' : כ"י וין 153, et 151, 152, №№ . והשאטן לבד נמצא גם בב"י פאריז 413 №.

289. **מאסף** חיבר רב האי גאון בדקדוק לה"ק. כ"כ הרשב"ע בריש ספרו מאזני לה"ק,ע"ש . ונראה שהוא מסיפת שרשי לה"ק בסדר ג"כ ופתרונם בל' ערבי, וכן דעת הרמב"ם בס' החלוץ ב' דס"ת שבתב וז"ל : ולפי דעתי היה ספר שרשים כמו הערוך והיה כולל ענין ומקרא ומקרא והיה רואי להתוקי הכולל בעל ערך מילין להבינו בהקדמתו בין שאר ערבי מלין , וכו' . ועיין תולדות רב שאי גאון להג"מ זי"ל הערה כ"ע .

290. **המאסף** . מבחר עתי בעניני תורה וחכמה שיניס ומליצות וז"ל אשר נאספו ע"י חברת אנשים מסבילים עם הוספות בל"ח בבתבם , ויש בזו מהם עשרה ברבים : ג' הרלשונים נחלקו רק לאחדים ומבחר ד' והשלשה נחלק בל בבך לד' תקופות וכל תקופה לג' ירחים, בבך ח' ב' וג' לשנת תקמ"ר—מ"ה—יב"ו (נדפס באחרון צורת הרגיל) נדפסו בקעניגסבערג . בבך ד' ה' ו' לשנת תקמ"ח—מ"ט—ונו"ן (נדפסו צורת ר' אייזק בן דניאל) ד' קעניגסבערג וברלין, בבך ז' לשנת תקנ"ר נדפס בבערעסלויא תקופה אחת לשנה משנת תקנ"ר עד תקנ"ז . בבך ח' לשנת תקס"ט ד' ברלין . בבך ט' לשנת תק"ע נדפסו ב' תקופות הרלשונות באלטונא וב' האחרונות בדעסויא . בבך העשירי לשנת תקע"א נדפסו רק ב' תקופות הרלשונות לבד בדעסויא , 8°. ולא יסף עוד .

291. **המאסף** בל"ל לשנת תקס"ע ע"י ר' רפאל בר"י פירשטענטהאל , כולל רק שיניס ומליצות לבד בלה"ק ול"ח ממנו ובניס זולתו : בדעסלויא , תקס"ט , 8°. עוד בל"ל לשנת תקל"ב: שם, תקצ"ב, 8°.(זה השאטן לא ראיתי).

292. **המאסף** . כולל בתה מיני רפואות והחבולות וסגולות בל"ח לתועלת בני עמנו דייבי בפרים ועיירות קטנות אשר אין שם רופא מומחה , נעתק מל' פלוני : ווילנא , חש"ד , 8° .

293. **מאסף לבל המחנות** . ה"ר יצחק צרפתי . על דיני שו"ע ושיטור והחיר , חובר שנת שכ"ג ונדפסו בו בגליון בתה מקורות הזמניס : כ"י רח"ם 394 №.

294. **מאסף לבל המחנות** ת.ר' שלמה אלמולי הרופא . על בל החבמות בבאור מרוב היטב וקצת דפיס ממנו נמצאים בב"י רד"א q 1028, №, ע"ש .

295. **מאראלישע בריפע** בל"ת ומעתקו ללה"ק בל' לת וקי וקורא להם אגרות מוסר ודם ד' תגרות: א) תגרת מעמח של עונב. ב) תגרת יתרן של חמדן. וכתב המדפיס בהקדמתו שחיברם לים חכם ספרד רבת וחב"ד וכ"מ בעיר גדולה: ספד"א, תק"ם, 8°.

296. **מבוא** לל חוחיות עבריות: פיזרו, ר"ע, 8°. [לת נודע מהותו ותולי הוא רחנית למודי לשון עברי בל' רומי. עיין למע"ם רספ"ד 111 №].

297. **מבוא הגדול** להחכם באלינום. במשפטי הכוכבים המתיחסים לל מלחמת הרפואה: כ"י רייפמאן (יחזון תרכ"ד ע' ס').

298. **מבוא הגמרא** או **מבוא התלמוד**. רבינו שמואל הנגיד הלוי. כללי הגמרא ודרכי הסוגיות ונדפס בכל דפוסי התלמוד בסוף מס' ברכות. ונדעת הג"מ ע"י בתולדות רם"ג הערה כ' היה בו גם חלק שני בסדר תנחיס ותמורחים ודורות הגחונים ונלחב מחתנו, ע"ם. ועתה בהגלות נגלות ספר יותסין הנלם בדפוס רחינו שהיה ס' עוד בידו ומביא ממנו כמה עניינים ע"ם דף פ"ה ע"ח ו"ז.

299. **מבוא** להגיון של חריסטו. (עיין אריסטו).

300. **מבוא** לל טיגני גחליטוס לחנין בן יצחק הרופא שחיברו בל' ערבי בעין הקדמה ומבוא לל ס' מיקרוטיכניק (**Mikrotechnik**) לגחליטוס ברפואה, ומעתיקו לעברי לת נודע: כ"י וין 135 №.

301. **מבוא הלשון**. (עיין מרפא לשון).

302. **מבוא הלשון הארמית**. ה"ר יהודה בן יונה לבית ייטלים. רחמיו למודי דקדוק לשון חרמית לכל מחלקות הלשון (והוא העתק קלר מספרו יד הלשון הכולל כל יסודות ל' חרמית בכל חלקיה): פראג, תקע"ג, 4°.

303. **מבוא לשון הקדש** לר' יהודה בן שלמה ן' אלחריזי. נדפס בהקדמת ס' הרקמה לר' יצחק הלוי ב"ר מלישע הנמצא בכ"י פחריז a.f. № 501.

304. **מבוא למחזור** כמנהג בני רומה הנקרא ג"כ מנהג לועזים הוא חיטחליחי מלחמת שד"ל ונספח חליו סדר עבודת חתה כונת שבמנהג נרפת מוגה ומבואר ע"י החכם שד"ל: ליוורנו, ה'קיצות"י לפ"ג, 8°.

305. **ס' המבוא במלאכת הרפואה**. (עיין אגודת הרפואות).

306. **ס' המבוא** לל מלחמת הרפואות להרופא הנין בן יצחק הנ"ל. הקדמות וכללים על חכמת הרפואה בדרך שו"ת ז' פרקים. חיברו בל' ערבי ועתקו לעברי ע"י ר' קלונימום ב"ר קלונימום: כ"י אוקספורד 419/2, № et 425 כ"י וואטיקאן 348 № כ"י וין 136 № כ"י המבורג 308/5 ופאריז 403 №. (ועיין רפואה נחות ר'). ובכ"י שד"ל ובכ"י מינכען . . 250, 270/3 № נמצא העתקת ר' משה ן' תבון. וכ"י שד"ל נקרא ס' המבוא הגדול למלאכת הרפואה.

307. **מבוא המסורה**. ה"ר יוסף קלמן מקאסוויץ. על מהות המסורה ומי הכיחה וחקרה, ובחור כל המלות מוגזרות (?) קלרות ומוטריקון וכ"ת הבחים נמס"ג ומס"ק כסדר ח"כ: וורשא, ברכ"ת, 8°.

308. **מבוא אל מקראי קדש**. ה"ר יהודה ליב בן־זאב. הוא כעין הקדמה ומפתח לל כל ספר מספרי הקדם לחקור על זמנם ומגמת לשונם וכו', וחובר רק על ספרי נ"כ בלי ס' תהלים ומשלי שנמצאו להם הקדמות גדולות ממפחריהם הרחשונים הר"י ברי"ל וכ"י לייכיל: וין, 1810, 8°. גם נדפס בתכ"ך ד' וין בהוצאה ג' וד' ובספרי תנ"ך מוקראי קדש שלמו לפני כל ספר וספר בפייך לו. ועיין ג"כ תורה.

309. **מבוא המשנה**. (עיין משניות).

310. **מבוא הנערים** לניבארט די שול. ס' רפואה נעתק ע"י ר' אברהם אביגדור שנת ס"ת קל"ט: כ"י רח"ם 395 № כ"י מינכען (296/2, 297 №) כ"י האמבורג 308/4 №.

311. **מבוא הפיוטים**. (עיין מחזור קרובות).

312. **מבוא פתחים**. ה"ר יוסף אירגאם. כללים והקדמות ומבוא לחכמת הקבלה ולשונות האריז"ל ונקרא שו"ת הלריכים בחור בדרכי הקבלה: ד"א, תצ"ו. זאלקווא, תקט"ו. שם, תקכ"ז, 4°.

313. **מבוא השמש**. (עיין מנחת כהן).

314. **מבוא שער השמים**. ה"ר משה ן' צור. הקדמת האריז"ל בקבלה מס' מעין חכמה בעיר וחלוח עם כ' פירושים שם הס' דברי אמת ושם השני קרא משה ע"ד הקבלה: (כ"ל ח' ושכ"ג שלי במקומו).

315. **מבוא שערים**. הקדמות לס' עץ חיים ודרך עץ חיים מכתבי האריז"ל כ' חלקים: קאריץ, תקמ"ג, 4°.

316. **מבוא שערים**. (עיין שערי דורא).

317. **מבוא** לס' תולדות בני אדם. ה"ר מרדכי אהרן גינצבורג. (עיין תולדות בני אדם). נדפס לפני זה בלבנו: ווילנא, תקצ"ב, 8°. ותח"ז נרחב בספר הזה.

318. **מבוא לתכונה**. מופת מר׳ גרשון בן שלמה נפ׳ שער השמים ב״י חלק ב׳ .

319. **מבוא התלמוד** . ה״ר חיים ב״ר צבי בלאך . מוכרח ח׳ בחכונת התנאים והאמוראים והאחדות שבדבריהם : בערלין , תרי״ג , 8° .

320. **מבוא התלמוד** . ה״ר צבי הירש חיות אבד״ק זאלקווא . על יסודות קבועים ועיקרים ועפים שוים שבהגיונו מז״ל בתלמוד בכלי וירושלמי הן בהלכה הן בהגדה בדרכי התלמוד והדרוש וגם בתור עיון תורה שבע״פ וספור קורות התקנות והגזירות וכו׳ : זאלקווא , א״ת הטו״ב נקב״ל (תר״ה) , 4° .

321. **מבוא התלמוד** . (עיין מבוא הגמרא) .

322. **ס׳ המבוי**. רבינו שמואל בן חפני הכהן. ס׳ דיוק . הופ׳ בפ׳ העשור דף ס״ו : (קוה״ד דף ד׳ ע״כ) .

323. **ס׳ המבחן** . (עיין שו״ת רב סעדיה גאון) .

324. **ס׳ המבחר** או **מבחר ישרים** . כ״ר אהרן (הראשון) בכ״ר יוסף הקראי . פי׳ עה״ת בדרך פשט ע״פ גדר הלשון עם נתוח טירת כסף לכ״ר יוסף בכ״ר שלמה הזקן הכם הקראים בקרים : גוזאלו , תקצ״ה , 2° .

325. **מבחר ישרים** . מהנ״ל . פי׳ על נביאים וכתובים ויצטיה עד קפ׳ ל״ט וכ״ר אברהם פירקאוויץ השליט פי׳ יצטיה עד תומו ועשה פי׳ על פירושו לפ׳ יהושע ונדפס בזה ובסופו קונטרס חותם תכנית מחמר ויכוחי גדול : גוזאלו , תקצ״ו , 2° .

326. **מבחר המאמרים**. ה״ר נתן ב״ר שמואל הרופא תיבון. פי׳ קצת ענייני התורה כסדר הפרשיות ועמו ס׳ אגרת השבת להרמב״ן : ליוורנו , ת״ר , 12° .

327. **מבחר** פירוש רש״י על ס׳ נחמיה לעורך נערכי בית הספר עם הגהות והערות (בלה״ק ואו בל״ח בכתבו ?) ע״י ה״ר אליהו באנדי: פראג , 1860 , 8° .

328. **מבחר פנינים**. כולל כ״ת וס״ת וגימטריאות ופסוקים שה״ת לח נודע למי , כ״י : (עיין זל״ל מ׳ ס״ח) .

329. **מבחר הפנינים** . י״ח שחיברו ר׳ שלמה בן גבירול בל׳ ערבי ונעתק לעברי ע״י ר׳ יהודה ב״ר שאול אבן תבון , ויש מיחסין אותו לר׳ ידעיה הפניני הבדרשי ור״ל נולד על נרבי שפה עבר ולח בשפת ערבי אשר לח ידע . מחמרי מוסר קלריס מדברי הפילוסופים הקדמונים להנהגת האדם במדות טובות ומאודר לשעריס ונדפס עס פי׳ קצר לר׳ שמשון מוניי (נוסף גח״ל דף קס״ה , ולח נודע מקור כוויון . עיין עק״ד תכ״י דף ת״ס) : שונצין, רמ״ד . ד״ו, ש״י . קרימונה , שי״ח . זאלקווא , תקכ״ח , 12° . לבוב , תקנ״ב , 16° . שם , תקס״ה . חמ״ר , תקס״ה . זאלקווא , תקס״ה . שם , תקס״ח . וואר׳שא , תר״א , 8° .

330. **מבחר הפנינים** הל״ל עס שנויי הנוסחאות עפ״י כ״י בהמד״ר בלונדון , עס פי׳ קצר לל״ל ומפתח השערים ע״פ ח״ב , ומח״ז מגלת אנטיוכוס בל׳ מרמי עס העתק לה״ק ול׳ אנגלי ע״י ה״ר צבי פיליפאווסקי : לונדון , יקר״ה הי״א מפניני״ם (תרי״א) , 32° .

331. **מבחר הפנינים** הל״ל עס נוסחאות שונות מכ״י ותוספת ליוים ובאורים רבים ועס תרגום ל׳ אנגלי ע״י ה״ר בנימין חיים ב״ר משה הלוי לבית אשר: לונדון תרי״ט, 8°.

332. **מבחר הפנינים** הל״ל כל״ל ועס ל״ח ע״י ה״ר אהרן ב״ר צבי הירש המדפיס : הומבורג, תצ״ט. ברלין, תקכ״ז. נאווידוואהר , תקנ״ד . זיטאמיר , תר״ח , 8° .

333. **מבחר הפנינים** הל״ל עס פי׳ קצר ועס ח״ח ע״י ה״ר אהרן ב״ר יהושע מבארג : המבורג , חש״ד , 8° .

334. **מבחר הפנינים** הל״ל עס פי׳ קצר כל״ל ועס ח״ח ומתורגם בו גס קצת בבאור ופי׳ הל״ל ע״י ה״ר צבי הירש לעוויזאהן : ברלין , תר״ג . המבורג , תר״ד , 8° .

335. **מבחר הפנינים** הל״ל בדרך לקוט וקצור עס תרגום רומי והערות רבות ע״י דרוזיום: פראנעקר , שנ״א . שם , שע״ב , 4° . עוד כל״ל ע״י עבערט : פפד״א , ש״ץ , 4° .

336. **ס׳ המבחרים** . **הראב״ע** . על חומש הקבוץ לרפואה ומחלת כל מעשה : כ״י רד״א № 1676, q וכ״י מינכען . (ועיין חקות השמים).ונעתק לנוסח רומי ונדפס רק ההעתק לבד : פפד״מ , 1614 , 12° . גס נעתק ל׳ אנגלי : (פירוש ח״ח דף רכ״ו) .

337. **המבטא** . ר׳ יהודה ב״ר משה ן׳ חיים הספרדי. מחמר הגיוני פילוסופי: כ״י יה״ש.

338. **מבין חידה** . (עיין חידה על אותיות מן סי׳ 231) .

339. **מבין חידות**. ר׳ יוסף ב״ר דוד מעשווא (היילברונן). פי׳ על המסורה כסדר התורה וכללים : ד״א , במסר״ה קטנ״ה וגדול״ה (תקכ״ה) , 4° .

340. **מבין שפה** . (עיין שפה ברורה) .

341. **מבצר יצחק**. ר' יצחק נתן. ויכוחים ועצות בלמונת המוציא, כ"י: (ש"י).

342. **ס' המבקש**. ר' שם טוב בן יוסף ן' פאלקירא. מוסר וחקירות שונות בדרך ויכוח ונקט בחכוזות ושירים: האג, תקל"ח, 8°.

343. **מבקש ה'**. ה"ר יצחק גרשון מרבני ווינציא. פי' עה"ת. כמ"ש בהקדמתו לס' קול בוכים: (זל"ו י' סי' כ"ז, ועיין שלום אסתר).

344. **מבקש ה'**. ה"ר משה ב"ר גדליה קורדובירו. הוגה בס' לקוטי שושנים.

345. **מבקש ה'**. ה"ר שמואל ב"ר אברהם לאנייירו. פי' על התורה. מזכירו בספרו כלי חמדה כי תצא ג': (סה"ר שכ"ה).

346. **מבקש ה'**. ה"ר שמואל ן' חביב די וידאש. דרושים. הוגה בס' עומר השבחה דף ס"ם ע"ג: כ"י רח"ם № 402.

347. **מבקש ה'**. ה"ר שמואל בה"ר יעקב האניו. דרושים בסדר התורה על פ' נצבים שלמה לכל פרשה, וגלוה לו ס' דבר שמואל בחור מאמריו רבים ממדרש רבות על ס' דברים: ד"ר, שנ"ז, 4°. הכל בס' משנת חסידים להמני"ח דף ט' ע"ב מוגה שחיברו תלמיד מהר"י חאגיז וגם תלמיד הר"ל: (סה"ד שכ"ה).

348. **מבקש נרדף**. (עיין דרכי יוסף).

349. **מבשר טוב**. ה"ר אליעזר פלעקילש. ב' דרושים האחד דרש לבשורת הגלות חיל הקיסר בתרן לוטהליה במדינת נעאפעל וכרדיניען: פראג, תקפ"א, 8°.

350. **מבשר טוב**. ה"ר טוביה גוטמאן ב"ר צבי הירש פֿעדער. פתיחה כוללת על חכמת הדקדוק והמגות על ס' מנורת שלמה להרב דוכרלוונ: חמו"ר (מאהליב) 8°.

351. **מבשר טוב**. (עיין בקשת הממי"ן).

352. **מבשר צדק**. ה"ר ישכר דובער מגוז צבי אבד"ק זלאטשוב. חי' תורה כסדר הפרשיות ונקט לקוטים: דובנא, תקנ"ח. לבוב, תר"י, 4°.

353. **מבשר צדק**. ס' קנלה: ברדיטשוב, תקע"ז, 4°.

354. **מבשרת ציון**. ה"ר אליקום כרמולי. מכתבים שונים ע"ל עסרת המכתבים אשר נכתבו לירושלים ומציון עיר הקדש: חמ"ר (בריסעל) תר"א, 12°.

355. **מבשרת ציון**. (עיין נו"כ).

356. **מגד ירחים**. הב"ח אברהם דובער ב"ר שמואל צבי וואלקאוויסקי. קנה מליצות נעתקות מספרי חכמי העמים: ווילנא, תרי"ג, 8°.

357. **מגד ירחים**. כולל פרי מחקריו, למודיו, מדותיו, הגיוניו, מוסריו, מליצה ושיר למחברים שונים ע"י ה"ר יוסף כהן צדק, ד' חוברות. ח' ב' וג': לבוב, 1855—6. חוברת ד': שם, 1857, 8°.

358. **מגד ישרים**. ר' משה ב"ר שמעון בלומענפעל מק"ק מיטאווי (בעתמ"ח פני שמעון). פי' על אחד מי יודע ואחד גדיא בלשון נח, בער הרמתון דבר אמת על י"ג עקרי האמונה. בער ב' חיית הנפש. [וכל הנרפס עוד על הבער: ספור פלאות, נוחה מרקחות, שירים ושירות לח נדפס מחמת חסרון]: הנובר, תרי"א, 8°.

359. **מגד שמים**. (עיין אילם, נזיר שמשון).

360. **מגדים חדשים**. (עיין הגדה ש"פ).

361. **מגדול דוד**. ה"ר דוד לידה ב"ר אריה ליב אבד"ק מגענצה. פי' על מגלת רות ע"פ קבלה וכסופו שיר הלולים זמר לחנכת ס"ת בבהכ"נ: ד"א, ת"ם, 4°. וגם מ"ח ס"ת מיחס פי' רות בע"ל למהר"ח כהן (בע"ס טור ברקת). עיין בג"ח ח' כ"ה וגב"ב מ' ס"ג וסה"ג שלי מ"ח „מהר"ח כהן" ומ"ב במקומו, ועיין בס' תורת הקנאות דף ע"ח ע"ב מ"ם בס על טיר הנ'.

362. **מגדול ישועות**. ה"ר יהושע ב"ר שמואל ן' נחמיאש. ענינו קבלה בדרך סיר עם פי'. כ"י כיד כ' נחמן קורוניל: (חו"ג כ' דף קמ"ח בהעתקה).

363. **מגדול ישועות**. השר דון יצחק אברבנאל. הוא בס הכולל לשלשה ספריו ישועות משיחו, מעיני הישועה, משמיע ישועה. (עיין כל חו"ח במקומו).

364. **מגדיל ישועות**. ה"ר יצחק נתן. על תורך הגלות ומיתור פעמי עקבות משיח אלהי יעקב: כ"י יה"ש.

365. **מגדל דוד**. ה"ר דוד גאנז (בע"ס צמח דוד). על חכמת התשבורת ומדידה, כ"י. [ג"ח ס' המאור הקטן וס' הפרוזדור ושאלי ספריס].

366. **מגדל דוד**. ה"ר דוד ב"ר יהודה. ליקט המנות הלבוש על הרמ"ח ופסק הלכה לכל דין ומנהג והגהות בסדר הש"ע והלבושים: פראג, שע"ו, 4°.

367. **מגדל דוד**. ה"ר דוד ב"ר יעקב הכהן. חי' גפ"ת על מס' ניטין: שאלוניקי, ש"י (רד"ח № 749, q). שם, נשא"ו, 4°.

368. **מגדל דוד**. ה"ר דוד כוכבי או שטעלי. דרשות עה"ת: (ש"י). ומכאן מצאתי כתוב שהוא מכוון על המלות כסדר למעין ועטין והוכח כס' מאור עינים מהדורת פיעת וע"ע שם.

369. **מגדל דוד**. ה"ר דוד פרובינצאלי. ס' דקדוק: (ש"י).

370. **מגדל דוד**. ה"ר מרדכי דאטו. על עניני הגמולה וביחת המצות, וקרא הס' על שם לחמו. הוגה כס' מאור עינים פ' מ"ג, ע"ש.

371. **מגדל דוד**. (עיין טוב רואי, טל אורות, יד כל בו, כתב התנצלות לדרשנים, צמח דוד, שיר המעלות).

372. **מגדל ישועה**. (עיין יסוד הדת).

373. **מגדל הלבנון**. ה"ר נפתלי הירץ וויזל. בחור ברעיס גרדפים והבדלם בשני חלקים. ח"ח, על לשונות יופי תפארת הוד והדר. וח"ב, בחור לשונות תהיר כח וגבורה חזק לחץ עז ועצמה חיל חון וחסן, כ"י. (עיין בהקדמת ספרו חכמת שלמה).

374. **מגדל עז**. ה"ר משה אלמושנינו. פי' על ס' הכוונות להאבומאד מלגזאלי, כ"י: (ש"י).

375. **מגדל עז או תמת ישרים**. ה"ר משה חיים לוצאטו. סיד ידידות בדרך שיחה בד' מחלקות עם הקדמה והולדות ימי חייו בקלרה לה"ק מאיר לעטערים ובסופו קלח הערות לשד"ל ולר"ם לעטערים הנ"ל, ולקחתם מוגדה להם הקדמה תרוכה בל' רומי מאת המחבר להגרי דר' דעליטש. נדפס מחוך כ"י יקר: לייפציג, 1837, 8°. לבוב, תרי"... ווארשא, תרכ"ג, 8°.

376. **מגדל עז**. ר' משה שונצינו. בחור על פירם"י עה"ת: שונצין, חש"ד, 4° (ש"י. ויש"ר בהקדמת פירושו עה"ת מונהו בין הכ"י באוקספורד ולח נדפס, פ"ם וע"ע בראשית"ם...).

377. [**מגדל עז**]. פי' על עשר ספירות ע"פ קבלה לר' משה ב"ר שמעון: כ"י מינכען 57/5 № [כן כתב ליליענטאל אבל לינו שם הספר ולינו לר' משה תמלת, נמצא ג"כ בכ"י מינכען 311 № ותחלתו בכ"י אלמנצי 298 №: רמש"ש].

378. **מגדל עז**. ה"ר עמנואל ב"ר שלמה. מאמר בגורת המותיות (ע"פ סוד וקבלה?). (פירסם ח"ב דצ"ג וע"ע בליטצל. 1843).

379. **מגדל עז**. כ"ר שלמה זלמן הטרוקי הקראי. להורות דרך הויכוח ליהודים עם הגוים ומחלק לשבעה דרכים: (אר"ץ).

380. **מגדל עז**. (עיין יסוד הדת, משנה תורה).

381. **מגדל עז וברכות שמים**. ה"ר יעב"ץ. חלק ג' לסדר תפלות שלו. (עיין תפלה).

382. **מגדל עז שם ה'**. מעניני הגמולה וימות המשיח. והיה כיד בעל סה"ד בכ"י, כמ"ש בשכ"ם, ע"ש.

383. **מגדנות אליעזר**. (עיין בחינת עולם, זכר רב).

384. **מגדנות נתן**. ה"ר אליהו חי בה"ר נתן בורגיל. חי' על מס' כ"מ ולקוטים על ס"ם והרמב"ם והרא"ש והירושלמי ותשובה מהת בסופו: ליוורנו, יש"א ברכ"ה, 2°.

385. **מגדנות נתן**. מהנ"ל. חי' על מס' שבועות ומכות וקלח לקוטים על מס' חולין ומחרי לקוטים ודרושים, ובסופו ס' שם עולם חוספי הרא"ש על מס' שבועות ומגילה: ליוורנו, תקמ"ה, 2°.

386. **מגדני יעקב**. ה"ר יעקב קאפיל ב"ר משה דיין מלבוב. לקוטים פשטים ודרושים עה"ת מחבורו הגדול וקלח פשטים בשם מטעמי יעקב: ד"א, עד"ת, 8°.

387. **ס' מגדנים**. חיבר ר' יהודה הנשיא ומובח בשם קדמים רים מאמר ח', עי"ש. וכתב בפי' דן ידין כי שמע ולמד מחיבור ר' יהודה הנשיא היינו רבינו הקדוש ולמד ס' זה ומאמרו לו שהוא הוא מבל חינו, עכ"ל. ומאמר קשה דבריס שחיבר ר' יהודה הנשיא מחרון בזמן מאד והוא עשה קוטר מס' צורת הארץ לר' מבחשם כ"ר חייא הספרדי מאשר רחיתי מחיבי בכ"י. (עיין קצור צורת הארץ) ונמצא גם בכ"י רד"א q № 1661,

388. **ס' המגיד**. ה"ר יעקב ב"ר יצחק. פי' על נביאים וכתובים (בלי ס' דה"י) בל"ח מלוקט מכל המפרשים ועם המשך הפסוקים: פראג, של"ו. לובלין, שפ"ג—פ"ו. פראג, ת"ל. (וכס"ח 956 №: תל"ה. ד"א, תל"ו. ווילמרשדארף, תמ"ח). שם, תמ"ט—ת"ן. פראג, תנ"ב. שם, תס"ד—ס"ה. ווילמרשדארף, תע"ו—ע"ח, 2°. ו"ז פ"ר (ועיין תורה).

389. **ס' המגיד**. (עיין רב פנינים).

390. **מגיד אמת**. יונה בן אמתי (שם נדוי והוא לה"ר מרדכי גינסבורג מווילנא). ידבר מספעיס חת ס' מגיד ישועה להלחן ותח מחברו: לייפציג, 1843, 8°.

391. **מגיד דבר**. (עיין הגדה ש"פ פי' 37).

392. **מגיד דבריו ליעקב**. (עי' לקוטי אמרים).

393. **מגיד חדשות**. ה"ר נפתלי הערץ וויזל. קטור דברי הימים לעברת המבטים הגוים

ע"י שלמה מלך משוב וע"ד היהודים במדינת קושן בהודו מזרחים . נדפס ראשונה במחסף תק"ן ונניח נסי' אגרת ארחות עולם ד' פרלגן , עיין זה . גם שליחים ובטופו ס' אגרת ארחות עולם הנ"ל : חמ"ד (קאפוסט) תקע"ג , 8° .

394. **מגיד ישועה** . ה"ר מנחם מן ב"ר יהודה המכונה דר' לילינענטהאל . להגיד לבית יעקב תשועתם ולבית ישראל עזרתם לעורר לבבם לחכמות ומלאכות ועבודת האדמה בארץ רוסיא : ווילנא , תר"ג , 8° .

395. **מגיד לאדם** . ה"ר שבתי יונה . פי' על רבינו יהושע לחלק לדם וחוה , ועל חלק מיוחס יהודה נסח מגיד מישרים ונתבדו : (נג"ח ג' מ"ד ונס"נ שלי מ"ח נשמו) .

396. **מגיד ליעקב** . ה"ר יעקב טוביינא מארגיל (אלגיר) . עיין מג"י י' סי' קכ"ב .

397. **מגיד מישרים** . רבינו יוסף ב"ר אפרים קארו (מרן הב"י) . פסקים וסודות שנתגלו לו ע"י המגיד מדי ליל שבת בשבתו בסדר המורה עד פ' מטות : לובלין , ת"ו , 4° .

398. **מגיד מישרים** הנ"ל כל"ל חלק שני. פסקים וסודות כל"ל עד משלוש המורה וכסדר תל"ך : ד"ו , תי"ד . שם , תנ"ד , 4° . ולפ"ד פיטשע מ"ב דף ז' גם מ"ח הנ"ל נלוש עמו ונדפס בשלימות ע"ם , ונ"ע .

399. **מגיד מישרים** הנ"ל שני החלקים ניחד : ד"א , בתוכ"ם . זאלקווא , תקל"ג . שם , תקל"ו . פולנאה , תקנ"א , 4° . חמו"ד (לבוב , חדש) 8° .

400. **מגיד מישרים** . ה"ר שמואל ב"ר יוסף כהן . דרושים ופסקים ע"ס יעשיה ותהלים ומשלי : קרעמניץ , תס"ה (תקס"ה ?) 4° .

401. **מגיד מישרים** . (עיין והאדם ידע , מגיד לאדם , מגד מישרים) .

402. **מגיד משנה** . ר' יצחק נתן . נסבות ההכסל וההסנות אשר נספרי הנביאים : כ"י יה"ש .

403. **מגיד משנה** . ה"ר משה ב"ר יקותיאל זלמן אבר"ק דראגאטשין . פי' על מ"ח מס' משנת חסידים לה"ר עמנואל חי ניקי נסח הספרטי מפתח העולמות : זאלקווא , תק"ה , 4° .

404. **מגיד משנה** . (עיין זבחים שלמים , משנה תורה) .

405. **מגיד נפלאות ה'**. ה"ר נפתלי ב"ר יצחק כהן אבר"ק פוזנא ופפד"ם. נמור על הגדה ס"ם . מביאו נספרו סמיכות חכמים : (שי"ג) .

406. **מגיד צדק** . (עיין שער הרחמים, תפלה) .

407. **מגיד מראשית** . ה"ר חיים אלפנדארי הזקן (נספר שנת ת') . שמוש שו"ת נסדר הטורים ומח"ז שמוש שו"ת לבנו ה"ר יצחק רפאל ובסופו דרך הקדש לנכדו ה"ר חיים בה"ר יצחק רפאל הנ"ל על קדושת מ"י ומוסד על משנת עשר קדושות ה' (מיכנו שנת לדו"ר ודו"ר) וסיה בידו קושטא למהרימ"ט על עניני צורת הבית ותכונתו ומולתיו ומובתיו וכו' : קונשטנטינא , כ"י כ"ל ישע"י , 2° .

408. **מגיד מראשית**. (עיין הגדה ש"פ , מרפא לשון ארמי) .

409. **מגיד שיחות** . שיחות מוהר"ן להורות למקורבים אליו המסלה העולה בית אל בשסידות ופרישות , גם ההגותיו ונסיעתו לאה"ק ופלאותיו ומופתיו , וכו' : חמו"ד (לעמבערג) 12° .

410. **מגיני ארץ** . (עיין שלחן ערוך א"ח) .

411. **מגיני זהב** . ה"ר יואל ב"ר משה משעבריזין נכד הט"ז. תשובות על השגות הש"ך נספרו נקודות הכסף על הט"ז : פראג , ת"פ , 4° . עוד נס' נה"כ : נאווידוואהר , תקן"ן , 4° .

412. **מגיני שלמה** . ה"ר יהושע העשיל אבד"ק קראקא . מי' נפ"ח על מס' שבת פסחים בילה יבמות כתובות קדושין ב"ק חולין ומייסד קושיות התוספות על הש"י ז"ל : ד"א, תע"ה . זאלקווא, תצ"ג . ד"ו , תק"א . לעמבערג , תקע"ו , 2° .

413. **מגינת לב** . פי' על מיכה . נעל סור נרקת מביאו שם סי' תקל"ח : (סס"ד שכ"ה) . ושנה הוא (נעל סס"ד) מביא שם עוד שניה ס' מגינת לב ומניין עשרת שלום" . אבל לפי הנראה הוא זה בעצמו נעל סור נרקת הנ"ל כמו שמוכח מדבריו בעצמו בהוא ע' שכ' וז"ל : עשרת שלום על סיר השיריס . עשרת זהב על מסתר . מגורת זהב על קהלת . תורת חסד על רות . מגינת לב על מיכה . מפשר חלמין על דניאל גם על חיוב ויעשיה הניחם בהקדמת ספרו תורת חכם וכולם נאבדו ניסולא נשאר רק ג'/עכ"ל. וס' תורת חכם הוא למהר"ח הכהן נפ"ם טור ברקת הנ"ל כמודע . גם למדנו מזה כי סימנו על רות שנדפס בשם מגדל דוד דלעיל שמו העצמי הוא תורת חסד , ונ"ע .

414. **מגישי מנחה** . (עיין תורה) .

415. **מגל האומר** . ר' יעקב הכהן מיאנוב . מביאים מכתביו לכתוב לת וגלוח לו מעגלי

קצירה נוסחת כ' יוסף וכ' מסה מסיד להכ"ל (?) : הוטבורג , תק"ז , 12° .

416. **מגלה ארוכה.** (עיין תורה, מגלת אסתר).

417. **מגלה טמירין .** ר' עובדיה בן פתחיה (שם נדוי וכפי הנודע הוא לר' יוסף פעריל מטארנאפל) . קל"ח הגהות מסה הרי"ו מסידים מכפי מעשה זה לזה בעניני מסידות ומעשי רבייסס וכלייסס : ווין , 1819 , 4° .

418. **מגלה מגלה עמוקות .** הוא מכתב הרמב"ם לתלמידו ה"ר יוסף בן עקנין לזכרו על למוד הקבלה והמכוסה , וכו' . ולפעם קלהו נמצא ונקרא כן בכ"י ווין № 80. וכולו נדפס מחדש ע"י ר' צבי הירש חן טוב בקובץ חמדה גנוזה בשם מגלת סתרים (עי' זה בשורה ח').

419. **מגלה סוד .** ר' אהרן עמריך הרופא . בתוב על פי' הרמב"ע על חמש מגלות ובסופו מאמר המדע על החכמות הרמות בכלל ועניין כל חכמה ומהותה וקלת פרטי כל חכמה : (המבורג ?) ברלין, תקב"ה. ווילנא, תקצ"ו, 4°.

420. **מגלה עמוקות.** מכתוב על המקל לרלב"ג (רשמ"ם 1609) .

421. **מגלה עמוקות .** ה"ר משה דוד ואלי . עניני קבלה : כ"י יוא"ל .

422. **מגלה עמוקות.** ר' משה כהן (?): (ש"י).

423. **מגלה עמוקות .** ה"ר נתן שפירא בה"ר שלמה אבד"ק קראקא. פסקים ע"ד הקבלה על תפלת מרע"ה בפ' ותחנן ברכ"ב לופניס כמנין כ"ב ל"ך : קראקא , שצ"ז . פיורדא , תנ"א. זאלקווא , תק"ם . לעמבערג , 1858 , 4° . ובכתב נפסק שכ"ה וז"ל : ומני לחיתי כ"י הגמון הכ"ל על תלך ויקרא זשיבא תלף לופניס והרבה פרטיות , ובעתקתי בתכוניי הרבה ממנו , עכ"ל . וגם בכ"י רח"ם 403 № נמצא ממנו מה שלא נדפס עד הנה , פ"ם .

424. **מגלה עמוקות . מהנ"ל .** דרשות עה"ת כסדר הפרשיות : לבוב , י"ר ישרא"ל , 4° . ובכ"י רד"א F 898, № נמצא פ' מגלה עמוקות ממנו פי' ע"פ קבלה מפ' ויחי עד פ' משפטים וקרא פ' עקב ואולי זה הוא . וגם הכ"י חסר רחה בעל הפסק"ד ממנו הנז' לעיל אולי הוא ג"כ מחבור זה . ועיין בהקדמת הפ' הזה .

425. **מגלה עמוקות .** ה"ר שלמה ב"ר חנוך אלקסטיניון . פי' עה"ת בדרך מחקר . כ"י מצוי פ"ח קי"ג : כ"י אח"ם 42 № וכ"י וואטיקאן 399 № .

426. **מגלה עמוקות .** ה"ר שמואל מוטוט . פי' ע"פ סמות:כ"י אורי 92 (רשמ"ם 2456).

427. **מגלה עמוקות .** (עיין ישמח ישראל) .

428. **מגלה עפה .** ה"ר שבתי בה"ר מאיר הכהן . ספור כל המאורעות וכל התלאות והגזירות שחסר עברו על ישראל בפולין וליטא ע"י הצר הצורר חמעלניצקי ימ"ש . נדפסה ראשונה בסוף פליטות ד"א את"י וכבמה דפוסי פליטות חמ"ז , ומשם נעתקה על סוף פ' שבט יהודה ד"א ושק"ט וכבל הדפוסין שלחמ"ז . ונעתק גם לנ"ח נחמ ע"י פירשט כמ"ש בח"כ דף קפ"ט .

429. **מגלה צפונות .** ה"ר אליהו ב"ר שלמה אברהם הכהן (בעל שבט מוסר וכו') . מחמרים על עניני קבלה:פאריצק, תקמ"ה,8°. ובהקדמת ס' שבט מוסר כתב המחבר שהוא נ' מהדורות בבחור עה"ת וממחמרי חז"ל אין חקר , ע"כ . ואולי נדפס רק קצת ממנו .

430. **מגלה התעלומות .** ר' אברהם ב"ר יצחק מרמון ספרד . מזכיר בספרו ברית מנוחה דף ל"ח ע"ג , ע"ש : (סס"ד שכ"ה) .

431. **מגלת איבה .** ה"ר ברוך ב"ר יונה ויטלים . מספד וסיר נהי על מות ה"ר יחזקאל סג"ל לנדא : פראג , תקנ"ג , 8° .

432. **מגלת איב"ה .** ה"ר יו"ט ליפמאן הלוי העליר (בעל תוי"ט וכו') . ספור התלחמה שחסר מלחמתו כי הובאה דבתו רעה על הקיל"ה ונחלן מלרה ונקרא בשם כום ישועות . הובא לגירה"ד עם ל"ח ועם הערות ע"י ה"ר משה זלאטאוויער: ברעסלויא, תקע"ח, 8°.

433. **מגלת איב"ה** הנ"ל עם הערות מהנ"ל ועם ת"ח נחם ע"י ה"ר יהושע העשיל מירא: ברעסלויא, תקצ"ז. ווין , תרי"א, 8°.

434. **מגלת איבה** עם כל המפרשים.(עי' תורה).

435. **מגלת אמרפל .** ה"ר אברהם הלוי ב"ר אליעזר . ס' קבלה . ושם ניד ס"ר יש"ר מקנדיא בכ"י כמ"ש בס' נובלות חכמה דף קנ"ם , ונמצא בכ"י רח"ם 406 № .

436. **מגלת אנטיוכום .** על מלחמות המכבים עם אנטיוכוס ומעשה בם חנוכה (עיין תורה ספרים הנוספים בשות ת') . חובר בל' לרמי ונעתק ללה"ק ונדפס : מנשובה , שי"ז , 8° . חמ"ר , ת"פ , 16° . ברלין , תקכ"ו , 8° . גם נמצאה בסדר תפלות ספרדים לחנוכה .

437. **מגלת אנטיוכום** הנ"ל בל"ח : חמו"ר (פראג) 8° וז"ו .

438. **מגלת אנטיוכום** הנ"ל עם תרגום ל' רומי והערות ע"י ברטלוצי . נדפס בספרו ח"ת דף שם"ג , וכו' .

439. **מגלת אנטיוכום** הנ"ל נלה"ק ותרמית עם העתקה לאנגלית ע"י ר' צבי הירש פיליפאוסקי, נלוה אל ס' מבחר הפנינים: לונדון, 1850, 32°.

440. **מגלת אסתר**. ה"ר יוסף טאיטאצק. פי' על דניאל וחמש מגלות: (קוה"ד דף ל"ד ע"ב).

441. **מגלת אסתר**. ה"ר יצחק ליאון ב"ר אליעזר ב"ר שלמה הספרדי נ' צור. בתוך ע"ס המצות להרמב"ם בי"ד שרשיו וגולל מעליו כל השגות הרמב"ן, ובסופו פי' ה"ד יוסף מר"ם על פ"ד דבכוריס (פ' תנדרוגינוס): ד"ה, שנ"ב, 4°. (ועיין ס' המצות).

442. **מגלת אסתר**. (עיין תורה).

443. **מגלת בית חשמונאי** או **מגלת חשמונאי**. לפי בה"ג דף קמ"ח ע"ב כתבוה זקני ב"ש וב"ה ונתקבלה מתחת ע"ס. וזכרה גם בריש ס' חבור יפה מהישועה ונרחה משם שהיתה עוד גלויה ומצויה בימיו לכל לבדה. ולדעת הג"מ שי"ר בתולדות הר"ן (בכה"ע תקנ"ב דף פ' העתה מ') הוא ח"ח מקורות המכניס אותה בספרים הנוספים על תנ"ך, ע"ש. וח"כ לא נתבד ממנה כ"ח גוף הספר כנ' עבריית (ועיין נוסח גח"פ דף קכ"ד העתה B).

444. **מגלת וינץ**. ה"ר אלחנן ב"ר אברהם העלן. (עיין דברי השירה הזאת ומ"ש שם).

445. **מגלת וינץ** הנ"ל כנ"ל בתוקות רמ"י ונכתה בל"ח בכתבה ע"י וואגענזיל: קעניגסבערג, 1699, 4°. נס ע"י החכם שורט בזכרונות היהודים שלו ח"ג דף ט' וכו'.

446. **מגלת זכרון**. ר' שם טוב בן יוסף נ' פאלקיירא. ספור קורות העתים שעברו עליהן. כ"כ בהקדמתו לס' המבקש, ע"ש.

447. **מגלת חסידים**. ה"ר יצחק הלוי איש סטנוב. תוכחת מוסר השכל בדרך פסוקי משלי עם בתור, ח"ח: ברלין, תקס"ב, 8°.

448. **מגלת חסידים**. מזכיר כירושלמי פ"ע דכלכות, ורמ"י בפ' עקב ע"פ והיה אם שמוע כתב "וכתיב במגילה" שתה והיינו הך דכירושלמי מייתי לה בשם מגלת חסידים: (ול"א מ"ז ושה"ג שלי במקומו) ובספרי דכריס פיסקא מ"ת.

449. **מגלת חשמונאי**. (עיין מגלת בית חשמונאי).

450. **מגלת יהודית**. לחד מן הספרים הנוספים על כתבי הקדש ותינם מקובלים לנו (עיין תורה). ולפי דברי יודיה התלכסנדרי בספרו העתים כתב לותה ישוע בן יהוצדק הכה"ג בתחלת ימי בית שני (עיין בם' מאור עינים פרק ל"ב). נעתק לעברי ומתורגם תשכנזית ומצותר ע"י ה"ר יהודה ליב בן-זאב: ווין, תקנ"ט. שם, תקס"ב. שם, 1819. 8°. (ועיין כתובים אחרונים).

451. **מגלת יהודית** הנ"ל נלה"ק עם תרגום הולנדי ע"י ה"ר שמעון הייגמאנס: ד"א, תרי"ג, 8°.

452. **מגלת יוחסין**. (עיין יוחסין).

453. **מגלת הכתבים**. (עיין מגלת ספר).

454. **מגלת ר' מאיר**. ספור מעשה נורא ונס שהיה לר' מאיר מברודת: קראקא, שצ"ב, 4°.

455. **מגלת המגלה**. ר' אברהם ב"ר חייא הנשיא הספרדי. על הגאולה וקץ הגלות בחמשה שערים: שער א') נעמים מהחכמה המיוחנה בפירוש ענין הזמן וגזרו (וגמרו?) וכי ימות העולם ים לחס סוף ותחלה וכו'. ב) בפי' ימי העולם ומדתם ומתי הקץ מן התורה. ג) על תחיית המתים בראיות וסברות מן התורה וכה"ק ומקול הדעת וכו'. ד) בפי' מתי הקץ וזמן תחיה"מ מס' דניאל ומאחרי כה"ק. ה) על כל הנ"ל מדברי החוזים בכוכבים. והרמב"ע בפי' דניאל (י"ח כ"ט) קורא לו ס' הקצים ובעל מאור עינים מביא כמה מאמרים ממנו: כ"י באוקספורד, ומינכען (10/3).

456. **מגלת מתתיהו**. ה"ר ישכר דוב ב"ר גרשון פרענק. מעשה מלחמות מתתיהו ובניו עם מלכי יון וגם תורה עם ת"ח: ווין, תקס"ו. שם, תקפ"ב, 8°.

457. **מגלת נהרות**. ה"ר מרדכי ב"ר יעקב צהלון. ספור הנהרות שעלו מעמו מים, נדפס בשנת הס"ו: (זל"ל מ' סי' ט').

458. **מגלת סדרים**. ה"ר אברהם לייפניק. ספור הקורות את קהלת מוסיעט בשנת תפ"ב והדת אשר ניתנה להחריב את הבהכ"נ עם עד שנת תקי"ג שהורשה להם לשוב ולבנות הבהכ"נ בקדם, הכל בציר שקול מחמשים סיטים לו בתים. כ"י. ותוכף המעשה רשום מיד המחבר ז"ל. נדפס בתוס' עק"ד תר"ט דף ק"פ, ע"ש.

459. **מגלת סדרים**. ה"ר יהודה ב"ר מרדכי הלוי הורוויץ אשיא דווילנא. עניני ויכוח ומחקר בין מקובלים ותלמודיים והוקריס: פראג, תקנ"ג. הוראדנא, להתענ"ג, 8°.

460. **מגלת ספר**. ה"ר אליעזר דוב ליברמאן. מליצות וספורים משלי מוסר ומכתבים בלשון לח ועניס: יאהאניסבורג, תדי"ר, 8°.

461. **מגלת ספר**. ה"ר אליקים געטשליק וואנפרידן. מספד מר על מות ה"ר שמואל אבד"ק לממ"ד וקנה פסמים על כמה פסוקים: ד"א, תק"ן, 8°.

462. **מגלת ספר**. ה"ר בנימין קאוים. מי' על הסמ"ג והרמב"ם, מ"ח: קונשטנטינא, שי"ה לפ"ג, 2°.

463. **מגלת ספר**. ה"ר יעקב עמדין (יעב"ץ). קולות ימי מיין וקולותיו. נדפס לחמיתו במחסף לגמ' תק"ע. וכולו נמצא בב"י רח"ם 407 №.

464. **מגלת ספר**. ה"ר משה מאיר ב"ר אלעזר פערילש מפראג. פי' על מגלת לסתר: פראג, ת"ע, 4°. [וכתב בהקדמתו שחיבר ס' פני חמה על אגדות ותוס' הש"ס. אור עולם דרשות לחגים וכללים וס' קרית ארבע דרשות לד' פרשיות, ע"מ].

465. **מגלת ספר**. ה"ר צבי הירש ב"ר שמחה קאצינעלנבויגן. שיר מספד על מות הקדוש ר' חייס פרחי ז"ל מנסיג וגביר בעכו תוב"ב: ווילנא והוראדנא, תקפ"ה, 8°.

466. **מגלת ספר** או **מגלת הכתבים**. קי"ג אגדות ומכתבים ללמד לנערי ב"י לכתוב לתות כפי שנמצא מכ"י חיים ספרדי, ונלוה לו פרק ע"ז מחבור שקל הקדש בשמות הסיר ומבוא המגדות מס' אגרת שלומים והוצא לביה"ד ע"י ר' שלמה אלטשול: ד"ו, ש"ה. שם, שי"ב. מנטובה, חש"ד. קרימונה, שכ"ו. באסיל, שע"א, 8°.

467. **מגלת ספר**. (עיין סופר מהיר, תפארת ישראל).

468. **מגלת סתרים**. ה"ר דוד בה"ר אריה ליב שהי' אבד"ק אמ"ד. פי' על מאמרי רבב"ח וכסופו מרגניתא טבא מי' ופסמים כסדר המוקה: ספר"א, תק"ד, 4°.

469. **מגלת סתרים**. ר' לביא הלוי ונקרא ג"כ ר' ליאון וגם ר"ל די בלנטיש. הלצות לפוריס כעין מסכת פוריס ונקרא ג"כ מדרש הנביא הלביא הלוי וכו' ג' פרקים, וחס: א) פי' מנקבוק. ב) הכל חייבין. ג) מסנכס מדר, ומחלקו לפרשיות ופסוקים פתוחות וסתומות בדרך ויכוח בין בתרי וכרמי, וכסופו ס' חבקבוק הלצות כנ"ל בלשון המקרא. נדפס עם ס' מס' פורים לר' קלונימוס ב"ר קלונימוס (עיין מס' פורים להלן: פיסקא ת"ב דף רט"ו). ולפ"ד רנ"ה זומכהויזן לא נקרא עליו שם מחברו, ומעבר לשער נדפס שיר כללות ייחי הילוע לר"ש ן' גבירול, ותרוז הפוסעים הפרדעים וכו' המוסף במחזור מנהגי מינהגלי (וכן נס' שיריס וזמירות וכו' ד' קונטר' ש"ס פי' כ"ץ) לא נמצא פה, וס' מגלת סתרים הנז' כולל ז' פרקים, הייגו בתחלה ג' פרקים הנ"ל (בלי סיוס הדרן עלך ובלי מליצת כ"ג שנעשו המתחלת: "הא מדרש הנביא" וכו'). ואח"ז ד' פרקים המיוחסים לר' קלונימוס הנ"ל עם הסיוס: "אשריך מס' פוריס". וכן נדפס: ד"ו, שי"ב, 8° (ס"ח עמודים). וס' מנקבוק הנ"ל נדפס עם ג"כ בשנה היתה (ד"ו, שי"ב, 8°. י"ב עמודים) לבל בפ"ע ובסופו כתוב: והשלם המלחמה בי"ג לחדר רחשון שנת שי"ב לפ"ק. עכ"ל החכם זומערהויזן בתוס' עק"ד תר"י דף קפ"ח, וכ"כ פיכסא עם ודלא כמ"ש למעלה.

470. **מגלת סתרים**. חיבר רבינו נסים גאון וזכר בתוס' והרמבנים פעמים רבות: (בב"ח כ"ג ו"ח מ"ח ו"כ מ"ג ושם"ג שלי ח"ב במקומו). והג"מ שי"ר בתולדות הר"ן (בכה"ע תקנ"ב דף נ"ח) כתב שהות ח"ב מס' מפתח התלמוד לרבינו נסים וכו חמשים חלקים כולל פירושים והחרות קושיות על התלמוד לך לא כסדר מסכתות ופרקים כ"ח בסוגיות ועניינים שונים וכו' וכו'. ולי נראה כי חולי ס' זה הוא עיקר חבורו על התלמוד, וס' מפתח התלמוד שלו כשמו כן הוא כעין הקדמה ומפתח אל ספר זה לבאר סתימת התלמוד במקום ס', בהלחות לו מקור נפתח במקום אחר בגבלי וירושלמי, ורק המפתח נחלק לחמשים חלקים אבל גוף הספר הוא כסדר הש"ס. וקובן כ"י אשר ראיתי הנ"ל הוא הקובן אשר ראיתי גם אנכי כ"י כולל הפתיחה הגדולה בל' פנים והוא עשה ס' מפתח התלמוד ואי' בראות שבת ועירובין בקובן ההוא הם חלק מספרו מגלת סתרים זה. וקובן כ"י הנז' נדפס זה מקרוב בשם מפתח מנעולי התלמוד: ווין, 1847, 8°.

עתה ראיתי כי רוב דברי סג"מ שי"ל סג"ל מחים לוקח הוא סג"מ מיד"ח בשב"ב כ"ו הנז' ע"ש.

471. **מגלת סתרים**. ה"ר שמואל מוטוט. בחור על פי' הרא"ש עה"ת: ד"ו, שי"ר, 4°. וקנוי ממנו נדפס גם' מרגליות טובה, עיין זה. ועיין כ"י ווין מ"ב 6 №.

472. **מגלת סתרים**. נזכר בתלמוד כמה פעמים וכתוב עליה הלכות פסוקות (לדעת הערוך), לו דברי היחיד שלא נמנו בביהמ"ד (לדעת רש"י), לו מסיות קדמוניות לפני רבינו הקדוש (לדעת נעל הליות עולם). ונקראה כן לפי שהמתירוה מסוס דבריס שבע"פ וכו', ולדעת

רס"י מטעם המצנה בעדיות, ע"ש. ועיין בהתפ"ס ריש פ"ז.

473. **מגלת סתרים**. (עיין אמרי יושר, מגלה מגלה עמוקות, צוף דבש).

474. **מגלת קוריאל**. (עיין אצבע אלהים).

475. **מגלת תענית**. מובדת לה אל מסכתות קטנות בתוך הש"ס שלנו וכתוב עליה הימים שמתענין בו אין מתענין בהם לפי מדעי המצנה ומיומחת לחננית בן חזקיה וחובדה עוד לפני המצנה ובה י"ב פרקים. (עיין תלמוד). ובדפוסה גם לבדה: מנטובה, רע"ג, ד"ו, ש"ע (מוכן גמ"פ דף קכ"ח העתה c). וע"פ רוב עם ס' סדר עולם רבא וזוטא, עיין זה.

476. **מגלת תענית** הל"ל עם ג' פירושים לה"ר אברהם הלוי ב"ר יוסף ונפרד לשנים: א) פי' מלוקט מרש"י ושאלי מפרשים על מאמרי מגילה זו בש"ס בבלי וירושלמי. ב) חי' המחבר הל"ל והשמטת בספרים אחרים בשם חי' מרא"ה: ד"א, תי"ט, 4°. ברלין, תק"ד (תצ"ד ?). הוראדנא, תקפ"ג, 8°. עוד כל"ל ובסופו מגלת מעשיות לחנוכה: חמו"ד (ק"ב, תרי"ז—ח'), 8°.

477. **מגלת תענית** הל"ל עם פי' קלר והגהות לה"ר יעב"ץ. (עיין סדר עולם).

478. **מגלת תענית** הל"ל עם ג' פירושים לה"ר יהודה ליב ב"ר מנחם, וסם: א) פי' מלוקט מרש"י ורשב"ם על כל מאמרי המגילה בש"ס כל"ל ע"י מהרא"ה ונקרא בשם פירש"י. ב) חי' המחבר בשם תוספות חדשים, ובסופו ס"ע זוטא עם פי' מסך יהודה מהל"ל: דיהרנפורט, תק"ע, 4°. ווארשא, תקצ"ט, 8°. ובסופו כ' שם שהדפיס לפני זה ס' ס"ע רבתי ג"כ עם פי' מסך יהודה, ע"ש.

479. **מגן אבות**. ה"ר אברהם אפענהיים ב"ר יהודה ליב הלוי. פי' על פרקי אבות. מניחו בכתפו מרגניתא שפירא: (שי"ג).

480. **מגן אבות**. ה"ר יום טוב צהלון. פי' על אבות דר"נ, כ"י. והג"מ חיד"א נאמו, בם"ח ו' ע"ג ושם"ג שלי ח"א בשמו, ע"ש.

481. **מגן אבות**. ה"ר מרדכי בנעט. נאור רחב על ט"ל אבות מלאכות וכל שרשיהן וענפיהן בש"ס ופוסקים: זאלקווא, 1835, 2°.

482. **מגן אבות**. ה"ר שלמה קלוגר מבראדי. פי' על פרקי אבות, כ"י: (שי"ג).

483. **מגן אבות**. ה"ר שמעון ב"ר צמח דוראן (הרשב"ץ). מהות הס' הזה הודיע לנו המחבר בעצמו בסוף מ"ב ממשובותיו וז"ל: הס' השמיני הוא ס' מגן אבות והוא נחלק לד' חלקים: מ"ח נקרא חלק אלוה ממעל ויש בו ה' פרקים: א) נאור מניתח הלל במופתים. ב) נאור מחדותו. ג) נאור קדמותו ומאורך לו חיוב עבודתו. ד' וה') נאור התמריס המתמריס בו יח'. הח"ב הוא נקרא חלק שושנים לפי שבזה החלק מבואר זיוף בעלי הדעות המתחדשות מחר תוה"ק ויש בו ד' פרקים: א) בנבואה ומפורש בו כל מעשה נרחשים. ב) בנבואת מרע"ה והשליח בו ענין מעשה נרחשים ומניחות המלאכים ופי' פרשת רחה אתה אומר אלי וענין מעמד הר סיני ומעשה המשכן וכליו והקרבנות. ג) נאורה מן השמים ואפי' תורה שבע"פ נגד הלדוקים ומפורש בו מרכבות יחזקאל ומעשה ענין המלאכים. ד) בנלחות התורה כנגד ד' התומות הנוהרים וההגריס בהשבוחות נלחות מדבריהם (הפ' זה בשמע ממנו ודפס לבדו בשם קשת ומגן, ע"ש). הח"ג הוא נקרא חלק יעקב כי הוא מדבר בתחיה"מ ויעקב מביטו לא מת, ויש בו ד' פרקים: א) בידיעת האל ית"ש. ב) בהשגחתו. ג) בבחיה מלך המשיח. ד) בתחיית המתים והוא נחלק לב' נושאים: העושה הא' בתחות הנפש וכחותיו' הזן והחיוני ונכלל בזה מדות, והכח המרגיש והמשום והטעם והרחות והשמע ונכלל בו נוכח התחויות והדקדוק, וכח הריח וכח התטעה ונכללו בזה התבריס בתדבר ובחיוני דמיי ובלחי דמיי ובעופות, והדבר בפרדיס וחום המשוקף והדמיון ונכלל בו כח הזוכר והמתעורר והשכל, ונכלל בזה הדבור בהשמה ובהשתרות (הנפש ?) ובניהנס וגן עדן. העושה הב' בחדוש העולם ותחיית המתים. ג' חלקים חלה בדפסו: ליוורנו, השי"ר יהי"ה, 2°.

484. **מגן אבות**. הח"ד מהל"ל הוא הנקרא חלק ה' עמו, וקבלו כן לפי שהוא מפרש מס' אבות ונהגו לפתוח בה כל יחרחל ים להם חלק לעולם הבא: ליוורנו, תקכ"ג, 4°. לייפציג, תרט"ו, 8°. ופי' הרש"ב על מס' אבות הוא רק קלור ממנו. (יעלינעק בהקדמתו לס' זה ד' לייפניג).

485. **מגן אבות**. ויכוחים בחמורת הטוענים ומשתלים והקרנים, כ"י: (ש"י).

186. **מגן אבות**. (עיין בתר שם טוב).

487. **מגן אברהם**. ה"ר אברהם אבלי סג"ל מקאליש. נאור על קלת תוספתא נזיקין ובסופו מ"ב מס' לחם הפנים על ש"ע י"ד מהל' יין נסך ומילך ובדרשתו תקון לחם הפנים

ח"ת והם תקונים והוספות מסו"ת מדפוס על כולו : ד"א , תצ"ב , 8° .

488. **מגן אברהם** . ה"ר אברהם ב"ר יצחק לאניירו . י"ז דרשות לעניניס שונים עס מפתח כסופו : ד"ו , שס"ג , 4° .

489. **מגן אברהם** . ה"ר אברהם מוטאל . תידושים בדיני גיטין : (ול"ב ל"ג ושכ"ג שלי במקומו) .

490. **מגן אברהם** . ה"ר אברהם פריצול . כ' תלקים : ח"ת ויכוח הדת עס הגוצרים , וח"ב ענינים ע"ד היהודים ושכר מעבר לנהרי כוש ונהר סמבטיון וקלת ממנהגי היסמעלים. כ"י באמ"ר וכ"י יה"ש , ובכ"י רה"ם נמלא בשלשה פנים 410, 411, et 412 № , וכולם בלי ח"ב סל"ל ונגד זה נוסף כס ח"ב נגד היסמעלים וח"ג נגד הלון גליון וז"ז כשכר יכלה הכוחה שס ובמפתח דף צי"ע .

491. **מגן אברהם** . (עיין אלפסי , מאזני צדק , שיר וזמר , שלחן ערוך א"ח , תחינות) .

492. **מגן אהרן** . (עיין חבור בקבלה) .

493. **מגן האלף** . (עיין שם חדש) .

494. **מגן גבורים** . ה"ר אליעזר די אבילה . ח"ת חי' על מס' ב"מ וסוריות : ליוורנו , מאש"ר , 2° . עוד כל"ל ח"ב חי' על מס' כתובות וקדושין: שם, תקמ"ה , 2° . [ג"ח ס' מלחמת מצוה על שרשי הסלוות בס"ס ופוסקים וס' מעין גנים על ד' טוריס וס' שו"ת לרב אד"א , ולפ"ד רמב"ג בתג"י ח' סי' קי"ג נדפס בליוורנו] .

495. **מגן גבורים**. ה"ר דניאל איסטרומסה . ל"ב שו"ת בדיני ש"ע ח"ח וי"ד וכסופו קלת שו"ת לכנו ה"ר דוד איסטרומסה:שאלוניקי, תקי"ד , 2°. (וכן ל"וו קוימפלן). ומלא בו עוד על ש"ע חה"ע וח"מ : שם , תר"ד , 2° .

496. **מגן גבורים** . ה"ר מרדכי זאב איטינגא סנ"ל וגיסו ה"ר יוסף שאול הלוי נאטהאנזאהן . שני בתוריס על ש"ע ח"ח עד סוף סי' כל"ה. שס המחד אלף המגן על מקור הדיוים ומולמס ושס השני שלטי הגבורים חי' כשו"ע להלכה, ח"ת: לעמבערג, תקצ"ד , 2° . ח"כ : זאלקווא , תקצ"ט, 2° .

497. **מגן דוד** . ה"ר אלישע ב"ר אברהם ב"ר מתתי' . עומד לימין הרד"ק להגן עליו נגד המפודי וכ"ד יחיא : קוסטאנטינה, עז"ר, 4°.

498. **מגן דוד** . ה"ר דוד גאנז . על מערכת הגלגלים ותלולות הכוכבים בתכונה , וסוף קלור מספרו נחמד ונעים: פראג, שע"ב , 4°.

499. **מגן דוד** . ה"ר דוד ן' זמרה (הרדב"ז) . פי' המותיות ע"פ קבלה נגד הריקמנטי: ד"א , תע"ג , 4° . [וכ' שס המלמ"ד בהקדמתו שמיכר עוד ס' דינא רבא וזוטא על ד' ש"ע וס' שבעים פנים לתורה , ע"ש] .

500. **מגן דוד**. ה"ר דוד ב"ר יהודה מלובלין . פי' על תלנוס מסתר ושתרי מידושים והגהות : קראקא , ת"ד , 4° .

501. **מגן דוד**.ה"ר דוד מסיר ליאון ממנטובה. פסקים והלוות על קלת פרשיות התורה , כ"י : (ש"י) .

502. **מגן דוד** . ה"ר דוד ב"ר משה . פי' על מסלי : ד"א , תמ"ג , 4° .

503. **מגן דוד**. ה"ר דוד סביבי . קלור ס' מעבר יבק הנהוג לספרדים: ד"ו,תנ"ו,שם,תס"ד,8°.

504. **מגן דוד**.(עי'שיר המעלות,שלחן‌ערוך א"ח).

505. **מגן חיים**.ה"ר פינחס ברוך בה"ר פלטי' יגל' ממונציליצי . שיריס ותפלות לק"ם על המטה : מנטובה , תי"ז , 8° .

506. **מגן החכמה**.ה"ר מנחם מענדיל מאהר. בהתר למוד החכמות וריב לו עס מריציהן וכו' : לעמבערג , תקצ"ד , 8° .

507. **מגן וחרב**.ה"ר יהודה אריה די מודינא. ויכוחים ומענות נגד מומנות חדשות : כ"י די ריסי 1141 № . וקלור ממנו (עיין מגן וצנה) .

508. **מגן ערך** . (עיין ישמח ישראל) .

509. **מגן וצנה** . הרי"א די מודינא הנ"ל . להגן על חז"ל מאיס חכס בעיניו ושתל על תורה שבע"פ והסיב לו על כל שתלותיו בקצרה, וגלוו עליו קלור מחבוריו מגן וחרב וחיי יהודה ומעבר מזה תולדות חיין וחבוריו בל"ת כחתב ע"י דכ' גייגער : ברעסלויא , תרט"ז , 8° .

510. **מגן וצנה** . (ה"ר יצחק אייזיק אבר"ק סובאלק ב"ר יעקב חבר). להגן על חכמת הקבלה נגד ס' ארי נוהם וכסופו קונט' בצלול יסודי חכמת הקבלה לרמח"ל : חמו"ר (יאהאנניסבערג ? תרט"ו ?) 8° .

511. **מגן ורומח** . ה"ר חיים ב"ר מאוזה הבהן. ויכוחים בתמונת הגוצרים: כ"י ראח"ס 26 № וכ' שס שהוא לר"ח אבן מוסה נגד ניקולאי די לירא . ולחז"ז מחתב ה"ר חיים הנ"ל לר' חייס בנו המעתק לדברי הדתן . (עיין מ"ע בפרנקל תרי"נ דף תל"ע) .

512. **מגן שאול** . ה"ר חנניה שאול ובנו . שו"ת וכלוחי הרמב"ס : שאלוניקי, תק"ר, 2°.

513. **מדבר בערבה** . שו"ת . מזכירו הרמב"ג בתג"י ג' סי' קי"ד ולא פורש למי הוא .

514. **מדבר יהודה** . ה"ר יהודה אריה די מודינא . דרושים שונים: ד"ו , שס"ב , 4° .

515. **מדבר יהודה** . ס' דקדוק יון : כ"י רד"א B № 1372, q .

516. **מדבר מתנה** . שו"ת ד' חלקים לה"ר מתתי' נסים טירני : פיורינצי ואורבינא , יש"ר , 4° .

517. **מדבר נאוה** . הב"ח נחום פרץ ב"ר אברהם שלמה קראסיק . העתק דרוש דר' ואלאמאן בעצילת יוה"כ מנ"ח , ובראשו סיר מאת מורנו ה"ר מרדכי פלונגיאן : ווילנא , תרי"ח , 8° .

518. **מדבר סין** . ה"ר אברהם ב"ר ירמיהו . מליצה על כל המלות בסי"ן שמאל בלה"ק ובחורן וסיר מס"כ זלמן הנקדן ופי' על חידת חב בהמדמה וכו' להרמב"ע מס"כ דוד גרינהוט : ספר"א , תקכ"ט , 8° .

519. **מדבר ציון** . חבור כ"י להר"ר יש"ש סיניגאליא . ג' חלקים : ח"ת ליעקי דרבנן וח"כ כללי הש"ס חדשים גם יעקים כסדר ח"כ בערכין : (ינה"ל) .

520. **מדבר קדמות** . (עיין יעיר אזן , תוכחת מגולה) .

521. **מדבר שי"ן** . (עיין המצאה חדשה) .

522. **מדבר תהפוכות** . ה"ר יצחק מן הלוים . ספור כל התלאות והצרות חשר עברו עליו ויעילהו ה' . כ"י ניד רמש"ג כמ"ש בתג"י י' סי' קי"ג .

523. **מדות** . מ"ט — . חבור להחכם ר' נתן ולא נודע מהותו בבירור חס הוא בהלכות ואגדות ובחור עניים בספרי קדם בחכמת החשבון והשעור וכדומה , כדעת הרב מהרי"ט מונן בספרו גמ"פ דל"ת , ע"ש . או אולי היה כעין ברייתא דר' ישמעאל בי"ג מדות התורה נדרשת ול"ב מדות דר"י הגלילי. נזכר בתלמוד פעמים רבות ונקרא בפי הקדמונים ז"ל בשם ברייתא או מדרש או משנה . והיה ניד רבותינו הראשונים , כמו שנראה מדבריהם ח' מלכים ח' ז' פ' כ"ח , ע"ש . אבל עתה נאבד ולא נודע מקומו היום .

524. **ס' המדות לאריסטו** . חקירות רמות ומשכלות על מדות הנפש בחדש ודרכי מוסר, ונחלק לעשרה מאמרות וכל מאמר מחלק לפרקים . נעתק לעברי (בש' ה"ת קס"ה) ע"י דון מאיר אלגואדיש (הנקרא אלגורין בן אלוארש רופא המלך קאסטיליא) ומנוקד בכ"י עם פי' כ' יוסף ברש"ט . וגם לאיתיו ניד החכם אבן רש"ף הקראי , כ"י משנת כ"ל [illegible] סי"ט דפוס 2° . ונמש"ג כתב שגם ה"ר יהודה מסיר ליאון העתיקו לאותו ואחר מאמרי אריסטו ופירשם בעוד טעם ודעת (עי' תג"י י' סי' קע"ט).

525. **ס' המדות** הל"ל עם בחור אבן רשד וטומאש די אקווינו:כ"י רד"א № 1177, q.

526. **ס' המדות** הל"ל עם פי' כ' יצחק הלוי איש סטנוב וגו קנח פי' ר"י ברש"ט הל"ל, ג' חלקים : ברלין , תק"ן—נ"א , 4° .

527. **ס' המדות** . ה"ר יהודה ליב מרגליות . מוסר השכל על מדות החדש : דיהרנפורט (וגמת דפוסו נרמז מכוסה) 16°. ואח"ז נחתם ממנו ספרו בית מדות עיין זה .

528. **ס' המדות** . ה"ר יעקב דובנא ב"ר זאב וואלף מזיטל . מוסר השכל ע"ד ס' תוה"ל ונחלק לעשרים וכל שער לפרקים , ועל סוגיו שיורי המדות הערות ומוקים לתלמידו ה"ר אברהם בערוש פלאהם : חמ"ד (ק"ב לו שטעטין) בשערי"ם (ונחמת תרכ"א) 8° .

529. **ס' המדות** . ה"ר יצחק סטנוב הנ"ל . חקירות על מדות החדש וכסופו ס' הנפש על חכונת נפש החדש: ברלין, תקמ"ד , 12° .

530. **המדות** . מאמר להרמ"ע מפאנו . (עיין עשרה מאמרות) .

531. **ס' המדות** . ה"ר נפתלי הירץ וויזל . דברי טעם וחכל טוב על מדות נפש החדש ועל דעותיו:ברלין תקמ"ח . ונחיתי גם חש"ד. ווילנא, תקע"ט , 8° . חמו"ד (ק"ב, תרי"ח) 8° . וכחוב בסופו שיש לו גם כרך שני מס' זה .

532. **ס' המדות להר"ן** . מאמרי מוסר קצרים על מדות החדש וכחות הנפש מסודרים ע"פ ח"ב כפול ע"י ה"ל נתן ב"ר נפתלי הירץ מנעמרוב מפי הרב הק' ז"ל חות בחות : מאהליב , תקפ"א . אוסטרהא , גם חמ"ד , תקפ"א , 12° . ונדפס מחדש בשם הנהגות ישרות , עיין זה .

533. **ס' המדות** . (עיין ארחות צדיקים , בית מדות , יחוד אלהות , מעלות המדות , ספר בחכמת החשבון , עשרה מאמרות) .

534. **[מדות האדם]** . בפתיחת ס' הגיון הנפש ע' XVII כתב : וחמ' ונלף מזכיר ס' מדות האדם [לר' אברהם ב"ר חייא] ולא ידעתי היך נשתנע הכותב הנלחי יודע לשון לעיין : (רמש"ש).

535. **מדות אהרן** . נחור על י"ג מדות התורה וחי' ז"ת לה"ר אהרן ב"ר אברהם ן' חיים. (עיין קרבן אהרן) . וקצור ממנו ע"י מהר"י חאגיז בס' תחלת חכמה שלו . (עיין ס' כריתות) .

536. **מדות אהרן**. (עיין אבן תקומה, מקלו של אהרן, קהלת).

537. **מדות חכמים**. (עיין לחם תרומה, מענה לשון, קהלת יעקב).

538. **מדות חסידות**. ה"ר ישראל ב"ר יהודה ליב. על מעמי החסידים ומהותם ומהגיהם וכו': ווארשא, תקנ"ח, °8.

539. **מדות המזבח**. (עיין צורת בית המקדש).

540. **מדות הנפש**. יש קורין כן לס' תקון מדות הנפש לר"ש ן' גבירול. ע"ש נאות תי"ו.

541. **מדות**, י"ג — . מר' שלמה בן גבריאל (גבירל?). הנהגות טובות שיתנהג האדם: כ"י רד"א תקמ"ג ובק"ד לא מצאתי.

542. **ס' המדידה**. י"ח שערים מסדר פרקים בחכמת החשבון (אלגיברה) להחכם אבו במיליש, ומזכיר תדיר את מלהומר אבואלימי: כ"י מינכען № 225.

543. **ס' המדידה** נחלק לד' שערים: א) בהלל חכמת החשבון והועליותיה לכל חכמה. ב) על מדידת הארץ והשיעור ועל כל הציורים ההנדסיים הנוגעים לזה. ג) מחלקות הציורים האלה. ד) על מדידת הסדות במקום הרים ועמקים ומלחרי מוגעים: כ"י מינכען 299/2 №.

544. **ס' המדע**. מ' מי"ד ספרי משנה תורה להרמב"ם. (עיין משנה תורה).

545. **ס' המדע**. ה"ר שמעון קרומנוי דיין בפעסט. מי' הלכות רבית בסה"ע י"ד לה"ר יהונתן אייבשיץ בסה כרתי עם חום' מי' עלמו בסה פלתי ובכופו שיטה דמסכתא: פראג, תקע"א, °4.

546. **ס' המדעים לאבונצר אלפראבי** על מספר החכמות וחלקיהן והועליותן נעתק ע"י ר' קלונימום ב"ר קלונימום ב"ר מאיר בסה ה' ע"ד: כ"י די רוסי 776/4, et 458/6 №. ובב"י שד"ל הנעתק מכ"י אחר מסנת פלענ"י נקרא סתם ס' אבונצר אלפראבי, עיין זה. וכ"י די רוסי הרחסון הנ"ל נמצא בסופו תנית המחכר על סדר הלמוד בחכמות ונמצא גם לרמש"ג בב"י. ועיין לעיל נמחד ב' דע"ז.

547. **מדרש**. סם כללי לקובץ מאמרי חגדה לקוטי פסקים ודרשות משלים וספורי מעשיות וכדומה והכל לפרש את המקראות והיו לבאר בדרך קלרה לו תרוכה. והנה רבו מאד הספרים הנקראים בסה זה ומצאים לנו, ורבים מזכרים בספרים ואינם אתנו. גם רובם ככולם לא נודעו למי הם ובסה מחסיפים ומחברים לא הוגד לנו. ולכל הדעות רבים מהם קדמונים מאד העולים למעלה עד זמן התנאים והאמוראים ומיוחסים לא' מהם, ורבים מזמן מאוחר ואולי גם מדמים מקרוב בערך הרחסונים.

והנה רבים הם הספרים הנודעים לנו מסוג ומין הזה ונקראים בסה מדרש ורבים נקראים בסה אחר, ולאחר אין זה מתכלית מלאכת הספר הזה אין להאריך פה, ומי האחז לדעת ממאונו בכל אלה הוא ילך וידרוש את הרב החוקר והמבקר הגדול האחם דר' נוזן ויקרא בספרו האחזר כל"ח ונקרא בסה: Die gottesdienstlichen Vortraege der Juden. Berlin 1832, 8°.

548. **מדרש**. (עיין קונטרס פרפראות).

549. **מדרש** או נמוקים. בחור או הערות עה"ת ושיה"ש רות איכה וקהלת, לא נודע למי: כ"י די רוסי 541 №.

550. **מדרש אבא גוריון**. נקרא כן לפי שמתחיל אבא גוריון אים ליידן אומר וכו', ויש קורין לו אגדתא דמגילתא גם מדרש מגילה לפי שנוסד על מגלת אסתר. נדפס מחדש בקונדן בית המדרש חדר ח' סי' ח' ע"ש.

551. **מדרש אבכיר**. הוזכר בילקוט ומביא מאמרים ממנו.

552. **מדרש אגדת בראשית**. דרשות ואגדות ע"ס נרחבות וחלק לפרשיות אחת תורה ח' נביאים ואחת כתובים פ"נ פרשיות והוא אלפבא בסי' שתי ידות להר"מ די לונזאנו. (עיין שתי ידות).

553. **מדרש אגדת בראשית** הנ"ל ונמצא נו פרשה כ"ח (תורה וה' פקד את שרה וכו') ונוסף בסופו: א) מדרש תמורה על המורה העתים ואחרי דרשות מיוחס לר' ישמעאל ור' עקיבא לקוח מס' שם הגדולים ח"נ. ב) מס' גרים ח' מז' מסכתות קטנות כמ"ש בעל מגדל עז בפי"נ מהל' איסורי, ונקראת בסה ירושלמי, ע"ש. נדפסה לחמורה ע"י הנ"מ חיד"א מהעתקה מס"ם כ"י ישן ונחלק לפרקים ולהלכות כדרך הירושלמי, ובסופו קלת נוסה אחר. ג) מס' גיהנם לקוח מספר ראשית חכמה. ד) מס' חבוט הקבר לקוח נ"כ מסס, ולפי הנלחה מס' המסני לוח ח' ערך חנוט הקבר הוא חלק ממדרש ר' יצחק בן ברנך. ה) מעשה או ברייתא דר' יהושע בן לוי מוגה בשבלי הלקט וכלל נו וכו'. ו) מס' כלים של ביהמ"ק או ברייתא דמלאכת המשכן לקוח מס' עמק המלך ונחלק לי"נ משניות. ז) מס' אצילות ברייתא בקבלה. ח) ברייתא מפרקי מרכבה לקוח מס' יחוס הצדיקים, עיין זה. כל אלה נחספו

והובאו לדפוס עם הקדמה יקרה בגרמנית ועם קצת בחור במקומות הסתומים ע"י ה"ר אברהם בהגר"א מווילנא : ווילנא , תקס"ב , 8° .

עוד ככל הנ"ל ע"י ר' יעקב ב"ר נפתלי הערץ מאר עבר על החרס וגם גנב וגם כחש והכחיד את שם מאר"ח הנ"ל בהסתימתו כל מקום שמזכיר בהקדמתו את שם מגיו הגר"ח ז"ל , והדפיסו כמחכוונתו בגלמו בתוך מאך זמן הנאסר ע"י מאר"ח הנ"ל להדפיסו וקרא שמו על כל דברי ההקדמה וקצת בחור הנ"ל : זאלקווא, תקס"ד (ונזכר גם"פ דף רכ"ו הערה B : תק"ס בטעות . ועיין לתבי"ה דף כ"ד ע"ד וימלא פיך שחוק !) . חמ"ר (רוסיא) ותנחמנ"י , 8° . עוד ככ"ל בהסתמת סי' נ' וד' הנ"ל:לעמבערג, הר"י , 8° . שם , תרח"י , פעטערבורג , תרכ"א , 12° .

554. **מדרש אגור** . ר' ממדרשי רז"ל . נדפס ע"י הר"מ די לונזאנו בשנת שפ"ו בצפת ור בכפר עין זיתון הסמוך לה כמ"ש בס' מעשה הארץ דף כ' ע"ב ע"ש .

555. **מדרש איוב** . נזכר בילקוט חיוב (רמז תתנ"ז) ובויקהלנטי בראשית ד' כ' ע"ד ובמתנות כהונה ויקרא רבה רים פ' ט"ו .

556. **מדרש אלה אזכרה** . על מעשה עשרה הרוגי מלכות . מתחיל בשבועת הקב"ה את המילכות ומסיים ויצחק נעמוך בעקדה . נדפס קצתו בס' לקוטי הפרדס דף ד' ע"ג ובמכתב עתי לגייגער מ"ד דף תמ"ט וכו' . וזה מחדש נדפס כולו בס' בית המדרש ב' סי' ט' ע"ש .

557. **מדרש אליהו מאזמיר** . ה"ר אליהו הבהן . י"ל דרושי הספד ומחר כל דרוש פרק מ' מוסר היוצא מן הדרוש הקודם , ובסוף הדרושים בחור מתלמידי רז"ל ממגלת מסכת : אזמיר , תקי"ט , 2° . טשערנאוויץ, תר"ך, 2° . (ר' מאזמיר לה רחיתי, אבל כן נמצא בשת"ס ורושבש ועדעגר ושער ד' שני הנ"ל . ותימה שהסכמת מהר"ח ב"ר דוד מחולעפיה שם תסוס ר"ח תמוז שנת שכיבה שרוי"ה שהיה תקכ"א ?) (ר' שני : ק' דפין) .

558. **מדרש אלפא ביתא** . (עיין מדרש שוחר טוב) .

559. **מדרש אלפא ביתא דר"ע** . נדפס בס' בית המדרש ג' בשתי נוסחאות סי' ג' וד' , ע"ש . ושוני הם קצת מס' אותיות דר"ע ור"ע .

560. **מדרש אספה**. נזכר בילקוט וע"ש ס"פ ותתמן.

561. **מדרש האתמרי** . ה"ר אליהו הבהן מאזמיר הנ"ל (ונקרא ג"כ אליהו הבהן האתמרי).ל"ח דרושים (עי' מדרש תלפיות): קונשטנטינא , תנ"ה , 4° (כ"ד דפין : פירצט סם) . שאלוניקי , תקפ"ד , 2° .

562. **מדרש ברכת יעקב אבינו** ע"ה . נדפס מחדש בס' בית המדרש ב' סי' י' ע"ש , ושוני הוא שיטה מחדשה מיסודו של ר"מ הדרשן הנדפס בסוף ס' משפטי שבועות לרב הלי גאון , ע"ש .

563. **מדרש גדול וגדולה** . נדפס מחדש בס' בית המדרש ג' סי' יו"ד , ע"ש .

564. **מדרש דברי הימים** . נזכר בילקוט לשופטי ומביא ממנו שם דף ע"ה ע"ב , ועיין הקדמת ס"ר תם ן' יחייא לס' יוסיפון .

565. **מדרש דברים זוטא** . נזכר בילקוט בשברים פעמים ויותר ולא נודע ז"ז : (נזכר גם"פ דף רכ"ג והערה g) ע"ש .

566. **מדרש הגדה** . (עיין הגדה ש"פ, חי' ש"ם לר' ברוך סי' 267) .

567. **מדרש הפטרות** . כן נקרא בכ"י די רוסי № 261/2 פסיקתא דרב כהנא המתחיל הממנה ג"כ בכ"י לוקספורד, ועיין עק"ד תרי"ח דף שנ"ח.

568. **מדרש הרנינו**. נזכר בכוכב מקומות כמו סוף סי' רי"ד וסי' רט"ז ובשכלי הלקט סי' נ"ז .

569. **מדרש השכם** . מזכירין הרמזונים בס' המכריע ותניא וכיוצא יוחסם ותולדתם וזולתם .

570. **מדרש השתלשלות העולמות** . קונטרס לו ספר בקבלה:כ"י רד"א 996,q №.

571. **מדרש ויושע** . על שירת משה ויציאת מצרים : חמו"ד (קונשטנטינא , עש"ר) 4° . והוא סי' ע"ז משמונה עשר מדרשי אגדה שנדפסו ביחד ולכן הוא חמו"ד (עי' מעשה ר"י בן לוי) . ונדפס גם ז"ז וזה מחדש בקונן דברי חכמים , עיין זה .

572. **מדרש ויושע** הנ"ל בל"ח: פראג, חש"ר,4°.

573. **מדרש ויכולו** . נזכר בשם' סנהדרין דכ"ע ע"ח וכס' גימטריאות לתלמידי כ"י החסיד ובכוכב הל' שבת סי' ק"ח וסי' קנ"ב .

574. **מדרש ויסעו** . כתב הג"מ חיד"א בשב"ב ו' כ' (ושם"ג שלי במקומו) שהוא בדפוס ישן בוטן, ע"ש. ולפ"ד פירצט בעק"ד תרי"ח דף שמ"ה—ו' הוא ס' מלחמות בני יעקב שמזכיר הרמב"ן בפירושו עה"ת פ"ויהלך ובע"ס היטב עה"ת הבליונו בתוך ספרו במקומו ע"ש, ועי' ס' הישר ומ"ש שם , ועי' בתור רמ"ד בראשית ל"ד י"ג בסופו ועי' בית המדרש ג'.

575. **מדרש וישלחו** . (עיין ספרי) .

576. **מדרש הזהר** . (עיין זהר) .

577. **מדרש חזית** ונקרא ג"כ אגדת חזית . הוא מדרש רבות על שיה"ש ונקרא

כן לפי שמתחיל בפסוק "חזיק לים מהיר וכו'": פיזרו, עט"ר, 2°. ועל סיס"ם לבד: ד"ו, חש"ר, 2°. ווירונה, שב"ה, 2°.

578. **מדרש בחידוש**. (עיין הגדה ש"פ).

579. **מדרש החכמה**. ה"ר יהודה הכהן ב"ר שלמה טוליטאנו (ודלא כמו שהכ בהקדמתו לס' בחמונות והדעות: ר' שלמה ב"ר יהודה הכהן, ע"ש). על מכונת ספרי מהיסטו וקצת ענינים זולתו וכו' ג' חלקים: ח"א, בהגיון והטבע ואחר הטבע על מהיסטו ומאמר בפי' קצת פסוקים מס' בראשית ותהלים ומשלי. ח"ב, בלמודים וכוסופו ב' מאמרים א' בפי' המותיות וג' בחקצת הגדות שים בהן מחכמת הימוד וזולתם. תיכנו בעולידה בשנת ה"א ותמם בל' ערבי ותח"ז בעתיקו לעברי: קצת מח"א נמצא בכ"י ווין 109 №. ולפ"ד המרכיס שם נמצא כולו בכ"י וואטיקאן 428 № וליידין 195 № ודי רוסי 771 et 421 №. אפס כי לפ"ד די רוסי בכתב 421 № הכ"ל הוא שוגה ומשוגה במשותו מכ"י ווין שלפנינו, ואולי יסכים לדברי הסמ"ו על ספר זה ע"ש.

580. **מדרש החכמה**. סודות נפלאים בקבלה: כ"י רד"א q 995, №. והמרכיס כ"י ווין הכ"ל יחשבהו לנזכר לפני זה, ע"ש.

581. **מדרש חכמים**. ה"ר פינחס ב"ר יהודה מ"מ בפאלאצק. פי' על תהלים: מינסק, תקס"ט, 4°.

582. **מדרש חמש מגלות**. (עיין מדרש רבות).

583. **מדרש לחנוכה**. נדפס ממדש בס' בית המדרש ג' בשמי טוסמאות סי' י"ג וי"ד, ע"ש.

584. **מדרש טעמי חסירות ויתירות**. נזכר בסמ"ג עשין סי' כ' ובמדרש רבה במדבר דף רמ"ד ע"ג. (נוסף גם"פ דף רפ"ד). גם נזכר בתוס' בכתובות דף ל"ה ורפ"ם בכתובות פ"ה סי' י"ז ורפ"ם מגילה פ"ג סי' כ"ח ומשמת שי מיוב רים סי' ל"ח ע"ש. (רמכי"ה פ' י"ט).

585. **מדרש יהוידע הכהן**. (עיין מס' כלה).

586. **מדרש יהי אור**. (עיין זהר).

587. **מדרש** ביוס המלוכה על פרידריך ווילהעלם לר' הירש בשוויץ: ספר"א, תקע"ו, 8°.

588. **מדרש יונה**. (עיין סבוב העולם).

589. **מדרש ילמדנו**. (עיין מדרש חנחומא).

590. **מדרש** ר' יצחק הנשיא. כת"ק דף כ"ט כתוב כ' ישמק הנשיא חיבר כמו מדרש לתורה, ע"ש: (ש"י).

591. **מדרש** ר' יצחק בן פרנך. (עיין מדרש אגדת בראשית לעיל).

592. **מדרש ישעיה**. נזכר כס' ישועות משיחו לשכנכנאל דל"ג ג' ע"ם ובהקדמת ס' שלטי הגבורים ובמתנות כהונה ויקהל רכה דקל"ט ה' ובמדבר רכה דרס"ו ב' ע"ש.

593. **מדרש כונן**. נקרא כן לפי שמתחיל בפ' ס' בחכמה וגו' כונן שמים וגו', ונקרא ג"כ **בריית דמעשה בראשית**: ספר"א, תע"ט. ברלין, תפ"ר. שקלאוו, תקמ"ג, 8°. (ועיין ארזי לבנון, בית המדרש ב', נטעי נעמנים).

594. **מדרש ל"ב מדות**. (עיין בריית דר' אליעזר בן יוסי הגלילי ובהוספות).

595. **מדרש לעולם**. נדפס ממדש בס' בית המדרש ג' סי' ע', ע"ש.

596. **מדרש מגילה**. (עי' מדרש אבא גוריון לעיל).

597. **מדרש מגלת אסתר**. ממחיל מפ' לים יהודי עד בערב היא בחה, כגרסה הוא חלק ממדרש לחר. נדפס מחדש מחוך כ"י המבורג בקובץ בית המדרש ה' סי' ב' (עי' זה בחות ב').

598. **מדרש מי השילוח**. נזכר בס' איומה כנדגלות ומביא מאמרים ממנו.

599. **מדרש מלים**. ה"ר אורי פייביש ב"ר אריה ליב. מ"א שרבי לס"ק בפתרון ל"א לכל הורמוחיהם וח"ב שרבי ל"א בפתרון לס"ק וכל לותיות הסמוך: דיהרנפורט, תקל"ג, 8°.

600. **מדרש** במסורות ודרשות ופשטי' וגימטריאות בסגנון בעה"ט (אפס קצהו מפ' ומרא עד פ' יתרו): כ"י רד"א בשם קונטרס וכו' F №. 261,

601. **מדרש מעשה תורה**. נדפס ממדש בס' בית המדרש ב' סי' י"ד, ע"ש.

602. **מדרש משה רבינו**. נזכר בתוס' ב"ק דפ"ב ה' ובכוכת ויקוט: (רמכי"ה דף כ' ע"ה). ואולי הוא ס' דה"י של משה או פטירת משה ע"ש.

603. **מדרש משלי**. (עיין מדרש שוחר טוב, זרע אברהם).

604. **מדרש הנביא הלביא הלוי**. (עיין מגלת סתרים).

605. **מדרש נחום בן הקנה**. (עיין ס' הקנה).

606. **מדרש נחוניא בן הקנה**. (עיין ס' הבהיר).

607. **מדרש נחמות**. (עיין פסיקתא רבתי).

608. **מדרש הנעלם**. (עיין זהר, זהר חדש).

609. **מדרש הנעלם** הכ"ל על רות: ד"ו, ש"ו, 4°. (ועיין הר אדני ומ"ם שם).

610. **מדרש סוד תורה**. (עיין פרקי היכלות).

611. **מדרש עזרא** . נזכר בהקדמת ר' תם ן' יחיאל לס' יוסיפון , ע"ם .

612. **מדרש ר' עקיבא** בכתבי לוחיות . (עיין אותיות דר' עקיבא) .

613. **מדרש עשרת הדברות** או (— — **הדברים**) . לגדות על עשרה הדברות כפשטים ומאמרים על כל דבור ודבור מעניינו. נוסד על מג שבועות , וכן נקרא בס' מכ"י וולטיקאן הגדה של שבועות (עיין בהקדמת ס' בית המדרש ג' דף ח"י) : פירארה, שי"ד . (ולפ"ד המזכיר כ' 665 № הוא ד' שני וגלוח לס' חבור יפה וכו', ע"ם) . ד"ו , שס"ה . וירונה , ת"ז, 12°.לובלין (עם ס' ארחות חיים ? ע"ם) חש"ד (של"ב—ג') 4° . זאלקווא , תק"ע , 8° . זיטאמיר , תר"י , 16° . ועם גוספת כ"ג הגדול : לעמבערג , תרי"ח , 8° . (ועיין ארחות חיים , בית המדרש) .

וכיוצ בזה כתב ר"י רייפמאנן נמצא בכ"י גדול יחד מאד מהנדפס ועל הספר מפורש שם המחבר כ' אשר בן משולם ועם הקדמה יפה בדרך משל מליצ ושמו כ' יעקב , ע"ם : (תוס' עקי"ד תר"ד 31 №) .

614. **מדרש פטירת אהרן** . נדפס מחדש בס' בית המדרש ג' , פי' ז' , ע"ם .

615. **מדרש פטירת משה רבינו** ע"ה . נדפס מחדש בס' בית המדרש ג' , פי' יו"ד, ע"ם .

616. **מדרש פינחס** . ה"ר פינחס ב"ר שמואל מוויסאקע . פי' על מאמרי רבב"ח וספרי דבי מתונא : לונדן , תקנ"ה , 4° .

617. **מדרש לפירושים** . ה"ר אליעזר פישל ב"ר יצחק מסטריזוב . ע' דרושים על הפ' ויגש יעקב אלם וגו' בפשטים פנים , והוא ספרו עולם הגדול : זאלקווא , תק"ם , 4° .

618. **מדרש פנים אחרים** אל ויאמרו . (עיין ספרי זוטא) .

619. **מדרש פסיקתא** (זוטרתי).(עי' פסיקתא).

620. **מדרש רבה** או (— **רבות**) על התורה וחמש מגילות . וכה"י פ' ויגש על פ' ומקצה מחיו כ' וז"ל : זה לשון בהמשים רבה שהיא מגדת מ"י וכו' . על מחבר המדרש הזה וזמן חבורו רבו כמו רבו הדעות מימי קדם ועד עתה , כי לפ"ד הכרוקה בהקדמתו חיברו רבי הושעיא רבה וכמוז שמו בגימטריא מלות "והיה הנלו המון" שמתחיל המדרש . ולדעת הרמב"ד חיברו רבה בר נחמני (עיין ס' הקבלה דור ג' לאמוראים) . וכ"כ בעל עדה לדרך בהקדמתו ע"ם , וכ' שנמצית אז כ' הוספית רבה חיבר ס' בראשית רבה לבחר דברי המדרש (עיין במת דוד ג"ח תתקע"ט ודל"ח ס') . מכל לדעת חוקרי זמננו לא תובר כולו מאיש א' ולא בזמן אחד , כ"א כל חלק וחלק חובר בזמן מיוחד ויש מוקדם ומאוחר מדעתו כמה מאות שנים . וכבר התרינו למעיינים הרב החוקר החכם מהרי"ע נונז בספרו הנז' למעלה (547 №) מדף ק"ע והלאה ע"ש וגם בתוך כל חלק וחלק ממנו תלו ידי רבים כאשר תמצא הכל בהמשך דבריו שם .

621. **מדרש רבה** הל"ל נדפס בהמשה בלי שום פי' : קונשטנטינא , ער"ב , (4° וי"ח) 2° . ד"ו , ש"ה , ב' חלקים . שם , שכ"ג . שם , שכ"ו . שם , שס"ג , 2° .

622. **מדרש רבה** הל"ל עם הגהות להר"ר יהודה ב"ר משה לבית גדליה: שאלוניקי, ש"ר, 4°.

623. **מדרש רבה** הל"ל עם פי' מתנות כהונה להר"ר ישעשכר בער ב"ר נפתלי כ"ץ . בתור המלות והמשך הענין והגהות ושנוי נוסחאות : קראקא , שנ"ז . שם , שס"ח . פראג, שס"ח . שם, שפ"ד . ד"א, ת"א—ב' . ווילמערשדארף , תג"ל , 2° .

624. **מדרש רבות** הל"ל עם הגהות מהר"י גרליה ועם פי' מתנות כהונה הל"ל : שאלוניקי , שנ"ר—ה' , 2° .

625. **מדרש רבות** הל"ל עם פי' מתנות כהונה הל"ל ועם תוס' ה"ר נפתלי הירש ב"ר שמשון מווינא פי' מלות זרות ונוסחאות שמצא בספריס וליקט הקנזר מס' יפה תאר ובסופו לוח הענינים ע"פ ערכין בסדר ח"ב בשם אמרי שפר : ספר"א , גנ"ת , 2° .

626. **מדרש רבות** הל"ל בכל הל"ל ועם פי' ידי משה לה"ר יעקב משה ב"ר אברהם העלין אשכנזי , ופי' משנת דרבי אליעזר לה"ר אליעזר מפינטשוב:ספר"א, תס"ה . שם , תע"א . שם , תע"ה . שם , תצ"ב , 2° .

627. **מדרש רבה** הל"ל עם כל הפירושים הל"ל ועם פי' זרע אברהם לה"ר בן נעל ידי משה הל"ל: ד"א, תפ"ה . זולצבאך, תקט"ו . אוסטרהא , תקס"ה . לעמבערג , תקס"ח— ט'. שקלאוו , תקע"ד . סדילקאוו, תק"פ, 2°.

628. **מדרש רבה** הל"ל עם כל הפירושים הל"ל ועם קצת פי' לה"ר שלמה שלם בשם נחמד למראה ובתור על מקומות הדקדוק למהר"ז הענא , ב' חלקים : ד"א , תקל"ז , 2° .

629. **מדרש רבה** הל"ל עם פי' מתנות כהונה הל"ל ופי' מלוקט בקצרה בשם אספית אמרים , מחלק חלקים : זאלקווא , תקס"ד .

אוסטרהא , תקס"ה . מאהלוב , תקע"ז . ווארשא , תר"י , 8° וו"ו .

630. **מדרש רבות** הל"ל עס פי' מתנות כהונה והגהות ה"ר דוד לוריא וה"ר יעקב משה (נכד הגר"א מווילנא) וה"ר שמואל שטראשון ועס פי' אשד הנחלים להר"ר אברהם ב"ר אריה יהודה ליב שי"ק ונלפס רק עס"ח לבד, ממנה מלקים : ווילנא , תר"ג—ה' , 2° גס 8° .

631. **מדרש רבות** הל"ל עס פי' מתנות כהונה והגהות הרד"ל והרש"ש הל"ל ונוסף עוד הגהות מהרי"ף לה"ר יחזקאל פייביש מדרעטשין שהיס מ"מ דווילנא ועס פי' מהר"ז וואלף איינהארן מהורלמנא . ס' נרמסים : ווילנא , הרי"ג , 2° et 8° . וס' שמות : שם , תרי"ח , 2° et 8° .

632. **מדרש רבות** הל"ל עס פי' מתנות כהונה ופי' ן' בונט (נעתק מכ"י ישן) והגהות ה"ר יעקב עמדן וה"ר יששבר בער אדלער וחוספות הגהות ותקונים מאת המו"ל ה' מ. ש. קרוענגער ח"ח : ספר"מ 1854, 8°.

633. **מדרש רבות** הל"ל עס פירמ"י ופי' אב"א הוח ה"ר אברהם ב"ר אשר ונקרא נמס מעדני מלך : (עיין אור השכל) .

634. **מדרש רבות** הל"ל עס פי' יפה תאר להר"ר שמואל יפה אשכנזי. פי' מרוך וכמב נדרושים ופשטים , ע"ס נרמסים : ד"ו , שנ"ז—ס"ו . פיורדא , תל"ב , 2° (כד"ח F № 129, מלה כלי פניס, ע"ם) . ונלפ"ד פירמש מ"כ דף ע' נדפסו שני מלה כלי פניס, ע"ם) . פראג, תמ"ט . פיורדא , תנ"ב , 2° . עוד כל"ל על ס' שמות : ד"ו , שנ"ז . שם , זי"ת . פראג , תמ"ט , 2° . עוד כל"ל ע"ס ויקרא: קונשטנטינה,אבקש"ה. זולצבאך, תמ"ח . ווילמרשדארף , עד"ת,2°. עוד כל"ל ע"ס במדבר: קושטנטינא,חש"ד,2°. (ש"י . מכל הנ"מ חיד"ח כתב שעל ס' במדבר ודנריס לח נדפס . עיין שנ"כ י' כ"ס וסס כ' כ"ה, וסה"נ שלי מ"כ במקומו ובאות כ' רבות) .

635. **מדרש רבות** הל"ל עס פי' תולדות נח להדיין ה"ר נח ב"ר פסח על מדרש שמות וקרא לו מ"כ מס' יפה תאר הל"ל : קראקא , שצ"ד , 2° .

636. **מדרש רבות** הל"ל עס פי' גשמי הטל מאת ה"ר מאיר ב"ר משה ראזענטהאל . מ"ח: רעדעלהיים, תרי"ז. וח"כ(מן ס' במדבר פ"ח עד תומו) : קראטאשין , תרי"ט , 8° .

637. **מדרש רבות** הל"ל עס פי' נזר הקדש להר"ר יחיאל מיכל מגלויגא על מדרש נרמסים ומרכה להסיג על ס' יפה תאר הל"ל : יעסניץ , תע"ט , 2° .

638. **מדרש רבות** הל"ל ס' דכריס גס מדרש על חזית מגילת מיכה עס פי' יפה ענף עס משנת דרבי אליעזר וגס קהלת עס פי' מתנות כהונה : לעמבערג , תקס"ג , 8° .

639. **מדרש רבות** על ממס מגלות : פיזארו , עמ"ר, 2°. עוד כל"ל עס פירושים (עי' נעיל) .

640. **מדרש רבות** על ח"מ עס פי' מתנות כהונה : שאלוניקי , שנ"ד , 2° .

641. **מדרש רבות** על ח"מ עס פי' ה"ר שמואל יפה . הוסף לביה"ד ע"י ה"ר שמעון ב"ר יעקב : ספר"א , תנ"ו , 2° .

642. **מדרש רבות** על חמס מגלות עס כ' פירושים לה"ר חנוך זונדיל ב"ר יוסף נמס ענף יוסף , עין יוסף לבמור המלות והמשך הטעין : ווילנא , תקפ"ט—צ"ד , 4° .

643. **מדרש רבות** על מגילת מיכה עס כ' פירושים הל"ל ונוסף בו יד יוסף מהנ"ל מ"מ מפסוקים ומאמרי המדרש המובאים במקומות אחרים במדרש וס"ם ושהר וילקוט וכו' : שם , ת"ר , 4° .

644. **מדרש רבות** על שיר השירים עס פי' יפה קול . (עיין זה בשות יו"ד) .

645. **מדרש רבות** על מסמר מיכה ושות עס פי' יפה ענף . (עיין זה שם) .

646. **מדרש רות**. (עי' הר אדני).ומזכר בשטודרשס וריקשנטי ופיוטי ונדפס גס בסוף ס' טעמי מצות להריקשנטי , ע"ם .

647. **מדרש רות**.(עי' פי' על רות לה"ר עובדיה).

648. **מדרש הרפואות** . (עיין רפואות אסף ויוחנן) .

649. **מדרש שוחר טוב** . הוסף שם הכולל למדרש תהלים שמוסל ומשלי לפי שמתחיל בפ' שוחר טוב יבקש רצון , ובסופו מדרש האלפא ביתא פי' על מזמור קי"ם שתהלים עד תום ל' לר' מתתי' היצהרי (ושמו' עשר שמלות לר"ם גאון בעניו תמיה המתים) : קונשטנטינא , ער"ב , 2° . ובלי שו"ת רס"נ הל"ל : ד"ו , רננ"ו , 2° . ויותר נרחב כי ד"ק ער"ב הוא רק שו"ם תהלים לבד ושו"ם שמוסל (עיין להלן פי' 660 ועי' רוכעגס F 440, №).

650. **מדרש שוחר טוב** הל"ל עס הגהות ונאור המלות לה"ר יצחק ב"ר שמשון ב"ץ (חתן מהר"ל מפראג): פראג, משל"ג. שם , שפ"ב , 2° . (ועיין תוס' עק"ד תר"י דף תסע"ה) . ד"א ,

ת"צ, °2. לבוב, תרכ"א. שטעטין, תרכ"א, °8.

651. **מדרש שוחר טוב** הכ"ל על שמואל ומלכי עם פי' קלר לה"ל יעקב ב"ר נפתלי הירץ מבראדי: זאלקווא, תק"ס. לבוב, תקס"ח. סדילקאוו, 1833. לעמבערג, 1850, °8. עוד כל"ל על שמואל לבד ועם הגהות הרד"ל: וואַרשא, תרי"ב, °8. עוד כל"ל עם פי' ענף יוסף ועץ יוסף לבחור המלות והעניין וליוסי כל המ"מ נמסר יד יוסף לה"ר חנוך זונדיל ב"ר יוסף מביאליסטאק: שטעטין, תר"ך, °4.

652. **מדרש שוחר טוב** הכ"ל על ס' תהלים עם פי' קלר הכ"ל: זאלקווא, ישרי"ם, °4. לבוב, תר"י, °8.

653. **מדרש שוחר טוב** הכ"ל על ס' תהלים עם פי' יבקש רצון לה"ר אפרים בה"ר משה הלוי הורוויץ. ספר רמזון (מ'—מ"ת): לבוב, אשי"ש, °4.

654. **מדרש ן' שועא** ון' שועי מר רב חפץ. מלאתי בספר מ'. כ"כ סה"ד בשב"ם בקומו. ועיין בס"י סוף דף ל"ג ע"ב. ועיין דרשות לו אבן שועיב ומ"ם שם.

655. **מדרש שיר השירים**. (עיין מדרש חזית).

656. **מדרש שיה"ש** רות ואיכה מהזוהר והתיקונים: ד"ו, שנ"ז, °4.

657. **מדרש שכל טוב**. (עיין שכל טוב).

658. **מדרש שלמה**. (עיין כלי פז).

659. **מדרש שמואל**. (עי' מדרש שוחר טוב לעיל). ובכ"י די רוסי 563 № נקרא אגדת מר שמואל, ע"ש.

660. **מדרש שמואל** הכ"ל לבדו ובסופו עשר שלשות רס"ג בענין התיה"מ הכ"ל: חמו"ד (רד"ף 144, F № ומונן גל"ל דף רכ"ו פי' ח"ן: קונשטנטינא, ה' לחדר שנת עזר"ה (רע"ז). ופירסם ח"ף דף רס"ו: רפ"ב. ול"ע על הקניעות משנת עז"כ ועזר"ם לבבר הדבר).

661. **מדרש שמואל**. ה"ר שמואל ב"ר יצחק די אווירה. פי' על פ"ת מלוקט מכל המפרשים ועם פירושי: ד"ו, של"ש. שם, שמ"ה. קראקא, אשמח"ה. ד"ו, שס"ה. זאלקווא, תקכ"ד. שם, תקמ"ג. דיהרנפורט, תקנ"ח. לבוב, תקפ"ה, °4.

662. **מדרש שמואל** הכ"ל ובסופו חידת הראב"ע עם פי' ה"ל דוד גרינהוט: ספד"מ, תע"ג, °2.

663. **מדרש ר' שמעון בן יוחאי**. נזכר בס' נפוצות יהודה דקט"ו ע"ב ודכי"ח ע"ח, וכוונתו לס' הזהר שכן מצאתו לקצת מחבריס קורין לו מדרשו של ר"ש בן יוחאי. עיין תשב"ץ ח"ג סי' כ"ו וכ"ז, כמיי פ' משפטים, עבודת הקדש לר"מ ן' גבאי וזולתם. ועיין רחבי"ה דף י"ט ע"ב.

664. **מדרש שני** בפיוט לחריס. (עי' ספרי זוטא).

665. **מדרש תדשא** מיוחס לר' פינחס בן יאיר ונקרא כן לפי שמתחיל בפ' תדשא הארץ דשא. וים קורין לו ברייתא דר' פ בן יאיר. ועיין לוזן גל"פ דף ר"פ. נדפס מחדש בס' בית המדרש ג' סי' ט"ז, ע"ש.

666. **מדרש התורה**. ה"ר יהושע אבן שועיב. פי' עה"ת: כ"י אח"ם 48 №.

667. **מדרש** על התורה בקלרה והרבה גימטריאות ובפ' שופטים נרשם: ר' עזריאל ב"ר אליעזר: כ"י רד"א q 1017, №.

668. **מדרש תלים**. (עיין מדרש שוחר טוב לעיל). וים קורין לו אגדת תלים או הגדת תלים ועל מזמור קי"ם נקרא מדרש אלפא ביתא. וכתב בע"ס אהל יוסף בפירושו על הרא"ע עה"ת בפ' ויקרא על פ' על יהי המזבח בפוסה וז"ל: ויודוע כי מדרש תהלים חיבר ר' יוחנן לותו בח"י ובעבור שהוא היה דר שם ע"כ ים לסמוך על דבריו שאמר שמה, ע"כ: (מרגליות טובה דף ל' ע"ב).

669. **מדרש תלפיות**. ה"ר אליהו הכהן דיין מאזמיר. לקוטי מאמרים ומיושים הקדמות וידיעות כמנין תלפיו"ת מלוקטים מכלם מלות ספרים המקובים ברשמו (יהל"ו) ומסודר כסדר ח"ב ולא נדפס רק עד סוף לות כ': אזמיר, צרור"ה לפ"ג(תצ"ו) °2. זיטאמיר, תר"ך °2 קטן. וכג"מ מיד"ח שמע שהמחבר ז"ל לא חיברו בסדר זה כ"א המדפיסים רלו לסדר כן והרוחם ירחם שחיבו מסודר כראוי: (ול"ח ת' ל"ד ושה"ג שלי במקומו). ולקוטים לס' זה (עיין שבט מוסר). [ובהקדמת הס' כ' וז"ל: וזכיתי הלל כרחמיו לחבר ספר קרוב לת"ק שנ"ת . . . ושיטה על מס' ע"ז ותעניות . . . וס' מגלה צפונות פי' עה"ת . . . וג' ספרים מחיים עה"ת ומאמרי חז"ל הסייבים לכל פרשה . . . ומדרש אליהו כלו דרושים על הסדר ואחר כל דרוש פרק על מוסר הסייך לדרוש . . . וס' מדרש האתמרי מדרושים מזומנים לזמנים לעמות וגיל מוכנים לכלות ומתנים ולדקה וג"ח ותשובה ולעניים מחיים . . . וס' תהלות ה' פי' תהלוש . . . וחבור פי' על שיה"ש ורות ואיכות ואיכות . . . ים גם בחוכם שיה"ש ומגלת אסתר כולם בל"ת . . . וס' פי' הפסוקות . . . וס' טעמי המצות על תרי"ג מצות . . . וס' מנחת אליהו ממולק לפרקים . . . וס' אזור אליהו וכו קלת פי' מפ"ח

וקנת פי׳ הסגדה . . . וס׳ על כל „ולא עוד אלא״ (עי׳ זה) . . . וס׳ שבט מוסר (עי׳ זה) . . . וס׳ סמוכים לעד דנוע על סמיכות כל הפרשיות של כל התורה . . . וס׳ מעיל צדקה (עי׳ זה) . . וס׳ מחיה נפרדים לנוב . . . וס׳ ידו בכל כשמו כן הוא , עכ״ל] .

670. **מדרש תמורה** . ג׳ פרקים דרשות לר׳ ישמעאל ור׳ עקיבא ובפ״ג מבאר התורה העתיד בקהלת ג׳ נגד כ״ו כי לעולם חסדו בתהלים קל״ו . נדפס ראשונה מכ״י ע״י הג״מ חיד״א בסוף ס׳ שם הגדולים מ״כ , ואנית בסוף ס׳ מדרש אגדת בראשית , עיין זה . ושליטים בס׳ בית המדרש ח׳ סי׳ ט׳ .

671. **מדרש תנאים** . ה״ר זאב וואלף ב״ר ישראל איסר איינהארן . מ״ח ל״ב מדות דר״י הגלילי עם הגהות וכ״מ וח״כ פרקי דר״א עם פירוש : ווילנא , תקצ״ט , 4° .

672. **מדרש תנחומא** . ר׳ תנחומא ב״ר אבא. וכתב הר״מ די לונזאנו במעריך לות ת׳ ערך תנחומא וז״ל : כתבו המדפיסים (ולחלישם נמצאו גם רומזי הספרים) תנחומא הנקרא ילמדנו ושקר הוא, ולא תרתה הילקוט שמזכיר שניהם בכמה מקומות מלמא הוי לחוד והוי לחוד , והנה התחומא לינו נמצא כלל . ומוסף נתבאר לי שים ממנו מרוך ונקר , הקבר הגיע לידי בשלימות והמרוך הוא חסוב מהר הגיע לידי ממנו פ׳ ומתחלן ופ׳ עקב , ע״כ . וינא לנו מזה כי זה הנמצא בידינו בשם תנחומא הוא מדרש ילמדנו ומסודר כסדר פרשיות התורה : קושטנטינא , רפ״ב (ונוסן נפ״ל דף רכ״ו : ר״ם) 4° . שם , רפ״ח , 2° .

673. **מדרש תנחומא** הנ״ל עם תוס׳ כמה מדרשים וקנת פי׳ מלות הזרות בקבלה : ד״ו, ש״ה . מנטובה , שכ״ג . ויורונה , שנ״ה. פראג, אהב״ה ושמח״ה. ספד״א , תס״א, 2° .

674. **מדרש תנחומא** הנ״ל עם פי׳ מלות זרות וקנת בתור במקומות שהומיס ע״י ה״ר מנחם מן ב״ר שלמה הלוי : ד״א , מג״ן ישע״ך . שקלאוו, תקס״ב. קראקא, תקס״ג. לעמבערג, תקס״ה , 8° .

675. **מדרש תנחומא** הנ״ל עם פי׳ ענף יוסף ועץ יוסף לבתור המלות והעניז לה״ר חנוך זונדיל ב״ר יוסף **מביאליסטאק** : ווילנא , תקצ״ג , 4° . שטעטין , תרכ״א , 8° .

676. **מדרשו של ר׳ נחוניא בן הקנה**. כן נקרא ס׳ הבהיר בפי הקדמונים כמו הרמב״ן בפ׳ בראשית ושאר מחברים : (רמב״ם דף י״ט ע״ב) .

677. **מדרשן של ר׳ שמעון בן יוחאי** . (עיין מדרש ר׳ שמעון בן יוחאי לעיל) .

678. **מדרשי התורה** לה״ר שלמה אסתרוק. נלאה הג״מ מיד״א בכ״י על המושב , כמ״ש בשג״ב ס׳ מ״ח ושה״ג שלי מ״ח בשמו , ונמצא בב״י רח״ם 415 № .

679. **מדרשי התורה** לא נודע למי ומולי הם לר״א מגרמיזא (בע״ם הרוקח) : כ״י רח״ם 416 № .

680. **מדרשים על התורה** לרבינו דוד ב״ר אברהם בן הרמב״ם. ט׳ מדרשים בל׳ ערבי המובאים עוד לקוחים בקנת קהלות מצרים מדי שבת בשבתו : (קוה״ד דף י״ג סוף ע״ב ודף כ׳ ע״ח ע״ם) .

681. **מדת חסידות** . (עיין אבן בחן , תאות צדיקים) .

682. **מה נשתנה** . (עיין הגדה ש״פ) .

683. **ס׳ מה שאחר הטבע לאריסטו** נעתק מל׳ רומי ע״י ר׳ ברוך בן יצחק בן יעיש : כ״י רח״ם 421 №. ונמצא ג״כ (עיין אריסטו).

684. **מהגבולים והרשומים** . (עיין ס׳. . .).

685. **מהדורא בתרא** . (עיין חידושי הלכות , (עיין עבודת הבורא) .

686. **מהדורא בתרא של עבודת הבורא**. נחלת שבעה) .

687. **מהדורות** רבינו ישעיה הראשון . (עיין פסקי רי״ד) .

688. **מהימנותא דכלא** . הוא לרוש רזא דמהימנותא לש״ץ שכ״י בעצמו ונחמיה חייא חיון הדפיסו בקנת שמויים עם כ׳ פירושים גדולים שניב לו.(עיין עז לאלהים).

689. **ס׳ מהלך** או מהלך שבילי הדעת . ה״ר משה ב״ר יוסף קמחי . לקדוק לה״ק . נדפס ראשונה עם ממוקי ר״א בחור (בשמויים מהמוניא למור) ובראשו הקדמה לר׳ בנימין ב״ר יהודה ובסופו שער ט״ו ט״ז וי״ז על מלאכת השיר מס׳ שקל הקדש חשר בס׳ לשון למודים , עיין זה : חמ״ד (פיזרו ע״י גרשון שונינו)חש״ד (רס״ח) 4°. עוד בכ״ל והממוקים לרמ״ב הל״ל בסופו : פיזרו (בני שונינו) חש״ד (רס״ט—ע״ח) 4° . עוד בכ״ל מהוך כ״י וקן הפניס לבד וממוקד : הגנויא , רע״ט , 4° . וגם עם שער בל׳ רומי . עוד בכ״ל (הפניס לבד) עם קנת נוספות והקדמה בל׳ רומי ליוסטיניאני : פאריז , 1520 , 4° . עוד בכ״ל הפניס לבד וממוקד ועם שער בל׳ רומי : אויגסבורג, 1520 , 4° . עוד בכ״ל עם ממוקי

רמ"ב וכו' כל"ל נמס דקדוק: אורטונא, עט"ר, 4°. עוד כל"ל עס קנור הקדמת ר"ב הל"ל ועס פי' ר"ח בחור (כ"ב סס נמער ונס נמנס) עס העתקה רומית ע"י סיבעש. מינסטער וכל"ל בה עיקר נמוקי הרמ"ב: באזיל, 1531, 8°. עוד כל"ל בל' רומי לבד ע"י מינסטער הל"ל: באזיל, 1536, 8°. עוד כרחסוים הל"ל עס נקודות והנמוקים בחוכו מוגה ומחוקן מרא"ב בעלמו ועס הקדמת ר"ב הל"ל וכו' נמס הכולל: דקדוקים: ד"ו, ש"ו. שם, חש"ד (שי"ב) 8°. עוד כל"ל ונוסף בו לוח תלוקת הפעלים וס"ד: מנטובה, שכ"ג, 8°. עוד כל"ל בלי הנוספות הל"ל: מנטובה, של"ח, 8°. עוד עס הלוח הל"ל והגהות ה"ל שלמה זלמן אשכנזי מפוזנא: קראקא, חש"ד (לפני שנת שפ"ב) 8°. עוד כל"ל עס תוס' הגהות לה"ל שבתי סופר מפרעמסלא: לובלין, ושלו"ם, 8°. עוד כל"ל: ד"ו, שפ"ב, 8°. עוד כל"ל עס נמוקי ראי"ב והקדמת ר"ב הל"ל והערות בל' רומי ע"י עמפרעור: ליידין, 1631, 8°. עוד כל"ל עס הנמוקים וכל הגהות הל"ל ותוס' הגהות לר' יעקב אלחנן ב"ר יצחק פאס: המבורג, תקמ"ה, 8°.

690. **מהלך**. ה"ר משה באסולה. ספור מסעו לה"י והמידוסים שסר רמס בסהלכו. נוכח נס' מאור עינים פ' כ"ו, ע"ש.

691. **מהלך הכוכבים**. ה"ר אפרים מזרחי. על חכמת התכונה עס ציורים ופירוש ונקרא ג"כ טיאוריקא לג' פורבאך (ועיין מראה האופנים): כ"י רד"א q 928, №. ונכד"ה נמנא עוד נכ"י עס פי' הרמ"א ב"ר מנוח העגריל ור' חיים ליסקער, ע"ש. ועיין כ"י פישל . . .

692. **מהלך המאורות**. (עיין פני אריה).

693. **מהלך שבילי הדעת**. (עיין ס' מהלך).

694. **מהלך השבל** הנקרא חכמת הגיון (לחניקא) לה"ר הירץ אולמאן ממיינץ: כ"י רח"ם 419 №.

695. **ס' המהלכות**. ה"ר שלמה אביגדור ב"ר אברהם. להורות דרך חכמה למדם להסכיל להיטיב, כ"י: (תג"י ס' ל"ו).

696. **ס' המהלכות** ה"ר שם טוב ן' פלקירא. (עיין תג"י ס' פי' ס').

697. **מהפכת**. (עיין לשון התפוכות).

698. **מהר ישראל**. ה"ר אליעזר זוסמאן ב"ר יצחק רעדלסהיים. ג' חלקים: מ"ח דקדוק לה"ק, ח"ב וח"ג סרסים הוללמנדים ולה"ק, לה"ק והולמנדים, ונסופו סרסי מרמית והולמנדית: ד"א, 1741, 4°.

699. **ס' מהרי"ל** או מנהגי מהרי"ל. רבינו יעקב ב"ר משה מולין סג"ל (מהרי"ל, מהר"י סג"ל, מוהר"י מולן, הרמ"ה). תקון מנהגי כל הסנה נכל מדינות הסכנז ודיני תו"ס עס נחור מלות הקסות: סביוניטה, שט"ז. קרימונה, שי"ה. שם, שכ"ו, 4°.

700. **ס' מהרי"ל** הל"ל ונסופו קנור הסערים לר"י מדורא והל' סו"ב למהרי"ו: לובלין, קר"ן, 4°.

701. **מוהרי"ל** הל"ל כל"ל עס תוס' מנהגי קהלות שנמנלו בספרים ימניס והי' ה"ל הירץ אבד"ק פפד"מ: הענויא, שפ"ח, 8°. עוד כל"ל ונסופו סדר תפלה לחול לסנת ולרגלים: פפד"מ, תמ"ח, 12°.

702. **מזרחי**"ל הל"ל כל"ל עס תוס' מנהגי ק"ק פפד"מ בסלימות: אופיבאך, ת"פ. ד"א, ת"צ. פפד"מ, ת"צ, 8°. שקלאוו, תקנ"ו. פולנאה, תקס"ב. סלאפקאוויץ, תקס"ו, 4°. לבוב, תר"ך, 8°.

ולשד"ל נמנא ס' מהרי"ל בכ"י עס כמה וכמה ענינים ימר על הנדפס וגס כ"ת מסנוכות לו ולזולתו ונומה יקרה לה"ל אליעזר זלמן הלוי הנפטר נר"ה שנת הקי"ח. (עיין כ"ח ז' דף נ"ו).

703. **מהררי נמרים**. ה"ר דוד ן' זמרא (הרדב"ז). מרמה מקומות לענינים: ד"ו, (שס"ו. ב"י. ועיין נסמן).

704. **מהררי נמרים**. מידוסים וכללים למחברים סוגים נקבלו ובמו ימד לביה"ד ע"י ה"ל אברהם בן דון שלמה עקרה, וסס: א) כללי הגמרא לה"ל עמנואל ב"ר מנחם ספרדי המכונה בן הסון. ב) כללי הגמרא להרדב"ז (הוא הגז' לפני זה ודלא כב"י). ג) קנת מי' מס' חגיגה כתוכות ב"ק ב"מ ומנועות להרמב"ם והר"ם מגורניש ומהר"א די בוטון. ד) דרכי הק"ו לה"ל שמואל אלבלנסי נקרא נמס דרכי קהלת קדש (ולד"ק נדפס גס לפני זה בווינציא ש"י, עיין פיהנט ת"ת דף ל"ת). ה) דרכי הק"ו נל"ל למהר"א ן' מוסא. ו) דבור תוספות נפ"ק פפד"מ: העגויא, שפ"ח, 8°. עוד כל"ל ונסופו סדר תפלה לחול לסנת ולרגלים: פפד"מ, תמ"ח, 12°.

זה ריש סי' ג', לפי שנכתל ספרים שרחיתי ממנו נרחה כתסר מדף ח'—ט"ז ותח"ז מתחיל סי' ג' הל"ל.

705. **ס' המובחר**. כן נקרא ס' המסורס שהיה ביד מהר"א שטיין ככתוב בגליון תנ"ך כ"י קעניקוט 206 №. (גונז גח"ל דף קי"ז).

706. **מובחר שבאבות**. (עיין תקוני שבת).

707. **מוגמר**. (עיין מזכרת אברהם).

708. **מודע לבינה**. ה"ר מנחם מענדיל מסטנוב. מ"ח כולל דוגמת מב' חבוריס, והס: א) אגרות הכמה מסר כתב לרעיו בעניני חכמות ומדעיס. ב) רפואות העם להוהות דרך קל לרפואת חלאיס המהלכיס בעס וכו': ברלין, תקכ"ט, 8°.

709. **מודע לבני בינה**. ה"ר משה בן אורי ארנסוואלד (פֿיליפּואן). רחמיס למודי קריאת לה"ק וכללי דקדוק וכל דברי הלמוד בל"ח ככתבס, ב' חלקיס: לייפציג ודעסויא, 10—1808, 8°.

710. **מודע לבני בינה** הל"ל כל"ל בתוס' רבות לכל חלקי למוד לה"ק לנערי ב"י, ב' חלקיס: לייפציג, 1823, 8°.

711. **מודע לבני בינה** הל"ל עס תרגוס ל' הולאנדית ע"י ה"ר משה כהן בעלינפאנטי ב' חלקיס: ד"א, 1817, 12°.

712. **מודע לבני בינה** ללמד לנערי ב"י לבון פולנית בזמן קלר: ווילנא והוראדנא, תקפ"ו, 8°.

713. **מודע ליולדי בני ישראל**. ה"ר משה בן צבי באָק. רחמיס הלמוד לנערי ב"י עבריס המכונים ונרפסיס ורחמיס למודי יסודי הממונה: ברלין, תקע"ב, 8°.

714. **מודעא לבית ישראל**. תשובות גאוני ורבני הדור לחסור המלות הנעשות ע"י מחמינע. נדפס בפקודת הר"ם קלוגער: ברעסלויא, תרי"ט, 8°.

715. **מודעה ואונם**. הוא קונט' בדיני מודעה ואונס למהרה"ש מסר בריס ח"ב מספרו תורת חיים עס תוס' ובחור ס"ב ירמיה אבד"ק מאטרסדארף ובנו ה"ר יואב ונקרתו בשם מודעה רבא וזוטא: זאלקווא, תקנ"ה (?). לעמבערג, תקנ"ח, 4°.

716. **מודעה רבה וזוטא**. (עיין מודעה ואונס).

717. **מוסות כנפים**. ה"ר חנוך זונדיל ב"ר ישעיה לוריא. דכושים שונים והגהות והערות לספרו כנף רנגים, כ"י: (שי"ג).

718. **מוכיח חכם**. (עיין אביעזר בהוספות).

719. **מולד האדם** או ס' המולדות להראב"ע. על תכונת המדם לפי עת הולדו ע"פ מערכת הכוכבים והמזלות והימים הטובים והרעים לכל דבר ע"פ תכמת החזיון (מסטרולוגיה). מבל ממפרשי הרמב"ע עה"ת נרחה שהוא על עניני תכונה בתקופות ועבדונות ומולדות. עיין מוטוע פ' תוס בענין התפוד ומבל יוסף פ' בהר על פ' והעבדת כוכב וכו', ועיין חקות השמים: כ"י רד"א q 1676, №. וכיד הג"מ ש"ר כמ"ם בכ"ת ד' דף קל"ז וכו', וב"י ווין 186 № ע"ם. ונעתק לל' רומי ונדפס רק ההעתק לבד: ד"ו, 1485. קעלין, 1537, 4°.

720. **ס' המולדות**. (עיין בולד האדם לפני זה). ולפ"ד הג"מ שי"ר בכ"ת ד' שם בהערה נמלא עוד ס' המולדות למחבר אחר זולת זה וע"ם.

721. **מולדות יצחק**. ה"ר יצחק ב"ר משה קאצינעלנבויגן. מחבון תקופות ומולדות בקלור: פראג, שפ"ג, 4°.

722. **מוסדות הארץ**. (עיין עשרת יוסף).

723. **מוסדות הלשון**. (עיין זכר רב).

724. **מוסדות תבל**. ה"ר דוד ב"ר מאיר הכהן פֿריזנהויזן. ג' עניניס שונים, והס: א) עניני תכונה לדעת קופרניקוס. ב) מופת על יסוד כי"ח מס' היסודות למוקלידום. ג) נוחה לבניו וחקיות על מליחות השם והשלרת הנפש והכתת אחתת הנבואה והורה שבע"פ וכו' וב' לוחות נחושת: ווין, 1820, 8°.

725. **מוסדות תבל**. מ. ק. (ה"ר משה קוניץ). בחול פרק העשירי מס' מלות ההגיון להרמב"ם: פראג, חש"ר, 4°.

726. **מוסדי הרים**. ה"ר רפאל יוסף קוא הלוי. מ"ח מקיות בבחינה קלת עיקרי הדת: פראג, תקפ"א, 8°.

727. **מוסדי חכמה**. ה"ר חיים זעליג ב"ר יעקב סלאנימסקי. רחמיס יסודות חכמת המלניבה הפשוטה והמשבבה: ווילנא והוראדנא, 1834, 8°.

728. **מוסך השבת**. תקון (?): מיץ, תקכ"ה, 8°. (רמ"ס 2325 № ועעדנער ע' 471).

729. **מוסף הערוך**. (עיין ערוך).

730. **מוספים**. (עיין זבחי רצון).

731. **מוסר** ע"פ חידה אז גן עידונים. הס חידות איזופי הכולליס משלי מוסר והתועלת היולת מהס. נדפס עס ס' בן סירא, עיין זה.

732. **מוסר ן' כספי**. (עי' אגרת מוסר סי' 232).

733. **ס' מוסר** וגו כ"ה פרקיס מחוזיס בל' ערבי נעתק ע"י ר' יוסף אז נעתק מס' ר' יוסף אבן חסן בלשון ערבי: (וזולף ח"ב דף תמ"ג

ומורי 296/2 №). עיין מוגהות מייס לרח"ס דף עס"ז .

734. ס' המוסר או המפואר . ר' יהודה כלץ. סודות על הדינים ועל התפלות ועל חכמת הקבלה כ' פרקים עס הגהות ומפתח בסופו לנכדו ה"ר משה ב"ר אלעזר ן' כלץ : קושטי' , רצ"ז . מנטובה , שי"ח . (בכטולידי וכן ווחלף , אבל רד"ח 252, q № ועדנפר ע' 403 : בשוב"י . עיין זוהן גח"ל דף רל"ג) . קראקא , שנ"ח , 4° .

735. ס' המוסר. ה"ר יוזפא שמש מווירמייש. מוסר השכל מכולל ע"פ ח"ב ותסר"ק בתרוזים : ד"א , ת"ן , 4° . (ועיין מעשה נסים ומ"ס עס) .

736. ס' המוסר . תחלתו „אמר החכם בתגבורת המדות" וכו' ותללו בתוך המאמרים כתסר כיהלרס יסחק הישראלי , כ"י באוקספורט 104/4 № : (בזהן הרמב"ם בתוגרות מייס לרח"ס דף עס"ז) .

737. ס' המוסר . ר' יצחק ן' קרישפין . מוסר השכל וקלת בתרוזים , כ"י : (ס"י . ועיין בתחכמוני דף ח') .

738. ס' המוסר לה"ר משה גייא"ה , כ"י : (סס"ד עכ"ס) .

739. ס' המוסר או בוך דער צוכט . ה"ר שמעון ב"ר יהודה הכהן . מוסר השכל כ' פרקים ום' דינ"ל בתרוזים ובזוהר המלות על תקדמות ותכל בל"ח : ב"י רד"א תקמ"ב 5 № וק"ר 1261, q № .

740. ס' המוסר כולל ל"ח בחיס מחמרי מוסר השכל בתרוז ותחלק לז' ימי השבוע לבוקר וזין הערבים , ובסופו קלת סגולות והנהגות יפרות : שקלאוו , תקמ"ג . אוסטרהא , חש"ר , 8° .

741. המוסר או אחרית רשע . ספור מעשה נורא תסר קרה בפולין . מוכר ע"י הרז"וו טוגענדהאלד בל"ח בעס דענונציאנט ונעתק לעברי ע"י ה"ל מנחם מאנוש בענדיטואהן : ברעסלויא , 1847 , 8° .

742. ס' המוסר. (עיין אגרת מוסר לר"י ן' כספי, דברי דוד , הגיון הנפש העצובה , ראשית חכמה) .

743. מוסר אב . קלארים דע פַלאריאן . כולל : א) אליעזר ונפתלי . נעתק ללה"ק ע"י ה"ל מרדכי פיורינטינו . ב) ישיר ישראל . משלי מוסר ומיניס מאת ה"ל ישראל קושטא: ליוורנו, ע"ל נגינ"ת , 8° .

744. מוסר אב . ה"ר שמואל פריינר דיין בבראג . פי' מספיק על ס' משלי : ווין , 1839 , 8° .

745. ס' המוסר בדרך חידה . (עיין חי בן מקיץ) .

746. מוסר השכל או (שירי — . גם שערי מוסר) לרב האי גאון וכל' ערבי נקלח ארגוזה ופילוסו מיוה . מוכחת מוסר השכל להגהגת האדם וכו קפ"ם מרוזים, וכפי מנזכר בספרי קדמוניס נחלק לשערים . ונלחה שלח נדפס רק קלת ממנו , ומרוזים של רב האי חסר בכ"י די כוסי 1278 № וכן משלי רב האי חסר בכ"י מוקספורד מולי הס שעריס ממנו , ועיין פיכסטן ח"ח דף שכ"ז . ובכ"י כרמולי נקרח בן משלי , עיין תגנאלען לכ"י תקנ"ט ע' 188 . נדפס לחסונה עס ס' שערי תשובה ום' הירחה לכ"י גירונדי : פאנו , חש"ד (רס"ה). קונשטנטינא, רע"א, 4°. שם , רצ"א, 16° .

747. מוסר השכל הל"ל עס ס' קערת בסף הל"ל לנד ועס נקודות : פאריז , שי"ט . ד"י , של"ח , 8° (גס 32° ?) . עוד כל"ל ובסופו תגרת החזוני היח מוגלת מכ"ח ד' עס קלת הערות המסדר ה"ר משה שטיינשניידר : ברלין , כת"ר , 8° . עוד כל"ל ועס קלת פי' המלות והעזין בקנור: ווילנא , תקצ"ו , 8° .

748. מוסר השכל הל"ל עס ס' קערת כסף כל"ל ועס מאמר האחדות לר"י יעב"ץ וס' כנסת ישראל לר"י נגארה : חכ"ר , תקנ"ר , 8° .

749. מוסר השכל הל"ל עס שיר קערת בסף כל"ל ותולדות רב האי גאון להג"מ שי"ר וקלת מיניס בסופו : ווארשא, תקצ"ה , 8° .

750. מוסר השכל הל"ל עס תרגום רומי והערות ע"י יאקוב עבערט : ספד"א , 1597, 8°. ומנית ע"י בנו טהעאדאר עבערט: לייפציג, 1628 , 8° . וכן ע"י קאספר זיידיל : המבורג , 1638 , 8° . וע"י אוגאלינום : ד"ו , 69—1744 .

ועד מחרון נדפס ע"י הרי"ל דוקעס בספרו המסכמי „עהרעמזיילען" וכו' (ווין , 1837 , 8°) דף ל"ו—ק"ח ע"ם .

751. מוסר השכל הל"ל בל' רומי ע"י יואן מערציער : פאריז , 61—1559 , 8° (גלוח חל ד' פאריז שי"ט הכ"ו) .

752. מוסר השכל . ה"ר יוסף גן . להוכיח ח"ע : אזמיר , תר"ג , 8° .

753. מוסר השכל . ה"ר יחזקאל פייוויל ב"ר זאב וואלף מ"ם בדרעטשין . הל' דעות

ותמונה להרמב"ם עם נתור נפרד לצניעות :
א) לשון הזהב כל המוגע לקדושת המדות והמגמות יבחרו מלוקט מספרי הרמב"ס.
ב) לשון חכמים לקוטים לנתור דברי הרמב"ס מספרי זולתו: ריהרנפורט, תק"ן, 8°.
ווארשא, 1857, 12°. (ועיין לקוטי הפרדס).

754. **מוסר השכל**. ה"ר שלמה די אולייוירה. עם כולל כל חלקי הכוריו ומחלק לעשרה ספרים, ושם: אילן ועניניו, אילת אהבים, דל שפתים, דרכי ה', דרכי נועם, זית רענן, יד לשון, כתוב ארמית, עץ חיים, שרשות גבלוה. (ומהותם עיין כל זה"ת במקומו).

755. **מוסר השכל**. (עיין קרית ספר).

756. **מוסר מלכים**. ה"ר ישעיה רומאנין. מלמדי מוסר ומיניס ולמודים לליל ז' של פסח: וזש"ן י' סי' ג"ע: פיכוסים ופסמיס ופי' על תפלת שמונה עשרה: ד"ו, תק"ד, 12°.

757. **מוסרי הפילוסופים**. הרופא חונין בן יצחק הנוצרי הערבי. (והמוסגו לעברי וקורא לו כ' חנניה הו כ' חנן בן יצחק היוצרי לימו תלת טועה). לקוטי מלמדי מוסר מכל ספרי הפילוסופים הקדמונים מכל עם ולשון וקנת לגרות מוסר שכתבו, ומזכרו בו גדולי הפילוסופים הקדמונים ותולדות תריסטו וסדר למוד הפילוסופיא ושתי חכמות. נחלק לג' שערים וכל שער לפרקים. (והנה נפתח השער השני כתוב: וכו י"ט פרקים ונחמת נמלא בו כ"ח פרקים, ונדמה כי ג' פרקים האחרונים נוספו בו ושם עניין נפ"ע כאשר ירמה הכותב). תובר בל' עברי ונעתק לעברי ע"י ר"י ב"ר שלמה אלחריזי ונדפס עם ס' תקון מדות הנפש לר"ם ן' גבירול וס' ההפוח המיוחס לתריסטו: רייווא די טרינטו, כב"ש, 4°. (ועיין גרן נכון, ועיין טליצות הפילוסופים).

758. **מוסרי השחרות**. ה"ר חנניה אלחנן חי הכהן. למודי מוסר לעניים: דיגייו, תקס"ד, 8°.

759. **מועד דוד**. ה"ר דוד בה"ר רפאל מילדולה. על ענינות תקופות ומולדות. נדפס בשמונה בקבוץ בסוף סדור תפלת יסריס בשם הבנת הלוח, ואח"ז עם תוס' מרובה בל' מלומות השנה לשנת ת"ק ושם דבר מלכות נאפולי וסיציליא להתיר יסוד היהודים בארצותם, ונלוים נדפס: ד"א, ת"ק, 12°.

760. **מועד דוד**. (עיין בית יהודה, נשאל דוד).

761. **מועד לכל חי**. ה"ר חיים ב"ר יעקב פאלאגי. נקט לחדשי השנה, פסקי דיניס ותוכחות: חמ"ר (איזמיר ?), תרכ"א, 8°.

762. **מועד קטן**. כ"ר יהודה גבור בכ"ר אליהו בכ"ר יוסף גבור הקראי. ס' חלקים ולכל חלק כמה פרקים. ח"ח בשמור שחרי המועד וסודותיה ויסודות חכמת הקבלה העיונית בקלרה. ושמאר מחבר: (אר"ץ).

763. **מועד קטן**. (עיין משניות, רשמי שאלה, שלשלת הקבלה).

764. **מועדי ה'**. ה"ר יהודה נגא"ר. נתור על השמ"ג ותוס' הרמ"ס ובתורי מהרח"ם ומהרש"ל על הל' פסח ושופר וי"כ סוכה ולולב מגילה וחנוכה ובשופו קונט' כ' ונ' לספרו שבות יהודה: ליוורנו, תקס"ח, 2°.

765. **מועדי ה'**. (עיין יום כפור קטן, יוצרות).

766. **מועדי שחר**. ה"ר יוסף הערצבערג. העתק ס' „מלרגענסמונדען" להרמבמ"ן בלה"ק: קאניגסבערג, תר"ח (תר"ז), 8°.

767. **מועדי השם**. ה"ר משה ב"ר ישראל. כללי עברונות תקופות ומולדות עם נתור נשם בינה לעתים ובשופו קונט' תקנת השוק על מני המומות והיכידין: ווילנא תקס"ב, 8°.

768. **ס' מועדים**. כ"ר יהודה גבור הנ"ל. ג' עניניס מסדר המועדים ענין יום תרועה וחג הסוכות ופוריס וכל ענין נחלק לחלקים רביס: (אר"ץ).

769. **ס' מועדים**. כ"ר יוסף הכהן הרואה בכ"ר אברהם הזקן הקראי. נתור כל המועדים וימים טוביס: (אר"ץ).

770. **מועצות ודעת**. ס' לחמד קדמון. טוכח בכ"ת ו' דף קי"ג.

771. **ס' המופת לאריסטו**. (עיין אריסטו).

772. **מוצאי יום טוב**. (עיין הוצאות חיים).

773. **מוצאי שבת**. (עיין שבת של מי).

774. **מוצל מאש**. (עיין אש דת, רב יוסף).

775. **מוקצה**. (עיין חבור המוקצה).

776. **מור**. ס' לחכם קדמון לח נודע שמו. נתור המלהיות בקבור ונחלק לי"ג שעריס: (אר"ץ).

777. **מור דרור**. ה"ר מרדכי ב"ר חנוך יהודה דייטש. מי' על מס' כתובות ב"ק ב"מ מולין יומח שבועות וקו"ח על מיזס ספקות שנפלו בהרמב"ס: פראג, תצ"ח, 4°.

778. **מור וקציעה**. ה"ר יעקב עמדין (יעב"ץ). נתור ומי' דיניס על ס"ע ח"ח כ' חלקים: אלטונא, תקכ"א(—כ"ח), 2°.

779. **המורא** על שמות של הקב"ה וכו' מיוחס לר' שמריא. כתיסמה שכב"י עשמו כ"י ווחע' № 349/3. ולפי התחלתו „לחבר היה דבר ה' אלי

לומר שמעתי את דבריך וכל מופתיך עלו בחזוי" נגלה קצת שהוא מר' אברהם אבואלעפיא ?: (רמש"ש) .

780. **מורא מקדש** . (עיין דרכי ישרים) .

781. **מורה אהרן** . כ"ר אהרן הראשון בב"ר יוסף הקראי . מענות נגד מנהגי הרבנים המסכנים ונגד הקבלה , כ"י : (ש"י) .

782. **מורה באצבע** . (עיין יד נאמן ונוספות , עבודת הקדש) .

783. **מורה בעמק** . (עיין אור המאיר) .

784. **מורה דעה** . מוכרים וכו' : כ"י שענבלום № 72 : (רמש"ש) .

785. **מורה דעת** . ה"ר שם טוב ב"ר יוסף ן' פלקירא : כ"י יה"ש ונמ פורש מהותו [ע"ל מורה הכורה ע"פ וכמפ"ם 2546 : רמש"ש] .

786. **מורה דרך** . ה"ר אהרן ב"ר חיים . על מסעי כ"י ממנרים לח"י וחלוקת ארץ סיחון ועוג לפנים וחני המסעים וחלוקת ח"י לפ' וחני המסעים עם מפה נפועה : הוראנא , חקצ"ו , 8° .

787. **מורה דרך** . פי' מורה הנבוכים לר' גרשון עם העתקת מלות קשות בל"ח : כ"י רח"ם № 424 . [ובקדמתו כתב שים לו עוד ספרים , ומס : דבר הלכה . בדי שלחן על ש"ע . חיקור דין שו"ת . דבר תורה עה"פ . מאמר אסתר על מ"ח . דבר הגדה על הגדת פסח . בליצת עיקרים על י"ג עיקרים ולקוטים על תנ"ך . וס' דרשות] .

788. **מורה דרך** . ה"ר מרדכי חיים ב"ר אשר זעליגסבערג . מוסר המכל וירחת ה' בק"כ פרקים עם ל"ח והוח ח"ד לספרו מקור חיים, עיין זה . (ועיין ג"כ עיר מקלט, שדה חיים) : רעדלהיים , תר"ז , 8° .

789. **מורה דרך** . ה"ר שמואל דעטמאלד . ללמד תלמיד קריאת שפת עבר ומבטא המותיות וכו' : ווין , 1815 , 8° .

790. [**מורה דרך**] למסירת הבריאות נרפואה : כ"י מינכען № 246/16 .

791. **מורה דרך** . הוא כעין ס' תוך קטן ללמוד תלמידים עם בהמ"ז וק"ש ותפ"ד עם עבדי פייזי: ווילנא , תר"ח . שם , תרי"א . ווארשא , 1849 , 12° . ו"ז כ"פ .

792. **מורה התאים** . (עיין יורה חטאים) .

793. **מורה חסד** . (עיין מורה המורה) .

794. **מורה הלשון** . ה"ר חיים צבי לערנער. מחיב מדם נדקדוק לה"ק: לייפציג, תרי"ם, 8°.

795. **מורה המורה**. ה"ר אברהם אבולעפיא הכפרדי . פי' ע"ס מורה נבוכים להרמב"ם ע"ד הקבלה . (עיין נהקדמת ר"י מיוטו לפירושו ע"ס מערכת האלהות) . ונרחם שהוא ס' סודות המורה סגמנת בכ"י לייפציג 39 № וכו ג' תלקים נסס מורה צדק , מורה חסד , מורה משפט . ומנמנת ג"כ בכ"י מינכען ג' פעמים № 32, et 55/2, זה נחות סמ"ך כי נסס התכתי) .

796. **מורה המורה** . ה"ר ש"ט ב"ר יוסף ן' פלקירא. נחור ע"ס מורה נבוכים ע"פ דעות הפילוסופים הקדמונים ונסופו קצת תקונים להעתקת ר"ם תבון (ונסופו נחור כל פרק ופרק בקיצור): פרעסבורג, 1837 , 8° .

797. **מורה מקום למאמרי חש"כ**. כ"י רד"א № 800, q . (ועיין ג"כ מראה מקום) .

798. **מורה משפט** . (עיין מורה המורה לעיל) .

799. **מורה נבוכי הזמן** . ה"ר נחמן קראכמאל . ס' מורה למונה לרופא ומלמד חכמת יסרחל : לעמבערג , 1851 , 4° . שם , תרכ"ג , 8° .

800. **מורה נבוכים** . מיבר רבינו משה בן מיימון (הרמב"ם) ז"ל בל' עברי והעתיקו ה"ר שמואל ב"ר יהודה אבן תבון ללשון עברי. הוא הספר הנכבד במעלה על כל ספרי החקירה בחלקיהם הנמצאים עד עתה בידינו וכו ג' חלקים : ח"א , נחור כל שהופי הסמות בלה"ק לנמל דעות הדומים כל פסוק לעורתו בחלקי הסס יח' ומנאיים את הכורח לדמות תורה ליונרה ח"ו ומחרי חקירות בהרחקת הנשמיות ומופתים על מציאותו יח' . ח"ב , הקדמות ומופתים על מציאותו יח' ומחדושו וכחיות על חדום העולם וכו' . ח"ג , עניני מעשה מרכבה ומעשה בראשית ומהות הנבואה ועניני ס' חיוב נדעות הסנמה ועטמי המלות. ובראשו מכתב לתלמידו ה"ר יוסף בר יהודה ן' עקנין ופתיחה והקדמה יקרה: חמו"ר (לפני שנת ר"מ . פיזרו מ"ב דף ב"ה) 4° . ליסבונה , רנ"ז (די רוסי , ואולי חמו"ר) 2° . ד"י , חש"ר (רע"א ?) , 4° .

801. **מורה נבוכים** הל"ל עם פי' ה"ר שם טוב ב"ר יוסף בן ש"ט ופי' האפדי לה"ר יצחק ב"ר משה הלוי המכונה פריפוט דוראן ובראשו כללי פרקי המורה לה"ר יהודה אלחריזי ופי' המלות הזרות כסדר מ"ב להמעתיק הר"ש אבן תבון הל"ל ומפתח הפסוקים כסדר תל"ך : ד"י , שי"א , 2° .

802. **מורה נבוכים** הל"ל עם ג' פירושים הל"ל וכל שלמי וספות כל"ל ועם פי' ה"ר אשר ב"ר אברהם המכונה בונאן קרשקש ובספו בשור שני קוים המתקבלים ולא נוגעים זה בזה לעולם לה"ר משה ב"ר אברהם פרובינצאלו: סביוניטה, שי"ג, 2°. עוד כל"ל בלי בשור שני קוים הל"ל: יעסניץ, חק"ב, 2°. לעמבערג, 6—1855, 4°.

803. **מורה נבוכים** הל"ל עם פי' ה"ר משה נרבוני ופי' גבעת המורה להר' שלמה ב"ר יהושע מיימון על ח"ת לבד: ברלין, תקנ"א, 4°. וח"ב וג' מבואר ע"י ה"ר יצחק הלוי איש סטנוב עם תוס' שמוייס בפי' המלות הזרות: ברלין, תקנ"א—נ"ו, 4°. וכולם ביחד: ווין, 1828. זולצבאך, תקפ"ח, 4°.

804. **מורה נבוכים** הל"ל עם פי' אברבנאל. (עיין פי' ע"ם מו"נ לאברבנאל).

805. **מורה נבוכים** הל"ל ח"ת עם תרגום קל בלשון מסנה ע"י ה"ר מנחם מענדיל לעווין מסטנוב עד סוף פ' ע"ב ועד תשלום המ"ת עם פי' האפודי בלי תרגום: זאלקווא, 1829, 4°.

806. **מורה נבוכים** הל"ל ח"ת עם ח"ת ובשור מספיק ע"י ה"ר רפאל ב"ר יעקב פירשטענטהאל: קראטאשין, 1839, 8°.

807. **מורה נבוכים** הל"ל ח"ג עם ח"ת והערות ע"י ה"ר שמעון שייער: פפד"בן, 1838, 8°.

808. **מורה נבוכים** הל"ל מסתקת ה"ר יהודה אלחריזי נדפס מכ"י עם הערות ה"ר שמעון שייער הל"ל, ח"ת: לונדון, תרי"א, 8°.

809. **מורה נבוכים** הל"ל נעתק ע"י ה"ר מתתי' קרטין בתרוזות, כ"י: (ש"י).

810. **מורה נבוכים החדש**. כולל ג' ספרי שפינוזה לפי העתקת הנפתלי, עם תולדות חייו מאת ה"ר שלמה ראבין, ב"ח: ווין, תרט"ז, 8°.

811. **מורה צדק**. ה"ר יעקב ב"ר יהודה משקלאוו. מי' על דיני בניעת הפת בפ"ע ח"ח: שקלאוו, תקמ"ג, 4°.
[ג"ח על הל' ברכת המזון ועכו"ם ושו"ת על כל ד' טוריס ע"פ בהקדמת בנו הל"ל ובשלחן ערוך ח"י].

812. **מורה צדק**. ה"ר מיכאל ב"ר משה הכהן וה"ר אברהם שמואל מסופיאה. לקוטי חי' דיוקים על ש"ע ח"מ ומ"מ מועתק כל דין גם בתשובות מהריו"ש ושלחי פוסקים ותשובות וספרי כ"י. הכל מעתק בתוך בגליון הטור להר"י יצחק ברקי (עיין שג"ב מ' ע"ג ושם"ג שני ח"ב במקומו): שאלוניקי, תוד"ה, 4°.

813. **מורה צדק**. ה"ר צדוק ב"ר אשר. מנין המצות בסדר הרמב"ם עם מפורת הפ"ם מכל מצות, הועתק מפ' עבודת הלוי: ד"א, תקכ"ח, 8°.

814. **מורה צדק**. ה"ר שלמה ב"ר אליעזר הלוי. מ"מ הפסוקים על כל מקום שנדפס עליהם בגמרא ומנדות בסדר תנ"ך: קונשטנטינא, חש"ד (?). לובלין, חש"ר (?), 4°. ובתוס' ב"י בתוך שנות ח"ת מספרו עבודת הלוי, עיין זה.

815. **מורה צדק**. (עי' מורה המורה, עבודת הלוי).

816. **מורה לצדקה**. (עיין פי' אברבנאל ע"ם המו"נ).

817. **המורה לצדקה**. ה"ר אברהם בוכנר. קלח בעמי מצות להרמב"ם במו"ל ח"ג עם בשור: ווארשא, תקצ"ח, 8°.

818. **המורה לצדקה**. (עיין יורה דעה).

819. **מורי עם בשמי**. ה"ר יהונתן אייבשיץ. פסמים עה"ת ועל הגליון מי' הל' יצחק אייזיק ב"ר בתריאל טרויב מקידאן, כ"י: (שי"ג).

820. **מורשה קהלת יעקב**. (עיין מרגליות טובות).

821. **מושיע חוסים**. ה"ר אברהם יגל ממונציליציי. תפלות על תרופת הדבר ר"ל עם סדר פיוסי הקערת לה"ר יוסף מרזינטו: ד"א, שמ"ז, שם, שס"ד, 8°. פראג, שס"ב, 4°.

822. **מושיע חוסים** הל"ל בכל הל"ל עם ל"ת: פראג, תע"ג, 8°. (פיוסי ח"ב דקי"ו).

823. **מושיע חוסים**. ה"ר משה דור ואלי. פי' על שמואל ויסעיס: כ"י יוא"ל. אולי הוא פי' ע"פ סוד, כי בשור הרמ"ד ואלי עליהם נמצא לו בכ"י ז"ז. (עיין באור בשות ב').

824. **מושיע חוסים**. (עיין תורת חסד).

825. **מושעות אל**. ה"ר יוסף ב"ר אברהם כהן מבני רומניא מקורפו. פי' על הוספתות כמנהג ק"ק רומניא: קורוגישמי, ישמח"ו. ד"ו, ישמח"ו, 4°. ומצאתי בהקדמת תכונו טעם למוסף תקנת שבת שהדפיסו לחשנוך בכפר קורוגישמי הסמוך לקונסטנטינא ולא יכר הדפוס בעיניו כי היו האותות מטושטשות והוכרך לצאת שנית מחדש להדפיסו שנית בווינייציא ונדפס שנית בשנה הבאה. (ובעדבער ע' 483 כ' קורגישמי, ישמ"ח, 4°.!).

826. **מות אדם**. ה"ר צבי בן דוד מליטשקויא. מליצה בדרך שיר ומחה על מות אדה"ר

נעתקה מסיר תשבחי להמסורר קלאָפשטאָק: פראג, תקע"ז, °8.

827. **מותר הפסח**. (עיין קרבן פסח).

828. **מזבח אבנים**. ה"ר שלמה קלוגר מבראדי. על ה' קדושין: (שי"ג).

829. **מזבח אדמה**. ה"ר מיוחס ב"ר שמואל. חי' דיוקים על כל ד' ס"ע וכסופו לקוטים על ס"ע מה"ע ודרוש, וחמ"ז הנפת. בבורים קלח חי' ס"ם ולשומות הרמ"ס וקונט' מחלוקת תשובות ודיני רבית להסמ"ע וכסופו קלח דיוקים ופלפול ומפתח: שאלוניקי, לשאר"ו, °2.

830. **מזבח הזהב**. ה"ר שלמה ב"ר מרדכי. מעיני קטרת והדלקת נרות ותפלות בזמן המנחה ב"מ: באסיליא, שס"ב, °4.

831. **מזבח הזהב**. ה"ר שם טוב מלונדון. קלח סו"ת בתחקר וקבלה: ד"ו, ה"ר (?), °4.

832. **מזבח חדש**. ה"ר אלכסנדר סענדר בה"ר נח. חי' על סיעת מדש: ברעסלויא, חש"ד (תרי"ז. ובספרמה מצמת) תרי"ם, °4.

833. **מזבח יעקב**. ה"ר יעקב קאפיל ב"ר צבי הירש מרגליות. מוסר ודרוש ובתורי תגדות. גלוה לו מראות יעקב בתור על דבור תגבי ולח מחמוד: ד"ו, תכ"ב, °4. שם, תנ"ד, °8.

834. **מזבח כפרה**. ה"ר יעקב בר"א פיתוסי. חי' הרמב"ן על מס' חולין וסיטה מקובלת על מס' זבחים ובכורות וקלח מס' מחות וכסופו ס' רנו ליעקב חי' ולקוטים על מס' חולין ותמורה וקלח הגהות לתרי מסכתות וסוגיות ומתרי דקדות: ליוורנו, תק"ע, °2.

835. **מזבח כפרה**. ה"ר יעקב פארדו. נדפס. עיין תג"י י' סי' רכ"ז.

836. **מזבח כפרה**. לתמוד בתמרת החדש: ליוורנו, ואשמרג"ה, °8.

837. **מזבח העולה**. (עיין תורת זבח).

838. **מזון המכתב**. לכלכל דברים בתפקח ההלכה עם כתה תגרות ומליצות בסופו: כ"י רח"ם № 429. (וע"ע בליטבל. וס' דוקטס על רמב"ג).

839. **ס' המזונות לאבו מעראון אבד אלמאליק אבן צוהר**. על מזונות המדס ומיכוחס והמיניס המוזכים בעתס ועל כתה מיני רפואות ז"ז, נעתק לע"ע ע"י . . . ב"ר אליעזר: כ"י מינכען № 220.

840. **ס' מזוקק**. מיכרו עומר בן מחמד מצגמאן הישמעאלי ונעתק לעברי ע"י ה"ר משה היוני בב"ר אליה. קלוד מחכמת התכוזה ונחלק להקדמה וב' חלקים וכל חלק לשערים וכו'. לחיתיו בכ"י מלוכר ספרי רי"ו ותחרי הקדמת המעתיק הקלרה מתחיל הספר ו"ל: "תחר עומר בן ממחד מצגמאן, תחרי הסבת והתהלה לאל ית' והסודתה לנביחים ע"ה תבר נתן לנס מחכמתו הוחלתי לעסות קלוד מחכמת התכוזה תודיע בו כללים רבים עד שלח יהיה תסר מלומה מן התכמה הזאת, וקראתי שם הס' מזוקק לפי שהוא מוקק שבעתים ותלקיחו להקדמה ולשני תלקים" וכו' וכו'.

841. **מזור ותרופה**. ה"ר אברהם בר"י שטערן. על המחנחלים בעון תזון ונחלק לשנים: ח"ח בעיני המחלה וספוריס מספרי רופחים גדולים וח"ב בדפוסות הנחחזים בס: ברלין, תקע"ז. ווארשא, תרי"ז, °8.

842. **מזבח הרבים**. בחורי מחמרי זהב ותקוניס ומחמריס על התורה והידות וזהירות. תובר בחנטופה שנת שס"ג, ובו ז' חלקים: כ"י רד"א № 899, F.

843. **מזכיר**. (עיין מזכרת אברהם).

844. **המזכיר**. (עיין בחינת עולם, זכר רב).

845. **מזכרת**. ה"ר מרדכי בה"ר אריה ליב לעווינשטאם. דרוש הספד ביוס הציד מלבת תבן על קבר תסתו התתה עליו: ברעסלויא, תקצ"ו, °8.

846. **מזכרת אברהם**. ה"ר אברהם אורי בייביש ליסא. לקוטים רבים מספריס שונים בסדר מערכות וכל מערכה ג' חלקים: ח"ח דברי דרוש וקלח שמו מטרה. ח"ב, דברי תורה ומצות וקלח לו מזכיר. וח"ג דברי ציר ומליצה וקלח ע"ד התורה (דרתמתטים) וקלח בכללו מוגמר הבא לתחר הסעודה ושמו הספרטי טדי. ולח ראיתי לח בשורת הספר ומודעה ומצוח הס' עס קלח הסכמות משנת תקצ"ג: ברלין, חש"ד, °8.

847. **מזכרת אהבה**. ציר לחגבת בית־החולים מלח ה"ל דוב בער שווייטצער ועתק לע"ח ע"י ה' ר. י. פֿירשטענטהאל: ברעסלויא, 1841, °4.

848. **מזכרת הגטין**. נכתב ע"י ר' מאיר בן אברהם שוואב (בוניציאה ?). כ"י רלח הרמב"ם בית פעלזען שנת תרכ"ז.

849. **מזכרת יש"ר**. ה"ר יצחק שמואל ריגיו. זכרון כל ספריו וכל מעשה ידיו בחבוריס ומכתבים מיום היותו לחים מובר מבוריס עד מלחת לו ס"ה שנה (ב' חלוד תר"ם), וכסופו מכתב ע"ד תכמת הנקרה: ווין, 1849, °8.

850. **מזכרת הלמוד**. ה"ר אברהם חי ריגיו (אבי יש"ר הנ"ל). הקדמות יקרות וחדושים, כ"י: (יוסנלים מ"ח דף פ"ח).

851. **מזל טוב.** פי׳ עה״ת. מזמירו הרב נרכי יוסף ח״ח סי׳ תרפ״ו מות כ׳: (זל״נ מ׳ פי׳ למ״ד).

852. **מזל שעה.** ה״ר שלמה ב״ר יהודה הכהן. על מקצת ח״ג להרמב״ם וקצת דרושים: שאלוניקי, תקע״ב, 2°.

853. **ס׳ המזלות** להראב״ע על מערכת הכוכבים ומחברת המזלות וכתס לשנות לת מערכת התולדות וכו׳. מוכח בפי׳ אהל יוסף על הרמב״ע עה״ת ריש פ׳ כי תשא, ע״ש.

854. **ס׳ המזלות.** (עיין צפנת פענח).

855. **מזמור לדוד.** ה״ר דוד פארדו. חי׳ ע״ס פירות גנוסר, וכתופו תשובה לה״ר יצחק בנו וחי׳ המגיה ה״ר דוד ב״ר אברהם פינסי נכדו המו״ל: ליוורנו, ר״ב שלו״ם, 4°.

856. **מזמור לדוד.** (עיין בן זקונים).

857. **מזמור שיר לבאנאפארט** מחרי הגיל ה׳ לחתו ג׳ פעמים מיד מנקבי נפשו. חובר בל׳ ליטיין ונעתק בל׳ נרפת ול״ת ע״י שאללער, ונעתק ללה״ק ע״י ה״ר ליפמאן ב״ר משה ש״ו בישענטהאל: שטראסבורג, תקס״ב, 8°.

858. **מזמור שיר** חנכת בהכ״נ בעמדין לה״ר אברהם לעווינשטאם עס ת״ת: הנובר, 1836, 8°.

859. **מזמור שיר ידידות** ונעות השיר לה״ר יוסף ברוך אורבינו: מנטובה, תי״מ, 12°.

860. **מזמור שיר** על יוס הולדת הקיסר נאפוליון עס ל׳ נרפת: פאריס, תקס״ו, 8°.

861. **מזמור שיר התחדש הבית.** סדר חנוכת בהכ״נ בליידען, עס ל׳ הולנדי: ד״א, 1858, 8°.

862. **מזמור שיר** ליוס נכתר נאפוליון לקיסר לר׳ יעקב מאיר עס ל׳ נרפת לר׳ מיכל בעזר: פאריז, 1804, 8°.

863. **מזמור שיר** ליוס השנת. ה״ר מאיר ב״ר שמואל משערבשין. שיר בל׳ לרמי לזמר בהכנסת כלה: ד״ו, שצ״ש, 8°. עוד בכ״ל עס ל״ת לר׳ גומפיל מווין: ד״א, תי״ד, 8°.

864. **מזמור לתודה.** ה״ר דוד מילדולה. שיר להודות לה׳ ולכבוד השר ר״מ מונטיפיורי: לונדון, חש״ד, 8°.

865. **מזמור לתודה.** ה״ר דוד ב״ר מנחם הכהן. ספורי מעשיות המורה עד פ׳ משפטים וחתם מגלות בחרוזות בל״ת: ד״א, קר״ש. הענא, תע״ז, 4°.

866. **מזמור לתודה.** ה״ר יהודה בן יונה ייטליש. שיר תודה לה׳ על השובע לחרי הרעב עס ת״ת: פראג, תקע״ז, 8°.

867. **מזמור לתודה.** ה״ר יעקב מאיר מבערצהיים. שיר ליוס נכתר נאפוליון לקיסר בחיפליח עס ל׳ נרפת לה״ר מיכל בעזר: פאריז, 1805, 4°.

868. **מזמור לתודה.** ה״ר ל. ה. לאוועגשטיין. שיר תהלה לכבוד השר ר׳ משה מונטיפיורי בשובו מדמשק: ספר״מ, תר״א, 8°.

869. **מזמור לתודה.** ה״ר שמואל ב״ר יצחק אריפול. בלור ופשטים על חמיש לפי וט״ו שירי המעלות בתהלים: ד״ו, כרוכי״ם. פראג, של״ם, 4°. ונדפס גם במקראות קהלת משה. (עיין תורה).

870. **מזמור לתודה.** (עיין בן זקונים).

871. **מזמורי תהלים.** ה״ר ברוך אויערבאך. מזמורים ושירים מיועדים לשירי תלמידי חכמת ת״ת בברלין: ברלין, תקצ״ה, 8°.

872. **מזמרות בסף.** ה״ר יוסף אבן כספי. פי׳ על תהלים. (עיין בס׳ קבוצת כסף שלו הנדפס בדפ״ע ג׳ שלי).

873. **מזרח שמש** קבלה לה״ר משה דוד ואלי: כ״י, וואל״ל.

874. **מזרחי.** ה״ר אליהו ב״ר אברהם מזרחי. פי׳ לחוך על פירש״י עה״ת: ד״ו, רפ״ז. שם, ש״ה. שם, של״ד. קראקא, שנ״ה. ד״א, בעת״ו. זאלקווא, תקי״ד. פיורדא, תקכ״ג, 2°. עוד ובגליון ועל שולי ס׳ נחלת יעקב בלוחי רש״י עה״ת לה״ר יעקב בה״ר בנימין אהרן שאלנעק: קונשטנטינא, תפ״ו, 2°.

875. **מזרחי מערבי.** ה״ר אברהם שטערן ב״ר מאיר חיים. קלור ס׳ המזרחי עה״ת בשם מזרחי וקצת יסודים ועטשים על קושיות וקצת השמטות בשם מערבי: פראג, תקנ״ג, 4°.

876. **מזרק כסף.** ר״י אבן כספי הנ״ל. בלור כל הלוגע למעשה ברחשים מן התורה ומכל הנביאים. עי׳ בספרו קבוצת כסף בדפ״ע ג׳ שלי.

877. **מזרק כסף.** ה״ר לוי ב״ר אברהם בן חיים. שיר מוסר לבנו ביום חתונתו ע״ד שיר קערת כסף לר׳ יוסף החזוני: כ״י בוואטיקאן № 171. (נונץ גל״ל דף תפ״ח).

878. **מחברות איתיאל.** ה״ר יהודה ב״ר שלמה אלחריזי. העתק מחוכח מס׳ כתאב אלמקאמאת, ס׳ המחברות בל׳ ערבי להחכם הכלכן הערבי הַרִירי מבצרה (ונשתנה שמו

כפי קנת תכמיס ובספכמות ע"ס סתחכמוני ד"ת לקרות לו כ' איתיאל העיריי, ע"ס) . ומחמשים מחברותיו נמצאו עוד כ"ז מהם בת' מכ"י פאריז . . . №. ואחת מהנה היא הסליחות הנקראת מחברת הזהובים הדפיס החכם סילוו' די זחבי בספרו Les Séances de Hariri דף י"ת וכו': פאריס, 1822, 4°. ומשם לוקחה ונדפסה שנית ע"י ר"ל דוקעס בספרו עהרעזיילען פ' דעגקשטייגע וכו': ווין, 1837, 8°. וכמעשהו ממנו חיבר ר"י אלחריזי הכ"ל את ספרו התחכמוני, עיין זה .

879. **מחברות המשרתים.** כן נקרא ס' העולם להראב"ע בכ"י רח"ס 430 №, ע"ש .

880. **מחברות עמנואל** . ה"ר עמנואל ב"ר שלמה מרומא . כ"ח מחברות לו פרקים במליצה תרוזות ושירים שקולים על נושאים שונים להרמות כח לה"ק כי לא יבצר ממנה לבמת ולדבר גם על נושאים קשים ושרים בלשון נחה ותרוזים ושיריס : ברישה, רנ"ב . קונשטנטינה, רצ"ה . ברלין, תקנ"ו, 4° .

881. **מחברת** נימת המשית לה"ר דוד פראנקו מינדים : כ"י מהרש"ד .

882. **מחברת** על שרשי לה"ק נקצרה ונאסר קנת מלות לחרמיות ולפעמים גם פתרון השרשים בל"ת: כ"י המבורג 92 №. (נוען גת"ל דף ק"כ).

883. **מחברת בן אשר** . ה"ר אהרן ב"ר משה בן אשר ממקום מעזיה הנקרא טבריה. על התותיות והנקודות והטעמים והמסרות וכללי דקדוק וכדומה, וממנו הוכח ונדפס קנת במקדמות גדולות (עיין תורה), וקנת גס ז"ז . (ועיין קונטרס המסרות) .

884. **מחברת הדקדוק** והסניון והמליצה לרמ"ח לוצאטו . כ"י . (ועיין פירשם מ"ב דף כ"ם) .

885. **מחברת הזהובים** . (עיין מחברות איתיאל לעיל) .

886. **מחברת הטנא** לר' אחיטוב הרופא ממדינת פלרם . ס' מוסר קטן . כ"י לונדון בגליון ס' מוהר נטופים : (תום' עק"ד תכ"ט דף תקי"ם) .

887. **מחברת מנחם** . ה"ר מנחם בן סרוק הספרדי . הוא הספר הראשון אשר חיבר על שרשי לה"ק וכל מלות התרמיות בדניאל ועזרא . נדפס עתה ראשונה ע"פ תמשה כ"י שונים נתום' מ"מ ופי' קצר ושם תולדות הממבר ושמרי תקיעות ע"י ה"ר צבי הירש פיליפאווסקי : לונדון, תדי"ר, 8° .

888. **מחברת** נמשפטי העולם להראב"ע על מערכת הגלגלים ומשפטי הכוכבים, וכו' . מוכח בפי' אהל יוסף על הרמב"ע עה"ת פ' נח פ' כי לימים עוד שבעה וגו', ומולי הוא ס' העולם שלו, עיין זה .

889. **מחברת עלי בן יהודה הנזיר** בדקדוק . מזכיר הרד"ק כמבואר ד"ו קטן דק"ת ע"ב ע"ב . וכתב החכם כ"ת נייגעבר נתו"ע כ' דק"ת וז"ל : את זכר עלי בן יהודה הנזיר לא מצאתו יותר, לך מדבריו יאבר כאשר הרד"ק בחברתו שמענו כי היה מחכמי ת"י וידע את קריאת חכמי טבריה חכמיה וגשיא ושפה יאבר הבדילו בין היא דגושה ורפה וכו', והנה לבי אומר לי כי עלי בן יהודה הנזיר הזה הוא החיא הנמצא בס' יאבול הכופר לר' יהודה הדסי הקראי (פ' רכ"ז אות מ') על דיני יהושפ בשם יהודה בן עלן הטבריי, ומלת עלן נראה ע"פ במקום עלי ונחלף שם בהא והבן אז במבואר אז בחבול הכופר, וכ"י הדסי כ' עוד שם (פ' קע"ג אות ט' דש"ע ע"כ) וכו' וז"ל יאבר בירחא טבריי המדקדק בספרו מאור עינים ני"ת ע"כ, ואין ספק כי הוא הוא ושמענו גם את שם מחברתו יאבר הנזיר הרד"ק, ומי יודע אם הס' הזה הוא מאור עינים ליהודה בן עלי הטבריי הוא עלי בן יהודה הנזיר אינהו הס' אור עינים יאבר רמז עליו הרמב"ע בהקדמתו לפירושו עה"ת בדרך הרציעית בתוך ספרי הדקדוק יאבר חיברו חכמי יון ואדום ויצא לו יד ושם בכל ס' ולקח טוב לר' טוביה בן אלעזר . יהי מס ! לא ראיתי להכחיד השערה זאת תחת לשוני והחוקרים יפשטו, עכ"ל .

890. **מחברת הערוך** . ה"ר שלמה ב"ר אברהם הידוע ן' פרחון . על יסודי לה"ק ושרשי המלות בחלק ונחלק לשנים : ח"ת, כללי דקדוק הלשון, וח"ב שרשי לה"ק בסדר ת"ב והוראותיהם . תוכר שנת ד"ת תחקק"ת והובאת עתה לחשובה לביה"ד עם תום' הערוך ע"י ה"ר שלמה זלמן בן ידידיה גאטליב ן' כוכב טוב (שטערן). ובראשו מאמר גדול מקורות מהלך דקדוק לה"ק והחפשטות למודה להג"מ שוי"ר: פרעסבורג, תר"ר, 4° .

891. **מחברת פורים** ומחברת הזקנות . (עיין מחברת התופת והעדן) .

892. **מחברת הקדש** . הוא ס' הכוונות להאריז"ל לשבתות וי"ח וחגים ומועדים, נוסף עליהם כל פרטי הכוונות שלא נמצאו בס' פרי ע"ח והובאו בס' משנת חסידים בקצור ומצוחצים פה בהחבה וגם בדרוש דרך רמז למהרח"ו ותוספות מרובה מעניינים נפלאים למהר"ן שפירא ולהרמ"ע : קאריץ, תקמ"ג, 4° .

893. **מחברת הראיטי**. (עיין מקדש מעט).

894. **מחברת התפת והעדן**. היא המחברת המתרגמת מס' מחברות עמנואל הנ"ל: פראג, שי"ח (וי"ת: חמו"ר מו שע"ב. עיין רד"ח 0, 393 N ואוצר נח"ע דף רל"ט). ספר"מ, תע"ג, °8. (ועיין עיניי גן עדן וגיהנם).

895. **מחברת התפת והעדן** הנ"ל בתוספת מחברת פורים ומחברת הזקנות ממחברות הנ"ל: ברלין, תקל"ח, °8. (ודלא כפירסט ח"ב דף נ"ב: ספר"מ). ומחברת התפת והעדן הנ"ל לבדה עם קצת תוס' נדפסה בל"ח בשם עמנואל: ווילנא, חש"ר, °8.

896. **מחדש חדשים**. ה"ר רפאל ב"ר שמואל שאמי. לוח מסודר על מלעיס שנה מצוה תמ"ה—נ"ס: ד"ו, חש"ר, °8.

897. **מחולת המחנים**. ה"ר ישראל דוד ב"ר מרדכי . . . הנקרא דוד סערעד (בע"ס חזון למועד על הל' קה"ח וי"ט שני) מרגליות יפה. לחזק מנהגי ישראל ולבער מקור מוצאם ומקומם בדרך קו"ת: פרעסבורג, אהרי"ח, °8.

898. **מחוצה**. (עיין ברייתא).

899. **מחוקק יהודה**. ה"ר יהודה ליב ב"ר ישראל אויערבאך. מי' דינים על הל' פסח ונפרד לשנים: א) חקי עולם מי' דינים בקצור ממחרונים ושו"ת. ב) חקי דעת פלפולים בהלכות: לבוב, תקנ"ב, °2.

900. **ס' המחזה**. ה"ר אברהם בהרא"ל ליכטשטיין. תוכחת מוסר בחליפה עם בחור. ח"ב: ווילנא, תקע"ז, °8.

901. **מחזה אברהם**. ה"ר אברהם ב"ר יהודה די בוטון. שו"ת ודעות, וגם קצת ענינים לה"ר יהודה בנו: שאלוניקי, תקנ"ה, °2. (קע"ע דפין. רמי"ג).

902. **מחזה אברהם**. ה"ר אברהם אבלי רוזאנוס מ"מ דמינסק. ס' מוסר. הוגה ונסדר ע"י נכדיו: ווילנא, ברכ"ת, °4.

903. **מחזה אברהם**. (עיין מאמר אברהם, תורה בשם מקראי קדש).

904. **מחזה מול מחזה**. ה"ר אייזיק מאיר דיק. ספור מהלך הליכות ימינו לימי הנעוריים בפוריס: ווארשא, הרכ"א, °8.

905. **מחזה שדי**. ה"ר אברהם ברש"ט ביבאגו. מזכירו בספרו דרך אבונה דף ק"ד ע"ד ע"ם.

906. **מחזה שדי**. השר דון יצחק אברבנאל. על עניני הגבולה וסוגיה ומיניה. התחיל לחבר ונמלך ממנו ועשה במקומו ס' להקת הנביאים כמ"ש בתשובתו לר"ם הכהן, ע"ם.

907. **מחזה השיר**. ה"ר אברהם ב"ר אריה יהודה ליב שי"ק. פי' על שיה"ש ונדפס עמו: ווארשא, ת"ר, °8.

908. **מחזור**. הוא שם הכללי לקובץ סדר התפלות והפיוטים לימים נוראים וכנלים וקצת שבחות השנה ונכלל בו רוב סדר התפלות וסדר היומרות (עיין יוצרות, תפלה), ונקרא כן לפי שמחזר תלילה שנה שנה. והנה נמלא בו מינים רבים ושונים לפי מנהג כל מדינה ומדינה עיר ועיר עדה ועדה, ונדפס פעמים אין מספר לכל מדינה ומדינה כמנהגה ובפרט מנהג אשכנז ופולין וספרד וכו'. גם מובאו עליו פירושים רבים ושונים וגם מאלה נדפסו רובם פעמים רבות. גם נעתק לכל לשון מדינה ומדינה אשר בני ישראל נפוצים בהובם לפי ארח שפת המקום והעמים בדברם ולשונם וגם אלה נדפסו פעמים אין מספר. ואני אין בידי לסדר פה כולם ואף מקצתם כ"א משער המזכירים ונעלים בספרי רושמי ספריהם ונוסף עליהם קצת המפורסמים והנעתקים מחדש וכל אשר ראו עיני.

ונראה לעניות דעתי הקוטנת קצת מיני המחזורים בדפוס וכ"י, ראיתי נכון להעתיק פה קצת מדברי החכם מהרש"ל בספרו מבוא למחזור במנהג בני רומא המובאים ג"כ לעניננו בשאר מדברותיו על ראשי תולדות המחזור ומחלוקותיו וז"ל:

המנהג והמחזור היותר קדמון במנהגי אירופא הוא מנהג רומניא שנקרא כך על שם רומניא (Romania) הלא היא ארץ יוונקיא אשר באירופא והיה נוהג בכל ארץ יון ועכשיו במעט נשאר זכרו. והוא ספר גדול נדפס ג' פעמים: ראשונה בוויניציא בבית דניאל בומבירג ושנית בקושטנטינא בשנת שס"ב וכו' וכו'. וכאשר הדברתי על המחזור הזה כ"ח רגיעי מעמוד ל"ו עד ל"ם. וקו המחזור הזה וכן כל שאר המחזורים לא היו מתחלתם כשאר הס שהם בדפוס, כי בכל דור קבלו תוספת וגרעון ויש בידי חלק ממנו בכ"י ויש בו ענינים שאינם בדפוס. המחזור הזה הניעו כולל כל פיוטי הקליר המצלחים במחזור שאשכנז רק מיעוטם, ובספרד יש בו קצת מפיוטי הקליר שאינם במנהג אשכנז. מאלה הוגרמה ויון שחסרונו שנתפשטו הפיוטים בתיקונים הרומיים ומשם לרומה, ומכמי רומה קבלו קצת מהפיוטים שאר בתי ממנרת ועוד הוסיפו עליהם כהמה וכהמה, גם המחזור הזה הוא כולל בספרים כ"י ענינים רבים שאינם בספרי הדפוס,

המחזור הזה (וגם מחזור רומניה) כולל קרובות לת"כ מסורות מלוקן שבמנהג מסכנז, ואלו ואלו מלאכת הקלירי ומחוש בהן אלעזר בירבי קליר וכו' וכו'.

מחזור בני רומה נדפס לכל שלר מחזורים. כי הדפוס הראשון ממנו היתה התחלתו בחצרי שנת רמ"ו (1485) בעיר (קונה) שונצין והשלמתו בסוף השנה הנ"ל בקונאל מיורי (כ' המקומות שם בלומברדיאה במדינת קרימונה) ע"י המדפיסים המפורסמים בני סונין, ועוד כ' פעמים נדפס אח"כ ע"י המדפיסים הנ"ל ואח"כ נדפס בבולוניא בשנת ש' והיתה השלמתו בערב חג הסוכות ש"א, והוא עם פי' נכבד מלאכת ה"ר יוחנן טריוים ז"ל ולקח לפירושו קבוצא דאבישונא. והפי' הזה לא נדפס עוד פעם אחרת לך המחזור בלא פירוש נדפס כמה פעמים במנטובה ובווניציאה.

סדר התפלה כמנהג בני רומה נדפס מסורנם ליטלקית בכתב חצורי בעיר בולוניא והיתה השלמתו בחצרי שנת בעזר"ך (1538). גם נדפס עם תרגום ליטלקי שלי בעיר ויאונה (ווין) בשנת תקפ"ט ובליוורנו שנת תקצ"ז. המנהג הזה נוהג ברוב קהלות ליטליה וגם בסלוניקי הוא בשני בתי כנסיות ל' נקרא ליטליה ישן ול' נקרא ליטליה חדש. המנהג הזה עיקר שמו „מנהג בני רומה" והוא נקרא ג"כ „מנהג לועז, מנהג לועזים, מנהג ק"ק ליטליאני". ובדפוס מנטובה שנת ת"ך ד' קטן בסוף החלק השני (והרחמן לא נח לידי) מלאתי כתוב „מחזור ליטלי" (יהי שם ה' מבורך לחצר זכני כרחמיו וכרוב חסדיו להגיע אל תכלית מלאכת „המחזור הליטלי" הזה). מחזור ליטלי ובפרט מעיר רומה (חצר משם הלכו למגנצא עם קרלו הגדול ר' קלונימוס ור' משם בנו ושם הפיצו מעינות התורה בחצרנו) נתפשטו המחזור בארצות הנפון, וגם חכמי הנפון הוסיפו בו פיוטים רבים ועזבו קלחם.

מחזור חצרנו יפרד והיה לשלשה לחצים: שנים מהם קיימים עד היום ומפורסמים בכל העולם ונדפסו פעמים רבות ועם פירושים שונים ותוכנמו כמה פעמים, והם מחזור חצרנו ומחזור פיהם ופולין, והשלישי לא נדפס עדיין והוא מנהג נרפת. קלת ממנו נמלא בידי בכ"י ישן מאד, וקלתו נשאר בפיימונטי במנהג הפ"ם (ר"ת אַשְׁכְּנַז סְפָרַד אִטַּלְקִי מִינְהָגִים) שהזכרתי למעלה, ועל מחזור נרפת זה נעשה הפי' כ"י שבידי שהיתה כתיבתו שנת ס"ח לאלף הששי, אבל חבורו היה בזמנים שונים כי היינו מלאכת מחבר אחד וקלת מחלקיו נכתבו בחיי רש"י ז"ל.

רב עמרם גאון שלח סדר תפלה לספרד ואין ידוע אם שלח להם גם הפיוטים שהיו בימיו, ואולי בתו להם מחיטליא ע"י כ' משה וכ' חנוך בנו שבתו לשם מעיר בחרי חצר במלכות נאפולי והפיצו מעינות התורה בספרד זה השע מלות שנה. אבל חכמי ספרד להיותם בין הישמעאלים למדו חכמת יונית וישמעאלית ולא היתה רוחם נוחה בפיוטי הקליר וחבריו ועזבום ועשו להם פיוטים חדשים. וגדולי משוררי ספרד הם ר' יוסף בן אביתור המכונה בן שטנאש (שחבר התלמוד למלך ישמעאל) וכ' שלמה בן יהודה גבירול וכ' יצחק גיאת (שהיה גדול בחכמת התלמוד וגם נבוך במלאכת השיר) וכ' יהודה הלוי (בעל הכוזרי, לא קם כמוהו במשוררי הגלות), וכ' משה אבן עזרא, וראב"ע וכ' אברהם חזן.

פיוטי הספרדים הם מרובים מכל פיוטי שאר ארצות, ואולי כמעט כל מדינה ומדינה מארץ ספרד היה לה מחזור בפני עצמו, ואחר הגירוש עזבו הספרדים רוב פיוטיהם ונשארו בספריהם כ"י. ובסלוניקי ים עד היום קהל קטלוניא וים להם מחזור לר"ה ויוה"כ ד' שאלוניקי (היתה השלמתו ערב יו"כ שנת תנ"ד) ובשער הספר כתוב: מחזור לנוסח ברצילונה מנהג קאטלוניא, והוא כ' דפין לון 4°. וסדר העבודה אשר בו הוא לכ' יוסף בן אביתור. גם ים שם עוד קהל ארחנון וים להם מחזור לר"ה ויוה"כ ד' שאלוניקי שנת תנ"ט ובשער הספר כתוב: מחזור לר"ה ויוה"כ למנהג קה"ק אשר היה מאז ומקדם במלכות ארחנון, והוא קפ"ד דפין לון 4°. (כל זה הודיעני בהגרותיו ידידי החכם היקר הר"ר יהודה נחמה הי"ו מיס סלוניקי). גם בארצן אפריקא ים קהלות המתפללות עדיין בר"ה ויוה"כ במחזור מיוחד להם הכולל פיוטי משוררי ספרד הנ"ל, ונכבר נדפס בווניציא בשנת ת"ח גם בשנת תע"א ס' שפתי רננות והוא במנהג ק"ק טריפולי, ובעיר פיסא נדפס מנהג תוניס (ד' שנים: תקנ"ד), ומנהג אלגזחייר (אלגיר) נדפס בקושטנדינא שנת ת"ק, וכאחרונים שנת אח"כ נדפס בפיסא ועוד נדפס שם פעם שנית בשנת תקנ"ב ואח"כ בליוורנו בשנת תקפ"א. ואני ים בידי מחזור כ"י בארבעה חלקים ול' מהם (ואולי כלם) נכתב בעיר והרחן (Oran), והוא כולל פיוטים רבים ונכבדים הבלתי נמצאים בכל הדפוסים הנזכרים, ואני קורא לו „מחזור והרחן". (ועיין מ"ש עליו בכרם חמד רביעי).

פיוטי המשוררים הספרדים עשו להם שם גדול ונתפשטו בארצות רחוקות ונתקבלו קלת מהם

גם במחזור רומניא ובמחזור בני רומא וקלאבריא נתקבלו נ"כ בין הקרואים והגם נדפסים בסדור בתפלות שלהם (איפאטוריא 1836) . וביותר נתקבלו שירי הספרדים בארץ ליגוריקא הקרובה לספרד ומשם בפרובינצא , ובשאר עדיין מחזור מיוחד למנהג לויניון ומחזור מיוחד למנהג קרפינטראס . ולפי הין בידי אלא מחזור לימים נוראים מנהג לויניון ד' אמ"ד ומחזור לד' צומות ול' פרשיות מנהג קרפינטראס . גם יש בידי מחזור כ"י הדומה ממש לכ"י אחר הנמצא בלוקספורד , וזה האחרון כתוב על גבו מחזור מונפלייר , והמחזורים האלה כוללים מלבד פיוטי הספרדים גם פיוטים רבים מלאכת חכמי ליגנומדוקא עצמם , כגון הרז"ה בעל המחור ואביו ר' יצחק ואחיו ר' ברכיה ור' שלמה בן יצחק ואינו רש"י ז"ל כי רש"י לא היה מותש בן יצחק אלא ברבי יצחק הו בר יצחק , אבל היה תלמיד הרמב"ן (עי' תשו' הרשב"ש סי' תנ"ח ותנ"ו).

וחכם ר' משפחת ברמי עשה פירוש לפיוטי מנהג פרובינצא ולא רחיתיו עד היום , ודע כי הפיוט הקדמון „מלך עליון" חסר במחזור לאשכנז (והם הבתים המתחילים מלך לבדיון) והוא נמצא במחזור לויניון .

מליגנומדוקא ופרובינצא נשתרבבו שירי הספרדים גם לנוסח הפיוטים והרבה מפיוטי הספרדים נתקבלו במנהג נרבונא , והרבה זמירות לליל שבת ולמועדי הספרדי ספרד מלאתי במחזור ויטרי כ"י, ומעט מזעיר מפיוטי הספרדים נתקבלו גם במנהג אשכנז ופולין , ורבינו תם התל בנרבונא לחבר שירים שקולים ע"ד הספרדים (עיין מ"ש בכ"ת ז' מדף ל"ח עד ל"ת) .

בארצות המערב הקרובות לספרד נמשכו הפייטנים גם אחר הגירוש ואולי עד היום , ומגדולי משוררים הרשב"ץ ויוצאי חלציו ומשפחת קנשינו ומשפחת גבישון ור' מענדיל ב"ר אברהם אבי זמרה ועיקר שמו יצחק והיה בשנת ש' . (עכ"ל אד"ל הגאות לעניננו) .

909. **מחזור** . חיבר רבינו תם . כמ"ש הרא"ש והמרדכי בברכות : (שג"א י' ע"ו ע"ב ושם"ג שלי ת"ת בשמו) .

910. **מחזור** . וכו קי"ב פיוטים מיוחסים לר"א הקליר עם פי' ה"ר עזריאל ב"ר משה מייזילש מווינא בשם ערוגות הבשם . כ"י בוואטיקאן 301 № קי"ת דפין מן 2° : (זונץ גי"פ דף שפ"ו הערה b) .

911. **מחזור** מנהג לויניון . (עיין מחזור לעיל ד"ה פיוטי המשוררים וכו') .

912. **מחזור** מנהג איטליאני הו מחזור איטלי . (עיין מחזור לעיל ד"ה סדר התפלה וכו') .

913. **מחזור** מנהג אלגזייר (אלגיר) לכ"ה ויוה"כ : ד"א , תמ"ה , 8° (רד"ת 754, 0 №) . עוד כנ"ל לרגלים ול' פרשיות ולפורים רשמן ושני עם פי' מלות זרות , נדפס כמה פעמים ולאחרונה: ליוורנו, בכל ל"ב ידרשוה"ו (תקס"ג) 8° . ומוסף בזה עוד ס' שבח תורה סדר שבחים והודות לה' על כל הטוב והנסים שעשו להם (ק"ק אלגיר) בעשור לחדש תמוז שת קהל"ת יעקב , קהו להו עוס בעשור וקרו להו שמון בחד עשר לחדש זה עד עולם : ליוורנו , ואחר ימי"ם חבונ"ה (תקס"ג) 8° . (ועי' ג"כ מחזור לעיל ד"ה פיוטי הספרדים וכו') .

914. **מחזור** מנהג אפ"ס . (עיין מחזור לעיל ד"ה מחזור אשכנז וכו') .

915. **מחזור** מנהג מרסיליה לכ"ה ויו"כ: שאלוניקי, תנ"ט , 4° . (ועיין מחזור לעיל ד"ה פיוטי הספרדים וכו') .

916. **מחזור** מנהג אשכנז. כתב בש"ק דף פ"ה וז"ל : כ' בנימין חיבר מחזור אשכנזי ור' יוחנן טריוויש עשה פי' לזה . ובדף ל"ו כתב : ומלאתי שעשה פי' על מחזור לויניאני , ע"כ : (ש"י). ועיין מחזור לעיל ד"ה מחזור בני רומא וכו' מד"ה מחזור אשכנז וכו' . אפס כי עז מ"ש בש"ק כ' בנימין חיבר מחזור אשכנזי ור"י טריוויש עשה פירוש לזה , כי יותר נראה שר' בנימין הוא שהדפיס מחזור אשכנזי בסלוניקי והוא ה"ר בנימין ב"ר מאיר הלוי אשכנזי מסדר ס' ילקוט והיה בימי הרשד"ם (עיין קוה"ד דף כ"ת ע"ת והגה"ה ס' שם) . ור"י טריוויש קדיש מעט לפניו ופירושו נוסף על מחזור בני רומא כמ"ש לעיל .

917. **מחזור** לכל השנה מנהג אשכנז : אויגסבורג , ארצ"ה . מנטובה , שי"ז—כ' . לובלין , שכ"ב , 2° וז"ז .

918. **מחזור** הנ"ל כמנהג אשכנז עם סדר כל התפלות ויוצרות וסליחות מערבית ופרקים והגדה ש"פ ומנהגים לכל השנה ונאות קצת מלות קשות לר' בנימין ב"ר מאיר הלוי נירנבורג (וש"ע מה בין כ"ב כ"מ זה לשלפניו נסי' 916): טהויזין, ש' . סביוניטה, יקרא"ו, 4° . שאלוניקי, ש"ם , 2° וז"ז .

919. **מחזור** הנ"ל כמנהג קצת אשכנז ופולין עם סדר כל התפלות וכל היוצרות ומערבית וסליחות וקינות עם פי' נדרך פרד"ם לה"ר יצחק ב"ר יעקב יוזבל ש"ץ בשם הררת קדש ופי' הקינות הוא לה"ר יוסף איש סניג (עיין קינות) . ועם לקוטי דינים מכל

הפוסקים ומהגיים לכל השנה : ד"ו , שי"ד . שם , שכ"ח . שם , ש"ם , 2° . וז"ו פ"ל .

920. **מחזור** הכ"ל כל"ל ועם פרקי אבות ול"מ ווילמרשדארף , תג"ל , 2° וז"ו פ"ל .

921. **מחזור** הכ"ל מנהג אשכנז לבד עם פי' : ווילמרשדארף , תג"ל , 2° . עוד כל"ל ג' חלקים : זולצבאך, תנ"ט . שם , תס"ט, 2° . וז"ו פ"ל .

922. **מחזור** הכ"ל מנהג אשכנז ופוליו וכו' ומפורש בל"מ מהעתקת ה"ר אשר אנשיל ב"ר יוסף מרדכי מפוזנא (ועיין עליו להלן) : ספר"מ , תמ"ו . שם , ת"נ , 4° . (ר"א , תפ"א . ווילמרשדארף , תפ"ג ?) . וז"ו פ"ל .

923. **מחזור והראן** . (עיין מחזור לעיל ד"ה פיוטי הספרדים וכו') .

924. **מחזור ויטרי**. רבינו שמחה ב"ר שמואל מויטרי (תלמיד רש"י) . נמצא בכ"י יוא"ל ג' כרכים עם הוספות כה וכה מרב יצחק ברבי דורבלו (הוא כ"י מאורכיילו בע"ם המנהל). מהותו הודיע לנו ס"ר שד"ל בכ"מ ג' דף כ'— כ"ג בתוכה ומכאי תערכנו פה בקצרה : כרך א' כולל דיני ק"ש ותפלה . סדר התפלה כמנהג אשכנז בקצת שנויים . דיני שבת ודיני כ"מ . קטור הל' שבת עם' התרומה (אולי הוספת המעתיק הוא או הוצא על תוכו מר"י דורבלו) . ערבית של שבת ובמה מדליקין עם פי' . תפלת שחרית ודיניה ופיוטיה והרכבה מהם בל' תרגום . זמירות על הסלחן , מנחה לשבת , ערבית , ויתן לך , זמירות , ורבות מהן בלתי ידועות לנו . דיני ר"ח והלל , דיני חנוכה וסדר ד' פרשיות . דיני פוריס ומגילה ותפר הגיה , וכתוב עליו : וזה פיוט מסדר תפני כנה"ג (תפר חיזה דף) . דיני תבלות ובין המצרים וח"ב וקינות . (תפר עוד) . עם' ד"ח י' פרקים וס' גן עדן ומלחמות משיח . דיני שו"ב ותח"כ עם' התרומה והל' ע"ז ויין נסך וגיטין . טופסי שטרות ותקנות הקהל . הל' תעניות ותפל ודיני תבלות ולדוק הדין והל' עיבור . דיני פסח ע"ד זימנים מבוארים מביהמ"ד של רש"י ז"ל ופי' ההגדה. (ע"כ כרך א' . כרך ב' כולל) : סדר הגדה ס"פ וגליון פיוסם הכלל (והוא כמעט פירש"י בתפלים) . תפלת יו"ע ודיניה וכפיות העומר . פי' של דברות על פיוט אליהו למימרי (ע"ו דפין) . פ' יחבו מן בחדש השביעי מחורגמת ע"פ תרגום יהונתן עם הקדמה תרוזית בסדר ח"ב . תח"כ ביחת תליחתה למיפק וכו' עד ומליל ה' יח כל שבת פתגמיה וכו' תח"כ הפיוט אליהו למימרי הכ"ל בסדר ח"ב ופיוט תרעה וכו' וע"ם . שחר דיני עשרת ועשי"ת וכ"ה וקנת השובות רש"י וריע"ע ותשובה תרוכה מר"ת בשבת הקרובות ומנוה על תמירתן. תפלת יו"כ והל' סוכה ולולב הושענות ופיוטים לתתן תורה וברתשית ושחרי פיוטי ס"ת . מס' אבות עם פי' יפה ובסוף פ"ח נמצא סדר תנו"ת בשם סדר מקבלי התורה ולומדיה . רשיות למעריבים ומעריבים גם בליל כ"ה וגם בליל פוריס המתחיל "ליל שכוריס הוא זה הלילה" וכתוב ברחשו : "ממעמד ר' מנחם ב"ר אהרן ז"ל" . דיני חתונה ופיוטים ולוחש בתוך בהמ"ז . הלכות נדה ומילה וזמירות למשתה הברית . עניני הולכת התינוק לבית הספר וכו' . דיני ציצית ותפילין ומזוזה והל' ס"ת לכ"ת בתרוזים . פרשיות פתוחות וסתומות ולוחות השירות . ס' תאני דתסיק עלי הכהן מן י"ב תנניס שהקיש יהושע בגלגל (ו' דפין) . תל"ף בי"ת מאותיות גדולות שבתוכה הושתק מכתיבת ריע"ע . ת"ב בנו"כ ומס' סופרים י"ד פרקים ותסר בסוף.פיוטים לפוריס (השייכים לח"ת). מס' כלה והלכות דרכן של ת"ת . מאורות ואופנים ופיוטים שונים . (תסר ליזה דפין) . לוחות הקביעות ודרכיהן ודוגמת משנת דתתקמ"ח ועניני התקופות ודחיות בשתור יחידה . לוח המולדות והתקופות למחזור רס"ד (תחלת התלף השני) , ע"כ . ודלח כש"י תסר לא ידעו ולא פגע ולא נגע בו .

925. **מחזור** לכל השנה כמנהג ווירמייזא:כ"י רח"ם № 445 . עוד כל"ל ונוסף בו מכ"י לחר מנהג תשכנז . נכתב על קלף בתחלת התלף השני : כ"י שם № 444 .

926. **מחזור** כל"ל מנהג טריפולי. (עיין מחזור לעיל ד"ה פיוטי הספרדים וכו' , ועיין שפתי רננות).

927. **מחזור** לימים נוראים ע"פ סדר התריז"ל ג' חלקים : קונשטנטינא , תקכ"ח , 8° . (עיין רח"ם 9—2428 №) .

928. **מחזור** מנהג לועז גם מנהג לועזים . (עיין מחזור לעיל ד"ה סדר התפלה וכו') .

929. **מחזור** לעיל כפור מנהג תשכנז עם תרגום תנגלסיזי ע"י א. אלכסנדר : לונדון , תקמ"ז , 8° . (ועיין תפלה) .

930. **מחזור** מונפלייר . (עיין מחזור לעיל ד"ה פיוטי המשוררים וכו') .

931. **מחזור** מנהג ספרד למועדים וימים נוראים ולתעניות : ד"ו , שע"ר , 8° . ד"א , ת"ב , 16° . שם , תע"ב , 8° . שם , ת"ק , 16° . וז"ו פ"ל ונפנים שונים .

932. **מחזור** מנהג ספרד עפ"י (עם פי' לו על פי ?) חמדת הימים. לר"ה: שאלוניקי, תקל"ט, 4°. (רח"ס 2448 №. ועי' חמדת הימים).

933. **מחזור** כמנהג ספרדים בקוסטנטינא וכו' לכל השנה ג' חלקים: ווין, תק"פ, 8°.

934. **מחזור** הספרדיים עם פי' מהר"ם קורדובירו ע"פ קבלה. (עיין תפלה למשה).

935. **מחזור** מנהג פולין: פראג, רפ"ב, 4°. עוד כל"ל ח"ב לפסח ועצרת: שם, רפ"ט, 4°. עוד כל"ל ח"ג (לר"ה יו"כ וסוכות): שם. רצ"ג—ד', 4°. (ורד"ג F 1022, 2°: ואולי בגליון גדול. כן נזכר גל"ל דף כ"ע—ע"ב ע"ש. לגבי רח"ס 2423, et 2426, №: כי חלקים בכ"ג וח"כ גם רפ"ט וגם רצ"ג—ד' הם לכל השנה ואולי רק בשער מיוחד וק"ל).

936. **מחזור** מנהג פולין לכל השנה עם פי': פראג, ש"ט, 2° (לזכן גל"ל דף רע"ג וע"ם).

937. **מחזור** מנהג פולין עם כוונת הפייטן עם ל"ג עם פי' הדרת קדש. ב"ח: לונדון, חש"ד (חק"ל, ואיזה שעריס נדפסו: הקל"א) שם, תקמ"ה, 4°.

938. **מחזור** מנהג פולין ואיטליה עם פי': פראג, שמ"ו, 2°.

939. **מחזור** לר"ה יו"כ סכות ושבועות עם תרגום אנגלי ע"י ה"ר דוד לעווי, שפה חלקים: לונדון, תקנ"ד, 8°. ולכ"ה: (שניות) שם. חש"ר (1824), 8°. שם, תקצ"ר, 8° וזו"ז.

940. **מחזור** מכל השנה מנהג פולין עם תרגום אנגלי להנ"ל וסוגה ע"י ה"ר יצחק לעווי, שפה חלקים: לונדון, תקס"ז, 8°.

941. **מחזור** מכ"ה עם נוספות רבות לתקון התרגום אנגלי הנ"ל ע"י א. אלכסנדר, שפה חלקים: לונדון, תקס"ז, 8°.

942. **מחזור** לר"ה עם העתקה אנגלית ע"י ה"ר א. אלכסנדר וה"ר אברהם בן דן פראנקעל. ח"ג: לונדון, תקמ"ט, 8°.

943. **מחזור** מנהג פולין פיסס ומעתרין רייסין וליטע ותפלת חול ושבת עם בחור המלות ועם פיוט מעגלי צדק מכל מנהגי מדינות אלו ודינים לכל השנה ועם כל היוצרות עד אחר פסח עם פי' ועם כל הסליחות והפרפיות והפיוטים עם הטעמים: ד"ו, שכ"ח. קראקא, ת"ח, 2°. וז"ז פ"ל.

944. **מחזור** מנהג פולין פיסס ומעתרין עם פי' ה"ל צבי הירש ר' זונדילש: לובלין, של"ט. קראקא, שנ"ז, 2°.

945. **מחזור** כל"ל עם פי' הל"ל ועם סוס' ה"ל נתן שפירא: קראקא, שס"ח, 4°. שם, שע"ו, 2°.

946. **מחזור** כל"ל עם פי' וסוס' הל"ל ועם פי' המלות והמסך הפיוט מאת המדפיס ה"ר משה ב"ר יוסף בצלאל כ"ץ מהוקק: פראג, שע"ג, 2° וז"ז.

947. **מחזור** מנהג פולין וכו' עם פי' וסוס' פי' הל"ל ועם קצת פי' הדרת קדש והוספות רבות ומי' דינים ופיוטים: ר"א הס"ח, 4°. ונדפס עם גם לפני זה וגם ז"ז פ"ל.

948. **מחזור** כל"ל עם פי' ועם קצת פי' מעגלי צדק הל"ל: פראג, ש"פ. ווילמרשדארף, תע"ט, 2° וז"ז.

949. **מחזור** כל"ל עם פי' ובראשו כל סדר התפלות עם פי' המקובל ר' הירץ ש"ץ (עיין תפלות): ווילמרשדארף, תג"ל, 2°. וז"ז פ"ל.

950. **מחזור** מכל השנה עם פי' קדמון וכל הדינים מס' הדרת קדש ומוסף עליהם פי' המסביר לר' יוסף עששא (עשוא? ב"ר קאשמן?) ועם הערות וסוס' נאור להמדפיס ה"ר משה קאשמן ב"ר יוסף ברוך סג"ל נעם מסביר חדש: ד"א, תקכ"ז, 4°. וז"ז פ"ל.

951. **מחזור** מכל השנה כמנהג פולין בל"ת ע"י ר' אביגדור ב"ר משה הנקרא איצמונט ומודע נעם ר' אביגדור סופר מאייזנ-שטאט: קראקא, אש"ל. שם, דש"ן, 2°. וז"ז פ"ל.

952. **מחזור** הל"ל כל"ל עם ל"ת בחבור יפה והמסך הפיוט מלוקט ממסדרים: פראג, שפ"ט. קראקא, ת"ב. פראג, תי"ז. שם, תכ"ג. ווילמ"ר, ת"ל. ד"א, תל"א. ווילמ"ר, תמ"א. פפד"א, תס"ב. פראג, תע"ג, 2°. וז"ז פ"ל.

953. **מחזור** מכל השנה בל"ת העתקת ר' אשר אנשיל ב"ר יוסף מרדכי מפוזנא: פראג, ש"ם, 2°. וז"ז פ"ל. (לזכן גל"ל דף רפ"ת: ר' חלקים לנעם רגליס).

954. **מחזור הפסח**. רבינו שמחה ב"ר שמואל מויטרי. מהלך הכוכבים: (ש"י). ויותר נרחב שהוא קצת ממחזור ויטרי דלעיל לאחר גם עליו כתב הש"י שהוא ממהלך כוכבים ומזלות בעשות, פ"ת.

955. **מחזור** מנהג פפד"מ ושאר קהלות אשכנז ומנהג פולין: האנווא, שפ"ה. פפד"מ תכ"ה. שם, ת"נ, 4°. וז"ז פ"ל.

956. **מחזור** מנהג פרובינצא לר"ה ויו"כ. נכתב בשנת ירמ"ה: כ"י רח"ם 448 №.

957. **מחזור** מנהג צרפת . (עיין מחזור לעיל ד"ה מחזור מנהגי וכו') .

958. **מחזור** מנהג קטאלוניה מסר בשאלוניקי . (עיין מחזור לעיל ד"ה פיוטי הספרדים וכו') .

959. **מחזור** קלבריז . יען מאד מאד : כ"י יה"ש .

960. **מחזור** מנהג קרפינטראן ב' חלקים לימים נוראים וימי התשובה ע"י ה"כ אברהם מוסטיל : ד"א , תצ"ט , 8° .

961. **מחזור** הכ"ל בשלם רגליס וימים נוראים וס' מרכבת נומות ד' חלקים: ד"א , תקכ"ב , 8° .

962. **מחזור** מכל השנה בשם מנהג חדשה עם ל"ת ע"י ה"כ פירשטענטהאל וקונאוו . ג' חלקים : קראטאשין , 1845 , 8° .

963. **מחזור** מכל השנה בשם קרבן אהרן כולל ג' פירושים לה"כ אהרן ב"ר יחיאל מיכל הלוי , והם : א) מטה לוי פירוש מספיק להמשך הפיוט . ב) בית לוי יסוד ושרש כל מלה קשה ומסופקת . ג) מעשה אורג לבאר דבריו בפירושו מטה לוי הכ"ל ולהרחות מקור הפיוט בגמרות ומדרשים וכו' ויתר בחור ושנויי נוסחאות וגי' , ג' חלקים : פלאווישטא , תקפ"ג . שם , תקפ"ו . ווילנא והוראדנא . שם, תקצ"ה. לעמבערג, תקצ"ז, ווילנא, ת"ר. שם, תר"ג. שם, תר"י . שם, חרט"ז, 4° וז"ז .

964. **מחזור** מכל השנה עם בחור מדם בשם קריאי מועד לסף ותיבר ה"כ אורי פייביש ב"ר אריה ליב (בע"ס מדרש מלים וכו') : ברעסלויא , תקס"ה , 4° .

965. **מחזור** לכל השנה בשם קרובות מסודר בשלימות ומדוייק היטב מבחור ומתורגם משכנזית ע"י ה"כ בנימין וואלף ב"ר שמשון היידנהיים עם מבוא הפיוטים והפייטנים כסדר ל"ב ח' חלקים , ולמחזור חג שבועות נלוה עוד חלק עשירי הוא ס' מאמר השכל, עיין זה ומ"ש שם : רעדלהיים , תק"ס—ס"ב , 8° . ומחז ועד עתה נדפס שם עוד כמה וכמה פעמים . ווין (ס' כרכים) תקס"ה (?) , 8°. רעדלהיים, תקע"ח—פ"א, 8°. שם, 1856, 8°.

966. **מחזור** מכל השנה הכ"ל עם בחור ע"י ה"כ משה ישראל בידינגען ועם ל"ת לה"כ . . . ציא , ח' חלקים : מיץ , תקע"ז , 8°.

967. **מחזור** לכל השנה בשם קרובות הכ"ל ככל הכ"ל בחור' בחור וז"ת על קצת פיוטים והת"ת הוא ככתבם בחותות לע"ז.ח' חלקים: הנובר , תקצ"ו—ח' , 8° .

968. **מחזור** לכל השנה הכ"ל מבחור ומתורגם ע"י ה"כ משה ב"ר ישראל ס:"ל לנדא , ח' חלקים : פראג , תקצ"ד , 8° . עוד כ"ל עם ת"ת ככתבם ועם הערות: שם, 7—1846, 8°.

969. **מחזור** לכל השנה כ"ל מתורגם ככתבם ומבואר ע"י ה"כ מאיר סג"ל לעטערים , ט' חלקים : פראג , תר"ה—ר"ח , 8° וז"ז . עוד כ"ל רק עם ת"ת הג"ל לבד ב' חלקים , ת"ח: שם 1851, 8°. וח"כ : שם , 1855, 8°.

970. **מחזור** לכל מועדי השנה בשם ערך התפלות עם העתקה לרפתית ע"י אלחנן דורלאשער : פאריז , 1852 , 8° .

971. **מחזור** לכל מועדי השנה מוגה עם ת"ת ע"י ד"ר מיכאל זאקס , ט' חלקים : ברלין , 6—1855 , 8° .

972. **מחזור** מכל מועדי השנה כסדרם ועם ת"ת ככתבם ע"י מאריטץ פרענקיל : ברלין , 40—1838 , 8° .

973. **מחזור** לכל השנה עם ת"ת ככתבם ע"י ה"ר ירמיה היינעמאנן. ה' חלקים : (לייפציג , 1838 , 8° ?) . ברלין , 41—1840 , 8° .

974. **מחזור למועדי אל** . הוא מחזור לכל השנה לקהל יבנהאל בווין ונאלי קהלות עם ת"ת ע"י ה"ר י. נ. מאננהיימער . ג' חלקים : ווין , 1840 , 8° . שם , . . 18 , 8° . שם , 1859 , 8° .

975. **מחזור למועדי ה'** . עם תרגום אנגלי ע"י ה"ר דוד אהרן די סולא . בשם חלקים: לונדון , 1860 , 8° .

976. **מחזור** לכל השנה עם בחור הר"ו היידנהיים הכ"ל לבד ועם מ"מ מוגה פסוקי שיר היחוד מבין ספרי הקדם לה"ר שלמה לעוויזאהן בשם מראה קדש : ווין , תקע"ו , 2° .

977. **מחזור** לכל השנה עם תרגום הולנדי ע"י ה"ר גבריאל ב"ר יצחק אייזיק פאללאק (נאיתי ג' חלקים ויו"כ ושבת חוה"מ סוכות ושע"ל ופ"ח) : ד"א , תר"א , 8° .

978. **מחזור** מכל השנה מנהג רומא . עיין מחזור לעיל ד"ה מחזור בני רומא וכו' ותמצא מקומות דפוסיו עד שנת ש' . ודפוסיו אח"ז נודעים לי מרבימות שונות . כ"ח : מנשטובה, שי"ז—י"ם , 8° . ד"ו , שמ"ז . שם , שצ"ז , 8° . וז"ז .

979. **מחזור** מנהג רומא הכ"ל עם פי' קמחא דאבישונא לה"ר יוחנן טריוויס : בולוניא , ש'—ש"א, 2° . (ועיין מחזור לעיל ד"ה מחזור בני רומא וכו') .

980. **מחזור** מנהג רומא הכ"ל והפרקים מתורגמים בל' איטליה : ד"ו , תט"ז . שם , תנ"ו (רד"ת № 751, 0) . שם , תס"ו , 8° . וז"ז .

981. **מחזור** מנהג רומניא . (עיין מחזור לעיל ד"ה המנהג והמחזור וכו') .

982. **מחזור** כמנהג בני סיגיליו וקוגין : ד"א , תקי"ב, 8°. ועיין תוס' עק"ד תכ" . . דף סע"ג .

983. **מחזור** מנהג תוניס . (עיין מחזור לעיל ד"ה פיוטי הספרדים וכו') .

984. **מחזורתא** או מחזרתא . סס ס' דקדוק ומסרה קדמון . (עיין תורה) .

985. **מחזיק האמונה** . ה"ר מרדכי ב"ר יהוספה . נגד המומר פמוד שהיה תלמיד ה"ר עמנואל ב"ר מליעזר ב"ר עמנואל : (נוזן גח"ל דף ת"ם) .

986. **מחזיק הבדק** . ס' דיניס לה"ר אברהם ב"ר נתן הירחי בעל המנהיג . (ועיין קוה"ד דף כ' ע"ב ודלג כמ"י) .

987. **מחזיק ברכה** . הג"מ חיד"א . חי' על ס"ע ס"ח וי"ד ונסופו פאת הראש הגהות לספרו ראש דוד קונטרס ס' : ליוורנו , תקמ"ה , 2° . וח"ב על ס"ע סה"ע וח"מ לח נדפס . (ועיין תג"י ת' כ') .

988. **מחזיק הלב** נרפומה . נזכר בכ"י אשער 21 הנכתב מר' מרדכי כתב ולא ידעתי מס הוא ס' עברי,ועי'מלא מחזיק (דוגולי מיודעקם 110).

989. **מחזיקי בדק** . (עיין תקוני זבח) .

990. **מחיר יין** . ה"ר משה איסרלאש . פי' על מנלת מסתר : קרימונה , שי"ט . באזיל , חש"ד . המבורג , תע"א . ד"א , תקכ"ט . חמ"ד (רוסיא) , תקנ"ד , 4° . זאלקווא , תקנ"ח . שם , 1838 , 8° . וז"ו .

991. **ס' מחכים** . נזכר במהרי"ק שרש מ"ע בזה"ל : מס יש לסמוך על דברי המחכים וכו' עיינתי בשאר ספרי מחכים וכו' , ע"ם : (שג"ב מ' ק"ע ושם"ג שלי ח"כ במקומו). והרב מהרי"ע נותן גלה העלומות שנמנא בכ"י ווין בגליון כרך 1 № והמכשיר כ"י ווין קורא לו שם דע"ת בשם ס' מנהגים , מכל מקום המוזכיר שכסופו (ע"ם רים דכ"ג) מוכח בפירוש שהוא ס' המחכים לר' נתן ב"ר יהודה (ליב) בשדר התפלה ודיניו . וקנת ממנו נמנא ג"כ בכ"י המבורג 30 № . (לפי רשמ"ם : 187 № . עיין ריטוס דף כ"ב—ג') .

992. **מחכימת פתי** . כ"ר יוסף הרופא הכהן בכ"ר אברהם הזקן הקראי . על מדום העולם וכו' והוא קטוב ס' נעימות שלו , עיין זה. ונחלק לג' שערים : (אר"י). וכ"ר טוביה בכ"ר משה הבקי עשה לו הוספות לתוס' כמור . (עי' לקוטי קדמוניות דכי"ע והערות נד 198) .

993. **ס' המחלוקות** . (עיין שלטי הגבורים) .

994. **מחנה אהרן** . ה"ר אהרן ב"ר אברהם חיון . הגהות על הזהר , והעתיקם התכם ה"ר יצחק מבזאמיל בתרן מנריס (ו"ח מ"ה , ו"כ מ"ע ושם"ג שלי ח"כ במקומו) . ומידושי כללים מאחר נשמע מס' צדקה לחיים להר"ח נרמון : ליוורנו , קנת"ה , 4° .

995. **מחנה אלהים** . ה"ר משה ן' חביב . פילוסופיה מלהית ע"ד ס' המו"נ, כ"י: (ש"י).

996. **מחנה אלהים** . ה"ר נחמיה לביט . דרשות עה"ת : ד"ו , חש"ר , 4° .

997. **מחנה אפרים** . ה"ר אפרים נבון . שו"ת ומי' ופירושים על הרמב"ם , כ"ח : קונשטנדינא , תצ"ח . זאלקווא , תקצ"ב . סדילקאוו , תקצ"ה , 2° .

998. **מחנה אפרים** . (עיין שער אפרים) .

999. **מחנה ארון** . ה"ר אהרן ב"ר נתן נטע מטרעבאוולי . מי' על מס' נרכות וסדר מועד ופי' מספיק על מס' שקליס מתלמוד ירושלמי : אלעקסניץ , תקכ"ח , 2° .

1000. **מחנה אשר** . (עיין אילה שלוחה) .

1001. **מחנה דן** . (עיין קרנים) .

1002. **מחנה חיים** . ה"ר חיים ב"ר מרדכי אפרים . שו"ת : פרעסבורג , 1862 , 2° .

1003. **מחנה יהודה** . ה"ר יהודה אשבנזי . חי' על טור וב"י ח"מ בפלפול : שאלוניקי , תקנ"ג , 2° .

1004. **מחנה ישראל** . ה"ר בער פרענק . דיני מליחה מלה נדה והלקה לנסיס וספורי מוסר בל"ח מתלמוד ומדרשים : ווין , 1816 , קארלסרוא , תק"פ . רעדלהיים . . . 8° .

1005. **מחנה ישראל** . (עיין לוית חן) .

1006. **מחנה ישישכר** . מהנ"ל . הגהות וספורי מוסר וניתוח לנסיס בל"ח והוא ח"כ לספרו מחנה ישראל הנ"ל : ווין , 1822 , רעדלהיים . . . 8° .

1007. **מחנה לוי** . מהנ"ל . עשרת הדברות עם ספורים ומעשיות מתלמוד ומדרש וקוטות תכל הנמוסים לכל דכור בל"ח : פראג , 1827 . רעדלהיים . . . 8° .

1008. **מחנה לוי** . ה"ר צבי הירש בה"ר פינחס הלוי הורוויץ . מי' ס"ם ונסופו קנת חי' לה"ר צבי יהושע בה"ר שמעלקי הלוי הורוויץ : אופיבאך , תקס"א . לבוב , תרכ"א , 2° .

1009. **מחנה לויה** . ה"ר אליהו הלוי (בע"ם כל דאי וכו') . נשו"ת זקן מכתן סי' קמ"ח כתב כבר המלכתי בס' מחנה לויה בנמוכ המוסיות ומעלת

הכתיבה ועורכה : (פס"ד שכ"ה) . והוא חלק מס' לויית חן שלו , עיין שם .

1010. **מחנה לויה** . ה"ר יהודה ב"ר נתן הלוי. הל' ממחות למהר"ם רוטנבורג עם נמוק רחב וחי' על הל' מזיקות ובחוכח מאמר נזירות שמשון קלח פרטים וחילוקי דיוים בעניני מזיקות שמשון וכסופו הל' טומאת מת : ליוורנו , תקע"ט , 2° .

1011. **מחנה ראובן** . ה"ר ראובן זעליג ב"ר ישראל אליעזר מואמושטש . חי' גפ"ת על כמה מסכתות : ליוורנו , תקל"ז , 2° .

1012. **מחנה שכינה** . (עיין לויית חן) .

1013. **מחנים** . ס' קבלה . לא נודע למי : כ"י די רוסי № 300/2 .

1014. **מחסה ומגן** . הוא ס' הזכות להרמב"ן על מס' יבמות בתוכות גיטין . נדפס עם המלפפי ד' ווין , תקס"ה , 2° . וגם לבדו .

1015. **מחסות העליון** על המלכה וויקטוריה ביום 10 יוני שם ת"ר , עם ל' למגלי , מאת ה"ר נתן יצחק וואלענטין : חמו"ד (לונדון , 1840) 8° .

1016. **מחצית השקל** . ה"ר שמואל הלוי מקעלין . נמוד מספיק על פי מגן אברהם לשע"ת ח"ח כ' חלקים : ווין , 8—1807 . שם , 1817 . פאריצק , תקע"ו . הרובשוב , 1818 . פאריצק , תקע"ט . לעמבערג . . . סדילקאוו, תקע"ו. שם תקע"ט. שם תקצ"ז . זאלקווא, 1838 . זיטאמיר , תרי"ו . . ווילנא, תרי"ט , 2° . ונדפס מחדש עם הגר"ע ח"ח נמולי כל עמוד : לעמבערג, תרי"ט—כ, 2°. עוד כל"ל על הש"ך הל' נדה נדפס מתוך כ"י : לעמבערג , 1859 . שם , 1860 , 4° . ועל הל' מליחה כל"ל: שם,תרי"ח. שם,1860, 4°.

1017. **מחצית השקל** הל"ל על דברי הש"ך הל' נדה : לעמבערג , תרי"ח , 4° .

1018. **מחקרי ארץ** . ה"ר שלמה לעוויזאהן מפראג . על המלרות והימים הרים וגבעות ועמקים עינות ונחלי מים יערות ומדברות וערים וכפרים המזכירים בכתבי הקדש וכל המחנויות אשר חנו בני ישראל במדבר , הכל נסדר נכון ע"פ ח"כ : ווין , 1819 , 8° .

1019. **מחקרי ארץ** הל"ל נמוס' מרובה מכל המקומות החסרים ובהרחבת נמוך ועם מפתח ומפה נסופו ע"י ה"ר יעקב ב"ר שלמה קאפלאן מכינסק ומוסד שמו ארץ קדומים ב' חלקים : ווילנא , תקצ"ט , 8° .

1020. **מחקרי לשון** . הוא ס' שיחה בעולם הנשמות וס' בית האוסף להר"ש לעוויזאהן הכ"ל עם הערות ונוספות נסופו לה"ר אד"ם הכהן לעבענזאהן ור"י בעהאק : ווילנא , תר"ט , 8° .

1021. **מחר חדש**. ה"ר משה חיים ב"ר שמואל רימיני . נמוך סוגיות עמוקות נמס' ר"ה נעניני קדוש החדש וחשבון תקופות ומולדות ודקדוקי גפ"ת ומאמרי מפרשים ונסופו השגות ע"ס משה דן מן כוזרי שני ויכוח ה' : פירינצי , תקנ"ד , 4° .

1022. **מחשבות הלב** . (עיין דברי יושר) .

1023. **מחשבת חושב**. (עיין מלאכת מחשבת).

1024. **מחשוף הלבן** . ה"ר זאב וואלף ב"ר דוב בער אלטשול.דרושים ונמוריס עה"ת. מניחו בכפרו זבד טוב .

1025. **מחשקים בסק**.ה"ר בנבנשתי ב"ר משה גאטינו . על ס' הפרשיות עם נוספות מאת בנו ה"ר יהודה:שאלוניקי,חש"ד (חקצ"ז) 2°.

1026. **מטבע הברכות** . (עיין עטרת צבי) .

1027. **מטה אהרן**.ר' אהרן אלרבי. על התורה בכתב ובבע"פ . מזכירו בסידורו עפ"ת בית מדרש ג' כ"ב , ע"ב : (לונן גמ"ל דף תקי"ע ע"ב) .

1028. **מטה אהרן**. נוי"ת לה"ר אהרן אנטוניוס א' מרבני ספרדים באמ"ד . כ"י כרמולי. כמ"ב בתוס' עק"ד תכ"ח № 46 .

1029. **מטה אהרן**. ה"ר אהרן הלוי. כללי דיוים בתערוכות בסדר מ"ב , כ"ת , ח"ח מתחיל בלל מין עוסקין מן הדין ומסיים בתערוכת יוכל ובתוכה: שאלוניקי , בוצמי"ח ישוע"ה , 2° .

1030. **מטה אהרן** . נוי"ת . מוכח בפרח שושן כ"פ : (פס"ד שכ"ה , ע"ב) . ול"ע שכוונת בעל פרח שושן על נוי"ת פרח מטה אהרן לר"ח הכהן פרחית הנדפס ג"כ בסלוניקי שנת לפניו , ע"ב .

1031. **מטה אהרן** . (עיין הגדה של פסח) .

1032. **מטה אלהים** . כ"ר משה בישיצי בכ"ר אליהו בכ"ר משה בכ"ר אליהו בישיצי הקראי.על חלוקת הקלקים והרכנים ושלשלת הקבלה והעתקת התורה ונחור המדות שבתורה נדפסת בהן ובמליונות מלות התורה רמ"ח מ"ע ושס"ה מל"ת על תכ"ך חומיות של עשרת הדברות כל מלוה בחות ח' : (אר"ץ) .

1033. **מטה אפרים** . ה"ר אפרים ארדוט . חי' על הרמב"ם ושו"ת ודרושים וקלח חי' הרמב"ם ודרושים לבן חיו ה"ר חיים אברהם ארדוט:שאלוניקי,תקנ"ו (ונעתנער: תקנ"א) 2° . ופירוש ח"ח דף כ"ד ו' ל' : ונסופו יד אהרן על ס"ע ח"ת ח"ב לה"ר אהרן אלפנדארי : אזמיר , תק" . . ע"ב .

וכ"כ כמי"ג וז"ל : ח"כ יד אהרן על חלק ח"ח מ"ח דסין . ומנכי רק ד' סלוניקי וכל"ל לחיבי . ורבי"ח רמס"ג : שאלוניקי , תקפ"א .

1034. **מטה אפרים** . ה"ר אפרים זלמן מרגליות . כל הדיניס והמנהגיס מר"ח חלול עד לאחר יו"כ ובסופו אלף למטה על מקור הדיניס ומקום מוצאס : זאלקווא , תקצ"ה . ווארשא , תר"ב , 4° . זיטאמיר , תר"ח . לעמבערג , תרי"ח , 8° .

1035. **מטה אשר**. ה"ר אשר ן' עמנואל שלם. סו"ת וחי' על הרמב"ס והרי"ו ודרס : שאלוניקי , תק"ח , 2° .

1036. **מטה דן** וכוזרי חלק שני . ה"ר דוד ניטו ב"ר פינחס. מופתיס וראיות על אמתת תורה שנע"פ כפי שמקובל לנו מרז"ל ומרבה להשיב על הקראיס והכל ע"ק ויכוח : לונדון (נס עס ן' כפרד) , תע"ר , 4° . מיץ , תק"מ . לעמבערג , 1857 , 8° . ווארשא , הרב"ו . ומאמר ראשון מס' מטה דן נעתק לג' אנגלי ע"י ל. לאעוו : לונדון , 1842 , 8° .

1037. **מטה יהודה** . ה"ר יהודה ליווא ב"ר שמואל זאנוויל אופענהיים. דיניס והנהות ופי' על ברכות נע"י ומועיס ובהמ"ז וזמירות לשבת ומו"ם ומנוקה וחמוקה וברכת נסוחין ונחוליס ומילה וסדר פדיון הבן ועירובין וסדר כפרות : אופיבאך , תפ"א , 4° .

1038. **מטה יהודה** . ה"ר יהודה עייאש . מי' על ש"ע ח"ח כ' חלקיס וח"ח ממנו עס פניס הב"י והרמ"א וח"כ בלי פניס ובסופו לקוטיס : ליוורנו , תקמ"ג , 2° .

1039. **מטה יוסף**. ה"ר יוסף ב"ר חיים צרפתי. שלשיס דרשות לחופה למילה ולהספד ב"מ וכו' : (ש"י) .

1040. **מטה יוסף** . ה"ר יוסף הלוי נזיר בה"ר משה . סו"ת כסדר ד' טוריס ובסופו קלח סייניס שקיבל על עצמו וקלח עיניס וחסו' לאביו הנ"ל ב' חלקיס. ח"ח: קושט', תע"ח, 2° . ח"ב : שם , תפ"ו , 2° .

1041. **מטה יוסף** . (עיין שער יוסף) .

1042. **מטה ישששכר** . ה"ר ישששכר בערמאן סג"ל. מי' דרושיס ופשטיס שוניס : פיורדא , תקנ"ב , 2° .

1043. **מטה ישששכר** . (עיין ים ישששכר) .

1044. **מטה לוי**. (עיין הגדה ש"פ סי' 25, מחזור קרבן אהרן , קינות , תהלים) .

1045. **מטה משה**. ה"ר בער אייבשיץ מפראג. תוכחת מוסר בל"ח ומדבר מג"ע וגיהנס ומחלק לז' עמודיס: כ"י רד"א תקמ"ב ונק"ד לג מלחמי .

1046. **מטה משה** . ה"ר בער פרענק . ספור בְּשָׁלִי בל"ח (מוֹעֶנְקְרִיסְט טרלְהָווג) : פרעסבורג , 1834 , 8° .

1047. **מטה משה** . ה"ר משה ב"ר אברהם אבר"ק פרעסבלא . דיני ברכות ותפלות שבת ומועד וכל מנהגיהס ודיניס חדשיס ז"ז . נוסף על ג' עמודי עולס ומחלק לשעריס : קראקא , שנ"א . ספד"מ , ת"פ , 4° .

1048. **מטה משה** . ה"ר משה ב"ר ישעיה כ"ץ מפרעסבלא . חבור עה"ת ע"פ קבלה : חב"ר (?) , תע"ח , 4° . (שי"ב) .

1049. **מטה משה** . ה"ר משה ב"ר מיכאל דמיליאב . מגלת רות בחרוזיס ובסופו אגרת הנחמה מוסר בחרוזיס לתנחומין בעת צרה : ליוורנו , תקמ"ו , 16° .

1050. **מטה משה** . (עיין אהל משה) .

1051. **מטה נפתלי** . ה"ר נפתלי ב"ר מרדכי אפרים . דרשות : פרעסבורג , 1863 , 4° .

1052. **מטה עוז** . (עיין אגרת מטה עוז) .

1053. **מטה עז** . (עיין נזיר שמשון) .

1054. **מטה שמעון** . ה"ר שמעון בה"ר שלמה ב"ר מרדכי . חי' ומ"מ בש"ע ח"מ כמעשה הכנה"ג מספרי המחרוזים שלחרי הכנה"ג ובסופו מירא דביא סו"ת, ח"ג : שאלוניקי, תקע"ט , 2° . וכ' חלקים הרמחוזים (עיין חשק שלמה) .

1055. **מטות כסף** . ר' יוסף אבן כספי . נאור שמונה שניסיס בתל"ך ובנחם כל ספר מבואר כוונתו: (דניס עתיקס כ' דף י"ג, ובאנות ים"ל כ' בתוך שנות קטור כלל כל ספס"ק, ע"ש דף מ"ד).

1056. **מטי ולא מטי**. (עיין דרוש נשמות האדם).

1057. **מטיב שפה** . (עיין סליחות) .

1058. **מטמוני מסתרים** . (עיין ס' הברית) .

1059. **מטע לשם** . ה"ר פייביל שיפער. מליצה להתלות מיי שדה ולמחות בעבודת האדמה : וואַרשא , 1843 , 8° .

1060. **מטעי משה** . ה"ר משה טאננענבוים . ג' חלקיס : א) עץ הדת בעניני מנות ודעות . ב) עץ הדעת בעניני חכמה ומדע . ג) עץ החיים ספור מעשה ומקרה משר קרהו : וואַרשא , תקצ"ח , 8° .

1061. **מטעי משה** . (עיין פרדס הבינה) .

1062. **מטעי קדם** על מרן נפון . ה"ר שלום בר"י כהן . מעשה הגלת אכרס בתור כמדיס בחלק שיר ומעשה נסות היזדעאלי ע"ד הסוס

וקנה מזמוריס והכל עם ת"ח : רעדלהיים , 1807 , 8° .

1063. **מטעי קדם** הל"ל גלי ת"ח עם תוס' שיריו הנמצאים בתוך המחפשים : זאלקווא , תקע"ח , 8° .

1064. **מטעם המלך**. ה"ר חיים עמרם. מערכה מול מערכה לקבל מלפא ביתא (?) . ח"ד : ליוורנו , תקצ"ט . חלק ה' : חמו"ר (שם) . חלק ו' : שאלוניקי , תקפ"ט , 8° . וחלק ח' ב' וג' לא נדפס .

1065. **מטעמי יעקב** . (עיין מגדני יעקב) .

1066. **מטעמי יצחק** . ה"ר יצחק ב"ר אברהם חיות . מוכח בהקדמת ספרו פחד יצחק : (סס"ד שכ"ס) .

1067. **מטעמי יצחק** . ה"ר יצחק אייזיק פאן געלדער ב"ר יהודה ליב מווירען . חי' גפ"ת על קנה מס' ומי' דיוקים בשם"ע ח"ח וי"ד ונסופו דרשה : ברעסלויא , תר"ך , 4° .

1068. **מטעמי יצחק**. ה"ר יצחק איצק שפיץ אבר"ק בונצלוי . שיריס ומליצות, ונסופו תולדות יצחק לבנו ה"ר יו"ט שפיץ ספור תולדות ימי חייו בל"ח בכתבס: פראג, תר"ג, 8°.

1069. **מטעמי מגדני יעקב** . ה"ר יעקב קאפיל ב"ר משה דיין מלבוב . תוס' פסחים וכלורי פסוקים ומחמריס על הנדפס רחמנא ד"א, עד"ת : אופיבאך, תע"ח , 8°. [ג"ח ס' משכנות יעקב על חמשה מחמריס תמוהים , ע"ש] .

1070. **מטפחת ספרים** . ה"ר יעקב עמדין (יעב"ץ) . ח"ח לדון ע"ד ס' הזהר והוכיח על לימוד זמן חבורו וערב רב עלו בו ע"י זריס וכו' וקנה מהלויס כה"מ והתקויים ורע"מ מחומריס עוד ממנו , וח"ב נקרא ע"ס אמונת חכמים וע"ס משנת חכמים וריב לו עם הרב דקעניגסבערג ומכחביס בזה : אלטונא , תקכ"ח , 4° .

1071. **מטרה** . (עיין מזכרת אברהם) .

1072. **מטתו שלשלמה** . ה"ר שלמה בן אלקנה הלוי . ס' קבלה בסוד הזיווג . מוכח בס' שרש ישי ע"פ ויתכל בעז ויבא: (סס"ד שכ"ס). ועיין שנ"ב ס' ל"ח ושס"ג שלי ח"ח בשמו .

1073. **מטתו של שלמה** . ה"ר שלמה זלמן ב"ר יהודה מטיר . דרושים כסדר התורה ע"ד פרד"ס , כ"י : (שי"ב) .

1074. **מי באר** . ה"ר בער אפענהיימר . שו"ת ונסופו קונט' פלגי מים חי' ופלפוליס : ווין , תקפ"ט , 2° .

1075. **מי באר** . (עיין משניות , נחל איתן) .

1076. **מי זהב** . ה"ר בנימין ב"ר עמנואל מוספיא . נדפס רחמנא בלי שם מחברו ומח"ז נלוה לח' מספריו המחמריס (מהומו ?): (תוס' עק"ד ת"ר 20 №) .

1077. **מי זהב** . (עיין בית הלוי , מימי ישראל) .

1078. **מי חים** . ה"ר בנימין מוספיא הנ"ל . מכתב על עלות ורדת מי חיס . מכתו לכנוד מלך דענימארק : ד"א , ת"ב , 8° .

1079. **מי כיור** . ה"ר נפתלי הירץ מריטאווי . דיני נט"י מרומזים בפ' ועשית כיור וכו' בל"ח עם פי' : חמ"ר (ק"ב) , טהרו"ת , 8° .

1080. **מי כמוך** . (עיין אדון חסדיך) .

1081. **מי לה' אלי** . נגד דברי ס' לחות עדות על ה"ר מרים ליב מלכנזים בחמ"ד : ד"א , תקט"ו (1755) . (ג' עמודים) .

1082. **מי מלא** . ה"ר שמחה אריה הלוי מהארובשוב . ס' הנרשם ע"פ דרך חדשה ח"ח (חוח ח') : ווארשא , תקצ"ט , 8° . (עיין הקשת בענן) .

1083. **מי מנה** . ה"ר נפתלי הירץ ב"ר יעקב אלהנן. מזכירו בספרו עמק המלך:(סס"ד שכ"ס).

1084. **מי מנוחות** .
1085. **מי מצור** .
1086. **מי מריבה** .
1087. **מי המרים** .
(עיין מימי ישראל) .

1088. **מי נדה**. ה"ר שלמה קלוגער מבראדי . חי' הלכות ומנהגות על מס' נדה ונסופו חי' פוסקים מהדורא קמא ותנייגא : זאלקווא , תקצ"ה , 2° .

1089. **מי נדה** . (עיין אדרת אליהו) .

1090. **מי נפתוח** . ה"ר יהודה ליב הלוי עדל. פי' על פתיחת הרמב"ם לסדר טהרות ופרד לחלקים : א) אמנה מ"מ מקור כל דברי הרמב"ם . ב) פרפר חי' ופלפוליס בדברי הרמב"ם, וברחבו קדם לעין קושיות וספיקות וסתירות בדברי הרחמנים ויושבים ותירוליס על קנתם : ביאליסטאק , תקע"ו , 2° .

1091. **מי השילוח** . ה"ר שמחה יואל הכהן אבר"ק סווירו . הל' מקוואות עם פי' גדול בשם מקור נפתח : לבוב , תקפ"ט (רוסענם q 489, №) . שם תר"ט , 4° .

1092. **מי השילוח**. (עיין מדרש , מימי ישראל).

1093. **מי שלוח** . ה"ר דוד אפענהיים . חי' על מס' ניטין : כ"י רח"ם 452 № .

1094. **מי השלוח**. ה"ר מרדכי יוסף. מי' עה"ת, כ"מ: ווין, דבר"י קר"ש, °4.

1095. **מי השלח**. שו"ת בענין גט שסידל המחבר ה"ר מאיר ציפסער אבד"ק שטוהל-וויים־ענבורג: אפען, 1853, °8.

1096. **מיטב הגיון**. ה"ר משה ברלין משקלאוי. יסודי כללי חכמת ההגיון עם דיני ודרכי המשפטים והסקסים למויסם לתמונותיהם ולמחלקותיהם ע"פ מופתים ממתיים וניוכיס מוחשיים וגלוי מליסם ב' לומות דפוס חכן: קעניגסבערג, תר"ה, °8.

1097. **ס' מיימוני**. (עיין משנה תורה).

1098. **מיינהארדש לעבענסוואנדעל**. (עיין משא נתן).

1099. **ס' המיישר**. ר' אהרן אלרבי. נדקדוק לה"ק: (מונץ נמ"ל דף תקי"ט ע"ם).

1100. **מיישר תועי דרך**. ה"ר מאיר ב"ר שאול רובין. מאמר על חדוש העולם והבריאה ועל קדושת התורה ופרטי המלות ועל ענין נידוי וכע"ו וכו', ס' חלקים כ"י, °4: (שי"ג). [נדפס תמ"ז בלעמבערג, תרכ"ז °8].

1101. **מיכל המים**. דרוש לה"ר מיכל פרידבורג הדיין. כ"י המחבר: כ"י רח"ם № 451.

1102. **ס' מילואים**. ה"ר יוסף האזובי. פי' כל חלקי מלות ניניות ע"ד רמזי מסל ומליצה: (סחלוז כ' די"ב). נזכר בשו"ת הרשב"ם ד' קופמ' שנת רע"ו: (שג"ח כ"ת ושס"ג שלי במקומו).

1103. **ס' מילואים**. ה"ר יצחק ב"ר יוסף הישראלי. הוספות על ספרו יסוד עולם: (שג"ח כ"מ, שנ"ב פ"ד ושס"ג שלי במקומו. ועיין שער המילואים).

1104. **המילואים**. מאמר לרמ"ע מפאנו. (עיין עשרה מאמרות).

1105. **מילי דאבות**. ה"ר אלעזר פלעקעלש. סי' על פ"ח: (שי"ג).

1106. **מילי דאבות**. ה"ר יוסף ב"ר אברהם ן' חיון פי' על פ"ח: קונשטנטינא, של"ם. ד"ו, ש"ם (ופיכסנ ת"ח דף ק"ם: שם"ה) °4. [נ"ת פי' עם"ת וספסרות וכ"ח ודרשות ושאר קונטרסים, כמ"ם נסוף הספר, ע"ם].

1107. **מילי דאבות**. (עיין אותיות מחכימות, פני אריה).

1108. **מילי דאוריימא**. דרושים להר"א פלעקילש הכ"ל. מניחו בתשובותיו: (שי"ג).

1109. **מילי דבדיחותא**. ה"ר יהושע אברהם ב"ר שמחה קלמינש. מס' מנוכה עם פירם"י וחוס' בסנהדרין ס"ם לסעסוע ולטיול כמו מס' פוריס: שאלוניקי, חש"ר, °4.

1110. **מילי דהספדא**. (עיין עולת חדש).

1111. **מילי דפסחא** על הגדה ס"פ להר"א פלעקילש הכ"ל. מניחו בתשובותיו: (שי"ג).

1112. **מילי דשמיא**. (עיין עולת חדש).

1113. **מילין דרבנן**. ה"ר ישראל מנ"ש (מניקלשבורג?). כל מסלי רז"ל ומתרים קלריס בדרז"ל כסדר מ"ב עם בתור הענין בקלרה: פפד"א, תקכ"א °4. ווילנא, תקפ"ד. שם, תקצ"ה, °24. חמו"ר (יאהאניסבורג, 1855?). ועם הגהות כ"י: (נעדנער 745). ועם הערות כ"י מס"ב אב"ש רוזענטהאל, (כת"י 1059 № גם ע' 1107). [וכ' בהקדמתו שמיכר ס' בית ישראל על עין יעקב, ע"ם].

1114. **מים חיים**. ה"ר חזקיה די סילוא. מי' גפ"ת והרמ"ם והגהות ומי' על הרמב"ם ושו"ת: ד"א, ת"ץ, °2.

1115. **מים חיים**. ה"ר חיים בה"ר יהושע משה אברהם סג"ל הורוויץ. דרושים על התורה: דיהרנפורט, ת"נ, °4.

1116. **מים חיים** שני להנ"ל. דרושים ופסקים עה"ת לתפלות מ"ח הכ"ל: שם, תס"ג, °4.

1117. **ס' מים חיים**. ה"ר חיים הכהן מחברון. בענינים שונים. חמ"ד, תקצ"ז, °8.

1118. **מים חיים**. ה"ר חיים כהן רפאפורט אבד"ק אוסטרהא. שו"ת ד' חלקים על ד' חלקי הש"ע וכפופו קונטרס אוצרות חיים מי' כסדר התורה: זיטאמיר, תרי"ח, °2.

1119. **מים חיים**. (עיין אור חדש, דברי חיים, ויכוח מים חיים, מים עמוקים).

1120. **מים החיים**. ה"ר אברהם אבן ארגיל. מ"ח שו"ת, נסדר עם נוספות ע"י ה"ר חיים יצחק מתתי' אבן ארגיל: שאלוניקי, תר"ו, °2.

1121. **מים טהורים**. ה"ר יהודה ליב עדל הלוי. נחור על מסניות סדר טהרות ומפרשיו הרמסונים והמחרונים ונפרד לפניס:א) נהרא וחשטא על פסח העניניס ותקוני הטעיות. ב) הריפותא דנהרא מילופי טיות ותיקו הספיקות נפלפול: ביאליסטאק, תקע"ז, °2. והוא מ"ב לספרו מי נפתוח, והוא נדפס כ"ח על מסכת כליס.

1122. **מים יחזקאל**. ה"ר יחזקאל קאציגעלנ-בויגן. מ"ח דרושים עה"ת כסדר הפרשיות: פאריצק, תקמ"ו, °2.

1123. **מים עמוקים**. מ"ב לשו"ת המזרחי והרמב"ם והם ל"ח שו"ת להר"א מזרחי וק"ב

שו"ת להראנ"ח נספח מים חיים: ד"ו, או"ח 2°.

1124. **מים עמוקים** הל"ל בכל הל"ל בתוס' ב' שו"ת להמזרחי מסכ' לוקחו מהרמשנות ובמסרון תשובה מחת משו"ת הרמנ"ח ובסופו קונט' אבר שומר בדיני שומר מסומר לשומר להמגיד ה"ר נחמן ב"ר צבי הירש מאמ"ד: ברלין, תקל"ח. שאלוניקי, תקס"ה, 2°.

1125. **מים עמוקים**. ה"ר מרדכי בהר"ר נחמן אבד"ק ברויסק. מי' גפ"ח על ט' מסכתות ומייסד לכוד קושיות המהרש"ח: זאלקווא, תק"כ, 2°.

1126. **מים קדושים**. ה"ר אברהם משה ב"ר אשר סג"ל. מי' גפ"ח על סדר קדשים. ובסופו שו"ת בענין עגונה וכיוצ (לר"י פאלאק?): מעזירוב, מי"ם קדושי"ם (תק"ן), 2°.

1127. **מים ראשונים**. (עיין מים שאל).

1128. **מים רבים**. ה"ר רפאל מילדולה. שו"ת כסדר ל' טוריס ד' חלקים: ד"א, אמונ"ת, 2°. [וכנו ה"ר דוד כ' בספיחתו מחיבר ג"כ ס' קול רם על ישובי לשונות הרמב"ם ומי' גפ"ח ועוד שו"ת, ע"ש].

1129. **מים שאל**. ה"ר משה מרדכי יוסף ב"ר מיוחס. שו"ת כסדר הש"ע ובסופו מים ראשונים מי' על הרמב"ם: שאלוניקי, תקנ"ט, 2°.

1130. **מימי ישראל**. ה"ר ישראל ב"ר משה נגארה. פיוטים והלכות ומנהגות בל' נח ומחלק לשבעה חלקים ולכל חלק וחלק קורא בשם לפי ענינו, והם: מי השילוח, מי מנוחות, מי מריבה, מי מצור, מי זהב, מי המרים: ד"ו, השנ"י, 4°.

1131. **מיני מתיקה**. קונטרס —. ה"ר יצחק פרחי מצפת. ג' דרושים לשבת זכור ובסופו ס' מתוק מדבש, עיין זה: ליוורנו, תר"ח, 8°.

1132. **מיני תרגימא**. ה"ר ישעיה ברלין. בחוריס על תרגום חומקום עה"ת ובסופו לקוטים ודרשות: ברעסלויא, תקצ"א. ווילנא, תקצ"ו, 4°.

1133. **מיני תרגימא**. (עיין חומרי מתנייתא).

1134. **ס' מיניליום** בתמונות הכדוריות נעתק מל' יון לערבי ע"י חנין בן יצחק ומערבי ללה"ק ע"י ר' יעקב בן מכיר. כ"י.

1135. **מינים ועוגב**. ה"ר אליעזר צבי בן דוד כ"ץ צוויפעל. עניני מחקר ובקרת מליצה ושיר ודרוש ושיחות חולין וכו': ווילנא, תרי"ח, 8°.

1136. **מינקת רבקה**. האשה רבקה בת ה"ר מאיר טיקטינר. תוכחת מוסר בל"ח מלוקט מגמרא ומדרשים וכחלק לז' שערים: פראג, שס"ט. קראקא, שע"ח, 4°.

1137. **מיפך הזמה**. מלחמי נרשימת רי"ו ולח פירש מס ומי סוף. 16°.

1138. **מירא דכיא**. ה"ר מרדכי ברוך קראבליין. מי' גפ"ח עם שיורי תועפות ראם שלו, עיין זה: ליוורנו, תקנ"ב, 2°.

1139. **מירא דכיא**. ה"ר מרדכי ב"ר יחיאל מיכל הלוי מסלאוויטש. בחורי דרשי"ו עה"ת וח"מ ובכמה מקומות התלמוד ע"פ יסודות התקדוק ובלחשו קנה בשם כללי דקדוק להה"ק: ספד"א, תצ"ר, 8°.

1140. **מירא דכיא**. ה"ר מרדכי מרקיל ב"ר יחיאל. פי' על מגלת אסתר: לובלין, שצ"ז, 4°.

1141. **מירא דכיא**. (עיין מטה שמעון, קטרת הסמים).

1142. **המישר**. ר"ר שמואל הרופא בכ"ר משה בכ"ר ישועה המערבי הקראי. ס' מלות ומחלק לי"ב דבורים. חובר בל' ערבי בשנת הקנ"ד ונעשה קרוב ממנו בשנת השכ"ד ונעתק לעברי ע"י כ"ר שמואל הכהן בכ"ר שלמה בכ"ר יוסף בן השר יצחק בן יונה כנזי הקראי בדמשק בשנת התפ"ב עם הערות על הגליון לכ"ר יהודה מאיר תוריזי. (עיין לקוטי קדמוניות הערה ה').

1143. **ס' מישרים**. (עיין תולדות אדם וחוה).

1144. **ס' מכבי**. (עיין תורה, ספרים הנוספים).

1145. **מכבי יהודה**. ה"ר יהודה ב"ר אברהם יעקב מפונא. בחור על סמיכת הפרשיות בסדר התורה ולח נדפס רק ע"ס נרשמים לבד: קראקא, את"ה, 2°. [וכתב בהקדמתו שמיכר ג"כ ס' קשת יהודה, זאת ליהודה ע"ש].

1146. **מכונת הקיטור**. ה"ר אברהם ב"ר שמחה קאצינעלנבויגן. בחור כת התהפכות יסוד המים לאויר וקיטור ומעשה מכונת הקיטור (דממפף־מאשין) עם ציורים: דאנציג, תר"ו, 8°.

1147. **מכחד ומיחד**. כ"י יוא"ל. וכנרחה הוא ויכוח בעניני תמונה.

1148. **מכילתא** להחנא ר' ישמעאל וי"א ר' עקיבא. ס' ממדבר רז"ל הקדמונים בדיני התורה ובחורס ע"פ י"ג מדות שהתורה נדרשת בהן, ונוסד לו כפי שנמצא בידינו מהחלם הזה עד לח תבערו חש וכו' (עיין יוחסין ד"ח דף י"ח ע"ב). ולדעת הרמב"ם בהקדמתו לס'

הי"ד שלו הוא עד סוף התורה, ומתריו נמצא ה"ל יעקב בר"י חזן מלומדין בהקדמת ספרו עץ חיים, (כ"י בלייפציג). מכל הכא דזחלקווא במאמר אגרת בקרת שלו דף ס' ע"ח ד"ה ועתה נבוא וכו' הוכיח שכוונת הרמב"ם לספרי זוטא ע"ש. ותדפיס מקרוב נדפס גם על פ' שמות ופ' ותרא מה שנמצא בכ"י למחד קדמון (עיין להלן): קושט', ה ר ע ה. ד"ו, ש"ה—ו', °2.

1149. **מכילתא** הל"ל עם פי' זה ינהמנו לה"ר משה ב"ר שמעון פרנקפורטר ועם חוס' מ"מ הספקוים והמתמהים לתה הס מפורסים ומבוהרים: ד"א, בע"ת, °2. (ועיין ג"כ שבות יהודה).

1150. **מכילתא** הל"ל עם פי' ה"ר יצחק אליהו ב"ר שמואל לנדא מווילנא ונפרד לשנים: א) ברורי המדות נאור הסוקים ומתמהי רז"ל העולים מדברי פירושו ועל הגליון איפת צדק הנהוג לנאון מ' וקרוב לשמוע שהם להגר"א מווילנא, ובסופו מכילתא על פ' שמות ופ' ותרא הנמצא בכתובים לה"ר אברהם ב"ר דוד הלחמי: ווילנא, תר"ד, °2.

1151. **מכילתא** לבן עזאי מסמו דר' עקיבא מתחיל מפרשה שמיים ר' ישמעאל הל"ל עד סוף התורה: (ש"י). מכל ביותסין ד"ה דף י"ט סוף ע"ה כ' וז"ל: וכן בן עזאי שהיה תלמיד חבר לר"ע וכו' והוא עשה ספר מוהלה שמות עד סוף התורה נקרא מכילתא, ע"ש.

1152. **מכילתין** להתנא ר' עקיבא הנ"ל. עיין בשם"ק ומזכירין לותו גם הרמב"ם בהקדמתו שם ויוחסין, ולפי הנראה הוא הל"ל לדעת הי"ה הל"ל מו מלינה דר"ע כמונן מדברי היוחסין שם. ועיין לוזן גל"פ דף מ"ח הערה c.

1153. **מכירת יוסף**. ה"ר ישעכר בערמאנן מנימבורג. ספור מעשה מכירת יוסף ע"ד התורה (דרשותים) בשיחה וחרוזים בל"ה: פפד"מ, בע"ת, °8.

1154. **מכל אבקת רוכל**. (עיין אבקת רוכל).

1155. **מכל החי**. (עיין נשמת כל חי).

1156. **מכלול**. רבינו דוד ב"ר יוסף קמחי. כל חלקי הקדוק לה"ק בשמות ופעלים ומלות ועניותיהם וכנוייהם והוא חלק רחשון לס' השרשים שלו: קונשטנטינא (ע"י בני זונלין), רצ"ב ונגלס ט"י לחול רצ"ד, שם, רצ"ג. °2 גס °8. (שם, שיט"ה. רמי"נ), °2. עוד כל"ל עם נקודות ול' רומי ע"י גוידאסער: פאריז, 1540, °8.

1157. **מכלול** הל"ל עם חוס' נמוקים לר' אליהו בחור הלוי אשבנזי: ד"ו, ש"ה, °2 גס °8. ועם הערות נכות, כ"י, מה"ר יצחק קאסובאן: (צדנער 199).

1158. **מכלול** הל"ל עם נמוקי ר"א בחור כל"ל ועם הגהות וקלת נאור לה"ר משה ב"ר חיים כהן העבים: פיורדא, תקנ"ג, °8. עוד כל"ל עם קלת הערות וקו"ח נעשרה מאמרות בקלרה נעניני דקדוק והוגה ע"פ כ"י שד"ל וכ"י כ"ם פינסקער והערות מרש"ף הל"ל. הכל ע"י המלבה"ד ה"ר יצחק בן אהרן ריטטענבערג: ליק, תרב"ד, °8.

1159. **מכלול יופי**. ה"ר אליהו ב"ר משה לוצנץ. פי' על קהלת: ד"א, תנ"ה (עם הפנים). ברלין, תקל"ה, °4.

1160. **מכלול הרפואות לאבן רשד** נעתק לעברי ע"י ה"ר שלמה ב"ר אברהם אבן דיאור ונחלק לשמה חלקים: כ"י רד"א F 1134, №. ויותר נראה דברי המרכזים כ"י ווין שהוא נאור אבן רשד ע"ם ארגוזה לאבן סינא שנרחם הכרך הזה, ע"ש 147 №. (ועיין ארגוזה).

1161. **מכלכל מחלה**. ה"ר אברהם בלזארי. ס' רפואות, כ"י: (ש"י).

1162. **מכלל יופי**. ה"ר יהודה מסיר ליאון. על חכמת הסגיון וכו ב"ח ח' שערים ונ"ח פרקים: כ"י שד"ל.

1163. **מכלל יופי**. ה"ר יצחק ב"ר בנציון מ"מ באפטא. דרושים כסדר התורה ומיוחסים: פפד"א, תקל"ה, °4.

1164. **מכלל יופי**. כ"ר בלב אב"א הקראי. נאור דבריו נכיוס מחכמת התכונה שבייכיס לידיעת חשבונות קלת הרחיס ומחלק לש"ו דבוריס: (אר"ץ) ונמצא בב"י רש"ת כתך ז'.

1165. **מכלל יופי**. ה"ר שלמה ן' מלך. נאור המלות והמתך הענין ע"פ פשט על כל ספרי תנ"ך: קונשטנטינא, ש"ט. שאלוניקי, שכ"ז, °2.

1166. **מכלל יופי** הל"ל עם הגהות לחוס' נאור נשם לקט שבחה לה"ר יעקב אבן דנה: ד"א, ת"כ. שם, תם"ה, °2. עוד כל"ל על תורה וס' יהושע וקלת ס' שופטים ולח נשלס: ווין, תקע"ח, °4.

1167. **מכלל יופי**. ה"ר שמואל סרסה אבן שנה. פשטים על הגדות ומדרשים ומחלק לז' שערים וקו"ח פרקים. מיכנו שנת ה"ח קט"ו: כ"י אוקספורד: (עק"ד תרי"ח דף תרנ"ה). וכ"י נסיך זוזעקש בלונדון וכ"י מינכען. וקונטרס רחנון ממנו נמצא ג"כ בכ"י רח"ם 453 №.

1168. **מכלל יופי** . חי' על הרמב"ם לבעלי מפרשי הים וכו' . מניחים תוכו כבגדותם על פס"ם : (שי"ג) .

1169. **מכלל יופי** . (עיין ס' הגדרים) .

1170. **מכסה התיבה** . (עיין צהר התיבה).

1171. **ס' המכריע** . רבינו ישעיה דטראני הראשון (הרי"ר) . ל"ב פסקי דיניס ונסופו חי' על מס' תענית : ליוורנו , תקל"ט , 4° .

1172. **המכריע** . ה"ר מנשה בן ישראל . להכריע בין כל שני כתובים המכחישים זה את זה כסדר תל"ך ונקרא בל' רומי קונציליאטור חיברו בל' ספרד ונדפס : פאר"ם, 1632, 4°. ובל' רומי על התורה לבד: ד"א , 1633, 4°.

1173. **המכריע** הל"ל נעתק מל' ספרד לעברי ע"י ס"ר מרדכי לוצאטו . נדפס ס"ר יס"ר מיניניו ד' הלקוט גדולים בכ"י נכתב כ' שמואל חיים לולי כמ"ש נכה"ע תכ"ו דף ג' נהערה , ע"ש .

1174. **מכשיר פסחא** . ה"ר יעקב שמשון שבתי סיניגאליא. וכ' ימה"ל: ונדפה שהות הגדה ש"פ עם פי' ודיני הסדר וכו', ונדפס , כמ"ש בתג"י י' סי' מ"ט .

1175. **מכשירי מילה** . ה"ר אליהו ב"ר יוסף שמאע הלוי . כל דיני מילה : ליוורנו , תקנ"ג , 8° .

1176. **מכת בכורות** . ה"ר עמנואל חי ריקי . הסוכות והסגות על ס' תוספת בכורי קציר : כ"י יוא"ל וכ"י רח"ם № 457 .

1177. **מכתב** המדון הנופת כ' מרדכי הערין מל מהכרי המלכף ע"ד הלנת המתים נעתק לל' עברי ע"י מ' מתלמידי חכמת הרפואה : ברלין , תקמ"ט , 8° .

1178. **מכתב אחוז** וכו' לה"ר יש"ר מקנדיא . נדפס רחבו ומוכו בתוך ספרו אילם (דף קל"ו— ל"ה) ע"ם, ומוכו נפ"ע :גוזלאוו , תקצ"ד, 4° . (ועיין מלא חפנים) .

1179. **מכתב אלהים** . האר"י צרפתי ז"ל . על מופני כתיבות ספרי תפילין ומזוזות . מוכא בסוף שו"ת כ"מ גלחנטי : (סה"ד שכ"ה) .

1180. **מכתב אלהים** . (עיין תורה עם תאו"נ).

1181. **מכתב אליהו** . ה"ר אליהו אלפעגו הפשלי בן אלקנה . על חכמת החכונה , כ"י : (ש"י) .

1182. **מכתב אליהו** . ה"ר אליהו ב"ר אריה ליב מקאברין . פי' על פ"ת : המבורג , חש"ד (תע"ה) , 4° .

1183. **מכתב אליהו** . כ"ר אליהו אפירא בגי הקראי. כתבים סונים ושיריס יקריס ומליצות נמלצות : (אר"ן) .

1184. **מכתב אליהו** . הג"מ אליהו מווילנא . פי' על סיה"ם ונסופה חבקוק ונסופו לקוטים ותידושים: פראג, תקע"א , 4°. (ועיין תורה, שיר השירים) .

1185. **מכתב אליהו** . ה"ר אליהו די פיזארו. כתב מיכומלים על מבוחיו ורעיו בוויניציה . ספור מסעיו לס"י מוויניציה ומיוחת וויניציה חופיהם וכל כליהם מסח התיוח ותכריהם ונסיהם וכל הסחורות אשר הוליכו עמם הכל בפרטות . נכתב יום כ' 18 לחקמנכר 1563 (שנת ה"ש שכ"ד) : כ"י פאריז 124 a.f. № .

1186. **מכתב לאליהו** . (עיין אדרת אליהו) .

1187. **מכתב מאליהו**. ה"ר אליהו אלפנדארי. ח' סעריס בדיני גיטין ונסופו קונטרס בעינונת דמיתתת קנור מכל דיני המחרונים בסימנים וסעיפים . והוח ח"ב לספרו סדר אליהו : קונשטנטינא , הפ"ג (רד"ח רח"ס נעדנער ונסי"ר . ופירנצ : תצ"ג) 2° .

1188. **מכתב מאליהו** או אגרת אל מינשטער אשר כתב ר' אליהו בחור תסונות על מיפטער על קלח מחלות למודיות נדפס עס פי' הרד"ק על עמום : באזיל , 1531 , 8° . (פירנצ ח"ב . . . ) .

1189. **מכתב מאליהו**. ה"ר אליהו ב"ר עזריאל מווילנא . על עניני מסורה וכתיבת ס"ת ע"ד ס' אור תורה להרמד"ל ולקוטים ממנו נדפס עס ס' אור תורה , עיין זה .

1190. **מכתב מאליהו רבא** (עי' ראשית חכמה).

1191. **מכתב מגירונא** על הסער ושאר מרחות הנעשה בשנת ה"ת קפ"ז:כ"י מינכען 307/3 №.

1192. **מכתב לדוד** . (עיין לשון נקי) .

1193. **מכתב** רב האי גאון על כהני ישראל בהפריקת אשר השמיטו את דרכם והעיד בם והוכיחם : כ"י מינכען 210/14 № וכ"י רד"א 1704, q № . ונעתק מסדר הק"ד נרחה לענין כל כי חולי בתוך נרחתו "תגרת היג" ותכב שהות ר"ת "כ' הגדול" ע"ש .

1194. **מכתב** הלציי לפוריס : כ"י יה"ש .

1195. **מכתב לחזקיהו** . (עיין שני יצחק) .

1196. **מכתב** לחכמי ישראל על יסודי הממונה לה"ר מרדכי דוב פרידענטהאל : ברעסלויא , תקע"ה , 8° .

1197. **מכתב** רב חסדאי למלך הכוזרים ותשובת המלך אליו : פיראדרא , שי"א , 8° . וו"ו , וגם נרחה ספר הכוזרי בנקות דפוסין .

1198. **מכתב** רב חסדאי הכ"ל כנ"ל בל"מ: ד"א תמ"ו, 8°. (ועיין מלכות בית דוד וז"ז).

1199. **מכתב** ר' יהודה בן קריש בל' ערבי לקהל יהודים בפאס לזרזם על למוד התרגום וידיעתו והוכיחם על עזבם לותו ומחלק למבוא וג' פרקים, ומס: א) על מלות תרמיות מאב במקרא. ב) על מלות המקרא מאב אין לבאר כ"מ מלשון המשנה וגמרא. ג) על המלות מאב ים לבאר מל' ערבי. ודוגמאות ממנו נדפסו ע"י שנורער בווינ' כה"ק לאייכהאלן ת"ב וגם ע"י עווילד וז"ז. (עי' פירצט מ"ב דף כ"ג—ד').

1200. **מכתב** לר' יוא"ל ברי"ל ע"ד הלנת המתים: ברלין, תקנ"ד, 8°.

1201. **מכתב** ה"ר יעקב ב"ר אליהו בוויניציא אל תלמידו שלמה מאב עזב דת מצותיו ומסכ שמו פרח פולי והרע ליעקאל: כ"י מינכען 210/9 № וקאמו בכ"י די רוסי 1089 №.

1202. **מכתב** ה"ר יצחק כהן על הפעליס בל' ערבית למארקו ליפומאמו בווינ'יציא: כ"י די רוסי 806/3 №.

1203. **מכתב** על מעלות הקדים: כ"י מינכען 210/7 №.

1204. **מכתב** על מלילות הפס לה"ר שמרי' בן אליהו (האקריטי?): כ"י מינכען 210/6 №.

1205. **מכתב** ה"ר מרדכי דאטו להרמ"ע מפאנו ומח"ז מכתב ה"ר יוסף חזק נ"כ להנ"ל: כ"י די רוסי 130/5.6 №.

1206. **מכתב הרמב"ם** בעד השולטאן.ד' מאמריס שכתב אל השולטאן בהנהגת הבריאות. ונדפס בכ"מ ג' מכתב ל'.

1207. **מכתב שלמה**. ה"ר שלמה ב"ר מרדכי מאיזמיר. שו"ת: שאלוניקי, תרט"ו, 2°.

1208. **מכתב עדות** לה"ר צבי הירש אבד"ק ברלין להעיד ע"ס בשמים ראש כי החתנס ס' קדמון הוא וכי מולד על נכרי הרמ"ם וכ"י די מולין מאב נקרא שמם עליו: חמו"ד (ברלין, תקנ"ג), 4°.

1209. **מכתב** ה"ר עובדיה ב"ר מביר כותב דקהל בעליום בנרפס על הגזירה שהיתה שם: כ"י די רוסי 563/9 №.

1210. **מכתב שמע שלמה**. ה"ר שיימא שלמה ב"ר יצחק הלוי איש סטנוב. תשובות על קלת השנות בע"ס מבשר טוב על מדיו בדקדוק התפלות: נדפס בתוספ תקמ"ח.

1211. **מכתב התחיה** לר' חזקיה. מובא מכי"מ בישועות משיחו דף ט"ו, והשערת זמן ליטב. 621 לחינ. (עיין רשימת כ"י מינכען שלי רמס"ם).

1212. **מכתב התחיה**. (עיין מאמר תחיית המתים).

1213. **מכתבי** ה"ר אברהם ביבאגו בן יו"ט לה"ר משה מרוגדי: כ"י די רוסי 457/4 №.

1214. **מכתבי ויכוח** ה"ר יוסף ב"ר טודרום הלוי אל רבני פרובינצה ע"ד ס' המורה: כ"י שם 166/8 №. ומובי ס"ל ס"ל מאיר ב"ר טודרום הלוי והוא הרמ"ה.

1215. **מכתבי ויכוח** ה"ר פריפוט דוראן (האפודי) בדת המוליות: כ"י שם 825/2 №.

1216. **מכתבי עברית**. ה"ר משה שמואל נייטאן. מכתבים בל' ערבי ומשכנזי ללמד לנערי כ"י והוא המשך לספרו חנוך לשון עבריית: ווין, תקע"ה, 8°. עוד כנ"ל (ד' שליסי. ושני לח ראיתי): שם, 1834, 8°.

1217. **מכתבי עברית**. ה"ר ישראל ב"ר יעקב בוש. כולל ס' מכתבי עברית הנ"ל ום' בתב יושר לר"ש הכהן וכתבי מליצה להנ"מ שי"ר ור"מ לעטערים ודרכי המכתבים ומוסחי שמרות וכו' בל"מ: ווין, 1847, 8°.

1218. **מכתבי עברית** הנ"ל בכל הנ"ל עם חום' כמה עניינים הנוגעים לדרכי המסחר ע"י ה"ר ישראל קנאפפעלמאכר: ווין, 185, 8°.

1219. **מכתבי** הרבנים המובהקים מאב בעבי חיתלות לסכור פי דובבי שקר ומוציאי דבה עליהם בכתבי ידיי יוס: ליוורנו, תקו"ן, 8°. עוד בכנ"ל ובסופו העתקה משכנזית: אלטונא, תקנ"ו. המבורג, 1796, 8°.

1220. **מכתבי שפת קדש**. ה"ר עמנואל באנדי. מכתבים משליסומליה ומוסחי מכתות מהגדים מלויים, תולדות וחיי גדולי ישראל ומסעות הגדים מפורסים. (הוצאה שלישית ע"י ו. פאשעלעס): פראג, 1857, 8°.

1221. **מכתבים** לה"ר נפתלי הירץ ווייזל בעניני התוך והדת ד' מכתבים: א) דברי שלום ואמת מאב כתב בענין זה לקהל ישרמל בהרבות עסטרייך: ברלין, תקמ"ב, 8°. ב) רב טוב לבית ישראל חשובה לקהל עלישטטי על מכתבה שליו ולרמ"ד בזה: ברלין, תקמ"ב, 8°. (ועיין כ"ת ג' מכתב ל'). עוד שני מכתבים הנ"ל בעניי ונוסף עליהם: ג) עין משפט פסקי רמבי הורמה מז' נדולי ערבי ליטליה ע"ד התלונות ממקהל רבני פולין בזה.ד) רחובות לפרש דברי המכתב הרחבון ולהלדיקו וגם להשיב על דברי המעוררים והמריבים עליו: ברלין, חש"ר (תקמ"ה) 8°.

1222. **מכתבים** הנ"ל נכלל הנ"ל ונדפס מאמר חקור דין להנ"ל : ווין, 1827 , °8 .

1223. **מכתבים.** דברי הגדות בעניני חכמה ומוסר וידידות שלום ואהבה אשר הניעו הגשיס משכילים אים אל אחיו. נאספו והוצאו לביה"ד ע"י ה"ל מאיר לעטערים הלוי , ה"ח : לעמבערג , תקפ"ו , °8 . ואח"ז נדפסו קצת בכ"מ ג' וכ' .

1224. **מכתבים** למחבר ההלכות . נמצאים בכ"י די רוסי 313/3 № וגם פירוש לאיזה מחבר ואיזה הלכות ומה מהותם , ע"פ .

1225. **מכתם** . ס' קדמון . כותבר נדברי הרשבוניס וחבנו ה"ל דוד ב"ר לוי , כמ"ם בס' ארחות חיים דף י"ז ע"ב . ומלבון הב"י ח"ח סי' רע"ח נאמרו „וכן כתב המכתם פ' ערבי פסחים" נראה שכולל חי' ובחורי התלמוד לדיוק : (בג"ח י"ב , בב"י כ"ב ובה"ג בלי ה"ב במקומו) .

1226. **מכתם לדוד** להר"ר דוד אולמא סג"ל ב' חלקים : ח"ח בחורי פסוקים ופסבים וה"ב ההעורכות ליום הכפורים ומוכר לחזנים ומלחי עניים : כ"י רד"א 275, q № .

1227. **מכתם לדוד** . פסבים ובחורים על פסוקי הל"ך בדרך דרוש : כ"י שם 1037/a, q № . ומולי הוא ח"ח הנ"ע .

1228. **מכתם לדוד** . הר"ר דוד ויטאל ב"ר שלמה המכונה מסיר וידאל . פי' על י"ג עיקריס ע"פ מאמרים בב' בערים ובסופו בקצה בת אלף חיבות מתחילות בחות ה"ח וזמירות לעניים : ד"ו , ש"ו , °8 .

1229. **מכתם לדוד** . הר"ר דוד ן' זמרא (הרדב"ז). פי' על סיה"ם עד"ה: קונשטנטינא, (די בוסי , עיין סימבט ח"ח דף ד') .

1230. **מכתם לדוד** . הר"ר דוד חיים שמואל הסאן. חי' ובחורים על הרמב"ם ומח"ז קדשי דוד חי' ס"ם וי"ח סו"ת ובסופו חי' הריטב"א על מס' מגילה וחות בספר ב' וג' מספרו קדשי דוד , עיין זה : ליוורנו , חש"ד (תקנ"ב) , °2 .

1231. **מכתם לדוד** . הר"ר דוד פארדו . סו"ח על ד' טוריס ובסופו לוח המפתחות : שאלוניקי , תקל"ב (לבש"ר) , °2 .

1232. **מכתם לדוד** . הר"ר דוד ב"ר רפאל מילדולה . פי' על ההליס : (זע"ל ד' ז') .

1233. **מכתם לדוד.** (עי' חנוך לנער, לשון נקי) .

1234. **מכתם ללמד.** (עי' מכתמים ושירים שונים).

1235. **מכתמים** . (עיין דברי חפץ) .

1236. **מכתמים ושירים שונים** . מבחר אני הצעיר ומחלק לג' מחלקות: א) עדת דבורים קפ"ס מכתמים . ב) מאמר מכתם ללמוד על מהות המכתם ודרכיו וחקיו ומספריו . ג) תוספת שירים שיריס שונים : לייפציג 1842 , °8 .

1237. **מלא חפנים** . הר"ר אברהם גייגער . קובץ עניניס נפרדים מכ"י וכדומה , והס : א) מכתב מחוז וכו' להיש"ר מקנדיא . ב) הקדמת ס' התכמוני פי' ע"ס יציה לר' שבתי בן אברהם דינולו הרופא . ג) מגרת רש"י לרבני מלונרת . ד) פזמון לה"ר יהודה הלוי. ה) מכתבגאב להרמב"ן. ו) מגרת מל תהי כתבותיך להאפודי (ומטעם הנעזוב נאספה לאחינו ובאתי תמתיה פתרון תבעים מלות לרמ"ג ז"ל) . ז) שיר הולות על בני ביונס למשורר גומפלין . ח) ס' תשובות להרמב"ם בל' ערבי והעתקה עבריה עם הערות . ולאחריו חולדות הים"ר מקדיש והעתק מכתב אחוז הנ"ל עם הערות ותוכן כל העניניס הנ"ל בלי"ח בכתבם עם צורת הים"ר הנ"ל : ברלין , ת"ר , °8 .

1238. **מלא כף נחת** . (עיין תשניות , פרקי אבות עם פי') .

1239. **מלא מחזיק** . העתקת ס' רחזי (?) . [עיין רשימת פתריז ע' 219 . ומזכר בשלות כ"י מינכען 8 סימן נ' : רמש"ש] .

1240. **מלא העומר** . (עיין תורה) .

1241. **מלא פי הגדי** . הר"ר יהודה ב"ר משה . פי' על חד גדיא ועל סימני סדר ההגדה : חמ"ר (אלטונא) , תקל"ו , °4 .

1242. **מלא הרועים** . הר"ר יעקב צבי יאליש. כללי הס"ם בסדר ח"ב ב' חלקים : ח"ח, דעות התו"ח בחלוקת הסיוס בכל הס"ם בסדר ח"ב . ח"ב , בחות וכללים שהסורה נדרשת בהן ודרשות שחלקו בהן התו"ח ובסופו קונט' שונה הלכות בחור בללים בקציעות ההלכה בחלוקת התו"ח : זאלקווא , תקצ"ח, °2 . האלברשטאט , תרי"ש , °4 .

1243. **מלא רצון** . הר"ר אברהם נפתלי הירש ב"ר משה סג"ל שפיץ . בחור כל מקום שנראה בס"ם בשני דברים המכחישים זח"ז ומתקן ומיושב גם דברים תמוהים זולתם והס ע' תקוניס ובכל הס"ם עולה למספר אלף והק"נ הגהות ותקוניס ותיבוניס , ובסופו יד הרואים מפתח ומ"מ לכל החדושים ועל כל מאמרי ס"ם המובאים בילקוט בסדר התורה , ונלקט מספרו ירושת נפתלי הגנוז ע"ס

רצוף אהבה : ספר"מ , ע"ת , 2° .
[וכ' בהקדמתו שחיבר עוד : ס' שבע רצון עה"ת וה"מ. ברכות נפתלי עה"ת ודיוניס . ירושת דרום בלמוד בבבלי ללנוסיך (קבלה ?). ירושת ים חי' גפ"ת ורמ"י עה"ת ושאלתי עיניים ודקדוק ודיוניס חשבונות ותשבורת בבוגיות התלמוד . שדה נפתלי חי' הלכות בכמה מסכתות] .

1244. **מלאכה אלהית** . (עיין חכמתא רבתי) .

1245. **מלאכה קטנה** . קצור מלאכת הרפואה לגאלינוס עם נאור עלי בן רעצואן העתקת ר"י בן שמואל אבן תבון : כ"י די רוסי 1177 № כ"י פאריז 398 № וכ"י ליידען 2/14 № (שקל') .

1246. **ס' המלאכות** על קטיוס קאלינולא קיסר ג' לרומייס מאת ידידיה האלכסנדרי הוא פילון היהודי ומכתב אגריפוס על הקיסר . נעתק מל"ע ע"י ה"ר מרדכי אהרן גינצבורג : ווילנא , תקצ"ז , 8° .

1247. **מלאכות ה'** . ס' קבלה. נזכר בפי' דן ידין ע"ס קרניס מאמר י"ד סי' י"ד ע"ס . ובספ"ד שכ"ס קורא לו מלאכת ה' ע"ס .

1248. **מלאכי קדש** . ה"ר משה בה"ר אליהו (בע"ס יד אליהו) . כולל סיר המוד לבני מסה ושאלתי הפלות ומדות ישרות במוסר ודיוניס בל"ע ונלוה לו זכרון חכמים סדר כל הדורות מלדה"ר עד סוף התימה התלמוד: זאלקווא , תק"ה, 8° . ווילנא , ת"ר , 12° .

1249. **ס' מלאכים** . ס' קבלה להרוקח ז"ל . סיס ניד ה"ר יש"ר מקנדיא בב"י, כמ"ש בעולות הכמה דף קי"ה , ע"ש .

1250. **מלאכת הדקדוק** הסלס עם ליטיין ע"י מינסטער : באזיל , ש"ב , 4° .

1251. **מלאכת ההגיון** . (עיין אריסטו) .

1252. **מלאכת ההגיון להרמב"ם** . נמצא בכ"י מינכען 297/8 № ושיטו ס' מלות הגיון שלו . וכן מביאו נרשולוני לכ"י בוותיקאן הנעתק ע"י ר"ם מכן תבון .

1253. **מלאכת החשבון** אדער רעכנביכליין. ה"ר משה שמואל נייטאן. (ד' שני) ווין , 1831 , 8° .

1254. **מלאכת היד** (כירורגיא) או ס' רפואה להרופא טודריק בן מיוהיג בחכמת הרפואה ונעתק לעברי ע"י ר' יצחק : כ"י מינכען 40. № (לפי רשמ"ם 266 №) .

1255. **מלאכת היד** כ"ל למאישטרי ברוכי ווערדי נרפואות פעמי מכריס ומשיחות וקוסמס מסמכן : רד"א 46, q № .

1256. **מלאכת היד** כ"ל לבראקארד ומח"ז ס' רפואה ליוהאניציום : כ"י די רוסי 1281/2.3 № .

1257. **מלאכת היד** כ"ל לברונא נעתק מל' רומי ע"י ה"ר הלל ב"ר שמואל מווירונא : כ"י שם 1281 № .

1258. **מלאכת היד** הנ"ל כנ"ל העתקת ה"ר יעקב ב"ר יהודה אבן כספיאל רופא באלקלה בשנת ה"ר רס"ח ובטופו התבוסות ומשיחות שונות : כ"י שם 624/3.4 № .

1259. **מלאכת היד** כנ"ל על חכמת הנתוח והתחבושת עם תוספות בטופו ועם ציורי כלי התחבוש בלשונו ולא נודע לשמי : כ"י מינכען 297 № .

1260. **מלאכת ה'** . (עיין מלאכות ה') .

1261. **מלאכת מושבלת**. (עיין חכמתא רבתי).

1262. **מלאכת מחשבת** . ה"ר אליהו ב"ר משה ג־שון מפינטשוב. על חכמת החשבון והתשבורת וכו' : זאלקווא , תק" . .

1263. **מלאכת מחשבת** הנ"ל בתוספות רבות ונחלק לב"ח : ח"א עיר חשבון על כל חכמת המספר והתשבורת וקצת חכמת האלגיברה : ספר"א , התק"ו , 4° . וח"ב ברורי מדות על חכמת המדידה : ברלין , תקב"ה , 4° . (ותולי ד' זאלקווא הנ"ל הוא רק ח"א לבד) . עוד כנ"ל ב' חלקיו הנ"ל: אוסטרהא, תקס"ו , 4° . [נ"ח ס' הדרת אליהו על גפ"ת ושי'ז בפוף ה'].

1264. **מלאכת מחשבת** . חכמת החשבון בל"ח מרובע ומנוקד נעתק ע"י ה"ר ליבין גאלדין בארג : ברדיטשוב , תקפ"ג . סדילקאוו , תקצ"ר , 4° .

1265. **מלאכת מחשבת** . ה"ר משה זרח אירליץ מפראג . למודי חכמת החשבון בלה"ק ונכתו בל"ח : פראג , תקל"ה , 8° . עוד בנ"ל חלק העברי לבד : זאלקווא, תקצ"ז, 8°. שם , תר"ה , 8° (ולא ידעתי אם זה הוא).

1266. **מלאכת מחשבת** . ה"ר משה חבץ . דרשות עה"ת עם צורת המחנה בראשו : ד"ו , עש"ק , 2° . עוד עם הוס' הערות בטופו לה"ר יהודה ליב ב"ר אליעזר ליפמאן יאפו בשם מחשבת הושב : ק"ב , כת"ר , 8° .

1267. **מלאכת מחשבת** . אגרת — . ה"ר שלמה זלמן ב"ר אהרן יהיאל גיגער . הסנות על ס' מלאכת שמים וכו' , ג"ח : חמ"ד, (ספר"מ) , אגרת"י , 8° .

1268. **מלאכת מחשבת**. (עי' מלאכת הבוספר).

1269. **מלאכת מחשבת החדש**. ה"ר שלום ב"ר משה אריה הלוי בליינקיר. על חכמת החשבון גב' חלקים: ברדיטשוב, תקצ"ד, 4°.

1270. **מלאכת המספר**. ה"ר אליה מזרחי. על חכמת המספר והחשבון והמדקה בקצור נמרץ: קושטי', הרצ"ר (וכן נוסף בג"ל דף מ' הערה a, ע"פ. ורד"ל q 658, №: רצ"ג. ועדנעי ע' 225 וקפי"ל ע' 330: באר"ץ—רצ"ד) 4°. ומני למיתיו חש"ר ומסר נסופו וזמו ספר המספר.

1271. **מלאכת המספר** הנ"ל או **מלאכת מחשבת** ונסופו למודי העיוני והמעשי על דרכי המחוק הנקרא (מתמטיק) עברים ומחשבזים ע"י ה"ר אורי צבי רובינשטיין: לעמבערג, תקס"ט, 8°.

1272. **מלאכת המספר** הנ"ל עם ל' רומי ע"י שרעקענוכם והערות ע"י מינסטער ונקרא בשם קצור מלאכת המספר: באזיל, ש"ו, 4°.

1273. **מלאכת המספר** לה"ר יצחק בה"ר משה עלי הספרדי: כ"י רח"ם 459 №.

1274. **מלאכת המשכן**. ה"ר יעקב יהודה ליאון. על מלאכת בנין אהל מועד וכל כליו במדבר כמעשה ספרו הבנית היכל, כ"י: (מחסף תקמ"ח דף רמ"ז).

1275. **מלאכת סופר**. ה"ר בנימין ב"ר יעקב אספינוזא. דיני ס"ת במשקל וחרוז עם פי': כ"י יה"ש.

1276. **מלאכת הסופר**. ה"ר משה זאבארה (בן יעקב? עיין הוספה לרשמ"ש 1521) א' מגולי קשטיליא. על דיני כתיבת ס"ת. כ"י ר"א אשכנזי: (תום' עק"ד תכ"ט 24 №). [העתק ממנו(?) בכ"י מינכען 334 דף קי"ח ע"כ. ועיין פתיחת ס' יין לבנון ד' פתיחים ע' 6, ומה שכתוב שם על ספק רמ"ש נדוי הוא. עיין ערך עז גרונגער ערך יוסף זכתם הערה ג': רמ"ש].

1277. **מלאכת הקדש**. ה"ר אלעזר פלעקילש. נחלק לב' קונטרסים: א) על שמות הקדש בכל התורה להבדיל בין הקדש לחול ע"פ גמרות ומדרשים וג' תרגומים. ב) על ענין קדושת שמות הקדושים ובסופו קונט' נפש דוד ונפש חיה ד' דרושים על מות מביו ומתו: פראג, תקע"ב, 2°.

1278. **מלאכת הקדש**. ה"ר משה ב"ר דניאל טולידאנו. פי' על רס"י עם"ת לייסב קושיות הרמ"ם עליו: ליוורנו, תקפ"ג, 2°. המחבר חלקו לה' חלקים וקרא להם שמות: אדמת קדש, בגדי קדש, מלאכת הקדש, בונה ירושלים, אם הבנים. ומולם מחנו המלבה"ד כללם יחד ולא הדפים רק המקדמות לבד ברשם כל חומם.

1279. **מלאכת השיר והחרזון** לר' ישעיה (ומולי הוא ר' ישעיה הלוי מחבר הקינה על מות חביו בכ"י טורין 65 ?). כ"י. [מ"ע לרמ"ג ח"ג . . . עיין מלת חזניס 12, 62 ועיין חגרות(?). ועי' קונטרס פרק בשיר: רמש"ש].

1280. **מלאכת שלמה**. ה"ר שלמה עדני (תלמיד רבינו בצלאל ומהרח"ו). פי' על מסכתות, כ"י: (שג"כ קל"ח ושם"ג שלי במקומו). והגהות ומוסחאות מס' זה על מס' חגות נדפס מהדש עם פי' חמאירי על חגות ועי' בית הבחירה.

1281. **מלאכת שלמה**. (עיין דברים עתיקים).

1282. **מלאכת שמים**. ה"ר יצחק דובער באמבערגר אבר"ק ווירצבורג. חי' על הלכות סת"ם: אלטונא, תרי"ג, 4°. עוד בחוס' ותיקונים: הנובר, תר"כ, 4°.

1283. **מלאכת שמעיה**. פי' על מסלי. ומכיח פירש"י ולפעמים נס את כ' יוסף סאמינג (ומולי הוא לר' שמעיה ממודינא): כ"י רד"א №. 258, F.

1284. **ס' המלבוש**. קבלה מעשית שמסר המלאך למלמ"ך: כ"י רד"א תקמ"ג וכף"ד לא מצאתיו. (ומולי הוא ח"ל מס' רזיאל ועיין לוקן גת"פ דף קס"ז הערה d).

1285. **המלבוש**. (עיין האורב).

1286. **מלבושי יום טוב**. ה"ר יום טוב ליפמאן הלוי העליר. הגהות והשגות על לבושים הרמשוים, כ"י: (ש"י). ונם' מגלת איבה כתוב שחיבר על סדר ד' טוריס, ע"פ, ומולי היינו כך. ועל חו"ח ותה"ע נמצא בכ"י רד"א q 609, №.

1287. **ס' המלואים**. ה"ר עזריאל בן הקדוש ר' מנחם (רבו של הרמב"ן בקבלה). ס' קבלה. נזכר בפי' ל"מ בוטריל ע"ס יסיבה פ"ג מבמ ג'ט"ב. [ג"ח: א) פירוש הדרשות נזכרו בטעמי המצות לריקאנטי תדיר. ב) פירושים על פסוקי התורה. ג) פי' ע"ס יסיבה. ד) פי' על סיפ"ס. שני חלקי מיוחסים בדפוס להרמב"ן. ה) חו"ת על עשר ספירות הנדפס בלקוטים מכח הפי גמון וזה מקרוב בם' דרך אמונה להר"מ ן' גבאי ע"ש: עק"ד תרי"ח דף תקס"ח—ס"ג].

1288. **ס' המלואים**. (עיין מילואים).

1289. **מלואת אבן**. (עיין אבן תקומה, אור האבן, שאלתות אבי"ה).

1290. **מלובת שאול**. ה"ר יוסף מטראפלאוויץ. מעשה שמול ודוד ע"ד הסוה (דלחמת) במלינה

וחכוז שקול בחכמה שיר ושימה ושסופו שיר גדול על הכבוד המדומה נעתק מספרי האללער. נדפס בחמונה עם ליוכיס : ווין , תקנ״ד, 8°. וגלי ליוכיס : לעמבערג תק״פ. קראקא , תקפ״ב . לבוב , תקפ״ג . שם , תקפ״ה . ווין , 1829 , 8° .

1291. **מלוכת שאול** הכ״ל בל״ח לנסיס . (עיין גדולת דוד) .

1292. **מלות ההגיון** להרמב״ם . בחור המלות והשמות המוסכמיס וההשתלות הנמות והמורגלות בפי חכמי ההגיון וספריהם ונחלק לי״ד שערים . חברו בל׳ ערבי ונעתק לעברי ע״י ה״ר משה ב״ר שמואל אבן תבון בשנת ה״ן ט״ו.נדפס בחמונה עם ב׳ פירושיס לא נודעו למי: ד״ו,ש״י. קרימונה , שכ״ו,4° . (ופירוש סופר ה״ע בזה , ע״ש ח״כ דף ס״ג) . ובכ״י פאריז 397 a f. № נמצא בהעתקת ה״ר יוסף ב״ר יהושע ז״ל בן ביבש שהעתיקו לצורך תניכו ה״ר עזרא ב״ר שלמה בן נחמניי . עיין תוס׳ עק״ד תר״ח דף שכ״ח . ועם הערות כ״י : (נעדנער 581) .

1293. **מלות ההגיון** הכ״ל ממוקד עם פי׳ קלר להרמבם״ן ופתיחה לפני כל שער . חיברו לנקשת הכופל ה״ר שמשון קאליר . ומאמר תחית המתים להרמב״ם: פאפר״א , תקכ״ב , 4° . ועם הגהות כ״י : (נעדנער 581) .

1294. **מלות ההגיון** הכ״ל בהכחכת הפי׳ מהנ״ל וכסופו ויכוח מ׳ וב׳ מס׳ כוזרי שני לר״ד ניטו ומאמר תחיית המתים להרמב״ם : ברלין , תקכ״ו , 4° . עוד כנ״ל בלי הוספות בסופו ומוגה היטב בהשגחת המפרסם הנ״ל : ברלין , תקמ״ר . לבוב , תקנ״א , 4° .

1295. **מלות ההגיון** הכ״ל עם פי׳ הרמבם״ן כנ״ל ועם חוס׳ בלור והערות ויוכי ההקשיס להר״ר יצחק הלוי איש סטנוב : ברלין , תקנ״ה . שם , תק״ס . פראג , תקע״א . וואַרשא , תקפ״ו , 8° .

1296. **מלות ההגיון** הכ״ל עם פי׳ הנ״ל ועם ה״ח ויתר בחור להר״ר משה שמואל ניימאן : ווין 1822. שם . . . פרעסבורג , 1833, 8°.

1297. **מלות ההגיון** הכ״ל עם פי׳ הנ״ל , עם ת״ח ובחור להר״ר שלמה זלמן היילבערג : (ונרפי״ר מיחסו להר״ר רפאל פירשטענטהאל .) ברעסלויא , 1828 , 8° .

1298. **מלות ההגיון** הכ״ל עם בחור הרמבם״ן ות״ח להר״ר יצחק ליב ב״ר אליעזר דרעזניץ . ז׳ פרקים הרחמונים : פראג , תקס״ה , 8° . (ועיין ג״כ מוסדות חבל) .

1299. **מלות ההגיון** הכ״ל עם בחור ה״ר מרדכי ב״ר אליעזר כוטטינו : כ״י רח״ם 81 № .

1300. **מלות ההגיון** הכ״ל עם ל׳ רומי ע״י מינשטער.(עי׳הגיון של ר׳ שמעון ומ״ם סם).

1301. **מלות ההגיון** הכ״ל בנוסחת מחוקנת וכו׳. (עיין אבן בחן) .

1302. **מלות ההגיון** הכ״ל מועתק לנ״ח ע״י ה״ר וואלף היידנהיים : כ״י רח״ם 83 № .

1303. **מלחמה בשלום** . ה״ר חיים אברהם ב״ר יהודה ליב מ״מ במאהליב . מעשה יוסף ואחיו בדרך ויכוח ושימה במשל ומליצה ב׳ הלקיס : א) תוכן עלילות ספור מעשה מכירתו ביד אחיו לישמעאליס מדיניס וכו׳ עד בואם מצרימה לעבוד שר ואוכל.ב) תוכחת מגולה ויכוחים ודברי מחקר בין בני יעקב ומשי מכעומי מצריס והחודע יוסף לאחיו וכו׳ : שקלאוו , תקנ״ז . מאהליב , תקנ״ח . 4°. זאלקווא,תקפ״ו. ווילנא , תקע״ט , 8° .

1304. **מלחמה בשלום** הכ״ל בנ״ח להמון ולנסיס. (עיין גדולת יוסף) .

1305. **מלחמה בשלום** . ה״ר יהודה ליב ב״ר יהושע. ספורי מלחמת שוידן במדינת פיהס ומעשה מלור עיר פרלאג בעת מלחמת ל׳ שניס: פראג , חש״ר (ת״ט) , 8°. ונדפס ג״כ בנפ״ע לשנת תקפ״ד , ע״ש .

1306. **מלחמה בשלום** הכ״ל עם קלור הנהגת המדם בדרך הרפואה , סבוב ר׳ פתחיה ומעשה שהעתיק ר׳ אברהם מיימון עם תרגום ל׳ רומי ע״י וואגענזייל : אלטדורף , 1687 , 4° .

1307. **מלחמה להׄ׳ וחרב להׄ׳** . ה״ר משה האניז . כתבי חרס ע״ם מהימנותא דכלא ועל מחנכו נחמיה חייט חיון ומעשה ב״ד ופרנסי הספרדים ורבם מהר״ם מפוליון נרחמם לזכותו : ד״א , ער״ת , 8° .

1308. **מלחמות האמונה** וחמונת הנלחמון על דברי הכופריס . ה״ר צבי ב״ר שמעון מלעסלויא . עם ל׳ מגלי , ב״ח : לונדון , תקפ״ב , 8° .

1309. **מלחמות בני יעקב** . (עיין ס׳ הישר) .

1310. **מלחמות ה׳** . ה״ר אברהם זוטרא . תוכחות מוסר נגד מהגיס מדעים מקרוב נלו : הנובר, תקצ״ו . ספר״מ , 1862 , 8°.

1311. **מלחמות ה׳**. ה״ר אברהם בן הרמב״ם. מכתב חמונה וריכות עם היוצאים לדון ע״ם המדע והמורה , נדפס מתוך כ״י יחן וכסופו חנרת הרמב״ן להגן על הרמב״ם עם הנלות מכמה וז״ז : ווילנא , תקפ״א , 8° .

עוד כל״ל לכדו : הנובר , תר״א , 8° . (ועיין אגרות ושו״ת הרמב״ם) .

1312. **מלחמות ה׳** . ה״ר יוסף קמחי . ויכוחים בדת המוריס ונקרא ג״כ ס׳ האמונה , מלחמת מצוה . לבל בתג״י י׳ סי׳ קע״ו גרסה כי זה לתוד וכ׳ חלה לתוך ע״ם . וכם״ע כתב כם׳ אבן בחן שכבר הביאו המוריס עליו , ע״ם . נדפס קלתו כם׳ מלחמת חובה , עיין זה להלן .

1313. **מלחמות ה׳** . ה״ר יעקב ב״ר ראובן . ויכוחים ועצות בתמונה בין מיחד ומכחד וכו י״ב שערים : כ״י ראח״ם № 34 . וכ״י רח״ם № 161 et 460 . והקדמת הם׳ נדפם בכרזית ספריו אוצרות חיים דף ם״פ—ע״ג , ע״ם . ושער י״ב נדפם בפארים ע״י כ׳ נתן עכרם וזוסף לם׳ ויכוח רמב״ן ע״ם . (ועי׳ אבן בוחן לרם״ן).

1314. **מלחמות ה׳** . כ״ר סלמון בכ״ר ירוחם הקראי . מה שנלחם עם הנתון כ׳ כעדיה הפיזומי מחכמי הכבנים ונלחמו , ועצות עלומות על כל חכמי הכבנים מחובר במדה במשקל וכמסורה על לותיות ח״ב יסכות וזוכות כם׳ אשכול הכופר וכו י״ח שערים : (אר״ן). והקדמת הם׳ ושער ח׳ וכ׳ נדפסו בתוס׳ פק״ד תכ״ו דכ״ג וקם״ג וכי״ח . (ועיין לקוטי קדמוניות נספח כ׳ דף 15) .

1315. **מלחמות ה׳** . קונן פסקים מלהקת רבני איטליא לאסור המקוה בכלוויגו כדעת ה״ל לבעליון מקונסיליין מרת לאחרת שם . ולא כפיכבו שמיחסו לה״ל נתנאל טראבישו לפי שהוא היה מבת המתירין ונדפס פסקו להתיר בם׳ משבית מלחמות , ע״ם : ד״ו , שם״א , 4° . (ועיין משבית מלחמות, פלגי מים) . והקדמת ס׳ פלגי מים כ׳ ו״ל : ולא יקרא שם הספר כאשר הבב מלן דהו כי קלמו לו ס׳ מלחמות ה׳ פאשר רלה כי על לוח דיוטנמת שלנו הרחבונה זכרנו שם הס׳ לבבר בו הועתקו הכתבים והפסקים נעבו בנדון זה מלו התהילה זאת המחלקת ״ס׳ מלחמות ה׳״ ולא היה זה שם העשם שלו רק נזכר בשם זה לפי דרך העברה בעלמא לחוכות כי הכוונה היתה לע״ם . לחנם בהיות וכו׳ וכו׳ קלמו שמו פלגי מים לנעמים הע״ל ולא מלחמות ה׳ כי לא לחלה יצחו וכו׳ וכו׳ ע״ם .

1316. **מלחמות ה׳** . ה״ר שמעלקא טויבעם . הגדה ם״פ עם פיכוחו : יאם , תרי״ט , 4° .

1317. **מלחמות ה׳**. (עיין אלפסי, עשרה מאמרות, תפארת ישראל) .

1318. **מלחמות היהודים** עם הרומחים ליוסף פלאוויוס . נעתק ללה״ק ע״י ה״ר קלמן שולמאן, כ״ח : ווילנא , 63—1861 , 8°.

1319. **מלחמות מצוה** . (עיין תורה בשם מקראי קדש) .

1320. **מלחמות השם** . ה״ר לוי ב״ר גרשום (הרלב״ג) . מקיכות בשגבות בעניני תורה ומלוה ויסודי הדת ופנוחיה וכו שמה מלמריס : ריווא די טרינטו , ש״ב , 2° .

1321. **מלחמת דוד** . שו״ת לה״ר דוד ב״ר יצחק מזבארוב (נע״ם אהל רחל) : (שי״ג) .

1322. **מלחמת חובה**. ויכוחים ועצות בתמונה, וסם להרמב״ן עם פֵּרא פויל ולה״ר יוסף קמחי ובנו הרד״ק ומגרת מלחמת מצוה להרשב״ש לקוח מס׳ קשת ומגן , וכסופו ס׳ רעמים ורעשים שתיקן ה״ר יצחק אשבנזי (האריז״ל ?) לדעת עתידות , והקדמה לס׳ סלע המחלוקת (עיין זה) שחיבר ר׳ אברהם רומאן : קונשטנטינא, ע״ת, 8°.

1323. **מלחמת חובה** . (עיין אגרת —) .

1324. **מלחמת החכמה והעושר**. ה״ר יהודה ב״ר יצחק ב״ר שבתי הלוי . ויכוח בין החכמה והעושר בחלוים ותרוזות ונקרא ג״כ מלך רב : קושטי׳ , ש״ג . קראקא , ש״ו . ד״ו . . . שפר״מ , תע״א , 8° .

1325. **מלחמת החכמה והעושר** הל״ל וגלוו לו מעשה יכוחלמי ומעשה ר׳ בוסטנאי ומשפט ונזר דין מהכמת שלמה : ד״א , תקי״ג , 8° .

1326. **מלחמת החושך והאור** . ה״ר דוד גארדאן. דבר הריב לחבר היה בין זעלחסעימן בלוגער ובין לחיגו מיגנחן קורלחנדא : חמ״ר (ליק) , 1861 , 8° .

1327. **מלחמת יעקב** . ה״ר יעקב ב״ר יצחק צהלון . כ״י . (עיין זל״ג י׳ סי׳ י״ח) .

1328. **מלחמת מלכים**. על גט שנחלקו מהרי״ט ומהר״ם ן׳ וילייסיד כמבואר בתשו׳ מהרח״ם בסוף קונטרס עינוגת ומהרח״ם הכריע שלח תנחת בגט זה ואם נשחת לח תנח , וע״ז כתבו רבני הדור תשו׳ רבות וכלם נקבני בלו בם׳ זה. כ״י. מזכירו הרב בני יעקב דקמ״ח ע״ב,ע״ם: (בנ״ב פ״ח ושפ״ג שלי ח״ב במקומו) .

1329. **מלחמת מצוה**. הרופא אבנר די בורגוז. בקרא ע״ם מלחמות ה׳ לה״ל יוסף קמחי, כ״י:

1330. **מלחמת מצוה** . ה״ר אליעזר ב״ר שמואל די אבילה. על ברבי הסלכות בע״ם ופוסקים , ובסופו קונטרס חסד ואמת דרושים : ליוורנו , רכוש״ם , 2° .

1331. **מלחמת מצוה** . ויכוחים בתמונה לה״ל מאיר ב״ר שמעון . מובר שנת ה״ת ותמ״ח : כ״י די רוסי № 156 .

1332. **מלחמת מצוה.** ה"ר שלמה בן הרשב"ץ (הרשב"ש) . מספטים ידבר מת לועג לדברי חז"ל ונלחם מלחמת בעלי התלמוד ונסופו טעות בהמות העולים וכו'. נדפס פס' קשת ומגן , עיין זה . עוד כל"ל בלי דברי סופו הכ"ל : לייפציג , 1856 , 8° . לעמבערג , 1857 , 16° .

1333. **מלחמת מצוה** . (עיין דרכי נועם , מלחמות ה') .

1334. **מלחמת משה.** קבלה לה"ר משה חיים לוצאטו . כ"י יוא"ל .

1335. **מלים לאלוה.** ה"ר יהודה ליב ב"ר יואל מינדין . שרטי להק"ק כסדר ת"ב וכתוכח בל"ת לכל הולתותיכס ובלתור שמותי התותיות: ברלין , תק"כ , 4° .

1336. **מליץ יושר** . ה"ר יעקב ב"ר יצחק מיאנוב . פסטים נתיס כסדר התורה בל"ת מלוקט מס' עקידה ומלגיך וכלי ממדה וכלי יקר וכו' והוא הוספת לספרו צאנה וראינה : לובלין , ושלו"ם , 2° .

1337. **מליץ יושר** הל"ל עם הוס' לקוטים בס' מנוקד והלתה מס' ששתי כהן ובס' בכרת מס' מעשי ה' ע"י ה"ל אליקים ב"ר יעקב ש"ץ מקמארנא: ד"א, בתו"ם , 2° . (ורד"ת F, 76 : תס"ח . ותולי ט"ס הוא) .

1338. **מליץ יושר.** ה"ר יצחק גר . הגהנת קהל עדת ישורון בתמ"ד עם מקורן בפוסקים : ד"א , תקס"ט , 8° .

1339. **מליץ יושר** . ה"ר ישעיה רומאנין . נתור על הסליחה תת שמע וכו': ד"ו,ה"צ,8°.

1340. **מליץ יושר** . (עיין דברי יושר) .

1341. **מליץ שפת עברית.** ה"ר מרדכי די אינירי . שרטי להק"ק וספרוגס בל' נרפת : מיץ , 1827 , 8° .

1342. **ס' המליצה לאריסטו** . (עיין אריסטו).

1343. **ס' המליצה לרמ"ח** לוצאטו . על כל דרכי הדבור והמליצה בסדרים נתיס לכל מחלקותס ובסופו מאמר על הדרשה : כ"י באמ"ד כיד ר' יעקב מתיר לפרטן, ותולי הוא ספרו לשון למודים, עיין זה. והמתמר על הדרשה תתר בסופו בל"ל הוא ונדפס בכ"ח ו' מכתב ת', ע"ש.

1344. **מליצה למשכיל.** (עי' משלי אפר ודינה).

1345. **מליצה לפורים** . ה"ר יהודה ליב בן זאב . מליצות כמערכת סליחות ופזמון בלשון תת ונקי להתעלם בפורים : ווין , חש"ד . חמו"ד (ברעסלויא ? 1800 ?) 8° . (ועיין מסכת פורים) .

1346. **מליצה לפורים** הל"ל ובסופו סיר לפורים מס' גפן יחידית: חמ"ד (ווילנא), תקע"ו, 8°.

1347. **מליצות הפילוסופים** נמצא בכ"י מינכען 11 315 № (ובס לפי הממ"ס 9/210 № בס דברי חכמים וחידותם ובס 12,210 № בס לקוטים מס' מוסרי הפילוסופים , עיין זה לעיל).

1348. **מליצות וקינות** על מיתת הנוגים וכל' טרפות ומו"ס בתרוז להברדבי וקצת פיוטים: כ"י רח"ם 463 № .

1349. **מליצת הראב"ע** על תמוך התיסקתק (בתך) טס תרנוס ל' רומי ע"י הידע (T. Hyde) נדפסה לתמונה בתוך שלחי ספריו ונקראת בשם חרוזים : אוקספורד , 1698 , 4° .

1350. **מליצת הראב"ע** הל"ל עס ל' רומי כל"ל ונלוו לה עוד:א) מליצת ה"ר בון שינייור אבן יהייא על תמוך הל"ל. ב) מעדני מלך על חוקי ודיני התתך וחקירה על התמציתו ועת ומקום מציאותו והכל עס ל' רומי מהל"ל: אוקספורד , 1702 . שם , 1767 , 8° . (ועיין מעדני מלך , שפת יתר) .

1351. **מליצת** ה"ר בון שינוייר וכו' . (עיין לפני זה) .

1352. **מליצת יופי.** (היא מדברת דברות נפלאות תמרי דת עליון) סיר לה"ר יוסף לעוויזאהן: המבורג , חש"ד (תקפ"א) , 4° .

1353. **מליצת ישרון.** ה"ר שלמה לעוויזאהן. למודי המליצה העברית מנומרים בתליס ומליצות מספרי הקדם : ווין , 1816 , 8° .

1354. **מליצת המצות** . כ"ר אליהו בישיצי הקראי . סדר המצות בדרך סיר ומחוז וגלוח תל סדורי תפלותס : (אר"ץ) .

1355. **מליצת עיקרים** . (עיין מורה דרך) .

1356. **ס' המלך** . ה"ר משה אבן תבון : (ש"י . והוא בס"ק ד"ת דע"כ בס שערי ציון ונת פורס מסומו) .

1357. **ס' המלך** . ה"ר שמואל ב"ר משה מלגווירי : (בנ"כ ס' כ' ובס"ע שלי ת"ת בשמו , ע"ש . ולדעת זונז גת"ל דף תפ"כ הוא ר' שלמה בר"ם מלגווירי בע"ס בית אלהים ומעתיק ס' השינה והיקיצה לתליסטו ז"ז , ע"ש) .

1358. **מלך רב** . (עיין מלחמת החכמה והעושר).

1359. **מלך שלם.** ה"ר שמואל שלם . חי' ע"ס ד' טוריס (ומו"ס על קצת הלכות הרמב"ס : נמדנער 667) וחי' ס"ס . כ' תלקיס : שאלוניקי , תקכ"ט , 2° . ורמי"נ : על ד' ס"ע והרמב"ס ח"ת ג' וג' ולקוטים וזכרון

דכריס קלריס (רמ"ג דסין) . ומוכעכס F, 836: סו"ת עס פסחס שער הסני נכרך יחד וע"ס .

1360. ס' המלכות . (עיין מאור ושמש) .

1361. מלכי יהודה . ה"ר יהודה ב"ר מיטה ביגה . ע"ו דרשות : לובלין , שלו"ם , 4° .

1362. מלכי בקדש . ה"ר עזרא ב"ר רפאל מלכי . חי' על ס"ט של סדר ליל פסח ופי' על ההגדה וחי' על הנ"י ושאר הפוסקים על שאר הלכות פסח וביאור על הרמב"ם הלכות קרבן פסח , לובלב , ר"ה, שביחה עשור , וקצת חי' על רמ"ג הלכות חמוכה, ונסופו לקוטים : שאלוניקי , הק"ט , 2° .

1363. מלכי קדש . ה"ר יהושע סגרי . כפור מלכי יסראל בסיר : כ"י יה"ש .

1364. ס' מלכיאל . ה"ר מלכיאל הזקיה ב"ר אברהם . על עניני גמול ועוגם ועניני עץ הדעת וענין עוג מלך הבשן ושאלי מגדות וחידות : טהינגען , ש"ך . קראקא , ש"מ (פירסם ח"ח דקע"ו ע"ם) 4° . אופיבאך,תע"ה. זאלקווא , תקנ"ט . שם , תקס"ט , 8° .

1365. ס' מלכיאל הנ"ל וגלוח לו ס' זרובבל ונחמת ציון : ווילנא , תקע"ט , 8° .

1366. ס' מלכים . ה"ר קלונימום ב"ר מאיר . על מכמת ההגדסה ותסבורת : (ס"ק נסס שערי ציון דף מ"ו כתב רק על ההגדסה ונס"ל כתב . ע"ם).

1367. ס' מלכים . (עיין תורה) .

1368. ס' המלכים . ר' דוד הדיין בן הגר ספרדי . ס' דקדוק לה"ק בל' הגרי . כ"ל הרמב"ע גרים ס' מאזנים , ע"ם .

1369. מלל אברהם . ה"ר אברהם המכונה שמסולי הספרדי . חקירות על מליחות הבס ועל הבריסס לבינו שהיה הרחמן להכיר מליחות הס"י ועל סדר למוד התורה וכל חלקיה : כ"י ליידן 56/5 № .

1370. מלל לאברהם . דרושים לה"ר אברהם סתהון: ליוורנו, תר"ג (ורוכעכס : תר"ח) 2°.

1371. ס' מלמד . הבור קדמון על דיניס . וגס' תרומות מייס וכל בו מזכיריס לותו וכותביס כתב בעל המלמד : (בנ"ח ל"ח ושס"ג שלי ח"ב כמקומו).

1372. ס' המלמד . ה"ר יעקב ב"ר אבא מרי ב"ר שמשון בן אנטולי . ללמד לתלמידים דרך הדרוש לכל בבת מעין הפרשה ונקרא ג"כ כלמד התלמידים : כ"י רד"א 327, q №. וכ"י רח"ם 464 №. ובכתימת רד"ח תקמ"ב בתלק הכ"י דף י"ב ע"ב כ' שבל פרשה מתחיל בפסוק מס' משלי כמו ס' נחיי , ע"ם . אבל גס אני רואיתיו בבלין והוא כמבואר למעלה .

1373. ס' המלמד . ה"ר שמשון בן אבטליון . ס' דקדוק והגיון , כ"י : (ש"י) .

1374. מלמד לאדם דעת. (עיין אגרת הקדש).

1375. מלמד ומרדע. הקירות בהתחדות הממיתי ובהרחקת הבמוות , ב' תלקיס : כ"י רד"א 1172, q №.

1376. מלמד שיח . ה"ר אליקים ב"ר יעקב ש"ץ מקמארנא . פי' המלות עס"ת והמס מגלות בל"ח . נדפס רחבות עס התומס . (עיין תורה). וגס לבדו: דיהרנפורט, תע"ח . 8° . פיורדא, תפ"ו . שם , תצ"ז . זאלקווא , הקכ"ר , 12° . הוראדנא , תקנ"ה , 8° .

1377. מלמד התלמידים . ה"ר יעקב ב"ר מביר . דרשות על התורה ומזרז ללמוד הפילוסופיה : (ש"י) .

1378. מלמד התלמידים . ה"ר משה ב"ר יהודה ב"ר משה מן הנערים . (עיין שד"ק ד"ח דמ"ו ע"כ) .

1379. מלמד התלמידים.(עי' ס' המלמד לעיל).

1380. ממלכת האליל או חבור עצבים . ה"ר יצחק נתן . בתות העובדים לאלילים : כ"י יה"ש .

1381. ממלכת כהנים . קבלה לה"ר משה דור ואלי : כ"י יוא"ל .

1382. ממלכת הכהנים לר' שלמה בן פטיר הכהן . מובא בס' השם לר"מ בן ס"ט די ליאון (סיכל ס' דף י"ו רים מדפ ס') . ומפסר שהות הוספה ? : (רסמס"ח 1856) .

1383. ממצרים . ספור מסע בחלוות . . . נעתק מס' המסכתי של דר. לודוויג אויגוסט פֿראנקעל ע"י ה"ר אברהם בער ב"ר חיים גאטטלאבער ועמו נשיא בישראל נעתק מל"ח של הנ"ל ע"י ה"ר מאיר הלוי לעטערים עס תולדות המחבר : ווין , הרכ"ב , 8° .

1384. ממשלת מלכים רמון ס' . ה"ר משה קאצינעלנבויגען . רחיות בתוב מהבת המלכות ולמוח הרעפובליק , ובסופו בל"ח : ספר"מ , תרי"ב , 8° .

1385. ממתיק סוד . ה"ר שאול קאעמפף . על הודות ס' דרכי המשנה: פראג 1861,8°.

1386. מן הבורחים . ח' מספרי ידידיה האלבסנדרי. מובא בנפוחות יהודה דקל"ב ע"ח: (סס"ד שכ"ה) .

1387. מן ההקזות . מממר גדול על הקזת הדס להרופא בוברים : כ"י מינבען 28/2 № .

1388. מן החי . ה"ר מרדכי בפרובינצה . בדיני מסור והתיר: (ש"י.ועיין אבר מן החי).

1389. **מנהג אבות** ס' תניא. (עיין ס' תניא).

1390. **מנהג התנות** נספד"מ: ספד"מ, תס"א, °8.

1391. **מנהג טרויש** לה"ר יהודה ב"ר אליעזר: כ"י יוא"ל.

1392. **מנהג מדינה**. ה"ר יהודה אשכנזי דיין בטיקטין. ס' דיוק על מנהגים. (עיין נאר סיטב על ס"ע ח"מ סי' תפ"ח סק"ק י"ח).

1393. **מנהג עולם**. (עיין ס' המנהיג).

1394. **ס' המנהגות**. חבור ה"ר אשר. כ"ב נכל נו דף י"ז ריש ע"ג, ע"ב: (כ"ו ס"ו וסב"ג שלי ח"ב במקומו). וכבו"ת כרכב"ם סי' קל"ה מצחתי שם המחבר בשלומות ס"ר אשר ב"ר שאול מלוניל, ע"ש.

1395. **מנהגי האריז"ל** מעתק קוס המדס עד שכנו: כ"י רד"א q, № 996.

1396. **מנהגי אשת חיל**. (עיין משיב חמה).

1397. **מנהגי הבדיקה** המוהגים בעיר שמלוניקי מיבר ה"ר יוסף פיגון. וכבוב"ג מביאו בערפיות תדיר: (כ"ו מ"ה וסב"ג שלי ח"ב במקומו).

1398. **מנהגי** ק"ק וירמייזא מכוללים ע"י ה"ר יוזפא הלוי שמש דמס: כ"י רד"א 0 № 456.

1399. **מנהגי מהרי"ל**. (עיין מהרי"ל).

1400. **מנהגי מהר"ם** רוטנבורג מכל השנה והוא כסדר ניומס: כ"י רד"א q, № 1283.

1401. **מנהגי** ק"ק פיורדא לכל השנה והפלות שוות מכוללים ע"י ר' ישראל ור' קאפיל (ונעדנער 261: ע"י ישראל ודוד יעקב ב"ר מרדכי גומפיל): פיורדא, תקב"ו, °4.

1402. **מנהגי קראים**. עיין נס' אדרת אליהו, ועיין נכוזרי מאמר ג' וכו': (ש"י).

1403. **ס' מנהגים** לר' אברהם חילדיק: כ"י די רוסי ¾ 1233, № .

1404. **ס' מנהגים**. ה"ר אברהם קלוויזנר. המנהגות מכל השנה עם הנהות מלוקטים מכמה פוסקים: ריווא די טרינטו, שי"ט, °8. וז"ו ס"ב.

1405. **ס' מנהגים** לה"ר אייזיק טירנא. המנהגות מכל השנה כמנהג פולין פיסק מעהרין וריישן ליעמ והמכנו. נדפס ע"פ רוב עם סדורי תפלות (עיין הפלה). ועם חום' הנהות שוות, ונדפסו גם לבדם: קראקא, שנ"ז, °4 (ד' חני). ועם ארחות חיים להרא"ש: ד"ו, שע"ו °8. פראג, תמ"ג, °4. באסיל, חש"ר, °8. ד"א, תכ"ח. שם, תס"ה. ספר"א, תס"ו. שם, תפ"ג. ד"א, הפ"ב, °4. ספד"מ, חש"ד (תצ"ב). אופיבאר, תקל"ט.

קאריץ, תקמ"א. נאווירוואהר, תקס"ר. לינעוויל, תקס"ו, °8. ונס ז"ו ס"ב.

1406. **ס' מנהגים** הנ"ל עם נמוקים והפלות הדשות ועם הנהגות ומנהגי ק"ק ספד"מ והעתק וכו': העגא, שפ"ח, °8. ספר"מ, תמ"ח, °12. אופיבאר, ת"ם, °8.

1407. **ס' מנהגים** הנ"ל בל"ח ומפורש ומוס שכל להבין להמון ולנשים. גס שלה נדפסו פ"ב: [ד"א, תס"ח. חמנ"ד, (ד"א ? 1693 (?) °4].

1408. **מנהגים** הנ"ל בל"ח ולוח לשנעים שנה עם מקופות ומולדות ועם ניוסים: ד"א, תכ"ב. שם, תפ"ח, °4. ספד"מ, תע"ז, °8. ד"א, תפ"ח, °4. ספר"מ, תקכ"ב, °8. וז"ו ס"ר.

1409. **מנהגים** לר"ב (?) ש"ץ: כ"י יוא"ל.

1410. **מנהגים** למהרי"ל עם הוספות לה"ר הירץ לוי מספד"מ: ספד"מ, תע"ז. ד"א, ת"ץ. ספד"מ, תצ"ג. אופיבאר, תקל"ט, °8. וז"ו. (ועיין מהרי"ל).

1411. **מנהגים** של כ"ר יוסף הטרוקי בכ"ר מרדכי הקדוש הקראי. לוך להמנהג בעניני תפלות וקריאת התורה בכל ימות השנה ועל פיו נוהגין כל קהלות ליטא ופולין: (אר"ץ).

1412. **מנהגים** ישנים מכל השנה: כ"י רד"א q, № 1284.

1413. **מנהגים** של כל השנה כמנהג אשכנז ופולין מעהרין פיסק שלעזינה בכלל וק"ק ספד"מ מענץ ווירמש בתמנערע פרעמקנקן שוחנטן ועלזאס הכל בל"ח: זולצבאך, תקס"א, °8.

1414. **ס' המנהגים** על סדר מעשה נרתמים והוא סדר נרקות לכל עניני השנה וסדר קדוש והבדלה והגדה ש"פ וכו': ד"א, תמ"ה. שם, תס"ח, °8. עוד כל"ל ועם ניוסים: ד"א, תפ"ג, °4. עוד כל"ל ועם נרכות המנהג: ד"א, תקל"ה, °8 וז"ו פ"ב. (ועיין ברכת המזון).

1415. **מנהיג** (וכל' ערבי מורסיד). ה"ר הנחום ב"ר יוסף ירושלמי. נמוך מלות חמורות שבתלמוד בלשון ערבי: (תג"ו ת' סי' נ').

1416. **ס' המנהיג**. רבינו אברהם ב"ר נתן הירחי. דיוק ומנהגים וסדרי הפלות כפסדי נרפתי מסכתי ועקרת ג"כ מנהג עולם: קונשטנטינא, רע"ט, °4 (ב"י: °8). עוד כל"ל עם לוח והנהות נ. א. גאלדענבערג: ברלין תרט"ו, °8.

1417. **ס' המנהיג** לה"ר אשר ב"ר שאול. מוכח בשב"ק ד"ח דף מח"ח והוא ס' המנהגות הלעיל, ע"ש.

1418. **מנהיג הרופאים** לר"י ב"ר שלמה הישראלי. (עיין רפואה).

1419. **מנהיר עיני חכמים**. ה"ר מאיר אבד"ק לובלין (מהר"ם לובלין). ק"מ סו"ת: ד"ו, שע"ח. מיץ, תקכ"ט. סדילקאוו, תקצ"ט, 2°.

1420. **ס' מנהל**. רבינו יצחק מאורבילי. ס' דיניס. מובא בהרמות חיים ובכל כו כמה זימני: (סג"ח כ"ב, סג"ב כ"ח, וס"ח י', ב"ו כ"ה וסה"ג שלי ח"ב במקומו). וזכר ג"כ בס' עץ חיים לר"י חזן מלונדריז (כ"י לייפציג) עיין זה.

1421. **המנהל**. העררמאן העדוויג בערנארד (לפניס הארוויטץ). קטר תולדות יסרעל וכו', עם ל' תגלי: לונדון, 1839, 8°.

1422. **ס' מנוח**. (עיין ס' המנוחה).

1423. **מנוח הלבבות**. ה"ר מנוח הענדיל ב"ר שמריהו. פי' ע"ס חובות הלבבות: לובלין, שנ"ו, 4°. ועס הגהות כ"י (נעדנער 509). ומח"ז נדפס פ"ר עס ס' הגז' (עיין חובות הלבבות). [וכ' בהקדמתו שהיכר עוד: סי' על כל תג"ך בקטר ע"ד פשוטא ודקדוקא מלוקט מגדולי המפרשים ומהמקדקים. תוס' על כ"י על ד' טורים וקטר פסקי דיניס בכללו. בקטר ס' המהלך וס' לשון למודים וס' המכלול. פי' ס' רוח חן ומלות הגיון ובח"ע וס' המורה והעקרים וח' פרקים להרמב"ם וס' העקדה. ס' המערכות ושערי אורה ופרדס רמונים וס' רבינו בחיי (הוא ס' מנוח מצא חן שמח"ז) וקצת מאמרי זהר המתורים וס' התקונים והחמונות והאידרות וז"ז. ס' המספר להכ"ח מזכרי ושבעה מאמרים מס' אקלידס ומתוכם ביאר הלכות תמורות במשנה ותלמוד המדכריס בתשבורת וכו'. ספר הגלגל הקטן אשפירא הגדול והקטן וס' הטיאוריקא הקטן מהלך הכוכבים וס' צורת הארץ וס' שש כנפים וס' יסוד עולם לר"י הירחלי וס' אלמגסטי בקטר המיוחס לאבן רשד, וחיבר לוחות קטיס על מקומות כל הכוכבים וקיות המתורות וכו'. ובהכמת החזון ס' ראשית חכמה הישן מובר שנת ד"ח תתק"ב ליצירה ושעתיקו בהכמ"ע ופירש לתוה בחמשה ספרים הם ס' משפטי שמלות וס' המולדות וס' שמלות וס' המחברים (וס' . . . ?) את כולם ביאתי ופירשתי בתור רחב ושם מתחלים כמה מאמרים בתלמוד ובמדרשים מדברים בחכמת החזון וכו' וכו'].

1424. **מנוח מצא חן**. מהנ"ל. בתור על כל עניני קבלה בפי' הבחיי עה"ת ונדפס רק ע"ס ברחמים לבד: פראג, שע"ב, 2° (ולא זולת. עיין עק"ד תכ"י דף תקס"ז).

1425. **ס' המנוחה**. ה"ר מנוח ב"ר יעקב מנרבונא. פירושים וחי' על הרמב"ם הל' ממן ומשה ושמיר ושביעת השמור וסוכה ולולב: קונשטנטינא, תע"ח, 4°. הס' הזה אין לו שם עשם פרטי על השער, לכן רבו שמותיו בפי רוממי ספריס כמו בעל קוה"ד והגי"מ מיד"ח יקראו לו בשם הכ"ל (עיין קוה"ד די"ז ע"ח וסג"ח ל"ז וסה"ג שלי במקומו). ויש קורין לו ס' מנוח, באור או פירוש. ובי"ב נתן לו מקום בשות ז' זה ספר על פי המלות המתחלות על השער, ע"ש.

1426. **מנוחת נפש** או **נוחת נפשא**. הרמב"ן. דלוש והספד על מות כ' מברים חזן: כ"י די רוסי 1221/10 № :

1427. **מנוחת שלום**. ה"ר יעקב ב"ר שלום שבנא. על עתן ולחוץ לרמב"ן וסמ"ג להפליס התכי"ג מצות: חמ"ד (קאפוסטא), תקע"ב, 8°.

1428. **ס' מנורה**. ה"ר דוד בן תמים. תחנות לנשים בשעת הדלקת הנרות: חמ"ה, ת"ם, 8°.

1429. **ס' המנורה** בקבלה. פרק כ"ח: כ"י שענבלום № 110.

1430. **מנורה טהורה**. ה"ר הירץ לוי פוזנער. דיני נרות שבת ויו"ט ותוכיח עס ברכותיהם זמירותיהם ופזמוניהם: לעמבערג, תקנ"ב, 8°.

1431. **מנורת זהב**. ה"ר בנימין לבית קאצינעלנבויגן. עס הכולל לשבעה ספריס שחיבר ובקרוניס בשם האורות, וכס: אור חכמים, אור הגדול, אור הגנוז, אור יקר, אור עולם, אור תורה, אור חדש והשמיני הוא ס' לב חכמים. וזה כולל שלשה ספריס: אור תורה פי' עה"ת בדרך לשיך. אור חדש פי' על הפטרות. אור תורה לדוש על כל פרשה: דיהרנפורט, תקל"ה, 4°.

1432. **מנורת זהב**. מהנ"ל. חי' גפ"ת והוא ח"ב ומהדורא בתרא לספרו אור חכמים ולב חכמים: דיהרנפורט, תקל"ג, 2°.

1433. **מנורת זהב**. ה"ר חיים הכהן מארם צובא. פי' על קהלת. והיה בידי הג"מ מיד"ח בכ"י כמ"ש בסג"ב מ' י"ח וסה"ג שלי ח"ח בשמו, ע"ש.

1434. **מנורת הזהב**. ה"ר דוד ב"ר יהודה מסיר ליאון. (עיין תג"י ד' סי' כ').

1435. **מנורת זהב טהור**. ס' קבלה. וגדפס ממנו על מזמור ס"ז בתהלים בפי שהועתק בכ"י מהכת"ל: פראג, ויוצא אבמ"ש, 4°. (פירשו מ"ב דף רס"ח. ולפ"ד עק"ד תכ"י דף תקס"ז עוד דבריס גנו, ע"ש).

1436. **מנורת זהב כולה**. ה"ר ישראל הקדוש ב"ר יוסף אלנקווא. כולל ה' פרקים מספרו מנורת המאור, וכס: א) פרק המצות בשברה שבריס. ב) פרק גדול בניס. ג) פרק משה

ומתן . ד) פרק הדינין והדיינין . ה) פרק דרך מלך וכו׳ ד׳ סעריס לפ״ח ולזקניס לחנפיס ולנפיס . לפ״ז עניני ד״פ בכלל ופרט לכל מדס בפס חופת אליהו רבא והיה מעין מעשה תורה שחיבר רבינו הקדוש ז״ל מפני שבהן ד״פ הרבה לכל מדס בכלל , ומתחיל בפעור הפלפה והס כל מלמדי רז״ל בפ״ס ומדרש במעין פלפה והולך ומוסיף עד תמפה טעה , לפ״ז כל מלמדי רז״ל בפ״ס בלשון „לעולם״ כ׳ פרקים וכל פרק ענין מיוחד וקרוי בו אור עולם ועד לחכרון כל מלמדי רז״ל כל״ל בלשון „גדול״ הו „גדולה״ ג״כ כ׳ פרקים כל״ל ונקרא ג״כ אור עולם . ולפי הערלה מנוסח הסעור הוא כלל קטור מספרו מנורת המאור : קראקא , חש״ד , 4° .

ודע כי מליוני הדפין שנרשמו רק ד׳ הרחבויים בסימני ס׳ כ׳ ג׳ ד׳ ומפס ולהלפה מתחיל דף פס״ה וגו׳ עד דף תי״ח שהוא סוף הספר , ולהלפה לעין שהוסיף מפי ראשית חכמה ד׳ קראקא לעשותו ספר מיוחד כמכוון על הסעור , וידענו ס״כ גם שנת דפוסו החסרים בזה היא שנת שמוח״ה הפנה שנדפסה בפ״ס ראשית חכמה בקראקא, עיין זה .

1437. **מנורת זכריה** . ה״ר זכריה מענדיל ב״ר ליב מבשאטש . מי׳ גפ״ח ולוח : ספר״א , תקל״ו , 2° .

1438. **מנורת זכריה** . ה״ר זכריה מענדיל בה״ר אריה ליב . בחור קלר על ס״ע לפ״ע כמעשהו על ס״ע י״ד וס״מ (עיין שלחן ערוך). כ״י מפנת ת״ם רפיתי בין ספרי ס״ל ישבר בער בה״ר תנחום מ״ץ דפס ווילנא . וכמי״ג כתב שחיבר ג״כ בחור חרוך על ס״ע לפ״ע בפס מנורת זכריה הארוך .

1439. **מנורת זכריה הארוך** . (עיין לפני זה) .

1440. **מנורת כסף** . ה״ר יוסף אבן כספי . בחור כל המוגע למעשה מרכבה מן התורה ומכל הנביאים . לשון המחבר בעצמו בספרו קבוצת כסף , עיין זה . ולהלן בכרד״ם תקמ״ב שכ׳ שהוא פי׳ על עזרת ודס״י וכ״כ בפגרות ים״ל ת״כ דף מ״ם לדעת די רוסי המחבר . ובק״ד לא נמצא כלל : כ״י מינכהן 265 № . ובכרסימת ליל״ע כתוב מסורת הכסף בעצות ונ״ל כמ״ם פס וכ״י רח״ם 270 № וז״ל .

1441. **מנורת המאור** . ה״ר אברהם מָרון מאומיר . פעמים ופירושים על תנ״ך , ומחלק לז׳ גרות וכל גר לכמה פרקים , כ״י : (ש״י) .

1442. **מנורת המאור** . ה״ר יוסף ב״ר משה קלטי ב״ר דוד פרדוליאון הידוע מתרן יון. ס׳ דקדוק לה״ק בקלרה ומח״ז ס׳ שרשים . ומזכיר בו רס״ג וכ״כ הפי גאון כ״י תיוג ומכן גנזת ומנחס ודומס מכן גיקטיליא כס״י רד״ק כרתב״ע והכמב״ן: כ״י אוקספורד. (פירסט מ״כ דקס״ח) .

1443. **מנורת המאור** . ה״ר יצחק אבוהב הספרדי . [קדמון ומי ומיכר ס׳ זה נכנת ס״א ס׳—פ׳ לערך . עי׳ ריטוס לעונן דף כ״ד—כ״י שס המחיך הרחיב לסוכיח והעלה כי זה לחוד וכפל נהר פישון וכו׳ לחוד , ע״ש] . ס׳ נכבד במוסר וד״א מלוקט מס״ם ומגדות ומדרשים , מחלק לשבעה נרות וכל גר לכלליס וכל כלל לחלקים וכל חלק לפרקים : קושטנדינה , ר״ב חס״ד . ד״ו, ש״ר . שם , דש״ן . שם , שנ״ה—ס״ב . שם , שפ״ג , 2° .

1444. **מנורת המאור** הל״ל עס נחור מלות חמורות : מנטובה , שכ״ג . שם , שפ״ג . קראקא , שנ״ז . ספר״מ , תמ״ז , 2° .

1445. **מנורת המאור** הל״ל עס פי׳ נפש יהודה לה״ר משה ב״ר שמעון פרנקפורט . נדפס בסבנתת ס״ל חיים ב״ר יעקב ארביך המדפיס : ד״א, נפ״ש יהור״ה (ונסופו) אחכ״ם (ת״ס—ס״א). ספר״מ, הפ״ח . פיורדא , תקכ״ג, 8°.

1446. **מנורת המאור** הל״ל עס פי׳ הל״ל ועס תוס׳ מ״מ הפסוקים ע״י ר״ט פ״פ הג״ל והוגה בעיון נמרץ ע״י הר״ח ארביך הג״ל : ד״א , ובדע״ת , 2° . שם , תצ״ט , 4° .

1447. **מנורת המאור** הל״ל עס ל״ת ע״י ר״מ פ״פ הל״ל ובסבנתת הר״ח ארביך הג״ל : ד״א, אחכ״ם, 8° . שם , ובדע״ת . ספר״א , תצ״ג , 2° . ד״א , תצ״ט , 4° . פיורדא , תקכ״ז . דיהרנפורט , תקנ״ח , 2° . זאלקווא , תקס״ד , 4° .

1448. **מנורת המאור** הל״ל עס פי׳ נפש יהודה ועס ל״ת הל״ל: פולנאה , תקע״ח, 2°. ווילנא , תר״ה , 4° .

1449. **מנורת המאור** הל״ל עס פי׳ הל״ל ועס ל״ת מרובע ומוקד . ב״ח : יוזעפאוו, תר״ז . ווילנא , תרי״א . שם , תרי״ז , 4° .

1450. **מנורת המאור** הל״ל עס פי׳ הל״ל ול״ת כל״ל ועס קלח הוספות ותקונים ומבוא לה״ר משה ב״ר יצחק בידינגער , נ׳ חלקים : מיץ, תקע״ט—פ׳ (וחס״ס ונעדנער: תקפ״ט)4°.

1451. **מנורת המאור** הל״ל כל״ת לבד בלי פניס: לעמבערג , תקכ״ז , 4° .

1452. **מנורת המאור** הל״ל עס ת״ת ע״י ה״ר רפאל פירשטענטהאל ונפלס ע״י ה״ר בנציון בעהרענד המדפיס , ג׳ חלקים : קראטאשין , תר״ד—ז׳ , 8° .

1453. **מנורת המאור** הל״ל עס העתקה בל, ספרדי : ליוורנו , תי״ז , 2° . ד״א ,

תס"ח, 4°. וכרחא"ס 140 № כ' שטוח כלי הפניס. ושם 141 № נמצא: ד"א, תס"ג, 2°. וכר"ח מרכיך כל"ל כתב בהקדמתו להעתקת כ"מ פ"פ הל"ו וז"ל: יען רחיתי שנדפס ג"כ בלשון ספרד כ' פעמיס. פ"ח העתיק הגחון בעצמו את מנורת המאור (כ"כ!) ולפני תיזה שניס פה תמ"ד ג"כ עכ"ל במעו"מ מצאת ובדע"ת תאבר לפני, ע"ש. וח"כ הוח תחת מצחי תלם: תו שנדפס בתמ"ד בל' ספרד פ"ח לפני שנת אתכ"ם הכ"ל (סי' 1447), תו ד"א עם ל"ח מצאת אתכ"ם הכ"ל תאבר מצאתי בפירצט ח"ח דף רכ"ס הוח טעות ולהד"מ.

וכ' המחבר בהקדמתו שחיבר ג"כ ס' ארון העדות על כל הדיניס והעבה את מקורס ממצמ וס"ם בכלי ויכוחלמי ויסדו על עבית הדברות וחלק כל דבור למחמריס וכל מחמר לחלכות ופירצם בטוב טעם ודעת ע"פ נחורי הגחונים והפרצניס שהיו לפניו, וחלק ממנו הבדיל על סדר ברכות ותפלות לפ"ד התלמוד וקרח לו שלחן הפנים וחלק לחותו לי"ב סניס, ופ"ם.

גם זה רחיתי כי קנת בהקדמה מסיימת במלות „אני הצעיר א'ם'כ'" וחח"ו מתחלת שנית אני הצעיר מצעירי התלמידים וכו' וכו' ולח ידעתי מה זאת. וחולי היח הקדמה מס' אחר או כעין הסכמה על ס' זה ונכתב בגליון הקדמת המחבר, והמדפיס או המעתיק"ד ברחשון חשב שהוח ג"כ מדברי המחבר ושעתיקו על תוכו. וכחוך היודע.

1454. **מנורת המאור**. ה"ר ישראל ב"ר יוסף אלנקונה. מוסר השכל ע"ד ס' ראשית חכמה ונחלק לשערים וכל שער לפרקים: כ"י רד"א F 945, № (ועיין מנורת זהב כולה).

1455. **מנורת שלמה**. ה"ר שלמה זלמן ב"ר יהודה ליב מטיר. פי' עה"ת ע"פ פרד"ס: (שי"ג. ועיין מטתו של שלמה).

1456. **מנורת שלמה**. (עיין תורה, חומש).

1457. **מנות הלוי**. ה"ר שלמה אלקבץ הלוי. פי' על מגלת אסתר ופשטים וכשופו קנת דרושים: ד"ו, שמ"ה, 4°.

1458. **מנחה בלולה** (והג"מ מיד"ח קרח לו סלת בלולה בטעות). ה"ר אברהם מנחם ב"ר יעקב הכהן רפא מפורט (רפאפורט). פי' עה"ת ולהקדמתו קרח אלף בית כי בכל תיבה תוח כ': וירונה, שנ"ד, 4°. ונדפס תח"ז עם המומשים. (עיין תורה).

1459. **מנחה בלולה**. ה"ר ברוך שענפעלר. דיניס ומליצות: ווין, 1850, 16°.

1460. **מנחה בלולה**. ה"ר יעקב ב"ר חיים איילנבורג. קלור דיני' מס"ע י"ד ומתחרויס: ד"א, תפ"ט. זאלקווא, תצ"ב, 8°.

1461. **מנחה בלולה**. ה"ר שמעון ב"ר דובער מסלאנימא. כ"ג שו"ת: ווילנא והוראדנא, תקב"ן, 4°.

1462. **מנחה בלולה**. (עיין בית אברהם, מנחת אהרן, מפלשי השמות, תפלות מכ"ה).

1463. **מנחה גדולה**. (עיין תורה).

1464. **מנחה היא שלומה למהוליס בהמכורג**. ה"ר יהודה ב"ר יוזפא בערמאן. דיני מילה בל"ח ותוחיות עברי: חמ"ר (המבורג), ברית"י, 8°.

1465. **מנחה וערבית** לכל ימות השנה: ליוורנו, תר"א, 32°.

1466. **מנחה חדשה**. ה"ר יחיאל מיכל מארפטשיק ב"ר ידידיה. פי' קלר על פ"ח מלוקט מספריס קדמוניס, ונכשופו קנת לקוטיס: לובלין, של"ו. קראקא, של"ו. שם, ש"נ, 4°. ספד"מ, תפ"ב, 8°.

1467. **מנחה חדשה**. ה"ר יצחק אייזיק ב"ר ישראל מגזע צבי ומרגליות. ב' חלקיס חי' סוגיות ופוסקיס ומו"ת בפלפול ועל סוליו למטה מנחת זברון גם שיורי מנחה חי' דיניס ומנזי מו"ת ונרחשו קונט' שמן למנחה דרושי פלפול ועל סוליו מלמטה זברון מנחה דיני ס"ע וכו': (רחיתיו תסר שער ונפרע תקל"ד בסוף ההקדמה): אלעקסניץ, תקל"ר, 2°.

1468. **מנחה חדשה**. ה"ר מאיר קאלוו. פי' עה"ת. ומניח הכלב"ג: כ"י אגילאר ותח"כ היידנהיים ותח"כ רח"ם 471 № (נסמס"ם 1695). וקנת ממנו נדפס ע"י ה"ר וואלף היידנהיים נחומשים שלו. (עיין תורה, חומש תורת משה).

1469. **מנחה חדשה**. ה"ר משה ב"ר שמעון. חי' גפ"ת על מס' כ"ה: שקלאוו, תקב"ג, 4°. [וכ'בהקדמתו שחיבר ס' פני משה על הרי"ף, ע"ש].

1470. **מנחה חדשה**. (עיין בית האוצר, מחזור, תורה. תפלות מ"ם).

1471. **מנחה טהורה**. ה"ר זלמן ב"ר משה באנהארד. לקוטי דיניס מהל' מליחה נדה חלה והדלקה בל"ח יסודית ועתק לל"ח נחה מכוסה וממוקד למועלת בעוה שכחל ע"י ה"ר עזריאל הילדסהיימער: פרעסבורג, תרי"ח, 8°.

1472. **מנחה טהורה**. ה"ר חיים אברהם גאגון. על מס' מכחות: שאלוניקי, חש"ד (1825), 2°.

1473. **מנחה טהורה**. (עיין תורה, תרי עשר).

1474. **מנחה מרקחת**. (עיין מגד ישרים).

1475. **מנחה קטנה**. ה"ר חיים ב"ר ישעבר בער. פי' על ג' הפטרות של בין המצרים וכסופו פי' על מזמור ע"ט בתהלים: ד"א, תקמ"ט, 4°.

1476. **מנחה קטנה**. (עיין תורה, קהלת משה).

1477. **מנחה שלוחה**. ה"ר שמשון מאסטרפולי. ס' קבלה. מזכיכו בספרו דן ידין בסופו, ע"ם.

1478. **מנחות יעקב סלת**. ה"ר יעקב ב"ר משה ב"ץ מיאנוב. כתבי מליצות ופתיחות לדרשות ותח"ז סגולות בקבלה וז"ז כסדר ח"ב: ווילמרשדארף, תצ"א, 8°.

1479. **מנחיל יעקב**. ה"ר יעקב ב"ר שמואל זאנוויל (ונעדנער 531: כינהם מנלי ב"ר ברוך). מי' על מס' פסחים וכסופו דרוש: פפד"א, חצ"ט, 4°.

1480. **מנחם משיב נפשי** (הוא ס' נחמת בואיסי או נחמת הפילוסופים). הפילוסופיה מדברת על בוחיסי בעמוד הספל ודעת לנחמו מיגונו. נחלק לח' חלקים וכל חלק כמה ספורים ומליצות. נעתק לעברי ע"י ה"ר שמואל ב"ר בנבנשתי מתושבי ברצלונה. כ"י, רלאיפי וכסופו כתוב וז"ל: נשלמה העתקת הספר הזה ע"י נתוס ניסן הנעזר שבתלמידי מורי וכבי כמה"ר זלמ"ן בלח"ן כמ"ר יוסף יעח"ל שנלח"ל. ובב"י פאריז (קנין חדש מה"ח שבכתי) נמלא מהעתקת ר' עזריה ב"ר יוסף ב"ר אבא מרי נעים המכונה בונפוס בונפיד אסטרוק. (עיין חוס' עק"ד תר"ט דף שט"ו).

1481. **מנחם צבי**. ה"ר צבי ב"ר שמעון דייטש. דרושים: ברעסלויא, תר"ג, 4°.

1482. **מנחם ציון**. ה"ר יחזקאל פאנעט בויבענבערג. פשטים כסדר התורה ולמועדים ודרושי הגדה ס"פ וז"ז שמעתי מפי ה"ר מנחם מענריל מפריסטיק ודימנוב בשבתות ומועדים בשנות תקמ"ה—ס"ח—ע': חמו"ד, 8°.

1483. **מנחם ציון**. ה"ר מנחם מענדיל פאנעט מפריסטיק. פשטים כסדר התורה ועל הגדה ס"פ ולקוטים: זיטאמיר, תרי"ז, 12°. צערנאוויץ . . . לעמבערג, 1862, 8°.

1484. **מנחם שלמה**. ה"ר מנחם שלמה ב"ר אליהו (?) גראדאן ממינסק. מי' גפ"ח על מס' כריתות ופי' על תוספתא כריתות ומהרי חי' ולקוטים: שטעטין, כת"ר, 2°.

1485. **מנחם אהבה**. ה"ר פינחס האללענדר. שיר להלמידו ביום עברו בבריח מלוה: רעדלהיים, תקס"ו, 8°.

1486. **מנחת אהרן**. ה"ר אהרן ב"ר מאיר מבריסק. מי' על מס' סנהדרין וכסופו מנחה בלולה קלח עו"ת וסוגיות הש"ס: נאווידוואהר, תקנ"ב, 2°.

1487. **מנחת אהרן**. ה"ר יעקב בה"ר דוד פארדו. דיני קימה בכוות השחר והנחת ציצית ותפילין ושלש תפלות היום ועניני מוסר בכ"ב כללים: (ונ"ל): ד"ו, תקס"ג, 4°.

1488. **מנחת אהרן**. (עיין אבן תקומה, הארוך מש"ך, מעבר יבק, מקלו של אהרן).

1498. **מנחת האומר** עמירית המיסף. ה"ר שמשון זעליג בה"ר יוסף יוזפא הלוי. ב"ח: ח"מ, מ"ב דרושים קלרים וח"ב יעלת חן מי' ני"ג סימות וכ"ח דרושים בפלפול: ווארשא, יעל"ת ח"ן, 4°.

1490. **מנחת אליהו**. ה"ר אליהו הכהן דיין באזמיר. דרושים (ועי' מדרש תלפיות): שאלוניקי, תקפ"ד, 2°.

1491. **מנחת אליהו**. ה"ר אליהו שו"ב ב"ר טודרום ברודא. הגהות על ש"ב מהרי"ו עם הגהות מהר"ץ: פראג, ת"ס. ד"א, תס"ב. פראג, תס"ט. (ונעדנער 312: תס"ה) 4°. וז"ז פ"ר. ועם הגהות ב"י (נעדנער שם).

1492. **מנחת אליהו**. (עיין ברית הלוי).

1493. **מנחת בכורים**. (ה"ר אליהו ב"ר אמוצה?). לחג השבועות ואזהרות עם פי' מדש ומגלת רות עם פירש"י ומדרש טרבי ופיוטים: ליוורנו, התור"ה, 8°.

1494. **מנחת בכורים**. ה"ר מיוחס ב"ר שמואל. מי' הלכות על כמה מסכתות: שאלוניקי, תקי"ב, 2°.

1495. **מנחת בכורים**. (עיין כהנת אברהם, הנא תוספאה).

1496. **מנחת בקורים**. ה"ר שלמה שיימא ב"ר יצחק הלוי מסטנוב (דר' שענעמאן). חסונות על השגות המאקר ספרי חס"ף במאסף תקל"ד. וכתי"ר № 1138: מימסו לאגדו ומוסיף: ונסופו בקור חולים השגות על המאסף ומאר מכמים מאד השינו עליו: ברלין, תקנ"ז, 8°.

1497. **מנחת הדל**. דרושים עה"ת כסדר הפרשיות לחכם מיטלקי ושמו דוד: כ"י הפליט Cod. 80.

1498. **מנחת הזבח**. ה"ר משה אהרן ב"ר יצחק הבהן. על הל' שו"ב ודיני טרפי לגיעות ומהרי טרפות ונחלק לשנים: א) מקור כל דין בשם אומרו בעין פנים בשם קומץ. ב) בירור

כל דין ודעמיו לפי הסכמת כל הפוסקים כעין פי' סכיב הפיום בשם עשרון : ווארשא , הו"א מש"ה ואהר"ן , 4° .

1499. **מנחת זכרון** . ה"ר מרדכי שמעון ב"ר זלמן . קצור דיני ס"ע ח"מ בערכין כסדר ח"ב ובסופו קונטרס שיורי מנחה הסמטות ותוס' חילוסים ע"י המחבר לביה"ד ה"ל מנחם ב"ר מרדכי שמעון ומפתח : שאלוניקי , תקצ"ג , 4° .

1500. **מנחת זכרון** . ה"ר שלמה ב"ר יצחק לבית הלוי . פי' תפלת מוסף של ר"ה . מובא בספרו חשק שלמה על יומים , ט"ם : (סה"ד שכ"ם) .

1501. **מנחת זכרון**. מאמר על הזכרון , לא נודע למי: כ"י יה"ש. (ופי' מגלות יח"ל ח"ב דף ס"ב).

1502. **מנחת זכרון** . (עיין מנחה חדשה לעיל) .

1503. **מנחת חנניה** . ה"ר חנניה אליקים ב"ר עשהאל רפאל מראיטי . פיוים ושמירות למועדים ועניינים עם פי' , ג' חלקים . וממנו לוקח ס' מקיץ רדומים , עיין זה : כ"י רה"ם 4—472 № .

1504. **מנחת יהודה** . ה"ר בנימין וואלף ברעצפעלר ב"ר יהודה לימא עלרן . דרושים ח"א מס' שאר ישוב בגך בד' חלקים : פיורדא , תקס"א , 8°

[וכ' בהקדמתו שכבר הדפיס דרשה על פ' וילך בשם דרשות הזאב , ט"ם] .

1505. **מנחת יהודה** . ה"ר יהודה ליב אופנהיים אבד"ק פפערשא. חי' על הט"ז והש"ך בשם"ע י"ד : הומבורג פר דר הא"ה , תצ"ו , 4° .

1506. **מנחת יהודה** . כ"ר יהודה גבור בכ"ר אליהו בכ"ר יוסף גבור הקראי. פי' עה"ת בדרך מרוז וסיכה . נדפס בסדר התפלות : (אר"ץ . ועיין תפלת הקראים) .

1507. **מנחת יהודה** . ה"ר יהודה ב"ר בנימין וואלף שטאטהאגן . נמוק על כל לשון כלומר בשם"י מס' נדכות ובסופו לקוטים : ד"א , תקכ"ג , 4° .

1508. **מנחת יהודה** הנ"ל כנ"ל ומוסף בו עוד על מס' שבת ועירובין וחי' גפ"ת ופוסקים בסוף מס' נדכות תחת הלקוטים הנ"ל : אלטונא , תקכ"ח , 2° . והתימה כי אין בזה סוס רמז וזכר מה"א הראשון הנ"ל וגם בהקדמה ות' בהסכמות נמצאו פה בשנוי זמן ? ! .

1509. **מנחת יהודה** לאחיו בני ישראל . ה"ר יהודה ב"ר יונה ייטלים . תפלה ופיוים עם ת"ח ליום הולדת הקיסר פראנץ הראשון יר"ה : פראג , תקע"ח , 8° .

1510. **מנחת יהודה** . ה"ר יהודה ליב ב"ר ישראל . פסוקים רמזים ולקוטים על מסורת התורה וממם מגלות : זאלקווא, תק"מ , 4° .

1511. **מנחת יהודה** . ה"ר יהודה ליב ב"ר עובריה איילנבורג . נמוק על פיוט"י עה"ת וכללו בו נמוקי מהרש"ל ולקוטים מס' לבוש האורה וקצת מס' מזרחי בקצור : לובלין, שס"ט. קראקא, שס"ט , שם , שצ"ח. פראג , תל"ח , 2° .

1512. **מנחת יהודה** הנ"ל ע"ס נרשמים לבד : קונשטנטינא , תי"ד , 2° .

1513. **מנחת יהודה** . ה"ר יהודה ן' עטר . דרשות בסדר התורה ובסופו שיר מכתם דיני שחיטה בשיר ופי'. כ"י : (כ"ל י"ג ושה"ג ח"ב בתקומו) .

1514. **מנחת יהודה** . ה"ר יהודה צבי ב"ר חיים קאבק . ח"א שו"ת בדיני ע"ע ח"ח ובסופו קונט' ארץ צבי נמוק ותקון הגהות הסמ"ע בשם"ס : זאלקווא , תקצ"ה, 2° .

1515. **מנחת יהודה** הנ"ל חלק י"ד . ק"ל שו"ת ובסופו קונט' להנ' פסק חמור והנ' חלק והסמטות מחידושיו להגהות הסמ"ע והנ' מקומות : זאלקווא , תקצ"ח , 2° .

1516. **מנחת יהודה** . ה"ר יהודה הלוי ב"ר שבתי . סיר בהבדל החכמה והעושר ובשער הס' כתוב שהקדים ג"כ תחכמוני: כ"י מינכען 326 № . ונראה שהוא ס' מלחמת החכמה והעושר , עיין זה .

1517. **מנחת יהודה** . ה"ר יהודה בן שלמה חי אלקלעי . דברי תהלה ותודה להסמ"ר מוסטיפיורי וכ' יפתח כרמי על הפלת יפרמ"ל בדמשק וקצת עניינים מחריפים: ווין, תר"ג, 8°.

1518. **מנחת יהודה** . ה"ר יוסף ב"ר משה קלטי ב"ר דוד פרדוליאון מידוע מהרן יון. על חכמת הסגיון . תיבנו לכבוד ר' יהודה ב"ר יעקב בן עטר ממגורשי ספרד : כ"י כרמולי וכ"י פאריז 104 № a.f. . (עיין מנחת שלמה תקצ"ט דף קס"ג ותוס' עק"ד תר"ע דף תצ"ח) .

1519. **מנחת יהודה** . (עיין דעת זקנים , חדות יעקב , מערכת האלהות , תורה , איוב) .

1520. **מנחת יהודה שונא הנשים** (ובכ"י הפליט Cod. 11 ז' נקרא ס' זרה) . בנמוס הנשים בדרך סיר ומליצה: שאלוניקי, חש"ד , 4° . קונשטנטינא, חש"ד. ד"ו , חש"ד , 8°. ונדפס ג"כ בס' טעם זקנים , עיין זה .

1521. **מנחת יוסף**. ה"ר יוסף אירגאס. על המדות ע"ד הקבלה ונסופו פרי מגדים על זהר רות: רמי"ג. ונתג"י יו"ד סי' כ"ע (כ') כ' וז"ל: מנחת יוסף עם פרי מגדים להרב ז"ל כולל מוסרים תוכחות ואזהרות מלוקטות מספרי הראשונים וכללים ללמוד חכמת הלמת והוציאו לאור ע"י מקבוציו כמו"ה יצחק אירגאס זצ"ל מעה"ק טבריא ת"ו והוסיף בו הנהות ונסופו הדפים ס' ויעתר יצחק על תל"ך גפ"ח ומדרשים ממנו וכו' עכ"ל: ליוורנו, תקפ"ז, °4.

1522. **מנחת יעקב**. ה"ר יעקב ב"ר יוסף רישר. ח"ל חי' דיוים ע"ם תורת השאת להרמ"ח וח"ב תורת השלמים חי' על הל' נדה מאבר בו מ"ה סימנים וקונטרס הספיקות להם"ך ונסופו מ"י שו"ת: פראג, תמ"ט. זולצבאך.. °2. ועם הנהות כ"י (נעדנער 576).

1523. **מנחת יעקב** הל"ל ונסופו סלת למנחה ובלולה בשמן לבנו ה"ר שמעון הנהות ומסוגות על הסנות בע"ם ארח מישור: פיורדא, תקכ"ג. פולנאה, תקס"ב. שם, תקפ"א, °2. (ועיין חמשה ספרים, חק יעקב, תורת חטאת).

1524. **מנחת יעקב**. ה"ר יעקב ב"ר שלום שבנא. על חבי"ג מנות להרמב"ם ומנות דרבנן ומסים מנות המוהגות בזמה"ז וכו', ונסופו ערות ביעקב פסקים וחי' והנהות על ס"ם מסנה והרע"ב לו ולזולתו: חמ"ר (שקלאוו), תקע"ב, °8.

1525. **מנחת יעקב**. (עיין תקוני שבת).

1526. **מנחת יצחק**. ה"ר יצחק ב"ר יהודה ליב מענץ. פסקים ודלוסים על פ' הקדנות: ד"א, תמ"ח, °8.

1527. **מנחת יצחק**. ה"ר יצחק מאלור ב"ר אהרן (נעדנער 508: ב"ר אליהו). פסקים וחי' ס"ם ופוסקים וכו': זאלקווא, תקס"ה, °4.

1528. **מנחת יצחק**. (עיין בית יהודה, פני יצחק זוטא).

1529. **מנחת כהן**. ה"ר אברהם פימינטיל. ג' ספרים: א) מבוא השמש כל הדיוים נעניו בין הסמסות. ב) ס' התערובות בדיני מו"ס. ג) משמרת השבת בדיני שבת: ד"א, תכ"ח. לעמבערג, תר"א. פרעסבורג, תרי"..°4.

1530. **מנחת כהן**. ה"ר יהודה כהן מליסא. חי' על מס' מנחות: פראג, תקל"ה (וי"ח: תקל"ח וי"ח: תקמ"ח) °4.

1531. **מנחת כהן**. ה"ר יוסף ב"ר שניאור הבהן. תקון סופרים להגהת ס"ת בחסר ומלא קרי וכתיב כסדר ס"ב בעדכין ומח"ז כסדר הפרשיות: קוריגישמי, שח"ן, °8.

1532. **מנחת כהן**. ה"ר מיכאל כ"ץ. פסקים ודרשות על מגדות רנב"ם: דיהרנפורט, תקל"ח, °4.

1533. **מנחת כהן**. ה"ר שבתי ב"ר משה הבהן מטיקטין. פסקים ומי' על קלח מסכתות מלוקטים מחי' מהר"א ברודא וחכם צבי ומלחי גאוים עם תוס' נפך מסלו: פיורדא, תק"א, °2.

1534. **מנחת כהן**. ה"ר שמואל ב"ר יוסף הבהן. סס הכולל לד' ספרים, והס: גר מצוה, תורה אור, דרך חיים, תוכחת מוסר. עיין כתו"ת במקומו: (ש"י). ולח נמלח מהות ס' תוכחת מוסר בס"י במקומו, ע"ש.

1535. **מנחת כהן**. (עיין פעמוני זהב).

1536. **מנחת כליל**. (עיין תורה).

1537. **מנחת נתן**. ה"ר נתן פייטיל ב"ר שמואל פייוויש. דרוש לפ' ויגש: פראג, שע"ג (רד"ח תקמ"ג, וק"ד q 409, № : שפ"ג) °4.

1538. **מנחת נתן**. ה"ר נתן שטירבורג. פסקים בע' פרים על פ' פותח את ידך: ד"ה, שפ"ה, °4.

1539. **מנחת סוטה**. ה"ר אברהם ן' מוסא. חי' על מס' סוטה ולקוטי תל"ך ומלחמי רז"ל ועל הרמב"ם הל' תמן ומלה: כ"י רח"ם № 476.

1540. **מנחת עומר**. ה"ר יעקב ב"ר שלום שבנא. חי' על מסנות. נדפס בשנת תקס"ב בלי שער ומנות ובשנת תקע"ב הדפים בשער לספרים הנמלחים לו עוד בח"ם נספרו עדות ביעקב. (ועיין מנחת יעקב לעיל).

1541. **מנחת עומר**. (עיין בית האוצר).

1542. **מנחת עני**. ה"ר יוסף שלמה זלמן מפרעסבורג. חי' תורה בפלפול ולכה: פראג, תק"מ, °4. עוד כל"ל בחוס' מרוצה: פיורדא, תקמ"ז, °4.

1543. **מנחת עני**. ה"ר סיני ספיר ב"ר אלעזר ספיר. שו"ת על ס"ע ח"ח י"ד ותה"ע: ווארשא, תר"ז, °2.

1544. **מנחת עני**. ה"ר שמעון ווערטיש. מחנה בל"ל: חמו"ר, °8.

1545. **מנחת עני**. (עיין אספקלריא המאירה, יד הקטנה, קצור מזרחי).

1546. **מנחת עני ושמן כתית למנחה ופתי מנחה**. ה"ר ישעשבר (בער) ב"ר סיני. יסוד על ק"ל קושיות בס"ם כמספר טל"י ומה שהוסיף עוד ליסב ולפרש מח"ז קרא בסס שמן כתית

למנהה וכסופו תקוים והמטות כסף פתי מנחה: ווין, 1857, 2°.

1547. **מנחת עני ומנחת כהן**. ה"ר יצחק זעליגמאן ב"ר אברהם כהן. מי' ולרומיס: ד"א, תקכ"ט, 4°.

1548. **מנחת ערב**. סדר תפלת מנחה וערבית עם ספירת העומר וטעם הספירה וכו' מסודר ומונח מאת גבריאל בר"א פאלק: ד"א, תקצ"ד. שם, תרי"ט, 16°.

1549. **מנחת ערב**. תקון ק"ש על המטה מסודר ע"י רבינו יהודה חסיד: חמו"ר, ת"ס, 12°. ד"א, תקכ"ה, 8°.

1550. **מנחת ערב**. הוא תפלת יו"כ קטן עם ת"ת ע"י ה"ר וואלף מאיר: פראג, תק"ן, 8° וז"ז.

1551. **מנחת ערב**. (עיין תורה).

1552. **מנחת קנאות**. ה"ר אבא מרי ב"ר משה ב"ר יוסף הירחי המכונה דון אסתרוק. קבלת מכתבים ממנו ומכל חכמי לרפת וספרד על הרמב"ם והרמ"ם וזולתם לאסור ליסור על למוד הפילוסופיה מבן שלשים שנה ולמטה ובתוכו גם ס' הירח להכ"ל וכסופו מכתב ע"ד ס' המורה: פרעסבורג, (תקצ"ח) 1838, 8°.

1553. **מנחת קנאות**. ה"ר אברהם קונקי מחברון. תוכחת מוסר על קנאת חים מרעהו והגורס לה, כ"י: (שנ"ב קס"ה וס"ב ל"ה וסה"ג שלי במקומו ובאות ו' ויכוח).

1554. **מנחת קנאות**. ה"ר מאיר הכהן. מעתה לכסיל המבין טנא בקורים, עיין זה: לונדון, תקע"ז, 8°.

1555. **מנחת קנאות**. (עיין אגרת החרפות, שו"ת טהר"ץ, תורת הקנאות).

1556. **מנחת הקנאות**. ה"ר יחיאל נסים ב"ר שמואל מפיסא. נגד מכתב התגלות ה"ר ידעיה הפניני ע"ד למודי הפילוסופיה. מוכר שנת שנ"ט לבנוד ה"ר יומטן עריוים (בעל קמחא דאבישונא): כ"י קהל מנטובה. (המזכיר ג' דל"ז).

1557. **מנחת שבת**. ה"ר יוסף חיים ב"ר יצחק זעליג קרא. פ"ת עם ת"ת ובתוך תדם כסף סלת למנחה ועליו מערכת לבונה זכה קטת הבתוב הל"ל בל"ת: קראשאשין, תר"ז, 8°.

1558. **מנחת שי**. ה"ר ידידיה שלמה רפאל ב"ר אברהם מנורצי. על דקדוק הפקודות והטעמים ותכר ומלת וכו' בכל ספרי הקדש נדפס עם תל"ך ובסוף כל חלק קונטרס הברעות בחילופי הקריאה להמניה ה"ר רפאל חיים באזילה, וכסופו כללי בג"ד כפ"ת וק"ח ומאמר המאריך על המאריך בדפוס המלה להמחבר, ד' חלקים: מנטובה, תק"ב—ד', 4°. והוא לגדו גלי כל הנוספות הל"ל בסופו נדפס בתל"ך ותומשים פ"ר (ועיין תורה).

ובס' שם הגדולים מ"ב הנדפס מחדש (ספד"מ, תר"ז 8°) דף קס"ט—ק"ע בהשגה כתוב שהמחבר קרא לו בשם גודר פרץ ועשה לו הקדמה תרוכה בהשגתו והקדמה קטנה לקוטה מס' מעשה אפוד ובסופו בתוב "מתימת המבור" וכל הלה הסמיט המלבה"ד במנטובה ושינה גם את שמו ואחר קרא לו המחבר, ע"ש.

1559. **מנחת שי**. ה"ר יוסף שאול נאטהאנזאהן. דרוש לשבת שובה: לבוב, תר"י, 8°.

1560. **מנחת שמואל**. ה"ר שמואל ב"ר דוד פלורינטין אחרון. שו"ת על ד' טוריס ולרומיס ובלוחי בתובים: שאלוניקי, תקל"ו, 2°.

1561. **מנחת שמואל**. ה"ר שמואל ב"ר יצחק אייזיק משוערין. מי' גפ"ת: קאפנהאגן, תקע"ז (ונעדנער: תקמ"ז) 4°.

1562. **מנחת שמואל**. ה"ר שמואל ב"ר יהושע זעליג. חבור על מס' נרכות ב' חלקים: ח"ת הלבה ברורה בתור כל סוגית להלבה. ח"ב, בתור כל דבר הקשה בגפ"ת ע"פ עומק פשוטו בשם משנה ברורה: ווילנא, תר"ב, 2°.

1563. **מנחת תודה**. ה"ר יהודא קלאצקא. שיר לבבוד טוריו: ווילנא, 1838, 8°.

1564. **מנחת תמיד**. סדר תפלות לבל השנה בתנהג תסבתא: מינץ, תקע"ג, 8°.

1565. **מנחת מוסרות**. ה"ר יצחק נתן. על השנויים והספיבים שהזבירו נספרו לשון תהפוכות. ונקרא ג"ב פתח חרצבות: בי יה"ש.

1566. **המסביר**. (עיין מחזור, סליחות).

1567. **מסביר חדש**. (עיין מחזור).

1568. **מסגרת טפח**. (עיין עטרת ראש).

1569. **מסגרת השלחן**. ה"ר בנימין זאב וואלף ב"ר שבתי מפינטשוב. ש"ע ח"מ עם קטור ש"ך וסמ"ע ותוס' מי' דיוים מכל הפוסקים והשו"ת שהיו אחר הסמ"ע ומסודר הכל בתקומס ובסופו העתק תקוות דיני בורחים מפנקס ד' מרצות: ברלין (ולא כרך"ח: ווילמ"ר), תע"ג, 2°. (ועיין שלחן ערוך).

1570. **מסגרת השלחן**. ה"ר מנחם עזריה מאיר קאסטילנובו. על ש"ע וש"ת וסדר הגט והחליצה: ליוורנו, שמרנ"י, 2°.

1571. **מסה ומריבה**. כ"ר אברהם ירושלמי בב"ר שמואל פירקאוויץ הקראי. על

תלוקת הקלמיס והכנסיס בתוכת סיר וחכוזיס ומוסד על עסרת הדכרות. גוזאלו, תקצ"ח, 8°.

1572. **מסה ומריבה**. ה"ר אלכסנדר ב"ר יצחק. ויכוח העמיד עם העני בל"ח: כ"י רד"א q, 1262 №.

1573. **מסוד חכמים**. קונטרס —. ה"ר בער גאלדבערג. נחור על לוח העבור עם ת"ח: בערלין, 1844, 8°.

1574. **מסוה משה**. ה"ר משה ב"ר ישעיה כ"ץ מפרעמסלא: חי' הלכות ומנהגות ודרושים. מזכירו בספרו מטה משה תדיר: (שי"ג).

1575. **מסוה משה**. (עיין ויקהל משה, פני משה).

1576. **מסורה** או **מסורת**. על מחנרי המסורה נחלקו גדולים מקרי לב ואין בידינו להכריע ולהקוע יחד במקום נאמן. מהותה הוא להגביל כל מלה ככל ספרי תנ"ך לאותיות ונקודות וטעמים דנש ורפי חסר ומלא קרי וכתיב לותיות גדולות וקטנות הפוכות ומזוזות וכדומה והניחה לה ליוניס בסימנים ורמזים ויהי למסמרת חומת כתבי הקדש ולא יעלה עליהם הפוכן, ולכן נקראה בשם זה לומר כן קבלנו וכן נמסר לנו מאבותינו. ויש בידינו מסורה גדולה ומסורה קטנה בדפוס. (ועיין תורה).

1577. **ס' המסורה**. פי' עה"ת ע"פ יסודות המסורה: כ"י די רוסי 810/2 №.

1578. **מסורה ברורה**. ה"ר יוסף ב"ר מרדכי מבררישטשוב. על מסורת התורה ומגלת אסתר לתקון סופרים כסדר ת"נ: בררישטשוב, חש"ר (? 1820), 4°.

1579. **מסורה על התורה**: קונשטנטינא, שנ"ה, 8°. (רד"ח 573, 0 № וע"ש).

1580. **מסורה קטנה** עה"ת. (עיין קצור נחלת יעקב).

1581. **מסורות חדשות**. ה"ר מרדכי יפה (בעל הלבושים). תוספות רבות למסורת הש"ס שלנו בתלמוד, וכדו הרי"ל מרגליות תוסיף עוד עליהן וכדילן בחלי לבנה: נאווירדוואהר (?), תקמ"ב, 8°. ועם הנהות ותקונים מבעלי מפרשי הש"ס ד' ווילנא, תקצ"ה, ונם תרי"ט.

1582. **ס' מסורת**. [ה"ר יוסף ב"ר שמואל ן' דיום. ומש"ס כש"ד 1647 №: ן' ריו ע"ם. ויח כי הוח רק המלבה"ד]. להורות שלח נשנה דבר בתורה בלי טעם בדקיות של"ה מסורות. ובכד"ח q, 1407 № נקרח באורי מסורות ע"ם: ד"ו, שם"ו, 4°.

1583. **המסורת לבן אשר**. (עיין קונטרס —).

1584. **מסורת הברית**. ה"ר דוד ב"ר אברהם הלבן ב"ר יהודה הרב מקוצי. לקיות ומוסקים על מחדות הנש וחקיכות במדותיו ית' ועל לימות הבריאה ותכליתה: כ"י רד"א 928, q 1704 et №.

1585. **מסורת הברית**. ה"ר דוד טעבלי מפוזנא. פסקים על מסורות כסדר התורה וח"מ: המבורג, תע"ה, 4°.

1586. **מסורת הברית**. ה"ר מאיר אנגילה מבילגראד. פסקים על ה"ש מסורות כסדר ת"כ בערכין: קראקא, שע"ט (ודלח כרד"ח q, 1408 №: a שם"מ) 4°.

1587. **מסורת הברית**. (עי' מסורת סייג לתורה).

1588. **מסורת הברית הגדול**. ה"ר מאיר אנגילה הנ"ל. פסקים על מלף ומכ"ן מסורות כסדר תנ"ך: מנטובה, לבקרי"ם, 2°.

1589. **מסורת ההכמה**. ה"ר אברהם הלוי ב"ר אליעזר. ס' קבלה. ויש בידי ס"ר יש"ר מקנדיא ז"ל בכ"י כמ"ש בס' נובלות חכמה דף קל"ב, ע"ב. כ"י וואט 431/3 № וכ"י ס"ר נחמן נתן קורונדל (נכתב בס' ס' ש"ב).

1590. **מסורת הכסף**. (עיין מנורת כסף).

1591. **מסורת רמ"ה ביד משה**. (עיין תורה בשם מקראי קדש).

1592. **מסורת המסורת**. ה"ר אליהו בחור הלוי. מפתח ללמוד המסורה ונחלק לשנים: א) לוחות ראשונות ובו עשרה דבוקים. ב) לוחות אחרונות ובו עשרה מחמכים, ובכלנו ג' הקדמות ונסופו שער שברי לוחות על דרכי המסורה ולשונה וסימניה ונלוד כל ר"ת ותיבות קלות וטוטיקון וכו' ושיר על האותיות לר"ש בן בבור שור: ד"ו, רצ"ח, 4°. עוד כת"ל בלי שיר על האותיות הנ"ל ועם ס' טוב טעם, עיין זה. והעתק ג' הקדמות הנ"ל וקלוד הספרים הנ"ל בל' רומי ע"י מינסטער: באזיל, 1539, 4°. (ונעדנער כ': 16°) עוד כת"ל: זולצבאך, תקל"א, 8°. עוד כת"ל שער שברי לוחות לבד: (ד"ו, רפ"ח. שם, רצ"ח). חמ"ד (ד"ו), שב"ו, (ונקלמה ש"ר בנפל הכ"ף בדפוס ומזה דפוס מדם). שם, רנב"ו, 4°. באסיל, רצ"ט. קעלין, שט"ו. זולצבאך, תקכ"ט. שם, של"א, 8°. ושער שברי לוחות לבדו (עי' שברי לוחות). גם נעתק ל"ח ע"י כריסטיאן נאטטלאב מייער: האללע, 1772, 8°.

1593. **מסורת המקרא**. ה"ר שמעון ב"ר יצחק הלוי. מפתח ומ"מ לכל פסוקי בכל התלמוד

כס' תולדות אהרן : לובלין , של"ב , 4° (וכד"מ F 963, № : 2°. ומוני כגליון גדול) .

1594. **מסורת סייג לתורה** . רבינו מאיר ב"ר טודרוס הלוי (הרמ"ה) . על מסורת התורה בחסר ומלא וכו' כסדר מ"ב וכסופו לקוטי מסרות . וכפי' לחכל יוסף על כרחב"ע פ' תולדות ע"פ ולכה תיפה וגו' קורא לו בשם מסורת הברית ע"ש . ולפ"ד הכוו"ה לקוטי מסרות הנ"ל גם לו כס, עיין בהקדמתו לחומש עין הסופר שלו : פיריצצי , תק"י . וכלי לקוטי המסורת : ברלין , תקכ"א , 2° .

1595. **מסורת לעזרא הסופר** . (עיין חכמת דניאל) .

1596. **מסורת** פסוקי תנ"ך לחם הם נדרשים בש"ס: כ"י רד"א q, № 1313 .

1597. **מסורת** המיבות המלאות והחסרות בתורה ומגלת אסתר כסדר הפרשיות . מזכירו הכוו"ה בתילופי גרסאות אחר בסוף סדר יתי הפוריש שלו : כ"י רח"ם 479 № . ומוני הוא לה"ר יוסף מקאסאנטין ב"ר קלונימוס מנייסע (עיין לוזן גמ"ל דף קי"ז . ועיין חלום מרדכי) .

1598. **מסורת התלמוד** . מפתח על כל התלמוד כסדר המסכתות : קושטאנטינא [וי"מ חמ"ד (שאלוניקי)] זרו"ע , 2° . (ועיין מפתח התלמוד) .

1599. **מסורת תלמוד ירושלמי**. ה"ר יהודה ב"ר משה לבית גרליה . מפתח ומ"מ בחסרה וגמרא ירושלמי למסוח חפץ : קונשטנטינא, של"ג (ודלא כרד"מ q, № 1299: של"ז) 4° .

1600. **מסות גדולות** . ה"ר יצחק נתן . על המותות והמופתים שהרמה מלהים למבותיהו : כ"י יה"ש .

1601. **מסך יהודה**.(עי'מגלת תענית,סדר עולם).

1602. **מסך הפתח** . ה"ר פייביש ממיץ . רמזים למודי הדקדוק ודרך למוד המל"ך לנעריס בל"מ : ד"א , ת"ע , 12° .

1603. **מסכנות יעקב** . ה"ר יעקב בה"ר דוד פארדו . פי' על יסעיה : ליוורנו, תקפ"ד, 2°.

1604. **מסכת כלה** . תקוות חברת הכנסת כלה בחלוסה לכל פרטיהן וכו ל"ה סעיפים . נוסדה שנת תקמ"מ ונתחדשה שנת חכמ"ת : אלטונא , חש"ד , 12° .

1605. **מסכת מילה** ופדיון הבן . ה"ר מיכאל טירני . וכ' רמב"ג בתי' מ' סי' קכ"ג וז"ל : וכו הרלה ידו הגפלתה בש"ס ופוסקים בנגלה ובנסתר וכו' , ע"ש .

1606. **מסכת פורים** . ר' קלונימוס בן קלונימוס . שעשוע לפוריס בדרך מסנה וגמרא בלשון מחוק ומחלק לד' פרקים ולמשניות וגמרא עם מגלת סתרים וס' חבקבוק הנביא : ד"ו , שי"ב . זולצבאך , תנ"ה. שם, תקע"ד, 8° . (ועיין מגלת סתרים).

1607. **מסכת פורים** הכ"ל בכ"ל ועם הגהות ומוספות מדפיס , והם : א) הגדה לליל שבורים . ב) מליצה לפורים וסליחות לפורים (עיין כל חו"ת בתקומו) : לעמבערג , 1848 . שם , 1854 , 8° .

1608. **מסכת פורים** הכ"ל עם תרגום ל' רומי ועם פיוט מערבית לפוריס : נדפס בקרימת כ"י אופפענבאך .

1609. **מסכת פורים** הכ"ל בכ"ל עם מערבית וסליחות לפוריס ע"י ה"כ שלמה ב"ר אפרים בלאך : הנובר , תר"ד , 8° .

1610. **מסכתות קטנות** . (עיין תלמוד) .

1611. **מסלה לאלהינו**. ה"ר משה יוסף הכהן שפירא. נחלק לג' בחיבות : א) דרך הישר על סדר למוד התורה בחתח ובחנ"פ . ב) ברית אברהם חי' דיוים בש"ס ופוסקים ע"פ סדר המלות בחתורה . ג) רביד הזהב לרוחים : פראג , תק"ע , 2° .

1612. **מסלול** . ה"ר חיים קעסלין מברלין . דקדוק לה"ק בסדר נכון ופרטי ענייניו ומופני סדורו כתוביס על י"ג לחניס בהקדמת הס' בשם מרצפת אבנים : המבורג , תקמ"ח . ברין, תקנ"ו. (זאלקווא , תקנ"ח. נמש"ם הס"ד 1071 № ומחוד אצלי) . ווילנא , תקע"ה . שם , תר"ח . שם , תרי"ט , 8° .

1613. **מסלול ודרך** על חכמת הטבור לה"ר רפאל (ומי לפני שנת ת') : כ"י שד"ל .

1614. **מסלול** ודרך לשפת קדשנו הקדושה . ה"ר מאיר לעטערים . דקדוק לה"ק בל"מ בכתבם : ווין , 1853 , 8° .

1615. **מסלול לשון עבר** . ה"ר מענדיל בר"י שטערן . דקדוק לה"ק בל"מ בדרך שו"ת : ווין, 1832 . שם , 1844 . ווילנא , תרי"ד , 8°. עוד כל"ל בל"מ בכתבם: ווין , 1852,8°.

1616. **מסלות חכמה** . ה"ר מאיר פאפירש הכהן . ל"ב הקדמות וכללים להחמת הקבלה וכסופו פי' המילן שלו מהכת"ל : שקלאוו , תקמ"ה . לבוב , תק"ם , 8° .

1617. **מסלת ישרים**.ה"ר משה חיים לוצאטו. מוסר השכל יסודתו על מאמר כ"ם בן יתיר תורש מניחה לידי זהירות וכו' : ד"א , ת"ק .

זאלקווא, חש"ר (תקכ"ח), 12°. מנטובה, תקמ"א. שקלאוו, תקמ"ד. הוראדנא, תקנ"ב. לינעוויל, תקס"ו. פאריצק, תקע"ו. שקלאוו, תקצ"ר. יוזעפאוו, תקצ"ה. ווארשא, תר"א. שם, תר"ד. ווילנא, תר"ד. לייפציג, תר"ד. זיטאמיר, תר"ז. ווארשא, תרי"ב. חמו"ד (ק"ב, תרי"ז). ליק, תרי"ח. לעמבערג, 1858, 8° et 12° וו"ז. גס נמצא בסוף קנסס דרך עץ חיים להמחבר (עיין זה בשם ד'). עוד בשם אגרת המוסר מאת בישראל נדול שמו (הוא ר' ישראל סאלאנטער): (ק"ב, תרי"ח) 8°.

1618. **מסלת הלמוד**. (עיין בית הספר).

1619. **מסמכי לב**. (עיין לב חיים).

1620. **מסע בא"י** או קברי אבות לה"ר שמואל ב"ר שמשון נסמנ ד"ח תקס"ע: כ"י די רוסי № 563/18.

1621. **ס' המסעדים**. ה"ר יצחק ב"ר שלמה הישראלי. על מיני מזונות הבריאים והטובים וסדר המכילה ומאכלי לפורות ומחלק לי"ד סעיפים. נעתק מל' ערבי: כ"י וין № 141 (כ"י מינכען לסמס"ב, № 41/2, 295. כ"י ברלין Q. 553/2).

1622. **מסעות** ר' בנימין מטודילה. ספורי מסעיו בחבל בחלקי לחיה לאפריקה ולחילופת וכל מה שראה ושמע: קונשטנטינא, הש"ג, פיראדה, שי"ר, בריסגויא, שמ"ג, 8°. ד"א, תנ"ח, 16°. ספר"מ, תע"א. אלטורף, 1762. זולצבאך, תקמ"ג. זאלקווא, תקס"ו. ווארשא, תר"ר, 8°. לעמבערג, 1859, 8°. ולקוטים ממנו בס' שבחי ירושלים, עיין זה.

1623. **מסעות** הכ"ל עס ל' רומי ע"י B. Ariae de Montani: אנווירשה, 1575, 8°. העלמשטאדט, 1636, 8°. לייפציג, 1764, 8°. עוד בכ"ל ע"י עמפרעיר: ליידן, 1633, 8° נס 24°.

1624. **מסעות** הכ"ל נעתק מל' הולאנדים לע"ח ע"י ה"ר חיים ב"ר יעקב ארביך: ד"א, תנ"א. ספר"מ, תע"א, 8°. גס נדפס בס' מקוה ישראל בע"ח יהודית.

1625. **מסעות** הכ"ל עס נקודות וסימני הקריאה ובראשו מפתח כללי על ערך שלש מאות מקומות ועריס הנזכריס בו ע"י ה"ר אברהם ן' אשר (אשהער): לונדון, 1840, 8°.

1626. **מסעות** הכ"ל בל' לאנגלי ועס מפתחות ובאורי המקומות והעריס והמדינות ושמות האנשים וס"ד הנזכריס בו עס סוס' העדות מושכלות מהנ"ל ומאמרי רשמי חכמי הדור (רפאפורט צונץ וז"ל) בל' חלקים: ח"א העתקת הספר ורשימת מיני דפוסיו למקומותם וח"ב מפתחות הערות ובאורים הכ"ל: לונדון וברלין, 41—1840, 8°.

1627. **מסעות** הכ"ל נעתק בל' לאנגלי ע"י B. Gerrans: לונדון, 1783, 12°. גס נעתק בל' צרפת ע"י L. F. Baratier, ב"ח: ד"א, 1734, 8°. עוד בל' הכ"ל: פאריז, 1830, 8°.

1628. **מסעות הים**. ה"ר מ. ל. (מאיר לעטערים). הועתק ספור ב' מסעות על סיס: א) מסע על יס הקרח הצפוני בשנת השמ"ו. ב) כל"ל על יס הדרומי בשנת תקמ"ג: זאלקווא, 1818, 8°. עוד בכ"ל ומיוחס להועתק לה"ר מענדיל לעפין: חמ"ד (לעמבערג), לחזו"ת בנוע"ם, 8°. (ועיין אניה סוערה).

1629. **מסעות הים**. סדר נסיעת תלמו"ר נחמן מכל הבעש"ט לח"י ומאסר קרה לו והנהגותיו: יוזעפאוו, תר"ו, 12°.

1630. **מסעות** של ר"ש הקדוש ב"ר יעמסיל. כן מצא בעל הספ"ד בדפוסיו לאחת (עיין ספ"ד אב"ה). ופירסם ח"ב דף ס"ח כ' ו"ל: מסעות ר' שמואל יעמשיל ב"ר דוד. ספור מסעיו לח"י בשנת התי"ח נדפס קצתו עס לשון רומי ע"י ג. פירינגער: אופזאלא, חש"ד, 4° (ח' דפין). וגס בתוך ספרי העבריס לווולף ח"ג דף תלף פ"ח—ל"ד וגס בתוך תוגלינו ח"ז. ומהס נועתק בל' צרפת ע"י הר"א ברמולי ונדפס: בריסעל, 1847, 8°.

וגס בהערה בתג שסיס קרלי ופס יעמסל דעתו שהות כ"ת י'נות ע"ל מ'שכנו ס"ע'וס וגמו שמואל בב"ר דוד הקראי וע"ס.

1631. **מסעי ישראל**. ה"ר ישראל ב"ר יוסף בנימן [המכונה בנימן השני]. בו יסופר מלחב"י בחלקות לחיה ולאפריקה, מלבד המדיני והמוסרי בחדות ודעות ומנהגיה, מעורב ועשרס מעיס ומרודיסס בכל תאר רחה והתבונן על דרך מסעיו גס סיס רבות. תובר בל' צרפת ונועתק לע"ח ואנגלית ועתה נועתק ללה"ק ע"י ה"ר דוד נאראדן, ובסופו לוח ומפה מכל גלילות הארץ תאר עבר נס: ליק, התרי"ט, 8°.

1632. **מספד**. ה"ר וואלף המבורג. הספד על מות מלכסימיליאן יחזעף מלך בחיריה: עס ח"ח: פיורדא, תקס"ו, 8°.

1633. **מספד**. ה"ר נפתלי הירץ וויזל. הספד על מות פרידריך הבני מלך פרייסין עס ח"ח

ע"י ה"ר אלעזר לאזי בן דוד : ברלין , תקמ"ו , 8° .

1634. **מספר גדול** וכבד מאד . ה"ר מיכאל שמעון מייא . הספר על מות אחיו ה"ר יוסף מייא : דיהרנפורט , תקע"א , 4° .

1635. **מספר גדול** וכבד מאד . ה"ר נפתלי בנעט. הספר על מות אביו ה"ר מרדכי בנעט וכסופו קול נהי עם ל"מ : ווין , 1830, 8°.

1636. **מספר מר**. ה"ר מרדכי בה"ר אריה ליב לעוונשטאם . הספר על מות מותנו ה"ר מיכאל אמעון מייא: ברעסלויא , תקצ"ג , 8°.

1637. **מספר מר** נהי וקינה על אריפה הגדולה בק"ק אלטונה עם ל"מ מאת ה"ר שמואל ב"ר מאיר העקשיר : חמו"ד (המבורג ? 1712 ?) 4° .

1638. **מספר מר**.ה"ר שמעון ב"ר יהודה הכהן וויים . הספר על מות ה"ר גרשום פעמעווער וה"ר משה פאל וה"ר יוסף יאמנטע : אפען , 1837 , 8° .

1639. **מספר מר** . סיר מספד עם מ"מ על מות הקיסר פראנץ הראשון ז"ל : ווין, 1835, 8°.

1640. **מספר המשנה** . ה"ר וואלף האמבורג. דלות הספר אחי על מות ה"ר אנרהם היקין אייער : פיורדא, תקפ"ג , 8° . והספר ראשון (פיין אלון בכות) .

1641. **מספר רב**. ה"ר אפרים זלמן מרגליות. הספר על מות ה"ר מאיר קריזיגאפאליער אבד"ק נראדיז : לעמבערג , תקע"ה , 4° .

1642. **מספר תמרורים** . ה"ר אלעזר הכהן אבד"ק מאקאווי ופולטוסק . הספר על מות ה"ר שלמה זלמן בע"ם חמדת שלמה , ובסופו קינה אחי זלמן בעיניהם ע"ד ס' הל"ל בסם דבר הלכה : ווארשא, תקצ"ט, 4°.

1643. **מספר תמרורים** . ה"ר צבי הירש חיות . הספר על מות הקיסר פראנץ הראשון ע"ה : זאלקווא , תקצ"ה , 8° .

1644. **מספר תמרורים** . (פיין זכר צדיק) .

1645. **ס' מספיק** לירעתך דקדוק לשון ערבי לה"ר יעקב גולדנטהאל : ווין , 1857 , 8° .

1646. **ס' המספר** לאבן אחמיט ערבי העתיק ר' ברוך בן שלמה (יעיש ?).ב"י וואטיקאן: (ש"י שער המיון) .

1647. **ס' המספר**. הראב"ע. על סגולות המספר ומלאכת החשבון בז' שערים . ויש קורין לו יסוד מספר פיין זה . ועיין ס' האחד ומ"ש שם . ועיין בפי' אהל יוסף על הראב"ע בראשית ע"פ תופס כמוך ושוגב : כ"י פאריז . וקצור ממנו הריס החכם א טערקווערם והעתיק לל' צרפת והדפיס : מיץ , 1841 , 4° . כ"י רח"ם 3—201 № . ובכ"י וא"ל נמצא עם הגהות ה"ר בנימין ב"ר מתתי' מסיינה.

1648. **ס' המספר**. כולל כמה ענינים בגגלה ונחלק לסימנים : כ"י רח"ם 200 № .

1649. **ס' המספר** . (פיין מלאכת המספר) .

1650. **מספר דברי שלמה**.(פיין דברי שלמה).

1651. **מספר חשבון הכוכבים** לר"א ב"ר חייא הספרדי : כ"י רר"א תקמ"ב 5 . וק"ד 1665, q № .

1652. **מספר ומזהיר** על מעלות המורה . ה"ר אברהם ב"ר שלמה זלמן מווילנא (אחי הגר"א) : חמו"ד (ק"ב , 1858) 8° .

1653. **מספר העלומות** . כ"י וואטיקאן (?) 821, 600, 19, VI, P . . . (רמש"ש) .

1654. **מספר צבאם** . ה"ר צבי הירש מירלש אבד"ק שווערין . חי' על קצת מס' מסדר מועד נסיס מזיקין וקדמיס , ח"מ : ברלין , תקמ"ט , 2° . וח"ב על יתר מס' הס"ם בכ"י . [נ"ח ס'פנות צבאם דלוסיס וס' ארץ צבי שו"ת].

1655. **מספרים** . הוא שער שמות המספר וח"ב מס' רב פעלים לכ"י זרקח (פיין זה בשות ר') . נדפס בסוף ס' רוח ומיכה ע"י יוסטיניאן: פאריז , ר"ם (1520) , 4° .

1656. **ס' המספרים** . (פיין סדר הדורות) .

1657. **מספרים תהלות ה'**. (פיין פרקי שירה).

1658. **מסתרי פאריז** לאיזן סי . נעתק ללה"ק נאת ע"י ה"ר קלמן שולמאן , ד' חלקים : ווילנא , תרי"ז—כ' , 8° .

1659. **מעבר יבק**.ה"ר אהרן ברכיה ב"ר משה ב"ר נחמיה ממודינא. על מנת נקוד חוליס וכל ההנהגות עם החולה והמת עד יוכל לקבר ואח"ז כל ימי האבלות בשבעה ושלשים וכו' וכו ה' מאמריס : א) שפתי צדק ההנהגות נקוד חוליס ותפלות ודיניס ונטעמיהס וכל שארי הכוונות בזה הכל נכלל בפרק ו' ממו הגלג נרחשו וסדר הוידויים וההנהגות בשעת יציאת הנשמה ובשעת הקבורה ואח"ז וכו' וכו מ' פרקים . ב) שפת אמת כל ההנהגות בשעת יציאת הנשמה וסדר הארת המתים והלבשתן וכל ענייני אבלות וכו ל"ז פרקים . ג) שפתי רננות כוונות כל"ל וענייני המת וחבוט הקבר וימודים וכו' וכו מ"ו פרקים . ד) עתר ענן הקטרת נחלק לג' חלקים : ח"מ פטום הקטרת ח' פרקים . ח"ב קרבן תענית סדר למוד וכוונות ז' פרקים . ח"נ

מנחת אהרן כוונות וימודים ותפלות ובקשות וסדר למוד תכ"ך לכל ז' ימי השבוע ח"י פרקים. ה) אמרי נועם עניינים וכללים לקבלה וטעמים לקצת תקונים והנהגות ודיוקים וכל ענייני הנשמה מ"ב פרקים: מנטובה, ישע"ו. ווילמרשדארף, עד"ת. ד"א, תצ"ב, 4°. ד"פ (שי"ב, ד' פראג או דיהרנפורט ?), .. לבוב . . . (ועיין זכרון אהרן, קצור, קריאה נאמנה).

1660. **מעבר יבק.** ס' דברי אמת מוגה עם מוספות וקונטרס זוודין לאורחא דיוסי ומנהגים עם החולה והמת עד יוכל לקבר. הכל מסודר בל"ח ע"י ה"ר זלמן בן גאטטליב שטערן: ווין, 1851, 8°. (ועיין צרה לדרך).

1661. **מעגל טוב.** ה"ר יוסף ב"ר גרשון קונציא (Conzio). על מדות עקריות, ומפרש מלמריס בפיוטים להבין סתרים: קיירי (Chieri), שפ"ח, 4°.

1662. **מעגל ישר.** ה"ר יצחק ב"ר דוד זיב ענבערגר. רמזים כללי הדקדוק וסדר הקריאה בתור המלות ותכונר המספרים הכל בלה"ק עתה ומתורגם בלשון ההמון ובכופו מוסר וספורים לנערים: ווארשא, תר"ג. שם, 1850, 8°.

1663. **מעגל ישר.** ה"ר משה שמואל נייטאן. כללי דקדוק לה"ק ע"פ יסודות ההגיון עם ח"ל: ווין . . . ונמצ"ם רס"ד 1430 №: פראג, תקס"ח. שם, תקע"ו (או תקע"ז). ווין, 1831, 8°.

1664. **מעגל צדק.** (עיין מעיל צדק).

1665. **מעגלי צדק.** ה"ר אליהו ב"ר משה לואנץ. בתור ע"ס בחיי עה"ת, ובסופו קבלה מעשית וסגולות קצתם מס' החשק, עיין זה: כ"י רד"א 276, q №.

1666. **מעגלי צדק.** הנהגות ועצות ישרות מלמדו"ר נחמן נכד הבעש"ט: יוזעפאוו, תר"ז, 12°.

1667. **מעגלי צדק.** (עיין מחזור).

1668. **מעגלי קצירה.** (עיין מגל האומר).

1669. **מעדני אשר.** ה"ר אשר קליינמאן ב"ר אברהם. הל' שבת ויו"ט ותוה"מ מלוקט מכל הפוסקים בקצור נמרץ: לעמבערג, תקצ"ז, 4°.

1670. **מעדני יום טוב.** (עיין מעדני מלך ולחם חמודות לשון).

1671. **מעדני מלך.** מיוחס בטעות לפ"ר ידעיה הפניני ב"ר אברהם הברדשי. על משחק המלך והתועליות היוצאות ממנו במוסר למדות הטוב וסברי תקיו ומשפטיו ותוקר על מציאתו הרמזון ועל שמו וכו'. נדפס ברמזון עם ביר הראב"ע על משחק זה ועם מליצה על משחק השתקמקי זה לה"ר בונשניור אבן יחייא בשם חרוזים על שחוק שה ועם תרגום ל' לומי ע"י T. Hyde: אוקספורד, 1694. שם, 1702. שם, 1767, 8°.

1672. **מעדני מלך** הל"ל בכל הל"ל בלה"ק לבד עם הקדמה ובית תרוזי ע"ז בל"ח לה"ר אשר אנשיל ב"ר וואלף ווירמייזא: ספד"מ, תפ"ו, 8°.

1673. **מעדני מלך.** (עיין אור השכל).

1674. **מעדני מלך ולחם חמודות.** ה"ר יום טוב ליפמאן ב"ר נתן הלוי העליר. הוא עם כללי לתבוניו על כל הלכות ברח"ש על הס"ם ה' חלקים: ח"ח כולל הל' הרא"ש על מס' ברכות והל' קטנות ומס' מולין ובכורות ונדה וכלל עם הלכות מקואות וכלאים ועל שוליו מלאכה פירש"י ונמוקי יוסף או פי' הר"ש. וב' פירושים הל"ל על שני לדיו ונכללו עם רוב ספרו מלבושי יום טוב הנמות על הלבושים, מנד הס' מעדני מלך הנהות ופלפול בחריפות, ומנד הנני לחם חמודות לאכוקי שמעתתא להלכה ותוס' מידושים ונקרא נעם פרטי פרי מגדים. ח"ב ככל הל"ל על סדר מועד נעם פרטי נופת צופים. ח"ג ככל הל"ל ע"ס נשים נעם פרטי אשישות. ח"ד ככל הל"ל ע"ס נזיקין נעם הפרטי פלפולא חריפתא. ח"ה קטור פסקי הרח"ם על כל הס"ם לר"י בעל הטורים. (ועיין בסקדמתו לח"ה).

1675. **מעדני מלך ולחם חמודות** הל"ל ח"ח ככל הל"ל: פראג, שפ"ח, 2°. עוד ככל"ל ומשום מעשה שהיה הוסכ שמו מעדני יום טוב ודברי חמודות: פיורדא, תק"ה, 2°. עוד ככל"ל על מס' ברכות לבד (בהוצאות ס"ר יהונתן אייבשיץ כמ"ש בסכמתו לד' פיורדא תל"ג): פראג, חפ"ה, 2°. וח"כ וח"ג הל"ל לח נדפס עד כה.

1676. **מעדני מלך פלפולא חריפתא** הוא ח"ד מחבור הל"ל קצת הנהות על הרח"ם סדר נזיקין וקצור פסקי הרא"ש ככ"ל: פראג, ב"א שלו"ם. הענא, וע"ת, 2°. וזה מקרוב נדפס בכמה מיני שפיין בשולי הרח"ם. (ועי' תלמוד).

1677. **מעה כסף.** ה"ר שלמה מלאך. מפתחות על יקוט נו"כ: ליוורנו, תקס"ח, 4°.

1678. **מעולפת ספירים.** ה"ר שלמה אלגאזי. לקוטי מוסר מס' הזהר ונחלק לג' עמודים ועסק מעלות ומלשים יום ובסופו קילוריות לעין על קצת מאמרי עין יעקב: קושטנדינה, ת"ך. אזמיר, תכ"ה, 8°.

1679. **מעולפת ספירים** הנ"ל בלי קילורית לעין וכסופו אגרת הרמב"ן לבנו: אזמיר, תכ"ג. (ווירונה, חש"ר) . ד"א, תס"ג . דיהרנפורט, תקמ"ו , זאלקווא . . . קאפוסט , תקע"א . לעמבערג , תרי"ח , 8° . [ולפ"ד פיכסט (מ"ח דף ל"ז) לח נמלח אגרת הרמב"ן הנ"ל רק בד' ויכוחם ודי זחלקוות לבד ע"ש] .

1680. **מעולפת ספירים** . (עיין נמוקי שמואל).

1681. **מעון אריות** . (עיין נחלת אריאל) .

1682. **מעון הברכות** . ה"ר ישראל יונה ב"ר יוסף סג"ל לנדא . מי' על מס' ברכות והוא מ"ח מספרו כנסת ישראל : דיהרנפורט , תקע"ו , 2° .

1683. **מעון השואלים** . ה"ר משה ראיטי . בקצה ע"ד מקקר ופילוסופיח עם תרגום לימלקי לה"ר אליעזר מצליח: ד"ו, ש"ו, 8°. עוד כנ"ל עם ציורים לברית מילה , הסכבות ולדוק הדין כמנהג ק"ק רומח: שם, שס"ג, 8°.

1684. **מעון השואלים** הנ"ל עם העתקה ספרדית ע"י המצה דבורה אשקרלי: ד"ו, שס"ב, 8°.

1685. **מעון שלמה** (או בית שמעון שלמה). ה"ר שמעון שלמה ניגרין. דרוש על התפלה וגלוח מליו ס' היראה לר' יונה עם פי' ר' משה ניגרין : דיהרנפורט , הצ"ב , 8° .

1686. **מעונות אריות** . ה"ר אריה ליב (בע"ס שאגת אריה) . חבור גדול על ש"ע ח"מ , כ"י : (שי"ג) .

1687. **מעורר אהבה** . נוסח הכתובה למנ הסבוחות כמנהג יהומלים . הובא לביה"ד ע"י ה"כ משה חיים ריקי : פיריצי , חש"ד (תק"ט) , 8° .

1688. **מעורר זברון** ומקסף המחוח. מ"מ למחמרי התלמוד וקלור ציוים בדש"י וחום' וטו"ח : אלטונא , תפ"ז , 8° .

1689. **מעטה תהלה** . (עיין תורה , תהלים) .

1690. **מעיל צדק** . ה"ר מנחם ב"ר פינחס המעילי . פסקי דיוים והשובות . נזכר ציים"ם כ"ק פ"ח סי' ס"ו , וביש"ם קדושין פ"ק סי' כ"ד סביח חשובתו שחותם מנחם בר"פ מעגל לדק : (שג"ח כ"ג ושם"ג שלי ח"ב במקומו) . ולפי"ז נרחה יותר שנקרא ספרו בשמו מועגל צדק .

1691. **מעיל צדקה** . ה"ר אהרן ברכיה ממודינא . עניני למוד ועבודת ה' עם ס' בגדי קדש שלו : מנטובה , תקכ"ז . פיסא , תקמ"ה , 8° .

1692. **מעיל צדקה**. ה"ר אליהו הכהן מאזמיר. לקומי מחמרי רז"ל ומעשיות בעניני לדקה ומכיוצייהו : אזמיר , תצ"א , 2° . לבוב , 1859 , 8° . (עיין שולי המעיל) .

1693. **מעיל צדקה** . ה"ר יונה לאנדסופר מפראג . שו"ת וכסופו קלח 'למודים מס' מוקלידום : פראג , פלאו"ת . סדילקאוו , תקצ"ר , 4° .

1694. **מעיל צדקה** . ה"ר יעקב ב"ר פינחס לאפין . מגלח מסחר עם פי' בעס הגר"א : ברלין , 1856 , 8° .

1695. **מעיל שמואל** . ה"ר חיים שמואל פלורינטין . מ"ס שו"ת מרוכות ונ"ח לקומים שוים וכסופו קלח לשוות על הרמב"ס למחיו ה"ר יצחק פלורינטין: שאלוניקי, תפ"ה, 2°.

1696. **מעיל שמואל** . ה"ר שמואל דוד אוטילינגן. קלור ומפחח לס' הפל"ה : ד"ו , תס"ה , 4° או 8° .

1697. **מעיל שמואל**. ה"ר שמואל די אבילה. דרושים . הזכירם בהקדמות ספרו בחר תורה וכנראה מסם לח הפליחו שכחב שהניחו בקרן זוית וכו' , ט"ש .

1698. **מעיל שמואל**. כ"ר שמואל קלעי בכ"ר יוסף הקראי . פי' ע"ס המבחר ולח נפלס : (אר"ק) .

1699. **מעין גנים** . ה"ר אליעזר די אבילה . חי' על טור י"ד ומ"מ: ליוורנו, תקע"ו (וי"ח : תקס"ו) 2° . (ועיין מגן גבורים) .

1700. **מעין גנים** . ה"ר אליקום ב"ר אברהם מלונדון. קלור ס' גינת אגוז לכ"י גיקאטיליח: ברלין , חש"ד (תקס"ג) , 8° .

1701. **מעין גנים** . ה"ר דוד ב"ר יהודה ליב הלוי מ"ב ברובנא. בחוליס על מגדות רז"ל: אוסטרהא , ת"ק . . 8° .

1702. **מעין גנים** . ה"ר יהודה ב"ר יקר . בפי' סדר התפלות . מובא בשו"ת הרמב"ם סי' מ"ע וסי' ע"ג , ע"ם .

1703. **מעין גנים** . ה"ר נסן ראב"ד ומ"ץ ברובנא. מי' דיוים על ש"ע ח"ח מ"ע וח"מ וקלח מידושים על כמה מסכחות ומצוות והוא ח"ב לספרו עצי לבונה , עיין זה : סדילקאוו , תקצ"ו , 2° .

1704. **מעין גנים** . ה"ר נפחלי הירץ וויזל . בחור לשוות שכל ציוה מוסר חוכחה פקחות ערמה ותחבולה מזמה ודעת, ג' בחים , כ"י , והמשך לספרו גן נעול (עיין בהקדמת ספרו חכמת שלמה) .

1705. **מעין גנים**. ה"ר עקיבא טרעני ממיץ . מי' על מס' זבחים ומנחות: מיץ, תקכ"ז, 2°.

1706. **מעין גנים**. ה"ר ראובן ב"ר חנניה מורחי. פסקים וט"ת וחי' על הרמב"ם ולכסות: קונשטנטינא, תפ"א, 4°.
[ג"ח ס' באר מים חיים על הזהר. נוזלים מן לבנון על התקונים וס' פרי עץ חיים על הרמב"ם. ס' כפות תמרים על מדרש רבות. עץ אבות ט"ת. ערבי נחל על אבות ומגלת אסתר. כתם פז על טור ח"ח ותה"ע, ושיטות על הש"ס]. ועיין תנ"י י', כי', י"ב.

1707. **מעין גנים**. ה"ר שמואל ב"ר אלחנן יעקב ארקוולטי. כ' אגרות ותשובותיהן בל' נת: ד"ו, שי"ג, 8°.

1708. **מעין גנים** (?) מדרש ס' איוב. ר' שמואל . . .

1709. **מעין גנים** על ברכות ושמות ע"ד פילוסופיה. מתחיל "ברכות אמר רבה"ס ז"ל בגמ"ס מספרנו": כ"י וואטיקאן 274/4 № .

1710. **מעין גנים**. (עיין אור החיים, אילם, עמק המלך, עשרה מאמרות).

1711. **מעין חכמה**. נס' מאור ושמש דף י"ב ע"ב.

1712. **מעין חכמה**. (עיין אותיות של ר"ע, במלואים בסוף המוגה . . .).

1713. **מעין החכמה**. ה"ר אברהם ב"ר אריה ליב קלמנקש. מפתח וכללים לחכמת הקבלה. מלוקט מכתבי האריז"ל ועל סוד מעשה ברכות בקצור: ד"א, בי"ת, 4°. (ועיין מבוא שער השמים). עוד כ"ל ונקרא בשם טוב וישר: ברלין, תס"ו, 4°.

1714. **מעין החכמה** הל"ל ובסופו ס' שבר יוסף וקבלת מהר"ו סרוג וס' כח ה'. הוסף מקובץ תעלומות חכמה להיש"ר מקנדיא: קארויץ, תקמ"ד, 4°. וע"ע על כל הל"ל.

1715. **מעין החכמה**. ה"ר אשר צבי ב"ר דור מ"מ באוסטרהא. חי' תורה ופסטים כסדר הפרשיות ועל פסוקי נו"כ ולקוטים: קארעץ, תקע"ז, 4°.

1716. **מעין החכמה**. ה"ר יוסף משה אבד"ק זאלישטשיק. שיטה פלפול על ד' פרקים הרמבנויים ממס' כ"מ והוא ח"ת מספרו פני משה על מס' כ"מ: לעמבערג, תקצ"ד, 2°. וח"ב בכ"י.
[ג"ח ס' טוב גיטין על מס' גיטין, כסף טהור על כל רבית ותכור עה"ת ובו"ת ושתי תבואות]

1717. **מעין החכמה**. ס' קבלה. מיוחס בטודוסיו ג"כ למשרע"ה ונדפס עס ס' הבהיר: ד"א, תי"א. ברלין, חס"ו, 4°. שקלאוו, תקמ"ד, 8°. (ועיין ארזי לבנון).

1718. **מעין החכמה**. ה"ר נח חיים צבי אבד"ק המבורג. תרי"ג מצות בתרוזים ונתור: רעדלהיים, תקס"ד, 4°. לבוב, 1860, 8°.

1719. **מעין החכמה**. מדרש מגדה מה שקרה למשה עס המלאכים בשעה שעלה למרום לקבל התורה: ד"ו, שס"א. קראקא, ת"ח. קאריץ, תקמ"ד, 4°. והוא רק פרק או חלק מס' היכלות כמו שמוכח מילקוט לתוכני דף ק"ל ע"ל וכ' שמביאו בשם היכלות ע"ש. וכן הציוני בפי' עה"ת פ' ותתחנן מביא ג"כ מאמר ממנו בשם היכלות, ע"ש.

1720. **מעין החכמה**. על תרי"ג מצות בתרוזים. נזכר בס' סעיון כ"ח ומזכירו קריקאנטי בפיהו עה"ת דף מ"ח ע"ד. ועי' בס' בית המדרש ל' בהקדמה דף י"ז—י"ח.

1721. **מעין התום**. (עיין אילם, מעשה טוביה, עשרה מאמרות).

1722. **מעין טהור**. ה"ר משה טייטלבוים אבד"ק אוהעל. דיוקים מהל' נדה בציורים וחציצה בל"ל ובסופו דיני מליחה וחלה ומלחי דיני נפשים בל"ל: קראטאשין, חש"ד (תר"ו), 8°. וז"ז.

1723. **מעין הישועה**. (עיין שש המערכת).

1724. **מעין מים גנים**. ה"ר אברהם אבואלעפיא הספרדי. על מסות הנגועה והנגעת הנגיעים להתנבאות לעתיד וסודות התורה ומאמר עיני קבלה ונקרא ג"כ סתרי תורה. כ"י: (ש"י). ומולי כוונתו לספרו מורה המורה, עיין זה.

1725. **מעינות חכמה**. ה"ר מרדכי מעיר דרעא. סודות בחכמת הקבלה וגנזת הספר: (ול"ל י"ז ושם"ג שלי מ"כ כמקומו).

1726. **מעיני יהושע**. (עיין רוח חיים).

1727. **מעיני יושר**. ה"ר בנימן לאנדסמאן. מדות לתועלת נערי ב"י: ווין, 1821, 8°.

1728. **מעיני הישועה**. השר דון יצחק אברבנאל. פי' על דניאל ומחלק לי"ב מעינות וכתה ממרים עס תולדות המחבר: נאפולי (ונהגהות ש"י כ"י כתוב: נגמר בנאפולי שנת נז"ר) חש"ד. חט"ר (פירארה. כ"כ די רוסי ודלג כש"י: קושטי) שי"א. ד"ו, שי"ו. שם, בי"ת. ד"א, האו"ת. שטעטין, כת"ר, 4°. ולקוטים ממנו נדפס עס פי' התלמיד ופרושי פת התמה על דניאל (עיין חבצלת השרון, תורה).

1729. **מעיני ישועות**. (עיין הגדה ש"פ).

1730. **מעירי שחר**. ה"ר אהרן ברכיה ב"ר משה דמודינא. סדר תפלות וכוונות לשומרים לנקר: מנטובה, שפ"ד, 8°. והכתב"ל במכוון למחזור כמנהג בני רומא דף ט"ז כתב כי שם התכתב מעירי שחר וסדר תפלותיו נקרא אשמורת הבוקר עיין זה וע"ש.

1731. **מעלה בית חורון**. (עי' הגדה של פסח).

1732. **ס' מעלות**. ר' דוד. דרשות עה"ת. כ"י: (ש"י). ולולי הוא ס' שיר המעלות לדוד לר"ד מסיר ליתון ובעל הש"י רואה זכרו בהיזה ספר כל"ל ולא הכירו.

1733. **ס' המעלות**. ה"ר שלמה ב"ר אברהם אבידור. לקוטים מספרי הפילוסופים במדעים החדש עד השגת הנכוחה: כ"י די רוסי 91/2 №.

1734. **ס' המעלות**. ה"ר שם טוב ב"ר יוסף בן פלקירא. על מעלות החדש והעניינים שהשכימו הפילוסופים עם חז"ל ובפרט על יושר המעשים: כ"י מינכען 404/2 № ודי רוסי 424/13 № וכ"י אח"ם 19 № וכ' שם שהוא על מעלות החכמות. והחכם דר' יונן למר להוציאו לאור עם תרגום רומי כמ"ש בספרו „טטוואחט מיבער די רמבביניסטע ליטעראטור" דף מ"ו, ע"ש.

1735. **ס' המעלות** שמסר המלך לחדש"ר שמות והמצוות וכל מעלה ומעלה בפ"ע: כ"י רד"א תקמ"ב, ובק"ד לא נודע לי מקומו היום.

1736. **ס' המעלות**. על מצע המעשים והלמחים ומעלותם ברפואות ומחלק לד' מעלות: כ"י וויז № 167. וקרוב למאוד שהוא הוא שנמצא בכ"י רד"א F 1135 № וכ"י ליידן S. № 15/14 אף שלא נזכר שם שחלק לד' מעלות. ולפ"ד הרמב"ם שם נעתק מהכורי קונשטנטינום אפריקאנוס מל' רומי ע"ש דף שע"ז.

1737. **מעלות המדות**. ה"ר בצלאל אליהו ב"ר צדקיהו. כ"י ברומא: (ש"י. ולא פירש מקומו).

1738. **מעלות המדות**. ה"ר יחיאל ב"ר יקותיאל. כ"ד מעלות במדות טובות להנהגת החדש במשלים נחים ומלוקט ממדרשים ומלרי ספרים: קרימונה, שי"ו, אופיבאך, תע"ו. קושט', תקכ"ג, 4°. ודע כי לפ"ד רמב"ם נדפס רחשובה בקונשטנטינא בשם בית מדות, עיין זה ומ"ש שם. ועיין רמב"ם 1278. ועם הגהות הר"י עמדין כ"י: (נעדנער 317).

1739. **מעלות המדות** הכ"ל מחורגם בל' לע"ז ספרדי: קונשטנטינא, תקפ"ב, 8° (?).

1740. **מעלות המדות**. (עיין משנת חכמים).

1741. **מעלות הנבואה**. ה"ר שמעון שייער. סי' על פרק הנכוחה בס' המורה להרמב"ם (ח"כ פמ"ח): ורעדלהיים, 1848, 8°.

1742. **המעלות לשלמה**. (עיין זה בשם ה').

1743. **מעלות התורה**. ה"ר אברהם אחי הגר"א מווילנא. לזרז על למוד התורה וספור מעלותיה: חמו"ד (ונרלה ד' קאפוסט והסכמה מיום ו' תמוז תקפ"ט) 8°. קיניגסבערג, תור"ה. שם, תרי"ג. שם, תרי"ח, 8°.

1744. **מעללי איש**. (עיין זכר צדיק).

1745. **ס' המעללים**. (עיין חכמתא רבתי).

1746. **מעם לועז** (סט"ד שכ"ס: עם לועז ע"ש בשות ע). ה"ר יעקב כולי. דרשות בל' לע"ז ע"ס ברמזים (להמון ולנשים כעין ס' צאינה וראינה שלנו בל"ה?): קונשטנטינא, תצ"ה. שם, תקפ"ב, 2°.

1747. **מעם לועז** כל"ל בלע"ז על ס' דבריס לה"ל יצחק מאגניזה: קונשטנטינא, תקל"ג, 2°(?).

1748. **מעמדות**. סדר —. פסוקים וחלק. פרשיות מתל"ך ומתהלי משנה גמרא ותנדות מסדר קדשות ותפלות ובקשות לחמדש במקום קדשות וחלק לבעת יחי השבוע: ד"ו, ש"ה. פירארה, קרי"ה, 16°. קראקא, שפ"ה, 8°. ונדפס בסוף סדורי תפלות ועם כמה הוספות. (ועיין תפלה).

1749. **מעמדות** הכ"ל עם פי' מלוקט מספריס לרבים ע"י ה"ר אברהם בה"ר יהודה ליב סאראוואל: ד"ו, שע"ז. שם, שע"ח. ד"א, ת"ו. שם, בקוד"ש. ד"ו, תנ"ה, 8°. ד"א, אח"ם, 4°. שם, עת"ה, 8°. ד"ו, בעה"ו. שם, תפ"א, 16°. וז"ז פ"ל.

1750. **מעמדות** הכ"ל עם בחור מלות זרות: ד"א, עת"ו, 16°.

1751. **מעמדות** עם ל"ת ע"י ה"ר משה דן המדפיס ואברהם בן ליברמאן ווילשטט: ד"א, השקפ"ה, 8°. (ד"ו, ת"ק, 16°?).

1752. **מעמדות** הכ"ל עם ל"ת ובל' ללבד: נדפס פ"ל.

1753. **מעמדות** הכ"ל עם ל' ספרד ובל' ספרד ללבד: נדפס פ"ל.

1754. **מעמדות** ומיר היחוד לבני משה. קומץ ע"י סומר ל' לספרד: ד"ו, (חש"ד?) תצ"א, 16°.

1755. **המעמר**. (עיין תורה, תנ"ך).

1756. **מען דל**. (עיין חובות הלבבות סי' 141).

1757. **מענה אליהו**. ה"ר אליהו ב"ר משה גרשון מפינטשוב. מי' על מס' ב"מ ובי"ק ונלת פסקים ושו"ת: זאלקווא, תקי"ח, 4°.

1758. **מענה אליהו**. (עיין תלמוד, אבות דר"נ, תנא דבי אליהו, תפלות).

1759. **מענה לשון**. ה"ר חנניה אלחנן חי הכהן. ספרי להק"ק ומינהגים מיסדים ועבירת בקהלה. ב' חלקים: ריגייו, תקע"ב, °8.

1760. **מענה לשון**. ה"ר יעקב ב"ר אברהם שלמה דרשן שיננא. תחנות ובקשות על קברי חכמים וקדושים וגדולי עולם וסדר לדוק הדין וכו': פראג (ד' שני), שע"ה, °4. שם, תי"ח. שם, תמ"ז, °8. וז"ז פ"ב. וכ' בספ"ד שכ"ה כי בס' חקי דעת נכע"ם נתם הספרים קונח לו גמון ומעתיק ממנו דינים והנהגות לתבונת.

1761. **מענה לשון** הכ"ל עם תוס' כמה וכמה תחנות וקדתם עם ל"ת ע"י ה"ר אליעזר ליברמאן סופר בה"ר ליב רופא דרשן: ד"א, תע"ה °8, וז"ז פ"ב. ובקנת דפוסין גם ליזה נוספות תחנות.

1762. **מענה לשון** הכ"ל נעתק כולו לנ"ת: ד"א, חש"ד (תפ"ג). ספד"מ, תפ"ו. וואנזובק, תצ"ב, °8. וז"ז פ"ה, גם נכדו וגם עם לה"ק.

1763. **מענה לשון** הכ"ל עם ת"ת ע"י ה"ר רפאל בר"י פירשטענטהאל: קראטאשין, תר"ד, °8. (ועיין אמונה לישיני עפר).

1764. **מענה לשון**. זה ס' החיים לר"ש פראנקפורטר עם ת"ת מחת ה"ר זלמן גאטטליב שטערן: ווין, 1851, °8.

1765. **מענה לשון**. ה"ר יצחק עוזיאלי. כללי דקדוק בקהלה: ד"א, שפ"ז (ונ"ת: תי"ז) °8. שם, ע"ת, °12. גרונינגא, חש"ר (1720 ?) °8. ועם ליזה סגנות הר"י עמדן כ"י: (לעדנער 384).

1766. **מענה לשון**. ה"ר ישראל יעקב אלגאזי. על כללי התלמוד ודרכי סוגיותיו ע"ס ת"ב, ל' חלקים, והם: תוספת דרבנן, לשון חכמים, לשון בני אדם, מדות חכמים. ונדפס עם ספרו קהלת יעקב, עיין זה. וחלק ה' ממנו לשון תורה נדפס בסוף ספרו נאות יעקב, עיין זה. וכונכנם F, 704 № מיחסו להל"ר נסים פרחי בעומת.

1767. **מענה לשון**. ס' קדמון בדיני מסור והמיר. נזכר בס' אסור והחיר הערוך לרבינו יונה: (בג"ב מ"ם ומס"ב שלי מ"ב במקומו).

1768. **מענה לשון**. (עיין דרכי שלום).

1769. **מענה רך**. ה"ר דוד ב"ר צבי פרידריכסדורף פעלד. בענין מבטח המפרדים בהמועות להק"ק ולהמיב ממח המסיונים על ס' אמרה צרופה לר"מ לעמתכם: ד"א, רגש"ו גוי"ם (תקס"ח) °8.

1770. **מענה רך**. ה"ר מנחם ב"ר משה רבה. סמכים על מחמרי רז"ל: ד"ו, חש"ד, °8. (ש"י).

1771. **מענה רך**. ה"ר שלמה קליין. נגד ס' חזות קשה לר"ב נייטלין: מילהויזן, חש"ד (1846), °8.

1772. **מענה רך**. ממנה לדופקי בתסוכה: קראקא (רד"א תקמ"ב, וק"ד 498, 0 №: חמו"ד) °8.

1773. **מענה רך**. תפלות ותחנות לכל יום בל' נתם: פראג, חש"ד, °8. (ש"י).

1774. **מענות ומטפחות**. (עיין בן יוחאי).

1775. **מערבי**. (עיין מזרחי מערבי).

1776. **מערבית**. סם הכולל לפיוטים הקבועים לתפלות מעריב בחגים ומועדים. ונדפסו בתוך כוב סדורי תפלה ומחזוריס לכל מדינה ומדינה כמנהגם וקנתם גם לבדנם (עיין מחזור, תפלה).

1777. **מערבית** ויוצרות וזולתות וסליחות עם הפסוקים והמנהגים דק"ק ווירמייזא ע"י ה"ר סיני ב"ר יצחק זעלקלין לואנץ והוא קנוב מסדר סליחות דק"ק ווירמייזא (עיין המגיד כ' דף קס"ז): ספד"מ, תס"ד. שם, תע"ד, °4. ובמגיד סם בתוב שנדפס חש"ד ועל שמיני, ע"ש.

1778. **מעריך**. (עיין שתי ידות).

1779. **מעריך המערכות**. פיליפוס אקוינום (ולפניו שמו בישראל מיכאל וי"ת מרדכי). שנתי לה"ק ולחכמת ותלמוד וכו' ולפני כל חוח מת"ב נמצאים כל הר"ת הרגילים בספרים מחות הסוח: פאריז, שפ"ט. שם, ת"ט, °2.

1780. **מערכה חדשה**. ה"ר יוסף קאברין. קיוות וסליחות על עלילות וגירוש שהיו בלוזימיר בשנת ה'תכ"ח: ספד"מ, תנ"ט, °4.

1781. **מערכות ישראל**. ה"ר ישראל נגארה. פי' על המורה: (קוס"ד דמ"ע ע"כ).

1782. **מערכי לב**. ה"ר רפאל יוסף חזן. דרושים ב' חלקים: שאלוניקי, תק"ם. (וי"ת: תקפ"א—ב') °2.

1783. **מערכי לב**. ה"ר שמעון בר"ז. סיד לתקופות הימים מסדר נוסד מבנת דוכתי ל"ע בקעניגסבערג: קעניגסבערג, תקמ"ה, °4.

1784. **מערכי לב**. (עיין ראשית בכורים).

1785. **מערכי לשון**. (עיין ס' העיוד).

1786. **מערכת אברהם**. ה"ר אברהם ב"ר מיכל. סדר התמוד עם ל"ת: פיורדא, תקכ"ט, °12.

1787. **מערכת האלהות**. ה"ר פרץ הכהן ב"ר יצחק (רבו של הר"ן מפרש הרי"ף). ס' עמוק נקבלה וכו ע"ו פרקים ומערכות ומערים עם פי' לת נודע למי, ופי' מנחת יהודה

להי"ר יהודה היוט ב"ר יעקב ונאוו כו נאוורי כמה מאמרי זכר : פיראדה , שי"ח . מנטובה , שי"ח . ספד"מ , תנ"א . זאלקווא , תקל"ט . קאפוסט , תקנ"ז , 4° .

1788. **מערכת האלהות** . (עיין שקל הקדש) .

1789. **מערכת ההעתקות** . ה"ר יהודה וואהרמאן . מלק נפרד מתכמת ההגיון והמליצה : אפען , 1831 , 8° .

1790. **מערכת מכתבים**. מהרי"ל פאראדים־טהאל . קובץ מגדות ומליצות ללמד לנערי כ"י קסת בב' מערכות : א) מאה מכתבים סוטים.ב) מיזים ומליצות: ווארשא,תרי"ג,8°.

1791. **מערכת המסרה** . ה"ר יעקב בן חיים ן' אדוניהו . מפתח למס"ג ומס"ק כסדר ח"ב לדעת היה מקום מוצאן ועל הגליון למעלה ולמטה כללי הדקדוק ולד"ק ונכלל בס כללי הנקוד והנגינות לר"מ הנקדן . נדפס בסוף מקראות גדולות (עיין תורה) .

1792. **מערת שדה המכפלה** . ה"ר משה ן' צור. הקדמה ס' אוצרות חיים למהרח"ו בדרך זיל עם ב' פירושים : א) דברי קבלה קצור ס' מוגרות חיים הכ"ל . ב) הלכה למשה חי' ע"פ ההקדמות הכ"ל , כ"י : (כ"ל ז' ונס"ג שלי ח"ב במקומו) .

1793. **ס' המעשה**. ה"ר אשר אנשיל ב"ר ליזר חזן . כולל בס"ד ספורי מעשיות ומחורעות מלוקטים מגמרא ומדרשים וס' חסידים ומאכי ספרים ונעתק לנ"ח ונקרא נס בשם מעשה בוך גם אלירלייא גישיבטי : באסיל, שס"ב . פראג . . . ווילמרשדארף . . . דיהרנפורט , תנ"ר . פראג , תנ"ז . ד"א , תס"א . ספד"ט , תס"ג . ספד"א , תס"ר . ספד"מ,תס"ט. ועם ס' גלילות ארץ ישראל לר' גרשון בשם קורצע בעשרייבונג פון א"י : ד"א, תפ"ג . נירנבורג , תקכ"ג , 4° . וכל"ח נאמ ע"י C. Helvicum . ב"ח : גיעסן , 1612 , 8° .

1794. **ס' המעשה** הכ"ל לבני פולין וליטא כל"ח ע"י ה"ר אליעזר פאוויר בשם ספורי הפלאות : לעמבערג , 1851 , 4° . וז"ז ס"ר אין 4° גם 8° .

1795. **מעשה אבות** . ה"ר אהרן אליעזר ב"ר בנימין בונם פשקים. נאוור על פרקי אבות וסי' על סדר תפלוות המצוות וכו' : פרעסבורג , תרט"ז , 8° .

1796. **מעשה אבות**. ה"ר אשר [ונעדנפר 553: משה] ב"ר יונה. סי' על פרקי אבות ובסופו דלוסים : שקלאוו , תקס"ח , 4° .

1797. **מעשה אבות** . (עיין עת רצון) .

1798. **מעשה או ברייתא דר' יהושע בן לוי** . (עיין מדרש אגדת בראשית) .

1799. **מעשה אבינדב**. מגרת מוסר ועוד מעשה עם העתקה כל"ח יהודים. נעתק מל"ח מספר יאהאן יאקאב דוש : ספד"א, תקנ"ד , 8°.

1800. **מעשה אברהם** מכינו ע"ה . (עיין בית המדרש ח') .

1801. **מעשה** ר' חדש עם הקיסר ור' יוסי ב"ר חניגא כל"ח : פראג , חש"ד (?) , 8° .

1802. **מעשה אורג** . ה"ר שלמה זלמן כ"ץ הענא . נאוור על דקדוקי רש"י . סזכיזו נהקדמת ספרו קורי עכביש , ע"ש .

1803. **מעשה אורג** . מעשה נוראות עקומות ומלופפות נוכחן וסודן וטעמן על כל פרשיות התורה . סזכיזו מהר"ח מוולוזי בהגהותיו לי"ד סי' ס"ס : (בנ"כ קל"ו ונס"ג שלי ח"ב במקומו) .

1804. **מעשה אורג** . (עיין הגדה ש"ם סי' 25 , מחזור קרבן אהרן , משניות) .

1805. **מעשה אורלינדא** נעתק ללה"ק : כ"י רח"ם 490 № .

1806. **מעשה אלפס**. ה"ר אברהם במהרא"ל ליבטשטיין . חבור על המלפסי . ומזכיזו תדיר בשמי מכוריו וקצת ממנו נדפס בספרו אגרת הצופה , עיין זה .

1807. **מעשה אלפס** . הגהות ומ' על המלפסי לבעלי מפרשי הים וכו' . נדפס בש"ס עם פרי"ח וגו"כ ד' ווילנא : (שי"ג) .

1808. **מעשה אלפס** . (עיין חומרי מתנייתא) .

1809. **מעשה האסטרלובא** . (עיין ביאור האיצטרלוב) .

1810. **מעשה אפוד** . ה"ר פריפוט דוראן . עניניס בחכמת הדקדוק והשגות על הרד"ק וגו ל"ו פרקיס : כ"י רד"א F № 998, כ"י רח"ם 3—491 № כ"י רש"ף כרך י"ב וכ"י די רוסי ד' פעמיס ע"ש . (כ"י מיכבען 274 № וכ"י רמש"ש) . והקדמת הספר נדפס מחדש בשם מקדש יה , עיין זה .

1811. **מעשה הארץ** . (עיין דברי יוסף) .

1812. **מעשה ארץ ישראל** . (עיין ספורי מעשיות) .

1813. **מעשה בוך** . (עיין ס' המעשה לעיל) .

1814. **מעשה בוסתנאי** יש גלוחת בשרש : ד"ו , שמ"ה , 8° . (ועיין מלחמת החכמה והעושר , מעשה ירושלמי , קול מבשר) .

1815. **מעשה בית דוד** בימי מלכי פרס . (עיין קול מבשר) .

1816. **מעשה** מבני ישראל בארץ קוסין בל"ח : ספר"א , חש"ר , 8° .

1817. **מעשה בראשית** . קבלה על כ' פרשיות הראשונות מס' בראשית ועל השם המפורש מבואר ממראה הסנה וברכת כהניס : כ"י מינכען 21/5 № . ומוכי הוא קצת מס' היכלות לר"י בן אלישע כ"נ הנזכר בו בכל דף או אולי הנדפס בס' רזיאל ע"ש דף ל"ה ע"ח עד דל"ו ע"ב.

1818. **מעשה בראשית ומעשה מרכבה** : כ"י בוואטיקאן מצות ס"ח נ"ס : (פונק גח"פ דף קס"ו הערה d) . ואולי הוא כל"ל ? .

1819. **מעשה ברבי אליעזר** . (עיין הגדה של פסח סי' 76) .

1820. **מעשה בריאה וזמרה** בל"ח ועוד מעשה:פראג,חש"ד (ע"י בני יעקב ב"ק:תי"ז— ת"ך) 8° . שם , חש"ד (מחב ת"ך) , 8° . עוד בלי מעשה הנוסף : ספר"מ [ונעדנער 158 : ספר"א] תצ"ב , 8° . (ועיין בשמש"ם ע' 615) .

1821. **מעשה הגאונים** . נזכר בקצת סי' ש"ח ובס"ם ובכללי הלקט סי' ל"ג וכ"ב . ועיין הגהת מרדכי להל' ע"ב : (פונק גח"פ דף ל"ז הערה c) .

1822. **מעשה גדול ונורא** מהכוח דק"ק ניקלסבורג : ספר"מ , תנ"ו . ניקלשבורג , חש"ר , (1765 ?) , 8° .

1823. **מעשה גדולה** . (עיין ספורי מעשיות) .

1824. **מעשה גזירת הרועים** . (עיין שם) .

1825. **מעשה . . .** פון מיין גליק רמד פון מיין מזיק פון עכו"ק מוז פון מרויטן יידן מוז וואכרוסן מיר מקדושת וזמנין (וגלוה מקדמות ומרכין בל"ח) : פיורדא , תנ"ד , 8° . ועוד מיין טיין מעשה דאס מיז דאס גטיכטטיס פון ר' מאיר וכו' (בלי מקדמות ומרכין) : ד"א , תס"ד , 8°. ובכוונתי ע' 1701 הערתי שהמעשה הזה ידוע הוא מגלת ר' מאיר הנזכרת בס' באר שבע כ"י לר' מנחם יגל וכתב שם שיקלאוה בתשבצו בשבועות . ועיין אקדמות : (רמש"ש) .

1826. **מעשה דינה** . (עיין משלי אפר ודינה) .

1827. **מעשה דיקאלטאנום מלך רומא** . (עיין בעדר משלים) .

1828. **מעשה דניאל** . (עיין מעשה יהודית) .

1829. **מעשה** הריגת אשת הרקח וקנית בניו ובנותיו וקיום בעלה עליהם . נדפס מתוך כ"י בשומר ציון הנאמן .

1830. **מעשה חושב** . ה"ר אברהם אזולאי . קצור כוונת המצות להאריז"ל : (שב"כ ש"ת ושם"ג שלי במקומו) .

1831. **מעשה חושב** . ה"ר יוסף ב"ר משה מקראקא . ב"ח , ח"ח מי' על מס' ב"ק וח"ב על מס' שבועות: לעמבערג, תקנ"ו, 2° .

1832. **מעשה חושב** . ה"ר לוי בן גרשום (הרלב"ג) . על תכמת החשבון (מלגיכרה) : כ"י וויז מ"ב 35 № וכ"י מינכען 67 et 35 № וכ"י וואטיקאן 399 № וכ"י די רוסי 836, № et 1166, וכ"י מהרצ"ה ק"ב פה ווילנא .

1833. **מעשה חושב** . ה"ר רפאל עמנואל חי ריקי . על מלאכת החשבן . מחובר כמשנה בדרך קצרה עם פי' ובסופו שיר על חותיות מחסע"ך : ד"ו , תע"ו , 4° . ד"א . . . 8° .

1834. **מעשה חייא** . ה"ר חייא הרופא . מי' על קצת מס' כסדר הש"ס ובסופו כ"ז שו"ת עם מפתח : ד"ו, בי"ת . פיורדא , תפ"ו, 4°.

1835. **מעשה חכמים** או **מעשי** —.ה"ר יצחק מן הלויים . אגדות הש"ס מלוקט מס' עין יעקב וביח יהודה עם פי' ומליצה נאותה לכל מאמר : ד"ו , את"ו , 4° .

1836. **מעשה חכמים** . (עיין בית רבי) .

1837. **מעשה חנוכה**.הוא מגלת מנסיוכום בל"ח: ספר"א . . . 8° .

1838. **מעשה חרבן בית שני** עם פירש"י ות"ס לקוח ממס' ניטין פרק ה' : חמ"ר , תפ"ט , 8° . (ועיין ס' הזכרון) .

1839. **מעשה חרש וחושב** . ה"ר משה ב"ר יוסף היידא מהמבורג . על תכמת החשבון בל"ח : ספר"מ , תע"א , 8° .

1840. **מעשה חשב** . ה"ר יצחק אלחדב . חשבונות ועברונות , כ"י : (ש"י . ונתג"י י' סי' קמ"ד כ' שהוא על תכמת החשבון , ע"ש) . [כ"כ וולף ודי רוסי ואני מוסב שהוא שבוע טעות וס' על ח' המספר הוא לגלג"ג : רמש"ש] .

1841. **מעשה חשן וקטרת** . ה"ר בער פערלהעפטר . בחור על מעשה חשן ואפוד ומעשה הקטרת:פראג,תמ"ו.ספר"א,תס"ג, 4°.

1842. **מעשה טובי בן טוביה** . (עיין מעשה טוביה נסמוך) .

1843. **מעשה טוביה** . ה"ר טוביה הרופא בה"ר משה נראל ממיץ.כ' חלקים : ח"ח , מדבר בכמה ענייני משולם העליון ושולם

הגלגלים ועולם הפעל ועולם הקטן הוא החדש ומהרבע יסודות ומחלק למחמרים וכל מחמר לפרקים וכרים חלק עולם הגלגלים ג' דרושים לאביו הנ"ל על הגלגל והשמים, ובמחמר ו' מעולם העליון מדבר מעניני מצות ועניני ס"ן שכ"י וכתבי רבני ליטליה ע"ד ניתן העזתי נשמת תכ"ז ותכ"ת. ח"כ, בתכמת הרפואה ונקרא עולם חדש ומחלק לכמה חלקים, ומס: א) ארץ החדשה על מהות הכוח והטבע ותולות החולים והטמויים. ב) בית חדש על תכמת הכתות. ג) משמרת הבית על חלוי לחש הקליס וכפרע על קדחת. ד) גן נעול על חלוי הנשים ומהות הבחולה והבחולים ומקריהם. ה) פרי בטן על תחלואי ילדים. ו) מעין חתום על נזקי כלי הסולדה. ז) פרדס רמונים על הסממים וסגולת כל עץ וכל פרי למינהו וקלחיו ועיניו ופרחיו ועליהו לתכופה. ח) ערוגות הבושם שמות כל הרפואות למחלקותם גב' לשונות עם מפתח בסופו ותורת המחבר מעבר לשער: ד"ו, תפ"ז, 4°. ובלי תורת המחבר: יעסניץ, תפ"א, 4°.

1844. **מעשה טוביה**. הוא ס' טוביה ומעשה שנעשה ונתגלגל בל"ת יהודים בשם מעשה פון טובי בן טוביאל: ספד"א. חמו"ד (ווארשא? 1850 ?) 8°. ונקרא ג"כ מעשה טובי בן טוביה (ועיין ס' טוביה).

1845. **מעשה ידי יוצר**. ה"ר שלמה קלוגער מבראדי. פי' על הגדה ש"פ. מביאו בס' החיים שלו: (שי"ג).

1846. **מעשה יהודית**. הוא ס' יהודית אשר נוספים על כס"ק. (עיין בית המדרש, ספורי מעשיות, תורה). ונדפס לבדו: ד"ו, חש"ד. פיורדא, תקמ"ד, 8°.

1847. **מעשה יהודית** הכ"ל עם מעשה דניאל: ד"ו, חש"ד (1650 ?). עוד כ"ל ועם מגלת אנטיוכום. (עיין ספור המעשים).

1848. **מעשה יהודית** הכ"ל בל"ת ע"י ה"כ שלמה זלמן לואנץ: ספד"מ, עת"ה, 8°.

1849. **מעשה יהודית ונם חנוכה**. ס' יהודית ספוניס בלה"ק ע"י ה"כ עקיבא לוי מהלברשטאט עם ל"ת ע"י ה"כ מאיר ב"ר אשר כ"ץ ובסופו מגלת אנטיוכום: ברלין, תקכ"ו, 8°.

1850. **מעשה ה'**. ה"ר עקיבא בער ב"ר יוסף ר' העניבש. ספורי מעשיות מלוקט מהזהר וכתבי האריז"ל ומאחרי ספרים: ספד"מ, חנ"א. שם, תפ"ב. הוראדנא, תקנ"א, 8°.

1851. **מעשה ה'** הכ"ל עם ל"ת ועם מוספות מהמו"ל חיים ב"ר יעקב מאמ"ד: ד"א, תפ"ח, 8°.

1852. **מעשה ה'** הכ"ל ח"כ כנ"ל ועם ל"ת (ונכלל בו ס' מעשה נסים להר"ר יוזפא שמש מווירמישא): ספד"א, חש"ד (1788). פיורדא, חש"ר. ספד"א, תקמ"ח, 8°.

1853. **מעשה ה'** הכ"ל כנ"ל ומוסף בו ס' מעשה נסים להר"ר יוזפא שמש מווירמיישא: ד"א, תפ"ג, 4°.

1854. **מעשה ה'**. (עיין הגדה ש"פ).

1855. **מעשה ה' כי נורא הוא**. קונטרים —. הר"ר שלום ב"ר משה בוזאגלו. להגדיק מעשה דינו, עם ל"ת יהודית: חמו"ד (לונדון, 1774) 8°.

1856. **מעשה ה' כי נורא הוא**. (עי' זרע קדש).

1857. **מעשה ר' יהושע בן לוי**. לוחות מצית, ימים שמחעגין בהם, כתב פיטרו גוטן, ס' מלדך הדני, מעשיות שבחלמוד, ס' זרובבל, מדרש ויוסע, ס' טוביה ומרחות חייט בקובץ ס': קושט', עט"ר, 4°. (מח"ס 337 №).

1858. **מעשה ר' יוסף** די לא רייזה: נדפס פ"ל.

1859. **מעשה הים** והמכוזה והכיור דס' מלכיס. פי' על פיוטי"ם שם עס ליוזיס: כ"י רח"ם 494 №.

1860. **מעשה ירושלמי**. ספור מעשה על חומר השבועה העתיק ה"ל אברהם מיימון לעבדי. (עיין דברי הימים של משה). עוד כ"ל ועם מעשה בוסתנאי הל"ל ועם תרגום נרפס ע"י ה' קאטהערינא שארלאטטע פאטטין: וירונה, ת"ז. ד"א, חש"ר. שם, 1688, 8°. (ועיין מלחמת החכמה והעושר).

1861. **מעשה ירושלמי** הל"ל עם העתקה בל' רומי ע"י החכם וואגענזייל (ועיין מלחמה בשלום): אלטדורף, 1687, 4°.

1862. **מעשה ישורון**. ספור מעשה עלילה על כ' יצחק יסלזון והנסים שנעשו לו. נדפס בסוף ס' שמן הטוב וזקן אהרן ע"ם ומעם לועז ונעתק בל"ת ונדפס: ווילמרשדארף, חש"ר. ברלין, חש"ד, 8°. ו"ז.

1863. **מעשה כ'** יתמעלל כ"ג וכמה מעשיות מהמלך ע"הוכו': כ"י רד"א 1257, q №.

1864. **מעשה הכדור**. על מלחמת מעשה כדור השמים ומאור עיניים נפלאים בתכונה כ"ה פרקים. נעתק מל' יוני לעבדי ע"י ה"ל יעקב ב"ר מכיר: כ"י מינכען 246/9, et 249/9 № (ועיין סדור שמים ומ"ם שם).

1865. **המעשה בכדור** הגלגל לקוסמא בן לוקא היוני : כ"י די רוסי 167 № וכ"י יוא"ל וכ"י רח"ם 835 № ס' וע"ם במפתח דף ס"ג . (ועיין סדור שמים ומ"ם שם) .

1866. **מעשה כלי הנחשת** . ה"ר ירחמיאל בן שלמה . על חכמת החשבון והמדידה והחכונה וכלי המכעים עם ציורים: כ"י רד"א № 1666, q .

1867. **מעשה לוח** . ה"ר יקותיאל ב"ר יצחק מפינטשוב. כללי מלאכת הלוח : אופיבאך , חש"ד , °2 (דף תמד) .

1868. **מעשה** ר' מאיר ס"ן כל"ח: ד"א,תס"ד, °8 .

1869. **מעשה מהומה** בעזרת נשים במין יוסי ג' שבועות תע"ה ונהרגו ו' נשים . ונכתב בספר עם שיריס ומרוזות בלה"ק ומח"ז בל"ח ע"י ה"ר בנימין ב"ר דוד מקריילסהיים : (חסר שער רלאחי ולכן לא ידעתי שמו ודפוסו) °8.

1870. **מעשה מלכות בית דוד**. הוא קונטרס מעשה בית דוד לר"י עקריש . (עיין קול מבשר) .

1871. **מעשה מצרים** . (עיין הגדה ש"פ) .

1872. **מעשה מרדכי** . (עיין אגדת מרדכי) .

1873. **מעשה** מרדכי ואסתר ומעשה שושנה ודניאל בל"ח : חמו"ד , °8 .

1874. **מעשה מרכבה** דיחזקאל בקבלה עם שמות גורמים וקדושים : כ"י רד"א תקמ"ג . ונק"ד לא נמצא .

1875. **מעשה מרכבה** לר' ישמעאל בן אלישע כ"ג: כ"י מינכען 21/4 № . זה שמו לפי הכתוב שם בסופו אבל בשער כתוב סתם קבלה דר' ישמעאל. ואולי הוא ס' פרקי היכלות מנוסחת אחרת כפי שנמצא הוא הולך ומונה בל' פרקיו המדברות בשמות בקבלה להגיע אל הקדם פנימה . ונוהלך דעת אחרת כזה ע"ם (ועיין מעשה בראשית לעיל) .

1876. **מעשה נסים**.ה"ר יפתח יוסף בן נפתלי הלוי שמש וסופר ונאמן בווירמישא . כ"ה ספורי מעשיות שונים מעיר ווירמישא : פפד"א, תכ"ב, °8. (נמצאת לתיקוף דף ס"ט—ע') . ג"ח סיר מוסר ונדפס בתמ"ד על דף נדול . לקוטי יוסף פי' על תפלות כל השנה , כ"י , כמ"ם כמ' הזכרונות בק"ק וורמש וגם תחנה לערב ר"ח אדר שאומרים בעלי תכנת קבריט בשעת סקמת המלכות ונפטר י"ג שבט תל"ח ודלא כפירושו ח"צ דף קט"ז שכ' שבת ר' יוסף הל"ל לווירמיש בשבת ת"ן , כי מתוך ספוריו בעצמו מוכח שהיה ניסיונת ס"ל פינחס (קוהויז) בפולנית שנת ס"ם (מעשה נסים ספור ג') ובשנת שפ"ג בת לווירמיש (שם ספור ג' ו"כ) ויותר מפלפים שהיה היה שם לשמש וסופר כמ"ם בת' הזכרונות שם דמ"ה ע"ת : (שם דף ע"ת) .

1877. **מעשה נסים** הל"ל בל"ח להמון ולנשים ע"י בנו ה"ר אליעזר ליברמאן: ד"א,תנ"ו, °8 . נדפס רחמונה עם ס' מעשה ה' לה"ר עקיבא ר' הענוכש : ד"א , תפ"ג , °4 . ומח"ז לנדנו : המבורג , תפ"ה . פיורדא , תקכ"ד , °8 וז"ז פ"ר . (נמצאות לתיקוף שם) . אבל כולם כשלפנינו נ"ע וכיוצא עוד .

1878. **מעשה נסים** . ה"ר משה אדרעי . על תחתת נהר סמבטיון ומציאות עשרת השבטים: ד"א, תקע"ח , °8 . ונדפס שארית ישראל: לעמבערג , 1850 , °8 . גם נעתק לג' אגנלי ונדפס : לונדון, 1834 . שם, 1836 , °8 .

1879. **מעשה נסים**.רבינו נסים בן יעקב גאון. ספורי מעשיות . ונרפס שנות חבור יפה מהישועה, עיין זה : אופיבאך . . . (ועיין לונז נמ"ע דף שמ"ב בערה g) .

1880. **מעשה נסים** הל"ל בשם ס' מעשיות עם ל"ח יהודית ע"י א. מ. מאהר : חמ"ר (לעמבערג ?) , תרי"א , °8 .

1881. **מעשה נסים** או ס' הנסים . ה"ר נסים ב"ר משה ב"ר שלמה ב"ר משה ממרשיליא . בתוך עס"ח ובראשו פתיחה נדולה בהבדל נבואת משרע"ה לשאר נביאים ועל עיקרי הדת ונחלק לכמה פרקים:כ"י פאריז a.f. № 197 וכ"י פלורינץ (בוסלינוי דף מ"ת) וכ"י רח"ם № 206 .

1882. **מעשה נסים**.רבינו נסים (בעל הדרשות). פי' עס"ח , כ"י : (ש"י) .

1883. **מעשה נסים** . ה"ר נסים שגוליו . דרושי הספד ותחנה לר' משה : שאלוניקי , תקי"ז , °4 .

1884. **מעשה נסים** . ה"ר שלמה אליעזר נירונדי בה"ר בן ציון צרפתי . ספור הנסים הנדולים שהיכעו ליעקב בימיו . כ"י רמש"נ : (תנ"י ס' סי' ע"ה) .

1885. **מעשה נסים** . ה"ר תם ן' יחייא . בתור על הרי"ף במקום שלח ים פי' הכ"ן : מקדמת ס' תמת ישרים , ע"ם .

[וכ' שם שחיבר נ"כ חבור נדול בינוי הנמרא ושו"ת הכרעת ומידושים ופיקושים חבורים ודרושים וספרים רבים בשאר חכמות וכלם נשרפו ביום חנפרה , ע"ם] .

1886. **מעשה נסים** גרמנוזה. ה"ר אהרן ב"ר דוד הכהן. הוא ס' מעשה ישורון דלעיל ונקרא ג"כ מעשה הרב: ד"ו, תקנ"ג, °8. (ועיין שמן הטוב וזקן אהרן).

1887. **מעשה נסים**. (עיין באר מים חיים, הגדה ש"פ, מעשה רקם, ספורי מעשיות).

1888. **מעשה** נקרא פורטונאטום ג"כ: ספר"א, תנ"ט, °8.

1889. **מעשה** מערמה ושכלה מנסים שלם ומשר נכלו בנכליהן להכזות ולרמות את בעליהן: שאלוניקי, (חש"ר?), °4.

1890. **מעשה פון פויער גריל**. (עיין בעשרייבונג וכו').

1891. **מעשה צדקה**. (עיין ספורי מעשיות).

1892. **מעשה צופר**. מצלי מוסר ע"ד מעשׂ׳מערמה מדם להמיות נפשו: שאלוניקי, חש"ר, °8.

1893. **מעשה הקטרת**. (עיין סדר —).

1894. **מעשה** קינג מרטוסלף ג"ח לר' יואל וויטצענהויזן: פראג, חש"ד (כין תי"ב—תל"ט) °4. ד"א, חש"ר (קודם ת"ם) °8. שם (?), תמ"ג. האנאוי, ת"ע. ווילמרשדארף, תע"ח. פיורדא, תקמ"א, °8.

1895. **מעשה הקרבנות**. ה"ר יעקב יהודה ליאון. מעשה עבודת ביהמ"ק בכלל והקרבנות בפרט, כ"י. (מלסף תקמ"ח דף ס').

1896. **מעשה ראבינזאהן**. נעתק מג"ח מספרי החכם קאמפע ע"י ה"ר אליעזר ב"ר שמעון הכהן בלאך מוואלקאוויסק: ווארשא, תר"ט, °8.

1897. **מעשה רב**. ה"ר בצלאל רנשבורג. הגהות על הס"ם, ועל מס' נזיר העתיק הגהות ס' אורח מישור: פראג, תקפ"ג, °4.

1898. **מעשה רב**. ה"ר יוחנן ב"ר יצחק העלישויא. על עין גע בלונדון: חמ"ד (לונדון), תס"ג. (ועיין תשובת הגאונים).

1899. **מעשה רב**. ה"ר ישכר בער ב"ר תנחום מ"ץ בווילנא. הנהגות הגר"ח מווילנא עם תוספות הערות וכסופו נקט מי' בנו ה"ר מרדכי בעס דברי מרדכי: ווילנא, תקצ"ב. זאלקווא, תקצ"ח. וואַרשא, תרי"ח, °8.

1900. **מעשה רב**. ה"ר משה בנימין מעיר בגדד. פסקים על מלמרי רבנו בנ"ח: קונשטנטינא, תצ"ו, °4.

1901. **מעשה רב**. (עיין מראה כהן).

1902 **מעשה הרב**. (עיין מעשה נסים).

1903. **מעשה רוקח**. ה"ר אליעזר אבד"ק אמ"ד. פי' על מסניות ונקט מי' ומזיש וסודות קבלה: ד"א, ת"ק. מאהליב, תקס"ר, °4.

1904. **מעשה רוקח**. ה"ר שמחה יואל הכהן אבד"ק סווירז. דרושים ופסקים עה"ת וכסופו קונט' מעשה המשכן דרושים על מלאכת המשכן וכל כליו ל' פרקים וכסופו יין הרקח על מסניות ע"ד הפסוק: לעמבערג, תבח"ר, °4. (ועי' רוכעמ q, 570).

1905. **מעשה רוקח**. ה"ר מסעוד חי ב"ר אהרן רקח. מי' על הרמב"ם ח"ח וכרכסו קנט מי' להר"א בן הרמב"ם ומלרי גאונים על הרמב"ם: ד"ו, תק"ב. ח"כ: ליוורנו, חבר"ך °2.

1906. **מעשה רוקח**. (עיין שלחן ערוך א"ח).

1907. **מעשה הרפואה**. (עיין ס' פראשיקא).

1908. **מעשה רקח**. רבינו אלעזר מגרמיזא. מונח בס' מסורת הברית הגדול מגנת מסמר מסוכח מתנ"ך ע"ס: (סס"ד שכ"ס). ומולי כוונתו לס' הרקח הגדול ומין כאן פניס מדסות.

1909. **מעשה רקח**. ה"ר סיני ספיר מ"מ בלאסק. פי' על סיה"ס: (שי"ג).

1910. **מעשה רקם**. קובץ כולל ג' ספרים שוויס, ומס: א) שמחה לצדיק מוספי הרא"ש על מס' קדושין. ב) פחד יצחק מי' על מס' קדושין לה"ר יצחק בה"ר יהודה קורייאט: ג) מעשה נסים מי' על מס' ב"מ לר"י קורייאט הל"ל וכסופו לקוטים על הספר: פיסא, תקכ"ו, °2.

1911. **מעשה** שבתי נבי ומעשה יוסף בן נור סהיה בשנת תל"ד בעיר מיקנים: כ"י רח"ם № 836.

1912. **מעשה שהיה כך היה** בדקדוק כב להר' שלום ב"ר משה בוזאגלו. חמו"ד (לונדון, 1774), °8.

1913. **מעשה שושן**. ספור מה שמילע לר' חניגא ממשפחת מלבלדי. נעתק מלה"ק ע"י ר' יעקב בארגי מפראג לג"ח: פיורדא, תנ"ח. ד"א, תס"ב, °8.

1914. **מעשה שושנה** ותחלת נבואת דניאל בג"ח נעתק מל' רומי: אופיבאך, תע"ה, °8.

1915. **מעשה** ר' שלוס בוזאגלו בלה"ק עס ג"ח: ... °8. (רש"ר). (ועיין מעשה ה' כי נורא הוא, מעשה שהיה כך היה).

1916. **מעשה תורה**. הגר"א מווילנא. מאמרים כעין ס' חופת אליהו רבא ומולדות ולקוטי וגיונות והרכבה כללים בס"ס, כ"י: (שי"ג).

1917. **מעשה תורה**. מיוחס לרבינו הקדוש וליתא לפי שמזכר בו ר' יהוסף בן לוי. הגהגות ומצלי מוסר וילתא ה' וכו'. נדפס

לחמשה עם ס' פתח דברי, פתרון הלומות: קושטי', רע"ה. וקונטן ח"י ספריס קלריס ע"י ס"כ חיים ציזריני: שם, עט"ר, °4.

1918. **מעשה תורה** הל"ל עם ס' בן סירא ולחמות חיים ועם מדרשות ומעשיות התלמוד: ד"ו, ש"ר. שם, ש"ז, °8. וז"ו פ"ר וגם בכל כו סי' קי"ח. (ועיין ארחות חיים, בן סירא, חבור יפה).

1919. **מעשה תורה**. ה"ר שלמה זלמן מסמיליאן. ג' חלקים: ח"ל בתר תורה תרי"ג מצות וז' מצות דרבנן נוסף על תר"ך לומיות לסבר כשמרת הדברות. ח"ב מעשה תורה על מיני המספריס בתל"ך ומלמרי רז"ל וקלת חי' ולקוטים: ווילנא, ת"ר, °8.

1920. **מעשה תעתועים**. ה"ר וואלף היידנהיים. לזהרות מחברת לחמים נבועים מחכריס במעשיסם ומחלמי חלומות (והות נגד הג"מ נגן לחלעבר): שוטטיכאוו (ספר"מ או רעדלהיים), חש"ר (1789 ?), °12.

1921. **מעשי אבות**. (עיין מעשי ה').

1922. **מעשי בראשית**. (עיין שם).

1923. **מעשי חכמים**. (עיין מעשה —).

1924. **מעשי ה'**. ה"ר אליעזר אשכנזי ב"ר אליהו הרופא. בחות כל ספורי המעשיות שבתורה ונפרד לחרבעה רחמים: א) מעשי בראשית בחות מעשי היצירה וכו' עד זריחת חורו של ח"ל ע"ה. ב) מעשי אבות כל"ל עד שבגין חורו של יעקב. ג) מעשי מצרים ספור יציאת מלריס ופי' על הגדה ס"פ עד לאחר הלל (ועי' הגדה ש"פ עם סי' מעשה מצרים). ד) מעשי תורה בחור המעשיות בתורה מסוף הפירה עד סוף התורה וכל חלק וחלק לפרקיס עם מפתחות בסופו: ד"ו, שמ"ג. קראקא, שמ"ר, °2. [ועל"ד רמצ"פ הות ע"ס. עי' המזכיר כ' 420 №].
האג, תנו"ח חכמ"ה. זאלקווא, תקס"ב, °4. לעמבערג, תרי"ח, °8.

1925. **מעשי ה'**. ה"ר גדליהו ב"ר משה. ספורי הבריאה ומלרי לקוטי מעשיות מתל"ך ונלות נבל וכו' עד הרבן בית שני ג' חלקים: ח"ל: המבורג, תקס"ח. ח"ב: רעדלהיים, 1809, °8. ח"ג: אלטונא, חש"ד (תקע"ג) °8. ופירחת ח"ל דף ס"ע ואילך 266: רעדלהיים, 1811, °4.

1926. **מעשי ה' ומעשי נסים** נל"ל מרובע ומנוקד (עברי־מיינץ): לבוב, תרי"א, °4. והות ס' מעשה ה' ומעשה נסים דלעיל ס' 1953.

1927. **מעשי מצרים**. (עיין מעשי ה').

1928. **מעשי צדיקים**. כולל חי' הרמב"ן על מס' ע"ז וחי' הריטב"א על מס' שבועות. הובאו לניה"ד ע"י ס"כ חיים שלום עמאר: ליוורנו, כ"י יש"ר, °4.

1929. **מעשי תורה**. (עיין מעשי ה').

1930. **מעשיות** או **חבור מעשיות**. ה"ר שמואל ן' עטר וה"ר יצחק ליאון. ספוריס ממדרשים ומנדות ופטירת להרן ומשה. וכעל סס"ד מעתיק ממנו ומזכירו תדיר ובהוספות זכרו לישה מעשיס שסם נס' הזה בלשון "דלישת במדרש מעשה וכו'": (כ"ו ס"ג ושם"ג שלי ח"כ במקומו): ד"ר, שי"א. פיראדה, שי"ר. שאלוניקי, שנ"ר. ד"ו, שס"ה, °8. ווירונה, ת"ו, °12. (ועיין חבור מעשיות).

1931. **מעשיות** מגזירות הקהלות מסנת לל"ח עד סנת ס"ז: כ"י רד"א תקמ"ב.

1932. **מעשיות** מגזירות הקהלות בווירמס ופ"ס מסנת כ"מ עד סנת ס': כ"י שם.

1933. **מעשיות** (ולידער) וזמירות יפיס: ספר"א, חש"ד, °8.

1934. **מעשיות המדרשים**. ספורי מעשיות מלוקטים מהלמוד ומדרשים וכו': כ"י וואטיקאן 299, №285/4 et. (נוכן גל"פ דף קכ"ד העמ a ודף קל"ו).

1935. **מעשיות נחמדים**. (עי' ספורי מ עשיות).

1936. **מעשיות** וספוריס ממלכי יסרמל ובהם קלוב מס' גלילות א"י לו אגרת הקדש. ד"א, חש"ר. פיורדא, תנ"ב, °8. (ועיין פיהמע ח"ל דף שכ"ע).

1937. **מעשיות שאירעו לקדושים**. (עיין פתחי יה).

1938. **מעשיות שבתלמוד**. (עיין מעשה ר"י בן לוי).

1939. **מעשיות שונים** נל"ל: ד"א, תע"ח, °8. וז"ו פ"ר וכפיס שונים.

1940. **מעשיות התלמוד**. ספוריס שונים מנמרא וכו'. כולל: א) אלף בית של בן סירא (דף ל' ע"ב—ל' ע"ב). ב) מעשה תורה (ל' ע"ב—ל"ז ל'). ג) מדרשות ומעשיות שבתלמוד, הות לוב ס' חבור יפה מהישועה בקלת שנויים (ל"ז כ'—ע"ע ל'). ובסופו: ד) ס' ארחות חיים (ע"ע כ'—פ"ד ל'). עיין כלו"ל במקומו. ועיין נוכן גל"פ דף קל"ח—ל"ג ופעלותיו שם. נדפסו ע"י ס"ר חיים ציזריני: קונשטנטינא, עט"ר, °4. ד"ו, ש"ר, °8 וז"ו.

1941. ס' **המעשים**. ה"ר חיים ב"ר נתן. העתק ל"ח רוב הספרים הנוספים על תל"ך בלשונם ונקראים מלא אפוקריפא, והם: ס' יהודית. ב) ספרי החשמונאים. ס' טוביה, ס' ברוך ואגרת ירמיה לבבל, ס' בל, ס' שושנה ותפלת מנשה (ועיין תורה): באסיל, שע"ב, 4°.

1942. ס' **המעשים**. ה"ר משה רפאל די אגילאר הספרדי. ספורי מעשיות מכל הש"ס בכלי וירושלמי ומכל המדרשים, כ"י באמ"ד. (ועיין מאסף תקמ"ה דף כ"ו).

1943. ס' **המעשים**. קובץ כמה ספרים קטנים ועניינים שונים, והם: א) פי' על הלל ע"פ דרשת חז"ל. ב) פרק חסידות על ספור חז"ל מר' יוסי בן משולם ור"ש בן מנסיא שעשקו שלים יוסי בתפלה שלים בתורה ושלים בד"ת. ג) פ' רבי אליעזר על מדות שבתורה לדרשת. ד) מעשה קטרת הסמים במקדש. ה) מאמר על לותות המשכן. ו) ספור שלמה המע"ה ואשמדאי. ז) מאמר על שירת היש. ח) מעשה כשפ שלמה המע"ה. ט) מאמר על דברי רז"ל מנפ"ך צופים למרום. י) על יציאת הולד במעי אמו. יא) ספור מלויהו הגביה ז"ל ע"פ סוד. יב) מערכת החדש והעולם וכו'. יג) מיכס מלך צור. יד) ספוריס מדוד המע"ה ומעשים מימיו. טו) מאמר על דברי ר' יוסי כל המתפלל לאחורי ביהכ"נ נקרא רשע. טז) פי' על קדיש. טו"ב) מצות דר"ע: כ"י מינכען № 222.

1944. **מעשים** דאדץ ישראל. ס' הלכות ופסקי דינים קדמון. ויהי ניד רב נסים גאון: (זונץ גס"פ דף ס"י).

1945. **מעשים של עשרת הדברות**. (עיין חבור המעשיות).

1946. **מפה** או לוח. ה"ר יעקב ב"ר אברהם צרזיק. ציור גדול מכל גבולות מ"י וכל הדרכים ועריס וכפרים בלותות עברי, ובלע"ז נקרא קארטא: ד"א, שצ"א, 1°.

1947. ס' **המפה**. (עיין שלחן ערוך).

1948. ס' **המפואר**. (עיין דרשות ר' שלמה מלבו, ס' הטוסר).

1949. **מפורש**. (עיין תורת האלהים).

1950. **מפיבשת בן יהונתן**. ה"ר יהונתן הלוי אלטאר (ודלא כפירשב מ"ח דף רע"ח). תשובות ע"ס אגרת אלאסף לכ"ח מהרין: פראג, 1826, 8°.

1951. **מפלגי ראובן**. ה"ר מרדכי גימפיל ב"ר ראובן. חי' גפ"ח כסדר הש"ס ב' חלקים: זאלקווא . . . 2°.

1952. **המפליג**. מוכח מבעל פי' התפלות, כ"י אלמנצי 119 (והוא ג"כ בפלארענץ).

1953. **מפלשי השמות**. ה"ר איזאק מאהליר. דרך חדשה למשקלי השמות בלה"ק: פראג, 1829, 8°.

[ג"ח ס' מנחה בלולה על נעויית השמות].

1954. **מפלת סיסרא**. ה"ר נחמן יצחק פישמאן. מעשה יעל וסיסרא ותשובת ישראל ביד דבורה ובנק ע"ד ההוא (דלתמת): לבוב תר"א, 8°.

1955. **מפני קשט**. ה"ר שלמה קליין. בקורת ס' דרכי המשנה: ספר"מ, 1861, 8°.

1956. **מפעלות אלהים**. ה"ר יואל בעל שם. סגולות ורפואות מספרי קבלה וספרי רפואה: זאלקווא, תפ"ר, 4°. טורקא, תקכ"ה, 8°. זאלקווא, תקס"ה, 12°. לבוב, תק"ע. שקלאוו, תקפ"א. ווילנא, תק"... חמו"ד, 8°. לעמבערג, תרי"ח, 12°. ולפ"ד פירשב ח"ב דף רע"ו ד' שקלאוו הוא חבור אחר ומלוקט מכתבי ר"י בעש"ט וס"ר נפתלי כהן והרופא ר' שמחה פ"ר נחמיה מאיר לאחמאן נמאהליב, ע"פ.

1957. **מפעלות אלהים**. השר דון יצחק אברבנאל. חקירות על בריאת העולם מאין ולהכריח דעת החדוש על דעת הקדמות וכו עשרה מאמרים וס"ז פרקים ומפתח העניינים: ד"ו, בש"ן, 4°.

1958. **מפעלות ה'** על דברי חכמים: (סס"ד שכ"ה).

1959. **מפענח נעלמים**. ה"ר בנימין ב"ר מרדכי. טעמים על כמה קרי וכתיב ולותיות גדולות וקטנות בתל"ך ומאמרי רז"ל המתוקים ורוכש ע"ד הקבלה: חמ"ד (רוסיא), תקפ"ו, 8°.

1960. **מפרש חטאים**. הוא וידוי הגדול מס' ברית אברהם עם הוספות לה"ר משה ב"ר יצחק מבריסק דליטא: ד"ו, חש"ד. ד"א, תט"ו. מנשובה, תכ"ד. שם, תע"ח, 8°. (ועיין יורה חטאים).

1961. **מפרשי הים**. (עיין ים התלמוד).

1962. **מפשר חלמין**. ה"ר חיים הכהן ב"ר אברהם (תלמיד מהרח"ו). פי' על דניאל: (סס"ד שכ"ס).

1963. **מפשר חלמין**. (עיין פתרון חלומות).

1964. ס' **מפתח**. ר' לוי בן אלתבן הספרדי. ס' דקדוק ומסרות. עיין גרים ס' המאזנים להרמב"ע. ועיין תורה.

1965. ס' המפתח. כללים ומבוא לעבר ספירות : (ש"י) .

1966. ס' המפתח או מפתח בנעולי התלמוד לרב נסים גאון בן רבינו יעקב אבן שאהין . (עיין מגלת סתרים ומ"ם שם) . והכתר הנ' שם מאבר רמיזי בכ"י נדפס עתה זה מקרוב עם הקדמה והגהות ומ"מ ע"י יעקב גאלדענטהאל וקרא להם באר יעקב : ווין , 1847 , 8° .

1967. מפתח לל מגלת מסתר. ה"ר יצחק שמואל ריגיו . מבוא כללי ומקורות בעניין מגלה זו : ווין , תר"א , 8° .

1968. מפתח אלגיברא החדשה. ה"ר אשר אנשיל ב"ר וואלף ווירמש . על כמה למודי מלגיברה וקרא שו"ת בחשבונותיה , ח"ח : אופיבאך , תפ"ב , 8° .

1969. מפתח בית דוד . ה"ר דוד ב"ר יוסף זאמושץ . מלה מכתביו ללמד , עם העתקת המלות והמאמרים הזכיר בל"ח : ברעסלויא , תקפ"ג , 8° .

1970. מפתח בית דוד . (עיין אמת המשפט) .

1971. מפתח בני עבר . (תוס' ס"י . ולח פורם למי ומה הוא) .

1972. מפתח הגמרא. ה"ר שלמה ב"ר אליקים פנצי מרוויגו . מלמר על עניני הגמרא ומהותה מדרך הגדה ומשלה בכלל ופרט ויתר עניניה בשם פרקים. נדפס בקונץ חמת ישרים מאחר מאמר כל דאי , ע"ב : ד"ו , שפ"ב , 2° . ובתג"י ס' סי' ס"ח כ' שנדפס בשאלוניקי בשם מפתח הגמרא ובווינציא בשם מסורת התלמוד , ועיין זה לעיל .

1973. מפתח הגמרא הכ"ל עם העתקה רומית והערות ע"י ב. ריטמאיר עם הקדמה ע"י ה. פאן דער הארדט : העלמשטאד , 1697 , 4° . האנויא , 1714 , 4° .

1974. מפתח הדקדוק לר' שמשון הנקדן ומחבריו ס' הקונים שלו , עיין זה : כ"י די רוסי 389 № . כ"י על קלף רלה הרמב"ם בשת תרכ"ט (וכ"י בערלין 2/1 Q ?) .

1975. מפתח הדקדוק ונמוד הנקוד לר' אלקנה הסופרי : כ"י די רוסי 488 № .

1976. מפתח הזהר . ה"ר משה ב"ר מרדכי גלאנטי . מפתח ומ"מ לכל פסוקי התנ"ך כסדר ספה"ק זהר נדפסים בזהר ונחלק לי"ב עמודים ועניני : ד"ו (ונ"ל מ' סי' מ"ח : מנסובה) , שכ"ו , 4° .

1977. מפתח הזהר . מ"מ לעניני נש' הזהר כסדר ח"ב בעדכין . הוסף מיכוונים ע"י ס"ר אברהם רוויגו : ד"א , ע"ת , 8° .

1978. מפתח הזהר לעניני הנמנחים בו כסדר התורה ומולי הוא לה"ר יחיאל מיכל חסיד אבד"ק ברלין : כ"י רח"ם 498 № .

1979. מפתח הזהר והתיקונים כסדר ח"ב : כ"י שם 496 № .

1980. מפתח הידיעה . מובא בש' אמרי שפר פ' לך לך דכ"ג ע"ח : (סם"ד שכ"ה) .

1981. מפתח הים. ה"ר יעקב מאיר ב"ר וואלף קאבלענץ . עניניו סדוים וקלמם על מסורת התורה וכו' ז' שעריו: אופיבאך, תקמ"ח, 4°.

1882. מפתח לשון הקדש . ה"ר ישראל ב"ר אברהם אבינו (ר"ל גר צדק) . כללי דקדוק לה"ק בל"ח והוא מלק לס' חנוך קטן : ד"א , תע"ג , 8° .

1983. מפתח מנעולי התלמוד . (עיין מגלת סתרים , ועיין ס' המפתח לעיל) .

1984. מפתח העולמות . (עיין מגיד משנה) .

1985. מפתח פרקי המשניות כסדר ח"ב : לובלין , (רח"ם) . ונדפס בכל דפוסי שם"ם בסוף מס' בכורות ומולי זה סדום משם לכתך מיוחד . גם נדפס בניים ס' שפתי ישנים ע"ם תורה שבע"פ מפתח ח' וגם ז"ז .

1986. מפתח לס' הקמעון לה"ר ישראל נתן ב"ר שמואל שונצינו . (עיין תג"י י' סי' כ"ט) .

1987. מפתח הקבלה לר' ברוך המקובל . כ"י כרמולי (יסודות בל"ח שנה כ' , חלק ח' ע' 114) . וע"ע כי מה שהעתיק נמצא חלקי בכ"י אחר : (רמש"ש) .

1988. מפתח הרעיון (?) בקבלה : כ"י וואטיקאן 291 № . (רמש"ש) .

1989. מפתח הרפואה לר' אלישע . כ"י שענבלום וקלמו בכ"י מינכען 255 (לפי רשמ"ם $275/_6$) .

1990. מפתח שלמה. על השנעות השדים והשכן מיוחס לשלמה המע"ה : (ס"י בשם הש"ק . ועיין ביאור ס' רזיאל , חכמתא רבתי) .

1991. מפתח התלמוד כסדר ח"ב עד סוף חוח כ' : כ"י רח"ם 497 № .

1992. מפתח התלמוד הגדול.כולל ס' הליבות עולם , מבוא הגמרא לר"ש הנגיד , מפתח הגמרא וסוגיות התלמוד וכלל עם העתקה רומית ע"י באמהויזען : האנויא , 1714 , 4° .

1993. **מפתחות גן עדן**. קונטרס קבלה ומוסרי מהמבריס: חמו"ד, 4°.

1994. **מפתחות הזהר** ע"פ סדר ס"ב לה"ק אהרן ברכיה ממודינא: כ"י יוא"ל.

1995. **מפתחות הזוהר** ג' חלקים: ח"ח, מפתחות הענינים בלה"ק כסדר ס"ב למחד קדמון ושמו שמואל. וח"ב מ"מ הפסוקים הנדרשים בו שלח במקומן ע"ד ס' תולדות אהרן להר"ר ישראל ברכיה ב"ר יוסף יקותיאל פונטאנילה: ד"י, תק"ד, 4°.

1996. **מפתחות הלב**. (עיין לב חיים).

1997. **מפתחות** לס' משנה תורה להרמב"ם. ה"ר שמואל עטיא. מפתחות לס' רי"ד המחזק שלח נדפסו עם ס' הרמב"ם: קונשטנטינא, חש"ר. מונטובה, שכ"ג, 2°. (רד"ח F 146, № ומחרין פירסם מ"ח דף ע"ח ע"ם. וישן לח הזכירו לונז בנח"ל בין דפוסי מנטובה, נראה כי מקום הדפוס ברד"ח קאי על ס' מדרש מנחומא שבכתר הטוב, ע"ם).

1998. **ס' מפתחות**. (עיין ספרי תורה).

1999. **מצא חיים**. ה"ר חיים ב"ר אליהו נסים. דרושים מו פסעים עה"ת (ובסוף קלח לסומה על הרמב"ם והכ"י) ועמו ס' סדר אליהו כל"ל לה"ר אליהו נסים (בנו?) שניסח עם נוספות ה"ר שמואל ב"ר חיים נסים: שאלוניקי, תקע"ו, 2°.

2000. **מצבת מאיר יוסף**. (עיין בית אברהם).

2001. **מצבת משה**. (עיין חכמת אדם).

2002. **מצבת עולם**. ה"ר יוסף כהן צדק. שירי מספד וקינות על מות נרלף רמדעלקי, עם ל"ת: לעמבערג, הרי"ח, 8°.

2003. **מצבת קדש**. ה"ר יעקב מענדיל שוטץ. ספר זכרון לכל הנמונים בלבוב, ומסחחות המצבות שנר על קבריהם ומולדות רבינו מהם נבי, מוכרח ת': לבוב, 1860, 8°.

2004. **מצדיק הרבים**. ה"ר אליהו בה"ר משה בעל שם (לואנץ?). ס' מוסר ומחלק לשעריס ומניח ס' ראשית חכמה בהשמטת ענייני הקבלה ממנו ותחמיהם בלח ענייני נגלה מספרי מוסר מחריס. והוח חלק מס' מזבח הרבים, עיין זה: כ"י רד"א F 955, №.

2005. **מצה שמורה**. (עיין הגדה ש"פ).

2006. **מצהלות החנים**. כל דיני מיכוסין ונסולין ודיני שנע ברכות וכו', לח נודע למי: יאהאניסבורג, חש"ד (? 1855), 8°. ועם הנהות ה"ר ל. רוזענטהאל, כ"י (רשי"ר ע' 83)

2007. **מצודת דוד**. ה"ר דוד אבן זמרא ב"ר שלמה (הרדב"ז). על תרי"ג מלות בדרך פשם וקבלה, כ"י: (ש"י. ועיין בהקדמת המלבה"ד לס' מגן דוד). [נדפס: זאלקווא, 1862, 4°].

2008. **מצודת דוד**. ה"ר דוד ב"ר אריה ליב אלטשולר. בחור מספיק על ספרי נו"ך. ובהקדמת בנו ה"ר יחיאל מיכל (נ"ח ד' בנלין תק"ל) כתוב שנדפס רלשונם בליוורנו בשנת תקי"ג וספרי חמ"ת נדפסו עד שנת תק"ל כ' פעמים. ומחרי מות חביו השלימו וחלקו לבחור המלות בשם מצודת ציון ובחור העיון בשם מצודת דוד ופי' בנין הבית חיבר בנו לבדו כמ"ם שם. נדפס פ"ל (ועיין תורה).

2009. **מצודת דוד**. ה"ר דוד ב"ר משה דיין מווילנא. חי' לנדות: אלטונא, תצ"ו, 4°. (ובהוסענם № 586, q נרשם ד' ווילנא והוראדנא משנת תק"פ, ולח לחיתו מימי).

2010. **מצודת דוד**. ה"ר דוד בה"ר רפאל מילדולה. דה"י לנדולי יסרחל ע"ד ס' היומסין ומס"ק וכו': (זל"ל ד' סי' ג').

2011. **מצודת דוד**. (עיין עיר דוד).

2012. **מצודת יששכר**. (עיין ים יששכר).

2013. **מצודת ציון**. ה"ר דוד אפענהיים. לקוטים כעין ס' ילקוט חדש: כ"י רח"ם № 499.

2014. **מצודת ציון**. (עיין מצודת דוד).

2015. **מצוי המדות**. (עיין מכילתא).

2016. **ס' המצות**. כ"ר אהרן הראשון בכ"ר יוסף הקראי. הוסח נס' שער יהודה: (ס"י ולח נזכר בשר"ז).

2017. **ס' המצות** לכ"ר דניאל בכ"ר משה הקומסי הקראי. מכיח כ"ר יפת הכותב בכ"ר דוד בכ"ר שמואל בן נעיר בס' המלות שלו מתמר שלם ממנו. (עיין לקוטי קדמוניות דף מ"ה ודף 9—188).

2018. **ס' המצות**. כ"ר חסאן בכ"ר משיח הקראי. נזכר בספריסם ולח נמלח חלילם: (אר"ץ).

2019. **ס' המצות** לרב חפץ בן יצליח. מוכח בהקדמת ס' מוסות סלבכות לרביו בחיי ובתשובת הרמב"ם לתלמידו הכ"י ן' עקנין ז"ל חתר בס' פאר הדור כי' קמ"כ ובתנכות ושו"ת הרמב"ם.

2020. **ס' המצות**. כ"ר יוסף הרואה הכהן בכ"ר אברהם הזקן הקראי. נזכר בס' נעימות ולח נמלח עוד: (אר"ץ).

2021. **ס' המצות** לכ"ר יוסף בן בבתוי המדקדק הבבלי הקראי. נזכר מכ"ר סלמון בן יכותם וכ"ר יפת הלוי ווולתם (עי' לקוטי קדמוניות דף ק"י).

2022. ס׳ המצות. כ״ר יוסף הרואה בב״ר יעקב אלקרקאני הקראי. בתור כל מ״ע ול״ת בתריכות. נזכר בספריסס ולא נמצא להם עוד: (אר״ץ).

2023. ס׳ המצות. כ״ר יפת הלוי הקראי. בתור כל המצות. ולא נמצא להם עוד: (אר״ץ).

2024. ס׳ המצות. כ״ר ישראל המערבי הקראי. נזכר בספריסס ולא נמצא להם עוד: (סם).

2025. ס׳ המצות. כ״ר לוי בב״ר יפת הלוי הקראי. וכ״כ סעיד מחיו הסליחת, כ״י. (ש״י. ועיין לקוטי קדמוניות בהערות דף 182) ונמצא בב״י יה״ש: (כ״ת ת׳ דכ״ו).

2026. ס׳ המצות להרמב״ם על תרי״ג מצות בי״ד שרשים כמספר ספרי משנה תורה שלו וכל שרש מסודר במצותיו לפי הלכות כל ספר בתחלתו, וסידרו ג״כ לספר בפ״ע עם הקדמה. תחרו בל׳ ערבי ונעתק ללה״ק ברחמונה ע״י ה״ר אברהם בן חסדאי כמ״ש הר״מ בתון בהקדמתו להעתקת הספר הזה. ובב״י די רוסי, et 1234, № 221 נמצא בהעתקת ר׳ שלמה בן יוסף אבן יוב לו איוב ע״ם. וע״פ נוסח מחוקן בסלח ל״ל בן הרמב״ם נעתק ע״י ר׳ משה בר״ש אבן תבון עם הקדמה וזו היא הנדפסת בבידינו: קונשטנטינא, חש״ד (רע״ז). הט״ד, ש״י, 4°. ובדפוסין שלפנינו נמצאת הקדמת המעתיק. (ועיין משנה תורה).

2027. ס׳ המצות הל״ל עם הסגנות הרמב״ן עליו בחלקותם ובמינים ומחזיק בידי הבה״ג: קונשטנטינא, ר״ע, 4°. [ד״ו, ש״י, 2°: נעדנער 581].

2028. ס׳ המצות הל״ל עם הסגנות הרמב״ן בל״ל ועם לקוטים מפי׳ מגלת אסתר לה״ל יצחק ליאון עם מ״מ מהנמרץ ובסופו אגרת תימן ומאמר תחית המתים להרמב״ם: ד״א, ת״כ, 4°.

2029. ס׳ המצות הל״ל בכל הל״ל בלי הנוספות הל״ל בסופו: ברלין, חצ״ג, 4°. עוד בל״ל ובסופו דרך מצותיך לה״ר יהודה רוזאנים מספרו פרשת דרכים: ברדיטשוב, הק״ע, 4°.

2030. ס׳ המצות הל״ל עם הסגנות הרמב״ן בל״ל ועם פי׳ מרגניתא טבא לה״ר אריה ליב סג״ל הורוויץ להגיל את הרמב״ם מהסגנות הרמב״ן הל״ל: פפד״מ, תקי״ו, 4°. עוד בל״ל ועם מגלת אסתר הל״ל: לבוב תר״ך, 8°. [ובתוב בהקדמת נמו שם שתיבר ג״כ ס׳ ש״ם ופוסקים וס׳ אלף המגן להגן על הרמב״ם מתלף הסגנות הרמב״ד עליו, ע״ם].

2031. ס׳ המצות הל״ל עם תרגום תגנלי ותולדות הרמב״ם: עדינבורג, חש״ד (1849), 16°.

2032. ס׳ המצות לר׳ נסים גאון. מביא ר׳ ברכיה ברים שער ס׳ ממנרף שלו.

2033. ס׳ המצות. כ״ר נסים בב״ר נח הקראי. נזכר בספריסס ולא נמצא תגלם: (אר״ץ).

2034. ס׳ המצות. כ״ר סהל הכהן הקראי. בל״ל: (סם).

2035. ס׳ המצות לרבינו שמואל מוליי״ר מפלייוא. (עיין זונז גל״ל דף ל״ז).

2036. ס׳ המצות. כ״ר שמואל מעלים הרופא הקראי. בתור כל המצות ומחלק לי״ב מחמרים: (אר״ץ). נרחה שכוון כ״ר שמואל הרופא בב״ר משה בב״ר ישועה הקראי. מיבנו בל׳ ערבי ונעתק לעברי ע״י כ״ר שמואל הבהן בן שלמה בן יוסף בנזי וגם נתקלר. ובלקוטי קדמוניות הערה ה׳ בתריך למעניתו ע״ם.

2037. ס׳ המצות. (עיין אדרת אליהו, גן עדן).

2038. מצות הארץ. (עיין שערי צדק).

2039. ס׳ מצות גדול. (סמ״ג). ובפי קצת קדמוניס נקרא ס׳ הדרשן. רבינו משה ב״ר יעקב מקוצי. על כל מצות התורה ודיניהן ומקור מולדן מס״ם בבלי וירושלמי ותוספתא ומכילתא וכו׳ ותחלק לב״ח: ח״ל על כל מצות עשה וח״ב על כל מצות ל״ת ומסודר להלכות עם מפתח בסדר התורה והעניינים: חמו״ד (ד׳ יבן נוכן לפני צנת ר״מן) 2°. חמ״ד (ע״י גרשום ב״ר מכה בונגיזו) רמ״ט. ד״ו, רפ״ב, 2°. קונשטנטינא, חש״ד, 4°.

2040. ס׳ מצות גדול הל״ל בל״ל עם הוס׳ בתור ותי׳ ה״ר אליהו מזרחי: קונשטנטינא, רפ״ו, 4°. (ועיין תוספי סמ״ג).

2041. ס׳ מצות גדול הל״ל בל״ל ועם בתורי מ״ע לה״ר אייזיק שטיין ועם מ״מ ובסופו בתות בל פרקי המצנה ע״י ה״ר מתתי׳ ב״ר שלמה: ד״ו, ש״ז, 2°. ובב״י רח״ם 105 № נמצאו בתורי מהרא״ש בפלי בפלים יותר מהנדפס ע״ם.

2042. ס׳ מצות גדול הל״ל בכל הל״ל ומוסף עליהם ס׳ עמודי שלמה למהרש״ל והגהות ה״ר יהושע העשיל מקראקא (הנקרא בשם רבי רבי העשיל): קאפוסט, תקס״ז, 2°.

2043. מצות ומניות. ה״ר ישראל אחי ה״ר יצחק הישראלי ב״ר יוסף. על סדר תפלות ומנהגי השנה. תובר בלשון ערבי ונעתק לעברי ע״י הרש״ט בן ארדוטיאל: כ״י יה״ש.

2044. מצות טובים. (עיין ס׳ הבריה).

2045 **מצות ה׳ ברה** . מכור קדמון מזכר בס׳ אשכול הכופר ובס׳ המצות לר״ח הרחמן ובס׳ עץ חיים להקרחים ולח נמצח מללם : (אר״ן) . ובס׳ זבח פסח לכ״ר מנסר בר״ח בכר״ס בר״ח בשוני כ״י בליידן דף ס״ג כתוב וז״ל : והכ״ר יצרחל בחס״ר דניחל הקמסי מחכמי הספרד (?) ז״ל כתב בס׳ המצות חלבר לו בקוצר הנקרחים (כ״כ) מצות ה׳ ברה. (עיין רשמ״ם כ״י לייד דף ד׳ סוף ע״כ).

2046 **מצות משה**. כ״ר משה בגי הקראי . ס׳ מלות גדול בבלור מלות התורה ומחלק לעניניס וכל ענין לפרקים וככללו בו גם ספריו אהל משה ומשאת משה ולח נמלם בסופו : (אר״ן) .

2047 **מצות משה** . כ״ר משה מצורדי הקראי בלור דיני קדום סחדם, ומחלק לסעריס ופרקיס: (שם) כ״י ליידען 52/17 № .

2048 **מצות משה** . (עיין זכרו תורת משה) .

2049 **מצות נשים** . הל׳ נדה חלה הלקה בל״ח ד״ו , שי״ב , 8° .

2050 **מצות נשים** הנ״ל עס הל׳ ד״ח נעתק לל׳ ליטלקי ע״י ה״ר יעקב ב״ר אלחנן היילפרין: ד״ו (ונעדנער : פאדווא) שפ״ה . שם , ה ב׳ ת, 8°. שם,1710, 4°.[ונעדנער 86 גם 898 נקרח מצות נשים מלומדה וחולי הוח המזכר בסמוך].

2051 **מצות הנשים** . כל דיני יורה דעה בל״ח יהודים : פיורדא חש״ד (תקל״ו) , 8° .

2052 **מצות הנשים** . (עי׳ סדר —) .

2053 **מצות נשים מלומדה** . מזכר בזל״ע ס׳ סי׳ י״ט ע״ם . (ועיין מצות נשים לעיל) .

2054 **ס׳ מצות קטן**.(סמ״ק).(עיין עמודי גולה).

2055 **מצות השם** . ה״ר ברוך ב״ר צבי הירש היילפרין . כולל תרי״ג מלות כסדר התורה ע״פ דעת הרמב״ם והרמב״ן ועפ״ד הסמ״ג והסמ״ק וס׳ תרדיס וז׳ מלות ונקרח לחוין ונקרח תקנות דרבנן וז׳ מלות בני נח וח״י כלליס ולכל מלוס ועניו המ״מ לס״ם ופוסקיס . גס תקוני הסבוכות על כל עבירה מלוקט מס׳ סי״ד ומהרי ספ״ק ותרי״ג מלות לבה״ג כתבו וכלבושו ובסופו סדר עבודת תמידין ומוספין ומחר עבודת לבור במקדם לפ״ד הרמב״ם ז״ל ומחלק למספר ימי החדם : לבוב , תקנ״ב . שם, תקנ״ו . ווילנא תקצ״ז, 8°. ק״ב, תרי״ז , 8° . לבוב, חש״ד (מחל פורעמבא בדפוס מלומלך שמחנד) . ועס הגסות ותקוניס מחת ה״ר יוסף בונם גינס . פרעסבורג , תו״ר . ספר״מ , תרי״ז , 8° .

2056 **מצות תפילין** . ה״ר ישעיה הורוויץ (בעל השל״ה) . מכור בדיני תפילין : כ״י גנו בחייו בהולרות חיים 500 № .

2057 **מצח אהרן** . כ״י לה״ר אהרן בן חיים (בע״ס קרבן אהרן) : (שנ״ח ח׳ מ״ד ושס״ג שלי ח״ח בשמו) .

2058 **מצח אהרן** . ה״ר אהרן ב״ר מרדכי מטריביטש. העתק תרגום רחשון ושני ממגלת חסתר בל״ח וכסופו אוהב שלום דרוש על המלוס בל״ח : פפד״א , תפ״ז , 4° . פיורדא , תקכ״ח , 4° . חמ״ד (ווילנא) תקע״ב , 8° . וז״ז . (ועיין דברי הפורים) .

2059 **מציאת ארץ אמעריקא** . (עיין קאלומבוס) .

2060 **מציאת הארץ החדשה** . ה״ר משה ב״ר מענדיל פראנקפורט . ספור מליחת חרץ חמעריקה נעתק מספרי הטמיס בל׳ לחה וקלה , ח״ח : אלטונא , תקס״ז , 8° .

2061 **מציאת דוד** . ה״ר דוד אופנהיימער . חי׳ על מס׳ ב״מ : כ״י רח״ם 501 № .

2062 **מציאת הידיעות** . הוח ס׳ גוללות לחד מגאוני קמאי . נמלח בין כתבי קדש בל רבינו יחיחל מפאריס : כ״י רח״ם 502 № .

2063 **מציאת הנפש** . ה״ר היים זעליג סלאנימסקי . על מליחת הנפש וקיומה חוץ לגוף ברליות מבחיות הטבע : ווארשא , תרי״ב , 8° . עוד כל״ל בהוספות והטעות : שם , תרי״ח , 8° .

2064 **מציאת עזרי** . ה״ר מנחם עזרי׳ הכהן מוסר השכל בחכוזים בי״ג פרקים וככללו בו כל תרי״ג מלות.נמלח בין כ״י ה״ר משה זולצבאך נשס שם רחיים ושמ״ע הכ״ל עשה לו פתיחה גדולה ותתימה והטעתו לנ״ח יהודית בחכוזים : ד״א , תפ״ז . זאלקווא , תקכ״ה , 8° .

2065 **מציל ממות** . פלאי . מוסר השכל : חמו״ד , 8° .

2066 **מציל נפשות** . ה״ר דוד סביבי . תפלת היס ותפלת הדרך להרמב״ן ותפלות למנפה ל״ל ומזמורים ותפלת ר׳ אל עזר הקליר : ד״ו , תכ״ר , 8° .

2067 **מציל נפשות** . ה״ר יהודה ב״ר יעקב מחענטשין . סגולות ורפואות בל״ח לשמירת הילדים : פראג , תי״א . ד״א , תי״א , 4° .

2068 **מציץ ומליץ** . ה״ר מרדכי צהלין י״ץ . קלח סו״ת בענין נחמיה חיית חיון ובענין גגון ברכת כהניס ופסקי זולתו על ענין זה (ועיין פיכסח ת״ח דף ד׳) : ד״ו (ו״ח פיראדה) , תע״ה , 4° .

2069 **מצמיח ישועה** . ה״ר יהושע העשיל ב״ר מאיר . ח״ח בחור על המדכי וח״ב ישעות יעקב תשובות על המנות על ס׳

בית יעקב וחי' על מס' כ"ק: נאווידוואהר, תקמ"ב, 2°.

2070. **ס' המצנפת**. ה"ר אהרן סגי נהור. סיכיס וחכוזות: מנטובה, שכ"א, 8°.

2071. **מצנפת אהרן**. מכור כ"י לה"ר אהרן אבן חיים (נע"ם קרבן אהרן): (סג"ל ג' מ"ד ופה"ג עלי מ"ל בסמו).

2072. **מצנפת בד**. ה"ר אלקסנדר זיסקינד ב"ר משה קאנטשיגרו. חי' ופסקים כסדר התורה: זאלקווא, תק"ז, 2°.

2073. **מצפה איתן**. (עיין הגהות הש"ס).

2074. **מצפה אריה**. ה"ר ארי' ליב ב"ר שלום שבנא מיאשינאווקי. חי' ונחוריס על הרי"ף בקלדה והוא כעין דוגמת מחבורו הגדול על הרי"ף ועלוה לו ס' קול אריה דרושים פוניס: חמו"ד (יאהאניסבערג), 4°.

2075. **מצפה יהושע**. (עיין רוח חיים).

2076. **מצפה יקתאל**. עובדיה ב"ר ברוך (ה"ר שאול אבד"ק פפד"א). פסקים על ס' תורת יקותיאל לה"ר רפאל הכהן מבד"ק מה"ו: ברלין, תקמ"ט, 4°.

2077. **מצפה שמואל**. (עיין משרת משה, תנא תוספאה).

2078. **ס' המצפין**. (עיין חבמתא רבתא).

2079. **ס' מצרנות**. רב האי גאון (קוה"ד דף ה' ע"ג ודלג כמ"י). פסקי דיוסי בעניני מצרנות (?) ומולי הוא חלק מס' מקח וממכר שלו, ונ"ע.

2080. **ס' מצרף**. ר' ברכיה ב"ר נטרונאי הנקדן. תוכחת מוסר ונחלק לי"ג פרקים: כ"י מינכען № 64/4.

2081. **ס' המצרף**. ה"ר משה קוניץ מאובין. שו"ת פוסים בעניני תורה וחכמה. ח"ג (סי' ל'—קכ"ח): ווין, תק"פ, 4°. ח"ב (סי' קכ"ט—רמ"ז) ועם צורת המחבר: פראג, תרי"ז, 4°.

2082. **המצרף**. (עיין האורב, משאת משה).

2083. **מצרף לחכמה**. ה"ר יש"ר מקנדיא. להגן על חכמת הקבלה והסיב על טענות ס' בחינת הדת ועל דברי ה"ר שמואל הכהן שם בסופו. ועלוו עליו: א) כתבים מספרים בבוד גדולת המחבר"ל מלוחים מירוסלים מר' שלמה שלימל במהרר"ח המכונה מיינשטעריל. ב) מעשה מרוח רעה בימי המחבר"ל בנפח. ג) מאמר עולם קטן קוד מחמר עולם קטן להרמ"ע מפאנו ז"ל. ד) קוד עולם התיקון להמחבר. ה) דרוש חדש קדמון וקוד כל התיעולות שמלח ר' שמשון בעל קבלה ז"ל מירוסלים. ו) שבר יוסף מאמר מלוקט מספרי גוסי המחריז"ל ונפרע מס' למוסי האצילות ופי' ספרא דצניעותא. סודות והקדמות בחכמת הקבלה ולח נמלם ע"כ נקרח בשם זה: ז) קבלת מהר"י סרוג שמעע פח"פ מרבו האריז"ל. ח) חגרות שונות והס: אגרת הרמב"ן ע"ד ס' המורה. חגרת ר' אנטולי חל הרמב"ם ותשובת הרמב"ם חליו. חגרת הרמב"ם לר' יהונתן והשובותיו לחכמי לונל. אגרת תימן הנקרחת פתח תקוה ועד לחכן מאמר תחיית המתים להרמב"ם ז"ל: באסיליא, שפ"ט, 4°.

2084. **מצרף לחכמה**. ה"ר שמעיה ב"ר שמעון סג"ל. תרי"ג מלות נר"ת חלת מצל"י פניס ולחור: ד"א, תקב"ה, 8°.

2085. **מצרף לכסף**. ה"ר יוסף אבן כספי. פי' עס"ת בדלך שוסה מרמ"י ורחב"ע. כ"ל בחבורו קבוצת כסף הנדפס בדניס עתיקים ב' דף י"ב ע"ם. ובחגרות י"ל ח"ב דף מ"ד ב' וז"ל: מצרף לכסף. על שגגות המחבריס שנלוו התורה, ע"ם.

2086. **מצרף לכסף**. ה"ר עזריה מן האדומים. תשובות להשגות על ספרו מאור עינים בחלק ימי עולם ב' מחמרים וכל מחמר נחלק לפרקים ונח"ן מחמר צדק עולמים תשובה לי"ג השגות ה"ר יצחק פיגלי מים פיזרו המתיחסות לחשבון העבור הגהוג כיום חללו. נדפס מתוך עשם כ"י המחבר עם תולדות המחבר ברחבו להרב דר' צונץ המורם מכ"ח ס' ע"י ר' צבי הירש פוליפאוווסקי: לונדון, תדי"ר. [עוד כל"ל נלוה חל ס' מאור עינים בקונץ קרית ספר לחכמת ישראל והוגה על ידי הכותב: ווילנא, תרכ"ו] 8°. (וכל"י המחבר הל"ל הנמלת בלח"ם № 503 נמלת עוד בסופו שירי באבויה (Savoje) בלה"ק ואידלקי ורומי ופרק ל"ב מספרו מאור עינים בל' אידלקי).

2087. **מצרף לכסף**. ה"ר שמואל צורף סג"ל מפוזנא. קלור בל"ם ומ"מ על רוב הקדמותיו וכל הדיוסים והשגות ומוסר שבו ובסופו בור לזהב קלור מס' מבחר הפנינים: פפד"א, אמ"ת, 4°.

2088. **מצרף לכסף** הל"ל כל"ל ובסופו בחן לבב קלור ס' חבובות הלבבות לה"ר חיים שמעלקא ב"ר זאב וואלף: מעזירוב, תקנ"ד, 4°.

2089. **מצרף העבודה**. מכתבי ויכוח בין שני גדולי חסידים ומתנגדים ובסופו מכתב לה"ר שניאור זלמן נבנ"מ. הוכח לביה"ד ע"י ה"ר דובער ב"ר שלום הלוי סגלאוויץ: קיניגסבערג תרי"ח, 8°.

2090. **מצרף השכל**. ה"ר אברהם קאטילאנו. מוסר השכל כעין ס' בחינת עולם: פיסא, תקע"ח, 8°.

2091. **מצת שמורים**. ה"ר נתן בה"ר ראובן דוד טעבלי שפירא. על ענין מזוזה ויציאת ותפילין וסדר כתיבתן וכל הדינים וברכת המחר ע"פ הסוד: ד"ו, השלמי"ם, 4°. ד"א, תקל"ו, 8°.

2092. **מקדמת הידיעה**. (פרוגנוסטיקון Prognosticon) לאבוקראט מסעתקת חינין בן יצחק מל' יון לל' ערבי לדעת מרחם מה תקרינה בחלמים: כ"י די רוסי et 1365, № 565 (ועיין פנים לפנים). וכב"י ליידין נמצא עם פי' גאלינוס מסעתק חנין הנ"ל ונקרא גם הקדמת הידיעה (עיין רסמצ"ם דף תקכ"ד וכו').

2093. **מקדש** ס' דינים. מזכירו הכ"י כת"ת פי' ס"ו: (שג"ת ג"ד ושה"ג שלי כמקומו).

2094. **מקדש יה**. הקדמת ס' מעשה אפד: פיסא, תקע"ט, 4°.

2095. **מקדש ה'**. ה"ר משה זכותא. בלוח על הזכר, כ"י. ונקרא ממנו נדפס גם מקדש מלך בנספוך.

2096. **מקדש ה'**. (עיין תנ"ך עם העתקה רומית).

2097. **מקדש מלך**. ה"ר שלום ב"ר משה בוזאגלו. פי' על הזכר מלוקט מפי' מהרה"ו ומהר"א אוולאי ומפי' הרמ"ז וז"ז, ד' חלקים. ונסוף ח"ג וד' קנת חי' גפ"ת על מס' ע"ז וב"ק להמסדר ה"ר דוד ב"ר רפאל מילדולה: ד"א, תק"י, 8°. עוד כנ"ל בלי חי' המסדר הנ"ל: זאלקווא, תקנ"ה, 8°. סדילקאוו, תקע"מ—פ"א, 4°. ולחיתי ע"ס ברחמים לבד: קאפוסט, תק"ע, 4°.

2098. **מקדש מעט**. ה"ר משה ב"ר יצחק ראיטי. ונקרא ג"כ מחברת הראיטי וכו' ב' חלקים: ח"ת האולם על התכמות ותועלתם בכלל ונחלק לה' שערים, ח"ב ההיכל זכרון לנסי שם הגדולים בכל דור עם קנת בתוך והשערות בשם רביר ונחלק לח' שערים ובכל בדרך זיר וחרוז. וכעל הס"י בחות ס' קורת לו שלשלת הקבלה ע"ם. הוצת לבה"ד מכ"י יסיס ע"י ה"ר יעקב גאלדענשהאל: ווין, 1851, 16°.

והנה בח"ת שער ח' מבמע שנולד שנת ה"ת קע"ו אבל דעת המלבה"ד הנ"ל בהקדמתו שם שהוא שנת התחלת תבורו את הס' הזה והי' אז בן כ"ד שנה ח"כ נולד שנת קנ"ג ועי"ש.

2099. **מקדש מעט**. מיכרו תלמיד הריטב"א ונזכר בכתה"ג ח"ת סי' רס"ח: (שג"ת ג"ד ושה"ג שלי כמקומו). ובש"י מזכיר ס' בשם זה פי' על מיזה מהגיגים ותולי זה הוא ונ"ע בכתה"ג שם.

2100. **מקדש מעט**. לקוטים מתל"ך עם ל' לטיין לייפציג, 1689, 12°.

2101. **מקדש השבת**. (עיין כתר שם טוב).

2102. **מקהיל קהלת**. ה"ר יצחק ב"ר משה ן' ארויו. פי' על קהלת: שאלוניקי, המחד"ש, 4°.

2103. **מקוה טהרה**. (עיין חופת חתנים, חושב מחשבות).

2104. **מקוה ישראל**. ה"ר יהודה ב"ר משה סאלברו. על ריב הידוע על מקוה לאוויגו ותשובות ע"ס נושבית מלחמית, עיין זה: ד"ו, שפ"ז, 4°. ד"א, תנ"ח, 16° (רח"ס № 2767 ומוזכני לו מבגבה עיין סי' 2109).

2105. **מקוה ישראל**. ה"ר יהודה ב"ר שמריה. ס' קבלה. הוצת נפי' הרמ"ע לס' יסירה פרק ה' משנה ח' ע"ש.

2106. **מקוה ישראל**. ה"ר ישראל. ס' דינים: ד"ו . . . (ש"י).

2107. **מקוה ישראל**. ה"ר ישראל ב"ר משה נגארה. תרכעים דרושים: (קוה"ד דף מ"ע ע"ב).

2108. **מקוה ישראל**. ה"ר ישראל קוסטא. ספורי מוסר לחנך את הנערים: ליוורנו, יראת, 8°.

2109. **מקוה ישראל**. ה"ר מנשה ב"ר יוסף בן ישראל. תקרות על מקוס מניחת עסרת הדברים ומעניני הגלולה ונמצן על ספורי ר' אהרן הלוי. מיכרו בל' ספרדי וכן נדפס: ד"א, ת"י, 8° et 16°. אזמיר, תי"ט, 12°.

2110. **מקוה ישראל** הנ"ל נעתק לנ"ח ע"י ה"ר חיים ארביך ב"ר יעקב: ד"א, את"ן. ספד"מ, תע"א 8°.

2111. **מקוה ישראל** הנ"ל נעתק ללה"ק ע"י ה"ר אליקים ב"ר יעקב ש"ץ מקאמארנא: ד"א, תנ"ח. שם, תס"ג, 16°. ספד"מ, תע"ב. שקלאוו, תקנ"ז. ווילנא, תקצ"ו, 8°.

2112. **מקוה ישראל** הנ"ל כנ"ל עם נוספות רבות מאת ה"ר א(ברהם) מ(ענדיל) מאהר: זאלקווא (וי"ח לעמבערג), 1847, 8°. ודע כי לפי הקדמת הס' הזה נעתק ללה"ק ע"י ה"ר אליקים הנ"ל כנ"ל, אבל בפירסטו נמצא קנת שערוריס בזה כי בח"ת דף ממ"ח כתב שהעתיקו מל' ספרד לנ"ח ושם ח"ב דף שכ"ו כתב שהעתיקו בתבנית ה"ר מרדכי

ב"ר משה לנה"ק . ומהו העתיקו תחלה לנ"מ ואח"כ לנה"ק . גם כ' בס ח"כ דף קנ"ו בנדפס רחבונה עם ס' מספרות ר' בנימין : ד"א , תנ"ח , 16° . וכן נמצא להוצעגם 400, 0 № ומוכח מזה טעות רח"ס 2767 № ע"ש כמ"ש לעיל כי' 2104 .

2113. **מקוה ישראל** הנ"ל [נעתק לנ"מ ע"י ה"ר מרדכי ב"ר משה דרוקיער ואחכיו לנ"מ יסודית ע"י ה"ר אליקים ב"ר יעקב גס בעסרייבונג פון אהרן לוי בפרד ומספרת ר' בנימין עם הקדמת המלבה"ד ומסדר אותיות ה"ר היים ב"ר יעקב : ד"א , תנ"א, 8°] .

2114. **מקוה ישראל** . המספר ממעלת ישראל לפילו בזמן החרבן . בא ליד ה"ר חביב טולידאנו בבואו מעיר מכנאם לליוורנו ולא הגיד לנו אם הוא נדפס או כ"י (עיין תנ"י ח' כי' כ"ג) .

2115. **מקוה ישראל** . (עיין סוד ה') .

2116. **מקום אברהם** . בתוריס ופסעיס בערכין כסדר מ"כ כעין ס' ילקוט חדש : כ"י רד"א № 187, q .

2117. **מקום דוד** . (עיין זכרון משה בהוספות , צנה דוד) .

2118. **מקום שמואל** . ה"ר שמואל ב"ר אלקנה מאלטונא . סו"ת ותי' דיוים בס"ע י"ד ובסופו שער התירוצים חי' גפ"ת על כמה מסכתות : אלטונא , תצ"ח , 2° .

2119. **מקור בינה** . (עיין אילם) .

2120. **מקור ברוך** . ה"ר ברוך ב"ר אלקנה ש"ץ . דברי התנצלות לחזניס : כ"י רח"ם 504 וע"ב 269 № .

2121. **מקור ברוך** . ה"ר ברוך בענדיט וויזל . עסר סו"ת: דיהרנפורט, יקה"ת,4° . עוד כנ"ל עס קנח מוספות ע"י בנו : ד"א, תקל"א,4° .

2122. **מקור ברוך** . ה"ר ברוך ב"ר זלמן פייהוסי . לרוסיס עה"ת ע"ד פרד"ס : ליוורנו , 1790 , 2° .

2123. **מקור ברוך** . ה"ר ברוך ב"ר יצחק אבן יע"ש . פי' על סיה"ס וקהלת מצלי ומיוב ונפרד לסלמה רחסיס נגד ס' פי' המלות ונכתו המסך הפסוקים ותגלו פסעיס : קושטאנטינו , של"ו , 2° .

2124. **מקור ברוך** . ה"ר ברוך ב"ר שלמה קלעי . ס"ת סו"ת כסדר ד' טוריס ובסופו קנח סו"ת לה"ר אהרן וה"ר שלמה לבית הסון ולחתו ה"ר מרדכי קלעי : אזמיר , או"ת הו"א , 2° .

2125. **מקור ברוך** . (עיין נוזלים מן לבנון) .

2126. **מקור ברכה** . (עיין תפלה) .

2127. **מקור הברכה** . ה"ר אביעזר ב"ר יצחק מטיקטין . בתור מצניות נרכות פ"ת—ה' המדברים בהלכות ק"ס ותפלה ונחלק לבתור המצנה ובתור על כס"י והוא ת"ת מספרו ברכה משולשת הכולל ג' ספריס : א) מקור הברכה הנ"ל . ב) תוספת ברכה על הגמרא . ג) ביאור הברכות על ספיקות הנרכות : לעמבערג , תרי"א , 4° .
[ג"ת ס' שערי צדק וס' משמרת הברית כמ"ש סס נסער] .

2128. **מקור הברכה** . (עיין שער היחוד) .

2129. **מקור חיים** . ה"ר היים יאיר בברך . חבור על ס"ע ת"ח בפלפול עצום . והקדמת הס' הוא נדפס בסו"ת חות יאיר שלו , עיין זה .

2130. **מקור חיים** . ה"ר היים הכהן מארם צובא . הוא סס הכולל לחבוריו על כל ד' ס"ע ובפרטס קרא להס שמות בשמות מבני החצן ג' ג' לכל חלק מחלקי הס"ע . (ועיין טור ברקת ומ"ס סס) .

2131. **מקור חיים** הנ"ל על ס"ע ת"ח עד לחר הל' תפילין ע"פ קבלה : ד"א , תט"ו . שם , תנ"ז , 4° .

2132. **מקור חיים** הנ"ל טעמי מצות הל' פסח ע"ד הקבלה: המו"ד [וי"ת : קונשטאנדינה , חש"ד (1650 (?)] 8° .

2133. **מקור חיים** . ה"ר יעקב אבר"ק ליסא . חי' ובתוריס על ס"ע ת"ח הל' פסח והנהות בע"ז ומ"ת ובסופו חי' על מס' כריתות : זאלקווא, תקס"ז . פפד"א , תקע"ג . ווארשא, תקע"ה , 4° . דיהרנפורט , תקע"ז , 2° . ונלוים ל' פולנאה נלי חי' כריתות וכתוב בשער : דיהרנפורט , תקע"ז , 2° .

2134. **מקור חיים** . ה"ר מרדכי חיים ב"ר אשר זעליגסבערג . עניני מוסר קכ"ה פרקים : רעדלהיים , תר"א , 8° . וח"ל ממנו (עיין מורה דרך) .

2135. **מקור חיים** . ה"ר שלמה ב"ר יהודה ן' גבירול . ס' פילוסופית עמוק מאד ונחלק לשערים ומאמרים רניס . ממנו אסף הרס"ט ן' פאלקיירא אל תוך ספרו מורה המורה , עיין זה. וממנו הריס הנ"ל דוקעא אל תוך ספרו עמודי כבוד ואבני זכרון שהפיד בל"ת בכתבס: ווין , 1837, 8° . ומלבד אלה נקט מהרש"ט ן' באלקירא הנ"ל ממנו מלא החומ"ר ומצאת בכ"י פאריז 239 № נסס לקוטים .

2136. **מקור חיים** . ה"ר שמואל צרצה המכונה אבן סנה . פי' עה"ת ע"ד המחקר: מנטובה, שי"ט , 2° . וקטר ממנו סדרו על פי'

הרמב"ם עם"ח (עיין מהגליות טובה, תורה. ועיין עק"ד תכ"ח דף תכ"ה).

2137. **מקור חיים**. ה"ר שמואל במהר"ח ויטאל. כדכותים להלכות חג בחג: ליוורנו, קויית"י ה', 2°.

2138. **מקור חיים**. ס' רפואה. תכנו בעמ"ח ס' רפואות בכ"י מיוכנן 280/10 דף 243.

2139. **מקור חיים**. ס' עמוק בקבלה. הוצא בהקדמת ס' הזהר ד' מנשוכה. כ"כ ס"י ומחכיו ומלף מ"ב דף 1367 סי' 433 ומעמ הוצ נפסק כ"י דלעמ והוצ מכתר מס' נדפס!.

2140. **מקור חיים**. (עיין באר מים חיים, חזות קשה, יאיר נתיב, סתרי תורה, עקידת יצחק, תורה).

2141. **מקור חיים ותפארת צבי**. ה"ר שניאור זיסקינד ב"ר צבי הירש גונדרסהיים. חי' על ס"ע י"ד הלכות נדה, ונפרד לשנים: א) מקור חיים על מקור מוצא הדין. ב) תפארת צבי חי' ופלפולים בשם נדה: אופיבאך, תקנ"ח, 2°.

2142. **מקור החיים**. ה"ר חיים קראבמאהל. פסקים על ח"מ ועל ל"ב וג"ח: פיורדא, דר"ד ע"ץ החי"ם (הנ"ז), 4°. ועל שער הס' כתוב: ספר ראשון מקור החיים. הוצא לציה"ד ע"י בן בנו ה"ר יחיאל ברי"ל קראבמאל ועשה לו מפתחות וציונים מכל חי' הס' הנ"ל בשם חיל וחובה ולא נדפס מקנר יד.

2143. **מקור חכמה**. חקירות בעניות ומערכת הגלגלים והכוכבים: כ"י רד"א q 1170, №.

2144. **מקור חכמה**. (עיין דברי חכמים, מקור השכל, פתחי יה).

2145. **מקור החכמה**. ה"ר חיים עזור ב"ר משה כהן. פסקים עה"ת וח"מ: ווארשא, תקע"ד, 4°.

2146. **מקור מים חיים**. ה"ר יעקב מאיר ב"ר חיים פאדווא. כ' חלקים: ח"א חי' על ס"ע י"ד וח"כ חי' על עניינים עמוקים בס"ס ופוסקים ובסופו קונט' ענף עץ אבות עבר עו"ת לזקנו ה"ר אהרן (בע"ס מנחת אהרן): סדילקאווו, תקצ"ו, 2°.

2147. **מקור נפתח**. ה"ר יצחק ב"ר שלום אבו־ק ליסא. חי' על ס"ע תה"ע: כ"י רד"א q 610, №.

2148. **מקור נפתח**. (עיין מי השילוח).

2149. **מקור השכל**. נחור על עבר כפילות: כ"י רד"א F 913, № q 999, №. ומלף מ"כ דף 1367 סי' 33: מקור חכמה.

2150. **מקור השפה**. (עיין חינוך קטן).

2151. **מקורי ברוך**. ה"ר ברוך בענדיט בה"ר דוד המבורגר. פסקים וקצת דרושים: ברעסלויא, לישרי"ם, 4°.

2152. **מקורי מנהגים**. ה"ר אברהם ב"ר יוסף הלוי לעוויזאהן. על כל דבר מנהג בישראל מס טוב ומס בעשות ומה שעשו להשהות בזמן ומקום וכו' בהוראות שרשם ומקורם מס"ם ופוסקים וכו' ק' פרקים, ח"א: ברלין, י"ה קדו"ש יעק"ב (1846), 8°.

2153. **מקורי מנהגים**. ה"ר יוסף פינקלשטיין. כל"ל בקצור ולוקח ממנו בלשונו ומלותיו ומין כל חדש, מ"א פרקים, ח"א: ווין, תור"ה, 12°. חמו"ד (לעצערג), 8°.

2154. **מקות אברהם** עם לקט אברהם. דיני מקוה ונדה ועיכובי התומין בל' אשכנז: פראג, תצ"א, 4°. (רסי' בעמ' 1193).

2155. **מקח וממכר**. רב האי גאון. בשים בשערים בדיני מקח וממכר ודיני ממונות וכלון ס' המשכון ומשפטי התנאים ומשפטי הלוואות. מוכר כל' ערבי ונעתק לעברי ע"י רבינו יצחק ב"ר ראובן אלברצלוני בשנת ד"א תתל"ח. וזיה מה בן ל"ה שנה, כמ"ש בס נרשם המפתחות: ד"ו, שס"ב, 4°.

וכפי הנראה מיכר עוד על הלכות זולת אלה וקיצם בשם הכולל שערים, ומהם שפרי הדינין והפקדון המובאים ממנו בש"ך. ומצאנו קדמונים רבים שקראו לספריהם בשם שערים. וכ"י קולת גם לספר זה בשם שערים דרב האי (עיין ב"מ דל"ט ע"ח ד"ה מדדין). ויש קדמונים שקורין לס' משפטי שבועות דכך הוי ג"כ בשם שערי שבועות. ועי' בתולדו' רס"ג להג"מ מי"ר סערה כ"ב.

ונסוף ס' משפטי שבועות הנדפס בש"כ בשנת הסיום ג' חדשים לפניו, ומצאנו ג"כ לקוטים מס' זה ונראה בשם מסעקה אחרת מתוקנת ושונה מהסעקה ריב"ל הנ"ל. (תולדות רס"ג שם סערה כ"ז).

2156. **מקח וממכר** הנ"ל עם מ"מ והערות על שוליו בשם זר זהב והגהות בגוף הספר הכל לה"ר אלעזר מפילין (בע"ס שכן רוקח וכו'): ווין, תק"ס, 4°.

2157. **מקח וממכר**. רבי שמואל בן חפני הכהן. ס' יומסין דף ק"ל: (ש"י). וטעות הוא בהצר יראה הכותב שם המצר דברי היוחסין (ועיין בכה"ע תק"ן דף ל"ג בסערה כ"ז).

2158. **מקח השוה מהרפואות**. (עיין רמיון הרפואות).

2159. **מקיץ בן חי.** ה"ר אברהם יוסף קאניטי. סו"ת בדיני מ'חנה ק'טן י'שרחל ל'ומה (כ"ח מקי"ן): קושט', תקי"ז, °4.

2160. **מקיץ רדומים.** ה"ר חנניה אליקים ב"ר עשהאל ראיטי. תפלות וסליחות לחמשורת הוספות רבה: מנטובה, ת"ח, °8.

2161. **מקל נועם.** ה"ר יצחק גריסהאבר אבד"ק פאקס. על חיסור דג שנתילד והסכמות גאוני הזמן ע"ז: ווין, תקנ"ט, °8.

2162. **מקלו של אהרן.** ה"ר אהרן ב"ר נתן נטע מטרעבאוולי. חי' תורה כסדר הפרשיות: אלעקסניץ, תקכ"ח, °4. [ג"ת ס' שם אהרן].

2163. **ס' המקנין.** ר' דוד הבבלי בן מרואן ויש קורין לו אלרקי. בנסור תלרי הפס הטוטים לגשמות וכו' כ' פרקים לו שעריס. חובר בל' ערבי ונעתק לעברי. וכל שער ט' ממנו וקנת ז"ז נדפס כס הליכות קדם לר"ג פחלק ע"ס דף ס"ט וכו'. (ועיין מכתב שתי לגייגער חלק ה' דף רע"ח ופירשט ח"ח דף ע"ד, וע"ש).

2164. **ס' המקנה.** ה"ר אברהם. בעניני המלות והמשוה בדרך קבלה. מובר שמת ש"ז: כ"י רד"א q, № 1704.

2165. **ס' המקנה.** ה"ר יוסף ב"ר יצחק קמחי. פי' על נביאים. כרד"ק גם מזכירו לפעמים.

2166. **ס' המקנה.** ה"ר פינחס הלוי הורוויץ אבד"ק פפד"ט. ח"כ מס' הפלאה חי' על מס' קדושין, ובראשו פתחא זעירא חי' מגדות ובסופו קונט' מחרון חי' על ש"ע חס"ע (סי' כ"ו—מ"ה): אופיבאך, תקס"א. סדילקאוו, תקצ"ה. לעמבערג, 1860, °2. גלוה לו ס' מחנה לוי, עיין זה.

2167. **מקנה אברם.** ה"ר אברהם ב"ר מאיר דבלמט. על דקדוק לה"ק בשמונה שעריס ולא השלימו. וה"ר קלונימוס ב"ר דוד לבית קלונימוס השלים השער האחרון בעתמי המקרא. נדפס עס העתקה רומית וגס לבדו: ד"ו, רפ"ד, °4.

[ורמיתי בשער הנדפס עס ל' רומי מפורש בספרם 14 דעצעמבר 1523 ואין לו שער בלה"ק והקדמת הס' מוטיות מרובעות. והנדפס בלה"ק לבד יש לו שער גדול בלה"ק ומתו"ד והקדמתו בתותיות רש"י. וז"ש נדפסו דף על דף ושוה על שוה].

2168. **מקנה אברם** הל' בלה"ק ול' רומי כל"ל: האנווא, שנ"ד, °4. וכל' רומי לבד: אנוירשה, שכ"ה, °4. [ורמב"ם בגם"ד № 164 כ' שנדפס חשודים, ע"ש].

2169. **מקנה אברהם.** ה"ר אברהם שיראנו. ב"ה: ח"מ חי' דיניס וכללי התלמוד (כס' טלא הרועים). וח"ב על כללי התלמיס והממוחיס וכללי הלכות: שאלוניקי, תרי"ח, °2.

2170. **מקנת אגתיו.** (Agathium Guida-cerium) מוסר ומלמד לה"ק בפתריז. ס' דקדוק בנ' חלקיס: ח"ח על התנועות והטעמים ח"ב מחלקי הדבור בסדר נכון מלד וח"ג קנת מס' המכלול לרד"ק העור הרחמן ל"ב חכמיס ו' טוריס תח"ז והכל עס העתק ל' לומי, ולפי שנטה מדרך הרד"ק בפעלים ודלכי הדבור לה הביא יותר מס' המכלול (כ"מ ל"כ): פאריז, 40—1837, °8.

2171. **ס' המקצועות.** רבינו חננאל ב"ר חושיאל. ס' דיניס. וזכר בראב"ן דף ל"ב ובמרדכי ובחרי גדוליס מקרי לב (בב"ב כ"ח וסה"ג שני במקומו). וקנת לקוטים ממנו בב"י רד"א q, № 627 (ועיין ס' הפרי ומ"ב שם).

2172. **מקרא דרדקי.** הוא קטור ס' הבחריס לרד"ק ופתרוסו בנ' לשונות, וסס: נרפת ימן ולע"ז וערבי ובחור כל מלות בלע"ז ברס"י ורד"ק, ובראשו שיר קטן ורחמי מרוזוחיו יחיאל ומולי הוא שם המחבר: חמ"ר (נאפולי), רס"ה, °2. וסרל"ם נודע כתב שהוא בחור שרשי לה"ק בל' ערבי ומיטלקי ונדפס במנטובה הו שונצינו שנת רנ"ה הו מעט מח"ז. ומ"ש בסופו זה סיום כ"ח מלות שנת ה'רח"ם ליצירה הוא זמן השלמת המלכו (עיין חוס' פק"ד מכ"ו דף כ"י"ח). ומולי הוא ד' שני והסר בו מרגוס נרפתי.

2173. **מקרא דרדקי.** שרשי לה"ק ופתרוסו בל"ז ומתוס בחוכו מרדכי ב"ר מנחם רפ"ב לפ"ק: כ"י רד"א תקמ"ב ובק"ד לה ידעתי מקומו חיס.

2174. **מקרא דרדקי.** לחנך בו הנערים בירחה: ד"ו . . . (ש"י).

2175. **מקרא מפורש.** ה"ר אליעזר זוסמן ב"ר יצחק רודלסים. ממשה ח"ת מועתק ומבואר בל"ז בדרך סו"ת רב ותלמיד: ר"א, תק"ט, °4. עוד כ"ל בל"ז נתה, מוברת ג' (סדר הרחמית וקנת כדר נח): המבורג, תקס"ח, °8.

2176. **מקרא מפורש.** ה"ר שמואל ב"ר יוסף מ"ט בלוקניץ. בחור עה"ת. מביא בפיהו לפ' איל משולש, עיין ש.

2177. **מקרא מפרש.** (עיין תורה, ישעיה).

2178. **מקרא סופרים.** (עיין תקון סופרים).

2179. **מקרא העדה.** מאסף דברו שרי גפולו בהתאסף רחמי עדה יסרון מאסר בנרפת ומיטלית בעיר פתריז, עס ל"ת: חמו"ר (תקס"ו), °8.

2180. **מקרא קדש**. ה"ר אליהו ב"ר עזריאל מווילנא. כללי דקדוק הנוגעים לנוסחאות התפלה, עם נתור: ברלין, תע"ג, 8°. ורלויתי מסכ שער וכן נמצא לרמ"ס 2785 № . ונפ"ד פירצתי מ"ח דף כל"ס נספח אל סדור תפלות שנו ד' ברלין ודי ווילנ"ד ולכן מסכ שער. ומ"ס שהוא נל"ח לא כן הוא, ועי"ש.

2181. **מקרא קדש**. ה"ר צבי הירש ב"ר שלמה זלמן. פי' על חד גדיא, מלוקט מחבורו עדי צבי עה"ת: פראג, 1827, 8°.

2182. **מקרא קדש**. (עיין דרכי נעם, מחזור, פי' על רות וכו', תורה).

2183. **מקראות גדולות**. (עיין תורה).

2184. **מקראי קדש**. ה"ר אפרים חיות. מוסר השכל: קונשטנטינא, תקפ"ט, 12° [רמ"ס, וי"ח: אורשה קייואי, חש"ד (תקפ"ט), 8°. ופירצתי מ"ח דף קס"נ: דרשות עה"ת וכו': קושט', תקפ"ב, 4°].

2185. **מקראי קודש**. ה"ר חיים אבואלעפיא. על ס"ע כל' פסח יו"ט ומגילה ולשונות הרמב"ם וכו': (נג"כ קו"ח ושס"ג שלי כמקומו. אבל חוס' ס"י מכ"י הרב דבללין וגם רמ"ס: דרושים ומיוחסים): אזמיר, הע"ט, 2°. [ונמצאנר וכתי"ר: היו"ב הד"ה נוקר"א... לכתי (תפ"ט), 4°].

2186. **מקראי קדש**. ה"ר יוסף ב"ר בנימין סאמיגה. ח"ח נתור המלות וירלתה ומהבה, ח"כ סודות וטעמי מלות המועדים עם הדינים: ד"י, שמ"ו, 4°. [נ"ח ס' בנין עולם כמ"ש עם בהקדמתו, ע"ש].

2187. **מקראי קדש**. ה"ר יעקב יצחק ב"ר מאיר ליבוש יוטעם. ל"ב שערים בדיני קריאת התורה: לבוב, תרכ"ב, 4°.

2188. **מקראי קדש**. ה"ר שמואל ליב קוידער. דרשות לשבתות ומועדים בפלפול. מזכירו בספרו עולת שמואל: (מי"ג).

2189. **מקראי קדש**. (עיין תורה).

2190. **מקשה זהב**. ה"ר מאיר ב"ר לוי מזאלקווא. פסעיס כסדר התורה בעס נלוני הזמן עס תוספת נפך מעלו: זאלקווא.. פפד"א, תצ"ג. רעדלהיים, הקי"ג, 8°. [ונפ"ד הקדמתו כוח קונן חדש מספרו לקוטי שושנים כמ"ש עם וי"ע:... והעתקתי מידושים מהגאונים והוספתי נפך מעלי והעליתי על הדפוס עם קהלתנו ק"ק זאלקווא וקראתי לתבור הנ"ל לקוטי שושנים וכו'. ויען ראיתי שקמו עלי מכושים (כוח בע"ס מספרת מכמיס) ופרעו גדרו על עולם וכו' ונמתי בידים שניות מד"ס והוספתי נפך מעלי וכו']

2191. **מר** —. (עיין מור — לעיל).

2192. **מר ואהלות**. ה"ר אברהם ענתיבי ר"ם ור"ם בארם צובא. שו"ת (כסדר ד' טוריס): ליוורנו, תר"ג, 4°.

2193. **מר דרור**. ה"ר מרדכי ב"ר יצחק עטיא. מי' נפ"ח על כמה מסכתות: אזמיר, ת"צ, 2°.

2194. **מר דרור**. ה"ר מרדכי כהן אשכנזי. דרושים... (זל"ל מ' סי' כ"ח).

2195. **מר דרור**. (עיין הגדה ש"פ, שלום אסתר).

2196. **מר קשישא ומר ינוקא**. (עיין אוצר בלום, תנא דבי אליהו).

2197. **מרא דמתניתא**. (עיין גאון יעקב).

2198. **ס' המראה** ונל"ח **בראנט שפיגל**. ר' משה הענוכש ירושלמי. מוסר השכל ועניני תשובה על כל חטא ופשע וכו' ע' פרקים: פראג, של"ב. שם, של"ם. באסיל, שס"ב. שם (או חט"ר), שפ"ו. פפד"מ, תל"ו. שם, תס"ו, 4°. (ונפירצתי מ"ח דף נפ"ג שיעכוב דכריס פס נשנות הדפוס, ע"ש).

2199. **מראה האופנים**. הוא ס' הספירא (Sphaera) ליואן שקרובושקו. נעתק לעברי ע"י ה"ר שלמה בן אברהם אביגדור ומחלק לד' מערים. נדפס נסוף ס' צורת הארץ עם כי' ונמוקים (עיין זה נאות צ'). והר"מ אלמושנינו עשה עליו ב' פירושים נשם בית אלהים ושער השמים (ועיין בית אלהים ומ"ש שם).

2200. **מראה האופנים** הנ"ל עם פי' ה"ר חיים ליסקער: כ"י רד"א № 1673, q.

2201. **מראה האופנים**. ה"ר יעקב ב"ר אברהם פיתוסי. כולל מי' הרא"ה על מס' ניטה ומח"ז מי' מס' ניטה ומ"ק נשם יגל יעקב למהרי"ף הנ"ל ותוספי הרא"ש על מס' סוטה ומח"ז מי' מס' פסחים ר"ה ע"ז ומכות נשם יגל יעקב למהרי"ף הנ"ל: ליוורנו, תק"ע, 2°.

2202. **מראה האופנים**. ה"ר רפאל שלמה ב"ר חיים מורדוך. דרשות וחידושים כ"ו מופנים. נלוה לו ס' עצת חכמים לקוטי מאמרי פילוסופים ועניניס מכ"י יקניס: שאלוניקי, תקפ"ז (או תקב"ץ) 4°.

2203. **מראה האופנים**. (עיין חיים תהלה).

2204. **מראה אש**. ה"ר אברהם א"ש מפוזנן. מי' סוגיות והנהות על כל הש"ס: ברלין, תקצ"ג (וי"ח: תקס"ג. ומולי הוא ד' שני) 4°.

2205. **מראה גבר** . ה"ר גבריאל ברי"א פאלאק. הקדמה למהדורת סליחות מן המחזור מ"ת עם הרנוס הולנדית: ד"א, תרי"ח, 8°.

2206. **מראה הגדול** . ה"ר רפאל אשבנזי . מ"ת, דכוסים סוויס (וועגען F 518, : עה"ת) : שאלוניקי, תק"פ, 2° . ת"כ דורש טוב כל"ל עם שרידי יאודה לה"ר יאודה אשבנזי : שם, הקצ"א, 2° .

2207. **מראה זכוכית וקברות התאוה** . ה"ר אהרן בישה פונטרימול . ב"י נתימי נפטר תרכ"ז : רמש"ש] .

2208. **מראה חיים** . ה"ר יוסף ב"ר גרשון קונצא . מ'סליס ל'מזוז מ'נדות מ'לכות נסיכים : קיירי, חש"ר (1629), 8° .

2209. **מראה יחזקאל** . ה"ר יחזקאל גלוגא (שלעזינגר) . מי' על מס' מולין : פראג, תקפ"ב, 2° .

2210. **מראה יחזקאל** . (עיין תלמוד) .

2211. **מראה יחזקאל גדול** . ה"ר יחזקאל קינדלש . (מי' עה"ת) : כ"י בריים 7 .

2212. **מראה יחזקאל קטן** להנ"ל . פי' על קצת מאמרים המוסיס : פראג, תנ"ה, 4° .

2213. **מראה כהן**. ה"ר יהודה כהן מליסא. מי' על מס' זבחים (ומנחות?): ספד"מ, תקל"ו, 4°.

2214. **מראה כהן** . ה"ר ישעבר בער ב"ר נפתלי הכהן משעברשין. מפתח הפסוקים ומ"מ לס' הזכר וכפופו י"ז פעריס לעניים וערכין. [ופירוש מ"ת דף פ"ג : ת"ת י"ז פעריס בעניני ילמה ומוסר ועבודה והפלה וכל פער נקרא כפס מיוחד . ות"כ מפתח לכל פסוקי ו"כ המצוחריס בס' הזכר ונקרא בפס מעשה רב]: קראקא, שכ"ט. ד"א, תג"ל, 4°.

2215. **מראה כהן**. ה"ר ישעבר ב"ר דוד הכהן מזאמושטש . קבלה בעניני רוה"ק וגבוחה ועניני מלחיס ומדיס וסוד הנלגל : זאלקווא, תק"ג, 4° .

2216. **מראה כהן** . (עיין קרן אור ומראה כהן) .

2217. **מראה הכתב** . ה"ר חיים ב"ר מנחם מגלוויגא. למודי הכתיבה לנסיס בל"ת ובלוחי כ"ת : חמו"ד (ברלין), 8° .

2218. **מראה הכתב** . ה"ר עבר ב"ר פתחיה . למודי הקריאה והכתיבה הכפולה וקריאת הכ"ת : חמו"ד, 8° .

2219. **מראה הלבנון** . ה"ר שמואל אשבנזי דייטשלענדר . סיה"ם עם ת"ת ובחור ופי' המלות עם הקדמה לעניני הספר : פרעסבורג, תר"ח, 8° .

2220. **מראה מוסר** וכל"ת צוכט שפיגל . כל המצוות והמליצות מאמר בכל הש"ס כסדר ת"ב בערכין ובחרוזות ונם בל"ת בחרוזות . הוצא לציה"ד ע"י ה"ר אביגדור ב"ר אליעזר ליפמאן הילדסהיים : פראג, ש"ע . לובלין, ת'. פראג, תל"ח . ספד"מ, ת"מ (?) 4° . שם, תנ"א, 8°, ונ"ע .

2221. **מראה מוסר** הנ"ל עם ל"ת לה"ר זעליגמאן אולמאן ממשפחת גענצבערגיר ספד"מ, ת"ם (?) . אופיבאך, תע"ר, 8° . (רד"ת 0 7, —406 № . אלל כל' רומי שם מיחם לו רק הקדמת הס' לבד ע"ם, ונ"ע) .

2222. **מראה המוסר** . (עיין אוצר בלום) .

2223. **מראה מוסר ומשלי חכמה** . (עיין חיי הנפש ונצחיותה) .

2224. **מראה מקום** הדיוים נם"ע כסדר ת"כ בערכין לה"ר משלם פייבש ב"ר ישראל : קראקא, ת"ז, 8° . הומבורג פר דר האה, תצ"ד, 12° .

2225. **מראה מקום** לכתבי האריז"ל . כ"י ה"ר מיכל אבר"ק ברלין : כ"י רח"ם 506 № .

2226. **מראה מקום** למאמרי הש"ס : כ"י רד"א 800, q № .

2227. **מראה מקום** הענינים הנמנאים נס' הזהר : כ"י שם 936, q № .

2228. **מראה מקום** הענינים נש"ס מדרש וזוהר כסדר ת"כ : כ"י שם 1099, q № .

2229. **מראה מקום** פסוקי הנ"ך למקום מונחם נש"ס ומדרשים ומאמר ספרי חז"ל : כ"י שם 1313, q № .

2230. **מראה מקום** . כל"ל נש"ס לה"ר יוזלן ב"ר שלמה לוריא : כ"י שם 1613, q № .

2231. **מראה הנוגה** . ה"ר רפאל ב"ר יהודה אשבנזי . ע"ד הרמב"ם . ת"כ דבר יוסף מנדקת ומעתקת לה"ר יוסף דאנון : שאלוניקי, ת"ר, 2° .

2232. **מראה הסנה** . ה"ר משה חיים כהן מה־זנים . ספור תלחות שעברו על מרנו וכני עמו . כ"י רמש"ג . עיין תנ"י ח' סי' כ' וכס מ' סי' נ"ז .

2233. **מראה עיני הכהן** . ה"ר צבי הירש בה"ר רפאל הכהן. ב' חלקים : ח"ת פסוקים על הנ"ך וח"כ חי' מנדות : ברעסלויא, תקע"ו, 4° .

2234. **מראה עינים** . ה"ר יוסף יעקב אזכרי . חי' על סוגיות רש"י ותוספות : שאלוניקי, תקע"ו, 2° .

2235. **מראה עינים**. ה"ר רפאל אשכנזי. מ"מ על סוגיות התלמוד שנתכתרו בספרי המחכונים מחכי הכתב"ג ויד מהכרן: איזמיר . . שאלוניקי, לב"י לדר"ש, °2. ובפתח הספר הזכיר תמהו הגדול על הכמב"ס ז"ל: (תנ"י ר' סי' י"ג).

2236. **מראה הפנים**. (עיין פני משה).

2237. **מראה צדק**. (עיין שני לוחות הברית).

2238. **מראה קדש**. (עיין מחזור).

2239. **מראה השורפת**. (עיין ברנט שפיגל).

2240. **מראה השתן**. מאמר לספוג ממרלה השמן על החלייס: כ"י ווין 168 №.

2241. **מראות אלהים**. מאישטרי חנוך ב"ר שלמה אלקוסטנטינו הרופא מטשפחת החנוכי. נעתין ל' שנכתבו לספרד"ם ועל מרלות יפעיה ויחזקאל וזכריה בדרך מחקר: כ"י רד"א 1172, q 279, et № כ"י רח"ם 507 № וכ"י ליידען 56/6 № (נרשמים ע' 259) וואטיקאן . . . מינכען 201, 239. פאריס 185, 852, 853, № №.

2242. **מראות אלהים**. ה"ר יצחק אונקנייראַ. נס' איומה כנדגלות לות כ' כתוב וז"ל: כלאכי כתבתי בספר ימוס בני ספרד שנקרא מראות אלהים ע"כ: (סס"ד שכ"ה).

2243. **מראות אלהים**. פי' על מדרש רבות. הוצא נס' כפתור ופרח ע"ם.

2244. **מראות אלהים**. (עיין עבודת הקדש).

2245. **מראות יעקב**. (עיין מזבח יעקב).

2246. **מראות העליונות**. (עי' הכמתא רבתי).

2247. **מראות הצובאות**. קצור מלשיך על הוספא יומל עמוס ועובדיה ע"י ס"ר אהרן זעליג מסקאהל ב"ר יהודה ליווא (נע"ס בית אהרן) כל"ל על עשרה מזמורים הרלטונים נחלצים: אלעקסניץ, ותלמדנ"ו, °8.

2248. **מראות הצובאות**. ר' דוד בן יהודה (המזכיר ד' 98). ס' הזהר מקולנס נלה"ק מס' לחכי מות והלאה ויש בו יחכון וחסכון מזהר הקדסס: כ"י שד"ל (כ"ח ז' דף ע"ט ע"ם). ועיין אור זרוע (כ"י יוא"ל 37).

2249. **מראות הצובאות**. לחכי ספר נשבח הכתב ע"ם מ"כ לה"ר יהודה מסומי: כ"י רח"ם 352 №.

2250. **מראות הצובאות**. ה"ר משה זאב ב"ר אליעזר מביאליסטאק. מי' ונלוחי ש"ע לה"ע סי' י"ז נדיני עינוגת לליחתת ובסופו לקוטים מחי' גפ"ח: הוראדנא, תק"ע °2.

2251. **מראות הצובאות**. ה"ר משה ב"ר חיים אלשיך. פי' על נביאים לחסרונים: ד"ו, שם"א (ס"י: באלשי"ך). שם ש"ם. אופיבאך, תע"ט, °2.

2252. **מראות הצובאות** הל"ל עם הפניס: פראג, ש"פ (ודלא כרד"ם 192 №: ש"ע, כי ספרט ויבא י'עקב של"ם ונשלם פ' בשלח שנת שפ"א כמ"ם בסופו) °2.

2253. **מראות הצובאות** הל"ל על נביאים לחכרונים: ד"ו, שנ"ה. שם, שם"ג. (ונם על כ"ל): שם, שם"ו, °2.

2254. **מראות הצובאות** הל"ל עם הפניס ובסופו אגרת מוסר תוכחה לה"ל משה החסיד מפראג: יעסניץ, ת"ם, °2. ובלי מגרת מוסר הל"ל: זאלקווא, תקס"ו. פיורדא, תקכ"ה, °2.

2255. **מראות השתן**. ס' רפואה לספוג על החלייס מנוון השמן ומרלותיו בדרך קלרה וכו י"ג שעריס: כ"י ווין 169 № כ' שעמים ע"ם.

2256. **מראות השתן** כל"ל מאמר כתב אבן זהר (מיזה ?) לבנו בלשון קלרה, י' שעריס: כ"י מינכען (לרמב"ם) 220/4 №.

2257. **מראות השתן** כל"ל מקבלת יצחק הישראלי מפי יוסף בנו (?): כ"י המבורג 309 וכ"י ברלין 511/3 (ע"פ לרמב"ם Q,וע"ם)

2258. **מראות השתן** כל"ל לא נודע למי. קנמס בכ"י מינכען (לרמב"ם) 8/9-10 №.

2259. **מראות השתן**. (עיין ס' רפואה).

2260. **מראות השתנים**. ה"ר אברהם ב"ר יהודה הרופא. מאמר ברפואה שהיו לפניו ובו עשרה שעריס: כ"י ווין 159 №.

2261. **מראית העין**. ה"ר חיים יוסף דוד אזולאי. מי' על אגדת עין יעקב. גלוה אליו ס' בעת חיה ר"ת כ'ותיס ע'בדיס ת'מורה ממס' קטנות ושאלי מי' ובסופו בתי הנפש פי' על הגדה ש"פ ותקונים והשמטות: ליוורנו, תקס"ה, °2.

2262. **מראית העין**. (עיין זכרון אברהם).

2263. **מראית הפנים לאריסטו** על מכמת הפרלוף: (עיין אריסטו). ולדעת המרלים כ"י ווין 128 № הוא מאמר אחד מס' סוד הסודות לאריסטו ונלא ס' נפ"ע. ועיין ג"כ בשפתת מו"ח דף שכ"ג ובכערה שם. (ועיין שער הכרת הפרצוף בלות ש'). ובכ"י די רוסי 1050/5 № נקרא מאמר בהכרת הפרצוף, ע"ש.

2264. **מראשות הראש**. כ"ז מאמרים ברפואה ע"פ ס' אבן ואפיר נעתק ע"י כ' יהודה בן שלמה בן נתן מגזע ישי בשנת הקי"ב.

בראשו לוח המאמרים והפרקים ואחריו רשימת מלות ערביות מנוקדות וממנו רפואה כסדר ל"ב עם פי' והעתקה בלע"ז : כ"י הפליט Cod. 35 . כ"י די רוסי 623 № עם הקדמה ומ"מ לר' אברהם אֲמַילַבי וכ' שם שהוא קבור מס' תגן ומפיל , ע"ם . (כ"י מינכען 286/3) .

2265. **מראת הצדק** . ה"ר ישראל בה"ר משה ר' מענדילש . מ"מ סוגיות הש"ס בדרך קצרה ומח"ז מפתח ס' השל"ה ומ"מ הענינים בקצור נמרץ . הוכח לביה"ד ע"י ה"ר שלמה זלמן בה"ר אהרן יצחק זעליג : ד"א , תמ"ב , 8° . [והמדפיס ה"ר עמנואל עטיאס הדפיס המפתח הנ"ל עם הש"ס בשם טבלא של שיש ע"ש] .

2266. **מרבה לספר** . (עיין הגדה של פסח) .

2267. **מרביץ תורה** . ה"ר משה במהר"י מטראני . דרשות עה"ת,כ"י : (ש"י) . והג"מ מיד"ח מיחסו לה"ר שלמה גמו ושם הס' מרביץ תורה בישראל (עיין ונ"ח כ"ח ושם"ג שלי במקומו) .

2268. **מרביץ תורה בישראל** . (עיין מרביץ תורה לפני זה) .

2269. **מרגליות טובה** . פי' הראב"ע על התורה עם שלשת מפרשיו , ושם : אוהל יוסף , מקור חיים , ופי' המוטעט בקצור מלוקט ומסודר ע"י ה"ר יקותיאל לאזי ב"ר נחום אשכנזי (נכד בעל עבודת הגרשוני) עם חידה על לותיות שהו"י להראב"ע עם פי' ממנו : ד"א , תפ"ב , 2° .

2270. **מרגליות טובות** . ה"ר יעקב ב"ר יצחק צהלון הרופא . קצור ס' חובות הלבבות ואחר כל שער תפלה מעין השער הזה וקצת תפלות ז"ז ונסופו תרי"ג מצות בקצור , ונחלק לשלשים יום : ד"ו , נעש"ה 8° .

[וה"ר יוסף בן נאוך די פיזטעלי בהקדמתו שם מזכיר עוד ד' ספרים , ושם : מורשה קהלת יעקב נאור ע"ס מדע שהכין זמנים להרמנ"ס . ישועות יעקב נאור על יעשיה . תתן אמת ליעקב דרשות עה"ת . קול יעקב מפתח ומ"מ על כל מאמרי הילקוט ע"ש] .

2271. **מרגליות טובות** הנ"ל עם תוס' קצת תפלות ע"י ה"ר דוד שווגירש : ד"א , תמ"א , 8° . שם , תנ"ה . שם , תס"א, 16° . ספר"מ , תס"ח , 8° .

2272. **מרגליות התורה** . ה"ר צבי הירש ב"ר שמואל זאנוויל מסעמיאטיטש . פי' על התורה בדרך קבלה : פאריצק , משח"ר (תקמ"ח) . חמו"ד , 4° .

2273. **מרגליות התלויה בגלגל חמה** . ה"ר משה ב"ר ישעיה קאלישער . על מהלך השמש והירח וסבת הלקויים להבין דרכי התכונה בהל' קה"ח להרמנ"ס ומאחרי ספרי תכונה : חמו"ד , 8° .

2274. ס' **מרגניתא** . ה"ר יחיאל מיכל מקאלווריע . תוכחת מוסר בחרוזים עם ל"ח ושם המחבר בראשי החרוזות (עם צוואת כ"י הסיד בלה"ק וכל"ח:פיורדא השומ"ר 12°). שקלאוו , תקס"א . ווילנא , תקס"ג , 8° .

2275. **מרגניתא דבי רב** . (עיין אבקת רוכל).

2276. **מרגניתא טבא** . (עיין מגלת סתרים , ס' המצות) .

2277. **מרגניתא שפירא** . ה"ר אברהם אפענהיים . על דיני שופר וקצת מידושים בחרוזים : ד"א , תקכ"ז , 8° . [ג"ח ס' אמרי יאה על הל' פסח כמ"ש שם בהקדמתו] .

2278. ס' **מרדכי הארוך או הגדול** . רבינו מרדכי בר הלל אשכנזי . כל דיני התלמוד וכל שיטות הגמרא ורש"י ותוספות כסדר התלפסי : ד"ו , חש"ד , 2° . [בס"ס ד"ו רפ"ב—ד' נמצא המרדכי בסוף כל מס' כמו הנ"ל הרא"ם בכל הפסי"ן שלנו ואולי נדפס ממנו גם בנדך מיוחד ובכן הוא חש"ד . ואחר זה נזכרתי שנדפס שם גם התלפסי בעת הסיח רפ"א— ב' עם המרדכי וקרוב לשמוע שהורס ממנו לכרך בפ"ע ושמ"ד (עיין אלפסי) . ועיין ג"כ הקדמת ה"ר יעקב מרקריזאה הרופא לס' זה ד' ריד"ט, ועע"ג].

2279. ס' **מרדכי** הנ"ל עם סימני מרדכי ולוח הדינים בסופו ע"י ה"ר יוסף אוטולינגן ועם חי' הר"ן ולוח הדינים כנ"ל : ריווא די טרינטו , שי"ט , 2° . ועם הגהות רבות כ"י : (צעדנער 560) .

2280. ס' **מרדכי** הנ"ל עם פתיחה והגהות לה"ר מנחם מענדיל טיקטין [ובסער הס' נקרא מרדכי דרינום] : קראקא , משי"ח , 2° . וגם זה הורס מס' התלפסי שבדפם שם לח, (ועיין נאות א') .

[והג"מ מיד"ח רואה ס' מרדכי הגדול בכ"י ונוסף בו על הנמצא בידינו : הלכות ח"י ופ' אלו הן הלוקין ופ' אלו הן הנשרפין ומס' זבחים ותסר הלכות קטנות . והוא מנא כתוב בס' קצור מרדכי למהר"ם מינ(ס)ץ (מצ(ס)ע"ט) שהמרדכי לא חיבר בהלכות קטנות . ולמדנו מזה שהלכות קטנות הנמצא בדפוס חוסס ממנו . ועיין כ"ע ג' ושם"ג שלי ח"ב במקומו] .

2281. **מרדכי** אוג **אסתר** . מעשה בחתן וכלה בל"ח : ווילנא , (נדפס ס"ע) , 12° .

2282. **מרדכי קטן**. (עיין קצור מרדכי).

2283. **מרדע ודרבן**. מקילות נכוונת מליאת סעולם: כ"י רד"א 1172, q №.

2284. **מרומי שדה**. (עי' מאמר אפשרית הטבעית).

2285. **מרי צבי**. ה"ר צבי הירש ב"ר יהודה יודל מטיסקאוויץ. חי' הלכות (על סדר מועד): אופיבאך, תצ"ח, 2°.

2286. **ס' מרים**. הרופא אבנר די בורגו. בעיניי דת הגוזרים לחרי עזנו דת לבותיו, כ"י.

2287. **מרירי יום**. ה"ר אלעזר הלברשטאם. קינה על מות גיסו הגדיל ר' אלכסנדר סענדר בלאך: ווילנא, תר"ט 12°.

2288. **ס' המרכבה**. קבלה בשמות גורלות ומחלק לפרקים: כ"י רד"א 0 314, №.

2289. **מרכבה** של יחזקאל לרשב"י בקבלה: כ"י יוא"ל.

2290. **מרכבת יחזקאל** עם פי' ה"ר יוסף ניקיטיליא בקבלה. כ"י: (ש"י).

2291. **מרכבת המשנה**. ה"ר אהרן אלפאנדארי. חי' על הרמב"ם ח"ת: אזמיר, תק"כ [ו"ח: השיר"ה לפ"ג], 2°. וכ' הג"מ תיד"ח שהיה לו על כל תלקי הרמב"ם ונסדף: (עיין שג"ב קל"ג ושם"ג שלי במקומו).

2292. **מרכבת המשנה**. ה"ר אשר אנשיל ב"ר יוסף מרדיך [ולפ"ד רמב"ם חולי הוא לה"ר אשר ב"ר חיים העליון ז' המדפיסים לותו לגל לח כ' לגר לנשיל הנ"ע. עי' רס"ד 124 №]. והוא קונקורדאנץ לו מדרש מליש בלה"ק ול"ח כסדר ח"כ עם מבוא: קראקא, חש"ד (רצ"ד), 4°. עוד בשם ספר ר' אנשיל: שם, שול"ח, 4°.

2293. **מרכבת המשנה**. ה"ר יוסף בה"ר משה אלשקאר. פי' על פ"ת: כ"י רד"א q 421, №.

2294. **מרכבת המשנה**. הגר יון יצחק אברבנאל. בלור ע"ס דבריס הנקלת משנה תורה: סביוניטא, שי"א, 2°. (ועיין פירוש).

2295. **מרכבת המשנה**. ה"ר שלמה ב"ר משה חעלמא. וגו ד' לופיס: א) חי' על כל דיני שביחה לרמב"ם וסס הל' שבת ועירובין ושביחת עשור והל' יו"ט ולהשיב על השגות רמב"ד והערות מפרשיו המגיד וכסף משנה ולחם משנה ומשנה למלך. ב) נכבדות על מקומות רבים מס' זרעים ועבודה ונזהרות וכמה חי' על כל הי"ד ספרי הרמב"ם. ג) קו"ח על שיטת י"ח דבריס גזרו בו ביוס וכמה סוגיות ז"ז בפלפול. ד) קונט' ברכות בחשבון לפרש כמה מקומות בדברי"ל המדבריס בחכמת החשבון וז"ז בעיניי הלכה פוגים: ח"ת: פפר"א, תקי"א. ח"כ וג': שאלוניקי חש"ד (תקכ"ב) 2°. [ולפ"ד פירושו ח"ת לף קע"ב נמלא כו ג"כ ס' צבצנת המן על חגדות התלמוד אשר לח מלאתי בכמה שהיו לפניי].

2296. **מרכבת המשנה**. מהנ"ל. כ' חלקים גדולים בפלפול על הרמב"ם ומייסד בו ב' חלקים וקב"ח השגות הרלב"ד על הרמב"ם ומחרי הערות על המפרשים הרחמונים והחחרונים אשר השיגו על הרמב"ם עם מפתח בסוף כל חלק: שאלוניקי, תקל"ז, 2°.

2297. **מרכבת המשנה**. (עיין בדרך אלשיר הומרי מתנייתא).

2298. **מרפא לשון**. ח' מחנורי הג"מ חיד"א שנאמרו בכתובים. כמ"ש בתג"י ח' סי' כ' ע"ש.

2299. **מרפא לשון**. ה"ר יעקב בר דוד פארדו. תפלות לדבר הילדים כ"ל: נדפס עם ס' תהלה בארש שלו: ד"ו, תק"ס, 8°.

2300. **מרפא לשון**. ה"ר משה דוד ואלי. עניני קבלה: כ"י יוא"ל.

2301. **מרפא לשון**. ה"ר רפאל ארדיט. חי' שבועות ועל הרמב"ם ונסופו כ' דרשות: שאלוניקי, תקפ"ו, 2°.

2302. **מרפא לשון**. ה"ר רפאל ב"ר יקותיאל זיסקינד כהן. דברי מוסר ומחלק לשמונה עמודים: אלטונא, תק"ן, 4°.

2303. **מרפא לשון**. (עיין דבר טוב, דרכי נועם, תורה, תלמוד).

2304. **מרפא לשון ארמי**. ה"ר אפרים ישראל בליבער. יסודות דקדוק לשון ארמי עם לוחות בסופו, וברלשו מבוא כללי בשם מגיד מראשית: ווין, תקצ"ט, 8°.

2305. **מרפא לנפש**. ה"ר אברהם ב"ר יצחק צהלון הספרדי. מזור ותרופה לכל חחלואי הנפש וגו תקוני הנפש ולפוחתם מהאריז"ל ע"ד סוד והוח סובב הולך עליו כמבחר: ד"ו, בשמח"ה, 4°.

2306. **מרפא לנפש**. הוח סדר מעבר יבק כמנהג ק"ק פירחרס: ד"ו, תק"ח, 8°. שם, תקי"ג, 16°. וחולי סדרו ה"ר יעקב פארדו (עיין תג"י י' סי' רכ"ז).

2307. **מרפא לנפש**. ה"ר נתן ב"ר שמואל. תוכחת מוסר עם ל"ת: פיורדא, תנ"ב (ונעדנער: תע"ב), 8°.

2308. **מרפא לנפש**. ה"ר רפאל נורצי ב"ר גבריאל. (עיין סאה סלת).

2309. **מרפא לנפש**. (עיין ארחות חיים, חובות הלבבות, ראשית חכמה הקצר).

2310. **מרפא הנפשות**. ר' יוסף ברוילאני. נעתק לעברי מהגיס ומדות טובות: (ש"י). וכתוס' עק"ד תכ"ו דף ת"מ כ': ר"י אלברגלוני ומצת בכ"י רד"א q 1159, №.

2311. **מרפא הנפשות**. ה"ר יצחק בן עקנין. מעניני הנפש ושלימותה: כ"י רד"א תקמ"ב וקכ"ד לף מצתי. וקרוב לשמוע שהוא הנו' לפני זה q 1159, № ומיוחס שם לר' יוסף בן עקניא ומשובש שם שם הספר וגל"ר שם כתב שהוא קצת מס' הנפש לגאליוס הנמצא שם לפניו ולמחברו קורא הרופא, ע"ש. ולולא דברי תוס' עק"ד הנ"ל הייתי אומר שאולי הוא פי' ה"ר יוסף בן עקנין תלמיד הרמב"ם על ס' הנפש לגאליוס. (כאשר שערתי כן הוא. עיין בחלון ג' דף ס').

2312. **מרפא לעינים**. (עיין פתח עינים).

2313. **מרפא לעם**. ה"ר יהודה בצלאל ב"ר זאב וואלף עליאשבערג. ס' רפואות ועצות טובות לכלל הכריחות. נעתק מל' פולנית להרופא פויליצקי. ח"ת, וברחמו קונטרס ראשית דעת: ווילנא והוראדנא, תקצ"ד, 4°.

2314. **מרפא לעם**. מהנ"ל. חלק שני כ"ל וברחמו הקדמה ומצות כללי בשם תמים דעות: ווילנא, תר"ב, 4°.

2315. **מרפא לעצם**. ה"ר יצחק פרחי מעה"ק צפת ת"ו. פרקי מוסר. (עיין תג"י י' סי' רכ"ד): אורטה קייואי, חש"ד (תק"ץ), 8°.

2316. **מרפא לעצם**. בנחור כל התלחיות בקצור לחכם יכולמי קדמון מחכמי הקרחים: (אר"ץ). ונס' לקוק"ד כ' שהוא לכ"ר ישועה בכ"ר יהודה הקראי ע"ש דף ק"י, ושם הערה יו"ד דקע"ז כ' שכולל הנעה וג' פרקים וכ"ה שעריס ומדבר על תחרי השי"ת בדרך מחקר: כ"י ג"ה דפין אין 8°.

2317. **מרצפת אבנים**. (עיין מפלול).

2318. **המרצחת עולה**. ה"ר דן עהרמאן. הוא שיר "דיא קיידעסמלדערין" לשילללער בלה"ק עם ל"ת: פראג, 1863, 12°.

2319. **ס' המרקחות**. ה"ר יצחק ב"ר שלמה הישראלי. ס' רפואות: כ"י מינכען 245/s №.

2320. **ס' המרקחות**. תלמוד הכנת הרבה מיני רפואות בקלה ומות רובם ברחמם בל' יון. וגרחה מזה שנעתק מספרי מכמת הרפואה לחכמי יון: כ"י ווין 170 №. ולדעת הנ"ל דל' יונן הוא ס' הרקוח ליואן דאמאשיא (מדמשק?) אבן מאשויה שנמצא חלק ממנו בהעתקה כ"י הפליט Cod 1. ע"ש.

2321. **ס' המרקחת**. לב ערנארד די נארדן. על חכמת הרפואה: כ"י מינכען 288/s №.

2322. **המרקחת**. ה"ר יהודה ליב נין ונכד לה"ר יחיאל מיכל מארפטשיק. וידוייס כסדר ל"ב: כ"י רד"א q 1526, №.

2323. **ס' המר שים**. הנ"י מזכירו בת"מ בכמה מקומות וכותב "כתב המרכיס". וגרחה דתכס ל' רכס מורס מקוס והגהות בעור דפוס ישן הו כ"י וקרי לי' מרכיס: (שג"ל קע"ל ושס"ג שלי במקומו).

2324. **משא אליעזר**. דרכה שדרש בל"ל ה"ר אליעזר המכונה דר' לעווי בווילנא בבוקו שם עס הספר זיר משה מוגטיפיורי בקיץ שנת תכ"ו ונעתק ללה"ק ע"י ה"ר שמואל יוסף פין: ווילנא, תר"ז, 8°.

2325. **משא באמאוי**. ה"ר שלמה יעקב כהן. שיר לכבוד מרן הולמדי, עס ל' הולמדי: ד"א, 1814, 8°.

2326. **משא בערב**. ה"ר שמואל רומאנילי איש מנטובה. קורות מסעיו בארצות המערב ומיי לחכ"י עס בלשון נת ומרן: ברלין, תקנ"ב. ווין, 1834. ווילנא, תקצ"ה. ווארשא, תר"ח, 8°.

2327. **משא גיא חזיון**. ה"ר בנימין ב"ר מאיר הלוי אשבנזי [ווענדער 84: ב"ר אברהם רופא]. שיר מוסרי על הנעמחון נה' ולח על הון ועושר: ריווא די טרינטו, ש"כ, 8°.

2328. **משא דמשק**. (עיין שארית ישראל).

2329. **משא חוקרים**. שיר נגד חורסריפט של גייגער: חמו"ד (לונדון? 1857), 8°.

2330. **משא מלך**. ה"ר יוסף ב"ר יצחק ן' עזרא. על עניני מסים ומרנויות וכל הערכות הקהלות ודיני מנהיגי הקהל עס הקהלות לפי הדין או המנהג עס מפתח: שאלוניקי, שס"א, 2°.

[והוא חלק מספרו ראש יוסף על ש"ע ח"מ כמבואר בהקדמתו שחיבר ראש יוסף על ח"מ וכשהגיע לס' קס"ג נפשו אותה ויעש לבוש את משא מלך ס' נפ"ע. ולולא בסה"ד שכ"ה שחבר לתקן וקלקל, ע"ש. ועיין שג"ב ק"ח ושס"ג שלי במקומו].

2331. **משא נתן**. ה"ר מאיר ברוך. תולדות חיים נודע בשערים אשר יסרוהו חוכלי לחמו ומחבי ביתו וכסופו כל הכ"ל בל"ל בשם מיינהארדש לעבענסוואנדעל: פראג, תקס"ו, 8°.

2332. **משא צפון**. ה"ר אברהם גאלדבערג מראווא. דבר טוב על פקודת תליפות הבגדים נרוסיש וקונטרס מעשה רקח נגד ה"ר שלוס רוקח מבעלז: לבוב, תר"א (צ"ל תר"ה. ועדענער: 1848) 8°.

2333. **משא רקח**. (עיין משא צפון).

2334. **משאת בנימין**. ה"ר בנימין אהרן ב"ר אברהם סאלניק. קי"ב סו"ת ומי' דיוקי עם מפתח להלכות: קראקא, שצ"ג. ניוי, תקל"ו. סדילקאוו, תקצ"ג, 4°.

2335. **משאת בנימין**. (עיין דינים).

2336. **משאת משה**. ה"ר משה ישראל ר"מ ברודים. ח"ת סו"ת על ס"ע ח"ת י"ד תה"ע, נדפס בחיי המחבר. וח"כ סו"ת על ד' ס"ע נדפס לחבי מוחו ע"י בנו ה"ר אברהם ישראל: קונשטנטינא, תצ"ד—ה'. [ופיכטע ח"ג דף שנ"ח: ג' תלקים: קושט', תצ"ד—ו'. ועדענער 392: ח"ת וכ': קושט', תצ"ד—ה'. (ח"ג): שם, בש"ר] 2°.

2337. **משאת משה**. ה"ר משה צבי ענסער. ס' דקדוק. ח"ת נקרא המצרף: לעמבערג, 1854 8°.

2338. **משאת משה**. (עיין שושנת עמקים).

2339. **ס' משביר**. (עיין ראש משביר).

2340. **ס' המשביר** או ערוך החדש. ה"ר יוסף ב"ר בנימין דוב שיינהאק. מונר כל מלות התלמודים וס"ם בבלי וירושלמי ומדרשים וכו' מסודר כסדר הערוך לר' נתן מרומי בהוספותיו מליזה לשון חומנו ותרגומו בל' לשכנו נתה עם הערות ובאור הרבה מחברי רש"ל, ב' תלקים: ווארשא, תרי"ז, 8°.

2341. **משביר בר**. ה"ר יוסף שטיינהארט. חי' כסדר התורה עם קנת חי' נכדו ה"ל עקיבא אבר"ק קובנא ובסופו קנת הספדים ותח"ז כח שור חי' על מס' ב"מ: פראג, תקפ"ח, 2°.

2342. **משבית מלחמות**. קונן פסקים על עסק המקוה בדלוויגו שהחילו קנת רבני ליטליא הנת הס כתובים על ספר מלחמות ה', עיין זה: ד"ו, שס"ו 4°.

2343. **משבית מלחמות**. (עיין שער היחוד).

2344. **משבצות זהב**. ה"ר נתן ב"ר חיים עמרם מחברון. סו"ת על ד' ס"ע ובסופו מספרי הכוכרה ומספרי הבת ע"פ היוסר והקבע וע"פ מקור התורה: ליוורנו, התו"ר, 2°.

2345. **משבצות זהב**. (עיין פרי מגדים).

2346. **משבצת הפנינים**. ה"ר ליפמאן נייזאטץ. קונן משלי מחמרי חכמה וספורי מוסר מאגדות חז"ל וספרי מוסר וניחוד מס' מבחר הפנינים וכולם ערוכים בדרך מליצה ומיר: ווין, תר"ו. ווארשא, תדי"ר, 8°. [וכ' בהקדמתו שחיבר פי' תדש ע"ס מבחר הפנינים ותרגומו בל"ת, ונת עלה בידו להדפיסו עד הנה].

2347. **משברי ים**. ה"ר נתן יצחק וואלאנטין. ויכוח בין שלש תחיות על הריגת נעלסאן, עס ל' תגנלי: לונדון, א"ל תעזבנ"ו (תקס"ו), 8°.

2348. **משגב אמהות**. (עיין צוף דבש).

2349. **משגב לדך**. (עיין שם הגדולים).

2350. **משה ידבר**. ה"ר משה ישראל ב"ר אליהו רב ברודים. סו"ת ומי' דיוקי: שאלוניקי, ז"ה השע"ר, 2°.

2351. **משובב נתיבות**. ה"ר שמואל ב"ר סעדי' מטוט. ס' קבלה ופילוסופית תלמית, ג' תלקים: כ"י רד"א q 928, № וכ"י וואטיקאן 225 № וכ"י וואלפענביטטעל. (נוסן נמפתח נת"ס). כ"י דרעזדען 28. ורח"ם 138: (פי' ע"ס יסירה) עס סיר נרחמו: פאריס 842/2, 824/9, 769.

2352. **משובב נתיבות**. ה"ר משה כהן. כ"י: (ש"י).

2353. **משובב נתיבות**. (עיין אבני מלואים).

2354. **משוח מלחמה**. (עיין שאילתות אביה).

2355. **משחא דרבותא**. ה"ר מסעוד רפאל וה"ר שלמה וה"ר חיים אלפסי. חי' על כל הד' ס"ע. כ"ת: ליוורנו, תקס"ה, 2°.

2356. **משחקת בתבל**. ה"ר ישראל נגארה ב"ר משה. מליצת מוסר ע"ד ס' בחינת עולם: צפת, שמ"ז, 4°.

2357. **משחת אהרן**. ה"ר אהרן זעליג ב"ר יואל פייוויש מאוסטרהא. חי' הלכות על כמה מסכתות: ספד"א, תק"ו, 2°. [ג"ת ס' אהל אהרן על מסכתות].

2358. **משיב דברים נכוחים**. ה"ר יעקב ב"ר ששת. דרשות לחיזק מלמדים וקנת ע"פ מחקר ופי' ע"ס נרחמים וכו' ל"ת פרקים: כ"י רד"א q 379, № וכ"י רח"ם 509 № תבל רק עד תוך פ' י"ג. (וקנת ממנו בכ"י מינכען (לרמת"ם) b 240/5).

2359. **משיב חמה**. ה"ר יצחק ב"ר בער צורף מניקלשבורג. תוכחת מוסר עס ל"ת לנחים נעם מנהגי אשת חיל: ספד"מ, תע"ה, 8°.

2360. **משיב חמה**. תשובות על ס' רודף מישרים ומענה רך בענין מבטנת לה"ק: ד"א, תקס"ח, 8°.

2361. **משיב מלחמה**. ה"ר מאיר שטערן. סו"ת כ"י בדיני עיגונת וכל דיני מיס נמין

להם סוף ומלחמה דעגונה וכללו בהן : (ש"י) .

2362. **משיב נפש** . ה"ר יואל סירקיש ב"ר שמואל (הב"ח) . מגלת רות עם פי' ועם פירש"י ונקוט בחור על פירש"י בשם באר מים : לובלין , שנ"ה טוב"ה . קאריץ , תקמ"ז , 4° .

2363. **משיב נפש** . ה"ר עמנואל הספרדי . מכילו בניס כללי הגמרא שלו מאגר בניס ס' מהררי נגורים דף ג' ע"ם, וכולה מבוס שהוא על דרכי מוסר ומדות טובות , שבי שם וז"ל : וזה יסיס מאגר שקדמו לך המדות הטובות והמוסריס שראוי להיות לכל איש נכון ומכס כמו שסדרתי לך בספר משיב נפש וכו' .

2364. **משיבת נפש** . שו"ת לה"ר אריה ליב ב"ר משה צינו מפינטשוב : ווארשא , 1849 , 8° .

[ובסופר הם' שם כ' שמיבר ג"כ ס' ברכת השיר , טיב חליצה , ומי' ופלפולים על הל' בשר בחלב וגדפסו , ומכבי לא רליתים עד כה] .

2365. **משיבת נפש** . ה"ר יוחנן ב"ר אהרן לוריא . פי' עה"ת ועל רס"י עה"ת וכללו בו ג"כ קונט' ויכוח חמיגים שלו . מובר שגם רס"ן : כ"י רד"א 283, et 400, q № .

2366. **משיבת נפש** . ה"ר יעקב צמח . עניני גלגולים ע"פ קבלת האריז"ל : כ"י רד"א F 900, et 1000, a q. № כ"י שענבלום 73 .

2367. **משיבת נפש** . כ"ר ישועה בכ"ר יהודה הזקן הקראי . בשחור ממתק התורה ומאר מלסיות : (אר"ץ) . ועיין לקושי קרמוניות נספח יו"ד ריש דקע"נ .

2368. **משיבת נפש** . ה"ר מנחם ב"ר שלמה המאירי . פרקי חשובה . וה"ר מיד"ם רמאו בכ"י כמ"ם בשנ"ם כ"ט ושס"ג שלי ח"ם בשמו . ומעלה בכ"י וואטיקאן ודי רוסי כמ"ם בתולדות המאירי לר"ז ן' כוכב טוב .

2369. **משיבת נפש**. ה"ר צבי הירש ב"ר דוד. סיה"ם עם פי' נומס לקבלה : זאלקווא , תקל"ה , 8° .

2370. **המשיג** . (עיין ס' ההשגה) .

2371. **משיח ה'** . ה"ר יוסף ב"ר יצחק משה מונטיקיו. דרושים כסדר החורה: שאלוניקי , תקמ"ה , 8° .

2372. **ס' המשיחה והתשבורת**. ה"ר אברהם ב"ר חייא הנשיא הספרדי . על חכמת מדידת החלמה . כ"י פאריז : (המגיר שגם כ' דף קפ"ו) .

2373. **משיחת חולין של תלמידי חכמים**. (עיין בן המלך והנזיר) .

2374. **משירי אהודנו** . ה"ר יהודה אריה ב"ר צבי הירש קרפ־נטראץ . סיר על כללי הדקדוק עם פירוש: כ"י רה"ם 510 №.

2375. **משך הזרע** . (עיין ברכת ה') .

2376. **משך חכמה**. דרשות עה"ת : כ"י (ספרדי) מיכאן 267 № וכ"י טורין 21 .

2377. **ס' המשכון** . (עיין מקח ומסכר) .

2378. **משכיות כסף** . ה"ר יוסף אבן כספי . פי' לס' המוכיח בשם שיש בו סוד ונקרא אוצר ה' . ודלא כמכשיס כ"י מינכען שקרא לו אוצר נחמד (עיין דבריס עתיקיס כ' דף י"ע ומ"ם שם) . נדפס ביחד עם ספרו עמודי כסף על המו"ל : ספר"ם , תר"ח , 8° .

2379. **משכיות כסף** . ה"ר מרדכי תמה . על שמוף הוכלות הסברשיס כסדר מ"ב [ונפ"ד ברב כרמולי הוא מ"ג שם' אברי נואש, עיין זה] ונכופו מכחניס ומיליס עתיקיס מר' אברהם בדרשי אל ה"ל טודלוס שר מלכות קאסטיליאה ותשובת השר הל"ל בנ' חרוזים : ד"א , רא"ה ז"ה חד"ש (נפ"ג : תקב"ה) 4° .

2380. **ס' משכיל** . ה"ר מנח ב"ר שלמה . פי' על הנ"ך . מזכירו תדיר בספרו אבן בחן (עיין הום' עק"ד תכ"ם דף י"ג) .

2381. **ס' המשכיל** . (עיין ס' חסידים , שלשלת הקבלה) .

2382. **משכיל לאיתן**. ה"ר אברהם ב"ר יהודה ליב מ"ץ בהאטימשיק . מי' הלכות על קנת סדר מועד וקדמיס: ווילנא, תקע"ח, 4°.

2383. **משכיל לבני ישראל** . סיר בני ישראל בעיר בלזן בשוב המלך בשלום אל ביתו , עברית ומת"ז מסכנזית : ברלין , תקס"ט, 4°.

2384. **משכיל לדוד** . ה"ר דוד פארדו . פי' על רס"י עה"ת : ד"ו , כאש"ר , 4° .

2385. **משכיל לדוד** . (עיין כתב התנצלות , שיר המעלות) .

2386. **משכיל למשה, תהלה לשלה**. ה"ר משה ישראל חזן . ג' מזמוריס כעין מזמורי תהליס עם נקודות וטעמים עם תרגום מימלקי לזולתו : ליוורנו , 1858 , 8° .

2387. **משכיל שיר ידידות** . ה"ר גבריאל הירש ליפמאן . סיר ליוס מלחמת לה"ר מורי שרגח פיים שמוניס שנה : טריר, 1840 , 4°.

2388. **משכיל שיר ידידות** . סיר לה"ר שמואל מולדר : ד"א , 1822 , 8° .

2389. **ס' המשכילים** . ה"ר אברהם אזולאי . פי' על ח"כ מהזוהר ומלבד : (שנ"ב ק' ד' ומס"ג שלי ח"כ קול כרמם) .

2390. **משבית האורות ופרדם הנצנים** לאבו אחמד אלגזאלי. דברי הכמה ומוסר נעתק לעברי ע"י ר' יצחק ב"ר יוסף אלפסי: כ"י אוקספורד 392 № [כ"ע נוקשט נהום' עק"ד תכ"ו דף שנ"ו כערש י"ז. וכס דף הנ"ט כ' שהוא נכשיטת לורי 325 № הסר וגומר שלמ"ו שלם. ובלונר נתוך כ' דף קל"ה הערה ו' כ' שהדי"ם נפיהובו עה"ת פ' פקודי מוכיר ס' האורות האלוהות לאלנזאלי ואולי זהו].

2391. **משכן העדות**. ס' קבלה. וזיש ניד ה"ר יש"ר מקנדיא בכ"י, כמ"ש בהוספות מכתב שלו דף קל"ה, פ"ש.

2392. **משכן העדות**. ר' שם טוב מליאון. כ"י: (ש"י).

2393. **משכן העדות**. ה"ר משה די ליאון. על ענין המשובה וסוד ניהנם וגן עדן בקבלה עמוקה: כ"י רד"א F 900, b №. וקנה ממנו בכ"י מינכען (עפ"י נמצ"ם) 24/s.[ולפ"ד קהוב לשמוע כי שלם מלא ספר ג' פס כי הלמצון נמנה גם' נובלות חכמה נין אלא שלא נודע שם מהכרם ושבני נגלה שנשמע שם סמחבר בפ"י ונ"ע ר' משה כ"ר ם"ע מליאון או די ליאון והוא זה שלפנינו].

2394. **משכן שילה**. כתב ונלוף נמ"ב דף אלף שב"ע שנמצא נאוצר ספרי רד"ק ולא נזכר בכ' רשימות רד"ק אשר לפני ולכן לא נודע לי למי הוא ומה הוא. (ועיין לוזן גמ"ל דף רל"ו הערה b).

2395. **משכן שילה**. (עיין בשרתי צרק, כור הבחינה).

2396. **משכנות יעקב**. ה"ר יעקב אבר"ק קארלין. סו"ת על כל ד' חלקי הש"ע: ווילנא, תקצ"ח, 2°.

2397. **משכנות יעקב**. ה"ר יעקב אהרן אבר"ק קארלין. דרושים בפלפול והלכות: שקלאוו, תק"ע, 4°. (נדפס מ"כ דף י"ד והושנו לו מעשות ניד סמרשים דרוגה).

2398. **משכנות יעקב**. ה"ר יעקב ן' נעים. דרושים כסדר התורה ונסופו קונט' צניף מלוכה נדיני כנוד המלך: שאלוניקי, תס"א, 2°.

2399. **משכנות יעקב**. ה"ר יעקב ב"ר שלמה צרפתי. ס' מחקר ומכתם סמנע וגו ג' חלקים: מ"ח בית יעקב על דרכי נחורי המקרות למקומותם למחלקותם, ליזה מהם סוגיות נחורים סוגים, ליזה מהם מיוחם סוגיות רק דרך הפשט או הרמז והמליצה לנד וליזה מהם סוגיות כל דרכי הכתוב. מ"ב ישועות יעקב על ענין עבר מניח פהנית ס' על מנריש ניד משה. מ"ג קהלת יעקב יוכיח כי נדול מעשה סמצות יותר מלמוד התורה, ומתחר על מעשה נרחנים נמופתים על חדוש העולם ולסחור דעת מחיני הקדמות, וכשופו אבל רבתי מוזה מספר כל קרוביו וכני משפחתו המתים נמנפה בכנת ה"ח קמ"ח בקרפת ונוותת מחת מבנותיו חסר היתה נבולה לחים ותבר דברה לפני מותה. תוכן נשנת ה"ח קנ"ט: כ"י פאריז a.f. № 227.

2400. **משכנות יעקב**. (יי'משעתי מגרני יעקב).

2401. **משכנות הרועים**. ה"ר עוזיאל אלחאיק. הלכות נסדר ס"ך: ליוורנו, ישי"ש, 2°.

2402. **משכנות הרועים**. (עיין חלק יעקב).

2403. **משל**. ה"ר יוסף אבן כספי. כן קנה נתבונה לספרו על דרכי נחורי סמקרא נגו"ך ונלא התורה, ומח"ו קנה לו ארגי כסף, עיין זה.

2404. **משל** על סתדם ועל סוד שליחות הנפש לה"ר אברהם המזרחי ב"ר שבתי: כ"י ליידן 41/14 №.

2405. **משל ומליצה**. ה"ר אברהם חי ריגיו ב"ר עזריאל. מנלות הלנות ומידות ומיזים וקיצות כמסקלים סוגים, כ"י: (יוכלים ס' דף פ"ב).

2406. **משל ומליצה**. ה"ר משה גלאנטי ב"ר מרדכי סג"ל משענדשוב. תוכחת מוסר: לבוב, רח"ש לב"י (תקי"ן), 8°.

2407. **משל ומליצה**. להוכות לנעדי כ"י דרכי מוסר ומליצת לה"ק. נלקטו מכספרים סוגים נגווי ה"ר דוד בסון נכומכתי ע"י ה"ר משה שטיינשניידער עס ניוכיס: ברלין, תרכ"א, 8°.

2408. **משל ומליצה**. (עיין ספורי מעשיות).

2409. **משל הקדמוני**. ה"ר יצחק בן שלמה בן סהולא. מוסר הפכל כמשל ומליצה כדרך שיחה בלשון נח ומכוונת וכו ס' מעריס וניור נלה לכל משל ומשל: שונצין, ר"ט. קונשטנטינא, רס"ו. ד"ו, ש"י. שס,ת"ר,4°.

2410. **משל הקדמוני** הנ"ל נכ"ע ונכלתו ס התפוח סמיומס לאריסטו: פפר"א, תנ"ג. שם, תק"ס, 8°.

2411. **משל הקדמוני** הנ"ע נ"ת: פפר"א, תק"ט. לבוב, תר"י, 8°, ו"ח.

2412. **ס' משלי**. (עיין תורה).

2413. **משלי אגור**. ה"ר שלום ב"ר יעקב הכהן, ספורי מעלים כמליצה ומיר עם ח"ת, ת"כ: ברלין, תקנ"ש, 8°.

2414. **משלי אירסטו**. (ע' משלי אריסטו להלן).

2415. **משלי אנשים חכמים** לה"ר אסחק (יצחק ?) . המצים שערים נמוכר מועתק מל' ערבי : כ"י רח"ם 401 № . וע"ש נמפתח דף שם"ז .

2416. **משלי אסף** . ה"ר יצחק הלוי איש סטנוב . מוסר השכל נמליצות קלרות ע"ד ס' משלי שלמה עם נחור, כ' חלקים , ח"ת : ברלין, תקכ"ט . ומ"ב : שם , תקנ"ב , °8 .

2417. **משלי אסף** מהנ"ל ח"ב כנ"ל ומהלות ה' ע"ד ס' מהליס ונקרת נשם זמירות אסף : ברלין , תקנ"ג , °8 .

2418. **משלי אפר ודינה** . דון וידאל בנבנשתי כאראגון . מלינה לפורים נדרך ספור מעשה נחפר הכוזי ודינה : קושט' , רע"ו—ז' . שם , רצ"ו , °4 . עוד כנ"ל נשם משלי אפר ולו מליצה למשביל : חמו"ד , °4 . [וכרד"ת תקמ"ב נמצאו שלשתם נשם משלי עפר והשליטי (דפס חמו"ד) שם ד' שאלוניקי חש"ד . וזה פתחון לנד נמצאת גם נק"ד q 1391, № וחמו"ד] .

2419. **משלי אריסטו** נעתקו לעברי ע"י ה"ר מאיר אלגואדיש הרופא בן אלווארש(?) דברי מפל ומליצה להפמר מן הנמים וקלת פירים נחכוזות , כ"י : (ש"י) .

[וכייסמאן כ' נמ"ע הפליץ שנה כ' 23 № ע' 365 שנמצאת לו ס' זה בכ"י וזמו משלי אירסטו (ולא אריסטו) ומספר לו מעשה לאיספו בן דקלונטונוס מלך רומת עם הפילוסוף לו הפילוסוף הבית לכיו כי הפליגה עליו לומר : כח לו לבבך עמי , ולכיו נתנו לל כית הספר ויאמר להמיתו . לך ז' חכמים נדולים שהיו מורי ומדריכי הנער הפילוסוף כרוב חכמתם וכעוז מליצתם. ועוד נחברי עניני חכמה ורקותם כו , ע"ש ספור ל' שמכיח] .

2420. **משלי חכמים** . למלך ל' היו ע' חכמים וכל לו"ח לומר לו משל קצר נבחינת השלש סרוזה עברית והכוזה כנ"ל : ד"א , תי"ז . שם , תנ"ח . פראג (ד' יען ומסר . רמ"ס № 2859) . ועם ל' נוספי : מנטובה , חש"ד (1592) , °8 . [וזה הוסף דברי החכם רמ"ם נמפתח לאו"ח דף שם"ז : משלי חכמים לדעת דער קליינע בראנטשפיגל עם ל"ת לר' ישראל ריגנעשבורג הנקרא ליב שיברל , וכו ע' משלים והמעתיק כנ"ל הוסיף כ' מהם ומ"ע מהם לקומים מס' החכמוני ע' מ"ד ואין ספק שהם הם משלי חכשים תלמידים לחבר בכ"י וואטיקאן 435/9, ff. 292/11, № וכ"י די רוסי 402/6 № . והם חמשים משלים לחבר כוזלוף ח"כ דף לל"ד 421 № והוא משלי חכמים ותידותם לחבר נסוף ס' לקוטי הפרדס ד"ו רע"ם עיין זה . ואולי ג"כ כ"י פלורינץ 532/6 № ומיותם שם לאריסטו ואולי הוא חלק מס' כוסרי הפילוסופים וכו'] . ואני רחם לבי לבאר כי אולי כ"י פלורינץ הנ"ל הוא משלי אריסטו שלפני זה , ע"ש .

2421. **משלי חכמים וחידותם**. (עיין לפני זה). נדפס לחבונה נסוף ס' לקוטי הפרדס, עיין זה . ואת"ז גם לבדו : פירארה , שי"ב , °8 .

2422. **משלי חמשים תלמידים** . (עיין משלי חכמים) .

2423. **משלי יהודה** . ה"ר יהודה ליב ב"ר אשר גארדאן. קבוצת מפלי מוסר (פאנטלון) נפירים , ונהקדמתו דברי חפץ על המפל : ווילנא , כת"ר , °8 .

2424. **משלי יעקב** . ה"ר יעקב ב"ר אלעזר . מרוזים ומליצות כעין מהברות עמונפל וס' התכמוני נפבה לה"ק לנונל מרפת יפמעפל המנדילים עליה בלפוסק העברי . הוכר לפי פנרפה נפנת ד"א תתצ"ג:כ"י מינכען 207 № . (חו"ב כ' דף ק"ס—ס') .

2425. **משלי מלכי קדם** ומלוחם . נמצא בכ"י די רוסי 126/2 № . ולא פורש מהותם .

2426. **משלי סנדאבר** . מעשה מכנעת יועציו וכנו יהידו וכמוניס נפירים היו לו:(סה"ד בכ"ה). (עיין בעדר כשלים , דברי הימים של משה).

2427. **משלי עפר** . (עיין משלי אפר ודינה) .

2428. **משלי שועלים** . ר' ברכיה הנקדן ב"ר נטרונאי.ק"ח מפלים ומליצות מפיחות נהמה ומיס ועוף נדרך חכמה ומוסר נמת לפון ומרוזות . נדפס לחבונה ממוקד ונסופו שיר על שמוק השלך לה"ר בון שיניור אבן יחייא : מנטובה, שי"ו . שם , שי"ט , °8 . (נוסן נמ"ל דף רל"ח—כ' . ופק"ד תרי"ח דף נ' : שי"נ—י"ט) .

2429. **משלי שועלים** הנ"ל נחותיות רמ"י וכלי השיר הנ"ל ונסופו אגרת שלום : ברלין , תקט"ז. לבוב, תקס"ט. הוראדנא,תקע"ח,°8.

2430. **משלי שועלים** הנ"ל מחוקד ועם העתקה רומית ע"י מעלכיור הנעל: פראג, שכ"א . שם , ת"כ , °8 .

2431. **משלי שועלים** הנ"ל נל"ת ומרוזים ע"י ה"ר יעקב קאפלמאן ב"ר שמואל בונם : בריסנויא (פרייבורג) , שמ"ח , °4 . ווילנא והוראדנא , תקפ"ח , °12 .

2432. **משלי שועלים** הל"ל בלה"ק עם ל"ת : פראג , תקכ"ז 4° . ווארשא , 1844 , 8° .

2433. **משלי שלמה** . (עין יודישער טריאק , של שלת הקבלה , שרשרות גבלוה) .

2434. **ס' המשלים**. (עי' חכמתא רבתי, קוא בוך)

2435. **משלים של שלמה** . (עין דברי הימים של משה) .

2436. **משמחי לב** . ה"ר מרדכי גומפיל ב"ר אליעזר הינדעלם . כוונות הסופר בקבלה ומוסר וסגולות וקפוחות: ד"א , תע"ח , 8° . [וזיכרם ת"ח דף בל"ד מיהכו לפניו הכ"ל וכנו הכ"ל סניתו לניה"ד וכנו זה מיבר נ"כ לקושים מס' ההגיון וסמ נכ"י, ע"ם וכת"כ דף שכ"ד] .

2437. **משמיע ישועה** . השר דון יצחק אברבנאל. להוכיח שכל הנבואה על הגאולה הם על העתידה ולין לפרשם על בית שני ולא כדרך רוהני,ונחלק לי"ז שערים לפי מספר הניניים שנמנא בס יעודים וגבואות על הגאולה : חמ"ד (פאלוניקי) , רפ"ו . ד"א , ת"ד . אופיבאך , תקכ"ז, 4°. [וכ"י : נאפולי, רפ"ו , 2° . ד"א , ת"ז , 4°] . עוד כ"ל עם סי' בעל העקרה על ת"מ : המו"ד , 2° . ולקוטים ממנו לקורחים מוניס ע"י וינקלער: העלמשטאדם, חש"ד (? 1700) , 2°.וגעתק לל' לומי ע"י יאה. היינ. מאיי : פפד"מ , 1712 , 4° .

2438. **משמיע ישועה**. ה"ר משה דוד ואלי . ס' קבלה : כ"י יוא"ל .

2439. **משמרות כהונה** . ה"ר אברהם ב"ר יצחק יצחקי . סי' תורס על כל התלמוד מכילתא ספרא ספרי ב"ת: ליוורנו,1862 2° .

2440. **משמרות כהונה** . ה"ר חיים (חייא) כהן די לארא . חי' ופסקים והנהות על כללי הס"ם כסדר מ"ב [ונעדנער ע' 425 : מתמיים מבליס דברי מוסר . . . גם הטעיות שנפלו בכל הס"ם משתם הדפום] : ד"א , תקי"ג , 4° .

2441. **משמרת הבית** . ה"ר משה ב"ר מאיר פערילש . תוכחת מוסר: פראג , תצ"ט 4°.

2442. **משמרת הבית** . (עין מעשה טוביה , תורת הבית הארוך) .

2443 **משמרת הבן** . למודים ופזמונים לגיל ממורים בלפני המילה כמנה: מודינא : ליוורנו , 1765 , 4° .

2444 **משמרת הברית** . ה"ר אביעזר ב"ר יצחק . הקיהות בעיניים בוגים, ת"ל : חמ"ד (ירושלים ?) , תר"ו , 4° .

2445. **משמרת הברית** . (עיין מקור הברכה) .

2446. **משמרת הבתים** . (עיין אשל אברהם) .

2447. **משמרת החדש**. ה"ר ישראל בומסלא ב"ר הזקיה.וליכ"ל נגמא שכוא מסדר הרמ"ו : (המזכיר ג' דל"ד) . הפלות התנות ופזמוניס לכל ערב ר"ח כמנהג הספרדיס: ד"ו, ישבו"ע. שם , תכ"א . שם , תכ"ג (וק"ד 0 ,677 ₪ : תנ"ג . ונל"ר שם : הנ"ו) . שם , תע"ח , 8° .

2448. **משמרת הטהרה**. ה"ר חיד"א . הוספת להקון ער"ח הל"ל . הזכירו נריס כשמו יוסף בסדר : (יוא"ל) . ונספרו מורה באצבע סי' ער"ב . ועי' רשימת ספרין כ"י בשב"ג בלי . [ונעדנער ע' 475 : ליוורנו , השום"ר , 8°] .

2449. **משמרת לילה** . הוא סדר הקון הנות : ד"א , תקכ"ח , 8° .

2450. **משמרת המועדות**. הוצא שם אבודרהם מדיר ע"ם בסדר תפלת שבת נרכת מעין שבע ושי' בשם מדליקין משנה ו' ו"ו .

2451. **משמרת המצות** . (עיין אחרות) .

2452. **משמרת הקדש** . ה"ר חסדאי אלמושנינו . סי' על רס"י עה"ת : ליוורנו , תקפ"ה , 4° .

2453. **משמרת הקדש** . ה"ר משה מסטנוב . לקוטי דיוים מכל ד' הלקי ס"ע . [ונוסנם ₪ 616,:מוכר ולקוטים מס' משנת חסידים]: זאלקווא , תק"ו , 4° . ומולי הוא ס' מנהגים ודינים הנמנא בניה"ן .

2454. **משמרת השבת** . (עיין מנחת בהן) .

2455. **משנה או משניות**.רבינו יהודה הנשיא הנקרא רבינו הקדוש ונקרא ב"ב רבי סתם. הוא מסף והעלה על ספר כל הדיוים והחלכות ודברי החכמים שהיו לפניו מימי הזקנים והנביאים ומולי התורה בכל דור ודור עד זמנו , וסידר תותם לסדרים וכל סדר נחלק למסכתות וכל מסכת נחלק לפרקים. וקנא פרטי דברים על מהותו בקלה נמנא בס' שלשלת הקבלה ד"א וד"ז דף כ"ו , ע"ב . ועל זמן תנור המשנה וזמן השלמתו נחלקו בדעות כאשר תמנא בס' צמח דוד מ"א לשנת ג"א תתקצ"ה ע"ב. מספר סדריו הם ששה וסימנם זמ"ן נק"ט הייטו ז'רעים , מ'ועד , נ'שים, נ'זיקין , ק'דשים , ט'הרות . מספר המסכתות הם ס"נ וסימנם כ' נמנות יג"ן עליהם . מספר הפרקים הם תקכ"ד וסימנם בית קדשך (ובס"ק שם : תקכ"ח וסימנם כאשר נוה כ') . ומלו הן פרטי המסכתות : לסדר זרעים י"א מסכתות , והם : ברכות , פאה , דמאי , תרומות שביעית , כלאים , מעשרות , מעשר

מני , חלה , ערלה , נטוע כ . לסדר מועד י"כ מסכתות, והם: שבת , עירובין , פסחים, שקלים, יומא , סוכה, ביצה , ר"ה , תעניה , מגילה , מועד קטן . לסדר נשים ז' מסכתות , והם : יבמות , כתובות , קדושין , גיטין, נדרים , נזיר , סוטה . לסדר נזיקין עשר מסכתות והם : שבת קמא שבא מציעא , שבא בתרא, שהדין , עבודה זרה , שבועות, מכות, עדיות אבות הוריות. לסדר קדשים י"ח מסכתות. והם : זבחים , מנחות , חולין , בכורות , ערכין תמורה , מעילה , כריתות, תמיד , מעילה, קנים . לסדר טהרות י"ב מסכתות , והם : כלים , אהלות , נגעים , פרה , טהרות , מכשירין , זבין , עוקצין . והרמב"ם שקדמתו לפי' המשנה נתן טעם למנת משערכותם וסדורם בקדימה ואיחור , ע"ש . ופרטי הפרקים בכדר מ"ב נמצאו בדפוסי הש"ס וגם בקצת ספרים זולתם. וספרי משנה אלו משניות אלו נדפסו פעמים רבות גם בלי פירוש וגם עם פירושים שונים כשאר מהזיקי עיני הקורא פה רוצה בכולם :

2456. **משניות** הל"ל בלי פירוש בשרך קטן : ד"א, ח"ר. ד"ו , תט"ו . ד"א , וחית"ה, 24°.

2457. **משניות** הל"ל עם מקודות והקדמה מר' יוסף אלבלנסי : ד"ו , תל"ו , 8° .

2458. **משניות** הל"ל עם פסק הלכה על כל משנה לדעת הרמב"ם : המו"ר (ר' יצן) . ריווא די טרינטו , ש"ב , 8° .

2459. **משניות** הל"ל עם נוסחאות מ"י ופי' המלות ע"י ה"ר משה בן ישראל : ד"א , שצ"א—צ"ג , 8° .

2460. **משניות** הל"ל עם סימן נוסף כוכב לפסק הלכה ובסופו קצת פי' המלות ולוח הפרקים : ד"א , והית"ה . פראג , תט"ח , 24° .

2461. **משניות** הל"ל עם מקודות ובסופו פי' מלות המזרות בסדר מ"ב ומזגה היטב ע"י ה"ר יעקב יהודה ב"ר אברהם ליאון הספרדי: ד"א , שצ"ו. שם , ת"י . ד"ו , תפ"ט . ד"א , תע"ה, 8° . שם, תפ"א , 4° et 8°ו"ו פ"ר .

2462. **משניות** הל"ל עם מקודות ועם הגהות מפי' ה"ר שלמה עדני (עיין מלאכת שלמה) : ד"א , תל"י , 8° . (רופשנס 408 ⅋.) . ולולי שם נוסחאות מ"י דלעיל פי' 2459 .

2463. **משניות** הל"ל עם פי' הרמב"ם (עיין פ' חמאור לעיל) : נאפולי , רנ"ב . ד"ו , ש"ו . שם , שמ"ו , 2° .

2464. **משניות** הל"ל עם פי' רגיו עובדיה מברטנורא : קראקא , ש"ב . לובלין , שנ"ה—נ"ו , 2° . ד"ו , ש"ח—ט' , 4° . ועם הגהות כ"י . (צעדנער ע' 546) .

2465. **משניות** הל"ל עם פי' הרמב"ם בדר מועד נשים נזיקין : ד"ו , הש"ד , 2° . עוד בל"ל בדר קדשים : ד"ו , רפ"ה , 2° . עוד בל"ל בדר טהרות: ד"ו , פר"ח . באזיל , ש"ב, 2° . [בלום הלה נמצאים בדר"ל 3, F 351—№ והתמון גם בהוצאות מיים 5092 № וו"ו עם . ואולי מין הלה דפוס משניות בפ"ע כ"ל קונן פי' המניות להרמב"ם מסוף כל מס' ומס' מס"ם ד"ו וו"ז ולכן בהאמון הם"ד] .

2466. **משניות** הל"ל עם פי' הרמב"ם והר"ש הוא רגיו שמשון ב"ר אברהם משאנץ שביאר בני בדרים שהין להם נמנא בגליון והם זרעים וטהרות ועוד ד' מסכתות בתו הם , והם : שקלים עדיות מדות וקנים (עיין הקדמת המעתיק פי' המשניות לסדר"ם סדר נזיקין, ועיין עדות באמנה) . והדר זרעים הגליון רגיו יצחק מרימפונטי. [וע"ע אם מפני שהחל הר"ם והל בלה הו משני שנתחד וכתו שקרא להעתקת פי' המשניות להרמב"ם ע"ם זרעים] . על סדר זרעים וטהרות נדפס בוהות הם"ם בלבו . (ועיין התמוד) .

2467. **משניות** הל"ל עם הרמב"ם והרע"ב הל"ל: ריווא די"ט , ש"ש (?) . שם , שי"ט . ד"ו , שכ"ו , 2° . עוד בל"ל סדר זרעים ומועד : סביוניטה, אשי"ח , 4°. וסדר נזיקין ק"ק : מנטובה , שכ"א—ב"ג , 4° . עוד בל"ל ע"ם ז'מ'ן : ד"א תל"ה, 4° . (ש"י) . עוד בל"ל בפלימות : ווילמרשדארף , חמ"ב , 4° . (הגהות ב"י כ"י ולא מצאתי לו תכר בשאלי רבינות שנידי) . עוד בל"ל והפירושים הל"ל בהוצאות מרובעות : ד"ו , משו"ך , 2° .

2468. **משניות** הל"ל עם פי' הרע"ב הל"ל ועם פי' על המשנה ומפרשיו הל"ל בסס תוספות יום טוב להר"ר יו"ט ליפמאן ב"ר נתן הלוי העליר : פיורדא , שע"ה—ע"ז , 4° . שי"ר (תק"א) .

2469. **משניות** הל"ל עם פירושים הל"ל ובתוך התוי"ט הוספות ומהדורת בתרא מהמחבר . ובראשו בלוחת יד על הגליון לזמר מדם הוא : קראקא ה"ג—ד' . ד"א , תל"ה . ווילנ"ד , תמ"ב . ד"א , תמ"ה . ווילנ"ד , תע"ח . ברלין, תקכ"ג , 4° . עוד עם פי' הרמב"ם והרע"ב ותוי"ט ותום' ר"ע איגר : ווארשא , תרי"... תרי"ז , 4° .

2470. **משניות** הל"ל ככל הל"ל ועם תוס' מי' ונלוזים בצם התוספות חדשים להה"ר שמשון חסיד: ד"א תקל"ה. ווין, תקנ"ג. אופיבאך, 1797, 4°. ו"ז פ"ל.

2471. **משניות** הל"ל ככל הל"ל ועם תוס' הגהות ומ"מ על כל מסכת המונחת במ"ח בתלמוד להה"ר ישעיה ברלין בהה"ר ליב מוביח בצם ראשון לציון. ועם פי' על מסכת בבעיס לחמה וסיריים וקלח מעניני חמבון ופמבעיס מחבור ה"ר ליב מוביח הל"ל על כלות וסוגיות: ווין, משנ"ה נק"ח. דיהרנפורט, תקנ"ח. שם, תקס"ו, 4°.

2472. **משניות** הל"ל ככל הל"ל עם תוס' ראשון לציון כ"ל ועם פי' הרטב"ם ועם הגהות הגר"א: לבוב, תקס"ט—ע"א, 2°.

2473. **משניות** הל"ל ככל הל"ל עם פי' משנת רב להה"ר ברוך האומים פרענקל: לעמבערג, 1862, 8°.

2474. **משניות** הל"ל ככל הל"ל בלי משנה רב עם פי' מעשה אורג, פני זקן, עצי עדן להה"ר יצחק יהודה: לעמבערג, 1862, 4°.

2475. **משניות** הל"ל ככל הל"ל בלי פי' הרמב"ם (ובלי מעשה אורג, פני זקן, עצי עדן) וברמב"ם בדר זרעים תולדות רבינו הקדוש מס' בית רבי לר"מ קונין מלוזין ומממר על דקדוק לשון המסנה מס' בית האוסף לר"ם לעוויזלהן והעתקם כל מלות בלע"ז בדר במפרשי המשניות על סולין למסנה להר"ר מאיר דארמיצר סנ"ל: ווין, 1815, 4°.

2476. **משניות** הל"ל ככל הל"ל ועם תוס' קלח חידושים וס' שנות אליהו בסוף סדר זרעים וס' אליה רבא בסוף סדר טהרות (עיין בלוז"ח במקומו): ווילנא והוראדנא, תקע"ח. שם, תקצ"ב. שם, תרי"א—י"ג. שם, תרי"ז, 4°.

2477. **משניות** הל"ל עם פי' הרע"ב ותוי"ט והוס' חדשים והוס' ר"ל ומוסף עליהם משנה ערוכה לבאר מלות הקשות ע"פ הערוך ובאלי מפרשים ולפשוט כל מלות הזרות וכל מלות בלע"ז לל"ח ע"י ה"ר יהודה הלוי קאוועל מפפר"ם: פיורדא, תקע"ד, 4°.

2478. **משניות** הל"ל ככל הל"ל (בלי משנה ערוכה) ועם תוס' הגהות הגר"א מווילנא: לעמבערג, תקפ"ר, 8°.

2479. **משניות** הל"ל ככל הל"ל ומוסף עליהם עין משפט והגהות מראה יחזקאל להה"ר יחזקאל סנ"ל לנדא והגהות ה"ר בצלאל רנשבורג ותקונים ומ"מ והגהות להה"ר עקיבא איגר והה"ר דוד טעבלי שי"ח ועם מרפא לשון להה"ר משה לנדא לפרם ולהרגם כל מלות בלע"ז: פראג, תקפ"ה—ק"ץ, 4°.

2480. **משניות** הל"ל ככל הל"ל (בלי הוספות נד' פראג) ומוסף בצם מי' ונלוזים על הגליון להה"ר עקיבא איגר בצם תוספות רע"ק ובסוף סדר זרעים ומהרות ס' שנות אליהו ואליה רבא הל"ל: אלטונא, תר"א—ח', 4°. עוד עם תוס' ראשון לציון ומשנה ערוכה הל"ל: סדר זרעים: שטעטין, כת"ר, 4°.

2481. **משניות** הל"ל עם פי' הרע"ב ועיקר תוס' י"ט והוס קלוד תוס' יו"ט מלוקט ומקושר ע"י ה"ר משלם ב"ר יואל כהן צדק: לבוב, תק"..., ווארשא, תקצ"ח. שם, תרי"א. ווילנא, תרי"א—ב', 8°.

2482. **משניות** הל"ל ככל הל"ל ועם הגהות הגר"א ור' שלמה העדני ור' אברהם אזולאי: שטעטין, תבר"ך—תרכ"ג, 8°.

2483. **משניות** הל"ל עם נקודות ופי' הרע"ב וקלוד תוס' יו"ט: קאריץ, חש"ד (תקפ"ו?), 8°.

2484. **משניות** הל"ל עם פירש"י והרמב"ם ועם ב' פילוסים להה"ר אברהם ב"ר חיים ליסקער: א) באר אברהם טופס דבני המפרשים בלפניו עם תוס' נפך מבלו. ב) מי באר ליפב ולחנן קלח ספיקות במסנה. סדר זרעים: פפד"א, תכ"ה. וסדר מועד ונשים: שם, תמ"ג, 4°.

2485. **משניות** הל"ל עם פי' הרע"ב ועם תוספות יו"ט ולחם משנה להה"ר אורי פייביש ב"ר יוזביל המילבורג. והוס קלוד הוי"ט עם לקוטים מס' קול הרמ"ז לר"מ זכותא ועם פי' באר אברהם ומי' מי באר הל"ל ועם תוס' פ' בבי למס' מכות עם פירש"י ומדרש שמואל: ר"א, תפ"ו, 4°.

2486. **משניות** הל"ל עם פירש"י לף מהגמר ודברי בלאי מפרשים בקוד, ומלד הבני פי' עץ החיים תוסף מסוגית הגמרא וכל המוקימתות ודברי כל המפרשים בקוד גמרא להה"ר יעקב בהה"ר שמואל האגיז. ומוסף בם עוד: הקדמה בדרכי המסנה והקדמה בדרך פסק הלכה לסדר זרעים, הקדמה לפ"ל מלאכות לסדר מועד, שמונה פרקים להרמב"ם לסדר נזיקין, הקדמת הרמב"ם לפי' המשניות לסדר קדשים ופתיחת הרמב"ם לפירושו ע"ם טהרות. על סדר זרעים לבד: ווירזנה, ה"י, 8°. וכל ס"ם מסנה: ליוורנו,

תי"ב – ט"ז . ברלין, תע"ה—ע"ז, 8° . ועם מיזה פנהות ר"י עמדין כ"י . (זעדנער 547).

2487. **משניות** הנ"ל עם פי' קצר מלוקט מרמב"ם והרמב"ם וכו' נעם כף נחת לה"ר יצחק ן' גבאי : ד"ו , שס"ט . שם , שע"ד . שם , שע"ז . שם, שפ"ה. ד"א, ח"ג. ד"ו, ת"ה, 8°. עוד כנ"ל ופניס המעתה מלוקט: קונשטנטינא , ח"ט , 4° .

2488. **משניות** הנ"ל עם פי' הנ"ל ונסופו סדר למוד בני ח"י במקרא ומשנה לכל יום ולוח הפרקים לכל המסכתות : ד"א , קד"ש . ד"ו , קדוש"ה . ד"א , אה"ך , 8° .

2489. **משניות** הנ"ל עם פי' קצר נעם קב ונקי להה"ר אלישע ב"ר אברהם ב"ר יהודה ועם סימני הלכות ופי' המלות ומחלק למשניס יוס: ד"א , כד"ת . שם , אתנ"ו. שס,נח"ת . שם , ותבונ"ה . שם , לח"ם משנ"ה . אוסטרהא , תקע"א, 24°. עוד כנ"ל זרעים מועד נשים : הוראדנא , תקנ"ב , 16° .

2490. **משניות** הנ"ל עם פי' מלוקט מכל מפרשי המשנה נעם משנת חיים להה"ר חיים ב"ר זכריה מהרובשוב, ג"ח : ד"א , תצ"א, 8°.

2491. **משניות** הנ"ל עם פי' מלוקט מרע"ב ותוי"ט וכף נחת : (כמ"ש ב)זולצבאך . . . זאלקווא , ת"ק , 12° .

2492. **משניות** הנ"ל עם פי' מלוקט מכל מפרשי המשנה שלפנינו נעם מלא כף נחת לה"ר שניאור פייוויש ב"ר יעקב : (ד' חני) אופיבאך , תצ"ז , 12° . ווין . . . 8°,ו,ז .

2493. **משניות** הנ"ל עם נקודות ועם ח"ח (מאת ה"ר מרדכי יאסנט)והערות קלרות ומפיקות לפרש כל דבר קשה וכל מלות זרות והקדמה קלרה נרחם כל מסכת על עניניה והדיוק הכלוליס נה , הכל בל"ח ע"י חברת אוהבי תורה ומרע נברלין ועם פי' מלא כף נחת הנ"ל : ברלין , תקצ"ב—ד', 4° .

[נס ממנו לחוסיף לנס **טבוא המשנה** לנאמר דנכי לנון המשנה ולות המלות כסדר ח"כ ותרגומם ונמולם ונל עניני חכמות המילוניות הנמלאים נמשנה ומפתחות המסכתות והפרקים והדיניס ותלופי המוסתלות ושמות התנאים וכו' ולח עלתה נידס לפניק מתשנתם המוכה] .

2494. **משניות** הנ"ל עם נקודות עם כימן לפסק הלכה ונמקום החסורי מחסרת ותילופי ניכסלות הונה ע"י ה"ר דוד אלטאראס ונחלק לכ"ע ימים ונסוף כל סדר ס' יצירה ותפלות מחר וקודם הלמוד : ד"ו , תקנ"ה , 16° . פיסא , ול"ו יקה"ת (תקנ"ז) , 8° .

2495. **משניות** הנ"ל סדר זרעים נכ"ל עם פי' הרע"ב וקיצור תוי"ט: קארעץ, תקס"ו , 12°.

2496. **משניות** הנ"ל עם נקודות ועם ח"ח נכ"ל ע"י מעתיקים מהרים ועם פי' מלא כף נחת הנ"ל : ווין , 35—1817 , 8° .

2497. **משניות** הנ"ל עם פי' **תפארת ישראל** להה"ר ישראל בה"ר גדליה ליפשיץ . והוא נאור על כל הס"ם מעתה נקלרה , ונרחם כל סדר לוח ר"ת נעם פתח התיבה ונסופו לוח המעות נעם יפה לבדיקה ולכל סדר קרח נס נעם פרטי : לסדר זרעים קרח נעם זרע אמונה : הנובר , תק"ץ , 8° . לסדר מועד קרח דבר בעתו וכו נ' פתיחות כוללות: א) קופת הרובלים ופרדת לשמה רחמים , והס : א) כלכלת שבת על כללי ע"ל מלאכות כללי העמה ובשול שבת . כללי מוקלה , למירה לעכו"ס , מלאכת שבת , שביתת נהמה וכלים ועבד ומכירת דבר לנכרי נע"ם . ב) כללי מוקלה . ג) כללי נגדי קדש . ד) כללי העמה . ה) כללי מלאכת חוה"מ . ו) כללי שמחות . ב) שבילי דרקיע על עניני עכרונות חקופות ומולדות : דאנציג , תר"ד , 8° . לסדר נשים קרח חוסן רב ונסופו קלור מחבור אביו ז"ל על ס"ע להה"ע נשם אבי עזר : דאנציג , תר"ג , 8° . לסדר מזיקין קרח בוס ישועות וגלולל בו מי' נמו ה"ר ברוך יצחק נ"י ונסופו דרוש אור החיים על השלמת השפס והחיה"מ : דאנציג , תר"ה , 8° . לסדר קדשים קרח חכמת אלהים עם פתיחה ולח"ז חומר בקודש נדיני הקרבת הקדשים ז' פרקים ונסופו לוחא ניהמ"ק ולוחא המזבח עם ליור : קעניגסבערג , תר"י , 8° . לסדר טהרות קרח טעם ודעת עם פתיחה נשם מבקש דעת : הנובר , תק"ץ , 8° .

2498. **משניות** הנ"ל עם פי' קצר נשם זרע ישראל מהנ"ל : ווילנא , תרי"ב , 24° .

2499. **משניות** הנ"ל עם העתקה רומית ועם קנת פי' הרמב"ם והרע"ב נל' רומי ועם הערות ע"י התכס המוללי G. Surenhus ו' חלקים : ד"א 1703—1698 2°. [ז"ז נעתקו וגם נלשסו פ"ל גס כולן גס מקצתן גס נל' רומי גס נשתיי לנוחות גס עס גוף המשנה גס ההעתקה נלנד] .

2500. **משניות** מס' קנים עם פי' הרע"ב ותוי"ט וכ' פירושים לה"ר משה אלעזר ב"ר שמואל זנוויל הלוי : א) בית הלוי נאור דנרים פשוטים נעיקרי המשנה ופי'

הרע"ב . ב) תורת הבית הי' ופלפול בהלכות ומפרשים הקדמונים ועל פ"ג מסנה ו' ופירש"י וכסופו שער הבחינות למסנה ו' בנמ' ב' וג' : שקלאוו , חש"ד . (והסכמות משניות תקס"ח — ס"ט) . אוסטרהא , תקע"ח , 4° .

2501. **משניות לרמ"ח** לוצאטו עשרה פרקים ע"פ כוד : כ"י יוא"ל .

2502. **משניות סנדניאל** . נמצא בכ"י יוא"ל ולא נודע לי מהותו . ונראה שהוא שם סנדניאל הרופא ה"ר יצחק לוצאטו עיני למוק והתול על מנהגי היהודים יושבי הכפר ההוא בלמון מסנה . (עיין המגיד שנה ג' דף נ"ד בהגהה ע"כ שם) .

2503. **משנה אחרונה** . ה"ר אפרים יצחק אבד"ק פרעמסלא . מכור גדול על משניות סדר מהרות , כ"י : (שי"ג) .

2504. **משנה ברורה** . (עיין מנחת שבואל) .

2505. **משנה כסף** . ה"ר חיים דוד שירירי . ח' וקונטרים על הרמב"ם ועל טור מה"ע ולקוטים שונים : שאלוניקי , תקע"ז , 2° .

2506. **משנה לחם** . ה"ר יהיאל ב"ר פתחיה מיאברוב . חי' גפ"ת והרמב"ם : זאלקווא , תקי"א , 4° .

2507. **משנה לחם** . (עיין לחם שמים) .

2508. **משנה למלך** . ה"ר יהודה רוזאנים . נחור על כל ספרי הי"ד להרמב"ם בחריפות ופלפול עצום : קונשטנטינא , תצ"א . המבורג, תק"ן , 2° . ונדפס עם ספרי הי"ד להרמב"ם . (עיין משנה תורה להלן) .

2509. **משנה למלך** . ס' קבלה לה"ר משה דור ואלי : כ"י יוא"ל .

2510. **משנה למלך** . (עיין בחינת עולם) .

2511. **משנה ערוכה** . (עיין משניות לעיל) .

2512. **משנה תורה** . [וקדמוני המחברים יקראו לו ס' מיימון או ס' המיימוני סתם על שם מחברו] . רבינו משה ב"ר מיימון הספרדי מקורטובה (הרמב"ם) . קובץ כל דיני המשנה והתלמוד וכל המפרשים והקונטרסים וסייגים רק גופי הלכות בלבד בלי טוס שקלא וטריא וחילוקי דעות וכדומה ונחלק לי"ד ספרים לשער ע"כ נקרא ג"כ בשם יד החזקה וכל ספר נחלק להלכות וכל הלכה לפרקים וכל פרק למצוות . ונחלק לד' חלקים וכרתם ח"ת הקדמה גדולה ומנין המצות דלוריינתא ודרכנן הוא ס' המצות שלו (עיין זה בשיל) . ותלה שם פרטי חלקיו ומחלקותם :

חלק ראשון . כולל ג' ספרים , והם :

א) ס' **המדע** . כל המצות שהם עיקרי תורת משה וידיעת השם וכו ה' הלכות : א) יסודי התורה . ב) דעות . ג) תלמוד תורה. ד) ע"ז ותקות הגוים . ה) תשובה .

ב) ס' **אהבה** . המצות הנוהגות תמיד וכו ו' הלכות : א) קריאת שמע . ב) תפלה ונשיאת כפים . ג) תפילין ומזוזה וס"ת . ד) ציצית . ה) ברכות . ו) מילה .

ג) ס' **זמנים** . המצות התלויות בזמן וכו יו"ד הלכות : א) שבת . ב) עירובין . ג) יום כפור . ד) יום טוב ושול המועד . ה) חמץ ומצה . ו) שופר סוכה ולולב . ז) שקלים . ח) קדוש החדש . ט) שבת תעניות . י) מגילה וחנוכה .

חלק שני . כולל ג' ספרים , והם :

ד) ס' **נשים** . כל דיני נשים וכו ה' הלכות : א) יבום . ב) גירושין . ג) יבום וחליצה . ד) נערה בתולה . ה) סוטה .

ה) ס' **קדושה** . וכו שלש הלכות : א) אסורי ביאה . ב) מאכלות אסורות . ג) שחיטה .

חלק שלישי . כולל חמשה ספרים , והם :

ו) ס' **הפלאה** . וכו ארבע הלכות . א) שבועות . ב) נדרים. ג) נזיר . ד) ערכין , חרמים .

ז) ס' **זרעים** . וכו ז' הלכות : א) כלאים. ב) מתנות עניים . ג) תרומות . ד) מעשרות. ה) מעשר שני ונטע רבעי . ו) בכורים ומתנות כהונה . ז) שמטה ויובלות .

ח) ס' **עבודה** . וכו ט' הלכות : א) בית הבחירה . ב) כלי המקדש והעובדים בו . ג) בית המקדש. ד) מאכלי האזכה . ה) מעשה הקרבנות . ו) תמידין ומוספין . ז) פסולי המוקדשין . ח) עבודת יום הכפורים . ט) מעילה .

ט) ס' **קרבנות** . על קרבנות יחיד וכו ו' הלכות : א) קרבן פסח . ב) חגיגה . ג) בכורות . ד) שגגות . ה) מחוסרי כפרה . ו) תמורה .

י) ס' **טהרה** . וכו ח' הלכות : א) טומאת מת . ב) פרה אדומה . ג) טומאת צרעת . ד) טמאי משכב ומושב . ה) שאר אבות הטומאות . ו) טומאת אוכלין . ז) כלים . ח) מקואות .

חלק רביעי . כולל ארבעה ספרים , והם :

יא) ס' **נזיקין** . וכו ה' הלכות : א) נזקי

ממון . ב) נזקי גופו . ג) גזילה ואבידה . ד) חובל ומזיק . ה) רוצח ושמירת נפש .

**יב) ס' קנין** . וכו ה' הלכות : א) מכירה. ב) זכיה ומתנה. ג) שכנים. ד) שלוחין ושותפין. ה) עבדים .

**יג) ס' משפטים** . וכו ח' הלכות : א) שכירות . ב) שאלה ופקדון . ג) מלוה ולוה. ד) טוען ונטען . ה) נחלות .

**יד) ס' שופטים** . וכו ה' הלכות : א) סנהדרין והעונשין המסורין להם . ב) עדים . ג) ממרים . ד) אבל . ה) מלכים ומלחמותיהם .

הספר הגדול הזה הוא אחד מעמודי התוך שאר כל בית ישראל נשען עליהם בהוראה וגם מבאריו ומפרשיו רבו כמו רבו , ולפעם פעמים רבות גם כולו גם מקצתו , ורבות מספריו והלכותיו נעתקו גם לעצמות העמיס (עיין הלכות) . ואלה הם דפוסיו ותולדותיו הנודעים לי מספרי רומי ספרים ואשר חזו עיני .

**2513. משנה תורה** הנ"ל כל ד' חלקיו בלי שום כתוב לו פירוש . ד' רחמנן ע"י כ' שלמה ב"ר יהודה ועובדיה ב"ר משה : חמו"ד , 2°.

**2514. משנה תורה** הנ"ל בלי פי' כנ"ל ועם השגות הראב"ד (והרמ"ך ?) : שונצין , ר"ן , 2° . [רח"ס № 2881 וכ' שם : „בלי פי' והשגות" וגם כ"ל בלי פי' ובלי השגות חוץ הוא ד' רחמנן הנ"ל . ואפשר כי זהו שנאמרו כתוב מפורש „בלי השגות" וא"כ הוא ד' שנים] .

**2515. משנה תורה** הנ"ל עם השגות הראב"ד כנ"ל ועם הגהות מיימוניות לה"ר מאיר הכהן מתלמידי מהר"ם מרוטנבורג ועם פי' מגיד משנה על ספר ג' וד' וה' וס' י"ח י"ב י"ג להל' דון וידל די טולושא בקאטאלוניא [ולא כש"י ולא כל"ד שמיחסין אותו לריטב"א זה או זה] (עם פי' מגדל עוז ופי' ר' עובדיה על ה' קדושת הקדש . ב"ח) : קונשטנטינא , רס"ט , 2° . ועם הגהות כ"י : (נעדנער . 582) .

**2516. משנה תורה** הנ"ל ככל הנ"ל ועוד עליהם ליוני הריטב"א(?) שהשיג על השגות הרמב"ך ועם פי' מגדל עוז על ו' ספרים הראשונים להל' שם טוב ב"ר אברהם בן גאון הספרדי : ד"ו , רפ"ר , 2° .

**2517. משנה תורה** הנ"ל ככל הנ"ל ועוד עליהם השגות הרמ"ך עם מ"מ מוגה הדיוקים בתלמוד וכו' ונכתבו הגהות מהר"ם מפאדובה וגם ה"ך יהודה מגליון הרמב"ם שלו : ד"ו (אגל נרחגחדין) , ש"י—י"א , 2° .

**2518. משנה תורה** הנ"ל ככל הנ"ל (בלי הגהות מהר"ם פאדובה הנ"ל) ועוסף עליהם נרחסם ס' המצות להרמב"ם עם השגות הרמב"ן עליהם ותוס' הגהות מיימוניות מכ"י ומספרים רבים אחרים : ד"ו, (אגל יוספטינאן) ש"י , 2°. [ועל דפוס זה רגזה אחרן כמ"ם בשו"ת הרמ"ח פי' יו"ד , ע"ג] .

**2519. משנה תורה** הנ"ל ככל הנ"ל ועוסף עליהם פי' בסף משנה למרן ה"ך יוסף ב"ר אפרים קארו ופי' על הל' קדוש החדש עם כל הציורים והתמונות להם לה"ך עובדיה ב"ר דוד ב"ר עובדי' ומהר"ל ן' חביב ונכתבו מפתח גדול לכל ההלכות וכל הפרקים : ד"ו , של"ד—ל"ו , 2° .

**2520. משנה תורה** הנ"ל ככל הנ"ל ועם תוס' שנויי נוסחאות ומ"מ מהם"ס בגליון על המגיד משנה וכ"מ ומגדל עז ומ"מ מהשור והסמ"ג וכו' ע"י המציאים ה"ך דוד נינוש טורים וה"ר שלמה יהודה ליאון ונסוף כל חלק גלוח ס' לחם משנה למהר"א די בוטין : ד"א , מכת"ב , 2°. [וס' לחם משנה הנ"ל נדפס נח"ם כ' וג' בשנת תס"ג ונח"ד בשנת ער"ת] .

**2521. משנה תורה** הנ"ל ככל הנ"ל עם פי' לחם משנה הנ"ל ועוד נוסף עליהם פי' משנה למלך להה"ר יהודה רוואנים ובניהם קנו מקומם בשולי כל דף ודף : יעסניץ , תצ"ט—תק"א . פיורדא , תקכ"ב—ו' . ברדיששוב תקס"ח—ט' , 2° . ועם הגהות ה"ר חיים מיכל כ"י . (נעדנער 583) .

**2522. משנה תורה** הנ"ל ככל הנ"ל עם תוס' הגהות ה"ר יחזקאל סג"ל לנדא שנמצאו בגליון הרמב"ם שלו: לבוב, תקס"ח—ע"א, 2°.

**2523. משנה תורה** הנ"ל ככל הנ"ל ועם כמה תקונים והדוסים להה"ר ישעי' ברלין ולקוסים מס' יד מלאכי וזולתם : דיהרנפורט , תקס"ט—ע"ד. ברדיששוב, תקע"ח—ט' , 2°.

**2524. משנה תורה** הנ"ל ככל הנ"ל ונרחם ח"ח ס' המצות והשגות להרמב"ם עם כל הגליון עליו ה"ה השגות הרמב"ן וחבור מגלת ומרגניתא טבא גם מחמר דרך מצותיך לבע"ם מסגיר למלך מספרו פרשת דרכים . ונסוף כל חלק נוסף עוד ס' קובץ על יד חי' וגלוריס על הרמב"ם וחי' הלכות וזסקים להה"ר מנחם נחום טריביטש . ח' חלקים ווין , תקצ"ה—תר"ב , 2° .

2525. **משנה תורה** הל"ע הלכות ונהגות ללמד בכתי כפר חסר בחרץ רוסיה ע"פ הסכמת בר הסבלה. ס' תלקים עם ת"ח בסוף כל חלק: פ"ט פיטרבורג, תר"... 8°.

2526. **משנה תורה** הל"ע חלק רחמון והוא ס' מדע מהבה וזמנים: ד"ו, למש"ה. שם, תכ"ה, 4°.

2527. **משנה תורה** הל"ע ח"ח כל"ע עם קנת בחור והגהות: מנטובה, ש"ב, 4°.

2528. **משנה תורה** הל"ע ח"ח כל"ע עם פי' מלות זרות: ד"ו, תס"ג, 4°.

2529. **משנה תורה** הל"ע ס' המדע עם בחור קלר: חמו"ד (דאנציג, תר"ד), 8°. עוד כל"ע ס' להבה עם בחור קלר: ... 8°. עוד ת"ח לב' ספרים הל"ע. תוכרת ח': ק"ב, 1846, 8°. תוכרת ב': שם, 1847, 8°.

2530. **משנה תורה**. ב"ר סהל בב"ר מצליח הכהן הקראי. פי' עה"ת. והיא ניד ס"ר יש"ר מקנדיא בב"י. עיין בנוספות תכמה דף נ"ו ע"ח, ועי' לקוטי קדמוניות דקס"ע.

2531. **משנת ר' אליעזר**. ה"ר אליעזר ב"ר יהודה מפינטשוב. פסקים על מגלת התלמוד: ד"א, תפ"ה, 2°.

2532. **משנת דר' אליעזר**. ה"ר אליעזר לאזי ב"ר יוסף היילבוט. ח"ח חי' על ס"ע ח"מ ח"ח, וכסופו תדוכי דיוסי מסדורת קמח ובתרת: אלטונא, תקע"ה, 2°. ח"ב נלוה לו ס' דמשק אליעזר חי' על ס"ע ח"מ ח"ב כל"ע: שם, תקע"ו, 2°.

2533. **משנת דר' אליעזר**. ה"ר אליעזר טולידו. קל"ד בו"ת בדיני ס"ע ח"מ: שאלוניקי, אור"י וישע"י, 2°.

2534. **משנת דר' אליעזר**. (עיין מדרש רבות).

2535. **משנת רבי אליעזר**. ה"ר אליעזר ב"ר יוסף יוזפא מרילינגער (וים קורין לו אליעזר נין מניקלשפורג. עיין בג"כ קנ"ז ובס"ג בלי במקומו בה"כ). פסקים ובחורי מהמרים בסדר התורה וגם בסס גדולי דורו: פפד"א, תע"ז (וכן בג"כ בס. ובד"ח q 311, №: תע"ד. אבל רח"ס רובענס ועדנער: תס"ז), 4°.

2536. **משנת רבי אליעזר**. ה"ר אליעזר ב"ר יעקב מסלאנימא. חי' על מס' סנת ופסחים ויבמות וב"מ: שקלאוו, תקע"ט, 2°.

2537. **משנת גור אריה**. ה"ר אריה ליב ב"ר מרדכי הלוי עפשטיין. פי' על סדר תפלה ע"פ קבלה: קיניגסבערג, תקכ"ה, 8°.

2538. **משנת חיים**. (עיין משניות לעיל).

2539. **משנת חכמים**. ה"ר יוסף בה"ר יעקב יצחק זאמושטש. בחור דבכי הקדמוניס הבה"ג והרמב"ם והרמב"ן הסמ"ג והסמ"ק וזולתם על עין ליזו מלות מדבכי תורה וליזו מהן מדבכי סופכים ובחור על ס' המדע להרמב"ם ונחלק לבנים: א) יבין שמועה לבחר דבכי הבלמוים. ב) צפנת פענח חי' דיוסי ופלפולים. וחח"ז קונט' מעלות המדות על מ"ע מס' המדע להרמב"ם ובסופו קונט' הוט המשולש חי' ופלפולים על לבוות הפוסקים לבבי סמחבר ה"ר חיים וה"ר יצחק ומהדורת בתרת ומפתח: לבוב, תקנ"ב. שם, תקפ"ז (פיטבט ח"ב דף קל"ג), 2°.

[ובתוכו מניח ס' אותות למועדים בחיבר על סל' בנת ויו"ט בדרך בו"ת].

2540. **משנת חכמים** על הרמב"ם: לעמבערג, תקפ"ז, 2°. (הת"ס № 2971. ולולי הוא הל"ל ד' מי וממנו בחב דר' פיטבט לעיל).

2541. **משנת חכמים**. ה"ר משה בה"ר יעקב האניו (המני"ח). תוכחת מוסר נוסד על מ"ח דברים בהתורה נקנית בהם ועל מעלות התורה. ח"ח על כ"ד דברים ובו תבל"ה סומנים ומסודר לד' חלקי ימי חיי האדם: וואנזבעק תצ"ג, 4°. וח"ב ממנו בשם משנת הסידים לח נדחב בעליל.

2542. **משנת חכמים**. ה"ר משלם פייוויש הלוי הגרוויץ מקרעמניץ. פי' על מסכות: אוסטרהא, תקנ"ו, 4°.

2543. **משנת חסידים**. ה"ר רפאל עמנואל חי ריקי ב"ר אברהם. קלור כוונות התפלות מכתבי האריז"ל בלמון לח ע"ד הרמב"ם בי"ד בו בחזקה ונחלק למסכתות: ד"א, תפ"ז. שם, תמים"י, 8°.

2544. **משנת חסידים** הל"ע עם תוס' מהדורת הגיונת מס' עץ חיים ומחבי ספרי מהרח"ו: ד"א, והב"ל אמ"ת. קארין, תקנ"ב, 8°.

2545. **משנת חסידים** הל"ע עם סדר התפלות מכ"ה מנהג ספרד: זאלקווא, תק"ד, 8°.

2546. **משנת חסידים**. (עיין ס' חסידים, משנת חכמים, עמק המלך).

2547. **משנת יוסף חיים**. ה"ר יוסף חיים מהאלושיץ. בחור על כל חלקי הרמב"ם בפלפול ולוה לו אמ"ת בעין עגוה בעת

בריפת עיר מוסערהא נמצת תקל"ז ובכלמנו י"ד הסכמות מגדולי הדור : כ"י ר"מ ל"ב בקרעמניץ .

2548. **משנת מרכבה** . מזכר נפי' המיוחס לרמ"ג לכ' יצירה ריש פ"ח וכמ מצנה י"ח ופ"ד מצנה כ' , ע"ש :

2549. **משנת רבי נתן** . ה"ר נתן ב"ר שמעון אדלער . הגהות ופי' על מצניות . העתיקם ובילקם ה"ר צבי בנימין אויערבאך . ח"ל : פפד"מ , 1862 , 2° .

2550. **משנת דר' עקיבא** . ה"ר עקיבא איגר ב"ר שמחה בונם מהאלברשטאט . חי' נפ"ת על כמה מס' וכסופו קנת סו"ת בד' חלקי הש"ע : פיורדא , תקמ"א , 2° .

2551. **משנת רב** . (עיין משניות) .

2552. **משעון לילדים** . ה"ר שמעון ב"ר משלם זלמן אויערבאך . סליחה מסוכתת עם פי' רב שלום : פפד"מ , תע"א , 4° .

2553. **משען מים** . ה"ר צמח בה"ר שמואל סג"ל לנדא . כתוב על קנת מדרש מגדת בראשית ומאמרי מדרשים קטנים הנלוים לו בדפוס ווילנא : ווילנא , תקפ"א , 8° .

2554. **משען מים** . סו"ת למהר"ש (שמחה ?) לוצאטו . מוכת בסו"ת מקוה ישראל : (סס"ד סכ"ה). ואולי זה סס תכוכתו ופסק שנו בעסק מקוה לאווינו בס' משבית מלחמות או פלגי מים, ע"ש.

2555. **משען המים** . ה"ר משלם זלמן הכהן אבר"ק פיורדא . חי' מגדות בסדר התורה פיורדא , תקע"א , 4° .

2556. **משענת דת האלהית** . מלמד על' ספרדי כ"י לה"ר יעקב לומברוזו:(תנ"י י' סי' קפ"ג).

2557. **משענת זקנים** שהוסק מיחידי ק"ק מלבוסת בהמבורג : המבורג , 1794 , 8° .

2558. **משפט האורים** . (עיין נתיבות משפט) .

2559. **משפט האחיזה ומשפט הזכיה** מבוארים בלוקן מדם ע"פ התורם וחז"ל בס' עיקרי אמונה וס' יסודי הדת מאת ה"ר מרדכי דוב פרירענטהאל : ברעסלויא , תקצ"ח , 4° .

2560. **משפט אמת** . ה"ר משה ב"ר מיכאל דמיליאב . ויכוח על ס' מיוב כפי דעת חכמים עמודי עולם : ליוורנו , תקמ"ז , 8° .

2561. **משפט ההוראה** . (עיין עטרת צבי) .

2562. **משפט הטעמים** . על טעמי הניגונות :

באסיל , רצ"ט , 8° (רד"ם 0 , 381 №) . ואולי הוא ח' מפרקים המוספים בס' פרקי אליהו לר"א בתור . (עיין זה בתות ב') .

2563. **משפט הכהנים** . (עיין משפט נתיבות) .

2564. **משפט כתוב** . ה"ר אברהם פינסו . קלוב מס' ברכי יוסף ומחזיק ברכה ומציזלייהו לה"ר חיל"ם : שאלוניקי , תקנ"ח , 4° .

2565. **משפט לעשוקים** . ה"ר ישעיה באסאן על דברי ריבות שהיו בקהלתו ע"ד הערכת מס על נכסי חוץ : כ"י ס"ר חננאל ניסי כמ"ס בזל"ע י' סי' ל"ה ע"ש .

2566. **משפט לשון הקדש** . ה"ר שלמה זלמן כ"ץ הענא . ס' דקדוק : כ"י רח"ם 518 №

2567. **משפט המולדות** . הולך ומוסיף ימי החדש והמלות בדיניהם להגיד עתידות לבני אדם . וחמ"ז תפלות ובבחים ותקוני קרי ומסירת מודעה ומנהגים ותפלות לליל ר"ה וחידושים ופירושים ע"פ הקבלה : כ"י הפליט 33 № .

2568. **משפט צדק** . ה"ר מאיר ב"ר שם טוב מלמר . סו"ת ג' חלקים : ת"ח ע"ח סו"ת עם מפתח בסופו : סאלוניקי , שע"ה 2° . ח"ב בל"ע (ד' בני) : שם , תקנ"ט , 2° . ח"ג בל"ע : שם , תקנ"ה , 2° .

2569. **משפט צדק** . ה"ר שלמה קלוגער מבראדי . חי' על ש"ע ח"מ : (שי"ג) .

2570. **משפט צדק** . (עיין אוהב משפט . תהלים).

2571. **משפט שבעה האוקלימים** ר"ע חלקי העולם : כ"י יש"ר ד 6 № כ"י די רוסי № 1379 .

2572. **משפט שלום** . סו"ת לה"ר יצחק ב"ר אשר פאציפיקו . ולחם ה"ר מנחם ניסי ז"ל בב"י כמ"ם בזל"ע י' סי' כ"ט , ע"ש .

2573. **משפט שלום** . ה"ר שלום יעקב ב"ר חיים משה אבראמאוויץ . לחפת מחריס סוניס , והס : נקרת ע"ם מינים ועוגב וכ' מכתביס ע"ד תנוך וקנת סיריס ובחורים וז"ל : ווילנא , תר"ך , 8° .

2574. **משפט שלום** . חבור דיוק . הניחו הרבני"ז בתבוות ד' פיורדא : (הממעות ול"ת והם"ג בלי במקומו) .

2575. **משפט שלום** . (עיין בית אברהם , דברי אמת , הקולות יחדלון) .

2576. **משפטי הארץ** . (עיין שערי צדק) .

2577. **משפטי בדיקת הריאה** . נמצת בב"י רד"א q , 630 № ולא פורש למי כוח .

2578. **משפטי הלואות**. (עיין מקח וממכר).

2579. **משפטי החרם להרמב"ן** ודיני ערכות להר"ר דורן, יחייא ודיני דגרמי להרמב"ן: קושט', רע"ו, 4°. ומשפטי התרס לנד נדפס בסוף ס' המיוחסות ובכוף ס' הכלבו ע"ם (ועי' פסקי חלה).

2580. **משפטי הטעמים**. ה"ר וואלף היידנהיים. כל דיני גימות הטעמים ע"פ גמוני הלשון הקדמונים: רעדלהיים, תקס"ח, 8°.

2581. **משפטי הכוכבים**. לעלי בן דאגיל: כ"י יה"ש. וגרסת אחות ס' עלי בן דאגיל אחר רחיתי ג"כ ס' כ"י יבן (אין 4° קטן) וז"ל ההקדמה: „זה הספר כולל כל חלקי המשפטים וחיברו המחבר בל' ערבי והעתיקו ללשון לע"ז ספרדי אחד ושמו יהודה ב"ר משה בשנות המלך קאסטיליה מלך תלפוסו (כ"כ וצ"ל: בשנות מלך קאסטיליה), וחת"כ נוה להכס אחר מסופרין להעתיקו מל' לעז ללשון ליטיין ואני יצחק בן לא"א שמואל אבונצר (צ"ע אבואלבר) ספרדי כ"ע רציתי להעתיקו ללשוננו הקדושה ולא מהיותי חכם בעיני בחכמה ולא בלשונות אבל חשבתי בלבי כי אע"פ שלא ידע מידי מועתק כראוי אני בועת על החכמים שיתקנו המעות ויגיע תועלת לאנשי לומתי הקדושה ואל הפס יתחנן ידריכני בדרך האמת".

והמחבר חלקו לשמונה חלקים: חלק א' ב' וג' כוללים כל מיני השאלות. חלק ד' וה' בשולדות. חלק ו' בהקפות שנות השולד, והשביעי במחברים, והאחרון בהקפות שנות השמש ומחברות הגדולות והקדריות והקומעטש (Kometen) וכל חלק נחלק לפרקים. בסוף ח"ג כתוב: והיתה השלמתו בצ"ו לירח מרחשון לפרט היצירה שנת רנג"ו לפדיקים. ובתחתית הספר כתוב: בשלם זה הספר כ"ט ימים לירח תשרי שנת רנג"ו לפדיקים. ובב"י ווין 187 № נמצא מהעתקת ר' שלמה דון דבישיש ודלא כווולף שמיחסו לר"ם פרחון, ע"ש. ועיין ג"כ הערת ן' כוכב טוב בסוף מכתב הג"מ שי"ל בס' מהכרת הערוך לר"ם פרחון דף XVI. אך גם ן' כוכב טוב הנ"ל דלג בסוף דבריו על מאמר שלם בשמו וז"ל: ומלשון ספרדי אל לשון רומי ע"י כ"ם דון דניאל הנ"ל ובסוף שם על שמות מעתיקיו לג' רומי הנקובים שם בב"י ווין. וכ"ם דון דניאל זה העתיקו מג' רומי ללה"ק כראיה דבריו.

2582. **משפטי הכוכבים**. ה"ר יהודה ב"ר שלמה הכהן מטוליטולה. כ"י רח"ם 516 № וע"ם נמצאת דף אל"ף. וב"י ווין ח"ג 38 №. ובטעות מיוחס שם לר"י יהודה אלחריזי שלא היה כהן. וח"ם ממנו מתחיל: אמר המחבר ר' יהודה הכהן בר שלמה הכהן נר"ת מטוליטולה וכו'. וב"י אלחריזי מי כמוהו שהיה לפני שנת נגי"ף לאלף הששי ולא היה מטוליטולה כמו שמוכח הכל מס' התחכמוני שער ה . . . ע"ש. [והוא חלק מס' מדרש החכמה, ע"ש: רמש"ש].

2583. **ס' משפטי הכוכבים**. על מזלות לפי מחנות הלבנה ומזלות. בגרסת מועתק לגה"ק ומשבר שהשם המעתיק היה יעקב כי נמצא שם זה פעמים בסימן. כ"י מינכען 72, 73/4 ולוינעטאל יחסנו לאבן רשד מפני שכן כתב חיש בלתי מבין בגרסת הכ"י. (רמש"ש).

2584. **משפטי הכוכבים**. (עיין חקות השמים ומ"ם שם).

2585. **משפטי המזלות**. עיין בפי' כ"ם מיוחס על הרמב"ם פ' בראשית על פ' ויברכו מקדם לבן עדן וגו'. (ועיין חקות השמים).

2586. **משפטי העולם**. תוס' ס' העולם להראב"ע, עיין זה (ועיין חקות השמים ומ"ם שם). ומוכח בפי' אהל יוסף על הרמב"ע פ' פקודי על פ' ביום המדם הראשון וגו' וכן אמור ע"פ ובחדש השביעי וגו' ובפי' מקור חיים לר"ם נראה שם;

2587. **משפטי שבועות** או **הכללים והשרשים לשבועות**. רב האי גאון. עשריס שערים בדיני שבועות ע"פ יסודות התלמוד ובפי קצת קדמונים נקרא ג"כ בשם שערי שבועות (עיין מקח וממכר). ללוו לו דיני מקח וממכר קצור מספרו מקח וממכר בשמים שערים ודיני ממונות. כל אלה מוכרו בלשון ערבי ועתקו לעברי ולא נודע שם מעתיקו. ונסופו שיטה חדשה למדרש ברכות על ברכות יעקב לבניו, ובוכה מיסודו של כ' משה הדרשן (עיין זוע"ן גת"ף דף רט"ו) וגם ברייתא דמלאכת המשכן י"ד פרקים: ד"ו, שם"ב. המבורג, תקמ"ב, 4°. ועם הגהות ה"ר חיים מיכל, כ"י. (נעדנער ע' 278).

2588. **משפטי שמואל**. ה"ר שמואל ב"ר אברהם הכהן מפאס. חי' על סדר זרעים. כ"י יוא"ל: (תג"י ב' סי' כ"ד).

2589. **משפטי שמואל**. ה"ר שמואל לבית קלעי. ק"ל שו"ת ופסקים וחי' על קצת סיעות בגמרא ומפתח כסדר הטורים: ד"ו, ושמח"ה, 2°.

2590. **משפטי השנים**. ס' זה הזכיר הרמב"ן

כנראה כוונה מקובלת ב"ע ד"ח דף נ"ו סוף ע"ג ע"ב : (וע"ב ז' וסה"ג שלי ח"ב במקומו) .

2591. **משפטי התנאים.** (עיין ס' מקח ומכר).

2592. **ס' משפטים** . מ' מי"ד תלקי ספר מצוה תורה להרמב"ם . (עיין משנה תורה) .

2593. **משפטים ישרים** . סו"ת לה"ר שלמה הסון ולה"ר שמואל גאון.ב"ח : שאלוניקי , תצ"ב , 2° .

2594. **משק ביתי** . ה"ר שמואל ב"ר יהושע אברהם קריספין . מי' התלמוד , ב"ח : שאלוניקי , תקצ"ג , 4° .

2595. **משקה התועלת והבטחון** . (עיין ס' הנמצא) .

2596. **משקוף הבית** . (עיין תורה בשם מזקראי קודש) .

2597. **ס' המשקל** . ה"ר שם טוב ליאון . על מקלי הסגולים והתכונות : (ש"י) . [ובכ"י מינכען № 128 הוא מיוחס לה"ר משה ב"ר ש"ט כוליאון , ע"ש] .

2598. **ס' המשקל** . (עיין נפש החכמה) .

2599. **משקל החכמה** . ה"ר משה ב"ר ש"ט . מביא לעות הרבה מהפילוסופים לשקול זה כנגד זה . כ"י : (ש"י) . [ונזכר בספרו נפש החכמה קרוי ג"כ ס' המשקל וס' החכמה ות"כ ראה כאן ב' וג' בספריס שוניס כ"א לחלן] :

2600. **משקל טוב לחיים**. (עי' תקנתא דמשה).

2601. **משרא קטרין** . ה"ר אברהם הלוי הזקן. פי' על שבעים שבועות בדניאל : קונסטנטינא , האחרו"ן , 4° .

2602. **משרת משה**. ה"ר יצחק עטייה מגאוני מערב . מי' על הרמב"ם ובסופו הממצות ולקוטי כ"י ס"ע מ"ח : ליוורנו , תקפ"ג , 2° .

2603. **משרת משה**.ה"ר קלונימום לר' (ב"ר ?) משה מצרי . נחור דעת הרמב"ם במו"ל בהסגחה וקלת עניגים במקלחי קדם ובחור מזמור י"ט וע"ג בתהלים וכו ו' שערים : לייפציג , תר"ה , 8° .

2604. **משרת משה** . ה"ר שמחה שמואל במוהר"פ אבד"ק סטופצי . מי' ונחוריס על הרמב"ם ס' זמניס נגיס קדושה ובמפתח המניס נחור שני הפרקים הראשונים מס' המצות להרמב"ם ומעלו מקופיות הרמב"ן וכו' ומקלת בשם מצפה שמואל : חמ"ד (ק"ב) , תרי"ח , 2° .

2605. **המשתדל** . (עיין תורה) .

2606. **משתה יין** . ה"ר מאיר ב"ר חיים קאצינאלנבויגין . מגלת אסתר עם פי' בדרך פרד"ס וקרא להס שמות . לדרך הפשט קרא יין מגתו. לדרך הרמ"ז קרא יין הרקה . לדרך הדרש יין ישן . ולדרך הסוד קרא יין נסכים : פיורדא , תצ"ז , 8° . עוד כל"ל ובסופו חי' גאוניס ע"י בנו ה"ר צבי הירש פיורדא , תצ"ז , 8° .

2607. **מתג האמה** ה"ר שלמה זלמן הענא : כ"י רח"ם 519 № ונא פורש מהותו (ואולי הוא נדיני מתג כפי שמו) .

2608. **מתג לחמור** . (עיין ס' השבוש נאות ס').

2609. **מתוק האור** . ה"ר מאיר פאפירש . פי' ע"ס עין יעקב ע"ד הממת : (בג"א ע"ב וסה"ג שלי ח"כ במקומו) .

2610. **מתוק מדבש** . ה"ר יצחק פרחי . דברי מוסר בי"א פרקים עם ס' טוב ירושלים על מעלות ירושלים עה"ק : ירושלים , תר"ב . זאלקווא , תיר"א , 8° . וס' מתוק מדבש הל"ל לבד : ווילנא , תר"ך , 16° .

2611. **מתוק לנפש** . ה"ר אברהם ב"ר שמואל זבותא . בענייני סתדש והנפש ג' חלקים : א) מיניות סתדש ועל כמה עולמות הוא מתחלף מיניותו עד פטירתו ועניו דין נפשות בניהם של מעלה ושל מעלה . ב) בענין סוד העולם הכלל . ג) ענין תחיית המתים וסוד תחיה"מ . ושל הס הזה הוא רוב ס' אבקת רוכל המיוחס לר' מכיר (שהוא בזמן ר"י בן הרלב"ז או שהיה תלמידו . לפי שאין להכריע מלבון הרמ"ז ביותהין ע"ש) בשנוי הסדר לעוז סופו בהלבו . כי ריש ח"ל הוא מיניות הסדש ועל כמה עולמות הוא מתחלף וכו' הוא ח"ב מספר ג' בס' אבקת רוכל הנ"ל , ע"ש . ויתר ח"ל ושל ח"ב וג' הוא הכל הוא מס' הנפש החכמה להר"מ די ליאון ח"ג ד' וה' עד תומו עם תוס' ענין בסופו כפי שנמלא בס' אבקת רוכל הנ"ל סוף ספר שני ואין בס' נפש שניהם . נדפס לחסונה בשם סודות גדולים מחכמי האמת : קונשטנטינא , רע"ו , 4° (י"ד דפין) . ואח"ז נדפס בשם מתוק לנפש הנ"ל : מנטובה , שמ"ו (לפי נוסח שער ד' ווילנא דבשמוך) . ד"ו , שס"ז , 8° . ווילנא , תקנ"ט , 16° .

[ודע כי לבעלת ידידי התכם רמצ"ם מנוסח שער ד' בהיחון הנ"ל שבתוב בו וז"ל : „סודות גדולים מחכמי האמת ומצפע לחר הוציא התכם הכלם ר' אהרהם זקוני תנצב"ה" . ולכן נראה

לו שהיה עם לב המדפיס או המלבה"ד להדפיס תחלי הסודות הנ"ל ויזה עיון מה"ת זכותה ומזה מולד שהמדפיסו שנית במעטופה או בוויניטה בקרלו לסודות הנ"ל עם אחר הוא מתוק לנפש כנ"ל יהם אותם ג"כ לה"ת זכות בעצות (ועיין כ"ח שמיני דף קנ"ז ודף כי"ח שם) . ובאומר נהמד כ' דף קנ"ב כ' ידידי הנ"ל שנמצא שם' אחד כ"י משפטי האיצטגנינין לבנת רפ"ח מה"ת זכותה הנ"ל . וזה עד ממהר להשערתו שרצו להדפיס מעפע ר"ת זכותה בסוף ס' סודות וכו' שנת רע"ו ע"ש] .

**2612. מתוק לנפש** . ה"ר יצחק פרחי . פרקי מוסר וכו' : קושטנטינא . . . (תג"י י' כי' רכ"ד) .

**2613. מתורגמן** . ה"ר אליהו בחור הלוי אשכנזי . שרשי לשון הרמית ובאותם בלה"ק וקלתם גם בל"ת ומסודר כסדר ת"כ : איזנא , ש"א . ד"ו , ש"כ (ורמב"ם רס"ד 1164 № לת גריס ד"ו ש"כ כלל) 2° . עוד ד' חיזקי הנ"ל עם שער הקדמה בל' רומי : קלוניא , שכ"א , 2° . (ועם הגהות ר"י עמדין, כ"י . נעדנער ע' 227). עוד קלתו (רק כל המקומות חסר בשרם „מסח" לבד) ע"י גילב' גיניבראר : פאריז , 1572 , 8° . גם בספרו הנקרא בראנאגראפיא העב' : ליידן, 1609 , 2° דף כ"ט. (Cronographia heb. S. 59 : Leiden, 1609 , 2°)

**2614. מתורגמן קטן** . ה"ר שמואל הכהן אבי זקנו של רמש"ג . בחור כל מלות זרות בל' לשונות עבריות חיעלקית ורומית הנמלחות בספרי מחקרי עמנו כמ' חוה"ל וזכרי מו"ל עיקריס עקידה ודומיהם . כ"י רמש"ג : (תג"י ב' כי' כ"ה) .

**2615. מתחיל** . לשעת ווהלף (ת"ב דף תלף שע"ד) נמלא ספר בשם זה בחומר ספרי רד"ק וזכרומות החומר שלפניהו מבנת תקמ"ב ותקפ"ו לת נמלא . עיין עוזן גת"ל דף רל"ו העתה b .

**2616. מתיבות** . חבור קדמון . נזכר ברמב"ן ובאחרי מקומות : (בג"ה ט"ו ובס"ג שלי ח"ב במקומו) . וכי' נראה לה"ר בי"ר ליחסו לרב האי גאון ולהוליד לנו שיש בשם זה (עיין בשם"ע תקל"ת דף ע"ב) . ואחרי שלא יקומו דבריו מפני כמה סתירות בחי' הרמב"ן ע"ז וגם נזכר בקדמונים ס' מתיבות עתיקות או מתיבתא עתיקתא נראין יותר דברי מבכיל ה' שתמר כי הוא שם לתשובות הגאונים הרשבונים והחדמונים שבאלו ביטיותיהם ובהקבץ קובץ תשובות בחלב

לאחרונים קראו לחבו' הקדמונים בשם מתיבות עתיקות או מתיבתא עתיקתא . עיין עק"ד ת"ר דף בנ"ז .

**2617. מתיבות עתיקות** . (עיין ס' מתיבות לפני זה) .

**2618. מתיבתא עתיקתא** . (עיין שם) .

**2619. מתליא דסופים** בל' אדמי עם פתרון המלות הקשות בל"ת בסדר ח"ב והקידה על הולדות המשל מחת יוליום לאנדסבערגער: פאזען , 1859 , 8° .

**2620. מתן בסתר** . ה"ר יעקב שמשון שבתי סיניגאליה . חי' מ'עילה ח'מורה ל'דה : ליוורנו , בכ"י ישרא"ל , 2° .

**2621. ס' מתנה** . רב שמואל ן' חפני גאון . כ"כ המעתיק פי' המשנה להרמב"ם סדר נזיס בהקדמתו , ע"ש : (בג"כ כ"ד ובס"ג שלי ח"ב במקומו . ועיין שערים ומ"ש שם) .

**2622. מתנות לראב"ע** . [בכתב התגלות לב' מרדכי כומטינו (בשימת כ"י ליידען ע' 205) כתב על הראב"ע : וספר המתנות לו למנה ; אבל לפי הבערתי במגלגלין של בעלזינער בנה ג' ע' 100 נ"ע ומספר המתנות ר"ל מתנות הלבנה , ואינו שם בפר כלל : רמש"ש] .

**2623. ס' המתנות** . פסקי דינים לרבינו אשר [ב"ר משולם : נזכר גת"ל דף תפ"ת, ע"ב . אבל בשם"ד מיחסו להרא"ש ב"ר יחיאל ע"ב דף מ"ח ע"ג] .

**2624. ס' המתנות** חיבר רבינו סעדיה גאון . הזכירו הרמב"ן בחי' קדושין דף י' ע"ת , ע"ב : (כ"ל י"ת ובס"ג שלי במקומו) .

**2625. מתנות כהונה** . ה"ר אברהם משה כהן ב"ר צבי הירש . כלליס על חסר ומלא בתורה , ונחלק לג' חלקים : א) כלליס מלוקטיס מן הרד"ק . ב) מספר היולחיס מן הכלל . ג) כל יולחי מן הכלל כסדר התורה : חמו"ר (ווילנא) , 8° .

**2626. מתנות כהונה** . (עיין מדרש רבות) .

**2627. מתנת חלקו** . (עיין פני משה) .

**2628. מתנת יד** . ה"ר דניאל ב"ר משה טירני . עניני מתנות ולדקה בדרך דרוש , וכלוה לו ס' מחר חדש, עיין זה : פירינצי, תקנ"ד, 4° . [ועם הערות המחבר על הגליון . כ"י : נעדנער ע' 753] .

**2629. מתנת עני** . (עיין קצור מזרחי) .

2630. **מתק שפתים**. ה"ר עמנואל פראנסים ללמד דרכי המיר למתחילים: (תג"י ע' סי' י"ב).

2631. **מתק שפתים**. (עיין צבי מודח).

2632. **ס' מתת**. פסקי דינים. הזכירו מהר"י מברונא בתשובה [סי' נ"ג ד"ה ועוד כתב לי] הביא דבריו מהריב"ל ח"מ סי' ח"י: (ול"מ ט"ז ושה"ג שני במקומו). ועיין ג"כ פסקים וכתבים סי' קס"ח ובו"ת מהרי"ו סי' ק"ן: (לונז גמ"ל דקס"ג):

2633. **מתת אלהים**. ה"ר מרדכי אריה העלפינבוין. מי' תורה בגימטריאות ופסוקים על ס' בראשית: לבוב . . . זאלקווא . . . שם, תקצ"ה, 8°.

2634. **מתת אלקים**. ה"ר יעקב שמשון שבתי סיניגאליא. (עיין תג"י י' סי' מ"ע). מי' על מס' מ'גילה ת'ענית ת'מיד וסופו לקט שבחה: פיסא, בתענוגי"ם, 4°.

2635. **מתת יה**. ה"ר מתתיהו ליברמאן ב"ר אשר לעמיל. דרשות עה"ת עד ס' דבריס: פפד"א, נדב"ת, 2°. (ועיין פ"י מגדים).

## נשלם אות מ מהדורא תליתאה

# אוצר הספרים

## נ

1. **נאדר בקדש** . כולל מדרש רבה וזוטא לליל שבועות והו"ל עם הקדמת ה"ר משה חאגיז (המניח) המניחס לגיה"ל : ד"א , בתוכ"ם , 8°. (ועיין אדרא , אדרות) .
2. **נאדר בקדש** הנ"ל וגוסף בו ספרת דלגיעותת והפלת מליהו ז"ל וס' יצירה : ד"א , תפ"ג . אזמיר , תצ"ח , 8°. ועס הגהות בכ"י (עדעמר ע' 706) .
3. **נאדר בקדש** . (עיין חובות הלבבות) .
4. **נאוה קדש** . ה"ר שמעון ב"ר נפתלי וואלטש . על מכמת המדידה והמשלשים ונלוזל על הלכות קדוש המדש להרמב"ס : ברלין , תקמ"ו , 4°.
5. **נאוה תהלה** . (עיין תהלים) .
6. **נאות דשא** . (עיין לבושי שרד) . ציונים מבעל לבושי שרד על ד' ס"ע : לבוב , תרכ"א , 2°. ויש עוד מ"ב בכ"י .
7. **נאות יעקב**. ה"ר ישראל יעקב אלגאזי. ב' חלקים : מ"ח זו"ח ומ"ב דרושים לשבתות ד' פרשיות ולפסח ושבועות ופי' ההגדה וכסופו קונטרס מענה לשון והוא חלק ממיני לשון תורה מספרו מענה לשון על סוגיות וכללי הש"ס , עיין זה . ועד מחבר ס' גט מקושר על הל' גיטין לבעו (ה"ל יום טוב אלגאזי ?) : איזמיר , כשמ"ן הטו"ב ע"ל (נס"נ: תקכ"ז). קושטנטינא,תקי"א, 2°.
8. **נאמן שמואל** . ה"ר שמואל יצחק א' מרבני שאלוניקי . זו"ח כסדר הדורים : שאלוניקי , תפ"ג , 2°.
9. **נאמני ארץ** . ה"ר משה איש לאסקי . מעשה חולדה ובור בשיר ספורי ובו ר"ח בתים בעלי חמשה חומים ויתר שירו חמשה וחלף חורים : ווארשא , ת"ר , 8°. ונדפס שנית בשומר ציון בקובץ תר"ז , ע"ם . ושליחים : לבוב , תר"ך , 8°.
10. **נאקת ישראל** . ה. כהן ראפפערט . מזמורי תליס והפלות וקינת דבכי כתובים להתפלל לעצרת חוליכע : רעדלהיים , תקצ"ב , 8°.
11. **ס' הנבואה** . (עיין ס' ההשואה , חכמתא רבתי) .
12. **נבואת הילד** או **נבואת נחמן חטופה** ב"ר פינחס . ה"ר אברהם הלוי הזקן . חמש נבואות בדרך חידה ומשל בל' מליצי על עניני עתידות עם פירושו , ויש עם בפי הילד נחמן חטופה הנ"ל בתחלתו מלחמו ומו וכללותו לדבר גוע ויתת . נדפס לחבונה בסוף ס' נגיד ומצוה ד' קונשטנטינא . (עיין זה להלן . ועיין לוזר נחמד ב' דף קנ"ב—נ"ג) .
13. **נבואת הילד** הנ"ל מבואר ומפורש ע"י ה"ר יצחק הלוי איש סטנוב : ברלין , תקנ"ג , [ונדעמר ע' 603 : תקס"ח] 8°.
14. **נבואת נחמן חטופה**. (עי' נבואת הילד).
15. **[נבוב לוחות]** . ה"ר יעקב (ב"ר מבויר) אבן הבון . לומות בחכמת התכונה . (ועיין לוחות התכונה סי' 128) : כ"י מינכען № 348/2. [סס נבוב לוחות הוא מדם:רמש"ש].
16. **ס' הנבון** . קבלה מעניני מרכבה וז"ז : כ"י רד"א 0 , № 315.
17. **נבחר מחרוץ** . ה"ר אליהו ב"ר משה גרשון מפינטשוב . קצור ס' העיקרים לר"י

מלבו כלבון קל ובדרך קיצור בין רב ותלמיד : זאלקווא , תקל"ב , 4° .

18. **נביאים** ראשונים ואחרונים.(עי' תורה).

19. **נגה הצדק** . הסבות נעניני כתב"י התדבר בהמבוא , וסס : א) דרך הקדש תשובה לה"ר שם טוב בה"ר יוסף ן' סאמון והכתמת תכמי יוסלים . ב) יאיר נתיב לה"ר יעקב חי ריקאנטי (בע"ס פסקי ריקאנטי החדשים). ג) קנאת האמת תשובת ה"ר אהרן הארין ומכתב ה"ר משה קוניץ מאובן : דעסויא , תקע"ח , 4° .

20. **נגיד ומצוה** . ה"ר יעקב צמח . קלור מקנת כוונות המריז"ל ע"ד ס"ע סלו ובסופו נבואת הילד הנ"ל . [תיכף גס בתוך גס בקלור וזס סוף הקנר ובסמנו ממנו כל הענינים הסמוקים . ועיין ול"ב ע"ו ובס"ג בלי במקומו] : קונשטנטינא, תו"ף , 8° . טוב כל"ל בהסמכת נבואת הילד הנ"ל מקנתס (מו מכוונ ?) : ד"א , בע"ת . זאלקווא , תקס"ז . שם , תקמ"א. שם , תקנ"ג , 8°. ליוורנו , תקנ"ג . שם , תקנ"ה , 12° . עוד עס נבואת הילד ובקצה מכ' גופי הלכות למהר"ש אלגאזי : ק"ב , הרי"ט , 8° .

21. **נגיד ומצוה** הנ"ל עס נבואת הילד כנ"ל ותס"ז כגולה נפלאה למקצה לילד מהמריז"ל ובקצה הנ"ל וקנת מכ' אגרת שבת להראב"ע ובסופו סדר כללות תקון ועליות העולמות מכל הסנס בקלור מלוקט מכתבי האריז"ל ע"י ה"כ שבתי ראשקוויר ז"ל : טשערנאוויץ , תר"ט , 8° .

22. **נגינות ישראל אחר החרבן** . ה"ר מאיר הלוי לעטערים . העתקת סיבי נסי סל לודוויג אויגוסט פראנקעל בל"ת : ווין , 1856 , 8° .

23. **נגינת למנצח** . זמר : . . . 8°. (רש"ד).

24. **נדבות פי** . ה"ר יצחק ראבינאוויץ . ח"ת,דרושים ופלפולי הלכה:ברלין,תרכ"ג, 8°.

25. **נדבת פי** . ה"ר יצחק יהודה יחיאל ב"ר אלכסנדר . על מכ' קיוס ותקוני הגהות על ה"כ ועל מכ' בקיוס : לעמבערג , אור"י וישע"י , 8° .

26. **נדחי ישראל** . ה"ר שמואל יוסף ברי"א פין . כל קונות ב"י והכמת תכמיו מיוס גלותס מתרנס עד עתה , ח"ת : ווילנא , תרי"א , 8° .

27. **נדחי ישראל** . (עיין שבילי עולם) .

28. **נדר אלמנה** . מתמר מוכר בסיר ולבון

29. **נדרי זריזין** . ה"ר שלמה קלוגער ראבד"ק בראדי . מי' על מכ' נדרים ובסופו קונטרס להבין על הלכות נדרים : זאלקווא , תקצ"ט , 2° .

30. **נהר מעדן** . ה"ר דוד זאמושטש . קונות בני יסרתל מרחם ימות עולס עד ימי יהודה המכבי עס סללות ומוכר הסכל וסיר קנין בכוף כל מעשה מעניו הספור עס ת"ת : ברעסלויא , אמ"ת קנ"ו , 8° .

31. **נהר פישון** . ה"ר יצחק אבוהב מקסטיליא.דרושים על פסוקי הל"ך ומתמרי ז"ל ובסופו קנת מעניני גע : קונשטנטינא , רח"ץ . זאלקווא , תקס"ו , 4° .

32. **נהר שלום** . ה"ר שבתי ווינטורא . לקוטים ומי' דיוס על ב"ע ת"ת : ד"א , תקל"ד , 2° .

33. **נהרא ופשטא** . (עיין אותות למועדים , מים סהורים) .

34. **נהרות איתן** . (עיין פרח לבנון) .

35. **נהרות דמשק** . ה"ר שלמה המבוגה גיליבי קאמונדו ב"ר אברהם . כ' תלקוט: ת"ת בו"ס . ת"ב בן משק מי' על כמה מסכתות , ובסופו ס' שו"ת הגאונים בל"ב תבו' הגסוטים בהיו עמוטים בב"י ה"ר מבה מבדבי מיוחס : שאלוניקי , תקס"ב , 4° . ובו"ת הגסוטים הנ"ל נדפסו מחדש בבס שערי תשובה : לייפציג , הרי"ח , 4° . (ועיין במוסיר ת' 133 אות א) .

36. **נובלות אורה** . ה"ר שמואל ב"ר יהודה ליב אשבנזי (מתלמידי ה"ר יש"ר מקנדיא). דרושים יקרים ע"פ דעות הפילוסופים והמקובלים על מעשה בראשית . מלוקט מס' אור שבעת הימים לרבו הנ"ל מהדורה קמת . נדפס בס' נובלות חכמה בתת"ז בין עלה ת' וכ' , ע"ב .

37. **נובלות חכמה** . ה"ר יש"ר מקנדיא . הוא ת"ב מלקוטי ס' תעלומות הבמה ע"י ה"ר שמואל אשבנזי הנ"ל , ומדובר בו בכבדות בכללות עולם התהו לפי דרך האריז"ל , וכו ל"ו עליס (בתוך אל"ה נובלת) [ובין עלה ת' וכ' נכלל בו ס' נובלות אורה הנ"ן] ותמונות להבנת העולמות והספירות , ותת"ז אותיות רס"ג על מנין כל לוח מפ"ב בהלך בתרת סיר ותרוז (עיין בתות א') . ובסופו כח ה' לבתר מהו הנרלה בתלבוש ולוסיותיו העולמות: באסיליא , ישוע"ה , 4° .

38. **נודע ביהודה.** ה"ר יחזקאל סג"ל לנדא. סו"ת על כל ד' חלקי הש"ע : פראג , תקל"ו . שם , תקמ"ד (וי"ת דליתת) . זאלקווא , חש"ד (וכתיב בעמוד 19 יולי 1823) . סדילקאוו , תקצ"ג , 2° . טוד כל"ל עם הוס' הגהות ומ' לה"ר יוסף שאול נאטהאנזאהן : לבוב , תרי"ט , 2° .

39. **נודע ביהודה תניינא** מהנ"ל . סו"ת על כל ד' חלקי ש"ע כל"ל עם הוס' סו"ת והגהות לבנו ה"ר שמואל לנדא המפלף ומלבה"ד: פראג , תקע"א . חמו"ר (רוסיא). סדילקאוו , תקצ"ג , 2° . טוד כל"ל (ח"כ על ש"ע הא"ע וח"מ) עם הוס' מ' והגהות למהרי"ש הלוי נ"ז הל"ל : לעמבערג , 1857 , 2° .

40. **נודע בשערים.** ה"ר דובערוש אשבנזי. סו"ת הסייכים לש"ע הא"ע ומ' על מ' ניתין וש"ע הלכות ניתין וכללי רובא וחזקה וכסופו דרושים כסדר התורה : ווארשא, תרי"ט 2°.

41. **נוה יעקב** . דרושים, כ"י , לה"ר יעקב חי ריקאנטי . (עיין פסקי ריקאנטי אחרונים) , וז"ל י' סי' מ' .

42. **נוה צדק** . ה"ר סעדיה הלוי מירקאדו . מ' על הכמב"ס ודרושים : שאלוניקי , תר"א , 2° .

43. **נוה צדק** . (עיין נוה קדש להלן) .

44. **נוה הצדק** . ה"ר מרדכי בן־מרדכי ראטהבערג . העתקה מכפית מל"ת מחבור הערמלאן והוכוחעטע להמכס גאָטהע. מסכיל סיר ידידות בע' סיוים פקוליס : ווארשא תרי"ז , 8° .

45. **נוה הצדק** . ה"ר משה ן' גבאי . מ' על הכמב"ס ודלוסים : שאלוניקי . . .

46. **נוה קדש** עם נוה צדק על שעורי בנין ביסמ"ק : כ"י יה"ש .

47. **נוה רועים** . ה"ר יצחק נתן . בהגהת העם ומפיסים שמפילם שכתוב לרועי צאן מרעיסם : כ"י יה"ש .

48. **נוה שלום** . ה"ר אברהם שלום ב"ר יצחק. קלח מכמות למודיות עבעיות ומלקיות ועל מכמת הקבלה ומדום העולם ונפלאות הנסיוים והגלמת המדם ועל מעלות התורה וקבבנות ועל הנפש והתמיה , וכו' וכו' , וכו י"ע מתמכיס : קונשטנטינא , רח"ץ . ד"ו , של"ה , 4° .

49. **נוה שלום** . ה"ר שלום כהן שולל . מ' דיוים על ד' חלקי סו"ע , סיעה מ' על מס' ע"ז, מי' פוסקים, סו"ת וליקוטי הרמב"ס: ליוורנו ובמישו"ר , 2° .

50. **נוה תהלה.** (עיין הגדה של פסח סי' 85) .

51. **נוהג כצאן יוסף** . ה"ר יוסף יוזפא ב"ר משה קאשמן סג"ל . דיוים ומנהגים מע"ע מ"ת ופיכום סליחות וכסופו גוספים לחותמו ה"ר יהודה מיללער כעס צאן הנחלות : העגא , תע"ח , 4° .

52. **נוזלים** . (עיין נוזלים מן לבנון) .

53. **נוזלים מן לבנון** . ה"ר שלמה זלמן פלעסנער . מ"מ קלח ספריס הגוספיס על הל"ך (עיין תורה) עס ה"מ ובאור ועל ס' ברוך קלח לבאורו מקור ברוך , וקלח מי' קורס מספרו נוזלים וס' זהרי חמה ולקוטי סיוים בעס דודאים מספרו עת הזמיר וכסופו דרכה בל"מ עס קלח סיוים : ברלין , 1833 , 8° .

54. **נוזלים מן לבנון** . (עיין מעין גנים) .

55. **ס' הנוח** . (עיין דקדוק) .

56. **נוחת נפשא** . (עיין מנוחת נפש) .

57. **נוית ברמה** . ה"ר אברהם צבי הירש ב"ר מאיר איורלש . ח"י דרושים : ווין , תקע"ד , 4° .

58. **נוסח ההגדה** . (עיין צבי מוחד) .

59. **נוסח סתרי תורה** להרמב"ן ז"ל : כ"י יה"ש .

60. **נוסח הרשימה** המצלת במנגלים ע"י כ"ר לכרהם פירקאוויץ וכ"ר יצחק בכ"ר מרדכי בירישקן הקרוים עס הרגוש לעון קדר והערות להמחכון הכ"ל : קושטנדינא, תר"ה , 4° (8 דפין) .

61. **נועם אלימלך.** ה"ר אלימלך מליזענסק. פסמיס בקבלה כסדר התורה : קארייץ . . . לבוב , תקכ"ח . זאלקווא . . . פולנאה . . . הרובשוב , תקע"ח , 4° .

62. **נועם אלימלך** הנ"ל עס גוזחת המחבר בדמסו וסוד מלות הפילון וציוים מזוזה ומבת ודיוו ומעטה לר"י גיקיטיליא בסופו , ועד המהן לקוטי שושנה לקוטים ומגלת הקדם להמחבר : לעמבערג , תרי"ח . שם , תרי"ט . שם , תרכ"א , 4° .

63. **נועם מגדים** וכתוב התורה . ה"ר אלעזר הלוי איש הורוויץ אבד"ק סאריגראד . פסמיס עס"ת כסדר הפרטיות ובסופו קלח דרושים ולקוטים : לעמבערג , תקס"ז . שם , 1859 , 4° .

64. **נועם מגדים** . (עיין הפלה) .

65. **נועם המדות**. ה"ר נתן עמרם. לקוטי חכמה ומוסר והנהגות טובות וירמת ה' במאמרים קלרים מלוקטים מספרים שונים: פאלוניקי, הרחב"ת. המו"ד (ק"ב, תרי"ז—ח') 8°.

66. **נוף עץ חיים**. הוא מה שסידר הרב מהר"ם פאפירש מכתבי האריז"ל והוא על תל"ך ומאמרי רז"ל ויחודים ונסתרה ורוה"ק וגלגולים: (ול"ב ס' ושה"ג שלי ה"ב במקומו). וכ' שם הג"מ תיד"ת וז"ל: ומעוף עץ חיים לא נדפס אלא לקוטי תורה בזאלקווא והוא נוף ג' מס' נוף עץ החיים ע"ש. ואולי מ"ש "והוא נוף ג'" כ"ל נוף אחד ולא נוף כאחד. (ועיין עין חיים ומ"ש שם).

67. **נופת צופים**. ה"ר יהודה מסיר ליאון. על חכמת ההלשה וכו' ד' שערים, ובכולו עדות על אלדד הדני: חמו"ר (מנסובה לפני שנת ר"מו ע"י ר' אברהם כותי) 4°. ועיין נוזן גא"ל דף כ"ב.

68. **נופת צופים** הל' ועלו אליו ה"י כללים לכרם מאמרי האגדה מאת ה"ר אהרן יעלליגעק: ווין, 1863, 8°.

69. **נופת צופים**. ה"ר יצחק ב"ר חיים אלפועל. גימטריות ואירופיס וכ"ת בערכין כסדר א"ב עם נוספות ה"ר חיים ב"ר יהודה אלפועל: קונשטנטינא. של"ט (ונעדנער: צמ"ח צדי"ק: שמ"ב) 4°. [ופירסם ה"ת דף ג"ו: ר' חיים אלפועל ובנת דפוסו ש"ם, ע"ם].

70. **נופת צופים**. פי' על רס"י עה"ת, ב"י, לא נודע לאי: (פירסם ג' דף פ"ד).

71. **נופת צופים**. (עיין מעדני מלך ולחם חמודות, רב פנינים).

72. **נופת צופים וחיות הקדש**. (עיין גאולת ישראל).

73. **נוצר אמונים**. ב"ר אהרן האהרון בב"ר אליהו הקראי. קי"ת פרקים בגאון עיקרי האמונה, כ"י: (ש"י).

74. **נורא תהלות**. ה"ר יואל ן' שועיב. פי' על תהלים ע"פ מאמרים ד' חלקים עם מבחה: שאלוניקי, שכ"ש, 4°.

75. **נורא תהלות**. ה"ר יוסף שלום השני. מגלת אסתר עם הרגום ערבי: ליוורנו, רנ"י ושמח"י (לפ"ג), 8°.

76. **הנותן אמרי שפר**. ה"ר אליהו ן' חיים (הראב"ח). דרשות כסדר התורה וכתוכן כמה חי' תורה לבנו ה"ר מיכאל. ויש קונין ו ס' תנא דבי אליהו (עיין קוה"ד דמ"ב ע"ם): ד"ו, ש"צ. ספד"ט, תע"ג, 2°.

77. **נותן ישועה**. (עיין עברונות).

78. **נזר הדמע**. ה"ר ישראל ב"ר משה סג"ל בזאמושטש. מוסר הסכל במליצה מרוזית: דיהרנפורט, תקל"ג, 8°. [ובמאמר ד' נו נמצא המכל מו' מלאכים וידעו אלהם נפלים על כתפיהם וכו' הנמצא ג"כ לה"ר דוד קלרא בכתב"ע תקנ"ח דף ס"ח—ע"ח. ונרחה בנעתק מלבון עם אחר וכניסם ממעין אחד שתבו].

79. **ס' נזיקין**. (עיין משנה או משניות, משנה תורה).

80. **ס' הנזיר**. הולי נקבלו כן פרפרהות ר"י בעל התורים עה"ת בפי הקדמונים לפי הנרחה נקונט' שם הגדולים לנכד מהר"ם מלונצע"ט הנדפס נקונן דברים עתיקים כ' ע"ם דף ת' סערה ל"ח. ובב"י די רוסי 181 № נמצא פירש"י עה"ת וח"מ וספרי אמ"ת עם תוס' הרשב"ם ור' יעקב נזיר והולי אלה הם. אבל בפי"ת מהרי"ק שרש ע"כ מובא הגה"ה מס' הנזיר לדינא וה"כ הוא בדינים והלכות, ע"ש. (ועיין ס' הנייר להלן ומ"ש שם).

81. **נזיר שמשון** להה"ר יעקב שמשון סיניגאליא. על מסכתות וכסופו מפתחות בכל זברונות שופרות ולות הטעות והסמטות ודרוש בפי' במדבר והסמטה דהסמטות: פיסא, תקע"ג, 4°.

ועד אחרון מונה כל ספריו שהיכר עד כה, וכן: הקשורים ליעקב מידוניס על פסוקי תורה ועל המסכתות. זאת נחמתי פי' על מדרש הנעלמה. כנגד שמים פסקים ותשובות. מטה ע"ז מי' ערכין וזבחים. נזיר שמשון ה"כ ביורי נרכה. (הולי הסמטות ה"ת מקונצ' אלה שמות בני ישראל על שמות הנעין? ינה"ן). עלי עין על מאמרים נעין יעקב. (ינה"ן). ושאלי ספריו תמנה בסקומה:

82. **נזירות שמשון**. ה"ר שמשון חסיד. הנהות ומ' דינים על ס"ע ה"ת: ברלין, תקכ"ר, 4°. (ועיין שלחן ערוך א"ח).

83. **נזם זהב**. ה"ר יוסף אלמנצי. כולל ל"ז מינים נעלי י"ד שורות (קונינו): פאדובה, תרי"ה, 8°.

84. **נזר אלהים**. (עיין ס' קרנים).

85. **נזר המודות**. ה"ר צבי הירש וואסערבריללינג. ה' מינים מספרים נפלאות

דניגל קים מחודות ורעיו וכו' : ברעסלויא , תר"ך , 8° .

86. **נזר הקדש** על חכמת המלקות לה"ל אהרן ב"ר גרשון אלרבי . מוגה בפיזורו על רס"י עה"ת . עיין זונץ גה"ל דף תקכ"ה .

87. **[נזר הקדש (?)]** . ה"ר אהרן הלוי ב"ר פינחס (הרא"ה) . קונט מס' נרכות ותעניות ע"ד ההלכה למען דעת כל העם הדינים בקלרה. מיכנו לנקבת מחיו ה"כ יהושע הלוי : כ"י מינכען № 237 (וכרטמ"ש שם : הוא פי' על תלפיו מס' הג"נ) .

88. **נזר הקדש**. ה"ר שמעון בר"ר אופנהיים מקרומנויא. ענייני מוסר ומדות טובות וכו': אפען, 1831 , 8° . [וכ' בשק"ד תכ"ז דף תל"ב שהוא ס' מעלות המדות בהשמטת רמזיו וכופו , ע"ם] .

89. **נזר הקדש** . מי' על סדר מועד לה"ל לוי קאדני . מניחו בספרו עטרת ראש : (שי"ג) .

90. **נזר הקדש** . (עיין נידרש) .

91. **ס' נח** . (עיין ס' הרזים , שלשלת הקבלה) .

92. **נחל** . (עיין גדולי טהרה) .

93. **נחל איתן**. ה"ר אברהם ב"ר יהורה ליב. מי' על הרמב"ם ומובלי כליו ח"ל וכ' : ווילנא , תרש"ו , 2° . [וכתוב שם בהקדמה כי על כ' חלקי הרמב"ם החתרוים עוד נמצא בכ"י , וגם ס' מי באר הוש' ע"ם באר אברהם על ס"ם סדר מועד ושוד ג' חלקים באר אברהם על יתר סדרי הס"ם ומכור על חגדות הס"ם וס' שפתי רננות עה"ת וה"מ בנגלה וס' תעלומות חכמה עה"ם בנסתר ומי' על ס"ע וכ' פרי נעורים מי' על ס"ם ומרב"ם וקנת בו"ת שמיכר בנעוריו וס' עין הדעת כ"ח דרושים : ח"ל עין אבות על פ"ל וה"כ עין הדר דרושים בויס ומכוסים תמניס ז"ו בכ"י] .

94. **נחל איתן** . (עיין פרח לבנון) .

95. **נחל אשכול** . (עיין אשכול הכופר , תורה תומם תורם תור) .

96. **נחל דמעה**. ה"ר צבי הירש ב"ר שמחה קאציענלנבויגן. הספד על מות הג"מ חייס מכד"ק ווילמזין וכסופו קונט' נחל ערנים קנת מי' קורס : ווילנא , תקפ"א , 8° .

97. **נחל יבק** . (עיין שבת אחים) .

98. **נחל עדנים** . מסיר דור ליאון : (ש"י) .

99. **נחל עדנים**.(עי' נחל דמעה,שיר המעלות).

100. **נחל קדומים**. ה"ר יהורה ליב דוקעש. על ענייני סיר ומליצה ב' מוכרות : מוכרה ח' : קורות הסיר והמליצה מזמן כ"ם נחון עד ה"ר יוסף ב"ר מכמי וה"ם הגניד ז"ל וזכרון קנת חכמים שהיו בתוך הזמן ההוא , ומיוחד יתומה לר"י ב"ר הסראי הנ"ל והמעבר במליצה ומיר מס' הפרדס לה"ר יהעיה הבדרשי וקנת ניוניס והערות . מוכרת ב' : תולרות ל"ם הגניד ז"ל והעתקות מספרו בן כושלי ומתמר על זכרון המשוררים בזכרון חכמי ישראל וקנת לקוטים והערות וניוניס : הנובר , תרי"ב , 8° .

101. **נחל קדומים**. (עי' תורה תומם תורם תור) .

102. **נחל שורק** . (עיין שם) .

103. **נחלה בלי מצרים** . ה"ר יעקב ישעיה ב"ר יצחק. ענייני סוניס בדרכי מוסר וד"ל: חמו"ר , 4° .

104. **נחלה ליהושע** . ה"ר יהושע צונצין . מ"ד בו"ת ומי' על מס' טיבולין ומבוחות וכסופו שיטה מקובצת על מס' בינה לר"ב אשבנזי : קונשטנטינא , תצ"א , 2° .

105. **נחלה לישראל**.ה"ר משה ישראל חזן. פסק לתוך בדיני יהומת נחלה עם הסכמות רבני הדור בכל לתן הקדש ועטעריך וז"ל והסכמות קנת חכמי המולריס: ווין,1851,8°.

106. **נחלי דבש** . ה"ר דוב בער ב"ר שרגא . מוסר השכל מלוקט מס' הכוזרי ומו"נ והעיקרים וכו' וקנת דרושים : ברלין , תקצ"ב , 4° .

107. **נחלי דבש** . (עיין הגדה של פסח עם זכרון אברהם) .

108. **נחלת אבות**.השר דון יצחק אברבנאל. סי' על פרקי אבות: קונשטנטינא, ש"ה , 4°. (ועיין זבח פסח ומ"ם שם) .

109. **נחלת אבות** הנ"ל ועם פי' הרמב"ם ועם שמונה פרקים להרמב"ם : ד"ו , ש"ה . שם , שכ"ז , 2° .

110. **נחלת אבות** . ה"ר יצחק ב"ר יקותיאל קוסקיש מפראג. פי' על סיה"ם בדבור נפש החכלי עם הנ"ח : כ"י רד"א № 277, q .

111. **נחלת אבות** . ה"ר מאיר ב"ר אליהו . תוכחות מוסר והנהגות טובות מאד טוב לבני מחרין : ווילנא , תקצ"ו , 8° .

112. **נחלת אבות** . ה"ר משלם זלמן הבהן אבר"ק פיורדא . תוכחות מוסר בהנהגות ומדות . פיורדא , תקע"א , 4° .

113. **נחלת אריאל**.ה"ר אריה ליב ב"ר יצחק שפירא . מס' כוסרים עם ב' פירושים :

א) נחלת אריאל . ב) מעון אריות . ועל הגליון מ"מ פסוקי תל"ך כסם הזון המקרא ומ"מ מהם"ס כסם שביל התלמוד ומ"מ מפוסקים כסם עמק המשפט : דיהרנפורט , 2° .

114. **נחלת בני שמעון**. (עיין חלק בני יהודה).

115. **נחלת בנימן** . ה"ר בנימין וואלף ב"ר דניאל המאסניק . נמוקי פרקיות ודרכות לסדר הגדול ובסך סוכה ויום ט' דפסח ופי' הסגדה : קראקא , ה"ב , 4° .

**נחלת בנימן** . ה"ר יצחק בנימן וואלף ב"ר אליעזר ליפמאנן . ח"ת נמור על קמ"ז מ"ע ול"ת ועל מלמדים תמוהים בדרך דרוש ובסופו מפתח לעניים בערכין בסדר ת"ב : ד"א , תמ"ב , 2° . [וג' תלקים מתרים לת נדפסו . ג"ה ס' שדה יער על י"ב מסכתות בדרך דרש ודרושים עה"ת וס' אמתחת בנימן כמו יקוע הדם ומסגת הסידים מונחים בסדרו : (סה"ד שכ"ה)] .

117. **נחלת בנימן** . (עיין שטלת בנימן) .

118. **נחלת בנימן ולקט יוסף** . לקוטי מלמדים ועניים מסודלים בערכין : ד"א , תס"ג, 8° (רד"ת 170, 0 №.ועיין לקט יוסף).

119. **נחלת חיים**. ה"ר חיים ב"ר יהושע משה אברהם הורוויץ . מי' הלכות ופסקים : פיורדא , תע"ג . ווילמרשדארף , תפ"ב , 4°.

120. **נחלת חיים שני מהנ"ל** . פסקים עה"ת כל"ל מה שכתבו מהרלבנון : ווילנרשדארף , ער"ת , 4° .

121. **נחלת יהושע** . ה"ר יהושע אייזיק ב"ר יחיאל . ח"ת סו"ת וה"ב דרושים סוגים ובסופו אבל כבד דרוש הספד על מות מהיו הנ"ל : וואדשא , תאי"ר , 2° .

122. **נחלת יעקב** . ה"ר יעקב ב"ר אברהם מקראקא . דרושים עה"ת ועמו ס' אבני שהם להמסדר ה"ר שמריה ב"ר זלמן . [ופירוש מ"ב דף י"ג : ה"ר יעקב אברהם מקראקא . פי' על רס"י עה"ת ועמו נמוקי גזו המסדר ה"ר שמריה זלמן] : ד"א , תפ"ד , 2° .

123. **נחלת יעקב** . ה"ר יעקב ב"ר אלחנן היילפרין . סו"ת ובסך מי' תוספות : פאדובה , שפ"ג , 4° .

124. **נחלת יעקב** . ה"ר יעקב כה"ר בנימן אהרן סאלנעק . פי' על רס"י עה"ת ומ"מ בס"ם בגלי ויכוחי וספרת ומכילתא וכו' ובסגות על המזרחי ופסקים : קראקא , ת"ב , 2° . (ועיין אליה מזרחי) .

125. **נחלת יעקב** . ה"ר יעקב (יאקב) ב"ר ברוך נוימבורג . פי' על מס' סופרים סמתות כלה ד"ת ועל מס' גרים הנדפסה לחכמה בס' שמחת הרגל לה"ר מיל"ת : פיורדא , תקנ"ג , 2° . וכ"ס ד' זיטאמיר , תר"ך , 2° . [וכ' בהקדמתו בחיבר נחלת יעקב גם על מדר"ע ולת הדפיס] .

126. **נחלת יעקב** . ה"ר יעקב אבד"ק ליסא ב"ר יעקב משה . ח"ת נמורי תורה ומ"ב מי' הלכות וקנת סו"ת וגס מיזה בו"ת לבן נתן ה"ר אברהם תאומים : ברעסלויא , תר"ט , 2° .

127. **נחלת יעקב** . ה"ר יעקב מן הלויים חתן הרי"א די מודינא . קצור ס' הפרדס וכללי תכמת הקבלה . ומזכר בס' ארי נוהם פ"ת , פ"ב .

128. **נחלת יעקב** . ה"ר יעקב דע לעהוו (Leeuw). חי' על מצנה ת' בפ' תלו נערות : ראטרדאם , תרי"ז , 8° . (ועיין הלק יעקב) .

129. **נחלת יעקב** . ה"ר יעקב מאיר ב"ר אליהו . על י"ג עיקרים ע"ד הקבלה : שאלוניקי , 1856 , 8° .

130. **נחלת יעקב** . ה"ר יעקב ב"ר נפתלי מגניון. מוסר השכל במליות ופירוש וסליחות וקינות על הרוגי ת"ת . [ורוצעגס 664, q №: מליות הפלות וקינות לה"ר אפרים וורעשנא ועל גזירות ת"ת לה"ר חנוך אבד"ק גניזן]: ד"א , כי"ת , 4° .

131. **נחלת יעקב** . ה"ר יעקב קאפיל ב"ר אהרן זכלאבר . על קריאת עשרת הדברות בעמידה ונקודות בפ' יתרו וחג השבועות ובסוף קצת מסכתות ע"פ דקדוק : זולצבאך , תכ"ו , 4° .

132. **נחלת עזריאל** . ה"ר עזריאל ב"ר משה הלוי . פסקים ודרושים כסדר התורה : ספד"א , תנ"א , 4° .

133. **נחלת עזריאל** . ה"ר פינחס ב"ר עזריאל הלוי אבד"ק וועגנראווי. חי' על מס' רס"ס הסייכו' לעור י"ד ובסופו פרפראות לחכמה חי' כסדר התורה : הוראדנא , תקע"ז , 2° .

134. **נחלת צבי** . ה"ר צבי הירש ב"ר ירחמיאל חאטש . מוסר וספורי מעשים מזוכר שהעתיק מהי זקנו ה"ר אביעזר זעליג אבד"ק קורב לל"ת : פפד"ם , תע"א. דיהרנפורט [תקל"ב . שם] תקמ"ו , 2° . חמו"ד (ק"ב , תרי"ת) , 4° . ו"ו .

135. **נחלת צבי** . ה"ר צבי הירש בה"ר משה הבהן . נמור על ס"ע מה"ע ומניח בקצור

כל דברי הפוסקים הרמ"אוגיס וקצת טעמים : ד"ו , תכ"א , 2° .

136. **נחלת צבי.** ה"ר צבי הירש ב"ר שמשון טוך פירר. פי' על פרקי מבוא : ד"ו , ת"ם, [ונעדנער : 1659 במוא ת"ט] 4° .

137. **נחלת צבי** . (עיין עטרת צבי, ש"ע י"ד) .

138. **נחלת ראובן** . ה"ר ראובן ב"ר אברהם הלוי . מ"ש פי' על הפסוקים ומ"ב בתוכי דקדוק עם"י הכתיב בהפסוקים : פפד"ט , תק"ל , 4° .

139. **נחלת שבעה** . ה"ר שמואל ב"ר דוד הלוי . כולל כל דברי העור והס"ע בענייני גיטין וקדושין וכל אמות הגיטין וכל דיני התוכי אמרות לפי נוסח כל מדינה ומדינה וכל ענייני אמרות הנלרכות לזמנו : ד"א , תכ"ז , 4° .

140. **נחלת שבעה** הנ"ל עם הוס' מהדורת בתרא מהמחבר : פפד"ם , תכ"א . פיורדא , תנ"ח . שם , תפ"ר . שם , תצ"ט . שם , תקמ"ר , 4° .

141. **נחלת שבעה** מהנ"ל חלק שני כולל פ"ג אות"ם : פיורדא , תנ"ב , 4° . עוד כנ"ל שני החלקים ביחד: חמ"ד (רוסיא), תקע"ח , 4°.

142. **נחלת שבעה** . ה"ר שמואל ב"ר מאיר צילך. הספד על מות מכיו הנ"ל : ברעסלויא , תקפ"ז , 8° .

143. **נחלת שמעון** . ה"ר שמעון אשכנזי אבד"ק דאברמיל . פשטים ע"פ קבלה כסדר התורה : חמ"ר (זאלקווא) , תקע"ה . לעמבערג , תרי"ח , 8° .

144. **נחלת שמעוני** . ה"ר שמעון ב"ר יהודה פייזר מליסא . מ"ש כל אמות המפרשים בתלמ"ך כסדר מ"ב ומ"ב כל אמות התלמיס המזכרים בס"ם בבלי וירושלמי ומדרשים וכו' כסדר מ"ב . ועל הגליון מזה ומזה עין רוגל מ"ם המלמרים המובאים גם במקום אחר : וואנזבעק , נחל"ת , 2° . ועם הגהות ר"ו היירנהיים ור"י היינעמאן,כ"י(כתי"ר 924) [עוד מ"ג מאמות המובאים כנ"ל לא נדפס] .

145. **נחמד למראה** . ה"ר נפי' אברהם אשכנזי . כללים כמו כתה"ג על יהושלמי בתרומות וסדר זרעים ומביא הפסקים ע"פ הרמ"אוגיס והחרוניס ומבאר דעתו בקלרה : שאלוניקי , תקצ"ב—תר"ו , 2° .

146. **נחמד למראה** . ה"ר נתן העזתי . תקון וקלור מספרו חברת היטים : קונשטנטינא , תצ"ז , 8° .

147. **נחמד למראה** . (עיין מדרש רבות) .

148. **נחמד ונעים.** ה"ר דוד גאנז ב"ר שלמה. כללות הכמת התכונה וקדום המדע ומדידות הכוכביים עם צורת כלי מחזיקם וידיעת כל המקלימים וכו' : יעסניץ , תק"ג , 4° . [ובעתקת הקדמת סם' ומעתק בל' רומי נדפס ע"י המכס הנוכרי העבענשטרייט בלייפציג ונספח אל גוף הספר] .

149. **נחמות ישעיה** . (עיין פתח התשובה) .

150. **נחמות ציון.** ה"ר שמואל מהאפינברוק. פי' על יסעיה עד סוף פרשה מ"ס : ברלין , תקל"ב , 2° .

151. **נחמות ציון וירושלים** . ה"ר בער ב"ר יוסף שירלוב . מנחתי בכ"י בשימת פרופס וכתוב שם "כ"ב מלמד" ולא נודע לי מהותו .

152. **ס' נחמני** . ס' דיוק לרבינו נחמן בן בנו של רבינו חיים הכהן . ויש מנוי למהרי"ק בס"ם בשרש קמ"ע , ע"ם : (ונ"ח י"ג ושם"ג בלי במקומו) .

153. **ס' נחמני** או נחמוני. כן נקרא פי' הרמב"ן עה"ת בפי קצת מהכריס קדמוניס . עיין לוזן גח"ל דף קכ"ח ודבריס עתיקים ב' שלי דף ט' והערה מ"ג שם .

154. **נחמת בואיסי.** (עיין טנחם משיב נפשי).

155. **נחמת הפילוסופים** . (עיין שם) .

156. **נחמת ציון** . ה"ר מנחם ציון ב"ר זלמן המכונה ר' זלמן גבאש . כ"ב דרשות ליניאת מנרים ולמועדים וימים טובים : פפד"ם , תז"ל , 4° .

157. **נחפה בכסף** . ה"ר יונה נבון . סו"ה על כל ד' טוריס ונלוד על הוספי הרמ"ס לסמ"ג: קונשטנטינא , תק"ח , 2° . וסו"ת ה"ב בכ"ל עוד בכ"י . ומתרית בתוכי תוספי הרמ"ס נדפסו בספרו גט מקושר ע"ם .

158. **נחפה בכסף** . ה"ר בנימין בה"ר יונה נבון . מי' על ס"ע י"ד ומה"ע מ"ב:ירושלים, תר"ג , 2° . (וכתענם № 568, F) . [ומוכי הוא מ"ב הנ"ל לתכיו שלפני זה ונ"ע] . (עיין פרי טפרי) .

159. **נחש נחשת** . ה"ר נחמיה חייא היון ב"ר משה . תשובות על ס' הצד נחש לר"י מירנדא ולהגן על למודי קבלתו:ד"א,עת"ו,8°.

160. **נטיעה של שמחה** . ה"ר שמחה ב"ר יהושע מ"ט בזלאזין . מזכירו מהרס"ד מתנו בתקון סופרים ע"פ ויבקן מקדש לג"ע ונו' ע"ם .

161. **נטיעות הברם** . (עיין כרם שלמה) .

162. **נטיעת שושנים** . (עיין לקוטי שושנים) .

163. **נטע הגפן** או עוללות הגפן . החכם הנוצרי יוחנן פלאנטוריא . על דמות הגרדפים בתל"ך והלמוד ומדרש עם תרגום רומי ועם לוחת המחבר : Lodovue (ליידען ?) , 1644 , 2° .

164. **נטע נאמן** . (עיין יון מצולה) .

165. **נטע רבעי** . ה"ר נטע ב"ר זאנוויל רייכנבערגר . ד' שערים נחמ' והגדות ומנהגות ומיטוים : פיורדא , 1841 , 8° .

166. **נטע שעשועים** . ה"ר אברהם נתן נטע ב"ר משה מיזילש . חי' נפ"ת : נייווייט , תצ"ה. ד"א , תצ"ה , 4° . וכ' שם בשער בחיבור ס' שבחת נתן חי' כלכה והוס' על כל דף ע"ש .

167. **נטע שעשועים** . מ. דע וואולעט . לימוד חי' הלכות ומנהגות בשו"ע דמס' פוריס עם הגהות מ. י. וועדקוצע : כ"י רוזענטהאל באמ"ר .

168. **נטע שעשועים** . ה"ר צבי הירש ב"ר יעקב אבד"ק בוטשאטש . שו"ת על ד' חלקי הש"ע : זאלקווא , תקפ"ט , 2° .

169. **נטע שעשועים** . (עיין יון מצולה) .

170. **נטעי נעמנים** . ה"ר גבריאל בערגער. פיוטים בספור הבריתה מהדה"ר וג"ע וקורות מנהוניו עד מרתה הסמה : ווין, 1814 , 8°.

171. **נטעי נעמנים** . ה"ר חיים יעקב ב"ר יהודה ליב סלוצקי . מדרש כוזן עם כ' פיוטים : א) צרוף הבסף בתור ומ"מ בתל"ך ודברי רז"ל . ב) בהון הזהב הגדות והערות : ווילנא , תקצ"ו , 4° .

172. **נטעי נעמנים**. קונטרס עניני מכ"י קדמוניים ושם : א) לקוטים מפיוטי תל"ך לר' יוסף קרא . ב) מאמר לרבינו נסים ב"ר יעקב גאון ונכתבו בתוך זה מגלת סתרים של הרב רב נסים גאון ז"ל . ג) תשובה להרמב"ם בענין שיעור קומה . ד) דוגמת מהעתקת פי' המשנה להרמב"ם ע"י ה"ר משה אבן תבון ז"ל . ה) פיוטים מגדולי משוררי הספרדים . כל חלק נקבצו ע"י ה"ר שלמה זלמן היילבורג וחתמ"ז מאמריו בל"ת על כל הל"ל לה"ר אברהם גייגר ור"ד היילבערג הל"ל: ברעסלויא , 1847 , 8° .

173. **נטעי שעשועים** . ה"ר דוב בער ב"ר נתן נטע מפינסק . חי' על ס"ם סדר פיוט ומס' מנות ובגדות ולקוטים : זאלקווא , תק"ח , 2° .

174. **נטעי שעשועים**. ה"ר נתן רפאל קלקר. פיוטים ומליצות : קאפנהאגן , 1834 , 8° .

175. **נטפי מים** . (עיין עינות מים) .

176. **נייא מעשה בוך** . ה"ר יונתן ב"ר יעקב. ספורי מעשיות טובים למעשוט ולמוד (כל"ת): דיהרנפורט , תנ"ז , 4° .

177. **ס' הנייר** . פסקי פיוטים קדמון . מלוקט מכת"ג ומכ"ס ומס"ג ום' התרומה . ולפי עדות הג"מ חיד"ת שראתו בכ"י אין לו יחס כלל עם ס' הכלבו כדעת הי"ת (עי' בג"ת יו"ד ובס"ג בלי במקומו) . וגולת המכתפינת תמהתי לולי ע"ס נפל בכמו ע"י המעתיקים ול"ל ס' הנזיר והוא לר"י בעה"ט כמ"ש בקונט' שם הגדולים לנגד מהר"ם בלינסבע"ט הנדפס בדפוס עתיקים ב' בלי ע"ש . (ועיין ס' הנזיר ומ"ש שם) .

178. **ניר לדוד** . ה"ר אליהו אמוזגו . פי' על תהלים ונדפס עמו : ליוורנו , תרי"ח , 8° . (המזכיר ת' דף ד') .

179. **ניר דוד** . ה"ר שלום הכהן ב"ר יעקב . כ' פיוטים מספרים חיי דוד מלך ישראל כל' תלקים ועם לוחת המחבר : ווין , 1834 , 8°.

180. **ניר לדוד ולזרעו** . (עיין גדולת שאול) .

181. **נמוקי** ר' **אליהו בהור** . הגהות והערות על ס' מכלול ושרשים לרד"ק . (עיין כל חו"ת במקומו) :

182. **נמוקי** הלכות ערכות . (עיין זרע אמת) .

183. **נמוקי חומש** למהד קדמון . נמצא בכ"י ד' רוסי 541 N. (נוכן גת"ל דף פ"ג) .

184. **נמוקי החומש** לרבינו ישעיה דטראני הראשון. והיו בכ"י והדפיסם הג"מ חיד"ת בספרו פני דוד בכל פרשה ופרשה בפמו כמ"ש בול"ת ג' ובס"ג בלי במקומו (ועיין פני דוד) .

185. **נמוקי** ה"ר ירידיה בסאן . (עיין האורב) .

186. **נמוקי יוסף** . רבינו יוסף הביבא . הוא עצם פי' על כל הלכות הרי"ף כמו הר"ן , אפס כי על כל מסכת בלא היו פי' הר"ן ביד המדפיסים הדפיסו פי' נמוקי יוסף . ולא כוונ"ד שכתב בלא חיבר הר"י רק על המסכתות בלא נדפס הר"ן , ע"ש דף כ"ו . ופי' מס' ב"ק מכות ומ"ק לאבר נדפסו בתלפיו בצד הר"ן הס ג"כ פי' הר"י . ועל מס' כתובות נדפיס ובבועות נדפסו זה מקרוב , (עיין אשי ה') . וה"ר חיד"ת רואה נמוקי יוסף על מס' פסחים כ"י . וכ"י ת"ח סי' כ"ג מזכיר פי' כ"י על מגילה ע"ש . וכ"י על מס' ע"ז היה ביד מהר"ש חיון בכ"י כמבואר בתשובותיו סי' ג"ז , ע"ש . ומלבד בלא בצל כל הרי"ף מיבר חיפושים על כל

הס"ס : עיין בג"ח י' ג"ג , וע"ח י' י"ד , סס כ' כ' , בג"כ כ' ד' וה' , וע"כ ח' , ב"כ ס"ו וסה"ג בלי ח"ח כאמו וח"כ כמקומו .

187. **נמוקי יוסף** עה"ת לה"ר יוסף ב"ר משה דרשן מפרעמסלא . עיין הג"י י' פי' ט"ו .

188. **נמוקי יוסף** . (עיין הגדה של פסח , תפלות מכ"ה) .

189. **נמוקי** ה"ר מנחם מירזבורק . (עיין שו"ת מהרי"ו) .

1.0. **נמוקי** רביבו פרץ על מס' כ"מ : כ"י רד"א № 801, q [וחולי הס לקוטי הוכפות בלו חו בל תלמידיו בקצה . ועיין הוספות] .

191. **נמוקי שמואל** . ה"ר שמואל הצרפתי כתוב על רס"י והרמב"ן עה"ת ומכבה ליכב הכנות הרח"ס עליהם וקונט' ערוגות הבושם מי' על מס' אבות וקונט' מעולפת ספירים מי' על מס' ע"ז וקצת מס' תגיגה והכנות ע"ם לחם סהרים למכ"ם תלמחז וכבופו הכנות על הרח"ס לחבי זקנו ס"ל דון וידאל הצרפתי : ד"א , תע"ח , 2° .

192. **נמוקים** למחזור ימים טוהים ע"ד הכוד לרמ"ה לוצאטו . כ"י חל יורשי ר' משה אריה טריאסטי ומזכרו ג"כ בס' תורת הקנאות ניעב"ץ דף ג ן"ן ע"ב: (כ"ח ג' דף ק"מ הערה מ"ב).

193. **נמוקים** על הרא"ש עה"ת ותמם מגלות לבעל תוספות יו"ט:כ"י רד"א № 1672, q.

194. **נמוקים** על רס"י עה"ת : כ"י טורין № 115.

195. **נמוקים** . (עיין הגהות עה"ת) .

196. **ס' הנמצא** המיוחס להרמב"ם כולל קנת מס' הפפס לגאליגוס ועל ד' יסודות וכגולמס ועל כחות הטבע **Temperamente** ובין גוף האדם והסבות הסבילות וכו' וברחבו סגולה בפס משקה התועלת והבטהון . נדפס רחבוש בס' אמרות טהורות לפר"ח ן' עקנין עם הקדמת המלבי"ם הזה . וזה מחדש בעק"ד תר"ט דף רע"ג וכו' תפר בפופו , ובליסת בס' בן גרבי עיין זה .

197. **ס' הנמצא והעצם** . (עיין חבור גדול) .

198. **ס' נסיונות** לדעת כל דבר ע"י הטוכב ונסיונות הטוכב בחכמת הודו : כ"י רד"א q № 1175, .

199. **ס' נסיונות** ע"י העופות לאריסטו וידיעת מזל האדם וכו' : כ"י שם שם :

200 **ס' הנסיונות** . (עיין חכמתא רבתא) .

201. **נסיונות אברהם** . ה"ר אברהם ב"ר ניסן לוריא . ב' חלקים : ח"ח על דקדוקי רס"י בגו"ך וח"ב על דקדוקי חז"ע בס"ם גמר' בבלית ועל מפרשיהם רס"י ותוס' ורשב"ם ורמב"ם וסמ"ק וכ"ן ותוס' יו"ע וכו' וברחבו חידת הראב"ע עם כחור חדם ומספיק : ווילנא , תקפ"א 4° .

202. **ס' הנסים** . (עיין מעשה נסים) .

203. **ס' הנסים** לר' נסים . (עיין הבור יפה מהישועה) .

204. **נעילת שער** . מלחתי כתוב : (סה"ד בכ"ה) [וחולי מיגו ספר בפ"ע כ"ח בס למפחא חו לחתימת חיזה ספר הקבלה בעה"ר . . . חו ילחק לבעריס וכרוך היודע !] .

205. **נעים זמירות** . בחעתי בחיבבו ה"ל פינחס ב"ר ראובן : לבון סה"ד בכ"ה , ע"ב . (ומהותו ?) .

206. **נעים זמירות** . ה"ר שלמה אלקבין הלוי . פי' על תהלים : (קוה"ד ד"ו ע"ח) .

207. **נעים זמירות** . ה"ר שמואל אריפול . פסטים ופירוש על ט"ו שירי המעלות : קראקא מצו"ר ההלמים (של"ו) , 4° . [וכלפה בהוכס מס' מזמור לתודה בלו עיין זה] .

208. **נעים זמירות ישראל**.(עי' תקוני שבת).

209. **נעים למוד שפת עבר** . ה"ר דוד ליסויער . דקדוק לה"ק והעתקות עם לבון הולאנדי : ד"א , תקפ"ה , 8° .

210. **נעימה קדושה** . ה"ר יוסף יאסקי אבד"ק דובנא בה"ר יהודה יידל . הסגות יסכות ומיר ליום הס"ק עם פי' : חמו"ד , 8°.

211. **ס' נעימות** . כ"ר אהרן אבו אלפרג המדקדק הקראי . בדקדוק הלבון. מוכח בס' אשבול הכופר דף ל"ח ע"ב ומקבל הס' ג"כ ספר הריני בהות כמו מהכוני ע"ם מחבחו כמ"ם בס' לקוטי קדמוניות דק"ע ע"ם .

212. **ס' נעימות**. כ"ר יוסף הרואה הכהן בב"ר אברהם הזקן הקראי . בלחוך חדום העולם ומיניותם הסס ויהודו וידיעתו והסנחתו וכו' ומחלקי מקיוות חלהיות ומקבל בלבון ערבי אלמוחט"י ומחלק לחרבעים בערים : (אר"ץ) . ומנחת בב"י ליידן № 41 W וכ' רמ"ם סס בנקבל בל' ערבי מוחתו"י בתי"ן, ומעתק לעברי לח נודע ע"י מי .

213. **ס' נעימות** . (עיין זכרון הדתות) .

214. **נעימות נצה** . מוכח בס' דן ידין מ' י"ב : (סה"ד בכ"ה) .

215. ס׳ **נעלם**. (עיין ס׳ הכבוד).

216. **נער עברי**. (עיין צוואת משה).

217. **נעשה ונשמע**. פי׳ עה״ת לרבינו יהונתן הכהן. שני חלקים גדולים: (ב״י. ועיין הקדמת י״ב עה״ת).

218. **נפוצות יהודה**. ה״ר יהודה ב״ר יוסף מוסקאטו. כ״ב דרושים עם מפתח בסופו: ד״ו, אשב״ח, 4°. לבוב, תרי״ט, 8°. ובדף כ״ט ע״ג עם מזכיר פירושו על ש״ס.

219. **נפוצות יהודה**. ה״ר יהודה פרובינצאלי נזכר בס׳ מאור עינים פרק אהרון ע״ב.

220. **נפוצת ישראל**. ה״ר ישראל ישעיה נ.. דרושים: כ״י בענציאן.

221. **נפילת השער**. מאמר לרוך בדפוסה על נפילת השער: כ״י מינכען 43/3 № .

222. ס׳ **נפך**. הוא חלק משו״ת לה״ר אברהם ן׳ טווה׳. נזכר בס׳ בית יהודה לה״ר יהודה ן׳ עייאש דף קי״ג ע״ב:(כ״ו ע״ב ובס״ג שלי במקומו).

223. **נפך**. (עיין שאילתות אבי״ה).

224. **נפלאות**. (עיין בנסת ישראל).

225. **נפלאות חדשות**. [לא נזכר מהנרו והוא ה״ר נח מינדים בווילנא ומזו שמו בר״ת] . בפעניס בכסדר התורה בדרך פרד״ס ובתוכם נפש הר״ש מאסטרפוליע: הוראדנא, תקנ״ז, 4°. [וע״ד התידה על חותית מ״ן אשר בריאתו רחיתי מ״ם פיכבע ח״א דף רל״ה ואע״ג].

226. **נפלאות ה׳**. ה״ר מאיר (ש״ץ) בעל האקדמות. ס׳ קבלה. הוא נפי׳ דן ידין ע״ס קרנים מאמר י״ב סי׳ כ״ו, ע״ש.

227. **נפלאות ה׳**. (עיין עיר גבורים).

228. ס׳ **הנפש**. שיחה בין גאלינוס ומזריא תלמידו על הנפש והנוף במוסר וירלת ה׳ נעתק לעברי ע״י ה״ר יהודה ב״ר שלמה אלחריזי. נדפס בסוף ס׳ לקוטי הפרדס עי׳ זה. ועם הגהות ה״ר אהרן יעללינעק: לייפציג תרי״ב, 8°.

229. ס׳ **הנפש** להר״א מגרמיזא. קבלה על עניני הנשמה ומעלות הנפש וכוללה: כ״י רד״א № 1004, q et № 892—91, F .

230. ס׳ **הנפש** לאלכסנדר האפרודיזי. נעתק ע״י ה״ר . . . כ״י פאריז 13 № נתוסף ובשמעות ספרי העברים: (תוס׳ עק״ד תפ״ח דף תכ״ג).

231. ס׳ **הנפש** לאריסטו. (עיין אריסטו).

232. ס׳ **הנפש** לה״ר הילל ב״ר שמואל בה״ר אלעזר מוירונה אשר בכ״י מינכען 119 № הוא ספרו הגמולי הנפש, עיין זה.

233. ס׳ **הנפש** לכ״ר יוסף אבן עקיבא. נגדר הנפש הפנימית (?) ומהותה והשכל הפועל: רחיתי קיתו בכ״י ר״מ נ״ז פה. ואולי הוא קצת מס׳ הנפש לר״י בן עקניא אשר בכ״י רד״ק q № 1159, והוא כ״י בן עקנין תלמיד הרמב״ם ובתוכם שמו בשנוי העתקות.

234. ס׳ **הנפש להרמב״ם** ז״ל. (עיין רפואה).

235. ס׳ **הנפש**. ה״ר משה בן מנחם (הרמבמ״ן). תקירות על עניני הנפש ס׳ מאמרים: א) על הנפש ונשחיותה עם ת״ח ע״י ה״ר דוד פרידלאָנדר. ב) דרוש קצר הנפש עם הגוף: ברלין, תקנ״ז. ברין, תקנ״ח, 8°.

236. ס׳ **הנפש**. ה״ר שם טוב ב״ר יוסף בן פלקירא. בחכמת הנפש ומהותה וכוחותיה וכו׳ כ׳ פרקים [והוא קטור מספרו בחיבור בדעות הפילוסופים כמ״ש בהקדמתו שם] . ובסופו עשר שחלות שנשאל ה״ם גאון בעיון תחיה״מ: לעמבערג, תקצ״ה, 8°. [ובהוסי עק״ד תפ״ו דקמ״ח העתיק ד׳: ווין, בד׳ שמיד].

237. ס׳ **הנפש**. (עיין חבור גדול, ס׳ המדות, עשרה מאמרות).

238. **נפש אדם**. כ״י לה״ר יוסף גויבנר: (ש״י).

239. **נפש ברכה**. כ״ר ברביה בב״ר יוסף הכהן הקראי. על כל׳ בחיעת ועל עשרה עיקרי התמונה: (אר״ץ).

240. **נפש הגר**. ה״ר יש״ר מקנדיא. מוסף לתורה במספר ספרים בחיבור ונח הגיד לנו מהותו. (עיין באגרת אחוז וכו׳ שלו).

241. **נפש דוד**. מסיר דוד ממנטובה ממשפחת רבינו תנלנ״ם. ס׳ דקדוק כ״י: (ז״י ותוכ׳ ב״י). [ונראה שהוא הר״ר מסיר ליאון].

242. **נפש דוד**. ה״ר דוד ב״ר משה הכהן בובנר. מי׳ תורה בפעניס והלכות: זאלקווא (ועדעגער 202 : לבוב), תק״ן, 2°.

243. **נפש דוד**. ה״ר דוד ב״ר שלמה (ועדעגער : ב״ר משה) מודינא בירושלים. פי׳ עה״ת וח״מ ע״ד התמת: קונשטנדינא, הצ״ו, 4°.

244. **נפש דוד**. (עיין שיר המעלות).

245. **נפש דוד ונפש חיה**. (עיין מלאכת הקדש).

246. **נפש חיים**. ה״ר חיים ב״ר יעקב פאלאגי. מי׳ והקדמות בערכין כסדר מ״ב ע״ד ס׳ מדבר קדמות ודבש לפי לה״ק מיד״ח ז״ל ובסופו הגהות ותיקונים בשם תקון הנפש ומפתחות: שאלוניקי, תר״ב, 4°.

247. **נפש החיים** ה"ר חיים ב"ר יצחק אבד"ק וואלאזין . ענינים יקרים בדרוש ומוסר השכל : ווילנא , תקפ"ר . שם , תקצ"ו , 4°.

248. **הנפש החכמה** . ה"ר משה ב"ר ש"ט דליאון . בענין הנפש והנשמה ועוצמה ותחיה"מ ס' תלקים ונקרא נ"כ ס' החכמה ונס ס' המשקל . ותח"ז סודות על הרכבה דיוים וכתובם סי' על ההגדה ופי' על קלת הגדה (עד תוך פיסקא חכם מה הוא לומר וכו') להר"י גיקיטיליא: באזיליא , שס"ח, 4° . והוסיף ממנו אל תוך ס' אבקת רוכל וכ' מתוק לנפש ע"ם ושם .

249. **נפש יהודה**. ה"ר דוד ב"ר משה דימיגו. דרושים עה"ת : קונשטנטינא . . .

250. **נפש יהודה** . ה"ר יהודה ליב ב"ר ישראל . פסוקים על מדרשים תמוהים ועל פסוקי תנ"ך התמוהים ובפרט בס' מצלי וקלת חי' גפ"ת ועל סמיכות סדרי המשניות . נס סי' על קלת מסורות בשם שיורי מנחה הוספת לספרו מנחת יהודה , עיין זה : לעמבערג , תקנ"ו , 4° .

251. **נפש יהודה** . (עיין מנורת המאור) .

252. **נפש יוסף**. ה"ר יוסף ב"ר שלמה מורדוך. פרפרות גימטריות בדרש ומוסר ובסופו מועדי רגל : שאלוניקי , התור"ה , 4° .

253. **נפש כל חי** . ה"ר חיים ב"ר משה ליפשיץ . הגיהו בספרו דרך חיים ס"ם מ"ג : (סס"ד שכ"ה) .

254. **נפש נקי** . ה"ר יוסף בה"ר יצחק אייזיק חבר . דרוש הספד על מות מכיו הג"ל : וואשא , כבו"ר מישרא"ל , 8° .

255. **נפשות צדיקים** . ה"ר יהודה ליב לעווינזאהן. שמים ניוני מצבות מבית הקברות דווילמים עם הערות בל"ת ועם קורת בית המדרש של רס"י ז"ל וקורת כספו : ספר"ם , 1855 , 8° .

256. **נפתולי אלהים**. ה"ר נפתלי ב"ר אליעזר טריוויש . בתור ענייני קבלה בס' רביעו נחיי עה"ת : קראקא , ש"ו . שם , שמח"ה , 2° . פירארה . . . 4° .

257. **נפתולי אלהים** הג"ל ועם סימנים מס' הנחיי : העדרטם , ש"ו , 2° .

258. **נפתלי אילה שלוחה** . ה"ר נפתלי ב"ר ישעיה טפירט. תכנית המספר בקצור בל"ת: פיורדא , תנ"ט , 4° .

259. **נפתלי שבע רצון** . ה"ר נפתלי הירץ ב"ר שמעון גינצבורג . דרשות עה"ת וח"מ ונקרא סי' על הגדה ס"ם : חמו"ר (חמבורג) . ד"א , תס"ח , 2° .

260. **ס' הנצוח** . (עיין אריסטו) .

261. **נצוח החכמה** . (עיין קול שמחה) .

262. **נצח והוד** . ה"ר בנימין פרענקיל . חקירות על נחיות הנפש והסלתה ע"פ יסודות הגמרא וקבלות רז"ל ברמיות עיונית מספרי החוקרים המלהיים (עם ל' מגלי) : לונדון , תקצ"ו , 8° .

263. **נצח ישראל** . ה"ר יהודה ליווא ב"ר בצלאל מפראג (מהר"ל מפראג). על הגלות וגאולה וכיוצא המשנה ותמורה ותחיה"מ ופי' מאמרים תמוהים בדרז"ל : פראג, שנ"ם, 2°. נאווידוואהר, תקנ"ג, 4° . [שם , תק"ע, 2° . פיכסב מ"ב דרס"ז] . ווארשא , תקצ"ח , 4° .

264. **נצח ישראל** . ה"ר יהודה מהללאל ב"ר מצליח מלאקווילא . סי' כ"י עה"ת ע"פ ל'ועריקון ל'ירוף מ'שבון ר"ת נלת : (ול"ב כ' וסה"ג שלי במקומו) .

265. **נצח ישראל** . ה"ר ישראל ב"ר משה סג'ל מואמושטש. חי' גפ"ת ובאור מקומות המתומים בס"ם בתכמת המדידה והחכונה : פפד"א , תק"א , 2° .

266. **ס' נצחון** לה"ר יוסף קמחי . (עיין מלחמות ה') .

267. **ס' הנצחון** . ה"ר יום טוב ליפמאן מילהויזן בקראקא . על מעמות הקושיות ולחייתם מספרי תנ"ך לחזוק תמונתם ומבחר סג"ל מקומות המקבל שמחזיקים למעמ להם ומשיב עליהם ועל דבריהם בספרם בניח המחבר . נחלק לז' חלקים הו שערים. ובסופו ויכוח שהיה לו עם חכם נוצרי ביום י"ד חלול הקל"ט ועם מפתח . נדפס ע"י החכם הנוצרי המקבלן מעופס כ"י שקיבל מהכר דשניידלן עם תום' תמו' לנוצרים מלוקוות מס' הרר"ק על התלים ועם ויכוח הרר"ק עם הנוצרים : אלטדורף , 1644 4° . נלוה לו מאמר על ספרי רז"ל בל' רומי להמו"ל האקשפאן הג"ל : נירנבערג , 1644 , 4° .

268. **ס' נצחון (הישן)** למחבר שנכתב קדמון (מי כמוה מי"ג למספרם נוסף ממצלת קדר ומלחמות הנוצרים נפ"י) . ויכוח נרחות הנוצרים עם המקבל כסדר תנ"ך . מוגה ע"פ כ"י מצוי סרכ"ע ונדפס . ועם תרגום ל' רומי והשגות

ע"י החכם הגולרי וואגענזייל : אלטדארף , 1681 , 4° . (פירצט ת"כ דף ת"ג) .

269. ס' **נצחון** הנ"ע (בלי הערתן ל' רומי הנ"ע) ונסופו תשובות לגולרים עם ויכוח הרד"ק הנ"ל : ד"א , תס"ט . שם , תע"א , 8° . קעניגסבערג , 1847 , 12° . (פירצט שם) .

270. ס' **נצחון ישן** כנ"ע למחבר נרפתי קדמון (כנראה שהי בשתין שנת ה"ת—ס"ת כ') . ויכוח ברתיות הגולרים ובתוך כתובי מסעותם ע"פ פירושי הקדמונים וגדולי נרפת שלפניו כסדר התורה וגבילים (בלי ס' יהושע) והגליס ומצלי, ונראה כח"ב מתבור גדול לחזוק התמונה : כ"י הטבורג $80/6$ № על קלף ישן גובן מין 2° . תחלתו וסופו נדפס לדוגמת ברצימת כ"י מופענהך להחכם הגולרי מייח והיה עם נכבו להוציאו לאור עם תרגום ל' רומי ע"ש $126/8$ № : (זונז גנ"ע דף פ"ו—ז') .

ולפ"ד הר"ל דוקעס נמצת נ"כ בכ"י פאריז 222 № נשם ס' יוסף המקנא על שם מחברו ס"ר יוסף ב"ר נתן היוני עם הקדמה לתים ס' ושמו אליה . (עיין תוס' עק"ד תכ"ז דף פ"ד) .

271. ס' **הנצחון** . ה"ר מתתי' ב"ר משה (היצהרי) . פלפולים בתמונה . ולדעתי הוא ס' אחיטוב וצלמון ועקר, עיין זה: (הוספות ש"י).

272. ס' **נצחון** מלוקט מס' חזוק אמונה וס' הנצחון לה"ר ליפמאן הנ"ע עם הגהות : כ"י רד"א № 1179, q .

273. ס' **הנצחון** הנקרא צרי היהודים . (עיין יודישער טרייאק) .

274. ס' **הנצחון** הנקרא תקון אמונה . (עיין חזוק אמונה) .

275. **נצחון גבורים** . (עיין שיח ספונים) .

276. ס' **הנצחונות** . קצור מס' הנצחון לה"ר ליפמאן הנ"ע ונסוף התורה ויכוח המלכף עם חכם קרמי מווילנא בשנת ה"ת ת' (נפי הנראה) . ותח"ו לקוטים רבים מס' חזוק אמונה ועד מתכן כל ח"ב מס' חזוק אמונה הנ"ע עם הקדמה קצרה ברתם. ונראה הר"ח נייגר בכ"י ונפ"ד הוא ס' נצחון הנ"ל מכ"י רד"ח הנ"ל . עיין תנורי יצחק פרוקי נ"ח בכתבם דף פ"ח כ' .

277. ס' **נצנים** . כ"ר יוסף בב"ר נח הקראי . מזכר בדברי המתרגמים ושיטו נמצת: (אר"ץ). ובעל אשטול הכופר נפ"ב רכ"ח מיחסו לכ"ר יוסף בב"ר יעקב אלקרקסאני . עיין לקמן קדמוניות רל"ס ואח לקמ"ש .

278. **הנצנים** . ה"ר אברהם בער גאטטלאבר בי"ר היים הכהן . שירים שונים : ווילנא , תרי"א , 8° .

279. **נצר חסד** . ה"ר יצחק יהורא יחיאל . על מס' תמות ונסופו ס' אדם ישר סנולות ותפלות לזמן המנפה . לבוב , תרי"ו , 4° .

280. ס' **הנקוד** לה"ר אהרן ראש ישיבת בבל. בחכמת הקבלה . הוצת נפו' הר"מ נוסיל נפ' ירושלים ת"ח מ"ש ע"ש .

281. ס' **הנקוד** לה"ר שמואל הנקדן . מזכיר ה"ר משה הנקדן בדרכי הנקוד שלו וס"ר יהב"ר הנקדן בספרו עין הקורא ויקרא ו' י"ג ע"ש : (זונז גנ"ע דף ק"ט) .

282. ס' **הנקוד** . (עיין אותיות של ר"ע נמלואי התוס"ף , ארזי לבנון , ס' הדקדוק לר"י חיוג , דרכי הנקוד והנגינות) .

283. ס' **נקוד הגדול** . ה"ר צבי הירש ב"ר מנחם נחום מלוצין . פי' ע"ס הצחות להרמב"ן , כ"י . מכיתו נספרו הלכה למעשה או דרכי הנקוד (?) : (שי"ג) .

284. ס' **הנקוד הגדול** שחיבר רב אשי בנבל והוא נמצא היום בירושלים : לשון רב האי גאון מוכח בשירות הר"מ בוסיל לספר יצירה פ"ב מצנה ג' , ע"ש .

285. ס' **הנקודה** והוא ס' עט סופר להרד"ק ז"ע בנקוד ומעמים ג' מערים : מער א' בכתיבה , על כתיבת כ"ד ספה"ק בתותיות נדולות וקטנות וכו' קרי וכתיב מקרא סופרים ועמור סופרים וכו' . מער ב' בנקוד ומצפני התנועות וכלומה . מער ג' בטעמים ותח"י עוד ג' מערים קטנים בסב"ח ונקוד וסס פעל ומלה. ככה ראיתיו פה עירטו בכ"י ולא נראה לי שהוא בשלימות . ויותר נראה לי שהוא רמזית מלאכת הרד"ק בנעוריו בדקדוק . ובסופו מלאתי עוד כללים וסימנים על כל תנ"ך בעניני מסורה לה"ר אברהם הלוי בקרטו ותותם א'א'ה'ב' ר"ת ת'מר ת'נרהם ה'לוי כ'קרטו [וכל תמים דעים סי' רכ"ח—כ—ג' נמלא תשובות הרי"ף מפעתקתו ע"ם] . ולקת כללים לנקוד מס' התפודי ומתרי כללי דקדוק וניונות.

286. ס' **הנקודות להראב"ע** : כ"י מינכען $228/7$ № הוא ס' הנולות שלו , עיין זה .

287. **נקודות הכסף** . ה"ר אברהם ב"ר יצחק **לאניירו** . שי"ם עם פי' ונדפס ע"י ה"ר משה ב"ר שמואל לאניירו עם פירש"י והנגנוס ול' מיסלקי : ד"י , שע"ש , 4° .

וכ' נהקדמתו שכיה ט נס עש"ת והפשוטה והמ מנעה וכתוביס ע"ם .

288. **נקודות הכסף**. ה"ר אהרן. (לא נודע מי הוא מהמחברים בזמן החתום). על עסרת הנקודות תחלתו בב"י בערלין $Q\ 2/5$.

289. **נקודות הכסף**. ה"ר יוסף אבן כספי. בחור לס' המורה במה שחין בו סוד. ונראה שחתו"ז שינה שמו וקרא לו עמודי כסף. עיין בחכונו קבוצת כספ נקוטרס דברים עתיקים שני שלי דף י"ג, ועיין הקדמת ה"ר קיכקסיים בל"ח בסוף ס' עמודי כסף דף י"ח. ובחגרות יח"ר ח"ב דף . . . כ' שהוא על ברכות וקללות שבתורה.

290. **נקודות הכסף**. ה"ר שבתי בה"ר מאיר הכהן (הש"ך). הסגות על הט"ז י"ד: ספד"א, תל"ז. העגא, תע"ה. ווילמרשדארף, תע"ו. פרא"ג, תקל"ז, 4°. ונדפס גם בב"ע י"ד בהסמכת כמה ענינים ממנו. ועיין בג"ב כ' ובה"ג שלי במקומו.

291. **נקודות הכסף** הל"ע ושוכף בו מגיני זהב לבבד הט"ז שהסיב עליו וגם קו"ח של הט"ז שהביא הש"ך בקו"ח מה שהסיב הט"ז עליו: נאווידוואהר, תק"ן, 4°.

292. **נקודות הכסף**. ב"ר שמחה בב"ר משה הלוצקי הקראי. בחור תרי"ג מנות (ועיין תורי זהב בחות תי"ו).

293. **נקודות הכסף**. (עיין תורי זהב).

294. **נקי כפים**. ה"ר אברהם כהן. דרשה לבר מצוה: קראקא, חש"ד, 4°.

295. **נקמת ישמעאל**. (עיין סוד בחורים).

296. **נקרת איסור**. ה"ר יהושע סגרי איש סקנדריאנו. (בדיני ניקור?) ונדפס: (תג"י י' פי' רי"ז).

297. **נקרת הצור**. (עיין עט ברזל).

298. **נר אלהים**. [לרמז"ם נראה שמחבר ה"ר אברהם אבואלעפיא]. סודות ברכת כהנים ומעמיה ע"פ קבלה: כ"י מינכען $\aleph$ 10/2.

299. **נר אלהים**. ה"ר חסדאי ב"ר יהודה ב"ר חסדאי ב"ר יהודה ב"ר יהודה. שם הכולל לחבור על יסודי התמונה וקרא לו אור ה'. ובחור המצות ע"פ דעת חכמי התלמוד ודעות הגאונים לחריסם עד הרמב"ם וקרא לו נר מצוה. ח"ח מיכר ובשלם שנת ה"ר ק"ע בפרקופטרא. חלק ח"ב הוא כ' נר מצוה שלא נודע שם מיכר בלל. כי בכל הכ"י הנודעים לנו ממנו עד כה כמו בוואטיקאן 261 $\aleph$ ב"י ווין 78 $\aleph$ פאריז 225 $\aleph$ ורוסי 1156 $\aleph$ לא נמצא רק חלק אור ה' לבד הנדפס בכר בפיראדה שנת השט"ו לעיניהם. (ועיין אור ה').

300. **נר אלהים**. (עיין אהבה בתענוגים, אילם, באור ע"ם מו"ג, נר תמיד).

301. **נר החופש**. ה"ר שמואל אבן תבון. חקירות על כל סתרי תורה ומדותיו'. מזכירו תדיר בספרו יקוו המים ועם בפ"ג. ולפי הנראה לא השלימו ונשבד. עיין מ"ע לגייגער חלק ה' דף ל"ע. (העתקה ממנו כ"י שד"ל 40, III).

302. **נר חכמה**. כ"ר יוסף בב"ר שמואל הקראי. פי' על סדר התפלה, ולא נכתב רק תחלתו: (אר"ץ).

303. **נר ה'**. ה"ר שמואל ן' סיר. דרשות: כ"י פישל...

304. **נר ישראל**. זה שמו חשב קרח בע"ם מגן אברהם בשלחו על ס"ע ח"ח בחבואר בהקדמת בנו שם: (וב"ב ד' ובה"ג שלי במקומו).

305. **נר ישראל**. ה"ר ישראל מ"ם בקאזניץ. פי' ע"ם לקוטי רב האי גאון ועל ס' שער השמים המיוחס לר"י ניקיטיליה ובסופו מ"ן כללים בקבלה להל"ל ולקוטים להר"ר פינחס מקאריץ ודף אחד מי' הלכות להר"ר יעקב יצחק המכונה היהודי מפשישאחוב: חמו"ד (לבוב), 4°.

306. **נר ישראל**. ה"ר משה דור ואלי. ענייני קבלה: כ"י יוא"ל.

307. **נר למאור**. (עיין עשרה מאמרות).

308. **נר המזרחי**. ה"ר ישראל משה מזרחי. בחור לתוספי הרא"ש לכמ"ג הלכות חנוכה. כ"י: (וב"ת י"ד ובה"ג שלי במקומו).

309. **נר מערבי**. חבור על הירושלמי לבעלי מפרשי הים. כ"י: מזכירים שמו תדיר בהגהותיהם בש"ם. (ועיין תלמוד ירושלמי).

310. **נר מצוה**. ה"ר חיים בה"ר בנימין ברודא. מו"ת ומי'. מביאו בספרו תורה אור ודרך חיים.

311. **נר מצוה**. ה"ר יהודה ב"ר יעקב סיר. על כללי התלמוד. עיין שער ג' מנחת שי ד' ווין.

312. **נר מצוה**. ה"ר יהודה ליב ב"ר יצחק מפיורדא. ליוט המורה ומזמור כ"ה עם פי': פיורדא, תק"י, 4°.

313. **נר מצוה**. ה"ר יהודה ב"ר מנוח. כללים על הרמב"ם, ב"ח. וח"ב נקרא שם מצוה. נלוה לו חיבור פרקא דמורא מקור דינים שים בם משוש דרכי למורי: (רמי"ג. ועשנער 397: בחור ס' המצות להרמב"ם עם מ"ת לס'

גופי הלכות וס' הליכות אלי לר"ם מלנגזי. ולס' קהלת יעקב לר"י מלנגזי. ב"ח: שאלוניקי, תק"ע—ע"א, 2°).

314. **נר מצוה.** דון יוסף בן דון דוד ן' יחייא. פי' כל המצות ומעמיסם. והוא חלק מספרו תורה אור עיין זה ועיין ס"ק דף ס"ד: (ש"י).

315. **נר מצוה.** נחור על הסמ"ג לה"ר מאיר מלובלין. כ"י: (ש"י).

316. **נר מצוה.** ה"ר משה ב"ר חיים ב"ר ש"ט פיזאנטי. נחור על מזהרות הרמב"ג עם פי' הפסוקים ע"י מלמרים ועם קלח פי' הרשב"ץ: קושטנטינא, שכ"ז, 4°. (ועיין אזהרות, זהר הרקיע).

317. **נר מצוה** הל"ל כל"ל עם תוס' חי' רנים ותוס' פי' פסוקים ומלמרים: שאלוניקי, שכ"ט, 4°. וכ' שם שחיבר פי' על יוסלמי זרעים וחי' מס' קדושין ומאר ספריש ע"ם: (כ"ל ח' ושם"ג שלי נמקומו).

318. **נר מצוה.** ה"ר שמואל ב"ר יוסף הכהן. טו"ב דרשות מיוסדות על י"ג פיקרים נמלמרים ומדרשים והוא ח"ח מספרו מנחת כהן, עיין זה: ד"ו, משי"ח, 4°.

319. **נר מצוה.** מפתח ומ"מ מכל פכוקי תל"ך הנאים נתלמוד: קושטנטינא, חש"ד (?), 4°. והולי הוא הנדפס אח"ז נכל תוללות דפוסי הס"ם שלנו נשם תורה אור.

320. **נר מצוה.** (עיין אור חדש, מאירת עינים, נר אלהים, תורה נשם מקראי קדש, תלמוד, תנא דבי אליהו, תפארת הקדש).

321. **נר מצוה ותורה אור.** ה"ר דוב בער בה"ר שניאור זלמן. ב"ח: א) שער האמונה על יסוד החמונה נכוונת המצות וכו'. ב) שער היחוד על יסוד היחוד נקבלת עול מלכות שמים בק"ש וכו': קאפוסט, תקפ"ט, 8°. וח"ח לבד: לבוב, 1860, 8°.

322. **נר צדיקים.** (עיין מאירת עינים).

323. **נר שמואל.** כ"ר שמואל קלעי בב"ר אברהם הקראי. נחור דיני הל' קדוש החדש וחלק לחרבעים פרקים: (אר"ץ).

324. **נר תמיד.** ה"ר ברוך בענדיט ב"ר משה אבד"ק זיטניל. שם הכולל לשני חבוריו: א) פי' על מס' תמיד ומדפס עם הגמרא ועם פי' הרח"ש ונקרא נשם פי' הר"ב ונכוסו דיני עבודת תמיד נשם ש"ע מסדר עבודת תמיד עם פי' הר"ב כל"ל: הוראנא, תקמ"ט, 8°. ב) חי' על מס' כריתות ונקרא נשם נר אלהים: נאווידוואהר, תקס"ג, 2°.

325. **נר תמיד.** (עיין מאיר נתיב).

326. **נשאל דוד.** ה"ר דוד ב"ר אברהם אופנהיים. סו"ח כסדר מרבעה טוריס ק"כ כימניס. גלוח לו ס' מועד דוד חי' הלכות: כ"י רח"ם 7—786 №. עוד כל"ל בעניין מסיס ומלנוניות: שם 795 №.

327. **נשאל דוד.** (עיין די השב נמלוחי התוס"ף).

328. **ס' נשים.** (עיין משנה או משניות, משנה תורה).

329. **נשיקת משה.** (עיין פטירת משה).

330. **נשמה חיה.** (עיין עמק השוה).

331. **נשמת אדם.** ה"ר אהרן שמואל ב"ר משה שלום מקרעמניץ. על מהות הנשמה והעונדת האדם וענין שכר ועונש וג"ע וגיהנם ומלחי עניני מוסר: הענא, שע"ז (ונעדנער: שע"א). ווילמרשדארף, תצ"ב, 4°. [וכסוגו כ' נחיבר ס' באר שבע ע"ש].

332. **נשמת אדם.** (עיין חיי אדם).

333. **נשמת חיה.** ה"ר עקיבא שלום חיות. תפלת מחה יודע ועל חטא ותפלת מניני מלכנו עם פי': ווילנא, תר"ו, 8°.

334. **נשמת חיים.** הספד על מות ה"ר אברהם דוד מבוטשאטש עם הרכה דנרי' ממנו נשם עץ החיים: חמו"ד (זאלקווא? 1841?) 8°.

335. **נשמת חיים.** ה"ר חיים ב"ר דוד אבואלעפיא. קלח סו"ח ולמוות הסמ"ג ודרושים: שאלוניקי, תקס"ו, 2°.

336. **נשמת חיים.** ה"ר חיים ב"ר יצחק אבד"ק וואלאזין. סו"ם, כ"י. מוכח נהקדמת ס' נפש החיים: (שי"ג).

337. **נשמת חיים.** ה"ר מנשה ב"ר יוסף בן ישראל. מקירות עיוניות על הנשמה ומחלק לד' מלמרים וקי"ח פרקים ולהוכיח נמיסור למיחות דנרי רז"ל נכמה עניניס עם נוסח המחנר: ד"א, בי"ת, 4°. לעמבערג, תרי"ח, 8°. ועם הגהות הר"י עמדין, כ"י. (נעדנער 509).

338. **נשמת חיים.** (עי' הר אבל, פרקי אבות).

339. **נשמת כל חי.** ה"ר חיים פאלאגי ב"ר יעקב. (ולח כרח"ם ופירנט ווולתם). ח"ח סו"ת כדיני ש"ע ח"ח וי"ד וכסופו תקוניס והמצות נשם מכל החי ומפתחות נשם עיני כל חי: שאלוניקי, תקצ"ב, 2°. עוד

כנ"ל ח"ב שו"ת נדיני ס"ע מה"ע וח"מ ומח"ז השמטות לשו"ת הרשב"ש חלק ה' והגהות רחמים לחיים והשמטות לספריו בית אבות, דרכי החיים, לב חיים, סמיכה לחיים וס' נשמת כל חי הנ"ל ח"ח ונסופו מפתחות: שאלוניקי, תקצ"ז, 2°.

340. **נשמת שבתי הלוי.** ה"ר שבתי שעפטיל הלוי הורוויץ. על עניני הנשמה והתחלת חכמת הקבלה: פראג, שלו"ם. ירושלים, חש"ר (1850 ?), 4°.

341. **נשמת שלמה.** ה"ר שלמה ריקקה. כוונות וסודות על ס' הש"ב: (זע"ל ס' סי' ט').

342. **נשמת שלמה מרדכי.** ה"ר אהרן משה ב"ר מרדכי. נמור על עשרה פרקים מס' חוקר ומקובל היינו על קצור כללי השתלשלות מס' עץ חיים למהרח"ו ומח"ז ס' חוקר ומקובל הנ"ל בשלימות: יאהאניסבערג, תרי"ב. (וגם רלימיו חמו"ד מדפוס הנ"ל) 4°.

343. **נתיב לדרך החיים.** ה"ר שמואל שלמה זלמן ב"ר צבי. תקונים והערות לסדור דרך החיים להר"ר יעקב מליסא ומ"מ למקור הדינים ונחלק לג' חלקים: ווארשא, תר"ב, 8°.

344. **נתיב חדש.** ה"ר זאב וואלף ב"ר ישראל איסר איינהארן. הקדמה וקצת עניני לדוגמת מספרו דרך חדשה על המדרש: ווילנא, תר"ו, 8°.

345. **נתיב חיים.** ה"ר נתנאל ווייל. הגהות ותקונים בס"ע ס"ח: פיורדא, תקל"ט. ליוורנו, פעל"ת, 4°. (ועיין ש"ע א"ח).

346. **נתיב חכמה.** בחכמת התכונה ועבור בנים עם לומות להר"ר מרדכי פינצי: כ"י רח"ם 525 № . ובמפתח המוגר שם דף של"ט כ' רמצ"ם וז"ל: יעקב ב"ר דוד ב"ר י"ט הפועל. נתיב חכמה, לומות הפועל עם לות השעות להר"ר מרדכי פינצי. כ"ע נרשמו ים עוד בכיס נגו, עכ"ל. [עיין רשמצ"ם 1658 והוספות מרבי' כ"י בייזען 371 ושם טעות קלת. ועיין כ"י בענציאן . . . : רמש"ש].

347. **נתיב ים.** (עיין נתיבות השלום).

348. **נתיב הישר.** ה"ר נפתלי הירש ב"ר יהונתן הלוי מפינסק. כ' חלקים: ח"ח, פשטים בסמיכות הפרשיות כסדר התורה, וח"ב דרך ישרה י"ב דרשות למועדים ונסופו שביל הישר על כל הדרן עלך בש"ס: דיהרנפורט, בע"ת, 2°. [ופיהכט ח"ח דף בצ"ט: שביל הישר. חי' תלמוד: זאלקווא, תע"ח, 4°. וחלוי הוח ד' אני].

349. **נתיב הלשון.** ה"ר מאיר ב"ר פסח העסע. מצלי מוסר ומיני דושים מלוקטים מספרי מליצה וספרי המחסף: המבורג (אלטונא), תקפ"ט, 8°.

350. **נתיב לשון עברית.** ברכי לתן תסכנז ופתרוסס בלה"ק ולח נדפס רק עד תוך תות ג' (נעגעראל) כ' תוכרות: חמו"ד (ונלחה כדפוס אופיבאך תו פיורדא) 4°.

351. **נתיב מצותיך.** ה"ר יצחק יהודה יחיאל מקאמארנא. הקדמה ודרך לס' המצות שלו הנקרח אוצר החיים ע"פ הקדמות הר"י בעש"ם ומאמרי מקובלים (עם אוצר החיים ח"ח על ברחשית): לעמבערג, תרי"ח, 4°. (המזכיר 333 №).

352. **נתיב מצותיך.** ה"ר שאול בן מוסה הכהן. פי' על המזכרות של כ"י ב"ר רתובן מלברגלוני ורבב"ג, פי' על מגלת רות, כתובה לחג השבועות מהר"י נגארה ונסופו מנין המצות לבה"ג: ליוורנו, הת"א, 8°.

353. **ס' נתיבות.** כן נקרח לפעמים ס' רביעו יהוחס בפי המתכרים: (כ"ו ע"ד ושם"ג שלי במקומו).

354. **נתיבות החכמה.** (עיין שמלה שניה).

355. **נתיבות לשבת.** ה"ר פינחס הלוי הורוויץ. חי' על ס"ע מה"ע עד סי' כ"ג והוח ח"ח לספרו שבת אחים: לעמבערג, תקצ"ח, 2°.

356. **נתיבות לשבת.** (עיין שם אהרן).

357. **נתיבות משפט.** ה"ר חיים אלגאזי. בחור על קלח ס' מישרים לרביעו יהושע מלוקט מפוסקים רביש ומו"ח המחרוישם: קונשטנטינא, תכ"ט, 2°.

358. **נתיבות המשפט.** ה"ר יעקב אבר"ק ליסא. חי' ובחוריש על ס"ע ח"מ וקלח לחידושים בשם משפט הבהנים ולבחוריש בשם משפט האורים ב' חלקים: דיהרנפורט, תק"... לעמבערג, תק"... זאלקווא, תקס"ט. שם, תקע"ו. סדילקאוו, תק"ץ, 2°. [ולפ"ד יבב"ל: ח"ת, תקס"ט (תנה ?). כ"ח ניחד: זאלקווא, תקע"ו. סדילקאוו, תק"ץ, 2°. עיין תקוני המזכיר III דף ג']. עוד ולוה חליו קונט' משובב נתיבות למהרח"ל הכהן (עיין אבני מלואים): חמ"ד (ק"ב), יגיל"ו ישרי"ם, 2°.

359. **נתיבות נועם.** (עיין האורב).

360. **נתיבות עולם.** ה"ר יהודה ליווא ב"ר בצלאל (מהר"ל מפראג). על ירמה ומוסר והנהגות ובחור מתמיד רביש לפי הענין

ונחלק לג"כ נתיבות חכמה . והוא ח"כ לספרו דרך חיים , עיין זה : פראג שנ"ו (נוזן גח"ל דף רפ"ט ודלת כוותלף ורד"ת) . נאוויידוואהר , תק"ע . יוזעפאוו , ת . . . 2° .

361. **נתיבות עולם** . ה"ר מנחם ב"ר משה רבא . פעמים נקרי ולת כתיב כתיב ולת קרי ומלת ותסר כסדר הנ"ך : (ש"י) .

362. **נתיבות עולם** . ה"ר צבי הירש ב"ר שמחה קאצינעלנבויגן . נדרייתת דל"ב מדות לר' יוסי הגלילי עם נתורים ותידושים ונכוסו לקוטים : ווילנא , תקפ"ב , 8° .

363. **נתיבות עולם** הנ"ל ככל הנ"ל עם נוספות רבות לו וגם לקנת חכמי עירנו זולתו : ווילנא , תרי"ט , 8° .

364. **נתיבות עולם** . ה"ר שמואל ב"ר מרדכי הלוי גלאנטי . קנור סמ"ג שקיצר המחברו בעצמו עם נתור וציונים ולקוטים מהרמב"ם וגו"כ : לבוב , תקס"ז 2° .

365. **נתיבות עולם** . יכלכל ערך העיקרים והיסודות על דת היסדות נגד תורת משה והנביאים ונחלק לה' חלקים . תוכר כל' לגנלי ע"י החכם הנוצרי מ. קויל ונעתק לעברי ע"י האָגע: לונדון 1839.(שם, 1851 ?) 8°.

366. **נתיבות עולם**.(עי'ס' כריתות,מאיר נתיב).

367. **נתיבות השלום** . ה"ר משה נחמיה ב"ר משולם פייביש אבד"ק האסלאוויטש . כולל הלכות העגרכות מסור ס"ע תה"ע נסס ארחות חיים ומטור ח"מ נסס ארחות משפט וסכיב לו נתיב ים על מקור הדיוים נתלמוד ופוסקים ועל סולין דרך תשובה על דיוים המחודשים כסו"ת וכו' וכסופו דרך תבונות להבין דבר מתוך דבר : חמו"ד (ק"ב , תרי"ס) , 4° .

368. **נתיבות השלום** . (עיין תורה , חומש) .

369. **נתיבות שמואל** . (עיין ס' העשור) .

370. **נתן נביא** . לפ"ד וולף נמנת ספר נסס זה נתולר ספרי רל"ת תכל לת נמנת זכרו נכ' רבימות ספרי רל"ת מנת תקמ"ב ותקפ"ו תבר לפניו . עיין זוזן גח"ל דף רל"ו נהשנים b .

## נשלם אות נ מהדורא רביעית

# אוצר הספרים

## ס

1. **סאה סלת**. ה"ר רפאל מנורצי ב"ר גבריאל. תוכחת מוסר ועל מדות המדם. ח"כ מרפא לנפש דברי מוסר בעניני הדת ויסודותיה: מנשובה, שכ"א. 4°. עוד כנ"ל ועלוה לו ח"ג אורח חיים מוסר: ד"ו, של"ט, 4°. ד"א, תקי"ז, 8°. וס' סאה סלת הנ"ל נבדו: ד"ו (או לולי האנוי?), של"ט, 12°. [ובד"ל נמצא עוד בסופו פרק התשובה כ' מלמריס וכל מלמר נחלק לשמיריס וכולל רק דף אחד. וע"ע בדפוסים הקודמים]. ועם הגהות כ"י. (שענשער 654).

2. **סבא אליהו**. ה"ר אליהו ב"ר רפאל שלמה סג"ל. מלמריס ומדרשים ומילי דחכמתא מדברי חז"ל וחכמי העמים ונחלק לג' חלקים וק"ה פרקים, ובח"ב נכללה צוואתו בכל דבר הטוגע אל הנפש עם העתק צוואת ה"ר בנימין הכהן ז"ל, כ"י: (זע"ל ג' סי' כ"ח).

3. **סבוב העולם** או **סבוב ר' פתחיה**. ה"ר פתחיה מרעגנשפורג אחי רבינו יצחק הלבן. ספור מסעיו וכל אשר ראה ושמע בדרכו ושמ"ז ס' אלדד הדני וס' מדרש יונה: פראג, בשמח"ה, 4°. זאלקווא, תקל"ב. שם, תקנ"ב, 8°. עוד כנ"ל ועם לקוטי מהר"ש אסטרפולי: לבוב, 1859, 8°. עוד כנ"ל בלי ס' אלדד הדני: אלטונא, חש"ר. שקלאוו, תקע"ז, 8°.

4. **סבוב העולם** הנ"ל בצרוף עוד ספרים (עיין מלחמה בשלום) עם תרגום ל' רומי ע"י וואגענזייל: אלטדורף, 1687, 4°.

5. **סבוב העולם** הנ"ל בל"ת להמון עם ולנשים: חמו"ד (?), 4°. (ש"י).

6. **סבוב העולם** הנ"ל עם ת"ת להה"ר דוד אטטענזאסר: פיורדא, 1844, 8°.

7. **סבוב העולם** הנ"ל עם תרגום צרפתי ועם הערות ע"י ה"ר אליקים כרמולי: פאריז, תקצ"א, 8°.

8. **סבוב העולם** הנ"ל עם תרגום אנגלי ועם הערות ע"י המעתיק ה"ר אברהם בעניש וה"ר W. F. Ainsworth: לונדון 1856, 8°.

9. **סבוב ר' פתחיה**. (עיין סבוב העולם).

10. **סבוב** קצרי הנדיקים נירוסלים בל"ת: חמו"ד, 8°. [ונעק"ד תרי"ח דף נ"ו כ' שאות פעתק ס' אגרת מספרת יחוסתא וכו' מדפוס מנטובה תל"ו ע"י ה"ר שמחה בהקדוש ר' פסח כ"ץ מבריסק, דפין אין 12° ע"ב].

11. **ס' הסבות** או **פרחי האלהות לאריסטו** או **לאלגזאלי** העתקת ה"ר יהודה ברמיב"ר דניאל מרומי: כ"י יה"ש, וכ"י די רוסי № № $286/_2$, $315/_4$, $776/_7$, $1174/_2$, et 1375, ובלמור ס' הסבות הנ"ל להה"ר יהודה המעתיק הנ"ל: שם $776/_8$ № ע"ב.

12. **סבר יוסף**. ה"ר חיים יוסף דוד אזולאי. הזכירו בספרו ול"ב ו' ג' [ושם ג' שלי ת"ת אות ו' סי' 6 ע"ב]. ומשם נתה"ס שהות קנת פירושים עה"ת וכדומה. וכבג"ב הנדפס מחדש בספר"פ כ' הר"ת כרמולי בתולדות המחבר שהות ס' מוסר, ע"ב.

13. **סבר פנים**. (עיין פני דוד).

14. **ס' סגולות**. כללים לרפואות וקמיעות ולחשים להלויים ולסגולות שונות: כ"י טיכטע $288/_6$ №.

15. ס' **הסגולות לאבונצר** . על סגולות נבת מרוס וכוכבי לכת ופעולתם בתבל מרלה . נזכר בפי' מקור חיים על פי' הרמב"ע פ' נח על ס' כי לימים עוד שבעה , ע"ם . ונרלה שהוא ס' לקוטים בענינים כתלה מדברי רבינו וגם מאבונצר לבדו . וכן נרלה מסגנון דבריו גם פה בתמרו וז"ל: וכבר כתבו ן' רשד ותבונצר בס' הסגולות וכו' .

16. **סגולות להראב"ע** . (עיין לקוטי הפרדס , רפואות הגויה) . ובב"י שד"ל נמצא ג"כ ס' סגולות להראב"ע וגם מודע שם זה הוא אלו זולתו .

17. **סגולות האבנים** ותועלתם לאריסטו : כ"י די רוסי $1050/_{7}$, et $773/_{5}$ № . וכ"י רח"ם 385 № מבוכת מאד , ע"ם בתפתח ריש דף שכ"ג .

18. **סגולות האבנים** כל"ל גם מודע למי : $773/_{6}$ № .

19. **סגולות** לדבר ומגפה ר"ל למאגיסטר אנטוני פערמיסוני: כ"י די רוסי $1365/_{5}$ № וסגולות ועצות על הדבר מתת ה"ת ק"ח לרופאים שונים נמצא בכ"י וויז 158 № ע"ם .

20. **סגולות** לה"ר מאיר אלגואדיש הרופא : כ"י די רוסי $1168/_{4}$ № .

21. **סגולות** לפתיחת הלב ע"פ קבלה : כ"י רד"א 964, et 989, q № .

22. **סגולות וקמיעות** בקבלה מעתים רל"ג סימנים עם מפתח בסופו : כ"י רח"ם 526 №.

23. **סגולות הרוזמריים** (Rosmarin) : כ"י וואטיקאן $298/_{5}$ № .

24. **סגולות הרעיונות**. (עיין עגולת הרעיונות גם ס' העגולות בתוח ע') .

25. **סגולות הרפואה** ליואנס דמשינו ואבן משוע נעתק ע"י ה"ר שמואל ב"ר יעקב הלוי . רוקח מרקחת מהעתה והטבעיים והתנתים של רפואות מלמלות והמורכבות : כ"י וויז 137 № . (ועיין ס' המרקחות) .

26. **סגולות ורפואות** עם ל"ת : חמו"ד , 8° וז"ח פ"ר .

27. **סגולות ורפואות** בל"ת : פראג , תנ"ד, 8°.

28. **סגולות ורפואות** מלוקטות מספרי קבלה וספרי רפואה והכל בל"ת : ד"א , תס"ג , 8° .

29. **סגולות ורפואות** מובחרות : כ"י די רוסי $1168/_{3}$ № .

30. **סגולות ורפואות** מועתקות לתרח"ס (?) מריגייו : 527 № .

31. **סגולות ורפואות** שונות חלק ראשון : שקלאוו , תקב"ה , 8° (מ"ג דפין . תוס' עק"ד תכ"י דף תקע"ט) .

32. **סגולת מלכים** . ה"ר אברהם אביגדור ב"ר משולם . ס' ההגיון ופ' לאריסטו בדרך סוד ותרוזים : כ"י די רוסי et $402/_{3}$, $1342/_{2}$ № וכ"י מינכען 43 № ותיכרו בן י"ז שנה בשנת ס"ת קכ"ז ע"ש .

33. **סגולת מלכים**. ה"ר אברהם ב"ר שטעון. הקיזות בחכמת הקבלה וחכמת הטבע והכשוף: כ"י רד"א $1180, q$ № .

34. **סגולת מלכים** . ה"ר בנימין ב"ר זלמן קרוין בורג . סגולות ורפואות בל"ת : קיסן , תק"י , 8° .

35. **סגולת מלכים** . מסיר דוד ליאון ממנטובה . ס' דקדוק , כ"י : (ש"י) .

36. **סגולת מלכים** . קבוצת מכתבים וסיורים קצרים למחברים שונים : כ"י רש"ר באמ"ד .

37. **סגולת מלכים** . (עיין שיר המעלות) .

38. **סדור** או **סדר תפלה** . — תפלות . (עיין תפלה) .

39. **סדור מברכה** מנהג מסכנזים: ד"ו,ת"ז,8°. [והוא ס' מאה ברכות עיין זה] .

40. **סדור רב סעדיה גאון**. דיוים ומנהגים ותפלות לכל השנה ויש בו ענינים גדולי הערך כמו סדר עבודה ליוסי בן יוסי ותרי"ג מלות ותזכרות (מהם כ' ענינים) לרס"ג בעצמו ובקצות שלו עם העתק בל' ערבי וכדומה , וכל הדיוים והמנהגים הם ג"כ בל' ערבי : (ההלוך כ' דף ס') .

41. **סדור רש"י** . מנהגים ודיוים ותפלות שחסף מגלוים וספרי קדמוים עם תוספות מרובה מבלו ורובם מבה"ג ותשובות ר"י **טוב עלם** וסדור **רב עמרם גאון**. [ונזכר בתוס' שבתים דף קי"ד ע"ח אצל סדור ר"י טוב עלם וסדור רב שמעיה , ע"ם] : כ"י די רוסי $858/_{5}$ № וכ"י שד"ל .

42. **סדור השם המפורש** ופי' שם של ד' אותיות ע"ל הקבלה : כ"י יה"ש . ועיין כ"י רד"א 979, 1056, et 1495, q № .

43. **סדור שמים לקוסטא** בן לוקא היוני על כדור השמים ומרחק הכוכבים זה מזה ומחרי עיוים נכבדים בחכמת התכונה וכו ס"ה ערים . נעתק מל' יוני ע"י ה"ר יעקב ב"ר מאיר : כ"י מינכען $246/_{2}$ № . ויותר נראה שכתבהו עם הספר בפי המרגים ליוליעסבאל או בדפוס רשימתו ונ"ל כדור שמים וכן נמצא בכ"י רח"ם 835 № בשם ס' הכדור ושם במפתח

קונטא זו המעשה בכדור ע"ם דף ז"כ . ועיין המעשה בכדור נאות מ' .

44. **סדורו של שבת** . ה"ר חיים ב"ר שלמה אבד"ק מאהליב . דרושים על ענייני שבת ע"ד הקבלה , ב"ח : פאריצק , תקע"ח , 4° . לעמבערג , 1857 , 8° .

45. **סדורי מרכבה** עליונה ותחתונה: ב"י יוא"ל.

46. **סדנא דארעא** . (עיין האורב) .

## ס ד ר *)

47. **סדר א"ב** ע"פ הקבלה עם פ' תקוני שבת מכתבי האריז"ל : כ"י רד"א תקמ"ב ונק"ד לא נמצאתי . ואולי 1027, q ע"ב .

48. **סדר אברהם** . ה"ר אברהם אבלי ב"ר ירמיה מקאלווריע . פסקים על מסורת התורה כסדר מ"ב : פפד"א , תקי"ב , 8° .

49. **סדר אליה** . (עיין הגדה ש"פ) .

50. **סדר אליהו** . ה"ר אליהו כפשלי וכו' : (ש"י) . ואתכיו נמצאו גם בעל סה"ד בסכ"ם ע"ם . וליתא כי אם בספר דבי אליהו , עיין זה : (בג"כ י"ע ובסה"ג שלי מ"ב במקומו) .

51. **סדר דאליהו** . ה"ר אליהו ב"ר רפאל שלמה סג"ל . (עיין בזל"ג מ' כי כ"ח) : מנטובה , תקו"ם . [ונעדנער 231 : סדרן של כתובי"ס ה"ן מזכירין מעשה נסים : מנטובה , תק"ם , 16°] .

52. **סדר ר' אליהו** . (עיין סדר המערכה) .

53. **סדר אליהו זוטא** . ה"ר אליהו ב"ר מאיר הבהן . פי' על פרקי אבות : חמ"ד (לבוב) , תקי"ז , 12° .

54. **סדר אליה רבא וזוטא** . ה"ר אליהו אלפנדארי ב"ר יעקב . ב' סעריס בדיני עיגונא בפלפול עמוס ובכוסו ט"ו סו"ת לטור חה"ע רוכס בעיגונא : קונשט' , תע"ט , 2° .

55. **סדר אליהו רבא וסדר אליהו זוטא.** הוא ס' תנא דבי אליהו ונדפס בווינציא וכו' וכו' , עכ"ל ה"ר חיד"א בשבג"ל י"ת וסה"ג שלי מ"ב במקומו וע"ם נאוכך . ואולם מאחרי העיון נראה לעין בחין זה ס' תנא דבי אליהו אשר עמנו היום כ"א סם כרייתא הו מדרש קדמון שהיה עוד לפני מסדרי הסי"ם וממנו נוקחו כל מאמרי הסי"ם וי"ז המתחילים תנא דבי אליהו וכו' כמו שמפורש בערוך (ערך סדר) וי"ל : סדר אליהו רבא וסדר אליהו זוטא ובכלל הוי ג' ספרים ווי' פרקים וזוטא י"ב פרקי , ודאתרי בגמרא תנא דבי אליהו כולהו בגוויהו , עכ"ל . וא"כ לא זה הספר ולא זה הסדר הנמצא בידינו . ואת"ז מצאתי להביא המכס מסכי"ט בזה שכתב ג"כ כי הקדמון נאחד וזה שבידינו הוא מזמן מאוחר מאד ואוכר בכבל בשנת ד"א שנ"ד . ואולי היה לפני המחבר את זה שבידינו גם הקדמון הנאחד ממנו.(עיין גת"פ דף פ"ע — קי"ב בתוכ"ד).

56. **סדר אמונה** . רב סעדיה גאון ב"ר יוסף. עשרה פרקים בעיקרי האמונה : כ"י מינכען № 41/3 .

57. **סדר האצילות** שעלה ה"ר שמשון ב"ן מיכומלים : כ"י יה"ש .

58. **סדר ארבע תעניות** כמנהג ספרד . תפלות ותחנונים לימי התעניות י' עבת תעניות לאסתר י"ז תמוז וע"כ (לבד צום גדליה שנדפס בתחנונים שלהם) : נדפס פ"ל .

59. **סדר ארבע תעניות** הנ"ל עם הוס' מס' חמדת הימים וז"ז שמנהגים לאמרם בקונסטנטינא ומזמיר : פיסא , תקי"ז , 8° . וז"ז פ"ר .

60. **סדר בני ישראל** . ה"ר יצחק שמשון מלאך . קצור דינים : ליוורנו , תר"ד , 8° .

61. **סדר ברכה** . ה"ר יחיאל מיכל ב"ר יהויה מוראפטשיק . על דיני ברכות : קראקא , שמ"ב , 2° .

62. **סדר ברכות** חיבר מהר"ם מרוטנבורג . וזכירתו הפוסקים : (בג"ח מ' כ"ד וסה"ג שלי מ"ח כאמו) . [ונלאה שנדפס בתשב"ץ קטן סי' שכ"ב ע"ש . ועיין ברכת מהר"ם ומ"ש שם]

63. **סדר ברכות** שחיבר כל מדם לנהוג בכל יום עם תכנוס ל' מנגלי ע"י ה"ר דור אהרן די סולא : לונדון , 1829 , 8° .

64. **סדר ברכות** הנ"ל מנהג ספרד : ד"א , תמ"ח , 16° .

65. **סדר ברכות** הנ"ל כנ"ל ב"ח , וח"ב הלכות מחיצה בקלקרה עם נקודות ושיר תרוזי במקצ' כולל כל דיני בדיקת חמיצה לר' דור ב"ר שלמה ויטל . הכל עם העתקה בל' ספרד , ומלמד על המדות והמטבעות והמשקלים בל' ספרד וכסופו מעניני לוחות השנים וסדר הזמנים וסדר קביעות ומלורעותיהם משנת

*) הערה. ספר שלח נמצא בערך סדר — . יבקש המעיין בערך המלם הנלאה תחת מלת סדר , כי המדפיסים גרעו לו הוסיפו מלת סדר בתפלה וכלומר .

הכריחם עד שנת המחבר ומפתחות . נמצא נכ"י בין גמזי הספרים של ה"ר יצחק ב"ר מתתיה מנובוג ובוכח לכיה"ד ע"י ה"ר בנימין שניאור גודינין : ד"א , תמ"ז , 12° .

66. **סדר ברכת המזון** . (עיין ברכת המזון) .

67. **סדר ברכת הנהנין** המכונה **רב ברכות**. ה"ר אברהם ב"ר שלמה חיים חבר טוב . סדר ברכות על כל מיני מאכל וז"ז : ד"ו , שצ"ג , 8° . [ונדפס גם ז"ז פ"ע ועם ס' ארחות צדיקים ובתוך כדורי תפלות וגם עם ל"ת ועע"ז וכו' . ועיין לוח כי כן יבורך גבר , סדור מברכה , תקון השלחן וז"ז : רמש"ש] .

68. **סדר ברכת הנהנין ונטילת ידים** . ה"ר שניאור זלמן . דיני ברכת הנהנין ונט"י בקלרה . הוסס מתוך סדור נוסח האריז"ל : ווארשא , תר"א , 8° .

69. **סדר הגט** . ה"ר יהושע ב"ר ישראל בנבנשתי . על נוסח הגט . ותיכנו בנרוסח שנת ת"כ : קושטי , עד"ת , 8° .

70. **סדר הגט** . (עיין ש"ע אה"ע) .

71. **סדר הגיטו** . סדרי הקהל במטובה והתהגותם זה עם זה : מנטובה , ש"פ . (שם , בספירי"ם) , 4° .

72. **סדר גיטין וחליצה** ושמות מנשים ומנשים וכל הדינים השייכים לזה הלא הם כתובים בסוף ש"ע אבן העזר לפ"ד קצת גדולים הנקובים שם . אבל מלבד אלה נמצאו כמה וכמה סדרי גיטין וחליצה לגדולי הדורות זולתם כאשר יראה הרואה פה קצתם אשר מצאתי ברשימות ספרים אשר לפני .

73. **סדר גיטין למהרא"י** (נעל תרומות הדשן). כ"י רד"א 604, q . (ועיין דיני גיטין) .

74. **סדר גיטין** לה"ר יהודה לבית הלוי,ומו"ת: כ"י רד"א 671, F .

75. **סדר גיטין** לה"ר יעקב מרגליות : כ"י שם 587, et 614, q . עוד כנ"ל עם הגהות : כ"י שם 583, q .

76. **סדר גיטין** להנ"ל ולמהר"י מינץ : כ"י שם 615, q .

77. **סדר גיטין** של ה"ר שבנא מקראקא : כ"י שם 616, q .

78. **סדר גיטין** מועתק מסו"ת : כ"י שם q 618, .

79. **סדר גיטין** מהגי פפד"מ:כ"י שם 243, 0.

80. **סדר גיטין וחליצה** לה"ר אברהם מינץ וחתנו מהר"ם פאדובה . (עיין שו"ת מהר"י מינץ ומהר"ם הנ"ל) .

81. **סדר גיטין וחליצה** למהר"י מרגליות הנ"ל עם הגהות להרמ"א ונעל משאת בנימין ולהמסדר ה"ר אהרן שמואל קיידינובר (נע"ס ברכת הזבח) : כ"י רח"ם 528 . ואולי הוא הוא כ"י רד"א תקמ"ב 3 . שלא נמצא בק"ד ע"ס . (עיין סי' 87 לעלן).

82. **סדר גיטין וחליצה** לה"ר מיכאל ב"ר יוסף עם בחור רחב מלת ה"ר אברהם צבי הירש אייזנשטאט: ווילנא,1863, 8°.

83. **סדר גיטין וחליצה** מלוקט מהגמוזים : כ"י רד"א תקמ"ב ואולי הוא ק"ד 583 .

84. **סדר גיטין וחליצה** להרש"ל: כ"י רד"א 585, q .

85. **סדר גיטין וחליצה** והגהת הגמוזין לה"ר יצחק ב"ר אברהם משה איילנב ורנ: כ"י שם 1287, q .

86. **סדר גיטין** ושמות מנשים לה"ר אברהם מלבוב : כ"י רד"א תקמ"ב (6) ובק"ד לא נמצא .

87. **סדר גיטין** ושמות מנשים להרב נע"ם ברכת הזבח : כ"י רד"א F 672, .

88. **סדר גיטין** ושמות גיטין לה"ר יום טוב ליפמאן הלוי העליר (בעל תוי"ט) : כ"י שם 617, q .

89. **סדר גמילות חסדים** . כעין קונר ס' מעבר יבק מחורגם מאנגלית ע"י ה"ר ל. ה. לאעווענשטיין : רעדלהיים , 1836, 32° .

90. **סדר ג"ע** . (עיין ארחות חיים) .

91. **סדר הדורות** . ה"ר יחיאל בה"ר שלמה היילפרין . סדר דורות המדם ומפלגותם וכל קורותם מרמת ימות עולם וכל ספורי ימי קדם מתולדות העמים ותולדות ישראל עד הגולה ודורות התנאים והאמוראים והגאונים עד קרוב לזמנו (ה'תכ"ז) לפ"ד כל ספרי דה"י לבי"י , ומח"ז סדר תנאים ואמוראים לדורותם ולפי מוציאיהם בתלמוד עפ"י סופרים וספרים בסדר מ"ב , ובראשו הגהות הש"ם ונסופו שמות כל הספרים והמחברים בסדר מ"ב והוא תוכף ס' שפתי ישנים עם קצת נוספות בקלרה : קארלסרוא , תקכ"ט . חט"ר (זאלקווא) , תקנ"ז. זאלקווא, תקס"ח. קאפוסט, תק"ע, 2°. עוד כל"ל ב' תלקים עם הגהות ה"ר יוסף שאול הלוי נאטהאנזאהן : לעמבערג , 1858 , 8° . וכד' קאפוסט נמצאים הגהות הש"ם הנ"ל בין ת"ח וב' . [ועם הגהות בכות

מחת ס"ל חיים מיכל בב"י : נעדנער 283] .
[וכתוב בסוף שהיכר עוד שמרה ספריס ,
וכס : ס' הכנויים (עיין ערכי הכנויים) . ס'
המספרים . ס' דרוש . ס' הטעמים. ס' לקוטים
מכמה מאות ספרים . ס' כללים מכל הש"ס .
ס' כללים על ספרי קבלה . פירוש על פרקי
אבות . חבור על ד' ש"ע ושו"ת . אבן הטועים
הוא ס' הגגות , וע"ם] .

92. **סדר דיני תפלה ומועד** בל' ערבי לה"ל מיימון אבי הרמב"ם . נזכר בתשב"ץ ח"א סי' ע"ב .

93. **סדר דרכי התשובה** לה"ר יונה מגירונדי : סביונימה , שי"ד , 8° . (עיין אגרת המוסר) .

94. **סדר דרכי התשובה**.(עי'באר מים חיים).

95. **סדר הבדלה** . בל' ערבי . . . בתוספתי שבתות : אלגיר , 1853 , 8° .

96. **סדר הדרכה** . (עי' מורה חטאים ומ"ש שם).

97. **סדר** והנהגה של נשואין החתונה בכלייפע (?) כמנהג פפד"מ : פפר"מ , תס"א , 8° .

98. **סדר** הנהגת בית הכנסת דק"ק חמ"ד בל"ח : חמו"ד (ד"א) , 8° .

99. **סדר התפטרות** מכל הסגה מנהג פפד"מ . נדפס בסוף ס' דרך תבונות לרמח"ל עיין שם .

100. **סדר הקפת ש"ת** לה"ר חיים יוסף דוד אזולאי : ד"א , תרט"ו , 8° . [מפתמת הוסיף מלחד ספריו הקטנים מאד בקונץ עבודת הקדש שלו והגלויס ע"ם] .

101. **סדר התרת נדרים** ותקון מלקות : ווילמרשדארף , חש"ד , 8° .

102. **סדר וידויים** לה"ר שמואל שער אריה . כ"י יוא"ל : (זל"ל ס' סי' ל"ז) .

103. **סדר הזמירות** . (עיין זמירות לשבת) .

104. **סדר זמנים** . ה"ר חייא גבריאל מצפת. לוח לשנים שהם מבנת תל"ם עד שנת חס"ם : ד"ו , תל"ה , 8° .

105. **סדר זמנים**. ה"ר יצחק איזיק ב"ר יעקב חבר . על המנות התלויות בזמן כמו זמן ק"ש ותפלה וכו' עם הערות בשם זרע יצחק ובסופו קנת דרושים לבנו ה"ר יוסף אבד"ק קנישין : ווארשא , תר"ר , 4° .

106. **סדר זמנים** . (עיין שברי לוחות) .

107. **סדר חבמים** ומי היה מחלתם ותחלת

מלוחות ותחריתם וסדר רבנן סבוראי : כ"י רח"ם 741 № .

108. **סדר חליצה** . לה"ר משה חריף הזקן והע"ז מזכירו : כ"י רד"א תקמ"ב (7) ונק"ד נח מצאתי .

109. **סדר חליצה** עם דינים לה"ר זלמן **מבריסק** : כ"י שם (8) ונק"ד נח מצאתי כנ"ל.

110. **סדר החליצה** . (עיין זבחים שלמים) .

111. **סדר חקות הדיינים** . (עיין חקות הדיינים) .

112. **סדר חמשה תעניות** כמנהג ספרד עם תוספות כמה עניינים והוא סדר ארבע תעניות הל"ל בתוס' סדר נוס גדליה : נדפס פ"ל .

113. **סדר יום כפור קטן**.(עיין סדר ערב ר"ח).

114. **סדר ימי החדש** ותעמיקין : כ"י רח"ם № 317 כ' .

115. **סדר ימי הפורים** . הוא סדר כל התפלות לפוריס עם הפיוטים וקריאת התורה גם מגלת אסתר עם כ' תכוריס על המגלה : א) עין הקורא ליהב"י הנקדן . ב) עין הסופר לה"ר וואלף היידנהיים המקבלס יחד : רעדלהיים, תקפ"ב . שם , תקפ"ה , 8° וז"ז .

116. **סדר כללות תקון ועליות העולמות**. (עיין נגיד ומצוה) .

117. **סדר לידת ושבחי האר"י** . כתבי ה"ר שלימל ב"ר חיים מינשטריל תלמ' בקונץ תעלומות חכמה , עיין זה . ונדפס עוד בשם **שבחי האר"י** בתחלת כוונות האר"י: קושט', ר"ץ (בשמש"ם 2288). שקלאוו , תקנ"ה, 8° . וואר שא , 1849 , 16° . וז"ז פ"ל . (עיין המזכיר תכ"ל ע' . . . העתקה ספרדית) .

118. **סדר לעשות לוח** לה"ר אביעד שר שלום באזילה : כ"י יה"ש .

119. **סדר לעשות לוח**. (עי' סוד לעשות לוח).

120. **סדר מאה ברכות** . (עיין מאה ברכות) .

121. **סדר מועדים** . להכס קרלי קדמון . נזכר בס' המבחר : (אר"ץ) .

122. **סדר מזמורי תהלים** ותפלות ותחנונים להתפלל על חולים : ברלין , תקט"ו , שם , תקמ"ה , 8° .

123. **סדר מליחה** . ה"ר יעקב ב"ר אלחנן היילפרין . הלכות מליחה להרמ"א בל"ח לנעים ונסופו קינה על מות ה"ל לחניגדור נוידחל : ד"ו , חש"ד , 8° .

124. **סדר מלקות** וסתרת גדליס והסכמה לתעניות ותקועים עם כוונות מכתבי האר"ל ולקוטי אמות הקדושים: כ"י רד"א D. № 162, .

125. **סדר מעמדות**. (עיין סדר תחנונים) .

126. **סדר המערכה** לרבינו אליהו הזקן . מביא הוא תפילה שהוא עם הסדורים שלנו בקצת מכ"י רד"א (№ 653, 0) בקונטרס לו בשם **סדר ר' אליהו** סתם , אבל לפי כ"י רח"ם № 544 קרוב לשמוע שהוא כעין סדר מעשה הקרבנות בסדורים שלנו וע"ש . ושם"ז מפתחי ותליתי גם בזמן גמ"ש דף ב"ד העתיק f שהוא ס' תפי ע"ש .

127. **סדר המערכה והמועדות**: כ"י יה"ש מצות קנ"ו .

128. **סדר מעשה הקטרת** . בתקון ס"ר יוסף שראוא בשעת הדבר ר"ע בסיס בימיו ועלמה עם כוונת ועשמיס עם הקדמת שלמה ב"ר יהושע אשכנזי : פראג, שע"ה. חמו"ר (פראג , 1859) , 8° .

129. **סדר מצות הנשים**. בל"ת יהודית : קראקא, חש"ד (שמ"ה). חמ"ר (האנוי) שפ"ו. (באזל , שס"ב . דעמליא , תנ"ב ?) 8° .

130. **סדר המצות** . ה"ר יעקב יוסף ב"ר מתתיהו חיים קאלינבערג . תקי"ג מצות ע"פ סדר הלכות הרמב"ם עם פרטי דיוקים ועשמי מצותי מהרמב"ם והחיוך וז"ז . ומיוסד עם י"ד פרטי הרמב"ם והשגות הרמב"ן ובסוף מנין התריג"מ לפי כל מלוקי הדעות וכ"ד כללי דיוק הנוגעים לידיעת דיני התריג"מ : וואדשא , תרכ"ב , 4° .

131. **סדר מקבלי התורה** . ממ רבינו נסים ב"ר יעקב גאון לחבר ולא עודע אם מיכנו . עיין בספרו מפתח מנעולי התלמוד סוף דף כ' . (עיין בסמוך) .

132. **סדר מקבלי התורה ולומדיה** . (עיין מחזור ויטרי) .

133. **סדר משנה** . ה"ר זאב וואלף בה"ר שמואל הלוי מבאסקוויץ . מ"ת מי' על ס' המדע להרמב"ם : פראג , 1820 , 2° . ושוד לו ג' מלקים ממנו בב"י .

134. **סדר משנה** . (עיין עלה דיוקה) .

135. **סדר נזיקין** . הגהות וכרוזים בעניין המלוקת בהמבורג : כ"י רח"ם № 532 .

136. **סדר ניקור לרש"י** ז"ל עם פי' בעל העטור : ד"י , שם"ו , 8° .

137. **סדר הניקור** . מלקי המוריים עם ל"ת לס"ג יהודה ב"ר יהזקאל הנקרא ליב שוחט מאוסטראה עם דיני בדיקה בל"ת: חמו"ד (קראקא או פראג ?) . קראקא , ת"ד , 4° .

138. **סדר הניקור** בקצרה לס"ג יעקב ב"ר יוסף (או יוזיפא) סוראוינה בקולר מחיבר רבנו ה"ר צבי הירש ב"ר יצחק מקראקא עם תרגום מלות בל"ת , מיוסלימו וספרדי : ד"ו , שנ"ה , 8° . וע"ע בשו"ת הרמ"ם ד"ו שני .

139.*) **סדר נשיאות כפים** . (עיין פסקי דינים לרבי' ז"ל) .

140. **סדר נשים** . ווייבר בוך פערטייטשט מוך ניי מהבחור ר' **שמעלקא** (ב"ר חיים) מפראג . על ג' מצות הכתוב מנ"ם וכל הדיוים הכתיבים לכן : ד"פ , הו"א שמוא"ל , 4° . ועם טוכטות : שם , תס"ה . (עיין ווייבר בוך . ועיין רכמב"ם ע' 2412 בהעיר על מקומו).

141. **סדר נשים** ויולדות (תפלות) וסגולות מספרי רפואות בל"ת : פפד"א (לסדר ותמיין את הילדים) , תמ"ח , 8° .

142. **סדר הספירות** עם פיון , לא עודע למי : כ"י מינכען 22/10 № .

143. **סדר עבודה** (מתה כוונת) נעתק בל' מיסטליטו ע"י הסמה דבורה אשקרלי (Ascarl) ונדפס בסוף ס' מעון השואלים : ד"ו , שס"ב , 8° .

144. **סדר עבודה** לחול ומנת . ה"ר מנחם די לונזאנו . (עיין שתי יהות) .

145. **סדר עבודה** ליום הכפורים לס"ר יצחק הלוי גאון קדמון בזמן רבינו יעקב ן' גיאת . הזכירו הר"י קמחי בס' עבודת ישראל : (תנ"י ו' קל"ב) .

146. **סדר עבודה** רבה ומנת לרמ"ע מפאנו להמדין ומוסכין על כל ימות השנה . נדפס

*) **הערה**. מבא עד סי' 173 נלקט בבוסי"ד מגוף הכ"י , ועם כל שמלנו למלות המכתן ידענו כי עוד לא נמנה כראוי . ולכן נתפלא לבא לחתי המנה המחבר ז"ל להתנדר במלכתו ועשות במתכונתה אחר בכר עבה . ואם המלא ימנה לוה מבנה ומספרן בעלכין המחדש בחלם ידע הקורא כי לחתנו בגינו ובעולת המחבר ובכורו יקן .

ה מו"ל .

עם פדוחי תפלה מבית שמ"ג ומלחה, וכסוף ס' שערי רחמים, ומקוצר בסוף סדר עבודה לר"מ די לונזאנו הל"ל. וגם לבדו: ד"ו, ש"ן, 8°. מנטובה, תקל"ז. ד"ו, תק"ב, 16°.

147. **סדר העבודה**. סדר תפלות כמנהג בית תפלה בהמבורג עם ל"ת: המבורג, 1819, 8°.

148. **סדר עבודת יום הכפורים** מבואר ע"ד הקבלה לה"ר משה קורדוביירו: ד"ו, שמ"ח, 8°. (ושיין בס"ג בלי ח"ב בערכו).

149. **סדר העבור**. (עיין ס' העבור).

150. **סדר (סוד) העבור**. לת גודע למי: כ"י מינכען 264/4 №. עוד בל"ל: כ"י רד"א 1477, q. №№ 653—4, 0.

151. **סדר עולם**. הרמב"ם. בלוי הס"ס כמ"ס גופי הלכות: (בג"ח ס' ובס"ג בלי ח"ב במקומו). ומלחה בתוך תלך מפתיחתו לפי המנהג. (ושיין כללי הש"ס).

152. **סדר עולם**. רבינו שמחה תלמיד רש"י. מוגה בתשובות הגח"ם בלגן פ"ד סי' ג' ובקונ"ד דף י"ח ובמלחה הוא בדיני ממונות ודיני מו"ם: (בג"ב י"ד ובס"ג בלי ח"ב במקומו).

153. **סדר עולם האצילות להאריז"ל**. בבלת על לקט, והוא סודות הספרכיות עד ס' ויקרא מהאר"י ותלמידיו לר"מ זכותא וחי' יו"ד לר' משה יוזל אבד"ק לבוב: כ"י רד"א תקמ"ב ון"ד 904, F.

154. **סדר עולם הבריאה** וקבלת ר' ישראל סרוג: כ"י רד"א תקמ"ב.

155. **סדר עולם זוטא**. (עיין סדר עולם רבא).

156. **סדר עולם רבא**. מיוחס להתנא ר' יוסי בן הלפתא. כפולי סדר הדורות מב"ע עד זמן למדיקונם קיסר (עיין בסמב"ם ע' 1434) עם סדר עולם זוטא הוא הסבון קלר מימות הטולם עם מגלת תענית וקבלת הראב"ד: קונשטנטינא, רע"ז. מנטובה, יחבי"ד. ד"ו, ש"ח—ו'. באזיל, ש"ם, 8°.

ועם הגהות תה' הגולני Is. Casaubon ב"י (צדנור 689) ושיין למטה סי' 160. עוד בל"ל עם זכרון דברי רומי שיין זה: ד"א, תע"א. פראג, 1795, 8°.

157. **סדר עולם רבא** הל"ל עם הגהות ונלוח הגר"א מווילנא: שקלאוו, תקס"א, 8°.

158. **סדר עולם רבא** הל"ל עם בני בתורים עין יוסף, ענף יוסף עם מ"מ בבס יד יוסף ובלוחו לרוח מעשיו תבוכה לה"ר הנוך וונדיל ב"ר יוסף: ווילנא, תר"ח, 8°.

159. **סדר עולם רבא** וזוטא ומגלת תענית הל"ל עם בלוח ה"ר יעקב עמדין (יעב"ץ) ובסופו טעין ברכת סחמה ומקרה זר בקרה בסמס זו: המבורג, תקי"ז, 8°.

160. **סדר עולם רבא** וזוטא הל"ל עם ל' רומי ע"י ג. גינעבראדר: באזיל, ש"ם, 8°. (ומדפוס העגרי הוא הל"ל סי' 156) וס"ע רבא הל"ל בל' רומי לבד: פאריז, 1578, 8°. וס"ע זוטא הל"ל עם קבלת הראב"ד ופקח הרמב"ם בעטיו מבית עם ל' רומי מהנ"ל: פאריז 1572, 8°. (ושיין חכמת המזלות, יוחסין סי' 111).

161. **סדר ערב ר"ח** בהוא יום בפור קטן: ד"ו, שע"ד, 8°. וז"ז פ"ב. (ושיין אור בקר, יום כפור קטן, מנחת ערב, משמרת החדש, סדר העבית, שערי דמעה, וזו"ז).

162. **סדר ערב ר"ח** תכנת רודפי לדק: מנטובה, תכ"ב (או תב"א?), 8°. (ושיין קינות, תקון ערב ר"ח).

163. **סדר פטום הקטרת**. (עיין פטום הקטרת).

164. **סדר פסוקים** מסודרים לפני סליחות מקדמונים בווילנא: כ"י רד"א תקמ"ב.

165. **הסדר הקטן לאבן סינה**. נרפוסה. נעתק לל"ק ע"י ס"ר משה אבן תבון (בירח אב ה"א ל"ב): כ"י מינכען (עפ"י רבמב"ם) 220/2 №.

166. **סדר קצר** לידע הלכות בחויט עם העתקה בל' מפרך ע"י ה"ר דור לוי. גדפס עם מעמדות: ד"ו שם"ם, 16° (וז"ז: רבמב"ם ע' 535, 876) (ושיין קצור שו"ב).

167. **סדר קרבן תודה**. (עיין קרבן תודה).

168. **סדר קריאה** ותקון לילי תג בבועות והו"ר: ד"ו, ה"ח. שם, תי"ר, 8°. (ושיין תקון ליל הו"ר, תקון ליל שבועות).

169. **סדר קריאי מועד**. תקון הבלחן לפי רבב"י ע"י ר' יהודה פרץ: ווין, תקע"ו, 8°.

170. **סדר קריאת מועד**. תקון בעודה לחגים ולזמנים ע"פ קבלה לה"ר יהודה ב"ר יוסף פרץ מראגוזה: ד"ו, תס"ז, 12°. (לולי הוא הל"ל, עיין קריאי מועד וע"ש).

171. **סדר קראת של לילה** עם וידוי הגדול וכו': פפד"מ, ת"ע, 16°. וכל"ח טייטש נבטו ק"ש: פראג, תע"ט, 8° ו"ו. וכבס אובנד זענין: ד"א, תל"ו, 12°.

172. **סדר קריאת שמע** בעל המטה ותקון הבמוות. (עיין תקון ק"ש).

173. **סדר קריאת התורה** בשבתות וימי המועדים (לקראים) והפטרות המועדים. מיכאל א' מתלמידי רב ענן: (אר"ץ).

174. **סדר רב עמרם**. ספר דינים. מזכר בפוסקים הראשונים ומיוחס לרב עמרם ב"ר ששנא ריש מתיבתא דמתא מחסיא. וה"ר חיד"א מצא כתוב שהכותו תלמידיו ונתיחס לרבנם. עיין שם"ח כ' ובג"כ י"ג ושם"ג שלי ח"כ במקומו. (עיין יסוד העמרמי). וקיצור ממנו נמצא בקונסטנטינופול. עיין במלואים . . .

175. **סדר הרפואות** הפשוטות והמורכבות ליאהאן אינגלעסי רופא יהודי ברומא: כ"י די רוסי $354/_2$ №.

176. **סדר שבת הגדול** לר"י טוב עלם. מזכירים הסמ"ג והתוס' והמרדכי וכוונתם על הקונטרס בשבת הגדול המתחיל אלהי הרוחות וכו': תולדות רס"י דף ז' ע"ח.

177. **סדר שומר לבוקר**. הוא סדר סליחות ותפלות ותחנונים לכל יום בחשמורת הבקר. נדפס פ"ר גם מ"ח גם כמ"ס ואיטליה וו"ז. גם עם ל"ח ועם ל' מיוחדי וכו' ועם פי' וכדומה. (ועיין אשמורת הבוקר בחות א').

178. **סדר שחיטות** ובו"ט והלכות בדיקות לה"ר שמואל ב"ר משה צרפתי: ד"ו, חש"ד (? 1611), 32°.

179. **סדר שלחן** ודרך כשודה וסדר ברכות: ד"א, תל"ב, 8°.

180. **סדר שמות הגיטין**: (עיין סדר גיטין).

181. **סדר תחנה ובקשה**. ה"ר יעקב ב"ר אברהם בשן. לתפלה ותחנה לעת רוגז בתכלית התכן כ"מ. וישן נכתב וכו' וכתעב נכל העושם הרגיז תכן ממקומה גזרו תעניות ליום ח' ט' תדר בני מצנת יצר"ו וכו': המבורג, תקמ"ז, 8°.

182. **סדר תחנון** להדם תלוי תחר מנהג כתנהג תסכמיס בוילנה: מנשובה, תג"ל, 8°.

183. **סדר תחנונים וסליחות** או סדר מעמדות: כ"י יה"ש.

184. **סדר תחנות** מנהג בני רומי: שונצין, רמ"ז, 4°.

185. **סדר תמיד**. ה"ח תפלות וה"ח ופוסים וכו' כמנהג תרבע קהלות בלרפת, ב"ח. מסודר ע"י ה"ר אליהו ברמי מורה בקארפינטראץ: אויניון, תקכ"ז, 8°.

186. **סדר תנאים ואמוראים**. תוכן ביתי הגמוסים בשבת ד"ח תמת"ה לעזרך ולכן נקרא ג"כ ס' הגאונים, עיין יותסין סוף תות ג' לתמורות וכ"ת ז' דף רכ"ו. ודלא כקוס"ד דף ט' ע"ח שמיחבו לר"י טוב עלם תבר מי זמן רב תת"ו כמודע. וכוונת הרתבונים המזכירים תומו הוא רק על נוסחת דוקנת שלו. ועיין כ"ל ג' ושם"ג שלי ח"כ במקומו. ולדעת הרב והר"ח כרמולי תיבחו ה"ר יוסף הלוי א' מחכמי פרובינצא בשנת ד"ח תר"ז. עיין לתלמן מבשת תר"ע סי' י"ע.

הספר הזה כפי שהוא בידינו כולל רק כללי הש"ס לדיעת לבד וח"כ לא מן הסם הוא ואין שמו נתה לו כלל. תבל כמדומה לי שרחיתי לח' מחכמי הדור שכתב שהוא רק תלק ממנו, ותלקי הספר שהיו לאורות לנו מי יתבון ומי יתרון בדורות תו"ח וכדומה נתבדו ממנו. וכן נראה ג"כ מתבו' ה"ר יעקב פרוביינשלו נקובן דברי חכמים דף ע' במזכיר בשמו כל תכמי בבל מרבותינו שעמדו בתחרות המלכים בעבור בידעו בתכמות ובתכמת הרפואות ומקצתם מפני התיעצויות שהיתה בלבם וכו' מה שתין בזה שלפיענו זכר לזה כלל. וגם מזה הנשאר לנו רק קלתו (הוא הסני) הדפיס רשבונם ה"ר חיד"א מתוך כ"י ישן בספרו ו"ב נתות ס' (ובשם"ג שלי במקומו ע"ש). גם בס' הקנה הובאו רוב דברי המגלה הזאת תך בספוך הסדר וכנוי המלות ותוס' עיניהם, ע"ש דף פ"ח— פ"ג. ועתה נדפס כולו מוגה ומוקף מכל טעות עם כל תלופי נוסחות ממחזור ויטרי עם תוס' הערות מוכלות מש"ר ושד"ל: פראג, תקצ"ט, 8°. וכס' ברם חמד ד' ע"ב.

187. **סדר תנאים ואמוראים**. לרב האי גאון: כ"י רד"א q ,844 №. ותולי הוא תגרת רב שרירא גאון הנדפסה ביותסין ומדברת בכלל גם על סדר הדורות בתלמוד וכו'. לפי שבשלש היתה גם לרב האי גאון: (הג"מ בי"ר בתולדות רס"ג הערה כ"ו ע"ב).

188. **סדר תנאים ואמוראים**. (עיין בן פוראת, סדר הדורות).

189. **סדר תענית** ערב ר"ח מנהג ספרד: ד"א, תצ"א, 12°. ליוורנו, תק"ט, 8°. ו"ו פ"ר. ותולי הוא סדר יו"כ קטן שלנו.

190. **סדר תענית צבור** לי"ב סיון במנטובה: כ"י יה"ש.

191. **סדר תפלה** או **תפלות**. (עיין תפלה, תפלות).

192. **סדר תפלה** לתלמיד מהר"ם (רוטנבורג?): כ"י שד"ל.

193. **סדר תקון חצות**. תפלות ותחנונים לחצות היום והלילה כפי התקון האריז"ל עם

תקון סלם מסמרות וכו׳. נדפס פ״ר לנבדו וגם נכמה מיני סדורי תפלות.

194. **סדר תקון ליל שבועות** וליל הושענא רבא. (עיין תקון ליל הושענא רבא, תקון ליל שבועות).

195. **סדר תקון נפש**. י״ח מזמורים לתוליס מכוונים ע״י ה״ר יחזקאל סג״ל לנדא ומלקי מזמוריס וסדר וידוי ומסירת מודעה וכו׳ מס׳ מעבר יבק: (ל׳ שני?) ווין, תקנ״ו, 8°.

196. **סדר תקון שטרות לרבינו יוסף טוב עלם**. הוצא בתוס׳ גיטין פ״ם ע״ם וכסמ״ג הל׳ גרושין בסופו ולולי גם הוא סדר קדמון מהעתקתו בשלר ספרי קדמונים. ועיין הקדמת ה״ר שי״ר לס׳ תשובות הגאונים קדמונים ד׳ ברלין תר״ח.

197. **סדר תקון שטרות**. ה״ר י. ג. אדלער. נוסח טופסי שטרות עם ל״ח: הנבורג, 1773, 8°. עוד כל״ל עם הקדמה בל״ח (ככתבם?) להחכם הגולני טיכסען: אלטונא, 1792 8°. (פירסט ת״ח דף ח״י).

198. **סדר תקון תפלה לרבינו אלחנן**. נזכר בתוס׳ בכלות סוף דף ס׳ ע״ם: (ם״ב ע״ב ובסמ״ג שני במקומו).

199. **סדר תקוני שטרות**. ה״ר שמואל ב״ר מנחם מענדיל פלעקילש. קנור מס׳ נחלת שבעה עם ת״ח לפי דתי המלך לכתוב כל השטרות בלשון המדינה ובסופו כתובה לחג השבועות כמנהג הספרדים ועניני עברונות ונקרא ג״כ בשם לקוטי שמואל: פראג, 1785, 8°.

200. **סדר תקוני שטרות**. ע״פ יסוד בע״ם נחלת שבעה עם תוס׳ חלופים לפי מנהג השכנז ופולין ועם מפתחות השטרות: דיהרנפורט, תקצ״ד, 8°.

201. **סדר תקון** — . — תקוני — . החסר עוד פה. (עיין תקון —, תקוני — נחות ת).

202. **סדר התקופות**. (עיין ברייתא).

203. **סדר תשליך** ע״פ הסוד עם תפלה לה״ר חיר״א ולהר״י מליסא: ד״א, תרט״ז, 8°.

204. **סדרי בראשית**. ה״ר יצחק ב״ר שמשון הבהן חתן מהר״ל מפראג. סדר תש״ך הפוכו מלת „בראשית" כפי שהוא בת ו׳ מותיות. הוצא בהגהותיו נרים ס׳ פענח רזא ונס׳ כח ה׳ דף כ״ד ע״ח.

205. **סדרי טהרה**. ה״ר אלחנן ב״ר שמואל זאנוויל. חי׳ דיוים כ׳ חלקים: ח״ח חי׳ על ם״ע הלכות נדה וח״ב חי׳ גפ״ח על מס׳ נדה בשם חדוד הלכות ונסופו חי׳ על הל׳ טבילה בשם שיורי טהרה: ברלין, תקמ״ג. זאלקווא . . . דיהרנפורט, תקס״ח. סדילקאוו, תקצ״ו, 2°. עם הגהות רבות כ״י. (נעדנער 339).

206. **סדרי טהרה**. ה״ר צבי הירש בה״ר שמחה בונם כהנא רפאפורט. על טהרת המקוה בלנור עם ל״ח ככתבם וציוריס: רעדלהיים, תקצ״א, 8°.

207. **סדרים**. ה״ר אברהם ב״ר רניאל דעלאווילע. ל״ד סיריס קמניס על סדרי פרשיות התורה ומהריסם זכרון משה על מות משה רבינו ע״ה: ד״א, חש״ר, 8°.

208. **סדרים** של רבי שלמה (רש״י) ופסקי הלכות דיוים בדוב ם״ע ח״ח ובתובם כמה שעריס מדיני טרפות וכמה שו״ת מרש״י: כ״י מונבען № 27/3. ולולי הוא ס׳ הפרדס שלו.

209. **סוגה בשושנים**. (עיין פרקי אליהו).

210. **סוגיות הש״ס**. קובץ כמה עניינים החסרים בם״ס ד׳ ברלין ופפל״ח והקודמים להם, והם: א) הגהות הרא״ש בפי׳ הר״ם ע״ם שרשיס. ב) פי׳ הרא״ש על מסבת ערובין עם ציוריס. ג) מפתחות פרקי המשניות ע״ם ח״ב. ד) מבוא התלמוד לר״ש הנגיד וסביב לו. ה) קצור כללי הש״ס מספרי הכללים. ו) בחור י״ב מדות דר׳ ישמעאל. ז) בחור ל״ב מדות דר׳ יוסי הגלילי. ח) תוס׳ על מס׳ סוריות וכריתות. ט) תוס׳ יחסיס על כל הש״ס שנמלא בכ״י ותוס׳ הוריות לה״ר אליהו הלוי איטינגען וכסופן הל׳ קטנות להרא״ש ושמונה פרקים להרמב״ם עם פי׳ חסד אברהם. הוצא לביה״ד ע״י ה״ר יוסף יעסיל ב״ר זאב וואלף הלוי: ברלין, תצ״ו, 2°.

211. **סוגיות התלמוד**. מ״מ על הש״ס שנדפס בווינציא: קושטנטינא, חש״ד (?), 2°. (תוס׳ ם״י).

212. **סוגיות התלמוד**. ה״ר משה ב״ר רניאל מראטין מלמד בזאלקווא. דרכי הסוגיות בשם״י ותוס׳ לנימוד החילוקים: זאלקווא, תנ״ג, 8°.

213. **סוגיות התלמוד** הל״ל עם תרגום ל׳ רומי והערות ע״י החכם הגולני באסהויון: האנוא, 1714, 4°.

214. **סוגיות התלמוד**. (עיין אוצר בלום).

215. **סוגר טהרות**.
216. **סוגר יסודי תורה**. (עי' כנסת הגדולה).
217. **סוגר תרי"ג מצות**.

218. **ס' הסוד** . (עיין טירת כסף) .

219. **סוד האדרות** מכתבי האריז"ל : כ"י רד"א תקמ"ב, ב' פעמים (6 et 21 №) וב"ל לא מצאתי .

220. **סוד אחדות השם** לרביבו יהודה ההסיד : כ"י מינכען $325/_2$ № .

221. **סוד בחורים** . ה"ר אלישע פונטרמולי. ע' מעגות בין פלוגי ותלמוי : כ"י רח"ם 549 № . [ובכופו לוח תכוכיו וכס : ס' דברי שיר תרוזי קהלת ע"ד לפלטון . ששית האיפה על ד' כוכבית לרד"ק (?) . פתח קטן בחור בגדם . נקמת ישמעאל העתק ס' יפתן תרוכיו . קרא הגבר תולדות הקרקיס . פתח תקוה ל"ו פירוגוס מלא מוסר ע"ד תכמי בלומות . סעד בחורים (?) . והעתק י"ד ספרי לפוקריפא עם הגגות : ע"ם בפתח דף צב"ל] .

222. **סוד ברית יצחק** . ה"ר יצחק מקריסנאפולי . הי' תורס ע"ם בראשית וקלת על כל התורה : זאלקווא , תקנ"ט, $4°$ .

223. **סוד גלגול נפשות** ובלור עבר ספירות : כ"י רד"א q 1010, № .

224. **סוד הגמול** לה"ר דוד מסיר ליאון . עיין תג"י ד' סי' כ' .

225. **סוד דרכי** הקוד והלירוף ומלרי סודות . הוי ניד הי"ר מקנדיא בב"י כמ"ם נס' נובלות חכמה דף קל"ס ע"ם .

226. **סוד הגדה** ומרבע כוכות לפי דרך הלרי"ל: כ"י הל"ל ע"ם .

227. **סוד הקפת** יריתו בקבלה : כ"י רד"א q 1704, № .

228. **סוד הזיווג** ע"פ קבלה . הים ניד הים"ר מקנדיא כ"י . (עיין נובלות חכמה דף קל"ס) .

229. **סוד חבלי משיח** למהרח"ו : כ"י יה"ש ועתה באוקספורד .

230. **סוד חלוקא דרבנן** . (עיין תנא דבי אליהו) .

231. **סוד החשמל** . (עיין אותיות של ר"ע ובמלוחים , ארזי לבנון) .

232. **סוד הטבעיים** . (עיין חכמתא רבתי) .

233. **סוד היבום והגלגול** להראב"ע ע"פ קבלה (?) : כ"י רד"א תקמ"ב ע"ם. [ותולי הוא סוד גלגול נפשות הנ"ל] .

234. **סוד היבום** והתפילין והמזוזה והנלס . הי' להיש"ר מקנדיא בב"י כמ"ם נסוף ס' נובלות חכמה דף קל"ס ע"ם . ותולי הוא קלת מכוונות על הכתב דיוים לר"מ די ליתון לתר נספרו הנפש החכמה ובדומה .

235. **סוד ה'** . ה"ר דוד לידא ב"ר אריה ליב . כל דיני מולה וכל התפלות למוהל וכנדק וכל ברכותיה עם פי' נפס שרביט הזהב וכוונות וסודות . תיכנו בעיינן בעת ס' ת"ס : ד"א , תנ"ד (ונעתבר : ת"ם) , $4°$ . עוד כל"ל עם תוס' דיני פדיון הבן ועם ס' ברית ה' , עיין זס : ד"א , תס"ט , $8°$ . עוד כל"ל ונכוכו מקוה ישראל לקוטי דיוים גס סגולות ורפואות הסיומות לזס בל"ת לה"ר מרדכי ב"ר אריה ליב מרגליות : ד"א , ת"ע . ברלין , ת"ע , $4°$ . מנטובה , תק"ג , נאווידוואהר , תקנ"א . ווין , תקס"א . שם , תקע"ד , $8°$ . וז"ו פ"ר . (ועיין יד כל בו) .

236. **סוד ה'** . ה"ר עזרא ב"ר שלמה בן גאטיניו המכונה אסתרוק. פי' על הרתב"ע עס"ת ומזכיר תדיר פי' פראנקו : כ"י מצוי לרניס כמו : מינכען $56/_4$ et $15/_2$ № . רח"ם 101 № [ונתוב בו שנלס ת"י מנוע הקל"ב] כ"י יואל , די רוסי 205 № וכ"י סאראוואל 84 № וגס ז"ו .

237. **סוד ה'** . מלמריס . נכתב ע"י פוילוס עמיליום : כ"י מינכען $111/_6$ № .

238. **סוד ה'** . כוכת נפי' נוערזל דף ל"ג ע"ב וברזומס נסוף ל"ל בעל הקבלה ותיכו סיוך לר' נהיי (ש"י , ווחלף) .

239. **סוד ה'**. (עיין זהר חדש, סוד שם המיוחד , שער היחודים , ס' התמונה) .

240. **סוד היחוד** . קבלה על מחדות הנס ותולי לרוקח או לר"י ההסיד : כ"י רח"ם 615 № .

241. **סוד יחוד השם** . קבלה : כ"י יה"ש . [ותולי הוא הנז' לפני זה ותלק מס' שתח"ז בכמוך].

242. **ס' הסוד היחוד והאמונה** להרוקח ז"ל : כ"י רד"א F 893, № . ועיין ג"כ נס' נובלות הכמה דף קל"ס . [ותולי ל"ל ס' סוד היחוד וכו' והוא הנז' לפני זה] .

243. **סוד יכין ובעז** . ה"ר מאיר (מרגליות) אבד"ק אוסטרהא . עתיד קבלה : פ' לנאה . . . $4°$ .

244. **סוד יסוד גן עדן** . קונטרס קטן בקבלה לא נודע לתי . לתתו ס"ר ת"ן בריגיניו כ"י כמ"ם בזל"ל אות ס' סי' ל' .

245. **סוד ישרים**. ה"ר יהודה אריה די מודינא. בלוד מהם סודות הנעלם ופתרון ל' תיבות: ד"ו, שנ"ה. וירונה, ת"ז, 8°. ד"א, ת"ם, 32°. פפד"מ, תפ"ב, 8°. עוד בל"ע עם הגהות ה"ר דוד בן שמעי: חמו"ד, 8°.

246. **סוד ישרים**. שני בתובים על סודות הרמב"ן בפי' התורה הח' מיוחס להרשב"א והשני להרש"ט בן גאון: כ"י מינכען 342, et 65 (עיין סודות התורה).

247. **סוד כסא** שלמה המע"ה וכוח הכוכב והלוב וכוח ידיעת המציאות: כ"י שם $82/4$.

248. **סוד כתיבת השם** בקבלה: כ"י רח"ם 801.

249. **סוד לעשות לוח** לה"ר בנימין ב"ר עמנואל מנורצי: כ"י רח"ם 353 [ובדפוסים כ' סדר לעשות לוח].

250. **סוד** מזמור ס"ז בתהלים וכללי דקדוק ובקושיות מסו"ת וז"ן: כ"י רח"ם 675 ס'.

251. **סוד המלאכה** בדפוס להרופא יוהנן גייקונא במונטפישלייר (יאקאבי): כ"י מינכען 26.

252. **סוד המלבוש**. (עיין פי' על רות להרע"ב).

253. **סוד מלבוש הנשמה**. (עיין תנא דבי אליהו).

254. **סוד המצות**. (עיין בית אלהים).

255. **סוד מצות מילה** ומפתח לס' הבקושיס ובקושיס לס' זה מהאר"י ומהרח"ו והמבריס וזמיר עריסים יעמה (?): כ"י רח"ם 554.

256. **סוד מציאות** שלמת חלקי העולם, לא נודע למי: כ"י יה"ש.

257. **סוד המרגלא** בקבלה. סיס בכ"י לה"ל יש"ר מקנדיא כמ"ש נעובלות חכמה דף קל"ה.

258. **סוד המרכבה** בקבלה והוא ס' סודי רזי להרוקח ז"ל: כ"י רד"א q 1005.

259. **סוד המרכבה**. סודות על מרכבת יחזקאל וג"ע וניסכם, כ"י: (ש"י). ולפ"ד פיכטב ח"ל דקע"ה הוא לר"י גיקיטיליא וחלק ממנו הוא סוד החשמל (עיין ארזי לבנון):

260. **סוד המרכבה**. ה"ר אברהם הכהן. פי' ע"פ סוד ע"ס מדרש תמורה ושיעור קומה ומדרש תדשא ופרקי היכלות וכו': קאפוסט, תקם"ט, 4°.

261. **סוד הנשמה**. ה"ר אברהם אבא ב"ר שלמה בומסלא. על ענייני הנשמה וחבוש הקבר ותחיית"מ בל"ח מלוקט מספריס ומחלק לג' שערים: באסיליא, שס"ט. ד"א, בי"ת. שם, תנ"ו, 4°.

262. **סוד סודות**. מבוא אל חכמת הרפואה לבירנארד אלביטי הספרדי ונעתק לעברי ע"י ה"ר אברהם אביגדור: כ"י מינכען $297/2$.

263. **סוד הסודות**. (עיין אריסטו).

264. **סוד העבור**. הראב"ע. על תקופות ומולדות ועבורות ועניני גלגלים ומזלות. מובא בספרי פירוש עה"ת, עיין אהל יוסף פ' בהר ע"פ הפור תמים פעלו, ועיין מוטוט פ' פינחס ע"פ הפור תמים פעלו, ועיין בי"ת פ' דף קע"ו.

265. **סוד העבור** על תקון מועדים ושנים: כ"י יה"ש.

266. **סוד העבור** בלשון התלמוד: כ"י יה"ש.

267. **סוד העבור והגלגול** בקבלה. נמצא בכ"י היש"ר מקנדיא כמ"ש בעובלות חכמה דף קל"ה ע"כ.

268. **סוד עלינו לשבח** לר' יהודה חסיד ושחרי סודות: כ"י רד"א q 1495.

269. **סוד פרקי אבות** וסוד הקדים וז"ן: כ"י רח"ם 555.

270. **סוד הצמצום** מלבוש לחס קדמון וחויר קדמון, הכל לדוסיס בקבלה להאריז"ל: כ"י רד"א F 1142.

271. **סוד הרזים**. ס' קדמון בקבלה. נזכר בס' ציוני: (ג"ח י"ח ובס"ג שלי במקומו). [ואולי הוא ס' סודי רזי להרוקח ז"ל, עיין זה].

272. **סוד שבועות**. (עיין היכל ה').

273. **סוד שם המיוחד**. ר' נחוניא בן הקנה. מסס סוים ושאר שמות הקדושים. עיין בס' נובלות הבמה דף קל"ה: (ש"י). [אבל שם יש לפקפק אלת במתבנו ומהותו ע"ם. ונמצא ג"כ בכ"י יה"ש אבל בלי שם מתבר]. [עיין סוד ה' סי' 239 והמזכיר תרכ"ע ע' 23: רמוש"ש].

274. **סוד השרשים**. מחמר יקר על אותיות ח"ב ובמות הקדושים היוצאים מכל אות ע"פ קבלה ובסופו תפלה בעד אומה סייריך נסיך האסבמזיס: כ"י מינכען $36/3$.

275. **סוד תהלה לדוד**. (עיין יום בפור קטן).

276. **סוד התורה**. הראב"ע. קלת סודות על כל פרשיות התורה. מיבנו ברומא ונשלם בשנת ד"ח תתקכ"ז: כ"י בוואטיקאן ופאריז. ועיין בהקדמת דר' ליפמאן בל"ח לס' השם להרוקח"ע

דף ט' . ומולי הוא ס' יסוד מורא וכוד התורה וכן מבמע מהגהות ס"י כ"י שבידי שב"ב : „בדפוס קונטרס שנת ר"ז" והוא ד' בלשון מס' יסוד מורא וכו' הל"ל , עיין זה .

277. **סוד התמונה** . סודות מוסיות מ"ב עם בלוד וכו' : כ"י רד"א 979, q № . [ומולי הוא ס' התמונה הנדפס עם פי' , עיין זה] .

278. **סוד התפלה** וכוונתה מקבלת האריז"ל . היא בכ"י להיש"ר מקנדיא ז"ל כמ"ש בהגהות תכמה דקי"ס .

279. **סוד התשובה** להרוקח ז"ל : כ"י רד"א תקמ"ב ובק"ד לא מצאתי עד כה . ונמצא כזה גם בכ"י רח"ם № 115 .

280. **סוד התשובה**. (עיין ס' היראה בלות יו"ד).

281. **ס' הסודות** . קבלה לר' יצחק דמן עכו (תלמיד חבר להרמב"ן) . ומיה ניד היש"ר מקנדיא בכ"י כמ"ש בהגהות תכמה דף קי"ס .

282. **ס' הסודות** . ה"ר משה ב"ר שם טוב די ליאון . עניני קבלה ס' חלקים . מובר שנת ס"ת וג"ג : כ"י רח"ם № 14 וכ"י הפליט Cod. 73 .

283. **סודות גדולים מחכמי האמת** . (עיין מתוק לנפש ומ"ם בס) .

284. **סודות וטעמים** לכמה ענינים תק"ס סימנים : כ"י רח"ם № 552 .

285. **סודות מברכות** מ"ת (מהגר תסכנו ?) . כולל ברכות זמירות והגדה: ד"ו , תל"ד , °8.

286. **סודות המורה** . ה"ר אברהם ב"ר יהודה מברצלונא . בתור על מקומות הסמומים והקצרים בס' מורה הנבוכים : כ"י מינכען № 408 . (עיין חיי הנפש) .

287. **סודות המורה** . (עיין מורה המורה , ספרי תורה) .

288. **סודות** מעשה מרכבה ומעשה בראשית לר' דוד ב"ר יהודה החסיד: כ"י רד"א 1026,q №.

289. **סודות המצות** להאריז"ל : כ"י שם № 1007, q .

290. **סודות המצות** לר"י גיקיטיליא : כ"י רד"א תקמ"ב ס' פעמים ובק"ד ליתא .

291. **סודות** מקובלים מתלמידי הרמב"ן : כ"י רד"א № 996, q .

292. **סודות הרמב"ן** . כ"ד סודות בקבלה : כ"י רד"א תקמ"ב ושם תת"ו נמצא עוד . וכ' שם : כ"י פריקש תמונה וכתבתון סודות בקבלה ואספות לפירושו עה"ת .

293. **סודות הרפואה** לעלי בן רצואן . בתור על ספרי גלגיומס עם הוס' סגולות ולחשים : כ"י מינכען 228/4 № .

294. **סודות התורה** להרמב"ן מפורש מרש"ט בן גאון מסר שמע מרבו ר' אברהם בן דוד: כ"י מינכען 55 № . הוא הנדפס גם' מאור ושמש , עיין זה .

295. **סודות התפלה** להרוקח בקיצור מאביו ר' יהודה ב"ר קלונימוס ומרבו ר' יהודה החסיד בקיצור הים מפי הים עד שמעון הפקולי : כ"י רד"א 1008, q № (ועיין ס' השם) ורד"א 891, F № .

296. **סודות התפלה** לר' יהודה החסיד . פי' התפלות ע"פ קבלה : פירסם ת"ת דף ק"ע .

297. **סודות תפלות** יחי נוראים : כ"י רד"א 1009, q № .

298. **סודי רזיא** להרוקח . והוא סוד המרכבה ומעשי סודות ע"ד מ"ב וכרתבו בסרסים . ועד שמע מות נו"ן נדפס גם' רזיאל , ונמצא בכ"י רד"א 893 F. 1005—6, Q 1017 . כ"י רח"ם 553 . כ"י מינכען 23 (24) וקצתו בפאריס 156 (נוסן נ"ג 324) יוא"ל (בל"ג ליעב. ת' 343) . ועיין שערי בינה ומ"ם בס .

299. **סודי תהלים** וקצת על יסוסע ומופסיס ע"פ קבלה : כ"י רד"א תקמ"ב ובק"ד ליתא .

300. **סולם הטבע** . ה"ר יוסף הערצבערג . על הכמת הכריתה והטבע וסדרי בעווי העולם זה לזה (סאלמלניע) . נעתק מל' גרמנית : ווילנא , תר"י , °8 .

301. **סולם השמים** . (עיין ישמח ישראל) .

302. **סולת בלולה** . (עיין דברי חכמים , מנחה בלולה) .

303. **סולת המנחה** . (עיין תורת חסד) .

304. **סולת למנחה** . ה"ר אפרים אהרן לוריא. כל ספרי המקנל בל"ת כמעשה ס' צאינה וראינה : פפד"א , תקמ"ט , °4 .

305. **סולת למנחה** . (עיין חק יעקב , מנחת שבת , תורה) .

306. **סולת למנחה ובלולה בשמן** . (עיין מנחת יעקב) .

307. **סולת מנחה בלולה**. ה"ר מרדכי גומפיל ב"ר יהודה ליב שנאביר . פסקים על תל"ך ומצוי רע"ג : חמ"ד , תקנ"ז , °8 .

308. **סולת נקיה** . פי' לס' הגלגול עם הגהות לר' פרץ הנשיא ובע"ס יסוד עולם : כ"י רד"א 1673, q № .

309. **סולת נקיה**. דרושים מס' עץ חיים וכתבי האריז"ל עם הגהות מגודי המהריז"ל : כ"י רד"א תקמ"ג , ופ"ד 944, q נקרא נפש דרושים ארוכים ע"פ . כ"י יוא"ל . [ומוכן הוא ג' מחלקי ס' עץ חיים הכולל מ"ח ספרים כמ"ש כפ' ארבע מאות שקל בסף ע"פ] .

310. **סוף אדם**. (עיין דרכי נועם) .

311. **סופי ענבים**. (עיין אדרת אליהו) .

312. **סופר מהיר** . ה"ר ישמעאל חזק . לקומי מגרות ועניינים הנוגעים ג"כ להולדות מנשים וקורות הזמנים נחספו ע"י ה"ר מלאכי קולוריני ממודינא עם קנת הוסי' מגרות שלו וקרא לו מגלת ספר : כ"י רח"ם 556 № וע"פ כמפתח דף שלי"ת ודף ש"מ .

313. **סופר מהיר** . מערכת מכתבי עברית : לעמבערג , 1851 , 8° .

314. **סור מרע** . ה"ר יהודה אריה די מודינא . על שבת וגנות השחוק בדרך ויכוח ושיחה בלשון נחת והכוזות ונקרא ג"כ לבל הפץ (וכ' בתכלו בן י"ג שנה) : ד"ו , שנ"ו . שם , שע"ה . פראג , שע"ה . ליידן , תי"ו . שם , תנ"ו (רד"ת 413, 0) . ונפש אלדד ומידד : ספד"ט , תע"ג , 8° .

315. **סור מרע** הנ"ל מונח ועם מ"מ הפסוקים וז"ח בגליון ובסופו מעשיות מתלמוד ועם העתקה בל"ת ע"י כריסטיאני ונקרא בשם צחקן מלומד ומתחרט : לייפציג , תט"ז . שם , תמ"ג , 8° .

316. **סור מרע** הנ"ל עם ל"ת ע"י ה"ר אליהו ב"ר אליעזר ממשפחת קוטנר ומוסב שמו תלמיד צחקן מוסרי ולזה לו מעשה מס' כפתור ופרח עם ל"ת [ובסופו קנת מס' צרי היגון ועל מנין הפנים לחך המרכן לערוך עם מספר המולרים : פירנצ ת"ב דף שפ"ד] : ד"א נח"ת , 8° . עוד בל"ל הוא לבדו : פיורדא תפ"ג . ספד"א , תקנ"ה , 8° .

317. **סור מרע** הנ"ל והתחבולה שעשה הראב"ע עם ל' רומי והעברות ע"י פַּיִיפֶער : ווימענבערג , 1665 , 4° . גם קנת ממנו עם ל' רומי ע"י טומאש הירץ : אוקספורד , 1698 , 4° . שם , 1702 . שם 1767, 8° . (גם הועתק לשון ערבית ע"י ה"ר קארמולי . נדפס בברוקסלים 1844 עם קנת פיפור הולנדותיו על המחבר) .

318. **סור מרע ועשה טוב** . (עיין הקדמה ודרך וכו') .

319. **סיומא דפסקא** . (עיין תמות ישרים) .

320. **סיומה הפרשיות מהתורה**. ה"ר משה יצחק ב"ר ברוך מרעדווין . מקוס סוף כל פרשה בכל סדרי התורה לתועלת הקורא וכל שמות סוי"ס בר"ת וס"ת וקריאת יעבץ ועמרת הדברות ומוהיות מצוות ומאמרי עניינים : אופיבאך , תפ"ב , 8° .

321. **סיוג לתורה**. ה"ר אהרן ב"ר מנחם מענדיל . ניוניס ומ"מ בכל דף בש"ס תנה מוכח בתוספות : לבוב , תק"ע , 8° .

322. **סיוג לתורה** . ה"ר אשר אנשיל ווירמש רופא . פי' על מסורות וכסופו פי' על סיר התוחיות לר' סעדיה בן בבור שור : ספד"מ , תקב"ו , 4° .

323. **סיוג לתורה** . (עיין מסורת סיוג לתורה) .

324. **סייעתא דשמיא** . ה"ר שמעיה ב"ר יהונתן. פסניס בסדר התורה : דיהרנפורט , תקל"ד , 2° .

325. **סימני** כל הסמוכה נגיניס לר' מאיר מבית מאיר אבן יאיר עם בחור והקדמה ושיר לר' יצחק שלמה : סביונטה , שי"ד , 8° . (ועיין ס' הבחור , כללי הרקדוק) .

326. **סימני וקצורי המרדכי** לה"ר יוסף בר"ש אוטולינגן . נדפס בסוף המרדכי : ריווא די טרינטו , שי"ט , 2° . וגם לבדם : שם , שי"ט , 8° .

327. **סימני** ס' תהלות עם רמזי המזמורים מה"ר יצחק ב"ר רפאל פינצי : ד"ו, של"ו , 32° .

328. **סימנים** על מי' הבחיי וחת"כ בחוריס לה"ר נפתלי הירץ טריויש : הידרנהם (Hedernheim) , ש"ו , 2° .

329. **סימנים דאורייתא**. ה"ר יעקב בולי . לברר הדבר לי לחוכיחם לו דרבנן ע"ד ס' ארעא דרבנן למהר"י מלגזוז : (כ"ל כ' ובה"ג שלי במקומו) .

330. **סימנים דרבנן** . (עיין למנצח לדוד) .

331. **סימנין דאורייתא** . (עיין אביר יעקב) .

332. **ס' סיני** . ה"ר אברהם ב"ר ברוך אחיו של מהר"ם מרוטנבורג . פסקי דינים והלכות : (נוסן גח"ל דקס"כ) .

333. **סיני** . פי' על פרקי דר"ח . (עיין תנא דב"א).

334. **סיני** . עם הומש מלוייק . (עיין תורה) .

335. **סיני** . (עיין השתערות כלך הנגב עם כלך הצפון) .

336. **סיני בקדש**. (עי' ורא אברהם במלואים . . .).

337. **סיני ועוקר הרים.** (עיין תנא דבי אליהו).

338. **סיסטעם** של סיסודים יוצאי גאליציא סיימן להס מן הקיל"ס: כ"י רח"ם № 559.

339. **סיסרא.** ה"ר נחמן יצחק הכהן פישמאן. מפלת סיסרא ביד ברק ודבורה בדרך בית ומיתה: לבוב, תר"ב, °8.

340. **סיסרא תורה.** (עיין בית אהרן).

341. **סיר השירים.** על מלחמה לאבר סיסה בהיטליא. ונכתב בריגייו בשת תצא"ו: כ"י רח"ם № 561.

342. **סירקא אושטנין.** (עיין ס' העזר).

343. **סבת דוד.** ה"ר חיים דוד שירירי. דרושים על התורה ח"א: שאלוניקי, תקל"ח, °2. [ועוד היה לו ח"ב נב"י].

344. **סבת דוד.** כ. ד. בערנארר. דקדוק לה"ק עם ל"ת בז' בערים ע"פ ס' בנין שלמה לר"ז הענא: טיבינגען, 1722, °4. [וי"ת: ווייטענבערג, 1722, °4. עיין ווהלף ח"ג דרע"ה ותתריו פירסם מ"ח דקי"ב. אבל בפ"ד רמ"ם רס"ד (№ 218) כוח רק בשר מדב].

345. **סבת דוד.** (עיין בית המלך, צמח דוד).

346. **סבת שלום.** ה"ר חיים דוד שירירי הנ"ל. דרושי הספד, כ"י: (זע"ל ת' כ"ב).

347. **סליחה.** עם פיוט לו בין תרוזי לו פעמים הכולל וידוי ובקשה תחנה ותפלה גם ספור גזירה וצרה ומקרה רע וכדומה. וכיום מהם נקבעו יחד ונקראו בשם הכולל **סליחות** ונוסדו ונתלקו לזכרון יום צרה ויגון ויום צום והתענית ולימי התשובה בחדש אלול עד אחר יוה"כ בפי מנהג מדינה ומדינה ועיר ועיר. ועלו ובאו בדפוס פעמים אין מספר לכל מדינה ומדינה כמנהגה גם לבדנה גם בתוך סדורי תפלות ומחזורים. גם נדפסו פירושים צוויס וגם עם תרגום לע"ז בשפת כל עם ועם אבר כ"י נפוצים בתוכם. ולא מערכם פה רק הנדפסים בס' שפתי ישנים ובתרי רסיומות ספר כרד"ת ורח"ם וז"ז אבר עם פירוש או תרגום ובקצת זולתם אבר רחו עיני.

348. **סליחה** בשבול יולדים קטנים לה"ר אליעזר אשבנזי: פפד"מ, תנ"ד, °8. וז"ז.

349. **סליחה לעצירת** גשמים: פראג, תצ"ה, °2. חמו"ד, °4. וז"ז.

350. **סליחה** לקדושים לה"ר נתן שפירא מקראקא: קראקא, חש"ד (שצ"א ?), °4.

351. **סליחה** לשובבים ת"ת. נדפס פ"ר. (ועיין סליחות להלן).

352. **סליחה** מיוסדת על גזירות עם פי' ועם התחנה למוצאת בס' חסידים סי' קע"ח: כ"י רד"א q 1602, №.

353. ס' **סליחה ומחילה.** (עיין ס' החיים סי' 562).

354. **סליחות** מנהג מאבנז כפי הנהות מהר"ם מפאדובה: העדרנוס, ש"ו, °2.

355. **סליחות** מ"ח עם נהור מלות המוזות: ד"ו, ש"ח, °4.

356. **סליחות** מ"ח עם נהור ה"ר משה בידינגער: מיץ, תקפ"ב, °8.

357. **סליחות** מ"ח עם ל"ח ע"י ה"ר אליקים ב"ר יעקב ש"ץ מקאמארנא: ד"א, תע"ח, °4. וז"ז פ"ר.

358. **סליחות** מ"ח עם ת"ח ע"י ה"ר שלום בר"י כהן: אלטונא, תקפ"ג, °8.

359. **סליחות** מ"ח עם פי' ובראשם וידוי וסליחות וקינות ופיוטים לח"ק צומרים לצוקר דק"ק אמבורג בווינעת: ד"ו, ש"ם, °2.

360. **סליחות** מ"ח עם פי' המסביר לה"ר יוסף יוזפא ב"ר משה קאשמן סג"ל מעסא: ד"א, בע"ת, °4. וז"ז פ"ר.

361. **סליחות** מ"ח עם פי' ה"ר מרדכי מארדוש ב"ר יהודה ותתנו ה"ר צבי הירש ב"ר הנוך זונדילש האלימו: פראג, שמ"ז, °2.

362. **סליחות** מ"ח לכל השנה מסודר מאת גבריאל פאלק: ד"א תר"ך, °8.

363. **סליחות** מ"ח ופולין עם ל"ח: פפד"א, תל"א, °2.

364. **סליחות** מ"ח ופולין ופפד"מ: באזיל, ש"ם. האנויא, שלו"ם, °8. וז"ז.

365. **סליחות** מ"ח ופולין בל"ת: פראג, חש"ר, °2.

366. **סליחות** מ"ח ופפד"מ. נדפס פ"ר.

367. **סליחות** מכל השנה בל"ח ע"י ה"ר אליקים ב"ר יעקב ש"ץ מקאמארנא: ד"א, תמ"ח, °4.

368. **סליחות** כמנהג בהכ"ג היוצא בפראג: פראג, שס"ה, °2. שם, שע"ג, °4. (ועיין נוסף גמ"ל דף רפ"ג 93 №).

369. **סליחות** על גזירות ת"ח ות"ע לה"ר שבתי הכהן (בעל הש"ך). נדפסו בתחלה בסוף סליחות ד"א, תי"א, °4 ואח"ז נקרא בלחי דפוסי סליחות. (ועיין סליחות מנהג ליטא וכו' לקמן בסמוך).

370. **סליחות** לח"ק גחש"ח בהאלבערשטאט: האלי, תס"ט (רד"ת 0 782, №). וואנזבעק, תס"ט, °8 (רח"ס).

371. **סליחות** לח"ק גחס"ת דפפד"מ : חמו"ד, 8°.

372. **סליחות** על חולי הילדים בקורין רובלין : ד"א, תקנ"ז, 4° .

373. **סליחות** על התכנן לה"ר אורי ב"ר רפאל ענגבערג : כ"י רד"א תקמ"ב ובק"ד ליתת .

374. **סליחות** כמנהג טורקיית מר"ח אלול עד אחר יוה"כ : כ"י רד"א 1603, q № .

375. **סליחות** ליום כ' סיון בפולין : קראקא, חש"ד, 4° וז"ז .

376. **סליחות** כמנהג ליטת עם פי' ה"ר מרדכי מארדוש והתנו הנ"ל (פי' 355) : לובלין, ת"ג, 2° וז"ז .

377. **סליחות** מנהג ליטת עם סליחות על הקדושים לה"ר משה מרדכי ב"ר שמואל מרגליות מקראקא : פפד"א, חש"ד, 8° .

378. **סליחות** מ"ע הנ"ע ועל הקדושים כנ"ע ובסופו מגלה עפה ספור מעשה גזירות ת"ח ות"ע וסליחות ע"ז לבעל הש"ך כנ"ע : ד"א, תי"א, 4° . וז"ז פ"ר ובפיוט בסוף .

379. **סליחות** מ"ע הנ"ע ככל הנ"ע ועם פי' הר"מ מארדוש והתנו הנ"ל (פי' 361) : ד"א, תי"א, 4° . וז"ז פ"ר .

380. **סליחות** מ"ע בייסין זאמוט עם שני נאוריס בית לוי, מטה לוי מאת ה"ר אהרן ב"ר יחיאל מיכל מ"מ במיכיילישאק, עס ל"ת : ווילנא, תקצ"ח . מעמעל, תרכ"א, 8°.

381. **סליחות** ללוי הומענח רבת מנהג קרלסקה : קראטאשין, תר"ד, 8° .

382. **סליחות** וקצת מחזור מנהג פולין עס ל"ת : קראקא, שנ"ד, 4° .

383. **סליחות**, סדר — . עס פסוקים ומערבות ויוצרות וזולת ליו"כ לפי סדר ומנהג ק"ק ווירמייזא ובסופו קצור מס' המנהגים דק"ק הנ"ל . נדפסו ע"י ה"ר אהרן הלוי ז"ל ממכלי העדה עס : פפד"מ, תל"ד, 2° . (המגיד שנה כ' 42 № ע"ש) . עוד כנ"ל עס קצת מעוייס כמלאה בכת"ק 1096, F : זולצבאך, תצ"ה, 2° .

384. **סליחות** מנהג מורגענדג ופיוטים עס קצת פי' : ווילמרשדארף, עד"ת, 2° .

385. **סליחות** לה"ר נפתלי כ"ץ אבד"ק פוזנא ופפד"מ וכו' עס פי' : פפד"א, תס"ב, 2° . (ועיין תפלה, סדור בית רחל) .

386. **סליחות** מנהג פוזנא: חמו"ד, 8° וז"ז פ"ר .

387. **סליחות** מנהג פוזנא עס פי' ה"ר אברהם ב"ר יהודה פוגניון : פראג, שס"ח, 4° .

388. **סליחות** מנהג פוזנן והולאנדי עס ל"ת : ברעסלויא, תקצ"ח, 8° .

389. **סליחות** מנהג פולין בל"ת ע"י ה"ר יעקב ב"ר אליהו הלוי מטיפליץ : פראג, שס"ב . פפד"א, גג"ת, 2° .

390. **סליחות** מ"ס עס פי' ה"ר מרדכי מארדוש ויחתנו הנ"ל (פי' 361) : קראקא, שמ"ד, 2° וז"ז .

391. **סליחות** מ"ס גדול וקטן ובייסין ומערכין עס פי' הנ"ל : לובלין, ת', 2° וז"ז .

392. **סליחות** מ"ס ולמובני"ס ת"ת עס פי' ה"ר יצחק הלוי איש סטנוב: ברלין, תקמ"ה, 2°.

393. **סליחות** מ"ס עס ת"ת ובאור ע"י ה"ר שלום בר"י הכהן : אלטונא, תקפ"ח, 8°.

394. **סליחות** מ"ס מתורגם ומבואר ע"י ה"ר רפאל בר"י פירשטענטהאל בשם מטיב שפה, ובסופס סדר עליית כה"ג ועלתו ביוה"כ לבית קה"ק בל"ת : ברעסלויא, תקפ"ו, 8° .

395. **סליחות** מ"ס עס סליחות לח"ק גחס"ת בלבוב ליום תעניתס יום ה' פ' שמות : זאלקווא, תנ"ט, 4° .

396. **סליחות** מ"ס עס סליחות לתעניית כ' סיון עס פי' : דיהרנפורט, את"ן, 2° וז"ז .

397. **סליחות** מ"ס ובסופו סליחות על גזירות חוקקיינא לה"ר יום טוב ליפמאן הלוי העליר (בעל תוספות יו"ט):פראג,חש"ד,8°.

398. **סליחות** מ"ס קטן ולקט קהלות מפולין גדול : פראג, ע"ת, 2° .

399. **סליחות** מ"ס קטן וואלין ובייסין עס סליחות על הקדושים : לובלין, שס"ג, 4° וז"ז .

400. **סליחות** לפוריס : ברעסלויא, חש"ד, 8° . ואולי הוא ס' מליצה לפורים לבן זאב, עיין זה .

401. **סליחות** ופזמונים לה"ר אברהם ב"ר יצחק אויערבאך בקוספעלד אחרי נתלן מגרה ונגזל מעלילה עס פי' ע"פ קבלה: ד"א,תל"ז,4°.

402. **סליחות** מנהג פיסס מערכרין ופולין עס ל"ת בלבד : קראקא, ת"ח, 2° .

403. **סליחות** מנהג פיסס מערכרין וקצת פולין עס פי' ה"ר בנ' בצלאל כ"ץ מחוקק : פראג, שס"ט, 2° .

404. **סליחות** מנהג פיסס מערכרין שלעזיען ואוסטרייך : פראג, ש"ן, 2° .

405. **סליחות** מנהג פרלג (בל"ע ולת בכד"ת F 1078, : פולין) ועס מפתח בסופו : פראג, טר"ף . שם, רנ"ה, 2° .

406. **סליחות** מנהג פרעמישלאן דמיין : ד"א , תע"ה , 4° וז"ז .

407. **סליחות** כל"ת מנהג פפד"מ: ד"א, תמ"ח, 4°.

408. **סליחות** מנהג קלויז : פפד"מ , תמי"ד, 4°.

409. **סליחות** מנהג רומא ונקרוים בשם תחנונים : שונצינו , רמ"ז , 4° .

410. **סליחות** למוכנים ה"ת : לובלין, ד"ת, 8° . וז"ז פ"ר .

411. **סליחות** הל"ל ועם סליחה בשביל ילדים : קראקא , חש"ד , 8° .

412. **סליחות** הל"ל עם פי' : חמו"ד , 4° .

413. **סליחות** הל"ל עם פי' המלות ול"ת ע"י ה"ר אלחנן פרויסטיץ : פפד"א , תס"ג . ברלין, תע"ג , 8° וז"ז .

414. **סליחות** שונות שלא נדפסו : כ"י רד"א q 1604, № .

415. **סליחות** למומרים לבוקר . הוא סדר תפמורת הבוקר . ונדפס פ"ר . (עיין אשמורת הבוקר , סדר — ) .

416. **סליחות** שמתפללין לפני כותל מערבי : כ"י רד"א q 1667, № .

417. **סליחות** ותפלות מס' זמירות ישראל וסליחה מסוכמה בשביל ילדי יסרחל לה"ר שמעון פֿרישהויף : פפד"מ , תע"ח , 4° . (ועיין משעון לילדים ורד"ת q 1521, כי הוא זה) .

418. **סלע המחלקות** . רבינו זרחיה הלוי . הסגות ע"ס בעלי הנפש להרמב"ד . ומזכיר בס' המאור שבועות פ"ב : (תוס' נתמד ב' סוף דף ז') .

419. **סלע המחלקות** . ה"ר נפתלי הירץ אולמאן ממיינץ.על המחלקות בין התוכיים והפלוסופיה : כ"י ליידן 86/2 № .

420. **סלע המחלקות**. ב' השובות והלעה מעשה הרס ממוני ק"ק רומי בשנת תע"ב נגד ה"ר מנחם פיסאהו , ובעל התשובה הת' מבקש לקיים החרם וקרא לו בשם זה : (הפליט Cod. 67) . והג"מ מיד"ת כתב : ובס' מלחמות חובה נדפסה הקדמת ה"ר אברהם רומאנו לס' זה (עיין ול"ת ו' כי' י' ובה"ג בלי ה"ב אות ו' : ויעוש הכמב"ן) . וק"ק כי ס' מלחמות חובה נדפס בתוכיח לפני זמן כחרם הל"ע . ותולי הם ב' ספרים שונים .

421. **סם חיי**. ה"ר חיים בה"ר בנימין עשהאל. שו"ת ובתוכם קנת תשו' לאביו הנ' ובשופו לקוניס והרוניס בשדר התורה : שאלוניקי , ונת"ן , 2° .

422. **סם חיים** לאבן סינא בחכמת הרפואה : כ"י מינכען 280/7 № .

423. **סם חיים**.ה"ר אברהם אשבנזי אפטייקר מוולאדימיר . מוסר בחרוזים עם ל"ת : פראג , ש"ן , 4° .

424. **סם חיים** . ה"ר חיים ב"ר צבי הירש מפוזנא . דרושים מלוקטים מספרי דרוש שלפניו ומסודר לפעניס : ד"א , בתי"ם 4° .

425. **סם חיים** . כולל חי' הרמשונים , והם : תום' שאנץ לחי' מכות , לקוטי מגילה ויומא לה"ר טודרוס הלוי , פסקי הל' הפילון מזוזה וציצית ופסקי סוכה לרי"ד וחי' סמהדרין לרבינו יונה : ליוורנו , תקס"א (ונעדנער 1806 : תקס"ו) 2° .

426. **סם חיים** . (עיין מציאת עזרי) .

427. **סמא דחיי** . ה"ר אהרן לוצאטו . על רופאי חליל : טריעסט , 1860 , 8° .

428. **סמא דחיי** . ה"ר אליעזר מטריטש אבד"ק פילין . ח"י דרושים : ווארשא , תקנ"ו , 2° .

429. **סמא דחיי** . ה"ר אלעזר אבד"ק אמ"ד. חי' על מגדות סם"ם : ווארשא . . . (שי"ב וגת רמיתיו עד כה) .

430. **סמא דחיי** . ה"ר חיים יעקב מצפת . שו"ת כסדר ד' טוריס ונקת חי' על השוריס : ד"א , צבאו"ת , 2° .

431. **סמא דחיי** . ה"ר מנשה בן יוסף בן פורת מאיליא . הגהות יפרות להועיל עם ל"ת להמון . לא נדפס רק קונט' ת' וב' : חמו"ד (קאפוסט , תקע"ח לו תקפ"ג) 8° .

432. **סמ"ג** . הוא ס' מצות גדול , עיין זה .

433. **סמדר**. ס' דקדוק קדמון לר' לוי בן יוסף . הוא גם חבור הקונים וגם' מפרות המפורת לר"ת נחור וגם' ערוגות הבשם לר"ש מרקוולטני דף ל' ע"ב .

434. **סמוכים לעד**. ה"ר אליהו כהן מאזמיר. חי' ופסקים עה"ת : שאלוניקי , תקפ"ו , 2° .

435. **סמיכה לחיים** . ה"ר חיים פאלאגי . שו"ת על ד' טוריס וכשופו שלמי סמיכה הקוניס והסמנות , גם הסמנות לספריו בית אבות ודרכי חיים והסמנות לספרו לב אבות ח"ת , והסמנות לשו"ת הרשב"א ח"ה וקונט' רחמים לחיים שם , ועד מחנן שערי סמיכה מפתחות לשו"ת הל"ע : שאלוניקי , תקפ"ו , 2° .

436. **סמיכת זקנים** . חיברו ב' חכמים על מנות ודיוים : ד"ר . . . (ש"י) .

437. **סמיכת חכמים**. (עיין ברכת ה') .

438. **סמיכת כהן**. ה"ר אליעזר ב"ר יעקב כ"ץ אבר"ק בארישאוו . פי' על פרקי אבות : שקלאוו , תקס"ד , 8° .

439. **ס' הסמים**. הוא ספר הרוקח מס' מורה נבוכי הזמן לר"נ קראכמאהל ונדפס לראשונה בכ"ת ת' מכתב ו' ע"ב .

440. **סמים נפרדים**. (עיין פלאות הטבע) .

441. **סמ"ע**. (עיין ס' מאירת עינים) .

442. **סמ"ק**. הוא ס' מצות קטן. (עי' עמודי גולה).

443. **סנסן ליאיר**. ה"ר חיים יוסף דוד אזולאי. סדר למוד ותפלות (לעניניס שונים): ליוורנו , תק"ן . שם , תקנ"ד , 16° . ד"א , תקפ"ו, 8°. ונדפס ז"ז גם בלוקוס בתרי כפריס קטניס למתחבר. (ועיין עבודת הקדש) . [והנה הרב כרמולי כתב שחיבור לבקשת חברת גמ"ח בליוורנו בר"ת סיון תק"ל (שם"ג כ' בתולדות הרב חיד"א) . וה"ר יוסף ע' כ' וז"ל : מיבור לפקודת הפרנסים רתבי תלפי ישראל ליום המעשה בגל כנפיך י"ח־סיון שנת ה' ישמ"ר נתתך וכוותך וגו' . ברחת שם' כתוב : והנה לוקח קונע' לב דוד וכו' . תבל בד' שני מצות תקנ"ד שבידי בת תחתיו ס' יוסף לחק עכ"ל] .

444. **סעד בחורים**. (עיין סוד בחורים) .

445. **סעודת מצוה**. ה"ר דניאל ב"ר משה דוד טירני . דרושים : ד"ו , תקנ"א , 2° .

446. **ספור דברים** מס' דברי יוסף שבשלת הרבניס וספור זריחת אור מלכי התוגרמים : קושטאנדינא , נחל"ת , 8° .

447. **ספור דברים** מביאת הפורטוגיזין לחמ"ד : חמו"ד , 16° .

448. **ספור החיים**. ה"ר חיים וידאל ב"ר שבתי אנגיל . דרושים (כסדר הפרשיות) והספדים: שאלוניקי, תקכ"א, 2°. (ז"ע ת' י"ז).

449. **ספור חלומות** קן הפלאות . תולדות שבתי צבי שכ"י וכל מעשיו ותועבותיו וכל עניניו עד סופו מלוקט מס' ציצת נובל צבי לר"י ששפורטש ומספרי הגאון חכם צבי והר"מ האגיז וזולתם וקרוי ג"כ בשם מאורעות צבי : לעמבערג, 1804 . קאפוסט , תקע"ד . ווארשא , תקצ"ח . שם , תר" . . 8° .

450. **ספור** מאורע בענין מרגליות קרוב לאלכסנדריה : כ"י יה"ש .

451. **ספור מעשה** של כ' שלמה מולכו ושאר מעשיות בקצור : כ"י רד"א q ,1705 №.

452. **ספור המעשים**. כולל מגלת אנטיוכס , מעשה יהודית , מעשה דניאל : מנטובה , תפ"ה , 8° .

453. **ספור** נסיעת דוד הראובני ועניניו בחליכות : כ"י רח"ם 560 №.

454. **ספור פלאות**. (עיין מגד ישרים) .

455. **ספור** הגדות שעברו על יבחל בימי רובירטו מלך נרפת בשנת ל"ת תשס"ז : כ"י די רוסי $563/_{13}$ №. [וע"ע בשבט יהודה] .

456. **ספור** תולדות כל מהלכות השמיס לה"ל שבתי עמרון מרומא , כ"י : (תג"י ס' ל"ה).

457. **ספור** תלאות הגנף . (עיין עולם הפוך) .

458. **ספורי** ליזה מעשיות מימי הגזירות והגילוסים : כ"י רד"א q ,1704 №.

459. **ספורי הפלאות**. (עיין ס' המעשה) .

460. **ספורי מלחמות**. (עי' ספורי מעשיות בשמן)

461. **ספורי מעשיות**. קובץ מעשיס רביס ומוסיס בל' יהודית המוני , ומס : א) אלדד הדני , עיין זה . ב) נשיקות משה הוא ס' פטירת משה ע"ה . ג) ספורי מלחמות ומעשה לחשה ושבעה בניה . ד) מעשה גדולה מן מומן ומן מוקרייעל או גזירת — בשנת ת"ח ות"ט . ה) משל ומליצה . ו) מעשה יהודית . ז) מעשה ישורון . ח) ספורי מעשיות מתלמוד ומדרשים . ט) מעשה צדקה . י) מעשה גזירת הרועים . יא) מעשה נסים מה שקרה לר' שמואל חסיד. יב) הנהגות הנשים מוסר ודרכי נעיות לנשים . יג) צוואת ר' אליעזר הגדול . יד) מעשיות נחמדים . טו) מעשה ארץ ישראל נכתוב כ' יוסף הכוהן לה"י ושתב את הגזיס והגלוחות שעשה הקב"ה ליבחל בה"י ונפת בשנת תקכ"ב : סדילקאוו , תקצ"ד . ווילנא , תר"ה , 8° . שם , תר"ח , 12° וז"ז . [ורושם עיין בשותם למקומותם . ויש מהם לחבר הוכיחו מספריס לחריס ונדפסו כבר גם בלה"ק וגם בל"ח , וגם לחם פה נדפסו בשער מיוחד לגלו"ח למכרס גם ח' ח' לבדו] .

462. **ספורי מעשיות למהר"ן** בלה"ק ול"ח . הוכתו לביה"ד ע"י ה"ל נתן ב"ר נפתלי הירץ מלבוב ובסופו השמטות לס' לקוטי מהר"ן ושלחי ספוריס: חמ"ד (רוסיא) , תקע"ה , 4°.

463. **ספורי מעשיות** מתולדות המריץ"ל והגהגותיו: כ"י רד"א q ,919, 0 et 981 №. [ונראה שהוא ס' **שבחי האר"י** , ועיין ג"כ סדר לידת האר"י בשות ס'] .

464. **ספורי מעשים**: פיראדה, שי"ד, 8°. (ועיין מעשים).

465. **ספורי מעשים** מגזירות מוסקוייך ומלחמי מעסיס שוגיס: כ"י רד"א 1706, q №.

466. **ספורי מעשים** בתמכנו מסגת לל"ח עד סגת ס"ז: כ"י שם 1707, q №.

467. **ספורי נפלאות**. (עיין גאולת ישראל).

468. **ספורי הפלאות**. ה"ר אליעזר פאוויר ספרא דזאלקווא. ספורי מעשיס בל"ח מתלמוד ומדרשים ומעשיות מר' שמואל ובנו ר' יהודה החסיד וזולתם: זאלקווא, תקס"..ווילנא, תקצ"ז, 4°. ווארשא, תרי"ג, 8°.

469. **ספורים** כשלהו העירקען על עיר ווין: פראג, חש"ד, 8°.

470. **ספורים** מעשיות ומלחמות מועתק ללה"ק ע"י ה"ל יעקב ב"ר משה די אלגאבה: קונשטנטינא, חש"ד, 4°. [הוא העתקת אמאדיש דגואלה עיין זה].

471. **ספורים** מתולדות ס"ן סב"י ותועבותיו ומעשי נביאו נתן העזתי ע"י ה"ל אברהם קונקי מהברון: ד"א, תרי"ן, 8°. [ומ"ז נס' תורת הקנאות ליעב"ץ, עיין זה].

472. **ספורת מני קדם**. (עיין עובד ותרצה).

473. **ספירה**. ה"ר יהודה פריציל. מגרת על חכמת התכונה בקלור: כ"י יה"ש.

474. **ס' ספירות**. פי' על עשר ספירות ונכופו פ' י"ג עיקרי האמונה: כ"י מינכען 240/6 №.

475. **ספירות העומר**. סדר —. לפי קבלת האריז"ל: כ"י רוזענהאל באמ"ד 22 (רכ"ל ע' 1174).

476. **ספירת העומר**. סדר —. עם כל המזמורים והתפלות והכוונות לפניה ולאחריה. נדפס פ"ל גם לבדו גם בכוונ סדרי תפלה.

477. **ס' הספסטיכא**. (עיין ס' ההטעה).

478. **ספק לקט**. ה"ר פייטיל מווין: (תוס' ב"י).

479. **ספקות** על מעשה ים"ן. קלור מפי' ה"ל יוסף ברש"ט על אגרת אל תהי באבותיך עיין זה. תוכר בגת רג"ל: כ"י אח"ס 43, 38 et №.

480. **ספר ר' אנשיל**. (עיין מרכבת המשנה).

481. **ספר הראבי"ה**. (עיין קרית ספר).

482. **ספר הבחור**. (עיין בחור).

483. **ספר ברוך**. (עיין ס' החכמה).

484. **ספר הברית**. (עיין הברית, כריתות בריה).

485. **ספר בחכמת** החשבון והמדות לה"ר מרדכי ב"ר אליעזר כומטינו ונחלק לשנים: הא' הוא ס' החשבון בחכמת החשבון (לוריטהמעציק) והב' ס' המדות על כל ענייני ומדות המשמוש (נעלמעטריא) וכל ספר נחלק לחלקים ופרקים: כ"י רחיתי ביל רעבענשטיין. ועיין רשימתו דף ל"ג.

486. **ספר יוחסין**. (עיין יוחסין).

487. **ספר מרבי ישראל** בעש"ט. פי' על מזמור ק"ז בתהלים ע"פ סוד וכוונת המקוה וכסופו תפלת מליהו הגביא ז"ל הגת הוא חד וכו': זיטאמיר, תקס"ה, 8°. ונדפס גם בס' דרבי ישרים, עיין זה.

488. **ספר המשפטים**. (עיין עץ חיים).

489. **ספר נחמד**. פי' על פרקי אבות למהר"ם מטראני מסר בספרו בית אלהים: חמו"ד (לבוב שו זאלקווא) 8°.

490. **ספר של בינונים**. (עיין לקוטי אמרים).

491. **ספר של ר' ברוך**. (עיין ס' החכמה).

492. **ספר תורה**. לקוטי פי' ה"ל יוסף קמחי עה"ת: כ"י די רוסי 166/10 №.

493. **ספר התורה**. (עיין עץ חיים).

494. **סת"ם**. (עיין שנות חיים, ועיין סי' 525 להלן).

495. **ספרא** או ספרא דבי רב. לדעת הרמב"ם מיכנו רב ותלמידו מלינו דר' יהודה בר אלעאי ויש כזה דעות אחרות (עיין שג"ב ס' סי' ח' וב' ובמ"ג שלי במקומו). כולל בריימות מדיני סדר קדשים ועהרות ע"פ י"ג מדות דר' ישמעאל ונקרא גם בשם תורת כהנים לפי שמסודר ומתוכר ע"ס ויקרא: ד"ו, ש"ה, 2°.

496. **ספרא** הל"ל עם פי' הראב"ד בעל ההשגות: קונשטנטינא חש"ד, 2°. [ופירוש מ"ח דף ז' בתב שנדפס קלת ממנו בקונץ לשון חכמים, עיין זה].

497. **ספרא** הל"ל עם פי' קרבן אהרן לה"ר אהרן אבן חיים. (עיין קרבן אהרן).

498. **ספרא** הל"ל עם פי' התורה והמצוה לה"ר מאיר ליבוש מלבים: באקורעשט, 1860, 4°.

499. **ספרא** הל"ל עם פי' הראב"ד ונוסף מסורת התלמוד ע"י ה"ל יצחק הרש וויים: ווין, 1862, 2° וע"ע.

500. **ספרא** הנקרא תורת כהנים הל"ל ח"ח עם ב' פירושים לה"ל צבי הירש ב"ר נפתלי הירץ הכהן רפאפורט: א) פי' מלוקט לכלל עומק הפשט נשם עזרת כהנים. ב) לבאר על מה מדני פירושו הנעלו וכו'

נפש התפוצות העזרה, ובסופו מדומיס ובלוריס: ווילנא הרי"ה, 4°.

501. **ספרא** הנ"ל עם פי' עשירית האיפה לה"ר יצחק אייזיק יהודה יחיאל: לעמבערג, 1848, 2°.

502. **ספרא**. ס' דיוים ופוסק בהיר בידי חכמי ליטעלית. מוזכר במהרי"ק שרש קמ"ט ומובא בג"י סי' י"ד ושמו נמצא, וקרוב הדבר שהוא ס' הנייר: (בג"ע ס' סי' ג' וג"ת כ' סי' י"ב ושם"ג שלי ת"כ במקומו).

503. **ספרא דאדם קדמאה**. מזכר בזהר ותקונים וכו'.

504. **ספרא דבי רב**. (עיין ספרא לעיל).

505. **ספרא וגניזא** דשלמה מלכא. מזכר בזהר פ' יתרו דף ע'.

506. **ספרא דרב המנונא** סבא. מזכר בזהר ותקוני זהר וכו' פ"ב.

507. **ספרא דחיי** ורחמין למבעי בהתגרות בית מלקוש עם הפלת בית עלמין ותפלה זכה: ליוורנו, תקצ"ט, 8°.

508. **ספרא דחנוך**. מזכר בזהר ותקונים בכמה מקומות. (ועיין ס' חנוך).

509. **ספרא דרב יבא סבא**. הוא בעל מלמד הסבא מזכר רים פ' מצפעים עד דף קי"ד. ועיין בזהר ח"ג דף ז' ע"ב.

510. **ספרא דרב יסא סבא**. מזכר בתקונין ועיין בסדר הדורות.

511. **ספרא דרב כרוספדאי**. מזכר בתקוני זהר ד' קובץ' דף קל"ו וקל"ז.

512. **ספרא דצניעותא**. מיוחס ליעקב אע"ה כפי יצירה לתברסם אע"פ ונמצא מזכר קוף פ' תרומה והאריז"ל עשה פירוש עליו ונמצא בכתבי מהרח"ו ז"ל, ובפי' הרוח נמי ליד בעל ס' בן דוד מכת"ר ה"ר בנימין הלוי שהעתיק מכ"י מהרח"ו עמו ממש. עיין בהקדמת ס' בן דוד לר' בעזדיע (ועיין זהר ועיין אמרי אמת ומ"ש שם. ועיין פי' על ספרא דצניעותא).

513. **ספרא דצניעותא** הנ"ל עם פי' הגר"א מווילנא: ווילנא, תק"פ, 4°.

514. **ספרא דצניעותא דיעקב**. ה"ר יעקב תמרילש. פשטים כסדר התורה ע"פ קבלת האריז"ל וכמה כללים לחכמת הקבלה: ד"א, תכ"ט, 4°.

515. **ספרא דצניעותה**. (עיין באור הוד תהלה הו').

516. **ספרי**. הנהו רב ושתמו תליסא דרבי שמעון ולבן נקרא ג"כ ספרי דבי רב. ובעורך קורלו לפעמים גם בשם וישלחו ע"ש תתלתי (עיין ערך יהונתן, סמר 2). גם בשם מדרש וישלחו (בשם בעורך דבן ס). כולל פרשיות נדבכות ע"פ י"ג מדות שהתורה מכוללות מתוך פ' נשא עד סוף התורה כמו ספרא דלעיל ע"פ ויקרא ונחלק לפרשיות ולפסקות: ד"ו, ונג"ן, 2°. המבורג, תקמ"ש, זולצבאך, תקכ"ב, 4°.

517. **ספרי** הנ"ל עם פי' זרע אברהם לה"ר אברהם יקותיאל זלמן ליובטשטיין. ובלו בו תי' ובלוריס מכ"י קדמון לחכם ירושלמי לא נודע שמו ונחלק לכ' חלקים, ח"ל: דיהרנפורט, תקע"א, 2°. ח"ב: ראדיוויל, תק"ס, 2°. (ונלחתי ח"ב גם חמ"ר ושפרט ב"א יב"א המבש"ר טוב).

[ו"ז הובאו עוד בשם ספרי בלוריס אשר לא נדפסו עד כה ונקראים ממנו בול"ח פי' י"ח ואלו הם: א) הראב"ד. ב) רבינו הילל. ג) מהר"א אבן היים. ד) ה"ר משה פראנקפורט. ה) ה"ר היים חבריא. ו) ה"ר אליעזר נחום. ז) הגהות ופירושים ס"ר סולימאן ן' אוהנא. ח) ה"ר חיים כפוסי].

518. **ספרי דבי רב**. ה"ר דוד ב"ר יעקב פארדו. פי' על ספרי הנ"ל ומביא בו קלת מפשטים הנז' לפני זה: שאלוניקי, דפ"ד המל"ך להדפ"ת נפ"ג (תקנ"ט, ולא כרת"ס ובוכעכם).

519. **ספרי דבי רב**. (עיין ספרי לעיל).

520. **ספרי זוטא**. מובא כמה פעמים בילקוט והוא ע"ד הספרי שבידינו: (וג"כ כ' ובמ"ג שלי במקומו יע"ש). ונקרא ג"כ **ספרי של פנים שני** כרם"י ויקרא ז' י"ע. **וישלחו זוטא** בהגהות לפי' הר"ש פרם פ"ת מסכת ז'. **מדרש שני בפנים אחרים** כרם"י סוטה דף ט"ז ע"ב. **ברייתא דספרי חולי** כרם"י סנהדרין דף ט"ו ע"ב. **מדרש פנים אדרים של וישלחו** בעורך ערך נדדם, טנ.

521. **ספרי חיים**. ה"ר חיים כפוסי. פי' על ספרי ומכילתא, כ"י. מזכר בס' שבות יהודה לר"ל יהודה נגאר: (כ"ל ד' ובמ"ג שלי ת"כ במקומו).

522. **ספרי של פנים שני**. (עיין ספרי זוטא).

523. **ספרים חיצונים**. כן קורין התוס' והרא"ש לס' קטנות כמו מס' סופרים וכדומה: (ול"ב כ"ג ובמ"ג שלי במקומו).

524. **סרפיוני**. ס' רפואות . נעתק ע"י ה"ר משה בן מצליח מהעתקה רומית להחכם יואניס ממדינת קרימונה : כ"י רח"ם 569 № .

525. ס' **סתים** . ה"ר שלמה קלוגער . הסוכות ודיוים על ס"ת תפילין ומזוזה : לעמבערג , 1856 , 2° .

526. **סתרי תורה** . הרמב"ן . פי' על רוח ע"ד הרמז ולכך הלמת : כ"י מינכען $29/_3$ № .

527. **סתרי תורה** . רזיאל בן שמואל אבואלעפיא . נלוט בתוך הקמות ומצלי הגבוהה נס' מורה נבוכים להרמב"ם ונפרטו הוא נלוט לויזה עיוים בחכמת תלסית הנוגעים לע"ז כוללות המורה ומהלק לג' הלקים: ח"ח נלוט י"ל כוללות נסס **ארח חיים** . ח"נ נלוט י"נ כוללות נסס **מקור חיים** . ח"ג נלוט יו"ד כוללות נסס **תוכחת חיים** . נרהם כל חלק שיר קטן נר"ת "חלק ה' , לח"ה, "חלק נ' , לה"נ , "חלק ג' , לח"ג . לח"ח נמצא הקדמה,לח"נ פתיחה ולח"ג הצעה: כ"י מינכען $55/_2$ et 32 № . ונכ"י די רוסי 141 № נקרא ג"כ נסס ס' **מפתחות** ולח"ו **שבעה נתיבות התורה** ועיי הקנלה ונלתי מלמרים לכל"ע"ס .

גס נמצא נכ"י רד"א 1666, q № וכרצימה מצנת תקמ"נ מיוחס נטעות לחיא ושמו בנימין ההחוס נר"ח נצור לחנר נסופו , וכן קרה גס להחכם דעליטע לחנר נתעס נטות ליחסו לה"ר זרחיה הלוי לו ה"ר זרחיה בן שאלתיאל ע"פ רלתי תרוזות שיר נרהם הס' הזה נכ"י לייפציג 39 № ומפני תסרון הקדמת הספר נס .

גס נס הספר ונס תלקיו לח טוו הכל הכ"י ולח רלתי זה כרלוי זה . כי בכ"י לייפציג הל"ל **סודות המורה** ונס תלקיו **מורה צדק** , **מורה חסר** , **מורה משפט** ע"ס . ובכ"י וויו 69 № נקרלו תלקיו נסס (לח"ח חסר שמו) **יום שבת** , **יום כפור** . ויש כ"י שנקרל הספר **מורה המורה** . ועיין נהקדמת כ"י חייט נס' מערכת האלהות . (ועיין חיי הנפש , מעין מים גנים) .

ולמנס לדעת החכם לתדויער הוא מהדורת תגייגע מספרו חיי הנפש (עיין תוס' ער"ד תר"ס דף . . .) ונכלל הוא ס' מצוי נכ"י נמקומות רנים ונכוב לוגרות ספר גס נלעדי הל"ל .

528. **סתרי תורה** . (עיין זמר , כנסת ישראל , לשון תהפוכות) .

529. ס' **סתרי התורה** ומער סילחה ומער ההסוכה , לח נודע למי : כ"י רח"ם 373 № ונס נמפתח דף שנ"ע—ס' נתלקו לשנים הסתרים לחוד והמערים לחוד , ע"ס .

## נשלם אות ם מהדורא תליתאה

# אוצר הספרים

## ע

1. **ע' שמות דמטטרון** . סוכת לביה"ד ע"י ה"ל משה ב"ר נחמן גראף : חמו"ד (1678) , 8° .

2. **ע"ב פסוקים** . מיוחסים להרמב"ן ומסודרים לומר אחר התפלה וכן נכפתו תמיד על רוב כתובי תפלות . ונדפסו גם לבדם בל"ח : פראג , חש"ד (ד' ימן) , 4° .

3. **עבדי יצחק** . (עיין אדרת אליהו) .

4. **ס' עבודה** . מ' מי"ד תלקי ספרי הרמב"ם . (עיין משנה תורה) .

5. **ס' עבודה** הל"ל עם העתקה רומית והערות ע"י ל. קומפיעני ועם נוסח ביהמ"ק : פאריז , 1678 , 8° .

6. **ס' עבודה בלב** . (עיין תפלה) .

7. **עבודה רבה וזוטא** . (עיין סדר —) .

8. **עבודה תמה** . ה"ר זאב וואלף ב"ר יחזקאל פייוויל מ"מ בווילנא. סדר עבודת היום המעמדות עם פרקיות הקרבנות והקטרת ועבודת המוספין מסודר לדעת הרמב"ם והרמ"ע והכ"מ די לונזאנו וכו' , ב' חלקים : ווילנא , תקצ"ו—ז' , 8° . עוד כל"ל בקצת סדורים ותקונים : ווילנא , תרי"ט , 8° .

9. **עבודה תמה** . ה"ר יהושע בנבנשתי . פי' ע"פ עבודת יוה"כ להרמ"ק וכוונת כל נדרי ע"פ האריז"ל : קונשטנטינא , חש"ד , 8° .

10. **עבודת אדמה** . מוכת ברמב"ע פ' במות : (בה"ד בב"ה) . ובתו"י ע' פי' ג' כ' ו"ל : עבודת האדמה נעתק מל' מקריס הזכירו הרב מוסקאטו גם בפוצות יהודה דף כ' ע"ח ע"ב .

11. **עבודת אהרן** . מחלתי בכתיבת קהלמן מכונת מקב"ב 0 ,207 № .

12. **עבודת בורא** . ה"ר עקיבא בער ב"ר יוסף ר' העניבש מוהין . סדר תפלות עם כוונות והמנהגות והקונטרס ויהודים ונהלק לה' מעריכים : ווילמרשדארף , תמ"ח . ברלין , ת"ם (ורל"ח 885, q № : ת"מ) 4° .

13. **עבודת הבורא** הל"ל עם תוס' מרופש וכמו כהדורא בתרא של עבודת בורא : זולצבאך, תס"ז (ופירוש ח"ח דק"ז: תס"ג) 4°.

14. **עבודת הבינונים** . (עיין שערי עבודה) .

15. **עבודת הגפן** . (עיין הגדה ש"פ) .

16. **עבודת הגרשוני** . ה"ר גרשון אשבנזי אבר"ק מיץ . ח"ל קב"ד בנו"ת : פפר"מ , למשפ"ט , 2° .

17. **עבודת הגרשוני**. ה"ר גרשון משאראוי. בלור גדול על מיס"ם . כ"י , 4° . (שי"ג) . ועיין במלוחים . . .

18. **עבודת זקנים**. הרב דון יצחק אברבנאל. מחמר . כ"י . מזכירו בפירושו למו"ל דע"ו ע"ב .

19. **עבודת היום** . סדר תפלות המוסגות בכל יום : כ"י רד"א 283, q № .

20. **עבודת יום הכפורים** . (עיין סדר — , פי' —) .

21. **עבודת ישראל** . ה"ר ישראל קמחי . פי' על סדר עבודת יוה"כ להרמ"ק : אזמיר , תצ"ו , 4° .

22. **עבודת ישראל**. ה"ר ישראל ב"ר שבתי מקאזניץ . פסקים בסדר סתורים והרומי מוטדים ועל הגדה ס"ע ולקוטים ופי' על פ"ת

וקלת חי' ב"כ : יוזעפאף , 1842 . זיטאמיר , תרה"י , 4° . לעמבערג , תרח"י , 8° .

23. **עבודת כהן גדול** ביום הכפורים להזני קהלות כפרדיס : חמו"ד (לונדון) 1780 , 8° .

24. **עבודת הלוי** . ה"ר אהרן ב"ר משה הלוי . חי' עט"ת ע"ב הקבלה , כ"ח : לעמבערג , 1861 , 4° .

25. **עבודת הלוי** . ה"ר אבטילראד המכונה בענדיט ב"ר יוסף הלוי . דרשות וביאורים עה"ת ומדפס רק ט"ס בראשית : קראקא , שצ"ט . לובלין , חש"ד , 2° .

26. **עבודת הלוי** . ה"ר שלמה ב"ר אליעזר הלוי . מ"מ כל המצות (כפי דעת הרמב"ם) כסדר התורה למקומות שמדבר עליהם בתלמוד ומכילתא כפרק ובפרי ורמב"ם ובוריס ובוכרים ומתני כפרים ותוס' ח"ב לספר מורה צדק : קושטי' , חש"ד . חמו"ד (קושטי' סמוך לשנת רע"ו—ע"ח) . ד"ו , ש"ו . חמו"ד (קראקא) , 4° . ד"א , ת"ן , 8° . (ועיין מורה צדק) .

[גם יש לתבר עוד ספר גדול בשמו בו כל הדינים בפרטם למקומותם במובנותם וקלח לו עין משבט ע"ב] .

27. **עבודת הלוי** . (עיין ברכת הזבח) .

28. **עבודת המלך** . ה"ר מנחם ב"ר אהרן נייהויז . לקוטי דינים מעוה"ח בפרקים רמבוים ותתרומים : ברלין , תמו"ם , 16° .

29. **עבודת המלך** . ה"ר מנחם ב"ר יקותיאל הכהן . דרושים נוספים על דיני סופר וכתובה חי' נפ"ת מכתבו בקונט' עטרת זקנים : זאלקווא , תק"ל , 4° .

30. **עבודת מקדש** . ה"ר מנחם ב"ר יהודה די לונזאנו . סדר עבודה לכל יום עבודת כהנים ולוים עם תפלות ופזמונים ומירים ע"פ מלחמי זכר : קונשטנטינא , חש"ד , 8° . עוד כנ"ל עם תוס' מרובה (עיין שתי ידות) . עוד כנ"ל בנוסח עבודת עבודה : שקלאוו , תקס"ג , 8° . (ועיין סדר עבודת המקדש) .

31. **עבודת המקדש להרמ"ע מפאנו** . (עיין סדר עבודה רבא וזוטא) : פיורדא , תפ"ו , 8° .

32. **עבודת המקדש** הנ"ל ופרקי שירה עם פי' ס"ב יעב"ץ : ליוורנו , תקב"ז , 8° .

33. **עבודת מקדש**. ה"ר משה דעסויא דיין ב' לוריא : ב"י מהרש"ד ועל פוסק מכותו .

34. **עבודת מקדש** . ה"ר רפאל מילדולה .

פי' על סדר עבודת יו"כ לספרדים בנוסח קרבן מנחה: ליוורנו, תקנ"א (שט, 1777), 8°.

35. **עבודת המקדש** . (עיין שו"ת מהר"ן) .

36. **עבודת משא** . ה"ר יוסף איסקאפה . על דיני מסים ומל' גימין ומסות מכסים ונכסים : שאלוניקי , תרי"ד (ונעדנער 358 : תר"ן) 2° .

37. **עבודת עבודה** . (עיין עבודת מקדש להרמ"ע נעיל) . מהנ נספ"ד בכ"ס כ' ז"ל : הינר ג"כ עבודת עבודה וה"כ נח זה הוא, וע"ש .

38. **עבודת הקדש** . ה"ר חיים יוסף דוד אזולאי . מהגות ומוסר ומחלק לבנים : ח"ח מורה באצבע להמהגות המדם בירחת ס' ודיוים לכל הבנים . ה"ב צפורן שמיר לחזרות וממירות כנולות ותקנות : ליוורנו , תקב"ב . שם , תקמ"ו . שם (ועל הבעד כתוב : נדפס בנישיה) ומוסף בו : קשר גודל ובה אדת . תקס"ב . שקלאוו , תקנ"ט . זאלקווא, תקס"ר . שם , תקע"א . פיסא , תקע"ו . הרובשוב , תק"פ . ד"א , תקפ"ד . ווילנא , תקנ"ד . וואדשא תר"ב . חמו"ד (זאלקווא) , תר"ח , 8° . ח"ח לנדון : לונדון , חש"ד (תקנ"א) , 8° .

39. **עבודת הקדש** הנ"ל ומחת מחת נוספו בו עוד כפרים הקנוים תלה : יוסף בסדר , כף אחת , סנסן ליאיר , קשר גודל , שומר ישראל וים נזה מה שתין נזה . ותלה הם תבר רמיתי עד כה עם כולם : ליוורנו , תקנ"ד . ירושלים , תר"א , 8° . פרעסבורג , 1857 . שם , 1859 , 12° . עוד כנ"ל ומוסף עליהם עוד ס' לדוד אמת ומ"ד : ירושלים , תר"ז , 8° . לבוב . . . עוד כנ"ל בנוסח עבודת הקדש החדש וכללו בו ס' כפרים הנ"ל לו נדפסו בנפוני , תבל נזה בראשיתי לא מצאתי רק ב' תלקי מורה באצבע וצפורן שמיר הנ"ל בנדו : זאלקווא , 1849 , 8° . ונדפס עוד גם בזיטאמיר וגם ז"ז .

40. **עבודת הקדש** . ה"ר מאיר ב"ר יחזקאל ן' גבאי . כ' קבלה ומחלק למרבעה וכל חלק לפרקים ונקרא ג"כ מראות אלהים : מנשובה , ש"ה . ד"ו , והרניע"ו . קראקא , של"ז . סלאוויטא , תקפ"ז , 2° . עוד כנ"ל בד' תוספות : לבוב , תר"ש . שם, 1857, 8°.

41. **עבודת הקדש** . ה"ר מרדכי הלוי (בע"ם גנת ורדים) . פי' עט"ת , כ" . מביאו בכו"ת דרבי נועם : (שי"ג) .

42. **עבודת הקדש** . ה"ר משה דוד ואלי . עניני קבלה : ב"י יוא"ל .

43. **עבודת הקדש**. רבינו שלמה בן אדרת (הרשב"א). ב' חלקים וכל חלק כמה בערים: א) בית נחיבות בדיני עירובי חצרות ותחומין. ב) בית מועד בדיני מוכל נפש בשבת ויו"ט. וגלוי לו ס' בעלי הנפש להראב"ד וכלבי יין נכך לזרא"ה ב' פרקים: ד"ו, שפ"ב, 4°.

44. **עבודת הקדש** הנ"ל לבדו וגלוי לו ס' פורת יוסף הי' בידה פ"ת וב' לר"י סאמיגה ומספרי מוספות: מיץ, תקכ"ד. סלאוויטא, תקס"ה, 4°. טוד הנ"ל לבדו: נאוויזוואהר, תק"..ווארשא, תקס"ג, 4°. אפען, תק"פ, 2°.

45. **עבודת הקדש**. (עיין עבודת נקדש).

46. **עבודת הקדש החדש**. (עיין עבודת הקדש הנ"ל חיד"ת לעיל).

47. **עבודת התמיד**. סדר תפלות עם פי' ר' אלישע חבילייו: ליוורנו, תקנ"ד, 8°.

48. **ס' העבור**. ה"ר אברהם ב"ר חייא הנשיא הספרדי. על חכמת העבור וחשבון תקופות ומולדות וכו' בג' מאמרים. סובא בביה"ד מכ"י בתוס' קצת לוחות ובקרן לחד מספר חשב האבוד על חשבון המהלכות להחפודי ע"י ה"ר צבי פיליפאווסקי: לונדון, תרי"א, 8°.

49. **ס' העבור** להראב"ע. בעתיקים הנ"ל. סובא בפי' אהל יוסף על הרחב"ע פ' נח ע"פ כי לימים עוד שבעה ע"ש, ואולי הוא ס' סוד העבור הנ"ל, עיין זה.

50. **ס' העבור**. ה"ר יצחק ב"ר אהרן (מי ה"ת כ"ת). כל"ל. סובא בס' מאור עינים פ' מ' ע"ש.

51. **ס' העבור** לרב סעדיה גאון. סובא הנ"ל המחברים ולא נמצא (בשם). גם מהברים ערביים מכניס לתוכו בשם ס' העבור וכלם בשתוק בל' ערבי.

52. **ס' העבור** לה"ר סעדיה ב"ר מיימון. (עיין ארון העדות).

53. **עבור שנים**. ה"ר ישעבר ב"ר מרדכי סומאן (בן סומאן?). חשבון תקופות ומולדות מבית בכ"ד (הרל"ע?) עד טולם ועבור השנים וכל השייך לעברומת וכל הסדרים והמהלכים בקריאת הפרטיות והפטרות ובקרא ג"כ תקון ישעבר: קונשטנטינא, שכ"ד. ד"ו, של"ש, 4°. [ובס"י עם הגהות כ"י בת"י לות ת' 167 № נ"ב: שאלוניקי, שכ"ד, ע"ם].

54. **עבור שנים**. ה"ר מרדכי פינצי. לוחות ובערים ממהברים טוים עם בחורים: כ"י רח"ם 570 №.

55. **עבותות אהבה**. (עיין אהבת דוד, ענף עץ אבות).

56. **עבותות האהבה**. ה"ר שלמה אלקבץ הלוי. [קבלה] ע"ד הסוכות ולח נדפס: (כ"ו כ"ח וסה"ג בלי סקומו).

57. **ס' עברונות** מהבור ה"ל אליעזר ב"ר יעקב בר"ן אשכנ"י. חשבון הסופות ומולדות ועברומת ותבי העמים ופעלת בו שיעול דרך נחשון בחשבון לחבר לח נודע מקומו. (ועיין קונים ומוספות לתולדות ה"ל בעל העיטור מהג"מ בי"ל בשבת ע"ב הקל"ו קף פ"ב להערה 30). נדפס ראשונה ע"י סיב. מינשטער: באזיל, 1527, 4° (פיהבע ה"ב קף בל"ח). ריווא די טרינטו, שכ"א, 4°.

58. **עברונות** הנ"ל עם הגהות ה"ל דוד ב"ר יעקב מלאמאז ותוס' התגלות ויכוחים: לובלין, שע"ה. שם ת'. פפד"א, את"ן, 4°.

59. **עברונות** הנ"ל בל"ל ובסופו קונט' נותן ישועה לה"ר מאיר ב"ר נתן יהושע בסת"ם מגולה המלבורג. כלליס ולוחות הדפוס להנ"ל: אופיבאך, בעת"ה מחיזה"ה (תפ"ב), 4°.

60. **עברונות** הנ"ל בל"ל ועם הגהות ה"ל שמעון ב"ר יונה בי"ץ: זאלקווא, תק"ו. שם, תקט"ו. שם, תקפ"ה, 4°.

61. **עברונות** הנ"ל עם ניוטים ולוחות ע"י ה"ל יוחנן ב"ר נפתלי מרוויוש: כ"י רד"א q № 719.

62. **עברונות** בל"ל לה"ל ליוא אופנהיים בווירמיש מהעתק ה"ל אליהו בר"מ לואנץ: כ"י רד"א q № 1670.

63. **עברונות** בל"ל לה"ל צבי הירש קירינובר (בשם קב הישר): כ"י רד"א q № 1669.

64. **עברונות** בל"ל נהלק לב"ע פרקים ולא נודע למי: כ"י מינכען 299 №.

65. **עגה, עוגת** —. (עיין עוגה, עוגת —).

66. **עגולה רעיונית**. (עיין עגולות הרעיונות).

67. **עגולות הרעיונות**. ז' בערים לו המופות בפילוסופיא עמוק מאד להסופט המלמד הנכבד בן עבד מלקיס בן מחמר אבו אלסיר בנלמיוס (וז"ל בטליוסי) עבד מלקיס. נעתק ע"י ה"ל משה אבן תבון. כ"כ בבד"א תקמ"ב. ובק"ד 1181, q כתוב סגולות הרעיונות בעשות הדפוס ובב"י כ' עגולה רעיונית בלחוי. ובב"י פאריז נקרא ס' העגולות וגו ת' בערים. עיין הוס' ער"ד תב"ח קף תב"ך ובב גם פרחי הבערים. וב' נתעל

כספי מיחסו לאבן רשד (תוס' עק"ד תכ"ח ע' תרכ"ח). מכ"י כס' עומר השכחה דקלפ"ח מיחסו לאבו אהמד אלגזאלי ע"ב. ונהוקספורד נמצא בג' ערכי 400 וגם בג' ערכי 407 № 55, ובמינכען 201/6.

68. ס' העגולות. (עי' עגולות הרעיונות לפני זה).

69. ס' העגולים. (עיין חיי עולם הבא).

70. עדות אהרן. מוכח כס' מעורר זכרון: (סה"ד שכ"ה).

71. עדות ה' נאמנה. כתב זה נדפס בתוית ויכוח מו שו"ת ר' שלמה בן משה בן יקותיאל נמ"ע בית המדרש כתב יד ע' 143 והוא כ"י די רוסי 402/10 וכ"י מינכען 300/12.

72. עדות ביהוסף. ה"ר יוסף אלמושנינו. בו"ת ב' תלקוט, ח"ם: קונשטנטינא, תיט"ב ל"ך, 2°. ח"כ: שם, תצ"ג, 2°.

73. עדות ביהוסף. ה"ר יוסף חיים ן' סאמון. ב' תלקוט: ח"ם מי' על מס' כ"מ וח"כ בו"ת, ובכופו לקח טוב מי' ובו"ת ובכתיס לבנו ה"ר שם טוב: ליוורנו, תק"ם, 2°.

74. עדות ביהוסף. ה"ר יוסף ב"ר משה ן' אלאשקר. על כ' אתיוסי ומכפה מהרמב"ם. כ"י כרמולי: [חו"ג ג' דק"ו וע"ם דק"ז].

75. עדות ביהוסף. (עיין קונטרס עגונות למוהר"ל).

76. עדות ביוסף. ה"ר יוסף ב"ר אליעזר הלוי. פסקים עה"ת: זולצבאך, תק"א. שם, תקמ"ו, 4°. [ג"ת ס' יפה מראה על התלמוד].

77. עדות יעקב. ה"ר יעקב ב"ר יקותיאל קויפמן. סימני תרי"ג מצות בתוספות עברית הדפנות וכל הות רומז למצוה: האנואה, שפ"ח, 8°.

78. עדות ביעקב. ה"ר יעקב ב"ר אברהם די בוטון. בו"ת ולקוטים וקצת בתוריס ע"ס העטור: שאלוניקי, ת"פ, 2°.

79. עדות ביעקב. ה"ר יעקב ישראל עמדין (יעב"ץ). בעניני דברי ריבות סידוריס: חמ"ר (אלטונא מו אמ"ד), תקט"ז, 4°. ועם הגהות רבות מהמחבר כ"י (פעדנ 237).

80. עדות ביעקב. ה"ר יעקב ששפורטש וה"ר בנימין מוסקיא. תשובה בעסק יורבי מלמה מחה: ד"א, תל"ב (ורד"ם № 662, q: קראקא, הש"ך) 4°.

81. עדות ביעקב. ה"ר שמואל זאנוויל הענא. מוהיה על ס' תהליס עס בתור הדם עס דוגמת על קלת מזמורים: אופיבאך, תקכ"ז, 8°.

82. עדות ביעקב. (עיין מנחת יעקב).

83. עדות לישראל. ה"ר בנימין זאב ב"ץ רפאפורט. מי על מס' מכות עס תוס' מי' לבנו ה"ר מנחם מענדיל והוא שמלה שלימית מחכורו שבולת בנימין: פרעסבורג, תקצ"ט, 4°.

84. עדות לישראל. ה"ר צבי ב"ר יעקב אשכנזי. טופס כתב לבני וגאוני יוסלים מזמיר ובפד"מ נגד נחמיס חיית חיון: חמו"ר (ד"א, 1715?), 4°.

85. עדות לישראל. ה"ר שלמה ב"ר מנחם. פי' ע"ס הכוזרי, כ"י: (ש"י. ומעות הוא עיין הפליט 18).

86. עדות לישראל. ה"ר שלמה פלעסנער. רחיות מכפרי חכמי הצמיס על קדושת תורתנו המקובלת: ברעסלויא, תקפ"ו. שם, תר"י, 8°.

87. עדות נאמנה. כולל מס' עדיות עס פי' הרמב"ם והר"ש משנזא ובסופו הסוכה ח' להמלבי"ך ה"ר אריה ליבש במהר"ו ז"ל פרענקיל תאומים: דעסויא, תקע"ג, 4°.

88. עדי זהב. ה"ר מנחם די לונזאנו. הגהות על הלבושים. הוסף נס' מצת שמורים וה"ר חיד"א רואנו בכ"י המחבר כמ"ם נבנ"ג כ"ה ונ"ב ד' ובה"ג בלי במקומו.

89. עדי צבי. (עיין מקרא קדש).

90. עדים נאמנים. ה"ר אליהו מרדכי ווערביל. מעשה חולדה ובוא בניריס: ווילנא, תר"ח, 8°.

91. ס' עדינות. ה"ר שמעון הגדול מגדולי לוחי"ר. ס' קבלה ומקורו מעזרת הכופר ומנחי כנה"ג. הוסף נס' קרנים מאמר י"ג וע"ם נפי' דן ידין.

92. עדן גן אלהים. ס' קבלה. הוסף נפי' הר"מ בועכיל נס' יצירה פ"ח מבנס ב' קוב לבופו, וגם נאמר בס בכות לבהמב"ן כדברי הס"י וקוב"ד דף יט"ח. [ובדברי המשיר בקוב"ד בס גם זכיתי להבין. ואולי בתוס' עק"ד תכ"ם דקפ"ח מבואר יותר].

93. עדן ערוך. (עיין תפתה ערוך).

94. עדת דבורים. (עיין מכתמים ושירים).

95. עדת יעקב. ה"ר יעקב ב"ר יוסף אייבהארן. דברי מלוס והמת, מיוחסים: ברעסלויא, תר"ה, 4°.

96. עובד ותרצה או ספורת מני קדם. ה"ר בער ב"ר אברהם בינג סג"ל. ספור ומיתה ע"ד הסוס (דרמשת) עס ת"ח, ת"ח כרך ח': רעדלהיים, 1810, 8°.

97. **עובר אורח**. הנהגות ודרכי מוסר בירחת ס'. הוצ' לבית"ד ע"י ה"ר שמעון ב"ר מאיר (בסוף ס' קסור סמ"ג): קארלסרוא, תרכ"ג, 12°.

98. **עובר לסוחר**. ה"ר מנחם ציון פורטא כהן רפא. י"ב שערים בחכמת המספר והחשבון בקצור: ד"ו, שפ"ז (ותג"י מ' כ"ע: שע"ז) 4°.

99. **עוגה קטנה** ה"ר מיכאל הבהן. (הנהגות הוא בקצור?) על קונט' אחות קטנה למהר"ן ילחקי: (בג"כ ח' ע"ו ובס"ג בלי ח"כ אחות קטנה בלות ח' ע"ם).

100. **עוגת אליה**. (עיין פרקי אבות).

101. **עוגת אליהו**. ה"ר אליהו בה"ר משה ישראל אבד"ק רודים. עו"ת: ליוורנו, תק"ץ, 4°.

102. **עוגת רצפים**. (עיין אבק סופרים).

103. **עוד למועד**. (עיין מאורי אור).

104. **עוז** — . (עיין עז — להלן).

105. **עוזר ישראל**. עניינים שונים בדרך דרוש ושונה לקבלה: שקלאוו, תקמ"ה, 4°.

106. **עוטה אור**. ה"ר בנציון יהודה ב"ר אליהו בערקאוויץ. קונט כללים בתכלוכות תרגום לונקלוס ובלוח קונט' מקומותיו ובסופו קונט' מספרו שבלות גר הכולל בלוח על תרגום לונקלוס על כל התורה, ובסופו לויות הן כ"ח הערות בתרגום ס' לחמת: ווילנא, תר"ג, 8°.

107. **ס' העוין**. ה"ר משה קוניץ מאובין. פי' ע"ם בחינת עולם עם ספיים ומחלק לבלוח המלות והענין עם מפתח גדול וקנת הערות במלמדי חז"ל: ווין, תקנ"ו, 4°.

108. **עולה חדשה**. ה"ר עזרי' חיים סנגוויניטי. דרושים עה"ת ומי' על תנ"ך לדיעת ובסופו אברי עולה מי' מוסי והלכות שבמטו מהג"ל: ליוורנו, תקצ"ח, 2°.

109. **עולי עין**. (עיין יוסף דעת).

110. **עוללות אפרים**. ה"ר פייביש (רבו של הט"ז). מי' על הל' פסח: (תוס' עק"ד תי"ו דף תקל"ח. ועיין הגדה ש"פ מי' 18).

111. **עוללות אפרים**. ה"ר שלמה אפרים ב"ר אהרן לונטשיץ. דרשות ופסעים ופרק להלבעה לחלים: א) מענין סוף התדס וכו' עמודים. ב) דרשות לכל המועדות מ"ו עמודים. ג) דרשות לכל פרשיות התורה ולגמולין ומילות ופדיון הבן והספדים כ"מ ג' עמודים. ד) ג' עמודי עולם תורה ועבודה וגמ"ח: לובלין, (טו"ב) באפרי"ם, 2°. עוד בל"ג עם הוספות רבות והגהות המחבר: פראג, שע"ט (ולוח בדד"ח). ד"א, ע"ת, 2°. זאלקווא, תקכ"ה. ד"א, תקל"ם, 4°.

112. **עוללות הבוחן**. הוא בקצות הלמדי"ן לר"א הברדשי ובקצת הממי"ן לר' ידעיה בנו עם ת"ח ע"י ס"ל היים הירש שוואבאבר ובאור לס"ל דוד אטטענזאבר: פיורדא, תקס"ח, 8°.

113. **עוללות הבציר**. ה"ר יוסף צבי הירש ב"ר שלמה זלמן. הי' על הרמב"ם ותוכחת מוסר כסדר התורה: ליוורנו, תקל"ם, 2°. ובתג"י ו' כי' רכ"ח כ' בהיבר ג"כ ס' קרן צבי עה"ת ע"ם.

114. **עוללות הגפן**. (עיין נטע הגפן).

115. **עוללות הכרם**. ה"ר שלמה אמארילייו. בלרית עו"ת מספרו כרם שלמה. ונדפס בסוף עו"ת תורת חיים למהרח"ם ח"ג ע"ם.

116. **עוללות נפתלי**. ה"ר נפתלי הירץ וויזל. בלוח ע"ם ברלטית, מוכרת ח': המבורג, תר"ב, 8°. חוברת ב' ע"י ה"ר יש"ר מגערץ: גערץ, תדי"ר, 8°. (עי' אמרי שפר).

117. **ס' העולם להראב"ע**. בעניני מערכת הכוכבים והמזלות וכדומה. מוצ' בפי' אהל יוסף על הרלב"ע פ' בחות בסוד סם המפורש ע"ם, ובפי' בסר ע"פ ובעברת בופר תרועה מזכיר גם גוסת בני ממנו ע"ם. ולולי הוא ס' משפטי העולם הנקרא ג"כ מחברות המשרתים. ועיין חקות השמים ומ"ם שם.

118. **העולם והאדם**. (עיין רחובות עיר).

119. **עולם אחד**. ה"ר אליעזר פישל ב"ר יצחק מסטריזוב. דרושים בענין התחדות ומחלק למה"ק פרקים: זאלקוא, חש"ד, 8°.

120. **עולם הבא**. מעניני גן עדן ונקרא ג"כ ס' הגן הו ס' גן עדן: פראג, חש"ד, 8°.

121. **עולם ברור**. ה"ר אליעזר פישל הנ"ל. דרושים בדרך קבלה: לבוב, חש"ד, 8°.

122. **עולם גדול**. (עיין מדרש לפירושים מהג"ן).

123. **עולם הדמיון**. (עיין פקח כח השכל).

124. **עולם הפוך**. ה"ר אברהם קאטאלאנו. ספורי המגפה בווינציא שנת ם"ץ ובסופו סיוים על זה לס"ל משה בנו: כ"י הפליט Cod. 9. ולולי הוא ספור תלאות הנגף הנבלה בנעל כרם חמד להדפיסו ולא נדפס. עיין כ"ת ד' דף י"ד ובהערה שם.

125. **עולם הפוך**. ה"ר אליעזר פישל הנ"ל. לבאר דבריס הספיים הן בנוגע לחד הן במתחלפים: חמו"ד (זאלקווא), 8°.

126. **עולם הפוך**. (עיין עולם הדש).

127. **עולם חדש**. קונטרס — . ונקרא ג"כ עולם הפוך על ההלכות וההפוכות בזמננו : לונדון , תקמ"ט , 8°.

128. **עולם חדש**. (עיין מעשה טוביה) .

129. **עולם המוחשים**. (עיין פקח כח השכל) .

130. **עולם המנהג**. (עיין שם) .

131. **עולם קטן**. ס' רפואה לאבן סינא בעברית מהמרות וברלמנו סיר יפה לה"ל מאיר הנשיא קרשקש : כ"י הפליט Cod. 17 .

132. **עולם קטן**. ה"ר יוסף ב"ר יעקב ן' צדוק. על כללות הצריכה ומהות המדם בהסבר הות עולם קטן ועל הגבם והכבר ועוגם וכו' , ונחלק לד' מאמרים וכל מאמר לפעריס וחלקים. חובר בל' ערבי ונעתק לעברי ע"י ה"ל משה אבן תבון . ונדפס מהדם מתוך כ"י המבורג ע"י ר"א יעלליגער : לייפציג , תדי"ר , 8°.

133. **עולם קטן** . מאמר להרמ"ע מפאנו . (עיין עשרה מאמרות) .

134. **עולם קטן** . ה"ר משה ב"ר שמואל אבן תבון . הקידות בחהות המדם בהסבר הות כללות העולם : כ"י אקספורד 407 № וכ"י רח"ם 82 et 37 ג' וד' וע"ש בפתח דף במ"ם . וכ"י יה"ש .

135. **עולם קטן**. ה"ר רפאל עמנואל חי ריקי. קבלה . נדפס בראש ספרו משנת חסידים וגם בנדו עם פי' דרך המלך , עיין זה .

136. **עולת אהרן** . ה"ר אהרן זעליג ב"ר יואל פייביש מאוסטרהא. חי' על אגדות הש"ס: אופיבאך , תצ"ג , 2°.

137. **עולת חדש** . ה"ר אלעזר פלעקילש . סם הכולל להבוריו בדרוש וגו כמה חלקים ולכל חלק וחלק קרא בשם מיוחד , ואלה הם : עולת הדש הראשון. דרושים שונים בהלכה והגדה בשם מילי דשמיא ב' חלקים : ח"ח דרושים עם קונע' קול קורא אומר על חוכת אהבת הישראלי לבן נכר : פראג , תקט"ה , 8°. ח"ב דרושים עם קונע' זברון בספר על אהבת הישים : שם , תקמ"ז , 8°.

138. **עולת חדש** השני . מהנ"ל . ח"ח דרושים שונים נחלק למאמרים וגו דברי ריבות על העתקת התורה להרמבע"ן ונקרא בשם עולת צבור : פראג , תקמ"ז , 4° . ח"ב מהנ"ל דרושי הספד בשם מילי דהספידא ובדרוש רח' תשובה לה"ר יהזקאל סג"ל לנדא : שם , תקנ"ג , 4°.

139. **עולת חדש** השלישי . מהנ"ל . ח"י דרושים והספדים שונים בשם עולת עני ב' חלקים : פראג , תקנ"ג , 4° . [ונמצא ח"ב כ' בשנת

אלו המעין הזה בשעיס תמריס מהשורו עולת עשיר על הרמב"ם , ובס' שהיס לפני לא נמצאו] .

140. **עולת חדש** הרביעי מהנ"ל . (עיין אהבת דוד) .

141. **עולת חדש**. ה"ר סיני ב"ר אלעזר ספיר. דרושים ל' ב' הדפי הספה והוא ח"ח מספרו גזרת ספיר : וואר"שא , תר"ז , 4°.

142. **עולת חדש** . (עיין זמירות ישראל) .

143. **עולת החדש** . ה"ר הנוך זונדיל ב"ר יוסף . תפלת ער"ח עם פי' ועל ענין ער"ח ומנהגי החגיות ומעלת וקדמת לרעך כמוך ושנאת והמרת כוונת התפלה ומעלת הצדקה בתעניות וכו' : ווילנא , תרי"ט , 8°.

144. **עולת יום טוב** . ה"ר יו"ט ליפמאן ב"ץ מרושלי במדינת פ"ם . לקוטי מוסר מספרי חז"ל מכוסר על בלשה עמודי עולם : ב"י רד"א q 1264, № .

145. **עולת יצחק** . ה"ר יצחק אייזיק ב"ר יקותיאל זלמן. ג' חלקים : ח"ח חי' הלכות סילמדנו מכסך דבריס , וח"ב בו"ח בם"ע י"ד והם"ע : שקלאוו , תקס"ג , 4°.

146. **עולת יצחק** . ה"ר יצחק ב"ר יהושע . דיוים בדרך חידות וגו מלה בעריס למעלה כל דין ודין במקומו בסדר הטוריס : פראג , שס"ו . פפד"א , תמ"ב , 4°.

147. **עולת יצחק** . ה"ר יצחק ב"ר ישעיה מטרניגראד . בחור על בו"ב מסכי"ו עם חי' דיוים מפוסקים למהריס להלכה ולמעשה: פפד"א , תמ"ה . ווילהרשדארף, תמ"ה , 4°. עוד כל"ל עם הום' הגהות והידושים: פפד"א, תג"ב . פיורדא , תס"ד . שם , תפ"ז , 4°.

148. **עולת יצחק** . (עיין בית אהרן) .

149. **עולת עני** .

150. **עולת עשיר** . (עיין עולת חדש) .

151. **עולת צבור** .

152. **עולת שבת** . ה"ר יואל אבן שועיב . דרשות בסדר התורה ומהמרי רז"ל : ד"ו , של"ז , 2°.

153. **עולת שבת** . סדר תפלות לבנת עם כל היוצרות ופ"ח עם פי' ה"ר יוסף יערסלאווער מלונקו מס' לחם יהודה , מנחה חדשה וז"ז (ועי' פ"א עם פי') : ד"א, ע"ת . שם, תפ"ה . שם , תק"י , 12° . (שם , תק"י , 16°) .

154. **עולת שבת**. ה"ר שמואל זאנוויל אבד"ק כפערשוא. י"ג דרושים: כ"י רח"ם 576 №.

155. **עולת שבת** . ה"ר שמואל ב"ר יוסף . בחור על ס"ע ה"ח מהנ' שבת עד תומו :

ד"א, תל"ד, 2°. [וגדפס לפני ספרו עולת תמיד על מ"ח מס"ע ע"ס. פיכבט מ"ב דקע"ג. ועדנעך ע' 335 כתב שנדפסו יחד בשנת תמ"א].

156. **עולת שבת**. (עיין זמירות ישראל).

157. **עולת שבת בשבתו**. סדר תפלות לכל שבתות השנה מסודר ע"י ה"ל וואלף היידנהיים: רעדלהיים, תקפ"ב, 8°.

158. **עולת שמואל**. ה"ר שמואל יהודה ליב קוידער. קל"ח שו"ת בס"ע מ"ח ועוד מחת נכסופו: פראג, תקפ"ג, 2°. [ויש לו עוד כ' חלקים על שלחי תלקי הס"ע נכ"י].

159. **עולת שמואל**. ה"ר שמואל ב"ר מרדכי קונפורטי. שו"ת מ"ח ו"ד וח"מ ודרושים: שאלוניקי, מבש"ר טו"ב (תקנ"ט), 2°.

160. **עולת שמואל** לר' שמואל בן משה מהלברשטאט. על הקרבנות: כ"י רש"ר 10 בשנת תק"ג כ"י פישל . . . ועיין בעמ. דער בעמ. המנ. ע' 62.

161. **עולת שמואל**. שו"ת לה"ר שמואל פלורינטין אחרון: (נ"ו פ"ח ושס"ג שלי במקומו).

162. **עולת תמיד**. ה"ר יעקב צמח. כוונות לשבר מלת מכ"י מהרח"ו ז"ל עם חדושים הרכבה כ"י: (נ"ח ז' ושנ"ג שלי במקומו). [ואולי הוא נוף אחד מס' עץ חיים למהרח"ו. ועיין עץ חיים]: שאלוניקי, תרי"ד, 4°.

163. **עולת תמיד**. ה"ר מאיר ב"ר ליב אנשיל עוזרש. לקוטי מאמרים ופשטים בערכין כמ' ילקוט חדש: כ"י רד"א q 188, №.

164. **עולת תמיד**. ה"ר משה ב"ר יעקב אלבילדה. פי' הפסוקים כסדר התורה ע"פ מאמרי רז"ל ותכמי המחקר עם מפתח בסופו: ד"ו, רפ"ו (?). שם, שס"א. שם, תקס"א, 4°.

165. **עולת תמיד**. ה"ר שמואל ב"ר יוסף בשור על ס"ע מ"ח עד הל' שבת: ד"א, תמ"א, 2°. [ג"ח ס' טירת כסף].

166. **עולת תמיד**. (עיין זמירות ישראל).

167. **עומק הלכה**. ה"ר יעקב קאפיל ב"ר שמואל. פי' על כל דבר הקצר וכל התשבונות בכל הס"ס עם ציורים למקומות הנלרכים: קראקא שנ"ח (ונעדנער: שנ"ג). ד"א, ע"ת, 4°.

168. **עומר בשדה**. ה"ר דוד בר"א לוריא. בחולי כתוביס ומאמרי עניניס: ווילנא, תרי"ג, 8°.

169. **עומר מן**. ה"ר מנחם די לונזאנו. פי' על הגדלת זועת בהתזיו וקצת השנות על התריז"ל ובסופו שבתא דמטרוניתא סיר לשבת ע"ד הקבלה ופי' על הזהר פ' פקודי: כ"י רד"א q 1011, № ומלוי גס ז"ז בכ"י.

170. **עומר מן**. (עיין ברכת הזבח).

171. **עומר השבחה**. ה"ר אברהם ב"ר יעקב גבישון. פי' על מצלי נוסד על פי' הכלב"ג והמאירי וקצת זולתם עם תוס' פי' ה"ל יעקב בנו וה"ר משה בן נכדו, ובסופו סיכים ומליצות ומעשיות שונים: ליוורנו, תק"ח. שם, תקס"ח (?), 4°.

172. **עון הדורש** היכן ועון הדורש החדש. ה"ר משה ב"ר מענדיל פרנקפורט (מכונה מענדלואהן). השגות על הדשנים היסנים והחדשים, והוא מכוון לפירושו עה"ת בשם שושן עדות: חמו"ד (שטוטגרט, 1842) 8°.

173. **עונג נפש**. (עיין דברי התענוגים).

174. **עונג שבת**. ה"ר ראובן ב"ר האשקי ב"ץ. דיני שבת בקלור עם כוונות ומוסר ותפלות לשבת ובסופו דרך קבלת שבת: זולצבאך, תמ"ד, 4°. שם, ת"ס, 24°. ד"א, ח"ס. פראג, ת"ס, 16°. זאלקווא . . . חמ"ר (רוסיא), תקע"ז. קאפוסט, תקצ"ה, 8°.

175. **עופר האילים**. ה"ר צבי הירש בה"ר אהרן שמואל קיידינובר. תכון גדול עה"ת. ומזכירו בספרו קב הישר פרק ל' ע"ב.

176. **עוקר הרים**. (עיין תנא דבי אליהו).

177. **העורבים ובני יונה**. ה"ר אליקים כרמולי. שלשלת היוחסין של משפחת רפחפורט ומשפחת יונגיטוביץ: רעדלהיים, תרכ"א, 8°.

178. **עושה שלום**. ה"ר נסים חיים שלום ארגיעטו. חי' כסדר ח"ב וגס על ס"ע ח"ח: שאלוניקי, לישרא"ל, 2°.

179. **עז והדר**. ה"ר שמואל ן' אלבאז. חי' על מס' ע"ז, כ"י: (שנ"ב כ"ד ושס"ג שלי במקומו).

180. **עז והדר**. ה"ר שמואל ב"ר שלמה די אוילא. ח"ח חי' שבועות ע"ז והוריות: ליוורנו, הרחב"ת, 2°. (ואולי הוא הנ"ל ?).

181. **עז וחדוה**. ה"ר נתן ב"ר חיים עמרם. תקיעות בעניין הכל שהרנו קין. אגרת הקנאה והשנאה. אגרת בת שבע. אגרת מלכת שבא: ד"א, תר"ב, 8°.

182. **עז לאלהים**. ה"ר נחמיה חייא חיון. דברי קבלה על מהות הספירות בפיוט וקדח לו מהימנותא דכלא וסניב לו ב' פירושים בשם עז לאלהים, בית קדש הקדשים, וברכתו ג' מאמרים על הקבלה בשם ידיעות:

ברלין תע"ג, 4°. [ולדעת מנגדיו הפנים הוא ס' רזא דמהימנותא נס"י אב"י עצמו וזה הדפיסו פה נקנת שמוייס].

183. **עז מבטחה.** ה"ר שלמה זלמן ב"ר יהודה ליב סג"ל. ספור מעשה עלילה והסעורה והתרדה שהרגו ב"י מלוימת מות בשנת ת"ן בהמבורג: ד"א, פרי"ת, 8°.

184. **עז מלך.** ה"ר יהודה אירל שערשעווסקי. דרוש ליום ניקן כתר מלכות ברמז לדוגמו הקיסר אלכסנדר סמני יה"ה:ווילנא,תרי"ז,8°.

185. **עז הצדק.** (עיין מאמר צדק ועוני,במלואים).

186. **ס' העזר.** ה"ר מאיר ב"ר יצחק (מקרקשונא) בטרינקטיליש. ס' דיוים ועומד ליומן הכרי"ף להגיהו מהשגות הכז"ה: (אג"כ ע' ונ"ח ג' ושם"ג שלי שמקומו). ועיין הוס' עק"ד 1840 ע' 715 ושמש"ס 1654.

187. **ס' העזר.** סימני העשבים וגידולי הארץ ותועלתם ברפואה [והוא טירקא אישטאנץ (Circonstans) לת' Platearius]. ובהערה מיעלקות שם כ' שמתחיל הס' בזה"ל: "אמר המעתיק הנחור משה ב"ר בייטון": כ"י יה"ש (?).

188. **ס' העזר.** (עיין עזר הדת להגן).

189. **עזר האמונה.** ה"ר משה כהן די טורסילא. טעמות בתמות הגולרים מספרי תג"ך ונחלק לפרקים: כ"י ריאיתי ביד יורשי מהרש"ר פה עירנו ומצוי גם ז"ז. [אבל הספר הנזכר נמאסף תקמ"ח דף מ"ו הוא הויכוח: כ"י רח"ם 231 ונמצא עתה בברלין: רמש"ש].

190. **עזר הבריאות.** ס' רפואה. חברו בערבית ס' רפואות בכ"י מינכען $280/10$ דף 243.

191. **עזר הדת.** מהג"ל. השנות ומעמות כל"ל בדרושות חקרי תלהיות בז' שערים. חובר בל' לט"ז ונעתק ע"י ר' מאיר ב"ר יעקב ללה"ק והוא ה"ח מספרו העזר, וח"ב הוא ס' עזר האמונה הנ"ל שמובר משיקרא בלה"ק: כ"י רח"ם 578 ₪. וע"ש נמפתח דשמ"ב.

192. **עזר הדת.** ה"ר יצחק אבן פולקר. חקירו' ומעמות בתמונה ודת:כ"י אח"ם 53 ₪.

193. **עזרה בצרות.** ה"ר אברהם חמיץ פונסיקא. לקוטי פסוקי תהלים וקנת תפלות על כל נדה שלח תבוא: פירינצי, תקי"א, 8°.

194. **עזרת ה'.** ה"ר משה דוד ואלי. מעיני קבלה: כ"י יוא"ל.

195. **עזרת ה' וסור ה'.** ה"ר עזריאל ב"ר מנחם. בעיני הספירות עם פי' לזולתו ולא נמלא הפי': כ"י הפליט Cod. 64 ג' וכ' [וע"ש דף מ"ט—נ"ד].

196. **עזרת כהנים.** (עיין ספרא).

197. **עזרת נשים.** ה"ר משה ן' הביב. חי' על ס"ע לה"ע סי' י"ז וחל"ן קונטרס על ממות הניתין וספק כתיבתם בניתין כסדר מ"ב ובסופו קנת תשובות לבן בתו ה"ר יעקב כולו: קונשטנטינא, תצ"א. לייפציג, שער"י גאל"ה (תרי"ט), 4°.

198. **עזרת נשים.** נגד ס' מנחת יהודה בוגע הנשים: כ"י האלברשטאם. ועי' במלואים...

199. **עזרת הסופר.** ה"ר מאיר ב"ר משה קארניך. מגלת אסתר מדויק היטב בחסר ומלא וכו' עם דיני הכותב והקורא: ד"א, תקו"ן, 8°.

200. **עזרת הסופר** ותקון ווי העמודים. (עיין תורה, חומש).

201. **עט ברזל.** ה"ר טוביה ב"ר יחזקאל אשע. חי' סוגיות ושיטות עם הגהות ופלפול לבנו ה"ר גרשון בשם נברת הצור, ח"ת: ברלין, תקצ"ג, 2°.

202. **עט הזמיר.** סיריס לכבוד החתן ר' אליעזר ריקאנטי: ליוורנו, תק"ג (ונעתק: תקנ"ד) 4°.

203. **עט יגונים.** סיריס לה"ר אליעזר חפץ: כ"י יה"ש.

204. **עט מהיר.** (עיין האורב).

205. **עט סופר** להרד"ק. (עיין ס' הנקודה).

206. **עט סופר.** ה"ר יעקב ן' צור. תקון סדרי בערות, כ"י: (וג"כ כ' ושם"ג שלי שמקומו). [וכתב שם שהיה לר"י ספר על אגדות שכתב וכו' והוא ס' לשון למודים וסיימה נמצאו בכ"י בערלין 486 Q: רמש"ש].

207. **עט סופר.** ה"ר משה ב"ר מיכאל כהן. תבנית אגדות בלבון את ללמד לנערי ב"י קטנה: פיורדא,הושיענ"י (תנ"א. ופירבש ח"ת דקפ"ג: תמ"א), 8°. עוד כל"ל עם ל"ת: ספד"מ, תס"ו, 8°.

208. **עט סופר.** ה"ר צמח סג"ל לנדא. אגדות סוגות בל"ל וסיריס ומליצות: ווילנא, תק"ץ. שם, תקצ"ג, 8°.

209. **עט סופר החדש.** הוא הל"ע עם תוספת מרובה בכל חלקיו: ווילנא, תקצ"ה. שם, תר"ד, 8°. עוד כל"ל בכתב מצטע: שם, תר"ח. שם...

210. **עט סופר ותקוני שטרות.** (עיין עשור סופרים).

211. ס' **העטור** או **עטור סופרים**. ה"ר יצחק ב"ר **אבא מרי ממרשיליא**. ס' פוסק בדיני ממונות ומצוות וקדושין וגיטין וכתובות בעשרה מאמרות ותח"ז מנין הלכות שמיועס תסק"ף בגז"ע תכמ"ה: ד"ו, שס"ח. ווארשא תקס"א, 2°. עוד כנ"ל בתוס' ח"כ עשרת הדברים על כל ד' חלקי הש"ע עם הוספות ותקונים להמלבי"ה ה"כ שמואל ב"ר בנימין וואלף שעהנבלום בשם נתיבות שמואל: לעמבערג, תר"ך, 2°.

212. **עטור בכורי קציר**. ה"ר יצחק מנורצי. (עי' כ"ח ז' דקי"ט וזל"נ ו' כי' ו"כ). פסקים (?): ד"ו, תע"ה, 4°.

213. **עטור בכורים**. ה"ר ברוך ב"ר אלקנה. פי' על בעל הטורים עה"ת ונדפס עמו: פיורדא, תקי"ב. שם, תק"ס. פולנאה, תקע"ו, 4°.

214. **עטור בכורים**. הוא ס' ערוך לנר על מס' סוכה לה"ר יעקב יוקב עטטלינגר: אלטונא, תרי"ח, 4°.

215. **עטור בכורים**. (עיין תנא תוספאה).

216. **עטור סופרים**. ה"ר משה ב"ר ישראל מלנצבורג. ללמד לכתוב נחות בדרך עקום ועוות כתובים ומחמרי ר"ל לפי כוונת הכותב, ובסופו קצת מי' תורה בשם עשירית האיפה: המבורג, תפ"א (ופירצפ ת"כ דל"כ: תע"ה) 8°.

217. **עטור סופרים**. הגהית הגדות ומכתבים נלקח ונכתב מספרים שלפניו בענין זה ובסופו תקון שטרות: (זאלקווא, תק"י). פפד"א, תקכ"ז. שם, תקמ"ה, 8° וז"ז.

218. **עטור סופרים** הל"ל ככל הל"ל ובסופו ממשם שעריס במלאכת המספר: הוראדנא, תקנ"ז, 8° וז"ז. עוד כנ"ל בשם עם סופר ותקוני שטרות: ווילנא, תק"פ, 8°.

219. **עטור סופרים**. (עיין ס' העטור). ומכ"י רד"א F, № 673 נמצא שהות שם פרטי רק למחבר „כתב" בס' העטור על דיני שטרות נכד ע"ש.

220. **עטור סופרים**. (עיין תקון סופרים).

221. **עטרת אליהו**. ה"ר אליהו ז"ק משידלוב. חי' על מס' זבחים ומנחות ותמורה ועל הוספתא דמס' זבחים: פיורדא, תקל"ו, 4°.

222. **עטרת ודיבון**. ה"ר לוי ב"ר דוד מקארני. נחור על הל' קדוש החדש להרמב"ם וע"ס צורת הארץ ויסוד עולם. מזכירו בספרו עטרת ראש: (שי"ג).

223. **עטרת זהב**. ה"ר חיים הכהן (תלמיד מהרח"ו). פי' על מגלת אסתר. ויש בזה ס"ר חיד"א בכ"י, כמ"ש בשב"ב י"ט ושם"ג שלי במקומו.

224. **עטרת זהב**. במזכיריס הרב ט"ז ושם"ך בי"ד הוא לכוש י"ד שנקרא כן: (וע"ב י"ב ושה"ג שלי במקומו). (ועיין לבושים).

225. **עטרת זקנים**. השר דון יצחק אברבנאל. מחקר עיוני עמוק על פ' הגה מנכי שולח מלאך וגו' בפ' משפטים, כ"ה פרקים, ובסופו צורת היסודות מחמר עיוני על היסודות: סביוניטה, שי"ז. קרימונה, שי"ז, 4°. ד"א, תצ"ט. לעמבערג, תרי"ט, 8°.

226. **עטרת זקנים**. ה"ר מנחם מענדיל ב"ר משלם זלמן אויערבאך. תוס' דיוקי והגהות על כל ד' חלקי הש"ע מלוקט מכל הפוסקים המחכונים ולא נדפס רק על ש"ע ח"ח לבד. (ועיין ש"ע).

227. **עטרת זקנים**. (עיין עבודת המלך, שער היחוד).

228. **עטרת חיתונים**. ה"ר לוי ב"ר דוד מקארני. חי' הלכות ע"ס נמיס. מזכירו בספרו עטרת ראש: (שי"ג).

229. **עטרת יוסף**. ה"ר יוסף ב"ר דובער מלינסקאווע. ל"כ פרקים בקבלה בשם מוסרות הארץ, רזין דרזין עם פי' גדול בשם פרישה ודרישה: זאלקווא, תקל"ח, 4°.

230. **עטרת יוסף**. ה"ר יוסף יעסיל ב"ר זאב וואלף כ"ל. חי' הלכות והגדות על מס' קדושין: ברלין, תק"ו, 4°.

231. **עטרת ישועה**. ה"ר יואל ב"ר יהושע העשיל. לקוטים בערכין כסדר מ"ב על שמות הש"ת והתורה והתפלות וכו' בתלמוד ומדרש וזהר וכו': ווילנא, תקנ"ט, 4°.

232. **עטרת ישראל**. ה"ר ישראל ב"ר אברהם סגרי. עיין זל"נ ח' כי' כ"ט.

233. **עטרת נמלכים**. ה"ר לוי ב"ר דוד קארדני. מו"ח. מזכירו בספרו עטרת ראש: (שי"ג).

234. **עטרת פז**. ה"ר פינחס זעליג ב"ר משה. נחור על הרמ"ם מסדר נמיס: פפד"א, תקכ"ח, 2°.

235. **עטרת פז**. ה"ר פרץ זאבל איגר. חי' על מס' ניזה: אלטונא, תקפ"ג, 2°.

236. **עטרת פז**. ה"ר שמשון אסטרפולי. מזכירו בלקוטי מוסגים מהר בסוף ספרו דן ידין, ע"ב.

237. **עטרת פז**. (עיין אבני חפץ).

238. **עטרת צבי**. ה"ר אברהם מנחם מענדיל מאהר . סיפים לזכר הגביר ר' צבי הירש טודיסקה מווין : לעמבערג , 1845 , 8° .

239. **עטרת צבי** . ה"ר יעקב ב"ר צבי הירש מירער . נאור על פירמ"י בנו"כ : ווילנא והוראדנא , תקצ"ד , 4° .

240. **עטרת צבי** . ה"ר נח צבי ב"ר יוחנן דרשן . מי' תורה ופטעים כסדר התורה : זאלקווא , תקכ"ג , 2° .

241. **עטרת צבי**. ה"ר צבי הירש זידיטשובר. פי' והגהות על הזהר ג' תקיסי : חמו"ד (זאלקווא או לבוב) , 4° .

242. **עטרת צבי** . ה"ר צבי הירש חיות אבר"ק זאלקווא. כולל בפה מאמרים שונים: א) דרוש נכבד על הכתוב כל כלי יומר עליך וגו' לפי פי' הרמב"ם ז"ל עם הערות . ב) משפט ההוראה על הקנות וגזירות חז"ל ועין כת ב"ד יפה וכו' . ג) תפארת למשה התגלות בעד הרמב"ם נגד הטוענים עליו הדפוס מקרוב . ד) דרכי משה נאור דרכי הרמב"ם בכל ספריו ובסופו תפארת לישראל התגלות נגד עלילת דם מתחדשה בימינו . ה) אגרת בקרת הקילות על התגרומים והמדרשים תולדותם ועניניהם וזמנם וכו' . ו) מטבע הברכות הקילות על ברכת המזון ונאור דברי הר"י ן' פלט המובא בתשובות שער ג' ע"ם , ובסופו מי' תורה ופלפול וקנת תשובות בשם עטרת צבי : זאלקווא , תר"א , 4° .

243. **עטרת צבי** . ה"ר צבי הירש ב"ר ירחמיאל האטש . דרושים וקנת מהם נדפסו בשם שבתא דריגלא , עיין זה .

244. **עטרת צבי** . ה"ר צבי הירש ב"ר מנחם נחום מצפת . לקוטי תורה ע"פ דקדוק ועטמים ולות הפעלים להגר"א מווילנא . סודם מתבור מעשה תורה להגר"ח הל"ל עם באור המחבר , כ"י : (שי"ג) .

245. **עטרת צבי** . ה"ר צבי הירש ב"ר עזריאל . ם"ע ח"מ עם קאור סמ"ע וט"ז וש"ך והגן לדוד על השמ"ע מקומות הט"ז והש"ך ונסופו בו"ת : יעסניץ , תפ"ב , 2° . (ועין ש"ע ח"מ) .

246. **עטרת צבי** . (עיין הגדה ש"פ , שו"ת יצחק ב"ר עמנואל מלאטש) .

247. **עטרת צבי ונחלת צבי**. (עי' ש"ע א"ח).

248. **עטרת ראש** . אדמו"ר דוב בער באדמו"ר שניאור זלמן נבג"מ . דרושים לר"ה ויו"כ ושבת שובה ועשי"ת ע"פ קבלה : קאפוסט , תקפ"א , 8° .

249. **עטרת ראש** . ה"ר לוי ב"ר דוד אבר"ק קאדני . כ' עטרות מספרו גולת הכותרת הנפרד בפמותם למחלקותם לעשר עטרות : א) מי' על מס' ברכות עד פ' כיצד מברכין . ב) מי' על יתר המס' ועל מצוות זרטים בשם עטרת תפארת ובסופו קונט' מסגרת טפח על מאמר רז"ל שכן מצינו בלחם הפנים עטח : ד"א , תקכ"ו , 4° .

250. **עטרת ראש** . (עיין חומרי מתנייתא) .

251. **עטרת שאול** . ה"ר שאול אבר"ק שאוולאן . מי' על מס' חולין ובסופו מי' מלוקטים על כמה מס' ופרפרות מהכמת המבולטים והמלניבערג : ווילנא , תר"ב , 2° .

252. **עטרת שלום** . ה"ר חיים הכהן (תלמיד מהרח"ו) . פי' על ביס"ם . [ג"ח על כל התמצ מגלות ועל יבעיה וחיוב ונתנדו רובם בם"ב בהקדמת ספרו תורת חכם , ועי' סם"ד שכ"ה וכ"ו ל"ח ובם"ג שלי במקומו] .

253. **עטרת שלום** . (עיין תורת חסד) .

254. **עטרת שלמה** . ה"ר בצלאל הכרשן מקאברין . דרושים על קהלת . מונח בספרו קרבן שבת הל"ז ע"ח : (סם"ד שכ"ה) .

255. **עטרת שלמה** . ה"ר יעקב ב"ר שלמה גלייוויץ . ג' חלקים : ח"ח בחוריס בם"ע י"ד וקנת לקוטי מדושים עם קונטרס השמיעות לחותנו ה"ר משה צבי נין ונכד למהר"ל מפראג . ח"ב מי' על פ' מיזהו נשך במס' ב"מ ומקנת יקרה דחיה . ח"ג דרושים בשם אז תשמח: ברין , תקנ"ח, 4°.

256. **עטרת שלמה** . ה"ר לוי ב"ר שלמה מזאלקווא . נאור מאמרים תמוהים במדרש וילקוט (רש"י ותרגום יונתן ועל מאמרי הש"ס) כסדר הנ"ך : זאלקווא , תצ"ח , 4° .

257. **עטרת שלמה** . ה"ר נחמן ב"ר שלמה הלוי מואמושטש . נאור על הרי"ף והרז"ה והרמב"ן והרש"ם וש"ע ח"מ סי' כ"ה (?) : ירושלים , תרי"ב (וי"ח : תר"ז) , 4° .

258. **עטרת שלמה** . (עיין ס' השערים) .

259. **עטרת שמואל** . ה"ר אהרן שמואל קיידינובר . מי' ש"ס והגהות על הרמ"ם ומי' על המוריס : פפד"מ . . . 4° .

260. **עטרת תפארת** . (עיין עטרת ראש) .

261. **עטרת תפארת שיבה**. ה"ר שלום בר"י כהן . ביר ליום מלאת המשים בשה ליסוד

בית הספר בהמבורג ע"י כ' יצחק מיסלר : המבורג , תר"ג , 8° .

262. **עיגונא דאיתתא** . (עיין בני דוד) .

263. **ס' העיון לאבוהמד אלגזאלי**: כ"י יוא"ל . [ואולי הוא ספרו מאזני העיונים עיין זה] .

264. **ס' העיון** . רב המאי גאון . ס' קבלה וסודות על עניני מציאות הנפש ואחור כל הכפקות בענין מחדותו : כ"י רד"א 1704, № et 989, 964—5, q 912, F וז"ח . נמצאיתו גדפס בס' לקוטים מרב האי גאון סי' ה' ע"ש , וכופו שם בשם **שערי שמים** . עיין בשימת כ"י ליידען ע' 100 והמזכיר ד' 47 .

265. [**ס' העיון** . רבינו בחיי . ס' קבלה . הוא בס' יסיד וקבלנטי : (ב"י ע"פ בשימת ס' יסיד ד' מנטוב ע"ש) . ואף תמנ הוא ספר זה בפי' הרמ"ב לס' יסיד פ"ח מנה ח' בפיסקא רס ובמה בתוך לבון ס' העשיריה והוא הנ"ל ברב תמתי גאון . (עיין ס' סוד ה' וס' העשיריה ומ"ש שם : רמש"ש)] .

266. **עיון יעקב** . ה"ר יעקב ב"ר יוסף רישר . פי' על אגדות עין יעקב ופרקי אבות : ווילנא"ד , תפ"ט , 2° .

267. **עיון יצחק** והליכות יצחק . ה"ר יצחק איצק ב"ר שאול פוזנר . מתמרים מלוקטים מס' עין יעקב עם פי' בל"ח : ברלין , תדי"ן . שם , תצ"ב (וי"ח : תצ"ד) , 8° .

268. **עיון משפט** . (עיין זרע אברהם) .

269. **עיון העקרים לאבן הצין גישייד אבן לבן אבן** ב"ר שהדיי אלגבלי . במלחמת החשבון והמדות . נעתק מל' ערבי ע"י ה"ר שלום ב"ר יוסף ענבי עם פי' המעתיק : כ"י רד"א q 272, № .

270. **עיון שבעת כוכבי לכת** : כ"י יוא"ל .

271. **עיון תפלה** . ה"ר חיים ראשפיץ . תחנות למתורגות קצות ר"ע : נדפס פ"ק . ונעתק גם לנ"ח .

272. **עיון תפלה** . נקצה מקדמוניס בל"ח ע"י ה"ר צבי הירש קיידינובר: חמ"ד, תס"ח, 8°.

273. **עיון תפלה** . (עיין תפלה , תפלות) .

274. **עיט צבוע** . ה"ר אברהם ב"ר יקותיאל מאפו . ספורי מעשה בנ"ח ועלילותם בדרך רומאן . ווילנא , תרי"ו . . 8° . עוד ח"ב ונקרא שלל צבעים : שם , הרכ"א , 8° .

275. **עיטור** . (עיין ס' העיטור) .

276. **ס' העין** . כתב ה"ר עזריאל עזרוסי בקדמתו להעתקת כתור הגר בשם ס' הבלבב להריטבו (דף ג') וז"ל : עד אשר הגיע אלקיש ס' נכבד כולל בתוכו כל מלה ערבית ופירוש דקדוק הנקרא ס' העין , הוא הס' אשר אתר מתיר מופלגת החכם הנכבד גדול המעתיקים ר' שמואל אבן תבון ז"ל להביאו מלשון הערב , ואשר טעמתי מעט דבש הס' הזה תורני עיני להכחין חיבי המלות הנכריות והטושתים הזריס הנופלים בספרי אתי אלו המלאכות ולא נפקד מהם חיס אשר לא יעמידני על הבנת אמתתו ס' העין הנז' עכ"ל . הוא ס' שרשי ר' ערבי ופתרונם ג"כ בל' ערבי ואין לו יחס ללה"ק כלל. (עיין מ"ש רמש"ש בלייטשריפט דער דייטשען מלרג. געזעלשאפט . . . והמזכיר VI, 96) .

277. **עין אברהם** . (עיין עין יעקב לבן) .

278. **עין הארץ** . בב"י מינבען 40 דף 217 ע"ב כתב זה מלאתי בס' עין הארץ . ובאמת הוא העתק ממש שכתב ר"מ בוטריל בפי' יסיד דף ל"ד .

279. **עין הארץ** .
280. **עין גדי** . (עיין חסד לאברהם) .
281. **עין גנים** .

282. **עין דור** . עניני מוסר ובסופו כללי דקדוק , לא נודע למי : שקלאוו , תקמ"ג , 8° .

283. **עין דמעה** . ה"ר שלמה קלוגר . דרוש הספד על ה"ר אפריס זלמן מרגליות: זאלקווא, תקצ"ד (ופירסם ת"ב דקמ"ג : תקפ"ח) 4° .

284. **עין דמעה** . (עיין אבל משה) .

285. **עין זוכר** . (עיין יעיר אזן) .

286. **עין החשמל** . ה"ר יהודה ב"ר ישראל אייבנשוץ . פי' על כתבי התריז"ל וע"ס הנסיר וספרח דלניעותח: קארוץ , תקל"ו, 4°.

287. **עין יהוסף** . ה"ר יוסף חזן ב"ר אליהו . חי' על מס' ב"מ : איזמיר , לח"ת ה ב"ן (תצ"ה . וי"ח : ת"צ) , 2° .

288. **עין יוסף** . מהנ"ל . דרושים בסדר התורה על פ' משפטים ד' וס' דרושות לכל פרשה : אזמיר , ת"מ (וי"ח: תל"ה) , 2° . וה"ר מיד"ח כתב עד סוף התורה בב"י , כמ"ש בשג"ב כ"ו ובמ"ג שלי במקומו .
ג"ח חי' על מס' שבועות וכתובות ופי' על עין יעקב ובו"ת : (פירסם ח"ח בקמ"ח) .

289. **עין ימין** . ה"ר חיים יצחק אלגאזי . דרושים ובו"ח : שאלוניקי , תקפ"ב , 2° .

290. **עין יעקב** . (עיין אור לישרים , יעקב לחק).

291. **עין יעקב ובית יעקב** או **עין ישראל ובית ישראל** . ה"ר יעקב ב"ר שלמה ן' חביב. כל האגדות ומדרשים וספורים ולמודי מוסר מכל הש"ס בכלי עם פירש"י ותוס' אשר

עליהם בתלמוד ועם תי׳ הרמצויס הרמב״ן הרשב״א הריטב״א והר״ן ותוס׳ מיוחסים בלשון „אמר הכותב״ כל הלה נקבלו בתו בקונטרס אחד, וכל מאמרי הגדות וכו׳ כל״ל מכל התלמוד ירושלמי עם פי׳ הכותב לבד ג״כ בקונטרס אחד. ואחר שהדפיס המחבר ב׳ מהדורות הרמצויס נתקף ע״ז מגדותיו ובנו ה״ר לוי (מהרל״ח) הדפיס ד׳ מהדורות הנותרות ולכן מעטו בם תי׳ הרמצויס והכותב במכותר כל זה בדברי מהרל״ח בנו בסוף הספר, ט״ס. (ועיין ו״ל ט״ז ושם״ג שלי במקומו). נדפס ראשונה בקושטנטינא, הראינ״י לפ״ג, °2. [ועיין עוד גת״ל דרכ״ב 41 № 503, F ולא כהד״ח ומתרגם פירצט ח״ת דקנ״ת: רע״ו. גם מ״ם כהד״ח שם: שלי פי׳, ונעתה למרחה עיניו לפי שנדפס בחותיות רש״י כנ״ל. גם מביא הרב מהרי״ט עוזן בשם די רוסי (מגמלעז וכו׳ דמ״ו 121 № 121) שנדפס בקרוב תח״ז גם בשאלוניקי ע״ם. וחושבני לו מטעות מהגדות ירושלמיות שנדפסו בסוף ס׳ ילקוט שמעוני בשאלוניקי רפ״ת. עיין ילקוט ועיין עוזן גת״פ דל״ד. והרב הכותב כתב בהקדמתו לפ׳ ע״י הל״ל כי בעת הדפיס נדפס שם (היינו בקושטנטינא) עוד ספר כזה בשם אגדות התלמוד ע״ם].

292. **עין יעקב** הל״ל בכל הל״ל ב׳ חלקים: ד״ר, ש״ו—ז׳. (עם לוח המחמרים): שם, שכ״ו. שם, שפ״ה. קראקא, ת״ג, °2. ווירונה, ונשבח״ה, °8. עוד כל״ל ועם כימני הספר בסופו: פרוסטיץ, שפ״ג. שם, ת״ט. פראג, שפ״ב. שם, תכ״ח, °2.

293. **עין יעקב** הל״ל בכל הל״ל עם תוס׳ ס׳ בית יהודה לה״ר יהודה אריה די מודינא והוא תוס׳ מחמרים מהש״ס שלא הביא המחבר עם פירושו בשם הבונה ועם תוס׳ הי׳ אנדות להמהרש״א ותי׳ ה״ל יאשיהו פינטו לח״ת בשם מאור עינים. כללם יחד ה״ל יצחק מאיר בה״ר יונה האומים פרענקיל וקרא לו כתנות אור: ד״א, תמ״ד. ברלין, תס״ט. ד״א, ת״פ, °2. וז״ו פ״ל.

294. **עין יעקב** הל״ל בכל הל״ל ועם תוס׳ מ״מ בספרי דרום מס׳ יוסף המזכיר, בית לחם יהודה וכו׳ ע״י המדפיס ה״ל שלמה פרופס ונקרא בשם אסיפת שלמה, ג׳ חלקים: ד״א, תפ״ה, °8.

295. **עין יעקב** הל״ל בל״ל ועם תוס׳ הי׳ מאור עינים להריא״ף הל״ל גם לח״ב הנמצא ומוצא מאיטליה בכ״י ע״י ה״ל יקותיאל זלמן ב״ר יעקב דיין מגלוגא עם קצת הי׳ שלו בשם קהלת שלמה: ד״א, ת״ק, °2 וז״ז פ״ר. עוד בכל הל״ל ואי׳ מאור עינים לח״ב עם הי׳ קהלת שלמה הל״ל בכרך לבדו: ד״א, תקי״ד, °8. ובכל הל״ל והכל במקומם. נדפס תח״ז פ״ר.

296. **עין יעקב** הל״ל עם הי׳ הרמצויס והכותב הל״ל ואי׳ מאור עינים לח״ת ואי׳ עיר בנימין על הגדות ירושלמי: ד״ו, ת״ג, °2. (פירצט ח״ת דקנ״ת). [ומתוסף כי ס׳ עיר בנימין רחבון ושני חוברו זמן רב תח״ז כשרתם מבחות הדפסתם. ועיין עיר בנימין להלן].

297. **עין יעקב** הל״ל עם פי׳ מלות תמוהות מס׳ הערוך: קראקא, שע״ב. שם, שע״ט, °8: ווירונה, ונשמח״ה, °24. (עי׳ סי׳ 292).

298. **עין יעקב** הל״ל עם פי׳ קלר וכסופו ס׳ בית לחם יהודה מפתח למחמרי הש״ס בעין יעקב לה״ר יהודה אריה די מודינא. ד״ו, שפ״ה, °2.

299. **עין יעקב** הל״ל עם פי׳ קלר מלוקט ע״י שלמה מגמיס: ד״א, תנ״ח. שם, עד״ת, °24 וז״ו.

300. **עין יעקב** הל״ל עם פי׳ מלוקט ע״י ה״ר שלמה ב״ר דוד בארגער: ברלין, תס״א. שם, תע״ב. ספד״מ, תפ״ג, °8 וז״ז.

301. **עין יעקב** הל״ל עם פי׳ המלות: ד״א, תמ״ד. הומבורג פר דר האה, תע״ב, °8.

302. **עין יעקב** הל״ל עם פירש״י לבד: ד״א, ת״ק, °8.

303. **עין יעקב** הל״ל עם פי׳ קלר הל״ל ועם בחור אחד בשם עין אברהם לה״ר אברהם במוהרי״ל שי״ק ונכתבו מבוא גדול בלוי ועל תהלוכות האגדה, ובסוף כל חלק לקוטים קלרים בשם קנמן בשם לה״ר יהודה ב״ר שמחה זימל הלוי עפשטיין, ד׳ חלקים: קעניגסבערג, תר״ח, °16.

304. **עין יעקב**. (עיין חסר לאברהם).

305. **עין ישראל**. ה״ר אליעזר ב״ר יצחק ראיטי. מ״מ כל המדפיס וכל המליצות שבכל הש״ס ומכולל בערכין בסדר ת״כ: ד״ו, שע״ב, °4. ועם הגהות רבות כ״י. (פעדנער 746).

306. **עין ישראל** הל״ל עם תוספת ס׳ בית לחם יהודה לחכי״ח די מודינא, עיין זה: ד״ו, שפ״ה, °2. ועם הגהות כ״י (פעדנער, שם).

307. **עין ישראל ובית ישראל**. (עיין עין יעקב ובית יעקב).

308. **עין כל**. (עיין חסר לאברהם).

309. **עין המים.** ה"ר אברהם דובערוש פלאהם. הספד על מות ס"ר מרדכי זאלקווא מורגנשטיין: זאלקווא, תקצ"ז, 8°.

310. **עין המים.** ה"ר אברהם דובעריש פלאהם. דרוש הספד על מות ס"ר עקיבא מיגר: ברעסלויא, חש"ד (תקצ"ח), 8°.

311 **עין המנין.** (עין שלשלת הקבלה).

312. **עין משפט.** כל דיני ס"ע ח"מ בדרך סיר וחכוזות, לח נודע למי, עם נוספות ס"ר אברהם ב"ר שמעון היידע: פראג, השע"ה (י"ת: שע"ה), 8°.

313. **עין משפט.** ה"ר אליקים ב"ר אברהם מלונדון. קלח כללי דקדוק בקצור ממחריס: רעדלהיים, תקס"ג, 8°.

314. **עין משפט.** ה"ר יואל אבן שועיב. פי' על מיוב: (קוס"ד דכמ"ת, ובתג"י י' סי' ס"ת כתוב שנדפס).

315. **עין משפט.** יצא מפי מכס גוי ע"פ התכונה על גמולתו ועל פדות נפשנו. נעתק מל' רומי ע"י התכס הרופא כה"ר משה בוטאריל יצ"ו (בכמה"ר ס"ר ליאון בוטאריל זצ"ל) בקוסטנטינא: קושט', חש"ד, 8°. [והוא ס' נפלאות נוסטרודימום ונכופו נוסף הכתב שנלח להמפיוסר והותס: נכתב פס שילון דקהלא נפרוביגנצא יום ו' ז' מחרטו שנת תקס"ת (ס"ת שכ"ת), שנדן הסר למשמעתך מיכייל דנוסטרודאמום. והמעתיק מיונו מפרש הס' יצירה ומולי היה נדפו כנ"ל].

316. **עין משפט.** ה"ר נחמן ב"ר שמחה ברלין. דברי ריבות עם בעלי המלוף: ברלין, תקנ"ו, 8°.

317. **עין משפט.** ה"ר עזרא מלבי ב"ר רפאל. שו"ת כסדר ד' טורים: קונשטנטינא, תק"ל, 2°.

318. **עין משפט.** (עיין זרע אברהם, חסד לאברהם, מכתבים, סדר ימי הפורים, עבודת הלוי, תלמוד).

319. **עין הסופר.** (עיין תורה, חומש —).

320. **עין פותח.** (עיין יעיר אוזן).

321 **עין פנים בתורה.** ה"ר אברהם כהן מלאסק. על קוסות הזכר למה מתחיל התורה בבי"ת ולא בא"ף בע' טופיס: וורשא, תקנ"ז, 4°.

322. **עין הקורא.** ה"ר ה(ירש?) שטערן. כללי גזירת הטעמים לכל מספריהם: פפד"מ, 1840, 8°.

323. **עין הקורא.** ה"ר יוסף ב"ר ש"ט. הגהות וסדר לדרשות: כ"י רח"ם 981 №.

[ג"ת פי' על תיכה והעתיק מתמר רב מסדתי קרקסק בעיקרי התמוה מל' ערבי עם הגהות (פירנצה ת"כ דקנ"ד). וידידי רמצ"ם כתב לי כי ס' אור ה' לחבר בבב"י ווין 78 № המיוחס גם לר' מסדתי ב"ר יהודה ב"ר מסדתי ב"ר יהודה ב"ר מסדתי ב"ר יהודה הוא מגוה מהגדפס בפיראדים לר' מסדתי קרקסק. לולי הגדפס הזה הוא העתק מתמר ב"ת קרקסק הנ"ל ודו"ק].

324. **עין הקורא.** ה"ר יקותיאל ב"ר יהודה הכהן המכונה יהב"י הנקדן. על המסרה ונעמי המקרא בתורה ותיכה ותסתר וכסופו שנעתק בכללי הדקדוק: כ"י רד"א 1373, q № וכ"י רח"ם 500 №. ונדפס עה"ת ותסתר ע"י ס"ר וואלף היידנהיים. (עיין סדר ימי הפורים. ועיין תורה, חומש עין הסופר).

325. **עין הקורא.** מסיר דור ב"ר יהודה ליאון. פי' לתוך ע"ס מורה נבוכים: כ"י יה"ש.

326. **עין הקורא.** (עיין חסד לאברהם, סדר ימי הפורים, עשרה מאמרות).

327. **עין ראי.** (עיין תורה, תהלים).

328. **עין רוגל.** (עיין נחלת שמעוני).

329. **עינוי הנפש** וכפופתו. דברי כבוסין על המות ותכוגת הקבר והעונשים: דיהרנפורט, תמ"ט, 8°.

330. **עינות מים.** ה"ר יוסף אלחנן ב"ר מאיר לבית הלוי מסייני. ז' דרושים מתבוללו ברכות מים הכולל חי' גפ"ת ודרושים, עם הגהות נפש נטפי מים ומוספות נשולין נפש שפעת מים: וואר שא, תרי"ז, 4°.

331. **עינות מים.** ה"ר מנחם מענדיל בודק. תקיעות ופשטים במדרשים ותגדות וקלח חי' נכוסף (וזי"ג: י"ד דרושים): לעמבערג, תרט"ז, 4°.

332. **עינות מים.** ה"ר עזרא ב"ר רפאל מלבי. דרושים: שאלוניקי, תקע"א, 2°.

333. **עיני אברהם.** ה"ר אברהם די פונשיקא. מ"מ פסוקי תל"ך במדרש כסדר הפרשיות למספרן במ"ר בלי פי' ועל המ"ר עם פי' מתנות כהונה: ד"א, שפ"ז—ח', 4°.

334. **עיני אברהם.** ה"ר אברהם ב"ר יאורה צפיג. בחור על הרמב"ם וגו"ר על הל' מעשה הקרבנות: ד"א, תקמ"ד, 4°.

335. **עיני הדעת.** ה"ר צבי הירש ב"ר דוד אפנהיים. הגהות ע"ס אגרת אלאשף ומתמר בעניו הסתרת הנפש ונסופו מכתב התגלות בל"ח: אפעז, 1829, 8°.

336. **עיני יצחק**. כ"ר שמחה יצחק בכ"ר משה הלוצקי הקראי. בחור מרוך ומספיק על לוחות ס' אדרת אליהו לקדוש המדפס להוציא מצבוות המולד וקצת הרמיזה:(אר"ץ).

337 **עיני ישראל**. ה"ר גבריאל ב"ר ראובן ישראל הכהן. מ"ח חי' על מס' שבועות וב"ב ונקרא בשם מאור עינים: ווין, תקפ"ב, 4°. עוד כל"ל מ"ב על מס' חולין ונקרא לו פני משה: ווין, תקפ"ה, 4°.

338. **עיני ישראל**. ה"ר ישראל קמחי. פי' על הסמ"ק: (ול"ח י"ב ובס"ג שלי במקומו).

339. **עיני הכהן**. (עיין אורי וישעי).

340. **עיני כל חי**. (עיין נשמת כל חי).

341. **עיני משה**. כ"ר משה מצורדי הקראי. מזכר בספריהם ולא נמצא: (אר"ץ).

342. **עיני משה**. (עיין שושנת העמקים).

343. **עיני העדה**. כולל חוס' רי"ד על מס' קדושין ותענית, חי' ריטב"א על קדושין, חי' הר"י ן מיגאש על מס' ב"ב וחי' הר"ן על מס' נדה עם הגהות ה"ר אלעזר מפילץ בשם זר זהב: פראג, תק"ע, 2°.

344. **עיני העדה**. ה"ר יוחנן אלימאן. פי' על התורה: (ש"י).

345. **עיסה קושית**. (עיין למנצח לדוד).

346. **עיר בנימן**. ה"ר בנימן זאב וואלף ב"ר שמואל דרשן. פי' על אגדות עין יעקב ברוב סדר נמיס וג' בבות ע"ד פי' הכי"ף בעין יעקב ומיבר רק במקום שחין עליהם פי' הכי"ף: פפד"א, תנ"ח 2°.

347. **עיר בניימן (שני)**. מהנ"ל. מ"ח דרשות על אגדות ירושלמי סדר זרעים ומועד: פיורדא, תפ"ב, 2°.

348. **עיר גבורים**. ה"ר יש"ר מקנדריא. כולל ג' ספרים: א) גבורות ה' הוא מאמר ג' מס' מעין גנים, עיין זה (ועיין אילם). ב) נפלאות ה' דעות ועניינים נלחים בסותרים וזרים ומבוהר מחותן במופתים ורמיות וע"פ ליוריס. עיין מכתב מחוז וכו' בס' אילם ובס' מלא חפנים.

349. **עיר גבורים**. ה"ר שלמה אפרים ב"ר אהרן לונטשיץ. דרשות בסדר התורה ובראשו פתיחה מענין בבות הימים"ל בבמה בעריס: באסיל, יחס"ו ע(נ)י"י עמ"ו, 2°. ד"א, תק"ט, 4°.

350. **עיר דוד**. ה"ר דוד אפענהיים. לקוטים בעין יעקב מדפ וחי' דיוקים נחלק לבתים ולכל בית ח"ב בס מיוחד: כ"י רח"ם ס' כרכים 6—582 №.

351. **עיר דוד**. ה"ר דוד כהן די לארא. בחור מלות זרות מל' יון וכומי וכו' מאסר בתלמוד ומדרשים וכו' ובתורת בלה"ק: ד"א, שצ"ח. שם, ת"ח, 4°. [ג"ח ח"ב ממנו בשם מצורת דוד].

352. **עיר דוד**. ה"ר דוד לידא בה"ר אריה ליב. דרושים ופסקים ומחלק לבתים וחדרים: ד"א, תע"ט, 2°.

353. **עיר דוד**. ה"ר דוד דמודינא או פרובינצאלי. פי' עה"ת. מזכר בס' מאור עינים פ' מ"ו ע"ב.

354. **עיר דוד**. (עיין בסאות לבית דוד).

355. **עיר דמשק אליעזר**. ה"ר אליעזר ב"ר מנשה. חי' תורה ודרושים ב' חלקים: ח"ח חי' תורה בסדר הפרשיות בשם פני דמשק וחי' כל הפטרה מתר הפרשה בשם חוצות דמשק. ח"ב דרושים בתוכחת מוסר בשם שערי דמשק וכו ד' בערים, ובסופו פרקי דר' אליעזר דרושים לימים טובים ושם רגליס: זאלקווא, תקכ"ד, 2°.
[ג"ח ס' רחובות דמשק דרושים וגם תידושים על כמה מסכתות].

356. **עיר חומה**. ה"ר אברהם יהודה אלי' ב"ר אליעזר ליפמאן. פסקים לסמיכת כל סוף מס' מכשות להחלת מס' שחחריה וכתובס פסקים ז"ן בשם בית מושב: פפד"א, תע"ט, 4°.

357. **עיר חשבון**. (עיין מלאכת מחשבת).

358. **עיר מקלט**. ה"ר דוד לידא ב"ר אריה ליב. תרי"ג מצות בסדר התורה ומקומן בשאר ספרי המצות וקצת מוסר ע"פ ס' הזהר וכו': דיהרנפורט, ת"ן, 4°. (ועיין יד כל בו).

359. **עיר מקלט**. ה"ר מרדכי חיים ב"ר אשר זעליגסבערג. דרושים על עניני מוסר ועבודת ה' בקל"ד פרקים עם ל"ח: רעדלהיים, תר"ו, 8°.

360. **עיר מקלט**. ה"ר שבתי אלחנן מהזקנים. על המצות: (ז"ל ז' סי' ז').

361. **עיר סיחון**. ה"ר יוסף ב"ר משה הצרפתי. מאמר על חכמת החשבון והמספר וכו י"ח פרקים: כ"י מינכען 67/5 №. (ועיין ס' על חכמת החשבון סי' 606).

362. **עיר הצדק**. ה"ר שמואל פריינד. קצור סמ"ג עם הגהות חי' ובתוריס: פראג, 1863, 4°.

363. **עיר שושן**. ה"ר אליעזר ליפמאן מושערדלי. דרושים: פרעסבורג, 1849 °8.

364. **עיר התמרים**. הכור על התורה: המו"ד, °2 . (שי"ג) .

365. **עירוב פרשיות**. ענייני עירוב בקבלה ופילוסופיה: כ"י רח"ם 587 № .

366. **על איסור הדלקת נר בשבת**. כ"ר יוסף בכ"ר משה בגי הקראי . כ"י . נתנו ה"כ מכדבי נתעתמזתן בטרוקי .

367. **על הכל**. ה"ר משה שניאור מאיבורא (הלמיד מהר"ם ז"ל) . ס' דיוים . מונח גם' קנה בינה דף ל"ז ע' ובס' באר מים חיים דכב"ח : (פס"ד צב"ה) . ונקרא כן לפי שמתחיל „על כל יתגדל": (צג"כ ל"ד ובה"ג שלי במקומו) .

368. **על הכנת הרפואות** והרכבתם : כ"י מינכען $288/_{11}$ № .

369. **על חכמת החשבון** והנדסה ומדידה , לא נודע למי . אך נכתבו רשום הסם איזאק ברחבי הכוונת שיר קטן : כ"י שם $67/_{4}$ № .

370. **על החליים** הנמצא בהמדש עתה להם לאלמנצור ונעתק לעברי ע"י ה"ר שם טוב ב"ר יצחק הספרדי : כ"י שם 296 № .

371. **על הנטעים** הנודעים לנו . מלמד בחכמת הרפואה בל' ערבי עברי וספרדי לא נודע למי: כ"י מינכען $280/_{10}$ № .

372. **על הנסים** . ה"ר תם ן' יחייא . נתור על הר"ן להלכות הרי"ף . עיין בקדמת ס' תמת ישרים .

373. **על עסק התורה** . הכור להר"ר יחיאל ב"ר אורי אבי הרא"ש, כ"י: (פיכנע ח"כ דל"כ) .

374. **על הרפואות** הפשוטות להר"ר יונה אבן גנאח בל' ערבי . וי"ח שמיכר ג"כ תשובות לפילוסופים נעלי הומר קדמון: (סם ח"ח דשע"ז) .

375. **על רפואות המשלשלים** וסגולותם ותועלותם , לא נודע למי : כ"י ווין 166 № .

376. **על שגיונות** . הפנות על הרמב"ם בספריו משנה תורה ופי' המשניות , לא נודע למי . נעתק מכ"י מפנת תל"ז הנכתב לכנוד ר' יוסף ן' דלמון : כ"י נסיך זוסעקס 45 № .

377. **עלה דזית** . ה"ר יהודה האלברשטאט . חילוקי דרכים בסוגיות דלמון וזית בסמ' ברכות דף מ"ח : חמ"ד (ברלין) , תקכ"ה , °4 .

378. **עלה דיונה** . ה"ר חיים יונה תאומים . ס' על דיני ממונות בס"ע ח"מ וכסופו קרא ס' מספרו סדר משנה על הרמב"ם ונקרא ג"כ קונטרס ר' חיים יונה ו"ע . כי הקונט' הוא על דינא דגרמי (עי' קונטרס נאות ק') . נדפס רחשונה בסוף ס' ים של שלמה ב"ק בשנת מהקדמת המלבי"ד בע"ס זרע אברהם על המדרש ולו בסוף בו"ת מהרש"ג ד' לובלין שנ"ט . (עיין רח"ס 4286 №). ובניח: לעמבערג, תקם"ז, °4.

379. **עלה דיונה** . ה"ר יונה ב"ר משה בנימין זאב . ס' על מס' סנהדרין מכות שבועות ע"ז : פיורדא , תנ"ד (ולנא כרך"ח 814, F B : את"ן) , °2 . [ומיכר גם על יתר מסכתות מסדר נזיקין . ופיכנע ח"כ דק"ד כ' שמיכר גם על סדר נשים , ע"ש] .

380. **עלה רענן** . ס' רפואה לה"ר אברהם קסלארי . כ"י די רוסי 946 № זוכן גייגער נייעבייפע 201, 4 וואטיקאן $361/_{6}$ וגם לר' אברהם בן יחיאל .

381. **עלה תרופה** . ה"ר אברהם נאנסיך ב"ר שלמה . על התיר תרופת הסרכבה (לינקלומיין) לחולי השבעונות (פלקן) ר"ל (נדפס במלסף תקמ"ה . עוד כל"ל עם קנת חי' על פרק ח' מסניות רים מס' ברכות בסס מרכבת המשנה וקנת דרושי מגדה) : לונדון , תקמ"ה , °8 .

382. **עלות המנחה** או **חבר מאושר** . ה"ר שמואל רומאנילו . מליצה עם ל' מיעלילתו : ווין , 1793 , °8 .

383. **עלי זית** ועלי עץ שמן. פרפרזות וגימטריאות: ד"א , תק"ח , °8 .

384. **עלי עין** . (עיין נזיר שמשון) .

385. **עלי שושנה** . ה"ר מרדכי שמואל גירונדי . מזכירו בתי' ס' כי' ע"ז וגרשה מסס שהות על ענייני קבלה , ע"ש .

386. **עליות** . ה"ר טודרום הלוי בן אחיו של הרמ"ה . חי' על מס' יבמות . ונקראו כן לפי שבכל סוגיא כתוב : „עלה בידינו כך וכך" ומציג לו בגליון הדיוים העולים במסכה . וה"ל חיד"א רחם בכ"י כמ"ם בשג"ח ג' , ובג"כ ל"ע ובה"ג שלי במקומו . ולנא בסה"ק ותקריו סם"י ובסה"ד שמיחסין לותו להרמ"ם ז"ל בעמנו לפי שמניח כו כמה חי' מבמו ז"ל : (קוס"ד דף י"ע ב') .

387. **עליות אליהו** . ה"ר יהושע העשיל לעווין וה"ר נחמן ב"ר צבי הירש בהגאון. תולדות הגאון רבינו אליהו מווילנא ז"ל בכל פרטיו ותכוניו : ווילנא , תרט"ז . שטעטין , 1861 , °8 .

388. **עליות רבינו יונה** להרח המזכיר

בראשונים הם הידועים למס' ב"ב שנקראו כן מצעם הנ"ל .

389. **עלילות דברים** . לח נודע למי, לך בסופו רבוס השם יוסף ברחמי תרוזות שיר קטן . הקיזות על מנת ישראל בזמנו (ה"ח ר"ל) במהגיסים ומוסיסם ודרכיסם בתורת ה' והפלה עם פי' תרוך מתחיל „נאם יוסף בנו משלם" : כ"י יה"ש . וקנת ממנו לדוגמת נדפס בתגרות יב"ר ח' מכתב י"ע ע"ם.ובהמלון סוף ת"ח.

390. **עלים למבחן** . ה"ר צבי הירש ב"ר מרדכי הן טוב . בחור קנת מאמרי רז"ל ע"ד ליוך וחילה וקנת חי' הלכות בקצרה ובסופו מגלת ספר , אגרת הפורים פסעים בזמנת חסתר וקנת שיריס: דאנציג,תר"ד 8° .

391. **עלים לתרופה** . כולל הגרת הרמב"ן לבנו על העתה ומכתב הגר"א מווילנא במכתבו לה"י כולל הנהגות מוסר ויראת ה' : מינסק , תקצ"ו , 12° . ווארשא , 1856 , 8° . עוד כל"ל עם ת"ח ע"י ה"ר ליפמאן ב"ר זלמן מאזענבאבער: פיורדא, תרי"ט , 8° . עוד כל"ל רק מכתב הגר"א לבדו עם ל"ח מכותב : ווילנא , תר"ם , 12° וז"ז .

392. **עלים לתרופה** . ה"ר שלמה ב"ר יואל מדובנא (מהרש"ד) . מודעה ע"ד ס' נתיבות השלום וקנת פרסיות עם ת"ח ונאור והקון סופריס לדוגמת ובסופו קיום „ניון הלח תמאלי וכו'„ עם ת"ח מהרמבם"ן : ד"א,תקל"ו,8°.

393. **עלית קיר קטנה** . ה"ר לוי קוזין . דרשות ופסעים כסדר התורה : ד"ו , שפ"ה . שם , שצ"ו , 2° .

394. **עלית קיר קטנה** . מהנ"ל . דרשות על תרבע פרשיות ומאמרי בעלות טוביס ולימיס נוראיס : קושטנטינא , נשמח"ה , 2° .

395. **עם לועז** . (עיין מעם לועז) .

396. **ס' עמוד** . הרופא עלי בן רצוען . מאמר בהפוחה ז' פרקיס . נעתק בניס ע"י ר' קלונימום בן קלונימום מאחרי נמנדה לו העתקתו הרחסנוה בתמדתי (ע"ל בהלנדי) בגזירות הנרפתיס : כ"י מינכען $43/_2$ № . ובכ"י ליידן (בקתל. $2/_5$ №) נקרא ס' העמוד בשרשי הרפואה ד' מאמרים .

397. **עמוד הימיני** . ה"ר אברהם ב"ר אשר אנשיל . דרושים שונים ח"ח : מינסק , תקע"א , 4° . [נ"ח בו"ת ומזכיס בספרו זה] .

398. **עמוד הכהן** . (עיין מאיר נתיב) .

399. **עמוד הסוגר** . (עיין עמודי שמים) .

400. **עמוד העבודה** . מוסר ותחינות לר' משה ב"ר אהרן : 8° . (רד"ח 0 , 498 №) . ומוני עליו תמר פיוטט (ח"כ דבנ"ח) שנדפס בסוף ס' הא הידיעה לר"מ בר"י פיזענץ , ולכן הוא פה תמו"ד ונ"ע .

401. **עמוד העבודה** . (עיין יסוד האמונה במלומים . . . ) .

402. **עמוד השחר** . ה"ר ברוך ב"ר יונה ייטליש . על כללי ס"ם ונוע וחזקה וכו' : פראג , תקמ"ה , 4° .

403. **עמוד השחר** . ה"ר שמעון ב"ר דוד אופנהיים . פסעים על מאמרי רבב"ח וכו' : פראג , תקמ"ט , 8° .

404. **העמוד בשרשי הרפואה** . (עיין ס' עמוד נשיו) .

405. **עמוד התווך** . ה"ר יעקב ישעיה ב"ר יצחק . הספד על שני גדולי הדור : חמ"ד (ביאליסטאק) , תקע"ד , 4° .

406. **עמודי אור** . ה"ר יחיאל העליר ב"ר אהרן . בו"ח על כל ד' ס"ע : חמ"ד (קעניגסבערג) , ארבע"ה עמוד"י או"ר , 2° .

407. **עמודי אור** . (עיין קדמות ס' הזהר) .

408. **עמודי הבית** . (עיין בית ישראל , הגדה ש"ם כו' 24) .

409. **עמודי בית יהודה** . ה"ר יהודה ב"ר מרדכי הלוי הורוויץ אסיא דווילנא . הקיזות בכמה עניניס ועל י"ג עקריס בדרך ויכוח : ד"א , תקכ"ו , 8° .

410. **עמודי בית ישראל** . ה"ר ישראל הלוי . חי' על מס' נדה וכל יו"ט: חמ"ד,תקמ"א,4°.

411. **עמודי גבורא** . ה"ר גדליה ב"ר אליעזר סג"ל . תוכחת מוסר על יסוד ג' עמודים תורה ועבודה וגמ"ח וכל דיני מעשר עני וחי' תורה לבנו ובסופו חי' ס"ל אברהם ב"ר אהרן גיבישט : ברין , תקי"ו , 8° .

412. **עמודי גולה** הוא ס' מצות קטן, סמ"ק . ה"ר יצחק ב"ר יוסף מקורבייל . קצור מס' מצות גדול (סמ"ג) על כל המצות התלוית בזמן הזה נוסף על ז' עמודים ומסודר לז' ימי השבוע : קושטנטינא , חש"ד , 4° .

413. **עמודי גולה** הנ"ל עם הגהות ה"ר פרץ ב"ר אליהו ותלמידיו ומ"מ מהפוסקים עם מפתח : קרימונה , וי"ש . קראקא , שנ"ו . לאדי , תקס"ה , 4° . ועם הגהות רבות כ"י : (נעדר 368) . עוד כל"ל עם תוס' הגהות

והערות על סדור לה"ר יהושע צייטלעש משקלאוו: קאפוסט, תק"פ, °4.

414. **עמודי גולה** הל"ל עם הגהות גדולות ומרובות מגדולים רביס וסוביס. כי המחבר שלח את ספרו לכל בני הגולה וגדולי הרחסוביס והמחרוביס עשו הגהות והוספות עליו כל ח' לפי מקומו. וכן נמצא סמ"ק עם הגהות ה"ר משה מצורך ונקרא סמ"ק מצורך. וזה נמצא בכ"י רד"א q ,728 No. ווין, אוקספורד בריטיש מוזיאום וז"ז. ועיין ריטוס לגונז קף רי"ח וכו'.

415. **עמודי זהב**. (עיין בית יצחק).

416. **עמודי כסף**. ה"ר יוסף אבן כספי. פי' ע"ס מורה נבוכים לבאור דבריו הפסוקים ודפוס ללוה לו גם ספרו משביות כסף לבאור דברי המורה במקומות העמוקים שים בהן סוד. הובא לדפוס ע"י ה"ר זלמן ווערבלונר ובסופו הקדמה הל"ח להמגיה ה"ר רפאל קירכהיים: ספד"מ, תר"ח, °8.

417. **עמודי כסף**. (עיין מאיר נתיב).

418. **עמודי הלשון**. ה"ר יואל ברי"ל. למודי דקדוק לה"ק הל"ח עם לוחות בניני הפעלים מאת ה"ר פייביש (נעל מרדש מלים): ברלין, תקנ"ד, °4 et °8. פראג, תקס"ג, °8.

419. **עמודי עבודה**. ה"ר אליעזר ב"ר מאיר לאנדסהוט. רמיזת רמזי הפיוטים ופתרון מחולדות חייהם כסדר ח"ב עם מספר פיוטיהם הנמצאים בספרי תפלות סוביס, ת"ח (ח'—י'): ברלין, תרי"ז, °8.

420. **עמודי עולם**. ה"ר יהודה ליב ב"ר שמעון גינצבורג. פסוקים וכו' ומחלק לג' עמודים: תורה ותפלה וחסד והרביעי שפתי מהרי"ל מי' בפלפול: ד"א, תע"ג, °4 (ופירוש ח"ח קף שמ"ז, ורח"ס: ע"ס ברחמים ומחות: ד"א, ת"ץ, °2. וע"ע מס הכל חד מן סוביס הס).

421. **עמודי עולם**. ה"ר שמואל ב"ר עזריאל מלנצבורג. מי' מגדמת ומעשמת ובסופו לקוטי מי' גפ"ח: ברלין, תק"א, °4. [וע"ם בהקדמה מעשה עלילה מפוזמת בער"ה שמת הל"ן].

422. **עמודי שבע**. ה"ר אהרן זעליג ב"ר משה מזאלקווא. ה' חלקים: א) פי' והגהות בזהר ישן והדש ובאור מלות זרות. ב) מאמרים החסרים בזהר גדול. ג) מאמרי זהר ישן והדש המצוחרים בשם. ד) מאמרי הקוביס המבוארים בשם. ה) הגהות כל הל"ח שבזהר: קראקא, שצ"ו, °2.

423. **עמודי שטים** לבית הלוי. ה"ר לוי ב"ר דוד מפלאצק. מי' גפ"ח על כמה מס' ובסופו ב' שו"ת לה"ר העשיל וה"ר משה בע"ם חלקת מחוקק: פראג, תקנ"א, °2.

424. **עמודי שלמה**. ה"ר שלמה לוריא (מהרש"ל). באוביס על הסמ"ג ונקרא ג"כ באורי מהרש"ל. הובא לבית"ד עם נוספות ע"י ה"ר אליהו ב"ר משה לואנס: באזיל, ש"ם, °4. (ועיין ס' מצות גדול, סמ"ג).

425. **עמודי שמים**. ה"ר אברהם במהרא"ל ליבטשטיין. י"ג יסודי הדת להרמב"ם עם בני בחורים: א) אבן בחן בחור פסוקים ומאמרי רז"ל ומדרשים. ב) אבן מחוקק חקירות מופלגות בדברי הרמב"ם. ויתר בחור ותמית דבריו בקלקלה בסוף כל יסוד בשם עמוד הסוגר: ווארשא, תקס"ג, °4.

426. **עמודי שמים**. ה"ר ברוך ב"ר יעקב משקלאוו. בחור על הל' קדום המדע להרמב"ם ובסופו תפארת אדם על חכמת נתות חלקי המדע: ברלין, תקל"ז, °8.

427. **עמודי שמים**. (עיין אילם, הפלה, סדור ה"ר יעב"ץ).

428. **עמודי שש**. ה"ר שלמה אפרים ב"ר אהרן לונטשיץ. דרשות ופסקים ומוסד על ו' עמודים: פראג, שע"ח, °2. ד"א, תקל"ב, °4.

429. **עמודי שש**. (עיין ארזי לבנון).

430. **עמודיה שבעה**. ה"ר בצלאל ב"ר שלמה מקאברין. פסקים ודרושים ומחלק לז' עמודים: לובלין, תכ"ו. פראג, תל"ד. דיהרנפורט, גנ"ת, °4.

431. **עמל הכסילים**. (עיין ס' השמוש).

432. **עמל ותרצה**. ה"ר שלום בר"י כהן. סירת דודים כמעשה ס' לישרים תהלה בפלפה חלקים: רעדלהיים, תקע"ב. (לעמבערג, תקפ"ב, °8?).

433. **עמנואל**. (עיין מחברות —, מחברת התופת והערן).

434. **עמק הבכא**. ה"ר ברוך ב"ר יונה ויטלים. הספד על מות ה"ר יחזקאל סג"ל לנדא: פראג, תקנ"ג, °8.

435. **עמק הבכא**. ה"ר יוסף ב"ר יהושע הכהן ספרדי. ספור כל תלאות נ"י מהרנן בית בני עד שנת ה"ח בל"ה עם קנת הערות לשד"ל ור"מ לעטערים: ווין ברי"ת, °16.

עוד כל"ל בל"ח כתבם ע"י ה"ר משה ב"ר דוד ווינר עם הערות וכסופו קונטרס גזירת תתק"ו—ז' וגזירת בלואיש ומארי טריס עד שנת תתקנ"ו (?) לה"ר אפרים ב"ר יעקב מבון: לייפציג, 1858, °8.

436. **עמק הבכא.** ה"ר שלמה זלמן ב"ר יהודה ליב מווילנא. הספד על מות ה"ר מנחם מנלי מכלי ב"ר מנחם שלמה וה"ר משולם זלמן ב"ר יעקב מוריס: ווילנא, תקצ"ו, °8.

437. **עמק הבכא.** (עיין שושנת עמקים).

438. **עמק הבכה.** ה"ר בצלאל ב"ר שלמה מקאברין. פי' על מיכה. מונח בספרו קרבן שבת דמ"ס ע"ג: (פה"ד שכ"ה).

439. **עמק הבכה.** (עיין שיח שפונים).

440. **עמק בנימן.** ה"ר בנימן רפאל דיאש בראנדין. סו"ת ופסקי דינין: ד"א, תקי"ג, °8.

441. **עמק ברכה.** ה"ר אברהם ב"ר שבתי שעפטיל הלוי הורוויץ. מי' דיני ברכת הנהנין ונעתק וברכות התפלות עם הגהות ותוס' גמו בעל השל"ה: קראקא, ש"ם טו"ב, °4. עוד כל"ל עם תוס' מי' גמו הנ"ל על המדקי מס' ברכות הנקרא בגדי ישע ומי' נכדו ה"ר שעפטיל בע"ס ווי העמודים על מס' ברכות וז"ל: ד"א, תפ"ט, °8. שם, תקי"ז, °4. זאלקווא, תקפ"ו, °2 (פירסם ח"ל דף ת"ע והוסיפו לו מכגנה). סדילקאוו, תקצ"ה, °4.

442. **עמק ברכה.** ה"ר יחיאל מיכל מנחם נחום ב"ר יעקב. ח"ל עמר סוגיות במס' ברכות: לעמבערג, תקפ"ח, °2.

443. **עמק הברכה.** ה"ר אשר אבד"ק קראקא. על סודות התפלות והברכות. מזכיר הגמ"ח בכ' תורת העולה ח"ג פ"ד ושי' בשו"ת מהר"ם לובלין נכדו סי' פ"ג.

444. **עמק הלכה.** ה"ר זאב וואלף ב"ר יהודה הלוי אבד"ק זיטל. מי' דיוים בע"ע ח"ח ו"ל בדרך זו"ת: ווילנא, תר"ו, °2.

445. **עמק הלכה.** ה"ר שלמה קלוגר מבראדי. מי' על כמה סוגיות בש"ס, כ"י: (שי"ג).

446. **עמק הלכה.** (עיין רב פנינים, שושנת עמקים).

447. **עמק הלכה וטעם מן.** ה"ר מנחם מנלי ב"ר ברוך הלוי. פסקים כסדר התורה ונפרד לשני רמקים: א) פסקים בשומקה על הלכה. ב) פסקים בשולי דלגדתה: פפד"א, תק"ה, °2.

448. **עמק החריץ.** ס' דקדוק, כ"י: (ש"י).

449. **עמק יהושע.** ה"ר יהושע אייזיק ב"ר יהיאל. ב' חלקים: ח"ל כ"ל סו"ת כדיני ס"ע וח"ב ע"ז דרושים: ווארשא, תר"ב, °2.

450. **עמק יהושע.** ה"ר יהושע פלק ב"ר יהודה ליב. מי' גמוי הזמן וכני דוכו כסדר התורה וכסופו לקוני קופיות ותיולים כל"ל: פפד"א, תנ"ט. שם, תס"ח. שם, תע"א. שם, (וכתוב על הכעך: „נמפס בעית") עד"ת. הכבורג, תע"א. ד"א, תפ"ח, °8. הוכבורג, תצ"ח, °12 ו"ז. עוד כל"ל עם תוס' וכגהות לה"ר יוסף יוזביל פירדא סג"ל מכספו עמק השוה: אופיבאך, תפ"ב. זאלקווא, תק"ח, °8.

451. **עמק המלך.** ה"ר יקותיאל זאב וואלף ב"ר יוסף ווויל. מי' ובחוריס על הרמב"ם חלק ב': לעמבערג, תקס"ח, °2.

452. **עמק המלך.** ה"ר נפתלי הירץ ב"ר יעקב אלחנן. מפתח וכללים לחכמת הקבלה ופי' מכתבי האריז"ל על כמה מאמרי זהר: ד"א, הזא"ת, °2.

[ג"ת כ' אפריון שלמה על אגדות התלמוד. ברכת ה' על מזון ותפלות. זהר הרקיע על תרי"ג מצות ע"פ קבלה. מעין גנים בוילת ה' ותבונה. משנת החסידים על מצעות ע"פ קבלה. וכ' שבע רצון על (?)... (פירסם ח"ל דף ת"ל)].

453. **עמק המלך.** (עיין שושנת עמקים).

454. **עמק המשפט.** (עיין נחלת אריאל).

455. **עמק סוכות.** (עיין שדה צופים).

456. **עמק הרופאים.** לקוטי רפואות וקסור מספרי אפוקראט וגאלינוס והרמב"ם בלשון ערבי ועברי: כ"י מינכען 275 N.

457. **עמק רפאים.** ה"ר חיים בן אברהם גאליפפה. פי' על מס' ממחות וכו מעבה המעפה המולה בפעות ח"ל ק"ז—י'. עיין עמק הבכא ס"ח, ועיין כדמ"ו לר' יוסף הכהן ד"ל דל"ל וכ"ח ז' דרמ"ג. וכתב"י ח' סי' י"ל כתוב בהוא על בימת מבית לדקדו ע"ש. [נמצא על וואלף וזי כוסי בעתבנו אגרת הגאולה ע"ש. ועיין קהשבלטע ח"ל ע' 87, Lew. Lit. 376 וגרטן ת"ח ע' 35 לג העיר את מקורו ועשה. כ"י כד"ל לג נמצא אבל נקנה באוקס' אבל חסר מעבה המגפה והלמדות (?): רמש"ש].

458. **עמק השדים.** ה"ר אברהם הלוי אבן מיגאש הספרדי, כ"י: (ש"י).

459. **עמק השידים**. ה"ר משה ב"ר יהודה הלוי הורוויץ. דרושים: קארלין, עכ"ק השידי"ם (תקע"ט), 4°. [וכל הכונל נכלל בספרו הנ"ל שושנת העמקים כמ"ש בשער].

460. **עמק השוה**. ה"ר אהרן הארון ב"ר קלונימוס. ג' מאמרים: א) ראש אמנה הקיומות והדוגמים בעיקרי האמונה והעבות מוסכלות בעניני הספירות. ב) נשמה חיה חי' מצוות מס' ברכות. ג) דירת אהרן חי' פוסקים וחקירות: פראג, תקס"ג, 4°.

461. **עמק השוה**. (עיין עמק יהושע).

462. **עמק שושנים**. הב"ח מנחם מענדיל ראזענטהאל. הגהות על מכתבי ה"ר עי"ל בכפרו בכורי העתים וכרס חמד: אפען, תקצ"ט, 8°.

463. **עמר**. (עיין עומר —).

464. **עמר נקא**. ה"ר עובדיה המון מברטנורא. באור על פירש"י עה"ת: פיסא, תק"ע. ליוורנו . . . (ע"מ דפין. רמי"ג) 4°. סדילקאוו, תקצ"ז. צערנאוויץ, 1857, 8°.

465. **ענבים במדבר**. (עיין הגדה ש"פ).

466. **ענה כסיל**. ה"ר ידידיה נסים. הגהות על ס' ויכוח הקבלה לצד"ע: ליוורנו, תרט"ו, 8°.

467. **ענין חירם מלך צופר**. נדפס בסוף משלי עפר (עיין מליצת עפר ודינה).

468. **עניני גיהנם וגן עדן**. (עי' גן עדן וגיהנם).

469. **עניני דפק**. ב' מאמרים קצרים בחכמת הרפואה, לא נודע למי: כ"י ווין 171 №.

470. **עניני מדרש לר"י מסיר ליאון ועניני סוגים לר"א פריצול גם ב' מגדות כ"י מסיר ליאון הנ"ל לק"ק בוהוסיץ ופלוריינץ ומגדות כ"מ פריצול לר"י מסיר ליאון הנ"ל וכו': כ"י די רוסי 145 №. כי' ט' י' י"ב וי"ג ע"ב.

471. **ענף יוסף**. (עיין מדרש חמש מגלות, — תנחומא, סדר עולם רבא).

472. **ענף עץ עבות**. ה"ר אברהם דוב בער גאטלאבר. ג' פירוש מאמר אב לכבוד הקיסר יר"ה: ווילנא, תרי"ח, 8°.

473. **ענף עץ אבות**. ה"ר אברהם ב"ר הנוך העניך. פי' על פ"א: חמ"ד (אלטונא), תקל"ד, 8°.

474. **ענף עץ אבות**. ה"ר בנימן וואלף בה"ר יקותיאל אבד"ק הראדלי. פי' על פ"א מלוקט מכל המפרשים שלפניו: אופיבאך, הס"ט (ונעתק: תע"ט), 4°.

475. **ענף עץ אבות**. ה"ר ברוך שענפעלד. קונטרס מפלפל ומליצות וספורים ממדרשי חגדה וזהר וכו' בדרך פיוט ותרגום: אפען, 1841, 8°.

476. **ענף עץ עבות**. ה"ר ראובן ב"ר אהרן הלוי גרישהאבר. הגהות ע"ס צהר התיבה וקורי עכביש ושערי תפלה לר"ז הענת ונקרא ג"כ עבותות אהבה: פיורדא, תק"ד, 8°.

477. **ענף עץ אבות**. (עיין כפות זהב, מקור מים חיים).

478. **ענפים**. (עיין עקרים).

479. **ענק**. (עיין שירה שקולה).

480. **ס' הענק**. ה"ר יהורה אלחריזי. פירוש נאמדים בפתופי אמות פעלים ומלות ע"ד ס' התרשיש לר"מ ן' עזרא: כ"י אוקספורד.

481. **ס' הענק**. ה"ר יצחק אונקיירא. מזכירו הדיר בספרו איומה בנדגלות.

482. **ס' הענק**. (עיין ס' תרשיש).

483. **ענקים**. (עיין לוית חן).

484. **ענקים לגרגרת**. ה"ר אפרים ב"ר שלמה זלמן העקשיר. דרושים בסדר התורה. מזכירו בספרו לוית חן: (ש"ג).

485. **עסים רמונים**. ר' אהרן ברכיה די מודינא: כ"י יוא"ל 125.

486. **עסים רמונים**. ה"ר שמואל גאליקו. באור ס' פרדס רמונים לרבו הרמ"ק עם תוס' הגהות בגליון לה"ר מרדכי דאטו מסיה ג"כ הלמיד הרמ"ק: ד"ו, נשי"א 4°. עוד כנ"ל בתקון הטעות וסדור ההגהות במקומם הרמוי ומאכי הקוסים והוספות ע"י ה"ר מנחם עזריה מפאנו: מנטובה, שפ"ג—ד', 4°. עוד כנ"ל עם תוס' באור להה"ר מרדכי ב"ר יעקב מפראג בסם פעמון ורמון ועם ס' פלח הרמון להרמ"ע מפאנו הנ"ל: ד"א, תס"ח, 4°. (ועיין פלח הרמון, פעמון ורמון).

487. **עסים רמונים** ומגבעת רוכל. באורי מדרשים תמוהים: כ"י רד"א q 380, №.

488. **עפר יעקב**. ה"ר יעקב ב"ר יוסף אייבהארן. ב"ח: ח"ח מוסר השכל בדרך ויכוח הגוף והנפש. ח"ב, חי' ס"ח וס"ע: ברעסלויא, תקצ"ט, 4°.

489. **עפר יעקב**. ה"ר נתנאל ב"ר אהרן יעקב סגרי. סו"ת ופסקים, כ"י: (זנ"ל נ' פי' ב').

490. **עפר יעקב**. (עיין דעת זקנים).

491. **עפרא דאברהם**. ה"ר אברהם אלנקר מרבני אלגיר. עיין תג"י ג' כי' קי"ז.

492. **עפרא דארעא**. ה"ר יהודה עייאש. חי' והגהות ומו"ס ע"ס ארעא דרבנן, עיין זה.

493. **עפרות זהב**. ה"ר מאיר הלוי לעטערים. הטהקת קצת טיבי בילגער ולמרד בירכן: ווין, תרי"ב.

494. **עפרות תבל**. ה"ר אברהם ב"ר שלום בעלאיוש. פי' על קהלת עם תרגום למגלי: חמ"ר (לונדון), 1850, 4°.

495. **עפריה דאברהם**. (עיין פתח הביה).

496. **עץ אבות**. ה"ר יעקב ישראל עמדין המכונה יעב"ץ. מס' מסות עם פי' הרע"ב ותוי"ט ופי' לחם שמים והקדוק המלות ונקודותן בצם לחם נקודים ובסופו ס' לוח ארש ח"כ (עיין זה בשנות ל"): ד"א, תקי"א, 4°.

497. **עץ אבות**. (עיין מעין גנים, נחל איתן).

498. **עץ ארז ואזוב**. (עיין עצי עדן).

499. **עץ הגן**. (עיין בעי חיי).

500. **עץ הגפן**. ה"ר שלמה קלוגר מבראדי. חי' על ם"ע ומ"ט: (שי"ג).

501. **עץ הדעת**. ר' יצחק אלבלגי. מובא בפיטוטו על כ' השמע מאמר מ' בלג' פרק כ'.

502. **עץ הדעת**. ה"ר ישעיהו ב"ר יוסף. על הדום הטולס והבמה הנפש ומעשה מרכבה ע"פ סוד: כ"י ווין № 95.

503. **עץ הדעת**. כ"ר משה בכ"ר שמואל קלעי הקראי. פי' קנר ע"ס עץ חיים לכ"ר מהמן הממהן: (אר"ץ).

504. **עץ הדעת**. קטור ס' הפרדס: כ"י רד"א № 1033, q.

505. **עץ הדעת**. (עיין אור צדיקים, בחינת עולם, בעי חיי, ישמח ישראל, מטעי משה, נחל איתן, עץ הדעת, עץ החיים, תוצאות חיים).

506. **עץ הדעת טוב**. דרכות על כל התורה כדרך פרד"ס למהרח"ו ז"ל, כ"י. וה"ר מיד"ס רלחו וקנה בו כמ"ם בצב"ע מ"ז ובצ"ג בלי במקומו. (ועיין עץ חיים לחגן).

507. **עץ הדר**. (עיין מטעי משה).

508. **עץ הדר**. (עיין בעי חיי, ס' החיים כי' 564, נחל איתן).

509. **עץ חיים**. כ"ר אהרן האהרון בכ"ר אליהו הקראי. בצחור יסודי הדת ועיקרי המונה ועל המלאות במופתים מוחכים ממחייב וכו קי"ד פרקים ועם הגנת דרך עץ החיים מבוא ומפתח הפרקים לכ"ר כלב אב"א אפונרופולו. נדפס מחוך כ"י עם חוס' הגהות והערות ומפתחות ומלרי לקומים ע"י החכם פראנץ דעליטש: לייפציג, 1841, 8°.

510. **עץ חיים** הג"ל עם פי' אור החיים לכ"ר שבחה יצחק בכ"ר משה הלוצקי הקראי וכסופו דרך עץ החיים הג"ל עם ח"ב ממנו הוא מפתח הפסוקים (עיין פוכצע מ"ח דף כ'): קונשטנטינא (גוזאלו), תקצ"ט, 2°. וע"ז ממנו נדפס בטובלות חבמה דף ל"ח—כ' ע"ב.

511. **עץ (ה)חיים**. ה"ר אברהם ביבאגו הספרדי. על חי' הטולס. מובא ממנו בצם דרך אמונה דף ס' ע"ג פ"ב ע"ג.

512. **עץ חיים**. ה"ר אנגיל בה"ר חיים. דרושים ע"ם בלמות וכמה מעמי מלות וכסופו קומרם שפת אמת על פי"ן ימין הו בממל לר"מ אלבאזי. נלוה לו ס' יעקב חבל דרושים על ס' במות ומדבר לה"ר יעקב ווארשאנו: שאלוניקי, תקל"ב, 2°. [וכרוכצם № 633, F מכתב בלח נדפס יחד והקונט' שפת אמת בריש ס' עץ חיים כל"ל ע"ב].

513. **עץ חיים**. ה"ר חיים מברבשקה. בחור על פי' הרמב"ע עה"ת, כ"י: (ש"י). [חוס' סי' 528 ? המוכיר ד' ק"ד, קי"ו): רמש"ש].

514. **עץ חיים**. ה"ר חיים ויטאל ב"ר יוסף קאלאבריזי (מהרח"ו). חוס עם הכולל לכל הקדמות ולכל כללי הקבלה ופירושים על הזהר והכוונות וכי' על הג"ך וכו' בקיבל מרבו האריז"ל. וס' עץ חיים נדפס חוס בשר הקדמות בקבלה לו הרב מהר"מ פאפיריש ז"ל בצם דרך עץ החיים. עיין בג"ח ח' י"ד וצג"ב ע' מ"ח (בה"ג בלי ת"ח בכמו ות"ב במקומו): קארוץ, תקמ"ד. שם, תקמ"ה. שקלאוו, תק"ם. דובראוונא, תקס"ד. לאשצוב, תקע"ח. סדילקאוו, תקע"ח, 2°.

והנה לדעת ה"ר חיד"א (בס ובס) הרב מהר"ם פאפיריש הג"ל חוס בסידל כל הכתבים בקיבל מרבו מהר"י צמח ומבהר"ש בנו של מהרח"ו ז"ל וחוס בחולקם לבפרים רבים, לס' הקדמות קבל דרך עץ החיים ולס' הכוונות פרי עץ חיים ולפירושי הג"ך וכו' קבל נוף עץ החיים ונתח גם חוס לנתחיו נוף ב' נוף ג' וכו'. וחולם מפי המחבר בעלמו בממנו ולחיתו כי בפנו עץ חיים חוס הנוהו הכולל מלה בעריס

והוא הלקט למ"ח ספריס ולכולס קרית נמס כמנומר בחבורו שמחת עולם, ולכל שער ושער קרא נס נמס נוף. עיין בספרו ארבע מאות שקל כסף דעו"נ ודף מ' ע"ד ובס דף מ' ע"ב ודף סו"ד.

515. **עץ חיים**. ה"ר חיים ב"ר יצחק אור זרוע מוויענא. פסקי דיניס. עיין דב"ע כ' דף ט'.

516. **עץ חיים**. ה"ר חיים ב"ר נסים. פסקי דיני ממונות, כ"י. וב"כ מיד"ח נמצאו באיטליא כמ"ס בשב"נ כ' ובמ"ג שלי מ"ב במקומו.

517. **עץ חיים**. ה"ר חיים פינצי. פי' על התליס: כ"י רח"ם 603 №.

518. **עץ חיים**. חבור גדול בע' תלקים לה"ר יאיר בכרך, כ"י. והקדמת הספר נדפסה בספרו חות יאיר ע"ב.

519. **עץ חיים**. ה"ר יעקב בן יהודה הזן מלונדריץ ב"ר יעקב הארוך. פסקי דיניס ונתלק לשניס: מ"ח ספר התורה דיניס והולמות לאיס היטרחלי כדיני ס"ע מ"ח וי"ד ומה"ע. מ"ב ספר המשפט בדיני ממונות כס"ע מ"מ ודיני מ"י וז"ז: כ"י לייפציג 17 №.

520. **עץ חיים**. ה"ר יצחק ב"ר חיים ב"ר אברהם הכהן . . .

521. **עץ (ה)חיים**. ה"ר יצחק רומא אבד"ק קונשטנטינא. ס' דקדוק, כ"י: (ש"י).

522. **עץ חיים**. העתקת התורה להרמבט"ן בל"מ והעתקת הפטרות ות"מ בל"ע: ויין . . . 4°. זולצבאך, תקצ"ד (4°) 8°. (עי' נוצענס 676, 0).

523. **עץ חיים**. ה"ר שלמה די אוליווירה. סכסי לה"ק כסדר מ"כ ופתרוסס בל' לע"ז ומח"ז קונט' כתוב ארמית סכסי לסון מרמית מסר בתנ"ך מהוכנמות ללה"ק ובלע"ז ובסופו הסבון מפנעות ומדת לח ויבס וקרקעות ומסקל הכסף בקלרה: ד"א, תמ"ב—ג', 12°.

524. **עץ חיים**. ה"ר שמואל אבן שושן. קלור מעור מ"ת: כ"י פאריז. (עיין המזכיר מ' דף פ"מ).

525. **עץ חיים**. סו"ת לתכמי בהמ"ד הגדול של עז חייס לק"ק ספרדיס בתמ"ד: ד"א, תק"א, 4°.

526. **עץ חיים**. (עיין בעי חיי, משניות, קצור של"ה, שלשלת הקבלה).

527. **עץ החיים לאבוקראטי** נרפואה: כ"י יוא"ל.

528. **עץ החיים**. מיוחס להראב"ע לפי שמתחיל: „ויען הכריס הספרדי המכונה ן' עזרא דבני מסל וכו'". לחנס מסגנון לשון הספר ועניני ניכר שלא הוא כ"א לזולתו והולי שם מחברו אברהם, אבל בקלת מקומות נרמה בו שהוא להרמב"ע ומביא בו רב נסיס גאון בספרו מגלת סתרים ורב סעדיה גאון ובסופו פי' על פ' עוחס עם כסיל וכיוצא להראב"ע: כ"י רש"ף באודיסא כרך 5/4 № (כ"ה מ' ס"ג). (עיין עץ חיים לעיל סי' 513).

529. **עץ החיים**. ה"ר חיים אבואלעפיא. חי' לכסדר התורה [ורומז הרבה בדיני הס"ס והרמב"ס בדקדוק הכתובים והסותיות ומו"ע על הרמב"ס ותביזחי: (בג"כ ל"ת ובה"ג שלי במקומו)]. ובסופו לקוטי ה"ר גבריאל איספירנסה והממנות והקוניס ולקוטי חי' גפ"ת והרמב"ס: אזמיר, ב"ה ותומכי"ה נפ"ג, 2°.

530. **עץ החיים**. ה"ר חיים ב"ר בצלאל. ס' דקדוק: כ"י רד"א תקמ"ב. מכל נק"ד q 890, № כתוב: בלוחי מלמיס ומוסר, ונדפס ע"ב.

531. **עץ החיים**. ה"ר יהודה בן הנין. מ"ת בלוח על רמ"ח מ"ע ע"ד הפסח והסוד, ובלהו מזה בלוח ה"ר אברהם ב"ר שלום טובייאנה בשם אשל אברהם, ומוסדו על מנין המלות להרמב"ס שהוא בפניס והס סביבו מזה ומזה: ליוורנו, תקמ"ג, 2°. [ובשער ס' אשל אברהם הנ"ל כ' שמיבר ס' עין הדעת על מל"ת ע"ש].

532. **עץ החיים**. הוא סדר הדיוס מסמ"ק להר"י מקורבייל: כ"י רד"א תקמ"ב. ובק"ד q 729, № לח נרמה שהוא להסמ"ק בעצמו ע"ש.

533. **עץ החיים**. ה"ר ישעיהו ב"ר יוסף. מאמר בקבלה על הפסח ועשר ספירות וכו': כ"י ווין 94 №.

534. **עץ החיים**. ה"ר שמעון ב"ר ישראל יהודה פרנקפורט. הפלות בעד התוליס: פאריז, 1853, 16°.

535. **עץ החיים**. (עיין מטעי משה, נשמת חיים, עצי עדן).

536. **עץ יוסף**. ה"ר יוסף דארמשטאט. חי' על מס' ברכות ביצה ומגילה: קארלסרוא, תקב"ד, 2°.

537. **עץ יוסף**. (עיין מדרש חמש מגלות, — תנחומא, סדר עולם רבא).

538. **עץ כל פרי**. ה"ר יהודה ליב מפרעמסלא.

חי' עה"ת. הוצ' נס' פתח האהל לנגו תדיר וגם בהקדמת הס' הנ'.

539. **עץ פרי קדש**. ה"ר יונתן שמשון פרענקיל. קלור מס' פרי מגדים: לבוב, ת"ר, 2°.

540. **עץ רענן**. ה"ר דוב בער שווייצר. סיניס ליוס מלאת שבעים שנה ליסוד הבנית הסלחים בגרעסלויא בשנת תק"מ: ברעסלויא, חבר"ת, 8°.

541. **עץ שתול**. (עיין עצי ערן, עקרים).

542. **עצות מוסר** לה"ר ברכיהו ב"ר נטרונאי הנקדן: כ"י די רוסי $482/_2$ №.

543. **עצי אלמוגים**. ה"ר נח חיים צבי ב"ר אברהם מייא. חי' על ס"ע הל' נט"י ועיכובי תפילות וכוונות לעריות: זולצבאך, תקל"ט, 2°.

544. **עצי ארזים**. מהנ"ל. חי' דיניס וכלור על ס"ע הס"ע: פיורדא, תק"ן, 2°.

545. **עצי היער**. דלוסיס, כ"י: (שי"ג).

546. **עצי לבונה**. ה"ר ניסן ב"ר אהרן ראבד"ק דובנא. חי' דיניס על ס"ע י"ד (עיין מעין גנים): פדילקאוו, תקצ"ה, 2°.

547. **עצי עדן**. ה"ר יהודה ליב ב"ר אשר זעליג מרגליות. קלת דלוסיס (והמה ד': עץ החיים, עץ הדעת, עץ ארז ואזוב, עץ שתול) עם חי' נמו ס"ל אשר זעליג וברלמו פתיחה לור לפני הדורשין לוח פ"ח מסכרו אור לפני הדורשין בחיבור על מהות הדלוסיס ודרכיהס וכלופו קלת טעמים והסבות על העתקות הרמבמ"ן: פפד"א, תקס"ב, 4° חמו"ד (ק"ב, תרי"ח), 8°.

548. **עצי עדן**. (עיין משניות).

549. **עצי שטים**. (עיין שלחן עצי שטים).

550. **עצירת המגפה**. סגולות ורפולות נגד מגפה כ"ל נמסכו ולקטו ע"י ס"ל חיים מליסא בהסכמת רלסי הרופלים דבלין: פפד"א, תקל"א, 12°.

551. **עצם הגלגל**. ה"ר אליהו דיל מדיגו הרופא. מלוע על הכלב"ע ומחזיק בדעת הרמב"ס. וביה ביד ס"ל מבא מין תלמיד ס"ל יב"ר מקנדיא במ"ס נס' אילם סוף דפ"ע ע"ב.

552. **עצם לבנת הספיר**. (עיין לבנת הספיר).

553. **עצם השמים**. חלק מדרשי אבן רש"ד הטבעיים נעתק ע"י ס"ל יהודה ב"ר משה ב"ר דניאל מרומי עם קלת נתור ותוס' המעתיק מחבורי חכמי זמנו: כ"י הפליט Cod. 58, וכ"י די רוסי, № 315, 1174, 1376, 1342.

554. **עצם השמים**. (עיין אילם).

555. **עצמות יוסף**. ה"ר יוסף ב"ר יצחק ן' עזרא. כללי ס"ס חדשים וכללי י"ג מדות דר"י וחי' על מס' קדושין בגפ"ת וכי"ף ורמב"ס והרא"ש ומלר פוסקים וחי' בסוגיא סוף פ' כיצד הרגל: שאלוניקי, שס"א, 2°. ברלין תנ"ט. פיורדא. תקכ"ז. סדילקאוו, תקצ"ו, 4°.

556. **ס' העצמים להראב"ע**. על עניני הטבע והחדש ומה שלחר הטבע ועל מהות הכוזרי והכוונת הגלגלים וכו'. חיברו בל' ערבי ועתק לעברי ע"י ס"ר יעקב בן הישיש ה"ר שלמה ן' אלפנדארי: כ"י רח"ם 316 № וכ"י די רוסי 1355 №. ומונח בחפלרי הרחב"ע עה"ת פ"ר.

557. **עצת החכמים**. (עיין מראה האופנים).

558. **עקב רב**. ה"ר יצחק חיים כהן מהחזנים. כתבי מעשה וכיונות על דברת שבועת מלקים שנושנים פורעי חתם לרחמי הקהל בפחלוכה עם ל' לימלקי: ד"ו, תע"א, 4°.

559. **עקבי הצאן**. (עיין תפלה).

560. **עקדת יצחק**. ה"ר אליהו ברד"ח יוניאר מלבוב. ספור ענין העקדה ע"ד הסוה (דרחמת) בחלת ביר נעתק מל' לימלקי מביתי מיטטמאזיו: ווין, תקצ"ג, 8°.

561. **עקדת יצחק**. ה"ר יצחק ב"ר משה ב"ר מאיר בן ערחמה. פי' ודרושים ונלולים עה"ת ע"פ מלמרי רז"ל ומדרשים ועל עניני המלות וכל המועדים וכו קי"ח בעריס עם מפתח הדרושים והטעמים: שאלוניקי רפ"ב. ד"ו, ש"ז. שם, שכ"ה, 2°. ועם מיזה הגהות ב"י לס"ר יעב"ץ ולזולתו (זעדנר:374). עוד כל"ל ועם סוס' דלוסיס על חמש מגלות: ד"ו, של"ג. שם, שנ"ה. פפד"א, תקמ"ה. לעמבערג, תקס"ח 2°. עוד כל"ל עם הגהות ונקלת נתור לס"ר היים יוסף פאלאק נבס מקור חיים ועם תולדות המחבר נרחבו ס' חלקים ולחלק הסחרון גלוס לו ס' חזות קשה להמחבר מוגה ומבולר כל"ל: פרעסבורג, תר"ט, 8°.

562. **עקדת יצחק**. ב"ר שמחה יצחק בב"ר משה הלוצקי הקראי. על דיני הל' המשיעה ועל עשרת העקריס ומחלק לז' בעריס: (אר"ץ).

563. **עקטאן דמר יעקב**. מדרש לגדס ע"ד הכוזריים. הוצא לכיה ע"י ה"ר אליקים כרמולי: חמו"ד (בריסעל, תר"ב), °8.

564. **עקיצת עקרב**. ה"ר יעקב ישראל עמדין (יעב"ץ). בעניני הקמיעות הידועות ודברי ריבות שבערו עליהן: ד"א, חש"ד, °4. [אבל נהפעת ס' פתח עינים לתלמידו ה"ר דוד לוים נרשה שגם זה לו' מתלמידיו שכ' שם וז"ל: וכבר קדמהו מכרי בם' המהוכח הנפלא ע"ש (כ"ת עקיצת עקרב) זה שלש שנים די הבויב וכו'].

565. **עקר הדחיות**. ה"ר יעקב בן מכיר. על מולדות ותקופות. מזכר בם' בפתור ופרח לה"ר משתורי הספרתי תלמידו.

566. **עקר העקרים**. על ג' עקרים במאמר מ' מס' יסוד עולם: כ"י וואטיקאן 384 №.

567. **עקרי אמונה**. ה"ר מרדכי דוב פרידענטהאל. הקירות תוריות ביסודות האמונה ג' חלקים, ולא נשלם בסופו נדפוס: ברעסלויא, תקע"ו—ע"ח, °8.

568. **עקרי הד"ט**. (עיין עקרי דינים בסמוך).

569. **עקרי דינים**. ה"ר דניאל טירני ב"ר משה דוד. הוצאות עקרי הדינים בם"ע מ"ח וי"ד מפוסקים ומו"ת חדשים גם ישנים, ג' חלקים, ונקרא ג"כ עקרי הד"ט: פיריצי, תקס"ג. סדילקאוו, תקצ"ה, °2.

570. **עקרי העבודה**. קונטרס —. ה"ר יוסף ב"ר ישראל איסר. סדר עבודת הקרבנות הזבחים והמנחות: פרעסבורג, 1863, °16.

571. **ס' עקרים**. ה"ר יוסף אלבו. בתור עיקרי האמונה ויסודות הדת והתורה ופלפולים באמונה ובו ד' מאמרים וכל מאמר נחלק לפרקים: שונצין, רמ"ו, °2. פאבו, רס"ו, °8. שאלוניקי, רפ"א, °2 (ופיהצע ת"מ דל"ב: °4). ד"ו, רפ"א. רימיני, רפ"ב. ד"ו, ש"ד. שם, ש"י. לובלין, שנ"ז, °4. עוד כל"ל בשם עין שתול פי' ע"ס העקרים הנ"ל לה"ר גדליה ב"ר שלמה מפולין ונפרד לשנים: א) פי' מספיק ובתור בשם שרשים. ב) עניינים במקרות ומאמרי רז"ל מתוך המשך דברי המחבר ושמות ורמזים ומ"מ בשם ענפים: ד"ו, שע"ח. פפד"א, תקמ"ח. סדילקאוו, תקצ"ח (י"מ: 1835 שהות: תקצ"ה), °2. פרעסבורג, תרי"ג, °8. עוד כל"ל בל"מ בכתב ע"י ה"ר וו. וה"ר ל. שלעזינגר ועם הערות ומבוא גדול בל"מ כל"ל: פפד"מ, 1838—44, °8.

572. **עקרת הבית**. ה"ר מנחם מענדיל ב"ר משלם זלמן אויערבאך. קצור הנ"י וב"ח וסמ"ע וכל הפוסקים החחנויים בם"ע מ"מ בקלרה עם חוס' מרוצה מצלו, כ"י: (ש"י).

573. **עקרת הבית**. (עיין בית יצחק).

574. **ערבי נחל**. ה"ר דוד שלמה איבשיץ. חי' ופסנים בסדר התורה ב' חלקים (והוא חלק שני מס' לבושי שרד): חמו"ד (קאפוסט). סדילקאוו, 1835. קראטאשין, תר"... °4. זיטאמיר, תרי"... לבוב, תרי"ו, °8.

575. **ערבי נחל**. (עיין מעין גנים).

576. **ערוגה קטנה**. ה"ר דניאל ב"ר חיים קליף. רמ"ח מצות עשה בחרוזים: המבורג, תקמ"ז. ד"א תקנ"ד, °4. [ופיהצע ת"ב דקנ"ח: המבורג, תקמ"א. פראג, תקמ"ב, °4].

577. **ערוגות הבושם**. (עיין נמוקי שמואל).

578. **ערוגות הקדש**. ה"ר שמעון משה ב"ר אהרן פרידבורג. סיר מסכיל על הנפת נסכ"נ בהעובר: הטובר, תקפ"ח, °4.

579. **ערוגת הבשם**. ה"ר אברהם מנחם מענדיל מאהר. קובץ תרכ"ג מכלי מוסר מסודרים ע"פ ח"ב לפי תחלתן בעין ס' מילין דרבנן ועם בחור: לעמבערג, תר"ח, °8. [הוא ס' לקוטי פרחים (בלומענלעזע) לסרי"ל דוקעם ובגוב נמצא במתכת והוכח לעין בל בתום' עק"ד תכ"ע 32 № ע"ב].

580. **ערוגת הבשם**. ה"ר אליעזר אשבנוי. דרושים. ב' קונטרס גדולים כ"י בית המ"ג על קלף מצנת ה"ח קמ"ד. עיין תג"י ח' סי' קי"ע.

581. **ערוגת הבשם**. ה"ר יהודה הרופא. ס' רפואות: כ"י די רוסי $312/4$ №.

582. **ערוגת הבשם**. ה"ר משה ב"ר הלל מזאמושטש. סיה"ם עם פי' ע"ד קבלה וגם פי' ע"ד דרש בשם פרי מגדים: זאלקווא, תק"ה, °8. [ועיין שם' תורת הקנאות ריש דף ע"ב].

583. **ערוגת הבשם**. ה"ר משה ב"ר יעקב אבן עזרא. בעיקרי האמונה ויסודות הדת ע"ד ס' האמונות והדעות לרס"ג: נעתק מל' ערבי ונחלק לז' שערים: כ"י המבורג (נרמב"ם) $256/6$ №. ולקוטים ממנו נדפסו בעין תכ"ב דקי"ז וכו' ע"ש. (ולא בפי') ועיין רבמב"ם 1811.

584. **ערוגת הבשם להרמב"ם** ז"ל בחכמת הרפואה, כ"י: (ג"ו פ"ב ושב"ג שלי במקומו). [ג"ע ברמב"ם].

585. **ערוגת הבשם**. ה"ר צבי הירש ב"ר אליקים געץ. מי' על מס' מגילה: פפד"א, תצ"ה, °8.

586. **ערוגת הבשם**. ה"ר שאול ב"ר משה מישל משאוולאן. על חכמת הקבלה ומדידה, כ"י. מניחו בספרו עטרת שאול: (בי"ג).

587. **ערוגת הבשם**. ה"ר שמואל ב"ר אלחנן ארקוואלטי. דקדוק לה"ק בסדר נכון ונחלק לערוגות ובכופו קצת פרקים בסיר וללמד לכתוב נאות: ד"ר, שס"ב, °4. ד"א, ת"צ, °8.

588. **ערוגת הבשם**. (עיין הרי בשמים, מחזור, מעשה טוביה, פרדס רמונים).

589. **ערוגת הדקדוק**. (עיין לוח הבנינים).

590. **ערוגת החכמה ופרדס המזמה**. הראב"ע. מלמר מחקרי עמוק על מליות הקבס וקדמותו. וגע"ס מקור חיים בפיכוכו על הרמב"ע עה"ת פ' מבפעים ע"פ "כי בחמי נקבנו" כ' וז"ל: "בבר נמנח בפר נזה החכס נדעות העבעיות בנוי על דעת גחליוס והוח פפר חבר קרלו ערוגת המזמה ופרדס החכמה. ויש קוין לו ערמת המזמה וכו'. וברחם שבחבקה מלת «ערוגת» בפיהם וסיהם «לערמה». נדפס בכ"ת ד' מכתב ח' מתוקן ע"פ כ' כ"י ע"י ה"ר נחמן קראהמאל ז"ל.

591. **ערוגת המזמה** וכו'. (עיין ערוגת החכמה וכו' לפני זה).

592. **ערוך** לרב צמח ב"ר פלטוי גאון. בחור בשמות ומלות זרות וחמורות בתלמוד וכו'. נזכר בס' יוחסין הדיר. ועיין תולדות י"ב בעל הערוך לה"ר בי"ר הערב י"ח.

593. **ס' הערוך**. ה"ר נתן ב"ר יחיאל מרומא. בחור כל מלות זרות בתלמוד בבלי וירושלמי ומדרשים וקצת בספרי גאונים קדמונים בסדר ח"כ ומרחה מקוטן בלשונות קדש עבריות ארמיות פרסיות יוונית וכומית וז"ז: חמו"ד (לפני בנת ר"ם), °2. עוד כל"ל בחותיות מרובבע: חמו"ד, °2. פיזרו (חותיות בס"י ?), זר"ע, °2. עוד כל"ל עם מ"מ מדפי התלמוד ע"י ה"ר שמואל ב"ר אלחנן יעקב ארקוואלטי: ד"ו, רצ"א. שם, שי"ג (ומ"ב עם בעור «ה"ח ומרכע מחות» טעות הדפוס הוח ונ"ל «ובלם מחות» עיין תולדות ר"ע הנ"ל הערה 10). באזיל, שנ"ט, °2. (ועס הגהות ה"ר חיים מיבל, כ"י: נעדנער 608).

594. **ס' הערוך** הנ"ל עם הגהות ותוס' ברבים רבים ותוס' בחור למלות רבות מלבושות לחברות ע"י ה"ר בנימין מוספיא בעם מוסף הערוך: ד"א, ושק"ט, °2. (ועם הגהות ה"ר יעב"ץ כ"י: נעדנר 608). עוד כל"ל ונוסף בו ס' הפלאה שבערכין לה"ר ישעיה ברלין ח"ח (ח'—כ') מחרי כל לות וס' המעריך להר"מ די לונזאנו מחרי כל חלק, ב' חלקים: לעמבערג, 1857, °8.

595. **ס' הערוך** הנ"ל עם תוס' קצת ברבים ותרגום הערכין וגם הערות בל"ח ככתבן ע"י ה"ר משה ב"ר ישראל סג"ל לנדא בעס מערבי לשון ה' חלקים, ובראש ח"ד מכתב תפארת למשה להגיה הנ"ל להגילו מהעבת הכס ח' על דבריו בערך «מעפת» וכו' י"ד מחמרים: פראג, 24—1819, °8. [וקצת חלקיו נדפסו עס צוית: 5—1834, °8].

596. **ערוך** לו ברבים על התרגום והתלמוד והזהר וילמדנו ומדרשים בונים לבאר כל מלות עבריות ארמיות סוריות פרסיות וערביות יוניות ורומיות וכו' חבר בהם: כ"י מינכען 204 №.

597. **ערוך** לה"ר דוד כהן משיביליא. לבחור מלות זרות וככריות חבר בלה"ק ע"י ל' ערבי יוני ורומי. עיין תג"י ד' סי' י"ט.

598. **ערוך** על לבחות רז"ל בתלמוד לה"ר סעדיה ן' דאנן. עיין תג"י ס' סי' כ'.

599. **ערוך**. (עיין ס' השרשים).

600. **ערוך גרן**. ה"ר מנחם ב"ר אליקים מבונגא. בחור כל מלות חמורות בתלמוד ותלמוד כבבל ח"כ בקצור בל"ח: כ"י רד"א №. 195, D

601. **ערוך החדש**. (עיין ס' המשביר).

602. **ערוך לנר**. ה"ר יוקב ב"ר אהרן עטטלינגר. מי' על מס' יבמות: אלטונא, תר"י, °4. עוד כל"ל על מס' כריתות: שם, תרי"ו, °4. עוד כל"ל על מס' סוכה. (עיין עטור בכורים).

603. **ערוך קטן** לה"ר שמואל שער אריה. נחם הרמב"ג בב"י יוא"ל כמ"ש בזל"ל ב' סי' נ"ז.

604. **ערוך קטן**. (עיין כף נחת).

605. **ערוך הקצר**. חוח כל ברבי ס' העיוך בל' נתן הנ"ל בקלרה עס תוס' מלות רבות בלח נזכרו בו וקצתם בל"ח, לח נודע למי, (וברמבי חברוז בינ קטן בברמבו חתוס עם אליה): קונשטנטינא, ארע"ה (י"ח: רע"א). קראקא, שנ"ב. שם, שע"ד (י"ח: שע"ט), °4. (עס חזה הגהות כ"י: נעדנער 609). עוד כל"ל בתוס' מלות רבות ומ"מ מדפי הס"ס: פראג, שנ"ה (כד"ח №. 506, q בל"ר ואינו מוכרח וגס

כנוסף גת"ל נח הוכח) . שם , חס"ז, 4° . ווין , 1863 , 8° . [ובב"י די רוסי 1086 № נמצא ערוך קצר או קצור הערוך הכ"ל מצוטט מהגדפס הכ"ל ונח נודע ג"כ מי קיצרו , ע"ש] .

606. **ערוך השלחן** על ס"ע . מצאתי בספתות ס' לב חיים להר"ח פאלאגי , ומוכי ז"ל ערך השלחן מאבר להלן וע"ש .

607. **ערך לחם** . ה"ר יעקב קאסטרו . חי' והגהות על כל ד' ס"ע : קונשטנטינא , לח"ם לנערי"ם , 4° .

608. **ערך לחם** . (עיין טורי זהב) .

609. **ערך מילין** . ה"ר שלמה יהודה ליב רפאפורט (שי"ר) . בלוור כל שמות עצמייס כסדר ח"כ של מאכיס ועמיס ומלכות ומקומות וימיס ומכרות , כנויי הכבוד ביאורמל כפי מסמרוסס ומלביסס וכתות הסוגות שביניסס ומאר מילין ועניינים שלא נתבאלו עוד מלפניס ככל ערכס הבאיס בתרגומיס מרמייס וד' תלמודיס ותוספתות ומדרשיס , כרך ראשון כולל כל אות ח' : פראג , ברי"ת , 4° .

610. **ערך מלין** . מ. י. יאהלזאהן . שרשי הנ"ך מתורגמיס מאנגלית בכתבן : פפד"מ , 1840 , 8° .

611. **ערך השלחן** . ה"ר יצחק בר' בנימן טייב . חי' על כל הלקי הש"ע . על ש"ע ח"ח : ליוורנו , תקנ"א , 2° . על ש"ע י"ד ח"ח : שם , תקנ"ח , 2° . על ש"ע ח"מ ח"ח: שם , תקע"ה , 2° . על ש"ע לה"ע : ליוורנו , תר"ד , 2° .

612. **ערך התפלות** . (עיין מחזור) .

613. **ערכי הכנויים** . ה"ר יהיאל היילפרין אבד"ק מינסק . שרשי לה"ק ותלמוד וכל השמות לכל כנוייסס וע"ד הממת כסדר ח"כ : דיהרנפורט , תקס"ו , 2° .

614. **ערכי הכנויים** . ה"ר יעקב צמח . קרופי קבלה בערכין כסדר ח"כ: קארעץ , חש"ד, 8°.

615. **ערכי הכנויים** . סידר הרמ"ו ז"ל בערכין כסדר ח"כ . ועי' בס' גולל אור : (בג"כ נ"ע ומ"ג שלי במקומו) . נדפס בסוף ס' מאיר בת עין , עיין זה .

616. **ערכי עלי** . ה"ר ליזר קארפילש . חי' על מס' ערכין וחולין : פראג , תקע"ה , 2° .

617. **ערמת חטים** . ה"ר יהודה השערי . ערוך חרוזים (ריימלעקסיקאן) כסדר ח"כ לתועלת בעלי שיר ומרות : כ"י הפליט 78 № . ב"י וואטיקאן 409 [מסרס הקדמה ובס המחבר מאבר הוא לדעת רמב"ם ר"י סיצילאני המזכר מר' עמנואל יהודה זוכן] .

618. **ערמת המזמה** . (עיין ערוגת המזמה וכו') .

619. **ערערטונג** דער יודען דוכך מרדכי מון מסתר . טרויערשפיל לר' יאקב מפוזן : ד"א , תק"ס , 8° .

620. **עשה חיים** . ה"ר יחזקאל ב"ר מרדכי מיהוקאל . קלור מקנת מכתבי ס' מנחת קנאות לר' מבת מרי ללמד לכ"ו לחות : כ"י יה"ש . (ועיין החלוץ ח"ב דכ"ו הערה ג') .

621. **ס' העשיריה** . ס' קבלה . הובא בפי' הרמ"ע לס' יצירה פ"ב משנה ח' (פיסקא רס ובאה) ע"ש . ובכרמים בסוף בערך במיי ע"ל בעל הקבלה וע"כ מיוחס אליו בכ"י (עיין סוד ה') .

622. **עשירית האיפה** . (עיין ספרא , עטור סופרים) .

623. **ס' העשר** . בנימן בן יעקב . סגולות מלאכים מובאות: (ש"י.ואולי כוונתו לסי' 625) .

624. **ס' העשר** . כ"ר יעקב בכ"ר ראובן הקראי . פי' מלוך על כל המקרא : כ"י ליידן 8 № (וו') . [ובע"ס ארח צדיקים קורא לו כתב פי' על כל כ"ר ספרי תנ"ך וכו'] .

625. **ס' העשר** . מהנ"ל . על סגולת מלאכים הסמוכות הפליטים והמלגליות : (אר"ץ) . ונמצא ג"כ בכ"י ליידן $25/_{10}$ № ובס קף שלא נדפס תחלתו לדוגמא ומוכח מכס שהוא מדכר במליצה הרוזית על ס"ו מיני מלא"ם מכוותם ותולדותם וכחותם ולוחן מהלאכ וכו' , ועיתק ע"י כריב"ר הנ"ל מל' רומי למרכודי ע"ם .

626. **ס' העשר** . רבינו שמואל הנגיד מקורטובה . ס' דקדוק לה"ק בל' הגרי . עיין בריש ס' מאזנים להרלב"ע .

627. **עשר יריעות** . ה"ר יהיאל ב"ר ראובן . תקון מולדות ותקופות ומהלך הגלגלים וכל הנעריס לעבר בניס: קונשטנטינא,הרצ"ו,4°.

628. **עשר ספירות** עס פי' ר' טראקוס (טודרוס ?) הלוי : (ש"י) .

629. **עשר ספירות** עס כל הפיוסים : כ"י רד"א № 316, 0 .

630. **עשר שאלות** בשמל ר' אליעזר בתחיית המתים , וסס בלשון התלמוד וכוונת מלאכות בתחיה"מ לרס"ג עם' אמונות ודעות:כ"י יה"ש.

631. **עשר שאלות** לר"ס גאון . (עיין אמונות ודעות) .

632. **עשרה דברים** . ה"ר שמואל ב"ר משה מלגוייר"ו . כ"כ בשב"ע ב' כ' ובס"ג שלי ח"ת

נעמו, וכן נוסד בפ"ע תע"ב, ולפי הגידו מה מהותו, וכפ"ק דמ"ע ע"כ מיתמו לר"מ ן' תבון ע"ש. (ועיין במלוזים לפ' המלך פי' 7—1356).

633. **עשרה הלולים**. (עיין יד כל בו). ונדפס גם לבדו עם תהלים: אוסטרהא, תקע"ח, 8°.

634. **עשרה יסודות בקבלה**. (עיין שאלות הגאון מהרב"י).

635. **עשרה למאה**. ה"ר צבי הירש במהרי"ל מווידימלאוו. עשרה דרושים מחכורו הגדול הכולל מאה דרושים: ברלין, תקפ"א. ווין, תקפ"ב. רעדלהיים, תקפ"ח. ווילנא, תקצ"ד. לעמבערג, תרי"ח, 8°. פעסט, תרי"ח, 12°.

636. **עשרה מאמרות**. ה"ר אברהם ב"ר בנימן זאב. פי' על עשרה מאמרות דכרמשים כנגד עשרת הדברות: פפד"א, חש"ד, 4°.
[ג"ח פ' חסד אברהם על פסיקות כל פרשיות התורה וס' ברית אברהם קצור כל דיני הש"ך ועוד נפ"ע י"ד].

637. **עשרה מאמרות**. כ"ר אליהו ירושלמי הקראי. על תלוקת הקראים והרבנים ועטות לרבנים ונחלק ג"כ לעשרה מאמרות: (אר"ץ).

638. **עשרה מאמרות**. ה"ר אליקים ב"ר אברהם מלונדון. עשרה מאמרים שויס המבוארים על הפשר, וסס: א) מלחמות ה' על עניני תמוות ודעות. ב) בינה לעתים על הפנון העתיס פפ' דניחל. ג) צוף נובלות קלור מס' נובלות חכמה לס"ר ים"ר מקנדיא. ד) מעין גנים קלור מס' גנת אגוז לר"י ניקיטיליא. ה) עין הקורא על קלת דקדוק לה"ק. ו) באר מים חיים בחור על מאמר לדס דקנילות. ז) מעין חתום מכתבי האריז"ל ע"ס יצירה. ח) דברי אמת על עניני קבלה. ט) שער השבון על סדר המכפר והלרופים בחכמת הקבלה. י) ארצות החיים עניוים בתכ"ך ודברי רז"ל. ובזה לא נדפסו רק מאמר ח' וכ' לבד: לונדון, תקנ"ד—ה', 8°. מאמר ג' הל"ל: שם, תקנ"ט, 8°. מאמר ד' וה' הל"ל: ברלין, תקפ"ג, 8°. ויתרס לא נדפסו עוד.

639. **עשרה מאמרות**. כ"ר כלב אב"א הקראי על ביה"ס ומזמור קי"ט בתהלים ונחלק לעשרה מאמרות ובראם כל מאמר וכוללו הקדמות ותחימות על יסודי הדת ושיקבי המצוה ומלרי תלמיות וחכמות ותועיות: (אר"ץ). כ"י ליידן № 30/5·6 (וי').

640. **עשרה מאמרות**. ה"ר מנחם עזריה מפאנו (הרמ"ע). מאמרים שויס ונפסמים ע"פ קבלת האריז"ל, ונפס: א) חקור דין מעניני כ"ה ויו"כ ימי הדין: ב) אם כל חי על פ' וה' פקד את שרה. ג) המרות על י"ג מדות הרחמים. ד) יונת אלם על חכמת הקבלה ק' פרקים (ש"י. ופירפו ת"ח דכע"ד: ח' פרקים). ה) עולם קטן. ו) צבאות ה'. ז) העתים על תמונת העתים בקבלת. ח) המלואים על מלוחי פס הויס וניכוחיו והוא חלק מספרו כנפי יונה, עיין זה. ט) הרקיעים. י) מאה קשיטה וכו' ג"כ מאה פרקים. אלה הס הנכללים בעשרה מאמרות הל"ל, וזולת אלה נמלאים לו עוד מאמרים רבים, כמו: יא) הנפש. יב) שברי לוחות. יג) יונת אלם ח"ב. יד) היסודות. טו) מעין גנים. טז) הטוטפות. יז) שבתות ה'. יח) גור אריה. יט) מאורות הגדולים ועוד רבים זולתם. ולכן יש מפניס גם סדר עשרה הרחפוים הנכללים בפס הכללי הל"ל כמו שתחזה בסוף ס' שמושי תהלים ג"כ סדר אחר. ואלה הס הנדפסים מהם עד כה בפס הכללי הל"ל או בפמס הפרטי:

641. **עשרה מאמרות** הל"ל וכולל רק מאמר ח' כ' וג' הל"ל: ד"ו, שנ"ו, 4°. קראקא, ת"ו, 2° (רד"ח F 880, № אצל הגהות ס"י כ"י ופירפו פס: תי"ו, 4°). ועס הגהות כ"י (נעדנר 530).

642. **עשרה מאמרות** הל"ל מאמר ח' כ' וג' הל"ל עס פי' יואל משה לה"ר משה ב"ר שלמה הלוי [וזולת כקוד"ד דכ"ב ח' שקולת לו הואיל משה ע"ס] : ד"א, הקד"ש. פפד"מ, תל"ח, 4°. (ועס הגהות רבות כ"י נעדנר 530).

643. **עשרה מאמרות** הל"ל מאמר ח' כ' ג' ה' ו' מהל"ל עס פי' יד יהודה לה"ר יהודה ליב ב"ר שמעון אבד"ק מענץ ונקרא נפס אמרות טהורות, ח"ח: פפד"מ, נח"ת. זאלקווא, תק"..מאהלוב תק"ע, 4°. לבוב, 1858, 8°. ומלבד אלה נדפסו עוד: מאמר ד' יונת אלם נדפס רמפונה עס ס' ברית מנוחה: ד"א, ת"ח, 4°. וגס לבדו: זאלקווא, תקפ"ז, 8°. מאמר ה' עולם קטן ומאמר ו' צבאות ה' נדפסו רמפונה נפס זה השער לה': המבורג, תכ"ג, 4°. (ועיין פתח עינים). עוד מאמר עולם קטן עס פי' נר למאור לה"ר מאיר ב"ר חיים אייזענשטאט: ווילמרשדארף, תל"ה, 4°. (ועיין ג"כ פי' על מאמר וכו'). וקלור ממנו נפ' תעלומות חכמה לה"ר יש"ר מקנדיא דף ל"ח ב"כ ו"ג ט"ס. עוד מאמר צבאות ה': שקלאוו, תקמ"ה,

°8 . עוד כנ"ל ובסופו מכתב ה"ר שמשון מאסטרפולי ותפלה מס' רזיאל: ברדיטשוב, תקע"ד, °8 . מאמר ז' העתים נדפס עם כתבי הר"ם מאסטרפולי הנ"ל : קראקא, ת"ה . דיהרנפורט, תנ"ג, °4 . מאמר ח' המלואים. (עיין תקוני שבת עם פירושים וכו') . מאמר י"ז שבתות ה' . (עיין ארבעה חרשים) . ויתרם לא נדפסו עוד . וה"ר חיד"א רואה רבים מהם בכ"י כמ"ש בשגא"ת מ' מ"ו ובשגא"ב מ' נ"ב וכ"נ מ' י"ג ובשה"ג שני ח"א בשמו .

644. **עשרה מאמרות** הנ"ל עם פי' כ' ליב בעל קבלה : כ"י רד"א 1016, q №.

645. **עשרה מאמרים לאלמנצור** נרפואה . (עיין רפואה) .

646. **עשרה מלכים** . נמצא בכ"י די רוסי 327/37 №. לא נודע למי ולא פורש מהותו ע"ש .

647. **עשרה פרקים** בקבלה נכתבו בלשון המצנה : כ"י יה"ש .

648. **עשרון** . (עיין מנחת הזבח) .

649. **עשרים גרה** . (עיין שם חדש) .

650. **עשרים וארבע** עם פירושים וכו' . (עיין תורה) .

651. **עשרת הדברות** עם פי' הראב"ע : קרימונה, חש"ד, °4 .

652. **עשרת הדברות** עם פי' הנ"ל ובאור בל' רומי עם פתרון מלות חמורות וכ"ת ע"י החכם סיבסטיאן מינסטער : באזיל, 1527, °8. עוד כנ"ל ע"י החכם ליפוסקולום: שם, 1559, °8 . עוד כנ"ל ע"י מערצערום: פאריז, 1568, °4 .

653. **עשרת הדברות** . ה"ר יוסף הדיין בן יעקב בן סהל . הובא בשם"ק דף ל' ע"ב .

654. **עשרת הדברות** . ה"ר יצחק ב"ר אבא מרי ממרשיליא . ס' דיוקים על עניני המועדות והפוסקים קורין לו בקצרה ס' הדברות . וה"ר שי"ר רואהו בכ"י כמ"ש בתולדות הר"ח קליר הערה כ' בד"ה ופה המקום וכו' .

655. **עשרת הדברות** לקורח בנאבור וכללי הדקדוק : פפד"מ, חש"ד, °8 .

656. **עשרת הדברות** . (עיין של"ה) .

657. **עשרת הדברים** . כולל פ' בחדש השלישי ועשרת הדברות מחומש תרומת וערכית ומיני השבחות לבן יוחאי כמנהג ק"ק תוגם ע"י ה"ר יהודה אריה לבית פרץ : ד"א, תצ"ז, °8 .

658. **עשרת הדברים**. כ"ר ישועה בכ"ר יהודה בן עלי הקראי . (פיוטים ח"כ דש"ד ולא פורש מהותו ע"ש) . ונראה שהוא הנמצא בכ"י ליידן 26 № (וו') ומסר בראשו וכולל פי' עש"ת לו על עשרת הדברות ע"ש .

659. **עשרת הדברים** . ה"ר שאול הלוי מורטירה . (ש"י . ולא פורש מהותו) .

660. **עשרת הדברים** . (עיין ס' העיטור) .

661. **עשרת הלחם** . קונטרס — . (עיין שאילת יעב"ץ) .

662. **עת לדבר** . ה"ר זכריה ישעיה הכהן יאלעש . מכתב לרעו על תקון רחמי המדות היוצרות : לבוב, 1834, °4 .

663. **עת לדבר** . ה"ר שמשון אבוקארא . פי' על הגדה ש"פ : ליוורנו, תר"ך, °8 .

664. **עת לדבר** . (עיין כדור קטן) .

665. **עת דודים** . ה"ר משה דוד ואלי : כ"י יוא"ל ולא פורש מהותו .

666. **עת הזמיר** . ה"ר בנימין הכהן מריגייו . שירים ופזמונים לשבעת ימי השבוע ולחגים ולמועדים ע"ד הנסתר : ד"ו, תס"ז, °8 . ומח"ז נמסרו לו תוך ס' אילת השחר ד' שני . עיין שם' מבוא למחזור רומא לנד"ל דע"ז .

667. **עת הזמיר** . (עיין בבושרות) .

668. **עת לחננה**. ה"ר משה ב"ר מיכאל הכהן. תפלה להתפלל אחר כותל מערבי בירושלים : ד"ו, תמ"ח, °16 . (ועיין זכרון ירושלים) . [אחר נתנ"י מ' סי' י"ג כ' שם"מ כהן הנ"ל הדפיסו והגיהו ות"כ לא זו הוא ע"ש] .

669. **עת לחננה**. ה"ר שמואל ב"ר ישבר בער פריינד . על כל סדר מועד ומפרקיו (מוסר אב והגהות על כל סדר זרעים) : פראג, 1850, °4 .

670. **עת ספוד** . ה"ר מתתי' ב"ר מיכל ליב הכהן מונק . כ' הספדים על מות אחיו הנ"ל עם ל' משמנת : אלטונא, תרי"ד, °8 .

671. **עת קץ** . ה"ר יצחק חיים כהן מהחזנים . עניינים שונים בחשבונות הקץ וימי הגאולה : ד"א, ע"ת, °4 .

672. **עת רצון** . ה"ר בנימין זאב וואלף ב"ר יעקב בן ציון סג"ל . ח"ל עניני מוסר לשבת עד פלג המנחה ברחשונה היינו מתחלת המנחה עד לאחר קריאת התורה : זאלקווא, תקל"ז, °4 . [ובתב בהקדמתו כי נשלם המנחה התחרונה היכר ח"כ על פרקי אבות בשם מעשה

אבות, ועוד לו מ"ג נכ"י נכסף וחב טהור על מזמור ברכי נפשי ובירי המעלות ועל תוכח ופוריס כנ"ל :

673. **עתותי רוסיא**. ה"ר מרדכי אהרן ב"ר אשר מגנוס (מאנים ?) גינצבורג. קורות עם רוסיא מעת היותם לגוי עד היום הזה : ווילנא, תקצ"ט, 8°.

674. **העתידות**. (עי' אורים ותומים סי' 598).

675. **ס' העתים**. ה"ר יהודה ב"ר ברזילי אלברצלוני. פסקי דינים מדיני המועדות : (ב"ק דף מ' וב"מ ט' וכ"ג שני במקומו). [ומתנס נרפס בהוצ' כולל ג"כ דינים מתרים ז"ז לפי שנדפס ממנו קצת בדיני ס"ת בהלכות קטנות להרמ"ם ז"ל ע"ש].

676. **ס' העתים** לירידיה הוא פילון היהודי. קונר זכרונות ימות עולם ומלחמת כ"ג ומלכיה במסך בית שני עד מחר ממלכת מגריפס המחכון. העתיק ה"ר עזריה מן האדומים ונדפס בפפדו מאור עינים מ"ג פ' נ"ב ע"ש.

מכל נדעת הרב המחבר נוען בכ"מ ס' דף קמ"ע הוא להחבר **אניו מויטרבו** ולא לפילון ע"ש, ולא ידעתי מה יענה למ"ש בפופו שם וז"ל : ואני ירידיה המלבפגדרי וכו' ? . [ונ"ע שהשים אניו מויטרבי הנרו וזיפו על שם פילון היהודי . כמ"ש במאור עינים פרק כ' ד"ח בהערה (הוצאת בן־יעקב) ווילנא, תרכ"ו, 8°].

677. **העתים**, מאמר — . (עיין עשרה מאמרות להרמ"ע).

678. **עתים לדעת**. ה"ר ליב פרענץ. על סדר המולדות והתקופות ויתרונם וסדר השנים : ד"א, תקע"ז, 8°.

679. **עתר ענן הקטרת**. (עיין מעבר יבק).

680. **עתרת חיים**. ה"ר חיים פאלאגי. תקוני תפלות וקצת ערכים בסדר ח"ב מספרו נפש חיים וכפופו מפתחות בשם **שערי תפלה** : שאלוניקי, תר"א, 8°.

681. **עתרת שלום**. (עיין תורת חסד).

## נשלם אות ע מהדורא תליתאה

# אוצר הספרים

## חלק שלישי

פ—ת

# אוצר הספרים

## פ

1. **פאה.** ס׳ ה״ר משה אבן תבון. נמוקי מצמיס ומדרשים המוסיס: כ״י רד״א q 381, №. [וס״י: נעתק מל׳ ערבי וכו׳ גימטריאות וחשבונות].

2. **פאה.** (עיין לקט שכחה ופאה).

3. **פאר.** ס׳ ה״ר אליהו רבינו בכ״ר יהודה תשבי הקראי. פי׳ על התחלות הפרשיות מס׳ המבחר לכ״ר אהרן הראשן: כ״י ליידן 54 №.

4. **הפאר.** קבלה על ענין התפילין, לא נודע למי: כ״י די רוסי 68/8 №. כ״י שנעבלום. [וקרוב לזמנו שהוא ג״כ לה״ר טודרוס הלוי אבן נחמיאש הכתוב בהוא ע״ש].

5. **פאר הדור.** שו״ת הרמב״ם ונתוספ גס פרקי ההצלחה מדף לג״ת עד דלה״ד, ונסופו קנת תשו׳ נמוניס מחכוניס. נעתקו מל׳ ערבי ע״י ה״ר מרדכי תמה ב״ר יצחק: ד״א, תקכ״ה. לבוב, תרי״ם, 4°.

6. **פאר הלכה.** ה״ר מרדכי ב״ר אהרן ברודא. נמוניס על מהר״ם פי״ק. כמ״ש נשער ס׳ ציון במשפט ומניתו נס׳ אבן השעות תדיר: (שי״ג).

7. **פאר הלכה.** ה״ר פרץ ב״ר מנחם נחום. חי׳ גפ״ת והרמב״ם על סיטת ר״ת סנן הכהניס וחי׳ רניס על הלכות תמורות זולתה: זאלקווא, תצ״ח, 2°.

8. **פאר יעקב.** (עיין שבות יעקב).

9. **פארי הלכות.** ה״ר יחיאל מיכל ב״ר יהודה ליב מקלווריע. דרושים וחי׳ גפ״ת וחי׳ הרמב״ם: שקלאוו, תקנ״ח, 4°.

10. **פאריז אונד וויענא.** ספור מעשה יפה נחרוזים י׳ חלקים עם ניורים. נעתק מל׳ רומי ע״י ס״ר אליהו בעהר (בחור?): בערן סוא ווירונה (?) שנ״ר, 4°: (הוספות ס״י). [ווירונא מונח מר״י ווינטורא נשתתף תלי׳ נל׳ מיטלקי (המזכיר ו׳ 43 ע׳ . .): רמט״ש].

11. **פאת ים.** ה״ר רפאל יצחק מויא. על מס׳ ניטס ונסופו כלליס על סדר ח״ב: שאלוניקי, תקצ״ב 2°.

12. **פאת נגב.** ה״ר נסים גבאי. חי׳ על ד׳ טוריס ונסופו חי׳ ס״ס ודרושים: שאלוניקי, תקס״ב (י״ח: שו״ת . . . תקנ״ז), 2°.

13. **פאת הראש.** (עיין מחזיק ברכה, שם הגדולים).

14. **פאת השלחן.** ה״ר ישראל ב״ר שמואל משקלאוו. הלכות ח״י פלח לקט שכחה מעשר עני דמאי שביעית התפרות בס״ע שלפיהו מסודר ע״ד הס״ע שפניס ועליו נאור תרוך כשס בית ישראל וגס סיעות וגירסאות ניכוסשלמי זרעיס להגר״א מווילנא: צעת, ירושלי״ם, 2°. [ג״ת ס׳ זכרון על תגדות ומתמריס כמ״ש נהקדמתו שם].

15. **פגיעת יעקב.** ה״ר יעקב לונדון. חי׳ הלכות. עיין הקדמתו לס׳ שבעה עינים.

16. **פדה צור.** ה״ר מנצור מרזוק. דרשות עה״ת, ויש קורין לו בן פדה צור: שאלוניקי, תקמ״ו, 2°.

17. **פדויות יעקב.** ה״ר יעקב ב״ר יהודה ליב. סימני דיני ס״ע ע״פ תשר״ק: פפר״א, תקנ״ו, 8°.

18. **פדות יעקב**. (עיין הגדה ש"פ).

19. **פדות ישראל** . . . תרי"ג . . (רבי מנחם).

20. **הפדות והפורקן**. הוא מחמר ח' מס' האמונות והדעות מהעתקת ה"ר ברכיה הנקדן: מנטובה, שי"ד. לובלין, שנ"ז. ד"א, ת"ז. שם, תי"ח, 8°. עוד כל"ע בכמה הגלות והפדות: ד"ו שצ"ד. ד"א, תט"ו. פראג, חש"ד. אלטונא, תקב"ט, 8° (פירמט ח"ת דקס"ז). עוד בלוית ס' אגרת תימן ומאמר תחיה"מ להרמב"ם ומעמה נורת נפלאותיו: אלטונא, תקב"ב. דובנא, תקנ"ד, 8°.

21. **פה אחד**. (עיין דבש לפי).

22. **פה אליהו**. (עיין אדרת אליהו).

23. **פה ישרים**. (עיין הגדה ש"פ).

24. **פועל צדק**. ה"ר וואלף טוגענהאלד. דרוש בל"ת ליום הנכת בית המכיונים בווהרמא ונעתק ללה"ק ע"י ה"ר שמואל יוסף פין, עברי ומתכנזי: ווילנא, 1842, 8°.

25. **פועל צדק**. ה"ר שבתי בה"ר מאיר הכהן (הש"ך). קונר תרי"ג מנות לדעת הרמב"ם מכוהר לז' ימי השבוע (עם מגלת הרמב"ן ותחבולת מלחמה): יעסניץ, ת"פ. פראג, תפ"ב. פיורדא, תק"ט, 12°. ד"א, תקי"ו. ווין, תק"ם, 8°. וואַרשא, תד"ר, 12°. עוד כל"ע עם ל"ת ועם הוספות ה"ר יוסף מליסא: ליוורנו, תצמי"ח, 16°. ווילנא, תקצ"ז, 8°. (ועיין שלחן הטהור).

26. **פועל צדק**. (עיין הולך תמים במלואים).

27. **פוקח עברים**. (עיין פוקח עורים).

28. **פוקח עורים**. הוא ס' גורלות המיוחס להראב"ע עם ל"ת: פיורינצי, תקט"ו. ולד"ק נקרא פוקח עברים: ד"א, תקמ"א. פיורדא, תקמ"ג, 8°.

29. **פוקח עורים**. ה"ר דובער בה"ר שניאור זלמן. דרכי מוסר וירחת ס' כל"ת מרוכז וממוקד: וואַרשא . . . חמו"ד (ק"ב, תרי"ז), 8°.

30. **פוקח עורים**. . . . ב"ר שלמה de Vilioloη: כ"י די רוסי 1397.

31. **הפורט**. ה"ר גבריאל ב"ר יצחק אייזיק פאלאק. א) זמרת נבל סיניס ומליצות בונות: ב) המית כנור תולדות ג' מנסי עם נמת"ד ומיזס ניוני קבר: ד"א, תקצ"ו, 8°.

32. **פורים**, מס' — . (עיין מסכת פורים).

33. **פורת יוסף**. ה"ר יוסף טאיטאצק. נאור על מגלת קהלת: ד"ו, שלי"ו, שם, שנ"מ, 4°.

34. **פורת יוסף**. ה"ר יוסף סאמיגה ב"ר בנימין. ח"ת פי' על הרי"ף והכ"ן למס' כתובות וקצת מס' חולין ועל קצת תוס' כתובות ביאה זכחים וכוגיות רבות זולתן: ד"ו, ש"נ, 4°.

35. **פורת יוסף**. מהנ"ל. חי' על פ"ת וקצת פ"ב דמס' ביצה: מינ, תקכ"ד. פלאווינא, תקס"ה, 4°.

36. **פורת יוסף**. ה"ר יוסף ב"ר אברהם חיות מלבוב. דרשות עה"ת, כ"י.

37. **פורת יוסף**. ה"ר יוסף יעסיל מברישק. חי' הלכות ופסניס עה"ת וח"מ ועל הגדה ס"פ וכו': וואַנזבעק, תפ"ז, 4°.

38. **פורת יוסף**. ה"ר יוסף ב"ר מאיר תאומים. חי' על מס' יבמות וכתובות: זאלקווא, תקי"ו, 2°.

39. **פורת יוסף**. ר' יוסף סמקרי המכונה קתאיי (?). על מכורת תכ"ך כעין ס' מנחת שי תקון סופרים וכלומה: כ"י שד"ל 59.

40. **פורת יוסף**. כ"ר יוסף בכ"ר שמואל הזקן הקראי. על חכמת הדקדוק ומעלת לה"ק: (אר"ץ).

41. **פורת יוסף**. ה"ר יצחק אונקניירא. פלפוליס בעניני לחונה: קונשטנטינא . . . (ש"י).

42. **פורת יוסף**. (עיין הבורים שונים כו').

43. **פותח עינים** ומסטקליות המאירה . . . 8°. (רש"ר).

44. **פזמון**. ה"ר אליעזר חפץ. נחמכת נהכ"ל בנוריניא כ"ת לגזל התקנ"ב: ד"ו, חש"ר (תקי"ב), 12°.

45. **פזמון** עם נאור ע"ד התמת לה"ל יוסף ן' וקאר: כ"י יה"ש.

46. **פזמונים**. ה"ר ישראל נגארה. ק"כ פזמונים והם ח"ב לספרו זמירות ישראל. נדפסו מהעתק כ"י יקן בווין ע"י ה"ל מרדכי צבי פרידלענדר: ווין, ע"ז ישרא"ל (תרי"ח), 16°.

47. **פזמונים** . . . מנהגי להסיס וחכמי חרטיס: ד"ו, חש"ד (1600), 4°.

48. **הפזמונים** עם כמה סירות חדשות נוספות: באמבאי, תרי"ו, 4°. (ליטהגרמפירט).

49. **פחד יצחק**. ה"ר יצחק ב"ר אברהם חיות. נאור על מגדות התלמוד נפ' המזקין ובחלי מגדות ונחלק למאה בעריס: לובלין,

של"ג. שם, שס"ג (רד"ח 361, q №), 4°. [ופירטנו ה"ח דקס"ב מוסיף עוד: ד"א, תמ"ה, 4°. והובאנו לו מצגנה מזה שחת"ז נסמוך].

50. **פחד יצחק**. ה"ר יצחק חיים כהן מהחזנים. ספור תלאות קהלת פאדובה בשנת תמ"ד: ד"א, תמ"ה, 4°. [והובענם 817, q: פחד יצחק. מאורעות הרעש בפאדובה בחרוז ע"ם, ואולי זהו].

51. **פחד יצחק**. ה"ר יצחק לאמפרונטי הרופא. ערכי הש"ס בערכין כסדר ח"ב ועלו ובאו בו לגדות ודינים מש"ס ופוסקים ושו"ת מהרויים בדפוס וכ"י וערוך ומספרי הכללים חי' ומעותות וכדומה, ומיצר על כל לות ספר לחד וז"ז י"ב ספרים לחביים מהדורא בתרא, ועד עתה לא נדפסו מהם רק שנה חלקים מאות ח' עד סוף לות מ"ס, ח"ת: ד"ו, תק"י, 2°. ח"ב: שם תקי"ג, 2°. ח"נ: שם, תקנ"ו, 2°. ח"ד: שם, תקנ"ח, 2°. ח"ס: ריגייו, תקפ"ג, 2°. ח"ן: ליוורנו ת"ר, 2°. [וזצ"ל י' כי' י"ב כ' שחיבר ג"כ י"ב ספרים לגדות מוסר בלה"ק ולע"ז לכל שנוע ושנוע ע"ם].

52. **פחד יצחק**. (עיין ויזרע יצחק, חובות הלבבות, מעשה רקם, פני יצחק זוטא, ש"ע א"ח באר היטב).

53. **פטום הקטרת**. סדר — . תחנות: פראג, שע"ה, 8°.

54. **פטירת אהרן**. מדרש נגדה קדמון מעין מיתת אהרן הכהן ע"ה והוא חלק מס' דברי הימים של משה עיין זה ונלוה עליו גם נדפס ע"ם. (ועיין מדרש, בית המדרש).

55. **פטירת משה**. גם הוא מדרש נגדה על מות משה רביגו ע"ה וחלק מס' דה"י של משה הנ"ל. ונדפס עמו וכנ"ל.

56. **פטירת משה** הנ"ל עם ל"ח נעתק ע"י ה"ר אהרן ב"ר שמואל (נע"ם בית אהרן) וקרא לו פטירת משה שם עולם: פפד"א, תנ"ג, 4°. וז"ז פ"ר. עוד כנ"ל בל"ח לבד ונקרא ג"כ נשיקת משה: ווילנא, תקס"ח, 8°. וז"ז גם לפניו ולאחריו.

57. **פי אליהו**. (עיין פרקי שירה).

58. **פי אריה**. (עיין גלות יהודה). ונדפס גם לבדו: ד"ו, ת"ח, 8°.

59. **פי הבאר**. (עיין באר מים חיים, באר שבע).

60. **פי החירות**. ה"ר מרדכי אהרן ב"ר אשר גינצבורג. דברי מלחמות האמנזים והרוסיים בקרים בשנות התקע"ג—ע"ה עד גלות הקיסר נפוליון מעל אדמתו, והוא כחלק ב' לספרו הצרפתים ברוסיא, עיין זה: ווילנא תר"ו, 8°.

61. **פי חכם**. (עיין אגודת שמואל).

62. **פי ישרים**. ה"ר נפתלי כ"ץ (אבד"ק פוזנא ופפד"מ?). דרשות על מלת בראשית בגומטריקון וכו': פפד"ט, תס"ב, 2°.

63. **פי המדבר**. (עיין הגדה ש"פ).

64. **פי נבא**. (עיין דברי נבא).

65. **פי ספרים**. ה"ר יצחק חיים כהן מהחזנים. (כתוב בלשון תוספי התורה מלוקי ימיכת ק"ק פאדווה על מס' חולין) בחרוזים: חמו"ד (ד"ו, 1669), 4°.

66. **פי צדיק**. ה"ר יעקב דניאל אולמו. מו"ת ופסקים, כ"י: (זצ"ל י' סי' י"ג).

67. **פי צדיק**. ה"ר מיימון יאפיל. דרשות עה"ת ולהגיס ולמועדים: ליוורנו, תקי"ב, 2°.

68. **פי שנים**. ה"ר אלישע בה"ר אברהם. הוא פי' הרא"ש על מסכתות זרעים עם הוס' פי' על מס' ברכות וכמה מסכתות מחכות מחסרו בפי' הרש"ם עד כה ועם הוס' הגהותיו וקצת חי' לחבותיו הגהותיו ז"ל: אלטונא, תצ"ה, 4°.

69. **פי שנים**. ה"ר עקיבא בער ב"ר יוסף ר' העגובש וה"ר זעליגמאן לוי מצעקין דארף ב"ר מאיר. הקדמות ומפתחות ולקוטים ממדרש וילקוט ומסודר בערכין כסדר ח"ב עם מפתח בסופו: זולצבאך, תס"ב, 4°.

70. **פי שנים**. ה"ר חיים מרדכי סורנאגה וה"ר בנימין בה"ר יונה נבון. חי' על ד' טורים ודרשות כסדר התורה וגם ז"ז ס' דרושים: שאלוניקי, תקפ"ו, 2°.

71. **פיוט**. שם הכולל לפיר חרוזי או למליצה פמוצה לספר תהלת ה' או לתפה ותפלה מעניגו של יום בשבתות וימים טוביס ומולדים וימי צרה ולוקה וימי השובה ובפרשה נקראו בשמות רביס ושוביס. רביס משם שתקבלו ונקבעו בסדרי תפלות ומחזוריס ודומיהם לפי מנהג כל עיר ועיר וסדר כל קהל וקהל (עיין יוצרות, מחזור, סליחה, קינה, תפלה וז"ז). ורביס נדפסו בקובצים לבדם ורביס עוד בכ"י. ואך אלה נודעים לי עד כה בקובצים לבדם:

72. **פיוטים ומליצות**. קל"ח פיוטים ושיריס שונים נלקטו ע"י ה"ר יוסף ב"ר משה קאשמאן הלוי מעשווא: ד"א, תצ"ג, 8°.

73. **פיוטים** שונים נכתבו בציטולן: כ"י שד"ל.

74. **פיוטים** על כל פרשיות התורה לכ"ר אהרן הראשון הקראי. נדפס בסדר תפלותיהם: (אר"ק).

75. **פיטום הקטרת**. (עיין טעבר יבק).

76. **פינקס** ה"ר אשר לוצאטו בעניני תורה וחכמה: כ"י שד"ל.

## פ י ר ו ש *)

77. **פירוש א"ב** ע"פ קבלה: כ"י רד"א q 1032, №. ומוכי הוא חלק מס' תל עולם בלפניו ע"ב. גם כ"י המבורג (לעמ"ב) 234.

78. **פי' אב"א** על מדרש נרמזית. (עיין אור השכל, מדרש).

79. **פי' אבות** (הישנו על מס' — לו פרקי —) לה"ר אהרן אנטוניוס א' מרבני ספרד באמ"ד: כ"י ברמולי. (עק"ד תכ"ח 46 №).

80. **פירוש** על פרקי **אבות** להגר"א מווילנא וגו גם לכנות דר"ע ומס' קטנות עם הגהותיו: שקלאוו, תקס"ר, 4°.

81. **פי' אבות** לה"ר אליעזר ממגנצא. מובא בהקדמת ס' מנחה חדשה לר"מ מלפענסיק: (מוכן בית"ל דקכ"ה). וע"ע בהוצ' הראב"ן בהיכר ג"כ פי' על כל סדר תפלות וכו'.

82. **פי' אבות** לה"ר אליעזר נחמן פואה: כ"י יוא"ל.

83. **פי' אבות** לה"ר אפרים מזרחי: (ש"י 93 №).

84. **פי' אבות** לה"ר אפרים מריגנשפורג. מובא בפי' הרכב"ן לפרוש ס"ב דכ"ח ע"ח ע"ב, ולקוטים ממנו בס' מדרש שמואל: (מוכן בית"ל דקכ"ה).

85. **פי' אבות** לה"ר בחיי הדיין: כ"י יוא"ל.

86. **פי' אבות** לה"ר גבריאל אבד"ק ניקלשבורג: כ"י רח"ם 643 №.

87. **פי' אבות** לה"ר גדליה נ' יחייא. (עיין שלשלת הקבלה).

88. **פי' אבות** לרד"ק. הזכיר דו' יוסי וכ' שנדפס בסדור תפלה ד' ערין (עורין?) בשנת רפ"ה, ומוכח מהכא שד"ל נדפס בשנת פיזרו"ע: (כ"ת ד' דר"ק).

89. **פי' על אבות** לה"ר יהודה נ' שושן. מוכר במדרש שמואל: (תנ"י י' כ"ב וקפ"ת).

90. **פי' אבות** לה"ר יוסף אלשקר. מזכיר הר"ם די מלכיאל בספרו כתר תורה דנג"ת ומביא ממנו ענין ג' ט"ם.

91. **פירוש אבות** לה"ר יוסף ב"ר חיים (זצ"ל י' כ"ו) יעב"ץ: אדריאנופלי, שט"ו, 4°. (ועם הגהות רכות כ"י: נעדנר 331).

92. **פי' אבות** לה"ר יוסף נ' נחמיאש. מוכר במדרש שמואל כמה זימני: (מוכן בית"ל דתכ"ט).

93. **פי' אבות** לה"ר יוסף נ' שושן: כ"י יוא"ל וכ"י רח"ם 636 №.

94. **פי' אבות** לה"ר יחיאל ב"ר שלמה לוריא ממינסק. (עיין סדר הדורות).

95. **פי' אבות** לה"ר יעקב ב"ר שמשון: כ"י רד"א q 627, №.

96. **פי' אבות** לה"ר יצחק ב"ר חיים הכהן: כ"י יוא"ל.

97. **פי' אבות** לה"ר יצחק ב"ר שלמה ב"ר ישראל הסופר: כ"י אוקספורד 220 №. ועיין מוכן בית"ל דתכ"ו.

98. **פי' אבות** לה"ר ירמיה משה מנחם בן רפאל כהן: כ"י די רוסי 1208 №.

99. **פי' אבות** לה"ר ליפמאן מילהויזן. מזכירו בספרו הנצחון כי' קי"ו ע"ש: (מוכן בית"ל דקכ"ט).

100. **פי' אבות למהר"ם אלשקר**. עיין פיזרו"ע ח"ת דף נ'.

101. **פי' אבות להרמב"ם**: צונצין, רמ"ה, 4°. (ועם הגהות כ"י: נעדנר 814). וז"ז נדפס בתוך פי' המשניות בלו ובכל תוספות הש"ס. ועיין משנה, תלמוד, ועיין נחלת אבות.

102. **פי' על אבות** לה"ר משולם ב"ר קלונימוס מרומי: כ"י די רוסי 184 №.

103. **פי' אבות** לה"ר מתתי' היצהרי. מזכירו הרד"ק בספרו נחלת אבות. ועי' מוכן בית"ל דתכ"ח.

104. **פי' אבות** לה"ר פינחס ב"ר אליעזר מקידאן, כ"י: (שי"ג).

105. **פי' אבות לרש"י** נתלקו בו הדעות אם הוא נאמת לגמ"י. ועיין שנ"ב ס' ט' ושב"ג שלי מ"ת בשמו וכ"מ ד' דר"ת. ולמיהי כי יש לומין ולבטמלו כזה כמו בסדור תפלה ד' טורין מבנת רפ"ה מיוחס פיזרו"ע שבידינו להדד"ק ז"ל (ועי' לעיל כי' 88). וכ"י ח' מבר ביד יוח"ל בתוב עליו: «זהו הפיזרוש ממס' אבות לרבינו יצעיה ז"ל» ואחר זה הפי' נמצא בו עוד פי' אחי וכתוב עליו: «פי' מפרקי אבות לרב"י ז"ל». והפי' הזה נמצא גם במחזור ויטרי. וע"ש בכ"מ ד' בתוכו.

*) עיין הערות לשרטי באור, חבור.

106. **פירוש אבות** להרשב"ם. נזכר במגדל עז לג' דעות פ"ח וכסי מילי דאבות ועקדת יצחק ובמדרש שמואל וכסי דרך חיים למהר"ל מפרלגג : (נונז גפ"ל דקל"ד) .

107. **פי' אבות** לח' נודע למי ותכיו נקרא ר' שלמה : כ"י רד"א תקמ"ג וכק"ד לג מצאתי . ואולי הוא לר"י ב"ר שלמה הנז' לעיל סי' 97 או להלן סי' 152 ע"ב .

108. **פי' אבות** כל"ל ומביא הדיר ס' מדרש שמואל : כ"י רד"א תקמ"ג . וכק"ד נמצאו פי' תכות כ"י q 3, 422—267, № ואח פורש כס יותר ע"ב .

109. **פי' אבות** וסדר היתה לרבותינו ז"ל : כ"י יה"ש .

110. **פירוש אבות** שוגיס לקדמוניס בלתי נודעים בשמם והמה בכתוביס, כמו : די רוסי 1033 & 405 № . כ"י רח"ם 6—665 № כ"י אוקספורד (אורי) 204 № ועיין כ"ת ד' דר"ב וז"ז .

111. **פי' אבות דר"ן** לה"ר יצחק ב"ר שלמה יעב"ץ : כ"י רד"א q 424, № . (ועיין תורת חסד) .

112. **פי' אבן רשד** על ספרי מריסטו . נעתקו רובם ככולם לעברי ונמצאים בכ"י וקאתם בדפוס . ופרטי תמצא כל אח"ת במקומו (ועיין אריכטו , באור , הגיון וז"ז) .

113. **פי' אברבנאל** על נחום וחבקוק עם תרגום ל' רומי ליוחן. דיד. שפרעבער : העלמשטאדט , 1703 , 4° . (ותתרגום לבדו נדפס גם מה"ז : פפד"מ , 1710 , 8° . עוד רוב העתקת פי' נחום וכל העתק פי' חבקוק : ד"א , 1699 , 4° : פילכע ת"ת די"ג . ותימה דזה מאחרון קדום לד' רמחון !) .

114. **פי' הראב"ע** . (עיין פי' על משלי לר' משה קמחי) .

115. **פי' אגדות** לה"ר ידעיה הפניני המכונה אנבוניט אברהם, והס : פי' על מדרש רבה ותנחומא וספרי ופרקי דר"א ומדרש לחמות (הוא פסיקתא רבתי) ומדרש תהליס וחזית : כ"י די רוסי 222 №. ובלי מאחרון: כ"י רח"ם 667 № . ג' הרמתוניס לבד : כ"י המבורג 97 № . כ' הרמתוניס לבד : כ"י וואטיקאן 293 №. ות' וג' לבד : כ"י די רוסי 217 № . ועל תהליס לבד נדפס בס' לשון הזהב עי' זה : (נונז גפ"ל דתס"ז) .

116. **פי' אגדות** לה"ר ראובן ב"ר חיים (רבו של המאירי). הובא בס'מאור עינים פ' מ"ס ע"ב.

117. **פירוש אגדות** מס' נרכות ומצא בדרך השכל . מזכיר בו בפע"ס אור ה' ובכתב יצא רע"ן : כ"י רח"ם 612 № .

118. **פי'** על כמה **אגדות** להגר"א מווילנא : ווילנא , תק"ס , 4° .

119. **פי' אגדות התלמוד** להקדמוני' הרמב"ן הרשב"א הריטב"א והר"ן. נדפסו קצתם בס' עין יעקב ויתרם בכ"י (המבורג 53/5 ?) כמו שמבואר בהקדמת הכותב שם . ועיין בג"ח ב' כ"ח ובסה"ג שלי ח"ח אות ש' הרשב"א ועי' כ"י רח"ם 567—7 № .

120. **פי'** על **אגדת** חז"ל מרבעה וכנסו לפרדס וכו' : כ"י מינכען 221/4 № .

121. **פי'** על **האדרא זוטא** להבין ולהשכיל סוד התדלת רבה ועמו סוד ר' פרקים שבפ' תרומה ונמצא בו הלשון : «ומר הפעיר אשר ב"ר יוסף כתב בתי בפרנקפורט» : כ"י רד"א q 964, № .

122. **פי'** על **האדרא זוטא** ע"פ דרכי הרמ"ק : כ"י רד"א q 1017, № .

123. **פי'** על **האדרות** ועל הזהר לה"ר יעקב מאראגי . רתם ה"ר מיד"ת בכ"י כמ"ם בסג"כ י' ג"ד ובסה"ג שלי ח"ת בשמו .

124. **פי'** ע"ס **האדרת** בקבלה לכ"ר אהרן בכ"ר יהודה הקראי : (אר"ץ) .

125. **פי' האותיות** לה"ר יעקב הכהן בן יעקב : כ"י רח"ם 37 № ג' . 289 № ג' 4—613 & . ואולי ג"כ 801 № ז' וע"ש בפתח . וכ"י אוקספורד (אורי) 341/2 № . כ"י המבורג (לרמב"ם) 229/4 . ובכ"י רד"א q 1068, № נקרא פי' צורת האותיות ע"ש . [והוא המונח האותיות ועיין מ"ש בערך יוסף בספרי בערש עט גרובר : רמש"ש] . ואולי גם בכ"י די רוסי 303/3 № ע"ש .

126. **פי'** על **אותיות** דר"ע לה"ר נתן ב"ר משה נפתלי האמרשלאג כ"י:(פילכע ת"ח דם"ס). [ובסה דבסה"ב מיתם ס' כזה גם לה"ר נטע ב"ר משה הנובר אבל נזכר שם להבדילו מזולתו . ואולי מיכרו שיבסה פי' על אותיות דר"ע ור"ן] .

127. **פי'** על **אזהרות** לה"ר משה ב"ר שמואל אבן תבון: ד"ו , (חש"ר ?) , 8° . (ש"י) .

128. **פי'** על **אזהרות** בקבלה לא' מהשפחת ן' שושן : כ"י אוקספורד 330 № (אורי) .

129. **פי'** על **אזהרות** ר"ם ן' גבירול ע"פ דין וע"פ מזהרות בסדור רב עמרם גאון וכו' לה"ר יצחק ב"ר טודרום ומזכיר בו תדיר את הרמב"ן : כ"י פאריז 217 № a.f. .

130. **פירוש** ע"ס **האחד** על הרמב"ע לה"ר ישי"ר מקנדיא . עיין בתגרת תחוז וכו' בלו .

131. **פי'** ע"ס **האחד** הנ"ע לה"ר מרדכי כומטינו : כ"י די רוסי $556/_3$ № .

132. **פי'** על **איוב** לה"ר אבא מרי בן אליגדור (אביגדור ?) המכונה אסתרוק : כ"י וואטיקאן 244 № ודי רוסי 1372 № ומוסף בו להמחבר עוד עם דשון:(נוסן גת"ל דתפ"ב).

133. **פי'** על **איוב** לה"ר אברהם ב"ר שמואל ממדינת פיקרדיא : כ"י מינכען 306 № .

134. **פי'** על **איוב** בסלנה ומיר בקלרה מדוייק ע"י ה"ל אליהו בחור . [והוא קטור פי' הרלב"ג ובסופו ס' רוח חן]. (עיין ס' איוב) : ד"ו , ש"ד , 8° .

135. **פי'** על **איוב** לה"ר אליהו מילאנו : כ"י יה"ש .

136. **פי'** על **איוב** לה"ר אליהו די פיזרו : כ"י פאריז 124 № a.f. .

137. **פי'** על **איוב** להגר"א מווילנא . (עיין דבר אליהו) .

138. **פי'** על **איוב** לה"ר אליהו שמואל ב"ר אלעזר : כ"י וואטיקאן 250 № : (נוסן גת"ל קף פ') .

139. **פי'** על **איוב** לה"ר אליעזר מבוגינסו . נזכר בפתרון מלות תנ"ך כ"י בתוכר מדרש התכמה בלייפציג 102 № . (נוסן שם דע"ט) .

140. **פי'** על **איוב** לה"ר זרחיה ב"ר זרחיה בן שאלתיאל מברצלונא: כ"י מינכען 78 №.

141. **פי'** על **איוב** לה"ר יהודה אלחריזי . עיין שו"ת הרשב"ם סי' תקל"ה:(נוסן גת"ל דכי"ג).

142. **פי'** על **איוב** לה"ר יהודה החסיד. מזכירו בס' חסידים סי' תקמ"ט ע"ס .

143. **פי'** על **איוב** לה"ר יהודה ב"ר סעדיה מטוליטולא בדרך מתקב:כ"י רח"ם 644 №.

144. **פי'** על **איוב** לה"ר יוסף אבן כספי : כ"י מינכען 265 № . ונתנוהו קבוצת כסף קמ"ו שלחן כסף ע"ס .

145. **פי'** על **איוב** לה"ר יוסף טאיטאצק . (עיין באור תהלים , פי' חמש מגלות) .

146. **פי'** על **איוב** לה"ר יוסף קמחי . על מהות ותוכן הספר בכלל ועל בדרך בלור המלות והמשך הפסוקים : כ"י אוקספורד 670 № . (והוא כ"י רד"א 1370, q №) . כ"י מינכען 269 № כ"י פאריז 83 № . ושיין ציון תכ"ב קף ק"כ בהערה .

147. **פירוש** על **איוב** לה"ר יוסף ב"ר שמעון קרא : כ"י אוקספורד 149 № כ"י פאריז 83 № . וכ"י שד"ל ובמילאן . ובכ"מ ז' דנ"ז נדפסו כמה ענינים ממנו ע"ס .

148. **פי'** על **איוב** לה"ר יצחק ב"ר שלמה אבן סהולה . מיכנו בספת ס"ח פ"ו ותיכו בע"ס משל הקדמוני המאותר ממנו בהרבה : כ"י רד"א 281, q № . [ומזכיר בו ספרו מלחמות ה' ושיטתו ע"ס החוש והמוחש בתיכוני] .

149. **פי' איוב** לה"ר יצחק ישראל ב"ר שלמה: כ"י אוקספורד 102 № (אורי) .

150. **פי' איוב** לה"ר יצחק אהרנס : כ"י שם 147 № (אורי) .

151. **פי'** על **איוב** לה"ר יצחק ב"ר שלמה ב"ר יצחק ב"ר שלמה ב"ר ישראל הסופר : כ"י אוקספורד 220 № (אורי) .

152. **פי'** על **איוב** לה"ר יצחק בה"ר שלמה הבהן . ונדפס עם הפניס : קונשטנטינא , ש"ה , 4° . [ג"ח פי' על מס' תמות] .

153. **פי'** על **איוב** לה"ר ישעיה דיטראני הראשון (הרי"ד) : כ"י די רוסי 308 № .

154. **פי'** על **איוב** להרלב"ג . נדפס בחמוגה : חמ"ד (פירארה) , רל"ז , 4° . (ועיין תורה , מקראות גדולות) . גם נדפס קלת ממנו עם ל' רומי , היינו : ההקדמה וקלפיטל א'—ס' ע"י ל. ה. די אוקווינא : פאריז , 1623 (פירכתי ת"ח דפ"ג , ובסוף דמ"ז : 1622 ע"ס) , 4° . ועל קלפי ד'—ח' ע"י קריסט. לוראוויצי : לייפציג , 5—1700 , 4° .

155. **פי'** על **איוב** למאישטרי וידאל (הוא ר"מ הנרבוני ?) : כ"י רד"א 281, q № .

156. **פי'** על **איוב** לה"ר משה גיקיטיליא ב"ר שמואל הבהן . מוכר בל' ערבי ולא נודע אם נעתק לעברי . ולקוטים ממנו העתיק עוואלד בל"א והדפיסם בא' מספריו : שטוטגארד , 1844 , 8° .

157. **פי'** על **איוב** להרמב"ן : כ"י מינכען $242/_2$ № ודי רוסי ג' פעמים , ונדפס במקומות גדולות (עיין תורה) .

158. **פי'** על **איוב** לה"ר עמנואל ב"ר שלמה (בעל המחברות) : כ"י וואטיקאן 83 № וכ"י די רוסי 574 & 58 № .

159. **פי'** על **איוב** לה"ר רפאל : כ"י די רוסי 582 № .

160. **פירוש** על **איוב** לה"ר שמואל ב"ר נסים מסנות (?) : כ"י אוקספורד 89 № (אורי) .

161. **פי׳ על איוב** לחכם צרפתי קדמון : כ״י המבורג 32 №. ויזניס ממנו נדפסו בציון תל״כ דף ק׳—ק״ס ע״ב .

162. **פי׳ על איוב** לח׳ נודע למי : כ״י פלורינץ , (נוסף גח״ל דע״ט) . גם בכ״י די רוסי 298 №. וכן כ״י אוקספורד (אורי) $38/_3$ .

163. **פי׳ על איוב** לאחד קדמון בטופריקון וגימטריאות חולי להכרוקת: כ״י רח״ם 671 №.

164. **פי׳ על איוב** היכה יחזקאל יעציה שיה״ם והר״ע בפסקו ופי׳ נפלא על כל פסוק וכל תיבה בלשון מספיק מאד להבנת הפסקו ולפעמים מבוא בהקדמת המלה בלע״ז ואינו מזכיר שום פי׳ אחר וגם שמו לא נודע : כ״י רד״א q ,1370 № .

165. **פי׳ על איכה** לה״ר אברהם ן׳ נחמיאש : כ״י רמש״ג (תג״י ג׳ ג׳ ג״ג) .

166. **פי׳ על איכה** לה״ר אלעזר אזכרי ע״ד הקבלה . מזכירו בע״ס קול בוכים תדיר : (תג״י ג׳ קכ״ה) .

167. **פי׳ על איכה** לה״ר יוסף ב״ר ש״ט : כ״י די רוסי $177/_4$ №.

168. **פי׳ על איכה** לה״ר יוסף ב״ר שמעון קרא: נאפולי,רמ״ז, 4°.(ועיין דברי חכמים).

169. **פי׳ על איכה** לה״ר יצחק ב״ר חיים הכהן : כ״י יוא״ל .

170. **פי׳ על איכה** לה״ר משה הנרבוני עס הערה להתחזק בתורת ס׳ ולעמוד בנסיון : כ״י רד״א q ,282 №. וכ״י פאריז .

171. **פי׳ על איכה** לה״ר משה קורדובירו : כ״י די רוסי 128 № .

172. **פי׳ על איכה** לה״ר עמנואל ב״ר שלמה (בעל המחברות) : כ״י שם 615 № .

173. **פי׳ על איכה** לה״ר שמואל די וידאש . (עיין אמרות טהורות) .

174. **פי׳ על איכה** לחכם צרפתי קדמון : כ״י המבורג 32 № .

175. **פי׳ על איכה** לח׳ נודע למי: כ״י טורין 13 № (נוסף גח״ל דע״ט) . גם כ״י רד״א F ,260 № .

176. **פי׳ על איכה** . (עיין פי׳ על איוב לעיל סי׳ 164) .

177. **פי׳ האיכות** (מגלת איכה ?) לה״ר אליהו הכהן מאזמיר. עיין בקדמת ספרו שבט מוסר.

178. **פי׳ על כל׳ אישות** וקצת גירסות מהרמב״ס לה״ר יהודה ב״ר משה אלבוטיינו . נמצא ה״ר תיד״ח בכ״י בכ״ל ו׳ ז׳ ובכ״ג שלי ת״ח בבמו .

179. **פירוש** ע״ס **אלפרגני** הוא קצור אלמגסטי לה״ר יהודה ן׳ וירגא : כ״י רח״ם 49 № .

180. **פי׳** ע״ס **אלפרגני** לה״ר יצחק אבולכייר: כ״י ליידן 68 № .

181. **פי׳** ע״ס **אלפרגני** לה״ר מיימון (אבי הרמב״ם ?).נזכר בס׳ מאור עינים פ׳ מ״ס ע״ב.

182. **פי׳** ע״ס **האמונות** לר״ס גאון , לח׳ נודע למי : כ״י די רוסי 769 № .

183. **פי׳ האסטרולוב** כל דרכי ההנהגה והשמוש בו . נעתק מל׳ ערבי ע״י ה״ר יעקב ב״ר מכיר : כ״י מינכען $249/_5$ № ודי רוסי 123 & 306 № .

184. **פי׳ על אסתר** לה״ר אברהם ב״ר יהודה חדידה : כ״י די רוסי $177/_3$ № .

185. **פי׳ על אסתר** לה״ר אברהם סבע הספרדי : כ״י כיד ר״א יעללינעק כמ״ש בכ״מ ח׳ דק״ד ע״ב .

186. **פי׳** מגלת **אסתר** לה״ר **אלישיך** ב״ר גבריאל גאליקו : ד״ו , שמ״ג , 4° .

187. **פי׳ על אסתר** לה״ר **זכריה** בן **יהושע** בן סרוק : ד״ו , שכ״ה , 4° .

188. **פי׳ על אסתר** לה״ר **חיים הכהן מארם צובא** . נמצא ס״ר מיד״ח בכ״י פי׳ מצנה , ח׳ ע״ד בפסקו וח׳ ע״ד בתחת מלבד בפרט עשרת זהב שהיה לה״ר מיד״ח הנ״ל בכ״י כמ״ש בול״ח ט׳ ס׳ ובסה״ג שלי מ״כ (עיין טור ברקת) .

189. **פי׳ על אסתר** לה״ר יוסף **גאקון** . נזכר בס׳ מגנת הלוי להר״ם ן׳ חלקטן : (תג״י י׳ י״ז)

190. **פי׳ על אסתר** לה״ר יוסף ב״ר **חיים מביאלי** . נזכר בס׳ כתנות אור עמ״ת : (פס י׳ ע״ד) .

191. **פי׳ על אסתר** לה״ר יוסף ן׳ נחמיאש : כ״י מינכען $264/_4$ № .

192. **פי׳ על אסתר** לה״ר יוסף קרא : כ״י שד״ל ובמילאן . ועיין כ״מ ז׳ דל״ז .

193. **פי׳ על אסתר** לה״ר יצחק **אראמה** ונדפס עס המגילה : קונשטנטינא , שע״ח , 4° .

194. **פי׳ על אסתר** לה״ר מאיר **אראמה** בנו : כ״י די רוסי 727 № .

195. **פי׳ על אסתר** לה״ר מיימון ב״ר יוסף **אבי הרמב״ם** בל׳ ערבי . נזכר בס׳ תפארת ישראל להר״ם דורמן דקי״ח ע״ב .

196. **פי׳ על אסתר** . מיוחס **להרמב״ם** עס העתקה בל׳ ערבי העקרת שרח אל מגילה

וזמירות לפוריס : ליוורנו, 1759 , 8° . (עיין נסי' לפני זה) .

197. **פירוש** על **אסתר** לה"ר עמנואל ב"ר שלמה (בעל המחברות) : כ"י שם № 727 .

198. **פי'** על **אסתר** לחכם נרפתי קדמון : כ"י המבורג F 32, № . עיין ציון תכ"ב דף ק' .

199. **פי'** על **אסתר** לא נודע למי : כ"י רד"א F 260, № . וכמוהו גם בכ"י די רוסי 1150/2 & 456, 520 № . ובכ"י רח"ם 654 № וכ"י שד"ל . גם נס' כסא דוד לה"ל תיד"א מובא פי' אסתר לא נודע למי ע"ש דף כ' ע"א : (נוסן גא"ל דע"ט) . ועיין ג"כ פי' רות להלן .

200. **פי'** ס' **אשפירא** לה"ר ירמיה מן הכהנים בפאלירמא:כ"י וואטיקאן № 379 (נוסן נס דתקכ"ה) .

201. **פי' ובאור** כולל כל חכמת הדקדוק נפרקים ולוחות ונזכר מחברו כ' שניאור : כ"י רד"א תקמ"ב (יסן טבן על קלף 2°) . ובק"ד לא ידעתי מקומו היום .

202. **פי'** ע"ס **הבאורים** למחיכמנו מהר"ר יהודה בן השר דון יצחק אברבנאל : כ"י מינכען 289 № .

203. **פי'** מס' **בבא בתרא** לא נודע למי : כ"י אוקספורד 223 № (אורי) .

204. **פי'** על מס' **בבא מציעא** לה"ר אברהם ב"ר י"ט מטודילה (הראבי"ט) : כ"י רד"א F 854, № .

205. **פי'** על מס' **בבא קמא** לה"ר יצחק ב"ר שמעון מפראג . מוכר נשמת ס"א ק"פ : כ"י וואטיקאן 132 № . (נוסן גא"ל דקפ"ט הערה a) . [והוא תשוב מהלי ונכתב בכ"י המחבר ממש, לפי הכרזיטה תפסר שר"ם הוא המעתיק וגם נוסן כתב «מגנעבלין» : רמש"ש] .

206. **פי'** על **בדיקת הריאה** : כ"י רד"א q 1032, № .

207. **פי'** ע"ס **בחיי** לה"ר יוסף קסטיל : (נוסן גא"ל דקס"ו) .

208. **פי'** ע"ס **בחינת עולם** לה"ר יו"ט ליפמאן העליר (בעל תוי"ט). מזכירו בספרו מגלת איב"ה ע"ש , ולד"ק נדפס ע"י ס"ל שלמה זלמן אשכנזי (עיין בחינת עולם) .

209. **פי'** ע"ס **בחינת עולם** לה"ר יוסף ב"ר יששכר (תלמיד מהר"ל מפראג) . (עיין יוסף דעת) .

210. **פי'** ע"ס **בחינת עולם** להרב ר' יעקב : כ"י רח"ם 645 № .

211. **פירוש** ע"ס **בחינת עולם** לה"ר יצחק יהושע ב"ר עמנואל די לאטאש : כ"י וין 84 № .

212. **פי'** ע"ס **בחינת עולם** לה"ר יצחק טונטישין: חמו"ד, 8° . (עק"ד תר"ח דסב"ע).

213. **פי'** ע"ס **בחינת עולם** לה"ר ליאון ומוני הוא הרלב"ג נפי שמזכיר בו נתוריו על ספרי מריסטו, ויכול להיות שהוא לר"י מסיר ליאון : (עק"ד תר"ת דסמ"ב) .

214. **פי'** ע"ס **בחינת עולם** לה"ר מאיר ליאוני : כ"י דר' בער בדרעזדן . עיין תוס' עק"ד תר"ת דסי"ד (ועיין ג"כ יוסף דעת) .

215. **פי'** על **בית יוסף** מכל דברי הפוסקים המחכרוים לה"ל זרחיה גוטא:(קוב"ד דנת"ת).

216. **פי'** ס' **בראשית** לה"ר יהודא ב"ר משה ב"ר דניאל (מרומי ?):כ"י די רוסי 129 №.

217. **פי'** ע"ס **בראשית** לה"ר יוסף ב"ר שמואל (טוב עלם ?) : כ"י רח"ם 192 №.

218. **פי' הר"ב** . (עיין נר תמיד) .

219. **פי'** על מיזה **ברכות** ותפלת י"ח : כ"י רד"א q 1498, № .

220. **פי'** על **הברייתא** (?) לה"ר יוסף מרס . מזכר נס' וזאת ליהודה דלג"ג: (תג"י י' קי"ט) .

221. **פי' הגט** לה"ר שמשון מקינון (נע"ס הברייתות) : כ"י וין 48 № .

222. **פי'** על **דברי הימים** לה"ר בנימן ב"ר יהודה מעיר רומא וגס' מאור עינים פל"ע קונח לו כ' בנימן הב"י ב"ר יהודה ע"ס , והוא נעל הסגנות נס' המהלך לר"מ קמחי , עיין זה : כ"י רד"א F 254, № ודי רוסי 308, 691 & 728 № .

223. **פי'** על **דברי הימים** לגאון א' . מזכר נס' מנחת יהודה עה"ת סוף פ' מספטים .

224. **פי'** על **דברי הימים** להרלב"ג . מזכיר המחכרנאל נפירושו על מלכים הדיר ונפרט נפי' נעין הכית ונמצא בכ"י וואטיקאן : (כ"ת פ' דכמ"ג—ד') .

225. **פי'** על **דברי הימים** שבידינו המיוחס לרש"י לא לו הוא כ"א למפרש מהר שהיה קרוב לזמן רס"י וגמו רב סעדיה עס תוס' דכריס מתלמידיו . עיין שג"ת ע' ע"ז ול"ת ס' ע"ו וגה"ג שלי ת"ת נפס רב סעדיה ורש"י . ועיין כ"ת פ' מכתב י"ת :

226. **פי'** על **דיני העריות** של כ"ל יפוצה נספרו הישר לכ"ר יעקב בכ"ר שמעון הקראי ונכרמנו דרושים רניס מהכמת התלהות : (אר"ץ) .

227. **פירוש דניאל** מאסף במקורות המיוחס לר' סעדיה הוא לרב מהר מסיס קדוב לזמן רס"י ולא לר"ס גאון. ולד"ק הוא המפרש ס' דברי הימים שבידינו. (ועי' פי' דה"י לעיל).

228. **פי' דניאל לאבן יהייא** (דון יוסף) עס ל' רומי לעמפרעור: ד"א, 1633, 4°.

229. **פי' דניאל** לה"ר יוסף טאיטאצק. (עיין באור תהלים, פי' חמש מגלות).

230. **פי' ע"ס דניאל להרלב"ג**. נדפס ראשונה עס התועליות שלו: חמו"ד (לפני שנת ר"מ), 4°.

231. **פי' על דקדוקי** רס"י. (עיין באר הטובות, מירא דכיא סי' 1139, מעשה אורג, נסיונות אברהם וזו"ז). גס הר"י כהור אמר להבר קונטרס מיוחד ע"ז. עיין גס' ההרכבה אות ת' תפל. התכס ר"ן היידנהיים הגיה את ס' באר רחובות הנ"ל ויסס עליו נוספות רבות, וז"ז תיבר קונטרס לשונות רש"י בדקדוק נסדר א"ב, עיין זה.

232. **פי' דרך ימין**. ה"ר יוסף סאמיגה. הסגות על מאמר ימין ה' רוממה להרמ"ע מפאנו בשעון נעעוע הלולב: ד"ר, חש"ד (סניף שס"ו), 4°. (רשמתים ע' 1523).

233. **פי' הדרשות**. (עיין ס' המלואים).

234. **פי' הגדה של פסח** לה"ר אברהם ב"ר יהודה הרידה: כ"י די רוסי 177 №.

235. **פי' הגדה ש"פ** להאריז"ל: כ"י רד"א q, 1018 №. עוד כ"ל עס תוס' למהר"ן שפירא: כ"י שם q, 1019 №.

236. **פי' הגדה ש"פ** לה"ר יוסף גיקיטיליא: ד"ו, חש"ד, 4°. (ועיין הגדה ש"פ). גס נדפס קלתו בס' נפש החכמה בתלק הסגולות וכו' כי' ע"ו.

237. **פי' הגדה ש"פ** לה"ר ישעיה (הרי"ד?): כ"י די רוסי 694 №.

238. **פי' הגדה ש"פ** לר"ס די ליאון. (עיין הנפש החכמה).

239. **פי' הגדה ש"פ למהר"ן שפירא** ע"ד סמחת: כ"י רח"ם 647 №. (ועיין פי' הגדה ש"פ להאריז"ל).

240. **פי' הגדה ש"פ** לה"ר צרקיה ב"ר אברהם (בעל שבה"ל). נדפס בס' תניא.

241. **פי' הגדה ש"פ** לה"ר שם טוב ב"ר ש"ט בקלרה: כ"י מינכען 264 №.

242. **פי' הגדה ש"פ** למפרש ס' התמונה: כ"י יוא"ל.

243. **פי' הגדה ש"פ** בדרך נסתר: כ"י יה"ש. ונמוטו בכ"י די רוסי 130 №.

244. **פירוש הגדה ש"פ** לא נודע למי: כ"י די רוסי $177/_8$ №.

245. **פי'** (קלח) **הגדות** לר' עזרא בן שלמה גאטניו. מובא בספרו סוד ה' בפרשת . . . (עיין בוונות הפי': רמש"ש).

246. **פי' ע"ס הגיון** המוחמד מלגזולי למאישטרו וידאל מטולוזא. נעתק מל' ערבי ע"י משה ב"ר יהושע בן מר דוד מנרבונא: כ"י מינכען 289 №. [וא"כ המפרש הוא קדמון מס"י וידאל מטולושא הרב מגיד מבכה].

247. **פי' ע"ס הגיון** של הריסטו ומפרשו לבן רשד להרלב"ג: כ"י מינכען 289 & 270 №. (ועיין הגיון אבן רשד).

248. **פי' על הגיון** ופילוסופיא של כ"ח ביאתגו לה"ר משה לונו: כ"י שם $56/_2$ №.

249. **פי' על הגיונות** של המוחמד מלגזולי בספרו כוונת הפילוסופים לכ"ר אברהם בלי הרופא בב"ר יעקב החזן הקראי: (אר"ץ).

250. **פי'** על מס' **הוריות** לה"ר יהונתן: כ"י רד"א q, 803 & 802 №.

251. **פי'** מס' **הוריות** לה"ר שמחה ב"ר שמואל משפירא. מזכירון תוס' יבמות הוריות דף ד' ע"ב. ג"ח פסקים ותוס' על הוריות וזכרו בשו"ת מהר"ם מרוטנבורג סי' קכ"ח ע"ב: (מונץ גא"ל דל"ו).

252. **פי' על הושע** לה"ר יוסף ב"ר שמעון קארו: ווראציסלאב, 1861, 4°.

253. **פי' על הושע** לה"ר שלמה ן' אלקבץ הלוי. מזכירו כמ' מקונטרסין בכתובי הזקר. עיין בסה"ד בב"ס מות ע' עבודות אהבה.

254. **פי' מהלכות קשות** שבתלמוד לה"ר יצחק ב"ר יעקב ב"ר ברוך בן אלבלייה אבי אמו של הראב"ד (בע"ס הקבלה) ונם בבלימו, כמבואר בס' הקבלה ד"ם דמד"כ ע"ב.

255. **פי' על הלכות הרי"ף**. (עיין אלפסי).

256. **פי' על הלכות תפלה** להרמב"ס, לא נודע למי: כ"י אוקספורד 278 № (אורי).

257. **פי' הנה ישכיל עבדי** וכו' לה"ר יצחק משה הכהן: כ"י אח"ם 26 №.

258. **פי' על הפטרות** לא נודע למי: כ"י אוקספורד 278 № (אורי).

259. **פי' הקדמה** לאחת מס' אוצרות חיים של מהרח"ו לרמ"ח לוצאטו. עיין בס' תורת הקנאות ליעב"ץ דנג"כ ועיין כ"ח ג' בתלמוד רמח"ל ובהערה ל"ז שם.

260. **פירוש** על **הקדמות** מריסטו להרלב"ג : כ"י מינכען 289/3 № .

261. **פי'** על **הקדמות המורה** מ"ב : כ"י רד"א q, 1172 № . [ומהו הוא לאלתבריזי או כ"י וין 73 №] .

262. **פי' כ"ה הקדמות המורה** לה"ר הילל ב"ר אלעזר מווירונה : כ"י וין 72 № . (ועיין באור , שאלות ר"ש הכהן) .

263. **פי' הקדמת אצולה** וכו' מכ"ל מהכהן הרמחון הקדמי לכ"ל משה מצורדי בכ"ר יהודה מרלי הקראי : (אר"ץ) .

264. **פי' הקדמת אצולה** הנ"ל לכ"ל יוסף הטרוקי בכ"ר מרדכי הקראי : (אר"ץ) .

265. **פי' הקדמת אצולה** הנ"ל לכ"ל משה פשא קלעי בכ"ר אליהו פשא הקראי : (שם) .

266. **פי' ע"ס ויקרא** כמדבר ודברים לבן נתן : כ"י אוקספורד (אורי) 88 № .

267. **פי'** מס' **זבחים** לה"ר חיים ב"ר יוסי ז' מנעלי התוספות : (זונן גנ"ל דמ"ח) .

268. **פי'** על **הזהר** לה"ר **אברהם הירדא** מפראג : כ"י רד"א תקמ"ב וכן"ד לא מצאתי .

269. **פי'** על **הזהר** לה"ר אליהו ב"ר משה מלואנץ . נתם ה"ך תיד"ח באמ"ד כ"י כמ"ס נכנ"ב מ' מ"ע ומכ"ג שלי מ"ח ר"מ מיסרלש .

270. **פי'** על קצת מאמרי **זהר** שנלח כ' **בער** מירוסלים לה"ר ישעי': כ"י רד"א q, 926 №. (ועיין נכתבי האר"י נס' תעלומות חכמה) .

271. **פי'** על **הזהר** לה"ר חיד"א . ונגנז תחת המפולת נרעם עה"ק נפת בשנת תקנ"ו כמ"ש נס' קול עוגב דע"ו ע"ש .

272. **פי'** על **הזהר להאריז"ל** מלוקט ע"י הר"מ בהן **פאפירש** : כ"י רד"א q, 1020 F, 906 № .

273. **פי'** על מאמרי **זהר** לה"ר **יוסף המערבי** המכונה בן טבול : כ"י רד"א q, 1020 № . (ועיין אמרי אמת) .

274. **פי' הזהר** לה"ר **לוי נחמיאש שד"ר** עה"ק חברון ת"ו . נתם הרמב"ג כ"י בית המחבר : (תג"י ג' כ') .

275. **פי'** על **הזהר** ס' **נרמזית למהר"ם פאפירש** : כ"י רד"א q, 1025 № וע"ס F, 906 № .

276. **פי' הזהר** לה"ר **משה איסרלש** (הרמ"א). עיין נב"ב מ' מ"ע ומכ"ג שלי נכתבו .

277. **פירוש הזהר** לה"ר משה זכותא : כ"י רד"א q, 1021—4 №. (ועיין יודעי בינה) .

278. **פי' הזהר** לה"ר **מתתי' ב"ר שלמה** דלקראט וכן על שאלי ספרי מקובלים . עיין תג"י מ' קכ"ד .

279. **פי' על כל הזהר** לה"ר **שלמה מבית כרין** . נשלח לוויניצית להרמ"ז להדפיסו , ומפני מותו נעת הדפיס נשאר נכתובים . כ"כ נהקדמת ס' פרח לבנון ע"ב .

280. **פי' על הזהר** נקנרה לא נודע למי : כ"י רח"ם 221 № .

281. **פי' על הזהר** פ' פקודי . (עיין עומר מן) .

282. **פי' על חבור המסורה**.(עיין בית אהרן).

283. **פי' על חבקוק ויונה** וזכריה להר"ע ספורנו.מזכיר לי רוסי (ואינה ?):(תג"י ע' י"ל).

284. **פי' על חד גדיא** ע"ד קבלה : כ"י רד"א q, 1028 № .

285. **פי' על חידת הראב"ע** לה"ר **מנחם מאניש מפראג** עם מופתים הנדפסים : כ"י רד"א תקמ"ב וכן"ד לא מצאתי . (ועיין אגרת הטיול, טעמי מסורה, פי' על המסרת). ועיין ג"כ פיכנע ח"ל דכ"ס .

286. **פי' על חכמת הטבע** על **מריסטו לטימוטיום** נעתק ע"י **הר"מ אבן תבון** נשנת ס' ט"ו : כ"י מינכען 234/3 № .

287. **פי' חמש מגלות** לה"ר **טוביהו** ב"ר **אליעזר** : כ"י מינכען 76 № . [ונראה שהוא חלק מספרו לקח טוב או פסוקתא זוטרתא . ועיין נב"ח ע' ל' ומכ"ג שלי ח"ל נשמו] .

288. **פי' חמש מגלות** . ה"ר **יהודה אריה די מודינא** . (ומונהו נספרו חיי יהודה נמספר כפריו שחנר ולא נדפסו . עיין נפתיחת ס' בחינת הקבלה לה"ר יש"כ) . ומונה עוד מה שמיכר : פי' מכלי , פי' תהלים , פי' ההגדה , פי' שמואל שלמי , ותשוב לנמד לחנר תגרות נע"ק , פי' פרפעזות וקנוסס עם הפרשה , ס' החכמה ותקליזמטעקו ומשמואים ותחריס מוערות נלנ"ך , שירי יהודה קנון הכיריס שאנר לו ושמל נכתוב , פי' עס"ת מלוקט מכ"ז פירושים , ת' מאות הדעות .

289. **פי'** על **חמש מגלות** לה"ר **יוסף קרא** . על **שיה"ש** , כ"י ר"מ בלאך (עיין מ"ע לגייגער ה"ד דק"ח—מ') . על רות , כ"י שד"ל . על **מסתר** , כ"י בלאך ושד"ל . על קהלת , כ"י שד"ל ודי רוסי 476 № . ועל מיכה , עיין זה לעיל : (פיכנע ח"כ דק"ע) .

290. **פירוש חמש מגלות** וכתוכיס לדון יוסף בן דון דוד ן' יהייא : בולוניא, יפר"ח, 2°.

291. **פי' חמש מגלות** ותהליס מו"ת ודניאל ועוד ליזה פסוקים לה"ר יוסף טאיטאצק : כ"י רד"א 632, q №.

292. **פי' על חמש מגלות להרלב"ג** ותין בו פי' מיכה : ריווא די טרינטו, ש"כ, 4°. ק"ב, כת"ר, 8°. (ועין תורה, מקראות גדולות). [ובכ"י די רוסי 41 № נמצא פי' מיכה להרלב"ג ומי יודע אם לו הוא].

293. **פי' ס' חסידים** שלח נזכר מהכרו הוא לה"ר דוד אפטרור אבי זקנו של ה"ר דוד זינצהיים (בע"ס יד דוד) ע"ש דכ"ח ע"ד : (כ"ל כ' ובסה"ג שלי במקומו).

294. **פי' החשן** להר"ר משה הבהן נקרא ג"כ חשן משפט, עיין זה.

295. **פי' ע"ס הטבע** של מריסנו לה"ר יצחק אלבלג : כ"י מינכען 44 №. ופי' הרלב"ג ע"ס הטבע הל"ל : כ"י שם 278 №.

296. **פי' טומאש** ע"ס מה שאחר הטבע למריסנו העתקת ה"ר אברהם ב"ר יוסף ן' נחמיאש. רלויתי בכ"י הנכתב בפלורענץ בשנת הכל"ד, 4° (ב"ד לפין).

297. **פי' הטור** עה"ת. (עיין פי' עה"ת לר"י בעה"ש).

298. **פי' על טור** מה"ע לה"ר משה אבד"ק הוראנא, כ"י : (שי"ג).

299. **פי' על טור** וכ"י מה"ע לה"ר העשיל מולבלין ולאחיו ה"ר יעקב מקראקא, כ"י : (שי"ג).

300. **פי' על** מס' **יבמות** להר"ר יהודה בן אלישזר : כ"י וואטיקאן 161 № : (נזכר בשל"ן דף"ו העתה a).

301. **פי' יבמות ונדרים להריצב"א**. מזכיר בתשובתו בהגמי"י תשובות דבריהי להגי' מיכות סי' ו'.

302. **פי' מס' ידים להראב"ד** בדברים שבין מיס הרחשונים להחרונים. נדפס בס' תמים דעים סי' ס"ו וס"ז ע"ש.

303. **פי' שם יה** וכמה סודות זולתו לה"ר יוסף ב"ר חיים : כ"י רח"ם 58 №.

304. **פי' ס' יהושע** להר"ר ישעיה (הרי"ר) בדקדוק הפסוק עם ל' רומי : לייפציג, חש"ר, 4°. [ונראה שהוא הנדפס ע"ס יהושע ובופעיס במקראות גדולות. עיין תורה].

305. **פי' על יוצר** אודך כי אנפת וכו' : ד"ו, שס"ו, 8°.

306. **פירוש על יוצרות** לא נודע למי, ונכתב ע"י אבן מאיר בשנת ה"א רמ"ח : כ"י די רוסי 149 №. עוד בל"ל : כ"י שם 1023 №. ובמונו גם בב"י אורי 255 №.

307. **פי' על היוצרות** ולקוטים : כ"י רח"ם 2—651 №.

308. **פי' על היוצרות** והתפלה : כ"י רח"ם 615 №.

309. **פי' על יחזקאל**. (עיין פי' איוב, פי' ירמיה).

310. **פי' על יחזקאל ותר"ע** לדון יוסף ב"ר דוד ן' יחייא : כ"י מהרש"ד ניד יוכניו פה.

311. **פי' ע"ס יסוד מורא** מהרלב"ע לה"ר מרדכי כומטינו : כ"י אוקספורד 351/3 № (אורי) וב"י די רוסי 556 & 314/4 № וכ"י אח"ס 29 №.

312. **פי' ס' יסוד עולם** לה"ר שלמה ב"ר אברהם צרקום בעזר רבו ורעו ה"ר יהודה ב"ר אשר : כ"י מינכען 42/3 №.

313. **פי' ס' יסוד עולם** לא נודע למי: כ"י רד"א 589, q №. (ועיין באורי ס' יס"ע).

314. **פי' על יסודי המורה** : כ"י רד"א 822, q №. וגל"ל שם: פי' ע"ס יסודי המורה ע"ס. ומדקני לי' פי' על «ספר» חולי הוא פי' הר"מ כומעיטו ע"ס יסוד מורא להרלב"ע הל"ל 311 №.

315. **פי' ס' יצירה להראב"ד**. הנדפס חיבו לא' מג' הרלב"ד המודעים כ"א להכס שבבנו שהיה בימו אברהם בן דוד. כ"כ מהרח"ו ז"ע בהקדמת ספרו עץ חיים ובכתבי מהר"ם בנו וכ"ם בהקדמת ס' נגיד ומצוה ע"ם ולא בקוס"ד דף י' ע"ב בחיבתו להרלב"ד בעל הסבנות ע"ם. אבל ה"ל מיד"א רלה בם לחם מן השמים כ"י לר"י בחת שבל בשם ס' שער הנחיבות שחתבר פי' ס' יציכה היה ה"ר יוסף הארוך. עיין בג"א ק' ו' ובסה"ג שלי ח"כ (קבלה).

ורלויתי יש מביחין רליה לדעת מהרח"ו נגד דעת הקוס"ד מתוך דברי הקדמת מפורש בה בשת ה"א ק"ן וללמוד מזה זמן מבור הפיבות. אבל הרואה שם יראה שהוא מאמר מוסגר בתוך פי' לדבריו והוא רק הנס"ם מתוך לאחר זולתו ואין בלן לא בנין ולא סתירה.

316. **פי' ס' יצירה להראב"ע**. מובא בשפרבין עה"ת. עיין מקור חיים רים פ' בראשית ומוטוע שם ע"פ והיו למאורות ובפ' שמות בעין השם הנכבד וז"ו ע"ש.

317. **פי' ס' יצירה** להר"ר אלעזר הדרשן : כ"י לייפציג 30 №. וב"י אברהם אבואלעפיא

כתב כס' אוצר ערך גנוז בספרים כו פליטות מקובלות אך לא ראתי ע"ש .

318. **פירוש** ס' **יצירה** להר"א **מגרמיזא** וכיוצ זולתו . (עיין ס' יצירה) .

319. **פי'** ס' **יצירה** לה"ר **ברוך** מוורו ורבו של הר"א **אבואלעפיא** הנ"ל . היה כידו בכ"י וכ' עליו בפירכו מגומגם מעוקרק ומעורף ומומר עם כל דרכיו . ובספרו אוצר ערך גנוז מזכירו תדיר .

320. **פי'** כ' **יצירה** לדונש בן תמים הוא הרופא ר' יצחק בן שלמה הישראלי . חובר בל' ערבי ונעתק לעברי ע"י ה"ר נחום המערבי: כ"י שד"ל (כ"ח ז' דע"ז) וכ"י מינכען № 47 וכ"י רש"פ כרך ח' № 6 . ונקט ממנו נדפס בס' קונטרס המסורת לרי"ל דוקעס , עיין זה . (ועי' סי' 325 להלן) .

321. **פי'** ס' **יצירה** לה"ר יהודה ב"ר ברזילי **אלברצלוני**:כ"י האחים טריאסטי בפאדובה. ונדפס קטע ממנו בס' הליכות קדם דס"ג וכו' ע"ש .

322. **פי'** ס' **יצירה** לה"ר יהודה **החסיד אשכנזי** . היה כידו הר"א אבואלעפיא בכ"י כמ"ש בספרו אוצר ערך גנוז . ועיין הקדמת ר"ח יעלוויעק בספרו בית המדרש ח"ג דמ"כ—ג' .

323. **פי'** ס' **יצירה** לה"ר יהודה ב"ר **נסים** ן' **מלכה** . מוכח בפי' המוצוע על הרמב"ע בראשית ע"פ והיו למחות ובפי' מבפעים ע"פ ויהלו את לקני יבמלא ע"פ ובפי' הר"מ בוטריל לס' יצירה . [ולפ"ד הר"ז מוקן מוכר בל' ערבי ונמצא בכ"י פאריז (אורמטוכי) 74 № : עק"ד תרי"ח דף תכ"ה ע"ב] .

324. **פי'** ס' **יצירה** לה"ר **יוסף שר שלום** . מזכיר כ' מהכין מלבי בפירוכו על רש"י עה"ת : (נוסף גח"ל דתק"כ ע"ב) .

325. **פי'** ס' **יצירה** לה"ר **יעקב** ב"ר **נסים** והוא פי' על פי' רס"ג המיוחי עם תוס' תקוניס ושמוייס : כ"י מינכען 47 № וכ"י די רוסי 769/3 № . וממנו נדפס קטעו בס' קונטרס המסורת לרי"ל דוקעס , עיין זה . ופתיחת הפי' הזה נדפס בתוס' עק"ד תר"ס דף . . . גס נמצא בכ"י פאריז 160 № a.f. ומיוחס **לאבוסהאל בן תמים** הוא ר' **אדונים** או **דונש בן תמים** וכן המצת לפ"ד התכס מוקן שהחריך למעניהו בדבריו על כ"י מכן גמלא והוכיח במיבור בח"ל ליחסו לר"י בר נסים . עיין הוס' עק"ד תר"י דף תבס"ו וכו' ודף תת"ו—י"ב ומבס בלחס כי דוגב בן תמים חיינו ר"י היברלוי (בל"ל סי' 320) כ"ה זה לחוד וזה לחוד . וגס פי' המיוחס לר"י בן הל"ל אבר ניד שפ"ל נמצא ג"כ בפ"י פתריז הנו בעצמו ונלא לדוגב ונלא לר"י היברלוי הוא , ואולי הוא לר"י בר נסים הל"ל .

326. **פירוש** ס' **יצירה** לה"ר **יעקב משגוביא** ע"ד קבלה לבד . היה כיד הר"א אבואלעפיא בכ"י כמ"ש בספרו אוצר ערך גנוז .

327. **פי'** ס' **יצירה** לה"ר **יצחק מבדרש** . היה ג"כ כיד הרא"א הל"ל בכ"י וכ'עליו שהוא המעולה מכל הפירוסים בגלוי וכו' ע"ש בספרו הל"ל .

328. **פי'** ס' **יצירה** לה"ר **יצחק סגי נהור בן הראב"ד מפשקיירא**:כ"י ליידען 24/15 № [ואולי הוא הל"ל . ועיין רשימת רמס"ס כ"י ליידן דל"ל—ו' והערה שם] .

329. **פי'** ס' **יצירה** לה"ר **מאיר אריסטולה** . כ' בס' אפריון שלמה לר"ם ן' מלכן הלוי בלא כוון אל החמת ע"ש פרק ג' : (תג"י מ' סי' ע"ז) .

330. **פי'** ע"ס **יצירה** להר"ם **קורדובירו** . עיין פירסבו ח"א דף קפ"ז .

331. **פי'** ס' **יצירה** הנדפס ומיוחס לרב **סעדיה גאון** לא לו הוא כ"ל לחבס מלחוב ממנו הרבה מאד כמלחה מבמועת מעבה שעשה הרלב"ע לפני ר"ת המוכח כו פ"ב מבמה ד' ע"ב . וגם מזכיר תדיר את פי' רס"ג עד בחלה בנוסף עליו ואולי היה הנפבה שנקנת בולו על שם ר"ס גאון , וקובע לבמוע שהוא לא' **מתלמידי רב סעדיה** המפרש ס' דס"י אבר ניד . אבל פי' רס"ג המיוחי עודנו בכ"י בקנת מוזכות ספר כמו במינכען וז"ו. ולפי הנראה לא קבע זה אל זה בדרך פירוסה .

332. **פי'** ס' **יצירה** לה"ר **עזרא** (רבו של הרמב"ן ?) . היה ג"כ ניד ר"א אבואלעפיא הל"ל וכתב עליו שקבלותיו נכונות ומעשות . עיין בהקדמת ספרו הל"ל .

333. **פי'** ס' **יצירה** לה"ר **עזריאל** (בן **מנחם** ?) . היה ג"כ ניד הרא"א הל"ל וכתב עליו שקבלותיו נפתרות וברות , ע"ש בהקדמת ספרו הל"ל .

334. **פי'** ס' **יצירה** לאחד קדמון לא נודע שמו : כ"י יה"ש . ועוד לו בכ"י פי' אחר לאחד קדמון וכולה מזה . וכן בכ"י ליידן 24 № (כ' 10—6) ע"ש .

335. **פי'** על **ירושלמי** נדפות לה"ר **אלעזר אזכרי** (בס"ס חרדים) : כ"י רח"ב 619 № .

336. **פי' ירושלמי** זרעים לה"ר **משה** ב"ר **חיים ברש"ב פיואנטי** . (עיין נר מצוה) .

337. **פי' ירושלמי** זרעים ומקוים לה"ר **שלמה סיריליו**.ב"י בירושלם עה"ק : (בג"א ב' כ"ב ובד"ג שלי ה"ח בשמו) .

338. **פירוש הירושלמי** לה"ר יעקב ב"ר אפרים (עי' לקוטי קדמוניות נספחים כ"ד 14).

339. **פי' הירושלמי** לה"ר משה זכותא. כן נמצא ס"ר מיד"ת, עיין שג"ב מ' קמ"ז ושב"ג שלי נשמו בח"ת.

340. **פי' הירושלמי** לה"ר יהודה ב"ר יקר. היה לנו כמ"ש הרשב"ת בתשובה ונתפזר. עיין ול"ת ת' כ"ג ושס"ג שלי מ"ב ת' סי' נ"ז.

341. **פי' הירושלמי** לה"ר יצחק הכהן (מתלמידי הראב"ד) נכתב תלתת סדרי. והיה קנתו ביד הרב המאירי כמ"ש בפתיחתו למס' תכות ע"ש.

342. **פי' היריעה** הגדולה והקטנה. ר' ראובן: כ"י יוא"ל. וכ"י פארמא.

343. **פי' על ירמיה** בדרך פילוסופית: כ"י רח"ם 662 №.

344. **פי' על ירמיה** ויחזקאל לה"ר מנחם ב"ר שמעון מפשקיירש (תלמיד הר"י קמחי) ומיכנו בנשת דתקנ"ת בכתוב בסוף פ' ירמיה: כ"י פאריז (סיכנוי) 55 №. ונקת דוגמת ממנו נדפס בהוס' עק"ד תר"ז דף תקי"ג ע"ש.

345. **פי' על ישעיה** לר"ר סהל בר"ר ביצליח הכהן הקראי. מציאו בעל המחבר בפירושו על יבעיה תדיר: (לקוטי קדמוניות דקס"ע).

346. **פי' על ישעיה**. (עיין פי' איוב).

347. **פי' ע"ס הכוזרי** לה"ר נתנאל הכספי: כ"י שד"ל וז"ז.

348. **פי' ע"ס הכוזרי** לה"ר שלמה מלוניל: כ"י הר"מ מורטארה. [ונתוקן נתמד כ' דר"י בהערה כ' שהוא ור"ע בספרי הנ"ל היו שניהם תלמידי מהרם ח' ושמו שלמה והוא העיקר לפרש את הכוזרי ותמך ידיהם בפירושיו, ע"כ].

349. **פי' כללי** ס' יעיקר מקובל מפי כ' ברוך: כ"י רד"א q 1032, №.

350. **פי' על** לשון **הכתובה** להראבי"ה (? עיין רד"ח תקמ"ב): כ"י רד"א F 1073, №.

351. **פי' על הכתובה** לה"ר אברהם ב"ר שבתי דיל וויקיוו (מהזקנים): כ"י ס"ל חי"ן כמ"ש בזל"ח ל' י"ת.

352. **פי' על הכתובה** ופי' הגע וסדר נתיגתו וסדר תחליפה לה"ר שמעון ב"ר צמח דוראן: הכו"ד (קונשטנטינה, 1516 ?), 8°.

353. **פי' על** מס' **כתובות** לה"ר יצחק הלבן ב"ר יעקב: כ"י מינכען 317 №.

354. **פי' על כתובים** לה"ר שלמה שמעיה ספורנו: כ"י רח"ם 663 №.

355. **פירוש על כתובים**. (עי' פי' חמש מגלות).

356. **פי' על** קנת ספרי **כתובים** לפלאי: כ"י אוקספורד 102 № (אורי).

357. **פי' על לוחות** ס' המדות נעתק קדום המחדם לכ"ר יוסף תשבי בכ"ר יהודה הקראי: (אר"ץ).

358. **פי' על לוחות** הג"ל בדרך זיר ומרוז לכ"ר שלמה קלעי בכ"ר אברהם הזקן הקראי: (אר"ץ).

359. **פי' על לוחות** ס' שש כנפים לכ"ר אליהו שושבי בכ"ר יהורה גבור הקראי: (אר"ץ).

360. **פי' לקוטות** לרש"ט ן' גאון. (עיין כתר שם טוב).

361. **פי' לקות המאורות** וקנת מחמריס זולתס מענין זה לא נודע למי: כ"י וין 183 №. [ואולי הוא ס' חשבון המהלכות לר"ח כ"כ מייח אלו מכוך לר"מ בפירוש לאבר בדרך ההוא. וע"ש בדברי המבאים ודו"ק].

362. **פי' ע"ס מאזנים להראב"ע**. (עיין צח שפתים).

363. **פי' על מאמר** עולם קטן לה"ר יהודה ליב ב"ר אהרן שמואל: לובלין, חש"ד, 4°.

364. **פי' מאמר** רז"ל על פ' הן יסת לים וגו' בתני ב': כ"י רח"ם 675 № ג'.

365. **פי' מאמר** שבמדרש רבה רים פ' מקן. ה"ר יצחק ב"ר יהושע לאטעם: קיירי, שפ"ט, 4°.

366. **פי' מאמרי** מדרש רבה ועין יעקב ע"ל המחת לר"מ פאפירש. נלתה ה"ר מיד"ת בכ"י כמ"ש נשג"ב ג' ל"ב ושס"ג שלי מ"ב (עיין אור רב).

367. **פי' על מאמרי** עין יעקב ע"ד הסוד להרמ"ח לוצאטו. עיין נס' תורת הקנאות דנג"ב ונתולדתו בכ"מ ג' הערה מ'.

368. **פי' על המגילה** (מגלת מחתר ?): כ"י רח"ם 654 №.

369. **פי' על** מס' **מדות** לה"ר משה נורצי ממנטובה: כ"י רמש"ג כמ"ש בזל"ח מ' סי' כ"ו.

370. **פי' ע"ס המדות** של מיכטו לה"ר יוסף **אבן כספי**. עיין בתגרות ים"ר ח"ב מבתב כ"ו. ולפי דברי המחבר בריש ס' קבוצת כסף נכלל בספרו תרומת הכסף ע"ש.

371. **פי' על מדות הרחמים** (י"ג מדות) בדרך נסתר לה"ר אשר ב"ר אברהם בן דוד: כ"י מינכען 91/7 № וכ"י רמש"ג כמ"ש בתג"ו ג' ק"ס.

372. **פירוש** על י"ג **מדות** הנ"ל ומקורי עניני קבלה לר"מ ברש"ט די ליאון : כ"י רד"א F, 912 №.

373. **פי'** על י"ג **מדות** הנ"ל בקצרה : כ"י שם q, 727 №.

374. **פי'** על י"ג **מדות התורה** לה"ר אברהם (בן ?) אליהו הכהן : כ"י וואטיקאן 37.

375. **פי'** על י"ג **מדות** הנ"ל לה"ר מאיר הלוי (הרמ"ה ?) : כ"י מינכען 305 №. עוד כנ"ל לרש"י : כ"י שם שם.

376. **פי'** על י"ג **מדות** הנ"ל לפלוני אלמוני : (רמזית כ"י בודאפעסט).

377. **פי' מדרש אוכה** וספורי גזירות תתנ"ו : כ"י רד"א q, 235 №.

378. **פי' מדרש רבה** לה"ר יהודה ן' עטר, כ"י. עיין שנ"כ י' ק"י ושם"ג שלי ת"ל נשמו.

379. **פי' מדרש רבה**. (עיין בדרך אלשיך).

380. **פי' על מדרש רבות** לה"ר אברהם לאנייזו הזקן. עיין תג"י ל' מ"ו.

381. **פי' על מדרש רבות** ותנחומא לה"ר אברהם ן' בונט, כ"י.

382. **פי' מדרש רבות** עה"ת וח"מ לה"ר נפתלי הערץ ב"ר מנחם מלעמבערג בי' מלקיס : קראקא, שכ"ט, 4°. (רובענס 776 № וצע"ג) q.

383. **פי'** ע"ס **מורה נבוכים** לאברבנאל עם הערות לה"ר משה ב"ר ישראל לנדא נעם המורה לצדקה ג' מלקיס: פראג, תקצ"א, 4°.

384. **פי'** ע"ס **מורה נבוכים** בקצרה לה"ר משה אבן תבון : כ"י רד"א q, 1159 №.

385. **פי'** ע"ס **מורה נבוכים** לא נודע למי : כ"י מינכען 133/4 №. וכן בכ"י אוקספורד (אורי) 147 №.

386. **פי'** על **מזמור** אחד נם' בן סירא לה"ר משה שמואל קמחי: כ"י מינכען 239/5 №.

387. **פי'** על **מזמור** פ"ג בתהלים לה"ר חנוך העניך ב"ר אברהם דרשן מפוזנא. הוסף מתכונו הגדול ע"ס תהלים ונדפס בלי שער : פראג, ואשמח"ה ב"ו. (שם, תי"ז), 4°.

388. **פי'** על **מזמור** קע"ו בתהלים לא נודע למי : כ"י די רוסי 190/2 №.

389. **פי'** על **מחזור** ויוצרות הוספות סליחות וקינות : כ"י רד"א F, 1073 №.

390. **פי'** על **מחזור** מ"ס ובאור על המוסר לה"ר אברהם אלנקר : ליוורנו . . . (תג"י ל' קי"ז).

391. **פירוש** על **מחזור** קרוב"ץ וסליחות, לא נודע למי, ונכתב ע"י ה"ר אלי' ב"ר בנימין (עיין נוסף ריטוס ע"ל דקל"ד): כ"י רד"א F, 1074 №.

392. **פי'** על **מחזור** לר"ה יו"כ וסוכות עם שמות וסודות ותחנוס בתוכו אלקנה [וע"ע לוחי הס מס' הפליאה עיין זה]: כ"י רד"א F, 1075 №.

393. **פי' המחזור** יסד ר' שמעיה השושני. הובא בכ"י מינכען 5 № ע"ש.

394. **פי'** על חלי **מיכה** להב"ח יעקב חי פארדו ז"ל. (עיין אבני זכרון).

395. **פי'** על מס' **מכות** לרבינו יהונתן (מפרש הרי"ף ? ומוחי הפי' ג"כ על הרי"ף ?): כ"י רד"א q, 802—3 №.

396. **פי'** על מס' **מכות** לה"ר יצחק הישראלי: (ש"י).

397. **פי'** על **המבילתא** לה"ר אהרן אבן חיים (בע"ס קרבן אהרן). עי' שנ"ת ל' מ"ד ושם"ג שלי נשמו.

398. **פי'** על **המבילתא** לה"ר אליעזר ן' יעקב נחום. עיין שנ"ת ל' ע"ז ושם"ג שלי ת"ל נשמו.

399. **פי' המלות** על הזכר עה"ת : כ"י רד"א q, 1026 №.

400. **פי' המלות** הזרות על נביאים לה"ר אליהו אלפעגי הפשלי בן אלקנה, כ"י : (ש"י).

401. **פי' מלות** זרות בתרגום ועל מכבת יחזקאל לה"ר שמואל שער אריה : כ"י יוא"ל ועיין זע"ע ב' נ"ז.

402. **פי' המלות** התמורות במדרש רבות עה"ת וח"מ לה"ר נפתלי הערץ ב"ר מנחם מלעמבערג. (עיין פי' מ"ר לעיל סי' 382).

403. **פי' המלות** על תרגום ת"מ ודניאל ועזרא בלה"ק לה"ר מרדכי ב"ר יחיאל לוריא : קראקא, ש"ם, 4°.

404. **פי'** ע"ס **מלות הגיון** עד סוף שער ח' לה"ר מרדכי ב"ר אליעזר כומטינו : כ"י רד"א q, 1026 №.

405. **פי'** על **מלכים** או דברי הימים לה"ר משולם. מובא בפי' דה"י שבידינו בהגי"ב י"ג ע"ם. ומוחי הוא רבינו משולם הגדול : (נוסן גנ"ל דע"ח).

406. **פי'** על **מלכים** לא נודע למי : כ"י די רוסי 298 №.

407. **פי'** על **מלכים** וי"ח וכתובים לה"ר שלמה פרחון : כ"י אח"ס 33 №.

408. **פי׳ על המסורה.** ה״ר יעקב דוד בהקדוש ר׳ יצחק מחענטשין אבד״ק צויזמר. חוס׳ על סדר סדרי לוחות מס׳ מסרת המסורת לר״ח בחור לפרש את הסתומות והנעלמות בסמ״ג ומס״ק ועמו ס׳ טעמי המסורה קלת פסעיס על מסרות: לובלין, שלו״ם (ליזיהס), 4°. שם, שפ״ב, 8° (רד״ח 0 498, №). עוד כל״ל עס הוספות לבנו ה״ר יהודה יצחק דרשן: לובלין, ונשמ״ח [ישכו״ן בט״ח: הייגו ת״ד—ה׳], 4°. ד״א, ת״ט, 4°. עוד כל״ל בתוס׳ מרובה ובלי טעמי מסורה הל״ל: האלי, תע״א, 4°. עוד כל״ל ובסופו קונט׳ פנים מסבירות הסגות ה״ר יהושע פייביל האומים אבד״ק פרעמסלא על סו״ת פנים מאירות ח״ח סי׳ ל״ז שנדפס ג״כ בשנת עת״ס: לבוב, תקנ״ו, 8°. [והמעתה״ד כ׳ בסופו שהוא הדפיסו על פי הנדפס בזאלקווא שנת תצ״א, וכ״כ גס בשער הס׳ ע״ש]: זולצבאך, תע״ה, 8°. עוד כל״ל לבדו ומוסף בו מידת הראב״ע עס פי׳: ד״א, תס״ג, 8°.

409. **פי׳ על המסורה** לה״ר משה אלבילדה, כ״י: (תג״י מ׳ פ״ז).

410. **פי׳ המסורות** לר׳ אליהו בחור. הוא שער שנכרי לוחות הל״ל עס חוס׳ פי׳ כל ל״ת בכל ספרי המסרות על תל״ך לה״ר שמעלקי ב״ר חיים שמש: פראג, לספ״ר, 8°.

411. **פי׳ על המסרות** לח נודע למי: כ״י אוקספורד $145/2$ №, $340/2$ (אורי) № (שם).

412. **פי׳ ע״ס מערכת האלהות** לה״ר אברהם ב״ר גרשון טריוויש צרפתי. רמז הרמס״ג ז״ל בכ״י כמ״ש בתג״י ח׳ ל״כ ע״ש.

413. **פי׳ ע״ס מערכת** הל״ל לה״ר משה בן יהודה: כ״י מינכען $57/3$ №.

414. **פי׳ ע״ס מערכת** הל״ל לה״ר משה קאקוט: כ״י רד״א q, 877 №.

415. **פי׳ ע״ס מערכת** הל״ל לה״ר מתתי׳ דלקראט: כ״י שם q, 1030 № ורח״ם 668 №.

416. **פי׳ מעשה בראשית** ע״ד הקבלה מבואר יפה לח נודע למי: כ״י אוקספורד $24/3$ №.

417. **פי׳ על מעשה** שנסרס הכוגי מלכות: כ״י רד״א q, 1283 №.

418. **פי׳ ע״ס המצות** להרמב״ס לח נודע למי: כ״י אוקספורד 265 № (אורי).

419. **פי׳ על מרכבת יחזקאל להתלמידי** הרמב״ן: כ״י רח״ם 192 № כ׳.

420. **פירוש על מרכבת יחזקאל** ו״ג עיקריס ע״פ קבלה: כ״י שם 655 №.

421. **פי׳ על מרכבת יחזקאל.** (עיין פי׳ מלות זרות נעיל).

422. **פי׳ על משלי** לה״ר בנימין ב״ר יהודה רומאנו ע״ד הפשט הפשוט: כ״י רד״א F 254, № וכ״י מינכען 59 № ודי רוסי 728 №.

423. **פי׳ על משלי** לה״ר זרחיה ב״ר יצחק בן שאלתיאל מברצלונה: כ״י מינכען $73/2$ № וכ״י ראח״ס ונקרא שם אמרי דעת עיין זה.

424. **פי׳ על משלי** לה״ר יהודה מסיר ליאון, כ״י: (פיכסט ח״כ דכל״ח ותג״י י׳ קע״ט).

425. **פי׳ על משלי** לה״ר יונה מגירונדי: כ״י רח״ם 96 №. (ועיין באור).

426. **פי׳ על משלי** לה״ר יוסף קמחי: כ״י מינכען $242/3$ №.

427. **פי׳ על משלי** לה״ר מרדכי ב״ר אפרים העקשיר: כ״י רח״ם 670 №.

428. **פי׳ על משלי** לה״ר משה ב״ר יוסף קמחי. הוא הנדפס במקצות שכם פי׳ הראב״ע. עיין ציון תכ״ח דע״ו וכו׳ ותל״כ דקי״ג וכו׳.

429. **פי׳ על משלי** לה״ר סעדיה ב״ר נהוראי אזוביב. עיין תג״י ס׳ ח׳.

430. **פי׳ על משלי** לה״ר עמנואל ב״ר שלמה: כ״י די רוסי י״ב פעמים ע״ש. (וכמדומה לי שנדפס).

431. **פי׳ על משלי** לה״ר שלמה אבן זוזא עס הפיוס: כ״י אוקספורד $29/3$ №.

432. **פי׳ משלי** לה״ר שם טוב ב״ר יוסף ן׳ פאלקירה. מציאו שם סוף מורה המורה לד קמ״ה.

433. **פי׳ על משלי** לה״ר שמעיה ב״ר משה די מרינה. עיין תג״י ס׳ ע״ב.

434. **פי׳ על משלי** לה״ר ששת ב״ר יצחק גירונדי ומחלק לד׳ חלקים: כ״י מינכען 46 №. ומצוי שם עוד שנית $59/4$ № וכתוב עליו «פי׳ מר׳ חסדאי הלוי» אבל נראה כי אחד מהם הוא המעתיק לפי שמתחיל במלות «אמר המעתיק».

435. **פי׳ על משלי** שנמצאים לח׳ קדמון חולי להרוקח: כ״י רח״ם 671 №.

436. **פי׳ על משלי.** (עיין פי׳ חמש מגלות).

437. **פי׳ המשניות** לה״ר אברהם אזולאי (בע״פ חסד לאברהם). עי׳ בג״ח ח׳ כ״ב וב״ג שלי ת״ח נכתבו.

438. **פירוש המשניות** להר״ר אברהם חיים סיניגאליא וגם השלימו כי נפטר בעשוריו : (תג״ע ג׳ פ׳) .

439. **פי׳ המשניות** להרא״ש . ועל סדר זרעים ומסכת נדפסו בתוך התלמוד : (וג״ח ג׳ י״ח ושם״ג שלי ח״ח בשמו) .

440. **פי׳ המשניות** לרב האי גאון . מזכר בשבוב רב פתחים : (פיסבע ח״ח דשב״ח) . ועל סדר טהרות (עיין קובץ מעשה ידי הגאונים).

441. **פי׳ המשניות** למרן ה״ר יוסף קארו . הזכירו בכסף משנה פי״ע מטומאת מת : (שג״ח יו״ד כ״ג ושם״ג שלי ח״ח בשמו) .

442. **פי׳ המשניות** לה״ר יצחק אבן גיאת . מזכר בס׳ פאר הדור סי׳ ע״ו ע״ש .

443. **פי׳ המשניות** להרמב״ם.(עי׳ ס׳ המאור, משניות , תלמוד) . ועל סדרי מ״ע נק״ט : קראקא , חש״ד , 2° . (רד״ח F 816, №) .

444. **פי׳ המשניות** לה״ר עובדי׳ מברטנורא. (עיין משניות) .

445. **פי׳ המשניות** לה״ר שמואל גארמיזאן ועל קצת זרעים וטהרות . היה בית ר״ב חיד״א בב״י כמ״ש בשב״ח ב׳ מ״ע ושם״ג שלי ח״ח בשמו .

446. **פי׳ משניות זרעים** בפלפול לה״ר שמעון וואלף אופנהיים מווירמיש : כ״י רד״א תקמ״ב ובק״ד נח יחסתי מקומו .

447. **פי׳ משניות** זרעים וטהרות לה״ר יצחק ב״ר מלכי צדק מסימפונט . על סדר זרעים רלח ר״ר חיד״ח בב״י ונמצא בב״י רח״ם 687 № ופירושו על כוף מס׳ נכוריס נדפס לסבליס פי׳ הר״ם, וע״ם טהרות מביתין בפוסקים . ועיין בש״ח י׳ י״ח וג״כ י׳ ל״ם ובש״כ שלי ח״ח בשמו .

448. **פי׳ משניות** זרעים וטהרות למהר״ם מרוטנבורג . מזכירו בתשובותיו כ״י סי׳ קנ״ח. וע״ם טהרות לבד היו בב״י לבעל תוי״ט ומזכירו בתוך פירושו כמ״ש בוג״כ ע׳ ז׳ ושם״ג שלי ח״כ כות ע׳ טהרות ע״ם .

449. **פי׳ משניות** זרעים וטהרות לרבינו שמשון משאנץ . נדפס ברוב הסבי״ן שלנו . (עיין תלמוד) . ומזכר ג״כ על מס׳ שקלים ועדיות ומדות וקינים כמ״ש ה״ר יעקב עכסלי בהקדמתו להעתקת פי׳ המשניות להרמב״ם סדר זיקין ע״ש , ופי׳ מס׳ עדיות נדפס מחדש בשם עדות נאמנה ע״ש .

450. **פי׳ משניות טהרות** להר״ם מפונטוייזא היה בב״י בית הר״ח ב״ר בצלאל בע״ש אור החיים ע״ס עץ חיים ופרש למהרח״ו . עי׳ תום׳ עק״ד תר״ת דרע״ו .

451. **פירוש משנת** בן חמש שנים וכו׳ . (עיין סדר היום) .

452. **פי׳ משנת** עדוגה וכו׳ . (עיין ס׳ הצבא) .

453. **פי׳ נביאים אחרונים** וכתובים לה״ר שלמה פרחון : כ״י ראה״ם 33 № .

454. **פי׳ נביאים וכתובים** למפרשים שונים שנדפסו עם הפשיט . (עיין תורה) .

455. **פי׳ נביאים וכתובים** מלוקט : כ״י רח״ם № 272 .

456. **פי׳ נביאים ראשונים** להראב״ע, כ״י : (פיסבע ח״ח די״ב) .

457. **פי׳ נ״ך** לה״ר בנימן ב״ר יהודה רומאנו . עיין תג״י כ׳ י״ג .

458. **[פי׳ נ״ך** לדון יצחק ב״ר יהודה אברבנאל. עם הוספות לקט שכתב ופשט לה״ר יעקב פידאנקי : האמבורג , תמ״ז , 2° .

459. **פי׳ נ״ך ונ״א** לה״ר יוסף קרא : כ״י די רוסי 255 № וגם ז״ז . ולקוטים מהם נדפסו בספרי נעלי תכופות הדפוס כמו בס׳ נחעי נעמנים וקובץ על יד ושלחם .

460. **פי׳ נ״ך ואחרונים** לתלמיד ה״ר יוסף קרא . כ״י בית ס״ר רפאל קירכהיים : (פיסבע ה״ב דק״ע) .

461. **פי׳ נ״ך ונ״א** לה״ר ישעיה דטראני הראשון (הרי״ד) : כ״י די רוסי (עד תבקוק) 470 № . עוד כל״ע (עד תבקוק וכלי רוב ס׳ מלכים): כ״י שם 393 №. על ל״ך ויסעיה: כ״י שם 195 № . ועל ספרי למ״ת : כ״י שם 308 № .

462. **פי׳ נ״ך ונ״א** וה״מ לר׳ תנחום ירושלמי : כ״י אוקספורד 3—81 № (אורי) .

463. **פי׳** על **נ״ך** וכ׳ יסעיה ותהלים לכ״ר אהרן הראשון הקראי: (אר״ץ) . ונס׳ המבחר שלו כי מחבר גם על חיוב . עי׳ שם׳ דד מרדכי דיד״ב ועיין מבחר ישרים) .

464. **פי׳** מס׳ **נדרים** לה״ר אליעזר ב״ר שמואל ממיץ (נע״ם יראים) . מזכר בס׳ התרומה סי׳ קל״ח ובמרדכי ב״ק סי׳ קל״ח : (זוק גח״ע דל״ד) .

465. **פי׳** מס׳ **נדרים** לבעל פי׳ על ירמיה : (אוצר נחמד ב׳ 75) .

466. **פי׳ נעשה אדם בצלמנו**.(עי׳תחכמוני).

467. **פי׳ הנקוד** ע״פ קבלה הנהלק על התנועות ועל הנקודות לר״א אבואלעפיא ונמצא בב״י מינכען 10/5 №. הוא חלק מספרו אור השכל , עיין זה .

468. **פירוש** על **הנקודות** לה"ר משה בוטריל : כ"י רד"א q, 965 №.

469. **פי'** על **סבא** דפ' מספטיס בזכר מכתבי האריז"ל : כ"י רד"א q, 1031 №.

470. **פי' סדור תפלות**. (עיין אבודרהם).

471. **פי'** על **סדר העבודה** עד ר"ו בן למביתור לה"ר חיים ן' גליפפה : כ"י די רוסי 313/6 №. ולקוטים ממנו נדפסו מהדם בס' קובץ מעשה ידי גאונים סוף ח"כ ע"ם.

472. **פי'** על **סוד הטלית והציצית** בתרכב בנפות הטלית לכ"ר אב"א הקראי: (אר"ץ).

473. **פי'** על **פי הסוד**. (עיין הגדה ש"ב עם פי' אברבנאל).

474. **פי'** על **סודות** הרמב"ן בפי' התורה לה"ר יעקב הספרדי : כ"י רד"א q, 279 №.

475. **פי'** על **סודות** הרמב"ן בכ"ל לא נודע למי : כ"י רד"א q, 1693 & 1172 № וכ"י מינכען 239 №.

476. **פי'** על **סליחות** לא נודע למי : כ"י רד"א q, 1606 № וכן בכ"י רח"ם 656 №.

477. **פי'** על **הסמ"ג והסמ"ק** לה"ר אליהו זעוה: (ש"י).

478. **פי'** על **הסמ"ק** לה"ר אברהם הזקוני : כ"י די רוסי 65 №.

479. **פי'** על מס' **סנהדרין** לרבינו יהונתן מפרש הרי"ף: כ"י רד"א q, 3—802 №.

480. **פי'** על **ספרא להראב"ד** המשיג : כ"י אוקספורד. וגם"י כ' בנדפס (עיין ספרא).

481. **פי'** על **ספרא** לרבינו הלל ב"ר אליקים : כ"י רד"א q, 804 № וכ"י ווין מ"כ 9 № וכ"י רח"ם 642 №.

482. **פי'** על **ספרא** לה"ר וידאל הצרפתי : (בת"כ ו' ת' ובמ"ג בלי ח"ח בשמו).

483. **פי'** על **ספרא דצניעותא** לתרי"ע. (עיין זה ועיין קול ברמה). ובכ"י רד"א 4—1033 № נמצא עם הגהות ה"ר **אלעזר פערילש מפראג**. עיין רד"ח תקמ"ב.

484. **פי'** על **ספרא דצניעותא** לבע"ם עמק המלך:כ"י רד"א תקמ"ב. ולולי ק"ד q, 964 № חו 1034 הכ"ל.

485. **פי'** על **ספרא דצניעותא** לה"ר יהיאל מיכל אבד"ק דאטנאוע, כ"י : (שי"ג).

486. **פי'** על **ספרי** לרבינו הלל ב"ר **אליקים** הנ"ל: כ"י ווין מ"כ 10 № וכ"י רח"ם 642 №.

487. **פי'** על מס' **עבודה זרה** לרבינו יהונתן הנ"ל : כ"י רד"א q, 30—82 №.

488. **פירוש עבודת יוה"כ** להר"מ קורדובירו. כוונות על הפלת יו"כ ומעשה הקרבנות וגם י"ג תקונים ע"פ קבלה : ד"ו, שמ"ז, 12°. קאריץ, תקמ"ז, 4°. (ועם לוזה הגהות כ"י : נעדכר 571).

489. **פי'** על **עזרא** לה"ר בנימן ב"ר יהודה : כ"י מינכען 59/3 №.

490. **פי'** על **עזרא** לרבינו **ישעיה** והגהות מפרמיס עפ"י דקדוק : כ"י רד"א q, 254 №. וחולי הוא להריא"ז בנדפס בס' מאור עינים פ' י"ח ע"ב.

491. **פי'** על **עזרא** לה"ר **משה קמחי**. הוא הנדפס במקראות גדולות בשם הראב"ע. עיין ציון תר"ח דע"ו ותר"כ דקי"ג וכו'.

492. **פי'** על **עזרא** לא נודע למי : כ"י אוקספורד 149 № (אורי).

493. **פי'** על **עזרא ודה"י** לה"ר יוסף קרא. עיין פירצב ח"כ דק"ע וג"ע.

494. **פי'** ע"ס **העטור** לה"ר **אליעזר** ן' יעקב נחום : (בג"ח ח' ע"ג ובס"ג שלי ח"ח בשמו).

495. **פי'** ע"ס **עין יעקב** לה"ר שלמה קלונר מבראדי, כ"י : (שי"ג).

496. **פי'** על מס' **עירובין** וע"ז לה"ר **שמשון** מקינון. מזכיר בס' כריתות שלו תדיר : (נוסן גח"ל דמ"ד).

497. **פי' עלינו לשבח** לרב **האי גאון** שבלח על רבני מי מהלנק מבר בסוף יס קעדב בתרן הודו ובלחבס התכמיס ה"ר נתן והר"ר שמלתיהלו וה"ר קלונימוס וכתבו שם בידיסס מגרות מה"ר גרשום (רגמ"ה ?) והרב מלבסי ז"ל בדעות מחולקות וכ' שם וז"ל : יודע לכבודכם כי ענין עלינו לבבא היתה קבלה מרבותינו ז"ל בידינו גנוז ותתום וכתבר רבינו יתמיהו הלוי הספרוס בא מה"י ועבר עלינו ואמר לנו שמלא בספר ר' מבריהס פרוש קרובו ענין זה וכו' וכו' (ותתס בזה"ל :) והם"י יהיה בעזרכם ובמאור תורתו יאיר עיניכם בתפלכם וכתבן רב הסי ב"ר רב שבירא גאון ב"ר רב מבבא גאון מבגלות על יהודה בן יעקב תריה. נדפס בגרים ס' מאור ושמש דמ"ב—י' ע"ב מהעתק כ"י פאריז, וגם"ע בובבי יצחק הובבת.. מהעתק כ"י ווין לו לייפציג. ועיין המזכיר תר"ך ע' 5.

498. **פי'** על דיני **הערוות** בס' אדרת אליהו לכ"ר יוסף הטרוקי בכ"ר מרדכי הקראי : (אר"ץ).

499. **פי' עשר ספירות** לה"ר מנחם תלמיד הרוקח ז"ל בקבלה עמוקה : כ"י רד"א תקמ"ב

ומוסי ק"ד 995, 1704, q № וכ"י די רוסי 1104 № וכ"י רמש"ג. ומצא לו כו טוד סודות על מלות שונות ובמור פסוקים ופכדיס מתל"ך עד"ה. עיין תג"י מ' קי"ב.

500. **פירוש עשר ספירות** להרמב"ן: ב"י מינכען 91/2 №.

501. **פי'** על **עשר ספירות**. (עיין לקט שכחה ופאה).

502. **פי'** על **עשר עטרות** לה"ר אברהם ב"ר בנימין זאב מבריסק דליטא: ספר"א, תנ"ה. חמ"ד, תנ"ח (ק"ד 362, q №), 4°.

503. **פי'** ע"ס **עשרה מאמרות** לה"ר יהושע העשיל מקראקא (נעל מגיני שלמה): כ"י רד"א 1035, q №. וכ"י רה"ס 221 №.

504. **פי'** על **עשרה עקרים** מס' האורת לכ"ר יוסף הטרוקי בב"ר מרדכי הקראי: (אר"ץ).

505. **פי'** על **עשרה עקרים** הנ"ל לכ"ר יוסף בב"ר שמואל הזקן הקראי: (אר"ץ).

506. **פי'** על **עשרה עקרים** הנ"ל לכ"ר מרדכי בב"ר ניסן הקראי בדרך שו"ת: (אר"ץ).

507. **פי'** על **עשרת הדברות** לה"ר ישראל. היה ביד הגמון מטודילה בב"י, ומוסי הוסף ר"י ב"ר יוסף הישראלי מתי בע"ס יסוד עולם: (זוכן גמ"ע דתכ"ז).

508. **פי'** על **עשרת הדברות** בקבלה לרמ"ח לוצאטו. עיין בס' תורת הקנאות דנג"כ וכ"ח ג' דק"מ הערה ל"ו.

509. **פי' עשרת הדברות** לא נודע למי ובנדו קלת מחמרים מבאור הראב"ע בס' יתרו ומח"ז חבור על תחלת מזמור ק"ד מחדרים תליס טס ג' מחמרי הרחב"ע מבאורו ע"ס בחות: כ"י הפליט Cod. 73.

510. **פי'** על **עשרת הדברים** להראב"ע הוסף והוסס מפירושו עה"ת: באזיל, 1521. פאריז, שכ"ו, 4° (ב"י). קרימונה, חש"ד, 4°. עוד כנ"ל עס מבוא ובאור ופי' מלות קשות ור"ת הכל בל' רומי ט"י מינסטער: באזיל, 1527. שם, 1559, 8°. פאריז, 1568, 4°.

511. **פי' עשרת הדברים** לכ"ר נסי בב"ר נח. נדפס קלתו בס' לקוטי קדמוניות דל"ז—מ"ח ובספתים סי' ח' ע"ב. ולפ"ד הר"ם פינסקער הוכר לחיות בעין הקדמה בס' ביתן המשבילים למחבר הנ"ל. ע"ב דל"ז.

512. **פי'** על **פזמון** כי הנה כחומר וכו' לר"ש פאפנהיים: ברעסלויא, התקס"ח, 8°.

513. **פי'** על **פיוט** הקדמה והסמוכה ועל המוחז ציד להרוקח ז"ל: כ"י רד"א 1032, q №. ועל המוחז ציד לבד: שם 1017, 1665, q №. 1704,

514. **פירוש** על **פיוט** מרעת נקדת לבעל שבה"ל. מנת הר"ן דוקעם נת', מכ"י ביהמ"ר דלונדון כמ"ב נאו"ע כ' דקל"ע ע"ם.

515. **פי'** על **פסוק** מחת למחת וגו' לה"ר עמנואל (בעל המחברות): כ"י יה"ש.

516. **פי'** על **פסוק** שמור רגלך וגו' נקהלת ד' י"ז לה"ר משה ב"ר שלמה: כ"י די רוסי 966/2 №.

517. **פי'** מיזה **פסוקים** ומיריס להמצה בניונדה מרינו. ב"י רמש"ג: (תג"י כ' ט"ו).

518. **פי'** מס' **פסחים** לה"ר **אברהם** בן **הרמב"ם**. מצינו בתשובותיו לכ' דניאל הבבלי סי' כ"ב וכל דבר תשובתו זו העתיק ממנו ע"ב נס' ברכת אברהם הנדפס מחדש.

519. **פי'** על מס' **פסחים** לה"ר **יהודה** ב"ר נתן **אבי הראב"ן**. מזכר בסמ"ג נאוין ע"ע: (זוכן גמ"ע דל"ח).

520. **פי'** ע"ס **הפרדס** לה"ר אהרן ברכיה די מודינא: כ"י יוא"ל.

521. **פי'** על **פרקי אבוקראט** לה"ר יהודה ב"ר שמואל שלום: כ"י ווין 133 № ופלורינץ 54 №.

522. **פי'** על **פרקי אבות**. (עיין פי' אבות לשון).

523. **פי'** על **פרקי דר"א** לה"ר יהודה ב"ר משה מלובלין. (עיין פרי שבת).

524. **פי'** על **פרקי דר"א** לה"ר יהודה ב"ר נסים ן' מלכה. הובא בפי' המובוע על הרמב"ע מבפעים ע"ם ויכלו את תלמי יבמל.

525. **פי'** על **פרקי הרמב"ם** להרמב"ן: כ"י מינכען 55/8 №.

526. **פי'** על **פרקי שירה** בדרך מחקר לה"ר שמואל ב"ר משה קמחי (מי ס"ת ק"ס). כ"י ביד ר"א אשכנזי י"ז דפין מין 2°: (תוס' עין"ד תכ"ע דל"ז).

527. **פי' בפרקים** ממס' כתובות חיבר ס"ר יצחק ב"ר ראובן אילברגלוני. כמ"ב נס' הקבלה להרמב"ד ד"ת דמ"ס ע"ת.

528. **פי'** קלת **פרשיות** לה"ר יוסף בן שרגא: כ"י יוא"ל.

529. **פי' פתוחות** וסתומות בתוס' ועטמיקן לק"ר מרדכי ב"ר אפרים העקשיר: כ"י רה"ס 628 №.

530. **פי' צורת האותיות** לרב ב"ר יעקב

משקובו : כ"י רד"א q, 1036 №. ומוני הוא ר"י ישגובא אבר בלקוטים לכ הלי גלוון . (עיין לקוטים) .

531. **פירוש צורת האותיות** לר' יעקב הכהן . (עיין פי' האותיות לעיל) .

532. **פי' צורת האותיות** בדרך דרוש ומוסר וגימטריאות (וליא ע"פ קבלה) , ליא נודע למי : כ"י ליידען 24/14 №.

533. **פי' ע"ס צורת הארץ** : כ"י רד"א q, 589 №. (ועיין באור) .

534. **פי' מלות צלם ודמות** ע"פ בחור המורה ופי' הרמב"ן עה"ת : כ"י מינכען 312 № .

535. **פי' על הקאנון** ליא נודע למי : כ"י רח"ם 657 №. ומוני הוא לה"ר יצחק שולם אבי אמו של מהר"ר ויטאל כמ"ש בספרו מכתם לדוד בעה"ב ע"ש . ועיין תג"י י' רכ"ה .

536. **פי' לר' קדוש החדש להרמב"ם** : כ"י רד"א q, 589 № .

537. **פי' על הקדיש** לה"ר יהודה ב"ר משה ב"ר דניאל (מרומי ?) : כ"י די רוסי 129/5 №. עוד כל"ל עם בחור קדושה להנ"ל : כ"י שם 372 № .

538. **פי' הקדיש** לה"ר שמריה הפילוסוף איש רומי : כ"י רח"ם 37 № וכ"י מינכען 210 №.

539. **פי' הקדיש** ליא נודע למי : כ"י רח"ם, שם . וכמוהו בכ"י די רוסי 327/2 № .

540. **פי' על קהלת** לה"ר אברהם ב"ר יהודה חדידה : כ"י די רוסי 177/2 № .

541. **פי' על קהלת** לה"ר אברהם פריצול : כ"י די רוסי 48 № .

542. **פי' על קהלת** לבנו של הראב"ע : כ"י אוקספורד: (תוס' עק"ד תר"י דף תמ"ז בהערה).

543. **פי' על קהלת** לה"ר אלישע גאליקו : ד"ן, של"ה (ויניצא ח"א דצי"ד : של"ח), 4° .

544. **פי' על קהלת** בל"א ועם פי' קצר לה"ר דוד ב"ר אהרן המרפים: פראג , תס"ח, 4°. (פירוש מ"א דקנ"ח ומוני הוא רל"א q, 148 №).

545. **פי' על קהלת** לה"ר דניאל הבבלי . עיין מלחמות ה' לר"א בן הרמב"ם דף ד' ע"א וב' .

546. **פי' על קהלת** לה"ר יהודה משה מפאנו : כ"י די רוסי 400 № .

547. **פי' על קהלת** לה"ר יוסף חזן מטרוויש . נזכר בס' מנחת יהודה דף א' ע"ב ע"ש .

548. **פי' על קהלת** לה"ר יוסף קרא עד הפסוק והכסף יענה את הכל : כ"י די רוסי 456 № וכ"י שד"ל . עיין כ"א ז' לג"ז וס"ה .

549. **פירוש על קהלת** ועל מדרש קהלת לה"ר יעקב ב"ר שלמה אלגיאני . כ"י ר"א אשכנזי : (תוס' עק"ד תר"ע דתרס"ז) .

550. **פי' על קהלת** להר"י אברבנאל : כ"י די רוסי 313 № .

551. **פי' על קהלת** לה"ר יצחק ב"ר יהודה **אבן גיאת** . נזכר בס' קטן לר' יהודה בן בלעם שהעיר על המלות בפי' מלת «בס» וכן בהלאה"ע (בהלאות מ"ע כ"ד ודברים י' ז') וגם בס' יקוו המים דק"ג ובהתגלות כ"י הנדפסי אל הבאבלי : (מ"ע לגייגער בתך ה' דצל"ו וכו' ע"ש) .

552. **פי' על קהלת** לה"ר יצחק בן לטיף עם הפניס : קונשטאנטינא , חש"ד , 8° . [ובזו"ח הניב"ש סי' קל"ז כ' עליו וז"ל : פי' נלה ע"ד הפשט ומטה אל המוסכל ותכלית הטבעית] .

553. **פי' על קהלת** לה"ר מרדכי ב"ר אפרים העקשיר : כ"י רח"ם 674 № .

554. **פי' על קהלת** להרמ"ח לוצאטו בקבלה עמוקה , כ"י (ת"ת דפין) . עיין כ"ה ג' דקל"ע הערה ל"ג .

555. **פי' על קהלת** לה"ר משה ן' מביר . (עיין סדר היום) .

556. **פי' על קהלת** לה"ר משה ברש"ט די ליאון . נזכרהו בס' נפש החכמה בתלת קודות הדיוט .

557. **פי' על קהלת** לרב סעדיה גאון : כ"י רד"א q, 282 № .

558. **פי' על קהלת** לה"ר שמואל אבן תבון : כ"י די רוסי 272 № .

559. **פי' על קהלת** לה"ר שמואל (הוא הרשב"ם) : כ"י המבורג F, 32 № . ועיין ציון תר"ב ד"ק .

560. **פי' על קהלת** יהן נוהן ליא נודע למי : כ"י ניד יעלליגער כמ"ש בכ"ח ח' דק"ג והעתיק קצת דוגמאות ממנו שם .

561. **פי' על קהלת** ליא נודע למי, כ"י בפלורענץ : (נוהן גא"ל דע"ע) .

562. **פי' על קהלת ושיה"ש** להרשב"ם עם פתרוני ר' טוביהו ב"ר אליעזר . פירושים על מסתר רות ואיכה לר' מנחם ב"ר הלבו לר' טוביה ב"ר אליעזר לר' יוסף קרא לרשב"ם ולאיש פלוני צרפתי . הוצאת לביא"ד ע"י הר"א יעלליגער : לייפציג , 1855 , 8° .

563. **פי' על קהלת** ותהלים לה"ר משה ישראל די מרקאדו : ד"א , תבי"א , 4° .

564. **פירוש הקל וחומר** לתלמיר מהר"י אבוהב: כ"י רח"ם 606 №. [וחולי הוא לה"ל שמואל ואלאנסי הנדפס בס' מהררי נמרים עיין זה].

565. **פי'** על **קצת** ספרי ל"ך: כ"י רד"א q 267, №. [וחולי הוא למהר"י טאיטאצק שלפניו ע"ש].

566. **פי'** על **קצת** ס' הקלגון במקומות נמתרים לה"ל יצחק ב"ר שלמה הישראלי: כ"י מינכען 247 №.

567. **פי'** על **קרי וכתיב** נתג"ך לה"ל מרדכי ב"ר אפרים העקשיר: כ"י רח"ם 678 №.

568. **פי' הראב"ן** על כל המחזור ויוצרות וסליחות וקינות וסדר תפלות לכל השנה ופי' הגדה ופ"ח ובשמ"ז וברכת מירוסין ומזונין ומחי ברכות ודיוים ומנהגים וסדר רב עמרם גאון בתוס' מרובה: כ"י מנשת ה"ח ג"ח היה ביד מהרא"ז מורגליות בבראדי, וממנו נדפס סדור הרמב"ן בתוכטרהת (עיין תפלה). והובא ממנו גם אל מחזור קרבן אהרן ועיין בספרת הגרת"ז מרגליות הנ"ל למחזור קרבן אהרן ד' פלחוויטת תקפ"ג.

569. **פי'** על **הראב"ע** עה"ת לה"ל אברהם ב"ר שלמה עקרא: כ"י רח"ם 617 №.

570. **פי'** על **הראב"ע** עה"ת לה"ל יום טוב ליפמאן (בעל תוי"ט): כ"י רד"א q 280, №. ומוקים על הרמב"ע עה"ת ומגלות ממנו נמצת בסוף ספרו פרשת הבכף: כ"י שם q 1672, ע"ש.

571. **פי'** על **הראב"ע** עה"ת לה"ל יוסף אבן כספי: כ"י ראח"ם 37 №.

572. **פי'** על **הראב"ע** עה"ת לה"ל מנחם תמר: כ"י ליידען 29 №.

573. **פי'** על **הראב"ע** עה"ת לה"ל משה ב"ר יהודה ממשפחת הנערים: כ"י ווין ח"נ 7 № וכ"י וואטיקאן.

574. **פי'** על **הראב"ע** עה"ת לה"ל שלמה ן' יעיש הצעיר: כ"י אוקספורד 166 № (אורי).

575. **פי'** על **הראב"ע** עה"ת לה"ל שלמה פראנקו ועליו הסגות לה"ל אברהם ן' אלנובוב, כ"י: (ש"י). ומנת בכ"י אוקספורד 140 № (אורי) וס"נ: ר"א אלטביב.

576. **פי'** על **הראב"ע** עה"ת מלוקט מפי' ה"ל עזרא גאטיניו וה"ר מתתי' היצהרי ור"י אבן כספי: כ"י אוקספורד 132 № (אורי).

577. **פי'** על **הראב"ע** פ' שמות: כ"י רד"א q 1663, №.

578. **פירוש הרא"ש והראב"ד** על מסכות תמיד קינין מעילה ומדות ופ' חלק ומסות מלחמה ופי' ה"ל דור אופנהיים בסוגית לרבע מיחות (?): פראג, תפ"ה, 2° ו־4°. (ועיין לשון חכמים).

579. **פי'** על מס' **ראש השנה** להרמב"ם. הוצת בס' מאור עינים סוף פ' כ"ה והיה ביד ה"ר חיד"א בכ"י כמ"ש בסגי"נ מ' ה' ובסה"ג שלי ח"א בשמו ע"ש ונמצת בכ"י אוקספורד 222/2 № (אורי). ונכלל בתוך מבוכו פי' התלמוד ג' סדרים ומס' חולין עיין זה.

580. **פי'** על **רוב פרשיות** התורה לה"ל יוסף בא־איטאצק: כ"י רד"א q 267, №.

581. **פי'** ע"ס **רוח חן** שלח נדפס: כ"י רד"א תקמ"ב ונק"ד לא נודע לי.

582. **פי'** ע"ס **רוח חן** לה"ר זלמן ציון. עיין פי' התפלות לר' היכז ד' בנלין דק"ג ע"ח: (נוסן גת"ל דקס"ו). [וחולי הוא הנ"ל ?].

583. **פי'** על **רות** לה"ר יוסף גאקון. נזכר בס' שרש ישי דף ס' ע"ב: (תג"י י' י"ז).

584. **פי'** על **רות** לה"ר יצחק ב"ר יוסף כהן ירושלמי מגלה סוד הגאולה: סביוניטה (י"ח: שאלוניקי), שי"א, 8°. מנטובה, שכ"ה, 24°. (פירסם ת"ב דקמ"ב).

585. **פי'** על **רות** לה"ר משה ב"ר יצחק קלעי: כ"י מינכען 70 №.

586. **פי'** על **רות** לה"ר עובדיה המן מברטנורא (ומיוסן מפרש המשנה) ע"פ הסוד נקרא בשם מדרש רות: קראקא, חש"ה, 4°. עוד כ"ל בשם מקרא קדש וגלוח לו סוד המלבות הנקרא הלוקא דרבנן מהל"ל. מאמר לחתן להר"מ גלאנטי. מאמר להגומל על ד' צריכין להודות והספד לה"ר ישראל די קוריאל. מאמר לתשובה להר"ש אלקבץ. מאמרים לתשובה לה"ר יוסף סאגיש ועוד מאמרים מחדיש: ד"ו, שמ"ה. אלטונא, תקס"ח, 8°. (ועיין מקרא קדש).

587. **פי'** על **רות** לה"ר עמנואל ב"ר שלמה (בעל המחברות): כ"י די רוסי 615 №.

588. **פי'** על **רות** לה"ר שלמה יצחק ירושלמי ב"ר מנחם ועקיל אשבנזי: שאלוניקי, שי"א, 8°.

589. **פי'** על **רות** מיוחס לר"ש בן יוחאי. (עיין הר אדני).

590. **פי'** על **רות** לחכם נרפתי קדמון: כ"י המבורג 32, F №. עיין ציון תכ"ב דף ק'.

591. **פירוש** על **רות** עפ"י קבלה: כ"י מינכען 111/3 № . [ומולי הוא ס' צדיק יסוד עולם עי' זה] .

592. **פי'** על **רות** לא נודע למי, כ"י פלורינץ: (נוסן גמ"ע דע"ע). וכמוהו כ"י רד"א F, 260 № וכ"י שד"ל, עיין כ"ת ז' דס"ת .

593. **פי'** על **רות ואסתר** לה"ר יאודה נתן פרובינצאל . מזכיר הר"ם ן' תלקטן הלוי בספריו: (תג"י י' ח"י) .

594. **פי'** על **רות ואסתר** לה"ר יהודה ן' שושן . מצטט ומפלפל הר"ם ן' תלקטן הל"ע בספריו: (תג"י י' כ"ב וקפ"ח) .

595. **פי'** על **רות** ונימוקים על המורה לה"ר דוד ב"ר יהודה . נזכרו בס' שרש ישי דל"ד ע"ב ע"ם: (תג"י ד' ד') .

596. **פי'** ספרי **רזיאל** לה"ר **אברהם אבואלעפיא** ב"ר שמואל . הוא פי' על ד' נגוחות שמזכיר בשם עדות, הפטרה, החיים, הישר . (עיין נוסן גמ"ע דתקכ"ם הערה a) .

597. **פי'** על **הרי"ף** מס' ברכות וחלק"ע וסדר מועד ומס' הולין לה"ר יהודה ב"ר בנימין **הרופא** (קרובו ורבו של בעל שבלי הלקט) . רואה ה"ר תנחלם ניסי בב"י כמ"ם בזמ"ע י' קכ"ח . ועל רוב סדר מועד לבד נמצא בב"י רח"ם № 673 .

598. **פירוש** על **הרי"ף** מס' ב"ק לה"ר יהונתן **הכהן**: כ"י רח"ם 686 № . וז"ז נראה מכמה דוכתי שמיכר על כל הרי"ף כמ"ש ה"ר מיד"ח בכנ"ח י' י"ד סג"כ ו' ול"ח ג' וסה"ג שלי ח"ח נחות י' בשמו .

599. **פי'** על **הרי"ף** מס' הולין להר"ן: כ"י רח"ם 688 № . [וז"ע מולי הוא נדפוס] .

600. **פי'** על **הרמב"ם** לה"ר **אליעזר** ן' **יעקב נחום**: (סג"ח ח' ע"ג וסה"ג שלי ח"ח בשמו) .

601. **פי'** על **הרמב"ם** לה"ר דוד ב"ר **אברהם עראמה**: שאלוניקי, ש"ה, 2°. ד"א, תס"ו, 4°.

602. **פי'** על **הרמב"ם** לה"ר זרחיה **גיטה**: (סג"ח ז' ג' וסה"ג שלי ח"ח בשמו) .

603. **פי'** על **הרמב"ם** לה"ר **סעדיה** ב"ר דוד בל' ערבי: כ"י אוקספורד 42—239 № (אורי . וז"ע מה הוא ד' פעמים מה ד' תלקוט) .

604. **פי'** על **הרמב"ם** לה"ר **עוביריה** ב"ר דוד ב"ר **עוביה**: כ"י שם 2—221 № (אורי . וז"ע בכ"ג) . ועל הל' קר"ת נדפס בכל ספרי הרמב"ם . (עיין משנה תורה) .

605. **פי'** על **הרמב"ם** לה"ר **שלמה** ב"ר **ישוע** בל' ערבי: כ"י שם 164 № (אורי) .

606. **פירוש** על **הרמב"ם** הל' קדוש החדש לה"ר **לוי** ן' **חביב** . הוסיף מתוך שו"ת שלו ונדפס עם הרמב"ם . (עיין משנה תורה ועיין שו"ת מהר"ל ן' חביב) .

607. **פי'** על **הרמב"ן** עה"ת לה"ר **יצחק אבוהב**: קונשטנטינא, רפ"ה, 4°. (ועי' תורה).

608. **פי'** על **רמזי** הנחיי עה"ת וסודותיו: כ"י רד"א q, 1033 № .

609. **פי'** ע"ם **הרקמה** של ר"י תבון גמלח לר' יוסף ן' כספי: (תגרות יח"ר מכתב כ"ו) . [תלל לפי דברי המחבר בעצמו בספרו קבוצת כספ ולכלל בספרו פרשת הכסף עיין זה, ועיין הב"ע ב' קף יו"ד] .

610. **פירוש רש"י** הנדפס בריב"ף הוא מלוקט מרס"י שבש"ס, תלל רס"י לא כתב לפרש הריב"ף: (וז"ח י"ע ע"ם וסה"ג שלי ח"ח בשמו) .

611. **פי'** על **רש"י** מס' חולין . נמצא בסוף תוספי הרא"ש נדפיס ונזיר בב"י מבטח ה"ח קכ"ד בעודילה שהוא מקוילא . עיין מ"ע לפרתנקל תרי"ג דרפ"ז.

612. **פי'** על **פירש"י** עה"ת לה"ר **זרחיה גוטה**: (סג"ח ז' ג' וסה"ג שלי ח"ח בשמו) .

613. **פי'** על **פירש"י** עה"ת לה"ר **יעקב אברהם** ן' **עטר**, כ"י באמ"ד: (ש"י) .

614. **פי'** על **פירש"י** עה"ת כנראה שהוא לה"ר **נפתלי טריויש** לפי שמזכיר בו שם נמו ה"ר אליעזר טריויש: כ"י רד"א תקמ"ב, ובקי"ל לא נמצא. ומולי הוא q, 284 או 285 № . ועיין בשמוך אח"ז .

615. **פי'** על **רש"י** עה"ת ועל הגליון עוד **פי'** שני ובכופו **פי'** שלישי ובולם לא נודעו למי: כ"י רד"א F, 260 № .

616. **פי'** על **רש"י** עה"ת לא נודע למי: כ"י שם 5, q—284 №. ובכיס במוסס גם בחומרות ספר אחריס . ועיין נוסן גמ"ל דל"ע וק"ב וק"ו וז"ז .

617. **פי'** על **רש"י** עה"ת **לרבם** של ה"ר יוחנן **לוריא** ומהר"י **מרגליות**: כ"י רד"א F, 256 № .

618. **פי'** על **רש"י** עה"ת **לתלמיד** מהר"י קולון: כ"י הפליט 54 № כ' .

619. **פי'** על **רש"י** ו**הרמב"ן** עה"ת למכן מהר"י **קארו** . מובא בהקדמת בנו לבו"ת אמ"ע: (סג"ח י' ל"ג וסה"ג שלי ח"ח בשמו) . [ומולי הוא רל"ח q, 265 № .]

620. **פי'** על **רש"י** ו**הרמב"ן** עה"ת לא נודע למי: כ"י אוקספורד 144 № (אורי) .

621. **פי'** על **שאלתות** דרב אחאי גאון לה"ל

אברהם כהן ספרדי ר״י בבולוניא : (ס״ק קף . . .) .

622. **פירוש** על **שאלתות** הנ״ל לר׳ יוחנן בן ראובן : כ״י אוקספורד וכ״י אשער .

623. **פי׳** על מס׳ **שבועות** לה״ר יהונתן (מפרש הרי״ף ?) : כ״י רד״א 3, q —802 № .

624. **פי׳** על מס׳ **שבת** לה״ר יוסף פורת בן הרשב״ם. עיניים רביס ממנו מובאים בתוס׳ שלנו . ועיין תוס׳ יומא דל״ז ע״ב ודמ״ו ע״ח : (גוסן גפ״ל דל״ב וג״ג) .

625. **פי׳** על מס׳ **שבת** לה״ר מנחם לבית מאיר (המאירי ?) : כ״י רד״א F 851, №. [ותולי הוא מספרו בית הבחירה עיין זה וגם נדפס] .

626. **פי׳** על **שחיטה** מס׳ המצות הנקרא גן עדן לכ״ר אברהם בלי הרופא בכ״ר יעקב החזן הקראי : (אר״ץ) .

627. **פי׳** על הל׳ **שו״ב** לה״ר יהודה ב״ר בנימן הרופא ממשפחת הענוים לקדמון מ׳ בזמן הכתב״מ (תולי הוא ה״ב שמואל ב״ר עמנואל הנ׳ בסופו) : כ״י רח״ם 653 № . והוא בזה מפי׳ אחר בגדו בכ״י 706 № . (ועיין פסקי שו״ב להלן) .

628. **פי׳** על **שטרות** לה״ר יהודה ב״ר ברזילי אלברצלוני : כ״י רח״ם 204 № .

629. **פי׳** על **שיר היחוד** שלנו.(עיין שיר היחוד).

630. **פי׳** על **שיר השירים** לה״ר אברהם הלוי תמ״ך ב״ר יצחק ע״ד נגלה ונסתר:נדפס . . .

631. **פי׳** על **שיה״ש** להראב״ע בפשט קופיס , ושם פיהו הנדפס בג׳ קופיס ועוד ג׳ קופיס שלא נודעו לנו : [כ״י קה״ד 2819 (רפמפ״ם) גם כ״י בערלין $Q\ 291/3$ (רפי׳ כ״י ליידען ע׳ 357 : רמש״ש] .

632. **פי׳** על **שיה״ש** לה״ר אליהו דיל מדיגו . נזכר בס׳ תולדות אדם לס״ר שמואל מלגאזי דף ט׳ ע״ב: (תג״י ג׳ מ״ח) . [אבל שם כתוב אליה בן הפרנס . ועיין לונץ ליט. געש. 387 ; ומי מובא בל״ל שמריה בן אליה . עיין רפמפ״ם 944 : רמש״ש] .

633. **פי׳** על **שיה״ש** לה״ר אליהו די פיורו בדרך דרום : כ״י פאריז 124 № a.f. .

634. **פי׳** על **שיה״ש** לה״ר אלישע ב״ר גבריאל גאליקו : ד״ו , לאסורי״ם (שמ״ז) , 4° .

635. **פי׳** על **שיה״ש** לה״ר בינדיט ב״ר אברהם דיבלוגר המכונה ברוך . ומבלרו בדרך רמז על יעוד סימרלי ומכר ועוגם . רמיתי כ״י ניד כר״א אבן רשף הקראי .

636. **פירוש** על **שיה״ש** לכ״ר זרח ב״ר נתן הטרוקי הקראי : כ״י ר״מ נ״ז בווילנא .

637. **פי׳** על **שיה״ש** לה״ר יהודה מוסקאטו . מזכירו בספרו נפוצות יהודה : (תג״י י׳ מ״ס) :

638. **פי׳** על **שיה״ש** לה״ר יוסף גיקיטיליא ע״ד קבלה : כ״י פאריז 790 № (תולי זה חלק מס׳ החשק ? ע״ס) .

639. **פי׳** על **שיה״ש** לה״ר יוסף ב״ר יצחק קמחי : כ״י אוקספורד . (תוס׳ עק״ד תכ״י די״ח וכו׳) .

640. **פי׳** על **שיה״ש** לה״ר יוסף בן עקנין (תלמיד הרמב״ם) בל׳ ערבי : כ״י שם 131 № (אורי) .

641. **פי׳** על **שיה״ש** לה״ר יוסף ב״ר שלמה בן אלפואל (ומזכר הממכר בס׳ בעל הכנפים ובס׳ לויית חן) ומבלימו ר׳ אליקים ב״ר שלמה (מחין ?) : כ״י וואטיקאן 250 № .

642. **פי׳** על **שיה״ש** לה״ר יצחק ב״ר חיים הכהן : כ״י יוא״ל 71 № .

643. **פי׳** על **שיה״ש** לה״ר יצחק ב״ר שלמה אבן סהולה : כ״י רד״א 281, q № .

644. **פי׳** על **שיה״ש** לה״ר מאיר ב״ר יצחק **עראמה** . נדפס במקצות קהלת משה . (עיין תורה) .

645. **פי׳** על **שיה״ש** להרמ״ע מפאנו . נמצא בקצתו בכ״י רד״א 800, q № .

646. **פי׳** על **שיה״ש** לה״ר מרדכי ב״ר אפרים העקשיר : כ״י רח״ם 679 № .

647. **פי׳** על **שיה״ש** המיוחס להרמב״ן והוא לה״ר עזרא [המתחלף לרוב עם ר׳ עזריאל] רבו בקבלה , ובוכו רלוף תרי״ג מצות נרמזים בעשרת הדברות ופי׳ על קצת פרשיות דעימל וזכריה: אלטונא, תקכ״ד , 4° . ועוד רמיתי ד׳ הל״ל כל הספר וברמבן : דיני ותקוני לורת התוריות עם טעמי ופי׳ לורתן והמוכתן על יד קבלת התרי״ג בפס אבן הטועים לה״ר יואל ב״ר יקותיאל זקש דיין בברלין : ברלין , תקכ״ד , 4° .

648. **פי׳** על **שיה״ש** לה״ר משה קורדוביו ע״ד קבלה : (פירסט ת״מ דקפ״ז בהערה) .

649. **פי׳** על **שיה״ש** לה״ר משה ב״ר שלמה מבורגוש במרוקו . נזכר בהקדמת פי׳ שיה״ש לכ״ר יצחק כ״ר שלמה אבן סהולה כ״י וקרא לו קרובו ע״ש . (ואמר שהבר בו ספר חמודות דובר בו בכבודו . . .) .

650. **פי׳** על **שיה״ש** לה״ר משה ב״ר שמואל אבן תבון ובמצות הס׳ מדבר על מיני הציר

כלה"ק ומבחכס ע"פ סוד: כ"י רד"א q 939, № ודי רוסי 590 № ומינכען 264 № וכ"י אוקספורד (אורי) 318/10 №.

651. **פירוש** על **שיה"ש** לרב **סעדיה גאון** (וכת"ס 3506 №:לר' עובדי' ספורנו) וקלוב מפי' ר"ו **אבן כספי** ופי' **שאר ישוב** הגקנ"ק קדש קדשים מיוחס לה"ר יעקב פרובינצאלו: קונשטנטינא, חש"ד, 4°. עוד פי' רס"ג לבדו ע"י ה"ר שלום ב"ר משה דור מקלמיא: פראג, שס"ט, 4°. י"כ דרוסיס . . . העתקת ר"י סרוואל (ונראה שלקטו המו"ל): גאווידוואהר, תקל"ז, 8°. (עיין אור עולם).

652. **פי'** על **שיה"ש** לה"ר עמנואל ב"ר שלמה (בעל המחברות): כ"י וואטיקאן 83 № כ"י די רוסי 577 № כ"י רח"ם 94 № כ"י יה"ש וז"ז.

653. **פי'** על **שיה"ש** לה"ר פייביש ב"ר יהודה ליב: כ"י רח"ם 681 №.

654. **פי'** על **שיה"ש** לה"ר שמריה ב"ר אליהו האקריטי: כ"י מינכען 210/5 №.

655. **פי'** על **שיה"ש** לחכם נרפתי קדמון: כ"י המבורג F 32, № . עיין ניון תכ"ב דף ק'. (והוא כ"י אופענבאך 20).

656. **פי'** על **שיה"ש** לא נודע למי (עי'יין הרקח): כ"י רד"א 0 572, № וכ"י די רוסי 46 №.

657. **פי'** על **שיה"ש**: כ"י רד"א q 1159, № הוא כ"י לייפציג 30 (רצמצ"ס 2005).

658. **פי'** על **שיה"ש** ומסתר: כ"י (די רוסי ? במחזור יקן) 405.

659. **פי'** על **שירי שבת** להאריז"ל: כ"י רד"א 317, 0 № . (ועיין שער היחודים).

660. **פי'** על **ש"ע א"ח** לה"ר **שמואל שער אריה**. מביאים קצת גדולי הכנסיס ממנו: (בג"כ ס' מ"ז ובה"ג על ת"ת נכתבו).

661. **פי'** על **ש"ע י"ד** לה"ר **שלמה שער אריה** אחי הנ"ל. נראה ס"ל מיד"ח בכ"י כמ"ש בבג"כ שם ובה"ג על שם.

662. **פי'** על **שלש הלכות** נכתובות להרי"ף. (עיין שו"ת הרמ"ע, תמים דעים).

663. **פי' השם להראב"ע**:כ"י רד"א q 1495, № וכתוב שם: כוד לו פי' השם ע"ש.

664. **פי' השם** לא נודע למי:כ"י רד"א q 995, № ותולי הוא לה"ר יצחק צרפתי ע"ש.

665. **פי'** ע"ס **השם** הנ"ל לה"ר יש"ר מקנדיא. עיין במכתב לחוז בתלי וכו' שלו.

666. **פי'** ע"ס **השם** על הרמב"ע לה"ר מרדכי בומטיאנו: כ"י ראח"ם 29 №.

667. **פירוש** ע"ס **השם** הנ"ל לה"ר שלמה **שרבט**: כ"י די רוסי 314/3 №.

668. **פי' שם המפורש** לפילוסוף המלכי המקובל הגדול הרב והחלוף לעטרת ישראל ר' יהודה בן ר' נסים הישיש: לבון הר"מ נוסרכיל בפי' ס' יצירה פ"ב מבחכ ג' ע"ש.

669. **פי' שם המפורש להרמב"ן** ונכתוב בתוב: אני מצא כ"ר נחמני בתבתי הם הזה בירושלים שנת ד"ח תת"ק וחמשים: כ"י השליט 4 Cod. ו'. והרב מהרי"ע נותן בתב עליו וז"ל: והתכוון הלז לא ידע מידי הרמב"ן ולא נכתב בירושלים כתאר עלה בדעת המעתיק עכ"ל. ונקרא גם **סוד שם המפורש** וכו שמוכי גם על ע"ב וקראתו נמנא גם' רזיאל מדף כד"ב והלאה ע"ש.

670. **פי' שם המפורש** לה"ר שמעון הצדיק: כ"י יה"ש.

671. **פי' שם העצם** על ג' לופניס: כ"י רד"א q 979, №.

672. **פי' שם העצם** בשני לופניס וע"ב שמות: כ"י רד"א תקמ"ב וכן"ד לא מצאתי.

673. **פי' שם** של ד' לותיות בקבלה לרב **חמאי גאון**: כ"י יה"ש.

674. **פי' שם** של כ"ב לותיות בקבלה: כ"י רד"א q 1017, №.

675. **פי' שם** של מ"ב לותיות: כ"י רד"א q 979 & 1495, №.

676. **פי'** ע"ס **שמות** לה"ר **משה שמואל** ב"ר **סעדיה**, כ"י. עיין תג"י מ' כ"ז.

677. **פי'** על **שמות המשאלים** מסתר בפירוש"י עה"ת לא נודע למי: כ"י די רוסי 739 №.

678. **פי' שמות הקדושים** בקבלה: כ"י רד"א q 1175, №.

679. **פי'** על **שמנה פרקים** להרמב"ם לא נודע למי. ונכתב בבתת ס"ל רמ"ח ע"י חבן מתיר: כ"י די רוסי 395/2 & 149 №.

680. **פי'** ע"ס **השמע** לתריסטו לא נודע למי: כ"י יה"ש.

681. **פי'** ע"ס **שערי אורה** של כ"י גיקיטיליא לה"ר **אהרן** ב"ר **שבחה**: כ"י רד"א תקמ"ב [ותולי בק"ד q 1037, a №].

682. **פי' שעשוע** על מדרש ויקרא לה"ר **שמואל** וכפי הנראה הוא ס' **כלי חמדה** לר"ם לתניידו: כ"י מינכען 58/5 №.

683. **פי' שש כנפים** בתכונה לה"ר **שמואל חיים** סטרוק או מטרוק ספרדי:כ"י יה"ש.

684. **פי' שש כנפים** הנ"ל לא נודע למי: כ"י רד"א q 1640, № וכ"י רח"ם 829 №.

685. **פירוש** על **תא שמע** (סליחה) להר"ח מאיטליא: מנטובה, תקל"ז, °8. (פיכצט ח"כ דקנ"ו).

686. **פי' תבון** (ר' ממצפתא אבן תבון?) על קופן הרקמון מסקלמון הכנעני: כ"י הפליט № 15.

687. **פי' תהלים** להר"ר **אברהם** ב"ר חיים בן רכוך: כ"י אוקספורד № 141 (אורי).

688. **פי' תהלים** להר"ר **אברהם** מאיר ב"ר יהודה הנקרא החכם המאירי, כ"י: (ש"י). [ונמצא בכ"י רד"א q, 273 № נכסי: מתילי על תליס לה"כ **אברהם** מאיר ב"ר יהודה מאיר].

689. **פי' תהלים** לכ"ר אהרן הראשון הקראי. לקט קצר ממנו עד מזמור ע"ד ע"י כ"ל זרח בכ"ר **נתן** הטרוקי הקראי. נמצא בטרוקי והעתק ממנו כ"י ר"מ נ"ז בווילנא.

690. **פי' תהלים** להר"ר **אליהו** הכהן מאזמיר. (עיין מדרש האתמרי ומ"ש שם).

691. **פי' תהלים** להרד"ק. נדפס רלאזוה בנאפולי שנת רמ"ד וחמ"ז נתקצר ונדפס פ"ל. והר"ר מיד"ה רלאזו בכ"י פאריז. ולפ"ד הוא גדול יתר הרבה מאד על הנדפס כמ"ש בסג"ב פ' כ"ד ול"ב פ' ד' ובסה"ג בלי ה"ל במקומו. ועיין בכ"ח ה' דכ"ח—ל"ג. (ועיין תורה, תהלים).

692. **פי' תהלים** להר"ר יוסף ב"ר יצחק (ופיכצט ריש ת"כ: **אברהם**. ועדנר: יוסף ב"ר חיים) **יעבץ**. ונדפס עם הפיוט בלי נקודות: (וכ"י ל 1642 №: נדפס בהוספות של רס"י בלי פיוט לך רלאזי הפסוקים מכל מלמר ומלמר): שאלוניקי, של"א, °4. (ועט הגסות כ"י: לעדנר 331).

693. **פי' תהלים** להר"ר **ישעיה** דיטראני **הראשון** (הרי"ד): כ"י די רוסי $308/_2$ № $470/_3$.

694. **פי' תהלים** להר"ר **שלמה** זלמן **הענא**: כ"י רש"ד.

695. **פי' תהלים** ומצלי ומיוג לה"כ **מנחם** הריקאנטי: כ"י מינכען $33/_9$ №.

696. **פי' תהלים** להר"ר **מנחם** (מן?) ב"ר **שלמה** הלוי: כ"י רש"ד.

697. **פי' תהלים** להר"ר **משה** כהן גיקיטיליא. (עיין פי' עה"ת מכנ"ע).

698. **פי' תהלים** להר"ר **עובדיה** ספורנו. (עיין תורה).

699. **פי' תהלים** להר"ר **עמנואל** ב"ר **שלמה** (בעל התחברות): כ"י די רוסי 615 №.

ולקוטים ממנו נדפסו בכמה ספרי די רוסי. עיין פיכצט מ"כ דנ"כ.

700. **פירוש תהלים** להר"ר **שלמה** ב"ר ש"ט **עתיא** ונדפס עם הפיוט: ד"ו, ש"ט, °2.

701. **פי' תהלים ואיוב** להר"ר **שבריה האקריטי**. מזכיר ס"כ יפתח כ"ר בנמה ישנה לספריס הפלה תדיר, וכפי שנראה מדברי הר"י יעב"ץ הנ"ל לתהלים ו' מיכר כ' שמזכיר זה פי' על מצלי ג"כ ע"ש: (ההלוז כ' דכ"ה).

702. **פי' תהלים** וביאורים בניימטריאות: כ"י רד"א 285, q №. ובכ"י רד"א תקמ"ב נמצא: פי' נחמד על תהלים ומצלי ל"ר וירמיה וה"מ יקן מאד בדרך גימטריאות נפלאים ופפטים כמו יין הרקח ומפטר הוא לרבינו הרוקח ג"כ עכ"ל. ונראה כי הוא זה ועיין לוזן גת"ל דע"ז.

703. **פי' תהלים** ושיה"ש ורות לה"כ **אברהם** בן חיתית, כ"י: (תג"י ג' ס"ע).

704. **פי'** ע"ס תולדות אדם וחוה מרבינו יוחס לכ"ר **אהרן** לפפא: (קוה"ד דמה"ב).

705. **פי' ותוספות** על פיכס"י עה"ת לה"ר דוסא היוני בה"ר **משה** מעיר וידיני תלמיד הגדול להר"ר **שלום** מנאווישטט: כ"י רח"ם 630 (מצמת ה'ק'ז).

706. **פי' ותוספות** על מס' סנת לה"ר **ישעיה** מטראני הראשון (הרי"ד): כ"י שם 629 №.

707. **פי'** על **התורה** לכ"ר **אבו אלפראג** הקראי בל' ערבי. ורלאזד"ד ז"ל הסיב ועיטל את דבריו כמ"ש בסוף ס' הקלה ע"ש.

708. **פי' התורה** להר"ר **אביגדור קרא**: כ"י אוקספורד 145 № (אורי).

709. **פי' עה"ת** להר"ר **אברהם חיים** הכהן. מביא ה"כ י"ם בהקדמת פירושו עה"ת בנפ ול"ת דף ז', ואני הפצתי ולא מצאתי זכרו בכל ספרי סה"ג והגלוים.

710. **פי' התורה להראב"ע** וקרא לו ספר **הישר**: נאפולי, רמ"ח. קונשטנטינא, עד"ר, °2. עוד כל"ל עם ג' פיוסים. (עיין מרגליות התורה). וז"ז נדפס בכל ספרי מקלות גדולות ובכמה מיני מומפים פ"ל. (ועיין תורה). ועיטה רלאזנה ממנו על פ' נרלאנית ומה נדפס מהדב נאו"ג כ' דר"ט—רכ"ג ע"ש.

711. **פי' התורה** לה"ר **אברהם** בן הרמב"ם בלשון ערבי. ע"פ נרלאנית ושמות נמצא עוד בכ"י אוקספורד 101 № (אורי).

712. **פי' התורה להר"א מגרמיזא** (נע"פ הרוקח) נרמזים וגימטריאות: כ"י בפאריז

וה"ר מיד"ח לקט ממנו מלח התומ"ר והדפיסו בפיזרו בהל קדומים עה"ת. וגרסת שהות מאבר היה בכ"י ביד ה"ר יש"ר מקנדיא בכמה פשטים וגימטריאות ור הנקרא מר"מ ריקאנטי בכמה לקוטים. וזולתם מונח גם כמ' פענח רזא ופיזרו התורה כ"י: (זונז גח"ל דע"ז).

713. **פירוש עה"ת** לה"ר אהרן בן מרגאדה (או סרגאדה?) מזכירו הר"י בן נלעם בפיזרו עה"ת כמ"ם הרמב"ם בכמ' התלון כ' דם"ח ע"ב.

714. **פי' התורה** לה"ר אפרים (תלמיד הרי"ף): (בג"כ ח' י"ח ובמ"ג שלי ת"ח בשמו).

715. **פי' התורה** לה"ר אפרים ב"ר שמשון בטופריקון וגימטריאות: כ"י רח"ם 660 №. כ"י מינכען 15 (ושיבו כתר תורה לר"מ כומטיבו). וקרא לקוטים ממנו נדפסו בפי' נהל קדומים הנו' לה"ר מיד"ח.

716. **פי' התורה** לה"ר אשר ב"ר יחיאל (הרא"ש ז"ל). כן שמע ה"ר מיד"ח ושם הוא בוכיח להפליג שלא מזכר כלל בהקדמת פי' בעה"ע בנו עה"ת. (עיין בג"כ ח' כ"ו ובמ"ג שלי ת"ח בשמו).

717. **פי' התורה** לה"ר בהיי ב"ר אשר. (עיין ס' בחיי).

718. **פי' התורה** לה"ר דוב בער אחיו של הגר"א מווילנא. הכור נפלה מיד ע"ד עומק הפשט. ראיתי ביד ח' מבני בניו פס עירבו מאבר זה לזה נדפוס וקרא לו צוף דבש.

719. **פי' התורה** לכ"ר דור אלקומסי הקראי. קרא ממנו היה ביד ה"ר יש"ר מקנדיא בכ"י כמ"ם בעוכלות הכמה דעו"ח, וגרסת שהות הנו' בהקדמת ה"ר יס"ר מגורייניה לפיזרו עה"ת בשם ר' דניאל אלקומסי ע"ם.

720. **פי' התורה להרד"ק**. ע"ם בראשית נדפס זה מהדם: פרעסבורג, תר"ב, 8°. ופי' על פסוקי ויעו ה' מלהים עד זה ספר תולדות להדם בנסתר נמלא בכ"י רד"א 822, q №. ועל יתר חלקי התורה לא נודע שם מיבר ואיה.

721. **פי' התורה** לכ"ר דוד נשיא הקראים. נזכר בספריהם ולא נמלא להם: (אר"ן).

722. **פי' התורה** לכ"ר דניאל אלקומסי הקראי. (עיין פי' התורה לכ"ר דוד אלקומסי לעיל).

723. **פי' התורה** לה"ר חיים ב"ר אברהם הכהן (בע"ם טור ברקת וכו'). מזכר בהקדמת ה"ר יס"ר לפיזרו עה"ת ע"ם ולא במיע לי עד כה.

724. **פי' התורה** לרבינו חננאל ב"ר הושיאל. מונח תדיר בפי' הרמב"ן ובחי עה"ת ושולחם.

וה"ר שי"ר לקטם ובבמס לקונט' מיוחד ונדפס בס' בכה"ע תקע"ב דל"ד—כ"ה ע"ב.

725. **פירוש התורה** לה"ר טורדום הלוי: כ"י פאריז. עוד כל"ל ועס הגהות על הגליון: כ"י די רוסי 68 №.

726. **פי' על התורה** לה"ר יהודה בן בלעם כל' ערבי. ע"ם במדבר ודבריס מנח הרמב"ם בב"י אוקספורד, עיין התלון כ' ד"ס—ס"ח וכ'.

727. **פי' התורה** לכ"ר יהודה הפרסי הקראי. מזכר בספריהם ולא נמלא להם: (אר"ן).

728. **פי' התורה** לה"ר יהושע ב"ר יהודה הנקרא ג"כ יהושע ב"ר עלי: (בהקדמת פי' התורה לה"ר יס"ר). [ושולי הוא כ"כ ישועה בב"ר יהורה הקראי המזכר בתל"ן].

729. **פי' התורה** לה"ר יהושע אבן שועיב ע"ד הקבלה הו על סודות הרמב"ן בפי' התורה: כ"י די רוסי 636 №.

730. **פי' התורה** לכ"ר יוסף אלקרקסאני הקראי. מזכר בספריהם ולא נמלא להם: (אר"ן).

731. **פי' התורה** לה"ר יוסף בכור שור. מביאין הקדמוניס ונמלא בב"י ליידען 27 № בשם חידושי התורה ע"ם. ודי רוכי רלהו בהומת ד' קושטי', ר"ם, 2°. (זונז גח"ל דע"ה). ולקוטים ממנו (עיין פרשנדהא). ומזק ממנו נדפס ע"י הר"א יעללינעק: לייפציג, 1856, 8°.

732. **פי' התורה** לה"ר יוסף טוב עלם. (בג"כ ח' י"ב ובמ"ג שלי בשמו). ומזכירו ה"ר יצחק די לחטם ולא נראה בעליו: (זונז גח"ל דם"ח). וה"ר בדע"ע כ' שהולי נתהלף להם ה"ר יוסף קרא כ"ר יע"ע. עיין בית האוצר דנה"ח ובם דסו"ב כ' ה"ר יה"ם שע"ע כ"י בבור שור הל"ע ע"ם.

733. **פי' התורה** לה"ר יוסף קמחי אבי הרד"ק. עיין תג"י י' קע"ו. וע"ע בחו"ג ח'.

734. **פי' התורה** לה"ר יוסף קרא והוא נימוקים על פירם"י עה"ת שהניעס עוד לפניו ומה"ז הטתיקס עס פירם"י. (עי' מ"ע לגייגער ה"ד דקל"ח—מ'). וקרסם נדפסו מחדם בשם לקוטים וכו' בס' נטעי נעמנים, עיין זה: (פירבע ח"ב דקס"ע—ק"ע).

735. **פי' התורה** לה"ר יחיאל מיכל אבר"ק דאטנאווע, כ"י: (שי"ג).

736. **פי' התורה** לה"ר יעקב אבא יערי ששון: (בהקדמת פי' התורה להים"ר).

737. **פי' התורה** לה"ר יעקב בעל הבורים והוא קורס מפי' הרמב"ן עה"ת שהשמעת טעיני קבלה וסילוסופיה שבו ובתוס' בחורי שהרי מפרשים שהיו לפניו ובבוף כל פרשה

היכר קלת פרפראות ורמזים וטעמי מכוסה ומלה המתרגמים לבדם נדפסו רמסומה : קושטי, ר"ם. שם, רע"ה, °4. טוד כל"ל נכסם רמזי בעה"ט : ד"ו, ש"ר, °4. ונדפסו נמקרלות גדולות וגם נהומשים פעמים רבות (ועיין תוכח). טוד כל"ל עם פירוש (עיין עשור בכורים). ועיקר פירושו הל"ל נדפס נכסם פי' הטור על התורה : זאלקווא, תקס"ו. הנובר, תקצ"ט, °4.

738. פירוש התורה לה"ר יעקב מווין : כ"י מינכען 27 № .

739. פי' התורה לה"ר יצחק גאון . (מוני הוא ה"ר יצחק נשיא הגז' בס"ק דנ"ע : הקדמת פי' התורה לזיס"ר). [ודרכות עה"ת בל' ערבי נמצאות בכ"י אוקספורד (אורי 95 № על כל התורה וכן 160 № . וע"ם נרמזים לכד : שם 107 № . וע"ם בשות : שם 96 №). ומוני כוונתו נאלה] .

740. פי' על התורה להשר דון יצחק ב"ר יהודה אברבנאל ונלל נו גם ספרו מרכבת המשנה ע"ם דפריס : ד"ו, של"ט, °2 . שם, שם"ד, °2 . טוד כל"ע מוגה היטב ועם תוס' מפתח בל' ערבי וכומי ע"י החכם המולבי באסהויזען וקרא לו בית שער קטן : העגויא, ת"ע, °2 . וגדפס גם עם מומשים (עיין תורה) .

741. פי' התורה לה"ר יצחק (ב"ר נתתי') אבוהב בל' ספרדי עם צורת המחבר : ד"א, המ"א, °2 .

742. פי' התורה לה"ר יצחק שי"ר . נדפס בשת שע"ה : (הקדמת פי' התורה ליס"ר) . [ונרחה שנדפס בשם מיוחד הגעלם ממני כעת] .

743. פי' התורה לה"ר יצחק ב"ר שמשון . נדפס שס"ה: (הל"ל שם) . וכוונתו להגהותיו בס' פענח רזא, עיין זה .

744. פי' התורה להריב"ש ממלמדי רז"ל ומפרשי הכתובים ב"י. וה"ר תיד"ם רחלו בשם"ם נשנ"ם י' ג"ש ושה"ג בלי ח"ם בשמו .

745. פירוש התורה לכ"ר ישועה בכ"ר יהודה הקראי . נזכר בספריהם ולא נמצא לפס : (אר"ץ) . ועיין לעיל סי' 728 . נשתי מהדורות הא' תרוכה ושב' קלה שנתקלר מן הרחבון . עיין לקוק"ד בספריהם דע"ח העתה ב' ומעורת היה דקע"ד.

746. פי' על התורה לה"ר יצחק ב"ר שמואל. מזכירו בהקדמת ספרו ישמח ישראל ע"ם .

747. פי' על התורה להרלב"ג ע"ד בתור דברי הפרשה וע"ד בתור המלות עם התועלות היולדות מהם : חמו"ד (מנטובה, רל"ו—מ'). פיזרו, עד"ר. ד"ו, ש"ז, °2 . גם נדפס בתקלות גדולות (עיין תורה) . ונמצא בכ"י מינכען 51 № נשם בבור שור .

748. פירוש התורה לה"ר לוי ב"ר שלמה מהכמני לונדיל. ע"ד מהקר. ומביא בו הרב מביו והרב מוהו:(פי' הרמ"ב ע"ם יעיהם פ"ח מבשה י').

749. פי' התורה לה"ר מאיר ב"ר טודרוס הלוי (הרמ"ה) : (נמה דוד דג"ג) .

750. פי' התורה לה"ר מאיר ב"ר יצחק קראמה . מזכירו בספריו מאיר תהלות ואיוב.

751. פי' התורה לה"ר מנחם רקאנטי ע"ד קבלה . (עיין רקאנטי) .

752. פי' התורה לה"ר מנחם תמר, כ"י : (תג"י מ' נ"ח) . עיין באור עה"ת ומ"ם נשם .

753. פי' התורה ויבשיה ויחזקאל ותהלים לה"ר משה גיקיטיליא בל' ערבי : (פירבש ת"ב דקע"ה) .

754. פי' התורה לה"ר משה הדרשן מנרבונא . מביא בכ"י תדיר וקרא לו יסוד .

755. פי' התורה לה"ר משה זבות (הרמ"ז) . הקדמת יב"ר הג"ע (ועיין שבלת של לקט) .

756. פי' התורה לה"ר משה קורדובירו ע"ד הסוד . נלא ס"ר תיד"ם באיטליא כ"י : (בג"ב ס' מ"ג ובשה"ג בלי ח"ם בשמו) .

757. פי' התורה לה"ר משה בר"ש אבן תבון. כ"י בלונדון מעזמון ה"ל בלמה הרב דשם: (נוסן גמ"ע דתפ"ח a) .

758. פי' התורה לה"ר מתתי' אליהו ב"ר אהרן ב"ר נתן לוריא. עיין פירבש ת"ב דס"ם.

759. פי' התורה לה"ר נחמן הנין, כ"י : (תג"י ל' ז') .

760. פי' התורה להר"ן מפרש הרי"ף . עד סוף פ' וירא נמצא בכ"י רח"ם 659 № ועד בשפטים דשמ"ה וב"י ר"א אשבנזי (תוס' עק"ד תל"ע 24 №) .

761. פי' התורה לה"ר נסים ב"ר משה : (הקדמת פי' התוכח ליס"ר) .

762. פי' התורה לה"ר נפתלי הירץ ב"ר יעקב. מזכירו בהקדמת ספרו עמק המלך ע"ב .

763. פי' התורה לרב סעדיה גאון . הוא הרבוס ופיהם כל המקרא בל' ערבי, בשב"ם ס"ר תיד"ם בוג"ם ס' ע"ו ב"ו סי' ע"ו ושה"ג בלי ח"ם בשמו . ונמצא עוד בכ"י אוקספורד וו"ז .

764. פי' התורה לכ"ר סעדיה נשיא הקראים. נזכר בספריהם ולא נמצא לפס : (אר"ץ) .

765. **פירוש התורה** לה"ר עמנואל ב"ר שלמה (בעל המחברות) : כ"י די רוסי 404 № .

766. **פי' התורה** לכ"ר ענן נשיא הקראים . נזכר בספריהם ולא נמצא להם : (אר"ן) .

767. **פי' התורה** לה"ר שלמה ן' אדרת (הרשב"א). כונת בנו"ת הר"ן סוף סי' ע"ג ע"ב.

768. **פי' התורה** לה"ר שלמה ב"ר יהואל לוריא (הרש"ל) : (הקדמת יב"ל הנ"ל) .

769. **פי' התורה** לה"ר שלמה ב"ר יצחק (רש"י) : ריגיו , רד"ה 2°. חבו"ד (לפני בנת ר"ם), 4°. (עס הגהות כ"י : נעדנר ע' 717) . שונצינו , רמ"ז . סאבורה , רמ"ז , 2° . טוב כל"ל ועס פי' המס מגלות : ד"ר , רפ"ב . אויגשבורג רצ"ד . ד"ו , ש"ג . שם , ש"ח . סביונטה , שי"ז . אויגשבורג , של"א . [רימנו , חש"ד (שפ"ה ?)] . קושטי, שצ"ח . ד"א, ת"ד . שם , תכ"ד , 4° . שם , תכ"ט , 8° (רח"ס) . קונשטנטינא , תע"ז , 4° . [וכפיהם ה"כ דפ"ח ניתח ד"ו ש"ז הנ"ל ומוסף עוד : קושטי, שי"ב . ד"ו , ש"נ . שם, שם"ז . המבורג , תע"א . שם , תפ"א, 8° . קושטי , תפ"ב . חמו"ד , 4°] . עוד כל"ל עה"ת וח"מ עס נמוקי מהרא"י : ד"ר , שכ"ז , 4° .

770. **פי' התורה** לה"ר שמואל ב"ר דוד הנגיד מחוכר שנת הרע"ח : (שם) . ומוכי הוא הר"ם בר"ד ב"ר שלמה שמעתי פירושו על בראשית ודניאל בפ"י אוקספורד (מוכי) 2—161 № .

771. **פי' התורה** לה"ר שמואל כהן בוזינא . נדפס בשנת ת"ן : (שם) . [ונראה שנקרא בשם פרטי ונעלם ממני כעת] .

772. **פי' התורה** להרשב"ם . (עיין תורה) .

773. **פי' התורה** לה"ר שמשון : כ"י די רוסי 1098/3 № .

774. **פי' התורה** לקדמון ס' . ומזכיר תדיר את הרמ"ג : כ"י מינכען 60/2 № .

775. **פי' התורה** לקדמון בדור הרמב"ן הרמב"ח : כ"י רח"ם 658 № .

776. **פי' התורה** ומזכרו בו ס"ר יהודה ניתון בעכו ר"ר שלמה מולך ס"ר עזריאל בה"ר יחיאל נרפתי : כ"י יה"ש .

777. **פי' התורה** בקלמה . לא נודע למי : כ"י מינכען 60/3 № .

778. **פי' התורה** לא' מתלמידי ר"י החסיד ומכיו היה בן בתו של רב מבולס הגדול : כ"י שד"ל ונמצא לקוטים ממנו נדפסו בכ"ח ז' דס"ת—ע"ח ע"ב .

779. **פירוש התורה** לחכם הנכנני . מוכר בשת ס"ח : כ"י אופענבאך 18 № .

780. **פי' התורה** בגימטריות , לא נודע למי : כ"י אוקספורד 148 № (אורי) .

781. **פי' התורה** לא נודע למי : כ"י רד"א 183, № 177/10 וכן כ"י די רוסי q .

782. **פי' התורה** לא נודע למי עס הגהות : כ"י אוקספורד 153 № (אורי) .

783. **פי' התורה** ופי' המלות לא נודע למי . ע"ס כרהבית ומות : כ"י שם 174 № (שם).

784. **פי' התורה** ובמורי רמ"י לא נודע למי ומזכרו בו כ"י בכור שור וכ"י קרא וכ"ח מגרמיזא , כ' מורי בן מבולס וכ' שלמה שמואל , ובפ' ויהי כ' וי"ע : מפי ה"ר שמואל והוא קיבל מה"ר שבתי והוא קיבל מה"ר יודא בעל השמעות והוא ממו"ר הלל תלמידו של רש"א : כ"י רד"א 260, F № . בלוח עוד אח"ז: א) הדומי הורה קלריס מאד ובסוף פ' משפטים כ' ו"ל: סיימתי משפטים מס' הזקוני ופעמה וגן ובכור שור ומקלת מב"ק ועוד בחר לקוטים כמו בשלחתיס. ב) מסורת מהר"א ז"ל, קנן ולד בהמות וחיות . ג) היפה"ח , קלור פירמ"י ומזכרו בו ר' אברהם ב"ר שלמה התסיד וכ' מחיר . ד) מפי' ה"ר יוסף ב"ר אהרן הכהן (רק עד פ' ויהי) ובפ' את כ' וז"ל: כל זה מיכוד ה"ר יוסי אבי ה"ר אהרן שיסד הגן , ועוד הקצה ה"ר יוסי בן בנו על רבי שמואל וכו' וס"ר שלמה מדרוים בשיב וכו' . ה) פשטי התורה (רמז על גליון פי' התורה ונחורי רמ"י הנ"ל) ובפ' ויצא כ' : כך שמעתי מה"ר יצחק ווידא שמעל מה"ר כ' ראובן מפמגוש ובפ' שמות כ' : כל זה מה"ר יצחק ווידא . [הר"י ווידא היה בימי מהרי"ל . עיין לקוטי מהרי"ל] . ובסופו ס' דקדוק מר' שניאור : (הוס' עק"ד תר"י דתקמ"ח) .

785. **פי' התורה** והפיוסים ונקט כתוביס והפעמות לה"ר אברהם ב"ר יצחק לאניירדו. עיין הקדמת ספריו בגן אברהם ונקודות הכסף : (הנ"י ח' פ"ב) .

786. **פי' על תנ"ך** לה"ר אברהם אזולאי (בע"ס חסד לאברהם) : (בנ"ח ח' נ"ב ובה"ג בלי ח"ח בשמו) .

787. **פי' על תנ"ך** לה"ר אלעזר ב"ץ וועלשיר עד"ס ונקט הי' ממנו מובאים בס' ברכת טוב עה"ת לבנו . עיין הנ"י ח' י"ב .

788. **פי' על תנ"ך** לרב האי גאון . מזכר בהג"י ובחג"ע ובד"ק וו"ו . ועיין בס' תשובות גאונים הקדמונים סי' פ' .

789. **פירוש על תנ"ך** לה"ר יוסף קמחי: (קוה"ד דף כ' ע"ג. ושיין הג"י י' קע"ו).

790. **פי' על תנ"ך** לה"ר יוסף קרא ב"ר שמעון. הוא שיטת ותיקון לת פיהכ"י עה"ת וכוונ פירושו על ספרי ג"ך גמצא עוד בכ"י כמו: על נביאים בב"י די רוסי 255 № [וגם בי הפי' על כוף יחזקאל הוא פיהכ"י]. וקצת בב"י מתריס ותמצא נשיל במקומם. ושיין נוסף גת"ע דם"ח—ט'.

791. **פי' על תנ"ך** לכ"ר יעקב בכ"ר ראובן (בע"ם העשר) עיין זה.

792. **פי' על תנ"ך** לכ"ר יפת הלוי הקראי. נזכר בספריהם וגת גמצא לנסי (אר"ן). והלהכ"ע מזכירו כמה זמני בפי' התורה.

793. **פי' על תנ"ך** לה"ר ישעיה דיטראני הראשון (הרי"ד): (קוה"ד דעו"ת). עה"ת (עיין בסוף חומש). ועל בופטים ובמועלי גדפס במקלות (עיין תורה, קהלת משה, ועיין פירוש נשיל).

794. **פי' על תנ"ך** לה"ר מנחם ב"ר חלבו בן דורו של רס"י ז"ל. נזכר בפירהם"י נביאים י"ג פעמים וע"ת בראש"י כותב דלה"ב ובפי' כ"י קצת נביאים ותהוב ובפי' דס"י וז"ו בכמה מפרשים קדמונים כ"י: (זוהן גת"ל דם"ת).

795. **פי' על תנ"ך** לה"ר משה דוד ואלי. ע"ד פרד"ס. עיין זת"ל מ' נ"ת.

796. **פי' על תנ"ך** לה"ר שלמה בן אלקבין הלוי. עיין הג"י ס' י"ג.

797. **פי' על תנ"ך** לה"ר שם טוב ב"ר יוסף ן' פלקירא. מזכירו בכוף הקדמתו לס' מורה הנבוכה ע"ב.

798. **פי' על התלמוד** לה"ר אברהם מהדר. ב"ק דף נ"ע: (ש"י).

799. **פי' על התלמוד** לה"ר חנוך הספרדי ב"ר משה בל' ערבי. עיין בהקדמת המעתיק פי' המצוות מזקון לרמב"ם.

800. **פי' על התלמוד** לרבינו חננאל ב"ר חושיאל גאון: (וג"ת מ' י"ג ובס"ג בלי ת"ת נכתוב).

801. **פי' התלמוד** לה"ר חננאל ב"ר שמואל על כמה מסכתות: (בג"ב ת' ג' ובס"ג בלי ה"ת נכתוב). ועל מס' שיבועין נמצא כ"י בית יואל ומזכיר בו הרי"ף וכס"י. ומכתן תבוסב לפ"ב בי"ר שכ' דב"ם הוא וע"ל ב"ר מוביחל. עיין נכה"ע הקל"ב דב"ע הערה ל"ב.

802. **פירוש על התלמוד** לה"ר יהודה ב"ר נתן (הריב"ן) התנו של רש"י. שי' דבריס עתיקס ב' דף ז'.

803. **פי' על התלמוד** לה"ר יוסף ב"ר יהודה ן' יהייא. עיין נס' דה"ג לבני יחייא דף ז'.

804. **פי' על התלמוד** לה"ר יוסף בן סבנאש בל' ערבי. עיין נס' הקבלה להרמב"ד ד"ו דכת"ס.

805. **פי' על התלמוד** ג' סדרים ומס' חולין להרמב"ם. עיין בהקדמתו לפי' המשנה, ועל קצת מס' הוא עוד בב"י לאתיוניס בר"מ אלשקר ור"ב אשכנזי והר"ר חיד"א בא"ס בבג"ת מ' כ' ובה"ג בלי ת"ת נכתוב. (ושיין פי' מס' ר"ה לשיל).

806. **פי' על התלמוד** מס' נדרים יבמות בבותות וע"ז לה"ר שמואל שער אריה: כ"י יוא"ל. [ועוד פי' על התלמוד הולו לו הוכו לו מקצתו עיין הידושי, הידושים].

807. **פי' מס' תמיד** מהם"ס המכוסה לפל המתרגוסים בשם מפרש סתם הוא רבינו יצחק ב"ר ברוך. כן מצמע מתוס' יומת דט"ז ע"ב וכ"ב ה"ר נתן בוהגיל בספרו חק נתן לך חיבו מוכרח: (בג"ב פ' ו' ובס"ג בלי ת"ב במקומו). [ושיין יכרון תכ"ד ע' כ' ודע כי המפרש לג' פרקים המתרגום הוא מפיהוד המבניות להרמב"ם הנמצא ונדפס בסוף המבצעת ולך למותר ע"ב].

808. **פירוש על התפלה** לה"ר אברהם חזן ע"פ קבלה: ב"י מינכען № 91/8.

809. **פי' על התפלה** להר"א מגרמיזא (בע"ם הרוקח): ב"י רד"א 1484, q №. עוד בכ"ל ועל הוספעות והגדה ב"פ וב"ת מיוחס לו: שם 1010, F №. (ועי' בג"ת י"ט ובס"ג בלי בשמו).

810. **פי' על התפלה** לה"ר יואל סירקיש ע"פ קבלה. נמצא בקיהו בב"י רד"א 1142, F №.

811. **פי' עין התפלה** לכ"ר יפת הלוי הקראי: (אר"ן).

812. **פי' על התפלה** לה"ר יצחק בן היים הצרפתי ממס על כל הות: ב"י רד"א q 995, №.

813. **פי' על התפלה** עמוק בקבלה ובלהי עניניס: ב"י שם 1036, q №.

814. **פי' התפלות** לאבן עלגאבוס תלמיד רבינו נסים גאון. מזכיר הרכב"ת נכו"ת ה"ת סי' ז'. מזל מבגזון לבוהו בכ' בס וז"ע: בספרו בהיבר בתפלות וכו' חולי בוהתו בחיבר סדר תפלות ודיוהם וגת פי' תפלות ע"ב.

815. **פי' התפלות** לה"ר יוסף ן' שרגא:

כ"י רח"ם 627 № . ובכ"י די רוסי 130/4 № נמצא פי' במקום אחר אבל לא ז"ל .

816. **פירוש התפלות** לרבינו יעקב ב"ר יקר: (כ"ל כ' ובס"ג שלי ח"ת בשמו) . [ובגנזה היא ול"ל ה"ר יהודה ב"ר יקר . ועמ"ס בשה"ג שלי בשמותם ע"ז] .

817. **פי' התפלות** עפ"י קבלה : כ"י רד"א q 1495—7, № .

818. **פי' התפלות** כ"י אשכנזי מצוין שי"ט : כ"י רח"ם 661 № . [ולולי הוא ל' מכל"ל] .

819. **פי' על תפלות וידויים** (?) לא נודע למי : כ"י אוקספורד 272 № (אורי) .

820. **פי' התפלות** לימים נוראים וכוונות : כ"י רד"א q 1100, № . [ולולי הוא להרמ"ק] .

821. **פי' התפלות** וממריס מס' הזכר בעניני התפלה : כ"י רח"ם 626 № .

822. **פי' על תפלות** ר"ה וי"כ להרגמ"ה והר"א מגרמיזא וזולתם : כ"י מינכען 349 № .

823. **פי' על תפלות** ר"ה וי"כ ע"פ כוד להרמ"ק: כ"י רד"א q 780, 1665, № ולולי גם q 928, № . ועי' ג"כ פי' עבודת יו"כ לעיל . ועי' פירצע ח"ת דקפ"ת .

824. **פי' על תפלת חבקוק** לא פורש למי : כ"י די רוסי 129/6 № . [ולולי הוא לה"ל יהודה ב"ר משה ב"ר דניאל (מרומי ?) כג' ספריס שלפנינו ע"ש]

825. **פי' על תפלת** כ' נהוניא בן הקנה בדרך רחבה : כ"י מינכען 111/2 № .

826. **פי' על תפלת** ר"ה ע"פ קבלה : כ"י רד"א q 1072, № .

827. **פי' על תפלת** שמונה עשרה ע"פ קבלה : כ"י שם q 1499, № . וכן כ"י די רוסי 327/3 № . ולולי הוא לר"י ן' שרגא הנ"ל סי' 815 .

828. **פי' על תקון שטרות** : כ"י רד"א q 724, № .

829. **פי' על תקוני זהר** לה"ר אהרן ברכיה דמודינא: (בג"כ ח' ע"ג ובה"ג שלי ה"ת בשמו).

830. **פי' על תקוני זהר** להרמ"ח לוצאטו . עיין בס' תורת הקנאות דנג"כ .

831. **פי' על תקוני זהר** לה"ר שמואל שער אריה : כ"י יוא"ל .

832. **פי' על התיקונים** להאריז"ל מכותב ע"י ה"ר יעקב צמח:כ"י רד"א q 1038, № a.b.

833. **פי' על תרגום** המם מגלות וכו' . (עיין פי' המלות וכו' לעיל) .

834. **פירוש על תרגום יונתן** וירושלמי עה"ת ועל תרגום שני מסחר לה"ר דוד ב"ר יעקב משעברשין : פראג , שס"ט . 4° . [וי"ת שנדפס ראשונה עם בעגת רצ"ו . עי' פירצע ת"ת דקל"ט].פראג,תקמ"א,4° (רוצענעם 775, q №) שם , תקמ"ט , 4° . (רפי' הערלצבערג) .

835. **פי' על תרגום כתובים** . כ"י : (המעטות ול"ת ובה"ג שלי במקומו) .

836. **פי' תרגום שני** ממגלת אסתר בלה"ק : כ"י יה"ש . ולולי הוא פי' מהר"ף הנדפס . (עיין תורה) .

837. **פי' על תרי עשר** לה"ר משה כהן גיקיטיליא בל' ערבי . עי' פירצע ת"ת דקע"ה בהערה .

838. **פי' על תרי עשר** לא נודע למי : כ"י רד"א q 1370, № .

839. **פירושי** רבינו ישעיה הראשון על יצמות כתובות נדרים גיטין קדושין נדה: כ"י יוא"ל . (המזכיר ד' דל"ב) .

840. **פירושי הפטרות** נמצאים בכ"י שוויס בדרכים שוויס אם בסוף כל פרשה או בסוף פי' התורה , קצתם מבוארים בפ"ע וקצתם מלוקטים מזולתם : (עוזן גח"ל דפ"ת) .

841. **פירושי המדות העשר** על עשר ספירות בקבלה , לא נודע למי . קצת ממנו נמצא : כ"י אוקספורד 24/4 № .

842. **פירושי מזמורות** והלוחי פרפיות לא נודעו למי : כ"י רד"א q 1411, № .

843. **פירושי הריטב"א** על הרי"ף יצמות וגיטין : כ"י רח"ם 633 № .

844. **פירושי שער שמות הקדושים** : כ"י רד"א q 1017, № . אבל מתרגום ל' רומי אם נכתב בל"ל «ופירוש שלהי» וכו' ול"ל הוא המבך לס' פי' שם של כ"ב בלפנינו .

845. **פירושים** ונקרא ג"כ ס' קניזל . כולל ד' וה' הבוריס שוויס עה"ת ועל פירצע"י , והם : א) פי' ה"ר שמואל אלמושנינו.ב) פי' ר' יעקב קניזל . ג) פי' הרי"מ אלבידלה . ד) פי' ה"ר אהרן אבו אלדערי ב"ר גרשון ונקרא פי' על הרמב"ן לא נודע למי : קונשטנטינא , חש"ר , 2° . [ל"ת אבו אלדערי הנ"ל יש קוטין לו ר"ת אלדבי גם אלנבי . ובתוך פירושו מזכיר כמה ספריו והם : מטה אהרן על הורה שבכתב ושבע"פ . ס' המיישר דקדוק לה"ק . נזר הקדש בעניני אלקות.תכור על הנפש וס' פרחי האלהות . ועיין עוזן גח"ל דתקי"ח—כ' . ועיין עין תל"ת דקס"ו—מ' ודקע"ג—ו'] .

846. **פירושים** על **אסתר רות ואיכה** לר' מנחם ב"ר חלבו לר' **טוביה** ב"ר אליעזר לר' יוסף קרא לרשב"ם ולאיש פלוני צרפתי ז"ל. יצתו לאור רמצוצה (מכ"י המכורג 32 №) ע"י ה"ר אהרן יעללינעק עם הקדמה בל"ח בכתבם : לייפציג, התרט"ו, 8°.

847. **פירושים** על **הזהר** לה"ר יעקב מאראגי: (ונ"ח י' ה' ובה"ג בלי ה"ח בכמו) .

848. **פירושים** ומי' על הרמב"ם וכו' . (עיין ס' המנוחה ומ"ב שם) .

849. **פירושים** ומי' על הג"ך לה"ר יהודה אף נעים מרבני אזמיר . מזכרו בס' עין יוסף למהר"י מזן : (תג"י י' פ"ז) .

850. **פירושים** על **הנביאים** מרבני נרבת . נמצאים בכתב כ"י פאריז ובב"י מינכען 5 № דלבלן : (נוסן גח"ל דפ"ה) .

851. **פירושים** ע"ס **עקדת יצחק** במקומות הקבוץ לה"ר יש"ר מקנדיא . מזכור במכתבו לחתן וכו' ע"ש .

852. **פירושים** על **הראב"ע** עה"ת מבנת קמ"ב לח נודעו למי : כ"י שד"ל . וכן נמצאו פה עיטנו ב' פי' כ"י ובטוס ניד מהרצ"ה ק"ב על הרמב"ע עה"ת מכרוס בכתבם ולח נודעו למי .

853. **פירושים** על **רש"י** עה"ת לח נודעו למי : כ"י רח"ם 634 № .

854. **פירושים** בל **רש"י** וקצת התלמוד קצר על תורס והפטרות וכל בתרי סנרי המקרא עס תוס' פיכוכוס ממדרכוס ובתרי מפרכוס לה"ר שלמה ב"ר שמואל מכדינת ווירצבורג מבנת ד"ח התקל"ג, ב' כרכוס גדוליס : כ"י מינכען 5 № .

855. **פירושים** על **התורה** לה"ר יוסף מאורליאנש (ב"ר יצחק ?) . מזכרו התוכ בס' פעגח רזא וגס ז"ז : (נוסן גח"ל דע"ה) .

856. **פירושים** על **התורה** לה"ר נח **מטאמשוב** . מזכרו בס' ברכת טוב ובס' זרע ברך : (תג"י ג' ד') .

857. **פירושים** על **התורה** כולה חו מקצתה ולח נודעו למי. נמצאים בב"י פאריז בטוס ובוטיס: (נוסן גח"ל דפ"ה) . [וגס ז"ז בתתי תוספות ספר].

858. **פירושים** על **הנ"ך** לרב **האי גאון** . מוכאים בהרבה מקדמונים כמו רב"י והרמב"ע והרד"ק בפי' המקרא ובספרו ושרשים . ועיין תולדות הה"ג לה"ר בי"ר והעתה ב"ח בס .

859. **פירושים** על **הנ"ך** לה"ר יעקב קרידו מ"ץ **באזמיר** . מזכרו בס' עין יוסף למהר"י מזן : (תג"י י' פ"ו) .

860. **פירושים** על **הנ"ך** לה"ר ישועה בה"ר יהודה בן עלי הקראי בל' ערבי , וכל ספריו נעתקו ללה"ק ע"י כ"ר **טוביה** בה"ר משה הקראי ומתמוס בכ"י : (פירסט ח"ב דס"ד) .

861. **פירושים** על **הנ"ך** לה"ר מרדכי דאטו : כ"י יוא"ל .

862. **פירושים** על **הנ"ך** לרב **שמואל** ב"ר **הפני גאון** . מזכרו במפרשים קדמונים פ"ר ושי' הקדמת הרמב"ע ופיטוטו עה"ת וז"ז ועי' רד"ק ב"ח כ"ט . ועיין תולדות הג הלי גמון לה"ר בי"ר העתה ח' .

863. **פירושים** על **הנ"ך** לה"ר **שמריה האקריטי** . מזכור הר"ב ן' מלכזן הלוי ז"ל : (תג"י ב' י"ח) . [וכ"כ המחבר בעצמו במכתבו אל היהודים ברומת בחוכר פי' על כל הנ"ך זולת ס' ויקרא במדבר ודברים . עיין חו"ג כ' דף ל' וכו' . ומ"ב בתג"י בס שוד בפיטוטו על מזמור ק"ט נדפס במדרש טוב טוב בגנגס סיח כי הוח לה"ר מתתי' הילכי ע"ב] .

864. **פירושים** על **התלמוד** לה"ר **מיימון אבי הרמב"ם** . עיין בהקדמת הרמב"ם לפי' המכנס .

865. **פירושים** על **התלמוד** בדרך בו"ע לה"ר **שמואל** ב"ר **שניאור רבו של רבינו יונה**: (בג"ב ב' ג' ובה"ג בלי ח"ח בכמו) .

866. **פירושים** על **תפלות** ימים נוראים עמוק בקבלה וכבודו תמוס **מתתי'** מן **הלוים** : כ"י רד"א תקמ"ב ובק"ד לח נודע לי מקומו ימים .

867. **פירושים** על **תרי עשר** לה"ר **שמואל אלמושנינו** . נדפסו בקהלת משה (עיין תורה) .
ועוד הבורים רבים בחלה המחתרים ומפרשים דברי זולתם ולח נקבלו בפס פרטי . (עיין באור , באורים , חדושי , חדושים לעיל) .

868. **פירות גינוסר** . ה"ר **חיים** ן' **עבר** . חי' על ס"ע י"ה, ובקבץ לפס פרי תואר. עס פרי הדש לר"ח די סילוה : ד"א , תק"ב . ויין , תק"ע . לעבבערג , תק"ע . המ"ד (ואלקוא אצל חורי רוסיבטויין) , תק"ע , 2° .

869. **פירות גינוסר** . ה"ר **נפתלי הכהן אבד"ק לובלין** . בו"ת , ובסופו ים כנרת בו"ת לנכדו ה"ר **נפתלי** ב"ן **אבד"ק** פפד"מ : (שי"ג) .

870. **פלא** . (עיין כנסת ישראל) .

871. **פלא יועץ** . ה"ר **אליעזר פאפו** . תוכחת מוסר הכלל : קושטי , תקפ"ד , 4° . בוקארעשט , 1860 , 8° .

872. [**פלאות הטבע**] על כת המרפא ופעולת

העכט:כ"י מינכען 280/8 №. [סם נדוי ונחמת הוח ס' סמים נפרדים מתחן מחסויה:רמיש"ש].

873. **פלאות רבות** קבלה מהאריז"ל . הוצח בלקוטי שושנים למהר"ם לסטרפולי בסוף ס' קרנים ע"ם .

874. **פלאים** . (עיין תוספת שבת) .

875. **פלג אלהים** . ה"ר יוסף ב"ר חיים צרפתי . חי' על קלח מסכתות וסוגיות חמורות בחמ' בילה שבועות יבמות וע"ז וקלח פסקים ודיוקים . מוצח בכפלו יד יוסף פ' מקן ע"ם : (סה"ד שכ"ה) .

876. **פלג אלהים** . (עיין באר שבע) .

877. **פלגי מים** . ה"ר דניאל ב"ר משה דוד טירני . פי' על לוקח . מציחו בכפלו עיקרי הד"ט : (בי"ג) .

878. **פלגי מים** . ה"ר זאב טאננענבוים . דרשות על כל עיתות השנה : אפען, 1846 8°.

879. **פלגי מים** . ה"ר יעקב אורנשטיין . הספד על מות הלחמדעסגחווערעד פרחען פרייהעררן פחן הויער : לעמבערג , בחקהלו"ת , 8° .

880. **פלגי מים** . ה"ר מאיר הלוי לעטערים . סיכים סוגים : לבוב , תקפ"ז , 8° .

881. **פלגי מים** . ה"ר משה כהן פורטו . מחסף לכל פסקי הטוסכים מקות המים דרוויגו וכל הגרשם בו בחלות «לחמ המגיד» ממנו הוח המציג והמשיג על כל פסקי המחיכים נגד החכם הטוכר ה"ר מבטלין ב"ר שלמה מרח לחתרח ברוויגו. ובסופו חבור ההשגות על פסקי המחיכים ותחוס שמו בר"ת : מכפ"ו: ד"ו , שס"ח , 4°.(ועי' מלחמות ה') .

882. **פלגי מים** . (עיין מי באר) .

883. **פלגש בגבעה** . ה"ר דוד זאמושטש . מעשה פילגש בגבעה ע"ד הסוס (דרחמח) : ברעסלויא , תקע"ח , 8° .

884. **פלגש בגבעה** . ה"ר יעקב ישעיה ב"ר יצחק . תשובה מרובה כ"י על בחולה שיצח עליה שם קדושין וכ"ד דעירם בטלו מח הקדושין והוח חלק עליהם בחוקף גדול : (בי"ג) .

885. **פלונתא דשמואל** . (עיין האורב) .

886. **פלח הרמון** . הדרשן ר"ר בצלאל ב"ר שלמה מקאברין . דרשות על מחמר קטרוג המון מעח בטעיר ומיל בח"ט פניט ולח נדפס רק על כ' חופנים : ד"א , תי"ט . לובלין , תכ"ב . פראג , תמ"ט , 4° . וכח' צמח צדק לה"ר יוסף דוד מחלוניקי נדפסו עוד ט' פניט : (בג"כ י"ל ובח"ג שלי במקומו) . ובכ"י רד"א 382, q № נמצח בסליחות עם תום' בחורי כמה מדרכיהם תמוהים , ע"ם .

887. **פלח הרמון** . ה"ר מנחם עזרי' מפאנו. קלוב וכחוב לחלק החפילות מס' פרדס רמונים להרמ"ק : ד"ו , ש"ם . ד"א , חם"ח , 4° . (ועי' עסים רמונים , שפת אמת) . עוד כל"ל וגלוח לו פי' עבודת יו"כ וס' אור נערב להרמ"ק : קאריץ , תקמ"ו , 4° .

888. **פלח הרמון** . ה"ר משה ברש"ט די ליאון . על מלות ל"ת : ב"י ר"א אשכנזי (תוס' עק"ד תר"ע 24 №) .

889. **פלח הרמון** . ה"ר שבתי שעפטיל ב"ר עקיבא הלוי הורוויץ מפראג (זקנו של השל"ה) . פי' ע"ם עסים רמונים למהר"ם גחליקו : קאריץ , תקנ"ג , 4° . (פירסח מ"ל דקפ"ח ודתי"ל ע"ב) [ודניים בפסוקים ל"ל להולמם בסדר זמניס] .

890. **ס' הפליאה** . על מהכרו רכו ומחלקו הדעות כמו : בהקדמת ס' מגלה עמוקות וז"ל מיחסו לר' נחוניא בן הקנה התנא . בם"י ובה"ד מיוחס לאביו הקנה . במחמר אם כל חי להרמ"ע מפקנו סי' י"ז מיוחס לה"ר אביגדור קרא מפראג . ובכ"י מינכען 22 № מיוחס לר' אלקנה בן ירוחם ובס 95 № נוסף עוד שם זקנו ר' אביגדור. וכס' קרנים דכה"ג כחוב : בפליחה של ר"ג קארו וזולת מלה מיוחס גם לחחריס וכולם קדושים. עי' בג"כ ח' ובח"ג שלי במקומו . ועל מהותו (עי' ס' הקנה בחות ק') .

891. **הפליט** . רשומת שמוגים כ"י יקריס ע"י הרי"ט ליפמאן צונץ ונסופו הערות ותקיכו' על קלחם לה"ר שניאור זקש : ברלין , תר"י , 12° .

892. **פליטת בית יהודה** . ה"ר יהודה לירמא . שו"ת הנמלרות לפליטה מספרו הגדול מגמרף : ד"ו , 1647 , 4° .

893. **פליטת בית יוסף** . כ"כ בם"י ובח"ד ע"פ טעות הדפוס בכנה"ג שלוותו לגז' נפני זה .

894. **פלילות פינחס**. (עיין קנאותיה דפינחס).

895. **ס' הפלס** . (עיין אשכול הכופר) .

896. **פלס באור המצות** . (עיין ביתן המשכילים) .

897. **פלפול האותיות** . ויכוח בין האותיות מח' עד ת' בלח לפון ותכוחות : קושטנטינא , של"א . ברלין , תס"א , 8° .

898. **פלפול** על הדבוריס הקבוצים למבר מתהבצו גדולי המחברוצים במס' ב"ק ועירובין ופסחים וכתובות. נעתק במלריס בצמת הס"ל לה"ר אליעזר מיימון: כ"י רח"ם 696 № .

899. **פלפול** על זמן זמוצ וכו'. (עיין הגדה על זמן וכו') .

900. **פלפולא חריפתא**. (עיין מעדני מלך) .

901. **פלפלא חריפתא**. ה"ר יואל ב"ר יוסף. חי' תורה בצמ גלוזים וגדוליס: זאלקווא, תצ"ו. שם, תקל"ו. שם, תק"מ. המבורג, תק"ב. נאווידוואהר, תקע"ח, 8° .

902. **פלפלא חריפתא**. ה"ר יעקב שור. חי' על מס' סנהדרין: ד"א, א"ל אחזת"ו, 4° . (עיין חי' ה"ר יעקב שור) .

903. **פנות הבית**. (עיין פתח הבית) .

904. **פנות צבאם**. (עיין מספר צבאם) .

905. **פני אדם**. (עיין בית ישראל) .

906. **פני האדמה**. (עיין פרי האדמה) .

907. **פני אהרן**. ה"ר אהרן בה"ר שלמה אמארילייו. מו"ת בסדר מרבעה טוריס: שאלוניקי, תקב"ו, 2° .

908. **פני אליהו**. סדר התיבות מכל התורה ע"פ ה"ב, כ"י יבן מלך, 4° : (צי"ג) .

909. **פני אריה**. ה"ר אריה ליב ב"ר אברהם קרדווירו. דרושים עה"ת: זולצבאך . . . 2° .

910. **פני אריה**. ה"ר אריה ליב ב"ר חיים ברעסלא. מו"ת ופסקים ובחוריס ובתוכס מחמר יכוד השטרות י"ב פרקים בעניני שטרות (סי' פ'—ג"ת): ד"א, שטר"י, 2° .

911. **פני אריה**. ה"ר אריה ליב ב"ר משה כ"ץ. חי' גפ"ת על כל הס"ם, ובסופו מילי דאבות חי' תורס לאביו הג"ל ולחמיו ה"ר אשר קמץ: נאווידוואהר, תקמ"ז, 4° .

912. **פני אריה**. ה"ר אריה ליב ב"ר שמואל זאנוויל הכהן. בחור על פי' הרמב"ס למצות עשוצ ומצות שוטע ירק ובסופו קוטע' מהלך המאורות על מבוסס וקצת חי' גפ"ת: זאלקווא, תקי"ד, 4° .

913. **פני אריה**. (עי' אהלי יהודה, פני יהושע).

914. **פני אריה זוטא**. ה"ר אריה ליב ב"ר אברהם זאמושטש. דרשות עה"ת: ווילמרשדארף, ת"פ, 2° .

915. **פני הבית**. (עי' בית אהרן, יושב אוהלים).

916. **פני דוד**. ה"ר חיים יוסף דוד אזולאי. חי' עה"ת בסדר הפרשיות ובתוכס בסוקי הרי"ד וזולתו ובפ' בח"ת מס' זרוע ימין על הגדה ס"פ ובסוף התורה צוארי שלל על הפטרות ועד לחנן קוטע' סבר פנים הממשות ותקוסים: ליוורנו, תקנ"ב, 2° , (יוסי"ע) .

917. **פני דמשק**. (עיין עיר דמשק אליעזר) .

918. **פני זקן**. (עיין משניות) .

919. **פני חמה**. (עיין מגלת ספר, תורה, חומש תורה אור) .

920. **פני יהושיע**. ה"ר יהושע פלק מ"מ בלבוב. דרושים בסדר התורה: זאלקווא, תק"ב, 4° .

921. **פני יהושע**. ה"ר יהושע אבד"ק קראקא (ופירבצ דרצ"ב הערה ד': ה"ר יושע פאדק בה"ר יוסף ווזפא בן הסמ"ע). מו"ת בסדר ד' ס"ע: ד"א, עת"ה, 2° . ועוד קמ"ח מו"ת המזכרות בהקדמת הגדפס נמצאו בכ"י רד"א F 763, № .

922. **פני יהושע**. ה"ר יעקב יהושע אבד"ק פפד"מ. חי' ס"ם בפלפול עצום בגפ"ת ולפעמיס גס בהר"מ ומחרוצים ומיוחב לרוב קושיות סתוס' על רס"י ע"ד זקנו בס' מגיני שלמה ומחלק לד' מלקיס: ח"ח על מס' נרכות ובחת וקצת סדר מועד: פפד"מ, תקי"ב. פיורדא, תקב"ו. לעמבערג, תקס"ט, 2° . ח"ב כל"ל על מס' כתובות גיטין וקדושין ובסופו קו"ח ופסק הרוך בדין הדם ומחר עניוס, נדפס לפני ח"ח הכ"ל: ד"א, תצ"ט. פיורדא, תקב"ו. לעמבערג, תקס"ט, 2° . ח"ג כל"ל חי' ב"ק וב"מ נדפס ע"י בנו ה"ל נתן אבד"ק דאברבוזל: פפד"מ, תקט"ז. פיורדא, תקל"ט. לעמבערג, תקס"ט, 2° . ח"ד כל"ל חי' מס' חולין, מכות ובבוצות ולקוסיס וחי' על טור ח"מ ובסופו פני אריה חי' על מס' ב"ק לבנו ס"ל אריה ליבוש אבד"ק הנובר וחי' על מס' ב"מ לבנו ה"ל אריה ליב פרידבורג: פיורדא, תק"מ. לעמבערג, תקס"ט. שם, תקע"ה, 2° . עוד כל"ל כל התלקוס: סדילקאוו, תקצ"ד, 2° .

923. **פני יהושע**. (עי' שני המאורות הגדולים).

924. **פני יוסף**. ה"ר יוסף הנניא ליפא ב"ר נפתלי הירץ מיזוליש. חי' על ס"ע י"ד הלכות רציח בסס שער הרוחה. וח"ב מכל"ל ג' בערים וכללים על עניני דפסחח ונקרח בסס בללא דפסחא: לעמבערג, תר"ז, 2° .

925. **פני יצחק**. ה"ר יצחק ב"ר אברהם חיות. כל דיני ס"ע י"ד בערים ותרוצים בסס אפי רברבי ועס פי' המפרים ותוס' דיוס בסס אפי זוטא ומחלק למסה בערים. גלוס לו בער מסכת על מרכת ק"ק פוזנח

ועל מות בנו ה' שמואל. מהת ה"ר מאנש בן המחבר: קראקא, שנ"א, 4°.

926. **פני יצחק** (פרי— ?). ה"ר יצחק אייזיק ב"ר אליהו להוי מקאפולי. פי' על הפטרות מלוקט מכפריס סוניס: וואנזבעק, ת"צ. שם, תצ"ט, 4°.

927. **פני יצחק**. ג' חלקים: ח"ח סדר הגט נפס מכתב להזקיהו וסדר חליצה נפס מאמר מרדכי לה"ר חזקיה מרדכי ב"ר שמואל חיים בסאן. וח"ב ג' סו"ת נלכדו ה"ר מנחם ב"ר יצחק נווירה נפס קרוא מקרא, אסור קדושה, שומר שבת: מנטובה, עדתי"ך, 4°.

928. **פני יצחק**. ה"ר יצחק פראנסים. דרושים: שאלוניקי, תקי"ג, 2°.

929. **פני יצחק**. ה"ר יצחק ב"ר שלמה זלמן הבהן. הי' על מס' בינה: לבוב, תקנ"ה, 4°.

930. **פני יצחק**. ה"ר יצחק שן. הי' על הל' שחיטה: קראקא, שנ"א, 4°. (רזימת רוו"ק וג"ע).

931. **פני יצחק זוטא**. ה"ר יצחק ב"ר דור מיאנוב. ח"ח מחבורו על הס"ם הי' על סדר זרעים ומועד ונסופו קו"ח מח"ב לסדר קדשים עהכות נזיקין: ד"א, הצ"א, 2°. [וכ' בהקדמתו שחיבר ס' אפי רבבי הי' הלכות ופוסקים וסו"ת וס' דברי הלכה, מנחת יצחק, פחד יצחק ע"ס].

932. **פני כסא**. (עיין כסא דוד, כסא רחמים).

933. **פני הכרובים**. (עיין שמש צדקה).

934. **פני לבנה**. ה"ר יהושע העשיל אבד"ק שוואבאך. סו"ת. ומחיבו בתשובתו ע"ד הגט בקליוות נס' אור הישר ע"ס: (שי"ג).

935. **פני מבין**. ה"ר בבור יצחק נאבארו. הי' על מס' סנהדרין ג' חלקים: שאלוניקי, תקע"א—ע"ו, 2°.

936. **פני המים**. (עיין תנא ושייר).

937. **פני מלך**. ה"ר שלום בוזאגלו. פי' על הסדרה ונסופו כבוד מלך פי' מלחמי התיקונים נס' עין חיים למהרח"ו והשמטות לספרו כסא מלך: לונדון, תקל"ג, 8°.

938. **פני המנורה**. ה"ר משה ב"ר שמעון מרגליות. הי' עה"ת. מניחו בתי' מראה הפנים סלו על הירושלמי: (שי"ג).

939. **פני משה**. ה"ר משה אלמושנינו. פי' על התורה, כ"א: (ש"י). אבל נמצא בב"י רח"ם 697 №. וכ' שם שהוא פי' ע"ס המדות לאהריסטו וע"ם גם כמפתח.

940. **פני משה**. ה"ר משה ב"ר ישעיה ב"ץ. הי' על אגדות הס"ם בי"ח מסכתות: ווילמרשדארף, תע"ו, 4°. [ג"ח ס' מתנת הלקו הי' הלכות, דרוש משה עה"ת, וס' מסוה משה הי' הלכות ואגדות ודרושים].

941. **פני משה**. ה"ר משה ב"ר ישעיה יפה. דרוש ס' מדרשותיו ע"ס בראשית: לובלין, את"ם, 4°.

942. **פני משה**. ה"ר משה מרגליות ב"ר שמעון. פי' על כל תלמוד ירושלמי ועמו מראה הפנים כתוב' סו"ע נס"ם ורמב"ם. נדפס ממנו ע"ס נסיס: ד"א, תקט"ו. ווארשא, תקצ"ו, 2°. וע"ס מזיקין: ליוורנו, הק"ל, 2°. ועל מס' ברכות ודף רחמון ממס' פאה ד' ליוולנו (כלי שער). ויתר סדר זרעים וכל סדר מועד עוד בכ"י.

[ג"ח ס' באר מים חיים הי' על מס' שבת ועירובין, ומזכירו במלאת הפנים הל"ע ריש מס' שבת ע"ם].

943. **פני משה**. ה"ר משה ב"ר נסים בנבנשתי. סו"ת ג' חלקים (כסדר ד' טוריס בכל חלק): ח"ח ק' סו"ת נדיני ס"ע ה"מ: קונשטנטינא, הביה"ת הז"ה, 2°. ח"ב קל"ב סו"ת נדיני ס"ע ה"ע: שם, במשפ"ט, 2°. ח"ג סו"ת נדיני ס"ע י"ד: שם, הע"ט, 2°.

944. **פני משה**. (עיין אוהל משה, מנחה חדשה, עיני ישראל).

945. **פני רבה**. ה"ר מנשה בן יוסף בן ישראל מפתח ומ"מ לכל פסוקי התנ"ך במדרש רבות עה"ת וח"מ ע"פ סדר התנ"ך וכסופו מפתח הענינים בערכין כסדר ת"ב: ד"א, שפ"ח, 4°.

946. **פני רבה**. (עיין שארית יעקב).

947. **פני הרגל**. מה שהגיס לומר בעיר הוגס בין פוריס לפסח בכל מוע"ם. ליוורנו, שיש"ו, 8°.

948. **פני שבת**. (עיין שארית יעקב).

949. **פני שלמה**. ה"ר שלמה אמארילייו. דרושים וכמעט רובם על מוסדות הדין: שאלוניקי, תע"ז. (ונזכר גם"פ דת"ל הערה g: עת"ה), 2°.

950. **פני שלמה**. ה"ר שלמה גאנצפריד. הי' על מס' כ"ב: זאלקווא, התו"ר, 2°.

951. **פני שמעון**. (עיין מגד ישרים).

952. **פנים חדשות**. ה"ר יצחק ב"ר אברהם היים ישורון. הי' דיוים מכל המו"ת ופוסקים

לתהלים לתר הכ"י כסדר ד' טוריס וכסוף ח"כ מפתח כסוגיות ס"ס בבלי וירושלמי כסדרן ולמשנות הפוסקים וכס"י ותוס' ורמב"ם וגו"כ ומרדכי וסרס"ם : ד"ו, תי"א. פפר"מ, תי"א . (ויש חמ"ר ויש חש"ר) , 4° (קטן מו 8° גדול).

953. **פנים יפות** . ה"ר פינחס הלוי איש הורוויץ . פי' גדול עס"ת . (עין תורה) . עוד כל"ל לבדו : חמ"ר (זאלקווא וכדומה) , ירא"ת , 4° .

954. **פנים יפות** לכלל הרב חמד משה על מסכתו: חמו"ד , 4° . (בי"ג) [והושמטו לו מבוגה שנתלף לו נס' פנים מאירות נמ. ג. יתמלוטער . (עין תורה , אסתר)] .

955. **פנים לפנים** . הוא ס' פרוגנוסטיקון (Prognosticon) לאבוקראט להגיד מרחמית מת מסכ' תקריה בתלמוס ועתק ע"י ס"ר תנחום ב"ר משה תלמיד הר"ש בר"א אביגדור : כ"י די רוסי 750/4 № . (ועיין מקדמת הידיעה) .

956. **פנים מאירות** . ה"ר מאיר ב"ר יצחק אייזנשטאט . בו"ת וחי' ס"ס ד' חלקים : ח"ח ק"י בו"ת עס מפתח ברחמו כסדר ד' טוריס וחחריסס קו"ח תשובה להשגה על סי' ל"ז בו (עין פי' על המסורה) ועד לחתון חי' מס' זבחים והגהות המסחלות וחי' שבת וחולין : ד"א , עת"ה , 2° . ח"כ כחוב בשער ו"ע : בו"ת וחי' וכחוליס ח"כ מהבוריו שלו הרס"ג וכו' וחי' כ"ק וכו' . וכולל רק חי' מס' גיטין ומח"ז קל"ח בו"ת ומפתח : זולצבאך , תצ"ג , 2° . ח"כ חי' על מס' קדושין וביחה ובסופו בו"ת : זולצבאך , תנח"ם , 2° . ח"ד „חי' הלכות" על מס' כ"ק ולח נקרח בשער בשם פנים מאירות: זולצבאך, ע"ץ חיי"ם הי"א למחזיקי"ם (תפ"ט) , 2° . עוד כל"ל כל החלקים : סרילקאוו, תקצ"ג, 2°.

957. **פנים מאירות** . (עין חידושי ש"ס סי' 267 . תורה , אסתר) .

958. **פנים מסבירות** . ה"ר יהושע פייביל תאומים אבד"ק פרעמסלא . הגהות על בו"ת פנים כאירות : ח"ח סי' ל"ז נדפס בסוף סי' המסורה ד' זולצבאך , עת"ה , 8° . ברלין, עת"ה , 4° (חו 8°) .

959. **פנים מסבירות** . ה"ר יהושע שפירא אבד"ק שוועריו וכו' . ח"ח סי' על מס' פסחים פ"ח וכ' וחח"ז כ"ג בו"ת בהל' פסח . ובהקדמתו כתוב קומרס הסוגיות ובסס סוגיות נמר עס חק יעקב (בג"ח י' קי"ד וסה"ג עלי ח"ח נחמו) . ונקרח בשם ארבע שיטות למהרי"ש : פפר"א , תקל"א , 2° .

960. **פנים מסבירות** . ה"ר יוסף ב"ר יצחק אייזיק חבר . מניחו בספרו זרוע נטויה ונלחם בחות פי' לחנות : (שי"ג) .

961. **פנים מסבירות**. ה"ר משה מיינשטרש. מווין . סי' על נפ"ת : (תג"י מ' קי"ד) .

962. **פנים מסבירות** . ה"ר משה ב"ר שמעון הזן . סי' על קלח לחגדות בעין יעקב ח"ח : פראג , תנ"ג , 4° .

963. **פנים במשפט** . על חכמת התכונה נעתק מל' מיטלקי ע"י ס"ר שלמה ב"ר אברהם אביגדור : כ"י יה"ש .

964. **פנת הדת** . ה"ר יהונתן אייבשיץ . להסיר לבעלי הקדמות למה לח נכרח העולם מקדם . הזכירו במכתבו לבעל פני יהושע הנדפס בכ"ח ג' מכתב כ' והלחמן ע"ב .

965. **פנת יקרת** . כ"ר יצחק בב"ר שלמה הכראי . בחור עשרה עקרים ללמוד התלמידים ול' שערים בדיני שבת מס' המלות לכ"ר מבה בני בקלבה ומח"ז מכתב לחות וכו' להיש"ר מקנדיא וג' מכתבי הרי"ם יאבט מבנת הקפ"ע—נ"ח לל הקרחים כהוגים עברית ומחורגמים כל' קדר וכפופו ס"ח בו"ת בשניהי החמוגה כל' קדר : גוזלאוו , צדק"ת . ונדפס לו שער מדש בשבת ת"ר ודף לחתון מי' עיקרים הנ"ל בשמעתא דברים בכופו 4° .

966. **פס ידא** . כ"ר אברהם הרופא הברוקי בב"ר יאשיהו הכראי . לקוטים מוגים : (אר"ץ) .

967. **פס ידא** . ה"ר חיים יוסף דוד אזולאי . מי' על הרמב"ם : הזכירו בספרו שמחת הרגל ח"ב דל"ח ע"ב : (יוא"ל) .

968. **פסח גדול** . ה"ר יעקב עמדין המכונה יעב"ץ . דכוח על ענין פסח לס דוחס שבת. [והוח מוליח תמיכות מספרו הקשורים ליעקב] : אלטונא , תקל"ה , 4° .

969. **פסח מעובין** . ה"ר חיים ב"ר ישראל בנבנשתי . שב"ס דיוק לבדיקת חמץ וע"פ ודיני הכלל מלוקטים מספריו בכה"ג וסלל תפלת ערבית לליל יו"ט הרלמבן וסלר ההגדה ד"ו , תנ"ב , 4° . (נ' פעמים בשנה הסח) . עס נוספות כמוהג לשבוח . (ועס הגהות כ"י ס"ר יעב"ץ : נעדנער 441) [ולח נכרח q 493, & 225 № : תס"ב . גס מ"ס בשב"ס פ' כ"ב וסה"ג בלי שמקומו שנדפס גס בקושט' לח מלחתי לו מכר] .

970. **פסיקתא (זוטרתא)** . ה"ר טוביהו ב"ר אליעזר הגדול . מדרשים ונחומי שבוקים

ומאמרים מלוקטים מספרא וספרי ומכילתא וכו' כסדר התורה וח"מ ונדפס מס' ויקרא עד סוף התורה: ד"ו, ש"ו, °2. (שם כמוש"ה. פראג, בשלו"ם ונסופו תפ"ד °4). עוד כנ"ל עם העתקה לטיטים ע"י אוגולינו. נדפס בתוך הנוכרו חלק ט"ו וט"ז ע"ס. וע"ס כתאבות וממות היל"ר חיד"א בב"י כמ"ס בסג"ת ט' ס' וסה"ג בלי ח"ת בסמו ע"ס. ועל ת"מ נמצא בב"י אוקספורד (מורי) 124 № וב"י די רוסי 206 №. וכולו בב"י רד"א 256, F № עיין לוזן גת"פ דכל"ד a.

971. **פסיקתא דרב כהנא**. הזכיר רבינו מנות בפי' המשנ"ס הל' לולב. וה"ר חיד"א רמז בקלף כ"י יען נוסף דף לתחלת מפסיקתא וכתוב בסוף הדף חסלת וזלת הכרכה כרוך המקום שזיכני לחבלים פסיקתא דרב כהנא. כלומר שהיא מהוכרת על הפרשיות. וכף' זה ימתינו דל"ז סוף ע"ב מכיון מאמר פסיקתא רבתי על שם פסיקתא דרב כהנא ואין הדבר כן כי זה לתוד וזה לתוד (עיין בסמוך ועיין במלואים). וכב"י וסה"ד כתוב: פסיקתא רבתא דרב כהנא, מאמרים נוכרים נפלאים מלוקטים מתנאים ואמוראים הובא בתוס' ומרדכי. ואפשר פסיקתא דרב כהנא קורין לה פסיקתא רבתי דרב כהנא: (סג"ב פ' כ"ה וסה"ג בלי ת"ת בסמוכו). (ועי' מדרש השטרות).

972. **פסיקתא רבתי**. ס' ממדרשי רז"ל הקדמונים בדיוים כמו סילמדנו וכהלכות וכו מ"ה פרקים לו פסיקתות על ר"ח וחמוכה וד' פרשיות ופסח שבועות וג' הפטרות דפורעניות וז' דנחמתא וכ"ה ועוס גדליה וכבת בוכה ויו"כ (ולפי"ז הסר על סוכות לו ככלל וכבלע בראשונים), והילקוט מביא מאמרים בשמה. ויש קורין לו מדרש נחמות. עיין כ"י רח"ם 664 № ועיין לוזן גת"פ פ' י"ג. וזה נקרא בדפוס פסיקתא דרב כהנא ומכודל כסדר הפרשיות: חמו"ד (פראג, תי"ג—ת"ן), °4. (ועם לישה הגהות הר"ו היירנהיים כ"י: צעדנער ע' 633). עוד כנ"ל עם פי' קצת מלות קשות בסופו: שקלאוו, תקס"י. שם, תקע"ג, °4. עוד כנ"ל עם פי' והגהות לה"ר זאב וואלף ב"ר ישראל איסר איינהארן: ברעסלוא, תקצ"א, °4. (עיין זרע אפרים).

973. ס' **פסקים**. קבלה להרוקח ז"ל. (עי' ס' הכבוד).

974. **פסק** על עין הגע בוויניציא לה"ר משה פרובינצאלו: נונטובה, שכ"ז, °4. (ועיין אלה הדברים).

975. **פסק** לה"ר דוד נונים טורים מס' שבט מישור: ד"א, תס"ז, °4.

976. **פסק** על חליצה והגהוניס: פראג, שס"ט, °4. [וחולי הוא למהר"ל מפראג והזכירו בעל תוי"ט בתשובותיו אבר בשו"ת גחוני בתלמי ע"ס סי' ו"ד: (לוזן גת"ל דכל"ח ע"ס סי' רכ"ט). ופירבט ח"כ דכס"ז מיחסו לו בפסיקתות ע"ס].

977. **פסק** ה"ר יצחק ליאון ן' צור וה"ר יעקב ישראל ב"ר רפאל פינצי מריקאנאטי בדברי ריב וחחוני ק"ק רומי הסיבו עליו ובעלוזו: רומא, קרא"ו, °4.

978. **פסק** סדרו על רב שרירא גאון. (עיין תשובת רב שרירא גאון).

979. **פסק** על **עגונה**. לה"ר יעקב פאלאק ב"ר יצחק הלוי והמוכת מוכו מהר"ל מפראג והספד מסר"ל מפרחיג על מות ה"ר עקיבא גינצבורג מפפד"מ: פראג, שמח"ו, °4. פפר"מ, תע"ט, °8.

980. **פסק** על **קדושין** לה"ר שבנא מלובלין וסדר גיטין למהר"י מרגליות: כ"י רד"א תקמ"ב וחולי ק"ד 616, q №.

981. **פסק** על **שטר** חלוקה בין בני לחיים לה"ר רפאל צווירא והר"מ פרווינצאלו: ד"ו, ש"ס, °4.

982. **פסקי הגמרא** עם מ"מ וחי' כסדר התלמוד לדון יוסף בן שלמה ן' יחייא: (ב"ק דס"ע). וכתבם מת"ז בקלכרה ודרך סיר מכובע: (בס ועי' דכ"ו לבני יחייא דף ט').

983. **פסקי דינים** לה"ר עזריאל גאון ולה"ר גרשון לטיף: כ"י די רוסי $97/_2$—$_3$ №.

984. **פסקי דינים** הנהג להרמבונים חכמי התום' ומהר"ם: כ"י רח"ם 765 №.

985. **פסקי דינים**. (עיין שער היחוד).

986. **פסקי** רב **האי גאון** ותמו' על פרות יצחק כ"י די רוסי $327/_{10}$ №. [וחולי תבו' זו נדפסה בכולבני יצחק חוברת . . בוב"י לייפציג].

987. **פסקי הלכות** להראב"ד המשיג וב"ח. עיין בג"ת ס' ו' וסה"ג בלי ת"ת בסמו.

988. **פסקי הלכות** להרא"ה רמז ה"כ מיד"ת בב"י כמ"ש בסג"ת ס' ל' וסה"ג בלי ת"ת בסמו. ובב"י רד"א 630, q № נמצא קונט' פסקי נדה ומשפטי נדיקת הסיחה לו ז"ל ע"ש ועיין רד"א תקמ"ב ב"י פרת פ' כי' ס' ג'.

989. **פסקי (הלכות)** הרא"ש עם קונט פסקי הרמ"ם: ד"ו, חש"ד, °2. (ועיין תלמוד).

990. **פסקי הלכות** לרבינו גרשום מאור הגולה (הרגמ"ה). מזכיר בעל בלי הלקט: (ול"ת ג' י"ד וסה"ג בלי ת"ת בסמו).

991. **פסקי חלה להרשב"א** : קונשטנטינא , רע"ח , 4° . [וסירכם ח"ת דף כ' כתב שעלו להם עוד : ס' אמרות טהורות לר"ת חיון . פי' הכתובה להרמב"ן ופי' הגע . משפטי החרם להרמב"ן . הלכות טרפות לר"ד מן יחיא . דיני דגרמי להרמב"ן ום' לבל חפץ לר"י מכרנגל : קושטי , ר' . . . 4° . ומוסבני לו מעבר רב שעלה בידו מספרים רבים בכרך ת', כמו רח"ס № 3231 ו"ז] .

992. **פסקי** ה"ר הסראי ב"ר יהודה על התלמוד. מזכרו בשו"ת הריב"ס תלמידו ומהם על מס' ע"ז בסי' כ"ה ועל מס' גיטין בסי' קפ"ו וע"ם .

993. **פסקי** ה"ר יהודה מצליח בהגהות בב"י, בכמ"ם בעמ"ג בתג"י ו' נ"ע ע"ם .

994. **פסקי הלכות** למהרי"ק : כ"י יוא"ל .

995. **פסקי הלכות** לרבינו יהיאל הכהן מפאריז ורבני צרפת : כ"י די רוסי $146/_{16\cdot17}$ № .

996. **פסקי הלכות** לה"ר יעקב ב"ר יצחק הלוי המכונה יעבץ . מזכרו במהדכי חולין סימן תקפ"ג : (מוהן בחל"ת דל"ת) .

997. **פסקי הלכות** לה"ר יצחק אבן גיאת . מניחין הרחבונים : (בב"ב י' ע' ובס"ג שלי ת"ת בשמו) . ומלא מהם נמצא בכ"י פאריז 170 № a f ועי' מ"ש לגייגר מלק ה' דבה"ו וכו' .

998. **פסקי הלכות** הרי"ף מסיזו מסכתות: כ"י רה"ם 699 № . [ובמפתח שם כ' שהם הלכות הרי"ף ואין כאן פניס הדבות] .

999. **פסקי הלכות** לרבינו ישעיה דטראני הראשון (הרי"ד) . על ע"ז מסכתות רלה ה"ר חיד"ת בכ"י ועל ד' מהם היו בידו בכ"י כמ"ם בבא"ת י' כ' ובב"ב י' כ' ובס"ג שלי ת"ת בשמו . על מס' ברכות נדרים נדה ע"ז וחולין נמצא בב"י רח"ם 705 № . ועל מס' ברכות ע"ז וחולין בב"י ווין 41 № . ועל ברכות מזוזה תפילין ניצית ע"ז וחולין בב"י יוא"ל . עיין המזכיר ד' דב"ד 12 № ובנית שם 23 № . וקצת מהם נדפסו כאן : על מס' ברכות מב"י ווין הל"ל בם' בית נתן עיין זה . ועל מס' ר"ה חגיגה ותענית (עיין אהלי יצחק ועי' המבריע) ועל מס' סוכה (עיין פם חיים , ועיין ג"כ תוספות רי"ד) . ונרחה שהם שמנית בע"ם מאור עינים שילמי פי"ז ופמ"ב ומ"ג וקונה להם מהדורות ר"י הראשון ע"ם .

1000. **פסקי הלכות** לרבינו ישעיה האחרון (הריא"ז). לכל כלה מועד (אורבינו 32 מיוחס לר' יצחק הזרא או לר"י ביטיוואלי?) נמיס נזיקין וברכות והלכות קטנות וחולין רלה ה"ר חיד"ת בכ"י כמ"ם בבא"ב י' כ"ת ובס"ג שלי בשמו . וכן נמצא בב"י רח"ם 704 № . וע"ם נזיקין לבד : שם 703 № . וע"ם נמיס לבד : ב"י די רוסי 934 & 793 № .

1001. **פסקי** ה"ר ליווא סג"ל **בפיראדה** וה"ר אברהם מינץ **בפאדובה** : ד"ו, רע"א, 4°.

1002. **פסקי** ה"ר מנחם **דריקאנטי** עם מפתח בסופו : בולוניא , יפר"ח , 4° . (ועם הגהות עפ"י כ"י יהן מה"ר רח"ם, כ"י : שעדה 527). עוד בל"ל בהמעת קלת סימנים מפני מורלה : סרוילקאוו , תקצ"ו , 4° .

1003. **פסקי** ה"ר מנחם **ריקאנטי אחרון מפיראדה** . היו בב"י ביד ה"ר חנגאל ניסי בם"ם בזע"ל מ' סי' כ' ע"ם .

1004. **פסקי הרמ"ך** על עין הגע: כ"י וואטיקאן $154/_2$ № .

1005. **פסקי מרדכי** לה"ר יעקב ב"ר יוסף **לונץ** (תלמיד ה"ר אליעזר טריוויש) . הוא קלור ס' רב מרדכי עם הגהות : כ"י רד"א 619, q № .

1006. **פסקי** ה"ר מתתי' **בריוים** : כ"י יוא"ל .

1007. **פסקי הסמ"ג** ואור זרוע הוא קלור הספרים הלה : כ"י רד"א הקמ"ג ופק"ד לא נמצא לי .

1008. **פסקי ריקאנטי** הדפוס . ה"ר יעקב חי **ריקאנטי אבד"ק וירונה**.פסקי דינים ושו"ת: ליוהרנו , תקע"ב , 4° .
[ג"ת ס' אפיקי מים , אהלי יעקב , חלק יעקב הרוכים . הר הטוב על מלמדי עין יעקב . נוה יעקב הרוכים . (זל"ל י' מ')] .

1009. **פסקי שחיטה ובדיקה** לה"ר יהודה **העניו** ב"ר **בנימין הרופא** עם פי': ב"י רח"ם 706 № . וכ"י די רוסי 99 № . בשם הלכות שו"ב עם פי' לפלמי ע"ם . (ועיין פי' על הל' שו"ב הכ"ל לעיל סי' 627) . ובב"י די רוסי 875 № נמצא לו הל' שחיטה עם הגהות וכו' . ובב"י יה"ש נמצא **פסקי הלכות שחיטות וטריפות** מבמת קע"ו.ובב"י הפליט 2—61 № סי' ד' וה' נמצא לו **פסקי הל' שו"ב** ובם סי' ז' הל' **טרפה** מלוקות לו ז"ל ע"ם , וכ"ז נרחה שהכל הבור ח' : כ"י וואטיקאן 181, אורבינו 32, בעניאן 35 (ועיין ומלף ח"ג ע' 699 , בסמ"ם 1298) .

1010. **פסקי דינים** לרש"י ז"ל . קונן הלכות ודינים ופסקים מן התלמוד וספרי הגאונים והרחבונים שהיו לפניו . ונרחה שכל התבוכים המזכירים בשמו בקלת פוסקים ומפרשים קדמונים והמאוחרים עוד בב"י כולם לקוחים

מהם, כמו: סדור רש"י המ' בתום' פכחיס דקו"ף ע"ח, סדר נשיאת כפים המ' בתום' סוטה דלע"ח, הלכות נדה המ' בשבלי הלקט ח"ב כ"י. פסקים באו"ה המגלחים עוד בכ"י. הלכות פסח ל"ד סימנים מאבר במחזור ויטרי כ"י יוח"ל וכתוב עליהם «מביח מדרכו של ר' שלמה ב"ר יצחק צרפתי ז"ל» וז"ז: (פירצב ת"ב דפ"ע).

1011. **פסקי דינים** לה"ר שמואל מרומרוג הוח הרשב"ם. נזכרו בפתחות ס' תמים דעים סוף הל' תמן.

1012. **פסקי הלכות שחיטות וטרפות**. (עיין פסוקי שו"ב).

1013. **פסקי רבי שמואל**. (עיין פסקי ר' שמעון).

1014. **פסקי** ה"ר שמחה ב"ר שמואל משפירא. נזכרו בתשו' מהר"ם מקלמות סי' קנ"ד: (זוכן גח"ל דנ"ו).

1015. **פסקי** רבי שמעון די מודינא: (ש"י). נרחה שנ"ל ר' שמואל והם פסקי רבד"ם (ועי' שו"ת רשד"ם).

1016. **פסקי תוספות**. לדעת הר"ב דברי אמת מיברס הרא"ש ז"ל ודעת ה"ר יעב"ץ בס' משנה להם כוף מס' פסחים שחיברס הטור. ולפי שלא נודע גם לה"ר חיד"א שרם הדבריס הניחס בספק. כמ"ש בשבי"ב כ"ו ול"ח ג' ובה"ג שלי במקומו ע"ש. לכל בקונט' שם הגדולים לנכד מהר"ם שליפשטט כ' שחיברס ה"ר יחזקאל דודו של הר"א מטוך. וגם ה"ר יעקב נורטהויזן עשה פסקי תוספות. עיין דבריס עתיקים ג' דף ט'. ומעתה כי בפוסקים המחבוניס ים סמוכין לשני מיני פסקי תוספות. עי' שב"ב כ"ו ב"ז ובה"ג שלי במקומו.

1017. **פסקים באו"ה**. (עיין פסקי דינים).

1018. **ס' הפסקים** וס' **הדינים**. (עיין באר מים חיים).

1019. **פסקים ודינים** לגדולי הרחבונים והמחבונים: כ"י רח"ם № 741.

1020. **פסקים ודרושים** לה"ר אלישמע מאיר פאדובאני. נמלא בכ"י רמש"ג כמ"ם בתג"י ס' ק"ב ע"ם. ג"ח המכן קטר הל' טרפות ועירובות מסי' ס' והלאה במקום שפסק רבו בע"ם זרע אמת נהלק שני.

1021. **פסקים ודרושים** לה"ר ישעיה רומאנין מפירארה: כ"י רח"ם № 700.

1022. **פסקים** נדבר החליפס פכולה לחוזה גדוליס (לה"ר מרדכי יפה בעל הלבושים ולזולתו) חמו"ד (פראג ? 1608 ?), 4°.

1023. **פסקים וכתבים**. (עיין תרומת הדשן).

1024. **פסקים** על מס' **מכות** לה"ר יהיאל בן הרא"ש. נדפסו קלמס בשו"ת זכרון יהודה לחתיו ה"ר יהודה ז"ל (ועי' זה בחות ז').

1025. **פסקים ומכתבים** לה"ר עובדיה ספורנו: כ"י די רוסי 370/3 №.

1026. **פסקים וענינים** כסדר התלמוד: כ"י רח"ם № 701.

1027. **פסקים** לרבנים שונים: כ"י די רוסי 130/7 №.

1028. **פסקים ושו"ת** לה"ר אלחנן דוד קרמי. רלה הרמב"ג בכ"י כמ"ם בתג"י ל' פ"ח ע"ם.

1029. **פסקים ושו"ת** לה"ר דוד חיים בה"ר אברהם שמואל דיינה, כ"י: (תג"י ד' כ"ב).

1030. **פסקים ושו"ת** לה"ר יהושע ב"ר ישראל נתן איש צונצין, כ"י. כ"כ בתג"י י' כ"כ בשם ה"ר חיד"א ז"ל בשפריו ע"ם. אבל מדברי ה"ר חיד"א ז"ל בשם"ג אינו נרחה שחיבר שו"ת ופסקים. עיין שב"ב ג' ד' ובה"ג שלי ח"ב חות ג' בקו"א 5 №. ואולי נמלא כן בס' מספרי ה"ר חיד"א החליפס או אולי נתחלף לו זה בה"ר יהושע צונצין בע"ם נחלה ליהושע שהיה בשבים ובשעים שנה אחריו. ועי' שב"א ו' ס"א ובה"ג שלי ח"א בשמו).

1031. **פסקים ושו"ת** לה"ר משה ציון. הוליס הכב עבודת יזרחל דקו"ע ע"ח: (תג"י מ' ע"ל).

1032. **פסקים** לרבינו **תם** (בעל התוספות): (ש"ק). ונרחה שכוונתו לס' הישר שלו, עי' זה.

1033. **פסקים ותשובות** לגוליס לה"ר יהושע סגרי. עיין תג"י י' כ"ז.

1034. **פסקים ותשובות** בעניו החלוס שמואל ב"ר מאיר מפיטוסא שקידם והכניסוהו לגרס ומח"ז הוסיפוהו לעז על הגט. ג' חלקים וח"ח מחחיל אלה הדבריס וכו' לכן יש לשימות שנקרא בס הספר כן: מנטובה, שב"ה, 4°.

1035. **פעדאן**. (עיין השארת הנפש).

1036. **פעולה בקבלה** להרמ"ח לוצאטו ורמ"ד ואלי ע"ל ויכוח: כ"י אצ"ל. עיין כ"ח ג' דף קל"ח הערה י"ט.

1037. **פעולת אמת**. ה"ר שמואל ליב קוידער. שבעה מאמרי שמעתתא: פראג, תקפ"ח, 4°.

1038. **פעולת הכוכבים** ומזלות בידיעות חכמת הכוכבים וחשבונות חיצוניות: כ"י מינכען № 288/8.

1039. **פעולת השם**. ה"ר יהודה ב"ר שמואל הלוי. על שם בן ד' לוחיות ע"פ כוד

ופעולותיו הטובות בקבלה מעשית: כ"י שם № 288/5.

1040. **פעלי הכפל**. (עיין דקדוק לר"י חיוג).

1041. **ס' הפעלים** בהם מנזרת הסמות לה"ר יהודה בן בלעם. כל הפעלים הנגזרים מסמות כסדר ס"ב עם בחורס בל' ערבי וכו'. וקלת ממנו בהעתקה עברית מכ"י פאריז נדפס נדוגמת כתוס' עק"ד תר"ו № 42. ונפ"ד רמצ"ם נמצת גם בכ"י ליידן 56/11 № ע"ש.

1042. **הפעם אודה**. לחיזוק סילדים. כולל ס' הפעלות לפסח בתרגום יונתן בן עוזיאל פ"ת מפלי מיוב דניאל והגדה ס"פ כולו כמנהג מרעות המערב: המו"ר (ד"א, 1838), 8°.

1043. **פעמון ורמון**. ה"ר מרדכי ב"ר יעקב מפראג. הוא ס' עסים רמונים לר"ם גאליקו וס' פלח הרמון להרמ"ע עם הוס' בחור והגהות ובסופו ס' אור נערב להרמ"ק: ד"א, תס"ח. קאריץ, תקמ"ו, 4°.

1044. **פעמוני זהב**. ה"ר דוד כ"ץ דיין ומ"ץ בקראטאשין. פי' על התליס בדרך דרוש עד סי' מ"ת: פיורדא, תקכ"ט, 4°.
[ג"ת ס' מנחת כהן פי' ע"ס תורת העולה להרמ"ח ז"ל, כמ"ש בזל"ל ד' כ"ג ע"ב].

1045. **פעמנ רוא**. ה"ר יצחק ב"ר יהודה הלוי נבד מהר"ש מפלייזא. פסעים קלרים כסדר המורה מלוקט מספרי קדמונים בנומריקון וגימטריאות עם הגהות הס"ל ה"ך יצחק ב"ר שמשון ב"ץ חתן מהר"ל מפראג: פראג, שס"ז, 4°. עוד כל"ל עם הוס' הגהות לה"ר יהודה ליב ב"ר יואל דיין מפוזנא: ד"א, נח"ת. טארנאפאל, תקע"ג, 8°. [וה"ר מיד"ח נתהו בכ"י קוהן גדול בס' סדר הדורות בערלה בבדפוס הסמיטו ממנו רב וקלוהו (עי' בג"ב ג"ד ובס"ג בלי בסמו). וגם לרמ"ש גירונדי נמצת בכ"י גדול הרבה מהנדפס. עיין כ"ת ז' דס"ע ועי' זוהן גמ"ל דל"ב—ג"ה]. (ועם הגהות כ"י: נעדכר 367).

1046. **פעסטזעצונג** וועגן יהודים. נעתק מל' רוסית ללשון יהודית ע"י קאנסטאנטין קאלינסקי: ווילנא והוראדנא, תקצ"ה, 8°. (ועי' חק על אודות היהודים וכו').

1047. **פצחו ורננו וזמרו**. ה"ר שה"י (חיים יצחקי?). שני סיוסים (?): מנטובה, תצ"ד, 8°.

1048. **פצעי אוהב**. ה"ר ישראל נגארה. פי' על מיוב: (קוה"ד דמע"ב).

1049. **ס' הפקדון**. רב האי גאון בנו של רב שרירא גאון: (ס"ק לל"ז. ס"י). ונרחה שזות ס' מבערין בדיני פקדון בספרו מקח וממכר וכו'. (ועיין שערים).

1050. **פקודי ה'**. ה"ר יצחק ב"ר אשר מפולין. תקוניס מהרוקח והריז"ל ותכי"ג מצות בל"ת: ד"א, ת"ן, 8°.

1051. **פקודת המלך**. ה"ר ישראל נחמן ב"ר יוסף דראביטשר. מי' על הרמב"ס והספדים ב' חלקים: ליוורנו, תקס"ד, 4°.

1052. **פקודת הרוממות** לתלוס מספר החוזת הסוהרים והמסחור לזולתם בארץ רוסיה. נעתק לעברי ע"י ה"ר יצחק אייזיק ב"ר משה שטיין ממינסק: ווילנא 1825, 4°.

1053. **פקח כח השכל**. ה"ר יוחנן אלימאן. חבור מחקרי בדרך מליצה עם פי' והערות ד' חלקים בפס: פתחי שערים, עולם המנהג, עולם המוהשים, עולם הדמיון: כ"י המחבר עצמו ביד יה"ש.

1054. **פראגער** טויפנוג ניוס הולדת לעטפלד טרלהטרלאג לומד פרינץ פהן עסטרייך כ"ו מייר תע"ו: פראג, תע"ו, 4°.

1055. **ס' פראטיקא** (או מעשה הרפואה) לאלראזי על חלי הקדחת בהעתקה עברית לא נודע מי המעתיק: כ"י וין № 140.

1056. **פרדם**. ס' דיוסי. חיברו רבינו שמואל מבונבורג תלמיד רש"י ז"ל: (בג"ת ו' ובס"ג בלי בחומו). [בגנה היא בידו כי הוא כ' לקוטי הפרדם בבידיו ועי' זה ומ"ש שם].

1057. **ס' הפרדס**. ר' אהרן המקובל ראש ישיבה בבבל. ס' קבלה. הוזכר בפי' הר"מ בוטריל ע"ס יצירה פ"ת בחה זימני וז"ן ע"ב.

1058. **ס' הפרדס**. ה"ר אריה ליב ב"ר מרדכי הלוי עפשטיין. מי' מס' שבת ע"פ פרדס למ"ע לקוטי ק"ס ולמ"ע לסמור שבת ותת"ז ס' הדרושים לשבת הגדול ומסוכם ומי' רוב סדר מועד ובמקצי דרושים ובלבל בס ס' הלקוטים ותת"ז ס' הספרים כולל הספדים וכוב מס' מ"ק ותעניות מפורסים בו, גס ס' ילקוט שבר ועונש מכל מ"ע ול"ת הגהונות וכוב מצות בחין נהונות ע"פ רמז, ובסופו ס' הלבה אחרונה לדעת הלכה ברורה בספק הדין וס' קונטרס הראיות רוב דיני ס"ע ת"ח עד הל' שבת ומקצי דיני הד' ס"ע ובסוכם הרבה בו"ת: קעניגסבערג, תקב"ר (ונעדכר: 1759 שזות: תקי"ט), 4°. [ועוד הזכיר ס' הפרדם מכל מצות התהונות בפי סדר

ס׳ אור השנים מלא מ״ש עד סוף כל הספר וכיוצא מהן הי״ב ולא נדפס] .

1059. ס׳ הפרדס על דיני ברכות, כ״י,לה״ר אשר ב״ר חיים נביו (תלמיד הרשב״א) : (בג״נ ל״ג ובה״ג שלי במקומו) . כ״י אפענה׳ אדד׳ № 39, q .

1060. ס׳ הפרדס . ה״ר ידעיה הפניני ב״ר אברהם הבדרשי . מכלי מוסר ע״ד ס׳ מבחר הפנינים ומחלק לפעריס : חמו״ד (קונשטנטינא , הרע״ו) , 4° .

1061. ס׳ הפרדס . פסקי דינים והלכות לרש״י ז״ל וממנו לוקטו ונאספו לקוטי הפרדם בכידיון, עיין זה : קונשטנטינא, תקס״ב , 2°. [ובמהדורי סוף ברכות מביאים בלשון : ס׳ הפרדס בסידור רש״י ע״ש . ולה״ר מיד״ש היה ספר בכ״י על קלף וכו׳ שכ״ו סימנים דינים והלכות מרש״י ז״ל ונמצאו לו שנות ס׳ הפרדס . עיין בג״נ ל״ש ובה״ג שלי במקומו . ועיין פסקי דינים לרש״י ז״ל לעיל] .

1062. פרדס הבינה . ה״ר משה ב״ר אהרן כספה מסלאנט . ב״ח : ח״ת י״ג דרושים ונתוספו מממרי רז״ל ע״פ הקיבוץ והגיון . ח״ב י״ב הבוחות בוחות בעיוני ש״ס ופוסקים רמבונים ומחבונים וקרא לו מטעי משה : ד״א (ק״ב) , תרט״ו , 4° .

1063. פרדס דוד . ה״ר דוד ב״ר יואל דושבעק. מי׳ על מדרשים ומילוקים ושם״ז ישנים על הרמב״ם : זולצבאך , תקמ״ו , 2° .

1064. פרדס החכמה . דרושים לה״ר משה ב״ר אהרן מ״מ בסלאנט : סדילקאוו תקצ״ו,4°.

1065. פרדס החכמה.(עיין ערוגת החכמה וכו׳).

1066. פרדס משה . ה״ר משה זכותא . מגלות ומיריס ומליצות ורביס מהם על קבלות מנהגי שם , כ״י : (מאסף תקמ״ה דמ״ו) .

1067. פרדס קטן . (עיין שער היהוד) .

1068. פרדס רמונים (או ערוגת הבושם או גן המודות או גן המורה ?) לר׳ יעקב בן אלעזר . נכתב בשנת קמ״ג : כ״י וואטיקאן Q, 1/4 (וע״ע רשמ״ש 1811, 1839) .

1069. פרדס רמונים . ה״ר משה קורדובירו . מפתח ומבוא גדול להבנת הקבלה בכל מחלקותיה ופי׳ על הכוונה מממרי זהר ומחלק לי״ב שערים וכל שער לפרקים : שאלוניקי , חש״ר. ד״ו , שמ״ו . קראקא , בש״ן . קאריץ, תקמ״ו , 2° . [ונקוט ממנו עשה ס״ק יעקב מן הלוים חתן הרי״א די מודינא במ״ש נתג״י י׳ קי״ג ע״ב] . (ועש הגהות הרמ״ז כ״י : נעדנר 571) .

1070. פרדס רמונים . ה״ר שם טוב ב״ר יצחק ן׳ שפרוט מטודילה . פי׳ על כל מגדות הקטות קלת בסדר התלמוד : סביוניטה , שי״ד , 4° .

1071. פרדס רמונים . (עיין מעשה טוביה) .

1072. פרדס שושנים . (עיין אסירי התקוה) .

1073. פרדס שמואל . האמורא שמואל ירחינאה . מובא בתבו׳ כ״י ב״ר דוד פרוויניאלו בקובץ דברי חכמים ע״ש דף ע׳ .

1074. ס׳ הפרוזדור . (עיין מגדל דוד) .

1075. פרורי לחם . ה״ר ישראל בנימין בה״ר ישעיה בסאן . פי׳ ע״ס אגלי דל תכוכות לאביו ז״ל : (ז״ל י׳ ל״ו) .

1076. פרורי פת הקמח . (ה״ר משה בה״ר יעקב חאגיז (המני״ח) . קלת פי׳ דיחל ונדפס עס הפיוס ותאדי פירושים.(עי׳ חבצלת השרון , תורה , דניאל) .

1077. פרח הדר השרון. ה״ר אהרן פאללאק. ביר ידידות ליוס תחומה עס ת״ת : ווין , תקפ״ט , 8° .

1078. פרח לבנון. ה״ר יהודה ב״ר יוסף לבית פרץ . דרכות ופסוקים בסדר התורה וכו פסוקים ה״ר משה (נעל עט סופר) ב״ר מיכאל הכהן הרב מורה צדק על ח״מ וגם דרכות מס׳ נחל איתן לקרובו ה״ר יצחק קאבאליירו : ברלין , מדב״י פרק יאת״ה . (בע״ת . והסכמת הרב דברלין היא מיום ג׳ ו׳ בסליו תע״ג , ע״ש) 4° . [וה״י קאוואליירו הכ״ל מיבר ג״כ ס׳ נהרות איתן בו״ת ע״ש בהקדמה] .

1079. פרח מטה אהרן . ה״ר אהרן ב״ר חיים אברהם פרחיה הכהן . בו״ת ג׳ חלקים קב״ה בו״ת בכל חלק ועס מפתח בסדר הבוריס : ד״א , תס״ג , 2° .

1080. פרח ציץ . ה״ר אהרן קרדינא . מובא בס׳ קבוים ריש מאמר ה׳ וז׳ ע״ב .

1081. פרח על קבר אבי . ה״ר יהודה ב״ר יונה ויטלים . קינה על מות אביו: ווין,תקס״ח,8°.

1082. פרח שושן . ה״ר ישועה זיין . בו״ש על ס׳ גנת ורדים בכללים: קונשטנטינא תצ״ב,2°.

1083. פרח שושן.ה״ר משה ן׳ חביב.דקדוק . .

1084. פרח שושן . (עיין קרניים) .

1085. פרח שושן בית לוי . ה״ר אברהם ב״ר שלום בלעים . דרושים למעלת גודל יראת הרוממות, עס ל׳ מנגלי : לונדון , 1844,8°

1086. ס' הפרחון. הוא ספר הדקדוק ומרבים לר"ש פרחון. (עיין מחברת הערוך).

1087. פרחי האביב. ה"ר אברהם בער גאטטלאבער. שיריס וכתבי מליצה: יוזעפאוו, תקצ"ד, 8°.

1088. פרחי אזברה. פ... ל—ר. שיר ליוסף נמואין עס ת"ח לה"ר אהרן פאלאק: ווין, תקע"ג, 4°.

1089. פרחי אלהות. (עיין ס' הסבות, פירושים).

1090. פרחי כהונה. ה"ר אהרן ב"ר חיים אברהם פרחיה הכהן. מי' על קצת מס': ד"א, נטי"ת, 4°.

1091. פרחי כהונה. ה"ר דוד כהן די לארא. מצלי מוסר השכל: (פירעט ת"כ דרכ"ג).

1092. פרחי כהונה. (עיין כהונת אברהם).

1093. פרחי צפון. קובץ דברי תורה ותכמה מליצה ושיר למחברים שונים. נאספו ע"י ה"ר אליעזר ליפמאן הורוויץ וה"ר שמואל יוסף פין. תוכלת ס': ווילנא, תר"א. תוכלת ב': ווילנא, תר"ד, 8°.

1094. פרחי קדם. ה"ר בנימין קעווא. ל"ב מצלי איזוף וב' שירי גבורים גדעון ויפתח: ווין, תר"ג, 8°.

1095. פרחי רפואה לבירנארד דגורדון. נעתק מל' רומי ע"י ה"ר יקותיאל ב"ר שלמה בנרבונה בשנת ה"ח קמ"ח: כ"י מינכען 84 №.

1096. פרחי שושנים. ה"ר אברהם פריצול. נהורי תורה נקנלה: כ"י די רוסי 921 №.

1097. פרחי שושנים. ה"ר משה בה"ר אליהו מחברון. מי' נפ"ת וקצת דרושים (ולחם מן השמים על קצת פרשיות התורה: רוסענס q 802, №): קושטנטינא, תצ"ט, 2° (ונעדגר: תצ"ד, 8°). ווארשא... [ופירעט ת"כ דרע"ג מיתכו לאביו נע"ס יד אליהו ע"ס].

1098. פרחי שושנים. נהורי תורה ע"ד הפשט וקצת נקנלה לה' קדמון: כ"י רד"א q 287, №.

1099. פרטי פרטין. ה"ר מאיר ב"ר טודרוס הלוי (הרמ"ה). מי' על כל הס"ם ועל מס' חוריות ומכות. סיר ניד ה"כ תיד"ח בב"י על קלף ישן וכתוב נכס שתיכרס נתדבי סייר וסיון ד"ח תתקס"ו וקראס נכס פריטי הוריות ופריטי אבות כמ"ש נשג"ח מ' כ"ח ונכ"ג שלי ה"ח נכמו.

1100. פרטים שונים מענין לחמות הגוללים: כ"י יוא"ל.

1101. ס' הפרי. מלא פרקים נתוכמניות לבטלמיום עס פי' אבו נעפיר אחמר בן יוסף בן אברהם נעתק ע"י ה"כ קלונימוס נשנת ה"ח ע"ד ונקרא ג"כ מאה דבורים: כ"י רד"א 0, 834 №. וכ"י אוקספורד (מורי) 367 №. וכ"י ליידן מ"כ 14/2 №. וז"ו. עוד כל"ל נעתק ע"י ה"כ אליהו בן יעקב: כ"י די רוסי 1171 №.

1102. פרי האדמה. ה"ר מיוחס ב"ר שמואל. הי' על הרמב"ם ד' תלקים ועל התלק התחתון נלוה ס' תוספת הבבורים גס פני האדמה דרושים: שאלוניקי, תקי"ב—י"ז (וי"ח: — כ"ד), 2°.

1103. פרי הארץ. ה"ר ישראל מאיר מזרחי. סו"ת על ד' טוריס ובבואו הי' על הרמב"ם ומפרשיו: קושטנטינא, תפ"ז (ויה"י לישוע"ה, לפ"נ), 2°.

1104. פרי הארץ. ה"ר מנחם מענדיל ב"ר משה. פשטים נקבלה כסדר התורה ובלו בו דברי קדם לה"ר אברהם ב"ר דובער ממעזריטש נפ' נרמזים ע"ד כוונת המקום ובבואו קצת כתבי המחבר מלה"ק וממכתבי התכיד ה"ר אברהם ב"ר אלבסנדר כ"ץ נמזהרת סזליזות לעבודת הבורא: קאפוסט, תקע"ד, 8°.

1105. פרי הארץ. ה"ר פישל מקולקוב. הי' הלכות ומו"ת: זאלקווא... 2°.

1106. פרי בטן. (עיין מעשה טוביה).

1107. פרי הלולים. הי' נמוסים כסדר התורה: זאלקווא, תקצ"ז, 8°.

1108. פרי החדוה. ה"ר מאיר בן יעקב. שיר הגיון לכבוד סר דעסויס הנסיך לעמפלד פרידריך פרלמן עס ת"ח: לייפציג, 1798, 8°.

1109. פרי חדש. ה"ר אברהם אמיגו. הי' על ס"ע ס"ח מסל' פסח עד סופו ומסכד: (בג"כ פ' מ"ד ובס"ג שלי נמקומו).

1110. פרי חדש. ה"ר חזקיה די סילוא. הי' על ס"ע ס"ח ח"ח: ד"א, ח"ץ, 2°. עוד כל"ל על הל' ר"ח ופסח וי"ע ומגילה ועל ס"ע מה"ע הל' ניטין ובמוריס על לבוות הרמב"ם ומפרשיו נפ' המדע והל' ע"ז: ד"א, תס"ד. קארלסרוא, תקמ"ד, 2°. עוד כל"ל על הל' סוכה ר"ה ומגילה וכו': זאלקווא, תקט"ז, 2°. עוד כל"ל על ס"ע י"ד עד הל' יין נסך: ד"א, תנ"ב. זאלקווא, תקט"ז. פיורדא, תקכ"ט. סדילקאוו, תקצ"ה, 2°. (ועי' פירוש גינוסר, שולחן ערוך).

1111. פרי חכם לא' מגדולי תלמידי ה"ר יצחק

חיים כהן מהחזנים. כוזכר בתג"י ס' מ"ח ע"ב.

1112. **פרי יעקב**. ה"ר יעקב בר"מ אבד"ק יאלא. חי' על סוגיות שונות בס"ס עם הגהות ה"ר משה מינץ מאובין: אפעין, תק"ין, 2°.

1113. **פרי יצחק**. ה"ר יצחק אבד"ק שקוד. בחור תכי"ג מלות ע"ד רמז. ווילנא והוראדנא, תקצ"ד, 4°.

1114. **פרי יצחק**. ה"ר יצחק אייזיק ב"ר יקותיאל זלמן. פי' ע"ס יציר וכרמבו קצת חי' גפ"ת והרמב"ס וכוונו הסמעות מספרו באר יצחק על תקוני זהר: הוראדנא, תקנ"ח, 4°.

1115. **פרי מגדים**. ה"ר יוסף בה"ר מאיר תאומים. בחור על מפרשי ס"ע ח"ח הט"ז והמ"ח ועפרד לעניס: א) משבצות זהב על הט"ז. ב) אשל אברהם על המ"ח ועס הוס' חי' דיוים רביס, וברמזו כמה דברין מוסר ודקדוק בהמלה טובה ומחודשת בדרך שוחל ומציב כסדר ח"ב והס עניים מועילים למדות טובות וכו' (וג"ח פ' ל"ת ובס"ג שלי במקומו): פפד"א תקנ"ז. זאלקווא, תקנ"ח. לבוב, תק"ע. סדילקאוו, תקע"ט. אוסטרהא, תק"פ, 2°. עוד כנ"ל ס' משבצות זהב הנ"ל לנדו: פפד"א, תקנ"ה, 2°. עוד כנ"ל על מפרשי ס"ע י"ד הט"ז והס"ך ועפרד ג"כ לעניס: על הט"ז בפס משבצות זהב ועל הס"ך בפס שפתי דעת עס הוס' כמה כללי דיוים ברבותו: ברלין, תקל"א—ב'. זאלקווא, תקנ"ו. פפד"א, תקפ"א. אוסטרהא, תק"פ. לעמבערג, תקפ"ד. שם, תקפ"ח, 2°.

1116. **פרי מגדים**. ה"ר יוחנן אלימאן. על תכמת התכונה, כ"י. עיין בכה"ע תקפ"ע דף י"ד.

1117. **פרי מגדים**. ר' מתתיה (בעל מתת יה). עה"ת: כ"י ברייט 17.

1118. **פרי מגדים**. ה"ר שמואל ב"ר אלכסנדר. מפתח על כל דיוי ס"ע ח"מ בערכין כסדר ח"ב: פפד"א, את"ן, 8°. ונדפס גס בסוף ס"ע ח"מ. (עי' שלחן ערוך ח"מ).

1119. **פרי מגדים**. (עיין מנחת יוסף, מעדני כלך ולחם חמודות, ערוגות הבושם).

1120. **פרי נעורים**. (עיין נחל איתן).

1121. **פרי העין**. ה"ר יצחק אלבעלי. חי' על מס' ע"ז וכפופו דיוי לכמכתת והסמעות: שאלוניקי, תקפ"א, 2°.

1122. **פרי עין הדר**. סדר ולמוד ט"ו בשבט להר"ב חמדת הימים: שאלוניקי, בצאת"ך. ד"ו, שמ"ו לעול"ם. שם, תקב"ח. ליוורנו, מתוק"ה. שם, תקפ"ג. שם, אשמו"ר ל"ו, 8°. עוד וכפופו סדר הלקת גר תנוכה ותפלות לבבת שקיס וכו' וכו': ד"א, אחרי"ת, 8°. (ועס הגהות כ"י נעתק 450).

1123. **פרי עין הדר**. תמוכות גחוני ורבני סדור ע"ד תתכוני פתנת וזולתס להבדיל בין בשר ופסול. נתכפו ע"י ה"ר זיסקינד מינץ בי' תלקיס: לעמבערג, תר"ו, 8°.

1124. **פרי עץ החיים**. הוא חלק מס' עין חיים למהרח"ו כולל ס' הכוונות להאריז"ל מסודר ע"י ה"ר מאיר פאפירש ב"ץ וכו ג' חלקיס. ועיין עין חיים ומ"ש בס ועי' ול"ח ס' בס"ג שלי במקומו. [ופירבע ח"ב דרפ"ח כ' בשפרד לד' רלמניס: א) ס' הכוונות על התפלות. ב) על המצות. ג) על הגבולה ורוח"ק. ד) על התכונה]: קארייץ, תקמ"ה. דובראוונא, תקס"ד. זאלקווא תק"..לאשצוב, תקע"ט. סדילקאוו, תקע"ש, 2°.

1125. **פרי עין חיים**. ה"ר חיים אביגדור. ג' חו"ת וחי' על הרמב"ס וכללי הרח"ם בד' טוריס ונכופו מי' חורס על חנ"ך: ד"א, תק"ב, 2°.

1126. **פרי עין חיים**. ה"ר יעקב דע לעהוו. פיוטים וחי' על התתניתין והכוניות בכתובות דכ"ו ע"ב עד סוף הפרק: ליידן, תרי"ב, 8°.

1127. **פרי עץ חיים**. חו"ת לתקני בהמ"ד הגדול על עץ חיים בלמ"ד ונדפסו לחת לחת כמו שיצאו מדי חדש בחדשו ועלו לכרכים ותלקים רביס: ד"א, תקכ"ב—מ"ז, 4°.

1128. **פרי עץ החיים**. (עי' מעין גנים, פתח הבית).

1129. **פרי מפרי**. ה"ר יונה נבון. ליתב מס שהכניסו בתתכוניס על בע"ס פרי חדש בי"ל ולח הבליטו: (בג"כ פ' מ"ג ובס"ג שלי במקומו). ועל פר"ת וח"ב נחפה בבסף עס נוספות מבנו ה"ר אפרים וה"ר יונה משה: ירושלים, תר"ג, 2°.

1130. **פרי צדיק**. ה"ר יצחק רפאל ב"ר אלישע מיכאל פינצי. חו"ת ופסקיס, כ"י רמש"ג: (תג"י י' ח').

1131. **פרי צדיק**. ה"ר מאיר אברהם אבד"ק טשאבע. ח"ת עס"ת שמעתתא ותגדתא: פרעסבורג, 1839, 4°.

1132. **פרי צדיק**. ה"ר רפאל יחידיה שלמה צרור. כ"ז חו"ת וחי' ס"ע ח"ח י"ד וח"מ: ליוורנו, תק"ח, 2°.

1133. **פרי קדש**. ה"ר שמעון אפרים

היגמאנס. להורות לנערים המכילה לנוח על מקרי קדם פנימה, עם ל' הולמנדי: ד"א, 27—1825, °8.

1134 **פרי קדש הלולים**. ה"ר צבי הירש זידיטשוב. תורות הכוידי פולין: (כ"ת ד' דנ"ו).

1135. **פרי שבת**. ה"ר יהודה ב"ר משה מלובלין. פי' על פסוקים ומאמרים מעניני שבת נקבלה כ"ב פרקים ותת"ז תקון שמירת שבת מצוות מס' שבת עם פי' נפש שמירת שבת והלכות פסוקות בדיני שבת: זאלקווא, תצ"ז. שם, תק"ע, °8. [ג"ת פי' על פרקי דרבי אליעזר, וי"ח גם ס' ראשית בכורים וני"ע].

1136. **פרי תאר**. ה"ר יצחק נתן. כלל קצר בתארי המל' יח': כ"י יה"ש.

1137. **פרי תאר**. (עיין פירות גינוסר).

1138. **פרי תבואה**. ה"ר יהודה ליב ב"ר אשר זעליג מרגליות. שו"ת כ"ת, ח"ח שו"ת בדיני מ"ס ונקרא תורה אחת. ח"כ שו"ת בדיני שוטים: נאווידוואהר, תקנ"ו, °2. [וה"ג וד' נמצר בכ"י, ומני גם ח"ח הנ"ל נח נמיתי עד כה ונ"ע נכפרו קרבן ראשית].

1139. **פרי תבואה**. (עיין בית אפרים).

1140. **פרי תועלת**. קונץ סיניס ומאמרים ולמודים ומכתביס שונים מאבר חוכרו ונאספו ע"י בני חברת תועלת בתמ"ד, חלק ראשון: ד"א, תקפ"ה, °8. (ועיין בכורי תועלת).

1141. **פריטי אבות**. (עיין פרטי פרטין לעיל).

1142. **פריטי הוריות**. (עיין שם).

1143. **פרישה** על ס' העיון לרב חמאי גאון: כ"י רד"א q, № 989. (עי' בכל בו סי' קכ"ח).

1144. **פרישה ודרישה** או דרישה ופרישה (עיין זה ועיין טורים עם בית ישראל, עטרת יוסף).

1145. **ס' הפרכוס**. (עיין שערי חיים).

1146. **פרכת הקדש** לבן גבאי (ר' מאיר ? ומהומו ?): כ"י יוא"ל.

1147. **ס' פרנס** ה"ר משה פרנס מרוטנבורק. פסקי דיוסי. ומונח במכרי"ל ומו"ה כמה זימני וע"פ מכר"ם נכתב. ועי' בתשו' מהרי"ל סוף סי' קפ"ח: (בג"ח ה' בב"ב ל"ח ול"ב ח' ובמ"ג שני במקומו. ועיין בתשו"ת מהר"ם מינץ סי' יו"ד): כ"י רד"א q, № 620, 1484. וגם מני נמיתי בכ"י ר"י ווידזין.

1148. **ס' הפרנס**. כתבו דרש"י ז"ע מיבר ספר לכבוד נביר ופרנס העיר וקרמו על שמו ס' הפרנס: (בג"ע נ"ז ובה"ג שני במקומו).

1149. **ס' פרנסה ובלבלה**. (עיין ס' החיים סי' 562).

1150. **פרס הספר**. (עיין אמרי שפר).

1151. **פרסומי ניסא**. ה"ר יעקב רקח. על הגדה ס"פ: ליוורנו, גא"ל ירושל"ם (תר"ך), °8.

1152. **פרפר**. (עיין מי נפתוח).

1153. **פרפראות החכמה**. ה"ר יהושע אברהם ב"ר ישראל. נוהלות בדרך חידה עם פירוש: חמ"ד, תקע"א, °8.

1154. **פרפראות לחכמה**. ה"ר מאיר פירדא פי' ע"ס עבדוות, עם העתקה בל"ח דעפויא, תק"ע, °4.

1155. **פרפראות לחכמה**. לח נזכר מחברו. [ומכוכת בידינו שהוא להר"ר נח מינדיס מווילנא בע"ס נפלאות חדשות]. נימטרימות ועניני קבלה: שקלאוו, תקמ"ה °4.

1156. **פרפראות לחכמה**. ה"ר קאפיל שאבערלס. לקוטים על מכמת המדידה, עם ציורים. ווין, תקע"ד, °4.

1157. **פרפראות לחכמה**. (עיין אדרת אליהו, נחלת עזריאל).

1158. **פרפראות יפות** עם"ת, חי' ופתגמים כס' התן דמים לח נודע למי: כ"י רד"א תקמ"ב, ומוני ק"ד F, № 256 מו ח' מן F, № 260 ע"ס (ועיין פירושים לעיל).

1159. **פרפרת רשב"ץ**. ה"ר שמחה בונם ב"ר צבי הירש כהנא רפאפורט. פי' על תמנית לפי וחי' ס"ם ופרקי מכות: פיורדא, תקכ"ז, °4.

1160. **פרק אליה**. (עיין פרקי אליהו).

1161. **פרק השג יד**. (עיין בשמים ראש, שער היחוד).

1162. **פרק המדות**. } (עי' פרקי אליהו
1163. **פרק המינים**. } נהגן).
1164. **פרק מלות הטעם**. }

1165. **פרק נפרד בנהוגים תשלום**. (עיין תכונת זכות).

1166. **פרק קנין תורה**. (עיין בריית).

1167. **פרק שירה**. (עיין פרקי אליהו).

1168. **פרק השמושים**. (עיין פרקי אליהו).

1169. **פרק התלמוד המלמד והלומד**. לח נודע למי. מונח בקצור נמרץ כל החכמות והלמודים שנלמד לדעת מותם כל החפץ לנוח נכוד מכמים: כ"י ווין 110 №. [ולפי שמקומו שם לפני ס' הגיון אבן רש"ד נראה

שהוא כמו הקדמה לזה, וע"ש № 113 בתכונת הכ"י 1 №].

1170. **פרק התשובה**. (עיין סאה סלת).

1171. **פרקי אבות**. הוא מס' הנזכר ממצוות סדר נזיקין ה' פרקים, ומוסף עליהם פרק שני מחובר מבריייתות שונות כמפורש בתחלתו שהוא הכמיס בלשון המשנה וכו'. ובעל הס"י מייחסם לר' נתן הבבלי בשם בעל שתי ידות ע"ם בשות ת' תלמוד ד"ס וים עוד מסכתות וכו'. וחומשני לו משנה שלפניה לו מס' זו בתחלת דר"ן הסדר וכאן מסדה, והולי ט"ם הוא לוקח שלא העיר ע"ז בהוספות ס"י והקונים. ולפסר מנהג ישראל הוא היא לפרש בעלות המחלוקת בשבתות הקיץ לכן נדפסו בכל סדרי הפלות גם בדפוס וגם בתרגום לשון עם ועם. וגם רבו מפרשיהם בכל דרכי הפרד"ס ונדפסו בשנות מסר קרלוו להם מתכריהם. ותכוי לא תניח פה רק קצת מהם מסר נדפסו עם פי' בלי שם פרטי לו שנדפסו בשם פרקי אבות עם פי' פלוני ופלוני וכו'.

1172. **פרקי אבות** עם פי' הרמב"ם. ד' רמסון חמו"ד (שונצין, רמ"ד—ה'), °4.

1173. **פרקי אבות** עם פירש"י והרמב"ם והקדמת ה' פרקים: מנטובה, ש"ך, °2. (ועם הערות דר"ו היידנהיים: כ"י, נעדנער ע' 551).

1174. **פרקי אבות** עם פירש"י ופי' ה"ר יונה גירונדי: ברלין—אלטונא, תר"ח—ט', °8.

1175. **פרקי אבות** עם פי' הרע"ב: פפד"מ, תע"ג, °12.

1176. **פרקי אבות** עם פי' קנה לה"ר זאב וואלף ב"ר שמואל מיערוסלאוו: ד"א,תס"ט,°16.

1177. **פרקי אבות** עם הגהות וקצת פי' להגר"א (עיין פי' על פ"א לשיל ועיין תפלה, סדור דרך חיים, דרך אבות).

1178. **פרקי אבות** עם פי' לחם שמים לה"ר יעב"ץ והגהות ה"ר צבי הירש אבד"ק ברלין ועם לוקוטו: ברלין, תקצ"ד, °8. (ועיין עץ אבות).

1179. **פרקי אבות** עם פי' מלוקט מלא כף נחת לה"ר שניאור פייבוש ב"ר יעקב: הוסבורג, תצ"ז (י"ל: תק"ח) °12.

1180. **פרקי אבות** עם פי' נשמת חיים קצור מכלול מהר"ל מפראג בשם דרך חיים, וכלול עגת אליה לה"ר אליה ב"ר יצחק אייזיק אבד"ק פייזר: ד"א (קראטאשין),תרי"ט,°4,

1181. **פרקי אבות** עם פי' כף נחת לה"ר אברהם ב"ר ליב היילבוט: אלטונא, תקל"ט, °4. עוד כל"ל ועם ת"ל: אפעז, תקפ"א, °8.

1182. **פרקי אבות** עם פירוש: ווילמ"ד, תע"ד, °4 (רד"א q, 404 № ולל פרוש שמו ושמי הוא).

1183. **פרקי אבות** בל' לועזי ה"ר יצחק שלום: מנטובה, שמ"ח, וגם חבו"ד, °8.

1184. **פרקי אבות** עם תרגום לועזי וצרפתית ע"י פיליפ די אקווינו: פאריז, 1629, °8.

1185. **פרקי אבות** עם תרגום לועזי לר"ש קאליפאני וסארוואל: ד"ו, תקל"ז, °4. שם, תק"מ, °8.

1186. **פרקי אבות** בל' לועזי ע"י אברהם ב"ר נפתלי טענע. לונדון, 1772, 8.

1187. **פרקי אבות** בל' לועזי ע"י ראבערט יונג. עדינבורג, חש"ד (1852 ?) °8.

1188. **פרקי אבות** עם ת"ח לר"ו היידנהיים ועם פתיחת הרשב"ץ: רעדלהיים, תקפ"ג, °8, וז"ו.

1189. **פרקי אבות** עם ת"ח ובאור ע"י ל. אדלער ח"ח: פיורד"א, 1851, °8.

1190. **פרקי אבות** בל' לועזי: קראקא, שמ"ו, חמ"ד, שפ"ג, פפד"מ, תנ"ז. פראג, תמ"ח. שם, תע"ד, °4. וז"ו פ"ר.

1191. **פרקי אבות** עם תרגום ספרדי ע"י לעליא דעללא טאררע: (ד' בני) פאדווא, 1862, °8.

1192. **פרקי אבות** עם תרגום ספרדי ע"י ס"ר משה בילמונטי: ד"א (הוספה תמיסית), תע"ג, פיסא. תקפ"ב, °8.

1193. **פרקי אבות** עם פתרונו בל' ספרד: ד"ו, ובע"ת החי"א, °8

1194. **פרקי אבות** עם תרגום רומי והערות ע"י מינסטער: באזיל, חש"ד, °8.

1195. **פרקי אבות** עם תרגום רומי ע"י פוילוס פאגיוס: איזנא, 1541. °4.

1196. **פרקי אבות** עם תרגום רומי ע"י פ. טיילאר: לונדון. 1651, °4.

1197. **פרקי אבות** עם תרגום רומי ע"י פיליפ די אקווינו: פאריז, 1620, °16.

1198. **פרקי אליהו** מרז"ל דפוס ימן וחדש: (ולל ח' ופה"ג שלי במקומו. ושולי כוונתו נס' תוא דב"א ע"ש).

1199. **פרקי אליהו**. ה"ר אליהו בחור הלוי אשכנזי. כללי דקדוק הלותיות ותנקודות

כי"ג סיכוס סקוליס וחכוזיס עס פי' צונצין, ר"פ, ד"ו, ש"ו, 4°. פראג, ש"ס, לובלין שפ"א [וליתי ד' לובלין יכן חש"ר וקדמת המלבי"ד וממכר ופי' הסיכוס הכל נלוחיות ווייכער טיין וקרי פרק שירה]. באסיל, שצ"ר. קראקא, ת"ב, 8°. [וכי"ג: פיורדא וגס זאלקווא וסיכוס תכ"ד כדלקו וסיכוס נרמס להד"מ].

1200. **פרקי אליהו** הנ"ל והוסיף המחבר עליכס פרק המינים י"ג עיקריס כמיני הכמות. פרק המדות כנ"ל כמשקלי הכמות, פרק השמושים כנ"ל כמכובי סלוחיות וקלוחס [יש מוסיפין עוד פרק מלות דטעם לכל כזה שלכני לא מלחתי]: ד"ו, ש"ו, 8°. (עיין דקדוקים וע"ט). ד"ו, חש"ר, 4° (כ"י 151 ℳ). אלטונא, תק"ל. פראג, תקנ"ג, 8°. עוד כנ"ל עס סעתקה רומית ע"י מונכסטער: באזיל, רצ"ז (רד"ת 0 496, ℳ). שם, שע"ב (כס 353, 0 ℳ).

1201. **פרקי אליהו** הנ"ל כמס פרק שירה וככופו כרכת הגרגן (?): ספר"מ, תמ"ט, 12°.

1202. **פרקי אליהו** הנ"ל עס תוכפת בלוך והעתקת המלות בל"ת וככופו קו"ח כמנדל מלות מדוע ולמה ע"י ס"ל יצחק אייבל: ברלין, תקמ"ח, 8°.

1203. **פרקי אליהו** הנ"ל עס פי' כוגה בשושנים לה"ר אביגדור בה"ר אליהו ביולגוריא וככופו זמירות וסיכוס לכמת מהמפרס הנ"ל: לבוב, בישראל, 8°. ועיין ג"כ יפה נוף לר"י כוליימאן.

[וכרס"ד לרמב"ס ערוך הס' הזה ודפוסיו כזה:

פרקי אליה בדקדוק לה"ק והס: א) על הלוחיות. ב) בדיני סתיכות. ג) על נעיות הכעליס והכמות. ד) על לוחיות הכמות כסיכוס עס הערות: במדינת ליטליא (פיזרו), גרשון שונצין, ר"פ, 4°. עוד כנ"ל עס ל' רומי ע"י מינסטער: באזיל, רפ"ז, 8°. עוד כנ"ל מוגה ע"י המחבר (ד' בניו), ד"ו, ש"י, 8°. עוד כנ"ל בכמס פרק אליה עס הקדמה לה"ק יעקב ב"ר אברהם (ד' בליכי): פראג, ש"ם 8°. עוד כנ"ל: לובלין, שפ"א (?), 8°. עוד כנ"ל עס הקדמה הנ"ל והקדמה לה"ק משה שלמה (ד' תאיכי): קראקא, ת"ב, 8°. עוד כנ"ל כמס פרק שירה: ספר"מ, תמ"ט, 12°. אלטונא, תק"ל, 8°. עוד כנ"ל כמ' יפה נוף לר"י כוליימאן: ליוורנו, תקל"ג, 8°. עוד כנ"ל עס נוספות בכופו לר"י אייבל: ברלין, תקמ"ח, 8°. עוד כנ"ל עס כ' ההרכבה: פראג, תקנ"ג, 8°. עכ"ל כמס ℳ 1165 ובכותר יבתר].

1204. **פרקי רבי אליעזר**. המכונ רבי אליעזר הגדול בן הורקנוס (וכ"כ בכוזרי מאמר ד' סי' כ"ט, ויותר נכתב בכוח לר"א ב"ר יצחק ב"ר יהושע ב"ר אבון). מדרסיס ומגדות וחי' מימות עולס ומעכה בראסית וכו' וכו ל"ד פרקיס. ויס קוכין לו ברייתא דר"א, עיין זה, גס הגדת ר"א עי' מוס' כתוכות דנ"ע ע"ב ד"ה . . . : קונשטנטינא בר"ן יח"ר (ודלא כגד"ת תקנ"ב: רנ"ב). ד"ו, ש"ר. סביונטה, שכ"ז. ד"ו, שמ"ר. לובלין, שנ"ח. ד"ו, שס"ח. קראקא, שע"ז. דיהרנפורט, גנ"ת. ד"א, תס"ח. פראג, חש"ר, 4°. ד"א, תס"ט, 12° (וי"ל: תס"ח 8°. ועס הגהות הר"י עמדין: כ"י, נעדנער 221). שם, תע"א. שם, תפ"ה, 8°. פראג, תקמ"ד, זאלקווא, תקנ"ר. הוראדנא, תקנ"ז. זאלקווא (עס הגהות קנדות), תקס"ה. ברדיטשוב, תקע"ח. וואר שא, תקע"ב. לבוב, תרי"ח, 8°. עוד כנ"ל עס פי' ס"ר אברהם אהרן ב"ר שלום ברודא כמס בית הגדול: ווילנא, תקצ"ח, 4°. (ועיין ג"כ מדרש הנאים).

1205. **פרקי דרבי אליעזר**. (עיין עיר דמשק אליעזר).

1206. **פרקי אפוקראט**. הס כלליס קנדיס כרכוסה וקבלתו בל' יון אפוריזמי כ"ס פרקי רפוחס עס פי' הרמב"ם סעתקת ר"מ אבן תבון: כ"י רד"א q 1643, ℳ. ועיין כ"י רד"א תקמ"ב נתכוכה וע"ע.

1207. **פרקי אפוקרט** הנ"ל ת' מאמריס ועתקיס מל' ליטיין: כ"י רד"א תקמ"ב ע"ם, וכלסה כמס מסעתקת ס"ל יש"ר מקנדיא המפסיס כסוף כ' באר מים חיים עיין זה (ועיין אילם, מקור בינה). וכ' מאמריס הכלכוגיס מסס עס כלוכר ס"ל יש"ר הנ"ל נדפסו כמ' אילם הנ"ל דף . . . ע"ם. ואני ליתיתי פה ווילנא עיכו בב"י וע"ל הכער: «אפוריזמי של היפוקרטס היוני הרופא הראשון בהעתיקם הרופאי הכתכס יב"ל דיל מדיונו מקבדיא של יון לל' עברי». ת' מאמריס, ועל כלס המאמר הכמיני כ' כוס"ד וע"ל: למודים אלו לא היו מקובלים לנתליונם אלו לא היו נכלליס כמ' הלמודים הנבחרים הקצרים אלא כפ"ע, ולכן לא זכו [זכרו?] מסס כלל בפיוטיו ע"ז הספר. והמפרסים הכלוס לחכיו הביאוס בין למודי המאמר הסביעי וקלסס בסופו. ולולא שהפיליוני המוסקוס מתלמידים לא

סייתי מזכירם לחבר שלח מלחתיס בל' יוני תלח בל' ליטין . ומס ירחה לקורח בחס שלח דקדקתי ותלה קללתו בחי בהעתיקס ברחבוחם כי הני כרוך לחברין והוח כי להניתי בלב יס כחס וכחוכן , ולח נעיתי ממנו לפילו כלפוכן . ויהי מה חייס חס למולחיהס וכלויים להקרח בחס חיפוקרטוס ודומיס לחת בעבר מדבריו והכל הולך לעמת שבח וכו' וכו' » . ומלוי בב"י מלח :

1208. **פרקי אפוקרט** הל"ע בפי' גחליוס והעתקת הנין בן יצחק מל' יוני לערבי וע"י ה"ר נתן המאתי לעברי : כ"י ליידן ח"ב $2/8$ № .

1209. **פרקי אפוקרט** הל"ע ז' מלמדיס עס פי' הרמב"ס : כ"י מלוי הרבה מלח .

1210. **פרקי אפוקרט** הל"ע עס פי' ה"ר משה מריאיטי : כ"י ליידן 72 № וב"י די רוסי $1365/4$ № .

1211. **פרקי אפוקרט** הל"ל בל"ח וסגולות וקמיעות נפלחות בחמות וקלת טעיות מהבחת מולטנגיוס : כ"י רד"א תקמ"ב מין 8° . ובק"ד לח נודע לי מקומו .

1212. **פרקי רבי ברכיאל** . ס' קבלה , כ"י : (ש"י) .

1213. **פרקי גן עדן לרז"ל** . נחס ה"ר חיד"ח בדפוס יבן במ"ב במבג"ב מ"ח ול"ח ו' ובס"ג בלי במקומו .

1214. **פרקי היכלות** . מיוחס לר' ישמעאל בן אלישע כ"ג . קבלה וסודות עמוקים על מערכת הממיס ונלחותם וכחת הכבוד ומיכל ה' וקלת גס על מעבה ברחבות והעבה ומכודר למחניות והלכות חו לפרקים ועקבת ג"כ כ' הנוך ע"ס תהלחו בפ' ויתלך חנוך וכו' (ועי' ס' הנוך) . ויש קורין להס היכלות זוטרתי בעבך לל ס' היכלות רבתי על חכמת המלחות בד' סדריס,וסס:סדר רוהין, סדר עירין , סדר רין, סדר מהנות . ובס' ניוני דמה"ג נקרחו אגדת ר' ישמעאל ובב"י די רוסי 1287 № נקרחו מדרש כוד תורה ע"ס ועי' לוקן גח"פ דקס"ז סעיף a . ובדפס קלת ממנו בס' ארזי הלבנון , עיין זס . וגס לבדו : שקלאוו , תקבו"ה . זאלקווא , תקצ"ג , 8° . וקלתס נדפסו בזהר בבס שבעה היכלות ע"ס ועי' ג"כ דרוש פרקי היכלות .

1215. **פרקי ההצלחה להרמב"ם** . (עיין ס' הגדרים) . ומטעתק מהר נדפסו בס' פאר הדור ע"ס .

1216. **פרקי חבוט הקבר** . (עיין מדרש אגדת בראשית בנוספות למוסף) .

1217. **פרקי ר' יוסי** . נזכרו בכוכח סי' בס"ב וז"ל: ובפרקי ר' יוסי מלחתי וכו' ע"ס : (וב"ח ט"ו ובס"ג שלי ח"ב במקומו) . ובלחה שהוח בפל ממס בקדס בס מפ"ח דברכות : (רמוש"ש) .

1218. **פרקי מרכבה** לר' ישמעאל כ"ג , כ"י : (וב"ח ז' ובס"ג שלי במקומו) . ולולי הוח ס' מעשה מרכבה עיין זס . ויותר נרחה שהוח קלת מס' פרקי היכלות לנעיל .

1219. **פרקי משה** . ה"ר משה אלמושנינו . פי' על פרקי מבות : שאלוניקי , שכ"ג , 4° .

1220. **פרקי משה** . כ"ס פרקים להרמב"ם בחכמת הרפוחס מלוקטים מספרי גאלינוס וזולתו . תיבנו בל' ערבי ונעתק לעברי ע"י ה"ר נתן המאתי ב"ר גד בן אליעזר : לענבערג , תקפ"ד , 4° .

1221. **פרקי משה** . ה"ר משה הנרבוני . ס' פילוסופית. הזכירו בפי' המו"ע ח"ב פ' נ"ה ע"ב.

1222. **פרקי משה** . (עיין ס' הפרקים להלן) .

1223. **פרקי רבי עקיבא**. ה"ר מרדכי פאפר. תולדות התנח ר' עקיבח בלחנ זיר ושיחה עס הערות : ווין , 1808 , 8° .

1224. **פרקי שירה** . פסוקי שירה ותהלה בומח בפי כל העברים במיס ומלן ימיס ומהרות וכו' ובפי כל מי פסוק ופסוק לכל נברח ונחלקו לז' ימי השבוע . ונדפסו פ"ר וע"פ רוב בתוך סדורי התפלות. (עיין תפלה, תפלות בלות ת') . ונדפסו גס לבדס בפנים שונים כמו : עס ל"ח הרוזס על כל פסוק : ד"ר . . . קראקא . . . 8° (ש"י) . עוד כל"ל עס ע"ב פסוקים ומי מלמין בל"ח: חמו"ד 8° . עוד כל"ל מיוחסים לדוד ושלמה המע"ה ונהלקו לג' מלמרים : מאמר הפריחה , מאמר הומים , מאמר הצפרדע עס פי' מספרים תהלת ה' לה"ר הנניה יגל ממונצילוצי ופי' שפתי רננות לבמו ה"ל גמליאל בנורצי ונרחבו הקדמה ומיוחס לה"ל פלטיה ב"ר הנניה הל"ל : מנטובה , תכ"א , 4° . עוד כל"ל עס פי' שיח יצחק ושיר שמעון לה"ל יצחק ואחיו ה"ל שמעון וואלף בני ה"ל מאיר ניקלשבורג מפראג : ד"י , תכ"ד , 4° . עוד כל"ל עס פי' אליהו לה"ר אליהו ב"ר יצחק משה דויץ: אלטונא, תצ"ה, 4°.

1225. **ס' הפרקים** או **פרקי משה להרמב"ם** . הס ד' פרקים הו שעיר אחר כתב הל הסולטן להנחת ברייחותו ונעתקו בשנת רנ"ס ברומי ע"י ה"ל זרחיה ב"ר יצחק בן שאלתיאל

מברצלונא . ונדפסו בכ"מ ג' מכתב ח' ע"ם .

1226. ס' הפרקים לתרמב"ן . (עיין האמונה והבטחון) .

1227. פרקליטין על ירמיה לה"ר משה האגיז . הניחו בס' משנת חכמים סוף פי' ק"ג ע"ם : (סה"ד בכ"ה) .

1228. פרשה ציון . (עיין אבן תקומה) .

1229. ס' הפרשיות . (עיין שלשלת הקבלה) .

1230. פרשיות רבינו נסים עה"ת : כ"י רש"ד . ומולי הוא פי' רבינו נסים גאון עה"ת . עיין נכה"ע תקל"ב דל"ז והערה כ"ב בם .

1231. ס' פרשנדתא . לקוטי פי' קדמוניס בד' מלמריס : א) על ר"ם גאון ולקוטי פירושיו . ב) על ר' יוסף קרא כנ"ל . ג) ר' מנחם ב"ר הלבו וכנ"ל . ד) רשב"ם ור"ת ור"י בכור שור וכנו ה"ר עובדיה ב"ר שמואל וכנ"ל . ודברי בעש עליהם נם בל"ח בכתבם מלת המלקט ה"ר אברהם גייגר : לייפציג , תרט"ז , 8° .

1232. פרשת אלה מסעי . ה"ר משה האגיז (המניח) . על מסעי ב"י בתדבר ותכונת ח"י וירוסלים וביח המקדש וכותל מערבי וכו' : חמו"ד (אלטונא , תצ"ג) 8° . [ופירבצ מ"ח דף כ"ג מיחסו לרבי המג"ן ולקטו וסידרו הרב המניח מבתביו לחתי מותו ע"ם] .

1233. פרשת אליעזר . (עיין קרנים) .

1234. פרשת דרכים . ה"ר יהודה רוזאנים . דרושים בוגים ונחלק לדרכים ובכל דרך כמה דרושים ובכולו דרך מצותיך על מנין המצות לדעת הרמב"ם והרמב"ן והסמ"ג והשגות על ס' החנוך בד' חלקים עם מפתח : קונשטנטינא , תם"ח . ד"ר , הק"ג , 2° . ספד"א . . . זאלקווא , תקנ"ט , 4° . לבוב , 1859 , 8° .

1235. פרשת דרכים . ה"ר יוסף בה"ר מאיר תאומים . על ליקוט מדש ומלבי עניים . מניחו בכפלו פרי מגדים : (שי"ג) .

1236. פרשת החדש . ה"ר יו"ט ליפמאן הלוי העליר . פי' על הל' קדוש החדש להרמב"ם : כ"י רד"א q 1671, ₪ וכ"י רח"ם 716 ₪ ומצוי גם ז"ז וגם לחי ליחיה כ"י עם ציורים .

1237. פרשת הכסף . ה"ר יוסף אבן בספי . פי' ע"ם הרקמה ועל פי' הרמב"ע עה"ת . עיין בקונט' דבריס עתיקים כ' דף י' ואגרות יח"ל מכתב כ"ו : כ"י מינכען 62 ₪ ורח"ם 700 ₪ ורי רוסי 205 ₪ .

1238. פרשת הכסף . ה"ר שמואל סורנאה . חי' על הרמב"ם וכ"מ להל' ע"ז : שאלוניקי , תקי"ח , 2° .

1239. פרשת מרדכי . (עיין אגדת מרדכי) .

1240. פרשת העבור . ה"ר רפאל ב"ר אלעזר מילדולה . פסק דין בעניו החוש עבת . [ופירבצ ח"כ דף ב"ג : חבור על עניים שוגים ונפרע על חכמת העבור וקבל שו"ת לבנו ה"ל דור המלבה"ד] : ד"א פדי"ת , 4° .

1241. ס' פשוטים לאבן רשד בדפוסת חלוי הגוף כ' בעריס : כ"י הפליט 34 ₪ .

1242. ס' הפשוטים . (עיין שלטי הגבורים) .

1243. פשטי ר"מ מקוצי . מניח בס' מנחת יהודה כמעט בכל פרבה ותינו בעל הבמ"ג : (וה"ח י"ח בם מ' ד' וכה"ג שלי במקומו ובלות מ') .

1244. פשטים וגימטריות עה"ת לה"ר אייזיק אונגריל מקראקא : כ"י רד"א q 329, ₪ .

1245. פשטים וגימטריות להרוקח. היה ניד ה"ל יש"ר מקנדיא בב"י , גם ה"ר חיד"א נפיחותו נחל קדומים עה"ת בריס ממנו ניוים ופרחים .

1246. פשטים ודרושים על התורה : כ"י רח"ם 719 ₪ .

1247. פשטים בסדר התורה : כ"י שם 717 ₪ .

1248. פשטים לקוטים מגמוניס : כ"י רד"א 109, 0 b ₪ .

1249. פשטים לקוטים וגימטריות : כ"י רד"א 109, 0 a ₪ .

1250. פשטים על המסורה למהר"ם רוטנבורג : כ"י וואטיקאן 183 ₪ 2 וקתם בב"י טורין 102 ₪ וב"י רד"א 260, F ₪ ומובאים גם בס' מנחת יהודה וז"ז : (עוין גת"ל דל"ב) .

1251. פשטים לבדרוש : כ"י רד"א 108, 0 ₪ .

1252. פשטים קלריס על פסוקי תורה : כ"י רד"א 1667, q ₪ .

1253. פשטים עה"ת לה"ר אליקים ב"ר מנחם . נזכרו בס' מנחת יהודה לתלמידו ה"ר יהודה ב"ר מלישוע וע"ם דף ס' ע"ח : (עוין גת"ל דל"ב) .

1254. פשטים עה"ת להגמוניס מהר"י כהן ומהר"א ברודא ומהר"י אייבשיץ : כ"י רח"ם 721 ₪ .

1255. פשטים עה"ת וחי' גפ"ת לכמה גמוניס : כ"י רה"ם 720 ₪ .

1256. פשטים עה"ת לכמה גדולי עולם . עיין עוין גת"ל דע"ד וע"ם וז"ז בם .

1257. פשטים עה"ת וח"ת לה"ר אביגדור קרא (פירבצ ח"ב דקס"ט) .

1258. פשטים עה"ת יבן : כ"י רח"ם 718 ₪ .

1259. **פשטים** על **תנ"ך** לח' נודע למי: כ"י רד"א q, № 328.

1260. **פשר דבר**. ה"ר אברהם יצחק ב"ר יוסף יעסיל מבריסק. מי' על סי' ע"ב וע"ס ופ"ג בס"ע ח"מ: אלטונא תק"ן, 4°.

1261. **פשר דבר**. ה"ר זאב וואלף ב"ר אברהם נתן מדעסויא. פי' על מיוב ונדפס עס הפנים: ברלין, תקל"ז, 4°.

1262. **פשר דבר**. ה"ר יעקב רייפמאן. בתור קנת מממרי רז"ל בתלמוד ומדרשים ומנהגי ישראל בימיהם וכללים רבים ע"פ יסודות הגיון ועל זמן כתיבת התלמוד ומדרשים בספר וקורות התגדות בהם, כולל ג' תלקים ונדפס קנת ממנו לדוגמא: ווארשא, תר"ה 12°.

1263. **פשר דבר**. ה"ר מנשה ב"ר יוסף בן פורת מאיליא. מוסר נמרץ לה"ח בתמדות ודעות: ווילנא, תקס"ז, 8°.

1264. **פשר דבר**. (עיין גלות יהודה, תורה, ישעיה).

1265. **פת לחם**. ה"ר אלישע הביליזו. מוסר ודיני בהמ"ז והברכות: ליוורנו, תקנ"ד, 8°.

1266. **פת לחם**. (עיין חובות הלבבות סי' 138).

1267. **פתגם על אגרת**. (עי' פתשגן נשתון וכו').

1268. **פתגם מלך**. (עיין לקוטי אורות).

1269. **פתוחי חותם**. ה"ר אברהם אנגיל. על כל תיק"ו שבס"ס ודרש על כל היבת גס הכתובה בתורה: שאלוניקי, תקע"ט, 2°.

1270. **פתוחי חותם**. (עיין באור, קול ששון).

1271. **פתוחי חותם תבנית**. (עי' חותם תבנית).

1272. **פתורא דדהבא**. (עיין אור חדש).

1273. **פתח האהל**. ה"ר אברהם מפרעמסלא ב"ר יהודה ליב. כ' חלקים: ח"א לקוטים והקדמות לדרשות נערכין כס' ילקוט חדש וח"ב כללי הס"ס על הפלוגתות וכ' סנהדרין מחולקות וכו' ג"כ נערכין כסדר מ"ב: זולצבאך, אח"ן, 4°. [ונתוך הס' והקדמתו מזכיר ס' עין כל פרי לחכיו ע"ס].

1274. **פתח האהל**. ה"ר דוד פינצי ממנטובה. דרשות לכל השנה ע"ד פרד"ס, כ"י. עיין ז"ל ד' סי' י"ב.

1275. **פתח האהל**. (עיין שפה אחת).

1276. **פתח הבית**. ה"ר אברהם ב"ר גדליה טיקטין. מי' דיוים וסוגיות הס"ס בפלפול עלום: דיהרנפורט, תק"פ, 2°. נ"ת ס' פנות הבית בו"ת.

1277. **פתח הבית**. ה"ר אברהם ב"ר שלום בעלאים על הטור וכ"י, ועמו פרי עץ חיים סו"ס, ובכופו עפריה דאברהם דרושים: ליוורנו, תר"ו, 2°.

1278. **פתח הבית**. (עיין בית אפרים, בית שלמה הגדה ש"פ סי' 27).

1279. **פתח דברי**. על דקדוק לה"ק לח' נודע למי: חמ"ד (נאפולי), בר"ן, 4°. פיזרו, בתוכו התחילו לפתיחות יוליאו הבני (רס"ז), 4°. עוד כל"ל בתוס' דיני הדגש וז"ש ועס' פתרון הלומות ומעשה תורה: קושטי, רע"ה, 4°. עוד כל"ל בתוס' הל"ל ובלי ספיס התחכוסים והוגה ע"י ר"א בחור הלוי. (עיין דקדוקים).

ועל מתכונו הנעלם נתלקו הדעות: בס' מקנה אברם מיחסו להרד"ק. ועיין ג"כ כ"י רד"א q, № 1376. בס"י מיוחס לר"מ קמחי. וכ' עומר השבחה דלז"ל מיחסו לאבן הסראי ע"ש. ובמש"ס בתכונו התדש «בשמית ספרי דקדוק לה"ק» כ' וז"ל: פתח דברי דקדוק ע"י ג' מתלמידי הר"מ ן' חביב וכו' ע"ש № 75. והנה מלבוש דעות בעתה זו נראין כ' התחכוחות בעלות ואין להן רגלים בלל, אך ספיס התחכוחות יש לתבון לפתח ולומר כי תבן תסדתי הל"ל הוא התלמיד מר"מ תביב זה ותורת רבו בפיו. וקרוב לשמוע כי יען בהדפסת ס' זה התחכוח בשנת רל"ב מי עוד הר"מ ן' תביב רבו (עיין בהקדמת ס' דרכי נועם) לא תכה תלמידו לקרות שמו על תכונו בפירוש ובשלר זכרו בקבלה תים מפי תים עד בע"ס עומר השבחה שגלה לנו סודו. ועוד תומר תני דממשעות לשון הרחמ"ס הל"ל יש ליתסו ג"כ לר"מ ן' חביב בעצמו וק"ל.

1280. **פתח חרצובות**. (עיין מנחת מוסרות).

1281. **פתח לשון הקדש**. דקדוק לה"ק עס ל' הולנדי ע"י פאן דער האָגט: ד"א, תל"ז, 4°. עוד כל"ל ח"כ לומות הפעלים והשמות והכנויים עס ל"ה: שם, תמ"ד, 8°.

1282. **פתח עינים**. ה"ר אליעזר ב"ר מנחם מאנים. מפתח ומ"מ מכל פכוקי תנ"ך בזהר ותקונים: (קראקא), ת"ז, 4°. ונח"ז נדפס בכל דפוסי הזהר.

1283. **פתח עינים**. ה"ר בנציון רפאל הכהן פריצי. בתור מממרי רז"ל התחוסים בעין יעקב ע"פ מחקר ומתרי תכמות ב"ח: ליוורנו, 1815, 8°.

1284. **פתח עינים**. ה"ר דוד אוז בר"י מק"פ (תלמיד ה"ר יעב"ץ). קו"ח לס' שבירת לוחות האון נגד מכתב הר"י סג"ל לנדא בס' לוחות

העדות ומלחמי ענינים כתלה : חמו"ד (אלטונא) , 4° .

1285. **פתח עינים**. ה"ר חיים יוסף דוד אזולאי. פי' על עין יעקב וחלק מס' זרוע ימין על מס' סוכות ובכופו שומר הפתח הממסות וקונט' שומר לראש הנסות ע"ס ראש דוד כ' חלקים : ליוורנו , תק"ן , 2° .

1286. **פתח עינים** . ה"ר יהודה ליב ב"ר משה אהרן שמואל . פי' על מלמד עולם קטן להרמ"ע וחח"ז עמוס תהליס וסגולות המזמורים ובכופו מלמד תמיסי ובסי מעברים מלמדות להרמ"ע : המבורג , תכ"ג , 4° .

1287. **פתח עינים** . ה"ר בישה יקיר אשבנזי . מוסר השכל בהגהות וילקת ס' : קראקא , ד"ת . שם , חש"ד , 4° . ד"א , חי"ת . שם , עד"ת , 8° . (עיין אויגנעפנער) .

1288. **פתח עינים** . ה"ר עזריאל ב"ר אליהו מקסטנטין . מי' על קלת מס' : ווארשא , תר"ז , 4° . [וכ' בספר מיכי ומלפסו ס' יראה לעינים על הגדה ס"פ וס' לראות מהרה , ריח ניחוח בענייני הסוכות] .

1289. **פתח עינים** . ה"ר שמואל שער אריה עיין ז"ע ס' ל"ז : כ"י יוא"ל .

1290. **פתח עינים** . הספרות והלמות ומכתבים ע"ד הדפסת הס"ס להמדפיסים פרופס נחמ"ד : ד"א , תקכ"ד , 8° .

1291. **פתח עינים** . (עיין פתחי נדה , שמחת הרגל) .

1292. **פתח צור** . ה"ר גרשון בה"ר טובי' אשע . הקדמה לס' עט ברזל שחיבר מביו הנ"ל והספד על מותו : ברלין , תקצ"א, 4°.

1293. **פתח קטן** . (עיין סוד בחורים) .

1294. **פתח הקדש**.(עיין אגרת הקדש סי' 270).

1295. **פתח השער** . (עיין שער יוסף) .

1296. **פתח השער ופתחי יה** . ה"ר מרדכי ב"ר יהודה מראדין . סרחבון הוא הקדמה לכל מבוא התלמוד והבור משנה וגמרא וחח"ז לקוטי כללים מהקדמת הרמב"ם ומבוא הגמרא לר"ם הגניד ומלמי כללים בדרך נגלה והסני כנ"ל בדרך נסתר מערכה מול מערכה והוא הקדמה ומבוא לספרו לבוש מלכות המחלק ג"כ לשנים : א) תורת אסנת דרושים על מלמדי חז"ל וחי' ע"ד נגלה . ב) צפנת פענח כנ"ל ע"ד נסתר : נאוויידוואהר , תקמ"ב , 2° .

1297. **פתח תקוה** . ה"ר מרדכי סולטנסביי הקראי . כללים קלרים בדקדוק לה"ק : גוזלווא , 1857 , 8° .

1298. **פתח תקוה** . (עיין אגרת תימן , בית יער הלבנון , סוד בחורים , שלטי הגבורים) .

1299. **פתח תשובה**. ה"ר גבריאל ב"ר יהושע הנשיל שוסבורג . תחינות וסליחות על גזירת ת"ח וה"ט עם פי' : ד"א , תי"ג , 4°.

1300. **פתח התשובה** . ה"ר אליעזר ליפמאן ב"ר יהודה ליב סג"ל . פי' על הוסע וחח"ז נחמות יש"יה פי' על יסעי' ס'— י"כ . כ"ו—ל"ג . ל"ח מ'—מ"ו . מ"ח עד הומו ובכופו קו"ח תוס' פי' על ספרו טל אורות ומגדל דוד על תהליס , עי' זה : זאלקווא , תקס"א , 4° .

1301. **פתחי חכמה**. ה"ר משה חיים לוצאטו. קל"ח גדרים קלרים בסברי הכמת הקבלה עם פי' מלוך ועמוק : קארין , תקמ"ה . טשערנאוויץ , תר"ח , 8° . חמו"ד , (יאהאנסבורג) , 8° .

1302. **פתחי טהרה** . (עיין זכרון יהודה) .

1303. **פתחי יה** . ה"ר ישעיה בער ב"ר פתהיה . עסרה בערים ומפתחות לחכמת הקבלה מסודר לעסר ספירות ועמו ס' מקור חכמה פסעיס מס' הזהר ככדר התורה : פראג, שס"ט . עוד כנ"ל ובכופו כל המעשיות מהזהר בסס מעשיות שאירעו לקדושים עם תוכחת מוסר ועוחת ה"ר בנימין וואלף אויערבאך המבואה פישהאף : ברלין , תע"א , 4° .

1304. **פתחי יה**. ה"ר מרדכי אבד"ק סטעריץ. פי' על פרקי מבות : לבוב , תקנ"ט , 4° .

1305. **פתחי יה** . (עיין פתח השער לעיל) .

1306. **פתחי לבנון** . ה"ר שניאור פייוויש ב"ר מנחם מאניש שד"ר . מי' הלכות וסעסיס ומלף כ"ג והלמה שער פתחי לבנון דרוש בקבלה ולרופי שמות ועקודות ובכופו לוחות המולדות מסודרים ג"כ בקבלה ולירופים : (מהר בער ונהלה קלתו ד"א וקלתו ליוורנו) , 8° .

1307. **פתחי נדה** . ה"ר בצלאל רנשבורג . מי' על מס' נדה והלכותיה ובכללו בו גס מי' ה"ר מאיר ובנו ה"ר ליב פישלש ז"ל כ"י . (עיין בהקדמת ספר מעשה רב) .

1308. **פתחי נדה** . ה"ר משולם בה"ר יואל הבהן . מי' על הלכות הטמוקות בסס' נדה ובנעוחו לקלת כוונות מחכות בקבלה בסס פתח עינים . ובהלמו קלת לקוטים מספרו

דבר יום עה"ק וקרלו נפש לקוטי יום : לבוב , תקס"ז , 4°.

1309. **פתחי עולם** לר' חננאל בן אברהם בן מאיר ן' אסכרה (?) ומזכר נפ' בדי הארון ומגדל חננאל, כרמולי , מספות ע' 284 .

1310. **פתחי עולם קטן** . ה"ר יואל ב"ר געטשליק האלברשטאט. עניני קבלה(?) ב' שערים נפש אבן פנה , אבן הטועים : כ"י רח"ם 3—722 № .

1311. **פתחי צדק**. ה"ר אהרן בער פערילש. פי' הי"ד פתיחות במגילה דף י' ע"ב ונכתבו פי' על מזמור כ"ב בתהלים: פראג, תק"ן, 8°.

1312. **פתחי קדושה** . (עיין זכרון יהודה) .

1313. **פתחי שערים**. ה"ר יואל האלברשטט הג"ל . מפתח לספרו הנ"ל ולספרו דרשות לסיומי מסכתות ונסופו תוס' דרשות כנ"ל לה"ר יעקב נכד בע"ם נחלת יעקב וכו' : כ"י רח"ם 724 № .

1314. **פתחי שערים** . (עיין גשמי ברכה , יד כל בו , פקח כח השכל , שערי אפרים) .

1315. **פתחי תשובה** . (עיין שלחן ערוך , תקנתא דמשה) .

1316. **פתי מנהה** . (עיין מנחת עני) .

1317. **פתיחות חכמה** . הרב נעל' פרי מגדים עסה פתיחה קודם כל ההלכות ונפש ניחר עיקרי ומרכי תוכן ההלכות בעוב טעם ודעת: ונ"כ י"ז ונה"ג שלי במקומו .

1318. **פתיחות שערים** . ה"ר שלמה אפרים לונטשיץ . תוכחת מוסר ופתיחות לספרו עיר גבורים : זאלקווא , תקנ"ט , 4° .

1319. **פתיחת הלב** . ה"ר יצחק ב"ר נח כ"ץ. קנור מספרו הרחבת הלב דרשות ופשטים : קראקא , חש"ר , 4° .

1320. **פתיחת הלב** . (עיין הקני לב) .

1321. **פתיחת קונקורדאנץ** לה"ר שלמה ב"ר אברהם אביגדור : כ"י יה"ש .

1322. **פתיל תכלת** . ה"ר מרדכי ב"ר אליעזר יונה מלבוב . פי' על ג' פרשיות דק"ם עם כל מלמרי רז"ל עליהם : פראג , שע"ח . קאפוסט , תקפ"ב , 4° . ג"ח פי' עה"ת ועל ס' עין יעקב .

1323. **פתיל תכלת** . (עיין אזהרות) .

1324. **פתקא מן שמיא**. ה"ר אברהם יצחקי . בענינן נחמיה חייל מיון . [אבל מפיכנט ח"ל דקס"ל גלגל שהוא לר"ג חיון בעצמו ע"ש] : חמו"ר , 8° . (עיין שלהבת יה) .

1325. **פתר יוסף** . דברי מוסר : כ"י מהרש"ד מפנת ה"ל פ"ט .

1326. **ס' הפתרון** לכ"ר יעקב התאמני בכ"ר משה ראש הישיבה הקראי . (עי' לקוטי קדמוניות דקס"ט ונספחים שם דף 86) .

1327. **פתרון האמונות** ופילוס מרכב הכיונות . מיוחס להעקקס מחבת מס' האמונות והדעות לרס"ג , עיין זה .

1328. **פתרון חלומות** . (מיוחס ל) רב האי גאון . נדפס רמסונה עם ס' פתח דברי ומעשה תורה : קונשטנטינא , רע"ה , 4° . וזה לבדו : פירארה , שי"ב , 8° . ד"ו שפ"ג, 12° . קראקא , חש"ד . ד"א , שצ"ז . שם , ת"ב , 8° . עוד כנ"ל עם ס' שערי ציון לר"נ הנוכר : ווילמרשדארף , ת"ן , 8° (ומני רמיתי מין 4°) . עוד כנ"ל בנ"ל ע"י כ' הירץ ר' עזרש : ד"א תנ"ד , 12° . ונעתק מחבר : דיהרנפורט , תנ"ה , 8° . (פירסם ח"ל דפנ"ז ע"פ . ומין ספק שעיכנב פה גם ספרו של ר"ם מלמולי דנסמון) .

1329. **פתרון חלומות** . ה"ר שלמה אלמולי . על ענין החלום ומהותו לפ"ד התלמוד וזהכר ומהרי ספריס וענין הטבת חלום ודיני הענית חלום ונקרא ג"כ מפשר חלמין:קונשטנטינא, חש"ר . שאלוניקי , חש"ד , 4° . קראקא , חש"ד . ד"א , שצ"ז . ווילנא , תקע"ח . זאלקווא , 1853 8° . ונקנר ממנו (עי' האחלמה נמלואי התוס"ף חות א') . עוד כנ"ל בנ"ל ע"י כ' הירץ ר' עזרש:ד"א,תנ"ד,8°.

1330. **פתרון חלומות** של יוסף עם לוח קנר על ענין התלומות דנר יום ניומו ומח"ז דרשה לה"ר אברהם מלומנטי וכ' דרשות לה"ר עזריאל ב"ר יחיאל צרפתי ומח"ז מהמרי רז"ל נעין ס' מילין דרבנן ותידות ומהרי ענינים : כ"י הפליט 45 № .

1331. **פתרון המלות** . ה"ר משה ב"ר ישראל לנדא . נאור פסוקי תורה נקנרה . נלוה על חומשים שנדפסו מנלו וגם לבדו : פראג , תקפ"ז , 8° .

1332. **פתרון המלות** שזרות נהגיון ופילוסופיה ע"פ ח"כ נל' מילנקי ונכתבו פתרון ענינים מפוזרים וקנה לקוטים: כ"י הפליט 54 № כ'.

1333. **פתרון המלות** הקשות נהגיון ופילוסופיה עם הוספות ה"ר יהודה אריה ממודינא : כ"י שד"ל . [ואולי הוא הנז' לפני זה ?] .

1334. **פתרון תשעים מלות** וכו' . (עיין דברים עתיקים) .

1335. **פתשגן**. לבאר כמה מלות וספקות בתרגום חונקלוס וגם לבאר מקצת טעמי תלופי נסחאות שבתרגום ליזם חומם מבאר נסחאות הגמלאות. כ"י ביד שד"ל ולפנים קנה לו בבם יא"ר ע"ם הבאם בעתק אז שבתב.

1336. **פתשגן הכתב**. ה"ר מרדכי ווינטורה. העתקת תרגום בני על הסתר לעה"ק: ד"א, תק"ל, 8°. (ועיין ג"כ דברי הפורים, תורה, תרגום שני).

1337. **פתשגן הכתב**. (עיין בריבשטעללער, הורה, משלי).

1338. **פתשגן כתב הדת**. כ"ר כלב אב"א הקראי. על קריאת הפרשיות והפטרותיהן בכל השבתות והמועדים ומנהגי הועלות וקריאת ס"ת והוצאת כתיבת ס"ת בפרשיות פתוחות וסתומות בדיני הסופרים ועוכת הטילות ועוסה כל השבתות וע"ל ועתלק למהדעה חלקים וכל חלק לפרקים: (אר"ן).

1339. **פתשגן כתב הדת**. (עיין ישיר משה לרמ"ע מקוריפו).

1340. **פתשגן נשתון מים ענבי**. ה"ר אברהם ראובן מקונסטנטינא. מכתב על התכס הנולני הוגה בהוגעון ותמונת התכס בהוגעון מליו בעם פתגם על אגרת: באזיל, 1605. שם, 1606, 4°. עוד תמונת פתגם על אגרת הנ"ל לבדה עם ליעין: ד"א, 1606, 4°. (פירבע מ"ח דף יו"ד).

1341. **פתשגן השיר**. ה"ר יוסף ב"ר אברהם. מיה"ם עם פי' התרגום מועתק ללה"ק וכמופו קנה לקוניס על מיה"ם מספרו רביד יוסף: הוראנא, תקנ"ח, 8°.

נשלם אות פ מהדורא תליתאה

# אוצר הספרים

## צ

1. **צאן הנחלות**. (עיין נוהג כצאן יוסף).

2. **צאן קדשים**. ה"ר אברהם חיים בה"ר צבי הירש שור (בחברת חבירו ה"ר מרדכי וכדו המלבה"ד ה"ר חיים ב"ר עוזר אבד"ק הילדסהיים). הגהות על ס"ם סדר קדשים: וואנזבעק, הפ"ט. לבוב, תקע"א, 2°.

3. **צאנה וראינה**. ה"ר יעקב ב"ר יצחק אשכנזי מפראג (מיאנוב ?). פירוש כסדר התורה וח"מ והפטרות מלוקט ממפרשים רחשוני' ואחרונים ומדרשים ואגדות ועל מגלת קהלת ומעשה התוכחה בתרוכם והכל בל"ח לעניים: ד"א, ת"ח. שם, תכ"ט. שם, ת"ן. שם, תס"ג. שם, תפ"ט, 2°. עוד כל"ל בחומ' הרגוש שיה"ם בל"ח ע"י ה"ר יוסף ב"ר יששכר בערמאן כ"ץ והרגוש שני בל"ח ע"י ה"ר שמעון ב"ר משולם: ד"א, והיית"ם, 2°. פיורדא, תקכ"ו, 4°. ווילנא, תקצ"ו, 8°. וז"ז פעמים בשנות תין 2°—4°—8°.

4. **צאנה וראינה חדש** בכתב ובשן נרפת להורות דת ומוסר לבני ישראל כסדר התורה ע"י ה"ר אלכסנדר בן ברוך (קריהאנגי) ונחלק ל"ד חוברות: פאריז, 7—1845, 8°.

5. **ס' הצבא**. ה"ר זרחי' ב"ר יצחק הלוי מלוניל. על סוגיות ודרכי כללי הגמרא ומדות התלמוד בי"ג כללים. נדפס ראשונה בס' תמים דעים סי' רכ"ה ע"ש. ושנית ובשופו פי' משנת ערוגה והגהות ל"ב מדות דר"י הגלילי להגר"א מווילנא: שקלאוו, תקס"ג, 4°.

6. **צבאות ה'**. ס' ממלמכות הרמ"ע מפאנו. (עיין עשרה מאמרות).

7. **צבי בארץ חיים**. ה"ר יהודה אידל ב"ר יעקב ליבמאן. קינה ותפלה על מות חיים זכרך עמיר ונדיב מ' צבי הירש ב"ר חייש זאלצמאן ממינסק: ווילנא, תקצ"ט, 8°.

8. **צבי מודח**. ה"ר עמנואל פראנסיש. טופס מעשה ב"ן שר"י וכל הקורות בו וכו'. נדפס בס' תורת הקנאות לב"ב יעב"ץ: (פירעט ח"ת דף פר"ח). ובזל"ל ע' ט"ו כ' שכולל שני חלקים בדרך שיר ס' על נתן העזתי וס' על ס"ל שר"י ולחתו כ"י בריגייו ותדפים מהם ב' שיריס לדוגמת ע"ם. וגמלת גם בכ"י יה"ש וכתב אלי שגמלת לו גם סדר ההגדה בדרך החוזים על ס"ל שר"י ואולי הוא ג"כ לבל"ל. [ופירעט כ' שם שחיבר ג"כ ס' הבל הבלים על ענין הל"ל וס' מתק שפתים וגם ויכוח בין יצר הטוב והרע ע"ם].

9. **צבי לצדיק** או להד מני אלף המגן. מלמד להתעלקות מלת **מאב"ן** (משה אליעזר בעלינסאן): ליק, תר"כ, 12°.

10. **צבי לצדיק**. (עיין זכר צדיק).

11. **צבי קדש**. ה"ר צבי הירש ב"ר דוד. חי' אגדות על מס' נדרים ושבת: זולצבאך, תק"ח, 4°.

12. **צבי תפארת**. ה"ר צבי הירש ב"ר מאיר. דרשות על ש"ם: ברעסלויא, תקפ"ב, 4°.

13. **הצד נחש**. (עיין תוכחת מגולה).

14. **הצד צבי**. ה"ר נחמי' חייא חיון.

תשובות על כתבי הרב חכם צבי וגדולי אחרונים שנדפסים בשם ארש צבי ובהקדמת שם מסופר כל דבר הריב ההוא וכשופו יריב ריבו עם ה"ר נפתלי כהן מבד"ק ספר"מ : ד"א , עד"ת , 8°.

15. **צדה ברוך**. ה"ר בצלאל הלוי בראנדיס (ובזג"ל ב' ג' מיחסו לגבו ה"ר יהודה ברוך). דרשות על התורה ולמועדים : פראג , תקכ"ו , 2°.

16. **צדה לדרך**. ה"ר דוד ב"ר מאיר שלעזינגער . דרוש בדברי הלכה ואגדה : ברעסלויא , תרי"א , 8°.

17. **צדה לדרך** . ה"ר ישכר בער ב"ר ישראל ליזר פרנס איילנבורג . נהוג על רש"י והרמ"ם ומחלקי מפרשים עה"ת : פראג, שפ"ג , 2°.

18. **צדה לדרך** . הביאו בע"ם דברי הורה . מלמדים מלוקטים מש"ם וירושלמי ומדרשים וכפרי וכו' וכו' ומסודר בערכין כסדר ת"ב ומחלק לתשעים שערים : ווארשא , תרי"ח , 16°.

19. **צדה לדרך** . (עיין שיר ידידות) .

20. **צדה לדרך** (ווודא לאורחא) . ה"ר מנחם אבן זרח תלמיד ר"י בן הרא"ש ור"י ן' שועיב . פסקי דינים ומנהגים ומחלק לה' מלמדים ושע"ב פרקים : א) בהפלות וברכות ובעמימן . ב) דיני הו"ה . ג) דיני נשים . ד) דיני מועדים . ה) דיני ד' צומות ותבלות ועניני משית ותחיה"מ ולוחות השנה וקלח עניני רפואות : פיראדה , שי"ד , 4°. עוד כל"ל בהוסי מלות «ומהה שלוחה זוודין לתרחת» על השער ועש הוספות ב' לוחות בנהור כמה מלות הסכמיות בל' רומי ע"י ה"ר ישראל בר דניאל זפרוני : סביוניטה , חש"ד (שכ"ז) , 4°. לבוב , תרי"ט , 8° ,

21. **צדה לדרך** וזודין לאורחא . סגולות ודינים ותפלת הדרך : ד"ו מו ליוורנו , תק"כ , 16°.

22. **צדה לדרך הרחוקה** . (עיין תקנתא דמשה) .

23. **צדוק הדין** . תפלה בבית עלמין ונדפסה בקלת כדורי תפלות וכסדר מעשה לבון פעמים הין מספר . וגם לבדה עם ת"ת במסקל זיבי ע"י ה"ר שלמה פאפנהיים : ברעסלויא , 1821 . שם , 1828 , 8°.

24. **צדוק הדין** . כ"ר יוסף הרופא הכהן הקראי . בנהור נדקת ה' ומחר דרושים מלהיים : (אר"ץ) .

25. **צדיק יסוד עולם** . (עי' שער היחודים) .

26. **צדיק תמים** . הוא ספר הנהגת אדם בהום' מרובה : פיורדא, תנ"ו , 8°. וקלוב ממנו בחא ה"ר ח"ן בב"י בפארובה בש"ב בזג"ל י' ק"י .

27. **צדיק תמים** . כ"י יוא"ל ולא פורש מהותו .

28. **צדק עולמים** . השר דון יצחק אברבנאל . ג' מלמדים : א) בנדקת ה' ומספריו בעוה"ז ודין ה"ה ויו"ב . ב) בנדק עולם הבמות וג"ע וגיהנם . ג) בנדק עולם התחיה ויוש הדין.ועי' בסוף ספר שמים חדשים.

29. **צדק עולמים** . (עיין מצרף לבסף) .

30. **צדק ועוני** . (עיין מאמר צדק ועוני) .

31. **צדק ורשע** . ה"ר מנחם מענדיל ב"ר שמשון זילבערשטיין . מליצה בחרת זיב ומיחס ע"ד הכוס (דרשמת) בד' מערכות : קראקא , תקפ"ב , 8°.

32. **צדקה לחיים** . ה"ר חיים ב"ר נהוראי גרמון . מ' על קלח סוגיות ולשונות הרמב"ם ליוורנו , תקכ"ז , 2°.

33. **צדקת תמים** . (עיין תורת חסד) .

34. **צדת הדרכים** . ס' רפואה בז' מלמדים להרופא אהמר בן אברהם ן' אבובליד . [ובפ"ד רמב"ם נהו"ב ב' דקמ"ב חיבו אבן אלבואר תלמיד ר"י הישראלי . ואולי הוא הוא] : נעתק מל' הגרי ע"י ה"ר משה בר"ש אבן תבון בשנת ה"ח י"פ : ב"י מינכען 18 № והפליט 13 № ודי רוסי 154 №.וקלוב ממנו בב"י די רוסי 1053/4 №.

35. **צהלה ורנה** . ה"ר יעקב ב"ר יצחק צהלון איש רומי . פי' על סיה"ם ב"י . עיין זג"ל י' י"ח .

36. **צהר לבנין** . ה"ר משה זאנענשטיין . בהור על מ' מהרש"ל : פרעסבורג , ת"ר , 4°.

37. **צהר התיבה** . ה"ר שלמה זלמן במהרי"ל כ"ץ הענא . תלמוד לה"ק בכל חלקי' וברמזו מבוא בשם פתח התיבה וכשופו קלח תשובות להשנות ה"ר יעב"ץ עליו בשם מבשה התיבה : ברלין , תצ"ג . דיהרנפורט, תק"ח . ברלין , תק"י . זאלקווא, תקט"ו . ברלין , תקכ"ט . דיהרנפורט , תקכ"ז . הוראדנא , תקס"ה . זאלקווא , תרט"ו , 8° . עוד כל"ל עש קלח הגהות למו"ר ה"ר יעקב ב"ר ידידי' מהוראדנא בשם יגל יעקב : ווילנא , תק"ם , 8°.

38. ס' **צהרים**. חכור קדמון נדיני לו"ה. מוזכר גם' תסור והתיר לר"י גירונדי בכמה דוכתי: (בג"כ ת' ובמ"ג שני במקומו).

39. **צוואה**. מכ"י אדמו"ר אהרן מקארלין וזמר שלו והנהגות ישכות מכנו הח"ק כ' אשר ז"ל: טשערנאוויץ, תרט"ו, °8.

40. **צוואה** מהחסיד ה"ר אלכסנדר זיסקינד מהוראדנא. תוכחות מוסר והנהגות טובות תמר צוה לבניו: הוראדנא, תקנ"ד. שם, תקפ"ב, °8. ווילנא והוראדנא, תקצ"ה, °12. לעמבערג 1850. °8. וו"ז. עוד כנ"ל בל"ת נפש הוקי חיים: חמו"ד (ווילנא), °8.

41. **צוואה** של ה"ר בנימין וואלף פישהאף אבד"ק ניקלשבורג ובסופו קונט' תוכחת מוסר: ברלין, תע"א, °8.

42. **צוואה**. ה"ר ישראל ב"ר אליעזר מלעסנא. הנהגות טובות ומוסר השכל שצוה לבניו ובני ביתו בנפשו לת"ו: דיהרנפורט, תנ"ד, °8.

43. **צוואות** ה"ר אהרן משה מגזע צבי. טשערנאוויץ, כ"י טו"ב לישראל"ל, °8.

44. **צוואות** ה"ר יואל ב"ר אברהם שמרי': ווילנא, חש"ד, °8. שם, תקצ"ה, °12.

45. **צוואות** ה"ר מאזוז לבניו מיך להתנהג עמו' תמרי מותו: חמו"ד, °4.

46. **צוואות** ה"ר נפתלי כהן אבד"ק כפד"מ. כדברי מוסר ומדות והנהגות טובות: (כפד"מ?) תקמ"ז, ווילנא, תקס"ג, °8. עוד כנ"ל ועם תמלית הענינים בל"ת: הוראדנא, חש"ד, °8.

47. **צוואת** ר' אייזיק פינבו מממ"ד בל"ת: חמו"ד (ד"א), °8. (ועיין רוח נדיבה).

48. **צוואת** ה"ר אליעזר הגדול. (עי' ארחות חיים). וצע"ע עמק המלך דלאו בכ"י גדול יתר ממד מהנדפס ע"ס דף ו'.

49. **צוואת הראש**. (עי' ארחות חיים להרא"ש).

50. **צוואת** הגביר ר' זלמן היינע מהמבורג. (עיין רוח נדיבה).

51. **צוואת** ה"ר זעלקליש שנפטר שנת תע"ט. (עיין תומר דבורה).

52. **צוואת** ה"ר יהודה החסיד. נדפס פ"ק גם גם' חסידים וגם לבדו וגם בל"ת.

53. **צוואת** ה"ר יהודה ב"ר שאול אבן תבון. (עיין אגרת המוסר).

54. **צוואת** ה"ר יונה לאנד סופר מפראג. (עיין דרך טובים).

55. **צוואת** ר"י ן' כספי. (עיין אגרת מוסר).

56. **צוואת** ה"ר יחזקאל קאצינעלנבויגן אבד"ק אה"ו: ד"א, תק"י, °8.

57. **צוואת** ה"ר ישראל ב"ר נדליה ליפשיץ (בעממ"ס תפארת ישראל): חמו"ד (1861) °8.

58. **צוואת** ריב"ש והנהגות שנמצאו בתוכתת ה"ר יעציס תבד"ק יתנוג שרתה ושמע מפי הבעמ"ט ומדמו"ר דובער ממעזריטש: זאלקווא, חש"ר, °16. חמ"ד, תקנ"ג, 12. טשערנאוויץ, תרט"ו, °8.

59. **צוואת משה**. תמר צוה הר"מ סופר מפרעסבורג לפני מותו וגלוה תליו נער עברי תוכחה להעוסקים בספרי מיזוגים ומשניס לטוגס מת ה"ר עקיבא יהוסף ב"ר יחיאל: ווין 1863, °8.

60. **צוואת הרמב"ם**. יש קורין כן למכתב הרמב"ם לבנו הנדפס בניס פ' אגרות ושו"ת הרמב"ם.

61. **צוואת** ה"ר משה חסיד. (עיין דרך טובים, מראות הצובאות).

62. **צוואת** הקיסר לעאפאלד וקיים על מותו בל"ת: חמו"ד, °8.

63. **צוואת** ה"ר שעפטיל סנ"ל הורוויץ בן השל"ה: ספר"א, חש"ד, °8. וו"ז פ"ר. עוד כנ"ל עם צוות ה"ר נפתלי כהן הנ"ל: מינסק, תקצ"ו, °12.

64. **צוארי שלל**. (עיין פני דוד).

65. **צווייא שיינה געטליבה לידער** וכו': חמו"ד, °8.

66. **צוכט שפיגל**. (עיין מראה מוסר).

67. **צוף דבש**. ה"ר דוב בער במהרש"ז אחי הגר"א. פי' עה"ת ומפרקיו ע"פ עומק פשוטו של מקרא כ"י פה עירנו ניד נכדו. (עיין פי' התורה לו).

68. **צוף דבש**. ה"ר וידאל הצרפתי. דרשות עה"ת וחת"ז מגלת סתרים על תמהר הצעת רות על מגלת רות אוצר נחמד על תהליס משגב אמהות על פרשת תמת חיל במשלי: ד"א, בעת"ו, °2.

69. **צוף דבש**. ה"ר יצחק פרחי. דברי מוסר אמרי נעם פרפראות: ליוורנו, א"ת יצח"ק, °8.

70. **צוף דבש קטן**. ה"ר דוד ב"ר שלמה אלטראס. עניני גוותתו ומוסר בסיכום: ד"ו, עד"ת, °8.

71. **צוף דבש ואמרי נועם**. כ"י וואט' 384/5 ותינו לכ"י תמן ונקר: (רמש"ש).

72. **צוף נובלות**. (עיין עשרה מאמרות).

73. **הצופה**. ה"ר בנימן הירש אויערבאך. על ס' דרכי המשנה להר"ז פרלמקעל. פפד"מ, תרכ"א, °8.

74. **הצופה לבית ישראל**. ה"ר יצחק ערטער. סס הכולל למלמדים רכיס על דרכי בני יעקבל בלמודותיהם ומעשיהם ומנהגיהם וכל תהלוכותיהם בלשון נחה ונעימה. וחלה נדפסו מהם עד כה: א) מאזני משקל בס' נכה"ע תקפ"ג. ב) מאמר הסידות והבמה בס' כרם חמד ג' מכתב כ"ב. ג) הלונות סיני וסנסיני וסמנגלוף בכ"ח ג' מכתב ט'. ד) תשליך: פראג, 1840, °8. ה) גלגול נפש: לייפציג, 1845, °8. עוד כל הכ"ל בתוס' מכתבים והגהות ותיכים להמחבר ותולדות ימי חייו לה"ר מאיר לעטערים הלוי ועס נוסח המחבר: ווין, תרי"ח, °8.

75. **צופיה הליכות**. (עיין שער היחוד).

76. **צוק העתים**. ה"ר מאיר ב"ר שמואל שעברשין. ספור קורות שנות ח"ח ות"ע בליטא וורייסין ופולין וכל הגלות שעברו עס על בני יעקבל: קראקא, ת"י, ד"ו, תי"ו, °4.

77. **צור תעודה**. ה"ר מנצור מרזוק. נתור ג' פרקים הרלמוגים מהל' שלוחין להרמב"ס ותידוכים: שאלוניקי, תקמ"ז (וי"ל: בישרא"ל), °2.

78. **צורות היסודות**. (עיין עשרת זקנים). ונדפס גס לבדו: ד"ו, חש"ד, °4.

79. **הצורות המוניות**. ה"ר ידעיה הפניני הברדשי. עיין לוזן גל"ע דתס"ח.

80. **צורך**. סמ"ק מצורך. (עיין עמודי גולה).

81. **צורר ומורה**. ה"ר יוסף סגרי: כ"י יוא"ל ולא פורס מחברו.

82. **צורת האותיות** ומדר מ"ב המלמדים ע"פ קבלה וסודות לה"ר יעקב משקוביא: כ"י רד"א תקמ"ב. ונולי נוסף בי' צורת האותיות תחר נק"ד 1068, q №. (ועי' בי' האותיות לשיל נאות ב').

83. **צורת האר"י**. מאמר מתקני על מחות הסס ית' לא נודע למי: כ"י ראח"ס 38 №.

84. **צורת הארץ**. ה"ר אברהם ב"ר חייא הנשיא הספרדי. על כדור התרץ ותכונתה ותכנית השמים ומהלך הכוכבים עס ציורים יו"ד בעריס: באסיליאה, ש"ו, °4. גס עס ל' רומי ע"י מינסטער: שם, 1545 (וי"ל: 1546), °4. (ועס תיזה הגהות ב"י: נעדגר 15). עוד בל"ל עס הגהות ה"ר יהונתן ב"ר יוסף מרוזינאי וגלוו לו ס' אשפירא הגדול ליוחנן שקרו די בוסקו הנעתק מל' רומי ע"י שלמה ב"ר אברהם אביגדור וקרא לו מראה האופנים עיין זה. ולו מראות אופנים ד' בעריס עס פי' ומקוי ס"ר מתתי' דלקראט ובעל מנוח הלבבות והגהות ר"י הכ"ל ובסופו ס' אשפירא הקטן הקדים ס' הגלגל עס הגהות מכל הכ"ל וציורים: אופיבאך, ת"פ, °4.

85. **צורת הארץ**. ה"ר אליהו מזרחי. על כדור ותכנית התרץ בל"ל בעתרה בעריס: קושט', ש', °4.

86. **צורת הארץ**. ה"ר אליעזר הלוי. עיין נס' שבט יהודה סי' נ"ג.

87. **צורת הארץ**. ה"ר דוד אבזי. על תכנית התרץ ותכונתה וכו' עס ציורים: קושט', חש"ד, °4.

88. **צורת הארץ** לגבולותיה ותכנית הבית. כולל פרשיות הגבולין דיהושע ובנין הבית במלכים ויחזקאל עס פיהם"י ובאור הגר"א מווילנא ועס מפה ולוח: שקלאוו, תקס"ב, °4. ואח"ז נדפס בתוך ספרי ו"כ (עיין תורה).

89. **צורת ארץ ישראל**. ה"ר יוסף שליט ריקיטי בה"ר אליעזר. עיין תג"י י' רכ"ו.

90. **צורת בית המקדש**. ה"ר יו"ט ליפמאן ב"ר נתן הלוי העליר. פי' על בנין הבית ביחזקאל ובישוב כל מדותיו ותאריו וחדריו וכו' עס כל הציורים. (נדפס רמסונה בסוף ס' יחזקאל בל"ה): פראג, שס"ב, °4. עוד בכ"ל עס בתור מדות המזבח והכבש ע"י ה"ר אליה ב"ר צבי הירש: פפד"א, עד"ת, °4. עוד בכ"ל עס תוס' ציורים וציורים לה"ר משה איווי"ר: הוראדנא, תקמ"ט, °4.

91. **צורת הבית ותבונתו**. ה"ר יוסף שליט ריקיטי הנ"ל. עיין תג"י י' רכ"ו.

92. **צורת היסודות**. (עיין עשרת זקנים).

93. **צורת העולם**. ה"ר יצחק אבן לטיף. על כללות הבריאה והעולם כ"ז פרקים, כ"י. ועיין בו"ת יתין ובעז מ"ח סי' קל"ב. (עיין קבוצת חכמים).

94. **צח ואדום**. ה"ר רפאל טריבים: (וי"ל ד' מ' ובה"ג בלי ח"ב במקומו ע"ב). ובה' שבחי ירושלים נדפס קלת ממנו ונרחב מבס בגוף ס' מוכר.

95. **צח ואשור**. ס' קבלה למפרש ס' יצירה המיוחס לרס"ג. ע"ם פ"ח מבנה י"ח.

96. **צח שפתים**. ה"ר שמעון לוי ב"ר אליעזר בולבר. דקדוק לה"ק: זאלקווא, תק"ע, °8.

ובהקדמתו כתב שמיכר פי' ע"ם מאזנים להרמב"ע ע"ם.

97. **צח שפתים**. ס' דקדוק קדמון: ב"י די רוסי 764/3 №. ועיין בס"י.

98. ס' **הצחוק**. (עיין שפת יתר).

99. ס' **צחות**. ה"ר אברהם ב"ר מאיר אבן עזרא (הראב"ע). על דקדוק לה"ק. נדפס רחמונה עם שמרי ספרי דקדוק ע"י ר"א בחור הלוי (עיין דקדוקים): ברלין, תקכ"ט, °8. עוד כנ"ל עם פי' ה"ר גבריאל הירש המכונה ד"ר ליפמאן: פיורדא, תקפ"ז, °8.

100. ס' **הצחות** לרב סעדיה גאון על דקדוק לה"ק כנ' הגרי. עי' הקדמת הרמב"ע נם' מאזנים.

101. **צחות המליצה**. ה"ר זאב וואלף ב"ר דוד הכהן בובנר. תגרות ומכתבים שונים במליצה נחה ללמד לבני יהודה קסת סופר: פראג, תקפ"ה, °8. עוד כנ"ל בתוס' רבות והיו המכתבים מלה ועשרים וכסופו חידה על חותיות מהו"י בהרת איב לה"ר אהרן ב"ר קלמן חאריז: ברלין, תק"ע. ווילנא והוראדנא, תקצ"ה, °8.

102. **צחקן מלומד ומתחרט**. (עיין סור מרע).

103. **ציון**. תקירות ונכבדות בעניני חמונה וחכמה ומחמרי רז"ל ובקרת ושירים ומליצות. נחספו ע"י רי"מ יאסט ור"מ קרייצנאך, כ' כרכיס לשנת תכ"ח ותכ"ט: פפד"מ, תר"א—ב', °8. עוד כנ"ל ע"י ה"ר יעקב נאלדענטהאל, חדש ניסן תכ"ה: לייפציג, תר"ה, °8.

104. **ציון לדרש**. ה"ר שרגא פייוויש סג"ל פרענקיל. מפתח על כל מחמרי חז"ל מס"ם בכלי וירושלמי חשר בס' עין יעקב כסדר ח"ב: קראטאשין, תרי"ח, °8.

105. **ציון במשפט**. (עיין אבן תקומה, זכר צדיק). [ובשער הס' כ' שחיבו ה"ר יוסף ז"ל מיכר ס' יוסף חיים על מס' ניעין ותיבו ה"ר מרדכי מיכר ס' פאר הלבה על מסר"ס מי"ף ע"ם].

106. **ציון לנפש**. ה"ר יוסף ב"ר יצחק אייזיק חבר. נספד על מות אביו הנ"ל: יאהאניסבורג, ציו"ן לנפ"ש, °8.

107. **ציון לנפש חיה**. ה"ר יחזקאל סג"ל לנדא. מי' על מס' פסחים: פראג, תקמ"ג, °2. עוד כנ"ל על מס' נרכות: שם, תקנ"א, °2. עוד כנ"ל על מס' ביצה: שם, תקנ"ט, °2. ומלחמת יחד: זאלקווא, תקפ"ה. סדילקאוו, תקצ"ב. ווארשא מו יוזעפאוו, תרט"ו, °2.

108. ס' **ציוני**. ה"ר מנחם ציוני ב"ר מאיר. פי' עס"ת ע"ם קבלה מלוקט מס' הזהר והבהיר ומחרי ספרי קבלה: קרימונה (חותיות רש"י ובשקף), שי"ט. שם (חותיות מרובעות), ש"כ. שם, שמ"א. קאריץ, תקמ"ה, °4. [ועי' במזכיר ס' דקי"כ]. (ועם מיזה הגהות, כ"י: (נעדנר 533).

109. **ציונים בדרך**. (עיין איל משולש).

110. **ציור האותיות**. מובא בהקדמת ס' רזיאל: (סס"ד שכ"ה).

111. **ציורים**. ענייני מוסר לה"ר דוד ן' ביליא ונמו נמלא שם נכ"ת בשיר: כ"י די רוסי 323/4 №.

112. **צייטונג אויש אינדיען**. ספורי מעשיות והמצות יצרחל בקושטן ומחלפכר מחים סוחר שהיה שם בשנת תמ"ז ונשלח לחמ"ד ע"י ה"ר משה פרערא דפייבא: חמו"ר (ר"א), °8.

113. **צילותא דאברהם**. ה"ר משה אברהם אבוש. חי' על כחס מכתות ונקרא ג"כ חידושי מהרמ"א: אוסטרהא, תקפ"א, °2.

114. **צינה דוד**. ה"ר דוד ב"ר גרשון דייטש. פי' על הלכות נקור לבעל העטור, עס ל"ח: פיורדא, תק"י, °4.

115. **ציץ הזהב**. ה"ר אברהם בן חיים. פי' על שיס"ם ועל רות, ב"י: (ש"י). [וכ' שס"ד בשב"ה ו"ל: ובחיתי בהקדמת ס' קרבן אהרן הניחו ובעל קרבן אהרן הותם אהרן ב"ר אבנסס אבן חיים, חולי כאן ט"ם עכ"ל. ושטוט הות שנשמע שם אהרן בס"י. גם בהקדמת הס' שם לא נזכר פי' רות כלל רק פי' שיס"ם נגד ע"ם].

116. **ציץ נזר הקדש**. כ"ר יצחק בכ"ר יוסף הקראי. על כל' שחיבה ו"ל עיקרי החמונה: (אר"ץ).

117. **ציצים ופרחים**. ה"ר יעקב עמדין המכונה יעב"ץ. שמות ולירופין בקבלה כסדר ח"כ בערכין ונקרא ג"כ לקט אורות כי יצא ללקט מחרי בע"ם מאורי אור מה שנשמע ממנו. (ועי' ג"כ מאורות נתן): אלטונא, תקב"ח, °4.

118. **ציצים ופרחים**. לקוטי שירים ומליצות מנדולי משוררי ספרד ולחילית עם ת"ח ע"י ה"ר אברהם גייגר: לייפציג, תרט"ז, °8.

119. **ציצת נובל צבי**. ה"ר יעקב ששפורטש. בענין שבתי צבי שר"י. נדפס נסוף עו"ת אהל יעקב שלו, עיין זה. [ולחיתי כמה ספרי אהל יעקב שלו ולא נמלא שם. אבל רשומו ניכר שהיה שם והוסר ממקומו כאשר יראה הרואה. וגם' השמוש ליעב"ץ די"ח ע"ח בהגה"ה מזכיר דפוס שני ממנו אשר לא נודע, ואולי כוונתו לס' קצור ציצת נ"צ הנדפס שנית בידו. עיין זה בחות ק'] (עיין במלואי האוס"ף לאהל יעקב הנ"ל).

120. **ציר נאמן** או לוח הלב. לות הבנה ומח"ז עניניס על מעשה נדקה וחסד ומאמרי בינה ובחינות הטבע, ג' הוברות לבנות תקע"ד—ע"ו: טארנאפול, 8°.

121. **ציר נאמן**. ה"ר אהרן הארון. בעניני הדת והתמונה ועל התקנות חז"ל עם ח"ת בכתכס: פראג, 1831, 8°.

122. **ציר הצירים**. ה"ר שמשון כהן מודין. ציר מכפד בבלבוים בתים על מות רבו ה"ר יהודה בריא"ל ז"ל: ד"ו, בע"ת (וי"ת: הפ"ב), 8°.

123. **ס' הצירוף** למלוכלווי נרפומה העתקה ר' יוסף אבן וקאר . . . (ועיין החפץ השלם).

124. **צירופי אותיות** על לוזה פכוקים: ב"י רד"א 315, 0 №.

125. **ס' הצירופים**. על צירופי אותיות נכפרי הקדם כעין ס' אותיות דר"ע: כ"י מינכען $21/_6$ №.

126. **צל החכמה**. ה"ר יש"ר מקנדיא. על חכמת הפלוים לדעת בעוה"ז היום והלילה ע"י לור החמה או הלבנה בכל לוכף ורוכב ומדינה וכלולים בו כל דברי הקדמונים והמחברים בחכמה זו ומלויריס בתמונה. עיין במכתבו לחנו וכו'.

127. **צל המעלות**. ה"ר יהודה ב"ר מרדכי הלוי אסיא דווילנא. מוסר על מדות הקדש נכס"ה תרוזס ע"פ ת"כ: קיניגסבערג, תקכ"ד. דובנא, תקנ"ה, 8°.

128. **צל המעלות**. (עיין דברי יוסף).

129. **צל עולם**. ה"ר מתתי' דלקראט. על עניניס שונים בחכמות למודיות ומבעיות נקלור נמרץ ובכופו ס' חי בן מקיץ, עיין זה: ד"א, תצ"ג, 8°. ובלי ס' חי בן מקיץ הכ"ל (?): פיורדא . . . פראג . . . (פירכע ת"ת דקנ"כ). לבוב, תקכ"ה, 8°. חמו"ד (סרילקאוו), 16°. ווארשא, 1862, 8°.

130. **צלי אש**. (עיין הגדה של פסח).

131. **צלמות הארץ**. על כללות הבריאה נג' חלקים עס ציורים ונקרא ג"כ צלמות העולם: כ"י רד"א 1166, q №. [הוא ס' צל עולם הנ"ל ונעתק נ"ת ונדפס נכס ידיעת העולם עיין זה: רמש"ש].

132. **צלמות העולם**. (עי' צלמות הארץ לפני זה).

133. **צלעות הבית**. (עיין בית מאיר).

134. **צמח לאברהם**. ה"ר צבי הירש ב"ר חיים מפלונצק. חי' על מאמרי ילקוט שמעוני ע"ס נרחמית ומות ומח"ז גירולי צבי זוטא לקומי קנת חידושיו על ילקוט ויקרא כמדבר דברים וז"ז: ווארשא תקנ"ה, 2°.

135. **צמח דוד**. הרופא ה"ר דוד מעיר ספוליטו ממשפחת התפוחים ולכן נקרא די פומום. נאור כל מרסי המלות הקשות בלה"ק והרגומים ולשונות זרות המובאות נס' מתורגמן ועיוד ושרשים ובאחרי ספריס עס תרגום ל' רומי ומיטלקי, ובאו בו עניניס נפלאים מטבע הבניס מוכות ומיליות המחברת וקבן לחס וחולחס וכסופו לות מר"ת הבתים בספריס וכ' ג"כ בחיבר ס' סכת דוד וס' מגדל דוד: ד"ו, שמ"ז, 2°. (ועס הגהות רבות כ"י ה"ר יצחק קאסאיבאן: נעדנר 641).

136. **צמח דוד**. ה"ר דוד ב"ר שלמה גאנז. כ"ח: ה"ת זכרון הדורות ודה"י לבני יעקב מבריאת העולם עד זמנו בת ה"ת בל"כ. וח"כ זכרון דה"י למלכי ח"ה וכל הגדולות והנוראות אשר קרו בימיהם גם כל אשר נעשה ליעקב נכל דור ודור בימיהם ג"כ עד זמנו הנ"ל ונקרא נשם ימות עולם ושס מפתח נכוף כל הלק. הוסיף לביה"ד ע"י יוסף יקותיאל נקרא קויסמאן הסופר כו': פראג, שנ"ב, 4°. עוד כנ"ל וגוסף בו זכרון דה"י נכל הנ"ל מבת בנ"ג עד בת תנ"ב לאלף הששי. הוסיף לביה"ד ע"י ה"ר דוד ב"ר משה רייזבורף. ת"ח: פפר"ט. וח"כ: ד"א, תנ"ב, 4°. אופיבאך, תקב"ח. פיורדא, תקמ"ה. סדילקאוו, תקצ"ר, 4°. עוד כנ"ל ועס נוספות בבני הלקיו מבת הנ"ג עד תר"ן ע"י מיס חכס מלכוב (ה"ר אברהם מנדיל מאהר): לעמבערג, 1847, 8°. ווארשא, תרי"ט 4°. עוד כנ"ל נל"ת מפורס ובוס שכל ע"י ה"ר זלמן הענא: פפר"ט, בת"ת, 4°.

137. **צמח דוד**. ה"ר דוד (ב"ר יהודה?) נגאר. ת"ח מי' הלכות וח"כ אדמת יהודה מי' מס' קבי הבנה כתמורס וחעניה וז"ז ועל ס"ע י"ד ונקרא דרשות עה"ת וח"מ: ליוורנו (ומי"נ: שאלוניקי) תקפ"א (וי"ת: בשוע"ר), 2°.

138. **צמח דוד**. ה"ר יוסף דוד מרבני שאלוניקי. נאור פכוקים ומאמרים דרך דרש וע"פ הדין כסדר פרשיות התורה ובכוף כל פרשה קנת על המסורה וכמוי הפרשה, כ"ת: שאלוניקי, תקמ"ח—ע"א, 2°. ובונענם F 688, №: עה"ת ובכופו קונט' מאמרות דוכתין וכללי הלמוד, ב' כרכים: שאלוניקי, תקנ"ה, 2°.

139. **צמח ה' לצבי**. ה"ר צבי הירש אבר"ק נאדבורנא. פסקים כסדר התורה: זיטאמיר, תר"ח—ט', 4°.

140. **צמח מנחם**. ה"ר מנחם נחום ב"ר יקותיאל זוסמאן כ"ץ. דרושים עה"ת והפטרות מכל השנה וכסופו לקט מנחם קנת חי' נפ"ת: זאלקווא, תקכ"א, °2.

141. **צמח מנחם**. (עיין שיחת הולין).

142. **צמח נעורים**. ה"ר מנחם מענדיל ראזענטהאל. דברי מוסר ונחור ידיעת העקרים ולמוד דת השרשים ופירוש וחידות מחכמי תלמוד ומיר קיצה על עשרה הרוגי מלכות וכו': פראג, תרי"ח, °8. (המזכיר 767 №).

143. **צמח צדיק**. ה"ר יהודה אריה די מודינא. מדות מוסר להנהגת האדם במשלים ומליצות ועם ציורים לכל משל: ד"ו, ש"ס. ווילנא, תרט"ו, °8.

144. **צמח צדיק**. ה"ר יעקב צמח. דרושי קבלה לגורי האריז"ל עם הגהותיו נפסוקי תליסו ומליצע וכסופו סוד מלות מילה להאריז"ל ומאמרי ענינים: קאריץ, תקמ"ה, °4.

145. **צמח צדיק**. סדר קריאה בזוהר הורה נו"כ לכל יום, וכסופו ס' קרה מקרה. נדפס שלישית: ליוורנו, תקמ"ר, °4.

146. **צמח צדיק**. (עיין תורת חסד).

147. **צמח צדק**. ה"ר מנחם מענדיל אבד"ק ניקלשפורג. קכ"ט שו"ת: ד"א, תל"ה. אלטדורף, תקכ"ד. פיורדא, תקכ"ו, °4. סדילקאוו, תקצ"ה, °2. [ג"ח פי' על ס' עשרה מאמרות ונחור מלות הזהר ותי' גפ"ת נפ"ס].

148. **צמח השדה**. ה"ר נתן ב"ר מאיר פַּרייַדער. דרושים ותידושים על התלמוד: פרעסבורג, 1847, °4.

149. **ס' הצמחים לאריסטו**. (עיין אריסטו).

250. **צנא דדובשא**. (עיין דבש לפ').

151. **צנה דוד**. ה"ר דוד ב"ר גרשון דייטש. חי' על הל' ניקור לבעל העטור עם פי' מקום דוד והל' ניקור בל"ח: פיורדא, תק"י, °4.

152. **ס' הצנורות** לח' קדום. מזכירו הרמ"ק בס' פרדס רמונים שער הנעורות פ"ח וכ' שנמצא אצל אחינו שבמדינות פיס יע"ח: (תנ"י כ' ח').

153. **צניף טהור**. מכור ע"ס טהרות לבע"ס עטרת ראש, כ"י: (שי"ג).

154. **צניף טהור**. (עיין שאלתות אביה).

155. **צניף מלוכה**. ה"ר יעקב ב"ר מאיר מגיאון. ס' קבלה. סוכת נפי' הרמ"ק לס' יצירה פ"ח מנחה י"ח ע"ש.

156. **צניף מלוכה**. ה"ר נסים הישיש שהיה דר בפיס. ס' קבלה. סוכת נפי' הרמ"ק הל' סם סם נפי' פיסקא סם מתם תמת וכו' ע"ש.

157. **צניף מלוכה**. (עיין משכנות יעקב).

158. **צניף תפארה**. (עיין הגדה ש"פ).

159. **צנצנת המן**. ה"ר מנחם מנלי ב"ר פייביש אונא. פסקים על קנת לגדות וממרי רז"ל: אופיבאך, תפ"ג, °2.

160. **צנצנת מנחם**. ה"ר מנחם מענדיל ב"ר צבי הירש. נחור ממרים תמוהים נפ"ס וכסופו לחם מנחם סו"ת וחי' ס"ס סדר קדסים ועל ס"ס (אבל לא נדפס ממנו רק שני דפין): ברלין, ת"ם, °2. [ג"ח ת"ב נספר זה].

161. **צנת דוד**. ה"ר מאיר ראנדיגער. מאמר לחקור על זמן נוסד ס' תהלים ומזמוריו הפרטיים וגוסף תלוי תפארת שירי קדש הסערה על לופן כתיבת הסירות וגדפס עם ס' תהלים: ווין, 1841, °8.

162. **צעטיל קטן**. (עיין ארבעה חרשים).

163. **צעיר רדם**. (עיין אבני שהם).

164. **צעקת דם**. ה"ר יצחק היים כהן מהחזנים. תשובות לבעל טענות יעקב גיזע על עלילות דס: ד"א, חש"ר, °8. עוד כל' נפ' צרי היהודים הוא ס' יידישער טהעריאק ע"י יוחנן ווילפֶער: גירנבערג, 1681, °4.

165. **צעקת דמים**. ה"ר יעקב עמדין המכונה יעב"ץ. על ענין עלילת דס בפולין ועל מוניטי דנה רעה זו ועל המציס חזן להקשיב שקר למען שפוך דס נקי. מזכירו הדיר נפ' השמוש שלו, עיין זה.

166. **ס' צפוני**. ה"ר אברהם. פי' על סיפ"ם, כ"י: (ש"י).

167. **צפוני ציוני**. ס' קבלה לה"ר מנחם ציוני ב"ר מאיר: כ"י רד"א 1042, q №.

168. **צפורן שמיר**. (עיין עבודת הקדש).

169. **צפחת המים** על התורה. נזכר בכנה"ג י"ד פי' כ"מ ובלבושות שבסוף מלת ח"מ וז"ו: (ובל"ח ל' ובס"ג שלי במקומו).

170. **צפיחית בדבש**. ה"ר סרוי ב"ר חייא (וי"ח: חייא ב"ר בנימן) פונטרימילי. חי' על ס"ע ח"מ וי"ד ונקת סו"ת עם גוספות ה"ר חיים בנימין פונטרימילי: שאלוניקי, כצפיח"ת, °2.

171. **הצפירה**. מאסף חדש לבני ישראל בגאליציען ופולין ורוסיא נאסף ע"י ה"ר מאיר הלוי לעטערים. מוגרת ח': לייפציג (זאלקווא), 1824, °8. (ועם הגהות כ"י המו"ל: (עדלר 631).

172. **צפירת תפארה**. ה"ר חיים מיכאל קאפנהאגן בה"ר אליעזר. הל' תפילין עם ת"ת: ברעסלויא, תקצ"ב, °8.

173. **צפירת תפארה**. ה"ר יוסף בה"ר יצחק אייזיק חבר. שי"ם עם נחור ועם קנת סנהות והערות בתוכו בשם זר תפארה: וואַרשא, תר"ו, °8.

174. **צפנת פענח**. ה"ר אברהם מנחם פורטו הכהן. לכתוב מגרות בדרך נעלם מחלת בעליהן: פיראַרא, שי"ן, °8. פראג חש"ר, °4.

175. **צפנת פענח**. ה"ר אלידד בר"מ לואנין. פי' על הקוני זכר: כ"י רד"א 4,q—1043 №.

176. **צפנת פענח**. ה"ר אליעזר ב"ר נתן (הראב"ן). ס' דינים. ומזכיריס לותו המרדכי ובאר פוסקים וכ"כ הרא"ם בתשו' כלל פ"ד סי' ג' ובתור זקני רא"ן הנקרא צפנת פענח וכ"כ הרש"ל בתשו' סי' כ"ט ע"ם: (בג"כ ח' ובשו"ג בלי במקומו). ולד"ן הוא הנדפס בשם אבן העזר, עיין זה.

177. **צפנת פענח**. ה"ר חייקיל הלוי הורוויץ מאומין. מעשה מלימת מרן למעריקא בל' יהודית ג' חלקים: כרדיטשוב, תקע"ז, °4.

178. **צפנת פענח**. ה"ר יוסף ב"ר אלעזר הספרדי. פי' על הרמב"ע עה"ת וקנת ממנו נדפס בשם אהל יוסף (עיין מרגליות טובה).

179. **צפנת פענח**. ה"ר יוסף ב"ר מנחם מענדיל שליפירו. על חכמת החשבון: ווילנא והוראדנא, תקפ"ח, °4.

180. **צפנת פענח (חדש)**. ה"ר יוסף ב"ר משה דרשן מפרעמסלא. דרושים והקדמות בערכין כסדר ס"ב: סיורדא, תמ"ז. ספר"א, תנ"ד, °4.

181. **צפנת פענח**. ה"ר יוסף בה"ר משה מטראני (מהרימ"ט). דרושים כסדר התורה והמועדים עם מפתחות לה"ר יעקב ב"ר משה הלוי: ד"ו, הזא"ת (וי"ן: ת"ח), °2.

182. **צפנת פענח**. ה"ר יוסף ב"ר שלמה פינקלשטיין. הל' סו"ב עם פי': חמו"ר, °4.

183. **צפנת פענח**. ה"ר יעקב יוסף מפולנאה. דרושים ע"ם שמות בדרך פרד"ם בכמה חופנים: קאריץ, תקמ"ב, °2.

184. **צפנת פענח**. ה"ר סעדיה ב"ר דוד ב"ר מרזוק. פי' על התורה, כ"י: (הקדמת ס"ר יצ"ר עה"ת).

185. **צפנת פענח**. ה"ר שבתי ב"ר אברהם הנולו מאוירשו. פי' ע"ם יצירה: כ"י במינכען ופלורינין וכ"י די רוסי 417/4 № וכהוב שם: ס' יצירה הנקרא תחכמוני גם נצנת פענח לר"ם בר"ח הרופא, והקדמת ס' זה נדפס בשם מלא חפנים עיין זה. ועיין תחכמוני ומ"ש שם. ג"ח ס' המזלות פי' על ס' קדמון בהורחות הכוכבים וס' היקר ברפואה: (פירמט ח"ת דרי"ח).

186. **צפנת פענח**. ה"ר שמואל כהן די פיזא לוזיטאנו. פי' על קנת קהלת וקנת פסוקי חיוב ובכלל על כל הספר ובסופו רמז על מנות פרח מדומה: ד"ו, התי"ו, °4.

187. **צפנת פענח**. ה"ר שם טוב ב"ר יצחק בן שפרוט. בחור על פי' הרמב"ע עה"ת ובסופו מלמר על המנדות: כ"י פאריז 143 № a·f וכ"י די רוסי 1341 №.

188. **צפנת פענח**. שמות פרקי הש"ם מסנה כסדר מ"ב: פראג, חש"ר, °8.

189. **צפנת פענח**. (עיין בחינת עולם, הגדה ש"פ, חבורים שונים, משנת חכמים, פתח השער ופתחי יה, ראומה).

190. **ס' הצרוף** לר' אברהם אבואלעפיא. נכתב בקושטנ' כ"ח ניסן שכ"ח ע"י כ' יצחק גוזלין, (כ"י ביטטענפעלד) מיס ירושלים (וזוה מחברון): (רמש"ש).

191. **ס' הצרוף**. ס' עמוק עמוק בחכמת הצרוף, כ"י. (מבנ"ג מ"ם ונ"ח ד' ובש"ג בלי במקומו).

192. **צרוף הכסף**. (עיין נשעי נעמנים).

193. **ס' הצרופים**. ה"ר יצחק הנקרא בן ישוש הספרדי. דקדוק לה"ק בל' הגרי. מזכירו הרמב"ע בהקדמתו לס' מאזנים ע"ם.

194. **צרור החיים**. ה"ר אברהם בה"ר אריה ליב לעוונשטאם. ט' שו"ת נעניני בהכ"נ המחדשה בהמבורג: ד"א, תק"פ, °4.

195. **צרור החיים**. ה"ר אברהם סבע הספרדי. פי' על שי"ם ועל מס' מכות. עיין בהקדמתו לפירושו על מסכת ועי' ווחלוף מ"ח ד"ל ומ"ע לפרחנקל תרי"ג דף פז"ר: כ"י אלקאלא (קייזערלינג נעשיכטע 1, 218) והשהקות ממנו בשולי מהושי ר"י קלשטרו על ש"ע כ"י פישל.

197. **צרור החיים**. ה"ר חיים חייקא·

מזאמושטש ב"ר אהרן. מי' וכמוהים על הרמב"ם: זאלקווא, תקי"ג, 2°.

198. **צרור החיים** מהג"ל על מוסר וירחת ס' ומדות המדם ומקרח בסם ס' הזכרונות, ח"ח: ברלין, תק"ל, 8°.

199. **צרור החיים**. ה"ר חיים יעקב שד"ר מגליל צפת. מי' על הרמב"ם ובסופו דיוק ומסומות: ד"א, תצ"ח, 2°.

200. **צרור החיים**. ה"ר חיים ב"ר שמואל ב"ר דוד מטודילא. בסימת ליידען 94 המזכיר ס"ג ע' 72.

201. **צרור החיים**. ה"ר מנשה ב"ר יוסף בן ישראל. (מפחה רמס"ב).

202. **צרור החיים**. ה"ר משה בה"ר יעקב האגיז (המני"ח). המגות מוכר בעשרה פרקים והוא המשך לס' צרור המור להבין הג"ל ומקח מזה נדפס פה בסם זכרון לבני ישראל ד' פרקים ועוד הוסיף עליו המגות המדם לפ"ד הרמב"ם בס' הי"ד ו' פרקים ובסם הס' המתרון חיי עולם ובסופו סיר על י"ג עיקרי הממונה (פיכסב ח"ח דקנ"ו): וואנזבעק, נחל"ת (ובסופו כ' בעלמה הדפסתו שנת תצ"א), 12°.

203. **צרור החיים**. ה"ר שמעיה ב"ר יצחק הלוי. ס' קבלה נוסד על ג' עמודי עולם על גימטריא ועל נוטריקון ועל התורה ומחלק לשערים ושיר לפני כל שער: כ"י ליידען 24/13 ₪ וכ"י רח"ם 732 ₪.

204. **צרור החיים**. (עיין ישמח ישראל).

205. **צרור הכסף**. ה"ר אברהם גאטיניו. סו"ת ובסופו לקוטים ודרושים עם נוספות בנוח מאת בנו **בנבנשת**: שאלוניקי, תקי"ו, 2°.

206. **צרור הכסף**. ה"ר אברהם סבע הספרדי. ס' דיוקים: (בג"כ י"ז ע"ם וסה"ג שלי במקומו). ובהקדמת פירושו על אסתר כ' שקרא כן לפירושו על חמש מגלות. עיין מ"ע לפרלאקל תרי"ג דרמ"ז וכסימת ליידען 94.

207. **צרור הכסף**. ה"ר חיים ב"ר דוד (תלמיד הרשב"א). בדיוקים שבין הדם לחבירו כעין עור מ"מ ומחלק לס' דרכים וכל דרך מחלק לשערים: דרך מ' יו"ד בשערים, כ' י"ד בשערים, ג' וד' ו' ו' בשערים, ה' ז' בשערים. כ"י מצוה רכ"ח הובא מקיומא בית המכס טיכנדאלף. עיין מ"ע לפרלאקל תרי"ג דרמ"ד.

208. **צרור הכסף**. ה"ר חיים ב"ר שמואל ב"ר דוד מטודילא: (ש"י ונא פוכא מהותו). ומקרתי על מוצא דבריו על המחבר הזה בספרו זה וס' צרור החיים דלעיל מצאתי כי בהתלמה קבלתו מדבכי הסה"ק (ד"ח וחלקות דמו"ח). אבל בס"ק כתוב עליו בפירוש שהוא תלמיד הרשב"ח ח"כ הוא הג"ע. ודבכי הס"י בחוות ס' צרור החיים הנ"ל נא ידעתי מאין לו כתלה.

209. **צרור הכסף**. ה"ר יוסף אבן כספי. קטור מכמת הסגיון: כ"י רח"ם 772/c ₪ ופאריז (מוכהמור) 105 ₪ ודי רוסי 402 ₪ ו"ז.

210. **צרור הכסף** לה"ר יצחק נרבוני. הובא בשיטה מקובצת כ"כ דכ"ת ע"ג: (ול"ח ע"ז וסה"ג שלי במקומו).

211. **צרור הכסף**. (עיין נטעי נעמנים).

212. **צרור המור**. ה"ר אברהם סבע הספרדי. פי' עה"ת בדרך פשט וע"ד נכתב ממלמי הזהר: ד"ו, רס"ב (?). שם רפ"ב—ג'. שם, שי"ו. שם, שכ"ו (וי"ח: שכ"ז). קראקא, בטמח"ה, 2°. (ועם הגהות כ"י: ליפדר 33).

ג"ת בתור מגלת אסתר ורות ושמם בכ"י ר"א אשכנזי. עיין תוס' עק"ד תל"ע 24 ₪. ובהקדמת פירושו על אסתר כ' שחיבר ג"כ פי' אחיכה. עיין מ"ע לפרלאקל תרי"ג דרמ"ו—ז'.

213. **צרור המור**. כ"ר אליהו ירושלמי הקראי. פי' מספיק ע"ס מנחת יהודה: (אר"ן).

214. **צרור המור**. ה"ר יעקב האגיז. שלשים מדות טובות להדבק ביוצרו וכו' ג' חלקים: (ש"י). ונדפס קצת ממנו בשם זכרון לבני ישראל, עיין זה. (ועיין צרור החיים לעיל).

215. **צרור המור**. ה"ר יצחק ן' לטיף. בסוד השם ועוכותיו י"ח פרקים. נדפס בל"ח ע' תגרת כ"ו דקל"ד—ג"ע ע"ב.

216. **צרור המור**. (עיין אמרי יושר).

217. **צרור פרחים**. ה"ר ברוך שענעלד. פרחי שיכים ומליצות: ווין, תקע"ד, 8°.

218. **ס' הצרורות**. הובא בס' כ"י למהן וכוונתו לס' צרור החיים וצרור הכסף לרכ"ח כ"כ דוד תלמיד הרשב"ח הנ"ע: (ג"כ ע"ע הממעות ול"ח וסה"ג שלי במקומו).

219. **צרי הגלף**. ה"ר נתן פלקוירא (?). ס' רפוחות. ומובא בפי' אהל יוסף על הרמב"ע ריש פ' תזריע ע"ש. ונמצא בב"י די רוסי 1343 ₪ וב"י אוקספורד (מוהי) 417 ₪.

220. **צרי גלעד**. ספור מעשה בדרך משל ומליצה בחכמות ושיכים לא נודע למי (ה"ר אליהו ב"ר עזריאל?): רעדלהיים, חש"ר, 8°.

221 **צרי היגון**. ה"ר ש"ט ב"ר יוסף ן' פלקיירא. תמוחים לנפש המדם להרגיעו מכל דאגה עם מעלים יפים ועם הנהות ס"ל שאול ב"ר שמעון (וי"ח שהות מיכו): קרימונה, שי"ז (ורד"ח № 194, q שי"ר). פראג, שע"ב (וי"ח: שפ"ב), 4°. טוד כל"ל ובסופו לגרת הרמב"ן לבנו: העבא, תע"ו, 8°. טוד כל"ל מנוקד ועם ח"ח והערות לר' דוד אטטענזאסר: פיורדא, תדי"ר, 8°.

222. **צרי היגון**. (עיין חיי הנפש ונצחיותה).

223. **צרי ליגון**. ה"ר יהודה ליב וואהל בה"ר צבי הירש. מליצה בדרך שיחה בנות פרידריך ווילהעלם השני מלך פרייסין ובמלוך בנו תחתיו, עם ח"ח ובכופו מידה על שרש ספ"ר ופתרונה: ברעסלויא, תקנ"ח, 8°.

224. **צרי לנפש** ומרפא לעצם. סדר ודוי שכיב מרע מסודר ע"י הרי"א די מודינא: ד"ו, שע"ט, 4°.

225. **צרי היהודים**. הוא ס' יודישער טהעריאק, עיין זה.

226. **צרי הנפש**. ה"ר יוסף נויבנר. הנהגות מוסר (?), כ"י: (ש"י).

227. **צרי השמימה**. ה"ר יהודה וואליך: חמו"ר, 8°. (רד"ח 0 № 362 ומפתח רמ"ם).

228. **צריח בית אל**. ה"ר אברהם גר מקורדובה. להוכיח לאמונת התורה נגד האמונות המתנגדות לה. נעתק מל' ספרד לעברי ע"י ה"ר מרדכי לוצאטו: כ"י רח"ם № 733 ועי' נכה"ע תר"ו דף נ' ע"ח נהערה. וכ"י קהל מנטובה: (המזכיר ד' דמ"ח).

229. **הצרפתים ברוסיא**. ה"ר מרדכי אהרן גינצבורג. דברי הימים לעגת הקע"כ—ג' ומלחמותיהם: ווילנא, תר"ג, 8°.

נשלם אות צ מהדורא תליתאה

# אוצר הספרים

## ק

1. **קאלומבום.** הוא מציאת ארץ אמעריקא זה כאלערע מלות שנה, נעתק מל"ח ע"י ה"ר א[ברהם] מ[ענדיל] מאהר: לעמבערג, 1846, 8°.

2. **ס' הקאנון** הגדול לאבו עלי אלחסין אבן סינא על כל חכמת הרפואה בחמשה ספרים וכל ספר נחלק למופנים ומחמרים ללמודים וכללים ופרקים. חובר בל' ערבי ונעתק ללה"ק ב' פעמים: א) ע"י ה"ר יוסף אבן ויואש הלרקי עם מפתחות ופי' המלות הרפואיות בכופו: נאפולי, בר"ן, 2°. ועם הגהות רבות בל' לפיין ועברי כ"י (נעדנער 293). ב) ע"י ה"ר נתן המאתי ב"ר אליעזר ולא נדפס. ומלוי בכ"י גם כולו גם קלתו כמו: כ"י אוקספורד (מוכי) 411, 419 №. כ"י וואטיקאן 345, 359, 377 №. כ"י ווין 143 №. כ"י מינכען 9 №. ודי רוסי 927, 1279, 1297, 1314, 1345. [ונהקדמה לס' צמח דוד ממר: כמר משה מלחמיכו הערתיק מנה"ק נל' רומי חלק רחבון מס' חוויכה: (חוס' ב"י)]. וב"י בחות ח' ערך «חכן סינא» כ' ו"ל: וכ' יהודה נרבי משה הכהן הערתיק מערבי לל' לטון רומת ס' אבו אלחסין והות על חלף וכ"כ כוכבים הנודעים ויכריס עד היום הזה ושם נכללים במ"ח נוכות הנלגל ושם י"כ מזלות בחמצע בחצוחת חנוכות השמים וכ"ח נוכות לנד שמאל ות"ן לנד ימין, עיין בשלשלת הקבלה דל"ע ע"כ. גם מיכר ס' התחלת התכונה ושפר אחד מהנשמה ונחלק לחמשה חלקים ול"ח פרקים ונעתק ללה"ק: ב"י ברומא, עכ"ל).

3. **קב הישר.** ה"ר צבי הירש בה"ר אהרן שמואל קיידינובר. מוסר השכל וירחת ה' ומעשים נורחים מלוקט מספרי ירחים שלפניו ונחלק לכ' חלקים וק"כ פרקים: שפר"מ, תס"ה. ד"א, ובדע"ת, 16°. קושטאנדינא, תצ"ב. ד"ו, הק"ג, 8°. שם, תקל"ב, 4°. זאלקווא, תקס"ה. ברדיטשוב, תקפ"ה, 8°. עוד כל"ל עם ל"ח: שפר"מ, תס"ט. שפר"א, תקנ"א. זולצבאך, תקנ"ה. ווילנא..., 4°. ו"ז. עוד כל"ל בל"ח לנד: זולצבאך, עד"ת, 4°.

4. **קב ונקי.** (עיין אזהרות ט', משניות, תורה, תהלים, משלי).

5. **קב ונקי ולשד השמן.** ה"ר צבי הירש ב"ר איציק לייפניק. הרלטון חי' מלוקטים על מס' נרכות ומסניות חרומות ועל מס' שבת עירובין פסחים ביצה כתובות קדושין ניטין ב"מ כריחות זבחים ום"ע י"ד. והשני דרושים: אפען, תקפ"ו, 4°.

6. **קבוץ יהודה.** כ"ר יהודה הטרוקי בכ"ר אהרן הקראי. סי' ע"ם מנחת יהודה (אר"ץ).

7. **קבוץ המאמרים.** סי' נדרך החקיקה על מחד מי יודע: כ"י רח"ם 737 №.

8. **קבוץ תפלות** הוא הקון ליל הו"ר: ד"א, תצ"ג, 8°.

9. **קבוצי גאלינום.** הס כל ספרי גאליגום ברפואה לפי העתקת חנין בן יצחק הלעבדי הלעכדלי לל' ערבי ונעתקו לעברי ע"י ה"ר

קלונימוס ב"ר קלונימוס ומנחתו בכ"י גס כולס גס מקחתס כמו: כ"י ווין 134 №. כ"י ליידן מ"ג 2 № וכ"י די רוסי 1276 № וגס זולחתס נכלי תוכחות ספר.

10. **קבוצת חכמים**. ה"ר ו. וואהרנהיים. דברי מדע, ועלוה לגיו ס' צורת העולם לה"ר יצחק בן אברהם אבן לטיף: ווין, 61—1860, 8°.

11. **קבוצת כסף**. ה"ר אריה ב"ר יצחק שפירא. כללי דקדוק לה"ק: זאלקווא, תק"א, 8°.

12. **קבוצת כסף**. ה"ר יאשיהו פינטו. כעין ס"ע בדיני נסיס ודיני ממונות בסדר הרמב"ס. וה"ר חיד"א רמזו בכ"י, עיין ב"ז ק"ד ובס"ג שני במקומו.

13. **קבוצת כסף**. ה"ר יוסף אבן כספי. זכרון כל ספריו שחיבר ומהותס בפרטות. נדפס בקונט' דברים עתיקים ג', עיין זה.

14. **קבוצת כסף**. כ"ר יוסף בכ"ר משה הקראי מהכמי פולין. (תר"ז ונח הגיד לנו מהותו).

25. **קברות התאוה**. (עיין האורב).

26. **קדוש החדש**. להר"מ ן' חביב בקצור מופלג: כ"י רד"א q 1673, №.

27. **קדוש החדש** וסדר העבור וס"ד יקריס לכ"ר ישראל המערבי הקראי: (אר"ן).

28. **קדוש החדש** וסדר העבור בקצור לכ"ר צפניה הטרוקי בכ"ר מרדכי הקראי: (אר"ן).

29. **קדוש ישראל**. (עיין קהלת יעקב).

30. **ס' קדושה**. לחד מחלקי ס' הי"ד להרמב"ס. (עיין משנה תורה).

31. **קדושה וברכה**. (עיין ברכת ה').

32. **קדושת יום טוב**. ה"ר משה ישראל חזן. פסקים על קדושת יו"ע שני נגד מחדשי חדשות: ווין 1855, 12.

33. **קדושת יום טוב** (ויו"ע דלנגן). ה"ר יום טוב בה"ר ישראל יעקב אלנאזי. על דיני יו"ע וקדושתס ומקחת ג"כ שמחת יו"ט. ויו"ח: חי' ודרושי הרמב"ס גס ליזה סו"ת לה"ר ישראל יעקב אלנאזי: ירושלים, תר"ג, 2°.

34. **קדושת ישראל**. ה"ר וואלף ל"ש משריטש ב"ר ליב. חי' הוס' על מס' כתובות וחי' קלת סוגיות בשס' גיטין וקדושין ברי"ן, תקמ"ח, 2°. עוד כל"ל ה"כ חי' מס' גיטין עס תוס' חי' ה"ר דוד ב"ר מנחס מעגדיל דייטש: ווין, תקפ"ט, 2°.

22. **קבלת** ר' יעקב החסיד ב"ר יעקב: כ"י יוא"ל. ומוני הוא כ"י מסגוכית (עיין לקוטי רב האי גאון).

23. **קבלת עזרא**. (עיין חכמת דניאל).

24. **קבלת שבת** או **זמירות שבת**. סדר קבלת שבת עס פי': פראג, שפ"א, 4° (רד"ל q 1396, № וכן ווילנא מ"ג דתרכ"ח. ופיוטים מ"ב דבכ"ח: קראקא חש"ד. ולפ"ד סוכן (גת"ל דס"ג) הוא ר' לוכלין ועדיו עמו מכס המדפיס בלא הדפיס רק בלובלין ע"ס. (ואין ראיה מזה שבאר מלאתו כמה מדפיסים שהדפיסו לפרקים גס בזולת מקומס הקבוע. (עיין אבי עזר) שנדפס בפוזנא ע"י בני מייא מדפיסי דיה"ב. וכן ס' בינן שלמה לר"ב מאז שנדפס בלובלין תקמ"ד ע"י הר"ח פרופס וכמו בלמה מלא"ד. וכמו המדפיסים ברוסיא ופולין שתקנו לחלס ממקום למקום לף בשנה אחת וכן היה לעולמים). ליוורנו, טו"ב לישראל, 8°. (ועיין זמירות לשבת). עוד כל"ל עס ל"ח: חמו"ד, 8°. (רד"ל 0 659, №. עוד כל"ל בל"ח: לובלין, הל"ח וגס תמו"ד 4° (בס 6 q 1505—№).

25. **קברות התאוה**. (עיין האורב).

26. **קדוש החדש**. להר"מ ן' חביב בקצור מופלג: כ"י רד"א q 1673, №.

27. **קדוש החדש** וסדר העבור וס"ד יקריס לכ"ר ישראל המערבי הקראי: (אר"ן).

28. **קדוש החדש** וסדר העבור בקצור לכ"ר צפניה הטרוקי בכ"ר מרדכי הקראי: (אר"ן).

29. **קדוש ישראל**. (עיין קהלת יעקב).

30. **ס' קדושה**. לחד מחלקי ס' הי"ד להרמב"ס. (עיין משנה תורה).

31. **קדושה וברכה**. (עיין ברכת ה').

32. **קדושת יום טוב**. ה"ר משה ישראל חזן. פסקים על קדושת יו"ע שני נגד מחדשי חדשות: ווין 1855, 12.

33. **קדושת יום טוב** (ויו"ע דלנגן). ה"ר יום טוב בה"ר ישראל יעקב אלנאזי. על דיני יו"ע וקדושתס ומקחת ג"כ שמחת יו"ט. ויו"ח: חי' ודרושי הרמב"ס גס ליזה סו"ת לה"ר ישראל יעקב אלנאזי: ירושלים, תר"ג, 2°.

34. **קדושת ישראל**. ה"ר וואלף ל"ש משריטש ב"ר ליב. חי' הוס' על מס' כתובות וחי' קלת סוגיות בשס' גיטין וקדושין ברי"ן, תקמ"ח, 2°. עוד כל"ל ה"כ חי' מס' גיטין עס תוס' חי' ה"ר דוד ב"ר מנחס מעגדיל דייטש: ווין, תקפ"ט, 2°.

21. **ס' קבלת הזרע** והסרעין לחבוקנט: כ"י די רוסי 150/4 №.

35. **קדושת לוי**. ה"ר לוי יצחק בה"ר מאיר מברדיטשוב. מעמים ופסקים על חנוכה ופוריס ועל סכי דכי לחנוכה ותי' תורה לחכיו ומכי נניו ס"ל ימרחל וה"ל מחיר: סלאוויטא, תקנ"ח, 4°. עוד כל"ל כ' חלקים: ה"ח פסקים כסדר התורה וכסופו לקוטי פסוקים וגמרות ומדרשים בקבלה. ח"ב הוח הל"ל (ופסק חלי חס נדפס רחסנוה ככל הנדפס לעיל חו נוסף מה שנוסף רק בד' שני וג"ע וע"ם בהסכמות): ברדיטשוב, תקע"ו. הרובשוב, תקע"ח. לבוב 1850, 4°. ובמי"ל נדפס ג"כ ד' קאריץ, חש"ד. ע"ם.

36. **ס' הקדחות**. ה"ר יצחק ב"ר שלמה הישראלי הרופא. על חלי הקדחות רחמית חולדותם וימי חריכתם ודרכי רפוחותם בה' מחמכות: כ"י.

37. **ס' הקדחת למגיסטר אנטוניוס די פאוויא** העתקת ר' שלמה ב"ר משה ספרדי: כ"י די רוסי 1365/2 №.

38. **קדם לעין**. (עיין מי נפתוח).

39. **קדמה צפונה וימה**. (עיין השתערות מלך הנגב עם מלך הצפון).

40. **ס' הקדמוניות**. סס הכולל לכל ספר המדבר על עניניס עתיקים מימי קדם חו לחלק הרחסון מכל ספר דברי הימים חס לכל יוסבי תבל בכלל חו לחיזה עס בפרט לספר קורות ימי קדם מרחס ימות עולם עד זמן ידוע וסיח תרגום המלה החסכנזית (חלטערתומער). ככה יקרח בע"ס מחור עינים לה"ח מס' היוסיפון לרומיים הכולל קורות ימי קדם מחדה"ר עד סוף מלכות בית דוד בסס ס' הקדמוניות ליוסיפון, וכן לח' מספרי פילון היהודי המדבר על עניניס עתיקים וקדמוניס יקרח בסס ס' הקדמוניות לר' ידידיה האלכסנדרי. ובעל הע"י עיכב הדברים בלח הבין ע"ם.

41. **קדמות היהודים** נגד חפיון מחת יוסף בן מתתי' הכהן מירושלים. מחורגם עברית מחת הרופח ה"ר שמואל שולם ונדפס רחסוגה ביוחסין ד' קוסטנטינה ומניח בקנת הגהות והעדות ע"י מו"ל חת המניד: ליק, תרי"ח, 8°.

42. **קדמות ספר הזהר**. מאמר —. ה"ר דוד לוריא. להוכיח כי ס' הזהר הוח לרשב"י ותלמידיו. ועלוה חליו מגלח קינה לדוד מספד מר על מות המחבר לה"ר יהיאל העליר אבר"ק סוואלק: חמו"ד (ק"ב, תרט"ו), 8°.

43. **קדש לה'**. ה"ר משה ב"ר שמעון הדרשן. בחור שכתוב פתוחי חותס קדש לה' (שמות כ"ה ל"ו) בדרך דרוש: ספר"א, ת"ם (ופיכסב מ"ב דת"ח: ת"ס), 4°.

44. **קדש הלולים**. ה"ר אביגדור קרא מפראג. פי' על מזמור הללו חל בקשנו ע"ד רמז וכוח. כ"י רחיתי ביד נכד מהרש"ד פה וכ' בו שנתחבר שנת תקע"ט.

45. **קדש הלולים**. ה"ר אברהם עמדין בה"ר אריה ליב. על תפוחות הלל להגריס נמס' שבת: ד"א, תקע"ט, 8°.

46. **קדש הלולים**. ה"ר יעקב יהודה ליאון. תהליס עס פי' והעתקת ל' ספרדי: ד"א, תל"ה, 8°. (ורד"ח 54, 0 №: תהליס קדש הלוליס עס ל' התלמוד: ד"א, תל"א, 8°).

47. **קדש הלולים**. ה"ר מהללאל הלליה רב באנקונה (מבחר ת"ך). פי' פשוט עה"ת וה"ר מיד"ח רחתו בבי. ג"ח ס' הלל גמור ס"ם פסקים לדינח כמנין הל"ל וס' הלליה שיכיס ימידות וכו': (ול"ח ז' ובס"ג שלי במקומו).

48. **קדש הלולים**. (עיין תורת חסד).

49. **קדש קדשים**. דון וידאל בן לוי הספרדי. תשובות בנטול דבכי היכחנימוס הוח יהושע הלורקי שכתב נגד היהודים ב"י.

50. **קדשי הקדשים**. (עיין פי' על שיה"ש לרס"ג).

51. **קדשי דוד**. ה"ר דוד חיים שמואל חבאן. חי' על חיזה סימנים רחשונים לס"ע ח"ח בסס קדשי דוד וחח"ז חי' על הכ"י הל' פסח כ"ס ותשובה ומגילה בסס חסדי דוד: ליוורנו, תקנ"ב, 2°. ועיין ג"כ מכתם לדוד ומ"ם סס.

52. **קדשי דוד**. ה"ר דוד ב"ר שמואל מוענטי. חי' על סדר קדשים ז' מסכתות: ליוורנו, תרי"א, 2°.

53. **קהל יהודה**. ה"ר יהודה אשכנזי. חי' על ס"ע י"ד וכסופו חי' ס"ם הנמנות מספרו מחנה יהודה: שאלוניקי, תקפ"ה, 2°. ובמי"ח נמס': שם, תקנ"ג.

54. **קהלות ישורון**. ה"ר ישראל חרא"ש ב"ר מרדכי. דרושים עה"ת וח"מ ולהגליס ותשובה ופוריס וכו': פיורדא, תק"ל, 4°.

55. **קהלת בן דוד**. ה"ר דוד הזן. פי' על קהלת ע"ד הפשט וע"ד הנמת וכסופו דוד במצודה פי' על פרקי חבות: שאלוניקי, תקי"ג וי"ח: תק"ח, 4°.

56. **קהלת דוד**. ה"ר אייזיק מעטץ. רמיזה מספרי ה"ר דוד מפענחייס עס הרגוס רומי ע"י ה"ר מנייעזר ליזר לבית לוי עמבדין: המבורג, תקפ"ו, 8°.

57. **קהלת יעקב**. ה"ר ברוך ן' ברוך בן משה ברוך אבן ידעי'. ס' קהלת עס ב' פירושים: א) קהלת יעקב ברמיז ועניינים ופי' הפסוקים. ב) קדוש ישראל לרושים על מאמרים עס מפתח בסופו ועקרת ג"כ תולדות אדם: ד"ו, ושמח"ה, 2°.

58. **קהלת יעקב**. ה"ר יעקב בה"ר דוד פארדו. פי' על נגינות לרושים: ד"ו, תקמ"ד, 2°.

59. **קהלת יעקב**. ה"ר יעקב ב"ר יצחק אלבעלי. חי' על הרמב"ם הל' שבת ומהלכות לסוכות ובסופו המש מו"ת וכ"ז לרושים: שאלוניקי, ואי"ן למ"ו מכשו"ל, 2°.

60. **קהלת יעקב**. ה"ר יעקב ב"ר יצחק סג"ל. כל ספורי התורה ום' יהושע ושופטים בל"ח בהרושים ולקושים ממפרשים רניש: סיורדא, גנ"ת. ווילמ"ד, תע"ח, פראג, תקכ"ג, 4°.

61. **קהלת יעקב**. ה"ר יעקב ב"ר יצחק צהלון איש רומי. פי' על קהלת ב"י. עיין זג"ל י' י"ח.

62. **קהלת יעקב**. ה"ר יעקב לוזאטו או לוצאטו. חי' על קנת סיפות הש"ס: שאלוניקי, שמ"ר, 4°.

63. **קהלת יעקב**. ה"ר יעקב אבד"ק ליסא חי' דיניס בס ע"ה ע"ו וח"מ: לבוב, תקצ"א, ווזעפאוו, תקצ"ו, 4°.

64. **קהלת יעקב**. ה"ר יעקב צמח. קבלה מהקדמות האריז"ל: (בג"כ ח' מ"ו שה"ג שלי ח"כ לות ח' סי' מ"ח ע"ש). ובכ"י רד"א q 1063, № נמצא שער הכללים ממנו ע"ש. ובכ"י יוח"ל כ': קהלת יעקב עס נמוקי מהר"י צמח. ולמנס הוח חלק מס' עץ חיים למהרח"ו כמבואר בש"ח.

65. **קהלת יעקב**. ה"ר יעקב אבד"ק קארלין. מ"ח חי' ס"ס סדר זרעים ומועד ובו"ח: ווילנא, תר"ז, 2°.

66. **קהלת יעקב**. ה"ר יעקב רודריגיז מוריירא. פתרון מלות לה"ק ולשון תלמוד בל' תגלי וספרדי: לונדון, תקל"ג, 4°.

67. **קהלת יעקב**. ה"ר ישראל יעקב אלנאזי. בו"ח ומח"ז ס' מענה לשון עי' זה: שאלוניקי, תקנ"ב, 2°. לבוב, תרכ"ב, 4°.

68. **קהלת יעקב**. ה"ר משה ב"ר מרדכי גלאנטי. פי' על קהלת ע"פ מאמרי זהר והתיקונים: קושטנ', ש"ל. צפת, של"ח. פפר"מ, אח"ם, 4°. ועס הגהות ה"ר מנחם ב"ר משה רבא, כ"י: (נעתנער 143).

69. **קהלת יעקב**. ה"ר שלמה קלוגר מבראדי. דרושים למועדים מובא בספריו: (שי"ג).

70. **קהלת יעקב**. (עיין משכנות יעקב).

71. **קהלת מוסר**. מכתב עתי ביסד הרמבמ"ן לכל שנוע בדברי חכמה ומוסר ולא נדפס רק לב' שנועות: ברלין, תק"י, 4°. ועס הגהות מהרש"ר כ"י: (נעתנער 534).

**קהלת משה**. ה"ר משה ב"ר אברהם הבהן מטשורנוב. חי' ולקושים שויס: סדילקאוו, תקצ"ו. זאלקווא, 1848, 8°.

73. **קהלת משה**. (עיין תורה).

74. **קהלת שלמה**. מוסר השכמיס לר' שלמה. כ"י ברייט 6.

75. **קהלת שלמה**. ה"ר שלמה זלמן לונדון. סדר נהמ"ן ובנכת הנהנין והגדה ש"פ ודיניהס ומנהגיס לכל השנה ובסופו תנוך קטן, עיין זה: (פפר"מ, תפ"ב). ד"א, תק"ד, 4°. עוד כנ"ל עס ל"ח: פפר"א, תק"ן. שם, תקנ"ט, 4°. וז"ז פ"ר. עוד כנ"ל עס הוספות רבות ועס ת"ח נהה ע"י ה"ר שלמה בלאנגו: הנובר, תק"ץ, 4°.

76. **קהלת שלמה**. ה"ר שלמה קלוגער מבראדי. פי' על קהלת. ומזכירו בספריו: (שי"ג).

77. **קהלת שלמה**. (עיין עץ יעקב).

78. **קוא בוך**. ה"ר אברהם ב"ר מתתיהו. מבלי מוסר השכל בל"ח במליצה שומה נפי כל חיה ועוף מלוקוטים מס' משל הקדמוני ומשלי שועלים וכו' וכסוף כל מבל המוסר היוצא ממנו בחרוזים: בערן, שט"ו, 4°. עוד כנ"ל ע"י ה"ר משה וואלך ועקרת ס' המשלים: פפר"מ, תמ"ז, 4°.

79. **קובץ ויבוחים**. (עיין אגרת אל תהי כאבותיך).

80. **קובץ ישן** גדול כמו מרדכי כולל פסקים מהגדולים ח"ו לחבי"ה ומרדכי ומהכ"ם בר ברוך ומאחרי קדמונים, לא נודע למי: כ"י רר"א תקמ"ב ואולי ק"ד F 658, №. (ועי' חי' דינים).

**קובץ ישן** מאד וגו קנ"ד פסקי הלכות להגדולים ונחוכס דיניס רניס בתו"ה מס' העטור ומערי הלב ודס וגיד ומערי בשר וחל

ותערוכת כתיסוריס מס' בית הקדש לה"ר דוד כוכבי וכו' : כ"י רח"ם № 741 .

82. **קובץ** מכתם עניניס ומסס העתקות ע"י ה"ר אליעזר ריסר לבית קאצינעלנבויגן : כ"י שם № 744 .

83. **קובץ** מלוקט מדרשות רז"ל בתלמוד ומדרשים : כ"י שם № 745 .

84. **קובץ** מעשי ידי גמוניס קדמוניס ג' חלקים: ח"ח פי' **רב האי גאון** על מסניות סדר טהרות עס מ"מ ותקוניס מחכמים שוניס . ח"ג פיוטים מגמוניס קדמוניס, ושס : סדר עבודה לר' יוסי ב"ר יוסי ולר"ס גאון ור' יוסף בן אביתור וסדר עבודה לתס כוונת עס פתיחה להרשד"ל . מזהרות עס פתיחה ותרי"ג מלות לרס"ג ומזהרות לר' אליהו הזקן . ג' נקשות לר"ס גאון וגס הערות ותקוניס לכל הע"ל להרי"ס זקש והרח"י אונגר ועד מחרן קלת לקוטים מפי' הר"ח גלויפתה על סדר העבודה דר"י בן מביתור עס פתיחה לר"ז ן' כוכב טוב שטערן . כל זלה נתספו מכ"י שוניס והוכתו לביה"ד ע"י ה"ר יהודה ראזענבערג : ברלין , ב"ה ברכ"ה ושלו"ם (תרי"ו) , 8° .

85. **קובץ על יד** . ה"ר **יהודה ליב דוקעש** . העתקות מספריס כ"י שלת נדפסו מעולס . חוברת ת' העתקות מס' אבן בחן לה"ר מנחס בן שלמה : עפליגגען , תר"ץ , 8° .

86. **קובץ על יד** . (עיין משנה תורה) .

87. **קובץ** עניניס שונים נדיניס ופירושיס על הרמב"ס וכללי התלמוד ועניניס אחריס : כ"י רח"ם № 746 .

88. **קובץ פסקים** לרבני תסכנת הרחשונים והתחרונים : כ"י שם № 747 .

89. **קובץ** קונטרסיס מספריס שונים : כ"י שם № 748 .

90. [**קובץ**] **תשובות הרמב"ם** והגרותיו שלשה חלקים : ח"ת הוח ס' פאר הדור , עיין זה וקנת ז"ן . ח"ב מתמריס והגרותיו שנדפסו עד כה מפוזר ומפורד בספריס שונים . ח"ג תגרות קנחות ע"ד ס' המדע והמורה וכל הנדפס מזה בספריס תדשים גס יגניס , וכרסם ח"ג תולדות ימי חייו ופל תבוריו ע"י המחסף והמלבה"ד ה"ר **אברהם ב"ר אריה ליב ליכטענבערג** : ליפסיא , קנה חכמה כי טוב מחרוץ (תרי"ט) , 4° .

91. **קול אומר הודו** . על תנוכת בית מדרש הגדול בפתדוסה מה"ר יעקב ב"ר מרדכי לוי : פאטאוי , 1830 , 8° .

92. **קול אלהים**. (עיין גנת ורדים,פ אור עינים)

93. **קול אליהו** . ה"ר **אליהו בה"ר משה ישראל**. שו"ת על כל ד' ס"ע ח"ח : ליוורנו , תקנ"ב , 2° . ושוד לו ח"ב בכ"י שו"ת ומ' על הרמב"ס הל' מתלות תסורות .

94. **קול אנחתי** . ה"ר **דוד ב"ר בצלאל גאלדשטיין** . סיר מספד על מות ה"ר מסה סופר מפ"ג : אפען , ת"ר , 8° .

95. **קול אריה** . ה"ר **אריה ליב מוביח מפולנאה** . פסנוים על תנ"ך ומ"ס ולקוטים : קארעין , תקנ"ח , 4° .

96. **קול אריה**. (עיין מצפה אריה) .

97. **קול בוכים** . ה"ר **אלעזר ליפמאן לעשצינסקי** . סיר מספד על מות לוחיזע מלכת פרייסין : ברלין , תק"ע . קעניגסבערג , תקע"ז , 8° .

98. **קול בוכים**. ה"ר **וואלף המבורג** . הספד על מות ה"ר משוס זלמן מנד"ק פיוכדת וכסופו נוחתו לבניו ותלמידיו : פיורדא , תק"ם , 8° .

99. **קול בוכים** . ה"ר **וואלף טוגענדהאלד** . דבריס תדיס לזכרון ה"ר מרדכי תהן גינצבורג . תובר בל"ת ונעתק לעבדי ע"י ה"ר קלמן שולמאן עס תוספת תיזה סיריס : ווילנא , 1846 (תר"ז) , 8° .

100. **קול בוכים**. הוח מגלת סיכה מוגה ומדוייק ע"פ כ"י ועס ת"ת ונתור ע"י ל. ה. **לעווינשטיין** ותח"ז קינות לת"ב : פפר"מ , 1838 , 8° .

101. **קול בוכים** הוח ספר נקרח קינת סתרים (עיין זה לתן) .

102. **קול בוכים** . (עיין שושנת העמקים) .

103. **קול בכי** . ה"ר **יצחק ב"ר יוסף העס** . הספד על מות תכיו הל"ע: אופיבאך,1794, 8°.

104. **קול בכיי** . (עיין קול יעקב) .

105. **קול בכי** . הוח סדר ת"ב תפלות ערבית ושתרית ומנתה וסדר הקריאה ומגלת סיכה וקינות הכל עס ת"ת לה"ר **רפאל בר"י פירשטענטהאל** וכסופו ספור מעשה התרבן מסודר ע"פ ספרי יוסטן וגולדשמיע : קראטאשין (דפוס שני) , 1845 , 8° .

106. **קול בכי יעקב** . (עיין זכרון מנחם) .

107. **קול ברמה** . ה"ר **יחיאל מיכל ב"ר אברהם מדרויע** . תוכתת מוסר השכל : חמו"ד , 8° . ג"ת ס' תורת אברהם פי' על התורה ע"ד הקבלה כ"י 4 ליתיי ניד ניגו .

108. **קול ברמה**. ה"ר יעקב צמח. סי' התכ"י ומהרח"ו ז"ל על סידרא רבא וסי' התכ"ז ועל מתלמידיו על כפרת דלעיל שורש: קארוץ, תקמ"ה, 4°.

109. **קול בן לוי**. ה"ר רפאל בה"ר אליהו הלוי. קונט' ב"ם ומפרשים ועל ליזה לבוקר הרמב"ם ומפרשים המתרגמים על המורה ומעם בר"ת וקונט' דרושים ובסופו מפתחות מבר"ת בנמ"ג להלק י"ד (עין בעי חיי): קונסטנטינא, זכר"ך לדור"ר (תפ"י), 2°.

110. **קול דוד**. (עיין הגדה ש"פ).

111. **קול המון**. (עיין גנת ורדים).

112. **קול המון הוגג**. ביר ליוס המוגה בן קיסר יוסב העלר מלקסנדר ניקמלטישוויטש. עברית מלת ה"ר אברהם דובער הברון לעבענזאהן ומכמזית מלת ה"ר וואלף טוגענהאלד: ווילנא, תר"א, 8°.

113. **קול זמרה**. ה"ר בענדיט שאָטלאָנדר. ביר עס ת"ח ליוס הולדת פו"מ כ' ליכמלן כויכק (עברי ומכמזי): ברלין, תקנ"ט, 4°.

114. **קול זמרה**. ה"ר יעקב אייבענבוים. ביריס בוליס: לייפציג, 1836, 8°.

115. **קול זמרה**. ה"ר צמח סג"ל לנדא. מליצות ושירים ומכתמים: ווילנא, תר"ב. שם, תר"ד, 8°.

116. **קול זמרה**. ביר מחוגה ובממה ליוס מחוגת הכ"ח גבי היכם מרקוזש עס בת גילו מלת מיגדל געוויר. הוכל בי מלת כל במורי היביבה: ברלין, תקס"ט, 4°.

117. **קול זמרה**. מוגה נסי' כדור כתר יוסף קבלה מהקובל ה"ר נעמ: (סס"ד בכ"ה). [והוא סי' ס"ם הכוונות להאריז"ל לה"ר נתן נטע ב"ר משה נפתלי האמרשלאג. עי' פיהבה דס"ם].

118. **קול זמרה**. נדפס. נמוגה נרכ"ד 8°.

119. **קול זמרה**. ביר יבה: כ"י רש"ד.

120. **קול יהודה**. ה"ר יהודה גלוינא. מי' הורה נבה גלוני עולם וקנה מי' בלו: ד"א, הס"ש. האמבורג, פר דר המה, תק"ב. פיורדא, תקכ"ט, 4°.

121. **קול יהודה**. ה"ר יהודה חי הוקיה מלאוידה. עיין ז"ל י' נ"ע.

122. **קול יהודה**. מי' מלכות: פיורדא, תקע"ו, 4°. [ומולי הוא הנ"ל ד' הדם].

123. **קול יהודה**. ה"ר יהודה ליב ב"ר אליעזר מזלאבין. נמוכ על מגלת רות מוכה ומסתב: יוזעפאוו, תקפ"ו, 4°. [ועוד נלמיהי ס' קול יהודה מ"מ נכוונותיו סי' על נ' מגילות הנ"ל הסר בעבר ונכתב בכוון ד' קלרין מן פולנתב. ומהקדמת המחבר נראה בנדפס בכנת ב"י לשמו"ב בכוונ ג"כ תקפ"ו, וקנת בחוק לתכוב בכוון הנ"ל].

124. **קול יהודה**. ה"ר יהודה ליב ב"ר יוסף רופא נגטוויא. דרושים עה"ת ונדפס נק על ס' נרלמית לנד: פראג, א"ת, 2°.

125. **קול יהודה**. כ"ר יהודה מרלי בכ"ר אליהו הקראי. היא תפלת לדני בעתי תפתח בחומרים ביו"כ ונדפס בסדר תפלותיהם: (אר"ץ). [נ"ת ספרים נדרום ובופס נצרפו נאחר עוך וקנת קונט' מהם היו לבוב"ר מקנדות נכ"י כמ"ב בנוללות תכמה דף נ"ו בכנה"ס ש"ם].

126. **קול יהודה**. ה"ר יהודה עייאש. דרושים עה"ת עד כוף פקודי ודרום לפורים ובפת זכור ובלוך מגלת מסתר ודרום לפסח הגדול וסוכות ושל מגות לוגב: ליוורנו, תקכ"ג, 2°. [ומהקדמת בנו נראה בחיבר על כל התורה].

127. **קול יהודה**. (עיין בוזרי).

128. **קול ה'**. ה"ר אברהם כטאני. תרי"ג מלות עם בלורים. נדפס בחקלות גדולות ד"ו, רפ"ח, 2°. [עוד כנ"ל בל' רומי ונקוד בלור י"ג מדות המורה לה"ר אברהם ב"ר דוד מאוכטרדא בל' רומי ע"י פֵּיליפ פֵּערדינאנד: סנטבריג (קאסטרידש) 1597, 8°. עיין פיהבה ח"ת דהנ"ע. ונד"ק הוא בנין הבנינות לר' אברהם ן' הסאן מאבר נחקלות גדולות ד"ו, רע"ו—ז' ובלוך י"ג מדות הנ"ל הוא סי' הראב"ד המודע, ומולי נ"ל מפישקורי].

129. **קול ה' בבח**. רב האי גאון. מוגה נסי' הרמ"ג נם' יפיהם ס"ת מבנם ו' וז' וס"ם מ"ג כ"ם.

130. **קול ה' בבח**. מסיר דוד בן מסיר יהודה ליאון, כ"י: (ש"י).

131. **קול ה' בבח**. ה"ר משה ן' חביב. כ"י: (ש"י).

132. **קול יהושע**. ה"ר יהושע ב"ר ראובן. מלות והתחלות לנדות: קושטאנדינא, בתמי"ם, 8°.

133. **קול יונים**. ה"ר יונה ב"ר יוסף. דרשות על הנדות: שאלוניקי, חש"ד, 4°.

134. **קול יעקב**. ה"ר יעקב מ"ם בדובנא (ב"ר זאב מוטטיל). סי' על חמש מגלות בדרך דרוש מבלי: ווארשא, תקע"ם. ווילנא, תקע"ח, 4°. לעסבערג, תרי"ח, 8°.

135. **קול יעקב**. ה"ר יעקב קאסטרו. דרשות עה"ת וחמושים, כ"י: (מבנ"ג מ"ו ונ"ם ס'

ומכ"ג שלי כמקומו, מחבר פירמט ת"ח דקמ"ע: קושטי, תק"... 2°).

136. **קול יעקב**. ה"ר יעקב ב"ר דוד לופים קארדוזו. סדר הגדה ס"פ מנהג ספרד מחורגם מהדש בל' הולנדית עם קו"ו הערות בל' הג"ל: ד"א, תרי"ט, 12°.

137. **קול יעקב**. ה"ר יעקב קאפיל ב"ר צבי הירש מרגליות. דרושים ופירושים ומכתבים קיצה על חכמי פולניא: ד"ו, חי"ת, 4°. ד"א, תס"ח, 8°.

138. **קול יעקב**. ה"ר יעקב שאול ב"ר חנניה. דרושים ע"פ הדין והי' הלכות ולשונות הרמב"ם ולקוטים וכו"ת: אזמיר, דרשי"ו, 2°.

139. **קול יעקב**. ח"ר יעקב ב"ר שלמה רוקח. דרושים ופירושים על הפרשיות והפטרות ותהלים, ובכולו מגיד דבריו ליעקב, מילי דאבות קול בכיי לקוטים וגימעריאות ופיוטים: ליוורנו, ברי"ת, 4°.

140. **קול יעקב**. (עיין ברית יעקב, חגדה ש"ם, מרגליות טובות, שם יעקב, תפלה).

141. **קול כנף אביב**. ה"ר אליהו ב"ר רפאל שלמה. (שיר?) לכבוד הגן מנרסס יודח מוסוליניני: ליוורנו, ראשי"ם, 8°.

142. **קול מבשר**. ה"ר דוד פרידריכספעלד. שיר על שלוש בחטלווע: ד"א, 1802, 8°.

143. **קול מבשר**. ה"ר יהודה ב"ר שלמה אלקלעי. על התכת מרן מולדת: לייפציג, חש"ר (1852), 8°.

144. **קול מבשר**. ה"ר יעקב רייפמאן. מנסר ומומר להוציא לאור את ס' הלכות גדולות ע"ד הדם, ובכולו מעיר על מיני המצות ופרטותיהן על כה"ג: פראג, תרי"ש, 8°.

145. **קול מבשר**. ה"ר יצחק ב"ר אברהם ב"ר יהודה עקריש. ספור מעשה להוכיח על מציאת מלכי ישראל מעבר לנהר סמבטיון וגלוו לו מכתב ה"ר חסדאי למלך מלכזר (מעשה בית דוד) בימי מלכי פרס ומעשה כ' בוסתנאי וכו': קושט', חש"ד. באזיל, שמ"ט. קראקא, חש"ד, 8°. עוד כל"ל בס' שארית ישראל לה"ר מנחם מן הלוי (עיין זה בחות ש'. ועיין ג"כ אגרת ארחות עולם). עוד כל"ל ומוסף עליהם מאמר הרופאים, נדר אלמנה וס' שעשועים מהמרי מוסר בשיר ולשון נחה ונעימה: חמו"ד, 8°.

146. **קול מבשר**. קנלה לה"ר משה דוד ואלי: כ"י יוא"ל.

147. **קול מבשר קול ששון**. ה"ר אברהם ששון. פי' על נבואת הקץ בדניאל: ד"ו, שפ"ה, (ו"ת: שס"ה, ואולי ל' שני), 8°,

148. **קול מוסר**. ה"ר שמשון כהן מורון. ל' שירים בדברי סכל ומוסר עם קנת שירים לה"ר דוד פינצי ולה"ר קלונימום וכ' רפאל חי רופא (?) עיין פירמט ת"ב דשפ"ו: מנטובה, תפ"ה, 4° או 8°. לעמבערג, תר"ה, 12°.

149. **קול מחצצים**. ה"ר טובי' גוטמאן פֿעדער. בקצת בדרך התוליס על העתקת ס' מסלי בלטון עלגיס המוני ע"י ר"מ לעווין מסטנוב. נדפס קצתו (לעמבערג, 1853, 8°) ונגנז וכולו רמיתי בב"י.

150. **קול מילין**. שירים לה"ר אברהם קשטיליו: ליוורנו, תקכ"ה, 24°.

151. **קול מילין**. מלונה. (רמ"ס 3798 № ומכר שער).

152. **קול מצהלות הפה** ניוס מתוכת הנחור נתן יהוסע ויעתלי. ה"ר אליהו ב"ר רפאל שלמה: מנטובה, תק"ן, 8°.

153. **קול נגידים**. מנחתי נס' מחד: (ב"י וכן סה"ד שכ"ס). ויש קורין כן נס' קול בוכים למהר"ם גלנטי. (עיין פירמט ת"ח דש"ן).

154. **קול נהי**. ה"ר אברהם צירנדארף. הספד על מות ה"ר יעקב מפה מהבק"ר הו"ה: ד"א, תקע"ח, 8°.

155. **קול נהי**. ה"ר דוד זאמושטש. שיר מספד מר עם ת"ח במות מלך פרייסין: ברעסלויא, ת"ר, 8°.

156. **קול נהי**. ה"ר טובי' גוטמאן פֿעדער. שיר מספד מר על מות סגר"ח מווילנא: ווארשא, תקנ"ח, 8°.

157. **קול נהי**. ה"ר מאיר הלוי לעטצרים. קינה עם ת"ח על מות ה"ר נחום מריזיעם מהבק"ק ניקלסבורג: פראג, תר"ב, 8°.

158. **קול נהי**. ה"ר משה ב"ר ליזר דיססלדארף. הספד על מות רנה"ו: אלטונא, 1805, 4°.

159. **קול נהי**. ה"ר שלמה יהודה ליב רפאפורט. קינה על מות הגובערנער התווער עם ת"ח בסופו ע"י זולתו: לעמבערג, 1822, 8°.

160. **קול נהי**. (עיין גנת ורדים, מספר גדול וכבוד).

161. **קול הסירים** תחת הסיר מל פלוני חלמוני: טריעסט, חש"ד, 8°.

162. **קול סכל**. (עיין בחינת הקבלה).

163. **קול עוגב**. ה"ר אברהם ברוך פיפירנו. סיריס טוניס מנדולי מיטגליה: ליוורנו, תר"ו, °8.

164. **קול בעזרה**. (עיין שערי עזרה).

165. **קול ענות תרוע** (כ"כ). ה"ר מענדיל בר"י שטערן. סיר (עכבי ומסכתו) עס ח"ה לחנכת בית התלקוס החדש בסליסי ליבח תמוז שנת תרי"ח: ווין, תרי"ח, °8.

166. **קול הצירים תחת השיר**. ה"ר אברהם מילדולה. הספד וקינה על מות ה"ר נפתלי הירץ וויזיל: אלטונא, תקס"ה, °8.

167. **קול הקודם**. (עיין חיים תהלה).

168. **קול קול יעקב**. ה"ר יאקב המבורגר. תי' על מס' ברכות שנת כ"ס יומת סוכה ומגילה ולקוטים על ס"ע ותי' תורה כסדר הפרשיות: פראג, תקס"ב, °2.

169. **קול קורא**. ה"ר יחזקאל האגע. הגהת שלוחה לב כ"י נפולין ע"ד יסד בית למוד לנערים: ווארשא, תקע"ח, °12.

170. **קול הקורא**. ה"ר יוסף ב"ר אלחנן היילפרין. ס' דקדוק קטן נוסד על פרקי כ"ת נמוכ: קראקא, חש"ד (וי"ת: שס"ג), °8.

171. **קול קורא אומר**. ה"ר אלעזר פלעקליש. דרוש על מובת העברי למהבה לבן דת זולתו: נדפס עס' עלת החדש הרחבון עיין זה.

172. **קול קורא** על הוצאת ס' התרגים להרחב"ע עס מיזה לקוטים ממנו לבחינה. ה"ר יהודה ליב דוקעס: חמו"ד (טיבינגען ? 1843 ?) °8.

173. **קול קורא** להסיר מכס נפשות מיהודים: רעדלהיים, תקס"ד, °8.

174. **קול קורא** קריאה על חיבת מת' מחוסבי פרעסבורג על בני עירו לפקח את לבנם להקים בתי ספר ותוך לילדים: חמ"ד, תקע"א, °4.

175. **קול קורא: שלום!** ליום בת הסר שלמה נחרתן פתן רחטסילד להיות מקובי בשם עהרענבירגען בין תובבי ווין מאת ה"ר מענדיל בר"י שטערן. עס ל"ת: ווין, 1843, °4.

176. **קול ר"ם**. (עיין מים רבים).

177. **קול הרמ"ז**. ה"ר משה זכות. נמוסים על מצוות: ד"א, הדע"ת, °4.

178. **קול רנה**. ה"ר יהודה ליב בן זאב. סיריס על השלוח בין קיסר עסטרייך ונפולין ועל יוסי מחוגתו עס בת קיסר עסטרייך: ווין, תק"ע, °8.

179. **קול רנה** בחנוכת בהכ"נ גדולה בליוורנו שנת התק"ן: כ"י יה"ש.

180. **קול רנה**. סיריס טוניס: כ"י רש"ד.

181. **קול רנה וישועה**. הוא קנור ס' ישיר ישראל, עיין זה. עס נוספות מאת ה"ר אברהם ברוך פיפערנא: ליוורנו, ה' ישמר"ך, °8.

182. **קול רנה וישועה**. ה"ר יהושע אבאדי. דרושים כסדר הפרשיות: ליוורנו, ותרב"ה °8.

183. **קול רנה וישועה** בתפלי נדיקים. ה"ר אריה ליב ב"ר אברהם קרעמניץ. פי' על זמירות שבת ע"פ קבלה: פולנאה, תקנ"ט, °8.

184. **קול רנה ותודה** ניוס בוא פרידריך ווילהעלם השני מלך פרייסין יר"ם עולה מלב תלמידי בית החנוך ווילהעלמשולע פה נרעסלויא עס ת"ת: חמ"ד (ברעסלויא), תקנ"ד, °2.

185. **קול רנה ותודה** ליום הפוריס. ה"ר אברהם קאסטיליו. סיר לפוריס ועס המחבר נרחבי המרוזות: ליוורנו, תקי"ח, °8.

186. **קול רנה ותפלה** אשר זמרו והתפללו קהל היהודים בתלעוגת ביום המשח המלך כרעדעריק השני יר"ם והמלכה מאריע זופיע פרידעריקא יר"ם כ"נ תמוז תקע"ב: אלטונא, °4.

187. **קול רנת היהודים** אשר בשקלאוו לכבוד הקבריח קאטהארינע השניח יר"ם בעברה דרך שם, סיר עס ת"ת: חמ"ד, תק"מ, °2.

188. **קול שועת בת יהודה**. ה"ר יהודה ליב ב"ר נח מלעטיטשוב. מליצה יפרה עבור היהודים להסיר מהם תלונות העמים. מוכר בל' רוסית וגדפס בעי"מ פ"ב ובעת העתיקו המחבר לשבחי: שקלאוו, תקס"ד, °8.

189. **קול שחל**. ה"ר אשר בה"ר אריה ליב אבד"ק קארלסרוא. תי' הלכות ומנ"ת, כ"י: (שי"ג).

190. **קול שחל**. (עיין אלה בני הנעורים, שאגת אריה).

191. **קול שלמה**. ה"ר שלמה זלמן ב"ר יהושע זלקינד. סיריס וכסופו דרוש בל"ת: ווילנא, תרי"ט, °8.

192. **קול שמואל**. ה"ר שמואל ב"ר מרדכי קונפורטי. תי' שה"ת ע"פ הדין וע"פ

רחסונים : שאלוניקי, באוש"ר (תקמ"ז), °2. (ק"כ דפין) .

193. **קול שמחה** . ה"ר שלמה ב"ר יואל מדובנא (מהרש"ד) . סיר לכבוד חפריון בן ר' דניאל יפה : ברלין , חש"ד , °8 .

194. **קול שמחה** . ה"ר שמחה כהן פורטו רפא (רפאפורט) . דיני שבת בחכוזים עם פי' : פרוסטיץ , שס"ג , °4 .

195. **קול שמחה** . ה"ר שמחה קאליימאני . מליצה כעין ס' לישרים תהלה על תהונת בן גביר אחד : ד"ו , תצ"ד , °8 .

196. **קול שמחה** או נצוח החכמה . מהנ"ל . מליצה מדברת (דרמתה) הקנתה והסכלות והחכמה בנשואי בן ובת שמעון קלבה עם בן ובת דניאל בונפיל : ד"ו , חש"ד , °12 .

197. **קול שמחה** . מהנ"ל . סיריס לחתונה : ד"ו , תקי"ח , °24 .

198. **קול שמחה** . רמזים . °4 , (רש"ד) .

199. **קול שמחה** . (עיין גנת ורדים) .

200. **קול שמחה ושיר ידידות** . . . °4 . (רש"ד) .

201. **קול שמחה וששון** . ה"ר טובי' גוטמאן פֿעדער . סיר לשבר שכו יומבי סיר ברדיטשוב , על נלחון נגד הלרפתים וכו' : ברדיטשוב , תקע"ד , °8 .

202. **קול ששון** . ה"ר יהוני (ש"י . וסה"ד שכ"ה : ר' יונה) בן אברהם . מעניני מזל ומערכה : (ש"י) .

203. **קול ששון** . ה"ר מרדכי משה ששון . סיר מוסרי : ליוורנו , ובמישו"ר הל"ך , °8.

204. **קול ששון** . סדור ליל ז' ס"ם : מנטובה , תצלי"ח , °8 .

205. **קול ששון** . לקרחת בוח פרידריך ווילהעלם הבני מלך פרוסין יר"ה מחת ב"י יומבי ברעסלוי ת"ח : ברעסלויא , תקנ"ד, °2 .

206. **קול ששון** . תפלות לספרדים ביום התונת סר נבחות : ד"א , תקכ"ב , °8 .

207. **קול ששון** . סדר תפלות לפורים ערבית ושחרית ויוצרות ומה שאחר למנחה וסדר הקריאה ומגלת אסתר עם פי' הרחב"ע ובאור על פי' הרחב"ע בשם פתוחי חותם והכל עם ת"ח וכסופו הנגוש שני עם ל"ח . והכל מכוסר על ידי ה"ר רפאל בר"י פירשטענטהאל : קראטאשין , ת"ר . שם , 1845 , °8 .

208 **קול ששון** . (עיין גנת ורדים) .

209. **קול ששון וקול שמחה** . . . °8(רש"ד).

210. **קול תודה** . ה"ר יוסף נויבנר . על רמ"ח מ"ע נגד רמ"ח איברי האדם , כ"י : (ש"י) .

211. **קול התור** . (עיין בכושרות) .

212. **קול תודה** . ה"ר נח פירשט . סיר לכבוד קיסר עסטרייך וכו' יר"ה על חסדו אשר הפליח לעשות עם העיר ברחבי אחרי השרפה בקיץ שנת תרי"ט : לעמבערג , 1859 , °8 .

213. **קול תחנה** . ה"ר אברהם ב"ר מרדכי אנקאווה . סליחות ובקשות לתעניות עם הוס' כמה קינות שלו : ליוורנו , תר"ג (וי"ח : קו"ל התחנ"ה) , °8 .

214. **קול תפלה** בעת רבוי חלחים . ה"ר מלאכי ב"ר יעקב הבהן : ליוורנו , תק"ג °8 .

215. **קול תרועה** . ה"ר אליהו ב"ר יוסף . דרושים עה"ת : שאלוניקי , שכ"ב , °8 .

216. **קול תרועת השמחה** ביום עברה עליהו גזרת ממלכות קאטהאריע מלעקסענווינג קיסרית רוסיח וכו' וכו' פה פאלנק . סיר ותפלה עם ת"ח ונרפתי : ק"ב , תק"מ , °2 .

217. **ס' הקולות** . ח' מספרי קבלה להרוקח ז"ל : כ"י רד"א **F** 893, №.

218. **הקולות יחדלון** . ה"ר נחמי' חייא חיון . מעשה סריפות וחכמות רבני אשכנז והולאנד ואיטליח ועננלאנד נגדו . תירנו בשובו לטורקיח : ד"א , תפ"ה , °4 . ונדפס שנית בס' שופטים בארץ להמני"ח , עיין זה .

219. **הקולות יחדלון** או משפט שלום . ה"ר שמואל רומאנילי . סיר ידידות בחכת מליצה מדברת (דרמתה) : ברלין, תקנ"א, °8 .

220. **קולי יעקב** . ה"ר מאיר ב"ר יצחק קאפענהאגן . דרושי הלכה ואגדה : המבורג , תקס"ג , °4 .

221. **ס' קוליוט** לאכול ולהיד אחן רש"ד . מחמר רפואה ותחבושת בני חלקים : כ"י מינכען №. 28 .

222. **קולן של סופרים** . חי' הלכות לח נודע למי : כ"י רח"ם 5—751 №.

223. **ס' הקומה** . מיוחס לר' עקיבא . ולד"ק לר' ישמעאל כ"ג וה"ר יש"ר מקנדיח מיחסו להרוקח ז"ל ונרחין דנריו . עי' נחוגות מכחב דקנ"ה . סחרי חורח ומחרי עניני קבלה : כ"י רד"א **q** 982, 1068, 1495, №. וז"ח . וקחחו נדפס בס' רזיאל עיין זה .

224. **קומץ** . (עיין מנחת הזבח) .

225. **קומץ מנחה** . (עיין תורה , קהלת משה) .

226. ס' הקונדס. ה"ר אהרן מברדיטשוב. בו יסופר מעשה הקונדס (נער שובב) וכל מעלליו ומשובותיו מרמשית השנה עד אחרית השנה: ווילנא, תקפ"ד, °8.

227. קונטרס. כן נקרא כל חבור קטן אשר אין בו כדי ספר לעמוד בפ"ע ונלוה לחבור על ס' אחר שלא יהבד ע"ד שהרז"ל מיירי דזוטר מירכם. וכן כל הוספת לס' שכופו נקרא נשם קונטרס אהרון. גם פי' רש"י ז"ל נקרא בפי בעלי התוס' בשם פי' הקונטרס וכתב בשה"ק דמ"ע שכל מה שחידש הו מצא הו שמע מאחרים היה כותב על קונטרסים נפרדים.

והנה יש קונטרסים שנקראו לשם מהבריהם בשם מיוחד ונקבעו במקומותם בשמותם. ויש קונטרסים שלא נקראו בשם פרטי ונלמד שמתי מקום פה וערכתים כסדר ה"ב:

228. קונטרס ה"ר אברהם מונסון שהוכיח עם הר"מ די לונזאנו. נספרו דברי אמת. רמה ס"ר חיד"ה בכ"י כמ"ש בשג"ה ה' מ"ו ושם"ג שלי ת"ח בשמו.

229. קונטרס נדין אין אדם לומר דבר שאינו שלו. נס' חזון נחום במס' תמורה דקס"ה ע"ב: (וג"ה כ"ד ושם"ג שלי ה"ב במקומו).

230. קונטרס נדין אין אדם מסיח עצמו רשע. נסוף ס' אשדות הפסגה דזע"ג: (שם ל"ה ושם"ג שלי שם).

231. קונטרס יש לחלוקות מלרן הגדי. הובא נס' מאור עינים ריש פ' ג"ו ע"ש.

232. קונטרס על אם למקרא ולמשורת לה"ר אברהם קארו. נס' חזון נחום בפ"ע דנ"ו ע"ב: (שם כ"ה ושם"ג שלי שם).

233. קונטרס אמת מארץ. ה"ר צבי הירש לעהרן. ג' מכתבים מירושלים ושארי עניינים להוכיח על נדקת חלוקת הצדקה נהה"ק, ג' חוברות: ד"א, תר"ג—ד', °8.

234. קונטרס נשאור מאמר הזכר ע"פ אם שני המאורות הגדולים שה בשביב ר"ש אלקבץ הלוי לשון הב"י. היה ניד הכב שה"ד נכ"י כמ"ש נשכ"ם ע"ש: (שג"נ ס' ל"ח ושם"ג שלי ח"ה נשם ר"ש אלקבץ. ועיין תשובה).

235. קונטרס נהלות אשר נקנה את וכו' לה"ר יצחק הנין. נסוף ס' דרכותיו בני יצחק: (וג"ה י"ט ושם"ג שלי שם).

236. קונטרס בטול מודעה. השגות גדולי ישראל גהוגים וכו' לבטל המערערים והמנקפים על מעשה המכוער למערכת המצות (עיין מודעא לבית ישראל). נקבצו וכלו

לה"ר יוסף שאול הלוי נאטהאנזאהן אבד"ק לבוב והגליל: לעמבערג, תרי"ט, °8.

237. קונטרס בעניין כל תוסיף לה"ר אברהם קארו. הובא נס' חזון נחום בשם' זמירות דכ"ה ועי' נסוף ס' גט מקושר למהר"י נגון: (שם כ' ושם"ג שלי שם).

238. קונטרס בנין בית הבחירה. (עיין לחם שמים).

239. קונטרס גופי הלכות נפתחי נדה. נס' מרכבת המשנה מ"ב פ"ן דמסורי ניחא: (וג"ב י"ד ושם"ג שלי במקומו).

240. קונטרס הגט לר' יצחק ב"ר יהודה הכהן רפאפורט. מובא נסוף ס' תורת נזיר לר' אברהם מונטאל דפ"ז ע"ג וכס' גנזי חיים לר"מ פאלאגי דכ"ב ע"ב וג"ד ע"ד וגם במקומות זו"ז.

241. קונטרס הנטין לר' חיים אלגאזי ב"ר מנחם. מובא נס' יד אהרן לר"ה מלפנדאלי דק"ח ע"ב וגם זו"ז.

242. קונטרס הנטין לר' יעקב ן' נעים אב"ד באומיר. מובא שם דק"י ע"ב, וז"ז.

243. קונטרס הנטין לה"ר שלמה הלוי אב"ד באיזמיר. מובא שם בשמות העירות ובשמות הנשים.

244. קונטרס לגיטין. נס' דברי אמת קונט' ה' וד' וי"ה: (וג"ה כ"ה ושם"ג שלי שם. ועי' הלכות קטנות).

245. קונטרס בעניין דברי כופרים. נס' הג"ל קונט' ט': (שם ל"ה ושם).

246. קונטרס להוכות וללמד דרך היאך בעניין הלמוד ועל סוגית מלו מצילין בשהדרין דע"ג ונקרא נשם הלוקא דרבנן לה"ר וואלף מפפד"מ: חמו"ד, °4.

247. קונטרס ההכרעות. (עיין מנחת שי).

248. קונטרס השגות. ה"ר מרדכי דיסלדארף. קל"ב השגות על סדור שערי תפלה לר"ז הנעלם. נדפס רמבונה בסוף סדור תפלות: פראג, תקל"ד, °8. עוד שניה לבדו: פראג, תקמ"ד, °8.

249. קונטרס בעניין השגות הנימה אשר השיב ה"ר ליפמאן אבד"ק סרדיהעל לסופרו דבר: פרעסבורג, תר"ג, °12.

250. קונטרס בעניין חבוש הקבר והטוענים לה"ר יצחק בר"א עקרוש. נדפס רמבונה בקונט עניינים טוניס. (עיין אגרת אל תהי כאבותיך). והוא לבדו: פראג, תש"ד, °8.

251. **קונטרס** ר' חיים יונה. (עיין עלה דיונה).

252. **קונטרס** בענין חלה. נס' דברי אמת הל"ע קונט' יו"ד: (ול"ח ל"ב ושם"ג שלי במקומו).

253. **קונטרס** הסבון המדם עם קומו. (עיין אגרת אל תהי כאבותיך, שר שלום).

254. **קונטרס** בענין חסוד. נס' דברי אמת הל"ע קונט' ס': (ול"ח כ"ת ושם"ג שלי כל"ן).

255. **קונטרס** על כל מילתא דחמר לחמנח לח תעדיד לר' אברהם קארו. נס' חזונחום פ"ח דתמורה דקל"ד: (ול"ח כ"ב ושם"ג שלי במקומו).

256. **קונטרס** נכתיבת ס"ת ע"ד החמת לר"מ זכותא. הוכח קלתו נקו"ח י"ד נס' לחם הפנים ע"ב: (שג"כ מ' קמ"ג ושם"ג שלי נשמו).

257. **קונטרס** בענין הלחווין. נס' דברי אמת קונט' ו': (שם כ"ט ושם"ג שלי שם).

258. **קונטרס** בענין לחחר שלשים יום. שם קונט' כ': (שם כ"ו ושם"ג שלי שם).

259. **קונטרס** לחם לבוצע על שעורי נרכת החכילה לה"ר יעב"ץ. נס' מר וקציעה ח"ח סי' כ"ו: (ול"כ י"ח ושם"ג שלי שם).

260. **קונטרס מאמר המלך** לה"ר אברהם ישראל. (עיין בית אברהם).

261. **קונטרס** מחמרי זכר וזכר חדם הנמלחים שלח במקומן: כ"י רד"א q ,1051 №.

262. **קונטרס מגיד משנה** לה"ר יוסף חיון. התובה לשחלת הר"י לנרבנחל על דרוש ס' מצפה תורה המתחלת לפני כל יודעי דת ודין וכו' (עיין תג"י י' קנ"ז): כ"י רד"א q ,274 №.

263. **קונטרס מדות המזבח.** נסוף ס' אשדות הפסגה סוף ד' י': (ול"ח ל"ו ושם"ג שלי במקומו).

264. **קונטרס מהלך** ה"ר משה בסולה ז"ל לחם"ק והחדושים לחבר רחם במהלכו. רחם בע"ס מאור עינים כ"י המחבר עלמו ע"ס ריש פל"ו.

265. **קונטרס מודעא ואונס.** (עיין תורת חיים ועי' ג"כ מודעא ואונס).

266. **קונטרס מוסר** נחלק לז' ימי השבוע: חמו"ד, 4° (רד"ח q ,81 №). [אין ספק שהוא קלת עליס מספר מהר ומתו"ד מעיד עליו].

267. **קונטרס מזוגת כוס יפה** לה"ר יעב"ץ בדיני כוס של נרכה. נדפס נס' מר וקציעה ח"ת סי' ק"ן: (ול"כ יו"ד ושם"ג שלי במקומו).

268. **קונטרס ממחרת השבת.** ה"ר משה אביגדור ליבטענשטאדט. להוכיח כי ממחרת השבת החמור בעומר הוא מחרת יו"ט רחשון של פסח ולא יום רחשון בשבוע: ווין, 1860, 8°.

269. **קונטרס** נדין **מליח** הכי הוא כרותת למכן הכ"י. נשו"ת אבקת רוכל סי' רע"ו.

270. **קונטרס** מנהגי ק"ק פוזן וקלת חגפיה: דיהרנפורט, תקנ"ו, 4°.

271. **קונטרס מנורת זהב** לה"ר יעב"ץ על כל חמוכה. נס' מר וקציעה סי' תכ"ע.

272. **קונטרס מסוד חכמים.** ה"ר בעריל גאלדבערג. נמור על לוח העבור לבני ישרחל לקוח מספרו סוד חכמים: ברלין, תר"ד, 8°.

273. **קונטרס** נמכורות והרכות כו'. (עיין מדרש —).

274. **קונטרס המבורת** המיוחס **לבן אשר** ונדפס בכוך ספרי מקרחות גדולות (עיין מחברת בן אשר, תורה). נדפס מחדש עם חוס' ליוחים והערות ותקונים ע"פ כ"י יחן, וגלוו לו קלת העתקות מפי' ס' יצירה לה"ר יעקב ב"ר נסים ז"ל ועם הקדמה והערות ע"י ה"ר יהודה ליב דוקעש מפרעשבורג: טיבינגען, 1846, 16°.

275. **קונטרס** בענין מקוחות. נס' דברי אמת קונט' נ': (ול"ח כ"ז ושם"ג שלי במקומו).

276. **קונטרס מקנת כסף** נקנין כסף. מכר"י חנין נכוף ספרו בני יצחק: (שם י"ח ושם"ג שלי במקומו).

277. **קונטרס נר תמיד** לה"ר יעב"ץ. נספרו לחם שמים מס' תמיד: (ול"כ ט' ושם"ג שלי במקומו).

278. **קונטרס** נסגולת המנים טובות ומרגליות ונמלחכת יליקת הכסף והזהב בחכמה ותבונה ודעת לה"ר משולם מוולטירה. נזכר נס' שלטי הגבורים דעט"ח: (תג"י מ' ח').

279. **קונטרס סדר קדושה.** (עיין אות אמת).

280. **קונטרס הסמיכה.** (עיין שו"ת מהרלנ"ח).

281. **קונטרס עגונה למהרח"ש.** זה ילח רחשונה בחשובותיו לח"ס והדפיסו בנו ה"ר משה חיים: (ול"ח ט"ז ושם"ג שלי במקומו).

282. **קונטרס עגונה לבעל הסמ"ע.** (עיין פסק על עגונה).

283. **קונטרס עגונות למוהר"ל.** ה"ר יוסף חנניה ליפא ב"ר נפתלי הירץ מיוזלש. נחור חרוך על עניני עגונות נס"ע לח"ס והל' סי' י"ז, ונחור קלר מלוקט מנדולי הפוסקים ושו"ת והרכה דיוקים מדשים נשם **אסיפת הרועים**: זאלקווא, תרש"ו, 2° (קנ"ג דפין), [ונסוף הקדמתו כ' שמיבר ס' עדות ביהוסף על

הל' עדות וס' רדיפי מיא על ענייני תפיסה וספיקת דממונא (ולף אחד ממנו נלפע"ד לדונמא בכוף הס' הזה). ומי' על סוגיות מפוזרות ובו"ת].

284. **קונטרס** להכיר עמק המלך ולמודיו: כ"י רד"א № 1142, F .

285. **קונטרס ענינים** שונים בכתיבת ורמזן. נלתב ערך שנת ת' : כ"י שד"ל .

286. **קונטרס פסקים** לרבינו שונים כמהר"י די ליאון ז"ל : רומא , ש"ו , 8° . (פירסם ח"י דהל"כ) .

287. **קונטרס [פרפראות** עה"ת] בסגנון נעה"ט מפ' ומרת עד יתרו ונקרא בשם מדרש : כ"י רד"א № 261, F .

288. **קונטרס פרק בשיר**. ר' יאושע(יהושע) בן ישראל בנבנשתי . נתחבר בתחת השון עצ"ה : כ"י נעטטער 27 (רכמת"ס ע' 1553 ועיין שירי שלמה ע' 81) .

289. **קונטרס** בענין **ציצית** לה"ר דניאל פינצי . נדפס קצתו בסו"ת באר עשק ע"ב : (תג"י ל' ז') .

290. **קונטרס קרית ספר** . ה"ר מאיר ב"ר זאב סג"ל . בתור כל ר"ת בסדור ה"ר יעב"ץ בסדר ח"ב , ובסופו **אמרי שפר** קצת פרפראות : חמ"ד (אופטרהא) , כת"ר , 8° .

291. **קונטרס קשי ההבנה** סימו על לשונות קשי ההבנה בגמרות . בסו"ת אבקת רוכל למרן הב"י ז"ל סי' נ"ג והגמביס ע"ב : (ול"נ כ"נ ושם"ג שלי במקומו) .

292. **קונטרס הראיות** מיכר הריא"ז ומזכיר תדיר בלשונותיו מאכר בשלטי הגבורים שבכל ספרי הרי"ף ע"ב .

293. **קונטרס הראיות** . ה"ר אריה ליב ב"ר מרדכי הלוי עפשטיין . בו"ט עשוס בדין זמן ק"ב : ספד"א, תקי"ד , 8° . (ועיין הלכה אחרונה וקונטרס הראיות) .

294. **קונטרס ראשית דעת**.(עי' מרפא לעם).

295. **קונטרס** על **רבית** ושאלי מיסוריס לבעל הסמ"ע שנדל כועד ג' תרעות שנת שם"ז ונקרא ג"כ **קונטרס התקנות** : זולצבאך , תנ"ב. שקלאוו, תקמ"ג . ברין , תקמ"ו , 8° .

296. **קונטרס** על **שבת חתונה** לה"ר אליעזר ב"ר יעקב סופינו . עיין זל"נ ח' מ"ס .

297. **קונטרס** בדיני **שומר** שמסר לשומר . בסוף בו"ת מים עמוקים לחרש"ס והלאל"ת : (ול"נ ג"נ ושכ"נ שלי במקומו) .

298. **קונטרס השמועות**. (עיין עטרת שלמה).

299. **קונטרס שמות** (על שמות הגמרא) לר' יעקב די קאשטרו (מהריק"ש) . מובא בס' עזרת נשים לר"מ ן' תכוב ובס' יד אהרן לר"ח מלפנדמרי .

300. **קונטרס השמות** . ה"ר צבי הירש מזיריטשוב . בתור מלמרי זכר מרים פ' ויקרא שבשמעו מספרו עטרת צבי ובתור כמה פי' מלמרי זכר ז"ל : לעמבערג , 1848, 4° .

301. **קונטרס השמות** הנקרא רוח נאמן לה"ר חיים אברהם מיראנדו . לקוטי דברי חז"ל ע"ס ח"כ : שאלוניקי , תקס"ג , 4° .

302. **קונטרס** על שמות הגיטין.(עיין עזרת נשים).

303. **קונטרס שנויי שם ותקוני ועד** . הברתי בתכרת ידידי הר"ר גאטטליב שטערן . תקוני טעיות והשמטות לס' שם הגדולים ח"ח ד' קרקשטין וס' ועד לחכמים ח"ח ד' פפד"מ : לייפציג , תר"ר , 8° .

304. **קונטרס שער הנקודות** על הטותיות המנוקדות בתל"ך ותת"ל **שער המסורות** על קלת מסכות : כ"י רד"א № 627, q .

305. **קונטרס** בדיני **תוך כדי דבור** לחתם הגדולים . נס' הזון נחום בתמוכ ס"ג דקנ"ו ועי' בסוף ס' יעיר אזן בקונט' קילורית לעין : (ול"ח כ"ג ושכ"ג שלי במקומו) .

306. **קונטרס תורת האוהל** על דיני מטלות . נס' מרכבת המשנה ח"ג פי"ט דעומלת מת : (ול"כ י"ח ושם"ג שלי במקומו) .

307. **קונטרס בתכונה** לה"ר אליהו בר"א לואנץ מווירמיש : כ"י רד"א № 1670, q .

308. **קונטרס התקנות** . (עיין קונטרס על רבית לעיל) .

309. **קונטרס** בענין **תרי ותרי** . נס' דברי אמת קונט' ת' : (ול"ח ל' ושם"ג שלי במקומו) .

310. **ס' הקונטרס**.ה"ר חיים ויטאל (מהרח"ו). ח' ממ"ח ספריס שחיבר בקבלה בשם הכולל עץ חיים ומזכירו תדיר נס' ארבע מאות שקל בכף . ולולי הוא הכוז בו ג"כ נשם ס' הקונט' הגדול פ"כ .

311. **ס' הקונים**. ר' שמשון הנקדן.חבור קדמון על המכרה ונקרא ג"כ **ספר השמשוני** ע"ם מחבכרו,כמו שמבואר בכשימת די רוסי № 389/2 ע"ם . (ונראה משם כי מלת «החבור» לא תן הנשם היא): כ"י די רוסי № 389/2 וכ"י בלונר מדרש החכמות בעיר לייפציג Universitaets-Bibliothek 102 . [וח"ח ממנו מפתח הדקדוק נמלא בכ"י בערלין 29 (?).עי' רשימתי סי' 36 ושם הרחיבתי שהוא ? כללי הדקדוק

המיוחסים לר' מרדכי בכ"י וואטיקאן 296 . וס' דקדוק בכ"י וואטיקאן 401, וכ"י לחר שהזכירתי שם נמצאו הוספות ל' מרדכי יאי"ר שהיה בפריזבערג שנת רכ"ז (ס' זכרון לר' יוסף קמחי , ופשר שהות היה ג"כ מספר ס' המצוות ? : רמש"ש] .

312. **קונקורדנציא** . החכם הנוצרי נאלדיום . על כל מלות המעשה והמצות (פאלטיקעל) בלה"ק לכל הורלותיהן ופתרונם בל' רומי עם הערות ומפתח בשופו : העגא , 1679 , 4° .

313. **קונקורדאנציא** . (עיין מאיר נתיב) .

314. **קופת הרוכלים** . ה"ר יוסף אנגלינו . פי' ע"ס בדרשות בקבלה עמוקה : כ"י רד"א № 288, q .

315. **קופת הרוכלים** . ה"ר יצחק ב"ר יעקב ב"ר ברוך בן אלבאליא מקורטובא . פי' על רוב הל' התלמוד . נמ"ס בס' הקבלה להרמב"ד בן בתו .

316. **קופת הרוכלים** לחכם קדמוני קדמון . נזכר בס' אשכול הכופר ולח נמלח : (אר"ץ) . [ואולי הוח לר' יפת בב"ר עלי הקראי . עי' פיכסח ח"ב דל"ג] .

317. **קופת הרוכלים** . (עיין משניות עם פי' תפארת ישראל) .

318. **קורא הדורות** . ה"ר דוד קונפורטי . סדר דורות בבבל סבורחי והגחונים והרבנים וכל תלמידיהם ומלחמת גדולי ישראל וחבוריהם עד זמנו ערך ה"ה תל"ה : ד"ו , תק"ו , 4° . לעמבערג , תר"ה , 8° . עוד כל"ל עם תוס' הגהות והערות על שוליו ובסופו מפתח מפורט לשמות הגדולים והספרים והמקומות המזכרים בו בסדר ה"ב ע"י ה"ר דוד קאסעל : ברלין , תר"ה , 4° .

319. **קורא הדורות** . ה"ר שלום בר"י הכהן. ח"ה דה"י לבני ישראל מתחלת מלכות החשמונאים עד חרבן הבית : וואַרשא , תקצ"ח , 8° .

320. **קורא מראש** . (עיין בקשת החמי"ן) .

321. **קוראן** . (עיין אלקוראן) .

322. **קורות ארזים** . ה"ר בנימין ב"ר מרדכי כ"מ בבאברויסק . סדר הדורות לשופטים מלכים ונביאים עד החרבן עם פי' ע"פ סוד בבית היין וכמה סגולות ושבועים נרמז ובסופו ל"ע כללים להקופות ועברונות : חבו"ד , 8° .

323. **קורות ארזים** . (עיין קורי עכביש להלן) .

324. **קורות לשוננו הקדושה** . ה"ר שלמה ב"ר אפרים בלאנגג . קורות לה"ק וספרי ישראל ובסופו קנח על התרגומים : הנובר , (ד' שני) תקפ"ו , 4° .

325. **קורות נוספות** . (עיין קורות העתים) .

326. **קורות העולם** . ה"ר יהוקאל פייביל ב"ר שלמה גאלדשטאף . קורות ימות עולם יקרי הידיעה מרחם עד שנת 1652 : ווין , תרי"ח . לעמבערג , תר"ך , 8° .

327. **קורות העתים** . ה"ר אברהם טריביטש. דברי הימים לכל מלכי הישמעחל בכלל ולקיסרית עסטרייך בפרט , משנת ס"ח תק"ח עד שנת תקס"ח : ברין , תקס"א . חמו"ד (רוסיא . ליתיה חסר שער) , 8° . עוד כל"ל עם קונט' קורות נוספות עד שנת תק"ן ע"י ה"ר יעקב בודק: לעמבערג , אשי"ש , 8° .

328. **קורות העתים לישורון בא"י** . ה"ר מנחם מענדיל ב"ר אהרן מקאמניץ . בפוף הקורות לסדר עברו על ב"י בלה"ק בשנת תקנ"ד ומעשה מהומה ובעם משנת תקנ"ז : ווילנא , ת"ר , 8° . עוד כל"ל בל"ח לנעים ולחמון : ווארשא , 1841 , 8° .

329. **קורות שנות קדם** . ה"ר מאיר פישער. דברי הימים לרומיים ועיר רומי ח"ח : פראג , תקע"ב , 8° .

330. **קורי עכביש**. ה"ר שלמה ולמן העגא . חשובות למשיגים על ספרו צהר התיבה ובסופו קורות ארזים המוים בסדר התפלה והשובות לבולליו: פיורדא,תק"ד . זאלקווא, תקט"ז,8°.

331. **קורצע בעשרייבונג פון א"י** . (עיין גלילות ארץ ישראל) .

332. **קטן שהגיע לחינוך** . ה"ר ישעיה ברלין . הגהות ע"ס החינוך ונדפס עמו בשם חנוך לנער ע"ש , ועי' מקדמת תתנו לשלחות דרך אחתי ד' דיסרנפורט .

333. **קטרת המזבח** . ה"ר מרדכי ב"ר נפתלי הירש מקרעמזיר . פשטים על אגדות מס' ברכות ועל מלכן סיהמ"ק ואוסף הגלות ועקבת ג"כ תוספת מהר"ם : ד"א , ת"כ , 2° .

334. **קטרת הסמים** . מהג"ל . פי' על הרגוס יונתן (ונעדנר וכצ"ל מוסיפים: וירושלמי) עה"ת וכסופו (חו ח"ב) פי' על מס' ברכות ע"פ קבלה : ד"א , הל"א , 2° . על השער : כי אמת . ומצית בו תדיר ס' מירא דביא בחיכר . וכסוף ס' ויקרא כ' המדפיס שנפטר המחבר במלך זמן הדפוס , ונעלם יוס כ' יו"ד ניסן שנת הנצנים נרא"ו (תל"ז) ע"ש .

וכס' תג"י לרמב"ג אות ד' סי' י"ג ל' ו"ל :

כמו"ס דוד שעבערשין מרבני פרעג בזמן הגמוניס בעל עוללות אפריס ובעל גבורות ה' וכו' מיבר ס' קטרת סמים נאור יפה על תיב"ע ותרגום ירושלמי ונדפס בפראג בנת שס"ט עכ"ל . ואני לא מצאתי זכר לדפוס זה ומחברו עד כה כלל . וגם צונץ גת"ל לא הזכירו בספרי ד' פרעג ע"ש .

335. **קילורית לעין** . (עיין יעיר אזן , מעולפת ספירים) .

336. **קינה** על גזירות בנת ת"ח: חמ"ד , ת"ח, 4°.

337. **קינה לדוד** . (עיין קדמות ס' הזהר) .

338. **קינה** על **הרוגי חכמי** פולניא . (עיין קול יעקב) .

339. **קינה** על **הרוגי** עיר נעמרוב בנת ת"ח לה"ל **אפרים** ב"ר **יוסף העלמא** . נדפס בסוף ס' נחלת יעקב גריון דף ע' ויו"ד ע"ב .

340. **קינה** לחרבן . ה"ר **מנחם מאנוש** בה"ר יצחק חיות: פראג, ש"ג, 4°. (רד"ת תקמ"ב). [וכ"כ המביג בשע"ד תכ"י דפ"ז וז"ל : לף שהות המ"ד בכ"ז נרלף שהות ד' פרעג מנת ד"ם הא"ש ומסר בצונץ גת"ל ע"ש . ויותר נרלף שניא הקינה על חרבן בריפת ק"ק פוזנא להג"ל ד' קראקא , חש"ד (שנ"א) , 4° . ועיין פיהמ ה"כ דמכ"ת ועי' שיח יצחק ומ"ש שם] .

341. **קינה** על **המגפה** ר"ל בפרעג בל"ת וכו' . (עיין קלאגליעד וכו' לעז) .

342. **קינה** על מות ה"ר מבויגדור צוידעל . (עיין סדר מליחה) .

343. **קינה** על **מות** ה"ר מברהם מליעזר הלוי רב בטריעסט מאחר נפטר י"ח כסלו שנת תקפ"ו עם לע"ז מיעלקי מאת שד"ל:טריעסט, (תקפ"ו) , 8° או 12° .

344. **קינה** על מות ה"ר מברהם ב"ר יצחק הלוי המ"ך בשנת קכ"ד לה"ר **פריפוט דוראן** : כ"י די רוסי $835/6$ ₪ . [ועיין צונץ גת"ל דתע"ד . ולפ"ד רמב"ם הר"ת הג"ל הוא בעל הפי' על סיה"ם] .

345. **קינה** על מות מלכבדר הרמלון קיסר רוסיה לה"ר יצחק אייזיק קנדיא עם ה"ת לה"ר אלחנן ענגיל : ווארשא , תקפ"ו , 8° .

346. **קינה** להרמ"ה לוצאטו על מות ה"ר בנימין הכהן מ"ץ בריגיו . מובדה בנת ת"ץ וערוכה על מבחר הקינות חלי ניון וכו':ד"ו, חש"ד, 8°. ובנית בס' קול עוגב כי' כ' וע"ש .

347. **קינה** לרמח"ל הג"ל על מות ה"ר מנחם רפאל קרקוביא מ"ץ בוויניציא . בב"ז בתים בקולים כמבפע במליצה יפה : ד"ו , תפ"ו, 8°.

348. **קינה** לרמח"ל על מות ה"ר רפאל יצחק חייס כהן מהמזויס , כ"ד בתים בקולים על הרביעית : ד"ו , תפ"ח , 12° .

349. **קינה** להרוקח ז"ל על הריגת מנחו ובניו : כ"י רח"ם 757 ₪ . [וכמדומה לי שנדפסה בשומר ציון הנאמן לשנת תר"ט מכתב ע"ע] .

350. **קינה** על הנדפה הגדול בחלבונת:חמו"ר, 4°.

351. **קינה** על שרפת התורה ומיתת לדיקים בשנת שי"ז לה"ל יעקב מפאנו: כ"י רח"ם 758 ₪.

352. **קינות** . הם פיוטים בחרוזים שמומרים בע' בחב על תוכן ירושלים והמקדש ושלרי מלוכות רעות ורבות שלירעו לאבותינו . וכ' במהרי"ל שר' אלעזר הקליר יסד כ"ת קינות ותתוס גם שמו בקונטס ורבות לתכות חובבו מזולתו . כדר קינות בכ"ל נדפס לבל מדינה ומדינה כמנהג פעמים אין מספר לנדו וגם נדפס לבדרי תפלות (עיין תפלה) . ואנכי לא תערכה פה רק קנת הנדפסים עם פי' ועם ל"ת המוכאים בס"י וזולתו ואשר רלו עיני :

353. **קינות** כמנהג פולין פיהס מעהררן רייכן וליטא ובסופו מנהג מנחם ועם פי' ה"ר אשר ב"ר יוסף הי"ד : קראקא , שמ"ה , 4° . עוד בכל הל"ל ועם תוס' פי' לה"ר חיים הזן ב"ר יצחק ליפשיץ : לובלין , שע"ז , 4° .

354. **קינות** הל"ל כמנהג מנחם עם פי' ה"ר יוסף איש סניג וקנתם עם פי' ה"ר יצחק ב"ר יעקב יוזבל ש"ץ סג"ל . נדפס תוך המחזור הגדול (עיין מחזור) .

355. **קינות** הל"ל מ"ת ופולין עם פי' קנר ומספיק לה"ר אליקים ב"ר יעקב ש"ץ מקמארנא : ד"א , תס"ד , 4° . וז"ז .

356. **קינות** הל"ל מנהג פולין עם פי' ה"ר אשר ב"ר יוסף הל"ל ועם תוס' פי' ה"ר חיים ב"ר משה ליפשיץ : דעסויא , נח"ת . ד"א , תקי"ד , 4° . שם , תקל"ו , 8° . וז"ז פ"ר . עוד בל"ל ועם מלמיך על מגילת מיכה : פפד"א , תקל"ד , 4° .

357. **קינות** הל"ל עם העתקה בל"ת ע"י ה"ר ליב סופר ב"ר היים הזן מפוזנן : דעסויא , נח"ת . שם , תס"א . פראג , תס"ג . שם , תס"ט . ברין , תק"כ , 4° . וז"ז פ"ר .

358. **קינות** הל"ל מ"ת עם ת"ת ובמור : פיורדא , תקע"א , 8° . וז"ז .

359. **קינות** הל"ל עם ה"ת ובמור מיכה לר"א וואלפֿואהן ועל ניויס ת"ת ובמור לר"ש לעוויזאהן ועם סדר תפלות ערבית ושחרית לע"כ : ווין , תקע"ה , 8° .

360. **קינות** הנ"ל עם ת"ח כתחנס על מיכה וכמה קינות וכל הניומים ע"י ה"ר מענדיל בר"י שטערן ועם סדר תפלות כנ"ל : פרעסבורג, 1837, 8°. וז"ו .

361. **קינות** הנ"ל עם סדר תפלות לע"נ ועם ת"ח על מיכה וכוב קינות והניומים ופי' ר"י אבן כספי על מיכה וכסופו רמימת מחברי הקינות וקנת הערות ותקומים להמסדר ה"ר זלמן ן' כוכב טוב : ווין, 1853, 8°.

362. **קינות** הנ"ל עם ב' פירושים בית לוי, מטה לוי מיוחסים לנעל מחזור קרבן אהרן וכו' ועם סדר תפלות ערבית ושחרית לע"נ : ווילנא, תקפ"ח, 8°. וז"ו עם .

363. **קינות** הנ"ל לת"ב בל"ת לבד : אלטונא, תפ"ח, 8°.

364. **קינות איכה** על השמיטת ערוכה בתרוזים לה"ר משה ב"ר אברהם קאטאלאני : נונטובה (וי"ח : פאדובה), שע"ה, 8°.

365. **קינות** שונות בהלכה ושיר על השניטת : כ"י יוא"ל .

366. **קינות ותחנונים** מנהג רומניח עם ב' בקשות לרס"ג : כ"י שה"ל .

367. **קיניג ארטום הוף** . (עיין מעשה —) .

368. **קינים והגה והי** . ה"ר יצחק ב"ר אשר פאציפיקו . הספדים וקינות על גדולי הדור: (ז"ל ב' י"ע) .

369. **קינים והגה והי** . (עיין אבני זכרון)

370. **קינת דוד**. ה"ר דוד ב"ר רפאל מילדולה. קינה על מות ה"ר יצחק נוניס ומים : חמו"ד (ד"א), 8°.

371. **קינת יהודה וישראל** . ה"ר שלמה זלמן במהרי"ל . הספד על ה"ר יהודה ליב במהרש"ן מנד"ק דינגבורג וה"ר יעקב ב"ר מלויזר גינגבורג מ"ן דק"ק ווילנא : ווילנא, תרי"ח, 8°.

372. **קינת ישרון** על מות פרינעסס שארלאטע להה"ר היימאן הורוויץ עם ל' מנגלי להה"ר S. T. Coleridge : לונדון, 1817, 8°.

373. **קינת סופדים** . ה"ר יעקב רפאל סארואל . לספוד ולהנות בניפול עליה עם כל הקהלוים בשעת חופה ומהרגו ס"ה נפשות ל"ע ביום וה"ו י"ג סיון שנת הקול"ת : נונטובה, 1776, 8°. ושנית נם' קול עוגב כי' כ"ג .

374. **קינת סופרים** . ה"ר אברהם דובער הכהן לעבענזאהן . ב' הספדים על מות ה"ר מרדכי מהרן גינגבורג: ווילנא, תר"ז, 8°.

375. **קינת סתרים** . ה"ר אברהם ב"ר מרדכי גלאנטי . פי' על מיכה ע"פ קבלה מלוקט מס' הזהר והתקונים וס' אור יקר להרמ"ק רנו ועם פי' קול בוכים להה"ר יואל אבן שועיב וברכתו זהר מיכה : ד"ו, אשמ"ח בה' . פראג, שפ"א, 4°. עוד כנ"ל כלי זהר מיכה וכלי פי' ן' שועיב וסמו בשער : קול בוכים ס' נקרא קינת סתרים : זאלקווא, תקל"ב, 8°.

376. **קיסר אוקטופיונום** . ה"ר אברהם ב"ר אבי עזרי זעליג מגלויגא . ספור מעשה בל"ח : הומבורג פר דר האה, ת"ק, 8°.

377. **קיקיון יונה** . ה"ר שניאור זקש . מכתב כי יוסיף להוציא לאור את מכ"ע התדשי היונה : פאריס, כת"ר, 8°.

378. **קיקיון דיונה**. ה"ר יונה תאומים אבד"ק מיץ . מי' גפ"ח על מס' שבת ביאה עירובין מגילה כתובות גיטין קדושין יבמות ב"ק ב"מ ב"ב שבועות וחולין וקנת מי' לבנו ה"ר יהושע פייוויל : ד"א, ת"ל, 4°. העגא, תע"ב, 2°.

379. **קיקיון ליונה** . ה"ר גבריאל ברי"א פאלאק . ס' יונה מפורש ושוס שכל בל' שיכים : ד"א, תרי"ג, 8°.

380. **ס' הקירוב והישר**. ה"ר יונה אבן גנאח. דקדוק לה"ק, מיכנו בל' ערבי ול' יעקב רומא העתיקו לעברי: קונשטנטינא . . . 4°. (ש"י) . [ופיכתב ח"ח דף צי"ו : טעמים שוגים על הנקודות וזכיס בדקדוק והשגות ע"ס הקולות למדקדק ח'] .

381. **קישוט טוב** . (עיין תפארת ישראל) .

382. **קלבון השקל** . ה"ר זאב וואלף בה"ר שמואל הלוי קעלין . הגהות ע"ס מחצית השקל לתביו : (פיכתב ח"כ דקכ"ו) .

383. **קל"ח פתחי חכמה** . (עיין פתחי חכמה).

384. **קליינער בראנט שפיגל** . דער — . ה"ר יהודה ב"ר ישראל רעגנסבערג המכונה שיברל : חמו"ד, 8°. (רד"ח 0 № 428) .

385. **ס' הקליפות** . קבלה מכתבי האריז"ל : כ"י רד"א q № 1035 .

386. **ס' קמואל** . ס' קבלה . מזכר בס' דן ידין מאמר י"ד סי' י"ד ע"ם .

387. **קמח פסח** . ה"ר פסח בהרב מקום שמואל . לתרן קושיות המכרם"ח על רס"י ותוס' בכל הס"ם וכסופו סו"ת ח' לאביו הנ"ל : קעניגסבערג, תקכ"ג, 2°.

388. **קמחא דאבישונא**. (עיין מחזור ד"ס מחזור בני רומא וכו') .

389. **ס' הקמיעות**. נוסח קמיעות קדומות מכמה גאונים והמבעות ע"י שמות הקדושים ולהבדיל ע"י כתות סט . . . והמבעות סם . . . : ב"י רד"א תקמ"ב ונקלח שהות בק"ד 997, q № וגם חולי הממלח סם 319, 0 № זהו ע"ש .

390. **ס' הקמיעים** לר' יעקב הספרדי: ב"י שם 965, q № [וחולי הוח הנ"ל] .

391. **ס' הקמיצה** לרב האי גאון בקבלה . הובח בפי' הר"מ בועכיל לפ' ויקיח פ"ח מכנה ו' וז' ויו"ד ופ"ם מכנה ז' ע"ב . ונקלח שהות ס' המאסף .

392. **קן טהור** . (עיין מאורי אור) .

393. **קן צפור** . קלוב מס' כנפי יונה להרמ"ע מפלחו : ב"י רד"א 318, 0 & 923, q № № 6—1034, 1040, 1041, 1055 .

394. **קן צפור** . (עיין שיטה מקובצת , ביצה) .

395. **קנאותא דאליהו** (עיין ויכוח מים חיים).

396. **קנאותיה דפינחס** . ה"ר פינחס ב"ר שמואל מוויסאקי . ג' הלקים : ח"מ נתור על ז' סיני של יום נג' תופסים . ח"נ נתור על מס' כלה וח"ג דרושים לשבתות ומועדים ונחורי הפעורות : ברלין , תקמ"ח , 2° . [ג"ח ס' פלילות פינחס נשני קונטרסים: א) נתור על קלת דברי הוי"ע מפי' המצניות להרמב"ם . ב) חי' גפ"ת . וג"ח נתור על תוספתות] .

397. **קנאת האמת** . ה"ר יהודה ליב מיזיס . מחקר בדרך סיחה על מקור דעות בני ישראל וקלת מהנהגים ובכוחו לקוטי פרחים ע"ד מליצות שדיש וכשוף וגלגול מלוקט מספרי קדמונים : ווין , 1828 , 8° .

398. **קנאת האמת**. (עיין נגה הצדק) . [ומדברי הרי"מ יחסנו (קונט"ג דע"ג הערה 2) נראה שנדפס גם לפני זה לנדו בדעסויא, 1808 , 8°, ע"ם] .

399. **קנאת אפרים** . (עיין ארבע חרשים) .

400. **קנאת ה' צבאות** . הרמ"ח לוצאטו . נתור מדמרי זהר ותקונים מהר נהעו נס כל מדמיני נס"ך שר"י לנעל דבריהם ולנעור כל מנה רלויותיהם מנס . מזכירו נהקדמת ספרו פתחי חכמה ע"ש .

401. **קנאת סופרים** . ה"ר חנניה ב"ר מנחם קזיס . להגן על ס' המצות להרמב"ם ז"ל : ליוורנו , ת"ק , 4° .

402. **קנאת סופרים** . (עיין טוב טעם ודעת) במלואים .

403. **קנאת ציון** . ה"ר משה ישראל הזן . דברי ריבות נגד העדה הרעה בנרוימסווייג וברחבו ד' מכתביה מרבני ד' ערי הקדש ת"ו : ד"א , תר"ו , 4° .

404. **ס' הקנה** . ה"ר אלקנה בן ירוחם בן אביגדור ממשפחת רם. כללי חכמת הקבלה וסודות וסיבובים וכוונות על התורה והמצות וכו' ונחלק לש"ע קניס , ומחלה נדפסו עד כה : א) סודות על פ' שמע ישראל וכבכמל"ו עם הגהות ה"ר אלעזר פערלים ב"ר אברהם חנוך מפראג ונקרא בשם קנה בינה וגם קנה חכמה : פראג , ש"ע . ווילמרשדארף , ת"ץ , 4° . ב) סודות על פ' בראשית ונקרא ג"כ ס' הפליאה ויש קורין לו מדרש נחום בן הקנה : קארין , תקמ"ד , 2° . ג) כוונות וסודות ופי' על המצות : פאריצק , תקו"ם , 4° .

405. **קנה** . ה"ר יוסף יוזפא ב"ר משה קאשמן סג"ל מעסא חתן ה"ר יודא מילער . ג' פיוטים ומליצות על קרבן פסח ומתן תורה ועל מצות סוכה ול' מיניס עם פי' קלר ותח"ז פי' על מזמור כ"ב ומזמור קע"ו בתהלים מהבורו התלתו בפי' ע"ם תהליס: ד"א תצ"ג , 8° . [וכ' שם בתיבר פי' המסביר על סליחות ונלא הזכיר פי' המחזור כלל , וחולי תיבר על המחזור תמ"ז] .

406. **קנה אברהם** . ה"ר אברהם ב"ר דניאל מאפטשני . דיני לו"ח וכמה סיבי תמלח בדרך שו"ת : פיורדא , תצ"ט , 4° . [ובכי"ו שו"ת כ' : קנה אברהם , שו"ת : ספר"מ . וחולי זהו] . עוד כנ"ל ונלוה לו ס' שאלת חכם : דאנציג , 1849 , 8° .

407. **קנה בינה** . (עיין ס' הקנה לעיל) .

408. **קנה בשם** . (עיין מירא דכיא) .

409. **קנה גביע** . ה"ר יוזפא מילער . מליצה בחרוז : ד"א , תצ"ז , 8° . (חולי הוח כי' 405 הנ"ל ?) .

410. **קנה חכמה** . ה"ר יהודה ליב ב"ר יוסף פוהאוויצר . י"ז דרושים שונים : ספר"א , אמ"ת , 2° . גלוח לו ח"כ דרך חכמה תוכחת מוסר השכל ונתוכו כמה דרושים נחלק לנ"כ נתיבות וכל נתיב לכמה שבילים : שם , באמ"ת , 2° .

411. **קנה חכמה** . ה"ר ניסן ב"ר אברהם מדעליאטשיץ . ס' שערים נחלניבלח : ווילנא והוראדנא , תקפ"ט , 4° .

412. **קנה חכמה** . (עיין ס' הקנה לעיל) .

413. **קנה חכמה וקנה בינה** . ה"ר יחיאל ב"ר משה אבד"ק ווייזאן(נכד נעל ס' זכירה).

הגהות ובאורים בדברי המחברים מס"ע ח"מ, כסמ"ע ס"ך וט"ז כו', ועוד מיזח גרגרי חי' כל"ע על ג' ס"ע ובקע לקוטי גפ"ת ועס"ת: כ"י נכדו ר"י פראנק.

414. **קנה המדה**. ה"ר ברוך ב"ר יעקב משקלאוו. על חכמת המעלמים והסבקעים: פראג, תקמ"ד. שקלאוו תקנ"א, 4°.

415. **קניזל**. (עיין פירושים).

416. **ס' קנין**. ס' מחלקי ס' משנה תורה להרמב"ם עיין זה.

417. **קנין אברהם**. ה"ר אברהם ב"ר רפאל די לונזאני ספרדי. דקדוק לה"ק: זאלקווא, תפ"ג, 8°.

418. **קנין גוף וקנין פירות**. ה"ר נתן ב"ר חיים עמרם. על טור ח"מ. ליוורנו, משרי"ם, 8°.

419. **קנין פירות**. ה"ר נתן ב"ר חיים עמרם. סדר תפלות ע"פ מ"ב: ליוורנו (ת"ר?) 8°.

420. **ס' הקנינים**. ה"ר משה אבן תבון. (ס"ק וס"י). [ובגב"ב מ' ג"ב ס' התנינים בעזות ע"ס].

421. **קנמן בשם**. (עיין עין יעקב).

422. **קסת גבריאל**. (עיין תורה, איוב).

423. **קסת יונתן**. ה"ר יונתן ב"ר יעקב. לקוטי דינים ודברי מוסר מכמה ספרי מקובלים: דיהרנפורט, תנ"ז. זולצבאך, תנ"ז, 4°.

424. **קסת הסופר**. ה"ר יעקב ב"ר פינחס לאפין. קבוצת מכתבים וסיריס ומליצות ומכתמים ומיזח פתומי מלבות מנמי סם מבתי קברות סיטן והמדם מסר בברלין: ברלין, תרטו"ב, 8°.

425. **קסת הסופר**. ה"ר שלמה ב"ר יוסף גאנצפריד. דיני כתיבת סת"ס ומגלת מסתר עם תקונים וקצת פרפרזות לה"ר משה סופר מפ"ב: אפען, תקצ"ה. זאלקווא, תיר"א, 8°. ק"ב, תרי"ט, 8°.

426. **קסת הסופר**. (עיין תורה, איוב).

427. **קערות כסף**. ה"ר יוסף אבן כספי. פי' על דניאל, כמ"ש בתכונו קבוצת כסף ע"ס, [ודלת כתגרות ים"ר ח"ב שכ' שהות על קדושת התורה והמוסר הרומני וכו' ע"ס].

428. **קערת כסף**. ה"ר יוסף ב"ר חנן האזובי. שיר מוסרי מסר כתב לבנו בהכנסת מוסר וד"ח וכו ק"ל בתיס בחרוזים ובקרא ג"כ שיר הקערה. נדפס תדיר עם ס' מוסר השכל לרב המי גאון, עיין זה. ולד"ק נדפס בתכונה בקונשטנטינא, רפ"ג, 8°. (רשוי. מוריעטע III, 187). גס נדפס בתכוויס רבים ע"י וואלף בתוכו ח"ד דף תקמ"ח וכו': (פירטע מ"ח דכס"ד).

429. **ס' הקין**. (עיין ס' הגאולה).

430. **קין הפלאות**. (עיין חג הפסח, קרבן תודה).

431. **קין לתבונה**. ה"ר שמואל ב"ר משה מלגווירי. על חכמת התכונה (זונן גפ"ע דתע"ב). ובקצת כן לתיותו תכלית מה שנפשבר לפרש כו בדרך נכונה: (זג"ב ס' כ' וזס"ג שלי בזמנו).

432. **קצוי ארץ**. ה"ר יהושע פייביל ב"ר ישראל מטרניגראד. בתור גבולי מ"י ומחלקותם (?) עם מפה: זאלקווא, תקל"א. הוראדנא, תקמ"ג (וי"ח: תקע"ג, ותוכי ד' שניתי), 4°.

433. **קצור אבן רשד** מס' מלמניסטי לבטלמיוס נעתק ע"י ה"ר יעקב בן אבא מרי בן שמשון בן אנטולי: כ"י וויז 175 № וכ"י מינכען 69 № וכ"י פאריז $438/_2$ №. ועי' אלמגיסטי ומ"ם שם.

434. **קצור אבן רשד** מס' הסגיון לאבונצר מלבראהי נעתק ע"י ה"ר שמואל מרשילי ב"ר יהודה: כ"י פאריז (מורלטור) 93 №. [ובתוך כתובו שכבר נעתק גס מזולתו מכל בעיות רבות ולכן העתיקו מחדש ובשלמה העתקתו בזמן ה"ח ותמצית ליקיטה. ועיין תוס' עק"ד תר"ח דף של"ת ע' כתערה].

435. **קצור אבן רשד** מספרי מלחמת הסגיון למריסטו. (עיין הגיון אבן רש"ד, מלאכת ההגיון). עוד כל"ל וכתובו בתור לאמנ"ה (כ"ת מ' מר מ'שה נ'רבוני ה'מבחר): כ"י רח"ם 562 №.

436. **קצור אבן רשד** מס' הנפש למריסטו: כ"י די רוסי $423/_2$ №.

437. **קצור אבן רשד** מס' הצמחים להל"ע נעתק ע"י ר' קלונימום ב"ר קלונימום: כ"י שם $776/_2$ №.

438. **קצור אבן רשד** מס' שמע הטבעי להל"ע: ריווא די"ט, ש"כ, 8°.

439. **קצור אברבנאל** על פ"ח והגדה ם"פ מלוקט מספריו נחלת אבות וזבח פסח ע"י ה"ר יעקב הערצקעש ב"ר אליהו: לובלין, שס"ז, (וי"ח: שס"ד) 4° [ופירטע ה"ח דפס"ח כ' שקטור ס' זבח פסח נדפס ג"כ בפני זה: פראג, רע"ט, 2°. שם, שס"ו, 4° ע"ס. תכל ד"פ רע"ע תחוד בעיני ובפרע בסדר זמנים וז"ז].

440. **קצור** מס' **האויר** למריסטו לח נודע המקלר : כ"י די רוסי 772 №.

441. **קצור** ס' **אור תורה** להכ"מ די לונזאנו . (עיין קצור נחלת יעקב להלן) .

442. **קצור** ס' **אלימה** להרמ"ק . רחמ ס"ל מיד"ח מכ"י מהכה"ו ז"ל . עיין שג"כ ח' מ"ג ושה"ג שלי במקומו .

443. **קצור אלשיך** על מגם מגילות ע"י ס"ל אליעזר ב"ר חנני' מטרניגראד : ד"א , נח"ת , 12° .

444. **קצור אלשיך** על התורה ע"י ס"ל יוסף ב"ר אריה ליב דיינא מלובלין : ד"א , תק"ח , 4° & 16° . שם , תק"י , 12° . זאלקווא , תק" . . 4° .

445. **קצור** ס' **אמונות ודעות** לרס"ג עם קלח הוספות ע"י ס"ל ברכיה ב"ר נטרונאי הנקדן : כ"י וואטיקאן וכ"י רד"א וכ"י די רוסי 482 № וכ"י רוה"ה : (נוסף גח"ל דקל"ז) .

446. **קצור** ס' **אמרי בינה** על הזהר ע"י ס"ל יהודה ליב ב"ר יצחק מניישטאט . נדפס בסוף זהר חדש : ד"א , תס"א , 4° וז"ז .

447. **קצור** ס' **אסור והתיר** לח נודע למי וחת"ז הנהות לה"ר משה ב"ר יהושע : כ"י די רוסי 148/2-3 № [ומוני הוח גם המקלר].

448. **קצור** ס' **האצילות** נקבלה : כ"י רד"א 581, q №.

449. **קצור דברי הימים** לב"י בחרן נרפת וכמהלרין גדולם שנוסדה ע"פ נחפחלעתן הרחמנן וחקי בית המפקח על עניני הדת הנקרא קחנסיסטחליום . נעתק ע"י ס"ל שמואל אהרן ב"ר יצחק ראזענבלאטט : ווארשא , תרכ"ג , 8° .

450. **קצור דיני** הפר"ח וע"ז וש"ך על ש"ע י"ד : כ"י שם 621, q №.

451. **קצור דקדוק** לה"ק לה"ר משה רפאל די אגילאר עם לע"ז ספרדי : ד"א , (ד' שני, ונחמון לח נודע. עי' רס"ד לרמב"ם 19 №) תכ"א , 4° . (ב"י ורד"ח 522, 0 № : 8°) . עוד כל"ל עם לע"ז רומי ע"י אויריגאלום : וויטטענבורג , 1525 , 8° . עוד כל"ל עם לע"ז הל"ל ע"י יוחנן אוענריום : שם , 1588 , 8° .

452. **קצור הדקדוק** . רחמ החוקים והמשפטים חחר לשפת עבר , נוסד לבתי ספר העברים בחרן רוסיח : ווילנא , תרי"ג , 8° . שם , תדי"ר , 8° .

453. **קצור** ס' **הדרושים** להחריז"ל ע"י הרמ"ח לוצאטו : כ"י יוא"ל .

454. **קצור** ס' **דרישה ופרישה** על ש"ע י"ד : כ"י רד"א 622/a, q №.

455. **קצור הגיון** לאלבניטא הספרדי הנקרא טראטטו נעתק ע"י ס"ל אברהם אביגדור: כ"י רח"ם 766 № . ונעתק לחר מס' זה (עיין ס' הדראקטטי ועי' מפתח תו"ח דשט"ז) .

456. **קצור** ס' **הכנות הנפש** . (עיין חבור גדול וכו') .

457. **קצור הלכות שו"ב** לה"ר בן ציון גירונדי צרפתי , כ"י : (חג"י כ' ט"ז) .

458. **קצור הלכות שחיטה** לה"ר יוסף ב"ר אליעזר אשבנזי : חמו"ד , 8° .

459. **קצור הלכות שחיטה** לח נודע למי : פפד"מ , בע"ת , 8° . [ומוני הוח הנ"ע] .

460. **קצור זבח פסח** לאברבנאל . (עיין הגדה ש"פ , קצור אברבנאל) .

461. **קצור** ס' **זהר הרקיע** להכמב"ן ע"י ס"ל שלמה רפאל : כ"י יח"ש . וגם נמנא בכ"י וין ח"כ 17 № בסוף ס' זהר הרקיע כ"י ע"ב .

462. **קצור זכר צדיק** . ה"ר יוסף בן צריק . קלוב מדיני ח"ח ו"ל מסודר נמ"ע נעריס ונעל הממשים כולל תולדות חכות העולם עד חרכן קונסטנטינא וניגריפונטו . מיכנו במחריני (חרוחנו?)נמת זכ"ר. ועיין תולדות חיד"ח לכרמולי הערה כ"ד , ופתיחת ס' בו"ת מן הממים מכ"י קונסט' המזכר כרמיזת כרמולי ח"כ דף קי"ב תשוב.

463. **קצור חדושי דיני הר"ן** ולוח מכל הדינים על דעת הרמב"ם שהניח בכתבו לה"ר יוסף אוטולינגו : ריווא די"ט, שי"ש , 8° . (ועי' חי' הר"ן , ס' מרדכי) .

464. **קצור חובת הלבבות** ע"י ה"ר יעקב ב"ר יואב אליה כ"ץ מפאנו : ד"ו , תז"י , 16° . פראג , חש"ד , 8° . ברלין , תקי"א . שם , תקכ"ח . ווארשא , תר"א . יוזעפאוו , תר"ה , 12° . (ועיין ג"כ מרגליות טובות). עוד כל"ל עם ל"ח: פפד"א תק"ם, 8°.

465. **קצור חוה"ל** וספרי מוסר מחריס בעברה פרקים ללמוד בעבי"ת . נמנא בס' צדה לדרך לה"ר מנחם ן' זרח: (ב"ו ק"כ וש"ג שלי במקומו).

466. **קצור חוה"ל** ע"י ח' מחכמי הקרלים וכמקומות מחמרי חז"ל שבו מחמרי חכמיהם : כ"י כ"ר אברהם פירקאוויץ . ועי' עק"ד תרי"ח דחנל"ו—ז' .

467. **קצור** ס' **יד החזקה** להרמב"ם ע"י ה"ר תנחום ב"ר יוסף ירושלמי. עיין תג"י ח' כ'.

468. **קצור יוסיפון** נל״ח ע״י הרבנית אידל בת ה״ר משה ר׳ מענדילש: קראקא, ת״ל, °4.

469. **קצור יוסיפון** עס ל׳ רומי ע״י סיבאכטיאן מינשטער: באזיל, חש״ה, °8.

470. **קצור יחוסי אנשי שם** ממסס עד סוף המומרים: כ״י רד״א 0, № 278.

471. **קצור יסוד הדת** מס׳ יסוד הדת בת׳ תלקיס לה״ר מרדכי דוב פרידענטהאל: ח״ח נקרח מגדול עז מכות הדת עס הערות מחברות ע״י המחבר בעצמו: ברעסלויא, תקצ״א, °4.

472. **קצור ס׳ יסוד עולם** לר״י הישראלי נכתב ע״י נמו: כ״י יה״ש.

473. **קצור ס׳ יראים**. הוח ס׳ ירחים המדפס מחבר בידינו. ועיין זה בחות י׳ וסג״ב כ״ו וסס״ג שלי במקומו.

474. **קצור ס׳ כבוד חכמים**. (עיין יפה מראה).

475. **קצור ס׳ הכוונות** להאריז״ל: כ״י רד״א № 800, 1062, q.

476. **קצור כללי י״ד** ספרי גאלינוס מהרכבה הפסוקים ברפוחות מהעתק חנון בן יצחק מל׳ יוני לערבי וסס המעתיק לעברי לח נודע: כ״י די רוסי 347/4 №.

477. **קצור לקוטי מהר״ן** ע״י ה״ר נתן ב״ר נפתלי הערץ (המחבר לקוטי מהר״ן): מאהליב, תקס״ב. שם, תקע״א, °8.

478. **קצור** ממחמר במספרי הכוכבים המתיחסים חל מלחכת הרפוחה לארנולד די וילאנובה. נעתק ע״י ר׳ יעקב ב״ר יהודה גבריט בשנת הקמ״ב: כ״י הפליט Cod. 2.

479. **קצור ס׳ מבחר הפנינים**. (עיין כור לזהב).

480. **קצור ס׳ המדות** לאריסטו ע״י הרש״ט ן׳ פלקירא: כ״י יה״ש.

481. **קצור ס׳ מהלך** בבילי הדעת להר״מ קמחי. לח נודע מי קצרו: כ״י די רוסי 1026/2 №.

482. **קצור מזרחי**. ה״ר יצחק כהן מאוסטרהא. קצור מס׳ המזרחי וכל הבחוריס הרחמוים על פירסיי עס״ת ונקרח ג״כ מנחת עני. נדפס רחמוה ע״ס ברחמים: פראג, שס״ר, °2. ויקר החלקים: שם, שס״ט, °2. (ועיין ג״כ דקדוקי רש״י).

483. **קצור מלאכת מחשבת** בחכמת החצטון: ווילנא, תק״פ, °8.

484. **קצור מלאכת המספר**. (עיין מלאכת המספר).

485. **קצור ס׳ מנורת המאור**. (עיין שבע פתילות).

486. **קצור ס׳ המספר** לה״ר יהורה ן׳ וירגא: כ״י יוא״ל.

487. **קצור מעבר יבק**. סדר הנהגות עס החולס והמת וכו׳ מס׳ מעבר יבק הגדול. נדפס פ״ר. (ועיין ג״כ זכרון אהרן, מגן דוד, קרבן אהרן, קריאה נאמנה, רפואת נשמה, וז״ן). עוד כל״ל עס נוסח החסיד ה״ר וואלף לוי: פיורדא, תקכ״ו, °8 וז״ז.

488. **קצור ס׳ מפעלות אלהים** לחנכנאל ע״י ה״ר שלמה דיל ויקיון: כ״י די רוסי № 153.

489. **קצור מרדכי הגדול** ע״י ה״ר יהושע בעז לבית ברוך: קרימונה, שי״ז, °2 גס °8. (ש״י), ריווא די״ט, שי״ט, °8. (הגהות ס״י כ״י. ועיין סימני וקצורי מרדכי).

490. **קצור מרדכי** הנ״ל ע״י ה״ר שמואל ב״ר אהרן משליצשטט. ה״ר מיד״ח ז״ל רחתו בב״י וכ׳ שהוח חוכה מהנ״ל ומזכר בשו״ת מהרי״ל וכתי׳ חגבי שם בשיב המרדכי בהכות פ׳ היה קוטע בהגהת מהר״ח שעיון. (עיין וע״ב ח׳ ס״כ פ״ד וכ״ל ח׳ וסס״ג שלי במקומו). ומעתה בב״י רד״א 612, q № עס חי׳ על הגליון ע״ס. ועיין בקונט׳ שם הגדולים בהבריס עתיקים כ׳ שלי. (ועיין פסקי מרדכי).

ודע שבמנהגי מהרי״ל סוף הל׳ נשואין כ׳: ובמרדכי שקילר מה״ר שמשון. וכבו״ת מהר״ס מינץ סי׳ ע״ע בהג״ה כ׳: לח במחומה לי שרחיתי במרדכי של רבינו שמשון וכו׳ ע״ס.

491. **קצור משנה תורה** להרמב״ם. (עיין ס׳ הכולל ומ״ם שם). ובחו״ת לרח״ס כ׳: עיין חכם לב. ולח ידעתי מה לו ולקצור הרמב״ם!.

492. **קצור ס׳ המשקל** או הנפש החכמה להר״מ די ליאון: כ״י די רוסי 409/2 №.

493. **קצור נחלת יעקב**. ה״ר יקותיאל לאזי ב״ר מנחם נחום. קצור מס׳ נחלת יעקב לבן בע״ס משאת בנימין ודיני קריחת עשרת הדברות וכסופו קצור ס׳ אור תורה לר״מ די לונזאנו: הענא, תפ״ח (וי״ח: תע״ח), °8.

494. **קצור סמ״ג**. נתחבר (?) ע״י החכם הגולה סיבאסט׳ מינסטער בלשון עברי ורומי: באזיל, רצ״ב—ג׳. וועניבעק, תפ״ז, °8. (רד״ח 61, 0—259 №). עוד כל״ל ולח פירש בו עס המקצרו: באזיל, ש״ס, °4. קארלסרוא, תקכ״ג, °12. שקלאוו,

תקמ"ג , 8° . (ועיין נתיבות עולם) . [ו"ע על ד' נחזיל ס"ם הל"ל חולי הס דנכרי הכמ"ג המגוחריס נס' עמודי שלמה עיין זה] .

וכ' ס"ר חיד"א נבג"ב כ"כ ובה"ג שלי במקומו ו"ל : קצור סמ"ג שנדפס בזמנו נרחב שקצרו הרב מהבר הסמ"ג עצמו וכן נרחב מהסכמה והקדמה אחר בתחלתו עכ"ל . וס"ר רפאל קוריכיוס המגיה ס' שה"ג ח"כ (הנדפס מחדש פפד"מ תר"ז 8°) הביא עליו וכ' שלא נדקו לכניו כזה ע"ש . ולולם הרואה בדברי ס"ר חיד"א בתמרו «שנדפס בזמנו» יסבור בלבד שהיו כוונתו על ד' נחזיל אחר כמחמיס שנה ויותר רב הזמן ביניהס כ"א על הקצור הנדפס תוך זמנו ג' פעמיס הל"ל וואנזבעק קארלסרוא ושקלאוו או לפ' נתיבות עולם כוונתו שמצוחר בו כן שאחר ירחה הרואה .

495. **קצור עבודת הקדש להרשב"א** . הוא ס' עבודת הקדש שים בידיעו שהוא קצור מהלכות ע"ד ס' תורת הבית שלו : (שג"ב כ"ם ובה"ג שלי במקומו) .

496. **קצור עברונות** . לפ"ד וולף ח"ג דתק"ח נמצא נאוצר ספרי רד"א ובכיומות הנדפסות בלפני ליתא . ועיין לונז גת"ל דנל"ו נהערה b . (לעמבערג , 1825 , 8°) .

497. **קצור עמודי גולה** ע"י ס"ר יקותיאל זלמן ב"ר משה : קראקא , של"ט , 4° .

498. **קצור עמודי הלשון** לה"ר יואל ברי"ל ע"י ס"ר שמואל טולדר : ד"א, תק"פ, 8° .

499. **קצור ענין השחיטה** מס' אדרת אליהו ע"י כ"ר יוסף מלינווסקי (ג"ע מלינווסקי הטרוקי בן מרדכי הקראי : נסמ"ם ע' 1509) . נדפס נקונץ ס' דד מרדכי וכו' : ווין 1830 , 4° .

500. **קצור ס' עץ חיים** למהרחו"ו ז"ל ע"י ס"ר אברהם מרדוך : כ"י רד"א 1052, q .

501. **קצור מעקרים כלליים** וסדר רפואות כמי המות נעתק מל' רומי ע"י ס"ר גבריאל ב"ר יהודה מוויטרי : כ"י יה"ש .

502. **קצור ס' עקדת יצחק** ע"י ס"ר שמואל יפה מקונשטנטינא , כ"י .

503. **קצור** פי' הראב"ע והרלב"ג על נלחמות עם הגהות ס"ר דניאל רופא על הגליון : כ"י די רוסי 412/16 .

504. **קצור** פי' ס"ר בנימין ב"ר יהודה מרומא על ס' מלכים : כ"י שם 195/2 .

505. **קצור** פי' רד"ק על יעצי:באסיל,חש"ד,4°.

506. **קצור** פי' הרד"ק עס"ת וכיוסיס: כ"י יה"ש.

507. **קצור** פי' הרלב"ג על מיוב נמהנזיס : ד"ו , ש"ד . קראקא , של"ד , 8° .

508. **קצור** פי' הרלב"ג עה"ת:כ"י רח"ם 763 .

509. **קצור** פי' הרלב"ג עה"ת : כ"י די רוסי 118, 290 .

510. **קצור פירושים** . הוא קצור מד' פירושיס על פיכם"י עה"ת ע"י הרו"ן היידנהיים : כ"י רח"ם 761 .

511. **קצור פסקי דינים מכל ד' טורים** . (עיין ס' הזכרון) .

512. **קצור פסקי הרא"ש** ע"י נמו ר"י בעה"ט : קונשטנטינא , הרע"ה , 2° . טוד כל"ל נמס רמזי קצור פסקי הרא"ש ולכן יש קורין לו ג"כ ס' הרמזים [עיין בו"ת הרשב"ץ ח"ג סי' פ"ו ובהקדמת הס"ם ד' פפד"מ סי' כ"ו] : קונשטנטינא , שס"ו , 2° . טוד נסוף פסקי התמרי . (עיין הלמוד) . טוד כל"ל עס הגהות ס"ר יצחק ב"ר חיים : כ"י רד"א q , 623 .

513. **קצור פסקי הרא"ש** לפ כסדר התלמוד עס קלת מי' על הגליון : כ"י רח"ם 765 .

514. **קצור ס' הפרדס** להרמ"ק ע"י הרמ"ע מפאנו ז"ל : (עיין הנצו הרמונים . עסים רמונים . פלח הרמון . פרדס רמונים) .

515. **קצור פתרון חלומות** לפ נודע המקנל : כ"י די רוסי 145/6 .

516. **קצור ס' צורת הארץ** לה"פ כ"ר מיים הנמית ע"י ס"ר יהודה הנשיא : כ"י רד"א q , 1661 וכ"י רח"ם 768 . גס ראיתי פה כ"י ניד נכר מהרש"ר ז"ל . טוד כל"ל ע"י ס"ר חיים ליסקער: כ"י רד"א q , 1673 .

517. **קצור ס' ציצת נובל צבי** לה"ר יעקב שנפורטש ע"י ס"ר יעקב עמדין עס הוס' הנו ועטיוס בזה : חנו"ד (אמ"ד או אלטונא) , 4° . (ועס הגהות כ"י : נעדנער ע' 295) . (ועיין אהל יעקב , ציצת נובל צבי) . טוד כל"ל ע"י ס"ר דוד בה"ר רפאל מילדולה . עיין זל"ל ד' ז' .

518. **קצור ס' הקאנון** לחכן סיוח ע"י ס"ר ירעי' הפניני עס הגהות : כ"י די רוסי 531 .

519. **קצור** הל' **קדוש החדש** ע"י הר"מ ן' חביב : כ"י רד"א q , 1673 .

520. **קצור ראשית חכמה** . (עיין יראת ה' ראשית חכמה הקצר , תוצאות חיים , תפוחי זהב) .

521. **קצור רב פנינים** לר"מ אלשיך על מגלי

עס לקוטי מגדים מהמפרשים: וואנזבעק, תצ"א . . .

522. **קצור רוממות אל** להג"ל על תהלים ע"י ה"ר אליעזר ב"ר חנינא מטרניגראד: ד"א, תנ"ה, °4 .

523. **קצור רפואה** לאבן סינא ביו"ד חלקים: כ"י די רוסי 624/2 № .

524. **קצור רפואה** לבן אלגזהר נעתק ע"י ה"ר חיים ב"ר משה: כ"י שם № 339 . ועפ"ד המרפים כ"י ווין הוא קצור ס' אלמנצור לאלרחזי ע"ש № 138 .

525. **קצור רפואה** לרואג האדומי (רופא ערבי): כ"י די רוסי 354/5 № .

526. **קצור רשומי האסיפות** להכרת תועלת על מה תקופת שנה השניה להקיומתה. מאת ה"ר שמואל מולדר: ד"א, תקע"ז, °8 .

527. **קצור ס' שבלי הלקט**. הוא ס' שבלי הלקט הנדפס וזהו ח"א ממנו. וה"כ נלאה ה"ר חיד"א בכ"י וכ' שהרב המקנר הכניס בו דינים אחרים שאינם מגוף הספר ומזכיר שם זקנו הרז"ה והודו הרא"ש בכמה ענינים ודינים. עיין שג"כ כ"ז כ"ח ושפ"ג שלי במקומו .

528. **קצור שומרים לבקר**. (עיין דרך משה).

529. **קצור שחיטות ובדיקות** עס ל' ספרדי ע"י ה"ר דוד לוי וסדר מעמדות בסופו: ד"ו, שס"ט, °16 .

530. **קצור ש"ע א"ח ו"ד**: ספר"א, תס"ד, °16 . (ועיין שלחן טהור).

531. **קצור שני לוחות הברית**. ה"ר יחיאל מיכל ב"ר אברהם סג"ל עפשטיין. לקוטי מוסר והגהות מס' הסל"ה ומאמרי ספרי ירלוס: פיורדא (ופירצט ח"א דרמ"ו וח"י: ד"א), חגי"ל, °4 . עוד כנ"ל עס מהדורת בתרת חוס' כמה ענינים: פיורדא, תנ"ו, °4 . עוד כנ"ל ועס מפתח בסופו: ד"א, תס"א, °4 . עוד בכל הנ"ל ועס נוספות רבות ומועות קצתם לה"ר אברהם ב"ר אריה ליב הורוויץ וקצתם לה"ר זאב וואלף ב"ר שמואל יארוסלאוו וגם לה"ר צבי הירש ב"ר משה פראנקפורט ולה"ר צבי הירש ב"ר אברהם: ד"א, תס"ו. שם, ע"ת. פיורדא, תע"א. ברלין, עת"ה. ד"א, תפ"ב. ברלין, תפ"ד. אופיבאך, תפ"ד. ספר"מ, תפ"ר. פיורדא, תק"ב. ספר"מ, תק"ה. זאלקווא, תקי"ב. שם, תקנ"ה. דיהרנפורט, תקו"ם. סדילקאוו, תקצ"א, °4 . (ועיין מעיל שמואל, מצרף לכסף).

עוד כנ"ל ותקון חכוע הקבר וכו' בל"ח בשם עץ חיים. נדפס פ"ר בכוסית וו"ז .

532. **קצור ס' השערים** לר"י מדורא שנתקנדו ע"י גדולי הדור בימי מהרי"ל, נדפסו במנהגי מהרי"ל סוף דיני תסור ומתר ע"ש. ומהוי הוא הגמנ' בכ"י די רוסי 148№ ב' וג' עס הגהות ה"ר משה ב"ר יהושע בסופו. ועי' לעיל סי' 447 .

533. **קצור תורת הבית** להרשב"ם קנרו הרשב"א עתרו ונקרא תורת הבית הקצר, עיין זה: (שג"כ כ"ד ושפ"ג שלי במקומו) .

534. **קצור תורת חטאת** הנדפס עס פי' דמשק אליעזר נרחה שקנרו הרמ"א בעלמו: (שג"כ כ"ט ושפ"ג שלי במקומו) .

535. **קצור תורת לשון עברית** לר"ש כהן ע"י התלמיד יעקב וישעיה מוסקאט: דקדוק בל"ח, ווארשא, תרי"ג, °8 .

536. **קצור תלמוד ירושלמי ותלמוד בבלי**. ה"ר אפרים משה ב"ר אלכסנדר פינער. תולדות ימי חיי התנא רשב"י ומה בין תלמוד בבלי לירושלמי עס ח"ח: ברלין, תקצ"א, °4 . (הסגות הרשד"ל עליו בכ"ח כ' מכתב ל') .

537. **קצור תקון חצות**. (עיין שרה בוכים) .

538. **קצור תקפו כהן** להש"ך בדיני תפיסה. (עיין אורים ותומים) .

539. **קצור ס' התרומות** ע"י ה"ר ישעיה ב"ר יקותיאל מגדולי תלמידי הרא"ש ונפטר שנת הל"כ: (שג"ח ה' ושפ"ג שלי במקומו).

540. **קצור תשובות הרא"ש** ע"י ר"י בעה"ט נגו. והיו כיד הר"ב אלנזקי בכ"י כמ"ש בתשובותיו. ועיין חזה התנופה נאות ח': (שג"כ כ"ח ושפ"ג שלי במקומו) .

541. **קצות החשן**. ה"ר אריה ליב ב"ר יוסף הכהן. מי' על ס"ע ח"מ בפלפול עצום כ' חלקים. ח"ח: לבוב, תקמ"ח. מ"כ: שם, תקנ"ו. דיה"פ, תקע"ט. ק"ב, תרי"ט, °2 .

542. **ס' הקצים**. (עיין מגלת המגלה) .

543. **קצר המצע**. אלואים וויענגער פאן זאננענפעלד. קצור תורת גס בל"ח: חמ"ר (ווין), 1760, °8 .

544. **ס' הקצר**. (עיין שלחן ערוך) .

545. **קרא הגבר**. (עיין סוד בחורים) .

546. **קרא משה**. (עיין מעין החכמה) .

547. **הקרב**. ה"ר יעקב אייכענבוים. למודי שחוק התימקחקי (מחכמציל) לכל מוקומיו

ומספטיו בסיר יפה לחף נעים: לונדון, 1840, 12°.

548. **קרבן אהרן**. ה"ר אהרן ב"ר אברהם אבן היים. בחור גדול על הספרא הוא תורת כהנים ובראשו ס' מדות אהרן בחור גדול על י"ג מדות דר' ישמעאל: ד"ו, שס"ט. דעסויא, תק"ב, 2°.

549. **קרבן אהרן**. ה"ר אהרן ב"ר אליעזר ליפמאן. קונט דיני ס' תורת חטאת ודיני אסור והתר בסדר ס"כ: ד"א, ת"ז. שם, ת"ן. ווילמרשדארף, תע"ז, 8°. ועל שער ד' ווילמ"ד כתוב שנדפס לאחונה באמ"ד שנת תט"ז ע"ש.

550. **קרבן אהרן**. ה"ר אהרן מועטי. דרושים ולקוטים: ליוורנו, תקל"ג, 4°.

551. **קרבן אהרן**. קונט מעבר יבק בחמנה ח"ק נחמ"ן דק"ק פיורדא: ברין, תקי"ט, 4°.

552. **קרבן אהרן**. (עיין מחזור).

553. **קרבן אליהו**. (עיין אזור אליהו במלואים).

554. **קרבן אליצור**. ה"ר מנצור מרזוק. דיני ע"ח ודיני בריכה ולקח טו"ס: שאלוניקי, תקל"ד (אור: שכ"ר טו"ב), 2°.

555. **קרבן אשה**. ה"ר אליהו ב"ר יוסף שמאע הלוי. טו"ת על ד' ס"ע וחי' ס"ס והרמב"ם ולקח דרושים: ליוורנו, תקפ"א, 2°.

556. **קרבן אשם**. ה"ר איצק ב"ר שמעון שאברליש. חי' גפ"ה על כמה מסכתות: זולצבאך, תקל"ה (אור: תקל"ז), 2°.

557. **קרבן חגיגה**. ה"ר משה בה"ר יונתן גלאנטי. דרושים לג' רגלים וז"ז וחי' על מס' חגיגה ולשונות הרמב"ם: ד"ו, תס"ט (וי"ח: תס"ד), 2° (או 4° גדול).

558. **קרבן חגיגה**. ה"ר משה חי מילול. מוסף לשוכות עם הושענות מנהג ספרד עם פי' המלות: ליוורנו, תקל"ו, 8°.

559. **קרבן חגיגה**: ד"ו, שפ"ה, 2°. כן נמצא בס' זכרונות בעטנוריא דפס ווילנא משנת 1839 № 149/a ע"ש. ואחרי כי זה ובלעדי זה נכר"מ בלאנטי בוש בשפר העליה ומניחם בני נ"ו דפין, נראה כי ע"ם הוא ונ"ל חגיגה כדלעיל.

560. **קרבן יצחק**. (עיין ש"ע א"ח באר היטב).

561. **קרבן מנחה**. ה"ר יעקב בה"ר שמואל האגיז. דיניס חי' דרושים ופסקים ועניניס שונים: ד"ו, שנ"ו (רד"ח № 263, q וזה ח"ח, כי המחבר נפטר שנת תמ"ח והוא ל"כ שנים אחרי דפוס זה). אזמיר, ת"מ, 4°.

562. **קרבן מנחה**. (עיין תפלה, סדור — , עבודת עבודה).

563. **קרבן משה**. ה"ר שמשון פרידבורג. על נוסח התוספות: כ"י רח"ם 70—769 № .

564. **קרבן נתנאל**. ה"ר נתנאל ב"ר ידידיה טיאה ווייל. בחור על הרח"ם סדר מועד ונסיס: קארלסרוא, נגיל"ה ונשמח"ה ב"ו (תקט"ו), 2°. גם נדפס עם הרח"ם בס"ם ד' סלאוויטא וקאפוסט וו"ו. (עיין תלמוד).

565. **קרבן העדה**. ה"ר דוד ב"ר נפתלי אבד"ק דעסויא. בחור גדול על הירושלמי במקום שלח פירש מהר"ח פולד עם תוס' פי' בשם שיורי קרבן עו"ע בירושלמי ועל הרמב"ם וע"כ. וזה הנדפס ממנו: על סדר מועד: דעסויא, תק"ג. שקלאוו, תקע"ב, 2°. עוד כנ"ל ועל מס' שקליס פי' הרא"ה והוס' מהרי"ק והגהות הגר"א ופי' תקלין חדתין וכסופו שלום ירושלים הגהות והקוניס ותי' לה"ר מנחם נחום טריביטש: ווין, תקפ"א 2°. סדר נשים: ברלין, תקי"ז, 2°. ומסדר זיקין נדפס על כהנדרין מכות [ועד תוך פ"ה במס' שבועות וכן לח נמצא על מס' ע"ז וגדה כלל. ואולי נקרא הכל המחבר הז' על הסמיס מעל ולכן נפסקה הדפוסה בתוך המלאכה]: מסר שער, אבל מניין ותוספות נראה שנדפס ד' ברלין, (תק"..), 2°.

566. **קרבן פסח**. ה"ר חיים עמרם. פי' על הגדה ס"ס: ליוורנו, פל"א הודע"ת (תקצ"ו), 12°.

567. **קרבן פסח**. ה"ר שלמה קלונר ראבד"ק בראדי. חי' על הל' פסח עם קו"ח מותר הפסח, כ"י: (שי"ג).

568. **קרבן קטרת**. ה"ר שמשון חיים נחמני. מיניס, כ"י: (תנ"ו ס' כ"ה).

569. **קרבן ראשית**. ה"ר יהודה ליב ב"ר אשר זעליג מרגליות. טו"ת וחי' הלכות על מס' כ"ס: פפד"א, תקל"ח, 2°.

570. **קרבן שבת**. ה"ר בצלאל ב"ר שלמה דרשן. דרושים על כל דיני שבת ועניניו: דיהרנפורט, את"ן. פיורדא, ע"ת, 4°.

571. **קרבן תודה**. ה"ר גרשון ב"ר ישראל קיצינגען. ודוי ותפלה ועל חטא במיני כסדר ח"ב וכסופו קץ הפלאות על קן הגלות וניחת המטיח (ונ"ע ערך חג הפסח): מנטובה, שפ"ג, 8°.

572. **קרבן תודה**. ה"ר נתן נייאמענן. תפלות ותחנות לנשים יולדות עם תרגום אנגלי: לונדון, תקצ"ז, 8°.

573. **קרבן תענית**. (עיין ס' היראה, מעבר יבק).

574. **ס' הקרבנות** מס' משנה תורה להרמב"ם עם תרגום רומי והערות ע"י ל. קומפיעני: לונדון, 1683, 4°. עוד כנ"ל ועם הקדמת **האברבנאל** לס' ויקרא מועתקת כנ"ל: ד"א, 1701, 4°.

575. **קרה מקרה**. (עיין צמח צדיק).

576. **קרוא מקרא**. תקון קרי והעתנות מוסר למהר"י סרוק וסדר עבודות לה"ל מאיר ביקוויאס: שאלוניקי, תקי"ב, 8°.

577. **קרוא מקרא**. (עיין פני יצחק).

578. **קרובה דימים טובים**. ה"ר יהודה ב"ר קלונימוס אבי הרוקח. קבלה על מחזור ויטיטים: כ"י רד"א תקמ"ב. וכן"ד 285, q No.: מלמדים על פסוקים כמו מדרש. ועם מחברו לא נזכר בו ע"ם.

579. **קרובות** לגיל ס"ת בבהכ"נ אלמנלי בסקנדינאוו ע"י ה"ר יהושע סגרי: מנטובה, תקמ"ה, 8°.

580. **קרוב"ץ**. הוא מחזור כל"ח להמון ולנשים: פראג (ד' אכי), שע"ה, 2° (נוסף גח"ל דק"ן). שם, שפ"ט, 2°. וז"ז פ"ב. [ונכתב כי ד' ריפמן ממנו הוא מחזור כל"ח הנדפס שם שנת ש"ם. עי' נוסף גח"ל דקפ"ח].

581. **קרוב"ץ או קרובות**. (עיין מחזור).

582. **קריאה נאמנה**. ה"ר שמואל דוד אוטולינגו. קצור מעבר יבק: ד"ו, חש"ד (תע"ה), 4°.

583. **קריאה ותקון**. (עיין תקון).

584. **קריאי מועד**. ה"ר יוסף ב"ר מרדכי הכהן. תפלות הסעודה ע"פ הזהר וכו': ד"ו, תס"ז, 8°.

585. **קריאי מועד**. (עיין מחזור סי' 964).

586. **קריאת השמירה**. (עיין חכמתא רבתי).

587. **קריאת שמע**. ה"ר בנבנשתי נאטיניין. פסקים על מנהג קורפו בענין ק"ש בלבוד בגגון וסיר: שאלוניקי, תקט"ו, 4°. ועיין גם' גגה הצדק דף י"ב.

588. **קריאת שמע** על המטה או ק"ש של לילה. כולל ברכת המפיל ופרשה שמע ישראל וקצת מזמורים ופסוקים מלוקטים לומר קודם שיכנס על המטה ליטון. נדפס גם לבדו וגם עם פי' ועם ל"ח ונע"ז פ"ר וגם עם כוונות וזמות ע"פ קוד וקבלה (עיין תקון ק"ש קצות ת'). וגספח אל כל סדרי תפלות (ועיין תפלה).

589. **קריאת התורה**. ה"ר חיים קעסלין ב"ר נפתלי הירץ. נאור הוכחה שרש קרא ומלמדי רז"ל אל תקרי כך אלא כך ובאור ענין יש אם למקרא וכו' ומלמדי מלמדי ס"ם הנגוייס על יסודות הלמון ונסופו מכתב באר רחובות על שרשי לשון מצנה ועניני דקדוק: ברלין, תקע"ד, 8°. [ומכתב באר רחובות הנ"ל נדפס בהוספה במלסף תקמ"ו וגם אח"ז נכפה"ע תקפ"ה דקט"ז].

590. **קריה נאמנה**. ה"ר זאב טעננעבוים. בנין י"ח דרשות: ווין, 1854, 4°.

591. **קריה נאמנה**. כ"ר יוסף בכ"ר משה בגי הקראי. על תלוקת הקרבנים והרבנים: (אר"ץ). ונקרא ג"כ אגרת קריה נאמנה.

592. **קריה נאמנה**. ה"ר שמואל יוסף פין. קורות מוסב ב"י בעירנו זו ווילנא ויויסים לנפשות גמוסים וחכמים סופרים ונדיבים: ווילנא, בת"ר, 8°.

593. **קריה נאמנה**. (עיין תורה).

594. **קריה נאמנה הבירה**. (עי' ארץ החיים).

595. **קרית ארבע**. ה"ר אברהם ב"ר מרדכי אזולאי. כולל ד' ספרים: א) אור החמה פי' על כל הזהר. ב) אור הלבנה הגהות על כל הזהר. ג) זהרי חמה קצור מס' ירח יקר למהר"ח גלאנטי ז"ל. ד) אור הגנוז על לשונות עמוקים שבס' הזהר, כ"י: (ול"ב ד' ונס"ג שלי במקומו).

596. **קרית ארבע**. ה"ר אליקים ב"ר איסרל זאלדין. מעשה הולכי על מרכבה ושעלי חייס העלומים, והוא ח"ל מס' בחינת כל הפעלים על מעשה כל הברואים בכללן: קאפנהאגן, תקמ"ז, 8°.

597. **קרית ארבע**. ה"ר יצחק חיות מפראג. הוגה בספריו לתכור גדול מאד: (ש"י).

598. **קרית ארבע**. ה"ר מנחם ב"ר משה רבה. ס' קבלה בד' חלקים. מניחו בהקדמת ספרו בית מועד ע"ם. ובתג"י מ' ל' כתוב וז"ל: כולל כל הכמות למודיות מעשיות ותלמיות ועל ד' עולמות מבי"ע ועל עיקרי תוה"ק ועניניס מחרים עמוקים, עכ"ל.

599. **קרית ארבע**. כ"י לה"ר מטראני: (ש"י).

600. **קרית ארבע**. ה"ר מרדכי ב"ר שלמה פלונגיאן. על שרשים המובנעים בלה"ק, כ"י. וקצת ממנו נדפס בכ"ת חלק תשעיי מכתב כ'.

601. **קרית ארבע**. ה"ר משה ב"ר יקותיאל זלמן. נאור על קריאת ד' מיני ק"ם ערבית וקונט' מהדורא בתרא לספרו מגיד משנה ע"ם מפתח העולמות לרע"ח ריקי, עיין זה: זאלקווא, תקכ"ה, 4°.

602. **קרית ארבע**. ה"ר משה ב"ר צילי

(בצלאל ?) . דקדוק לה"ק נד' בערים ונקרא ג"כ קרית ספר : כ"י וואטיקאן . עיין צונז גח"ל דקי"ע .

603. **קרית ארבע**. (עי' חלוקי דרבנן, מגלת ספר).

604. **קרית דוד** . (עיין ארץ החיים) .

605. **קרית חוזים** . (עיין ארץ החיים) .

606. **קרית חנה** . ה"ר אלחנן ב"ר בצלאל אורי ליפמאן חפץ . פי' על פ"מ : פראג , שע"ב , 4° .

607. **קרית חנה** . ה"ר גרשון מזיא ב"ר יצחק משה . מו"ק : מין , תקמ"ה , 4° .

608. **קרית חנה** . (עיין אדרת אליהו) .

609. **קרית יערים ברחובותיהם** . (עיין ארץ החיים) .

610. **קרית מלך רב**. ה"ר יהודה בה"ר אפרים נבון . מי' על הרמב"ם הל' שבועות ונדרים זכין ומתנה והל' מלוה ולוה וכו' ועל לבושת המוכ. מ"ב דין אמת מו"ק. מ"ג בית מושב הל' דייניס לנמו ה"ר אפרים נבון : קונשטנטינא , תקי"א—ב"ה , 2° .

611. **קרית ספר** . ה"ר דוד כוכבי . הכרעת הדעות נדינין : (ש"י) .

612. **קרית ספר** . ה"ר מנחם ב"ר שלמה המאירי. נדיני כתיבת כת"ס: כ"י באס"ד וז"ו.

613. **קרית ספר**. ה"ר מרדכי אהרן גונצבורג. קבוצת מכתבי סופרים מעניים שונים על נושאי הק"ק (בסופו שיר על המגוף ושיר על נתוק הקלקלי לה"ר אפרים לוצאטו) : ווילנא, תקצ"ה, 8°. שוד בל"ג בתוס' מכתבים רבים: שם תר"ח, שב, תרט"ז, 8°. וז"ו פ"ר, שם.

614. **קרית ספר**. ה"ר משה בה"ר יוסף מטראני (המבי"ט) . לברר מילי דמוריית ודרכן וכיונת בספרי הרמב"ם (נתן ה"ר חיד"מ בבג"ב י"ב ובס"ג בלי נמקומו) : ד"ו , שי"ג (תו : שי"א) , 2° .

615. **קרית ספר** . רמיזת ספרים משמות ה"ר שמעון באנדי : דעסויא , 1818 , 8° .

616. **קרית ספר** או ספר הראבי"ה. שיין בהקדמה להלמוד ירושלמי: (ש"י. וע"ע בירושלמי ד' קלקלת).

617. **קרית ספר** . שם הכולל לקבוץ מספרים קטנים ממחברים חדשים , והם : א) תולדות ישראל ח"ב לה"ר פרץ בעשר . קורות ישראל מבוסס מגלות בבל עד הרכן בית שני . ב) מוסר השבל להר"ר ברוך שענפעלד . תוכן המדות לנערים נעתק מל"מ מספרי קלמכ . ג) תולדות ישראל ח"ב הל"ל נכתב ול"מ ע"י ר"פ בעשר הג"ל : פראג , תקצ"א , 8° .

618. **קרית ספר** . (עיין קרית ארבע נעיל) .

619. **קרית ספר לחכמת ישראל** . (עיין מאור עינים , מצרף לכסף) .

620. **קרית עוז** . ה"ר בנימין מפנטי . (ב"י , נכסב הס"ק ?) . מוני ס' מוסר : פראג , חש"ד , 4° . עי' פיכתב מ"מ דרע"ו .

621. **קרית שונים** . (עיין ארץ החיים) .

622. **קרן אור ומראה כהן** . ה"ר משה כהן אבד"ק בעלז ובנו ה"ר דוד . בו"ת וחי' והדרושים : זאלקווא , תקל"ו , 2° . (ועיין מראה כהן) .

623. **קרן אור פני משה**. ה"ר מאיר ב"ר יצחק (והלא נפיכתב מ"מ דכתי"ו) . מי' מורה על ס' נרלמית : המבורג , תקמ"ז , 4° .

624. **קרן אורה**. ה"ר יצחק ב"ר אהרן אבד"ק קארלין . מי' הלכות על מס' יבמות וחוריות: ווילנא , תרי"ב , 2° . עוד כל"ל על מס' זבחים ומעילה : שם , תרי"ז , 2° .

625. **קרן לדוד**. ה"ר מצליח יחיאל מעובדיה ב"ר משה דוד . דרושים עה"ת , ועוד מליו ס' ישמח משה להל"ל ספורי ס' נרלמית ומסות נמיר : ליוורנו , בירושלי"ם , 4° .

626. **קרן עור** . ה"ר משה ב"ר ישעיה כ"ץ . דרוש על פ' כי קרן עור פני משה במ"ב פניס : זאלקווא , תפ"א , 4° .

627. **קרן עור** . (עיין אהל משה) .

628. **קרן הפוך** . ה"ר יונה פֶאַרזאַנגער . על מרכיס המתפללים במקרה עם סולמותיהם ותכנומם בל' הולנדי : ד"א , תר"ז , 8° .

629. **קרן צבי** . (עיין עוללות הבציר) .

630. **קרן הצבי** . (עיין קרניים) .

631. **קרן שמואל** . ה"ר שלמה זלמן ב"ר יחזקיה העסיל אשכנזי . נחור על פי' הרמב"ם על התורה : פפד"א , תפ"ז , 4° .

632. **קרן שמואל** . ה"ר שמואל פריינד מפראג . תשובה לחסור לכילת קטניות מורז ודומן נפסח : פראג , תר"א , 8° .

633. **קרן ראשיה** . ה"ר חיים הורש שווּאבאבער . מכתב עתי לגעטי ירמל לגמדם מדות ומוסר מספורי התורה ומגדות בל"מ : פיורדא , תקע"ו , 8° .

634. **קרני ראם** . ה"ר יצחק הדאד . פי' על רס"י ורמ"ם עה"ת ומח"ז ס' זרע יצחק נחורי מחמרים ומדרשים: ליוורנו, תקב"ה, 4°.

635. ס' קרנים. ה"ר אהרן ב"ר אברהם מעיר קרדינא (ויש מיחסין לוחזו לכבוד יצחק בן הראב"ד). ס' עמוק מאד בקבלה עם פי' דן ידין לה"ר שמשון ב"ר פסח מאסטר-פולי וכסופו לקוטים מכתבי סמפרם בשם לקוטי שושנים: זאלקווא, חש"ד (והסכמה מיום ו' כ"ח סיון תס"מ). ד"א, תקב"ה, 4°. קאריץ, תקמ"ה. שקלאוו, תקמ"ה. פאריצק, תקע"ח. לעמבערג, תר"י, 8°. עוד כל"ל ועם פי' פרשת אליעזר לה"ר אליעזר פישל גין ונכד לה"ר יצחק אבד"ק קראקא: זיטאמיר, תקס"ה, 4°. עוד כנ"ל ועם פי' קרן הצבי ועם פרח שושן בעניינים שונים לה"ר שמואל ב"ר יוסף שממא: ליוורנו, תקצ"ה, 4°. [ובהקדמת הר"ם הנ"ל כ' שמיכר ס' מחנה דן פי' על הזהר, בן מנוח פי' המלות, שמש נגה פי' על שערי אורה וס' נזר אלהים, שמש ומגן, ויזרח שמש. וע"ש בפי' דן ידין מאמר ח' ולע"ג בהגהה בסה"ד שכ"ה אות ש' שמש ומגן].

636. קרע עלי מועד. קיטה בל"ח ובלה"ק . . .

637. קשוטי כלה. ה"ר יעקב ליב ב"ר שמואל זאנווילֿ מזיטאמיר. על כסדרן הפעולות ומעשים הרצויים לפני ה', נעתקו מספרי חסידים וקדושים. נדפס בשר ועתה שנית וקרוֹ לו בשם זה: חמו"ד, 8°.

638. קשורים ליעקב. ה"ר יעקב עמדין המכונה יעב"ץ. עם הכולל לדרושים שלו ונדפסו קלתם בשמות פרטים לכל חו"ח ונקרא בשם הוליות ממנו וכס: חלי כתם, פסח גדול, קול בעזרה או שערי עזרה, שאגת אריה, שמש צדקה, תפלת ישרים. (ועי' כלו"ח במקומו).

639. קשורים ליעקב. כולל תפלות מי כמוכה קיטות מ"ב מסעות: ליוורנו, ברית"ו, 8°.

640. הקשורים ליעקב. (עיין נזיר שמשון).

641. קשות יהונתן. (עיין קשת יהונתן לנגן) [ומוני הוא טעות הדפוס].

642. קשות מיושב. ה"ר ישעיה ברלין. ליתב כל מקום דסליק הס"ם בלשון קטיה כדעת הרמב"ם בתס' ב"ב דל"ב ע"ב, ונלוה לו ס' אומר השבחה טעם על כל מה שמתפלל בפוסקים לדינא ותח"ו חו' הש"ם להנ"ל: חמו"ד (ק"ב), כת"ר, 4°.

643. קשת אמרי אמת ושלום בעניין התחלקות התמונות והדמות למיניהן מה"ל יעקב טוגענדהאלד: ווארשא, 1844, 8°.

644. קשיא סיפא. (עיין יעקב לחק) ומכס בתרה דלא כתג"י י' סי' מ"ט.

645. קשר אמיץ. (עיין יוסף אומץ).

646. קשר גודל. ה"ר חיד"א. להנהגת התדש בבוקר ודיני ציצית ותפילין בכוונת ק"ש ותפלה וכו': ליוורנו, תקס"ב. פיסא, תקע"ו, 8°. זיטאמיר, תדי"ר, 12°. (ועיין עבודת הקדש).

647. קשת דרוכה. (עיין בשמות בת שלמה).

648. קשת יהודה. (עיין מכבי יהודה).

649. קשת יהונתן. ה"ר יהונתן איבשיץ. הספד על שלשה גאוני עולם ודרושים וכסופו הצי יהונתן דרשות וחדושים: אלטונא . . . לבוב, תקמ"ד, 4°. (בי"נ). [ומני כתיבי תסר שער ונראה כד' לבוב ומתו קשות יהונתן דרושים וספדים וכתו"ת במספר דפין בפ"ע וכסופו חצי יהונתן דרשות שדרש בש"ת שנת תקי"ח בקלעוגא].

650. קשת יהונתן. (עיין כתונת פסים).

651. קשת ומגן. ה"ר שמעון ב"ר צמח דוראן (הרשב"ץ). הוא פרק ד' מספרי מגן אבות ח"כ שהוא חלק שוסינו תשובות נגד דתות זולתנו ולכן לא נדפס במקומו, וכסופו מלחמת מצוה לבנו הרשב"ש, ועיין זה: חמו"ד (ליוורנו), 4°.

652. קשת נחושה. ה"ר מאיר אנגיל. מוסר השכל במליצה ודרוש: קונשטנטינא (וי"ח: בעלוועדר), שנ"ג, 4°.

653. הקשת בענן. מאמר בקרת על ס' מי מלא לר"ם הלוי מהרוסקוב מאתי הבותב: כ"י, וקנית ממנו נדפס בקונץ פרחי צפון ב' ע"ב.

# אוצר הספרים

## ר

1. **ראב"ה** . ה"ר אליקים ב"ר יהודה המילוזאהגי . פסגות על הרב מהרי"ם לונץ בספרו על הדרשות ועל ס"ר ע"ר בתולדות הקליר עם הערות בסופו : אפען , 1837, 4°.
2. **הראבי"ה** . ס' — . (עיין אבי העזרי) .
3. **ראבינזאהן** דער יונגערע . נעמק לעבכי ע"י ס"ר דוד זאמושטש : ברעסלויא , תקפ"ד , 8° . עוד כנ"ל בל"מ יהודים : ווארשא , 1840 , 8° .
4. **ראב"ן** . ס' — . (עיין אבן העזר) .
5. **ראה חיים**. ה"ר חיים ב"ר יעקב פאלאגי. מ"מ על סדר הפרשיות: שאלוניקי, תרחי"ב, 2°.
6. **ראובן** . כ"ר משה בישיצי הקראי . על יסודות הדת ועיקרי המוסר : (אר"ץ) .
7. **ראומה** . רב נחשון בארץ שנער במדינת ארך . פתיכות בדיני שו"ב ונדפס עם פי' צפנת פענח וחזקת היד לה"ר יצחק אונקנירא : קושטנטינא, מכרו"ם, 4°.
8. **ראזען גארטען , דער** — . עניני מכלי מתים והגלולה וג"ע וניהגס ותמיה"מ בל"מ : חמו"ד (פראג, שס"ט.עיין לונץ גל"ל דרפ"ס), 8°.
9. **ראש אמונה**. ה"ר משה שמואל נוימאן מקיצע . יסודי התלמוד לנערי כ"י : ווין , 1820 , 8° .
10. **ראש אמנה** . השר דון יצחק אברבנאל. על פרקי המוסר ולחלקי יסודי הדת בכ"ד פרקים : קונשטנטינא, רס"ה—ו' , 2° . ד"ו , ש"ה . קרימונה , שי"ז . סביוניטה , שי"ז . אלטונא , תק"י . שם , תק"ל . טארנאפאל , תקע"ג , 4° . (ועם הגהות הר"ו היידנהיים כ"י : רמז"ר ע' 475. ועם הגהות ה"ר יעב"ץ כ"י : צעדנר 371) .
11. **ראש אמנה**.(עיין הגדה ש"פ,עפק השוה).
12. **ראש אפרים** . (עיין בית אפרים) .
13. **ראש אשמורות** . ה"ר משה ניגרין . (קוה"ד דמ"מ ע"מ ונמ פורש מהופו) .
14. **ראש הגבעה** . ה"ר פינחס ב"ר יהודה מפאלאצק . ח"מ לוחם בתוכחות מוסר וח"כ דרושים לד' פרשיות : ווילנא , תק"פ , 8° .
15. **ראש דוד**. ה"ר חיד"א . מ' ופסקים עה"מ כסדר הפרשיות : מנטובה , תקל"ו , 2° .
16. **ראש יוסף** . ה"ר יוסף ב"ר חיים צרפתי. דרושים על כל עניני הדת . מזכיר בהקדמת ספרו יד יוסף ע"ש .
17. **ראש יוסף** . ה"ר יוסף ב"ר יעקב מפינטשוב . מ' הלכות ומנהגות בפלפול ודרוש על כל הש"ס: ד"א, ת"ס (תג"י י' רמ"ח). קיטן , תע"ז . ד"א , תפ"ז , 2° .
18. **ראש יוסף** . ה"ר יוסף ב"ר ירחמיאל מטיקטין . פסקים כסדר התורה וגם בשם נאוני פולין : פיורדא , תקכ"ד , 4° .
19. **ראש יוסף** . ה"ר יוסף בה"ר מאיר תאומים . מ' על מס' חולין: פפר"א,תקנ"ר , לבוב, תרי"ט, 2° . [ובתב בהקדמת ספרו תיבת גומא שחיברו על ז' מס' , והם: ברכות שבת פסחים ביצה מגילה קדושין וחולין ע"ש . ובהקדמת ספרו רב פנינים כ' שחיבר גם על מס' ב"ק היינו שמונה שיטות ע"ש] .
20. **ראש יוסף** . ה"ר יוסף ב"ר שאול אישקאפה . נאור על התורה הל' פסח וח"ב

ל"ה יו"כ סוכה ומגילה בפלפול עם הכ"י : אזמיר , חי"ת , 2° . עוד כנ"ל על ס"ע ח"מ הל' דיניס עדות ומעטרות ומעטה פרוזבול כתב ידו מלוה על המשכון וטוען וגטען : אזמיר, לשפ"ט, 2° . עוד כנ"ל סו"ה המייבים לעור ה"מ וקנת חי' תוספות ופוסקים : פפד"א , תס"ט , 4° . עוד כנ"ל על סדר זרעים : אזמיר , חש"ד , 2° . (ש"י) . [וכנ"י עם הגהות כ"י כתוב פה : טעות הוא . וגם כנ"ב ד' וכ"ג שני במקומו מכותר שלא נדפסו רק כ' תלקים לך היה לו על כל הד' סדרים ע"כ] . עוד כנ"ל בחור על ח"ד מהרמב"ם וחי' וקנת סו"ת על הסדר : כ"י רד"א F 677, ℵ .

21. **ראש יוסף** . ה"ר שלמה ב"ר משה בן עזרא . חי' על הרמב"ם לכל מועדי השנה : ד"ו . . . 2° (ק"י דפין . רמי"נ) .

22. **ראש יוסף** . (עיין אור נגה , משא מלך) .

23. **ראש כל למוד** . (עיין אגור) .

24. **ראש מר דרור** . ה"ר מרדכי ב"ר יצחק כהן אשכנזי . כ' דרשות כסדר התורה : ד"ו,שע"ה,4° (ולת שע"ת כרד"ת 1305, q ℵ).

25. **ראש משביר** . ה"ר יוסף שמואל מורייאנו.סו"ת:שאלוניקי,תקפ"א—ת"ר,2°.

26. **ראש משביר** . ה"ר משה ב"ר אברהם בירדוגו . דרושים עה"ת וכסופו לקושיס על התלמוד : ליוורנו, ת"ר , 2° . (וה"ר מיד"ת רלהו נכ"י ע"ס כרתיות כמ"ש נול"כ מ' נ"ו כ"ל מ' ו' ובפ"ג שני מ"ת נשמו) .

27. **ראש המשבר** . ה"ר נתן האמלבורג . על חכמת החשבון , כ"י .

28. **ראש העדה** . סיר ממת ה"כ לודוויג אוגוסט פראנקעל נעתק ע"י ה"ר יעקב פישער : ווין , 1862 , 8° .

29. **ראשון לציון** . ה"ר חיים ן' עטר . חי' על מס' נרכות סוכה ביצה תעניה מגילה מ"ק וחגיגה וקונט' על ס"ע י"ד מכו' ר"ה ותילך וכללי ס"ס וקנת לנוסות הרמב"ם ופי' על חמש מגלות ונבילים ותהלים מבלי : קונשטנטינא , ישר"ה נפ"נ , 2° . עוד כנ"ל על יהושע בופעים שמואל ויבעיה וח"כ על מבלי : פולנאה , תקס"ד , 4° .

30. **ראשון לציון**. (עיין משניות,שאילת שלום, תורה , נו"כ) .

31. **ראשי אבות** . (עיין שם הגדולים) .

32. **ראשי הבכאים** . ה"ר יהושע סנרי . סיכה נדרך סיר : מנטובה , תק"ח , 24° .

33. **ראשי בשמים** . ה"ר מנחם טאמר . ס' דקדוק , כ"י : (ש"י) .

34. **ראשית בכורי קציר** . ה"ר יעקב אולמו . פסק על מנהג התשבנזים בפירחרה לענין נטילת כפים בנעילה על יו"כ עם הכוונת רבו ה"ר יצחק למהפרוגני וכסופו הוספת בכורי קציר פסק על נגון ברכת כהנים לה"ר פינחס חי עניו: ד"ו,עת"ה, 4°.

35. **ראשית בכורים** . ה"ר חנוך העניך ב"ר יהודה ליב אבר"ק שנייטיך . ג' חלקים : ח"ת ג' דרושים להבי תבניו ה"ר חנוך העניך ב"ר אברהם דיין מפוזנן ומוסדו על ג' עיקרים מניעות הסם והורה מן הסמים ושכר ועונש ומסודרים לפוכות פסח ושבועות ות"ת דרום לתשובה לר"ה ונסח סוכה וי"כ וקופיס וכסופו תוכחת מגולה מוסר והזהרות והנהגות יפרות . ח"ב ד' דרושים לפסח שבועות וסוכות ודרום התשובה כנ"ל לאביו הנ"ל שהיה מגד"ק ספערבי . ומ"ג ד' דרושים כנ"ל לו בעלמו: פפד"מ , תס"ח , 4° . [ופירשב ח"ב דל"ת כ' שתניו הנ"ל היבר ג"כ סו"ת וס' מערבי לב דרושים וקונטרס על תשבות ותשבונות על מקומות הש"ס] .

36. **ראשית בכורים** . (עיין פרי שבת) .

37. **ראשית דעת** . ה"ר יצחק אליהו מנחם אסקולי. עניני למוד לחנוך נעריס ע"ד סו"ת: ליוורנו , תר"א , 8° .

38. **ראשית דעת** . ה"ר משה אלבילדה . דרשות ע"פ מחקר מעניני למוסה ומלמדי רז"ל ומדרשים עם מפתחות : ד"ו , שמ"ג , 4° .

39. **ראשית דעת** . (עיין בחינת עולם , מרפא לעם) .

40. **ראשית חכמה להראב"ע** . הוא מלק מספרו חקות השמים , עיין זה .

41. **ראשית חכמה** . ה"ר אליהו ב"ר משה די וידאש (תלמיד הרמ"ק) . ס' מוסר ויראת ה' והסוכה וכללו בו מעשים המפורסים בתלמוד ומדרש וזהר ומלמי ספריס ומחלק לחמשה שערים וג"ח פרקים: ד"ו, שלט"ו , 4°. שם , שנ"ג 8° . עוד כנ"ל וכסופו קצור מס' מנורת המאור לה"ר ישראל אלנקווה. [ועיין מנורת זהב כולה ומ"ש שם] : קראקא , שנ"ג . ברלין , תס"ג . ד"א , תס"ח , 4° . שם , תע"ז . שם , תצ"א , 8° . פיורדא , תקכ"ג, 4° . דיהרנפורט , תקמ"ו . זאלקווא , תקנ"א , 8° . זיטאמיר , תקס"ד . שקלאוו , תקע"ו , 4° . עוד כנ"ל וכסופו ס' חי בן מקיץ להראב"ע מיוחס לר"ש ן' גבירול

ונקרא ס' המוסר: קונשטנטינא, תצ"ו, 4°.

עוד כנ"ל עם הוס' הגה"ס ופי' מלות קשות ובאור הענין במאמרי רז"ל בכמה לרעת חכמה לה"ר מנחם מן ב"ר שלמה הלוי: ד"א, הצ"ז. לבוב, תק"ס, 8°. עוד כנ"ל עם הגהות ומ"מ לה"ר ישעיה ברלין ובסופו הוספות לה"ר יוסף יוזפא שאטין ב"ן (מהריש"ך) ולוח מפתחות: דיהרנפורט, תקמ"ו. שם, תקע"א. שם, תקע"ח, 8°.

42. **ראשית חכמה** הקצר לו קצור ר"ח הנ"ל נמצא בידינו ממהבריס שונים, כמו: א) להרב המחבר הנ"ל בעצמו. (עיין תוצאות חיים). ב) לה"ר יוסף פוייטו [ופירשו ת"ב דק"כ קורא לו ר' יעקב ב"ר מרדכי מַאשטו ותיבר הקצור הזה בשנת הר"ף ע"פ]. ונדפס עם מרפא לנפש להר"י אשבנזי והוא הקוני התשובה להאריז"ל מתוקן ומסודר ע"י הרמ"ע מפאנו ובסופו תקוני שבת לה"ר אברהם הלוי ברוכים ז"ל הזקן תלמיד הרמ"ק: ד"ו, ש"ס. באזיל, שס"ג. ד"ו, שס"ה. קראקא, תכ"ז. המבורג, ת"ם. וואנזבעק, תמ"ח. פפד"א, את"ן. שם, תס"ב. ד"א, תפ"ה. זאלקווא, תקס"ו. ווילנא, תקע"ז. הרובשוב, תקע"ט, 8°. וז"ו פ"ר. ג) לה"ר יחיאל מיללי. (עיין תפוחי זהב). ד) לה"ר פינחס נורלינגען מפפד"מ. (עיין יראת ה').

43. **ראשית חכמה**. ה"ר שלמה יהודה ליאון. דקדוק לה"ק עם לע"ז ספרדי: ד"א, תס"ג, 4°.

44. **ראשית חכמה**. ה"ר שם טוב ב"ר יוסף ן' פלקירא. ס' מחקרי נג' תלקים: א) ידיעת תקון המדות. ב) על מנין ההכמות ומיוחס ותועלתם. ג) בבאור המחקר ההכרחי להסיג ההגלחם המתמים. כ"כ נספרו אגרת הויבוח: (פר"ע ג' דמ"ז).

45. **ראשית חכמה**. ב"ר שמחה בב"ר משה הלוצקי הקראי. בסוד סדר תפלת הערב והבוקר של חול ומחלק לג' תלקים ובכל תלק פרקים ומאמרים רבים: (אר"ץ).

46. **ראשית חכמה**. (עיין אור נגה, חקות השמים).

47. **ראשית הלמוד** לילדי ב"י ע"פ כללי הדקדוק והחיבור לה"ר משה שטיינשניידר עם כמה ליוחים ומפת מזיח ומ"י בלה"ק: ברלין, עשרי"ם, 8°.

48. **ראשית למודי** יעלגרמפיע: חמו"ר, 8°.

49. **ראשית למודים**. ה"ר אברהם יוסף ב"ר שמעון וואלף מענץ. הוא ח"ח מס' אוקלידוס בסדר חדש עם הוס' כמה למודים ונקרא בללי הנדסה ועם ליוחים: ברלין, תקל"ה, 4°.

50. **ראשית למודים**. ה"ר ברוך לינדא. רמצית למודי חכמת הטבע הסמיס וכל נכחס התרן וכל מבר שליס בדפח"מ והחדס ונחלק לי"ח מערים ובסער התחרון ידבר על חלקי התרן לגבולותיס ומחלקותיס בכלל ועל חלק תירחפה בפרט, וכל בקלור מופלג וסדר נכון ולבון למה: ברלין, תקס"ט. ברין, תקנ"ז. קראקא, תק"פ, 8°. (נקורת עליו במחסף תקמ"ט ע' כ"ד). עוד ח"ב מהנ"ל כולל ח"ח מחכמת הטבע עם הערות והוספות ה"ל וואלף ב"ר יוסף מדעסויא ועם ליוחים: בערלין, 1788. דעסויא, 1810, 8°.

51. **ראשית למודים**. ה"ר וואלף מאיר. רמצית למודי הקריחה והלבון לנערים עם קנת מבלי מוסר וספורים: פראג.. 183, 8°.

52. **ראשית לקח**. ה"ר חנניה אלתנן חי הכהן. רמצית למודים לנערים בלה"ק ומיטלקי: ריגיו, תקס"ט, 8°.

53. **ראשית הלקח**. דקדוק לה"ק שמואל ב"ר יעקב [גמע?]: כ"י שר"ל. ופארים 1221 וואטיקאן 403/3 ועיין דבכי רי"ל דוקעם כמ"ע Jew. Chr. 1849 ע' 307.

54. **רב ברכות**. (עיין ארבע חרשים, סדר ברכת הנהנין).

55. **רב טוב לבית ישראל**. (עיין מבתבים).

56. **רב יוסף**. ה"ר יוסף קצבי. שו"ת ונקת דרושים ונסופו קונט' מוצל מאש מי' לה"ל יעקב וה"ל חיים אלפנדארי: קונשטנטינא, תצ"ו, 2°.

57. **רב ייבא**. אדמו"ר יוסלי מאוסטרהא. פי' עה"ת ועל כ"ג מזמורי תהלים כמנין ייב"א ושמו ונסס מביו מרומז בו בר"ת: סלאוויטא, תק"..., 8°.

58. **ס' רב ייבי**. ה"ר יעקב יוסף ב"ר יהודה ליב. מי' ופשטים בסדר התורה ומתר כל סדרה מי' אביו הנ"ל, ופי' על תהלים עד סוף מזמור כ"ג ומזמור ס"ב וע"ג ומי' גפ"ת על רוב מס' הש"ס ושתי תדושים: (ד' שני): אוסטרהא, תקס"ח, 2°. (ושולי הוא מהנ"ל בתוס' מרובה?).

59. **רב פנינים**. ה"ר מאיר האומים מ"ט בלבוב. כולל ג' ספריס: א) נופת צופים ומח"ז ס' מאירת עינים שניסס מי' גפ"ת ופוסקים בסדר התורה. ב) תיבת גומא לנמו

ה"ר יוסף תאומים (נעל פרי מגדים) חי' וכו' כל"ל וכסופו הסמטות לב' ספריס שלפני זה. [והקדמת הס' כ' שחיבר ג"כ ס' חלוקי דרבנן חי' הלכות. וס' זמנים חי' ודרושים לר"ה ויו"כ וג' רגלים ושמ"ע. וספר המגיד על מוסר ומגדה ע"ם] . ג) שושנת העמקים כללי הסמ"ס : פפד"א , תקמ"ב , 4°. [ונמצא הס' כ' שחבר ה"ר מאיר הכ"ל חיבר ג"כ ס' ברכת יוסף ואליהו רבא ונדפס בואלקווא שנת תק"ו ע"ם (ולא ראיתי עד כה).עי' רוזענעם F ,153 № ובהקדמתו שם כ' שחיבר חבירו הג"ל ג"כ ס' עמק הלכה חי' על כמה מס' ופוסקים ע"ם] .

60. **רב פנינים.** ה"ר משה ב"ר חיים אלשיך. פי' על מגלי : ד"ו, שנ"ב . שם , שס"א , 4°. יעסניץ , הפ"ב . זאלקווא , תקכ"ה , 2°.

61. **רב פעלים** . ה"ר יוסף זרקא . על דקדוק לה"ק ונעמים ומסורת : כ"י די רוסי 511 №. ובאוצר ספרי עיר וויניציא : (קונטר' המסורת דכ"ג) .

62. **רב פעלים** . ה"ר יצחק אבן לטיף . פ"ח מלמדים במחקר: נדפס בכוכבי יצחק מוכרת כ"ב לד 14—7. ולי נראה שהוא רק מפתח הספר וגיד הכי"ם היה בשלימות מחזיק ק' דפין ואין רואים מה שהיה לו ספר קטן .

63. **רב פעלים** . ה"ר יצחק ב"ר פינחס מפאניוועז . מהדורת תגיינע מס' חידושי יצחק בן פינחס הוא בתורים ופסעטים על פסוקים ומלמדי רז"ל : ווילנא , תרי"ז , 8°.

64. **רב פעלים מקבצאל** . (עיין הלכה למעשה) .

65. **רב שלום** . (עיין משעון לילדים) .

66. **רב תבואות** . (עיין אוצרות שלמה) .

67. **רבבות אפרים** . ה"ר שלמה אפרים איש לונטשיץ . דרשות ופסעטים כסדר התורה ולעניים : כ"י .

68. **רבה** או **רבות. מדרש** —. (עיין מדרש).

69. **רבוע העגול** . ה"ר יעקב ב"ר כביר . על מעשה כלי תכונה להסתמם בו תמת הפיזעלוב : כ"י מינכען 256/4 №.

70. **רביד הזהב** . ה"ר דובער ב"ר יהודה ליב טרוויש ראב"ד בווילנא . פסעטים וחי' כסדר התורה : הוראדנא , תקנ"ז , 4°.

71. **רביד הזהב.** ה"ר יהודה זעלקא אבר"ק סטאניסלאוו . חי' על ס"ע י"ד עד סוף הל' מליחה : לבוב , תקס"א , 2°.

72. **רביד הזהב** . (עיין מסלה לאלהיגו) .

73. **רבע ישראל** . ה"ר יעקב ב"ר מביר . על־מלאכת מעשה כלי המרובע (וס"י : על תכונה) נעתק מספרו של קומס (Comm) : כ"י אוקספורד (מוכי) 440/5 №. כ"י מינכען 249/8 № כ"י יה"ש וכ"י יוא"ל .

74. **רגל ישרה** . ה"ר גדליה ב"ר ישראל ליפשיץ . שוכי רס"י והגהות ע"ם מזיקין ופי' על מדר"ן ומס' קטנות ובסופו ב' קונטרסים ח' למדות ומשקלות בס"ם ות' בהכמת הגדסי ופי' הערוגה בפ"ג ופ"ה דכלאים : דיהרנפורט , תקל"ז , 4°.

75. **רגל ישרה** . ה"ר צבי (הירש) אלימלך אבד"ק דינוב. הקדמות לחכמת הקבלה כסדר ח"כ כעין מדרש מליס : לעמבערג, חש"ר, 4°.

76. **רגלי מבשר** . קבלה לה"ר משה דור ואלי : כ"י יוא"ל .

77. **רגשי נפשי** ביום בוא המה מלכנו פרידריך ווילהעלם הבליטי מלת ה"ר דוד ב"ר יוסף זאמושטש : ברעסלויא , 1835 , 8°.

78. **רנשת לבי** . ה"ר ישעיה שייער עליאזן . איר עס ת"ח ליום מלאת שבעים שנה להם הביו המשה מספר תחי' : חמ"ד , תקע"ה , 8°.

79. **רדיפי מיא** . (עיין אפיקי יהודה , קונטרס עגונות למוהר"ל) .

80. **רד"ק** . הוא ה"ר דוד קמחי שחיבר פי' על רוב ספרי תנ"ך ולא קרא לפירושו בשם פרטי. (ועיין פירוש . תורה) .

81. **הרואה** ומבקר ספרי הכמי זמננו . בקרת על תכוני ה"ר אי"ר הכהן וה"ר לוגן וים"ר ושד"ל בקדמוניות ליה"ק נחמן יצחק פישמאן וה"ר מנחם מענדיל מאהר וה"ר יעקב בודק וה"ר יעקב מענטש . חוברת ח' : לעמבערג , 1837, 8°. חוברת כ' : אפען , 1839 , 8°.

82. **רוב דגן** . ה"ר יצחק עטייה . חי' גפ"ת ותח"ז אות לטובה אי"ת , ובסופו עניים נפרדים ע"ס ח"כ ובחוכם כללים : ליוורנו , תקפ"ג , 2°.

83. **רודף מישרים** . ה"ר צבי הירש זוממערהויזן . להגן ע"ס אמרה צרופה נגד בעל דברי מישרים במבמע לה"ק : ד"א , תקס"ח , 8°.

84. ס' **רודפי צדק** ד' מנטובה . מזכר בזע"ג ג' סוף סי' ח' ולא פורש למי ומה הוא ע"ב .

85. **רוח אלהים** . ה"ר שמשון יואל הלוי . ד' מלקים : א) פי' ע"ס היחודים . ב) פי'

על מגלת מסתר ע"פ סוד . ג) פי' על תוספות דר"ע . ד) פי' על מלמר צבאות ה' להרמ"ע מפאמו : אוסטרהא , תקפ"ג , 4° .

86. **רוח אליהו** . ה"ר אליהו האקו . חי' הלכות וקצת חי' על הרמב"ם ונסופו בית המדרש פעמים כסדר התורה : שאלוניקי , תקל"ב , 2° .

87. **רוח אליהו** . ה"ר יש"ר מקנדיא . נמוך על הרא"ם על פירקי" . מזכירו במכתבו אחוז וכו' ע"ם .

88. **רוח דוד ונשמת דוד** . ה"ר דוד ב"ר משה די מודינא . ג' ספרים : א) פי' התפלה כנה . ב) פי' על סיפ"ם בדרך קבלה עם נוספות המו"ל ה"ר חיים יהודה אליעזר : שאלוניקי , תק"ז , 4° .

89. **רוח דעת ויראת ה'** . דרשה לה"ר אהרן ראזענבאך : רעדלהיים , 1821 , 8° .

90. **רוח חדשה** . ה"ר הנניה אלחנן חי הכהן . על דרכי הטעיר : ריגייו, תקפ"ב, 8°.

91. **רוח חיים**. ה"ר אברהם ב"ר ראובן הייט וה"ר אברהם צבי ב"ר יצחק ליב . מעשה בל"ת מן רוח רעה : ניקלשבורג , תקנ"ה . פפד"א , תקנ"ד , 8° .

92. **רוח חיים**. ה"ר בנימן דוד ראבינאוויץ. הספד על מות ה"ר חיים דאווידזאהן מבד"ק ווהרמא ובכופו קצת חי' לו וגם למהיו ה"ר יצחק בשם כנפי רוח: ווארשא, תרי"ר, 4°.

93. **רוח חיים** . ה"ר היד"א . דרושים . הזכירו נמומת מנ"ך דרנ"ב ע"ת : (יוא"ל) .

94. **רוח חיים** . ה"ר חיים ב"ר יצחק אבר"ק וואלאזין. פי' על פ"ת ונוספו בו ליקוטים ומ"מ בשם מצפה יהושע וברוחו קצת מחבור מענות יהושע על מבות להמסדר ה"ר יהושע העשיל הלוי לעווין חתן נבדו : ווילנא , תרי"ט , 4° .

95. **רוח חיים** . ה"ר מרדכי יאוועל . סדר החיים והנהגתם ושמירת הבריאות והוספת השתק ס' המלקוטים לכרופא הגדול הופעלאנד : לעמבערג , 1831 , 8° .

96. **רוח חכמה**. קבלה לה"ר משה דוד ואל"י: כ"י יוא"ל .

97. **רוח חן** . ר' אנטולי . פי' על עשרה מאמרי הריסטו , כ"י . ג"ת פי' ע"ם מורה נבובים . עיין בס' נובלות חכמה דל"ת : (ש"י) .

98. **רוח חן** . ה"ר יהודה אבן תבון . ויתיחסן אותו לה"ר שמואל בנו . וה"ר יע"ר מקנדיא מיחסו לר' יעקב אנטולי וכ"כ גם תלמידו ר"ם מסכנזי בס' נובלות חכמה דל"ת ע"ת בשם רבו ע"ם . ועיין בס' מלא חפנים די"ג בחלק העברי ובס בחלק האשכנזי לר"ת גייגער דנ"ד הערה מ"ם תמצת דברי בעם לזה , וכן נמצת בשמה כ"י ישנים . ואח"ז מזר הרא"ג הנ"ל מדעתו והסכים אל כ"י מינכען 210 №. שמיחסו לה"ר זרחיה הלוי אנטולי והוא ר' אנטולי קואני שים לו בכ"י הזה ג"כ קצת סיגים והוכחה ליוסף הכפת בהתימת שמו , ובשם אנטולי בל' יון הוא כמו זהתים בעברי , ועיין החלוץ ב' דכ"ד—כ"ה . הס' הזה כולל בתוך מלות הפילוסופיות בס' המורה ושחרי ספרי מחקר והקדמות וכללים בלשון הפילוסופים י"ת פרקים . נדפס ראשונה בכוף פי' הרלב"ג בקצור על חיוב (עיין פי' על איוב בהלצה ושיר וכו') : ד"ו , ש"ד . שם , ש"ט , 8° . עוד בכ"ל עם פי' לת נודע למי : קרימונה , שכ"ו , 4° . עוד בכ"ל עם ב' פירושים נעלמים : פראג , דש"ן . לובלין , ש"פ , 4° . עוד עם פי' ה"ר ישראל ב"ר משה הלוי זאמושטש : יעסניץ , תק"ד . ברין , תקנ"ז . ווארשא , תקפ"ו , 8° . עוד בל"ל מנוקד ועם ל' רומי ע"י יוחנן יצחק הלוי אשכנזי ומח"ז מגרת הרמב"ם למרפילות בשם אגרת על גזרות הכוכבים עם ל' רומי : קעלין , שט"ו , 8° .

99. **רוח חן** להרמב"ם . מאמר על חכמת הטבע : כ"י מינכען 295/10 №.

100. **רוח חן**. ה"ר ש"ט ב"ר יצחק שפרוט (?). הקדמה ופי' על י"ת פרקים מס' המורה להרמב"ם .

101. **רוח חן** . (עיין ארבע חרשים . חכמת שלמה) .

102. **רוח יעקב** . (עיין לב שמח , שו"ת ה"ר אברהם אליגרי) .

103. **רוח נאמן** . (עיין קונטרס השמות) .

104. **רוח נדיבה** על שלמה . ה"ר מאיר הלוי לעטערים תולדות ימי חיי הגביר הנדיב מ' שלמה זלמן סיינע מהמבורג בקצרה ומעשה הצדקות והנדבות שעשה בחייו ובמותו עם ת"ת ובסופו לוחת הגביר פינטו מחמ"ד בל"ת : פראג , תר"ה , 8° .

105. **רוח נכון** . ה"ר שמואל רומאנילי . סיר מחקרי : ברלין , תקנ"ב , 8° .

106. **רוח סועה** . ה"ר מרדכי לוצאטו . פי' עת"ת , כ"י : (הקדמת ים"ר עת"ת) .

107. **רוח עועים**. כ"י יוא"ל ולא פורט למי הוא ומה מהותו.

108. **רוח צח**. (עיין דברי שמואל).

109. **רוח קנה**. על מות ה"ר יצחאל קוניאן ז' מהכתבי המדרש בפלטובה יע"ו שנת יתומי"ם ריי"ו ותי"ן ח"ב לפ"נ (? מתת ה"ר כרדכי שמואל גירונדי): ריגייו, 1482 (? 1824), 8°.

110. **רוח שמואל**. ה"ר יש"ר מקנדיא. על הכתת מר שמואל. עיין בהכתבו להתלמידו ר"א ה"ר יצחאל בהקדמת ס' נובלות חכמה.

111. **רוכב ערבות**. ה"ר יוסף שבתי פרחי. מסכת מבות עשרת הדברות פיוט בר יוחאי, עם ל' ערבי: ליוורנו, תר"ט, 8°.

112. **רוממות אל**. ה"ר משה ב"ר חיים אלשיך. פי' ע"ס תהליס: ד"ו, שס"ה. ד"א, תנ"ה, 4°. יעסניץ, תפ"א. זאלקווא, תקכ"ד, 2°.

113. **ס' הרוני**. (עיין ס' נעימות).

114. **רועות מדין** או **ילדות משה**. ה"ר דוד **זאמושטש**. מעשה מסה במדין בדרך שיר ספורי נעתק מל' נרפת ובכופו קלת שיריס: ברעסלא, תר"ג, 8°.

115. **רופא הילדים**. ה"ר משה שטודענצקי. עצות טובות ונלמות לשמור בריאות הילדים ולמנוע מהס כל מחלה, עם ת"ת: ווארשא, 1847, 8°.

116. **רזא דיחודא**. ה"ר נחמיה היא חיון. קבלה על כוונות ק"ש וברכת המזון ובכופו כתר עליון תפלות כוללות כל כללי הקבלה (ופירשו ח"ת דקס"ת: על מחדות הסס ע"פ קבלה): ד"ו, תע"א, 16°. [ועיין בס' מלחמה לה' דמג"ת ולמד"כ וידעת את המקבר ולמי הוא].

117. **רזא מהימנא**. ה"ר יצחק אייזיק הלוי שו"ב בזיראוויץ. ס' קבלה ועל הזהר: לבוב, תקנ"א, 4°.

118. **רזא דמהימנותא**. (עיין עז לאלהים).

119. **רזא דשבת**. (עיין כתר שם טוב).

120. **רזוהי גליון**. ה"ר דוד ב"ר יצחק מיאנוויי. ח"ת דרושים ופסטים על פ' תולדות ומלחי עניניס ונקרא ג"כ הולך תמים: הוראדנא, תק"ן (וי"ת: הו"ד תצמ"ח), 4°.

121. **ס' רזיאל**. ס' קבלה קדמון מאד (מזכר בפי' הרוקח ע"ת שמות י"ד י"ט) על כל מערכות נגח השמים ושמות המלאכים ומעשה ברחשית וחפלות ומוסחי קמיעות והסבעות מלאכים וכוחות ושדים וקלת מס' הקומה או שיעור קומה לר"י בן מלייטש כ"ג. וכ' בשער הספר כי המלאך רזיאל מסר את הס' הזה לאדה"ר אחר ק"ל שנה לתשובתו. וה"ר יעב"ץ כ' שהוא מזייף (עי' תוס"ק דמט"ת בהגה"ה). ולדעת הרב מהרי"ט צונן מוכר בימי הגאונים אבל נכלל בו ספר שלם וגם עניניס רבים ז"ז מזמן מאוחר. ולפי דעתי גוף ס' רזיאל כולל רק כל ס' המלבוש אשר ברחבו (דף כ"ב—דז"ת) וכוב ס' הרזים או ס' נח אשר בסופו (דלד"ת עד סוף הס'). ואולם ס' רזיאל הגדול אשר בתוכו (דז"כ לג"כ) והוא כעין פי' לס' יצירה ומעשה ברחשית וכס של ע"ז שמות תגאיס וספריס ופיוטים ופי' אל אדון וזאתי עניניס בו. וגם סגנון לשונו מוכיח עליו ולכן דעתו נוטה ליחסו להרוקח ז"ל. (עיין גת"פ דקס"ז ובהערה ד' וה' שס ודקס"ה הערה ת' שם). ולדעת הר"י פיבשע (ת"ת דרכ"ת ת"כ קל"ת) הוא ס' סודי רזיא להרוקח. ויותר נראה שהוא לר"א אבואלעפיא הרואה הידוע מהמכתב ג"כ בשם רזיאל כמודע. וכדעת מהרי"ט צונן שכללו בו גם תכוני קדמוניס. עיין דבני אד"ל ניטבל. ת' 341 ורכמ"ס. 919 ועיין לקוטי קדמוניות נספחים סוף די"ת והערה שס: ד"א תס"א. הוראדנא, תקנ"ג. קאפוסטו, תק"פ. אוסטרהא, תקפ"ז (וגם חיש"ד, שם). לבוב, ת"ר, 4°. עוד כל"ל עם הגהות ותקונים: ווארשא, תקע"ב, 4°.

122. **ס' רזיאל** לה"ר שלמה מולכו: כ"י מינכען № 285/2.

123. **ס' רזיאל הגדול**. (עיין רזיאל לעיל).

124. **ס' הרזיאל**. (עיין חכמתא רבתי).

125. **ס' הרזים**. קבלה מעשית במזמרות המלאכים דבר יוס ביומו וחדש בחדשו וסגולות ורפואות. ואולי הוא תלק מס' רזיאל הנקרא ס' נח (עיין לעיל רזיאל): כ"י רד"א № 997, 1175, q וכ"י אופפענבאך בהמבורג.

126. **רזין דרזין**. (עיין עטרת יוסף).

127. **רחבה** שלמורי הבתים. (עיין ס' הבתים).

128. **רחבעם בן שלמה**. (עיין אפריון עשה).

129. **רחובות**. (עיין מכתבים).

130. **רחובות דמשק**. (עיין עיר דמשק אליעזר).

131. **רחובות הבאור**. על ס' קבלה עם ת"ת מאת ה"ר גבריאל זידענלעלד: פראג, 1850, 8°.

132. **רחובות הנהר**. ה"ר שלום (מזרחי)

שרעבי . לפרם ולבער הקדמות סתירת"ל הטיב עומקן ורומן ניתוקן ומעמן : (ול"כ ס' י"ז ובסה"ג בלי ת"ת בשמו . עיין אמת ושלום) .

133. **רחובות עיר** . ה"ר משה שלמה זלמן הלוי . הרחבת בחור התורה ע"פ סדר דברי רז"ל בב"ר . הרחוב הראשון בחור סדר מעשה בראשית ועקרת העולם והאדם בי"ת בתיס ובכל בית כמה מדרים : ווארשא , תרי"ז, 4°.

(ד' חני ?) . רחוב השני ועקרת תולדות העולם מבחר מאמר מלא תולדות השמים והארץ עד והשקה את כל פני האדמה : יאהאניסבורג , תרי"ג , 4° .

134. **רחל** . מליצה ושיר בל"ת ועתק לעברי ע"י ה"ר מענדיל בר"י שטערן: ווין תר"ה, 8°.

135. **רחמי יוסף** . תהות בל"ת : דיהרנפורט , חש"ד , 4° & 8° .

136. **רחמים לחיים** . (עיין נשמת כל חי , שו"ת הרשב"א , סתיכה לחיים) .

137. **ריב בין אנשים** . טעמות ודברי ריבות בין כ' מליסו בלון וכ' סירק ב"כ גרשון בווירמיש : כ"י רד"א תקמ"ב ובק"ד לת מנחתי .

138. **ריב לשונות**. חיבר ה"ר משה בנבנשתי (בע"ס פני משה) ונאבד: (בג"ת מ' ס"ת ובסה"ג בלי ת"ת בשמו) .

139. **ריוח והצלה** . ה"ר שאלתיאל ב"ר אברהם. דרושים, מדרש והגדה וקצת תוכחה: ליוורנו , תקפ"ז , 4° וי"ת 2° .

140. **ריח ניחוח** . ה"ר יואל ש"ץ . מליצה ומוסר לחזנים עם ל"ת : פיורדא , תפ"ד , 8°.

141. **ריח ניחוח** . (עיין פתח עינים) .

142. **ריח שדה** . ה"ר שמעון דויך הכהן . דרושים ע"ס בראשית וקצת פי' על העמור ומיטה על מס' ע"ז וקונט' על זמן הגט וכ' עו"ת : קושטנטינא , כ"י חכמ"ת , 2° .

143. **ריח השדה** . ה"ר אליעזר ב"ר מאיר הלוי . דרושים בסדר התורה שנים שנים לכל פרשה : שקלאוו , תקנ"ה , 2° .

144. **רינון יצחק** . (עיין הגדה ש"פ) .

145. **הרי"ף** הוא ה"ר יצחק אלפסי שקיצר התלמוד והביא ממנו רק הלכותיו לבד ונקראו בשם הלכות רב אלפסי וע"פ רוב רק אלפסי לבד נקראו , עיין זה .

146. **רך וטוב** . ה"ר בליפה מלכה מק"ק אנאדיר . עו"ת ולקופיס , כ"י : (בג"ב י"ב ובסה"ג בלי במקומו) .

147. **רך וטוב** . ב"ר שלמה בב"ר אהרן הוכן הטרוקי הקראי . כללי דקדוק לנעריס בדרך עו"ת ודקדוק מזמור כ"ג בתלים לתוך הנעריס לתכן כל מלה ומלה ע"פ יסודות הדקדוק [ואולי לכן קורא לו הר"מ נ"ז בתחבונו בס' דביר : רך וטוב וס' תמוך לנער ע"ש] . ונת"ז שמונה בניני הפעליס : כ"י רחיתי ביד אב"ן רש"ף .

148. **רכב אלהים** . כ"ר שמחה בב"ר משה הלוצקי הקראי. בבחור סודות מעשה מרכבה סרלו ג' הגבילים הקדומים יעקב מבינו ע"ה ויבעיהו ויחזקאל הגבילים ע"ה ומחלק לד' חופנים וכל חופן לג' פרקים : (אר"ץ) .

149. **רכב אליהו** . ה"ר יוסף ב"ר אליהו כ"ץ . לקוטים מכל ספרי מוסר הרלבבות והחובות ומסודר על פ"ת המוסר היוצא מכל מסכת ומסכת : קראקא , שצ"ח , 4° .

150. **רכב ישראל** . (עיין אגודת שמואל) .

151. **הרכסים לבקעה**. ה"ר יהודה ליב לבית שפירא . בחורי כתובים כסדר התורה : אלטונא , תקע"ה , 4° .

152. **רלב"ג** הוא ה"ר לוי ב"ר גרשון שפירש התורה וח"מ ונקרת ספרי נו"ך ונת קרת להם בשם פרטי . גם ביאר ופירש כמה ספרי מחקר . (עיין באור , פירוש : תורה וז"ז) .

153. **רמב"ם** הוא ה"ר משה ב"ר מיימון שחיבר ספריה רבים וגבדיה בשמה והלכה ומחקר ורפואה וז"ז בכולם . קראה נקראו בשם פרטי וקצת כלי שם פרטי . הנקראים בשם פרטי תמצת במקומם , וזולתם (עיין באור , פירוש , תלמוד) . [ורמב"ם על התורה שחבירת בעל הס"י פה ובחות כ' 21 № ובחות פ' 64 № טעות הוא שנפל בדפוס ס' הכנה"ג וע"ל «הרמב"ן» כמו שהעיר בבר ע"ז ה"ר חיד"ת בשבי"ב פ' ג"ת ובסה"ג בלי מ"ב בחות פ' פירוש ע"ש] .

154. **רמבמ"ן** הוא ה"ר משה ב"ר מנחם מדעסויא שחבגם את התורה ומצות סיר הסירים וס' תהלים בל"ת בחה וגם ביאר קצת ספרים וחיבר ספרים בלי שם פרטי . (ועיין באור , תורה) .

155. **רמב"ן** הוא ה"ר משה ב"ר נחמן גירונדי שפירש את התורה וקצת נו"ך וחי' הלכות ובו"ת וספרי מוסר וקבלה ורובם בלי שם פרטי . (עיין באור, חידושים , פירוש, שו"ת, תורה , תלמוד) .

156. **ס' הרמון להרמב"ן** הנ"ל . מזכיר הר"מ בועתיל בפירושו לס' יצירה פ"ד משנה ב' ע"ש .

157. **ס' הרמון** . ה"ר משה ברש"ט די ליאון. קבלה על כוונות המצות . מוכר שמת ה"ת מ"ז :

כ"י רד"א 731, q №. וגרסה שנות ס' פלח הרמון על מל"ת הנמנת בכ"י לפר"ת תשכמז. עיין תוס' עק"ד תכ"ע 24 №. [ויותר נרחב שזה הוא חלק מכל"ע].

158. **רמון גדיש**. ה"ר אלכסנדר ב"ר אברהם הלוי. פסקים וחלוקים שונים: ברי"ן, תקמ"ח, 4°.

159. **רמון פרץ**. ה"ר פרץ זאביל איגר. מי' גפ"ת ופוסקים על מס' כתובות: אלטונא, תקפ"ג, 2°.

160. **רמוני זהב**. ה"ר יוסף ב"ר צבי הירש. פסקים עה"ת: לבוב, תקמ"ח, 4°.

161. **רמז הרומז**. ה"ר משה ב"ר מרדכי זכות. רמזים על המספר מת' עד כמה אלפים וכל פרט סך המספר רומז גימטריאות של שמות הקדש ומועיל לחדם חדושים ע"ד החמת: (שג"כ ג' ושה"ג שני במקומו).

162. **רמזי בעה"ט**. (עיין פי' התורה לר' יעקב בעה"ט).

163. **רמזי ההפטרות** להר"א מגרמיזא (בע"ם הרוקח) כ"י. וגם בס' צמח דוד עה"ת נמנא שמר בשור כל פרשה רמזים על הפרשה ועל ההפטרה: (ס"כ פ"ז ושה"ג שני במקומו).

164. **רמזי סוכה** ושאר מנות וסוד כתיבת תפילין ומזוזה ונסופו מאמרי זהר ומאמר באיל תערוג לר"מ זכותא הנ"ל: כ"י רד"א q, 1057—8 №.

165. **רמזי פסקי נדה** להרשב"ץ. (עיין חידושי הרשב"ץ).

166. **רמזי (קצור) פסקי הרא"ש**. (עיין קצור פסקי הרא"ש).

167. **רמזי תגים**. ה"ר מאיר סופר מפאדובה. הובא בס' שלטי הגבורים לתלמידו הר"ח שער תגים: (תג"י מ' כ' ופ').

168. **רמזי תורה**. מ"מ הפסוקים הנדרשים בש"ס מכילתא מדרשים ושאר ספרים, גם מ"מ על פסוקי הנ"ך שאם מובאים בש"ס ומדרשים ושאר ספרי חז"ל כסדר פ"ב: כ"י רד"א q, 1313 №. [ואולי הוא ג"כ להר"י קולון בעל הערות קצרות שלפניהם נכרך הנ' ע"ש].

169. **ס' הרמזים**. (עיין קצור פסקי הרא"ש).

170. **רמזים וגימטריאות** על קצת פסוקי הוכיח להר"ר לוי ב"ר שלמה מזרחי: כ"י הפליט 53 №, ג'.

171. **רמת שמואל**. ה"ר שמואל ב"ר בועז סנ"ל מליסא. מי' הלכות על כמה מס'

ונכלל בו ברכת החשבון פי' על מאמרי רז"ל המוגעים לחשבון ונסופו שדה צופים מפחם: ד"א, עד"ת, 2°.

172. **רנה וישועה**. (עיין הגדה ש"פ סי' 136).

173. **רנה לישועה**. ה"ר ישראל בנימין בסאן. פירוש שונים: ד"ו, תקל"ד, 16°.

174. **רנה ושבח** לקיסר יוסף הסני בלכדו את עיר בילגרדו עם תרגום לטינקי: כ"י יה"ש.

175. **רנה ותפלה**. שיר ותפלה עם ת"ח מאת יוסבי עיר פאלדאס בשבת פרידריך ווילהעלם הסני מלך פרייסין על כסא מלכותו: ברלין, תקמ"ו, 4°.

176. **רנה ותפלה** אשר רנו כ"י היושבים בממלכת פולין וכו' ביום נכתר מיקאלוי' הראשון קיסר רוסיא ומלך פולין וכו' בעיר המלוכה ווארשא. עבריית ע"י ה"ר אברהם שטערן ועם ל' פולנית ע"י י. גליקסבערג: ווארשא, תקפ"ט, 4°.

177. **רנה ותפלה** לנסיעת הסר משה מנטיפיורי ומשתו לארי יהודית לאה"ק, עם ל' לונגלי. מאת ה"ר מ. ה. ברעסלויא: לונדון, תרט"ו, 8°.

178. **רנה ותפלה** לחתוך ניכר"ל שנבו אנשי משפחת אלמאנסי. מאת ה"ר ישראל בנימין באסאן: פיסא, 1781, 8°.

179. **רנה ותפלה**. ליום נכתר מלך מאת ה"ר פנחס האללענדער. עם ל"ת: טיבינגען, 1807, 4°.

180. **רנו ליעקב**. ה"ר יעקב גר צדק. קבלה. מובא בס' ויקהל משה: (שי"ג).

181. **רנו ליעקב**. (עיין מזבח כפרה).

182. **רנו ליעקב שמחה**. ה"ר יעקב צמח. כולל כל מה שנשמע מפי מהר"ם בן מהרח"ו שהיו לומדים אללו כל יום הסני ויום ש"ק בערב וקרא לפניהם מס' עץ החיים ועץ הדעת טוב והוא כותב על הספר. וה"ר מיד"א רואה את כל זה בכ"י ויש בו מי' רניט וגם מי' מהר"י נמת עלמו כמ"ש בשג"ב ג' ושה"ג שני במקומו: כ"י רד"א q, 1059 № וכ"י רח"ם 774 № וז"ז.

183. **רני פלטה**. ה"ר יהושע סגרי. תהלת קבל קייבי לד' על אשר גמלם בל"ח בא תקל"ז: טורינו, 1797, 8°.

184. **רנת דודים**. ה"ר אליהו ב"ר משה לואנץ. פי' על שיר השירים: באסיל, שס"ו (ו"ת: ש"ם). שם, שע"ב, 4°. ג"ת ס' על עניני הקנים נפי' נחיי עה"ת (ועיין מעגלי

צדק) . [ולפ"ד פירמט מ"כ דכנ"ג הוא פי' ע"ם חובת הלבבות כנ"ל ע"ב] ופי' על מדרש רבה .

185. **רנת דודים** . סיר לפריון ה"ר יואל לעווע עם ב"ג מרת בילא סיני ביום ה' כ"ז ניסן תקנ"ב מאת חברת שוחרי הטוב והשלום : ברלין , חש"ד (תקנ"ב) , °4 .

186. **רסאלה** . (עיין אב ואם) .

187. **רסיסי לילה** . (עיין בשמים ראש , שער היחוד) .

188. **רסיסי המליצה** . ה"ר דוד זאמושטש . סיריס ומכתמים ב' חלקים : ברעסלויא , תק"ם—ב' , °8 .

189. **רסן מתעה** . ה"ר יצחק נתן . בענין צדיק וכע לו רמע וטוב לו : כ"י יה"ש .

190. **רסן מתעה** . (עיין ס' השמוש) .

191. **רעיא מהימנא** . מיוחס לר"ש בן יוחאי על סדר תרי"ג מצות ומרמ כל מצוה מכוונ כמה סוים ובכ"י פאריז 789 № נתלק לבעריס וסימנים והמדפיסים נרעובו ונתמוהו לפי סדר הפרשיות אשר לא כדת . נדפס קנת ממנו בס' הזהר , עיין זה .

292. **ס' הרעיון** . כ"ר ישועה בב"ר יהודה הקראי . קצור ענינים הנריכים להעתקת כתובים רבים ובאור רחב שהתריך בהם במקומות אחרים . עיין לקוטי קדמוניות הערה י"ד סוף דקע"ג .

293. **רעליגיעזע געשפרעכע** . ה"ר גבריאל איצק פרעסבורגר . ללמד לנערי ב"י עיקרי האמונה בל"ה בדרך שו"ת: פראג, תקפ"ה, °8.

294. **רעמים ורעשים** . (עיין מלחמת חובה) . ונדפס גם לבדו : לעמבערג , תר"ח , °12 .

195. **רעפארמע** הנעשה בסדרי היהודים ע"י שרי המסיפה בע"מ פיטרבורג ט' דעצעמבער 1804 וכו' נעתק מל' רוסית : ווילנא , תקפ"ה , °12 .

196. **רפאל** . דברי מוסר בל"ה על מדות האדם : אופיבאך , חש"ד (תקמ"ח) , °8 .

197. **רפדוני בתפוחים** . ה"ר אליקים געץ ב"ר מאיר . באור על מאמרי רבה בב"ח , ועם נוספות בנו ה"ר שמואל : ברלין , בע"ת , °4 .

198. **ס' רפואה** לאבו אחמוט הישמעאלי נעתק לנערי , כ"י בוואטיקאן : (ב"י בנער פתיון) .

299. **ס' רפואה** לאבן סינא . (עיין קאנון) .

200. **ס' רפואה** לה"ר אברהם נהמיאש הרופא מפורטוגאל נעתק לל' רומי ונדפס : ד"ו , 1591 . שם , 1604 , °4 . (ש"י) .

201. **ס' רפואה** לה"ר אברהם ב"ר שלמה על קדחות ומוני מעים ומאר חלייס , מלוקט מספרי גאלינוס ומחרי רופאים , כ"י : (ש"י) .

202. **ס' רפואה** לאלמנצורי הערבי . נעתק מל' ערבי ע"י ה"ר יעקב שם טוב ב"ר יצחק טורטוסי . הקופת אלראזי חיבר ספר גדול על כל חכמת הרפואה בעשרה ספריס , וישן שחיברו לכבוד אלמנצור בן יצחק בן אחמוד נתיב המלך בעיר מולדתו רייא לכן נקרא ג"כ **ס' אלמנצורי ברפואה לאלראזי** : כ"י וואטיקאן 374 № אוכרינו 50 № די רוסי 1339 № מינכען 79, 296 № וכ"י רד"א F 1137 № עם תרגום המלות בלה"ק לספרי אבן סינא כסדר א"ב , ונקלתו היינו ספר ה' ומ' וע' וין"ד בב"י ווין 138 № .

203. **ס' רפואה** לארמינגאב באלדי ממונט-פלייר נעתק לעברי ע"י אסתורי ב"ר משה הפרחי : כ"י די רוסי $347/_2$ № .

204. **ס' רפואה** באור על ס' ניקולאב מתרופות מורכבות לגואן ד"ם מאנד **Io. St. Amaudo** כ"י יה"ש , (עיין רמב"ם דומנו 40'7 ע' 103 ועיין לאבן כי' 208) .

205. **ס' רפואה לבערנארד גורדון** הנקרא **פרחי הרפואות (Lilium Medicinum)** נעתק לנערי ע"י ה"ר יקותיאל ב"ר שלמה: כ"י די רוסי 283 № .

206. **ס' רפואה** לחנין בן יצחק הנוצרי הערבי בכימיאה ולפוחה ומבחר בו קנת מאמרי תלמוד ברפואות. שם וזמן ומקום המעתיק לו המחבר לא נודע זולת שמזכיר בו (דף ט"ז) את כ' אבראם נתמיאם הרופא מפורטוגאל בבן דורו . ובהקדמתו כ' בגד רש"י התעסק ברפואות והניח אחריו ס' כ"י ברפואות התלמוד במאה קונטריסין . [ואולי ס' מאה דפין הנז' בב"י וסה"ד הוא לרב"י. ועי' זה בחות מ'] : ד"א, ש"ע, °4 . (תוס' עק"ד תר"י דתקע"ח) . ופירמט מ"כ דקס"ו כ' וז"ל : קונן פרקים ומאמרים שונים ברפואה נעתקו מל' ערבי ע"י ה"ר קלונימום ב"ר קלונימום לבית מאיר . כונל ס' המבוא למלאכת הרפואה לחנין בן יצחק ז' פרקים וכמה ספרי רפואה לגאלינוס וז"ז עם כמה הוספות והגהות ובאורי רפואות בדרז"ל מאחרונים זולתו . ובהקדמת המלבה"ד כ' כי רש"י מיבר מאה קונדסים ברפואות הש"ם ע"ם : ד"א , ש"ע , °4 . עכ"ל .

207. ס׳ **רפואה** לטודריק . (עיין מלאכת היד) .

208. ס׳ **רפואה** ליואן די ס״ט מאן נעתק לעברי ע״י ר׳ יצחק בן אברהם קבריט בשנת הקס״ג : כ״י ווין ח״ב 40 № וכ״י מינכען 241 № . ומוני הוא סי׳ 204 לעיל בשמו .

209. ס׳ **רפואה** ליוחנן משוע מעניני השנה ולחולי הקדחת וז״ז , כ״י : (ש״י) .

210. ס׳ **רפואה** לה״ר יצחק ב״ר שלמה הישראלי. (עיין ס׳ היסודות , ס׳ המסעדים, מראות השחין וז״ז) .

211. ס׳ **רפואה** לה״ר ליאון פראנקו על חליי כל לויבי החדש ד׳ מאמרים וכל מאמר נחלק לפרקים , כ״י : (ש״י) .

212. ס׳ **רפואה** למאישטרו ברנאבו על הנהגת הכריזות נעתק לעברי ע״י ה״ר קרשקש בשנת ה״ן פ״ז , כ״י בוואטיקאן : (צ״י בשער המיון) .

213. ס׳ **רפואה** להרמב״ם ז״ל. עיין צ״י № 45. [וחולי הוא המאמר הנכבד שכתב בשנת דתתקנ״ח בשני הלקיס , ח״ן על נסיכת בע״ח החסטיים ורפואתם ו׳ פרקים , וח״ב על החסטיים הממתיים ורפואתם ד׳ פרקים ונעתק מל׳ הגרי ע״י ה״ר משה בר״ש אבן תבון : כ״י ווין 152 № וכ״י די רוסי 1280 №] . (ועיין ג״כ הנהגת הבריאות , מאמרי רפואה , פרקי משה) .

214. ס׳ **רפואה** לרש״י ז״ל , כ״י . ונעל שפתי ישנים נלמו כמ״ם בסוף תות ר׳ ע״ם . ויש״ם רמה כ״י מיומם לו ולימו שלו (ניון ב. 148) .

215. ס׳ **רפואה** על חלי הקדחת ותותותיה וכו מ״ן פרקים , לח נודע למי . מוכר בשנת הכמ״ד ליצירה : כ״י ליידן ח״ן 40 № . ותח״ז עוד ס׳ על חלי הקדחת בשנת חבן סינה . נעתק מל׳ רומי בשנת הכ״ע וכנראה מכח המעתיק הוא המחבר הכ״ל ע״ם .

216. **רפואה וחיים** . ה״ר חיים בה״ר יעקב פאלאגי . מזכירו בספרו פוכחת חיים לצ״ג ע״ב וז״ל : ועוד כתבתי בעניותי קלת עניינים ותזכרות ולמודים ותפלות לחכר קריתי לו רפואה וחיים עכ״ל : (יגה״ל) .

217. **רפואה למכה** . ה״ר שמשון באקי הקרמון. בחור על ס״ם ותיכה. עי׳ זצ״ל ס׳ ד׳.

218. ס׳ **הרפואות** . (עיין חכמתא רבתי) .

219. ס׳ **רפואות** לאסף היהודי על חליי הגוף ורפואותם ונקרא שם בן נח : כ״י כרמולי (עי׳ עק״ד תרי״ח דבע״ח).וכ״י מינכען 231 №.

220. ס׳ **רפואות אסף** ויוחנן הירהוני. רפואות ומחוות התחלואים מקדמת ומתן ומרפיאו ומחיות וסגולות לכל עניניס ותקון רופאים למיני מחלי בכל חדש ומחות התליים ומהדפק ק״כ עיקריס וסגולתם ומרפא ורפואתם ומלחמת מעשה סס התייס הממלח ברומח המועיל לכל הולה ונסוכו מעשיות וקמיעות ומחות ונקבלה : כ״י רד״א תקמ״ב (וק״ד q 1645, №) . ובב״י כרמולי נקרא מדרש הרפואות לחכר דרכו וחקרו התכמים לרפואות לחסף הירחוני ויוחנן הירהוני,ומתחיל בזה״ל : זאת הנבית לחבר כרתו לחסף בן ברכיה ויוחנן בן זבדא עם התלמידים ומבציעים כדברים התלה וכו׳ וכו׳ : (עק״ד תרי״ח שם) .

221. ס׳ **רפואות למאישטרו בורוט** (Borot) נעתק ע״י ה״ר הילל בה״ר שמואל (בהר״א מוורדון) וכו כ׳ שערים : כ״י רד״א תקמ״ב וק״ד q 1646, № .

222. ס׳ **רפואות למאישטרו ברוך וורדן** (וורד ? , Brocarde) במלחמת היד (Chirurgie) על רפואות מיבי החדש התילוניס ומשיחתם וקונע׳ מענין השנין : כ״י שם ושם q 1646, № .

223. **רפואות גויה** . (עיין לקוטי הפרדס) . וגם לבדו : ד״ר , שי״ב . פיראדה , שי״ב , 8° .

224. ס׳ **רפואות** לגוליילמו דפיאנצה להב״ח המכנה ר׳ שלמה ב״ר יוסף עגיל . ס׳ יפה ברפואות ונתוח חבריס ומשיחת כמיס ג׳ חלקים וכל חלק נחלק לשערים : כ״י שם ושם № 1642 .

225. ס׳ **רפואות נקמה** (נייקאמו) חבר עשה לקחלל מלך נרפת . נעתק מל׳ נרפת לעברי ע״י ה״ר יהורה ב״ר שלמה בשנת הקנ״ב : כ״י מינכען $282/_2$ № .

226. ס׳ **רפואות** שהעתיק ר׳ יוסף קולון (מהרי״ק ?) מכמה מחות ספרי רפואה על תחלואי החבריס ורפואתם קמ״ו שערים , וכ״ח פרקים ברפואות לרב ששת הנשיא ורפואות וסגולות למאישטרו אברהם הרופא וסגולות הממיס ועשייתם ומאמרי היפוקראט עם הגהו׳ הרמב״ם ומאמ׳ מעבע ויסודות התדש ואגרת תודום הרופא בענין רפואות שנשלח מהמלך ובהשמים ימי התדש ומאמר יוחנן הרופא מכל מיבי התדש , וממנה מאמרי רפואה למאישטרו גונתאן הערבי כוללים סגולות כל עשבי התדמה ומעשה ומזגם,הכל העתקת הר״י קולון הנ״ל

כ"י רד"א תקמ"ב וקנ"ד F, 1139 № נקלת שנוי ע"ש .

227. ס' **רפואות** בכמה חלקים , והם : ח"ח קמ"ו שערים להר"י קולון כ"ל וכונס לר' יצחק הישראלי הרופא ועל הגליון ס' המבוא להנין בן יצחק הנוצרי הערבי וס' שמירת הבריאות להמקנה המדם במאכל ומשתה . מ"ב ס' מלאכת היד (Chirurgie) ס"ח שערים עם הגהות על הגליון . ה"ג סימני המאן ל"ט שערים . ח"ד סימני הדפק כ' שערים . ח"ה ס' המרקחת על כל מיני מרקחת ושעשע ומגן כמדר ח"ב . ח"ו ס' השמן והמים על טבעי כל המיחות והסמיס כמדר ח"ב . ובשיר חסר בסופו מזכר «יוכף» וגרסה מזה שגם הוא כולו לר"י קולון הל"כ"י שם ושם F, 1138 № נקלת שנוי ע"ש.

228. ס' **רפואות** לה"ר **ישעיה בער** ב"ר גומפיל : פראג , חש"ד , °8 .

229. ס' **הרפואות הלביות** לאבן סינא . על תחלואי הלב ורפואותם כ' חלקים וכל חלק נחלק לפרקים ובפ' הראחרון מח"ב נמצא לוח הרפואות כמדר ח"ב מהמעתיק ללה"ק חסר לח נודע בשמו : כ"י ווין 145 № .

230. ס' **רפואות להרמב"ם** בכ"ה מאמרים . ובתג"י ס' ל"ז העיד בשם די רוסי שעתק ללה"ק ע"י ה"ר **שמואל בנבנשתי** המעתיק ס' נחמות הפילוסופים ע"ש:כ"י רד"א 1643, q № וכ"י מינכען 110 № וכ"י הפליט 34 № . [וה"ר יה"ם כתב אלי וז"ל : אינו פרקי מהם הנדפס ונמצא גו תדיר אמר תן אמר מהם] .

231. ס' **רפואות** מהמזגות והסמיס סגולותיהם והסמיהם **ליהושע הלורקי** : כ"י די רוסי № 1167 .

232. ס' **רפואות** לה"ר **משה הרופא מקאליש**. (עיין ירום משה , ירושת משה) .

233. ס' **רפואות** . סגולות ורפואות שונות בל"ח: הוראדנא , תקס"ח , °8 .

234. ס' **רפואות** לנשים ולילדים . ה"ר **שמואל אופנהיים אשכנזי** . סגולות ורפואות שונות לחליי הנשים והילדים י"ב סימנים ובכופו לחם לעין הרע מר' **יעקב** ב"ר **פלטיאל בעש"ט**: חמ"ד (ווילנא) , תקס"ה , °8 . (תוס' עק"ד הר"י דתקע"ט) .

235. **רפואות וסגולות** בל"ח . נדפסו פ"ר ושונות , °8 .

236. **רפואות העם** . מכנו בל' לע"ז הרופא **טיסוט** ונעתק לעברית ע"י ה"ר **מנחם מענדיל סטנוב** . עניני רפואות להתנהגות העם: זאלקווא , תקנ"ד , °8 . עוד כנ"ל עם מוספות רבות ע"י ה"ר **משה שטודענצקי** : לבוב , תור"ה , °8 . ונקלת ממנו נדפס בס' מודע לביגה , עיין זה .

237. ס' **רפואות** לר"ש(?) דנרבונה:כ"י שד"ל.

238. **רפואות תעלה** . ה"ר **יש"ר מקנדיא** . כל הכמת הרפואה וכל מלאכת מעשה הרוכלים מלוקט מכמה מלות ספרי רפואה , כ"י . עיין במכתבו אמתו וכו' .

239. **רפואת הנפש** . ה"ר **אליקים** ב"ר **יעקב ש"ץ מקאמארנא**. תפלות המולח והמנקריס ודיני נוסח ועסרת המתים וסליחות לח"ק נחמ"ח : ד"א , בתי"ם , °16 . ווילמרשדארף, בע"ת , °8 . אלטונא , תפ"ט , °16 . שם , תקל"ה , °12 . לונדון , תק"מ , °8 . ד"א , תקמ"ח , °24 . עוד כל"ל ונוסף בו כל דיני מניות וכו' : אלטונא , תקס"ט , °8 .

240. **רפואת הנפש** . (עיין חבורים שונים) .

241. **רפואת הנפשות** . ה"ר **יוסף בן עקנין** . נמצא בכ"י אוקספורד (מורי) 341 № בל' ערבי ומזכר בס' נחל קדומים דף ל' ודמ"ד ולח ידעתי מהותו וע"ש דף ס' סי' מ' .

242. **רפואת נשמה** . הוא ס' זכרון אהרן הכולל קלור מעבר יבק: פראג, תמ"ב. ווילמרשדארף, עד"ת . זולצבאך , תפ"ב , °4 . עוד כל"ל בל"ח ע"י הסמה מרת **עליש** בת ר' **מרדכי** : פפד"א , תס"ד , °8 .

243. על **רפואת העין לאבו אלקסם** העתקת ה"ר **נתן המאתי** : כ"י די רוסי 1344 № .

244. **רץ למשנה** . ה"ר **צבי הירש** ב"ר **זאב וואלף אבד"ק עקצין** . הגהות על מפרשי המכניות והסגות על תוספות כ"ע מיגר : ברעסלויא , צב"י היר"ש (תרי"ז) , °4 .

245. ס' **הרצון** . (עיין חכמתא רבתי) .

246. **רצון יראים** . ה"ר **חיים** ב"ר **שמחה מראסיין** . ח"ח מחבורו בד' חלקים להוכיח כי הכל בהסגמה פרטית ולח ע"פ מקרה : ווילנא , תרי"ט , °8 .

247. **רצוף אהבה** . ה"ר **שלמה** ב"ר **אברהם אלגאזי**. בלור דברי התוספות הסייכים לעיין דרסה וכו' בנוי על עמודי שם , והם : דין , בלוס, לחת תורה ועבודה וגמ"ח, והוא כח"ב לספרו אהבת עולם . ובמהדורת שנית נוסף בו בלור פכוקים ומאמרים ונקלת דרושים ונקלת

לסומות הרמב"ם וקרח שמו אפריון שלמה. [טופס דברי הרב המחבר בסוף הס' ע"ש] : ווירונה, ת"ט. פפד"א, בתי"ם, 4°.

248. ס' רקוח לאבן מאשוייה הנקרא יואני דאמאסוני. ס' רפואות במרקחות וממוגים וכו'. ובפ"ד מהרי"ט צוין הוא ס' המרקחות אשר בב"י ווין 170 № ע"ש. ובפי' תחלת הספר הוא הס' הסליקי מתחוכו בסמיסב"י הפליט 1 №.

249. ס' רקח. ה"ר אלעזר מגרמיזא ב"ר יהודה (ולא כב"י בשם הס"ק). עניני ירחי ותשובה וכל דיני לחסור וחתיר ודיני ממונות ומועדים וזבחים ונשים: פאנו, רס"ה. ד"ו, ש"ט, 2°. עוד בכ"ל עם תוס' מ"מ בגליון: קרימונה, שי"ז, 2°. האנויא, שפ"ח (?). שם, שמי"ם. לבוב . . . 8°. זאלקווא, תקפ"ו, 4°. לבוב, 1858, 8°. עוד בכ"ל רק קלת וקלוב ממנו ובסופו לקוטים מס' אור הישר לר"מ פאפירס: חמ"ד (קאריץ), תקנ"ג. דובנא, תקנ"ה. זיטאמיר, תר"ז. ווארשא, תרי"א, 8°. עוד בכ"ל רק הל' חסידות ותשובה לבד: שקלאוו, חש"ר. קאפוסט, תקצ"ו, 8°. עוד הל' חסידות ותשובה הל"ל ועם תקוני תשובה מס' קנה חכמה וגוזלות ר"י חסיד וקלח לוחות ה"ר נפתלי כ"ץ ותקוות רבמ"ה ור"ת וכו' ומצות מהר"ם מ"ב ובסופו לקוטים מס' תולדות אדם ושושנת יעקב על שרטוטי היד וספרלוף: הוראדנא, תקנ"א, 12°.

[ובס' נובלות חכמה דקצ"ב מזכיר עוד כמה וכמה מספרי הרקח הנ"ל שנמלאו ביד ה"ר יש"ר מקנדיא בב"י, והם: ס' נעלם, ס' בלאכים, שיעור קומה, ס' תגין, ס' פסק, ס' הקולות, ס' הסוד היחוד והאמונה וס' שערי בינה ע"ש].

250. ס' הרקחים לסאלאדין די אסקאלו. תלמוד חכמת הרוקחים (פאפטעקערקונסט) וכל עניניהם בז' חלקים. נעתק לעברי ולא נודע ע"י מי: כ"י ווין 156 №. [גם קצור ממנו נדפס בז"ת שם 157 № בשם אגרת על מלאכת הבשמות ע"ש].

251. ס' הרקיעים. מאמר להרמ"ע מפאנו. (עיין עשרה מאמרות).

252. ס' הרקמה. ה"ר יונה אבן גנאח. נדקדוק לה"ק וחלק לשערים. חובר בל' ערבי ונעתק לעברי ע"י ה"ר יהודה אבן תבון. נדפס מהדש מהוך כ"י פאריז ע"י דוב גאלדבערג מהוקן ומונח ומצוייגים כל הספוקים למקוממתם ע"י ה"ר רפאל קירכהיים ונספחו חליו הערות וחוספות מאת המגיה הנ"ל ומאת ה"ר יצחק בעער וש"ל: פפד"מ, תרט"ז, 8°.

253. ס' הרקמה. ה"ר יצחק הלוי ב"ר אליעזר. ס' נדקדוק לה"ק. וכ' בהקדמתו שחיברו לנקבת ה"ר מחזן בן מכרחם הכהני אשר גם לפני זה כתב לו ס' מאד נדקדוק ושמו שפת יתר. גם מזכיר שם ספרי דקדוק אחת נודעו לנו ובתוכם ס' מבוא לשון הקדש לר' יהודה אלחריזי ע"ש:כ"י פאריז a f. № 197 ובמוסר ספרי מעדיניי.

254. ס' ריקנאטי. ה"ר מנחם מרקנאטי. פי' ע"ד סוד ובללה ממחזרי זהר ותיקוניס ועל הרמב"ן בסדר התורה: ד"ו, רפ"ג, 4° עוד בכ"ל עם תוס' מ"מ: ד"ו, ש"ה סרילקאוו, תקצ"ו, 4°. (ועיין לבושים).

255. רשב"ם. הוא ה"ר שמואל ב"ר מאיר בן בתו של רש"י ז"ל שפירש התורה בדרך פשט וגם חיבר פי' על כל התלמוד ולא נמצא בידינו רק על רוב מס' ב"ב ופ' ערבי פסחים. והדבוק מקונ נדפס ס' תהלים עם פי' הרשב"ם ומומר המלבה"ד ה"ר יצחק הלוי איש סטנוב זכן מצאתי בכ"י ישן, ואני מומר המחזיק ימין והחדל יחדל בשבחר נודע האיש הזה ובזיהו כי מבליך מדרשו על קדמונים. (ועיין תורה, תהלים).

256. הרשומים העליונים. חקירות בעניני השבע. מובא בפי' מקור חיים על הרמב"ן פ' נה בפ' והיה בשבע ענן וגו' ע"ש. ושוב הוא ס' אותות עליונות או אותות השמים לחייסטו. (עיין זה בשות א').

257. רש"י. הוא ה"ר שלמה ב"ר יצחק מטרויש בצרפת שחיבר פי' על ספרי הנ"ך (לבד מס' חיוב ודס"י) ועל רוב התלמוד ומדרש רבה וחולחה והכל ע"ד הפשט בקצור נמרץ ובלי שם פרטי, וידע ג"כ תכמת הרפואה. (עיין רפואה לעיל).

258. רשימה תמה וכו' כסדר ח"ב מספרי עזבון ה"ר דוד חופנסייס ונחלק לנדפסים לבד ולכ"י לבד: המבורג, תקמ"ב, 4°.

259. רשימת אנשי מופת. ה"ר יוסף פלעש. שמות כל הגדולים אשר מעולם המלויניס בשלחורי כתבי הקדש בסדר ה"ב. נספח אל תנ"ך ספרי קדש עם ת"ח ובאחר ד' פראג (תקצ"ח) בסוף ס' ישעיה. (עיין תורה).

260. רשימת ספרים מעזבון ה"ר יצחק אבוהב (השני). כולל ח"י ספרים כ"י ושע"ג נדפסים וע"ג ספרים בשאלי לסומות: ד"א, גת"ת, 4°.

261. רשימת ספרי ה"ר משה רפאל די אגוילאר הספרדי: ד"א, ת"ם, 4°.

262. **רשימת ספרים** מעזבון ה"ר שלמה די מיוה למספר חלף וג"כ ספרים שוניס : ד"א , תק"ב , 8° .

263. **רשימת ספרים** מעזבון ה"ר שמואל עבאם באמ"ר : ד"א , גנ"ת , 4° .

264. **רשימת התיבות** הנמצאות במסורת בלא במקומן ולא בערכיהן להר"ו הירנהיים : כ"י רח"ם 776 № .

265. **רשמי שאלה** . ה"ר ישראל משה ב"ר אריה ליב . ט"ב שו"ת בדיני ד' ס"ע ותח"ז קונט' ב' נמס מועד קטן על סוניזת הס"ם ובסופו קונט' ג' דרושי מוסר : ווארשא , תקע"א , 2° .

266. **רשפי אש** . ה"ר יעקב א"ש פייביש בה"ר מנחם נחום . חי' כסדר התורה כ"ח : אלטונא , תקכ"ט , 4° .

267. **רשפי קשת** ה"ר אברהם מסטאוויסיק: הספד על מות ה"ר עקיבא איגר מפוזנן ז"ל ועל מות ה"ר אליהו הפד"ק קהלים ז"ל : ק"ב , חש"ר 8° .

268. **רשפי קשת** . ה"ר משה ב"ר אליעזר פייוויש קערנער מזלאטאווי . ספוד התלמוד אבר מלחמתו בנגד הק"ן ומלחי עניניס : הנובר , תקצ"א , 8° .

269. **רתוקות כסף** . ה"ר יוסף אבן כספי . על מלמות לה"ק , כ"י . ונספרו קבוצת כסף כתוב בנעוי נגון קלת ע"ב .

נשלם אות ך מהדורא תליתאה

# אוצר הספרים

## ש

1. **שאגת אריה.** ה״ר אריה יהודה ליב אב״ק קראקא ובריסק דליטא בה״ר שמואל צבי הירש שהיה אבד״ק פינטשוב בן הב״ח. סו״ת וכלדו קול שחל קנח סו״ת לנכדו המלבה״ד ה״ר אברהם נתן נטע ב״ר משה מייזילש: נייאוויט, תצ״ו, 4°. עוד כנ״ל בתוס׳ תשובות רבות: שאלוניקי, תק״ו, 4°.

2. **שאגת אריה.** ה״ר אריה ליב בה״ר אשר אבד״ק מיץ. ח״מ סו״ת כסדר דיני ס״ע ג״ח: נייאוויט, תצ״ט, 4° (?. חסוד מגלי). ספר״א, תקט״ז. ברין, תקנ״ז, 2°. [ולאיתי ד׳ ווין משנת אשרנ״ו וכשולי השער נדפס המספר 1809, ומעל״ד הסכמת ה״ר מרדכי בנעט שנתן מכרין ג״כ בשנת תקנ״ז]. עוד כנ״ל עם תוס׳ הגהות וקו״ח לה״ר משה אריה ליב ב״ר יהושע מווילנא: סלאוויטא, תקצ״ג, 2° (ודלא כפירסט ת״נ דרס״ד: ווילנא, תקצ״ד). יוזעפאוו, 1855, 2°.

3. **שאגת אריה.** ה״ר אריה ליב ב״ר ברוך בענדיט. חי׳ על מס׳ מכות: ביאליסטאק, תקס״ה, 2°.

4. **שאגת אריה.** ה״ר יהודה אריה די מודינא. חשובות ע״ס קול נבל לחתי בן ידעי׳ בן רז. (עיין בתינת הקבלה).

5. **שאגת אריה.** ה״ר יעקב עמדין (יעב״ץ). דרוש הספד על גיסו ה״ר אריה ליב מבד״ק אמ״ד. ד״א, תקט״ו, 4°.

6. **שאגת אריה.** (עיין ארי נוהם. הקשורים ליעקב. תורה אור).

7. **שאול שאל.** כ״ר אברהם קלעי בכ״ר ואשיהו ירושלמי הקראי. נאות הלכות שחיטה כי״ד פרקים וכלל פרק סו״ת רבות: (אר״ץ).

8. **ס׳ השאילות.** (עיין דודי ונכדי, חקות השמים).

9. **שאילות שמואל.** ה״ר שמואל אביגדור תוכפאה. סו״ת על כל ד׳ חלקי הסמ״ע וגלוח מגיון ס׳ כלולת שמואל מכור על כללי דיוסי כסדר ס״ב. ח״מ סו״ת בדיני ס״ע ס״ח וי״ל וח״מ מכללים הכ״ל עד סוף חות כ׳: חמו״ד (יאהאניסבערג, תרי״ח), 2°.

10. **שאילת יעבץ.** ה״ר יעקב עמדין המכונה יעב״ץ. סו״ת כ׳ חלקים: ה״מ קע״ב סו״ת (כמנין יעב״ץ) וכסופו עשרת הלחם עבר המכונה לשולים על ספרו לחם שמים ומפתח ותקונים: אלטונא, תצ״ט, 2°. וס״ב כנ״ל כ׳ סו״ת ומפתחות ותקונים: שם, תקי״ט, 2°. (ועם הגהות המחבר בכ״י. נעדנער, 237).

11. **שאילת שלום.** ה״ר ישעי׳ בהלון. פי׳ על שלהות דרב מחתי גאון עם תוספות ראשון לציון ניוויס ומ״מ בס״ם נכלי וירושלמי ספרא וספרי מכילתות ומדרשים: דיהרנפורט, תקו״ם, 2°, (ועם הגהות רבות ממנו בכ״י נעדנער 35) [ובקדמת פתנו כ׳ שתיבר עוד ס׳ יש סדר למשנה על מצוות בנסת חכמי ישראל סו״ת תקוני כלי שרת תקוני הטעיות והגהות בס״ם רס״י ותוספות ר״ת שר״ת. תנא תוספאה על התוספתא. שטרי המאוחרין על כל מקום שמובא פסוק בס״ם רס״י ותוס׳ ויכלו להבין מפסוק קודם לו. קטן שהגיע לחינוך פי׳ ע״ם המיוחד על המצות [וכ״כ תיד״ח כ׳ כי

זה בתו חנוך לנער ועי' ול"נ מ' כ' ובה"ג בלי במקומו] .

12. **שאילתות אבי"ה** . ה"ר אהרן ב"ר יהודה ליב קארפונקעל . סוגיות ופלפול בדיוקים ע"ד סו"ת בי"ב ספריס ובמותם בכמות מכני התכן ורק בעיס מהם נדפסו בזה בפ"ד וברקת עם תוס' בתור בתם מלואת אבן וקובעות בדברי הרלבוניס בתם משות מלחמה : ברלין , תקפ"ו , 2° . [ג"ת ס' צניף טהור על קהלת] .

13. **שאלה** בעיון תלוקת בכף נדקה וכו' לה"ר משה ב"ר צבי חיים שד"ר מבולל טבריה : ד"ו , תקפ"ב , 2° .

14. **שאלה** בקבלה לר' נרוניא בן הקנה : כ"י רד"א q , 1067 №.

15. **שאלה** קבן בחינו בן י"ג בעיס לת יכול לומר קדים על מכינו : כ"י רד"א q , 381 № .

16. **שאלה** בעיון תפלת מנה ותכונתה על כ' לוסניס : כ"י רד"א p , 1704 № .

17. **שאלה תשובה** לה"ר יעקב קמחי ע"ד הכו"ב בעיר לונדון : אלטונא , תק"ב , 4° .

18. **שאלו שלום ירושלים** או (שלום ירושלים) . ה"ר גדליה מסעמייאטיץ תלמיד ה"ר יהודה הלוי משעדליץ הנקרא ר' יהודה חסיד . ספור מסעי מים ישראל סיונליס מפולין בשנת ת"ס בהנהגת כ"י חסיד הל"ל לת"י וכל קהותם ועל עניני ירושלים זקנרי הנביאים ומעשות לאחר החרבן ובזמנו ועל מות כ"י החסיד הל"ל : ברלין , תצ"ו , 8° .

19. **ס' השאלות** . (עיין חקות שמים) .

20. **שאלות** לה"ר אליהו מווירטייזא (הר"א לואנץ ?) . בנרלה בעניני מחקר בכל הסרך החוה : כ"י די רוסי 286/9 № .

21. **שאלות** הגאון מהרב"י (?) נקבלות עשרה יסודות בקבלה : כ"י רד"א תקע"ב ונק"ד לת ידעתי מקומו .

22. **ס' השאלות הדבריות** כולל שאלות לחכן רס"ד לס' הרחכן לאריסכו . נעתק מל' ערבי ע"י ס"ר שמואל בן יהודה בן משולם בן יצחק בן יהודה הברברי בשנת ס"ת ובמוניס ליצירה : כ"י מינכען 350 № .

23. **שאלות הטבעיות** לאריסטו : כ"י יה"ש .

24. **שאלות** ר' יהודה חייט לר' יוסף אלקסטייל ותכונותיו עליהן והן ה"י בו"ת בקבלה : כ"י שם .

25. **שאלות** ה"ר יוסף ב"ר ישראל (הישראלי) לה"ם לחכן הכון ותכונותיו עליהן : כ"י טורין 101 № לין 4° . (זונז גת"ל דתקכ"ה) .

26. **שאלות** על ימות המשיח וכו' . כ"י מינכען 119 № . [בס הנעתקים מס' האמונות והדעות לר' סעדיה גאון . ועי' רבמב"ם 2178 ורבינת כ"י מינכען 120] .

27. **שאלות** כ"ר ישועה בב"ר יהודה הקראי בדיני ליסור עריות ותכונות כ"ר יעקב בב"ר שמעון הקראי והוא ספר מב"ל בנימין בב"ר משה (האוואנדי) מדיני ומנהגי הקראים , כ"י : (ב"י 39 №) . [הוא ס' עריות וס' תשובות העיקר וס' דינים לחם ולחם נעל הב"י בב"י ליידען , 41 & 25, & 22 № ע"ם . ומ"ם והוא ס' וכו' ב"ם הוא ול"ל ועמו לו ועמם . ועי' רבינת כ"י ליידען דף ק"ל מ"ם המכנים שם] .

28. **שאלות מחקריות** לה"ר עלי ב"ר יוסף קיבילי : כ"י די רוסי 281 № . עוד כל"ל עם התכונות הרם"ע ברם"ע עליהן והתכונותיו ע"ז לחזק דבריו ולקיים עייניו לחבר יסד : כ"י שם 457/1.2.3 № .

29. **שאלות מנוחת שלום** . ה"ר שלום ב"ר ליב שלום מלבוב . בפניס עס"ת : כ"י רד"א q , 330 № .

30. **שאלות וסודות** . קנת— . לר' יוסף גיקיטיליא : כ"י שם q , 1495 № .

31. **שאלות פילוסוף** לגאון א' בחקירות עמוק מלד ותכונות הנמון עליהן : כ"י שם q , 943 № .

32. **שאלות** ה"ר ראובן ב"ר יצחק לה"ר בניתין ותכונותיו וכו"ת לתהיס זולתם : כ"י שם 166/10 № .

33. **שאלות** ה"ר שאול הבהן מאת השר דון יצחק אברבנאל לפרם לו קנת פרקי ס' המורה [ומלחמר קלר בנלוי כוד המורה להרדי"ם : מו"ע כ' דל"ה] . גלוה לו מאמר במערכת לה"ר משה ב"ר יהודה נגארה מ"מ בשו"ע מפרק לל פרק ובלוי לל הבריזי הפרסי על כ"ס הקדמות המורה ריש ה"ב בעתק מל' ערבי ע"י ס"ר יצחק ב"ר נתן הקורטובי במיורקה . ובסופו קנת פי' ע"ם המורה מיוחס לר"י גיקיטיליא : ד"ו של"ד , 4° .

34. **שאלות התלמיד** ומעשות הרב בחלמת היד (Chiromantie) : כ"י רח"ם 205 № מדף ל"ו והלאה ע"ם בחפתת דב"ם .

35. **שאלות ותשובות** לב"ר אבו יעקב

הקראי. דמוסיס מלסיס: (אר"ץ) . כ"י ליידן 41/4 № .

36. **שאלות ותשובות** לה"ר אביגדור קרא: כ"י רד"א 1032, q № .

37. **שו"ת** לה"ר אברהם אליגרי וקונט' לתכ נע"ס רוח יעקב: שאלוניקי, תקנ"ב (ועטנשר ע' 30: תקנ"ג . ועיין לב שמח), 2° .

38. **שו"ת** ה"ר אברהם ב"ר יהודה סגרי: (זל"נ ח' מ"ע) .

39. **שו"ת** ה"ר אברהם הלוי שטוג ומיכיס ליוס הכנת: כ"י רד"א 684, q № .

40. **שו"ת** לה"ר אברהם מרוניקום (אזולאי?) ולגרות ומכתבים שונים: כ"י יוא"ל .

41. **שו"ת** ה"ר אברהם מנחם כהן פורטו (קרובו של בעל מנחה בלולה), כ"י: (זל"נ ח' ע"ג) .

42. **שו"ת** ה"ר אברהם בן הרמב"ם עיין כס' צמח דוד דנ"ו: (ש"י) . ונראה שהוא ס' ברכת אברהם הנדפס מחדש עיין זה:

43. **שו"ת** לה"ר אברהם ן' נחמיאש, כ"י. הובא בכנ"ג: (ש"י) .

44. **שו"ת** לרב אד"א . (עיין מגן גבורים) .

45. **שו"ת** ה"ר אהרן אזוביב . ל"ו סימנים תשובות מהרוכות: כ"י רח"ם 790 № ג' .

46. **שו"ת** ה"ר אליהו ן' חיים (הראנ"ח) . ח"ל קכ"ה שו"ת ובכולם הי' נד"ה על מס' כתובות: קושטנטינא, חש"ד, 2° . וה"כ (עיין מים עמוקים) .

47. **שו"ת** ה"ר אליהו מזרחי וגם שו"ת מרכבי המכונ ושפרד . ח"ל מאה שו"ת ושלת הי' גד"ה: קושטנטינא, בהוצ בנת בשוב"י ונכלס בנת הרגינ"ו, 2° . וח"ב (עי' מים עמוקים) .

48. **שו"ת** ה"ר אליהו קפסאלי, כ"י. הובא בס' כנ"ג ע"ם: (ש"י) .

49. **שו"ת** ה"ר אליהו ב"ר שלמה אברהם כהן מאזמיר (נע"ס שבט מוסר וכו'): סדילקאוו, תקנ"ו, 4° : (פירסם ח"ת דבל"ת). [ומכוד מלבי הדפוס הזה נכנסו קדם כאלה] .

50. **שו"ת** לה"ר אליעזר ן' ארחא: כ"י רח"ם 790 № .

51. **שו"ת** ה"ר אלישע גאליקו כ"י הובא בס' כנ"ג ע"ם: (ש"י) .

52. **שו"ת הרא"ם** . ה"ר אלכסנדר סענדר מרגליות . שו"ת כסדר ב"ע ה"ע: ווארשא, תרי"ט, 2° .

53. **שו"ת** ה"ר אשר ב"ר יחיאל (הרא"ש) מכונה בק"ח כללים וכל כלל כמה וכמה דינים מענין ח': קושטנטינא, רפ"ב, 2° . עוד כל"ל עם הוס' מפתח הכללים והדינים ע"י ה"ר מאיר איש פרענץ: ד"ו, שי"ב – ג', 2° . עוד כל"ל עם הוס' תשובות והוס' מ"מ ונכנסו כ' פסקים לה"ר יעקב ב"ר יוסף סוראזינה כ"ץ: ד"ו, שס"ז— ח' . זאלקווא, תקס"ג, 2° .

54. **שו"ת** מיוחסות להרא"ש ומהרי גאוגים ז"ל (עיין בשמים ראש) . וקונט תשובות וכללי הרא"ש, (עיין חזה התנופה) .

55. **שו"ת** ה"ר בנימין זאב ב"ר מתתיהו . ח"ן שו"ת עם מפתח נכונו: ד"ו, רצ"ט, 4° .

56. **שו"ת** ה"ר בצלאל אשכנזי . מ"ד שו"ת ונקנת חי' גפ"ת: ד"ו, הש"ן . סדילקאוו, תקצ"ד, 2° .

57. **שו"ת** ה"ר בצלאל ב"ר יוסף יוזיל מק"ק ארלא . ח"י שו"ת ובכולן קנת חידות הסיוכות לתשובות אלו מספרו המראה מהות ע"ד ס' החזון לבע"ם המנור ע"ם: ביאליסטאק, תקס"ז, 4° .

58. **שו"ת** ה"ר ברוך אנגיל . ס"ל שו"ת בפלפול: שאלוניקי, תע"ז, 2° .

59. **שו"ת גאוני בתראי** ה"ה בעל תוי"ע והכ"ח והסמ"ע וזולתם נאספו ע"י ה"ר אליהו ב"ר משה גרשון מפינטשוב: זאלקווא, תקנ"ה, 4° .

60. **שו"ת לגאוני הזמן** עם ה"ר עקיבא איגר מהאלברשטאט (נע"ס משנת דר"ע) מכתב ידם ממש: כ"י רח"ם 228 № נ' .

61. **שו"ת הגאונים** . כולל ח' שו"ת קדמות: קושטנטינא, של"ה . פראג, חש"ד (ש"ן . ועי' מונ גל"ע דרע"ז) . מנטובה, שנ"ז, 4° . [ובכי"ו נמצא: שו"ת הגאונים קדמוני דקדמתי: שאלוניקי, תקמ"ה, 4° . ולא ידעתי למה זה הוס' ונדפס מחדש לו מה שנכלה יותר מחולי הוס' שערי צדק לף שחיבו מכוון בנת הדפוס ועיין זה להלן] .

62. **שו"ת הגאונים** . ח"ל מאה שו"ת הגאונים בתכלי ומס בעל תוי"ע הכ"ח ומס"ז ובע"ם מגיני שלמה וה"ר יהושע העשיל ומהר גאוני מרן נאספו ע"י **בעל שאגת אריה**: טורקא, תקב"ד, 4° . עוד כל"ל ונכנסו קנת חי' לה"ר דוד ב"ר מענדיל דיוטש: פראג, תקע"ו . חמו"ד (רוסיא), טשערנאוויץ. ע"ת פדוי"ן 4° .

63. **שאלות ותשובות הגאונים**. (עיין אסיפת גאונים, זרע אנשים, נהרות דמשק, שערי צדק, תשובות הגאונים קרמונים).

64. **שו"ת הגאונים בתראי**. ומס לה"ל העמיל מקרלקה ולה"ר גרשון מסכנזי מבד"ק העמק ולה"ר יוסף מסכנזי ומסר"ם לובלין וה"ר יצחק מבד"ק ליסא וה"ר מנחם בן הרב מסאלא בטימין: כ"י רד"א 659, q №.

65. **שו"ת הגאונים קדמונים** ע"ה פסקים רובם מס' המקצועות לרבינו חננאל ומסאר בעלי התוס' ולתלמי"ה ול"ז ומהר"ם ב"ב וה"י חסיד ר"י ב"ר נתן והרמב"ן והרשב"ם: כ"י רד"א תקמ"ג ונק"ד 627, q №. נמס דיוס וסו"ת וכו' ע"ם.

66. **שו"ת** ה"ר דוד זכות על סדר ד' טורים: (תג"י ד' כ"ת).

67. **שו"ת** ה"ר דוד בן זמרא (הרדב"ז). ח"ת ס' סו"ת: ליוורנו, בי"ת, 2°. עוד כנ"ל שו"ת אחרות. ח"ת תקס"ח סו"ת סוסות וע"ס סו"ת על לסוסות הרמב"ם, וח"ב המשך הסו"ת מסס עד סי' תתמ"ב והמשך סו"ת לסוסות הרמב"ם עד סי' ש"י"ח. ולכן מלן דחסיב להו לחלק אחד לת מסחבים ומלן דחסיב להו לשני חלקים לת מסחבים. הוכלו לדפוס ע"י ה"ר דוד אשכנזי בהר"ב אשל אברהם על הזוהר: ד"ו, תק"ט, 2°. עוד כנ"ל ח"ת סו"ת (לת רמיתי מימי) וח"כ מסי' ת' עד תרמ"ע עם מפתחות ולוח הסעות בסופו: פיורדא, תקמ"א, 2°. עוד כנ"ל חלק ה' ובסופו שו"ת מן השמים לה"ר יעקב הלוי ממרוויש. הוסת לביה"ד ע"י ה"ל יהודה זרחי' אזולאי: ליוורנו, תקע"ח, 2°. עוד כנ"ל כל החלקים בלי שו"ת מן השמים: סרילקאוו, תקצ"ו, 2°.

68. **שו"ת** ה"ר דוד ב"ר חיים הכהן מקורפו (מהרד"ך) ובו ל"ג נחוס וכ"ת חדרים עם מפתח הדיוס: קונשטנטינא, עזר"ך, 4°. שאלוניקי, לדו"ד באמונת"ך, 2°. אוסטרהא, תקצ"ד, 4°.

69. **שו"ת** ה"ר דוד ב"ר יהודה מסיר ליאון על מחלוקת שהיה בין הפוסקים והקבלי"אים שהעיזו פניהם כנגדים בעלם יום הכפורים וסו"ת מחכמים תהרים: כ"י אוקספורד. (סו"ג כ' דקמ"ת).

70. **שו"ת** ה"ר דוד עראמה ומס י"ל דין על סוגיות ודבוריס קלי ההבנה: קושט', הש"ם, 4°.

71. **שו"ת בדינים** מרבני ליסליא כתב ידם ומחיימחם ממם כמו ה"ל יהודה מריה די מודינא וה"ר מלאכי הכהן וה"ר יעקב מבוהב ה"ל יהודה בריח"ל וה"ל חגני' קזים, הר"מ מחגיז וה"ר יצחק ב"ר מסה פורמיניני ה"ל מברהם בר"י לירגלם וה"ר יצחק ידידיה בוכנו ה"ר יעקב ב"ר מברהם וה"ל יברלל חזק וה"ר יממעלל כהן וזולתם: כ"י הפליט 9 №.

72. **שו"ת רב האי גאון**. קלחס נדפסו בסו"ת הגלוסים הקלרות וקלחס בקובץ שו"ת שערי צדק וכ"ת שו"ת בקובץ תשובות הגאונים קדמונים מבדפסו מקרוב (ועי' כלו"ת בלמקומו). וקו"ח על עין הבולולה ותמיה"מ נמלת בכ"י וואטוקאן 181 № וכ"י די רוסי 327/10, 1138/15 №. וקלחס נדפס בס' קובבי יצחק מוברת ה' דע"נ—ע"ן ע"ם. ועל סרס מנין הסנים ליליה (עיין דברי חכמים). ועל ס' יליה בכ"י וואטיקאן 31 № וקלת תסובתו בענין לימוד מבית הר"ו ן' שועיב נדרכוחיו דפוס קרלקה דע"ז ע"ם. וז"ז נזכרו והובלו רבות בספריס שונים. וגס בכ"י די רוסי 327/14·17 №.

73. **שו"ת** ה"ר צבי הירש לבית קאצינעלנבויגן: כ"י רח"ם 785 №.

74. **שו"ת** ה"ר חיים בי"ר שפחה כהן רפאפורט (אבד"ק לבוב). לעמבערג, 1861, 2°.

75. **שו"ת** על הזוהר למהר"ן שפירא: כ"י יה"ש.

76. **שו"ת** ה"ר זרחי' גוטה וחכמי דורו וחתימות רבותיו מהר"י מטרלני וה"ר יחיאל בחסען על פסקיו: כ"י רח"ם 782 №.

77. **שו"ת** ה"ר חיים בה"ר יצחק מויענא בע"ם אור זרוע רכ"ה סימנים: כ"י רח"ם 796 №. ועתה נדפס מתוך כ"י רס"ת סימנים (ומסר עוד בסופו) עם תוס' הגהות וקלת הערות ומ"ת בהלמוד ופוסקים לה"ר מרדכי מיכלל יפה בעל ס' בית מנחם וחסובות מהר"ס יפה: לייפציג, השישי לפ"ג, 4°.

78. **שו"ת** ה"ר חיים ב"ר משה וואלטירא. (זל"ל ת' ת').

79. **שו"ת** ה"ר חיים שבתי (מהרח"ש) ח"ת ס' סו"ת בדיני טור חס"ע ובדרלתו קונטרוס העגונות על כל דיני עיגונא בהריכות ובסופו לוח מכל הדיוס: סאלוניקי, תי"א, 2°. ויתר חלקי הסו"ת (עיין תורת חיים).

80. **שאלות ותשובות** ה"ר חיים שלום מעלי הכהן עס מידושים : פ"י דח"ם 791 № .

81. **שו"ת** הגקרלות **חכם צבי** . ה"ר צבי הירש אשכנזי . קס"ה שו"ת ומידושים ובלוריס : ד"א , בע"ת . שם , ת"ץ (פירצט ח"נ דס"ד ומצוד לנהד"מ) . פיורדא , תקכ"ו , זאלקווא , תקכ"ז , 2° . (ועיין נ"כ בית אהרן) . עוד כל"ל עס קצת שו"ת שלו מס' בית אהרן הנ"ל ועס הגסות ומי' לה"ר יוסף שאול הלוי נאטהאנזאהן מנד"ק לבוב והגליל : לעמבערג , תרי"ח , 2° .

82. **שאלות ותשובות** ה"ר ידידי' מרימיני נזכרו בשו"ת נמר עסק : (מג"י י' פ"ת) .

83. **שו"ת** ה"ר יהודה חי הזקיה מלאוידה , כ"י : (זל"ע י' ל"ע) .

84. **שו"ת** ה"ר יהודה מינץ וה"ר מאיר בה"ר שמואל יצחק קאצינעלנבויגן (מהר"ם מפאדובה) . שו"ת וכסופו סדר ניטין וחליצה לבנו ה"ר מנדכם מינץ (כ"ח ג' דל"ת) עס מפתח : ד"ו , שי"ג , סאלוניקי (פיורדא) , תכ"ו (תקכ"ו) ; דיהרנפורט , תק . . . , 4°. סדילקאוו , תקצ" . . . , 2° . (פירצט ח"נ דקע"ט) . ועס מיזה הגסות , כ"י (נעדנער ע' 395) . [ומהר"ס פאדוה מיכר נ"כ סדר גיטין וחליצה (כ"ח ג' עס דל"נ)] .

85. **שו"ת** ה"ר יהודה ב"ר נתן (הריב"ן) . עין נס"ק ד"ת דמ"ע .

86. **שו"ת** ה"ר יהודה עבאס (כ"כ נסנ"ת י' פ"ע ושם"נ שני ח"ת נסמו וכן בכ"י רח"ם 793 № . אבל נקוה"ד ד' נג"ת כ' : משה יהודה זכן בנד"ת q 689 № ושם נל"כ: משה בן יהודה ע"ם) . שו"ת דכות כתב ידו ממש וגם לגדולים רגיש זולתו כמו למהרח"ש פיזים מנדק"ת בירושלים, וה"ר רפואה שלום, והכ"מ די בוטון , וה"ר חיים מבורך נ"ר מלי' נחליפפי ומהר"ת חגני' , וה"ר יעקב המיוחס לבית פרעם , ומהר"ם עדילה , וה"ר מנחם הכהן , ומהר"ן גוטה , ור"ד קזפורטי , וה"ר חסדאי הכהן , ומהר"י מחליליו , וה"ר מהרן הכהן פרחיה וזולתם : כ"י רד"א q 689, № ורח"ם 793 № .

87. **שו"ת** ה"ר יואל ב"ר שמואל (?) סירקיש (בעל הב"ח) . קל"ח שו"ת : ספר"מ , בנת"ה , אוסטרהא , תקצ"ד , 2° . עוד מהנ"ל נסס שו"ת ב"ח החדשות . ל"ה שו"ת וכסופס קו"ח מהמלבה"ד ה"ר אלכסנדר סעגדר וה"ר אפרים זלמן מרגליות : קארעץ , תקמ"ה , 2°.

88. **שו"ת** ה"ר יום טוב ליפמאן הלוי העליר בעל תוי"ט , כ"י ; (וע' נ"כ שו"ת גאוני בתראי, שו"ת הגאונים) לעיל ס' 59, & 62,.

89. **שו"ת** ה"ר יום טוב צהלון ב"ר עקיבא . נל"ו שו"ת ונכרסמו מפתח כסדר הטורים ונסופו מי' הלכות על מס' ב"מ פ"ה ופ"ו : ד"ו תמי"ד , 2° .

90. **שו"ת** ה"ר יוסף טוב עלם . נזכרו נפוסקים רלשנויס ומחרונים כמו : נסמ"ג ל"ת סי' רמ"ל ומרדכי ב"ב פ"ת וב' ; וסנהדרין פ"ת ומכוות פ"ע גם בהגהות מרדכי פ"ת דסנהדרין תשוכה ת' ממנו. שו"ת מהר"ס ב"ב ד' פרעג סי' תמק"מ ותתקמ"ת ושו"ת מהר"ס מלנסקי סי' ס' : (נוסן נחולדות רס"י דז"ת ע"ם) . וגם נרש"י ומהר"ן סי' מכתב ה"ר מ"י נכריס (תשובות הגאונים קדמונים).

91. **שו"ת** ה"ר יוסף ן' לב . ד' ספריס והרחשון נחלק לב"ח ח"ת נדיני נסיס וח"ב נדיני ממונות ונכל חלק עשרה כללים וגס קב"ת שו"ת ונסופס חי' רס"י ותוס' על מס' גיטין : קושטנטינא , של"ג , 2° . ספר ב' כולל ס"ח שו"ת כסדר טור אה"ע ונסופו חי' על מס' ע"ז : שם , השגי"ח , 2° . ספר ג' כולל קכ"ת שו"ת נטור י"ד ונסופו חי' על מס' גיטין : שם , של"ג , 2° . ספר ד' כולל ל"ב שו"ת ונתוכס קצת חי' על מס' קדושין וע"ז : ד"ו , שס"ו . פיורדא , תנ"ב , 4° . עוד כל"ל כל ד' הספריס ביחד : ד"א , ולמד"ה א"ת , 2° .

[ומני רלוי ד"ת ומצתי מצוה מכל"ל וכזה : ח"ת ק"ח שו"ת ומח"ז דיני מיגו לבנו ה"ל דוד , ועוד תשו' ופסקיס לבניהס ומי' מס' הל"ל מין בו כלל . ח"ב ל' שו"ת ומחר סי' פ"ח קצת חי' על מס' שבועות וכתובות . ח"ג ל"ב שו"ת ונסופו חי' ע"ז וקדושין . ול"ע] .

92. **שו"ת** ה"ר יוסף ב"ר אפרים קארו (מרן הב"י) . שו"ת וקצת תיעות נסדר נסיס כסדר טור אה"ע : סאלוניקי , שנ"ח . מנטובה , ת"ץ . זאלקווא , תקע"א . לעמבערג , תקע"א , 2° . ועל יתר חלקי הטוריס , (עיין אבקת רוכל) . ועס מיזה הגסות , כ"י (נעדנער 333) .

93. **שו"ת** ה"ר יוסף הלוי אבן מיגאש : שאלוניקי, תקמ"ו [וי"ת המתנדבי"ם (תקנ"א) ועי' רח"ם 4095 ושס 4—2053 № ] , 2° .

94. **שו"ת** ה"ר יוסף הלוי נזיר והר"א הלוי (נעל גנת ורדים) נענין נזירות : כ"י רד"א q 686, № .

95. **שו"ת** ה"ר יוסף בה"ר משה מבראני (מהרימ"ט) . ח"ת קנ"כ שו"ת וכסופו מפתח

הדינים: קונשטנטינא, ת"א, 2°. ח"כ קי"ח סו"ת בדיני ח"ח וי"ד ותה"ע כסדר הסורים: ד"ו, ת"ה, 2°. ח"ג קכ"ד סו"ת בדיני טור ח"מ וכסופו חי' על מס' קדושין וחי' על הל"ן והכי"ף על מס' כתובות וקדושין בדיני טור ליה"ע: ד"ו, ת"ה, 2°. טוד כנ"ל כל ג' התלקוס: פיורדא, תקב"ח, 2°.

96. **שאלות ותשובות** ה"ר יוסף קולון ב"ר שלמה צרפתי (מהרי"ק). קפ"ד סו"ת ונהלק לשרשים וסימנים עם מפתח ולות הדינים כסדר הרמב"ם והקדמה לתלמידו ה"ר מאיר ב"ר דוד: ד"ו, עש"ר, 4°. קונשטנטינא, חש"ד, (ש"י). קרימונה, שי"ו. זאלקווא, תקנ"ח. לעמבערג, תקנ"ח. סדילקאוו תקצ"ד, 2°.

97. **שו"ת** ה"ר יחיאל באסן בה"ר חיים באסן. קונשטנטינא, תצא"ו, 2°.

98. **שו"ת** ה"ר יעקב בי רב. כ"ו סו"ת וקצת סו"ת למהר"י פלסי וה"ר מלוי וה"ר בנוך ב"ר מליקיס והרמב"ז והמוציא לאור ה"ר שלמה ן' עזרח ותה"ז חי' תלמיד הרמב"ן על קצת מס' קדושין וחי' המחבר הנ"ל על כולם: ד"ו, תחי"ה, 4°.

99. **שו"ת** ה"ר יעקב ווייל (מהרי"ו). קנ"ב סו"ת ותה"ז הלכות סו"ב ודינין והלכות וכסופו חי' מס' אגודה ופסקי הלכות לר"מ מירזבורג עם מפתח מסודר להלכות בסופו: ד"ו, רפ"ג. שם, ש"ט. קרימונה, שט"ז. האנווא, של"ם. ד"ו, שצ"ב. סדילקאוו, תקצ"ב. קאפוסט, תקצ"ה, 4°.

100. **שו"ת** ה"ר יעקב ב"ר ישראל לבית לוי. ל' סו"ת גס ל' סימנים להגנת קצת לסוגות הרמב"ם וגדולי הפוסקים: ד"ו, שע"ד, 4°. עוד כנ"ל ב' חלקים בעברה כללים וקב"ד סימנים וכללו בס גס סו"ת הנ"ל עם מפתח בסופו: ד"ו, שצ"ב, 2°.

101. **שו"ת** ה"ר יעקב ישראל פינצו. רמה בעל פתח יתקן בב"י והזכירם ג"כ הרב עיקרי הד"ט וה"ר מנחם ניפי רמה ג"כ נב"י. עיין ז"ל ו' ל"ו.

102. **שו"ת** ה"ר יעקב הלוי. ל"ב סימנים: ב"י רד"א q 939 №, (עיין בעל החלומות) נדפס . . .

103. **שו"ת** ה"ר יעקב ב"ר משה מולין סג"ל (מהרי"ל), רג"ל סימנים עם מפתח: ד"ו, ש"ט. סביונייטה, שט"ז. קרימונה, שט"ז. האנווא, של"ם. 4°. עוד כנ"ל בתכרון תכוכות רבות ואין בו רק ר"ס סימנים: סלאפקאוויץ, תקס"ז, 4°. [ובב"י רד"א תקמ"ב (ואולי הוא ק"ד q 1068, №) נמצא קפ"ה סו"ת שלא נדפסו עוד ע"כ].

104. **שו"ת** ה"ר יעקב מולכו ד' סלוניקי . . . כ"ב ני"ב (הוא מסוף ס' לב שלם). ונה"ב מיד"ח היו בב"י כמ"ב נשב"ח י' ל' ושה"ג שלי ח"ח נשמו.

105. **שו"ת** ה"ר יעקב פראגי. ב' חלקים, כ"י. ומלק אחד רמה ה"ר מיד"ח נב"י וממנו נקח ונשם על סדרו ברבי יוסף כמ"ם נשב"ח י' פ"ח ושה"ג שלי נשמו.

106. **שו"ת** ה"ר יצחק איילנבורג ב"ר אברהם משה: כ"י רד"א q 687, 1287, №.

107. **שו"ת** ה"ר יצחק אלפסי ז"ך סימנים: ליוורנו, תקמ"א. ווין, תקנ"ד. המו"ד (רוסיא), 4°.

108. **שו"ת** ה"ר יצחק ב"ר יהורה: כ"י די רוסי 1033/4 №.

109. **שו"ת** ה"ר יצחק ב"ר מאיר (הריב"ם). (עיין נכ' שלשלת הקבלה דנ"כ).

110. **שו"ת** ה"ר יצחק ב"ר מרדכי ז"ל סו"ת: ד"ו בבית דניאל, 4°. [ונב"י עם הגהות כ"י שבידי נמתק עם המחבר ונ"כ: טעות הוא].

111. **שו"ת** ה"ר יצחק ב"ר עמנואל מלאטאש ק"י סימנים (ונ"ד מהם נמצאו בב"י ווין 55 № ע"ב). עם הגהות והערות בעם הגהות מרדכי ועטרת צבי מאת ה"ר מרדכי צבי פרידלענדער עם מכתב רשד"ל וה"ר יעקב גאלדענטהאל. ווין, כת"ר, 8°.

112. **שו"ת** ה"ר יצחק ב"ר שמואל הלוי (אחי הט"ז). כ"ח, ה"ל סו"ת וה"ב חי' קצת מס': נייווייט, תצ"ו, 2°.

113. **שו"ת** ה"ר יצחק ב"ר ששת (הריב"ש). מקר"ח סו"ת וכסופו מפתח מסודר להלכות: קושטי', ש"ז, 2°. רייווא די"ם, שי"ט 4°. לבוב, תקס"ה, 2°. ושוד לו סו"ת בב"י שלא נדפסו ומצאתי בב"י ליוין 50 №. [ג"ח פי' עה"ת ע"ד הפסוט ודעת רז"ל וחי' הלכות על קצת מס'. ובדפוס ריוות די"ט נקרא ס' בר ששת ובדפס ע"פ ד' קובצי' הרמבן כמו בירמה הרמה הגדת המגיה הרמבן בתוך סי' ל"ו מעורב בדברי המחבר בלי סבדל ביניהם, אבל נסי' ק"ל הבדיל דברי המגיה ובס עליהם מלת "הגה"ס" כרחוי. והרואה בב' מקומות הנ"ל מלות אחר שמואל בדפוס ריוט"ע יבחל ויאמר מי הוא זה, ולא ידע בהוא המגיה הם' בד' קובצי' ונקרא בם שמואל הלוי. ובכריוט"ע נדפס ע"י ה"ר יוסף פוטולינגו בהגדת ה"ר יעקב מרקריאה הרופא ע"ב ובס].

114. **שו"ת** ה"ר ישראל מברונא : שאלוניקי , תקנ"ח (החכמ"ה והרע"ת נפ"נ) 4°. שטעטין, כת"ר , 4° .

115. **שו"ת** ה"ר לוי בה"ר יעקב ן' חביב (מהרלנ"ח) וכתוכם פי' על הל' קדוש החדש להרמב"ם וקונטרס על ענייני סמיכה בדברי ריבות שבינו ובין ה"ר יעקב בי רב : ד"ו , שכ"ה , 2° .

116. **שו"ת** ה"ר ירוחם ליווא מפירארה וקצת שו"ת הר"א טינין : פירארה , ש . . . , 4° . (פירסם מ"כ דל"ט) .

117. **שו"ת** ה"ר מאיר בה"ר אברהם די בוטון . ני"מ שו"ת וכתופו קצת תי' : אזמיר , הית"ה , 4° .

118. **שו"ת** ה"ר מאיר ב"ר ברוך הוא מהר"ם מרוטנבורג . שע"ו שו"ת וקבלתו **שו"ת מהר"ם הקצרות** : קריטונה , שי"ו , 4° . [וגם"י כ' כי רוב הגהות המיימוני נעתקו מהם ע"פ 42 № וכן בשדעבער ע' 518. ולפ"ז נהירא] . עוד רוב השו"ת הל"ל ומוסף עליהן עד מלא תתכ"ב סימנים ותקנות רמט"ה ושאלה קדמוניה ודרכי המוסר על כל עניני מיסוד הרוקח ועלו וכלו כפי הסדרות מגדולים שלפנינו ושלאחריו : פראג , שפ"ח . סדילקאוו , תקצ"ה , 2° . עוד תרע"ו שו"ת לו ולזולתו : כ"י רד"א F 764, № . [וניל בעל שי"ג רפיתי ג"כ קונץ כ"י ישן על קלף עד ת"ר שו"ת , ויותר מהניח לפ נדפסו בקצרות ולפ בתרוכות וגם מהנדפסות נמצא לפעמים בכ"י כפליס יותר מהנדפס ועיין בכמוך] .

119. **שו"ת מהר"ם** ב"ר ברוך הנ"ל . ח"ג נדפס מתוך כ"י ישן מוסן עם הגהות ה"ר רפאל נתן נטע ראבינאוויץ ב"ר שלמה זלקינד ועם תוס' הערות וחי' ה"ר יוסף שאול הלוי נאטהאנזאהן כרמלטו ולוח המפתחות בסופו : (לבוב) , כת"ר , 4° .

120. **שו"ת** כוהר"ם מרוטנבורק מהתרוניס על ד' ס"ע לה"ר משה רוטנבורק מגזע מהר"ם כ"ג שהיה מגד"ק ווגמדלוויי ומת"ז בקאזמיר : לעכבערג , 1857 , 2° .

121. **שו"ת מן השמים** . (עיין שו"ת הרדב"ז).

122. **שו"ת** ה"ר מנוח הענדיל ב"ר שבריה בעניין יבמה : כ"י רד"א F 650, № .

123. **שו"ת** ה"ר מנחם עזריה מפאנו (הרמ"ע). שו"ת ופי' כמה כוגיות ומבניות עמוקות ובסי' קכ"ז—ט' העתק פי' הרי"ף ז"ל וג' הלכות חמורות במס' כתובות ע"ם (ועיין תמים דעים) : ד"ו , חש"ד . דיהרנפורט , תקמ"ח , 4° . (ועם ליזה הגהות , כ"י : נעדנער 530) .

124. **שו"ת** ה"ר מנחם הריקנאטי : ד"ו , חש"ד , 4° . (ג"י 45 №)

125. **שו"ת** ה"ר מרדכי זיסקינד רוטנבורג אבד"ק לובלין ולבנו ה"ר משה ל"ד שו"ת : המבורג, תנ"ו. ד"א, תע"ו . שם, תק"ו, 4° .

126. **שו"ת** ה"ר מרדכי מאטיל ב"ר נפתלי הירץ דיין בטורבין: פיורדא, תמ"ב , 4° .

127. **שו"ת** החכם מרשיליו ע"ם המנוח וס' המלמדות וס' המליצה לתריסטו , לקיים דבר והפכו ולהסיג על המסתפקים בעיון ההגיון בג' ספריס הנ"ל . נעתקו ע"י ה"ק אברהם ב"ר יצחק ב"ר יהודה ב"ר שמואל שלום : כ"י רש"ף 8 № .

128. **שו"ת** ה"ר משה איסרלש (הרמ"א) . קל"ב שו"ת עם מפתח בסופו : קראקא , ת' . המבורג , ת"ע . העגא , ת"ע , 4° . עוד כל"ל בהמשכת סי' קכ"ד מעין פתח ייגס ובסופו קו"ח ויכוחים עם המהרש"ל : ד"א , תע"א . סדילקאוו , תקצ"ו , 2° . (ועם הגהות הר"י עמרין , כ"י : נעדנער 576) .

129. **שו"ת** ה"ר משה אלשיך ק"מ שו"ת ומפתח בסופו : ד"ו , כמש"ה , 4° . ברלין , תמ"א , 2° .

130. **שו"ת** ה"ר משה אלשקר . קכ"ח שו"ת עם מפתח בסופו : סביונטה , שי"ד , 4° . סדילקאוו , 1834 , 2° . [וכי' קי"ז בו הגהות ע"ם האמונות לרס"ע , ועיין השגות] .

131. **שו"ת** ה"ר משה גלאנטי . קכ"ד שו"ת לו וכי' קכ"ם פכק לבנו ה"ל ידידיה ותח"י חי' על מס' כיצה מקאהה לה"ל יצחק אבוהב וכיימה מהרי"ג הל"ל וחי' יפמות גיטין כ"ק כ"מ וע"ז וחי' דר"ן על מס' שבועות וחי' הריטב"א על פ"ח דכ"מ : ד"ו , שפ"ח , 2° . (ועיין חי' גלאנטי) .

132. **שו"ת הרמ"ז** לה"ר משה ב"ר מרדכי זכותא : ד"ו , כאש"ר , 4° .

133. **שו"ת** ה"ר משה מטראני תמ"ח שו"ת כ' חלקים ולוח ומפתח הדיניס לחכ כל ה' מסס : ד"ו , שפ"ט—צ' , 2° .

134. **שו"ת** ה"ר משה ב"ר מיימון (הרמב"ם) בדיניס ואגרות ומכתביס מחכמי כל האדמות ולפ נכללו בקובץ אגרות ושו"ת הרמב"ם הנז' בלוח ה' ע"ם : קושטי , הרצ"ו , 2° . (ג"י 54 №) . [אבל בס"י עם הגהות כ"י שבידי נמחק מלת «ולפ» הנ"ל וכ"כ : ול"ל שבס לוחן

תגרות וכו'] . עוד שו"ת שכ' כל' ערבי מכל חכמי ערבייס ונעתקו לעברי וכו שם"ב שו"ת , כ"י : (ש"י 55 №) . [ומלוי מכס העתיק הכ"מ תמה והדפיס ס' פאר הדור עיין זה] .

135. **שאלות ותשובות** ה"ר משה מינץ סג"ל . ק"מ שו"ת ובהוכס הקטות קטלות שו"ס ומלחי הקטות וכל דיני ניטין ומליצה וסדרן : קראקא , שנ"ה טוב"ה , 4° . שאלוניקי , ויר"א כיש"ה (תקס"ב) , 2° . ועס טוספות ה"ר יוסף יצחק מינץ , ח"ל : פראג , 1827 , 2° . לבוב , תור"ה , 4° .

136. **שו"ת** ה"ר משה ב"ר נחמן גירונדי (הרמב"ן) . פר"ח שו"ת מיוחסות להרמב"ן ושס להרשב"א (מלבד כ' וג' מהן) ועס לוח המפתחות והקטות הרגמ"ה ולקוטי הכרדם לרש"י ולפוטות הגויס וכו' וכו' : קושט' , עט"ר , 2° או 4° . שם , רפ"ג , 4° . עוד כל"ל השו"ת לבד עס לוח המפתחות : זאלקווא , תקנ"ח , 4° . (ועס מזה הגהות , כ"י : נעדנער ע' 593) .

137. **שו"ת** ה"ר משה פרובינצאלו , כ"י . ול"ד השו' מהן עס קלת הגהות בלדס לגכד מחיו ה"ר אליעזר פרובינצאלו נמלאו בכ"י הפליט 55 № כ' .

138. **שו"ת** לה"ר משה לבית קאציגעלנבויגן [נדפס : פפר"מ , 1857 , 8°] . ולבניו ה"ר פינחס וה"ר אליעזר וה"ר צבי הירש (ועיין נעיל כי' 73) ולחותנו ה"ר ליזר חריף וזקנו ה"ר יעקב שור וה"ר ברוך כהנא רפאפורט ולה"ר יעקב כהן וה"ר יעקב יושע (בעל פני יהושע) וקלת שו"ת לה"ר רפאל כהן וזולתס : כ"י רח"ס 9—788 № .

139. **שו"ת** לה"ר משולם איגרא . טשערנאוויץ , 1862 , 8° .

140. **שו"ת** לה"ר נסים גירונדי ב"ר ראובן : רומ"א , ש"ה—ו' . קושט' , וש"ב , 4° . עוד עס הוס' שו"ת ומפתח לסדר ההלכות : קרימונה , שי"ז . שם , לעומ"ר . מיץ , תקל"ו (ונעדנער : תקנ"ו) . חמו"ר (רוסיא) , 4° .

141. **שו"ת** רב סעדיה גאון ונעתקו מל' ערבי ונדפסו קלתס בקובלי שו"ת הגאונים ושו"ת שערי צדק וכס' העטור וכסוף ס' מדרש שמואל ד' קושט' רפ"ב ע"ס .

142. **שו"ת** לה"ר עזריאל דיינא ב' הלקיס . וה"ר מיד"ח רלתס בכ"י כמ"ס נבנ"ב ע' מ"ה ובס"ג שלי במקומו .

143. **שו"ת** לה"ר עזריאל ב"ר מנחם על עסר ספירות . (עיין דרך אמונה . לקוטים מרב האי גאון) .

144. **שו"ת** בעניני העתידות ע"י מלא הכוכבים : כ"י רח"ס 780 № .

145. **שו"ת** לה"ר פייביש מקראקא ולהב"ח : כ"י רד"א q , 690 № .

146. **שו"ת** לרב פלטוי ורב שרירא ורב האי הגאונים בעניין עסר ספירות ולוך קדמון : כ"י רד"א q , 964, 989, 999 № וז"ז .

147. **שו"ת** על עניין פסח לה"ר שמואל שער אריה . כ"י יוא"ל : (זי"ל ס' נ"ז) .

148. **שו"ת ופסקים** על ד' טוריס לה"ר שלמה ב"ר יצחק לבית הלוי (בע"ס לב אבות וכו') : (זי"ל ס' ס"ד) .

149. **שו"ת מהר"ין** . ה"ר צבי הירש היות . שו"ת ג' חלקים : ח"ל ע"ה שו"ת בדיניס שוניס וכו' ע"ו קו"ל בשס עבודת המקדש על לפסכות עבודת הקרבנות בזמה"ז . ח"ב מלמר אמרי בינה . הקיוס על הגדות בבלי וירושלמי ועל התרגומים , ובקוטות בעניניס שונים . ח"ג מלמר מנחת קנאות נגד הסיוסת הרבניס המחדשים בהשבמ : זאלקווא , תר"ט , 4° . עוד בהוס' מלמריס : שם , תר"י , 4° .

150. **שו"ת** כ"ר צפניה הטרוקי בכ"ר מרדכי החזן הקראי על הלכות שחיטה בקולר : (אר"ץ) .

151. **שו"ת** על הקבלה ועל עניני המזונה : כ"י יוא"ל .

**שו"ת** ה"ר שבתי ב"ר שלמה : כ"י די רוסי $1237/_{11}$ № .

152. **שו"ת** ה"ר שלמה ב"ר אברהם בן אדרת (הרשב"א) בכמה קובלים וכמה חלקים כמו : א) ת"ך שו"ת ד' יחן נוסן בחותיות מכוכבות : חמו"ד (ריווא די"ט , ר"מ) , 4° . ב) קי"ע שו"ת מהרות וגס תשובות לזולתו [ומלוי נדפסו בסופס הלכות פסוקות ובכתלס מדד"ל q , 677 № ע"ב] : קונשטנטינא , רע"ו , 4° . בולוניא , רצ"ט , 2° . ג) עוד שו"ת ח"ל הלף וכל"ה שו"ת עס הוס' מ"מ הפוסקים והדיניס עס מפתח : ד"ו , ש"ה , 2° . העניא , של"ם , 4° . ויין , תקע"ב , 2° . ד) עוד שו"ת ה"ב ה"ה שו"ת בדיני ממונות ובכוכו קלת שו"ת הרמ"ה הוס מהרי"ל ובקיניס תולדות אדם ויש קורין להן שו"ת המחבוניס : ליוורנו , זי"ת , 2° . ה) עוד שו"ת ה"ב המ"ח סימנים : ליוורנו ,

תקל"ח, 2°. ומלם תלה התחרונים (סי' ג' ד' וכ'): לבוב, תקע"א, 2°. ו) טוד שו"ת ח"ד ס"ל שו"ת: שאלוניקי, נת"ן חכמ"ה (נלח ה' נס"ג. והלח כתוב"ן גח"ל דנ"כ: תקס"ח), 2°. ז) טוד שו"ת הכ"ל ח"ה רל"ט שו"ת ובתוכן תי' הר"ח פאלאגי כעין הנהות נמס רחמים לחיים: ליוורנו, השיבנ"ו והא"ר (תקפ"ה), 2°. (ועיין ג"כ ס' הבתים, שו"ת הרמב"ן). ובכ"י רד"א 4, q — 693 № נמצאו תמ"ד תשובות הרשב"ם והלח נודע שם הן הנדפסות.

153. **שאלות ותשובות** ה"ר שלמה ב"ר אברהם הכהן (מהרש"ך). ח"ל קל"ז שו"ת וחת"ז בתוב הל' גירושין להרמב"ם ומהרי חי' דינים: שאלוניקי, שמ"ו, 2°. ח"כ נפרד לשני רחמים: א) הל"ו שו"ת ופי' וחי' קנת דבורי תוספות עם לוח ומפתח בסופו. ב) שלמים שו"ה דמייכי לח"ד בתבר לתחר גמיר הל"ו שו"ת הכ"ל: שאלוניקי, בש"ן, 2°. ח"ג קכ"ב שו"ת: שם, דש"ן, 2°. ח"ד ק"ט שו"ת: שם, ת"צ, 4°.

154. **שו"ת** ה"ר שלמה ב"ר יצחק ב"ר שלמה **לבית הלוי**. ב' תלקים וכולל ל' שו"ת בדיני ס"ע ח"ח ול' בדיני ס"ע י"ד, י"ד לס"ע ה"ע וכ"ו לס"ע ח"מ: שאלוניקי, תי"ב (ודלח כפירסם ח"ב דרמ"ה: תי"ז), 2°.

155. **שו"ת** ה"ר שלמה לוי הרופא מווירונא. על גלוי הרחם ומהרי עיניס: ד"א, תצ"א, 8°.

156. **שו"ת** ח"ר שלמה ב"ר יהיאל לוריא (מהרש"ל). שו"ת ופסקים המוהגים בגלילות מהרש"ל עם לוח ומפתח: לובלין, של"ה, 4°. שם, שנ"ט, 2° [ומולי נדפס בסופו קונט' ס"ר חיים יונה האומים בדיני דגרמי, ועי' עלה דיונה ומ"ם שם]. לובלין, שפ"ב, 4°. פיורדא, תקב"ח. קאפוסט, חש"ר, 2°. [ומ"ם בס"י: לובלין, ש"ר ע"כ ט"ס הוח לפי שנמלאו בו גב"ע מהנת שי"ם וחח"ז].

157. **שו"ת** ר' שלמה בן משה. (עיין עדות ה' נאמנה).

158. **שו"ת** ה"ר שלמה נורצי: מנטובה, שמ"ח, 4°.

159. **שו"ת** ה"ר שלמה בה"ר שמעון דוראן (הרשב"ש). מכל"ה שו"ת: ליוורנו, תק"ב, 2°.

160. **שו"ת** ה"ר שם טוב ב"ר אברהם (בן גאון?) על עבר ספירות נקבלה: כ"י מינכען 11/3 №.

161. **שו"ת** ה"ר שמואל חזן. כ"י: (זוכן גח"ל דהכ"ד הערה F).

162. **שו"ת** ה"ר שמואל הלוי ן' חבים או חקאן, כ"י. הוכח נכתב"ג: (ב"י 67 № ועיין בקוה"ד ובה"ג שלי בשמו).

163. **שו"ת** ה"ר שמואל די מודינא (הרשד"ם) ב' תלקים הרחמונים הנקרחים פסקי הרשד"ם שו"ת על ד' טוריס נדפסו בחיי המחבר. ח"ל ס"י שו"ת: קושטי, חש"ד (ב"י ורד"ח F 750, № . תכל בס"י עם הנהות כ"י שבידי נמתקם מלת קושטי וכ' עליו: שאלוניקי, ש"ן. ורח"ס: דש"ן), 2°. ח"ב שכ"ז שו"ת: שאלוניקי, שמ"ז (רל"ח ורח"ס שם. תכל בס"י הל"ל נכתב: ש"ן), 2°. ולהיות הדפוס רע ומוטעה מאד נדפסו בנית ע"י נמו מסודר בסדר הטוריס עם הקדמה גדולה ושם: רמ"ח שו"ת בדיני טוח"ח וי"ד עם מפתח ולוח הדיניס ברחבו, ורמ"ד שו"ת בדיני טוח"ה ועם מפתח בל"ל: שאלוניקי, בדש"ן, 2°. חס"ד שו"ת בדיני טוח"מ עם מפתח בל"ל: שם, השנ"ה ליצירה. שם, תקנ"ח, 2°. [ופירסם ח"ב דבל"ע נקלת שמויים].

164. **שו"ת** ה"ר שמעון בה"ר יחיאל קאסטילאץ, כ"י. וכניס מכס היו לה"ל חיד"א בכ"י ממ"ם נכנג"ח ל"ה ובה"ג שלי ח"ח נשמו ע"ם.

165. **שו"ת** ה"ר שמעון זרחי אבד"ק טאוורינ: כ"י נבדו פה ווילנא.

166. **שו"ת** ה"ר שמריה ושיטות בגמרא. (ב"י 71 № נכס הכס"ק דמ"ע ע"ם).

167. **שאלת חכם**. הרופא ה"ר נפתלי הערץ ב"ר מורי כ"ץ שלעזינגר. בעניו הלת המתים: פפד"א, חש"ד, 8°.

168. **שאלת חכם**. (עי' קנה אברהם).

169. **שאלת החכם** חני הסוכה בעבע היסודות וחיכוחם וכו' לחכם קרלי: כ"י ליידען 52/4 №.

170. **שאלת** ה"ר יוסף קארו (מרן הב"י) בעניו קבורת הנדיקים בח"י וחסובת ר"ש ן' אלקבץ הלוי ע"ז: כ"י רד"א F 1142, №.

171. **שאלת הכהנים תורה**. ה"ר רפאל ב"ר יקותיאל זיסקינד הכהן. חי' על ס"ם כדר קדמיס: אלטונא, תקנ"ב, 2°.

172. **שאלת הנשמה**. ה"ר ישראל ב"ר יוסף הכהן. מאמר על הנשמה בח"י שו"ת: לובלין, שכ"ג, 16°. (ופירסם ה"ג דקפ"ב: שכ"ז). שם, שפ"ג, 8°. (רד"ח 0, 363 №. וחולי הוח הכ"ל וע"ע: שכ"ג). טוד כל"ל בל"ח ע"י ה"ר יצחק ב"ר חיים: פראג, שנ"ח, 8°. (ועיין זוכן גח"ל דף ר').

173. **שאלתות** דרב אחאי גאון. בהלות בדינים מכל מצות התורה עם תשובותיהן ומסודר כסדר התורה עם מפתח הדינים בסופו: ד"ו, רנג"ו, 2°. (ועיין ג"כ שאילת שלום). טוב עם פי' ה"ר שלמה ב"ר שבתי עד פ' כי תצא ומסס ומילך פי' ה"ר יהודה ב"ר בנימין: כ"י רד"א 624, q №.

174. **שאר ישוב**. (עיין אי' שיר השירים).

175. **שאר ישוב בנך**. (עיין מנחת יהודה).

176. **שארית יהודה**. ה"ר יהודה טאיטאצק. בחור על הכ"י בעוב י"ד ותי' גפ"ת בקום' דברי שלמי פוסקים שלח הניח הכ"י ותמ"ז בו"ת ה"ר יוסף טאיטאצק: שאלוניקי, השכ"ט, 4°.

177. **שארית יהודה**. ה"ר יהודה ליב מ"מ וט"ץ ביאנאוויץ. בחורים על הל' מליחה ותבו' ופסקי הלכות בכל חלקי הסמ"ע ותי' גפ"ת: ווילנא, תר"א, 4°.

178. **שארית יהודה**. ה"ר שלמה יהודה ליב הכהן רפאפורט. הגלת יערמל ע"י מרדכי ומכתב בלחם עיר ומימה נד' מחלקות: ווין, 1827, 8°. ונספח גם לנכורי העתים לשנת תקפ"ח.

179. **שארית יוסף**. ה"ר יוסף ן' וירגא. (וכ' בהגה הספר שבהקופם קבל ו' שבט מישור ותמ"כ ביום זמן). על דרכי הגמרא וכללי הסוגיות שלח מכתו בס' הליכות עולם וס' כריתות: אדרינאפול, שי"ד, 4°. ועם מפתח בסופו: מנטובה, שסח"ה, 4°.

180. **שארית יוסף**. ה"ר יוסף ב"ר מרדכי גרשון כ"ץ מקראקא. בו"ת ובחורי מרדכי סדר מזיקין ומס' נדרות והלק"מ וסדר מועד ועל קלח מסור ה"מ: קראקא, ש"ן, 4°. ורק הלק הבו"ת לבד: פיורדא, תקב"ז, 4°.

181. **שארית יוסף**. ה"ר יוסף ן' צאייאח. בהסמת הלימוד וכי' כ' ילירה. וס"ל מיד"ח ולתו בב"י, בס"ב בבג"ב ו' ג"ז ובב"ג שלי ה"ח בסמו.

182. **שארית יוסף**. ה"ר יוסף ב"ר ש"ט בן ישועה חי. על מלחמת העבור ותבבון לומות וחדשי השמשלים והמוערים והלכות בחיטה והכל בבור בקול: שאלוניקי, רפ"א, 8°. [ודע כי בק"ד 832, q № כתוב: עם פי' המחבר. אבל בב"י עם הגהות כ"י שבידי נ"ב: גלי פירוש]. טוב בל"ל עם פי' רחב לה"ר דניאל ב"ר פרחיה הבהן וסימני הבריעות בתבות למחיו ה"ר שמואל הבהן: שאלוניקי, שב"ח, 8°. [ובקתי"ס 1361 № נמוה לו: ס' ארחות חיים ובאור לוחות אלפונסו בל' ספרד לר"ח זכות. ואולי נדפסו ג"כ ביחד].

183. **שארית יוסף**. (עיין דעת זקנים).

184. **שארית יעקב**. ה"ר יעקב ב"ר יואל טבריסק הלישא. מי' עס"ת והמ"מ ועל אגדות בקצת מס' הס"ם: אלטונא, תפ"ז, 4°.

185. **שארית יעקב**. ה"ר יעקב ב"ר משה מליסא. בל דיני התפלה: ד"א, יראת"י, 8°.

186. **שארית יעקב**. ה"ר יעקב ב"ר שלמה מאטאלן. דרושים ושמו ס' תולדות יעקב בחורי מאמרי רז"ל: שאלוניקי, אשבו"ל, 2°.

187. **שארית יעקב**. ה"ר ישראל יעקב בה"ר יו"ט אלגאזי. דרושים ע"ם ויקרא במדבר והנריש ובכופו פני שבת דרושים ופי' הגדה ב"פ (ותמ"ז ס' מענה לשון עין זה): קושטנטינא, תקי"א, 2°. ובלי פני שבת הל"ע: ליוורנו, תקו"ם (ויל"ת: תקי"ם), 2°.

188. **שארית יעקב**. קבלה לה"ר משה דוד ואלי: כ"י יוא"ל.

189. **שארית יעקב**. דרושים ופסקים עס"ת ותמ"מ, לח נודע לשמי: כ"י רח"ם 797 №.

190. **שארית יעקב**. (עיין שבע יעקב).

191. **שארית ישראל**. ה"ר ישראל ב"ר משה נגארה. פזמונים ופיוטים ותקנות מנסמכו מס' זמירות ישראל: ד"ו, חס"ד, 4°. [ונדפס המב"ם לח נדפס בלל כ"ת נמצא באס"ד כ"י. עי' המזכיר ת' 256 №].

192. **שארית ישראל**. ה"ר ישראל נחמן ב"ר יוסף דראבימשער. בו"ת, ונדפס: (תג"י י' ק"כ).

193. **שארית ישראל**. ה"ר ישראל ריז ב"ר יצחק איצק סג"ל. מי' גפ"ת על כמה מכ': ברלין, תקמ"ז, 2°.

194. **שארית ישראל**. ה"ר מנחם מן ב"ר שלמה הלוי. סבורי קורות יבמל מחב סיוסיפון ובלל בו ס' קול מבשר לר"י ן' עקרא על עברת הסנסיס והלסי גליות והגלוסים והרבעים עד זמנו ס"ת ק"ק בל"ת ונקרא ג"כ בתר מלכות לו מ"ב מס' יוסיפון: ד"א, תק"א, 4°. שם, תק"ג, 8°. פיורדא, תק"א. שם, תק"ז, 4°. ד"א, תקל"א, 8°. [ופתם לחיתיו ד"ת מבעת תקל"א הל"ל וכ' בשער: «נדפס בעיתי». ומעתר לבשר כ' בחדשים ס"ר קחמן ב"ר יוסף בתוך מ"ס בסס' כזה נדפס אחלו זה «לשרף» שלשים שנה וכו' וכו'. ובסופו בוסיף פרק אחד לבפר מס שקרא לאחב"י

נעוסס נכלל וכק"ק לממ"ד נסדט מצמת תק"ח עד ועס שנת תקל"ח ע"ס וסמי מכלן ד"א, תק"א, 4°. ועי' יוסיפון ומ"ס שם]. דיהרנפורט 1799, 4°. עוד כל"ל בלעזון הקודם לזה: זאלקווא . . . לבוב, תקמ"ד (וי"ח: תקס"ד. ואולי ד' שני). ווילנא, תקע"ח, 8°. עוד כל"ל בלה"ק וכסופו משא דמשק (להר"א מענדיל מאהר) ספור עלילה נורלה על היהודים בדמשק ורודוס בשנת ת"ר לפ"ק: חמו"ד (לבוב). ק"ב, תרי"ח, 8°.

195. **שארית ישראל**. ה"ר משה ב"ר אליהו ישראל רב ברודים. דרושים: שאלוניקי, ז"ה השע"ר 2°.

196. **שארית ישראל**. קונט שיריס יותר מד' מלות בכתיבה מזלמית: כ"י שד"ל ועי' כ"ח ד' דס"ו. ובמכוא למחזור כמנהג בני רומא כ' שהוא לר"י בנארה וכולל שיריס אחריס שלח נדפסו עוד ע"ס דע"ז.

197. **שארית ישראל**. (עיין זרע ישראל, מעשה נסים).

198. **שארית נפש**. ה"ר שאול הלוי מורטירא. על המלרת הנפש, כ"י: (סיכסט ח"כ דשנ"ת).

199. **שב יעקב**. ה"ר יעקב ב"ר בנימן הכהן אבד"ק פפד"ם. שו"ת כסדר הטוריס, כ"ח: ספד"מ, תק"ב, 2°.

200. **שב שמעתתא**. ה"ר אריה ליב ב"ר יוסף הכהן. פלפולים נסנט שיטות נס"ס וכל שיטה נחלקה לכמה פרקים עס הקדמה מרוכה והקדמה לה"כ זנוויל ליב (נע"ס שלמה מול אדר) ונסמנט נשאלי דפוסין: לבוב, תקס"ד. זאלקווא, תקצ"ה. לעמבערג, תקצ"ח. ווארשא, תר"... חמו"ד (ק"ב, תרי"ז—ח'), 4°.

201. **שבולי לקט**. (עיין שם אהרן).

202. **שבועות המשנה**. ה"ר שמואל ליב קוידער. הי' על מס' שבועות. מזכיכו נספרו עולת שמואל: (בי"ג).

203. **שבועת יצחק**. (עיין אלף המגן) נמוספות.

204. **שבות יהודה**. ה"ר יהודה נגאר. פי' על המכילתא ונדפס עמה וכסופו השמטות: ליוורנו, תקס"א, 2°.

205. **שבות יעקב**. ה"ר חיים אבואלעפיא. פי' על מלמדי עין יעקב ח"ב וכסופו השמטות לספרו יוסף לקח על נרלמים: אזמיר, פדי"ת, 4°.

206. **שבות יעקב**. ה"ר יעקב ב"ר יוסף רישר. כללי דיני מיגו וקונט' הספקות: פראג, תמ"ט, 2°.

207. **שבות יעקב מהנ"ל**. שו"ת ג' חלקים: ח"א קפ"ב שו"ת כסדר הטוריס וכסופו פאר יעקב חי' גפ"ח על מס' נרכות וכ"ק וכתובות וגיטין: האללי, ת"ע, 2°. ח"ב שו"ת ומהדורא בהרא לח"א הנ"ל על ח"ח וגלוס לו כללי דיני קיס לי ודיני ס"ס: אופיבאך, הע"ס, 2°. ח"ג שו"ת כנ"ל וכסופו קונט' לא הביט און ביעקב תשובות להשנות נע"ס ארח כישור, חק יוסף, עטרת צבי עליו: טיין, תקמ"ט, 4°. (ועס הנהות כ"י: נעדנער ע' 653).

208. **שבח והודאה**. דרוש לה"ל יחזקאל סג"ל לנדא על הגלמות יחזקף הסני נלכלו עיר נעלנרלד: פראג, תק"ן, 8°.

209. **שבח והודאה**. תפלות על נחמן מגמי המלחמה: לונדון, תקס"ו, 8°.

210. **שבח הימים**. ה"ר אליהו ב"ר רפאל שלמה. סיר לכלולת ה' יוסף מליהו מהכן לחגים: ליוורנו, תקמ"ד, 8°.

211. **שבח הנשים**. (עי' שיר המעלות לדוד).

212. **שבח פסח**. (עיין הגדה ש"פ).

213. **שבח תודה**. (עיין מחזור מנהג אלגזייר).

214. **שבחא דמטרוניתא**. ה"ר מנחם די לונזאנו. סיר שקול לליל שבת ל"ב בחיס: כ"י רד"א 1011, q ☨.

215. **שבחי האריז"ל**. מספר שבחיו ונולדותיו ותהלותיו מיום לדתו עד יום מותו. נדפס פ"ע (ועיין סדר לידת האריז"ל).

216. **שבחי הבעש"ט**. ה"ר דוב בער ב"ר שמואל שוחט. ספורי נסים ונפלאות ומעשים נוראים ומפחילים מאד פעל ועשה ה"ר ישראל בעל שם טוב כ"ר אליעזר ז"ל ומאד קרו לו מיום לדתו עד יום מותו: ברדיטשוב, תקע"ה: קאפוסט', תקע"ה. הרובשוב, תקע"ז. פולנאה, תק"... זאלקווא, 1850. וגס חמו"ד חמ"ד וחש"ד וז"ז פ"ר, 4° וגס 8°. עוד כל"ל בל"ח: ברדיטשוב, חש"ד, 4° וז"ז פ"ר.

217. **שבחי** ה"ר חיים ויטאל. נאספו ונדפסו ע"י ה"ר אהרן ב"ר יונה: חמו"ד (אוסטרהא, תקפ"ו), 8°, וז"ז פ"ר.

218. **שבחי ירושלים**. ה"ר יעקב כ"ץ ב"ר משה חיים ברוך. על תכונה מ"י וכל ענרי ומכונת המרינ"ל למהרח"ו על מקום קברות הצדיקים וקונט' פרשת אלה מסעי יען

נומן נמ' קדום שנסנע נמ"י בשנת רפ"ח ורפ"ט וכתב כל דברי מכתו, וכסופו לקוטים מס' מכתות ר' בנימין הגוגעים לנגוע מ"י ובנבל: ליוורנו, תקמ"ה. לבוב, מבש"ר טו"ב. ווילנא, תקע"ז. ווארשא, 1840, 8°. זיטאמיר, תר"ך, 12°.

219. **שבחי תודה.** ה"ר מלאכי הכהן. סדר התפלות לתעניות כ"ב שנתן בליוורנו על הלוח הרעש: ליוורנו, תק"ג, 8°.

220. **שבט אלוה.** ה"ר מרדכי ב"ר שלמה פלונגיאן. ספור מקרה נורא מעלילת דם ומות נקי ונקמת ה' בטופסיס ועדי שקר [על המקרה הזה מרמז בקלרה גם בעל נאדר בקדש על מופת הלנבות בכופו]: ווילנא, תרכ"ג, 8°.

221. **שבט אפרים.** (עיין שער אפרים).

222. **שבט בנימן.** ה"ר בנימן פונטרימולי. הל' שמרות עם נוספות מנגו ה"ל חייא שאלוניקי, תקפ"ד, 2°.

223. **שבט בנימן.** ה"ר שמואל ב"ר עזריאל מלנצבורג. חי' על קנת מס'. מזכירו בהקדמת ספרו עמודי עולם: (זע"ל ס' נ"ה).

224. **שבט לגו חסר לב.** (עיין אבן בחן).

225. **שבט לגו כסילים.** (עי' ס' השמוש להנן).

226. **שבט יהודה.** ה"ר אברהם ישראל פילזאר. נאור נבואת יעקב אע"ה ליהודה נגו להוכיח שלח נתאמתו עדיין ויתאמתו לעת כי יבוא שילה ב"ב: (תנ"י מ' נ"ה וכ' שנמצא בב"י די רוסי ואנכי לח ידעתי מקומו היה).

227. **שבט יהודה.** ה"ר יהודה עייאש. חי' על קנת ס"ע י"ד ונסופו לקוטים ושו"ת בדיני ס"ע י"ד: ליוורנו, תקמ"ג, 2°.

228. **שבט יהודה.** הרופא ה"ר שלמה ן' וירגא. יספר בו נרות נכות ועות שעברו על ישראל בתרנות העמים כפי שמלח נכוף מ' מספרי זקנו ה"ר יהודה ן' וירגא ז"ל וז"ז ומאר רמו עיניו וגם קנת ויכוחים על הדת וענין ביהמ"ק וכהן גדול והמשיחים וענין עבודת כהן גדול ביוס הכפורים וקרבן פסח עם הוספות לה"ר יוסף בנו בעל ס' שארית יוסף (עיין זה לעיל): חמו"ד (אדריאנופל או קונשטנטינא), חש"ד (ש"י—י"ד). סביוניטה, חש"ד. פראג, שס"ט, 4°. ד"א, שצ"ח, 8°. עוד עם הוס' מגלה עפה להש"ך, עיין זה: ד"א, ושק"ט. שם, ת"ס. שם, תס"ט. (עם הגהות הר"י עמדין, כ"י: רבי"ר ע' 1005). הוראדנא, תקס"ט. זאלקווא, תקס"ט. שקלאוו, תקע"ה. ווארשא, תר"א. לבוב, תר"ה—ו', 8° גם 12°. עוד כל"ל מוגה היטב ע"פ כמה דפוסין וכ"י ועם מ"מ הפסוקים ומנות נרמנו ונוספות הרנה נסופו וסם: א) תמנה לה"ר יוסף ן' וירגא. ב) מכתב דון חסדאי קרשקש אל קהלות לוויון. ג) מכתב ה"ר שמואל צרצה הנמצא נס' מקור חיים, כ"י. ד) קינה על גזירת ספרד. ה) מפתח לשמות הנמוס ועריס ולרנות נסדר ל"נ מאת ה"ר מאיר ב"ר דוד ווינער (כל"ל מהל"ל גם נל"ח): הנובר, תרט"ו. המו"ד (ק"ב, תרי"ח), 12°. עוד כל"ל נל"ח: קראקא, שנ"א. ד"א, ת"ח. זולצבאך, תנ"ט, 4°. עוד נל"ח ע"י ה"ר אליקים ב"ר יעקב ש"ץ מקמארנא: ד"א, ת"ס, 8°. עוד כמ"ל נל' שמניח נכתנס: ד"א, תס"ו, 8°.

229. **שבט יוסף.** תפלות לתחנת ווילהעלם החמיסי: ד"א, תקכ"ז, 8°.

230. **שבט הלוי.** ה"ר יצחק הלוי הורוויץ אבד"ק קראקא. הנמות על קנת ס' נרתי ופלתי נתוקף גדול ונסנד ה"ר אברהם בן הגר"א ז"ל על מות אביו הגר"ח וכסופו קונט' הגהות נעל בית מאיר על עו"ת הרמ"ם, כ"י: (בי"ג).

231. **שבט מוסר.** ה"ר אליהו ב"ר אברהם שלמה הכהן דיין באזמיר. תוכחת מוסר נ"ב פרקים ומח"ז מכתב ה"ר משה ב"ר יואל מווילנא וכסופו דרוש להנסנה ומאמרים הנייכים לתנסנה (ויש קוינן להס לקוטים למדרש תלפיות שלו) ופי' על מגילו מלכנו ופיוט לחיר ומאור ולמעגן מלהיגו נהוספנות מ"ס: קונשטנטינא, שמ"ע בנ"י, 4°. שם, נחל"ת, 8°. שם, יפד"ה א"ת נפ"ג, 8°. עוד כל"ל נהמנות כל הנוספות הל"ל: ד"א, בע"ת. ווילמ"ד, תפ"ד (ו"ח: תפ"ב). ד"א, תצ"ב. קושט', תצ"ח. ווילמ"ר, תצ"ח. זולצבאך, תקב"א. פיורדא, תקמ"א. ווילנא והוראדנא, תקע"ט. ירושלם, תרכ"ג, 4° וז"ז. עוד כל"ל ועם ל"ח: ד"א, תצ"ב. פיורדא, ... 4°. עוד כל"ל כל"ח לנד: ווילמ"ר, תפ"ו. פיורדא, תקי"ג. דיהרנפורט, תקפ"ד, 4° וז"ז.

232. **שבט מוסר.** (עיין ס' השמוש להנן).

233. **שבט המוסר.** (עיין בית הלוי).

234. **שבט מיהודה.** ה"ר פינחס ב"ר יהודה מ"מ בפלאצקי. פי' על מגלי: ווילנא, תקפ"ג, 4°.

235. **שבט מישור**. ה"ר יצחק פרחי. פרקי מוסר ומידות: קושט' . . . (תנ"י י' רכ"ד).

236. **שבט מישור**. (עיין שארית יוסף).

237. **שבט מישראל**. ה"ר יעקב ישראל מ"ט בקרעמניץ. דרושים לכלות ס' התליס: זאלקווא, תקל"ב. שם, תק"כ, 2°.

238. **שבט עברתו**. ה"ר שלמה ן' וירנא הרופא. ספור התלאות אשר מצאו את אבותינו בכל תפוצות הגולה. מזכר בספרו שבט יהודה הנ"ל סוף סי' נ' ובסי' ס"ד.

239. **שבטי יה**. קבלה לה"ר משה דור ואלי: כ"י יוא"ל.

240. **שביל היושר**. ה"ר נפתלי הירש ב"ר יהונתן הלוי. פשטים על הדרך עלך בם"ס: זאלקווא, בעת"ו, 4°. (ועיין נתיב הישר).

241. **שביל הישר**. ה"ר שאול שיסקעס מווילנא. נמוק כביב הרי"ף להלכה עד המהכוניס: ח"ת, נרכוה שבת עירובין: ווילנא, תקצ"ט, 2°. [ועל יתר התליס כ"י: קיון המדפיסים הגדירים ראם].

242. **שביל הישר**. (עיין נתיב הישר, תקנתא דטשה).

243. **שביל התלמוד**. (עיין נחלת אריאל).

244. **שבילי אמונה**. ה"ר הנניה אלחנן חי הכהן. (עיין לקח טוב סי' 372 וכמלומים).

245. **שבילי אמונה**. ה"ר מאיר ב"ר יצחק אלדבי הרופא. להיסיר את האדם מן התמונה בדרך חכמה ונחלק לעשרה נתיבות וכל נתיב לכמה וכמה שבילים: ריווא די"ט, שי"ט, ד"א (?), שכ"ז. שם, שפ"ז, 4°. ד"א, תס"ח. נאווידוואהר, חש"ד. זאלקווא... לבוב, תקס"א. ווילנא, תקע"ח. סדילקאוו, תקב"ץ, 8°. (ועם הגהות הר"ו עמדין: כ"י נעדנער ע' 521).

246. **שבילי דוד**. ה"ר דוד יהודה זילברשטיין. על ספר תורת מנחתו: ירושלם, תרכ"ג, 4°.

247. **שבילי דוד**. מהנ"ל. על ס"ע ח"ע: ירושלם, תרכ"ג, 2°.

248. **שבילי דירושלים**. ה"ר יצחק ב"ר יוסף חילו. מגרת מעניני מ"י בעלה בשנת הנ"ג מעיר לבידח בהרגין לדור שם הוא ובניהו, כ"י כרבורלי. ובעתיקה נ"ל נרשת והדפיסה בס' מוסעי א"י: ברסעל, 1847, 8°. (הוס' עק"ד תר"ח דתת"ח).

249. **שבילי עולם**. ה"ר שמשון בלאך הלוי. הכוונות כל התפלות תבל לוויה ולהתיהון יתיהן ומהרותיהן לחוונות תוסבירן ומספרם ודתיהם מנהגי ממשלתם ולשונותם ומעלייהם. ח"ת (לחזית): זאלקווא, תקפ"ב. ח"ב (תפריקה): שם, תקפ"ח, 8°. עוד כנ"ל ועם מפה לח"ת: ווארשא, תרט"ז—י"ז, 8°. עוד כנ"ל ח"ג על קנת תירחפה (שפתיעון ופורטוגלי) ותח"ז קונט' נדחי ישראל על היהודים בתרן כוס ובבת ומכתבים שונים ונכוחו תולדות יוסף בן מתתיהו הכהן ועדפס בשם הכולל זהב שב"ה: לבוב, תרט"ו, 8°. עוד כנ"ל על כל התפלות תירחפה ע"י ה"ר אברהם מענדיל מאהר ד' מלקיש. ח"ת: לבוב, תרט"ז, 8°. וח"ב: שם, תרי"ז, 8°. וישן בשאבר התלק הזה מעשה הממשלה נדפס בשנית בכמוייס והוספות: שם, תר"ד, 8°. [ועוד כ' מלקיש בכ"י לו לא מוכרו עוד].

250. **שבילי דרקיע**. ה"ר אליהו ב"ר חיים הבהן העבים. נמוק על הל' קדוש החדש להרמב"ם ועל מכמת החשבון והמדידה: פראג, תקמ"ה, 4°. (ועם הגהות כ"י רסי"ר ע' 448).

251. **שבילי דרקיע**. (עיין משניות עם פי' תפארת ישראל).

252. **שבילי תהו**. געראררום וועלטויק (?): ד"ו, 1539, 4°.

253. **שבילי תורה**. ה"ר שלמה ב"ר יהודה ליב דיין באפטא. מי' על ס"ע ה"ע הל' גיטין: חמ"ד (ווארשא), תקס"ה, 4°.

254. **שבילי תרומה**. (עיין ס' התרומה).

255. **שבירת לוחות האון**. ה"ר דוד אוז בר"י מק"פ (קרעפעלד ?), (וי"ת ה"ר יעב"ץ). תשובות על מכתבי ספר לוחות העדות: זאלקווא (אלטונא), יוש"ר (—תקי"ט ?), 4°. (ועם הגהות כ"י: נעדנער ע' 62).

256. **שביתת יום טוב**. ה"ר יום טוב אלנקוה. קנת שו"ת על ד' טוריס וקנת חי' גפ"ת ולשונות הרמב"ם והטוריס ובשופו קנת דרושים: שאלוניקי, משח"ר, 2°.

257. **שבלי הלקט**. ה"ר צדקיה ב"ר אברהם הרופא. דינים ומנהגים מלוקטים המיוסים לטור מ"ת ומחלק לי"ב כללים וקל"ת כימנים: עם לוח בשופו: ד"ו, רנג"ו, 2°. דובנא, תקנ"ה. שאלוניקי, אשר"י אד"ם (תקנ"ו), 4°. [ובב"י יה"ש נמצא גו גם פי' תפלות השנה ופי' המגדה ועשמי מנהגים, ע' ניון הר"ת דם"ם הערה ס'. ובב"י ליידן מ"ב 13/3 № נמצא קנת ממנו בהל' תפלות ע"ם. תבל ס"ר תיד"ת רחלו בב"י גדול יתר מאד מהנדפס ומשונה בערונות ובכלים

וגו׳ בע״כ סימנים כמנין בב״ע שבניס הטובות והנדפס הוא קצור ממנו וכסופו הל׳ אכל ומילה ונישות ותפילין כת״ס בבב״ח ג׳ כ׳ ובה״ג בלי ח״ת בכמו . אף הוא רמה ח״כ ממנו בכ״ו כולל קע״ב סימנים נדיני ממ״ה ובתרי דיניס ומיני מסודר בעטופות ובבניס כת״ת ויש בו תכופות רבות מהמשונים ותבו׳ רבות והל׳ נדה לרש״י תבו׳ להרגמ״ה ומהר״ם בב״ב. עי׳ בב״כ ג׳ ז׳ ובס ב׳ כ״ם . ובל״ח ג׳ כ״ד ובס ב׳ כ״ה ובה״ג בלי ח״ת בכמו וח״כ במקומו . כ׳ מלקים מלה כ״י רח״ם 9—798 № . וח״כ לבד נדיני ס״ע י״ד ומה״ע וח״מ והל׳ כופרים : כ״י רד״א 625, q № .

258. **שבלת הלקט** . פי׳ עה״ת לה״ר אברהם: (ול״ח ל״ד ובה״ג בלי במקומו) .

259. **שבלת של לקט**. ה״ר משה ב״ר מרדכי זכות . כוונת על כל ספרי הג״ך בקבלה ע״פ גורי האריז״ל : (ול״ח כ״ו ובה״ג בלי במקומו) : ונמצא ממנו עה״ת ובית״ם בב״י רח״ם 800 № . ועד ס׳ ויקרא בכ״י רד״א 904, F № .

260. **שבע חקירות** לה״ר ישמעאל ב״ר מרדכי מוואלמונטיני : כ״י שד״ל .

261. **שבע מסכתות** קטנות יכוכמיות . הוציאם לאור עם פי׳ קצר ה״ר רפאל ב״ר שמעון קירכהיים: ספד״מ , תרי״א , 8° .

262. **שבע פתילות** . ה״ר משה פראנקפורט ב״ר שמעון דיין באמ״ד . קצור מספר מנורת המאור : ד״א , תפ״א . סרילקאוו , תקצ״ו , 8° .

263. **שבע רצון** . (עיין מלא רצון, עמק המלך) .

264. **שבע תפלות** שהתפללו הנערים בניהיכ בשלכנופול בכל יום עם ת״ת : חמו״ר , 8° . עוד כל״ל עם הקדמה בל׳ פולניא ע״י ה״ר יעקב טוגנדהאלר : וואר׳שא , חש״ד , 12° .

265. **שבעה משקין** . ה״ר שמואל חיים ב״ר אברהם נייגאס . על ז׳ ענינים . ד׳ מסס נכללו בדרוש לפ׳ ויבא בריב יוסף ותהיו וע״ד מאת תדויו . ה) כוד דוד ובת שבע . ו) מה זו דומע ל׳ מל״ג ובלים . ז) כמה כח הנטוע לקדם מ״ה גפנים : ספד״מ , תקי״ד (וי״ת : תקל״ד) , 4° .

266. **שבעה נתיבות התורה** . (עיין כתרי הורה) .

267. **שבעה עינים** . ה״ר גדליה ב״ר דוד ן׳ יחייא . תקיכות על שבע מדות בל׳ זת וענים ע״ד מליצת ס׳ בחינת עולם : קושט׳ , חש״ד . ד״ו , חש״ד , 8° .

268. **שבעה עינים** . כולל תי׳ הרמב״ן לפ׳ זה בוכר ומס׳ מכות וס׳ הזכות לו להגן על הרי״ף מהסנוות הרלב״ד בסס׳ יבמות כתוכות ניטין . מח״ז כ׳ שו״ת לר״י אבוהב ות׳ לה״ר יצחק ן׳ זייאת ות׳ למהר״י די ליאון ויכוח גדול ותשובת ה״ר אברהם בולאט תלמידו . נמספו ותוכח לביה״ד ע״י ה״ר יעקב לונדון : ליוורנו , תק״ה , 4° .

269. **שבעה עינים** . (עיין גדולים מעשה צדיקים , כמלואי המוס״ף) .

270. **שבעה** (כ״כ בשער ד׳ קונט׳) **שיטות להרשב״א** . תי׳ מס׳ שבת ר״ה (ותי׳ מגילה כוכה להריטב״א) יכמות נדרים וב״ק (רק עד דף ס״ז . ועיין חידושים) : קושט׳ , והביאותי״ם (ת״ם . ונסכמה : סכ״ת : ת״ם) . ברלין , יוש״ר , 2° . עוד כל״ל בשם הי׳ הרשב״א על שבע שיטות ושם תי׳ בתכות בבת ר״ה ותי׳ כוכה להריטב״א מגילה חולין נדה : ברי״ן , תקנ״ח , 2° . [ותי׳ ר״ה מצא בם הם רק קצור ומוסף מתי׳ הרשב״א ב״י : בג״ח ב׳ י״ז ובה״ג בלי בשמו] .

271. **שבעה שערים** . מוסר עם ל״ח לה״ר שמואל ב״ר מרדכי פופרט : אלטונא , תצ״ו , 8° .

272. **שבעים פנים לתורה** . מובא בס׳ מגן דוד להרדב״ז : (סה״ד שב״ה) . ובע״ס מקנה אברהם מיתבו לר״ש בן יוהאי ע״ם בשער כ׳ נוכח המוחיות לוח ת׳ .

273. **שבעים שמות** של המלך ועניני מרכבת יחזקאל עם שמות נורליס : כ״י רד״א תקנ״ב . ולוני ק״ד 315, 0 № .

274. **שבעים ושנים יריעות** תיכר בעל ע״מ (עשרה מלמכות ?) מובא בס׳ ויקהל משה דהד״ח : (סה״ד שב״ה) .

275. **שבעים תמרים** . ה״ר ראובן דוד טעביל ב״ר יחזקאל טראפא . פשניס בע׳ פנים על פסוק בכל עשב יסיס מותר : קראקא , שפ״ו , 4° .

276. **שבעים תמרים** . (עיין תבר דבורה) .

277. **שבעת הימים** מהרב אבן תבון בלוט על קלת מו״ב בעשרה ברלשיות : כ״י רד״א תקמ״ב ולולי הוא פי׳ קצר על מ״ע לאבן תיבון בק״ד 1159, q № .

278. **שבר בת עמי** . ה״ר יוסף שבתי פרחי . הפטרה לפ״ב ובילור עליה פתרון ערבי וקיצי על תנה וז׳ בניה הקדלת קוציות חנה : ליוורנו , תרי״ג , 8° .

279. **שבר גאון** . ה״ר מנחם ב״ר שלמה

המאירי. נזכר בס' מנות הלוי דקל"ט: (ג"כ כ"ד ובה"ג שלי במקומו).

280. **שבר יוסף**. ח' מחבורי ה"ר חיד"א שמעלתו בכתוביו. עיין הגי' ח' כ'.

281. **שבר יוסף**. כ"ר יוסף בכ"ר שמואל הקראי. דרושים מלקיים בדרך שו"ת:(אר"ץ).

282. **שבר יוסף**. (עיין מצרף לחכמה).

283. **שבר במצרים**. ה"ר רפאל מילדולה. (תחיות ובקשות בעת רוגז?) קורות הרעש בליוורנו בשנת שב"ר ותפלות לימים הסם: ליוורנו, שב"ר, 8° אף 12°.

284. **שבר פושעים**. ה"ר יהודה ב"ר אליעזר פאפו. דברי ריבות על ה' יוכף שלמה בחברון על מלחו לתת תשבון הכסף שקבל. ירושלם, ברכ"ת, 8°.

285. **שבר פושעים**. ה"ר משה בר"י האגיז (המני"ח). כתבי הרמות וכו' על נחמיה חיית תיון וכל המחזיקים בו ובפרט על ר"ת מיכל קרדוזו ור"ם מלילין: לובדון, עד"ת, 8°. (ודלת כרך"ת 0, 912 №. ורושנש 0, 849: תע"ט).

286. **שברי לוחות**. ה"ר מיכל ב"ר אלעזר מנעמרוב. דרשות על קנת פרשיות ובאור מלמרו אל הקבי קך אלת כך בדרש"ל: לובלין, ת"ם, 4°.

287. **שברי לוחות**. ה"ר סעדיה ב"ר אברהם לונגו. קיצור והספדים וברואתו סדר זמנים על נדולי הדורות וחבוריהם: שאלוניקי, דש"ן, 8°.

288. **שברי לוחות**. הוא שער שברי לוחות מס' מסרת המסרת לר"ת בחור: פראג, ש"ו. קראקא, שנ"א, 8°.

289. **שברי לוחות**. (עיין אור תורה, ארון הברית, עשרה מאמרות) [פי' רות כ"י מינכען 70 הוא 71 נראה שמניח ספרו שכרי לחות?: רמש"ש].

290. **שבת**. (עיין חיי הנפש).

291. **שבת אחים**. ה"ר דוד לאנדסהוט הרופא. תקירות על הגנף ורפואותיו: כ"י רד"א 0, 533 №.

292. **שבת אחים**. ה"ר נחמן וה"ר שבתי בני ה"ר בנימין בישקא כ"ץ. חי' גפ"ת ונלוה לו קונט' שם עולם בחורי מקרלות ומגדות ובסופו חי' המסדר ה"ר יהושע ב"ר קלונימום כ"ץ נכד ה"ר נחמן הל"ל בעס נחל יבק: ווילנא, תקצ"ג, 4°.

293. **שבת אחים**. (עיין נתיבות לשבת. ס' כתובה).

294. **שבת של מי**. ה"ר יעקב שמשון שבתי סיניגאליא. חי' על מס' שבת ובסופו השמטות ומפתחות בשם מוצאי שבת וב' חי' במס' מנילה. נלוה לו ס' יעקב לחק עיין זה: ליוורנו, תקס"ז, 2°.

295. **שבתא דמטרוניתא**. (עיין עומר מן).

296. **שבתא דריגלא**. ה"ר צבי הירש ב"ר ירחמיאל האטש. דרושים והוא חלק מספרו עטרת צבי דרשות עה"ת: פיורדא, תנ"ג, 4°.

[נ"ח ילקוט חדש לקוטים מכל המדרשים והמפרשים שלא נתנו בראשונים וס' הכולל מכל המדרשים וזהר וס"ס בנוי וירושלמי וכל הפלוגתות ובני דעות, כ"י].

297. **שבתות ה'**. ה"ר שמואל אבן שושן. דרשות על השבת: (ס"י).

298. **שבתות ה'**. תפלת ערב ובקר ולהריס לשבת מנהג ספרד. ליוורנו, תקמ"ה, 8°.

299. **שבתות ה'**. (עיין יוצרות סי' 164. עשרה מאמרות).

300. **שגיון שמשון**. ה"ר שמשון בהן מודון. תפלה על הגלות ועל הפדות בס"ן ביבות המתחילות כולן בלות ס' ובקרלה ג"כ בקשת שי"ן שינין, כ"י: (כ"ת כ' דקי"ד ע"ם).

301. **שד יהיר**. כ"י יוא"ל ולא פורם מהותו ולמי הוא.

302. **שדה הארץ**. ה"ר אברהם ב"ר שמואל מיוחס. ב' חלקים ח' מס"ת וחי' ס"ס והרמב"ם והרמ"ס ולקוטי פוסקים ומ' מדרושים: (כ"ו קי"ב ושם"ג שלי במקומו). וי"ח ב"ח עה"ת ונדפס בשאלוניקי, תקמ"ד—נ"ח, 2°. וח"ג שו"ת על ד' ס"ע וחי' נפ"ת והרמ"ס ולקוטים על הפוסקים וחי' הרמב"ם ומור וכ"י: ליוורנו, תקמ"ח 2°.

[וכ' בהקדמתו שמיכר ס' דגלי אהבה פי' ע"ס דרך עץ החיים להאריז"ל ונכלל בו ס' אור הישר להר"ס פאפיאס ז"ל. ום' המאור הקטן ע"ס עץ חיים וס' שיח השדה ע"ס הכוונות להאריז"ל].

303. **שדה בדולח**. קבלה מעשית, לא נודע למי: כ"י די רוסי 541/14 №.

304. **שדה בוכים**. ה"ר יוסף דרשן דיינא מפוזנא ב"ר שלמה. מאמר על פרק שירה והקון חנות בדרך דרוש וקנת לקוטים לחתו ה"ר יצחק לעלובר: ספר"א, תל"ם, 8°.

305. **שדה חיים**. ה"ר מרדכי חיים ב"ר אשר זעליגסבערג. ס' מדות ומוסר בני"ב סימנים: רעדלהיים, תר"ה, 8°.

306. **שדה יהושע**. ה"ר יהושע ב"ר ישראל בנבנשתי. פי' על מאמרי תלמוד ירושלמי. ע"ס זקיש: קושטנ', תכ"ב, 2°. וע"ס מועד זקין ונסים: שם, תק"ט, 2°.

307. **שדה יער**. (עיין נחלת בנימן).

308. **שדה יצחק**. ה"ר יצחק גואיטע. חי' גפ"ת ב' הלקוס: ח"ח חי' על מס' נרכות פסחים ביצה תגיגה מ"ק וכ"ס תענית ומגילה: ליוורנו, אהב ה' שערי, 2°. וח"ב חי' על מס' כתובות כוטה מכות וחולין: שם, הר"י בשמו"ם, 2°. וח"ג וד': ווין, 6—1851, 2°.

309. **שדה נפתלי**. (עיין מלא רצון).

310. **שדה צופים**. ה"ר בצלאל רנשבורג. מפתח על מאמרי הש"ס המפוזרים בפי' הרח"ם שלא במקומן ונאספו פה יחדיו על סדר המס' והדפין והעמודים וגדפם עם הש"ס ד' פרלאג הקטנים: (ועיין תלמוד).

[וב' בהקדמתו שהיכר ס' עמק סוכות על מס' כוכה וס' טהרות חולין על מס' חולין].

311. **שדה צופים**. ד' מאמרים בחכמה יסרחל וקדמוניותיו. יצא לאור ע"י ה"ר מיכאל וואלף: לבוב, תר"ך, 8°.

312. **שדה צופים**. (עיין רמת שמואל).

313. **שדה ושדות**. ס' קבלה, לא נודע לנו: כ"י די רוסי 300 № .

314. **שדי יהומים**. הקנות חברה קדישא מנדלי יהומים בעיר אלטונא: אלטונא, תקב"ו, 8°.

315. **ס' השהם**. ה"ר משה ב"ר יצחק הידוע בן הנשיא מטרינת אנגלטירא. על סדרי לה"ק. ומניח את הר"י בן מיוג וכ"י ן' גנאח ושאר קדמונים, ומצוה הס' נקרא בשם יסוד שערים: כ"י רד"א F 999 № ועיין לונז גא"ל דקכ"ב.

316. **שובה ישראל**. ה"ר ישראל טעלים. תהנות ונקנות: ווילמרשדארף..., 8°.

317. **שובו אלי**. ה"ר יעקב ב"ר יצחק צהלון הרופא. דרושים על ק"ם וכרכותיו, כ"י: (ז"ל י' י"ח).

318. **שובע שמחות**. ה"ר בחיי ב"ר אשר. פי' על מיוב ע"ד הרמב"ן ועם בחור המלות מכ"י ישן ושאר מפרשים ע"י ה"ר מאיר ב"ר דוד המבורג בשם דברי הגאונים: ד"א, תקכ"ח, 4°.

319. **שודא דדיינו**. ה"ר משה זכות. להורות הדרך בשפה הורשה למעשה. הובר במעובה בהקדמת כל היבנה ועוזי העיר. מנטובה, הזכו"ת, 4°. ועיין ונ"ב כ' ב' ושם"ג בלי ת"ב כללי ההוראה.

320. **שווידש ליד**. עיר על מעבי השווידן בפרלאג בל"ח: פראג, חש"ד (אחר שנת ת"ח), 8°.

321. **שוחטי הילדים**. ה"ר ישראל ב"ר משה נגארה. דיני שו"ב בדרך שיר: קושטנטינא. בעת"ו. ד"א, בעת"ו. האג, תקל"ח, 8°,

322. **שוחר טוב**. מדרש — . (עיין מדרש).

323. **שוחר טוב**. ב' נקונטרס שם הגדולים לנכד מהר"ם אלישקאטא ז"ל: ב' משה כהן יסד ס' שוחר טוב עכ"ל. ולא נודע לנו מי הוא ולא מהות ספרו זה. עיין דברים עתיקים ב' דף ט'.

324. **שוט לשון**. ה"ר שלום בר"י כהן. הסוגות על נקרת ספרו שרשי אמונה ע"י ה"ר יו"ע בנעתו תרם: חמו"ד (אלטונא, תקע"ח), 8°.

325. **שוט לסוס**. (עיין ס' השמוש).

326. **שולי המעיל**. ה"ר אליהו בראש הכהן דיין באזמיר. ב' בהקדמת ספרו מעיל צדקה וז"ל: ועשיתי הלק שני מהל' נדקה ע"ד שהביאם הרב בעל הלבושים וכו' ובפלפתי והדבתי בדברים בשו"ת ע"פ הפושקים המפלפלים בהל' נדקה וכו' וקראתי שם החלק הזה שולי המעיל וכו' ע"כ.

327. **שולמית**. ה"ר קלמן שולמאן. ספורי פלאי הרב הקדוש ומלכות קדש: ווילנא, תרט"ו. שם, תרי"ט, 8°.

328. **שולמית ואייזעבא**. ה"ר יוסף אפרתי מטראפלאוויץ. קיצור ופיור מספר על מות הקיסר לעפאלד הבני עם ת"ח: פראג, תקנ"ב, 4°.

329. **שום שבל**. נדקדוק לר' משולם בן שמואל: כ"י וואטיקאן, 402/3.

330. **שום שבל**. ה"ר שמעלקא ב"ר חיים שמש. בחור על מכורת התורה: קראקא, חש"ד, 8°.

331. **שום שבל**. (עיין תורת האלהים).

332. **שומר אמונה**. (עיין האמונות והדעות).

333. **שומר אמונים**. ה"ר אליקים ב"ר איסרלין ואלדין. יסודות התורה ופרטי המצות להגון הנעריס: קאפענהאגן, 1787, 8°.

334. **שומר אמונים**. ה"ר יוסף אירגאס. ויכוחים על הכמת הקבלה בדרך שו"ת ונסופו מבוא פתחים, עיין זה: ד"א, תצ"ו.

זאלקווא, תקכ"ו, 4°. עוד כ' פרקים והקדמת הס' הג"ל ובראשו פי' למצות והלכות בדרכיו ומצות גמ"ח וכסופו תקון למנפה וקלת הפלות: קיניגסבערג, תקכ"ז, 8°.

335. **שומר אמונים**. ה"ר משה ב"ר ישראל לנצבורג. ח"מ פרפראות עה"ת וח"מ ופי' על מכרות בנגלה ונסתר ונקרא אמון פדגוג אמון מוצנע: אופיבאך, או"ר זר"ע, 4°.

336. **שומר אמונים**. ה"ר שלמה ן' אלקבץ הלוי. על יכודי הדת: (תג"י ס' י"ג).

337. **שומר אמונים**. ה"ר שמריה ב"ר אשר הכהן. פי' על ממן יסא שמיס רבא בקבלה: קאריץ, תקמ"ו, 4°.

338. **שומר אמונים**. (עיין שער שם ה' החדש, השערים).

339. **השומר אמת**. ר' אברהם חיים אדאדי. כולל כל לים ומין כללי ופרטי דיני כ"מ ומביזכייהו כעין ג' ספריס נפתחים אמת ליעקב, לדוד אמת, אות אמת וקו"מ שמור שארית: ליוורנו, תהד"ר, 8°.

340. **שומר הברית**. ה"ר יהודה ב"ר דוד דוראהן. לכפרון מעשה המילה על סדר הפתות עס ת"מ וכל הדיניס והתפלות והברכות ונסמ"ז וכו': דאנציג, תר"ד, 8°.

341. **שומר הברית**. ה"ר שלמה ב"ר ישראל. סדר למוד בגילה לפני המילה: ד"א, חי"ת. שם, עד"ת, 8°. (ונעדנער: הדע"ת).

342. **שומר הברית**. (עיין לב דוד).

343. **שומר הברית והחסד**. סדר למוד ותקון סוכניס: ליוורנו, תקס"ו, 8°.

344. **שומר ישראל**. ה"ר חיד"א. תפלות וסגולות ועניני למוד: ליוורנו, תקנ"ז. פיסא, תקע"ו, 8°. (ועיין עבודת הקדש).

345. **שומר מוסר**. ה"ר רפאל יאודה ישראל. לקוטי מוסר להכת ס': ליוורנו, תקנ"ו, 12°.

346. **שומר הפתח**. (עיין פתח עינים).

347. **שומר ציון הנאמן**. להכיס קרן התורה והתעודה ולהסיר מכשול מדרך התמוסם ומחלק להרבעה רמסיס: א) תקיות. ב) תידושיס ובאורים. ג) שו"ת. ד) מנהגים ומליצות. נוסף מחברת דבניס ומנסי מדע וכו' ע"י ה"ר יעקב עטטלינגר וה"ר שמואל ב"ר יוסף ענאך. מחברת רמטוה מכתב ס'— ל"מ מהדם המוז תר"ו עד סוף שנת תר"ז: אלטונא, 4°. ובכה יצאו לאור ב' מכתבים נכל מהדם עד סוף שנת תרע"ז.

348. **שומר לראש**. (עיין פתח עינים):

349. **שומר שבת**. ה"ר דוד לידא ב"ר אריה ליב. כל דיני שבת מע"ם עד מו"ם בכללים קלרים: ד"א, תגי"ל, 4°. שם, תס"ז. זאלקווא, חש"ד (תקמ"ד) 8°. עוד כמ"ל עס קבלת שבת ותפלת ערבית לשבת ומיס"ם עס פי' ראשון לציון למהר"ח ן' עטר: זאלקווא, תקס"ו, 8°.

350. **שומר שבת**. (עי' אביר יעקב. פני יצחק).

351. **שומרים לבקר**. תפלות והתנוסים לכל ימות החול בהשכמת הבוקר לכל מדינה ומדינה כמנהגה. (ועיין אשמורת הבקר. סדר שומרים לבקר). גם כל"ח ע"י החסה מרס עליים בת ר' מרדכי מסלוצק ממיכה בדרך מסעה לח"י עס בעלה: פפר"א, תס"ד, 8° ו"ז.

352. **שונה הלכות**. ה"ר שלמה שלם ב"ר יהיאל אבד"ק ספרדים באמ"ד. בלוח ע"ם הלכות גדולות, כ"ח: ד"א, תקכ"ב, 2°.

353. **שונה הלכות**. (עיין מלא הרועים).

354 ס' **שופטים**. (עיין משנה תורה. תורה).

355. **שופטים בארץ**. ה"ר משה בה"ר יעקב האניז (המני"ח). הסוכות ע"ם הקולות יחדלון לה"ל נהמיה חיים מיוון, ונדפס עמו ועס הקדמה על תלמידי ס"ן שכ"י: הענא, תפ"ו, 4°.

356. **שופריה דיעקב**. ה"ר יעקב מאראף. חי' נפ"ת: ליוורנו, תקמ"ז, 4°.

357. **שושן סודות**. ה"ר מאיר הלוי (הרמ"ה). הוכח בבל"ס דע"ג ע"ם: (ס"י). עי' לפני זה.

358. **שושן סודות**. ה"ר משה ב"ר יעקב. [ודלא כמי שמיחסו להרמ"ה הו להרמב"ן כי מוכח מתוכו ומסיר הטענה בו שהוא להג"ל. ועיין בג"ח כ"ז ובג"כ ל"ו ובס"ג שני במקומו, ועי' רד"ק q 1061, № F]. סודות עמוקים בפי' התפלה וזולתן ומספר הסודות כמספר שם"ן: ד"ו, שוש"ן (? ס"י), קאריץ, תקמ"ד, 4°.

359. **שושן עדות**. ה"ר משה ברש"ט די ליאון. הזכירו בהקדמת ספרו שקל הקדש והכל הדבת קדם מזכירו בס' שמע ישראל: (תג"י מ' ג'). ובס' בתורי בחיי ותתהן פי' י"ז ועיין רסמס"ם 1850.

360. **שושן עדות**. (עיין עון חדורש).

361. **שושן עמק**. (עיין זכר רב).

362. **שושן הרפואות למאישטרו ברנרדו** דגורדון. ס' רפואות בז' חלקים ועתתק לעברי ע"י ר' יקותיאל ב"ר שלמה שנת הקמ"ז: כ"י רד"א F, № 1136. ובכ"י

רח"ם 390 № כ' נמצא מהעתק מאישטרו גואן דאורניאן הנקרא ניהדותו משה בן שמואל הסלעי דרוקמברא באויניון והיה בצפת הק"ק בתפיליה ע"ב .

363. **שושנה** . ה"ר אברהם ב"ר מרדכי אזולאי . בתור על הזכר ח"ת ונתבד , כמ"ש בגג"ב ק' ד' ובס"ג אלו ת"ב (עיין קבלה) .

364. **שושני לקט** . (עיין משפטי צדק. תהלים).

365. **שושנים** . ה"ר שמחה ראובן ב"ר חיים ליב עדעלמאן . בפטי מקרואות וקצת פיוטים נדחסו וכופו : ק"ב , כת"ר , $16^{\circ}$ .

366. **שושנים לדוד** . ה"ר דוד ב"ר יעקב פארדו . פי' על מגיות ב' חלקים : ד"ו , תקי"ב , $4^{\circ}$ .

367. **שושנת יעקב** . ה"ר יעקב ב"ר אלהנן היילפרין . תחבולות לדעת כל מספר פיחסוב לדם זולתו בלבו ומאר תחבולות לבעטופ ומיול . גם לכתוב ולדבר בדמיזה שלא יובן רק למלה מאר שמו לוחותם לוחות ובסופו ס' ארחות חיים לר"א הגדול : ד"ו , שפ"ג , $8^{\circ}$ .

368. **שושנת יעקב** . ה"ר יעקב ב"ר חיים דע לעהוו . חי' על מתני' וכן שני מגמיס וכו' והסוגיא מאר עליה בכתובות דכ"ג ע"ב : ליידן , תר"ח , $8^{\circ}$ .

369. **שושנת יעקב** . ה"ר יעקב ב"ר מרדכי מפולרא . על מרבותי היד והכמת הפרנוף ומאר ליבורי הגוף : ד"א , תס"ו , $4^{\circ}$ . ליוורנו , תקנ"ב , $8^{\circ}$ .

370. **שושנת יעקב** . ה"ר יעקב ב"ר שמואל קמחי . על מס' בילה ותענית : זולצבאך , תק"ח , $4^{\circ}$ .

371. **שושנת יעקב** . ה"ר מנחם מענדיל הורוויטץ . על ס"ע ח"מ . מ"ת . . . מ"ב : לעמבערג , 1859 , $2^{\circ}$ . מ"ג : זאלקווא , 1863 , $2^{\circ}$ .

372. **שושנת המלך** . (עיין שמן משחת קדש).

373. **שושנת המלך וברוך מרדכי** . (עי' אגרת מרדכי) .

374. **שושנת העמק** . (עיין דברי יוסף) .

375. **שושנת עמקים** . ה"ר שלמה ב"ר אברהם יקותיאל זלמן ליבטשטיין . נקרא בשם דברי קהלת ומחלק לשנים : א) עמק המלך , אור פני משה בתוריס וחי' על הרמב"ם ועל ס"ע . ב) עמק הלבה , חכמת שלמה קונטרס הסוגיות וחי' הלכות. ונדחס הס' הקדמת חגיו והקדמה ודרשה וסכפד על המחבר לאחיו ה"ר משה בשם עמק הבכא , דרש משה ובסופו חי' לבן לאחותו ה"ר שלמה ב"ר יוסף ודרוש לאבי המחבר בהוכחות מוסר : נאוויידוואהר , תקמ"ה , $4^{\circ}$ .

376. **שושנת העמקים** . ה"ר אלכסנדר ב"ר חיים . מחבור קטן י"ב דפין : פראג , שע"ח , $8^{\circ}$ . עיין ער"ך תכ"י דתקס"ז . [מאל מצוקן גם"ל מוכח שהוא מלביק על שיה"ש וגם המביג עליו בער"ך שם ג"ת הסיג ע"ז . מ"ב אין לחשבו גם' מיוחד] .

377. **שושנת העמקים** . ה"ר יוסף בה"ר מאיר תאומים . כ"ד כללי התלמוד בשרבי התורה ופלפולים : פפד"א , תקמ"ב . לעמבערג , תקצ"ז , $4^{\circ}$ .

378. **שושנת העמקים** . ה"ר משה ב"ר חיים אלשיך . פי' על שיר השירים : ד"ו , נש"א . שם , הנשי"א . פפד"מ , תע"ג . ווארשא , תקצ"ט , $4^{\circ}$ . ג"ח על שאר מגילות ונקראו בשם : עיני משה על רות : דברים נחומים על איכה . דברים טובים על קהלת. משאת משה על מסתר : ד"ו , הנשי"א , $4^{\circ}$ . וכולם ניתד : פראג , שע"ח . פפד"מ , בעת"ה . אופיבאך , תפ"א (וי"ת : תע"ז) . זאלקווא , תקט"ו , $2^{\circ}$ . זאלקווא , תקס"ב , $4^{\circ}$ .

379. **שושנת העמקים** . (עי' עמק השידים) .

380. **שותא דינוקא** . ה"ר יצחק אייזיק אויערבאך . לחמית למודי לה"ק וכללי הדקדוק לנערים בל"ת : פיורדא , תפ"ח , $8^{\circ}$ .

381. **שותא דינוקא** . ה"ר דניאל טירני ב"ר משה . בו"ת בסדר העוריס , כ"י : (זי"ל ד' ט').

382. **ס' השותפות** לה"ר שמואל בן חפני כהן גאון . הוצא בס' העטור : (קוה"ד דף ד"ב . ועיין שערים) .

383. **שחוק הבסיל** . (עיין התאבקות) .

384. **שחור על לבן** זכר לחכמן . תוכחת מוסר בל"ת : פפד"מ , עת"ה , $8^{\circ}$ .

385. **שחיטות ובדיקות** . הס דיני בו"ב מחוברו ממחבריס שונים . ותולס לחד היה מהר"י ווייל (תלמיד מהרי"ן) מאחר יסוד הבו"ב בלו פשט ומקבל בכל תפוצות ישראל להלכה למעשה ועליהס הוסיפו רבים וכן שלמים בחוריס ושגהות וחי' דינים וכן נדפסו פעמים אין מספר בפנים שונים .

ואנכי לא אערכה פה רק אלה אחר נדפסו ונמצאו בכ"י בשם בו"ב בל"ע ולא קונה לשם שם חדש . והנקראים בשם פרעי ז"ו ימצאם הדורש בחו"ת במקומם .

שו"ב הנ"ל נדפסו רמ"ח בתוך שו"ת המחבר הנ"ל. (עיין שו"ת מהר"י ווייל). ונכדם: פראג, ר' חש"ד (ש"ט. נוסף גם"ל דרע"ג). זאלקווא, תס"ד, °4 וז"ו. ועס הגהות (מהרש"ל ?): באסעל, שמ"ט, °8 וז"ו. (והגהות מס' בעל העטור, כ"מ): מנטובה, שכ"ג, °8. שו"ב הנ"ל עס נקודות: לובלין, שע"ד, °8. ועס הגהות: פראג, שפ"ה, °8. ועס הגהות מהרש"ל: ד"ו, שס"א, °4 וז"ו. שו"ב הנ"ל עס פי' והגהות ה"ר צבי הירש ב"ר יעקב (יצחק?) ועס קצת תוס' הרמ"א: קראקא, של"ז. שם, שמ"ה. באסעל, שס"ב. פראג, שס"ד. שם, תכ"ט. פפד"מ, תנ"ג. ד"א, תס"ב, °4. באזיל, שע"א. קראקא, שצ"א, °4. (ד"א, תק"ה, °8). וגס ז"ו פ"ר. עוד עס הגהות ה"ר שמעלקי ב"ר חיים שמש: פראג, חש"ד. ד"א, תכ"ד, °4 וז"ו פ"ר. שו"ב הנ"ל עס ל"ת ע"י ה"ר משה שוחט: פראג, חש"ד. ד"א, תכ"ז. דיה"פ, תנ"ה, °8 וז"ו פ"ר. שו"ב הנ"ל עס נקוד ה"ר יעקב ב"ר חיים איילנבורג: ד"א, תפ"ח, °4. [ופיכסא ת"ת דרכ"ו כ' בתיכר ג"כ כ' ישרש יעקב ונדפס ע"ב. ומני לת מנאתי זכרו עד כה]. עוד הנ"ל עס נקוד ה"ר יהודה ליב ב"ר יצחק איידליץ נדפס וזאת ליהודה: פיורדא, תנ"ט, °4. שו"ב הנ"ל נקוד. נדפס ג"כ פ"ר. עוד נקוד ועס הגהות וכסופו דיני ניקור לרש"י: ד"ו, שס"ו, °8. עוד כנ"ל עס הגהות נדפס גבול ישראל לה"ר יעקב איילנבורג, עס ל"ת: באסעל, תקס"ה. שם, תקפ"ח, °8. (ועיין בדיקות מהרי"ו. מנהגי מהרי"ל ונוספות, שו"ב נסי' נאת"ז).

386. **שו"ב** נ"ת מלוקטים מכו"ב מהרי"ו וכ' גבול בניכן, וזאת ליהודה, זבחי טוביה, עולת יצחק וז"ו, ע"י ה"ר מאיר ב"ר צבי הירש מדארמשטאט: פפד"מ, ת"פ, °8.

387. **שחיטות ובדיקות** יכד ה"ר משה מיידלינג. כלכון הזה כ' בקונט' שם הגדולים נלכד מהר"ם מלינצ"ט. והכיא הרמ"ת בתשובותיו סי' ס' מהלכות בדיקות לפי הרמולי ניע. נל. XI. 784.

388. **שו"ב** ודיני ט"ו עס פי' ה"ר יהודה ב"ר בניכן פינצי: כ"י יוא"ל.

389. **שו"ב הלכה למשה**. ה"ר יעקב משה ב"ר נחמן הכהן. ברלין, תפ"ש, °8.

390. **שו"ב** יסנות נחרוזים על שו"ב מהרי"ו לה"ר יחיאל ב"ר אלכסנדר. ועוד שו"ת יסנות בקנרס. מוכרו לאחר דוכו בל הטור: בניהם כ"י רד"א q, № 684.

391. **שחוף עין**. (עיין זבד טוב).

392. **שטאלצע ושתי**. דיח— (עיין לוסט-שפילע).

393. **שטה—, שטות—**. (עיין שיטה, שיטות נהלן).

394. **שטערן שום**. (עיין כוכבא דשביט).

395. **שטרא בירורין**. ה"ר ברוך ב"ר צבי הירש. חי' על כמה מסכתות להרן קוסיות המהרש"ל, והוא ח"ד לג' חלקי שמעתתא דרב שלו ע"ם: ווילנא, תקע"ט, °8.

396. **שטרי המאוחרין**. (עי' שאילת שלום).

397. **שטרי פסיקתא**. (עיין האורב).

398. **שי למורא**. ה"ר שבתי יונה. קל"ב שו"ת ובכוסו סוגיות לעור ח"מ עס קצת סוספות לבנו ה"ר דוד: שאלוניקי, תבי"א, °2.

399. **שי למורא**. ה"ר שלמה פלעסנער. סיר לכבוד הסר מסס מונמיסיולי, עס ל"ת. פוזן, תר"ו, °1.

400. **שי למורים**. סיניס לתלמידי מדרס הרבניס: פאדובה, תקצ"ד, °8.

401. **שיבת ציון**. שו"ת לה"ר שמואל ב"ר יהזקאל סג"ל לאנדא: פראג, תקפ"ז. סדילקאוו, תקצ"ד, °2.

402. **שיורי ברכה**. ה"ר חיד"א. הגהות והסמכות לספרין ברכי יוסף ומחזיק ברכה וחי' על כל ד' ס"ע: שאלוניקי, תקע"ד, °2. (ועיין ברכי יוסף. חיים שאל. מחזיק ברכה).

403. **שיורי טהרה**. (עיין סדרי טהרה).

404. **שיורי כוסות**. (עיין גאולת עולם).

405. **שיורי כנה"ג**. (עיין כנסת הגדולה).

406. **שיורי לקט**. ה"ר אלחנן ב"ר שמואל זאנוויל. ח"ת הגהות על ס"ע ת"ח וגו"כ: ווארשא, ת"ר, °2.

407. **שיורי המדות**. (עיין ס' המדות).

408. **שיורי מנחה**. (עיין מנחה חדשה. מנחת זכרון. נפש יהודה).

409. **שיורי מצוה**. (עי' תורה נסס מקראי קדש).

410. **שיורי קרבן**. (עיין קרבן העדה).

411. **שיח יצחק**. ה"ר יצחק ב"ר אברהם היות. סיר לומר נליל פסח ונכללו בו כל דיני פסח עס פי' ומח"ז קיים לה"ר מנחם היות על סריפת ק"ק בוזנת ועל מחיו ה"ר

במהל"ג וגנת: פראג, שמ"ז, 4°. חמו"ד, 8°. (ועיין קינה לחרבן וט"ב כנ).

412. **שיח יצחק**. ה"ר יצחק ב"ר יוסף מקראקא. ח"ת חי' נפ"ת על כמה מס', ח"ב זברון יצחק קצת פיכוחי תורה ודרושי מוכר: פיורדא, תקמ"א. שם, תקע"ח, 4°.

413. **שיח יצחק**. ה"ר יצחק הלוי איש סטנוב. כדר תפלה לכל השנה מוגה ומדויק וכמוהו קונט' שיח יצחק בשור כל חומר בתפלה ומה בין דבור למיתה וביחה ועיין ביחת נע"ח ומחיה ומעט על מלת לחמר: ברלין, תקנ"ז, 8°.

414. **שיח יצחק**. ה"ר יצחק נונים ויים. ח"ת חי' על מס' יומת וכמו בו מחי' ובסקי הרב המאירי ולקוטים מחי' ר"ר אברהם ן' מיסא ומח"ז נמור על לבוגות הרמב"ם בפ"ח מהל' כלי המקדש לה"ר בנימן אוספינוזא וכמוהו תקון ופי' הוספות יבניס יומת: ליוורנו, תקכ"ו, 2°. עוד כנ"ל חי' על מס' הגיגה וקונט' תפלת כל פה על דיני ח"י נרכות מהמוהו בית יצחק על ס"ע ח"ח וכמוהו הדות יעקב לקוטי ס"ס ורמב"ם לבנו ה"ר יעקב: שם, תקנ"ר (ונעדמער ורבי"ר: תקמ"ח), 2°.

415. **שיח יצחק**. ה"ר יצחק רפאל ב"ר אלישע מיכאל פינצי. עיין תג"י י' ת'.

416. **שיח יצחק**. ה"ר יצחק ב"ר שמואל הלוי. על דקדוק לה"ק נקטור בז' נעריס ועמו ס' ברית הלוי על כל המלות המורכבות והמסופקות בהנ"ך: באזיל, שפ"ז. פראג, שפ"ח, 4°.

417. **שיח יצחק**. כ"ר שמחה בכ"ר משה הלוצקי הקראי. בתור מחוך ומסניק על תפלת ה' נפתי הפתח הנלמרת ביוה"כ והוא כולל רוב המלהיות וקצת מהלמודיות והמנעויות ומחלק לל"ג פרקים: (אר"ן).

418. **שיח יצחק**. תהנות ותפלות: פראג, חש"ד, 8°.

419. **שיח יצחק**. (עיין בן פורת יוסף. פרקי שירה. תנא דבי אליהו).

420. **שיח הסעודה**. ה"ר אליעזר היילפרין המכונה ר' ליזר חריף. על כיומי המכתות: כ"י רח"ם № 805.

421. **שיח ספונים**. ה"ר אליעזר ב"ר ראובן כהנא. פי' על ח"מ בדרך דרוש ולכל מגילה קרוי נכס פרעי: על ס"ס שירת דודים. על רות הליבות עולם. על מיכה עמק הבכה. על קהלת דברי רעים. ועל מסתר נצחון גבורים: זאלקווא, תקי"א—ב', 4°. ועל מגלת רות הנ"ל נכדו: לבוב, תרי"א, 8°.

422. **שיח השדה**. ה"ר אליעזר אבד"ק אפטא. מאמר על סדר מעמדות וסדר תפלות ונרכות סהרית ומאמרי תפלות: לובלין, ת"ה, 4°.

423. **שיח השדה**. ה"ר אליעזר ב"ר מאיר הלוי. דרושים כסדר התורה: שקלאוו, תקו"ם, 2°.

424. **שיח השדה**. ה"ר יהודה ליב מפיורדא. דיוים והנהגות להולכי על דרך: פיורדא, תצ"ד (וי"ת: תצ"ז), 8°. עוד כנ"ל נ"ת יהודית: שם, תצ"ז, 8°.

425. **שיח השדה**. מוגה נפ' תפלות הדרך. נפ' סולת בלולה סוף סי' קמ"ע: (סד"ד נכ"ס), [ומלוי כוונתו לחמו' בו לפניו לר"ת מתפלת הנ"ל לו לחמו' פה לפני זה].

426. **שיח השדה**. (עיין שדה הארץ).

427. **שיחה בין שנת תק"ם ותקם"א**. (ה"ר יהודה ייטלם) ע"ד כת מדבר שורם פורה רום ס"ן נכ"י: חמ"ד (פראג), תקחנ"ה, (ונכבי"ר, תקנ"ה) 8°.

428. **שיחה בעולם הנשמות**. ה"ר שלמה לעוויזאהן. מקילות עיונית נשנות בדקדוק לשון עבר בדרך שיחה בין הרד"ק ור' יוסף נרי"ל ג' מאמרים: פראג, 1811, 8°. עוד בנית נמחבר לשנת תקע"א (ולח נשנם). ובלועזית: (עיין מחקרי לשון).

429. **שיחת חולין**. ה"ר מנחם מענדיל ב"ר צבי הירש. לתקן קושיות הסוס' על רמ"י ולהגן על הפוסקים הרמבונים מהשגות הנ"ז והב"ך: שפר"א, תקל"ט, 4°. [ג"ח ס' צמח מנחם דרושים וס' חידושי בהר"ם על טיושת].

430. **שיטה** על מכ' **הגיגה** לה"ר בנימן לופעס: (תג"י כ' ו').

431. **שיטה חדשה**. הנדפס על זבחים שנת עת"ה התכיד ה"ר מאיר ברקו'. מוגה נלקט הקמת זבחים פ"ח מסנה ז' ע"ב: (סד"ד נכ"ה). [ונלחת נבוונת נע"ס לקט הקמת נס' פנים נאירות ח"ת למהר"ם מיזנזמתל ע"ב].

432. **שיטה חדשה** למדרש רבה נרחנית וכו' (עיין משבטי שבועות).

433. **שיטה לע"ז**. (עיין חי' אליהו הכהן מאיזמיר).

434. **שיטה** על המכילתא לה"ר יצחק נונים ווייס .

435. **שיטה מקובצת** לה"ר בצלאל אשכנזי. ונקרא ג"כ אסיפת גאונים לפי שנאספו ונקבצו כה כל חי גאוני עולם על כל התלמוד כמו הראב"ד הרמב"ן וכיוצו יונה ותלמידיו והרא"ה והריטב"א , תוס' שאנץ וכיוצו חננאל ומהרי גאונים . ועד הנה זכינו לאורכ על כמה מסכתות והס : א) על מס' ביצה . נדפס ראשונה בסוף ס' נחלה ליהושע זונץ . עיין זה . ולבדו : אשעז , תק"פ , 2°. ועם ס' עבודת הקדש להרשב"ץ וקנא מס' פורת יוסף לר"י סאמיגה : מינ , תקכ"ד . זאלקווא, תקכ"ז , 4°. עוד ובכופו קן צפור פי' מספיק על מנה מלאה שמחה וכו' בכוף מס' קנים ותח"ן שער ה' מס' עבודת הקדש ובית מועד [הוא ה"ב מס' עה"ק הל"ע] כולל ה' שעריס : זאלקווא , תקע"ב . סדילקאוו , תקצ"ו , 4°. ב) על מס' ב"ב (עד דק"ג ע"ח) עם לקוטים מחי' הר"י ן' מיגאש : ליוורנו , תקל"ד , 2°. עוד (עם הנותר עד תמלוס המס') : שאלוניקי , תקנ"א . לבוב , תקס"ט . זאלקווא , תקע"ב , 2°. [ועתה זה סיס נפני ד' נגוב הנ"ל וזה נוסח השער : ס' חידושי ב"ב מאת מיכר מרב הגאון תלמיד רבינו הרי"ף ורבו של הרמב"ם ז"ל רבינו יוסף ן' מיגאש זלה"ה. גו נכללו עוד מדושים רבים ונפלאים מאחר גאונין קדמונין ה"ה הראב"ד הרשב"א הרמב"ן דרא"ה הריטב"א עליות רבינו יונה ורבינו יהונתן הזקן גליון תוס' ותוספי הרא"ש זצ"ל ועוד חי' נדולים ובוכים לא נודעו למי וכו' וכו' . ונדפ קז"נ בסוף החי' לדקל"ג ע"ח בכלם הס' נזסל"ו : «ע"כ נמלא ומכל על הכתבין» ותח"י כ' וז"ל : אמר הכעיר יפתן נוים בילמוגטי את זה מלאתי בבית גנזי מ"ו כמהר"ר אפרים מדרוטי ז"ל וכו' וכו' (והוא) : עליות רבינו יונה ז"ל על ב"ב (פ"ת ועד מדקל"ב ע"ח עד סוף דקנ"ח , ה' דפין) ונרחה בהוא נוסח השער ד' שלוניקי הנ"ל] . ג) על מס' ב"מ : ד"א , תפ"א . ברלין , תקב"ו . לעמבערג , תקפ"ז , 2°. ד) על מס' ב"ק : ד"א , תקי"ב . ד"ו , תקב"ב . זאלקווא , תק"ע , 2°. ה) על מס' זבחים בכורות וקנא מס' מנחות : (עיין מזבח כפרה) . ו) על מס' כתובות : קושטנטינא , תצ"ח , עטראסבורג , תקל"ז . לעמבערג , תקצ"ז , 2°. ז) על מס' נדרים . נדפסו קנא לקוטים ממנו בס' שער המלך ע"ב . ומחדש נדפסה על כל מס' זו בבלימות מתוך כ"י ישן עם מיזה הנהות ע"י ה"ר דוב בער צאמבר : ברלין , כת"ר , 2°. ח) על מס' נזיר . קנא לקוטים ממנה נדפסו בס' שער המלך הנ"ל ותח"ו הסתדל הר"י כילמוגטי ונדפסה כולה : ליוורנו , תקל"ד . דובנא , תק"ס . אפעז , תקפ"א , 2°. ט) על מס' סוטה : (עיין ברית יעקב) . י) על מס' סנהדרין . לקוטים ממנה נדפסו בקנה בס' שער המלך עיין זה (ועי' חמרא וחיי ומ"ב שם).

וזולת אלה הנדפסות עד כה נמלאו עוד על כמה וכמה מס' בכ"י כמו : על שבועות וחולין וסדר קדשים וניטין סוטה ונזיר רשה ה"ב מיד"ח בכ"י כמ"ב בבנ"ח כ' י"ד ושה"נ שלי ח"ח רכינו בצלאל הסכמני . על מס' יבמות הובא בס' גופי הלכות למהר"ם מלנתזי ועל מס' נדרים מובא בס' קול יעקב למהר"י שמול . עיין שנ"כ כ' י"ב ושה"נ שלי שם . על מס' ב"ב נמצא ג"כ בכ"י רד"א 807, q № ועל מס' ב"מ מהדורת קמח בכ"י רח"ם 803 №. וכן על מס' זבחים נהוסף מרוסף מהנדפס : שם 804 №.

ודע כי על מס' ב"ב וגיר הנדפסות הנ"ל מסופק ה"ר מיד"ח בס מס הס לרכינו בצלאל הסכמני חו לה"ר אהרן לפפא דסמוך .

436. **שיטות ובאורים** לה"ר יצחק פרחי . על הש"ס והרמב"ם : (תנ"י י' רכ"ד) .

437. **שיטות מקובצות** לה"ר אהרן לפפא כמעבה ה"ר בצלאל הסכמני הנ"ל . רשה ה"ר מיד"ח בעיר איזמיר בכ"י כמ"ב בבנ"ח ח' נ"ז ושה"נ שלי ה"ח נמצו ע"ש .

438. **שיטות** ופסקים ותכוסים לה"ר מרדכי כודינא זקנו של הרי"א די מודינא : (תנ"י מ' מ"ט) .

439. **שיטות** על הש"ס לה"ר אברהם הזקוני . מזכיר ה"ר יעקב בנו בהקדמת ספרו שתי ידות (תנ"י ח' ח') .

440. **שיטות** על הש"ס למהר"ם אלמושנינו . עיין תנ"י מ' קט"ו .

441. **שיטות** על הש"ס לה"ר ראובן מזרחי : (עיין מעין גנים) .

442. **שיטות ר"י מפאריש** . מזכה בהנהת מרדכי גיטין . ותוכי כוונתו לתוס' רכינו יחיאל מפאריס : (הליכות קדם דמ"ו) .

443. **שיטת** ה"ר יעקב מקינון תלמיד ר"י הבהור הובאה במרדכי סנהדרין כי' תתקכ"ח ובהנהות הכ"ף לסמ"ק וגם בתוס' בכורות די"ב ע"ח וגיר דגי"ח וי"ז : (מוגן גי"ל ד"ל"ט) .

444. **שיטת הרב פרץ** . נזכרת במרדכי ע"ז פ"ב וד' והנהות מרדכי בבועות וחולין כמה פעמים . ותוכי כוונתו לרוספות רכינו פרץ : (הליכות קדם דמ"ו) .

445. **שיטת** ה"ר שמואל נעץ . מוכרח בתוס' נכונו פרק על מנ' כ"ק דגמ"ל : (פונן גמ"ע דמ"ל).

446. **שיירי כנסת הגדולה** . ה"ר חיים ב"ר ישראל בנבנשתי . מהדורת בתרת לספרו כנה"ג : ח"ל על טור וכ"י ח"מ : אזמיר , תל"א , 2° . טוד כל"ל וכסופו השומה לה"ל דוד אופנהיימר וניכו הר"ב שבות יעקב וקנת מידומים : קונשטנטינא , תפ"ט , 2° . ח"ב כל"ל על ב"ע י"ד : קונשטנטינא , את"ך היו"ם , 2° . טוד כל"ל י"ד מכל' רכיח טד כופו : סאלוניקי , תקי"ז , 2° .

447. **שיירי מנחה** . (עין נפש יהודה) .

448. **שילד ביורגער** . (מטמה מו טיר כל"ל?): פיורדא , תקנ"ה , 8° .

449. **שילה** . (עין כנפי יונה) .

450. **שימות עין** נרמנית המומה סיכרמלית. ה"ל שמואל מודלינגער : לעמבערג , 1861 ,8°.

451. **השינה והיקיצה לאריסטו** . (עין היקיצה והשינה) .

452. **שיעור קומה** . ה"ר יוסף קורקוס . ענייני לימוד ותפלות : ליוורנו , תק"ץ , 8° .

453. **שיעור קומה** נקבלה . קחזו נדפס נכ' רזיאל דל"נ—מ' ע"נ ע"ב . (ועיין ס' השעיר).

454. **שיעור קומה** לרמ"ק . ספר גדול : כ"י בענציאן 18 .

455. **שיעור קומה** . (עין רקח) .

456. **שיר** ליוס מלחת מלה בנה מעת נוכדה הת"ק נ"ח וכ"ח בהטוכר . מלחת ה"ל יצחק יעקב קרימקא : האנאפעד , 1862 , 8° .

457. **ס' השיר** . (עין אריסבו) .

458. **שיר הראב"ע** לחד לנדו נח עם פי' לה"ל מיכאל כהן : כ"י יח"ש . (ואיזה טוח מכוניו ?) .

459. **שיר** על **האותיות** לרב סעדיה בן בבור שור [נדפסו ותי נכוף כחמיטי . אבל לדעת הר"ב מוטן טוח לר"ם גאון ועדותו זו מה"ל ב"ש בן גמון בסוף מהלמידו הרכב"ח ומביאו נספרו בדרי הארון כפר בבי פ"ח ומיחכו ג"כ לרס"ג וכ' שם בחיכר פי' עליו , עיין כ"י מוזחטור № 65 : טוס' עק"ד תר"י קף תנפ"ו נספרה ג'] . מו הרוזות על מספר כל טוח מח"ג כתה"ך ומיון מספר כל טוח ומחח נספוק ח' מתה"ך . נדפס רחטוגה עם מקדמה קלרה נסוף ס' מסרת המסורת מוגה ע"י ר"א בחור ומיוחס לר"ם גאון : ד"ו , רח"ק , 4° . וכסוף טו"ת הגלוגים : פראג , תפ"ד (ש"ן) , 4° . ועם הטעות ע"י ברוסטאן : לונדון 1596 . שם , 1597 באזיל 1599 , 4° . ועם פירוש כל' רומי ע"י בוקסדארף נספרו טיבריאש על המסורה פי"ח : באזיל , 1620 . שם , 1665 , 2° . טוד נדפס מתוך כ"י מכוכב ומיוחס לר"ם בן בכור שור עם הקדמה קלרה נעוכה לאחר ומ"מ הספוק והמספר בניפרטן. נדפס בקובץ תעלומות הבמה דקנ"ו— ז' ע"י ר"ש אשכנזי , ע"ם . טוד נכ' סיג לתורה , עיין זה . טוד נכ' לקושי הש"ם עיין זה . טוד כל"ל (וכ' במדפס מכ"י) עם הגהות הרא"ב ותוס' נאור לה"ל יהודה ב"ר יעקב המביאו לביה"ד בתכרת ה"ל מאיר ב"ר אריה ליב : דיהרנפורט , תקפ"א , 8° . ועד לאחרן בסוף כ' הקונקורדנציא לכ"י פירסם . (עיין אוצר לשון הקדש) . (רמב"ם רס"ד 1736 №) .

460. **שיר אמונים** . ה"ר אליהו ב"ר רפאל שלמה . נגד הוהת מפיקורסים . . . ליוורנו , תיש"ד , 16° .

461. **שיר אמונים** . . . 8° (רש"ד) ומולי הוא שיר נאמן דלמן , ע"ם .

462. **שיר ברכת הבית** . ה"ר מתתיה ב"ר משה זכותא . לחהוגת ה"ר בלומה כ"ל מלוך הלוי : ליוורנו , שבע"ה בקול"י (תקס"ג), 8° .

463. **שיר ברכת הזן** . ה"ר אליהו ב"ר רפאל שלמה . ליוס מהוגת ה"ל לפלל נרוך נ"ל יצחק בלומה הגרי : ליוורנו , ובטוש"ב זקני"ם (תקס"ג) , 12° .

464. **שיר גאולה** . (עין מצבת קדש) נוטפות .

465. **שיר גדול** על הדינין ומנסבי בכוונת לרב האי גאון , ב"י : (ול"נ כ' ובס"נ בלי במקומו). ומנוח ג"כ נוד הר"י רייסבאן בב"י : (פיכנע ח"ל דבר"ח) . נדפס ניכורון ח"ו ע"י פלנעדכעלם .

466. **שיר דודים** ליוס מהוגת הלדון ט. ד. מנערת עם ב"נ הכהולה קלרלוניא עדלע פלן לעמעל : ווין , 1832, 8° .

467. **שיר הילולים** מבר בב הרמה"ל לחהוגת יצחק מלריני ויהודים לוטליוא ד' במיוחת : ד"ו , תש"ד , 8° . (כ"ח נ' דקח"ל הערה ה') .

468. **שיר הילולים** . זמר לחכמת ס"ח נבחכ"ל. (עין מגדול דוד) .

469. **שיר והלל** לבר בבו יוסבי ווילנא בעת הולדת נבדת הגדולה (נרלסקירכטין) עלוהנעמה בת הקיסר לנלכסנדר יר"ס יוס ה' מ"ז כסליו תקס"ז (19 נלוועמבר 1806) . מוכר ע"י ה"ר נפתלי הערץ שולבאן

מביהאוו בלה"ק ורוסים ומסכנזים : חמו"ד (ווילנא , תקס"ז) 2° .

470. **שיר** הנלמת מלכסנדר קיסר רוסיא . ה"ר טוביה ב"ר צבי פעדער . כ"י רוזנטהאל 20 . רכו"ל ע' 1173. [ונסופו כ' : מנכי עוניתו הכיתי וגם ילדתי בשיר הזה בווילנדרקי כיבת המיתנים בשנת מלכסנד"ר לעול"ם יתי"ס (תקע"ד) ומנכי אליעזר רוזנטהאל העתקתיו בש . . . ונתתלונ"ן] .

471. **שיר וזמר** על הגלות לעורר לב המדם להשובה עם ל"מ . גלוח לו ס' יצירת האדם לספר עוונות ה' עם המדם מיום לדתו עד יום מותו בל"מ ום' מגן אברהם גם מתע"ה בחור כמדים ושיריס בל"מ : לובלין , שצ"ב , 8° .

472. **שיר ומזמור** משר שרו ב"י ליום משיחת נפליון קיסר הנרפתים פה פתרים , עם ל' נרפת : פאריז , 1805 , 4° .

473. **שיר זהב** . (עיין חנוכת הארון) .

474. **שיר חביבים** . ה"ר אברהם דובער הכהן לעבענזאהן . משר שר לכבוד גרלף טיסקעווין ביום משוחו (?) עם ל' פלחיח ע"י ה"ר שמואל קוסלעווסקי : חמ"ד (ווילנא) , תקפ"ב , 8° .

475. **שיר חג הפסח** . . . 4° (רש"ד) .

476. **שיר חדש** . ה"ר אברהם ב"ר ישעיה דיין . פי' ס' תהלים ופי' המלות בל' ערבי : ליוורנו , תר"א , 8° .

477. **שיר חדש** . ה"ר דוב בער ב"ר יהודה ליב ראבד"ק ווילנא . פי' על שיה"ש : ווילנא , תק"ס , 8° .

478. **שיר חדש** . ה"ר דוד זאמושטש . בהלסף הבנית שונע במחות ומלבים ערומים הנקראת «מדרת מליהו» בליל המנון דהמוכה : חמ"ד (ברעסלויא) , ת"ר , 8° .

479. **שיר חדש** . על יום מחונת ר' יוסף עם רוזה : ליוורנו , ואשבורה (נפ"נ) , 12° .

480. **שיר הדש** לה"ר משה זכותא ונדפס . עיין שנ"מ מ' ע"ח ושס"נ בלי ה"מ בשמו .

481. **שיר חדש** לה"ר שלמה טולבו מעניני משיח : כ"י יה"ש .

482. **שיר חנוכה** . ה"ר שמואל פיבוש ב"ר יוסף . עם פרק שירה ושיר ליום טוב . חמו"ד (ד"ו , תנ"ד) , 8° .

483. **שיר חנכת** ביהמ"ד ת"ח בווינציא לרי"ט וואלוואזין . הוא ס' הד אורים עיין זה .

484. **שיר** על **חשבון** קביעות השנים לה"ר דוד ויטאל עם בלחורו : כ"י השלים 53 №.

485. **שיר חתונה** . ה"ר ברוך לינדא . לכבוד ה"ר יהודה כ"ר זלמן מהמוכר , בלה"ק ול"מ : . . . 8° .

486. **שיר** על **חתונת** בני ר' משה חמיז עם בני ר' יוסף ב"ם לרמ"ח לוצאטו : ד"ו , חש"ר , 8° . ועיין כ"מ ג' דק"ל הערה י"ג .

487. **שיר לטוב בית הנשים** . ה"ר אליהו ב"ר רפאל שלמה . לנסוחי ה"ר מרדכי רפפל כהן : ליוורנו , השי"ר יהי"ה (תקמ"ה) , 8° .

488. **שיר** על **המעמים** לה"ר יעקב בה"ר מאיר מנורטהויזן תחלתו : «מלהים לי מגן וכו'» . נמלא כ"י ביד דוקטר העתר מכ"י רד"א ואמר להדפיסו בם"ם בקונטרס המסורת דף כ' ע"ם . ויען כי תפשתי ולא מלאתי בכ"י רד"א זכר שיר כזה לר"י מנורטהויזן , לכן נ"ל כי ע"ם הוא ול"ל כ"י בר מאיר «מרומרוג» והוא רבינו הם ול' מרוזים הרתבונים מביר זה נדפסו בכ"ת ז' דל"ת ע"ם .

489. **שיר ידידות** . ה"ר אברהם שלום . שיר תפריון לחתונה : פאדובה , תקפ"ב , 4° .

490. **שיר ידידות** . ה"ר איצק סטנוב . שיר עם ה"מ ליום הולדת הגביר ה"ר מיזק בר"ד יפה פו"מ מדינה : ברלין , תקנ"ט 4° .

491. **שיר ידידות** . ובנות השיר בקבלה לה"ר יוסף ברוך(ב"ר ירידי' זבריה מארבינו): (זל"נ י' פ"ת) . (ומבי"ר : שיבי תהלות ה' ולמבות ותניס ומתר שר ליום מתונתו עסב"ג הכבודה בו' יהודים בת ר' נהנלל טרבופו ופירושיו על בל הל"ל : מנטובה , תי"ט , 8° . כ"ת דפין) .

492. **שיר ידידות** . ה"ר זאב וואלף בוכנער. הוא הבורו שיר נפלא דלהלן עם הום' מרובה ותום' פי' ומח"ז שירי תהלה לר"ת כמעשה שיר נפלא הל"ל רק שחין הלמ"ד שרבית בכל מלה וכסופו שירי תפלה ליום ב' דר"ת וכל מלותיו מלמ"ד עד תי"ו : פפד"א , תק"ע . שם , תקע"ב . שם , תק"ס , 8° . (ועיין בקשת הלמד"ן) .

493. **שיר ידידות** . ה"ר ידידיה גאטליב ב"ר אברהם ישראל . פסמים על המסורת בערכין כסדר ת"ב בד' תלקים וסס : לויה לדרך , תפלת הדרך , צדה לדרך , תמימי דרך : קראקא , ת"ד (ודלת כדר"ת q 899, №: ת"ט) , 4° .

494. **שיר ידידות** ליוסף תתונת ר' ברוך ליגדל עם ב"ג מרת פיגלבע הרטיל מחת חברת

שוהרי הבוב והסוזיה : ברלין , תק"ן, 4°.

495. **שיר ידידות**. ה"ר יהודה יהויא . סיר על הכרת מעמדות : ד"ו , תקכ"א , 16° .

496. **שיר ידידות** . ה"ר יוחנן וויטקאוועד . הומר לכבוד החתן ה"ר יוסף ב"ר יצחק והכלה מרת מלכה בת ה"ר יעקב עטטליינגר : חמ"ד (אלטונא) , תרי"ח , 8° .

497. **שיר ידידות** למגלת הגדול כ"מ יוסף גוזיקו עם ל"ח מאת ה"ר שלמה פלעסענער : ברלין , 1836, 8° .

498. **שיר ידידות** . ה"ר יוסף גראדנא . סיר עם ת"ח ליום תהוות ה"ר יעקב דעסויא : ברלין , 1789 (10 סעפטעמבער) , 2° .

499. **שיר ידידות**. ה"ר אהרן פולר.לכבוד ה"ר יצחק קרעמיץ בהוותו את פני העיר פפד"מ בשובו ממאריס : פפד"מ , תר"א , 4° .

500. **שיר ידידות** עם ת"ח על שמניס לימי מכריון סני בני מלכנו עם בנות רוזן מעקלענבורג שטרעליץ : חמו"ד (ברלין , תקנ"ר) , 8° .

501. **שיר ידידות** לה"ר שמואל מולדר לכבוד כ' מסס די קאסטנו : ד"א , תר"ז , 8° .

502. **שיר ידידות** . ה"ר שמשון רויזוק . ליום תהוות ה. זאלאמאן : חמו"ד , (לונדון , 1850) , 8° .

503. **שיר ידידות** . מהנ"ל . לתהוות ה"ר יוסף מסנעק עם ב"נ מ' עדם . עם ל' מענלי : חמו"ד (לונדון 1851) , 16° .

504. **שיר ידידות** . מהנ"ל . ליום תהוות ת. ה. מאזעס : חמו"ד (לונדון , 1855) , 8° .

505. **שיר ידידות** . מהנ"ל . ליום תהוות ה' ל. ל. כהן : חמו"ד , (לונדון , 1856) , 8° .

506. **שיר ידידות** . מהנ"ל . ליום תהוות ה. ד. בערטענד : חמו"ד , (לונדון , 1857) , 8° .

507. **שיר ידידות** . מהנ"ל . ליום תהוות ה' י. יסרעל : חמו"ד , (לונדון , 1858) , 8° .

508. **שיר ידידות** הומכר בזמ"ל ת' כ"ח ועת תדע תם הוא ת' מהנ"ל תו זולתם .

509. **שיר יהודית**. ה"ר יוסף קונציו מעיר אכטי . מעשה יהודית בתרח שיר בלשון לועזי : אכטי , 1628 , 16° .

510. **שיר יהושע**. ה"ר יהושע זעליג . סיר תהלה ושבח בז' לספת ביהות ושתרי סירי תהלות : ד"א , תכ"ג , 8° .

511. **שיר** על יום הולדת ה"ר יוסף דוד זינצהיים מאת בעל נכדו ה"ר ליפמאן בישענטהאל: רעדעלהיים , תקס"ו , 8° .

512. **שיר יושר** לעת הוצאת בת' התקס"ה סה"ת שנדב מ' זלמן בהרה לביה"כ בהמובר . חמו"ד (האנאוער ? 1805) 2° .

513. **שיר היחוד** . כולל שמונה סיריס מספריס תהלות ה' על מילותו ומחדותו ובחיו ומחלקו ל' ימי השבוע והמיני שיר הכבוד לומר אחר הסיר בכל יום . ועל מהברס נחלקו הדעות : י"ח שחיברס ה"ר יהודה החסיד וי"ח שחס לאחיו ה"ר שמואל החסיד ב"ר קלונימוס הזקן ונמו ר"י החסיד עפה פי' עליהס . ולדעת ה"ר ס' מיברס ה"ר ברכיה הנקדן ב"ר נטרונאי (בע"ם משלי שועלים) . ועי' בסדור הגיון לב דרס"ה—ו' . ולפ"ד פיברט (ת"ח דק"ע) מיבר כ"י התסיד שירי הכבוד וה"ח אחיו מיבר שירי היחוד וכולס מעניו ח' כנ"ע . ובשירי היחוד לא היו רק שבעה סיריס לכן נוסף עליהס סיר ארומם אלקי אבי וכו' וסיר אנעים זמירות משירי הכבוד לר"י התסיד נמו להשלים הסדר כנ"ע . וכן נדפסו בכל המחזוריס וברוב סדורי תפלות לכל השנה . ולדפסו גם לבדס ועס פירושים ועס העתקות בל"ח ובלע"ז . עס פי' ה"ר יו"ט ליפמאן מילהויזן : טהינגען , ש"כ . שם , שכ"ו (326) · פרייסבורג (ברייסגוויא) , חש"ד (וי"ח : ש"כ) 4° . (ועס מיזה הגהות רו"ו היידנהיים , כ"י : רסי"ר ע' 713) . עס ל"ח ע"י ר' אביגדור כופר מאיזנשטאט ובסופו ויבר גזירה מגירוש היהודים להמ"ל בל"ח : קראקא , שס"ט . גס חמו"ד , 4° . עוד עס ת"ח ע"י ר"ם לעטערים נדפס במחזוריס בלו ח"ג : פראג , הר"ה , 8° . עוד עס ת"ח ע"י ה"ר מענדיל בר"י שטערן : ווין , תר"א , 8° . ולת"כ במחזוריס גס · עוד עס ת"ח ע"י ש. י. קאמפף נדפס במחזוריס לנדא : פראג , תר"ו , 8° . ות"ז נדפס פ"ר ובפיוס בוויס .

514. **שיר היחוד לבני משה** אבר מעבר לנהר כמבציון . תפלה מורחת לכל ימי השבוע בתרוזיס ע"פ קבלה : לובלין , את"ם , 4° . המו"ד , 12° . גס בסדור מסבמז : ד"ז , ת"פ , 4° . ועיין בסדור הגיון לב דרס"ו ע"ח . ולפ"ד פיברט ת"ח דק"ע הוא סירי היחוד עס פי' ר"ע מילהויזן הנ"ל .

515. **שיר היחוד** . והוא סיר נכבד ע"פ קבלה והתוס בראסבי תרוזות לבני יוסף ב"ר אברהם אבן ואקר . נדפס אחל התפלות מ"ח : ד"א . . . ד"ו , ת"ה , 4° . (ס"י 110 אמ) . וגס לבדו :

לובלין, את"ם, 4°. וש"כ הוא הגז' נפטר זה ?

516. **שיר היחוד** לרבינו שמואל הנגיד. נדפס במחזור עריפולים שפתי רננות ז"ז. עי' בסדור הגיון לב דפ"ס קוף ע"כ.

517. **שיר** על הגבורה אשר נתן ה' למלכנו המדיר פרידריך הפני יר"ה וכו' הנע"ל למיטן ביום כ"ג בסליו תקי"ח, ועם ת"ש: חמו"ד (ברלין, תקי"ח), 2°.

518. **שיר** על יציאת מצרים וגם תוכחה: כ"י רח"ם № 811.

519. **שיר הכבוד**. (עיין שיר היחוד נעיל).

520. **שיר** לכבוד ה"ר מ. מדלעה מאת-ה"ר שמשון רווזוק: חמו"ד (לונדון, 1850,) 8°.

521. **שיר** לכבוד ה"ר מ. ה. ניגגער מאת ה"ר משה כ"ר טרייטיל לעמאנס. ד"א 1822, 4°.

522. **שיר לכבוד** ה"ר יצחק בערניים ביום בוא להמבורג לבקר על כסא הרבנות מאת ה"ר משה מענדלזאהן מהמבורג: אלטונא, תקפ"ב, 12°. (וכני"ר: 8°)

523. **שיר** לכבוד ה. כהן מאת ה"ר שמשון רווזוק הנ"ל: חמו"ד (לונדון, 1849), 8°.

524. **שיר** לכבוד ה' ב. וה' י. ל. כהן מאת הנ"ל: חמו"ד (לונדון, 1858), 8°.

525. **שיר לכבוד** פרידריך ווילהעלם הפני מלך פרייסין מאת היסודים בק"ב עם ת"ש: קאניגסבערג, תקמ"ו, 2°.

526. **שיר לכבוד** ה"ר בנימי מאריני הכופא מאת הרמ"ח לוצאטו: כ"י רח"ם 806 №. ואולי הוא השיר ליום תחונתו הנדפס בפס תהלה לישרים עיין זה.

527. **שיר לכבוד** ה"ר שלום מורני הכופא ביום פעמלוהו: כ"י יה"ש.

528. **שיר** לכבוד התורה. ה"ר עזריה אברהם ב"ר יוסף יהושע אטטאלענגי: ליוורנו, תקפ"ח, 16°.

529. **שיר כלולות** ליוסף מחותנת ה"ר זאלמוויל פרידלענדר עם בת דודו רבקה פרידלענדר: ברלין, תקמ"ח, 4°.

530. **שיר** על **כללי הדקדוק** לרבינו תם, כ"י. ומנוי שמו יעקב ברבי מאיר נרשמי התרוזים: (ול"נ ג' וצ"ג שלי במקומו). ואולי הוא שיר על הטעמים הנ"ע או שיר על הנקוד דלמן.

531. **שיר** לשמד מצגה. ה"ר ישעיה ב"ר ישראל יהזקיה בצאן: מנטובה, ת"ק, 16°.

532. **שיר מוסר** לר' יפתח יוסף ב"ר נפתלי ממשפחת מנצפ"ך שמש וסופר בווירמישא. נדפס על דף גדול: ד"א, ת"ג, 2°.

533. **שיר** על **מות** ה"ר מאיר יוסף קעניגסבערג, מאת ה"ר ליב דוקעס. בלה"ק, נעתק לני למנגלי ול"ת ע"י ה"ר דוד אשר: לונדון, תר"ט, 8°.

534. **שיר מזמור** עם ת"ת לכבוד פרידריך ווילהעלם הפלישי מלך פרייסין יר"ה בבואו לבערעסלויא יום ט' תמוז תקנ"ח: ברעסלויא, חש"ד (תקנ"ח), 2°.

535. **שיר מבתם**. (עיין מבחם יהודה).

536. **שיר המעלות**. ה"ר דוד דרשן מקראקא בה"ר מנשה הי"ד. ובצבר דוגמת מקנת ספריו מחיבר. ומס: דמויים על קנת פרסיות וקנת בוא"ת וקנת מכתבי מליצה: קראקא, של"א, 4°. [וחיבר עוד כמה ספריס כמו: ס' אביר יעקב. בית דוד. ס' הגבול. כפא דוד. מגדל דוד. מגן דוד. משביל לדוד (דרשות עה"ת). נחל עדנים, נפש דוד. סגלת מלכים. עין הקורא. קול ה' בכח. שבח הנשים, וז"ז. ושיין כאו"ת במקומו]. ויש מיחסין קנתם לזולתו, עיין פיכצע ת"ת דר"ב.

537. **שיר המעלות**. (עיין שער החשק).

538. **שיר למנצח**. ה"ר דוד הכהן רפאפורט. שיר עדת לבוא לכבוד ה"ר מי"ר ליוסף מלאת לו מבעים שנה: לייפציג, תר"ך, 8°.

539. **שיר** למנצח בנגינות קיסר נרפת. סובת לו מעדת יסרון יוסבי קרית פרלמקפורט בבואו בצער עירם מבדי המערכה. עם ל' נרפת ועם ל' מבחם: פראנקפורט, תקפ"ז, 4°.

540. **שיר למעלות**. ע"פ קבלה עם פי' ה"ר בנימן ב"ר יעקב אוספינוזה ושיר ה"ר יהודה עייאש ע"ז: כ"י יה"ש.

541. **שיר למעלות** המלך נעלהב הרביעי בבואו בבוד בעיר המלוכה הנאפר. עם ל"ת: חמ"ד, (הנובר) תקפ"ב (582), 4°.

542. **שיר** לה"ר משה בן שבתאי: כ"י די רוסי 129/2 №.

543. **שיר נאמן** או שיר אמונים. ה"ר משה די יהודה פיזא וה"ר דוד ב"ר אברהם די מיזה וה"ר יוסף די יעקב בשן. פזמונים ושירים קדמונים לעניים בוניס מבדוקי קפלות ומחזורים שבדפסו בצבר. ומח"ז חנבת הבית סדר למוד ביום בואו אל בית הדם אשר בנה אז בכר, מסודר ע"י ה"ר דוד פראנקו מינדרים ומליצה על כל שנה בפ"ן

שמעל בתנ"ך בשם המצאה חדשה לה"ר משה פיזא הנ"ל עם נאור. (ועיין המצאה חדשה ומ"ש שם) : ד"א, תקנ"ג, 8°.

544. **שיר** נגד הרמב"ן על השגותיו על הרמב"ט והרמב"ם ועוד ליזה שירים : כ"י יה"ש.

545. **שיר נפלא**. ה"ר זאב וואלף בוכנר הכהן. מליצה על חכמת הבורח ומעשה נרחבים וכל מלותיו רק מת' עד ל' ולמ"ד שרשים בכל היגה עם פי' קלר : שפד"א, תקס"ב, 8°. ובחוספות ותקונים : ווין, תקס"ד, 8°. (ועיין שיר ידידות. שירי תהלה, — תפלה).

546. **שיר נפשי נא ברכי**. ה"ר נתן ידידי' ב"ר אליעזר מאורוויעצו. הוא נקשת נרכי נפשי לה"ר בחיי ב"ר יוסף הלוין בחרת שיר בקול קס"ד בחיס משולשים עם תרגום ליעלקי ומלרי שיריס ופזמוניס בל' ליעלקי לה"ר יוחנן יהודה אלאטראני : ד"ו, שפ"ח, 8°. (ועי' וידויים ותפלות).

547. **שיר** על **הנקוד** לה"ר יעקב ב"ר מאיר מרומרוג (רבינו תם) : כ"י די רוסי 563/33 №.

548. **שיר** על **נשואי** הגביר מכ"ק (?) : כ"י יה"ש.

549. **שיר** ע"ם הפרשיות בדרך תוכחה. ה"ר משה ב"ר אברהם מאויגנון : לונדון, 1850, 8°.

550. **שיר** על סמאגיסלאוו מלך פולין מאת עדת יסורון אסר בוואלרסי. ע"ו בתים עם ת"ח ופולאני ונלפקי : וואשא, 1792, 2°.

551. **שיר עז** לכבוד קריסטיאן השביעי מלך דענימארק וכנו עם ל"ח : אלטונא, חש"ד (תקנ"ט), 8°.

552. **שיר** על י"ג עקריס לר' אברהם בן יוסף מבורגום מתחיל בשם הלל יסוד כל היסודות אני מזכיר שלם עשרה יסודות : כ"י וואטיקאן 214/10.

553. **שיר** לה"ר עמנואל ב"ר שלמה על י"ג עקריס : כ"י די רוסי 404 № בסוף פיוטו עה"פ.

554. **שיר** נחלה הקיבר פרחמן ואחיו קחלל לקרב מאת ה"ר שמואל רומאנילי : חמו"ד (ווין), 8°.

555. **שיר ציון**. ה"ר יהודה ב"ר משה מפאנו. על חכמת הגעון. הוצ' בהקדמת ס' השירים אשר לשלמה.

556. **שיר ציון**. ה"ר . . . זולצער ש"ץ בווין.

טעמי געון לסוסר בשבתי כנסיות בתפלה עם מקהלות (קאסר) : ווין . . .

557. **שיר הקערה**. (עיין קערת כסף).

558. **שיר ורנן** ליום אסר נתנו יושבי בערלין יד תחת פרידריך ווילהעלם השני מלך פרייסין י"ה ביום"כ שנת תקמ"ז עם ת"ח : ברלין, (תקס"ז), 2°.

559. **שיר רנן ושמחה** לכבוד פרידריך ווילהעלם השני י"ה : חמו"ד (פוזנא, 1793), 8°.

560. **שיר ושבח** הודאה והלל לומר בין מנחה למעריב ביום ד' כ"ח ניסן תקנ"ג בחמ"ד (בשוב לויב לאמור) : ד"א, תקנ"ג, 8°.

561. **שיר ושבחה** לאחוזת ה"ל יוסף נ"ר מרדכי עוזיאל עם נ"ג ח. מרפורגו. מאת ה' ג. אובערט; ס. מישעלל; א. פיאצצא: ליוורנו, 1795, 8°.

562. **שיר** על **שחוק שה** או **שאך** : (עיין מעדני מלך. משלי שועלים. שפת יתר).

563. **שיר השירים**. (עיין שרשרות גבלות, תורה). [על מלאכת השיריס לר"י מלחדב (כרמולי הכרון 7' 85) : רמש"ש].

564. **שיר השירים אשר לשלמה**. ה"ר שלמה זלמן ב"ר יעקב מפוזנא. שירי תחנה ותפלה עם פי' : פראג, שפ"ו, 4°. [ועיין זוהן גפ"ע דרל"ו וכרד"ח תקמ"ב וק"ד q 874 נקנת בנויס, ע"ם].

565. **שיר שלום** לחרי מלחמת בנע שנים עם ל"ח : ברלין, תקכ"ג, 4°.

566. **שיר** על **השלישית**. (עיין בשם קרמון) ד"ו, שנ"ז, 8°.

567. **שיר** על **שנת העבור** לה"ר אליאב ב"ר מתתיהו : כ"י די רוסי 563/34 № .

568. **שיר** על **השר** והמפסר ה"ר מסם מונטיפיורי להב"ח **אליעזר מענדיל מווארשא** : לונדון, תר"א, 8°.

569. **שיר** על **שרשי** כל המלות אסר בשי"ן שמעל בלה"ק וכמבי מרוזיו חיים בלב נדפס בס' כתובות (?) : אזמיר, תי"ח, 4°. (המצ"ם רס"ד 391 №).

570. **שיר תהלה** מעמי התרגות (פולקס הימנע) נעתק מל"ח לעברית ומרמית בלוחה צורת המליצה, שווי לילות התרוזים ומשקלי התנועות לזמר בנגון הידוע. מאת יהב"י (יהודה בן יונה ייטלם) : ווין, 1835, 8°.

571. **שיר תהלה**. ה"ר יצחק גאלדמאנן. שיר ותפלה עם תרגום פלוני ליום נאסר

הקיסר מלכסנדר הצני עם חמתו יר"ס : ווארשא , תרט"ז , 8°.

572. **שיר תהלה**. ה"ר מיכאל אייזנשטאט. על הנאת מלכסנדר קיסר רוסיא יר"ה נמלחמותיו נשנת תקע"ג—ד' : שקלאוו , תקע"ד , 8°.

573. **שיר תהלה**. ה"ר צבי הירש ב"ר שמחה קאצינעלנבויגן . שיר ותפלה עם תרגום רוסית ליום נוח הקיסר מלכסנדר הראשון יר"ה לווילנא : ווילנא . . . 2°.

574. **שיר תהלה**. ה"ר שמואל בר"י . נגוח הנגיד הגדול פחולי פעטרלוויץ לקעניגסבערג עם ת"ח : קעניגסבערג , תקל"ו , 2°.

575. **שיר תהלה**. ה"ר שמשון רוזוק . לכבוד נ' ה. מלעער : (לונדון , 1852) , 8°.

576. **שיר תהלה** . מהנ"ל . לכבוד ה"ר ח. קייזער : חמו"ד (לונדון , 1857) , 8°.

577. **שיר תהלה** לכבוד פרידריך ווילהעלם הצני יר"ה עם ת"ח : ברלין , תקמ"ח , 2°.

578. **שיר תודה** עם תרגום לענלית מאר שורטו נפ"ק ג' כסליו תר"ח נכל נתי כנסיות נרייטמיית נלדת המלכה נת . חובר מאת ה"ר דוד מילדולה : לונדון , חש"ד (תר"א) , 8°.

579. **שיר תודה ותפלה** עם ת"ח נאת ת' לאת מנאר שווייצין ניד פרידריך הצני מלך פרייסין יר"ה : ברלין , תקכ"ג , 2°.

580. **שיר התורה**. ה"ר מיכל ש"ץ באמ"ד . שיר לתנכת ס"ת : ד"א , תע"ה . (שם , בשיר"י : רצי"ר ע' 534) שם , תקכ"ה , 8°.

581. **שיר ותפלה** על הנאולה לה"ר אלהנן פראנקפורט : לובלין , שפ"ד , 8°.

582. **שיר ותפלה** ניום הולדת מלך רומי : חמו"ד (המבורג , תקע"א) , 4°.

583. **שיר ותפלה** ניום הולדת פרידריך הצני מלך דעניטמרק יר"ה : חמו"ד (אלטונא , תקפ"ט) , 4°.

584. **שירה** הצניע על כל לותיות הלנו שנעשרת הדנרות ע"פ ההותיות כל הכמ"ח מ"ע ומס"ה מל"ת מסודרות . למנצח הסיר לינו משקלי כ"ף מרוזות , ויסבר דוד את השירה הזאת : כ"י ווין 51 № .

585. **שירה לדוד** . ה"ר דוד ב"ר חיים סו"ד דק"ק בירז . פי' על שיר השיריס : הוראדנא , תקנ"ז , 4°.

586. **שירה וזמרה** לזמר מדי שנה נשנה נתפנרת תקון חצות לילה . ה"ר ישראל בנימין באסאן : חמו"ד (ר"י , 1774) , 8°.

587. **שירה חדשה** . ה"ר אהרן משה ב"ר צבי הירש גרוידינג . כללי דקדוק נאנרת שיר כמעשה ס' פרקי שירה לר"ת נחור ו' שיריס עס פי' נשם הלכה למשה : זאלקווא, תקכ"ד . פיורדא , תקל"א . לבוב , תקנ"ט . קאפוסט , תק" . . 8°.

588. **שירה חדשה** . ה"ר דוד פארדו . מעשה מחנורם נאנרת שיר ע"ש ת"ב ותשנ"ק ותתכ"ם ונכוסו מתוס שמו נראשי התרוזות עס ל"ת לאחר כל חרוז ותח"ז חידה לחנוכה ופזמון לנריח מילה ושמו נראשו : ד"א , ליהודים היתה אורה , 8°. (קטן , ט"ו דפין) . [וע"ע על שנת הדפוס : ינה"ל] .

589. **שירה חדשה** . ה"ר יצחק זעקיל פרענקיל . משר שרו נתלמוד נשוח פרידריך יורש עלר מלכות דעניטמרק עס חתמו הכבודה לנשר"ע כ"ם סיון : אלטונא , חש"ד , 4°.

590. **שירה לחיים**. ה"ר חיים ב"ר זבולון יעקב . מליצה על תרי"ג מצות נתרוזים וכל חרוז מתחיל נמלה לאת משיבת התזיקו ועס נאור ומ"מ הפסוקים נשם יכין ובעז : ווארשא , תקע"ד . ווין , 1847 , 8°.

591. **שירה נעימה**. ה"ר יצחק ב"ר יהודה אבן גיאת . שיר לפוריס נל' לרמי עס פי' ה"ר צמח דוראן בן הרשב"ש : כ"י אוקספורד . (ועיין תפארת ישראל).

592. **שירה שקולה** לר"ש ן' גבירול נתכמת הדקדוק ת' תרוזים , הזכירה הרמנ"ע נמחזיק וכ' דלא ישקל כסף ממיהם : (נג"כ נ"ח ונס"ג שני נשמו) . [רשנית השיריס הזאת הנמצאת נכ"י נדפס נמנזנה ע"י מהרי"ל דוקעש נספרו עמודי כבוד ואבני זכרון ונצית נמחנרת הערוך לה"ר שלמה פרחון נסוף הקדמתו . ושם נלימו כי נקראת נשם ענק ע"ש .

593. **שירות ותשבחות** לאל נלחי הרוחות , יסד ה"ר שאול אבד"ק אמ"ד לומר לאחר תפלת מנחה ניום ש"ק כ"ז לדר תקכ"ו נקהל מסכמזים נאמ"ד : ד"א , תקכ"ו , 4°.

594. **שירי הבחינה** . ה"ר מרדכי לעוונשטאם (ב"ר אריה ליב נע"ס פני אריה) . טופס ועיקר ס' נחינת עולם נל"ח שיריס והשיר המחרון על י"ג עיקריס ונסופו הניוני המחנר על הנפש ותקות הנאולה : נרעסלויא , תקנ"ץ , 8°.

595. **שירי בת ציון**. הב"ח מיכל יוסף לעבענואהן. שירי הגיון על קהלת וז"ז: ווילנא, תרי"א, 8°.

596. **שירי דוד**. (עיין אש דת).

597. **שירי השכל**. (עיין מוסר השכל).

598. **שירי זמרה**. ה"ר יצחק חי מוסאטו. שירים שונים: פיריצצי (והג"י י' נ"ג: ליוורנו), תקנ"ט 4°. (ועדנער 601: פיריצצי, אור"ה ושמח"ה, 8°). [וע"ע על שנת הדפוס].

599. **שירי החליפות**. ה"ר שבתי חיים מאריני. סעתק ס' החליפות (מעטאמורפוזי) לאווידיום הרומי בלה"ק בשירי שמיעות עס ל' מיטלקי. ונדפס ממנו נוגע ל': פאדובה, תק"ח, 8°. וכולו בכ"י די רוסי 1110 №. וכ"י ווין ח"ב 24 № וכיוצ"ד דמעטופה. [ג"ח פיקי לחנות ע"ד שיר ובחלי שירים ז"ז והמה נכתבי ח"ע בתים בעלי ל' טורים. עיין כ"י ווין ח"ב 24 №].

600. **שירי חנכת בית התפלה** לעדת ישראל יוצאי שיר פאלדאמס מאת ה"ר נתן ריז: ברלין, תקפ"ב, 8°.

601. **שירי ידידות**. (עיין שירי תהלות לחנן).

602. **שירי יהודה**. ה"ר יהודה ליב ב"ר משה חזן. שירים לשורר על הסעודות עס פי' לה"ק ול"ל: ד"א, תנ"ז, 4°.

603. **שירי יהודה**. (עיין פי' חמש מגלות).

604. **שירי היחוד, —הכבוד**. (עיין שיר היחוד ושיל).

605. **שירי כבוד ותפלה** ביום ענור הקיסר נפליון וגבירתו פה האטרדאם. עס ל' צרפת. ראטטערדאם, ישורון (תקע"ב), 4°.

606. **שירי הלויים**. ה"ר יצחק ב"ר ידידי ליברמאן. סדר הסיר שהיו הלויים אומרים בביהמ"ק בחול ובשבת ויו"ט ובאחר יומת השנה: חמ"ד (לובלין), תל"ז, 4°.

607. **שירי מוסר**. ה"ר משה שמואל נייטאן בקיצע. שירים שונים עס ת"ח וכסופו אגרת התרופה סגולות ורפואות למחלת למוני: ווין, תקע"ד, 12°.

608. **שירי מוסר השכל**. (עיין מוסר השכל).

609. **שירי הרמ"ח** לוצאטו לה"ר עמנואל בלבו ול' תליהו קונגיליו ול' שלמה בה"ר יצחק לחמפרונטי ול' יעקב הירשלפרין ביום נכתבו לרופאים. נדפסו אחד אחד לפי הנראה בווינציא. עיין כ"ח ג' דקמ"ג—ד' הערה ק"ס—ס"ג. ושירו להתוכת ר' יצחק חיים ויגיהה בדרך שיחה עם חידה בכתובה: מנטובה, תצ"ג, 8°.

610. **שירי מנחה**. (עיין תורה, ח"מ).

611. **שירי מצות**. ה"ר יהונתן ב"ר נתן נטע אייבשיץ. תרי"ג מצות בדרך שיר בסדר ומנין הרמב"ם. ובסופו דברי כתב יושר נוגעת ה"ר נתן נטע לזרעו אחריו: פראג, תקכ"ה. פרעסבורג, תרי"ח, 8°.

612. **שירי נועם**. (עיין כתב יושר).

613. **שירי נעימות**. ה"ר יהודה ליב בר"א גניזון. שבח שירים לפ' בראשית במליצה קלה עס ח"ת ועתק רובו משירי געסנער: ברעסלויא, תק"ע (ועדנער ובני"ר: תקע"ו), 8°.

614. **שירי נעימות**. ה"ר יהודה ליב גרמייזא. שירים עס ל"ת: ווילנא, תר"ב, 8°.

615. **שירי הנפש**. ה"ר מאיר ליבוש מלבים. פי' על שה"ש: חמו"ד (ק"ב, תרט"ז), 8°.

616. **שירי סאבויה**. (עיין מצרף לכסף).

617. **שירי ציון**. סבאניסלאוס האנא (מחברת המכתבים בחנגלי). שירים בל' חנגלי ול"ת עס העתקה ללה"ק: לונדון, 1834, 12°.

618. **שירי שיריים**. (עיין חיים שאל).

619. **שירי שלמה**. שירי ה"ר שלמה בן גבירול נאבפו מחונרות ספרים ונספחו עליהם הערות ע"י ה"ר יהודה ליב דוקעס: מחברת ת' וכ': הנובר, תרי"ח, 8°.

620. **שירי שפת קדש**. ה"ר אברהם דוב בער הכהן לעבענזאהן. שירים שונים וח"ב אבני בבות פתוחי מלבות קבר וכסופם הערות ותקונים: לייפציג, 1842, 8°. ובנית בתקונים ונוספות: ווילנא, תרכ"א, 8°. עוד בכ"ל מחברת שניה: ווילנא, תרט"ז, 8°.

621. **שירי תהלה**. (עיין בקשת הלמדי"ן. שיר ידידות).

622. **שירי תהלות**. ה"ר צבי הירש ב"ר שמעון זוממערהויזן. שירים לבנת בקהל בריסעל: בריסעל, תקצ"ו, 8°.

623. **שירי תהלות**. ה"ר זאב וואלף בוכנער ב"ר דוד הבהן. שירים ב' הלקוט: ח"ת שירים לכל ימות השבוע וח"ב שירי ידידות שירים לכל הלבבי מדבי השבוע וז"ז: ברלין, תקנ"ז. ברי"ן, תק"ס, 8°. עוד בתוס' כמה יכיעות ובח"ב בו נכלל שירו שיר נפלא הנ"ל, עיין זה וז"ז: ברלין, תקס"ח, 8°.

624. **שירי תהלות**. ה"ר ירמיהו היינעמאן ב"ר מיינשטיר הלוי. שירים לעורר הלבבות להודות ולהלל לה' (לז' ימי העבוע) · העתק ממהדרת השירים שהבאו בלה"ק ול"ח שירו לחוסה בבתי התפלות ההדשים שהוקמו במלכות וועסטפאלען : רעדעלהיים, תקע"ג, 8°. טוד כנ"ל מאת חברת דורשי טוב · כ"ב שירים הוגיהם לאור ירמיהו היינעמאן. השירים המלה חוברו מכ' אהרן ראזענבאך · מהדרת הרחשונה : ברלין, תקע"ו, 8° . (וצי' רבי"ר 6—2105 №).

625. **שירי תודה** לבנוד בן מלך הוח הייניך לחי לחדוניו המלך יר"ה בבואו בשלום לביתו לחחרי חלה ויהי מחליו : ברלין, תקל"ז, 4° .

626. **שירי תפארת**. ה"ר נפתלי הירץ וויזל . ספורי התורה מרדת תבותינו למלריס עד לחר מעמד הר סיני בח"י שירים מלאי חן ויופי · ט"ו מהם נדפסו בחמש חוברות עם צורת המחבר והערות בסוף כל חוברת : ברלין, תקמ"ט—ס"ב, 8° . ובלי צורת המחבר: פראג, תקס"ט—ע"א, 8°. וב' שירים הלחרונים הב"ל הובאו לביה"ד ע"י ה"ר שלמה בנו : פראג, תקפ"ט, 8° . וכל הח"י שירים הב"ל בשלשה חלקים ובסופם תולדות המחבר בקלרה הוגף והורס מס' זכר צדיק לר"ד פרידריכספעלד : ווארשא, 41—1840· לעמבערג, 1844, ווארשא, תרי"ח, 8° .

627. **שירי תפלה**. ה' דוד מארק. שירים שונים : חמ"ד (ברלין), תקע"ו, 12° .

628. **שירי תפלה**. (עיין שיר ידידות) .

629. **שירים** לה"ר אברהם ב"ר יצחק הבדרשי ולזולתו : כ"י יוא"ל .

630. **שירים אחדים**. ה"ר אליהו קאוחם . לפסיא, 1857, 8° .

631. **ס' השירים אשר לשלמה**. ה"ר שלמה מן האדומים מנטובה . מזמורים ושירים ותפלות וקדים ובבכו וקדושה וכו' עם טעמי הנגון והמוסיקה (כחרמל-נאטען) קלחם לב' קולות וקלחם לד' ה' ו' ז' וח' קולות והם ח' חוברות לח' קולות הנגון : ד"ו, שפ"ג, 4° . [וילידי ס"ר זלמן ן' כובב טוב כתב אלי בזה לאמר : הס' הזה לא נזכר בס"ר וגם די בובי לא ידעו . ועתה דע! הוא ספר קונטרס מקובץ ירושות בסימני הנגון ושל כל טור מהשימוש נדפס הפיוט או המזמור אשר לנגן בו . ואחל כל קונטרס פסק הרי"א די מודינא וב"ד דוויניציא להתירה כי יהלו עליו עורבין לפיכורה . החכם הר' זונז מציין את המחבר הזה בס"ח ס' בחולדות ר"ע מן החדומים ואת ספרו בשם באסו השירים אשר לשלמה מזה נראה שלא ראה כולם כ"י ח"י ממלאים אלטו וקווינטו משם . והוגד לי מפי מגידי אמת כי ממלאים ס' או ח' קונטרסים או חוברות בחלה אחל יקריס הם למנקריהם ואינם מצויים . וכל קונט' כולל ערך שלשים מזמורים ופיוטים בניקוד ברכו קדושה קדים ונגוה יאתר וכדומה עכ"ל] .

632. **שירים וזמירות** לכל השנה לר"ש ן' גבירול ואבן עזרא ור"י הלוי : קונשט', ש"ה, 4° [ס"י 111 №. ופירסט ח"ב ד"נ : לר' יהודה בן שבתי הלוי עם שירי ר"ש ן' גבירול והראב"ע] .

633. **שירים וזמירות**. ה"ר שלמה בן מזל ט·ב . שירים לשבתות וימים טובים ולמילות וחתונות ולשחרי עניים : קושט', ש"ח, 4°. (ס"י 112 №) . ג"ח דרשות רבות : (עיין נח"פ דתכ"ט וע"ש הערה a) .

634. **שירים וזמירות**. (עיין זמירות) .

635. **שירים וזמירות ותשבחות** ופיוטים ובקשות ומי כמוך ומהבה ומחורה ופתיחות לשבת לחל חלקי הרוחות, בשבתות ומועדות כי טוב להודות, מחבירי מחורי ספרד חכמים וחלמים וכן רבים כהחכם היזוע הה"ר שלמה גבירול והחכם הה"ר אברהם ן' עזרא והחכם הה"ר יהודה הלוי והנפחלים בעבותות להבחם בחלחכה המקודשת המפורסת הזאת חים על דגלו בשמחם, ופיוטים למילה ולחתנים בברכותיהם ע"פ מנהג ספרד ורומניחה יחמרם נורם . וזמירות ושירים ובקשות ומי כמוך הדשים גם יחנים מכל מין שחבר הה"ר שלמה בן כמה"ר מזל טוב זלה"ה לחן הספרדים והישמעחלים מיוסדים לפדני פז ככה כבוד ועוז נדק יכוניהו עליון . נדפס בבית לשיר המתוקים חליעזר בונשטיו יל"ו בן הח"ר גרשום ז"ל ו"ז ימים למנחם אמת שה פזורה ישראל בקושטנטינה רבתי עם ככה כבוד המלך עולמן עולימלן יר"ה ותבנה מלכותו בימיו ובימינו הובא יהודה וישראל יבטון לבטח ונא לציון גואל כי"ר אמן . [עכ"ל הסער ומדתו מרוך ונר (לשנ' חוגד שמלג). רח"ן כימנים עם מפחח . ואולי הוח מ' מבני הגו' לבני זה, כי ע"כ ערכתי פה כל ענחה הסער] .

636. **שירים** על התוכח לה"ר חיים ב"ר אברהם ברודא : ד"ו, תס"ה, 8° .

637. **שירים** להנכת בית התפלה בק"ק ברלמבורג והם מזמורים ושירים עם ת"ח לה"ר שלמה זלמן פלעסנר : ברלין, 1834, 8° .

638. **שירים** לחנכת בית התפלה בק"ק פרעסבורג להרב דשם ה"ר גרשון בה"ר טוביהו אשע עם ת"ת לה"ר שלמה זלמן פלעסנער הנ"ל: ברלין, חש"ד (תקצ"ג), 8°.

639. **שירים** לחתונת הרמ"ח נותנטו מאת ר' שלמה דוד טריוים ור' יצחק ב"ר שבתי מאריני ור' גרשון טריוים ור' אברהם שלום וזולתם: מנטובה, תצ"ג, 8°.

640. **שירים** ביום נכתר הקיסר אלכסנדר יר"ה מאת ה"ר נפתלי הירץ וויזל עם ת"ת ונרפת: ברלין, 1801, 2°.

641. **שירים** לה"ר יחיאל וה"ר נתנאל טראבוטו: כ"י די רוסי $1050/_2$ №.

642. **שירים** לה"ר יעקב פראנסיש. שיריס בונים ולהספדים ונשואין וכדומה: חמו"ד, 8°. [ג"ח שיר נגד נעלי הקבלה ונדפס ונחרם ע"י רבני מנטובה ומה"ז נדפס בית בכוף ס' בחינת עולם עם פי' עין הדעת לה"ם מורפורגו. (ועי' בחינת עולם). וקונן גדול כולל ק"ע שיריס נמצא בב"י שד"ל: (סירכט ת"ת דרפ"ח) ע"ם].

643. **שירים יפים** ופי' על חידת הרמב"ע לה"ר אברהם ב"ר אליעזר אייולנבורג: כ"י רד"א תקמ"ב וק"ד 1401, q №. [ונרחב מבם כי רק השיריס לבד לו הם ע"ם].

644. **שירים** או לידער בל"ח. נדפסו רבים ובונים ואין בידי לפורטם.

645. **שירים** למועדים וזמנים בונים לה"ר משה ב"ר מרדכי זבותא: ד"א, בע"ת, 8°.

646. **שירים ומכתבים** לחכמי המערב בצנות ס"ע: כ"י רח"ם 808 №.

647. **שירים ומליצות** לה"ר שלמה ב"ר ראובן בונפיד בחיבר בעת הויכוח בערפורט ז"ז. וגם לה"ר שלמה מראפיירה ורבים זולתם: כ"י רח"ם 809 №.

648. **שירים ומליצות** על חליפות תקופות השנה ויופי כל חדש: כ"י מינכען $246/_{10}$ №.

649. **שירים נפלאים** לה"ר מנחם עזריה מפאדובה וסם קינות ותפלות וחרוזים ופיוטים וסוגיטי: כ"י הפליט 12 №.

650. **שירים** לעניניס בונים יצן נושן וחתום בכופו יוסף ב"ר שמואל צרפתי: כ"י רח"ם 810 №.

651. **שירים** עם ל' כפרדי ע"ו ה"ר שלמה ב"ר יהורה אבורי'ענטי ופי' כתוביס מלוקטים: כ"י יה"ש.

652. **שירים ורננות** עם ת"ת לחנכת בית כנה"ע מבנת לחיס בנרעסלויא: ברעסלויא, 1797, 4°.

653. **שירים ושירות**. (עיין מגד ישרים).

654. **שירים שונים**. ה"ר אריה ליב קינדרפרוינד. סיריס יפיס ומתמדים: לעמבערג, 1831, (וי"ת: 1834) 8°.

655. **שירים לשלמה**. ה"ר שלמה זלמן ב"ר יהושע זלקינד. סיריס בונים: ווילנא, 1842, 12°.

656. **שירים לשמחת פורים**. הב"ח הנוך ויעקב בני ר' יוסף יוזל שרייבער. סיריס ומליצות לפוריס: ווין, תקפ"א, 8°.

657. **שירים על השמינית**. ה"ר ישראל בנימין בסאן. סיריס לכבוד פרנסן הסליחי דוכס מודינת עם תכנוס מיעלקי: ד"ו, שי"ר, 4°.

658. **שירת דוד**. ה"ר אברהם שמואל. מצניות מס' בנת לסדר תקון בנת בסליחה הכוזית עם פי' (המלות זרות ע"י ה"ר נסים דוד ב"ר משה הבהן) מלוקט מהרמב"ם והרע"ב ומחלק לג' חלקים בשם אהל אברהם, אהל מועד, אהל העדות והוא העתק מספרו הגדול: ד"ו, תע"ש, 12°.

659. **שירת דודים**. ה"ר דוד זאמושטש. שיר לכבוד ה"ר רפאל לעווענשטיין ליום מלאת המשים שנה מיום חתונתו: ברעסלויא, תר"ב, 8°.

660. **שירת דודים**. (עיין שיח שושנים).

661. **שירת משה**. ה"ר משה ב"ר מרדכי מייזילש. תרי"ג מצות בחרוזים עם פי': שקלאוו, תקכ"ח, 8°.

662. **שירת משה**. ה"ר משה סופר מפרעסבורג. מזמורים ושירי תהלה לה' ובכופו נ' שיריס לזולתו: פרעסבורג, תרי"ח, 8°.

663. **שירת ציצים** ופרחים בל' למדינו והרוח הרמתון גם עברית ותונרמית: כ"י יה"ש.

664. **שיתא סדרים** או — **סדרי משנה** (ש"ס). (עיין משנה, משניות, תלמוד).

665. **שבחה**. (עיין לקט שבחה ופאה).

666. **שבחת לקט**. ה"ר נתן ב"ר יעקב בון. לקוטי מאמרים מספרי קבלה לתוספות על ילקוט הדש: פראג, בי"ת. ספד"מ, בי"ת, 4°. ד"א, ת"ס, 8°. וגלוה בכוף ס' ילקוט ראובני: ד"א, ת"ס. אוסטרהא, תקס"ו, 2°.

667. **שביות החמדה**. ה"ר דוד פארדו. בדר הקריאה והלמוד לר"ח ניסן להנחת עדתו בחיבפלגתו כמנהג ק"י וכמ"ם בם'

חמדת הימים : שאלוניקי , נות"ן . ד"ו , תקכ"ב . שם , וישיר"ו . שם , תק"ס . ועס נוספות ה"ר חיד"א : ליוורנו , תק"ע . ווין , תקע"א . ליוורנו , תרי"ב , 8°.

668. **שכיות החמדה.** (עי' בית יער הלבנון) .

669. **שכל טוב .** ה"ר מנחם ב"ר שלמה . פי' עה"ת כמו מדרש על כל פסוק וכל מלה בדקדוק ופסוקו אל מקרא ומביא בו פירושי רביט מגדל , וכפ' בשלח כל דיני שבת ועירובין וכפ' בא דיני מס' פסחים מס"ם בבלי וירושלמי בקצור . מיכאן בשנות ד"ת תתנ—ט , (ושם פ' ויסעו כ"י מרעמפס : תתנ"ט) ומשנת קלת ממנו בבי"ר רד"א 6, F—175 № בשם מדרש שכל טוב ודוגמת ממנו נדפס בפ' תוכחת מגולה על קהלת לר"מ גומפיל בנאניר ע"ס . ובתהלת ויקרא בכי"ר מינבען 131. עיין רשמ"ס ע' 1737 .

670. **שכל טוב .** ה"ר משה קמחי . ס' דקדוק : (ש"י) . אבל לפי עדות הכי"ל דוקא בקונטרס המסכת דס"ז נזכר בו הרמ"ק בין שאר מדקדקים קדמונים כר"י חיוג ר"י ן' נחמן והראב"ע ור' יוסף קמחי וכו' . ויותר נראה שהוא לחיים ושמו משה בי"א של ר' מנחם בר"ש הנזכר בו כמ"ס בי"ל דוקא בשמו וז"ל : בס' הזה נזכרו ר"י (חיוג) ר' יונה ר"ח בן עזרא ר"י קמחי ר' משה קמחי ר' מנחם ב"ר שמשון דוד המחבר עכ"ל : כ"י בקארלסרוא 58 №. ולפ"ד הר"ח גייגער חי ר' משה זה ג"כ בפרוביגצא בימי הרד"ק. עיין חו"ב ב' די"ט—כ' .

671. **שכל טוב .** ה"ר שמואל לאנייזו . פי' על מדרש שוחר טוב . הובא בהקדמת ספרו כלי פז : (ש"י) .

672. **שכל טוב .** פסטים וקוסיות בסדר התורה בשם הרבה חכמים . ס' קטן , תצ"ז , 8° : (סה"ד שב"ה) . ומשנת ג"כ לרוצענס חמו"ד 841, 0 №.

673. **שכל טוב .** (עיין אבן בחן סי' 51) .

674. **השכל המשכיל והמושכל לאבונצר** מוהמד בן מחמר אלפראבי מהעתק ר' קלונימוס הנשיא: כ"י רד"א 1172, q № וכ"י רש"ף נמודעמת ונקרא שם מאמר בשכל וכו' .

675. **שלהבת יה .** ה"ר נחמיה חייא חיוון . נכתוב דברי ר"י מירגנתם בס' תוכחת מגולה נגדו בפי' קלת מלמדי זהר ובסופו פתקא מן שמיא על מהות הקבלה: ד"א, עד"ת, 8°.

676. **שלוים מן הים .** ה"ר יעקב מרדכי נעטטער . דרושים ומוסיים . ב"ח : ווין , 1860 , 8° .

677. **השלום.** ה"ר אליה הלפן הלוי. שיר ליום השבת מרכ אל נדמה יום ח' ג' כסליו תקס"ב עס ת"ח ונרפתי : פאריז , (תקס"ב) , 4°.

678. **השלום .** ה"ר חיים הירש שוואבאכער וה"ר דוד אטטענזאסטער . שיר תודה עת השלימה עדת פיורדא : חמו"ד (פיורדא , 1809) , 2°.

679. **שלום אסתר .** ה"ר יצחק ב"ר מרדכי גרשון . פי' על מגלת אסתר מחי' גדולי נרפת ומיטלית וקסטילית וז"ז עס קלח חי' שלו : קושטנטינא , חש"ד , 8°. [ג"ת ס' כתם פז על שי"ם . ס' מבקש ה' עה"ת וס' מר דרור על אסתר] .

680. **שלום אסתר.** ה"ר מאיר הלוי לעטערים. מעשה מרדכי ואסתר ע"ד ההוס (דרחמא) לפי סדר רוסיני הנרפתי וכמעשהו ממנו נעתק : פראג , 1843 , 8°.

681. **שלום בית .** (עיין בית לוי) .

682. **שלום הבית .** ה"ר מנחם קאזים . חי' ע"ס תורת הבית ומשמרת הבית להרמב"ן ועל ס' ברק הבית להרמ"ה ובסופו שו"ת מכתם גדולים . כ"י . ועיין שב"ב קי"ג וע"ב ז' ושם"ג שלי במקומו ; ופירשתי ה"ן דקמ"ז כ' : להגן על הרמב"ן מהשגות הרמ"ה : ליוורנו , תק" . . 4°.

683. **שלום ירושלים.** ה"ר יהורה ב"ר שלמה חי אלקלעי . תשובה למלעיגים על דברי הקדמת ספרו דרכי נועם מדבר בו על מנות מעשר : אופן , ת"ר , 8°.

684. **שלום ירושלים .** (עיין קרבן העדה . שאלו שלום ירושלים . תלמוד ירושלמי) .

685. **שלום רב .** ה"ר אליעזר ריסער . על תורות ביהכ"נ החדשה בהמבורג : אלטונא , תקע"ט , 8°.

686. **שלח מנות.** ה"ר שלמה אפרים בלאנג. הנובר , 1835 , 16°.

687. **ס' השלחן .** מיכאן ה"ר גרשום כמ"ש בס' הכלבו דס"ב ע"ג : (בג"ב י"ח ובל"ב י"ח ושם"ג שלי במקומו) . וה"י בשם הת"ק דל"ה כ' : ס' השלחן ר' משה בן בתו של ר' גרשון . כולל כל פסקי הגמרא . ובתוב בת"ק וז"ל : ולא השלימו וכו' והשלימו ר' שמואל בנו ע"ש ד"ח וד"ז דמ"ב ע"ב . ואולם גם מלבון הת"ק אין לנכרר שם המחבר אל נכון ע"ש .

ודע כי בכו"ת הכי"ם סי' מ' נקרא ס' השלחן בתי"ת ושם סי' ק"ע בתוב ס' השלמן

כמ"ס . וכן נכנ"ב י"מ וג"כ י"ח הל"ל כתוב השלחן נחי"ת ע"ס אבל כונ"ב ג' ג' כ' : רבינו גרשום מיכר ס' שלמן במ"ס ע"ס . כ"י פאריז (181) 415 נתייחס לר' חייא ב"ר שלמה מברצלונא תלמיר רשב"א .

688. ס' השלחן . ר' חייא בן שלמה חביב : כ"י באדליאנא 603 נכתב שנת רמ"א .

689. ס' השלחן . ה"ר ראובן הספרדי . ס' קבלה . הובא בפי' הרמ"ג לס' יצירה פ"ח מכנה י' ע"ס .

690. שלחן ארבע . ה"ר בהיי ב"ר אשר . [ומין לייחסו להרמב"ן כי בסוף הספר רמוז שם בחי' כמס וכמה פעמים נר"ח ע"ס] . דיניס ועניניס בסדר המלחן והמכילה ונחלק לד' מערים וכסער הד' מדבר על מעודת המלדיקים לע"ל ועניני החיה"מ . וכניר שלפני ההקדמה וגם בכ' מקומות בחוכה נקרא הס' בשם שלחן של ארבע ע"ס : מנטובה , עד"ר , 4° . קונשטנטינא , רע"ד—ה' . ד"ו , ש"ו . ריווא די"ט , ש"כ , 2° . קראקא , של"ט , 4° . לובלין , שנ"ו , 2° . פראג , שנ"ו , 4° . המבורג , תס"ו . ד"א , תע"ג (שם , תע"ט ?) . שם , תקי"ג . דובנא , תקנ"ד , 8° . ו"ז פ"ל . ועס לוחמת ס"ר שעפטיל סג"ל הוראוויץ בסופו : פראג , תקמ"ג . הוראדנא , חש"ד . ווילנא , תקע"ח . שם , תקצ"ו . פולנאה , תק"..8° , ו"ז .

691. שלחן גבוה . ה"ר יוסף מולכו . מי' על ס"ע ח"ח מהל' פסח : (נג"כ ג"ו ונה"ג שני במקומו) . עוד כל"ל ג' חלקים על ס"ע י"ד . ח"ח : שאלוניקי , תק"י , 2° . ח"ב : שם , תק"מ , 2° . ח"ג ובסופו מי' על ס"ע ח"ח עד סי' ל"ח : שם , תקמ"ד , 2° . [ולפיכבך דבך אתר בזה ע"ס ח"ב דשפ"ז . ודע כי בהקדמת המפיסים נח"כ כתוב כי זה כמו ע"ו בניס נדפס ח"ח, וח"כ נדפס ח"ח בשת תקכ"ה לערך ולא תק"י כנ"ל ול"ע] .

692. שלחן חברים . כ"ר יוסף בכ"ר משה בני הקראי . ס' מלות גדול בנאור כל מלות התורה כס' המדרש : (אר"ץ) .

693. שלחן טהור . ה"ר דוד ב"ר יוסף פארדו ש"ץ בלונדון . דיני ס"ע ח"ח וי"ד היותר נלרכים להנהגת היום בקלרה . [וז"ל ד' ט"ז כ' וז"ל : הניח לדפוס קונ' שלחן טהור בקיצור כמהר"י פאדו אביו מס"ע ח"ח וי"ד וכו'] : ד"א , (לוי"ת . שם) תנ"ו . שם , תנ"ט . שם , תע"ג . (פפד"מ , תע"ג) , 16° . לעמבערג , 1850 , 8° וו"ז . ועס הגהות הרמ"א מס"ע : ד"א , תק"ל , 16° . ועס תפלת הדרך ומלרי הוספות : ווין , 1814 , 12° . וו"ז נפניס בווים .

694. שלחן טהור . (עיין דגול מרבבה) .

695. שלחן המהור . ה"ר נסים זרחיה ב"ר אברהם בה"ר היד"א . הוא ס' פועל צדק סדר תרי"ג מלות להס"ך ולקוטי דיוס ותפלות ומלמרים הנייכים לסעודת השלחן ובסופו לוח לחמש שנים : צפת , ירושלי"ם (תקצ"ו) , 8° . חמ"ד (ק"ב ?) תרט"ז , 8° .

696. שלחן הכסף . ה"ר יוסף אבן כספי . פי' על מיוב בדרך נפלא . כ"כ המחבר בקונטרס קבוצת כסף ע"ס . ובמגדות יס"ר ת"ב כ' שהוא על מעלות התורה ויתרונה בלה"ק על ההעתקות בלשונות אחרות . (ועי' פי' על איוב) .

697. שלחן במדבר . (עי' שם הגדולים להלן) .

698. שלחן מלכים . ה"ר יצחק בואינו . מי' על ס"ע ח"ח וי"ד מחי' מהריק"ש ומי' דיוס מרבני עה"ק שלפני זמנו ותוך זמנו . כ"י בירושלם עה"ק : שנ"ח י' פ"ז ושס"נ שני ח"ח נשמו . ופיכבך ח"ח דקל"ו כ' שנדפס בשאלוניקי .

699. שלחן עצי שטים . ה"ר שלמה ב"ר משה העלמא . מי' ס"ל מלללות ופרטיהן ושל' שנת ויו"ע ותוס"ם : ברלין , והתקו"ה (תקי"ו) . פפד"א , תקל"ה , 4° .

700. שלחן ערוך . ה"ר יוסף ב"ר אפרים קארו (מרן הב"י) . קלור מכל דיני מרנצה המובים ומפירושו בית יוסף המובא עליהם עס כל המנהגים מכל הספרים , ולכן ים קורין לו נ"כ ס' הקצר ונקרא נשם כללות הל' מוכים : ארח חיים . יורה דעה . אבן העזר . חשן משפט ומכולר בפי סימני המורים וכל סימן נחלק לסעיפים . מוכר שת חשב"ה (ולא כש"י) ונדפס רמשובה ד' חלקים : ד"ו , שב"ה , 4° . שם , שכ"ז . כ' פעמים ס' מותיות רש"י ות' מרונע , 2° . שם, של"ח , 8° . שם , שנ"ח , 4° או 8° . וחלק ח"ה לבד : שאלוניקי , שנ"ו . פראג , שס"ח , 4° . וכולם עס הוס' נאור המלות כ"ת : ד"ו , של"ד , 2° גס 8° . וגס ד' חלקים : שם , של"ר , 12° גס 4° .

701. שלחן ערוך הל"ל עס הוס' הגהות ודיוס ומנהגי כל גלילות המבנז מכל הפוסקים בלא הוכלו בית"ס יוסף לה"ר משה ב"ר ישראל איסרלש (הרמ"א) ונקרא נעל המפה לפי שהוא כפורס מפה על השלחן ערוך

הג"ל ד' תלקוס: קראקא, של"ח, 2°. וכנ"ל ח': שם, ש"מ, 2°. (ד"ח: קראקא, שמח"ו, 2°). ד"ו, שמה"ה, 8°. קראקא, דש"ן, 2°. ד"ו, דש"ן. קראקא, שם"ז. שם, שע"ו—ע"ט, 4°. האנוא, שפ"ז—ח'. ד"ו, שצ"ב. ד"א, ת"ב, 8°. ותלק ח"ח לנד: פראג תמ"ח, 12° (תוס' ס"י). ורד"ל q 547, №: ס"ע תפ"ע ומ"מ: ד"ו, שצ"ב, 4°. עוד כנ"ל עם פי' מלוקט מסו"ה ופוסקים וע"פ קבלה מכתבי האריז"ל. עיין טור ברקת, טור יהלום ומ"ב שם. עוד כנ"ל ועם לקוטים לה"ר גור אריה הלוי (ה"ר יהודה בריא"ל) ד' תלקוס: מנטובה, תפ"ג, 4°. (ועיין גור אריה). עוד כנ"ל ועל הגליון מ"מ מועתק הדינים וקצת בתורי המלות נעשה באר הגולה לה"ר משה ב"ר נפתלי הירש רבקש מווילנא: חלק ח"ח לנד (?): ד"א, לישוע"ה, 8°. ד' תלקוס: ד"א, תכ"ב—ו'. שם, תנ"ז—ח', 8° או 12°. עוד כנ"ל רק סימני הדינים וקלוסם כסדר ס"ב בערכין, ועם תירוצים ותוס' דינים נעשה חקת התורה. (עי' ישמח ישראל).

**702.** **שלחן ערוך** מעור ארח חיים הג"ל עם הגהות הרמ"א ועם ג' פירושים לה"ר צבי הירש ב"ר יוסף כ"ץ: א) בתור על דינים והגהות ועעמים נעשה עטרת צבי. ב) בתור דברי פוסקים ומחרוצים בקלוסם נעשה נחלת צבי: קראקא, ת"ו. פולנאה, תק"..2°.

**703.** **ש"ע** מעור א"ח הג"ל עם הרמ"א ובאר הגולה הג"ל ועם פי' ה"ר שמואל ב"ר יוסף (עיין עולת שבת. עולת תמיד).

**704.** **ש"ע** מעור א"ח הג"ל עם הרמ"א כנ"ל ועם ג' פירושים נעשה הכולל מגיני ארץ: א) מגן אברהם לה"ר אברהם אבלי סג"ל מקאליש. ב) מגן דוד לה"ר דוד ב"ר שמואל הלוי (הט"ז): דיהרנפורט, בתי"ם, 2°. (ועיין טורי זהב). [ודע שנעל מג"ח נעתמו קצת לפירושו נר ישראל וכמו המביאו לעיל"ד הסך שמו מגן אברהם כמ"ש בהקדמה]. עוד כנ"ל ועם תוספות עטרת זקנים לה"ר מנחם מענדיל אויערבאך דיין בקראטאשין: דיהרנפורט, בי"ת. ד"א, פ"ת. דיהרנפורט, תק"ג, 2°. עוד כנ"ל ועם תוספות באר הגולה הנ"ל: ד"א, תצ"ב, 2°. עוד פכל הג"ל וגוסף עליהם פרי חדש בגליון וסוף כל הלכתא: ד"א, תקי"ד, 2°. עוד כנ"ל ועם מי' אבן העזור לה"ר עוזר אבד"ק קלימיטוב: ד"א, תקי"ג—ד', 2°. עוד כנ"ל (כלי פר"ח והגן העזור) ובסופו חק יעקב על הל' פסח בכרך מיוחד: נאוויהדוואהר, תקו"ם, 2°. עוד כנ"ל (כלי חק יעקב ועם פר"ח ומחצ"ז) והגהות מס' נזירות שמשון. נתיב חיים. ותוספות שבת והגהות ס"ר יחזקאל לנדא: פראג, תקמ"ה. ווין, תקנ"ו, 2°. עוד כנ"ל ועם חק יעקב הנ"ל: פראג, ת"ר, 2°. עוד כנ"ל (כלי פר"ח) ועם כללי הפוסקים מבעל כנה"ג ומחדי מעלות: דיהרנפורט, תקע"א, 2°.

**705.** **שלחן ערוך** מעור א"ח הג"ל עם פי' באר היטב לה"ר ישעיה ב"ר אברהם (הלוי?) נכד הס"ז. קלור דינים מסו"ת מחרוצים: ד"א, תס"ח, 8°. ועם הרמ"א ובאר הגולה: ד"א, תע"ו. שם, תפ"ה. שם, ת"צ. (הבורג, תצ"ד), 8°. [וכ' בהקדמתו שהיכר ג"כ על הי"ד בקלוס עם כל הדינים מבו"ת מחרוצים ומזר בו ע"ם. גם כ' שם שחיו ה"ר יצחק מיכ' ס' פחד יצחק על היו"ד וס' קרבן יצחק ע"ם].

**706.** **ש"ע** מעור א"ח הג"ל עם הרמ"א ובאה"ג כנ"ל ועם פי' גן נעטע לה"ר נתן נטע ב"ר אברהם איגר. קלור דינים מסלמחרוצים: פראג, תנ"ה, 4°. ד"א, נח"ת. פראג, נח"ת. שם, ית"ן. שם, תס"א. דיהרנפורט, תע"ה, 8°.

**707.** **ש"ע** מעור א"ח הג"ל ועם פי' באר היטב לה"ר יהודה ב"ר שמעון דיין בטיקטין בתור פרטי הדינים מלוקט מכל הפוסקים ומו"ח שלפניו: ד"א, תק"ב, 8°. [וכתב בהקדמתו שהיכר על כל ד' ס"ע ועל י"ד ותפ"ע נדפס בכרך ועל מ"מ עוד בכ"י]. עוד כנ"ל ועם חי' אבן העזור הנ"ל: ד"א, תקי"ג, 8° וז"ז פ"ל. עוד כנ"ל ועם חי' אשל אברהם תוס' חי' דינים מפוסקים ומו"ת והוספות בתוך בתפ"ע המסומנים בעורת יד לה"ר אברהם אופנהיים: ד"א, תקכ"ט. שם, תקל"ה, 8°, וז"ז פ"ר. עוד ככל הנ"ל ועוד כ' פירושים: א) שערי תשובה לה"ר חיים מרדכי מרגליות אבד"ק דובנא. ב) יד אפרים לחתו ה"ר אפרים זלמן מרגליות. ג"ח: דובנא, תק"פ. אוסטרהא, תקצ"ו, 8°. עוד ככל הנ"ל (כלי כ' התחרוצים) ועם תוס' חי' מכ"י ה"ר מאיר פוזנר בע"ס בית מאיר ועקצ חי' הגהות המלבה"ד ה"ר יהודה ב"ר יחיאל בעה"ק מווילנא: דאנציג, תר"ה. ק"ב, תר"ט, 8° וז"ז.

708. **שלחן ערוך** מטור א"ח הל"ל עם המגינים ובאה"ג ועט"ז הל"ל ועם פי' באר היטב לה"י טיקטין הל"ל: פולנאה, תקס"ג. סלאוויטא, חק"..2°. עוד ככל הל"ל ועם שערי תשובה ויד אפרים הל"ל: ווילנא, תר"ו. עוד ככל הל"ל ועם חק יעקב הל"ל ג' חלקים: [ונכתבו קצת מי' ס"ע לה"ר שמואל שטראשון]: שם, תרי"ט 2°. עוד ככל הל"ל ועם פר"ח ואבן העוזר הל"ל והוגה ע"פ ס' נזירות שמשון, שלחן הטהור ותוספות שבת הכל כמ"ש בווין וגוסף עליהם דגול מרבבה, לבושי שרד, ונתיב חיים ונכתבו לקוטי ח"ח וכללים נדרכי הפוסקים מבע"ם כגה"ג מהדורת קו"ב והגהות מס' פרי מגדים ומחצית השקל והגהות ומי' ה"ל ברוך האומים פרענקיל וה"ר יוסף שאול נ"ז ועד מהרן הגהות ומי' ה"ר אלעזר מפילץ נעם מעשה רוקח. ג' חלקים: לעמבערג, תקצ"ו—ז', 2°. עוד ככל הל"ל וכל ס' מהצית השקל על סדריו למטה ג' חלקים: לעמבערג, תרי"ט, 2°. שם, כת"ר, 2°.

709. **ש"ע** מטור א"ח הל"ל עם הרמ"א ובאה"ג ומגן אברהם הל"ל ועם כתורי הגחון רציגו אליהו מווילנא: שקלאוו, תקס"ג, 2°. [ונתורי הגר"ח הל"ל נכרך מיוחד להיות נלוה אל ש"ע ח"ח ד' ווילנא הרי"ט הל"ג].

710. **ש"ע א"ח** הל"ל עם הרמ"א ובאה"ג מסדור אדמו"ר שניאור זלמן נ"ר ברוך. על הל' פסח לנד: שקלאוו, תקס"ד, 8°. ועל כל הש"ע נד' חלקים: א) הלכות הסכמות הנקר עד אהר הלכות הנהגין. ב) הל' סנח עם קו"ח ומהדורת נהרת. ג) הל' עירובין ויו"ט ל"ה סוכה ויומח עם קו"ח ומ"כ כל"ל. ד) הל' פסח עם קו"ח ומ"כ כל"ל: קאפוסט, תקע"ד, 8°.

711. **שלחן ערוך** מטור יורה דעה עם פי' ה"ל דור נ"ר שמואל הלוי: לובלין, ת"ו, 2°. (ועיין טורי זהב).

712. **ש"ע** מטור י"ד הל"ל עם פי' ה"ל הלל נ"ר נפתלי הערץ אבד"ק זאלקווא: (עיין בית הלל).

713. **ש"ע** מטור י"ד הל"ל עם פי' ה"ל שבתי בה"ר מאיר הכהן: (עיין שפתי כהן).

714. **ש"ע** מטור י"ד הל"ל עם הרמ"א וכ' פירושים וסס: כתורי זהב ושפתי כהן הל"ל ונקרח נעם הכולל אשלי רבבי: ווילמרשדארף, תל"ד. שם, תמ"ו. פראג, תמ"ד, 2°. עוד כל"ל עם חום' באר הגולה הל"ל על הגליון: פיורדא, בתי"ם. פראג, תנ"ו. ד"א, תמל"א. ווילמ"ד, תצא"ו, 2°. עוד ככל הל"ל ועם נקודות הכסף ופר"ח ומלמי טוספות: ד"א, תק"ג, 2°. עוד ככל הל"ל (בלי פר"ח) ועם ס' פרי מגדים נסוף כל הלכתח: אוסטרהא, תקס"ט—ע', 2°. עוד ככל הל"ל עם חום' קצת מחי' פר"ח וכנה"ג ומו"ח מהרים"ט ומלמי תידושים: סלאוויטא (ד' חגי), תקצ"ג, 2°. עוד כל"ל נקצת חום' וגרעון והוגה מס' שלחן טהור למהר"י סג"ל לנדא: פרעסבורג, תקצ"ו. לעמבערג, תקצ"ט, 2°. עוד כל"ל וגוסף נו: א) נאור הגר"א. ב) פרי מגדים. ג) חידושי ר' עקיבא איגר. ד) גליון מי' ר' שלמה איגר נגו. ועל הל' נמיטה ומרפות נמוקי ה"ר יהודה בכרך אבר"ק סייני. כ' חלקים: ק"ב, תרי"ט, 2°.

715. **שלחן ערוך** מטור י"ד הל"ל עם הרמ"א ובאה"ג ונאור הגר"א מווילנא: הוראדנא, תקס"ו, 2°.

716. **ש"ע** מטור י"ד הל"ל עם הרמ"א ובאר הגולה הל"ל ועם פי' ה"ר משה יקותיאל קופמאן ב"ר אביגדור כ"ץ: (עיין לחם הפנים).

717. **ש"ע** מטור י"ד הל"ל (בלי לחה"פ) ועם פי' באר היטב נאור פרטי הדינים נקצור לה"ר יהודה אשבנזי מטיקטין הל"ל: ד"א, תצ"ו, 8°. עוד ככל"ל ועל הל' סמחות פי' טוב לבת לה"ר משה פראנקפורט וכסופו לקוטי דינים מס' ערך לחם למהריק"ס: ד"א, תק"י, 8°. (ועי' טוב לבת ומ"ס נס). עוד ככל"ל ונכל' סמחות נכלל פי' טוב לבת הל"ל נתוך הנלה"ס ועם חי' אשל אברהם הל"ל סי' 707: ד"א, תקל"ו, 8° וז"ז.

718. **ש"ע** מטור י"ד הל"ל ועם פי' באר היטב לה"ר זכריה מענדיל בה"ר אריה ליב אבד"ק קראקא ועם חום' חי' מס' אבן העוזר הל"ל ועם לקט הקמח ופנים חדשות למהר"ם חאגיז: ד"א, תקי"ר. ווין, תק"ע, 8° וז"ז. [וה"ר מיד"ח שלח נרנח נכלל ניטב זה לפי שהות רק קנוד ש"ך וט"ז נלי חום תידוש מהתכונים. עיין ונ"ב כ' כ"ה וכה"נ נלי ח"נ נמקומו]. עוד כל"ל (בלי הנוספות הל"ל) ועם כ' פירושים לה"ר אברהם צבי הירש אייזנשטאט וסס: א) פתחי תשובה לקוטי דינים מדנים ופוסקים ונו"ת. ב) נהלת צבי נאורים ותידושים נדנרי

המחכונים . ב' חלקים : ווילנא , תקצ"ו , 4°. זיטאמיר , תר"..8°.

719. **שלחן ערוך** י"ד הנ"ל הנ' גדה ומחיצה וכו' מסדור תלמו"כ שניאור זלמן : (עיין הלכות גדה) .

720. **ש"ע** מטור י"ד אשלי רבבי הנ"ל בכל הנ"ל עם באר היטב להר"ז מענדיל , דגול מרבבה למהר"י לנדא , יד אפרים למהר"ז מרגליות וגם פתחי תשובה ונחלת צבי הנ"ל וכסופו הגפות ומי' לה"ל ברוך פרענקיל תאומים מלייפניק . ב' חלקים : לבוב , תרי"ח , 2°.

721. **שלחן ערוך** מטור **אבן העזר** עם הרמ"א ובאה"ג ועם פי' ה"ר הלל ב"ר נפתלי הערץ אבד"ק זאלקווא : (עיין בית הלל) .

722. **ש"ע** מטור **אה"ע** הנ"ל עם הרמ"א ועם פי' ה"ר צבי הירש ב"ר יוסף הכהן . (עיין נהלת צבי) .

723. **ש"ע** מטור **אה"ע** הנ"ל בכ"ל ועם פי' ה"ר משה אבד"ק בריסק דליטא . (עיין חלקת בחוקק) .

724. **ש"ע** מטור **אה"ע** הנ"ל בכ"ל ועם פי' ה"ר שמואל ב"ר פייביש מווידיסלאוו . (עי' בית שמואל) .

725. **ש"ע** מטור **אה"ע** הנ"ל בכ"ל ועם פי' בית שמואל וחלקת מחוקק הנ"ל וכסופו סדר גיטין וחליצה וקונטרס סדר הגט על סמות מכתים להה"ר מיכל ר' יוופש מקראקא ונקרא בשם הכולל אפי רבבי : פיורדא , תמי"ד . שם , תפ"ו , 2° וז"ז . עוד בכ"ל ונוסף עליהם פי' טורי זהב להה"ר דוד ב"ר שמואל הלוי הנ"ל : פראג , תלקט"ו . אוסטרהא , תקס"ו . ווין , תקפ"א , 2° . עוד בכל הנ"ל ונוסף עליהם פרי חדש על הל' גיטין והגהות מס' שלחן טהור למהר"י לנדא : ווין , תקס"ט . לעמבערג , ת"ר—ר"א , 2°.

726. **ש"ע** מטור **אה"ע** הנ"ל אפי רבבי בכ"ל ועם בלורי הגר"א מווילנא : ווילנא והוראדנא , תקע"ט , 2° . [ודע כי מתחלה נדפס הל' חיצות רק עם בית שמואל ובאורי הגר"א על ב' צדי הפנים . ואח"ז שבו והדפיסו בבית הב"ח ותלקת מחוקק על צדי הפנים ובלורי הגר"א על שולי העמודים למעה ובן נדפס עד הומו . וח"מ הל' חיצות נדפס ג"כ בכרך מיוחד להמנים הרחבוגים וכן נמצא בשני פנים] .

727. **שלחן ערוך** מטור **אה"ע** הנ"ל עם הרמ"א ובאה"ג הנ"ל ועם פי' באר היטב להה"ר יהודה אשכנזי דיין בטיקטין : ד"א , תצ"ט , 8°. עוד בכ"ל ונוסף עליהם מי' דינים מס' אבן העזר ומלמי מי' דינים : ד"א , תקי"ג , 8° , וז"ז .

728. **שלחן ערוך** מטור **חשן משפט** הנ"ל עם הרמ"א ובאה"ג ועם פי' ה"ר צבי הירש ב"ר עזריאל : (עיין עטרת צבי) .

729. **ש"ע** מטור **ח"מ** הנ"ל בכ"ל ועם פי' ה"ר בנימן וואלף ב"ר שבתי מפינטשוב : (עיין מסגרת השלחן) .

730. **ש"ע** מטור **ח"מ** הנ"ל בכ"ל ועם פי' ה"ר יהושע פלק הכהן . (עיין מאירת עינים) .

731. **ש"ע** מטור **ח"מ** הנ"ל בכ"ל ועם פי' ה"ר קיים קדיש ב"ר קיים קדיש : (עיין מאמר קדישין) .

732. **ש"ע** מטור **ח"מ** הנ"ל בכ"ל ועם פי' ה"ר שבתי בה"ר מאיר הכהן : (עיין שפתי כהן) .

733. **ש"ע** מטור **ח"מ** הנ"ל עם הרמ"א ובאה"ג ועם פי' מאירת עינים ושפתי כהן בשם הכולל תורת כהנים : פיורדא , את"ן . שם . בנת"ה , 2° . עוד בכ"ל ונוסף עליהם פי' טורי זהב הנ"ל עד סי' ר"מ : האמבורג פר דר ה חָה, תק"א . אוסטרהא, תקס"א, 2°. עוד בכל הנ"ל ועם פי' מסגרת השלחן הנ"ל על הגליון וכסופו הט"ז בכ"ל וס' פרי מגדים בקטן עיין זה : פיורדא , תקכ"ז . אוסטרא , תקס"א , 2° . וכן נדפס עוד בקטן מוספות מתכות והע"ז על מקומו בפנים בסלאוויטא וז"ז . עוד בכל הנ"ל ונוסף עליהם בלורי הגר"א מווילנא ומלמי נוספות . ב' חלקים : חמו"ר (ק"ב , תרט"ז—י"ח) , 2° .

734. **ש"ע** מטור **ח"מ** הנ"ל עם הרמ"א ובאה"ג הנ"ל ועם פי' באר היטב קלור סמ"ע וש"ך להה"ר זבריה מענדיל הנ"ל ומי' דינים מס' אבן העזר הנ"ל ומלמי מידושים : ד"א , תקכ"ד , 8°.

735. **ש"ע** **ח"מ** הנ"ל בכ"ל ועם פי' באר היטב להה"ר משה פראנקפורט ב"ר שמעון דיין באמ"ר . קלור פרטי דינים מלוקט מכל הסוסקים : ד"א , תק"ט , 8° , וז"ז .

736. **שלחן ערוך** **ח"מ** הנ"ל הנ' גיטין חלוצה וח"ת וכיות מסדור תלמו"כ שניאור זלמן : קאפוסט , תקע"ד , 8°.

737. **ש״ע** הג״ל מטור ח״מ וי״ד וח״מ מסדור מדמו״ר שניאור זלמן הג״ל כל התלקיס : קאפוסט , תקפ״ו . סדילקאוו , תקצ״א , 8° . עוד כנ״ל בתוס׳ כמה סו״ת , ה׳ חלקים : ווארשא , תקצ״ח—ת״ר . זיטאמיר תר״ח , 8° . עוד כנ״ל ו׳ חלקים : טשערנאוויץ , 1849 , 8° .

738. **ש״ע** מכל חלקי הטורים הנ״ל והס: המגינים עס פר״ח ואבן העוזר וכו׳ כמ״ס בפרמג הקמ״ה . אשלי רבבי הנ״ל עס כל הנוספים כנ״ל . אפי רבבי הנ״ל עס ט״ז ופר״ח כנ״ל ותורת בהנים כנ״ל עס הט״ז . ד׳ חלקים : ווין , תקס״א—ס״ט , 2° .

739. **ש״ע** עם כ׳ אליעזר הקטן מרעוויץ . קלור ס״ע ח״ת וכסופו דרוש לבבת שובה ופי׳ קלר על י״ג מדות דר׳ ישמעאל להתנו ה״ר מנחם עזריה ב״ר אריה יהודה ליב : פירט , תנ״ז , 8° .

740. **ש״ע** עם האריז״ל . דיוק וכוונות הדפוס גס יבוש ומעמיס ע״פ סוד וקבלה כסדר ס״ע ח״ת נעתק מכתבי מהרח״ו ז״ל וכסופו רלסיק סיר אגרת השבת להראב״ע : קראקא , חש״ד . פפר״א , את״ן , 8° . ד״א , הס״ר , 12° . שם , תס״ח—ט׳ 16° ולו 24° (פירסט ת״ב דרל״ח) קאפוסט , תק״ע , 8° . ועס גבואת הילד מעשה נחמן חטופה , אגרת השבת הנ״ל ומלחני נוספות : לבוב , תקמ״ח . שם , תרי״ט , 8° .

741. **ש״ע** עם האריז״ל ע״ד החמת ומיני שבת לו ז״ל עס פי׳ ר״י סרוק ות״ב ע״פ הסוד וסדר י׳ ספירות ומלא כוונות וכוונות מסדר כתינת עס בן ד׳ להאריז״ל וקלור כוונות ומלא הבוריס בקבלה : כ״י רד״א 1062, q №. ובב״י רח״ם 801 № נמלא בתוספות מבוריס מתביס .

742. **ש״ע מסדר עבודת התמיד** . (עיין בר תמיד) .

743. **שלחן ערוך אבן שתיה** . כולל כל דיני שכרות לפוריס עס הגהות הרמ״ע (בדרך הלנה והחול): לעמבערג, 1861, 16° .

744. **שלחן הפנים** . ה״ר יוסף ב״ר דוד פראנקו (ולפ״ד פירסט ת״ת דרפ״ט הוא רק המלבפ״ד) . הערתת דיוק הלהוגיס מס״ע ח״ת ו״ד לל׳ לע״ז עס נקודות : ד״ו , שס״ב , 4° .

745. **שלחן הפנים** . (עיין מנורת המאור) .

746. **שלחן של ארבע** . (עיין שלחן ארבע) .

747. **שלחן שלמה** . ה״ר שלמה זלמן ב״ר יהודה ליב מירקיש . דיני ס״ע ח״ח בקלור לדעת הלהלוניס : פפר״א, תקל״א, 4° .

748. **שלחן שלמה** . ה״ר שלמה ב״ר יצחק די מיזה . סו״ת על הל׳ עירובין וכו׳ : ד״א , תפ״ה , 4° .

749. **שלטי הגבורים** . ה״ר אברהם ב״ר דוד משער אריה הרופא . על נוטות הבית ותבנית שמונה בנדים וכל לבני החבן והגולחת ועבודת הלויס וכל ענייני הבית והמוסיקא וכל כלי זמר ועורותם ומונה ל״ו כלי זמר שידע דוד המלך ע״ה וכל ענייני הקרבנות וטבעי החיות והעופות והבהמות ועל ענייני הלבושים ומערכת מלחמות ועבסיסיהן וכל כליהן . ומלורף לו עוד שלשה מגיניס : א) על תמיד של שחר ופסוס הקטורת וסדר המעמדות לכל יום ותפלות ובקשות ועל תני המועדות וממחת בית השואבה וכל המועדים כסדרן . ב) על תמיד של בין הערבים . ג) על סדר והקון למוד סהורה לכל לילות השנה ובשמורת שמו״ת וגו״כ ומשנה וגמרא ומדרש וזהר עד חוס כל השבוע וכל השנה . (ועיין בהקדמה לס׳ המכריע) : מנטובה , שע״ב , 2° .

750. **שלטי הגבורים** מהר כביב שתו להלבות הרי״ף (הלפסי) . חיבור ה״ר יהושע בעז לבית ברוך מאיטליא וזהו ס׳ המחלוקות. ומיבר עוד ס׳ השטוחים ולותו רלה ה״ר חיד״א בכ״י כמ״ש בשג״ח ס׳ ל״ת ובשו״ע בלי ת״ב במקומו . [ולפ״ד המחבר בהקדמתו חיבר ס׳ המחלוקות על דיוק בית בהס תלוקי דעות . ועל דיוק שלון בהס מחלוקת כלל חיבר ס׳ בהס ס׳ התמים ע״ב . ולולי הוא שכתב ה״ר חיד״א ובקרא ג״ב כ׳ השטוחים] .

751. **שלטי הגבורים** . ה״ר יעקב ב״ר יואב אלי׳ הבהן מפאנו בבולוניא . סיבי מוסר להבמר מהבה זרה ומהברתה וכסופו קיבץ על ביכות היהודים מהנקוהא : פירארה , שט״ז , 8° . [ובשנ״י י׳ לל״ו כ׳ וז״ל : כמו״ה יעקב בן כמו״ה יוחב מליס מפתו הנו על הרב בלטי הגבורים לור תורתו זרח בעיר פירהרה בשנת בי״ו וכתב כל התלחות הבר מפתו על היהודים היושבים בממלבת הלפיפיור ואת כל הקורות לותם בל׳ זך ובקי ובדרך ביר ובדפיסס בשם שלטי הגבורים בעיר פירהרה. ומיבר עוד ס׳ פתח תקוה ום׳ זוכר הברית ובשתו בהתוניס] .

752. **שלטי הגבורים** . (עיין מגן גבורים) .

753. **שליחות אליהו** . ה״ר אליהו ב״ר בנימין שליטא . כ׳ חלקים : ח״ח לב אבות

דרושים כסדר התורה וח"ב לב בנים חי' ופסטים כסדר התורה : פפר"א , תקו"ם , 4°.

754. **שלל דוד**. ה"ר דוד במהר"א אופענהיימר . דרושים וחי' ושו"ת מקובלים מגדולי דורו , ב' כרכים : כ"י רח"ם 812—13 № .

755. **שלל דוד**. ה"ר דוד זכות ממודינא . חי' על סהורה , כ"י : (תג"י ד' כ"ת) .

756. **שלל דוד**. (עיין דעת קדושים) .

757. **שלל צבעים**. (עיין עיט צבוע) .

758. **ס' השלם**. ה"ר יעקב ב"ר אליעזר . ס' דקדוק קדמון . מביאו הרד"ק בספרו (ד"ו קמן דס"ב) וברסים בשרש חוה . וכלל מקום שמזכיר את שמו ומביא את דבריו קס מס' השלם הזה : (הכ"ת גיגער בתו"ב ב' דקנ"ע וע"ם בהרוסה) . [ולפ"ד בס היה בדור ר"מ בן עזרא וכ"י הלוי (ד"ת תת"ן—תתק"ל לערך) ע"ש] .

759. **שלמה מול אדר**. ה"ר שמואל זנוויל אריה ליב צאלין ב"ר אליהו מפינטשוב. מ"ת ארדת שער ז' ספורים במליצה מהמתי מנף ומרמיה בדרך ויכוח ובירוח ומח"ז נגלה מרמיהם וכו' . ומ"ב נקרא אור כשלמה ז' פרקים בתוכחות מוסר ב"ב בדרך ביחה : ווארשא , תקע"ד , 8° . עוד בכל הנ"ל ב' חלקים בתוספת מרובה על העיקר : פראג , תקע"ח , 4° .

760. **ס' השלמות**. (עיין חכמתא רבתי) .

761. **שלמות המעשים**. ה"ר שם טוב ב"ר יוסף אבן פאלקירה . כ"י פאריז 700 .

762. **שלמות הנפש**. כ"ר משה פצי מרולי או מרלי הקראי . על חדות העולם ומליחות הסס ומאמרי חקירות יקרות : (אר"ץ) . [ולפ הצליחו במ"ס נגועלות חכמה הנו"ת] .

763. **שלמות וצורות הנפש**. ה"ר מאיר אלחנן פירדא . הוא ס' הנפש להרמכמ"ן והדוש קצר הנפש לה"ר צבי הירש ליפשיץ כפי סהדפיסם ה"ר דוד פרידלענדר עס בחור והסגות : דעסויא , תקע"א , 8° .

764. **שלמי נדבה**. ה"ר יחיאל מיכל קיצע. חי' גפ"ת על קלת מסכתות : פרעסבורג , תקצ"ח , 2° . ח"ב מהנ"ל חי' על קלת מס' כנ"ל ולקוטים על ש"ע י"ד וחה"ע וקלת מאמרי הגדה : שם , הר"ג , 2° .

765. **שלמי נזיר**. ה"ר שלום שבנא כהן . חי' על מס' נזיר : חמ"ד , תקפ"א , 8° .

766. **שלמי סמיכה**. (עיין סמיכה לחיים) .

767. **שלמי צבור**. ה"ר ישראל יעקב אלגאזי . דיני סדר תפלה עס הגהות מהר"א היון והוספות דינים ודיני ס"ת בפרטיות המועדות בהרוכה ומוסתי דווקני ומנהגים : שאלוניקי , תק"ן , 4° . (ועיין לדוד אמת) . [וע מיחסין לחותו לפנו מהרי"ט אלגאזי . עיין רח"ס 4546 №. ותוס' עק"ד תכ"ת סי' ל"ע] .

768. **שלמי שמחה**. ה"ר יהודה ליב אבר"ק זאגער ב"ר שמחה מטיקטין . בחור על סלכות הרמ"ם בס"ס ובדרסבו קלת כללי ס"ם ופוסקים כ' הלקוס (ע"ם זמ"ן) : ווילנא , תקס"ו , 4° .

769. **שלמי שמחה**. (עיין שמחת הרגל) .

770. **שלמי תודה** לדורם בוא לעמו ס' נכריאל ריסער מחת ה"ר ברוך שאענפעלד : המבורג , ת"ר , 4° .

771. **שלמי תודה**. קונט' — (עיין תשובה מאהבה) .

772. **ס' השלמן**. (עיין ס' השלחן) .

773. **שלש יבבות**. ה"ר יהודה ליב קארלבורג . ג' דרושי סכפד על מות ה"ר יהודה ליב סייסר (כמ' וכ"ל מעשה"ו בהמוצ"ה לפ"ק) : כ"י רוזענטהאל באמ"ד 13, № (רבי"ר ע' 1171) .

774. **שלש לשונות. סיבאסטיאן מינסטער**. ערכי תיבות כסדר ח"ב בל' עברי יווי ורומי : באסיל , ר"ץ , 2° .

775. **שלש עשרה גזרות** בסידר ר' משה גבריאל . והס מדות טובות סיתנהג בהן הלדם : כ"י רד"א 1032, q №. [וכרד"ח תקנ"ב כ"י מ"ד כ' וז"ל : מדות , י"ג— מור' שלמה בן גבריאל וכו' . ומני ראיתי בפירסט ח"ח דבכ"ב פתוב שקוב מס' תקון מדות הנפש לר"ם ן' גבירול נמלא בכ"י בסס **שלש עשרה מדות** ע"ם . ע"כ נ"ל כי חולי זהו בשנוים בס הממבר ברשימות רד"ח] .

776. **שלש עשרה מדות**. (עיין שלש עשרה גזירות לעיל) .

777. **שלש עשרה עקרים**. הס י"ג יסודי הדת להרמב"ם : לייפציג , תכ"א . שם , תכ"ט , 8° .

778. **שלש שיטות להרמב"ן**. חי' הרמב"ן על מס' ע"ז מכות שבועות : זאלקווא , תקפ"ח , 2° . (ועיין שבעה עינים) . [ול"ע על מס' שבועות כי נדפס בודאי גם לפני זה

כנגדה כונ"ח ת' ונה"ג שלי מ"כ תלמוד ע"ב].

779. **שלשה חידות** על חעמונות פועלי בט"ע (בעליתע, טרחק, לומבערע) לה"ר משה עכסהיים: כיץ, תקמ"ז, 8°. וכיוצ כמחסף תקמ"ו..

780. **שלשה מאמרים** להרופא ה"ר אליהו דילמדיגו מקנדיא: א) על מניע רחמון. ב) על בריאת העולם. ג) על הוה והויה ולוחות (?) ונדפסו בל' רומי: ד"ו, שנ"ח.

781. **שלשה ספרים**. והם: ס' היראה לר' יונה גירונדי. אגרת המוסר לר"ש אלעמי וס' דת הנשים לר"י גירונדי הנ"ל עם הגהות ותי' ה"ר משה ניגרין: קראקא, שס"ט. שם, שע"ב, 8°. ועיין ג"כ כאו"ח במקומו.

782. **שלשה ענפים**. פסקים שוים למהר"ם מינץ סנ"ל: כ"י רד"א q 627, №.

783. **שלשה פירושים** על סיה"ס, והם: פי' ר"ם גאון ופי' ר"י ן' כספי ופי' שאר ישוב הנקרא קרש קדשים מיוחס לר' יעקב פרובינצאלו. הוצא לניה"ד ע"י ה"ר יצחק ן' עקריש. [וכ' שם בהקדמתו שמלבד ג' פירושים הנ"ל היו לו עוד פי' על סיה"ס לר' עזרא (נפ"ד הוה ר' עזריאל ונדפס פירושו ע"ס הרמב"ן עיין פי' שיה"ש להרמב"ן ומ"ש שם), ולר' שמואל ביבש ור' שמרי איקריטי ור' משה ן' מליאואה ור"א הלוי (הוא ר"א תמ"ך הלוי הנדפס) וע"ש]: קושטי, חש"ד, 4°.

784. **שלשה קמצים**. ה"ר יוסף נאטאניק. פאר דכרי למת וכתר חידות חכמים: פראג, 1859, 8°.

785. **שלשה שושנים**. יוחנן שלמה מפוזנא. ג' ענינים שוים בלה"ק עם ת"ח: א) פי' הרד"ק על פ' לא תמונה תליך רעה וכו'. ב) מפלי מוסר ומלמרים. ג) מאמר הפדות והפורקן מס' המצות והדעות לרס"ג: דאנציג, תל"ה, 8°.

786. **שלשה שיטות**. ה"ר אברהם ב"ר יצחק הלוי אלקאטש. מי' נסוגיות שיקול הדעת ושיטת ר"ח סנן הכהנים ושיטת פרש ורחל: זאלקווא, תקס"ב, 8°.

787. **שלשה שריגים**. ה"ר יוסף יששבר בער ב"ר אלחנן נעץ. פי' על הכתרות מכל המנהגים נדרך דרום: ד"ו, תס"א, 4°.

788. **שלשים ושתים מדות** דר' (אליעזר ב"ר) יוסי הגלילי. (עיין ברייתא דר"י הגלילי).

789. **שלשים ושתים** נחידות החכמה ועניניס הרבה בקבלה וקמיעות וסגולות ולפוחות: כ"י רח"ם 814 №.

790. **שלשלת קבלה** לר"מ ראיטי. (עיין מקדש מעט).

791. **שלשלת הקבלה**. ה"ר גדליה בה"ר דון יוסף ן' יחייא. ג' חלקים: א) שלשלת הדורות מהדה"ב וכו' וכל דורות המלכים וחגלים ומחוקקים וכבן סבורמי והגאונים וכל גדולי הדורות עד זמנו (ערך ס"ח ס'—ס"כ). ב) דרושים על הגלגלים ויצירת הולד וכל חלקי האדם וכחותיו ועל הנפש והכפופים ורוחות רעות ועל המעבעות והמדות. ג) שלשלת מחלקות האומות ומלכיהם ותולחות כל החכמות וכל המלאכות וכו'. והמחבר קרא לספרו זה ס' יחייא (עיין נסמוך): ד"ו, שט"ז, 8° (וי"ח 4°). קראקא, שנ"ו, 4°. ד"א, תבנ"ה. זאלקווא, תקס"ב גם תקס"ד. פולנאה, תקע"ד. לבוב, 1862, 8°. עוד קנת עניניס ממנו ודרוש על הכפור: ברעזניץ, תקנ"ז, 8°.

[וקרוב לסוף ח"ח כו מונה מספר כ"ח ספריו שחיבר וסס: א) פי' אבות עם כמה פעמיס שקיבל מאחיו. ב) ס' יחייא הוא ס' שה"ק הזה. ג) ס' הדרשות ק"פ דרשות שדרש ברניס. ד) דברי הימים לבני יחייא מתחיל מדון יחייא הרחמן שנת ד"ח תרל"ו עד זמנו יותר מת"ר שניס. ה) משלי שלמה פתרון מלומות. ו) פי' כל המלות זרות הנמלאות נמחזור ספרדי. ז) ס' חנוך על ערטומי הידיס והפיס. ח) ס' גדליה דרובי פסוקים ומאמרי רז"ל ופעמיס. ט) בית אטונה על מעלת התורה ומעלת מרע"ה. י) הר סיני על חילוף הדבורות בפ' יתרו וקדושיס ובפ' ואתחנן וכסופו חילוף המלות הנאמרות בח"ל. יא) עין המנין טעם על מנוי יפרחל והכופר ועניני עין הרע. יב) ס' המשכיל ויכוח ופלפול בין יצ"ט והרע על עסקי התעובה ודיני כ"ה ויו"כ. יג) ס' הללויה פי' התפלה מבחוך שאמר עד אחר תפלת שמונה עשרה. יד) ס' נחם פי' על ברכת יעקב לבניו ומותו ומות יוסף ועניני הספד וקבירה ומחמה. טו) ס' המאושרים פי' על מזמור קי"ט נתהלים. טז) ס' תוכחת מוסר קצור רוב המהנרים על דרכי התעובה וכסופו ודוי יפה מאד. יז) ס' הלמודים פי' הרבה אגדות ומדרשיס קשיס בפ' עין יעקב וזולתו. יח) ס' דרכי נועם על הנהגות האדם כל ימי חייו וכ"ד דרושים על פרשיות התורה. יט) ס' הפרשיות טעם על כל פתוחות וסתומות בתורה ועל סמיכות הפרשיות. כ) מועד קטן דרושים לכל מועדי השנה. כא) עץ

חיים תצוכות על כל מיני ספקות נעניני תמיה"מ (ע"ם ד"ת וד"ז דכ"ג ע"ת וכ')] .

792. **שלשלת הקבלה** והעתקת התורה וס"ד יקריס לכ"ר יפת הרופא בן סעיד: (אר"ץ).

793. **שלשת אלומות שפת לה"ק** . (עיין זכר רב) .

794. **ס' השם** . ה"ר אברהם אבואלעפיא הספרדי . פי' על סם בן ע"ב וכולו בענוליס ומלא לימופים , והכל המיוב בפקדמת פיהוסו גם' מערכת האלהות שדת כי' נרנת ע"ם .

795. **ס' השם** . **הראב"ע** . על לותיות הסם המפורם ותכונתם ורמזיהם . נדפס עם נתור אור נ:ה ומנות בל"ת בכתבם ע"י ה"ר גבריאל הירש המכונה דר' ליפמאן : פיורדא , תקצ"ד , 8° .

796. **ס' השם** . ה"ר אלעזר מגרמיזא (הרוקח) . כוללות בשמות הקדושים וכוללות התפלה שקיבל מאבותיו וכוללתו עד שמעון הפקולי : כ"י רד"א F 891, № .

797. **ס' השם** . ה"ר משה ברש"ם די ליאון . על עשר ספירות ול"ב נתיבות חכמה ופי' על י"ג מדות הרחמים וכו' עם מבוא גדול ופי' למפרש ס' מערכת האלהות והריקאנטי ולא נודע בשמו : זאלקווא , תקל"ח , 4° .

798. **ס' השם** . עניני קבלה לא נודע למי : כ"י ליידען ח"א 24/17 № .

799. **שם אהרן** . ה"ר אהרן ב"ר נתן נטע מטרעבאוולי . חי' גפ"ת על כל הס"ס ופשטים כסדר התורה בשם נתיבות לשבת ובסופו קנת חי' גפ"ת לניסו ה"ר אלחנן הכהן מווישנאוויץ בשם שבולי לקט : זאלקווא , תקט"ו , 2° .

800. **שם אפרים** עה"ת למהרא"ז מרגליות . (עיין תורה , חומש) .

801. **שם בן נח** . הדיין ה"ר נח ב"ר פסח . מובא כ"פ בספרו תולדות נח : (סה"ד שכ"ה) .

802. **שם בן נח** . (עיין רפואות לאסף היהודי) .

803. **שם הגדולים** . ה"ר חיים יוסף דוד אזולאי . מערכת סדר יוחסין מספחות סופרים שמות דור ודור מימות רבנן קדושי עד זמנו וכל המחבריס והספריס ע"פ ח"ב . ד' חלקים עם כמה וספות ומהדורות . ח"ת ובסופו חסדי אבות פי' על פ"ת : ליוורנו , תקל"ד , 8° . ובלי חסדי אבות הל"ל : קראטאשין , תר"ג , 8° . עוד כל"ל עם ועד לחכמים ח"ב הוא ח"ד מכל הספר מסודר לחתר כל לות ולות וס' חסדי אבות הל"ל עם וספות רבות בשם ראשי אבות ובסופו הגהות והשמטות בשם שלחן במדבר : ליוורנו , תקנ"ח , 4° . ח"ב כל"ל ובסופו פאת הראש קנת השמטות ותיקונים לספריו ראש דוד , לדוד אמת ושפחת הרגל קונטרס שני נג' סימנים [קונט' ת' ממנו נדפס בסוף ס' מחזיק ברכה] . סי' ד' כולל מס' תמורה תו מדרש תמורה מרז"ל שהוציא לאור מכ"י קדמון . וקונט' ה' משגב לדך הגהות והשמטות לשה"ג הל"ל : ליוורנו , תקמ"ו , 4° . (ועם הגהות ה"ר שלמה ב"ר יואל מדובנא , כ"י : נעדנער 69) . ובלי קונט' פאת הראש הל"ל ועם ועד לחכמים ח"ב הל"ל מחכי כל לות ולות והערות רבות לסמניס ה"ר רפאל קירכהיים ובסופו הגהות לה"ר אהרן פולד וה"ר אליקים ברמולי וברשמו תולדות המחבר וספריו לר"א ברמולי הל"ל: ספד"מ, תר"ז , 8° . ח"ג הל"ל בשם ועד לחכמים ת"ת ככל הל"ל ובסופו בית ועד הגהות והשמטות הוספות ותיקונים . ולת"ז טוב עין חי' והוספות לשחרי ספריו וקנת עו"ת בתוכם ובסופו «השמטות ול"ת» דף לתד : ליוורנו , תקנ"ו , 4° . ובלי ס' טוב עין הל"ל וקונט' בית ועד הל"ל הוסת לל הוכו: ספד"מ, 1844 , 8° . וממלו עוד לקוטים והוספות לכל תלקיו בספרו כבר לאדן מדף ר"ב עד סוף דל"ת בשם לקוטים זעיר שם . [ויען כי ס' שה"ג ת"ת ד' קרמעמזין הל"ל וב' ועד לחכמים ת"ת ד' ספד"מ הל"ל מסוכנים מאד ומשתמש בם . לכן רמיתי לתקנם מעט ותברתי להם קונטרס שנויי שם ותקוני ועד עיין זה בהות ק'] . עוד כל החלקים והמתעפים הל"ל (בהשמטת הגליוס שמוסג שייכים להם) בסדר תדש ומועיל ע"פ ת"ב מערכת גדוליס לבד ומערכת ספריס לבד עם הולדות המחבר ורשימת ספריו ברשמו וקנת הגהות והערות בסופו הכל מיד ה' עלי הצעיר הכותב השכיל להועלת החוקרים והמעיינים , ב' חלקים : ווילנא , תרי"ג , 8° . ובהשמטת הקדמתי ובאין תאר והדר : לעמבערג , 1856 , 8° .

[ודע שכל הספריס הל"ל בכללם יקריס ובכבדים מאד להשכיל להועיל לדוכני רשימות בתולדות גדולי ישראל ובפרישם כי עדותיו נתמנו מאד ועליו ים לסמוך] .

804. **שם הגדולים** . (עיין דברים עתיקים) .

805. **שם חדש** . ה"ר אריה ליב אבד"ק פלאצק . ח"ת ס"ע הל' פסח עם פי' ה"ל יהונתן אייבשיץ בשם שר האלף . וח"ב חי' עלמו על ס"ע הל"ל בשם מגן האלף

וכסופו קונט' שם הדש על דיני חדם, וקונט' עשרים גרה קנת הסנוח ע"ם מחצית השקל וקנת מי' ודרומים: ווארשא, תקע"ז, 4°.
[ופירסט ח"נ דרס"ד—ה' כ' ו"ל: מנן האלף.
מי' על ס"ע ח"ח הל' פסח עס מי' הר"י אייבשיץ בפס שר האלף. ח"נ מי' על דיני חדם וז"ל בפס שם חדש וגלוי לו קונט' סתר חדם וקונט' עשרים גרה כ' הסנוח ע"ם מחה"ש וקלורי מעיני החכמה קלור מכפרו מעיני החכמה על מס' נ"מ ודרומים טה"ת].

806. **שם חדש**. ה"ר חיים דניאל שלמה פינסי [וכוונעם F 926: חיים דוד פינסו]. נלמור ע"ם יראים: ירושלים, תר"ח, (ו"ל: תר"ג), 2°.

807. **שם טוב**. מונח נס' ברוך שאמר דפנ"ח נרים מות ז' ונרחה מפס שהוח על תמונת הפותיות ופי' לו רמוזים עליהס, ע"ם.

808. **שם טוב קטן**. ה"ר בנימין בינש ב"ר יהודה ליב כהן. תפלות ותקוניס וכוונות לקנת עניניס והוח קלור מחכוכו הגדול: זולצבאך, תס"ו. ברלין, ת"ק, 4°. לבוב, תקו"ס. טשערנאוויץ, תרט"ו, 8°, וז"ו.

809. **שם יוסף**. ה"ר יוסף אליקים מוספיא. מי' על הלמנ"ס: שאלוניקי, תקנ"ט, 2°.

810. **שם יעקב**. ה"ר יעקב ב"ר יחזקאל הלוי מולאטאוע. דרושים ומוסר ע"ד הקבלה בערכין: פפד"מ (ו"ל: פפד"א) תע"ו, 4°. טוד כנ"ל וכסופו קול יעקב פסטיס בס"ס ומדרש: זאלקווא, תע"ו, 4°.

811. **שם ישראל**. (ה"ר ישראל איסר רוקח). פי' על מכניות. ח"ל על מס' ברכות פלה דמלי ובלקיס: ווילנא, תרי"ט, 4°.

812. **שם המפורש**. קבלה מסמות הקדושים בס הויה ובלה הסמות בעירופים ופירושיהס: (ש"י).

813. **שם מרדכי**. (עיין אגדת מרדכי).

814. **שם עולם**. ה"ר דניאל טרנו. פי' עה"ת ד' תלקיס: כ"י יה"ש.

815. **שם עולם**. ה"ר מיכאל ווראניק. ד' דרושים וכסופו מי' הלכה: חמ"ד (ברעסלא), תר"ו, 4°.

816. **שם עולם**. על פסירת מרע"ה בל"ל בתרוזות מלוקט מכל מדרשי רז"ל: פפד"א, תל"ח..

817. **שם עולם**. הוספי הרא"ש על מס' סנהדרין ומגילה: ליוורנו, בה' אשרי"ו (תקמ"ה) 2°.

[ודלת בפירסט: תקכ"ד ומונח לו ד' שני בסוף ס' כנדנות נתן כי זה הוח הגלוח בס. ועשה ע"י הפסט שתסב מלת נס' למספר ז' ובאמת הוח כ"ח וק"ל].

818. **שם עולם**. (עי' אהלי יהודה. שבת אחים).

819. **שם שלמה**. ה"ר שלמה במהר"ם מטראני. דרושים. מונח בכו"ת המני"ע. (סה"ד בכ"ה).

820. **שם שלמה**. (עיין יקר הערך).

821. **שם שמואל**. ה"ר שמואל ב"ר משה אבד"ק שווישלאוויטץ. פסטיס שונים: פפד"א, תנ"ט, 4°.

822. **שם משמואל**. ה"ר שמואל סאליר ראבד"ק לבוב. כ' תלקיס: ח"ל דרכות כמדר התורה וח"נ מי' גפ"ת: לעמבערג, תקע"ז, 2°.

823. **שם משמעון**. ה"ר שמעון אפענהיים. מי' על מס' חולין: פרעסבורג, תרי"ז, 4°.

824. **שם תפארת** או דרך ארצנו. ה"ר יצחק נתן. בתלמי שמותיו ית' שמר בכתבי הקדס: כ"י יה"ש.

825. **שמאל ישראל**. ה"ר יצחק גיליבי הרופא. מליצה יפה על כל ענ"י שמאל במקרא עס חבור שפת אמת על פרקיס: קונשטנטינא, תפ"ב—ג'. שם, תקס"ז (אנגאלען; ו"ל: תקנ"ט), 4°.

826. **ס' שמואל**. (עיין תורה).

827. **שמואל בוך**. (עיין תורה).

828. **שמונה פרקים להרמב"ם**. הנהגות להדס בדרך מוסר וירחת ה' יסודתס במלמרי רז"ל והקדמות פילוסופיות ומיגנס להקדמה אל פירושו למס' תנות. נדפסו בכל דפוסי המנויות עס פי' הרמב"ם וגס לבדס עס פי' חסד אברהם לה"ר אברהם הורוויץ הלוי ומת"ז בכל דפוסי הש"ס עס פי' זה. (ועיין ברית אברהם וחסד אברהם). טוד לבדס עס ת"ל: ווין, 1798, 8°. טוד נתקון הת"ל: באסעל, 1804, 8°. טוד כנ"ל ועס הערות בל"ל ע"י ה"ר שלמה זלמן ב"ר ליפמאן לבית לוי ונקרא הלקת מחוקק: דעסויא, תק"ע, 8°. טוד עס ת"ל ע"י ש. פאלקנהיים: קעניגסבערג, 1832, 8°. טוד עס תרגוס הולאנדי: גרינינגען, 1847, 8°. טוד בל' צרפת ע"י ה"ר מיכל בעער: פאריז, 1811, 8°. טוד בל' רומי ע"י ה"ר יעקב בנטוני מטוריבוסה: בולוניא, 1526, 4°. טוד

כנ"ל ע"י פיטאגי : ליידן 1683 , 8° .

829. **שמור שארית** . (עיין השומר אמת) .

830. **ס' השמוש** . ה"ר יעקב עמדין המכונה יעב"ץ . ג' חבוריס : א) שוב לסום כתבי התהלת למיתת כת ס"ל סב"י . ב) מתג לחמור על ענין הס"ל וכנוף בו ג"כ קונטרס רסן מתעה כנ"ל . ג) שבט לגו בסילים העוברות למעשות המיוס הנ"ל הנכלל בקונט' עמל הבסילים סם וכסופו שבט מוסר על כופס הרע : ד"א , תקי"ח—תקכ"ב , 4° .

831. **ס' השמוש** לאלזהרווי בדפוסה העתקת ה"ר שם טוב ב"ר יצחק מטורטוסה . מלמד כ"ז בכתות המזונות והסמיס והקונס וכו' : כ"י ליידן ח"ב 11 № . (ועיין החפץ השלם , שמוש הרפואות) .

832. **שמוש אברהם** . חבור עה"ת לה"ר אברהם מנהם ב"ר יחיאל כהן פורטו : (ז"ל ח' ע"ג) .

833. **שמוש לוחות התבונה** למהמד בן אלבתני : כ"י די רוסי 212 № .

834. **שמוש המזלות** . להראב"ע . על עניני תכונה ומעלכת הגלגלים והמזלות . הובא במפרשיו עה"ת . עיין מובוט פ' שמות על דברי הרלב"ע בד"ה דע כי בתחד כוד כל המספר וכו' . וכפ' משפטים ע"פ הבא אלהי בוחת מלאך וגו' קורא לו שמוש המזלות ושמוש המשרתים ע"ש ועי' ריס פ' תרומה . וכפי' מקור חיים ריס פ' תקת מזכיר ס' שמוש המזלות ושמוש המשרתים והמולדות ומשפטי הכוכבים ע"ש . ולא ידע אם הכל ס' אחד או רבים וכוונם ואולי נכללו בספרו חקות השמים עיין זה .

835. **שמוש המשרתים** , —והמולדות וכו' . (עיין לפני זה) .

836. **שמוש ראשון** . שמושי שמות להבין בספריס בלי פי' או להבין סימוסיהם : כ"י רד"א q , 943 № .

837. **שמוש הרפואות** לאלזהראווי בדפוסה , לא נודע מעחיקו . (ועיין החפץ השלם , השמוש) .

838. **שמוש תהלים** . סגולות ושמות קדושים ומלאכים היוצאים מכל פסוקי התהלים לכתבם לסגולה או לחמרם בכוונה עם תפלה לענין הרצוי : ד"ו . . . קראקא . . . לובלין . . . 4° . ד"א , ת"ז . שם , תי"ח , 24° . ונדפסו גם עם ס' תהלים פ"ר .

839. **שמוש תהלים** בלקט מספריס וקונטרסים ע"י ה"ר גבריאל ב"ר יהודה מויטרי : כ"י יה"ש .

840. **שמוש התורה** . ניקופיס וכמזיס בכל פרשיות התורה ע"ל שמוש תהלים הנ"ל . רמה ה"ר מיד"א בכ"י כמ"ם בבא"כ פ"כ ובה"ג שלי במקומו .

841. **שמושא רבא** . הבור קדמון מגלוגיס בדיני תפילין . מובא בפוסקים ובדפס בהלכות קטנות להרא"ם בדוב דפוסי הם"ס .

842. **ס' שמות** או שמות הגיטין . ה"ר שמחה ב"ר גרשון הכהן . שמות כל המסיס והבאיס בלה"ק וכ' רומי ספרד ומהבאז ומאר לבוגות וקלת שמות שעירות והברות ומדינות לתועלת כותבי גיטין וכתובות ושטרי חליצה ומכלל ב, שמות הנמין למהרש"ל ומהרי גדוליס : ד"ו ו תי"ז , 4° .

843. **שמות בארץ** . ה"ר משה ן' חביב . ג' חלקים : א) יום תרועה הי' על פ' ראוהו ב"ד במס' ר"ה . ב) תוספות יום הכפורים הי' על פ"ח במס' יומא . ג) בפות תמרים הי' על פ"ג במס' סוכה : קושטנטינא , ב"ל תמו"ט (תפ"ז, ו"ח : תפ"ב) . קארלסרוא, תקכ"ו . זאלקווא , תקצ"ג , 2° .

844. **שמות גיטין** ע"ם ח"ב בלה"ק ול"ח מועתק מס' גיטין של ה"ר ישעיה : כ"י רד"א F , 681 № .

845. **שמות הגיטין** . ה"ר יוסף בטראני (מהרימ"ט) . לבדר כמה שמות ומשפע כתיבתם בנ"ע , כ"י . וה"ר מיד"א רמהו במ"ם בבא"כ ג"כ ובה"ג שלי ת"ב במקומו .

846. **שמות הגיטין** והלכה למעשה מפי גדולים: כ"י רד"א q , 626 № .

847. **שמות הגיטין** . (עי' ס' שמות לעיל . שני לוחות הברית , תורת נזיר) .

848. **שמות דברים** . ה"ר אליהו בהור הלוי אשכנזי . כל השמות וכל הדבריס בלה"ק ול"ח ומוסף בו לה"ק ול"ח בכתבם ע"י פאגיום . [ול"ח שמות בלה"ק ול"ח (עבריה) ול' רומי ול"ח בכתבם] : איזנא , ש"ב 8° . ועם תוס' ל' יון ע"י דרווזיום וכמור המלות ע"י אביו : פראנעקר , 1653 . שם , 1681 , 8° .

849. **שמות כל הספרים והמחברים** . (עיין סדר הדורות) .

850. **שמות הגרדפים** . (עיין יד יוסף) .

851. **שמות העשבים** בדפוסה וסגולתם עם ל"ח בכתב ס"ב : כ"י ליידן ח"ב 15 № .

852. **שמות הצדיקים** הידועים בסיו מהה"ר עד הנה : אבות העולם וכל הנביאים וכל התנאים והאמוראים ובבן סבוראי והגאונים

ומאחר נדיקים שהיו מאחריהם (רק נדיקי החסידים מכת הבעש"ט לבד) עד הדור הזה. [רק זכרון שמותם לבד ולא יותר. וגם זה בלי סדר ובלי תכלית כ"א חולי לתועלת הנשמה]. חמו"ד, 12°. ובסופו כ' ממחבר הנעלם כי יעיר הוא לימים ואין לפניו ספריו. ונתעורר לזה ע"פ ס' המדות למוהר"ן ז"ל וע"ש ג"כ בהקדמה.

853. **שמחה**. (עיין כדור קטן).

854. **שמחה לצדיק**. (עיין מעשה רקם).

855. **שמחה שלמה**. (עיין שמחת הרגל).

856. **שמחת חתני התורה** בלילה כמנהג ק"ק ספרדים שבעיר מודנא: ליוורנו, תקנ"ג, 24°.

857. **שמחת יהודה**. ה"ר חיים יהודה אליעזר. קל"ח שו"ת, ו"ח דרושים: שאלוניקי, תקס"ה, 2°.

858. **שמחת יהודה**. ה"ר יהודה נגאר. מ' הלכות וכסופו חגי יהודה על מס' ביצה ועל הסמ"ג הל' יו"ט: פיסא, תקע"ו, 2°.

859. **שמחת יום טוב**. ה"ר אריה ליב במהר"ם צינץ מפינטשוב. מ' על מס' ביצה: ווארשא, תר"א, 2°.

860. **שמחת יום טוב**. ה"ר יום טוב בה"ר ישראל יעקב אלגאזי. על קדושת יו"ט ויו"ט דרבנן: ירושלים, תר"ג, 2°. [וינענע F 892, № ועדנער ע' 43: שו"ת, שאלוניקי, תקנ"ד, 2°].

861. **שמחת יו"ט**. (עיין קדושת יו"ט).

862. **שמחת לבב**. (עיין חובות הלבבות).

863. **שמחת מצוה**. ה"ר דניאל ב"ר משה דוד טירני. שיר נב' מחלקות ע"ד ההוה (דרמא) על תוך הבית ביה"כ לתיעלומו בפיריצי: פיריצי, 1793, 8°.

864. **שמחת הנפש**. סידרו ה"ר מנוח העגדיל קירכהאן [חתן הגר"א קב הישר. ולפ"ד פירסם ת"ב דקפ"ע הוא ה"ר אלחנן הענלי נע"ם חידושים מס' אלחנן וכו']. תוכחת מוסר וירחת ה' במצות וספורים ודיוקים רבים בל"ל: ספר"מ, תס"ז. זולצבאך, תע"ח. ווילמרשדארף, חש"ד. פראג, חש"ד. שם, תפ"ט. פיורדא, תקכ"ב. דיהרנפורט, תקס"ה, 4° וז"ז. ח"ב ככל הל"ל ועם זמירות ושירים עם המוסיקא: פירט, תפ"ז, 4°. ושני החלקים ביחד: ד"א, תפ"ג. זולצבאך, תקנ"ח, 4°, וז"ז.

865. **שמחת נתן**. (עיין נטעי שעשועים).

866. **שמחת עולם**. ה"ר חיים ויטאל (מהרח"ו). ס' קבלה. ומזכירו בספרו ארבע מאות שקל בסף דטו"כ.

867. **שמחת עולם**. ה"ר חיים שבתי לאגו. חי' ס"ם ולקוטים על הרמב"ם והרלב"ד ועל ס"ע ס"ח והה"ע ות"מ ומו"ת ודרושים: שאלוניקי, תקס"א, 2°.

868. **שמחת פורים**. שיר וזמר לפוריס עם בחור: גליקשטאט, תי"ו, 8°. [והכל"ה זמרהויזן כ' שהוא: חמ"ד, 16°. ונראה שהוא ד"א וכולל שיחה ושיר בין המילונות על מי מהם נתלה המן: (תום' עק"ד תר"י דקפ"ח—כ')].

869. **שמחת הרגל**. ה"ר חיים יוסף דוד אזולאי. ח"ח הגדה ס"פ עם פי' ע"פ סוד ורמז, וכסופו קונטרס שמחה שלמה הגהות והסמטות, וח"ב מגלת רות עם פי' כל"ל, ותת"ז שמחת הרגל לחג הסוכות, ג' למודים כמזו סוכה וד' מיניס ועל טעמי הס"ם בד' מיניס וקלת הערות על הוסמ"ס והו"ל וס"ת. וכחלה נמלחים ג' ג' למודים גם בהגדה וברחם פי' ההגדה פי' רות הנ"ל. וכסופו קונט' פתח עינים על עין יעקב מס' סוכה והסמטות בשם שלמי שמחה ומס' גריס היא מחת ממס' קטנות שהעתיק מכ"י יחן מסכת ה"ח ק"ג: ליוורנו, תקמ"ב, 4°. עוד ככל הנ"ל על מגלת אסתר: שם תקמ"ב. 4°. (רס"ד ושירטע ח"ח דף ע' ומחזור תגני).

870. **שמים חדשים**. השר דון יצחק אברבנאל. נוסד על פרקי המורה להכריע דעת החידוש על דעת הקדמות בהיות מופתיות: רעדלהיים, תקפ"ט, 4°.

871. **שמים החדשים**. קבלה לה"ר משה דוד ואלי. כ"י יוא"ל.

872. **השמים והעולם לאבן סינא**. חקירות על הבריאה והמציאות קנור מס' השמים והעולם לחריסטו וקלת מאמרי שלוסופים זה בע"ז שעריס, נעתק ע"י ה"ר שלמה ב"ר משה מלנוירי: כ"י אופ"ב 85 №. כ"י וואטיקאן 386/4 №. כ"י וין 127 №. מינכען 106 №. כ"י פאריז 449/3 a.f. №. כ"י די רוסי, 100, 424/3 №. כ"י רש"פ באודיסא 8 №. אוקספורד (חוכי) 78/2 №. ובכ"י רד"א 1170, q №. נמלא ג"כ ס' השמים והעולם חקירות שעשוע וכו' ולא פורש נמי הוא. וחולי הוא ח' מהנ"ל.

873. **השמים והעולם**. הראב"ע. כ"י בווינא: (ש"י). [אבל כ"י וין הוא לאחן סיעת כל"ל ואין זכרון לו בין ספרי הרלב"ע שולמו].

874. **השמים והעולם** לאריסטו. (עיין אריסטו).

875. **השמים והעולם** לליקוניאנשים נעתק מל' רומי עס פי' גדול ולא נודע מי המעתיק והמפרש: כ"י יש"ר. [ובמכתב יפ"ה מני מן 10 דעצעמבער 47 קרא נו ס' השמע והנפש ותלקו נב' ספריס].

876. **השמירה מהרעל** או נכטול הרעל (נעגענגיפט) ליוחנן דמאשצעני בן משוע נעתק לעברי: כ"י די רוסי 347 № . ובס $1053/_2$ № נמצא מתמר על הרעלים נעתק ע"י ר' יעקב הלוי ואולי זה הוא ע"ס.

877. **שמירות המצות**. ה"ר גרשון ב"ר בנימן. על המצות הנהוגות בזמן הזה: ווילנא, תקנ"ט, °8.

878. **שמירת הבריאות**. על הנהגות הסדס בזמן ומשתה לשמירת בריאותו: כ"י ווין № 165.

879. **שמירת הבריאות לבערנארד דגורדון** שחיבר לבקוד התפיסיור ונעתק מל' רומי לעברי ולא נודע עס המעתיק: כ"י ליידן $40/_3$ № .

880. **שמירת הזירוז**. (עיין חכמתא רבתי).

881. **שמירת שבת**. דיני שבת ע"ס ח"כ מלוקט מס"ע קצון הנקרא ישמח ישראל עס הוספות בע"ס לחם הפנים ונקרא ג"כ תקון שמירת שבת: ספר"א, נח"ת, °4. אופיבאך, תע"ס, °12.

882. **שמירת שבת**. (עיין פרי שבת).

883. **שמלה חדשה**. ה"ר אלכסנדר סענדר ב"ר אפרים זלמן שור. קצור דינים נטעמים על שחיטות וטרפות ועניינים נס"ס ופוסקים עס פי' תבואות שור ומי' הלכות ומגדות ופוסקים על מס' חולין וז"ז נשם בבור שור: זאלקווא, תצ"ג. שם, תקכ"א. שם, תקכ"ו. ווין, תקנ"ו. זאלקווא, הקע"א. סדילקאוו, תק"ם, °2. זאלקווא, ת"ר, °4.

884. **שמלה שניה** מס' שמלת בנימן ובגדי כהונה לה"ר יהודה בנימן זאב ב"ץ רפאפורט ונקרא נתיבות החכמה, כולל ל"ב שו"ת: ווין, תקס"ב (ונעדנער 648: תק"ם), °4.

885. **שמלת בנימן**. ה"ר בנימן זאב וואלף המבורג. לפי זוטרי ג' חלקים: ח"ח שו"ת מס"ע ח"ח וי"ד. ח"ב נחלת בנימן שו"ת נס"ע מה"ע וח"מ ונסופו קונטרס המילה ודקדוקים. ח"ג שער בנימן מי' הלכות: פיורדא, ת"ר–תר"א, °4.

886. **שמלת בנימן ובגדי כהונה**. ה"ר יהודה בנימן זאב בה"ר יצחק כ"ץ רפאפורט. מי' על ס"ע י"ד הל' נדרים ונבדעות: דיהרנפורט, תקכ"ח, °2.

887. **שמלת גר**. (עיין לחם ושמלה).

888. **שמן זית זך**. ה"ר שלמה מולכו אהרון. עניני קבלה, ועמו אור השמש לה"ר שלום מזרחי שרעבי: שאלוניקי, א"ת צמ"ח, °4.

889. **שמן זית זך**. (עיין חבור בקבלה).

890. **שמן המוב**. הר"י (?) ב"ר יוסף הרופא. מי' על מס' בילה ונסופו דרוש ליליית מצרים: קונשטנטינא, תק"..

891. **שמן המוב**. ה"ר שלמה אוהב. וחובר לו ס' זקן אהרן לנכדו ה"ר אהרן הכהן. דרשות ופסקים כסדר התורה וקצת פסקים על נו"כ ועל קצת מסכתות ומדרשים. ונסופו מעשה ישרון לר"א הכהן הנ"ל ספור מעשה עלילת שקר שהעלילו על איש נקי ושמו כ' יצחק יסרון: ד"ו, תי"ז, °2. ומעשה יסרון הנ"ל נדפס גם לבדו פ"ר וגם נל"ח. (עיין מעשה ישרון. מעשה נסים. ספורי מעשיות וו"ו).

892. **שמן כתית למנחה**. (עיין מנחת עני).

893. **שמן המאור**. ה"ר מאיר ב"ר יחזקאל גלוגא. נחור על ס"ע ח"ח והמנויים: פראג, תקע"ו, °2.

894. **שמן המאור**. ה"ר שמשון בה"ר שמואל בברך. דרשות כסדר התורה, כ"י. והקדמת הס' הזה נדפסה בסו"ס חות יאיר לבדו עיין זה.

895. **שמן למאור**. ה"ר עזרא מלבי. מי' על פ"ח דכ"מ להלין על הרח"ם מהנהות הכמב"ן במלחמותיו ונסופו קונט' הפר"ח [ובונענם 929, F № קורא לו: דבי שמשי ע"כ] על מאמר מבוא השמש לר"ח כהן פימינטיל [עיין בג"כ ס"ט ובה"ג שלי ח"כ במקומו ובג"כ ח' ע"ח ושלי ח"ח חות ח' 65 №] קונשטנטינא, תק"כ, °2.

896. **שמן למאור**. (עיין כתית למאור).

897. **שמן למאור גדול**. (עיין כתנות אור).

898. **שמן למנחה**. (עיין חק יעקב. מנחה חדשה).

899. **שמן המור**. ה"ר אהרן אביוב. פסקים ופי' על מגלת אסתר: שאלוניקי, שס"א (וי"ח: משוב"ח), °4.

900. **שמן המור**. ה"ר מרדכי רובינו. שו"ת

על ד' ס"ע וכסופו קנה דרושים לבנו : ליוורנו , תקכ"ג , 2° .

901. **שמן המור** . ספר מסורת : (ש"י) .

902. **שמן המור** . (עיין בשמים ראש) .

903. **השמן והמים** . (עיין ס' רפואות) .

904. **שמן המשחה** . ה"ר משה חיים מרבני קושטנ' ובנו ה"ר שמואל . סו"ס והלכה למעשה ובפרט בהל' הגע על תגלי וסדורו החדש ע"פ נ"ך בלו והשמות החדשים ומי' על הרמב"ם עד הלכות סוטה ומח"כ הלכות ענוגה . ומי' על טוי"ד : קושטנטינא , ה"ר , 2° .

905. **שמן המשחה** . (עיין הפטרות) .

906. **שמן משחת קדש** . ה"ר שלמה מלכו אחרון . פי' על ס"ס עד"ס וכסופו קונט' שושנת המלך פיוטים וסיומים ע"ד הקבלה : שאלוניקי , תקל"ט , 4° .

907. **שמן משחת קדש** . (עי' חבור בקבלה) .

908. **שמן ערב** . ה"ר מרדכי דאטו . סיומים סוגים : כ"י יוא"ל .

909. **שמן הקיק** . ה"ר יעקב ב"ר ישכר בער קליק . מי' ופסקים על כמה מסכתות : אלטונא , תקכ"ב , 4° .

910. **שמן ראש** . ה"ר רפאל אברהם זקי . מי' על הרמ"ם [וי"ח דרושים , וכסופו אהבת דוד] . קושטנטינא , תקצ"ט . .

911. **שמן רוקח** . ה"ר אלעזר ב"ר אריה ליב מפילץ . ה"ח סו"ת כסדר ד' טוריס ודרושים: נאווידוואהר , תקמ"ח , 2° . ח"כ סו"ת כל"ל וכסופו בלורי ח"מ וקו"ח: פראג, תקס"ב, 2°.

912. **שמן רוקח** . מהנ"ל . מי' הלכות על מס' נדרים פסחים וביצה ח"ל : פראג , תקע"ב , 2° .

913. **שמן רענן** . (עיין ילקוט שמעוני) .

914. **שמן ששון** . ה"ר יוסף ששון . ס' מסורת . ומזכר נפ' אור תורה ומנחת שי תדיר .

915. **שמן ששון** . ה"ר יצחק ב"ר אריה ליב ששון . בחורים על מלמרי תגדות הפסוקים בכס"ס : ווילנא , תרי"ט , 4° .

916. **שמן ששון** . (עיין זית רענן) .

917. **שמנה לחמו** . ה"ר אשר אנשיל ב"ר יצחק מפרעמסלא . דרושים ב' חלקים ז' ז' דרושים נכל חלק : דעסויא , חס"א , 4° . [והיבר ג"כ ס' אבני מילואים ומזמרו עם] .

918. **שמע אברהם** . ה"ר אברהם ב"ר חיים פאלאגי . שאלות מעמות עניים על ס' ח"מ. שאלוניקי , יח"ר , 2° .

919. **השמע השבעי** . (עיין אריכטו) .

920. **שמע יעקב** . ה"ר יעקב ב"ר צבי הירש מ"מ ומ"ץ בנאוואהרדאק . ד' חלקים : א) חלק יעקב עניים בסוגיות הש"ס . ב) אביר יעקב דרושים . ג) אם יעקב הספדים . ד) שאירית יעקב עניים קלריס בתל"ך ומגדות : ליק , בת"ר , 4° .

921. **שמע יעקב** . ה"ר ישראל יעקב אלגאזי . דרושים ע"ס נרחמית ומתות וכסופו ארעא דרבנן , עפרא דארעא לר"י עייאש , עיין זה וזה : קושטנטינא , תק"ה . ליוורנו , בישרא"ל , 2° . [וגם לחיתיו עם ספרינ לח המדר"ש עיקר וכו' לפ"ג] .

922. **השמע והנפש** . (עיין השמים והעולם) .

923. **שמע ישראל** . ה"ר יהודה ב"ר שלמה חייא אלקלעי . על סגלולח . חמו"ד (1855) , 8° .

924. **שמע שלמה** . ה"ר יש"ר מקנדיא . ילקוט גדול ממעות מוסות ומזכריס נכס מומרס . עיין כסוף הקדמת ס' נובלות אורה .

925. **שמע שלמה** . ה"ר שלמה ב"ר אברהם אלגאזי . דרכות עה"ת עד פ' דכריס : אזמיר , תבוא"י , 4° . ד"א , ע"ת , 2° .

926. **שמע שלמה** . ה"ר שלמה ב"ר יצחק לבית הלוי . מונח נספרו חשק שלמה ניבצי': (סה"ד נכ"ה) .

927. **שמע שלמה** . ה"ר שלמה קלוגר מבראדי . פי' על הפסוקים : (שי"ג) .

928. **שמעון ולוי** . (עיין הגדה ש"פ) .

929. **שמעתא חדתא** . ה"ר אברהם ברודא. מי' על מס' כתובות ופ"ב דגיטין : פפד"מ , תצא"ו , 4° .

930. **שמעתתא דרב** . ה"ר ברוך ב"ר צבי הירש . מי' הלכות להרן קוסיות המסרב"ח ג' חלקים : ווילנא , תקע"ג—ד' , 8° . וח"ד הוא ס' שטרי בירורין עיין זה .

931. **שמש** . ה"ר דוד המבורגר . ביר על י"ג עיקרים : מינ , תקמ"ח , 8° . ועיין זמר להב"ח דוד המבורגר וכו' כי הוא זה הוא ודפוס שני .

932. **שמש ומגן** . (עיין קרנים) .

933. **שמש נגה** . (עיין שם) .

934. **שמש צדקה**. ה"ר יעקב עמדין (יעב"ץ). דרוש ס' מסכתו הקשורים ליעקב עיין זה : אלטונא , תקל"ב , 4° . (ועם הערות המחבר, כ"י : נעדנער 237) .

935. **שמש צדקה** . ה"ר שמשון מורפורגו .

סו"ח כסדר ד' חלקי הש"ע ג' חלקים עם הגהות ותוס' מדופס לבנו ה"ר משה חיים שבתי. ובהלק ח"מ סי' ל"ג קונט' פני הכרובים סו"ע בדין אחד והסכמת רבני דורו ע"ז: ד"ו, תק"ג, 2°.

936. ס' **שמשוני**. (עיין הקונים, תורה).

937. **שנוי שמות** הנקרא **צינונימאש** (Sinonima). הוא שמות כל הרפואות בכמה לשונות כסדר ס"ב. ונקרא שהוא מפתח לספר שני מהקלמון לזאבן סיגא מהעתקת ר' נתן המאתי. (עיין קאנון): כ"י אוקספורד (אורי) 419/7 № . ורק עד תוך תוא ל': כ"י ליידן ח"ב 2/2 № .

938. **שנוי שם**. (עי' שם הגדולים).

939. **שנות אליהו**. ה"ר אליהו ב"ר שלמה זלמן (הגר"א). בתורים ותי' על מצוות זרעים ובסופו לקוטים וקצת תי' לחתנו ה"ר משה: לבוב, תקנ"ט, 2°. [ותח"ז נדפס במצוות ד' ווילנא (ואלטונא) וז"ז].

940. **שנות דור ודור**. ה"ר שמואל יוסף ברי"א פין. זכרון ימות עולם וכל הדורות בכמ"ק בקלרה לפי לוח הדורות למהרי"ט זונץ בל"ת: קעניגספערג, תר"ז, 8°.

941. **שנות חיים**. ה"ר חיים ב"ר אליעזר יודהנש. פי' על מגלת וקהלת עם פירוש"י: ד"א, תקכ"ה, 4°.

942. **שנות חיים**. ה"ר חיים ב"ר יוסף ב"ר אליהו חזן. דרושות עה"ת עם מפתח בסופו ד"ו, גנ"ת, 2°.

943. **שנות חיים**. ה"ר שלמה קלוגר מבראדי. ג' חלקים: ח"ת שמ"ס סו"ת בדיני ס"ע ח"ח הנוגעים לספרו ס' החיים ובהלכו קונט' דרך חיים קצת תי' ודרושים וקו"ח והשמטות לס' החיים הנ"ל. מ"ב ס' סת"ם תסו' ותי' דינים על הל' ס"ת תפילין ומזוזות וז"ז: לעמבערג, התור"ה, 2°.

944. **שני אליהו**. ה"ר אליהו בה"ר משה ישראל. כ"ס דרושים עם ארעא דישראל כללי דינים: ליוורנו, תקס"ו, 2°.

945. **שני אליהו**. (עי' תלמוד, אבות דר"נ).

946. **שני לוחות הברית**. ה"ר ישעיה בה"ר אברהם הלוי הורוויץ. חבור גדול ונורא כולו בפרד"ס ותי' דינים וכללי הש"ס ותוכחות מוסר וכל סדר קדושה ונהלך לבני חלקים בשם הולדות אדם ועשרת הדברות וכל חלק נחלק לעשרה בתים ועשר מסכתות וים בו כמה מהלקות ומפלגות גם ז"ז. ובסופו ס' ווי העמודים לבנו ה"ר שעפטיל דרושים וכמה שיעות הש"ס ומוסד על ו' עמודים: תורה, עבודה, גמ"ח, דין, אמת, שלום, וכל עמוד נחלק לכמה פרקים. ולכבוד מכיו קרא לו רק הקדמה לס' שלה"ס הזה: ד"א, הזא"ת. ווילמרשדארף, תמ"ו. פפד"א, בעת"ה. פיורדא, תקכ"ד. אוסטרהא, תקס"ו. פאריצק, תקע"ז, 2°. עוד ונחלק לג' חלקים: חמ"ד (קראטאשין), תר"ו. ווארשא, תרי"ב, 8°. עוד ככל הנ"ל ובסופו מפתחות בשם **טבלא של שיש** לקוח מס' עבודת הלוי וס' כוראה צדק וז"ז ע"י ה"ר ירמיה ברלין: ד"א, נח"ת, 2°.

[ג"ח ס' שמות הגיטין על שמות מסכת ונשים בגיטין וס' מצות תפילין על דיני תפילין].

947. **שני מאורות**. ה"ר שניאור פייביש. על י"ד סדרי המשנה להרמב"ם והשגות הרמב"ן קושט'... 4°.

948. **שני המאורות**. שם הכולל לשני מחמריס קדמוניס וחס: א) בלם שלמה שמלא ה"ר דוד ב"ר יוסף הנרבוני להרמב"ע בחכמת הענור ותשובות הראב"ע עליהן. ב) מאמר היהוד להרמב"ם הוא קונר ס' המדע מחבורו משנה תורה חיברו בל' ערבי ועתק לעברי ע"י ה"ר יצחק ב"ר נתן ההסיד מקורטובה וגלוח להס מכתב ה"ר שי"ר על חולות מאמר היחוד הנ"ל. נדפסו מתוך כ"י עם הגהות והערות רבות ובסופו הוכן מחמר היחוד הנ"ל בל"ת בקונר ע"י ה"ר משה שטיינשנייידער: ברלין, תר"ז, 8°.

949. **שני המאורות הגדולים**. סו"ת לה"ר אליהו קובו וסו"ת לה"ר יהושע הנדאלי ב"ח: ח"ת כ"ו סו"ת וח"ב מ"ג סו"ת ובסופו תי' ס"ס לה"ר יצחק אלמוידה. [ופיכסב ת"ב דכ"ז: מ"ג סו"ת לה"ר אליהו קובו בשם אדרת אליהו וסו"ת למהר"י הנדאלי בשם פני יהוש ע וסו"ת מהר"י אלמוידה]: קונשטנטינא, תצ"ט, 2°.

950. **שני עברים**. ה"ר צבי הירש ב"ר דוד ברונא. ח"ת קצת דרושים ופתיחה כוללת תי' על ד' שיטות עמוקות: פראג, 1825, 4°.

951. **שניות לאריות**. (עיין למנצח לדוד).

952. **שנים עשר דרשות**. (עיין דרשות סי' 560 גם 568).

953. ס' **השעור** נזכר בס' סוד ידיעת המוציאות (כ"י מינכען 83) ונראה שהוא שיעור קומה: (רמש"ש).

954. **שעות דרבנן**. ה"ר שלמה ב"ר יהודה כהן

מירושלים. סו"ס. קושטנדינה, תקצ"ט, 2°.

955. **שעיפי לילה**. (עיין דרך חיים).

956. **שער האיתן**. (עיין דרושים ומליצות).

957. **שער אמונה**. (עיין נחלה בלי מצרים) והערות.

958. **שער האמונה**. (עי' נר מצוה ותורה אור).

959. **שער אסור והתיר**. (עיין חכמת אדם).

960. **שער אפרים**. ה"ר אפרים ב"ר יעקב כהן מווילנא. ק"ן סו"ס מסודרים לד' טוריס וכשופו קנת בתורי ה"מ וקונט' לבן המחבר: זולצבאך, תט"ח, 2°.
נ"ח ס' מחנה אפרים דרשות עכ"ת ונחנך: (נג"כ מ' ע"ה ונס"ג בלי ח"כ תות מ' במקומו).

961. **שער אפרים**. ה"ר אפרים ווירטהיים ב"ר נפתלי צבי. פי' על מזמור ג' וכ"ח וכ"ה בתהלים מלוקט מהכוונו שבט אפרים וסגולות ורפואות: פיורדא, תפ"ח. אלטונא, תצ"ו, 4°. עוד הוס' פי' על ג' מזמורים הנ"ל ותוס' סו"ס לחתת מחבורו דגל אפרים הכולל ל"ז סו"ס כמ"ש נס בהקדמה ולקוטים מס' שער בניטן לה"ר בנימן וואלף גרשליש והוא לקוטי חי' הלכות ופי' על קנת מזמורי תהלים ולקוטי תוכחת מוסר: דיהרן פורט, תצ"ט, 4°.

962. **שער אשר**. (עיין גבול אשר. חוט המשולש בשערים).

963. **שער בדיקת הבשר** מן התלג והגידין המלוים דס מיסוד ה"ר שמואל בן הפני דנגיר: כ"י רד"א № 1484, q.

964. **שער הבחינות**. (עיין משניות).

965. **שער בחכמת הפרצוף**. (עיין שער הכרת הפרצוף).

966. **שער ביאת הארץ**. (עיין דרכי ציון).

967. **שער בית הנשים**. (עיין חכמת אדם).

968. **שער בית התפלה**. (עי' שערי רחמים).

969. **שער בניטן** או **מלאכת סופר**. ה"ר בניטן ב"ר יעקב איספינוזה. דיני ס"ת כמנקל והדוז עס נלוז רחנ: כ"י יה"ש.

970. **שער בנימן**. (עיין שמלת בנימן. שער אפרים נעיל).

971. **שער בנין עולם ויסוד בינה**. (עיין אור הגנוז).

972. **שער בת רבים**. (עיין שפתי ישנים).

973. **שער הגמול**. הרמב"ן ז"ל. על נמול ועונש והוא שער הסלוים מספרו תורת האדם נאזול, ר"ן. קונשטנטינא, עט"ר. פירארה, שי"ו. ברלין, ת"ק, 4°. זאלקווא, תקמ"ג. הוראדנא, תקנ"ה. קאפוסט, תקס"ב. וואר שא, ת"ר, 8° וז"ו.

974. **שער גן עדן**. ה"ר קאפיל ממעזריטש. כל כוללות מעשה נרמזים מכתבי האריז"ל נעם אורחות צדיקים, וכל כוללות מעשה מרכבה כנ"ל נעם דרך אמת. וגם כוללות כל כ"נ תוכיחות הקדושים: קאריץ, תקס"ג. סדילקאוו, תקפ"ו (נפי הסשכמה שנשופו), 2°. לבוב, תדי"ר, 4°.

975. **שער דודי**. (עיין דודי ונבדי).

976. **שער דן**. ה"ר דוד ניטו. מפתח מלמרי מס' נדה כסדר מ"ב: כ"י רח"ם 816 №.

977. **שער הדרושים**. (עיין חמדת ימים).

978. **שער הזכרת [המתים]**. (עי' דרכי ציון).

979. **שער ההבנה**. ה"ר נפתלי הכהן אבד"ק פוזנא וכו'. וידוים ותפלות למולה: לובלין, תע"ט. לבוב, תקנ"ד, 8°.

980. **שער הכרת הפרצוף לאריסטוטלוס** במיוחר להועלת תלכסנדר תלמידו [ותולי נעתק ע"י ה"ר שלמה בר"מ מלגוייריי מעתיק נ' השמים והעולם לתתן כינת שלפניו נכתך הכוונ ע"כ]: כ"י ווין 128 № וע"ם. וכ"י רח"ם 82 № מ' ונקנת נס שער בחכמת הפרצוף וע"ם נמפתח דסכ"ג ומ"ם נס נסערה. (ועיין מראית הפנים ומ"ם נס).

981. **שער הלבות**. ה"ר נפתלי ב"ר אפרים אבד"ק שאט. הכור גדול על כל הסלפסי כ"ח, כ"י: (כ"ג).

982. **שער הצלחה**. מזמורים להתפלל על ההצלחה: פראג, תמ"ד, 8°.

983. **שער ההשלמה**. (עיין ס' ההשלמה).

984. **שער הזקנים**. ה"ר אברהם בנימן זאב וואלף המבורג. ח"ל דרכות והספדים וקנת נו"ת והוכחת מוסר לה"ר משלם זלמן הכהן אבד"ק פיורדא. וח"ב נו"ת נעם בית מלוא: זולצבאך, תק"ן, 4°.

985. **שער החיים**. (עיין ס' החיים).

986. **שער חשבון**. (עיין עשרה מאמרות).

987. **שער החשק**. ה"ר יוחנן אלימאן. הקדמה לספרו חשק שלמה על ש"ה וקנת לה המהבר שיר המעלות **אשר לשלמה**: ליוורנו, תק"ן, 4°. [הפרט על **שער החכמ"ה** תע"ז נפ"נ] (ועס סנהות רו"ו היידנהיים, כ"י: נעדנער 325).

988. **שער יהודה**. ה"ר יאודה אלגאזי. חי' על הרמב"ם: שאלוניקי, תקס"ה, 2°.

989. **שער יהודה**. כ"ר יהודה פוקי בכ"ר אליעזר צלבי הקראי. נחור דיני הערויות וקורבות המסורות מצוייר הכל בעגולים כחולן ומפה: קושטי, שמ"ב, 4°. [ג"ח תפלות ונקוות כ' כרכיס].

990. **שער ה' החדש**. ה"ר שלמה ב"ר יעקב אלמולי. בעניני למונה ומחקר הלכית ג' מאמרים. והוא שער הרמבן מספרו שומר אמונים, כ"י, על כל המצות: קונשטנטינא, באר"ץ, 4°.

991. **שער יהושע**. ה"ר יהושע ב"ר ישראל בנבנשתי. שו"ת בסדר ד' טוריס ובסוף: עיין בג"ח י' פ"ו ובס"ג אלי ת"ח בשמו.

992. **שער יוסף**. ה"ר חיים יוסף דוד אזולאי. חי' הלכות על מס' טוריות ובסופו קונ"ת שו"ת עם מפתחות בשם פתח השער: ליוורנו תקי"ז (ולא בפירסם ת"ח דף ע': תקכ"ו), 2°.

993. **שער יוסף**. ה"ר יוסף בה"ר יצחק אייזיק חבר. ח"ת ז' דרושים על התפלה וגר"ס, וח"ב משה יוסף הנקרא חותם תבנית עטרה דרושים שונים: יאהאניסבערג, תרי"ב, 4°.

994. **שער היחוד** מס' חובות הלבבות עם פי' מנות הלבבות ועם פי' פרדס קטן לה"ר נפתלי-הירש ב"ר מרדכי תאומים. וכרתסו סדרי בראשית על מעשה כרתסית בקבלה ובסופו הקדמת קהלת מתבורו לבב חכם: פפד"א, תקל"ט, 8°. [מגל בזה שרתיתי לח נמצא פרדס קטן הנ"ל. ובהקדמתו מזכיר ס' תורת חיים פי' עס"ת בגגלה ובכתב לה"ר ישעיה אלשיך ז"ל מיודעיו ומכיריו. ובסדרי כרתסית הנ"ל מצינו ס' זהר המשבילים. כתר נפלאות. צופיה הליבות. שער מבין. גם מזכיר שם בהקדמתו כמה וכמה ספרים שהיבר הוא ואבי ואבי מבני ה"ר יצחק יוסף תלמיד, ובסי א) הגהות הש"ס לאבי וזקני. ב) פרק השג יד, חי' על כל הש"ס לאבי וזקני. ג) די לחכימא.וד') רסיסי לילה חי' הלכות לאבי וזקני. ה) פסקי דינין בו"ת לזקני. ו) עטרת זקנים פי' אגדות ומדרשים לזקני. ז) מקור הברכה על תרי"ג מצות לו. ח) אילת אהבים. וט') אשת נעורים פי' על מצוות לו וזקני חי' לזקני ולה"ר יצחק פיק. י) ילד שעשועים על אגדות הש"ס. יא) זכרון לראשונים הנוקי דעות בהל' הש"ס מזמן התנאים עד הב"י. יב) משבית מלחמות חי' ש"ס. יג) הגהות לאבי ע"ס אור זרוע הגדול]. והר"מ בעהאגן ייחס בני ב' ג' וד' לנוהו ה"ר שאול נעל בסא דהרסבא בשו"ת בשמים ראש. עיין קריה נאמנה דר"ח בהערה, אבל זה נראה עיקר.

995. **שער היחוד**. (עיין נר מצוה והורה אור).

996. **שער היחוד והאמונה**. (עיין לקוטי אמרים).

997. **שער היחוד החדש** לה"ר הירץ אולמאן ממיינץ: כ"י רח"ם 817 №.

998. **שער היחודים**. הוא נוף ד' מס' עין החיים למהרח"ו ומח"ז שער תקוני עונות ענף ה' מס' פרי ע"ח בשער ל"ה ובסופו סוד ה' לה' קדום מן הרמבונים על התפלות העולמות: קארין, תקמ"ג, 4°. (עיין התמונה). עוד הל"ל בשליחות והוא ענף ד' ומח"ז ענף ג' מס' פרי ע"ח ומח"ז כ' צדיק יסוד עולם פי' רות להאריז"ל ובסופו פיריס של שבת תשר להאריז"ל עם פירושו עליהם: לעמבערג, 1855, 4°.

999. **שער יסוד המרכבה**. ה"ר משה ברש"ט די ליאון. פי' על יהזקאל כי' ה' ע"פ קבלה: כ"י ליידען 24/16 №. וב"י רמש"ש.

1000. **שער היראה**. (עיין תפלה).

1001. **שער הכבוד** על התפלות בשם ועל התמונה ע"ד סוד: כ"י מינכען 221/5 №. [והוא הוא תלק מהבור ה"ר יוסף בר"א ן' וקאר שנרתם בהרכ הוא ע"ם].

1002. **שער כבוד ה'**. ה"ר אפרים ב"ר ישראל אלנקוואה. תשובות להשגות הרמב"ן בפירושו לתורה על הרמב"ם: כ"י רד"א 381, q №.

1003. **שער הבוונה** למקובלים הרמבונים: כ"י יה"ש.

1004. **שער הבוונות** הנער הנבי מכתבי מהרח"ו: שאלוניקי, תרי"ב, 2°.

1005. **שער הכללים**. העתקת ר' עזריאל מס' קהלת יעקב למהר"י למת שנמע מפי האריז"ל: כ"י רד"א 1063, q №.

1006. **שער הכללים** מתלמידי האריז"ל. כללים בהכמת הקבלה י"ג פרקים: כ"י וויז 99 №. [וגפ"ד המרכים שם תיגנו הנו' לפני זה ע"כ].

1007. **שער כתרי אותיות**. על תרי"ג מצות כל מצוה בכללה ומוכתרת בהות מעשרת הדבורות, כ"י: (המזכיר ו', 125).

1008. **שער הלמוד**. (עיין דרכי ציון).

1009. **שער מבין**. (עיין שער היחוד לעיל).

1010. **שער המילואים**. ה"ר יצחק הישראלי. על תכונת גלגלי ר' כוכבי לכת (מלבד חמה ולבנה) וסדרם ומצבם ודרך מרוצתם וכו' הכל לפ"ד בעלמיות ומרעיו ובו כ"ו למודים. והוא כתוב ותבלוט לספריו יסוד עולם

ושער השטים שקדמו לו: כ"י וין מ"ע 34 № .

1011. **שער המים** . ה"ר מרדכי יוסף ב"ר מיוחס . מי' על ס"ע י"ד הל' טרפות וחי' על מס' חולין וכ"ח עו"ת : שאלוניקי , תקכ"ח , 2° .

1012. **שער המים**. (עי' חוט המשולש בשערים) .

1013. **שער במלאכת השיר** . הוא ג' פרקים המחלוקים מס' שקל הקדש מסכ' סס' לשון למודים לר"ד ן' יחיא עם ל' רומי ע"י ג. גענעבראדר : פאריז , שכ"ב . שם , שמ"ז , 8° .

1014. **שער המלך** . ה"ר יצחק ב"ר משה נונים בילמונטי . מי' וקוריס על הרמב"ם וע"כ וכפוסקים למסעיס ומחרוניס ולקוטיס מסיעות מקוצלות לר"כ למסכתי על מס' נדריס וגיר וסנהדרין ומהרי לקוטיס ב' חלקיס : שאלוניקי , תקל"א , 2° . עוד עם הוס' חי' והסגות עליו בשם טעם המלך לה"ר ברוך ב"ר יונה וייטלים : ברי"ן , תקס"א (ולמ כפיכסב מ"ב דג"ב : תקנ"ט , ברלין , תקס"א) , 2° . עוד כזה ועם הוס' חי' הגהות לה"ר יוסף שאול הלוי נאטהאנזאהן : לבוב , תרי"ט , 2° .

1015. **שער המלך** . ה"ר מרדכי ב"ר שמואל אבד"ק ווילקטש . תוכחת מוסר לכל הסנה ונחלק לז' סעריס : ד"א , תק" . . זאלקווא , תקל"ד . הוראדנא , תקנ"א . דיהרנפורט , תקנ"ז , 4° .

1016. **שער המלך** . (עיין ישועות מלכי) .

1017. **שער המסורת** . (עיין קונטרס שער הנקודות) .

1018. **שער המצות** . טעמי מצות ע"פ קבלה למהרה"ו : שאלוניקי , תרי"ב , 4° .

1019. **שער משלים** . ה"ר יוסף גיקיטיליא . בהור קל"ח עניני חלסיות ומחקר במשליס : (פיכסב מ"ח דקע"ה) .

1020. **שער משפט** . ה"ר ישראל איסר ב"ר זאב וואלף . בהור על ס"ע ח"מ כ' חלקיס : ח"ח עם הכ"י והרמ"ח בפניס ובסופו שערי דעה על הל' רבית , וח"כ בלי פניס הג"ל : מאהלוב , תק"ע—ע"ב , 2° .

1021. **שער משפטי צדק** . (עי' חכמת אדם) .

1022. **שער הנגינות** . (עיין תורה) .

1023. **שער נדרים** . ה"ר מרדכי בפרובינצה. הוא נסה"ק דנע"ח .

1024. **שער נפתלי** . ה"ר נפתלי הירש אבד"ק פפד"א . מי' ס"ע מה"ע הל' פו"ר וחיבות ובסופו י"ז שו"ת : פפד"א , תקנ"ז , 2° . [ג"ח ס' שערי בינה מי' על ס"ע ח"מ] .

1025. **שער נפתלי כהן אבד"ק** פוזנא ופפר"ם . סיבי מוסר והזכרת יוס המיתה ובהרי עניניס בחרוזיס והוצא לציה"ד ע"י ה"ר שלמה ב"ר אריה ליב רעבניץ . ברין , תקי"ז , 4° . מינסק , תק"ע , 8° .

1026. **שער הנקודות**. (עי' קונט' שער הנקודות).

1027. **שער הנתיבות** . קבלה להה"ר יעקב צמח . עיין בג"ח ק' ו' ובסה"ג בני ח"ב חות ק' קו"ח ד"ה ותני הטעור .

1028. **שער הסיפק** . (עיין נחלה בלי מצרים והערות) .

1029. **שער ממובים** . ס' קבלה להרוקח ז"ל : כ"י רד"א F 893, № .

1030. **שער הפורים** . קבלה להאר"י ומהרח"ו ז"ל עם נמוקי מהר"ן שפירא : כ"י יוא"ל .

1031. **שער בפרצוף** ובהטועים ע"ו פרקים לח נודע למי : כ"י רח"ם 408 № .

1032. **שער פתחי לבנון** . (עיין פתחי לבנון) .

1033. **שער הצדק** להכס קרלי קדמון . נזכר בס' אשכול הכופר : (אר"ק) . [ונולי הוא לה"ר יפת בכ"ר על הקראי. עי' פיכסב מ"ב דל"ג] .

1034. **שער הקבוע** . (עיין חכמת אדם) .

1035. **שער קדושה להראב"ד** על הנעיעות והקדוסס בין חוס לחסתו : כ"י מינכען 46/3 № . (עיין חבור האדם אל אשתו) .

1036. **שער הקדים** . (עיין יעיר אוזן) .

1037. **שער הקטן** . (עי' חוט המשולש בשערים).

1038. **שער הראש** . (עיין חיים לראש) .

1039. **שער רוב וחזקה** . (עיין חכמת אדם) .

1040. **שער הרוחה** . (עיין נחלה בלי מצרים , והערות . פני יוסף) .

1041. **שער הרזים** . ר' חמאי . סודות נקבלה על מזמור י"ע בתהלים, כ"י: (הוס' ס"י כ"י) . [אנל בכ"י מינכען 2 209 № הוא מיוחס לה"ר טודרוס הלוי מעיר ואלאדוליד וכן בכ"י יה"ש וכ"י די רוסי 2/68 № וז"ז גס במינכען ב' פעמים וזולתה, וכן מוכח מבול קען מסר נסופו ובס המחבר בר"ת וזה הוא : «טועם דבש רזי וסוד ספרי , הלוחמים למען ולוף יעבי . מם תבלען חותי נמי חלה , כי זה שמי נכוס וזה זכרי» (קונטרס המסורת די"ט)] .

1042. **שער הרחמים** . (עיין תפלה) .

1043. **שער רנה וישועה** . (עיין חכמת אדם) .

1044. **שער שברי לוחות** . (עי' שברי לוחות) .

1045. **שער השם**. דרשות: קונשטנטינא . . (ז"י 171 №).

1046. **שער שמואל**. (עיין תנא דבי אליהו).

1047. **שער בשמות השיר**. (עי' שקל הקדש).

1048. **שער השמחה**. (עיין חכמת אדם).

1049. **שער השמים** על המצע לאבן רשד: כ"י יה"ש. [ומולי הוא קנת מס' השמים והעולם נתרגמו עיין זה לעיל].

1050. **שער השמים**. מיוחס להר"ר אברהם אבן עזרא (הראב"ע). וי"ח שהות נר' יצחק לטיף. סיימו מוכחת ראבוה. למוס כל עקוב בחמות החידות למיסור בכתובים ומחמרי רז"ל בהגדות על מעשי בראשית. הקדמתו נדפסה גם' בתולת בת יהודה ופ"ח ממנו בכ"ת ד' ע' 6. ופ' כ"ח גם' ההחיה.

1051. **שער השמים**. ה"ר אברהם כהן אירירה. פתח עיניס להבין קבלת האריז"ל בדרך קל ומובן. מובר בל' ספרדי ונעתק ע"י ה"ר יצחק אבוהב אבדר"ם באמ"ד: ד"א, ושק"ט. דובנא, תקס"ד, °4.

1052. **שער השמים**. ר' אברהם כונת (?). [בכ"י וואטיקאן 441/8 מרוזים על הקבלה ממנו מהחילים כרוסם: סוסים עמוד לראות: רמש"ש].

1053. **שער השמים**. ה"ר גרשון ב"ר שלמה (אבי הרלב"ג). לחמית למודי המצע והתכונה והחלוחות ג' חלקים ונחלקו לי"ב מחמרים ובסוף מחמר י"ב נמצאו מחמר לאבן רשד בעניין המכל המחמרי: ד"ו, ש"ז, °4. זאלקווא, תקס"ה, °8. ועם בחור מלות הזכות ומפתחות ע"י הרו"ן היידנהיים: רעדלהיים, תקס"א, °8.

1054. **שער השמים** להר"ר יוסף גיקיטיליא. [בחמת הוא סוף ס' העיון לר' המאי: רמש"ש] קבלה על סוד המרכבה והחממל. נדפס גם' לקוטים של רב האי גאון עיין זה (ועי' שערי צדק) לחלן.

1055. **שער השמים לאברבנאל**. כתב גם' מאור עינים פ' מ"ג וז"ל: והשבר דון יצחק בשער השמים שלו סוף פי' דניאל וכו'. וע"ע בסוף ס' מעיני הישועה.

1056. **שער השמים**. ה"ר יצחק ב"ר אברהם בן לטיף. ס' פילוסופיא ד' חלקים: ח"ח על מציאות ה' ומלחכים וגבולה והשגחה וכריאה ומרכבה להשיג על דעות מריסמו ואבוגלר וזולתם וכו' כ"ח פרקים. ח"ב בחור מקומות עמוקים ובהומיים בחורה ומרחה יחזקאל וזכריה כ"ה פרקים. ח"ג פי' גם המפורש י"ב פרקים. ח"ד בעמי המצות ט"ז פרקים: כ"י בוינבען 45 №. כ"י יה"ש כ' פעמים. כ"י רח"ם 19 — 818 №. ודי רוסי 1370 & 1362 № וז"ז.

1057. **שער השמים**. ה"ר יצחק ב"ר יוסף הישראלי. על עניני הקופות ועגרונות ונחלק לשמונים. הוצא גם' מאור עינים תדיר ומניח מחמרים בלמים ממנו כמו גם' מ' וז"ז ע"ם: כ"י די רוסי 1338 №. וגסופו חוס' והגהות ולוחות תכונה לה"ר משה בהן אבן קריספין מטולירא.

1058. **שער השמים**. ה"ר משה אלמושנינו ב"ר ברוך. העתק עיון הכוכבים המבלתיס לגורגו פרובאנ: כ"י אוקספורד. כ"י די רוסי 109 № וכ"י רח"ם 110—109 №.

1059. **שער השמים**. סדר ותקון המצוות לגילי פקידת הנמחה: ליוורנו, תקכ"ב, °8.

1060. **שער השמים**. (עיין תפלה).

1061. **שער שמעון**. ה"ר משה פראנקפורט. קצור ס' החיים לחכיו ה"ר שמעון: ד"א, עד"ת, °8. שם, פר"ת. שם, תקנ"ז, °12. עוד ועם ל"ח: ד"א, תק"ט, °8. ועוד בתוספות עניניס רביס ותקון הלבון ע"י ה"ר גבריאל ב"ר אייזיק פאללאק: ד"א, תרי"ח, °12.

1062. **שער שמעון**. (עיין פרקי שירה).

1063. **שער התפיסה** להר"ר נתן ב"ר מאיר מטרנקטיילישׁ. הוצא גם' בתחומות גר"ם בסדרי בער ז'.

1064. **שער התפלה**. ה"ר חיים אבר"ק מאהלוב. קבלה על עניני התפלה: סדילקאוו, תקצ"ז. לעמבערג, 1858, °4.

1065. **שער התפלה**. (עיין דרכי ציון).

1066. **שער תקוני עונות**. (עיין שער היחוד).

1067. **שער התיקונים**. הנהגות המדם בליל שבועות והו"ר וסדר הלמוד בגם וכו': ד"ו . . . °8. עוד עם תוס' לקוטים מכ' הבל"ם וכתבי האריז"ל: פראג, תל"ה. שם, חש"ר, °8. ועוד עם כמה נוספות: ספר"מו . . . ד"א, ת"ן, °8. דיהרנפורט, ת"ם, °12. ועיין תקון ליל שבועות. [ומולי הוא קנת מס' חמדת הימים וז"ז].

1068. **שער התירוצים**. (עיין מקום שמואל).

1069. **שער התשובה** והתפלה. ארמו"ר דובער בה"ר שניאור זלמן. לכוסים בקבלה ב' חלקים וח"נ כל"ל בגם דרך החיים והובהת מוסר נחלק ג"כ לשער התשובה ושער התפלה

כנ"ל: קאפוסט, תקנ"ט. שם, תקס"ט. שקלאוו, תקע"ז, 8°.

1070. **שערי אורה**. ה"ר יוסף גיקיטיליא. מפתח מכל כללי הכמת הקבלה וכוויי בחות הקדושים ועשר ספירות וכו': ריווא די"ט, שי"ט. מנטובה, שכ"א, 4°. עוד עס פי' ה"ר מרתיה דלקראט ועס מבוא המפתח הנ"ל: קראקא, שנ"ד. שם, ש"ם, 4°. עוד כנ"ל ועס הוס' הגהות לה"ר יהודה (ופירוש דקי"ו ועדנעד דכל"ע: אליהו) הלוי מפראנקפורט וקצת פי' מספרו הגדול: אופיבאך, תע"ה. (עס הגהות ה"ר יעב"ץ, כ"י: זעדנער 329) שם, תפ"א. זאלקווא, תצ"ט. שם, תקל"א. שם, תקמ"ב. שם, תקס"ד. לעמבערג, תרי"ח, 4°. גס נעתק לל' רומי ע"י פ. ריציום ונדפס: Augustae Vindelicorum, 1516. 4°.

1071. **שערי אורה**. ה"ר ישועה זיין. דרושים כ"י: (בג"כ ק"ח ובס"ג בלי ת"כ במקומו).

1072. **שערי אפרים**. ה"ר אפרים זלמן מרגליות. על דיני קריאת התורה ונסופו פתחי שערים על מקור הדינים: דובנא, תק"ב. סדילקאוו, תקצ"ד. ווארשא, תר"א, 4°.

1073. **שערי בינה**. ה"ר אלעזר מגרמייזא (החוקה). רומז הרבה מדרבי רז"ל בפסוקים ע"פ גימטריאות ונוטריקון. ובס' מנות הלוי מביא הרבה מדבריו: (בג"כ כ"ב ול"ב ג' ט' ובס"ג בלי ת"כ במקומו ובחות ג' קו"ח [גימטריאות. ובס כ' בהוס על מגלת אסתר כ"י ע"ב]): כ"י רד"א F 839, №.

1074. **שערי בינה**. ה"ר יואב ב"ר ירמיה אב"ד מאטערסדארף. חי' ע"ס שערי שבועות לנכד הרי"ף: ווין, תקנ"ב, 2°.

1075. **שערי בינה**. ה"ר יצחק הענדיל מאנעלים. מבאר כללי ועקרי הוראה; וחות נגד מאמר משפט ההוראה לר"ל חיות: ווין, 1862, 4°.

1076. **שערי בינה**. (עיין שער נפתלי).

1077. **שערי בית תפלה**. (עיין שערי רחמים).

1078. **שערי בנימן**. ה"ר בנימן זאב ב"ר דוד. ח"ח כל סס ופעל ומלה בלה"ק והגרדפים עמהס בס"ס ומדרש וספרי קבלה וכו' כסדר ח"כ. וח"כ כל המבלים והיוצו דמאדי לימני ושמאלי מלילות מתנ"ך ומ"ס כסדר ח"כ: זאלקווא, תקי"ב, 4°.

1079. **שערי ברכות**. כס' שבלי הלקט מיחסו לרב שמואל בן חפני גאון: (בג"כ ח' ובס"ג בלי במקומו).

1080. **שערי גן עדן**. ה"ר משה רומי תלמיד הרמ"ק. בחור על מאמרי ריב"ל ע"פ מאמרי זהר ופעטיס על סירקס ושערי גן עדן מסוס רשב"י: ד"ו, שמ"ט. לובלין, שנ"ז, 4°.

1081. **שערי גן עדן**. מקיף על מקוס הג"ע ועשרת השבטים: כ"י יה"ש.

1082. **שערי דורא**. (עיין אסור והתיר. ס' השערים).

1083. **שערי דמעה**. ה"ר אברהם ב"ר סעדיה גאריאנו. תפלות לער"ח: ד"ו, חש"ד, 8°.

1084. **שערי דמעה**. ה"ר משה אלבילדה. על התפוכות הזמן ופי' על קצת פסוקי תיכה בדרך מתקר וגו ד' שערים וכמה מדרים: ד"ו, שמ"ו, 4°.

1085. **שערי דמעה**. ה"ר משה ב"ר יהודה מ"מ בזאריק. הספד על ה"ר יוסף רשבד"ק נרבוני וה"ר דוד ב"ר ליב מנרבון: לונדון, תקל"א, 4°.

1086. **שערי דמשק**. (עי' עיר דמשק אליעזר).

1087. **שערי דעה**. ה"ר אלעזר ב"ר אריה ליב מפילץ. חי' על ס"ע י"ד, ב"ח. ח"ח: ווין, תקפ"א, 2°. ח"ב: זאלקווא, תקפ"ח, 2°.

1088. **שערי דעה**. (עיין אבן תקומה. שער משפט).

1089. **שערי זוהר תורה**. (עיין שערי רחמים).

1090. **שערי זמרה**. ה"ר שלמה זלמן במהרי"ל ב"ץ העגא. על טעמי המקרא והגיונות: פיורדא, תקכ"ב. ביאליסטאק, תקס"ו, 8°. עוד מהדורת קמץ בקלרה וחות ח"ב לכפרו שערי תורה, עיין זה. ונדפס גס לבדו: זאלקווא, תקי"א. שקלאוו, תקמ"ד, 8°.

1091. **שערי זמרה**. (עיין שערי רחמים).

1092. **שערי חיים**. ה"ר חנינא יצחק מיכאל מרבני ירושלים. סוגיות עמוקות ע"ס מקח וממכר ונסופו סוד הברכות לרב האי גאון וס' הפרבוס: שאלוניקי, תקע"ט (ו"ח: תקע"ד), 2°.

1093. **שערי חיים**. ה"ר מרדכי ב"ר יעקב בן אברהם בן מיומן בן אברהם בן מאור הגולה רבינו רישליוין משועי יהודה אשר בברצלונה. פי' על עשר ספירות: כ"י רד"א F 914, №. ושם q 1066, №. כ"י מינכען 48 № נכתב בעד (המחבר) מרדכי רפאל בכתב ממ"ח בכ"ד בתת ברוחת וחס' וחלף מיחסו בטעות לר' יעקב רשילה.

1094. **שערי חיים**. ה"ר נסים חיים רפאל די שיגורה. דיני סת"ם וכו' דעריס (וועטענס F 944, ועדנער ע' 690 : פלפולים על גפ"ת) : שאלוניקי, תקס"ז, °2.

1095. **שערי חיים**. (עיין אבן תקומה, תוכחת חיים, תורה וחיים).

1096. **שערי חכמה**. ה"ר אלעזר ב"ר אריה ליב מפילץ. כללי סוגיות בפ"ב פמעתתא וכסופו שערי יראה מ' דכוסיס : פראג, תקס"ז, °2.

1097. **שערי חכמה**. (עיין שערי ציון).

1098. **שערי יהודה**. ה"ר יהודה אלגאזי. מו' על הרמב"ם : שאלוניקי, . . .

1099. **שערי היחוד והאמונה**. אדמו"ר אהרן הלוי. דרושים בקבלה ס' פעריס : א) פער כללות היחוד. ב) פער יחוד והמונה ח"ב מו פער הספירות ויחודם. ג) פער המגפן. ד) פער מוכות וכלים. ה) פער קטנות וגדלות וברחם הם' פתיחה גדולה והקדמה : שקלאוו, שמר"ם, °8.

1100. **שערי יראה**. (עיין שערי חכמה. שערי ציון).

1101. **שערי ירושלים**. ה"ר יוסף ב"ר מרדכי הכהן. תפלות ופיוים לימי השבוע בהלת ירושלים. [והוא כעין תקון חצות עם הגהות ה"ר משה כהן כעל עט סופר : (תג"י מ' י"ג)] : ד"ו, תס"ז, °12.

1102. **שערי ירושלים**. סדר תקון חצות ע"פ האריז"ל ועם ס' הפרפיות עם תרגום לה"ר שמואל איזקרי : ד"א, תפ"ח, °8. [בדפוסי ע"פ רובענס 0, 7—826 №. ופיוסט ח"ב דקט"ז פיכרס לאהד].

1103. **שערי ישועה**. ה"ר ישועה זיין. שו"ת כ"י, כ' חלקים : (פג"ב ק' ופס"ג שלי במקומו).

1104. **שערי ישועות**. (עיין אבן תקומה).

1105. **שערי לשון הקדש**. ה"ר חנניה אלחנן חי הכהן. דקדוק לה"ק לנעריס בד' פעריס: ד"ו, תקס"ח, (וי"ל. ריגייו, תקס"ח. זאלקווא, תקע"ח), °8.

1106. **שערי מדע**. (עיין תורת חסד).

1107. **שערי מוסר**. ה"ר אביגדור כ"ץ. עיוני מוסר וירחת ה' : (ש"י).

1108. **שערי המסורות**. (עיין קונטרס שער הנקודות).

1109. **שערי מצות**. (עיין יסוד מורא להרמב"ע וכנוספות).

1110. **שערי נעימה**. ה"ר שלמה ב"ר משה אבר"ק חעלמא ולבוב. דקדוקי הגיונות בספרי מ"ת עם הגהות ה"ר שלמה מדובנא (מהרש"ד) : פפר"א, תקב"ו, °8. גם נלוה לס' תלמוד לשון עברי ד' ווילנא. (עיין זה בחות ת').

1111. **שערי נקוד**. מאמר על הנקודות ודקדוקיהן. נזכר בס' דקדוקי רש"י ומצא בכ"י לשד"ל : (פונק גפ"ל דקט"ז).

1112. **שערי סמיכה**. (עיין סמיכה לחיים).

1113. **שערי עבודה**. אדמו"ר אהרן הלוי. דרושים בקבלה ומקרא ג"כ עבודת בינונים וכו' ס' פעריס : א) פער יחוד זו"ע ותורת האמת. ב) פער יחוד הספירות. ג) פער התפלה. ד) פער התורה והמצות. ה) פתח התשובה וברחמו הקדמה גדולה : שקלאוו, תקפ"א, °8.

1114. **שערי עזרה**. ה"ר יעקב עמדין המכונה יעב"ץ. דרוש ת' והוא חולית ספית מספרו הקשורים ליעקב, עיין זה : אלטונא, תקל"ו, °4.

1115. **שערי עזרה**. (עיין אבן תקומה).

1116. **שערי עץ חיים**. ה"ר בנימין מפנטי. תוכחת מוסר וירחת ה' בחכוזים : חמ"ר (פראג), משי"ח, °4. [ופיוסט ת"ח דקע"ו : פראג, חש"ד (שנ"ח), ע"ם. ובב"י לונדון מיוחס לה"ר בנימין מן הענוים. וכולל סיל מערך מ' בתים וכל בית מסיים במלת חיים : (תוס' עק"ד תר"ט דתקי"ט)].

1117. **שערי הפנים**. ה"ר אלעזר מבורגוניא. פסקי דינים. הובא בהלכות חיים ח"ב כ"י דקמ"ג לענין בשר שנתבשל בלח מליחה : (מגד יהוסף ת' דף ז').

1118. **שערי פרנסה טובה**. תפלות ובקשות : ליוורנו, ישרא"ל בט"ח (תק"ם), °8.

1119. **שערי צדק**. ה"ר אביעזר ב"ר יצחק. הספד על הצרות בערי הקדם נפת וירושלים ועכריה ת"ו על התעיבה ועל הגלולה וברחמו לקוטים ומקרא בשער שערי צדק לזרע יצחק : ירושלים, תר"ג, °4. [וכ"כ אלי ינה"ל, וגם תר"ח].

1120. **שערי צדק**. ה"ר אברהם דאנציג. ג' פעריס : א) מצות הארץ על כל המצות התלויות בארץ ומהגות בזמן הזה. ב) משפטי הארץ על שלר הדיוים העוסקים בח"י ויש גם בח"ל, והוא כנסן ת' מהנדו על ס"ע י"ד. (עיין חכמת אדם). ג) תקוני אדם הממות ותקוים לספריו חיי אדם ונשמת אדם : ווילנא, תקע"ב, °4.

**1121. שערי צדק.** ה"ר יוסף ב"ר אברהם גיקוטיליא. קבלה ופי' על עסר ספירות, כ"י: (גנ"מ ק' ובס"ג בלי במקומו). ומולי הוא סמ' נפ' נובלות חכמה דקנ"ה ע"ב.

**1122. שערי צדק.** ה"ר יוסף ב"ר אברהם ן' קרניטול. הקדמות וכללים לחכמת הקבלה וכל כנויי השמות הקדושים והספירות: ריווא די טרינטו, שכ"א. קרימונה, שכ"א. קארין, תקנ"ה, 4°. [וקרוב לשמוע לפירסם (ח"מ דקע"ד) שהוא לר' גיקוטיליא הנ"ל ונתחבר כמויון בפיוט שהוא בב"י, כמו: גיניקול, גניבול (כ"י יה"ב), גריבצול, גיקטילא קרניטול ח"ז. ולפ"ד נקרא הספר ג"כ שער השמים ע"ש].

**1123. שערי צדק.** הרלב"ג. מפתח רמב"ם № 4351 (ועיין ברית יעקב).

**1124. שערי צדק.** קונטרס תשובות לגאונים קדמונים נמסרו ע"י ה"ר יוסף הכהן ארדיטי: שאלוניקי, תקנ"ב, 4°. [ונתולדות הרב"ג לה"ר בי"ר הערה כ"ב ובוף הערה ל"מ נתוכ: ד' ליוורנו ע"ש].

**1125. שערי צדק.** כ"ר שמחה בב"ר משה הלוצקי הקראי. על דיני קדוש החדש ומחלק לשערים: (אר"ץ).

**1126. שערי צדק.** ענייני קבלה לא נודע למי ומחלק לשערים: כ"י ליידן 24/2 № .

**1127. שערי צדק.** (עיין בית אלהים. ברית יעקב. שערי תשובה).

**1128. שערי צדק לזרע יצחק.** (עיין שערי צדק לעיל).

**1129. שערי הצדק.** דרכי מוסר בעניני זיווג. מיוחס בקצת כ"י להראב"ד והוא אגרת הקדש להרמב"ן, עיין זה. (ועי' שער הקדושה).

**1130. שערי ציון.** ה"ר דוד טעבלי פוזנר. מוסר על עניני תפלה מלוקט מס' הכוללים ובל"ח וזולתם ופי' על מסכות בסדר התורה: המבורג, תע"ה. שקלאוו, תקע"ב (ונעדנער ע' 206: בשער"י), 4°.

**1131. שערי ציון.** ה"ר יהיאל מיכל ב"ר ארי' ליב סג"ל מקאליש. מוסר השכל וירקת ה' ונהלק לשערים והוא ח"ל מספרו שערי חכמה וח"ב ממנו נקרא שערי יראה: פראג, תי"ז, 4°.

**1132. שערי ציון.** ה"ר יצחק ב"ר יעקב די לאטש. על תורה שבע"פ וכדורה בשבע"פ וכשבע תורה להרמב"ם בסדר התורה, ובהקדמתו מרבה לספר מגדולי דור ודור וזמניהם והבוריהם וכדומה וממנה מהנו בעל השם"ק וה"ר חיד"א וזולתם: כ"י רה"ם 823 № . [ונפ"ד הרב מהרי"ט זוכן (נח"ל דהע"ח—ע"ט) נקרא שם' תולדות יצחק ורק המפתחות שמחר ההקדמה נקראו שערי ציון ע"ש].

**1133. שערי ציון.** ה"ר מנחם ציון [ונ"ע ר' זלמן ציון]. ר' (מו ח') שערים בדיני נדיקת הכילה: כ"י רד"א תקמ"ב וקנ"ד q 1032, פי' על נדיקות הכילה. וכ"י אופינבאך VIII, 87. ובעת כ"י המבורג 136 ומפתר שהות בדיקות ושחיטה: רמש"ש].

**1134. שערי ציון.** ה"ר נתן נטע ב"ר משה הנובר. תקונים ותפלות להנות לילה והנות יום מכתבי האריז"ל וס' עץ חיים למדרה"ן. ותקוני תפלות לכל ימות השבוע וסדר הלמוד לכל ימות השנה ותקון ק"ש על המטה ותפלת יו"כ קטן וסדר מלקות ותקון שבועות וסו"ר ותפלת הדרך ועס כ' יצירה: פראג, תכ"ב, 4°. עוד עס הוספות למחות ותקון סעודה וענין הקדיש לר' ירמיה מווערטיש (עי' פיהכנ ח"ב דע"ה): ד"א, תל"א. פראג, תמ"ב. שם תמ"ח. שם, תנ"ב, 4°. ד"ן, אחב"ם, 16°. וז"ז פ"ר גס 8° גס 12° וז"ז. עוד עס כמה הוספות ע"י ה"ר מרדכי מרקיל ב"ר ישראל ניסן: דיהרנפורט, תס"ה, 8°. וז"ז פ"ר. עוד עס תקון סעודה וס' יצירה: ד"ו, תצ"ו, 24°. שם אשר"י, 12°. ליוורנו, תקכ"ה. דיהרנפורט, חש"ד (?1798) 16°. פיסא, מבש"ר טו"ב. מעזיבוז תקפ"ג, 8°. (ועס הגהות, כ"י: נעדנער ע' 448).

**1135. שערי ציון.** (עיין אבן הקוכח).

**1136. שערי קדושה.** הועתק מכתבי מהרח"ו ע"י ה"ר אברהם ן' אשר. והוא רב המיכות להגיד למדם טוב המדות הרעות וסכר הטובות והקדמות מורלות להסיג ולייסר בשערי קדושה וכו': (גנ"ב ק"ו ובס"ג בלי במקומו): קונשטנטינא, תצ"א. ד"א.. 8°. עוד וכסופו בשר נפש מס' עץ החיים למהרח"ו: זולצבאך, תקי"ח, 8°. ועס לקוטים למהר"ש מאסטרפולי בסופו: זאלקווא, תקכ"ז. מעזירוב, תקנ"ב. הוראדנא, תקנ"ד. שם, תקס"א. זאלקווא, תק"ע. ווילנא, תקצ"ה. קאפוסט, תקצ"ז. ווזעפאוו, תר"ב. פולנאה, חש"ר. לעסבערג, תרי"ט. 8°. 12°. 16°. וז"ז פ"ר.

**1137. שערי רחמים.** ה"ר יהודה ב"ר יוסף לביא פרץ. סדר עבודת מקדש על תמידין ומוסף שבת להר"מ די לונזאנו וסדר קרבנו

מוספים לר"ח ור"ח ומג המגות ושבועות ושמיני של חג וסדר עבודה ברגל ושועת להרמ"ע מפאנו. וספרח לשיעותח לימי החול בשם שערי זוהר תורה ותפלות ובקשות בשם שער בית תפלה ופרקי סידה בשם שערי זמרה: ד"ו, ע"ת, $12°$.

1138. **שערי רחמים**. (עיין כסא רחמים).

1139. **שערי רחמים ושערי רצון** לה"ר חיים הכהן"ר שלמה עבאדי רבני שאלוניקי. וה"ר בנימין קמחי הדפיסם והוסיף בהם הגהות נכבדות על תפלות השנה וסדר המועדים: (תג"י כ' כ"ח). [ונמצאים q, 1063: שערי רצון. לקוטים על הגדה תקיעת שופר וכוונות ע"ד הקבלה לר' שלמה עבארי: שאלוניקי, תק"כ, (ונעדנער: תק"א), $4°$].

1140. **שערי רצון**. (עיין שערי רחמים וכו' לפני זה).

1141. **שערי שבועות**. ה"ר יצחק ב"ר ראובן נכד הרי"ף. [ולא כיח מיתסין אותו להרי"ף בעצמו]. עשרים שערים בדיני שבועות ונדסכו תמיד עם ספרי המלפסי ולכן יש קורין להם ג"כ שערים לרב אלפסי. ונדפסו גם לבדם: קראקא, שנ"ז, $8°$. פראג, חש"ד, $4°$ (פירסם ח"ח דל"ו. ועיין שערי בינה לעיל). [וגרסת שד"ק שנ"ז הנ"ל נדפס ג"כ עם המלפסי בם וקן בכרך מיוחד (עיין אלפסי בסות א'). וד"ם חש"ד הנ"ל של פירסם הגדה בשיני ולא מצאתי לו תבר].

1142. **שערי שבועות**. לרב האי גאון: (עיין משפטי שבועות).

1143. **שערי שחיטות**. (עיין שערים לר"ש בן חפני גאון להלן).

1144. **שערי שמחה**. (עי' ס' ההלכות בהוספות).

1145. **שערי שמים**. ה"ר יחיאל מיכל ב"ר אריה ליב סג"ל מקאליש. ח"ח דרשות ופסקים מסודרים לשניים בח"י שערים: פראג, תל"ה, $4°$. [וכ' שם לו ג"כ ח"ג ממנו].

1146. **שערי שמים**. (עיין הגדה ש"פ סי' 119. ס' העיון).

1147. **שערי השתן**. לבחון ולהכיר ולשפוט ממראה השתן על החולי. ונתבאר בו ספריס רבים ובונים ונחלקו ע"פ רוב לשערים ומצויים בכ"י בונים ואין להחליט בזה.

1148. **שערי תורה**. ה"ר בנימין וואלף בה"ר אלעזר מפילץ. כ"ד כללים בסוגיות הש"ס וכסופו כמה דרושים: ווין, תקפ"א, $2°$. עוד בג"ל מ"ב כללים בדיני חזקה וכו': ווין, תור"ה, $2°$. (ח"ג: פרעשבורג, תר"..)

1149. **שערי תורה**. דרושים, כ"י, לה"ר ישועה זיין: (שנ"ב ק"ב וסה"ג שני בתקומו).

1150. **שערי תורה**. ה"ר שלמה זלמן ב"ר יהורה ליב ב"ץ העגא. דקדוק לה"ק בקלור ממרן וכסופו שערי זמרה הקצר על נגינות הטעמים: הבורג, תע"ח, $8°$.

1151. **שערי תורה**. פי' על עשר ספירות בקבלה, כ"י: (ש"י).

1152. **שערי תורה**. (עיין תורה וחיים. תורת הרמ"ה).

1153. **שערי התלמוד**. ה"ר אלחנן חי הכהן מריגייו. סוגיות הש"ס עם מיזה כללים להתוך התלמידים: ריגייו, תקע"א, $4°$. (ועיין תג"י ה' ז').

1154. **שערי תפלה**. ה"ר שלמה זלבן ב"ץ העגא הנ"ל. תקוני התפלות לכל השנה ע"פ דקדוק הלשון: יעסניץ, תפ"ה. ד"א, תקב"ו. דיהרנפורט (ופירסם ח"ח דשע"ט: פשד"מ, ולבד"מ) תקל"ט. זאלקווא, תקמ"ו, $8°$.

[וכ' בהקדמתו שמיבר על כל התפלות והוספות ויוצרות וביר סימוד וסליחות וי"כ קטן וסי' תהלים מוגה מאד עם פי' מספיק וכו' ומקור יד לא הדפיס רק אות זה ע"ם. וברחה שהות הנמצאת בכ"י רח"ס № 824 כפלים מהנדפס עם שערי בינה כ"י המחבר עצמו ע"ם. ואולי זה התחרון הוא פירושו על התלים הנ"ל].

1155. **שערי תפלה**. (עיין עתרת חיים).

1156. **שערי תשובה**. ה"ר יונה החסיד מגירונדו. ס' מוסר וירחת ה' לעורר הנפש לתשובה ועשוה ומחלק לד' שערים וכל שער לפרקים. ובכ"י די רוסי 1351 № נקרא שערי צדק ע"ם. נדפס בקלור ומח"ז ס' מוסר השכל לרב האי גאון וכסופו ס' היראה לר' יונה הנ"ל: פאנו, חש"ד (רס"ב—ה). קונשטנטינא, רע"ח, $4°$. עוד בלי ס' מוסר השכל הנ"ל וקלתם גם בלי ספר היראה הנ"ל וקלתם גם עם נוספות מהרות: ד"ו, ש"ר. קראקא, אש"ם, $4°$. פראג, שס"ו, $16°$. שם, חש"ר. ד"א, שפ"ז, $12°$. זולצבאך, תקמ"ח. ווילנא, תר"ד גם תר"ח, $8°$ וז"ו פ"ר.

1157. **שערי תשובה**. (עיין נהרות דמשק. שלחן ערוך).

1158. **שערים**. כן נקראו תנורי הקדמונים אשר לא קראו להם מהבריהם בשם מיוחד פרטי.

ונקראו בפי הנאוים מחריסם מס נכלל ע"ם מחברם כמו שערים לרב האי גאון. — לרב אלפסי. — לר"ש בן הפני גאון וכדומה, או בפרט ע"ם העניינים הכלולים בו כמו: שערי שבועות, שערי שחיטות וכדומה, (ועיין מקח וממכר. משפטי שבועות). ועיינו הרוחות עוד בכמה וכמה כ"י יבואו נסמן כל מאמר נפרד במלת «שער» לפי סדרתו בלי שום כוונו ומספר, ולדוגמא עיין במכתב הרמב"ם אל הכולמן בהגהת הכריחות הנדפס בכ"ח ד'.

1159. **שערים** לרב אלפסי. (עיין שערי שבועות לעיל).

1160. **שערים** דרב האי גאון. (עיין מקח וממכר).

1161. **שערים** לרב שמואל בן חפני גאון. מביאם המרדכי פ"ד דבבהדין סי' תרצ"ט ונקרא סם ר"ש בן חפני הכהן, ובסוף פ"ו דחולין מביא דיני שחיטה מס' השערים שלו ע"ם. והכתב"ן סי' רע"ז קורא להם **שערי שחיטות**. ואולי גם ס' המבוי, ס' הבתנה, ס' השותפות וס' התנאים שלו כולם נכללו בשערים הללו ותלקים מס' זה. ועיין תולדות רב האי גאון לה"ר צי"ר הערה ח'.

1162. ס' **השערים** פסקי דיוסי ל"ח סימנים מסדור חכמי ונדולי רייניש: כ"י רח"ם 564 №.

1163. ס' **השערים** או **שערי דורא** הנקרא **אסור והתיר**. ה"ר יצחק מדורא ב"ר ראובן. כל דיני מאכלות אסורות ודיני הכליס עם הגהות: קראקא, רצ"ד, 4°. ועם הגהות וכתובים למהרא"י: ד"ר, ש"ח. (ועם הגהות, כ"י: נעדנער 371) שם, שכ"ד. באזיליא, ש"ם, 4°. עוד כנ"ל וכסופס הלכות נדה להמחבר מ"ס סימנים: קונשטנטינא, שי"ג, 4°. עוד כנ"ל עם פי' **עטרת שלמה** לה"ר שלמה ב"ר יחיאל לוריא (מהרש"ל) וכסופו סדר הניקור לבעל העטור וכללות לו"ס להר"ר אברהם ב"ר אליה הכהן שנלח לח"ק בהלברשטט ועד לחכן הל' נדה הנ"ל כ"ד סימנים עם כמה חי' והגהות ונוספות ע"י המלבה"ד ה"ר אליהו בר"מ לוואנץ: באסיליאה, שנ"ט, 4°. [ונקרא סם בטעו: **שומר אמונים**]. לובלין, נוג"ש, 2°. עוד כנ"ל ועם הגהות הרמ"א ועם מבוא **שערים** בלור בפלפול ופסק הלכה כמנהג כל המדינות להר"ר נתן ב"ר שמשון שפירא אבד"ק הוראדנא: לובלין, שנ"ה (ופירסם ת"ח דרי"ח: חש"ד), 2°. עוד כנ"ל עם תוס' נמוקי ה"ר מרדכי יפה (בעל הלבושים) עם כמה מדושים והגהות ונוספות להמלבה"ד ה"ר משה ב"ר יחיאל מיכל ממעזריטש: יעסניץ, תפ"ד, 2°. עוד עם הל' נדה ומבוא **שערים** ומכוות למהרש"ל על הגהות ועל **השערים** ככל הנ"ל: זאפלאוו, תקס"ז, 2°.

1164. ס' **השערים** לה"ר אליהו בר"א זעליג באנדי. דלושים מלוקטים מכל ספרי מוסר ומחקר: פראג, 1832, 4°.

1165. ס' **השערים** לה"ר בנימן ב"ר אברהם הרופא. י"ד **שערים** בהכמת הרפואה: כ"י די רוסי $1329/_2$ №.

1166. ס' **השערים** לה"ר יהודה ב"ר משה ב"ר דניאל מרומי. ע"ע **שערים** בנחור ספרי הנכותה: כ"י די רוסי $1174/_{11}$. $1376/_5$ № וכ"י רח"ם 58 № [וכ' עם שהות ס' הרחבון לס' הנכותה וכו ס"ו **שערים** ע"ם. ואולי הוא ע"ם ול"ל ע"ו]. וכ"י יה"ש. (ועי' מאמרים למחכרים נוגרים כו').

1167. ס' **השערים** לה"ר ישראל איסרלין (מהרא"י). ל"כ **שערים** בחסור והתיר חוץ מהנהוחיו על **שערי דורא** הנ"ל. ומזכיר הרמ"ח בספריו דרכי משה ותורת חטאת. ובהקדמת מבוא **שערים** הנ"ל נראה שהנהוחיו על **שערי דורא** נעתקו מ**שערי** אלה וקרחו לב **שערים** ע"ם: (בנ"כ מ"כ ובה"נ שלי ח"כ במקומו). ובכ"י רד"א q, 604 № נמנאו **שערים** לה"ר ישראל מרפורג הוא מהרא"י הנ"ל וכו ל"ו **שערים** בחסור והתיר ע"ם.

1168. ס' **השערים** להרוקח כולל ע"ג **שערי** דכפה בקבלה כמנין חכמ"ה: כ"י רד"א q, 1017 №.

1169. ס' **השעשוע**. ה"ר משה ב"ר זלמן דאברושקא הלוי. פי' על קנת ס' בחינת עולם: פראג, תקל"ה, 4°.

1170. **שעשוע התלמידים**. ה"ר יצחק שמואל מרבני שאלוניקי. נחוכים והי' על קנת מנות"מ: (כ"ל ס' ובה"נ שלי ה"כ במקומו): שאלוניקי, תקנ"ז, 2°.

1171. **שעשועי אפרים**. ה"ר אפרים ב"ר יוסף נאליקו. פי' על כל חתין ונמין **שבחורה**, כ"י: (הנ"י ס' ז'). ונדפס נס' קול מבשר נל"י עקרים (?).

1172. ס' **שעשועים**. ה"ר יוסף זבארה. מוסר **השכל** במליצה ומכוונות: כ"י רד"א 880, 0 №.

1173. **שעת הכושר**. ה"ר שלמה כהן מירושלים. ה"כ מחבור מזל שעה עם"ת: שאלוניקי, תקע"ט, 2°.

1174. **שעת רצון**. ה"ר שלמה כהן מירושלים. על הזהר ותקוני זהר"ב: שאלוניקי, שער"י, °2.

1175. **שפאנישע היידן** או ניגייגער. מעשה בל"ח בתמת ניגייגר שנשבה ילד: ד"א, חש"ד, °8.

1176. **שפה אחת**. ה"ר חנניה אלהנן חי הכהן. על פעלי לה"ק בזמנה שלח נמצאו בתל"ך או שנמצאו במוכן לחר וגלוח לו פתח האהל על שרשים נרדפים בכלל: ריגיו, תקפ"ב, °12.

1177. **שפה אחת**. ה"ר חיים יוסף דוד אזולאי (חיד"א). פי' הגדה ש"פ. נדפס רחשונה בסוף ספרו אהבת דוד (עיין זה). ותח"ז גם בפדו: ליוורנו, תקס"ו (ודלח כפירושו: תקמ"ו), °4.

1178. **שפה אחת**. (עיין פ' השרשים להלן).

1179. **שפה ברורה**. הראב"ע. דקדוק לה"ק על החומיות: קונשטנטינא, ר"ץ, °8. עוד עם בחור מספיק בשם מבין שפה וכוונו חידה על אותיות מ"ן להראב"ע עם בחור ופתרון מבין חדה לה"ק גבריאל הירש המכונה דר' ליפמאן: פיורדא, תקצ"ט, °8. ובחבור הקודש נקרא ארשת השפה, עיין יסורון של הח' דעליעם ע' 253.

1180. **שפה ברורה**. ה"ר אשר לעמיל ב"ר מאיר מאירזאהן. תלמוד לשון פולניח בלשון עבריח יהודית: ווילנא והוראדנא, תקצ"ד, °4.

1181. **שפה ברורה**. ה"ר גדליה ב"ר יעקב דושנית. דקדוק לה"ק לנערים: פראג, תס"ד. ד"א, בעת"ה. אופיבאך, בעת"ה, °8.

1182. **שפה ברורה**. ה"ר יהושע ב"ר יעקב מטשאווס. מ"ס כללים בדקדוק לה"ק: חמ"ד (שקלאוו), תקמ"ו, °8.

1183. **שפה ברורה**. כ"ר יוסף בכ"ר שלמה בגי הקראי. בחור כל המלחיות במופתים כמ' עין חיים: (אר"ץ).

1184. **שפה ברורה**. ה"ר משה דוד ואלי. עניני קבלה: כ"י יוא"ל.

1185. **שפה ברורה**. ה"ר משה ב"ר חיים העכים הכהן. דקדוק לה"ק עם הערות ובחור: פיורדא, תק"ן, °4.

1186. **שפה ברורה**. ה"ר מנשה ב"ר יוסף בן ישראל. דקדוק לה"ק, כ"י: (ש"י).

1187. **שפה ברורה**. ה"ר נתן נטע ב"ר משה הנובר. כל מיני שמות ותיבות בלה"ק ול"ל ול' רומי ואיטלקי וכו' בערים: פראג, ת"כ, °4. עוד בחום' לשון נרפת ע"י ה"ר יעקב קאפיל ב"ר זאב וואלף: ד"א, אחב"ם. לבוב, שומ"ר, °4. עוד רק בלה"ק ול"ח ונרכת: נאווידוואהר, תקס"ז, °4. עוד כמ"ל לה"ק ול"ח ול' יון (נריכים) פרחנקו ול' ערבי ויממעחלי: ד"ק, ת"א, °4. (חום' ס"י). [וכתב עליו מהרש"ד וז"ל: ספק לי אם ת"א והוא שמת הדפוס או ד"א והוא מקום שנדפס עוד הפעם, עכ"ל. ואני ספק לי אם ד"ק הוא כ"ת ד' קרלנקא כדרכו תמיד או קושטנטינא שלח כדרכו. ויותר קרוב לשמוע שהוא ד' קושט' מפני לשונות המזרחיות שבו. ואם אין מבנה בשנת הדפוס (ת"ח) ח"כ הוא קדום לכל הכ"ל שלפניו ומי יודע אם מחבר אחד הם. ואולי כח זה ליד הכ"ע הנזכר הכ"ל והוא מחליף ושינה את הלשונות ותחת ד' מזחיות הכיא כ' מערכיות].

1188. **שפה ברורה**. ה"ר שרגא פייביל ב"ר משה סג"ל. פשטים וחי' תורה על מחמרים מחומים בדרז"ל ע"ד פרד"ס: זאלקווא, תקל"ח, °4.

1189. **שפה ברורה**. ה"ר קלמן שולמאן. כפוליס ועניניס שוים במליצה ולשון הת: ווילנא, תר"ח, °8.

1190. **שפה ברורה**. קנון שמות לימה דבריס בלה"ק ואיטליאנו: חמו"ד, (ריגיו ? 1820?) °8.

1191. **שפה ברורה**. (עיין בחינת עולם. כתב יושר).

1192. **שפה לנאמנים**. ה"ר יהודה ליב הלוי עדל מזאמושטש. כללי דקדוק הפעלים ולוחות הבניניס בדרך קל ומובן: לבוב, תקנ"ג, °8.

1193. **שפיגל דער ארצנייא**. ה"ר משה ב"ר יעקב. ס' רפואות גדול בל"ח ומחלק לבערים ומלקיט: כ"י רד"א q 1648, №.

1194. **שפע**. (עיין שפע טל נסמוך).

1195. **שפע טל**. הרופא ה"ר שבתי שעפטיל ב"ר עקיבא הלוי הורוויץ מפראג. ח"ל מפתחות וכללי חכמת הקבלה וכו' ס' אגרת הטעמים לר' מהרן קרדינל עם פי' גדול בשם שפע. ח"ב בחוריס על מאמרי זהר ותקוניס וס' יצירה וכו' בשם טל ומחלק לבערים ופרקים ובראשו מבוא גדול והקדמת הרמב"ם לפי' המשנה. [ואח"ז נתוספו והוא רק פי' כפול על אגרת הטעמים הנ' בשם שפע והשני בשם טל עם הקדמה גדולה בשם מאה שקל כסף]: העגא שע"ב. ספר"מ, ער"ת, °2. זאלקווא, תק"מ, °4. בליזורקע, תקס"ז, °2.

1196. **שפע הכוכבים**. ה"ר חיים קלונימוס ב"ר דוד. על תכונת הכוכבים ופעולותם: כ"י די רוסי $336/_8$ №.

1197. **שפעת מים**. (עיין עינות מים).

1198. **שפעת רביבים**. ה"ר דוד פארדו. פיוטים ותפלות ותחנות ובקשות לתענית ומועדים וקונטרס עם פי'. וגלוסה לו סדר עבודת יו"כ ובקשת פיוטים לתלמידו ה"ר אלישע ב"ר שלמה האביליו המכונה מירקאדו: ליוורנו, תקמ"ח. שם, תקנ"ג. שם, תקס"ג, 8°.

1199. **שפר דקדוקה של נפש**. ה"ר בנבנשתי בן יעקב. וידוי לתכיב מרע ובקשות: ד"ו, תמ"ה, 8°.

1200 **שפר כללי הדקדוק**. ה"ר יהודה בריא"ל ממנטובה. כללי דקדוק לה"ק: מנטובה, ת"ק. שם, תקכ"ט, 8°.

1201 **שפ"ר שפ"ת אמת**. פיוטים פיוטים תפלות לצ"ת כסדר ליוורנו: ליוורנו, תקפ"א, 8°.

1202. **שפר התקון**. (עיין—התקונים).

1203 **שפר התקונים**. כ"י כולל יותר מלוף וג' מאות שבושים ומגיונות בד' חלקי הרמב"ם ומפרשיו ד' עטיפות. כי מלבד שהשתוקו הסופרים נדפוסי פיסים עוד מדפוס מקוסף נאו, וכל חלה מאלו תגבי תיל ידיעה לתקן בהגה"ם מדויקת ונכתב בספר: (מחסף תקמ"ה דל"ג).

1204. **שפר התקונים**. או שפר התקון. תקון ליל שבועות כמנהג ספרד: ד"ו, תי"ט. ד"א, תכ"ט. ד"ו, תל"ד. שם, תמ"ב. ד"א, ת"ן. שם, תנ"א. ד"ו, תנ"ו. ד"א, תס"א. שם, תס"ג. שם, תס"ה. ד"ו, תס"ו. ד"א, תס"ח. ווין, 1822, 8° ו"ז (ועיין שער התקונים).

1205. **שפת אמת**. ה"ר אהרן ששון. מי' גם"ת עם מפתח נכופו: (ש"י).

1206. **שפת האמת**. ה"ר אברהם קורימי. פי' עס"ת. מוכר שנת הקי"ח. כ"י גדול רחיתי ביד אבן רש"ף הקראי [והוא ממר לי שמחבר מי' רבני וכנו סיים כ"ף נעל המחבר] וגם רמז"ב רחה כ"י גדול וגרחה בחיתו זה של מבן רש"ף.

1207. **שפת אמת**. ה"ר דניאל ב"ר משה דוד טירני. מי' דיוים ושו"ת. מציחו בספרו עיקרי הד"ט: (שי"ג) [וכ' בעל הכי"ג בגדו ו"ל: בגרחה הוא בחתו ע"ש, ועיין שפת אמת עם הוד אמת להבן מי' 1217].

1208 **שפת אמת**. ה"ר יעקב ישראל דרשן מקרעמניץ. דרושים ופסקים על מכלי: לבוב, תקמ"ח, 4°.

1209. **שפת אמת**. ה"ר יצחק הלוי איש סטנוב. מ"ס כל סדרי לה"ק להוכחות ולנויים ומבקליס כדרך ס' הסדרים לרד"ק ועל בוליו מלמעה הערות ופתרון הסדרים בל"ס. מ"ב דברים אחדים כל הסמות וסמלות הגרדפים כסדר מ"ב עם מפתח ומונח הסדרים: ברלין, תקמ"ז. פראג, תקס"ד, 2°.

1210. **שפת אמת**. ה"ר ישמעאל הכהן. דרושים וחי' כסדר התורה: ליוורנו, תקצ"ב, 2°.

1211. **שפת אמת**. הרמ"ע מפאנו. מלמד נקבלה על ערכי הקוויים. והוא ה"ב לספרו פלח הרמון ע"ב נהקדמה (ועיין עשרה מאמרות).

1212. **שפת אמת**. ה"ר משה האגיז (המני"ח). על מעלות מ"י וקדושתה לף בזמן הזה: ד"א, תנ"ז. שם, תס"ז, 8°.

1213. **שפת אמת**. לגרת בענין תנוך הטריס: קעניגסבערג, תקמ"ב, 8°.

1214. **שפת אמת**. לוח הפעלים ובקת כללי דקדוק ע"ה פרקים והתחלון מהם בדרכי הפעיל: ד"א, תט"ו, 12°.

1215. **שפת אמת**. מכתב וכדר תפלות ובקשות והפטרות שבת חזון ות"ב והפלה להבדת גמ"ח: ד"א... 8°.

1216. **שפת אמת**. (עיין אמת ליעקב סי' 849. בית אפרים. דובב שפתי ישנים. תורה, משלי).

1217. **שפת אמת** עם הוד אמת. בו"ת לה"ר מתתיהו נסים טירנא: ליוורנו, תוד"ה וקו"ל, 4°.

1218. **שפת אמת ולשון זהורית**. למד מתלמידי ס"ר יעב"ץ. ע"ד הקמיעות ומכתביס שוים בריב סידוע: חמ"ד (אלטונא), תקי"ב, 4°.

1219. **שפת בריטאניא. סטאניסלאס האנא**. לקדוק ל' האנגלי לעברים. לונדון, 1840, 8°.

1220. **שפת חכמים**. (עיין דברים עתיקים קונטרס בני).

1221. **שפת היאור**. ה"ר חיד"א. ענינו קבלה. הזכירו בספרו ראש דוד ד"פ ע"פ ע"ש: (יוא"ל).

1222. **שפת יוסף**. (עיין בהינת עולם).

1223. **שפת חים**. ה"ר יעקב מילדולה. בחורים ופסקים על המקרא בסגנון לבון בעל העקודה וס' העקרים בתכי"ג סימנים: כ"י

ניל נגד גיסו הר"ד מילדולה אבדק"ס בלונדון ולפי דבריו הדפיסו שם בשנת תר"ח. עיין תוס' עק"ד תכ"ח 30 אות ב.

1224. **שפת הים**. סו"ת לה"ר רפאל יצחק מאיוו. שאלוניקי, ר"ב שלו"ם, 2°.

1225. **שפת הים**. (עיין הגדה של פסח).

1226. **שפת יתר**. הראב"ע. להגיל את כר"ס גתון מהשגות ר' מדוגיס בן לכבע הלוי עליו ובסופו ס' הצחוק סיניס על שחוק הליסקלקי הת' להראב"ע ושמני לה"ר מנשטור אבן יהייא עס הקדמת לה"ר מאיר הלוי לעטערים: פרעסבורג, 1838, 8°. עוד הוא לבדו עס באור מספיק בשם גל נעול לה"ר גבריאל הירש המכונה דר' ליפמאן: פפד"מ, תר"ג, 8°.

1227. **שפת יתר**. (עיין ס' הרקמה).

1228. **שפת לשון**. (עיין שפתי דעת).

1229. **שפת הנחל**. ה"ר יהושע איזיק ב"ר יהיאל. כ"ח דרושים לשבתות ויו"ע ובאוריס על אגדות הש"ס בשלי וירושלמי ומדרש וכו': חכו"ד (יאהנישבורג או ק"ב, תרי"ט), 2°.

1230. **שפתי דל**. (עיין ארח לצדיק).

1231. **שפתי דעת**. ה"ר שלמה אפרים איש לונטשיץ. דרשות ופשטים כסדר התורה: פראג, ש"ע—ע"א, 2°.

1232. **שפתי דעת**. ה"ר שמעון ב"ר שמואל. דרושים והדושים וגס מזולתו: פיורדא, תק"י, 8°.

1233. **שפתי דעת** או **שפתי ישנים** או **שפת לשון**. בקושי לשון האבימים ומה שיסופק גס לעמקס: כ"י יה"ש. [ונכתבה הוא לה"ר מרדכי נתן].

1234. **שפתי דעת**. (עיין זכר רב. פרי מגדים. פרק שירה).

1235. **שפתי זהב**. (עיין בית אברהם).

1236. **שפתי חכמים**. ה"ר שבתי משורר ב"ס מפראג. קצור מכל המפרשים על פירש"י עה"ת. נדפס בשמונה עס הוספות (עיין תורה). ותה"ז לבדו עס תוס' ומשוקים לה"ר יעקב ב"ר משה אברהם טריוים מבריסק: פפד"מ, בע"ת. ווין, תקע"ה, 4°.

1237. **שפתי ישנים**. ה"ר וואלף מאיר מפראג. בחור מלות סתומות בספרי המפרשים והמדקדקים הקדמוניס כרש"י ורלב"ע והרד"ק ודומיהם כסדר ה"ב: פראג, תקפ"ח, 8°.

1238. **שפתי ישנים**. ה"ר שבתי משורר ב"ס הנ"ל. רשימת כל הספרים שחוברו מיוס כתוב ספר עד זמנו מה שראה או שמע או מלא זכרו בספר אחר, ומסודר בו בס הספר ומחברו מה מהותו ועניגו, מקוס ושנת דפוסו וכמותו למדת הגויגן. וגס מספרי כ"י לא הגיח ידו. וכרשבו מפתחות לכל הספרים למיניהס וכסופו שער בת רבים מפתח לשמות כל המחברים וכל כסדר ה"ב. ועד אחרן סדר תפלות לכל השנה וקנת פיוטים וזמירות: ד"א, ת"ם, 4°. (ועס הגהות רבות מהמחבר והגהות ה"ר צבי ב"ר אריה מברלין, ב"י: נעדגער 693). עוד (בלי סדר תפלות וכו' הל') עס קנת תוס' והגהות וגוסף בו חלק שני רשימה מכמה מלות ספרים עס מפתחות כלל הל"ל לה"ר אורי צבי רובינשטיין: זאלקווא, תקס"ו, 4°.

1239. **שפתי ישנים**. יש קורין כן לס' דובב שפתי ישנים, עיין זה.

1240. **שפתי ישנים**. (עיין שפתי דעת).

1241. **שפתי כהן** ה"ר מרדכי כהן תלמיד ר"י די קוריאל. בחור פסוקים בפשטים וסודות ע"פ קבלה כסדר התורה ובסוף כל פרשה גימטריאות רבות מכ"י לרבינו שמשון: ד"ו, שס"ה [ונכתב ד' שני בתוך שנדפס לאחרונה בשנת ש"ע ע"ס]. וואנזבעק, ת"ן, 2°.

1242. **שפתי כהן**. ה"ר שבתי בה"ר מאיר הכהן. פי' גדול מעוד י"ד בפלפול מכל הפוסקים ושו"ת רמשונים ואחרונים: קראקא, בקד"ש, 2°. עוד על טוש"ע ח"מ ככל הל"ל ונדפס עס פניס הכ"י והרמ"ה; ד"א, תכ"ג, 2°. (ועיין שלחן ערוך).

1243. **שפתי צדק**. (עיין מעבר יבק).

1244. **שפתי רננות**. ה"ר יצחק הלוי איש פטנוב. דקדוק לה"ק ע"פ חקי ההגיון והוא ה"ח מספרו הגדרים על כל חלקי הדקדוק והלשון: ברלין, תקל"ג, 4°.

1245. **שפתי רננות**. הוא מחזור וסדר תפלות ובקשות וכליחות ותחנות לכל השנה כמנהג ק"ק טריפולי: ד"ו, ת"ח, שם, תכל"א, 4°. עוד עס פי' ה"ר שאול הכהן: ליוורנו, תקצ"ז, 8°.

1246. **שפתי רננות**. (עיין הגדה ש"פ. מעבר יבק. נחל איתן. פרקי שירה).

1247. **שק ואפר**. ה"ר נתן ריז . . .

1248. **שקל הקדש**. ה"ר יוסף ב"ר יצחק קמחי. הוא ס' מבחר הפנינים בחלק טיר בקול:

כ"י רד"א q 1404, №. [וכ"כ מהוזיס ממנו נדפסו בזיון מר"כ דמ"ז ע"ם. ולקוטים ממנו נס' דרך טובים עיין זה. ולפ"ד כרמולי הוא הכור נפ"ע ובהקדמת הס' מבאר הסבה אשר הניעתהו לקבץ ולתבר את מבלי מוסר השלה וכותב בתוך מבליס שוניס קשתם מל' ערבי וקשתם מלה"ק וסידרם בסיוניס ותלקם בכ"ב שערים כמספר אותיות לה"ק. עי' תגמולען תר"ע 24 №].

1249. **שקל הקדש**. ה"ר מנשה ב"ר יוסף בן פורת מאיליא. על מאמר רז"ל ג' כתות ליום הדין וכו' ודברי הרמב"ם ע"ז שכ' ומבקל זה תלוי בדעתו על יוצר ברמשים: חמו"ד (קאפוסט, תקע"ח או תקפ"ג), 8°.

1250. **שקל הקדש**. ה"ר משה ב"ר ש"ט די ליאון. ח' שערים עמוקים בקבלה ונקרא ג"כ מערכת האלהות: כ"י רד"א q 1068, №.

1251. **שקל הקדש**. מזכיר הרמב"ן בשו"ת ד' ליוזלו סי' נ"ה ע"ם: (בשמעות ול"ח ובס"ג שלי במקומו).

1252. **שקל הקדש**. י"ז שערים במלאכת השיר וכללי דקדוק הגדלתיים לזה, ולא נודע מחברו. נדפס בסוף ס' לשון למודים לר"ד ן' יחיא עי' זה. וג' שעריו המחוזיים נדפסו בקנת דפוסי ס' מהלך לר"מ קמחי עם פי' ל"ח בחור (עיין מהלך). גס נדפסו עם ל' רומי ע"י גינזבוראך בשם שער במלאכת השיר: פאריז, שכ"ב 8°. ושער ט"ו לבד נדפס ג"כ בס' מגלת ספר קובץ מכתביס בשם שער בשמות השיר ע"ם: (רמב"ם רס"ד 78 №).

1253. **ס' ש"ר**. ה"ר שבתי רפאל. דיני שו"ב: המבורג, תכ"א, 8°.

1254. **שר האלף**. (עיין שם חדש).

1255. **שר הטבחים**. ה"ר יהושע סגרי איש סקנדיאנו. עיין תג"י י' כ"ז.

1256. **שר המשקים**. ה"ר שלמה ספרדי הרופא מבדרש (ולפ"ד רמב"ם הוא ר"ש ב"ר יוסף אביוב). על כל מיני מבקי רפואות וכשוסיס ומזימות וכו': כ"י ליידן ח"ב 2/20 №.

1257. **שר שלום**. ה"ר שלום ב"ר שמריה הספרדי. על מורך הגלות ועניו לדיק ורע לו רשע וטוב לו וכו' וקוטע' חשבון המדש עס קושו לר"י ן' עקריש: פראג, קרנ"ו 12°.

1258. **שר שלום**. ה"ר שמואל ב"ר יו"ט אריפול. נאור על סיה"ם ע"פ מאמריס: צפת, א"ך הו"א צור"י (של"ט), 4°.

1259. **שר שלום**. ה"ר שמשון מאסטרפולי. ס' קבלה. מזכירו תדיר בפירושו דן ידין ע"ם קרנים להר"ח קרדינל. ושם במאמר י"ג סי' יו"ד נראה שגלוה בספרו מחנה דן ע"ם.

1260. **שר שלום**. ביאור ס' המכוח לפורפוריום כ"י וואטיקאן, $337/_2$. (רמש"ש)

1261. **השרביט**. (עיין האורב).

1262. **שרביט הזהב**. ה"ר דוד ליידא בהרא"ל אבד"ק מגנצא. דיני מילה וכל עניניס ובסופו לוח על כמה שנים בקצרה: ד"א.., 8°. ועס תוס' דיניס, (עיין סוד ה').

1263. **שרי הצבי**. ה"ר צבי הירש מבאלחוב. ד' דרושים: ד"א, תקכ"ח, 4°.

1264. **שרידי יאודה**. (עיין מראה הגדול).

1265. **שרין קשקשים**. ה"ר אהרן הארין אבד"ק אראד. בהתיר מיני דג שביר"ל ועיק למכילה: פראג, תק"ס, 8°.

1266. **שריפה ליד** פון פרעג. ה"ר אברהם משה ב"ר דור לאץ. שיר בל"ח בכ"ח בתיס על מעשה השריפה בפראג בשנת תקי"ד: פראג, חש"ד (תקי"ד?), 8°.

1267. **השרפה**. ה"ר מרדכי ב"ר דוד סטרעליסקער. שיר בשני חלקיס על השריפה בנרמלדי בהדם שיור שנת תקס"ה: זאלקווא, תקצ"ה, 8°.

1268. **שרש דבר**. (עיין זכר רב).

1269. **שרש יהודה**. ה"ר יהודה ליב ב"ר דוד נייטארק. דקדוק לה"ק בשבעה שערים וכל שער נחלק לפרקיס: פפד"מ, גנ"ת, 4°.

1270. **שרש יוסף**. ה"ר יוסף משה ב"ר דוד ברעסלויא. חי' על כל דיני מיגו: ד"א, ת"צ, 4°.

1271. **שרש יוסף**. ה"ר יוסף פרידלאנדער. על ענין י"ט שני של גליות עס ת"ח: הנובר, תקצ"ד, 8°.

1272. **שרש היסוד**. ס' קבלה. מזכר בפי' דן ידין ע"ם קרנים מאמר י"ד סי' י"ד ע"ב.

1273. **שרש יעקב**. ה"ר יעקב ב"ר יצחק. מפתח ומ"מ למקור ומרבי כל הדיניס בשו"ע י"ד וכל השו"ת בסדר ח"ב בערכין: קראקא, שמ"ה. שם, ת', 4°.

1274. **שרש מיעקב**. ה"ר טודרוס זונדיל הלוי הורוויץ. ח"ב וג' חי' על ס"ע יו"ד: לעמבערג, תרי"ח. זאלקווא, 1861, 4°.

1275. **שרש ישי**. ה"ר שלמה בן אלקבץ הלוי. פי' על מגלת רות ונדפס עמה: קושט' השני"ח (שכ"א). לובלין, ונש"א, 4°.

1276. **שרש ישי**. ה"ר שלמה ב"ר יהורה

שממא. סיעה למס' קדושין בכורות עם לקוטי הס"ס ב"ח: ליוורנו, תקפ"ט, °2.

1277. **שרש ישע**. כל סדרי לה"ק והורלוסיהם בקלור כסדר ח"ב: פפד"א, תקב"ח. סדילקאוו, תקצ"ג, °2.

1278. **שרש המספר** להראב"ע. מאמר על יסודות המספר: כ"י מינכען $256/_3$ №. וקרוב לזמוע שהוא ס' האחד או ס' יסוד מספר שלו ע"ש.

1279. **שרשות גבלות**. ה"ר שלמה די אוליווירה. כל סופי סדרי לה"ק כסדרן ע"פ ח"ב לתועלת התכות בסיר ונקלה בסם דברי קהלת. ולח"ז כל מסקלי הסיר למיניהם ומכל ודוגמה לכל מין בסם משלי שלמה ובכופו סיכים רבים ועניני הלופי כתב יפר וגזור בפיים שוגים בסם שיר השירים: ד"א, תכ"ה, °8.

1280. **שרשות גבלות**. ה"ר שלמה ב"ר יעקב אלמולי. סדרי לה"ק והורלוסיהם מכל ספרי הסדרים ולא נמלא רק עד חות גו"ן: קושטנטינא, חש"ד, °4.

1281. **שרשות כסף**. ה"ר יוסף אבן כספי. על סדרי לה"ק בדרך אחר ממה שעשה אבן גבאת ואבן קמחי: (קבוצת ככף נקוטי' דבריס עתיקים ב'). ובאגרות י"ם מכתב כ"ו נקרא שרשרות כסף ונמלא בכ"י פאריז.

1282. **שרשי אמונה**. ה"ר שלום הכהן. יסודי הדת לענרי ב"י עם ל' תגעלי ע"י דר' יהושע פאן אובען: לונדון, תקע"ה, °8.

1283. **שרשי הים**. ה"ר יצחק מאיון. על י"ד סדרי המלות להרמב"ם ג' חלקים: שאלוניקי, תקס"ז—ע"ה °2.

1284. **שרשי לבנון**. (עיין בית האוצר).

1285. **שרשי** לה"ק מהורנס בל"ח: כ"י רד"א p №. 1378.

1286. **שרשי השמות** מיבר הרמ"ז על מונח שמות הקדם ופעולתן וכו', כ"י: (בג"ב פ"ג ובה"ג בלי סקומו). ונמלא בכ"י יוא"ל.

1287. **שרשי השמות**. כל"ל. נזכר כ"י בתום' מרוכה שהוסיף מהרח"ם (?) מספרי קדמונים כ"י: (בג"ב פ"ד ובה"ג בלי סקומו).

1288. **שרשי השמות**. כל"ל. מחכמי המערב. נזכר כ"י גדול בכמות ותיכות: (בס פ"ה ובס).

1289. ס' **השרשים** לה"ר דוד ב"ר יוסף קמחי. כל סדרי לה"ק הפעלים והשמות ונקלה מלות מבוהרים היעב כסדר ח"ב והוא ח"ב לספרו מכלול עיין זה: חבוי"ד (איטליא לפני שנת ר"ם), °2. עוד עם מ"מ הפסוקים בגליון ע"י ה"ר שמואל לטיף: נפולי, ר"ב, °2. עוד עם מ"מ הפסוקים בתוכם: שם, אריי"ם, °2 (קטן). עוד כל"ל וכל עמוד נחלק לשלש: קושטנטינא, ער"ג, °2. עוד ומוגה ע"י ה"ר ישעיה ב"ר אלעזר פרנס לבית הגרשוני ועם סיכי תהלה לר"א בחור: ד"ו, פט"ר, °2. עוד מוגה מספרי כ"י עם תוס' מ"מ הפסוקים שחסרו ברלשונים: שאלוניקי, חש"ד (רצ"ב—ג'), °2. עוד ועם נמוקי ר"א בחור: ד"ו, ש"ו. (שם, ש"ז), °2. ונם עם הורלות הסדרים ופתרונם בל' רומי על הגליון. עוד עם נמוקי רא"ב הנ"ל בסופם ותמות כל סס ופעל ומלה על הגליון ועל שוליו למעה הערות בל' רומי ועם קלת הוספות מחכות ומוגה היעב ע"פ שלשה כ"י יפיים ע"י י. ה. ר. ביזענטהאל ופ. לעברעבט: ברלין, 1847, °2 קטן או °4 גדול.

1290. ס' **השרשים** לה"ר יהודה ב"ר דוד חיוג. כל"ל. עברי ומשכנזי: כ"י מינכען $62/_2$ №. [נ"ע כי סדרים לר"י חיוג נמיץ לפיות פתרונו בל' ערבי ולא משכנזי. ונזכר ס' הסדרים לר' יהודה המדקדק בפי' אהל יוסף על הרשב"ע בראשית ל"ב ח' ע"ם].

1291. ס' **השרשים** לה"ר יונה אבן גנאח. כל סדרי לה"ק והורלוסיהן בל' ערבי והוא ח"ב מס' הדקדוק שלו הוא ס' הרקמה. ול"ם פרסון קורא לו ערוך: כ"י פאריז, ז"ז. וקב"ג לקוטים ממנו נדפסו בכ"ח ס' דל"ד—מ"ז ע"ם.

1292. **שרשים** ליוסף בן עוזיאל בקבלה וכרלסו כתוב ז"ל: הס' הזה הקרא סדרים הסודות התלה קיבל יוסף בן עוזיאל הכבלי מפי ירמיהו הנביא ע"ה: כ"י די רוסי $1138/_{12}$ №.

1293. ס' **השרשים** לה"ר יצחק הלוי איש סטנוב. עם הכולל למהעה רלסי ספרי דקדוק שלו תסר לכולם יחד בעם ס' הגדרים יקרא וסס: א) שפתי רננות. ב) שפה אחת. ג) שפת אמת. ד) דברים אחדים. וזה התלק השני שפה אחת הנ"ל כולל מספר ההורלות והסתלות הסוגות לכל סדר עם מסדרי לה"ק כסדר ח"ב: ברלין, תקמ"ד, °4.

1294. ס' **השרשים** לה"ר מנחם בן סרו"ק. (עיין מחברת מנחם).

1295. **שרשים** לה"ר סעדיה ן' דאנון על כל ספרי תנ"ך. עיין תג"י ס' כ'.

1296. ס' **השרשים** לר"ש פרהון. (עי' מחברת הערוך).

1297. **שרשים** (או דיציינאריו) לה״ר שמחה קאלימאנו. ברכי נפ״ק ופתרונם בל׳ מיטלקי. מות ס׳ כ׳ וג׳. כ׳ תלקוס: כ״י שד״ל.

1298. **שרשים** ונקרא ג״כ אילן או לוח או מפה. (עיין לוח).

1299. **שרשים** נוסכי המאמרים. (עיין חשק שלמה).

1300. **שרשים** על מלות הקבלה: כ״י רח״ם № 855.

1301. **שרשים** ומשמות ובניניהם בלה״ק ול׳ מיטלקי: כ״י שם № 825.

1302. ס׳ **השרשים** למחבר המבנאי מחות ס׳ עד חות ז׳. נמצא בכ״י וואטיקאן $417/_2$ №. ולפי הנראה הוא המבנאי ועבריו: (זונץ גנ״ע דק״כ וע״פ הערה F).

1303. **שרשים** בוניים נמצאים בכ״י די רוסי ולא נודע למי הם כמו: ברכיהם קלר: שם $184/_2$ №. ברכיהם עברי בקלוב: שם $485/_2$ №. ברכיהם עברי ומיטלקי: שם 1109 №. ברכיהם עברי ולרפתי בסדר תג״ך: שם 60 №. ברכיהם עברי לרפתי ולהרמי: שם 637 №.

1304. **שרשים**. (עיין עקרים).

1305. **שרשרות בסף**. (עיין שרשות בסף).

1306. **שרשרות העבותות**. ה״ר שלמה זלמן ב״ר יהודה ליב מאיר. מי׳ ופסקים ובני מילוקים בס״ם: פפד״א, תקל״א, $4^\circ$.

1307. **שש בנפים**. ה״ר עמנואל ב״ר יעקב. על מהלך החמה והלבנה ומחלק לשם כנפים. נלוה לו בנפי נשרים לזוהות תבנותם, כ״ה. ובב״י רח״ם 829 №. נמצא עם פי׳ ע״ם. ובב״י רד״א $1670, q$ №. נמצא פי׳ גם בחור ע״ם הנ״ל לר׳ עמנואל ע״ם. וה״ב למי הספר ומי המפרש? גם שם $1675, q$ №. נמצא ס׳ זה עם פירושים. ולוחי ס׳ מהם לר״ש אביגדור בנמצא ג״כ בב״י יוא״ל. (גם נמצא בב״י האמבורג בסמ״ם $290/_2$).

1308. **שש כנפים**. ה״ר שלמה תלמיד. על חכמת התכונה וסעבראות. עיין בהקדמת ספר מנוח הלבבות וכתב״ת מהרי״ל: (ש״י). ולוחי הוא הנ״ל ועשות בכם המחבר, וכן נמצא בב״י יש״ר ס׳ שש כנפים לה״ר שמואל ולוחי נ״ע עמנואל.

1309. **שש המערכה**. ה״ר שמעון ב״ר יהודה ל״ש מפראג. מי׳ על מבנות וחלק לבכה ערכין: א) דרך אמונה על סדר זרעים: פרעסבורג, ת״ר, $4^\circ$. ב) דבר בעתו ט״ס מועד: שם, תר״א, $4^\circ$. ג) חסן רב ט״ס נשים: שם, תר״ג, $4^\circ$. ד) מעין הישועה ט״ס מזיקין: שם, תר״ו, $4^\circ$. ה) חבבת אדם ט״ס קדושים: פראג, תרי״ב, $4^\circ$. וט״ס מהכות לא נדפס עוד.

1310. **שש שערים**. ה״ר שלמה ששפורטש. תרי״ג מלות בטיר עם פי׳ וכסופו כ׳ זבר רב עם לבון רומי: ד״א, תפ״ז, $4^\circ$ (רי״ו). עוד לבדו ועם השתקס ספרדית בסופו: ד״א, תפ״ז, $8^\circ$. [ויותר נראה שכתב ס׳ וס׳ זכר רב נלוה לו ורי״ו לא דק]. עוד עם סליחות ותפלות להנ״ל: שם, תפ״ח, $8^\circ$ (רובעטס).

1311. **שש שערים**. הוכחת מוסר: ד״א, תפ״ה, $8^\circ$.

1312. **ששה זרעוני ערוגה**. ה״ר זלמן עמריך דיין בפראג. שמם מי׳ הלכות בפלפול ומ׳ מהם בחלק עם ה״ל יחזקאל סג״ע לנדה בעבק תליסא: פראג, תקמ״ט, $4^\circ$.

1313. **ששה שיטות**. (עיין אליה רבא).

1314. **ששית האיפה**. (עיין סוד בהורים).

1315. **שתי אחיות**. ס׳ מכורה קדמון. נוסח נס׳ אור תורה לבהמד״ע פ׳ במדבר ט״ס.

1316. **שתי גלות הכתרת**. ה״ר בער פערילש בפראג. פי׳ על רות ומיכה ומסתר: פראג, תקנ״ד, $4^\circ$.

1317. **שתי ידות**. ה״ר אברהם ב״ר יהוקיה חזקוני. פשטים ודרושים בסדר הפורים עם מפתח בסופו. נוסח לבית״ד ט״י ה״ל יעקב נמו: ד״א, תפ״ו, $2^\circ$. עוד בל״ל ח״כ פי׳ על הזכר ונקרד לנמי בלשון, שם הא׳ יד רמה ושם הנמי יד ה׳. וכן בלוחיו כ״י על הפיוקת הבלשון עד ומשכיליו יזהירו וכו׳ ופיוט הזכר בפורם ועל בולי הזכר נמצא פי׳ המלות. ומח״ז הקדמה לס׳ הזכר והמדות ומאמר בספרי מקובלים ונפרש לס׳ עץ חיים ומאמר בתני האריז״ל וכסופו מאמר להאריז״ל. ומאמר בשמותו נמצא בכ״י רד״א $963, q$ №. בתוך שם יקוק לערך ו׳ דפים. ובעל הכ״י רמה קונט׳ ס׳ ממנו ד׳ ווילמרשדארף, $2^\circ$ (עיין זהר).

[ותיכף עוד ס׳ יודעי בינה, עיין בהקדמת נמו ה״ר יעקב ושם נראה יותר בהקונט׳ שבתוך בעל הכ״י ממנו היה ד׳ קונט׳ בל׳ בפיוט בסופו להדפיסו בעיר קונט׳ ובתוך התחיל להדפיס קונט׳ הראשון נראה המדפיס עם כך מכוונ ובמעט שזה קונט׳ מיתתו ע״כ. ומתוך הקונט׳ המדפיס נעתק בכ״י רד״א F 889 №. וממנו ג״כ $963, q$ №. הנ״ל: (בסמ״ם נהוספות עמוד פ״ז)].

1318. **שתי ידות**. ה"ר מנחם ב"ר יהודה די לונזאנו. על עניים שוגים ב' חלקים בשם יד עני, יד המלך וכל יד נחלקה לחמש מצבעות: מצבע מ' אור תורה על כל פתוחות וסתומות ותסר ומלא וכו' בתורה להגיה ס"ת ולכופרי ס"ת. (ועיין אור תורה). ב) מעריך הוא תוספות ערשים לפ' הערוך לר"ע ב"ר יחיאל ותקוניס לבאוריו. [וזה לבדו מוגה ומוכן לביה"ד ע"י ר"א יעלליגעק: לייפציג, 1853, 8°] ג) עבודת מקדש סדר עבודה לכל יום עבודת הכהניס והלויס עם תפלות ופזמוניס ושיריס ע"פ מהמרי הזמר. וזה נדפס כבר עם שיר תוצאות היים דלמלן בקונשטנטינא, חש"ר, 4°. (ועי' ג"כ עבודת עבודה. שערי רחמים). ד) דרך היים שיר גדול בעל שם"ו בתיס בעניני מוסר ותוכחה עם פי' וכסופו פזמוניס ונקבות. ה) טובה תוכחת שיר גדול בעל ס"ח בתיס בעניני מוסר ותוכחה בנ"ל עם פי' וממוכר מליו תוצאות היים תרוזות ושיריס בירמית ס' לה"ר משה ב"ר שלמה בן נתנאל המכונה ר' משה נתן. שיר המנית יד המלך: מצבע א) אגדת בראשית (עיין מדרש אגדת בראשית). כל הנ"ל נדפסו יחד: ד"ו, שע"ח, 4°. וגם לבדם כנ"ל [ועיין כאו"ת במקומו ועיין רד"א 544,0 № ורה"ם 815 № ופירצט ח"ב דרפ"ה]. מצבע ב) מדרש אגור (עיין זה בשות מ'). ג) הגהות ע"ס תנא דבי אליהו דפוס ויניציא ישמ"ח. ד) אבות דר"ן מס' דרך תרן והוחיות דר' עקיבא מוגהים היטב. ה) ס' תשלומין כל מה שחסר ממדרש רבה ותמוהה ספרא וספרי וכו'. כ"י ולא נדפסו אז מקצר יד במ"ס בסוף הספר, ע"ס. וכשמוצה שנים את"ז הדפיס את המדרש אגור בצפת אז בכפר עין זיתון. (עיין מדרש אגור).

1319. **שתי הלחם**. ה"ר משה בה"ר יעקב חאגיז (המני"ח). מ"ס שו"ת: וואנזבעק, תצ"ג, 4°.

1320. **שתיל פורח**. ה"ר אהרן ברביה די מודינא. קבלה בסודות התפלה ע"פ גורי האריז"ל והוא ת"ג מתכונו הגדול: כ"י רח"ם 830 №.

1321. **ס' מהשתן**. (עיין רפואה).

## נשלם אות ש מהדורא תליתאה

# אוצר הספרים

## ת

1. **תאוה לעינים.** ה"ר שלמה ב"ר אברהם אלגאזי. פי' על מאמרי עין יעקב: סאלוניקי, תט"ו. זולצבאך, תמ"ז, 4°.

2. **תאומי צביה.** ה"ר צבי הירש ב"ר דוד ברודא. כאוניס ותי' על ס"ע תה"ע בדיניס היוצאים מהלכות הרי"ף והרמב"ם, ובאורי מקומות סתומים וקשים בס"ע תה"ע בשם ארץ צבי. מ"ח: ווין, תקפ"ג, 2°.

3. **תאומי צביה.** (עיין תי' מהרש"א על פירש"י).

4. **תאות צדיקים** עם מדת הסידות. דרושים לה"ר ישראל ב"ר יהודה מ"מ בנאווארדק: ווארשא, תקנ"ח, 8°.

5. **תאמי צביה.** ה"ר צבי ב"ר שמעון בלאך. עמרה דרושים: חמו"ר (ק"ב, 1861), 4°.

6. ס' **תאני** דמסיק עלי הכהן מן י"ב מאניס שהקיש יהושע בגבעון, נמצא במחזור ויטרי מ"ש כ"י וגם פורש מהותו. (עיין מחזור ויטרי).

7. **תאנית ישרון.** (עיין אבל כבד).

8. **תאר הזמן.** ה"ר דוד זאמושטש. שיריס ומליצות בדרך שיחה: דיהרנפורט, 1821, 8°.

9. **תבואות הארץ.** (עיין דברי יוסף).

10. **תבואת יקב.** ה"ר אברהם בלעי"ש. מי' עס"ת בכתר הפרשיות ותי' נפ"ת והרמב"ם: ליוורנו, תק"ה (ונדפס: תקע"ט), 2°.

11. **תבואת שור.** ה"ר אפרים זלמן בה"ר נפתלי הירש שור. קונט ב"י על ד' טורים עם תוס' הרבה דיניס וטעמים שלא נתבארו בב"י: לובלין, שלו"ם, 4°.
[וב"י ותיד"ח ונת"ס: שע"ה. וגם ליתיה שנית על ב"ע י"ד ותה"ע ות"מ נדפס בשנת שע"ו והוא שנת שלו"ם בג"ן, אבל בתלק ח"ח נתסר הסער ותולי הוא נדפס בשנת שע"ה. ועדנער ע' 333. ובס"ר. № 2243 שע"ה—ו'].

12. **תבואת שור.** (עיין שמלה חדשה).

13. **תבואת שמש.** ה"ר מאיר בה"ר אהרן מבריסק. מי' על הרמב"ם: ברלין, תקט"ז, 2°.

14. **תבואת שמש.** (עי' אור נגה. דברי יוסף).

15. **התבונה והדת.** (עיין החכמה והתבונה והדת).

16. **תבנית אות יוסף.** ה"ר יוסף בה"ר אביגדור אבד"ק טארניגראד. מי' הלכות על כמה מסכתות: ספד"א, תקי"ב, 2°.

17. **תבנית הבית.** ה"ר יעקב רייפמאנן. עם תשובות הוריות בדרך קושיה מאד והוא תבנית ודוגמת מספרו הגדול בית יעקב: זאלקווא, תר"ד, 8°.

18. **תבנית הבית.** ה"ר מרדכי ב"ר מאיר קלמנש. תוכחת מוסר בלשון נחת ותחוזיס עם פירוש: ספד"א, תק"ז, 4°. עוד עם ה"ח לה"ר מאיר כהן ביסטריץ: ווין, תרי"ח, 8°. (המזכיר I. 259. №).

19. **תבנית הבית** הסלוסי עם נתוך הגר"א מווילנא : ברלין , תקפ"ב , 8°.

20. **תבנית היכל** . ה"ר יעקב יהודה ארי' ליאון . על כל עניני ביהמ"ק הרמשון ועל כל כליו עם מפתח . מוגר בל' ספרדי (וי"ח : הולאנדי) ונדפס רמשונה : מידלבורג , 1642 , 4° . וחח"ז העתיקו ללה"ק ונדפס : ד"א , קדש"ו , 4° . ועתהק גם לל' רומי ומשכנזי ונרפתי . עוד ככל הנ"ל על הבית השני וכל כליו עם ציורים : ד"ו , חנ"ז , 4° (רוו"ה) .

21. **תבנית היכל** . על כל עניני ביהמ"ק וכליו , כ"י : (גג"ב כת"ן וג"ב ע' ושב"ג שלי במקומו) . [ומס כוונתו להנ"ל יש לתמוה שלא רחתו ה"ל תיד"ח נדפוס ! יתר על כן שב"ר דוד פרחנקו מיונדים כתב בתולדות המחבר שנדפס ספרו זה בזמן קלר עד ד' פעמים (עיין מחסף תקמ"ה דנל"ז וכו') וה"ר תיד"ח הנ"ל לא רחתו נדפס לף ס"ח . ותולי הוא ס' תתר לגמרי] .

22. **תבנית חברת** שוחרי הטוב והחומיה המוסדה שנת תקמ"ז . על כל עניני החברה ויסודתה לכל חקותיה ולכל מסקעיה עם ת"ח : ק"ב וברלין , חש"ר , 4° .

23. **תבנית חותם** . ה"ר יהודה מסיר ליאון על חכמת סהגיון : כ"י מינכען 28/2 № .

24. **תבנית** ס' התנוך ללמד בני העברים לשון רוסית עם העתקה לשפת עבר:ס"ט פטרבורג , 1847 , 8° .

25. **תבנית מזבח גדול למראה** . (עיין תורת הקנאות) .

26. **תבנית המשכן** . קבלה לר' שבתי . הוכח בס' הר"מ בוטריל לס' יצירה פ"ח מבנה ה' ע"ם .

27. **ס' תגי** או ס' התגין כוונות ורמזים בקבלה על תגי האותיות מיוחס לר' ישמעאל בן אלישע כ"ג . ובכ"י רד"א F 893, № מיוחס להרוקח ז"ל וכן נרחה נכון . ומחמריס רבים ממנו מוכחים כס' ילקוט ראובני . [ונרחה כי זה הוא לנעל הספ"ד נכ"י ולא זה הבא בסמוך ע"ם שב"ם במקומו] .

28. **ס' תגין** . (עיין רקח) .

29. **ס' התגין** . ר' אברהם פיקס . על תגין שעל אותיות שבס"ת . הוכח בס' מעשה אפוד ו"ז : (ש"י) . ונמצא בכ"י רח"ם 20—219 № ובס נמפתח דסי"ע כ' שם המחבר בסלוניקי : ר"א פיקס בן אליה בן הדיין ר' לוי מעיר רומא . [ובס ל"ע שנת נז"ר במקום נכ"ר ועל עיר לאוונו כתב קאסטל (יודען . ע' 161) שהוא Loveno] . (ועי' ג"כ חבור ר"א בר יהודה אבן חיים ומ"ם שם) .

30. **ס' התגין** לר' עקיבא בן יוסף (התנא) . נמצא בכ"י די רוסי $563/_{13}$ № . ותולי הוא ס' אותיות דר"ע או ס"כ דכ"ע הנמצא בידינו או נמוכת מאד .

31. **תגלחת המאמר** . ה"ר אברהם חי ריגיו . תשובות ע"ם מאמר התגלחת לבנו ה"ל ים"ל : חמ"ד (ליוורנו) , פקדת"ך , (תר"ד . ולתה"ם 1373 № : ליוורנו , חש"ר) , 8° .

32. **תגמולי הנפש** . ה"ר הלל ב"ר שמואל בה"ר אלעזר מוירונה . ח"ל מקיזות על מכות הנפש וח"ב על גמול ועוגם . מיכרו בסולני שנת הל"ל : כ"י וואטיקאן 43 № ודי רוסי 1342 № וכ"י מינכען 119 № וכ"י השליט 57 № . ונקת ממנו נדפס בקונץ חמדה גנוזה עי' זה .

33. **ס' תגנים** . ה"ר חיים ב"ר יעקב . ס' טיריס . הוכח בגמוקי ר"ל בהוך לס' הסרמיס שרש שנת ע"ם .

34. **ס' התגנים** . ה"ר יהודה בן בלעם . קונץ כל שרשי לה"ק הדומות בתמוקן ונבדלות בהולאותיהן (נרפיס) בסדר ח"ב ופתכונם בל' ערבי , כ"י . ודוגמת ממנו הדפיס הר"ל דוקש בעק"ד לשנת תר"ו 42 № ע"ם .

35. **תגנים** . (עיין תרשיש) .

36. **ס' התדיר** . דיוים ובלור מהגיוים לאחד קדמון : כ"י די רוסי 147 № . גם בגליון מהזור ליטצליחאי כ"י בלונדון ובהקדמת הס' כ' ז"ל : וקראתי שם הספר הזה ס' התדיר על היותו מיוסד על מנות תדיריות וגם שיעמוד תדיר בבהכ"נ ובתוכו מזכיר ר"י החכיד רמב"ם וסמ"ג וסוחות של א"ר"ח מגרמיזא : (תוס' עק"ד תר"ע דהפ"ט) .

37. **תדשא** . ח' ממדרשי רז"ל . (עיין מדרש) .

38. **תהלה בארין** . ה"ר חיד"א . פי' ההליס . מזכירו בקונץ' חידושי סופרים אבל בכוף תשובותיו חיים שאל ח"ב : (יוא"ל) .

39. **תהלה בארש** . ה"ר יעקב בה"ר דוד פארדו . תפלות לרעש רחגוזה . נדפס עם ס' מרפא לשון שלו . עיין זה : ד"ו , תק"ם , 8° .

40. **תהלה לדוד** . ה"ר דוד ב"ר אברהם אופנהייטר . דרושים : כ"י רח"ם 831 № .

41. **תהלה לדוד** . ה"ר דוד (ב"ר אברהם ?) מילדולה . שיר : לונדון , 1818 , 8° .

42. **תהלה לדוד** . ה"ר דוד ב"ר אהרן בן הסין . שירות ותשבחות : ד"א , תקס"ז , 8° .

43. **תהלה לדוד**. ה"ר דוד אמארו. דרושים כ"מ: שאלוניקי, תקצ"ה—תר"ד, 2°.

44. **תהלה לדוד**. ה"ר דוד ב"ר יהודה מסיר ליאון. הוא כעין מבוא ופתח הסער לידיעת התורה והיה למלמד למתיים: א) על יקר התורה ומעלותי, ל"ט פרקים. ב) על יסודות התורה והמוות ס"ה פרקים. ג) על עיקרי הדת ויסודותיו כנגד על מדות הס"י ועל הנבואה והנסיס והמלחמות הנפש וכו' ל"ט פרקים וכסופו דרוש לחתונה ודרוש אגרת אסורי הצדיקים והוא לביה"ד ע"י נכדו ה"ל אהרן הלוי: קונשטנטינא, של"ז, 4°.

45. **תהלה לדוד**. ה"ר דוד קרפי. פסעים: קונשטנטינא, חש"ד, 4°: (ש"י).

46. **תהלה לדוד**. ה"ר דוד בן דון שלמה ן' יחייא. על עיקריס מהתורה וחלק לחלקים ופרקים: קונשטנטינא, חש"ד, 4°. [ופתוב בס"ק שלח ספפיק להשלימו והשלימו ה"ל יעקב בנו הנודע בשם תם ן' יחייא בע"ס אהלי תם וכו' ע"ש ד"ח דכ"ח ע"ח].

47. **תהלה לדוד**. ה"ר מרדכי ב"ר אפרים העקשיר. פי' על תהלים: כ"י רח"ם 832 №.

48. **תהלה לדוד**. (עיין בתב התנצלות לדרשנים).

49. **תהלה לישרים**. ה"ר משה חיים לוצאטו. סיר ליוס תחוגת הכופת ה"ל בכתי מהריני: לונדון, עוש"ר וכבו"ד, 8°. ונדפס ג"כ בס' החלוץ מ"כ עיין זה.

50. **תהלה ללו נאוה תהלה**. ה"ר פרץ בעער. תהלה וסיר לכבוד ה"ל מהכן מחדרין על ספרו אגרת אלאספ עיין זה: פראג, 1826, 8°.

51. **תהלה למשה**. סיר לכבוד הספר מפה מוגטיפיולי: ד"א, 1841, 8°.

52. **תהלה תהלים**. ה"ר חנניה ן' יקר. פי' על תהלים, כ"י: (ש"י).

53. **תהלות ה'**. ה"ר אליהו ב"ר שלמה אברהם הכהן. פי' על ס' תהלים, נ"ח: שאלוניקי, תקצ"ט, 2°.

54. **תהלות ה'**. סדר הלמוד לליל ז' ס"פ: ד"ו, ש"ר, 8°.

55. **תהלות ה'**. (עיין גדולים מעשה צדיקים גמלותים. מדרש תלפיות. חורת חסד).

56. **תהלות יעקב**. ה"ר יעקב א"ש פייבוש בה"ר מנחם נהום. פי' על תהלים עד סוף סי' מ"ס: המבורג, קדמ"ת, 2°.

57. **תהלות ישראל**. ה"ר ישראל ב"ר שבתי. פי' על תהלים: חמו"ד (1861), 8°.

58. **תהלים** עם כל מפרשיו וכו'. (עי' תורה).

59. **תהלים**. ה"ר משה חיים לוצאטו. כדוד עשה לו סיריס ומזמוריס כמעשה ס' תהלים בתכונתם ומספרם. ז' מהם נדפסו בספרו חנכת הארון עי' זה. וכ' מהם בם' בכורי העתים תקפ"ה ותקפ"ו וע' מהם בהקדמת ספרו מגדל עז ע"ש. וכולו גנוז ב"י בפראג. ועיין כ"ח ג' דקל"ב הערה כ"ח.

60. **תהלת ה'**. כ"ר הלל בשייצי בכ"ר משה הקראי. פי' מתוך ובתור מספיק על סדר תפלת הערב עם תוס' לקרלים וכו' מ' פרקים: (אר"ץ).

61. **תהלת ה'**. (עיין תהלים).

62. **תהלת ישראל**. ה"ר שלמה קלוגר מבראדי. פי' על תהלים, כ"י: מביאו בהקדמת ספרו ס' החיים: (ש"ג).

63. **תהלתו בפי**. (עיין קנה).

64. **תודה וקול זמרה**. ה"ר שמואל ב"ר יקותיאל המכונה דר' קוסעלעווסקי. סיר ידידות לאפריון מדוניו עם תרגום פולמיני: ווילנא, תקצ"ד, 8°.

65. **תודה וקול זמרה**. סיר על גאולת סיר המגוגג מיד גר, עם ל"ת: אלטונא, תקצ"ד, 8°.

66. **ס' תודוסיום** על הכוגה וענרונות ולוחות והוא כם' מלמניסטי מהעתקה לאחרת: כ"י מינכען $30/5$ №. [ופירסם מ"כ דכ"כ: בתמונות הכדוריות העתק ר"ן מביר ע"ס].

67. **תודת אמונת בית ישראל**. ה"ר ירמיה הלוי המכונה דר' היינעמאן. יכודות הלמוגה בקלוב: רעדלהיים, 1812. ווין, 1813. 8°.

68. **תודת שלמים**. כ' חלקים: מ"ח זבחי תודה מי' על מס' נדה להר"ן והסנות הרז"ה ע"ס בעלי הנפש להרמצ"ך והגהות עליו וכסופו הנ' נדה להרמב"ן. ומ"כ לחמי תודה סו"ת לה"ר ישעי' בסאן והוא לסיה"ד ע"י ה"כ ישראל בנימין נגו: ד"ו, תק"א, 4°. עוד כל"ל עם נוספות ע"י פואה: שם, תקנ"א, 4° (כונעגם q, 1112 №. ומתוך חלי).

69. **תוי לזכרון**. ה"ר זיסקינד ראשקאוו הלוי. נהורי פכוקים ומתניהם: ברעסלויא, תקצ"א, 8°.

70. **תוי חיים**. ה"ר גבריאל יצחק פאלאק. לזכרון הנתיים: חמו"ד (ד"א, 1861) 8°.

71. **תוכו רצוף אהבה**. ה"ר מרדכי שמואל גירונדי. מוסר השכל: פיסא, תקע"ח, 4° ו8° 8°.

72. **תוכחה מגולה**. ה"ר מרדכי גומפיל במהרי"ל שנאביר. התגלות: חמו"ד (לונדון), 8°.

73. **תוכחה לשובבים** והקיצה לנביש. ה"ר שלום ב"ר משה בוזאגלו. מכתב שבלח לה"ר יעקב מבלח זלמן נעגין נע: חמו"ד (לונדון 1774), 8°.

74. **תוכחות מוסר**. הוא ס' תהלים עם ת"ח וביאור להתרגום מאת ה"ר אלעזר טאהלגרין: וואַרשא, 1854, 8°.

75. **תוכחות מוסר**. (עיין תורה).

76. **תוכחת חיים**. ה"ר חיים פאלאגי. מוסר כסדר הפרשיות בכל ס' נרחבות עם מפתחות בשם שערי חיים ונרחבו הקדמה מדבר קדמות והגרת הרמב"ן לבנו: שאלוניקי, ת"ר, 4°.

77. **תוכחת חיים**. (עי' ספרי תורה. תהלים).

78. **תוכחת** ה"ר יעקב בן הרא"ש (בעה"ט) לבניו: כ"י יוא"ל.

79. **תוכחת מגולה**. ה"ר וואלף ב"ר יוסף מרעסוויא. העתקת שבח מדכוסיו שדרש בל"ח עם בנהכ"נ: דעסויא, 1812, 8°.

80. **תוכחת מגולה**. ה"ר חיים יו"ט מגולה. מליצה בג' לט"ז (ספרדי) עם נבואת הילד, מעשה נסים: קונשטנטינא, ישר"ו, 8°.

81. **תוכחת מגולה**. ה"ר יוסף ב"ר עמנואל אירגאס. טעמות על ס' עז לאלקים ובית קדש הקדשים לרנ"ח מיון עם הקדמת המני"ח וכסופו **הצד נהש** טעמות וביבות ע"ס שלהבת יה להמ"ל: לונדון, עת"ה, 8°.

82. **תוכחת מגולה**. תגרות ה"ר שי"ר מפראג אל מסיפת הרבנים בפפד"מ ועליהם ועל מועצותיהם וכסופם ת"ח ע"י ה"ר רפאל קירכהיים: ספד"מ, תר"ו, 8°.

83. **תוכחת מגולה**. (עיין בית הלוי. מלחמה בשלום. ראשית בכורים).

84. **תוכחת מגילה**. ה"ר מרדכי גומפיל לוי (הנקרא רופא ופראפעסאר לעוויסאן) במהרי"ל שנאביר. פי' על קהלת ומסיג על הרמב"ן בפי' קהלת וכהסתרות הנפש וכסופו ה' הקדמות מענין התורה ודקדוק הלשון: המבורג, תקכ"ד, 4°.

85. ס' **תוכחת מגלה**. (עי' אגרת התוכחת).

86. **תוכחת מוסר**. ה"ר דוד זאמושטש. העתקת ס' המדות (זיטטענביכליין) לנעריש שחיבר קאמפע בל"ח עם גוף ל"ח על שלוי למשה: ברעסלויא, תקע"ט, 8°. עוד עם נקודות וגוף ל"ח בכתבש: שם, ר"ק מוס"ר, 8°. (ועיין ג"כ מוסר השכל).

87. **תוכחת מוסר.** ר' חיים ב"ר אברהם. כ"י טורין 99/4(?) ושלף IV ע' 820. (רמוי"ש).

88. **תוכחת מוסר**. ה"ר משולם פישהאף. (רשמ"ש).

89. **תוכחת מוסר**. ה"ר עזרא ב"ר יהזקאל הבבלי. סיכי מוסר על כל המדות הרעות עם קלח הערות ופי' על כל המלות הקשות ושלף גם הקדמת הס' בתרח סיכ: קושט', תצ"א, (ו"ח: תצ"ה), 4°.

90. **תוכחת מוסר**. (עיין מנחת כהן. שלשלת הקבלה. תפארת הקדש).

91. **תוכחת מתעה**. ה"ר יצחק נתן. תשובות להיכוניסום וזולתו בכתבו נגד היהודים, כ"י: (ש"י).

92. **תוכחת שובבים**. ה"ר שלום בוזאגלו הנ"ל. מכתב אחר שבח לר' יעקב הנ"ל בנידון הנ"ל: חמו"ד (לונדון 1774), 8°.

93. **תוכן הכדור**. ה"ר מאיר ב"ר יהודה ליב נייטמארק. על ליקות החרן ומדתה ותכונתה ומספר יושביה וכו' נעתק מל"ח: כ"י רד"א F № 1144,.

94. **תוכן עלילות**. (עיין מלחמה בשלום).

95. ס' **תולדות**. ה"ר אליהו ב"ר יהודה הרופא. על תליי הנביש ורפואותם: כ"י בוואטיקאן. וים עוד ספרי תולדות ז"ז מחכמי התולדות והטבע: (ש"י).

96. **תולדות אבות**. ה"ר יוסף יואלזאהן. ספורי תנ"ך כסדר הדורות עם הערות ולוח המלות: ספד"מ, 1820. שם, 1837, 8°.

97. **תולדות אברהם**. ה"ר אברהם ברודא. מי' על מס' קדושין וכתובות וכסופו כתונת יוסף מי' כסדר התורה לתתנו ה"ר יוסף משה ברעסלויא: פיורדא, תקב"ט, 4°.

98. **תולדות אדם**. ה"ר אליהו ב"ר משה גאליגו. [ונ"ל: ר' משה בן אליה גאלינה]. על חכמת הפרקוף והרעטוטי הידוע וכמה סגולות: קונשטנטינא, רע"ה, (שם, רע"ח?). קרימונה, שי"ו. ד"ו, תי"ח. ד"א, תי"ח. 4°. אופיבאד, ת"ע. (ודל"ח № 376, 0: תע"ה). ווילמרשדארף,

חש"ד , °8 . עוד כנ"ל מקומר הרכה עם ל"ח ומקרח חכמת היר ועם הכמת הפרצוף מס' הזהר עם ביאור מס' שושנת יעקב : פפר"א , תקל"ו . ועם צוואת ר"י ההסיד כנ"ע וכנ"ח : פפד"א , תקנ"ט , °8 . לעמבערג, חש"ד. חמו"ר (ק"ב, תרי"ח) °8 .

99. **תולדות אדם** . ה"ר דניאל בליליום . סיר על מדה"ר בהיותו בגן מלכים ועל ברימות העולם . נ"ב שמיעות שקולות במליצה ומחות נפלאה , כ"י : (מלסף תקמ"ה לנ"כ) .

100. **תולדות האדם** . ה"ר יוסף ישראל ב"ר אברהם מפורלי . הקירות נשגבות ומלהיות על דברת בני המדם וברימה הנשמה והגוף ושכר ועונש ותחיה"מ וכו' . כ"י רמש"ג : (תג"י י' נ"ט) .

101. **תולדות אדם** . ה"ר יהזקאל פייוויל מרדעטשין . תולדות ה"ר שלמה זלמן נ"ר יצחק מוולאזין ונפלאות מהנהגותיו עם קוס' קנת מי' מעלו : דיהרנפורט , תקס"א , °8 . ח"כ קנת מי' תורתו : שם , תקס"ט , °8 . עוד כנ"ל רק קורות ימי מיי מהר"ז הנ"ל בהשמטת רובי תורותיו וכל מה שלח שייך לזה ע"י ה"ר אלירו צבי ב"ר יוסף הלוי (סאלאוויציק) : דאנציג , תר"ח . ווארשא , 1854 °8 .

102. **תולדות אדם** . ה"ר משה דוד אשכנזי אבד"ק טאלשאוע . מי' כמה כוגיות במס' שבת פסחים ביצה יומא סוכה יבמות כתובות קדושין נעטין נ' נבות שבועה חולין ערכין המורה זבחים ומנחות : ירושלים , תר"ה , °2 .

103. **תולדות אדם** . ה"ר שמואל ב"ר יצחק אלגאזי . הנהון סדר הדורות בקלרה מהד"ר עד שנת שרפת הספרים בחיטלית ובסופו פסק על נעוצע הלובב וכו' : ד"ו , שמ"ז (ונזנדנער , ורמי"ל 2266 № כמשה) , °8 .

104. **תולדות אדם** . מנהות ומכתבים שויס להתלמד לכתוב למות מלוקט מס' אגרות שלומים ומגלת ספר , ע"ם ומס . נ' חלקים : פפד"מ , תצ"ו , °8 או °12 .

105. **תולדות אדם** . הקירות בענין עשרה דבריס שנבראו בע"ש בין השמשות וכו' . חובר שנת כ"ר צ': כ"י רח"ם 834 № .

106. **תולדות אדם** . פעולות ונפולות בשמות ע"פ קבלה מכתבי הרמב"ן והאריז"ל ומכתבי ה"ר יואל וה"ר אלי' בעל שם ומלחי מקובלים : זאלקווא , ת"פ , °8 .

107. **תולדות אדם** . ענייני קבלה לא נודע למי : כ"י די רוסי $1254/_2$ № .

108. **תולדות אדם** . כ"כ על שער מי' הרמב"ן יצמות . אך אין המחברים מכוין אותם כן כ"א הי' יבמות להרמב"ן : (נמון ה"ר מיד"א כנג"כ ו"ט ושם"ג שלי במקומו) : הומבורג פר דר האֶה , ש"ר שלוש °4 . ונדפס שנית מכ"י יען נוען : לעמבערג , תקצ"ד , °4 .

109. **תולדות אדם** . הוא שער המחכון שער הגמול מס' תורת האדם להרמב"ן ומח"ז קנור ס' מעבר יבק בלה"ק ומח"ז בל"א ונסופו הנהגות ותקנות ח"ק בקור חוליס ונחם"א בברלין ומלחי דיוים ומנהגיס מלוקטים: ברלין , ת"ק . שם, יש"ר, °4 וז"ח.

110. **תולדות אדם** . כ"כ על שער שו"ת הרכב"א ח"כ וקורין להן שו"ת המחבונות . (ועיין שו"ת) .

111. **תולדות אדם** . (עיין דרכי נעם . הגדה ש"ם . ס' הישר . קהלת יעקב . של"ה) .

112. **תולדות אדם וחוה** . ה"ר ירוחם ב"ר משולם . ג' חלקים : א) חלק אדם על כל הדיוים הנהוגים בחדם עד נשוחים ונכללו בו כל דיני ברכות ותפלות ומנהגים . ב) חלק חוה על כל הדיוים מעת נשוחים עד יום מותו וכל חלק נחלק לנחיבות וכללים.עלוה לו ס' מישרים על דיני ממונות וכו ל"כ נתיבות קונשטנטינא , עור"ה (רע"ו , וכן מפורש בסוף ח"ח : יסו"ר . ודלא כרד"א וק"ד ורח"ס : רפ"א . ועיין לונז גא"ל דרכ"ו) . ד"ו , שי"ג . שם , שי"ז . קאפוסט , תקס"ח , °2 . (ועי' ג"כ נתיבות משפט) .

113. **תולדות אהרן** . ה"ר אהרן מ"מ בזיטאמיר . דרושים ופסקים כסדר התורה : ברדיטשוב , תקע"ז , °4 .

114. **תולדות אהרן** . ה"ר אהרן מפיסארו . מפתח ומ"מ הפסוקים מכל תנ"ך הנלקטים בכל התלמוד : פרייבורג , שמ"ג—ד' . באזל, שמ"ז , °2 . [ונזונז גא"ל דרכ"ו כערכוב דברים וגם ברד"א מיעו מחוור סיעב ועיין המזכיר 809 № בהערה] . עוד עס"ת וח"מ לבד עם תום' מ"מ בזהר ועקידה וס' העקרים : ד"ו , נש"א , °4 . עוד כנ"ל ונלוה לו ס' תולדות יעקב מ"מ לכל תלמוד ירושלמי לה"ר יעקב ששפורטש : ד"א , בי"ת , °4 . ונדפס ג"כ נכמה דפוסי מקרא , (עיין תורה) .

115. **תולדות אהרן** . (עיין חובות הלבבות סי' 134 . מפתחות הזהר . חידושי הלכות סי' 299) .

116. **תולדות אהרן חדש** . ה"ר יוסף ב"ר

יהודה אלפרנגי. מאמרי התלמוד בבלי וסוגיות עם רש"י תוס' רי"ף מהרש"ל ר"ן וריטב"ה ומפרשים: שאלוניקי, תקל"ו, 4°.

117. **תולדות אהרן ומבשרת ציון**. (ע' הנ"ך).

118. **תולדות אליהו התשבי** הוא ר' אליהו בחור, עם הערות יקרות מאת ה"ר שלמה באבער: לייפציג, 1856, 8°.

119. **תולדות אלכסנדר**. מזכר ניוסיפון ריש פ"ו ע"פ והוכח בפ' בראשית עינים לב"ע מן התדומיה פ' י"ט וכ' שם שהעתיקו לעברי וכ"כ בשבה"ג ע"פ.

120. **תולדות הארץ**. ה"ר יוסף ב"ר בנימין דוב שיינהאק. ח"ל שמות כל מיני הבע"ח ובהעם ומקום מולדם למחלקותם ונקרא תולדות החיים: ווארשא, תר"א, 8°. ח"ב תולדות הממחים עם ר"ע הערות וח"ג תולדות המוקיים כנ"ל עם ל"ע הערות: שם, תרי"ט, 8°.

121. **תולדות בני האדם**. ה"ר מרדכי אהרן גינצבורג. דברי הימים לכל יושבי תבל מיום בוראם לבלי ישוב עד ימי הדור הזה. ח"ל קורות כל ימי קדם עד מרכז רומא: ווילנא, 1835, 8°. ויקר התלקים עוד בכ"י.

122. **תולדות גדולי ישראל** ה"ר אליקים כרמולי. מוגהת מ' (חוא מ'): מיץ, תקפ"ח, 8°.

123. **תולדות גדולי ישראל** לה"ר מרדכי שמואל גירונדי וס' זכר צדיקים לברכה לה"ר חננאל ניפי. סניסס כמעשה ס' שם הגדולים לה"ר חיד"א וכוי דכריסס רק בחולדות גדולי חיטאליה. נדפסו ביחד עמוד מזה ועמוד מזה: טריאסטי, 1853, 8°.

124. **תולדות** ה"ר זרחיה הלוי בעל המאור וקוטות ספריו עם הערות וכו' מאת ה"ל יעקב רייפמאנן: פראג, תרי"ג, 8°.

125. **תולדות החיים**. (עיין תולדות הארץ).

126. **תולדות** הי"ג מאמרים מס' לוקלידום ותולדות מאמר י"ד וע"ו למספקלות וחצו' חכם אחד לשאלות בס' לוקלידום וס' האחד להראב"ע: כ"י רח"ם № 835.

127. **תולדות יהודה**. ה"ר יהודה ליב בה"ר נפתלי ב"ץ. מפתח ומ"מ לכל פסוקי תל"ך בס' ילקוט שמעוני: פראג, תי"ז (ב"י. ויכוח ח"כ דרש"ה ועטרת ע' 405: תי"ט. ומכתם q, № 472: תמ"ה), 4°.

128. **תולדות יוסף**. ה"ר יוסף ב"ר דובער אבד"ק ליסקאווע. פי' על המס מגלות בדרך רמז וסוד: המ"ר, תקנ"ז, 2°. ועל סיה"ס לבד: חמו"ד (רוסיא), 4°.

129. **תולדות יוסף**, (עיין דברי יוסף).

130. **תולדות יוסף בן מתתיהו**. ה"ר קלמן שולמאן. תולדות יוסף פלאוויום עם הערות: ווילנא, 1859, 8°.

131. **תולדות יעקב**. ה"ר חיים יעקב וורשאנא. חי' עה"ת וקלח למגות חז"ל: שאלוניקי, תקכ"ב, 2°.

132. **תולדות יעקב**. ה"ר יעקב ב"ר אברהם הלוי. חי' על מס' ברכות: ביאליסטאק, תקס"ו, 2°.

133. **תולדות יעקב**. ה"ר יעקב די אלבה. דרשות בסדר התורה: ד"ו, שס"ט, 4°.

134. **תולדות יעקב**. ה"ר יעקב ב"ר אליעזר אייזנשטאט. פסקים על קלח מקרות ומסכה ומגלה: לונדון, תק"ל, 8°.

135. **תולדות יעקב**. ה"ר יעקב אריה ב"ר מרדכי. על כמה כוגיות הש"ס: לעמבערג, 1862, 4°.

136. **תולדות יעקב**. ה"ר יעקב ב"ר חיים איילנבורג. חי' תורה בסדר הפרשיות: פיורדא, תפ"ו, 4°.

137. **תולדות יעקב**. (ע' אהל יעקב, בית יעקב, שארית יעקב, תולדות אהרן).

138. **תולדות יעקב יוסף**. ה"ר יעקב יוסלי מפולנאה. פסקים נעלמים עה"ת בסדר הפרשיות וגם בסה רבו הר"י בעש"ט: מעזיבוז, תק"מ. קאריץ, תק"מ. שם, תקמ"ג. מעזיבוז, תקע"ז. לעמבערג, 1858, 2°.

139. **תולדות יצחק**. ה"ר יצחק הדאר. חי' הלכות: ליוורנו, תקכ"ב (1761), 4°.

140. **תולדות יצחק**. ה"ר יצחק ב"ר יוסף קארו זקנו של מרן הב"י (ויש: דודו). פי' על התורה ופסקים על מאמרים: קונשטנטינא, רע"ח, 2°. ריווא די"ט, שי"ח, 4°. מנטובה, שי"ח, 2°. ד"א, חס"ח, 4°.

141. **תולדות יצחק**. ה"ר יצחק לוצאטו. פירוש שוגים, כ"י: ומיתיו ניד הר"מ נעטעריס נ"י.

142. **תולדות יצחק**. כ"ר שמחה בב"ר משה הלוצקי הקראי. כולל כל התבוריס הקלרים שלו כמו פירוש וזמירות תפלות

וסליחות ופיוטים שונים ומיוחדות לשנת ולמושפים שונים ומגדות ומליצות וקינות ומאמר לכבי חפץ פרעייס . ב' חלקים וכל חלק לפרעייס : (אר"ץ) .

143. **תולדות יצחק** . (עיין מטעמי יצחק . עולת יצחק . שערי ציון) .

144. **תולדות יצחק בן אברהם** . ה"ר יצחק ב"ר אברהם ר' אברלש כ"ץ . דרשות על התורה ונדפס רק ע"ס בקהלות : פפר"א , תנ"א . שם , תק"ו , 4° .

145. **תולדות ישוע הנוצרי** . עס ל' רומי ע"י י. י. הולדריקא : ליידן , 1705 , 8° .

146. **תולדות ישראל** . ה"ר פרץ בעער . ספורי כל ספרי תנ"ך בקצור לתוך הנעריס עס ת"ח והערות וכסופו קצת כללי דקדוק למתחילים והנהגות מוסר : פראג , תקנ"א (ופירסט ת"ח דל"ז, ונפדנער ע' 80: תקנ"ו) . ווין , 1810 , 8° . עוד כנ"ל ת"כ קורות ישראל מגלות בבל עד הרבן בית שני . (עיין קרית ספר) . עוד ת"ח הנ"ל עס ת"ח והערות הנ"ל בכתבים ות"כ כמעשה ח"ח הנ"ל עס ת"ח והערות בכתבים ע"י ה"ר מנחם מענדיל בר"י שטערן: ווין , 1845, 8° .

147. **תולדות ישרון** . ה"ר וואלף מאיר . ספורי כל ספרי תנ"ך כנ"ל עד בנין הבית השני עס ת"ח והערות ע"י ה"ר שמעון פריינד : פראג , ת"ר , 8° .

148. **תולדות ישרון** . (עיין אוצר הספרים ס' 854 והערות) .

149. **תולדות** ה"ר מרדכי בנעט ע"י בנו ה"ר יעקב עבריל . ב"ח : א) תולדות ימי חייו חבור הנ"ל . ב) בחורי מקרחות ומחמרי חז"ל : אפען , 1832 , 8° .

150. **תולדות משה** . ה"ר יצחק אייזיק קנדיא . ספור לידת משה רבינו ע"ה בחרוז שיר ושיחה וכסופו קצת שירים ומליצות : וואַרשא , תק"ץ , 8° .

151. **תולדות** ה"ר משה חיים לונצאטו קורות ימי חייו והבוריו וכל אשר עבר עליו וכו' . מוסר בקצרה ע"י הר"מ לעטערים ונדפס בהקדמת ס' מגדל עז שי' זה . וגם בחרוסת ע"י ה"ר יוסף אלמנצי ונדפס בכ"ח ג' מכתב יו"ד .

152. **תולדות** רבינו משה בן מנחם (הרמב"ן) . ה"ר יצחק אייכיל . תולדות ימי חייו וכל קורותיו והבוריו שחיבר בלה"ק ול"ח ונעתק בו גם בונפס ספרו ירושלים בלשון נחה וקלה : ברלין , תקמ"ט , 8° . עוד ועוד מכתב ס' בכסופו בכתב לח' מרעיו: ווין , 1814 , 8° .

153. **תולדות נאפולין**. ה"ר פייביל שיפער . קורות חיים חיל זה וכל מעשי תקפו וגבורתו כל ימי חייו עד יוסי מוחו : וואַרשא , 184... , 8° .

154. **תולדות נח** . ה"ר נח ב"ר שמעון מליסא . י"ם דכוסים : וואַרשא, תק"ץ, 4°.

155. **תולדות נח** . (עיין מדרש רבה) .

156. **תולדות עוזר** . ה"ר עוזר ב"ר העניך העניגשטיין . חי' ודכוסים על פיוס כל מסכת בכל הש"ס ע"ד הדרן עלך : פראג , תקפ"ד , 4° .

157. **תולדות העולם** . (עיין רחובות עיר) .

158. **תולדות** העמים וחכמיהם ובתי מדרשים המהוללים בהבל : כ"י די רוסי $1287/_3$ № .

159. **תולדות עמנואל** . מצחתי בכתיבת קלמן מסנת תקס"ב q 305, № .

160. **תולדות עפר** . (עיין משלי אשר ודינה) .

161. **תולדות** ה"ר עקיבא עגר : ליסא , 1838 , 8° . [רח"ם № 4794 וגלחה שהות לקאעמפף] .

162. **תולדות ר"ע איגר** . (עיין הגהות ר"ע—) .

163. **תולדות רש"י** . מוכר בל"ח ע"י מהרי"ט צונץ ונעתק לעבדי עס הערות רבות ותקונים ע"י ה"ר שמשון בלאך הלוי : לעמבערג , 1840 , 8° .

164. **תולדות רוסיא** . ה"ר יהודה ליב ב"ר דוב גרמייזא . קורות רוסיה ומלכיה , נעתק מל"ח : סדילקאוו , 1836 , 4° .

165. **תולדות השלוחים** ומכתבי פולום לרומייס הובאו בבור הבחינה והבקרת . ומוני הוא לה"ר יהודה בריא"ל ממנטובה : כ"י די רוסי № 1268 .

166. **תולדות שלמה** . ה"ר שלמה קלוגר מבראדי . בחור על רות , כ"י : (שי"ג) .

167. **תולדות השמים** . ה"ר חיים זעליג סלאנימסקי . ידיעת חכמת התכונה ויסודי הכמת הרקוח (Optik) ותשבונות המהלכים לשמש ולירח ושחותי לקוייהם הכל כפי שיטות החדשות וכו' עס שני לוחות נחמת וי"ג לוחות הכוונות : וואַרשא , תקצ"ח , 8° .

168. **תולדות השמים** והארץ . נמלא בכ"י יוא"ל ולא פורש מהותו .

169. **תולדות שמים וארץ**. (עי' חסדי אבות).

170. **תולדות שמשון** . ה"ר שמשון חיים נחמני . פי' על פ"ח : ליוורנו , תקכ"ו , 4° .

171. **תולעת יעקב**. ה"ר מאיר ן' גבאי. פי' התפלות מכל השנה ע"ד פרד"ס: קונשטנטינא, ש"כ. קראקא, שמ"א. זאלקווא, תקנ"ט. באהוסלאוו, תק"פ, 4°. (עם הערות, כ"י: נעדנער 519).

172. **תולעת שני**. ה"ר אברהם פינסו. חי' ודרושים עה"ת ע"ד חריפות ובקיאות וע"ד מחקר: שאלוניקי, של"ח אור"ך, 2°.

173. **תומך כבוד**. ה"ר יהונתן בן אלכסנדר הלוי אלעקסנדרזאהן. מכתבי מליצה מגדולי הדור נגד מכתבי ריכו, עם ת"ת: ברלין, תר"ה, 8°.

174. **תומים**. (עיין אורים ותומים).

175. **תוספות**. שם הכולל לפירושים על התלמוד בבלי"ת ופלפול לפשט הגמרא ולהלכה מרבותינו הקדמונים גדולי צרפת וספרד ותשבצן וזולתם רבים המה בעלי התוספות הנזכרים בשמותם ומובאים בתוס' שבידינו על הש"ס מלבד רובם של תוספות עוד ונקראים ג"כ תוספות שלנו (עיין תוס', טוך, תוס' שלנו להלן). ורבים מהם חיברו תוספות על כל הש"ס או על קצת מסכתות ומצאים לנו או נזכרים במפרשים ופוסקים וחי' ש"ס לרשבונים, וכן רבו מיני התוס' המצאים או נזכרים כנ"ל. [ולולי נקראו כן לפי שבאו להוסיף על פירש"י בניתקבל לעיקר בכל מפרשי הש"ס].

ואנכי סדרתי פה כל מיני התוס' לשמותם ולמחבריהם ע"פ ז'ב כפי אמצתי זכרם בספרי שם הגדולים והמשתעפים לה"ר חיד"א ובספרו על הרב מהרי"ט צונצבל"ז המכונה Zur Geschichte u. Literatur I. Band. Berlin. 1845, 8°. ובדברי החכם הרשד"ל בס' הליכות קדם דמ"ב—ג' וז"ז.

א) **תוספות**. בלי שם מחבר. נזכרו בתוס' נדרים ד"ח ע"ח: (צונץ גה"ל דמ"ד).

ב) **תוס' הר"א** (?). נזכרו בתוס' מ"ק די"ד כ', י"ט ז', כ' ע"ב וכ"ח ע"ח וז"ז: (שם).

ג) **תוספות רא"ה**. כ' בהגמי"י תבו' דבייבי לנב' מיכות סי' ל"ז וז"ל: וכן בתוספות רא"ה כ' שדברי זקנו יצחו בעיניו ע"כ. והיה לשבר לומר שהוא הראבי"ה והרא"ה היינו ה"ר אליעזר הלוי מלבד מדשיים שם וז"ל: בת"ח (כ"ת בתיתשפ) סי' נ"ב ותמצא תוך התשובה ובתוך דברי בתב"ן וכת"ב עב"ל, ת"ב אין לומר שהוא הראבי"ה וק"ל. והוכח הרא"ה עוד בהגמי"י כמה זימני בשם הגאי מלפי ומשם בהל' מכירה פב"ב וב' לת"ד.

ד) **תוס' רבינו אביגדור הכהן** ב"ר אליהו מווין. נזכרו בתוס' יבמות בתובות דבא"ב: (צונץ גה"ל דל"ה):

ה) **תוס' הראב"ד** שפירש לפני הריב"ס. מזכיר הרח"ש בת"ק פ' ואלו מגלחין סי' ו' ע"ב. ול"ע מי זה הריב"ס? ואולי ה"ר יצחק בן מרן לוי.

ו) **תוספות ראב"ן**. נזכרו בתרדכי סוף תמ' ע"ז סי' תלף שע"ג.

ז) **תוספות** על תמ' תהלות ונגעים למהר"ם ב"ב מרוטנבורג תלמיד הכהן בתגל לוינסהיים: כ"י רח"ם 837 ₪.

ג"ח תוס' וגיטוקים על תמ' נרכות שבת ועירובין ותוס' יומא (הנדפסות בש"ס שלנו) ותוס' גיטין נדרים וג' נבות ובבועות מנחות וחולין: (צונץ גה"ל דף מ').

ח) **תוספות איבורא** (או אוירא או אייבראא). ה"ר משה ברי"ט מאוירא (Evreux) חיבר תוספות רבות וגדולות בגרלה מהוס' ערכין דו"ב ותוס' שבועות דלה"ב ותבו' מהר"ם רוטנבורג סי' תר"ו וז"ז. וגרלה שהם תוס' תיבורת הנזכרים בכמה מקומות בתו בתוס' בינה דג"ח והבהות תברי ב"מ פ"ו סי' ד' ותוס' קדושין כ"י ומהרי"ק שהם ק"ע. וכן תוס' ה"ר מאה הנזכר במרדכי סנהדרין סי' תתקל"ז. ולעדות מהרי"ק שהם ב"ב והרח"ש בבו"ת בים עמוקים סי' ל"ז בתב תוספותיו בגליון התלפסי (ואולי מפני גזרת שרפת התלמוד בימיו ה"ח ד'). וסמוכין לזה בתוס' נרכות שלנו בכמה מקומות דבו"ע על דברי התלפסי ובדבו"ב מפורש «בן הוכיח הר"ם מתיבורת מדברי הרב התלפסי». וגרלה כי מזה הוכיח הר"ח מיכל ז"ל בתוס' נרכות שלנו שם מיסוד הר"מ מתיבורת. ועי' ג"כ תוס' נרכות דמו"ב, תוס' בינה דכח"ב ודלו"ב. ובתוס' סוטה דכב"ח ט"ם שב' תחי ר' מאיר ול"ל תחי ר' משה ע"ם. ובב"י וואטיקאן ד/441 ₪. כ' שהי' תלמיד ר"י הזקן ושעות הוא ול"ל ר"י שכתוב: (צונץ שם דל"ת—ע').

ט) **תוספות** ה"ר **אלחנן**. נזכרו בס' תמים דעים סי' פ"ז וכ"ג ובתוס' ב"מ דקיח"ב ובבועות דכז"ח. ובמהרי"ק סוף סי' ל"ב נזכרו תוספותיו על נדרים. ועל מגילה נזכרו בס' המבריע להרי"ד סי' ל"ח דיט"ד. ועל מס' ע"ז במרדכי ע"ז סי' תשם"ד ובפי' יש עה"ת כ"י: (צונץ גה"ל דל"ד ע"ם). וזה התחרון (היינו על מס' ע"ז) נמצאו ביד הרשד"ל בב"י והן תחובות מאד. ובתמצ (בדף ל"ם קודם ד"ה בעור קיבת עגילה) כתוב כך: עד כאן יכול הרב ר' אלחנן בן רבינו יצחק מדמפיר הנלב"ם עב"ם. ומכאן ואילך יכול הרב ר' יהודה ב"ר יצחק מברינא שפירש ע"פ הוכפי ה"ל אלחנן בן רבינו ר' יצחק: (הליכות קדם דף מ"ה—ו').

י) **תוספות** ה"ר אליהו ב"ר מנחם. נזכרו בהגמו"י עו"ת דסוכה לבעל קנין סי' כ': (נוסן סם).

יא) **תום'** ה"ר אליעזר מטוך. (עיין הוספות טוך לבנן).

יב) **תום'** ה"ר אליעזר ב"ר יואל הלוי (הראבי"ה). (עיין אבי העזרי).

יג) **תום'** ה"ר אליעזר [ב"ר נתן] מטול (הראב"ן ?). נזכרו בשבלי הלקט ח"ח סי' רמ"ט וב"ן ובספר המגור בכמה דוכתי: (וע"ח י"ח). [ודע שבכל מקום שהביא בשבה"ל ס"ל אליעזר מטול כתוב בתניא ר"ח מטוליטולה, וטוליטולה היא עיר בספרד כנודע. ואם כיוס הדברים בתניא לולי הם הוספות ספרדיות שמניא בתגור סי' שכ"ז ומהרי"ק בשרש ע"ב וזימנין קרי ליה ע"ם מהכרס וזימנין ע"ב מהן מולדתם].

יד) **תוספות** ה"ר אליעזר ב"ר שמואל מימיץ בע"ם יראים (הרא"ם). נזכרו במגדל עז לבן בכורות פ"ד ומחכלות מסורות פ"ו: (נוסן שם). ועל מס' חולין רמזם ה"ר מיד"ח בב"י בשם ע"ב כול"ח ח' ס"ה ובה"ג שלי ח"ח בשמו.

טו) **תוספות** ה"ר אלעזר מגרמיזא (הרוקח) על מס' ב"ק, והכה"ם קורא להם פירוש. עיין שיטה מקובצת בתובות דטו"ח: (נוסן גח"ל דל"ו).

טז) **תוספות אלפסי**. נזכרו במהרי"ק שרש ה' וע"ח ובבו"ת מהר"י מינץ סי' יו"ד. [ובשו"ת מהר"י מברונא סי' קל"ה (ח') ובסי' קל"ז ד"ה ולעיתי כו' וד"ה ואני מתמיה סוף קל"ת וסי' כ"ת ד"ה ח"ל וסי' רמ"ג וכל"ע] ואולי כוונתם לתום' הרשב"ם שמיבר על הלפסי או לתום' הר"מ מאיבורא. ואולי גם לשלמי הגדות ומסוקים על הלפסי קרלו בשם הוספות: (נוסן שם דל"ב וס"ז וע"ב). ועיין במהרי"ק שרש ג"ב. (ועיין ג"כ תוספות ר' ישראל לבלן).

יז) **תוספות** ה"ר ברוך ב"ר יצחק מגרמיזא (בע"ם התרוכה) על מס' זבחים נדפס בשם שלנו ומזכיר בשם גם תוספותיו ליבמות וב"מ. ע"ב דמע"ב ודעב"ח ודקמ"ב: (נוסן שם דל"ו. ועי' ג"כ תום' תבואר לבלן).

יח) **תוספות ר"ג**. נזכרו במרדכי חולין פ"ג [סי' תתקע"ח]: (הליכות קדם דמ"ה).

יט) **תוספות גורנים** או **גורנייץ**. נזכרו בהקדמת כ' טובלות חכמה למה"ר יב"ל מקנדיא. ובשו' גופי הלכות כלל קל"ה הביא לבטן תום' גורנין ריש קמח ובשו"ת ריש קמח הובא בלשון הרוח בעלמו בשנוי מעט בשם התלמיד ה"ר פרץ. וכפי זה אפשר שהום' תלמיד ה"ר פרץ נקרא בשם תוספות גורנים כפי קצת מהבניס: (בב"ב ס' ובה"ג שלי במקומו).

ודע שבשם מהררי נמרים נמלאו בחורי קצת כוגיות למה"ם [מיוק. רר"א Ms. 667, q בל"ר] מגורנים. ובמרדכי ב"ב סי' תתפ"ו נזכר כ' יהודה מגורנים שהיה בשת ד"ח תתק"ן. והר"ח מטוך הל"ל מזכיר לת ה"ר דוד מדורנים. עיין יוחסין ד"ק דקבד"ח. [אבל ביוחסין נזכר הוא לחוד מבלי שום יחס ואר"ח מטוך ע"ב ד"ח דקבד"ב]. ולא ידעתי אם יש להם היוחס יחד עם תום' שלו: (נוסן גח"ל דמ"ב).

כ) **תוספות גליון** או **גליון תוספות**. (עיין הוספות טוך).

כא) **תוספות** על מס' **חולין** שבהבו ה"ח ק"ב נמלאים בב"י מינכען Ms. 236 ולח נודע מי הם ואם שוים הם מהום' שלנו שהם תום' טוך. עיין שב"ח ג' ובה"ג שלי במקומו. גם לרמש"ג ז"ל נמלאו תום' על חולין ב"י ויש שם שוייס מהנדפס בבידינו. עי' תג"י ת"ח.

כב) **תוספות** ה"ר **חזקיה** נזכרו בהגהות מרדכי שבת ריש פ"ב (הליכות קדם דמ"ה).

כג) **תוספות חיצוניות**. מובאים בשי"מ לר"ב מבבוני ב"מ ובזיר וז"ן. ונקראו כן לפי שלוים תום' שלהן לו תום' טוך שהם קלור מהום' שלהן וגם לח נודעו מהבריהם: (וב"ח ת"י ובה"ג שלי במקומו ונוסן שם דמ"ה).

כד) **תוספות טוך**. ה"ר אליעזר מטוך קרוב תום' שאנץ ותום' הר"מ מאיבורא (עי' תום' איבורא לעיל) ותוסיף עליהם מי' גדולים שהיו מהבריהם וגם מידועי עלמו בהב בגליון ונקראו תום' גליון או גליון תוספות וכן קורא להם ר"ב מבבוני בשי"מ שלו, ושם תוספות שלנו ברוב מסכתו' הנדפוסות בהלמוד (עי' בג"ח ג' ובה"ג שלי במקומו). ונראה שעלו ובאו שם עוד גם מי' גדולי הדורות שהחבירו. ואולי המסדרם החחרון היה תלמיד הר"ש מקינון. [אבל בש"ק כ' ו"ע: ר"ש מקינון מנקרא מהרש"ק בתב תוספות ע"י תלמידי ר"א מטוך ונקראו על שמו תוספות טוך, עכ"ל. ע"ב ד"ח דמת"כ]. כי המדפיס ה"ר גרשום שונאינו כ' בשער כ' המכלול לבד"ק ד' קונבטינופל בל"ג ובשער כ' מלחבת המספר שו ס' המספר לבח"ם ד' הל"ל בל"ד בחבי זקנו ה"ר משה מפיורדא (לאב מי ה"ח רט"ו) היה דור תמיני לבה"ר משה מבפיורא ג' מבעלי תום' טוך. וזה הר"ב שונאינו בבינת תוספות טוך מעיר ניניבי ובאר עבי בפה תלבי הוכחם על התוספות והדפיסום ומשם לקחו

כויניות והדפיסוס · כי מקדם לג נרמו תוס' טוך העולם · (עיין שג"ת ב' ושם"ג שלי במקומו ונוסף גת"ל דל"ט—מ') .

כה) **תוספות** ר"י וזכר שם ר"י הזקן . נזכרו בתשב"ץ סי' של"ו : (נוסף שם דמ"ד) .

כו) **תוספות מהר"י כ"ץ** . קונר מהוספותיו על מס' ב"ק . הובאו בשי"מ לר"ב מעכנו . וברמה שהיה בדור מהר"ם רוטנבורג ותולי הוא קרובו ר' יהודה הכהן: (שם דמ"ב).

כז) **תוספות** רי"ד הס לה"ר ישעיה די טראני (הזקן או הראשון) והדפיסם ס"ר יהושע בעז לביה ברוך על מס' קדושין עם חי' הריטב"א סביב הגמרא . ולא כספ"ד שכתב דקע"ט ע"ג דמס' קדושין עם תוס' רי"ד והמב"ן וריטב"א והרשב"א וה"ן : (שג"ב י"ג ושם"ג שלי במקומו) . ועל מס' ר"ה תגינה והעניות נדפסו שם' אהלי יצחק, עיין זה . ועל קנת מס' תעניות גם שם' המכריע שלו ומשם שם' עיני העדה עיין זה . ועל מס' שבת בב"י רח"ם [כ"כ נוסף שם דל"ח ותכוי לא מצאתיו בהוצאות מיוס עד כה] . ותוספי הרי"ד לסדר נשים תחר בב"י די רוסי 931 № נראה שהם שפקיו שמזכיר ס"ר תיד"א בשג"ב י' כ' (ושם"ג שלי ח"א בשמו) ע"ש . וס"ר יום"ט ראה ביעותיו כ"י על כמה מסכתות . עיין ליון תר"ב דקמ"ז : (נוסף שם דל"ת) .

כח) **תוספות** רבינו יהודה על מס' ברכות . נזכרו בפוסקים ובתי' הרשב"א ובתשבו' מהר"ם ד"ם סי' מ"ג ובהגמי"י סוף הל' תמן ובכלבו דע"ו ריש סי' ל"ז . וס"ר תיד"א ראה בב"י ומוכיח מהוכם שהם לר"י החסיד תלמיד ר"י הזקן . ובס' ארחות חיים דקיב"ב נזכרו תוספות כוכח לרבינו יהודה . ובשו"ת מהר"ם ד"ק סי' כ"ה מובא תוס' ס"ר יהודה לבתרא ע"ש . גם בתוס' ע"ז די"ב ה' מזכיריס תוספות רבינו יהודה ע"ש : (שג"ב ט' וש"ת ד' וש"ב ה' ושם"ג שלי במקומו) . ובכלבו דפד"ד מזכיר תוס' רבינו יהודה בפ' הכונס שהם הר"ף ז"ל ע"ש .

כט) **תוספות** ה"ר יהודה מפאריש [ב"ר יצחק המכונה שיר ליאון מתנו של ה"ר אברהם ב"ר יהוסף] על מס' יבמות נזכרו בשו"ת מהרי"ק שהם קס"ת : (וש"ת ד' ושם"ג שלי במקומו) ועל מס' ב"ב בשו"ת מהר"ם ד"פ סי' תתקכ"ז ע"ש · והנכון שהוא הל"ל ותוספותיו נזכרו תדיר בתוספות שלנו כמו בתוס' חולין דמז"ת ומרדכי ע"ז וז"ז . ועיין לוזן גת"ל דל"ה—ו' .

ל) **תוספות** ה"ר יהודה ב"ר נתן (הריב"ן . מתנו של רש"י ומתי הראב"ן) נזכרו בהגהות מרדכי שבתרין סי' תכל"ו : (לוזן שם דל"ת) .

ג"ת פי' מס' פסחים ונזכר בשמ"ג לאוין ע"ט ע"ש . ופי' מס' מכות מדף יט"ב עד סוסף נדפס בתלמוד שלנו לתשלום פירש"י מותנו בתחר ע"ש.

לא) **תוספות** רבינו יהוסף או יוסף . נזכרו שם' סיבר לר"ת סי' תרפ"ו (שג"ב ז' ול"ת ד' ושם"ג שלי במקומו) ובהגמי"י הל' שופטים אות סי' כ' ובתוס' שלנו פ"ב וז"ז . ותולי הוא ה"ר יוסף מאורליאנש הנז' בתוס' שבת דיב"ת ומת"ת ודקו"ב וז"ז : (לוזן שם דל"ג) . [ובקונט' שם חדש שהוספתי על ספרי שם"ג לה"ר חיד"ת כתרתי כו ובתבתי בזה"ל : **תוספות** ה"ר יוסף הוזכרו שם' סיבר לר"ת סי' תקפ"ו . והם התוס' שפירש ה"ר יוסף לפני הרשב"ם במ"ם הביאם לם' בתשובתו אשר בהגמי"י בשופט דביוכי לם' שופטים סי' י"ז ע"ש . וכן מפורש בתשו' ר"ת לה"ר שמשון אשר רק תחלתה שם' סיבר סי' תקל"ת וכולה בל"ח ז' דל"ב סי' וש"ו וז"ל : שמא אין בידו תוס' הר"ר יוסף שפירש בהן אחי סי' אחר וכו' ובס' סיבר דפה"ד כ' וז"ל : שוב נדקתי ומצאתי (ל"ל נדקתי ומצאתי) בתוס' שבתוספו לפני רבינו שמואל וכו' . וה"ר יוסף זה י"ת שהוא ה"ר יוסף דאורליינש השואל ג"כ לר"ת בס' סיבר דעת"ת וי"ת השיב לו שם . ותולי הוא ה"ר יוסף ב"ר יצחק ת' מבני גדולי תוספיות שהגיהו תעלומות שבי בעלי דינין לפני ר"ת . ויותר נראה שהוא ה"ר יוסף שין בנדיט שהי' מתלמידי הרשב"ם במ"ם בשו"ת רש"ל סי' כ"ע ע"ש . ועיין זה בשמ"ג ת"ת ומ"ם שם] .

לב) **תוספות יומא** הוספות מכתיבו בעלי התוספות הלרפתים : כ"י רד"א F № 853, . וקרוב לשמוע שהיה תוס' יומא שלנו שהם מיסוד מהר"ם מרוטנבורג . עיין לוזן גת"ל דף מ' .

לג) **תוספות** ה"ר יחיאל ב"ר יוסף **מפאריש** . נזכרו בהגמי"י סוף הל' תמן ובכלבו סוף סי' קי"ד : (שג"ב י' וש"ב ד' ושם"ג שלי במקומו) . ובהגהות הר"ף לסמ"ק (כ"י סי' מ"ו ובנדפס דף כ' ע"ת) ומרדכי מולין סי' תתקכ"ד ע"ש : (לוזן שם דל"ט) .

לד) **תוספות** ה"ר יעקב ב"ר יצחק המכונה **יעב"ץ** . נזכרו בהגמי"י שו"ת דביוכי להל' קנין סי' ע"ז : (לוזן שם דל"ת) .

לה) **תוספות** ה"ר יעקב ב"ר **מאיר מרומרוג** המכונה רבינו תם (ר"ת) . שם הגמלאים והדפיסים בפ' הישר שלו . עיין זה : (לוזן שם דל"ב) .

לו) **תוספות** ה"ר יצחק ב"ר אברהם

הבחור (ריצב"א או ריב"א). סוף קיצר תוספות הר"ש משאנץ לחיין על מכתתה בכורות וסס בכ"י רח"ם 839 ₪. ע"ס ונוסן גת"ל דל"ד—ס'.

לז) **תוספות** ה"ר יצחק ב"ר אשר הלוי (ריב"א). נזכרו בתוס' סוטה דיז"ב וקיניס דכב"ב ותוס' יבמות יומא דטו"ח וכס' תבנים דעים סי' קי"ח [וקי"ד] וכ"ז כ"ח וכ"ט. והוא כעל התוספות הרא"שון: (נוסן עס דל"ח).

לח) **תוספות** ה"ר יצחק מדופירא. הובאו בצו"ח מהר"ס הקרות סי' קל"ד: (ול"ח י"ט ע"ס וסה"ג שלי במקומו). ולדעת הרב נוסן (עס דל"ג) הוא ר"י יצחק ב"ר שמואל בן מחות ר"ת והוא ר"י הזקן ע"ס. וכן מפורש בתוס' ט"ז לכ' אלחנן בשם ר"י (עיין תוס' ה"ר אלחנן לעיל).

לט) **תוספות** ה"ר יצחק ב"ר יעקב. הובאו בס' היסר לר"ת תדיר כמו בדלב"כ סי' ס"ז ובדסע"ד סי' תר"ד מפורש ע"ס. וז"ז בסה זימני בר"ת כמו: בכוף סי' ל"ט (דיד"ח) בתוב תיצב"י (ובס בתוך הסי': יצב"י) וכן בדפג"כ. תוס' יצב"י בסי' ר"י (דכב"ח) וסי' רל"כ דכז"ח וב'. ומהאן דברי הרשד"ל שס"ר ימחק זה סיס בשם בל ר"ת, ועדותו זו מסוף שלמת ה"ר אליעזר לר"ת בסמיים וז"ל: ובלוס רבותינו וביתס ובלוס מורי רבי יצחק בן רבינו לנעלח כעפס אליעזר בן שלמה ע"כ, עיין כ"ח ו' דל"ד—ס'. ובס' היסר תסר הסיוס הזה ע"ס דעת"ד והנמצא לדעט"ח.

מ) **תוספות** ה"ר יצחק ב"ר מאיר (ריב"ס). נזכרו בראבי"ה כ"י סי' תי"ז: (נוסן גת"ל דל"ב).

מא) **תוספות** ה"ר יצחק ב"ר מרדכי מרינגשפורק (ריב"ס). נזכרו בראבי"ה כ"י סי' ת"ב ובכל' שמחות למסר"ס ב"ב סי' ע"ג ובסגמו"י הל' אבלות דכלד"ח: (עס דל"ג). ובשו"ת מהר"ח ח"ז סי' קכ"ח מזכיר מלשון מור זרוע תוס' ריב"ס מב"ב שפירש לפני ר"ת, ונראה כי זה הוא לפי שסי' מתלמידי ר"ת כנודע.

מב) **תוספות ריב"ס**. נזכרו במרדכי ב"ב פ"י [סי' תתע"ח]. ובס במ"ק הל' אבל [סי' תלף תק"כ] כ' וכן מצאתי בתוס' ריב"ס שפירש לפני ריב"ח: (הליכות קדם דמ"ה). [ותולי הוא ח' מהנ"ל ואין כאן תדש, וע"ע].

מג) **תוספות** ה"ר יצחק ב"ר ראובן. נזכרו בסגה"ס לכס"י. עי' בי"מ בתוכות דמג"ח: (נוסן עס דמ"ב).

מד) **תוספות** ה"ר יצחק ב"ר שמואל בן אחות הרשב"ס ור"ת (ר"י הזקן). על מס' קדושין. נראס ס"ר מיד"ח בב"י והעיד רב ח' בכתב ידו שהס תוס' ר"י עצמו כמ"ש בול"ח י"ב וסס"ג שלי במקומו. וב"י זה נמצא בתוכות רח"ם 838 ₪ ע"ס. והרב מהרי"ט נוסן מפקפק קצת בזה. עיין גת"ל דמ"ס ולח תנין דבריו כעת.

מה) **תוספות ישנים**. מהבעה הס הגהלמיס כן, וסס: א) תוספות שאנין בכלל. ב) תוספות הרא"שוניס שלח נדפסו כמו תוס' ר"י הזקן על מס' קדושין הנז' לפני זה ותוס' ה"ר אלחנן בנו על מס' ע"ז שהבר בב"י שד"ל הל"ל. ג) תוס' ישניס שנדפסו בברלין בנת תצ"ו (עי' סוגיות הש"ס) ותח"ז בדוב דפוסי התלמוד. ד) תוספות ב"י ישניס גס מתוס' שלנו הנדפסיס כמו תוס' הולין בב"י מינכען 236 ₪. מצאת ה"ח ק"ך דלעיל סי' כ"ח וע"ס. ולו תי' ס"ס שבעתקו מב"י ישניס לבעלי תוספות כמו: תי' בינה ויבמות ובתוב תיזס סוגיות בס"ס שבעתקו מב"י יש בסס הר"ב ממגילה ונדפסו בבאזיל בנת ש"ס, 4° ובדומס: (נוסן עס דמ"ה—ו').

מו) **תוספות ישנים** למס' יומא שבידינו הס הוס' שאנץ כמו שבהאה מס' תרומת הדשן סי' ל"ד. ודע כי נדפוס פפד"מ הס מוטעים ומשובשים, תבל בד"א פרופס הס מתוקנים וכן בס שיח יצחק [עיין זה]: (שב"ב ח' וע"ח ט"ז וסה"ג שלי במקומו). תבל בתוס' ישניס ד' בכלין הב"ל נראה לעין שבס להר"ם מקוצי וכמ"ש בס הרב מהרי"ט נוסן (גת"ל דל"ז ודמ"ה) ע"ס. ולולי בתקנו תוס' שבתן על ידו.

מז) **תוספות ישנים** על מס' ב"ק ב"מ ויבמות: ב"י רד"א q ,808 ₪. ומבתמת הס ח' מכלל מהבעה הב"ל.

מח) **תוספות** ה"ר ישראל. נזכרו במרדכי פ"ב דע"ז [סי' תרמ"ד בהגה"ס] (ול"ח ג' וסה"ג שלי במקומו) וז"ז. ולפי הגראה חיבר תוספותיו על התלפסי ולח על הגמרא. עיין בקונטרס דברים עתיקים ג' דף יו"ד.

מט) **תוספות** ה"ר לוי נזכרו במרדכי ב"מ פוף פ"ד [סי' ת']. תבל יש לפקפק קצת בזמו: (נוסן עס דף מ"ס).

נ) **תוספות** ה"ר מאיר ב"ר ברוך מרוטנבורג. (עיין תוס' על מס' אהלות וכו' לעיל).

נא) **תוספות** ה"ר מאיר ב"ר שמואל חתנו של רש"י. נזכירס ר"ת בנו בס' הישר סי' רל"ב: (שב"ב ו' וסב"ג שלי במקומו ונוסן גת"ל דל"ח).

נב) **תוספות** ה"ר מישה ב"ר חסדאי

(ר"מ תק"ו) . נזכרו בשו"ת מהר"י נרונא סי' ר"י ורע"ח : (כרמולי בערך תרי"ח דתצפ"ב וכו') .

נג) **תוספות** ה"ר משה ב"ר י"ט מאיבורא . (עיין הוספות איבורא לעיל) .

נד) **תוספות** ה"ר משה ב"ר מאיר מפיראדה . נזכרו בהגמוי" הל' תמין ומצה פ"ה והל' תפלה פי"ח והל' י"ט פ"ג ופ"ד : (נזכר בס דנ"ז) . [אבל בהל' חו"מ בס כתוב וז"ל : וכן מצאתי בתוס' דנרכות בל ס"ר יהודה כתיבת ידו בל ס"ר מבה מפירחדה ב"ר מאיר וכו'] .

נה) **תוספות ספרדיות** . נזכרו בשלטי סי' שכ"ז : (ול"ח י"ט ובה"ג שלי במקומו, ע"ש) . ובמהרי"ק שרש ע"ב : (נזכר בח"ל דנ"ז) וע"ש .

נו) **תוספות** ה"ר עזריאל שכתב לפני רבו רבינו פרץ . כ"כ בהגהת מרדכי ב"ק פ"ו [סי' פ"ח] והוא בעל הגהות מרדכי : (בליכות קדם דמ"ה) . [אבל בס לא נזכר שמו בפירוש וגם מ"ש שהוא בעל הגהות מרדכי תמוה שלא כן מבמה מקומות בהג"מ ואולם בכל זה אינו מוכרח ובכ"ז מוכח כן בכמה מקומות . ועי' מרדכי ב"מ פ"ו סי' תל"ח—ג' . ועיין הגהות מרדכי בבא"ב שלי ח"ב וב"ח ו' ובב"ב י"ב] .

נז) **תוספות** ה"ר פרץ ב"ר אליהו מקורביל (הה"ף) . בשי"מ לר"ב תשבצי מביא מדברים וה"ר חיד"א רחם בכ"י על כמה מסכתות ועיין בהקדמת צדה לדרך : (בב"ב י"ב ובה"ג שלי במקומו) . ומהרי"ט זונן כ' וז"ל : על מסכתא ברכות נזכרו בספקי ריקאנטי סי' קע"ט . על פ' ערבי פסחים נדפסו עם תוספות תלמידיו במרדכי . על מס' גיטין נזכרו במהרי"ק שרש ע"ח וב"מ בתובות דג"ח . על מס' ב"מ בשלטי בב"י רד"א F 847, № (ועי' חידושי סי' 441.) על מס' מ"ק נזכרו בתוס' מ"ק דז"ח ודיב"ב . על ב"ק במרדכי ב"ק סוף פ"ד [סי' ס"ג] . על סנהדרין בב"מ בתובות דלז"ב : (זונן שם דמ"ח) . (ועיין תוס' תלמידי ר"פ לזונן) .

נח) **תוספות צרפת או צרפתיות** נזכרים בתי' הרמב"ד על מס' תמיד : (בב"ב י"ח ונ"ח ד' ע"ש ובה"ג שלי במקומו) . ומרחה שקרא כן לתוס' שלנו : (זונן שם דנ"ז) . [ונלע"ד . כי הרמב"ד היה קרוב לזמנו של מהר"ם מלונדן וגם נפשר קרוב לוחרבעים שנה לפניו בעודנו . ויותר נרחה שקרא כן לתוס' הרחבונים שקדמו לפני הר"ם מלונדן כמו תוס' הריב"ח הלוי ור"ת ור"י ור' תלמון בנו וזולתם שהיו בימיו ולפניו ולא לתוס' הר"ם מלונדן שהחריך ימים מחיינו בל"ע] .

נט) **תוספות שאנץ** . הס תוס' ה"ר שמשון ב"ר אברהם משאנץ תלמיד ר"י בעל התוספות . ומחריו בא הר"א מטוך וקיצרס , כמ"ש לעיל (עי' תוס' טוך) . ותוס' מס' שבת ומנחות בס"ם שלנו תוס' שלנו הס . ועל מס' (...) רחה ה"ר היד"ח בב"י (בדבי יוסף ח"ח דיע"ד) . ועל מס' סוטה ובבועות נמלאו בב"י רח"ם [9—838 №] : (זונן שם דל"ה) .

ס) **תוספות שיטה** . כ"כ מהרי"ק שרש ע"ח . ונרחה שהתוס' הללו ידע מחברש קונרס לסס תוס' סיטה ע"ד שקונרס מהרב משבנזי לתוס' מחרות שהיטה לשלנו ועוד תוספות חיצוניות, עיין זה לעיל. ואולם בהגהת הסמ"ק עשין קל"ח כתוב וכמדומה שרחיתי בתוס' סיטה רבינו יחיאל ע"ש , וזה נגד הל"ל . ואפשר כי לתוס' שלנו קונרס שתס תוספות , ולתוספות מחרות יש מי שקונרס תוספות סיטה חף סידע מחברש : (כ"ל ח' ובה"ג שלי במקומו) . ולפ"ד זונן נקראו כן לפעמים תוס' רבינו פרץ ורבינו יחיאל מפריש כל"ל . ונזכרו במקומות לשרת ונזיר וז"ז ובהגהות בש"ד בי' כ"ז וב"ה ס' ל"ב ובבא"ב שער ג"ו ובמהרי"ק שרש קס"ח סי' ל"ב ובבא"ת בנימין זאב דל"ג ע"ח . עיין זונן בח"ל דמ"ד .

סא) **תוספות שלנו** . (עיין תוספות התלמוד לזונן) .

סב) **תוספות** ה"ר שמואל ב"ר י"ט מאיבורא . לדעת הר"ח מיכל ז"ל תוס' שלנו על מס' סוטה לו הס : (זונן שם דל"ה) .

סג) **תוספות** ה"ר שמואל שיר בולייר מפלייזא (הר"ש מפלייזא) . על מס' ע"ז שהקלרו ע"י תלמידי מהר"ף נדפסו בש"ס שלנו . (זונן שם דף ל"ז . ועיין תוספות התלמוד לזונן) .

סד) **תוספות** ה"ר שמואל בן נטרונאי חתן הראב"ן (רשב"ט) . על מס' ע"ז עיין כ"ת ז' דף כ' : (זונן שם דל"ג) . [אבל בקונ"ד דיד"ח בתוב דהשב"ע תתן הרחב"ן הוא ה"ר שמשון ב"ר טוביה וכ"כ בכ"ח ז' שם] .

סה) **תוספות** ה"ר שמחה ב"ר שמואל משפירא. על מס' הוריות נזכרו בשו"ת מהר"ם הקלרות סי' קל"ד ע"ש : (זונן שם דל"ו—ז') .

סו) **תוספות** ה"ר שמשון. נזכרו במרדכי ב"מ פ"ב [סי' בל"ד] ופ"ו [ריש סי' **תפ"ה**] ואינם תוספות שלנו לפ"ד הרשד"ל שם **הליכות** קדם דמ"ה ע"ש . ואולי הס תוספות **רשב"ט** חתן הראב"ן הנ"ל . ואחר העיון נדברי הרשד"ל שם נ"ל שהכוונה רחי' לפתוב דבריו . וכל הנה ואומר שהס תוס' שלנו לא מצחנים ודו"ק .

סז) **תוספות התלמוד** . הס תוספות הנדפסות בתלמוד בבלי שבידינו על ל"ח

מסכתות ומקרוות ג"כ תוס' הנדפסות או תוס' שלנו. ועכ"פ הם תוספות טוך כמ"ש לעיל (עיין תוס' טור). ויש מהם תוספות שאינן כמו תוס' שבת ועירובין ומכות. תוס' ע"ז הם מיסוד הר"ש מפלייזא. תוס' סוטה הם להר"ש מאיבורא ותוס' נדרים הם מיסוד אחיו הר"ם מאיבורא (עיין תוס' איבורא לעיל). תוס' זבחים הם מיסוד רבינו ברוך (ועיין ג"כ תוס' תמיד להלן). תוס' יומא הם למהר"ם מרוטנבורג חוספות בילה נדרים נזיר סנהדרין מכות ומעילה הם לתלמידי רבינו פרץ. תוס' מ"ק הם לנכד רבינו יצחק. תוס' תענית הם מזמן מאוחר מבעלי התוספות ובעל תוס' מגילה תיכף תוס' גם על מס' מחזות: (זוכן גח"ג דמ"ו) וע"ב וע"ש בהכריו עוד. [ותוספות נכורות נרחה שהם למהר"ם רוטונבורק חו לח' מתלמידיו המאסף קוכן תכוכותיו החכוכות. ע"ב סי' י"ח וע"ב ג"כ סי' תל"ח ודו"ק].

סח) **תוספות** תלמידי רבינו יצחק ב"ר אשר. כ"כ הרב שבלי הלקט ח"ח כ"י שבלת רכ"ב: (ול"ח י' ובה"ג שלי במקומו). [ובשב"ל הנדפס סי' ע' כתוב: תוס' מועד קטן לתלמידי ריב"ח ז"ל]. ומזכרו ג"כ בס' היכר לר"ת סי' רפ"ב: (זוכן גח"ג דל"ח). [וכ"ת שם שדח נהו נרגח שכ' וז"ל: ומש שמתרץ הרב ר' יב"ח הוח לח תיכף והוח לח עשה חותם תוספות. המעתיקים קרחוס על שמו ולח תשמכו כי רובם שגוגות ובדקתי ומצחתי עכ"ל].

סט) **תוספות** תלמידי הר"ר ישראל. רגיש מדבריהם הובחו בקצור בשי"מ ב"ק לר"ב תשבצי: (זוכן שם דף מ').

ע) **תוספות** תלמידי רבינו פרץ. על מס' ב"ק רחה ה"ר חיד"ח ז"ל קוכן גדול כ"י כמ"ש בול"ח ה' ובה"ג שלי במקומו. וגרחה שהוח הנדפס בשם תוס' רבינו פרץ על הס' ב"ק, ליוורנו, תקע"ט, 2°.

עא) **תוספות** תלמידי הרשב"ם שמזכרו בכלי רבם. מזכרו בם הישר לר"ת דפה"ד וז"ל: שוב נדקתי ומצחתי בתוס' שנתוספו לפני רבינו שמואל וכו'. ועיין ג"כ תוס' כתובות סוף ד"ה ע"ח: (זוכן שם דל"ב ושם הערה b). [ונרחה שהם תוס' ה"ר יהוסף או ה"ר יוסף הלעיל, עיין זה ומ"ש שם].

עב) **תוספות** תמיד יסוד רבינו ברוך. כ"כ בתוס' יומא שלפנינו דע"ז סוף ע"ב: (בב"ב י"ח ושה"ג שלי במקומו). (ועיין פי' על הס' התמיד).

עג) **תוספות** לתעניות מובח שם פי' הגחונים כמעט בכל עיין. רחה ה"ר חיד"ח ז"ל בבי"י כמ"ש בול"ח ג' ט' ושה"ג שלי ח"ח חות ג' סי' 5.

176. **תוספות אהרן**. ה"ר אהרן אבד"ק קראטינגע ואח"ז בפינסק. יסוב על קוסיות התוס' בס"ס סדר זרעים ומועד וקצת מס' נדה וקצת חילוקים ודרושים ע"ד הקבלה: חמ"ד (ק"ב), תרי"ח, 2°.

177. **תוספות בכורים**. ה"ר מנחם נחום ב"ר יהודה ליב מטשאווס. פי' על תוספתא מועד: שקלאוו, תקס"ט, 2°. ומיכר ג"כ ע"ס נכים נזיקין וקדשים כמבואר בשער, ע"ש.

178. **תוספת בכורים**. (עיין ס' גיטין סי' 82 והערות).

179. **תוספות** על מס' סוריות שלח נדפסו עד עתה מלוקטים ע"י ה"ר אליהו ב"ר אברהם הלוי א־טיגנגין: דיהרנפורט, חש"ד (רד"ח תקמ"ג. וק"ד F 424, N: חבו"ר), 2°.

180. **תוספות חדשים**. (עיין מגלת תעניות, משניות).

181. **תוספות חיים**. ה"ר חיים יוסף ב"ר יהושע יצחק. חדושים בסדר המורה. ב"ח: טשערנאוויץ, 2—1861, 4°.

182. **תוספות יום טוב**. ה"ר שלמה קלוגר מבראדי. חי' על סל' יו"ט, כ"י: (מ"ג).

183. **תוספות יום טוב**. (עיין משניות).

184. **תוספות יום כפורים**. (עיין שמות בארץ).

185. **תוספות מהרי"ק**. (עי' תלמוד ירושלמי).

186. **תוספות הר"ם**: ה"ר מנחם נחום בה"ר יעקב א"ש פייוויש. (עיין זכרון מנחם).

187. **תוספות מאורי הגולה**. (עיין תנא דבי אליהו).

188. **תוספות מהר"ם**. (עיין קטרת המזבח).

189. **תוספות מרובה**. לקוטי דיוים בקצור מס"ע י"ד: (ב"ב).

190. **תוספות העזרה**. (עיין ספרא).

191. **תוספות ר' עקיבא**. (עיין משניות).

192. **תוספות** על קצת מס' שלח נמצא להם תוס' בס"ס שלהו: (עיין באר שבע).

193. **תוספות ראשון לציון**. ה"ר ישעיה ברלין. סגרות ותקוניס ותוספות מ"ע על הס"ס: ווין, תקע"ה, 4°. (עיין שאלת שלום. תורה. תלמוד).

194. **תוספות על התורה**. הם נחורים

וחידושים על פסוקי התורה ופירש"י כתוס' על התלמוד מרכותיו הקדמונים בעלי התוס' וזולתם בסדר התורה. וגם אלה נמצאו בפניהם שונים כמו שכבר מיני התוספות על התלמוד. וכבר רמז ה"ר חיד"א שניהם מסי בב"י שונים זה מזה ובניהם שונים מהנדפסים גם' דעת זקנים. עיין סג"ב ד' ט' וסה"ג אלי ת"ב לות ד' דעת זקנים. וכב"י ויין 32 ⅋ נמצא תוס' עה"ת להתלמיד הר"ב בר"ש ממגנצא בע"ם החכמה, ע"ש.

195. **תוספי סמ"ג** לה"ר **אליה מזרחי**. נימוקים וכתובים על הסמ"ג: קונשטנטינא, רפ"ו, 4°.

196. **תוספי הרא"ש** או **תוספי התוספות**. הם כמו התוספות ממש שחיבר הרא"ם ז"ל על כל הס"ם ומודע לנו מהם על כמה וכמה מסכתות בב"י וגם בדפוס כמו: על מס' יבמות וכתובות: ליוורנו, תקל"ו, 2°. על מס' נדרים וגיר, כ"י מצוי הקב"ד בטולידה הניח זה מקרוב החכם שיבנדוך משיר קיירא ומכר נחמד ספרי הקיר"ם ברוסיא. על מס' סנהדרין כ"י באוקספורד הנקוב זה מהדם מיד הר"ח אלבנזי: (המזכיר ח' די"ע). על מס' שבועות ומגילה, (עיין שם עולב). על מס' כותה (עיין מראה האופנים). על מס' קדושין (עי' מעשה רקם). על מס' סוטיות ותמיד, (עיין פי' הרא"ש והראב"ד וכו', ועיין לשון חכמים). על מס' ב"מ נמצאים בב"י רד"א F 854—5, ⅋. ועל קנת מס' רמח ה"ר חיד"א בכ"י מלבד כל סדר קדשים שמניח מהר"ב אלבנזי בליקוטיו תדיר. ובתשובות הרא"ם כלל ל"ח סי' ב' מבואר בפירוש שעשה תוספות על הס"ם ע"ם. ודלת כבעל פרי מגדים בהקדמתו לי"ד שסובר כי תוספי הרא"ם הם פבקיו היינו קונר פסקי הרא"ם [ומחכיו נמצך פירשם (ח"ח דמ"ח) וכ' שנדפסו בקנת דפוסי הבסי"ן ע"ם] ונראה שתוספי הרא"ם נמויים על התוספות שלנו כמו פי' סדר זרעים להרא"ם שהוא נמוי על פי' הר"ם משלנו. וכ"כ ה"ר מנחם מנן זרח בהקדמת ס' צדה לדרך בשמוכיר הרא"ם ופסקיו ע"ם: (סג"ב י"ד ול"ח י"ז וסה"ג אלי במקומו).

197. **תוספי התוספות**. (עיין תוספי הרא"ש).

198. **תוספת בכורי קציר**. (עיין ראשית בכורי קציר).

199. **תוספת בכורים**. (עיין בכורי יעקב).

200. **תוספת הבכורים**. (עיין חסדי דוד. פרי האדמה).

201. **תוספת ברכה**. (עיין מקור הברכה).

202. **תוספת הדיונין**. (עיין חסדי דוד).

203. **תוספת כתובה**. (עיין חסדי דוד).

204. **תוספת מרובה**. ה"ר אברהם היכיני. בתור על התוספתא: (סג"ב ⅋ ל"ד וסה"ג אלי ח"ח בשמו).

205. **תוספת מרובה**. (עיין חסדי דוד).

206. **תוספת קדושה**. (עיין שם).

207. **תוספת דרבנן**. (עיין מענה לשון).

208. **תוספת שבת**. ה"ר **רפאל מיזוליש** נבד הב"ח וחלקת מחוקק. מידוני דיוס ובתור על ס"ע של שבת ועיכוין בדברי התחכוים להלכה: פפד"א, תקב"ו, 2°. עוד עם תוס' מהדורת בתרת ונוסף בו עוד ס' פלאים בתוכים ולקוטים מקדמונים והגהות בדברי התחכוים על ד' ס"ע: זאלקווא, תקס"ו, 2°.

209. **תוספת שבת**. (עיין חסדי דוד).

210. **תוספת שירים**. (עיין מכתמים ושירים שונים).

211. **תוספתא**. מיבנה ר' חייא ור' אושיעא רבה. ומתני בסתם תוספתא ר' נחמיה נדלה לה"ר חיד"א שכוללת בריימות דר' חייא ור' הושעיא ותוספתות דר' נחמי' ויש לו רחיות ע"ז. עיין וג"ב ט"ז וסה"ג אלי במקומו. כוללת בריימות בסדר המשנה קלתן לבתור דברי המשנה וקלתן להוסיף על המשנה ועלו ובתו בה ג"כ תנדות רבות. ונדפסו בסוף ספרי התלפסי (עיין אלפסי). וגם ז"ז עם פירושים שונים כמו: על סדר זרעים עם הגהות הגר"א מווילנא ועם פי' ה"ר יונה ב"ר גרשון: ווילנא, תקנ"ט, 4°. [וח"ב להמשנם עוד בב"י ניד נבדי המחבר נוילנא]. ע"ם זמ"ן וקדשים עם חי' תנת תוספתא, (עיין הנא תוספא). ע"ם זמ"ן ונזיקין עם פי' ה"ר דוד פרדו. (עיין חסדי דוד). ע"ם בהרות עם הגהות ופי' הגר"א הנ"ל: (עיין טהרות הקדש).

וים עוד תוספתות מפותכות מזמן סדור התלמוד עי' רא"ם הולין פ"ב: לונן גת"פ ת"ח.

212. **תוספתא**. (עיין זהר).

213. **תועליות ההגיון**. (עיין יהוד אלהות).

214. **תועליות הרלב"ג**. כל דברי מוסר ומדות וכל התועליות היוצאות מכל פרשיות התורה להגהנת האדם כפי שסידרם הרלב"ג בפירושו עה"ת ומשם לוקטו ונדפסו לבדם: ריווא די טרינטו, ש"י, 4°. עוד הנ"ל ונוספו עליהם כל התועליות היוצאות מספרי נביאים וכתובים כפי שנמצאים בפירושו על ס"ד ועם הקדמה מר' יעקב מרקריאה הרופא: שם,

ש"כ, 4°. עוד כל הנ"ל בל"מ ע"י ה"ר יקותיאל ב"ר יצחק בליץ ונדפס בכוף התה"ך בל"מ שלו: (עיין תורה, תנ"ך להלן).

215. **תועלת האברים**. ס' קדמון בעניני הטבע. הובא בפי' מקור חיים על פי' הרמב"ע עה"ת דברים ל"כ ו' ע"ב.

216. **תועלת לאברים** בממדים בקוליס. ה"ר שם טוב ב"ר יוסף אבן פאלקירא. מזכירו בריס ס' המבקש לד י"כ.

217. **תועפות ראם**. ה"ר אהרן משה אבו"ק יאם. בו"ת על כל ד' ס"ע ובתוכם מיזה בו"ת לבנו ס"ר שלום טויבעש: זאלקווא, 1855, 2°.

218. **תועפות ראם**. ה"ר אליקים ב"ר יצחק גאטינייו. פי' על המזרחי עה"ת: אזמיר, תקכ"ז, 2°.

219. **תועפות ראם**. ה"ר יצחק בה"ר דוד פארדו. פי' על בחלוות דרב לחת עם הפניס ומפתחות הבחלוות וגם מפתחות פירושו בכופו: שאלוניקי, תקע"ז (ועדנער: תקע"א), 2°.

220. **תועפות ראם**. ה"ר מרדכי ברוך קראבלייו. פי' על רס"י ורמ"ס עה"ת ובכופו לוח הממעות והוספות ולוח הפעיות ועמו ס' חיי יצחק, וזכרונות יצחק על המזרחי ומי' ס"ס ולקוטים ול' דרושים לבנו ס"ר יצחק: ליוורנו, תקכ"א, 2°.

221. **תועפות ראם**. ה"ר משה ב"ר שמעיה אלקאים. על דברי הרמ"ס: ליוורנו, תקפ"ה, 4°.

222. **תועפות ראם**. תוספות על הממ"ג הל' שובר ויומא עבין ולולין כוכה ולולב ותוכה ומגילה ופסחים מדפוס קושטנ' בנת בעטר"ס עם הגהות כ"י. קל"ז דפין: (לבון רמי"ג ולח ידעתי חם הוח ס' בפ"ע חו הוכח מהמ"ג ד' קושטנ' הנ"ל וקרח לו מלן דהו כן).

223. **תופש כנור ועוגב**. ה"ר מאיר הלוי לעטערים. מיכיס מס' דברי שיר, אילת השחר ועוד נוספות. ווין, 1860, 8°.

224. **תוצאות ארץ ישראל**. ספור מסע מים קדום מהחבנת בכל המלכות וכל המקומות עד בואו לס"י [ובכופו מכתב ה"ר מרדכי ב"ר ישעיה מרוויכטיץ הנכתב ליל ד' ט"ו שבט בנת שוב"ן ניכוכליס]: ד"א, ח"ט, 8°: (ש"י). עוד כל"ל בל"מ: שם, ת"ט, 4°. [וסל"ד בכ"ה גם: תכ"ו, ע"ב].

225. **תוצאות חיים**. ה"ר אברהם מונסון האחרון. לייפצ קופמות ס' עין החיים למהר"ח מכומלעפיח, כ"י.
וע"ד זה מיבר ס' מוצאי יום טוב לייפצ קובות הרב חוי"ט: ג"ח ס' עין הדעת על ס"ע י"ד וספר אשל אברהם בו"ת, וה"ר חיד"א בחס בכ"י. עיין ול"מ ל"מ ובה"ג שלי במקומו.

226. **תוצאות חיים**. ה"ר אליהו די וידאש. קלור מספרו ראשית הכמה בקלרו בעלמו עם תוס' קלת כוונות התפלות: פראג, חש"ר. קראקא, חש"ר, 8°. דיהרנפורט, תג"ן, 16°. זאלקווא. תקס"ז. המ"ר (רוסיא), תקע"ז, 8°. עוד ובסופו לקוטי שושן עניני מוסר ותבונה מספר הפל"ה: ד"א, ת"י, 8°.

227. **תוצאות חיים**. ה"ר היים ב"ר אהרן טויבער. מי' על ס"ע י"ד הל' בחיצות וערפות עד סי' ע"ד עם פי' והערות וקלור מכל סימן: פרעסבורג, תקצ"ד, 4°.

228. **תוצאות חיים**. ה"ר היים ב"ר בנימן בובנר. קלור ס' פרקי שירה לר"מ בהור עם ח' בניני הפעליס בקלור ופי' בל"מ: המבורג, ע"ת, 8°.

229. **תוצאות חיים**. ה"ר יוסף ב"ר אברהם כובבי. רפוחות לכמה מיני חולמים: ד"ו, ער"ת, 8°.

230. **תוצאות חיים** ה"ר לוי קוזין. בעניני מוסר ותבונה: שאלוניקי . . .

231. **תוצאות חיים**. ה"ר שמואל בן מהרה"ו. פי' עה"ת, ב"י: (ול"מ ל"ב ובה"ג שלי במקומו).

232. **תוצאות חיים**. (עיין אור חדש, שתי יסות, תורה).

233. **תוקף יין**. ה"ר נתן נטע אונגרשבראד. עניני פוריס ע"פ כוד: כ"י רד"א № 1069, q.

234. **תוקף התלמוד**. ה"ר יצחק צבי מרנאריטן. נגד ס' תשובות באנשי און לר"פ סיילפרין, ובסופו דרושים ומספד: אפען, הש"ד (1849), 8°.

235. **תור המעלה**. ה"ר יוסף שלמה רופא מקנדיא. הל' ת"ח והתנהגותם במוסר וד"מ. עיין הקדמת ס"ר בעמ"ל מין מבחני לפ' נוהלות חכמה.

236. **תור המעלה**. ה"ר יעקב לוי . . . (עיין אגודת אזוב) ולי ל"ע.

237. **תורגמן**. ה"ר ידידיה מרימנו. פתרון כל מלה קשה בהל"ך לר' מיעלקי: כ"י יה"ש.

# תורה, נביאים, כתובים
## (תנ"ך).

238. **ספר תורה** או **תורת משה** הוא יסוד ספרי הקדם אצל כלם. כלום עמו אצל ספרי הקדם והם ספרי נביאים וכתובים וקרואים בשם הכולל בתבי קדש, מקראי קדש, ספרי קדש גם עשרים וארבע ספרי הקדש לפי שמנאם כם כ"ד ספרים וגם בר"ת נקראה תנ"ך. ופרטן ומחלקותם לפי סדר רוב ספרי תנ"ך המנאים הללו בדפוס הם:

א) **תורה** או **תורת משה**. זולת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל נחלקת לחמשה חלקים או ספרים או חומשים וקרואים בכולל חמשה חומשי תורה וכפי ההמון חומש חומשים בשתם. וכל חלק וחלק נקרא בפרט ע"ש רמזיהו ותחלתו והם: א) בראשית. ב) שמות. ג) ויקרא. ד) במדבר. ה) דברים. אצל לקחת חכמי ישראל וספריהם וכן לכל חכמי העמים וכספריהם נקראים לפי ענינם: לס' בראשית יקראו ס' הבריאה וכלע"ז Genesis, לס' שמות יקראו ס' היציאה וכלע"ז Exodus, לס' ויקרא יקראו תורת בהנים וכלע"ז Leviticus, לס' במדבר חומש הפקודים וכלע"ז Numeri, ולס' דברים יקראו משנה תורה וכלע"ז Deuteronomium.

ב) **נביאים**. ספרי נביאים נחלקו לראשונים ואחרונים: א) נביאים ראשונים כוללים ד' ספרים והם: ו) יהושע. ז) שופטים. ח) שמואל מ' וב'. ט) מלכים מ' וב'. ב) נביאים אחרונים כוללים ג"כ ד' ספרים והם: ו) ישעיה. ז) ירמיה. ח) יחזקאל. ט) תרי עשר. וזה שאמרון נקרא כן לפי שים בו י"ב ספרים קצרים לנביאים שונים שחוברו לספר אחד לבלתי יאבדו והם: I) הושע. II) יואל. III) עמוס. IV) עובדיה. V) יונה. VI) מיכה. VII) נחום. VIII) חבקוק. IX) צפניה. X) חגי. XI) זכריה. XII) מלאכי.

ג) **כתובים**. ספרי כתובים כוללים י"ו ספרים והם: א) תהלים. ב) משלי. ג) איוב. ד. ה. ו. ז. ח) חמש מגלות והם: ו) שיר השירים. II) רות. III) איכה. IV) קהלת. V) אסתר. ט) דניאל. י) עזרא מ' וב' או עזרא ונחמיה. יא) דברי הימים מ' וב'.

הלא הם עשרים וארבע ספרי הקדם הנקראים לנו תורה שבכתב. ועם עוד תלוקי דעות בסדרן וגם בקצת כותביהן אשר לא זה המקום להאריך בם.

וידעת הקורא כי בהעתקת ספרי קדש אלו לכל לשונות העמים נמצאים בסוף כתובים עוד כמה ספרים שלא נמצאו בידינו ואינם מקובלים אלו אף כי גם בתלמוד שלנו הובאו מהם פסוקים לאגדה ולדרשה וגם להלכה (עיין הקדמת מסכי"ל בן זאב להעתקתו ס' בן סירא). אמנם כי גם בשיני העמים נמצא ערבב מאשר ספרי הקדש ולכן יקראו להם בשם אפוקריפא שפירושו ספרים נסתרים וגנוזים. ואומרים שמצאו אותם קצתם בלשון כשדי וקצתם בל' תרמי וערבי או יווני. ואלה הם ע"פ הסדר שנעתקו ללה"ק ע"י ה"ר יצחק זעקיל פרענקיל בהמבורג ודפסו בשם הכולל כתובים אהרונים, עיין זה. א) חשמונאים מ' וב'. ב) ס' ברוך. ג) חכמת שלמה. ד) הבעל בנבל או בל. ה) התנין בבבל. ו) שושנה. ז) יהודית. ח) חכמת יהושע בן סירא. ט) טוביה. י) חלום מרדכי וספרי אחשורוש. יא) תפלת מנשה מלך יהודה. יב) תפלת עזריה בתוך הכבשן ושיר שלשת הנשים בתוך הכבשן. (ועיין ג"כ ס' המעשים בחות מ').

עוד זאת ידע הקורא כי לא אחד היה הרי"ז פרענקיל הנ"ל שהעתיק את הספרים הנ"ל ללה"ק, כי גם לפניו ואחריו נמצאו העתקות משם גם בלה"ק גם בל"א וקצתם גם עם פי' והערות כמו: א) רוב הספרים הנ"ל בל"א ע"י ה"ר חיים בר נתן. (עיין ס' המעשים). ב) ס' יהודית ויהודה מכבי ומיוחס בל"א: ספר"מ, תע"ה או ת"ע 8°. (עי' רד"א 0, 861. №. ושם בל"ע). ג) ספרי החשמונאים ע"י מהרי"ל בן זאב ולא נדפסו, עי' הקדמתו לס' יהודית. ד) ס' ברוך ושאר ספרים הקצרים עם ת"א ובאור ע"י ה"ר שלמה זלמן פלעסנער. (עיין נוזלים בן לבנון). ה) עוד ס' ברוך ותפלת מנשה ותפלת עזריה בכבשן ושירות תגני מישאל ועזרי, נעתק ללה"ק ומחורגם בל"א המוני ע"י ה"ר יצחק בר דוד זיבענבערגר: ווארשא, תר"א, 8°. [ולפני זה הדפים ס' טוני, בל"ע בשם חיי טוביה]. ו) ס' חכמת שלמה נעתק ומבואר בהרוכה ע"י ה"ר נפתלי הירץ וויזל. (עיין חכמת שלמה). ז) ס' יהודית עם ת"א ובאור ע"י מהרי"ל בן זאב: ווין, תקנ"ט, שם, 1819, 8°. עוד בל"ע עם באור בל"א ומבוא ע"י ה"ר יצחק בר"ד זיבענבערגר הנ"ל: ווארשא, ת"ר, 8°. ח) חכמת יהושע בן סירא הוא ס' בן סירא הנ"ל נעתק ע"י ה"ר משה ווימבורג ונקרא ארוחות יושר: ד"א, הכ"א, 8°. עוד

בהסמכת הסנהדרין ועם הסעיף ונקרא בשם (יהושע בן יהוצדק!): אופיבאך, תכ״א, 8°. ועתק מל׳ הסלאנג ע״י ה״ר יוסף פאן מארשן ונדפס בשם יהושע בן סירק: ד״א בע״ת, 8°. עוד בכ״ל ע״י ה״ר יהושע ב״מ שמואל העזיל: ווין, תקנ״ג, ווילנא, תקע״ז, ווארשא, תר״ב, 8°. עוד בכ״ל עם ת״מ וכלול ע״י מהרי״ל בן זאב הכ״ל ועם גוף הספר בל׳ הרמית על לדו: ברעסלויא, תקנ״ח. ווין, תקס״ד (ובהקדמת ס׳ חוה״ש כ׳: תקס״ו, וכתוב ע״ם לפי עם׳ חוה״ש נדפס בחמוש תקס״ו — ז׳ ע״ם). שם, 1814. שם, 1828, 8°. עוד עם ת״מ לבד ועם ת״מ לבם בפרשיות המחלוקות המסרים בהכ״ל ובכולו העתקת רנה״ו לפרשם כ״ד: ווין, תקע״ח, 8°. ט׳) ס׳ טוביה או מעשה טוביה נעתק מקדם ללה״ק מנומנם ע״י סיבאשט. מינשטער ועם ל׳ רומי: איזנא, חש״ד. באזיל, ש״ב, 4.°ד״ו, ש״ו. שם, שם״ה, 8°. עוד בכ״ל בל״ת: פראג, תס״ג. וואנזבעק, תפ״ח, 8°. (ועיין ס׳ המעשים) ועיין לעיל. עוד בכ״ל בלה״ק לזה ועם ת״ת ע״י ה״ר וואלף מאיר (עיין לשון למודים). ועי׳ עוד בזה״ת בפנים ספרנו זה במקומו.

מכל האמור עד כה ידענו כי לא תסרנו מכל ספרי תפוקריפא הכ״ל בלה״ק וכ״ת כ״ת בני ספרי עזרא הסופרים אלא ואת נמצאו לנו עד כה.

240. ותנ״ך תערכה פה קצת מיני ספרי תנ״ך והומשים וספרי ת״ך לבדם ועם פירושים טובים למהלקותם, תמרתי להעתיק פה מה שנמצא בס׳ שברי לוחות לר״ת בתור בשות מקצת בעלי מסורה וקצת בשות חומשים מדוייקים הגוגעים לענין זה כפי שהעתיקם בע״ם שפתי ישנים בספרו ות״ל: „כאן תמצוא קצת נקדנים וקורותים תו מזכים הנמצאים רבותים בקצת גליונות חומשים מדוייקים גם קצת בשות הספרים שחובדו על ענין זה: «רמ״ח» ר׳ משה חזן, וחולי זה משם המים תאבר מיבר כללי הנקוד הנדפסים בסקלטות גדולות בציר מערכת המסורה ותחם שמו בכמה מקומות. ס׳ השמשוני (עי׳ חבור הקונים או ס׳ הקונים). «מ״ש» ר׳ מאיר שפירן הוא הניח חומש ת׳. «יהב״י» ר׳ יקותיאל הנקדן בר יהודה ונקרא ר׳ זלמן הנקדן. והוא בע״ם עין הקורא הבור טוב ויפה בענין הנקודות והטעמים מלשון תו מלרע ובענין מקפין ובלתי מקפין וכדומה, וכן בשבת בקצת החומשים בגליונות «ע״ה» ר״ת עין הקורא «ע״ם» ר״ת עט כופר להרד״ק בקוד מצרני המסרות והטעמים. «רי״ן» ר׳ יעקב נקדן. «מ״פ» שם ספר נקדן מפתח בעון והנמידים במ״פ חסר יו״ד תגייגת תיבתו ר׳ לוי הספרדי מסרקוסטאי. מהזרתא שם ספר. סיני שם חומש מדוייק. חומש ירחתו משתמש הוא חומש שבא מירחתו מוגה בשנין חסר ומלא. ס׳ הללי שבידו הרד״ק במלוגל ובשרטוט שרש בוש ירושלמי הוא הספר חסר שמך עליו ר׳ יוסף המדקדק. וחולי הוא שם שהגיה בן חסר שהי׳ בירושלים ימים רבים. ספר אשפמיא הוא שם כולל לשפרי ספרד בשם מוגהים מכל שחר הספרים. נפתלי עיין בהקדמה שלישית לס׳ מסורת הסורת המחלוקת בנין בן חסר ובן נפתלי ואיך לחו סומכין על קריאת בן חסר ובן נדפס בגליון «ב״ן» ר״ל בן נפתלי. מדינ׳ ר״ל מדינחאי. בשר בתבתי בהקדמה הכ״ל החילופין בנין מדינחאי ומערבאי ואתו סומכין על קריאת מערבאי. אשלמתא בשרי הגיהים רחשונים אשלמתא קדמיתא וכו׳» טע״ל.

239. **תורה נביאים וכתובים** (תנ״ך) הכ״ל בלי נקודות ועטמים ובלי שום פירוש נדפסו כמה פעמים ושונים במדקן ובשניקן ואין בידי לפורטם פה. עוד בכ״ל ובסופו משמדות ותפלת שדכר: האנוא, צ״ב, 16°. עוד ובסופו ס׳ גבית חדשה בל׳ סולי ובתב שבני אשוירשה, של״ג, 8°.

240. **תנ״ך** הכ״ל עם נקודות ועטמים בלי שום פירוש. נדפסו ג״כ פעמים רבות ושונים במדקן ועם בתגיקן ואין בידי לפורטם פה. עוד בכ״ל מוגה ומדויק ע״י הרבה חכמי ישראל וחכמי מוסרים ולא נמלא בו טעות כלל ובגליון פי׳ קצת מלות בל׳ רומי: ד״א, תל״ב, 8° (ב״י). עוד מוגה ומדויק ועל כל תיבה הסוכם ופיכוסו בל׳ רומי: גינובא, של״א, 2°. עוד בכ״ל ומוסיות הבאויים מלוגים ומוסיות הבפולות והחסרות ושמות מן הספרים על כל תיבה למעלה ובסופו קיבוץ תלפתעטיקום היינו מרבי לה״ק בסדר ס״ת ע״י החכם הנולדי E. Hutter: המבורג, שמ״ח, 2°. עוד בכ״ל ונקרא דרך הקדש: קלוניא (קיעל), שם״ג, 2°. עוד בכ״ל וקובוס מלפתעטיקום הכ״ל ע״י Probonius: המבורג, שם״ג, 2°. [ונפקד מגלי שם נדפס יותר מפ״ת. ועי׳ רמה״ם $\frac{46}{2}$ №]. עוד מוגה ומדויק ועל הגליון הובן כל ענין בל׳ רומי בקלרה. גם זה נדפס פ״ר ובוגים במדקן בכ״ל. והבוגים שנדפס לעדות מהרב״ד בס: ד׳ ברלין, תנ״ט, 8°. ד״א, תס״ה, 8°. ד׳ קלוניא, ת״. . . 4°. עי׳ הקדמת מהרב״ד לחומש נתיבות השלום.

241. **תנ״ך** עם העתקה רומית ע״י סיבאסטיאן מינשטער וקרית בשם מקדש ה׳ : באסיליא , רצ״ה . שם , ש״ו , 2° . עוד כנ״ל נעתק ע״י שמיד : לייפציג , ת״ק , 4° .

242. **תנ״ך** עם תרגום מוקלום ותרגום יוני לנוסח ע״ב זקנים ותרגום שומרוני בכתב ותרגום תרמי (הוא ה״י וירושלמי) וערבי וכושי ופרסי , והעתק כולם ובאורם בל׳ רומי עם שתרי שנויים ותלופי נוסחאות ועם הגהות וחלופי קרי וכתיב ומסרות וכל הדעות בזה . ועם נוספות פתוחי חותם לכל כלי המשכן ומעשה המשכן וביתמ״ק ומכל המטבעות ומדות ומשקלות ומפת ה״י לגבולותיהם וסביבותיהם וכל מבואר היטב בל׳ רומי ע״י החכם העולמי ב. וואלטאן ונקרא בלשונם Biblia Sacra Poliglotta Complectentia etc. etc. שם כרכים : לונדון , 1655—57 , 2° . נוסף עליהם כרך ז׳ וח׳ כוללים ס׳ שרשים או ערוך לכל הלשונות הנ״ל כפי תרגומם בתנ״ך הנ״ל ע״י החכם העולמי ע. קאסטעללי ונקרא בלשונם : Lexicon Heptaglotton. — לונדון , 1669 , 2° .

243. **תנ״ך** פוליגלוטא כנ״ל בשם לשונות ושם : לה״ק ותרגום ולשון יוני ורומי ושמכנזי ויטלקי ע״י החכם העולמי ע. הוטטעער הנ״ל , ח״ת תורה וס׳ יהושע ושופטים : נירנבורג , 1599 , 2° .

244. **תנ״ך** עם תוכן הענין בקצור בל׳ רומי על הגליון , וברחבו כל הנוספות מכל מעשה המשכן והמקדש ובגדי כהונה וסדר דגלי ישראל ומסעיהם במדבר ונוספות מטבעות ושנות שהיו לישראל וכו׳ וכל ציורים פתוחי נחשת (קופפערסטיך) : המבורג , 1677, 2° . עוד כנ״ל בלי הנוספות וכו׳ ועם חלופי נוסחאות ע״פ קצת כ״י ודפוסים לפניו , והערות בל׳ רומי על הגליון ועל שוליו למעלה להחכם י. ה. מיכויליש : האללי ומאגדעבורג , 1720 , 4° .

245. **תנ״ך** עם כתור מלות חמורות בל׳ היטלקי ד״ו , תל״ח , 4° (כד״ל q , 18). עוד עם כתור מלות זרות בל׳ ספרדי : ד״ו , שצ״ה . שם , ת״ץ , 4° . עוד עם לשון ספרדי : ד״א , תקכ״ב , 2° . (כונעגם № 986, F) .

246. **תנ״ך** עם כתובי כל מלות קשות ופי׳ ע״פ דקדוק על הגליון וסדר תכי״ג מלות במקומן לפ״ד הרמב״ם והרמב״ן ז״ל : ד״ו , ש״ל , 4° .

247. **תנ״ך** עם פי׳ ע״פ דקדוק וע״פ מסורה ומעמים ופי׳ מעמי אמ״ת ופי׳ המלות בלע״ז לה״ר יעקב לומברוזו : ד״ו , שצ״ט , 4° .

248. **תנ״ך** עם מנחת שי על דקדוק המלות בחסל ומלא וכו׳ : (עי׳ מנחת שי ועי׳ לשון) .

249. **תנ״ך** עם פירש״י ב׳ כרכים: ד״ו , שם״ז , 4° . עוד כנ״ל ד׳ חלקים : ד״א, ת״ם—ה׳ , 16° . עוד כנ״ל ועם תרגום (ורד״ח תקמ״ג : ובעה״ט . . . : ד״א , ת״ג) עה״ת ד׳ חלקים : ד״א , תי״ג , 4° . עוד כנ״ל (בלי תרגום) ועם ל״ח בשם מגישי מנחה ד׳ חלקים : ד״א , תפ״ג , 2° . שם , תקט״ו , 4° .

250. **תנ״ך** עם פי׳ קלר חומת אנ״ך לה״ר חיד״א ד׳ חלקים : ח״ת וכ׳ : פיסא,תקס״ד. ח״ג וד׳ : שם , תקס״ג , 4° (יוח״ל) . [פיסא, תקס״ג . שם , תקפ״ד , 4°] .

251. **תנ״ך** עם פי׳ כף ירך יעקב לה״ר יעקיל סופר והוא קלור פירש״י עם קלת נפך מזולתו ופי׳ מלות תמורות בל״ח ומיון המלות על גליון החומש : פראג , שע״ד (ונוסף גח״ל דהל״ט : ש״פ) . שם (שנית) , שפ״ט , 8° .

252. **תנ״ך** עם פירש״י והתרגום מוקלום עה״ת תרגום יונתן על ל״ך וג״ח ותרגום רב יוסף על כתובים , ועם הפטרות ונספוף כל חלק ס׳ מנחת שי הנ״ל : ווין, תקע״ד—ה׳, 4° .

253. **תנ״ך** עם פירש״י והתרגומים כנ״ל ועם פי׳ הרד״ק על ל״ך ירמיה ויחזקאל ותהלים, פי׳ המאירי וקב ונקי על משלי , פי׳ הרמב״ן ור״א פריציל על חיוב , פירוש הרלב״ג על דניאל ופי׳ השמעוני הוא פי׳ מלוקט מילקוט שמעוני (נוסף גח״פ דש״ב הערה ח׳) על עזרא ודה״י , ונספוף תרגום יונתן עה״ת ותרגום שני על אסתר עם כל המסרות על תנ״ך וי״ג עיקרים להרמב״ם ותרי״ג מצות בפרטות ונקרלים בשם מקראות גדולות : ד״ו , רע״ח—ר״פ , 2° . עוד עם כל התרגומים ורש״י ורד״ק ורלב״ג עה״ת , והתרגום שני על אסתר כנ״ל ונוסף עליהם : תרגום יונתן וירושלמי עה״ת , מס״ג ומס״ק במקומם, פי׳ הראב״ע עה״ת ויתעים והר״ע וספרי חמ״ק[פי׳ משלי הוא לר״מ קמחי וגם נו, (ועי׳ פי׳ על משלי לברמ״ק)ומ״ם שם] וה״מ.פי׳ הרלב״ג על כ״ך ומשלי וחיוב ופי׳ ר״ם גאון על דניאל , ונספוף מערכת המסרה עם הגהות והערות ה״ר יעקב בן חיים ן׳ אדוניהו וכללי הדקדוק ודרכי הנקוד והנגינות שנ״ל ר״מ הנקדן בכל עמוד למעלה ולמטה , וחת״ז סימני הסדרים מכל ספה״ק לפי תלוקת בעלי המסורה וחלופי הקריאה בין ב״ח וב״ע וחילופי מדינחאי ומערבאי ועד לחתן שער

הנגינות על דיני הטעמים ומחלוקתם, ד' חלקים: ד"י, רפ"ג—פ"ח, 2°. עוד ככל הנ"ל ועוד נוסף עליהם: פי' בעה"ט עה"ת, פי' הרד"ק על יפעיה ותר"ע ודה"י, קצור פי' ה"ר ישעיה הראשון על שופטים ושמואל ופי' הראב"ע על דניאל עזרא ונחמיה[פי' עזרא ונחמיה הוא ג"כ לר"מ קמחי הנ"ל ונקי להרלב"ע]: ד"ו, ש"ח — . . . 2°. שם, שכ"ח, 2°. עוד ככל הנ"ל ונוסף בם פירש"י על מגלי חיוב ודניאל התכתב בכל המקראות גדולות הנ"ל והוגהו ע"י ה"ר יהודה אריה די מודינא: ד"ו, שע"ז—ח'. באזיל, שע"ח—ט', 2°. עוד ככל הנ"ל ועוד נוסף עליהם פירושים ולקוטים רבים ע"י ה"ר משה פראנקפורט ונקראים בשם הכולל קהלת משה ומלה הם הנוספים עוד: א) פי' הרלב"ג על ד' מגלות. ב) חזקוני עה"ת. ג) אמרי נועם לר"י די לאסקעם. ד) פי' הר"ע ספורנו עה"ת וג"ת ונקי כתובים. ה) כלי יקר על כ"ר. ו) לקוטים מס' לב אהרן על יהושע ושופטים. ז) בחורי קנת סמואל לר"מ עראמה. ח) אורים ותומים על יפעיה וירמיה. ט) בחורי מהר"י בי רב. י) פי' הר"ש אלמושנינו על הר"ע. יא) פי' ה"ר יצחק גרשון על מלאכי. יב) תורת חסד לר"י יעב"ץ. יג) פי' אבן יהייא על כתובים וח"מ. יד) מזמור לתודה לר"ש אריפול. טו) אוהב משפט להרשב"ץ על חיוב. טז) פי' ר"מ עראמה על זיה"ש. ומלבד כל הנ"ל לקוטי מפרשים רבים זולתם ע"י המלקם הנ"ל, ונקרא להם בשם: יז) על התורה קומץ מנחה. יח) על כ"ר מנחה קטנה. יט) על כ"ת מנחה גדולה. כ) ועל כתובים מנחת ערב. ד' חלקים: ד"א, תפ"ד—פ"ז 2°.

254. **תנ"ך** עם התרגומים ומס"ג ומס"ק ופירש"י ורד"ק הנ"ל ועם פי' אלשיך ומצודת דוד ומצודת ציון על נ"ך ונקרא בחור על המסורה ומוגהי הפסוקים וכללים והגהות התיבות, י' חלקים: לבוב, תקס"ח—תק"ע, 2°.

255. **תנ"ך** עם פי' אילה שלוחה. עיין זה בחות ח'.

256. **תנ"ך** עם העתק ל"ת בכתבם וכלשונם ע"י מרטין לוטהער ובסופם ספרי אפוקריפא הנ"ל ום' ברית חדשה שלהם בכתב ולשון יווי עם העתק ל"ת הנ"ל, ג' חלקים: ציליכויא, 1741, 4°. לונדון . . 183, 8°.

257. **תנ"ך** עם פירש"י ול"ת נעתק ע"י ה"ר מנחם מן במ' שלמה ונקרא בשם הכולל מגישי מנחה: ד"א, תפ"ג — (רוסעגם F. № 989) תפ"ט, 2°. שם, תקט"ו, 4°. וז"ז ד"א: 8°.

258. **תנ"ך** בל"ת המוגה נעתק מלה במלה מיסוד להמ"ק ע"י ה"ר יקותיאל בר יצחק בלינץ ובסופו תועליות הרלב"ג על יהושע שופטים ושמואל בל"ת: ד"א (בשית ה"ר פיטבוג לוי), תל"ו—ח' (וש"י רד"ת רמ"ס ורוסעגם: תל"ט), 2°. [וה"ר יצחק מאיר בה"ר יונה תאומים תיקן בו תח"ז קנת מקומות סמהגדות לדקות מחרות. ע"ם התגלותו בסוף הספר מיום ב' כ"ז מנחם אב תמ"ג לפ"ק]. עוד בכ"ל נעתק ע"י ה"ר יוסף יוזל בר אלכסנדר וויצן הויזן: ד"א (ד' יוסף עעיתם), תל"ט, 2°.

259. **תנ"ך** עם תרגום אשכנזי לח ועם בחור חדש ומלוקט מרבתי מפרשים הקדמונים ע"י מהרגמים ומבחרים שונים כמו: ת"ח ובחור על התורה (עיין חומש נתיבות השלום להגן). בכ"ל על חמש מגלות, (עיין ח"מ עם ת"א ובאור להגן). בכ"ל על הר"ע, (עי' הרי עשר עם ת"א ובאור להגן). בכ"ל על תהלים, (עיין תהלים זמירות ישראל להגן). בכ"ל על מגלי, (עיין משלי עם ת"א ובאור להגן). ת"ח ובחור על יהושע שופטים שמואל מ' מלכים ב' יפעיה (נגד מהפטרות שנו) וירמיה ע"י ה"ר מאיר אבערניק. בכ"ל על שמואל ב' ויחזקאל דניאל עזרא נחמיה ודה"י ע"י ה"ר שמואל דעטמאלד. בכ"ל על מלכים מ' וחיוב ע"י ה"ר אהרן וואלפסואהן. בכ"ל על הפטרות ביפעיה עם הוספות לבחור הר"מ אבערניק הנ"ל ע"י ה"ר יהודה ליב בן־זאב. רוב הספרים המלה נדפסו רלשונה כל אות ח' לבדם כמו'. ואח"ז נאספו ונקבצו יחד ונדפסו בשם הכולל מנחה חדשה: ווין, תק"ם—פ"ו, 8°. עוד בכ"ל עם תרגום חוקלוס ועם נגינת הטעמים ופירש"י על כל התנ"ך ועם פתרון כל מלות בלע"ז שבו ללא"ז ועם תולדות אהרן, עיין זה. ועם תוס' בחור חדש עה"ת וקנת ספרי נ"ך בשם הבורם לה"ר הערץ האמבערג ועם תקוסים והלופים בת"ח ובחור רוב ספרי נ"ך ע"י ר"ש דעטמאלד הנ"ל ונקרתו בשם הכולל כתבי קדש י"ם חלקים: ווין, 18—1817 2°. עוד ככל הנ"ל כתבי קדש בהמשכת הבורם ותוס' חלופים ותקוסים בת"ח ובחורים הקודמים וקנת ספרי נ"ך מתרגמים ומבחרים מחדש ע"י ה"ר יהודה ליב בר יונה ייטלים מפראג, י"ט חלקים: ווין,

4—1831 , 8°. עוד ככל הנ"ל והעתקות כל מלות לע"ז בדפ"י בפס מרפא לשון להי"ר משה הלוי לנדא , ובחלקה נגדלו מתנ"ך כתבי קדש הנ"ל: לתורה וח"מ ותהלים שנתחלו התרגומים ובתורים הנ"ל חוסיף ה"ר וואלף מאיר קלף פי' חדש בפס המעמר ומבוא שני למגלת רות תיכה קהלת ואסתר. ס' יהוסע ויעציט מתורגם ע"י ר"מ לנדא הנ"ל ומבואר ע"י הר"וו מאיר הנ"ל , ס' קוהעטים ותיוב מתורגם ומבואר ע"י ר"מ לנדא הנ"ל , ס' שמואל ח' וב' ומשלי ודניאל מתורגם ומבואר ע"י ר"וו מאיר הנ"ל , מלכים ח' וב' מתורגם ע"י ה"ר יוסף ווייסע ומבואר ע"י ר"וו מאיר הנ"ל. ס' ירמיה מתורגם ומבואר ע"י ה"ר שלמה זאבס , וס' יחזקאל הנ"ל ע"י ה"ר א. בענעש . מבוא לס' דניאל וח"ח ובאור לס' עזרא ונחמיה ע"י ה"ר מרדכי גאלד־מאן . דה"י ח' וב' מתורגם ומבואר ע"י ה"ר יוסף ווייסע הנ"ל עם מבוא גדול בלשון , כ' חלקים בפס הכולל ספרי קדש : פראג , תקצ"ג—צ"ז , 8°. עוד ע"פ ספרי קדש הנ"ל ככל הנ"ל (בלי תוספות המעמר) ונוסף עליהם בסוף כל ספר : א) בתורים מדפים לה"ר אברהם דובער הכהן לעבענזאהן ונקרא מזאלטו. ב) בתורים יפנים מלוקטים מכל מבחרי ומפרשי תנ"ך הרבתונים והתחרונים להנ"ר יהודה ב"ר יחיאל בעה"ק . ג) ובקונר תקון סופרים עם"ת וח"מ מאתי הכותב, וסדר תפלות עם ת"ח ויועלות לד' פרשיות בסוף כל חלק תורה ונקרא בפס הכולל מקראי קדש, י"ז חלקים: ווילנא , תר"ח—תרי"ג , 8°. עוד בפס הכולל אור לישראל והוא ככל הנ"ל עם תוס' העתרה ותקונ תקון סופרים עם"ת ובסוף כל ספר נוסף תולדות אהרן ומבשרת ציון והבחור בכללו נקרא בפס באור ושום שבל הכל ע"י ה"ר רפאל בר"י פירשטענ־שהאל : קראטאשין, תקצ"ט—תר"ג, 8°. עוד עם תרגום תונקלוס עה"ת ותרגום יונתן ורב יוסף על נו"כ ועם פירש"י ובחור ע"פ ד' ווין הנ"ל : ווילנא , תרי"ב—י"ג , 8°. ובסוף כל ספר תרגום תבחנו ככתבם עם קלף הערות : פיטרבורג , 53—1852 8°.

[ובחלקה נדפסו עוד כולם או רובם או מקלתם בתוספת וגרעון פירושים ובתורים גם ז"ז כמו באופיבאך פיורדא וקארלסרוא וכו' . וכן נדפסו בלי בתורים בלגן ורק עם ת"ח לבד ע"י ה"ר שלום בר"י כהן בפס מקרא קדש ד' חלקים: המבורג , תקפ"ד , 8° , וז"ז] .

260. **תנ"ך** עם ת"ח והערות בנ"ח ככתבם ע"י ה"ר ש. . . תמכונה דר. הערקשהיימער: ברלין , . .4—1841 , 8° . עוד בנ"ל ועם קלף בתור והערות בנ"ח ככתבם ועם ציורים רבים פתוחי עץ (האולצשניטטע) ע"י ה"ר ל. המכונה דר. פהיליפזאהן , ד' חלקים : לייפציג , . .185 , 4° .

261. **תורה , המשה חומשי —** . או **חומש , חומשים** . נדפסו פעמים רבות ובפנים שונים אין מספר , ורק אחד מזה ואחד מזה מעלכה פה מן הגמלאים בהצומות ואחר להו עיני , כמו : חומש בלי נקודות : סביוניטה , שי"ג—ט"ו , 24°. עוד בנ"ל מתוקן ומדויק ערוך לסופרים בכל תקות בתיבת ס"ת ועם ווי עמודים וכו' ע"י ה"ר יהודה פיזא ונקרא בפס עזרת הסופר ותקון ווי העמודים : ד"א , תקכ"ט , 8° .

262. **תורה** . חומש בנ"ל עם נקודות וטעמים ומדוייק בחסר ומלא וכו' לסופרים ונקרא עט סופר : ד"א , תי"ט , 8° . עוד בנ"ל מוגה מכל טעות ע"י ג' סופרים מומחים ונקרא חומש תקון סופרים , ונודע בפס חומש רוזא או — שמואל ברוך רוזא : ד"א , ע"ט סופ"ר , 8° . עוד מוגה ע"י חזנים ספרדים : שם , תפ"ו , 8° . עוד בנ"ל מדויקים ע"י ה"ר איצק פרעמסלא : ד"א , תקי"א, 8° . עוד בנ"ל ובסוף כל חלק קונטרס דברי אמת לבנו ה"ר . . . פרעמסלא על עניני חסר ומלא וכו' : ד"א , תקכ"ז , 8° .

263. **תורה** . חומש הנ"ל עם חמש מגלות והפטרות בתותיות גדולות מרובעות: אילזא, ר"ץ, 2° . איכהויזן, ש"ר , 4° . עוד בנ"ל בלי נקודות : פירארה , שט"ו , 4° . עוד בנ"ל בלי נקודות תותיות רש"י : ד"ו, שט"ח . שם, שצ"ו, 12°.

264. **תורה** . חומש הנ"ל עם תרגום תונקלוס וחמש מגלות : ד"א , שצ"א , 4° . עוד בנ"ל ועם הפטרות : ד"א , שצ"א , 4° (רובענס b, № 1181). סביוניטה, שי"ז, 16°, וז"ז פ"ר .

265. **תורה עם פירש"י** : פראג (פירש"י בתותיות נחינה ורחינה) , רע"ח , 2° . עוד ועם ח"מ : חמ"ד (שאלוניקי) , רע"ח . קונשט' , שי"ב . לובלין , שי"ח . שם , שכ"ב . פראג, שמ"ב . 2°, וז"ז . עוד בנ"ל ועם הפטרות : קריטונה, שכ"ו, 2°, וז"ו. עוד בנ"ל והפטרות תחר בל פרשם : פראג , רצ"א , 2° וז"ז . עוד בנ"ל וכסופו הפטרות לימים טובים : פראג , רצ"ח , 2° . (תום' ס"י כ"י , ותימת שלח נזכר בגוס"ן בח"ל) .

266. **תורה** עם תרגום אונקלוס ופירש״י, ונקרא מכתב אלהים: ליוורנו, תקצ״א, 4°.

267. **תורה** עם תרגום אונקלוס ופירש״י: בולוניא, רמ״ב. אישאר, ר״ן. ליסבונא, רנ״א. נאפולי, רנ״א, 2°, וז״ז פ״ל.

268. **תורה** עם תמו״ג וח״מ עם תרגום יונתן ועם פירש״י והפטרות עם פי׳ הרד״ק וג״ך עם תרגום ורד״ק ובסופו י״ג עקריס להרמב״ם ומנין המלות וקונטרס מדקדוקי הטעמים לבן אשר: ד״ו, רע״ו, 2°. (רל״מ F, № 15).

269. **תורה** עם תמו״ג ותרגום ערבי לרב סעדיה גאון ותרגום פרס לר״ק יעקב ב״ר יוסף טאוום ועם פירש״י: קונשטאנטינא, שי״ב—ז׳, 2°.

270. **תורה** עם ח״מ והפטרות עם תרגום יוני וספרדי ועם פירש״י: קונשטאנטינא, שי״ב, 2°. [ס״י ורל״מ F, № 23]. מכל הרמב״ן בהקדמתו אור לכתיבה עה״ת מביא דפוס התומם הזה רלאונה מצמת ש״ד (וכן רלחת״ם) וז״ז פ״ר ולא דכריו שם: בצמת ש״ד נדפס בקונשטאנטינא תומם עם תרגום ספרדי (ספלטים) ויוני לא נודע מי מכהו. והרבניס לאבר בעיר פירלארו נדקו לאחרי התרגום ההוא ודקדקו לכוונו תיבה בתיבה עם דברי הכתוב והדפיסוהו ע״י כ׳ יוסף טוב עטיאס בעיר סלוניא בצמת שי״ג (ג״ל שי״ב כג״ל), ונדפס שניסית ע״י ר״מ בן יבראל בצמת ש״ץ באמ״ד וכו׳. עוד שם ע״י ר״מ בן יבראל הג״ל בצמת ת״ד ותט״ו, עוד שם בצמת חכ״א גם תקל״ג, עכ״ל. ונראה כי מדפוס שניסי והנאה לא נדפס בו עוד תרגום יוני הג״ל, ומכל הדפוסין האחרונים הג״ל אין גם אחד נרל״מ ורח״ס ורוכצעם, אחמסה!].

271. **תורה** עם פי׳ הראב״ע ופי׳ הרמב״ן בשם נחמני והפטרות עם רד״ק וח״מ עם פירש״י והראב״ע: קונשטאנטינא, רפ״ב, 2°. [רל״מ תקמ״ב וק״ד F, № 16]. ובחוס׳ ס״י כ״י כתוב וז״ל: תומם בחותיות גדולות עם ניוני חותיות הרפות עם תמו״ג ורמב״ן ורומ״ן והוא רבינו משה בר נחמן וקרא לפירושו נחמני ועם פי׳ הרמב״ע והפטרות עם רס״י ורד״ק וח״מ עם רס״י ורמב״ע והוא דפוס ישן ולא נזכר מקום הדפוס ולא שנת הדפוס(חמו״ד) ולדעתי הוא ד׳ ליסבונא או נאפולוס, 1°. עכ״ל]. עוד כנ״ל עם תמו״ג ופירש״י והרמב״ן ועם פי׳ ה״ר יצחק אבוהב על הרמב״ן וח״מ עם תרגום ורש״י ועם הפטרות: ד״ו, ש״ח, 2°. עוד ועם פי׳ הרד״ק על הפטרות: קראקא, שמ״ח, [ורל״מ תקמ״ב וק״ד F, № 29]: שמ״ז, ונפק מס הוא דפוס נפ״ע או הכל ג׳], 2°.

עוד ועם מס״ג ומס״ק ובע״ט: ווילמ״ד, הע״ג, 2°.

272. **תורה** עם תמו״ג ופי׳ רש״י וחזקוני ובעה״ט וח״מ עם תרגום ורש״י והפטרות עם פי׳ הרד״ק: ד״ו, רפ״ד. שם, שכ״ו, (רמ״ס, № 1417). שם, שלי״ז (רל״מ F, № 27), 2°. עוד עם תמו״ג ופירש״י וחזקוני והפטרות, כ׳ מלקוס: פראג, שע״ח, 4°. עוד ועם ח״מ: ווילמ״ד, תמ״ה, 4°. עוד כנ״ל וח״מ עם פירש״י ובעל עקידה: ריווא די״ט, שכ״א, 2° (רל״מ F, № 24). עוד כנ״ל וח״מ עם תרגום ורש״י והפטרות עם רד״ק ובסופו תרגום יונתן עה״ת ותרגום שני על מגלת אסתר: פרייבורג, שמ״ד, 2° [רל״מ תקמ״ב; וק״ד F, № 30]: באסעל, שס״ו, ונראה דקאי ע״ס תולדות אהרן הנלוה לו, ע״ב ועי׳ בלות הנלויס שם].

273. **תורה** עם תמו״ג ורש״י וקלור מזרחי ע״י ס״ר יעקב מרקריאה הרופא, וח״מ עם תרגום ופירש״י ובעל עקידה ועם הפטרות: ריווא די״ט, שכ״א, 2°.

274. **תורה** עם מסורה וח״מ והפטרות ועם פי׳ המלות מלוקט מכל המפרשים עם מנין המלות ומ״מ לכל הפוסקים מבחרי המלות ע״י ה״ר יהודה ב״ר יצחק הלוי וה״ר יחיאל ב״ר יקותיאל: ד״ו, ש״ו—ש״ז, 4°. [ונקרא בשם עשרים וארבע כי חמרו להדפיס כן כל ספרי תנ״ך: פיסבע ת״ב דל״ד].

275. **תורה** עם תמו״ג ותרגום יונתן וירושלמי ופירש״י ומנין המלות על הגליון ונקרא מסורה ובעה״ט, וח״מ עם תרגום ורש״י ותרגום שני על מגלת אסתר ועם הפטרות: ד״ו, שנ״א, 8°. ד״א, ת׳, 4°. עוד כנ״ל בלי מנין המלות: ד״א, תל״ד, 4°. [ונרחס״ם נמצא ג״כ תומם עם ג׳ תרגומים ופירושים ב׳ חלקים: ד״ו, שנ״א, 2°. ע״ש 44 №. ונראה שהוא הנו׳ פה רלאונה]. עוד כנ״ל עם קלת פי׳ על תרגום יונתן: ד״א, תנ״ל, 4°. עוד עם ג׳ תרגומים ורש״י כנ״ל ועם חומ׳ כמה וכמה הנהות ומוסחאות מרס״י יען ופי׳ כל מלות החמורות בג׳ תרגומים הנ״ל ומ״מ מכל המלות בס״ם ומדרשים וקלת מ״מ מזהר וריקלנטי וס׳ הפרדס ע״י ה״ר פייביל ב״ר דוד זכריה חתן השל״ה: התוואה, שע״ד, 8°. ד״א, ת״ו, 4°. עוד כנ״ל הנ״ל ומוסף עליהם פי׳ הרשב״ם וראב״ע ומס״ק ובעה״ט ותולדות אהרן, ותרגום על ח״מ ורש״י וראב״ע ותרגום שני על אסתר ופי׳ רד״ק על הפטרות: ברלין, תס״ה, 4° & 8°.

עוד ככל הנ״ל ומוסף נס עוד תוכחות מוסר מלוקט מכ׳ הסבל״ם וס׳ תוצאות חיים לה״ר חיים באסקוויץ: ד״א, תק״כ. שם, תקכ״ד, 4°. ווין, תקנ״ד, 2°.

276. **תורה** עם תרגום יונתן וירושלמי ועליהם פי׳ קטרת הסמים, עיין זה.

277. **תורה** עם ג׳ תרגומים הנ״ל ועם פירש״י וח״מ עם פירש״י ותרגום סמי על מסכת ועם הפטרות: פפד״א, תל״ז, 4°. עוד ככל הנ״ל ועם פי׳ הרשב״ם ומכלל יופי ועם באר רחובות על דקדוק רס״י וכסוף כל חומש ס׳ החינוך להרא״ה: שם, תקמ״ד, 4°.

278. **תורה** עם ח״מ והפטרות עם העתק מלה כמלה בל״ח ע״י ה״ר אליהו בחור אשבנזי הלוי: קונשטאנציא (בשוויץ), ד״ש, 4°. עוד עם פסוקים מגמרא ומדרשים ומפרשים בל״ח ע״י ה״ר יצחק ב״ר שמשון הכהן חתן מהר״ל מפראג: פראג, שס״ח, 2°. עוד עם פירש״י מימין וקלח מדרשים מסמאל ועם ח״מ והפטרות הכל בל״ח: פראג, ש״ע 2°.

279. **תורה** וח״מ עם העתק מלה כמלה בל״ח ע״י ה״ר גדליה ב״ר אברהם טיוקים ועם הפטרות ונקלח באר התורה: ד״א, יבשר״ו, 4°.

280. **תורה** עם ל״ח מלה כמלה ועם קלח פירש״י נגדו בל״ח והפטרה לחתר כל פרשה וכסופו הפטרות לחגים ולמועדים וח״מ עם הערות קלרות בל״ח וחח״ז ברכות ומפתח, הכל מעשה ידי ה״ר יהודה ליב ב״ר משה נפתלי הנקלח ר׳ ליב ברעש: קרימונה, ש״כ. באזיל, שמ״ג. שם, שס״ג, 2°. אויגשבורג, חש״ד, 4°, פראג, ש״ע, 2°. (פיסקט ח״ל דקל״ח וח״ב דפ״ח וחומשי לו מבגדות).

281. **תורה** עם פי׳ המלות בל״ח מס׳ באר משה עיין זה: פפד״מ, תכ״ב, 4°, ווי״ז פ״כ. עוד עם ח״מ ופירש״י ועל הגליון פי׳ המלות הקשות מס׳ באר משה הנ״ל: פראג, את״ן, 4°. עוד עם תמו״ע והפטרות ופירש״י ועם באר משה הנ״ל: פראג, נח״ת, 4°. עוד עם ח״מ והפטרות ועם באר משה הנ״ל: זולצבאך, תס״ה. פפד״א, תפ״ד, 4°. [וכדרך זה נדפס עוד פ״ע ובפיסקט שונים].

282. **תורה** וח״מ עם באור המלות על לדיו בל״ח בשם מלמד שיח עיין זה: ד״א, ע״ת 4°. עוד עם תמו״ע ורש״י עם״ח והפטרות עם פי׳ הרד״ק: שם, תפ״ו, 4°. ווי״ז.

283. **תורה** עם תמו״ע ופירש״י ועם פי׳ אור החיים לה״ר חיים ן׳ עטר: ד״ו, תק״ב, 2°. סלאוויטא, תקס״ו. קאפוסט, תקפ״ט 4°. ווי״ז פ״כ. עוד עם תוס׳ פי׳ הרמב״ן עליהם כ׳ חלקים: שקלאו, תקמ״ד—מ״ה, 2°. עוד (בלי הרמב״ן) ומוסף עליהם תרגום יונתן וירושלמי עם מפרשיהם ומס״ק ובעה״ט ותולדות אהרן וח״מ עם תרגום ופירוש ראשון לציון לר״ח ן׳ עטר הנ״ל: סלאוויטא, תק״ע—ע״א, 4°.

284. **תורה** עם תמו״ע ופירש״י ועל הגליון מזה בעה״ט ומיון המלות וקני וכתיב ומעל הסמי תולדות אהרן ועם פי׳ שפתי הכמים לה״ר שבתי משורר ב״ם מפראג קוצר מכל המפרשים על רס״י ומ״מ על פסוקי תל״ך המובאים בו ומ״מ מוסף מקור דברי רס״י ויכודו: ד״א, תהל״ה, 4°. עוד עם תוס׳ לקוטים מרבה בשפתי חכמים הנ״ל ע״י המהבר ומליון בלוחת יד בגליון: דיהרנפורט, גנ״ת, 4°. עוד ומוסף עליהם תרגום יונתן וירושלמי ורשב״ם ומס״ק: ד״א, תפ״ט, 4°. וז״ז פ״כ.

285. **תורה** עם תמו״ע ורש״י ובעה״ט ושפתי חכמים ואור החיים ועם דעת זקנים פי׳ בעלי התוס׳ עה״ת (ועי׳ זה בחות ד׳) ותרגום סמי על מסתר עם פתשגן הכתב (עיין זה) ועם סדר תפלות למנת, ה׳ חלקים: לבוב, 1857, 8°.

286. **תורה** עם תמו״ע ורש״י ופי׳ אלשיך והפטרות לחתר כל פרשה: זאלקווא, תקי״ט. פפד״א, תקב״ג—כ״ה, 4°.

287. **תורה** עם פירש״י ואברבנאל וחי׳ ה״ר שאול אבד״ק אמ״ד ומחי חידושים בשם החצר החדשה ועם הפטרות: ד״א, א״ז ישי״ר, 4°.

288. **תורה** עם תרגום ורש״י ועם אור תורה לר״מ די לונזאנו ופי׳ מנחה בלולה עיין זה, ועם ח״מ והפטרות ונקלח תומת ישרים, כ׳ חלקים: המבורג, תקנ״ה, 4°.

289. **תורה** עם תמו״ע ורש״י ופי׳ דבק טוב (עי׳ זה) וס׳ החנוך עם הגהות בעל משנה למלך ועם הפטרות וח״מ: ד״א, תקב״ז, 4°. עוד הנ״ל (בלי ס׳ החינוך) ועם ת״י וירושלמי ופי׳ על ת״י ועם שפתי חכמים ותולדות אהרן ובעה״ט ומס״ק ולקוטי אלשיך והפטרות וח״מ עם רש״י ורד״ק: מינ, תקכ״ו—כ״ז, 4°.

290. **תורה** עם תמו״ע ורש״י ופי׳ ר״ע ספורנו ופי׳ אדרת אליהו להגר״א מווילנא ועם בעה״ט ומס״ע ומס״ק ומנחת שי ועם מנורת שלמה פי׳ על מס״ג ומס״ק ועם מנחת כליל על הגהת התורה בדין חסר

ומלח ונקודות ומעמיס, בני מלה לה"ר שרגא פייביש ב"ר שלמה אבד"ק דובראוונא, ועם הפטרות, ב' חלקים: דובראוונא, תקפ"ה, 2°. טוד ס' ויקרא עם פירש"י ופי' אדרת אליהו הנ"ל עם חומ' פי' מבחולי תוכת כהניס המרוכיס מו מפירש"י על התלמוד (ונאו נסוף כל ענין נתוך פי' הגר"א הנ"ל בין ב' מאזי לנמה) ועל שולי כל דף למטה הוגנו כל המלות מס' ויקרא מס' מצות השם, ובהקדמו הקדמת הרמב"ם לסדר קדשים וכלל העולה מהקדמתו לסדר עהרות ע"פ בע"ס נפלאות חדשות וי"ג מדות דר' ימעאל עם פי' קל וקלר, הכל ערוך ומסודר ע"י ה"ר יהודה ליב ב"ר יעקב ליפשיץ: קאפוסט, תקע"ח, 4°.

291. תורה עם תמו"ג ורש"י ובעה"ט ומנין המצות לפ"ד הרמב"ם וכו' ובעמי המצות ע"ד הפסק מס' עיר מקלט לה"ר דוד לידא ועם פי' נחל קדומים ממוקים ופירושים מלוקטים מגדולי עולם לה"ר היד"א, ומחכי כל פרשה תוכחות מוסר מס' הצל"ם והגהות על בעמי מצות ותוכחות מוסר הצ"ל לה"ר חיד"א הצ"ל וחתום ברוך שהי"ו וכסופס מאי"ן וכסוף כל ספר מ"מ כל מצות בפוסקים מס' עבודת הלוי, והפטרות עם פי' נחל שורק וח"מ עם פי' נחל אשכול שניסס בשס הגדול פני חמה לה"ר היד"א הצ"ל ונקרא בכללו חומש תורה אור: (ליוורנו, תקנ"ז. שם, תק"ם). צפת, תקצ"ב—ג'. ליוורנו, תר"י. חמו"ד (ק"ב, תרי"א—ב'), 4°.

[ולפ"ד יפה"ל (המזכיר ג' דל"ד) יש לבעל ליוורנו, תקנ"ז ותק"ם ולקייס רק תקנ"ה לבד ע"ם]

292. תורה עם תמו"ג ורש"י והרמב"ן ובעה"ט וספורנו ופי' הראב"ע עם מרגליות טובה הוא לקוטי ג' מפרשיו בם' מרגליות טובה עיין זה: ברדיטשוב, תקע"ז, 4°.

293. תורה עם תמו"ג ופירש"י ובעה"ט ועם פי' פנים יפות לה"ר פינחס הלוי הורוויץ: אוסטרהא, תקפ"ד, 4°. עוד כל"ל ונוסף עליהם פי' שם אפרים לה"ר אפרים זלמן מרגליות: שם, תקפ"ו, 4°.

294. תורה עם תמו"ג ופירש"י ובעה"ט ומס"ק ומנחת בלול ותולדות אהרן ועם קנת מזרחי נהם"י ופי' עטור בכורים על בעס"ע וז"ח ועם פי' באר מים חיים לה"ר חיים אבד"ק מאהלוב, והפטרות עם פירש"י וח"מ מוגהים ע"פ ס' מנחת שי וס' שירי מנחה, ס' חלקים: מאהלוב (ולחיתי ס' זמות מנחת והנ"ה בא"ר בשד"ה). סדילקאוו, תקפ"ב, 4°.

295. תורה עם ג' תרגומים ורש"י ובעה"ט ומס"ק עם מנחת בלול ותולדות אהרן ועם פי' אור החיים ובאר מים חיים ונחל קדומים ופי' על תרגום יונתן והפטרות לחר כל פרשה עם פירש"י וח"מ עם תרגום ורש"י ומס"ק ומנחת בלול (שירי מנחה?) ותרגום שני על חסתר עם פתשגן הכתב ופי' הר"ע ברטנורא על רות ופי' ראשון לציון על אס"ם מיפה ומסתר: ווין, תרי"ח, 4°. [וגללה שנות דפוס שני עם נוספות על ד' הראשון שלח לאיתי].

296. תורה נשס מקראי קדש עם תמו"ג ופירש"י ובעה"ט ונוסף עליהס: קנור אלשיך כמ"ש בחמ"ד, מדות ודעות להרלב"ג (שס תועליות הרלב"ג), כנפי נשרים תמנית הרמב"ן והעקידה. אבק סופרים עניניס עמוקים מסופרים וספריס, מהזה אברהם דכוניס נכל פרשה, קרית ספר הערות נסוף כל ספר, נר מצוה תרי"ג מלות לפ"ד הרמב"ס מסודרות במקומן נגליון. שיורי מצוה דעת הרמב"ן וסמ"ג וסמ"ק ומרדיס מה שפחתו והוסיפו על הצ"ל, מלחמות מצוה מחלקות הגאונים בעניו המלות, קנור אהבת יהונתן על הפטרות. כל אלה נהספו וסודרו ע"י ה"ר אברהם במהרא"ל ליבטשטיין. יד משה הוא ס' מסורת סייג לתורה להרמ"ה מסודר לכל תיבה על הגליון ונקרא מסורת רמ"ה ביד משה וקנור דיני קריאת התורה נסוף כל ספר, בני אלה לה"ר משה בר"ה באמם שו"ב בלאסק: ווזעפאוו, תקפ"ט, 4°.

[כ"ל נבעה ס' בראשית, ואיתי ס' במדבר: שם, תקצ"ד, 4° ונמצא נו קנת שנויים ותוספת וגרעון כמו: הידור מצוה תוס' הערות בעמי מלות ובאורן ותסר שיורי מצוה הצ"ל, פי' בית אברהם על מגלת רות, משקוף הבית על רמזי ורזי מגלת רות וגם קרית ספר הצ"ל לא ראיתי נו. ום' שמות ויקרא ובנריס לא ראיתי עד כה].

297. תורה עם תמו"ג ורש"י ובעה"ט וכו' ועם פי' מלא העומר לה"ר אריה ליב צינץ אבד"ק פלאנצ: ווארשא, תר"ח, 8°.

298. תורה נשס תורת האלהים מפורש מדויק ע"פ ספריס מדויקים כ"י ולפוסיס יפנים ועפ"ס אור תורה ומנחת שי עם תמו"ג ורש"י ורשב"ם ובאור התיבות ע"פ דרכי הלשון נשס מפורש ומסורת כל תיבה נשס

שום שכל וכחור על רס״י בפס הבנת המקרא וכסוף כל פרקם התועליות היוצאות מהן כחסר סדרם הכלל״ג . הכל נקבצו יחד ע״י ס״ר וואלף היידנהיים ולח נדפס רק עד תוך פ׳ מקן : חמו״ד , (אופיבאך), 4° . [וכן ראיתיו עוד כמה פעמים גם עד פ׳ ויצב וכדומה . וברור כי נדפס ונתפלק להתומיס כויגן ח׳ או שניים בכל שבוע וכדומה , ומפני מעוט קוניו מסתמא לח עלתה בידו להשלימו ולח נשלם] . ואחרי מופלג בשלשים שנה ויותר הוציח לאור תרגומו מיוי תומשים לחתים כאחד וזה :

א. תורה בציורף ב׳ חבורים יקריס וסס : א) עין הסופר להגביל כל תיבה מלד מלוחה וחסרותה לרוו״ה הכ״ל. ב) עין הקורא להגביל כל תיבה מלד נקודה ונעמתה לה״ר יקותיאל ב״ר יהודה הנקדן(יהב״י) ונקראה בפס : חומש מאור עינים וברחבו הקדמה מס׳ כללי הנקוד ליהב״י הנקדן הכ״ל .

ב. תורה על דמות וחלר חומש עזרת הסופר וחקון ווי העמודים לה״ר יהודה פיזח ז״ל (עיין לעיל סי׳ 261) , ועל הגליון הכור עין הסופר הכ״ל ונקרא בפס חומש עין הסופר .

ג. תורה עס פירש״י ועס פי׳ הבנת המקרא לרוו״ה הכ״ל לבלר התיבות והמליות ע״פ התלוכות לבון עברי לדעת קדמוניו גלוי לבון ולדעת רז״ל ונקרא בפס הומש מודע לביגה .

ד. תורה עס תרגום חסבזי ועס פי׳ מנחה חדשה לה״ר משה קאלוו לבלר הענייס ע״פ הלבון והמליצה הגלותה והסברה היברה ונקרא בפס חומש תורת משה .

כל זלה נדפסו עס הפטרות וסדר תפלות ויוצרות לשבתות הבפס לחר כל חלק : רעדלהיים , תקע״ח—פ״א , 8° .

299. תורה עס תרגום חסבזי לחה ע״י ס״ר משה ב״ר מנחם מדעסויא (הרמבב״ן) ועס כחור מלוקט מכל המפרשים הקדמוניס על פ׳ ברחשית וכל ס׳ שמות להתרגם הכ״ל ומפ׳ גח עד סוף ס׳ ברחשית לה״ר שלמה ב״ר יואל מדובנא (מהרש״ד) , ועל ס׳ ויקרא לה״ר נפתלי הירץ וויזל ועל ספר במדבר לה״ר אהרן יעדסלאוו , ועל ס׳ דברים לה״ר הערץ האמבערג. ועס תקון סופרים על עניני מסכות וחסר ומלה וכו׳ ע״פ ברחשית ושמות למהרש״ד הכ״ל וע״פ ויקרא במדבר ודברים ע״י ס״ר שלום ב״ר יצחק דיין ממעזריטש , וברחבו אור לנתיבה היא הקדמה גדולה עה״ת בכלל ועל התרגומים והעתקתו וכחורו בפרט . ובללם נקראו בפס הומש נתיבות השלום : ברלין , תקמ״ג , 8° . עוד בא״ל וכסוף כל ספר תרגום חומקלום ופידש״י וכן תקון סופרים הכ״ל בכרך מיוחד : ווין , תקנ״א , 8° . [וגם ראיתי ס׳ במדבר ד׳ ווין תקנ״ה וכתוב עליו : «דפוס שני» ולח ידעתי אם הוא שני לד׳ ברלין הקודמן או הוא ד׳ ווין שני וא״ע] . עוד בכל הכ״ל בלי תקון סופרים ותאו״ע ופירש״י על מקומס בפיס והפטרות וח״מ עס ת״ח ובחור : פראג , תקס״א , פיורדא , תקפ״ג , 4° . אופיבאך , תק״.. , 8° , וז״ז פ״ר . עוד בכל הכ״ל ועס תקון סופרים הכ״ל במקומו ובסוף ספר דברים נוספו הגהות ותקוניס בת״ס לה״ר יהודה ב״ר יעקב קאוואלסקי והפטרות וח״מ עס פירש״י ות״ח ובחור ותפלות שבת עס ת״ח ויוצרות לד׳ פרשיות : ווארשא , תקצ״ד—ח , 8° . עוד בכל הכ״ל ועס קלוב תקון סופרים ונקט בחור חדם בפס באור לתלמיד ותרגום ובחור חדם על ח״מ והפטרות ע״י ס״ר ירמיהו בה״ר חיים מיינשטער סג״ל המכונה דר. היינעמאן ונקרחו חומש מקור חיים : ברלין , תקנ״א—צ״ד , 8° . [וכן נדפסו עוד חיזה פעמים בתוספת וגדעון ובחרי בנויים] . עוד בכל הכ״ל ועס בחור מלות בלע״ז ברש״י ועס תולדות אהרן ות״ח ובחור חדם לנקט הפטרות ונסוף כל ספר נוסף עוד : א) המשתדל בחורי התורה להרשד״ל . ב) בוצר עוללות לקוטי פירושים חדשים מספרי יחרחל והעתיק לה״ר שמעון סנטא ג) הכורם לה״ר הערץ האמבערג הכ״ל עס תוס׳ הערות לבעל הבולר הכ״ל ועס תפלות ויוצרות לכל שבתות השנה : ווין , 1846 , 8° .

300. תורה עס ת״ח בכתבס ועס הערות במקומות הקשים ע״י ס״ר חיים הלוי ארנהיים : גלוגא , 1839—1841 , 8° . עוד בכל הכ״ל ע״י ס״ר ש.. המכונה דר. הערקסהיימער : לייפציג , 1854 , 8° .

301. תורה עס תרגום חיטלקית בכתבס ובחור חדם ע״י ס״ר יצחק שמואל ריגיון , וברחבו הקדמה גדולה ע״ד הסעתקה והבחור וסופר ומוסף עס קמ״ח פירושים עה״ת : ווין , תקפ״א , 8° . עוד בכ״ל עס פי׳ נחמד לחבס חיטלקי שחיברו סמוך לשנת שמ״ץ , וח׳ מבעליו קרא לו דגל יהודה ומיחסו (בטעות) לרי״א די מודינא : כ״י הפליט № 60 .

302. **תורה** עם תרגום הולאנדית ע"י ס"ר שמואל מולדער ועם פירש"י, ח"ב: ד"א, תקפ"ו, °8. ח"ב: שם, תקצ"ח, °8. וח"ג: שם, תר"ב, °8.

303. **תורה** מתורגם ומבואר הונגארית ע"י ס"ר מ... בלאך. ס' חלקים (עם הפניה?): ווין (או פרעסבורג?), 45—1841, °8.

304. **תורה** עם תרגום ספרדי ע"י חח"ר מנדים די קאשטרו: ד"א, ... (תג"י מ' כ"ב). עוד כל"ל ועם פי' וקצת ממוקים ע"י ס"ר יוסף סראנו: ד"א, ... (בס' י' קס"ד).

305. **תורה** וה"מ עם תרגום לטון רומית ולפעמים גם לבאור הדבריס והעניו: ד"ו, שי"א, °4.

306. **תורה** עם פירש"י והפטרות ועם תרגום מסכנזי על כל פרסי"ו ע"י ס"ר ליב דוקעס: ס' חלקים: פראג, תקצ"ג, °8. (ופירסט: תקצ"ה. ושני רחיתיו עוד בשנת תקל"ה).

307. **חמש מגלות** הל"ל נדפסו גם לבדם ועם פירושים שונים ובפנים שונים פעמים רבות. ומפם קנתם תערכה פה תסר מצאתי ברשימות ומסר רחו עיני, כמו: ח"מ עם פירש"י (ובשער רחו: פירוש ח"מ וכו') בולוניא, חש"ד (רמ"ד—ה), °8. ד"ו, רפ"ד, °2. עוד כל"ל עם ס' דניחל עזרא ונחמיה (ופי' מיכה בו הוא לר"י קרא) ובשער הס' כתוב: פירוש ח"מ עם פי' דעו"נ וכו': נאפולי, זמ"ר, °4. עוד כל"ל עם תרגום ותרגום שני על מסתר: ד"ו, חש"ד, °4. עוד עם פירש"י ובעל עקידה: חמו"ד, °4. [שני אלה נמצאים בדח"ס 15—1514 № ואולי נדפסו עם הומשים ולא לבדם]. עוד עם פירש"י ומנחת שי ועם שירי מנחה על הנסת התיבות בחסר ומלא וניקוד וטעמים לה"ר שרגא פייבוש ב"ר שלמה אבד"ק דובראוונא: שקלאוו, תק"ס, °4. עוד כל"ל (בני שירי מנחה) ועם פי' באר שבע לה"ר משה אריה ב"ר זאב: ווילנא, תר"ה, °4.

308. **חמש מגלות** עם תרגום מסכנזי ובאור ע"י מתרגמים ומבארים שונים ושם: סיר המזרים מתורגם ע"י ס"ר משה ב"ר מנחם מדעסויא(הרמבמ"ן) ומבואר ע"י ס"ר אהרן וואלפזאהן ור' יואל ברי"ל. רוח מיכה ומסתר מתורגם ומבואר ע"י ר"א וואלפזאהן הל"ל. קהלת מתורגם ע"י ס"ר דוד פרידלענדר לפי באור הרמבמ"ן שמלו ועם קנת הערות לה"ר יואל ברי"ל הל"ל: ברלין, תקמ"ח — מ"ט. פראג, תקס"ג. ווין, 1818, °8.

309. **חמש מגלות** עם תרגום הולאנדית ע"י ס"ר שמואל מולדער: ד"א, תקצ"ה, °8.

310. **ח"מ** עם פירושים מיוחדים. (עיין ידי משה, שושנת עמקים, תולדות יוסף וז"ז).

311. **שיר השירים** עם פי' ר' אברהם [ב"ר יצחק הלוי] תמ"ך ז"ל ונוסף עליו מיזה בחורים להחכם אבן שועף(שועיב?) ז"ל: סביוניטה, שי"ח, °24 (ורחח"כ: 1559: °16). פראג, שע"א, °8. [את זה רחיתי בשער קרוע ולא נודע שנת הדפוס וכתוב בשער: נדפס פה ק"ק פראג תחת ממשלת אדוננו הקיסר רודולפוס ואדוננו המלך מאתייס יה"ה, בניית הגדיב כהר"ר גרשון ב"ר שלמה פאפיירס כ"ץ מחוקה. וכסופו כתוב: ובכן נשלם הס' הנחמד הזה בשלש היום הזה כ"ז אלול שע"ח לפ"ק. ובראתי מכתב אל הכתוב המשכיל כמ"ר יוסף בן... כמ"ר חייס מאלונגא אשכנזי בארי יצוי"ח... וכ' שם ז"ל: וכתבתי בחורים בחורים וכו' על מגלת שיה"ש וכו' לבד ראתי זה מאתי פי' ר' אברהם תמ"ך וכו' אמת כי רחיתי זה הכתוב בכ"י וכו' אמנם לניה"ד לא נח עד היום הזה וכו' והדפסתיו בכרך קטן למען יוכל האדם לקחתו אתרי המומש שנדפס פה פראג (הוא נוסח המדפיס ולא הכותב) וכו' וגם הוספתי בו מיזה פניות מידם החכם אחן בונש ז"ל.... נחום בארך ובאר אחיך הצעיר רפאל יוסף נלח"ח כמו"ה יוחנן טרויוש זצ"ל ט"ו חייר בי"ח לפ"ק פה סביוניטה. ובחוך סי' כ' נמצא בחור להמגיה הרב"י טרויוש הנ"ל בדרך אחר, ע"ש].

312. **שיה"ש** עם פירוש נל"ח לה"ר משה שערטלין: פראג, שב"ע, °4 (ס"י, וכמוהן גח"ל לא נמצא).

313. **שיה"ש** וס' הגן נל"ח: קראקא, של"ט, °4.

314. **שיה"ש** עם פירש"י וכ' פירושים להגר"א מווילנא בגליה ומסתר: ווארשא, תר"ב, °4.

315. **שיה"ש** עם פי' עטרה אור לה"ר יחיאל העליר ב"ר אהרן אבד"ק פלונגיאן: מעמעל, הרכ"א, °8.

316. **שיה"ש** עם פי' ה"ר שמואל אריפול: צפת, של"ט, °4 (ועיין אגודת שמואל).

317. **שיה"ש וקהלת** עם כ' פירושים לה"ר יחיאל הלל ב"ר דוד אלטשולר בשם מצודת דוד על חבור המלות והענין, מצודת ציון על שרשי המלות והענין: ווארשא, תקע"ח. ליוורנו, תקצ"ה, °8.

318. **שיה"ש** עם תרגום: ד"א, תמ"ג. שם, תס"ה, °12. עוד כל"ל עם לע"ז מיטאלקי: ד"ו, חש"ד, (או רפ"ב לפי ק"ד № 62, D ע"ש בל"ל). חמ"ד, תט"ו, °12. עוד כל"ל

עס לע"ז ספרדי ע"י ה"ר יוסף פראנקו-שיראנו : ד"א , תמ"ג, 8° . עוד כל"ל ועס נמור בל' ערבי לעיר חוגים ובסופו פיוטים ומירים מי כמוך לפסח ומחרי פיוטים לה"ר אליהו ב"ר יוסף סדבון ובסות קלר בסי' פ'ר'ג'ר' . וכ' פיוטים לה"ר יעקב אבן צור : ליוורנו , הר"י בשמי"ם , 8° .

319. **שיה"ש** עס ת"ח ככתבס ובמור חדס (לה"ר מרדכי בערנשטיין מבראדי) : ווין , 1847 , 8° .

320. **שיה"ש** עס פירושים זוגים (עיין באור , בית אהרן , מחזה השיר , פירוש , פתשגן השיר , וז"ז) .

321. **רות** עס פי' הרד"ק . נדפס רחסונה מתוך כ"י ע"י יעאן מערציער : פאריז , 1563 ,4°.

322. **רות** , מגלת — . עס ת"ח ככתבס ועס נמור חדס לה"ר אפרים ב"ר ישראל בליכער : לעמבערג , 1843 . ווין , 1849 , 8° .

323. **רות** עס פירושים זוגים. (עי' אגרת שמואל, באור , חלק בני יהודה , מגדל דוד , מנחת בכורים , משיב נפש, פירוש,שרש ישי, וז"ז).

324. **איכה** עס פירושים זוגים , (עיין אלון בכות , באור , לחם דמעה , פירוש , קינת סתרים , וז"ז) .

325. **איכה** עס תרגומים זוגים , (עיין קינות , חמש מגלות נעיל) .

326. **קהלת** עס נמור הענין והמלות ע"י ה"ר יונה ברד"ח : לבוב , תר"י , 8° . עוד עס נמור ה"ר משה ב"ר מנחם מדעסויא (הרמבמ"ן) ומחלק לנמור המלות ובמור המעמים : ברלין , תק"ל , 8° .

327. **קהלת** עס פי' ובמור בל' מיטלקי לה"ר דוד די פאמע : ד"ו , שלי"ב , 8° .

328. **קהלת** עס פי' ה"ר יצחק ן' לטיף : קונשטנטינא , חש"ד , 12° .

329. **קהלת** עס ת"ח ובמור (עי' חמש מגלות נעיל) . עוד עס נמוך ותרגום חדס ע"י ה"ר שלמה זלמן אויערבאך : ברעסלויא , 1837 , 8° . עוד מהורגס ומבואר מחדס ע"י ה"ר לוי הערצפעלד : ברוינשווייג , 1838 , 8° . עוד עס נמור ותרגום חדס (ע"י ה"ר מרדכי בערנשטיין מבראדי) : ווין , 1847 , 8° . עוד עס ת"ח ובמור ע"י ה"ר נתן ראזענטהאל: פראג , תרי"ח, 8°.

330. **קהלת** עס פירושים זוגים (עיין באור , כרם לשלמה , לב חכם , מכלל יופי, פירוש , צפנת פענח , קהלת יעקב , רחובות הנאור , תוכחת מגילה וז"ז) .

331. **אסתר** עס פי' עקדת יצחק לר"י עראמה : קונשטאנטינא , רע"ח , 4° . עוד עס פי' מקדמות המתומים והקמיס ע"י ה"ר מ. ב. יסלוטער נמס פנים מאירות : זאלקווא , תקע"ה 4° .

332. **אסתר** עס פי' ומבור הפסוקים ע"פ מדקמים בל"ח ע"י ה"ר ליב ב"ר יוסף מעליר ומקרח ג"כ מגלה ארוכה : קראקא , ש"נ . ד"א , תכ"ג . ספר"מ,תמ"ה . שם, נח"ת , 4° . עוד כל"ל נתוס' כל המפיס המובאים נתלמוד ומדרמים:ברלין,תע"א,8°.

333. **אסתר** עס ת"ח ובמור (עיין חמש מגלות נעיל) . עוד עס ת"ח ובמור חדס ע"י ה"ר מאיר ליבוש מלבים ועס תפלות ויומרות לפוריס : ברעסלויא , תר"ה , 8° .

334. **אסתר** עס פירושים זוגים , (עיין באור יד המלך , יוסף לקח , מגלת ספר , מחיר יין , מנות הלוי , פירוש , וז"ז) :

## נביאים ראשונים ואחרונים וכתובים הנ"ל

נקרחים ג"כ **עשרים וארבע** ונדפסו ג"כ פעמים אין מספר ובפיפ זוגים .

335. **נביאים וכתובים** הנ"ל עס פירש"י : פראג , של"ו (פירמט ח"כ דע"ט . אבל נמוך גמ"ל אין מפנה זו רק המגיד היינו נו"כ עס ל"ח לנד, ע"ם דרע"ד). קראקא , ש"מ . ד"ו,שכ"ז. קראקא , ש"ע, 4°. וז"ז פ"ר . עוד כל"ל ועס ל"ח נמס המגיד : נדפס פ"ר . וכן עס רש"י ול"ח נמס מגישי מנחה , וז"ז פ"ר .

336. **נו"כ** הנ"ל עס פי' קלר ופי' מלות זרות בל"ח: פראג , ש"פ , 8° .

337. **נו"כ** עס פי' מלות זרות בל' מיטלקי : ד"ו , שצ"ד , 8° , וז"ז .

338. **נו"כ** עס פי' אילה שלוחה מלוקט מכל המפרמים בקמור מופלג ובמור המלות ע"פ דקדוק וקמסס בל"ח ע"י ה"ר נפתלי ב"ר אשר אלטשולר : קראקא , שנ"ה , 2° . ד"א , תק"..., 8° .

339. **נו"כ** עס פי' בל"ח מלוקט מכל המפרמים נמס המגיד (עיין זה נחות מ') .

340. **נו"כ** עס פירש"י ול"ח ועס אגודת שמואל לה"ר שמואל ב"ר משה דלוגאטש מה מלוקט ומקף והעתיק מספריס יפניס וזוגיס וכס : הג"ה דר' עובדיה הנביח מנורמח"ס וכוד מיפריס ועמק הנס ועמק הלנ ועמי הוד ומכניר ח"ר מליס מתס דבריס נתמדיס

מס׳ סנהדרין״ נסחס וכו׳ והוגה ע״י ה״ר אליקים ב״ר יעקב ש״ץ מקמארנא (כ״ב נסעי) . ד״א , תנ״ט , 16° .

341. **נו״כ** עם פי׳ מצודת דוד ומצודת ציון (עיין מצודת דוד ומ״ם סם) . עוד כל״ל ועם פי׳ רש״י : יוזעפאוו , תר״ב . קראטאשין , תר״.. , 8° . עוד כל״ל ועם תרגום ול״ת : סלאוויטא , .... קאפוסט , תקע״ח , 4° וז״ז . וכן נדפס גם עם ל״ת מרובע (עברי עיין) גם שם ושם וגם בווילנא וז״ז פ״ל . עוד כלל הנ״ל וונוסף עליהם עוד : פי׳ הגר״א על קנת ס׳ יהונתן ועל בנין הבית בם׳ מלכים ויחזקאל ועל קנת ס׳ יחעיה וחבקוק ודה״י ועם הגהות וקנת פי׳ ע״ז להר״ר יהושע העשיל כ״ץ ריינים מהוראדנא וכסוף כל חלק ס׳ מנחת שי , עיין זה , וקונטרס מבשרת ציון לעיין מ״מ כל פסוק לדומה לו בלשון או בענין והגהות וחקונים בפירוש״י, שמה תלקים : ווילנא והוראדנא , תק״פ . שם , תקצ״ב—ד , 4° . עוד כלל הנ״ל ו׳ חלקים ומנחת שי הנ״ל על גליון כל עמוד במקומו : ווילנא, תקצ״ח—תר״ג (וחלק יחעיה וירמיה נדפס כמה פעמים מת״ז) , 4° .

342. **נו״כ** עם תרגום חמכנזי ובאור ע״י מתרגמים ומבארים שונים ונדפסו רחמונה בווין בשם הכולל מנחה חדשה (ועיין תנ״ך עם ת״ל ובאור) . וז״ז נדפסו גם כולם גם מקנתם פ״ר כמו : ו״כ כל״ל ועם פירש״י וקדקוק המיכות ותוכן כוונת הכתוב מס׳ מכלל יופי והקדמה כללית לכל ספרי נ״ך ול״ת ופרטות לכל ס׳ וס׳ ומפתח העניינים בסדר הפרשיות ע״י המדפיס ה״ר צבי הירש סג״ל שפיץ: אופיבאך, תקס״ה—ס״ , 8° . עוד כל״ל ועם מכלל יופי : פיורדא , תקס״ה , 8° . [רמיתי רק ספרי חמ״ת] . עוד כל״ל בשם קריה נאמנה : פיורדא , תק״ע , 8° . [רמיתי ס׳ ירמיה עם ת״ל ובאור לה״ר דוד אבטענאאער ומשם עד סופו לה״ר שלום בר״י הכהן ועם פירש״י ומכלל יופי ופתרון מלות נלע״ז]. עוד כל״ל ל״ר עם רש״י ומכלל יופי ות״ל ובאור ועל יחעיה ירמיה נוסף עוד פי׳ מהר״ם עראמה ולם׳ תר״ע נוסף פי׳ הראב״ע, ו׳ חלקים : קארלסרוה, תקס״ו—פ״ט, 8° . (רובעכם 0 , 1017, 1029. № ; וע״ם ג״כ 0 , 1022, №) .

343. **נו״כ** נעתק לל״ת כל המעמים וכל הספורים זה מח״ז בדרך ספור וכללות ס׳ דה״י נכלל בם׳ מלכים ומלוקט קנתו ממדרשים ומפרשים ע״י ה״ר חיים ב״ר נתן . ובכללו הוא רק כ״ר ועע״ז ונקרא טייטש עשרים וארבע : באסיל , שע״ב . פראג, תל״ד . דיהרנפורט , תס״ד , 4° (רד״ת q , 140—139 № וע״ם).

344. **נ״ך ונ״א** (נלי ס׳ יחזקאל) עם פי׳ הר״מ אלשיך (עיין מראות הצובאות) .

345. **נביאים ראשונים** עם פי׳ הרד״ק : שונצינו , רמ״ו . ליסבונא , רנ״ז , 4° . פיזרו , רע״א, 2° . שאלוניקי , חש״ד, 4° . עוד כל״ל ועם תרגום ופי׳ הרלב״ג: לאיריא, רנ״ד , 2 .

346. **נ״ך** עם פי׳ הסר דון יצחק אברבנאל . [חוכר בנאפולי שנת גרי״ם . ודלת כם״י שהלך לחתי שוח דכרי המגיה שכ׳ בהקדמתו שנדפס רק פ״ת בנאפולי שנת גרי״ם ע״ם] : חמו״ד [פיזרו , רע״ב . ותת״ם : חמו״ד (פיזרו) ער״ב . ופירנצ ת״ת די״ב : רפ״ב] . נאפולי , ש״ג , 2° . עוד כל״ל עם מ״מ ופתח גדול לחכמי הנוצרים פייפער וקרייסטיאני : לייפציג , תמו״ו , (פפר״מ , תצ״ו : הוא מד׳ לייפציג הנ״ל בלתי בער מדב) 2° . (ועיין פירוש) .

347. **נ״ך** עם פי׳ להר״ר שמואל לאניידו : (עיין כלי יקר) .

348. **נ״ך** עם פירש״י ותרגום טולמנדית להר״ר שמואל מולדר : ד״א , תקפ״ו , 8° .

349. **נ״ך** עם ת״ל ובאור ג׳ כרכים : ווין , 1793, 8° . (רובעכם 0 1020, № ולת פירנ שם המעתיק , וע״ם ג״כ 1021 № ול״ע) .

350. **נביאים אחרונים** (נלי תרי עשר) עם פי׳ הרד״ק : שונצינו , רמ״ז . פיזרו , רע״א , 2° . [ופירנצ ת״כ דקפ״ג : שונצינו , רמ״ו . שם , רע״ו . פיזרו (ע״י גרשון שונצינו) רע״ה, 2° . ועיין רד״ת F , 36, q. № 68, № ורת״ס 3043 №] .

351. **נ״א** עם פי׳ הסר דון יצחק אברבנאל : פיזרו , ר״ם . שונצין , חש״ד , 2° . עוד כל״ל ועם מפתח כפול : ד״א , א״ת , 2° .

352. **יהושע ושופטים** עם פי׳ ה״ר אהרן ב״ר אברהם אבן חיים (עי׳ לב אהרן) .

353. **יהושע ושופטים** עם ת״ל ובאור לה״ר מאיר אוברניק : ווין , תקנ״ב , 8° .

354. **ס׳ שמואל** עם המסך הפסוקים ע״פ מדרשים ומאמרי רז״ל בל״ת בחרוזים ע״י ה״ר נתן ב״ר אליעזר מיכלבאך ונקרא שמואל בוך : קראקא , שנ״ג . פראג , שס״ט . באזיל , שב״ע , 4° .

355. **מלכים א׳ וב׳** עם ת״ל ובאור לה״ר אהרן האלי (וואלפזאהן) : בערסלויא , 1800 , 8° .

356. **ישעיה וירמיה** עם פי׳ הרד״ק : אשכונה (ליסבונה) , ברנ״ה (ב״י . ומת״ם : גפ״ג) . קושט׳ , רע״ג , 2° .

357. **ישעיה** עם פי׳ תקון עולם לה״ר שלמה ב״ר יצחק מאריני : ווירונה , בי״ת , 4° .

358. **ישעיה** עם פירש״י ומכלל יופי ועם ת״ח ובמור לה״ר דוד **אטטענזאסר** : פיורדא , תקס״א , 8° .

359. **ישעיה** עם תרגום ורש״י ותקוני מסרה ועם ת״ח ובמור חדש בשם מקרא מפרש לה״ר ירמיה היינעמאן : ברלין, 1842, 8°.

360. **ס׳ ישעיה** עם תרגום טולאנדית ופי׳ פשר דבר לה״ר אליקים ב״ר אברהם פארשער: ד״א , תרי״ח , 8° .

361. **ישעיה** עם פי׳ ה״ר מאיר ליבוש מלבים ומחלק לבמור הענין ובמור המלות ובמור המפרשים : קראטאשין , תר״ט , 8° .

362. **ס׳ יחזקאל** בל״ח : פראג , שם״ב , 4° .

363. **תרי עשר** מתורגם ומבואר ע״י מלבושה מורי חמוד נעריס בדעטוית ונקרא מנחה טהורה ועם הקדמה כוללת בשם סלת למנחה ושם : ס׳ יוסף ״ויואל ע״י ה״ר משה ב״ר אורי פייבוש ארנסוואלד (פהיליפזאהן) . ס׳ עמוס ומיכה ומלאכי ע״י ה״ר ישראל נייטאן ב״ר משה מבראדי . ס׳ עובדיה ומיכה ומבקוק וצפניה ע״י ה״ר וואלף ב״ר יואל מדעסויא . ס׳ חגי וזכריה ע״י ה״ר שלמה זלמן ב״ר ליפמאן הלוי . וס׳ יונה בדפס עם ת״ח ובמור ר״י ברי״ל בקדש (עיין למעלה) : דעסויא , תקס״ה , 8° .

364. **תרי עשר** ושם ס׳ יוסף יואל עמוס עובדיה ויונה עם תרגום ורש״י וראב״ע ורד״ק ועם מסרה ונקוד וכתיב : פאריז , שט״ז, 4° . עוד בל״ל (בלי תרגום ומסרה וכו׳) ועם ל׳ רומי ע״י **מערציער** : גענויא , 15 . . , 2° . עוד ועם הערות בל׳ רומי ע״י קודיום : ליידן , 1621 , 4° .

365. **ס׳ הושע** עם ל׳ רומי ע״י **פאן דער הארדט** : העלמשטאדט , 1702 , 4° .

366. **ס׳ הושע** עם פירש״י ע״י מיכעליש : געטינגען , 1775 , 4° .

367. **יואל ויונה** עם פירש״י וא״ע ורד״ק עם נקודות המפרשים (?) ועם מס״ג ומס״ק ותרגום רומי ע״י **ליסדען** : אוטרעכט , 1656 , 8° (ב״י שער התיתון וכן פירש ת״ב דף פ׳. אבל שם דפ״ח כתוב : ס׳ יואל ועובדיה וכו׳ ע״ש) .

368. **יואל ומלאכי** עם פי׳ רד״ק ועם הקדמה רומית לסיבסט. **מינשטער** ונספו תרופה רוחנית : באזיל , ר״ץ , 8° או 12° .

369. **עמוס** עם פירש״י ע״י סיבסט.**מינשטער** בל״ל : באזיל , רצ״א , 8° .

370. **יונה** עם תרגום לשון יוני ולומי : באזיל , ש״ב, 8°. עוד בל״ל ועם ל״ח: העלמשטאדט, ש״נ, (ולד״ח D 54, №: ש״מ), 8° או 12° .

371. **יונה** עם פירש״י (פירסם ת״ב דף פ׳) ופי׳ הראב״ע ורד״ק **ואברבנאל** : לייפציג , תמ״ג , 8° . עוד בל״ל (בלי רד״ק) ועם תרגום ומכלל יופי : ספר״מ , תנ״ד , 8° .

372. **יונה** עם מדרשים בל״ח:**אופיבאך**,תע״ה,8°.

373. **יונה** עם פירש״י ועם פי׳**הגר״א מווילנא**: ווילנא , תק״ס . פראג , תקס״ג . ווארשא , תקצ״ז , 4° .

374. **יונה** עם ת״ח ובמור וברחמו הקדמה ומבוא ועם צורת הקיקיון לה״ר יואל ברי״ל . ברלין , תקמ״ח , 8° .

375. **חבקוק** עם ת״ח ובמור לה״ר **אהרן וואלפזאהן** : ברעסלויא , 1802 , 8° . עוד בל״ל לה״ר דוד ב״ר מרדכי דייטש : שם , 1837 , 8° .

376. **כתובים** עם פירושים מוגה ושם : **תהלים** עם פי׳ רד״ק , **משלי** עם פי׳ ר׳ **עמנואל** . **איוב** עם פי׳ **רלב״ג** , **מיכה** עם פי׳ ה״ר יוסף **קרא** , **קהלת שיר השירים** ומסתר ודע״ל ודה״י עם פירש״י : נאפולי , זמ״ר , 2° .

377. **תהלים משלי איוב ודניאל** עם פירש״י : שאלוניקי , רע״ה , 2° .

378. **תהלים משלי קהלת ושיה״ש** עם ל׳ רומי על כל **מזרח** ומסרסים על הגליון ע״י **פאגניני** : גענווא , חש״ר , 8° . עוד בל״ל ע״י **קראמוש** : פאריז , ש״ץ , 8° . (ועי׳ למעלה סי׳ 405) .

379. **תהלים** עם פי׳ **אמרות טהורות** לה״ר יהודה ליב **אויערבאך** מווישניצא : ווארשא , תיר״א , 8° .

380. **תהלים** עם פי׳ הרד״ק : חמ״ד (בולוניא), רל״ז . ד״ו, רע״ח . שאלוניקי, רפ״ב , 4° . איזנא, ש״א—ב , 2° . קרימונה , שכ״א . ד״ו , שכ״ו . ד״א, תקכ״ה , 4° , וז״ז (ועיין כתובים לעיל) . עוד בל״ל ובסופו מעמדות עם נמוד : ד״ו , שכ״ו . שם , שפ״ו, 12° וז״ז . עוד בל״ל ובסופו יה״ר קודש ומחר תהלים ולהו״ר ותפלה למחלה ר״ל : ברלין , תקכ״ז , 4° . עוד בל״ל ועם פי׳ ה״ר יוסף ב״ר אברהם **אבן חיון** : שאלוניקי , רפ״ב ,

°2 . [וב״י מכן מיון הכ״ג מיכר ג״כ פי׳ עכ״פ ומצאי והפטרות וס׳ אמרות טהורות עכ מקומות נכתביס בתנ״ך וכוונ טוביס לפילוסופיה : (פירסט ח״א דקס״ח)] .

ודע כי פי׳ הכרד״ק הוא רק בד״ו רע״ח , איזנא ש״א—ב׳ , וד״א תקב״ה בצלומות , אבל בצתרי דפוסין נתקצר וכצתו ממנו רב כתב״ם הכתד״ל בכ״ח ס׳ דכ״ח—ל״ג , ע״ב .

381. **תהלים** עס פי׳ הר״מ אלשיך . (עיין רוממות אל). וס׳ ליתצון ממנו לנבד : קורוגישמי (סמוך לקונסטנטינא) , חש״ד , °4 .

382. **תהלים** . עס פי׳ ס״ר עובדיה ספורנו : ד״ו , שמ״ו , °4 . (ועי׳ תנ״ך קהלת משה) .

383. **תהלים** עס פי׳ כתר תורה ומעמדות עס פי׳ כתר כהונה והוא ח״כ וח״ג לס׳ כתר יוסף על סדר תפלה , עיין נתצון תפלה : ברלין , תנ״ט , °4 .

384. **תהלים** עס פי׳ עין ראי לס״ר דוד פיאצא : ליוורנו , כגנו״ת על״י , °4 .

385. **תהלים** עס פי׳ קב ונקי לס״ר . . . . עוד כל״ל ועס פי׳ בן דעת הרסב לכל מזמור לס״ר אבסילראד המכונה בענדיט ב״ר יוסף הלוי : הענא , שע״ו , °4 .

386. **תהלים** עס פי׳ לקוטי מגדים לס״ר יצחק אייזיק מקאפולי ב״ר אלירזו הלוי . מלוקט מכס״י ורד״ק ומלצוץ ומצרי מפרסים : דיהרנפורט , תפ״ח , °8 וז״ז . עוד עס פי׳ מלוקט מילקוט ומדרש ורס״י ומלב״ע ורד״ק ומכלל יופי ומלצוץ ומאיר תהלות ע״י ס״ר יעקב לומבריזו : הענא , תע״ב, °8, וז״ז . עוד עס פי׳ מאוני צדק לס״ר יצחק ב״ר ישעיה בער צורף מלוקט מפירסס״י וקצור מלצוץ : דיהרנפורט , תס״ו, °8 . עוד עס פי׳ מלוקט מכס״י ורד״ק ומצרי מפרסים ע״י ס״ר שלמה ברש״ט עתי״ה.(עי׳ פירוש התהלים).

387. **תהלים** עס פי׳ מצלות בלס״ק ופי׳ מלות מקצות בל״ח בנסס כף ירך יעקב : ווילמ״ר, חש״ד , °8 .

388. **תהלים** בל״ח בחרוזים : פראג, חש״ד °4 . קראקא , שמ״ו . פראג , תמ״א , °8 ; וז״ז .

389. **תהלים** עס ל״ח ע״י ס״ר אליהו בחור . ד״ו , ש״ה . צירך , שי״ח . שם, שנ״ט, °8. וז״ז . [וי״ח שכל ג׳ דפוסין הכ״ל הס בל״ח לנבד בלח פניס] . עוד כל״ל ועס לקוטיס מפי׳ קב ונקי הכ״ל ע״י ס״ר שלום ב״ר אברהם : מנטובה , שכ״ב . קראקא , שנ״ה (וכוונתי שנ״ח) °4 . הענא , שע״ו . פראג , תס״ח , °8 .

[ודע דמ״ס פס הוא לפ״ד כרמוני בדפ״י לבני יתיית די״ט—כ׳ בהערה וע״ם ופירסט מ״ב דרמ״ח ע״ם . תכל נתצ״י ס׳ ס״ס מיתס לה״ר שלוס הכ״ל כל הפי׳ קב ונקי על תהלים ועל מצלי וקוטי לו שר שלום בר״א פורטוגיזי ע״ם] .

390. **תהלים** עס פי׳ החבור בל״ח ובסופו שמוס תהלים וקלת תפלות וסדר פדיון נפס : ד״א, תפ״ד . שם , תקל״ח , °16 , וז״ז .

391. **תהלים** ובסופו דברים שבקדושה דיני סדר קדיס וברכו וכו׳ למתפלל ביחיד (ועיין יורה חטאים) : ליידען , חש״ד , °16 . עוד לבדו ובסופו ויזוייס מהרוקח ז״ל : זאלקווא , תנ״ה , °16 .

392. **תהלים** וסמוס תהלים עס מעמדות ותקון שבת ומלה ברכות : ד״ו , תמ״ז , °16 .

393. **תהלים** עס ל״ח על כל מלה ועס קלור פי׳ הרד״ק ומלרי מפרסים לה״ר יחיאל מיכל ב״ץ מפיורדא : ווילמרשדארף , תפ״ה . שם , תצ״ב , °4 .

394. **תהלים** עס נמוקי זהר ומצודת ציון: צפת, תקצ״ג , °4 . עוד עס פירש״י ובאור המלות ופי׳ מזמר ולקוט מלצוץ : (רחיתי תסר שער ד׳ רוסיא) , °8 .

395. **תהלים** עס פי׳ מטה לוי ובית לוי ע״י בן אהרן ב״ר יחיאל מיכל הלוי : נדפס בווילנא פ״ל , °8 .

396. **תהלים** עס פי׳ מעטה תהלה ע״י ס״ר יעקב רוקח , ליוורנו, חש״ד (תרי״ח),°4 .

397. **תהלים** עס פי׳ מצודת דוד ומצודת ציון , עיין זה : נדפס ג״כ פ״ל .

398. **תהלים** עס כ׳ משפט צדק לה״ר משה ב״ר גרשון מזאלשין . לקוטיס מספרי מוסר נמולי העמוד , ועס שושני לקט לקוטיס להמלבם״ד ס״ר ישראל זאב ב״ר שמשון ובסופו אבל משה זיר מספד על מות המחבר לה״ר מאיר ישעיה מיזולער : חמ״ד (ברעסלא) , תק״ץ , °8 . עוד כל״ל ומוסף בו פי׳ נאוה תהלה לס״ר יעקב ב״ר יוסף הרופא איש ירושלים : ווין , 1856 , °8 .

399. **תהלים** עס פי׳ תהלת ה׳ לס״ר חיים מלמד ד׳ חלקיס : ד״א , תרי״ב , °8 .

400. **תהלים** עס פי׳ מיוחס להרשב״ם ועס הגהות ונספות לס״ר יצחק הלוי איש סטנוב : ברלין , תקנ״ד . ווין, תק״. . °8 .

401. **תהלים** עס ת״ח ע״י הרמבם״ן ועס נמוק לס״ר יואל ברי״ל ובלתו הקדמה מסולמת על עניני הזיר בכלל וע״ם תהלים בפרט ועל

מיני שירי הקדש וכלי השיר עם תמונותיהם לר"י ברי"ל הכ"ץ ועם פי' הר"ע ספורנו ונקרא בכולל זמירות ישראל, ד' חלקים: ברלין, תקמ"ה—מ"ח. שם, תקנ"א, °8. עוד כל"ל (בלי ספורנו): ווין, תקנ"ט — ס'. שם, תקס"ה, °8. עוד כל"ל ועם פירש"י: ברעסלויא, תקפ"ו, °8. עוד כל"ל ועם פירש"י ולקוטים מס' העקרים בשם תוכחת חיים: פיורדא, תקס"ד, °8. עוד כל"ל ועם ספורנו ותולדות אהרן: דיהרנפורט, תקפ"ו, °4.

402. **תהלים** עם לשון הולאנדי ע"י ליסדען: ד"א, תכ"ו. שם, תל"א, °8. עוד כל"ל ע"י ה"ר שמואל מולדר: ד"א, תקצ"ח, °8.

403. **תהלים** עם לחדינו ומשם תהלים וכו'. נדפס פ"ל.

404. **תהלים** עם ל"ת בכתבם העתקת לוטהער: לונדון, . . . °12.

405. **תהלים** עם לשון רומי על כל שורה ע"י קראמוש: פאריז, רכ"ץ, °8. עוד עם ל' רומי ויוני על שני לדיו, ב' חלקים: באסיל, ש"ה, °8. עוד עם ל' רומי לבד: באסיל, ת"ח. שם, תכ"ב (רד"ת D, № 88, 90, נמנל שם כל"כ: ת"כ ותכ"ה ע"ם). אוטערבט, תמ"ח, °8; °12; °16.

406. **תהלים** עם המפרשים על הגליון: באסיל, ש'. שם, ש"ב, °8.

407. **תהלים** עם ל' קדר בכתב עברי: קונשט', תקצ"ו, °4.

408. **תהלים** מלוקט ומסודר כל הפסוקים כסדר ל"ב: (עיין לקוטי תהלים).

409. **תהלים** בל' ספרדי ע"י ה"ר יעקב יהודה ליאון טימפלו: ד"א, . . . (תנ"י ו' קע"ז).

410. **תהלים** לרמ"ח לוצאטו. כולל ק"ן מזמורי תהלות ותפלות ובקשות ע"ד מזמורי ס' תהלים (עיין לעיל פי' 59).

411. **משלי קהלת ושיה"ש** עם לשון רומי והערות ע"י מינסטער: באזיל, 5—1524, °8.

412. **משלי** עם פי' ה"ר עמנואל ב"ר שלמה בעל המחברות. (עי' כתובים לעיל). [ובמחברת תופת ועדן כתב שחיבר פי' על כל תנ"ך, ע"ם].

413. **משלי** עם תרגום ועם פי' הרלב"ג והמאירי: חמ"ד (לאיריא), רנ"ב. ד"ר, רנ"ז, °2 (בד"ת תקמ"ב ד"ב ע"ב. וק"ד Q, № 120: °4). · [ומ"ם שם בק"ד: ומאירי לכ' מהרכם מחיר בר יהודה מחיר, ע"ם הוא]. ודי רוסי (טיפוגר' מוריג' 38 №) כ': משלי עם פי' הכד"ק (הכמ"ק ?) ומאירי: חמ"ד, רנ"ז, °2 ו[ע"ע]. עוד עם ת"ת ופירש"י והמאירי: פיורדא, תר"ד, °8 [וכ' שם שנדפס מתוך כ"י ישן מצמת ר"ז בפ"ק. ובסוף הס' כ' וז"ל: נגמר בטוליטולה כיום ה' כ"ח ימים לחדש אדר שנת ר"ז לפ"ק כיכיתב מורנו וכבונו מורה נדק מור הגולה רבי יצחק די גיגון (גיאון ?). ישנם השם פועלו ותהי מבכורתו שלמה מעם המלכים וירלה זכרו לאורך ימים. על יד אחי הצעיר מתלמידיו מנחם כ"ר שלמה נבית מתיר זצ"ל עכ"ל].

414. **משלי** עם פי' אבני צדק מלוקט ממפרשים ע"י ה"ר יצחק ב"ר ישעשבר בער צורף מווינא: ווילמרשדארף, תע"ח, °8.

415. **משלי** עם פי' אסירי התקוה לה"ר אלעזר מפינטשוב: נייאוויט, תק"ט. זאלקווא, תק"י, °4.

416. **משלי** עם באור ה"ר יצחק אליהו ב"ר שמואל לנדא ונחלק לשנים: א) פתשגן על באור המלות והורמותיהם. ב) חדשים גם ישנים באור הכתובים בפנים שוים: קעניגסבערג, תר"ח, °8.

417. **משלי** עם פי' לקוטי מגדים מלוקט מהמפרשים ע"י ה"ר יצחק אייזיק ב"ר אליהו הלוי ועם רב פנינים להר"ט אלשיך נקהרה ע"י הנ"ל: וואנזבעק, תצ"א, °8.

418. **משלי** עם פי' מוסר אב לה"ר שמואל פריינד: ווין, 1839, °8.

419. **משלי** עם פי' קב ונקי לה"ר דוד ב"ר שלמה ן'יחייא. מלוקט מכל גדולי המפרשים שהיו לפניו: ליסבונה, ר"נ—נ"ב. ד"ו, רע"ח. שאלוניקי, רפ"ב, °2 (או °4 ?).

420. **משלי** עם פירש"י ובאור הגר"א מווילנא: שקלאוו, תקנ"ח. ווארשא, תקצ"ח, °4. עוד כל"ל בשם תנא דבי אליהו: פראג, תקע"ה, °4. קעניגסבערג, תרטו"ב, °8.

421. **משלי** עם פירש"י ופי' שפת אמת לה"ר יעקב ישראל ב"ר צבי הירש: לעמבערג, 1788, °4.

422. **משלי** עם ל"ת ועם פי' קלר בל"ת לה"ר מרדכי ב"ר יעקב: קראקא, שכ"ב. פראג, שס"ב (הנחות ז"י כ"י. נמנל בטוען גת"ע ופיכשט לח נמצא), °4. ספר"מ, תע"ג, °8.

423. **משלי** עם ת"ת ובאור לה"ר יצחק אייביל: ברלין, תק"ן. ווין, תקנ"ט, °8. עוד כל"ל ועם פירש"י ומכלל יופי: אופיבאך, תקס"ה, °8.

424. **משלי** עם ת"ח ובאור קצר לה"ר מענדיל בר"י שטערין: פרעסבורג, 1833, °8. עוד עם כ"ל מוגה ומדויק ע"פ כ"י ועם פתרון ות"ח בכתפס לה"ר ל. ה. לעווינשטיין: פפד"מ, 1838, °8.

325. **משלי** עם ל"ת: ד"א, תצ"ה, °16, וז"ז.

426. **משלי** עם פי' בל"ת המוני שפת פולין: המו"ד (חסר שער) °12. (רח"ס 2865 №). [ונלחם שנות העתקת כ"מ מסטנוב שיגלו עליו עוררין ע"ז. עיין קול מחצצים].

427. **משלי** עם תרגום מיטלקי: ד"ו, שנ"ז, °4 (רד"ת תקמ"ב דנת"ת. וק"ד 146, q №): משלי בלשון מיטלית: ד"ו, שע"ז, °4. ולא נודע אם הכל ג' או שויס הם).

428. **משלי** עם תרגום הולאנדית לר"ש מולדר ועם **פירש"י**: ד"א, תקצ"ו, °8.

429. **משלי** עם תרגום רומאני (יוני) ע"י ה"ר משה ב"ר **אליעזר פוביאן**: קונשטאנטינא, ש"ח, °4.

430. **ס' איוב** בתרוזים ע"י ה"ר **אליהו בחור הלוי אשכנזי**: ד"ר, ש"ד. קראקא, של"ד, °8. [והרמב"ם כ' שהוא ס' איוב לה"ר זרח כרפת הנדפס רלשונה ע"י ר"ת בתור בשם פירוש על איוב עיין זה בחות פ' סי' 134. ומבואר שם שהוא קטן פי' הכלבו' על איוב, ע"ש].

431 **איוב** עם פי' ה"ר יצחק ב"ר שלמה הכהן: קונשטאנטינא, ארחמנ"ו, °4.

432. **איוב** עם פי' **הרלב"ג**: חמ"ד (פירארה), רל"ז, °4.

433. **איוב** עם ל"ת ופי' קצר בל"ת לה"ר **מרדכי** בה"ר יעקב: פראג, שנ"ז, °4.

434. **איוב** עם פי' נחלק לבאור הענין ובאור המלות לה"ר **שמחה אריה הלוי מהרובשוב**: לבוב תקפ"ד. שם, תקצ"ד. ווארשא תקצ"ח, °8.

435. **איוב** עם ת"ח ובאור לה"ר **אהרן וואלפ-זאהן האללי**: ברלין, תקנ"..., °8. עוד עם ת"ח בכתפס ובאור לה"ר **בערישׁ** בלומענפעלד: ווין, 1826, °8. עוד עם באור ה"ר **יצחק הלוי איש סאטנוב** ומחוברם מפיו ע"י בחור מסכיל: ברלין, תקנ"ט, °8. עוד עם ת"ח ובאור הענינים ע"י ה"ר י—, ב—, א—: פראג, 1791, °8. עוד ת"ח ובאור הל"ל בתקון מליצת התרגום ובאור המלות לת"ח וסדר כל תיבה וענינה לה"ר דוד ב"ר צבי אטטענזאסר ועם פירש"י ותוכחת חיים מלוקט מס' העקריס ופי' ר"מ פרילוג ובכלל בו יתר הבאור ועיקר כל מענה בשם מנחת יהודה: פיורדא, תקס"ה, °8. עוד עם ת"ח ובאור בהמשך הענינים להר"מ לעווינטהאל: שפד"מ, 1846, °8.

436. **איוב** עם ת"ח ובאור ע"פ מדקי הדקדוק ויסודות הפשט לה"ר **גבריאל** ב"ר נתן הלוי דעסויער בשם קסת גבריאל ובלחמו מבוא חדש בשם קסת הסופר ומכתב להבת רעיס: פרעסבורג, 1838, °8.

437. **איוב** עם תרגום רומאני (יוני) לה"ר **משה** ב"ר **אליעזר פוביאן**: קונשט', של"ו, °4.

438. **דניאל** עם פי' **אבן יחייא** ועם ת"ח ובאור לה"ר וואלף ב"ר **יוסף** וה"ר **משה** ב"ר **אורי פייבוש** (פהיליפזאהן): רעסויא, 1808, °8.

439. **דניאל** עם פיוט הר"מ **אלשיך** ומלרי פיוטים. (עיין חבצלת השרון).

440. **דניאל** בל"ת בתרוזים: פראג, תל"ד, °4.

441. **דברי הימים** עם תרגום **רב יוסף** וקצת באור על התרגום: ווילנא, תקע"ו, °4. [וז"ז נדפסו עוד כל חו"ת עם פיוטים שויס ומסודרים לפי שם הפיוט].

442. **תורה אור**. ה"ר **שניאור זלמן** נבג"מ. ח"ת דרושים ע"פ בראשית ושמות ולתנוכה ומגלת אסתר ודרוש לפסח: קאפוסט, תקצ"ז, °4. וח"ב וג' (עיין לקוטי תורה).

443. **תורה אור**. מהנ"ל. פשטים עה"ת ושיר"ש ותהלים ובסופו מאמר ההתבוננות דרוש לבנו ה"ר דוב בערוש: לעמבערג, תור"ה, °4.

444. **תורה אור**. דון יוסף בן דון דוד אבן יחייא. על חומר החתרון לנפש וענין ג"ע וגיהנם ועוה"ב ומלרי עניניס בע"פ פרקיס: בולוניא, יפר"ח. ד"ו, ב"ו ישמ"ח. לובלין, ... °4. זאלקווא, תקפ"ב, °8.

[ובשם הג"כ כ' שמיבר ג"כ ס' דרך חיים פי' על מדקי גמרא, וס' נר מצוה פי' כל המלות ובעמק ובשרפו בפלחונה שמת ס"ד].

445. **תורה אור**. ה"ר **אריה ליב** ב"ר **יהושע העשיל מסלוצק**. דיניס ותקון הנהגת סופריס ודיני קריאת התורה וכללי לקדוק: ברלין, תק"ח, °4. [ושם בשער כ' שמיבר ג"כ ס' שאגת אריה ע"ש].

446. **תורה אור**. ה"ר **מאיר מלובלין** (מהר"ם לובלין). דרשות בסדר התורה, כ"י: (ש"י).

447. **תורה אור**. ה"ר **שמואל** ב"ר **יוסף הכהן**. דרושים ע"פ בראשית כמה דרושים לכל פרשה, והוא ח"ב מספרו מנחת כהן: ד"ו, השנ"י, °4.

448. **תורה אור**. סדר הלמוד קודם כעודת פוריס (בדרך נמוק וסמול) כמסודר מנעל חמדת הימים עם זמר משוח צור לפוריס וכו' ע"י ה"ר גבריאל יצחק פאלאק: ד"א, תרי"ז, 8°.

449. **תורה אור**. (עיין תורה, תלמוד, תנא דבי אליהו, הפארת ישראל, הפארת הקדש).

450. **תורה אור ודרך חיים**. ה"ר חיים ברודא מהוראדנא. ח"ח מי' על ס"ע י"ד לר' שמיטות ועקפות: הוראדנא, תקפ"ג, 2°.

451. **תורה אחת**. (עיין פרי הבואה).

452. **תורה וחיים**. ה"ר חיים פאלאגי. הקדמות וחי' במעלות התורה ע"פ ערכין כסדר ח"ב וחת"ז דרוש על תורה ועבודה וגמ"ח להספדו של ה"ר מליחו ב"ר יהושע הכהן מעיר למרסו ונרחמו הקדמה בכס שערי תורה וכסופו שערי חיים מפתחות: שאלוניקי, תר"ו, 4°.

453. **התורה והחכמה**. (עיין מאמר התורה והחכמה).

454. **תורה כולה** על רגל אחת. ה"ר אברהם א"ש. מוסר השכל להיות תמיד עם מלקיש ולדעת אח ה' ע"פ חכמת הטבע וכסופו חרב לה' מכתב נגד ר"מ פאפענהיים ע"ד הלנת המתים: ברלין, תקנ"ו, 8°.

455. **תורה ליד**. סיד לכבוד התורה בל"ח: פראג, חש"ד (שע"ו), 8°.

456. **התורה והמצוה**. (עי' ספרא סי' 498).

457. **תורה נדרשת**. הרש"ד לוצאטו. בלורי כתבי קדם בדרך מחקר, כ"י: (ציון תכ"ח דקמ"ג).

458. **התורה והפילוסופיא**. ה"ר יצחק שמואל ריגיו. מחקר עיוני ע"ד למוד החכמות: ווין, 1828, 8°.

459. **תורי זהב**. ה"ר בנימן ב"ר אהרן מ"מ בזלאזיץ. דרושים כסדר התורה ומגלת מיכה ומסתר: מאהליב, תקע"ו, 4°.

460. **תורי זהב**. לקוטים מלקרי מספרי חכמי יון והפילוסופים נעתק לעברי ע"י ה"ר יהודה ב"ר שלמה שרגא מברצלונא: כ"י מינכען № 42.

461. **תורי זהב**. ה"ר יש"ר מקנדיא הרופא. קבוץ פרחי ספרי לה"ק עם פי' נקודות הכסף. עיין במכתבו אחוז וכו'.

462. **תורי זהב** עם נקודות הכסף. כ"ר שמחה בכ"ר משה הלוצקי הקראי. נחלק לב"ח: ח"ח תורי זהב במליצת תרי"ג מצות רמ"ח מ"ע ושס"ה מל"ת מסודר על הכ"ך לותיות עשרת הדברות בשני שעריס. וח"ב נקודות הכסף בשלוב כל תרי"ג מצות הל"ל פרט פרט ונחלק ג"כ לשני שעריס הח' במ"ע והב' במל"ת: (אר"ץ).

463. **תורת אברהם**. (עיין קול ברמה).

464. **תורת אדם**. ס' קבלה. סוגת גס' נובלות תכמה דקל"ס.

465. **תורת האדם**. הרמב"ן. כל דיני הולה ומת והספד ועניו דין וחשבון ועוגם ונמול מחר המות. וכו' שלשים שעריס [והמחברון מהם סוף שער הנמול נדפס פ"ר גם לבדו. וקלור ממנו סוף טור י"ד מסי' של"ה עד תומו כמ"ם הטור בסי' הל"ע ע"ם]: קונשטנטינא, עט"ר, 2°. ד"ו, שנ"ה. ווארשא, הר"א, 4°.

466. **תורת האדם**. ה"ר שמואל ב"ר שלום. תוכחת מוסר בדרך קבלה, כ' חלקים וח"ב נקרא כתב יושר: המו"ד (לעמבערג), 1858, 8°.

467. **תורת האדם**. (עיין באורים הדשים).

468. **תורת אהרן**. ה"ר צבי הירש מפאלצק ב"ר אברהם אהרן אילן המר. מיכור גדול עה"ק בדרך פרדם. כ"י נכדו רכ"ז פינסקער אבד"ק העריסאן.

469. **תורת אהרן**. (עיין אבן הקומה).

470. **תורת אל־מות**. ה"ר אפרים מענקין זאנארסקי. על המחת הנפש, כ' חלקים: ווארשא, 63—1860, 8°.

471. **תורת אלהים מפורש**. (עי' תורה לעיל).

472. **תורת אמת**. ה"ר אהרן ששון ב"ר יוסף (ונקרא ג"כ הרא"ש). ח"ח כל"ב סו"ת עם מפתח בסופו: ד"ו, שפ"ו, 2°.

473. **תורת אמת**. ה"ר ברוך אויערבאך. תלמוד יסודי לדת היהדות עם העתות רבות ומועילות להוריס ומוריס ודרשים על ח"ח כתחנם: דארמשטאט, 1839, 8°.

474. **תורת אמת**. ה"ר דוד ב"ר אברהם שמריה. קלור ס' הזהר עם הגהות ופי' המלות בשם דוד הקטן ועם פירוש שקיבל מרבותיו ונדפס עד פ' במות. ומחר"כ מנח גם הזהר הדש הנדפס בשאלוניקי והוסיף כל מה שמנח גם בו מיוחס פרשיות, ובסופו תוכחה מפוסקים וספרי מוסר בענין בהכ"נ ותפלה: שאלוניקי, שם"ד, 4° (ודלח כתוב ס"י: ד"ו).

475. **תורת אמת**. ה"ר יצחק ב"ר אריה יוסף

דוב המכונה ש. בער. על טעמי ספרי תמ"ת ומספחה מליו מגרת מחה ה"ר שד"ל על מודות הטעמים : רעדעלהיים , תרי"ג , 8°.

476. **תורת אסנת.** (עי' פתח השער ופתחי יה).

477. **תורת האשם.** ה"ר יום טוב ליפמאן הלוי העליר . נמור והסגות ע"ם תורת חטאת לסרמ"ק שנשמה מלקיס : כ"י בפראג ורד"א F 682, ורח"ם 842 №. וקנת ממנו נדפס נס' סלת למנחה .

478. **תורת האשם.** (עיין ויחל משה).

479. **תורת הבודק.** ה"ר משה ליב כהן . תמונת הכיחה וכל חלקיה ודיניה : ווין , 1856 . (עלה ג').

480. **תורת הבית.** הרשב"א . דיני מסור וסתיר המוסגים בבית כמו הל' מהלכות מסורות שחיטה ונדה וכדומה ומהלך לבתיס ובעריס . חיברו בתרוכה ובקרה וכן נקראו ג"כ תורת הבית הארוך.— הקצר. וזה הקצר נדפס : קרימונה , שב"ו . ברלין , תקל"א. סלאוויטא, תקנ"ד. (שאלוניקי , תקנ"ו, 4° . נעדנער ע' 715) פראג , תקע"א . קאפוסט , תקע"א , 4° . והמרוך מהג"ל נדפס עס בדק הבית הסגות עליו לה"ר אהרן הלוי ב"ר יוסף (הרא"ה) על נדו מזה , ועס משמרת הבית להרמב"ן בעצמו תשובות על הסגות הג"ל על נדו הבני : ד"ר , ברצונ"ך . פראג , תצ"ה . ברלין, תקכ"ב . ווין , תקע"א , 2° .

481. **תורת הבית.** (עיין בית אהרן. חיי הנפש ונצחיותה . משניות מס' קנים) .

482. **תורת גיטין.** ה"ר יעקב אבד"ק ליסא. חי' ובאוריס על ם"ע הל' גיטין וחי' גפ"ת על מס' גיטין : פפד"א , תקע"ג . ווארשא , תקע"ה . חמו"ד (רוסיא) , 4° .

483. **תורת דת משה וישראל.** ה"ר נפתלי בה"ר מרדכי בנעט . על יסודות ועיקרי המונה : פראג , תקפ"ז , 8° [ועי' כ"ח ג' מכתב ג' וד'] .

484. **תורת זבח.** ה"ר חיים דוד ב"ר יוסף חזן . דיני סו"ב ע"ם ח"כ : שאלוניקי , תרי"ב , 4° .

485. **תורת זבח.** ה"ר חיים שבתי (מהרח"ש). דיני ריחה וכוכח דמטמא ודיני שחיטה : שאלוניקי , ת"... , 4° .

486. **תורת זבח.** ה"ר שלמה גאנצפריד . הל' שחיטה וכסוי דס ועירוסת הריחה ועיקור , ונפרד לג' רמסים : א) מזבח העולה לפסק הלכה מגדולי הפוסקים . ב) יסוד המזבח על מקור מוכח הל דין . ג) העלה שלמה קלת חי' בדברי רז"ל . וברמסו הקנות והסגות לסו"ב לה"ר שלמה קלונר מבראדי : לעמבערג , תר"ח , 4° . שם , 1860 , 4° (וכ' שם שנדפס רמסוס שנת תר"ט . ומולי שניה) .

487. **תורת חטאת.** ה"ר משה ב"ר ישראל איסרלש (הרמ"א) . הוס ס' השערים לר"י מדורת כסדר מדם ועוב ונקרת כפי קנת פוסקים ג"כ אסור והתיר , ובסופו הל' נדה בקלרה מס"ע י"ד עס הרמ"א : קראקא, חש"ד . שם , ש"ל . שם , של"ז , 4° . עוד עס תוס' הנהות מהמחבר : קראקא , שנ"א , 4° . עוד עס תוס' הנהות לה"ר פתחי' : האנוא, שפ"ח,8°. (ועיין מנחת יעקב). עוד עס ס' מנחת יעקב ומה"ז תורת המנחה והשלמים על ם"ע הל' נדה וקונט' הספיקות להש"ך וקנת סו"ת וס' סלת למנחה עיין כל זה במקומה . וס' ויכוח מים חיים עס פי' תורת משה לה"ר יוסף שאול נאטהאנזאהן : זאלקווא , תרי"ט , 2° .

[ודע כי מהקדמת המגיה ה"ר שמואל פיסס ז"ל מוכח כי הל' נדה שבו הוס תוס' המדפיסים . וג"כ ל"ע חס נמלאו נדפוסים הרמבונים שנדפסו נמיו הרב המחבר ז"ל] .

488. **תורת חטאת** הקצר מהג"ל נתקצר ע"י הרב המחבר עלמו . (עיין דמשק אליעזר) .

489. **תורת חיים.** ה"ר אברהם חיים בה"ר צבי הירש שור . חי' גפ"ת על ג' נבות : לובלין , שס"ח . שם , שפ"ד , 2° . עוד הל' על מס' עירובין סנהדרין שבועות ע"ז חולין ופסחים : קראקא , שצ"ד . פראג , תנ"ב , 2° . עוד שני הל' ביחד : ספד"א , ב"ה ותומכי"ה . לבוב , . . . סדילקאוו , תקצ"ד , 2° .

490. **תורת חיים.** ה"ר שניאור זלמן נבג"מ . דרושי קבלה על פ' בראשית מת לך ויחי שמה ותולדות בהרחבת הכתוב ע"י בנו ה"ר דוב בעריש : קאפוסט , תקפ"ו , 4° .

491. **תורת חיים.** ה"ר חיים ב"ר יוסף . פי' על כתה מס' בס' עין ישראל : זאלקווא , תפ"ד , 4° .

492. **תורת חיים.** ה"ר חיים שבתי (מהרח"ש). סו"ת ג' חלקים : ח"ח וב' סו"ת דסייכי לסור ח"מ לבד ובסופס קונטרס מורעה ואונס . וח"ג סו"ת בסדר ד' עוריס ובסופו עוללות הברס הס שחיית סו"ת ה"ר שלמה אמארילייו מספרו כרם שלמה : שאלוניקי, תע"ג—ג"ב , 2° .

493. **תורת חיים.** ה"ר משה ב"ר יצחק

אדרעי . מאמרי זכר ומנ"ך והפלות לליל הסמי שנכתל ד' שבועות בחדש כמנהג ערי המערב וכו' : לונדון , תקנ"ב , 8°.

494. **תורת חיים** . (עי' שער היחוד) .

495. **תורת חיים ואהבת חסד** . ה"ר מרדכי ליסר . דיניס והנהגות ותפלות לח"ק גחם"ח בברלין : ברלין , תק"י . שם , תקנ"ד , 8° . עוד וכסופו הערות על הדיניס והמנהגים בימי המינות והתכלות מלוקט ע"י ה"ר יעקב יוסף עטינגער ראב"ד בשם : ברלין , תקפ"ט , 8° .

496. **תורת חכם** . ה"ר חיים בן"ר אברהם הכהן (תלמידו של מהרח"ו) . דרושים כסדר התורה : ד"ו , תי"ד , 2° .

497. **תורת חכם** . ה"ר חיים דעללא ראזא . פי' ע"ד הקבלה ע"ס עץ חיים למהרח"ו : שאלוניקי , תר"ח , 4° .

498. **תורת חנוך** לנערים ומלמות המדס . ה"ר שמעון העכהיים הרופא . דרכי חנוך ומוסר לנערים : פיורדא , 1821 , 8° .

499. **תורת חסד** . ה"ר אלעזר בן"ר אריה ליב מפילץ . כללי הס"ם : ווין , תק"ס , 4° .

500. **תורת חסד** . ה"ר חסדאי הכהן פרחיא . שו"ת : שאלוניקי , תצ"ג (ורד"א : קונשט' . ופירמט ח"מ דף קס"ט ועדנער ע' 175 : תפ"ב—ג' וליתא) , 2° .

501. **תורת חסד** . ה"ר יצחק בן"ר שלמה יעבץ הדורש . פי' על כתוביס וח"מ (כלי דה"י) והנדה ס"פ ולכולס בסס יקלח והס : תהלות ה' על תהליס . למודי ה' על מצלי . יראת שדי על חיוב . קדש הלולים על סיה"ס . צמח צדיק על לוח . צדקת תמים על חיכה . שערי מדע על קהלת . עטרת שלום על חסתר . ברכת ישרים על דניאל . מושיע חוסים על עזרא ונחמי' ונספו הלל וזמרה על הגדה ס"פ : בילוויזיר , שנ"ז , 2° . [ג"ת סלת המנחה פי' עס"ת ופי על תנות דה"י] .

502. **תורת חסד** . (עיין זכר צדיק, מגינת לב) .

503. **תורת ה'** . ה"ר יוסף אבן בספי . פי' עס"ת , כ"י : (ש"י) . ונמצא ג"כ בכ"י מינכען № 25/2 . [מכל ידידי ר"ז ווערצלונער ז"ל כתב שהי שנה לו הוא בכרלה מסגנון הלסון] .

504. **תורת יוסף** . ה"ר יוסף יוזיל ב"ר משה מפ"פ . דרושים ופסקים על מסורת התורה : ווילמרשדארף , תפ"ה , 2° .
[ג"ת עוד על מסורת הש"ך וח"מ ום' תורת משה ע"ס המלות להרמב"ס] .

505. **תורת יוסף** . החכם ר' יוסף נשיא : (זי"ב) .

506. **תורת יקותיאל** . ה"ר רפאל ב"ר יקותיאל זיסקינד הכהן . מי' דיניס על ס"ע י"ד עד סוף הל' תערובות סי' ק"ו, וקלח שו"ת : ברלין , תקל"ב , 2° .

507. **תורת כהנים** . (עיין כנסת ישראל . מאירת עינים . ספרא . שלחן ערוך . תורה) .

508. **תורת לקח טוב** . (עיין לקח טוב) .

509. **תורת לשון עברית** . ה"ר שלום כהן . דקדוק לה"ק בל"ח ע"פ ס' תלמוד ל"ע לבן זתכ : ח"ח : ברלין , תקס"ב , 8° . עוד בתוס' ח"כ וג' : דעסויא , 1807 , 8° . ווין , 1816 , 8° . עוד והוגה ע"י ה"ר וואלף מאיר : פראג , 1816 , 8° . עוד עס תקוניס והוספות ע"י ה"ר שמואל דעטמאלד : ווין , 1825 , 8° . עוד כנ"ל מתוקן ומוסף ע"י ה"ר וואלף מאיר : פראג, 1827 . שם , 1834 . שם , 1838 . שם , 1842 . שם , 1850 . שם , . . 185 , 8° . וז"ח עס .

510. **תורת לשון הקדש** . ה"ר מרדכי פאפער . דקדוק לה"ק למתחילים : ווין , 1822 . שם , תקפ"ז , 8° .

511. **תורת המוקצה** . ה"ר עזריאל פתחי' אלאטינו . בלור כל דיני מוקלה וגולל והכלה לענין שבת ויו"ט : כ"י באיטליא : (זי"ל ע' ט') . כ"י רח"ם 845 № . ומפתח עס דסמ"ו נקרא המחבר עוזיאל ע"ס .

512. **תורת המלואים** . ה"ר יהודה אהרן משה אלטשולר . כל ענייני ת"ח עס הדיניס לזה : (ש"י) .

513. **תורת המנחה** . מהנ"ל . בתוריס ופירושים על מאמרי רז"ל בענייני תורה וילחה : (ש"י) .

514. **תורת המנחה** . ה"ר יעקב ב"ר חננאל ציקילי . דרשות פסוטות על כל התורה , כ"י : (שנ"ב כ"ז ושם"ג שלי במקומו) . ועל ויקרל במדבר ודבריס : כ"י אוקספורד (תורי) 97 . № 94 .

515. **תורת משה** . ה"ר משה בה"ר אברהם יקותיאל זלמן ליבטשטיין . מזכר בזרע שנרפס תניו על הספרי : (זי"ג) .

516. **תורת משה** . ה"ר משה אלמושנינו . כך מנאתי בספר : (בתון הס"י) .

517. **תורת משה** . ה"ר משה ב"ר חיים אלשיך . פסטים עס"ת בהמשך הפסוקים כסדר התורה : על ס' בראשית לבד :

בילוויידיר סמוך לקושט׳, חש״ד, 2°. ועל כל התורה: ד״ו, אלשי״ך: שם, באלשי״ך (מ״ס № 172), 2°. ד״א, תקל״ז, 4°. ועס מפתח נסופו: ד״ו, שס״ה. פראג, שוב״ן. ד״א, ע״ת. שם, אפת״ח, 2°. טשערנאוויץ (פ׳ תלקיס), 1857, 8°. (ועיין תורה).

518. **תורת משה**. ה״ר משה בן מהרח״ש. סו״ס על ס״ע י״ד מס״ע וס״מ ומי׳ מהרח״ש מכניו על מס׳ תענית וקנת יומת: שאלוניקי, תקנ״ז, 2°.

519. **תורת משה**. ה״ר משה ב״ר אליעזר פייבוש מולאטאווי. פסמים על פסוקים ומדרשי פליאות וקנת מי׳ נפ״ת ומיזה מסס נסס ה״ר צבי הירש אבד״ק פוזנא וכו׳: נאווידוואהר, תקמ״ו, 4°.

520. **תורת משה**. כ״ר משה אביו של כ״ר שמחה יצחק הקראי נע״ס ארח צדיקים. סיריס וזמירות ותפלות ותידות ודרושים סוגיס ונחלק לד׳ סערים: (אר״ץ).

521. **תורת משה**. (עיין גולל אור סי׳ 75. חמשה ספרים נפתחים. תורת חטאת. תורת יוסף).

522. **תורת משה אמת**. ה״ר שאול הלוי מורטירה. מחזיק ומעוז לדת ישראל וטענות נדת זולתה, מוכר כל׳ ספרדי ונמצת בב״י רח״ם № 216 (עיין השגחת ה׳ וכו׳). ונעתק ללה״ק ע״י ה״ר יצחק גומיץ דיגוזא ולקוטים ממנו הדפים באסנאגע בספרו «קורות היהודים»: (פירסט ה״ג דצל״ת).

523. **תורת נביאים** המכונה **אלה המצות**. ה״ר צבי הירש חיות ב״ר מאיר. מבור כולל י״ג מאמרים להרחות כי תורת ה׳ תמימה מדובר בה נכבודו חודות עקריה ויסודות גדולים בתורה שבכתב ושבע״פ וכו׳. ובסוף הקדמתו כ׳ וז״ל: ומפני זה כניתי שם הספר תורת ה׳ תמימה ושמו העיקרי אלה המצות וכו׳ וכו׳. ולת נדפסו בזה רק שלשה מאמרים והם: אלה המצות. תורת נביאים או דברי קבלה. מאמר בל תוסף. ונאמר בל מוסיף הנ״ל נמצת פ״ג מאמר לא תסור ופ״ד מאמר תורה שבע״פ: זאלקווא, אמ״ת קנ״ה, 4°.

524. **תורת נזיר**. ה״ר אברהם ב״ר יעקב מוטאל. מי׳ על מס׳ נזיר עס סום׳ מי׳ נכדו ה״ר חיים אלי׳ הלוי ונסופו הנסות ומי׳ על הרמב״ס פ״ס ופ״ו מהל׳ נזירות להמניס (הר״ח פאלאגי?) וקונמרס שמות הגיטין להמחבר ז״ל: חמ״ד (אזמיר מו שאלוניקי), תקפ״א, 2°. וכמי״ג: תורת הנזיר, ה״ר יצחק אלבעלי, מי׳ נזיר ומסות הגיטין ע״פ ת״ב ומחובר עמו פרי העץ מי׳ על ע״ז ס״ה כ״ו דפין: שאלוניקי.. 2°. [ונע״ג כי זר כמעט להמיין שימצאו כ׳ ספריס לב׳ מחבריס בסס אחד ובניהס תובר להס קונט׳ שמות הגיטין ובניהס נדפסו לפי הנראה במקום ת׳, ובסוף אחת! ?].

525. **תורת נתן**. ה״ר נתן ב״ר שלמה שפירא. בחור פסוקים ומאמריס עמוקים ע״פ קבלה כסדר התורה: (שג״ב ל״ת ושה״ג שלי במקומו): כ״י רד״א 1070, q №: פי׳ על הזהר ס׳ שמות. ושם 1071, q №: מ״ת וב׳ ע״ם.

526. **תורת נתנאל**. ח״ר נתנאל ווייל. מ״ת סו״ס וה״ב דרשות עה״ס: פיורדא, תקנ״ה, 4°.

527. **תורת העולה**. ה״ר משה ב״ר ישראל איסרלש (הרמ״א). על עניני קרבנות ועל מדות ביהמ״ק ועניני תכונה ופילוסופיה וכו׳ פ״ג פרקים: פראג, ש״ל, 2°. באזיל, חש״ר (ס״י ונס מצאתי לו תבר). לבוב, תרי״ח, 8°. עוד עס פי׳ אשי ישראל להה״ר ישראל ב״ר ידידיה יפה ש״ץ בסובאלק: חמו״ד (ק״ב), 8°.

528. **תורת העולה**. (עיין בית אהרן).

529. **תורת קטן**. ה״ר גדליה ב״ר אברהם מנחם טייקים. ב׳ ספריס קטנים לחנוך הנעריס: א) אלה המצות תרי״ג מצות להר״מ מתניז בקלרה. ב) חן הלשון כללי דקדוק לה״ק בל״ת: ד״א תקכ״ה, 16°.

530. **תורת הקנאות**. ה״ר ישראל יעקב עמדין המכונה יעב״ץ. עניניס סוגיס ע״ד ס״ן סר״י וכל הגלכדים בחכמה. ובפרטן נמצאו בו כחלה: א) ספורי תולדותיו ומעשה תועבותיו בד׳ נוסחאות סוגיס ות׳ מסס להר״א קונקי מחברון עס הנסות והערות להמני״ח והמחבר בסס מנחת קנאות והנוסח הרביעי לוקח מס׳ מעשה טוביה ועופסי כתביס מרבני לימליה ועה״ק ע״ז. ועופס ס׳ צירת צבי מורח לר״ע פרחנסים. וכל הנוגע לעניני ס״ן עמו כתוב למעלה צירת צבי מודח והוא לר״ע פראנסיש (עי׳ זה בחות נ׳). ב) ע״ד נחמיס חיים חיון וספריו ומחרי גלכדים בזה וכחניס וכרוזים מרחבי הקהלות גבדו והעתק ס׳ לחישת שרף להמני״ח. ג) מכתבי רחמים מדון עס הגר״י לוינשטין וספרו ואבוא היום אל העיון וקנת דוגמת ממנו. ד) ע״ד הרמ״ח לונזאטו ודוגמת

קנרס מספרו זהר תניינא וכו' בי"ז לנרות. ה) ספוריס מפתחי חסודים ומכתבים שוים ע"ז. ועד לחתן תבנית מזבח גדול למראה תמונות על טעותיהם וכעול כל דעותיהם וכל רחיותיהם: חמו"ד, (ד"א, תקי"ב), 4°.

531. **תורת הקנאות**. מכתבי רבני הדור נגד העדה הרעה הנועדים על ה' בברוימבווייג ב"ת: ד"א, תר"ה, 4°.

532. **תורת הרמ"ה**. הוא מי' הרמ"ה על מס' ב"ב (עיין יד רמה) עם הגהות והערות לה"ר אליעזר יקותיאל ב"ר יעקב מורזיל בשם שערי תורה ונדפס קצת ממנו לדוגמת לבוב, תו"ר, 8°.

533. **תורת שבת**. ה"ר יאקב ווייל. הל' שבת עם ת"ת: קארלסרוא, תקצ"ט, 4°.

534. **תורת השלמים**. ה"ר יהודה אהרן משה אלטשולר. הגהנות הלחם מקומו חנות לילה עד שכבו בלילה ע"פ הדין ולפי מדת חסידות מרחשית השמש ועד לחרית שמש: (ש"ר).

535. **תורת השלמים**. (עיין לדוד אמת. מנחת יעקב).

536. **ס' תחבולות להראב"ע**: כ"י די רוסי 66/2 №. ואולי הוא ס' הגורלות המיוחס לו או הוא ענין תחבולה עם ט' ציורים בכמ"ח בכ"י רח"ם 82 № ת' ט"ס במפתח דשכ"כ נערך אריסטו.

537. **ס' התחבושת**. ה"ר משה ב"ר יוסף קמחי. דקדוק לה"ק: (ש"י) והזכירו הרל"ק בכללו (ד"ו קטן דפל"ת) ע"ש. ונראה להר"ת נייגער שהוא על מלות זרות שמצוקת תרופה למחלתם. עיין מו"ע כ' די"ח.

538. **ס' התחיה**. ה"ר שניאור זקש. יסודתו להוציא לאור כ"י קדמונים עם הערות עליהם ועל מחבריהם ובדברי מדרשי קדמונינו ז"ל וזה יצא כמשוש שיר לר"ש ן' גבירול ממחזור מונפלייר עם הערות ודברים עליו ועל הרמב"ם וכו' ותחלת מלאכת יצחק המיוחס לר"י הישראלי ומיכה שניה לרשב"ג הנ"ל ולא נשלם: ברלין, יח"ר, 8°.

539. **התחיה והפדות**. הוא מאמר ז' וח' מס' האמונות והדעות לר"ס גאון (עי' זה ועי' נכה"ע תקפ"ט דף ל' הערה כ"ו בתוכה): מנטובה, שט"ז, 8°. חמו"ד, 12°. ווילנא, תקנ"ט. סדילקאוו, תקצ"ד. ווארשא, תר"א, 8°.

540. **ס' תחכמוני**. ה"ר יהודה ב"ר שלמה אלהריזי. מחשיש מחברות בחלי לה מחוזיה ומיריים שוים על מקרי בני האדם וחייהם ודברי מסעיו ועל מליצת לה"ק וכו' כמשפה מחברות המיריי הערבי מבחרי וכתביהם שהעתיק ג"כ לללה"ק (עיין מחברות איתיאל): קונשטנטינא, ש'. שם, שלח"ה, 4°. (עם הגהות ר"י אלמנצי, כ"י: נעדנער ע' 401). ד"א, תפ"ט. ווין, תרי"ר, 8°. [ויש כ"י שמעתק כל יותר הרבה מהנדפס]. ומטוקד ועם ל"ת ע"י ר"ש קאעמפף: ברלין, 1845, 8°.

541. **ס' תחכמוני**. ה"ר שבתי ב"ר אברהם דונולי מעיר אורם באיטליא. פי' על בריית דשמואל בסוד העבור ולוח הלבנה לשנת ד"ת תס"ו ומחזור הכוכבים. (ועיין כ"ת ג' דפ"ה וכו' ופירשט ת"ת דף כי"ת ועיין כמתכנת היונה לר"ב זקב): כ"י די רוסי 399/2 № וכ' שם שהוא פי' ס' יציה, ע"ש. והקדמת הס' הזה נדפס בב' מלא חסנים עיין זה. ועוד נדפס מתוך כ"י פאריז ע"י החכם מהר"ת יעלוינעק בשם פירוש נעשה אדם בצלמנו וב' שם וז"ל: והוא הקדמת פירושו לם' יציה הנקרא ס' התחכמוני או חכמוני: לייפציג, תדי"ר, 8°.

542. **תחכמוני**. (עיין מנחת יהודה).

543. **תחלת דבר**. ר"י (?) קונציו. כ"י יוא"ל (ולא פורש מהותו).

544. **תחלת דברי שמואל**. ה"ר שמואל מקשן ב"ר פינחס כ"ץ. פי' על תרגום אסתר: פראג, שס"א, (ש"י, וכן נעדנער 676 וכצ"ל ע' 219. ושנה גמ"ל דרע"ת: שנ"ד), 4°.

545. **תחלת חכמה**. קצור חי' ס' קיקיון דיונה לל' מתלמידיו: ד"א, תע"ג, 8°. (פירשט ת"ת דרכ"ת).

546. **תחלת חכמה**. (עיין ס' כריתות).

547. **תחנה לאל** ביום חמשת ביהכ"נ מסודר מאת גבריאל יצחק פאלאק עם ל"ת ע"י ה"ר אשר יהודה ליעפמאננזאהן: Hoexter, 1851, 8°.

548. **תחנה** ובקשה בעד שלום מלכות דעטימארק: אלטונא, תקס"ז, 8°.

549. **תחנה** ובקשה להתפלל בעת רוגז ר"ל: המבורג, תקט"ז, 8°.

550. **תחנה** עם תלף תלפין: כ"י רד"א 0 B № 729.

551. **תחנה** לאמר בכל יום: פראג, ש"ג, 4°.

552. **תחנה** ויהי לעורר הלבבות לתשובה: חמו"ד, 4°.

553. **תחנה** למהרש"ל ולבעל הפרדס (הרמ"ק ?) : כ"י רד"א 997, q №.

554. **תחנונים** . (עיין סליחות) .

555. **תחנות** על סדר הגלות נקרא מגן אברהם ומעשה נמרוד עם ל"ת ונקרא זמירות : לובלין , שצ"ב , 8° .

556. **תחנות בכל יום** . ה"ר עקיבא ב"ר יעקב פראנקפורט . מחנות לכל ימי השבוע ומח"י זמירות ושירים לשבת ונקרא עם ל"ת בחרוזים ועם קנת פי' בלה"ק ובסופו ויכוח היין עם המים שיר עם ל"ת בחרוזים ועם פי' . נתספו והובאו לבית"ד ע"י ה"ר אליהו ב"ר משה לואנץ עם חוס' קנת תחנות מכלו : באזיל , שנ"ט , 8° .

557. **תחנות** ובקשות להאריז"ל בל"ת לה"ך יהודה יודליש ב"ר אריה ליב : פראג , תס"ט , 4° .

558. **תחנות** ובקשות בל' עברי ומשכנזי : באזיל , שס"ט , 8° . [ומהן הוא הכ"ל בר"ע פ"ק] .

559. **תחנות** עם ודוי קרוב למלכות : ד"ו , חש"ד , 8° .

560. **תחנות** לה"ר ליברמאן סופר מפראג . פראג , חש"ד , 4° .

561. **תחנות** על סדר פרשיות התורה ומשאר זמני השנה להרשב"ץ וה"ר ראובן ב"ר יצחק ולזולתם : כ"י רח"ם 846 №.

562. **תחנות** לנשים בל"ת רבו מיניהם עד אין מספר ואין לפורטם בספר .

563. **תיבת גמא** . (עיין רב פנינים) .

564. **תיבת הלוי** . דרשות על התורה : ד"ו , . . . (ש"י) .

565. **תיובתא דשמואל** . (עיין האורב) .

566. ס' **תכונה לאבן אפלח האשבילי** . הוא קונטרס מלמגיסטי בחומר תקונים ושמויים והוגה ע"י הרמב"ם ותלמידו ה"ר יוסף ב"ר יהודה ן' עקנין ועתק ללה"ק ע"י ר"י בן מכיר . ויען כי ההעתקה הזאת מוטעת מאד לכן שנה ותקנה והוגה מנוף הערבי ע"י ה"ר שמואל ב"ר יהודה בן משולם ממרסיליא בשנת ה"א ל"ו . והרמב"ם מזכירו בשמו"ב פ"ט וקורא לו «ספר מפורסם» ע"ש : כ"י בעסקוריאל כ' פעמים (קאזירי ח"א 905 . 925 №) ו' חסר בראשו וסופו. וכ"י פאריז (אורלט') 164, 165, 181, № ות"ו : (תולדות יוסף בן יהודה למונק) .

567. ס' **תכונה** . ה"ר יעקב ב"ר דור בר י"ט (הפועל). כ' חלקים : ח"א על ימים הטונים להקזה וח"ב על עברונות השנה : כ"י מינכען 127/3 № וכ"י פלורינץ וכ"י די רוסי 101/4 № .

568. ס' **תכונה** . (הרלב"ג) . מלוקט וממוצר מכל ספרי היונים מתרן הודו ומתרן פרסי וממצרים מספרי מעשהלי , מבן מתי , מלבטאני מל צופי , מלי גנדי , מבן עזרא , מלנברני , יחייא בן מבן מנשור , מברהם מלנרקל , מלגזהלי , עלמד פונקר ומשהר יצרהלים ומאר חומות : ולא זה הוא ס' מלחמת ה' פי' בא"ק דס"ת : כ"י בווינא בבית ספרי הקיר"ס , עכ"ל הס"י 120 №. ולדעת המרגיש כ"י ווין מחדש הוא להראב"ע וכולל ה' שערים המחכונים מתחד ספריו בתכונה מאר לא נודע לנו בשמו ספרטי . כי אחרי מלות «שערין מרבעה [נ"ל חמשה] מרחק שער שלשים ושש עד סוף שער החרבעים שהוא סוף החלק ותכלית הספר» מאר נרחבו , מתחיל תיכף שער ל"ו בענין מקום הזיקות [כ"ל ניצוצות ולא נזק והפסד כדברי המרגיש ע"ש] היוצאות מזכר הכוכבים וכו' . ומזכיר גם ס' המולדות וס' רחשית חכמה וס' הטעמים שלו פ"ר ובלשון מאר לין ספק שהוא בעל השערים החלה בעצמו ולף כי בכמה מקומות נזכר בו הרמב"ע בנוף שליטי בלשון «אמר מברהם» , «אמר מברהם מבן עזרא» , ועל רחת שער ל"ט כתוב שאמנר «בעניני המנחרים לבן עזרא וכו'» . ומלבד החכמים הנז' בדברי הם"י למעלה נזכרו בו עוד : חנוך , הסודיים , הכשדיים , הבטלמיים , היונים , הערביים , הבבליים , יעקב מלקנדי (הוא חלי גנדי דלעיל ?) . דורוניום , מלברוזגר בן זחדי , מבן מבו דמינה , פרוך היהודי , מבו מעשר , היפרכוס , פחטו , מבן עחרך , מל בזילחג , מבו עלי , סהל היסרחלי וזולתם עוד . והס"י שמיחסו לרלב"ג נרחה שאמנר אחרי החכם טינגנגבל מאר בקנותו לו הספר הזה כתב עליו בל' רומי : "ס' כ' לוי בתכונה וכו'" . ועיין כ"י ווין 184 № דקס"כ—פ"ג .

569. ס' **התכונה** לה"ר מיימון אבי הרמב"ם בל' ערבי . עיין בס' יסוד עולם דל"ח : (פירנצ ח"ב דרפ"ו) .

570. ס' **התכונה** לר' שבתי דונולו מאר בו מפרש הברייתא דשמואל . נזכר בס' רזיאל בגדול בות יו"ד (המגיד XXIII, 13 №) .

571. **תכונת אלפרגאני** . (עיין אלפרגאני לאלפרגאנוס) .

572. **תכונת הגלגלים** . (עיין אלמגיסטי) .

573. **תכונת ההויה**. על תכונת השמים והעולם והגלגלים והכוכבים נעתק מל' רומי ע"י נפ"ם תוכן הכרוך: כ"י רד"א תקמ"ב וק"ר q, № 1677.

574. **תכונת זכות**. ה"ר אברהם זכות. ס' תכונה: (ב"י № 119). ובכ"י מינכען № 108 נמצא ס' תקופות ומזלות למחבר זה על תכונה י"ע פרקים וכ' המרכיס (דר' ני"ע) כי לוותלף נקרא בספר הזה בשם תכונת זכות ומחבר פרק נפרד בנהוגים תשלום (?) לוחות התכונה שם' זה עם מבוא קצר ע"ש. ולברש"ק בלודעפא נמצא ס' כ"י בלי שם פרטי וז"ל בראשו: ספר החבור הגדול חיברו החכם השלם גזר החכמות כמה"ר אברהם זכות יעמ"ש ותנצ"ה. ומחלק לשנים: א) נוף הספר עם הקדמה יקרה ומזכיר בה ברכה בעלי תכונה מיברהל מאבר שחב משה (ט"ו דפין גדולים). ב) לוחות לספרו זה (קי"ז דפין גדולים).

575. **תכונת המולד**. ה"ר יחיאל. על תכונה ומולדות: כ"י רד"א תקמ"ב ובק"ד לא נמצאתי.

576. **תכונת עיר פאריז** וגדלה ומספר יושבי' וימוסיהן וכו' (מיוחס להה"ר שי"ר): לבוב, 1814, 8°.

577. **תכונת הרבנים**. אוריה ממשפחת הפאלקירה (שם מחופש). נקרא על דרכי הרבנים בזמנינו מעלתם וחסרונם וכו' והוא ח"ב מס' ברית אמות לר"ד קלרי (עי' זה נחות ב') עם תוס' הערות רבות להה"ר יהודה ליב מיזיס: ווין, 1823, 8°.

578. **תכונת השמים**. ה"ר רפאל הלוי מהנובר. למודי חכמת התכונה הנוגעים להל' קדום החדש להרמב"ם עם קצת הערות להה"ר משה ב"ר יקותיאל מטיקטין: ד"א, תקט"ז, 4°.

579. **ס' התבליות**. ה"ר שאול הכהן. מחיר ספיקות עצומות נרחיים על מבחר השאלות הטבעיות והשכוחות נכוחות. הוגה שם מצרף לחכמה דר"ח ע"ש.

580. **ס' התבליות**. (עיין חכמתא רבתי).

581. **תכלית האדם**. (עיין באר שבע).

582. **ס' התכשיט**. (עיין תרשיש להנן).

583. **תכשיטי כלה**. (עיין תלמוד, מס' כלה להנן).

584. **תל עולם**. קבלה נכוד הימוד ועשר ספירות ופי' מ"כ וז"ל: כ"י רד"א, q № 1032.

585. **תל פיות**. ה"ר מרדכי ב"ר שלמה פלונגיאן. על מדת גזרה שוה בתלמוד לבררה ולערפה ע"פ הגיון השכון: ווילנא, תר"ם, 8°.

586. **תלאות משה**. ה"ר משה בן אברהם גר. ספוריס מד' חלקי העולם ועשרת השבטים ושמביון וג"ע וכו' בל"ח מלוקט מס' ארחות עולם ושה"ק וז"ל: ד"א, גנ"ת. האלי, בע"ת, 8°.

587. **תלונות סיני וסנסיני וסמנגלוף**. (עיין הצופה לבית ישראל).

588. **תלמוד**. רשם מוסדות התלמוד בגמרא לבחר ולפרש דברי המשנה שהוא יסוד התורה שבעל פה ומחלק בכללו לשנים: א) בחור דברי המשנה בשקלה וסריה לעיון הלכה למעשה ופי' המלות הכתובות בתורה שבכתב ללמד לבני ישראל חק ומשפט והמעשה אשר יעשון ומשפט יפרל והיה לשלשה רשמים: א) ליני התרי"ג מלות והלכותיהן המסתעפים לפי מה שפירשו חכמי התלמוד לת התורה שבכתב. ב) מהגיות ותקנות שתקנו וגזרות שנזרו לפי צורך הזמן והמקום. ג) דרכי התלמוד בעיון וסברת ע"פ המדות והכללים שהיו בידיהם. ב) דברי הגדה ודרשות ומוסר ושאר עניני חכמה ודעת וגם הוא נפרד והיה לכמה רשמים: א) דברי מוסר ודרך ארץ ומוסיים להשגת האדם. ב) עניני שכר ועונש וג"ע וגיהנם עוה"ז ועוה"ב וכדומה. ג) מעשה נסים ונפלאות שקרו בימי חכמי התלמוד ושל ידם. ד) עניני חלומות ומזיונות שרלו חכמי התלמוד בחלום או בהקיץ והוגד להם דבר ע"י בת קול וכדומה להעיר אזן לשמוע בלמודים. ה) כמה מיני מלאכת מחשבת בטבעיות למודיות ומושכלות ושאר חכמות. ו) כמה מיני סגולות ורפואות וידיעות רבות מגליות הארץ ומדיות לגבולותם ימים ונהרות למוסיסן ומקומות חכמי התלמוד למושבותם. ז) שלשלת הדורות וסדר הקבלה מרב לתלמיד ותקת תולדות חכמי התלמוד והנהגותם. ח) סיריס וקיטות מלינות וחידות ושאר עניים משבים וכמים אשר לא לכל אדם לחזות פם והלניסוס מחלוקות זרות לעיני השמן בלשון נוזרת והנאי וכדומה או בדרך ספור מעשה נורא ומבהיל וערפלי רמז מחולתם.

הן אלה קצות דברי התלמוד ורשאי עיניו בכללו. ונפרטו נמצא בידינו כיום שני מיני תלמוד והם: א) תלמוד בבלי. ב) הלמוד ירושלמי.

589. **תלמוד ארץ ישראל**. (עיין תלמוד ירושלמי להלן).

590. **תלמוד בבלי**. כתב הרמב"ד ז"ל: רב אשי החל לכתוב את התלמוד וחכמי הדור שאחריו סיימוהו ונחתם בימי רבי יוסי שהיו ברומם בדור הרחמן דרבנן סבוראי בשנת ד"ח וכ"ם ליצירה. (ומס בדור ז' של תורתים כ' רס"ה ע"ם). ונמלא משנת חתימת המשנה עד חתימת התלמוד בבלי ש"ח שנה. [וכסה"ד ריש סדר רבנן סבוראי כתוב שי"ו והיינו בשנת רס"ה כנ"ל]. זהו תוכף דברי הרמב"ד. ולפנים בשנת חתימת חבור המשנה יש תלוקי דעות כמ"ש בשמת דוד בשנת ג"ח תתקע"ה ע"ם ועיין בסה"ד בדור ד' מתנאים לאחר המוכן.

תלמוד לו נמרא מסודר ככדר המשנה (עיין משנה לו משניות). ולא נמלא נמרא בכולם כ"ח על ל"ו מסכתות וסימן: הליכות עולם ל"ו, ואלו הן: א) מס' ברכות. ב) שבת. ג) עירובין. ד) פסחים. ה) יומא. ו) סוכה. ז) ביצה. ח) ראש השנה. ט) תענית. י) מגילה. יא) מועד קטן. יב) חגיגה. יג) יבמות. יד) קדושין. טו) כתובות. טז) נדרים. יז) נזיר. יח) סוטה. יט) גיטין. כ) בבא קמא. כא) בבא מציעא. כב) בבא בתרא. כג) סנהדרין. כד) מכות. כה) שבועות. כו) ע"ז. כז) הוריות. כח) זבחים. כט) מנחות. ל) חולין. לא) בכורות. לב) ערכין. לג) תמורה. לד) מעילה. לה) כריתות. לו) נדה. גם יש נמרא על מס' תמיד אבל נסדרה אחר רב אשי.

ויש עוד קצת מסכתות שלא נכללו בספר מסכתות נמרא זו לפי שלא נוסדו על המשנה וסם בריייתות שנחלקו בעין מסכתות ונקראים בשם מסכתות קטנות ואלו הן: מס' כלה פרק אחד. מס' שמחות הנקרא אבל רבתי י"ד פרקים. מס' סופרים (להראב"ן) כריתות ומעילה ולד"ק גם פי' מס' תענית לא לו הוא. עיין בג"ש ב' ג' בג"כ ב' ח' ו"ד ו"ח ב' ג' ובה"ג שלי ח"ח בשמו. ועי' בפ' תולדות רש"י דע"ו וע"ז. ועי' מ"ש ה"ר אפי סיהם חיות בעין תר"כ דף פ' וכו' ובספרו אמרי בינה סי' ה'].

592. **תלמוד בבלי** הנ"ל עם **פירש"י** ותוס' (עיין זה בשיל): ליבלין, חוש"ה, 2°. עוד כל"ל ועם פי' רשב"ם על קצת מס' וכסוף כל מס' קצור פסקי תוספות ופי' הרא"ש ופי' הרמב"ם על מצוות ופי' הר"ש משאנץ על מצוות סדר זרעים וטהרות, ומס' נדרים עם פירש"י והר"ן והרא"ש וכסופו תוספות, ולפני מס' חגות נדפסו סמוכה פרקים להרמב"ם בעין מקדמה למס' חגות על ההגהות החדש במדות ודעות ודרך

ב) מס' שמחות. ג) מס' כלה. ד) מס' ד"ח רבתי וזוטרתי. מרבעת הלה נדפסו בס"ם שלמו. ה) מס' גרים. נזכרה במגדל עז פי"ג דתיסורי כיתה וה"ר מיד"ח הכ"ל מצאה בכ"י והדפיסה בסדרו שמחת הרגל וגם נדפסה בס"ם ד"ח תע"ד וכ"כ נחלת יעקב, עיין זה. ו) מס' כותים הזכירה הרמב"ן הובא במקובצת ב"מ דקנ"ג ו"ל: מצאתי כתיבים במס' כותים מסכתא מס' קטנות ע"ב. ז) מס' ארץ ישראל. נזכרה בהקדמת מדפיס ס"ם בהגהות ה"ר יוסף שמואל מפפד"מ והיא במס' שבת ע"ב. וגם אח"ז מצא ה"ר חיד"א הל"ל בחי' המאירי כ"י פ' מי שמתו שכ' בריייתא של ציצית שהיא לחת מז' מס' קטנות ובלשון הזה נמצא גם בחותת החדש להרמב"ן שער ההוצאה דלב"ע ע"ם. ועיין שג"א י' פ"ש וגב"כ מ' ג' ובסה"ג שלי ח"ח ה"ר יהודה עבאס וח"ב מסכתות קטנות". וע"ד קצת עי' לוזן נח"פ דף פ"ט וגו' ועיין בס' ראבי"ה בשבת ל"ה—ק"ו.

גם עתה זכינו וימלו לאור עוד שבע מסכתות קטנות יכוללמיות והם: א) מס' ספר תורה. ב) מס' מזוזה. ג) מס' תפילין. ד) מס' ציצית. ה) מס' עבדים. ו) מס' כותים. ז) מס' גרים. ונדפסו עם פי' קלר ועם הקדמה תרוכה למס' כותים ע"י ה"ר רפאל ב"ר שמעון קירכהיים: שפד"ם, תיר"א, 8°. (ועיין ברבי שומרון).

591. **תלמוד בבלי** הנ"ל ס"ם משנה ונמרא כל"ל עם פירש"י וקצת פי' המלות מס' הערוך: קראקא, שלו"ם, 4°. [ודע כי פירש"י הוא על ל' מסכתות שלימות וב' פרקים ראשונים ממס' ב"ב ומשם והלאה פי' הרשב"ם. ועד דיט"ב במס' מכות ומשם והלאה פי' הריב"ן חתנו. ועד דכב"ב במס' נדרים ומשם והלאה מפי' הרגמ"ה. ועם הגהות ונוספות מזולתו במס' נזיר (להראב"ן) כריתות ומעילה ולד"ק גם פי' מס' תענית לא לו הוא. עיין בג"ש ב' ג' בג"כ ב' ח' ו"ד ו"ח ב' ג' ובה"ג שלי ח"ח בשמו. ועי' בפ' תולדות רש"י דע"ו וע"ז. ועי' מ"ש ה"ר אפי סיהם חיות בעין תר"כ דף פ' וכו' ובספרו אמרי בינה סי' ה'].

592. **תלמוד בבלי** הנ"ל עם **פירש"י** ותוס' (עיין זה בשיל): ליבלין, חוש"ה, 2°. עוד כל"ל ועם פי' רשב"ם על קצת מס' וכסוף כל מס' קצור פסקי תוספות ופי' הרא"ש ופי' הרמב"ם על מצוות ופי' הר"ש משאנץ על מצוות סדר זרעים וטהרות, ומס' נדרים עם פירש"י והר"ן והרא"ש וכסופו תוספות, ולפני מס' חגות נדפסו סמוכה פרקים להרמב"ם בעין מקדמה למס' חגות על ההגהות החדש במדות ודעות ודרך

ג) מס' גרים. נזכרה במגדל עז פי"ג דתיסורי כיתה וה"ר מיד"ח הכ"ל מצאה בכ"י והדפיסה בסדרו שמחת הרגל וגם נדפסה בס"ם ד"ח תע"ד וכ"כ נחלת יעקב, עיין זה. ו) מס' כותים הזכירה הרמב"ן הובא במקובצת ב"מ דקנ"ג ו"ל: מצאתי כתיבים במס' כותים מסכתא מס' קטנות ע"ב. ז) מס' ארץ ישראל. נזכרה בהקדמת מדפיס ס"ם בהגהות ה"ר יוסף שמואל מפפד"מ והיא במס' שבת ע"ב. וגם אח"ז מצא ה"ר חיד"א הל"ל בחי' המאירי כ"י פ' מי שמתו שכ' בריייתא של ציצית שהיא לחת מז' מס' קטנות ובלשון הזה נמצא גם בחותת החדש להרמב"ן שער ההוצאה דלב"ע ע"ם. ועיין שג"א י' פ"ש וגב"כ מ' ג' ובסה"ג שלי ח"ח ה"ר יהודה עבאס וח"ב מסכתות קטנות". וע"ד קצת עי' לוזן נח"פ דף פ"ט וגו' ועיין בס' ראבי"ה בשבת ל"ה—ק"ו.

גם עתה זכינו וימלו לאור עוד שבע מסכתות קטנות יכוללמיות והם: א) מס' ספר תורה. ב) מס' מזוזה. ג) מס' תפילין. ד) מס' ציצית. ה) מס' עבדים. ו) מס' כותים. ז) מס' גרים. ונדפסו עם פי' קלר ועם הקדמה תרוכה למס' כותים ע"י ה"ר רפאל ב"ר שמעון קירכהיים: שפד"ם, תיר"א, 8°. (ועיין ברבי שומרון).

591. **תלמוד בבלי** הנ"ל ס"ם משנה ונמרא כל"ל עם פירש"י וקצת פי' המלות מס' הערוך: קראקא, שלו"ם, 4°. [ודע כי פירש"י הוא על ל' מסכתות שלימות וב' פרקים ראשונים ממס' ב"ב ומשם והלאה פי' הרשב"ם. ועד דיט"ב במס' מכות ומשם והלאה פי' הריב"ן חתנו. ועד דכב"ב במס' נדרים ומשם והלאה מפי' הרגמ"ה. ועם הגהות ונוספות מזולתו במס' נזיר (להראב"ן) כריתות ומעילה ולד"ק גם פי' מס' תענית לא לו הוא. עיין בג"ש ב' ג' בג"כ ב' ח' ו"ד ו"ח ב' ג' ובה"ג שלי ח"ח בשמו. ועי' בפ' תולדות רש"י דע"ו וע"ז. ועי' מ"ש ה"ר אפי סיהם חיות בעין תר"כ דף פ' וכו' ובספרו אמרי בינה סי' ה'].

592. **תלמוד בבלי** הנ"ל עם **פירש"י** ותוס' (עיין זה בשיל): ליבלין, חוש"ה, 2°. עוד כל"ל ועם פי' רשב"ם על קצת מס' וכסוף כל מס' קצור פסקי תוספות ופי' הרא"ש ופי' הרמב"ם על מצוות ופי' הר"ש משאנץ על מצוות סדר זרעים וטהרות, ומס' נדרים עם פירש"י והר"ן והרא"ש וכסופו תוספות, ולפני מס' חגות נדפסו סמוכה פרקים להרמב"ם בעין מקדמה למס' חגות על ההגהות החדש במדות ודעות ודרך

מוסר : ד"ו , כ' פעמים מצנת ר"פ עד רפ"ו (עי' מוגדות חייס לרח"ס כאות ת') , 2°. עוד ככל הנ"ל ומוסף בו מ"מ למסורת התלמוד ומ"מ מתוספות וס' עין משפט מ"מ הדינים בפוסקים הרמבנויים וס' חקור דין או נר מצוה מ"מ על כל דיני הגמרא המנחים גם במקום אחר בש"ס ובחיבור דף ובמיימוני ומ"מ פסוקי תנ"ך בשם תורה אור , כל מלה סידר ה"ר יהושע בעז לבית ברוך , וקצור פסקי הרמ"ם לר"י בעה"ט בנו : ד"ו , ש"ט—י' , 2°. עוד ככל הנ"ל בהשמטות כל המחסר מטעם הצענזורים ועם הגהות ובאורים על קנת מגדות לה"ר יעקב ב"ר יצחק לוצאטו מצפת : באזיליא , של"ח—שלו"ה , 2°. [וכל ההשמטות מדפוס זה ובתוכם כל מס' ע"ז נדפסו בקראקא בכרך מיוחד : (פירסט ח"כ דרע"ז)] . ותיזה מס' כנ"ל עם הגהות הרש"ל : לובלין , של"ט . קראקא , ש"ם , 2°. עוד ככל הנ"ל עם תוס' מ"מ מס' בית יוסף והגהות הרמ"א ועם הגהות מהרש"ל הנ"ל : קראקא , שס"ב—ס"ח , 2°. עוד ככל הנ"ל מוגה ויפה מאד : לובלין , שע"ח—פ"ח , 2°. עוד כנ"ל מס' תמורה ומעילה ומדות : שם , שצ"ט , 2°. עוד כנ"ל מס' חולין וגדה ומצניות סדר טהרות : האנוואה , שע"ח—פ"ב , 2°.

593. **תלמוד בבלי** הנ"ל ככל הנ"ל ומס' מדות עם פי' הרמב"ם ופי' רבינו שמעיה שנתחבר לפני רבינו מ"ל (? כ"כ) , י"ב כרכים : ד"א , בקרט"ש , 2° (ם"י) . [וכ"ל שהות ד' בינגנאתי מצנת ת"ד—ז' , 2°] . עוד בחום' כמה מעלות ע"י ה"ר בערמאן האלברשטאט : ספר"א , תנ"ז , 2° . ספר"א וברלין , תע"ה—פ"ח , 2° .

594. **תלמוד בבלי** הנ"ל ככל הנ"ל בתוס' ל"ב מעלות שמוגה המחעתק ה"ר יהודה ארי' ליב בה"ר יוסף שמואל אבר"ק ספר"ט ומוגה ע"י מהרי"ש הנ"ל : ספר"מ ואמ"ר , תע"א—פ"ג , 2° . עוד ככל הנ"ל יפה מאד ועם ניוב מרם מחצת (קופפערסטין) לפני כל כרך : ד"א , תקי"ב—כ"ה , 2° . עוד כנ"ל (בלי ניוכים) , ונדפסו פ"ל כמו : ד"א , ווין , זולצבאך, נאווידוואהר (תקמ"ג— . .) וז"ז . [וכעק"ד תר"י № 48 כ' שבווין נדפס ס"ם מצנת תקנ"א עד תקכ"ץ ז' פעמים] .

595. **תלמוד בבלי** הנ"ל ככל הנ"ל ועם הגהות ומ"מ ה"ר ישעיה פיק או ברלין : דיהרנפורט , תק"ס—ס" . . 2° . עוד כנ"ל ועם הגהות הגר"א מווילנא : סלאוויטא , תקס"ח—ע"ב, דיהרנפורט, תקע"ו . . . 2° . עוד ככל הנ"ל ועם תוס' הגהות הר"ם יפה נעל הלבושים וה"ר בנימן וואלף באסקוויץ : ווין , תקס"ו—ע"א , 2° . עוד ככל הנ"ל ומוסף עליהם הגהות ה"ר יחזקאל סג"ל לנדא נעם מראה יחזקאל ומקוטים ומ"מ מהגהות לה"ר עקיבא איגר וה"ר בצלאל רנשבורג מספרו מעשה רב ופתרון כל מלות לועזיות נרש"י ותוספות ורמב"ם והרמב"ם והר"ם לה"ר משה סג"ל לנדא נעם מרפא לשון : פראג , תקפ"ט—צ"א , 2° . עוד ככל הנ"ל לפני זה ואי' מהרש"ל ומהרש"א נסוף כל מס' ועם קונט' שדה צופים מפתח ומ"מ לכל מלמדי הש"ס המפוזרים בפי' הרמ"ם שלא במקומן ונחספו פה על סדר המסכתות והדפין והעמודים ועם קונט' מרפא לשון הנ"ל נסוף כל מסכת : פראג , תקצ"ט—תר"ו , 8° .

596. **תלמוד בבלי** הנ"ל עם כל המפרשים (בלי מהרש"ל ומהרש"ל) ורוב הגהות הנ"ל שנדפסו בכל הש"ס יין עד זמכ ומוסף עליהם מפרשי הרא"ש וסס : מעדני יו"ט ופלפלא חריפתא וקרבן נתנאל ותפארת שמואל: קאפוסט , תקע"ה—ז"ז , 2° . עוד כנ"ל עם חי' מהרש"ל ומהרש"א ומהר"ם לובלין נסוף כל מס' וחת"ז הלכות רב אלפסי עם כל מפרשיו נסוף כל מסכת : סלאוויטא , תקע"ז—פ"ב 2° . [וכותל שם שנית נקנת שנויים והוספות נשנת תקצ" . . ונת נדפס רק מס' נרכות ומצניות זרעים ומס' שנת ועירובין ותמנת המלכה] . עוד ככל הנ"ל ועם האלפסי הנ"ל ועם תוס' הגהות הב"ח וז"ח על הש"ס : ווילנא והוראדנא ותח"כ ווילנא לנדה : תקצ"ב—תרי"ב , 2° .

[וז"ז נדפסו עוד מחדש בווין ושטערנאוויץ בכמה מעלות והוספות שונות נת רלי זה כרלי זה . וזה כשנתים תרי"ח—ט' המלו להדפיס מחדש בשלש עריס כאחד : ג) בוישאמיר עם האלפסי וכו' ואי' מהר"ם שיף ומאיר נתיב על הש"ס וז"ז . כ) בווילנא ככל הנ"ל (בלי אלפסי) . ג) בווארשא ככל הנ"ל ועם האלפסי. וז"ז נדפסים עתה גם בלעמבערג , 2° & 8° . ובווין , וגם בווארשא יודפס 8° . ומלבד כל הש"ס נשלימות כנ"ל נדפסו ג"כ כמה וכמה מסכתות לבדנה כמו:].

597. מס' **ברכות** מן **תלמוד בבלי** הנ"ל עם פירש"י ותוס' וכסופו קצור פסקי תוס' ופי' המצניות להרמב"ם ועם פסקי מרדכי , ד' רחמנו : שונצין , גמר"א , 2° . עוד כנ"ל עם פי' קצר ומספיק : זולצבאך, תקנ"ח, 8° .

עוד כנ"ל עם פירש"י ותום' והרא"ש וחי' מהרש"א : ד"א , חפ"ג . שם , תק"ו , 8°.

598. מס' **ביצה** עם פירש"י ותום' והרא"ש וכו' וחי' מהרש"ל ומהרש"א ומהר"ם לובלין וחמ"ז האלפסי עם כל מפרשיו כנ"ל: מיץ , תקכ"ט , 8°.

599. מס' **סוכה** רק מסנה וגמרא לבד בלי שום פי' : ברלין , בסב"ת (לאיתי . ורד"ח D , 143 № : ברלין ופפר"א) , 16°.

600. מס' **קדושין** עם פירש"י ותום' וכל המפרשים ומ"מ הנ"ל עם טעמים במציות ועם תום' רי"ד וחי' הרמב"ן והריטב"א וכללנו גו גם חי' הרשב"א והר"ן ומפרשים חחרים ועם מסורות וספות מחרות והגהות מדפות נפסקי הרמ"ם : סביוניטה , שי"ג, 2°.

601. מס' **ראש השנה** עם רש"י ותום' והרא"ש ומהרש"ל ומהרש"א ומהר"ם כנ"ל וחמ"ז האלפסי עם כל מפרשיו כנ"ל : מיץ , תקל"ה , 8°. [ומס' ר"ה ע"פ סוד נמצא בכ"י יה"ש] .

602. מס' **שבועות** עם פירש"י ותום' וחי' ר"ל יונה תאומים נע"ם קיקיון דיונה : יעסניץ , תפ"ד , 8°.

603. מס' **מכות** עם פירש"י ותוספות וחי' מהרש"ל ומהרש"א ומהר"ם וחי' אור נגה להר"י יהודה ליב ב"ר אהרן זעליג הכהן : ד"א , תפ"ג , 8°.

604. מס' **הוריות** עם פירש"י ומהרש"א ועם תוספות לה"ר אליהו ב"ר אברהם הלוי עטינגען : ד"א , תפ"ז , 8°. [ותום' הנ' נדפס חח"ז ג"כ נקונן סוגיות הש"ס עיין זה] .

605. מס' **עדיות** עם גמרא מכל התלמוד דמייכי לה קונן ה"ר שלמה סירילייו והוסיף נפך בלעזון תלמוד עם פי' רחב , וה"ר חיד"ח רמה

חומה נכ"י כמ"ם נסנ"ח ס' כ"ח ושה"ג שלי ח"ח נסמו .

606. מס' **נדה** עם כל המפרשים כנ"ל וחי' מהרש"ל ומהרש"א ומהר"ם והאלפסי עם מפרשיו כנ"ל : מיץ , תקל" . . 8°.

[וגם ז"ז נדפסו מס' מחדות נפניס שוניס פ"ר נס 2° גס 8° עד כדי שני שליטי הס"ם וחין כידי לפרסם פה . גס נדפסו קנת מס' קטנות הנז' לנדם כמו:] .

607. **אבות דר' נתן** עם פי' לה"ר אליעזר ליפמאן ב"ר מנחם מנלי מזאמושטש : זאלקווא , תפ"ג , 4°. עוד כנ"ל עם כ' פירושים לה"ר אליהו ב"ר אברהם מדעליאטויץ : א) בן אברהם פי' מספיק . ב) שני אליהו הגהות ונמוקים וכללו גו גס הגהות הגר"א מווילנא ונסופו מענה אליהו פי' על מצנה מחרונה בעוקצין ועל מצנה חחת בכלליס (פ"ה ה') ועם פי' בנין יעקב לחחיו ה"ר יעקב : ווילנא והוראדנא , תקצ"ג , 2° . (ועיין אהבת חסד) וז"ו . [ומ"ס פירסם מ"ב דרכ"ו—ז' שנדפס חצות דר"ן ומס' ד"ח וחותיות דר"ס מונסיס ע"פ כ"י מדוייקים ע"י הר"מ די לונזאנו , והוח המנצע הרכיעי מיד הצנית היח יד המלך נספרו שתי ידות : ד"ו , שנ"ח , 4° , טעות הוח , לפי שספר שתי ידות הנ"ל נדפס נעת שע"ח ולח שב"ת ואלה לח נדפסו כלל מקור יד כמ"ם שם נסוף הס' ע"ס] .

608. מס' **דרך ארץ** זוטח עם ת"ח והפרות ע"י ה"ר י' הרבורגר : ביירוט , 1838 , 8°.

609. מס' **דרך ארץ** ופרקי בן עזחי : ריווא די"ם , שב"א , 8° . (רד"ח תקמ"ב דנו"ח . וק"ד 556, 0 № : חמו"ד) .

610. מס' **כלה** עם פי' גדולת מרדכי לה"ר מרדכי במהר"ם ז"ל מלאבשין ועם תקון סעודה סיינו סדר הלמוד בשעת הסעודה : ספר"א , תקמ"ז , 24°. עוד כנ"ל עם פי' מדרש יהוידע הכהן ועם תבשיטי כלה לקוטים מספרים מחרים הכל לה"ר יהוידע זאב ב"ר אברהם הכהן מליסא: דיהרנפורט, תער"י כלי"ה (תקמ"ש) , 8° . (ופיין בנין יהושע . נחלת יעקב . פי' על פ"א , וז"ז) .

611. **תלמוד ירושלמי** או גמרא דבני מערבא וים קורין לו תלמוד ארץ ישראל מיבנו ר' יוחנן שהיה לרחש נח"י קבוצ למחתים שנה תחר החרבן . [כ"כ הרחב"ד נס' הקבלה נדור רחשון של תמורות , ע"ש . חנל הרמב"ם נהקדמת ספרו משנה תורה כ' וז"ל : ור' יוחנן חיבר הגמרא הירושלמית נח"י תחר חרבן שניה בקבוצ שלש מחות שנה עכ"ל . והרב מהרי"ט

זוגן מסכיס עס הרמב"ס בזמן חבורו וחולק על סמיסס במחברו . עיין גח"פ דל"ג] . וחיברו על המסה סדרי מסנה ועל מס' נדה . וחולי חיברו על כל הש"ס מסנה ונתבד סדר טהרות כמו שאין לנו היום גס על סדר קדשים שהיה ביד הרחבונים . והגמרא שמנו כיום הס : סדר זרעים י"ח מסכתות, מועד י"ב מסכתות, נשים ז' מסכתות . נזיקין ט' מסכתות ועל מס' נדה . וזה ילח רחבונים : ד"י (דניאל נומברגי) , הש"ד (אגל בשנת ר"פ—פ"..) , 2°. עוד כל"ל ועס פי' קצר מלוקט מס' הרחבי"ס ויפה מרלה ומסכת תלמוד ירושלמי לר"י גדיליח וכו' (חולי הוח מס' מסכת ת"י לרי"ג ול"ג לה) : קראקא , בשונא"י (ודלח כך"י בשנא"י) , 2°.

612. **תלמוד ירושלמי** הל"ל עס פי' מספיק וקלת הוספות לה"ר אליהו ב"ר יהודה ליב מווישניצא אבר"ק פולדא ועס מ"מ סוגיס . גדפס רחבונים על מס' שקלים לבד : פפד"מ , תכ"ט , 2° (קטן) . עוד כל"ל עס תוס' מרובה והגהות ה"ר יעקב ב"ר שמשון מקראקא בשם הוספות מהרי"ק : ד"א , תפ"ז . שקלאוו , תקמ"ד , 8° . ועס פי' קרבן העדה ושיורי קרבן , עיין זה : זאלקווא , תקע"ו , 2° . (ועיין קרבן העדה , תקלין חדתין) . ועל כדר זרעיס : ד"א , ע"ח , 2° . (וכלי מסכת שקלים) : קאפוסט , תקע"ח , 2° . עוד כל"ל מס' ב"ק וב"מ עס פי' הל"ל : אופיבאך , תפ"ה , 2° . עוד כל"ל מס' ב"ק ב"מ וב"ב : פפד"מ, תק"ב , 2°.

[ועיין פני משה . קרבן העדה . שדה יהושע . וזולת אלה נמלחים כמה פירושים על הירושלמי שנדפסו עס הפנים ונקראו בשם הפירוש ועיין ג"כ פירוש בחות פ'] .

613. **תלמוד לשון עברי** . ה"ר יהודה ליב בן—זאב . דקדוק לה"ק ע"פ יסודי הדקיון ודרכי שמוש הלשון בסדר נכון וכסופו לוח הפעלים והשמות : ברעסלויא , תקנ"ו , 8° . עוד כל"ל בתוס' תקונים : ווין , תקס"ג [אגל בהקדמת ספרו תוס"ם כתוב שנדפס שנית (אחרי ד' ברעסלויא הל"ל) בווינא בשנת תקס"ו , ע"ש] . ווין , תק"ע . שם , תקע"ז . שם , תקפ"ז . סדילקאוו , תקצ"... , 8° . עוד כל"ל עס הגהות והערות רבות בשם מבין לה"ר משה ארי' ב"ר זאב מביאליסטאק ונסופו ס' שערי נעימה עי' זה : ווילנא , תקב"ק, 8° . עוד כלל הל"ל עס תוס' הערות על שלין לה"ר יהודה ב"ר יהיאל בעהאק וקלת חי' במסכלי השמות לה"ר צבי הירש בר"ש קאצינעלנבויגן : ווילנא , תר"ח . שם , תרי"ז, 8°. עוד כל"ל עס הערות מלוקטות מכל הל"ל וזולתם לה"ר חוא"ל : ק"ב, תר"ח, 8° .

614. **תלמוד לשון פלניא** . (עי' שפה ברורה).

615. **תלמוד לשון רוסיא** . ה"ר משה ב"ר שמעון מסמרגאן . הקי לשון רוסית וכללי הדקדוק שה : ווילנא , תקפ"ה , 4° .

616. **תלמוד לשון רוסיא** . ה"ר שמואל יוסף ברי"א פין . יסודי דקדוק שפת רוסית בל"ל יסודית ע"ד ספרי הדקדוק לוותסעלקאוו ונגדען עס הוספות רבות : ווילנא, תר"ז, 4° .

617. **תלמוד** מלאכת מורה שעות השמש (זאלצעמאכער) : כ"י מינכען № 346 .

618. **תלמוד תורה** . ה"ר שניאור זלמן ב"ר ברוך נבג"מ . דיני ה"ת וכסופו קו"ח לבדר דבריו מכל הפוסקים הרחבונים והחדשים : שקלאוו , תקנ"ד . לבוב , תקנ"ט , 8° .

619. **תלמוד תורה** . יעקוב, כ"י . סניחו מהר"ב בן אלקנן הלוי בס' מנות הלוי : (השמטות ול"ח ושה"ג בלי בשקומו) .

620. **התלמודי מלומד** . (עיין ים יששבר) .

621. **תלמיד צחקן מוסרי** . (עיין סור מרע) .

622. **תלפיות** , מדרש— . (עיין מדרש) .

623. **תם וישר** . (עיין כ' הישר בחות יו"ד) .

624. **תם הכסף** . ה"ר יוסף אבן כספי . על תרגום בית רחבון ובני ובנין בית השלישי , כ"י : (חגרות יב"ר ת"ב דמ"ס , ע"ם) . [אגל בספרו קבוצת כסף הנדפס בדבריס עתיקים קונט' ג' לח נזכר וע"ש] .

625. **כ' התמונה** . מיוחס לר' ישמעאל ב"ר ולר' נחוניא בן הקנה . קבלה וסודות בתמונת הלותיות וגמלא מחובר מלין קונט' טור ה' ונדפס בסוף כל חדם ד' קושטנטינה: (ול"ח ל"ג ושה"ג בלי בשקומו . ועיין שער היחודים) . עוד כל"ל עס פי' תרוך לח נודע למי ונחלק לג' חלקים : קארויץ , תקנ"ד , 4° . [ובב"י יה"ש נמלא עס פי' יבן מחד ולולי זה הוח] .

626. **תמונות תחנות** תפלות כספרד ופיוט בזמן בתוכו : ד"ו, רפ"ד, 8° . (שדנער ע' 485) .

627. **תמונת אותיות** לה"ר יעקב ב"ר יעקב הכהן . (עיין פי' האותיות) .

628. **תמונת אותיות** . קבלה מס' התמונה ויכוד הכוקח : כ"י רד"א תקמ"ב ונק"ד לח נודע לי בקומו .

629. **תמונת האותיות** . הראב"ע . על האותיות ע"פ קבלה (?) . כ"י בוואטיקאן : (ב"י 135 № ) .

630. **תמורה**, מדרש. (עיין מדרש—).

631. **ס' התמורה**. מוגה בס' קרנים בפי' דן ידין ריש מאמר ד' ומאמר ח' סי' ג"ל ע"ש.

632. **ס' התמיד**. ס' דיניס. מזכיכו ס' ארחות חיים די"ז וז"ז פ"ר ובדמח"מ כ' שמיכרו ה"ר ראובן ב"ר חיים: (שג"מ ז' וכ"ל כ' ושם"ג שלי נמקומו).

633. **תמיד השחר**. פי' המלות כסדר התורה כס' החוך ופסק דין למעשה לפ"ד הרמב"ם והרא"ש והטור ומתחיל בפ' מספטים: כ"י רד"א q, №732.

634. **תמידים**. (עיין זבחי רצון).

635. **ס' התמים**. (עיין שלטי הגבורים).

636. **תמים דעות** (עי' מרפא לעם).

637. **תמים דעים**. (עיין תמת ישרים להלן). ונדפס גס לבדו: לעמבערג, תקע"ב, °2.

638. **תמים יחדיו**. ה"ר ישראל ב"ר משה. כל מאמרי זהר הסיוכים לס' תהלים ומשלי כסדר הפסוקים וברחבו דרוש על הנשמה כעין מבוא הספר: לובלין, שנ"ב, °4. והדרוש הנ"ל לבדו עס ל' רומי ע"י די וואיזין: פאריז, 1635, °8.

639. **תמים יחדיו**. ה"ר מנחם מענדיל מלובלין. מפתחות הזהר כסדר התורה וכל מדרשי רשב"י על התורה: ווילנא, תקס"ח, °8.

640. **תמימי דרך**. (עיין שיר ידידות).

641. **תמר דבורה**. ה"ר משה קורדובירו (הרמ"ק). מוכר הסכל במעלות המדות העליונות להנהגת האדם ומורה דרך לחכמת הקבלה, עשרה פרקים, והוא ח' מספרו שבעים תמרים שחיבר. הוגה לביה"ד ע"י ה"ר משה בסולה: ד"ו, שמ"ט. קראקא, שנ"ב. פראג, שפ"א. מנשובה, שפ"ג. המבורג, תקמ"ד, °8. מעזירוב, תקנ"ג, °12. הוראדנא, תקנ"ה. ליוורנו, תקנ"ה. שקלאוו, תקנ"ה. הוראדנא, תקנ"ז, °8 וז"ז. [וקלוב ממנו עיין בריכת אברהם נאות ג']. עוד ובסופו ההגהות מכתבי ה"ר יוסף יאסקי אבד"ק דובנא מלוחת ר' זעלקלייש: ווילמרשדארף, תע"ט, °8. עוד ובסופו מכתב גאון ישראל מוסר לח' נדול ב י ם ר ח ל שמו (ר"י סאלאנטיר): חמ"ד (ק"ב), תרי"ח, °8.

642. **תמת ישרים**. קוצן כמה מבוחים שנמספו והוכלו לביה"ד ע"י ה"ר בנימין ב"ר אברהם מוטאל וכס: א) אהלי תם רי"ג שו"ת לה"ר תם ן' יחייא. ב) דרך תמים ההנות על רבי"ף ומפרשיו לנדולי עולם ומכללם לר"ב אשכנזי והאריז"ל שהיו בהרי"ף של ה"ר מברהם מוכסן תלמיד הר"ב מסכנזי הנ"ל. [וכס' דה"י לבני יחייא דכ"ה נרחה קלת שכס ג"כ לה"ר תם ן' יחייא הנ"ל, ע"ש דכ"ו]. ג) סיומא דפסקא על דבכי ה"ר תם ן' יחייא הנ"ל סי' י"ב לה"ר יוסף שלום. [ופירבש מיסס לו נס דרך תמים שלפני זה, ע"ש ח' דשע"ו]. ד) תמים דעים להראב"ד המנות על הרי"ף והרז"ה ושו"ת ותיובתי נחומי קמחי ופי' נ' הלכות להרי"ף (סי' רי"ח—ר"כ) על הנ' ממורות שמס' כתובות העתקת הר"ח בקרעט הלוי (ובשו"ת הרמ"ע נמלאו נ"כ והעתקה אחרת). ה) מאמר כל דאי לה"ר אליהו הלוי בעל זקן אהרן וחח"ז מפתח הנמרא לרשב"א פינצי. ו) כללי שמואל לה"ר שמואל סירילייו והנהות ספרא ותבות דר"ן: ד"ו, ביש"ע, °2.

643. **תמת ישרים**. ה"ר יעקב עמדין (יעב"ץ). דרוש לשבת שובה והוא חוליה אחת מספרו הקשורים ליעקב: (שו"ג).

644. **תמת ישרים**. (עיין מגדל עז. תורה).

645. **תנא דבי אליהו**. ס' מספרי אגדה ומדרש הקדמונים וחובר בשבל בימי רב סעדיה גאון בשנת ד"ח לשט"ר כנראה מתוכו וכל מאמרי הוא דב"ח לשט"ר בם"ס או ביולוט בשם מדרשים קדמונים נאספו אל תוכו ונחלק לב' הלקים: א) אליהו רבא ל"ח פרקים. ב) אליהו זוטא כ"ה פרקים. [ושלי היה לפניו גם סדר אליהו רבא וסדר אליהו זוטא הקדמון מה שנמצא אליהו לבד ענן כמשמש בכתובות דק"ו ע"ש. ועיין סדר אליהו רבא וסדר אליהו זוטא ומ"ש שם]: ד"ו, ש"י. שם, ישמ"ח, °4. עוד עס פי' ה"ר שמואל ב"ר משה הירא מפראג. הוא מניב לו נוספחות חדשות למול נוסח ד"ו המשונש מאד עס פי' מרוך בשס בעורין דאשא וקלר בשס זקוקין דנורא ומ"מ הפסוקים בשס נר מצוה ומ"מ הילקוט בשס תורה אור, והוא חלק חותו לנ' חלקים: נ' חלקים הרחשונים הס אליהו רבה וזוטא הנ"ל עס פירושיו הנ' וברחשם נ' הקדמות בשס מר קשישא ומר ינוקא ונקראו נ"כ סוד מלבוש הנשמה וסוד חלוקא דרבנן וחח"ז הוא חותו הספר בשס שער שמואל. וח"נ הוא חותו לפרק כ' מס' אליהו זוטא הנ"ל חשר להיותו עמוק עמוק מלח תעלומות וחזי דרזין המריך הרחיב בפירושו וחיברו לס' בפ"ע והוא בכ"י. ועיין שנ"ב ז' ט' ושם"ג שלי ח"כ חות ז' זקוקין דנורא וכו'. פראג, תל"ו—ז', °2. [ג"ח ס' פיני ועוקר הרים נ' פירושים על פרקי דר"ח בחרוכה וקלרה כנ"ל ופירושים על

מקרא ומשנה ומדרשים וכו'] . עוד עס פי' המלות והמשך הענין בקצרה לה"ר יעקב ב"ר נפתלי הערץ מבראדי בשם ישועות יעקב : זאלקווא , תקנ"ח . לבוב , תקנ"ט . סדילקאוו , תקצ"ג . ווארשא , תרי"ז , 8° . עוד כנ"ל ונסופו מאמר מפסיקתא רבתי : מינקאוויץ , תקנ"ח , 8° . עוד עס פי' מאורי אש לה"ר אברהם ב"ר יהודה אריה ליב שי"ק : סדילקאוו , תקצ"ה , 4° . עוד עס פי' מענה אליהו לה"ר יצחק אליהו ב"ר שמואל לנדא . וחי' פסוקים ומאמרי רז"ל ומדרשים שמושם שייכים לגוף הכתוב גלוו עמם כעין הגהות בתוכו בשם שיח יצחק : ווילנא , ת"ר , 4° .

646. **תנא דבי אליהו** . ה"ר אליהו ב"ר אהרן מגזע פינס . תוכחת מוסר ויקחת ה' נחלק לשבעה עמודים למספר ימי השבוע וכשופו קצת חי' מס' ברכות מספרו תוספות מאורי הגולה : זאלקוא, תקי"ג, 4° .

647. **תנא דבי אליהו** . ה"ר אליהו הלוי (בעל מאמר כל דמי) . תנ"ך שו"ת ומחר זמן רב נדפס המוסר מהם ע"י ה"ר בנימין בר"א מוטאל בשם זקן אהרן עיין זה וע"ש בהקדמה .

648. **תנא דבי אליהו** . (עיין הנותן אמרי שפר . תורה , משלי לעיל) .

649. **תנא ושייר** . ה"ר יצחק ב"ר ישעיה עמיא . ולוה לו פני המים עה"ת : ליוורנו , תקצ"א , 4° .

650. **תנא ירושלמי** . (עיין גאון יעקב) .

651. **תנא תוספאה** . ה"ר ישעיה ברלין . הגהות על התוספתא , עיין בקדמת מחנו בס' שאילת שלום .

652. **תנא תוספאה** . תוספתא עס כמה מעלות והגהות עס נהורים חדשים לה"ר שמואל אביגדור ב"ר אברהם מסלאנימא ושם : א) מוגה היטב ומוקה מכל טעות . ב) הגהות הגר"א מווילנא שהגיה בכ"י . ג) נתור דברי התוספתא ע"פ סוגיות ש"ס בבלי וירושלמי בשם מנחת בכורים . ד) נתור כמה מיטות וסוגיות ודברי פוסקים רמבונים ומחרונים בשם עטור בכורים . ה) מ"מ לדברי התוספתא בש"ס בבלי וירושלמי ספרא ספרי וכו' בשם מצפה שמואל . סדר זרעים ומועד : ווילנא , תר"א , 2° . סדר נשים : שם , תקצ"ז , 2° . קצת סדר קדשים : ווארשא , תר"ט , 2° .

653. **ס' התאנאים** . רב שמואל ב"ר חפני כהן גאון . מוכח בתשובה לרב האי גאון בס' שערי צדק שער ז' מ"ש סי' כ"ח . (תולדות רב האי הערה מ') .

654. **תנובת שדה** . ה"ר שמואל נתום ראזענפעלד . זיטים ומליצות קלחס עס ת"ח להר"י פירשטענטאהל : ברעסלויא , תר"ב , 8° .

655. **תנחומא , מדרש — .** (עיין מדרש — ) .

656. **תנחומות אל** . ה"ר יצחק ב"ר משה ן' ארויו . דרשות עה"ת עס מפתח בשוש : שאלוניקי , השל"ח , 2° .

657. **תנחומות אל** . ה"ר שמואל אלגאזי . פי' על תהלים : (ש"י וכן די רוסי . תכל שב"ב ס' מ' ושם"ג שלי בשמו : סי' ע"ס ירחים , וע"ש ד' ספד"מ בהערה) .

658. **תנחומות אל** . (עיין אזהרות) .

659. **תנחומות גליות ישראל** . ה"ר שמואל (אושקא) ן' אושקי . מעשה גלות פורטוגאל בל' פורטוגיזי לחה : ד"א, . . (תג"י ס"ד ע"ד) .

660. **תניא** . פסקי דיוים ומנהגים לכל השנה בקצור עס תוס' מ"מ ומפתח לכל דין . ולפ"ל ה"ר יה"ס הוא קצור מס' שבלי הלקט שכב"י הוא בתוס' מרוכה מאד על הנדפס . סוכת לחוגה לדפוס ע"פ כ"י מצנת ה"ח ע"ד ע"י ה"ר שמואל אבן לטיף בשם מנהג אבות ס' תניא : מנטובה , ורחמ"ך . קרימונה , שכ"ה . זאלקווא , תק"ס , סדילקאוו , תקצ"ו , 4° .

וע"ד מתכנו נתלקו הדעות . כי בתוך הס' כתוב ואני יחיאל הסופר , לכן יש מיחסין אותו לה"ר יחיאל בן הרא"ש וכמו שמבואר בהקדמת הס' ע"ש . ולח נראין הדברים לפי שלח נזכר בו הרח"ם כלל ולח הביח ספרת תניו חף פ"ח . וכתר בתריך בזה בעל קוס"ד ודחה גם דעת מהר"י לבית לוי בשם פוסק המניח ספר זה והמיחסו לר"י ב"ר חלחק מרי ומפרש שהוח ר' יעשיה בר חלחק מרי ומשיג עליו ע"ש . ומחרי דעיון הטלה בקוס"ד שמיכנו ר' יחיאל ב"ר יקותיאל ב"ר בנימין הרופא בע"ס מעלות המדות ע"ש דכ"ח ע"ח . ונרחה לקייס הדעת הזחת הקדמונים חל בחמת מכל הדעות זולחתה (ובחוכם גם דעת הפ"ד חשר חין לה רגליים כלל) מחשר מציינו בו (דף כ"ח) כתוב : מורי זקני הזקן ר' בנימין ב"ר יחיחל ע"ש . ועי' שג"ח ו' שג"ב י"ז ול"ח ו' ושם"ג שלי ח"ב במקומו .

661. **ס' תניא** . (עיין לקוטי אמרים) .

662. **ס' התנינים** . ה"ר משה אבן חבון : (שג"ב מ' ג"ב ושם"ג שלי ח"ח בשמו בשם ס' כ"י יסן ע"ש) . [ול"ב שע"ס הוא ול"ג ס' התנינים ומחלף לה"ר מיד"ח אות קו"ף בתי"ו

הדומים בכ"י יפניס . וכן הוא בכ"ק ד"ת דמ"ב ע"ב וכן בס"י וסה"ד הנמצאים אתריו] .

663. **תספורת לוליינית** . ה"ר יעקב יחזקאל הלוי . בקהלת ע"ס מאמר התגלחת : ברלין , תקצ"ט , 8° .

664. **תעודה בישראל** . ה"ר אלכסנדר זיסקינד ראשקאוו הלוי . כתב יסד לכבוד סתורה : ברעסלויא , תקע"ח , 8° .

665. **תעודה בישראל** . ה"ר יצחק בער לעווינזאהן . בגדרי התורה והחכמה עם הערות מועילות בדרך קרן : ווילנא . תקפ"ח , 8° . ובסיף בקהת תקונים : שם , תרט"ו , 8° .

666. **תעודת שלמה** . ה"ר שלמה חזן ממיץ ב"ר משה ש"ץ מפיורדא . דיני סמ"ק ומוסר ומנהגים ובלקי הי' תורה : אופיבאר , תע"ח . שם , תפ"ט , 8° .

667. **תעלומות חכמה** . ה"ר יוסף שלמה רופא (היש"ר) מקנדיא . תגודות מכתביס שונים ומסס לוקטו ס' מצרף לחכמה ובלקי מלמריס ע"י תלמידו ה"ר שמואל אשבנזי וסובלו לדפוס . (עיין בחינת הדת . מצרף לחכמה . נובלות חכמה וע"ם בהקדמה) .

668. **תעלומות חכמה** . ה"ר יעקב אבד"ק ליסא . פי' על קהלת וסוף חלק מספרו אמרי יושר על חמש מגלות : לבוב , תקס"ד . דיהרנפורט , תקע"ש , 4° .

669. **תעלומות חכמה** . ה"ר שלמה ב"ר דוד אבן גבאי הספרדי . ה' מלמריס : א) בידיעת הכורסא ד' פרקים . ב) בגבלים ח"י פרקים . ג) בגלגלים ט"ו פרקים . ד) ביסודות ט"ז פרקים . ה) בסמלרות הגפש יו"ד פרקים ובסופו מלמר ביחוד הכורסא יח' : כ"י רד"א תקמ"ב , וק"ד 1188, q № ובס נראה קלת כי המלמר בסופו הוא בזולתו ע"ם .

670. **תעלומות חכמה** . ה"ר שלמה ב"ר יהושע מיימון . על חכמת הקבלה בסדסיות : כ"י רח"ם 849 №

671. **תעלומות חכמה** . ה"ר שמואל ויטאל בן מהרח"ו . סגולות ועניניס רביס ז"ך , כ"י : (מבג"כ ג"כ ובס"ג בלי במקומו) .

672. **תעלומות חכמה** ומקור החכמה . ה"ר שבתי רפאל . קמיעות בסמות וסודות : ד"ו , תכ"ב , 4° . [וכ' בס בהקדמה שבגלגל מליו מליהו הגביא ז"ל ע"ם . ומבפנ בס' כזה ומבר נגזר עליו עיין בו"ת אהלי יעקב סי' מ"ח וכס' ציצת נובל ד' מדם דמ"ב ודמ"ב ודמז"ב וכס' תורת הקנאות דכו"ב : (מבג"כ ג"ם ובס"ג בלי במקומו)] .

673. **תעלומות חכמה** . (עיין נחל איתן) .

674. **תעלת אליהו** . הגר"א מווילנא . בתוריס על תגדות מס' ב"ק ע"ד הנסתר עם תקוניס והגסות לה"ר דוד לוריא (הרד"ל) : חמו"ד (ק"ב , תרט"ז) , 12° .

675. **תענוג נפש** . ה"ר משה קמחי . ס' מוסר : (ש"י) .

676. **תענוג הנשמה** . דרכות , כ"י : (ש"י) .

677. **תער הסופר** . ה"ר יצחק בער לעווינזאהן . מלמר קלר בדבר הקלתוס : אדעסבא , 1863 , 8° . גס נעתק לל' רוסית ע"י ת. בערעזקין ונדפס : שם, 1863, 8° .

678. **תערובות** , ס' או מאמר — . הוא חלק מס' מנחת כהן לר"ת פימינטיל , עיין זה . וקלרו ובלרו בע"ס פרי מגדים בפתיחת הל' תערובות ע"ם : (ובל"כ י"ב ובס"ג בלי במקומו) .

679. **תפארת אדם** . (עיין זכות אדם סי' 101 . עמודי שמים) .

680. **תפארת בהורים** . ה"ר פינחס ברוך ב"ר פלטי' ממונצילימי . על המגלת המדס עד הגיעו לנסוקין וגס לח"ן : כ"י יה"ש .

681. **תפארת הגרשוני** . ה"ר גרשון אשבנזי אבד"ק מיץ . דרכות עה"ת : פפד"מ , הב"ם , 4° .

682. **תפארת יהונתן** . ה"ר יהונתן אייבשיץ . דרושים ובסמיס עס"ת : המו"ד (זאלקווא) . ובניה : המו"ר (אופטרחא) , 4° .

683. **תפארת יוסף** . ה"ר יוסף יוזיל אבד"ק לעסלא . פי' על פירש"י עה"ת עד סוף ס' ויקהל : פראג , תפ"ה , 2° .

684. **תפארת יעקב** . ה"ר יעקב ב"ר יצחק מפראגא . ח"ת בלור על ב"ע ח"ת עד סי' ע"ד : וואדשא , תר"ב , 2° .

685. **תפארת ישראל** . ה"ר אברהם מענדיל מאהר . תולדות מסבתת רויטשילד : לעמבערג , 1843 , 8° .

686. **תפארת ישראל** . ה"ר ישראל ב"ר אברהם סגרי . כ"י , עיין זל"ע ל' מ"ט .

687. **תפארת ישראל** . ה"ר ישראל ב"ר אהרן יפה . מי' תורה בסס יפה עינים ולוו לו ס' מלחמות ה' וס' קישוט טוב לה"ל משה ב"ר מנחם , ובונס' מס' ישראל זוטא לנכדו ה"ר ישראל זוטא? פפד"א , תקל"ד , 4° .

688. **תפארת ישראל** . ה"ר ישראל אבד"ק בעלז . פי' עה"ת : כ"י רד"א 266, F №

689. **תפארת ישראל**. ה"ר ישראל מאיר מזרחי. דרושים נחמדים, כ"י: (בג"כ מ' קמ"ז ובס"ג בלי ח"ח לות מ' 19 №).

690. **תפארת ישראל**. ה"ר ישראל נחמן ב"ר יוסף דראהביטשר. עיין תג"י י' ק"כ.

691. **תפארת ישראל**. ה"ר יהודה ליווא ב"ר בצלאל (מהר"ל מפראג). על מעלות התורה ועניז תורה שבכתב ומלות וכל הסייך ללמוד התורה ובכלל, ע' כרקים: פראג, שנ"ג. שם, שנ"ט, 2°. נאווידוואהר, תק"..(פירסם ה"ב דסכ"ז והוסיפו לו מסגנה) כלאוויטא, תקנ"ג, 4°. לעמבערג, תרי"ט, 8°. (ועתדעתר ע' 404: ד"ו, שנ"ט, 2°. וואר שא, 1835, 4°).

692. **תפארת ישראל**. החכם העולמי אראם מארטינעז. סיכים ומליצות ומכתבים מלוקטים מספרי המלסף וכתובי העתים וזולתם וכל ס' לישרים תהלה לכמ"ח לונלמו והקדמת ס' מליצת ישרים וז"ז וכסופו הערות וכלור ערבי המלות עם ת"ח בכתבם כסדר ל"ב: באמבערג, 1837, 8°.

693. **תפארת ישראל**. ה"ר שלום בר"י כהן. סיר ליום מלחמת מלה בעה מיום הוסדה מ"ק בקור חולים בברלין: ברלין, תקס"ג, 4°. [ונדפס בית במלסף לבמת תקס"ט].

694. **תפארת ישראל**. ה"ר שלמה ב"ר צמח דוראן (בן נבר הרשב"ץ). ו' דרשות כלולות מבבא חכמות וס' מגלת ספר על מגלת מסתר ומה"ז מאמר סעודת מצוה דרוש על עניני סעודה וסיר בל' לרמית לה"ר יצחק ן' גיאת ומפורסם מלביו ה"ר צמח דוראן הל"ל. וכסופו קלת סיכים לכבוד המהבר לה"ר משה ב"ר זבריה אבן אלדבי ולה"ר יהודה בלץ ולה"ר אהרן חנין ועם מפתח בסופו: ד"ו, הש"ד (פירסם ה"ח דסכ"ז: שצ"ב), 4°.

695. **תפארת ישראל**. ה"ר שמואל יאצע. דרשות: (ש"י).

696. **תפארת ישראל**. (עיין זרע ישראל. יבין שמועה. כרתי ופלתי. מאמר חמץ. משניות).

697. **תפארת לישראל**. (עיין עטרת צבי).

698. **תפארת למשה**. ה"ר משה משולם הרוויטץ. ביאורים ע"ס ברחמית ומלות וג' דרושים וחי' הלסה: חמ"ר, ר"ב לחושי"ע (תרכ"ג), 4°.

699. **תפארת למשה**. ה"ר משה ב"ר אברהם מגוע צבי. חי' ונאורים על ס"ע י"ל: ברלין, תקל"ו. סדילקאוו, תקפ"ה, 2°.

700. **תפארת משה**. (עיין זכרון משה).

701. **תפארת למשה**. (עיין עטרת צבי. ערוך סי' 595).

702. **תפארת צבי**. ה"ר צבי הירש אבד"ק בראדי וגלוגא ואה"ו. סו"ת נדיני ס"ע ס"ח וי"ל: לבוב, תקע"א. ווארשא, תקע"ח, 2°. [ופירסם ח"ח דסנ"ז מיחסו לה"ר נח חיים צבי, סו"ת ב"ח; ח"ח: ווארשא, תקס"ז. ח"ב: שם, תקע"ח 2°. ול' נסוף יין לו כלל, ע"ס].

703. **תפארת צבי**. ה"ר צבי הירש ב"ר ירחמיאל האטש. מעסה ברחמית ע"פ סזסר ומחריז"ל ודרושי קבלה: כ"י רד"א F № 917.

704. **תפארת צבי**. ה"ר צבי הירש ליפשיץ אבד"ק לאנדסהוט. פסטים וחי' כסדר התורה: זאלקווא, או"ר חד"ש, 4°.

705. **תפארת צבי**. ה"ר צבי הירש ב"ר ניסן. חי' גמוי סזמן כסדר התורה: ד"א, תקט"ו, 4°.

706. **תפארת צבי**. (עיין מקור חיים ותפארת צבי).

707. **תפארת הצבי**. ה"ר עוזיאל ב"ר צבי הירש מיזילש. חי' על מס' ביצה ובסופו חותם שהור חי' על ס"ע י"ד הנקרא ג"כ ברם שלמה וסביב לו זר זהב סגסות ותוס' חי' לחמיו ס"ר יצחק מיזילש: זאלקווא, תקס"ג, 2°.

708. **תפארת הקדש**. ה"ר שלמה ב"ר ישראל מזאלקווא. ספטרות עם פי' בסס תורה אור ולפני כל הפטרה י"ב מלות מתרי"ג מלות בחרוזים בסס נר מצוה וחח"ז תוכחת מוסר סיוסף ממנה וחח"ז תוכחת מוסר בסמיכת סבת סס' דברי חכמים; ע"ס ברחמים וממות: פיורדא, תס"א, 4°. וע"ס ויקרא במדבר ובנביס: פראג, תע"ג 4°. [ורד"א F № 252, נרחה שהות רק בגליון גדול וע"ס q № 325].

709. **תפארת שיבה**. ה"ר שלום בר"י הבהן. סיר לכבוד החכם ר' יסרחל מיסלר ביום מלחמת המסיס סבה ליום הוסד בית הספר והחיזוק בילו: המבורג, תר"ג, 8°.

710. **תפארת שירי קדש**. (עיין צנת דוד).

711. **תפארת שלמה**. ה"ר שלמה קלוגר מבראדי. פי' על סיס"ם, כ"י: (שי"ג).

712. **תפארת שמואל**. ה"ר אהרן שמואל ב"ר ישראל קוידינובר (מהרש"ק). קלת חי' על מס' ב"ק ב"מ יבמות וניטין בתוספות

ומולין והגהות על הרמ"ה וקנת הסגות על המהרש"ל וחי' על טור י"ד וח"מ : ספר"ג , חנ"ו , 4° .

713. **תפארת התשבי** . ה"ר מענדיל בר"י שטערן . מעשה מליזו התשבי בח"י שיריס כמעשה ס' שירי תפארת , כ' חלקים : ווין , 1839 , 8° .

714. **תפוח** . (עיין חבורים שונים סי' 91) .

715. **ס' התפוח** מיוחס לאריסטו . שיחה על המות שלין לגור ממנו ומלוקט מכל ספרי חכמי יון הקדמונים ועם הקדמה קלרה לה"ר אברהם ב"ר חסדאי הלוי שהעתיקו מל' ערבי . נדפס ראשונה בסוף סו"ת הרשב"ץ המיוחסות להרמב"ן עם שאלי ספריס קטניס : (עיין לקוטי הפרדס) . וחח"ו לבדו : ספר"א , תג"ג , 8° . עוד בקונץ אחר . (עיין גרן נכון) . עוד ולחכיון ס' משל הקדמוני : ספד"א , תק"ס , 8° . עוד עם קנת בחור לה"ר אברהם במהרא"ל ליכטשטיין וכסופו דרוש החכמה מס' הדרושים שלו : חמ"ד (הוראדנא) , תקנ"ש , 8° . עוד כל"ל עם מרגוס ל' רומי ע"י יאהאן יוסט. לאזיוום : גיסא , 1706 , 4° .

716. **ס' התפוח** . כ"ר שמחה בב"ר משה הלוצקי הקראי . על סודות מעשה בראשית ומעשה מרכבה ונחלק לעשרה מילוטת: (מו"ל) .

717. **תפוחי זהב** . ה"ר יהיאל מילי . קטור ס' ראשית חכמה עם קנת מוספות בדינין ועם הנהגות הרא"ש , עי' זה . נדפס ראשונה ע"י מתנו ס"ל דוד ב"ר משה משער אריה : מנטובה , שפ"ג . ד"ו , תנ"ה , 8° . [ופירשט ת"ש ד"ל ושנ"ל כ' שנדפס במעטופה עם ס' מעין גנים וכו' ונלע פורש נמי הוא] . עוד עם הגהות ס"ל דוד בה"ר אריה ליב מלידא : פיורדא , תג"ן . ד"ו , תס"ה , 8° .

718. **תפוחי זהב** . ה"ר משה ב"ר יצחק קלעי . פי' על שיה"ש ע"פ גמרא ומדרשים : כ"י מינכען № 70 .

719. **תפוחי זהב** . הוא אלשיך על תהלים ס' רשמן : קורוגישמי , חש"ד , 4° .

720. **תפוחי זהב** . (עיין באור על הראב"ע כו'. יסוד שירים) .

721. **תפלה** או סדר תפלה . (עי' תפלות להגן).

722. **תפלה** נעד שלוש המלך וכו' פרידריך ווילהעלם השני יר"ה עם ת"ח אשר התפללו כ"י נפוזנא ושאר הקהלות ביום נתנו השריס ויושני הארץ יד תחת המלך : חמ"ד , תקנ"ג , 2° .

723. **תפלה ובקשה** לרמ"ה לוצאטו . התפלה כל' תרמית לבקש רשות מהשי"ת לגחם השכינה התבלה. והבקשה כלה"ק לשכינה בשם מלכה קדושה לקבל הנחמות ומוסדו על פ' נחמו נחמו עמי . כ"י אצ"ל : (כ"ת ג' דקנ"ת הערה כ') .

724. **תפלה ובקשות** להעלות המלך פרלין השני יר"ה : ד"ו , תקע"ח , 8° .

725. **תפלה לדוד** . ה"ר דוד זכות ממדינא . פי' על התפלה ומחזור מנהג הלועזים : (תג"י ד' כ"ת) .

726. **תפלה לדוד** . ה"ר דוד עמאר . לינים על מאה ברכות : שאלוניקי , תקל"ז , 4° . [ונזל"ל ל' כ' : תהלה לדוד וכו' : שאלוניקי , של"ז . ונרחה ט"ס] .

727. **תפלה לדוד** . ה"ר דוד ב"ר רפאל מילדולה . פי' התפלה : (זל"ל ד' ז') .

728. **תפלה** לכל המנוחת שבת : כ"י רד"א , № 997, q .

729. **תפלה זכה** . ה"ר אברהם ב"ר יהיאל דאנציג . ודוי ותפלה לאמר קודם תפלת כל נדרי ומוסף יו"כ . הועתקה מספרו חיי אדם ונדפסה עם ל"ת להמון עם פ"ר וגם בשמויי שמו . גם נספחה אל קנת סדורי תפלות החדשים .

730. **תפלה זכה** . (עיין תפלות להגן) .

731. **תפלה** ליורדי היס והולכי מדברות להרמב"ן וקנת פיוטים ושיריס להאריז"ל וזמר לחנכת ס"ת : לובלין , חש"ד , 4° .

732. **תפלה ישרה בכוונת הלב** . (עיין אור הישר) .

733. **תפלה** לאמר בכל יום ערב ובקר : דעסויא , נח"ת , 8° .

734. **תפלה לאמר** בכל יום ערב ובקר בפרלנ בפקודת ס"ל דוד לופנהיים : פראג , תע"ג , 2° & 4° .

735. **תפלה למשה** . ה"ר משה אלמושנינו . מאמריס על תועליות התורה וסדר ק"ש על המטה ותקוניס : שאלוניקי , שכ"ג . קראקא , ש"ב . זאלקווא , תקס"ה . קראקא , תק"ם , 4° .

736. **תפלה למשה** . ה"ר משה קורדובירו . פי' על תפלות מכל השנה כמנהג ספרד (ונדפס עמו . עיין להגן) כ"י ר"א אשכנזי (רמנט"ם 1794 נהוספה) .

737. **תפלה למשה** . ה"ר משה משידלוב . סגולות ותפלות ונקטות על הדרך : (ש"י) .

738. **תפלה נכונה** בעת צרה ובעד הצלחת חיילי המדינות : ד"א , תק"ז , °8 .

739. **תפלה לעני** . ודוי ותחנה : חמו"ד , °8 .

740. **תפלה** לקטן גלויותו . ע"י ה"ר **אברהם אליהו** ב"ר נתן **מרגליות** מ"ץ **בנאהוט** וה"ר **אליעזר ליברמאן** ב"ר **פתחיה יוזפא ש"ץ בווירמש** : חמו"ד , °8 .

741. **תפלה** על קברי הצדיקים לרמ"ח לוצאטו בל' נח ונקי עם פי' ע"ד הנסתר , כ"י בפאדובה . ועוד היום נאמרת על קבר רבו ותבירו ה"ר משה דוד ומלי הרופא : (כ"מ ג' דק"מ הערה מ') .

742. **תפלה קצרה** . לה"ר **ברוך בן ברוך** להתפלל בכל יום : ד"ו , שנ"ט , °8 .

743. **תפלה קצרה** לה"ר **חנניה אליקים ראיטי** . מודות ה"ר רפאל מודיגא וה"ר מכרסם יגל גאליקי בצנת טע"ם : כ"י רה"ם № 851 .

744. **תפלה קצרה** לה"ר **משה האגיז** . מובא בס' משנת חכמים סי' קפ"ג : (סכ"ד סכ"ה) .

745. **תפלה ורנה** . ה"ר **אברהם לוטאמירזקי** שיריס ותפלות להלמידיו בבוסח ובלאתם מבית הספר . עם ל' הולמדית ולוחות הגיונה : ד"א , 1838 , °8 .

746. **תפלה לשבים** עם ל"ת חיבורה ה"ר **נתן נטע חזן מפרוסטיץ** : דעסויא , חש"ד , °8 . (פיכסע ח"ת דקס"ח) .

747. **תפלה ושיר תודה** . ה"ר **דוד מילדולה** . סומר בכל בתי כנסיות בהרן בריטאניע ביום ס"ק כ' אדר תר"ח , בשוב הר"מ מונטיפיורי עם נות ביתו ואחות מרעיו מהרן קדם : לונדון , חש"ד (תר"א) , °8 .

748. **תפלה ושירה** על גאולת מצרים לרמ"ח לוצאטו . יסוד התפלה בסודות נעלמות והסירה ע"ו שמיניות במדה ובמשקל ובנעימות גם ע"ד הפשט ועם פי' ע"ד נסתר . כ"י רמש"ג : (כ"ח ג' דף קנ"ד הערה פ"ה) .

749. **תפלה ושירה** מהנ"ל על מתן תורה לחג השבועות . התפלה נאה ונקיה עם קצת סודות והסירה י' שמיניות במדה ומשקל . כ"י ה"ר אברהם שלום : (שם דקנ"ה הערה פ"ו) .

750. **תפלה** על שלוס הדוגמו המלך פרידריך וויליהלם השליטי יר"ה ועל שלוס המדינה ע"י ה"ר **צבי הירש** ב"ר **מאיר בשוויץ** : חמו"ד (ספד"א , תקע"ג) , °8 .

751. **תפלה ותודה** . ח"ר **משה קראניק** . שירי תודה ותפלה לקהל ב"י בגלויגא בנאלת העיר מן המלר לכותה ביום ד' לייר תקע"ד .

752. **תפלות** או **סדר תפלה** . — **תפלות** מכל השנה. אנשי כנה"ג תקנו להתפלל בכל יום שחרית ומנחה וערבית . ונקבע לחובה פ' קריאת שמע עם קצת ברכות לפניהן ולאחריהן ותפלת ח"י בהרכות . ולאח"ז נוסף עוד רבות לפניהן ולאחריהן מחכמי המשנה והתלמוד וגדולי הדורות שאחריהם עד הגאונים רב סעדי' ורב עמרם שיסדו ונקבעו סדרי התפלה לכל ימות השנה ונתקבלו בכל הפוצות הגולה בהוספת וגרעון ושנויים רבים ולכן נבדלו סדרי התפלות למנהגים שונים . הראשים שבהם הם מנהג אשכנז וספרד , ומחלה נפרדו למחלקות רבות ונבדלו זה מזה הם מעט והם הרבה . ואין להאריך פה כי אין זה מתכלית הספר .

סדר תפלות מכל השנה נדפס פעמים אין מספר בכל מדינה ומדינה ובכל עיר ועיר אשר הוקם בה מזבח הדפוס בשעתו . ולא תערכה רק הנמצאים בב"י ובקצת רבימות אשר לפני ומעט זולתם העודעים לי עם הוס' שונות או עם פי' או עם העתקה בלשון עם אחר אשר ראיתי עד כה .

753. **תפלות מכל השנה** עד תפלת שחרית לשבת : פראג , רע"ב , °4 . [והוא רחשית בכורי הדפוס בפראג] . עוד לכל השנה עם מעריבים והוספות והגדה ש"פ : פראג (ד' שני) , רע"ו , °4 . עוד כנ"ל ועם יוצרות לשבתות : שם (ד' שלישי) , רצ"ו , °4 . עוד כנ"ל הנקרא **תפלת ראש חדש** : פראג (ד' רביעי) , ש"א , °16 . [והתימה על זונן שכ' שאשכנו לנו ג' דפוסין הראשונים וכולם נמצאו פה וכולם נדפסו ביד אים ח' . עיין גח"ל דר"ע 3 ; 1 № ודרע"ג 16 ; 14 №] . עוד כנ"ל בחותיות גדולות ע"י המחוקקים ה"ר **שמואל** ב"ר **חיים העליץ** וגיסו ה"ר **אליעזר** ב"ר **שלמה** : אילזא , רצ"ו , °4 .

754. **תפלות מכל השנה** כמנהג אשכנז ופולין ופיהס ומערבין וליטא וריסין עם פרקי אבות וברכת המזון וק"ש על המטה והגדה ש"פ ומערבית והוספות ופרקיות וסליחות לימי תענית ועם יוצרות ושיר היחוד ואחרי נוספות , וגם עם תהליס ומעמדות וקינות ועם מנהגים לה"ר **אייזיק טירנא** (עיין כל זו"ח במקומו) . בסדר הזה נדפס פ"ר . ומחלה נפוצו ונדפסו כמה וכמה מיני סדורי תפלות לכל מדינה ומדינה כמנהגה בהוספות וגרעון וגם בשמות מיוחדים כפי רצון המדפיסים .

755. **תפלות מכל השנה** כמנהג אשכנז עם יוצרות מערבית והוספות : ד"ו , ש"ש , °8

וז"ז פ"ר . עוד כנ"ל עס ל"מ בגדו ובסופו תחנות לנסים בל"מ ע"י ה"ר אליקים ב"ר יעקב ש"ץ מקמארנא : ד"א , תס"ג , 8°. עוד מנהג מסכנז ופולין עס פי' המלות בל"מ על כל תיבה ע"י ה"ר מיכל ב"ר אברהם הכהן מרקירליבך : ווילמרשדארף, תע"ח, 2° . עוד כנ"ל ועס תהליס : זולצבאך , תפ"ח , 4° וז"ז . עוד מנהג מסכנז ופולין עס פי' קלר בעס מנחה בלולה . נדפס פ"ר וזעזות בתוס' וגרעון .

756. **תפלות מכל השנה** עס פי' נפלא ימן נוסן : מנטובה , רפ"ב , 8° (רד"ח תקמ"ב דנט"ג . וק"ד 0 , 629 № : ועס הוספעות ומעריכים : מנט' , ר"פ , 8°) .

757. **תפלות מכל השנה** כמנהג פולין פיהס מעהרין וכו' עס פי' ע"פ קבלה לה"ר נפתלי הירץ טרויש ש"ץ מלוקע מס' הזהר וס' הבהיר ושיורי זהרי חורה וזולתס : טהינגען , ש"כ , 4° . עוד עס פי' הל"ל ועס מנהגי מהר"ח מיזלש . הוצה לביה"ד ע"י ה"ר ישראל יוסף ב"ר משה בע"ס חלוקא דרבנן . כתר יוסף . צפנת פענח , ועוסק בחנוך נבוזבן יוסף . [כ"כ עס בעהר] : ברלין, תס"ג , 4° .

758. **תפלות מכל השנה** עס הגדה של פסח והוספעות ויולרות וסליחות וכו' עס פי' מיובנו יחד"ו ה"ר צבי ב"ר הנוך זונדיל הנקרא ר' הירש ר' זונדילש וה"ר מרדכי ב"ר אברהם קיזפלמאנש : לובלין, של"א 4° . עוד כנ"ל ועס לוח לנצעים שנה משנת שנ"ד : קראקא , שנ"ב (?) . שם , שנ"ז . שם , שס"ו , 4° וז"ז .

759. **תפלות מכ"ה** עס מעריכים ויולרות וכו' ועס פי' כתר יוסף על כל התפלות בנגלה ובנסתר לה"ר ישראל יוסף ב"ר משה הנ"ל , ועל הגליון כל הדיוים והמנהגים בקומפס : ברלין , ת"ט , 4° . [ועיין נס' תורת הקנאות דף ע"ח ע"ב] .

760. **תפלות מכ"ה** עס פי' וי"ף דקדוק הלשון לה"ר נחמן ליבאלר : דיהרנפורט, ת"נ, 4° . (פירסם ת"כ דרמ"ה) .

761. **תפלות מכ"ה** עס פי' ותהליס עס פי' רד"ק ומנהגי ר"ח מיזלש נ"ל : ד"א , תמ"א . זאלקווא , תנ"ו , 4° וז"ז .

762. **תפלות מכל השנה** עס כמה נוספות מהנ"ל ועס תקון שבת וקלת פי' והגהות לה"ר שבתי סופר מפרעמסלא . נדפס פ"ר .

763. **תפלות מכ"ה** עס כל פרטי דבריס כנ"ל ועס נוסחאות שונות ותוספות כוונת דבות ע"פ קבלה ותהליס עס פי' הרד"ק ושמות תהליס , ומעמדות עס פי' קלר ופ' המן ופרקי שירה ותפלות על התוליס וסדר פדיון נפש ומנויי הסם מס' שערי ציון וכו' . נדפס פ"ר .

764. **תפלות מכ"ה** עס יוצרות וכו' עס פי' ועס תהליס ומעמדות ועס קיצור לט"ב עס פי' קלר לה"ר אליקים ב"ר יעקב ש"ץ מקמארנא : ד"א , תס"ה , 4° .

765. **תפלות מכ"ה** עס כל פרטי העניני כנ"ל ועס תהליס ומעמדות ועס פי' שער השמים לה"ר ישעיה הלוי הורוויץ בעל הנל"ח וס' ברית אברהם לתקון ז"ל לאחר תפלת שחרית של חול וכסופו ס' ארחות היים להרא"ש וצוואת ה"ר שעפטיל בנו : ד"א , בעת"ה , 4° . עוד בלי ס' ברית אברהם הנ"ל : ד"א , . . . 8° .

766. **תפלות** הנ"ל עס פי' ה"ר יעקב עמדין המכונה יעב"ץ . ג' חלקים : א) בית אל העומד על שבעה עמודים מיוסד ומקרא ג"כ אור שבעת הימים כולל כל תפלות חול ושבת וכל התקנות והתחנות השייך להם ופרקי שירי בסדר נכון לפי סדר ימי השבוע עס פי' בסס זמרת הארץ ושיר שיחוד עס פי' ותקיפים על מחברו ומסק על מחירתו . וכל דיני ימות החול ושבת וכל המנהגים ומעמדות בסדר חדש ומחרי תפלות וכו' ולכל עניו קלת בסס מיוחד . ב) שער השמים ומקרא ג"כ אור החמה תפלות ר"ח וכלליס והגדה ס"פ ותפלות ר"ה ויו"כ עס בתוריס ודיוים בכל הנ"ל : אלטונא , תק"ה— ז' . קארייץ , תקע"ז—ע"ח. לבוב , תרי"ט— תר"ך , 8° . ג) מגדל עז וברבות שמים וזרחם הטער כתוב : ג י ר ת מ ג ד ל ע ז וכו' . הוכחת מוסר מספרי ילקוט ומוסר הכל ודיוים והגהות לכל ימי חיי הקדש בירלת ה' ודרכי התורה ומחלק לעליות בסדר עדר עדר לבדו ודיוים הסייסים לכל מנוה ולח נסלס : אלטונא , תק"ח . ברדישוב , תקצ"ה , 8° .

767. **תפלות** הנ"ל עס מעריכים ויולרות הנ"ל והוספעות וסליחות וכו' בכל הנ"ל ותהליס ומעמדות עס פי' קלר הנ"ל ועס תקון חנות וכמה תפלות וכוונות ע"י ה"ר נפתלי בהן מפוזנא ופפד"מ ומקרא בסס סדור בית רחל . נדפס פ"ר . עוד כנ"ל ועס דיוים וכוונות מסודר ע"י ה"ר שלמה זלמן לונדון ומקרא על שמו וגס בסס סדור ואתהנן . נדפס פ"ר . עוד בכל הנ"ל ועס תקון חנות וק"ש הנ"ל ועס התנות ונקמות ומקרא סדר

תקונים ישרים. נדפס פ״ר. עוד כנ״ל ועס כתר מלכות לר״ש ן׳ גבירול ומאמרי תחנות ובקשות. נדפס פ״ר.

768. **תפלות מכ״ה** עס ל״ת ותהליס עס ל״ת לה״ר אליהו בהור הלוי אשכנזי ועס פי׳ תהליס לה״ר שלום ב״ר אברהם: מנשובה, שכ״ב, 4° (רחת״ס 1368 №. ועיין תהלים עס ל״ת וכו׳) ומ״ס עס.

769. **תפלות** הנ״ל כמנהג פולין ומאכזע נעתק נ״ת ע״י ה״ר אביגדור סופר מאייזנשטאט ונדפס פ״ר ובפיס שוניס. עוד כנ״ל מנהג פולין עס יוצרות וכו׳ ועס ל״ת ובקשת בעס תפלה למשה: דעסויא, תנ״ו, 4°. עוד עס כל פרטי ענייניס המר בכל מיני סדוריס הנ״ל ועס תהליס ומעמדות ותחנות וכל בל״ת לבמיס ובקשת סדור קרבן מנחה: נדפס פ״ר.

770. **תפלות** הנ״ל עס קלח כוונות וכל הדיניס הלל כל תפלה וכל ענין ודיני ברכת המזון הכל בל״ת ע״י ה״ר יחיאל מיכל ב״ר אברהם (סג״ל?) עפשטיין ובקשתו התפלות בעס הנהגה ישרה והתעתקה שער היראה ובכללו בקשת תפלת דרך ישרה: ספד״מ, תנ״ז. ספד״א, תס״ג. יעסניץ, ת״פ, 4°. עוד כנ״ל עס יוצרות וכו׳: ספד״מ, תס״ז, שם, ער״ת. שם, תפ״ג. ד״א, תק״ח. קארלסרוא, תקס״ה, 4° וז״ז. [ועיין בס׳ תורת הקנאות ליעב״ץ דט״ז ע״ב ודמ״ו ע״ת ודע״ת ע״ב].

771. **תפלות מכ״ה** עס דקדוק המלות לה״ר עזריאל ובנו ה״ר אליהו מווילנא ועס תפלת יו״כ קטן והנהגות הרח״ם ומאמר מענה אליהו על קריאת לה״ק הנכונה: ספד״מ, תס״ד, 8°. עוד כנ״ל ועס הגהות על ס׳ בנין שלמה לר״ז הענף ועס מקרא קדש על כללי הקריאה בל״ת ובקשת סדור דרך שיח השדה: ברלין, תע״ג, 8°. ווילמרשדארף, תע״ח, 4°. עוד כנ״ל מוגה ומדוייק ע״י ה״ר שלמה לעוויזאהן ובסופו קונט׳ תקוני תפלה בתקון נוסח התפלות למתמכר הנ״ל ובקשת תפלה זכה: ווין, 1816, 8°.

772. **תפלות** הנ״ל עס פי׳ אבודרהם ופי׳ מגיד צדק לה״ר פינחס ב״ר יהודה מ״ט דפאלאצק ועל הוידוי מממו ועל חטאים פי׳ בעל חמדת הימים ועל פ״ת ובכלל בו קצור פי׳ מדרש שמואל והגדה ס״פ עס פי׳ מגיד צדק הנ״ל ובקשת סדור שער הרחמים: שקלאוו, תקמ״ח, 4°.

773. **תפלות** הנ״ל עס הוספות רבות ועל סדרו למען הקריות על מקור כל התפלות ומוסתמותם וזמן הוסדם ומקום זכרונם בכל הפוסקים הראשונים והמחרונים בעס מקור ברכה לה״ר אליעזר לאנדסהוט מליסא ובתוכו קונט׳ נועם מגדים להר״ב פרי מגדים וכו׳ על מנהגי התפלה ועס קלח הערות המלבה״ד ה״ר צבי הירש עדעלמאן ובקשת סדור הגיון לב: קעניגסבערג, 1845, 8°.

774. **תפלות** הנ״ל עס כוונות רבות ופי׳ נוסה לקבלה לה״ר יחיאל מיכל הלוי אבד״ק מיכיילישאק ובקשת בעס סדור תפלת נהורא: אופטרהא, תק״ע, 8°. ומניח עס הוספות רבות ובקשת סדר תפלת נהורא השלם: סלאוויטא, תקע״ט, 8°. וזו״ז פ״ר ובנוספות שונות. עוד כנ״ל ונוסף בו פי׳ הראב״ן מכ״י יסן נוסן ובקשת סדר ראב״ן. ב׳ חלקיס: אוסטרהא, תק״ץ, 8°. עוד כנ״ל מנהג ספרד ועס פי׳ עקבי הצאן על פרקי תנות מלוקט מהרבה ספרי קדושים ע״י ה״ר אהרן בן המחבר הנ״ל ובקשת סדר עבודה ומורה דרך, ב׳ חלקיס: סלאוויטא, תקפ״א, 8°. לבוב, תרי״ח, 8°.

775. **תפלות** הנ״ל עס כוונות וכו׳ ועניניס מלוקטים מספרי ילקוט ומוסר ותשובה ועניני בנת קדם מלוקטים מספרי קדושים וירושים ע״י ה״ר משה ב״ר גרשון מזאלשין ובקשת סדור תקון שבת: ווארשא, תקפ״ו, 8°.

776. **תפלות** הנ״ל עס דרך החיים כולל כל הדיניס לכל ימות השנה ע״פ מסקנת הפוסקים ע״י ה״ר יעקב אבד״ק ליסא: זאלקווא,

תקפ״ח . שם , תקפ״ט . שם , תקצ״א , 8° . וז״ז פ״כ . גס בסס סדור שארית יעקב : ד״א , תרי״ט , 8° . עוד כנ״ל ועס פי׳ מלוקט מספרים והגהות ותי׳ דיוים בתוך דרך החיים הנ״ל וקלח מוסר השכל והנהגות טובות ע״י ה״ר שלמה ב״ר יוסף גאנצפריד: ווין , תקצ״ט , 8° . עוד בהגהות ותקוויס למהרש״ג הנ״ל ועס פי׳ נהורא השלם הנ״ל : ווין , כת״ר , 8° וז״ז . עוד כנ״ל ועס תוספות דיוים ופי׳ לה״ר יעקב צבי מעקלענבורג וקלח סדר עיון תפלה : קעניגסבערג , תרי״ז , 8° . שם , תרי״ט , 8° . עוד כנ״ל ועס סדור בית רחל הנ״ל : ק״ב , תרי״ט , 8° . עוד כנ״ל ועס סדר תקון שבת הנ״ל . נדפס פ״כ . ועוד בנ״ל מנהג ספרד ב״ח : טשערנאוויץ , תר״ט , 8° וז״ז . עוד דרך החיים מנהג ספרד ועס פי׳ נהורא השלם ותפלות מס׳ חיי מדם ומ׳ עבודת הקדש ופי׳ על הוספות : ווין , תרי״ח , 8° .

777. **תפלות מכל השנה** ע״פ מנהג האריז״ל עס כוונות : זאלקווא , תקמ״א , 4° . לעמבערג , תקמ״ח , 8° וז״ז . עוד בנ״ל עס ס׳ משנת חסידים לה״ר רפאל עמנואל חי ריקי : זאלקווא , תק״ד . ד״א , תקכ״ד , 8° . עוד ע״פ מנהג האריז״ל ועס כוונות וכודות התפלה לה״ר יעקב קאפיל איש ליפשיץ ממעזריטש : קאריץ , . . . סלאוויטא , תקפ״ד , 4° . לבוב , 1859 , 8° .

778. **תפלות מכ״ה** מנהג ספרד . נדפס ג״כ פעמים אין מספר ובפיס שוים . וכן עס סדר תעניות , וכן עס תחנות ופזמוים וקינות וקרימות וכו׳ , וכן למדסיס ולמועדים לבד . וגס עס דיוים וגס עס הוספות בבות וגס בלי נקודות וז״ז .

779. **תפלות** מ״ס עס פי׳ ע״ד המחת לה״ר אלישע חביליו ונקרא עבודת התמיד . עיין זה .

780. **תפלות לכל השנה** כמנהג ק״ק ספרדים בתוס׳ מרובה דיוים מחודשים המיוחים לזה מלוקטים מספרי הפוסקים להלכה ולמעשה בסדור דרך החיים הנ״ל ע״י ה״ר יאודה שמואל אשבנזי ובגה לו חמשה בתים : א) בית עובד סדר תפלה ליומי החול . ב) בית מנוחה הנ״ל לשבתות השנה ומעמדות של שלש רגלים בנ״ל : ליוורנו , בנ״י ישרא״ל , (תר״ג—תרט״ו) , 8° (ועיין רובעגם 0 , 958 №) . ג) בית מועד סדר תפלות לשלש רגלים בנ״ל : ד) בית דין (ועעדנער ע׳ 489 : בית הזכרון) בנ״ל לרשם השנה . ה) בית הבפורת בנ״ל ליום הכפוריס עיין בהקדמת חלק בית מנוחה הנ״ל .

781. **תפלות מ״ם** עס קלח פי׳ ודיוים מנהג האריז״ל מתוקן ומקובל בפי הר״מ זכותה ונקרא בית תפלה ודברי הימים : ד״א , תע״ג , 8° .

782. **תפלות מ״ם** עס עברי טייטש : זאלקווא , 1850 , 8° .

783. **תפלות מ״ס** ותקון תנות ותהלים ומעמדות וסיר היחוד לבני משה : ד״ו , תס״ב , 16° .

784. **תפלות מכ״ה** מ״ס עס תרגום הולאנדית ע״י ה״ר שמואל מולדר : ד״א , תקצ״ז , 8° .

785. **תפלות מ״ס** הנ״ל עס תרגום ל׳ ספרד : ד״ו , שפ״ב , 16° ; וז״ז פ״כ .

786. **תפלות מ״ס** לתעניות סדר תעניות עס תרגום ל׳ אינגלים : לונדון , תקל״ו , 8° .

787. **תפלות הקראים** לכל השנה . הו סדורי תפלות לכל השנה כפי מנהג קהלות הקראים הדרים בגלילות קיריס וקוסטנטינא ופולין וליטא ה״י , כ׳ חלקים : ד״ו , רפ״ח—ט׳ , 4° . עוד כנ״ל ובכלל נס ס׳ מנחת יהודה פיוטים לכל שבת מעין הפרשה לה״ר יהודה גבור ג׳ חלקים : קלעי (ולא גיזאלו) , תצ״ד . שם , תקס״ו , 4° . עוד כנ״ל עס נוספות ומחלק לד׳ חלקים : גוזאלו , תקצ״ו , 4° . ווין , תרי״ד (הוחל שנת תרי״ג ונשלם תרי״ז) , 8° . (המזכיר 1 № דמ״ז) .

788. **תפלות מכ״ה** כמנהג בני רומה : ד״ו , ש״ז . קונשטנטינא , שס״ב , 8° . ווירונא , תי״ט . ד״ו , תנ״ט , 16° . גס ווירונה , חש״ד , 32° ; וז״ז פ״כ . [ופירשו ת״ח דכל״ו : ס׳ תפלות השנה למנהג קהלת רומנית . תפלות לכל ימות השנה ומועדים ונומות ומנהגים ופסקי דיוים ועס פי׳ על קלח תפלות וכו׳ ונקרא נ״כ הזניא של רומניא וכמה בקשות ופיוטים ותפלות ועס בית הלוי בקשה בת מלף תיבות המתחילות כלן בחות בי״ת ונקראה אל״ף בי״ת לה״ר אליהו הלוי ב״ר בנימן (בעל מגמר כל דמי) שסידר חותו ונדפס רשמונה בהשמלות ה״כ אברהם ירושלמי : ד״ו , שס״ . . 8° . עוד כנ״ל עס קלח הוספות ע״י ה״ר אלעזר גלמידי : קונשטנטינא , שס״ב , 8°] . וע״ע שם בית הלוי הנ״ל נמלח נ״כ בד״ו הרשמון חו רק בד״ק השני לבד . ועי׳ פירשו שם.

789. **תפלות מכ"ה** כמנהג בני רומא (ונקרא ג"כ מנהג לועזים או מנהג איטליאני). נדפס מתורגם לאיטלקית בכתב לעזי בעיר בולוניא ובזה הלשון בתחלה בעזר"ך (1538) 8°. גם נדפס עם תרגום לאיטלקי שני בעיר ויאינה (ווין) בשנת תקפ"ט ובליוורנו שנת תקצ"ז, 8°. (נשון שד"ל כמבוא למחזור כמנהג בני רומא דף י"ד). [וחת"ס № 1345: סדור כפי מנהג ק"ק רומי: בולוניא, 1837, 8°]. עוד בל"ל עם תרגום איטלקי ע"י ה"ר הלל די לא טורי: ווין, . . . 8°.

790. (סדר) **תפלות** שבתות וציריס ליתי שמחת תורה וחופה ומילה וסדר מילה ועבילת ערדיס וגריס ולשמחת פוריס ור"ח ויו"כ כפי מנהג אשכנזי איטליני וק"ק קונין: ד"א, תקי"ז. שם, תקכ"ט, 8°.

791. **תפלות מכ"ה** מנהג איטליאני עם סדר כל הברכות ופיוטין ונקרא סדור מברכה פיראדה, תכ"ג, 8°.

792. **תפלות** לשבתות השנה ומועדי ה' כמנהג קהל בית חדש בהמבורג ונקרא סדר העבודה: המבורג, תקע"ט. שם, תר"ה, 8°.

793. **תפלות** של ימי החול ושבתות ור"ח וד' עדכין ותוכחה ופוריס וד' צומות וסליחות לילילי תשמורות כמנהג ק"ק כפח וקרלסרוה יע"ק וכל גלילותי'. נדפס עתה מחדש פה בעיר קלעא יע"ק בבית הדפוס הנכבד נגיד ומצוה החכם הגביר הנעלה כמה"ר יצחק נלבי סיגלמי נר"ו בכמה"ר משה נלבי סיגלמי החכם השלם השלמי והקדש זצוק"ל. נכח ובהשתדלות הבה הנכבד הגביר הנעלה החכם כה"ר משה כוכוו יר"ה בכ"ר החכם הנעלה כה"ר יעקב כוכוו זצ"ל בדפוס התבריס המפורסים של בני מקרא ס"ו החכם הנעלה כה"ר אפדה יקק יצ"ו ואחיו המשכיל כה"ר שבתי יקק יצ"ו בני החכם הנעלה הזקן הנכבד כמה"ר אברהם יקק החזן נר"ו ומכהו המשכיל כ"ר מנחם צדיק יכוסלמי יצ"ו בכ"ר מרדכי צדיק הנכבד ז"ל ומכהו היקר כ"ר אליהו יכוסלמי יצ"ו בכה"ר החכם הזקן שלמה יכוסלמי נב"ת תחת ממשלת אדוננו המלך קפלן גרולי כאן יר"ה בשנת ה-שקיפ"ה ממעון קדשך נפ"ג (תצ"ה), 8°. ד' קלעא (היא צופוטקלעא היא קראסוב) בשנת תצ"ה (ולפ תצ"א), 8° קכ"ח דפין, (המגיד שנה ה' № 50). מעזיראוב, תקנ"ג, 4°.

794. **תפלות מכ"ה** כמנהג ד' קהלות בצרפת. (עיין סדר תמיד).

795. **תפלות מכ"ה** עם תרגום אנגלי ע"י ה"ר א. אלכסנדר ובתפלת יו"כ נמצא כל סדר מחזור לכל נדרי כנהוג באנגליא ואין בו תפלת מוסף ונעילה ליו"כ כלל: לונדון, (ד' שני), תקמ"ח, 8°.

796. **תפלות מכ"ה** עם תרגום אשכנזי. נעתק ונתקן ע"י ה"ר דוד פרידלענדר ונדפס בלי פנים. (עיין גבעטי דער יודען וכו'). וכן נעתק ע"י ה"ר איצק אייבל עם הערות ונדפס בל"ל: קעניגסבערג, תקמ"ו, 8°. עוד בל"ח בכתב ובלי הערות הל"ל: ווין, 1799, 8°. ותח"ז נדפסו עם הפנים ונעתקו עוד ע"י מעתיקים שונים, כמו: ע"י מהר"וו היידנהיים עם נוספות רבות ויוצרות וכו' והנלים עם ת"ח ונקרא סדר שפה ברורה. סדר סבלונות: רעדלהיים, תקפ"ד, 8° וז"ז. עוד ע"י ה"ר אלכסנדר בעהר: מינכען, 1827, 8°. עוד ועם תוס' הערות בכתב ע"י ה' מאריטץ פרענקיל ונקרא בשם אהל יעקב: ברלין, 1839, 8°. עוד ע"י ה"ר נ. י. מאננהיימר: ווין, 1838, 8° וז"ז פ"ל. 8°, 12° & 32°. עוד בל"ל ע"י ה"ר בנימן זאב וועסעלי: פראג, תר"ד, 8°. עוד ע"י ה"ר משה בר"י הלוי לנדא: פראג . . . 12°. וז"ז פ"ר. עוד ע"י ה"ר יעקב גאלדענטהאל: ווין, 1856, 8°. עוד ע"י ה"ר חיים הלוי ארנהיים מגלויגא עם הערות ובלי בכתב: קראטאשין, 1839, 8°. ובכתב עברי: שם, 1841, 8°. עוד בל"ל בתוס' ח"ב יוצרות לכל שבתות השנה עם ת"ח ונקרא סדר עבודה בלב: גלויגא ולייפציג, 1840, 8°. וז"ז פ"ל.

797. **תפלות** הל"ל מנהג אשכנז עם תרגום הולאנדית ע"י ה"ר שמואל מולדר: ד"א, תקצ"ח, 8°. עוד בל"ל לתעניות סדר תעניות עם תרגום הל"ל מאת ה"ר יעקב ב"ר דוד לופיו קארדוזו: ד"א, תרי"ח, 8°.

798. **תפלות** הל"ל עם תרגום לשון פלמית ע"י ה"ר צבי הירש ליבקינד: ווארשא, תר"ו, 8°.

799. **תפלות** הל"ל עם תרגום ל' נרפת ע"י ה"ר יואל אנשבאך: מיץ, תק"פ, 8°. עוד בהוספות ותקונים: שם, תקפ"ז. שם, תר"ג, 8° וז"ז. עוד בל"ל ע"י ה"ר אלכסנדר ב"ר ברוך קרעהאנש: פאריז, . . 184. שם, 1855, 12° וז"ז. הוצאה חמישית: שם, תר"ך, 12°.

800. (סדר) **תפלת השנה** לרב סעדי' גאון עם תפלות ופיוטים שלח נודעו על סיום ובפרט ב' התפלות שהעיד עליהם הרחב"ע שלח עשה חדש כמוהם (עיין פירושו קהלת). ותרגום תפלה הרחבותה להגאון ר"ס בעצמו

בן׳ ערבי והמצית לחכם קדמון ס״ר צמח ב״ר ישוע ודיוים בן׳ ערבי ע״ד סדר דרך החיים להגר״י מליסא, כ״י בפיום במצרים : (המגיד שנה ג׳ דל״ב) .

801. **תפלות מב״ה** עם פי׳ נפלא ועפ״י סוד הכוונ מרוקח ור״י חסיד ודבריו אפרים ותפוס בו אשר כ״ר יעקב הלוי, ובפי׳ ברוך שאמר כתוב לחי אבא שלום ובסוף פי׳ פ״ח תפוס יוסף כ״ר משה שטן שנת שו״ב, ובסופו לקוטי מהר״ם ב״ב וס׳ מיסוד ויסיבר ויחודיס נפלאים מעבר לנהר סמבטיון וכתר מלכות : כ״י רד״א תקמ״ב, 2° . [ובק״ד בא מצחתי דומה בו זוגת F, 1006 № ובס בלוה בו ס׳ חיים עולם דיוים ומוסר ובס י״ג מדות שיעשה המלך וחי בהם, ומאמר חיי עולם להרמב״ם מוסר וירחה וי״ג עיקרים להרמב״ם עם פי׳ וח׳ פרקי הרמב״ם ושערי דורא (הוא לוח הנ״ל) וכתר מלכות הנ״ל והל׳ תשובה להרמב״ם והל׳ ברכות] .

802. **תפלות** הנ״ל עם יוצרות מעריבים הושענות וסליחות ומגלת מיכה וקינות וקרובץ וסדר קריאה לע״ב וחיוב ודברים הרעיש שבירמי׳ לע״ב . וחת״ז דיני שו״ב בקצור ותשב״ץ ולקוטי מהר״ם ב״ב וז״ז : כ״י רד״א, q 1476 № . ובקצת הוספות עם פי׳ ומלרי שנויים מהנ״ל : כ״י שם q, 1483 № . ובקצת שנויים לחכים נחום׳ וגרעון ועם ס׳ העבור לו לוח התקופות : כ״י שם, q 1477 № .

803. **תפלות** הנ״ל עם הושענות וס׳ חיי עולם מוסר ודיני תשובה לרוקח כפי שקיבלו מכ״י חסיד וכוונות וניכופים בתפלות וז״ח וסמ״ק וקצור דיוים בחרוז ושערי דורא עם הגהות מתורת הבית בקצור וקצורי דיוים ולקוטים : כ״י שם q, 1481 № .

804. **תפלות** הנ״ל והגדה ס״פ עם פי׳ וקצת כללי דקדוק התנועות, ובסופו אשור והתיר שקיבל ה״ר זוסמן ושער בדיקת הבשר מיכוד ה״ר שמואל בן הפני הנגיד וס׳ הפרנס ופי׳ התפלה להרוקח ולקוטי דיוים לחרים : כ״י שם q, 1484 № .

805. **תפלות** הנ״ל עם תהלים והגדה ס״פ ופ״ח והושענות ויוצרות לשבתות ולע״ת ומעריבים סדר ברכות וסדר העבור והל׳ שחיטה ובדיקת עם קצת הנהות וע״ב פסוקים וי״ח פסוקים והלכות שחיטה ובדיקת וחו״ה בחרוז להמרדכי עם פי׳ והגהות על הגליון . סדר כ׳ אליהו הזקן ושיר היחוד ושיר הכבוד ונחר מלכות לרשב״ג והתפלה הרוקח ור״מ מקוצי וכ׳ ישמעאל וברכות המיבדים הנ׳ נם׳ חסידים סי׳ קל״ה ותפלת כ׳ נחוניא בן הקנה : כ״י שם 653, 0 № .

806. **תפלות** הנ״ל עם הגדה ס״פ ופיוט מ׳ ותרנוס בשלח עד מחר השיבה לסדר ההגדה . ותרנוס בהדם השליחי וכו׳ עד מחר עשרת הדברות לשבועות . ופ״ח ומעריבים וקרובץ ובקצת הר״ם מקוצי והושענות ורשות לתתן תורה וברחמים ובסופו סדר עבור שנים : כ״י שם 654, 0 № .

807. **תפלות** עם פי׳ וס׳ תשב״ץ ולקוטי דיוים מהלכסי ורמב״ם וסמ״ג וכ״ב גרמיזא והמרדכי כ״י די רוסי 799 № .

808. **תפלות** הנ״ל כמנהג המריז״ל ע״פ קבלה עם פי׳ וכוונות ב׳ תלקים מסודר ע״י ה״ר ליב שוחט מקראקא : כ״י רד״א q 1487 № .

809. **תפלות** הנ״ל בל״ח ובסופם מנהגים בל״ח : כ״י שם q, 1489 № . [ובדד״ח תקמ״ב דכ״ד ע״ב : עם יוצרות ע״י בנימן ב״ר עזריאל (הסופר ?) ע״ם] .

810. **תפלות מכל השנה** . (עיין אור הישר . מנחת תמיד . עבודת בורא . שיח יצחק וז״ז).

811. **תפלות ובקשות** לה״ר אליעזר ליברמן סופר עם תהלים ופרק שירה : פראג, חש״ד, 4° .

812. **תפלות ובקשות** לומר ביום ד׳ שבוע כמנהג מכל חדש למחר מנחה וכו׳ לה״ר שאול אבד״ק אמ״ד : ד״א, תקמ״ב, 4° .

813. **תפלות ובקשות** לומר בכל י״ד יום למחר מנחה לה״ר אריה ליב ברעסלא אבד״ק ראטרדם : ד״א, תקנ״ג, 4° .

814. **תפלות ישרים** לכל יום משבעת ימי המבוע : ד״ו, חש״ד, 12° .

815. **תפלות נוראות** מס׳ זמירות ישראל לר״י נגמרה : ספר״מ, בע״ת, 4° .

816. **תפלות** פזמונים קיומת וסדר קריאה והפטרות לכל המנה מנהג ספרד : נדפס פ״ר .

817. **תפלת** ר׳ אליעזר בן ערך בל״ח: חמו״ד, 8°.

818. **תפלת הדרך** . תפלות היוצא לדרך ותפלת הביינו וקצת תפלות שימין שנורות בפי כל וקצת דיני שופר לקח : נדפס פ״ר בחום׳ וגרעון לא בלי זה בלי זה . [ומסדרו הרמזון בפי שהוא בידינו מולי הוא ה״ר בפי היוצא ב״ר חיים מפוזנדא המדפיס בווילנא בשלמה . כי בלתי ספר זה מספר שער ורוב התקדמה ובסופה תחום ה״ר בפי היוצא הנ״ל בווילנא ד יום ו׳ כ״ח תשרי תפ״ד . תמ״ו

מתמיל בקשם בלחתו לדרך וכשובו לביתו בל"ת. לח"ז דיני תפה"ד ותפה"ד ותפלת היה להרמב"ן ודיני שבת הנוהגים בדרך ודיני קדיש וברכו וכו', לח"ז סדר מרוצת הבי דוחר והכלים וזמן נתחם וכותם בערי מחכתו הגדולות יום יום ומרחקם זו מזו וערים וכפרים שביניהם וכל הירידים והשווקים שבהם וכו'. 32°].

819. **תפלת הדרך**. (עיין שיר ידידות).

820. **תפלת דרך ישרה**. (עיין תפלות מכ"ה לעיל סי' 770).

821. **תפלת ר' יהודה חסיד מרובנא** על ביאת המשיח: דעסויא, תנ"ט, 8°.

822. **תפלת ר' יעקב שנוביא**. (עיין לקושים מרב האי גאון).

823. **תפלת ישרים**. ה"ר יעקב עמדין המכונה יעב"ץ. לרום על מלת הענוה ולחכיון הלי כתם לרום על פ' לחזיקו וסיום מוליות מס' הקשורים ליעקב, עיין זה: אלטונא, תקל"ה, 4°.

824. **תפלת ישרים**. ליזה יהי רצון להפלה וסדר הפרה מדריס: ספד"א, חש"ד, 12°.

825. **תפלת ישרים**. פזמונים והקלות: מנטובה, תצ"ט. שם, תקט"ו, 32°. ד"ו, תקנ"ג, 16°.

826. **תפלת כל פה**. (עיין שיח יצחק).

827. **תפלת הערער**. ה"ר משה שבתי בעער. בענין תפלין שהוקלו מעיר לחברת: ווירונא, 1821, 2°.

828. **תפלת ראש חדש**. (עיין תפלות מכ"ה).

829. **התפת והעדן**. (עיין מחברת התפת והעדן).

830. **תפתה ערוך**. ה"ר משה ב"ר מרדכי זכותא. סיר מוסרי בעניני חנוע הקבר ושומני גיהנם ע"פ מדרשי רז"ל בקפ"ה בתיס חמשיות: ד"ו, עת"ה, 4°. עוד עם בחור המלות והענין לה"ר אביעד שר שלום באזילה, ולח"ז ס' עדן ערוך סיר על עניני ג"ע ורב טוב הצפון לצדיקים בערע"ז בתיס חמשיות לה"ר יעקב דניאל אולמו עם בחור המלות והענין כנ"ל: ד"ו, תק"ג, 4°. עוד ככל הנ"ל ועם ל"ת ע"י ה"ר משה ב"ר מהתיהו סג"ל: מיץ, תקל"ז, 4°. גם נעתק ע"י חיטליחני ע"י ה"ר שלמה יצחק לוצאטי ונדפס: טורין, 1819, 8°.

831. **תצריף**. (עיין ס' ההזמנה).

832. **ס' התקומה**. (עיין תפלת ההפלה).

833. **תקון אמונה**. (עיין חזוק אמונה).

834. **תקון אמן**. תשובה למי שלת ענה אמן על ברכה שמעע עם ויוויים ותפלות: פראג, תמ"ח, 4°.

835. **תקון האר"י** הלוי ז"ל. נוסף גם כנה"ג: (ז"י № 166).

836. **תקון הבדק**. על דיני בדיקת השחיטה: (עיין תקוני זבח לחנן).

837. **תקון הבית**. (עי' בית יצחק. לב חיים).

838. **תקון הדעות**. ה"ר יצחק אלבלג. פי' ע"ס דעות הפילוסופים לתכותמד מלגזלני: כ"י יה"ש.

839. **תקון הזבח**. (עיין תקוני זבח לחנן).

840. **תקון חצות**. מזמורים התנות ותפלות וקינות על הרבן ביהמ"ק ויכוחים. נדפס פ"ר גם בנדו וגם בתוך סדורי תפלות שונים.

841. **תקון היום והלילה**. למודים ותפלות לעתים מזומנים ביום ובלילה: ד"א, תכ"ו, 12°, 16°.

842. **תקון יצחק**. ה"ר יצחק שמשון מלאך. ר"ח פרקים בדיעים מהגיס ומדות: ליוורנו, תרי"א, 8°.

843. **תקון יששכר**. (עיין עבור שנים).

844. **תקון הכללי**. (עיין לקוטי תפלות).

845. **תקון ליל הושענא רבה**. הוא ס' דבריס וס' תהליס וקנת מאמרי זהר ומדרות ותחנות וכו' לליל הושענת רבה למדיכה ומדיכה כמנהגה. נדפס פ"ר גם בשם קריאה ותקון ולרוב עם הסמוך לח"ז.

846. **תקון ליל שבועות**. קנת פסוקים רמשניס ומאמרוניס מתנ"ך ובתוכס קנת פרשיות מתורה ונביאים מעניגת דיומא וקנת מזמורי תהליס ומגלת רות ומשנה רחשונה ואחרונה מכל ס"ס משנה ופרק רחשון מכ' יניהס וסדר תרי"ג מלות ומאמרי זהר ומדרות וכו' לליל חג שבועות. נוסף ע"י חסידים ואחני מעשה בימי הכ"י ומהר"ם מלבב"ן הלוי ע"פ מעשה הכתובה בס' השל"ה. נדפס פ"ר. (ועיין סדר קריאה ותקון, שער התקונים, שפר התקונים).

847. **תקון ליל שביעי ש"פ**. סדר קריאת למודים ומאמרים מעניגת דיומא לליל ז' ס"פ במקומות שנהגו: ד"א, תפ"ה, 8° וו"ו.

848. **תקון לילה**. (סדר ק"ש על המטה ותקון חצות וכדומה?): רעדלהיים, תקפ"ב, 8°.

849. **תקון לילה ויום** מסדר כרך ח"ת D № 284. נדפס שבות תקון היום והלילה שלעיל.

850. **תקון הלמוד**. סדר קריאת תנ"ך ומשנה בכל שבוע להשלימם לשנה מקובל מפי רבניס וגלוגי מרן ובסופו לוח על עשר שניס משנת תנ"ד והלאה: ד"ו, תנ"ד, 12°.

851. **תקון המדות**. הוא סדר תקון חצות הל"ל ובסופו דרך ישר מוסר: מנשובה, תכ"ז, 8°.

852. **תקון מדות הנפש**. ה"ר שלמה ן' גבירול. ליסר מדות הנפש ע"י טבע החומרים בכ' טעמים. חברו בל' ערבי בשנת ד"ת תת"ם ונעתק לעברי ע"י ה"ר יהודה ב"ר שאול אבן תבון בשנת תתקכ"ז. נדפס ראשונה בסוף ס' חובות הלבבות: קונשטנטינא, ש"י, 4°. ומח"ז עם שאר ספריס קטניס בקובץ גרן נבון, עיין זה. והוא לבדו: ווילנא, תר"ה, 16°.

853. **תקון מוצאי שבת**. זמירות ותחנות וכו' למו"ש עם פי' ע"פ קבלה לה"ר אליעזר ב"ר אברהם הנוך אלטשול דידיע פערלש: ד"א, ת"י, 8°.

854. **תקון מנחת שובבים** סידר והדפיס ה"ר שמואל דוד אוטולינגו מפאדובה עם כוונות ויחודים, כמ"ש בתג"י ס' מ"ת, ע"ש. [ומלבי הוא ס' תקון שובבים לבעלן ורש"ד אוטולינגו סדרו וכביאו לבה"ד כנ"ל].

855. **תקון משלים**. ה"ר משה רייבערסאהן. קנ"ז מבלי המובל הרוסי קרילאוו נעתקו מל' רוסית: ווילנא, בת"ר, 8°.

856. **תקון נפש**. ח"י מזמורי תהלים להתפלל עבור החולה תפלות וסדר ודוי ומגוחה נכונה: ווין, תקנ"ו, 8°.

857. **תקון הנפש**. ה"ר שמואל שער ארי'. על עסרת הדברות ועיקרים לחריס ודרכי תקונים על כל עבירות וכו'. כ"י ברוגיוי: (זס"ל ב' ל"ז).

858. **תקון הנפש**. (עיין נפש חיים).

859. **תקון סוחרים ותקון חלופים**. ה"ר יוסף מארשאן. נוסחי שט"ח ודיניהם לכל מיניהם ותקנות המוכה בעניניס אלו ובאור כל המלות המובגלות בס וכו' הכל בל"ש וכו מ' פרקים: ד"א, תע"ד, 8°. [ונעתק בהדפסתו עם ה"ל לבי סיהם מעשרסין וה"ר משה ב"ר יוסף בעדין בע"ס חנוך לנער וע"ש בשער הס' ובתקדמתו].

860. **תקון סופרים**. ה"ר אליעזר ב"ר שמואל אבד"ק אפטא. דיני כתיבת ס"ת ותקון שטרות וכללי מינו: פראג, תי"ח. שם, תמ"ח, 4°.

861. **תקון סופרים**. ה"ר יוסף הנקדן. דיניס וכללים בכתיבת ס"ת. נזכר בהגמי"י הל' ס"ת פ"ת והל' תפילין פ"ת ע"ש: (זונז גמ"ל דקנ"ת והערה e שם).

862. **תקון סופרים**. ה"ר משה אלמושנינו. נוסח כל טופסי שטרות וכל מיני התקשרות וכו', כ"י.

863. **תקון סופרים**. ה"ר משה זכותא. כוונות וסודות בכתיבת ספרי קדש: כ"י רר"א № 320, 0 & 1073, q.

864. **תקון סופרים** לה"ר שמואל אבוהב (בע"ס דבר שמואל וס' הזכרונות). נלמד בהמשנ"ג בכ"י כמ"ש בתג"י ס' כ"ג, ע"ש.

865. **תקון סופרים**. ה"ר שמואל יפה אשכנזי. נוסח כל טופסי שטרות. ובכתה"ג מ"מ סי' ר"ב ומ"ח נקרא עטור סופרים: ליוורנו, תקמ"ט, 4°.

866. **תקון סופרים** או תקון ספר תורה לרבינו תם. דיניס והגהות וכללים בכתיבת ס"ת. נזכר בס' התרומה הל' ס"ת ומרדכי בפ' הניגו שמעון ובהלכות קטנות ותוס' מנחות דכ"ע ע"ב ובס' ברוך שאמר דו"ב. ונראה שהם דיני ס"ת לר"ת בתרוויס הנמצאים במחזור ויטרי, עיין זה בלות מ': (זונז גמ"ל דק"ט הערה g).

867. **תקון סופרים**. (עי' יבין שמועה. תורה).

868. **תקון סופרים ומקרא סופרים**. ה"ר רפאל יעקב אברהם גירון. בתוריס על קלת ס' העטור ומחלק לפניס ומקרא ג"כ עטור סופרים: קונשטנטינא, ויח"ן ל"ך, 2°.

869. **תקון סעדיה**. שערי דיני ממונות ושערי שבועות מתרוויס לרב סעדיה גאון: כ"י די רוסי № $563/_2$.

870. **תקון ספר תורה**. (עי' תקון סופרים לעיל).

871. **תקון עולם**. (עיין תורה, ישעיה).

872. **תקון ערבית**. סדר תפלת מעריב בזמנה: חמ"ד, תנ"ז, 16°.

873. **תקון פסח**. ה"ר פסח בה"ר שמואל ב"ר אלקנה. מזכירו תניו בספרו מקום שמואל: (בי"ג).

874. **תקון קריאה לכל יום**. הוא תקון לילה ויוס בקריאת תנ"ך וכו' מסודר ע"י נתן העזתי: ד"א, תכ"ו, 8°. [ומ"כ הוא

תקון היום והלילה דלעיל סי׳ 841 והוא תקון לילה ויום דלעיל סי׳ 849] .

875. **תקון קריאת שמע** . ה״ר יהודה ב״ר דוד הכהן . סדר ק״ש על המטה עם כוונות ותקוני הר״מ קורדובירו והאריז״ל ועם תקון המזמורים להאריז״ל : פראג , שע״ה . קראקא , חש״ד , 8° . עוד בתוס׳ תקון חצות, עיין זה לעיל : פראג, תכ״ח . לובלין , תכ״ח , 8° . עוד עם כוונות וסודות על כל מלה : המו״ד , 8° . גם בשם הנהגת חסידים ואנשי מעשה . וז״ז פ״ר וכפניס שונים וכלל סדורי תפלות ועם ל״ת וכל״ת לנד (ועיין מנחת ערב) .

876. **תקון שבת** . סיכום ומזמורים לשבת מיסוד האריז״ל : (עיין תקוני שבת להלן) . עוד כל״ל וכסופו זמר לחנכת ס״ת : פראג , תס״ג , 8° .

877. **תקון שובבים** . ה״ר משה ב״ר מרדכי זבותא . סדר סליחות ותחנות לפ׳ שמות ותרע בא בשלח יתרו משפטים (כ״ת שובבים) כמנהג מיטלית : ד״ו , תנ״ז , 8° . עוד וכסופו אגרת התוכחה לה״ר שלמה ן׳ להמיש [הוא ס׳ אגרת מוסר לר״ש ן׳ מלעמי] : ד״ו , בע״ת , 8° .

878. **תקון שטרות** . ה״ר יהודה ב״ר ברזילי אלברצלוני . טופסי שטרות וכל מיני התקשרות ותנאים וכו׳ : לובלין , שצ״ג . קראקא , ת״ד . פראג , ת״ח , 4° . פירדא , נח״ת , 8° . ד״א , תפ״א , 16° . ברלין , תפ״ה , 8° . חמ״ד , תצ״ח , 12° ; וז״ז פ״ר .

879. **תקון שטרות** כל״ל עם ל״ת סוכת לביה״ד ע״י I. G. C. Adler : המבורג וביצאוו , 1773 , 8° . אלטונא , 1792 , 8° .

880. **תקון שטרות** לה״ר יצחק הדרשן ב״ר מאיר החסיד ז״ל ע״י ת׳ מתלמידיו : כ״י ווין 47 № . [ומ״ש המדפיס שם שהיה״ס זה הוא נכד רש״י ליתא . ולפי שהדפוס הישן הנ״ל הוא שטר מתוקן שם כתוב שנכתב כ״ת שנת שנת ה״ת . . וה״כ הוא שטר מתוקן במקום שנה לערך וע״ש] .

881. **תקון שטרות** . ה״ר שמואל ב״ר וואלף פישעלעש . טופסי שטרות ונוסח כל מיני כתבי התחייבות והתקשרות : ד״א , תנ״ז , 12° . שם , תפ״א , 16° .

882. **תקון שטרות** לרבינו שמחה ב״ר שמואל : כ״י רד״א 1174, q .

883. **תקון שטרות** . (עיין יבין שמועה) .

884. **תקון השלחן** . ה״ר יהודה ליב במהר״י סג״ל (עיין שער ס׳ תשבה ספריס) . סדר הסעודה עם תפלות ומזמוריס . נחלק לז׳ ימי השבוע : לובלין , חש״ד . דעסויא , חש״ר , 12° .

885. **תקון שלמה** . הוא סדר תפלות מכל השנה מסדור ר׳ שלמה זלמן לונדון : ד״א , תקכ״ד . שם , תקל״ה . דיהרנפורט , תקס״ו , 8° . (ועיין תפלות) .

886. **תקון שלש משמרות** . מזמורי משנה ממס׳ תמיד וכו׳ לעבודת הלויס בביהמ״ק לומרס בתקון חצות לילה . ונדפס גם לבדו גם בל״ת ועם סדר תקון חצות פ״ר .

887. **תקון שלשה משמרות** . האשה לאזה א״ר יעקב ב״ר מרדכי . תפלות לג׳ משמרות הלילה : חמ״ד , תמ״ט , 8° .

888. **תקון שמירת שבת** . (עיין פרי שבת . שמירת שבת) .

889. **תקון תורה** . הוא משנה תומני תורה בלי נקודות עם סימני הפרשיות והוא הקריאה לר״ח ולמועדים וכו׳ לתועלת הקורא בעבור להשלמד בו . נדפס פ״ר .

890. **תקון התשובה** . ה״ר שמואל ב״ר חיים הלוי מק״ק אליק (בע״ס זרע קדש וימים אחדים) . תקוני התשובה ע״פ דעת הרוקח וס׳ הכל בו וס׳ רמצית הכמה וס׳ תורת המשה גם וילוי הגדול שמיבר ותקוני ק״ם שעל המטה להמה״י וגם הנהגות שמואל לכל תנות לילה , וקיצה שחיבר : זאלקווא , תק״ב , 12° .

891. **תקוני אדם** . (עיין שערי צדק) .

892. **תקוני זבח** . ה״ר משה ב״ר מרדכי ברוינשוויק . דיני שו״ע עם ביאורים והגהות מעולות בשם תקון הובה . זבחי ריב . זבחי צדק על דיני שחיטות מלוקטים מכל הפוסקים הרמשונים . ובשם תקון הבדק . בדק הבית . מחזיקי בדק על דיני בדיקות כל״ל ועם מ״מ התועלות מכל הספר : פראג , שם״ד , 4° .

893. **תקוני זהר** . מיוחס ג״כ לר״ש בן יוחאי כס׳ הזהר עלמו (עיין זה) . שבעים תקונים ופשנים וסודות על מלת בראשית בקבלה עמוקה עם הגהות ה״ר עמנואל ב״ר יקותיאל ביניוינטי מה שמלא בספרים הסייכים לענין זה ובתוס׳ י״ת תקונים מחריס זולת הנמלאים בס׳ זהר חדש ובראשו פסק ה״ר משה בסולה ב״ר מרדכי צרפתי ז״ל גר פה פיסרו״ו יום ת׳ כ״ת בראשו שי״ז לפ״ק ופסק ה״ר משה ב״ר אברהם פרובינצילו ז״ל בשני בשבת ב׳ כסליו שנת שי״ח לפ״ק ופסק

ר' ישראל ב"ר מנחם מרוויגו זצ"ל וכ' משה ב"ר יוסף ביבי ז"ע : מנטובה , ויש"ב (שי"ח) , 4° .

894. **תקוני זהר** הנ"ל עם הגהות ה"ר יעקב ווילנא ע"פ התריז"ל : אורטוקוויא סמוך לקונשטנטינא , תע"ט , 4° . ד"א , תס"ט (?) , 8° .

895. **תקוני זהר** הנ"ל כנ"ל ועם תוס' דרך אמת ומ"מ וקצת פירושים להרמ"ז : ד"א , תע"ט , 8° . ליוורנו , . . . , 4° . ו"ז .

896. **תקוני זהר** הנ"ל כנ"ל ועם הגהות ה"ר שלום בוזאגלו : ד"א , תקנ"ו, 8° . קאפוסט , תק"ע, 4° . סלאוויטא, תקפ"א. שם, תקצ"ו. יוזעפאוו, תר"א, 8° ו"ז .

897. **תקוני זהר** הנ"ל עם פי' מכוך ורחב ע"פ קבלה לה"ר צבי הירש ב"ר ירחמיאל חאטש נכד חמדת צבי : ד"א , תס"ו , 2°. ועיין כס' ראבי"ה דכ"ז ע"ב הערה ב' וידעת כן מי זה העלם .

898. **תקוני זהר** הנ"ל עם פי' נדול נכד באר יצחק לה"ר יצחק אייזיק ב"ר יקותיאל זלמן מפאלצק : זאלקווא , חלק"ת , 4° .

899. **תקוני כלי שרת** . (עיין שאילת שלום).

900. **תקוני הנפש** . (עיין דרך ישרה) .

901. **תקוני פראג** מחמת פלנדלמן (עם למכס מנכסי שמוטה) ונקרא נ"כ תקנות מק"ק פראג וכו' : פראג , תי"ב . שם , תכ"ב . שם , תס"ב , 4° .

902. **תקוני הרי"ק**. (עי' תקונים דיל ויקויו להלן).

903. **תקוני שבת** . סיריס ומזמורים ומסעיות מס' שבת ושאר ענינים לומר בע"ש ובש"ק כפי יכוד התריז"ל עם הקדמה מרוכה : ד"ו , שנ"ו (ק"ד q 306, №) . שם , ת' . (פראג , תנ"א) , 4° . ד"א , תע"א , 8° . אופיבאך , תע"ז , 16° . ועם קצת הוספות : שם , תפ"א , 12° . ו"ז פ"ר וגם נכמה וכמה סדורי תפלות . עוד עם פי' מנחת יעקב לה"ר יעקב ב"ר רפאל לבית לוי : פראג , (חש"ד נסמר , רק נסוף ההקדמה הפרט ליושנ"ה) . שם , ת"ג . שם , תכ"ב . שם , ת"ן . דיהרנפורט , תנ"ב , 4° . שם , תס"ג . ספר"מ , תפ"ה , 12° . עוד עם לקוטי דיוקים לה"ר דוד דלידא. (עי' שמירת שבת).

904. **תקוני שבת** לר' אברהם הלוי הוקן עם קלור מס' מנורת המאור ועם מלמדי זהר לנכנת : ד"א , תכ"ג , 4° ו"ז . (ועיין ראשית חכמה הקצר) . ותולי הוא נעל הספר הזה . עוד עם ל"ת ע"י ר' שלמה זלמן לונדון : זולצבאך , תקכ"ב , 16° ו"ז פ"ר . עוד עם פי' נעים זמירות ישראל על ג' סירי שבת ע"פ סוד למהר"י סרוק ועם מובחר שבאבות פי' על פרקי אבות להאריז"ל ע"פ סוד . ונכוסופו מאמר המלואים לרמ"ע מפאנו : אלעקסניץ , תקכ"ז . לבוב , חש"ד (תקנ"ד—נ"ה) , 8° . (כן הוא וכן נליתיו ונלא נפיכסט נ"י 274 ע"ם) . עוד עם הקון תסובה ותקון מסמרות : פפד"א , תנ"א , 8° .

905. **תקוני שטרות** . (עי' תקון שטרות לעיל) .

906. **תקוני תפלה** . (עיין תפלות מכ"ה 771) .

907. **תקוני תשובה ארץ צבי** . עניני תסובה על כל דבר פשע והפגנות התסובה נל"ח מלוקט מכל ספרי ירמה ומוסר בנגלה ונסתר : קראקא , תכ"ו , 4° ו"ז פ"ר . ותולי הוא ס' יורה חטאים , עיין זה .

908. **תקוני התשובה להארי"ל** מסודר ע"י הרמ"ע מפאנו . (עיין ראשית חכמה הקנ) .

909. **תקונים** . ר' **משה דוד ואלי** . שבעים תקוניס נלה"ק על פ' ולכל היד החזקה בנסתר (כ"ח ג' נד 130 הערה 14 . ותולי נכלל בשם ס' מספריו הנמצאים בכ"י יוא"ל) .

910. **תקונים לכמהר"א יחייא** . כ"י יוא"ל ונלא פורש מהותו .

911. **תקונים דיל ויקויו** . הנהות הרי"ף כ"י לה"ר אברהם דיל ויקויו . ובשו"ת הרמ"ז סי' י"ד כתב שהוא הרב שמואל דיל ויקויו ע"ש (שנ"ב י' כ"ח שם ל' כ"ד) . ובכ"י יוא"ל נמצא ג' תלקים ולא פורש שם שם המחבר רק כתוב «מהר"ר מסזקניס» ובכ"י רח"ם נמצאו תקוני הרי"ף ב' תלקים ונרשם להמרשים שהם תקוני דיל ויקויו , ע"ש 857 & 856 №.

912. **תקונים** להחרת נדיים וכו' לר' מרדכי מרקיל ב"ר ישראל ניסן מבראדי . ע"ד ס' שערי ציון : חמו"ר, 4° . (ועי' שערי ציון).

913. **תקונים חדשים** לרמ"ח לוצאטו . שבעים תקוניס על פ' ולכל היד החזקה וכו' כל' הזהר עם ב' הקדמות . כ"י מש"ג (כ"ח ג' נד 135 הערה 28 , ושם קצת דוגמות מזה , ע"ם) .

914. **ס' תקופות ומזלות** . (עי' תכונת זכות).

915. **תקופת השנה** . מאמר על מרבע עתות השנה . כ"י מינכען 299/3 №.

916. **תקופת השנה** . ה"ר שלמה די אוליווירה . מסכון ענור שניס נחדשי הלבנה עם חדשי החמה וכל ענייני המלאכה הזקת נז' שערים. ובפתיחה מבואר ענין קדום החדש ע"פ הרמיה וקבלת העדות בימי הסנהדרין

הכל בל' לט"ז, ובסופו סדר כללי התפדוגות בקצור בלה"ק ולוחות בדרך סיר: כ"י.

917. **תקופת השנה**. ה"ר אשר לעמיל ב"ר משה הלוי. לחרבעה סיריס לחרבע תקופות השנה ע"פ סירי טהומזון החגלי: ברלין, תר"ב, °8.

918. **תקלין חדתין**. ה"ר ישראל ב"ר שמואל משקלאוו. בחור על מס' שקליס מתלמוד ירושלמי ועס הגהות הגחון רבינו אליהו מווילנא: מינסק, תקע"ב, °2.

919. **תקנה לתקנתא**. (עיין תקנתא דמשה להלן).

920. **תקנות** לחבר יסדו לחצי מס סנהדרין בפחריז עס גוף התקנות בל' לרפת: פאריז, 1812, °8.

921. **תקנות** ר' **בנימן זאב**. נמצא בכ"י די רוסי 147/3 №. ול"ע לחולי נדפסו בסו"ת שלו.

922. **תקנות** רבינו גרשום מאור הגולה וגזירות קדמוניס. נדפסו בסוף סו"ת הכמב"ן ובסו"ת מהר"ס בר נרוך ובס' הכל בו סי' קע"ז ע"ב ובבאה"ג יו"ד סוף סי' בל"ד, (ועי' לקוטי פרדס).

923. **תקנות** להלכות שבת לה"ר ליב חסיד מקראקא. הניח בכ"י בכוד הכמיס. (זל"ג ל' ה'). (עיין שאלו שלום ירושלים והערות).

924. **תקנות** והגהות קבל הסכנזיס בסחג: ד"א, ישרי"ם, °8.

925. **התקנות** והסכמות ומנהגיס בעה"ק ירושלם עס הקדמה מאת ה"ר היים אברהם גאגין. ירושלים, תר"ב, °8.

926. **תקנות** ח"ק **גמ"ח** דבהכ"נ הגדולה בלונדון: לונדון, תק"ע, °8. ונדפסו שנית בשנה הבאה עס נוספות.

927. **תקנות** ח"ק **גמ"ח** דק"ק הסכנזיס בסמ"ד: ד"א, 1776, °8. עוד עס ל"ת. ד"א, 1816, °8.

928. **תקנות** ח"ק **כלילת יופי** בהמבורג. ולפניס נקראה בשם דבר טוב. הוגה מחדש ומתוקן לטובת הגבי הסובלת: חמ"ד (המבורג) תקפ"ה, °8.

929. **תקנות** ח"ק **מגדלי יתומים**: ד"א, תקמ"א, °8.

930. **תקנות** ח"ק **מגדלי יתומים** בק"ק פיורדא נחיסדה שנת תקכ"ג ונתחדשו עוד תקנות חדשות בשנת תקכ"ח: פיורדא, תש"ר, °8.

931. **תקנות מהח"ק** עטרת זקניס: ד"א, בחקת"י, °8.

932. **תקנות דח"ק** תלמוד תורה: ד"א, 1804, °8.

933. **תקנות חבמ"ת קאסטיליא** ז"ל לסדר הגט ונתיגתו: כ"י רח"ם. 859 №.

934. **תקנות מיחידים** ומנהגי ביהכ"נ המבורג בלונדון: לונדון, תקנ"ה, °8.

935. **תקנות** מדינת מעהרין ויקלנפורג עד שנת תפ"ן. כ"י רר"א. 1286, q & 957, F.

936. **תקנות** למס' שבת לה"ר פייוויש אבד"ק קראקא. הניח בכ"י בכוד הכמיס (הג"י פ' ח').

937. **תקנות** ה"ר **יושע פלק** בעל הסמ"ע בועד כ"י דג' לרבות שנת שפ"ז: כ"י רר"א 1287, q. ואולי הוא קונטרס בעניני רבית וכו' הנדפס. (עיין זה בחות ק').

938. **תקנות פראג**. (עיין תקוני פראג לעיל).

939. **תקנות הקהלה** דק"ק הסכנזיס בהמ"ד בל"ח. נוסדו ע"פ רחצי הלופי הפרנסיס וגבאי לדקה בהסכמת וביטון הסברה יר"ס: ד"א, תע"א. שם, תצ"ז, °8. עוד בכ"ל עס לישה הוספות: ד"א, תקי"ט, °8.

940. **תקנות הקהלה** דבהכ"נ בדעמשלרק-קלרב בעיר וועסטמינסטר: לונדון, תקנ"ה, °8.

941. **תקנות הקהלה** דבהכ"נ דוקס-פלעסס בלונדון: לונדון, תקפ"ז, °8.

942. **תקנות הקהלות**. כ"י רח"ם 657 № ע"ם בסחתה לד 360.

943. **תקנות רז"ל** והגהוניס. קבלס בעמיר גולנה בס' ידי אליהו לכסבר"א גאליפאפא ולו סדרי"ס על סדר הרמב"ס. (ול"ח ל"ו).

944. **תקנות הרשב"ץ** בחרנול וקבלוס בשחר הקהלות. נמצאו בתשב"ץ ח"ב סי' רל"ב, ע"ם. (ול"ב י"ג). ועיין בית יהודה למהר"י עייאש.

945. **תקנות השבים** על סדר עשרת הדברות: כ"י יוא"ל 104, 196/2. (נכתב ע"י ר' שמואל משער אריה ?).

946. **תקנות** להשומרים חגל הגניבות: ד"א, תו"ר, °8.

947. **תקנת השוק**. (עיין מועדי השם).

948. **תקנתא דמשה**. ה"ר שמרי' ב"ר משה. דרוש ומוסר כסדר התורה ועניניס שונים בב' חלקים. ח"ח תקנתא דמשה פחניס כסדר התורה לחכיו ה"ר משה בה"ר אלחנן ברלינר. שביל הישר קנת פחניס להגחון חכם צבי בעל דודתו. תקנה לתקנתא קנת פחניס כנ"ל להמחבר בעצמו. פתחי תשובה מוסר השכל כנ"ל. ה"ב ס' משקל טוב לחיי

מוסר השכל וירחת ה׳ ונסופו צרה לדרך הרחוקה תוכחת מוסר ליוסף מחרון וכו׳ : אלעקסניץ , תקכ״ח , 4° .

949. **תקע שופר.** ה״ר פייבל מן מברעסלויא. כתניס ופסקים לחודות הריב בעסק רבנות ברעסלויא , תע״ט , 8° .

950. **תקפו כהן .** ה״ר שבתי בה״ר מאיר הכהן (הש״ך) . על דיני תפיסה וכלליס מענייני ספיקא דדינא ועל ענייני תיקו ופלוגתא דרבוותא והנהגת ההוראה וכו׳ : פפד״א , תל״ז . שלוניקי , תקס״א . לבוב , תק״ע . זלקווא , תק״ע (ר״מ ל״כ) , 4° . וקיצרו ה״ר יהונתן מייכסין בפ׳ אורים ותומים , ע״ש .

951. **תקפו של יוסף .** ה״ר יוסף אלמאליה. שו״ת ב׳ חלקים : ליוורנו , תקפ״ג—תרט״ו , 2° .

952. **תקפו של נס .** (מפתח רמב״ם) .

953. **תרגום אונקלוס .** אונקלוס הגר תרגם את התורה לתרגום מפי ר׳ אליעזר ור׳ יהושע (מגילה דף ג׳ ע״א) . וים מקדמוני רבותינו שקורין לו תרגום בבלי . עיין בערוך ערך תריב וערך תלגון ועיין תוספות מנחות דמ״ד ע״א ד״ה כל כהן . נדפס עם התורה בכל מיני מקלחות וכל המחסיס כמעט . (ועיין תורה) .

954. **תרגום איוב .** (עי׳ תרגום רב יוסף לתלגן).

955. **תרגום אשכנזי.** התכס המלהי הרמבם״ן הוא יגע לתסגה לתרגם את התורה בל׳ משכנז נקיה ונתה ותה״ז תרגם ס׳ תהליס ושיר השירים ושירת דבורה בל״ל . וממנו רלו וכן עשו רבים כמחכוונתו עד תשר נמלא לנו כעת בל ספרי הקדש וכל ספרי התפלות וס״ם מסגה וספרי חכמה ומוסר וז״ז לרוב עם תרגום תשכנזי ותמלא בלו״ז במקומו .

956. **תרגום בבלי .** (עיין תרגום אונקלוס) .

957. **תרגום דברי הימים** לרב יוסף . (עיין תרגום רב יוסף לתלגן) . נדפס ותסגה מתוך כ״י משנת ה״ת ק״ג בתסרון מקומות רבות עם ל׳ רומי ע״י M. F. Beck אויגשבורג , 1683—1680 , 4° . עוד בל״ל נדפס מתוך כ״י תחר בלי ל׳ רומי ע״י התכס ווילקינס : ד״א , תע״ה , 4° . עוד בל״ל נס עם ל׳ רומי : ד״א , 1715 , 4° . (ועיין תורה , דברי הימים נעזל) .

958. **תרגום חמש מגלות** עם תרגום שני נעתק לל״ת בתרגוזים (בניגון שמואל בוך) עם בתוב מלות קשות בל״ת בשדו לר׳ יעקב ק אפלמן ב״ר שמואל בונם . [נדפס שנות ר׳ קאפלמן תשר תגר מגלת אסתר בתרגוזים בל״ת וכ׳ בסופה שתגרם בשנת 5350 פון בשעפנים דער וועלט : כ״י הטבורג 34 . ול״ע שם המגלה הזאת משוגה מתרגום ח״מ זה: רמש״ש]: בריסגוי (היא פרייבורג, בחותיות לדומות , בשנות דניאל פרופעזן), חש״ד (שנ״ד בערך , כי נתתבר בשנה ההיא במין בגרפת). רד״א 0, 473 , [אבל הוא 4° קטן . בשמ״ש 170 נומ׳ 1135] .

959. **תרגום יונתן בן עוזיאל** על נביאים בפי שבבל מפי הנביאים חגי זבריה ומלאבי , והמיותם לו על התורה הוא תרגום ירושלמי הנמלא לנו בשם תרגום ירושלמי עה״ת הוא מהדורא לחרת ובמו טוסחאות שהו . ועיין גמרא פ״ק דמגילה דף ג׳ ע״ב , ועיין בג״ל ת׳ ח׳ ובג״ב שם , ועיין טוען גח״פ נד 72 וכו׳ .

960. **תרגום יונתן ב״ע** עה״ת ותרגום על מגילת אסתר : באזיליא , שס״ז , 2° . וז״ז בשמה מיני מקלחות ובמה מיני תומשים . (עיין תורה) .

961. **תרגום רב יוסף .** יש מיחסין לו תרגום בתוביס (עיין ב״י) , ולית שבבר הוכר בימי התנאיס ומזבר ס׳ חיוב תרגום לו תרגום חיוב בגמרא שבת דקע״ו וע״ב בתוס׳ ד״ה וכיצד וכו׳ ועיין בתוס׳ מגילה דף ג׳ ע״א ד״ה תרגום וכו׳ . וייתם בל יוסף לתרגום בבלי עיין העתם בריטב״א ריש מב׳ מגילה שם ובתוס׳ פ״ק דב״ק . ועיין ב״ק ד״ל ד״ב ע״ב .

962. **תרגום ירושלמי** על התורה . (עיין תרגום יונתן) . ויש קורין גם לתרגום יונתן על נביאים בשם תרגום ירושלמי והרד״ק קורא לו תרגום של תוספתא או תוספתא לנד . עיין טוען גח״פ נד 77 .

963. **תרגום בתובים .** (עיין תרגום רב יוסף) .

964. **תרגום מתלי דשלמה .** הוא תרגום מלי עם הגהות לר״א בחור אשבנזי הלוי : איזנא , ש״א , 4° .

965. **תרגום עברי** על דניאל ועזרא ופסוק בדמה תלמדון וגו׳ בירמיה י׳ פ׳ י״ח נעתק לעברי ומתורגם על׳ רומי ע״י התכס הנזכרי יהאן ליישדען : ליידן , 1685 , 4° .

966. **תרגום עקילס** הגר היוני שתרגם את התורה יונית לפני ר׳ אליעזר ור׳ יהושע הל״ל כמבואר בירושלמי פ״ק דמגילה וז״ז בתלמוד ומדרש . עיין בפ׳ מאור עינים פ׳ מ״ס מהלק תמרי בינה ועיין ב״ק ד״ל ד״ב ע״ב ונקרא בפי תבמי העתים בשם אקוילה . ולפ״ד בע״ס מאור עינים שם נמלא תרגום זה בל״י ברומי ע״ב .

967. **תרגום שיר השירים** עם מקרא הפסוק: ד״א , תמ״ג . שם , תס״ה , 8° .

968. **תרגום שיה״ש** וקהלת עם ליטיין ע״י החכם הגולדי שרעקענפוכם : באזיל , שי״ג , 8° .

969. **תרגום שני** על מגלת אסתר . הוא כעין מדרש ברוב דבריס ורוב ענין וחובר בלשון ארמית ולא נודע מחברו וזמן חבורו . נדפס בקצת מיני מקראות ומומשים . (עיין תורה) .

970. **תרגום שני** הנ״ל נעתק לעברי בשם פתשגן הכתב עיין זה בשורת פ׳ .

971. **תרגום שני** הנ״ל עם פתשגן הכתב כנ״ל . נדפס בקצת מיני מומשים . (עיין תורה) . וגם לבדו : לבוב , תקנ״ח . שקלאוו , תקצ״ג , 4° .

972. **תרגום שני** הנ״ל בל״ז בחרוזות : ד״א , ת״ט , 4° .

973. **תרגום שני** הנ״ל ומדרשים על מגלת אסתר בל״ז ע״י ר׳ ליב ב״ר יוסף מעלי״ר (עיין תורה , אסתר) .

974. **תרגום שני** הנ״ל מחורגם באשכנזית ע״י ה״ר דוד אטטענוואסער : זולצבאך , חש״ד (תק״פ) , 8° .

975. **תרגום של תוספתא** . (עיין תרגום ירושלמי) .

976. **ס׳ התרומה** . רבינו ברוך ב״ר יצחק מגרמייזא . על דיני מסור והחיר בי״ח הלכות : ד״ו , רפ״ג , 2° . זאלקווא , תקע״א , 4° . ור׳ נסים שלום חיבר פי׳ עליו וקרא לו שבילי תרומה (ול״ח ג׳) .

977. **תרומה חדשה** . ס׳ קדמון בדיניס . נזכר בסמ״ק מצוחך כמה זימני . עיין המזכיר דף פ״ד .

978. **ס׳ התרומות** . רבינו שמואל הסרדי ב״ר יצחק תלמיד הרמב״ן . דיני ממונות בע׳ שערים וכל שער נחלק לפרקים , ובסופו תשובה ופסק מ׳ למהר״י ב״ר אליהו ברקי (קוה״ד מ״ד ה׳) : סאלוניקי , שנ״ו , 4° . פראג , שס״ה . סאלוניקי , שפ״ח , 2° .

979. **ס׳ התרומות** הנ״ל עם פי׳ גדולי תרומה עיין זה בשורת ג׳ .

980. **תרומת הדשן** . רבינו ישראל איסרלן אשבנזי (מהרא״י) . סדר״ת כמנין דם״ן ומת״ז ס׳ פסקים וכתבים שלו : ד״ו , רע״ט . שם , ש״ו . פיורדא , תקל״ח , 4° . סדילקאוו , תקצ״ה , 2° .

981. **תרומת הכסף** . ר׳ יוסף אבן כספי . לקוטים מס׳ המדות לאריסטו וכסופו ס׳ ההנהגה לאפלטון . (עיין הנהגת המדינה) . עיין בדב״ע ב׳ בד 10 ובד 15 , וע״ב בד 16 .

כ״י ווין 119 № ובדברי המרגיש שם הוא לקוטים מס׳ ההנהגה לאפלטון ומס׳ המדות לאריסטו ונחלק לעשרה מאמרים ונמצא גם בכ״י וואטיקאן 294 № וכ״י מינכען 265 № [אבל בכ״י מינכען 265 לא נמצא : רמש״ש] . וז״ז .

982. **תרומת הכרי** . ה״ר יהודא ב״ר יוסף הכהן . מי׳ על עזר ומ״ע מו״מ : פרעסבורג , 1858 , 2° .

983. **תרומת הקדש** . ה״ר חביב ב״ר אליעזר טולידאנו . סדר״ת על הטעמת שטועניס האפיקורסיס על תורתנו ועל קבלת רבותינו : ליוורנו , ורשעי״ם (תר״ך) , 8° .

984. **תרועת מלך** . ה״ר בנימן פרענקיל . מעניין אסבת השם למלך ויועציו ושריו ואהבת האדם עם ל״ח : ברעסלויא , תקצ״ג , 8° .

985. **תרי״ג מצות** בקצור בחרוז לר׳ משה ב״ר אברהם מת : קראקא , שמ״א , 8° .

986. **תרי״ג מצות** ע״פ סדר הרמב״ם לה״ר יהונתן אייבשיץ בדרך שיר וחרוז ובסופו בחור המצות לסיעת הרמב״ם והרמב״ן ושמ״ג עם השגות הראב״ד : פראג , תקכ״ה , 8° .

987. **תרי״ג מצות** לדעת הרמב״ם מסודר לפי י״ד ספרי הי״ד החזקה ומצויין בסימנו לס׳ מצות השם ע״י ר׳ אשר ענזיל ב״ר מרדכי באשעם מסלאנים : ווילנא , ת״ר , 8° .

988. **ס׳ התרשיש** . ר׳ משה בן יעקב אבן עזרא . מבלי מוסר בחרוזים וגו עשרה שערים ובכל שער מספר חרוזים כמנין שם אבן מלבד החסן ומספר כל החרוזים כמספר הרשי״ם ונקרא גם בשם ס׳ ענק וגם בשם ס׳ תגני״ם שם המורה על מין חרוזים כחלה . כ״י שד״ל (כ״ח ד׳ מכתב י״ב ע״ב) . גם נמצא לבד״ל עוד בי״ן חיבים לחכיר למחבר זה בכ״י ודבר עליהם בכ״ח ד׳ הנ״ל מכתב י״ד , ע״ב .

989. **ס׳ התרשיש** . ר׳ נטרונאי . ס׳ קבלה . הובא בפי׳ הרמ״ב גם׳ יחידה על מצות עשה ספירות וכו׳ ע״ב . [נ״ח ס׳ התכשיט בקבלה] .

990. **ס׳ התשבורת** לר׳ אברהם ב״ר חייא הנשיא . כ״י די רוסי 1170 № .

991. **ס׳ התשבורת** . ר׳ אליעזר חסמא . (ס״י) .

992. **תשבי** . ר׳ אליהו בחור הלוי אשבנזי . בחור מלות זרות וקשות בדרז״ל ובעלי מסופות ומחקר וכדומה כמנין תשב״י : איזנא , (וגם עם ל׳ רומי ע״י פאגיוס) , ש״א-ש״ב . באסיל , שס״א . הוראדנא , תקס״ה , 4° . טשערנאוויץ , תרט״ז , 8° . עוד עם ל׳ רומי הנ״ל ותקוניס ומוספות : באסיל ,

שי"ז—ח', 4° (הוס' ד' איזנא הכ"ל עם הקדמה ומער הדפ. ועם הגהות ס"ר יעב"ץ, ב"י: נעדנער ע' 228).

993. **תשבי מבשר**. (עיין הגדה ש"פ).

994. **תשב"ץ**. רבינו שמשון ב"ר צדוק תלמיד מהר"ם רוטנבורג. תשובות ופסקי הלכות בקיבל מרבו זה בהיותו בתפיסה כמודע. ולכן לא מצאתים מתן דמיהם לר"מ רוב"ב עצמו כמו שמצאנו בקצת כ"י יתכיס כי תורה רבנו היא. והג"מ היד"ח רלתיו בכ"י על קלף וכתוב בו שבח ס' זה ליד רבינו פרץ והגיהו, וכל מקום שתמצא שם «ומיהו» זהו לבושו של רבינו פרץ (כ"ל ד'): קרימונה, וי"ש. שם, שי"ח (רד"ח q 471). קראקא, שי"ט (רד"ח q 664). קאפוסט, תקע"ו, 4° לעמבערג, תרי"ח, 8°.

995. **תשב"ץ**. ה"ר שמעון ב"ר צמח דוראן (הרשב"ץ). תתק"ג שו"ת ותי' בפירושי הלכות ומעשות ופסקים בשלשה חלקים וקרא לו משב"ץ ר"ת ת'שובת ם'עון כ"ר צ'מח. גלוה לו ה"ד בשם חוט המשולש שו"ת מג' נתוים ונחלק לג' עוריס: העור הא' שו"ת ועניניס מפורדים וכללים לה"ר שלמה בה"ר צמח דוראן מחברון הנמצי להרשב"ץ הג"ל. העור הב' ל"ה שו"ת לה"ר שלמה צרור. העור הג' ל"ס שו"ת לה"ר אברהם אבן טוואה. ד"א, תצ"ח, 2°.

996. **תשואות חן**. ה"ר גדליה ב"ר יצחק פשיט בסדר הסורס: חמו"ד, 4°.

997. **תשואת חן**. ה"ר שמעון זעליג ב"ר יעקב יוסף יוזפא הלוי. דרושים ופשיט שו"ת בשם וכסופ תי' הלכות: דובנא, תקנ"ז, 2°. (ורח"ס 4323 № 4323: תקנ"ב, וליתא, כי אי ההסכמות שם מיום ה' כ"ב בסיון תקנ"ד, ע"ש).

998. **תשובת הגאונים** בעניו קריאת שם של ד' לר' אהרן משה ב"ר שניאור זלמן ולח"ז מעשה רב פסקים ותשובות בעניו שו בלונדון נלסטו ע"י ר' יוחנן ב"ר יצחק מהעלישוויא: ד"א, תס"ז, 4°.

999. **תשובת גברי**. (עיין דרשות גברי).

1000. **תשובת רב האי גאון** בשאלה למה שפר ספירות וי"ג מדות כי לפי יסודות הקבלה הן הן הספירות הן הן המדות. כ"י מינכען $118/_2$ №. (ועיין תשובה סי' 1010).

1001. **תשובה** ה"ר יעקב פולאק ב"ר יצחק הלוי בעניו עגונה: פראג, שמח"ו, 4°. עוד בל"ל עם תשובת מורו מהר"ל מפראג והספד מהר"ל הב"ל על ה"ר עקיבה גינצבורג מפפד"מ: פפד"מ, תע"ט, 8°.

1002. **תשובת מהר"י פירדאנדו**. הובא בס' האורב דף ג' ע"ב, ע"ב.

1003. **תשובה** למה שנו מוניו החדש ע"פ החשבון ולא ע"פ הראי': כ"י רח"ם $675/_3$ №.

1004. **תשובה מאהבה**. ה"ר אליעזר ב"ר דוד פלעקישלש. מ"ע שו"ת בג' חלקים, ובראש מ"ח קונטרס בשות עינים על עניו גוי ובכרי ועבו"ס בתלמוד וכו' ובכל הספריס ז"ז ובסופו קונט' שלמי תודה דרוש מגדה: פראג, תקס"ט—פ"א, 2°.

1005. **תשובת המינין**. ר' דוד אוז. להפדיק לת רבו כ"י יעב"ץ מחרף המומר קאלל לענעו: ב"י. מובא בעדות יעקב י"ג ל' שבירת לוחות האון ז' ל'.

1006. **תשובה למבקר**. ה"ר דוד ב"ר יוסף זאמושטש: ברעסלויא, 1821, 8°.

1007. **תשובה** על ס' מצפה יקתאל: חמו"ד, (אלטונא, תקנ"ט), 8°.

1008. **תשובה נצחת**. ה"ר שלמה רובין. למתנגדי ספירושת: לעמבערג, 1859, 8°.

1009. **ס' התשובה** לר' סעדיה גאון ושפתם ממנו בס' חסידים סי' תרי"ב ותרי"ג, ע"פ. (בג"ב סי' י"ב) הוס קלת מס' אבוונות ודעות מאמר ה' ועיין תוספות רס"ג הערה ס"ו.

1010. **תשובה** מיוחסת לר' פלטאי ורב שרירא ורב האי הגאונים בעניו עשר ספירות והוך קדמון וכו' בקבלה. גם נקראת שו"ת על ס' יצירה; תשובת שאלה לר' האי אשר השיב לר' פלטאי [והכל בדוי: רמש"ש]: כ"י רד"א (964 & 999, 989 q). ומצוי בכ"י גם ז"ז. [בסגנון מבואר קלת בתשר לתיתי וניתי בבולי ס' ר"ח יעלניטע בייטרעגע ח"ח ע' 11 לשר העתיקה מס' פרדס לרמ"ק שער הקדמות פ"ח, ובחלה תחלת הקדמת לרוב חת"ז בעניו חוך קדמון וחוך לח (הוס סי' 1000) הדפיס הרי"ל דוקלס ניטרון לקחתיו שבע ג' ע' נ"ס ולח ידע שבבר נמצלה בתמונות לרס"ט דף ל"ד, בשר העירותי בהמזכיר ג' 5, ועי' בדפי כ"י מינכען $12/_{2.6}$: רמש"ש].

1011. **תשובת הפרושים**. ה"ר יהודה מלונדון. נגד ס' תוכחת מגולה. חמו"ד (לונדון, 1775) 8°.

1012. **תשובה** מהמייסמו קאלו (הוס ר' קלונימוס בן קלונימוס) להנוסחם [יוסף] חתן בספי כתרעס על קונדריסין שבבר (כ"ל

נס' הסוד, עיין טירת כסף והערות): כ"י מינכען 307/2 №.

1013. **תשובה** נעגין קריאת הכתובה בין נרכת לירוסין לנרכת נשואין לה"ר נהמניה מביאליסטאק (?): ווין, 1859, 8°.

1014. **תשובת** ה"ר שאול ומצין ה"ר צבי הירש ע"ד מכס ס' מצפה יקתאל: ברלין, תקמ"ט, 8°.

1015. **תשובת שאלה** מחכמי פיס לחכמי מלרנקה נעגין נתיבת ס"ת ותשובת שאלה נזה לר' בנימן אספינווזה: כ"י יה"ש.

1016. **תשובת שאלה**. (עי' תשובה סי' 1010).

1017. **תשובת שאלות**. (עי' הפלת ההפלה).

1018. **תשובת** ר"ש אלקבץ הלוי למהלת מהר"י קלנו נעגין קנורת הלדיקים נאח"ק המזכר נזהר: כ"י יש"ר (הוא על יה"ש) 24 נאוקספורד מכר נרלאנו והתחלה נכ"י רל"ל F, 1142 ע' 209.

1019. **תשובת** חדמו"ר שניאור זלמן נבנ"מ לאנר המציב לחדמו"ר לוי יצחק נה"ר מאיר על לודות לאנה עגונה ודין שומת: קאפוסט, תקע"ה, 4°. ונדפסה מחדש נתוך הש"ע שלו (עיין שלהן ערוך).

1020. **תשובת** רב **שרירא גאון** נסדר מצנה ותנאים ותמורתים וסדר הגלוים וכו'. ורב"י נמס' כתובות ד"ז ע"נ קורא לה פסק סדרו של רש"ג ע"ש. והרמב"ן נמלחמותיו פ"ד דכתובות קורא ע"ש תתלתה ביצד נבתבה המשנה ע"ש. (ה"ר בר"ר העתה 32 נתולדות רבינו נתן, ע"ש) נדפס לראשונה נס' יוחסין ומחדש נס' חפש משמונים מתוך כ"י יחן. ועס ל' רומי ע"י דר. וואללערשטיין: קראטאשין, תרכ"א, 8°. (ועי' נמלואים).

1021. *) **תשובות** לה"ר אברהם חיים קראקוביא, כ"י. (תג"י ס' ק"ס).

1022. **תשובות** מאגיסטרי אלפונסו די בורגוש (לפניס שמו נימרהל כ' אבנר) לר' יצחק ן' פולקלר ותשובות ר' יוסף שלום על מגרותיו גס תשובותיו על תשובות ר"י שלוס הל"ל. כ"י די רוסי 533/3.6.7 №. (ועי' אגרות).

1023. **תשובות באנשי און** מהלדמיים ורעיו בי"ע מכתביס מתת ס. (פינחס) מ. (מנחם) ן. (היילפערן): ספד"מ, תר"ה, 8°.

1024. **תשובות בן סירא** למהלות נכוכדלגר. (ושוגה מכל הנדפס עד כה נכמו): כ"י די רוסי 1090 №. (ועי' אלפא ביתא דבן סירא).

1025. **תשובות הגאונים**. (עיין שו"ת—).
וכ"י שד"ל נמנהל תשובות גאוני נבל ושאר קדמונים. עיין כ"ח ז' לד 78. וכשפרו בית האוצר לשכה ס' הלריך למעיניתם, ע"ם דף מ"ז וכו'.

1026. **תשובות הגאונים** נאספו ע"י **רב צמח גאון**. נזכרו נמרדכי פ' השותפין. ועיין נס' בית המוקד הל"ל לשד"ל דף מ"ו ע"ב.

1027. **תשובות הגאונים** נאספו ע"י בע"ם שבלי הלקט כמ"ם ר"מ רלוטי נגליון ס' מקדש מעט שלו עיי"ש. (בית המוקד, סס) ועי' נמלואים.

1028. **תשובות גאונים קדמונים**. מסודרות ע"י **רבנו יוסף טוב עלם**. נדפסו מתוך כ"י יחן נוחן ונרחנם מכתב ה"ר שי"ר להוכיח מתוכם ע"ז: ברלין, תר"ח, 4°.

1029. **תשובות דונש** בן **לברט** עם הכרעות רבינו **יעקב תם** והוסף ח"ב לס' מהברת מנחם נדפסו רחנשוגה עם תוספת הערות ה"ר צבי פיליפאווסקי, מהרי"ל דוקעם וה"ר **רפאל** קירכהיים: עדינבורג, 1855, 8°.

1030. **תשובות** והלכות לה"ר י"ט בה"ר **יעקב** אלגאזי: כ"י בירושלם עה"ק (ז"ל י' ס"ל).

1031. **תשובות מהר"ח גרדובי**. (עיין האורב).

1032. **תשובות חן חן**. (עיין ארח לצדיק).

1033. **תשובות** לר' יהודה חסיד. (פינסט דק"ע).

1034. **תשובות** לר"י **גיקוטיליא**. (פינסט דקע"ה) [ומנהג נרלה עשות נידו: רמש"ש].

1035. **תשובות מהרי"ם**. ה"ר **יעקב מאיר** פאדווא: ווארשא, 1854, 2°.

1036. **תשובות** רב **יעקב** ב"ר **נסים גאון**. עיין תג"י י' קס"ח.

1037. **תשובות** כ"ר יפת בכ"ר **עלי הלוי**. (עיין לקוטי קדמוניות).

1038. **תשובות** לה"ר **יצחק לוי ואלי**, כ"י. עיין זל"ל י' ט'. [כ"י יוא"ל 51. ועיין מה שהעיר הרכד"ל נמזכיר 22 № ע' 100 על זמן המחבר הנקרא נלטינוס Valle: רמש"ש].

1039. **תשובות המיוחן**. נמנהל בכ"י רח"ם כרך שלס (2°) יחן מאד ולא פורס מהותו, ע"ם 860 №.

1040. **תשובות** לה"ר **מרדכי גלאנטי**. נמלאו בכ"י מלבד מה שנדפסו נס' ברכות מים לסר"מ מיוחס. (תג"י מ' ס"כ).

1041. **תשובות** ה"ר **מרדכי מיכאל** ב"ר מנחם

*) **הערה**. ועיין ג"כ ערך שאלות ותשובות.

מענדיל יפה. מ"ק: האמבורג, ברי"ת, 4°.

1042. **תשובות** רבינו משה תקו (ב"ר חסדאי). נזכרו בכו"ת מהכ"י בכתב סי' כ"ד, ע"ב. (כרמולי בעק"ד תרי"ח ל' 782 וכו').

1043. **תשובות להר"מ אלמושנינו**. נדפסו בכ"י כמ"ס בהקדמות בניו ותלמידיו על ספריו הגדפסים. (תג"י מ' קע"ו).

1044. **תשובות מהר"ן קוקו**. (עיין האורב).

1045. **תשובות נאספות**. סס תשובות כ"י מרבנים שונים שנמצאו בחמתחת בעל הכנה"ג מקדמונים ומחרונים וכומז עליסס בסס זה בספרו, כמ"ס בע"ס בתי כהונה בהקדמה לס' כנה"ג מה"ע מהר מידו היח ולח נזכר שמו עלי'. וכה עשה בע"ס יד אהרן מה"ע ח"ק מהר סס לו קונטרס תשובות נאספות והוח מכלל הספר. (בג"נ ל' כ"ד).

1046. **תשובות ר' עקיבא איגר**. ס' רחמנן כולל שו"ת ופסקים וכתבים בשיטות ומדושים לה"ר עקיבא איגר מפוזנא: ווארשא, תקצ"ה. שפעטין, תר"ך, 2°. והשני הוח דרוש וחדוש שלו, עיין זה.

1047. **תשובות ר"פ מיידפריג או מיידבריק**. נזכרו בכו"ת מהכי"ק בכס יו"ד ע"ב, ובכו"ת מהכ"י מכתוב סי' .. וסי' ..

1048. **תשובות קצת קדמונים** ומכתב ר"א בן הרמב"ם. כ"י שד"ל.

1049. **תשובות** על מהלות לר' מאיר ב"ר ישעי'. כ"י די רוסי $166/_{9}$ №.

1050. **תשובות שאלות ואגרות**. (עיין אגרת ושו"ת הרמב"ם).

1051. **תשובות רב שרירא** לר' יעקב נסיס. כ"י די רוסי $117/_{2}$ №. ע"ע כי מולי סס כילד סלר מבנה וז"ל ובכתוב השמות.

1052. **תשובות ישראל**. ה"ר מנשה בן ישראל. בבתול כל עלילות דבריס וכל תולעות שוא ודבר כזב מעל עס ימרחל לפני ברי העשה בחנלעיליה. מבכו בל' חנגלי ונעתק לל' חסכמ ע"י החכס החלסי הרמבם"ן ומל"ח לעברית ע"י ה"ר שמשון בלאך הלוי ותולדות המחבר ע"י ה"ר דוד הפשי: ווין, תקע"ד. ווילנא, תקע"ח, 8°.

1053. **תשועת ישראל**. בבתול עלילות דס בל"ק: פיורדא, חש"ד, 8°.

1054. **תשועת ישראל בידי יהודית**. ה"ר דוד פראנקו מינדיס. מעשה יהודית והלופורנס ע"ד הסוה (דרחמח) בחרת שיר ושיחה: רעדלהיים, תקס"ד, 8°.

1055. **תשועת עולמים**. ר' משה דוד ואלי. קבלה: כ"י יוא"ל. (עי' אגרות שלומים ומלוחים)

1056. **תשועת צדיקים**. מעשה מרדכי ואסתר מספרי מפוקכיפה: אלטונא, תקכ"ו, 8°.

1057. **תשות הראש** [בבבי' ל"ו ע"ג מראשות הראש, עיין זה]. ס' רפוחס על חליי הרחם. נעתק מספרי בן והיד (Vahed) ע"י כ' יהודה בן שלמה בבמת ס"ק קי"ב. כ"י מינכען $286/_{3}$ №.

1058. **תשלום התקונים**. כ"י, היה ביד מהרח"ו. (המגיד XXIII 13, ע' 103).

1059. **ס' תשלומין**. (עיין שתי ידות).

1060. **תשליך**. (עיין הצופה לבית ישראל).

1061. **תשע שיטות**. ה"ר צבי הירש רוזאניש אבד"ק לבוב. תדושים ופלפולים על ע' כוגיות וביעות בס"ס וגו גס חי' לביו ס"ל בערוש בסס הוקת אהבתי ותמשה כללים בה' עניים בס"ס: לבוב, תק"ס, 2°.

1062. **תתן אמת ליעקב**. (עיין מרגליות טובות).

אשריך אוצר הספרים לבן־יעקב שיצאת באמת ליעקב.

## נשלם אות ת מהדורא תליתאה

(ומסי' 880 עד סוף—מהדורא תנינא)

## רחש לב הרב החכם הכולל הבקי המצוין בכל בית התלמוד ובספרת ישראל נאמן הוא מגיה הראש בדפוס – לעת גמר הספר.

שַׁבְּחַ אני את חכמי הדור אשר עיניהם פקוחות לראות ולדעת: מה הוא החיים אשר הפיח ד' באפינו, ומה הימים אשר אנחנו חיים על פני האדמה שואלים מאתנו! הן תמול אנחנו על פני האדמה אם לא נדע את הימים אשר עברו לפנים, וכשטף מים כבירים יעברו ימינו וישקעו בתהום הנשיה; וגם אם שנים רבות יחיה האדם בארץ ובן מאה שנים ימות, ולא ידע ולא יזכור את אשר היו לפניו, הלא כנער וכצעיר לימים יצא מעל פני תבל, כי מה הוא החיים אם לא זכרון החיים, ומה הימים שואלים מאתנו, אם לא לדעת אותם, כי לא יעברו כחלום חזיון לילה. אבל ספונים ושמורים יהיו ברוחנו עד שובנו אל העפר אשר ממנו לֻקחנו, והרוח עם זכרוניה תשוב אל האלהים אשר נתנה. ולכן גם הצעיר לימים, אם ידע מעללי הדורות אשר חיו לפניו, וזכרוניהם וקורות ימיהם שמורים ברוחו, אף כי לא ראה בעיניו את עמלם, ולא נשא בסבלם למשוך את הימים הראשונים יחשב לזקן ושבע ימים—כי יום הולדתו יחשב מיום ידיעתו, ולא מיום גוחו מרחם אמו.

ועתה בן אדם! אם חפצך לבוא שבע ימים לקץ הימין, אך עצה אחת היא לך לקרוא ולדעת את מקרי הימים אשר כבר חלפו, ולראות את פעלי ימי עולם, כי מה לך אם נולדת זה ששים או שבעים שנה, או אם נולדת זה אלפים ונשאת וסבלת בעמליהם, הלא האחרית הוא רק הזכרון, וזכרון אחד עולה לשניהם. אל תפן אל און, אל מעט מבני פריצי הדור אשר קמו עתה, החפצים להשכיח את עם ישראל גם שם ספרותם בחלומותם אשר יספרו ויקראו בקול: חיים! חיים! ובספרות ישראל אך קברות עולמים יחזו, ומה בצע לאדם מן העבר? ורק אל ההוה ישימו פניהם. אבל מה הוא החיים אשר בפיהם? הלא רק חיי האוכל הבא אל בטנם, ומה יחזו בימיהם? רק חלום הבא ברב ענין ואין פותר לו. שמע נא אלי, ובוא בגן הזה אשר נטע הרב החכם הכולל סופר מהיר מו"ה יצחק אייזיק בן־יעקב ז"ל, גן עולמים הוא, ועצי דעת, עצי דורות עולמים שתולים בו בנאוה, ינעם לך להתהלך בין שדרות הדורות, ולשעשע במטעיהם, הלא בזה יאריכו ימיך, ושנות חיים—חיי רוח וחיי דעת—יתוספו לך.

אמנם אם נעים ונחמד הוא הספר הזה לאיש החפץ חיים וארך ימים—ומי לא יחפוץ באלה? — וכגן עדן יהיה לפניו בתבל, אבל יקר הוא מכל יקר לאנשים העובדים שדמות המדעים, אם בתנ"ך בתלמוד ופוסקים, או במדעי תבל, לראשונים יהיה הספר הזה ככחות האבות לבניו, אשר יעשרו וינוב חילם מנחלת אבותיהם אשר להם למורשה*), ולאחרונים יהיה כימי הנעורים לימי הזקנה, אשר ינובו בשיבה, דשנים ורעננים ממטעיהם הרכים אשר נטעו בימי נעוריהם.

---

*) ומספרם של מק מה שכותבתי מהמועלת הרכה הבאה לעומתי תורה מידיעת הכ"י, כי בגמרי הלכות שבת רחיתי בכ"י רס"ג בע"ז ס"ק ג' כי התלמיד שם בדברי טעם, ודמה את דברי הרב"י בשתי ידיים, ואת דברי רמ"י כלאחר יד, וגם בעל לבושי שרד ובאר מפרשים לא מצאו חיל להגיהם מהשגותיו, ואמנם עתה באתי זכיתי למדוכי הר"ן אחר סיום נפון באה"ק (ונדפס בווארשוי בעדות גאוני עיה"ק ירושלים בשנת תרכ"ג) רחיתי כי הכ"י הזה בלי ספק כבר סיים לנגד הרב"י (ואולי גם לנגד הרמ"י), ועל הדוכיו בשנת קל"ח טעין הרב"י ולא על דבריו אחר על התלפס, ובזה נדקו דברי שניהם, ויען כי קצר פה המצע מהשתרע דברתי רק בקיצור ולקויים בנפשי תן לתכס ויתכס עוד.

**והנה** אנכי ראיתי את העמל הרב אשר שם על שכמו זה רעי הרב המנוח מוהרי"א בן יעקב ז"ל, כי בכל משך ימי חייו בארץ לא נח ולא שקט ואסף את שמות הספרים אשר כבר נדפסו, או הספונים בכ"י באוצרות הספרים ורשם אותם בספר באר היטב עם מחבריהם ותוכן ענייניהם וכו'. וגם בימי זקנתו ושיבתו קם בכל יום בבקר בבקר ויערכם ביגיעה ושקידה רבה עפ"י א"ב ויבא עד הלום. — ידעתי כי כל מוקירי ספרות ישראל יודוהו על עמלו ויוקירו זכרו. ואנכי כאשר אוה ד' למושב לי פה על מלאכת ההגהה בביה"ד האלמנה והאחים ראם ובא לנגד עיני הס' הנחמד הזה **אוצר הספרים** הללתי שבע את שם ד' כי נחלת אב"ן יעקב עשתה פרי הלולים, ונטעי שעשועים אשר נטע הנוטע אבי"ב בזעת אפים יחללו בני דורו וישבעו נחת מלא חפנים, כי באמת הפליא הגדיל לעשות בחלקה הזאת מכל אשר היו לפניו, ואחד הוא בספרי ישראל בין בכמותו ובין באיכותו, כי מספר הספרים הנקובים בספרו הוא יותר משבע עשרה אלף, וגם ברר ולבן כל דבר בעמלו ויגיעו ונושע תשועת עולמים ברב יועץ עם הכמי לב אבירי החכמה הזו בישראל. אמנם לדאבון לב קדמהו המות בטרם כלה את מלאכתו, והוא גם הוא לפני מותו לא דאבה עינו על ימיו כי יכלו, אבל מאד הצר לו על מלאכתו כי לא כלתה. אבל אל אלהי הרוחות לכל בשר ראה בעניו ויתן רוח חכמה, רוח עוז וגבורה בלב בנו יחידו איש חמודות ההכם השלם וכו' מוה' יעקב בן־יעקב נ"י, ויחם על אחיו יליד אביו ברוחו, הנעזב והנטש, ויגדלהו וישלמהו להלוך בארץ, ולא אפריז על המדה אם אומר כי הספר הזה בפי אשר שם בנו נ"י לפנינו יוכל להתחרות בשלימותו, בסדורו וביפיו והדרו עם כל גדולי ספרי העמים אשר בחלקה הזאת. ועוד משנה גיל ונחת רויתי לראות כי ד' אתו ויתן בלבב הכמים רבים וגדולים חקרי לב מארצות שונות לעמוד לימינו להחזיק בדקיו לפארו ולהרחיב גבול האוצר ולמלאותו בחלק **המלואים** אשר יבוא אי"ה אחריו.

**ועתה** לא יבוש יעקב ופניו לא יחורו לא ילענו עוד אויבינו עלינו לאמור: הן עם זו עם קדם שנות עולמים ועיניהם רק לאחור יביטו, ירדפו אחרי בצעם מקציהם ואת חלקם ברוח אשר לפנים עזבו. אשרי האב אשר פריו ישוה לו, הוא לא מת אך שוכב הוא (ב"ב קט"ז), ובזה ינוחמו כל יודעי שם המחבר ואוהביו, ובתוכם גם אוהבו הנאמן בחייו ומוקיר זכרו אחרי מותו

**מרדכי פלונגיאן.**

ווילנא ח"י אייר קדנו תר"ם בכבוד

---

אדרעסס של המו"ל:

Я. И. Бенякобъ, **Вильна.**

Сиротская, № 27/10

J. Benjacob, **Wilna** (Russland).

Sirotskaja ul. № 27/10.

# OZAR HA-SEPHARIM

## THESAURUS LIBRORUM HEBRAICORUM

tam impressorum quam manu scriptorum.

AUCTORE

I. A. BENJACOB

WILNENSI.

---

# OZAR HA-SEPHARIM

(BÜCHERSCHATZ).

## BIBLIOGRAPHIE

der gesammten

## HEBRAEISCHEN LITERATUR

mit Einschluss der Handschriften

(bis 1863)

Nach den Titeln alphabetisch geordnet.

von

I. A. BENJACOB.

---

Herausgegeben vom Sohne

JACOB BENJACOB.

WILNA, 1880.